TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. éra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 1. ANULU XXV.

Sibiiu 2|14 Ianuariu 1877.

Nrii 3452. 3691 B.

Incunociintiare.

In necsu cu ordinatiunea consistoriala din 10 Ianuariu 1872. Nr. cons. 37. — publicata in „Tel. Rom.“ din 3/15 Februariu 1872. Nr. 10. — se aduce prin acést'a la cunoscinti'a publica: ca supunendu-se clericulu absolutu Iosifu Comanescu, invetiatoriu la scól'a gr. or. din Ghimbavu, protopresbiteratulu Branului; apoi preotii Grigoriu Maric'a, parochu in Cosn'a, protopresbiteratulu Bistritiei, si Iacobu Urdea, parochu in Gridu, protopresbiteratulu I. alu Fagarasiului, — censurei prescrise in susamintit'a ordinatiune consistoriala s'au dechiaratu apti de a fungá cá aparatori in cause bisericesci, matrimoniali si disciplinari, inaintea foruriloru nóstre bisericesci, spre care sfersitu s'au provediutu cu decrete in intielesulu §-lui 442. din dreptulu canonicu.

Sibiiu, 31 Decembre 1876.

Dela secretariatulu consistoriului archidiecesanu gr. or.

La intrarea in alu XXV anu.

„*Alipire câtra tronu si dinastia, iubire de patria, apararea intereseloru natiunale si bisericesci*“, a fostu inscrisu pe stindardulu cu care in 1 Ianuariu 1853 „Telegrafulu Romanu“ a pasitu pre aren'a de lupta.

De totu modestu, in anii cei dintâiu „Telegrafulu Romanu“ se adoperà a largí orizontulu cunoscintieloru celoru mai necesarie pentru români. Articuli, cari invetiau pre poporu a apretiá *diuaristic'a, agricultur'a si economi'a de câmpu, literatur'a romanésca, meseriile si comerciulu* si altele si altele, formau o rubrica permanenta in colónele sele.

Terminându-se er'a cea nadusitória a absolutismului si deslegându-se prin diplom'a dela 20 Octobre 1860 gurile popóreloru din tóte pârtile imperiului, vedemu in colónele foiei nóstre o activitate energica, in carea se oglindá activitatea barbatiloru natiunei nóstre, o activitate carea a fostu remunerata de o onorifica recunoscintia chiaru si de press'a straina. Eata ce dicea la inceputulu anului 1861 (si la finea anului 1860 dupa c. nostru) o fóia periodica germana din Sibiiu vorbindu despre diuaristic'a nóstra transilvana de atunci: „.... trebuie sa recunóscemu cumca privintiele si dorintiele care se desvólta in „disele diurnale (Gaz. si T. R.) ne-au multiamitu intr'unu gradu inaltu ....“ si intr'altu locu: „.... unu simtiu practicu, o cópta judecata si-au facutu „locu in judecâtile loru, si in mare „consunantia cu discursurile tienute „in senatulu imperialu cu representantii acestei natiuni, a celoru mai „multi articuli scrisi cu tóta caldur'a „unui desteptatu simtiu natiunalu si „portati de simtiemintele multiamirei „si lealitâtiei nu sufere primirea séu „presupunerea de sententie a unei situatiuni subective, séu a vre unei parti „neinsemnate.“

„Cu privire la aceste impregiurâri si in apretiuirea propriei convingeri putemu dice cu temeiu ca „aceste diurnale numai aceea esprima „ce este dorinti'a si convingerea totalitâtiei româniloru transilvani, a poporului.“

Si in adeveru cu voce profetica spunea pre atunci „Telegrafulu Romanu“ ca „o clipita s'au facutu mai insemnata cá o di de mai nainte, o di mai insemnata cá o luna si o luna mai insemnata cá alta data unu anu. Astadi — dice mai departe — cându tóte popórele se lupta cu ingrigire pentru viéti'a sea politica si natiunala, pentru limba si vetrele sele“ trebuie sa se intereseze fia-care de momentuositatea evenemintelora, „care imbuldiesu fâra retienere si care trebuie sa le recunóscemu cu totii, déca nu dorimu sa ne afle nepregatiti si sa ne lapede intr'o letargia amortita.“

In decursulu restauratiunei dupa 1860 „T. R.“ ia parte activa la miscârile constitutiunale, venindu intr'ajutoriulu publicului românu din comitate si din scaunele sasesci; din Transilvani'a si din Ungari'a si in cele bisericesci nu uita nici pe fratii nostri din Bucovin'a.

Lupt'a româniloru si acum cá totu-déun'a erá inainte de tóte pentru de a asigurá limbei române dreptulu ce i se cuvine in afacerile publice de statu.

Câtu pretiu s'a pusu si din partea acestei foi pre acuisitiunea acestui dreptu ne arata intre alte multe urmatórele citate din doi numeri ai anului 1861 (15 si 20 Aprile):

„Individualitatea unui poporu se „manifestéza si sustiene prin limba, „limb'a este fasi'a comuna a tuturoru „fiiloru de o muma, ea este vasulu in „care se pastréza cugetele si simtiemintele, cercarea (esperienti'a?) si „sciinti'a, câstigurile eluptate si tonulu; „ea este midiloculu spre inviarea si latirea acestor'a; ea singura este mesur'a culturei.“

Ideile aceste desvoltate pre largu producu, in aceiasi numeri, urmatórea conclusiune:

„De aici urméza ca destinati'a „poporului românu, adeca cultur'a si „prosperitatea lui cere neconditiunatu „recunóscerea limbei române in viéti'a totale a poporului. Déca acést'a „e adeveratu, atunci barbatii nostri „de statu si inteliginti'a, fia acést'a „in adunantiele generale ale comitateloru, scauneloru, districteloru, séu „la dicasterii si la diete, au cea „mai mare indatorire sa dea acestui „dreptu stramosiescu apasarea (accentuarea) adeverata, ei trebuie sa aduca „la cunoscinti'a tuturoru, ca poporulu „românu póte tocmai asiá primí liberalele institutiuni cá si ori-care altulu, ca aceste spargu si catusiele „in care este strinsu poporulu românu si ca au acela'si efectu si la „elu, cá si la alte popóre. Cuventulu „imperatescu trebuie sa se faca adeveru si românulu trebuie sa aiba „limb'a sea si natiunalitatea sea, câci „i-a sositu tempulu si nu mai póte „remané **servilu** schimbandu numai „*jugulu* si *comand'a*! Natiunalitatea fâra limba este numai o satira si triumfulu ideei „natiunali trebuie sa coversiésca ori-„ce altu interesu.“

Din colónele acestui diurnalu vedemu inca pe tempulu amintitei restauratiuni ca nu s'a multiamitu numai cu desvoltarea teoretica a egalei indreptatiri, ci lu vedemu intrandu in lupta si pentru realisarea practica a acestui dreptu.

La 18 Maiu 1861 se scriea; „Incepemu analisarea asertului nostru „dela cancelari'a aulica si dela guvernulu tierei; la acestea dicasterii nu „este representata in mesura drépta „nici natiunalitatea nici confessiunile „româniloru din Ardealu . . . .“

Intr'o polemica cu „Transilvani'a Beiblatt zum Sieb. Bot.“ „Tel. Rom.“ ne da o icóna fidela despre protectiunea de carea s'au bucuratu sasii cá elementu germanu sub auspiciele absolutismului si chiaru si pre tempulu restauratiunei. Cu acea ocasiune ni se spune ca la anulu 1850 sasii au capatatu dela statu unu imprumutu de unu milionu si jumetate fâra camete pe trei ani si pe alti siepte ani cu 3 la suta. Preotii loru au trasu pe totu anulu dreptu desdaunare pentru decime câte 66,666 fl. pâna candu in anulu 1861 au capatatu 5,600,000 fl. in interesulu acestui capitalu sa deplinésca perderea decimei, ce o trageau in urm'a donatiuniloru dela principii ardeleni dela preotii si mirenii români si ca din patrociniulu ministeriului vienesu s'au procuratu pe atunci pentru consistoriulu sasescu unu succursu anualu de 16,000 fl.; pe candu pentru români dela 1852 candu s'au datu 60,000 fl. pentru reparatiunea bisericeloru arse in tempulu revolutiunei nu s'au mai datu nimic'a. Polemic'a acést'a asusa pre regimu de partialu si lamuresce pentru ce sasii au potutu si potu inaintá pe candu românii au remasu inapoi.

In alta polemica Septembre 30 1862 cu „Magyar-ország“ „Tel. Rom.“ prin unu corespundinte alu seu din Pest'a, arata nedreptatea unguréscа candu persecuta limb'a românésca si spre a face evidenta nedreptatea citéza din cartea „Nemzetiség“ cuvintele lui Mocsáry in limb'a orginala care in traducere dice:

„Sa punemu mân'a pre inimile nóstre si sa marturisimu ca n'am fostu ecuitabili si drepti cu compatriotii nostri de limba straina (pag. 183). Nedreptatea totu deun'a este ajunsa de pedépsa, si de si vine tardiu, dara totu vine, pentru ca acest'a e cursulu firei si legea sortiei, ca fia-care causa sa-si aiba causat'a sea.“

Cu anulu 1863 se apropia si mai dificil'a pusetiune a „Telegrafului Rom.“ Inca in lun'a cea dintâiu a anului acestui'a trebuie a luá greau'a si delicat'a sarcina asupr'a-si de a luptá si in contr'a discordiei natiunale ce incepù a se iví de pre atunci. Sub rubric'a „congresulu“ in nrii 7 6 si 9., intr'unu tonu domolu, dara din care transpira multu durerea inimei, „Telegrafulu Rom.“ apara unic'a institutiune politica ce pe atunci aveau românii si o puteau numí a loru propria. Si contr'a cui? „Gazet'a Trans.“ si „Concordi'a“ erau acele câroru congressulu natiunalu asiá cum erá elu atunci, pentru ca altcum nu se putea, nu le erá bunu destulu si nu li se paré natiunalu de ajunsu. Pentruce? Pentruca erau preoti si amploiati intrensulu, — elementele cari compuneau pe atunci inteliginti'a româna.

Corolariulu primului articulu sémana a elegie candu dice:

„Corespundinti'a din urma din „Concordi'a e intr'adeveru numai unu „resunetu din cele dóue corespundintie numite, mai cu séma din a „Gaz. „Trans.“ si n'amu pututu scóte altu ce-va decâtu lucruri nóue si minunate: unulu ca amploiatii români „suntu „pusi numai din mil'a unguriloru si a sasiloru“, altulu, ca „congresulu conchiamatu de Archierei „aru fi numai privatu, alu treilea ca „in senatulu imperialu nu'su representate popóre si natiuni, ci numai „munti si vâi.““

„Telegrafulu Rom.“ nu néga ca unu congresu natiunalu nu aru trebuí sa fia alesu de natiune; tiene inse comptu de impregiurarea ca: „Românii din Austri'a, atunci erau numai inaintea regimului si a loru insi'si natiune; iér' inaintea legiloru patriei . . . . nici ca esistá inca natiune româna politica; alt'a ca „natiunea româna din Transilvani'a adunarea din 1 Ianuariu 1861 o a privitu si o privea de adunare natiunala, cá icón'a dorintieloru române din Transilvani'a.

Nimic'a nu caracteriséza asiá de bine politic'a „Telegrafului Rom.“ observata de elu totu-déun'a, cá acele cuvinte accentuate prin care dice cu ocasiunea discussiunei congresului, ca românii sa puna mai multu temeiu pre tactulu si energi'a loru propria, pentruca, se dice mai departe:

„Poporulu românu nu traiesce „astadi intr'unu evu de auru, ci traiesce intr'unu evu de feru si de arama, „unde tóta urm'a ce o propasiesce trebuie sa si-o elupte prin sudórea cea „crunta a fetiei sele.“ Si adauge in data: „ce s'aru fi alesu de noi, déca scrupulii Gazetei aru fi legatu mânile nóstre la 1848 si la 1861.

O satisfactiune stralucita a inregistratu „T. R.“ in urm'a tuturoru lupteloru candu, dupa tienerea congresului natiunalu din Aprile 1863 in nrulu 34 a pututu inregistrá in fruntea colóneloru sele telegram'a datata din Vien'a, 4 Maiu, prin care anuntiá ca Maj. Sea a primitu deputatiunea româna cu cuvintele: „Cu placere ve primescu cá pre representantii braviloru români etc. etc.“ si candu mai departe in nr. 54 a pututu salutá diet'a transilvana de atunci.

In nrulu acest'a mai pre aceeasi pagina dâmu de trei momente: bucuria pentru dieta, provocarea adresata deputatiloru români sa fia statornici, tienendu-se strinsu de petitiunile româniloru dela 1849 pâna la congresulu din 1863; si — temerea de pedecile ce se voru puté face din partea magiariloru.

(Va urmá.)

Revist'a politica.

Dupa o pausa de vr'o câte-va septamâni diet'a ung. se va intr'uní la 20 Ianuariu st. n. la 11 óre inainte de média-di.

Nu este de multu de cându erá mai lucru positivu ca o deputatiune imposanta de cetatieni din Czegled va aduce pre Lud. Kossuth in patria. Si noi amintirâmu ce-va pre scurtu de evenementulu acest'a. Foile de ieri si alalta-ieri paru a fi informate altfeliu.

Se dice ca protocolulu despre alegerea lui Kossuth de deputatu se va tramite pre posta. „Pesti Naplo“ asigura ca deputatii Czegledului nu si-au potutu esoperá dela directiunea drumuriloru de feru bilete libere de tacsa si din caus'a acést'a a trebuitu deputatiunea sa remâna pe josu, séu mai bine disu — a casa. „Ellenör“ spune ca insusi Kossuth s'a rogatu sa nu mérga deputatiune, pentru ca decisiunea sea déca, primesce séu nu primesce mandatulu de deputatu o va comunicá alegatoriloru sei in scrisu.

Negotiârile cari privescu pactulu intre cele dóue jumetâti ale imperiului spune „P. Ll.“ ca au inaintatu intr'atât'a, incâtu imperatulu este in possessiunea descoperirei regimului austriacu asupr'a memorandului cabinetului ungurescu, cu alte cuvinte, cestiunea bancei aru fi in stadiulu caracterisatu cu dicerea lapidara din dreptulu romanu: „Sub judice lis est!“

Corpurile legiuitóre din Bucuresci au avutu inainte de serbatori siedintie fórte importante. Provocarea la aceste siedintie au venitu din Constantinopole si adeca din caus'a unoru articuli in constitutiunea cea nóua turcésca, esplicati de ministrulu turcescu de esterne in sensulu, ca acei articuli privescu si pe Romani'a. Cá sa arete guvernulu turcescu in modu practicu ca si Romani'a este prin constitutiune incorporata in imperiulu otomanu si ca si românii suntu otomani, directorulu telegrafeloru din Constantinopole a dojenitu pre directoratulu telegrafeloru din Bucuresci pentru unele neregularitâti la statiunea telegrafica dela Iticani. Directorulu din Bucuresci inse a respunsu iérasi intr'unu modu fórte practicu la Constantinopole dicendu, ca nu are cunoscintia de vre-o statiune telegrafica „*otomana*“ la Iticani. Mai seriósa inse a fostu cestiunea articuliloru din constitutiune. Acést'a erá peací se provóce unu *casus belli* intre Romani'a si Turci'a. In siedintie secrete si publice in siedintie de di si nópte s'a desbatutu ce este de facutu pâna cându in senatu s'a terminatu totu lucrulu cu urmatórea motiune:

„Senatulu voindu cá drepturile antice ale Romaniei recunoscute si garantate prin tractatulu de Parisu, precum si actele saversite in urma, in virtutea suveranitâtiei tierei, sa fie respectate si neatinse, si manifestându vointi'a sea, cá politic'a guvernului sa aiba acésta tienta, cu o procedare demna, trece la ordinea dilei“.

Fiindu cele dóue siedintie din urma ale senatului de interesu politicu le reproducemu dupa „Romanulu“ si noi in colónele acestei foi.

Cá sa se védia cum este apretiuita neutralitatea Romaniei, reproducemu dupa „Gazet'a d'Itali'a“ urmatórele:

Un'a din principalele cestiuni de cari trebuie sa se ocupe conferinti'a din Constantinopole este „neutralitatea romána.“ In adeveru, dupa ce va esaminá indoit'a cestiune a reformeloru si a garantieloru, va trebuí sa definésca sí déca, in casu de resbelu, beligerantii voru puté sa se serve de teritoriulu pe care Europ'a, prin tractatulu dela 1856, l'a intrepusu intre densii.

Dela inceputulu actualei cestiuni a orientului, Romani'a s'a conformatu absolutu consilieloru mariloru puteri garante, si nimeni n'a avutu ocasiunea a-i face vr'o imputare.

Neutralitatea sea fu completa.

Cându la 1856 si 1858, fura discutate de câtra congresulu dela Parisu autonomi'a si unirea principateloru Moldov'a si Valachi'a, unele din puteri esprimara temerea ca aceste principate, ridicate intr'unu statu, voru formá unu focaru de perturbâri. S'a probatu din contr'a, ca Romani'a in orientu, cá si Itali'a in média-di, este unu elementu de ordine si libertate.

Déca Romani'a aru fi facilitatu arme si alte ajutóre eficace Bulgariei si Serbiei, de multu tempu dejá cestiunea orientala aru fi esitu din limitele in cari voiesce s'o restringa Europ'a. Romani'a puté dá focu orientului. Si póte ca interesele viitoriului seu aru fi consiliat'o sa se aventureze cu ardóre in o asiá intreprindere. Ea preferi insa sa asculte consiliele prudente ale puteriloru.

Voi-voru puterile cá primulu resultatu alu docilitâtiei Romaniei sa fia o sugrumare a acestei june natiuni?

Cestiunea nu se póte eludá: déca trecerea beligerantiloru prin Romani'a nu va fi interdisa si impedecata de câtra Europ'a, Romani'a nu va fi altu decâtu calea principala a invasiunei ruse. Si chiaru déca imperatulu aru declará ca recunósce autonomi'a romána si ca o voiesce libera si independenta, n'aru mai esistá pentru statulu românu cea mai mica autonomie.

Nu trebuie a se uitá invetiamintele istoriei. Inainte de a cucerí o tiéra, Russi'a o protege, insa intervenindu si strabatend'o necontenitu. Asiá facù cu Poloni'a, pre care in tempu de o jumetate de secolu o tratà cá amica, dar' alu cârui teritoriu fù strabatutu intr'un'a pentru a merge sa combata pe turci. Guvernamentulu polonu nu cutéza sa refuze trecerea putintelui seu vecinu. Europ'a nu se preocupa de acést'a, si Poloni'a 'si perdu autonomi'a, independinti'a si esistenti'a.

Déca Europ'a voiesce cá cestiunea orientului sa fie resolvata potrivitu principieloru de justitie, si nu dupa capritiulu fortiei brutale, ea trebuie sa mantiena tare si neatinsu bulevardulu românu intre Russi'a si Turci'a, si sa consacre o neutralitate determinata de câtra natura si in spiritulu tractateloru, precum este aceea a Elvetiei.

Este adeveratu ca asiá, unu resbelu alu Russiei contr'a Turciei aru fi mai anevoiosu. Se póte. Dar' ce interese póte avea Europ'a sa accelereze unu resbelu intre Russi'a si Turci'a?

Nu ne indoimu ca Europ'a in unanimitate va declará necessitatea de reforme importante in imperiulu otomanu si se va pronunciá in favórea unei óre-care autonomii a populatiuniloru. Dar' aru fi sa desperâmu de bunulu simtiu europénu, déca marile puteri nu aru gâsí alte garantie pentru reforme decâtu numai ocupatiunea russa, si dupa ce a facutu unu resbelu spaimentatoriu in tempu de trei ani, pentru cá sa inchida rusiloru calea câtra Constantinopole si sa-i departeze dela Dunare, acelea'si puteri sa vina sa abata cu propriele loru mâni, sub piciórele colosului nordicu, bulevardulu radicatu cu atât'a truda contr'a lui.

Avemu incredere ca conferinti'a dela Constantinopole, urmandu unui simtiementu de justitia si de interesu generalu, va proclamá neutralitatea teritoriului românu. Acést'a va fi logic'a consecuenta a neutralitâtiei, ce a fostu consiliata guvernului românu, si care, pâna in momentulu de fatia, a fostu asiá de scrupulosu mantienuta de densulu.

Despre a trei'a conferintia „Unirea democratica scrie:

In fine se tienù si a trei'a siedintia a conferintiei, si dupa cum ne spune o depesia din Constantinopole, cu dat'a 31 Decembre, puterile au fostu si in acésta siedintia de acordu. Turcii insa nu si-au presentatu contr'a-propunerile loru, si prin urmare inca nu putemu scí déca Pórt'a aderà séu nu la vointi'a Europei. Déca amu crede insa ceea ce spunu foile turcesci, Pórt'a nu e de locu dispusa a se supune decisiuniloru conferintiei. Eata ce dice in acésta privintia „Vakit“, fóia turcésca oficiala:

„Osmanii nu se temu de resbelu, câci au tóta increderea in atotu-putinti'a ddieésca, si suntu pe deplinu convinsi despre dreptatea causei loru si despre patriotismulu natiunei. E dreptu ca resultatulu resbelului e nesiguru, insa in totu casulu, Turci'a 'si va fi salvatu onórea si se va sustrage dela marile pericole la cari s'aru espune, déca aru voí sa cedeze pentru interesele si pentru buna-vointi'a Europei.“

La acestea „Gazet'a germana de nordu“ observa ca „redactorii séu mai bine conducatorii lui „Vakit“ aru trebuí sa scie ca numai buna vointi'a unor'a puteri a scapatu pe Turci'a din cris'a dela 1853 si a conservat'o pâna astadi“.

Asupr'a ciudatei purtâri a Portiei, fatia cu statulu românu, „Romanulu“ se esprima in modulu urmatoriu:

Sublim'a Pórta decretà prin sublim'a ei constitutiune:

„Articolulu I. Imperiulu otomanu cuprinde pârtile si posessiunile actuali si provinciele privilegiate.

„Art. 7. Elu (Sultanulu) dà investitur'a capiloru provincieloru privilegiate, in formele determinate prin privilegiele care le suntu concedate.

„Art. 8. Toti supusii imperiului fâra deosebire, suntu chiamati otomani, ori-care aru fi religiunea ce o profeséza.“

Asiá dar' eata-ne decretati de otomani, dar' cu privilegiuri concedate.

Si biroulu telegraficu din Stambulu s'a si plansu dejá câtra directiunea telegrafica din Bucuresci, ca biroulu otomanu dela Iticani comite prea multe erori telegrafice.

Guvernulu a cerutu la Constantinopole deslusiri in privinti'a art. I.

Directorulu telegrafeloru române a datu respunsulu ce se cuvenea sa dee unu functionariu românu.

Cestiunea insa este sa cugetâmu cu totii, cu linisce, cu maturitate, cu intielepciune si sa hotarimu ce trebue sa facemu déca guvernulu otomanu nu va respunde, séu déca respunsulu seu nu va fi conformu cu tratatele nóstre.

Turci'a. In a patr'a conferintia, plenipotentiarii Turciei au enumeratu punctele asupr'a câror'a nu credeau ca potu intrá in negotiâri, mai cu séma asupr'a organisârei unei gendarmerii straine, asupr'a atributiuniloru comissiunei internatiunale si asupr'a marirei Serbiei.

Asupr'a cestiunei de a se scí déca declararea Turciei aru ecuivalá cu unu refusu absolutu, representantii Turciei au respunsu, ca simtu trebuinti'a de a se referí la Pórta.

Siedinti'a finala a conferintiei se va tiené Joi, se astépta unu respunsu definitivu din partea Portiei.

„Contra-propunerile Turciei cuprindu dispositiunea, ca legea dela 1 Ianuariu 1867 asupr'a vilaeturiloru se va esecutá in totu imperiulu. Aceste contr'a-propuneri facu cu totulu abstractiune despre propunerile conferintiei. Ele nu relevà decâtu acestu punctu ca de ací inainte tóte legile voru trebuí sa fia votate de camera.

Negotiârile cari au avutu locu la generalulu Ignatieff confirma intielegerea dintre toti plenipotentiarii.

Delegatii straini, fatia cu acestu refusu alu Portiei, au luatu otarirea de a stramutá sediulu conferintiei la Aten'a séu la Spiti'a. „C. d. I.“

Trei comunicatiuni dupa „Tablettes d'un Spectateur“:

O suprema pressiune

Evenimentele s'au insarcinatu a confirmá datele comunicatiunii ce ni se facù ieri din Constantinopole. Remanemu convinsi ca la rondulu loru evenimentele de mâne voru aduce consacrarea loru comunicatiunei ce urméza:

Constantinopole, 26 Decembre.

„Proiectulu de contr'a-propuneri turcesci fiindu comunicatu oficiosu membriloru conferintiei, representantii Engliterei, Franciei, Austro-Ungariei si delegatulu Italiei, dupa ordinulu guverneloru loru respective, au amenintiatu pre Pórt'a cu o quasi-ruptura a relatiuniloru diplomatice, in casu cându Pórt'a aru respinge instituirea unei comissiuni internationale, insarcinata a asigurá aplicarea mesureloru hotarite de conferintia.“

Ce credu la Bucuresci.

O depesia a agentului diplomaticu românu din Constantinopole a informatu pre guvernulu principelui Carolu ca disulu agentu a aflatu din chiaru gur'a lui Midhat-pasi'a, ca puterile inlaturându proiectulu Russiei privitoriu la o ocupatiune straina in Bulgari'a, Pórt'a va face si ea sacrificiu de amorulu ei propriu si va primí, cu óre-cari modificâri, program'a conferintiei. Scurtu, guvernulu românu considera acum asigurata mantienerea pâcii.

Starea sanitara a armatei rusesci.

Vien'a, 26 Decembre.

Atâtu la Pest'a câtu si la Vien'a, in cercurile politice si militarie nu-si face nime ilusiune asupr'a situatiunii orientale. Resulta numai, din mai multe raporturi oficiali, sosite aici, ca armat'a rusésca, a cârei statu-majoru este la Cisienâu, se afla bantuita de bóle intr'atât'a incâtu i-aru fi cu neputintia sa intre immediatu in campania contr'a armateloru resboite sanetóse si fanatisate ale Portiei, fâra sa se espuna la vre-unu desastru.

De alta parte pre Dunare domnesce o temperatura care face sa cade de totu planurile dresate de câtra marele statu-majoru din Sântu-Petersburgu.

Pre lânga acestea, effervescenti'a spiriteloru in Russi'a dobendesce din di in di mai mare gravitate. Tiarulu are unu singuru midilocu a congiurá o revolutiune in intru: a face resboiu Turciei. „Tr. Carp.“

SENATULU ROMANIEI.

Siedinti'a de Joi, 23 Decembre, 1876.

Siedinti'a se deschide la ór'a 1½ suptu presiedinti'a dlui M. Cogalnicénu, vice-presiedinte.

S'acórda câte-va congedie.

D. Presiedinte intréba déca ministeriulu are vre-o comunicare de facutu.

D. Ministru de interne dice ca ministeriulu a facutu senatului o comunicare asupr'a situatiunei create Romaniei prin constitutiunea turcésca si aru avé se aiba opini'a senatului in acést'a privintia.

D. Presiedinte amintesce ca cestiunea s'a discutatu dejá in siedinti'a secreta a senatului tienuta eri.

D. Al. Orescu dice ca nu e contrariu regulamentului cá o cestiune, care s'a discutatu in siedinti'a secreta, sa se discuté in urma si in siedintia publica; propune déru cá senatulu sa asculte comunicârile dloru ministri.

Senatulu apróba si s'acórda cuventulu dlui ministru de esterne.

D. Ministru de esterne dice ca senatulu s'a ocupatu in siedint'a secreta de situatiunea facuta Romaniei prin constitutiunea turcésca. Acea constitutiune vorbesce in art. 7. de siefii de provincie otomane cari primescu investitur'a dela Sultanulu. Agintele nostru dela Constantinopole a crediutu a vedé in acelu articolu o alusiune la Romani'a si a comunicatu guvernului acést'a. Guvernulu la insarcinatu a cere Esc. S. ministrului de esterne otomanu o esplicatiune autorisata; agintele a cerutu si ministrulu de esterne otomanu a declaratu ca acelu articolu privesce in adeveru pe principele Romaniei, pre alu Serbiei si pe Kidivulu Egiptului. Guvernulu, in consiliu, a decisu a protestá in contr'a acestei idei; remâne cá senatulu s'apretieze si sa se asociedie cu protestarea guvernului M. Séle.

D. I. Radu dice ca l'a coprinsu o mirare fórte mare, neasteptata, candu vede pe banc'a ministeriale nesce ómeni ale câroru simtiri patriotice nimeni nu le-a pusu in indoiéla si cari suntu iubiti de tóta Romani'a déru câtra cari d-sea nu póte avé acum totu aceeasi dragoste ce a avutu pâna acum.

Ce voesce guvernulu? Cá senatulu sa apróbe séu sa desapróbe purtarea sea? Déca guvernulu s'a scandalisatu de constitutiunea turcésca, trebuiá se consulte pe autoritâtile ce avemu in tiéra si senatu mai inainte de a cere esplicâri, acum nu póte sa apróbe séu se desapróbe, pentru ca nu cunósce scopulu ce a avutu guvernulu candu a cerutu acea esplicare.

D. Radu afirma ca d. Iepurénu e omulu situatiunei si cu tóte ca d-sea a vorbitu in camera, a cântatu cá cuculu la urm'a urmei s'a vediutu ca a urlatu cá lupulu, de óre-ce camer'a a facutu totu ce a disu d. Bratianu.

D. Ministru de interne róga pe d. presiedinte a moderá limbagiulu oratorelui, care nu respecta celalaltu corpu legiuitoriu.

D. Presiedinte recunósce legitimitatea cererei dlui ministru si face apelu la oratore de a nu perde din vedere respectulu ce se datoréza camerei, câci in cestiune nu e camer'a, ci numai guvernulu, care e respundietoriu. Déca d. oratore nu va corespunde la acestu apelu, d-sea se va vedé nevoitu se róge pe Emin. Sea Mitropolitulu pentru ca póte Em. Sea prin duhulu blândetiei va puté produce unu mai mare efectu asupr'a oratorelui.

D. I. Radu protestà in contr'a intentiuniloru ce i se atribuescu si apoi, urmandu, combate procedur'a guvernului si sustiene cá senatulu se nu ia respunderea ei.

D. Apostolénu dice ca guvernulu nu voiesce se afle simtiementulu tierei in acésta cestiune, — cáci nu e permisu se nu cunósca acele simtieminte, — ci voesce unu votu aprobatoriu alu conduitei sele. D-sea crede ca senatulu nu se póte asociá la acésta procedura a guvernului. Acestu faptu gravu nu e accidente, ci o consecintia fatale a unei activitâti de câte-va luni, de candu nu se face de câtu a se derimá legi, fára a se pune ce-va in locu.

D. Desliu. Lasa acestea, câci nu e vorb'a de ele.

D. Apostolénu respunde ca asculta sfaturile betrâniloru; dar' trebuie sa-'si spuna ideile sele. Creditulu tierei a cadiutu si miseri'a bate la usia. Ce s'a mai facutu? S'au tramisu la puteri presiedintii ambeloru camere, cari diferu prin opiniunile loru politice; si apoi la Constantinopole dnii D. Bratianu si Costinescu. In aceste impregiurâri, se proclama constitutiunea; cândo de o parte erá, déca nu umilintia, celu putienu pré multa modestia si de ceea-lalta pré multa indârjire.

In asemenea impregiurâri, cându e o agitatiune launtrica, cându se declara ca suntemu in falimentu economicu, ce e de mirare déca Midhat-pasi'a proclama constitutiunea sea! Dar' elu a fostu consecinte cu sine. In Octomvre, n'au pusu elu printr'o nota câtra guvernu tribunalele nóstre intre tribunalele imperiului? Incalcarea suferita trebuiá sa aduca alt'a. Cându s'a publicatu constitutiunea n'aveamu de ce se ceremu esplicâri, pe cari inse le-amu fi pututu cere cu ocasiunea inglobârei tribunaleloru nóstre intre tribunalele imperiului si chiaru atunci le-amu fi pututu lasá la o parte, considerându-le cá ultimele miscâri ale unui murindu, mai cu séma ca cererea nóstra se satisfacuse.

Dar' constitutiunea nu cuprinde si nu puté cuprinde nimicu despre Romani'a; prin urmare, nu erá locu de cerere de esplicâri. Intrebarea chiaru e o dovéda ca guvernulu a presupusu celu dintâiu ca constitutiunea turcésca privesce si pe Romani'a, cându ea nu puté s'o privésca, pentru ca noi amu facutu acte de independintia. Ea nu ne priviá, pentru ca nu ne póte impune religiunea otomana, nu póte se uite ca avemu o dinastia ereditara, ceea-ce e unu semnu de independintia. Constitutiunea nu ne e aplicabile, pentru ca ea nu se póte aplicá nica-iri, de óre-ce regimulu parlamentaru, libertâtile publice suntu plante cari crescu intr'unu pamentu pregatitu, dar' se usucu cândo suntu puse pe unu trunchiu putredu.

Respunsulu Portiei inse schimba situatiunea; ni s'a contestatu unu dreptu si tiér'a intréga protesta in contr'a atingerei drepturiloru sele; pentru ce se mai cere acestu votu, cândo simtiementulu tierei e cunoscutu? Votulu apoi póte fi si o respingere, si crede guvernulu ca printr'unu votu se potu instrainá drepturile tierei?

D-sea crede ca nu trebuie pentru ori-ce cestiune a se cere parerea natiunei si mai cu séma pentru cestiuni cá cea de facia, cândo nu se va gâsí in tiéra nici o singura voce pentru a nu protestá in contr'a incalcâriloru tierei. Sa nu se vorbésca de sacrificiele facute intru apararea tierei, pentru cá sa nu se faca prin acést'a presiune asupr'a corpuriloru legiuitóre; câci nimeni nu tagaduiesce acele sacrificie. D-sea mai esprima cu multa emfasa credinti'a ca guvernulu nu cauta prin asemeni voturi decâtu adapostire pentru tempulu cândo linistea se va restabilí, si faptele voru puté fi judecate.

Votulu ce se cere astadi nu e la loculu lui, ratiunea va impune in concertulu europénu respectarea drepturiloru nóstre, si nu mai e trebuintia de a se dá unu votu de câtra natiune. D-sea e convinsu ca protestulu s'a tramisu si déca se mai aduce cestiunea in adunârile legiuitóre, e numai pentru a se dice: respectu pentru vointi'a nationale.

Pentru acte materiale, corpurile legiuitóre potu dá voturi, potu autorisá pe guvernu se protesteze; nu inse si pentru o tréntia de chârtia, care nu póte avé nici o importantia.

D. ministru de esterne aréta ca d. Apostolénu da multu guvernului pentru o o eventualitate care nu e de facia, spre a refusá putienulu ce este pretiosu guvernului acum. Si pentru ce acést'a? Pentru ca ministrulu de esterne a compromisu demnitatea tierei intr'o cestiune de estradare. Acestu faptu, a disu d. Apostolénu, a incuragiatu pe Pórt'a se faca ceea-ce a numitu d-sea o tréntia si ca amu fostu séu pré modesti séu pré indârjiti.

Fiindu ca aceste lucruri s'au disu, d-sea se crede datoriu a restabili faptele.

Asupr'a atitudinii, disa modesta déca nu umilita, care aru fi incuragiatu pe reformistii otomani a face o Constitutiune, respunde ca era vorba de o estraditiune si noi n'avemu unu cartelu de estraditiune cu Pórta, de si avemu cu altì vecini puternici pentru ca pórta nu vrea sa faca cu noi asemeni arangiamente. Dér forti'a lucruriloru e adesea mai tare de catu orice arangiamentu si deaceea estraditiuni s'au facutu si se facu intre Turcia si noi. Cândo ea nu a pusu in discutiune principiulu, d-sea crede ca nu era o gresiala, ci o datorie de buna-vecinatate séu de umanitate.

Admitiandu ca era o gresiala, intréba: putea fi acésta o incuragiare pentru reformistii otomani d'a inscrie principele moderne intr'o Constitutiune? Respunda la acésta ori ce omu de bunu simtiu. Noi printr'o simpla nota amu provocatu Constitutiunea otomana! Cândo dicea d. Apostolénu acésta, judecata i-a facutu defectu.

Dar unde este umilirea? Nota nu e o umilire; caci ea da deplina satisfacere cererii nóstre si tradéza justitiei române pe culpabile ceruti. Afara de acésta pe atunci interesulu celu mare alu tierii era linistea fruntarieloru, caci neutralitatea era amenintiata. Guvernulu n'a gasitu oportunu de a-si creâ dificultati intr'unu momentu atâtu de neoportunu.

D. Ministru de esterne da citire unei parti din nota d-sale catre d-nu aginte romanu de la Constantinopole in privinti'a estradarii omorîtorului bancherului Rosenthal. Asupra puntului criticatu de d. Apostolénu, nota dice ca: nu póte admite pretentiunea ca trìbunalele române suntu tribunale otomane; din contra, protesta in contra acestei pretentiuni si reserva cestiunea.

Unde e aci, intréba d. ministru, acea umilinti'a, de care vorbia d. Apostolénu? Déru e o vorba de prudintia politica in nota, acea ca nu crede oportunu a sesisa pe sublima Pórta acésta cestiune secundara in timpulu de atunci.

Neutralitatea in adeveru ne erá amenintiata atunci si cestiunea ce se impunea neaparatu guvernului erá aceea de a asigurá liniscea fruntarieloru nóstre directu amenintiate. In fati'a acestei necesitâti capitale, inchieiarea unui cartelu de estradare cu Turci'a erá intr'adeveru o cestiune secundara, cum a disu in nota. N'a compromisu dara demnitatea tierei, cum e acusatu, ci a salvatu intr'unu modu positivu principiulu, s'a amanatu tratarea cestiunii pentru unu tempu mai putienu incarcatu de griji mai mari.

D. Apostolénu intrerupe: D. ministru de esterne nu crede ca a comisu o gresiéla, ca a lovitu demnitatea tierii prin acésta nota si cu atâtu mai putienu ca a incuragiatu pe Turci'a se intrupeze Romani'a in imperiulu turcescu.

Cu tóte acestea si d-sea aru fi de parerea d-lui Apostolénu de a fi mai putienu modestu, cândo insa i se va dá autorisare; dar' d. Apostolénu o refusà si d-sea va mântiené politic'a de pâna acum care e bine vediuta de puterile cele mari.

Câtu pentru rolulu neatentivu ce ia d. Apostolénu in fati'a constitutiunii, nu-lu póte luá si guvernulu, care e responsabile. D. Apostolénu, filosofu, póte priví din inaltimea dispretiului seu cá o tréntia acésta constitutiune. Guvernulu nu se póte pune in acésta positiune de linisce neperturbabile. Dara in cele din urma a trebuitu se recunósca si d. Apostolénu acést'a cândo a acusatu pre guvernu de slabiciune. D-sea crede ca n'a fostu slabiciune din partea guvernului; elu a cerutu esplicâri si cândo i s'au datu a protestatu in substantia, cum credea ca trebuie s aprobe si d. Apostolénu.

Noi simtimu violarea o recunóscemu, o demonstrâmu; protestulu va trebuí sa faca cá si Europ'a sa ia cunoscintia despre violarea drepturiloru nóstre. Prin urmare, chiaru d. Apostolénu trebuie sa recunósca ca d-sea a lucratu si in acésta cestiune cu fermetate si prudintia.

Lasându la o parte cele-lalte cuvinte ale d-lui Apostolénu, respunde ca guvernulu se felicita pentru liniscea interna a statului. Creditulu statului nu e perdutu; suferimu si noi de o gena generale si crede ca nu se va gasí nimeni care sa se unésca cu d. Apostolénu pentru a acusá pre guvernulu nostru ca e caus'a crisei ce bântuie intréga Europ'a.

D-sea mai respunde si la acusarea ca nu erá competinte unu ministru otomanu se dea esplicatiuni, dicendu ca constitutiunea odata promulgata, Turci'a a incetatu de a fi unu statu absolutisticu, si prin urmare responsabile nu potu sa fia de câtu consiliarii tronului; ei numai potu dá esplicatiuni autorisate.

Venindu la descrierea facuta de d. Apostolénu asupr'a situatiunii tierei, sub acestu guvernu, dice ca elu in launtru a consolidatu drepturile nóstre; in afara a intinsu relatiunile cu puterile cele mari. Intr'o asemenea positiune, guvernulu n'a crediutu ca n'aru trebuí sa nu ia autorisarea corpului maturu pentru protestulu in contr'a violârii drepturiloru nóstre. Déca senatulu n'aru dá acésta autorisare, acést'a aru insemná, mai cu séma dupa discursulu dlui Apostolénu, ca senatulu voiesce cá ministeriulu sa nu se multiamésca cu o revendicare pre cale diplomatica; ceea ce nu este in intentiunea guvernului.

Asupr'a consultârii corpuriloru legiuitóre dice ca, chiaru cândo Turci'a crede ca e mai bine a avé unu regimu constitutionale, e óre bine cá noi se nu practicâmu in totu regimulu constitutionale chiaru cândo e vorb'a de drepturile tierii? Intr'o asemenea impregiurare, e óre bine a se face imputâri guvernului pentru ca e pré constitutionale? A nu dá autorisarea ce se cere e a acordá guvernului unu votu de incredere necontrolatu in privinti'a politicei sele esterne si guvernului nu i-aru placea acést'a, pentru ca elu nu voiesce de câtu o incredere rationata, controlata.

D. I. *Desliu* intréba déca protestulu s'a tramisu séu nu in urm'a votului camerii?

D. ministru de esterne declara ca nu póte respunde dlui Desliu, fiindu-ca acésta discusiune grava aru degenerá intr'o interpelare, de óre-ce i-se facu intrebâri.

D. I. Desliu combate procederea guvernului, aretându ca, déca guvernulu nu gasea in elu destula putere, puté se protesteze M. Sea Domnitoriulu si pâna acum póte aru fi fostu retrasu si portofoliulu lui Safvet-pasi'a, Constitutiunea turcésca, dupa d. Desliu, nu face nici o alusiune la Romani'a, dara printr'o strania contradicere, d-sea afirma ca consululu francesu dela Constantinopole a protestatu dejá la Pórta in contr'a articóleloru in cari se facea alusiune la Romani'a. Guvernulu, dice d-sea, a intrebatu pe Savfet-pasi'a déca e si Romani'a cuprinsa intre provinciele turcesci, si turcii, cari se credu imperati ai sórelui si-ai pamentului, au disu ca suntu si-ai Romaniei.

D-sea aréta relatiunile ce esista „ab-antiquo“ intre Romani'a si Turci'a si conchide ca Romani'a nu poté fi cuprinsa in constitutiunea turcésca, câci sub numele de provincie privilegiate se intielege Egiptulu, Candi'a, Libanulu, etc.

D-sea nu vede trebuinti'a de a se aseciá representatiunea nationala la protestulu guvernului; câci déca va esí reu, s'o pata numai guvernului nu si tiér'a. Guvernulu a facut'o singuru, singuru s'o desfaca. D-sea e de parere cá senatulu se tréca puru si simplu la ordinea dilei, pentru cá la casu de nenorocire, se póta sacrificá pre ministrii si se scape tiér'a.

Siedinti'a se suspenda pentru 5 minute.

La deschidere, s'acordà cuventulu d-luî D. Ghica.

D. D. Ghika declara ca i-e téma sa nu placa nici unei partide, déca si in cestiunea de fatia suntu partide in Senatu, si apoi protesta in contra ideei ce ia atribuitu d. Desliu ca are sete de sânge. Numai nebunii au asemeni dorintie.

D. Desliu. Protestéza.

D. D. Ghica. Numai unu nebunu aru voi se inpinga tiéra lui la necunoscutu, séu la unu cunoscutu periculosu.

D-sea crede ca ministrulu de esterne a facutu o gresiala si ca colegii sei suntu de aceia'si parere.

D. Ministru de interne cere cuventulu.

D. D. Ghica dice ca d-sea n'aru fi procedatu cá actualele ministru de esterne, ci aru fi protestatu indata puteriloru garante si Turciei. Ori-cum aru fi ne aflamu astadi intr'o situatiune grava.

Se sustiene ca Constitutiunea otomana n'atinge intru nimicu drepturile nóstre si se afirma ca ambasadorele Franciei a si protestatu ca se cuprinde Romania in Constitutiune.

D. Desliu. I-a cerutu agintele nostru.

D. Ministru de interne. Nu este esactu.

(Va urmá.)

Varietâti.

⁂ Postalu. In cerculu Directiunei postale reg. ung. din Sibiiu este de ocupatu unu postu de oficialu postalu, pre lânga depunerea unei cautiuni de 300 fl., cu salariu de 600 fl. si 100 fl. bani de cuartiru, eventualu unu postu de practicantu cu unu adjutu de 300 fl. Reflectantii au a-si inaintá petitiunile loru la Directiunea postala de aici in restempu de trei septamâni dela 8 Ianuariu cal. n. incependu.

⁂ *Drepturile barbatului in Russi'a.* — Diuariului „Nouveau Temps" i se scrie din Elisabethgrad. cu dat'a de 4 Dec., ca tribunalulu de Alexandri'a, in gubernamentulu de Khers a judecatu afacerea urmatóre:

O tieranca din satulu Tolov'a-Balti'a nascuse unu copilu dupa dóue luni dela casatori'a ei. Câte-va septamâni dupa acést'a, barbatulu ei o legà de drigulu carului, in care se urcà cu unu altu tieranu, si manendu calulu in gón'a mare, loviá fâra mila in acésta nenorocita, care trebuí sa strabata in modulu acest'a 16 verste sub loviturile furióse ale sotiului iritatu.

Intorsu acasa, rase capulu femeiei sale, 'i unse corpulu cu pacura, o pravalí intr'o gramazue de pene si o dete pe usie afara. Dupa tóte aceste chinuri, nefericit'a se duse la pop'a din satu, care nu numai ca n'o compatimí, dara i aplicà si câte-va palme chiemà pre barbatu si i ordonà s'o mai bata si cu nuiele.

La tribunalu, procurorulu generalu, representatu prin suplentulu seu, d. Steick, renuntia de a sustiené acusatiunea in contr'a barbatului, intemeindu-se pe considerante ca acésta afacere aru fi de o ordine curatu privata si ca casatoritii totdeun'a aru puté sa se impace; advocatulu Ksévoldsky, insarcinatu cu aperarea preotului, se silí mai cu séma sa constate ca faptele de genulu acest'a se gasescu in numeru fórte mare printre clasele inferióre. Sub influinti'a acestoru cuvinte, juriulu achità pe barbatu si pe preotu.

Sciri telegrafice.

Bucuresci 9 Ianuariu. Representantulu Russiei de aici, bar. Stuart fu chiamatu prin telegrafu in cuartirulu generalu la Chisinâu.

Constantinopole 10 Ianuariu. „Corr. pol." se anuncia din Constantinopole sub 10 l. c.: Consiliulu turcescu de ministri a decisu, ca fatia cu protestulu guvernului românu privitoriu la art. 1, 7 si 8 din constitutiunea turcésca sa dea guvernului românu o interpretatiune oficiala articuliloru din cestiune care sa delature cu deseversíre ori sî ce temeri ce s'aru puté escá din viitoriulu raportu publicu intre Romani'a si Turci'a. Pórt'a spera cà prin satisfactiunea acést'a incidentulu si ei neplacutu cu Romani'a se póte considerá de resolvitu.

Constantinopole 10 Ianuariu. La cererea delegatiloru turcesci eri sér'a s'a amanatu siedinti'a cea mai de aprópe a conferintiei pe joi. Totu mai multa consistintia capata parerea, ca delegatii turcesci pregatescu unu proiectu nou pentru restatorirea intielegerei, pre basea notei lui Andrassy. Mâne este consiliu de ministri. Dispusetiunea participantiloru la conferintia este aplecata spre pace.

Constantinopole 11 Ianuariu. Pórt'a persista positivu pre lângá refusulu in privinti'a propuneriloru, ce atingu comissiunea internationala si modulu denumirei guvernoriloru; totu asiá de putienu s'a pututu ajunge o intielegere pre basea notei lui Andrassy. Atitudinea Russiei e pacifica, din contra a Germaniei e mai putienu favorabila intielegerei - déca resultatulu va fi negativu ca celu alu siedintieloru premergatórie, puterile voru luá numai decâtu unu conclusu decisivu.

Vien'a 12 Ianuariu. Situatiunea iéra e critica; pórt'a a declaratu ca din not'a lui Andrassy nu póte primí decâtu numai punctele cari nu suntu in contradicere cu constitutiunea.

Conferinti'a este paralisata. Sultanulu face dispusetiuni de a plecá spre Rusciucu la armata.

Constantinopole, 12 Ianuariu. In conferintia de joi séra avura locu dicusiuni mai lungi intre delegatii de ambe partile. Staruiescu pe langa respingerea programei conferentiale, cu deosebire in privintia a duoru puncte (instituírea guvernoriloru crestini si comisiune internationala de supraveghiere.) In totu decursulu desbaterei representantii puteriloru europene au fostu de acordu. Siedintia s'a radicatu fara de nici unu resultatu. Siedintia cea mai deaprópe va fi luni.

„Agence Havas" anuncia: Delegatii europeni voru comunica portii in resumatu definitivu intentiunile loru, voru cere categoricu unu respunsu pe siedinti'a cea mai aprópe si dupa ce se va vedea ca o intielegere e peste putintia, voru parasi Constantinopolea. Ambasadorulu germanu bar. Werther a declaratu astadi in conferintia ca elu nu póte face concesiuni mai departe. Turcii nau adusu proiectu nou.

Raportu

despre târgulu de tiéra sibiianu din 27 Decembre 1876 (8 Ianuariu 1877).

Si in acestu anu tergulu de iérna a remasu, de-si tempulu de altcum favorabilu, in tóte privintiele reu cercetatu, fâra comunicatie si vendiare si a fostu redusu numai la cumperârile, realisate prin populatiunea rurala pentru trebuintiele zilnice a le casei; vendiâri mai insemnate au lipsitu cu totulu.

Bucate si alte cerealii, precum si producte brute astfeliu de putiene au concursu incâtu unu târgu mijlociu de septamâna, a avutu resultate mai favorabile. Putienulu a trecutu inse repede si cu pretiuiri neschimbate. In grâne, care de asta-data au fostu cautate mai tare, s'a simtitu lips'a; secara si ovesu putienu, numai cucuruzulu a fostu oferitu in cuantitâti bunisióre. Mai putienu cá tóte erau — banii.

Vite cornute s'au vendutu 1200. Pretiulu unei parechi de boi au variatu dela 150—250 fl. Vaci s'au vendutu cu 35—80 fl. Dintre cai numai ras'a rurala a fostu representata: cai frumosi au lipsitu cu totulu. De acea pretiulu cailoru nu s'a urcatu preste 50 fl. si s'a scoboritu pâna la 30 fl. Oi au fostu aduse la tergu numai 120, care tóte s'au vendutu cu 8 fl. parechea. Porci vr'o 400 cu pretiuri diferite dupa cualitate; marfa grasa s'a platitu bine. La vendiarea in detailu pretiurile varieaza dupa cum umbla tempulu: unu kilo carne de porcu se platesce ací cu 32 cr. ací cu 40 cr. Carnea de vitielu fórte scumpa, kilo s'a platitu cu 50—60 cr. —

Vreme de primavara, seninu si dile placute.

Sibiiu, 28 Decembre 1876 (9 Ianuariu 1877.)

Grâu, hectolitr'a, prim'a calitate fl. 8.80, mijlocia fl. 8.20, slaba fl. 7.60; Secara, prim'a fl. 5.60, mijlocie fl. 5.30, slaba fl. 5 —; Orzu fl. 5 —; Ovesu, prim'a fl. 2.80, mijlociu fl. 2.60, slabu fl. 2.40; Cucuruzu, fl. 3.70; Cartofi fl. 3 —; Mazere, litr'a 18 cr., linte 20 cr., fasole 11 cr.; Fenu, 50 kilo 80—90 cr. — Lemne de focu, metrulu cubicu, fl. 3—fl. 3.50; Luminâri, kilo 64 cr., sapunu 44 cr., carne de vita 38 cr.

Burs'a de Vien'a.

Din 1/13 Ianuariu 1877.

Metalicele 5%	61	65
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68	10
Imprumutulu de statu din 1860	112	50
Actiuni de banca	815	—
Actiuni de creditu	140	30
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	126	20
„ „ „ Temisiorene	73	50
„ „ „ Ardelenesci	71	60
„ „ „ Croato-slavone	71	60
London	—	—
Argintu	115	65
Galbinu	6	—
Napoleonu d'auru (poli)	10	06
Valut'a nóua imperiale germâna	62	—

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochi de clas'a III. in comun'a Ruj'a protopresbiteratulu gr. or. Nocrichiu-Cincu-mare, se escrie prin acést'a concursu pâna la 20 Ianuariu 1877.

Emolumintele suntu:

a) dela 60 familii români câte un'a ferdela de bucate in grauntie, si dela 36 familii neorustice câte un'a jumetate ferdela.
b) folosulu de pe portiunea canonica pamentu aratoriu si de fenatiu 10 jugere 700☐. clas'a I. si II.
c) Venitele stolari dela 96 familii statorite de sinodulu ppresbiterale.
d) dela 96 familii câte un'a dî de lucru cu palm'a
e) Lemnele trebuincióse de focu si folosulu de un'a curte parochiala, pe care poporulu va cladí in curendu namestiele recerute, — care impreuna dau sum'a de 403 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne concursele instruite in intielesulu statutului organicu pâna la terminulu indicatu la subscrisulu.

Nocrichiu in 20 Decembre 1876.

In cointielegere cu comitetulu parochialu.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
G. Maieru,
2—3 Adm. ppescu.

---

ad Nr. 236.

Concursu.

De óre-ce in intielesulu inaltei ordinatiuni a Preavenerabilului consistoriu archidiecesanu din 12 Augustu a. c. Nr. 1743 s'a publicatu in nrii 85, 86 si 89 ai „Tel. Rom.", concursu pentru reintregirea parochiei vacante Bacai'a, in ppresbiteratulu Giógiului alu II-lea, dar' neaflându-se concurenti cu calitâtile prescrise in „Statutulu organicu," prelânga parintiésc'a concesiune a aceluiasi Preavenerabilu, se repetiesce publicarea acelui concursu cu prolungirea terminului de 14 dile dela 1-a publicare a acestui'a.

Doritorii de a ocupá acea parochia, cu unu venitu anualu de 300 fl. v. a. voru asterne in restempulu de mai susu suplicele loru cu documentele recerute, la subscrisulu oficiu ppresbiterale.

Secarembu, 30 Decembre 1876.

Sabinu Piso m. p.
(1—3) ppresbit.

Nr. 156.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei Scróf'a se escrie prin acésta concursu pana Mercuri in 2 Februariu 1877, in care va fi si alegerea.

Parochi'a acést'a cu care este legata si postulu de invetiatoriu in Luncoiulu de josu, unde parochulu si invetiatoriulu va avé cuartiru in edificiulu scolaru, are venitu de 194 fl. 30 cr. in care suntu computate tóte accidentiile, si 210 fl. v. a. cá léfa invetiatorésca; la olalta sum'a de 404 fl. 30 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si tramite petitiunile loru instruate conformu prescriseloru din „Statutulu organicu" si decissiuniloru sinodali aduse in privinti'a intregirei parochieloru la subsemnatulu in Bradu (Hunyad megye.)

Bradu, in 30 Decembre 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu scolaru.

Nicolau *Miheltianu* m. p.
prot. gr. or. alu Zarandului.
(1—3)

Edictu.

Elen'a Nicolaie Bucuru Micu din Tientiari, care mai bine de 6 ani de dile au parasitu cu necredintia pre legiuitulu ei barbatu Simeonu Oltenasiu, totu din Tientiari, nesciindu-se nici pâna astadi loculu ubicatiunei ei, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu sa se presenteze la scaunulu protopresbiteralu mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Brasiovu, 18 Decembre 1876.

Scaunulu ppresbiteralu alu tractului I alu Brasìovului, cá foru matrimonialu.

Iosifu Baracu,
(1—3) protopr.

Concursu.

Pentru postulu de medicu in comunele Gy. Varsánd si Nagy-Pél (cottulu Aradu) se escrie concursu cu salariu anuale de 500 fl. v. a. 20 cr. de visite, 10 cr. la locuinti'a medicului, fiindu datoriu respectivulu a tiené si apoteca de mâna.

Dintre competenti cei ce cunoscu si limb'a romàna la alegere voru fi preferiti.

Recurentii au de a-si tramite recursele loru instruite pâna la 29 Ianuariu a. c st. nou, cá terminulu alegerei, adresate antistiei subscrise.

Datu in Gy. Varsánd 1 Ian. 1877.

(2—3) **Antisti'a comunala.**

EDICTU.

Bucur'a nascuta Davidu Leuca, maritata dupa Ioanu Nicolau Popu, din Berivoii-mari, comitatulu Fagarasiului; carea de mai multu tempu au parasitu pre numitulu ei barbatu, si astadi nu se scie loculu aflârei ei; se citéza a se infatisiá la subsemnatulu foru matrimonialu in terminu de unu anu, câci la din contra procesulu divortialu intentatu asupr'a ei se va pertractá, si decide si in absenti'a ei.

Fagarasiu, 1 Octobre 1876.

Scaunulu protop. gr. or. alu tractului Fagarasiului I.

Petru Popescu,
2—3 protopopu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. ér'a pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Nr. 2. ANULU XXV.

Sibiiu 6|18 Ianuariu 1877.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Rogâmu pre on. publicu cetitoriu a avé indulgintia cu nrii dela inceputu, pentruca atâtu partea technica câtu si arangiamente in interesulu redactiunei ne-au causatu dificultâti. cari sperâmu, se voru delaturá pana la nrulu viitoriu. Redactiunea.

Cerculariu presidialu

câtra toti protopresbiterii si *administratorii protopresbiterali din archidieces'a Transilvaniei.*

Nr. 1. Pres.

Intre sarcinile, ce le amu luatu asupra-mi ca archiepiscopu si metropolitu, ocupa negresitu loculu primu: a portá grige de pacea, liniscea si mangaerea sufletésca a clerului si poporului nostru ortodocsu, ca in vertutea acestor'a trebile nóstre nationale-bisericesci, sub conducerea organeloru provediute in statutulu organicu, sè póta fi spriginite cu totadinsulu prin o conlucrare armoniósa si fructifera din partea clerului si poporului, si acelea sè prospereze spre binele comunu alu bisericei si alu patriei nóstre.

Aicia inse e de sciutu: cà conditiunea principala la darurile atinse mai susu, si prin urmare la bunastarea si multiumirea tuturoru cetatieniloru patriei, este: consolidarea statului publicu pe basele firme ale libertatii, egalitatii si fratietatii, care ca principii conducatórie fusera pronunciate inca pela anulu 1848. pentru nou'a era a vietii nóstre publice, si dela a caror'a buna si drépta aplicare depinde, ca toti cetatienii statului, fara osebire de limba ori confesiune, sè graviteze cu sufletulu si cu inim'a catra unulu acelasi centru alu unitatii patriei.

Nu voiescu a merge in deretru spre a cercetá in detaiu tóte câte au pusu adese ori pedeci la consolidarea statului, ci me marginescu a observá numai in generalu: cà intre causele impedecatórie ocupa si astadi loculu primu ingrigirile, cari in modu reciprocu le au avutu si inca le au de o parte unele popóre ale patriei, temendusi interesele speciali ale nationalitatii loru; ér de alta parte organele statului, provocate la unu felu de neincredere fatia de nisuintiele popóreloru nemagiare si conduse póte si de unu zelu prea mare pentru unificarea colórei nationale a popóreloru din patria.

Câtu pentru noi romanii ortodocsi din tienuturile corónei Ungariei, — nu se póte negá: cà cursulu mai nou alu trebiloru publice nu e intru tóte cualificatu de a ne multiumí justele nóstre asteptari; din contra se petrecu ici-colea lucruri, cari se paru a fi menite sè ni puna la proba grea sentiemintele patriotice; de alta parte inse nu este iertatu a perde din vedere: cà organele statului au detorintia nedispensabila de a ingrijí, ca de beneficiele libertatiloru cetatienesci sè nu se abuseze spre daun'a unitatii si a consolidarii statului.

De vomu priví nepreocupati in celea din trecutu, va trebuí sè marturisimu cu parere de reu: cà tonulu, care cu total'a lipsa a cumpetului si a unei dejudecari serióse s'a respanditu in publicu prin unele diuare ale nationalitatiloru nemagiare, si impetulu, cu care la totu loculu si la tóta ocasiunea s'a obtrudatu fâra destulu resonu caus'a nationalitatii, au fostu de ajunsu spre a provocá ingrigirile conducatoriloru statului si a dá cursului trebiloru publice o directiune, carea acum ni vine chiaru asupritória. Cu tóte acestea poporulu nostru, multimea, pe carea se radiema la noi nationalitatea si biseric'a, si-a pastratu in intregitatea loru celea mai de frunte virtuti cetatienesci: credinti'a neclatita câtra monarchulu, si iubirea de patria, carea e strensu legata de iubirea familiei si a nationalitatii sale proprie.

Amu base firme de a crede: cà in ce mesura voru incetá causele, cari au pusu pre conducatorii statului la ingrigiri fatia de intentiunile, ce se credeau a fi manifestate din partea nationalitatiloru nemagiare: in acea mesura se voru regulá si institutiunile regnicolari intr'acolo, ca cetatienii patriei de diferite limbi sè nu póta avé banueli fatia de interesele speciali ale nationalitatii loru, si prin urmare impartasiti de o potriva in tóte beneficiele, ce le póte dá unu statu liberu cetatieniloru sei liberi, sè aiba tóte indemnurile de a emulá intru insufletire pentru binele si consolidarea patriei comune.

Radiemulu nostru celu mai potérnicu, de care dupa istoria si dupa tóte esperintiele trebue sè ni legamu sperantiele si sórtea nóstra, este adeverat'a propensiune parintésca, carea august'a casa domnitória totdéun'a, dar mai vertosu in mominte grele o a doveditu pentru binele si prosperarea nóstra nationala-bisericésca; trebue inse sciutu: cà intr'unu statu constitutionalu, cum e patri'a nóstra Ungari'a, trebile publice se desvólta pe cale constitutionala; asiadar si delaturarea aceloru impregiurari, cari acum ni se presinta ca asupritórie, e de a se intemplá pe cale constitutionala; si cumca acelea se voru delaturá, potemu sperá dela intieleptiunea barbatiloru de statu, déca si din partea nóstra vomu contribuí la acea, ca increderea reciproca intre popóre si intre conducatorii statului sè se restaureze si sè se esprime in fapte vii.

Cea ce avemu noi a face din partea nóstra este: ca pastrandune cu scumpetate semtiulu curatu nationalu-religiosu, sè continuamu a cultivá cu totu studiulu virtutile cetatienesci ale poporului nostru: alipirea catra dinastia si iubirea de patria; pentru cà numai acestea virtuti ni potu dá potere de viétia; ele suntu adeveratulu sorgiute de curagiu si insufletire; numai ele ni potu asecurá chiaru si pentru interesele bisericii si ale nationalitatii nóstre unu viitoriu mai bunu, si ele ne potu ferí de alunecare pe terenulu avanturiosu alu unoru aspirari, cari precumu in sine suntu cu totulu ilusorii, asia in vederea celoru bineorientati cu situatiunea nici candu nu potu trece de scopuri realisabili.

Este in sine unu-ce estraordinariu si pentru mine chiaru genantu, candu me aflu silitu din scaunulu meu archiierescu a face reflecsiuni la cursulu trebiloru politice ale patriei nóstre, care intr'alte impregiurari nu aru trebuí sè intre preste pragulu bisericii; dar intre impregiurarile de acumu interesele sincere, ce le portu de o potriva pentru binele patriei si alu poporului nostru ortodocsu mi-impunu, detorinti'a de a-mi ridicá cuventulu spre a face, ca cei ce au urechi de auditu sè-lu audia, si ca poporulu nostru fatia de ori-ce impregiurare sè fie facutu atentu la detorintiele sale cetatienesci, ca la unele conditiuni, dela cari depinde tóta bunastarea nóstra.

Me aflu indemnatu a face acést'a mai alesu acumu, candu miscamintele politice, ce se petrecu in vecinatatea monarchiei nóstre, potu fi presentate publicului nostru cu diferite comentare, care potu produce agitatiuni chiaru si la fii patriei nóstre, si potu duce in ratacire cugetele acelor'a, cari nu suntu deajunsu orientati cu situatiunea si nu potu prevedé, catu de periculosu póte fi pentru interesele comune ale cetatieniloru patriei nóstre, a se rapí cum-va de simpatii séu dóra chiaru de insufletire intr'un'a séu alt'a parte, din incidentulu celoru ce se petrecu in strainatate.

De acea dar acum la intrare in anulu nou civilu nu me potu dispensá de detorinti'a de a impartasí clerului si poporului de sub archipastori'a mea unele svaturi purcese din inima curata, ca adeca sè nu sufere a fi influintiatu de asiá feliu de ómeni, cari proclivi la turburarea pacii nóstre interne, s'aru incercá prin graiu viu ori prin diuare a semená intre poporu sementi'a imparechierii, séu cari cu putiena socotéla aru scapá macaru numai unele cuvinte ambigue, apte de a sguduí semtiemintele patriotice ale poporului nostru; ci mai vertosu tienendu contu la indreptarea tuturoru trebiloru intr'o directiune multiumitória sè-si manifesteze in totu loculu si la tóta ocasiunea stramosiescile virtuti ale sale cetatienesci: alipirea firma câtra august'a casa domnitória, si iubirea de patria impreunata cu loialitate si supunere fatia de regimu si de organele subalterne ale statului.

Este, ce e dreptu, unu atributu alu vietii constitutionali, ca cetatienii patriei intre marginile legiloru si ale bunei cuviintie sè-si póta descoperí chiaru si pe calea publicitatii propriele sale intuitiuni, durerile si dorintiele, ce le au fatia de trebile publice; dar' nu este iertatu nici cându a se atacá basele statului publicu: intregitatea si constitutiunea lui. De acea nu mi potu esprime de ajunsu regretarea, cà intr'unulu din numerii ultimi din anulu trecutu ai fóiei periodice nationali, carea in vederea publicului trece de organu alu archidiecesei nóstre, si anume intr'unu articulu scrisu de altmintrea cu multa cunoscintia a impregiurariloru, fara indoiéla prin o nebagare de séma s'a datu locu unoru pasagie, cari luate in sensulu loru literariu, stau in contrastu cu atienut'a nóstra, si cari din partea celoru condusi de patimi usioru se potu esploatá spre a trage la indoiéla iubirea de patria si loialitatea poporului nostru.

Desí sum convinsu, cà semtiulu celu bunu alu publicului nostru, si notele redactiunei, cu care fú mai apoi petrecutu amintitulu articolu, voru fi coresu si desavuatu aberatiunile cuprinse in acelasi; totusi nu aflu de prisosu a reflectá pre eparchiotii mei, cari voru fi cetitu amintitulu articulu: cà pasagiele esorbitante din acel'a represinta numai veementi'a, la carea s'a datu a se rapí autorulu in considerarea multoru indicii esplicate in disfavorulu intereseloru nóstre speciali de nationalitate; dar nici de cumu nu suntu espresiunea semtiului comunu alu poporului nostru, cu atâtu mai putienu alu cercuriloru superiori, cari conducu trebile nóstre bisericesci si priveghiéza asupr'a intereseloru poporului nostru ortodocsu.

Precumu e adeveratu: ca intre impregiurârile de acumu o vóce ratacita, unu singuru cuventu gresitu séu reu-priceputu din rostulu séu condeiulu celoru ce au influintia la poporu, usioru póte scandalisá, déca nu sguduí semtiulu bunu alu celoru mai putienu orientati cu situatiunea: pre atât'a e o detorintia impunatória pentru cei mai descepti si mai maturi la judecata, a delaturá numai decâtu piétr'a cea de smintéla si a ferí opiniunea publica de molipsirea aberatiuniloru, care lovescu in credinti'a poporului, si latite potu avé urmâri triste si daunóse pentru interesele comune ale patriei si chiaru ale singuraticeloru popóre din patria.

Incidentulu atinsu mai nainte 'mi dà la celealalte unu motivu nou de a me adresá prin cerculariulu acest'a presidialu catra tóte organele subalterne ale archidiecesei nóstre, si asia si catra titulata Domni'a Ta, poftindute, si in interesulu comunu alu poporului nostru punenduti chiaru in strensa detorintia: a priveghiá cu totu adinsulu, ca semtiulu celu curatu patrioticu alu poporului nostru sè fie aperatu si scutitu prin invetiaturi si svaturi acomodate, fatia de ori-ce atacu, ce i s'aru poté intentá din partea celoru condusi de pasiuni, si prin publicarea acestui cerculariu alu meu sè faci, ca la tóta ocasiunea binevenita, in adunarile nóstre bisericesci si la alte intruniri, sè se esplice poporului nostru ortodocsu din partea conducatoriloru, dar' fara a se formá de ací obiectu de discusiune: cà nimicu nu e nici mai bunu, nici mai frumosu, si asiadar' nici mai folositoriu pentru onórea, reputatiunea, interesele si pentru viitoriulu poporului nostru, decatu ca pastrandusi in tóta curatieni'a semtiemintele nationali si religióse, sè emuleze intre sine, si sè emuleze si cu alte popóre conlocuitórie intru iubirea patriei si in resignatiune pentru binele comunu, si sè nu pérdia nici cându din vedere: cà voi'a dechiarata a Maiestatei Sale preagratiosului nostru monarchu este: ca poporulu nostru ortodocsu sè se intarésca in credinti'a catra tronu si patria, in armoni'a fratiésca si in respectarea legii.

Astfelu urmandu poporulu si conducatorii poporului, atitudinea nóstra loiala va produce negresitu mai curendu séu mai apoi: ca acelea mesuri regnicolari, cari astadi pentru noi nu potu fi multiumitórie, sè se inlocuiésca prin altele mai juste, mai corespundietórie principieloru de libertate si egalitate, si mai apte de a produce sincera fratietate intre popórele patriei; astfelu noi vomu castigá spriginu si poteri spre a ni conservá frumós'a constítutiune bisericésca, carea afara de marginile patriei nóstre nicairi unu poporu ortodocsu nu o are, chiaru nici acolo, unde conducerea statului e pusa in manile celoru de o credintia cu noi; astfeliu ni vomu asecurá ajutóriele, ce le avemu dela statu, si astfeliu ni vomu esoperá noi insine pacea, liniscea si mangaierea sufletésca, care suntu obiectele grijiloru mele si totu odata base la consolidarea statului si la inaintarea binelui comunu.

Ca svaturile mele esprimate mai susu sè se póta latí catu mai repede, alaturu aici unu numeru corespundietoriu de copie ale cerculariului acestui'a procurate in tipariu, care titulata Domni'a Ta cu tóta grabirea sè le imparti la preotimea parochiala din tractulu de acolo, dela carea asteptu cu tóta increderea: cà interesata de o mesura cu mine pentru binele comunu, se va face interprete fidelu alu svaturiloru mele la credintiosii sei, si va face a se folosí tóta ocasiunea binevenita spre a se esprime si a se recunósce semtiulu patrioticu alu poporului nostru.

Sibiiu, 1. Ianuariu, 1877.

Mironu Romanul m. p.
archiepiscopu si metropolitu.

Revist'a politica.

Publicistic'a din Budapesta a inceputu a-si vení in ori. Alurele de care erá dominata pâna acum precum si agitatiunea cea maiestrita prin care incepuse a inferbentá capetele mai cu séma ale publicului magiaru, depingandu-i cu o fantasia esaltata nesdraveniile cele mai estraordinare, pare ca au sa faca locu unui calmu mai ratiunabilu. Asiá amu cugetatu cându amu aruncatu cea dintâiu fugitiva privire asupr'a diurnalului „P. Ll.“, nr. dela 16 Ianuariu, care vine si pune degetulu pe o rana si vorbesce despre ticalosi'a administratiunei. Cá si in alte cestiuni inse si miseri'a administratiunei pusa pre tapetulu publicu trebuie sa servésca de a loví câtu de putienu, dara totusi sa lovésca si in *natiunalitâti*. Numit'a fóia vorbindu despre peripetiele dela alegerile amploiatiloru administrativi nu póte lasá sa tréca ocasiunea a nu spune ca natiunalitâtile jóca unu rolu insemnatu la intrigele cele multe cu ocasiunea alegeriloru amploiatiloru municipali.

Abstragându dela complimentulu acest'a nemeritatu pentru natiunalitâti articululu ne spune ca prin alegerile amploiatiloru municipali consciinti'a de dreptu nu câstiga nimic'a; câstiga unu numeru de proletariatu cultu, care este fórte deprinsu de a-si câstigá patroni. — Noi vedemu in articululu mentiunatu o somatiune pentru delaturarea dreptului de alegere a amploiatiloru municipali.

Foile budapestane pregatescu publiculu pentru lucruri seriόse. Consilie lungi ministeriali se tienu sub presiedinti'a imperatului si regelui in B-pest'a si dupa cum afirma acelesi in cestiunea bancei. „P. Ll.“ se pare a nu fi tocm a bine impressiunatu de resultatele consilieloru de pâna acum.

Conferintiele din Constantinopole inca nu suntu terminate. Se potu terminá inse fâra de vre-o resolutiune definitiva. Intr'o buna diminétia ne putemu tredí ca in loculu diplomatiloru negotiéza tunurile.

Din Bucuresci i se comunica lui „P. L.“ prin corespundintele seu originalu la 9 Ianuariu urmatórele:

Dupa cum mi-se spune din sorginte acreditatu plenipotentiatulu românu in Stambulu ni-a comunicatu pe cale telegrafica, ca densulu a presentatu protestulu guvernului din Bucuresci contra modului cum intielege Pórt'a positiunea de statu a Romaniei (articulu 1. 7 si 8 din constitutiunea turcésca) si ca Savfet-pasi'a s'a aretatu fórte uimitu. Se dice ca ministrulu turcescu de odata a pulsatu cu totulu alte córde si ca a declaratu, ca afacerea s'a consideratu in Bucuresci de pré seriόsa. Se intielege de sire (dise ministrulu) ca Pórt'a nu pretinde, cá constitutiunea sa se introduca si in Romani'a, care dejá prin situatiunea sea geografica ia alta positiune deosebita de a provincieloru turcesci. Se dice ca Pórt'a s'a declaratu gat'a a dá si o satisfactiune, de-sí acést'a nu va fi asiá eclatanta cum o puse in perspectiva ministrulu presidentu Bratianu in discursulu seu din camera.

Compunerea provediuta a conflictului intre Turci'a si Romani'a se dice ca e de a se multiamí medilocirei ambasadoriloru austro-ungurescu si germanu din Constantinopole, cari cu mare resolutiune au luatu parte in acést'a causa pentru Romani'a.

Guvernulu principelui aflându o protectiune atâtu de puternica in Austro-Ungari'a si Germani'a póte fi fórte mendru, câci a declinatu consiliele agentului si consulului generalu francesu Debains, care 'lu consiliase cu intetire si ostentatiune: de a nu considerá constitutiunea turcésca si nici chiaru respunsulu lui Savfet-pasi'a la cererea de deslusire si de a lasá intrég'a afacere puteriloru garante. Tempurile s'au schimbatu de minune. Inainte de 1870 fu totu-déun'a Franci'a acea ce spriginea pre guvernulu românu, indata ce acest'a luase initiativ'a in óre-care cestiune.

Aplanându-se conflictulu cu Turci'a e cu putintia cá Demetrie Sturz'a sa-si retraga iéra demissiunea cá ministru séu mai bine: cá elu sa ia de nou ministeriulu lucrâriloru publice. „Romanulu“ adusese scirea, ca Pórt'a aru fi acceptatu din cele siepte pretensiuni ale memorandului românu (ce-lu presentase Cogalnicénu in vér'a trecuta) cinci si ca s'aru fi declaratu gat'a a intrá in negociâri cu Romani'a si asupr'a celoru-lalte pretensiuni ce mai remânu indata ce pacea in orientu va fi asecurata. Scirea acést'a mi-se pare neprobabila si póte ca nu vine din sorginte acreditatu.

Camer'a avé ieri de cugetu sa tiena prim'a sea siedintia dupa serbatorile craciunului, dar' nu fù capabila de a aduce resolutiuni. Doctorulu Iatropulo, medicu, amicu si partisanu alu dlui Bratianu a reposatu ieri subitu si se va immormentá mâne. Din acésta causa camer'a care va participá la immormentare prin o deputatiune numerósa nu va tiené nici mâne siedintia.

SENATULU ROMANIEI.

Siedinti'a de Joi, 23 Decembre, 1876.

(Urmare.)

D. Ghic'a. Chiaru de aru fi adeveratu, credeti ca aru fi fostu nebunu acelu ambasadoru cá sa se protesteze cându n'aru fi vediutu claru in constitutiune faptulu pentru cari protestà?

E o lipsa de patriotismu a spune ca tiér'a e seraca ca armat'a nu e pregatita si ca prin urmare tiér'a e condamnata sa fia batjocorita. Parintii nostri, cându erau loviti, nu-'si faceau asfeliu de intrebâri, si aperau drepturile tierei totu-déun'a. (Aplause). E o gresiéla séu o fatalitate si senatulu nu póte sa taca.

D. D. Ghic'a 'si adreséza laude pentru ca a aparatu drepturile tierei si a facutu sa fia recunoscute de câtra multe puteri garante.

Are multe politie de platitu guvernului, dar' d-sea, care a spusu in adresa ca tronulu póte comptá pe senatu, 'si va respectá acea declaratiune. Indrasnél'a turciloru provine póte din faptulu ca ne sfasiâmu, ca ne luptâmu cá sa luâmu portofoliele ministeriale.

D. I. Radu intrerupe.

D. D. Ghic'a. Nu e vorb'a dé d-sea; sciu ca nu cauti puterea si, déca ai gustá din fructulu care se chiama putere, ai vedé ca e atâtu de amaru, incâtu nu l'ai mai puté dorí. D. Ghic'a nu póte sa nu autoriseze pe guvernu a protestá si in numele senatului in contr'a lovirei drepturiloru tierei si, terminandu, face apelu la senatu pentru a-si respectá declaratiunea facuta in respunsulu la discursulu tronului ca, in fati'a strainiloru, se voru gâsí toti cá unu singuru omu gat'a de a aperá drepturile tierei.

D. Ministru de interne restabilesce intâiu faptele intortochiate de dlu Desliu. D-sea arata ca a declaratu in siedinti'a secreta ca, inainte chiaru de a cunósce guvernulu constitutiunea turcésca, agintele dela Constantinopole i-a facutu cunoscutu printr'o telegrama ca persóne autorisate din Constantinopole credu ca art. 7 privesce si pre Romani'a. Guvernulu, vediendu acést'a, a insarcinatu pe aginte a cere esplicatiuni categorice minstrului de esterne alu Sultanului; acele esplicatiuni s'au datu si ele suntu defavorabile tierei.

D. D. Ghic'a dice ministrului de esterne ca a facutu gresiéla, procedandu astfeliu; acésta imputare se aplica guvernului intregu. Se pretinde ca aru fi trebuitu sa presimtimu ca se voru loví drepturile nóstre si sa fi protestatu inainte de a se promulgá constitutiunea. Ei bine, cum se póte sustiené unu asemenea protestu mai cu séma cându pe de alta parte ni se imputa ca voimu sa protestâmu, vediendu tiér'a nóstra inscrisa intr'o constitutiune turcésca?

Se mai punu in banuiéla afirmârile din not'a agintelui, cârui'a nu i se dà tóta increderea.

Generalulu Ghic'a, agentulu diplomaticu dela Constantinopole e numitu de guvernulu conservatoriu; prin urmare nu tocmai conservatorii aru trebuí sa-i puna la indoiéla afirmârile; d-sea are si increderea actualului guvernu, care pune temeiu pe not'a d-sele. Ei bine, d-lui a comunicatu guvernului ca in cercurile politice din Constantinopole se crede ca art. 7 privea pe Romani'a.

Amu intrebatu ce insemnéza acele dispositiuni din art. 7 alu constitutiunei turcesci. Acést'a este imprudinti'a cea mare? Nu amu venitu la corpurile legiuitóre sa le consultâmu déca trebuie sa intrebâmu pe Savfet-pasi'a, pentru ca unu ministru nu-'si póte permite a spune ca unu statu vecinu este cuprinsu in constitutiune numai pentru ca a fostu intrebatu.

Positiunea e luminata, dice d. ministru. Unu respunsu oficiale alu ministrului respunde curatu ca prin art. 7 se cuprinde Romani'a si Domnulu ei. Cându se respunde asiá categoricu si cându prin argumente de dreptu se cauta a se sustiené asemenea incalcare, aru puté senatulu sa taca?

Erá tempulu cá d. Apostolénu sa vina acum, cá unu micu advocatu de sicane, sa ne faca bilantiulu nostru politicu, sa ne faca respundietori de acésta situatiune, spunendu ca amu provocat'o noi, ba inca sa ne acuse ca noi amu adusu discreditulu acestei tieri?

A-ti crediutu ca puteti afirmá inaintea tierei ca agentii tierei in strainatate suntu caus'a acestei situatiuni si a-ti cautatu a pune in contradictiune pe d. Rosetti cu d. Ioanu Ghic'a. Dar' n'ati sciutu óre-ce directiune s'a imprimatu agentiloru tierei? Nu sciti ca ei au cautatu sa obtiena dela puteri o garantare a neutralitâtiei Romaniei, cum este a Belgiei?

Nu intielegeti ca, lovindu in ministrii si in solii loru, a-ti lovitu in o idea care este a tierei? Puterile au primitu cererile nóstre, si déca n'amu obtienutu ce-va definitivu, vomu obtiené.

Asiá dara d. Apostolénu sa inceteze de a face meschine cestiuni, spunendu ca constitutiunea turcésca e provocata de acestu ministeriu; sa inceteze d. Apostolénu de a ne mai face bilantiulu politicu.

Déca s'a combatutu conventiunile comerciale, acést'a s'a facutu numai din punctulu de vedere economicu si comercialu. I'mi pare reu ca in curendu vomu avé sa constatâmu cifra cu cifra perderile financiare ce vomu suferí dupa urm'a aceloru conventiuni.

Vorbindu despre not'a dlui Ionescu in privirea amestecului Turciei in afacerile nóstre, d-sea dice ca acea nota nu numai protestá, ci 'si reservá si drepturi.

Guvernulu iá dar' tóta solidaritatea cu procederea dlui Ionescu.

Credu, adauge d. ministru, ca senatulu e in prefecta cunoscintia de causa asupr'a tuturoru acestoru lucruri. Déca ministeriulu a venitu la d-vóstra cá sa ve vorbésca de protestu, a facut'o pentru unu singuru motivu cá atunci cându se va cetí protestulu nostru la coferintia, ea se scie ca este alu intregei tieri; voimu sa se scie inaintea conferintiei ca pentru aperarea drepturiloru nóstre stramosiesci este unanimitate in acésta tiéra.

Déca senatulu nu va incuviintiá acésta urmare, remâna asupr'a lui respunderea in fati'a tierei.

D. *Vice-presiedinte* arata ca este de demnitatea senatului sa nu se desparta pâna se va dá o solutiune acestei cestiuni.

D. *Dim. Ghic'a* crede si d-sea ca este de demnitatea senatului a nu se despartí chiaru acum pâna nu va tranjá acésta cestiune

Se pune la votu prelungirea siedintiei si neputandu-se constatá votulu, se procede la votarea prin bile, si nu se admite, neintrunindu dóue treimi.

Mai multi senatori ceru a se tiené siedinti'a la 8 óre sér'a.

Acésta propunere punendu-se la votu, se adoptà.

Siedinti'a se radica, anunciându pe cea viitóre la 8 óre sér'a.

Siedinti'a de sér'a.

La 8 óre sér'a, siedinti'a se redeschide sub presiedinti'a dlui M. Cogalnicénu, vice-presiedinte, cu 37 dni senatori presenti

D. G Apostolénu, avendu cuventulu, dupa óre-cari cuvinte de unu interesu personale spre respunsu dlui ministru de interne, venindu la cestiune, dice ca nu d-sea a disu ca guvernulu a provocatu constitutiunea turcésca.

Din momentulu ce nimeni nu pune in dubiu drepturile nóstre, datori'a guvernului erá de a merge inainte cu negotiârile ce a inceputu. Unu votu alu senatului este adeveratu c'aru fi de o importantia imensa, dara este o cestiune pendinte, si i se pare ca procederea aru fi revolutionara, déca guvernulu vine cu asemenea cerere inaintea senatului.

D-sea n'a disu ca constitutiunea este efectulu notei tramisa de guvernulu românu, câci atunci s'aru fi combatutu singuru; d-sea a disu ca contestarea ce ni se face este numai pre hârthia, si Europ'a va avé sa se pronuntie asupr'a ei. Si cându s'aru face mai multu de câtu o contestatia, atunci nu numai o protestare, ci o energica impotrivire aru fi dela o margine a tierii la cea-lalta.

Guvernulu inse voiesce sa asocieze representatiunea nationala la tóte actele loru, pentruca se póte gasí o scusa ca representatiunea nationale a participatu la actele lui pentru cá sa se desbrace de respundere.

Cine oprea pre guvernu de a face elu singuru protestarea?

Ce afirmatiune mai puternica contr'a cestiunii turcesci de câtu ca esistâmu, suntemu ací, functionâmu cá corpu?

Ceea ce se cere de guvernu este o injosire a acestui corpu. Constituti'a turcésca nu ne-a fostu oficialu comunicata. Pentru ce voiti acum cá la o gresiéla facuta de guvernu se asociati si representatiunea nationala?

Óre admiratorulu institutiuniloru englese care se afla la acea banca aru aprobá d-lui procederea de a se comunicá parlamentului cestiuni asupr'a câror'a negotiârile suntu pendinti?

D. Apostolénu intra apoi in multe

amenunte. departate de cestiune, face apelu la d-nii ministrii cá sa se cobóre in forulu consciintiei d-loru, vorbesce despre promisiunile date de acestu guvernu la venirea sea la putere si dice ca nu le-a tienutu, vorbesce despre promisiunea data ca se voru scadea impositele si nu s'au scadiutu dovéda tas'a licentieloru.

D. *Vice-presiedinte* róga pre d. Apostolénu sa intre in cestiune.

D. *Apostolénu* dice ca motiunea ce d-sea va propune va fi in cuprinderea ca „senatulu, forte de drepturile ce natiunea posede, trece la ordinea dilei.“

Déca a-ti facutu protestulu, dice d-sea guvernului, pentru ce voiti sa se dica cá sa se faca unu protestu energicu? Si cum voiti sa aprobâmu unu asemenea protestu cându n'avemu din nainte-ne nici unu conceptu de protestu: voiti aprobare, aduceti protestulu inaintea senatului.

D. Apostolénu termina dicendu ca a luatu cuventulu spre a aretá ca e neconstitutionalu a se aduce in senatu o cestiune care e pendinte si candu vt fi vorb'a de periculu, natiunea, noi toti voimu se facemu sacrificii, unii cu inteligintí'a, altii cu averea.

D. C. *Bosianu*, mai inainte de a in tráin cestiune, dice ca s'a intristatu fórte multu candu a vediutu recriminârile ce se facu de o parte si de alt'a.

O ideia trebue se ne domine pe toti: cum putemu se facemu a se respectá drepturile natiei, fâra a provocá vre unu periculu asupr'a capului ei.

Suntemu chiemati aci se iudecamu cu sânge rece; avemu si noi respundere pentru viitoriu si fia-care românu e in dreptu a ne dice cându nu vomu avé in vedere interesele tierei: v'amu incredintiatu drepturi si voi ati trecutu repede preste ele. Nu trebue déru se avemu in vedere de câtu interesele natiei.

S'a vorbitu de politic'a guvernului trecutu. Unde au voitu se ajunga acei cari au sustienutu acea politica? Voit'au ei se intarésca prin acést'a drepturile tierei?

Mai presusu de tóte trebuie sa domine idei'a de patria si mantuirea ei, iér spiritulu de partida se fia cu totulu inlaturatu.

Venindu la cestiune, d. Bosianu dice ca ea sta intr'acést'a: Unu ministru alu afaceriloru straine din Turci'a a declaratu, la o intrebare ce i s'a facutu, care n'asi fi doritu nici odata a se face, ca negresitu si Romani'a face parte din provinciile privilegiate. Guvernulu, petrunsu de respunderea ce are, vine si ne dice ca trebue se protestâmu contr'a acestei manifestâri de opiniune a ministrului M. S. Sultanulu. In siedint'a secreta a spusu ca nu póte primí idei'a de a se protestá la Sultanulu, câci unu asemenea protestu aru fi umilitoriu, ci la puteri.

Déca guvernulu cere astadi luminele corpului legiuitoriu, elu trebuiá se o faca acést'a la prim'a emotiune. Avé guvernulu trebuintia de manifestarea representatiunei nationale spre a probá ca are sprijinulu ei? Se póte presupune unu singuru momentu ca puterile 'si voru inchipuí ca unu guvernu constitutionale póte se esiste fâra sprijinulu corpuriloru legiuitóre.

Intr'unu statu constitutionale, guvernulu nu represinta decâtu maioritatea camerei si senatului si cându in afaceri esterióre vorbesce guvernulu, vorbesce natiunea. Unu guvernu cu tactu politicu trebuie se simtia pulsulu corpuriloru, iér' nu se provóce manifestâri séu voturi.

Guvernulu trebuie se primésca elu tóte loviturile, si nu este bine se veniti la senatu a-i cere unu votu. Sunteti ministrii puterei esecutive, nu ai puterei legiuitóre, represintati maioritatea corpuriloru leginitóre cari au incredere in d-vóstra.

Senatulu nu aru puté face nicidecum unu votu cum a facutu camer'a si cându dicu acestea vorbescu fâra nici unu resimtiementu.

Terminându, d. Bosianu dice ca motiunea ce va trebuí sa se voteze este urmatórea.

D. Lascar Catargi spune ca suntu 6—7 luni de cându guvernulu actualu a venitu la putere si nici d-sea nici colegii d-sele n'au luatu cuventulu, cá sa nu se dica ca facu pedice. Guvernulu n'a procedatu totu astfeliu: ne-a insultatu.

Ací d. Catargi vorbesce de comitetulu de acusare, care l'a adusu cu gendarmi si care nu-lu tramite mai curendu la curtea de casatiune.

Totu cu acésta ocasiune, d. Catargi spune ca situatiunea financiara ce s'a publicatu e falsa; chiaru d. ministru i-a spusu ca l'a incelatu comptabilulu. (Risete).

D. vice presiedinte amintesce d-lui Catargi regulamentulu senatului.

D. Lascar Catargi. Caus'a pentru care guvernulu nu intempina si ací aceeasi bunavointia cá la camera este ca guvernulu n'a presintatu tóte documenturile. Cum se face ca guvernulu turcescu, care tramise ací si unu aginte se faca avansuri pentru aliantia, preste câte-va dile sa se schimbe si sa ne fia ostile?

Dupa lungi digresiuni afara din cestiune, declara ca se unesce in totulu cu propunerea dlui Bosianu, fiinduca nu cere nici protestu — care e tramisu — si déca guvernulu voiesce protestare din parte-ne, sa ne aduca corespondintia diplomatica si documenturile.

D. Catargi termina plângendu-se iérasi ca i se intârdiéza procesulu si nu-lu tramite mai curendu la curtea de casatiune.

D. Apostolénu declara ca 'si resrage motiunea, raliându-se la a dlui Bosianu.

D. Dem. Ghik'a declara ca se va tiené de ingagiamertulu ce a luatu.

N'aveti se negotiati, dloru ministrii, n'aveti se cedati nici o iota din drepturile tierei nóstre. (Aplause). Ati vediutu schimbarea in opiniunea publica din Angli'a pentru poporatiunile din orientu si e sicuru ca Europ'a va avé in vedere drepturile unui poporu, ori-câtu de micu aru fi elu.

D. Al. Orescu dice ca nu mai are nimicu de disu in urm'a celoru aretate de d. Bosianu. Ceea-ce róga pre senatu este cá se voteze in unanimitate motiunea, fiindu-ca este si conforma cu respunsulu senatului la mesagiulu tronului.

D. Primu-ministru dice ca n'aru fi luatu cuventulu, déca d. Bosianu, câtra care toti avemu celu mai adencu respectu, nu ne-aru fi facutu óre-cari critice. D-sea aréta apoi incoherenti'a dintre cele aretate de d. Apostolénu si lips'a de scopu in tóte câte a vorbitu. Dlui a disu mai intâiu ca cererea guvernului este revolutionara si apoi se unesce cu motiunea.

D. ministru pune in evidentia contradicerile dlui Apostolénu atâtu in ce privesce degagiarea guvernului de respundere, câtu si asupr'a ideiei ca nu trebuie sa se voteze de câtra senatu o protestare.

Câtu despre d. Catargiu, d-sea vine a-si spune ací totu paraponulu. Dlui contesta camerei dreptulu de a face instructi'a. D. Catargiu, care ne mai spune ca lipsescee de 6 luni dela senatu, ne cere se-i dâmu documente. Voiá póte sa i le tramitemu cu gendarmii la Golasiei.

D. primu ministru regreta ca a fostu atrasu pe acestu terâmu de d. Catargiu. Venindu la cestiune, d-sea dice ca constitutiunea otomana da nóue puteri imperiului si cându Europ'a va recunósce acestu actu, noi nu vomu mai puté revení: aru fi pré târdiu, si de aceea nu putemu tacé.

Indata ce s'au primitu eplicatiele agintelui nostru la Constantinopole, guvernulu l'a invitatu se mérga la surse oficiale. Savfet-pasi'a a respunsu inca odata ca in constitutia se intielege Romani'a.

Nu ni se potu face recriminâri: indata dupa aceste declarâri, amu venitu la senatu si la camera si prin acést'a amu comunicatu, credu, cu natiunea intréga.

Aretându greutatea situatiunei, d. primu-ministru dice ca in societâti mai vechi constituite do câtu noi se manifesta, simtiemintele tierei in impregiurâri grele. Vointi'a tierei manifestat, prin consilii judeciene, comunale, prin intruniri, este respectata, pentru ca se aréta ca este vointi'a unanima a tierei. Chiaru unele puteri punu in dubiu unele din drepturile nóstre si d-vóstra voiti cá se nu ceremu a se manifestá vointi'a tierei?

Pretentiele Turciei datându de multu, ea voiesce astadi a le consacrá printr'o forma definitiva: ea voiesce se fimu totu o apa cu dens'a.

Amu procedatu dar' fórte regulatu n'amu voitu sa ne inveluimu respunderea cu mantau'a suveranitâtiei nationale; nu voimu a ne pune la nici unu adapostu; dar' amu crediutu de datoria a ve aretá in ce positie pune Pórt'a pe Romani'a, pentru cá sa ve intruniti, sa chibzuiti si se dati mai multa taria protestârei nóstre. Chiaru cându guvernulu este perfect'a represintatiune a tierei, minoritâtile inse néga acést'a. Strainii nu voru totudéun'a se scie déca unu guvernu este represintanti'a fidela a tierei. Cându inse natiunea intréga 'si espune simtiemintele, atunci strainii suntu siliti s'o respecte, cum v'a spusu si onor. principe Dim. Chik'a. Ori câtu de mica aru fi o natie vointi'a ei trebuie respectata. Cându natiunea intréga 'si aréta vointi'a, i se realiséza acea vointia, fiindu-ca este esprimata de natiunea intréga, iér' nu numai de unu grupu, ori de o maioritate.

Vointi'a dar' a unei tieri nu va fi necunoscuta de Europ'a intréga si cându natiunea intréga va cere respectarea loru, nu se va perde nici unulu din acele drepturi.

Vomu perde numai atunci cându vomu tacea. Europ'a va avé in vedere sacrificiele insemnate ce amu facutu, tienendu o purtare corecta in evenimentele de preste Dunare. Romani'a a sacrificatu chiaru interesele sele proprii, numai câ se nu faca a se nasce dificultâti. D. primu-ministru espune schimbarea produsa in Angli'a facia cu vointi'a unoru tieri multu mai mici decâtu a nóstra. Dara, cum a disu si principele Dim. Ghik'a, nu numerulu face, ci vointi'a nestramutata a natiunei.

Dupa ce d-sea aréta ingratitudinea Turciei, adauga ca Romani'a a datu proba tuturoru ca este demna a traí: ea are titlulu de statu europénu.

Noi nu ve ceremu nimicu: ceremu cá natiunea se-si manifeste vointi'a prìn d-vóstra. Drepturile ei au fostu jicnite si noi nu primimu aeea jicnire, nici o stirbire a drepturiloru ei. Primimu dar' motiunea dlui Bosianu.

Se dice in motiune ca guvernulu va apará drepturile tierei fâra provocare. Dar' cine provóca? Noi nu facemu decàtu sa ne aparâmu contr'a lovituriloru ce ni se dau.

O voce. Ce se lovesce?

D. primu-ministru. Se lovescu drepturile tierei nóstre. Vomu cere cu staruintia pâna se va sterge acelu articolu din constituti'a turca séu va declará totu asiá de formalu ca Romani'a nu face parte din imperiulu otomanu.

Terminându, d-sea cere cá sa se stérga din motiune cuventulu „provocare“ cum a propusu si d. Dim. Ghik'a.

Se cere inchiderea discusiei.

D. primu-ministru declara ca nu póte primí cuventulu „provocare“ din motiune, déca nu aveti incredere in noi, tramiteti-ne acasa.

D. C. Bosianu, luându din nou cuventutu, dice ca n'a combatutu o manifestare a natiunei, ci modulu de procedere.

Guvernulu represinta ideiele senatului din care a esitu. Déca guvernulu n'aru mai represintá acésta maioritate, d-sea aru fi celu dintâiu care aru radicá vocea. Remâneti dar' la locurile d-vóstre.

D. presiedinte alu consiliului dice ca cu tóta venerati'a ce are câtra d. Bosianu nu póte primí motiunea, déca se va mantiene cuventulu provocare.

Nu v'amu cerutu sa ne trageti o linia de conduita. Dorimu cá natiunea sa se manifeste prin ea insasi; dar' nu primescu restrictiuni, cá si cându v'ati teme ca amu provocá amu face nebunii. Noi nu primimu astfeliu motiunea, fiindu-ca vedemu ca se raliéza si dnii Apostolénu si Catargiu la dens'a, si acést'a probéza ca ea are unu scopu ascunsu. Asemenea restrictiuni ne slabescu in strainatate.

D. Bosianu iá de nou cuventulu spre a aretá ca nu e vorb'a de incredere in guvernu si ca acestu votu alu senatului 'lu va intarí.

D. ministru de interne. S'a disu pe tóte tonurile in acestu corpu ca tiér'a intréga va protestá, inse acésta protestare nu trebuie sa fia facuta de guvernulu actuale, séu de acestu ministeriu asiá cum e compusu, si pentru aceea guvernulu nu primesce motiunea asiá cum este.

Nu intielege a se pune intr'o ordine de di cuventulu de provocare; elu da locu la banuiéla.

Terminându, face apelu la lealitatea dlui Bosianu si declara inca odata ca guvernulu nu póte primí acestu cuventu.

D. C. Bosianu consimte a se sterge din motiune cuventulu „provocare“ pentru motivulu ca voiesce se fia impaciuitóre.

D. Desliu declara ca 'si retrage semnatur'a din motiune.

D. Manolescu. Va avé mai multa valóre.

Discusiunea inchidiendu-se, se pune la votu motiunea si se adopta cu 37 voturi contr'a 12.

Siedinti'a se radica la 11 jum. óre nóptea, anunciându-se cea viitóre la 10 Iannariu, 1877.

Varietâti.

⁂ *(Pentru voluntarii pe unu anu.)* In celu mai nou numeru alu seu „buletinulu de ordinatiuni pentru armat'a c. r.“ cuprinde o ordinatiune circulara, din care estragemu pe scurtu urmatórea dispositiune insemnata: Avendu in vedere scopulu institutului de voluntari pe unu anu suntu indatorati toti voluntarii pe unu anu, cari nu suntu eschisi dela dobândirea siargei de oficiaru prin vre-o dispositiune valida pentru tóta armat'a, a se pregatí pentru depunerea esamenului de oficiari in reserva si din caus'a acést'a pe viitoriu nu li se mai lasa voluntariloru pe unu anu in libera voie de a se pregatí numai pentru siargea de suboficiari.

⁂ *(Denumire)*. Precum suntemu informati din locu competinte, la oficiulu (perceptoratulu) reg. ung. de contributiune in *Aiudu*, apartienatoriu *directiunei financiale din Sibiiu*, s'a denumitu de *controloru* dlu *Alessandru Petroviciu* pâna acum oficialu la directiunea financiala din *Aradu*; cârui'a cá unui oficiantu inca teneru — i dorimu succesu bunu pe acésta cariera la care si asiá putieni români suntu aplicati —

⁂ *(Din Orastia)* i se scrîe la „S. d. Tgb.“: Conducatoriulu scólei greco-orientale de aici e pusu sub acusa prin procurorulu de statu, pentru ca a introdusu in scóla cartea oprita „istori'a româniloru.“ Se dice ca ministeriulu de culte si instructiune publica aru fi cerutu si suspensiunea lui.

⁂ (Cernaieff in Prag'a.) In 11 Ianuariu vestitulu generalu russo-serbescu Cernaieff sosí in capital'a Bohemiei. Presenti'a lui dedù cechiloru ocasiunea asteptata de a face o demonstratiune contr'a magiariloru. Generalulu fu primitu de cechi cu tóte ovatiunile cuvenite unui luptatoriu pentru caus'a panslavismului.

Vre-o 3000 ómeni, mai cu séma studenti si industriasi asteptau la gar'a drumului de feru Franciscu Iosifu. Screisiovski impreuna cu 4 membri din clubulu cechicu mersera intru intempinare pâna la Aurzinoves. Cându sosì trenulu multimea entusiasmata sparse usi si feresti pentru a strabate din peronu in sal'a dinainte. Intre strigâri passiunate si intre sunetele imnului natiunalu *Hei slovane* carulu destinatu pentru Cernaieff fu impresuratu. Dupa incercâri zadarnice de a desprinde caii se multiamira cu formarea unui spalieru, prin care abiá inaintá carulu mereu. Inderetrulu carului se imbuldiá multimea de ómeni strigându neincetatu slava si cantandu Hrom a peklo. De odata se audu strigate sgomotóse ce comandá reintórcerea multimei, câci Cernaieff remasese lânga sal'a dela gara singuru cu membrii clubului cechicu, ér' carulu pre lânga care se imbuldieau ómenii ducea pre componistulu Suppèe ce togm'a sosise in Prag'a pentru a dirigea o representatiune teatrale. O parte ce audî acele strigate se reintórse si repetà ovatiunile naintea carului ce ducea pe Cernaieff, pâna la hotelulu „Archiducele Stefanu", unde multimea se asiedià dinaintea ferestriloru cerendu necurmatu sa se presenteze Cernaieff.

Multimea strigá se traiésca rusii si sa piéra magiarii si repetá cererea de a vedé pe generalu. In sgomotulu acest'a unu membru din clubulu cechicu vení cu Cernaieff la ferésta si multiamí in numele generalului pentru simpathi'a aretata, dar' in acelasi tempu se rogà de multime a se departá in interesulu linistei, cea-ce ea si facù. A dóu'a di Cernaieff primí mai multe deputatiuni. Celebritâtile opositiunei de statu inca se presentara generalului. Dupa amiédi Cernaieff impreuna cu Rieger se preumblara prin orasiu intr'unu echipagiu deschisiu. Unii individi ce urara lui Cernaieff „se traiésca" fura arestati. In 13 Ianuariu politi'a dede pe Cernaieff afara din orasiu. Despre acestu incidentu ni comunica „P. L." urmatórele telegrame:

Prag'a in 13 Ianuariu: Cernaieff e dela 1 óra prisonieriu in otelulu seu. Directorulu politiei 'i aduse unu ordinu in scrisu sa parasésca Prag'a pâna sér'a. Ordinulu e motivatu prin aceea, ca presenti'a lui Cernaieff periclitéza linistea publica.

Prag'a 13 Ianuariu: Dupa amédi s'au intemplatu unu cravalu mare. Cernaieff recurà contr'a mesuriloru politiane pe cale telegrafica la Andrássy, primí inse o resolutiune negativa. Acum elu refusà de a porní si amenintià ca se va plecá numai fortiei. Intr'aceea se adunà o mare multime de ómeni naintea hotelului. Celu putienu 6000 persóne strigau, cântau si olalaiau. Cernaieff stá fumandu la ferésta si se complimenté plebei. Facandu-se larm'a totu mai mare, dóue bataliuni inaintara spre Rossmarkt si spre gar'a statului; mai tardîu vení si cavaleria. Acést'a avù efectu plebea se imprascià si Cernaieff putù fi escortatu la gara. Elu insultà pe comisariulu politianescu si amerintià ca se va reintórce la fruntarie. In fine trebuira se-lu bage cu forti'a ín cupeu. Lânga elu se asiediara amiculu seu din Moscv'a Cludoff, unu comisariu si doi vighilanti. Abiá atunci se restabilí linistea.. In decursulu dilei s'au facutu 12 arestâri. Cavaleri'a numai cu greu putù curatí drumurile. Plebea strigá: „Josu cu magiarii! Se traiésca Cernaieff"

⁂ *Deputatiunea studentiloru magiari*) ce a plecatu la Constantinopole pentru a predá sabi'a de onóre generalisimului turcescu Abdul Kerim-pasi'a s'a bucuratu de o primire din cele mai imposante. Corespundinti'a lui „P. L." din Pest'a la 12 Ianuariu ni comunica:

Noi amu sositu in Constantinopole cându resarea sórele, primirea a fostu câtu se póte de imposanta. Din marea marmara au venitu intru intempinarea nóstra pe vapóra cu flamuri falfaitóre si cu musica representantii deregatoriiloru civile si militare, ai diferiteloru corporatiuni, invetiati, ulemale si softale. Turbanulu celu verde (insemnulu privilegiatu alu emiriloru) erá bine representatu. Strigâri turcesci simpathice si eljenuri resunau pe surfati'a mârei. Mai tardiu unu nou vaporu aduse diversele deputatiuni turcesci ce venisera in calea nóstra. Cá representantu alu guvernului se infatisià supremulu inspectoru de instructiune Sav'a-pasi'a si contele Ed. Szechenyi, in numele lui Abdul Kerim pasi'a Kender Bey.

In alocutiunile reciproce ce au urmatu in caet'a dice Sav'a-pasi'a intre altele: Lumea vechia se stinge, cea nóua e a ideiloru liberali, adeca: a d-vóstra. Suindu-ne pe vaporulu turcescu urmara recomendârile reciproce si favoriti de unu tempu de primavéra plutirâmu prin Bosforu pre lânga palatulu Sultatului. Maiestatea Sea Sultanulu stá salutându la ferésta si unu coru de mii de voci ii strigara unu „Padisiach um chioc jaschach!" La serbare in Stambulu se imbuldiá o multime de mii, pretotindinea dominá ordinea cea mai buna. In Serailu in Galat'a care e intrebuintiatu cá liceu ne salutara elevii cu cuvinte francese si turcesci. Erá o scena serbatorésca cându furâmu introdusi in sal'a cea mare a institutului unde asceptá pe óspeti unu prândiu serbatorescu. O asemenea primire nu s'a mai pomenitu in Constantinopole.

La 13 Ianuariu deputatiunea insotita de patru adjutanti ai Sultanului a plutitu pe bosforu. La 14 Ianuariu va urmá primirea deputatiunii la Abdul Kerim pasi'a care o astépta incungiuratu de toti oficiarii statului maioru.

⁂ O depesie telegrafica din *Iasi* dela 12 Ianuariu a. c. aparuta in *Wiener Tageblatt* anuncia, ca temerile si ingrigirile unei catastrofe din óra in óra totu crescu; fiindu-ca activitatea strategica, si pregatirile belice ce se desvólta nu numai la granitia in armat'a rusésca, ci si in intrulu Romaniei, suntu colosali si infioratórie; iér' trecerea trupeloru rusesci preste Prutu, in totu minutulu se ascépta.

⁂ „Politik" din Prag'a are o depesie datata din Vien'a la 12 Ian. a. c. carea i notifica ca scusele Portiei ce le facù in respunsulu referitoriu la obiectiunile Romaniei in contr'a introducerei constitutiunei turcesci — nu multiamescu pre regimulu românu.

Totu acee'asi fóie anuncie: ca cetatienii din Agram facu pregatiri de a oferí principelui Nichit'a de Montenegru, spad'a beliducelui Petru Zrinyi in chipu de contr'a-demonstratiune fatia cu magiarii.

Pretiurile de piatia.

Sibiiu 4|16 Ianuarie. Grâu, hectolitr'a 75—78 kilo fl. 8—9.20, Grâu mestecatu 72—74 kilo fl. 6.80—7.60; Secara 64—68 kilo fl. 5.30—5.90; Orzu 63 kilo fl. 5—; Ovesu 38—42 kilo fl. 2.40—2.80; Cucuruzu 69—71 kilo fl. 3.40—4—; Cartofi 3—3.80; Samentia de cânepa fl. 11—; Mazere fl. 9—; Linte fl. 11—; Fasole fl. 6.50; Slanina 50 kilo fl. 38—; Unsóre fl. 38—; Seu brutu 50 kilo fl. 21—; Seu de luminâri fl. 22—; Luminâri de seu 50 kilo fl. 28—; Sapunu 50 kilo fl. 20—; Fenu 50 kilo 80—90 cr.; Fuióre de cânepa 50 kilo fl. 23—25; Lemne de focu, metru cubicu fl. 3.50; Spirtu gradulu 47½—60 cr.; Carne de vita, kilo 38 cr.; Carne de vitielu 52 cr.; Carne de porcu 35 cr.; Carne de oaie 24 cr; Oaue 10 darabe 30 cr.; Tergulu a fostu putienu cercetatu, grâu si secara cu pretiuri urcate, ovesu si cucuruzu cu pnetiuri neschimbate.

Burs'a de Vien'a.

Din 5/17 Ianuariu 1877.

Metalicele 5%	61	75
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68	15
Imprumutulu de statu din 1860	112	75
Actiuni de banca	819	—
Actiuni de creditu	143	40
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	125	30
„ „ „ Temisiorene	73	60
„ „ „ Ardelenesci	71	50
„ „ „ Croato-slavone	71	50
London	—	—
Argintu	116	—
Galbinu	5	93
Napoleonu d'auru (poli)	9	98½
Valut'a nóua imperiale germâna	65	55

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochi de clas'a III. in comun'a Ruj'a protopresbiteratulu gr. or. Nocrichiu-Cincu-mare, se escrie prin acést'a concursu pâna la 20 Ianuariu 1877.

Emolumintele suntu:

a) dela 60 familii români câte un'a ferdela de bucate in grauntie, si dela 36 familii neorustice câte un'a jumetate ferdela.

b) folosulu de pe portiunea canonica pamentu aratoriu si de fenatiu 10 jugere 700☐. clas'a I. si II.

c) Venitele stolari dela 96 familii statorite de sinodulu ppresbiterale.

d) dela 96 familii câte un'a dî de lucru cu palm'a

e) Lemnele trebuincióse de focu si folosulu de un'a curte parochiala, pe care poporulu va cladí in curendu namestiele recerute, — care impreuna dau sum'a de 403 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne concursele instruite in intielesulu statutului organicu pâna la terminulu indicatu la subscrisulu.

Nocrichiu in 20 Decembre 1876.

In cointielegere cu comitetulu parochialu.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
G. Maieru,
3—3 Adm. ppescu.

ad Nr. 236.

Concursu.

De óre-ce in intielesulu inaltei ordinatiuni a Preavenerabilului consistoriu archidiecesanu din 12 Augustu a. c. Nr. 1743 s'a publicatu in nrii 85, 86 si 89 ai „Tel. Rom.", concursu pentru reintregirea parochiei vacante Bacai'a, in ppresbiteratulu Giógiului alu II-lea, dar' neaflându-se concurenti cu calitâtile prescrise in „Statutulu organicu," prelânga parintiésc'a concesiune a aceluiasi Preavenerabilu, se repetiesce publicarea acelui concursu cu prolungirea terminului de 14 dile dela 1-a publicare a acestui'a.

Doritorii de a ocupá acea parochia, cu unu venitu anualu de 300 fl. v. a. voru asterne in restempulu de mai susu suplicele loru cu documentele recerute, la subscrisulu oficiu ppresbiterale.

Secarembu, 30 Decembre 1876.

Sabinu Piso m. p.
(2—3) ppresbit.

Nr. 156.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei Scróf'a se escrie prin acésta concursu pana Mercuri in 2 Februariu 1877, in care va fi si alegerea.

Parochi'a acést'a cu care este legata si postulu de invetiatoriu in Luncoiulu de josu, unde parochulu si invetiatoriulu va avé cuartiru in edificiulu scolaru, are venitu de 194 fl. 30 cr. in care suntu computate tóte accidentiile, si 210 fl. v. a. cá léfa invetiatorésca; la olalta sum'a de 404 fl. 30 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si tramite petitiunile loru instruate conformu prescriseloru din „Statutulu organicu" si decissiuniloru sinodali aduse in privinti'a intregirei parochieloru la subsemnatulu in Bradu (Hunyad megye.)

Bradu, in 30 Decembre 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu scolaru.

Nicolau *Miheltianu* m. p.
prot. gr. or. alu Zarandului.
(2—3)

Concursu.

Pentru postulu de medicu in comunele Gy. Varsánd si Nagy-Pél (cottulu Aradu) se escrie concursu cu salariu anuale de 500 fl. v. a. 20 cr. de visite, 10 cr. la locuinti'a medicului, fiindu datoriu respectivulu a tiené si apoteca de mâna.

Dintre competenti cei ce cunoscu si limb'a românа la alegere voru fi preferiti.

Recurentii au de a-si tramite recursele loru instruite pâna la 29 Ianuariu a. c st. nou, cá terminulu alegerei, adresate antistiei subscrise.

Datu in Gy. Varsánd 1 Ian. 1877.
(3—3) **Antisti'a comunala.**

Edictu.

Elen'a Nicolaie Bucuru Micu din Tientiari, care mai bine de 6 ani de dile au parasitu cu necredintia pre legiuitulu ei barbatu Simeonu Oltenasiu, totu din Tientiari, nesciindu se nici pâna astadi loculu ubicatiunei ei, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu sa se presenteze la scaunulu protopresbiteralu mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Brasiovu, 18 Decembre 1876.

Scaunulu ppresbiteralu alu tractului I alu Brasiovului, cá foru matrimonialu.
Iosifu Baracu,
(2—3) protopr.

EDICTU.

Bucur'a nascuta Davidu Leuca, maritata dupa Ioanu Nicolau Popu, din Berivoii-mari, comitatulu Fagarasiului; carea de mai multu tempu au parasitu pre numitulu ei barbatu, si astadi nu se scie loculu aflârei ei; se citéza a se infatisiá la subsemnatulu foru matrimonialu in terminu de unu anu, câci la din contra procesulu divortialu intentatu asupr'a ei se va pertractá, si decide si in absenti'a ei.

Fagarasiu, 1 Octobre 1876.

Scaunulu protop. gr. or. alu tractului Fagarasiului I.
Petru Popescu,
3—3 protopopu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**
Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. éra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 $^1/_2$ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 $^1/_2$ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 $^1/_2$ cr. v. a.

Nr. 3. ANULU XXV.

Sibiiu 9|21 Ianuariu 1877.

La intrarea in alu XXV anu.

(Urmare din nr. 1.)

Temerea acést'a s'a vediutu mai tardiu ca nu a fostu fâra temeiu. Indata la deschiderea dietei s'a vediutu unu golu de vreo 40 deputati, erau deputatii de natiunalitate magiara. Dejá in nrulu 57 dice „Tel. Rom.“ din 1863 in legatura cu absenti'a deputatiloru magiari:

„Toti scimu cu câta nerabdare „s'au asteptatu din partea tuturoru „locuitoriloru Transilvaniei deschiderea unei diete transilvane dupa intrerumpere de 15 ani. Diet'a erá „sa efeptuiésca egal'a indreptatire a natiuniloru si confessiuniloru din tiéra; „diet'a erá sa domolésca si sa complaneze diferintiele ce esistau inca „intre spirite; diet'a erá sa redaruiésca tierei pacea, liniscea, siguritatea, ordinea, bunastarea materiala si „tóte bunurile . . . . .; diet'a, cu unu „cuventu, erá sa fia remediulu universalu pentru tóte bólele vechi si nóue „ale acestui corpu patimitoriu. Toti „recunosceau trebuinti'a cea imperativa a unei contielegeri serióse, sincere si profunde, pentruca toti cunosceau ca desbinarea impinge acésta tierisióra la perire.“

Dupa ce se dà espressiune bucuriei care a petrunsu pe locuitorii Transilvaniei cându vediura ca se conchiama diet'a, articululu continua astfeliu:

„Cu atât'a mai multu insa furamu surprinsi cându in dieta vediuramu numai români si sasi, iér' „scaunele menite pentru magiari . . . . „remasera góle.“

Iéra mai la vale:

„Nóue inse ne pasa cu deadinsulu de armoni'a cea adeverata intre „natiunile Transilvaniei; noi nu voimu „o pace putreda, carea sa tiena de „adi pe mâne; noi nu voimu suprematisare nici chiaru atunci, cându „ocasiunea la acést'a ni-aru stá deschisa, si preste totu nu voimu eschisivitatea, ci solidaritatea popóreloru patriei in totu ce tientesce la „binele au reulu tuturoru. De aceea „— pentru ce sa nu spunemu ce simtimu, — ne pare reu, ca unu poporu lasa neintrebuintiate drepturile „si datorintiele sele câtra cele-lalte „dóue popóre conlocuitóre, câtra statulu intregu, ba câtra sine insusi....“

Intr'acelasi numeru pasiesce in contr'a atacuriloru aruncate prin „Vaterland“ de magiari asupr'a româniloru. Arm'a cea vechia care si astadi se intrebuintiéza de atâtea ori si carea e testimoniulu celu mai evidentu ca se intrebuintiéza in lips'a de alte argumente, a fostu si atunci „Daco-romani'a.“

Cá si cându aru voí „T. R.“ sa demonstreze ca temerile sele au fostu fundate in nr. 61 publica „Declaratiunea deputatiloru si regalistiloru magiari.“

Nuorel'a si seninulu suntu precisate in situatiunea cea nóua de ajunsu de „Tel. Rom.“ Déca in numerii premergatori nrului 97 se inregistréza in colónele sele sosirea si primirea deputatiloru transilvaneni in senatulu imperialu, nu hesitéza de a dice in nrulu 97: „Speranti'a nóstra pâna acum remase totu „numai sperantia, câci cuvintele serbatoresci . . . . pentru noi suntu numai „pe hârthia; . . . . . .“ In acelasi tempu apara „T. R.“ limb'a romàna in oficiu, reclama pentru români o academia de drepturi cu limba de propunere romàna.

O presimtire neplacuta se oglindéza in nrulu 106 an. 1863. Despre senatulu imperialu in care multi puné mari sperantie se dice in nrulu citatu acum in urma, „ca cerne tóta diu'a, dara de framentatu nu se mai apuca;“ ca n'a esitu nici o lege din sinulu lui; n'a facutu nici unu pasu resolutu nici pentru afacerile interne, nici esterne; caus'a transilvana, caus'a ungara, caus'a croato-slavona n'au inaintatu nici unu pasu din ceea ce erau mai nainte. Articululu de care ne este vorb'a o spune de pre atunci ca se ventiléza o „impacare intre Ungari'a si Austri'a.“ In nrii 115 si si *116* anuncia româniloru clatinarea sistemului centralisticu, prevede furtun'a si recomenda româniloru a se consolidá pentru defensiv'a drepturiloru loru si 'i invatia a-si radicá intarituri natiunale, dându mai multa atentiune agriculturei ratiunale si industriei cu tóte ramurile ei. (Va urmá.)

Cine agitéza?

Mai nu trece di in care sa nu fia surprinsu omulu de câte o scire de care sa te miri si totu sa nu te poti mirá de ajunsu. Inceputulu cu surprinderile cele drastice este vechiu, elu s'a facutu mai bine de unu anu incóce mai in tóte tienuturile transilvane si ungurene locuite de români. Cu prisosu inse ni l'a improspetatu „Közvélmény“ in numerulu seu de proba. Acésta fóia cu „unu tactu admirabilu“ politicu spune publicului magiaru ca romanimea din Transilvani'a este aprópe de rescóla si ca magiarii de pre la sate se retragu la cetâti spre a-si asigurá esistinti'a!!! Dela acésta scornitura incóce nu de putiene ori vei cetí in foi ungurescí ingroditórele cuvinte: „az oláhok lázadnak“ (românii se rescóla) si pentru cá oper'a sa fia completa mai cetimu si comedi'a, ca insi'si ministrii s'au apucatu sa respandésca prin cerculare „confidentíale“ faimele cele mai fâra temeiu si totu odata cele mai nesocotite: ca intre români se agitéza cu promissiuni: ca „la primavéra prin influinti'a tiarului rusescu Transilvani'a se va anectá la Romani'a.“ Cu ce se sciu ocupá ministri!

I stà omului mintea in locu cându aude, cându cetesce lucruri de aceste, cându aude ca absurditâtile cele mai periculóse emanéza dela cei mai inteligenti ai poporului magiaru, care se simte chiamatu de destinu a conduce si a ferici statulu ungurescu, dela consiliarii corónei, cari au sa se distinga prin prudentia si prin cunoscinti'a lucruriloru asiá dupa cum suntu.

Nu suntu multi ani de cându nisce magiari in urm'a fantasiei celei inferbantate, miros'au in tienutulu Zarandului revolutiuni si recuirasera militia dela Timisiór'a spre a suprime revolutiunea. Biat'a militia fu purtata in Aprile, pentru ca in urm'a urmeloru s'a doveditu ca n'a fostu absolutu nimic'a. Acést'a inse s'a intemplatu intr'unu tienutu, la denunciarea unoru malcontenti, in tempu de o adânca pace, departe giuru impregiurulu nostru. Astadi inse vine diuaristic'a, vinu chiaru si ministrii si arunca povesti in multime, cari, ori câtu de absurde suntu ele in sine in comparatiune cu starea lucruriloru in fapta, ori câtu de liniscitu este poporulu nostru, dupa firea lui, dela unu tempu trebuie sa-lu atace, fia si absurditâtile, trebuie sa-lu indigneze, sa-lu mahnésca pâna in aduncului sufletului, vediendu ca insusi acei ce au sa priveghieze asupr'a ordinei si liniscei publice respandescu faime prin cari trebuie sa se ofenseze si intârîte si omulu celu mai liniscitu.

Eata dara cine agitéza: diuaristic'a magiara in compania cu ministrii ungurescí, cari sémana in tóte pârtile cu o diligentia démna de alte lucruri mai priinciόse statului, idei, de cari românii nici in visu nu-si aducu aminte.

Ori câtu de absurde ni s'aru paré nóue faimele, la cari lucra cu atât'a nepregetu diuaristic'a si ministri ungurescí, nu putemu presupune ca aceste suntu numai fruptulu unei imprudentie. Celu putienu respanditorii, nu putemu presupune ca nu au deplina consciintia numai despre absurditatea faimeloru ce respandescu. Aru fi datorinti'a loru cá sa fia pré conscientiosi in ori-ce materia, carea stà in vre-unu raportu cu pacea si liniscea statului. Aru fi datorinti'a loru sa nu lovésca simtiulu celu bunu alu nici unui poporu de pre teritoriulu statului. Dara déca acesti'a nu cercetéza dupa adeverulu séu neadeverulu faimeloru ce le arunca pre calea diurnalisticei câtu si prin „intimate confidentiali“ in publicu, nu va sa dica inca ca lucra numai din ineptia. Trebuie sa combinâmu si alte lucruri ale acestoru factori politici si sa le privimu pre tóte cá pre unu intregu si apoi sa ne formâmu parerea definitiva.

Domnii acesti'a dicu ca tienu multu la statulu ungurescu. Ei, pentrucá sa se para ca afirma din tóte puterile dis'a loru vedu in ori-ce espressiune care nu le convine ofensata, mai multu, atacata intregitatea statului ungurescu. Nu se intréba nici odata, ca de cându au monopolisatu ei statulu si-lu conducu dupa cum gandescu ca este bine a-lu conduce, au instrainatu tóta lumea nemagiara si in locu de simpathía au turnatu cu profusiune antipathi'a câtra totu ce este ungurescu. Nu, ci mergu mai departe. Dupa ce au ignoratu pre tóte popórele conlocuitóre, dupa ce au administratu singuri tiér'a si au afundat'o in necasuri grele: cauta cu lampasiulu lui Diogene culpabili, in spinarea câroru sa arunce tóte pecatele comise de diece ani incóce si pentru realisarea acestui scopu nu este nici unu mijlocu de despretiuitu. Pentru ce dara sa nu agiteze pre popórele liniscite, cari in cele din urma, prelanga ce voru avé sa figureze cá causa a tuturoru releloru, voru dá mâna de ajutoriu si la introducerea unei administratiuni fâra de controlu cu legi esceptiunale, care in sfersitu, déca aru puté cresce arborii pâna in ceriu, cine scie cum si unde s'aru terminá.

Suntu curiosi compatriotii magiari. Ei voru sa fia conducatori in statu si déca se póte in monarchia. Ei se identifica cu statulu si déca este cine-va contr'a loru e contra statului séu déca se esprima cine-va in contr'a acestei identificâri se facu a nu audî si se inaltia indata la ide'a de statu si dicu ca este inviolabila, intielegu inse ca ei magiarii suntu inviolabili. Loru tóte li suntu iertate. Ei potu mintí in publicu nepedepsiti, ca natiunalitâtile se revólta, ei, sub preteste de aceste dispunu in legislatiune si administratiune cu conlocuitorii loru dupa placu, totu ei impedeca pre natiunalitâti in desvoltarea loru si iéra ei le parescu inaintea lumei ca nu suntu capabile de cultura. Si dupa tóte aceste, ei, fâra de a considerá chiaru pre ceealalta parte a imperiului, demonstréza in modulu celu mai fatisiu pentru inimicii crestinatâtiei, cochetéza cu inimiculu neimpacatu alu dinastiei, cu Kossuth, si dicu in foile loru, ca n'a sositu inca tempulu venirei lui, dara va sosí, si o dicu in acela'si tempu, pe cându Kossuth declara susu si tare, ca pâna voru fi habsburgii pe tronu nu va puté reintrá in patria.

In adeveru frumosu si esemplaru patriotismu, modelu de tienere la ide'a de statu si o nemai pomenita loialitate câtra dinastia si tronu! Cându aru urmá tóte popórele Ungariei esemplulu magiariloru ce s' aru alege de statu si de imperiu? — — Nu vremu sa pronunciâmu unu cuventu asiá greu.

Amu doritu si amu staruitu pentru o apropiare intre magiari si români pre basele dreptâtiei si ecuitâtiei, in interesulu unei desvoltâri sanatóse inlaintrulu monarchiei la care apartienemu, dara amu aflatu totu-déun'a desconsideratiune si despretiu, pentruca nu amu consimtitu la supunere neconditiunata. Staruintiele nóstre salutarie pentru patri'a comuna n'au placutu si nu placu, si pentru aceea trebuie suprimate cu totulu. Ei! bine, ce mijlocu mai plausibilu se póte aflá pentru suprimarea aceloru staruintie decâtu denunciârile cari resaru cá ciupercile in publicistic'a mag. precum si in cabinetele mai inalte ale administratiunei?

Ne intrebâmu inse si cu tóta seriositatea ce o merita cestiunea, ca óre totu noi vomu purtá vin'a, déca cu tóte mijlócele aceste nepatriotice, patriotii, per excellentiam, agitéza in contr'a compatriotiloru loru fâra de a-si dá o sincera séma de ceea ce facu?

Demonstratiunile politice la cari au datu studentii maghiari impulsulu, n'au lipsitu a face o impressiune rea in cercurile seriόse. Lumea matura nu are decâtu dispretiu si compatimire pentru nisce ómini ce credu ca facu mari servitie neamului loru prin atari manifestatiuni nepotrivite.

Se audu degia voci energice ce condamna fara crutiare aceste espectoratiuni de pe stradele capitaleloru. „Frd. Bltt“ ocupanduse in deosebi de manifestatiunile studentiloru maghiari in Constantinopole si de ovatiunile cechiloru in onorea lui Cernaieff, i mustra amaru si pe studentii magiari si pe cechi pentru aceste scandale, cari departe de a impedecá cursulu firescu alu evenimenteloru, numai li compromitu numele in ochii barbatiloru de statu seriosi si maturi.

Unu strainu, dice amintitulu organu oficiosu din Vien'a, judecandu politic'a monarchiei austro-ungare nu dupa manifestatiunile organeloru chiamate ci dupa demonstratiunile opiniunei publice de pe strada aru trebuí sa créda, ca ea, politic'a, are o fatia dupla: un'a pentru occidentu, ér' alt'a pentru orientu. In Prag'a demonstrara barbati din tóte clasele, intre cari studentii, cu deosebire pentru ex-facatoriulu de regi serbescu Cernaeff, in Constantinopole arangià o deputatiune de copii semimaturi séu nematuri unu scandalu internatiunalu care póte ca e cu multu mai reu decâtu scenele de pe strada din Prag'a.

Nu suntemu dintre cei ce facu bucurosu conclusiuni serióse din lucruri neinsemnate si cari vedu in ori ce demonstratiune evenimente de o dimensiune incomensurabila dara suntemu convinsi, ca cu tóte ovatiunile nebunatece din Prag'a, cu tóte ceremoniele *ridicule* din Constantinopole istori'a universale 'si va continuá cursulu seu linistitu neinfluintianduse nici prin festele cehiloru nici prin ale studentiloru maghiari. Dara totusi regretamu fórte adencu intemplârile din Prag'a si Constantinopole, pentru ca ele suntu de natura a lasá impressiuni de totu false la ceice nu suntu initiati in relatiunile monarchiei austro-ungare. Scenele tragicomice din Prag'a suntu in proportie mai putienu de regretàtu, pentruca aci i fù cu putintia guvernului a-si precisá acuratu punctulu seu de vedere si a aretá prin unu actu de rigóre ca desapróba in modu resolutu demonstratiunile chiaru neresponsabile. Energi'a organeloru statului avù resultatulu doritu. Generalulu Cernaieff nu se mai afla pe pamentu austriacu, elu a cedatu „puterei prevalente" cum a facutu si pe campurile dela Nisiu si Diunis.

Dara fatia de scandalele cetatieniloru acedemici din Ungaria ce s'au petrecutu in capital'a Turciei, guvernulu imperialu n'a pututu luá positura. Ori cine, de aru cunósce numai aprocsimativu politic'a Austro-Ungariei, urmarindu curentele si tendintiele ei, nu se póte indoì unu momentu ca fest'a nespusu de nebunateca a studentiloru maghiari din Budapest'a, cu oferirea „sabiei de onóre" lui Abdul Kerim e condemnata de guvernulu imperialu si de toti cari se intereséza de binele monarchiei, in modulu celu mai resolutu si pregnantu.

Nu voimu sá scrutamu, pe care parte inclina dreptulu in lupt'a istorica dintre turci sí slavii balcanului, nu voimu sà amintimu copiiloru nematuri de scóla, ca ei nu trebue sà faca politica ci se invetie cu serguintia, noi credemu ca pre lânga aceste mai suntu si alte motive pentru a condemná fest'a „cetatieniloru academici" din Budapest'a. Iunii acesti'a ce au facutu o calatorie de placere cu o „sabie de onóre" care cum se afirma inca nu e de totu platita, si aróga unu rolu ce nu li se cuvine. Ei se bocescu in Stambulu cá si candu aru avé dreptulu de a vorbì in numele intregei junimi ungare. Ei insa nu au primitu nici unu mandatu, nu represinta parerile natiunei séu ale coetaniloru, ci numai lungulu nasului loru.

Politic'a austro-ungara din norocire e prea sincera si loiala, medilócele cu cari ea lucra, scopurile ce ea urmaresce suntu prea cunoscute de câtu se póta fi compromise prin soltalele din Budapest'a. Ei se facura ridiculi naintea intregei lumi civilisate cu fanatismulu loru pentru unu generalu mediocru si compromisu prin masacrarile din Bulgari'a. Acésta e dorere unic'a pedépsa ce a pututu sà ajunga pâna acumu pe acesti domnisiori tineri cari afla „patrioticu" lucru de a demonstra pe fatia contr'a politiei patriei loru si a intarì pe contrariu in resistintia togm'a intr'unu momentu cându ambasadorulu Austriei ìn Constantinopole se silesce a induplecá pe Pórt'a sà cedeze pretensiuniloru unanime ale contínentului.

Dar' si din punctu de vedere turcofilu studentii din Pest'a ce pângarescu scó'la facea mai bine sà lase demonstratiunea loru birbanta Cu acésta ei nu folosescu Turciei nimicu, ba potu se-i strice.

In Constantinopole póte ca esistu ómeni, in a caroru fantasia orientale acést'a cruciada de copii nespusu de ridicula ia dimensiunile si insemnatatea unui evenimentu seriosu, ómeni ce potu fi sedusi a crede ca la spatele peregriniloru maghiari in stambulu sta ceva mai multu de câtu o mâna de studenti, ómeni ce voru fi in stare se vada in aceste feste copilaresci ale unoru studenti, o demonstratiune a Ungariei, o manifesttiune a politicei ungare. Nu avemu dreptu sà presupunemu la barbatii de statu ai Turciei o astfeliu de slabiciune de judecata, dara considerandu, cà sultanulu s'a demisu a inspicia, „intrarea" studentiloru, ca Mithad pasi'a li a datu onórea de ai primi si de a convorbì cu densii, inprigirile nóstre in acésta privintia nu potu fi de totu nejustificate. Dar aru fi o nenorocire pentru Pórta cându ea aru fi sedusa in atare modu.

Speramu ca barbatii de statu ai Pórtei nu voru fi cuprinsi de ilusiuni séu déca cumva au fostu pe unu momentu, logic'a evenimenteloru i a desteptatu. Austro-Ungari'a nu se desparte de concertulu europeanu politic'a consecuenta si pururea loiala a cabinetului din Vien'a nu se influintiéza prin demonstratiuni pe cari le respinge semtiulu sanatosu alu imensei maioritati din populatiune si cari trebuie condemnate si din punctu de vedere alu patriotismului, alu bunei cuviintie si alu bunului gustu. Noi avemu dreptu de a cere cá lumea sà judece pe Austri'a si politic'a ei dupa aceea ce facu ministrii si parlamentele sale, nu insa dupa demonstratiunile putinu justificate ale fanaticiloru cechi, nu dupa copilariele necalificabile ale studentiloru din Buda-Pest'a carí jóca politic'a si intr' aceea 'si facu ferii.

Iér' la organisarea comuneloru.

Sibiiu 18/1 1877

(*II*) Priimindu sciri de prin afara cà asiá numìt'a lege comunala se practica mai in fie-care comuna altfeliu, de cum o pretindu interesele unoru si altoru autocrati de prin comune, ne vedemu indemnati a reveni de nou la obiectulu acest'a; cu atâta mai vertosu cu câtu daunele ce potu urmá din réu'a aplicare a acestei legi, potu fi pentru desvoltarea nóstra câtu de simtitóre. Acést'a pentru cà poporulu nostru e in cele mai multe casuri lipsitu de povatiuitori esperti si astfeliu inchinatu sórtei croite de mai marii sei, adeseori nu in interesulu celu adeveratu alu seu.

Legea comunale, apare dupa cum aràtaramu in unii numeri din anulu trecutu, pentru poporulu nostru intru atât'a favorabile, in câtu nu marginesce multu dreptulu de alegere in comune si astufelu, favoresce maioritatile locuitoriloru. Tocm'a giurstarea acést'a inse, puse pre compatriotii sasi pe ganduri. Pentru cà suntu multe comune odinióra sasesci, cari astadi suntu locuite in maioritate de romani, in care inse pâna acum'a si sub domnirea puncteloru regulative, romanii nu putura desvoltá nici o influintia politica. Nou'a lege comunale inse le deschide calea spre acést'a

Se intielege cà stapâniloru de pâna acum'a, acésta nici cum nu le póte veni la socotéla. Si astufelu neremanândule altu modu d'asi sustinea supremati'a eschisiva de pâna acum'a, ataca dispositiunile cele clare ale legei, esplicandule astufelu in câtu sà póta lipsì pre români de dreptulu de alegere. Si ast'a le succede pentru cà de o parte organele superióre menite spre vighilarea legei, partea cea mai mare se simte indemnata a ocroti acelea'si interese; de alta parte brosiuric'a asia numita „*Organisatiunea comuneloru rurale*", singurulu textu românu, carele aru fi sà chiarifice pre români despre drepturile loru, chiaru in pasagiele despre dreptulu de alegere e atâtu de defectuósa in câtu apare mai potrivita de a intarì de câtu a desaproba, apucaturile sasesci.

Sasii in comunele mestecate au eschisu mai intâiu o sumatenie de români cu casa si masa si mosteni din comuna, sub pretestulu cà: unulu fiindu stavariu, altulu branisceriu etc. aru fi servitoriu si cá atari in sensulu legei lipsiti de dreptulu de alegere! Lasa ca functionari comunei 'si proveda cinev'a si cea mai de pre urma functiune din comuna cà atari nu se potu privì de servitori séu slugi, fiinduca nu stau sub potestate de stapânu si astu felu in genere din caus'a functiunei loru acesti'a in sensulu legei nu potu fi desbracati de dreptulu electoralu, déca solvescu in comuna de 2 ani si alta dare, afara de darea pentru cascigulu personalu (§ 38 a art. de l. XVIII ex 1871) preste care dispositiune a trecutu cu vederea susu amintit'a brosiurica. Mostenii cu casa si cu masa negresitu ca platescu dare dupa mosiile loru. Si astufelu chiaru slugi fiindu, au in sensulu legei dreptu de alegere.

De alta parte au scosu domnii sasi pre cati romani nu mai suntu inrolati la militia si honvedime, totu din caus'a acést'a din listele de alegatori; fara de a precugetá cà in sensulu legei § 39 pct a. numai soldatii si honvedii aparatori de patria, cari se aflà in serviciu activu nu potu esercitá dreptulu de alegere, o giurstare la carea reflectédia numai de totu obscuru brosiuric'a citata. Va sà dica, atatu reservistii, catu si licentiatii dela militia urlauberii posedu in sensulu legei deplinulu dreptu de alegere. Prin urmare fara calcarea legei, nu se potu eliminá din listele alegatoriloru.

In sensulu legei mai departe, nu suntu eschisi dela dreptulu de alegere dupa cum necorectu se dice in amintit'a brosiurica, cei ce suntu in cercetare criminala, pentru ca unde aru duce o atare dispositiune legale? Inchipuiasca'si ori cine cà déca aru fi asia, câtu de usioru s'aru putea delaturá dreptulu de alegere alu fie-caruia prin sustinerea unei actiuni criminale incontra'i. Numai aceia suntu in sensulu legei lipsiti de dreptulu electoralu cari se afla in *prinsóre* preventiva, séu cei judecati pentru vre o crima, nu abatere séu transgresiune, in câtu inca nu si-aru fi indeplinitu pedéps'a.

Femeile alu caroru dreptu brosiuric'a mentionata inca 'lu trece cu vederea, inca posedu cá si minorenii si corporatiunile, institutele, dreptu de alegere, déca au avere propria in respectiv'a comuna si platescu de 2 ani dare dupa ea; numai ele nu potu esercitá dreptulu electoralu in persóna loru ci trebuie sa'si aléga si se imputernicésca o persóna barbatésca spre scopulu acest'a, carea dà votulu in numele loru.

Acestea le aducemu la cunoscinti'a poporului nostru spre a se sci orientá la alegeri, reclamandu la casu candu unulu séu altulu care in sensulu legei esplicatu corectu este indreptatítu la alegere, ar' fi pre nedreptu scosu din list'a alegatoriloru. — In câtu inse ar' fi trecutu terminulu de reclamare si do'r sar' fi indeplinitu si alegerile, nedreptatirile comise se potu combate inca in terminu de 10 dîle dela actulu alegerei prin reclamatiuni in contr'a intregului actu de alegere, indreptate câtra comisiunea de verificare.

Despre starea scóleloru in comitatulu Sabiiului.

In siedinti'a din 11 Ianuariu c. n. a comitetului administrativu alu comitatului Sabiiului inspectorulu reg. ung. de scóle A. Bielz a raportatu despre starea scóleloru din acestu comitatu. Din mai multe puncte de privire acestu raportu este fórte interesantu si instructivu. Credemu a face deci on. publicu unu servitiu, déca'lu vomu dá aici in traducere in intregu cuprinsulu seu:

Onoratu comitetu administrativu!

In conformitate cu § 23 din instructiunea ministeriala despre sfer'a de activitate a comiteteloru administrative cu privire la afacerile ce se tienu de resortulu ministeriului de culte si instructiune publica, acestu comitetu in raportulu seu semestralu, ce are a-lu asterne ministrului presidentu si congregatiunei comitatense, pe lânga espunerea stârei tuturoru ramuriloru administratiunei publice si a activitâtiei proprie, are sa dee séma si despre starea instructiunei populare incredintiate administratiunei sele, precum si despre dispositiunile facute in caus'a scolara.

Urmandu acestui ordinu 'mi iau deci libertatea a presentá onoratului comitetu administrativu inainte de tóte unu raportu detaiatu despre starea scóleloru populare din comitatulu Sibiiului cu inceputulu anului scolasticu 1876/7. Acestu raportu contiene datele respective cu privire la scólele si comunele singulare, apoi cu privire la cercurile actuale ale comitatului si si in sfersitu cu privire la comitatulu intregu.

Conformu acestui raportu pe teritoriulu comitatului Sibiiului cu 52.68 miluri☐ 88 comune si 145,523 locuitori, se afla:

1. *Copii obligati* a cercetá scól'a 21,413, si anumitu copii dela 6—12 ani 14,690, dela 12--15 ani 6,723.

2. Din acesti copii *cercetéza scól'a in realitate* 16,842 séu 78.65% — mai esactu 76·05 — *).

5119 copii séu 23·95% din cei obligati nu au cercetatu scól'a, si anume, 2777 baieti, 2342 fete.

3. Din copiii umblatori la scóla au cercetatu: a) scólele elementare: 7261 baieti, 5754 fete, laolalta 13,015; b) scólele de repetitiune: 1394 baieti, 996 fete, laolalta 2390; c) scóle mai inalte populare, cetatienesci si scóle de meseriii: 495 baieti, 431 fete: laolalta 926; d) scóle private: 47 baieti, 21 fete laolalta 68; e) scóle medii 443**) baieti; séu preste totu 9640 baieti, 7202 fete, laolalta 16,842.

Dupa categori'a scóleloru au cercetatu in acestu comitatu:

a) scólele elementare . .	77.37%
b) scólele de repetitie . .	14.19%
c) scóle superióre cetatienesci si scóle de meserii .	5.49%
d) scóle private	0.42%
e) scóle mediii	2.63%

4.) Dintre cei 16,842 copii umblatori la scóla au fostu dupa confesiune:

a) romano-catolici	1028	séu	6.10%
b) greco-catolici .	1102	„	6.54%
c) greco-orientali .	8084	„	48.00%
d) evangelici luterani	6398	„	38.00%
e) evangelici reformati	151	„	0.90%
f) unitari	5	„	0.03%
g) mosaici	74	„	0.43%

5) Dupa natiunalitate au fostu dintre cei 16,842 copii umblatori la scóla:

a) magiari . . .	380	séu	2.26%.
b) germâni . .	7103	„	42.17%.
c) români . . .	9504	„	55.83%.
d) de alte natiunalitâti	55	„	0.33%

6. Din cei 16,842 copii de scóla au cercetatu scól'a:

a) vér a si iérn'a	14,381	séu	85.4%.
b) numai iérn'a	2461	„	14.6%.

7. Din cei 16,842 copii umblatori la scóla in acestu comitatu au fostu:

---

*) Sum'a copiiloru umblatori si neumblatori la scóla face 21,961, adeca cu 548 mai multu cá numerulu totalu alu copiiloru deobligati a cercetá scól'a. Acestu adausu se esplica usioru, déca scimu ca scólele de repetitiune evangelice trebue sa fia cercetate pâna la alu 19 lea anu alu etâtiei.

**) Dela sine se intielege ca copiii cari au trecutu de etatea fipsata si totu mai cercetéza scólele medii, nu suntu computati in acestu numeru.

a) provediuti cu cârti 15,351 séu 91.2%.

b) neprovediuti cu cârti 1491 séu 8.8%.

8. In anulu espiratu scol. 1875/6 din cele 177,027 absentâri de scóla s'au escusatu 169,238, s'au pedepsitu 17,789.

9. Din copiii esiti din scóla cu sfersitulu anului scolaru trecutu a) puteau cetí si scrie 2057; b) numai cetí 852, laolalta 2909.

10. Scóle populare suntu in acestu comitatu preste totu 148, si anumitu: cum limb'a de propunere magiara 3 séu 2.03%; cu limb'a de propunere germana 41 séu 27.70%; cu limb'a de propunere magiaro-germana 3 séu 2.03%; cu limb'a de propunere germano-româna 2 séu 1.35%; cu limb'a de propunere româna 99 séu 66.89%;

mai departe:

romano-catolice 7—5%; greco-catolice 15—10%; greco-orientale 78—52.7%; evangelice luterane 40—27%; evangelica reformate 1—0.7%; israelite 1—0.7%; granitieresci 4—2.7%; de meserii 2 séu 2.2%.

11. Cele 148 scóle suntu asiediate: a) in 130 zidiri proprii, si b) in 54 zidiri inchiriate.

12. In aceste 148 scóle suntu: a) 322 clase (incaperi), 189 locuintie pentru invetiatori.

Retribuindu pe cei 16,842 copii de scóla pe incaperi, vinu pe fia-care incapere 52 copii.

13. Pe langu zidirile de scóla se afla: a) 67 gradini de plantatu pomi, b) 77 gradini, c) 45 locuri de gimnastica. Din cele 148 scóle din comitatu deci 55% nu au inca plantatiuni de pomi, 49% nu au gradini, 70% nu au locuri de gimnastica.

14. In cele 148 scóle functionéza preste totu 326 invetiatori si anumitu 241 esaminati si 76 neesaminati, 295 ordinari si 31 suplenti. Din cei 16,842 copii de scóla vinu pe unu invetiatoriu 52 scolari.

15. Cele 148 scóle din comitatu au urmatórele instrumente de invetiamentu si anume: 315 tabli negre de parete, 725 tabele de cetitu de parete, 424 charte geografice, 110 globuri, 220 colectiuni din istori'a naturala, 83 colectiuni de aparate fisicale, 82 biblioteci, 50 aparate de gimnastica.

16. Venitulu anualu alu acestoru scóle a fostu de 101,303 fl., din cari 75,397 fl. bani gat'a si 24,906 fl. in naturalii.

Isvórele acestui venitu alu scóleloru suntu: avere nemiscatóre in pretiu de 36,127 fl. cu unu venitu anualu de 3946 fl.; capitale de 137,441 fl. cu interese anuale de 6999 fl.; didactrulu scolaru 15,158 fl.; subventiune din partea statului 105 fl.;*) subventiuni din partea comuneloru 39,031 fl.; subventiuni din partea bisericei 18,846 fl.: din alte contribuiri 17,218 fl.

17. Cheltuielile scóleloru acestui comitatu au fostu de 101,303 fl. si anumitu: a) pentru lefi la invetiatorii ordinari 77,931 fl., b) pentru lefi la invetiatorii suplenti 8,108 fl., c) pentru incalditu, curatitu si reparaturi 7,222 fl., d) aparate de invetiamentu 1,948 fl., e) cârti pentru copii seraci 654 fl., f) alte cheltuieli (dimpreuna cu resturile capitalisate ale cassei) 5440 fl.

Cheltuielile scóleloru singulare suntu se intielege fórte deosebite, precându cheltuielile unoru scóle din Sibiiu se urca la 3—10,000 fl., ale scóleloru evangelice luter. din Sebesiu la 4243 fl., ale scólei superióre din Cisnadie la 6241 fl, ale scólei gr. or. din Resinari la 3384 fl., ale scólei populare evangelice din Cristianu la 2808 fl., cele ale scólei gr. or. din Saliste la 2490 fl. v. a. — pe atunci cheltuielile seraceloru gr. catholice (din Hozmanu, Sasausiu, Vurperu, Bendorfu) se suie numai la 9—20 fl. si scól'a gr. cath. din Casioltiu numai cu anevoie póte acoperí cheltuielile anuale de 30 fl. de asemenea cele greco-orient. din Sebesiulu de susu, Ruscioru, Amlasiu, Cacoviti'a, Strugaru, Calnicu cheltuielile de 21—40 fl. si cea romano-catolica din Sebesiu cei 48 fl. ce-i chieltuesce pe anu. In proportiune cu chieltuelile scóleloru stau,se intielege, lefile invetiatoriloru, ele variéza intre 9 si 1000 fl.

Pre lânga tóta starea misera materiala a numiteloru scóle, totusi multe dintr'ensele, facu unu progresu, care merita lauda — pe de alta parte inse nu in putiene comune ale comitatului nostru o mare parte a copiiloru obligati a cercetá scól'a nu o cercetéza de locu; astfeliu d. e. cercetéza scól'a in:

Ludosiu, din 631 obligati a cercetá 88 séu 14%.

Rechit'a din 153 obligati a cercetá 38 séu 25%.

Poplac'a din 353 oblig. a cercetá 116 séu 33%.

Gurariului (gr. or.) 383 obligati a cercetá 127 séu 33%.

Siebesielu gr. or. din 126 obligati a cercetá 44 séu 35%.

Siugagu, (gr. or.) din 190 obligati a cercetá 67 séu 35%.

Resinari (gr. or.) din 589 obligati a cercetá 212 séu 36%.

Aciliu (gr. or.) din 143 obligati a cercetá 54 séu 38%.

Rodu, (gr. or.) din 346 obligati a cercetá 135 séu 39%.

Avrigu (gr. or.) din 360 obligati a cercetá 146 séu 40%.

Apoldu de josu, (gr. or.) din 320 obligati a cercetá 133 séu 41%.

Mercurea (gr. or.) din 94 obligati a cercetá 41 séu 43%.

Gusteritia, (gr. or.) din 84 obligati a cercetá 39 séu 46%.

Poian'a, (gr. or.) din 1088 obligati a cercetá 525 séu 48%.

Pianulu de josu, din 250 obligati a cercetá 122 séu 49%.

Pre lânga aceste comune mai putemu adaoge: Orlatulu (unde 54% cercetéza scól'a), Sasciori (54%), Pianulu de susu (60%), Saliste (63%), Jin'a (72%), Rahâu (72%) precum si Apoldulu de susu, unde numerosii copii de tiganu botezati in biseric'a gr. or. (cá si in alte comune) nu suntu computati intre cei deoblegati a cercetá scól'a.

Acea stare trista 'si are caus'a sea parte in positi'a naturala a unoru comune, (precum Rechit'a Siugagu, Poian'a), unde indepartarea prea mare a caseloru de printre munti ingreuiaza, cu deosebire earna, cercetarea scólei, — parte in seracia populatiunei (cá in Poplaca, Resinari) unde deja copii mici trebue sa-si caute castigulu prin lucrulu maniloru, — cu deosebire insa in imprejurarea ca, legea scolara inca nu s'a adusu preste totu loculu la valórea ce i se cuvine si ca in multe comune la 250—360, ba chiaru la 631—1000 copii obligati a cercetá scól'a abia se vine 1—2 invetiatori (precum d. e. in scoalele gr. or. din Ludosiu, Poiana, Pianulu de josu. Píanulu de susu, Poplac'a, Tilisic'a, Gurariului) — eara in altele cá in Resinari, Saliste, Avrigu invetiatorii in numeru corespundiatoriu, nu au numerulu recerutu de scolari in clasa loru.

Spre delaturarea acestoru neajunsuri 'mi voiu luá voia, a face din casu in casu onoratului comitetu administrativu, propuneri motivate si detaiate si alu rugá pentru spriginulu seu la punerea loru in lucrare.

Pe bas'a ordinatiunei date pretoriloru sub dto 11 Decembre a. tr. Nr. 36 din partea on. comitetu administrativu cu ocasiunea comunicârei instructiunei ministeriala, ce privesce esecutare legiloru pentru instructiunea populara, inspectoratulu r. pe venitoriu va fi spriginitu in functiunea sea oficiala si din partea organeloru administratiunei politice, asiá incâtu esecutându-se preste totu loculu ordinatiunile sele, trebile scolare ale acestui comitatu voru puté luá unu aventu imbucuratoriu.

Ordinariatele bisericesci, dupa cum trebuie sa constatu cu indestulire, in tóte directiunile si totudéun'a cu cea mai mare promptitudine si bunavointia a spriginitu pre acestu inspectoratu reg. in lucrârile sele indreptate spre promovarea causei scolare si pe viitoriu deci se póte asteptá din acést'a parte spriginulu celu mai eficace.

In sfersitu si comisiunea scolastica, ce se va alega in congregatiunea comitatensa se va nizuí a spriginí pre on. comitetu administrativu si pre inspectoratulu reg. de scóle in ajungerea scopului seu inaltu, prin parerile si sfaturile sele cari voru tinde a manifestá si imbunatatí scólele populare. Si astfeliu nu me indoiescu, ca dejá in urmatórele mele raporturi semestrale voiu fi atâtu de fericitu a insemná unu progresu imbucuratoriu.

Corespundinti'a.

Ded'a, finea lui Decembre 1876.

Traimu intr'unu tempu, in care totu omulu intieleptu si desteptatu 'si tiene de onóre, de a contribuí, de a cará o petricica, câtu de mica macaru la edificiulu epocei presente la edificiulu culturei. O ambitiune acést'a fórte frumósa si nobila, carea se manifesteza intr'unu modu imbucuratoriu in tóte clasele societâtii. Poporulu nostru românu intregu simte trebuinti'a de cultura. Si nici ca 'i lipsesce voi'a spre a se cultivá. Se cere numai cá sa aiba in mijloculu lui conducatori, cari sa fia petrunsi de sântíeni'a causei, si inca conducatori astfeliu, cari se mai aiba si voie si intielepciune, de a-lu povetiuí pe calea cea buna si sigura a culturei. Pentru ca acestu poporu, prelânga tóte greutâtile vietii, bine condusu, e in stare a jertfí fórte multu in acést'a directiune. E sciutu ca poporulu românu a fostu in tempi de trista reminiscientia, condusu de preotime. Deací antipati'a strainiloru câtra dens'a, precum atunci asiá si acum si pré naturalu, câci la cine altulu alérga poporulu diu'a si nóptea, spre a fi indreptatu in un'a si in alt'a, decâtu la preotulu lui.

Si intr'adeveru ca intr'acést'a 'si si afla in cele spirituale pre consolatorulu, iéra in alte intemplâri pre povetiuitoriulu si aparatoriulu seu. Pentru acea bine a disu cine a disu, ca preotulu românu e destinatu de provedintia, cá afara de a propagá evangeliulu lui Christosu, „se fia aperatoriulu natiunei cercetate, se fia advocatulu dreptâtii apesate.“ In tempulu presente chiaru avemu lips'a cea mai mare de preotime, pentru ca incâtu vedemu si prevedemu iérasi mai numai ea singura e in stare a ne salvá venitoriulu, a ne sustiené biseric'a, facia de interese ce atingu pre credinciosii sei fii sufletesci si facia de progresulu tinerimei in educatiune. Preotimea nóstra nici ca se póte numí preste totu indiferinta, dovada la acést'a acea impregiurare, ca o suma frumósa de preoti fungiédia si cá invetiatori totuodata, de si pre lânga lefe fórte bagatele demulte ori. Asemenea si teologi implinescu lacun'a personalului invetiatorescu intr'unu modu considerabilu.

Déca vremu a fi drepti insa, apoi trebuie sa marturisimu, ca o parte nu mica a preotimei, e de totu, de totu neinteresata in ceea ce privesce inaintarea poporului cu deosebire in cultura. Insa in ceea ce privesce starea materiala a ei, ceea ce si-o aduna putemu dice de pe spatele acestui'a, in acea e destulu de activa.

Pentru de a se poté insa constatá interesarea si neinteresarea preotimei, facia de educatiunea poporului, se mai cere cá sa aruncâmu o privire si asupr'a tuturoru preotiloru, cari nu fungiédia cá invetiatori si cari cá atari suntu directori scóleloru nóstre confusionale. Meritulu causei, trebuie sa ne indemne a face acést'a, baremu si numai in genere. O parte din preotime concedu si sciu si eu ca 'si implinesce daiorinti'a. Si cari prin urmare nici ca se voru numerá pre sine intre acei'a, pre cari 'i voiu numí indiferenti. Facendu o revista asupr'a comuneloru unui tienutu baremu, vomu aflá ca unele de si mai mici, fâra séu cu pré putiene mijlóce la dispositiune, au facutu pasii receruti in caus'a educatiunei tinerimei. Altele iéra, si inca multisióre, dovedescu contrariulu destulu de evidentu, Si cui se atribuie progresulu acestor'a si regresulu acelor'a? Cui altui'a decâtu preotului activu si preotului indiferentu? De cumva nu m'amu esprimatu bine, prin cuventulu indiferentu, apoi lasu a se dice de altii mai corectu p. e. nepasatoriu, neinteresatu séu si comodu. Destulu ca ori un'a ori alt'a, dar' de sub aceste determinatiuni greu credu a se puté subtrage o parte insemnata a preotimei. Negresitu ca si statulu aru trebuí sa faca câte ceva, si nici ca intârdia elu, insa in interesulu seu. Preotimea nóstra asiá dara aru fi de doritu cá sa satisfaca preste totu si intru tóte datorintiei sele. Pentru cá nu cum-va mâne, poi-mâne nóu'a generatiune, sa formeze turma de proletari, si carea prin urmare, se nu mai aiba nici lâna, nici lapte de unde da pastoriului seu.

Déca apoi s'a sustienutu si s'a disu din tóte pârtile, ca preotimea a condusu nati'a prin tóte furtunele tempuriloru vitrigi; asiá sa pórte grija nu cumva preste putienu, sa li se dica contrariulu. Fórte reu s'aru insielá acel'a carele aru mai crede ca poporulu pentru interesele preotiesci aru fi mai bunu simplu! Invetiatoriului, inca numai déca va aflá in preotulu locului, unu aperatoriu demnu, 'i va succede a face progresu. O câta inlesnire are unu invetiatoriu, cându pre lânga unu directoru scolariu conscientiosu si interesatu de caus'a educatiunei, mai póte contá si la spriginulu antistiei comunale (notari). Subscrisulu me potu numi ferice in aste privintie. Amu ajunsu dejá la finea anului 1876. Cá sa facu o reprivire asupr'a acestui anu trecutu, aflu de superflu, câci si acest'a pentru noi romànii a fostu destulu de fatalu. Nu voiu mai amarí inimele adeveratu române, insirându atâtea lucruri nóue neplacute si totu in detrimentulu nostru, provenite dela cei dela putere si aduse la indeplinire prin satelitii loru in vederea ochiloru nostri.

Cá sa delaturâmu insa dintre pedecile, ce ni se punu in calea desvoltârei nóstre, putemu dice in tóte terenele vietiei, este de neaperata lipsa a ne incordá, si a face totu ce e posibilu, cu deosebire pentru educatiunea tinerimei, carea singura e garanti'a venitoriului nostru. Cu câtu voru fi obstaculii mai mari, si cursele mai multe, cu atâtu si lupt'a nóstra in contr'a loru mai vehementa. Cu anulu dejá finitu, finésca-se si indiferentismulu seu neinteresarea, si in loculu acestor'a renasca interesu viu si abnegatiune.

Preoti cu crucea 'n frunte,
câci caus'a este sânta si
noi ve vomu urmá.

Mateiu Radu,
invet. rom.

Vien'a in 17/1

(Serbarea ajunului anului nou.) Societatea academica „Romani'a Juna“ din Vien'a a arangiatu Vineri in presér'a anului nou o serbare, care a avutu locu in „Hotel Metropole.“ Afara de romanii de aici au luatu parte la numit'a serbare familii alese, germane, franceze si grece. Serbarea a fostu

---

*) Cheltuelile scólei elementare ncu infiintiate de statu in Sabiin, precum si datele statistice despre a nici nu s'au pusu in acestu raportu.

astfeliu arangiata, incâtu a pusu in mirare pre participatori. Form'a esterióra avé unu aspectu fantasticu care in realitate parca nu ti l'ai poté cugetá; iér' partea interna a fertivitâtiei asiá a fostu condusa si esecutata incâtu ochiulu celu mai competentu cu greu aru fi potutu aflá ce-va de criticatu. Salonulu de curte (Hofsalon) si salonulu din fondu (cestu din urma formandu o terasa de patru trepte sta in comunicatiune cu celu dintâiu prin patru porti) si afara de acestea inca dóue sale laterale formau olimpulu serenadei splendide. Salonulu de curte erá acoperitu pre josu cu tapete de materii fine si elegante; la inaltime cá de $1^1/_2$ metru incungiuratu de unu coridoru, ce erá inchisu giuru impregiuru cu gardu viu din feliurite flori iernatice; si tocmai la inaltimea etagiului alu patrulea (celu din urma) acoperea spatiulu liberu unu acoperementu boltitu si transparentu, care fiindu luminatu de mai multe lumini asiediate in apropierea sea, te facea se credi ca e ceriulu azuru luminatu de stele. Salonulu din fondu pre a cârui pareti si plafonu se vedea la lumin'a policandreloru aurite art'a picturei si sculpturei in flori frumóse si figuri mitologice; cu cele patru porti deschise, in fruntea salonului de curte, elu presentá altariulu unui templu grandiosu. Multe aru mai fi de disu la fnrm'a esterióra a serenadei, dar' cá sa nu paru prea lungu in descrierea acestei pârti trecu la partea interna, carea se cuprinde in esecutarea programei urmatóre:

PROGRAM'A

serbârei ajunului anului nou 1877 ce s'au tienutu in 31 Decembre st. v. a. c. sér'a la 7 óre in salele din „Hôtel Metropole.“

CONCERTU.

1. Nosieviciu: „Mei Tatare!“, esecutatu de corulu societâtiei „Romaui'a Juna.“

2. Alard: „Fantasia din oper'a: La Juive“ pentru violin'a cu acomp. de piano, esec. de dnii. G. Baiulescu, stud. med. si I. Muresianu, st. techn.

3. Brag'a: „Legenda romanésca, serenada,“ cantu cu acomp. de piano si violoncelu, esec. de dn'a: Luci'a Teriaki de Montfort.

4. Liszt: „Caletoriulu,“ piesa de concertu pentru pianoforte, esec. de dr'a: Mari'a de Baich.

5. a) Ventur'a: „Doi ochi,“
b) Abt: „De vei intrebá in visu,“ canturi cu acomp. de piano, esec. de dnulu: Dr. med. I. Hosanu.

6. Vieuxtemps: „Piesa de salouu,“ (aria variata) pentru violina cu acomp. de piano, esec. de dnii: G. Baiulescu si I. Muresianu.

7. a) Wekerlin: „Serenada,“
b) Lecoq: „Epistol'a unei verisióre câtra verulu seu, canturi cu acomp. de piano, esec. de dn'a: Luci'a Teriaki de Montfort.

8. Weber: „Variatiuni asupr'a temei: Vien qua Dorina bella“ pentru piano, esec. de dr'a: Mari'a de Baich.

9. Porumbescu: „Cisl'a“, cuartetu umoristico-satiricu, esec. de dnii: Dr. med. I. Hosanu, Drd. med. O. Blasianu, st. fil. Cafinciucu si cand. prof. I. Munteanu.

— Pianoforte din fabric'a: *I. M. Schweighofer.* —

Dupa concertu: *Jocu.* La mediulu nóptei: *Banchetu.*

Precisu la órele 12: „*Salutarea anului nou*“, discursu de presiedintele societâtiei Drd. *Octaviu Blasianu.*

Tóte piesele cuprinse in partea prima a programei a fostu esecutate preste tóta asteptarea. Cá eroi ai acestei pârti au escelatu: in musica instrumentala virtuosulu violinistu dlu George Baiulescu st. med.; iér' in cea vocala dómn'a Lucia Teriaki deMontfort si dlu Dr. Hosanu. Acesti'a au fostu fórte desu intrerupti si aplaudati de publiculu entusiasmatu. Dupa finirea concertului s'a dansatu pâna la $11^1/_2$ óre. Óspetii, cari nu dansau parte 'si petreceau privindu ladansu, parte imprastiati prin celelalte salóne in conversâri; iér' altii asiediati pre sofe si foteluri in coridoru si in salonulu de curte se amusau in tacere de aspectulu celu minunatu. Din ferestrile celoru patru etage, ce incungiurau salonulu de curte in forma de cuadratu, priveau prin instrumente optice pasagerii „Hôtelului Metropole“, ei apareau intocmai cá publiculu in logile din opera la o representatiune interesanta.

La órele $11^1/_2$ s'au adunatu óspetii toti in salonulu de curte si coridoru unde asiediendu-se pre la m se incepu banchetulu. Indata dupa acést'a se scóla dlu Dr. P. Danu si tiene unu toastu in sanatatea Majestâtiei Sele *Franciscu Iosifu I* si a casei Domnitóre. Strigâri de „sa traiésca“ si de „hoch“ au urmatu dupa acestu toastu, intre cari strigâri capel'a militara asiediata pre o bina in salonulu din fondu incepe si canta imnulu patriei (austriacu). Erá unu momentu intr'adeveru serbatorescu. Ce-va mai tardiu dupa aceea s'a toastatu in sanatatea principelui Carolu din Romani'a. Punctu la 12 óre se radicà presiedintele societâtiei „Romani'a Juna“ Drd. Octavianu Blasianu si saluta cu o cuventare frumósa anulu incependu. Dupa acést'a decurge banchetulu intre toaste diferite in cuprinsu si limba si intre conversâri in limb'a romana, germana si franceza pâna pe la ór'a $1^1/_2$ cându cei tineri si jucatori se scóla si alergandu in salonulu din fondu incepu dansulu din nou. Pre cându unîi dansau, altii priveau altii banchetuiau si discurau, orologiulu inca 'si facea datori'a sea. Erau $3^1/_2$ óre si óspeti nici mina de departare nu aretau, parea ca suntu fermecati cu totii — tineri si betrani — câci nu se apropia de ei nici somnu nici oboséla. In fine tóte 'si au unu capetu, o serenada inca nu póte durá mai multu cá o nópte, acést'a o sciau bine óspetii nostri, de aceea nu le putemu luá in nume de reu, déca i vedemu pre la 4 óre, de-si cam fâra voia, câci pré scurta li s'au parutu acésta nópte — i vedemu ca incepu a se departá. Pentru a caracterisá si cu acésta impregiurare serenada romanésca 'mi permitu a amintí stimatiloru cetitori parerea clasicului Voltaire, despre frumosu, care in nemtiesce suna: Alles ist schön, was nicht langweilig ist.

S.

Varietâti.

Sântirea Apei.

Sibiiu 6 *Ianuarie.*

In Sibiiu, resiedinti'a Archieppiei si metropoliei nóstre, diu'a S. Botezu s'a serbatu astadata intr'unu modu neasemenatu mai stralucitu decatu in anulu trecutu, cându s'a fostu facutu óre-cum unu modestu inceputu cu sântirea apei in piatia mare.

S. liturgie s'a seversitu in biseric'a nóstra din cetate prin Escelenti'a S'a P. archiepiscopu si metropolitu *Mironu Romanul* cu asistentia numerósa. Intr'aceea a sositu dela bisericile nóstre din suburbii multime mare de poporu cu prapore si flamure nationale impreuna preotii, invetiatorii si tinerimea scolastica, punendu-se precum a venitu in rendu frumosu dinaintea catedralei. Pe la 11 óre, Inaltulu prelatu cu aceeasi asistentia, precedatu de o divisiune de doue companii dela regimentulu de infant. Nr. 31 in parada si cu musica, de tinerimea dela diversele nóstre institute si urmatu de unu siru in adeveru imposantu de inteligentia si poporu,— a esitu pentru sântirea apei. Apucându prin strada Poplacei si trecându apoi prin a Cisnadiei, in piatia mare, procesiunea fù aici intimpinata de autoritatile militare in frunte cu Escelenti'a Sa Dlu vice-Maresialu campestru baronu de Ringelsheim, comandantele armatei tranne, care cu stralucit'a sa asistentia compusa din fruntasii corpului oficierescu a binevoitu a incoroná procesiunea luându parte si la servitiulu deieescu alu sântirei apei pâna la sfirsitu. In decursulu servitiului ddieescu, care s'a seversitu pe o masa in forma de altaru inadinsu pregatita spre acestu scopu lânga fântan'a din piatia mare, trup'a amintita a datu trei salve si music'a a intonatu totu de atâtea ori imnulu popularu.

Dupa stropirea cu apa sântita a corpului oficieriloru, a trupei, a marei guarde si a unei parti din poporu procesiunea s'a intorsu in ordinea de mai susu prin strad'a Macelariloru in biseric'a din cetate, unde s'a serbatu sfirsitulu servitiului ddieescu.

Atâtu biseric'a romano-catolica câtu si cea reformata au onoratu procesiunea nóstra cu tragerea clopoteloru, — unu actu de iubire crestinésca, care caracteriséza indeplinu buna corelatiune ce esista intre confesiunile din cetatea Sibiiu.

Sciri telegrafice.

Vien'a 19 Ianuariu. „Wien. Ztg.“ publica denumirea dlui bar. de Haymerte legatu de pâna aci la curtea din Haag, de ambasadoru lânga regele Italiei, radicândulu totu odata si la demnitatea de consiliariu intimu.

Constantinopole 19 Ianuariu Marele consiliu, la care au luatu parte 200 demnitari dintre cari 60 crestini, au respinsu cu unanimitate propunerile puteriloru, cu tóte ca Mithad pasi'a a desfasiuratu mai intâiu seriositatea situatiunei financieloru. Marele consiliu a decisu mai departe ca Midhad pasi'a sa nu mai intre in negociatiuni cu puterile si ca la con ferintie numai contrapropunerile turcesci sa se pertrateze.

Constantinopole 19 Ianuariu. Se afirma ca Marele consiliu a cerutu a fi convocatu de nou, déca se voru propune base nóue pentru o intielegere. De óre ce turcii respingu propunerile puteriloru conferinti'a se va incheiá mâne. Toti ambasadorií parasescu Constantinopolea. Patriarchulu grecescu si armenescu si esarchulu Bulgariei n'au participatu in persóna in Marele consiliu, dara delegatii loru inca s'au pronnunciatu pentru respingere, asiá si rabinii. Delegatulu antihasunistiloru a rostitu o cuventare vehementa contr'a propuneriloru puteriloru. Delegatulu armenescu care inca a protestatu, a fostu uniculu, care si-a facutu reserve. Hussunistii n'au fostu representati, episcopulu latinu n'a fostu chiamatu. — Mehemed Rusdi pasi'a este denumitu ministru fâra portfoliu.

Constantinopole 19 Ianuariu. „Levant. Herald“ amintesce de faim'a ca turcii voru comitá respingerea propuneriloru puteriloru cu o contrapropunere mulcomitóre.

Pretiurile de piatia.

Sibiiu 7|19 Ianuarie. Grâu, hectolitr'a 75—78 kilo fi. 8—9.20, Grâu mestecatu 72—74 kilo fl. 6.80—7.60; Secara 64—68 kilo fl. 5.40—6—; Orzu 63 kilo fl. 5—; Ovesu 38—42 kilo fl. 2.50—2.90; Cucuruzu 69—71 kilo fl. 3.40—4—; Cartofi 3—3.80; Samentia de cânepa fl. 12—; Mazere fl. 11—; Linte fl. 13—; Fasole fl. 6.50; Slanina 50 kilo fl. 38—; Unsóre fl. 38—; Seu brutu 50 kilo fl. 21—; Seu de luminâri fl. 25—; Luminâri de seu 50 kilo fl. 28—; Sapunu 50 kilo fl. 20—; Fenu 50 kilo 80—90 cr.; Fuióre de cânepa 50 kilo fl. 23—25; Lemne de focu, metru cubicu fl. 3.50; Spirtu gradulu $47^1|_2$—60 cr.; Carne de vita, kilo 38 cr.; Carne de vitielu 50 cr.; Carne de porcu 32 cr.; Carne de oaie 24 cr; Oaue 10 darabe 30 cr.

Burs'a de Vien'a.

Din 8/20 Ianuariu 1877.

Metalicele 5%	61	20
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67	70
Imprumutulu de statu din 1860	112	25
Actiuni de banca	818	—
Actiuni de creditu	141	90
Obligatiuni de desdaunare Ungouresci	125	18
„ „ „ Temisiorene	73	25
„ „ „ Ardelenesci	71	25
„ „ „ Croato-slavone	71	50
London	—	—
Argintu	117	70
Galbinu	5	94
Napoleonu d'auru (poli)	9	97
Valut'a nóua imperiale germâna	61	45

ad Nr. 236.

Concursu.

De óre-ce in intielesulu inaltei ordinatiuni a Preavenerabilului consistoriu archidiecesanu din 12 Augustu a. c. Nr. 1743 s'a publicatu in nrii 85, 86 si 89 ai „Tel. Rom.“, concursu pentru reintregirea parochiei vacante Bacai'a, in ppresbiteratulu Giógiului alu II-lea, dar' neaflându-se concurenti cu calitâtile prescrise in „Statutulu organicu,“ prelânga parintiésc'a concesiune a aceluiasi Preavenerabilu, se repetiesce publicarea acelui concursu cu prolungirea terminului de 14 dile dela 1-a publicare a acestui'a.

Doritorii de a ocupá acea parochia, cu unu venitu anualu de 300 fl. v. a. voru asterne in restempulu de mai susu suplicele loru cu documentele recerute, la subscrisulu oficiu ppresbiterale.

Secarembu, 30 Decembre 1876.

Sabinu Piso m. p.
(2—3) ppresbit.

Nr. 156.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei Scróf'a se escrie prin acésta concursu pana Mercuri in 2 Februariu 1877, in care va fi si alegerea.

Parochi'a acést'a cu care este legata si postulu de invetiatoriu in Luncoiulu de josu, unde parochulu si invetiatoriulu va avé cuartiru in edificiulu scolaru, are venitu de 194 fl. 30 cr. in care suntu computate tóte accidentiile, si 210 fl. v. a. cá léfa invetiatorésca; la olalta sum'a de 404 fl. 30 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si tramite petitiunile loru instruate conformu prescriseloru din „Statutulu organicu“ si decissiuniloru sinodali aduse in privinti'a intregirei parochieloru la subsemnatulu in Bradu (Hunyad megye.)

Bradu, in 30 Decembre 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu scolaru.

Nicolau *Miheltianu* m. p.
prot. gr. or. alu Za-
(2—3) randului.

Edictu.

Elen'a Nicolaie Bucuru Micu din Tientiari, care mai bine de 6 ani de dile au parasitu cu necredintia pre legiuitulu ei barbatu Simeonu Oltenasiu, totu din Tientiari, nesciindu se nici pâna astadi loculu ubicatiunei ei, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu sa se presenteze la scaunulu protopresbiteralu mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Brasiovu, 18 Decembre 1876.

Scaunulu ppresbiteralu alu tractului I alu Brasiovului, cá foru matrimonialu.

Iosifu Baracu,
(2—3) protopr.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Dumineca si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 4. ANULU XXV.

Sibiiu 13|25 Ianuariu 1877.

Quid nunc ?

Actulu primu alu comediei inscenate in Constantinopole prin diplomati'a européna s'a terminatu.

Conferinti'a, dela care se asteptá pacificarea orientului cu turculu, s'a disolvatu de sine fâra nici unu resultatu positivu.

Cerbici'a turcului, pe care se dedase Europ'a a-lu considerá de moribundu, a demonstratu ca suntu ilusorie sperantiele acelor'a, cari cugetau ca nodulu orientalu nu cu sabi'a, ci cu finele mâni ale diplomatiei se póte deslegá,

Ignatieff *insotitu* de ambasadorii tuturoru poteriloru mari europene, cu budiele umflate parasí astadi capital'a putredului imperiu pagânu din Europ'a crestina, luându-si calea câtra casa spre Varn'a, si *sórtea* a dispusu, cá cu acel'a-si bastimentu sa caletorésca si *deputatii juristiloru din Budapest'a*, incântati de triumfulu reportatu intre *noii loru consângeni*, de cari *se nesuescu* a-si legá sórtea, — cá sa védia si ei istoriculu locu *Varn*'a. Dóra reminiscintiele din trecutu li va mai calmá fantasi'a agitata prin seraiulu-Galat'a.

Viitoriulu celu mai de aprópe va dovedí, óre nomen et omenulu, *Alesandrulu* de astadi, pune-se va cu spad'a la nedeslegaverulu nodu orientalu cá si Alesandru celu mare la nodulu gordicu? Si ca óre energi'a si cerbici'a neasteptata a padisiachului este adeveratulu eflussu alu poterei, séu este ultim'a licurire a stertiului care si-a consumatu oleulu? Si va dovedí in fine, ca óre scen'a petrecuta in Constantinopole a fostu intr'adeveru o comedia, séu preludiulu unei drame infioratóre, a cârei resultate nu se potu precalculá?

Magiarii, judecandu-i dupa diurnalistic'a loru, salta de bucuria pentru acestu „fiasco“ alu Russiei — cum 'lu numescu ei, sustienendu ca conferinti'a a fostu o adeverata comedia inscenata de Europ'a a fostu anume spre *blamarea* Russiei, ca diplomatii la vedere mergeau cu Russi'a cá cu atâtu mai siguru sa o duca pe ghiatia, ear' pe la spate incuragiau pe Turci'a cá sa respinga tóte propunerile conferintiei si chiaru ultimatulu redusu la minimulu pretensiunilorn Europei, ba si despre aceea a fostu asigurata Turci'a, ca pentru acésta *palma* data Europei intregi, ea nu va subsumá seriosu, ea pentru formalitate 'si va revocá ambasadorii de langa sultanulu, dar' si acést'a e numai o comedia, padisiachulu li póte dice fâra nici o temere „cale buna“, — câci acést'a Europ'a o primesce dela puterniculu Imperatu de unu gratiosu „la revedere“, apoi iéra-si se voru *sarutá* si tóte voru fi bune.

Scopulu este ajunsu, Russi'a este batuta la més'a verde si *isolata* de tóta lumea, ear' interesele Ungariei suntu mai asigurate cá ori-cându dela erumperea resbelului orientalu.

Nu ne arogâmu aerulu de diplomatu, cá câti-va din redactorii din Budapest'a, dar' cu tóte acestea, ori dóra chiaru pentru acést'a nutrimu mai mare respectu câtra acelu malum necessarium care constà nenumerate milióne stateloru si se numesce diplomatia, decâtu se fimu de acordu in asta privintia cu diurnalele magiare.

O Europa crestina, care intrepunendu-se pentru interesele umanitarie ale milioneloru de *crestini* masacrati prin minoritatea musulmana, pururea perfida, si cá atare necapabila de tolerantia, de dreptate, de egalitate si de reforme reclamate prin civilisatiune, — aru suferí cá se fia derisa, si in urma lovita cu piciorulu prin barbarulu pagânu — inpunitu, aru meritá dispretiulu tuturoru ómeniloru de bine, aru meritá sa fia calcata de acelu barbaru séu altulu asemenea lui, pentru ca civilisatiunea atunci nu numai nu aru mai fi scopu, ci din contra, aru fi unu ce demoralisatoriu pentru omenime,

Noi privindu la tóte fasele prin cari a trecutu caus'a orientala de cându este pusa la ordinea dilei, asiá combinâmu, ca Russi'a, care pâna la conferintia erá banuita cu tendinti'a de cucerire, si din acestu motivu se considerá din partea Europei de autorulu secretu alu miscaminteloru din orientu, prin urmare intempinata cu neincredere, astadi este *justificata* naintea Europei. Ea la més'a verde a doveditu o moderatiune, ba o abnegatiune chiariu surprindiatória, pentru realisarea pâcei din pasu in pasu a facutu concessiuni, pâna in fine s'a facutu aperatoriulu memorandului lui Andrássy fatia de turcu care la tempulu seu 'lu acceptase, acum'a inse si pe acel'a l'a respinsu, ca Russi'a, care cu tactic'a sea a sciutu conduce tréb'a acolo, de representantele celu mai resolutu contrariu alu seu, si aperatoriu alu Turciei, Salisbury, a *constatatu* ca: *pentru tienut'a respingatória a Turciei conferinti'a nu mai are base comune possibili de a fi discutate*, si ca pentru acést'a *tóte puterile mari si-au revocatu ambasadorii din Constantinopole*, Russi'a, care le-a sciutu esoperá acestea si a convinge pe Europ'a ca Turci'a nu merita de a-i vení intr'ajutoriu pentru sustienerea institutiuniloru sele — *este astadi mai sigura de reiesire cá ori cându*, — si cuvintele lui Ignatieff, rostite in ultim'a siedintia a conferintiei cu consimtiulu colegiloru sei, ca adeca: *elu „constatéza ca Russi'a a facutu totu ce a fostu possibilu pentru sustienerea pâcei, deci pentru urmârile ce voru resultá din nereiesirea incercâriloru de pace face pe Turci'a respundiatória.“* — au insemnatate mai ponderósa de câtu 'i atribuiescu diurnalele magiare.

Noi credemu astadi ca *resbelulu intre rusi si turci e neevitabilu.*

Resultatulu resbelului? cine s'aru incumetá astadi, mai cu séma dupa esperinti'a din resbelulu franco-germânu a-lu prognosticá? Acel'a este in mân'a lui Ddieu.

Dar' combinându tóte cele de combinatu, omulu nepreocupatu trebuie sa presupuna ca turculu, cu provìncii resculate, cu financie ruinate, cu armat'a reu nutrita si diecimata, fatia de Russi'a care afara de acea, ca posiede o armata mai mare, tóte aceste calamitâti nu le simte, — va trebuí sa devina batutu.

Noi mai credemu inca si aceea, ca Russi'a in butulu diurnalisticei magiare este sigura de alianti'a unei, si in casu de necessitate a loru dóue puteri mari, si câte-va staturele mici din orientu; iér' din contra portarea Turciei a facutu impossibila alianti'a activa a vreunei puteri mari europene cu dens'a, la amenintiârile Europei ea a respunsu diplomatiei cu „cale buna.“

Russi'a deocamdata n'are trebuintia de anectâri teritoriali, pentru dens'a e de ajunsu cá sa elibereze pe crestini de sub jugulu turcescu, si sa formeze câte-va state independinti séu si chiaru suzerane in orientu.

In acestu casu Europ'a n'are cuventu sa se amestece in tréb'a beligerantiloru.

Ei dar' viitoriulu si gratitudinea crestiniloru eliberati o va ajutá pe ea cá sa-si realiseze scopulu in viitoriu, si atunci o póte ajunge nemesea pe Europ'a, carea nu se folosesce de ocasiunea binevenita *cá sa nu lase pe rusu a trece de eschisivulu amicu si eliberatoriu alu crestiniloru impilati* prin barbarii asiatici.

Si ce facemu noi — statulu nostru pentru evitarea acestui periculu?

Dupa modest'a nóstra parere chiaru contrariulu dela aceea ce aru trebuí sa facemu.

Déca nu póte jacea in interesulu patriei nóstre cá sa mergemu mâna in mâna cu rusulu intru rangiarea sortiei crestiniloru in orientu, si cá in fine sa avemu si noi parte de remuneratiunea ce va resultá din aceea, celu putienu intru castigarea simpathiei si increderei popóreloru din orientu, — *adeveratulu patriotismu* aru pretinde cá celu putienu sa remanemu *deplinu neutrali*, sa respectâmu de-o potriva pe ambii beligeranti, si cu deosebire sa nu insultâmu pe Russi'a si sa nu-i provocâmu poft'a de resbunare asupr'a tierei nóstre.

La noi inse atâtu in parlamentu câtu si prin diurnalele jidano-magiare, necontenitu se adóra virtutile calàiloru tierei nóstre de odinióra, a turciloru, pe cari magiarii acum i-au aflatu ca li suntu frati, sórtea patriei nóstre o legâmu de sórtea loru, — ear' de alta parte Russulu cu tóte ca-lu numescu „Colosulu dela nordu“ e luatu in nume de batjocura, elu este calâulu civilisatiunei si a totu ce nu este slavu, este prototipulu betiei si alu crudimei, este diavolu incarnatu pe langa nevinovatulu angeru de turcu.

Cine aru cutezá sa dica numai unu cuventu favoritoriu pentru acelu barbaru, vai de elu, acel'a este inimiculu patriei!

In acestu intielesu se agitéza pe tutindenea, prin birturi, prin adunârile municipieloru, prin diurnalistica, si chiaru prin rostulu idolului plebei — alu lui Kossuth.

Acést'a nu este politica sanetósa, acest'a este unu deliriu, care póte avé urmâri fórte triste.

Guvernulu la tóte acestea tace, tace pentruca 'si teme popularitatea.

Ba mai multu guvernulu, déca *din punctu de vedere constitutiunalu*, — cum se dice, nu póte impedecá, demonstratiunea, — prin aceea ca permite a se presentá in corpore la ambasadorulu seu in Constantinopole, si acolo a se insufletí prin fostulu ministru — fiu alu ambasadorelui — incuragiéza pre deputatiunea studentiloru magiari dela universitatea pestana intru esecutarea demonstratiunei inscenate in contr'a lui si in contr'a Russiei, carea fâra a fi trasa celu putienu prin diuaristica la dare de séma, se incumeta a vorbí *in numele natiunei magiare* dela care n'are mandatu.

Sufere cá generalulu Klapka si alti civi ungari sa demonstreze prin Constantinopole, si sa faca servitie turciloru atunci, cându elu 'si revóca ambasadorulu de acolo.

Ei bine! omu cu mintea la locu in situatiunea nóstra póte aflá de intielépta o astfeliu de politica?

Magiarii nostri vedu, pentruca nu potu sa nu véda, ca ór'a turcului a batutu in Europ'a, si vedu, pentruca iéra *trebue sa védia*, ca aliatii loru naturali suntu *acasa in patria* si in vecini, si ei umbla dupa potcóve de cai morti pe la Constantinopole, pe la neimpacaverulu inimicu alu crestinismului, ear' pe vecini si pe cesti de acasa nu numai i-negléga, ci prin denunciâri false, apostrofâri nedemne si suspicionâri i-vatema pâna la inima, tragandu-le la indoiéla curatulu loru patriotismu.

Este acést'a unu lucru intieleptu? Vai de elu!

Intre cele mai mari incordàri intre ambele pârti ale monarchiei, candu tiér'a are lipsa de tóta poterea sea cá sa reiésa fatia de Cislaitani'a, care fátia de Ungari'a pune la o parte tóte divergintiele interne *si este un'a*, ce facu magiarii nostri?

Unic'a legatura sincera mai este intre aceste doue state: *Sacratissim'a persóna a Domnitoriului si dinasti'a Lui.*

Unu orasiu mare, puru magiaru, cérca prin Itali'a pe uniculu inimicu neinpacatu alu acelui Prégratiosu Domnitoriu — pe *Kossuth* si in *unanimitate*, cu partid'a guvernului cu totu, *'lu alege deputatu in camera.*

Elu vine cu scrisórea si li multiamesce pentru onóre, inse din *cunoscutele-i motive* nu primesce mandatulu, pentru cá pâna la mórte sà remàna fidelu *„aceloru mominte sublimi“* din viéti'a Ungariei, (va sà dica detronisarea dinastiei habsburgice) dar' o mai repetiesce si apriatu, cà elu, *nu póte fi nici candu suditulu dinastiei habsburgice comune Austriei si Ungariei.*

Se multiumescu alegatorii cu acést'a?

Nu! precum se vede loru li trebue pe Kossuth si cu acésta programa.

Tramitu o deputatiune de 101 membrii in Itali'a cá sà-lu induplece a veni acasa.

Pe deputatiune o primescu cu mari ovatiuni pe la tóte statiunile si in Budapest'a, in câtu aci a trebuitu se intrevina si politi'a.

Multimea adunata in giurulu garei pentru primirea celoru ce voru se aduca acasa pe Kossuth, dupa cum scrie „Pesti Napló“, observa pe M. Sa Regele, care tocma atunci trecea pe langa dens'a si-i striga „Éljen“!

Se arangiéza mare banchetu in onórea deputatiunei in Budapest'a, acolo primulu toastu se redicà pentru M. Sa, alu doilea pentru Kossuth.

E bine! Ce va sà dica acést'a?

Nemicu altu de catu demonstratiune!

Dar' in contr'a cui demonstratiune?

Este acést'a tactu! este acést'a sa nu dicemu loialitate dar' buna cuviintia? Astfeliu de lucruri reclama interesele si critic'a stare a patriei nóstre?

Suntu fapte cari nu se potu destulu condamná!

Eata aci au ajunsu magiarii nostri condusi prin o diurnalistica manuita in cea mai mare parte a sea de renegati si de jidani!

Asia nu este bine fratiloru magiari, ast'a nu póte produce nici unu bine pentru biéta patria nóstra!

La intrarea in alu XXV anu.

(Urmare.)

Anulu 1864 este pentru „Tel. Rom.“ o adeverata continuarc a anului precedentu.

In prevederea schmbâriloru ce aveau sa se faca recomenda românîloru din Ungari'a ce erá de facutu la redeschiderea dietei ung. amanate din 1861 (Nr. 2). Discuta asupr'a organisârei Ungariei (Nr. 80. 81). Apreciéza sistemele ce vinu in diuaristica la ordinea dilei etc. (Nr. 4, 5, 6.); resultatele parlamentarismului (Nr. 13), tacséza legea pentru limbi (Nr. 13) si arata cum se aplica in pracsa (Nr. 32); iéra in nrii 33, 34 si 35 combate parerea esprimata in „Kol. Közl.“ ca proportiunea proprietâtiei de pamentu in Transilvani'a aru fi in mânile magiariloru si secuiloru, dândune urmatoriulu resultatu: din 9,985,967 juguri pamentu productivu in *Ardealu* pre partea româniloru se vine 1,817,224 aratura, fenatie, vinetie si arundinetu, 508,858 jug. pasiune si 1,217,771 jug. padure, la olalta 3,543,953 juguri. Pe partea magiaro-secuiasca se vine aratura etc. 2,393,665 jug.; pasiune 521,568 jug. padure 2,561,084 jug.; la olalta. Pe partea sasésca aratura etc. 507,564 jug.; pasiune 133,971 jug. si padure 354,150 jug. la olalta 995,685. Din calculii acesti'a cari nu ni se paru destulu de esacti nu s'a subtrasu 1) dominiele fiscale 2) cele dóue regimente foste granitieresci si partea romàna a husariloru granitieri si alte dominie, carí pe usioru socotite vinu la 1,350,000 jug. trecute in socotél'a magiara secuia. Subtragendu-se aceste din possesiunea magiaro-secuia remâne 4,096,317 jug. Va se dica calculatu crestinesce sum'a de mai susu are sa mai crésca déca nu mai multu, celu putienu atât'a câtu possessiunea magiaro-secuia. Inregistrarea acestoru date o gâsimu fórte momentuósa, pentru ca ea are insusirea de a astupá gurile aceloru ce spunu la lumea care nu cunósce referintiele nóstre mai de aprópe, ca românii suntu o natiunalitate de proletari.*)

In mijloculu desbateriloru dietali din sal'a dela „imperatulu Romaniloru“ in ni. 84 ne surprinde „Tel. Rom.“ cu alta scire profetica, dara o profetia mai apriata, despre venirea dualismului.

Trecemu asiá dara dela acestu anu la altulu, la anulu1865, care aduce schimbâri radicale in viéti'a de statu a monarchiei nóstre.

Intrandu in medias res amintimu indata ca in Nr. 39 vedemu reprodusu unu articulu dupa fói'a federalistica „Zukunft“, carea spune ca dualismulu este la usia si ca in tómn'a viitóre se va convocá o dieta tranna pentru a discutá cestiunea uniunei Transilvaniei cu Ungari'a.

Va fi bine sa estragemu unele pasagie din articululu citatei foi, cu atât'a mai vertosu, cu câtuací ni se infatisiéza o parere straina, dara in unele privintie asemenea politicei celei urmate de fói'a nóstra in vijeli'a constitutiunala ce atunci incepu a clocotí.

„Nu trebuie sa o spunemu noi romaniloru, ca priceperea dreptului din partea magiariloru . . . . . aru fi egala cu nimicirea drepturiloru de natiunalitate politica a romaniloru transilvani . . . . .

„Suntemu siguri pe deplinu ca nu este nici unu romanu carele in privinti'a acést'a aru cugetá altmintrea. Dar din nenorocire suntu romani, precum avuramu ocasiune a ne convinge, cari nu apretiuescu de ajunsu apropiarea si marimea periculiloru, cu cari agitatiunea dualistica a magiariloru si a aliatiloru loru germani amenintia si autonomi'a Transilvaniei. Ei (romanii) se provóca la ministeriu cá la o garantia pentru romanesculu *uti possidetis*; inse chiaru si déca ministeriulu Schmerling garantéza romaniloru venitoriulu dreptului de statu transilvanu dela 1863, dar cine garantéza venitoriulu ministeriului Schmerling?!

„Românii cá politici buni dór' nu potu trece cu vederea nici decâtu ca esecutarea perfecta neconditionata a sistemului de astadi este mai multu decâtu cu indoiala si prin acést'a e cu indoiéla si ca se voru puté priví, si déca da, *cari din institutiunile de astadi s'aru puté priví asecurate de ori-ce modificatiune.*

„Românii prin un'a din institutiunile aceste, prin dieta, la parere si astadi suntu domnii situatiunei in Transilvani'a iér' mâne ori poimâne potu deveni martirii unei situatiuni nóue.

„A fostu odata o comissiune illirico-aulica in Vien'a si prin o schimbare a situatiunei se contopí in cancelari'a aulica ungara. . . . .

„Ce urméza din tóte acestea? Dupa parerea nóstra inainte de tóte aceea, *ca românii in venitoriu sa nu se opintésca asiá multu a agitá si proptí impregiurâri si partide cari nu suntu in stare a le mai fi pre multu tempu proptea sigura.*“

In numerulu urmatoriu se semnaliséza caletori'a Maj. Sele in Ungari'a si in nr. 43 este dejá „T. R.“ in pusetiune cá sub rubric'a „Petrecerea Maj. Sele Imperatului in Ungari'a“ sa inregistreze si urmatórea cuventare preainalta:

„Cu bucuria salutu in vechi'a cetate a predecesoriloru Mei regesci pre atâti fii credinciosi ai iubitei Mele Ungarie si bucurosu primescu omagiulu, ce Eminenti'a vóstra*) l'ati esprimatu in numele tuturoru. Precum totu-déun'a asiá si acum resolut'a Mea dorintia este, de a impacá dupa putintia pre popórele corónei Mele ung.; si acea incredere, cu care spre scopulu acest'a ve adresati câtra persón'a Mea, garantéza ca intielegeti bine intentiunea Mea parintésca si astfeliu putemu priví cu totii câtra unu venitoriu plinu de sperantia. (Éljen!) Inca in celu mai scurtu tempu ve voiu deschide aren'a, unde de o parte Eu prin legiuitii representanti ai tierei voiu fi incunosciintiatu despre dreptele dorintie ale populatiunei (éljen), unde inse de alta parte acele din dorintiele Mele de cari e conditiunata puterea monarchiei, potu aflá apretiuire drépta, ca in modulu acest'a, considerandu dupa cerintie drepturile si datorintiele nóstre imprumutate precum si recunoscendu limpede referintiele intrate intr'aceea la mijlocu, sa ne apropiâmu de tient'a, câtra carea tindemu cu totii si carea singura este in stare de a asigurá bunastarea si consolidarea monarchiei intregi, si fiindu basata pre increderea imprumutata, fâra indoiéla o va asecurá. Cu indoita bucuria voiu vení atunci iérasi in mijloculu Dvóstre, pentrucá cu acea ocasiune solemna la care provedinti'a cerésca sa binevoiésca a sustiené viéti'a Eminentiei vóstre, sa sanctiunezu aceea, ce si acum este un'a dintre principalele tiente ale dorintieloru Mele de parinte alu tierei (Éljen!)“

Cuvintele monarchului au fostu de ajunsu spre a pricepe ori si cine ca popórele Austriei de atunci se aflau inaintea unoru prefaceri nóue. Nu se sciá inca bine carea va fi form'a nóueloru lucruri; despre cele de mainainte erá evidentu ca-'si vecuise véculu. Numerulu 48 ne aduce scirea despre schimbâri in ministeriu si despre primirea demissiunei lui *Schmerling.* Intr'o notitia de trei siruri si jumetate gasimu in acela'si Nr. insemnate urmatórele: „Oficiosulu „Bécsi Hirado“ „aduce unu articulu suprascrisu: „Gratulatiune la epoc'a cea nóua“ in care „dice, ca chiamarea la oficiu a noului „cancelariu (G. Mailatu) se pare a fi „prevestirea unei schimbâri de sistema.“

Intr'o corespundintia din Pest'a (Nr. 49) se dicea: „Pe aici suntemu „ocupati in totu minutulu cu combinatiuni de totu feliulu asupr'a acestoru stramutâri grandióse in ministeriu. Din aceste stramutâri putemu „vedé apriatu, ca influinti'a magiariloru in Vien'a e mai mare decâtu fu „de 15 ani; câci pe cându la 1860 si „1861 nimenea nu cutediá a visá despre ministeriulu Ungariei in intielesulu legiloru din 1848, si guvernulu Majestâtiei Sele nici ca voiá sa „auda despre uniunea Transilvaniei cu „Ungari'a, astadi, celu putienu pe „semne, se vede implinita de jumetate dorinti'a magiariloru.“

Plinu de ingrigire dice coresp. la altu locu in aceea'si corespundintia:

„Prin ministeriulu dlui Schmerling multu a inaintatu caus'a romàna, precum se vede in Ardélu, si „pe ici colea si in Ungari'a, dar' cu „caderea acestui'a, se póte ca a cadiutu si caus'a nóstra pre unu tempu „indelungatu.“

Cá o dorintia pia se infatisiéza urmatórele cuvinte cu care se termina unu articulu „Constitutiunea. Sanctiunarea ei cu aplicare la giurstârile nóstre“:

„Va fi o norocire pentru statulu „nostru, déca in fine se va gasí maiestrulu, care cunoscendu-i relatiunile bine, departe de ori-ce interesu „de partida si patima natiunala, sa-i „dea o constitutiune, basata pre acele „relatiuni, singur'a constituire statornica, si astfeliu sa-lu libereze de aceste „esperimentâri periculóse, cari numai „unu inimicu alu statului le-aru puté „recomendá . . . .“

In nrii 61 si 66 se anuncia o conferintia nóua regnicolare si desfiintiarea dietei transilvane; cea dintâiu n'a urmatu cea din urma insa in scurtu tempu a devenitu fapta implinita.

Se intielege de sine ca schimbârile aceste asiá rapedi si surprindietóre au produsu cu deosebire in romanii transilvani o nedumerire fatia cu viitoriulu. Erá asiá dara la ordinea dilei intrebarea intre densii ce e de facutu?

Spre a clarificá câtu se póte de pre scurtu pusetiunea „Tel. Rom.“ trebuie sa reamintimu ca dupa faimele despre desfiintiarea dietei din Sabiiu a urmatu curendu convocarea dietei din Clusiu pre basea legei XI din 1791 cu unele adause. Alta lege electorale pentru Transilvani'a nu esistá decâtu cea dela 1863 inse numai in proiectu.

Lucru firescu ca diuaristic'a nóstra natiunale desbatea cu multu zelu atitudinea romaniloru in fati'a nóueloru schimbâri. Desbaterile inse in mare parte se inverteau pre lânga lucruri secundare, desi multi, póte toti cugetau la lucrulu principalu, la pusetiunea ce trebuiá sa o aiba românii in situatiunea cea nóua. Vomu reproduce aici parerea „T. R.“ desfasiurata in Nr. 74 (1865).

„. . . . iér' parerea nóstra este: „cá alegatorii români sa aiba program'a loru facuta si sa o dea deputatiloru loru cu insarcinarea de a „se tiené strinsu de aceea si sa o tramita la diurnalele romane spre publicare.“

„Noi amu tacutu pâna acum câci „ne amu tienutu de proverbiulu romanu: grab'a strica tréb'a! si nevrendu a preocupá parerea nimenui „amu vrutu a ne informá din tóte „pârtile, cá sa ne putemu formá unu „conspectu despre convingerile politice a le barbatiloru nostri. Si eata „acestu conspectu: Suntu unii, cari „dicu: ca unu congresu natiunalu „conchiamatu de archierei s'aru primí „cu celu mai mare disgustu; — altii „iérasi condusi de oportunitate afirma: „ca archiereii au primitu insarcinare „a stá in fruntea causei natiunale pâna „cându natiunea nu va deliberá altcum, „si asiá suntu datori a conchiamá „congresu; câci caus'a natiunala se „póte periclitá; la care observa altii, „cá Preasantiele sele sa fia lasati a-si „mai vedé odata cu totu adinsulu de „nenumeratele loru afaceri eclesiastice, „si de tóte neajunsele si necasurile „clerului; mai suntu altii, cari afirma „ca ide'a unui congresu compusu din „membrii alesi, cum si prelânga unu „regulamentu de afaceri aru aflá placere inse si asiá numai in acelu casu, „cându natiunea s'aru vedé iérasi reimpinsa la anulu 1847/8; inca se mai „adauge si aceea: ca ómenii nostri in „ori-ce altu casu nu mai voiescu a scí „de alta representatiune, decâtu numai „de dieta, carea sa se conchiame pre „basea legei electorale din 1863.

Articululu din care estragemu acestea se pronuncia mai departe pentru unu congresu cu membri si presiedinti alesi; regretéza inse ca urditorii acestei pareri natiunali, n'au intrebuintiatu tóte mijlócele possibili si legali pentru esoperarea unui congresu. Arata mai departe momentuositatea cestiunei puse de „intentiunea majestatica,“ carea este mai pre susu de ori-ce critica.

„Se intielege de sine, termina articululu, ca noi amu fi voitu, cá regimulu sa fia convocatu acésta dieta „pe bas'a legei electorali din 1863 „. . . . ca legea acést'a ni se pare mai „neteda, mai drépta si mai corespundiatóre impregiurâriloru presente decâtu legea din anulu 1791 cu adausulu ei octroatu. Inse n'avemu ce face, „acum astfeliu remâne si sa sperâmu „ca pre viitoriu va fi mai bine, de „aceea câtu ne voru iertá puterile si „impregiurârile sa ne folosimu de „dens'a cá barbati români.“

Variatiunile acestoru idei cardinale nu le mai repetimu. Va fi de ajunsu a aratá cum ideile aceste ale articulului citatu s'au realisatu in siedinti'a dela 20 Novembre 1865 in Clusiu si adeca prin cuventarea Archieppului si Metropolitului *Siagun'a* si prin votulu separatu alu deputatiloru si regalistiloru români dela acea dieta.

In nr. 93 (1862) alu „T. R.“ este reprodusa cuventarea pre care in interesulu clarificârei situatiunei de atunci credemu ca nu va stricá, ba va folosí déca o vomu reproduce.

Eata-o:

„Inaltu Presidiu dietalu! Eu cu predilectiunea cea mai mare amu venitu in acést'a adunare dietale, câci convinsu sum, ca numai adunarea acést'a dietale 'mi da mie terenulu celu legalu, de a-mi descoperí convingerile mele politice. A-si fi unu barbatu carele nu studiéza lumea, nu studiéza cele ce s'au intemplatu si se intempla in lume cându m'asi mirá ca o disparitate de pareri se va aretá in convingerile deosebitiloru oratori din adunarea acést'a dietale. Disparitatea acést'a de convingeri politice nici decum nu micsioréza predilectiunea mea pentru de a-mi descoperí parerile mele politice pre terenulu acest'a unicu legalu alu dietei. Disparitatea acést'a de convingeri politice deosebite, precum mi se pare, provine de acolo, ca dupa convingerea mea nu avemu un'a condica de dreptulu publicu carea sa normeze si sa reguleze convingerile nóstre politice, pentruca unii vreau sa dica: ca condic'a de dreptulu publicu se estinde (strigâri: halljuk!) numai pâna la legile anului 1848; altii iérasi, intre cari me conumeru si eu, vreau sa dica: ca condic'a nóstra de dreptulu publicu se culminéca in articululu I. de lege alu anului 1863/4 (ho! ho! halljuk!)

„Prelânga tóte aceste eu dicu, ca nu este tempulu pentru lupte politice, nu e tempu de a trage lini'a caracteristica intre aristocratia si democratia, intre conservatismu si liberalismu, pentruca principiulu constitutiunalu de egala indreptatire este asiguratu prin devenirea natiunilorn la cunoscintia despre valórea loru in societatea de statu si despre dreptulu ce le compete loru.

---

*) Calculii de mai susu suntu unu productu alu conscriptiunei dela 1857.

*) Primatele Ungariei.

„Durabilitatea principiului acestui'a constitutiunalu de egala indreptatire sta mai pre susu de ori-ce partide singuratece, pentruca vocea patriei este ca precum natur'a sustiene genulu omenescu dupa un'a si aceasi lege, intogm'a si patri'a va sa sustiena impopulatiunea sea dupa un'a si aceasi lege, prin urmare vocea patríei este infratirea natiuniloru, vocea Domnitoriului si Regelui nostru este pacificarea natiuniloru, si demandarea dilei este intempinarea aristocratiei cu democrati'a, si sarutarea conservatismului cu liberalismulu, séu cu alte cuviate: intempinarea milei cu adeverulu si sarutarea dreptâtiei cu pacea.

„De-si vocile acestea pâna astadi nu s'au prefacutu in trupu si fapte reale, totusi nici decum nu me indoiescu, ca proni'a aceea care ne apropiatu pre noi intr'atât'a, câtu suntemu intr'adeveru aci unii de alti apropiati — câci dieu fórte departe amu fostu unii de altii, aceeasi pronia nu se va odichní pâna atunci pâna cându de totu si in tóte nu ne va apropiá unii de altii, cá astfeliu pre bas'a unui constitutionalismu de egala indreptatire si pre basea unei condice de dreptulu publicu sa representâmu *aram sociorum, sedem ab universo populo concessam uni ordini.*

„Din convingerile aceste ale mele urméza, ca unificarea convingeriloru nóstre politice intr'o condica de dreptulu publicu este demandatiunea cea mai suprema. Diet'a acést'a, precum vedemu, este conchiamata pre basea legei electorale din anulu 1791 si cu unu adaosu lânga ea, ce s'a octroatu. Eu o dieta astfeliu astadi conchiamata nu o potu tiené de capabila pentru tractarea vre unui obiectu si pentru aducerea de concluse cu valóre de dreptu, prin urmare sum silitu a dice, ca eu dupa firea institutiuniloru constitutiunali, cari inca au formele loru prescrise, nu potu sa me lasu de a-mi dá parerea mea in obiectulu dilei, pentruca prelânga astfeliu de impregiurâri, care ni le da diet'a acést'a compusa dupa legile anului 1791 si cu adausele acelea aru trage dupa sine ilegalitatea convingeriloru mele, — insa eu trebuie sa me ferescu de asiá ce va.

„Diet'a acést'a nu e capabila a unificá convingerile nóstre politice cá sa ne unimu intr'o condica de dreptu publicu; dar si de altmintrea legea electorale din 1791 este pentru mine de reminiscentia jalnica, câci este eflusulu unei institutiuni care fiindu basata pre sistem'a politico-natiunale a celoru trei natiuni de mai nainte recepte, nu recunósce natiunea romàna de egale indreptatita cu ele si nu recunósce natiunei române dreptulu de a fi factoru alu constitutiunei tierei.

„Astfeliu e inaltu presidiu si adausulu acel'a din rescriptulu convocatoriu din 1 Septembre a anului acestui'a. In adausulu acel'a se dice · cumca si membrii aceloru classe de poporu care pâna acum n'au fostu indreptatiti, déca platescu 8 fl. dare directa, suntu susceputi intre cei alegatori. Ori voiu luá eu acestu adaosu in intielesulu literalu, ori in intielesulu celu din launtru alu acestui actu, nu potu trage alta consecintia de acolo fâra acést'a, cumca si adauosulu acel'a sustiene si astadi sistem'a politico-natiunale a aceloru trei natiuni de mai inainte recepte, si pe natiunea romàna si astadi o degradéza la un'a classa de poporu!

„A-si puté aduce eu inainte mai multe momente pentru a documentá pre largu cumca diet'a acést'a nu e capabila a aduce vre-unu conclusu cu valóre de dreptu, dara nu voiu se abusezu cu rabdarea inaltului Presidiu, si asiá me tiermurescu numai intr'aceea, a face cunoscutu cumca 'mi iau si eu voia a face o motiune in urmatórele: (halljuk!)

„Inalt'a dieta sa binevoiésca a votá câtra Tronu un'a adressa prea umilita cu rogarea, cá Majestatea Sea c. r. apostolica sa se indure:

1) a sanctiuná legea electorale prelucrata constitutiunalminte prin diet'a anului 1863 si 1864 la propunerea regésca (sgomotu, halljuk!) si asternuta spre prea inalta sanctiunare;

2) a conchiamá apoi pre basea acestei legi electorale diet'a spre pertractarea propusetiunei regesci privitóre la revisiunea articulului I de lege din 1848, despre uniunea Ardélului cu Ungari'a.

„Mi iau voia a rogá mai departe pe Inalt'a Casa, cá sa binevoiésca a spriginí motiunea mea, spre acelu scopu, cá sa putemu avea o dieta constitutiunale legale" (tacere profunda in sala). (Va urmá.)

Revist'a politica.

Cestiunea cea mai dificila si carea ne atinge mai de aprópe este si remane pentru cetatienii din Austro-Ungari'a cestiunea bancei. Resólverea ei intempina atâtea dificultâti incâtu in tempulu din urma a produsu si faime numeróse despre crise ministeriali, dincóci si dincolo de Lait'a. Cumca cestiunea acést'a este destulu de apretiata chiaru si in cercurile cele mai inalte se vede si de acolo, ca insusi monarchulu se intereséza pré multu de dens'a. In 22 Ianuariu st. n. avù locu de nou unu consiliu ministerialu cu Maj. Sea in frunte. Cu ocasiunea acést'a s'a desbatutu unu proiectu datu de banc'a natiunala austriaca, unu proiectu despre care foile oficióse spunu ca consiliulu ministriloru unguresci s'a pronunciatu odata asupra-i si la tacsatu de neacceptabilu.

Liniamentele principali ale proiectului suntu: Banc'a sa fia austro-ungurésca, inse numai un'a, cu directiuni in Vien'a si Budapest'a. In loculu directiunei de astadi sa vina unu consiliu generalu din 12 membri, dintre cari 8 austriaci si 4 unguri. Cei dintâiu sa fia alesi de adunarea generala, cei din urma sa fia alesi de directiunea de astadi, la propunere ternara pe cinci ani si totu prin propunere ternara sa fia denumiti de consiliulu generalu. Consiliulu generalu sa fia investitu cu cele mai largi atributiuni ale comissiunei de banca de astadi si a le directiunei. Lui i se vine fixarea cameteloru, dotatiunea filialeloru, denumirea tuturoru amploiatiloru. De contingentarea noteloru si de formarea paritetica nu vorbesce proiectulu nici unu cuventu. In fruntea colegului de censura din B-pest'a aru avé sa stea unu amploiatu denumitu de directiunea din Vien'a, inzestratu cu dreptulu de veto, a cârui urmâri aru fi, ca decisiunile directiunei din Vien'a eventualu aru puté fi aduse pre calea apelatiunei inaintea consiliului generalu, toti membrii consiliului generalu, si cei ungurescі au sa functiuneze in Vien'a.

Foile magiare tratéza proiectulu cá unu objectu preste care au trecutu la ordinea dilei si amenintia cu crearea unei bânci de sine statatóre ungurescі. Diurn. „Közvélemény" spune ca regimulu ungurescu are de gându a creá banc'a pre calea unui imprumutu fortiatu, la care sa fia silitu a luá parte fia-care contribuitoriu, care platesce preste 50 fl. dare.

Corón'a inca nu s'a pronunciatu definitivu si este inca sperantia ca negociârile intre regimele de dincóci si de dincolo de Lait'a nu se voru intrerumpe. Se intrerupu? atunci cris'a ministeriala este la usia si cu dens'a potu vení lucruri cari suntu de natura a face simtita cris'a mai departe decâtu pre terenulu financialu.

Opositiunea din drépt'a in fruntea cârei sta Sennyey lucra din tóte puterile spre a pregatí opiniunea publica pentru schimbârile indicate. „Kelet Népe" vorbesce dejá cu multa siguruntia despre total'a cadere morala a regimului presentu si despre ajunulu caderei materiale a acestui'a si dice ca déca Sennyey va fi destinatu a primí inventariulu, va sci ce sa faca, va sci cari suntu postulatele situatiunei.

Ebredés din Clusiu care cânta pe aceeasi córda cu „Kelet népe" apasa punctulu pe i cându spune ca o decisiune grabnica trebuíe sa se faca in cestiunea bancei, pentru ca este fapta implinita ca *Rothschild* nu mai iá asuprasi optiunea pentru a dóu'a jumetate a imprumutului de 8 milióne.

Deputatiunea czegledeniloru numai totu a pornitu spre Turinu la Kossuth cá sa-lu róge sa primésca mandatulu de deputatu. Pentru sosirea deputatiunei la Budapest'a si plecarea ei mai departe erau pregatite demontratiuni. Aceste inse fura reduse prin mesurile luate de politia. In aceeasi di deschidienduse diet'a pentru prim'a óra in anulu acest'a, s'a pertratatu hârthi'a lui Kossuth indreptata câtra dieta in care se declara ca nu primesce alegerea dela Czegled.

Conferinti'a constantinopolitana s'a terminatu. Delegatii puteriloru si impreuna cu densii si ambasadorii puteriloru de lânga curtea din Constantinopole au plecatu câtra casa. Pórt'a s'a aratatu in momentele cele din urma nedispusa a primí barem un'a din propunerile puteriloru. Diurnalele din Budapest'a iubiléza ca Russi'a a facutu fiasco. Cele din Vien'a, si acést'a sa ni-o insemnâmu bine, au alte pareri in privinti'a stersitului conferintiei. Ele dicu ca pórt'a nu a respinsu propunerile Russiei, ci ale Europei si este intrebarea ce va face Europ'a in fati'a unui refusu asiá de cutezatu.

Scirile ca Serbi'a este aplecata a face pace deadreptulu cu pórt'a trebuie luate cu mare precautiune.

In Constantinopole se forméza o legiune de magiari si poloni.

Intre *Franci'a* si *Germani'a* s'a inceputu unu resbelu diurnalisticu. Pâna acum inca nu se publica, nici de o parte nici de alt'a, depesie diplomatice si, dupa principele Bismarck, numai aceste suntu semnele unei situatiuni inversiunate. Cu tóte aceste ajungu si articulii din diurnalele francese deoparte si din cele nemtiesci de alta parte pentru ca privirile preste frontarie nu suntu cele mai amicabile.

Cestiunea evreiloru in Romani'a, sit venia verbo, erá pe ací, pe ací sa intunece cestiunea orientala. Doi evrei din districtulu Vasluiului au voitu sa aduca putiena variatiune in lume si sciindu ca pentru densii diurnalistic'a din Budapest'a si mare parte din Vien'a este totu-déun'a gat'a spre servire, s'au pusu si au scrisu ca evreii in Romani'a iérasi suntu persecutati. Oficiulu nostru austro-ungurescu s'a interesatu numai decâtu de causa si au facutu pasi la guvernulu din Bucuresci. Acest'a inse n'a asceptatu sa-i vina sommatiuni din afara si a dispusu a se cercetá energicu in urm'a sgomoteloru diurnalisticei dupa adeverulu lucrului. Si dupa o agitatiune diurnalistica de vre-o câte-va septamâni tóta afacerea se reduce la urmatórele dupa cum ni le spune „Fremdenblatt" din Vien'a:

„Constataramu inca de mainainte ca faim'a despre persecutiunile cele nóue indreptate asupr'a evreiloru din Romani'a suntu luate din ventu. Dupa ce cu tóte aceste se facu incercâri de a sustiené esistinti'a acestoru persecutiuni trebuie sa constatâmu cu tóta hotarirea, ca din cercetârile ce s'au facutu s'a aratatu ca desmintirea nóstra a fostu pe deplinu intemeiata. Cei doi evrei, cari au emisu gravaminile, au marturisitu claru ca ei au inscenatu istori'a „persecutiuniloru celoru mari", cu scopu de a atrage atentiunea asupr'a afaceriloru loru proprie depuse in gravamine. Ministrului românu Vernescu i face onóre, pentruca o simpla insciintiare cu totulu nespriginita despre asiá numitele persecutiuni evreesci a dispusu o cercetare energica, carea s'a si facutu."

Atât'a „Fremdenblatt" iéra diurnalele din Bucuresci aducu mai pre tóta diu'a desmintiri si respingeri energice subscrise de evrei, prin cari arata ca ei nu consimtu cu cele scrise in press'a straina.

Cu mare emfasa spunea „P. L." ca cu sutele au venitu familiile evreesci persecutate de români si s'au asiediatu la Uci'a inf. (in Transilvani'a).

Ministrulu de interne ung. intréba pe cale telegrafica pre comitele supremu alu Fagarasiului dèca este adeveratu ce dice „P. Ll." Comitele respunde ca nici o urma de evrei emigrati nu este in totu tienutulu.

Eata unu esemplu de desmintire tica":
din cele multedupa „Unirea democra-

Primimu o a patr'a epistola din partea a sieptea notabilitâtii evree din Bucuresci, cari respingu cu energie ori-ce coniventia cu injuriile presei straine in contr'a natiunei române."

Ce asteptamu la o asemenea protestare, mai alesu dela dd. Dr. Rosenthal si Blumenfeld, cari si-au facutu instructiunea umanitara in scólele românesci, cari cunoscu sentimentele generatiunei din care facu parte, cari nu potu pune la indoiala toleranti'a românului.

„Injurii" ne aduce pres'a straina, dá! Felicitâmu pre cei siepte notabili evrei, cari au sciutu sa califice, dupa cum merita, acele neadeveruri intentionate din diarele ostile natiunei române.

Restulu epistolei contiene o relatiune, „dupa nisce informatiuni private" asupr'a ridicârei din comunele rurale din Vasluiu a 60 familii israelite, cari n'aveau, conformu art. 10 din legea politiei rurale, autorisarea consilieloru comunale de a se stabilí in comunele rurale.

Remâne acum a se scí, déca d. prefectu Lupescu a avutu séu nu dreptulu de a luá aceste mesuri. Fia siguri dd. Dri Rosenthal, Blumenfeld si Steiner, ca noi vomu fi cei dintâiu cari vomu protestá si vomu cere destituirea si darea in judecata a ori-cârui prefectu, ce aru calcá legea si alu maltratá dupa bunulu placu pe cine-va in tiér'a românésca.

Pâna atunci constatâmu, ca chiaru relatiunea de mai josu tacitamente contradice infamiile aceloru miserabili corespondenti ai diareloru straine, cari spuneau ca la Vasluiu s'au intemplatu grozavenii, pre lânga cari nu suntu nimic'a ororile basibozuciloru din Bulgari'a.

Ne pare insa reu, ca in acésta scrisóre onor. dd. doctori cauta sa atenueze valórea protestârei celoru 28 de coreligionari, calificându-i tocmai dloru de „individi necunoscuti."

Tocmai acesti ómeni, ale câroru nume nu suntu asiá de proeminente in societate, aru fi pututu sa fia espusi la pretinsele persecutiuni, imaginate de reau'a credintia; de aceea, marturi'a acestoru obscuri, dar', se vede, onesti evrei, este fórte pretiósa pentru stabilirea adeverului, si nu putemu considerá privirea prea de susu a dloru doctori, decâtu cá o gresiala de redactiune.

Eata scrisórea de care vorbimu:

Domnule redactoru! Facendu apelu in nr. . . alu diarului ce redigiati la onestitatea si amorulu adeverului alu Israelitiloru patrioti, amu crediutu de datori'a nóstra a ve presintá urmatoriulu respunsu, sperandu ca-lu veti gasi in conformitate cu nobilile simtiminte ce le-ati invocatu, si-lu veti primi in colónele d-vóstra.

Incepemu prin *a respinge cu ener-*

gie ori-ce conventia cu injuriile presei streine in contr'a Natiunei Române. Ori de câte ori amu avutu a ne plânge nea-mu adresatu cu tóta sinceritatea autoritâtii nóstre legitime, solicitându dela dens'a aperare si ajutorulu necesariu. Noi israelitii români, patrioti sinceri, cu câtu ni se néga aceste simtiminte, n'amu recursu nici odata la presa straina; amu dusu si ducemu suferintiele nóstre cu resemnare, pentru cà amu avutu si avemu ferm'a convinctiune ca va sosi diu'a, cându concetatienii nostri crestini ne voru admite, din propria loru initiativa, in mijloculu loru, cá fii adeverati ai scumpului solu pe care 'lu iubimu de o potriva.

Daca pres'a straina a crediutu cà trebue sà ridice vocea ei, asiá cum a facut'o de curendu, noi o atribuimu supusiloru streini, stabiliti in tiéra, care au trimisu plângeri amiciloru loru din strainatate.

Este aci loculu sà protestamu in fati'a natiunei in contr'a stratagemei obicinuite, de a se inculpá totu déuna israelitii români, pentru ori ce se scrie si se face in strainatate in privinti'a Romaniei. Acésta stratagema este neleala, si o denuntiamu aci natiunei odata pentru totdéuna.

Câtu despre faptulu petrecutu in Vasluiu, asupr'a càruia ne cereti adeverulu, noi respundemu mai intâiu, cà dela d-v., dela presa romàna si dela guvernulu Românu asceptamu acestu adeveru. De ce nu s'a publicatu inca unu raportu oficialu? De ce nici unu diaru românu n'a publicatu inca unu singuru detaliu spre a combate alegatiunile straine?

Noi nu putemu de câtu sa ve asiguramu ca dupa informatiunile private, ce au primitu cati-va dintr'ai nostri dela amicii loru din districtulu Vasluiu, si din spusele deputatiunii israelite venite din Bucuresci din acelu districtu, resulta ca dupa ordinile prefectului d. Lupescu, primarii au datu ordinu locuitoriloru israeliti de prin comunele rurale cá, in virtutea art. 10 din legea politiei rurale, sa capete autorisatiunea consiliuriloru comunale séu sà parasésca comuna in termenu de 12 ore séu 3—5 dile.

Amu vediutu aceste ordine in originalu, ele au fostu executate cu forti'a, si o mare parte din populatiunea rurala israelita, stabilita prin comune de 10—25 ani, a fostu isgonita din caminurile loru.

Aceste fapte au fostu denuntiate chiaru Camerii legiuitóre printr'o petitiune, care se póte gasí la sectiunea respectiva; 60 familii isgonite se aflà acuma in orasiulu Vasluiu.

Iata ce putemu spune, si ceea ce credemu va satisface mai multu de câtu aceea desmintire frivola, publicata in nr. 40 dela1 (13) Ianuarie corentu alu diarului d-v, de càtre nisce indivídi cu totulu necunoscuti, si care 'si aroga inca dreptulu de a vorbi „in numele tuturoru coreligionariloru nostri din Romania.“

Ori care ar' fi resultatulu cercetariloru ulterióre, care suntu imperiosu reclamate, protestàmu de acum chiaru cu tóta taria in contra blamului ce se arunca asupr'a natiunei Române intregi, cáci ea nu póte fi responsabila de uneltirile d-lui prefectu N. Lupescu.

Permiteti-ne, d-le redactoru, a ve spune, ca ar' fi de datoria presei române patriotice, sa califice cum trebue pe acestu d. prefectu si pe alti cá densulu, care 'si au alesu unu momentu, atâtu de criticu, pentru a esecutá mesuri restrictive odióse.

Presa concentrédia tóta indignanatiunea si tóta infierarea pe fruntea acelor'a, cari abusédia de confienti'a natiunei spre a compromite tiér'a in aceste momente supreme.

Guvernulu departédia pe toti acesti'a.

Iar' noi, nevinovati, cructiati-ne de imputarile de lipse de patriotismu.

Primiti d-le redactoru, asigurarea inaltei nóstre consideratiuni.

Dr. Sigmund Steiner iunior. — Dr. M. Rosenthal. — Maurice Hornstein. — Bernard Schönfeld, — Daniel Marcus, — S. Schönfeld, — Dr. Blumenfeld.

Bucuresci 3 Ianuariu 1877.

Varietâti.

⁂ Cercle de curte in Budapest'a. „P. Ll.“ ne da o descriere detaiata despre o serata in castelulu regalu unde Majestâtile Loru au fostu incungiurate de ministri, de magnatii tierei si de consulii puteriloru straine. Majestatea Sea — se dice in acelu raportu — a conversatu multu cu consululu turcescu si apoi cu celu alu Germaniei.

⁂ *Denumiri.* Comitele supremu alu comit. Sabiiului Fr. Wächter a denumitu pe Em. *Schuller* si Ioanu *Mog'a* ambii doctori in medicina de medici cercuali onorari.

⁂ *(„Scól'a Româna“)* Nr. 1 din anulu acest'a are urmatoriulu cuprinsu: Anulu 1876 si scólele nóstre. — Unele idei despre necessitatea de reforme privitórie la instructiunea sciintieloru naturale din institutele nóstre de invetiamentu, de Dr. A. P. Alessi. — Observâri asupr'a actului: Proiectu de regulamentu pentru scólele poporale si normale gr. or. din archidiecesa, de Teodoru Popu. Invetiamentulu intuitivu („Banc'a de scóla) de Petru P. Danciu. — Din computu: (Divisiunea cu cifre. O lectiune pentru clasele mijlocie ale scólei elementarie). — Referintie scolare in comitatulu Sabiiu. — Epistole de pe terenulu invetiamentului, de Camilu Auguru. — Corespondintia: Din Valea Borgaului. Invitare de prenumeratiune la „Scól'a Româna,“ fóia pedagogica si didactica, edata si redactata de Ioanu *Candrea* si Basiliu *Petri*, Sabiiu. Pretiulu pe anu 5 fl., pe $\frac{1}{2}$ 2 fl. 50 cr., pe $\frac{1}{4}$ 1 fl. 25 cr. In numerulu 2 se va incepe unu: Cursu completu de fisica pentru scólele elementare.

⁂ *Multiamita publica.* Tóte binefacerile, fia àcelea de insemnatate mai mare ori mai mica, românulu le scie apretiuí cá celu mai pretiosu tesauru alu recunoscintiei inimei sele, dar' apoi atunci cându binefacerea 'si are óresi-care intentiune santa, elu — românulu — carele este plinu de simtieminte evlavióse, in nici unu casu nu o póte trece cu vederea spre a nu-'si dá cea mai viua espressiune simtiementale de recunoscintia si multiamita. De e binefacerea mare ori mica, ea este binefacere, si in totu casulu merita a fi recunoscuta.

De mai multi ani poporulu bisericei nóstre a insetatu in cugetulu seu a-si procurá pentru servitiulu divinu unu rendu de vase mai corespundietóre scopului acelor'a — de cum se afla acelea — acést'a prelânga tóta bunavointi'a loru erá imposibile intr'unu tempu atâtu de scurtu a si le avé, déca nu intrevenea la mijlocu bravulu, zelosulu, si de tóta stim'a demnulu poporénu si curatore alu s-tei biserici de aici dlu Alesandru *Danciu* carele se puse in frunte oferindu din propi'a-i siatula 10 poli a 10 franci, apoi cá uniculu proprietariu alu fodinei minerarie „Tadeu“ in Botesiu 2 poli a 10 franci, câtui'a ii mai urmara si altii din poporu oferindu dupa putintia pâna la 40 fl. v. a.

Nu se indestulí dlu D. cu atât'a, ci vediendu ca o mai departe contribuire in poporu — prelânga tóta bunavointi'a acelor'a — storsi si impilati de atâtea dasdii ce se storcu de pre pelea loru e cu neputintia, 'si puse in cugetu sa se adreseze câtra marinimós'a si nobil'a societate mineraria „Rodenpoch“ alu câtei diriginte este d-sea — dela care si cine n'a apelatu la ajutoriulu ei — societâtiei — inca a fostu ajutoratu — cu rogarea cá sa binevoiésca spre acestu scopu santu a votá unu ajutoriu dupa putintia, ceea ce in adunarea anuale a societâtieí mentionate tienuta in 4/16 Ianuarie a. c. o si facù, carea numai decâtu la vocea d-sele in unanimitate votà a se dá considerabilulu ajutoriu de 50 fl. v. a.

Acestea donuri marinimóse comitetulu parochiale romanu gr. ort. le primesce cu cea mai mare placere, si in siedinti'a de astadi decide a se esprime adenc'a sea multiamita si recunoscintia publica dlui Alesandru Danciu cá unui'a carele a facutu inceputulu cu unu ofertu atâtu de frumosu, urandui dela Ddieu tatalu indurâriloru tóta darea cea buna si totu darulu de susu sa incoronedie si sa binecuvinte ostenelele sele, iéra bravei si marinimósei societâti minerarie „Rodenpochu“ sa-i reverse tatalu cerescu bogatulu seu daru si binecuventarea lui Ddieu sa fia cu membrii si fodin'a „Rodenpochu.“

Din siedinti'a comitetuluí parochiale romanu gr. ort. Buciumu-Cerbu 6 Ianuariu 1877.

Pentru comitetulu parochiale
Ioane Todescu
parochu si presiedinte
alu comitetului.

NB. Celelalte diuare românesci suntu cu totu respectulu rugate a dá locu si publicá in pretiuitele loru colóne acésta multiamita publica. *Todescu.*

⁂ Orasiulu *Czegléd* a tramisu o deputatiune la Itali'a cá sa chiame acasa pe deputatulu loru Lud. Kossuth. Deputatiunea constà din 44 economi, 20 comercianti, 12 oficiali orasienesci, 10 meseriasi, 6 invetiatori, 3 advocati, 2 juristi, 1 ingineriu, 1 preotu, 1 apotecariu, si 1 dama proprietarésa Nyutó Iánosné cu numele, sum'a 101.

Mileticiu capetase la anulu nou in inchisóre o gratulatiune cu 101 subscrieri, si pentru acést'a diurnalele magiare in bataia de jocu 'lu titulau „Miletics Császár“; dar' óre dupa vocabulariulu internu alu aderintiloru lui Kossuth ce va sa insemneze numerulu de 101 alu membriloru deputatiunei tramise intru onórea exguvernatorelui Ungariei?

⁂ *(Isvoru nou de dare.)* In Americ'a, in statulu Maine, *injurarea* este supusa contributiunei. Duminec'a 2 dollari, in alte dile 1 doll. Venitulu acestei contributiuni se imparte in dóue. Din jumetate se va edificá cas'a tierei, din ceealalta unu institutu pentru nebuni.

Noi, dice „Hon“, amu puté infiintiá din astfeliu de dare trei bance nationali. Si de asta-data are dreptu „Hon“.

⁂ Numerulu din urma alu diuarului „Der Osten“, care apare in Vien'a, contiene urmatórele articole:

Az oláhok lázadnak (Românii se rescóla). — Revist'a politica. — Conferinti'a dela Constantinopole. — Josu cu barbarii. — Situatiunea in Banatu. — Persecutiunile jidaniloru in Romani'a. — Cronic'a dilei. — Revist'a agronomica. — Economi'a politica. — Telegrame.

Afara de acést'a, fia-care numeru alu diuarului „Der Osten“ va avé si unu suplimentu beletristicu, cu romane, novele si ilustratiuni frumóse.

⁂ Pres'a diuaristica in Englitera'a. — Fói'a engleza „Printers Register“ ne spune ca actualmente aparu pe insulele britanice 140 diuare cotidiane, dintre care 84 diminéti'a, iér' 56 sér'a. Dintre acestea vinu pe Londr'a 91, pe provinciele engleze 80, pe Wales 2, pe Scoti'a 18, pe Irland'a 20 si Jersey unulu, 74 costa 1 penny iéra 54 $\frac{1}{2}$ penny.

⁂ Prasirea gainiloru in Franci'a. — Eata o interesanta statistica in privinti'a acést'a. Franci'a prasesce pe anu vre-o 40 milióne gaini, care socotite un'a cu alt'a cu pretiulu de $2\frac{1}{2}$ fr. da sum'a de 100 milióne franci. Din aceste 40 milióne gaini, in totu anulu se consuma a cincea parte, ceea ce face mai intâiu o productiune de carne in valóre de 20 milióne franci, pre cându carnea cocosiloru ce se consuma in totu anulu aduce 5 milióne franci. Cele 40 milióne gaini daruescu in totu anulu viéti'a la 100 milióne pui, dintre cari 20 milióne se oprescu pentru prasila, si perindu jumetate din ei prin accidente séu prin bóla, mai remanu 10 milióne. Celelalte 80 milióne de pui, care espira jun'a loru viétia sub cutitulu bucatarului, producu câte unu francu si jumetate bucate, 120 milióne franci. Prelânga acestea mai trebuescu socotite si 6 milióne cá resultatu alu pretiului mai suitu ce au claponii si pularzii, ceea ce aru dá in totalu o productiune anuala in carne pentru sum'a de 151 milióne franci. Afara de acést'a cele 40 milióne gaini mai producu pe anu fiacare câte 100 óue, adeca in totalu 4 miliarde, care socotindu oulu cu 6 centime, da sum'a de 340 milióne franci. „U. D.“

Sciri telegrafice.

Parisu 22 Ianuariu. „Journal des Debats“ si „Moniteur“ speréza ca resbelulu se va evitá.

Constantinopole 22 Ianuariu. La serat'a de dumineca in ambasad'a austro-ungurésca au subscrisu toti delegatii protocolulu de incheiare. Toti delegatii pléca in decursulu septamânei acestei'a.

Aici s'a respânditu faim'a, ca turcii voru incheiá pacea deadreptulu cu Serbi'a si Montenegru.

Marele veziru a cercetatu pre patriarchulu armeno-catolicu si a constatatu credinti'a armeniloru.

Budapest'a 23 Ianuariu. Majestatea Sea a primitu adi inainte de amédi in audientie mai lungi pre ministru presiedinte ung. Col. *Tisza*, pre ministru presied. austriacu principele *Auersperg* si pre ministrii austriaci *Lasser* si *Pretis*. Dela trei pâna la patru óre dupa amédi a fostu sub presiedinti'a Majest. Sele consiliu de ministri. Pe bas'a acestui consiliu va avé locu mâne la Tisza o consultare din partea ministriloru de ambe pârtile.

Vien'a 23 Ianuariu. Dupa foile de séra de aici, Alecu pasi'a (principe Vogoride) ambasadorulu turcescu a sositu in Budapest'a si astadi a avutu o convorbire mai lunga cu contele Andrassy, in carea ambasadorulu au esprimatu intentiunea portiei de a incheiá pace cu Serbi'a si Muntenegru si a rugatu pre Andrasy de a mijlocí in directiunea acést'a.

Constantinopole 23 Ianuariu. Din caus'a tempului nepriinciosu delegatii si ambasadorii au amanatu plecarea.

Pretiurile de piatia.

Sibiiu 12|24 Ianuarie. Grâu, hectolitr'a 75—78 kilo fl. 8—9.20, Grâu mestecatu 72—74 kilo fl. 6.80—7.60; Secara 64—68 kilo fl. 5.40—6 —; Orzu 63 kilo fl. 5 —; Ovesu 38—42 kilo fl. 2.50—2.90; Cucuruzu 69—71 kilo fl. 3.40—4 —; Cartofi 3—3.80; Samentia de cânepa fl. 12 —; Mazere fl. 11 —; Linte fl. 13 —; Fasole fl. 6.50; Slanina 50 kilo fl. 38 —; Unsóre fl. 38 —; Seu brutu 50 kilo fl. 21 —; Seu de luminâri fl. 25 —; Luminâri de seu 50 kilo fl. 28 —; Sapunu 50 kilo fl. 20 —; Fenu 50 kilo 80—90 cr.; Fuióre de cânepa 50 kilo fl. 23—25; Lemne de focu, metru cubicu fl. 3.50; Spirtu gradulu $47\frac{1}{2}$—60 cr.; Carne de vita, kilo 38 cr.; Carne de vitielu 50 cr.; Carne de porcu 32 cr.; Carne de oaie 24 cr; Oaue 10 darabe 30 cr.

Burs'a de Vien'a.

Din 12/24 Ianuariu 1877.

Argintu	116 90
Galbinu	5 95
Napoleonu d'auru (poli)	9 95

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**
Editur'a si tiparíulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Dumineca si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. ri tiei streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 5. ANULU XXV.

Sibiiu 16|28 Ianuariu 1877.

Magiarii romanisati.

Diurnalistic'a magiara devine din di in di mai interesanta. Ea este fórte activa si fiindu cà ea esto reflessulu activitatiei nationalitatei ce representa, lucru firescu, ca si activitatea celei din urma, devine di in di mai interesanta.

Cetitorii nostri sciu din'alti articuli cu câte bunatati au bine-cuventatu domnii magiari tiér'a ce o numimu patria, de cându bunulu Dumnedieu a lasat'o pre mânile si intielepciunea loru. Ei bine, fiindu tóte terminate spre „general'a“ multiamire si ne mai lipsindu patriei nici *Kossuth* si lui Abdul-Kerim o sabie de onóre, acum gandému, cà numai avemu decâtu sà ne desfatâmu in placerile paradisului creatu de diece ani incóce.

Dar' stati pe locu, ca nu este asiá! Mai erá ceva mare de implinitu, la ce multi, póte toti, din on. cetitori nici n'au gânditu. Cá oper'a sa fia perfecta trebue cá *„magiarii romanisati“* sa se *„desromaniseze“*. Spre acestu scopu patriotii cei „adeverati“ trebuie maiintâiu sà jóce (la baluri) si apoi cu ce va remânea dela baluri sa se lucre mai departe.

Dara 'si voru pune on. cetitori intrebarea, unde se afla acei magiari nenorociti, cari cu tóte dominatiunile magiare din trecutu au trebuitu sa revnésca la pecatós'a stare a miserei *„plebs contribuens“*, carea *„praeter mercedem laboris nihil habuit“*, si sa-si parasésca nobil'a si ilustr'a vitia. Mare lucru! déca n'aru sci românii nici minunea acést'a!

Este greu a vorbi seriosu in materi'a acést'a, carea s'a ventilatu in scrieri deosebite si acum in diurnalistic'a magiara face rotond'a in modulu celu mai seriosu, câci sustiene, totu asiá de seriosu, ca in comitatulu Hnnedórei suntu comune magiare romanisate, cari trebuescu desromanisate si remagiarisate, in comitatulu Hunedórei, unde din contra putienii magiari incarnati de astadi suntu in cea mai mare parte din familii românesci. Acolo este famili'a Badea, (acum Bagya) acolo famili'a Barbatu, (Borbath) Craciunu, Dancisioru, Furc'a, Gol'a, Iordanu, Luc'a, Macrea (Makray), Nopcea si altele si altele. Acolo suntu comunele cele bogate de nobili, din cari au esitu odinióra Corvinii séu Huniadescii, cari pentru meritele loru pentru patria au dobânditu nobilimea cá multi alti români in tiér'a Oltului si in pârtile Chiórului si acesti nobili suntu astadi acei „magiari romanisati“ cari trebuie cu ori ce pretiu dusi si asiediati in sinulu magiarismului. Pentru acesti'a se arangiéza dar' balurile cu a câroru venitu curatu sa se esecuteze oper'a magiarisârei in tienuturile unde românii suntu in masse mai compacte, presarati cu magiari esiti totu numai din sinulu româniloru.

Nu avemu nici o temere ca intreprinderea acést'a va succede. Temerea o vedemu la acelu numeru micu de renegati, câroru li s'a uritu singuri intre români. Ei credu póte ca pe calea acést'a voru esi din isolarea in care se afla, avendu soci in comune intregi si consciinti'a le va fi mai usióra, câci nu voru mai fi unicii cari si-au parasitu nationalitatea. Pretinsii „magiari romanisati“ inse déca simtu vre o trebuintia nu suntu duiosi togma de remagiarisare. Ei cá si ceilalti colocuitori de o sórte cu densii dorescu usiurarea de sarcinile cele multe ce 'i gârbovescu, dorescu inbunatatirea sórtei loru, cá agricultori ce suntu si déca se mai póte si altu ceva, cá sa ese din situatiunea carea 'i condamna a nu puté castigá mai multu de câtu le e neaparatu de lipsa pentru o subsistintia precaria — minus dârile cele grele si multe.

Esperimentârile proiectate pentru cursuri filologice cu nisce tierani, pentru de a trece din limb'a loru mostenita dela mosi si stramosi, la o limba loru cunoscuta numai din audite, le prevedemu de pre acum ca voru fi nisce incercari sterpe si nu voru avé alu resultatu de câtu de ai ametì pe bietii ómeni, indopându'i cu vre-o câte-va cuvinte neintielese si cu vre-o câte-va frase, dupa cari nu voru avé nici unu folosu. Dar' in fine ei totu asiá voru remânea si pe viitoru ce suntu astadi, celu multu voru dice cà ei nu suntu români, ci „nemesi“, dara si acést'a nu o voru dice in alta limba de câtu in limb'a ce o vorbescu astadi, impestritiata cu vre o câte-va cuvinte, cu unele frase, cari le voru dobândì din cursurile cele nóue limbistice.

Este vorb'a numai ca patri'a va avé vre unu castigu din opintirea acést'a *sui generis?*

Nici decum. Astadi, cându totu ce pórta numele de inteligentu si totu ce se numera in acea clasa a societatiei ce se dice inteligentia, are datori'a de a se ingrigì cum sa respandésca cultur'a in poporu, aru trebui sa se gândésca cum se respandésca cultur'a mai degrabu in poporu si spre acestu sfersitu sa intrebuintieze elementele care suntu in insusirea poporului. Si déca aru fi undev'a de lipsa o atare procedura, apoi in comitatulu Hunedórei, unde intr'o populatiune asiá mare cum este a comitatului numitu, scólele de ori-ce feliu, suntu asia de rare, unde populatiunea a fostu si este asia dicându lasata in mâna sórtei, in mâna norocului, — ar' fi numai la loculu seu celu mai potrivitu.

Intr'acest'a amu vedé noi patriotismulu celu adeveratu.

Asiá inse dupa cum se pregatescu lucrurile noi trebue sa vedemu o lupta pre fatia, carea incérca mai multu decâtu este cu putintia, sterpirca nóstra a româniloru, o lupta la carea suntemu provocati fâra a dá ansa la provocare si in carea amicii nostri naturali devinu inimicii elementului nostru.

Amu disu ca nu ne tememu, si o mai repetimu odata. Cu tóte aceste este trista aparintia pentru noi românii, cari dupa ce ne vedemu alungati de pe terenulu politicu sa ne vedemu atacati si in caminele nóstre si inca in ce e mai scumpu pentru ori ce muritoriu, in tesaurulu limbei nóstre.

Intrebâmu noi acum este numai in gandirea asupr'a unoru astfeliu de aventuri o intielepciune patriotica, este ea o intielepciune din punctulu de vedere magiaru? Credu magiarii seriosu ca pe calea acést'a sì voru sporí elementulu loru si o credu ei acést'a mai vertosu atunci cându ei credu ca acesti ómeni cu cari voru sa faca esperimentele au fostu magiari si s'au romanisatu? Ei nu credu se vede cea din urma, dar speréza cea dintâiu, insa togmá atunci pecatulu incercatu fatia cu românii este mai mare, pentru ca pecatulu nu e numai inhumanu, e antipatrioticu, e antinationalu in intielesulu celu adeveratu pentru magiari insisi si inainte de tóte e nepoliticu.

Care se fia câstigulu? Acel'a ca provóca o lupta de rasse a cârei sfersitu magiarii nu lu mesura, dara póte fi funestu pentru ei, mai funestu cá pentru noi.

Dara pâna a nu sosí tempulu luptei celei inversiunate de rasse acestu reu de care ne vedemu amenintiati, cá multe alte rele in lume ne va serví nóue si spre bine. Puterile nóstre intelectuale voru fi fortiate a se incordá si mai multu de câtu pâna ací si voru ingrigí cá scolile sa se inmultiésca si sa previna pre acei ce se pregatescu sa ne fericésca poporulu cu mijlóce cari nu lu potu fericí.

Dejá avemu unu gimnasiu cu cinci clase, o scóla de meserii, cá sa nu amintimu de alte scóle mai mici ce le avemu in comitatulu Hunedórei. Nu prin baluri, nu nici din banii statului la cari contribuimu si noi cá sa nu ni se dea nici unu ecuivalentu, ci cu denarii câstigati cu crunta sudóre sa sustienemu si sa inmultimu institutele de crescere in comitatulu Hunedórei si in tóte pârtile, si sa lasâmu pre domni sa jóce si sa se veselésca in mil'a Domnului.

Cu modulu acest'a noi vomu face mari servitii poporului nostru, vomu face mari servitii patriei nóstre si acei ce ne clevetescu neincetatu de rei patrioti, se voru convinge ca suntemu mai buni patrioti de câtu densii, pentru ca ne straduimu a ne câstigá câtu mai ingraba mijlócele cu care sa putemu intrá in servitiulu patriei asiá dupa cum ne da firea nóstra si asia dupa cum ne a lasatu Dumnedieu, cá români!

La intrarea in alu XXV anu.

(Fine.)

Sfersitulu anului 1865, ne arata „T. R.“, ca a fostu de mare insemnatate politica pentru români din dóue puncte de vedere. Unulu pentru ca dela cea dintâiu participare a româniloru la viéti'a publica, acum au avutu a fi supusi celei mai grele probe de o buna adeverata, si intielépta directiune politica.

„Telegrafulu Romanu“ nu s'a precipitatu cu judecat'a. A ascultatu sa véda ce dicu alesii natiunei cari o representau in Clusiu, éra dupa ce a vediutu representatiunea aceloru indreptata câtra Majestate, representatiunea carea este si remáne pentru totudéun'a unu actu publicu cu valóre si autoritate publica si dupa ce a vediutu ca representantii natiunei in consiliele loru s'au decisu a-si aperá natiunalitatea ori uude li se deschide unu terenu cu valóre publica de statu a continuatu a aperá directiunea acést'a, carea i se parù si i se pare si astadi cea mai nimerita in impregiurârile de atunci.

A fostu lungi discussiuni in diuaristic'a nóstra despre bunatatea séu reutatea directiunei acestei'a Din cele multe câte au adusu „Tel. Rom.“ inaintea cetitoriloru sei despre directiunea acést'a politica ne marginimu la unu unicu esemplu. Vomu reproduce din unu ciclu de articuli unulu carele singuru va fi de ajunsu de a justificá procederea acestei foi. Eata-lu:

„Unulu dintre cele mai eficace indemnuri pentru passivitatea româniloru ardeleni — fâra indoiéla — a fostu: *imitarea passivitâtiei unguriloru ardeleni fatia cu diet'a din Sabiiu.*

„Sa invetiâmu ce este passivitatea si ce urmâri póte avea, chiaru dela inimicii nostri politici. Ce este caus'a resultateloru positiunei politice ale magiariloru déca nu passivitatea“. — Cu aceste apostrofâri motivà passivitatea absoluta unulu dintre primii aperatori ai passivitâtiei in conferinti'a din Mercurea. S'a mai facutu apoi provocâri prin jurnale mai târdiu si la tienut'a passiva a unguriloru din Ungari'a, a croatiloru, a cechiloru, a nemtiloru, si a poloniloru.

„Concedemu si noi ca passivitatea politica amesurata poteriloru celoru ce o punu in lucrare si acomodata circumstâriloru politice póte sa duca câte odata si la resultate positive. Negâmu inse, ca passivitatea inscenata de românii ardeleni aru posede recerintiele amintite, cari sa-i asigure vreunu resultatu positivu. Din contra ea ni se infatisiéza cá atitudinea bróscei din fabula, care — avendu o voce câtu a unui tauru, a crediutu, ca prin o umflare potentiata va puté castigá si estensiunea fisica a rivalului vocalu. — In vorbe mari au escelatu si passivistii, dara in alte resultate nu.

„Sa facemu o comparatiune repede intre passivitatea nóstra, si a connatiunaliloru susu amintiti, si diferinti'a indata va bate la ochi.

„Sa abstragemu dela acea impregiurare notorica, ca natiunile susu amintite representa mai cu séma acelu elementu aristocraticu, — care atâtu prin posessiunea si inteliginti'a cea respectabile, câtu si prin corelatiunile cu cercurile decidiatóre atâtu interne câtu si esterne — se considera de celu mai prevalente factoru politicu, cârui'a i asista parte mare si alu doilea factoru politicu, adeca burgesi'a, iéra românii representa mai numai elementulu politicu de a trei'a categoria — adeca poporulu tieranu, ale cârui mijlóce materiali si intelectuali nu se potu incordá la o resistintia politica pâna la gradulu termometrului susu amintiteloru elemente; — dara sa permitemu, ca românii ardeleni prin numerositatea loru aru puté ecuipará cumpen'a politica fatia cu cei-lalti factori politici din Ardélu: totusi e nedisputabilu, ca românii passivisti la inscenarea passivitâtiei loru politice nu numai n'au reflectatu la circumstârile politice, si la puterile sele reali, dara cu rol'a la care s'au angagiatu, au vrutu sa tréca pré departe si preste imitarea esemplului, ce si l'au luatu dela susu amintitele natiuni.

„Si ungurii, atâtu ardeleni, câtu si cei din Ungari'a, aveau legile loru dela 1848, cá noi cele dela Sabiiu, dela cari nu se puteau departá, si totusi ei singuri au organisatu la an. 1861 cancelariele aulice, si inca separate — pentru Ungari'a si Ardélu, si in mani'a ministeriului ungurescu, care dupa legile din 1848 singuru erá competente de a contrasigná rescriptulu convocatoriu de dieta, au convocatu prin ambii cancelari dietele dela 1861. — Cei din Ungari'a au alesu, s'au adunatu la dieta, au intratu in acea dieta neconstitutonale si si-au reclamatu tóte drepturile ce li competu. — Diet'a ardeléna convocata de Baronulu Kemeny pre bas'a unei legi electorale improvisate prin cunoscutulu rescriptu din 1861 inca s'aru fi adunatu, si ungurii aru fi si intratu in ea, déca in urm'a reclameloru celoru *„active“* ale românilоru, nu s'aru fi sistatu. — Ungurii atunci calculau cu factorii presentului de atunci, si cu mesur'a poteriloru loru, cari pre atunci erau mai slabutie cá mai târdiu. — Ei calculau bine cându deocamdata se multiamiau si cu mai putienu, cá cu terenulu câtu de micu ocupatu, sa revindece cu incetulu — dara siguru — si restulu.

„La 1862/3 si ungurii ardeleni aveau de a se luptá cu o lege municipale esita din octroismulu cancelariei aulice ardelene, — si ei stau fâra de o lege electorale octroata pentru diet'a din Sabiiu, — si ei erau chiamati la o dieta, pre care o aflau contraria legiloru de uniune din 1848. Si ce au facutu ei fatia cu tóte acestea? Passivitate absoluta? ferésca Ddieu! Ei au participatu la organisarea municipieloru, au alesu comissiunile electorali, au pusu candidatii loru pentru tóte cercurile electorali, au alergatu la urna, — si unde au potutu — si-au alesu ablegatii loru. In fine toti ablegatii loru s'au intrunitu la Sabiiu, acolo au consultatu trei dile asupr'a cestiunei — sa intre séu nu — in dieta? Si numai ací — si-au inceputu passivitatea, si si acést'a numai la avisulu ungureniloru, cari mirosise in regiunile mai inalte, ca intre Vila-Franc'a si Sadov'a e numai unu pasu.

„Si cu tóte acestea o parte din ei totusi au intratu si in diet'a din Sabiiu, iéra ceea-lalta a alergatu indata la Vien'a, cá sa trateze cu regimulu de atunci — cum sa ne arunce pre noi din siea. — Eata asiá dara o passivitate, dara conditiunata, si numai dela si pâna la unu gradu.

„Ungurenii la an. 1860 au intratu in Reichsratulu inmultitu din Vien'a — la an. 1861 pentru diet'a convocata de regele neincoronatu si fâra contr'a-signatur'a ministrului respunsabile, — au alesu, si cu Fr. Deák in frunte au intratu in ea — fâra sa fi vendutu Ungari'a numai prin intrarea in dieta, ci ací si-au reclamatu drepturile, — au mai lasatu din ele — si au tractatu pâna s'au ajunsu la unu punctu de intalnire, pre care ocupandu-lu, de ací cu incetulu dara siguru au ajunsu acolo, unde inainte de aceea numai cu vre-o càti-va ani nici nu cutediau a sperá. — Firesce tóte acestea si le-au reluptatu ungurii prin activitate neintrerupta.

Croatii inca aveau legea loru electorale adusa in diet'a mazuraniciana, si inca ce-va mai sigura cá a nóstra dela 1864, pentru ca a croatiloru apucase a fi si sanctiunata, — si totusi sub regimulu lui Rauch octroindu-li-se iéra o lege electorale feudala, nationalii nu s'au pusu in passivitate, ci au alesu si de-si prim'a óra remanendu in minoritate, totusi au intratu in diet'a cea „feudale“, — iér' a dóu'a óra au reusitu, acum tratéza cu regimulu din Pest'a, fâra de a fi insinuati, ca prin aceea voru numai sa se inchine stapâniloru.

Cechii au facutu cea mai potentiata opositiune passiva, — dara urn'a electorale nici odata nu o au afurisitu cá Mercurenii.

Nemtii inca nu au mersu cu nebuni'a passivitâtiei pâna acolo, cá sa lase cercurile electorale la liber'a dispositiune a cechiloru si a ultra-montaniloru, si cu indoite puteri au alergatu la urna.

„Polonii inca aru fi fugitu din Reichsrath de o suta de ori pâna acum, déca nu li erá téma ca voru face numai locu ruteniloru. Ei dara nu si-au parasitu nici program'a autonomei loru, dara nici cercurile electorali.“

Astfeliu de ratiunamente, ori câtu de sanatóse, erá unu tempu cându nu erau bine primite de multi români, ba erau chiaru condamnate si „T. R.“ erá tacsatu de unélta straina. Cu tóte ca ne grabimu câtra sfersitulu reprivirei nóstre pentru de a aruncá mai multa lumina asupr'a situatiunei celei schimbate de cele ce s'au petrecutu incependu dela 1866 mai improspetâmu odata cele publicate in Nr. din 1867. Eata ce dicea unu intieleptu patriotu.

„Pest'a 6 Martiu n. (1867) Dle Redactoru! Amu priimitu scrisórea Dtale din Ianuariu, nu amu puté vedé inse intrens'a o provocare la unu respunsu numai de câtu si asiá s'a intemplatu de amu tacutu voiamu sa asteptu evenemintele, ce *noi* le amu fostu prevediutu, pentru ca cugetaiu ca dimpreuna cu faptele de sine se va oferí si ans'a la impartasiri, cari nu se misca numai in imperiulu nemarginitu alu ideiloru. Asiá s'a si intemplatu. Imperiulu e impartitu; ministeriulu ungurescu denumitu; noi stamu inaintea unui faptu implinitu, celu putienu pentru tempulu de fatia. Faptulu acest'a a pututu surprinde pe multi, cari nu sciu tiené socotéla de semnele tempului, séu nu le potu pricepe, pentru ca ele se opunu diametralu asteptâriloru si sperantieloru loru. Dara in zadaru se vaieta si se plangu acum acesti ómeni la riurile Vavilonului, aducendu-si aminte de Sionu, de celu cadiutu. Ce e inapoi se tiene de istoria, acésta magistra a popóreloru si a stateloru; inainte se deschidu portile unei desvoltâri nóue a venitoriului. Viitoriulu e, cum a fostu ori ce tempu ce avé sa vina, intunecosu si necalculabilu; omulu inse trebuie sa mérga spre elu, pentru ca pentru elu rót'a lumei nu sta in locu, iéra celu cu minte cauta sa ajunga la o cunoscintia câtu se póte de chiara despre situatiunea in care se afla. In unu asemenea casu la tóta intemplarea trecutulu e de mare pretiu, pentru ca elu esplica presentele si mijlocesce, dupa cum adeca ochiulu e in stare sa cunósca mai multu séu mai putienu, mai tare séu mai slabu legatur'a intre causa si efectu — judecat'a despre puterile cari lucra si tiesu la formarea viitoriului.

„Omulu speréza mai bucurosu aceea ce doresce si de aceea omulu, déca s'a intemplatu altfeliu de cum a doritu, e iéra pré bucurosu aplecatu de a pune in intrebare statornici'a lucruriloru nóue si din capulu locului le denéga putinti'a unei desvoltâri sanetóse. Temeiuri se gasescu pentru ori ce parere si nicairi mai usioru cá in casulu de fatia, candu pentru omulu indoiciosu si pentru acelu ce vede numai negru e de ajunsu sa arate la incercarea cea plina de fatalitâti facuta la 1848; ori ce altu argumentu pentru unu atare e de prisosu.

La altu locu continua coresp.:

„. . . . . Dupa cum audu din isvoru siguru, Imperatulu insusi se fia atrasu deosebitu atentiunea ministrului asupr'a gingasieloru referintie a le Transilvaniei si sa i fia recomendatu sa tiena socotéla considerabila de impregiurârile sustatóre, de pretensiunîle si pusetiunea româniloru si sasiloru . . . . .“

Increderea in monarchu si radimulu pe drepturile acuisite se vede si cu ocasiunea acést'a si cu alte multe ocasiuni au fostu incopciate si au orientatu si in tempurile aceste precarie procederea politica a „T. R,“ de care tienendu monarchulu comptu trebuie se tiena si românii.

Déca lucrurile au esitu altu feliu nu e vin'a nici a monarchului nici a româniloru. Acest'a speramu ca o va dovedí viitoriulu, care nu mai póte fi departe. Speranti'a ca afacerile constitutionali a le patriei se potu intórce spre bine nu amu perdut'o atunci, nu o perdemu níci astadi.

Reprivirea nóstra aru fi pré lunga déca cu ocasiunea acést'a amu percurge tóte momentele politice natiunale mai cu séma dela 1860 incóce; aru fi si mai lunga privirea nóstra cându amu pasí pasu de pasu si pre terenulu bisericescu si scolasticu aratându câtu a lucratu si ce lucruri a desvoltatu si pre terenurile aceste „Tel Rom.“ Sa amintimu numai de articulii cei numerosi cu privire la biseric'a nóstra româna din Austro-Ungari'a pâna cându acésta biserica erá inca trunchiata dupa cum o trunchiasera vitregii seculi. Credemu inse ca din cele aratate si improspatate memoriei cetitoriloru s'a vediutu si cine vrea sa se convinga si mai bine, colónele „Tel. R.“ 'i stau deschise dela inceputulu seu, caute si va aflá ca nu dicemu pré multu cându sustienemu susu si tare, ca program'a sea este patriotica, loiala si natiunala si ca dela acésta programa, ori câte dificultâti a intempinatu, interne si esterne, nu s'a abatutu nici odata.

Revist'a politica.

In cestiunea bancei inca totu domnesce intunereculu de mai nainte. Atât'a se dice ca e positivu in afacerea acestei cestiuni, ca Maj. Sea a accentuatu necessitatea de a se resolve inca in decursulu acestei luni. Si dincóci si dincolo de Lait'a se vorbesce de unu provisoriu. Unele foi vorbescu de unu provisoriu de cinci ani, altele de trei si altele de doi ani si ca provisoriulu sa cuprinda afara de cestiunea bancei si celu alu pactului dualisticu. „Hon“ respinge intr'atât'a provisoriulu, intru câtu nu este vorba de statutulu presentu, conformu cârui banc'a natiunala póte limitá din puterea sea propria creditulu tierei dupa placu; afara de acést'a, pentru ca operatiunea de convertire a datoriei de 153 milióne, déca s'aru intemplá in decursulu provisoriului, s'aru puté intrebuintiá de partisanii bancei in favórea loru. „Hon“ nu acceptéza nici unu provisoriu care nu léga mânile Ungariei, din causa ca pe calea acést'a nu se póte creá unu creditu sanatosu si cu o banca cârei i se póte abdice nu se póte multiamí banca natiunala; lumea comerciale aru fi in nesigurantia. Demissiunea cabinetului Tisza, prin carea aru combate acus'a ca a jertfitu drepturile

---

Unu clubu turcescu.

(Din „Tageblatt“ dela 25 l. c.)

Trecému prin stradele Constantinopolei; capulu 'mi erá invelitu in turbanu, in picióre aveamu nisce pantofi cu verfuri ascutite, in mâna unu ciubucu lungu si siolovarii cei largi erau umflati de ventulu de séra; astfelu mergeamu inainte avendu consciinti'a superba, ca suntu cive turcu dupa constitutiunea noua, carele se duce la intâia adunare a intâiului clubu goticu turcescu.

Câci bubuitulu tunuriloru prin care se anunciase nou'a constitutiune a patriei turcesci, produse o miscare puternica in viati'a Constantinopolei, carea pana aci erá atâtu de tacuta politicesce. Capetându odata constitutia constitutionala fara indoiala trebuiá se urmeze si o miscare politica. Cluburi politice, programe politice, consultari politice, congregatiuni pentru alegeri de deputati etc. tóte trebuia sa le capatamu inpreuna cu constitutiunea; asia ne spusese barbierulu mahalalei, asia ne esplicase din fundamentu totu lucru si acesta le scia acuratu din convenirea cu musterii cei francesi.

Iute se indeplini opulu maretiu in foculu primei insufletiri. Proclamare, meetinguri, infiintiare de cluburi, alegeri de biurou, urmau un'a dupa alta. Barbieriulu, politicu indemânatecu, fu alesu presiedinte si astadi sub conducerea sea, avea sa se tiena intâia desbatere politica din partea clubului.

Eu, cive constitutionalu alu patriei turcesti constitutionale . . . membru constitutionalu alu intâiului clubu turcescu politicu . . . erá unu momentu insemnatu cându am intratu in localulu clubului cu asta consciintia in peptu.

Ei, batrânii venerabili, se si adunase deja si cu piciórele incolacite se postara in siru duplu pe de trei parti ale salei; tacându fumau din ciubucu, tacandu 'si beau caféua si in tacere se deprindeau in demnitatea neobicinuita de cetatianu liberu. Dinspre a patr'a lature a salei insa intre sgomote mari se inbuldiau softale, mollahi si muezzini, cari se presentara, ca totu atâtia auditori numerosi.

Eu me lasaiu josu in mijloculu consotiloru de clubu si 'mi amu aprinsu ciubuculu. Acést'a o si facuiu la timpu! Fiindu ca presidentulu 'si scése din picióre unu pantofu, lovì cu elu pe podilele sunatóre si facandu-se o tacere mormentala incepù:

„Fratiloru! amiciloru! cetatieni liberi din patria libera! Unu lucru grandiosu a produsu maretiulu geniu alu natiunei! Elu a fericitu patri'a cu aurora libertatii turcesti. (Iasiasîn!) Prin acést'a am intratu in cerculu celoru dintâiu popóre civilisatóre ale pamentului. De aici inainte va fi numai libertate pe sfantulu pamentu alu imperatiei turcesti. Toti suntemu asemenea cetatieni liberi ai aceleia-si patrie, fara diferintia de limba si nationalitate de religiune si confesiune (iasiasîn infinitu).

Dar' noi ne amu folositu indata de nou'a libertate si amu intemeiatu intâiulu clubu constitutionalu, ca cu puterile nóstre sa contribuimu la viitorulu maretiu alu patriei nóstre libere. Siedinti'a de astadi o declaru deschisa strigandu: traiasca padisiachulu! traiasca Midhat pasia, parintele constitutiunei! traiasca libertatea turcésca! traiasca intâiulu clubu turcescu constitutionalu!“

Presiedintele 'si sterse sudórea ce 'i curgea pe frunte, noi batrânii taceamu si fumamu, ér' tenerimea auditoriului facea unu sgomotu cá si cându ar' fi intratu necuratulu in ea.

Presiedintele: „La ordinea dilei de astadi este desbaterea asupra intrebarei: ce positiune trebue sa luamu fatia cu nou'a constitutiune liberala? Cine voiesce sa vorbésca?“

Pausa lunga. Batrânii siedu muti cu pitiórele incolacite, scutura din turbane si fuméza. Tenerimea sioptesce si face sgomotu. In urma vobesce

Unu membru din clubu. Eu nu sciu ce iscodire afurisita a franciloru este constitutiunea acést'a! insa déca coranulu o iarta, déca sultanulu ni-o impune, atunci a buna-séma va fi buna si noi va trebui sa ne dedamu cu ea!

Prin sirurile softaleloru trecù unu murmuru neintielesu despre care nu se putea sci, ca óre e aprobare séu desaprobare, betrânii inse priviau cu uimire pe oratoru si fumau in tacere mai departe.

Atunci me inboldi diavolulu sa 'mi tienu si eu prima cuventare politica.

Eu. Asia dicêndu, parerea mea este ca libertatea acést'a noue turciloru, póte sa ne insufle si óre-cari griji. Natiunea nóstra abia numera $2\frac{1}{2}$ milióne de suflete in provinciile europene. Nu voru disparé aceste impotente intre cele 13 milióne crestini cându aceia voru avé drepturi asemenea cu noi? Nu voru forma acesti'a maioritatea alegatoriloru la alegeri? Nu voru dobendí ei maioritatea deputatiuniloru in parlamentu? Ce se va alege atunci de noi bietii turci?

(Va urmá.)

natiunei nu aru fi asiá de rea cum aru fi caderea sub o asemenea acusa

In coridórele dietei din Budapest'a se ventiléza fórte multu dicerea „Tisza se duce! Tisza nu se duce.“ „Pesti Naplo“ scrie intr'o di ca regimulu care e gat'a de duca acum de mai multe septamâni nu se apuca de nimic'a mai momentosu. Dupa ce insira de-a rendulu pe ministrii cari nu mai au gustu de a mai face ceva, continua: Mai multi amici de ai lui Tisza l'aru vedé bucurosu in fruntea opositiunei; altii iéra 'lu róga sa mai remâna in fruntea afaceriloru. Ministrulu presiedinte taco cá o carte inchisa.

Dupa dóuedieci si patru de óre scrie acel'asi jurnalu (dela 25 Ianuariu) ca Tisza va remané in ministeriu si deriva de ací acceptarea provisoriului pentru conversiunea celoru 153 milióne. In acelasi momentu inse vede „P. N.“ si neacceptarea, in care casu Tisza se duce si face locu altui'a, care acceptéza si care va incheiá si pactulu!

Deputatiunea czegledeana a ajunsu la Baraccone, la Kossuth. „Kelet“ din Clusiu publica despre evenementulu acest'a urmatórea telegrama:

Turinu 24 Ianuariu. Sér'a la 6 óre. Kossuth a primitu astadi deputatiunea czegledéna in Baraccone di Collegno. Marele patriotu imbracatu in negru a statu la pragulu locuintiei sele si a primitu deputatiunea sub ceriu liberu. Cându amu vediutu pe caruntulu esilatu o perplessitate neesprimabile ne-a ciontatu puterea si abiá ne-amu pututu stapaní. Sosindu la loculu de intâlnire sa vediutu o scena cum abiá s'a mai pututu vedé alt'a vre-odata sub ceriulu suridietoriu alu Italiei.

Dupa ce ne-amu asiediatu in semicercu in giurulu lui Kossuth conducetoriulu deputatiunei parochulu Ioanu Dobos cu voce tremurânda si intreruptu de afectu a rostitu urmatórele cuvinte:

„Tramisii unei cetâti din tiér'a de
„iosu (Alföld) stau inaintea ta, mare
„fiiu alu patriei nóstre, pentru ca noi
„amu voí sa vedemu patri'a nóstra
„acolo, unde esti tu, si pre tine acolo
„unde e patri'a nóstra. Amu venitu sa-ti
„spunemu câtu te iubimu de multu.
„Loculu unui deputatu alu Gzegledu-
„lui este vacantu. Acestu locu popu-
„latiunea cetâtiei nóstre ti l'a consa-
„cratu tie. Acest'a e tesaurulu celu
„mai mare; tu nu-lu poti micí. In
„1848 cându ai disu câtra noi „pa-
„tri'a e in periculu“ ne-amu adunatu
„in giurulu teu, amu mersu dupa tine,
„acum dicemu noi ca patri'a este in
„periculu si amu venitu sa te rugâmu
„sa o mântuí. Vino! Sardanapalulu
„moscovitu se tavalesce in placeri la
„Moscv'a, radica paharulu contr'a Eu-
„ropei civilisate, inse mân'a care apare
„din parete iéra scrie fatalele si tai-
„nicele cuvinte „Mene tekel“ si déca
„noi dupa cuvintele aceste vomu puté
„scrie numele teu, numele Kossuth,
„credemu ca amu subscrisu sentinti'a
„lui de mórte.“

Dupa acest'a a vorbitu E. Simonyi in acela'si intielesu accentuându politic'a cea rea a regimeloru de pâna acum.

Kossuth a respunsu cu voce firma; dara vocea tremurá de durere; toti plangemu; mai de multe ori s'au auditu suspinuri. Cuventarea lui a facutu o impressiune adenca si pre cându vorbea elu ne-amu adunatu totu mai aprópe in giurulu lui. Kossuth a dechiaratu numai decâtu la inceputulu respunsului seu: *ca intre impregiurârile de fatia nu póte veni acasa; cându inse va sosí tempulu, in care sa póta participá activu la regularea referintieloru destramate ale patriei,* atunci va parasí solitudinea sea va jurá credintia regelui Ungariei si cu loialitate nealterata va si tiené juramentulu. Pâna cându inse referintiele cele ostile statului voru fi cele impuse de putere, trebuie sa céda puterei ori-care interesu si nu-si póte valorá puterile sele. Elu este representantulu independintiei natiunei magiare, la elu este depositulu relicuiei sânte, pre care o pastréza. „Nu lucru asiá — dice Kossuth — cá sa stralucescu cu unu simtiementu estraordinariu de datorintia; acest'a aru fi unu lucru de nimic'a. Mie-'mi demanda datorinti'a patriotica sa stau la postulu meu si déca evenemintе nu m'aru motivá a-mi parasí postulu si eu totu m'asiu duce, asiu meritá sa me trateze fia-care magiaru cu blesteme.“

Dupa acést'a s'au presentatu unulu câte unulu membri deputatiunei. Kossuth s'au preumblatu cu deputatiunea prin gradin'a lui cea frumósa i-amu vediutu si cas'a si dupa aceea neamu intorsu la Turinu.“

Mai multe diurnale englezesci au primitu in colónele loru o depesia din Constantinopole, conformu cârei Romani'a sa fia declaratu portiei oficialu: ca — dupa ce pórt'a cu constitutiunea ei a vatematu tratatele — Romani'a privesce vasalitatea sea fatia cu pórt'a disoluta si tóta respunsabilitatea o lasa asupr'a portiei. Alta scire care sémana cu cea de mainainte a aparutu in „Phare du Bosphor“ si in „Cor. Un.“ din Parisu. Tóte aceste suntu fâra temeiu. Cu totu conflictulu pentru cunoscutii paragrafi din constitutiunea turcésca, Romani'a pâna acum nu si-a schimbatu atitudinea sea fatia cu pórt'a. Nu trebuie inse perdutu din vedere nici pe unu momentu ca declararea independintiei Romaniei va urmá uumai cându va avea sianse sigure de resultatu, va sa dica, dupa ce se va declará resbelulu intre Turci'a si Russi'a si Romani'a se va aliá cu cea din urma. Serbii potu fi unu neamu de ómeni mai resboiosi decâtu românii; este inse siguru, ca cei din urma suntu mai intielepti barbati de statu si mai desteri diplomati decâtu cei dintâiu. Serbi'a s'a lasatu a fi impinsa de Russ'a spre a servi politicei slavice; românii inse nu se voru lasá a fi impinsi nici odata spre a scóte castanele din focu pentru altii séu sa-si friga degetele fâra de a capetá si castane. Déca voru rusii sa puna cestiunea orientala in miscare si sa faca resbelu, poftésca si mérga ei inainte. In casulu acest'a româniloru nu le remane alta decâtu sa urmeze rusiloru. Déca inse Russi'a, care are cisme mari cu tureci lungi nu afla cu cale a se apropiá de animalulu care se numesce armata turcésca, românii cu soldatii loru teritoriali, incaltiati cu opinci, se voru ferí si mai tare de acea apropiare. In casulu din urma se voru mutiamí si cu escus'a cea superficiala a ministrului portiei.

Organulu inspiratu de Andrássy, „Fr. Bltt.“ revenindu asupr'a demonstratiuniloru ce suntu la ordinea dilei in Ungari'a le condamna de nou si accentua apoi, ca politic'a guvernului imperialu nu se va determiná in actiunile sele prin aceste demonstratiuni compromitietórie.

Compatriotii nostri de preste Lait'a, dice citatulu organu, se pare ca au de gându sa-si puna cu imprudentia in jocu renumele celu mare ce si l'au castigatu cá natiune politica cá poporu politicu *par excellence.* De unu tempu incóce nu se audu din Ungari'a decâtu mai numai betise politice. Mai intâiu se duce o deputatiune de studenti magiari la Constantinopole pentru a oferí o sabie unui generalu care, pre câtu scimu noi, a luptatu nu in interesulu austriacu ci turcescu. Dupa acést'a flacaiasii nematuri ce inscenara fest'a acést'a fraterniséza cu mosleminii, facu visit'a sieicu islamului, putienu lipsea si se faceau turci de onóre. Dupa densii unu fostu ministru ungurescu afla corespundietoriu lucru, ca, in vreme ce tatalu seu insusi representa in conferintia politic'a oficiale austro-ungara staruindu a induplecá pe Pórt'a la concessiuni, densulu sa demonstreze contr'a acestei politice si sa rostésca unu toastu pentru „o constitutiune,“ pe care nici unu statu din Europ'a, nici unu politicu seriosu nu a considerat'o decâtu de unu espedientu calculatu a amagí pe contrariu. La tóte aceste inconvenientie eclatante pune capaculu demonstratiunea voiagioriloru din Czegled ce calatorescu la Collegno, unde voru sa róge pe Kossuth se binevoiésca a vení acasa in Ungari'a cá unu parinte alu patriei, cá unu alu doilea Cincinnatus, se cuprinda unu locu in dieta si sa jóce rolulu unui „mediatoru politicu.“

Nu ceremu intrevenirea activa a deregatoriiloru ungureaci de statu contr'a acestoru demonstratiuni. Legea ungurésca nu ofere pentru acést'a interventiune vre-o arma si in sfersitu nu i se póte interdice celui ce platesce cart'a de calatorie a plecá la Constantinopole séu la Collegno al Barracone si a luá cu sine in pachetulu liberu „o sabia de onóre“ séu o adresa. Dara suntu lucruri cari de si nu le interdice sub pedépsa codului panalu, le opresce inse tactulu politicu, bunacuviintia. Nu facemu imputare nici ministeriului ungurescu câci a lasatu sa se intemple aceea ce dupa lege nu se puté impedecá, de-si e problematicu, déca prin o influintiare *morala* nu se puté cumva sugrumá in simbure câte ceva. Punemu inse pretiu pe aceea cá sa constatâmu ca scenele cu cari s'au produsu magiarii in Constantinopole si in propri'a loru capitala nu suntu decâtu nebuniii provenite din sumeti'a juniloru si din hebauci'a unoru cetetieni estranei si lipsite de ori ce fondu seriosiu. Domnisiorii ce demonstrara in Constantinopole, deputatiunea din Czegled si studentii ce implura aerulu prin Budapest'a cu strigatele loru de „éljen“ in onórea lui Kossuth, nu representa decâtu mani'a loru de scandale, marginirea loru localu patrioteca, necunoscinti'a relatiuniloru. Credemu ca amu vatemá pe poporulu magiaru identificându-lu cu acesti ómeni, regretâmu insa, ca barbatii seriosi din Ungari'a lasa sa se petréca lucruri contr'a câroru aru trebuí sa protesteze cu energia elementele politice mature ale natiunei; câci neprotestându iau insisi o parte a responsabilitâtiei asupr'a sea.

Politic'a monarchiei austro-ungare cá a unui statu compusu din elemente poliglote nu se póte conduce si purtá prin tendintie unilaterali. Noi nu potemu admite „inrudirea turanica“ a magiariloru cu turcii cá argumentu politicu câci atunci amu trebui sa tienemu indreptatita si marea unitate slavica, ide'a de natiunalitate panslavistica. De vomu recunósce compatriotiloru lui Kossuth dreptulu de a se semtí „consangeni“ cu compatriotii nobilului Sievket pasi'a si cu alti „eroi“ de memoria bulgarica, atunci trebuie sa concedemu si cechiloru si croatiloru dreptulu de a se semtí frati cu acei slavi ce stau sub domni'a turcésca, ba ca acést'a afinitate din urma e cu multu mai intima si mai indreptatita de a se evalorá. Noi ceremu insa dela ori care cetatianu alu monarchiei austro-ungare cá sa nu compromita in afara politic'a aprobata de corpurile representative legali; ceremu, cá, déca maioritatea popóreloru austro-ungare a vorbitu in delegatiuni si a aprobatu actiunea contelui Andrassy, sa nu ne vina nisce fanatici natiunali, inferbentati prin admiratiunea pentru faptele eroice turcesci si lipsiti de priceperea sanatósa prin dorinti'a unei bance separate sa ne infatisieze politic'a in afara intr'o lumina falsa. Guvernulu nu se va seduce prin aceste demonstratiuni. elu nu póte face o politica magiara in orientu, pre cum nu a facutu o politica slava de dragulu amiciloru si admiratoriloru lui Cernaieff, elu póte sa faca numai o politica austro ungara, o politica in interesulu imperiului intregu, lui 'i suntu deplinu egali atâtu invingatoriulu dela Djunis câtu si cei invinsi. Cei din afara insa sa se convinga ca demonstratiunile softaleloru magiari si si a admiratoriloru semitici turanici pentru Kossuth nu voru abate pe guvernu din calea sea. Acest'a se va silí acum, cá si mai inainte, a conservá pacea, va staruí pentru a esoperá pe sém'a crestiniloru din orientu stâri demne de ómeni. Elu se simte forte prin contielegerea cu *tóte* puterile mari din Europ'a, forte prin ajutoriulu tuturoru elementeloru cultivate si prudente din *ambele* jumetâti imperiali. Acést'a contielegere si acestu ajutoriu nu-i voru lipsí câta vreme elu va remâné pe calea de pâna acum, dara 'i voru lipsí in diu'a in care elu aru capitulá de dragulu unei „afinitâti turanice“ inaintea politicei juniloru turci si fanarioti si a confusiloru loru admiratori.

Cetimu in diuariulu „il Diritto“ dela Rom'a, din 13 Ianuariu, sub titlulu „Pórt'a si Romani'a“, unu articulu de fondu pe care ne grabimu a-lu reproduce:

„Cându telegrafulu ne transmise resumatulu nóuei constitutiuni, cu care Midat-pasi'a facea daru popóreloru otomane si conferintiei, s'a radicatu in cugetulu nostru indoiél'a acelui conflictu intre Pórta si Romani'a, care avù, dupa cele din urma telegrame, atâtu de repede si satisfacatóre solutiune. Ce e dreptu nu se putea face mare casu despre acést'a, câci acea constitutiune nu putea fi luata in seriosu, si dificultâtile esecutiunei sele se puteau pune alaturi cu avantagiele ei, relegandu pe acelea si pe acestea intre utopiele bizare ale vietiei omenesci.

Constitutiunea acést'a insa devenia unu actu publicu, si Romani'a nu putea sa-lu lase sa tréca fâra a cere cá indoielile ivite in privinti'a sea sa fia inlaturate.

Articululu I alu nóuei constitutiuni dice ca: „imperiulu otomanu cuprinde tierile si posessiunile actuale si provinciele privilegiate, si forméza unu totu nedivisibilu, din care nici odata si din nici o causa nu se póte deslipí o parte“. Dupa sensulu literalu alu acestui articulu, si Romani'a aru fi trebuitu sa tramita la Constantinopole deputatii sei cá sa discute, in limb'a turcésca, legile generale ale imperiului; in ori-ce casu, autonomi'a sea aru fi fostu multu atacata.

Se cerura dara esplicatiuni, si este probabilu ca puterile adunate la conferintia sa fi intervenitu, pentru cá respunsulu Turciei sa fia promptu si cu totulu satisfacatoriu. Si astfeliu fu in adeveru, ca ministrii turci recunoscura dreptatea si moderatiunea cereriloru Romaniei, si se declarara gat'a a-i acordá cea mai deplina satisfacere. Astfeliu principatulu a pututu vedea cum purtarea sea i-a atrasu simpathiele tuturoru.

Guvernulu din Bucuresci, toti-'i dà dreptate in acést'a, din diu'a in care incepura ostilitâtile, tienendu totodata contu de simtiemintele natiunale, sciù sa conserve cu multa taria neutralitatea ce tratatele impunu si garantéza Romaniei. Interesele economice ale tierei nu se folosira de dificil'a situatiune, dar' in schimbu, Romani'a castigà din ce in ce mai multu increderea si respectulu Europei.

Fâra indoiéla, multe si puternice consideratiuni impingu Romani'a a face causa comuna cu popórele crestine. Originea, limb'a, civilisatiunea, totu distinge pe români de serbi si de bulgari; dar' au aceea'si credintia religiósa si o lunga istoria de suferintie; sângele loru a fostu versatu in multe lupte pentru aceeasi causa si de aceia'si inimici.

Cine scie sa spuna cari aru fi fostu sórt'a resbelului, déca Romani'a aru fi aruncatu in balantia, fàra veste, cei 50 séu 60 mii de soldati, cu totulu altfeliu intocmiti decâtu serbii si muntenegriini? Se oferea Romaniei o ocasiune unica, pentru a face sa se recunósca definitivu cererile in zadaru repetate, pentru a-si afirmá neaternarea completa, pentru a dobandí chiaru o egemonie efectiva asupr'a popóreloru dela Dunare si dela Balcani.

Póte Romani'a a fostu de mai multe ori gat'a sa cedeze consideratiuniloru cari o impingeau la actiune. Cându Bulgari'a dete acelu tipetu de disperare, pe care Europ'a 'lu audî cu emotiune si avù unu echou mai mare in inim'a românilora, vecini si de multe ori martori oculari ai maceluriloru nepomenite, Cogalniceanu, care erá atunci ministru de esterne, nu mai esità si dete o circulara, care trebuì sa fia indreptata câtra puteri, cá anunciu si justificare a unoru dispositiuni decisive.

Dar cris'a ministeriala ce avù locu oprì miscarea, si noulu cabinetu Bratianu, temperandu impresiunile simtimentului natiunalu, sciù sa intieléga datoriile ce interesele Europei impuneau Romaniei, si avantagiele ce aru fi potutu obtiené din acestu nobilu sacrificiu. Astfeliu acelu micu statu, cu politic'a sea intielépta, cu marea prudentia a acteloru sele, cu silintiele sincere facute pentru a nu se departá intru nimicu de calea ce-i impunea cea mai rigurósa neutralitate, scutì diplomati'a européna, care are in mâna o problema atâtu de incurcata, de dificultâti multu mai mari.

Drepturile si datoriile Romaniei, cari deriva din neutralitate, au fostu cu claritate determinate in brosiur'a „La Roumanie devant la Conférence,“ de care s'a ocupatu pres'a europénа. Si cu tóte ca nu a fostu recunoscuta formalu, cum s'a facutu cu Elveti'a, prin declaratiunea dela 20 Novembre 1815, pentru Belgi'a in 1831, pentru Luxemburg in tratatulu dela Londr'a din 1867, totusi spiritulu tratatului dela Parisu asigura Romaniei conditiunile unei tieri neutre.

Cu tóte acestea, guvernulu din Bucuresci intielese ca o neutralitate lipsita de o sanctiune positiva, supusa interpretâriloru schimbatóre si precarie a ori-câreі puteri, care aru avé interesu sa o calce, nu puté avé valóre decâtu prin cea mai scrupulósa respectare a aceloru principii, pe cari neutralitatea le impune. „Acésta neutralitate,“ precum dise ministrulu Ionescu, respundiendu cele din urma interpelâri ce i s'a facutu asupr'a relatiuniloru Romaniei, „noi trebuie sa o consacrâmu la trebuintia chiaru cu sângele nostru, chiaru déca aru trebuí sa perimu in indoiturile stégului natiunalu. Europ'a va tiené contu de purtarea nóstra, si ori-cum, ne vomu puté falí ca amu remasu fideli, si ca amu contribuitu cu sacrificiele nóstre la restabilirea acelei pâci, care este maximulu dorintieloru si care va contribuí la ameliorarea conditiuniloru popóreloru balcanice.“

Dintr'o purtare atâtu de franca si leala guvernulu românu câstiga nóua putere. Conferinti'a, indata ce se intruní la Constantinopole, facù o mare diferintia intre conditiunile principatului si intre ale celorulalte provincii, cu atâtu mai multu ca cererile Romaniei erau fórte moderate. Noi amu vediutu cari suntu revendicârile, asupr'a câror'a Romani'a insista in numele drepturiloru sele istorice, a capitulatiuniloru sale cu imperiulu otomanu si a titluriloru ce 'i deriva din crescerea mijlóceloru sele materiale si a progreseloru institutiuniloru si civilisatiunei. Câci superioritatea numerica nu este singur'a care determina importanti'a relativa a Romaniei. Principatele Moldovei si Valachiei dupa unirea loru a progresatu multu pe calea civilisatiunei. Sistemulu parlamentaru gasí o deplina si sincera aplicatiune; principele respecta totudéun'a constitutiunea si luptele partideloru nu degenerara in violintie patente. Guvernulu incheia directu tratatele de comerciu, folosindu nu numai desvoltârei productiunei tierei, dar' inca afirmându independinti'a sea politica.

Poporu agricolu in tóta puterea cuventului, Romani'a are are unu comerciu anualu de aprópe 300 milióne de lei. Se construescu multe câi ferate, si industri'a nu mai este in primele sele incercâri.

Progresele intelectuale si morale egaléza pe cele materiale.

Rectorele universitâtiei de Iasi, celebrandu, suntu acum câte-va dile, aniversarea acestei academii, aréta ca Romani'a póte sa se mandrésca cu dreptu cuventu, pentruca dens'a s'a radicatu mai pre susu de popórele vecine gratie universitâtiloru, scóleloru sele si culturei generale a tierei, gratie mai cu séma desvoltârei literaturei sele, care se impune chiaru atentiunei celoru-lalte natiuni.

Noi trebuie dar sa ne bucurâmu ca si Pórt'a, intr'unu momentu in care se pare ca a perdutu conceptiunea realitâtiei, recunósce drepturile inprescriptibile ale Romaniei, care a corespunsu atâtu de multu la asteptârile autoriloru tratatului dela Parisu, la missiunea sea istorica si la traditiunile, cari cu atâtea legaturi, o stringu de civilisatiunea apuséna.“

„U. D.“

Varietâti.

*** *Multiamita publica.* Subscrisulu nu póte trece cu vederea, — ba 'si tiene de cea mai sânta datorintia, cá designatu de comitetulu parochialu românu gr. or. din Sighisiór'a, pentru a colectá in scopulu acuirârei unei biserici in cetatea Sighisiórei, — a aduce in numele poporului credinciosu, — Préonoratului comitetu parochiale rom. gr. or. dela biseric'a cu chramulu sântului Nicolau in Brasiovu pentru ajutoriulu in suma de 100 fl. v. a. scrisu un'a suta fl. v. a. in scopulu precitatu, — cea mai intima si cordiala multiamita.

Fia cá acestu ajutoriu sa se considere de celu de susu carele cunósce inimele tuturoru cá filerii aruncati de veduv'a in vistieri'a bisericei.

Asemenea p. t. domni contribuenti din Brasiovu si Sacele (Satulungu) pâna la finirea colectârei cându se va dá intr'un'a ratiotiniu generalu, primésca si cu acésta ocasiune intru asemenea sincerele nóstre manifestatiuni de multiamita si recunoscintia.

Sighisiór'a 10/22 Ian. 1877.

Demetriu V. *Moldovanu*,
presbiteru gr. or.

*** **Unu balu in scopulu magiarisârei.** In clubulu liberalu alu suburbiului Iosefinu din Budapest'a, dlu G. *Szathmary* tienù acum de curendu o prelegere in care a depinsu cu colori mohorite degenerarea elementului magiaru in comitatulu Hunedórei. Castelulu lui Ioanu Huniade in Hunedór'a e dejá restauratu, este datorinti'a natiunei (magiare) a restaurá si magiarismulu din acelu tienutu, care cade din di in di préda romanismului. Spre scopulu acest'a lucra in sinulu comitatului reuniunea ajutatória a scólei reale din Dev'a, care trebuie spriginita in nisuintiele sele patriotice de tiér'a intréga. Déca — dice oratorulu — se voru gasí in tiéra numai 500,000 ómeni, cari sa contribuie câte 20 cr. eata unu fondu de o suta mii florini, cu a cârui interese s'aru puté tramite multi copii de parinti romanisati la scóla si pe calea acést'a s'aru puté redá natiunalitâtiei loru originale. — Redactiunea lui „Hon“ s'a oferitu a primí oferte spre scopulu aratatu. Prelegerea lui *Szathmary* a fostu primita cu aplausu si a mai avutu si urmarea ca clubulu a hotaritu arangiarea unui concertu cu balu, a cârui venitu curatu sa fia spre scopulu desromanisârei magiariloru romanisati (?!)

*** *Note false de statu de câte cinci florini* suntu fórte multe in cercalatiune. Imitatiunea e asiá de buna incâtu abiá se potu deosebí notele false de cele adeverate.

Pretiurile de piatia.

Sibiiu 14|26 Ianuarie. Grâu, hectolitr'a 75—78 kilo fl. 8.20—9.40, Grâu mestecatu 72—74 kilo fl. 7—7.80; Secara 64—68 kilo fl. 5.40—6—; Orzu 63 kilo fl. 5—; Ovesu 38—42 kilo fl. 2.50—2.90; Cucuruzu 69—71 kilo fl. 3.90—4 50; Cartofi 3—3.80; Samentia de cânepa fl. 12—; Mazere fl. 11—; Linte fl. 13—; Fasole fl. 6.50; Slanina 50 kilo fl. 38—; Unsóre fl. 38—; Seu brutu 50 kilo fl. 21—; Seu de luminâri fl. 25—; Luminâri de seu 50 kilo fl. 28—; Sapunu 50 kilo fl. 20—; Fenu 50 kilo 80—90 cr.; Fuióre de cânepa 50 kilo fl. 23—25; Lemne de focu, metru cubicu fl. 3.50; Spirtu gradulu 47½—60 cr.; Carne de vita, kilo 38 cr.; Carne de vitielu 50 cr.; Carne de porcu 32 cr.; Carne de oaie 24 cr; Oaue 10 darabe 20 cr.

Burs'a de Vien'a.

Din 15/27 Ianuariu 1877.

Metalicele 5%	61	55
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67	40
Imprumutulu de statu din 1860	113	25
Actiuni de banca	830	—
Actiuni de creditu	144	80
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	123	—
„ „ „ Temisiorene	73	50
„ „ „ Ardelenesci	71	50
„ „ „ Croato-slavone	71	25
London	—	—.
Argintu	116	25
Galbinu	5	80
Napoleonu d'auru (poli)	9	82½
Valut'a nóua imperiale germâna	60	50

Concursu.

In urm'a inaltei ordinatiuni consistoriale din 25 Novembre 1876 Nr. cons. 3431 B. prin care se concede escrierea de concursu pentru intregirea postului de capelanu lânga neputinciosulu parochu Nicolau Dorc'a din Agerbiciu se escrie concursu pâna in 30 Ianuariu 1877.

Emolumentele suntu:

1. Dela 90 familii câte o ferdela vechia cucuruzu sfarmitu, iéra dela 40 familii câte o mertia.
2. Simbri'a parochului de o di de lucru dela fia-care familia care o cedéza capelanului.
3. Tóte venitele stolari care computendu-se la olalta aducu unu venitu de 100 fl. v. a.
4. Lemne focali ce se asignéza parochului anuatim, 3 stângini — jumetate. —

Doritorii de a concurá la acestu postu suntu avisati a-si asterne petitiunile loru la subscrisulu scaunu protopopescu pâna la terminulu susu indicatu instruate dupa lege cu aceea, ca déca concurentii voru fi preoti sântiti au se astérna totu-odata si licentia dela Prea Vener. consistoriu ca suntu licentiati a puté concurge la acestu postu.

Siarosiu 30 Decembre 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Dionisiu Chendi,
(1—3) adm. prot.

Nr. 4.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochie de clas'a I in comun'a matera Cuciulat'a si fili'a Lupsi'a, protopresbiteratulu Fagarasiului I, se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna la 13 Februariu a. c. cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) casa parochiala gratuita; si dela 124 numere de familii câte un'a ferdela de grauntie si dela 90 familii mai serace si veduvite câte o jumetate ferdela, la olalta 169 ferdele bucate.

b) folosirea ierbei si a pomiloru din cimiteriulu bisericei;

c) venitele stolari dela 215 familii cu 1248 suflete, imbunatatite si statorite de sinodulu protopresbiterale;

d) dela fia-care familia cu tragatori câte unu caru de lemne; iér' dela cei fàra vite câte o di de lucru in claca, cu palmele, care computate la olalta in bani dau sum'a de 650 fl. v. a.;

c) asemenea si dela fili'a Lupsi'a, unde suntu 42 familii cu 188 suflete, dupa mesurile susu aretate tóte venitele computate aducu 150 fl. v. a.; si asiá la olalta este venitulu siguru de 800 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au de a-si asterne concursurile loru instruite conformu prescriseloru „Statutului organicu“ si dispositiuneloru provisorice pentru regularea parochieloru din an. 1873, pâna la terminulu aretatu la subscrisulu. Maturisantii voru avé preferintia.

Fagarasiu 4/16 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Petru *Popescu*,
(1—3) protopopu.

Nr. 4.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de invetiatoriu in comun'a Cuciulat'a, protopresbiteratulu gr. or. alu Fagarasiului I, se deschide prin acést'a concursu, cu terminu pàna la 6 Februariu 1877.

Emolumentele suntu:

a.) Salariulu anualu in bani 135 fl. v. a. din cass'a comunala, solvindi in rate lunarie regulatu; cuartiru naturale in incaperile scólei, si lemnele de incalditu câte voru trebuí.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, trebuie se fia clerici si pedagogi absoluti, avendu atestatu de cualificatiune, cu care provediuti voru avé a-si asterne concursele loru bine instruate la subscrisulu oficiu ppresbiteralu, pâna la terminulu susu aratatu.

Fagarasiu, 4 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
Petru *Popescu* m. p.
(1—3) protopopu.

Nr. 7.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Crisciori, se escrie prin acést'a concursu pâna la 13 Februariu 1877.

Acést'a parochia, avendu stole bineregulate, arata unu venitu de 417 fl. 30 cr. v. a., si este clasificata de o parochia de cl. III. La venitulu acest'a suntu computate si venitele accidentali.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia au a-si asterne suplicele loru instruate conformu prescriseloru din „Statutulu organicu,“ pâna la diu'a susu fipsata subsemnatului in Bradu cott. Huniadórei.

Bradu 9 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Nicolau I. *Mihaltianu* m. p.
prot. gr. or. alu Zarandului.
(1—3)

Banc'a generala de asecurare mutuala „Transilvani'a.“

Cuponulu obligatiuniloru fondului nostru de intemeiare, care vine a se detasiá in 1 Februariu a. c., se va solvi cu 2 fl. 85 cr. la cass'a nóstra centrala, câtu si la agenturile generali si principali.

Sibiiu in 25 Ianuariu 1877.

Consiliulu administrativu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Dumineca si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cătra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½, anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 6. ANULU XXV.

Sibiiu 20 Ianuariu (1 Febr.) 1877.

La cestiunea pactului.

Urmarimu de unu tempu incóce consiliele cele numeróse de ministri tienute cându in capital'a de dincóci, cându in capital'a de dincolo din Austro-Ungari'a. O facemu acést'a, pentruca ne intereséza si pre noi multu sa scimu in ce stadiu se afla cestiunea bancei si a innoirei pactului intre jumetâtile monarchiei, sa scimu suntemu séu nu suntemu aprópe de sfersitulu acestoru consultâri. Si avemu cuventu sa ne interesâmu pentruca de deslegarea pactului suntu aternate multe alte cestiuni, cari astépta deslegarea.

Cu câtu inse asteptâmu mai multu sfersitulu negotiâriloru intre ministri jumetâtiloru monarchiei, cu atât'a elu se departéza mai multu. Pare ca nu e vorb'a de unu lucru realu care se intempla intre ómeni, ci de o fantoma, dupa care cu câtu alergi mai multu cu atât'a fuge si se departéza mai tare.

Influinti'a penibila a traganârei se simte fórte tare si se arata in viéti'a economica, in referintiele banesci si de creditu, in incertitudinea despre pusetiunea viitóre relativu la Cislaitani'a si in fine in stagnatiunea tuturoru faseloru vietiei publice.

De ací si isvorulu numeróseloru faime despre crise ministeriale, cari in situatiunea cea incordata, ajutata de atâtea eveneminte din giurulu nostru capeta o insemnatate mai mare.

Se voru adeverí séu nu se voru adeverí faimele, aterna dela atitudinea ministriloru ungaresci. Moderatiunea si tactulu ce-lu voru avé in *purtarea* si târi'a ce voru avé in *cestiunile* de resolvatu au sa decida.

Positiunea ministriloru ungaresci este fórte grea. Nu atâtu pentru pretensiunile financiali si economice din partea ungurésca câtu pentru isolarea politica a magiariloru, cari voru sa represente astadi singuri Ungari'a intréga. Multu ne tememu ca lucrurile nu se voru oprí ací, pentruca magiarii in nesocotinti'a loru, dupa ce si-au instrainatu pre tóte natiunalitâtile din Ungari'a, au mai facutu si politica mare, carea, dupa semnele din afara, dincolo de Lait'a nu place si nu póte sa placa si in fine nu póte se placa nici imperatului si regelui Sa nu fia dara aplecatu omulu a crede ca aplanârile diferintieloru traganate de atât'a tempu suntu de a se derivá din isolarea interna si esterna a magiariloru, completata sub ministeriulu actualu?

Pentruca este minunatu lucru, ca sub ministeriulu Tisza, care a venitu cu atât'a velfa la putere si dela care se asteptá minuni, natiunalitâtile suntu, cu toti articulii de lege in mâna, luate peste picioru, intocm'a cá si cându aru fi sositu eri ací, cum au sositu emigrantii din Bosni'a; afacerile cari léga jumetâtile imperiului cu tóte ca s'au inceputu demultu a se pertratá nu mergu nainte, nu se misca din locu; pe cându demonstratiunile cele mai esorbitante se petrecu in abundantia; pe cându unu numeru insemnatu de foi magiare cânta nisce note cá si cum monarchi'a Austro-Ungariei aru fi unu ce de multu superatu.

Situatiunea acést'a jace cá o pétra de móra pre pepturile adeverati-loru patrioti, cari tienu inca la monarchia asiá dupa cum este ea astadi si nu ne mai surprinde cându audimu punendu-se intrebarea, ce are sa urmeze din atât'a traganare, ce póte fi caus'a traganârei, ce are sa urmeze din repetit'a stramutare a negotiâriloru dela Budapest'a la Vien'a si vicevers'a, acum cându cris'a euro éna este amanata, dara stà implantata la portile complesului monarchiei nóstre?

Se póte ca adi, se póte ca mâne, telegrafulu sa ne aduca scirea ca s'a gasitu firulu ariadnicu, cu care sa esîmu din labirintulu nesigurantiei in care ne aflâmu.

Dara cându telegrafulu aru aduce fatal'a scire ca giuru impregiurulu nostru au eruptu torentulu eveneminteloru celoru mari, in cari tunurile au votulu celu mai puternicu, si noi ne vomu aflá in cercumstantie neregulate definitivu, — ce amu face atunci?

Negresitu ca cris'a atunci aru fi nedispensabila; inse ne tememu ca cris'a aru fi nu numai asupr'a unui cabinetu ministerialu de dincóci séu de dincolo de Lait'a.

Respunsabilitatea firesce ca aru cadé pe acei ce au petrecutu tempulu celu frumosu cu asupriri natiunale, cu traganâri de afaceri pentru cine scie ce reservatiuni mentale si cu „pompóse“ si lauduróse scenerii la Constantinopole si Baraccone; inse urmârile amu trebuí sa le suportâmu cu totii, va sa dica, si acei'a, ce de multu au strigatu: regulati afacerile si regulati-le spre multiamirea tuturoru cetatieniloru!

Departe de noi sa dorimu a ne intalní cu astfeliu de ilusiuni perdute, de-si ele ne stau la usi. Pentruca in zadaru le-amu dice: voi a-ti fertu, voi sórbeti, fratiloru magiari! blestemulu pecateloru totu cade asupr'a tuturoru. Firesce, cavalerésc'a natiune magiara (nu cea politica, ci cea genetica) aru trebuí sa se puna cu bratiulu si sa infrânga ori si ce amenintiare, totu asiá de singura, precum si atribuie viéti'a publica in statu iérasi numai siesi singura. Inse ací nu s'aru tratá de ducerea unei sabii de onóre unui generalu turcescu, fâra de nici o insemnatate mai marcanta, nici chiaru pentru anticrestinismulu in a câruí soldu se afla; nici de cautarea morminteloru lui Tököly si Racotzi séu de salutarea cea vatematóre adresandu unui declaratu contrariu alu referintieloru actuale de statu de „guvernatoriu alu Ungariei.“

Dór in momentele suprime se voru tredi ómeni de beti'a politica si voru vedé cu ochi limpedi terenulu pe care se afla in realitate. Dór' in momentele supreme voru recunósce ca consolidarea interna e mai pretiosa decatu tóte fanfaronadele prin cari pe unu momentu escita atentiunea Europei, si dupa reunirea legaturiloru cu care se ocupa de atât'a tempu voru cautá a satisface si drepteloru aspiratiuni a popóreloru patriei cari astepta demultu si suntu inca totu in asteptare.

Nu scimu deca se voru trezi conducetorii desi, o repetimu, amu dori sa se trezésca.

De voru remané totu cei vechi nu ne remane alta sperantia decâtu in suveranulu Austro-Ungariei, care cu iubirea sea de dreptate, cá monarchu constitutionalu va abate directiunea conducerei in drumulu ei naturalu, care este alu tuturoru popóreloru.

Situatiunea actuala in *Romani'a* ni-o infatisiéza coresp. nostru in modulu urmatoriu:

Bucuresci, 15 Ianuarie.

O furtuna intr'unu paharu de apa! — Si inca o furtuna intr'unu paharu de apa.

E ce-va nesuferitu in viéti'a nóstra: staruinti'a de a paré, cum nu suntemu. E nesuferita acésta staruintia, de óre-ce in zadaru ne vomu trudí a ne dá aerulu de asiá ori asiá, câci astadi ómenii suntu cu multu mai intielepti, decâtu cá sa-i putemu purtá cu minciun'a. Dlu Bratianu credea, ca prin conflictulu cu articolele din constitutiunea otomana va inhatiá pre români si 'i va dispune la o actiune contr'a Turciei. Românulu inse e cu multu mai chibzuitu, tóta parad'a din camera si senatu au remasu o furtuna intr'unu paharu de apa. Chiaru deputatii, care vorbeau cu atâtu focu in siedintia, afara de siedintia rideau atâtu de desiertaciunea turciloru, câtu si de pretins'a verva a dlui I. Bratianu. Cu tóte aceste intrég'a inscenare a avutu o urmare. Dlu D. Sturdz'a a esitu din ministeriu. Si a-si fi dispusu a crede, ca acésta urmare e binefacatóre. Precum indeobste se scie dlu D. Sturdz'a nu este amicu neconditionatu turciloru, dar' crede, ca tóte popórele, care se lupta ori suntu menite a se luptá contr'a Russiei, au dreptu la simpathiile nóstre, de óre-ce ori-ce lupta contr'a slaviloru e in interesulu nostru. Noi insi-ne nu ne putemu angagiá si cu atâtu mai putienu cu turcii, care s'aru luptá pentru o causa, pe care noi nu o putemu sustiené; aru fi inse in contr'a intereseloru nóstre a face Turciei greutâti, cându ea singura pune peptu cu vrajmasiulu nostru.

Chiaru in virtutea positiunei ei topografice, Romani'a este menita a apará Dunarea ori, in casu, cându lupt'a s'aru iescá intre Russi'a si Austri'a, a impedecá pe rusi de a strabate in Ardealu. — Si eu credu, ca este bine, cá unu omu, care sustiene aceste principii, sa nu se useze intr'unu ministeriu, care in atâtu de scurta vreme si-a perdutu pamentulu de subtu picióre.

Di pe di se vorbesce de caderea ministeriului. Si intr'adeveru ministeriulu Bratianu aru fi cadiutu de multu, déca s'aru gasí ómeni destulu de siguri spre a formá unu nou cabinetu. Situatiunea e inse atâtu de critica, incâtu unu omu seriosu nu póte luá neconditionatu respunderea pentru cele ce voru puté si chiaru voru trebuí sa urmeze. Ve rogu inse, sa nu faceti o inchipuire gresita despre greutâtile vietiei nóstre. Greutâtile nu consista in fapte, ci in necunoscinti'a fapteloru si in greutatea de a le cunósce. Tóte serviciile suntu in mare gradu desorganisate, incâtu va trebuí munca de unu anu, cá unu viitoriu ministeriu sa-si póta dá séma despre starea lucruriloru. Ve inchipuiti, ca starea financiara a Romaniei este rea: mai reu inse decâtu acést'a e; ca nu e cu putintia a ne dá séma despre ea. Espunerea financiara, pe care a facut'o dlu I. Bratianu, e plina de inesactitâti, fiindu-ca nu se póte scí, câtu s'a incasatu si câtu s'a chieltuitu. Nu s'au incasatu decâtu jumetate din veniturile provediute in budgetu; nu inse pentru-ca lipsescu banii, ci pentru-ca lipsescu ómenii, care sa 'i scie aduná. Dupa reorganisarea comuneloru, cele mai multe comune au remasu lipsite de roluri de contributiune; astfeliu suntu mii si mii de casuri, ca ómenii au voitu sa-si platésca dârile, si nu aveau cui. In urm'a acestei gresieli administrative bugetulu remâne incarcatu cu o lipsa de vr'o 53 milióne. Trebuiescu sa se faca apoi operatiuni desperate spre a tiené in echilibru gospodari'a statului. Se sporescu cametele si datoriile flotante. Astfeliu, cu dreptu cuventu ministeriulu viitoriu va trebuí sa se intrebe: „De unde si pâna unde?“

Cu tóte aceste e fórte probabilu, ca in curendu vomu avé unu ministeriu — *Cogalniceanu*, D. *Ghic'a*, ori chiaru D. *Sturdz'a*.

Studentii dela universtatea din Bucuresci mai adese-ori au esitu la gara spre a intempiná pe softalele magiare cu óue clocite si cu mere putrede. Acést'a inse nu cá demonstratiune contr'a turciloru, ci cá respunsu la foile magiare, care mergu in lips'a loru de cuviintia, pâna a vorbí despre o eventuala ocupatiune a teritoriului românu prin trupe austriace. Nu intielegu, dle Redactoru, ce feliu de ómeni trebuiescu sa fia magiarii d-vóstre; mie 'mi facu inse impresiunea unui poporu de copii, care se jóca cu focu. Ei aru trebuí sa scie, ca fâra de invoirea romaniloru nimeni nu póte trece strimtorile Carpatiloru si sa fia incredintiati, ca noi nimenui nu-i vomu dá voie a trece incóce. „Incolo!?“ — aru fi interesulu loru bine intielesu a ne dispune sa-i aparâmu si incolo cu atâtu mai multu, de óre-ce putemu avé interese de a-i apará. — Dar' sa-i vedemu!

Revist'a politica.

In 29 l. c. au sositu ministru presiedinte Tisza si ministru de finantie Széll la Vien'a. „Fremden Blatt“ vede in impregiurarea acést'a unu semnu ca inca nu trebuie desperatu de o buna intielegere. „P. Ll.“ din aceeasi di e mai pessimistu si nu speréza multu nici dela caletori'a acést'a, ci numai, dupa cum se esprima intr'altu numeru, dela concessiunile cele nóue ce le va face banc'a natiunala din Vien'a.

In Budapest'a a inceputu politi'a a mai calmá entusiasmulu pentru Kossuth. Dupa foile ce le primiramu in urma ovatiunile deputatiunei czeglede-niloru s'au interdisu, tiermurindule la unu banchetu.

Situatiunea esterna ni-o infatisiéza unele foi considerabile, de totu critica. Asiá dice „A. A. Ztg.“ ca rusii numai pentru aceea nu ataca inca pre turci, pentru ca se temu de atitudinea Austro-Ungariei. Indata ce rusii aru intrá in Romani'a cu 200,000, Austro-Ungari'a numai cu 50,000 'i póte amenintiá din Ardealu si Bucovin'a in cóste si le póte taiá retragerea. De accea Russi'a si completéza mai intâiu o reserva totu asiá de mare spre Austri'a, cum este armat'a de actiune contr'a Turciei. O cochetare de feliulu acest'a de preste granitia nu e tocm'a dintre cochetârile cele mai placute.

Se vorbesce multu de incheiarea pâcei intre Turci'a de o parte si intre Serbi'a si Muntenegru de alta parte. Se vorbesce si de pasi facuti din partea portiei in intielesulu acest'a. Pregatirile de resbelu in Serbi'a si Muntenegru ne face sa credemu contrariulu.

Pregatirile turciloru, dara mai

alesu purtarea loru cu crestinii din Bulgari'a, pre cari i deportéza in Asi'a-mica inca nu suntu semne de pace.

Din Russi'a petrundu in lume sciri despre retragerea imperatului Alessandru si a cancelariului Gorciakoff.

Mustra de loialitate.

In revist'a nóstra politica din nrulu trecutu amu publicatu cuventarea rostita de conducetoriulu deputatiunei dela Czegled, dupa o telegrama a diurnalului din Clusiu „Kelet.“ Si in estrasulu acel'a telegraficu ni s'a parutu curiosu de totu cum nisce cetatieni loiali ai unui statu nu numai ca se ducu sa invite pe unu omu declaratu in contr'a dinastiei sa le fia deputatu in dieta, dara se-i si vorbésca in intielesulu reprodusu dupa amintit'a telegrama. Acum inse cându avemu cuventarea in estensulu ei ne prinde mirarea despre loialitatea cetatieniloru din Czegled si ne prinde si mai mare mirare vediendu cu câta ostentatiune se publica acea cuventare in foile magiare din Budapest'a si din Ungari'a, precum si respunsulu lui Kossuth.

Dâmu in traducere fidela dreptu modelu de escesu patrioticu cuventarea lui I. *Dobos* din cuventu in cuventu.

„Deputatii unei populatiuni inca necorupte dintr'unu orasiu agricolu alu Ungariei stau inaintea ta o guvernatore alu Ungariei, iubite si mare fiiu alu scumpei nóstre patrie! Departe inderetrulu nostru lasaramu patri'a nóstra iubita, popóra, tieri, munti si vâi ne despartu de ea si totusi lânga tine ne simtimu aprópe de ea, cá si cându amu fi cu totii acasa câci noi amu vrea bucurosu sa vedemu patri'a nóstra acolo, unde esti tu si pe tine acolo unde e patri'a nóstra. Amagire de minune dulce! traseturile stralucitóre ale fetiei tale, oglind'a ochiloru tei si firele incaruntite ale perului teu ne infatisiéza imaginea poporului nostru cá si cându amu fi acasa. Tu esti parintele nostru noi suntemu copii tei ce te iubescu. Permitene acésta amagire dulce, lasane in acést'a bucurie copilarésca. In creerii tei pastredi evenimente universali si grandióse, o lume intréga se invertesce intrensii. Tu scii multu, cugeti multe despre noi in strainatate, aceea ce noi cá ómeni simpli nu scimu, aceea ce nu suntemu in stare a cugetá. Simtiurile, semtiementele acestui pieptu, cine le-a stravediutu! Scânteile ce au scaparatu dintrensulu le-a condusu pamentulu nostru cu reverintia pâna la antipodi, la flacârile lui s'a incalditu chiaru si recele Albionu. Sânta este profund'a dorere a pieptului teu, nemesurata, a o mesurá numai tie-ti e cu putintia cându te atundi in valurile ei si cându esindu deasupr'a pe surfatia privesci cu ochii plini de lacrimi spre Itac'a ta.

Chiaru si la sînulu Calipsei plânge dupa patri'a departata fiulu ei ratacitoriu.

Acést'a o scimu noi si noi nu amu venitu pentru a conturbá cugetele tale cele mari, calculatiunile tale archimedice nu amu venitu cá multi altii, pentru a amarî semtirile tale, nu, noi amu venitu cá se mai vedemu inca odata fati'a ta si sa'ti spunemu, ca noi te iubimu.

Noi suntemu cá puii fabulosului pelicanu, noi aternâmu de peptulu teu, flatâmu, plangemu. O deschide-ne pieptulu teu ce sangera cá fiii tei sa'lu vindece cu caldur'a sinului loru.

Si acum cobórate la noi in josu din acea inaltime la care te ai avantatu prin o fortia ce lucra de sine; semtiesce, cugeta cu noi, cu simplulu semtiu si cu modulu de cugetare alu poporuluì teu. Tu esti maestrulu acestui simplu instrumentu musicalu, tu l'ai pulsatu cu o originalitate neimitabila, tu singuru pricepi tonurile lui fundamentali, chei'a lui e la tine.

Scaunulu deputatulu dietalu din Czegledu a devenitu vacantu, golu e scaunulu, in care o libera alegere póte pune pe ori-care. Acestu scaunu ti l'a reservatu populatiunea orasiului numai tie, caci nu are sa ofere unu tesauru mai mare si tu nu-lu vei aflá prea micu. Pentru cá se poti vedé sirulu firescu cum a venitu poporulu aici, 'ti aretu radicandu perdéu'a vremiloru trecute, o scena, o laterna magica, pe a carei parete lateralu intunecosu transparentulu te arata pe tine insusi.

Erá pe la mediloculu si sfersitulu anului 1848 furtun'a se radicà si manà valurile sale amerintiatóre dela sudu, ostu si nordu asupr'a nóstra, atunci ne ai cercetatu tu de doue ori cu inim'a stremtorata, noi te incungiurámu tremurandu, ca puii pe langa cloca cându se apropie furtun'a; si astadi inca esista més'a acee'a, pe care ai statu tu atunci dicandu-ne, ca patri'a e in periculu si prevestindu-ne cá unu profetu nenorocirea ce se apropiá; tu ai rugatu poporulu sa nu parasésca patri'a ci sa o scape si noi amu mersu atunci cu tine. Prelanga acést'a mésa funesta ne adunaramu, in giurulu ei ne gruparamu candu seversiramu alegerea. Atunci ne ai disu ca periculululu amerintia patri'a, ne ai rogatu sa nu o parasimu, ci sa o scapamu cu tóte jertfele fie chiaru cu sangele nostru. — Acum amu venitu la tine te incungiurâmu si-ti dicemu cu inima stremtorata, nu ne parasi, vino ajutane, scapane. Vino, santulu pamentu va tremurá, candu vei calcá pe elu, forti'a electrica 'lu va sguduí incependu dela Carpati pâna la Adri'a si passurile Transilvaniei voru devení termopile si porti de feru.

Vino, Sardanapalulu nordului se veselesce in Moscva, radica pocalulu contr'a Europei civilisate dara mân'a misteriósa ce iese din parete afara scrie fatalulu *mene tekel* si déca ni e permisu a scrie numele teu dupa acestu cuventu misteriosu, numele Kossuth, eu credu, ca prin acést'a noi amu sub-scrisu nimicirea lui!

Corespundinti'a.

Brasiovu 4/16 Ianuarie 1877

Adunarea generale pentru spriginirea invetiaceiloru si sodaliloru români meseriasi s'a tienutu Dumineca in 2/14 Ianuarie a. c. in sal'a de desemnu a gimnasiului românu. Ea a fostu cercetata fórte bine; au participatu 84 membri.

Din cuventulu de deschidere, din raportulu comitetului si alu casarului pre câtu s'a vediutu scopulu celu insemnatu alu acestei Asociatiuni, pre atâtu s'a constatatu indiferentismulu ce stapânesce pre români de a se ingriji de classa medilocie; de a progresá in acésta directiune a fortiei materiale. Cuventulu de deschidere si o copia din reportulu comitetului le comunicu ací, íera din reportulu casarului si din protocolulu adunârii generale ve estragu: rapórtele comitetului, alu casarului si alu societatii de lectura a sodaliloru români, adunarea le-a luatu cu viua placere la cunocintia. Invetiacei s'au asiezatu in a. 1876 36 la diferite meserii, sodali au esitu 4, unu sodalu din cei vechi sau asociatu a-si deschide lucratorie.

Cass'a Asociatiunii a fostu la finea anului 1875, — 986 fl. 42 cr. In anulu 1876 s'au incasatu 387 fl. Sum'a la inceperea a. 1877, 1363 fi. 42 cr. Spesele cu a. 1876 au fostu 153 fl.

Socotelele censurandu-se prin comisiunea alésa de adunare si aflandu-se in cea mai buna regula, adunarea generale a votatu multiamita casarului.

Membrii asociatiunii au fostu in a. tr. 108. S'au inscrisu prin comisiunea alésa 22.

Comitetulu vechiu depunendu-si mandatulu adunarea 'i votéza multiamita protocolara. Realege totu pre acelu comitetu afara de 4 membri cari din caus'a multoru ocupatiuni n'au pututu primi realegerea si s'au alesu 4 membri noi. S'a constituitu comitetulu in fati'a adunârei genarale.

S'a votatu multiemita on. sinodu si On. comitetu parochialu dela S. Nicolae care contribue pentru scopulu asociatiunii o suta floreni; asemenea s'a votatu unoru dni, cari au jertfitu pentru vestmintele invatiaceiloru dela meserii; s'au primitu de membri onorari domnii Dimitre Eremi'a, care a daruitu 50 fl. v. a. si d. Dr. I. Bozocea, care propune gratuitu langa alti 5 dni professori membri onorari la scóla de meserii; asemenea s'a votatu multiamita si on. directiuni gimnasiale, care osteni pentru scóla de meserii.

Adunarea au mai luatu concluse: pentru medilóce la inmultirea membriloru; pentru indemnarea parintiloru români a-si aplicá fiii la meserii; medilóce pentru a-se induplecá maiestrii streini, cá se primésca invatiacei români la meserii, fiind-ca la unele meserii numai pre langa sume banali se potu asiediá.

Infine s'a indatoratu comitetulu a prepará pentru adunarea generale viitóre unu proiectu pentru unu „Atelieur“ si s'a votatu bugetulu pentru a. 1877 cu 180 fl. v. a. Cu acestea aretându Presiedintele ca agendele adunarei generale s'au pertractatu multiemesce membriloru pentru ostenél'a adusa la acésta participare si declara adunarea generale de inchisa. Y.

Cuventu la deschiderea adunârei generale pentru promovarea meserieloru in 2/14 Ian. de pres. B. Baiulescu.

Onorata adunare generale! Fasele prin cari au trecutu popórele europene, popórele civilisatiunei moderne, in istori'a loru politica sociale, ne demustra cu o chiaritate esemplaria, ca unulu din motorii cei mai de influintia ai progresului si culturei loru a fostu entusiasmulu pentru idei mari, cari cuprindeau adeveruri mari séu indigitau mijlóce pentru ameliorarea stârei individiloru si popóreloru acelor'a.

La tóte acele popóre s'au aflatu individi si corporatiuni, cari dupa ce

---

Unu clubu turcescu.

(Din „Tageblatt“ dela 25 l. c.)

(Urmare.)

Turbanele membriloru din clubu incepura a miscá cu turbare; fumulu din ciubuce inca se rotilá mai cu turbare in aeru si betrânii 'mi faceau cu ochii semne aprobatóre. Dar' in sinulu auditoriloru se radicà unu scomotu amenintiatoriu, care din ce in ce implù tóta sal'a.

Pantofulu presidentului sburà puternicu de repetîte ori la pamentu, pe urma presidentulu incepù a vorbí intieleptiesce:

„Grigi de prisosu! Mie din contra mi se pare, ca avantagiulu constitutiunei inainte de tóte este in favorulu natiunei nóstre! Pentru-ca mai intâiu constitutiunea ne unesce pe noi turcii de dincóce si dincolo de mare intr'o massa compacta, a dóu'a, constitutiunea nu póte luá ci numai dá unu dreptu. Noi turcii trebue sa ne tienemu drepturile si libertâtile, cari le-amu posiediutu de sute, de sute de ani, dar' de aici incolo cu liberalitate ne vomu impartí si cu cei-lalti frati crestini din imperiu. Noi suntemu liberi, pentru-ca suntemu turci; pentru ceilalti constitutiunea este cu censu; prin acést'a se va introduce proportiunea cea adeverata. Domnirea in tiér'a ast'a amu intemeiat'o noi, noi amu tienut'o pân' ací, si nici nu vomu lusá-o in veci. Acest'a e geniulu natiunei!“

Unu aplausu infricosiatu resunà din mijloculu auditoriului si recompensà pe oratorulu presidialu pentru priceperea adenca a nóuei constitutiuni de statu.

„Allah e mare si Mahomedu e profetulu lui!“ respunseiu cu sfiéla. „Presiedinte, tu esti omu intieleptu cu simtiemente adeveratu constitutiunale. Dar' pardonéza, asiá dicendu e parerea mea, ca libertatea, ce o capetâmu prin nóu'a constitutiune, ne va face nóue multu necasu. Fratii nostri neturci voru scóte gazete, gazete multe, si voru defaimá, ce nu le va placé si ne voru calumniá reu in fati'a lumei. Lumea va cetí si le va crede!“

Presidentulu: „Firesce, libertatea pressei esista in fia-care statu liberu, libertate de presa trebue sa dee si constitutiunea turcésca. Dar' bine ve insemnati, cine nu cugeta si nu scrie turcesce in patri'a ast'a acel'a e unu dusimanu alu patriei, unu tradatoriu; acelui'a trebue sa-i astupâmu gur'a cu pumnulu.“

„Vivat, vivat, de trei ori vivat“ strigara softalele si aplaudara din mâni. Turcii betrâni inse, rideau in gur'a mare tienendu-se de fóle. O! câtu de minunatu pricepea barbieriulu nóu'a constitutiune! Dar' cui sa-i fi plesnitu mai intâiu prin capu unele cá aceste?

Pe incetulu se facù tacere in sala. Membrii clubului siediendu pe piciórele incolacite si netediendu-si barbile respandeau in aeru nori pacinici de fumu si cugetau in sine de siguru, ca in fine totusi nu va fi asiá reu cu nóu'a constitutiune a Turciei.

„Opositiunalulu acest'a din stâng'a, a buna séma e vre-unu ghiauru mascatu, venitu anume aici, cá sa ne necajésca cu reflessiunile sele.“ Cuvintele aceste le-amu auditu cum se cade din gur'a softaleloru.

Inse ca tigrulu, care a suptu odata sânge, astfeliu nici eu nu mai puteamu avé astemperu. Vinulu neobicinuitu alu oratieloru politice me incaldî-se cu totulu si me atîtiase incâtu banuelile, ce-'mí apesau inim'a nu le mai puteamu infrená, ci curgeau fâra intrerumpere.

Eu. „Adunârile nóstre de prin comune, de prin cercuri, din provincia, din diet'a tierei numita parlamentu se voru implea de fratii nostri crestini.

In aceste va domní limb'a loru; voru vorbí precum le va placé, voru scrie cum voru voí. Patri'a turcésca se va schimbá in patria crestina, chiaru si dupa limba. Noi, turcii, vomu trebuí sa invetiâmu limb'a celoru-lalti concetatieni ai nostri. Tu, o, intielepte presiedinte, ni-ai spusu, ca constitutiunea nóstra va intinde libertate fia-cârui din patria, fâra deosebire de limba, natiunalitate, de religiune si confessiune. Prin urmare in venitoriu, pe pamentulu sântei nóstre patrie va domní franculu cu religiunea si limb'a sea si geniulu natiunei se va stinge.“

„Fleacuri, fleacuri!“ sbierà maniosulu presiedinte. Cum póte cineva intielege asiá reu marele opu alu constitutiunei introdusu prin maretiulu geniu alu natiunei? Au noi, cari locuimu sântulu pamentu alu patriei acestei'a, suntemu liberi si egali dupa introducerea constitutiunei. De aici incolo nu póte fi diferintia de limba si natiunalitate, de religiune si confessiune. Ce insemnéza acést'a pe turcia? Eata ce. Conformu constitutiunei de aici inainte nu esista decâtu o religiune, cea turcésca, o limba, cea turcésca, o natiune, adeca natiunea un'a si nedespartita a otomaniloru. Acést'a póte avé numai o limba, lucru firescu, cea turca. O limba trebue sa fia limba de statu, acést'a naturalminte va fi cea turcésca. Prin urmare in sensulu constitutiunei toti trebue sa vorbésca turcesce, sa scrie turcesce in sfersitu sa si cugete turcesce.

s'au convinsu, ca o astfeliu de idea este salutaria, este necesaria progresului a imbratisiat'o s'au asociatu si dupa puteri au contribuitu la realisarea ei.

O astfeliu de idea, de a cârei folosu pentru poporulu nostru suntemu cu totii convinsi, a fostu si acea „de a ameliorá starea poporului nostru prin promovarea meserieloru intre români.

Discutiunea asupr'a acestei idei, asupr'a acestei cestiuni a datu ansa acum 7 ani unei adunâri a inteligintiei româniloru de aici spre a aduce conclusu: de a formá „Associatiunea pentru promovarea meserieloru intre români.“

Abiá acum trei ani s'a pututu constituí acésta Associatiune fiindu-ca statutele compuse spre acelu scopu abiá dupa 4 modificâri au fostu intarite de Inaltului Regimu sub numele: „Associatiunea pentru spriginirea invetiaceiloru si sodaliloru români meseriasi.“

Cu tóta acésta intârdiere a constituirei numitei Associatiuni, membri inscrisi staruira in propusulu loru demustrându, ca tient'a ce si-au propusu este importanta.

On. adunare! Membri acestei Associatiuni prin formarea si sustienerca ei au datu dovedi, ca au fostu si suntu convinsi, ca poporulu românu nu va puté ajunge la acelu gradu de cultura, in care se afla alte popóre civilisate, pâna cându 'i va lipsí puterea materiale, pâna cându nu avé class'a mijlocia, care de presinte ne lipsesce.

Formarea classei mijlocie este posibila prin promovarea meserieloru intre români. Acést'a este o conditie neaperata pentru progresulu nostru. Associatiunea nóstra petrunsa de acestu adeveru si-a propusu de a formá cu tempulu meseriasi români. Ea a lucratu si lucra prin indemnarea parintiloru a-si aplicá fii la meserii; prin asiediarea acestoru copii la meseriasi si prin spriginirea loru; prin instruarea loru la scól'a de meserii cu cunoscintiele necesarii, cari le pretinde tempulu de adi si prin ajutorarea loru in cele ce au neaparata lipsa, prin sprijinirea si ajutorarea sodaliloru români de a ajunge la perfectiune in meseri'a loru, tramitiându-i in strainatate pre spesele ei; prin ajutorarea loru de a incepe meseri'a si prin imbratisiarea loru cu acea, ca ne vomu procurá necesitâtile de maiestrie dela densii.

Associatiunea nóstra lucrându astfeliu spre realisarea scopului ei celui sântu asigura de-o parte progresulu individiloru români, de alta parte progresulu natiunei române in genere. Prin o ast-feliu de lucrare Associatiunea acésta creadia din fiintie fâra medilóce intr'unu tempu relativu fórte scurtu membri folositori natiunei române; individi cari cu meseri'a loru nu numai sa-si póta câscigá cu usiurintia pânea loru, dar' sa-sí cunósca si chiemarea loru de membri corespundietori ai societâtiei, ai statului, de membrii demni ai natiunei române.

Dloru! Eata ide'a de care va-ti entusiasmatu; eata tient'a pentru a cârei ajungere s'au fostu angagiatu membrii acestei Associatiuni. Ameliorarea sortiei poporului nostru si ridicarea consciintiei de sine este devis'a ei.

Câtu s'a realisatu acésta idea salutaria si câtu amu inaintatu câtra tient'a propusa, ve-ti binevoí a audí din raportulu comitetului si alu cassarului.

De-si Associatiunea nóstra e pré tinera, tempulu de cându lucra fórte scurtu si progresulu ei modestu, totusi fiindu scopulu ei atâtu de necesariu si atâtu de sântu trebuie se declaru cu durere, ca membrii Associatiunei nóstre suntu pré putieni si trebuie se esprimu cu parere de reu, ca mas'a poporului nostru nici nu s'a petrunsu de acésta idea si nici acea parte a poporului, care se afla mai aprópe de noi si nici acei români, cari suntu avisati dupa positi'a si averea loru numai la meserii, numai la aceste medilóce pentru a puté traí, nu s'au petrunsu de necesitatea loru.

Causele acestui indiferentismu, acestei neepasari, suntu conditiele sociali in cari a traitu poporulu nostru in evurile trecute, cari l'au desvetiatu a pretiuí progresulu si conscinti'a de sine si l'au invetiatu a se multiemí cu positiunea lui, fia fi fostu câtu de grea.

Urmârile acestei impacâri cu sórtea sea, le simtimu greu.

Chiaru si familiele cele mai lipsite si cele cu membri numerosi cu greu se indupleca a-si aplicá fii la meserii. De-si vedu, ca rodurile locsióreloru loru abiá potu hraní doi séu trei membri ai familiei; de-si vedu, ca ceialalti membri trebuie sa se sustiena numai cu servitiu umilitoriu séu se umble vagabundi fâra tréba; de-si vedu schimbârile ce au adusu tempulu si progresulu ce'lu facu conlocuitorii altoru natiuni, totusi nu-si aplica fii la meserii.

Barbatii poporului nostru, cari stau aprópe de elu, — precum in tóte privintiele astadi se pare ca si in acésta privintia suntu desgustati suntu hotariti se taca.

Dloru! Unu astfeliu de indiferentismu, unu astfeliu de reu trebuie se lucrâmu a'lu delaturá. O perseverantia intr'o stare fâra progresu, intr'o stare umilitóre, care duce incetu si pre nesimtite la servitute, care duce o parte a poporului nostru chiaru la proletariatu, nu póte se fia suferita. Eata o pedeca insemnata in activitatea Associatiunei nóstre. Si alte suntu cari le veti aflá din rapórte: seracia lipsa de vesminte invetiaceiloru aplicati la meserii pre cari parintii nu-i potu provedé, Associatiunea n'are medilóce si maiestri fatia de concurinti'a altoru Associatiuni cari dau premii anuali, nu dau vestminte. De acést'a copii neputendu suportá frigulu desculti suntu siliti se fuga acasa a luá opincele. La unele ramuri mai deosebite de meserii cum suntu: masinari'a, lacatari'a, fauri'a, rotari'a, postavari'a, fâra onorarie de 50—100 fl. v. a. pe anu nu se primescu invetiacei români.

Acestea ne silescu se cugetâmu la formarea unoru „Atelire“ séu la premii.

Medilócele spre acestu ajutoriu ne lipsescu. Associatiunea nóstra le póte procurá, ea e chiemata a delaturá aceste pedeci si 'i este cu putintia. Ea prin inmultirea membriloru ei nu numai populariséza scopulu dar' maresce si fondulu si câstiga medilócele de lipsa. Fia-care membru, fia-care inteligentu românu e chiematu moralicesce a aduce altu membru acestei Associatiuni si asiá vomu propasí. Cugetati dloru, déca incepeamu macaru dupa a. 1848; déca aveamu macaru unu numeru de dóue mii meseriasi câti juni invetiati au trecutu din Transilvani'a in Romani'a, s'aru vedé in mas'a poporului nostru o classa, dar asiá mas'a poporului nostru apare totu cá inainte cu 20 de ani.

In fine dloru cându cunósceti ca natiunile culte ale Europei s'au angagiatu pentru feliurite medilóce de progresu, atunci trebuie sa ne felicitâmu, ca amu inceputu si noi câtu de târdiu a le imitá pe terenulu necesitâtiloru vitali; pe terenulu culturei, care 'lu pretinde tempulu de adi, dela fia-care natiune, care se imbie in hor'a celoru-lalte.

Cându vedemu, ca cultur'a propasiesce cu fia-care di ce vine si ca membrii claseloru de frunte a altoru natiuni se inmultiescu, atunci nu putemu stá indiferenti, ca remânemu iérasi despretiuiti, de celelalte neamuri si desconsiderati de legi.

Este sa ne ingrigimu nu numai de buna stare individuale, care la pretiuirea sociale nationale dispare, ci pentru buna-starea tuturoru membriloru societâtiei române; a poporului românu; trebuie sa ne provedemu cu conditiele sociali: fortia materiale, consciintia de sine, onórea si demnitatea de cetatianu. Cându natiunea nóstra va avé o clasa care sa arate aceste conditiuni: class'a mijlocie ea va trebuí se fia primita egalu cu celelalte natiuni in hor'a loru.

Ve felicitezu dloru pentru numerós'a participare la acésta adunare generale, fiindu-ca a ti demustratu, ca ideile mele au fostu si a le dd-loru vóstre.

Permitetimi a ve invitá se participati cu zelu la realisarea scopului Associatiunei nóstre. Pâna ací s'a semenatu ceva. Coltii roduriloru se vedu, insa pâna la unu secerisiu imbelsiugatu se mai cere jertfa si sudóre. Trebuie sa me esprimu, ca amu inceputu a semená in tielina dar' sciti dloru, ca economulu bunu se bucura de acestu pamentu, ca elu e roditoriu.

Cu acestea declaru adunarea generale de deschisa.

Raportu

despre activitatea comitetului pentru spriginirea invetieceiloru si a sodaliloru români meseriasi in decursulu anului 1876.

Comitetulu acestei Asociatiuui a tienutu in decursulu anului espiratu 14. Siedintie in cari sau facutu urmatórele dispositiuni pentru promovarea scopuriloru Asociatiunii:

1. Sau asiediatu 36 de invetiacei si adeca:

10 la cismaria, 3 la croitoria, 3 la faurarie, 2 la rotari, 3 la masari, 2 la funari, 3 la cioropari, 1 la vapsitorie, 1 la masinarie, 3 la cojocarie, 1 la zidarie, 3 la pravalie, 1 la scóla de bele-arte.

Asemenandu numerulu invatiaceiloru asiezati in anulu acesta cu numerulu celoru asiezati in anii precedenti incependu dela a. 1872 aflamu urmatorulu reportu.

In anii 1872 si 1873 s'au asiediatu 32, in a. 1874 s'au asiediatu 34, in a. 1875 s'au asiediatu 30, in a. 1876 s'au asiediatu 36. La olalta 132.

Asiá dara in anulu acest'a s'au asiediatu mai multi invetiacei decâtu in ceialalti ani precedinti; cu tóte dificultâtile ce provinu dela stagnarea simtita, a comerciului si a meseriiloru.

2.) Comitetulu s'a ingrigitu si in anulu acest'a pentru desvoltarea spirituala a invetiaceiloru de meserii si recurendu la bunavointi'a corpului profesoralu dela scólele nóstre, a efectuitu, cá sa se tiena 2 cursuri pregatitóre, in care sa se provéda invetiaceii cu cunoscintiele necesari. Comitetulu se folosesce de acésta ocasiune spre a aduce multiamita mai intâiu on. d. directoru Dr. I. Mesiota apoi dloru professori Lazaru Nastase I. C Tacit. I. Popea, Dr. I. Bozocea, Ios. Macsimu si I. Dobreanu, cari au binevoitu a predá gratuitu obiectele statorite pentru aceste cursuri.

Totu odata observamu, ca fiindu invetiacei fórte lipsiti li s'a pusu la dispositiune catile si recuisitele necesarii pentru invetiamentu.

3. Sau recomendatu on. comitetu alu asociatiunii Transilvaniei sodalii si invetiaceii distinsi in meseria loru si in studiiele scólei de meserii pentru a capatá ajutoria. Intre cari s'au consideratu 2 sodali si 8 invetiacei.

4.) S'au provediutu mai multi invetiacei cu vestminte indispensabile in parte in suma statorita de adunare insa mai multu din contribuirile benevole, ce au incursu la presiedintele acestei asociatiuni. On. Adunare! nimeni nu póte apretiá mai multu meritulu aceloru binevoitori contribuenti, cari au pusu la dispositie vestminte si alte ajutória de câtu comitetulu, care cunósce saracia, ce apasa pe toti invetaceii nostri fara esceptiune. Din acestu motivu se semte comitetulu datoriu a aduce multiamita tuturoru binevoitor loru contribuenti, insa in specie dlui Dimitrie Erimia, care a daruitu 50 fl. v. a. dlui Dimitre Stanescu care a daruitu 10 fl. v. a. si dlui Mihailu Stanescu, care a daruitu 5 fl pentru procurarea vestminteloru asemenea si celoru lalti domni, cari au daruitu vestminte purtate.

Cu acésta ocasiune apelamu din nou la buna vointia dvóstra si ve rugamu, ca ori ce imbracaminte, ce nu o mai intrebuintiati, se binevoiti a o administra la presidiulu comitetului, caci ve marturisimu cu tóta puterea cuventului, ca lipsa de vestminte este cea mai mare pedeca, pentru o mai buna prosperare a acestei asociatiuni.

5.) In consonantia cu statulu asociatiunei s'au facutu mai multe ajutórie in bani aceloru sodali, cari s'au aflatu in lipsa momentana.

6.) Sau datu bani împrumutu atâtu la sodali, câtu si la meseriasi, pentruca se si intimpine lipsele pecuniare.

7.) Comitetulu a datu concursulu seu pentru prosperarea societatii de lectura a sodaliloru români din Brasiovu.

8.) In fine s'au trimisu mai multe apeluri si adresse pre la acei barbati ai natiunei, cari prin positi'á loru, potu contribui la prosperarea atâtu materiale, câtu si morale a acestei asociatiuni.

Cn acestea incheie raportulu seu despre activitatea in anulu espiratu.

Brasiovu 29. Decembre 1876.
Bartolomeiu Baiulescu,
pres.
Pentru comitetu
Dr. Nicolau Popu
secretariu.

Varietâti.

⁂ „Gazeta Transilvaniei“ in nr. 3. 'si ía ansa dela publicarea unui circulariu archieppescu publicatu in nr. 2 alu fóiei nostre a aminti de archiereii Ioanu si Andreiu, respective de tienut'a loru din 1848. Câtu pentru Andreiu, noi privimu cele dise din Gazeta de unu *lapsus calami* si speramu ca nu va trece multu si atâtu publiculu câtu si scriitoriulu in Gaz. se va convinge ca a fostu indusu in erore.

⁂ *A trecutu la biserica gr. or.* dela cea rom. cat. capulu partidei cechiloru juni Dr. *Sladcowsky.* Intr'o epistola deschisa indreptata catra alegatorii din cerculu Raudnitz arata Sladkowsky motivele din care a facutu

---

Nu numai pertractârile si protocólele, conclusiunile si legile, rescriptele si publicatiunile voru trebuí compuse in limb'a statului, ci chiaru si inscriptiunile la edificiele publice, si deasupr'a usieloru acestor'a; tecstulu din coltiurile stradeloru, de pe stâlpii, cari aréta milurile si de pe sigilele comuneloru, ba ori-ce stindarde, numerii caseloru, in viitoriu voru puté fi numai turcesci. Asiá pretinde constitutiunea, asiá cere geniulu natiunei. Déca acestea nu voru urmá astfeliu cum potu cugetá acesti câni de franci âfurisiti — adeca concetatienii nostri crestini — séu cum putemu cugetá noi insîne, ca aici, fâra deosebire de limba si religiune, aru puté sa esiste o singura natiune, unita si nedespartita: a otomaniloru!“

Softalele aplaudara cu frenesía; betrânii clubului rideau asiá de cu placere, incâtu 5 minute nu putura trage nici unu fumu din ciubucu. Cu placere miscau unulu câtra altulu cu bârbile si cu turbanele, cá si cându aru vrea sa dica: „sermanii ghiauri prosti! Pretiósa gluma e constitutiunea ast'a pentru noi turcii!“

(Va urmá.)

acestu pasu. Inca pe la 1860 s'a manifestatu in poporulu cechicu lips'a de reforme biserecesci, dara de candu s'a publicatu Syllabulu si s'a proclamatu infalibilitatea papei a peritu tóta speranti'a ca in biseric'a rom. cat. potu sa se faca doritele reforme. De orece biseric'a rom. catolica si in resbelulu orientalu din urma s'a datu in partea inimiciloru slaviloru, n'a mai avutu pace si linisce si asia dupa ce a cugetatu mai multi ani asupr'a lucrului a trecutu la biseric'a orientala, in carea doritele reforme suntu introduse demultu.

⁂ *Statistica Bibliei.*—Intre obiectele unui barbatu decedatu de curendu s'a gasitu unu manuscrisu, din care se vede ca in cei trei ani din urma ai vietiei sale, repausatulu s'a ocupatu optu óre pe di cu studierea bibliei, insa nu cu continutulu ei, ci cu esercitiulu de numeratulu tiefreloru. Dupa incredintiarea sea lasata in scrisu, biblia contiene 3,566,400 litere, 773,692 cuvinte si 71,373 versuri. Dupa ce bietulu omu a terminatu acésta lucrare atâtu de anevoiósa si atâtu de importanta pentru generatiunile viitóre, s'a pusu si a muritu.

⁂ *Fiiulu lui Garibaldi hamalu.* — Inca cu multu inainte de acésta, se citea prin foile streine ca fiiulu celu mai teneru alu lui Garibaldi, anume Riccioti a emigratu cu soti'a sa in Australia, spre a se asiediá acolo. Dupa cum se scrie acum din Melbourne in Áustralia, catre *Gazetta del Villagigo*, indata dupa sosirea sa in acestu orasiu, neavendu de locu mijlóce si nevrindu sa'si tradeze numele fiiulu lui Geribaldi avú sa lupte cu mari nevoi, astfelu ca pentru ca sa se póta hrani, trebui sa duca in spinare saci cu carbuni, iér' sotii'a sea sa cósa. Si cu tóte acestea ei cascigau impreuna abia 2 sielingi (2 lei si 30 b.) In fine miseria 'lu constrânse sa se dea pe fatia, si guvernulu colonialu de acolo 'i procurá unu postu de secretariu cu unu salariu anualu de 200 funti sterlingi.

⁂ *Mortu viu.* — Printre diferitele incidente ce s'au ivitu in urm'a catastrofei teatrului dela Brooklyn, *New York Herald* istorisesce pe celu urmatoru.

In séra incidentului, unu june parasí casa parintiloru sei, spunendu ca se duce la teatru spre a vedea piesa *Doue orfane.* Adoua di, sora-sa speriata, vediendu ca nu s'a intorsu acasa, alerga sa cerceteze prin diferitele locuri pe unde fusese depuse cadavrele.

In unele din aceste deposite, ea crediù ca a regasitu remasitiele ce abia se mai putéu recunósce, ale prea iubitului ei frate. Singurulu indice dupe care se luà, fú unu inelu de auru, pe care defunctulu 'lu purtá in degetulu celu micu. Familia cerù dela oficierulu justitiei permisiunea de a luá aceste remasitie mutilate, cari fura inmormentate cu mare pompa si cheltuiala; asistentii erau fórte miscati, si preotulu intr'unu discursu fórte importantu, facú laude defunctului. Dupa acestea corpulu fu transportatu intr'o cripta familiara, la cimitirulu Greenwood.

In séra urmatóre, cineva trage clopotielulu dela acésta casa, adencita in doliu si intristare; o servitóre se duce sa deschida, si remâne incremenita vediendu pe visitatoru, care erá insusi fiulu ce se credea mortu, si caruia se facuse inmormentarea despre care vorbimu mai susu. Junele barbatu mergendu la teatru 'si schimbase ideia; in locu de a se duce la Brooklyn, aducendu-si aminte, ca in calitatea sea de comis-calatoru avea sa reguleze o afacere intr'unu orasiu din apropiere, se pusese in drumulu de feru si se departase dela Now-Yer. Terminandu'si afacerile, se grabise de a se reintórce.

E probabilu, adauga *Herald*, ca se voru fi ivitu mai multe casuri de felulu acesta.

⁂ „Unirea Democratica“ relatédia urmatórele:

Se scie ca posta din Turcia este austriaca. Se scie asemenea ca cea mai mare parte din expeditiunea postala a Austro-Ungariei, déca nu merge pe Dunare, trebue se tréca dealungulu Romaniei dela Iscani si pâna la Rusciucu. Pentru transportulu ce se face pe pamentulu românescu, statulu românu trebue sa fie indemnisatu.

Scutita de ori ce taxa este insa corespondinti'a diplomatica.

Preliminandu acestea, sa trecemu la istorisirea faptului.

De unu timpu incóce se incinsese o corespondintia gróznica intre agentulu diplomaticu dela Rusciucu alu Austriei si intre guvernulu seu.

Gente colosale, ladi mari, baloturi, felu de felu de pachete curgiau din Austria ca sa mérga la agentulu diplomaticu dela Rusciucu. Tóte purtau adres'a agentului diplomaticu. Ele erau prin urmare scutite de ori ce tacsa, erau sacre. Afara de acestea, posta particulara pentru Rusciucu nu esista de locu.

Se parea ca Turci'a nu mai avea nici o relatiune cu lumea din afara, si numai guvernulu austriacu si cu agentulu seu diplomaticu erau apucati de mani'a de a corespunde, si inca ce corespondinti! cu baloturi, ladi etc. Afara de acésta, mai in tóta septamàna, trecea si câte unu curieru din ai contelui Andrassy, totu cu corespondintia diplomatica.

D-lui Floru, inspectorulu generalu alu posteloru si telegrafeloru, i se parú lucrulu acesta camu straniu; 'i veni a crede ca aici trebue sa fie ceva ascunsu dupa paravanu, merse cu banuiala pâna a se teme cà Statulu Românu sa nu cumva sa fie frustatu in interesele sale si ca bunu românu, se puse a meditá prin ce mijlocu putrea ridicá velulu acestui misteru.—O idee 'i veni.

Intr'o di, inspectându espeditiunea postala, vede iar' o suma mare de genti si de pachete la adres'a agentului diplomaticu din Rusciucu. — Cu curagiulu consciintiei drepte, pune mana pe una din aceste gente, 'i rupe pecetile, o desface si o desiarta.

Ce sa vedi? Gropuri cu bani in valóre de vre-o câteva sute de mii lei, diverse pachete scrisori si diare, tóte la adre'sa particulariloru; nimicu pentru agentulu diplomaticu.

D. Floru le ia si se duce in persóna la Rusciucu, spre a le preda postei austriace de acolo. Directorulu postalu 'i istorisesce ca, prin unu accidentu óre-care génta, *cu adresa agentutui diplomaticu*, s'a desfacutu si pentru cá sa nu fie nici unu dubiu cum ca lipsesce ceva, a venitu insusi cá sa sa le predè. Oficialulu postalu multiamesce in termenii cei mai alesi pentru atâta bunatate, si 'si esprima incredintiarea ca nu lipsesce nimicu. Insa d-nu Floru nu se multiamesce cu atâta, si 'lu róga sa bine-voiasca a face cu d-sa unu procesu verbalu despre primirea tuturoru obiectèloru. Oficialulu postalu, abundantu in complimente, politicosu peste mesura, repeta multiamirile sale si deplina incredintiare cum cà i s'a predatu totu ce i se cuvenea si crede ca nu mai e de trebuintia a face formalitâti. D. Floru insista, dicandu ca pentru d-sa e indispensabilu acelu procesu verbalu, de óre-ce e responsabilu de totu ce se afla in génta, si trebue sa se achite fatia cu guvernulu românu.—Vediendu ca n'are incotro, oficialulu postalu austriacu, se induplecá la unu procesu-verbalu, in care se trecu tóte obiectele adresate la particolari, aflate in geanta *cu adresa agentului diplomaticu*, si cu acestu actu la mâna, d-nu Floru pláca la Bucuresci.

Aici se apuca si in fie-care di desface *gentile agentului diplomaticu*, gasesce intrensele totu corespondintie particulare, o trece in socotél'a Statului românu si o trimite la destinatiunea ei. Ast-felu procedéza vr'o diece dile. — In fine se descépta cei de la Viena ca lucrulu s'au deochiatu, si de-odata corespondinti'a diplomatica incetéza si mania de a corespunde se léga de particolari. Gentile pentru Rusciucu nu mai pórta adres'a agentului diplomaticu, ci suntu adresate directu oficiului postalu. Putienu dupa acést'a sosescu si scuze din partea guvernului austriacu, atribuindu aceste *erori* functionariloru postali. Pe de alta parte furiosu ca l'a prinsu cu mâna in sacu, guvernulu austriacu someaza pe guvernulu românu cá in timpu de 24 óre sa 'i platésca datori'a pentru poste si telegrafu.

. . . .

Acesta e faptulu pe care 'lu recomandamu atentiunii si apreciârei cetitoriloru nostri. Ne intrebâmu acum, *Românii* merita epiteturile ce li se da de foile austro-ungare?

Românii *fura pe supusii austro-ungari* dupa cum se esprima *ad literam Neues Wiener Tagblatt?*

Dar' cine va plati Statului românu sutele de mii franci ce i se cuvinu pentru transportulu corespondintiei particulariloru, ascunsa sub masca adresei agentului diplomaticu?

Amu dori ca onor. guvernu sa ne mai dè ceva informatiuni in privinti'a acésta.

De o camu data ne multiamimu ca amu pututu inregistrá unu faptu, care caracterisédia in unu modu atâtu de veditu onestitatea vecinei nóstre.

Noi nu insultamu, noi naramu fapte implinite. Faca bine vecinii nostrii sa urmedie si d-loru ast-felu déca potu.

Pâna atunci, faptulu acest'a remâne probatu, cà, *celu ce te fura te mai si injura*!

Pretiurile de piatia.

Sibiiu 14|26 Ianuarie. Grâu, hectolitr'a 75—78 kilo fl. 8.20—9.40, Grâu mestecatu 72—74 kilo fl. 7—7.80; Secara 64—68 kilo fl. 5.40—6—; Orzu 63 kilo fl. 5—; Ovesu 38—42 kilo fl. 2.50—2.90; Cucuruzu 69—71 kilo fl. 3.90—4 50; Cartofi 3—3.80; Samentia de cânepa fl. 12—; Mazere fl. 11—; Linte fl. 13—; Fasole fl. 6.50; Slanina 50 kilo fl. 38—; Unsóre fl. 38—; Seu brutu 50 kilo fl. 21—; Seu de luminâri fl. 25—; Luminâri de seu 50 kilo fl. 28—; Sapunu 50 kilo fl. 20—; Fenu 50 kilo 80—90 cr.; Fuióre de cânepa 50 kilo fl. 23—25; Lemne de focu, metru cubicu fl. 3.50; Spirtu gradulu 47½—60 cr.; Carne de vita, kilo 38 cr.; Carne de vitielu 50 cr.; Carne de porcu 32 cr.; Carne de oaie 24 cr; Oaue 10 darabe 20 cr.

Burs'a de Vien'a.

Din 19/31 Ianuariu 1877.

Metalicele 5%	62	90
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68	15
Imprumutulu de statu din 1860	—	—
Actiuni de banca	835	—
Actiuni de creditu	148	70
Obligatiuni de desdaunare Ungurescí	122	65
„ „ „ Temisiorene	73	50
„ „ „ Ardelenesci	72	50
„ „ „ Croato-slavone	71	50
London	—	—
Argintu	115	50
Galbinu	5	80
Napoleonu d'auru (poli)	9	79
Valut'a nóua imperiale germâna	60	25

concursu.

Din partea comuneloru Mândrulocu, Ciciriu, Sambateniu, Paulisiu vechiu, si Paulisiu nou, dupa intielesulu art. XIV. din legea anului 1876, cu acést'a se deschide concursu, pentru deplinirea postului de medicu cercualu in aceste comune, pe langa urmatórele conditiuni:

1. Dela recurenti se cere a fi Dri de medicina provediuti cu diploma si cu pracsa celu pucinu de 2 ani; afara de aceea se posiada limbile româna magiara si germâna, cá usuate in acestu cercu.

2. Locuinti'a medicului alesu va fi in Paulisiulu vechiu, inse va avé acercetá si celelalte comune ale cercului — macaru de 2-ori in septemâna cu carutia gratuita, ce i se va dá din partea comuneloru respective

3. Salariulu medicului este 500 fl. v. a. din cassele comuneloru intrunite, afara de acest'a tóta visit'a incopciata si cu scrierea de receptu, se remunera separatu cu 40 cr. v. a inse pe cei cu totulu seraci ii va cautá mediculu in daru; ací se observéza ca in comun'a de locuintia mediculu va implini si visitarea mortiloru, éra pe lânga tacse seperata cate de 20 cr. de casu.

4. Mediculu va fi indatoratu a tinea si apoteca privata la locuintia s'a.

5. Alegerea va avea locu la 16 Februariu 1877 la cas'a comunala din Paulisiulu vechiu, pe carele terminu suntu rogati recurentii a-si suscerne recursele loru adresate catra antisti'a comunala din loculu alegerei, iéra pe celealalte antistii ale comuneloru din cercu, inca naintea alegerei le voru inconostintiá prin epistola, ca densii au recursu la postulu de medicu.

Datu din siedinti'a comuneloru intrunite tienuta la 15 Ian. 1877.

(1—3) **Antistele comunale.**

Concursu.

Pentru vacant'a parochia Surducu-micu, protopopiatulu Fagetului, se escrie concursu cu terminu de siése septemâni dela antâi'a publicare in „Telegrafulu Romanu“.

Emolumentele suntu: un'a sesiune de pamentu aratoriu din 32 jugere, pentru biru 120 fl. v. a. si stol'a indatinata.

Competentii au sa-si instrueze petitiunile in sensulu statutului organicu si dispusetiuniloru consistoriale, si adresande comitetului par. ale tramite dlui ppu Atanasiu Ioanoviciu in Fagetu.

Surducu-micu 14 Ianuarie 1877.

Cu scirea mea:
Atanasiu *Ioanoviciu* m. p.
ppresbiteru.
(1—3) **Comitetulu parochialu.**

Nr. 7.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Crisciori, se escrie prin acést'a concursu pâna la 13 Februariu 1877.

Acést'a parochia, avendu stole bineregulate, arata unu venitu de 417 fl. 30 cr. v. a., si este clasificata de o parochia de cl. III. La venitulu acest'a suntu computate si venitele accidentali.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia au a-si asterne suplicele loru instruate conformu prescriseloru din „Statutulu organicu,“ pâna la diu'a susu fipsata subsemnatului in Bradu cott. Huniadórei.

Bradu 9 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Nicolau I. *Mihaltianu* m. p.
prot. gr. or. alu Zarandului.
(2—3)

Insciintiare.

Deschidiendu-se in 1 Martiu a. c. in institutulu reg. de mositu din Sibiiu instructiune pentru mósie, candidatele de mositu de natiunalitatea româna si nemtiésca suntu provocate a se insinuá pâna la terminulu indicatu la susbcrisulu spre a fi primite in cursu.

Sabiiu 1 Februariu 1877.

Dr. Lukacs Mikulics,
1—4 profesoru ord. de mositu.

Respunsu. Dlui A. C. in M. Cu pretiu scadiutu nu se póte.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. éra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tierile streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 7. ANULU XXV.

Sibiiu 23 Ianuariu (4 Febr.) 1877.

Stipendie de studie.

(γ.) Ori-câtu de apesatóre ni s'aru infatisiá starea lucruriloru de astadi cu privire la noi românii de sub statulu magiaru, ea asemenandu-se cu starea de mainainte se póte numí totusi unu progresu spre mai bine. Fâra a esaminá de asta data cum, prelanga tóte intempinârile dusmanóse de totu feliulu dinlauntru si din afara, românii totusi au facutu progresu in tóte directiunile, tienu de unu lucru folositoriu a ne dá odata contulu despre aceea ce s'a facutu in privinti'a stipendieloru infiintiate pentru studentii români in tempulu mai próspetu.

Fâra indoiéla — judecându dupa trecutu, trebue sa dicemu ca in directiunea acést'a s'a facutu multu, ba amu puté dice fórte multu! Inainte de anulu 1848 mai nu esistau stipendii pentru teneri români de religiunea greco-orientala. Tenerii nostri de pre atunci acum barbati incaruntiti, cari se mai afla in viétia, aveau sa se lupte cu nevoi si necasuri cu multu mai multe decum are a se luptá unu teneru românu de astadi.

Greutâtile unui teneru românu gr. or. inainte de anulu 1848 nu constau numai in seracia, care dreptu vorbindu si astadi este o atributiune nedespartita a studentului românu, dar' greutâtile atunci erau mai multe. Studentulu românu gr. or. nu avea scoli natiunale câte astadi, confessiunale gr. or. si mai putiene. Studentulu românu gr. or. avea in scóla sa se lupte pre lânga seracia si pentru conservarea natiunalitâtiei si a religiunei sele.

Studentulu românu gr. or. necurmatu erá intr'o lupta pentru esistinti'a fisica si morala.

Putieni dara buni au fostu acei, cari au suportatu norocosi lupt'a acést'a. Tariei sufletesci, talentului si barbatiei loru este a se multiamí, ca in tempurile grele de ispita s'au aflatu totusi barbati, — de-si fórte putieni, cari au representatu interesele romanesci si bisericesci. Ispitele in tempurile acelea (ante 1848) erau multe si grele.

Stipendii nu aveamu, dar' unu teneru românu putea capetá stipendie cu pretiulu de a-si sacrificá natiunalitatea si religiunea sea. Cu tóte aceste din câti ni-ai datu, Dómne, nimenea n'a peritu — fâra putieni fii ai perdiârei . . . .

Astadi este altmintrea!

Deci in generalu nu stâmu inca nici astadi prea departe, dar' pe terenulu culturalu si in specie alu invetiamentului constatâmu cu bucurie, ca s'a facutu totu ce s'a pututu face intr'unu tempu atâtu de scurtu.

Acei barbati, cari n'au uitatu cu câtu amaru au studiatu ei inainte de an. 1848 s'a ingrigitu dupa putinti'a loru a vindecá ran'a cea mai simtita adeca saraci'a studentului românu. Din putien'a agoniséla a alergatu totu insulu, cu obolulu seu, dela bogatu pâna la seracu dela invetiatu pâna la plugariulu de rendu. Fericitulu in Domnulu Archiepiscopu Andreiu, care facendu un'a n'a uitatu de ceealalta, si in privinti'a acést'a a facutu inceputulu. Putiene-le fundatiuni, ce esistau le-a regulatu si alte nóue a infiintiatu — deschidiendu calea a puté concurge fia-care românu la spriginirea studentului românu. Asociatiunea Transilvaniei si-a creatu unu fondu, a câruі venite astadi se folosescu mai alesu cá stipendie pentru ajutorarea studentiloru români lipsiti. Unu numeru nu neconsiderabilu de alte fundatiuni spre acestu scopu s'au facutu de alti barbati privati intre care numele Gojdu ocupa loculu celu mai de frunte. Numerându la loculu acest'a si 4 stipendie, ce le dà statulu pentru candidatii de preoti'a gr. or., suntemu in dreptu a constatá adeverulu, ca de-si nu absolutu in gradulu pre câtu este lipsa de mare, dar' de siguru relativu in comparatiune cu starea lucruriloru inainte de an. 1848 s'a facutu fórte multu pre acestu terenu. Stipendiele pentru ajutorarea studentiloru români cu totu dreptulu se potu numí avere natiunala româna. Banii din cari se dau aceste stipendie suntu sudóre crunta a poporului românu. Déca acele suflete nobile cari au fundatu stipendie, la tempulu supremu au datu mijlócele pentru luminarea si cultivarea natiunei sele, este indoita datorintia a nóstra câror'a s'a pusu in mâna administrarea aceloru fundatiuni, a ne face lucru de consciintia cá averea acést'a natiunala sa se folosésca adeca pre câtu se póte mai bine.

Avendu cine-va acést'a in vedere, sa nu créda, ca a facutu destulu, déca au impartitu stipendiele dupa a sea buna dispositiune. Unu economu bunu, nu cauta numai a-si impartí capitalulu seu, spre fruptificare, dar' tiene mai tare contu de a incassá la tempulu seu capitalulu impartitu calculandu cu esactitate tempulu si cadentiele curente.

Premitiendu aceste, sa vedemu deocamdata, ca de esemplu cum se folosescu astadi stipendiele destinate pentru cualificatiunea preotiloru.

In privinti'a modului de impartire putiene aru fi de observatu. Totu ce aru fi de doritu este, cá printr'unu regulamentu despre stipendie in deobsce sa se normeze tempulu, câtu póte unu tineru usuá unu stipendiu."

Unu atare regulamentu aru puté orientá mai bine pre unu tineru cum are a-si imparti tempulu studieloru sele.

In puterea unui atare regulamentu aru trebuí sa incete usulu de pâna acum, dupa care multi dintre tinerii nostri au folositu stipendie 5—7 ani de dile, cá mai in urma togm'a sa nu faca nici unu esamenu de statu si sa se intórca acasa fâra nici o diploma.

Unu anu preste trieniulu filosoficu, quadrienulu juridicu si quinqueniulu medicinisticu este de ajunsu a dá unui tineru stipendii si mai alesu stipendie mai mari. Déca tinerii fâra stipendie au pututu depune esamenele in decursulu unui anu dupa seversirea aniloru academici obligati, de ce sa nu se póta si de ce sa nu se pretinda cu mai mare dreptu aceeasi dela unu tineru carele se sustiene din banii bisericei si natiei.

Despre acestu objectu s'aru puté vorbí multe; totusi deocamdata ne marginimu pre lânga aceste indigetâri generale, cá sa putemu trece la espunerea pareriloru nóstre despre economisarea ce este de lipsa a se face cu puterile intelectuale, ce se câsciga prin stipendie. Pentru a puté face acést'a precum simtiu si cugetu si precum credu a fi bine me rogu de onoratulu publicu cetitoriu in câtu voiu fi necesitatu in apretiarea objectiva a causei, — a atinge unele stâri faptice, sa nu-mi supuna vre-o intentia necurata, asigurându pre acelasi onoratu publicu ca la parerile acestea amu fostu indusu numai si numai de binele bisericei nóstre, asiá precum sum eu in stare alu cuprinde. Sum convinsu, ca pâna nu vomu vorbí de aprópe unii cu altii, pâna cându nu ne vomu silí a ne capacitá unii pre altii, si pâna cându séu pentru interese private séu pentru vre-unu interesu de partida reu intielesu nu vomu fi capabili a ne pricepe unii pre altii, pâna atunci pre lânga tóte frumósele forme a le constitutiunei nóstre nu vomu puté face nici unu pasu inainte. Dupa aceste reservatiuni sa revenimu la tema.

La unu stabilimentu de natura privata, si sa dicemu asiá la o fabríca, pentru cá sa mérga tóte in ordine, este de trebuintia impartirea lucrului si evidenti'a preste pârti si intregu; totu asiá este apoi de lipsa cá intreprenorulu sa pórte o comptabilitate esacta despre intrate si esite; fâra aceste conditiuni neaparatu trebuincióse intreprinderea mai curendu séu mai târdiu va decadé si mai pre urma va cadé de totu.

Privindu la biserica atâtu din partea materiala câtu si cea spirituala cá unu institutu, care pentru a prosperá inca are lipsa de persóne si de avere ne convingemu ca este trebuintia a avé o economia intielépta in tote elementele ei. Judecându biseric'a nóstra metropolitana din Transilvani'a si Ungari'a dupa aceste recerintie trebuie sa concedemu ca economi'a interna inca nu este adusa pe deplinu in ordine. Stabilimentulu bisericei nóstre restauratu pre basa canonica constitutiunala este cu multu prea nou, decâtu sa fi pututu ajunge intr'unu tempu asia de scurtu la deseversire. Au mai remasu multe la care trebuie sa se cugete representantii bisericei nóstre in sinóde si in congrese.

Dintr'aceste multe, fia-mi permisu a atinge intrebarea cum stâmu cu personalulu administrativu si ierarchicu alu bisericei nóstre.

Nu se póte trage la indoiala ca a dá viétia formeloru nóstre constitutionale bisericesci suntu chiemate persónele puse in fruntea administratiunei bisericesci. Dupa intogmirea administrativa a bisericei nóstre protopresbiterii ocupa unu locu de frunte. Protopresbiterulu dupa positiunea sea administrativa este organulu celu mai trebuinciosu fâra de rapórtele lui credincióse si esacte consistoriulu nu póte functioná. Unu protopresbiteru harnicu inlesnesce in cele mai multe casuri consistoriului lucrarea si din contra unu protopresbiteru mai putienu aptu pentru chiemarea sea, nu numai ca nu inlesnesce consistoriului lucru, dar' 'lu complica séu din nepricepere séu din alte cause.

Pre cându trebuie sa recunóscemu ca protopresbiterii, cum biseric'a a pututu sa-i aiba pâna acum, a fostu radimulu adeveratu alu bisericei, totu asiá trebuie sa recunóscemu cu totii, ca fatia de institutiunea protopresbiterateloru, nu s'a tienutu pasu cu progresulu generalu alu bisericei nóstre, ba potu documentá, ca nu s'a facutu chiaru nimicu pentru ridicarea acestei institutiuni.

Pentru de a me marginí de astadata asupr'a personalului, sustienu, ca nu este totu un'a pentru biserica, déca la parochiele mai bune, séu la protopresbiteratele devenite in vacantia, ajunge a fi alesu unu normalistu séu unu gimnasistu, unu gimnasistu, séu academicu. Cându biseric'a póte avé in loculu unui normalistu, pre unu gimnasistu, si in loculu unui gimnasistu pre unu academicu, e datóre sa faca acést'a.

La intrebarea, déca avemu noi astadi ómeni de ajunsu pentru ocuparea diregatorieloru mai insemnate bisericesci, suntemu siliti a respunde ca nu! La intrebarea ca putereamu avé destui barbati cualificati in cleru respundemu, ca amu puté avé prelanga o economia intielépta.

Biseric'a de vreme s'a ingrijitu a cresce teneri pentru servitiele ei. Spre scopulu acesta are stipendiele sale, ce pe totu anulu le imparte la clerici pentru a-si dobendi o cualificatiune mai inalta; cu tóte acestea pre tóta diu'a trebue sa ne plangemu ca „nu avemu ómeni!" Aici se afla o enigma ce trebue deslegata!

Da avemu ómeni! si totusi nu avemu! Avemu, numai reulu este acolo ca tenerii nostri dupa ce absolvéza, suntu siliti a imbracisiá alte cariere pentru subsistinti'a loru.

Reulu zace asia dara in economi'a rea a bisericei. Posturile bisericesci nu suntu regulate.

Déca consistoriulu cere reversuri dela tenerii, carora le da stipendie, cu dechiaratiunea, ca ei dupa absolvire voru intrá in servitiele biserecei, aru fi bine cá amendoue partîle contrahente sa tiena contractulu: Consistoriulu sa dea, ér' tenirii si primésca oficie bisericesci.

Va respunde póte cineva, dar déca nu este locu. Dar de asta trebue sa se mire omulu, ca nu este locu?!

Sa cautâmu la conlocuitorii nostrii sasi; ei au relativu cu multu mai multi barbati studiati; cu tóte acestea la ei fiecare 'si afla loculu seu in servitiulu bisericei, macarca personalulu bisericei la luterani nu este desvoltatu la o ierarchia completa, nici gradele ierarchice nu suntu asia de multe cá in biseric'a nóstra. Si afla loculu seu, pentruca ocuparea posturiloru bisericesci este regulata si sistemisata.

La noi insa pâna acum s'a adoptatu pe din atara form'a constitutionala, dar inca nu s'a esecutatu constitutiunea bisericésca in tóte consecintiele ei.

Langa liberalismulu celu mai mare constitutionalu vedi numai decâtu o remasitia de vechitura.

(Va urmá.)

Revist'a politica.

Post'a de astadi ne aduce rele sciri despre starea cestiunei bancei. In contr'a-dicerea cea mai diametrala cu cele ce spunu foile de Vien'a despre negotiâri, „P. Ll." este nemângaiatu dicendu in nrulu dela 2 Februariu, ca intielegerea este impossibila si ca de ací va urmá consecuentu retragerea lui Tisza din ministeriu si de retragerea lui Tisza, ne spune intr'unu resufletu „P. Ll.", se voru legá alte urmâri, cari nu voru atinge numai pe Ungari'a. Nu scimu cui sa credemu, foiloru din Vien'a, cari dicu ca negotiârile in privinti'a bancei decurgu bine si inaltia pâna la ceriu pe Andrassy, carele nechiamatu a contribuitu la apropiare intre pârti; séu sa credemu celoru din Budapest'a, cari se lauda reu cu cestiunea bancei si cari amenintia, ca din neintielegerea in privinti'a bancei se va nasce o crisa de statu, necalculabila pentru amendóue pârtile monarchiei.

Déca este ce-va de temerile lui „P. Ll.“, nu póte fi caus'a afacerea bancei. De pretestu dá, pentru cá Tisza sa faca locu altor'a din ministeriu.

Din vecinatatea nóstra, din Romani'a, ne surprinde „U. p. A.“ cu o crisa ministeriala, semnalisata dealtmintrea de coresp. nostru din Bucuresci. Eata ce scrie „U. p.A.“ dela 18 Ian:

„Ieri la camera s'a produsu o sensatiune.

„La inceputulu siedintiei lipsindu d. ministru alu instructiunei publice bugetulu acestui ministru a fostu sustienutu de colegulu seu de la esterne.

„Mai in urma se vediù o mare miscare in capetulu unei banci din stâng'a. D. Nicolae Ionescu 'si luase loculu seu de deputatu si erá necontenitu ocolitu, erá se diecemu curtenitu, de mai multi deputati.

„D. Nicolae Ionescu a spusu ca si-a datu demisiunea.

„Pentru ce acésta neasceptata si multu regretata otarire? Cu tóte intrebarile ce facuramu noi, ne-a fostu peste putintia se aflamu caus'a

„Spre completarea emotiunei ce produse retragerea d-lui Ionescu, se respandí scirea ca se retrage si d. Vernescu, ministru de interne.

„Cum se face, ne dicea ieri unu deputatu, ca „Românulu“ nu scie nimicu, pe cându suntu sépte dile de cându reactiunea scria, tiparea si strigá pe strade:

„Crisa ministeriale“!

„Si cum se face ca tocmai retragerea acestoru ministri fu astu felu anunciata?

„Necunoscêndu inca caus'a acestoru regretabile demisiuni, nu puturamu si nici astadi nu putemu respunde l'acésta ciudata intrebare. Si apoi, déca trebue se respunda cine-va, negresitu ca nu suntemu acelu-a.

„Intrebarea ce intereséza este acum de a scí déca acesti ministri 'si voru retrage demisiunile, déca d. presedinte alu cabinetului va formá unu altulu, séu déca va urmá si dumnélui p'acesti onorabili colegi ai sei? vomu cercetá si vomu face totu ce ne va sta prin putintia cá se respundemu mâne l'acésta seriósa intrebare.“

„Politisch. Korr.“ inca se ocupa cu cris'a ministeriala din Bucuresci, si o atribue constelatiunei esterne. Aceeasi fóia anuncia o constelatiune nóua si intre partide. In fruntea conservativiloru vechi pune pre generalu Florescu, unu partisanu hotaritu alu Russiei si pe fostulu ministru de esterne *Boerescu*. Conservativii juni suntu grupati sub Petru *Mavrogeni*. Nici un'a din partide inse astadi inca nu e capabila de guvernu. Déca se va adeverí dissolutiunea ministeriului actualu, aru urmá unu cabinetu de transitiune cu Cogalnicénu séu Epurénu. In momentulu inse cându actiunea Russiei va fi hotarita, este siguru ca in fruntea guvernului va pasî generalulu *Florescu*.

„U. p. A.“ dela 19 Ianuariu este cam agitatu asupr'a ministrului presiedinte si-lu atinge cam neplacutu cându spune ca este fórte multiamitu cu deslusirile ministrului date in camera la interpelarea unui Furculescu, câci nu a intielesu nimic'a (din deslusiri).

Despre negotiârile intre Alecopasi'a ambasadorulu turcescu din Vien'a si intre representantulu Serbiei Zukici se scrie si se telegraféza fórte multu si multe. Pâna la sfersitulu armistitiului este inca multu si diurnalistic'a cea mare nu póte fi fâra sciri. De aceea se scrie ca principele Milanu este invoitu cu pacea; ba a rugatu pe contele Andrassy sa intrevina la Pórta pentru incheiarea pâcei; Pórt'a s'a aratatu placabila pentruca voiesce sa aiba linisce la erumperea eventuala a resbelului dintre dens'a si Russi'a, celu putienu din partea Serbiei si a Muntenegrului cu care inca negotiéza; in fine si Russi'a este invoita cu incheiarea pâcei intre serbi-montenegrini si turci. Pentru variatiune mai vine si câte o scire ca negotiârile au datu de dificultâti, ca turcii vatema continuu armistitiulu si altele de feliulu acestor'a. Este cu greu a crede ca Serbi'a si Muntenegru voiescu seriosu pacea cu turcii in momentulu cându Russi'a desvólta puteri admirabile cu scopu de a intreprinde lupt'a cea mare, cârei asemenea de multu n'a mai vediutu Europ'a.

Gorciakoff scrie note pre la representantii Russiei in strainatate ca a sositu tempulu sa se faca claritate in cestiunea orientala si se decida odata: resbelu séu pace. Russi'a, dice not'a, nu mai póte asteptá in afacerea orientului dupa traganâri diplomatice. — Pâna cându scrie inse Gorciacoff notele si pâna cându se completéza armarea si mobilarea rusiloru, de ce sa nu negocieze si serbii si montenegrinii, cá sa véda lumea ca si ei facu ce-va?

Corespundinti'a.

Budapest'a, 19 Ianuariu.
(Cor. orig.)

Amu statu multu pe ganduri sa me amestecu si eu in lucrurile nemultiamitóre ale diurnalisticei! Dupa ce m'amu luptatu cu mine insumi o bucatica buna de tempu si dupa ce comoditatea, lingusitórea cea mai indrasnétia a ómenilou, a departatu cu multa staruintia resolutiunea mea pentru a scrie, nisce impregiurâri pe cari nu va fi de lipsa a le spune publicului in nuditatea loru, m'au hotaritu sa me incercu si eu odata, cum dice francesulu, a debutá in publicu.

Viéti'a de aici este unu adeveratu caleidoscopu. Aratâri de totu feliulu se mesteca unele pintre altele. Ochiulu celu mai deprinsu nu este in stare a le vedé pe tóte; cu atâtu mai putienu a le transpune memoriei, depositului acelui indispensabilu pentru omu, in care cele vediute au a se pune in ordine spre a face din ele unu intregu, adeca o judecata. Si fâra facultatea de a vedé, totu ce se petrece, de a tiené in depositulu sufletului totu pentru conceptiunea judecâtiloru, nu'mi potu intipuí omu politicu. Tocm'a cându variatiunea in aratâri e mai mare e si viéti'a in culmea ei si tocm'a fas'a acést'a a vietiei produce epocele in viéti'a omenésca. Cine nu scie judecá in graba in tempuri miscate va remané seracu de succese, pentru ca scapa din mâna tocm'a ocasiunea secerisiului mai bogatu.

Cuventulu crisa este astadi unu terminu usitatu in vocabulariulu conversatiunei dilnice. Lumea de aici lu aplica la feliurite lucruri. E vorb'a de crisa ministeriala pre carea o semnaliséza din cându in cându, latentu si pe fatia, chiaru si organele cari se inspira de susu. Este inse vorb'a si de o alta crisa, carea pórta de unu tempu incóce pe ministri in susu si in josu intre Budapest'a si Vien'a. Unii 'i dicu crisa politica séu de partide. Este mai departe vorb'a inca si de alta crisa, pre care unii o numescu orientala, altii iéra o botéza crisa européna.

In labirintulu acest'a de crise, cari dupa esteriorulu loru suntu deosebite unele de altele, iéra dupa natur'a loru, ferésca Ddieu! potu fi contopite intr'un'a, se mai mesteca feliuritele manifestatiuni, pe cari le cunósceti cu prisosu din diurnale.

Dara credi Dt'a ca amu terminatu cu crisele? Lips'a de bani in vistieri'a statului, desele falimente in cetâti si inchiderea stabilimenteloru pe unde suntu, miseri'a, care foile pare ca nici nu au curagiulu a o spune asiá precum e la tiéra, suntu lucruri cari nu este iertatu a le trece cu vederea.

Ministrii nostri suntu inca la Vien'a. Ei se silescu sa lovésca dóue musce cu o lovitura. Si déca le succede sa oblésca diferintiele intre noi si cei de dincolo de Lait'a au si turtitu dóue crise deodata — pre cea ministeriala si cea a partideloru

Aici iuse este greutatea. Nemtii, ómeni practici si flegmatici, au tempu, pentruca au bani in punga si cine are tempu si bani are si viétia, dice dicetóri'a. Nemtii in diece ani au tacutu si au facutu. Ei, bine, reu, au consolidatu lucrurile si politicesce si materialicesce; pe cându la noi au cantatu ómenii pe contulu unei administratiuni imperfecte din tóte punctele de vedere si pe contulu nemultiamirei populatiuniloru de „alta limba.“ Acum nemtii, le sciu aceste tóte bine, si dicu celoru ce au cântatu, ca e tempulu sa si jóce.

„Vomu face banca propria!“ dicu barbatii de statu ai magiariloru. „Cu Ddieu!“ respundu nemtii si mai adaugu prin adunârile loru: „desfacetive de noi cu totulu si ve bucurati de dorit'a vóstra uniune personale!“

Astadi inse afara de Kossuth si vre-o câti-va de cei cu firm'a „48“ credu ca nici Tisza nu s'aru incumetá a efeptuí desfacerea Ungariei de ceealalta parte a monarchiei.

Cu tóte aceste a-ti avutu ocasiune sa cetiti si D-vóstra despre manifestatiunile cele de dimensiuni mari. A-ti cetitu cum fu purtata Ungari'a in gurile deputatiuniloru dela Con-

---

Unu clubu turcescu.

(Din „Tageblatt“ dela 25 l. c.)

(Fine.)

A trecutu multu tempu pâna amutí de totu risulu si convorbirile vesele in sal'a intréga. Eu eramu invinsu totalu, ast'a o vedeamu. Dar', cum se facuse tacere in sala, cum se uitau cu totii la mine curiosi, cá si cându s'aru mirá, déca potu ascunde sub turbanu astfeliu de banueli scalciate, si pe cându 'mi surideau intr'unu modu batjocoritoriu, deodata mi se slobodî veninulu si continuai:

„Ai vorbitu fórte intieleptiesce, cetatiene presiedinte, si noi de siguru te vomu tramite in sfatulu tierei, cá pe representantele nostru. Un'a inse totusi nu potu retacé. Cu acést'a speru a te invinge. Déca fratii nostri neturci, in puterea constitutiunei suntu asemenea indreptatiti cu noi, atunci va trebuí sa-i facemu judecatori si amploiati si puterea statului vomu trebuí sa-o depunemu in mânile loru. Si ei nu voru spune dreptulu dupa coranu: ei nu ne voru dá totu-déun'a dreptu in contra fratiloru loru, precum faceau judecatorii nostri; ei ne voru persecuá si ne voru apesá, unde nu avemu dreptu; procesele neadeverate le voru decide in favórea loru; dârile le voru scóte si de pe noi. Judecatorii si amploiatii franci, ce ni-i dà constitutiunea, ne voru prapadí!“

Audiendu aceste toti stetera cá opariti asteptandu, ce-'mi va respunde presiedintele, carele, fâr' a aretá cea mai mica perplexitate, respunse cu linisce urmatórele:

„Teoretice, dupa ratiune si asiá dicendu si in sensulu constitutiunei, pe viitoriu, fâra indoiéla, fia-care din patri'a acést'a are asemenea dreptu cu noi de a fi denumitu jude séu amploiatu. In pracsa inse lucrulu stà cu totulu altfeliu. Câci, domnii mei, politic'a este o maiestria practica, asiá de pilda, cá raderea. De aceea celu mai bunu politicu, totu-déun'a este acel'a, care asiá dicendu, scie rade mai bine pe altii. Sa abstragemu deci dela constitutiune, ceea-ce si putemu fiindu ca noi amu dat'o de buna voia si resolvindu intrebarea curatu practice, atunci eata cum stâmu. Limb'a statului in imperiulu otomanu este cea turca. Fia-care turcu scie limb'a acést'a dela nascere si o póte scrie. Prin urmare insusirea de a imbracá cutare postu de statu o are inca dela nascere. Prin urmare fia-care turcu dela nascere are dreptulu la cutare deregatoria publica si totu odata datorintia sânta de a nu refusá oficiulu imbiatu. Tóte cele-lalte voru urmá dela sine!“

Pe cându inca tóta adunarea erá uimita de atât'a intielepciune dovedita din partea presiedintelui, éca se vede unu membru radicandu-se de pe piciórele incrucisiate, se radiema pe lungu-i ciubucu si incepe astfeliu: „Allah e mare si Mohamedu e profetulu seu! Multe lucruri intielepte ni-ai spusu, o presiedinte, despre nóu'a constitutiune, despre nóu'a libertate, care mie si la toti ceilalti ne place fórte. Inse, in lung'a mea viétia, multe amu gustatu si eu din fantân'a nesecata a esperintiei. Iérta-me dar' sa-ti vorbescu astadi ce-va din esperinti'a mea. Ghiaurii acesti'a, raialele acestea i-amu tienutu pâna acum de nisce câni râiosi (sgâibosi) si dupa placulu nostru i-amu si tractatu de atari. Ce-mi folosesce nóu'a constitiune, nóu'a libertate, déca in patri'a ast'a pe crestinu nu-lu voiu mai puté botediá câne frâncu, nici-i voiu puté dá cu piciorulu in spate!“

„Josu cu constitutiunea“, strigara betrânii aratandu-si pumnii si chiaru softalele liberale miscau capetele ganditori. Inse intocm'a cá Neptunu, dieulu mariloru, care imblandiesce undele mârei viforóse cu bâtiulu seu celu cu trei córne, astfeliu 'si trantesce presiedintele pantofulu liniscitoriu la pamentu, si dise dupa ce se mai domolí larm'a incâtu-va: „O, superficialitatea ast'a politica! Teoretice, firesce, crestinii au in viitoriu drepturi asemenea cu turcii, in pracsa inse, déca si in câtu unu ghiauru dupa introducerea constitutiunei nu va fi otomanu, ba din contra va vrea sa remana ghiauru si mai departe, intru atât'a nu te va impedecá nime de a-lu tractá si mai departe, cá pe unu câne, si dupa pofta, a-lu omení cu câte unu picioru in fóle séu in dosu. Asiá vrea geniulu natiunei!“

O bucuria cum nu se póte spune, cuplesîse intréga adunarea intâiului clubu politicu turcescu. Mâni nenumerate apuca pre presiedinte, 'lu radica in susu strigandu neincetatu: „traiésca presiedintele nostru! traiésca natiunea otomana! traiésca constitutiunea turcésca!“ Câte-va softale navalira cu turbare asupr'a mea strigându: „Josu cu franculu mascatu!“ Me smulse de barba, 'mi detera câte o lovitura in cóste si-'mi rupsera turbanulu de pe capu! Unulu din ei 'si scóse cu furia stremb'a sabia din téca si se repedî sa-mi despice capulu cu o lovitura. Atunci me radicai cu spaima!

A fostu noroculu meu! Capulu mi se loví de patu. Scaldatu in sudori, me treziiu in asternutulu pacinicu cá cetatiénu de clas'a a dóu'a.

N'amu disu eu aséra amiciloru mei voiosi, mergendu câtra casa: Cine desbate pâna nóptea tardîu asupr'a cestiunei orientali aflandu-se la biere si fumandu din grosulu, acel'a a buna séma are visuri infricosiate.

npp.

stantinopole si din Itali'a, cá si cându ea in sine si de sine aru constituí o putere mare si cá si cum aru fi representata numai de deputatiunile aceste curatu magiare.

Mie mi s'au parutu din capulu locului scenele aceste ilustrate, pentru efectu, cu focu bengalicu de frase, ca au sa fia nisce masine de pressiune asupr'a cislaitaniloru. Nemtii inse cá buni calculatori au ignoratu si amenintiarea cu Kossuth si alianti'a cu turcii.

Suntu si magiari, fórte rari, este adeveratu, cari judeca calmu, cá nisce englezi. Mai dilele trecute dicea unulu: „Ce umbla ómenii nostri sa sparie lumea cu naluci; nu vedu ei ca tóta lumea cauta cu recéla, déca nu cu despretiu, la fanfaronadele aceste; nici Kossuth, nici turcii; popórele adi nemultiamite din tiéra, eata adeveratele mijlóce de a câstigá tierei respectu si creditu!“ Suntu rari astfeliu de ómeni si acést'a e o nenorocire. Pentruca ori câtu de fâra urmâri au trecutu manifestatiunile aceste in tiéra; ori câtu de cu sânge rece le-a privitu cercurile cele mai inalte si populatiunile nemagiare, in tempulu de fatia suntu fórte nepolitice in afara. Ce lipsa avea Ungari'a togm'a acum de a intaritá asiá de a dreptulu pre slavii sei? ce lipsa de a atrage asupr'asi si asupr'a monarchiei ur'a rusésca, intr'unu tempu cându ea siede la portile monarchiei cu sute de mii de baionete?

Gresiél'a acést'a politica este neiertata, pentruca este incomensurabila; ea ne póte incurcá in conflicte esterne, de cari, mai asta véra, magiarii strigau mai tare, ca nu avemu lipsa, de óre-ce Austro-Ungari'a nu are lipsa de cuceriri.

Ast'a este cris'a de care me temu eu mai multu si de carea, in interesulu celu generalu alu prosperârei, trebuiá sa fimu scutiti.

Tóte câte le-amu disu pâna ací suntu de natura de a insuflá grigi ori-cârui omu iubitoriu de pace. Pentru mine inse, si credu ca mai suntu si altii cari cugeta cá mine, este o enigma amortiél'a romanésca in tóte pârtile Austro-Ungariei. Afara de putienulu ce gasimu in putienele nóstre organe de publicitate nici unu semnu de viétia publica. In zadaru cauta omulu intre aratârile cele variante din diu'a de adi ce-va romanescu si ce-va pronunciatu romanescu, ca nu gasesce. Suntu tempuri unde o astfeliu de linisce prevestesce furtun'a. Acést'a nu o dorescu si nu a-siu recomandá-o românilоru. Tacerea nóstra mortala inse nu mi se pare nicidecum, cea dinaintea furtunei, ea este o tacere, care pre rendu, pre rendu ne trece in matriculele aceloru de cari nu se mai vorbesce nicairi.

Este adeveratu ca viéti'a publica a româniloru este fórte redusa; inse tocm'a aici gasescu eu impulsulu de a dá românii semne de viétia. Sasii dvóstra nu suntu cu multu mai bine, decâtu noi românii, intielegu politicesce; ei inse desvólta o activitate admirabila in comunitâti, in municipie, aici in diet'a tierei, in literatur'a dilnica si brosiuri si opuri.

Amortiél'a acést'a e unu simptomu tristu. Ea ne arata ca noi stâmu adi relativu mai reu cá inainte cu trei-dieci de ani. Déca ne numerâmu ómenii dupa capete amu stá mai bine. Avemu unu numeru de advocati, dicu advocati, pentruca ei suntu ómenii la cari pre lânga inteligintia se presupune mai multa independintia, avemu si alti barbati, la cari amu puté comptá, si totusi viéti'a nóstra publica politica este atâtu de seraca! dar sa nu me tiermurescu la cea politica, sa dicu cea spirituala, si acést'a inca vomu gasí-o totu asiá de seraca.

De va fi caus'a acestui fenomenu indiferentismulu, indolenti'a, nu credu ca me insielu cându le deducu pre aceste din materialismulu egoisticu. Acést'a sa nu fia, ca atunci ne-amu topitu! Atunci cu o incretitura de frunte séu cu unu ciolanu in mâna, ori care si la ori-ce ocasiune, amutiesce mai tóte ilustritâtile si mai toti doctorii si pre poporu lu impiléza acelu ce vrea sa-lu impileze. In impregiurâri de feliulu acest'a, crisele mari aru face din noi numai materialu de intrebuintiatu — si de acésta idea me infioru!

Sirurile scrierei mele s'au immultitu fórte, inse materi'a ce amu inceputu a tratá cere sa mai scriu multu si totu sa nu scriu de ajunsu, adeca s'aru cere spre a o eshauriá cu deseversire sa scriu multu fórte multu. Cu alta ocasiune.

Tocm'a aflu din isvoru demnu de credintia ca negotiârile in cestiunea bancei au luatu unu decursu bunu si e cea mai buna sperantia ca dificultâtile se voru delaturá.

O alta scire *importanta* este, ca bar. *Calice* fostulu consulu generalu austro-ungurescu in *Bucuresci*, merge in ministeriulu de esterne dela Vien'a, unde va luá agendele bar. Hoffmann lânga cont. Andrassy.

Ultimatulu conferintiei din Constantinopole

Despre ultimatulu, pre care representantulu Angliei Salisbury l'a presentatu delegatiloru Turciei si pre care marele consiliu turcescu l'a respinsu, in urma carei respingeri s'a disolvatu si conferentia, — cetimu in diariulu „Deutsche Zeutung,“ urmatorulu resumatu:

1 *Muntenegrulu.* — Rectificarea fruntarieloru Muntenegrului, la care suntu dea se annexá districtele Banjani, Piva cu Risici, Dobrinaci, o parte a districteloru Colacin, Cucci-Drecatovici, Cucî-Craini, Vasoievici, de la Zievna pana la Limu, apoi territoriulu Malisi Veli Brdi, cu Sputiu si Zablic— Commissiune ad hoc pentru regularea fruntarieloru; libertatea navigatiunii pre Boian'a si neutralisarea forturiloru la Scutari.

2. *Serbi'a.* — Status quo ante bellum pre lânga regularea confinieloru din partea câtra Bosni'a prin o commissiune de arbitri conformu Hatisierifului din 1833.

3. *Pentru ambe aceste principate.* Evacuarea teritoriului acestoru principate de câtra trupele otomane si vice-vers'a a teritoriului turcescu de câtra trupele ambeloru principate. — Schimbarea prisonieriloru si amnistia pentru suditii proprii, cari au facutu servicie inimicului.

4. *Bosni'a, Herzegovin'a si Bulgari'a.* Guvernatorii generali ai acestoru provincie se voru denumí, pentru cei cinci ani dela inceputu, de câtra Pórt'a otomana, insa numai dupa ce va fi cerutu mai inainte consimtiementulu puteriloru. Provinciele se impartu mai intâiu in districte cu prefecti in frunte, pre cari Pórt'a ii numesce pre unu tempu anumitu, in urm'a propunerei guvernatoriului, apoi in cantone dela 5000—10,000 locuitori cu autoritâti cantonale, cari in fie-care comuna se voru alege liberu de câtra poporatiune si cari suntu competente in tóte cestiunile, ce atingu interesele cantonului.

Adunârile provinciali se alegu de câtra consiliele cantonali pre tempu de patru ani. Acele au sa faca bugetulu provinciei dupa sistemulu in vigóre si sa denumésca pre consiliarii de administratiune ai provinciei, a câroru opiniune are guvernatoriulu de a o cere, de câte ori e vorb'a de unu lucru ce trece preste marginile strictei si simplei esecutâri a agendeloru legali, despre care apoi densii potu sa faca raportu la inalt'a Pórta.

Ameliorarea referintieloru de dare: — Adunârile provinciali si consiliele cantonali voru avé a conscrie dârile si ale distribuí, afara de tacsele vamali, postali si de telegrafu, precum si a tacseloru de tabacu si spirituóse. Arendarea diecimeloru se inlatura cu totulu, restantiele de dare nu se mai incaséza, bugetulu provincieloru se statoresce pre bas'a veniturilоru totu la cinci ani. O parte a acelui'a se folosesce pentru platirea datoriei publice si pentru ecsigentiele guvernului centralu, iéra restulu pentru lipsele provinciei. Justiti'a se va reorganisá pre bas'a unei mai mari independentie a magistratiloru. Guvernatorii numescu pre judii civili si penali pre lânga aprobarea consiliului administrativu, iéra membrii forului de apelatiune se numescu de câtra inalt'a Pórta, in urm'a propunerii guvernatoriului. Publicitatea desbateriloru judecatoresci si ale ancheteloru este obligatórie. Pentru afacerile speciali ale diferiteloru confessiuni esista o jurisdictiune esclusiva. Contr'a convertiriloru silnice se garantéza.

Usulu limbei provinciali la autoritâtile judecatoresci si administrative se pune pre unu asemenea gradu cá si usulu limbei turcesci.

Intrebuintiarea de trupe neregulate este oprita absolutu; se va formá insa o gendarmeria si o militia din crestini si musulmani in raportu cu poporatiunea, ai câroru oficieri subalterni se voru denumí de câtra guvernatoriulu generalu. Colonisarea cu cerchesi este oprita. Pentru crestinii nejudecati si urmariti pentru cause politice se va dá o amnistia generale. In Bosni'a si Hergovin'a se va facilitá nu numai câstigarea de bunuri de ale statului, ci si reintórcerea emigratiloru, si dispositiunile respective se voru luá in tempu de trei luni.

Puterile europene voru numí commissiuni de controlu, cari voru avé a supraveghiá crearea si punerea in practica a regulamenteloru si voru sprigini pre autoritâtile locali in tóte dispositiunile relative la bun'a ordine si securitatea publica. Comissiunile de controlu voru primí instructiuni.

„T. C.“

Episode dela conferinti'a constantinopolitana

Conferinti'a din Constantinopolu, intre alte lucruri, va serví a aretá bun'a educatie a lui Edhem-pasi'a, alu doilea plenipotentiaru turcu, a cârui'a memoria egalédia civilitatea si care a binevoitu a uitá pasulu celu reu din care a sciutu sa iésa Franci'a suntu aprópe dóuedieci de ani. Eata faptulu cum s'a descrisu de câtra corespondintele diariului „des Débats:“

La ultim'a intrunire, Edhem-pasi'a lasându-se a fi tarâtu in cestiunea maceluriloru din Bulgari'a, striga ca Turci'a n'avé in istoria nici Saint-Barthélémy, nici Dragonnades. — Se póte, 'i respunse d. Bourgoing; dar' noi n'amu asasinatu nici odata pe martori pentru a opri justiti'a sa'si faca cursulu; representantulu Franciei facea alusiune la omorulu unui francesu de curendu la Filopopoli si la doi martori cari avé sa depuna in acésta afacere, cari si ei au fostu asasinati. D. Chaudordy adause: „Déca noi amu fostu barbari faptulu datéza de mai multe secole; pentru voi barbarismulu este de astadi. Impartialu, a fostu, si a sciutu sa reamintésca unor'a din colegii sei, ori de câte trebuiá, „legile ratiunei si logicei.“

„La France“ da o versiune aprópe identica, dar' mai detaliata. In mijloculu discutiunei asupr'a unoru puncturi din contrapropunerile turcesci, Edhem-pasi'a reclamá tempulu care sa permita a aplicá reformele dictate:

„— Tempu; fórte bine, respunse d. Chaudordy: dar' aru mai trebuí cá sa fimu lamuriti in ceea ce intielegeti d-v. prin aceste cuvinte.

„— E!... Dumnedieule, ast'a e greu de precisatu; noi avemu trebuintia de timpu: Europ'a trebuie sa intieléga acést'a, respunse Savet-pasi'a.

Acést'a avé aerulu unei farse; trebuiá sa sfersiésca. — D. Chaudordy insista claru in terminii acesti'a:

Ve trebuie unu anu? doi ani? trei ani?

„— Nu scimu, replica Edhem-pasi'a. Punctulu asupr'a cârui'a suntemu siguri e ca ne trebuie tempu. Si voiti o eternitate? — conchise trimisulu estraordinariu alu Franciei.

Deliberatiunile continua unu cuartu de óra aprópe fâra cá dnii Bourgoing si Chaudordy sa se fi amestecatu; ori ce atacu adresatu loru séu Franciei paré dar' imposibilu, cându de odata Edhem-pasi'a sa scóla, se face rosiu de mania, da cu pumnu in mas'a impregiurulu cârei'a erau asiediati diplomatii si striga uitându-se la cei doi representanti francesi:

„Imputati totudéun'a Turciei, accidentele din Bulgari'a. (Densulu numesce macelulu, jafulu unei populatiuni intregi, 'lu numesce unu accidentu.) Dar' d-vóstra nu veti puté gasí in tóta gloriós'a nóstra istoria atâtu de monstruóse cá Saint Rarthélémy si Dragonnades ale vóstre.

D. de Bourgoing, de ordinariu, asiá de rece si asiá de calmu, se intórse câtra Edhem-pasi'a, si facù unu gestu de mania. Ambasadorulu Franciei strigà apoi in mijloculu emotiunei generale:

„— Facu apelu la onorabilii mei colegi déca acest'a póte fi unu limbagiu si o conduita diplomatica.

D. Chaudordy, din partea lui, se sculase si palidu,, dar' stapânu pe sine se esprima astfeliu:

N'asi puté, dise elu, sa lasu sa tréca nisce asemenea cuvinte fâra a protestá energicu. Da, dloru, — in acestu momentu se uitá fixu la delegatii turcesci — in mijloculu splendoriloru istoriei nóstre avemu sa plângemu câte-va dile de doliu. Dar' ast'a nu impedeca de locu, ori-ce a-ti puté gândí astadi despre acei'a cari „si-au datu aurulu si sângele loru pentru aperarea vóstra,“ ca Franci'a sa fia un'a din natiunile cele mai civilisate si cele mai luminate din lumea intréga: „Turci'a este natiunea cea mai barbara din Europ'a.“ (T.)

Entusiasmulu resbelnicu in Mesopotami'a.

Diariului oficiosu din Vien'a „Politiche Correspondenz“ se scrie din Bagdad urmatórele:

„In intrég'a Mesopotamia domnesce unu entusiasmu pentru resbelu, nedescriptibilu. Populatiunea mahomedana din acésta parte a imperiului otomanu este fórte putienu initiata despre cris'a si starea de lucruri a imperiului. Autoritâtile insa au sciutu, se atiâtie la tempu fanatismulu populatiunei, spre a-lu esploatá in casu de trebuintie.“

„Massele ignorante in gradulu celu mai inaltu; nici nu scie, ce va sa dica Serbi'a, Muntenegru si slavii. Li s'a deslusitu numai; ca necredinciosii au declaratu resbelu Islamului, si ca Kalifulu mai curendu séu mai târdiu 'i va chiamá, cá sa apere religiunea. Acést'a erá de ajunsu spre a pune in agitatiune populatiunea, si de-a desceptá in ea dorinti resbelnice.“

Apelulu facutu mai de unadi de câtra autoritâti, chiemându pe lume sub arme, a gasitu o primire fórte caldurósa. Toti alergá in urm'a acestui apelu, si bataliónele mobilisate de redifi, in locu de forti'a prescrisa de câte 750 de ómeni, ei au ajunsu la numerulu de câte 1200 pâna la 1500 ómeni.

Este cunoscutu ca in Mesopotami'a guvernulu a intempinatu totudéun'a greutâti cu recrutatiile. Recrutii desertau regulatu in mase mari si se refugiau in desiertu, unde devenindu nomadi erau scapati de serviciulu militariu.“

„Aceste desertâri au incetatu cu desaversire, si ofitierii nu se potu mirá destulu de zelulu cu care alérga toti spre a intrá in armata.“

„Animati'a de resbelu a cuprinsu pâna si pe popórele nomade, cari au trimisu sieicii loru spre a se intielege cu guvernatorulu generalu relativu la contingentulu pe care 'lu ofera.“

„Poporulu nomadu Tzaff care numera preste 3000 de corturi, a emigratu acum'a câti-va ani in Persi'a. Cându mai de-unadi a auditu, ca are sa isbucnésca unu mare resbelu, acestu poporu nomadu s'a intorsu in graba pe teritoriulu turcescu trimitiendu ací trei representanti ai lui, spre a oferí guvernatorului 1000 de combatanti calari.“

„In aceste ultime dile, guvernatorulu a primitu propuneri analoge din partea popóreloru celoru mai insemnate din Isac-Arabi. Calaretii acestoru popóre spre a merge pe câmpulu de lupte nu pretindu altu-ceva, decâtu numai o portia de pâine, si o portia de orezu. Plata nu pretindu ei, insa ei spera la pradele, ce le voru face pe teritoriulu inamicu. Acést'a corespunde cu desaversire priviriloru arabe asupr'a resbelului.“

„Este evidentu, ca guvernulu va fi in stare de-a esploatá cu mare succesu acésta animatiune, ceea ce si face.“

„In Suleimani'a, Kerbel'a, Mendeli, Hannekiu si alte localitâti principale ale provinciei, a fostu cerutu unu numeru indoitu de recruti, care au si fostu ridicati. Pre cându in alte tempuri, spre a face recrutarea, trebuiá sa se puna in miscare intrég'a fortia militara, asta-data nu erá trebuintia nici macaru de unu singuru omu, cu tóte, ca contigentulu actualu este indiecitu.“

„Dar' si in plat'a contributiuniloru, locuitorii de ací se distingu fórte multu, ceea ce este cu atâtu mai remarcabilu, cu câtu se scie, ca arabulu este de feliulu seu fórte avaru. De ací s'au trimisu la Constantinopole mai multe milióne, cá resultatu alu subscriptiuniloru publice pentru resbelu. Afara de aceste a mai oferitu orasiulu Bagdad 400 de cai pentru cavaleria, si 100 de camile pentru serviciulu de transportu alu armatei.“

„Din tóte aceste se póte conchide, ca guvernulu turcescu in casu de resbelu, va dobândí in acésta parte a locului si alte isvóre de ajutóre.

(T.)

Varietâti.

⁂ Diuariulu „Politik“ publica in Nr. 28 din 29 Ianuarie a. c. o corespondintia din Blasiu in care se dice, ca cu ocasiunea predârei sabiei de onóre lui Abdulu Cherim pasi'a, softalele magiare s'au laudatu cu Ioanu Huniadí si Mathi'a Corvinu cá magiari. Dara este istoricesce pre deplinu documentatu, se scia dejá positivu, ca corvinii au fostu români nascuti din parinti români. Prin urmare românii numera pe unu Ioanu Corvinu (Huniadi) si Mathi'a Corvinu intre cei mai renumiti barbati ai loru; protestéza in contr'a espresiunei softaleloru magiare de mai susu, si le róga, cá altadata se nu mai puna pre români in confratietate cu turcii pentru ca ei vedu intr'acést'a numai o difamare.

Locu deschisu.*)

Incunoscíintiare.

Comitetulu pentru arangiarea unui banchetu *„intru aprobarea atitudinei politice-natiunale a foiei „Telegrafulu Romanu“* aduce prin aceste la cunoscintia, ca banchetulu proiectatu pentru diu'a de Sambata 3 Februariu an. c. *s'a amanatu deocamdata.*

Motivulu acestei amanâri nu este a se cautá in vre-o lipsa de participanti, câci nrulu preaonoratiloru subscrietori a trecutu dejá preste **cinci-dieci** (50), intre cari fruntasi ai inteligintiei române din Sibiiu. Amanarea este resultatulu unei conferintie a arangiatoriloru, din consideratiuni in interesulu scopului.

Rugâmu deci pre preaonoratii subscrietori a se mai ingaduí putienu pâna la o ulterióra decisiune. La tempulu seu se va face cuvenit'a insciintiare.

Sibiiu in 2 Februariu 1877.

Comitetulu pentru arangiare.

---

*) Pentru cele de sub rubric'a acést'a Redactiunea declina dela sine responsabilitatea.

Burs'a de Vien'a.

Din 19/31 Ianuariu 1877.

Metalicele 5%	62	90
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68	15
Imprumutulu de statu din 1860	—	—
Argintu	114	80
Galbinu	5	79
Napoleonu d'auru (poli)	9	76½
Valut'a nóua imperiale germâna	60	05

Nr. 190 — 1876.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia gr. or. de clas'a III-a *Sielimberu*, lânga Sibiiu, cu carea suntu impreunate urmatórele emoluminte: folosirea unei portiuni canonice de 13 jugere (aratura si fenatiu), tacsele stolari obicinuite câte o di de lucru, câte o miertia de bucate si câte 33 cruceri dela fia-care familia.

Suplicile instruate in intielesulu statutului organicu suntu a se trimite la subsemnatulu celu multu pâna in 20 Februariu a. c.

Sibiiu, 20 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Popescu* m. p.
(1—3) protop.

Concursu

Pentru deplinirea parochiei gr. or. vacante din comun'a *Ohaba-lunga* protteratulu Hasiasiu-lui cu terminu pana la 20. fauru st. vechiu a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumentele suntu: un'a sessiune comassata de pamentu parte aratoriu, parte fenétia; ½ de lantiu de pamentu intravilnu, si birulu de cate un'a mesura de cucurusu in bombe, dela 60 case; afara de acea venitele stolari indatinate.

Recursele adjustate conformu prescriseloru statutului organicu si adresate sinodului parochialu gr. or. din Ohaba-lunga, suntu pana inclusive 18 fauru st. v. a. c. a se tramite parintelui protopresviteru tractualu in Belincz.

Ohab'a-lunga, la 18 Ianuariu 1877.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine:
Georgiu *Cratiunescu*,
(1—3) ppresb. tractualu.

Concursu.

In urmarea abdicerei dlui Flore Toutanu de statiunea invetiatorésca — din Siomoschesiu — prin acést'a numit'a statiune devenindu vacanta, pentru indeplinirea ei se deschide concursu.

Terminulu alegerei, 30 Ianuariu st. v. a. c.

Emolumintele suntu:

a) Bani, (salariulu) 105 fl.
b) Pentru bucate, bani 132 fl.
c) Pentru curatirea scólei 20 fl.
d) Spese de caletoria 10 fl.
e) Dela mortu mare la ingropaciuni 50 cr.
f) Dela mortu micu 20 cr.
g) ¼ sessiune pamentu estravilanu aratoriu.
h) Cuartiru liberu, cu gradina de legumi de 800°☐.
i) 12 orgii de lemne, din cari e a se incaldí si scól'a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu poftiti in vre-o Dumineca séu serbatóre, a se presentá la st'a biserica, de a-si aretá desteritatea in cantu, si tipicu.

Recursele provediute cu testimoniu de cualificatiune si preparandialu adresate comit. paroch. suntu de a se tramite inspectorelui cercualu in Seprős. p. u. Seprös. com. Aradu.

Somoschesiu 2 Ianuariu 1877.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine.
Michailu Sturz'a,
(1—3) Inspectoru scolariu.

Concursu.

In urm'a inaltei ordinatiuni consistoriale din 25 Novembre 1876 Nr. cons. 3431 B. prin care se concede escrierea de concursu pentru intregirea postului de capelanu lânga neputinciosulu parochu Nicolau Dorc'a din Agerbiciu se escrie concursu pâna in 30 Ianuariu 1877.

Emolumentele suntu:

1. Dela 90 familii câte o ferdela vechia cucuruzu sfârmitu, iéra dela 40 familii câte o mertia.
2. Simbri'a parochului de o di de lucru dela fia-care familia care o cedéza capelanului.
3. Tóte venitele stolari care computendu-se la olalta aducu unu venitu de 100 fl. v. a.
4. Lemne focali ce se asignéza parochului anuatim, 3 stângini — jumetate. —

Doritorii de a concurá la acestu postu suntu avisati a-si asterne petitiunile loru la subscrisulu scaunu protopopescu pâna la terminulu susu indicatu instruate dupa lege cu aceea, ca déca concurentii voru fi preoti sântiti au se astérna totu-odata si licentia dela Prea Vener. consistoriu ca suntu licentiati a puté concurge la acestu postu.

Siarosiu 30 Decembre 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Dionisiu Chendi,
(2—3) adm. prot.

Nr. 4.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochie de clas'a I in comun'a matera Cuciulat'a si fili'a Lupsi'a, protopresbiteratulu Fagarasiului I, se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna la 13 Februariu a. c. cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) casa parochiala gratuita; si dela 124 numere de familii câte un'a ferdela de grauntie si dela 90 familii mai serace si veduvite câte o jumetate ferdela, la olalta 169 ferdele bucate.

b) folosirea ierbei si a pomiloru din cimiteriulu bisericei;

c) venitele stolari dela 215 familii cu 1248 suflete, imbunatatite si statorite de sinodulu protopresbiterale;

d) dela fia-care familia cu tragatori câte unu caru de lemne; iér' dela cei fâra vite câte o di de lucru in claca, cu palmele, care computate la olalta in bani dau sum'a de 650 fl. v. a.;

c) asemenea si dela fili'a Lupsi'a, unde suntu 42 familii cu 188 suflete, dupa mesurile susu aretate tóte venitele computate aducu 150 fl. v. a.; si asiá la olalta este venitulu siguru de 800 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au de a-si asterne concursurile loru instruite conformu prescriseloru „Statutului organicu“ si dispositiuneloru provisorice pentru regularea parochieloru din an. 1873, pâna la terminulu aretatu la subscrisulu. Maturisantii voru avé preferintia.

Fagarasiu 4/16 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Petru *Popescu,*
(2—3) protopopu.

Concursu.

Din partea comuneloru Mândrulocu, Ciciriu, Sambateniu, Paulisiu vechiu, si Paulisiu nou, dupa intielesulu art. XIV. din legea anului 1876, cu acést'a se deschide concursu, pentru deplinirea postului de medicu cercualu in aceste comune, pe langa urmatórele conditiuni:

1. Dela recurenti se cere a fi Dri de medicina provediuti cu diploma si cu pracsa celu pucinu de 2 ani; afara de aceea se posiada limbileo- r mâna magiara si germâna, cá usuate in acestu cercu.
2. Locuinti'a medicului alesu va fi in Paulisiulu vechiu, inse va avé a-cercetá si celelalte comune ale cercului — macaru de 2-ori in septemâna cu carutia gratuita, ce i se va dá din partea comuneloru respective
3. Salariulu medicului este 500 fl. v. a. din cassele comuneloru intrunite, afara de acest'a tóta visit'a incopciata si cu scrierea de receptu, se remunera separatu cu 40 cr. v. a inse pe cei cu totulu seraci ii va cautá mediculu in daru; ací se observéza ca in comun'a de locuintia mediculu va impliní si visitarea mortiloru, éra pe lânga tacse seperata cate de 20 cr. de casu.
4. Mediculu va fi indatoratu a tinea si apoteca privata la locuintia s'a.
5. Alegerea va avea locu la 16 Februariu 1877 la cas'a comunala din Paulisiulu vechiu, pe carele terminu suntu rogati recurentii a-si suscerne recursele loru adresate catra antisti'a comunala din loculu alegerei, iéra pe celealalte antistii ale comuneloru din cercu, inca naintea alegerei le voru inconostintiá prin epistola, ca densii au recursu la postulu de medicu.

Datu din siedinti'a comuneloru intrunite tienuta la 15 Ian. 1877.

(2—3) **Antistele comunale.**

Concursu.

Pentru vacant'a parochia Surducu-micu, protopopiatulu Fagetului, se escrie concursu cu terminu de siése septemâni dela antâi'a publicare in „Telegrafulu Romanu“.

Emolumentele suntu: un'a sesiune de pamentu aratoriu din 32 jugere, pentru biru 120 fl. v. a. si stol'a indatinata.

Competentii au sa-si instrueze petitiunile in sensulu statutului organicu si dispusetiuniloru consistoriale, si adresande comitetului par. ale tramite dlui ppu Atanasiu Ioanoviciu in Fagetu.

Surducu-micu 14 Ianuarie 1877.

Cu scirea mea:
Atanasiu *Ioanoviciu* m. p.
ppresbiteru.
(2—3) **Comitetulu parochialu.**

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Crisciori, se escrie prin acést'a concursu pâna la 13 Februariu 1877.

Acést'a parochia, avendu stole bineregulate, arata unu venitu de 417 fl. 30 cr. v. a., si este clasificata de o parochia de cl. III. La venitulu acest'a suntu computate si venitele accidentali.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia au a-si asterne suplicele loru instruate conformu prescriseloru din „Statutulu organicu,“ pâna la diu'a susu fipsata subsemnatului in Bradu cott. Huniadórei.

Bradu 9 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Nicolau I. *Mihaltianu* m. p.
prot. gr. or. alu Zarandului.
(3—3)

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. éra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si teri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 8. ANULU XXV.

Sibiiu 27 Ianuariu (8 Febr.) 1877.

Nr. 2726. Scol.

Cercularíu

Câtra PP. OO. DD. protopresbiteri si administratori protopresbiterali cá inspectori districtuali de scólele confesionale din archidieces'a ortodocsa orientala a Transilvaniei.

In §. 79. alu legei de instructiune (Organisarea provisoria a invetiamentului etc.) adusa in congresulu nostru bisericescu din 1870 se dispune, cá fia-care invetiatoriu se tramita senatului epitropescu eparchialu 2% din salariulu seu anualu, cá sa se formeze unu fondu de pensiune pentru veduve si orfani, dicendu-se mai departe ca regularea fondului se va face mai târdiu.

Inainte de a se puté regulá in modu definitivu afacerea acelui fondu de pensiune, diet'a tierei a adusu o lege de pensiune, carea in 3 Maiu 1875 s'a sanctiunatu si in dilele urmatóre s'a publicatu.

Acésta lege statoresce modalitatea pensiunârei si ajutorârei invetiatoriloru dela tóte scólele poporale de ori-ce categoria si impune tuturoru invetiatoriloru contribuiri, din cari are sa se intemeieze si se sporésca fondulu de pensiune. Astfeliu regularea fondului provediutu in amintitulu §. 79 din legea nóstra de instructiune remane neatinsu prin legea de pensiune de statu; dar' §-lu 31 din acést'a lege in aline'a sea ultima indatoresce pre autoritâtile supreme ale scóleloru confessiunali a se dechiará, déca dorescu ele a infiintiá fonduri de pensiune pentru invetiatorii de sub inspectiunea loru, cá acesti'a apoi sa fia scutiti dela contribuire la cass'a regnicolara de pensiune.

Consistoriulu archidiecesanu in conformitate cu dreptulu de autonomia garantatu bisericei nóstre grecoorientali române, a dechiaratu in terminulu precisu in aline'a §-lui 31, ca se va ingrigí elu insusi de pensiunarea invetiatoriloru de sub jurisdictiunea sea.

In consonantia cu acea dechiaratiune, consistoriului archidiecesanu s'a ocupatu cu statorirea modalitatii infiintiarei unui fondu si cu modalitatea pensiunarei si ajutorarei invetiatoriloru si invetiatóreloru greco-orientale din archidiecesa, si dupa impregiurarile nóstre speciale a adusu in privinti'a acésta unele conclusiuni, cari se comunica P. O. D-Tale cá inspectorulu districtualu de scóla spre orientare, acomodare si urmare.

Decisiunile suntu urmatóre:

A

Cu contribuiri odata pentru totdeun'a la fondulu de pensiune se indatoresce:

1) Celu-ce pentru prim'a data este denumitu de invetiatoriu solvesce 4% din salariulu seu invetiatorescu.

2) Celu-ce inaintéza in decursulu servitiului seu la unu salariu mai bunu solvesce 40% din sum'a cu câtu i-s'a urcatu salariulu.

3) Totu insulu care se pensiunéza din fondulu de pensiune si are muiere séu copii indreptatiti la subventiune, solvesce cu ocasiunea pensionarei 2% din pensiunea dobandita.

4) Fia-care corporatiune ce sustiene o scóla confesionala greco-orientala româna solvesce 10 fl. cându unu invetiatoriu dela scól'a, ce sustiene, séu se pensiunéza, séu móre sub durat'a servitiului si lasa dupa sine veduva séu orfani cu indreptatire la subventiune.

B.

Contribuiriloru anuali se supunu:

1) Fia-care corporatiune, care sustiene o scóla confesionala gr. or. româna solvesce 6 fl' de fia-care invetiatoriu provisoriu séu ordinariu, care este aplicatu la scól'a sustienuta de dens'a; acésta tacsa o solvesce chiaru si atunci cându statiunea aru fi vacanta.

2) Fia-care invetiatoriu séu invitiatóre solvesce 2% din salariulu seu.

3) Cei cari in an. 1876 au implinitu alu 65 anu alu etâtiei solvescu odata pentru totudéun'a 20% si pe fia-care anu 8% din sum'a pensiunârei, care se statoresce la 100 fl. v. a.

La statorirea contribuiriloru de mai susu, consistoriulu a fostu condusu de impregiurârile speciale, in cari traiescu invetiatorii nostri, si pentru acea contribuirile suntu mai mici, decum se pretindu prin legea de pensiune de statu.

Aceste decisiuni le vei aduce P. O. D'T'a la cunoscinti'a poporului si a invetiatoriloru si invetiatoreseloru prin directorii locali.

Incassârile se voru face in modulu urmatoriu:

Comunele nóstre bisericesci primescu carticelele alaturate sub A. In carticic'a acést'a P. O. DT'a vei insemná numele invetiatoriului, respective alu invetiatoriloru, anulu pentru care se solvesce si sum'a solvita, tempulu solvirei, ear' la finea acestoru insemnâri in rubric'a „Adeverintia“ P. O. DT'a Te vei subscrie. Acést'a va serví comuneloru nóstre dreptu dovéda, ca au solvitu tacsele cerute pentru pensiunarea invetiatoriloru loru. Incassârile se voru face cu inceputulu anului 1877 pentru anulu scol. 1876/7 in o rata séu si in dóue, inse astfeliu, cá pâna la finea esamenului de véra alu fia-cârui anu sa fia incasata intrég'a suma detorita.

Totu astfeliu de carticele alaturate aici sub B. se introducu prin acést'a si pentru invetiatori, dela cari toti câti suntu dejá in functiune vei radicá dupa modalitatea indicata mai susu pâna la finea anului scolasticu 1876/7 si a fia-cârui anu scolasticu urmatoriu, procentele statorite prin decisiunile de mai susu.

Banii incasati i-vei asterne pana la finea lui Iuliu alu fiacarui anu pelanga unu conspectu epitropiei archidiecesane, dela carea pentru justificarea P. O. DTale vei primí cuitantia in regula.

Din siedinti'a consistoriului archidiecesanu. tienuta in Sibiiu, la 18 Decembre, 1876.

Pentru Escelenti'a Sea Domnulu Archiepiscopu si Metropolitu.

Nicolau Pope'a m. p.
Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu.

Quousque tandem?

(*II*) Fatia de opositiunile din viéti'a nóstra publica si fatia de demonstratiunile inscenate din partea fratiloru magiari in modu de a pune pe gânduri pre ori-ce patriotu bine simtitoriu: fatia de tóte acestea au o insemnatate deosebita imputârile si admonitiunile ce li se facu româniloru in deosebi in tempulu din urma.

Au o deosebita insemnatate imputârile si admonârile si de aceea, pentru ca noi românii absolutu nu putemu scí prin ce le-amu fi meritatu? Au mai departe si ast'a trebuie se o constatâmu cu cea mai adânca durere, pentru ca in partene venira si dela suprem'a putere (?!), pentru carea românulu totudéun'a a pastratu simtiemintele cele mai sincere de fidelitate si supunere si dela care astfeliu a si fostu indatinatu a asceptá numai gratia binevoitóre.

Dela inaugurarea sistemului dualisticu, românii cei deplinu fideli si supusi cá totudéun'a, nu se mai potura bucurá de a aceeasi pré inalta si pré gratiósa incredere de pâna ací. Ast'a s'a pututu observá cu tóte ocasiunile, câte li s'au datu româniloru spre a-si aduce omagiele sele la pólele tronului pré inaltu. Dar' chiaru si insasi inaugurarea sistemului dualisticu si prin elu urmat'a punere in prevalentia de activitate a elementului magiaru in patri'a nóstra; dovedesce o deosebita considerare a acestui elementu fatia de celelalte natiunalitâti din patria.

Daparte se fia dela noi, tendinti'a de imputare pentru aparintiele acestea pentru noi alt-cum destulu de triste: din contra românulu e si adi cá si pâna ací in stare a aduce ori-ce jertfe spre sustienerea tronului si pre altariulu patriei sele. Un'a insa totu aru voí si elu sa o scie si adeca: ca de unde i se tragu lui tóte acestea? De unde datédia neincrederea fatia cu elu; cându elu s'a purtatu totudéun'a de asiá cá se câscige incredere si de cându elu e convinsu in sufletulu seu ca nu a comisu nimicu ce l'aru face vrednicu de neincredere!

Respunsulu la tóte acestea astadi 'lu avemu pre fatia. Cându jurnalistic'a magiara se intrece de a ne vestí inaintea lumei ca suntemu „rebeli,“ cându regimulu se simte indemnatu de a ne admoniá formalu spre pace si linisce si cându admoniâri de feliulu acest'a in fapta si in vediutulu lumei ni se punu inaintea ochiloru; atunci ne putemu usioru inchipuí, ca cum se va fi urmându in dosulu nostru si ce informatiuni se voru fi dându despre noi pe sub ascunsu.

Si nota bene tóte suspicionârile acestea ce ni se trântescu in ochi, ni se facu fâra cá dór' se fimu onoratu si noi din parte-ne invingatoriului séu devinsului delà Djunis baremu unu cusuru ruginitu; fâra cá se intempinâmu si noi atare idolu, inchinatu spre ruparea dinastiei.

Românii, martore ne e istori'a, de cându stau sub gloriosulu sceptru alu Austriei si respective in tempulu mai nou alu Austro-Ungariei, nu au intreprinsu nici celu putienu unu cuventu resvratitoriu asupr'a dinastiei séu in contr'a patriei. Ei au privitu cele petrecute intre turci si serbi, in apropierea loru in deplina neinteresare. S'au retienutu de ori-ce ovatiune pentru unulu séu altulu dintre beligeranti. Si chiaru acum'a cându fratii nostri din Romani'a invecinata 'si incórda tóte puterile spre a intempiná periclii ce amenintia din tóte pârtile vatr'a romanimei, cându 'i vedemu in calamitate si lipsa atâtu de bani, câtu si de fortie suficiente spre a puté intempiná cu efectu pericolii acesti'a; noi românii din Austro-Ungari'a nu amu intreprinsu nimicu in favorulu loru, ci i-amu inchinatu sórtei cá cându amu fi straini de totu de ei, de-si legatur'a de sânge intre noi, nime nu o póte trage la indoiala.

Atât'a loialitate, atât'a fidelitate câtra patria si dinastia, atât'a abnegatiune abiá mai póte documentá altu poporu; si cu atât'a mai putienu magiarii insisi. Si déca si intre jurstâri cá acestea, ei mai cutédia a ne inferá de rebeli si a ne adresá admonitiuni vatamatóre si compromitiatóre; atunci ne silescu sa credemu ca voiescu cu totu-deadinsulu sa ne curme rebdarea si sa ne arunce cu forti'a in reactiune, de carea noi altcum ne-amu feritu totu-déun'a.

Dar' inca si mai multu decâtu acestea. Magiarii pre lânga, ca ne aruncara in modulu acest'a provocatoriu manusi'a, ne atacara pe de alta parte si esistinti'a natiunale, spuindune-o prin organele loru iér pe fatia: ca spre salutea patriei tóta poporatiunea Ungariei trebuie sa se magiariseze si acum'a de curendu incependu colectiuni de bani spre indeplinirea operei acestei'a atâtu de patriotice!

Ei bine, pâna cându tóte acestea? Credu dóra acei ce 'si facura agitati'a de profesiune ca le va succede a scóte pre românu din mintile sele si a-si creá astfeliu dovada pentru suspicionârile cele nefundate, si motivu spre continuarea operei de stirpire? Au are de scopu reclamarea lui Kossuth, cá se lu presente pre acest'a natiunalitâtiloru nemagiare din patria, dreptu simbolu alu pacei si concordiei.

Fericiti cei ce potu crede asiá ceva. Noi inse din partene, nu putemu aflá in tóte aparintiele acestea, nici o ansa spre incredere si apropiere; din contra ne tememu ca ele ne potu duce la abisulu, pre care sa se surupe libertatea si bunastarea tuturor'a.

Nu vedu domnii magiari, ca adi stau aprigu in contra si cu nemtii din provinciile ereditare de preste Lait'a, cu cari au fostu impartitu altucum domni'a preste tóte celelalte popóre din monarchia? si simtiescu-se ei destulu de tari de a continuá de odata lupt'a cu ortacii loru si cu cele-lalte natiunalitâti nemagiare din patria? Au potu asceptá ajutoriulu de lipsa dela vice-conatiunalii loru din imperiulu otomanu.

Ratacita aru fi parerea de sensulu acest'a. Si cându aru fi domnii magiari in orbirea loru de marire, capabili de a primí unu svatu bunu si sinceru; abiá li s'aru puté dá altulu decâtu cá se-si caute aliatii loru intre popórele acelea pre cari le-au avisatu sórtea se imparta binele si necadiulu cu ei si care si prin identitatea intereseloru suntu legate cu totulu de ei.

Lasase baremu in tempurile critice de intreprinderea loru de predilectiune, adeca de nisuinti'a de ai fericí pre toti prin magiarisare. — Lasase de hegemoni'a prin carea au absorbitu tóte functiunile statului eschisându totu ce nu se numesce séu nu se botédia magiaru, dela ele. Si in fine lasase de suspicionârile admonârile si denunciârile cele necavalerescí. Iér' déca se simtu ei, domnii magiari, destinati si mai capabili de a dá tonulu in conducerea destineloru statului; faca-o si acest'a inse cu altu tactu si cu respectarea votului si alu celoru-lalte popóre interesate. Atunci numai, in harmonia si unitate vomu fi tari, vomu conduce siguru destinele patriei comune si nu vomu avé lipsa de aliati dinafara, cari adi ne potu fi pretini, mâne inse inimici.

„U. p. A.“ scrie:

Cu ocasiunea trecerii prin Bucuresci a d-lui Comite de Chaudordy si a d-luï Comite de Corti, represintantii Franciei si Italiei la Conferintiele de la Constantinopole, unu mare numeru de cetatieni si mai toti representantii natiunii presinti in Bucuresci, au mersu sa depue cá omagiu cartile loru la domiciliulu ilustriloru óspeti.

D. Comite de Chaudordy, interpretu distinsu alu simtiminteloru de buna-vointia ale natiunii francese pentru Români'a si alu eschisei urbanitati francese, adreséza tuturoru, prin mijlocirea d-lui aginte alu Franciei in Bucuresti, urmatórele renduri de multiamire, cari voru fi primite in tiér'a nóstra cá o salutare de fratie si buna-vointia:

„D-lui redactore-siefu alu „Românului“

„D-le redactore! Cu ocasiunea trecerii loru prin Români'a, d. Comite de Cortı, au gasitu din partea autoritatiloru acestei tieri mari inlesniri pentru calatori'a loru, si o prevenintia deosebita din partea unui mare numeru de persone din societatea romàna.

„Putinulu timpu câtu s'a opritu aci n'a permisu d-lui comite de Chaudordy de a respunde dupa cum ar' fi doritu la primirea ce i s'a facutu. M'a insarcinatu de a transmite, impreuna cu parerea sea de reu ca nu a pututu intrá in relatiuni cu atâti representanti distinsi ai nationalitatii române, multiumirile sele grabite pentru prevenintiele ce le au gasitu in trecerea sea pe aci.

„Primiti, domnule redactore-siefu asigurarea inaltei mele consideratiuni.

„Agentulu Franciei in Români'a
Fréd Debains.
21 Ianuariu (2 Febr.) 1877.“

Stipendie de studie.

(Fine.)

(γ.) Ómenii nostri trebue sa cugete ca ceea ce a fostu ieri necesariu, astadi nu este permisu. Nu este permisu pentru cá nu cum-va intregu edificiulu, celu frumosu pre dinafara, fiindu radimatu pe resturi vechi sa se molipsésca de cangren'a pârtiei celei stricate.

Déca esaminâmu in ce constà secretulu, ca alte biserici n'au nici odata prisosu in personalulu aplicatu in servitiulu bisericei, aflâmu avendu in mai de aprópe privire ér' pre luteranii din patri'a nóstra, ca la ei avensamentulu este regulatu. Unu teologu protestantu indata, ce a absolvatu studiele dupa facerea esameneloru, afla indata aplicare cá profesoru. Elu se indestulesce câti-va ani la inceputu cu o plata de totu modesta. Cu profesur'a i s'a deschisu calea a avansá dupa meritu la parochia si decanatu. In chipulu acest'a biseric'a in continuu absórbe puteri nóue, premenindu-se personalulu mereu. Cá profesoru fiacare teologu are ocasiune a-si largí cunoscintiele sale, a impacá viéti'a de studii teoretice cu viéti'a practica, si a-si validitá destoinici'a sea.

Pastoriulu luteranu astfeliu devine nu numai unu barbatu de sciintia, dar' totudeodata si unu adeveratu conducatoriu alu poporului.

Cum este insa la noi? La noi curentulu de avansementu este infundatu. Unu teneru fia si sustienutu la studie cu stipendie, dupa ce absolvéza n'are ce sa incépa pentru ca profesurile mai alesu cele seminariale suntu indesuite de dieci de ani.

Suntu indesuite pentruca in ele ne-amu obicinuitu a ne cautá pânea de tóte dilele nu numai pentru astadi, dupa cum ne demanda scriptur'a ci si pentru mâne. Unu protopopiatu, o profesura lânga elu si inca alte celea nu suntu lucruri neobicinuite.

Déca este vorb'a a face indestulire unui'a séu altui'a, déca este vorb'a a nu jiguí drepturi castigate, sa aflâmu alte mijlóce pentru multiamirea loru.

Noi insa, cá biserica sa ne facemu bine socotél'a, ce aru costá mai multu pre biserica, a multiamí pre alta cale pre cei crediuti a fi scurtati in beneficiele loru avute, ori a urmá si pre viitoriu totu pre calea patriarchala de pâna acum.

In totu casulu avantagiele procederei celei dintâiu suntu mai mari. Este tempulu supremu sa desfundâmu canalulu, sa lasâmu vietiei nóstre bisericesci curentulu ei naturalu, sa aducemu viétia nóua in *capite et membris* si sa fimu gat'a cu totii in locu a suferí cá interesele bisericei sa se jignésca, mai bine sa se jignésca incâtuva ale nóstre particulare.

A fostu o nenorocire la noi, ca de câte ori a vorbitu cine-va unu cuventu in acésta directiune, de atâtea ori s'a facutu feliu de feliu de supositiuni. Ei, dar' pâna cându sa ne invertimu óre intr'unu cercu vitiosu, pâna cându sa totu cernemu si de coptu sa numai cócemu? Suum cuique, prin urmare si ce se cuvine bisericei mai 'ntâiu de tóte. Sa nu ne mai indestulimu dar' numai cu aceea a luá reversuri dela tinerii nostri, câror'a li se dà stipendie deobligânduí a imbratisiá dupa absolvire posturi bisericesti.

Ei voru face de buna-séma acésta numai déca li se va oferi atari posturi; dar' mai 'nainte de tóte sa ingrijimu a introduce o economie rationala in biseric'a nóstra, a face o impartire a lucrului, a puñe pre fie-care la loculu seu, a socoti inainte loculu fie carui'a, cá nici cea mai micà putere sa se piarda.

Lucratori suntu putieni, secerisiulu este bogatu.

Numai facendu biseric'a cá unu economu bunu vá putè sa 'si traga percentele dela capitalulu seu, ce 'lu imparte pre totu anulu eá stipendie la tineri.

Folósele aci atinse suntu incomensurabile. Prin concentratiunea puteriloru bine cualificate in biserica va fi scutita biseric'a de perplesitatea, in care nu arare-ori ajunge. Devenindu unu protopresbiteratu in vàcantia va dispune totu déun'a de unu personalu de unde sa aléga pre protopresbiterulu. Sa punemu casulu, ca mâne se deschidu concurse pentru ocuparea a 10—15 protopresbiterate; ce bine aru prinde, déca, in acestu numeru de protopresbiteri s'aru puté recrutá bataru 5—10 academisti cu cualificatiune mai superióra. Dar' de unde sa 'i iei astadi? Ei nu esista! De 3—4 individi mai multu din categori'a teologiloru cu cualificatiune mai superióra dispune la totu casulu, déca li se dà rendu a puté intrá in serviciele clerului.

Preste unu anu de dîle voru absolvì alti 3—4 individi. Acesti'a inca voru fi siliti a 'si cautá de alte treburi, déca cei chemati nu se voru ingriji pentru regularea oficieloru si a beneficieloru bisericesci. Acuirarea de puteri mai multe si mari in vi'a Domnului se póte face numai prin regularea oficieloru si a beneficieloru bisericesci. Protopresbiteri, profesori si cleru mai inaltu bine cualificatu numai asiá vomu cascigá. Numai asiá banii dati cá stipendie pentru clerici voru aduce procente bune.

Problemele congreseloru si a sinódeloru nóstre bisericesci atâtea au fostu de multe, in câtu pe dreptulu putemu dîce, ca nesciindu acelea pe ce pune mâna mai intâiu au lucratu multu, dar' mai au si mai multu de lucratu in viitoru. Sa sperâmu, ca intre cele mai urgente se va priví si regularea stipendieloru, a oficieloru si beneficieloru bisericesci, si in timpulu celu mai scurtu 'si voru aflá resolvirea loru.

Revist'a politica.

Scirile telegrafice din urma, dela Vien'a si Budapest'a, despre afacerea ardietóre intre jumetâtile monarchiei, intielegemu pe cea a bancei, suntu cu totulu contrarie unei solutiuni impacatóre. Negotiârile, se dice in aceste, n'au pututu duce la nici unu resultatu. Ministrii unguresci erá sa se intórca inca in 6 Februariu la Budapest'a. Ceealalta scire ne spune ca continuarea negotiâriloru este peste putintia si adauge, ca Tisza si-a reinnoitu demissiunea. O palida radia de sperantia s'aru puté deduce din cuvintele, ca cu tóta innoirea demissiunei Tisza totusi in cele din urma va face concessiuni.

Din turburel'a produsa de diverse diurnale in cestiunea acést'a care fremânta pre ómenii de statu si pre publiculu asceptatoriu se o véda odata resolvata, mai transpira, ca ministri unguresci voru incercá si crearea unei banci unguresci independente, déca corón'a va consimtí cu planulu ministriloru unguresci. Altcum nu aru remâné alt'a decâtu demissiunarea ministeriului actualu. Ce va urmá dupa acést'a? cine va vení la putere? este unu secretu alu viitoriului.

Unu altu evenementu, neasteptatu, s'a petrecutu in dilele din urma pe malurile Bosforului. Midhat pasi'a, eroulu dilei si parintele „constitutiunalismului“ turcescu, se vede dintr'odata esilatu din Constantinopole si de pe pamentulu turcescu si inlocuitu de Edhem pasi'a, cunoscutu cetitoriloru nostri incâtu-va din nrulu trecutu alu fóiei nóstre.

Este o intemplare órba, ori o machinatiune a diplomatiei, de in acel'asi tempu, cându s'au intemplatu sguduirea in Cnnstantinopole, re.resentantii puteriloru mai toti suntu intalniti la Vien'a? Preste ambe evenemintele jace inca unu velu grosu si intunecosu. Ni se pare inse ca amendóue nu suntu alta, decâtu precursorii altoru eveneminte, prorocite demultu, a câroru teatru va fi, in scurtu tempu, sudostulu Europei.

„Köln. Ztg.“ nici ca se mai indoiesce de erumperea resbelului. Este intrebarea numai ce constelatiune va fi intre puteri in fas'a cea nóua a Europei? „N. Fr. Pr.“ ne spune ca Russi'a nu cere mai multu dela Germani'a si dela Austro-Ungari'a decâtu sa-i lase mâna libera. Principele Bismarck este invoitu dejá si este probabilu ca aceeasi invoire se va câscigá si din partea Austro-Ungariei.

Cris'a ministeriala in Bucuresci duréza. Asupr'a solutiunei acestei crise suntu mai multe versiuni. Situatiunea inse inca nu e asiá de limpedita, in câtu sa putemu scí, cum are sa se termine.

„U. p. A.“ comunica urmatórele relativu la cris'a ministeriale:

Fia-care si ascépta diminét'a diariulu seu, care se-i spuie scirile dîlei.

Scirea dîlei, care intereséza acum pe fia-care, este se scie la ce capetu a ajunsu cris'a ministeriale de mai de una-dîle.

Ei bine, ministrii nostri gasira artea de a ne suci astu-feliu incâtu se ne faca se incepemu primulu nostru Bucuresci dicîndu noi cititoriloru nostrii:

Spuneti-ne si nóue déca veti fi aflatu ce-va despre starea in care se afla astadi cris'a ministeriala.

Eata in fine totu ce puturamu afla, pe ici pe colé, nu tocmai despre ce se face, déru mai multu despre ce se dice.

Se dice ca d. Vernescu staruie in demisiunea sea.

Se dice ca d. Ionescu s'ar fi aretându dispusu d'a retrage pe a sea, si ca presedintele cabinetului ar fi, la rendulu seu, dispusu se recompuie ministeriulu.

Protocólele Conferintiei din Constantinopole 1876-77.

1. PROTOCOLU.

Sied.. dela 6 zilhigdie 1293 ($^{11}/_{23}$ *Dec. 76*)

Presenti: Pentru Turcia: E. S. *Savfet-Pasia* Ministru de Esterne alu Imperiului Otomanu: E. S. *Edhem* pasi'a ambasadoru otomanu la Berlin. Pentru Germani'a: E. S. d. Baronu *de Werther*, Ambasador alu Germaniei. Pentru Austro-Ungaria: E. S. Contele *Zichy*, Ambasadoru alu Austro-Ungariei, E. S. Baronu *de Calice*, Trimisu extraordinaru si Plenipotentiaru. Pentru Franci'a: E. S. Contele *de Bourgoing*, Ambasadoru alu Franciei: E. S. Contele *de Chaudordy* Ambasadoru Extraordinaru. Pentru Marea-Britania: E. S. Marchisulu *de Salisbury* Ministru Secretaru de Statu alu Indieloru, Ambasadoru specialu; E. S. Sir *Henry Elliot*, Ambasadoru alu Angliei. Pentru Itali'a E. S. Contele *Corti*, Trimisu Estraordinaru si Plenipotentiaru alu Italiei, Pentru Rusi'a: E. S. Generalulu *Ignatieff*, Ambasadoru alu Rusiei.

Dupa invitarea Escelentiei Sele ministru de esterne alu Turciei, dd. plenipotentiari ai Turciei, Germaniei, Austro-Ungariei, Franciei, Marii-Bretania, Italiei si Rusiei, intrunindu-se astadi in conferintia in urm'a acorduriloru cuvenite intre cabinetele loru respective, la otelulu amiralitatiei, siedinti'a se deschide la órele 12.

E.E. L.L. Edhem-Pasia si Marchisulu Salisbury, Contele de Chaudordy, baronulu de Calice, plenipotentiari speciali, comunica deplinele loru imputerniciri respective, cari s'au depusu in actele conferintiei. Presiedinti'a conferintiei se da lui E. S. Savfet-Pasia care 'si esprima multiamirile sele in termeni urmatori:

Este de datori'a mea de a esprimá prea viele mele multiamiri dd. plenipotentiari cari 'mi facu onórea a'mi increditiá presiedinti'a intruniriloru loru. Indepedentu de ori ce sentimentu personalu, sa-mi fie permisu a vedé in primulu actu alu conferintiei, deodata cu confirmatiunea unei traditiuni diplomatice, unu auguru favorabilu pentru lucrârile nóstre. Voi face totu ce va depinde dela mine pentru a justificá increderea d-vóstra. Dar' me incredu, mai nainte de tóte, in indulgenti'a d-vóstra in cea ce me privesce personalu pentru indeplinirea datorieloru la care d-vóstra ati bine voitu a me chiamá.“

E. S. Presiedintele presinta cá secretariu alu conferintei pe Mustescharulu ministerului imp. alu Aff. esterne, E. S. Alecsandru-Effendi Coratheodory, pe lânga care se mai adauga, Serkis-Effendi, secretariu generalu alu aceluiasi ministeriu si d-nulu Charles Mony, primulu secretariu alu Ambasadei Franciei.

Reluandu cuventulu, E. S. Presiedintele da lectura espunerei urmatóre:

Natur'a lucrâriloru acestei conferintie me conduce a crede ca nu va fi inutilu déca, de la inceputulu intruniriloru nóstre, asi cercá a reaminti in pucine cuvinte sirulu evenimenteloru, a câror'a justa apreciatiune nu va putea fi indeferenta scopului ce ne propunemu.

Suntu aprópe optu luni, de cându desordini isbucniau in cate-va sate din unu districtu alu Herzegovinei, vecinu cu Muntenegru. Aceste desordini erau provocate de unu órecarĕ numeru de individe, cari dupa ce au petrecutu câtu-va timpu in Muntenegru, obtienusera autorisatiunea de a reintrá in caminurile loru dupa cererile Printiului Nichit'a. Indata informatu, guvernulu Imp. se grabi a trimite la fatia locului, o comisiune de ancheta, insarcinata a esaminá certurile cari ar fi pututu sa fie alegate pentru a justificá séu celu putienu pentru a esplicá acésta miscare. Comisarii fura primiti cu lovituri de pusci: tóte propunerile loru fura respinse fara cercetare si autoritâtile locale se gasira in fati'a unei resistentie inarmate, la care ele nu erau de ocu preparate. In acestu momentu o prompta actiune militara aru fi fostu potrivita pentru câte-va bande factióse, cari cercau a turburá linistea acestei provincie.

Cu tóte acestea, consiliele moderatiei prevalara; cu tóte avisurile reiterate, cari 'i veniau din diferite parti, guvernulu imperialu nu voi sa faca unu usu imediatu de superioritatea fortieloru sele vis-a-vis de acesti supusi rataciti; in locu de a se purtá aspru, cautà a liniscí si ne placc a crede ca astadi inca sfortiurile sele aru remâné infructuóse, déca turburârile din Nevesigne n'aru fi fostu primulu simptomu alu unei vaste conspiratiuni, care dupa cum au probatu faptele in urma, facea din Herzegovin'a punctulu de plecare alu unei actiuni mai generale contr'a pâciei si liniscei imperiului.

Sub influentí'a unoru emisari, stipendiati de comitetele insurectionale, moderatiunea guvernului Imperiului, trecú in ochii acestoru populatiuni ignorante si credule, cá o proba de slabiciune; interesulu, pentru care demarsiele puteriloru marturiseau in favórea unei prompte pacificâri, fu interpretatu de ele cá o incuragiare indirecta si cele doue principate vecine, acordandu insurectiunei unu sprijinu moralu si materialu, s'au vediutu aventurierii din tóte tierile napadindu in aceste nenorocite districte.

Fapte de o salbaticie neaudita erau óre cum impuse de acesti straini populatiuniloru ratacite cu scopulu perfidu calculatu de a dá conflictului caracterulu unei lupte de rasa si de religiune; si candu guvernulu imperialu revenindu din primele sale ilusiuni si amagitu in intentiunile séle bine-voitore, recurse in fine la fortia pentru a pedepsí aceste tentative criminale, miscarea luase deja proportiunile unei formidabile insurectiuni, care dirigiata de straini, alimentata prin ajutorulu de afara si luându-si basa sea de operatiune in teritoriulu chiaru celoru dóue Principate ale Serbiei si Muntenegrului cutediá a desfide, favorisata de timpu si de dispositiunea lucruriloru, fortiele militare, care fusesera trimise acolo. Batuti in tóte intalnirile, insurgentii nu se formau mai putinu din colo de lini'a de demarcatiune a celoru doue Principate si bandele sdrobite intr'unu punctu alu Serbiei si Muntenegrului, apareau câte-va dile in urma, pe vreunu altu punctu pentru a cadé pe districtele vecine cu Bosni'a si Herzegovin'a adaugându-se mereu unu mare numeru de Serbi, Dalmatiani si Muntenegreni.

In mijloculu acestei desordine, Guvernulu Imperialu ridica de mai multe ori vocea pentru a duce la cale pe supusii sei rataciti, pentru a le atrage privirile la realisarea reformeloru utile, dar' a fostu in zadaru.

Se sileau a face cuventulu seu banuitu si nu esiste viclenie pre care instrumentele conspiratiunii, urdita contr'a securitâtii Imperiului, pe care sa nu o fi intrebuintiatu pentru a angagiá pe insurgenti sa persevereze in resbelulu civilu. Acésta circonstantia este afara de contestatiune si este cu atâtu mai importantu de a o semnalá cu câtu ea represinta complexulu tuturoru fapteloru cari au legatura cu insurectiunea din Herzegovin'a cá si alte evenimente cari o urmara de aprópe.

Lupt'a continuându in aceste conditiuni, guvernulu imperialu, si celu regalu alu Austro-Ungariei luà initiativ'a propunerei unoru reforme, aplicabile in provinciele insurgente.

Aceste propuneri nu erau de natura a intempiná in principiu, opositiunea inaltei Porti, pentru ca remâneau in afara de institutiunile ce ea trebuiá sa introduca spontaneu in organisatiunea administrativa a provinciiloru; totusi guvernulu imperialu esitá a le primí sub form'a ce li se dedese, observându ca elu nu socotea, ca acestu sistemu de concesiune, aplicatu supusiloru revoltati o sa mérga contr'a scopului propusu si departe de a desarmá rebeliunea, o sa-i procure noi fortie si o nóua ardóre: ca in sfersitu erá de temutu cá insurgentii sa nu véda in acésta demarsia, a cârei'a eficacitate alt-felu nimicu nu o garantà in fatia capiloru complotisti ai insurectiunei, prob'a simpatieloru care i-aru face sa persiste mai multu de câtu ori cându in hotarirea resistentiei ce adoptasera.

Cu tóte aceste observatiuni, a carora dreptate a dovedito urmarea evenimenteloru, majoritatea puteriloru amice, sustinendu oportunitatea acestei mesuri, Inalta Pórta aderà la propunerile contelui Andrasi, cari fura sanctionate de iradéua impariala si devenira ast-felu o lege de statu.

Se scie cum acésta cercare de pacificatie a cadiutu, in tocmai cum erá temerea; acestu insuccesu fu urmatu de o recrudiscentia audace din partea insurgentiloru si de o indoire a activitatiei a partidului revolutionaru in cele doue principate. Circumstantiele interióre ale imperiului adaogau dificultatile situatiunei si conspiratiunea socotì ca sosise momentulu de a estinde cerculu insurectiunei asupra altoru provinciei ale imperului, ea de mai multu timpu si tinea cu totulu pregatite elementele unei rescóle generale. Desordinile ce au mai venitu la inceputulu celei dintâiu cercâri ale acestui nou planu de actiune, fura cu tóte acestea grabnicu risipite si guvernulu imperialu se credea autorisatu a comptá pe bunulu simtiu si fidelitatea populatiuniloru bulgare, cându pe la finele lunei lui Martiu, insurectiunea bulgara isbucní deodata cu o mare violentia intr'unu tienutu pe atâtu de liniscitu câtu si de prosperu si ai cârui'a locuitori musulmani si crestini, traindu unii langa altii in intielegere (vivant côte-à-côte) nu intreprinsesera nici odata nimic'a in contr'a autoritâtiei sultanului.

Documentele cadiute in mânile autoritâtiloru si marturisirile principaliloru culpabili stabilescu pâna la evidentia ca insurectiunea din Bulgari'a organisata pe o scara intinsa nu trebuiá sa fia in ide'a capiloru istigatori decâtu complimentulu vastului complotu care'si propunea a aduce resbelulu civilu pâna la portile capitalei.

Nu me potu oprí de a observá ací ca tierile locuite de bulgari erau acelea, cari in intervalulu periódei tratatului din Parisu, profitasera mai multu de ameliorârile materiale si administrative. Populatiunea bulgara si trebuintiele sele morale fusesera obiectulu unei solicitudini cu totulu particulara astfeliu ca intre cele-lalte populatiuni ale imperiului, se gaseau unele cari mergeau pâna a acusá pe inalt'a Pórta de partialitatea supusiloru sei bulgari.

Din nefericire propagand'a revolutionara lucrase sistematicu in acel'asi tempu a aruncá si a esploatá asupr'a insasi autoritâtii tóte concesiunile, tóte binefacerile sele.

In momentulu despre care ve vorbescu, comitetele insurectionale trimisesera prin satele crestine emisari insarcinati a chiemá pe bulgari la arme si ai indemná (convier) la macelulu musulmaniloru. Unu numeru óre-care de bulgari orbiti prin promisiuni mincinóse, prin perspectivele amagitóre (fallacieuses) de ajutóre imediatu venite din afara, se lasara a fi târiti la revolta si sa semnalara mai intâiu prin macelulu musulmaniloru, jafulu bunuriloru si incendiulu locuintieloru loru.

Pericolulu erá mare. Districtele bulgare resculate erau cu totulu golite (degarnis) de trupe regulate; prelungirea insurectiunii hertiegovinene si dificultâti de totu feliulu paralisá administratiunea. Cu tóte acestea, miscarea bulgara in tienuturile vecine cu balcanii fu reprimata, si acést'a fâra cá sângele sa fi cursu, dupa cum unii au voitu sa faca pe lume sa créda. Cu totulu din contra, déca se ia in consideratiune vast'a scara pre care complotulu erá organisatu, numerósele midilóce defavorabile guvernului imperialu, in midiloculu câror'a isbucnise complotulu, cine-va s'aru mirá ca o insurectiune care voise sa transforme tóta peninsul'a balcaniloru intr'unu vastu câmpu de carnagiu, se potuse reprimá si complectu nimicí in asiá de putienu timpu si fara a avé mai multe sarcrificie de deploratu cine-va ar avé totu de o data esplicarea durerosului episodu alu resbelului civilu si tóte elementele necesarie pentru a-lu judecá cu dreptate.

(Va urma.)

Varietâti.

⁂ *Petrecere sociala impreunata cu productiuni musicali si cu dantiu* va avé locu sâmbata in 10 Februariu st. n. (29 Ianuariu v.) aici in Sibiiu, in sal'a dela „Corón'a Ungariei" in folosulu fondului scólei române din cetatea Sibiiului. Inceputulu va fi la 7 óre sér'a. Biletele *de intrare* costau 1 fl. 50 cr. de persóna si 3 fl. de familia si se potu capatá prelânga producerea biletului de invitatiune in cancelari'a Asociatiunei transilvane, strad'a Cisnadiei Nr. 7, in diu'a susu numita dela 8—12 óre a. m. si sér'a la cassa. — Oferte benevole se primescu cu multiamita si se voru publicá.

Dómnele si credemu ca totu asiá si domnisiórele suntu rugate a se presentá numai in toileta de promenada.

Avendu in vedere scopulu, recomendâmu cu caldura publicului nostru din locu si giuru a sprigini intreprinderea, carea impreuna placutulu cu utilulu, si a participá câtu de numerosu, déca nu pentru placutu, pentru utilu, pentru fondulu scólei de care avemu lipsa nedispensabila.

⁂ *Scóla confessiunala magiara in Bucuresci.* Maghiariloru nostri dela „Kelet" din Clusiu nu li se mai stempera sétea maghiarisarei. Se vede ca idealulu unei Ungarie mari le stà pururea dinaintea ochiloru si spaim'a romanisârei din comitatulu Hunedórei 'ì nelinistesce pe totu momentulu. Pâna ieri alalta ieri propagand'a fractiunei maghiare din Bucuresci facuse propunerea, ca românii de pe teritoriulu corónei ungaresci sa se desbrace de nationalitatea loru in favorulu nobilei natiuni maghiare si dreptu resplata pentru acestu sacrificiu coloni'a maghiara din Români'a va renunciá din parte-si la caracterulu seu nationalu in favorulu româniloru. Ei! dara lui „Kelet" nu 'i aru conveni nici acestu arangiamentu, cì i-aru placea mai bine, dupa esemplulu din comitatulu Hunedórei, se véda pe toti vecinii sei magiarisati. Aru fi o mare paguba cându neconsiderabilile fractiuni maghiaro ce traiescu risipite printre românii din Bucovin'a si Români'a s'aru asimilá urgisitului elementu românescu, de acea „Kelet" ingrigiatu de sórt'a acestei avantgarde a maghiarismului, i recomenda unu remediu siguru contr'a periculului de desnationalisare. Cu tóte ca densulu cunósce fórte bine bunatatile scólei comunali, totusi elu recomenda compatriotiloru sei din Bucuresci scól'a *confessionale.* Se vede ca aceea ce-i place densului aici in Ungari'a atâtu de multu, nu-i convine in Bucuresci. Eata sfaturile ce le da „Kelet" intr'o revista bucuresciana din ultimii sei numeri, compatriotiloru sei instrainati si amerintiati in esistinti'a loru nationala:

Foile ni aducu scirea de pe malulu Dimbovitiei, dice „Kelet" in revist'a sea, ca vice-presiedintele societatiei de lectura din Bucuresci Albertu Szabo maiestru lacatariu si curatoru bisericei ev. ref. a provocatu pe maghiarii din Bucuresci sa infiintieze o scóla poporale maghiara neconfessionale. Noi asiá suntemu informati ca patriotulu nostru Szabo Alb. se ostenesce de ani incóce pentru a infiintiá o scóla reala maghiara neconfessionale. Inainte cu 4—5 ani s'a adresatu densulu si ministeriului de instructiune din Budapest'a, cerendu-i ajutoriulu la realisarea acestei idei. Noi ne amu opusu acestei staruintie din acelu temeiu plausibilu, ca guvernulu românu nu aru concede infiintiarea unei scoli reali cu limb'a instructiunei maghiara in capital'a României si amu aratatu ca déca guvernulu patriei nóstre aru dá spre acestu sfersitu unu ajutoru de statu, acest'a aru fi periclitatu din capulu locului. Dupa acést'a miscarea a incetatu pe unu tempu, déra asiá se vede tréba n'a moritu, ci a dormitu numai pe unu tempu. Atunci erá vorb'a de *o scóla reala cu limb'a de instructiune maghiara*, astadi se propune *o scóla maghiara neconfessionale.*

Pre câtu scimu noi biseric'a reformata magiara din Bucuresci si astadi are pastoriu si invetiatoriu si marturisimu ca nu intielegemu pe deplinu faptulu ca nu audimu cuventulu pastoriului in acésta causa natiunale insemnata, ca densulu nici nu e membru in comitetulu de lectura magiaru si ca curatorulu supremu alu bisericei ce depune juramentu intru aperarea intereseloru bisericesci 'si radica vocea pentru o scóla *neconfessiunala.* Are cum-va densulu a mâna decretulu lui Albert Szabó datu de Bratianu si intregu ministeriulu, cumca e permisa infiintiarea unei scoli poporali cu mai multe clase si cu limb'a de instructiune magiara? Déca 'lu are in mâna 'lu recercâmu sa ni comunice in foile unguresci acestu documentu insemnatu si sa linistésca pe natiunea magiara despre aceea ca scól'a neconfessiunale nu va fi ucigatoriulu natiunalitâtiei magiare din capital'a Romaniei. Pâna cându nu vomu fi linisciti in acésta privintia, noi considerâmu infiintiarea unei scoli poporale comunali pe malurile Dimbovitiei de o intreprindere din punctu de vedere natiunalu fórte cutediata si problemateca, pentru ca o asemenea scóla va fi acolo mormentulu natiunalitâtiei nóstre. Aru puté dice cine-va ca scriitoriulu acestoru siruri apera o idea retrograda cându 'si radica cuventulu seu contr'a scólei comunali din Bucuresci. Dar' intr'adeveru lucrulu nu stà astfeliu. Noi preferimu scólele poporali comunali si de statu scóleloru confessiunali, dar' ve rogâmu a nu uitá ca aici nu e vorb'a de scoli magiare in patria, ci de scolile magiare esterne si inca intr'o tiéra, unde nici o litera din lege nu vorbesce despre o scóla populara cu limb'a de instructiune magiara, smulsa din sinulu confessiunei, ba e vorb'a si de o astfeliu de tiéra, unde tóte confessiunile suntu obligate a invetiá in scólele loru confessiunali limb'a statului, asiá cum e la noi, pentruca altmintrea pe locu póte sa inchida inspectorulu de scóle scól'a poporale a confessiuniloru capritióse. Intre astfeliu de impregiurâri intr'adeveru ca nu intielegemu, cum póte agitá togm'a curatorulu supremu alu bisericei ev. ref. din Bucuresci pentru infiintiarea unei scoli neconfessiunali.

Din parte-ne ne tienemu de datorintia patriotica a atrage atentiunea episcopului ref. din Transilvani'a si a consiliului directiunalu permanentu asupr'a acestei impregiurâri. Sa se precugete seriosu, déca e permisu, déca e cu putintia a desparti scól'a bisericei reformate din Bucuresci de biserica, si a derimá in favorulu romanisârei cu mânile nóstre proprie bastiunea ce ne-a aperatu pâna acum. Biseric'a reform. de acolo se numea pâna acum de poporu biseric'a ungurésca, óre pentru ce? pentruca langa dens'a erá o scóla ungurésca. Luati de langa biserica scól'a popurale cu limb'a de instructiune magiara si atunci dupa vre-o câte-va diecenie nu va mai fi lipsa de unu popa magiaru in Bucuresci, pentru ca nu va mai fi cine sa asculte o predica ungurésca.

⁂ *O fundatiune evaporata.* Déca in unele conditiuni insusi diamantulu evaporéza, pétr'a cea mai vertósa, pentru ce sa nu i se intemple acést'a in anumite conditiuni si unei fundatiuni, carea nici nu intra in scar'a graduriloru de vertosîa cá diamantulu, ci adese-ori dela inceputu este numai unu idealu, mai transparentu decâtu aerulu. Se pare ca in conditiunile aceste din urma se afla si o fundatiune de stipendie pentru studenti talentati, de origine din Ogn'a Sibiiului, români séu unguri, intemeiata de comunitatea Ognei la 11 Iuniu 1853 sub nr. prot. 55. Este adeveratu ca in trei ani s'a stipendiatu unu june Gyula Kovács; dara de cându a incetatu stipendiarea acestui'a n'amu mai auditu nici de stipendii nici de fondu nimic'a. Amu dorí sa scimu, mai este acelu fondu si déca este, cându se voru dá iéra stipendii dintr'ensulu? — intréba mai multi din Ogn'a.

Bors'a de Vien'a.

Din 26 Ianuariu (7 Febr.) 1877.

Metalicele 5%	62	80
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68	40
Imprumutulu de statu din 1860	110	80
Actiuni de banca	8	39
Actiuni de creditu	148	30
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	123	65
„ „ „ Temisiorene	73	—
„ „ „ Ardelenesci	71	75
„ „ „ Croato-slavone	71	75
London	—	—
Argintu	115	25
Galbinu	5	87
Napoleonu d'auru (poli)	9	87
Valut'a nóua imperiale germâna	60	75

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei gr. or. vacante din comun'a Tapi'a, in protop. Lugosiului cottulu Carasiului; se deschide concursu cu terminu pâna in 30 Ianuariu a. c.

Emolumintele suntu: un'a sessiune parochiala din 21 jugere pamentu aratoriu, 3 de fenatiu si 8 jugere tufisiu, 10 oche cucuruzu despoiatu dela fia-care casa si stol'a usuata.

Concurentii au a-si adresá recursele loru timbrate si in intielesulu statutului org. instruate; câtra on sinodu parochialu gr. or. din Tapi'a si a le tramite dlui Georgiu Pesteanu protopopu gr. or. in Lugosiu.

Tapi'a in 3 Ianuariu 1877.
1—3 **Comitetulu parochialu**

Concursu

Pentru ocuparea statiunei parochiali a dou'a din Sinna de clasa III. se deschide prin acésta concursu pena in 19 Fauru 1877. Venitele parochiali computate pana la 450 fl. din competintiele stolari si alte accidentii.

Concursele instruite dupa prescrisele sinodului archidiecesanu din 1873, sa se adreseze la presidiulu scaunului prot. alu Sibiiului I.

Sinna 20. Ianuariu 1877.
Comitetulu parochiale in contielegere cu P. protopresviteru.
1—3

Nr. 4.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de invetiatoriu in comun'a Cuciulat'a, protopresbiteratulu gr. or. alu Fagarasiului I, se deschide prin acést'a concursu, cu terminu pàna la 6 Februariu 1877.

Emolumentele suntu:

a.) Salariulu anualu in bani 135 fl. v. a. din cass'a comunala, solvindi in rate lunarie regulatu; cuartiru naturale in incaperile scólei, si lemnele de incalditu câte voru trebuí.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, trebuie se fia clerici si pedagogi absoluti, avendu atestatu de cualificatiune, cu care provediuti voru avé a-si asterne concursele loru bine instruate la subscrisulu oficiu ppresbiteralu, pâna la terminulu susu aratatu.

Fagarasiu, 4 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
Petru *Popescu* m. p.
(2—3) protopopu.

Nr. 190 — 1876.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia gr. or. de clas'a III-a *Sielimberu*, lânga Sibiiu, cu carea suntu impreunate urmatórele emoluminte: folosirea unei portiuni canonice de 13 jugere (aratura si fenatiu), tacsele stolari obicinuite câte o di de lucru, câte o miertia de bucate si câte 33 cruceri dela fia-care familia.

Suplicile instruate in intielesulu statutului organicu suntu a se trimite la subsemnatulu celu multu pâna in 20 Februariu a. c.

Sibiiu, 20 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Popescu* m p.
(2—3) protop.

Concursu

Pentru deplinirea parochiei gr. or. vacante din comun'a *Ohaba-lunga* protteratulu Hasiasiu-lui cu terminu pana la 20. fauru st. vechiu a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumentele suntu: un'a sessiune comassata de pamentu parte aratoriu, parte fenétia; ½ de lantiu de pamentu intravilanu, si birulu de cate un'a mesura de cucurusu in bombe, dela 60 case; afara de acea venitele stolari indatinate.

Recursele adjustate conformu prescriseloru statutului organicu si adresate sinodului parochialu gr. or. din Ohaba-lunga, suntu pana inclusive 18 Fauru st. v. a. c. a se tramite parintelui protopresviteru tractualu in Belincz.

Ohab'a-lunga, la 18 Ianuariu 1877.
Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine:
Georgiu *Cratiunescu*,
(2—3) ppresb. tractualu.

Concursu.

In urm'a inaltei ordinatiuni consistoriale din 25 Novembre 1876 Nr. cons. 3431 B. prin care se concede escrierea de concursu pentru intregirea postului de capelanu lânga neputinciosulu parochu Nicolau Dorc'a din Agerbiciu se escrie concursu pâna in 30 Ianuariu 1877.

Emolumentele suntu:

1. Dela 90 familii câte o ferdela vechia cucuruzu sfârmitu, iéra dela 40 familii câte o mertia.
2. Simbri'a parochului de o di de lucru dela fia-care familia care o cedéza capelanului.
3. Tóte venitele stolari care computendu-se la olalta aducu unu venitu de 100 fl. v. a.
4. Lemne focali ce se asignéza parochului anuatim, 3 stângini — jumetate. —

Doritorii de a concurá la acestu postu suntu avisati a-si asterne petitiunile loru la subscrisulu scaunu protopopescu pâna la terminulu susu indicatu instruate dupa lege cu aceea, ca déca concurentii voru fi preoti sântiti au se astérna totu-odata si licentia dela Prea Vener. consistoriu ca suntu licentiati a puté concurge la acestu postu.

Siarosiu 30 Decembre 1876.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Dionisiu Chendi,
(3—3) adm. prot.

Concursu.

In urmarea abdicerei dlui Flore Toutanu de statiunea invetiatorésca — din Siomoschesiu — prin acést'a numit'a statiune devenindu vacanta, pentru indeplinirea ei se deschide concursu.

Terminulu alegerei, 30 Ianuariu st. v. a. c.

Emolumintele suntu:

a) Bani, (salariulu) 105 fl.
b) Pentru bucate, bani 132 fl.
c) Pentru curatirea scólei 20 fl.
d) Spese de caletoria 10 fl.
e) Dela mortu mare la ingropaciuni 50 cr.
f) Dela mortu micu 20 cr.
g) ¼ sessiune pamentu estravilanu aratoriu.
h) Cuartiru liberu, cu gradina de legumi de 800°☐.
i) 12 orgii de lemne, din cari e a se incaldí si scól'a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu poftiti in vre-o Dumineca séu serbatóre, a se presentá la st'a biserica, de a-si aretá desteritatea in cantu, si tipicu.

Recursele provediute cu testimoniu de cualificatiune si preparandialu adresate comit. paroch. suntu de a se tramite inspectorelui cercualu in Seprös. p. u. Seprös. com. Aradu.

Somoschesiu 2 Ianuariu 1877.
Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine.
Michailu Sturz'a,
(2—3) Inspectoru scolariu.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia Surducu-micu, protopopiatulu Fagetului, se escrie concursu cu terminu de siése septemâni dela antâi'a publicare in „Telegrafulu Romanu“.

Emolumentele suntu: un'a sesiune de pamentu aratoriu din 32 jugere, pentru biru 120 fl. v. a. si stol'a indatinata.

Competentii au sa-si instrueze petitiunile in sensulu statutului organicu si dispusetiuniloru consistoriale, si adresande comitetului par. ale tramite dlui ppu Atanasiu Ioanoviciu in Fagetu.

Surducu-micu 14 Ianuarie 1877.
Cu scirea mea:
Atanasiu *Ioanoviciu* m. p.
ppresbiteru.
(3—3) **Comitetulu parochialu.**

Nr. 49.

Edictu

Nicolae Maciuca din Brasiovu, care de 17 ani de dîle a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sea socia Mari'a George Capatin'a, totu din Brasiovu, nesciindu-se neci pana astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a cá in terminu de 6 luni, sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale maî josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de soci'a sea se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.
Scaunulu protopresbiterale alu tractului I, alu Brasiovului cá foru matrimonialu.
Iosifu *Baracu*,
(1—3) prot.

Nr. 50.

Edictu

Ioanu George Sievanec din Brasiovu, care de 12 ani de dîle a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sea socia Mari'a Ioanu Peligradu totu din Brasiovu, nesciindu-se nici pâna astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a cá in terminu de 6 luni sa se presenteze la Scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de soci'a sea se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.
Scaunulu protopresbiteralu alu tractului I alu Brasiovului cá foru matrimonialu.
Iosifu Baracu
(1—3) Prot.

Nr. 51.

Edictu.

Mari'a Petru Frigariu din Brasiovu, care de 4. ani de dîle a parasitu cu necredintia pe legiuitulu ei barbatu Ioanu George Gamulea, totu din Brasiovu, nesciindu-se neci pana astadi loculu ubicatiunei ei se citéza prin acésta cá in terminu de unu anu sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.
Scaunulu protopresbiteralu alu tractului I, alu Brasiovului cá foru matrimonialu.
Iosifu *Baracu*,
(1—3) prot.

Anunciu.

Subscrisulu are onóre, pre langa *pretiurile cele mai moderate* a recomandá p. t. publicu, bogatulu seu depositu de diferite *tieseturi (Giolgiuri)* de bumbacu si de inu, chifóne, pergaluri, de tóte speciele si latimile si alte mârfuri de manufactura.

Tortu de bumbacu

de *batéla, urdiéla, nalbitu si nenalbitu* de toti numerii, precum si tortu de impletitu din fabricele cele mai renumite, *arniciu rosiu si venetu, peru de camila (harras) lâna móle* (de Berlinu) si diferite marfuri marunte en gross et. en detail.

Sibiiu 5 Fauru 1877.
Grigoriu Mateiu,
1—2 comerciante piati'a mica.

Anunciu.

Cea mai eftina si buna farina de toti numerii en gross et detail se afla in depositulu lui
I. Zeibig,
piati'a mare in palatulu lui Bruckenthal'.
1—2

Insciintiare.

Deschidiendu-se in 1 Martiu a. c. in institutulu reg. de mositu din Sibiiu instructiune pentru mósîe, candidatele de mosîtu de natiunalitatea româna sî nemtiésca suntu provocate a se insinuá pâna la terminulu indicatu la susbcrisulu spre a fi primite in cursu.

Sabiiu 1 Februariu 1877.
Dr. Lukacs Mikulics,
2—4 profesoru ord. de mosîtu.

Indreptare: In nrulu trecutu s'a pusu din eróre in unele esemplarie sub corespundinti'a orig. din Pest'a initialele „T. C.“ in locu de a se pune aceste la art. urmatoriu „Ultimatulu . . . .“

Coresp. Red. DD. N. Ch. si G. C in C. Nestându in competinti'a redact: de a modificá concursele, adresative la organulu competentu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Dumineca'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cătra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 9. ANULU XXV.

Sibiiu 30 Ianuariu (11 Febr.) 1877.

Escerpte.

Astadi aru fi zadarnica ostenél'a de a mai ascunde in vorbe frumóse valurile politice ce agita Europ'a intréga. Aru fi unu pecatu neiertatu inse cându ne-amu silí sa credemu ca valurile acele nu au o legatura morala cu evenemintele din patria. Detorinti'a fia-cârui patriotu bunu este a cunósce natur'a unor'a si altor'a, câci din cunoscinti'a acést'a are sa resara nisuinti'a de a conlucrá din tóte puterile la o buna si armonica regulare a afaceriloru interne, spre a fi patri'a bine pregatita a intempiná periculii valuriloru politici din afara cu succesu.

In lupt'a nóstra patriotica, cându in termini mai domoli, cându mai aspri, amu indigitatu la neajunsele din laintru. Amu aretatu cari suntu vederile nóstre pentru vindecarea reului si pentru alimentarea cea sanatósa a fortieloru patriei; inse tóte au fostu „glasulu celui ce striga in pustia.“

Imputarea ce ni s'a facutu nóua româniloru de atâtea ori, chiaru si in tempulu mai recentu, ca avemu aspiratiuni antipatriotice, a pututu sa adórma pe unu tempu óre care pre acei ce conducu destinele tierei. Acum inse vocea nóstra nu mai este cea isolata. Acelesi vaierâri si acelesi admonitiuni se ivescu cu prisosintia si din partea altoru natiunalitâti, cari pareau multiamite cu mersulu lucruriloru. Acelesi vaierâri si signale de periculu se ivescu chiaru si in o parte a pressei magiare.

Nu ne dà mân'a sa le apretiâmu pre largu pre tóte in angustimea colóneloru nóstre. Vomu face dara din multele câte au aparutu in dilele din urma si se ocupa cu interiorulu patriei, unele escerpte si vomu cautá a le combiná cu evenemintele cele din afara de patria, cari inse influintiéza asupr'a celoru dinlauntru.

Durerile interióre ale Ungariei trebuie ca s'au desvoltatu fórte tare, cându audimu ca suntu si foi de acele (Westungarischer Grenzbote), cari in desperatiunea loru striga dupa „dictatura“. In contra acestui strigatu desperatu polemiséza „Pressburger Zeitung“, din care dreptu proba estragemu urmatórele passage:

„O suma de gresieli cardinale a isbutitu, dupa unu intervalu scurtu de 10 ani, de a aduce lucrurile sa stâmu naintea unui fiasco infioratoriu cu economi'a nóstra parlamentaria si constitutiunala. Fâra de a mai ascunde, astadi dorimu constitutiunea cea ordinata, regulata si onesta a lui Bach. Recunóscemu cu parere de reu ca sub provisoriu s'a facutu mai multu pentru radicarea comerciului, agriculturei si preste totu a afaceriloru de castigu, decâtu acum, cu tóte ca sarcinile suntu indoite. Pe lânga tóte gresielile si monstruositâtile absolutismului, financiele sub regimulu actualu constitutiunalu suntu neasemenatu intr'o stare mai rea, mai derepanata si mai incurabile, decum au fostu nainte de 1867 ....“

Fói'a din Pojonu continua aratandu causele administratiunei celei rele pre cari Sennyey le-a poreclitu „asiatice“. Dintre causele aceste pune accentulu pe dóue erori cardinale. Erórea cea mai mare a pârtiei celei mai puternice din Ungari'a e sangvinismulu, care nu scie pastrá si face economii. Din acésta eróre nasce a dóu'a, nisuinti'a de a figurá cá statu mare si independentu si a traì pre acela'si picioru, cum tariescu alte staturi probate in independinti'a loru. „Pentru acést'a amu si ajunsu la unu alu doilea Mohacs. Nainte de batali'a dela Mohacs amu avutu independintia deplina. Dupa acést'a ne-amu alaturatu la Austri'a si eramu bine. Prin pactulu dela 1867 amu realisatu cele mai multe visuri dela 1848, nu ne-a lipsitu nimic'a pentru independinti'a nóstra perfecta, decâtu regele propriu séu unu „guvernatoru a la Kossuth“' — si eata-ne ca suntemu la alu doile, séu déca nu perdemu din vedere Vilagosiulu: la alu treilea Mohacs. Nu va trece multu, strigatele desperate dupa dictatura ne arata, si va trebuí sa depunemu armele.“

Articululu recomânda a intrá Ungari'a in raportulu ce a esistatu intre dens'a si Austri'a pâna la 1848, a regulá pe bas'a acést'a constitutiunea si a se ferí de unu blamagiu cu „dictatur'a“, care intr'o monarchia nu este terminulu corespundietoriu. Déca parintii patriei nu voru bagá in séma admonitiunile ce li-se facu, va vení tempulu cându va fi neaperatu de lipsa cá parlamentulu séu regele sa concréda unui barbatu de statu capabilu si unui numeru de consiliari cu plenipotentia de a guverná, unu provisoriu hotaritu pe mai multi ani.

Pâna ací fói'a din Pojonu.

(Va urmá.)

Sibiiu, 20 Ianuariu 1877.

D. Babesiu la incetarea fóiei sele „Albin'a“ si anumitu in nrii ultimi 117 si 118 din 1876 ai acelei foi, se aflà indemnatu a surprinde lumea cu unu lucru vechiu, cu „Planulu ce se facuse la 1867, pentru de a incercá impedecarea sanctionârei si introducerei nefericitului dualismu, nascocitu prin coticarii politici Deák si Beust.“

D-sea dice:

„A fostu pe la pasci 1867. Legile cu sistem'a dualistica erau votate si substernute pentru sanctionare. Sanctiunarea avea sa urmeze nemijlocitu cu incoronarea, si cu juramentulu Monarchului pe acésta constitutiune. Si noi, cari prevedeamu gravele urmâri, ruin'a si confusiunea, si in consecintia — caderea si desfacerea Monarchiei, noi si cu câti-va putieni incrediuti, cari asemenea cá si noi erau petrunsi de acea pia aderintia a românului câtra tronu si patria, nu mai gasiamu odihna si linisce, si dupa multa framentare a mintei, in fine concepuramu ide'a si combinaramu unu planu, de a ne presentá printr'o deputatiune compusa din cei mai de frunte 10—12 barbati ai natiunei la MSea, cá descoperindu-i din firu in peru, cu date neinfrangibili, dupa legile logicei si ale moralei, prin voce viua si printr'unu memoriu, periculului ce jace in pasulu ce tocmai avea a se face, sa incercâmu cu genunchii plecati si chiaru prin dechiararea opositiunei nóstre morali, prin apelulu nostru la opiniunea publica a Europei, a impedecá sanctiunarea si punerea in lucrare a acestei politice si sisteme funeste, nenaturali, nedrepte, nedemne de unu Parinte alu intregei patrie si alu tuturoru popóreloru sale, si deadreptulu infrangetoriu de atâtea altissime parole, date popóreloru preste totu si anume natiunei române!

„Spre acestu scopu, dupa ce ni-a succesu a castigá recerutulu numeru de deputati, si inca pre cei mai de frunte, mai fiindu-ne neaperatu de lipsa a castigá pre ambii Metropoliti, pre *Siagun'a* din Sibiiu si pre *Siulutiu* din Blasiu, 8 dile dupa pasci plecara din Pest'a *Mocioni Antoniu* si cu *Babesiu* la Transilvani'a, mai intâiu la Sibiiu, fiindu securi, ca odata parintele *Andreiu* capacitatu si castigatu, capacitarea si castigarea parintelui *Alessandru* nu póte sa intempine greutâti.“

Dupa aceste ne istorisesce d. Babesiu pre lungu, cum a umblatu pre la ambii metropoliti si cum le-a vorbitu capacitându-i, chiaru si pre Siagun'a prim'a óra iéra pe Siulutiu cu deseversire si fâra de greutate dechiarându-se astfeliu: „Auditi, dragii mei, atât'a este iubirea si increderea mea câtra voi, incâtu me supunu planuriloru vóstre neconditiunatu s. c. l.“ Iéra despre a dóu'a intalnire cu Siagun'a, dupa intórcerea d-loru din Blasiu scrie urmatórele: „Parintele Andreiu, fie-iertatu, asta-data purtá in fatia o seriositate si ingrigire inca si mai mare, decâtu cu dóue dile mai nainte, si dupa ce ascultà si aflà tóte, cu unu feliu de neincredere atâtu câtra ambii sei óspeti, dar' mai espresu câtra Blasiu, incercà iéra-si a radicá indoiele preste indoiele in privinti'a succesului si temerei despre unu fiasco. B. i reflectà si argumentà ca — „detorinti'a barbatiloru de caracteru si convictiune in astfeliu de casu este: a incercá, a face si intreprinde tóte, pentru de a ferí tronu, patria, natiune de reu, de struncinare; temerea de fiasco, nu póte sa fie motivulu unoru barbati de resolutiune si devotamentu; in fine ca, in acestu casu mai usioru este a luá responsabilitatea fatia de venitoriu si de istoria pre lânga incercâri energice, solide, serióse, apoi macaru cu diece fiasco, decâtu fâra de atari!“

Tóte in daru. Parintele Siagun'a in urm'a urmeloru dechiarà ca: s'a socotitu si nu póte sa se ingagieze! Apoi scóse unu procesu verbalu ce pregatise acestoru intelniri si consultatiuni si poftí cá acel'a sa se subscrie de toti trei „pro eterna memoria.“ Babesiu 'i reflectà, ca — pré bucurosu, numai atunci trebuie completatu cu unele punte esentiali cari tocm'a lipsescu, si trebuie facutu in dóue esemplarie; dar' adause ca densulu este convinsu, cumca E. Sea acést'a nu va voí, de óre ce E. Sea cá barbatu politicu atâtu de esperimentatu, nu se póte sa nu fia petrunsu de absolut'a necessitate a urmâriloru prevediute, cari deci voru formá o acusa grea atâtu asupr'a metropolitului românu, câtu si asupr'a intimului consiliariu de statu alu Majestâtiei Sele!

Aceste audindule inaltulu barbatu, stete multu tempu aprofundatu in cugete cu hârti'a sea in mâna. Erá câtra mediulu noptiei si domniá tacerea cea mai absoluta, incâtu se audiá resuflarea celoru trei dela mésa!

In fine imposant'a statua se miscà, rumpendu documentulu din mâna-si in patru si aruncându-lu sub mésa; iér' B. spre liniscire 'i promise, ca pre câtu tempu E. Sea va fi in viétia fâra consentiulu seu nu va face obiectu de discussiune publica acésta intemplare s. c. l.“

Ce a voitu d. Babesiu prin acésta publicatiune, cu anevoia se póte pricepe. A voitu póte sa notifice unu actu politicu, demnu de insemnatu in istori'a nationala? Atunci aru fi trebuitu sa o faca acést'a multu mai nainte, inca atunci, cându metropolitulu Siagun'a se aflá in viétia, pentru cá sa-i fi pututu reflectá insusi cele de lipsa la publicatiunea sea, si nu tocm'a acum, dupa ce trecura atâti ani la midilocu si cându Siagun'a cá persóna interesata in lucru zace in mormentu, deaprópe patru ani. D. Babesiu cá juristu teoreticu si practicu trebuiá sa scie, ca unde e vorb'a de acte bilaterale, acolo trebuie sa vorbésca ambele pârti interesate, câci altmintrea fassiunile numai ale unei pârti, facute in favórea sea, nu potu avé nici unu crediementu. Insusi ne spune, ca Siagun'a pregatise unu diuaru séu procesu verbalu cum 'lu numesce. Si noi credemu acést'a, pentruca elu erá Stanu patitulu, in astfeliu de lucruri 'i placea sa procéda corectu cá sa nu i se póta sucí cuvintele mai târdiu. Ei bine, pentru ce n'a urmatu si d-sea acésta procedere corecta a lui Siagun'a, pentru ce n'a subscrisu si insusi acelu procesu verbalu? pentru ce nu si-a facutu chiaru si observârile proprie intr'ensulu? apoi bine reu cum aru fi fostu pentru Siagun'a lumea aru avé astadi unu documentu necontestabilu naintea ochiloru, aru scí ce sa créda si pre cine sa osândésca pentru cele ce au urmatu intre densii. Dara asiá, in lips'a ori-cârui documentu, sa ne ierte, déca ne indoimu, trebuie sa ne indoimu despre cele ce ni le referéza. Tocm'a impregiurarea, ca d-sea a refusatu subscrierea diarului pregatitu de Siagun'a, ne da ansa fundata de a crede, ca chiaru d. Babesiu si nu Siagun'a va fi fostu celu ce s'a sfiitu de lumin'a dilei! Ce a voitu mai incolo d. Babesiu cu paralel'a trasa intre Siagun'a si Siulutiu, inca nu se póte pricepe. Sa créda, ca chiar' contrariulu dela aceea, ce póte a intentionatu, vedescu cuvintele sale. Ele vorbescu apriatu in favórea si nu in defavórea metropolitului Siagun'a. Pentruca ce altu se póte deduce din istorisirea factului, decâtu ca Siulutiu nefiindu asiá scrupulosu se invoí din capulu locului primindu „neconditionatu“ propunerea dlui Babesiu: pre cându Siagun'a fiindu mai scrupulosu, rumegându-o tempu indelungatu „portandu pre fatia o seriositate si ingrigire mare“ aflà cu cale „in urm'a urmeloru“ a nu o primí. Tocm'a ací zace puterea lucrului dupa parerea mea; tocm'a ast'a este ce nu a multiamitu pre d. Babesiu, pentru ca adeca Siagun'a nu a primitu si inca „neconditiunatu“ politic'a d-sale, ci a remasu pre lânga a sea. Unu Siagun'a „cá barbatu politicu atâtu de esperimentatu“ va fi vediutu póte nefructuositatea politicei d-lui Babesiu si nu va fi voitu a se duce pe ghiatia, — et hinc illae lacrimae! cá totu-déun'a.

Dara lucru minunatu! cum scie provedinti'a ingrigí de barbatii cei nobili si dupa mórte, cá sa nu se asuprésca. Tocm'a pre cându aparuse publicatiunea dlui Babesiu in „Albin'a,“ eata ca apare o alta publicatiune in „Transilvani'a“ cu unu testimoniu din cele mai eclatante, fiindu chiaru dela Kossuth, pentru unu Siagun'a. Acést'a este o scrisóre a lui Kossuth câtra nefericitulu Dragosiu, ce pórta datulu din Dobritienu in 26 Aprile 1849, si intre altele cuprinde si acestea: „Ba urmându simtiementului inimei mele, nu esitezu a dechiará si aceea ca déca, apretiându cele mai susu dise, voru grabí (românii) fâra amanare a dá garantia despre portarea loru pacifica in venitoriu, nu voiu fi strainu nici de aceea, cá in numele pâcei si si alu iubirei sa aruncâmu velu asupr'a delicteloru politice din trecutu, inse cu esceptiunea acelui omu, care a abusatu in modu infamu de inalt'a sea pusetiune bisericésca si de increderea poporului, calcându in modu rusinosu, datorintiele sele câtra Ddieu si catra patria, nu numai a amagitu poporulu românu la resculare si prin acést'a a fostu indemnatoriulu la atât'a prapadire si versare de sânge, ci s'a dejositu inca si la acea tradare de patria, ce nu i se póte iertá nici odata, incâtu nu s'a infioratu a provocá, a indemnà si a midilocí irumperea de putere armata straina in tiéra, pentru a macelá pre poporulu propriei sele patrie, — si acestea tóte le face asiá, incâtu totu-odata a fostu destulu de vilu a jucá unu rolu de faciarnicu mincinosu, pentru cá in midiloculu pecateloru sele tradatóre de patria sa adórma cu cuvinte dulci atentiunea si priveghiarea mea si a sociloru mei dela guvernu; numele acestui omu este *Andreiu Siagun'a*, asupr'a capului cârui'a multulu sânge ce s'a versatu striga resbunare drépta, si care, precum este dechiaratu de tradatoriu de patria, asiá nu póte avé parte de iertare pre acestu pamentu.“

Revist'a politica.

Asiá dara totusi crisa ministeriala! Escel. Sea dlu ministru presiedinte *Tisza* a substernutu Maj. Sele demissiunea cabinetului intregu si, dupa cum suntemu informati, Maj. Sea **a si primit'o. Siedintiele dietei inca s'au amenatu.** Se vorbesce de transitiune cu *Wenkheim*. La Vien'a inse este chiamatu si *Sennyey* si *Mailatu*; in cercurile deputatiloru dietali se mai vorbesce si de *Ghyczy*, *Bitto*, *Szapáry* si *Slavy* cá urmatori ai lui Tisza.

Cris'a acést'a nu surprinde, pentru ca possibilitatea ei erá prevediuta de multu, de si trasa la indoiala pâna si in momentele cându scriemu. Foi, cari representa estrem'a drépta si stâng'a din diet'a Ungariei se temu si acum, ca dupa ce nu va cutezá nimenea a luá asupr'asi compunerea unui cabinetu nou, iérasi Tisza va fi denumitu ministru presiedinte si elu atunci va face tóte concessiunile in afacerea bâncei, pentru cá sa „salveze“ de nou patri'a pe calea acést'a, déca nu e cu putintia pre alta cale.

„Pesti Naplo e mai pessimistu, firesce in altu sensu. Pe cându pessimismulu celoru ce se temu, ca totu Tisza va fi in cele din urma dlu situatiunei, este mai multu din cause personali, „P. N.“ vede in demissiunea din cestiune si in cestiunea bancei resturnarea dualismului. Dupa „P. N. centralistii austriaci nu mai suntu multiamiti cu delegatiunile, ci voru unu parlamentu imperialu; nu mai suntu multiamiti cu ministeriu ungurescu, ci voru numai o cancelaria aulica ungurésca. Scopulu acest'a, dice „P. N“, credu centralistii alu ajunge cu ajutoriulu unei politice esterne reactiunarie, cu ajutoriulu unui bancrotu economicu alu Ungariei si prin o actiune militaria.

Se va adeverí acum scirea respândita de „Egyetértés,“ ca mai multi comiti supremi suntu gat'a a demissiuná din caus'a mesuriloru politiene luate de cabinetulu lui Tisza pentru pactulu de care se tratá la Vien'a? — Vomu vedé.

Conferinti'a supletória a ambasadoriloru si delegatiloru puteriloru, adunata cá din intemplare la Vien'a, se ocupa numai cu convorbiri desbracate de ori ce oficialitate. Unele foi voru sa scie ca convorbirile aceste nu au scopulu de o intielegere generale in cestiunea orientala, ci mai multu se silescu a câstigá pe Austro-Ungari'a pentru un'a séu alt'a din partidele europene ce au sa se formeze acum. Contele Chaudordy nu scapa nici o ocasiune din vedere de a oferí servitiele sele generalului Ignatieff, in deosebi, de a induplecá pe Austro-Ungari'a la neutralitate pentru casulu cându resbelulu aru fi inevitabilu.

De alta parte Marele principe Constantinu a visitatu in acel'asi tempu curtea imperiala din Berlinu cu scopu de a paralisá impressiunea cea rea, produsa de cochetârile intre Franci'a si Russi'a.

Europ'a inca nu se póte reculege de efectulu destituirei lui Mithadpasi'a. Comentariele destituirei suntu diverse; intr'un'a inse convinu parerile cele mai multe, adeca ca Turci'a nu mai merita increderea Europei.

Pregatirile Russiei de resbelu suntu colosale. Pe fia-care 1000 de soldati se vinu 4 tunuri. In curendu va fi la Chisinâu concentrata o armata de 500,000. Concentrarea acést'a va fi signalulu la inceperea resbelului.

Se vorbesce de o conventiune russo-romanésca, conformu cârei armatele russesci sa póta trece spre Dunare, fâra de a participá si Romani'a cu armat'a ei la resbelu. Intr'aceea intre turci si români s'au intemplatu mai multe ciocniri la Dunare.

Cris'a ministeriale din Bucuresci cetimu ca deocamdata e terminata. Cabinetulu e mai acel'asi cu unele modificâri de persóne cari au trecutu dela unu resortu la altulu.

Cum cugeta ómenii in cercurile oficióse din Bucuresci intre Romani'a si Constantinopole ne arata „U. p. A.“ dela 23 Ianuariu. Eata ce dice acestu diuariu:

„Guvernulu otomanu scie ca românii au respectatu cu religiositate tratatele, si ca in tempu de secoli, elu a provocatu lupt'a intre noi.

„Guvernulu otomanu este datoriu sa scia si sa nu uite ca tratatele 'lu legau sa ne apere, contr'a ori-cui, intregimea teritoriului, si ca aperarea sea a constatu in a dá Austriei pe bacsisiuri Bucovin'a si in urma Russiei Basarabi'a.

„Este datoriu sa scia si sa nu uite ca revolutiunea dela 1821, de-si provocata prin arendasi fanarioti câror'a le dá-se in préda Romani'a, totusi Domnulu Tudoru voí sa remâna credinciosu tratateloru si in locu de a se aliá cu grecii contr'a turciloru, se adresà câtra Pórta si-i cerù lealitate si dreptate.

„Guvernulu otomanu este datoriu sa nu uite dovedile cele mari de cea mai rara lealitate si amicitia ce i-au datu românii la 1848, si câtu de nedrépta si cu durere trebuie sa dicemu neleala a fostu purtarea sea cu noi.

„Guvernulu otomanu in fine are celu mai de capetenia interesu sa se uite bine si sa véda limpede sacrificiele morale si materiale ce facuramu pentru densulu in anulu ce se sfersí si folósele mari, feliurite si fórte seriose ce 'i adusera aceste ale nóstre sacrificii.

„Facendu-i aceste amintiri, ultraamicale si binefacatóre pentru densulu, intrebâmu, pre toti otomanii inteliginti, si pre ori-care din fórte putienii amici ce le-au mai remasu in tóta Europ'a, ce dovedi de recunoscintia, fia macaru de amicia, ne-au datu in anulu ce se sfersí?

„Trecemu preste nedreptele, reutaciósele si cu totulu neinteligintele sicane ce ne-au facutu, suptu guvernulu trecutu, si venimu la cele insemnate, din anulu trecutu, in tempulu resbelului.

„Interesulu guvernului otomanu a fostu si este se dovedésca popóreloru resculate ca câstiga mai multu dela densulu cele amice de câtu cele „*haine*,“ cum dicu turcii, si se fi decretatu deplin'a nóstra independintia, cerendu dela conferintie cá tóte puterile se recunósca si se chiezasiuiésca tóte neutralitatea Romaniei.

„Guvernulu otoman uerá sicuru ca puterile aru fi fostu nevoite se confirme acestu faptu si acésta cerere a sea, si n'a facut'o. Déca inse n'a voitu sa faca acestu actu inteliginte si, din tóte puncturile de privire, binefacatoriu pentru densulu, a voitu si a facutu contrariulu.

A refusatu in faptu moderatele si legitimele cereri ce i-a facutu ministrulu Cogalnicénu, si a incoronatu sacrificiele ce facuramu si facemu necurmatu, decretandu-ne de otomani, intindiendu mân'a sa se iá de pe capulu româniloru caciul'a loru românésca si sa le puna fesulu!!!

Eata acum si faptele dilei, prin cari se silesce sa ne faca sa intielegemu de astadi ceea-ce ne pregatesce pentru mâne.

Acum vre-o 15 dile, turcii vinu nóptea in numeru mare, surprindu unu pichetu de trei ómeni, ucidu pe unulu, schingiuescu pe cei-lalti doi, fura ce gasescu si fugu.

Acum vr'o 5—6 dile, unu numeru de 40 de turci armati cu topóre, si protegiati de 60 de soldati armati, vinu in ostrovulu nostru Chehai'a, de lânga Calerasi, si incepu a ne jafuí padurea.

Guvernulu tramite unu numeru de soldati, si atunci recunoscù ca alu nostru este dreptulu si se punu pe fuga.

Joi'a trecuta, pe la amédi, unu pichetu, intre Magurele si Flamând'a a fostu atacatu de 40 de turci armati cu pusci si cu topóre, veniti dela Nicopole.

In acea óra suptlocotenintele Ganescu erá in inspectia. Oficierulu intruní pe cei dela alu doilea pichetu cu 13 dorobanti, si incepu ataculu.

Lupt'a tienù o jumetate de óra: Turcii fugira lasându unu mortu, doi prisonieri, patru topóre si o siaica. Nici unu românu n'a fostu ranitu.

Indata dupa curmarea luptei, procurorele a fostu avisatu.

Aceste fiindu faptele, credemu ca pâna ce nu voru vení alte acte sa le stérga, avemu si dreptulu si datori'a se dicemu: Eca turculu!

Diariulu grecu din Triestu „Imer'a“ publica mai multe amenunte din convorbirea dlui primu-ministru Comunduros cu marchisulu Salisbury.

Intre altele, se dice ca d. Comunduros s'aru fi esprimatu in urmatoriulu modu:

„Considerându isbucnirea resbelului ruso-turcu cá fórte probabile. tienu astfeliu de datori'a mea a spune Europei ca ea nu mai are cuventu sa se adreseze câtra noi déca se voru nasce complicatiuni si turburâri in provinciele grecesci din imperiulu otomanu. Greci'a fiindu unu statu independinte, n'are intentiune se declare resbelu Turciei. Déca inse provinciele marginasie, déca locuitorii din Cret'a voru recurge la arme, nu e permisu a cere dela noi cá se facemu servitiu de gendarmi, fiindu-ca, o declara pe fatia, acést'a nu o vomu face. Singurulu mijlocu pe care l'amu puté intrebuintiá fatia cu conationalii nostri pentru a-i calmá a fostu, dupa cum v'amu spusu, ca Europ'a nu va trece cu vederea justele loru pretensiuni. Dupa ce inse conferinti'a din Constantinopole a pedepsitu acésta sperantia cu o minciuna solemna, suntemu lipsiti de tóta influinti'a nóstra morale ce amu avut'o asupr'a loru si Europ'a se tiena séma ca, déca popórele cari pâna acum au fostu pacinice voru decide ele asupr'a sórtei loru, prin acelu modu care corespunde mai multu pentru realisarea dorintieloru loru, acést'a e vin'a ei.“

„U. p. A.“ in nrulu dela 26 Ianuariu publica o corespundentia din Turinu privitóre la deputatiunea czegledeana, pe care o reproducemu, lasandu respunsabilitatea despre cele cuprinse in coresp. respectivului corespundente.

„*Turinu*, 29 Ianuariu 1877.

„*Scumpe concetatiene, redactoru alu „Românului.*“

„Credu ca-ti facu o placere dandu-ti amenunte despre sosirea si siederea deputatiunei magiare, care a venitu la Turinu spre a invitá pe fostulu dictatoru Kossuth sa se intórca in Ungari'a, unde a fostu alesu deputatu alu parlamentului.

„Acésta deputatiune sosì la Turinu cu celu din urma trenu din Milanu. Cându acesti domni esira din gara, erá nópte; multimea care furnica totu-déun'a prin aceste locuri, vediendu pe acesti domni asiá ciudatu imbracati cu costumulu loru magiaru, cu palaria si cu tog'a, impodobiti cu pene, frundie si cu unu portretu fotografatu, ii crediura ca suntu o deputatiune din partea comissiunii de *Carnevalone* din Milanu, care veniá sa invite junimea din Turinu sa iá parte, precum fusese anii precedinti.

„Crediendu-i ca suntu o mascarada, incepura sa strige „traiésca Milanesii“. Magiarii crediura ca acest'a erá unu strigatu de entusiasmu, care saluta sosirea loru; dar' indata ce echivoculu fu cunoscutu, multimea tacù si toti pufnira de risu la vederea ciudatei loru gateli.

„Sciti ca deputatiunea a mersu la Colegno, la fostulu dictatoru, care i-a declaratu ca nici odata nu va mai repasí in Ungari'a, pe câtu tempu acestu regatu va fi unitu cu Austri'a.

„Acesti pelerini, intorcendu-se la Turinu, visitara orasiulu si sér'a mersera la mai multe teatre, pe unde escitara curiositatea si ilaritatea cetatieniloru, ceea ce au crediutu póte ca erá o ovatiune, dupa cum au si anunciatu prin mai multe diuarie. La Turinu poporatiunea e aplecata spre serbi, câror'a li se doresce sa-si póta compune marea loru natiunalitate; poporatiunea din Turinu nu e aplecata spre magiari, cari tindu mân'a turciloru, acesti barbari omoritori ai crestiniloru.

„Astfeliu a fostu primirea magiariloru in acestu orasiu. Turinesii cunoscu legile ospitalitâtiei si precum au primitu cu politetia pe sermanii pelerini spanioli si pe pelerinii francesi imbracati in rasa, cându se duceau la Róm'a sa sarute papucii Papei-prisoniaru de bunavoia in unsprediece mii de camere, totu astfeliu a primitu si pe cei o suta cinci-dieci de pelerini magiari, cari veniau se salute pe marele loru patriotu, pe eroiculu Kossuth.

„Credu ca aceste amenunte ve voru fi de folosu pentru luminarea opiniuniei publice in Romani'a.

„Primesce, scumpe concetatiene, espresiunea inaltei consideratiuni a unui betrânu de siepte-dieci si siepte de ani, care multu iubesce natiunea româna.

Vegezzi Ruscala.

„P. S. Mi-s'a spusu ca mai multi domni din deputatiunea magiara propusesera sa mérga la Rom'a spre a multiamí Papei pentru spriginulu moralu ce a acordatu turciloru. Maioritatea a fostu de parere contraria, cá sa evite ori-ce consecintie superatóre.“

Protocólele Conferintiei din Constantinopole 1876-77.

1. PROTOCOLU.

Sied.. dela 6 zilhigdie 1293 ($^{11}/_{23}$ *Dec. 76.*)

(Urmare.)

Guvernulu imperialu a deploratu de o potriva acésta revolta si urmârile ei si s'a silitu, indata ce a pututu sa-si recapete autoritatea sea nesocotita, de a cugetá la ranele resbelului civilu si de a seversí oper'a de reparatiune care se impunea solicitudinei sele si cârei'a Europ'a mai putienu lamurita, nu intârdià a dá dreptate.

Pe cându inalt'a Pórta urmariá pedepsirea culpabililoru si seversiá pacificarea tierei, unu nou programu de reforme esclusivu aplicabile provincieloru insurgente, erá propusu si supusu la esaminarea si aprobatiunea mariloru puteri. Nu amu de locu a me pronunciá ací asupr'a unui proiectu asupr'a cârui'a inalt'a Pórta n'a fostu in casulu de a-si emite judecat'a sea oficiala. Déca facu alusiune la acést'a, o facu numai ca acestu proiectu a cadiutu in domeniulu publicu si ca e justu de a face mentiune in seri'a chronologica a fapteloru, ce au precedatu calamitâtile noi ce aveau sa napadésca asupr'a Turciei.

Serbi'a si Muntenegru luasera o parte atâtu de activa la rescól'a Erzegovinei si Bosniei incâtu se póte afirmá si demonstrá la trebuintia pâna la cea mai mare evidentia ca déca aceste principate aru fi pastratu dupa cum le erá datori'a, cea mai stricta neutralitate, in locu de a lasá insurectiunea sa se alimenteze pe teritoriele loru si sa se recruteze printre populatiunile loru, de multu tempu pacificarea completa a aceloru dóue provincii aru fi fostu saversita. Faptele cari dovedescu acésta participare suntu fórte recente si fórte cunoscute pentru cá sa mai fia trebuintia a insistá asupr'a loru; dar' este utilu a le reamintí pentru a stabilí ca pâna in lun'a lui Iuniu, Serbi'a si Muntenegru, nepregetandu in concursulu loru realu de-si nedatu pe fatia, nu incetasera de a protestá de firm'a loru intentiune de a pastrá neutralitatea si a remané fidele datorieloru loru câtra inalt'a Pórta.

Cu tóte acestea, aceste dóue principate, neavendu, dupa propri'a loru marturisire, nici unu sujectu de plângere, deodata si ambele in acela'si tempu, au semnificatu Portiei, un'a din ele, ca socotea ca e bine de a substituí starea de ostilitate declarata, situatiunei destinsa care resultá din insurectiunea provinciei vecine, ceealalta se socotea necesariu a navalí (envahir) in Bosni'a pentru a o pacificá si administrá si ca avea sa procéda la esecutarea proiectului seu cu séu fâra consimtiementulu inaltei Porti; aru fi potutu adauge totu astfeliu si despre Europ'a dela care castigasera asigurârile cele mai pacifice.

Pentru ori-cine a urmaritu evenimentele dela originea loru pâna in diu'a acestei duble declaratiuni de resbelu, atâtu de cutediatóre cá si neobicinuita, va remané demonstratu ca tóte faptele cari s'au succedatu intr'o perioda de mai multu de diece luni, au fostu concepute de aceea'si cugetare, ca in fine pacea imperiului otomanu si securitatea populatiuniloru sele au fostu turburate de o causa cu totulu straina intereseloru populatiuniloru crestine in numele câror'a cu tóte aceste s'au seversitu tóte aceste acte.

Turci'a in cursulu acestoru evenimente s'a aretatu neclintitu dispusa a deferá la consiliele amicale ale Europei; si simpl'a espunere a diferiteloru fase ale luptei angagiata in Balcani, dela punctulu ei de origine si pâna in diu'a cându a luatu o mai mare desvoltare prin intrarea in campania a Serbiei si Muntenegrului, trebuie sa ajunga a convinge ori-ce spiritu impartialu ca ea nu va putea fâra nedreptate, sa fia facuta responsabila, in nici unu modu si la nici unu gradu de nefericirile ce au urmatu si pe cari s'a silitu a incungiurá, a micsiorá séu repará.

Cându serbii invinsi pe câmpurile de batalii, cu tóte ajutórele de totu teliulu ce le veniá din afara, fura redusi a solicitá mijlocirea mariloru puteri pentru a obtiené pacea, guvernulu imperialu n'a esitatu a acordá succesivu suspendârile dela arme ce i se cereau si deferinti'a sea pentru puterile mediatrice n'a avutu alte limite decâtu acelea ce-i erau prescrise de grij'a securitâtii armateloru sele.

Si apoi chiaru acum in urma de totu, nu e trebuintia a o reamintí, serbii fura acei'a, cari bizuindu-se pe armistitiulu acordatu de guvernulu imperialu, au facutu necesaria o actiune militaria mai vigurósa si ale cârei'a consecintie s'au resimtitu asiá de vii pe terenulu diplomaticu.

Pe cându inalt'a Pórta lupt'a cu curagiu pentru aperarea drepturiloru sele si pentru restabilirea autoritâtiei legitime a sultanului, alte lucrâri nu mai putienu importante si urgente se sevarsiau in imperiulu otomanu. Principiele unei organisatiuni in acela'si tempu politica si admnistrativa erau proclamate. Conformu cu aceste principii emanate dela vointi'a libera si spontanea a sultanului si dupa dorintiele esprimate de ómenii cei mai luminati ai imperiului, nóue institutiuni, imbratisiându corpulu socialu intregu, dela basa pâna la verfu se preparau in consiliele inaltei Porti.

Acésta opera astadi seversita, intru câtu o privesce cá constitutia generala, consacra egalitatea civila si politica intre toti otomanii fâra distinctiune de rasa séu de religiune, participarea tierii la propriele sele afaceri — sub dubl'a forma a unei adunâri legislative esita din senulu ei si a consilieloru municipale de o potriva alese si chiamate a esersá actiunea loru directa asupr'a administratiuniloru locale, urmându unu programu de descentralisare care se léga ca respectulu unitâtiei imperiului si autoritatea centrala.

Desvoltarea acestoru institutiuni generale care va constitui reform'a tuturoru administratiuniloru statului nu va putea fi pusa la indoéla ca acestu principiu nou pentru Turci'a, datoritu marinimósei si generósei initiative a Sultanului, asociaza intréga tiéra la elaborarea ce trebue sa desfasure:

Intr'unu cuventu, oper'a se va desvoltá prin ea insa-si in virtutea puterií séle propria si intru câtu-va independenta de guvernu chiaru. Acésta este cea mai buna din garantielele ce inalt'a pórta póte sa dea pentru esecutarea complecta si sincera a programului seu de reforme; ca tiér'a ea insa-si este constituita in paditoru alu institutiuniloru séle.

Principiulu egalitâtiei inscrisu in capulu constitutiunei imperiului nu trebue sa se aplice numai la toti membrii marei familie otomane déru de o potriva si in prim'a linea la fie-care din partile din care se compune imperiulu otomanu, ori care aru fi situatiunea geografica séu caracterulu seu ethnologicu. Tóte trebue sa aiba o sórta comuna, sa se bucure de aceleasi avantage, sa se ridice de aceasi autoritate si sa se supue la aceleasi legi. A aduce vre-o vetamare (atteinte) acestui principiu, ar fi a compromite oper'a reconstituirei imperiului, a preparà desagregarea elementeloru nationale, a creá intre provincii unu antagonismu ingrozitoru si in fine a semená sementi'a unoru nóue sujete de desordini si rebeliuni.

Puterile amice, cu grija (soucieuses) de a contribui la restalibirea unei pâci durabile, fondata pe unitatea institutiuniloru si integritatii imperiului, voru da intréga si leala loru adesiune la acestu principiu de egalitate generala care forméza bas'a si care constitue fortia statului politicu alu tutuloru natiuniloru europene.

Numai in aceste conditiuni guvernulu imperialu, presentându pe de o parte espunerea fidela a evenimenteloru, cari au turburatu imperiulu otomanu si au adusu situatiunea actuala; si pe de alta parte nou'a constitutiune care fixéza de aci inainte dreptulu publicu otomanu, vine sa ia locu in consiliele Europii.

Turci'a póte sa-si dica ca numai fermitatea si moderatiunea ei au domolitu (dompté) acésta mare conspiratiune revolutionara care venea pe fatia sa buliverseze imperiulu otomanu si turbura adâncu linistea Europii.

Déca in mijloculu dificultatiloru, fâra esemplu póte in istoria, de cari a fostu napaditu, guvernulu imperialu aru fi lasatu sa se pericliteze principiulu autoritâtiei ce avea datori'a a aperá, déca s'aru fi slabitu in fatia atacuriloru la care era espusu (en butte) si déca revolutiunea ar fi triumfatu, este greu de vediutu ca complicatiunile cele mai grave nu ar fi lipsitu a se ridicá. Dându probe de vitalitate inconstestabila si facându unu serviciu semnalatu la caus'a generala a ordinei si prin urmare si la aceea a progresului generalu, guvernulu otomanu crede cá si a câstigatu noi titluri la interesulu simpaticu alu mariloru puteri.

(Va urmá.)

Varietâti.

⁂ Esamenele semestrali in institutulu archidiecesei nóstre gr. or. teologicu-pedagogicu, in *Andreianu*, au decursu in septamân'a trecuta.

⁂ Ministrulu reg. ung. de finantie a dispusu prin emisulu de sub Nr. 5735 u. c. cá comunele Canepisci si Racosiu, luate dela comitatulu Solnocu-Dobâc'a si arondate la comitatulu Silvaniei (Szilágy), dela 1. Ianuariu 1877 sa se tiena de perceptoratulu reg. u, din Zalau (Zilah).

⁂ Patieniile deputatiunei studentiloru din Budapest'a le descrie „Ellenör" asiá:

In 23 Ianuariu dupa ce si-a luatu diu'a buna dela amicii cei noi a parasitu deputatiunea portulu pre unu yachtu ce i-a pusu sultanulu la dispositiune. Capitanulu nu se vedea a avé cunoscintie mari nautice. Passagierii inse se mângaiau cu ide'a ca au de a face cu unu navigatoru bravu si practicu. In 24 pe la amédi a plecatu nai'a spre marea négra. La Bujukdere, unde ancoréza flot'a de resbelu deputatiunea fu salutata intr'unu modu importantu, cum abiá si póte omulu imaginá. Oficieri si trupe salutau cu batistele, si cu totu vuetulu unui ventu infricosiatu strigârile „Iassassin" petrundeau pâna la deputatiune. Clatinarea cea vehementa a vasului anunciá pasageriloru ca se afla dejá pe marea négra turcésca. O negura désa s'a asiediatu pe mare si turbarea undeloru erá din ce in ce mai infuriata. Undele spumegande treceau preste bordu, cându de odata se audu strigate desperate: „ajutoriu!" La inceputu credeamu ca a cadiutu cineva de pe bordu. Strigârile: „*Iankim vor*! Sou! Sou!" se repetira. Ce erá? ardea nai'a. Panic'a generala si o póte imaginá ori cine. Matrosii nu mai scieau de capulu loru, umblau cá beti in susu si in josu, pâna cându capitanulu aplicândule vre-o câti-va pumni i-a mai adusu in fire. Foculu fu stinsu din norocire. In caiuta cadiuse o luminare josu pe o gazeta. Acést'a a luatu focu si foculu s'a estinsu pe paretele caiutei in susu. Nóptea a trecutu in linisce. In diminéti'a urmatóre passagerii spre mirarea loru afla ca parasescu pentru a dóu'a óra Bosforulu; capitanulu returnase inca sér'a trecuta in portu.

In decursulu dilei nai'a nu pré inaintase si cându sér'a a inceputu a se intunecá, precursorii viforului iéra incepura sa amenintie. Lampele naiei se isbiau unele de altele si a trebuitu a le departá. In caiuta sunau sabiile aternate pentru ca se loveau de paretii caiutei, mese si scaune se dau de-a rót'a unele printre altele. Adeveratulu viforu a inceputu numai dupa ce a innoptatu. Nai'a a suferitu multu de viforu. Ap'a curgea preste bordu in caiute, cuptórele sburau dintr'unu unghiu in altulu, nimic'a n'a mai remasu la loculu seu. Intre tóte aceste se audiau strigatele capitanului si matrosiloru; nici unulu dintre passageri nu erá incântatu de ce se petrecea. Diminéti'a pe la 4 óre s'a vediutu ca e preste putintia de a ajunge la Varn'a tient'a caletoriei. Intr'aceea carbunii erau pe gat'a; toti locuitorii naiei se preparau cu seriositate pentru ce e mai reu. Mai numai unei minuni e a se adscrie, ca dupa médiadí la 4 óre nai'a a intratu iéra in Bosforu si membri deputatiunei dupa o caletoria infricosiata de dóue dile iéra s'a aflatu in Constantinopole.

⁂ *Intunecime in luna.* In 27 l. c. calend. n. va fi o intunecime interesanta in luna. Se va incepe la 5 óre 34 minute si va durá pâna la 9 óre 54 minute. Fiindu luna plina atunci, intunecimea va oferí unu interesu deosebitu.

⁂ *Potopulu celu mai de aprópe.* Renumitulu astronomu Rudolfu *Falb* intr'o prelegere fórte interesanta, despre influinti'a sórelui si lunei asupr'a cutremuruiloru de pamentu si asupr'a schimbârei tempului, tienuta la Berlinu, a calculatu tóte constelatiunile, cari producu cu deosebire revolutiuni mari pre pamentu si a ajunsu la resultatulu, ca apropiarea pamentului de sóre care acum cade pe 1. Ianuariu, progreséza in fie care anu. Apropiarea acést'a va cadé in anulu 6393 pe 21 Martiu si in anulu 16,896 pe 23 Septembre. Atunci va coincide apropiarea acést'a cu positiunea equatoriala a sórelui. Dupa tóte aceste este probabilu ca in periodele aceste de 10,500 ani voru fi ploi mari, viforuri inundâri si cutremururi de pâmentu.

Socotindu period'a dela maximulu celu mai de aprópe inapoi, aflâmu la tóte popórele vechi traditiuni din care deducemu, ca 4000 ani inainte de Ch. au fostu unu potopu mare, cunoscutu sub numele potopulu din dilele lui Noe. Unu astfeliu de potopu este asia dara probabilu ca va fi pe la anulu 6400 d. Ch. Pentru rendulu presentu de ómeni scirea acest'a inse nu póte fi nici decum neliniscitóre.

⁂ *Observatiuni climatologice aplicate la igiena.* — Consiliulu comunale alu Parisului a insarcinatu pe d. Marié Davy, directorele observatorului meteorologicu dela Montsouris, se organiseze in diferite pârti ale orasiului observatiuni de climatologia aplicate la igiena, si cuprindiendu, intre alte lucruri, si esaminarea pulberei organisate tienuta in suspensiune in aeru. D. Davy a inaintatu dejá academiei de sciintie resultatulu observatiuniloru facute. Se scie ca unele pârti ale Parisului suntu bântuite de o epidemia de friguri tifoide, ceea ce a necesitatu golirea casarmei dela Château-deau. Ricaindu parchetulu diferiteloru camere din acésta casarma, s'a adunatu o pulbere negriciósa care, fiindu cercetata cu microscopulu, dupa ce fusese spalata in apa curata s'a vediutu ca cuprinde o multieme de algue, vibrioni, bacteriani si monade si e probabile ca epidemi'a ce a bântuitu acea casarma e provenita din aceste organisme microscopice, cari fiindu miscate prin ambletu, séu ori-ce altu mijlocu, se inaltiau in aeru si erau aspirate de soldati. Epidemi'a de febra tifoida ce domnesce in câte-va pârti din Parisu, unde esista asemenea pulbere via, e prevenita, probabile, totu din caus'a acestei pulbere gramadita pe pamentu si pareti vér'a si care 'si produce efectele morbide in timpulu cându schimbarea de temperatura favoriséza epidemi'a.

* *Unu casu estraordinaru de vegetatiune.* — Vierii din Campoix departamentulu Indre, Franci'a) au depusu la biseric'a din acea comuna o vitia de viia, crescuta din nou in anulu acesta pâna la o lungime de 20 centimetri, avendu foi si doi struguri pe deplinu desvoltati.

Intr'o alta comuna totu din Franci'a, s'a vediutu unu peru nu numai reintloritu, ci purtându chiaru câte-va fructe de marimea unei nuci.

⁂ *Plóia rosia.* „*L'Union dinanaise*" *rapórta* unu faptu curiosu intemplatu septemânile trecute la St. Jean dela Mer (Franci'a). In nóptea de 29 — 30 Septembre st. n. ploase si locuitorii vediura cu mirare a adou'a di ca ap'a ce se strinsese in vase puse inadinsu pentru acést'a, cum si acea-a care se mai scurgea de pe coperise prin unele urlóie, avea o culóre rosiatica, cá a apei amestecata c'o mare cantitate de vinu. O cantitate din acea apa a fostu transportata la Dinan, spre a fi analisata.

Burs'a de Vien'a.

Din 29 Ianuariu (10 Febr.) 1877.

Metalicele 5%	63	05
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68	50
Imprumutulu de statu din 1860	111	50
Actiuni de banca	838	—
Actiuni de creditu	148	90
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	123	—
„ „ „ Temisiorene	73	75
„ „ „ Ardelenesci	71	75
„ „ „ Croato-slavone	71	50
London	—	—
Argintu	114	50
Galbinu	5	87
Napoleonu d'auru (poli)	9	83 $^1/_2$
Valut'a nóua imperiale germâna	60	35

Concursu.

In urm'a hotarirei Venerabilului cons. archidiecesanu de dto 30 Dec. 1876 Nr. 3725 pentru ocuparea vacantei parochii a Lasleului rom. protop. Ternavei-superióre se escrie concursu pâna in 15 Martiu 1877 pre langa urmatórele emolumente:

1. Cuartiru naturalu;
2. 26. de jugere pamentu aratoriu si fenatiu;
4. Dela 145 familii câte un'a ferdela de cucuruzu cu tuleulu;
4. Competenti'a pentru ingropaciune — pentru cei preste 7 ani 1 fl. 50 cr. iéra pentru cei sub 7 ani 50 cr. v. a. si stol'a usuata.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au de a-si tramite petitiunile loru, instruate conformu normeloru din „Statutulu organicu" si decisiuniloru sinodali, la subsemnatulu in Alm'a post'a ultima Elisabethopole.

Alm'a in 27 Ian. 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Almasianu,
1—3 protopresb. gr. or.

Nr. 212/1877.

Concursu.

Devenindu postulu de notariu comunale din comun'a Gurariului vacantu, se escrie concursu cu terminulu pâna in 20 Februariu 1877.

Cu acestu postu suntu impreunate: o leafa anuala de 400 fl., cuartiru liberu, lemnele necesarie de focu si tacsele prescrise pentru afaceri private ale partiteloru.

Domnii competitori la numitulu postu notarialu au a documentá, pre lânga o pracsa continua de celu putienu 3 ani séu atestatu de cualificatiune pentru unu atare postu, ca sciu perfectu, afara de limb'a româna, macaru inca un'a din limbele patriei.

Petitiunile timbrate suntu a se asterne pâna la terminulu prefiptu la acést'a pretura.

Sibiiu in 5 Februarie 1877.

Dela pretur'a cercului Resinari-Seliste.
(1—3)

Nr. 4.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochie de clas'a I in comun'a matera Cuciulat'a si fili'a Lupsi'a, protopresbiteratulu Fagarasiului I, se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna la 13 Februariu a. c. cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) casa parochiala gratuita; si dela 124 numere de familii câte un'a ferdela de grauntie si dela 90 familii mai serace si veduvite câte o jumetate ferdela, la olalta 169 ferdele bucate.

b) folosirea ierbei si a pomiloru din cimiteriulu bisericei;

c) venitele stolari dela 215 familii cu 1248 suflete, imbunatatite si statorite de sinodulu protopresbiterale;

d) dela fia-care familia cu tragatori câte unu caru de lemne; iér' dela cei fâra vite câte o di de lucru in claca, cu palmele, care computate la olalta in bani dau sum'a de 650 fl. v. a.;

c) asemenea si dela fili'a Lupsi'a, unde suntu 42 familii cu 188 suflete, dupa mesurile susu aretate tóte venitele computate aducu 150 fl. v. a.; si asiá la olalta este venitulu siguru de 800 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au de a-si asterne concursurile loru instruite conformu prescriseloru „Statutului organicu" si dispositiuneloru provisorice pentru regularea parochieloru din an. 1873, pâna la terminulu aretatu la subscrisulu. Maturisantii voru avé preferintia.

Fagarasiu 4/16 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Petru *Popescu*,
(3—3) protopopu.

---

concursu.

Din partea comuneloru Mândrulocu, Ciciriu, Sambateniu, Paulisiu vechiu, si Paulisiu nou, dupa intielesulu art. XIV. din legea anului 1876, cu acést'a se deschide concursu, pentru deplinirea postului de medicu cercualu in aceste comune, pe langa urmatórele conditiuni:

1. Dela recurenti se cere a fi Dri de medicina provediuti cu diploma si cu pracsa celu pucinu de 2 ani; afara de aceea se posiada limbileo- r mâna magiara si germâna, cá usuate in acestu cercu.

2. Locuinti'a medicului alesu va fi in Paulisiulu vechiu, inse va avé a-cercetá si celelalte comune ale cercului — macaru de 2-ori in septemâna cu carutia gratuita, ce i se va dá din partea comuneloru respective.

3. Salariulu medicului este 500 fl. v. a. din cassele comuneloru intrunite, afara de acest'a tóta visit'a incopciata si cu scrierea de receptu, se remunera separatu cu 40 cr. v. a inse pe cei cu totulu seraci ii va cautá medicului in daru; ací se observéza ca in comun'a de locuintia mediculu va impliní si visitarea mortiloru, éra pe lânga tacse seperata cate de 20 cr. de casu.

4. Mediculu va fi indatoratu a tinea si apoteca privata la locuintia s'a.

5. Alegerea va avea locu la 16 Februariu 1877 la cas'a comunala din Paulisiulu vechiu, pe carele terminu suntu rogati recurentii a-si suscerne recursele loru adresate catra antisti'a comunala din loculu alegerei, iéra pe celealalte antistii ale comuneloru din cercu, inca naintea alegerei le voru inconostintiá prin epistola, ca densii au recursu la postulu de medicu.

Datu din siedinti'a comuneloru intrunite tienuta la 15 Ian. 1877.

(3—3) **Antistele comunale.**

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei gr. or. vacante din comun'a Tapi'a, in protop. Lugosiului cottulu Carasiului; se deschide concursu cu terminu pâna in 30 Ianuariu a. c.

Emolumintele suntu: un'a sessiune parochiala din 21 jugere pamentu aratoriu, 3 de fenatiu si 8 jugere tufisiu, 10 oche cucuruzu despoiatu dela fia-care casa si stol'a usuata.

Concurentii au a-si adresá recursele loru timbrate si in intielesulu statutului org. instruate; câtra on sinodu parochialu gr. or. din Tapi'a si a le tramite dlui Georgiu Pesteanu protopopu gr. or. in Lugosiu.

Tapi'a in 3 Ianuariu 1877.

2—3 **Comitetulu parochialu**

Concursu

Pentru ocuparea statiunei parochiali a dou'a din Sinna de clasa III. se deschide prin acésta concursu pena in 19 Fauru 1877. Venitele parochiali computate pana la 450 fl. din competintiele stolari si alte accidentii.

Concursele instruite dupa prescrisele sinodului archidiecesanu din 1873, sa se adreseze la presidiulu scaunului prot. alu Sibiiului I.

Sinna 20. Ianuariu 1877.

Comitetulu parochiale in contielegere cu P. protopresviteru.
2—3

Nr. 4.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de invetiatoriu in comun'a Cuciulat'a, protopresbiteratulu gr. or. alu Fagarasiului I, se deschide prin acést'a concursu, cu terminu pàna la 6 Februariu 1877.

Emolumentele suntu:

a.) Salariulu anualu in bani 135 fl. v. a. din cass'a comunala, solvindi in rate lunarie regulatu; cuartiru naturale in incaperile scólei, si lemnele de incalditu câte voru trebuí.

Doritorii de a ocupá acést'a statiune, trebuie se fia clerici si pedagogi absoluti, avendu atestatu de cualificatiune, cu care provediuti voru avé a-si asterne concursele loru bine instruate la subscrisulu oficiu ppresbiteralu, pâna la terminulu susu aratatu.

Fagarasiu, 4 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
Petru *Popescu* m. p.
(3—3) protopopu.

Nr. 190 — 1876.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia gr. or. de clas'a III-a *Sielimberu*, lânga Sibiiu, cu carea suntu impreunate urmatórele emoluminte: folosirea unei portiuni canonice de 13 jugere (aratura si fenatiu), tacsele stolari obicinuite câte o di de lucru, câte o miertia de bucate si câte 33 cruceri dela fia-care familia.

Suplicile instruate in intielesulu statutului organicu suntu a se trimite la subsemnatulu celu multu pâna in 20 Februariu a. c.

Sibiiu, 20 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Popescu* m p.
(3—3) protop.

Concursu.

In urmarea abdicerei dlui Flore Toutanu de statiunea invetiatorésca — din Siomoschesiu — prin acést'a numit'a statiune devenindu vacanta, pentru indeplinirea ei se deschide concursu.

Terminulu alegerei, 30 Ianuariu st. v. a. c.

Emolumintele suntu:

a) Bani, (salariulu) 105 fl.
b) Pentru bucate, bani 132 fl.
c) Pentru curatirea scólei 20 fl.
d) Spese de caletoria 10 fl.
e) Dela mortu mare la ingropaciuni 50 cr.
f) Dela mortu micu 20 cr.
g) $^1/_4$ sessiune pamentu estravilanu aratoriu.
h) Cuartiru liberu, cu gradina de legumi de 800°□.
i) 12 orgii de lemne, din cari e a se incaldí si scól'a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu poftiti in vre-o Dumineca séu serbatóre, a se presentá la st'a biserica, de a-si aretá desteritatea in cantu, si tipicu.

Recursele provediute cu testimoniu de cualificatiune si preparandialu adresate comit. paroch. suntu de a se tramite inspectorelui cercualu in Seprős. p. u. Seprös. com. Aradu.

Somoschesiu 2 Ianuariu 1877.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine.
Michailu Sturz'a,
(3—3) Inspectoru scolariu.

Concursu

Pentru deplinirea parochiei gr. or. vacante din comun'a *Ohaba-lunga* protteratulu Hasiasiu-lui cu terminu pana la 20. fauru st. vechiu a. c. in care di se va tiené si alegerea.

Emolumentele suntu: un'a sessiune comassata de pamentu parte aratoriu, parte fenétia; $^1/_2$ de lantiu de pamentu intravilanu, si birulu de cate un'a mesura de cucurusu in bombe, dela 60 case; afara de acea venitele stolari indatinate.

Recursele adjustate conformu prescriseloru statutului organicu si adresate sinodului parochialu gr. or. din Ohaba-lunga, suntu pana inclusive 18 Fauru st. v. a. c. a se tramite parintelui protopresviteru tractualu in Belincz.

Ohab'a-lunga, la 18 Ianuariu 1877.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine:
Georgiu *Cratiunescu*,
(3—3) ppresb. tractualu.

Nr. 49.

Edictu

Nicolae Maciuca din Brasiovu, care de 17 ani de dîle a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sea socia Mari'a George Capatin'a, totu din Brasiovu, nesciindu-se neci pana astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a cá in terminu de 6 luni, sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de soci'a sea se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.

Scaunulu protopresbiterale alu tractului I, alu Brasiovului cá foru matrimonialu.
Iosifu *Baracu*,
(2—3) prot.

Nr. 50.

Edictu

Ioanu George Sievanec din Brasiovu, care de 12 ani de dîle a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sea socia Mari'a Ioanu Peligradu totu din Brasiovu, nesciindu-se nici pâna astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a cá in terminu de 6 luni sa se presenteze la Scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de soci'a sea se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.

Scaunulu protopresbiteralu alu tractului I alu Brasiovului cá foru matrimonialu.
Iosifu Baracu
(2—3) Prot.

☞ Rogâmu pre Pré on. oficie Protopr. din Ungari'a si Banatu a ne tramite de temporiu concursele spre publicare, cá sa fimu in positiune de a tiené comptu de intervalulu recerutu intre publicarea si espirarea loru.

Editur'a

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Dominec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Nr. 10. ANULU XXV.

Sibiiu 3|15 Februariu 1877.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Cris'a ministeriala.

Déca n'amu scí istori'a cu Stanu patîtulu amu fi gat'a a presupune ca ne aflâmu in ajunulu unoru modificâri mari constitutiunale, in ajunulu unei crise constitutiunale. Elemente pentru o crisa mai estinsa decâtu asupr'a unui cabinetu suntu destule. Ací aru fi numai decâtu si *tempulu* in care cade cris'a, tempulu espirârei pactului incheiatu intre Cis- si Translaitani'a la 1867; aru fi nemultiamirea tuturoru natiunalitâtiloru, afara de magiari, cu productele sistemului din acesti ani, aru fi in fine starea cea trista economica a tierei. De situatiunea politica esterna nici ca mai vorbimu. Si cu tóte aceste suntu ómeni cari vedu cris'a, cari cetescu bratie de diurnale despre crisa, cari urmarescu toti pasii celoru chiamati la curte si tóte cuvintele intre monarchu si cei chiamati, — dara dau din umeri si departe de a crede intr'o crisa constitutiunale, nu credu nici in cea ministeriala.

Dara ómeniloru cris'a e ací! O vedemu si noi, respundu multi si mai cu necredintia, si press'a din Cis- si Translaitani'a ne iá audiulu prin strigatele cu care o anuncia tierei si lumei, si — totu nu credemu!

La cea dintâiu privire asupr'a mechanismului constitutiunalu se vede, unde au sa ese firele incurcaturei de fatia. Tisz'a este sustienutu in diet'a Ungariei de o colosala majoritate. Tisz'a in negotiârile cu jumetatea de dincolo a representatu parerile partidei ce-lu sustiene. Pentruca a representatu parerile aceste, cade. Vine acum intrebarea, déca majoritatea dietei unguresci remane pe langa parerile sele de mai nainte, cine va cutediá sa se puna la guvernu cá sa guverneze cu ea? Guvernulu celu nou, va respunde cineva, va disolvá parlamentulu. Tocm'a aici stà ascunsa enigm'a, pentru ca cetimu, ca corón'a nu aru vedé bucurosu chiaru acum o disólvere a parlamentului. In fine chiaru sa o véda, aru fi unu lucru zadarnicu, câci partid'a care e adi in majoritate in parlamentu, cá sa tacemu de alte mijlóce, s'a ingraditu in anii din urma cu o lege electorale, dupa carea cu anevoia se va schimbá fati'a parlamentului prin alegeri nóue.

Pâna cându sta compacta partid'a de adi la putere, dar mai vertosu, pâna cându parlamentulu ei este neatingibilu, incercârile de a compune unu cabinetu nou nu potu avé altu resultatu decâtu sa arete pâna la evidentia ca in Ungari'a astadi nimenea nu e in stare sa compuna unu ministeriu, afara de Tisz'a.

Ministrulu demissiunatu s'a pusu prin acest'a in pusetiunea, de o parte de a amenintiá pre cei de adi la putere in Cislaitani'a si ai induplecá la concessiuni, séu déca acesti'a voru fi tari in cerbice, de a induplecá pre parlamentulu ungurescu sa faca elu, Tisz'a, concessiuni, pentrucá sa póta veni elu la putere, unde altulu n'aputu veni.

In tipulu acest'a nu aru trece multu si amu audi ca Tisz'a ierasi e insarcinatu cu compunerea cabinetului si lucrurile aru merge mai departe cum au mersu pana acum.

„Asiá va si fi“ dice si „P. N.“ „déca nime si nimica nu va conturbá „circulii lui Tisz'a.

In Cislaintani'a, pana acum nu suntu semne de mare frica. Oficiosele facu multa gura despre crisa, se svercolescu in susu si in josu dupa „o formula de compromisu,“ prin carea sa se delature dificultatea in cestiunea bancei. Burs'a inse sta neclatita. Nici notitia nu ia despre cele ce se intempla cu cris'a si in giurulu crisei. Sa nu fia burs'a bine informata despre valórea crisei? Nemtii sciu ca Ungari'a are sa ceda si de aceea, afara de oficiósele nu se conturba din flegm'a loru.

„O intemplare, unu cuventu scapatu „din gura, mai adauge totu „P. N.“ séu „unu calculu gresitu, póte intórce „lucrurile cum nici n'a gânditu nimenea „si mai putienu mai totudeuna preocu„patulu Col. Tisz'a.“

Si acest'a e lucru usioru in Ungari'a. Deputatiunea dela Constatinopole acum sosesce la Budapest'a. Ocasiunea acést'a. séu câte nu se potu in Ungari'a? póte aduce ceva neprevediutu si provisoriulu de carele se vorbesce aru devení realitate.

Acést'a aru fi adeverat'a crisa séu inceputulu crisei, atunci amu puté dice si noi: *nous marchons vers l'inconnu.*

Nu ne entusiasmâmu pentru nici un'a din alternativele despre care amu vorbitu. Pe noi numai perfect'a egalitate de drepturi a tuturoru concetatieniloru in realitate, nu pro forma, nici sub firme straine, ci cá acea ce suntemu, ne aru entusiasmá; pâna atunci inse certe-se domnii câtu le place, ca nu vomu pune mare pretiu nici pre cei ce se certa nici pentru ce se certa.

Escerpte.

(Urmare.)

„Kőzvélemény“, foi'a unei fractiuni esite din partid'a guvernamentala, dara carea in sirulu partideloru sta lânga stâng'a estrema séu a lui Kossuth, ne pune in uimire cu espectoratiunile sele (Nr. 37, 6 Februariu n.). Nu pricepemu tendinti'a articulului, nici nu ne batemu capulu a o pricepe, ci dicemu simplu, ca „gur'a pecatosului adeveru graiesce“ si reproducemu spre intarirea celoru dise in colónele acestei foi, instructivulu articulu.

Eata ce dice „Kőzvélemény:“

„Iubite consiliariu de curte Izdenczy — dicea odinióra imperatulu Iositu (II) — magiarii mei iubiti 'mi facu multa superare si me necajescu. Ori ce voiu face, ei cauta sa-mi iese deasupr'a. Emissele mele le punu cu totu respectulu la o parte, dispusetiunile nu le indeplinescu, tendintiele mele nu voru sa le intieléga, intentiunile nu le cuprindu si nu le baga in séma.

„Majestatea Vóstra, respunse consiliariulu de curte Izdenczy, n'aveti norocu cu magiarii, pentru ca nu-i tratati cum li se cuvine. Magiarii nu suferu sa fia dressati. Ei suntu unu poporu creatu pentru opositiune, unu poporu, care din firea lui nu se supune ori câreí dispusetiuni, ori câreí insarcinâri. Déca vreti M. V. sa ajungeti scopulu, trebuie sa urmati cu totulu alta procedura. Datile magiariloru libertate deplina; diece ani sa faca ce voru voí, sa guverneze si administreze tiér'a cum le place si M. V. veti vedé, ca in cele din urma Ve voru rugá totu ei pe Maj. V. sa faceti ordine si sa introduceti unu guvernu mai bunu in „Ungari'a.“

„Suntu tocm'a diece ani de candu s'au introdusu legile din 1867 si Ungari'a se guvernéza pe sine si arangiéza afacerile in limitele legiloru. Si resultatulu?

„Amu reformatu ordinea judecatorieloru si justiti'a; amu purcesu dela principie mari, amu creatu multe tribunale si judecatorii cercuale, amu denumitu o multime de judecatori si amu decretatu inamovibilitatea si nestramutabilitatea judecatoriloru.

„Mai tardiu ni a plesnitu prin capu ca suntu pré multi judecatori, pré multe tribunale, nestramutabilitatea judecatoriloru e ceva incomodu. Tribunalele, judecatorii si nestramutabilitatea cadu jertfa; amu schimbatu, modificatu si suspendatu paragrafii respectivi ai legei.

„Amu venitu pe urma la ide'a, ca nici asiá nu suntemu in stare sa multiumimu recerintiele justitiei; a trebuitu dara sa se puna la desbatere unu proiectu de lege despre „judecatori de pace“, care póte fi ori-ce alta, numai unu proiectu care sa trateze de „judecatori de pace“, nu.

„Cu unu cuventu, amu organisatu si desorganisatu, daraburimu si petecimu, esperimentâmu si orbecâmu.

„Amu desbatutu multu, amu scrisu si cetitu cârti multe, amu scrisu multi articuli de fondu asupr'a dificilei cestiuni, cum amu puté aduce intr'o armonia autonomi'a comitateloru cu sistemulu parlamentariu.

„Dupa multe teoretisâri au urmatu cercârile, fâra de a fi apropiatu baremu de solutiune partea principiala a cestiunei.

„Acum trebuie mai sa desperâmu de solutiunea problemei, câci in anulu alu nóuelea vine la lumina si intra in viétia — comitetulu administrativu.

„Siguranti'a persónei si a averei nu e tocm'a cea mai buna, dara nici cea mai rea. Asiá de esemplu este adeveratu, ca la noi se rapesce mai multu cá in Sicili'a si Greci'a, absolutu inse nu atât'a câtu in Mongoli'a si in Bochar'a. Apoi rapirile nu se facu in fia-care comitatu dupa aceeasi modalitate si neintreruptu. Noi alungâmu telharii dintr'unu comitatu intr'altulu si ii spariâmu cu dreptulu statariu. E fapta ca in locuri unde locuitorii se intielegu cu bandele organisate siguranti'a publica este amenintiata in mai mica mesura si iérasi este fapta, ca preotimea, jidovii comercianti si servitorii postali se bucura de o deosebita consideratiune din partea telhariloru, ba pâna acum nu scimu de nici unu casu, ca adeca sa fi pradatu telharii pe unu comisariu de politia.

„Amu facutu mari progrese in privinti'a incasârei contributiuniloru si ce se atinge de desteritate si rafinamentu amu intrecutu chiaru si pre vice-regele Egiptului, care e unu adeveratu artistu cându e vorb'a de a bagá mân'a in busunarele supusiloru.

„Dârile le scriemu sistematicu indoitu si le scótemu intreitu. In privinti'a acést'a esista o conventiune secreta. „Magiarulu nu e precautu, adese perde cuietanti'a, o repune undeva si pana sa o gasésca esecuâmu adou'a si a trei'a óra. Amu face-o si a patra óra, inse atunci de regula nu mai este nimic'a, pentruca suplicile cele multe si competinti'a advocatiloru au papatu totu.“

„S'a purtatu grigia, cá pradeloru din partea organeloru financiali sa nu li se puna nici o pedeca de câtra cei pradati, deórece spre scutinti'a acestor'a nu s'a facutu nimic'a si ord'a tartarica a esecutoriloru de dare pustiesce neconturbata câmpiele patriei.

„Venitu avemu putienu pâna acum si se imputinéza totu mai tare; dara datorii avemu multe si se immultiescu pe tóta diu'a. Avemu si deficitu si inca unulu mare, care cresce neincetatu. Ce va fi sfersitulu dela tóte aceste vomu vedé in scurtu tempu. Ajutoriu aru fi cu putintia, dara nu se póte. Tempulu trece curendu si bunulu Ddieu ajuta. Va fi unu secerisiu bunu. Acest'a este unic'a nóstra intielepciune si unic'a nóstra sperantia. Acusi voru fi *mai multe* secerisiuri bune, déca cu unulu nu va fi de ajunsu.

„Istori'a cea trista a cestiunei de vama si a bancei nu o enarâmu de nou si despre darea de consumu nu mai voimu sa intindemu zama lunga. Resultatulu realu alu nisuintieloru si rodomontadeloru va arată ce avemu sa asteptâmu dela *viitoriu.*

„Se dice: „plangendu se bucura magiarulu“. Nu va trece multu si vomu avé causa destula de plansu; dara nu ne vomu bucurá.

„Partea cea mai mare a barbatiloru nostri de statu s'a usatu. Cei diece ani au consumatu multu renume. Acum suntemu la liter'a ultima din alfabetu. Nimenea n'a fostu in stare sa ne ajute; a muritu imperiulu si acum se pregatesce de mórte si speranti'a, ca magiarulu póte ajutá patriei magiare. Traimu in periodulu resignatiunei.

„Déca aru traí inca imperatulu Iosifu aru puté dice catra consiliariulu Izdenczy: „Iubite consiliariu de curte Izdenczy! Dta ai cunoscutu pe magiari mai bine decâtu mine. Ai dreptate. Tristu dara adeveratu.“

Déca vorbiá o fóia nemagiara in tonulu acest'a erá possibila presupunerea ca zugravesce pré in negru, ca este tendinti'a de a discreditá actualitatea, pentru a o inlocui cu altu ceva; si acést'a si din motivulu ca nu mai e departe tempulu candu contractulu bilateralu intre jumetatile monarchiei espira.

In 6 Februariu inca nu se sciea positivu despre demissionarea ministeriului Tisza si asiá articululu nu putea fi unu „binevoitoriu“ necrologu pentru densulu.

Ironisarea, carea se vede din totu cuventulu bate mai departe, ea este o voce de desperare si infruntare data lui Tisza pentru „apostasi'a“ dela uniunea personala, dela care „apostatulu“ a ruptu unu numeru mare de connatiunali. Adeverata este presupunerea lui Közvélemény?

(Va urmá.)

Diet'a Ungariei.

Siedinti'a casei representative dela 10 Februariu. Deputatii se infatisiara in numeru fórte considerabilu si pe tóte bancele dominá miscarea cea mai viua. *Tisza* intra singuru in sala si e primitu cu aplause sgomotóse ce nu voiau sa inceteze. Se cetesce o scrisóre a *primu-ministrului* câtra presidiulu casei representative, prin care ministeriulu intregu si-a datu demissinnea ce fu primita de Majestatea Sea in 8 Februariu. Tisza cere cuventulu si o tacere profunda cuprinde tóta sal'a. Primu-ministrulu dice:

Onorata Casa! Dupa datin'a parlamentara me semtiu indatoratu a dá in legatura cu comunicatulu meu ce togm'a se cetì o deslusire scurta despre motivele si impregiurârile ce l'au provocatu. Membriloru onoratei Case li e cunoscutu ca membrii cabinetului recedatu au fostu si suntu de parerea, ca *o resolvire perfecta a cestiunei de banca*, câci de acést'a e vorb'a, va urmá pentru Ungari'a numai atunci cându i se va face cu putintia infiintiarea unei bance independente (Aprobare). Dara cabinetulu considerandu cunoscutele relatiuni politice ce intrevenira inmediatu dupa venirea sea la putere, si considerandu si relatiunile financiali interne si europene ce devenisera mai dificile in urm'a acelor'a, s'a lasatu a fi condusu de parerea, ca intre asemenea impregiurâri interesulu tierei pretinde cá sustienendu-se dreptulu insusi integru, descurcarea acestei intrebâri in interesulu *relatiuniloru de creditu* ale tierei sa urmeze in acordu cu interesele celui-laltu statu alu monarchiei. Condusu de acést'a parere guvernulu incepù negotiârile de complanare cu guvernulu celui-laltu statu. Decursulu discussiuniloru e cunoscutu. Guvernulu 'si tienea de datorintia a sea a aplicá cu o pacientia nesecata si fâra a crutiá osteneli, in mediloculu unei situatiuni financiali din ce in ce mai grea si mai apesatóre, tóte medilócele pentru a obtiené o intielegere, câci semtiá, ca responsabilitatea pentru relele ce puteau sa resulteze dintr'o ruptura si cari aru fi apesatu atâtu bugetulu statului câtu si pe singurateci, numai asiá o va puté luá asupr'a sea, déca mai inainte va fi facutu totu ce i-a fostu prin putintia, pentru a le evitá (Aplause viue). Astfeliu decursera pertractârile, in tempulu câror'a proiectele acele ce se publicara de curendu si prin foi suferira in interesulu creditului din tiéra schimbâri in multe puncte. Totusi unele puncte remasera *in suspenso*, intre acestea si intrebarea de constituire a organului centralu.

Aici intempinaramu o dorintia ce dupa a nóstra parere nu se puté acceptá fâra pagubirea autoritâtiei de statu; si vediendu ca nu putemu comptá in acésta intrebare la o concessiune, noi, de-si simtiámu sarcin'a responsabilitâtiei, totusi nu puturamu face altu ceva decâtu se *rupemu negociârile.* (Aplausu). E cu putintia ca unii voru pune unu pondu mai micu pe punctulu acest'a. Noi inse amu fostu de parere, ca o dispusetiune ce pronuncia in modu obligatoricu ca, ori ce se va intemplá, ori ce aru voí actionarii insisi, cetatienii statului ungurescu trebuie sa remâna permanentu in minoritate, o astfeliu de dispositiune, dicu, nu se póte acceptá fâra de a vetemá demnitatea de statu a natiunei. (Aplausu). Noi amu fostu de parere, ca a concede o pagubire a tierei intr'o causa ce din punctu de vedere politicu la aparentià e de putiena insemnatate, aru insemná a deschide usile la asemene incercâri si in alte intrebâri.

De-si nu putemu negá relele ce vinu pe o asemene cale pentru bugetulu statului cum si pentru relatiunile de creditu ale particulariloru, totusi intre asemene impregiurâri trebuiramu sa facemu incercarea, nu cumva *amu puté pune in lucrare* infiintiarea *unei bance independente.* (Aplause sgomotóse). Trebuie sa declaru precisu, ca nime nu a trasu la indoiala dreptulu tierei de a face acésta banca, si *déca cine-va facea acést'a atunci Regele Ungariei aperá acestu dreptu impreuna cu noi. Dar' temerile principelui ingrigiatu de binele monarchiei si alu tierei erau atâtu de mari incâtu noi póte din slabiciunea nóstra — nu le-amu pututu imprasciá.*

Intre astfeliu de impregiurari ne tienuramu de datorintia a ne dá *dimissiunea* nóstra, pe care Maiestatea Sea s'a induratu prea gratiosu a o primí si, in urm'a acestor'a nu-mi remâne decâtu se recercu pe inalt'a casa, cá se *suspendeze* siedintiele pana la tempulu, in care Maiestatea Sea va dispune de unu nou guvernu. Speru, ca *acestu tempu nu va durá multu*, câci chiaru si acel'a, in ale cârui mâni — intr'adeveru mânile cele mai bune — se afla deciderea, doresce viu, se véda terminandu-se câtu se póte mai curendu nesiguritatea, si acést'a se intaresce prin impregiurarea ca Elu conferesce dejá astadi in acésta afacere cu mai multe personalitati ce se bucura de o reputatiune generala. Recercu pe onorat'a Casa sa-si suspendeze siedintiele pe tempulu acest'a (Strigari: se traiésca!).

Dupa aceste ia cuventulu D. *Irányi* conducatoriulu stângei estreme. Acest'a facendu unele reflecsiuni la raportulu lui Tisza dice: Déca guvernulu a intreruptu negociârile cu banc'a natiunale austriaca, acést'a nu destépta nici admiratiunea nici indignatiunea mea, ba din contra me bucuru, ca in cele din urma guvernulu s'a incumetatu a se pune in positura fatia cu acestu institutu in interesulu Ungariei. Sum partisanulu bancei independente, speru dela infiintiarea ei si a unui teritoriu vamalu separatu sanarea calamitâtiloru materiali ale Ungariei si de aceea amu regretatu vediendu ca guvernulu ungurescu in locu de a pasí indata pe acésta cale a purcesu la infiintiarea unei bance dualistice conferandu cu guvernulu austriacu.

Dar' mai multu regretu ca guvernulu intrându in negociâri cu banc'a natiunale austriaca se lasà a fi sedusu pe unu terenu unde nu numai interesele, ci si autoritatea Ungariei erá pagubita. Concessiunile ce voiá sa le faca guvernulu bancei natiunali austriace erau, cum amu disu, pagubitóre nu numai intereseloru materiali ci si demnitâtiei Ungariei. Nu regretu retragerea guvernului, pentru ca nu amu avutu incredere in elu si pentru ca elu erá gat'a a sporí afacerile comune inca cu un'a, cu afacerea bancei. Proiectulu stipulatiuniloru din Maiu nu erá decâtu stabilirea unei afaceri comune nóue.

Domnulu primu ministru insirându motivele ce au induplecatu pe guvernu a demissiuná adauge ca dreptulu Ungariei de-a infiintiá o banca natiunale independenta nu fu trasu de nimene la indoiala cu atâtu mai putienu de Maiestatea Sea Regele, dara adausulu ministrului mi se pare intunecatu. Câci déca e adeveratu ca guvernulu ung. in interesulu tierei a aflatu necesara banc'a natiunale independenta si ca elu a inceputu negociârile cu banc'a natiunale austriaca numai pentru ca aflà de lipsa a face acést'a, atunci nu intielegu pentru ce densulu, mai alesu dupa ce si Regele recunósce dreptulu Ungariei de a infiintiá o banca independenta, nu a facutu o propunere in privinti'a acést'a? (Miscare). Acést'a sa mi-o esplice domnulu primu ministru! Nu voiu sa silescu pe guvernulu actualu se remâna, dara din punctulu lui de vedere primu-ministrulu trebuiá sa declare pentru ce nu a facutu o propunere relativu la infiintiarea unei bance independente. (Aplausu in stâng'a estrema, miscare in centru. strigâri: sa audimu!) Nóue nu ní e destulu recunóscerea teoretica a drepturiloru nóstre. (Asiá este! in stâng'a estrema). Noi putemu pretinde cá pentru Ungari'a sa se dea totu ce e neaperatu de lipsa pentru binele ei materialu. (Aplausu in stâng'a estrema).

Primu-ministrulu dice, ca tiér'a póte asteptá cu linisce evenimentele viitóre, câci Majestatea Sea a chiamatu astfeliu de barbati, spre a se consiliá cu ei, cari se bucura de reputatiunea tierei. (Strigâri in centru: Nu acést'a a disu! S'audimu!) Lucrulu sta asiá! Guvernulu a asternutu la loculu competentu o propunere pentru infiintiarea unei bance independente séu n'a asternutu. In casulu din urma elu a venitu cu sine insusi in incosecuentia, câci cându erá vorb'a pentru prim'a data de acést'a afacere, primu ministrulu a pusu alternativ'a asiá, ca elu intre impregiurârile nóstre afla mai corespundietoriu a incercá mai intâiu o contielegere cu banc'a natiunale austriaca, dar' déca acést'a nu aru fi cu putintia sustienendu-se drepturile si interesele Ungariei, elu va trece la ceealalta alternativa, adeca la infiintiarea unei bance independente. Séu ca elu a facutu propunerea si ea nu s'a primitu si in acestu casu marturisescu ca nu potu fi nici de cum liniscitu, in ale cârui mâni se pune conducerea afaceriloru ungouresci de aru fi si cei mai stimati barbati. (Aprobare in stâng'a estrema).

Déca guvernulu actualu a abdisu pentru ca nu avé imputernicirea de a infiintiá o banca independenta, atunci e claru, ca succesorii lui abiá voru surprinde tiér'a cu infiintiarea unei bance independente (ilaritate), ci densii probabilu se voru multiamí cu mai putienu (miscare) si atunci nu pricepu cum dlu primu ministru si colegii sei se potu liniscí cu aceea ce se va intemplá in acést'a afacere.

Acestu punctu din raportulu dlui primu ministru nu-lu aflu claru si déca densulu nu mi-lu deslusiesce, eu din partemi privescu cu mai mari ingrigiri in viitoriu cá pâna acum si vedu constitutiunea Ungariei si constitutiunalismulu in colori mai sinistre cá pâna acum. (Aprobare viua in stâng'a estrema).

Bar. L. *Simonyi* cere cá cas'a sa nu se demita in discussiune asupr'a acestei afaceri de mare importantia ci se iá simplu la cunoscintia faptulu cum doresce primu ministrulu. Guvernulu si-a facutu datorinti'a intrerupendu negociârile cu guvernulu austriacu.

Primu-ministrulu *Tisza* dice, ca resolutiunea casei nu póte merge mai departe decâtu cá sa decida suspendarea siedintieloru pâna la terminarea crisei ministeriali. Discussiunea meritora va urmá cându se va substerne casei cestiunea intréga si atunci se va puté judecá procedarea guvernului retrasu. Mi-amu cerutu cuventulu din urma pentru a pronunciá ca guvernulu a incercatu in prim'a linie complanarea continuându cu acést'a incercare pre câtu tempu avé perspective de reusire si dupa aceste a incercatu realisareá unei bance independente si nefiindu acést'a cu putintia elu si-a datu demissiunea. (Aplausu). Aflu de lipsa a observá inca ca eu voiu considerá constitutiunea si constitutionalismulu Ungariei numai atunci periclitate, cându s'aru respândí in cercuri mai estinse doctrin'a, ca acel'a ce e unu factoru principalu alu constitutiunei unguresci recunoscendu dreptulu nu aru fi in acelasi tempu indreptatitu a-si esercitá dreptulu seu in acést'a directiune, cându aru vedé realisarea in óre care momentu impreunata cu periculi pentru interesele materiali ale tierei nóstre. (Aplausu in centru).

Helfy constatà faptulu, ca cris'a ministeriale nu a urmatu in dieta, ci prin colisiunea cu factori straini. Acést'a ajunge pentru a caracterisá stârile nóstre constitutiunali, dara oratorulu spera, ca nu se va aflá in dieta si in tiéra o maioritate pentru o complanare ce aru dá mai putienu decâtu erá gat'a a primí guvernulu actualu, atari ómeni s'aru incelá tare.

Presídiulu propune suspendarea siedintieloru pâna la constituirea noului guvernu, imputernicindu-se presidentulu a comunicá in modulu indatinatu tempulu celei mai deaprópe siedintie.

E. *Simonyi* crede, ca propunerea presidiului merge prea departe, caci déca camer'a nu s'aru conchiamá pana la constituirea noului guvernu, acést'a aru semená usioru cu o amânare *ad calendas graecas*, de aceea cere suspendarea pe o septemâna.

Zsedenyi observa preopinentelui, ca temerile lui suntu fâra temeiu, câci in sensulu regulamentului casei § 181— 20 deputati totdeun'a potu cere tienerea unei siedintie.

Cas'a primesce propunerea presidiului si siedinti'a se inchide.

Corespundinti'a.

Budapest'a 11 Februariu

(cor. or.)

Dela corespundinti'a mea din urma n'a trecutu tocma asiá multu si eata ca ne aflâmu in perfecta crisa ministeriala. Chaosulu de conclusiuni, produsu de crisa, cine va fi in stare sa-lu petrunda? Ce suntu diurnalele, pe lânga vorbele cele multe ce circuléza astadi in tóte cercurile, unde se aduna doi, trei la o conversatiune? Nimic'a tóta. Cu tóte aceste me sfiescu a comunicá din ceste din urma, pentru ca un'a suntu pré nemistuitóre pentru publiculu romanu, care judeca mai cu sange rece, alt'a, fantasi'a intaritata de aici speru ca se va domoli in scurtu tempu, si cei inferbântati astadi, voru ride si ei mai târdiu de rapirea loru. Atât'a potu sa dicu, ca o mare parte din politicii dilei, cestiunea bancei, din carea fapticu a resaritu cris'a, o considera numai de unu *pictus masculus* si vede caus'a ei cea adeverata in combinatiuni mai inalte politice, a câroru raporturi se intindu departe preste limitele monarchiei.*)

De ieri cerculéza scirea ca *Sennyey a luatu asuprasi sarcin'a de a compune unu cabinetu nou.* Tóta lumea se mira de cutediarea conservativului barbatu de statu. Elu cu diet'a presenta nu póte guverná nici o di si unu apelu la tiéra, dupa cum stau lucrurile astadi in Ungari'a, nu se póte scí ce resultate va dá; probabilitatea este dara pré mare, si acést'a nu se sfiesce a ni-o spune insusi oficiosulu „P. Ll.", ca vomu avé norocirea de unu provisoriu.

Este demultu de cându n'amu avutu provisorii si: *variatio delectat.*

Alt'a aru fi cându Sennyey s'aru puté desbracá de prejudetiele natiunale magiare si intr'unu apelu câtra tiéra s'aru adresá nu numai la magiari, ci la toti locuitorii tierei. Sennyey inse inca nu e din panura de acést'a si legislatiunea de pâna ací s'a ingrigitu destulu de bine sa ingradésca pre magiari, cá sa fia numai ei domnii tierei si ai destineloru ei. In *circulum vitiosum* este lesne a intrá: anevoia a esí. Ce va mai fi vomu vedé!

Generalulu *Lamarmora* cunoscutu din anii precedenti prin descoperirile sale indiscrete a surprinsu lumea cu unu nou opu: *„I segreti di Stato nel guverno constitutional"* in legatura eleganta octavu de 323 pagini.

Lamarmora imparte opulu seu in dóue pârti si amendóue suntu indreptate intr'acolo „de a combate articululu 196 din proiectulu despre unu nou codu penalu". Autorulu lu combate „pentru ca intâiu acel'a vatema dreptatea si compromite demnitatea nationale, ér' a dóu'a pentruca acceptarea lui e contraria constitutiunei fundamentali a imperiului care nu admite secretele statului in intielesulu articulului 196 propusu. Cá apendice se afla in carte (pag. 291—323) o traducere a articulului publicatu de senatorulu S. Iacini in „Preus. Jahrbücher" in fasciculului din 1872, in limb'a germâna: O voce din Itali'a despre alianti'a italiana prusésca din 1866."

Fia-care parte a brosiurei e impartita in 5 capituli ce pórta titlii urmatori.

---

*) Nu se pré adeveresce. R.

I-a parte, 1 capitlu. Slabiciunea ministriloru nostri (cabinetulu Minghetti); 2-lea cap. prepotenti'a cancelariului imperialu germanu; 3-lea cap. persecutarea agentiloru prusesci; 4, procedarea ministriloru nostri in camer'a italiana; si 5-lea cap. Opiniunea publica in Itali'a despre cartea mea: „Ce-va mai multa lumina.“

II-a parte. 1 cap. Statutulu si secretele de statu; 2. cap. Neconstitutionalitatea articulului 196; 3. cap. Ilusiuni despre resultatele articulului 196; 4. cap. O privire asupr'a istoriei; 5. cap. Consideratiuni ultime asupr'a afaceriloru nóstre.

Celu mai importantu dintre tóte capitlurile e primulu din prim'a parte, acest'a singuru e si de unu interesu mai generalu. Lamarmor'a se incérca a dovedi intrensulu, ca elu a lucratu deplinu loialu fatia cu Prussi'a in anulu 1866. Elu insira pe rendu documentele sale si punctele de gravamene. Sub nr. 9 scrie „ca dupa sgomotósele succese ale prusiloru in Bohemi'a, candu imperatulu Napoleonu III oferise de nou Veneti'a, nu se cugetá nime dintre noi sa ne deslipimu de Prusi'a desi unele dintre foile nóstre, intre cari si foi moderate, se incumetau a afirmá, ca in câmpu se face o politica diferita de a cabinetului din Florenti'a. In câmpu, la regele, eramu singuru eu si in vreme ce Maiestatea Sea respunse imperatului, ca-i multiamesce pentru interesulu ce-lu arata catra Itali'a dar fiindu ca aici e vorb'a de o afacere atâtu de seriósa, trebue sa consulte pe guvernulu si pe aliatulu seu, de care e legatu prin tractatu, eu amu tramisu din partemi câtra legatulu Nigra in Parisu urmatoriulu telegramu:

„Empereur a télegraphié au Roi, que l'Autriche lui cède la Vénetie, et qu'il s'arrangera facilement avec nous.

„La chose est d'autant plus grave qu'elle est publiée dans le Moniteur. Je comprends que l'Empereur cherche à arrêter la Prusse, mais c'est extrêmement doulereux pu'il le fasse au dêtriment de l'honneur de l'Italie. Recevoir la Vénétie en cadeau de la France est humiliant pour nous, et tout le monde croira que nous avons trahi la Prusse. On ne pourra plus gouverner en Italie, l'armée n'aura plus de prestige.

„Táchez de nous épargner la dure alternative d'une umiliation insupportable, ou de nous brouiller avec la France.“

Suntemu curiosi ca ce impressiune va face cartea in Itali'a si Germani'a.

Revist'a politica.

Indoiél'a despre neseriositatea crisei ministeriale se sustiene si astadi. Cu dreptu séu nedreptu, ne va spune viitoriulu celu mai de aprópe. O telegrama datata din Vien'a 12 Februariu ne-aru intarí in presupunerea ca Tisza remâne in ministeriu. „Tóte combinatiunile, dice telegram'a pentru schimbarea ministeriului au remasu pe josu, „mânc va avé locu continuarea negotiâriloru la ministrulu presiedinte „principele Auersperg in cestiunea „bancei intre ministeriulu austriacu „si intre ministrii *Tisza* si *Széll.*“ „P. L.“ e camu necajitu pe telegram'a acést'a, carea dice ca a facutu rea sensatiune in cercurile parlamentari din Budapest'a, inse déca ea va contiené adeverulu totu necasulu va fi zadarnicu. Publiculu celu mare va avé mângaierea ca s'a mai imbogatitu cu o deceptiune.

Cu tóte ca cris'a o putemu considerá de trecuta inregistrâmu in câteva cuvinte schitiarea programei pe lânga care Sennyey aru fi fostu aplecatu a primi compunerea cabinetului. Ea se resuméza in urmatórele puncte: 1. Stergerea honvediloru, 2. reorganisarea administratiunei, 3. reductiunea cheltueleloru in totii ramii economici de statu, 4 in privinti'a pactului *tabula rasa*. Din pactulu de pâna aci elu nu primesce nimic'a.

Din afara deocamdata o pausa.

Protocólele Conferintiei din Constantinopole 1876-77.

1. PROTOCOLU.

Sied.. dela 6 zilhigdie 1293 ($^{11}/_{23}$ *Dec. 76*)

(Urmare.)

Turci'a intreprinde astadi printr'o seria de noi institutiuni, concepute intr'unu spiritu totu-deodata liberalu si practicu, ordinea ce a sciutu se mantiena. Ea are convictiunea ca va va puté duce la bunu sfersitu acésta a dóu'a parte a sarcinei importante ce i se cuvine si cugetându la perióda care s'a scursu dela tratatulu din Parisu, cá si la evenimentele recente ce mai adiniaurea le-amu pusu cu totulu particulariu in ochii d-loru membri ai conferintiei, ea nu crede nimicu care sa nu-i permita a comptá mai dinainte pe sentimentele inaltei increderi a mariloru puteri amice, ai câror'a representanti, amu onórea, dloru, a-i vedé in d-v.“

Marchisulu *de Salisbury*, crede ca prim'a datoria a conferintiei nu este discusiunea evenimenteloru ce au avutu locu in Bulgari'a in var'a din urma. Dar' chiaru de acum'a, d-sea nu póte admite esactitatea apreciatiuniloru ce cuprinde in privinti'a acést'a discursulu E. S. Primulu plenipotentiariu alu Turciei.

Generalulu *Ignatieff* se unesce cu totulu cu opiniunea marchisului de Salisbury. Momentulu aru fi reu alesu pentru a reamintí nisce suveniri penibile. Se teme astfeliu ca déca s'aru apucá sa discute, sa nu se védia in necesitatea de a contradice asupr'a mai multoru puncturi apreciatiunile Escelentiei Sele Primulu plenipotentiariu alu Turciei.

E. S. *Savfet-pasi'a* observa ca si pentru densulu, nu fâra a incercá unu sentimentu penibilu, s'a vediutu in casulu de a vorbí de evenimentele, despre cari a facutu o espunere scurta si ca se abtiene de a intrá in detaliele fapteloru cari au adusu starea actuala de lucruri.

Contele *Zichy* adera la opiniunea emisa de d-nii plenipotentiari ai Russiei si Marei-Britania si nu vrea sa adauge nimicu cá sa lase cuventulu dlui Chaudordy, care este insarcinatu a face cunoscutu parerile colegiloru sei.

Contele *Chaudordy*: „Domniloru plenipotentiari otomani. Aceste conferintie cari se deschidu astadi intre representantii Mariloru Puteri ai imperiului otomanu au de scopu a prevení grave complicatiuni cautându a face cá sa ajunga la unu resultatu practicu sforturile incercate pâna astadi pentru a asigurá pacea Orientului. Nu amu trebuintia de a reamintí precedentele in urm'a câroru noi ne-amu intrunitu. Ele suntu presinte in mintea tuturoru si credu ca, lasându de o parte nisce suveniri superatóre, noi trebuie, fâra intârdiare, a ne pune pe terenulu diplomaticu si in acestu ordinu de idei, luându de caleusa negociatiunile urmate intre puteri si inalt'a Pórta in tempulu faseloru sucessive ale crisei actuali, pentru a inlesní deliberatiunile nóstre, amu formulatu in scrisu, complecsulu mesuriloru pe cari le credemu de natura a asigurá succesulu operei care trebuie sa ne fia comuna.

Suntu insarcinatu de colegii mei a depune acésta lucrare in mânile d-vóstre. Nu ve puteti indoí asupr'a sentimentului ce ne-a condusu preparându-o. Ne-amu luatu in sarcin'a nóstra de a cercetá cu cea mai mare impartialitate ceea ce in circumstantiele de fatia póte sa fia considerata ca respunde câtu se póte de esactu la preocupârile legitime ale Europei precum si la interesele cele mei serióse ale imperiului ce represintati. Aceste proiecte — le veti constatá cetindu-le — au fostu ridigiate in acestu indoitu scopu si sub acésta indoita inspiratiune.

Permiteti-mi dara a face apelu in numele guvernului nostru la intielepciunea d-vóstra, la inaltulu sentimentu ce aveti pentru trebuintiele tierei d-vóstra, de a ve cere sa ve asociati cu noi, de a ve uní prin urmare cu Europ'a unita, cá sa se póta aduce unu remediu la o stare de lucruri, cârei'a Inalt'a Pórta nu póte sa nu-i recunósca gravitatea si pentru a mântuí astteliu chiaru situatiunea unui imperiu cârui'a 'i dorimu tóte prosperitâtile.“

Comitele Chaudordy incredintiéza plenipotentiariloru otomani lucrarea la care a facutu alusiune mai susu si care este anecsata la protocolulu de fatia sub Lit. A. B. C. D. E. F.

Puterile sciu care a fostu asupr'a acestui punctu, opiniunea inaltei Porti, opiniune pentru apreciarea pentru care ea se lasase cu totulu pe sentimentele de ecuitate ale puteriloru mari. *Espressiunea restabilirei statu-quo-ului in termini generali*, cuprinsa in comunicatiunea guvern. M. S. Britanice facuse chiaru sa apere pe guv. imp. ca marile puteri erau dispuse a alege dintre mijlócele propuse de inalt'a Pórta pentru a asigurá pacea pe viitoriu, pe acelea cari pareau mai adaptate cu situatiunea; si din momentulu acest'a plenipotentiarii otomani, nu se potu oprí de a observá ca partea lucrârei consacrata Serbiei si Muntenegrului s'a aflatu cu totulu afara din cerculu prevederiloru si asteptârei guvernului loru.

In ceea ce privesce organisatiunea ce trebue data vilaeteloru séu guvernamenteloru generali, despre care este cestiune in ceea-lalta parte a lucrârei, plenipotentiarii otomani regretà ca se afla in necessitatea de a presentá observatiuni analoge. Alaturi cu aceste dispositiuni cari tientescu dreptu la scopulu ce s'a avutu in vedere dispositiuni a câror'a admissiune se face cu atâtu mai facila pentru inalt'a Pórta deórece se unescu perfectu cu ideile liberale ale guvern. imp. si cari remanu chiaru in afara de concessiunile la cari tóte populatiunile imperiului suntu chiamate a beneficiá, se gasescu din nefericire altele cari nu numai n'au nimic'a comunu cu programulu hotaritu, dar' ca aru fi de natura a dejucá tóte sfortiurile ce guvernulu imp. aru putea face pentru a le contopí intr'unu totu armonicu cu exigentiele morale si materiale ale nóuei constitutiuni precum si cu acelea ale sistemului intregu guvernamentalu cari aru voí sa-si conserve sianse de durata si de progresu.

Printre dispostitiunile la cari facu alusiune, plenipotentiarii otomani voiu citá instituirea unui corpu de gendarmeria straina; modulu de numire privitoriu la guvernatori; divisiunea administrativa propusa; dispositiunile privitóre la financie si justitie, stramutarea in Asi'a a colonieloru cerchese etc.

Dorinti'a ardenta a guvernului imp. pentru totu ce póte asigurá pacea si prosperitatea provincieloru sele, l'aru face sa accepte cu graba ori-ce propunere care aru fi de natura a contribuí la unu asemenea resultatu. Dar' va puté evidentu a se lasá la nisce combinatiuni cari, este tare convinsu, ca tindu a aduce o stare de lucruri cu totulu nóua n'aru puté lipsí de a atietiá spiritele in totu imperiulu, a alarmá populatiunile, a turburá mecanismulu administrativu, a provocá si a perpetuá luptele si conflicte pasionate.

In faci'a reflecsiuniloru ce precedu si pe cari lucrarea in cestiune e de natura a le provocá chiaru la prim'a lectura, plenipotentiarii otomani socotescu de datori'a loru de a chiamá atentiunea conferintiei asupr'a puncteloru ce au semnatu si cari se resuma in totalu de a se sci déca in opiniunea D-loru plenipotentiari nu mai este locu de a tiené socotéla de limitele determinate printr'unu accordu unanimu in scopulu ce trebuiá sa fie urmaritu in comunu.“

Generalulu Ignatieff doresce a presentá óre-cari observatiuni. Elu reamintesce ca in ceea ce privesce pe Serbi'a, Pórta, totu facându cunoscute pârerile séle mariloru puteri, se lasase cu totulu la apreciarea acestor'a, mentinerea integretatiei imperiului este afara din causa. Gândulu plenipotentiariloru celoru siése puteri a fostu numai si numai de a preveni reintórcerea dificultatiloru, de cari adesea au avutu a se preocupá.

In cea ce privesce Muntenegrulu, in momentulu cându ultimile evenimente se produceau, o comisiune speciala fusese trimisa la faci'a locului pentru a stabili frontier'a.

E. S. Savfetu-pasi'a se grabesce indata a observá ca atunci erá vorb'a numai simplu de a rectificá fruntari'a esistenta.

Generalulu Ignatieff, continuându cu observatiunile sele, ca nu erá vorb'a de câtu numai pentru o rectificare, dar' adauga ca s'aru parea fórte naturalu, cá conferinti'a sa se fi preocupatu de situatiunea câtor-va districte vecine cu Muntenegrulu, si cari in anuarulu chiaru oficialu alu Imperiului figuréza sub designatiunea de „districte insurgente. Principele Muntenegrului eserséza asupr'a acestoru districte de facto“ o putere reala pentru care aru fi avantagiosu a-lu face responsabilu. Sub influinti'a aceleasi idei, conferinti'a, totu restabilindu statu quo pentru Serbi'a, a voitu sa stabilésca unu principiu de solutiune pentru dificultatile cari s'au nascutu in ori-ce timpu in privinti'a positiunei insuleloru formate de Drin'a.

E. S. Edhem pasi'a observa ca déca se ia astu-felu cum este indicata in lucrarea ce i s'a datu, cá linia de demarcatiune thalwegulu Drinei, Serbi'a va fi in posesiunea micului Zvorniku.

Ganeralulu Ignatieff nu avea intentiunea de a pune actualmente acésta cestiune. Dar déca aru fi fostu pusa, ea aru reaminti ca in urm'a tratatului de la Adrianopole, unu comisaru rusu fusese insarcinatu de a trage lini'a de demarcatiune cá esecutarea a art. VI din tratatu si ca, dupa charta ridicata de elu insu-si, thalwegulu Drinei trebue sa fie adoptatu cá lini'a de demarcatiune. Elu citéza hatti-scherifulu din 1833, in care, totu acésta fruntaria fusese indicata prin enumerarea districteloru cari se cadeau Serbie.

E. S. Edhem pasia nu aru puté spune cari suntu stipulatiunile tratatu-de la Adriapolu la cari generalulu Ignatieff a facutu alusiune.

E. S. Savfet-pasi'a afirma ca aru puté sa spuna totu atâtu si despre Hatti-Scheriifurile invocate de ambasadorulu Russiei si déca cine-va esaminéza in fundu cestiunea va vedé din contra, ca in urm'a unei pure erori materiale localitâtile necoprinse in cele siese districte s'au gasitu facendu parte din principatulu Serbiei.

E. S. Edhem pasi'a, pentru cá sa faca sa se bage mai bine in séma importanti'a observatiuniloru sele, constata ca s'aru gasí afara din programulu trasu, indata ce cine-va s'aru incercá a atinge cestiuni cari nu intra intr'ensulu.

Ambasadorulu Angliei aru voí cu tóte acestea cá plenipotentiarii otomani sa nu pérda din vedere ca cestiunea Micului Zvornik este din acelea asupr'a câror'a defunctulu Aarifi pasi'a se aratase dispusu a intrá in disscutiune.

Marchisulu Salisbury crede ca propunerile relative la frontariele Serbiei si Muntenegrului astfeliu precum suntu formulate in lucrarea conferintiei, nu suntu din acelea despre care se póte dice ca aducu in realitate vatamare principiului integritâtiei teritoriului imperiului, cu atâtu mai multu, ca déca Pórt'a aru esprimá dorinti'a, s'aru puté pune aceste teritorii sub suzeranitatea ei.

Primulu plenipotentiariu alu Turciei dice ca nu aru puté regasí principiulu propunerei facuta relativu la fruntari'a Serbiei, nici in comunicatiunile angleze nici in natur'a chiaru a lucruriloru. Este evidentu ca nu posessiunea Micului Zvornik a impinsu pe Serbi'a la rebeliune. Causele acestei rescóle au fostu cu totulu altele. Si numai cu acésta cugetare Inalt'a Pórta chiemase solicitudinea puteriloru asupr'a mijlóceloru mai potrivite pentru a preveni intórcerea unoru asemenea calamitâti.

(Va urmá.)

Varietâti.

⁂ **(Daru prea'naltu.)** Maiestatea Sea ces. si reg. apos. s'a induratu preagratiosu a daruí 150 fl. din siatul'a Sea privata pe seam'a edificârei biserecei nóstre gr. or. din Boholtiu, comitatulu Târnavei mari.

⁂ *Petrecere sociala impreunata cu concertu si dantiu — in Sibiiu.* Spatiulu de care dispunemu asta-data fiindu fórte angustu, ne marginimu a raportá, ca amintit'a petrecere s'a tienutu sâmbata in 29 l. c. Aprópe intrég'a inteligintia din locu a luatu parte la concertulu impreunatu cu dantiu, cari si unulu si altulu au reusitu preste tóte asteptârile. Dantiulu a duratu pâna dupa 4 óre nóptea. Mai pe largu in unulu din nrii procsimi.

⁂ *(Carnevalu in Biseric'a alba.)* Suboficierii regimentului alu 64 S. Weimar statiunatu in Biseric'a alba au arangiatu in 1 Fauru o petrecere cu dantiu in localitâtile lui „Társas kör“ (hotelu Siegl), la care s'a jucatu si „Calusieriulu“. Unu raportoru la diurnalulu „Nera“, ce apare acolo, profita de ocasiune pentru a recensá acést'a petrecere si in deosebi pentru a vorbí de „Calusieriulu“. Estragemu din raportulu seu pe scurtu unele passagie:

Sa i se ierte raportorului, déca densulu fâra a mai observá vre-o ordine cronologica introduce pe lectorii sei in mediloculu situatiunei enarândule *punctulu celu mai stralucitu alu seratei.* Acést'a e „calusieriulu“ unu jocu natiunalu grotescu eroicu alu românilor, cu care se produsera in ór'a de pausa 12 insi — infanteristi si suboficieri — comandati de suboficierulu Georgiu Gila (alu treisprediecelea jucatoriu) si care ni lasà impressiunea unui baletu pomposu. Cu o tienuta trufasie intrara acesti juni sprinteni in sala, fia-care 'si pricepea rolulu si erá consciu de insemnatatea sea. *Anch' io sono pittore* puteai cetí in privirile fia-cârui'a. Cióreci albi, stremti de atlas-barchent, camesi albe de bumbacu cu breuri in colori natiunali, sandale de piele decorate cu legaturi colorate pe picióre, o caciula négra cu cocarda natiunale pusa voinicesce pe urechia, o bâta lunga si alba in mâna, 6 pâna 8 clopotiei sub genunchi: acest'a erá costumulu juniloru romani moderni, cari dupa tactulu unei simple musici tieganesci ne facura cunoscutu unu jocu care, cum afirma Sulzer in istori'a Daciei transalpine, e de origine romana si pe care principei Moldaviei, Dim. Cantemiru lu descrie mai pe largu. Se dice ca numele calusieriu se deriva din o corumpere a cuventului coli-salii, unu jocu celu jucau preotii lui Marte, salii colini in vechi'a Roma pentru espiarea pecateloru.

Intr'adeveru ca joculu ce ni se produse in 14 figuri, care de altmintrene numera 100 figuri, ni facù impressiunea anticului, a resboinicului. Aplause dese resplatira representatiunea estetica care póte ca pe aici nu s'a mai vediutu.

Dupa aceste raportorulu nostru continuându mai departe in terminii sei ne spune, ca regin'a balului, pe care nu o numesce, pentru ca, cum dice, e mai bine a tacea, impreuna cu suit'a ei pompósa se tiene de cercurile feteloru, câci in genere contingentulu femeiloru erá slabu representatu. S'a jucatu cu zelu indoitu pâna la cântatulu cocosiloru si cându s'au indepartatu dantiuitorii, se vedeau pretotindenea nevinovatele trofee ale printiului Carnevalu, aruncate preste olalta prin sala. Intrebati pe bravii jucatori déca planulu de ghiacia din Vien'a erá atâtu de netedu cum a fostu podelele salei unde s'a jucatu.

⁂ *(Libertatea de masce).* „Echo du Nord“ raportéza ca unu primariu, din Hazebrouk in Belgiu a ordinatu ca fia-care individu ce voiesce a se mascá trebuie sa se inscrie mai intâiu in biroulu politiei si sa declare, ca ce feliu de costumu vrea sa pórte si ce rolu vrea sa jóce, si dupa aceste comisariulu politienescu i va dá concessiunea. Sa traiésca libertatea masceloru!

⁂ *Multiamita publica.* Domnulu amicu Ioachimu *Munteanu* invetiat. in Salisce a doveditu si de asta-data ca este modelu de amicu intre amici. Numai putienu si-au manifestatu simpathi'a si nobleci'a inimei adeveratu românesci domnii, cari au spriginitu prin contribuiri benevole intreprinderea respectivului amicu in favorulu subscrisului — si anume in Salisce:

Dnii Demetriu Florianu not. com. 2 fl; Demetriu Bêrza esecut. reg. 2 fl; Ioanu Pop'a înv. sí diaconu 2 fl: dn'a Stan'a Pop'a 2 fl; Demetriu Chirc'a invetiat. 1 fl; Ilie Hociota invetiat. 50 cr; Ilarie Cupa invetiat. 50 cr; Petru Suciu collect. de dare 1 fl; Stanu Banciu propr. 1 fl; Nicolau Mihu diurnistu 1 fl; Dimitrie Romanu propr. 2 fl; Nicolau Racuciu par. gr. or. 50 cr; Nicolau Mossor'a propr. si collect. 1 fl; Georgiu Vraciu vice-not. 1 fl; Oprea Borci'a par. gr. or. 50 cr; Alesandru Steflea propr. 1 fl; Dumitru Pop'a sen. propr. 1 fl; Dumitru Pop'a propr. 1 fl; Nicolau N. Popp'a propr. 1 fl; Ioanu N. Popp'a propr. 1 fl; Dumitru I. Steflea propr. 1 fl; Dumitru B. Comsi'a negut. 1 fl; Petru Hanciu propr. 1 fl; Dimitriu Racuciu propr. 1 fl.; Oprea Sor'a propr. 50 cr; Ioanu Mog'a propr. si negut. 1 fl.; Iordachie Rosc'a capitanu propr. 2 fl; Dumitru Resoiu propr. 2 fl; Dionisie Török cancel. jud. 60 cr; Simeonu Simoneti caltiun. 50 cr; Ioanu Comsi'a jun. propr. 1 fl; Dumitru P. Plotiu propr. 1 fl; Dumitru N. Pop'a propr. 1 fl; Nicolau Peligradu propr. 1 fl.; dn'a Mari'a Munteanu 1 fl.

In Vale dlu Constantinu Baille capelanu si invetiat. cu dn'a Mari'a Baille 5 fl; dlu Nicolau Vatasianu not. com. 2 fl.

In Tilisc'a dd. Iacobu Bratu prim. com. 1 fi; Ioanu Iosofu par. gr. or. 1 fl; Tom'a Mihaiu propr. 50 cr; Stefanu Bratu propr. 50 cr; Dionisie Stroi'a propr. 50 cr.

Dlu Ioane Ivanu not. cerc. in Aciliu 1 fl; d. Bucuru Respopu prim. com. Sacelu 1 fl; d. Avramu Acelenescu not. com. Galisiu 1 fl.

Primésca deci prin acést'a toti dd. contribuenti dimpreuna cu amiculu I. Munteanu spressiunea deosebitei mele multiamite si asecurarea stimei ce le datorezu.

Leipzig 1/13 Febr. 1877.

Andr. *Ghidiu*,
stud.

Burs'a de Vien'a.

Din 2/14 Februariu 1877.

Metalicele 5%	62	45
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67	80
Imprumutulu de statu din 1860 ...	111	—
Actiuni de banca	838	—
Actiuni de creditu	148	90
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	123	—
„ „ „ Temisiorene	73	75
„ „ „ Ardelenesci	71	75
„ „ „ Croato-slavone	71	50
London	—	—
Argintu	114	50
Galbinu	5	92
Napoleonu d'auru (poli)	9	88
Valut'a nóua imperiale germâna ...	60	80

Nr. 19/1876.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu lânga parochulu neputinciosu din Gurariului onor. parinte Ioanu Arseniu.

Comun'a parochiala statatória din 560 familii cu 2800 suflete, este redusa la dóue parochii de class'a III.

Capelanulu va avé jumetate din venitulu parochiei susnumitului parochu, 150 fl. din dotatiunea de 600 fl. sistemisata din alodiulu comunale pentru ambele parochii si pâna la 100 fl. din venitele stolari dela 280 familii.

Concursele, instruite dupa prescrisele sinodului archidiecesanu din 1873, sa se adreseze la subscrisulu pâna in 26 Fauru a. c.

Sibiiu 25 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

I. Hani'a,
(1—3) ppresbiteru.

Concursu.

In urm'a hotarirei Venerabilului cons. archidiecesanu de dto 30 Dec 1876 Nr. 3725 pentru ocuparea vacantei parochii a Lasleului rom. protop. Ternavei-superióre se escrie concursu pâna in 15 Martiu 1877 pre langa urmatórele emolumente:

1. Cuartiru naturalu;
2. 26. de jugere pamentu aratoriu si fenatiu;
4. Dela 145 familii câte un'a ferdela de cucuruzu cu tuleulu;
4. Competenti'a pentru ingropaciune — pentru cei preste 7 ani 1 fl. 50 cr. iéra pentru cei sub 7 ani 50 cr. v. a. si stol'a usuata.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au de a-si tramite petitiunile loru, instruate conformu normeloru din „Statutului organicu“ si decisiuniloru sinodali, la subsemnatulu in Alm'a post'a ultima Elisabethopole.

Alm'a in 27 Ian. 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Almasianu,
2—3 protopresb. gr. or.

Nr. 212/1877.

Concursu.

Devenindu postulu de notariu comunale din comun'a Gurariului vacantu, se escrie concursu cu terminulu pâna in 20 Februariu 1877.

Cu acestu postu suntu impreunate: o leafa anuala de 400 fl., cuartîru liberu, lemnele necesarie de focu si tacsele prescrise pentru afaceri private ale partiteloru.

Domnii competitori la numitulu postu notarialu au a documentá, pre lânga o pracsa continua de celu putienu 3 ani séu atestatu de cualificatiune pentru unu atare postu, ca sciu perfectu, afara de limb'a româna, macaru inca un'a din limbele patriei.

Petitiunile timbrate suntu a se asterne pâna la terminulu prefiptu la acést'a pretura.

Sibiiu in 5 Februarie 1877.

Dela pretur'a cercului Resinari-Seliste.
(2—3)

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei gr. or. vacante din comun'a Tapi'a, in protop. Lugosiului cottulu Carasiului; se deschide concursu cu terminu pâna in 30 Ianuariu a. c.

Emolumintele suntu: un'a sessiune parochiala din 21 jugere pamentu aratoriu, 3 de fenatiu si 8 jugere tufisiu, 10 oche cucuruzu despoiatu dela fia-care casa si stol'a usuata.

Concurentii au a-si adresá recursele loru timbrate si in intielesulu statutului org. instruate; câtra on sinodu parochialu gr. or. din Tapi'a si a le tramite dlui Georgiu Pesteanu protopopu gr. or. in Lugosiu.

Tapi'a in 3 Ianuariu 1877.

3—3 **Comitetulu parochialu**

Concursu

Pentru ocuparea statiunei parochiali a dou'a din Sinna de clasa III. se deschide prin acésta concursu pena in 19 Fauru 1877. Venitele parochiali computate pana la 450 fl. stau din competintiele stolari si alte accidentii.

Concursele instruite dupa prescrisele sinodului archidiecesanu din 1873, sa se adreseze la presidiulu scaunului prot. alu Sibiiului I.

Sinna 20. Ianuariu 1877.

Comitetulu parochiale in contielegere cu P. protopresviteru.
3—3

Nr. 56.

EDICTU.

Ioanu Nistoru Radutioiu din Sohodolu, cerculu Branului, comitatulu Fagarasiului, carele din 12 Octobre 1873, au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Elisaft'a nascuta George Puchin, totu din Sohodolu, emigrându in Romani'a, fâra a se scí nici pâna astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale câci la din contra procesulu divortialu incaminatu de soci'a lui se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Brasiovu 22 Ianuariu 1877.

Oficiulu ppretbiteralu gr. or. alu tractului Branului, cá foru matrimonialu.
(1—3)

Anunciu.

Cea mai eftina si buna farina de toti numerii en gross et detail se afla in depositulu lui

I. Zeibig,
piati'a mare in palatulu lui Bruckenthal.
2—2

Insciintiare.

Deschidiendu-se in 1 Martiu a. c. in institutulu reg. de mositu din Sibiiu instructiune pentru mósie, candidatele de mositu de natiunalitatea româna si nemtiésca suntu provocate a se insinuá pâna la terminulu indicatu la susbcrisulu spre a fi primite in cursu.

Sabiiu 1 Februariu 1877.

Dr. Lukacs Mikulics,
3—4 profesoru ord. de mositu.

ANUNCIU.

Subscrisulu are onóre. pre langa pretiurile cele mai moderate a recomandá p. t. publicu, bogatulu seu depositu de diferite tiesetur (Giolgiuri) de bumbacu si de inu, chifóne, pergaluri. de tóte speciele si latimile si alte marfuri de manufactura.

Tortu de bumbacu

de batéla, urdiéla, nalbitu si nenalbitu de toti numerii, precum si tortu de impletitu din fabricele cele mai renumite, arniciu rosiu si venetu, peru de camila (harras) lâna móle (de Berlinu) metasa si ibrisinu si diferite marfuri maruntе en gross et en datail.

Sabiiu 5 Fauru 1877.

Grigoriu Mateiu,
comerciante piati'a mica.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Tel grafulu ese Dumineca si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiin la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 11. ANULU XXV.

Sibiiu 6|18 Februariu 1877.

Escerpte.

(Fine.)

Pe cându press'a ungurésca, in limb'a nemtiésca si magiara, intonéza ieremiade, cum suntu cele ce avuramu ocasiunea a le cunósce, lumea din afara nu sta pe locu.

Lumea din afara nu crésta nici betiile politice a le studentiloru deputati, níci a le deputatiloru cari oferira mandatulu pentru dieta, unui individu, care nu voiesce a fi cetatianu in monarchia pâna cându imperatulu va fi si rege, séu pâna cându regele va fi si imperatu.

Astfeliu de raporturi suntu periculóse si intr'unu statu unde celelalte lucruri suntu in tóta ordinea, unde giuru impregiuru suntu departe conflictele de natur'a de a aruncá scântei incendiare in coperisiulu casci vecine.

Pâna la 2 Martiu avemu pace in vecinatate. Ce va fi dela diu'a acést'a incolo, scie Ddieu.

Suntemu noi siguri ca lumea din afara, carea nu va sa stea pe locu, nu'si va urmá procesulu? mai alesu sciindu cum suntemu de slabi in laintru, nu va fi ispitita a ne pune la probe grele? Si atunci in ce vomu radimá?

Erá unu tempu, si nu demultu, cându ni se spuné de susu, adeca de pres'a din capitatele monarchiei, ca alianti'a celoru trei imperati n'a perdutu nimic'a din perfectiunea ei; ca Germani'a ne sta la spate, pentru ca interesele ei in orientu suntu solidare cu a le nóstre, va se dica — cu a le Austro-Ungariei.

Nu este inse iérasi de multu, de cându unu organu alu Germaniei, care nu sta departe de Bismarck, si Bismarck nu sta departe de elu, dascalesce pe Austro-Ungari'a in altu intielesu si la tóta intemplarea nu dupa cum aru dorí acei ce striga osanna! deputatiuniloru la Abdulu Kerim si Kossuth.

Acestu organu este „National Zeitung“ din Berlinu, carele despre raportulu politicu intre Germani'a si Austro-Ungari'a vorbesce asiá:

„Pentru Germani'a si Europ'a este o necessitate politica, a se pastrá integritatea complessului tieriloru, ce adi forméza monarchi'a austro ungurésca, intr'o singura mâna.

„Nu póte inse fi vorb'a de a sustiené Germani'a si Europ'a anumite institutiuni interne a le acestei monarchii, si asiá nu póte fi vorba nicairi de o garantia a acestoru institutiuni. Totu asiá de putienu esclude acest'a intinderea Austriei spre médiadí séu spre sudostu, indata ce necessitatea impartirei Turciei va fi indispensabila.

„Principele Bismarck a accentuatu vitalitatea Austriei, unu elementu, care intieleptiloru din Vien'a si Pest'a este *necunoscutu*, pentru ca ei recunoscu in statu numai unu objectu de esploatatiune din partea unei clice natiunale. Austri'a inse in fapta este altuceva *decâtu parlamentele din Vien'a si Pest'a* si déca aceste oferu icón'a unei ametieli si dementii politice inca nu e dovedita lips'a de vitalitate a Austriei, pentru-ca tocm'a majoritatea cea mare a populatiunei din Austri'a si Ungari'a nu este representata de locu.

„Pâna ací au decursu tóte netedu, pentru ca in tempurile relativu liniscite majoritatea rabduria si dedata cu apasâri seculare a suferitu imposite si sarcini fâra de a se mai interesá de parlamentulu din Vien'a séu Pest'a. Intréga istori'a e plina de caracteristice de o rabdare si indolentia fâra margini a popóreloru, inse numai la aparentia. Ea inse povestesce de multe casuri, cari dovedescu ca rabdarea de multe-ori fâra veste se termina. Astfeliu de casu s'aru puté iví si in Austri'a, déca cele dóue parlamente aru mauá pe guvernu intr'o politica esterna, care e in contradicere cu parerile si simtiemintele majoritâtiei popóreloru Austriei, nerepresentate in parlamente.

„Intielepciunea politica, carea in Vien'a si Pets'a traiesce din mâna in gura, séu nu gândesce de locu la astfeliu de possibilitâti, séu speréza in ajutoriu strainu. Ea inca inainte cu câte-va luni si póte mâne iéra va strigá: „Bismarck ajuta!“ intocm'a cá si cându Germani'a nu aru avé alta chiamare, decâtu sa indrepte calculii ei gresiti si se asiste cá gendarmu cu bratiu inarmatu la supunerea contrariloru creati de ea insasi. Bismarck inse se va multiamí de unu astfeliu de rolu si o va face sa pricépa ca este datori'a Austriei de a evitá eventualitâti de natur'a acestor'a, nu a Germaniei.“

Care póte fi invetiatur'a din tóte aceste? Ca in cele din urma, dar' si in cele dintâiu, monarchi'a totu este avisata in prim'a linia la puterea ei propria. Acést'a aru trebuí sa si-o insemne fórte bine cei cari stau in fruntea monarchiei, atâtu in Budapest'a câtu si in Vien'a, si acei cari cugeta ca prin alianti'a cu turcii le va succede deseversitu a tiené subjugate pe popórele conlocuitóre „egalu indreptatite.“

Dara déca turcii nu voru fi in stare sa ajute, Bismarck nu va voí sa ajute si pericululu va vení tocm'a asupr'a casei nóstre?

Si probabilitatea unui atare periculu nu póte fi eschisa din calculi, sub cuventu, ca „intieleptii“ nostri compatrioti erau intr'o vreme fórte viteji (?). In privinti'a acést'a inca vomu reproduce unu pasagiu din care se va vedé ca barbatii nostri de statu *au datu ansa*; dela altii aterna déca se voru folosí de ans'a data, si cum?

Eata ce scrie „Nat. Ztg.“:

„Pâna cându nu erá nici unu periculu immediatu, eroii pressei nemtiesci austriace si magiare dau navala cu unu admirabilu dispretiu de mórte in resbelulu contr'a Russiei — pe harthía, luau pe bravii turci intrajutoriu, pentruca *asiá voiá* „Austri'a“, asiá „Ungari'a“. Manifestulu de resbelu erá redigiatu gat'a si tiparitu; contele Andrássy nu mai avé alta de facutu, decâtu a-lu espedá la Petersburgu. Cându inse periculului s'a mai apropiatu ce-va, viteji'a de harthía a inceputu a evaporá. In senatulu imp. austriacu se audu intr'o di dóue voci, cari cu ascutit'a loru dissonantia turburau armoni'a orchestrului din Vien'a si Pest'a. Lupt'a contr'a Russiei a incetatu de a mai fi preceptulu celu dintaiu si mai inaltu alu politicei austriace; ba pe neasteptate a aflatu ca interesele austriace deocamdata nici nu suntu in cestiune si póte Austro-Ungari'a sa remâna neutrala: dara déca interesele Austriei voru fi amenintiate, va gasí aliati.“

Cá inregistratori de opiniuni a diverseloru organe de publicitate despre situatiunea monarchiei nóstre, interna si esterna nu mergemu de astadata mai departe cu escerptele. Cugetâmu ca va fi de ajunsu sa constatâmu ca organe, cari nu suntu opuse elementeloru domnitóre, afirma ca stâmu reu in laintru; ca organe, care au ocasiune de a ne cunósce valórea in afara, ne spunu, ca altu ce-va e Austri'a si altu ce-va parlamentele din Vien'a si Budapest'a si ne descopere ca reu s'a facutu cu provocârile cele aruncate fâra de socotéla asiá numai pe aci incolo. Acést'a insemnéza atât'a: provocârile potu provocá alte provocâri neplacute pentru noi; iéra aceea insemnéza: ca fortiele spre a le respinge nu voru fi de ajunsu, si nici reunite cum s'aru cuvení.

Memento.*)

Asiá dara ministeriulu Tisz'a a cadiutu pre lânga tóta fusiunea partideloru, pre lânga tóta majoritatea cea imposanta parlamentaria, de care erá sustienutu.

Cestiunea invoirei economice si in specie cestiunea bancei nationale a fostu pedec'a, preste care a cadiutu acestu cabinetu.

Nu se póte negá ca ministeriulu lui Tisz'a la resolvarea cestiunei de banca s'a aretatu fórte vengiosu, a facutu Cislaitaniei multe concessiuni, concessiuni, cari stau in flagranta contradicere cu program'a lui Tisz'a, ba chiaru cu opiniunea publica a tierei. In tendinti'a de a câstigá in privinti'a bancei óresi cari favoruri Tisza nu erá sustienutu numai de partit'a propria ci de tóte pârtile, cari dupa impregiurârile de astadi represanta statulu magiaru.

De-sì ministeriulu Ungariei a mersu in concessiuni pâna la estremu, totusi n'a potutu stórce nice cea mai mica concessiune dela ministeriulu Austriei.

Cu tóte acestea ministeriulu Ungariei a cadiutu, alu Austriei a remasu la putere.

Se nasce intrebarea, cine a facutu pe ministeriulu lui Tisz'a sa cada? Parlamentulu?

Nu. Elu dispune si astadi de o majoritate imposanta in parlamentu. Corón'a?

Nice acést'a. Ministeriulu lui Tisz'a s'a bucuratu de increderea monarchului pâna in momentele ultime.

Si totusi aceste suntu singurile câli normale, pe cari vinu crisele ministeriale intr'unu statu constitutionalu.

Déca aru fi premersu acestei crise ministeriale o lupta parlamentara intre partite si partit'a guvernului aru fi remasu invinsa, séu déca increderea monarchului in gubernatorii tierei aru fi incetatu si intr'unu casu si intr'altulu aru fi urmatu acea crisa, n'aru fi nice o nenorocire; acest'a este usu parlamentaru si se ivesce in tóte statele constitutionale.

Crisei presente n'a premersu o atare lupta parlamentara, caus'a caderei lui Tisz'a n'a venitu din constitutiunea tierei, din launtru tierei, ci din afara si *acést'a este unu lucru fórte durerosu pentru statulu nostru!*

Acestei crise a premersu o lupta inversiunata intre dóue state de sine statatóre, aliate intre sine in anumite puncte. Succesulu a fostu triumfulu Austriei si ingenuncherea Ungariei.

Ací jace abnormitatea intemplârei.

Caderea ministeriului lui Tisz'a este asiádara devingerea Ungariei de câtra unu statu strainu, de Austria.

Acésta devingere este cu atâtu mai trista, cá sa nu dicemu rusinósa, cu câtu pretensiunile redicate de ministeriulu Tisz'a in privinti'a bancei se potu privi de drepte de ori ce omu nepreocupatu.

Aceste pretensiuni sustienute de tóta lumea oficiosa a Ungariei n'au aflatu, prelânga tóte demonstratiunile inscenate, la ministeriulu lui Auersperg nice cea mai mica considerare.

Ne intrebâmu, de unde vine atât'a depretiu alu germaniloru austriaci in contr'a camaradiloru magiari, cu cari inainte de 10 ani s'au aliatu spre a domni preste nationalitâtile negermane si nemagiare?

Nu póte fi alta causa, decâtu ca camaradii se cunoscu unulu pre altulu destulu de bine. Camaradii germani cunoscu tóte slabiciunile camaradiloru magiari si acest'a este lucru periculosu.

Afara de miseri'a financiala si ruinulu economicu alu tierei, produsu de regimele magiare dela anulu 1867 incóce cu multa virtuositate, germânii austriaci sciu fórte bine ca parlamentulu din Pest'a nu este adeverat'a representantia a tierei, ci representantia mestesiugita a unei minoritâti, adeca a unguriloru de limb'a magiara, ca prin urmare partit'a regimului nu este sustienuta de majoritatea tierei, ci de majoritatea unei minoritâti, care numai prin mesuri draconice legislative si administrative apare in fapta cá representanti'a tierei.

Ei sciu fórte bine ca Ungari'a in launtru ei nu este consolidata, ci ca din contra chiaru de pre fotoliurile ministeriale s'a provocatu lupt'a de rasa intre locuitorii tierei, care de si nu a isbucnitu, totusi paraliséza ori ce actiune a Ungariei in afara.

Germanii austriaci sciu fara indoiala si aceea, ca natiunalitâtile nemagiare, cari compunu majoritatea precumpenitóre a Ungariei, atacate prin mesuri legislative si administrative in drepturile loru cele mai sante, in inaintarea loru culturala ba chiar' in esistinti'a loru nationala, celu putinu nu voru dá nece odata man'a de ajutoru aceloru, cari pretindu dela ele sesi lase nationalitatea in favorulu magiarismului, cari pretindu dela ele sinucidere nationala pentru a fi priviti de buni patrioti.

Unu omu insa care are atâtea slabiciuni nu merita decâtu dispretiu, si in viati'a stateloru, cari inca constau din ómeni, nu póte fi altmintrelea.

Sub asemenea impregiurâri, cari umplu de durere inim'a unui bunu patriotu, ne vedemu siliti a adresá conlocuitoriloru dela putere acestu

„*MEMENTO*“.

Vedeti unde a-ti adusu patri'a! Inlauntru discordia si miseria, in afara despretiu.

Déca voiti a fi considerati in afara, consolidati patri'a inlauntru.

Cautati amicii vostri inlauntrulu tierei, si nu afara de tiéra, câci cei din afara au interese eterogene si nu potu fi amicii vostri sinceri.

Multiamiti natiunile patriei si anume pre acei'a cari suntu avisati de impregiurârile create de istoria a fi amicii vostri cei mai sinceri.

---

*) Articululu acest'a venindu-ne de la o persóna respectabila, cu tóte ca adi cându cris'a se pare a fi unu lucru superatu, are mai multu insemnatate istorica, lu publicâmu cá o completare a opiniunei publice, cârei s'a datu espressiune si in fói'a nóstra mai nainte. Red.

Restituiti bun'a intielegere intre fiii patriei, câci este ór'a a unsprediecea.

Alte crise si mai grele ne potu surprinde. S.

Revist'a politica.

Ministeriulu Tisza nu e acum nici exministeriu, dara nici ministeriu in fapta si totusi elu este ministeriulu ungurescu, inse „estraordinariu.“ Precum se vede si din unu raportu alu diurnalului „N. Fr. Pr.“ despre o discussiune in afacerea bancei, intre Tisza si Lasser, celu dintâiu a si primitu insarcinarea din partea Regelui a formá unu nou cabinetu ungurescu. Ministrii estraordinari Tisza, Széll, Trefort si Wenkheim suntu inca totu in Vien'a si negociéza neincetatu cu cislaitanii; la unu resultatu iuse negociârile nu au potutu ajunge.

In politic'a din afara se simte o miscare decisiva. Din Petersburgu si din Chisienâu se telegratéza in tóte pârtile ca resbelulu russo-turcu este decisu. Muierile oficieriloru suntu avisate pâna la 20 l. c. a-si parasí barbatii. De alta parte imprumutulu fortiatu rusescu se esinde si asupr'a bisericiloru si monastiriloru.

Not'a cerculara a lui Gorciacoff, carea este reprodusa si in colónele nóstre la altu locu, framenta multu pe diplomatii celorulalte puteri europene. Not'a a avutu tactic'a de a face solidare pe tóte puterile in cestiunea orientului si acum diplomati'a russésca astépta sa véda care si cum va respunde la somatiunea ei.

Despre Austro-Ungari'a se dice ca va remané neutrala.

Scirea acést'a este in óre-care contradicere cu alt'a din Berlinu. Dupa acést'a se admite mai intâiu ca speranti'a pentru sustienerea pâcei aterna intr'unu firu de peru, adauge inse mai departe numai decâtu, ca cele trei puteri nordice s'au apropiatu mai tare unele de altele cá ori-cându alta data si ca o actiune paralela din parte le nu este eschisa din combinatiunile viitóre. La modificarea pareriloru in privinti'a sustienerei séu nesustienerei pâcei din partea acestoru trei puteri, se dice ca a contribuitu fórte multu resturnarea lui Midhat-pasi'a.

Negociârile intre Serbi'a-Muntenegru cu Pórt'a nu mergu tocm'a dupa poft'a celei din urma.

Fiindu ca cu fia care di ne apropiamu de sinodulu archidiecesanu incepemu a publicá diversi articuli si tratate de materia bisericésca.

Colectiune

*de materii, relative la matrimoniu si divortiu in biseric'a gr. or.**)

I.

Causele matrimoniali si divortiali se otarescu:

1. Dupa testamentulu vechiu si nou din st'a Scriptura;
2. Dupa canónele sântiloru Apostoli;
3. Dupa canónele celoru 7 sinóde ecumenice si a celoru 9 sinóde locale;
4. Dupa invetiaturile sântiloru parinti, cari in canonulu alu 2-lea alu sinodului din Trul'a se afla insemnati;
5. Dupa invetiaturile, ce se cuprindu in pravil'a cea mare.
6. Dupa poruncile si legile imperatesci, cari prescriu unele forme din afara.

(Cunoscintiele despre casatorii de Siagun'a din an. 1854. Sibiiu tipogr. archid.)

II.

Canónele Sft. apostoli si ale sinódeloru ecumenice si locali, precum si ale celoru mai mari scriitori sânti parinti, se afla adunate in opulu intitulatu: „Enchiridionu“ de Archiep. si Metropolitulu Andreiu baronu de Siagun'a, in 1871. Sibiiu tipogr. archidiecesana, asiá si in Pidalionu, celea mai vechi legi canonice compilate suntu codulu canóneloru a bisericei universale gr. or. dupa incheierea sinodului ecumenicu alu 2-le pre la an. 381, apoi Nomocanonulu lui Ioanu din Antiochi'a sub imperatulu Iustinianu si compusu la staruinti'a lui, din canóne si legi imperatesci primite de biserica (de aci Nomocanonu).

Pe lânga canóne mai servescu de isvóre, in privinti'a materiei ce o tractâmu, inca si scrierile si interpretârile canóneloru, lucrate de câtra barbati eminenti, canonisti recunoscuti in biseric'a nóstra. Asiá patriarchulu Fotiu si nomo-canonulu lui, pe tempulu imperatului Mihailu alu III; apoi scrierile si talcurile lui Teodoru Balsamonu in véculu alu 12-le, ale lui Ioanu Zonar'a de pe tempii imperatiloru Comneni, ale lui Alessiu Aristenu si ale lui Blastares pe la an. 1335, ale lui Harmanopolu pe la an. 1140 etc. etc. (vedi pe largu Compend. drept. can. de Siagun'a pag. 10—17 si 351—356).

Isvóre subsidiari in materi'a despre casatorii, suntu in biseric'a nóstra si legile imperatesci (bisantine), despre cari se va tractá mai la vale.

III.

Biseric'a nóstra dreptcredinciósa tiene fórte strictu la sântieni'a casatoriei (vedi can. 5 si 48 apostol.) si face legatur'a matrimoniului dependinta dela prescrisele bisericesci, iér' nu dela impreunarea trupésca (vedi Pidalionulu si Basilicele XXVIII 4. 1.)

Totu acea biserica insa concede despartirea casatoriiloru, incheiate legalmente, din motive canonice si rationabili, cari se cuprindu in canóne si legile recunoscute de biserica.

Este adeveratu ca Christosu a invetiatu: „ca ce impreuna Dumnedieu, omulu sa nu desparta“. Esplicarea acestoru cuvinte inse se afla d. e. la Zonaras si Blastares la interpretarea canonului 5 apost. intr'acolo: ca libertatea aceea, ce esistá la iudei inainte de Christosu, de a-si demite pe sociele sele cându voru voí, abusandu si de legile lui Moise, o a opritu Christosu, si apoi totu in acestu sensu au invetiatu apostolii, câci scriptur'a dice, ca nuptiile onorabile (legali) suntu patulu curatieniei iér in evangelia se opresce omului de a-si alungá femei'a sea fâra de causa legala.

La Mateiu Cap. 5 v. 32 si Cap. 19 v. 9. insusi Christosu concede divortiulu din caus'a adulteriului dicându: „Cel'a ce lasa pe muierea sea, *afara de caus'a curviei,* o face pre ea sa curvésca, si cel'a ce iá pe cea lasata de barbatu, curvesce“; iér' Pav. ap. câtra Corinteni cap. 7 v. 39. concede divortiulu din caus'a mortii in genere.

Prin cuvintele lui Christosu nu se concede din caus'a adulteriului, numai desfacerea temporanea a pârtiloru, adeca deosebirea de patu si mésa, precum afirma catolicii, ci desfiintiarea nuntii; câci Christosu a indreptatu cuvintele de susu câtra iudei, cari nu cunosceau acea deosebire, ci numai divortiarea, dupa legile mosaice, pe cari Christosu nu le-a nimicitu, ci numai le-a restrinsu si indreptatu. Despre acést'a dau destula dovéda can. 87 trulanu, can. 9. alu st. Vasiliu, apoi Origenis tract. VII la Mateiu cap. 19, Ioanu Chrisostomu in omilii 26, etc. etc.

Din acestea se vede, ca insusi Christosu a concesu divortiulu din caus'a mortii si adulteriului (fornicatio *πορνεία*).

Mórtea inse póte fi naturala si civila, apoi deplinu dovedita si presumata

Precum Christosu nu a resturnatu statulu si societatea civila, ci dandu statului si imperatului, cele ce i se cuvinu, asiá a cunoscutu negresitu si mórtea civila, ce o prescriu legile statului. Dovéda este, ca biseric'a nóstra a primitu atâtea legi civile, date de câtra imperatii crestini in materi'a acést'a (precum se va vedea mai la vale). Asiá d. e. póte fi caus'a de divortiu, mórtea naturala, dovedita séu presumata din caus'a lungei pribegiri a caletoriului séu a ostasiului; mórtea civila disa, cându cine-va se condamna pentru crima la mórte séu la lungu carceru etc.

Multifaria póte fi inse si necredinti'a; ea póte fi curvie séu précurvie, póte fi deplinu dovedita (cum cere pravil'a in casu de perdere a zestriloru), si póte fi presumata, si adeca dupa manifestatiunile ei intr'atât'a, incâtu sa merite pedépsa, séu pâna acolo, incâtu se traga si divortiu dupa sine.

Mateiu cap. 5 v. 18 dice: „celu ce se vede a poftí pe muiere, a si curvitu in trupulu seu.“

Teodoretu, carele a fostu de fatia la sinodulu din Calcedonu scrie L. V. c. 16: „legea antica condamna adulteriulu, cea evangelica inse numesce adulteriu si poft'a desiarta (spurcata).

Blastares aduce cá motivu impedecatoriu de casatorii si pe acel'a „qui acusatus est adulterii, licet manifesto non sit convictus“.

Chiaru si cuventulu „fornicatio, *πορνεία*“ la Mateiu cap. 5 v. 32 *παρεκτος λογυς πορνειας,* insemnéza nu numai curvie si preacurvie, dar' si alte fapte spurcate rusinate, ce potu vatemá credinti'a. Epifanes in haeresi 59, dice: „cum ocasione stuprí, adulteriique et alterius flagitii cum ea divortium fecerit etc.“

Cu acestea definitiuni si interpretâri inse biseric'a nóstra tientesce mainainte de tóte acolo, de a sterpí pecatulu necredintiei si alu curviei inca dela inceputulu lui, fâra a pedepsí gândulu omului séu a trage urmâri odióse legali din acel'a. Câci can. 35 a lui Ioanu Pustnicului dice fórte rationalu: „navalireia dulcetii prin gânduri, in inima, cá unu pecatu inca nefacutu, nu se póte pedepsí“, si can. 4. din Neocesari'a dice: „Celu ce va poftí pe muiere cu propusu, de a se culcá cu ea, dar' nu si-a implinitu poft'a prin daru a scapatu. Din contra, cându se manifestéza acelea propuse in afara, de regula se pe-

---

*) Convingendu-me de suprem'a necessitate, de a ne ocupá cu aceste materii, si a le cunósce indeosebi cei ce suntu chiamati a le si practisá, m'amu determinatu a publicá — deocamdata in fói'a nóstra „Tel. Rom.“ — o colectiune din amintitele materii in câteva tractate scurte.

Dr. *Ioanu Borci'a.*

Unu visu in fati'a realitâtiei.

. . . Ci ca nu e bine a visá omulu cu ochii deschisi. Dar' ce sa facu, acum, cându tocmai ispravindu cu prândiulu, m'amu resturnatu pe otomana molateca cu ochii pironiti pe colaceii de fumu, ce se inaltia din vechiulu meu ciubucu. Ciudatu lucru . . . . . precum colaceii de fumu se ivescu spre a disparé in curendu, astfeliu planurile unui june, care si-a propusu a parasí viéti'a — pusnicésca. Laudabila propunere! Paguba numai, ca de vr'o câti-va ani incóce indesiertu mi-amu datu ostenéla a aflá o fiintia, care sa se potrivésca cu idealulu, ce-'si zugravise fantasi'a mea cam invapaiata. Dilele trecute erá pe ací sa-mi vedu inim'a primejduita de zimbetulu unei fragede copile. Noroculu ei, ca avé ochi albastri. Nu stiu cum si de ce; destulu, ca pentru mine unulu, ochii negrii suntu mai pre susu de tóte, suntu óre-cum conditiuni „neincungiurabile“. Spre mangaierea unoru copile fia disu, suntu destui junisiani, cari se impaca chiaru si cu ochi in fati'a azurului. . .

Pe cându stámu astfeliu lungitu pe otomana, fumandu cá unu pasi'a turcescu si visandu cu ochii deschisi, deodata audu batendu in usia. Nimic'a mai neplacutu decâtu a se vedé omulu june conturbatu tocmai cându fauresce la planuri, cautandu sa strabata velulu, ce-i acopere idealulu fericirei viitóre. Inca nu me hotarisemu sa strigu „intra“! séu sa tacu si eata usi'a se deschide. Ce sa vedi: erá epistolariulu in persóna.

„Nu cum-va dela Sibiiu?“ amu intrebatu radimandu ciubuculu de otomana si luându epistol'a a mâna. „Tocmai de acolo“, dise epistolariulu esindu pe unde intrase.

Curiosu fâra séma sa aflu ce-mi respunde Victoru, vechiulu meu amicu si colega, amu ruptu pliculu cu o repejune neobicinuita si despaturandu epistol'a, m'amu reasiediatu pe otomana, cá astfeliu sa cetescu cu tigna urmatórele renduri:

„Frate George! Amu fostu si suntu ocupatu de nu sciu unde-mi stau creerii. Deci pe scurtu. Epistol'a Ta din urma m'a facutu sa ridu cu hohotu, de care au resunatu ferestile. Abiá dupa a trei'a recetire m'amu convinsu, ca Tu nu glumesci. Minunatu lucru! Ei bine, fratióre, déca insisti cu ori-ce pretiu pre lânga teribil'a propunere a-ti afundá capulu in jugulu . . . . pachetéza calabaliculu si Te arunca spre Sibiiu, unde tocmai poimâne in 10 l. c. se va arangiá o „petrecere sociala-natiunala romanésca“ impreunata cu dantiu, concertu si alte asemenea maruntisiuri, o petrecere, la care va luá parte activa si passiva elit'a inteligintiei române de aici. Suntu aprópe 5 ani, de cându totu promiti a me cercetá. A buna séma te vei fi saturandu si Tu de cuibulu, in care te-a osanditu sórtea sa petreci cá cuculu pe verfulu unei crengi uscate“.

„Acum unu minutu sa nu banuesci, ci incalecându pe trenulu de dupa amédi, rapedete incóce odata cá nici odata.... Amu sa te recomându la tóte copilele ochisie (sciu eu pretiuí gustulu teu!) si pare ca te vedu cu inim'a ranita de sagéta — siretului amoru. In trécatu fie disu, aici nici ca suntu decâtu româncutie un'a mai mândra decâtu ceea-lalta. Déca nu credi, vino si vedi... Te asceptu cu bratiele deschise. La revedere!

Alu teu
amicu sinceru
Victoru.

* * *

Lucrulu celu dintâiu ce amu facutu ispravindu cu epistol'a a fostu, ca m'am uitatu la césornicu. „In mai curendu de o óra trenulu pléca!“ Pâna sa bati in palmi, odai'a mea paré cá si cându aru fi fostu pradata de hordele lui Tamerlan; gulere aruncate preste papuci, cilindrulu cascà gur'a inghitiendu batiste si manjete, s . . . . si sticle cu parfumuri etc. Cându se intorcu chei'a in brósc'a coferului, erá pe aci sa me cuprinda ametiél'a; sudorile se ingânau sub barba cá in lun'a lui Cuptoru...

Nu erá trasu clopotulu nici macaru odata, eu inse stamu aruncatu in unghiulu vagonului, cu fruntea priponita pe mâna, ce tramurá cá frundi'a plopului. „La revedere! frate Victore,“ amu murmuratu in clipita, cându amu auditu masin'a siuerându. „La revedere in Sibiiu.

(Va urmá.)

depsescu cá curvie séu précurvie, precum totu Ioanu Pustniculu in can. 35 v. 11 dice: „muieri, cari s'au sarutatu cu barbati si s'au pipaitu, nestricandu-se, primescu certarea malachiei; insa manifestarea aceloru propropuse, din partea celoru casatoriti, câci acelea se face cu injuria vre-unui sociu, si se presupunu de adulteriu, potu trage dupa sine desfiintiarea casatoriei, dupa cum se va vedea mai la vale la motivele divortiului (d. e. cându femei'a maritata dórme afara de cas'a barbatului, bea, mananca, se scalda cu alti barbati, preste voi'a barbatului ei, cându ea abortéza in odiulu barbatului cându periclitéza viéti'a lui etc. la cari fapte se póte presupune stingerea credintiei si propuse necredincióse, sub cari chiaru si ura se póte subsumá).

Din tóte acestea nu se póte vedea, ca biseric'a nóstra aru favorisá divortiulu, ci din contra aceea, cumca ea recomanda casatori'a curata crestinésca, cá unu lucru bunu ba staruiesce, cá prin casatorii sa se delatureze pecatele curviiloru.

Totu asiá ingrigesce cu tóta scumpetatea, cá casatoriele sa se faca cu buna cuviintia si dupa legi, oprindu casatoriele ilegali; si totu asiá sustiene casatoriele legali spre scopulu moralitâtiei si alu umanítâtiei, si desparte numai acelea casatorii altcum legalmente incheiate, cându se vedu acestea scopuri crestinesci periclitate, séu apoi marginesce (in ierarchia) libertatea la casatoria spre scopulu mai usiórei inaintâri a bisericei.

Ce se atinge de acelea prescrise (bisericesci civile) dupa cari se póte incheiá o casatoria valida, vedi acést'a pre largu in Comp. drept. can. de Siagun'a §§ 70—128.

IV.

Pentru dovedirea celoru amintite; servésca aici in estrasu canónele atingatóre de casatorii, cari recomenda, cari oprescu cari despartu casatori'a (vedi pe largu si cu esplicare in Enchiridonulu lui Siagun'a si in Pidaleonu):

Canóne cari recomenda si sustienu casatori'a.

Can. 5 apost: presbiterii si diaconii se nu 'si lapede muierea din cuventu de evlavie.

Can. 48 apost: mirénulu se nu 'si lapede muierea si se iá pe alt'a, séu pe cea lepedata de altulu.

Can. 51 apost: presbiterii ori diaconii ori veri-cine sa nu se indeparteze de casatoria din caus'a ingretiosiârei.

Can 1 din Gangr'a condamna pe cei ce ocarescu nunt'a si pe cari cérta pe muierea credinciósa; asemenea can. 9 ibid: anatemiséza pe cei ce ocolescu nunt'a din ingretiosiare, can. 10 ibid. anatemiséza pe cei ce se innaltia in contr'a casatoriei.

Can. 14 ibid. anatemiséza pe femeï'a care voiesce a se despartí din ingretiosiare.

Can. 13 sin. scum. VI condamna celibatulu.

Canóne cari se vedu a silí la nunta.

Can. 67 apost. dice, ca cine tiene la sine pe o fecióra nelogodita, se nu-i fia iertatu a luá pe alt'a, ci pe aceea ce o tiene, pe care si-o au alesu, de aru fi elu si seracu.

Can. 11 din Anchira demânda cá fetele logodite cu unii, si rapite de altii, sa se dea indareptu la logodnici de aru fi patimitu si sil'a.

Can. 22 alu sft. Vasilie dice totu asiá, numai lasa in voi'a logodnicului, déca o va luá au bá.

Canóne cari iarta casatori'a si celoru ce au fornicatu.

Can. 25. Sft. Vasilie iérta a luá cine-va de muiere, pe cea stricata de elu, si can. 26 ibid. iarta celoru ce s'au impreunatu prin curvie, a se luá asemenea si can. 38 ibid. iarta feteloru, celoru ce au urmatu amorediloru, de a luá pe amoredi cu invoirea parintiloru.

Can. 33 alu Sf. Nechiforu patr. Constantinop. iarta concubiniloru de a se casatorí. Din contra fornicatiunile canoniciloru dupa can 6 sft. Vas. nici intr'unu chipu nu se considera de matrimoniu.

Tóte acestea concessiuni se facu numai pentru ocolirea immoralitâtiei si sustienerea moralitâtiei, si adeca „cá sa nu se intemple mai reu“ cum dice sft. Vasilie in can. 26 unde accentuiéza „ca curvi'a nu este casatorie, nici inceputulu casatoriei“, prin urmare nu pentru curvia insasi si pentru impreunarea trupésca se iarta casatori'a.

Canóne, cari oprescu preste totu casatoriile cá illegale (nulle).

Can. 54. Sin. ecum. VI opresce casatoriile din caus'a rudeniei de sânge: intre veri, tatalu si fiiulu cu maic'a séu fic'a séu cu 2 fete surori, tatalu si fiiulu séu 2 frati cu maic'a si fic'a, séu 2 frati cu 2 surori.

Can. 53. Sin. ecum. VI opresce casatori'a din rudenie (de cuscrie) spirituala: cei ce primescu copii in botezu (nasii) nu potu luá pe mam'a celui botezatu.

Can. 2 din Neocesari'a opresce casatoriile din rudenii de nunta (cuscrie) si adeca pe muierea de a luá 2 frati.

Can. 23 sf. Vasilie opresce pre barbatu de a luá pe muierea fratelui seu.

Can. 87 alu sft. Vasilie inse in carele se arata, ca dupa obiceiu — carele la noi are puterea legei — nu au fostu iertatu barbatului a luá 2 surori, si dice — cu provocare la Leveticonu C. 10 v. 18 unde sta scrisu: muierea preste sor'a ei se nu o iei de tiitóre cá se descoperi rusinea ei preste dens'a fiindu inca viua ea — concede inse dupa ratiune, cá barbatulu sa iá pe sor'a muierei lui, déca muierea lui au repausatu.

Can. 72 sin. ec. VI opresce casatori'a cu eretici iér' déca dintre ereticii casatoriti, ver-un'a parte s'aru fi facutu ortodocsa, casatori'a se nu se desparta vrendu ei a traí la olalta. Vedi asemenea si can. 10 din Laodice'a.

Can. 80 sft. Vassilie condamna poligami'a, si in can. 4 ibid. tratéza si trigami'a asemenea, asiá si in can. 50 ibid.

Inse can. 3 din Neocesari'a iarta a 3-a nunta, si adeca dupa un'a decisiune a lui Eutimiu patr. Constantinop. atunci, cându celu ce au fostu insuratu de 2 ori, este in etate de 40 ani si nu au avutu copii pentru a avé copii.

Can. 2 alu sft, Nechiforu alu Constantinop. iarta a 3-a casatorie fâra conditiune. 4-a nunta se condamna pre deplînu, din contra a 2-a nunta se privesce de iertata, si cinstita in can. 1 din Laodice'a.

(Va urmá.)

Not'a circulara a Russiei.

Reproducemu dupa „Journal de St.-Petersburg“ not'a-circulara adresata de principele Gorciakoff respresintantiloru Russiei la Berlinu, Viena, Parisu, Londra si Rom'a.

„*Petersburg.* 31 Ianuariu.

„Resistenti'a Portii la dorintiele Europei pune cris'a orientale intr'o nóua fasa.

„Cabinetulu imperiale inca dela inceputu a consideratu cestiunea orientului cá o cestiune européna, care se póte si trebui se se resolve numai prin o comuna intielegere a puteriloru. Si fiindu-ca cabinetele tuturoru puteriloru au departatu de la sine ori-ce cugetu reservatu, esclusivistu si personalu, greutatea s'a marginitu numai intru a face pe regimulu turcu se guverne pe supusii chrestini ai Sultanului in modu dreptu si umanu, pentru cá Europ'a se nu fia espusa la crise permaninte, cari ei revolta consciinti'a si turbura liuistea.

„A fostu déru o cestiune de umanitate si interesu generalu.

„In conformitate cu acést'a cabinetulu imperiale s'a silitu a solicitá invoirea Europei pentru cá se inconjure si se inlature reintócere acestei crise. S'a pusu in intielegerea cu cábinetulu austriacu cá imediatu interesatu, prentru a face cabineteloru europene propuneri cari se servésca de basa unei intielegeri generale si unei procederi comune. Aceste propuneri formulate in not'a comitelui Andrassy de la 18/30 Decembre a. 1875 au intempinatu aprobarea tutoru puteriloru si chiaru a Portii. Dupa ce inse s'a doveditu ca din caus'a lipsei unei sanctiuni esecutorie, acea intielegere e neproductiva, cabinetele s'au vediutu nevoite a se pronunciá prin memorandulu dela Berlinu asupr'a principiului cooperârii ín privinti'a stabilirii unoru midilóce mai eficace pentru ajungerea scopului comunu.

„Déru intielegerea, nefiindu unanima, si actiunea diplomatica intrerupendu-se, cabinetele au 'recunoscutu din nou ca acésta crisa ié dimensiuni totu mai mari in urm'a macelului din Constatinopole si resbelului cu Serbi'a si Muntenegrulu.

„Dupa initiativ'a guvernului Angliei, cabinetele au stabilitu basele pacificatiunei si garantieloru cari sa se preciseze, p intr'o conferintia convocata la Constantinopole. Acésta conferintia chiaru din siedintiele preliminare s'a unitu pe deplinu atâtu asupr'a conditiuniloru de pace câtu si asupr'a reformeloru ce erau de introdusu. Resultatulu apoi l'a comunicatu Portiei cá o dorintia unanima si ferma a Europei, dar' fu intempinatu printr'unu refusu cerbicosu.

„Staruintiele diplomatice, cari duréza mai bine de unu anu, dovedescu inalt'a valóre ce au pusu marile puteri pe pacificarea orientului si pe drepturile sele in conformitate cu interesele generale, cum si dorinti'a loru ferma de a ajunge la acestu scopu printr'o intielegere comuna a Europei, si cu tóte acestea se afla astadi in aceeasi positiune cá si la inceputulu crisei, care acum s'a mai agravatu prin versâri de sânge, prin invapaiarea pasiuniloru, prin ruinile gramadite si prin perspectiv'a prelungirii indefinita a acestei regretabile stâri de lucruri, care apasa atâtu de greu asupr'a Europei, neliniscindu cu dreptu cuventu guvernele si opiniunea publica. Pórt'a nesocotesce promisiunile ce a facutu mai de multu, cum si indatoririle ce le are cá membru alu concertului europénu; dens'a nu tiene séma de dorintiele unanime ale mareloru puteri. Departe de a fi facutu vre-unu pasu spre resolvarea loru multiamitóre, din contra, a facutu mai rea situatiune orientului, care forméza o permaninte amenintiare pentru pacea Europei, pentru simtiemintele umanitâtiei si consciinti'a poporatiuniloru crestine.

„In astfeliu de impregiurâri M. S. imperatulu. inainte de a luá decisiune despre atitudinea ce i se va paré corespundietóre impregiurâriloru, doresce a cunósce decissiunile ce au de gându a luá celelalte cabinete, cari au fostu unite in staruintiele nóstre de pâna acum si cu cari dorimu si pe viitoriu se procedemu, pre câtu ne va fi cu putintia, in comunitate.

„Scopulu ce-lu au in vedere marile puteri este lamuritu prin actele conferintiei.

„Refusulu Turciei lovesce demnitatea Europei si-i turbura linistea. Ne intereséza dar' a cunósce ce cugeta a face cabinetele cu cari amu lucratu in unire, pentru a respunde la acelu refusu si pentru a-si asicurá esecutarea vointieloru loru.

„Sunteti dar' invitati a ve informá despre acestea, cetindu not'a de facia dlui ministru de esterne si dându copia de pe ea.“

Caderea lui Midhat pasi'a.

Versiunea cea mai verosimile asupr'a caderii lui Midat-pasi'a si care concorda si cu informatiunile nóstre particulare, ne pare cea data de „Journalu des Débats.“

Revolutiunea ministeriala de la Constantinopole provine dintr'o intriga de palatu, asupr'a cârei'a primiseramu inca de mai naite detalii particulare cari din nenorocire s'au confirmatu astadi prin fapte. Inca de la advenirea lui Abdulu-Hamidu, unu partidu se formase in seraiu inprejurulu cumnatului Sultanului, Mahmudu-pasi'a-Damatu, ministrulu tophanelei si alu directiei arteleriei. Acestu partidu compusu de rude si amici de ai lui Mahmudu, avea dreptu scopu ridicarea la viziratu a cumnatului Sultanului. Aceste proiecte de ambitiune personala au trebuitu sa cadia inaintea intereseloru generale ale imperiului. Se scie ca Mehmedu-Rusdi-pasiá a fostu numitu mai intâiu mare viziru si ca Midatu-pasiá i-a succesu, candu evenimente extraordinaru de grave au facutu necesara venirea la putere a unui omu de o energie exceptionala si de o intelegintia superióra. Daru rivalitatile interióre nu s'au stersu inca multu timpu in fatia lui Midatu-pasi'a; ele s'au vediutu aparandu mai active si mai insidióse cá totdeuna, chiaru a doadi dupe instalarea noului mare-viziru. De ací au venitu in executarea reformeloru intardierile, ce amu deplânsu asiá de adesea si asiá de tare.

Cându Midatu-pasiá a voitu sa formedie unu ministeru in care aru fi intratu si unu órecare numeru de crestini si din care trebue sa faca parte mai multi dintre ómenii cei mai eminenti ai Turciei, obstacolele ce i sau ridicatu inainte au pututu sa-lu faca sa mesóre inca dinainte dificultâtile cercârei ce intreprinsese si pericolele de totu felulu la cari se expunea.

Nu vomu sa scimu déca fostulu mare viziru Mehmed-Rusdi-pasi'a a jucatu vre-unu rolu in acésta deplorabila campanie, daru e evidentu, ca déca s'aru fi asediatu cu resolutie de partea lui Midatu-pasiá, tóte straduintiele adversariloru marelui viziru s'aru fi sfaramatu inaintea unirei celoru doi ómeni mai influenti din Turci'a; dar' Mehmedu-Rusdi a statu de o parte. In acestu timpu, intrig'a de palatu cârei'a Mahmudu-pasi'a-Damatu servea de readiamu, daru alu carei sufletu erau preceptorulu fiiloru Sultanului si bibliotecarulu palatului, facuse progrese insemnate. Asistaramu la victori'a sa. Este adeveratu ca Mahmudu nu s'a facutu mare viziru; daru s'a apropiatu de putere, câci e evidentu ca Edemu-pas'a e unu viziru de transitiune, care n'are calitâtile necesare cá sa indeplinésca sarcin'a impovaratóre, ce i s'a incredintiatu intr'unu momentu, in care aru fi trebuitu aprópe unu geniu cá sa salveze imperiulu otomanu. Ne tememu fórte multu, ca nebun'a intreprindere a amiciloru lui Mahmudu nu o sa'i procure nici odata puterea ce a avutu nesocotintia sa viseze. Ómenii cari au jucatu salutea tierei loru pentru satisfacerea intereseloru vulgare si personale, voru fi fâra indoiéla pedepsiti de gresiél'a loru. Adoadi de trimiterea circularei principelui Gorciacoff, si in ajunulu deschiderei parlamentului englesu, ei n'au esitatu de a aretá in modu eclatantu Europei, ca constitutiunea otomana nu erá nici chiaru capabila de a garantá pe autorulu ei contr'a loviturilоru violentiei si arbitrariului. Ei nu puteau sa aléga o óra mai defavorabila cá sa se arunce intr'o aventura atâtu de anti-patriotica. Respunsabilitatea nenorociriloru care amenintia tiér'a le apartiene cu totulu; de ací inainte nu voru mai avea dreptu sa impute órecâroru puteri, ca cauta sa distruga Turci'a, câci déca Turci'a este in pericolu, apoi ei suntu cari au compromis'o si perdut'o.

„Un. Dem."

Comitetulu administrativu alu comitatului Sibiiului.

In siedinti'a comitetului administrativu alu comitatului Sibiiului, tienuta in 12 l. c. se cetí mai intâiu protocolulu siedintiei estraordinare din 18 Decembre a. tr., in care se pertractase regulamentulu pentru afacerile comitatului. In acea siedintia facuse membrulu comitetului Carolu Klein o propunere cu privire la limb'a protocolara, care propunere insa nu fù admisa la desbatere din partea presidentului comitetului. In contr'a acestei procederi Klein insinuase votu separatu, care se cetí dimpreuna cu protocolulu siedintiei estraordinarie in siedinti'a din 12 l. c. Membrulu Bruckner voí sa se alature si elu protestului lui Klein; presidentulu insa ii declarà ca, a avutu ocasiune a se alaturá protestului atunci cându se facuse; alaturarea in siedinti'a de adi deci nu o póte admite.

Urmà apoi cetirea protocolului siedintiei din 11 Ianuarie a. c. care se autenticà cá si celu premergatoriu.

La ordine venira raporturile lunarie ale respectiviloru raportori de resortu. Vice-comitele Gibel raportà despre afacerile oficiului comitatensu in lun'a trecuta, apoi presidentulu sedriei orfanale despre eshibitele intrate si resolvite in resortulu seu.

Amendóue aceste raporturi se iau spre sciintia.

De deosebitu interesu este raportulu inspectorului de dare. Din acestu raportu vedemu ca s'au facutu preliminarele pentru darea dupa case, dupa venitu si de lucsu; cele-lalte preliminarie se voru terminá in curendu. Din restantiele anului 1876 cu 130,217 fl. 91 cr. si din prescrierile dârei pentru 1-lu cuartalu alu an. 1877 cu 147,577 fl. 32 cr., preste totu dar' din sum'a de 277,795 fl. 23 cr. abiá s'au incasatu 15%, remânendu inca de incasatu restulu considerabilu de 267,077 fl. Raportulu se ia spre sciintia si propunerile referentiloru, dupa cari inspectoratele sa se provóce de nou a corespunde mandatului din 11 Decembre a. tr. pâna la sfersitulu lui Februarie, se primescu. Acel'asi referentu raportéza despre petitiunile comuneloru Slimnicu, Casolt. Nou, Vurperu, Rosi'a pentru concederea de a face imprumuturi dela institutulu de creditu fonciaru Sibiianu, spre a puté acoperí restantiele de dare — si propune aplacidarea imprumutului pentru Casoltu 800 fl., Vurperu 2000 fl., Nou 600 fl., Slimnicu 1000 fl., Rosi'a 600 fl. Propunerea referintelui se primesce.

Inginierulu comitatensu Ioanu Wawreck propune regularea drumuriloru comitatense si pregatirea unui conspectu despre distribuirea concurentieloru. Amendóue aceste propuneri se transpunu adunârei generale spre competenta afacere.

Raportulu inspectorului de scóle A. Bielz, din care se vede ca, in 8 comune s'a dispusu a se face o nóua conscriere a copiiloru obligati a cercetá scól'a ca in 37 comune cercetarea scólei este tare neregulata, ca in 19 comune numerulu invetiatoriloru si alu incaperiloru de invetiamentu nu este suficientu, ca dela 21 comune fiindu plat'a invetiatoriloru fórte mica, a cerutu conspecte despre starea averei resp. comune — se ia fâra desbatere spre sciintia.

Urméza mai multe raporturi ale notariului Kästner, dintre cari amintimu conclusulu comitetului: a face o representatiune câtra In. ministeriu de justitia pentru asignarea unui pausialu de 200 fl. care sa se destine pentru remunerarea preotiloru de deosebite confessiuni, cari suntu insarcinati cu instructiunea arestantiloru.

Esmisulu ministetialu Nr. 59,300. 1876, dupa care conformu ordinatiunei ministeriului de justitia Nr. 34,279 1876. in casuri unde se introducu cercetâri criminale contr'a amploiatiloru politici séu membriloru comitetului administrativu, tribunalele respective suntu indatorate a face indata aratare la comitetulu administrativu si a-lu incunosciitiá despre resultatulu cercetârei — se iá spre sciintia.

In sfersitu se iau in pertractare recursele celoru 21 notari comunali in contr'a pedepsei in bani dictate din partea inspectorului de dare, pentru neimplinirea la tempu a mandatului primitu a asterne tabelele de dare. Recursului esactoratului de dare din Sibiiu si alu notariului comunalu din Siur'a-mare s'a datu locu, ear' pentru notarii din Hamb'a, Cornatielu, Nucetu, Dai'a, Fofeldea, Tilisc'a, Galesiu, Gura-riului, Sadu, Saliste, Talmaciu, Gârbov'a, Rosi'a, Cichindealu, Cristianu, Chirperu, Sibielu si Vale s'a redusu pedéps'a dela 10 la 5 fl. S'a iertatu pedéps'a cu totulu pentru notarii din Kenbach si Sasausiu. Pentru notarii din Rusi, Mohu, Glimbóc'a, Bradu. In. ministeriu de financie a incuviintiatu reducerea pedepsei dela 10 la 5 fl.

Varietâti.

*** *Multiamita publica.* In siedinti'a din Ianuariu a sinodului parochiale din Buciumu-Isbit'a, venindu la ordine epistol'a dlui Alesandru *Danciu* cu ajutoriulu societâtiei dela Bai'a minerarie „Rodenpochu" in Buciumu conferitu" in adunarea sea anuale dela 16 Ianuariu a. c. pe sém'a bisericei de ací, in suma banale de 50 fl. v. a.

Luându sinodulu parochiale ajutoriulu acest'a spre placuta cunoscintia nu se potù multiamí cu atât'a, ci se aflà indemnatu moralminte a-si esprime simtiemintele sele de bucuria facia de acésta alésa societate — pe cale publica. Devenindu societatea acést'a acum de doi ani incóce a respirá mai liberu si totu-odata a fi binecuventata de Ddieu si cu baiesiagu mai imbucuratoriu. Condusa fiindu totu-déun'a de simtiulu iubirei si a indurârei, care face parte insemnata din inim'a românului, mai alesu atunci cându are in fruntea sea astfeliu de conducatori, cari sciu atinge cordiale lui de iubire. Bucurendu-se deci societatea si de conducatori cu simtieminte nobile, cari petrunsi fiindu de macsima „ca averea si onórea suntu care potu aduce fericire omului in viétia — au facutu cá ea se fia pe la noi unica in feliulu seu, ajutorindu pretoti câti au potutu si a vediutu ca au lipsa si merita a fi ajutorati precum d. es. biserici, scoli, preoti invetiatori si alti si alti. Dea Ddieu cá esemplulu acest'a pusu de acesti bravi conducatori se fia cu totulu imitatu de tóte societâtile baiesiagului nostru celu acum camu decadiutu, câci numai astfeliu vomu puté ajunge si noi un'a stare mai tignita atâtu materiale câtu si spirituale si vomu puté mai cu usiurintia delaturá obstaculele ce desu ne impresóra.

Primésca dar' nobil'a societate viu'a nóstra spresiune de multiamita, primésca si dlu directoru Alesandru Danciu, cá unulu ce prin pasirea sea energica in tóte directiunile caracterulu seu firmu, sinceritatea si fidelitatea sea esemplare au sciutu conduce acésta societate a folosí nu numai siesi, ce cu parere de reu trebuie se amintimu ca au facutu antecesorii nostri, ci spre folosulu si binele comunu. Au nisuitu pentru infiintiarea de fonduri precum d. es. formarea fondului bisericescu din B. Siasa, care preste putienu tempu va devení unu fondu bisericescu impunetoriu. La românu tóte darurile naturei suntu date nu in unu gradu inferioru altoru popóre din lume, dar' parte mare 'i lipsescu medilócele spre desvoltarea loru, si care iérasi parte mare numai prin fonduri 'si voru puté ajunge scopulu.

In fine ve poftimu unanimu in siedinti'a nóstra de astadi cá Ddieu se ve indrepte si pre venitoriu pre carier'a pornita sa binecuvinte baiesiagulu ostenelele si binefacerile domniei vóstre cu binecuventarea cerésca.

Buciumu-Isbit'a 30 Ianuariu 1877.

in numele sinodului,
Nicolau *Baiesianu*,
pres. alu sin. par. si par.
românu gr. or.

Burs'a de Vien'a.

Din 5/17 Februariu 1877.

Metalicele 5%	62	50
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67	75
Imprumutulu de statu din 1860	109	—
Actiuni de banca	835	—
Actiuni de creditu	146	60
London	124	30
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	73	25
„ „ „ Temisiorene	72	—
„ „ „ Ardelenesci	71	25
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	114	60
Galbinu	5	93
Napoleonu d'auru (poli)	9	91½
Valut'a nóua imperiale germâna	73	95

Nr. 19/1876.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu lânga parochulu neputinciosu din Gurariului onor. parinte Ioanu Arseniu.

Comun'a parochiala statatória din 560 familii cu 2800 suflete, este redusa la dóue parochii de class'a III.

Capelanulu va avé jumetate din venitulu parochiei susnumitului parochu, 150 fl. din dotatiunea de 600 fl. sistemisata din alodiulu comunale pentru ambele parochii si pâna la 100 fl. din venitele stolari dela 280 familii.

Concursele, instruite dupa prescrisele sinodului archidiecesanu din 1873, sa se adreseze la subscrisulu pâna in 26 Fauru a. c.

Sibiiu 25 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

I. Hani'a,
(2—3) ppresbiteru.

Concursu.

In urm'a hotarirei Venerabilului cons. archidiecesanu de dto 30 Dec. 1876 Nr. 3725 pentru ocuparea vacantei parochii a Lasleului rom. protop. Ternavei-superióre se escrie concursu pâna in 15 Martiu 1877 pre langa urmatórele emolumente:

1. Cuartiru naturalu;
2. 26. de jugere pamentu aratoriu si fenatiu;
4. Dela 145 familii câte un'a ferdela de cucuruzu cu tuleulu;
4. Competenti'a pentru ingropaciune — pentru cei preste 7 ani 1 fl. 50 cr. iéra pentru cei sub 7 ani 50 cr. v. a. si stol'a usuata.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au de a-si tramite petitiunile loru, instruate conformu normeloru din „Statutului organicu" si decisiuniloru sinodali, la subsemnatulu in Alm'a post'a ultima Elisabethopole.

Alm'a in 27 Ian. 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu Almasianu,
3—3 protopresb. gr. or.

Nr. 212/1877.

Concursu.

Devenindu postulu de notariu comunale din comun'a Gurariului vacantu, se escrie concursu cu terminulu pâna in 20 Februariu 1877.

Cu acestu postu suntu impreunate: o leafa anuala de 400 fl., cuartîru liberu, lemnele necesarie de focu si tacsele prescrise pentru afaceri private ale partiteloru.

Domnii competitori la numitulu postu notarialu au a documentá, pre lânga o pracsa continua de celu putienu 3 ani séu atestatu de cualificatiune pentru unu atare postu, ca sciu perfectu, afara de limb'a romàna, macaru inca un'a din limbele patriei.

Petitiunile timbrate suntu a se asterne pâna la terminulu prefiptu la acést'a pretura.

Sibiiu in 5 Februarie 1877.

Dela pretur'a cercului Resinari-Seliste.
(3—3)

Nr. 51.

Edictu.

Mari'a Petru Frigariu din Brasiovu, care de 4. ani de dîle a parasitu cu necredintia pe legiuitulu ei barbatu Ioanu George Gamulea, totu din Brasiovu, nesciindu-se neci pana astadi loculu ubicatiunei ei se citéza prin acésta cá in terminu de unu anu sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.

Scaunulu protopresbiteralu alu
tractului I, alu Brasiovului cá
foru matrimonialu.
Iositu *Baracu*,
(2—3) prot.

Nr. 49.

Edictu

Nicolae Maciuca din Brasiovu, care de 17 ani de dîle a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sea socia Mari'a George Capatin'a, totu din Brasiovu, nesciindu-se neci pana astadi loculu ubicatiunei lui. se citéza prin acést'a cá in terminu de 6 luni, sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de soci'a sea se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.

Scaunulu protopresbiterale alu
tractului I, alu Brasiovului cá
foru matrimonialu.
Iosifu *Baracu*,
(3—3) prot.

Nr. 50.

Edictu

Ioanu George Sievanec din Brasiovu, care de 12 ani de dîle a parasitu cu necredintia pe legiuit'a sea socia Mari'a Ioanu Peligradu totu din Brasiovu, nesciindu-se nici pâna astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a cá in terminu de 6 luni sa se presenteze la Scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de soci'a sea se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.

Scaunulu protopresbiteralu alu
tractului I alu Brasiovului cá
foru matrimonialu.
Iosifu Baracu
(3—3) Prot.

Nr. 56.

EDICTU.

Ioanu Nistoru Radutioiu din Sohodolu, cerculu Branului, comitatulu Fagarasiului, carele din 12 Octobre 1873, au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Elisaft'a nascuta George Puchin, totu din Sohodolu, emigrându in Romani'a, fâra a se scí nici pâna astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale câci la din contra procesulu divortialu incaminatu de soci'a lui se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Brasiovu 22 Ianuariu 1877.

Oficiulu ppretbiteralu gr. or.
alu tractului Branului, cá foru
(2—3) matrimonialu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Dominec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 12. ANULU XXV.

Sibiiu 10|22 Februariu 1877.

Totu la cris'a ministeriala.

Dupa cum asigura „Hon“ cris'a ministeriului unguręscu este terminata. Ministri unguresci s'au dusu la Vien'a pentru cá sa se reconstituie cabinetulu lui Tisz'a.

Si pactulu intre jumetatile imperiului, ne spune „Hon“, este gat'a, afara de cestiunea paritâtiei in privinti'a bancei. Dar, si acest'a ni se pare lucru momentuosu, „daca austriacii nu acceptéza paritatea, cris'a se muta dincolo de Lait'a“. Spunendu aceste numitulu diurnalu adauge si o amenintiare. Elu dice: „daca austriacii nu acceptéza paritatea, atunci pórte ei si relele crisei.“

Eventualitatea unei crise dincolo de Lait'a, dupa noi, nu este unu lucru de care se vorbimu numai asiá in trécatu, dupa cum face „Hon.“ Se intielege la casu cându aru urmá cris'a, urmârile unei atari crise se aru simtí negresitu si dincóce de Lait'a si este intrebarea, déca aru remané lucrulu numai intr'atât'a.

Dincolo de Lait'a suntu factorii politici cu totulu in alta constelatiune, de cum suntu dincóci. Homogenitatea constitutiunala, dincolo, nu e versata cá dincóci mai numai din un'a si aceeasi materia. De alta parte chiaru si parlamentaristii actuali din Vien'a arata din cându in cându câte unu semnu de nemultiamire cu pretensiunile separatistice ale Ungariei magiare ci se temu de ele, cá de unele cari ducu la influinti'a nemarginita a magiariloru in monarchi'a intréga. Printre acestia suntu unu numeru de centralisti, cari astépta ocasiunea sa se i-a lucrurile de unde s'au intreruptu la 1865. Mai suntu altii, cari n'au reesitu cu incercarile loru constitutiunali la 1865 si ignorandu si patent'a din Febr. 1861 se ducu inapoi pana la diplom'a din Octobre 1860 si se nisuiescu la o reconstituire a monarchiei pe base federalistice.

A aruncá o crisa intr'unu guvernu impresuratu de atatea elemente si elemente a cároru influintia, in susu si in josu, nu se póte desconsiderá, este lucru usioru; este si va fi greu inse de a delaturá cris'a numai asiá cu un'a cu dóue.

Sangele celu rece ce ni se pare ca-lu afectéza „Hon“ cându vorbesce asiá liniscitu despre cris'a de dincolo de Lait'a, nu ne vine nici decum alu luá de bani buni, pentruca o crisa acolo este adeveratu ca aru avé urmari fórte rele, inse urmarile aceste, la tóta intemplarea aru fi tare simtite si dincóci la noi.

Dincóci, adeca in Ungari'a, pre lânga cunoscut'a si proverbial'a disciplina magiara a fostu lucru usioru de a opací cris'a ministeriala si a o face ilusoria. N'a voitu nimenea sa iá asuprasi compunerea unui cabinetu nou si lucrulu a fostu terminatu. A fostu si ratiune ca s'a urmatu asiá, pentru-ca o eventuala dieta de nou alésa este pré probabilu ca se constituiá totu din acelesi elemente, déca nu cum-va din acele, cari impingeau lucrurile mai departe la o crisa constitutiunale. Constitutiunalismulu ung. este odata asiá construitu n'ai ce-i face.

Dar' dupa cum vedemu compusetiunea elementeloru de dincolo, este lucru problematicu déca principele Auersperg aru puté jucá rolulu lui Tisz'a cu acel'asi succesu.

Si, *posito sed non concesso*, cá principelui Auesperg nui succede, nu vede ori cine possibilitatea, ca dupa o crisa dincolo de Lait'a, neamu trezi intr'o buna dimineatia cu unu ministeriu de alta fatia si totu asiá cu unu altu parlamentu?

Ce aru face atunci Ungari'a? séu vorbindu in sensulu actualitâtiei, ce aru face atunci magiarii? mai alesu fiindu ca monarchi'a se afla intr'o situatiune, carea, fâra daune insemnate, nu póte tolerá crise lângede, si traganate cu anii, ba adi nici cu lunile.

Ceea ce dice „Hon“ despre crisa póte avé numai insemnatatea unei spaime de urmâri spre a mitigá valórea concessiuniloru ce va mai avé Ungari'a si vicevers'a Cislaitani'a, sa le faca pentru incheiarea pactului „P. Ll“, care a jucatu in tota afacerea rolulu fricosului si nemultiamitului, ne si pregatesce in nrulu de luni, cu resultatele „cele mai bune“ ale negociâriloru. Acést'a aru insemná: cris'a ministeriala in Cislaitani'a este de prisosu.

Déca cris'a inse totusi s'aru iví atunci va fi tempulu supremu, cá sa ne gandimu si noi românii la o programa despre cele ce avemu a face si a nu face, cá sa nu remanemu iérasi cá poetulu, cându Joie a impartitu bunatâtile pamentului.*)

Sibiiu, 9/21 Februariu 1877.

In legatura cu cele scrise in „T. R.“ din 30 Ianuariu a. c. (11 Febr.) sub rubric'a „Sibiiu, 20 Ianuariu“ facia cu cele publicate de d. *Babesiu* la incetarea fóiei sele „Albin'a“ nrii 117 si 118 din 1876 despre unu asiá numitu „planu ce s'aru fi facutu la an. 1867 pentru impedecarea sanctionârei si introducerei dualismului“, reproducemu dupa „Curierulu de Iassi“ din 6 Febr. a. c. observârile, ce le face acésta fóia la scrisórea autografa a lui Kossuth datata din Dobritienu 26 Apr. 1849, reprodusa si de noi in articlu susatinsu dupa „Transilvani'a.“

Eata ce dice „Cur. de Iassi“ incâtu pentru *Siagun'a*:

„Si acestea tóte Kossuth le scrie despre „unulu din cei mai moderati ómeni, care se „intielege ca nu s'a pututu insufletí nici odata „de strani'a onóre de a fi numeratu intre turci „séu magiari, incâtu ceea ce a facutu contr'a „acestor'a erá in realitate unu servitiu adusu „umanitâtiei si unu meritu fatia cu popórele „transilvane.

„Mai interesanta inse este acésta scri„sóre din altu punctu de vedere. Siagun'a „a fostu tratatu de unu partidu romanescu din „Transilvani'a, cá vendiatoriu alu intereseloru „romanesci si cá magiarofilu. Acum inse se „vede, cari erau adeveratele lui simtiri. In „fapta metropolitulu transilvanu, politicu din „crescetu pâna in tâlpi, 'si cunoscea asiá de „bine poporulu, ómenii, inteliginti'a, incâtu nu „i-au crediutu capabili de a resistá la 1866 cu „efectu la introducerea dualismului. Cá toti „politicii de talentu, Siagun'a erá pessimistu „si au calculatu totu-déun'a cu impregiurârile „cele mai rele, nu cu cele mai bune. In „dealtfeliu lips'a lui de incredere nu in energi'a, „dar' in judecat'a sanatósa si óre-cum rea„lista a conluptatoriloru sei a fostu in parte „adeverita de vreme.“

Revist'a politica.

Preste asiá numitele crise ministeriale amu fi trecutu. Preste diferintiele intre Cis - si Translatani'a in privinti'a bancei inca. Alarm'a cu deputatiunile magiare a adormitu. In fine amu fi ajunsu iarasi la traiu constitutionalu liniscitu, firesce asia dupa cum a fostu si mai nainte.

Cá sa fimu convinsi ca tóte cele dise in sirurile de mai susu nu suntu numai combinatiuni, n'avemu decâtu sa cetimu telegramele dela Vien'a din 20 Februariu st n. Intr'acele stà scrisu: *pactulu este perfectu. Amin* dicemu noi. N'amu perdutu si n'amu castigatu, unde amu fostu acolo suntemu si unde suntemu acolo amu fostu.

Va fi de prisosu a ne mai oprí la cioroborulu pentru banca, la care n'a câstigatu nimenea si amu perdutu cu totii: banii pe calatoriile ministriloru in susu si in josu, diurnele acestor'a si apoi diurnele corpuriloru legiuitóre, cari au siediutu cu mânile in sinu pâna s'a terminatu diferinti'a, déca o putemu numí asiá. Póte spre noroculu cui-va, déca va avé curagiulu sa hazardeze niscari cruceri in loteria sa publicâmu ca dupa „N. W. Tagblatt“ 9 au fostu propunerile cum sa se compuna consiliulu generalu alu bancei. Aceste 9 propuneri variaza in urmatórele combinatiuni: 1) Banc'a natiunalà: 9 austriaci, 5 unguri etc. 2) Lasser: 9 austr., 5 ung. cu modificarea ca vice-guvernorii sa-i denumésca deadreptulu regimele respective. 3) Andrassy: 5 austr., 5 ung., 4 alesi de adunarea generala, 4) reg. ung: 5 austr. 5 ung. 4: vedi nr. 3); celelalte pâna la 8 suntu pré vechi; acest'a inse difere de cele dóue de sub 3) si 4 numai prin cifrele: 3, 3, 6.

Mai are inregistrarea cifreloru de mai susu si meritulu de a scí si publiculu nostru ce cestiuni dificile au ocupatu pre guvernele nóstre, cari cestiuni au pututu sa ajunga la solutiune numai dupa atâtea conferintie si asudate negociâri.

Parerile despre neevitabilulu resbelu, in locu de a se inputiená se immultiescu. „P. Ll,“ care pâna inainte cu doue trei dile n'a lipsitu asi dá aerulu ca era sa faca pe Rusi'a sai simta puterea, deodata a schimbatu registrulu si cânta, mai piano, ba in nrulu de luni diminétia pune pe unu corespundentu alu seu din Berlinu sa scrie de o *cooperatiune* a Austro-Ungariei cu Rusi'a. Luni dupa amedi mai moduléza ceva si socotinduse ca nu e bine a trece dintr'unu octavu in celalaltu a scoborit'o numai cu unu jumetate de octavu, la *neutralitate*, care neutralitate inse dupa cum dice „P. Ll. (va se dica, alta variatiune) „se va pastrá numai pâna nu se voru atinge interesele nóstre (austro-ung.) prin resbelulu despre a *carui erumpere in restimpu de 4 pâna in 5 septamâni nu se mai indoiesce nimenea?*

Modulatiunea din urma, are dara fórte debila afinitate cu amenintiârile de mai nainte, cu cuventarile softaleloru dela Constantinopole si cu ceremoniele la impartirea decoratiuniloru turcesci intre trei membri ai comitetului de 60, cari nu avura norocire de a peregriná la sorele culturei in Stambulu.*) Piano acest'a este de esplicatu. Periculuiu se apropi'a totu mai tare si cu câtu se apropia scade curagiulu.

Concentrarile la Chisianau si in Caucasu suntu dupa scirile mai recente completate. O fóie englesa spune, ca armat'a de actiune a Russiei este de 275,000 inf. si 20,000 cavaleria cu 900 de tunuri.

Un'a inse nu ne potemu esplicá. Pe unde va trece armat'a acést'a déca Romani'a remane neutrala, dupa cum se scriea mai dilele trecute.

Dealtmintre turcii ingrîgiescu de tóte. Ei voru deslegá si enigm'a acést'a, pentruca au mai schimbatu odata pre marele veziru, tramitiendu si pe Edhem in urm'a lui Midhat pasi'a si din Constantinopole se telegraféza, ca sultanulu este pe cale a se bolnaví cá fratele seu Muradu.

Colectiune

*de materii, relative la matrimoniu si divortiu in biseric'a gr. or.**)

(Urmare.)

Canóne cari oprescu casatori'a in cleru.

Can. 26 apost., can. 6 sin. ecum. VI can. 1. din Neocesari'a si can. 14 sin. ecum IV oprescu casatori'a celoru ce s'au hirotonitu si concedu numai cetitoriloru si cantâretiloru a se casatorí.

In deosebi can. 3. sin. ecum. VI nu sufere preoti bigami (câroru li se iá numai administratiunea sacerdotala), nici pe cei ce s'au casatoritu, de-si numai odata, dupa hirotonia, cari se desfacu de muieri.

Canóne cari impedeca intrarea in cleru din caus'a casatoriei.

Dupa can. 17, 18, si 19 apost. si can. 3 sin. ecum. VI nu potu intrá in cleru cei insurati de 2 ori, cei ce au tienutu 2 surori ori nepóta de sora, si cei ce au luatu femei lapedate de barbatu, ori veduva, ori curva séu sclava, iér'a dupa can. 8 din Neocesari'a nici acel'a, a câruí muiere s'a doveditu de preacurva.

Canóne care despartu casatori'a din oficiu si concedu despartirea benevola pentru oficiu séu tagma.

Can. 12 si 48 sin. ecum. VI, demanda a se despartí de muiere acel'a, carele au ajunsu a fi episcopu.

Can. 30 ibid. dispenséza pe preoti de can. 5 apost., si le concede a se despartí de muieri cu voia imprumutata; inse acést'a s'au concesu numai preotiloru din locurile barbare, pentru obiceiurile loru, cá o esceptiune, ce dovedesce toleranti'a bisericei nóstre, de unde inse nu se póte face regula, afara de casulu intrârei in monastire, care se aplica si la muieri. Numai can. 8 din Neocesari'a demanda preotiloru a-si dimite soci'a cându aceea dupa hirotonia au preacurvitu.

Canónele cari tratéza despre curvia si concedu despartirea din caus'a adulteriului.

Definitiunea adulteriului se afla in can. 4 alu Sft. Grigoriu din Niss'a intr'acolo: curvi'a séu fornicatiunea este implinirea óre-câreí cupiditâti fâra injuri'a cui-va, iér' précurvi'a séu adulteriulu este, care se face cu injuri'a cui-va; celu din urma se tractéza mai aspru cá cea dintâiu. Asemenea se tractéza in canóne adulteriulu femeii mai aspru cá alu barbatului.

---

*) Inainte de a incheiá nrulu pres. vine scirea telegrafica ca pactulu e perfectu; cris'a asiá dara n'are locu.

*) „N. P. Z“ si „Egyet“ spune ca constitiunalii cavaleri cându au capatatu decoratiunile leau strinsu la inima, leau sarutatu si le au atinsu cu fruntea. Atat'a fanatismu bizantinicu, in ómeni din sinulu natiunei conducatorie totu e prémultu.

Can. 22. sin. ecum. VII de-si dice: ca celu ce cauta la femeia spre a o poftí pre ea in inim’a sea au précurvitu cu ea, totusi can. 4 din Neocesari’a dice: ca celu ce va poftí pe muiere si si-au propusu a se culcá cu ea, dar’ poft’a lui nu au devenitu la fapta complinita, se vede ca prin daru au fostu scapatu.

Inse can. 87 sin. ecum. VI numesce de adultera pe femei’a aceea, carea fâra cuventu au parasitu pe barbatulu ei si au fugitu dela elu; iéra pe barbatu ’lu numesce de adulteru pe acel’a, carele ’si va parasí pe muierea sea si va luá pe alt’a.

Can. 113 din Cartagen’a opresce in genere atâtu barbatului câtu si muierei parasite, de a se impreuná cu altii resp. cu altele; inse can. 48 alu Sft. Vasiliu numesce pe femei’a alungata dela barbatu, carea au luatu pe altu barbatu, espresu de adultera.

Pre cându Sft. Vasiliu in can. 39 numesce pe femei’a ce locuiesce cu preacurvariulu, de preacurva pentru totu-déun’a; totu Sft. Vasiliu in can. 21 dice: ca barbatulu ce au facutu curvia (fornicatiune d. e. cu cea despartita de barbatu) nu se judeca de adulteru, cá si muierea ceea ce au preacurvitu; deci — dice — „muierea pe barbatulu ei, dupa ce elu s’au intorsu dela curvia, ’lu va primí, iér’ barbatulu, pe ceea ce s’au spurcatu (adultera) dela cas’a lui o va indereptá“ câci asiá au fostu obiceiulu.

Inse precum se escusa femei’a carea s’au stricatu prin sila, in can. 49 S. Vasiliu asiá se escusa si aceea femeia, carea din nesciintia au curvitu in can. 49 St. Vasiliu, cându adeca au crediutu pe barbatu de liberu, si l’au luatu, iér’ apoi femei’a acestui’a s’au reintorsu la elu. Vedi si can. 93 sin. ecum. VI si can. 31 si 36 St. Vasiliu.

Si barbatulu, carele va luá pe muierea logodita cu altulu, fiindu logodniculu ei in viétia, se tractéza de adulteru dupa can. 98 sin. ecum. VI. In unu altu tractatu mai tardiu voiu vorbí inca despre adulteriu.

IV.

Canóne care suna despre mórtea presumtiva si despartu casatori’a din pribegire.

Despre pribegiri otaresce can. 93 sin. ecum. VI urmatórele: muierea alu cârei barbatu este dusu; si nu se scie unde se afla, este adultera, déca se va maritá, pâna ce nu s’au convinsu despre mórtea barbatului; asisderea se tractéza si muierile ostasiloru, a câroru barbati nu se scie unde se afla, si inca si acelea, cari nu voiescu a asteptá reintórcerea barbatiloru loru din caletoria; inse lucrulu are óre-care iertare, câci este prepusu de mórtea barbatului. Iér’ de s’aru reintórce ostasiulu pribegitu, si va voí a luá pe muierea sea, maritata dupa altulu, o póte luá, si alu doilea barbatu se póte insurá Asemenea otarescu si can. 31 si 36 St. Vasiliu, numai cu acea deosebire, ca iertarea pentru prepus’a mórte se pare a se intielege despre femeile ostasiloru. Inse dupa can. susucitatu 93 VI nu póte fi indoiéla, ca si la alti barbati pribejiti se presupune sub acele conditiuni (vedi legile imperatesci) mórte, si se desparte casatori’a.

Tempulu pribegirei se afla normatu in pravila (c. 235) si in legile imperatesci (de regula 5 ani).

Se vede din acestea, ca divortiulu, cu presupunere de mórte, se concede numai din pribegirea barbatului dupa canóne.

Deci urméza dupa canóne, ca absentarea femeii dela cas’a barbatului invólve necredintia (adulteriu prepusu), cându ea adecá fâra causa justa si preste voi’a barbatului parasesce cas’a lui.

Inse absentarea si pribegirea (in 3—5 ani) in form’a de susu s’au aplicatu si la femei prin novel’a 22 a lui Iustinianu si s’au primitu si in alte legi mai tardîi (d. e. in codic’a rusésca, in codulu Moldovei etc.)

V.

Despre legile imperatesci, incâtu atingu ele matrimoniulu si divortiulu.

Legile imperatesci — sub cari se intielegu aici acelea ale imperatiloru crestini romani (bizantini) inca suntu unu isvoru subsidiariu pentru causele si motivele divortiului in biseric’a nóstra, intr’atât’a, incâtu biseric’a si legile scripturei ei le-au primitu cá atari.

Precum imperatii au recunoscutu tóte causele si motivele divortiali canonice, ba au ingrigitu, a se compilá acelea si a avea valóre de lege (De ací nomo-canonulu lui Ioanu recunoscutu prin novel’a 131 a lui Iustinianu); asiá si biseric’a au concesu imperatiloru, ba au si cerutu dela ei (vedi can 113 sin. din Cartagen’a), de a aduce in legile loru motive divortiali, conforme canóneloru, cari apoi au servitu la judecatoriele bisericesci de norme legali, pe cari apoi le-au reprodusu si scriitorii bisericesci. Atâtu Fotiu in nomo-canonu (Tit. 13 c. 4.) câtu si Blastares (liter’a gamm’a pag. 73) si Balsamonu (in comentarea can. 5 apost.), aducu cá motive legali de divortiu acelea, ce se cuprindu in novel’a 117 a lui Iustinianu.

Totu acelea motive novelari se aducu si in corpulu juris canonici de care se servesce biseric’a rusésca (a. n. Korintsehaja kniga cartea 48 tit XI fol. 71 si 72), precum si in Pravila si in Pidalionu. De sine se intielege, ca numai acelea motive din novelele imperatiloru bisantini le-au pri-primitu biseric’a, cari au statu in consonantia cu canónele (Balsamonu Scali’a, Fotiu c. 2., Pidalionu fol. 10), si suntu asiá dar’ acelea novele a se priví de dreptu subsidiariu. Blastares dice in proemiu: nihil autem vetat, quo minus et de politicis legibus breviter disseramus; siquidem et earum nonullas sacrarum canonum capitibus, tanquam auxiliares quasdam, adnectere visum est. Apoi iérasi: subsidium canonum sunt leges imperatoriae. Canonibus civilis lex opitulantur.

Legi imperatesci, cari atingu séu cuprindu motive de divortiu suntu 1.) ale lui Constantinu imperatului din 331, cari concedu femeii a se despartí de barbatu numai din caus’a: uciderei, amestecului de veninu, si a rapirei de morminte, iér’ barbatului din caus’a: adulteriului femeii, a mestecârei de otrava, si a votriei; iér’ in an. 337 au concesu muierei a se despartí, a cârei barbatu s’au dusu in resboiu si in 4 ani nu s’au mai auditu de elu (vedi novel’a lui Iustinianu 22. c. 5 si L. 7. cond. Iustin. c. V. tit. 17).

2. Legile imperatiloru Honoriu, Theodosiu si Constantinu din an. 421 de injustis es justis repudiis; celea dintâiu sine causa vel tantum ob morum vitio seu mediocres causas, cele din urma ob graves causas atque in volutam ereminilbus magnis conscientiam, (vedi L. 2. cod. Theod.)

3. Legile imperatiloru Theodosiu si Valentinianu din an. 439 concedu divortiulu mutuo consensu (ceea ce inse s’au aflatu anticanonica); iér’ cele in an. 449 concedu femeii a se despartí, cându ea va dovedí: ca barbatulu este adulteru, ucigasiu, mestecatoriu de otrava, conspiratoriu asupr’a imperiului, condemnatu pentru crima de falsitate, rapitoriu de morminte, jefuitoriu de edificii sacre, lotru, in suspiciune de lotru, furu de vite si de ómeni, plagiariu, cându elu spre ocar’a sea si a casei sele tiene ací legaturi cu muieri nerusinate, cându elu periclitéza si maltratéza cu batâi pe femeie; — iér’ barbatului se concede a se divortiá, déca elu va dovedí pe muiere: de adultera, mestecatóre de otrava, ucigasie, plagiaria, rapitóre de mormenturi, despoietóre de edificii sacre, ocrotitóre de lotrii, carea poftesce de a convetiuí cu barbati streini preste voi’a barbatului, carea fâra voi’a lui dórme afara de cas’a lui fâra causa justa si probabila, carea in contr’a vointiei barbatului se bucura de aspecte in circuri, teatre si la jocuri, carea cauta curse prin veninu sabie si alte asemenea, carea este conscie de conjurâri asupr’a imperiului, este complice in crime de falsitate, séu da ajutoriu la mâni cutezatóre. Divortiulu din consensu erá dar’ delaturatu inse prin imperatulu Anastasiu in an. 497 iérasi introdusu.

4. Imperatulu Iustinianu in an. 528 au mai adaugatu lânga motivele pâna aici aduse inca: impotenti’a barbatului dovedita in restempu de 2 ani, apoi au mai inventatu elu inca urmatórele 3 motive: cându abortéza femei’a cu propusu, cându ea din poft’a sburdalnica se scalda cu alti barbati si cându ea in viéti’a barbatului ei se arata poftitóre de alti barbati.

Tóte aceste motive aduse de elu, precum si cele aduse de Constantinu, Theodosiu, Valentinianu si Anastasiu le-au confirmatu Justinianu in an. 534, in codox repesitae praelectionis, totu asiá in an. 536 prin novell’a sea 22 cap. 15 § 1 si 2 si cap. 16 § 1, si afara de acestea, au adaugatu in acea novela cap. 5 divortiulu bona gratia, cându o parte intra in monastiri si cap. 7 cându barbatulu au femei’a devinu iu captivitate si in decursu de 5 ani nu se mai aude nimicu de viéti’a loru si in cap. 9 cându ver-o parte se condamna prin judecáta la sclavie, inse in cap. 6 prescrie la impotenti’a barbatului 3 ani de asteptare, si in cap. 14 cere 10 ani de absentie a ostasiului pribegitu, déca acest’a la epistólele muierei nu au respunsu, séu au dechiaratu, ca nu o mai vrea de socie. In an. 540 au cassatu Iustinianu divortiulu din consensu prin novell’a 117 cap. 10 si prin novel’a 134 cap. 11 din an. 541. Prin novel’a 117 inse cap. 14 au opritu iérasi divortiulu femeiei din caus’a batailoru facute ei prin barbatu, iér’ in cap. 11 restringe pâsirea femeiei la a dóu’a casatorie din caus’a absentârei barbatului ei in resboiu la acelu casu cându comandantele trupei lui va testificá, ca elu au muritu, iér’ in cap. 12 sustiene cele 3 motive divortiali bona gratia (impotenti’a barbatului intrarea in monastire, si captivitatea de 5 ani a barbatului, carele nu este soldatu), si in cap. 8 si 9 imputienéza acelea motive, din cari se póte demite unu sociu pe celalaltu si adeca numai din urmatórele:

Cap. 8, barbatulu ’si póte demite femei’a:

cându scie ea de conspiratiunile altor’a in contr’a imperiului si nu arata acést’a barbatului,

cându barbatulu crede ca aru puté dovedí pe muierea sea de adultera, si acésta acusatiune se face adeverata,

cându femei’a in ori ce modu pune curse barbatului, séu sciindu de atari curse ale altor’a, nu spune acést’a barbatului,

cându ea traesce séu se scalda cu barbati streini in contr’a voiei barbatului,

cându ea in contr’a voiei lui remâne afara de casa si nu la parintii ei;

cându ea se duce la teatre si circuri fâra voi’a barbatului seu oprindu-i elu,

iér’ cându vre-unu barbatu va alungá pe muierea sea pentru ver-o alta causa, din cas’a sea, si aceea femeie ne avendu parinti la cari se remâna, va remânea afara de cas’a barbatului preste nópte, atunci nu se concede barbatului repudiulu din asta causa, pentru ca elu au datu ansa la asta remânere afara de casa.

Cap. 9; femei’a póte parasí pe barbatu:

Cându séu elu conspira asupr’a imperiului seu sciindu de conspirârile altor’a, nu le arata pe acelea singuru séu prin altii.

Cându elu pune curse vietiei femeiei, séu sciindu ca punu altii, nu-i arata acésta femeiei séu nu se silesce a o aperá.

Cându barbatulu pune curse inocentiei femeiei si o predà pe ea altor’a spre adulteriu.

Cându barbatulu acusa pe femeie de adultera, si acést’a nu o póte dovedí.

Cându barbatulu in cas’a unde locuiesce cu muierea sea, in odiulu ei, convinsu ací cu alta muiere, séu totu in acelu locu in alta casa remâne cu alta muiere, si nu se abtiene dela acésta lucsurie nici dupa un’a séu dóue admonitiuni date din partea femeiei sele, a parintiloru séu altoru persóne demne de credintia.

5. Imperatii Constantinu VI si Leo IV (an. 751—774) au mai adusu motive de divortiu pentru ambe pârti: bóla leprósa si femeiei i-au concesu a se despartí inca: cându barbatulu in decursu de 3 ani dela incheiarea casatoriei nu au pututu sa se impreune trupesce cu femei’a sea. Inse au opritu despartirea, cându dupa incheiarea matrimoniului unulu séu altulu au cadiutu in ból’a indracirei (malum genium).

Imperatulu Leo filosofulu (886—908) in novel’a sea 30 au mai adausu inca lânga motivele precitate a lui Iustinianu si acelea: cându femei’a, traindu-i barbatulu, incérca a se casatorí cu altulu, apoi: cându femei’a abortéza in odiulu barbatului, iér’ in novelele 111 si 112 au dechiaratu si indracirea cá motivu divortialu si adeca atunci, cându acea bóla tiene la femeie 3 ani iér’ la barbatu 5 ani; in fine constringe divortiulu din caus’a captivitâtiei ver-cârui omu, la acea conditiune carea este in nov. 117 a lui Iustin. prescrise pentru soldati pribegiti.

6. Imperatulu Constantinu Porfirogenetulu in *Basilicele* revidate de elu in an. 912 Lib. 28 lit. 7 § I si IV. au normatu cá motive divortiali *numai acelea ce se cuprindu in novel’a 117 a lui Iustinianu* (causa divortii cum et sine damno), au cassatu si elu divortiulu ex consensu, si au primitu si elu inca motivele: sclaviei si a a bólei nevindicavere si nesuferibile de indracire.

Imperatulu Mihailu *Duc’a* (1071—1074) au primitu motivele din Basilici si novelele lui Iustin., iér’ imperatulu Niceforu XIII Botoniates (1078—1080) din novelele lui Leo filosofulu. Legile adunate in Basilice au servitu de pracsa in biserica.

(Va urmá.)

Protocólele Conferintiei din Constantinopole 1876—77.

1. PROTOCOLU.

Sied.. dela 6 zilhigdie 1293 ($^{11}/_{23}$ *Dec. 76*)

(Urmare.)

Contele Bourgoing invocà espresiunea de in termeni generali coprinsa in comunicatiunile guvenului M. S. Britanice pentru a aretá ca restalibirea statu-quoului nu fusese intielésa ca escludiendu ori ce discutiune asupr’a amenunteloru din momentulu ce aru fi incontestabilu ca aceste amenunte au o importantia reala pentru oper’a conferintiei si elu adauga ca acésta espresiune autorisa discutiunea rectificarii fruntarieloru.

D-nii plenipotentiari otomani da fiecare la rendulu seu esplicatiuni asupra modului in care espresiunea in termini generali din programulu englezu fusese intielésa de inalta Pórta. Dar, in ori ce casu, densii n’aru putea sa admita ca instituirea comisiuniloru cari fusesera trimise la fati’a locului in diferite rinduri si inca la celu din urma locu, sa póta astadi pune in discutiune parasirea teritoriiloru situate cu totulu afara de actiunea a insasi acestoru comisiuni.

Generalulu Ignatieff nu se póte oprí de a aminti ca comisiunea despre care e vorb'a nu 'si terminase lucrârile séle.

Plenipotentiarii otomani admitu dreptatea observatiuniloru generalului Ignatieff, dar' densii constata inca odata ca nu erá vorb'a de câtu de insulele formate de Drin'a.

Generalulu Ignatieff sustine ca din dorintia chiaru a plenipotentiloru otomani, resulta ca óre-care comisiuni s'au socotitu necesari. Aceste comisiuni nu si-au ajunsu scopulu. Este de temutu ca pe viitoru aceleasi cause sa nu impedece pe ambele pârti la o intielegere directa. I se pare dar naturalu cá conferinti'a sa se preocupe de o stare de lucruri care da locu la contestatiuni pentru a trage unu principiu care sa póta aduce la o solutiune sigura.

D-nii plenipotentiari nu contesta oportunitatea ce ar fi de a ajunge la o intielegere in ceea ce privesce insulele Drinei. Obiectiunile loru nu tientescu de câtu la consecinti'a ce ar voi sa se traga de la lini'a de demarcatiune propusa relativu la posesiunea micului Zvornik care face parte de cinci secole din teritoriulu otomanu si care este consideratu ca se coprinde in regiunea fortaretiei marelui Zvornik.

Ambasadorulu Angliei crede ca progresele artileriei moderne facu ca in privinti'a militiei, posesiunea micului Zvornik nu aru putea avea o importantia reala.

Generalululu Ignatieff citéza in spriginulu consideratiuniloru emise de colegulu seu, opiniunea autorisata a unui oficieru germanu.

Comitele Chaudordy aru dorí sa védia mai bine precisatu puntulu ce plenipotentiarii otomani aru voí sa lamurésca.

Alu doilea plenipotentiariu otomanu, respundiendu la dorinti'a esprimata de plenipotentiariulu francesu, revine la necesitatea de a ficsá déca o asemenea discussiune este bine in limitele programului convenitu.

Marchisulu Salisbury nu se indoiesce ca espresiunea in termini generali, comportá in adeveru latitudinea ce conferinti'a a crediutu ca trebuie sa-i dea.

E. S. Edhem pasi'a esita a se uní cu parerea E. S. care pentru a complectá opiniunea sea adauge ca Angliter'a, totu-déun'a a intielesu astfeliu espresiunea precipitata, citéza cá proba, corespondinti'a schimbata intre Lord Derby si principele Gorciacoff, dupa care se intielege ca restabilirea statuquoului n'aru esclude óre-cari arangiamente asupr'a unoru puncte secundare.

Ambasadorulu Germaniei dice ca dela aparinti'a programului anglesu, astfeliu fusese intielesu.

Ministrulu Italiei se unesce cu vorbele E S. ambasadorului Germaniei.

E. S. Edhem-pasi'a revenindu iérasi asupr'a sensului in termini generali, se scudia ca nu a pututu impartasí parerea esprimata in privinti'a importantiei acestei espresiuni relativu la cestiunea Micului Zvornik. Acésta localitate a facutu de multu tempu obiectulu cereriloru guvernului serbu. Nu se putea, de pe atunci, gândi ca propunendu restabilirea statu quo-ului in termini generali, guvernulu britanicu intielesese a transá in favórea principatului o cestiune care statuse pâna atunci in suspensiune. Propunerea guvernului britanicu aru putea prea bine sa se intieléga ca implicându rectificatiune asupr'a unoru puncturi ale liniei de demarcatiune cari au datu locu la dificultati. Daru densulu crede ca n'aru trebui sa mérga mai departe.

Baron. de Calice crede ca espresiunea in termini generali este echivalenta cu astal'alta: in regula generale si ca admite astfelu óre-cari mici esceptiuni la statu-quo.

Edhem pasi'a aru recunósce de buna-voe importanti'a propunerii guvernului britanicu pentru totu ce privesce rectificâri de fruntaria cu care diverse comisiuni fusesera insarcinate,

Ambasadorulu Angliei reamintesce ca aceste comisiuni s'au disolvatu totu-d'a-un'a mai nainte de a presentá rapórte definitive.

Contele Zichy dice ca in adeveru comisiunile nu s'au pusu nici o data in acordu; pentru acést'a s'a crediutu necesaru de a propune actualmente o stare de lucruri durabila.

E. S. Savfet pasi'a dice ca acést'a e tocmai dorintia de ajunge la stabilirea unei stâri de lucruri durabila care dedese locu la formularea câtre inalt'a Pórta, a propuneriloru séle de pacificare. Aceste propuneri, dupa parerea s'a constituiá unu mijlocu siguru de a preveni reinturnarea acelorasi inconviniente.

Comitele Zichy propune unu mersu de discutiune mai precisa.

Comitele Chaudordy este de parere ca aru trebui sa procéda cu ordine; a incepe prin urmare cu Serbi'a si a urmá articulele, adoptându-le séu reservându-le.

Asupr'a unoru observatiuni a celui de alu doilea plenipotentiaru otomanu, privitóre la tienut'a esacta a programului presentatu de guvernulu Britanicu, E. S. Savfet pasi'a da lectura propuneriloru angleze dupa telegram'a alu careia coprinsu este:

„Propunerile urmatóre suntu acelea pre cari guvernulu M. S. Britanice socotesce calculate a formá bas'a unei pacificâri.

1. Relativu la Serbi'a si Muntenegru in termeni generali statu-quo.

2. Pórt'a sa se angajeze simplu, printr'unu protocolu semnatu la Constantinopolu cu represetantii puteriloru mediatrice, a concedá Bosniei si Herzegovinei unu sistemu de autonomia locala séu administrativa, acést'a espresiune insemnându unu sistemu de institutiuni locale, care va dá populatiuniloru unu controlu óre care asupr'a oficeriloru locali si care va procurá in acela'si tempu garantii in contra acteloru de autoritatea arbitrara fâra a fi cestiunea de crearea unui statu tributaru.

Garantii de acela'si feliu trebue sa se gasésca in contr'a abusuriloru din Bulgari'a, ale caror'a amenunte esacte potu fi discutate mai in urma.

Reformele la cari Pórt'a a aderatu in not'a sea câtra representantii puteriloru cu data de 13 Februariu din urma, suntu considerate cá trebuindu sa fia cuprinse in arangiamentele administrative pentru Bosni'a si pentru Herzegovin'a si pe câtu se va cuvení acestei provincii pentru Bulgari'a."

Cu ocasiunea acestei lecturi, E. S. Ambasadorulu Angliei observa ca in transmisiunea telegramei precipitata a fostu o eróre si ca in locu de: oficieri locali trebue se cetésca: afaceri locali.

E. S. Savfet pasi'a crede de datori'a s'a a constatá ca in documentulu transmisu Portiei, nu s'a vorbitu de câtu de oficeri locali.

Contele Chaudordy dice ca in totalu, conferinti'a, presentându lucrarea sea nu a avutu cugetulu de a se departá de programulu anglesu atâtu in partea relativa la Serbi'a si Muntenegru câtu si in cea relativa la regularea celoru trei provincii.

E. S. Edhem pasi'a dice ca, déca acest'a este cugetulu conferintiei, se póte incepe cu cercetarea articuleloru relativu la Serbi'a.

Comitele Corti, pentru a nu lasá fâra respunsu observatiunea plenipotentiariloru otomani, privitóre la nediscutiunea mijlóceloru propuse pentru pacificarea Serbiei, dice ca scopulu ce voiá sa se atinga, inainte de ori-ce, erá de a stabilí o stare de lucruri moralmente si materialmente durabila; ca din acelu momentu, a trebuitu sa se evite totu ce aru fi de natura a perpetuá ostilitatea intre Serbi'a si Turci'a si ca acest'a a fostu cuventulu care a facutu sa se propuna cá linia de demarcatiune thalvegulu Drinei.

Generalulu Ignatieff si Marchisulu Salisbury se unescu cu vorbele comitelui Corti.

Dupa propunerea comitelui Chaudordy, se incepe discutiunea pe articole a documentului relativu la Serbi'a. (Anexulu litera A la primulu protocolu.)

Art. intâiu s'a cetitu. Plenipotentiarii otomani, facendu observatiunea ca este in programu, nu dà nascere la nici o discutiune.

Art. 2 relativu la thalvvegulu Drinei dà plenipotentiariloru otomani ocasiunea de a reinnoí obiectiunile ce au emisu inainte. Ei declara ca suntu fàra instructiuni asupr'a acestui punctu, si prin urmare acestu articulu este reservatu.

Art. 3, 4 si 5 s'au adoptatu si conferinti'a trece la discutiunea documentului relativu la Muntenegru. (Anecs'a sub liter'a B. la primulu protocolu).

Plenipotentiarii otomani declara, ca neavendu instructiuni, ei nu potu intrá in discutiunea articuleloru 1, 2 si 3, cari dupa opiniunea loru se gasescu fàra de programu.

Marchisulu Salisbury nu vede in art. 2 relativu la Bojan'a, decâtu o dispositiune favorabila navigatiunei.

Aceste articole se punu la reserva.

Comitele Chaudordy crede ca acum aru fi oportunu a trece la cercetarea unui altu documentu, urmandu iérasi articulu cu articulu, numai insa de a revení mai tardîu asupr'a puncteloru ce plenipotentiarii otomani voru voí sa reserve.

Plenipotentiarii observa ca nu este vorb'a altfeliu, decâtu de o prima lectura.

Contele Chaudordy incepe lectur'a regulamentului Bulgariei articolu pe articolu. (Anecs'a C. la primulu protocolu).

E. S. Savfet pasi'a, la articolulu intâiu care indica limitele celoru dóue noi vilaete, ce va fi a organisá, dice ca guvernulu otomanu nu aru puté sa accepte delimitati'a propusa, déca nu aru fi divisiunea actuala care a datu locu la evenimentele din urma si ca suntu populatiuni cari nu se adaptéza cu acésta nóua grupare.

E. S. Edhem pasi'a cere motivele cari au facutu se ficseze limitele propuse. Elu nu vede nici unu motivu care justifica modificatiunile atâtu de importante cari aru fi introduse in divisiunea administrativa si aru fi de doritu cu atâtu mai multu de a cunósce cari suntu elementele ce au condusu pe representantii puteriloru garante intr'unu proiectu caro i se pare ca trebuie se intempine dificultâti de neinvinsu. Este adeveratu ca câte-odata limitele vilaeteloru au fostu modificate; dar' aceste schimbâri de pura convenientia administrativa n'au nimicu comunu cu planulu despre care este vorb'a. Divisiunea presenta are pentru ea sanctiunea tempului si a esperintiei.

(Va urmá.)

Corespundinti'a.

Nadesiulu-sasescu in 16/2 1877.

Dle Redactoru! Suntoti rugati cu tóta caldur'a se binevoiti a dá locu in colónele pretiuitului diuariu ce redigeti urmatoriului respunsu, la care me avisà unu domnu interpelante in nrulu 98 din a. tr. a „Tel. Rom."

Eu din inima amu doritu si dorescu si acum'a cá se mi se dea ocasiune, va se dica, se putemu delaturá obstaculele ce au dificultatu progresulu reuniunei nóstre si se-si reincépa activitatea; cá asiá se-mi indeplinescu datorinti'a, câci intentiunile nóstre a membríloru, intre cari si a mea, te potu afidá dle interpelante, au fostu curate si nice câtu de putienu perverse. Nu te superá pentru acei vre-o câti-va florenasi câci te asecurezu ca acei'a nu suntu si nu voru fi perduti; ci mai tare te supera pentru caus'a causei.

Din partemi 'su gat'a a-mi dá acelu raciotiniu, prea bucurosu, numai cui? Câci dupa departarea dlui presiedinte, eu cá cassariu in contielegere cu bibliotecariulu Gradinariu mi-amu datu totu concursulu spre a se aduná membrii la vre-un'a „siedintia", si anume odata pre calea publicata prin „Gazeta" iér' in dóue renduri pre cale privata. Ce póte fi caus'a neinteresârei membriloru nu sciu si 'mi pare reu si mie. A-mi dá deci raciotiniu, neavendu cui, mi-a fostu imposibilu.

Celalaltu espedientu recomendatu de dlu interpelante me promitu ca-lu voiu folosí: inse numai in casulu acel'a durerosu cându nu vomu mai avé nice un'a sperare de a o mai revificá, ci aruncându tierâna preste dens'a 'i vomu dice: Fie-ti tierân'a usióra! Si aceste din aceea impregiurare, fiindu-ca eu asiá credu, ca in casu cându a-si recurge la verdictulu „publicului" spre a me absolvá, amu ignoratu cu totulu pre membrii a câroru maioritate suntu economi si nu cetescu diuarie si asiá insi aduce reuniunei sentinti'a de mórte. Apoi in casulu acest'a iér' te-ai superá si domni'a ta.

Dar' se-ti spunu si eu necazulu meu dle interpelante! Eu si altii asemenea cu mine ne nutreamu cu aceea dulce sperantia, ca: modestele nóstre puteri reduse si micsiorate prin departarea domnului nostru presiedinte se voru ajutorá si intarí prin intrevenirea unoru atari ómeni cum aru fi si dni'a tá, câci fâra ómeni iscusiti in astfeliu de cestiuni „nu merge treab'a." Numai te intrebu! ce consecuintia e aceea dela dni'a tá se te tragi in tufa si se ochiesci, inse prelânga totu zelulu celu prea mare nice a te face membru n'ai binevoitu. Si asiá ai totu dreptulu cându scrii, ca: „s'au infiintiatu dupa cum s'au anunciatu mai de multe ori un'a reuniune de lectura cu resiedinti'a in Nadesiulu sas. fâra a fi auditu ceva despre ea ceea-ce atât'a insemnéza ca: audiendu nu audi si vediendu nu vedi.

Prelânga cari promitiendu-me membriloru a-mi dá unu ratiociniu pre calea pubicitâtiei indata ce voru pofti-o acést'a espresu si cu numele, remânu cu tóta stim'a.

Teodoru Danu,
cassieriu.

Varietâti.

*** Congregatiunea comitatului Sibiiului estraordinaria se va tiené in 28 Februariu st. nou.

*** *Balu.* Din Saliste ni se scrie ca in 3/15 Februariu a. c. la initiativ'a dlui jude reg. ung. I. Maximu a fostu unu balu frumosu la care a fostu intrunita o cununa frumósa de dómne si domnisióre — intre cari invetiatorés'a din locu A. S., a fostu regin'a balului, — multi domni fruntasi din locu si din giuru. Petrecerea a tienutu pâna la 4 óre dupa mediulu noptiei.

*** *Interpelatiune obscura.* O hartioga de unu latu de palma, cu vre-o câte-va denunciâri aruncate asupr'a preotiloru si invetiatoriloru din Ghijas'a inf. si Ilimbavu, intitulata *interpelatiune,* nesubscrisa de nimenea si fâra signatur'a tipografiei, a aflatu primire si in colónele fóiei de aici „H. Ztg". Impregiurarea acést'a face lucrulu suspectu si din acésta causa nu o ignorâmu cu totulu. Ne vine lucru ciudatu interpelatiunea in feliulu acest'a, cându noi avemu organe bis. scol. pentru lucruri cum suntu cele din denunciare. Câtra aceste se puté adresá onorabilulu, séu déca suntu mai multi, onorabilii interpelatori si reulu se vindeca mai in graba, déca esista, decâtu pe calea „interpelatiunei." Ni se pare ca „interpelatiunea“ este din acel'asi isvoru, din care a esitu deunadile fabul'a despre o intrunire a junimei române la „Corón'a Ungariei“ cu care onorabilulu, atunci raportoru, induse in ratacire pe o alta fóia nemtiésca de aici.

⁂ *Varietate tacsata.* Perceptoratulu reg. ung. din locu prin not'a sea dato 16 Decembre 1876 Nr. 9798, care o amu primitu in 20 Februariu a. c. st. n., ne provóca se platimu tacs'a de timbru pentru o *varietate* „cancelaria de advocatu“ din Nr. 71 anulu trecutu fâra amanare (haladéktalanul).

⁂ *S'a datu preste capu o banca in Budapest'a.* Banc'a comerciala a cârei presiedinte este contele Melchioru *Lonyay* a pretinsu dela creditorii sei unu *moratoriu de siese luni* si a decisu licuidatiunea. Bilantiulu pro 1876 s'a incheiatu cu 158,000 fl. perdere pre lânga unu capitalu de 300,000 fl. „N. P. J.“ dice in privinti'a acést'a: Se sciea inca inainte cu câte-va septamâni ca banc'a comerciala este in mari strimtori pentru replatirea capitaleloru elocate. La rugarea directiunei cass'a de pastrare a capitalei s'a induplecatu ai aplacidá unu creditu de escomptu de 300,000 fl. prelânga intabulatiune de realitâti in pretiu de 150,000 fl. Pre cum se vede inse nici sum'a acést'a n'a fostu de ajunsu de a satisface pe acei ce-si cereau capitalele elocate si asiá replatirea s'a sistatu. In Bud'a a fostu surprinderea acést'a fórte neplacuta si acei ce au capitale elocate alérga cu multimea in localulu bancei, sa-si capete banii, deocamdata inse in zadaru. —

⁂ *(Despre baronulu Lud. Simonyi)* povestesce „Közvélemény“ urmatórea anecdota: Erá in Maiu anulu 1876 cându punctatiunile de complanare inaintasera atâtu de departe in câtu trebuiá numai subscrise si cându Tis'a inainte de a le subsemná venise la Pest'a pentru a informá partid'a liberale. Tisz'a presentà partidei raportulu seu; dupa acest'a circulà in clubu o cóla pe care stá scrisu: „Subsemnatii nu acceptéza complanarea conformu punctatiuniloru indicate de dlu ministru presidentu“. Repede se adunara subsemnârile, la mes'a pe care sta cól'a erá imbuldiéla mare. Acolo sta si fostulu ministru de comerciu, bar. A. Simonyi si privea cu o deosebita placere, câtu de rapede se sporeau subscriptiunile. Subsémna si Tu, Escelentia, dise unu malcontentu in gluma. Eu nu potu tocm'a se subsemnezu — respunse bar. Simony—dara voiescu se ve povestescu ceva. Erá in anulu 1848 cându contele Sándor ce avea de nevasta pe fic'a principelui Metternich, fu treditu din somnu prin unu grandiosu charivari. Contele insa nu vení in perplesitate ci deschidiendu ferést'a adresà multimei ce larmuiá intrebarea, déca acestu charivari e pentru densulu séu pentru nevast'a sea? Pentru nevasta! strigà multimea. — Asteptati pucinu — si voi vení si eu in josu! . . . Baronulu Lud. Simonyi este astadi couducatoriulu opositiunii „*liberaliloru independenti.*“

⁂ *Kossuth si hunedorenii.* Durerea cea amara mai nóua a chauvinistiloru magiari, lucru cunoscutu, suntu românii din Hunedór'a. Kossuth „exguvernorulu“ inca a scrisu pe lungu si pe largu redactoriloru dela „Hunyady Album“, Al. *György* si G. *Szatmary* desfasiurându mai multe planuri cum s'aru puté „salvá“ natiunalitatea „magiariloru romanisati (?)“. Kossuth dice intr'unu locu alu epistolei sele: „Acé„st'a e o trista aparitiune si totu„odata o astfeliu de abnormitate fe„nomenale, incâtu ideile mele despre „psichologi'a vietiei poporului si de„spre caracterulu natiunalu alu ma„giariloru suntu cu totulu confuse“.

⁂ *(Rose albe.)* Cetimu in foile din Berlinu: Raportulu politiei aduse septamân'a trecuta in stilulu seu lapidaru indatinatu notiti'a, ca unu „omu“ lovitu subitu de erotesia (versare de sânge) in strad'a Hagelsberger cadiù in drumu si murí.

Acestu „omu“, cum spune comunicatulu din urma, erá unu oficialu mai inaltu ce avé locuinti'a sea in strad'a Grossbeeren. Elu fusese invitatu pe diu'a aceea dupa amédi la unu ospetiu impreuna cu frumós'a si tener'a sea nevasta. Pentru toaleta mai lipsea numai o cununa, cu care avé se fie decorate buclele tenerei sotii. Barbatulu cu nevast'a sea se certau in gluma ca ce flori se aléga, nevast'a voiá rose albe, ér' barbatulu rosii. Nevast'a chiamà servitórea si i demandà se mérga intr'o pravalia de flori in strad'a Ierusalimu si se aduca de acolo, o cununa de rose albe pe care dómn'a o inspiciase degiá. Barbatulu sarí iute si necajinduse dise cu unu aeru comicu: „Voescu se fia voia mea, tu trebue se te gatesci pentru mine si dupa gustulu meu!“ Dupa acést'a elu 'si luà palari'a si se indepartà ingraba. Intr'aceea dómn'a se frisà si intr'o óra stá in toaleta mare dinaintea oglindei bucuranduse ca venindu barbatulu seu acasa o va aflá frumósa. Dara trecù unu patrariu de óra dupa altulu, barbatulu nu mai venea cu cunun'a de flori. Cuprinsa de o presimtire funesta si inspaimentata dómn'a tramise servitórea la pravali'a de flori, pentru a cautá pe barbatulu ei, dara nelinistea interiorului ei nu o lasà sa astepte reintórcerea servitórei; ea radicà sliepulu vestmentului in susu, imbracà o mantela larga si acoperindu-si capulu frisatu cu o capota traversà in fuga strad'a Grossbeeren si privirile sale cautau in drépt'a si stâng'a impregiuru pe sotiulu seu. Carnindu in strad'a Hagelberger vediù multime de ómeni stându gramada si discurandu cu focu. Cu anim'a inspaimentata se oprí din fuga si trecandu printre ómeni audí vorbinduse: „Nu se scie, déca a muritu séu nu; dupa ce se repetà de dóue ori versarea sângelui omulu care avé la sine o scatula cu flori cadiù josu pe trotoaru. L'au dusu aici in casa“. O scatula cu flori — acést'a a fostu cunun'a ei de balu. Abiá putendu-si predominá semtiurile nenorocit'a femeia navalí in cas'a numita, unde aflà pe sotiulu seu mortu si intinsu pe o matratia. Ea se plecà preste iubitulu ei decedatu si lu inundà cu lacrami. Numai dupa ce s'a asiediatu prim'a veementia a dorerei potù fi indepartata cu o fortia blânda de langa cadavru. Scatuic'a ascundea unu ramu cu rose *albe*, cum le dorise soti'a.

⁂ *(O combinatiune ciudata).* Unu individu marginitu in spiritu intrebà pe unu amicu alu seu: „Cum 'ti place acestu portretu alu mamei mele? „Fórte bine, respunse acel'a“, trebuie ca ea a fostu o frumsetia in vremea ei“. — „Togm'a acést'a voiamu se credu si eu, si te asiguru ca de o cunosceamu eu pe tempulu acel'a candu o luà tata-meu de nevasta, nu *elu* erá acel'a ce primea mân'a ei.“

⁂ *(Unu espedientu raru.)* In Ungari'a domnii furi 'si vedu atâtu de bine de meseri'a loru, incâtu mic'a cetate Béel e togm'a pe cale de a se impacá cu cinci dintre cei mai cumpliti hoti pre lânga o remuneratiune anuale de 600 fl. Cetatea spera ca va face inca o tréba brilanta.

⁂ *(Ea nu este aice.)* In Pennsilvani'a observà unu predicatoru de pe amvonu cum unu barbatu june deschidiendu pucinu usi'a se uità furisiu pe tempulu predicei in biserica esaminandu multa vreme pe credinciosi cu staruintia. Demnulu predicatoru betranu manianduse se oprí in predic'a sea si strigà: „June pecatosu! Te poti duce iéra, ea nu e aici.“

⁂ *(Din viéti'a lui Mithad pasi'a.)* Caderea neasteptata a marelui veziru turcescu a fostu si e obiectu de multa di scusiune in publicistic'a dilei. In Parisu a aparutu o scriere: „Mithad pacha, par Leozon-le Duc,“ din care „Republic français“ face conclusiunea ca Mithad e unu capu insemnatu, unu talentu politicu destoinicu, dara unu talentu aplecatu a se predá ilusiuniloru marinimóse, a pune prea pucinu pretiu pre intrigile dela palatu, si de aceea a si fostu de atâte ori suprinsu si trantitu. Viéti'a lui intréga (elu e de 55 ani) e unu siru de schimbâri varie. Cu tóte aceste elu e unu omu destoinicu ce are talentulu de a valorá pentru orientu cunoscintiele sale câstigate in apusu. Tat'a lui Mithad a fostu judecatoriu si reformatoriu si desteptà, in fiulu seu convictiunea, ca coranulu se póte fórte bine impacá cu nóu'a constitutiune a Portiei. Mithad intrà in administratiune in etatea de 12 ani si cu 19 ani devení membru la curtea de compturi in Siri'a, si 3 ani mai târdiu secretariu la comssiunele de controlu in Asi'a mica ce aveau chiamarea de a esecutá nou'a organisatiune a administratiunii. Redsid pasi'a i dete postulu de incredere de alu doilea secretariu in marele consiliu din stambulu. Pre tempulu resbelului din Crimeea fu denumitu comisariu pentru a preveni disordinele ce se nasceau si a tiné ordinea. In 1857 deveni comisariu pentru Bulgari'a. Facendu in tempulu acest'a o calatorie in apusu o folosi atatu de bine in câtu cá guvernatoru la Nisi atrase prin administratiunea sea privirile sultanului asupr'a-si si fu insarcinatu a elaborá legea vilaeteloru prin care reformele ce le incepuse in pasialiculu seu se introdusera pretotindenea. Dorere ca au lipsitu ómeni apti pentru ide'a lui Mithad. Unde administrá elu insusi, cum in vilaietulu dela Dunare, tóte trebile mergeau asiá de bine câtu degia pe atunci umblá cu ide'a constitutiunii turcesci. Spre scopulu acest'a isbuti a formá in stambulu unu consiliu de statu intocmitu dupa modelulu francezu si deveni presidentulu lui. Dupa unu anu insa influinti'a lui se inlaturà si elu futrimesu cá guvernatoru in Bagdadu, unde iéra se aretà administratoru distinsu. In anulu 1871 murí Ali-pasi'a, Mahmud Nedim pasi'a (instrumentulu lui Ignatieff) devení mare viziru si chiamà pe Mithad la Stambulu dara voi sa-lu trimita la Adrianopole, cându acest'a se incumetà a mérge la sustanulu si a-i descrie starea ingrigitóre a imperiului. Mithad deveni mare veziru, dara iéra fu trantitu dupa unu patrariu de anu facânduse insa guvernoru in Salonichi, unde remase numai putiene luni. Mithad se reiví abia la 1875 cându se dicea, ca se mérga in Ertiegovin'a. Abdul Aziz insa nu se invoi, dara lu denumi ministru de justitia. Mithad se retrase iera curendu si reaparù cá presidentu alu consiliului de statu abia in preser'a caderei lui Abdulu Aziz. De atunci elu jocà rolulu principalu in Stambulu, dupa atâtea vicisitudini e de asteptatu ca caderea sea de curendu nu va fi inca sfersitulu carierei sale politice.

Burs'a de Vien'a.

Din 9/21 Februariu 1877.

Metalicele 5%	62	95
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67	90
Imprumutulu de statu din 1860	110	75
Actiuni de banca	838	—
Actiuni de creditu	150	10
London	123	50
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	73	75
„ „ „ Temisiorene	71	75
„ „ „ Ardelenesci	71	40
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	113	40
Galbinu	5	$87\frac{1}{2}$
Napoleonu d'auru (poli)	9	87
Valut'a nóua imperiale germâna	60	60

Nr. 36/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III. Cinusioru ppresbiteratulu Nocrichiu—Cincumare, cu care suntu impreunate emolumintele urmatóre:

Folosirea portiunei canonice de 12. jugere, aretura si fenatiu, tacsele stolari statorite de sinodulu ppresbiteralu, precum si câte o di de lucru dela 60 familii.

Suplicile instruate in intielesulu statutului organicu si alu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu, suntu ase tramite la subscrisulu pana la 6. Martiu a. c.

Nocrichiu in 1. Februariu 1877.

In cointielegere cu comitetulu parochialu.

G. Maieru.
(1—3) adm. ppescu.

Nr. 6/1877. 1—3

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante greco-resaritene de class'a a III-ea a Corodu-Sanmartonului protopresbiteratulu Tarnavei superióre, cu care suntu impreunate urmatóriele emoluminte:

1. Folosirea portiunei canonice de 3 jugere aratura, fenatiu si vie.
2. Folosirea pamenturiloru ce se voru compará cu 200 fl v. a. cá portiune canonica pentru subsistinti'a preotului.
3. Dela 35 de familii câte ur'a feldera de cucuruzu sfarmitu.
4. 35 de dile de lucru dela cei cu vite câte un'a dî de lucru cu caru séu plugu, dela cei cu palm'a câte 1-'a,
5. Stola usuata.
6. Cuartiru naturalu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, sè-si astérna petitiunile loru intrunite in sensulu „statutului organicu“ pana in **10 Martiu** 1877 la subsemnatulu.

Alm'a, 1 Fauru, 1877
in contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu Almasianu m. p.
Protopresbiteru.

Nr. 19/1876.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu lânga parochulu neputinciosu din Gurariului onor. parinte Ioanu Arseniu.

Comun'a parochiala statatória din 560 familii cu 2800 suflete, este redusa la dóue parochii de class'a III.

Capelanulu va avé jumetate din venitulu parochiei susnumitului parochu, 150 fl. din dotatiunea de 600 fl. sistemisata din alodiulu comunale pentru ambele parochii si pâna la 100 fl. din venitele stolari dela 280 familii.

Concursele, instruite dupa prescrisele sinodului archidiecesanu din 1873, sa se adreseze la subscrisulu pâna in 26 Fauru a. c.

Sibiiu 25 Ianuariu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

I. Hani'a,
(3—3) ppresbiteru.

Insciintiare.

Deschidiendu-se in 1 Martiu a. c. in institutulu reg. de mositu din Sibiiu instructiune pentru mósie, candidatele de mositu de natiunalitatea româna si nemtiésca suntu provocate a se insinuá pâna la terminulu indicatu la susbcrisulu spre a fi primite in cursu.

Sabiiu 1 Februariu 1877.

Dr. Lukacs Mikolics,
4—4 profesoru ord. de mositu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate cătra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte părti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tier streine pre anu 12 $^1/_2$ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 $^1/_2$ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 $^1/_2$ cr. v. a.

Nr. 13. ANULU XXV.

Sibiiu 13|25 Februariu 1877.

Ce ne va aduce primavér'a ?

Nu ni se va luá in nume de reu déca de asta data ne indreptâmu privirile numai in afara, preste limitele monarchiei. Deprinsi a audî prevestiri de pace si atunci cându pacea mai avé sa traiésca numai luni do dile, astadi numai din fundulu Germaniei mai audimu de pe tronulu imperatescu, ca se vorbesce de pace, dara si acolo numai conditiunatu. In vecinatatea nóstra spre resaritulu de média-nópte nuorii de armate rusesci suntu enormi, furtun'a loru nu mai póte fi departe, ea trebuie sa-si descarce unde-va electricitatea. Nu departe de fruntariele nóstre, spre resaritulu de média-di, nuorii de armate suntu de mai putiena espansiune; acolo inse aerulu politicu atâtu este de nadusitu si de coruptu, incâtu in totu minutulu póte fi surprinsu omulu de scirea, ca disolutiunea complesului politicu numitu imperiulu otomanu, a intrátu in ultim'a fasa si ca si celu din urma semnu de viétia din acestu corpu e gat'a sa dispara.

Suntu abiá cinci dile de cându telegrafulu ni-a comunicatu scirea ca sultanulu Abdul-Hamid inca e pe cale de a i se muiá creerii si ca de mai multe dile nu e capabilu de a luá parte la nici o actiune de statu. Déca comparâmu scirea acést'a cu scirile dinainte de detronarea lui Murad V, suntemu indreptatiti a presupune ca dilele lui Abdul-Hamid pe tronulu osmaniloru nu voru fi multe.

Turci'a a mai consumatu si pâna ací multe puteri, inse in nóue luni trei sultani si o droie de veziri si ministri, are sa dica, ca rótele mechanismului de statu atâtu suntu de tocite, incâtu nu mai punu unele altor'a nici unu obstaculu, orologiulu s'a pornitu a bate si va bate totu póte pâna in sfersitu.

O deputatiune de softale, turcesci se pregatescu sa vina la Budapest'a sa multiamésca softaleloru ungurescI, ca in momentele aceste critice, a avutu Turci'a mangaierea de a-i dá cine-va sarutarea, póte cea din urma. Ast'a aru fi uniculu semnu de viétia in feliulu seu in momentele cându lumea este incunosciintiata despre nóue simari resturnâri in Constantinopole. Este inse intrebarea, ca dupa sgomotele despre isbucnirea unei revolte in Constantinopole si a resbelului la fruntarii, pâna sa se intórca softalele acasa, probabilu fâra decoratiuni, voru mai gasí pre padisiahulu de adi pe tronu, voru mai gasí drumulu spre cornulu de auru de fumulu tunuriloru ce voru resuná la ceremoni'a funebrala a osmaniloru? Magiarii este mai pe ací sa aiba meritulu de a-si fi gasitu fratii tocm'a in momentulu cându erá lipsa sa asiste la ceremoni'a de immormentare politica dupa ce leau mancatu inainte comandarea.

Daru sa nu facemu glume cându lucrulu e asiá de seriosu.

Suntu póte numai septemâni, cari ne despartu de inceputulu dramei celei mari numite cestiunea orientala. Massele cele mari de armate rusesci se voru rostogoli spre peninsul'a balcanica cá unu potopu, care va trage in torentu si pre altii cu sine, fâra de a gasí multa resistintia.

Turcii pâna puteau traí in ilusiuni diceau ca voru opune unei invasiuni, vina de unde va vení, o armata de 800,000; mai târdiu din consideratiuni financiale au redusu armat'a la 600,000; in fine se vorbiá de 300,000 cari sa scutésca lini'a Dunârei si 100,000 Armeni'a. Acum se reducu si cifrele aceste. Si pe lânga seraci'a ce se vede din cifrele luptatoriloru mai este seraci'a financiala, apoi saraci'a de stabilitatea lucruriloru interne, seraci'a isolârei interne si esterne cu esceptiunea platonica a magiariloru.

Nu ne bucurâmu de situatiunea cea precaria a Turciei. Elementulu turcescu, déca erá unu elementu cu minte, puté face bune servitii Europei, tocm'a precum aru fi pututu face bune servitii Austro-Ungariei, si chiaru si Europei, magiarii. Dar' si unii si altii, in feliulu loru, impinsi de unu egoismu nationalu reu intielesu, au subminatu si ruinatu in giurulu loru pâna ce subminarea si ruin'a a strabatutu sub temeliele loru si acum unii voru fi obiectulu de prada alu mestesiugiriloru loru neintielepte, altii voru fi spectatorii, déca nu si cooperatorii la actulu celu tragicu, alu fratiloru regasiti, ce preste scurtu tempu va incepe a se desfasiurá, — cá sa nu dicemu mai multu.

Alte amu fi doritu sa ne aduca primavér'a si alte voru fi cele ce ni le va aduce.

Cu mare ingrigire cautâmu asiá dara asupr'a evenemînteloru inaintea a câroru necunoscutu ne aflâmu si care potu conflagrá Europ'a dela unu capu pâna la celalaltu. Turcii si magiarii voru puté fi mândri (?) cându 'si voru vedé oper'a realisata, firesce cum au trebuitu sa ese din croial'a loru, nu inse cum au visat'o séu cum puté sa fia déca se conformau recerintieloru tempului.

Revist'a politica.

Cum s'a facutu pactulu in privinti'a bancei: pâna acum n'a petrunsu in publicu decâtu comunicate oficióse. „Ellenör", organulu d-lui Tisz'a, spunendu ca ministri s'au intorsu la Budapest'a si asteapta sa se decida sórtea stipulatiuniloru din Februariu in conferintiele partideloru din Cislatani'a, ne indica totu odata ca stipulatiunile aceste cuprindu pactulu in privinti'a bancei. Stipulatiunile inse, dupa „Ellenör", aru fi urmatórele:

1. Societatea de banca infiintiéza dóue institute de banca, unulu in Vien'a, altulu in Budapest'a. In fruntea fia-cârui institutu stà o directiune independenta, ai cârei membri se alegu de câtra actionari. *Vice-guvernorii pentru densele* se denumescu de *guvernele concerninti.* Sfer'a de activitate a directiuniloru cuprinde deplinulu dreptu de a dispune atâtu cu privire la dotatiunea filialeloru ce esistu si cari se voru infiintiá câtu si cu privire la mesurarea creditului pentru singuraticii proprietari de creditu.

2. Organulu centralu alu societâtiei de banca se constitue din 15 membri, dintre cari directiunea din Budapest'a si Vien'a deléga *câte doi*, iér' *optu* se delega liberu de câtra actionari. Afara de acesti'a mai suntu membri in consiliulu generalu viceguvernorii denumiti de guvernu, presiedinte e guvernorulu denumitu de Domnitoriulu. Durat'a mandatului e de patru ani.

3. In cestiuni de controversa ce se potu escá intre directiuni si consiliulu generalu pentru interpretarea statuteloru decide unu juriu ce va consiste din câte trei membri din supremulu tribunalu ungurescu si austriacu si din unu presidentu denumitu inainte pe fiacare anude Maiestatea Sea.

4. Dotatiunea bancei ungurescI consiste in unu minimum de 50 milióne. In casulu unei trebuintie de creditu mai mare, acést'a dotatiune se póte marí din reserv'a de bancnote. Aceste 50 milióne se intrebuintiéza esclusivu pentru satisfacerea trebuintieloru de creditu ungurescI. Acestu primu capitalu alu bancei se póte inmultí si i se cuvine Ungariei si din inmultire o parte corespundietóre proportiunei de 50 milióne.

5. Testulu bancnoteloru e germânu si ungurescu. Limba oficiale a directiunei ungurescI e cea ungurésca. Oficialii centrali ai bancei ungurescI ii denumesce consiliulu generalu dintre cetatienii statului ungurescu, oficialii filialeloru ii denumesce directiunea.

Atâtu e totu — adauge „Ell." — ce putemu raportá despre punctele esentiali ale pactului. Dealtmintrea pactulu nu e inca definitivu testuatu intre ambele guverne. S'a datu insa la protocolu in modu detaiatu fia-care conventiune. Dupa denumirea guvernului ungurescu se va tiené o conferintia ministeriale comuna sub presidiulu Maiestâtiei Sale, in care se va stabilí definitivu testulu autenticu alu pactului.

Resbelulu intre Russi'a si Turci'a este inevitabilu, dicu tóte foile mari si de importanti'a. Austro-Ungari'a era aplecata a se margini la o aliantia binevoitóre Russiei. „Politik" din Prag'a inse ne spune intr'o epistola din *Vien'a* ca Russi'a nu se multiamesce cu atât'a. Russi'a pretinde ingagiamente firme, obligatorie, pentru cá sa nu i se intemple ca dupa ce se va incepe resbelulu sa se pomenésca cu vreo neplacuta surprindere. „Asigurarea neutralitatiei, se dice mai departe, in epistola, este o escusa cunoscuta, pentru de a-si pastrá cine-va mâna libera si a face pe urma ce voiesce. Acést'a e o manopera vechia, cu care Russi'a, dupa ce a platitu scumpu esperintiele sele din resbelulu in Crime'a nu va mai fi amagita. Este cu putintia, ca in privinti'a acést'a eu vedu mai claru decâtu multi din barbatii de statu austriaci. In casulu acest'a pune-veti la inima cele cuprinse in sirurile aceste. Inainte de ce se decide Russi'a pentru resbelu si va regulá positiunea fatia cu Austri'a de asiá, incâtu erorile din 1856 sa nu se mai póta repetî. Din caus'a acést'a se tragana decisiunea, dara pentru aceea sa nu créda aici nimenea ca cu missiunea lui Sumaracov s'a terminatu tréb'a. Mai suntu Sumaracovi in Petersburg."

Puterile inca nu au respunsu la not'a circulara a lui Gorciacoff. Despre Angli'a se scie ca astépta mai anteiu se véda ce directiune voru luá lucrurile in orientu. Tacerea cea nadusita a diplomatiei da ansa la totu feliulu de presupuneri si combinatiuni.

Turcii intr'aceea si au alesu partea cea mai buna. Ei, se intielege, cei dela putere, traiescu lume alba in Dolm'a-Bagdje. O festivitate dupa ceealalta si banchete preste banchete, de siguru de bucuri'a ca au scapatu de Midhat pasiá si de diplomati'a europeana cu conferintiele cele moleste.

Nu lipsescu inse si sciri cari suntu unu contrastu fórte seriosu fatia cu orgiele puterniciloru. „Ceea ce nu s'a intemplaltu in Turci'a (de cându cu rebeliunea pasiloru ereditari séu a ianiciariloru): garnison'a e in discordia si dominata de coterii. Se astépta o schimbare de tronu. Resiad effendi voiá inca cu patru septamâni inainte sa induplece pe Mithad se depuna pe frateseu, sultanulu actualu. O deosebita activitate desvólta partisanii lui Iussuf Izzedin. Resbelulu civilu e inaintea usiloru."

Cuventulu de tronu cu care a deschisu imperatulu Germaniei parlamentulu germanu a facutu sensatiune in cercurile politice. Germani'a se dice acolo, va intrebuintiá influinti'a ei *pentru scutulu crestiniloru* si pentru sustienerea pâcei, totu-odata si pentru sustienerea buneloru relatiuni cu guvernele aliate si amice.

In „Tablettes d'un Spectateur" se publica testulu **memoriului** ce l'a comunicatu principele *Ioanu Ghic'a* in calatori'a sea mai din urma pe la cabinetele din Vien'a, Parisu si Londonu. Memoriulu amintitu cauta a demonstrá, ca de cându diclina puterea sultanului si se maresce slavismulu nu mai póte fi vorb'a de o solidaritate intre slavi greci si români, Câtu pentru români in deosebi, ei de o suta de ani si-au indreptatu sfortiârile loru contr'a unei invasiuni din partea slaviloru. Dintre tóte combinatiunile ivite de pâna acum si respinse de Ioanu Ghic'a in numele intereseloru bine intielese ale tierei mai multu i se impotrivesce o aliantia russo-româna, acést'a 'i inspira protestatiuni o elocuentia intr'adeveru rapitóre.

„A acceptá ide'a unei aliantie cu russii," scrie principele Ghic'a, „aru insemná a rupe cu politic'a ce românii au urmaritu dela inceputulu seculului pâna in dilele nóstre, aru insemná a declará nula si nevalidutotu ce amu disu si scrisu in scopulu de a convinge pe tóta lumea, ca noi voimu a serví de valu contr'a panslavismului, aru insemná a ne desmintí noi insine si a dovedí ca nu putemu fi decâtu purtatorii de slepu ai Russiei, unu radiemu pentru realisarea ambitióseloru planuri ale tiarismului; aru insemná a gatí puteriloru europene o cumplita amagire, aru insemná ca tradâmu si lasâmu prada tunuriloru turcesci cetâtile nóstre cele mai infloritóre si mai insemnate: Ismailu, Galati, Brail'a, Giurgiu, Turnu-Severinului etc. pentru a fi prefacute in pravu si cenusia; aru insemná in sfersitu, a ne tradá cabinetului din Petersburg politicesce neconditiunatu si a ne intórce inderetru pâna la acea stare regretabila in care ne aflámu inainte de acést'a cu unu patrariu de seculu. Guvernulu nostru chiaru si in casulu cându tiarulu aru declará Romani'a independenta aru fi o delegatiune a tiarului, cu o independentia cum erá a canatului Crimeiei acum o suta de ani."

„Corespondinti'a politica" din Vien'a primeste din isvoru „competentu" o descriere a stârei efective a armatei rusesci, despre care circulá atâtea versiuni contradicetóre. Acésta descriere face unu tablou adeveratu alu gradului de pregatire, in care se afla Rusi'a pentru a incepe o campanie in contra Turciei.

Guvernulu turcescu n'a facutu in decursulu resbelului cu Serbi'a si Muntenegru acele sfortiâri pe cari le face acum. Insa cu tóta opintirea fortieloru nu i-a succesu pâna acum de a stringe mai multu de 100,000 ómeni in Bulgari'a si 60,000 in Armeni'a.

In fati'a acestoru ostiri turcesti, forti'a militara rusa adunata pâna acum se póte considerá mai multu decâtu de ajunsu. Armatele mobile ruse consta in momentulu acest'a din 20 divisiuni de infantaria (din 48 ale intregei armate) trei brigade de venatori (din optu). noue divisiuni de cavaleria (din 20) 150 baterii, de trasura, de calaritu si de munte si materialu de asediare cu peste 500 tunuri mari. Impartierea acestoru ostiri dóue din cinci parti ale armatei totale, este actualminte cum urméza.

In Transcaucazi'a se afla sub comanda ajutantului generalu, generalulu Loris-Melicof, gata de a trece graniti'a: 4 divisiuni de infantaria, 1 brigada de venâtori, 2 divisiuni de cavaleria 9 regimente de cazaci cubanici si de Terek, 35 baterii de câmpu si unu materialu de asediare de vr'o 150 tunuri mari; totulu 115,000 ómeni, intre cari 95,000 combatenti. Pe lânga acesti'a mai vinu si 4--5000 ómeni trupe de fortaretie, cari suntu dislocate in Alexandropole si prin alte fortaretie dela fruntarie.

Pentru padirea tiermuriloru Marii-Negre de la Kerci pâna la Akerman se afla sub comand'a generalului comandantu alu districtului militaru de Odes'a, ajutantulu generalu, locotenentu generalulu Semec'a: 4 divisiuni de infanteria, 2 divisiuni de cavaleria, 28 baterii de câmpu si trupele de fortaretie de la Kerci, Ociacovu, Bender, Akerman, precum si alte despartieminte mai mici risipite pe cósta marii; cu totulu 100,000 ómeni, dintre cari optudieci mii combatenti.

In Basarabi'a, si adeca in spatiulu de hotarele Moldovei si pâna la puntele de jonctiune ale liniei ferate de Odes'a anume Zsmerinc'a si Bazdjelnj'a se afla sub comanda suprema a marelui principe Nicolae trupele armate de sudu, adunate in cantóne fórte dese. Ele forméza patru corpuri de armata si consta din 8 divisiuni de infantaria, 1 brigada de venatori, 4 divisiuni de cavaleria, apoi 12 regimente de cazaci (afara de acei'a, cari suntu impartiti prin divisiuni), 60 baterii de câmpu, si unu materialu de adiare de 300 tunuri mari, cari la trebuintia se potu inmultí fórte usioru. Afara de acést'a armat'a mai e prevediuta si cu unu parcu de pontonu, precum si cu altu materialu de pionieri, pentru a putea aruncá in mai multe locuri poduri peste Dunare si in fine are si unu despartiementu de trupe de marina pentru o lupta pe acestu fluviu maretiu.

Starea totala a armatei (inclusivu tóte corpurile sanitarie si de aprovisionare) se urca la sum'a de 200,000 ómeni, dintre cari 150,000 combatenti. Garda marelui principe si comandantu supremu constà dintr'unu escadronu de cazaci de Terek, ambele din suit'a imperatésca. In spatiulu dintre Kamenice-Podolski, Kiew si Vladimir-Volinski se afla ca reserva a armatei de sub patru divisiuni de infanterie, o brigada de venatori si o divisiune de cavaleria. — Aceste trupe suntu totu cá si celelalte echipate de resboiu si la unu ordinu datu potu sa se inroleze indata in linie. Ele numera impreuna 75,000 ómeni, intre cari 60,000 combatenti. Cá reserva de cazaci suntu mobilisate diece regimente de rendulu alu doilea si vr'o câteva baterii; ele facu cu totulu 10,000 ómeni, dintre cari 8000 combatenti. In fine se mai afla si corpurile organisate pentru reserva. Chemarea loru este sa acopere lipsiurile ce se voru face in armata pentru care sfersitu au chiaru de acum 100,000 ómeni gat'a.

Unii cu altii, forti'a militara pe care Rusi'a o póte intrebuintiá pentru politic'a ei din Orientu, trece peste 600,000 ómeni, dintre cari aprópe jumetate se afla dej'a postati la hotare si nu astépta decatu odinulu de a intrá in lupta.

* * *

La „N. fr. Pr.“ i se telegrafà din Rom'a despre o *intrevorbire cu Midhat pasi'a*: Unu redactoru dela jurnalulu neapolitanu „Rom'a“ avù o intrevorbire cu Midhat. Ex-mare vezirulu dise ca esilulu seu e causatu prin intrigile unoru ministri spriginiti de Mahmud Damat pasi'a, acesti'a se opuneau in totu modulu dejá cându densulu induplecà pe sultanulu a promulgá constitutiunea. Mithad tiene reintórcerea sea neprobabila de-si sultanulu in persóna i e fórte binevoitoriu. Unu amicu scrie lui Mithad ca cându a plecatu iachtulu „Izzedin“ sultanulu a plânsu amaru. Intrebatu pentru ce a esilatu pe Mithad sultanulu a respunsu: „*Comment faire autrement avec documents que j'ai là?*“ Mithad crede, ca marele vezíratu alu lui Edhem pasi'a va durá unu tempu fórte scurtu, pentru ca Edhem are unu caracteru iute in mania, veementu si in acel'asi tempu slabu. Mithad crede ca urmatoriulu lui Edhem pasi'a va fi Reuf pasi'a.

La intrebarea déca seriós'a situ. atiune actuale se póte resolví numai prin unu resbelu respunde Mithad ca elu tiene resbelulu' cu Russi'a nu numai de neevitabilu ci si inmediatu inminentu, chiaru si déca turcii voru face pace cu Serbi'a. Mithad crede firmu, ca Russi'a aru fi trecutu Prutulu déca nu se insielá asupr'a stârei in Turci'a. Russi'a credea pe Turci'a la sfersitulu vietiei si aflà o tiéra cu 600,000 soldati sub arme, gat'a la o resistintia inversiunata. Cu tóte aceste Russi'a a mersu prea departe decâtu sa se mai póta retrage pentru ca altmintrea si-aru perde tóta influinti'a asupr'a populatiuniloru crestine din Balcanu si aru puté perde intr'o di fructele unei politice de unu seculu Mithad nu despera de succesulu favorabilu alu campaniei pentru Turci'a; nu crede in possibilitatea de a se localisá resbelulu si e de parere ca Austri'a va fi impinsa de poporatiunile sele slave se participe la conflictu, cu atâtu mai vertosu cu câtu locuitorii Dalmatiei Banatului si Croatiei voru provocá astfeliu de nelinisci in provinciele turcesci câtu si Austri'a va fi silita sa intrevina si asiá resbelulu va devení generalu. Franci'a si Angli'a voru fi favorabile Turciei. Mithad tiene pe Bismark de urditoriulu complicatiuniloru actuali. Acest'a silesce pe Austri'a a se estinde pe partea tieriloru slave, pentru a puté marí Germani'a si a permite Russiei anectarea altoru provincii ce voiescu sa le iá dela Turci'a. Mithad vorbesce bine limb'a francesa, dara aprópe silabısandu cá si cându aru voí sa cumpenésca totu cuventulu. Pe sultanulu 'lu lauda fórte. Mithad lasà sa se véda ca se teme ca constitutiunea din urma va remané o litera mórta si elu e fórte mahnitu pentru acést'a, pentru ca elu numai intr'o resturnare completa a moravuriloru si obiceiuriloru mahomedane vede possibilitatea unei regenerâri a poporului otomanu.

Corespundinti'a.

Budapest'a 23 Februariu
(Cor. or.)

Dicerea „*pactulu este perfectu*“ face rotund'a adi in gurile celoru mai multi si in foile cele mai multe de aici. De ce sa nu o folosescu si eu? Eu asi mai dice, ca si comedi'a cu cris'a ministeriala a fostu perfecta. „Amu perdutu ilusiunea unei bânci independente, dara onorea, va se dica, reputatiunea politica, amu salvat'o.“ Si asiá si este. S'au diresu, s'au petecitu ici cu guvernatori de banca, colo cu textu magiaru pre bancnotele fiitóre, s'au pusu dóue directiuni de banca un'a in Budapest'a pe lânga matc'a banca din Vien'a si in fine ne voru aruncá némtii cá de pomana, si 50 milióne sa manipulamu cu ele sub privighiarea loru. Aceste tóte inse suntu bagateluri, lucrulu principalu s'a salvatu si acest'a este decorulu, ca si noi suntemu stapâni adeca impreuna stapâni pe banii bancei. Numai de, cându suntu doi stapâni pe unu calu unulu siede bine in siea, celalaltu cá vai de elu, dar' totu siede, celu putienu pâna nu i se punu calului pintenii in cóste.

Cându scriu aceste nu scriu impressiunile mele subjective. Pe fetiele multor'a se oglindéza imaginea impressiuniloru atinse si inca 'potentiatu, pentru ca asteptârile erau mari si implinirea este mai mica decâtu asteptârile.

Preste totu, cá sa me folosescu de o espressiune neindatinata la noi românii, dupa atâtea serbatori de totu feliulu, dupa atât'a emotiune intre sperantie si asteptâri, pare ca suntemu in „septamân'a cenusiei“ politice. Bietii óspeti dela Constantinopole; mi e de pe acum mila de ei, ei nu voru puté duce de aici nici decoratiuni, nici impressiunea ca au gasitu pe fratii cu cari se faca legatura vecinica cum a promisu dlu *Lukács*, *Szücs* etc. la Constantinopole in tóne mai bune. Mai alesu déca se va adeverí si ceea ce se vorbesce, ca in cercurile militare si diplomatice dela Vien'a este o lupta si dór' o lupta mai câstigata de cercurile militare pentru o cooperatiune cu Russi'a.

De va fi un'a cá acést'a atunci puteti scí ca si meritulu cooperatiunei cade in mare parte in socotél'a magiariloru; câci déca nu faceau ei atât'a larma, déca nu se laudá atât'a cu spaim'a si fric'a ce au insuflat'o ei Petersburgului, Austro-Ungari'a scapá cu o *neutralitate binevoitóre*, ceea ce erá pentru situatiunea nóstra financiaria de mare pretiu. Pentru noi austro-ungurenii avé neutralitatea si pretiu politicu si déca mergemu mai in detaiuri avé mare pretiu pentru magiari si romanimea intréga.

Asteptâmu reconstituirea ministeriului. Se vorbesce de unele modificâri. Póte pâna ajungu sirele aceste la destinatiunea loru telegrafulu ve va si spune de s'au facutu si ce modificâri s'au facutu, déca nemtii voru sanctiuná ce au statoritu ministrii intre sine.

Afara de politica pe noi ne mai neliniscescu si elementele. Dunarea ne amenintia capital'a cu nóue esundâri. Magistratulu a luatu mesuri spre a domolí reulu.

Colectiune

de materii, relative la matrimoniu si divortiu in biseric'a gr. or.

(Urmare.)

Scriitorii bisericesci si compilatorii canóneloru inca au luatu in opurile loru motive divortiali din legile imperatesci, inse nu tóte, ci numai cele ce le-au vediutu a fi canonice apoi si acomodate tempului.

Patriarchulu Fotiu in nomocanonu (din an. 883) tit. 13 cap. 4 in privinti'a divortiului, aduce mai intâiu canónele bisericesci, apoi motivele din novel'a 117 a lui Iustinianu, lasandu afara acelu motivu: cându femei'a cercetéza teatre si jocuri si observa, ca contractele prin cari s'aru legá pârtile, cá sa nu se divortieze nici intr'unu modu nu au valóre.

Constantinu Harmenopulu (pe la 1140) enumera motive divortiali sine damno séu bona gratia:

1) Impotenti'a barbatului in decursu de 3 ani; 2) captivitatea de 5 ani impreunata cu nesciinti'a despre viétia; 3) indracirea urmata dupa casatoria; 4) intrarea vre-unei pârti in monastire si 5) sclavi'a. Cá motive de divortiu cum damno aduce pe cele din Nov. 117 a lui Iustinianu.

Mateiu Blastares pe la 1335 totu asemenea si acele motive le conumera.

Teodoru Balsamonu dice, ca elu au primitu insarcinarea dela patriarchulu Mihailu Anchialus si dela imperatulu Emanuilu Comnenu a aduná canónele sânte, si cele ce se voru aflá in ele obscure a le chiarificá si interpretá. Si elu enumera motivele din novel'a 117 a lui Iustinianu.

Toti acesti scriitori suntu de acordu intr'aceea, ca canónele cari oprescu neconditiunatu divortiulu si pasirea la alta casatoria, se estindu numai la acelu divortiu, care s'a facutu din consensulu pârtiloru séu fâra causa justa, si cumca divortiulu din cause juste este concesu, si acestea cause, se afla si in legile imperatesci. (Vedi talcurile lui Balsamonu, Zonaras si Blastares la can. 48, 5 apost. la can. 105 Cartag. si la can. 9 sft. Vasil.)

VII.

Dupa cele espuse urméza aici motivele divortiali ce se cuprindu in Pravil'a cea mare, de carea se folosesce biseric'a nóstra (tipar. la 1652), din carea se vede, ca atâtu din canóne, câtu si din legile susu citate imperatesci s'au luatu motivele divortiului.

Servindu acésta pravila de manualu legalu intrebuintiatu in acésta materia, urméza aici normele pravilei asiá precum ele se afla in aceea, fâra scurtare, afara numai de normele cari se reducu la procedura si dovéda.

Pravil'a cuprinde motive divortiali cu dauna, cari tragu dupa sine perderea zestriloru, in care casu pretinde si dovedi mai mari, apoi divortii bona gratia, adeca fâra urmâri de dauna.

Se citéza in pravila si isvorulu, de unde s'a luatu motivulu.

Aici premitu observarea, ca pravil'a vorbesce de vini de despartire si la altu locu, anume capu 179 „de câte vini se despartiescu ómenii casnici“ pâna la capu 187 „din cari lucruri póte se-si gonésca barbatulu pe femei'a din casa“; inse despre „*despartirea nuntii*“ vorbesce numai in capitulele, ce le reproducu aici.

Celelalte casuri se referu mai multu la *repudiune* si procesu, iér' acestea la divortium si trebuie a se deosebí.

Despartirile nuntiloru si vinile muierei, din cari o desparte barbatulu si-i dobandesce zestrile ei.

Cap. 214. 1) De va scí muierea, ca niscarì ómeni au vrajba pe imperatulu au pe domnulu, si nu va spune barbatului ei. (Mateiu).

2) De se va vedí, ca a curvitu, si se va dá pe fatia, cum poruncescu dumnedieescile pravile, atunci trebuie sa se dea de fatia vedél'a aceea, cu marturii fórte credinciόse. Si la acea vedire adeca prepunere de curvie vrea legea imperatésca sa fia 5 marturii si sa jure, cum au vediutu cu ochii loru curvi'a, carea s'au facutu, de acei'a atunci sa se créda. (Leon si Constantinu).

3) De va invrasmasí viéti'a barbatului ei ori in ce chipu ce va vrea sa afle, séu de va fi sciutu pe altii, cari voru fi invrasmasindu viéti'a lui, si nu va spune barbatului seu.

5) De va mancá afara de casa fâra de voi'a barbatului ei, la casa straina unde nu-i voru fi rudele ei.

6) De va fi avutu barbatulu vre-o banuiéla pe *vecinu-seu*, si-i va dice sa nu mérga in cas'a acelui'a, iéra ea va merge.

7) De va merge la vederea jocuriloru sa privésca fâra de voi'a barbatului ei. Asisderea iérasi de va

merge la incurcarea câiloru sa se uite unde alérga.

Capu 215. *Perderea séu neperderea zestrei muierei, cându va fi facutu preacurvie.*

Atingendu acestu capitolu partea procesuala, estragu numai cele mai de lipsa: p. 2. cumca nu escusa preacurvi'a siovairile femeii, ca cum ea aru fi avutu pofte, ca barbatulu aru fi fostu nesilnicu, séu din seracie au facutu etc. p. 9. inca sì candu 'si va ride barbatulu de muiere'si, de va trage si va sarutá naintea ei fiesi-ce muieri slujnice, séu alte muieri próste — atunci muierea póte sa se si desparta de densulu.

p. 15. De va fi sciindu barbatulu, ca-i curvesce muierea cu altii, si . . . nu au vrutu sa o parésca la judecatori ci o au tienutu in casa cá pe o femeia'si si s'au culcatu cu dens'a, atunci nu mai póte sa o parésca la judecatoriu, ca au facutu preacurvie.

p. 20. De va iertá barbatulu preacurvi'a muierei din nevoia séu de vr'o sila, nu se dice ca i-au iertatu. Dupa p. 17. numai cându barbatulu pretinde zestrile se cere dovedirea preacurviei asiá de tare, cum lumin'a sórelui face diu'a.

Capu 216. *Despartirea nuntii din vinile barbatului (cu perderea zestrei).*

1. De va graí elu séu va scí pe altii ca graiescu de reu asupr'a *imperatului* séu a domnului, si nu va spune elu singuru séu prin altcine-va (Armenopolu).

2. De va invrasmasí viéti'a ei ori in ce chipu.

3. De-i va invrasmasí inocenti'a séu curatieni'a ei si va pune pe altii sa o spurce séu o va dá spre acést'a

4. De-'si va prepune muierea inaintea judecâtii séu in altu locu, ca-i curva, si nu va potea cu marturii credinciόse sa dea pe fatia curvi'a ei, atunci are voia muierea sa-lu lase, cá pre unu propuitoriu alu ei.

5. De va avea alta muiere in cas'a lui si va dormí cu dens'a, séu in satu séu in altu locu, si-i va dice muierea lui séu parintii, séu altcine-va odata si de dóue ori sa se departeze, iéra elu nu va voí sa parasésca de totu pe curv'a. Nici muierea fâra de judecata nu póte lasá pe barbatulu ei, nici barbatulu pe muiere; dreptu aceea, carele va luá muierea cu barbatu pâna nu se va despartí cu judecata, acel'a preacurvariu se chiama, macaru de aru avea séu barbatulu séu muierea cause de despartienie.

De aceea numai la calugari póte sa se desfaca casatori'a fâra de judecata, cându va luá chipulu calugarescu.

Desparte-se nunt'a, cându barbatulu nu se afla trupesce cu muierea lui.

C. 217. Desparte-se nunt'a si déca voru trece 3 ani dupa ce s'au facutu, si nu potu sa se amestece barbatulu cu muierea dupa cum facu ómenii. Deci de va cautá muierea sa se desparta de barbatulu ei, si elu va marturisí, ca adeveratu nu póte sa se amestece cu dens'a atunci se desparte . . . (Mateiu). (Se vede ca acésta impotentia se refere numai la barbatu).

Despartirea nuntii, cându barbatulu nu va aflá pe muierea lui fata curata.

C. 218. De se va insurá cine-va si va luá muiere, parendu-i ca va fi fata, iér' apoi nu o va aflá fata curata, atunci acel'a sa vadésca acést'a cu aratare séu cu marturia ce descopere adeverulu de fatia, atunci sa se desparta — dice unu patriciu; — inse muierea nu se va judecá cá o curva, pentru ca au facutu pecatulu inainte de ce l'au luatu de barbatu; iéra elu de se va mestecá cu dens'a a dóu'a óra, atunci sa nu se mai desparta, ci sa o tiena (legile romane) (din Harmenopulu p. 194).

Capu 219. Slobodiesce-se adeca desparte-se barbatulu de muierea lui séu muierea de barbatulu ei, cându se va face calugaru séu calugaritia, si fâra voi'a unui'a séu altui'a, si fâra nici o judecata. Partea ce remane mirénu se póte casatorí si primesce avere cá in casulu mortii, câci celu calugaritu se privesce cá mortu; elu póte sa se faca episcopu si déca muierea s'aru fi maritatu a dóu'a óra. (Armenopulu Mateiu).

(Va urmá.)

Cartea albastra.

Incepemu a publicá, in resumatu corespondinti'a privitóre la evenimentele din orientu, publicata in „Cartea albastra“, presintata parlamentului anglesu.

Intâiulu volumu ale telegrameloru ministeriului de esterne alu Angliei cuprinde documente oficiale de mare interesu, relative la afacerile Turciei. Astfeliu intâi'a telegrama, cu dat'a de 28 Iuniu 1876, informéza pe lordulu Derby ca comitele Andrassy s'a radicatu contr'a autonomiei si independintiei provincieloru resculate, de órece nu se póte aplicá la o poporatiune compusa jumetate de turci, jumetate de crestini. „Aceste aglomeratiuni fiiindu lipsite de conditiunile de omogenitate ce poseda Romani'a si Serbi'a, ele voru cadea in o stare permaninte de resbelu civile.“

Consululu Holmes, scriindu lordului Derby la 25 Iuliu, néga ca aru esiste vre-o simpatia intre poporatiunea bosniaca si serba si afirma ca in Bosni'a nu crestinii, ci musulmanii suntu mai inaintati in ce privesce instructiunea, averea si civilisatiunea.

La 4 Augustu scrie dela Rom'a ca, dupa parerea dlui Melegari, n'a sunatu inca ór'a pentru intervenire. O telegrama dela 8 Augustu semnaléza o idea analoga comunicata de guvernulu austriacu ducelui Decazes. La 22 Iuliu sir Elliot informéza pe lordu Derby ca a ingagiatu pe Pórta se iá initiativ'a unei conferintie a puteriloru pâna a nu se vedé silitu la acést'a si la 25 adauga ca Midhat-pasi'a se plânge ca „ból'a sultanului“ impedeca proiectulu de reforma. La 31 Iuliu sir Elliot scrie dela Terapi'a spre a esplicá cum proiectulu de a formá unu corpu mistu de crestini si musulmani n'a pututu avé nici o urmare. Numerulu voluntariloru crestini, dice densulu, este pré neinsemnatu.“ La 14 Augustu sir Elliot afla dela lordu Derby ca guvernulu Maiestâtiei Sele nu va propune mijlocirea sea, afara déca i se va cere, dar' ca, déca principele Milanu se va adresá puteriloru spre a le cere bunele loru oficii acésta cerere va fi favorabile primita de Angli'a. „Cu aceeasi data d. Melegari, adresându-se dela Rom'a câtra d. Mallet, esprime parerea ca intervenirea nu va puté avé locu pré curendu, din caus'a atrocitâtiloru comise in Bulgari'a“ Este spaimentatoriu, dice elu, a se gândí cine-va ca Europ'a a remasu cu bratiele incrucisiate pe cându se seversiau asemeni crime.“

Elu adauga: „Europ'a a lasatu a se seversí aceste atrocitâti cá se crutie resbelulu. Acést'a e o politica egoista. Ide'a ca puterile aru fi pututu se previna acésta versare de sânge, scuduindu amortiél'a loru me revolta.“

Unu lungu siru de telegrame in generalu cunoscute privescu masacrele din Bulgari'a. Intr'o telegrama adresata lordului Derby la 24 Augustu, sir Elliot incepe prin a citá pe scurtu raportulu dlui Baring asupr'a masacreloru, si apoi adauga; „Generalulu Ignatieff a sustienutu multu tempu ca nu erá nici o insurectiune in Bulgari'a si ca erá de prisosu ca Pórt'a se mai tramita trupe acolo. Déca aceste trupe aru fi fostu tramise la tempu, s'aru fi pututu evitá armarea basi-buzuciloru si escesele ce au resultatu dintru acést'a.“

Vine apoi o alta seria de telegrame, in cari lordulu Derby, sprigiinitu de tóte puterile, ingagiéza pe Pórta se faca pace cu Serbi'a, acum cându a probatu ca este in stare a sdrobí acestu principatu.

La 29 Augustu sir Elliot anuncia prin telegrama ca a ingrigiatu pe Savfet-pasi'a se profite de ocasi'a venirei la tronu a unui nou sultanu spre a proclamá o amnestia generale. Lordu Derby anuncia in aceeasi di lui sir Buchanan ca:

„Guvernulu Maiestâtiei Sele este fórte petrunsu de importanti'a de a ingagiá Muntenegrulu se participe la negotiârile de pace si considera acésta participare cá unu lucru esentialu, dar' neavendu mijlóce de comunicare directe cu principele, guvernulu n'a pututu face mai multu decâtu se propuna cá acésta comunicare se fia facuta de guvernulu rusu, care se afla in o mai libera apropiere de principe si consiliarii sei.“

Dupa o telegrama a lordului Loftus, guvernulu rusu a ingagiatu pe principele Nicolae se iá parte la negotiâri. Dupa o telegrama a lui sir Buchanan, principele primiá acést'a, dar' ca va esige pentru pace conditiuni mai favorabile decâtu Serbi'a. In aceiasi di sir Buchanan telegraféza ca comitele Andrassy póte primí idei'a unei note colective, dar' adera la o actiune independinte, de si identica, din partea puteriloru. Comitele Andrassy merge pâna a depretiá idei'a unei conferintie.

La 1 Septembre sir Elliot anuncia venirea la tronu a lui Abdul Hamid, si lordu Derby invita pe sir Elliot se propuna Portiei unu armistitiu de o luna de óre-ce guvernulu austriacu respinge o actiune colectiva in scopulu de a ajunge la unu armistitiu. Ece respunsulu lui Sir Elliot:

„Amu comunicatu Portiei propunerea pentru armistitiu. Simtiementulu ce pare printre ministri si publicu este fórte contrariu armistitiului, care se considera cá fiindu esentialmente favorabilu intereseloru Serbiei. Turcii aru fi gat'a se negotieze pacea in conditiuni rationabile, dar' nu potu suspende operatiunile loru militare, pâna a nu cunósce care va fi bas'a unui asemenea tratatu. Respundu la aceste argumente ca armistitiulu va conduce de sicuru la pace. Dar' ei repeta ca le e de trebuintia se cunósca conditiunile.“

La 25 Augustu, lordu Loftus raportéza despre o intrevedere cu principele Gorciakoff. „Alteti'a-sea, dice densulu, mi-a datu asicurâri pacifice si a declaratu ca dedese insarcinatului seu de afaceri dela Constantinopole ordinulu de a spriginí ori-ce propunere pe care colegii sei aru puté-o face Portiei, conformu cu apelulu principelui Milanu. Elu a adaugatu.

„Ca intusiasmulu nationalu in favórea Serbiei se accentua in fia-ce di, de la o margine a imperiului pâna la cea-l-alta, si ca situatiunea guvenului imperiale devenia critica si incurcata. Elu m'a asicuratu, cu tóte acestea, ca nu va esi din calea pacifica, ce cu statornicia urmarise, si ca natiunea, plina de devotamentu pentru imperatulu si de incredere in cancelaru, sa lasa la intielepciunea si patriotismulu guvernului imperiale. In asta privire alteti'a sea a facutu alusiune la cuvintele pe cari imperatulu le-a adresatu oficiariloru din armat'a sea, dupa manevre, si despre cari circulasera multe versiuni diferite. Ece terminii de cari s'a servitu imperatulu:

„Onórea tierei mi-e scumpa; pâna acum amu pututu mântiene pacea si dorescu a o conservá dar' déca onórea tierii va fi atinsa, voiu sci a o apará, si atunci comptezu in d-vóstra.“

„Principele Gorciakoff mi-a vorbitu despre atrocitâtile comise in Serbi'a, si mi-a disu ca câtu timpu Turci'a va intrebuintiá elemente de desordine, cum suntu cerchezii si basi-buzucii, nu i-se va puté acordá nici o incredere.

„Erá timpu a se pune capetu unei versâri de sânge, care ridica unu simtiementu de oróre si erá timpu a sperá ca apelulu principelui Milanu va fi in graba urmatu de suspendarea ostilitâtiloru si de o adunare europénа insarcinata a desbate despre pace.

„Alteti'a Sea a spusu ca Russi'a doresce pacea si s'a esprimatu cu óre-care caldura, in terminii urmatori:

„Ne-amu abtienutu dela ori-ce initiativa; amu lasatu a se face, amu asteptatu cá Europ'a sa lucreze; dar' nimic'a nu s'a facutu si versarea de sânge continua si déca imperatulu 'mi va comandá sa iéu pén'a in mâna, ve garantezu ca va fi imuiata intr'o cernéla potrivita cu demnitatea si puterea imperiului; dar' resbelu nu va fi.“

„In privirea cererei Serbiei principele Gorciakoff obiectéza ca, deórece Europ'a a primit'o Pórt'a nu mai póte face obiectiuni asupr'a formei ei.“

„U. p. A.“

Protocólele Conferintiei din Constantinopole 1876—77.

1. PROTOCOLU.

Sied.. dela 6 zilhigdie 1293 ($^{11}/_{23}$ *Dec. 76*)

(Urmare.)

Marchisulu de Salisbury observându ca s'a cautatu a grupá pe câtu va fi possibilu culturile si rasele si ca guvernulu otomanu doresce din contr'a fusiunea loru.

Generalulu Ignatieff dice ca nu este vorb'a decâtu de o grupare a sangiacuriloru si kioiseloru asiá cum esista.

E. S. Savfet pasi'a insista pentru mentienerea divisiunei actuale, si, in fati'a acestoru observatiuni, articolulu intâiu este reservatu.

Art. 2. Asupr'a intâiului paragrafu relativu la divisiunea pe cantóne (natuje) dupa o observatiune a lui Edhem pasi'a asupr'a avantageloru sistemului actualmente urmatu pentru formarea náhijeloru, paragrafulu este acceptatu cu reserv'a de a se intielege asupr'a cifrei locuitoriloru cari voru face parte din cantonu.

Paragrafulu 2; „respectându câtu va fi posibilu“ da locu la diverse esplicatiuni, din cari resulta ca cuventulu „grupu“ nu trebuie sa se intieléga cá deslocare a populatiuniloru dar' cá rapartitia administrativa. Deci nu este acceptatu decâtu ad referendum (cu reserv'a de a reveni.)

Paragrafulu 3: cantonulu va fi administratu etc.“ paragrafulu 4: „consiliulu cantonalu se va compune etc. pararafulu“ 5: „comun'a 'si va conservá etc.“ paragrafulu 6: „tóte cestiunile relative etc.“ (afara de comissiunea de supraveghere); paragrafulu 7: „consiliulu cantonalu etc.“ se accepta.

Paragrafulu 8: „doi din membrii sei etc.“ este acceptatu dar' numai in principiu.

Paragrafulu 9: „comissiunea internationala etc.“ este pusu la reserva.

Paragrafulu 10: „orasiele si satele etc.“ este acceptatu in principiu.

Conferinti'a trece la art. 3 care este in totu reservatu, apoi la art. 4.

Asupr'a espressiunei: in capulu fia-cârui provincii“ E. S. Savfet pasi'a observa ca terminulu Bulgari'a intrebuintiatu in capulu documentului ce conferinti'a discuta, nu aru puté fi admisu de guvernulu imperialu.

Representantii puteriloru garante respundu ca acestu terminu nu este intrebuintiatu de câtu pentru a deosebí regulamentulu ce se discuta, de celelalte documente.

E. S. Savfet pasi'a presenta o objectiune contr'a terminului de cinci ani ficsatu pentru durat'a Valiului (Administratoru generalu.) Elu nu admite de locu analogia intre administratiunea Libanului, care totu-déun'a a fostu o administratiune separata si intre sistemulu ce este vorb'a a stabilí.

Plenipotentiarulu Germaniei, observându ca acésta conditiune 'i pare fórte esentiala pentru binele tierei si pentru stabilitatea institutiuniloru, E. S. Savfet pasi'a respunde ca Pórt'a aru puté sa dea numai asigurarea ca Valiulu nu are se fia pré desu schimbatu. In sfersitu acestu pasagiu este trecutu la reserva cá si pasagiulu aceluiasi paragrafu la consimtiementulu puteriloru garante.

Alu doilea paragrafu: „va fi retribuitu etc.“ se accepta.

Paragrafulu 3: „in casu de mórte etc.“ si paragrafulu 4: „Valiulu nu va puté fi destituitu etc.“ suntu reservate.

Paragrafulu 5: „Valiulu va representá autoritatea suprema etc.“ se accepta.

Paragrafulu 7: „Guvernulu imp. va administrá etc.“ paragrafulu 9; „arondismentele electorali etc.“ suntu acceptate,

Paragrafulu 10: „ei trebuie sa socotésca in terminu mediu etc“ se accepta in principiu, dar' E. S. Savfet pasi'a observa ca nu-si da consimtiementulu seu de câtu pe câtu aceste dispositiuni aru putea sa se adopteze cu nóu'a constitutiune.

Paragrafulu 11: „suntu alegatori si eligibili etc“; paragrafulu 12: deliberatiunile adunârei etc“; „paragrafulu 13: „Adunarea va numí etc“; paragrafulu 14: „va fi celu putienu unu membru din acestu consiliu etc“ suntu acceptate.

La paragrafulu 15: „Guvernamentulu generalu va luá opiniunea consiliului etc.“ Savfet-pasi'a dice ca aru trebui se se stipuledie ca guvernamentulu generalu va trebui sa se adreseze inaltei porti in casurile prevediute.

Conferinti'a este de parerea ca in adeveru valiulu va putea totu-déun'a sa refere despre acést'a Portiei. Paragrafulu deci remâne reservatu; cele patru paragrafe ale art. 5 suntu de o potriva reservate.

In momentulu de a ridicá siedinti'a, presiedintele semnaléza d-loru membri ai conferintiei oportunitatea de a pastrá secretulu diliberatiuniloru.

Siedinti'a viitóre este amânata pe Sâmbata la órele 1.

Semnati: Savfet, Edhem-Werter, Zichy, Calice, F, Bourgoing, Chaudordy, Henry Elliot. L. Corti, N. Ignatieff.

(Va urmá.)

Varietâti.

⁂ *Generalulu Changarnier* a muritu. Teodulu Changarnier s'a nascutu la Autun in anulu 1793 Aprile 26. Cá elevu alu scólei dela Saint-Cyr, a luatu parte activa la resbelulu din Spani'a si la campaniele din Algeri'a, unde s'a distinsu prin sângele seu rece cu ocasiunea faimósei retrageri dela Constantin'a. In anulu 1843, a fostu promovatu la gradulu de generalu, iér' in 1847, a fostu numitu comandantulu divisiunei militarie din Algeri'a. Se scie rolulu ce a jucatu in urma sub guvernulu provisoriu si sub dictatur'a lui Cavaignac, care-'lu insarcinase cu comand'a superióra a gardei natiunale si cn a trupeloru de linia din Parisu. Adversariu alu institutiuniloru republicane iu profitulu ambitiuniloru monarchiei, elu a combatutu cu energia, care n'a fostu egalata decâtu in dilele lui Iuniu 1848 si cu ocasiunea reprimirei insurectiunei din 13 Iuniu 1849. Ur'a sea contr'a republicaniloru, l'a apropiatu de principele Napoleonu, cu care a facutu causa comuna. Dar' dupa faimosulu incidentu dela revist'a din Satory, a rupt'o si cu acest'a si a fostu destituitu. Rolulu seu politicu, care n'a fostu nici odata seriosu in deajunsu, erá in cele mai multe casuri ridiculu. Esilatu sub imperiu, generalulu Changarnier s'a refugiatu in Belgiu, unde s'a sfortiatu pe câi diferite cá sa atraga atentiunea publica, cari aratau mai multu naivitate decâtu inteligintia de unu omu politicu. Reintratu in Franci'a dupa amnesti'a dela 1860, rolulu seu a fostu in incercâri de a intrá si a se mantiené in statulu majoru alu maresialului Bazaine, cu care a fostu facutu prisonieriu la Metz. Dupa resbelu a fostu alesu deputatu la Somme, siediendu in adunarea dela Versailles in rendurile reactionariloru; in urm'a acestor'a fu numitu senatoru inamovibilu. Carier'a sea politica, ori-ce s'aru dice a fostu completaminte nula. In resumatu elu a fostu o personalitate, care a facutu a se vorbí multu de ea, dar' fâra valóre in fondu.

⁂ *Unu nou mijlocu de atractiune* Unu americanu a inventatu unu mijlocu nou spre a atrage óspeti in otelulu seu. Elu are in New-York unu otelu care pórta firm'a: „O di cá alt'a“, si procedéza in modulu urmatoriu. In fia-care diminétia se presinta óspelui socotél'a insa totdeodata si unu saculetiu, in care se afla atâtea numere câti óspeti suntu. Fa-care óspe trage unu numeru, si acel'a care trage numerulu celu mai mare primesce in tóta diu'a aceea nutrimentu, odaia si servitiu gratuitu, si inca unu dolariu pe deasupr'a. Se dice ca la acestu otelu este o imbuldiéla grozava.

⁂ *Unu procesu de calumnía.* — „Gazet'a tribunaleloru“ din Berlinu ne istorisesce urmatoriulu faptu: Intr'o epistola pe care o scrise unu amicu unui altu amicu, se aflá urmatórea observare: „Servitoriulu contelui N. N., care este unu omu ordinariu de totu . . . etc.“ Adresantulu fu atâtu de indiscretu, ca nu-si ingrigí bine scrisórea, si astfeliu cadiù in mânile contelui N. N. — Acest'a referí la sine injuri'a cuprinsa in scrisóre, se superà focu si insarcinà imediatu pe advocatulu seu sa intenteze procesu de calomnie scriitoriului epistolei, reclamându pedepsirea calumniatorului. Peritulu esí luà si elu refugiulu la unu altu advocatu, cârui'a ei si succese de a dobândí architarea acusatului. Elu nu apara pe clientulu seu prin afirmarea, ca cuvintele in cestiune nu privesce pe contele, din care negresitu aru fi urmatu ca ele privescu pe servitoriu; ci declara din precautiune, ca epistol'a se recunósce, dar' ca cererea de urmarire e nefundata. In. urm'a acestor'a judecatoriulu recuza pe contele acusatoriu si-si motiva sentinti'a prin aceea, ca dupa tecstulu epistolei nu se póte constatá ca contele N. N. a fostu numitu unu omu ordinariu; s'aru puté totu asiá de bine sa fi fostu intielesu servitoriulu seu. Intr'aceea nu trecusera inca trei luni, de cându contele si cu servitoriulu seu avura cunoscintia despre cuprinsulu epistolei in cestiune. In iritatiunea sea, contele silí pe servitoriulu seu sa intenteze procesu de calomnie in contr'a scriitoriului epistolei. Insa si de asta data, aparatoriulu acusatului se mârginí pe lânga declaratiunea ca, epistol'a se recunósce daru ca cererea de urmarire este nefundata. Astfelu trebue sa se respinga si acésta a dóu'a acusare. Judecatoriulu explica neaparatu, ca séu contele séu servitoriulu a trebuitu sa fie numitu omu ordinaru: daru nepozitivitatea persónei exclude orice pedépsa. Spre a putea osândi pe acusatu, aru fi trebuitu sa se constate ca cuvintele insultatóre erau adresate acusatoriului respectivu. — In modulu acest'a contele N. N. a trebuitu sa platésca spesele a dóue procese de calomnie, fâra cá se póta desmetici, déca elu séu servitoriulu seu este unu omu ordinaru.

Computulu

petrecerei sociale din 10 Februariu a. c. tienuta in sal'a otelului de aici „Corón'a Ungariei“ in folosulu fondului scólei parochiale române din cetatea Sibiiului.

I. Perceptiuni.

Urmatorii domni si-au rescumperatu biletulu de intrare cu urmatórele sume:

Escelenti'a Sea Metropolitulu Mironu **Romanul** 30 fl; Nicolau **Pope'a** vicariu gener. 10 fl; Br. Davidu **Ursu** colonelu 5 fl; I. Bolog'a cons. 3 fl; E. Macellariu consil. 5 fl; P. Dunc'a cons. 3 fl; P. Badila ases. cons. 3 fl; Z. Boiu jun. ases. 5 fl; N. Cristea ases. 3 fl; P. Cosm'a deput. 5 fl; P. Rosc'a ases. 5 fl; M. Lazaru ases. 3 fl; Vis. Romanu dir. 10 fl; Dr. I. Puscariu 3 fl; I. Hani'a prot. 3 fl; I. Popescu prot. 3 fl; Ant. Bechnitiu 6 fl; Mihali capit. 5 fl; A. Lebu propr. 5 fl; Dr. D. Racuciu adv. 3 fl; N. Fratesiu secret. 3 fl; N. Popu pret. 3 fl; C. Stezariu cap. 5 fl; G. Matheiu sen. 10 fl; G. Matheiu jun. 5 fl; N. N. din Saliste 10 fl; V. Babesiu 5 fl; I. Drocu adm. 3 fl; I. Macelariu subj. 5 fl; I. Badila subj. 3 fl; Dr. I. Borci'a adv. 5 fl; I. Candrea prof. 1 # imperialu; Ann'a I. Brote 5 fl; Dr. B. Sabo 2 fl; C. Nedelcoviciu 3 fl; Dr. A. Brote 5 fl; S. P. Barcianu 2 fl; Constantia P. Barcianu 2 fl; Dr. D. P. Barcianu 2 fl; N. P. Petrescu 1 fl. 50 cr. Dr. N. Olarin 2 fl; E. Brote 2 fl; I. Tecóntia si I. Zaharia 4 fl. 50 cr. I. Pop'a adv. 3 fl; Z. Boiu sen. prot. 5 fl; I. Bacea primotenente 1 fl. 50 cr.; N. Trónca canc. 3 fl; C. Bugarski neg. 3 fl; D. Cuntianu par. 3 fl: Dr. I. Mog'a med. 3 fl; I. H. Popu concip. 1 fl. 50 cr.; N. Nadasdi neg. 4 fl. 50 cr.; M. Masialcu 1 fl. 50 cr.; Tom'a capit. 1 fl. 50 cr.; I. Predoviciu 1 fl. 50 cr.; Pahone 1 fl. 50 cr.; M. Cioranu 1 fl. 50 cr.; A. Bacu 1 fl. 50 cr.; dsiórele: Constanti'a Dancasiu 1 fl. 50 cr.; Mari'a Dancasiu 1 fl. 50 cr. Mari'a Onitiu 1 fl. 50 cr.; Carolin'a Heissig 1 fl. 50 cr.; Dr. I. Popu 1 fl. 50 cr.; Balasiu 1 fl. 50 cr.; R. Petricu 1 fl; C. Popoviciu 2 fl; Wagner 1 fl. 50 cr. Ionascu tenente 2 fl; Marinu tenente 2 fl; D. Comsi'a 2 fl; d-siór'a König 2 fl; P. Streulea locot. 3 fl; I. Mihaltianu canc. 1 fl. 50 cr.; P. Ciór'a canc. 1 fl. 50 cr.; G. Vadrariu primoten. 1 fl. 50 cr.; I. de Pred'a adv. 5 fl; P. Petroviciu act. 1 fl. 50 cr; M. Boieriu 2 fl; dn'a I. Stoic'a 1 fl. 50 cr.; Marie de Georgeviciu invet. 1 fl. 50 cr.; I. Nadasianu 1 fl. 50 cr.; M. Tom'a archiv. 1 fl; N. Nast'a 2 fl; Koch ten. 1 fl. 50 cr.; A. Poparadu 3 fl; A. Popoviciu 1 fl. 50 cr.; Munteanu 1 fl. 50 cr.; Albu 1 fl. 50 cr.; Punteanu 1 fl. 50 cr.; Pecurariu teol. 1 fl. 50 cr.; N. Simtionu 1 fl. 50 cr.; N. Reu invet. 2 fl; d. Dr. Stefanu Pecurariu adv. 3 fl.

In Sasu-Sebesiu prin d. subjude Ioanu **Paraschivu**: dela d Georgiu Anghelu, consil. aulicu 2 fl. 50 cr.; Ioane Bojitia adv. 1 fl; Ioane Munteanu adv. 1 fl; Ioane Draganu not. pub. 1 fl; Ioane Paraschivu subjude reg. 1 fl. 50 cr.; — si unu venitu de 6 fl. 23 cr.

Sum'a totala incassata e deci 319 fl. 23 cr. si 1 # imperialu.

II. Spesele cu arangiarea petrecerei facu sum'a de 109 fl. 4 cr. v. a. — resulta deci unu venitu curatu de 210 fl. 19 cr. si 1 # imperialu, — care suma s'a predatu in 22 ale curentei prelânga cuitantia, onorabilului comitetu parochialu dela biseric'a romána gr. orient. din cetatea Sibiiu spre depunere in fondulu scólei aceleiasi parochii.

Subscrisulu comitetu, se afla totuodata indemnatu a aduce tuturoru stimatiloru domni contribuenti intima multiamita pentru contribuirile dloru in folosulu fondului numitu in specie ne simtiemu indatorati a esprime multiamita publica dómnei Agnes **Pop'a** si d-sióreloru Sabin'a **Brote**, Emilie **Petri** si Elene **Adamoviciu** pentru participarea activa la „productiunile musicali“ cu cari au delectatu publiculu participatoriu in acea séra.

Sabiiu in 20 Fauru 1877.

Comitetulu arangiatoriu.
V. Romanu,
presied.
Dr. N. Olariu,
secret.

Burs'a de Vien'a.

Din 12/24 Februariu 1877.

Metalicele 5%	62	60
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67	50
Imprumutulu de statu din 1860	109	50
Actiuni de banca	833	—
Actiuni de creditu	149	10
London	124	15
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74	30
„ „ „ Temisiorene	71	75
„ „ „ Ardelenesci	72	—
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	113	30
Galbinu	5	91
Napoleonu d'auru (poli)	9	92
Valut'a nóua imperiale germâna	60	95

Concursu.

Pentru deplinirea parochiei gr. or. vacante din comun'a Topletiu si fili'a Bers'a, protopresbiteratulu Mehadiei, cu terminu pâna la 13. Martie a. c. cal. vechiu, in carea diua se va tienea si alegerea.

Emolumentele suntu: un'a sessiune de 34 jugere impartita in 37 parcele, in locu de stola si biru, unu salariu contractualu de 160 fl. v. a. si cuartiru liberu.

Recursele instruate conformu stat. org. si normeloru consistoriali, au a se adresá comitetului parochialu din Topletiu, cá Administratorele protopresbiteralu din Mehadi'a, éra cele ce voru incurge dupa espirarea terminiului nu se voru considerá.

Topletiu in 2 Fauru 1877.

Comitetulu parochialu
in contielegerea cu Adm. protopresbiter.
1—3 *D Ioane Stefanoviciu.*

Nr. 36/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III. Cincusioru ppresbiteratulu Nocrichiu—Cincumare, cu care suntu impreunate emolumintele urmatóre:

Folosirea portiunei canonice de 12. jugere, aretura si fenatiu, tacsele stolari statorite de sinodulu ppresbiteralu, precum si câte o di de lucru dela 60 familii.

Suplicile instruate in intielesulu statutului organicu si alu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu, suntu ase tramite la subscrisulu pana la 6. Martiu a. c.

Nocrichiu in 1. Februariu 1877.

In cointielegere cu comitetulu parochialu.

G. Maieru.
(2—3) adm. ppescu.

Nr. 51.

Edictu.

Mari'a Petru Frigariu din Brasiovu, care de 4. ani de dîle a parasitu cu necredintia pe legiuitulu ei barbatu Ioanu George Gamulea, totu din Brasiovu, nesciindu-se neci pana astadi loculu ubicatiunei ei se citéza prin acésta cá in terminu de unu anu sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.

Scaunulu protopresbiteralu alu tractului I, alu Brasiovului cá foru matrimonialu.

Iositu Baracu,
(2—3) prot.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 14. ANULU XXV.

Sibiiu 17 Februariu (1 Martiu) 1877.

Pareri asupr'a brosiurei „O Cugetare politica 1877“.

„U. p. A.“ care este identicu cu „Romanulu“ din Bucuresci se ocupa in doi numeri cu brosiur'a despre care luaramu notiti'a si noi in nrulu trecutu dupa alte diurnale, care o au publicatu sub nume de **memoriu**, pretinsu a fi esitu din condeiulu lui Ioanu *Ghic'a*, vice presiedinte alu senatului Romaniei. In partea prima „Romanulu“ respinge neutralitatea in form'a propusa in brosiura: de a se retrage armat'a romàna din ochii beligerantiloru, cá unu ce impossibilu. In partea a dóu'a 'si desvólta parerile disulu diurnalu precum urméza:

Luâmu iérasi in mâna brosiur'a anonima intitulata. „O cugetare politica, 1877“ si o luâmu de asta-data cu scopu d'a cercetá, déca nu cum-va, in privinti'a starii generale a Orientelui, autorulu iei nu se amagesce totu atâtu câtu asupr'a liniei de purtare, in care elu voiesce sa impinga in viitoru pe natiunea romàna.

Este de mirare a vedé cum unu pretiuitoru asiá finu alu fapteloru politice si alu intrigeloru diplomatice din secolii si din deceniile trecute, a pututu ajunge cu gândulu la o solutiune asiá de putienu practica cá cea-a pe care ne-o recomanda.

Acésta constatare o vomu putea face analisându apretiuirile séle asupr'a spiritului care domnesce printre locuitorii de peste Dunare, si vomu vedea atunci cum, dintr'o abatere de la realitatea fapteloru in acésta privintia, decurge o intréga sistema de politica inapoiata si eronata a peninsulei balcanice, care vine de se infunda intr'o povétia, pe care noi 'amu doveditu-o cá nerealisabile, adeca aceaa d'a fugi, cu ostirea nóstra la munti, in casulu cându Rusii si Turcii aru petrunde la noi in tiéra, spre a se bate uni cu altii.

Scopulu acestei fricóse manevre aru fi, dupa parerea autorului, de a sili pe puterile Europei a ne acordá neutralitatea nóstra.

Causele iei aru fi intentiunile ambitióse si cuceritóre pe cari le hranesce de secoli marea natiune slavona dela nordu, si cari facu cá esistinti'a imperiului otomanu se fia o necesitate, pe câtu timpu poporatiunile crestine ale acestui imperiu slabanogitu nu voru fi in stare a se apartiené loru insi-le.

Acestu dreptu, de a se apartiene loru insile, autorulu concede ca puterile Europene l'a recunoscutu pâna acum numai greciloru si româniloru, si acést'a au facut'-o pentru ca acesti'a „au desceptatu in cabinetele occidentale simpatii mai vii, pentru ca ei, pe de o-parte au datu dovedi (intre anii 1821 si 1856) de o aptitudine mai mare pentru civilisatiune si pe de alt'a, fiindu-ca suntu de famili'a slava. Europ'a a fostu bucurósa sa-i véda luându o desvoltare mai rapede cá se devina representantii ideiloru occidentale in oriente, se devina bas'a pe cari se se póta intemeiá edificiulu politicu celu nou in oriente, se fia chiagulu unei confederatiuni: politica justa si salutaria, atâtu pentru tóte popórele orientului câtu si pentru echilibrulu europénu.“

Observâmu mai intâiu, intr'unu modu incidentalu, ca autorulu pune pe natiunea romàna, pâna la anulu 1821 pe aceasi linie cu Bulgarii, cu Bosniacii, cu Herzegovinenii, dicendu si despre dens'a ca Europ'a i a recunoscutu dreptulu de-a si apartiene, cá si cându nainte de anulu 1821 Românii aru fi fostu simple raiale turcesci si tiér'a loru pasialicuri, cá si cându ei nu si-aru fi apartienutu totu-dé-un'a si tiér'a loru nu si-aru fi avutu chiaru in timpii cei mai nenorociti domnii si administratiunea ei separata. La ce óre trebuie se atribuimu acésta uitare a positiunii pe care totu-dé-un'a a ocupat'o Romani'a? Se lasamu inse aceste amenunte, ce ne descopere o premisa cu deseversire eronata — si se scie la ce conclusiuni ducu premisele eronate — spre a ne ocupá numai de politica generale a peninsulei, astu-felu cum o tratéza autorulu.

Este evidinte, dupa liniele reproduse mai susu, ca autorulu vede unic'a scapare a orientului europénu intr'o confederatiune, care singura póte redá unu echilibru statornicu Europei.

Si noi amu fostu si suntemu pentru confederatiunea orientale. Intrebarea ce provóca inse autorulu brosiurei este d'a se sci cari a-nume popóre voru formá acea confederatiune, alu carui chiagu au se fia grecii si Românii, alesi de puterile europene spre a pune bas'a edificiului celui nou in oriente.

Cu câte-va renduri mai susu, autorulu pare a spune ca cabinetele occidentale n'au destula simpatia pentru gintele de familia slava, spre a le chiamá si pe ele in acestu concertu; deci urmându totu mereu ale tiené departate de simpati'a loru, acele cabinete lasa campu liberu Russiei de a conduce, prin idei'a slavismului, pe acele popóre, in sinulu carora totu autorulu nostru recunósce ca „a petrunsu acum adâncu spiritulu de nationalitate si de patriotismu, ce inlocuiesce la ele, in momentulu de facia, vechiulu legamentu religiosu alu chrestinatatiei, alu ortodoxiei, singurulu drapelu in jurulu carui'a se stringiau o-diniòra popórele chrestine din oriente.“

Asiá dara, ide'a de natiunalitate, de patria a resaritu si s'a incuibatu astadi, in modu puternicu, printre popórele slavone de preste Dunare. Autorulu recunósce acestu faptu, chiaru dela inceputulu scrierei sele. Si apoi elu ne aréta ca de aceste idei, Russi'a, singura, urmandu-'si grósniculu ei planu de cotropire a orientului, profità, stimulandu patriotismulu Ingoslaviloru, pe cându puterile occidentale se sfiescu de acestu nou spiritu patrioticu alu poporatiuniloru slavone din Turci'a si astépta cu rabdare cá elu sa dispara de sine-'si si cá acele popóre sa ajunga in stare a se apartiené loru insi-'le, pentru cá in urma sa participe si ele la confederatiunea orientala.

Dar' óre, nu ne isbimu aci de unu cercu vitiosu, pe care insusi autorulu l'a incinsu in giurulu politicei sele orientale?

Eata cum se esprima asupr'a rolului in care voiesce a perpetuá esistinti'a imperiului otomanu, fatia cu tendintiele slaviloru de sub jugulu turcescu:

„Pe câtu tempu va esistá ide'a ca disolutiunea imperiului otomanu aru avé dreptu resultatu a marí si mai multu puterea Russiei si ca poporatiunile slave dintr'acestu imperiu nu suntu inca in stare a se apartiené loru insi-le, ómenii de statu ai Europei voru fi unanimi a cautá sa gasésca mijlóce de a prelungí dilele imperiului otomanu, si de va fi necesariu, puterile occidentale nu se voru dá inapoi nici chiaru dinaintea unei actiuni cá cea dela 1854 (? ?); rivalitâtile si gelosiele voru tacea totu-déun'a dinaintea temeriloru ce inspira ambitiunea de predomnire a unei puteri cu esclusiunea celoru-lalte.

„Acésta stare va durá pâna ce poporatiunile slave ale Turciei, mai bine inspirate si mai luminate asupr'a adeverateloru loru interese, voru puté presentá o solutiune care sa póta fi realisata fàra pericolu pentru ecuilibrulu politicu.“

Cetindu aceste renduri si conformandu-le cu cele dise mai susu in privinti'a desceptârei consciintiei nationale la Bosniaci, Muntenegrini, Croati, Serbi, si Bulgari, ne intrebâmu cum óre se va puté descurcá vre-odata politic'a Orientului? Cari potu fi óre dupa parerea autorului, midilócele de a inspirá mai bine si de a luminá asupr'a adeverateloru loru interese pe poporatiunile slave ale Turciei?

Dupa chipulu nostru de a vedé lucrurile, unu poporu, care, dupa unu jugu secularu, a recâstigatu consciinti'a sea nationale acel'a este de sinesi bine inspiratu; elu se luminéza insusi asupr'a adevarateloru séle interese; elu este in stare a se apartine sie insusi.

Totu camu astfeliu au cugetatu si cabinetele europene candu au acordatu simpati'a si ajutoriulu loru greciloru spre a-si recapatá independinti'a.

De ce óre aru mesurá ele dreptatea cu altu cantariu poporatiuniloru slavone de preste Dunare?

Si comitiendu ele o asemenea nedreptate, nu este óre evidentu ca n'aru face altu ce-va decâtu a lucrá in folosulu ambitiuniloru panslaviste ale imperiului rusescu, cu mai multa energia decâtu insasi diplomati'a cabinetului din Petersburg si decâtu propagand'a comiteteloru panslaviste din Kiew si Moscv'a?

Despretiuindu si reprimandu dreptele aspiratiuni de independintia ale popóreloru ingo-slave, nu le-aru repedí ele de a dreptulu in bratiele Russiei, cari li se deschidu pururea cu blande promisiuni?

Diplomati'a puteriloru occidentale a pretiuitu de multu acésta córda simtitóre a politicei orientale. In resbelulu dela 1853, ea a lucratu si a isbutitu a instrainá pre serbi si pre muntenegreni dela alianti'a Russiei.

De atunci incóce, ea n'a perdutu din vedere miscarea neincetatu propasitóre a supusiloru slavoni ai sultanului; si dovedi despre acést'a suntu chiaru faptele, pre cari autorulu brosiurei le trece cu vederea, adeca adenculu interesu ce opiniunea publica in tierile apusene, in Franci'a si in Engliter'a, iér' in urma chiaru si ómenii de statu au aretatu in anulu trecutu slavoniloru cu dreptu resculati in contr'a barbarei si nesocotitei asupriri a guvernului turcescu.

Pre ce dara se mai baséza speranti'a autorului cumca puterile occidentale „nu se voru dá adi inapoi nici chiaru dinaintea unei actiuni cá cea dela 1854?“

Ierte-ne autorulu a i spune ca si aci, cá intru ceea ce privesce midilócele de actiune actuale si indatoririle politice impuse adi poporului românu elu se afla remasu in urm'a curintelui generalu.

Pe candu betrânii diplomati ai Engliterei, aparatorii traditionali ai autoritâtiei otomane in peninsul'a balcanica, au ajunsu a declará ca guvernulu Sultanului nu mai póte dá chiazasie solide pentru drépt'a administrare a poporatiuniloru crestine, singuru autorulu „Cugetarei politice“ a remasu visandu regenerarea Orientului prin Turci.

Mergemu póte cam departe. Brosiur'a pare a dice numai ca Turci'a este inca necesaria spre a face educatiunea politica a poporatiuniloru slavone de sub jugulu ei.

Ciudata sistema de pedagogia politica este aceea pe care ne au descrisu-o, in vér'a trecuta, diarele englese, francese si germane.

Acea sistema a inspaimentatu chiaru si diplomatii englesi. Fi-vomu, noi românii, mai tari la fire, si lucrávomu cá se intemeiamu prin purtarea nóstra actele nesocotite ale Turciei?

Déca acést'a este cea-a ce ni se cere de catra autoriulu „Cugetârii politice“, apoi noi vomu respunde ca nici interesulu nostru propriu, nici alu Europei occidentale nu este cá noi se urmâmu intr'astu-felu.

Stabilirea noului echilibru in oriente devine din di in di mai contradictoria cu perpetuarea puterei otomane.

Nu luamu parte activa cu popórele resculate, daru nu suntemu nici acei'a cari vomu aduce nóue pedeci acelui doritu echilibru.

Se nu ni se céra daru cá, cu sacrificiulu demnitâtiei si putintieloru, póte chiaru si alu vietiei nóstre nationale, se facemu, mâne poimâne, treburile guvernului otomanu si ale aliatului seu, adeca ale natiunei maghiare, cari amendóue aspira a 'si dá mâna pe d'asupr'a apeloru Dunarei

---

Revista politica.

In cas'a magnatiloru din Vien'a a fostu acum de curendu o scena surprindietóre. Conducatoriulu opositiunei, contele Leo *Thun*, pâsindu contra unui proiectu de lege in afaceri de prioritâti dela câi ferate, a atacatu in modulu celu mai vehementu pre ministeriulu Auersperg. Contele si termina cuventulu seu in modulu urmatoriu:

„La cele dise amu sa mai adaugu numai atât'a: Cum venimu noi la legile aceste? si nu potu cá sa nu dau espresiune ideei esprimate de mine inca in anulu trecutu; aceste urméza de acolo, ca regimulu de astadi prin fals'a sea politica interna s'a incurcatu dela inceputu cu puteri murdare banesci, din care incurcatura nu mai póte esi si in urm'a cârei regimulu comite aceea de ce eu lu acusu aici pe fatia: „Supune dreptatea in Austri'a nedreptâtiei, scutesce siarlatanismulu in contr'a soliditatiei in privintia politica, economica, si morala.“

Impressiunea „acusei pe fatia“, cum a disu contele Leo Thun, a fostu imensa pre banc'a ministeriala. Doi ministri s'au radicatu sa replice. Mai intâiu ministrulu de justitia Glaser si apoi Unger. Amendoi respingu cu índignatiune acus'a contelui.

„Der Osten“, din care imprumutâmu descrierea acestei scene, adauge ca asiá ce-va nu s'a mai pomenitu in cas'a magnatiloru si ca astfeliu de discussiuni intre banc'a ministeriala si corpurile parlamentari suntu o dovéda, ca intr'unu séu intr'altu modu, dara o *schimbare* este aprópe.

In fine dlu Tisza iéra este ministru presiedinte definitivu. Dupa multe unele altele, stipulatiunile intre Cis- si Translaitani'a au perspectiv'a de a trece in senatulu imperialu; de diet'a din Budapest'a ingrigesce dlu Tisza si asiá diferinti'a de care se facù atât'a vorba va fi delaturata. Firesce tóte câte s'au facutu spre delaturarea diferintiei suntu basate pre fictiuni, dice o fóia de aici, si asiá edificiulu de fictiuni va resiste fia-cârui viforu pâna cându viforulu — nu va vení.

In armat'a comuna austro-ung. a inceputu a se manifestá unu spiritu care e in deplina contradicere cu entusiasmulu conlocuitoriloru magiari pentru turci. Espressiune acestei manifestâri da „Die Vedette", fóia militara din Vien'a, care pledéza pentru cooperatiune cu Russi'a in resbelulu orientalu.

Dilele din urma ne arata publicistic'a oficiósa din Budapest'a metamorfosata. Amenintiârile cari se indreptau asupr'a Russiei cu inbelsiugare, nu numai ca au incetatu, ci „P. Ll." intr'unu articulu de mai multe colóne, afla acum ca Russi'a nu e asiá periculósa pentru Europ'a. Panslavismulu de care s'a scrisu multu este numai o chimera nascocita de creeri smintiti, cârei individualismulu slaviloru de sudu nu se va subordiná nici odata. Si acest'a e unu semnu alu tempului.

„P. Ll." dice ca scirile care i vinu din Russi'a inlatura ori-ce indoiala despre trecerea trupeloru rusesci preste Prutu in decursulu septamânei viitóre. Unii voru chiaru sa scie ca in joi'a cea mai de aprópe trecerea se va face. Pedec'a a fostu diferinti'a largimei intre sinele drumului de feru romanescu si rusescu. Acum dupa ce s'au procuratu locomotive de constructiunea lui *Hall*, a câroru róte se potu apropiá si indepartá unele de altele prin unu aparatu anumitu este inlesnita si trecerea de pre liniele rusesci pre cele romanesci si prin acést'a s'a facutu possibila si transportarea trupeloru. La fabrici din strainatate s'au facutu procuratiuni de unu numeru mare de masini de aceste.

Pre cându Russi'a s'a apucatu cu amendóue mânile si se pregatesce de actiune resbelica, sciri din Constantinopole de datu mai nou spunu de nebunatece orgii, cari se serbéza in Seraiu. Eata mijloculu celu mai bunu de a imprasciá sgomotele despre bolnavirea sultanului, pentruca cine va fi in stare sa deosebésca adeverat'a nebunia din procedur'a acést'a? O deceptiune teribila astépta pre putemicii dela cornulu de auru; déca semnele nu insiéla, puterea militara a portiei nu e nici decum mai buna, cá situatiunea ei politica.

In cuventulu de tronu nemtiescu cercurile din Vien'a, ni se scrie, nu vedu nimic'a *ce aru puté linisci.* Ignorarea aliantiei celoru trei imperati dovedesce ca in Berlinu ide'a unui resbelu russo-turcescu este o idea ce s'a familiarisatu acolo pe deplinu. Cu inceputulu resbelului, fiinduca Russi'a procede singura, alianti'a celoru trei imperati se intielege de sine are sa se prefaca in — nimic'a.

Suntu de insemnatate cele de mai susu, pentruca se publica in organulu ministrului imperialu austro-ung. de esterne.

Oficiosu se dice ca scirile despre trecerea rusiloru preste Prutu la 28 nu au nici unu temeiu. De alta parte se sustiene ca s'au facutu tóte arangiamentele pentru transportarea pâna la Iasi si mai departe spre Dunare.

Unu coresp. din Bucuresci scrie la „P. Ll." ca directiunea drumuriloru de feru romanesci a primitu ordinu (?) din cuartirulu generalu rusescu sa faca tóte cele de lipsa spre inlesnirea transportului. Armat'a si guvernulu romanescu voru fi in decursulu trecerei rusiloru passivi.

Negociârile de pace cu serbii se dice ca suntu aprópe de a fi perfecte; nu asiá cele ce se urméza intre turci si Muntenegru. Câtu pentru Serbi'a scupcin'a, carea trebuie sa fia dejá intrunita, are sa decida sórtea viitoriului spre pace séu spre resbelu.

„Daily Telegraph" a publicatu dilele acestea unu importantu articulu asupr'a atitudinei guvernului românu in evenimentele ce se desfasiurara in giurulu nostru.

Dupa ce arata motivele cari l'au impinsu la mobilisarea armatei, „Daily Telegraph" conchide astfeliu:

„Nu este dreptu a imputá româniloru acte cari suntu consecinti'a silita a situatiunei loru geografice si a caracterului nehotaritu alu statului loru politicu. Nimicu, spre esemplu, nu este mai nedreptu decâtu acusarea, atâtu de generalu formulata contr'a loru, ca au inlesnitu trecerea soldatiloru rusi in modu servilu si violându formalu indatoririle loru câtra Pórta, pre tempulu ostilitâtiloru din urma. Mai intâiu ei n'au facutu nimicu mai multu decâtu a facutu chiaru guvernulu austro-ungaru, care a toleratu trecerea a nenumerati voluntari armati, alu câroru caracteru, destinatiune si scopuri le cunoscea fórte bine. Mai in urma, cându erau aprópe se intervina spre a impedecá trecerea peleriniloru de resbelu rusi, — ceea ce s'a facutu in mai multe renduri — cându luara mesuri militare spre a pune capetu acestei violâri fatisie a neutralitâtiei loru, violare care motivà representatiuni amare din partea Portiei, ei se vediura impedecati in actiunea loru de parerile mariloru puteri, ai câroru representanti in Bucuresci, atâtu in parte, câtu si colectivu, consiliara pre guvernu sa se faca a nu vedé cele ce se petreceau in fia ce di, de téma cá cererea de a oprí aceste procedâri neregulate sa nu determine pre Russi'a la vr'o mesura care aru face resbelulu inevitabile. Séu ca astfeliu a fostu casulu si ministeriulu afaceriloru streine alu celorulalte puteri, sciu fórte bine la ce sa se astepte in acésta privire. Ce-va mai multu, ministeriulu românu a primitu din partea mai multoru agenti ai puteriloru garante incunosciintiarea semnificativa ca n'aru fi de locu de doritu a oprí pre Russi'a de a comite gresial'a — ceea ce se facea incuragiandu pre supusii sei sa atace o natiune cu care erá in relatii de amicitia si de pace — si ca Romani'a aru face mai multu o gresiala decâtu unu bine, déca „aru precipitá lucrurile in modu prematuru."

„Kreuzzeitung" („Gazet'a crucii") vorbindu despre cris'a ministeriala din Bucuresci, aprobà modulu cum s'a reconstituitu cabinetulu. Relativu la politic'a esterna, diuariulu germânu conchide astfeliu:

„In ori-ce casu, trebuie sa recunóscemu meritulu ministeriului Bratianu, care in decursulu ultimei crise ministeriale a urmatu o politica esterna corecta. Pentru acestu motivu densulu are o pétra tare incrustata in scandura, la mai multe decâtu la un'a din puteri.

Colectiune

de materii, relative la matrimoniu si divortiu in biseric'a gr. or.

(Urmare.)

Muierea de-'si va bate barbatulu se desparte.

Capu 220. Muierea de-'si va pune cu indrasnire mânile asupr'a barbatului, adeca sa-lu bata, séu de-'lu va scârbi si ea sa fia grea, se omóra copilulu in pântecele ei sa piérda barbatulu nadejdea copilului, atunci se desparte barbatulu si ea alta muiere (Leon si Constantinu) (aici numai novel'a 31 a lui Leo filos. 'si póte intielege „si mulier mariti odio abortat". Si nov. Iust. 22. C. 15, 52 si C. 16 §. 1.)

Barbatulu de va fi furu, se desparte muierea de densulu.

Capu 221. De va fi viéti'a barbatului seu telharésca, adeca sa fure si sa prade si sa piérda, séu sa sape morminte sa iá haine, si de se va vedí, atunci muierea sa se desparta (acei imperati). Acést'a se aplica dupa legile imperatesci si la muiere, cá la barbatu, de se voru dovedi cu marturii adeverate, ca au furatu séu ale bisericiloru séu ale morminteloru séu bucatele ómeniloru, atunci sa se desparta.

Capu 222. Desléga-se adeca desparte-se nunt'a cându se va face robu barbatulu séu muierea si preste 3 ani nu se va audí nimic'a ca este viu séu viua (Armenopolu).

Capu 223. Poruncesce intocmirea legei in cartea botit. 8. cap. 12, ca muierea carea se va spurcá de silnici séu de pradatori cari o voru robí si apoi va scapá séu se va slobozí si va vení la barbatu, sa nu se certe si sa nu o gonésca, pentruca fâra de voi'a ei au facutu aceea din sila, si sa nu se desparta ci sa-i erte; si legea bisericei poruncesce, ca muierea care se va spurcá cu de a sil'a de pagâni, aceea n'are nici unu canonu (din pravil'a deobsce).

Barbatulu, ce-'si va goní muierea si o voru spurcá altii, acel'a sa nu se desparta.

Capu 224. Barbatulu, de-'si va

Unu visu in fati'a realitâtiei.*)

(Fine.)

Sosindu la gar'a Sabiiului, nici ca apucasemu sa atingu piciorulu de pamentu, cându deodata me trezescu cuprinsu de dóue bratie puternice. Erá Victoru, care me intempinà cu o bucurie nespusa. . . . Esindu din gara bratiu de bratiu, ne-amu aruncatu intr'o birje si amu pornitu impreuna spre cuartirulu amicului meu, unde mi-amu metamorfosatu mai intâiu toalet'a, apoi luandu fia-care câte unu ciubucu, ne-amu pusu pe otomana, glumindu si povestindu unulu altui'a „patianiile" dela cea din urma intalnire incóce.

Vre-o dóue óre vomu fi petrecutu astfeliu, cându Victoru sare repede in picióre declarandu ca e tempulu sa mergemu la preumblare.

„Cu placere, frate Victoru, inse pentruce asiá grabnicu? O óra intréga mai este pâna sa prandimu." Victoru trasarì putienu cá si cându vorbele mele i-aru fi conturbatu conceptulu; apoi punendu mân'a pe palaria, 'mi dise cu óre-care impacientia: „Gat'a esti . . bastonulu teu e colea lânga dulapu . . . manusile le poti imbracá esindu pe strada. Trebuie sa pornimu la momentu, altcum ajungemu pré tardiu!" — „Prea tardiu? . . . Nu cum-va copil'a ce ai salutatu trecendu cu birj'a te astépta tocmai acum?" — „Tocmai pe tocmai", respunse Victoru, adaugendu: „Nu-'mi luá in nume de reu frate George, câci nu ti-amu destainuitu inca ból'a cumplita, de care patimescu. Fâra a mai lungí vorb'a 'ti spunu, ca copil'a in cestiune este, care mi-a rapitu cu desaversire liniscea inimei. Intre patru ochi fia disu: Tu ai gacitu . . . copil'a me astépta tocmai acum la feréstra."

Pe cându Victoru rostì celu din urma cuventu, eramu ajunsu dejá la capetulu scarei in curte, de unde continuandu a merge spre centrulu cetâtiei, deodata vedu pe amiculu meu cufundatu in privirea unei feresti. Erá o feréstra, dar' in dosulu ferestrei mai erá ce erá: erá o copila cu surisulu pe guritia. Nu trecura trei secunde si copil'a disparù cu surisu cu totu.

„M'amu temutu eu, ca ne intardiemu! Acum „ea" este silita a se retrage dela feréstra. Ceea ce me mangaie este, ca de séra amu sa-'mi petrecu cu „ea."

Câtu a tienutu preumblarea si pâna sa tréca prandiulu, Victoru nu incetà a vorbí de „ea" si iér' de „ea." Dupa prandiu, Victoru me parasì mergendu sa-'si implinésca trebile sele; iér' eu obositu preste mesura cum eramu, dela o vreme m'amu pusu la odichna. Unu visu mai dulce nu sciu sa fi avutu in viéti'a mea, unu visu, in care m'amu crediutu radicatu in regiunile unei fericiri nemarginite. Cându m'amu trezitu, cugetulu celu dintâiu a fostu: „Ach! Cine scie, nu cum-va visulu meu are sa devina realitate. . . .

* * *

„De colea putemu vedé mai bine, ce se petrece in sala," 'mi sioptì Victoru la ureche, invitandu-me a-i urmá intr'unu unghiu alu salei. Inaintea nóstra siruri lungi de matróne, copile si copilitie representandu o imposanta cununa impletita din margaritare si flori, cari de cari mai alese. Erá o privelisce in adeveru fermecatóre. „Bine, frate Victoru, tóte suntu române?" — „Tóte, afara de dóue trei, cari si ele suntu parte romanisate parte aspira" . . ., respunse Victoru in tonulu seu glumetiu.

„N'apucasemu sa admiru fia-care flóre in deosebi, cându eata incepe „productiunea musicala." Piesele in numeru de cinci, si adeca: „Nu me uitá," romantia de N. Constantinescu, 2. Fantasie din oper'a „Semiramis" de „Henri Herz, 3. Visurile de I. Ver'a," 4. „Pappuri nationali" de Candella si 5. „Unu adio" de G. Scheletti, — s'au esecutatu cu o gingasia si desteritate, de care impreuna cu mine intregu publiculu a remasu incantatu. In deosebi piesele de sub 2, 3 si 5 au produsu o adenca impressiune, esecutarea loru fiindu incredintiata unoru copile, a câroru primire dragalasie singura aru fi fostu de ajunsu spre a duce inimile in grea ispita. Aplausele bine meritate pareau a durá in nesfersitu.

Dupa concertu a urmatu o pausa ce-va cam lunga, pe semne . . . inadinsu destinata spre a dá juniloru prileju a se intalní fia-care cu alés'a inimei . . . ah! si sa fi vediutu zimbetulu doiosu, cu care copilele intempinau blandele siópte.

Aceste siópte pareau a fi de preludiu tainicu la „valsulu," care incepuse acum, punendu pareche de pareche intr'o miscare gratiósa si aducendu inimile inferbentate in mai de aprópe atingere. Intr'aceea Victoru me parasì, sburandu in b . . . . reginei sele cá si cându s'aru fi temutu, nu cum-va sa i-o rapésca fetu frumosu din poveste. Eu unulu, care pâna ací amu statu locului impacandu-me deocamdata cu studiulu pasivu asupr'a ochiloru mai alesu negri, dela o vreme m'amu crediutu indemnatu a luá parte activa la dantiu. Órele treceau mai grabnicu cá altadata minutele si astufeliu in curendu me pomenescu, ca cea dintâiu „Romana" s'a ispravitu.

Dupa parerea mea, tempulu erá acum tocmai potrivitu pentru a intreprinde o mica escursiune printre angerasii ce s'au fostu retrasu pe de marginea salei. Victoru consimtì si pornindu impreuna bratiu de bratiu, amu inceputu prin a ne desmerdá privirile in farmeculu steluticloru ce luciau din fetiele vesele ale copileloru.

---

*) Vedi si nr: 11.

goní muierea afara de cas'a lui, si ea nu va avea ce face si unde va mancá, de aceea va vrea sa mérga la vre-o ruda a ei, séu la altu credinciosu cunoscutu prietinu, iéra pre cale se voru nescari facatori de reu, si o voru fi spurcatu cu deasil'a, pentru acést'a muierea nu se osandesce, nici se canonesce nici se desparte de barbatulu ei, pentru ca barbatulu pórta vin'a . . . (Zonar'a).

Capu 225. Desparte-se barbatulu de muiere si muierea de barbatu, de va fi unulu séu altulu misielu séu gubavu. De va avea muierea acea bóla si se va despartí, atunci barbatulu este datoriu a purtá de grigia de hran'a vietiei ei pâna la mórtea ei. (Leon si Constantinu) (Leo si Constantinu vorbescu de bóla leprósa).

Capu 226. Cându va primí nescine copilulu seu dela St. botezu, adeca 'lu va botediá, atunci se desparte de muiere'si, câci o au facutu pe ea sora sufletésca (Mateiu), (asemenea in Kormtschaja Knig'a).

Capu 227. De va face cine-va fecioru de sufletu pe ginere-seu atunci se desparte ginerele de fiie-sea pentruca o au facutu sora sufletésca. (Mateiu).

Capu 228. Muierea carea va luá barbatu, si se va aflá fâra de lege, atunci póte sa se lase de densulu si sa iá altu barbatu, asisderea si barbatulu pe muiere (Mateiu).

Capu 229. A 4-a insurare se desparte fâra nici o socotéla, pentru ca e afara de lege (dumned. dascali).

Capu 230. Nunt'a celoru ce nu suntu de versta, acei'a fâra nici o socotéla sa se desparta; neverstnicu este barbatulu ce nu au ajunsu 14 si nevast'a ce nu au ajunsu 12 ani (Pustnicului) (adi decidu in privinti'a verstei legile statului la mire 22 la mirésa 16 ani, vedi Siagun'a Pastoralu din 1872 §. 57 si Comp. dr. can. §. 106 si 114 p. 3, dupa cari se despartu minorenii numai pâna cându voru vení la versta).

Capu 231. Barbatulu de se va aflá (mpreuna) cu muierea lui afara de fire, acel'a sa se desparta si asiá si muierea de elu, acelu barbatu preotu sa nu se faca, si dupa despartire sa nu se cuminece 15 ani. Pravil'a vechia (Pustniculu si Georgiu Soluneanu).

Capu 232. Dupa can. 72 sinod. barbatulu séu muierea dreptucredinciosi, de voru luá eretici, sa se desparta, déca ereticulu nu se va face dreptucredinciosu.

Capu 233. De va avea cine-va muiere carea se indracesce sa astepte 3 ani, si déca nici atunci nu se va tamaduí de patima sa o lase. De va avea barbatulu acésta bóla, atunci muierea sa astepte 5 ani. Pâna la acestu tempu se ingrijésca unulu de tamaduirea celui-laltu.

Iér' de se va fi intemplatu acea bóla la muiere séu la barbatu inainte de nunta, atunci de grabu sa se desparta. (Nov. lui Leo filos. 111 si 112).

Patim'a séu lovitur'a ce lovesce pre omu si cade josu de se bate séu se tavalesce si-i mergu spumele.

Capu 234. De va fi avutu barbatulu séu femei'a acea patima inainte de casatoria si se va marturisí de martorii credinciosi, atunci degrabu sa se desparta. Iér' de va fi venitu patim'a dupa casatoria, sa nu se desparta.

Capu 235. Cându barbatulu se va duce dela muierea sea si va siedea in altu locu si acolo va tiené concubina, atunci muierea sea trebue sa-lu astepte 3 ani, cá sa se intórca, si elu este sa se intórca si sa-si lase concubin'a, iér' muierea sea sa nu se marite dupa altulu, pâna i va fi barbatulu viu.

Inse acést'a asiá s'au observatu dupa judecat'a soborului din an. 7062 sub patriarch. Dionisie: cându barbatulu se duce la altu locu si zabovesce 5 ani dela cas'a lui, si nu-'si va aduce aminte nimic'a de muierea lui, séu nu-i va tramite de chieltuiéla hran'a ei, ci o va lasá de totu fâra nici unu ajutoriu, o atare casatoria sa se desparta.

Capu 236. Canonulu St. Vasiliu 31. dice muierea, alu cârei barbatu se va duce afara, in alta cetate, séu orasiu séu satu, sa faca cale séu la óste si se va face peritu, si nu se va mai audí de densulu, si ea nu va asteptá, sa auda adeveriri de marturii credincióse despre viéti'a séu mórtea lui, si va vrea sa iá altu barbatu, sa se judece cá o curva.

Insa de se va intemplá sa caletorésca nescine, séu se va duce la óste, si nu se va audí de densulu ca traiesce, iéra muierea se va maritá, apoi elu se va intórce acasa, atunci de va vrea elu, o va despartí de acelu barbatu si o va luá iérasi, si nici barbatulu ce o au fostu luatu nu se pedepsesce, déca nu au sciutu ca barbatulu reintorsu traiesce si este viu. Iér' déca muierea nu va vrea a luá pe barbatulu celu dintâiu, ci pre alu doilea, sa nu se ingaduie, ci sa se desparta de acést'a si fâra voi'a ei. (can. 14. sin. 6).

Barbatulu ce se va duce intr'o caletoria, séu la óste, si nu va vení multu tempu, muierea sa-lu astepte; iér' déca va audí ea ca elu au muritu, atunci sa nu ea altu barbatu, pâna ce nu se voru aflá marturii credincióse sa marturisésca cu juramentu pe St'a Evangelie, cum sciu de mórtea lui (Armenopulu).

Pentru cei robiti poruncesce novel'a lui Leo inticleptulu, cá sa nu se invinuiésca muierea, cându ia altu barbatu, déca barbatulu ei se afla in robie; insa de se va reintórce acest'a din robie sa se desparta muierea de acelu barbatu si sa iá pe altulu.

Capu 237. Ací se oprescu cununii duple, cari adi cadu sub pedéps'a legiloru statului.

In p. 11 se dice; tóte legile imperatesci dau voia muierei sa-si iá alu doilea barbatu, cându va remanea fâra barbatu; déca se va aflá insa ca i s'au robitu barbatulu, atunci sa-lu astepte 5 ani, numerandu dela tempulu, cându s'au robitu, iéra de i se va fi dusu barbatulu la óste, atunci sa-lu astepte 4 ani, cum erá mai de multu; iér' acum sa astepte 10 ani.

p. 12. Iustinianu au otaritu, ca femei'a, câtu de multu va asteptá, numai atunci se va potea maritá alu doilea, cându se va adeverí mórtea barbatului.

p. 13. Mórtea barbatului se arata prin veste. Iér' de va fi loculu nu departe, atunci trebuie nescine se adeverésca, cum l'au vediutu cu ochii mortu.

p. 14. Si numai un'a marturia póte aretá cum l'au vediutu cu ochii mortu. Marturi'a sa fia destoinica a-i crede.

Capu 238. Cine se va impreuná cu sócra-sea inainte de nunta, i se opresce nunt'a, iér' dupa nunta de se va intemplá, se va canoní. (Mateiu).

Capu 239. O muiere, ce dà vina la despartienia, nu póte sa se marite dupa barbatulu despartitu.

Capu 240. *Despre curvie.*

Cine 'si va lepadá muierea sea fâra cuventu de vina, nu póte luá pe alt'a, ci se pedepsesce (can. 48 apost.)

Care se va vedí, ca au umblatu cu o muiere straina, acel'a pe acést'a nu o va puté luá in nunta, nici dupa mórtea muierei sale legiuite (Mateiu).

Mai insemnu aici despartirile logodniciloru capu 178 alu pravilei, care suna:

De câte vini se despartiescu cei ce se logodescu:

1. De va fi fostu o logodna care nu-i pre tocméla si cum nu s'au cadiutu, adeca sa fia fostu copii mici.
2. De se va aflá ingrecata de barbatu strainu.
3. De se va aflá ca este de alta credintia, séu pagânu séu ereticu, barbatulu ori femei'a.
4. Mai marele locului adeca Domnulu séu altu deregatoriu, de va silí pre parintii barbatului séu ai femeei si i va necají, iéra ei nu voru vrea, ci voru face logodna de sila; acei'a cându voru aflá vreme sa se deslege.
5. De se va face calugaru unulu dintre amendoi.
6. Desléga-se logodn'a si cându barbatulu séu muierea se va biruí de draculu. De se va intemplá acést'a inainte de logodna séu in aceeasi di, de locu sa se desparta; iér' de se va intemplá dupa aceea, atunci sa astepte barbatulu 3 ani iér' muierea pe barbatu 5 ani. (Leo filos.) (V. C. dr. can. Siagun'a §. 81.)

(Va urmá.)

Esti multiamitu cu resultatulu escursiunei?" — me intrebà Victoru. — „Resultatulu . . . . resultatulu mi se pare asemenea unui visu neispravitu" . . . i-amu respunsu, adaugendu apoi: „este preste putintia a me hotarí aici, unde tóte suntu un'a cá un'a, unde tóte suntu" . . . . — „Bine, bine, frate George, dar' cum stau actiile cu copilele ochesie? Precum se vede, ele mai cu séma ti-au incurcatu mintile, incâtu acum esti in primejdie cu alegerea. Te-ai cam inferbentatu . . . recoresce-te putienu la inima si sum siguru, ca n'are sa tréca multu si tu ai sa afli un'a ochesie mai pre susu de tóte ochesile de sub sóre. La revedere!" Dicendu aceste, Victoru me parasì de nou, bagu séma atrasu fâra indurare de magnetulu ce zarisemu odinióra in feréstra.

Victoru a avutu dreptu; câci n'a trecutu multu si visulu meu incepù a se preface in realitate. Sórtea a voitu, cá o copila ochesie mai pre susu de tóte . . . (cum dise Victoru) sa-mi robésca inim'a pentru totu-déun'a. Pre la trei óre din nópte cându s'a terminatu petrecerea, m'amu despartitu de „ea" cu o stringere de mâna si . . . pentru ce sa tagaduescu: astadi, cându scriu aceste renduri, visulu ce amu visatu pe otomana, este aprópe a se realisá.

Caletoriulu misteriosu.

Corespundinti'a.

Sibiiu 14/26 Febr. 1877.

Sinodulu parochialu din Sibiiu, cetate.

In conformitate cu dispositiunile statutului organicu, care cere cá la inceputulu fia-cârui anu, in decursulu lunei lui Ianuariu sa se tiena sinódele parochiale pentru regularea afaceriloru bisericesci si scolare din resp. parochii, s'a anunciatu si in parochi'a din Sibiiu, cetate, tienerea sinodului parochialu in tempulu otaritu. Dar' abiá in 6/18 Februariu s'a intrunitu sinodulu in o siedintia, — insa atâtu de reu cercetata, incâtu nu se putù aduce nici unu conclusu. Membrii adunati s'au vediutu deci nevoiti a se marginí simplu pe lânga primirea raportului parochului localu despre starea parochiei in anulu espiratu. Din acelu raportu s'a vediutu atâtu cu privire la numerulu sufleteloru, câtu si cu privire la numerulu botezatiloru si alu cununiiloru unu crescamentu imbucuratoriu fatia de anulu trecutu.

Neputendu-se revedé in siedinti'a din 6/18 Febr. socotelile bisericei s'a alesu o comissiune de 2 pentru revederea socoteleloru si raportare in duminec'a de 13/25 Febr. in care s'a hotaritu a se continuá siedinti'a.

In duminec'a de 13/25 Febr. sinodulu a fostu cercetatu ce-va mai bine. Si de asta data insa partea cea mai mare a inteligintiei, care face parte din acésta parochia a escelatu prin absenti'a sea. Constatâmu cu durere acestu indiferentismu de trebile parochiei nóstre din Sibiiu, cetate, si nu putemu sa nu reprobâmu putienulu interesu ce-lu dovedescu membrii acestei parochii, care aru trebuí sa fia de modelu in archidiecesa, pentru afacerile bisericesci si scolare ale ei.

In siedinti'a din 13/25 sinodulu a primitu raportulu comissiunei pentru revederea socoteleloru. Din acelu raportu se vede ca venitulu anualu din interese dupa diferitele fundatiuni si din discu se urca pe an. 1876 la 665 fl. 91 cr. iér spesele la 1176 fl. 78 cr., resultandu insemnatulu deficitu de 510 fl. 88 cr. Fondulu scolaru s'a urcatu in anulu trecutu cu insemnat'a suma de 200 fl. v. a. resultata cu deosebire din arangiarea unei petreceri sociale initiate de inteligenti'a din locu spre acestu scopu. Sum'a totala a fondului scólei parochiale din cetate, care de ací inainte va serví si de scóla de esercitii metodice pentru elevii institutului pedagogicu-teologicu archidiecesanu, se urca acum la 1000 fl. v. a. — Dupa unele rectificâri in computulu epitropiloru bisericei se decide a li se dá absolutoriulu dupa rectificarea puncteloru respective.

Intrebarea dupa delaturarea deficitului insemnatu, care merge crescendu din anu in anu, pre cându venitele scadu cu deosebire din caus'a slabei cercetâri a bisericei din partea chiaru a publicului mai alesu, da ansa la o desbatere mai lunga. In urma sinodulu decide a indreptá câtra venerabilulu consistoriu archidiecesanu o rugare, cá ven. acest'a sa ajutore pre viitoriu biseric'a din cetate cu sum'a anuala de 200 fl. pâna ce ea insasi va ajunge in o stare mai buna asiá cá sa nu aiba lipsa de ajutoriu streinu. Totu deodata se decide, ca de óre-ce biseric'a din cetate se folosesce si de scóla pentru elevii institutului archidiecesanu, iér' pe de alta parte tocmai din acestu motivu pre tempulu fericitului metropolitu Siagun'a se bucurá de unu venitu anualu de aprópe 200 fl. din siatul'a privata a neuitatului barbatu, vener. consistoriu sa se róge a pune si pre anii urmatori dupa mórtea metropolitului Andreiu o suma óre-care, cá despagubire pentru objectele intrebuintiate, la dispositiunea bisericei din cetate.

Se cetesce apoi rogarea dlui advocatu Parteniu Cosm'a, prin care cere a fi membru alu parochiei din cetate. Sinodulu primindu cu placere acésta insciintiare, hotarí a insciintiá in scrisu despre resolvarea in sensu afirmativu arugârei sele. Iér' cu privire la purtarea socoteliloru fondului scolaru, care pâna ací erá in administrarea parochului localu, se otarí a lasá si pre anulu viitoriu ingrigirea acestui fondu in mânile parochului localu.

Multiamindu in urma sinodulu parochului Z. Boiu, pentru zelulu documentatu intru inaintarea afaceriloru parochiei din cetate siedinti'a se incheia.

β.

Jin'a 10 Fauru 1877.

(†) Astadi petrecuramu la loculu de odichna eterna pre unu bravu veteranu, barbatu de frunte din sinulu comunei nóstre.

Eustatiu Stejariu — „Istratie" alu jinariloru, fostu granitieriu, — iéra dupa desfiintiarea acestui institutu patrioticu, acestei columne poternice a statului nostru, — fostu primariu alu comunei nóstre a repausatu in Domnulu la 8 Fauru a. c. in etate de 85 de ani.

Pre repausatulu 'lu jelescu cei 3 fii si 3 fiice ale sele, intre cari amintescu ací: pre multu stimatulu si meritatulu barbatu nationalu, dlu

Constantinu Stezariu, capitanu c. r. in pensiune, ases. consist. si casariu alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu si pre actualulu primariu alu comunei nóstre Aronu Stejariu. De asemenea jelesce pre repausatulu 14 napoti, si 26 stranepoti si intréga comun'a nóstra parochiala din Jin'a, alu cârei curatoru a fostu in decursu de mai multi ani.

Numele familiei Stejarestiloru, alu cârei trunchiu a fostu repausatulu, este bine cunoscutu si stimatu on. publicu, de acea sum convinsu ca esprimu unu simtiementu generalu de condolentia pronunciandu unu adencu simtitu: „fia-i tierin'a usióra si amintirea binecuventata repausatului „Istratie Stejariu!"

Varietâti.

⁂ *Consistoriulu metropolitanu* gr. or. rom. audimu ca se va intruní la siedintia in 17 Martiu a. c.

⁂ *Adunarea generala* a institutului de creditu „ALBIN'A" va avé locu in 17/29 Martiu a. c.

⁂ *Intunecimea in luna* de alaltaséra aici nu s'a pututu vedé, fiindu ceriulu imbracatu cu nuori. Suntemu siliti dara a ne multiamí cu raporturi din locuri de acele unde s'a pututu observá.

⁂ Recrutarea de estu tempu e statorita pentru fostulu scaunu alu Sibiiului dela 5—15 Martiu a. c. si a nume pentru cercurile de recrutare: Cisnadi'a si Vurperu pe 5, 6 si 7; pentru cercurile: Cristianu si Rasinari pe 8, 9 si 10; pentru cerculu Salistei pe 12 si 13 si pentru cetatea Sibiiu pe 14 si 15 Martiu.

⁂ *Multiumita publica.* I-se aduce din partea subscrisului in numele societâtiei de lectura „*Andreiu Siagun'a*" marinimosului domnu Michailu *Bontescu* advocatu in Uniadór'a, care a binevoitu a contribui cu ocasiunea tienerei siedintiei publice din 30 Novembre 1876 5 fl. v. a. pentru inflorirea si inmultirea bibliotecei acelei societâti, tramise prin Dlu preotu locale Avramu P. *Pecurariu.*

Sabiiu 16 Februariu 1877.

Pentru comitetulu arangiatoriu:
Ioane *Nicul'a,*
pres. com. arang.

⁂ *Turci in Muresiu-Osiorheiu.* In 19/2 n. sosira aici in M.-Osiorheiu cu trenulu 4 individi ai deputatiunei studentiloru din Pest'a revenita de curendu dela *Constantinopole.* Se vorbiá in orasiu numai de turci, fiinduca ei erau imbracati in portu turcescu. Sér'a au fostu concertu in otelulu *Transilvani'a,* unde au fostu de fatia si mentionatii 4 fosti deputati. Cu ocasiunea acést'a au tienutu dupa nume cunoscutulu membru alu deputatiunei *Lukáts* un'a vorbire din diuariulu caletoriei deputatiunei mai de 1 óra, si intre altele au amintitu lustrulu, si viéti'a sociala in Constantinopole; iér' la fine s'a esprimatu: ca nu póte scí resultatulu caletoriei deputatiunei la Constantinopole, dara speréza in Ddieu si in independinti'a Ungariei.

In diu'a urmatóre s'au datu unu prandiu din partea unui cetatianu si a 3-a di un'a cina din partea altui cetatianu in onórea acestoru óspeti, la cari au participatu 40—50 persóne, cetatieni de frunte intre cari si siefulu magistratului.

Altmintrenea amu auditu din gurile unor'a din inteligenti'a magiara atâtu in diu'a sosirei, câtu si in dilele urmatóre, ca aru fi bine se inceteze cu comediile acestea, cari au trecutu in exageratiune.

Se vorbesce ca de aici voru caletorí in secuime spre Udvarhely.

⁂ *(Iubileulu artei tipografice.)* In Angli'a se va serbá in decursulu acestui anu intr'unu modu grandiosu iubileulu de 400 ani dela introducerea artei tipografice in Angli'a. Spre acestu sfersitu s'a constituitu unu comitetu din barbati de fórte mare influintia, care si-a tienutu siedinti'a in camer'a Ierusalimu dela capel'a din Westminster sub presidiulu dechantului Dr. Stanley, pentru a stabili program'a serbârei. Intre cei de fatia se aflara mai multe celebritâti de sciintia. Resolutiunile comitetului releva enormele avantagie ce le-a oferitu omenimei art'a tipografica si declara ca introducerea acestei'a in Angli'a prin William Caxton e unu evenimentu de insemnatate natiunale ce merita o serbare publica. S'a esprimatu si parerea, ca cea mai acomodata serbatóre aru fi o espositíune a opuriloru lui Caxton si a altoru anticitâti din art'a tipografiei.

⁂ *(Unu choristu ajunsu in sclavia).* Sub directiunea lui Strampfer 'si incepuse la teatrulu germânu din Budapest'a F. Rafael carier'a sea cá choristu. Tenerulu barbatu dotatu dela natura cu voce buna parasì inainte de ast'a cu unu anu si jumetate teatrulu din Budapest'a si fu ingagiatu in Rostok, apoi in Lipsi'a, Coloni'a si mai pre urma in Arnheim in Oland'a cá cantaretiu la opera. In Arnheim facù cunoscintia cu unu capitanu din Batavi'a (Indi'a), care ancorase cu corabi'a sea propria intr'unu portu olandesu. Acestu capitanu i descrise relatiunile de arta din Batavi'a in lumin'a cea mai frumósa si i povestí ca densulu sta acolo in fruntea unei societâti de cantâri si Rafael si-aru gasí unu bunu norocu cá cantaretiu, déca lu va urmá in Batavi'a. Junele incantatu de stralucitele perspective se decise a urmá pre protectorulu seu in Batavi'a. Capitanulu grabindu cu caletori'a plecà câtra Batavi'a in Augustu a. tr. si Rafael nu avù nice atâtu tempu câtu se dea de scire mumei sale. De atunci nu s'a mai auditu nimicu despre choristulu Rafael. De vre-o 8 dile sosì o epistola datata din Rotterdam dela Rafael, in care acest'a 'si povestesce sórtea ce a suferitu dela diu'a plecârei. Pre corabia Rafael se bucurà nu numai de viptu gratuitu si de tóte comoditâtile ci si de o purtare prevenitóre din partea capitanului. Ajungendu dupa o caletoria anevoiósa de mai multe luni in Batavi'a Rafael fu condusu in cas'a capitanului. Acest'a 'si schimbà din acestu momentu portarea fórte tare. In locu de a cooperá cá solicistu in societatea de cantâri ce nu esistá Rafael fu imbracatu intr'o livreaua deosebíta si trebuiá sa curatie cá sclavu vestmintele si papucii capitanului si ai metressei sale si sa-i servésca lui si numerosiloru lui óspeti dupa datin'a de acolo cu genunchii „plecati" cafea si alte beuturi, pentru care servitiu primea daruri dela óspeti. Fiindu tratatu cu asprime si standu sub priveghiarea altoru servitori se lasà liniscitu in mân'a sortiei, pâna ce i succese dupa 24 dile de sclavia a fugí din cas'a capitanului. Rafael se grabì nóptea la tiermure, fu primitu pre o corabia ce mergea la Olandi'a si a sositu de vr'o 14 dile in Rotterdam, unde pe locu fu ingagiatu la oper'a germana de acolo.

⁂ *(Recólt'a vinului in Franci'a.)* Dupa „Siecle" viile din Franci'a au suferitu in 1876 multu prin frigulu din Maiu si prin pustiirile phyloxerei vastatrix. Din datele ministeriului de comerciu se constata ca recólt'a vinului din anulu trecutu a fostu numai 43 milióne hectolitre, pre cându in anulu 1875 s'a dobanditu 83 milióne hectolitre. Perderea e dara 40 milióne hectolitre séu aprópe 50 percente. Se dice ca din cele 2,300,000 hectare pamentu saditu cu vii phyloxera vastatrix a cutrieratu 500,000 hectare.

Burs'a de Vien'a.

Din 16/28 Februariu 1877.

Metalicele 5%	62	35
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67	35
Imprumutulu de statu din 1860	108	50
Actiuni de banca	831	—
Actiuni de creditu	149	70
London	124	—
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74	—
„ „ „ Temisiorene	71	75
„ „ „ Ardelenesci	71	75
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	113	50
Galbinu	5	88
Napoleonu d'auru (poli)	9	91½
Valut'a nóua imperiale germâna	60	90

Concursu.

Pentru deplinirea parochiei gr. or. vacante din comun'a Topletiu si fili'a Bers'a, protopresbiteratulu Mehadiei, cu terminu pâna la 13. Martie a. c. cal. vechiu, in carea diua se va tienea si alegerea.

Emolumentele suntu: un'a sessiune de 34 jugere impartita in 37 parcele, in locu de stola si biru, unu salariu contractualu de 160 fl. v. a. si cuartiru liberu.

Recursele instruate conformu stat. org. si normeloru consistoriali, au a se adresá comitetului parochialu din Topletiu, cá Administratorele protopresbiteralu din Mehadi'a, éra cele ce voru incurge dupa espirarea terminiului nu se voru considerá.

Topletiu in 2 Fauru 1877.

Comitetulu parochialu
in contielegerea cu Adm. protopresbiter.
2—3 *D Ioane Stefanoviciu.*

Nr. 36/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III. Cincusioru ppresbiteratulu Nocrichiu—Cincumare, cu care suntu impreunate emolumintele urmatóre:

Folosirea portiunei canonice de 12. jugere, aretura si fenatiu, tacsele stolari statorite de sinodulu ppresbiteralu, precum si câte o di de lucru dela 60 familii.

Suplicile instruate in intielesulu statutului organicu si alu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu, suntu ase tramite la subscrisulu pana la 6. Martiu a. c.

Nocrichiu in 1. Februariu 1877.

In cointielegere cu comitetulu parochialu.

G. Maieru.
(3—3) adm. ppescu.

Nr. 6/1877. 2—3

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante greco-resaritene de class'a a III-ea a Corodu-Sanmartonului protopresbiteratulu Tarnavei superióre, cu care suntu impreunate urmatóriele emoluminte:

1. Folosirea portiunei canonice de 3 jugere aratura, fenatiu si vie.
2. Folosirea pamenturiloru ce se voru compará cu 200 fl. v. a. cá portiune canonica pentru subsistinti'a preotului.
3. Dela 35 de familii câte ur'a feldera de cucuruzu sfarmitu.
4. 35 de dile de lucru dela cei cu vite câte un'a dî de lucru cu caru séu plugu, dela cei cu palm'a câte 1-'a,
5. Stola usuata.
6. Cuartiru naturalu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, sè-si astérna petitiunile loru intrunite in sensulu „statutului organicu" pana in **10 Martiu** 1877 la subsemnatulu.

Alm'a, 1 Fauru, 1877

in contielegere cu comitetulu parochialu.
Ioanu Almasianu m. p.
Protopresbiteru.

Nr. 56.

EDICTU.

Ioanu Nistoru Radutioiu din Sohodolu, cerculu Branului, comitatulu Fagarasiului, carele din 12 Octobre 1873, au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Elisaft'a nascuta George Puchin, totu din Sohodolu, emigrându in Romani'a, fâra a se scí nici pâna astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale câci la din contra procesulu divortialu incaminatu de soci'a lui se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Brasiovu 22 Ianuariu 1877.

Oficiulu ppretbiteralu gr. or.
alu tractului Branului, cá foru
(3—3) matrimonialu.

Nr. 51.

Edictu.

Mari'a Petru Frigariu din Brasiovu, care de 4. ani de dîle a parasitu cu necredintia pe legiuitulu ei barbatu Ioanu George Gamulea, totu din Brasiovu, nesciindu-se neci pana astadi loculu ubicatiunei ei se citéza prin acésta cá in terminu de unu anu sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortiale incaminatu de barbatulu ei se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Brasiovu, 15 Ianuariu 1877.

Scaunulu protopresbiteralu alu
tractului I, alu Brasiovului cá
foru matrimonialu.
Iositu B*aracu,*
(3–3) prot.

Nr. 539 Epitr.

Licitatiune.

In 25 Martiu st. n. a. c. se va esarendá prin licitatiune publica la cas'a parochiale gr. or. din Turd'a, fenatiulu numitu „Lobodasiu," asiediatu pre hotarulu Turdei sub Nr. top. 5546 a), b), in marime de 106 jugeri si 212 stangini patrati, pre 3 ani de dile la celu ce va dá mai multu. Pretiulu de esclamare e 300 fl. si din acest'a 10% vadiu. Oferte in scrisu sigilate se primescu numai pâna la deschiderea licitatiunei. Conditiunile esarendârei mai de aprópe se voru puté vedé la cas'a parochiala gr. or. din Turd'a, séu in cancelari'a archidiecesana din Sabiiu.

Sabiiu, 12/24 Fauru 1877.

**Consistoriulu archidiecesanu
greco-orientalu.**

Anunciu.

In comun'a **Vestemu**, departare de 1½ mile de Sibiiu spre Turnu-rosiu si Brasiovu, drumulu principalu alu tierei, se afla de vendiare, din mâna libera, o **casa** de materialu solidu cu bolta, mai departe cu *dóue pivnitie* boltite, fantâna in curte, siura cu dóue grajduri de zidu, gradina de legumi, si de pomi, la strad'a mare; viia si unu locu de viia, 3 jug. de pamentu aratoriu, 4 jug. de livedi, tóte de clas'a I, in apropiarea satului, celu multu departare de 300 pasi. A se face intrebare la dlu proprietariu alu realitâtiloru si totu odata comerciantu, **Georgiu Deacu,** in Vestemu Nr. casei 151. 1—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tier streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 15. ANULU XXV.

Sibiiu 20 Februariu (4 Martiu) 1877.

Cultur'a magiara.

I.

Domnulu Tisz'a cade; dlu Tisz'a se radica; in sfersitu amu ajunsu totu de unde amu pornitu. Sa nu ne facemu inse ilusiuni. Numai in aparentia e astfeliu: intr'adeveru dela demissionarea cabinetului Tisz'a pâna la realcatuirea lui s'a petrecutu si urméza a se petrece o revolutiune latenta, ale cârei urmâri se voru iví mai nainte ori mai târdiu in viéti'a nóstra publica. Fâra nici unu motivu dlu Tisz'a nu s'a lapedatu de putere. Natiunea magiara se simtea jignita in demnitatea ei. Si tocmai atâtu de jignite se simtu elementele de preste Lait'a, prin a câroru mijlocire aru avé sa se reincheie pactulu dualisticu. Nici unii, nici altii nu suntu multiamiti de tovarasie; cu tóte aceste si unii si altii staruiescu, 'si calca pe inima si ne vine greu a crede, ca nu voru reincheiá pactulu. — Pentru ce? — Ce 'i silieste cu deosebire pe magiari a reincheiá pactulu, cându atâtu de energicu s'au manifestatu contr'a lui?! Acestu pactu e jignitoriu pentru densii: pentru ce staruiescu dar' a-lu reincheiá!? Fâra indoiala pentru-ca suntu lucruri, de care magiarii se temu mai multu decâtu de urmârile dualismului, si suntu scopuri, pe care le punu mai pre susu decâtu pe acele, la care dualismulu 'i silesce a renuntiá.

Unulu dintre aceste scopuri e cu deseversire eticu: magiarii pretindu a fi meniti sa respandésca cultur'a in Ungari'a si chiaru in Orientu. Dualismulu creaza nisce conditiuni intre care magiariloru li se da putinti'a de a staruí spre implinirea acestei misiuni. Pentru aceea noi, ceilalti, care mai suntemu in acésta tiéra, fâra a fi si fâra a voí sa fimu magiari, suntemu siliti a renunciá la inriurirea directa asupr'a vietiei publice si a suferí sa se dispuna de puterile si de munc'a nóstra in protiv'a vederiloru, in protiv'a intereseloru nóstre si mai multu ori mai putienu, chiaru in protiv'a intereseloru acestei tieri, pre caro totu noi va trebuí sa o scapâmu odata de relele, ce astadi se urzescu.

Dar' déca poporulu magiaru, in starea sea etica de astadi, intr'adeveru este menitu a respandí cultur'a in Orientu, déca elu intr'adeveru dispune de o comóra sufletésca si este vrednicu a face pre celelalte popóre partasie de dens'a, atunci noi suntemu datori a ne retrage, câci ori-ce lupta aru fi zadarnica, ori-ce lupta aru fi numai o jignire pentru desvoltarea sociala a acestei pârti din Europ'a.

Trebuiesce dar' sa ne dâmu séma despre capacitatea civilisatóre a magiariloru. „*Cultur'a magiara*“ este o parola de di, pe care magiarii mereu ni-o aducu a minte, este chiaru un'a dintre gogoritiele, cu care unii dintre „anteluptatorii“ nostri nationali dî pe dî cautau sa ne sparie. Sa cautâmu odata a ne incredintiá, déca este ce-va si ce este in ghioacea alcatuita din aceste dóue cuvinte. Déca unu poporu pretinde a fi menitu sa respândésca cultur'a, numai decâtu trebuiesce sa ne arete, ca are si elu unu bagagiu de idei, si anume unu bagagiu de idei, pe care nu le-a imprumutatu dela altii, ci le-a adunatu insusi in cursulu indelungatei sele lucrâri sufletesci, trebuiesce sa ne arete, ca nu este unu simplu imitatoriu, ci unu stratu de ómeni: in care se prasescu cugetâri sanatóse, care potu fi de folosu pentru societate indeobsce. Altfeliu nu primimu nimicu, ci mergemu la isvórele, din care s'au adapatu si altii: ideile primite din a dóu'a mâna suntu o bóla sociala si déca unu poporu nu are idei proprii, atunci missiunea lui nu póte fi decâtu a corupe societatea in care 'i este datu a inriurí. Magiarii pretindu a fi meniti sa respandésca cultur'a in orientu: intrebâmu ce feliu de idei suntu acelea, pe care voru a le impartasí cu altii? Suntu idei franceze? — Pe aceste francezii suntu meniti a le respândí. — Suntu idei germâne? — Pe aceste germânii suntu meniti a le respândí. Magiarii nu potu fi meniti a respandí decâtu nisce idei, care s'au ivitu in capetele magiare; si déca se va fi dovedindu, ca asemenea idei suntu putiene si ca intre aceste putiene suntu multe, de care n'avemu nici o trebuintia, atunci va trebuí sa marturisimu ca firésc'a missiune civilisatóre a poporului magiaru e pusa intre nisce margini fórte restrinse, sa o marturisimu acést'a si sa compatimimu pe acestu micu poporu pentru lips'a de sfiala, cu care 'si pretinde o missiune, pentru care nu este plamaditu.

Vomu trece dar' preste intrég'a viétia magiara, vomu aduná elementele de cultura, care suntu intr'ens'a si vomu cautá sa ne incredintiâmu despre partea intr'adeveru originala a ideiloru, pe care le gasimu la magiari. Nu facemu politica; nu ocarimu guvernu, nu ne punemu in protiv'a constitutiunei: facemu unu lucru, pe care insi-si magiarii aru fi trebuitu sa-lu faca; 'lu facemu de dragulu nostru, alu magiariloru si alu tierei; voimu sa ne câscigâmu unu dreptu la multiamirea magiariloru mai luminati. Dar' unu dreptu ne reservâmu: dreptulu de a graí adeverulu, ori aceea, ce avemu cuvinte de a crede, ca este adeveru.

(Va urmá.)

La ordinea dilei dice „Timpulu“, este brosiur'a „O *cugetare politica 1877*“ atribuita dlui Ioanu Ghic'a.

Ne indeplinimu o promisie si o datorie, precisandu puntulu nostru de vedere fatia cu acésta cugetare politica.

Dupa o lunga introducere istorica de o pronuntiata turco-filie scrisa de altmintrelea cu multa vioiciune, autorulu brosiurei ajunge la urmatórele conclusii.

„Românii sa se ferésca de Russi'a.“

„In nici unu casu sa nu se alieze cu acestu imperiu, dar nici cu imperiulu otomanu.

„Sa nu resiste cu forti'a armeloru la intrarea vre-unei armate straine pe teritoriulu romanu.

„Sa nu ficseze nici o zona de operatii militare.

Ci:

„La casu de incalcare a teritoriului seu, Romani'a sa protesteze susu si tare inaintea Europei, sa-si retraga armat'a din ochii trupeloru straine si sa-si reserve actiunea pe viitoru.“

Lasându la o parte cugetârile *istorice* din introducere si marginindu-ne la cugetârile *politice* din conclusia, trebue sa facemu urmatórele observâri asupr'a loru:

Nu ne putemu uni cu autorulu brosiurei in privinti'a atitudinei ce propune pentru Romani'a in casulu unui resboiu intre Turci'a si Russi'a.

„Sa retragemu armat'a nóstra din ochii trupeloru straine.“

Dar' se póte face acést'a, presupuindu ca avemu o armata in picióre? Care trupa straina va permite, cá unu corpu de armata, fie numai de 15 séu 20,000 ómeni sa remâna postatu prin carpati, in dosu séu in laturile ei? Acést'a e cu neputintia, si objectiunea „Românului“ in contr'a brosiurei ne pare fundata in acestu puntu.

Insa pe de alta parte sa nu facemu autorului o cérta de cuvinte. D-sa se esprima cu óre care reserva in privinti'a armatei române, si acést'a e naturalu.

Póte ide'a propria a d-sale sta in raportu cu „programulu finantiaru“ alu d-lui Dimitrie Sturz'a, reducerea budgetului armatei inca in acestu anu, la 7 séu 8 milióne. Acést'a aru insemná desfiintiarea armatei in desvoltarea ei de astadi, si marginirea ei la simplele trebuintie ale politiei interne. Atunci „retragerea armatei nóstre din ochii trupeloru straine“ aru fi numai o frasa eufemistica, ce s'aru inlocui mai exactu prin fras'a: „retragerea armatei nóstre din ochii tuturoru, si a Româniloru.“

Atunci amu remâné in adeveru o tiéra fara resistentia posibila, o tiéra nu neutra, ci pasiva.

„Sa ne reservâmu actiunea in viitoru,“ urméza autorulu brosiurei mai departe.

Ce felu de actiune? si pentru ce felu de viitoru?

Autorulu ne arata idealulu:

„Nu independenti'a Romaniei puru si simplu, acést'a aru putea fi primejdiósa; ci independenti'a Romaniei numai in modulu Belgiei, adica sub garanti'a colectiva a Europei.“ Aici suntemu de aceeasi parere, insa se stie, ca acést'a nu este vre o descoperire nóua a cugetatorului politicu din 1877, ci este vechi'a programa a partidului conservatoru, in deosebi si a ministeriului L. Catargi.

Dar' de o cam data? dar' pentru a ajunge la acestu scopu?

„Sa protestâmu susu si tare inaintea Europei?

Sa ne intielegemu aci; caci ne pare ca tocmai in acestu punctu logic'a lucruriloru a parasitu pe autoru.

Din dóue lucruri unulu: ori puterile Europei nu se potu intielege asupr'a situatiei Romaniei si nu 'si potu esprimá interesulu loru pentru atitudinea nóstra, ori puterile Europene au unu interesu activu si bine intielesu, ca Romani'a sa remâna unu statu pe câtu se póte de puternicu, cá o bariera intre Russi'a si intre popórele slave din Turci'a Europei.

In casulu dintâiu déca puterile Europei ne parasescu, protestulu nostru susu si tare inaintea Europei este o hârtie platonica, si cu câtu va fi mai susu, cu atâtu atunci va fi mai josu, si cu câtu va fi mai tare, cu atâtu va fi mai slabu. Secolulu nostru nu e unu secolu de fraseologie.

Iér' déca in casulu alu doilea, Europ'a are unu adeveratu interesu cá statulu nostru sa esiste independentu si sa se desvolte, atunci ea, vorbindu numai de dens'a si abstragându chiaru de propri'a nóstra vitalitate, va scí sa impedice nimicirea si sa ajute desvoltarea Romaniei, ori-care aru fi gresialele nóstre momentane. Câci ce póte insemná in fati'a interesului permanentu alu Europei apusene o fasa trecetóre in politic'a dilei din Romani'a!

Dupa noi dar' politic'a statului românu trebue sa fie urmatórea:

Punctulu de plecare este tratatulu de la Parisu, modificatu prin recunóscerile dinastiei principelui Carolu de Hohenzollern pe tronulu Romaniei unite, si prin conventi'a de la Londr'a din 1871.

Dóue din puterile semnatóre ale acestui tratatu, Russi'a si Turci'a, 'si declara resbelu! Noi inca de pe acum ne adresâmu la celelalte puteri si le ceremu sa ne arate lini'a de conduita. *Politic'a nóstra va fi aternata de politic'a loru.* Déca ele au in adeveru unu interesu realu la esistenti'a nóstra, precum suntemu convinsi, ca trebue sa-lu aiba (si fâra acestu interesu ce aru insemná si protestulu „susu si are alu dlui Ghic'a?) Atunci voru scí sa ne indemne cá politic'a nóstra sa mérga in paralela séu in convergentia cu politic'a loru.

Dar' atunci trebue sa primimu si consecuentiele acestei politice, nu trebue sa ne pronuntiâmu de mai inainte pentru nimeni si in contr'a nimenui'a.

Totulu va aterná dela hotarârea puteriloru in raportu cu interesele tierei. Si aici sa ne fie permisu a atinge o posibilitate.

Atitudinea, la inceputu surprindietóre a Lordului Salisbury in conferintiele din Constatinopolu, incepe acum a se esplicá dupa desbaterile din parlamentulu englezu si dupa „Cartea Albastra.“ Englitera pare a se fi asociatu cu cerintiele Rusiei tocmai pentru a o impedicá de a merge prea departe si de a profitá singura de slabiciunea Turciei. Si asociati'a este une-ori unu mijlocu de slabire a adversarului, unu mijlocu póte mai finu de câtu combaterea pe fatia.

Cine ne garantéza astadi, ca Europ'a apuséna nu va continuá fatia cu Russi'a acela'si sistemu de asociare tacuta séu declarata? Cine póte prevedea cu siguranti'a respunsulu puteriloru la circular'a Printiului Gorciacoff? Si acésta circulara, insasi, nu dovedesce ea necesitatea ce o simte Russi'a de a nu incepe o actiune decisiva inainte de a se fi intielesu cu Europ'a.

Totu deodata vedemu, ca in Germani'a se accentuéza din nou persistenti'a aliantiei celoru 3 imperii nordice. Pe ce alta baza se póte inchipui o buna-intielegere, de altmintrelea asiá de putienu naturala, intre Austri'a si Russi'a in chesti'a orientului, déca nu pe bas'a unei restringeri absolute a ori ce idei de cucerire in orientu?

Dar' déca, ceea ce nu este afara din putintia, Russi'a aru face o miscare agresiva in contr'a Turciei tocmai in intielegere cu puterile Europene póte chiaru cá o mandatara tacuta séu declarata a loru?

Va fi si atunci bine, cá noi sa ne separâmu de totu restulu Europei, protestându „susu si tare“?

Respunsulu la aceste si la felurite alte intrebâri este inca ascunsu in negur'a viitoriului.

Cu atâtu mai multu ne pare intieleptu in situati'a nehotarita de astadi, de a pastrá o singura regula de conduita; mentienerea politicei nóstre in armonie cu puterile Europei care au încheiatu tractatulu din Parisu.

Revista politica.

Ministrulu presiedinte Tisz'a a avutu grele dile in alu doilea ministeriu alu seu. Deputatulu Sennyey in espositiunea ce a facutu in cas'a deputatiloru in siedinti'a de marti, a lovitu cu multa gratiositate oratorica, dara a lovitu totusi greu cându a spusu ca elu (Sennyey) nu putea cu nici unu pretiu primí unu portfoliu ministerialu, fâra de a face mai nainte tabul'a ras'a din tóte negociârile lui Tisz'a si consoti in afacerile pactului dualisticu. Nu putea sa continue unu lucru inceputu de altii si care in consecuintiele sele compromite Ungari'a. Pentru asiá ce-va; dise Sennyey, numai Col. Tisz'a e bunu.

Si mai greu a trebuitu sa-lu atinga pre ministrulu presiedinte Tisz'a cuventarea lui bar. *Simonyi*, care a disu ca demissiunea lui Tisz'a a fostu numai o manopera.

Ministrulu presied. Tisz'a s'a aparatu, inse apararea sea n'a provocatu de asta-data aplause. Aceste au fostu de asta-data numai pe sém'a lui Sennyey si bar. Simonyi.

Diurnalele din Budapest'a ne spunu ca pre Tisza lu mai asteptá si o demonstratiune inaintea casei deputatiloru. Scandalulu patrioticu s'a zadarnicitu numai prin intrevenirea politiei.

Cu tóte suferintiele aceste, pactulu intre guvernele din Cis- si Translaitani'a nu prosperéza. Suntu ómeni cari 'si impunu pacientia si astépta se véda, care va fi capetulu definitivu alu pactului, care inca n'a trecutu preste procesulu terberei.

„Armatele rusesci trecu preste Prutu! Armatele rusesci inca nu trecu preste Prutu!“ Aceste suntu variatiunile obicinuite astadi in politic'a orientala. In fapta, trupele rusesci inca stau totu dincolo de Prutu, adeca in Bassarabi'a rusésca si dupa spus'a mai multoru foi se pregatescu mereu, acumulandu trupe si materialu de resbelu. In Odess'a s'au facutu liferatiuni mari. Locurile pentru liferatiuni suntu Iassii, Galatii, Bucurescii si Giurgiu. Numai faina de secara se liferéza 1.800,000 pud.

In cercuri politice nu prindu redacini scirile prin cari se deminte cu destula energia trecerea rusiloru preste Prutu. Din contra, de joi incóce, se scrie in mai multe foi, ca rusii, fâra de nici o conventiune voru intrá in Romani'a, voru ocupá-o si *de facto* voru luá ei guvernarea tierei in mâna. *Pro forma* guvernulu românescu va esistá si mai departe, numai in casulu aratatu, in loculu lui *Bratianu* va vení *Florescu* la putere.

Scirile ce ne vinu de-a dreptulu din Romani'a nu atingu astfeliu de eventualitâti, iéra impregiurarea ca cabinetulu n'a vrutu sa arate in senatu corespundinti'a diplomatica, lasa pe ori cine la indoiéla sa créda séu sa nu créda sgomotele despre eventual'a ocupare a Romaniei de rusi.

Pacea intre Serbi'a si Turci'a, se dice, e aprobata in principiu si de scupcin'a convocata anume spre acestu sfersitu si dupa o telegrama din Constantinopole dela 2 Martiu e si subsemnata de delegatii serbesci si de ministrulu turc. de esterne. In dóuespradiece dile turcii au sa parasésca Serbi'a. Pacea cu Muntenegru e ceva mai greóie, dara suntu sperantie ca se va face. „Polit. Corr.“ inse anuncia o nóua revolutiune. Miriditii au apucatu armele si asediaza fortaréti'a Puc'a, carea dominéza drumulu câtra Prisrend.

In staturile unite ale Americei de nordu s'a proclamatu de presiedinte alu republicei *Hayes*.

Congregatiunea comitatului Sibiiului.

Sibiiu, 29 Februariu 1877.

Adunarea generala a comitatului Sibiiului, pentru care s'au facutu invitârile esclusivu in limb'a magiara, s'a deschisu la terminulu prefiptu, 28 Februariu c. n. a. c., la 10 óre a. m. prin presidentulu ordinariu. Deputatii presenti au fostu de asta data mai putieni la numeru cá de comunu.

Dupa deschiderea siedintiei deputatulu K. Klein interpeléza pre dlu Vice-comite in privinti'a punerei in lucrare a statutului de organisare a comunitâtiloru din cetâtile Sibiiu si Sebesiu. In siedinti'a congregatiunei din 28 Decembre a. tr. primindu-se acelu statutu se indrumà vice-comitele a-lu pune câtu mai curendu in lucrare, fiindu in deplina conformitate cu legea si fiindu aceste dóue cetâti singure-le, cari suntu lipsite de administratiune legala. In conformitate cu acelu conclusu deci intréba:

1. dus'a dlu vice-comite in indeplinire conclusele resp. ce privescu organisarea comuneloru Sibiiu si Sebesiu si
2. déca nu, cari au fostu pedecile ce s'au opusu ducerei in indeplinire?
3. prin ce se justifica intardierea intemplata si prin care dispositiune a legei se justifica asternerea statutului de organisare In. ministeriu?

Vice-comitele respunde ca n'a pututu esecutá conclusulu amintitu din causa, ca statutulu s'a substernutu In. ministeriu si n'aru fi urmatu inca respunsulu ministrului in acésta privintia. De altcum la facerea conclusului din 28 Dec. a. tr. dlu comite supremu aru fi declaratu ca, statutulu respectivu 'lu va asterne In. ministeriu. Ceea ce apoi a si facutu. — Din causa ca acésta procedere nu se póte basá pe o dispositiune a legei, Klein nu se declara multiamitu cu respunsulu datu, ci-'si reserva dreptulu a face pasi ulteriori in acésta afacere.

Deputatulu Dr. Wolff, cu provocare la promisiunea vice-comitelui, data in siedinti'a din 28 Dec. a. tr., de a face decí inainte invitârile la congregatiune in tóte 3 limbile tierei, interpeléza ca, din ce causa invitârile la acésta siedintia, in contr'a promisiunei date, s'au facutu esclusivu numai in limb'a magiara?

Vice-comitele declara ca nu si-a pututu implini promisiunea din motivulu ca, prin esmisulu ministerialu, prin care s'a retrimisu protocolulu siedintiei din 28 Dec. a. tr. s'a opritu espresu facerea invitâriloru in alta limba. Cá amploiatu alu statului, in urm'a juramentului seu, a crediutu a fi datoriu a dá inainte de tóte ascultare ordinatiuniloru In. regimu. Nefiindu vre-o propunere preparata pentru acestu scopu, interpelantulu 'si reserva dreptulu a face cu alta ocasiune pasi in acésta causa.

Dupa aceste adunarea trecù la pertractarea obiecteloru puse la ordinea dilei, si anumitu la esmisulu ministerialu, care privesce alegerea a dóue comissiuni cercuale catastrale pentru cercurile Sibiiu si Sebesiu. In conformitate cu propunerea facuta in acésta materia de comitetulu permanentu alu comitatului se alege mai intâiu o comissiune scrutinatóre si se purcede apoi la votare. Resultatulu alegerei se impartasí la sfersitulu siedintiei (vedi mai la vale).

Urméza cetirea esmisului ministerialu Nr. 5269 prin care se aproba si se asiguréza deficitulu de 1578 fl., resultatu din cheltuelile pentru administratiunea comitatului in lunile Octomvre, Noemvre si Decembre a. tr. — Se ia spre placuta cunoscintia.

Se ia mai departe in pertractare esmisulu ministerialu Nr. 4887 din 10 Februariu a. c., care hotaresce asupr'a bugetului comitatului pentru a. 1877.

Inca in siedinti'a sea din 28 Decembre a. tr., in care publiculu comitatensu se insciintià ca, In. ministeriu sum'a preliminata de 51,676 fl. v. a. pro a. 1877, o aru fi redusu la 43,826 stergendu unele posturi sistemisate si reducandu sumele puse pentru altele in preliminariu, — congregatiunea hotarí a face o representatiune la In. ministeriu, in care sa se céra incuviintiarea preliminariului, asiá dupa cum fu facutu de congregatiune. In urm'a acestei representatiuni In. ministeriu prin rescriptulu seu de dto 10 Febr. Nr. 4887 a facutu unele concessiuni in favorulu preliminariului congregatiunei, in altele inse a sustienutu dispositiunile sele de mainainte. Anumitu: a stersu 1. postulu de forestieru comitatensu, din motivu ca comitatulu cá atare nu este posesoru de paduri, 2. dóue posturi sistemisate pentru 2 ingrijitori de drumuri, 3. postulu de translatoru si 4. a dispusu de nou cá, sum'a de 2400 fl. v. a. chiria pentru localitâtile oficiului comitatensu, sa se platésca din cassele alodiale ale comunitâtiloru Sibiiu, Sebesiu, Mercurea si Nocrichiu, din motivu ca scaunele Sibiiu, Sebesiu, Mercurea si Nocrichiu aru fi avutu astfeliu de realitâti, folosite cá localitâti pentru oficii, la cari conformu Art. XXXIII din 1876 § 6 si 7 are de ací inainte dreptu de posessiune si comitatulu.

Cu privire la acestu rescriptu de sub Nr. 4887, comitetulu permanentu alu comitatului a facutu unu raportu si unele propuneri, cari se cetira in tóte 3 limbile in siedinti'a din 28 Februariu. Estragemu din acestu raportu punctele mai insemnate:

Congregatiunea comitatensa nu fâra ingrigiri grave ia actu despre pedecile si stricaciunile ce cu necessitate voru resultá pentru administratiune din stergerile facute in bugetu de In. ministeriu, si nu póte intrelasá a decliná inainte de vreme dela sine respunsabilitatea pentru consecuintiele ce voru resultá de aici.

Stergerea postului de forestieru comitatensu de asemenea congregatiunea crede ca va impedecá implinirea problemei insemnate, indicate in esmisulu ministerialu din 29 Octomvre a. tr. Nr. 46,638, care cere o economisare regulata cu padurile private si comunale.

De asemenea congregatiunea este de parere ca, prin stergerea celoru dóue posturi de ingrigitori de drumuri, fiindu personalulu insuficientu, sustienerea drumuriloru in stare buna, va deveni cu totulu problematica, déca nu se voru face câtu mai curendu dispositiunile necesarie pentru formarea unui fondu de rescumperare si unu conspectu despre puterile disponibile ce se potu folosí la facerea drumuriloru prin concurentia; spre acestu scopu congregatiunea sa recerce pre vice-comite a face cercetârile de lipsa si propuneri corespundietóre comitetului permanentu.

Mai departe congregatiunea este de parere ca, din caus'a gramadirei afaceriloru prin introducerea limbei magiare chiaru si preste marginile hotarite de lege, translatorulu aru fi fostu de celu mai mare folosu; neaprobandu-se inse din partea ministeriului, pare in folosulu servitiului a propune crearea unui alu 4-le vice notariu, cu léfa anuala de 600 fl. v. a.

Câtu pentru dispositiunea In. ministeriu pentru acoperirea speseloru de inchiriare (2,400 fl.), din casele alodiale ale comuneloru Sabiiu, Sebesiu, Mercurea, Nocrichiu, comitetulu resp. congregatiunea comitatensa, nu afla basatu in lege dreptulu comitatului, de a fi si elu partasiu la posessiunea localitâtiloru de oficiu ale scauneloru din trecutu; prin urmare nu s'aru puté constringe aceste comune a platí ele singure chiri'a pentru localitâtile folosite de comitatu. Deci propune cá sum a de 2400 fl. v. a. dupa o cheia drépta, facuta pre bas'a preliminarului de dare pro 1876, sa se reparteze asupr'a tuturoru comuneloru din comitatu. Iér' ce se atinge de stramutarea pretoriloru cu locuintiele loru in resp. cercuri preste cari suntu pusi, congregatiunea hotaresce cá acum odata locurile de resiedintia ale pretoriloru, ce de presentu se afla inca in Sabiiu, sa fia in Cristianu pentru pretur'a Cristianu, in Siur'a-mare pentru pretur'a Siur'a-mare, in Sielimberu pentru pretur'a Cisnadie, si in Rasinari pentru pretur'a Resinari-Saliste. Terminulu stramutârei sa se ficseze pre 1 Sept. a. c.

In sfersitu congregatiunea declina dela sine ori-ce responsabilitate pentru urmârile, ce aru trage dupa sine dreptulu de substitutiune alu oficiantiloru, altcum nebasatu in lege, datu de in. ministeriu comitelui supremu.

Dupa cetirea acestoru propuneri ale comitetului permanentu comitele supremu declara „in limb'a germâna cá sa fia pre deplinu intielesu“ urmatórele:

Nu voiu incercá a stirbí nici cându drepturile adunârei, din contra voiu cautá totu-déun'a a le sustiené. Inse cá representantu alu regimului amu dreptulu si datorinti'a a ingrigí cá sa nu se vateme legile. Aici inse ne aflâmu in fati'a unei flagrante calcâri de lege, déca se voru primí propunerile comitetului permanentu. Rogu pre dlu vice-notariu Schreiber sa cetésca §§ 16 si 58 din art. XLII de lege din 1870.

Se cetescu.

Comitele supremu continua: Congregatiunea si-a desvoltatu privirile sele in o representatiune la ministrulu presidentu. Regimulu a implinitu mai tóte dorintiele comitatului pentrucá administrarea sa se póta face in ordine. In unele puncte inse ministrulu si-a sustienutu parerile sele. Trebuie deci sa urmeze conformu legei punerea dispositiuniloru sele in lucrare. O remonstrare nóua in contr'a acestoru dispositiuni nu este permisa. Conformu § 16 adunarea generala nu are dreptulu a face din dispositiunile ministrului objectu de desbatere, pâna ce nu se voru duce mai intâiu in deplinire. Numai dupa ce acést'a s'a facutu, congregatiunea are dreptulu a face representatiuni la dieta. Nu potu deci admite la desbatere propunerea comitetului permanentu.

Dupa o scurta replica a lui *Schochterus*, ca comitetulu nu a intentionatu nici decâtu o violare a legei, ia cuventulu *Schreiber* pentru a aperá procederea presidentului. Elu crede ca comitetulu nu cu intentiune a violatu legea. Violarea legei inse de facto esista. Chiaru prin conclusulu comitetului, care propune retribuirea sumei de inchiriare asupr'a tuturoru comuneloru scauneloru reunite, pre cându ministrulu espresu indatoréza spre acestu lucru numai comunele principale, — nu s'a corespunsu legei. Iér' ce privesce propunerea, ca pretorii sa se mute in cerculu loru numai la 1 Septembre, pre cându ministrulu cere, cá acést'a sa se faca câtu mai in graba, — vorbitoriulu o privesce de o mica gluma a comitetului. (Voci, oho!).

K. Klein este in contr'a pareriloru presidentului. Elu sustiene ca comitetulu a fostu in dreptu a face propunerile sele. Ministrulu a dispusu a dóu'a óra unu lucru; si aici se propune a se face in unu punctu de nou o remonstrare in contr'a aceloru dispositiuni; acést'a nu esclude primirea spre sciintia a dispositiuniloru celorulalte ministeriale. § 58 e, citatu aici nu se refera la congregatiunile comitatense, ci numai la vice-comite. Acestui'a 'i prescrie punerea in lucrare fâra amenare a ordinatiuniloru ministeriale. Déca deci vice comitele, in locu de a esecutá ordinulu ministerialu, l'a transpusu comitetului permanentu, comitetulu permanentu a fostu in dreptu a-lu luá in pertractare si a face propuneri. Propunerile aceste nu suntu tóte de o categoría, déca unele suntu in contradicere cu legea, presidentulu le póte eschide dela desbatere, pentru celelalte inse nu este motivu a nu le supune pertractârei.

Presidentulu declara de nou ca nu

póte nici decum admite propunerile comitetului la desbatere.

Dr. Pacurariu arata ca este deosebire in forma. Dupa parerea sea propunerile comitetului nu aru stá in nici o opositiune cu legea. De alt-cum trebuie sa marturisésca ca pentru fiacare membru alu acestei adunâri este fórte durerosu lucru, ca totu-déun'a cându nu suntemu de o parere cu ministrulu, ni se imputa ca calcâmu legea. Membrii acestei adunâri au mandatulu loru dela poporu, dlu comite din increderea ministrului. Diferinti'a este provocata de ministru, câci a intocmitu astfeliu lucrulu, incâtu totu mereu vine in contradicere cu privirile poporului. Legile se potu esplicá si interpretá in diferite moduri. Tréb'a oficiului este de a esecutá ordinatiunile ministeriale, nu a congregatiunei. Déca inse o ordinatiune ministeriala se propune adunârei, atunci acést'a are dreptulu a desbate asupr'a ei. Sprigineѕce deci propunerea comitetului.

Dr. Racuciu, declara ca propunerile comitetului nu au consimtiementulu seu. Densulu nu se orientéza dupa teoriele frumóse desvoltate de antevorbitoriu, ci cauta mai bine la realitate. Legea spune espresu ce are sa se intemple; ací nu mai incape nici o interpretare si nici o teoria. Sprigineѕce propunerea indigitata de Schreiber a se retramite propunerile la comitetu spre a urmá conformu legei.

Comitele supremu declara ca Dr. Pacurariu a desvoltatu pareri, cari stau in contradicere cu legea, si cari in o adunare publica nu aru trebuí esprimate. Unde legea vorbesce atâtu de claru nu incape interpretatiune. Fiindu chiamatu a aperá legea, nu póte admite la desbatere propunerile comitetului, ci le retramite vice-comitelui.

Terminându-se ast-feliu acestu objectu, presidentulu comunica resultatulu alegerei dela inceputulu siedintiei.

Suntu alesi in *cerculu de pretiuire Sibiiu*: President. Ios. Schuster, consil. de finantie in pens. Membrii: 1. Contele Iul. Schweinitz, Cornatielu; 2. Sam. Fritsch, Sibiiu; 3. Ioh. Georg Göbbel, Sibiiu; 4. Mich. Sonntag, Sibiiu; 5. Luc'a Gross, Siur'a mare; 6. Mart. Seiler, Slimnicu; 7. Mich. Lienert, Vurperu; 8. Mich. Hopprich Cristianu; 9. Mat. Hubner, Turnisioru; 10. Petru Fleischer, Cisnadie; 11. Martinu Sperlea, Avrigu; 12. George Schemmel, Nocrichiu; 13. Eugenu Brote. Resinari; 14. Ioh. Schoepp Altien'a; 15. Ioanu Macelariu, Racoviti'a.

Suplenti: 1. M. Schobel si 2. Ios. Binder din Sibiiu; 3. Petru Pop'a Fofeldea; 4. I. Roth Russi; 5. M. Krauss, Hosmanu; 6. I. Gross Rosi'a; 7. M. Schuster, Marpodu; 8. I. Rill, Siur'a mica; 9. M. Weber, Chirperu; 12. Simionu Iancu, Mohu; 13. Nic. Milea, Vestemu; 14. Ioanu Cloaje Boiti'a; 15. Tom'a Romanu, Siebisiu s.

In cerculu de pretiuire Sebesiu si Mercurea. Pres. Maurus Weltern, majoru in pens. Sebesiu; membrii: 1. Mart. Rieger Apold. de susu; 2. Mich. Bekert, Dobârc'a; 3. Al. Lebu, Cacov'a; 4. Mich. Acker, Calnicu; 5. Isidoru Blag'a, Lancramu; 6. G. Göbbel, Amlasiu; 7. M. Thiess, Gârbov'a; 8. M. Vulcu, Pianulu de susu; 9. Mich. Gebhardt, Pianulu de josu; 10. Zach. Mog'a, Sasciori; 11. Dr. L. Simonis, Sebesiu; 12. I. Tipeiu, Sebesiu; Eug. Wellmann; 14. Dr. I. Löw, Mercurea; 15. Iac. Greavu, Topârcea.

Suplenti: 1. Moise Beu, Apoldu de josu; 2. Andr. Gagea, Carpinisiu; 3. I. Schunn, Ludosiu; 4. M. Thut, Petersdorf; 5. I. Prodanu Nitiu, Poian'a; 6. G. Bot'a, Rehau; 7. Danu Dobrescu, Rodu; 8. I. Erdt, Sebesielu; 9. Pavelu Streulea, Jin'a; 10. Fred. Müller, Sebesiu; 11. Carol Göllner, Mercurea; 12. I. Comsi'a Saliste; 13. I. Iug'a, Tilisc'a; 14. Bucuru Respopu, Sacelu; 15. I. Florea, Aciliu.

Presidentulu propune a se publicá resultatulu.

Se primesce.

In sfersitu se presentéza rugarea comunei Cisnadiór'a, pentru concessiunea de a-si cumperá o casa cá locuintia pentru notariulu comunalu si pentru cancelari'a comunala, ceea ce se aproba.

La propunerea presidentului se alege apoi comisiunea pentru autenticarea protocolului acestoru siedintie si cu aceste siedinti'a se incheia.

β.

Colectiune

de materii, relative la matrimoniu si divortiu in biseric'a gr. or.

(Urmare.)

VIII.

In codulu civilu pentru *Moldov'a*, edatu in an. 1817 la Iassi, de câtra principele Scarlatu Callimachu, se afla urmatórele motive de divortiu:

§. 121. Casatori'a se desfiintiéza din vin'a femeii:

1. Cându ea are sciintia despre conspiratiuni in contr'a statului si a securantiei publice si nu descopere acést'a barbatului ei.

2. Cându ea va fi dovedita de adultera séu va fi condemnata pentru o crima capitala.

3. Cându va pune curse primejdióse asupr'a vietiei barbatului séu sciindu de atari curse asupr'a lui din partea altor'a, nu-i va descoperí lui acést'a.

4. Cându ea, fâra voi'a barbatului, va mancá va bea séu se va scaldá cu barbati straini.

5. Cându ea preste voi'a barbatului remane nóptea afara de cas'a lui.

6. Cându ea va merge in teatru séu in alte asemenea locuri fâra voi'a si licenti'a barbatului.

7. Cându ea cu voi'a ei va face abortu fetului ei séu va ucide prunci nascuti.

8. Cându se va predá cu totulu desfrenârei in mancâri si beuturi (betii).

§. 122. Din vin'a barbatului se desfiintiéza casatori'a:

1. Cându elu va conspirá asupra statului si a sigurantiei publice.

2. Cându va avea elu scire de atari conspiratiuni si nu va aretá acést'a statului, mijlocitu séu nemijlocitu.

3. Cându se va pedepsí elu pentru alta crima capitala.

4. Cându va pune ori-ce curse periculóse vietiei femeei sele.

5. Cându va predá pe femei'a sea altor'a cu vatemarea inocentiei ei.

6. Cându o va acusá la judecata pentru adulteriu si nu o va potea dovedi.

7. Cându se va fi amorisatu elu de alta femeia, si nu va abstá dela acést'a.

8. Cându se va predá elu totalei desfrenâri prin carea ordinea casei si economi'a lui patimesce.

§. 143. Casatori'a se póte desfiintiá fâra daun'a pârtiloru:

1. Cându barbatulu séu femei'a nu va putea impliní datorinti'a trupésca, si adeca in decursu de 3 ani de cându acésta impossibilitate s'a ivitu.

2. Cându ambele pârti si-au alesu viétia monachala; déca inse numai un'a parte si-au alesu acésta viétia, ea trebue sa lase cei-lalte pârti atât'a câtu i s'aru fi cuvenitu ei in casulu mortii celui-laltu.

3. Cându un'a séu alta parte a devenitu in captivitate, séu in altu modu au pribegitu, si in decursu de 5 ani nu se mai aude nimic'a de viéti'a séu mórtea sea.

4. Cându cade barbatulu in insanie (vesanie) si nu se insanatosiéza in 5 ani; totu asiá cându femei'a cade in acea bóla (inse nu din caus'a curseloru séu din alta vina a barbatului) si nu se va insanatosiá in 3 ani. Cadiendu vre-o parte in asta bóla in diu'a cununiei, casatori'a numai decâtu se va desfiintiá.

5. Cându nu au aflatu barbatulu vergura pe aceea, ce elu o au luatu cá fecióra, si acést'a de locu o va aretá si nu se va mai impreuná cu ea.

6. Cându va aflá elu pe femei'a sea ingrecata, si de acést'a mai inainte nu au sciutu.

7. (§. 153.) Cându vre-o parte dintre fetiele necrestine, se va face crestina, atunci se va desfiintiá casatori'a.

In codic'a civila pentru *Romanï'a din 1818* a. a lui Caragi'a se aducu urmatórele motive divortiali:

1. Cându casatori'a se incheia in contr'a legei.

2. Cându barbatulu in decursu de 3 ani nu s'au impreunatu trupesce cu muierea.

3. Cându femei'a dela inceputu din pedeci nevindecavere, nu se póte impreuná trupesce.

4. Cându femei'a séu barbatulu intra in monastire.

5. Cându pune unulu altui'a curse primejdióse.

6. Cându barbatulu nu afla pe femei'a sea fecióra.

7. Cându barbatulu tiene in cas'a sea séu in altu locu concubina.

8. Candu barbatulu au invinuitu pe soci'a sea ca nu este fecióra séu este adultera, si acést'a nu se dovedesce.

9. Cându barbatulu tradéza inocenti'a femeei.

10. Cându barbatulu dovedesce pe femeia de adultera.

11. Cându se urescu unulu pre altulu si in 3 ani nu se potu impacá.

La emiterea acestoru legi si au datu si prelatii bisericeloru principateloru române de atunci consensulu loru.

Codulu civilu românu, ce este astadi in valóre in intrég'a *Romania* (in mare parte codu Napoleonu) enumera cá cause de despartienia (Titlu VI Cap. I. §§. 211—215): adulteriulu femeii séu alu barbatului, crudimi séu insulte grave din un'a séu alta parte, condamnarea unei séu altei pârti la munca silnica séu la reclusiune, vrasmasia in contr'a vietiei unui'a din partea altui'a, séu si din alte pârti, candu sociulu, ce scie de ast'a, nu spune celuilaltu, in fine „consimtiementulu mutualu si staruitoriu alu sociloru, esprimatu in chipulu prescrisu de lege, in conditiunile si dupa cercârile determinate de lege, va serví de dovada destula, ca viati'a in comunu le este ne suferita, si ca in privinti'a loru este o causa peremtoria (in contr'a cârei'a nu se mai póte opune nimicu) de despartienie“. Despre acestu consimtiementu apoi si dice (Cap. III §§ 254 etc.) ca elu se primesce numai dela barbatulu trecutu de 25 ani si dela femei'a trecuta de 21 ani, si numai dupa 2 ani dela sevarsirea casatoriei nici nu se va mai primí dupa 20 ani de casatorie nici dupa ce femeï'a va fi plinitu 45 ani de versta. Consimtiementulu va trebuí si fie autorisatu si de câtra parintii, séu alti ascendenti ai pârtiloru, si are a se repetí la a 4-a la a 7-ea si a 10-a luna si a se luá in judecata dupa unu anu dela intâi'a dechiarare.

IX.

Institutiunile dreptului *rusescu* (date in 1819), provocanduse la canonónele bis. g. or., la legile imperatiloru bizantini si la cele rusesci, cuprindu in privinti'a divortiului:

Casatori'a incheiata legalmente se desparte: I. prin mórtea naturala si civila; II prin absenti'a pribegitiloru, cându adeca un'a parte se afla in captivitate séu este si altcum pribegita si séu nu se mai reintórce séu in 5 ani nu dà scire despre viéti'a ei. Inse soci'a unui militariu pribegitu se póte folosí de dreptulu vidualu numai atunci, cându primesce passaportu despre mórtea barbatului; III prin divortiare, si adeca: 1. cându barbatulu este impotentu, si acést'a se va dovedí dupa trecerea de 3 ani dela casatoria; 2. din motivulu adulteriului unei séu altei pârti si cându barbatulu va sfatuì pe soci'a sea la adulteriu.

Dupa legile civili se desface casatori'a. 1. Cându barbatulu séu femei'a este dovedita de crima, asupr'a cârei'a cade pedéps'a de mórte séu de esilare perpetua. 2. Cându elu nu apera viéti'a femeii de curse malitióse, sciindu de ele. 3. Cându femei'a parasesce cas'a fâra voi'a barbatului si remane preste nópte, (afara numai in cas'a parintésca). 4. Cându nu se dà de scire barbatului de curse malitióse asupr'a lui, sciindu de acelea.

Pentru primirea vietiei monachale se cere, spre divortiu, cá ambele pârti sa intre in monastire. Se mai desparte casatori'a din ból'a leprei; si casatori'a acelui'a se desface, care 'si botéza prunculu seu, apoi si din causele aduse in novel'a 117 a lui Iustinianu. (Va urmá.)

Reform'a limbei din cârtile bisericesci.

On. lectori ai fóiei nóstre 'si voru aduce aminte, ca la tempulu seu amu luatu si noi notitia dupa foile din Romani'a despre unele reforme, ce se intentionéza a se introduce in biseric'a ortodocsa orientala din Romani'a, si anume: erá vorb'a de denumirea unei comissiuni, carea sa iee la recensiune cârtile bisericesci, si sa reformeze limb'a dintrensele. Referitoriu la acestu obiectu cetimu in „Convorbirile literare“ din Iasi Nr. 11 sub titul'a de susu unu articulu scrisu cu multu studiu de dlu S. G. Vargolici, pre care pentru insemnatatea obiectului, ce tractéza, lu reproducemu si noi in estrasu, si lu recomendâmu apretiârei organeloru nóstre bisericesci.

Eata articlulu:

„Ori-cine ia in mâna o carte tiparita cu trei dieci séu patru-dieci de ani in urma, si o pune alature cu un'a tiparita in dilele nóstre, remane uimitu de prefacerea radicala ce a suferitu limb'a nóstra intr'unu tempu atâtu de scurtu.

„Sa fia óre acest'a mersulu firescu alu lucruriloru? Se gasescu óre si la alte popóre esemple de schimbâri asiá de rapedi si asiá de pripite, incâtu dóue generatii, ce urméza un'a dupa alt'a, sa para despartite intre densele prin sute de ani?

„Eata intrebârile ce trebuie sa-si faca ori-ce omu, câtu de putienu initiatu in istori'a schimbâriloru prin care póte trece limb'a unui poporu. Respunsulu este limpede si deslusitu: Poporulu romanescu a facutu sarituri marí in limba cá si in celelalte manifestâri ale vietiei sale nationale. Este inse in deobste cunoscutu ca sariturile suntu pentru popóre, cá si pentru individi, totu atâtu de primejdióse si de nenorocite. Ele rupu firulu traditiuniloru betranesci, aducu celu mai mare amestecu si invalmasiala, si facu sa se parasésca calea drépta si firésca, care singura duce la o desvelire logica si sanatósa, fia in politica, fia in literatura.

Mersulu poporului nostru, de vr'o dóuedieci de ani mai cu séma, se póte asemaná cu acelu alu unui omu, care apucandu unu drumu, spre a ajunge la tient'a ce-'si pune in minte, se trezesce deodata pe marginea unei ape, ce nu o póte trece deadreptulu, din lips'a unui podu. Elu se vede dar' nevoitu de a umblá la délu séu la vale spre a gasí unu vadu. La urma da preste vadu si trece de cealalta parte. Aici inse, fâra a-si mai dá ostenéla sa afle in ce locu se urmédia drumulu pre care l'a lasatu pre celalaltu malu, se duce totu inainte, amagitu de urme si cârâri, pre care le ia dreptu calea cea batuta, le perde mai apoi si pre aceste, si se lasa atunci in voi'a intemplârei, ne mai avendu nici unu punctu, dupa care sa se póta indreptá, spre a-si gasí iérasi drumulu adeveratu.

Acést'a e si oglind'a miscârei nóstre literare, de câte-va dieci de ani. E de prisosu de a mai aratá de unde curge reulu. Toti ómenii cu judecata drépta cunoscu ratacirea in care ne aflâmu adi, si neaparat'a nevoie a unei indreptâri. Unii s'au pusu chiaru cu totu dinadinsulu la lucru, si silintiele loru n'au remasu cu totulu fâra folosu. Cei mai indaratnici aparatori ai schimbâriloru naprasnice in limba incepu acum, déca nu a se incredintiá ei insusi de zadarnici'a si daunele teoriei loru, celu putienu a vedé ca incercârile loru nu potu prinde radacini, ca lucrarea loru e menita a se surpá sub propriulu ei rídiculu si esagerare.

Astfeliu s'a intemplatu cu obositórea intreprindere a academiei din Bucuresci, care dupa ce a facutu atât'a sgomotu, si a ingrigitu pre multi ómeni cu bunu simtiu, cade astadi sí se darima putienu câte putienu, si de siguru va remané pentru verstele viitóre cá unu ciudatu si neintielesu esemplu de gustulu pentru reforme a tempuriloru nóstre.

Déca inse limb'a academiei, gramadita numai in „Dictionarulu“ seu, n'are si nu póte avé vre-o inriurire asupr'a limbei poporului, de care se deosebesce atâtu de multu, nu e totu astfeliu cu o alta reforma ce se pregatesce in sferile inalte. Se vorbesce in adeveru (si mai multe foi au laudatu mesur'a cá fórte nimerita si folositóre), ca autoritâtile eclesiastice superióre au de gându sa numésca o comisie care sa se indeletnicésca cu publicarea din nou a cârtiloru bisericesci, si punerea limbei din ele la inaltimea culturei nóstre. E scrisu, se vede, cá nici un'a din mostenirile ce ne-au lasatu betrânii sa nu o pastrâmu neatinsa si scutita de maní'a reformeloru netrebuincióse si silnice. Scimu ca s'au schimbatu dejá, totu printr'o comisie, imbracamintea preotiloru nostri. De-si nu se pré intielegu cuvintele unei asemene schimbâri, totusi lucrulu in sine aru avé putiena insemnatate, déca acest'a n'aru parea a fi fostu numai intâiulu pasu pre unu terâmu remasu pâna acum aperatu de ori-ce innoiri si prefaceri.

Limb'a bisericésca erá singur'a de care nici o mâna profana nu indrasnise a se atinge fatisiu pâna in diu'a de adi. Din gur'a preotului, bietii ómeni dela tiéra mai puteau audí, celu putienu la dile mari, limb'a vorbita de densii si mostenita din versta in versta dela stramosii loru. Si inca si in acésta privintia aru fi multe de spusu despre tinerii seminaristi, care primindu o invetiatura cu totulu superficiala, si cele mai de multe ori dela dascali pedanti si stapaniti de mani'a neologismeloru, se silescu si ei, la rendulu loru, ajunsi a fi preoti de sate séu orasie, a schimbá pe ici pe colea cuvintele dín cârtile bisericesci, punendu in locu vorbe latinesti audite la scóla. Din acestu punctu de vedere seminariele au facutu in tempurile din urma mai multu reu decâtu bine instructiunei eclesiastíce, impanandu bisericele cu preoti ce se credu destulu de invetiati cá sa reformeze limb'a in care tieranulu din copilarie s'a deprinsu a se rugá lui Dumnediu.

Ací urméza o comparare intre limbagiulu, in care e scrisu „*Oratoriu*“ de Présanti'a Sea episcopulu Dunarei de josu, si „*Adunare de rugaciuni*“ de Présanti'a Sea, locotiitoriulu episcopului de Buzeu, par. Dionisie, apoi continua autoriulu:

La ce capetu vomu ajunge, déca totu celu ce ia unŭ condeiu in mâna, si se crede ca are o câtu de mica pospaiala literara, 'si insusiesce dreptulu de a schimbá limb'a poporului, de a o umplea cu neologisme, de a-i preface firea si caracterulu astfeliu incâtu sa fia totu-déun'a nevoia de unu vocabulariu spre a puté intielege cea mai neinsemnata scriere?

Se striga necontenitu ca limb'a nóstra e seraca, ca trebuie imbogatita cu vorbe luate din alte limbi, cá sa o facemu destoinica pentru cultura. Adeverulu insa este, nu ca limb'a nóstra aru fi atâtu de seraca, dupa cum se crede, dar' ca noi nu o cunóscemu, fiinduca nu o invetiâmu, sí nu amu invetiat'o nici odata. Fiindu din fraged'a versta deprinsi a gandí in alte limbi, e lucru firescu, cându scriemu, sa ne fia mai lesne a romanisá unu cuventu strainu, decâtu a ne dá ostenéla sa cautâmu de se afla, séu nu, unulu potrivitu in limb'a parintiloru nostri.

Suntu negresitu impregiurâri cându primirea cuvinteloru nóue este neaparata. In aceste colóne s'au aretatu de multe ori care suntu anume acele impregiurâri. Nu remane indoiala ca, avendu a intrupá prin limba ideì nóue ce nu le-amu avutu pâna acum, e de nevoia a intrebuintiá si cuvinte nóue, déca prin legatur'a impreuna a vorbeloru ce suntu in limba, nu putemu ajunge la acésta tienta. De asemene trebuie sa se primésca cuvintele technice de sciintie, arte s. a. Bogati'a unei limbi nu sta insa in marea multime a cuvinteloru sele, ci in deosebite nuantie ce se nascu din maiestrit'a loru impreunare. Tautologi'a, adeca fiinti'a a dóue séu mai multe cuvinte, spre a esprimá aceeasi notiune, departe de a fi o bogatie, face dinprotiva saraci'a unei limbi.

De-si mai multe foi ne-au adusu trist'a scire ca la metropoli'a din Bucuresci s'aru fi si luatu mesur'a pentru reformarea limbei din cârtile bisericesci, totusi noi avemu deplina incredere ca autoritâtile inalte ale bisericei nóstre se voru gandì multu inainte de a o pune in lucrare. Acést'a aru fi de siguru cea mai daunatóre din tóte innoirile straine, câte s'au introdusu cu gramad'a in tiéra la noi de câtu-va tempu. Ori-cine va cugetá mai sanatosu, va vedé ca nu e acest'a mijloculu de a chiamá iérasi pre poporu la vechi'a credintia si cucernicía stramosiasca, atâtu de cadiute in dilele nóstre. Dimpotriva, urmandu-se acésta cale primejdiósa, se voru stinge si cele mai de pre urma scantei de evlavie ce se mai afla in poporulu dela tiéra. Déca acum cându, ducendu-se la biserica, elu aude o limba deplinu intielésa de densulu, si totusi, afara de câte-va serbatori mari de preste anu, bisericele, nu numai prin orasie, dar' si pre la sate, suntu aprópe góle, ba in unele locuri stau gat'a sa se darime, ce se va intemplá cându nu va mai pricepe rugaciunile pre care le cetesce preotulu?

Asiá dar' reform'a limbei bisericesci aru fi sî *o* lovitura de mórte ce s'aru dá sentimentului religiosu alu poporului, si acest'a nu póte fi tielulu ce urmarescu cuviosii pastori pusi in fruntea turmei nóstre duhovnicesci.

Varietâti.

⁂ (*Rectificare*). La corespundinti'a nóstra dto Sabiiu din Nr. premergatoriu ni se tramite din partea competinte rectificarea aceea imbucuratóre, ca fundulu scólei din cestiune afara de intratele dela balulu din 29 Ianuariu a. c. (cari vinu in computulu anului curinte), au ajunsu sum'a de 1000 fl. v. a.

⁂ **Dare de séma si multiamita publica.**

Parti'a, 1. Temisiór'a.

Subscrisulu 'mi tienu de cea mai cordiala si de cea mai viua si placuta datorintia, a aduce la cunoscinti'a onoratului publicu resultatulu balului românu arangiatu in sér'a de 2 Fauru st. v. in favórea procurârei unoru jurnale române, spre cetire de câtra carturarii români, cari foi voru remanea in archiv'a scólei confes. gr. or. rom.

Balulu s'a tienutu in sal'a ospetariei din locu.

Dupa totu dantiulu s'a cântatu câte o cântare natiunala de câtra coralu vocalu constandu din 12 individi. Conducatoriulu corului a fostu on. d. Iuliu Toti'a docintele localu, si on. d. adjunctu notarialu Georgiu Berbosu.

Totu deodata amu onóre a publicá numele pré stimatiloru domni cari au bine voitu a contribuí si adeca: dlu proprietariu mare de pamentu Igoz Lászlo; d. notariu comunalu Rágyoczi Iosef câte 50 cr.; d. preotu gr. or. rom. A. Nedelco 30 cr.; d. preotu. I. Putnicu gr. cat. 50 cr.; d. par. serbu L. Udinschi 20 cr.; d. G. Berbosu 50 cr.; d. I. Toti'a 50 cr.; d. fostu docente Georgiu Surescu 20 cr.; d. G. Pav'a jude I-e com. 20 cr.; d. G. Nedelco cassariu com. 50 cr.; d. Aren. I. Manhaim 50 cr.; d. negut. Iustinu Draganu 40 cr.; d. juratu T. Buldiu alias Dumitru 20 cr.; pretiuitulu juratu G. Radovanu 50 cr.; pret. juratu T. Marco 20 cr.; d. epitropu N. Olariu 20 cr.; d. neg. V. Popoviciu 40 cr.; d. S. Iovanoviciu 20 cr.; economii T. Muncénu 20 cr.; T. Dragulitia 20 cr.; G. Olariu 40 cr.; S. Secosianu 20 cr.; M. Popoviciu 20 cr.; An. Raich 30 cr.; Cuzmanu 20 cr.; A. Buldiu 20 cr.; I. Florii 40 cr.; I. Surescu 20 cr; S. Caza 20 cr.; I. Voic'a 20 cr.; V. Iordiu 20 cr.; D. Clipiciu 20 cr.; I. Surescu 20 cr.; I. Caza 20 cr.; I. Buldiu 20 cr.; G. Filipu 20 cr.; P. Surescu 20 cr.; S. Nedelco 20 cr.; A. Put'a II-lea jude 20 cr. Econ. G. Munteanu 20 cr.; A. Jurc'a 20 cr.; maes. I. Radovanu 40 cr.; I. Secosianu 20 cr.; S. Berlovanu 30 cr.; G. Surescu 20 cr.; S. Cadarénu 20 cr.; G. Carbunariu 10 cr.; T. Buldiu 20 cr.; T. Radovanu 20 cr.; Giurc'a 20 cr.; I. Surescu 10 cr.; I. Put'a 10 cr.; A. Micu 20 cr.; S. Surescu 20 cr.; si Jivota Cadarénu 10 cr.

Cu totulu au incursu asiá dara 14 fl. 30 cr. v. a. din care suma detragendu-se spese 2 fl. 22 cr. au mai remasu unu venitu curatu de 12 fl. 8 cr. pentru procurarea foiloru.

Parti'a in 14 Fauru st. v. 1877.

Comitetulu arangiatoriu.

⁂ *Multiamita publica.* Conformu decisului comitetului parochiale gr. or. din Bradu dto 16 Ianuariu 1877, subscrisulu, vine prin acést'a a-si impliní placut'a datorintia impreunata cu oficiulu seu, aducendu in numele comitetului supranumitu, cea mai profunda multiamita, onoratei matróne Mari'a Popescu — proprietarésa in loco — carea, pentru cumperarea unui „Pothiru“ si aceloru apartienatóre — condusa de pietate si virtute adeveratu crestinésca, au contribuitu singura un'a suma de 70 fl. v. a. Pothirulu, disculu linguritia si stelutia la olalta au costatu 145 fl. v. a.

Acést'a fapta nobila, acestu sacrificiu depusu pentru infrumsetiarea s. biserici, au produsu in inimile tuturoru parochianiloru unu simtiementu fórte placutu si plinu de pietate.

Primésca deci marinimós'a donatóre espresiunea de multiamita a intregei comune bisericesci, si dee cerìulu, cá esemplulu seu frumosu si nobilu sa-si afle imitatori câtu de numerosi!

Pentru comitetulu parochiale gr. or. alu Bradului.

Georgiu *Parau*,
notar. comitet.

Burs'a de Vien'a.

Din 16/28 Februariu 1877.

Argintu	113 40
Galbinu	5 91
Napoleonu d'auru (poli)	9 86½
Valut'a nóua imperiale germâna	60 60

Concursu.

Pentru deplinirea parochiei gr. or. vacante din comun'a Topletiu si fili'a Bers'a, protopresbiteratulu Mehadiei, cu terminu pâna la 13. Martie a. c. cal. vechiu, in carea diua se va tienea si alegerea.

Emolumentele suntu: un'a sessiune de 34 jugere impartita in 37 parcele, in locu de stola si biru, unu salariu contractualu de 160 fl. v. a. si cuartiru liberu.

Recursele instruate conformu stat. org. si normeloru consistoriali, au a se adresá comitetului parochialu din Topletiu, cá Administratorele protopresbiteralu din Mehadi'a, éra cele ce voru incurge dupa espirarea terminiului nu se voru considerá.

Topletiu in 2 Fauru 1877.

Comitetulu parochialu
in contielegerea cu Adm. protopresbiter.
3—3 *D Ioane Stefanoviciu.*

Nr. 6/1877. 3—3

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante greco-resaritene de class'a a III-ea a Corodu-Sanmartonului protopresbiteratulu Tarnavei superióre, cu care suntu impreunate urmatóriele emoluminte:

1. Folosirea portiunei canonice de 3 jugere aratura, fenatiu si vie.
2. Folosirea pamenturiloru ce se voru compará cu 200 fl. v. a. cá portiune canonica pentru subsistinti'a preotului.
3. Dela 35 de familii câte ur'a feldera de cucuruzu sfarmitu.
4. 35 de dile de lucru dela cei cu vite câte un'a dî de lucru cu caru séu plugu, dela cei cu palm'a câte 1-'a,
5. Stola usuata.
6. Cuartiru naturalu si gradina de legumi.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, sè-si astérna petitiunile loru intrunite in sensulu „statutului organicu“ pana in **10 Martiu** 1877 la subsemnatulu.

Alm'a, 1 Fauru, 1877
in contielegere cu comitetulu parochialu.
Ioanu Almasianu m. p.
Protopresbiteru.

Nr. 539 Epitr.

Licitatiune.

In 25 Martiu st. n. a. c. se va esarendá prin licitatiune publica la cas'a parochiale gr. or. din Turd'a, fenatiulu numitu „Lobodasiu,“ asiediatu pre hotarulu Turdei sub Nr. top. 5546 a), b), in marime de 106 jugeri si 212 stangini patrati, pre 3 ani de dile la celu ce va dá mai multu. Pretiulu de esclamare e 300 fl. si din acest'a 10% vadiu. Oferte in scrisu sigilate se primescu numai pâna la deschiderea licitatiunei. Conditiunile esarendârei mai de aprópe se voru puté vedé la cas'a parochiala gr. or. din Turd'a, séu in cancelari'a archidiecesana din Sabiiu.

Sabiiu, 12/24 Fauru 1877.

Consistoriulu archidiecesanu greco-orientalu.

Anunciu.

Institutulu de pastrare si consortiu de anticipatiuni, alu functionariloru austro-magiari in Sabiiu 'si va tiené adunarea sea ordinaria locala si consortiala Dumineca in 11-lea Martie 1877 c. n. la órele 3 in sal'a otelului „Corón'a magiara“ in Sabiiu, spre care scopu se invita membrii acestui institutu.

La ordinea dilei a adunârei locali voru avé locu:

1. Raportulu pro 1876.
2. Consultâri despre óre-cari propuneri la adunarea generala.
3. Decisiune in privinti'a trimeterei de ablegati la adunarea generala in Vien'a in anulu acest'a si eventualu alegerea acelor'a.
4. Propuneri in privinti'a prosperârei fondului A. Szabel pentru ajutorarea veduviloru si orfaniloru dupa functionari.

La ordinea dilei a adunârei consortiala.

1. Raportu si bilantiu pro 1876.
2. Raportulu consiliului de supraveghiere.
3. Impartirea venitului curatu in anulu 1876.
4. Consultarea si decisiunea despre un'a propunere a mai multoru consorti spre schimbarea respective rectificarea §§-loru 20, 25 si 26 din statutulu consortialu.
5. Alegerea unui membru in directiune, si eventualu a unui suplentu.

Comitetulu localu din Sabiiu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ **La nrulu de astadi se adauge Foisiór'a Nr. 4.**

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Dumineca si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 16. ANULU XXV.

Sibiiu 24 Februariu (8 Martiu) 1877.

Cercularíu

câtra tóte oficiele protopresbiterale din archidiecesa

Nr. 601. Bis.

S'a observatu aicia: ca alegerile de parochi si de capelani efectuite in sinódele parochiale, in mare parte se substernu aicia dela respectivele oficie protopresbiterale fara cá acelea sè fie fostu censurate mai anteiu la scaunulu protopresbiteralu, conformu §-lui 33, p. 3. din statutulu organicu; si acést'a se intempla mai alesu din acea causa: cà-ci in unele tracturi membrii scauneloru protopresbiterale cu greu se intrunescu la siedintie in numeru recerutu.

Cá dar' sè se inlesnésca deciderea finala in meritulu alegeriloru de felulu acest'a, si preste totu sè se mantiena dispusetiunile normative din statutulu organicu, — cu acést'a se dà indrumare tuturoru oficieloru protopresbiterale din archidieces'a nóstra: ca alegerile de parochi, capelani si de diaconi sè le supuna mai anteiu censurarii la respectivulu scaunu protopresbiteralu, si numai dupa acea sè le astérna aicia spre afacere ulterióra; ér' la casu de vre-o pedeca sè faca aicia raportu pentru delaturarea aceia.

Totodata suntu poftite oficiele protopresbiterale a reflectá pre senguraticii membri ai scauneloru protopresbiterale la detorinti'a loru de a participá cu serguintia la siedintiele scaunului protopresbiteralu, fiindu respundietoriu fiesce-care pentru scaderile, ce aru urmá cu vin'a lui in afacerile curinte ale respectivului scaunu protopresbiteralu.

Sibiiu, 17 Februariu, 1877.

Consistoriulu archidiecesanu.

MIRONU ROMANUL m. p.
archiepiscopu.

Cultur'a magiara.

(Urmare.)

Vomu incepe numai decâtu cu viéti'a politica, acea parte a vietiei, in care cugetârile se manifesta cu mai multa energia, de óre-ce aici ele ceru numai decâtu a fi intrupate in nisce forme de vietiuire, dela care aterna sórtea tierei si traiulu zilnicu alu ómeniloru. Intrebarea, ce ni se pune, nu este politica, ci cu deseversire logica: cum se motivéza tóta lucrarea politica a magiariloru?

Suntu ómeni de caracteru pronunciatu, cu o vointia ferma si resultata la momentu. Indeobsce inse vointi'a unoru asemenea ómeni este mai multu o isbucnire psichologica, decâtu resultatulu logicu alu chibzuirei: puterea, care impinge la fapta, suntu simtiemintele mostenite ori contractate prin obiceiu, iéra nu cugetârile dobândite prin munc'a sufletésca. Din acésta deosebire va trebuí sa scótemu caracteristic'a intregei lucrâri politice a magiariloru: suntu ómeni, pe care 'i hotarescu simtiemintele si obiceiurile, ómeni care gândescu multu, dar' care cugeta putienu. Si parca din adinsu intrég'a crescere, intregulu invetiamentu publicu magiaru e astfeliu organisatu, cá sa produca acestu resultatu. Darvin arata, cum fii mostenescu deosebite pasiuni, deprinderi si aplecâri ale parintiloru loru. La magiari acésta mostenire firésca trebuiesce sa fie mai mare decâtu la popórele dimpregiuru, care suntu mai putienu vitorióse in afectiunile loru. Pre lânga acést'a copilasii magiari inca de mici suntu óre-si cum dresati la anumite afecte si preventiuni, pe care ori-ce „becsületes magyar ember“ trebuiesce sa le aiba. Asiá „hunczut a német“, „oláh medve“, „vad rácz“, „a tot nem ember, a kása nem étel,“ in sfersitu ura ori dispretiu pentru alte popóre, si fala nationala necumpetata. Dupa tóte scól'a magiara anume se crede menita a jigní desvoltarea unoru anumite facultâti, desvoltându cu deosebire simtiemintele patriotice si nationale. Dupa vederile pedagogice magiare invetiamentulu este menitu a *formá* pe ómeni, iéra nu a dá libera desvoltare tuturoru puteriloru viitoriului omu. Cu deosebire inse politicesce staruiesce scól'a magiara sa-si dreseze scolarii. In sfersitu tinerii parasescu scól'a si intra in o atmosfera sociala, plina de acele-si vederi, acelea-si preventiuni, acelea-si afectiuni. Cu acestu chipu resulta unu poporu bine inchiegatu, ómeni, care numai decâtu gasescu elementele de intielegere si suntu capabili a se hotarí la momentu: acestu poporu inse nu suntu ómeni cugetatori; fieste care este unu geandarmu, unu bratiu esecutivu, dar' fórte putieni comandanti chibzuiti, care sciu sa-si stapânésca afectele, sa-si ridie de ilusiuni, sa tie séma de fapte si sa lucreze dupa unu planu bine intemeiatu.

Vediendu aceste, anevoia ne vomu hotarí sa cautâmu in viéti'a politica a magiariloru nisce cugetâri, care aru puté fi de folosu si pentru altii. Este originalitate in acést'a viétia: originalitate inse in afecte, in maniere si in staruintie, iéra nu in idei practice. Ce voru magiarii nu voru in urm'a unei insirâri de cugetâri originale, ci sub impresi'a simtiemintelor, ilusiuniloru si preventiuniloru comune. Ne remâne dar' intrebarea practica: cum sciu magiarii sa faca, ce voru, cându tóte mijlócele le stau la dispositiune? Au sciutu ei sa dea acestei tieri o organisatiune practica si *potrivita cu interesele loru proprii?* Ce au facutu cu comunele? cu comitatele? cu intrég'a administratie interna? Ce au facutu cu bogatiile tierei? Ce au facutu cu justiti'a? ce au facutu cu tóte celelalte pârti ale vietiei? *Au sciutu ei sa esploateze positiunea, de care se bucurau, in folosulu loru propriu?* . . Ei insi si voru trebuí sa marturisésca, ca s'au caznitu, câtu s'au câznitu dar' mai multu au frântu decâtu au deresu. In viéti'a publica trebile nu se facu cu vorbe late: trebuiescu ómeni, care sa cugete, sa-si dea séma despre starea tierei, sa iá lucrurile cum suntu, iéra nu cum aru dorí se fia, si apoi sa scie a potriví mesurile atâtu cu scopulu politicu, câtu si cu faptele din viétia. Asemenea ómeni nu suntu magiarii. Dlu Tisz'a scie sa provóce o manifestatie politica, scie sa faca efectu; nu scie inse ce cugeta românii, ce voru, ce potu, ce suntu in statulu magiaru si tocmai pentru aceea nu scie, ce resultate va produce in a trei'a parte a tierei unu ordinu alu seu. Si ce dlu Tisz'a nu scie, multi nu sciu si mai multi chiaru nu credu de cuviintia a scí.

Urmarea acestei lipse de bunavointia pentru a scí lucruri, care ceru a fi sciute, este, ca partea cugetatóre a ómeniloru, care iau parte la viéti'a publica a Ungariei, suntu nemagiari, si cu deosebire germâni si jidani care s'au declaratu de magiari. Acesti'a facu proiectele de legi, acesti'a suntu secretari de statu, siefi de sectiuni, directori de asiediaminte publice, acesti'a suntu adeveratii purtatori ai practicei culturi politice magiare. Printr'ensii Ungari'a a devenitu eticesce o parte a Germaniei, si acést'a e un'a dintre nenorocirile, de care sufere tiér'a: suntemu administrati dupa nisce principii, care nu se potrivescu cu stârile nóstre

Sa ne intrebâmu, ce este in intrég'a organisatie publica a Ungariei originalu si totu-odata vrednicu de a fi imprumutatu de câtra alte popóre. Constitutiunea este unu lucru frumosu, dar' asiediatu pe nisce principii, ale câroru martiri n'avemu sa-i cautâmu in Kecskemét ori in Dobritienu, ci la Parisu si la Lyon. Romani'a vecina n'a crediutu de cuviintia a se organisá potrivitu cu constitutiunea magiara, ci a mersu la Parisu si la Lyon. N'a facutu bine; dar cu atâtu mai reu facea, imprumutându dela vecinii, care si ei imprumutase. Chiaru fratii de cruce a-i magiariloru, turcii, nu au crediutu de cuviintia sa primésca copi'a magiara, ci au imprumutatu din isvorulu primitivu. Ne indoimu dar', ca se va mai fi gasindu in Orientu unu poporu, care sa se adreseze la magiari in materie de constitutiune.

Organisatiunea interna, comunele si comitatele, erau celu putienu in aparentia, resultate istorice. Intr'adeveru ele suntu o imitatie a „Gaugrafschaft“-uriloru germane. Dupa ce inse tiér'a si-a datu o constitutiune si natiunalitátile au inceputu a-si pronunciá individualitatea in viéti'a publica, a trebuitu sa ne incredintiâmu, ca acésta organisatiune nu se potrivesce nici cu constitutiunea, nici cu interesele natiunalitâtiloru, ba chiaru nici cu interesele magiariloru. S'au facutu dar' schimbâri, dar' totu schimbâri resultate din impresii momentane: astadi organisatiunea interna a Ungariei este o impetecitura, care nu mai e buna de nimicu, dar' de cum se fia vrednica de a fi imprumutata de câtra altii.

Impetecitur'a impetecitureloru, adeverat'a gradina de frumsetie e inse dreptulu comunu si dreptulu penalu. Ni s'au datu o procedura civila si alt'a penala, adeca ni s'a spusu cum sa aplicâmu legile. Dar' aceste legi? — ele lipsescu. Bagagiulu juridicu alu Ungariei este o gramada de faramituri, pre care trebuiesce sa ni le adunâmu din caotic'a legislatia a celoru din urma patru seculi. — Ei, bine! asemenea talmesiu-balmesiu nu invrednicesce la nici unu feliu de misiune civilisatóre.

Pentrucá sa nu perdemu vremea in cercetâri zadarnice, sa constatâmu, ca in finance si administratiunea comerciala magiarii nu numai nu au doveditu, ca au vederile loru proprii, ci din contra au doveditu o aprópe deseversita lipsa de idei sanatose. Dupa ce au adusu tiér'a in starea, in care este, credu ca nu mai pretindu a servi si in acésta privintia de modelu pentru alte popóre, care au norocirea de a nu se fi ruinatu inca.

Totu omulu cugetatoriu sa-si dea séma, déca aceste apreciâri suntu asiediate pre fapte adeverate si déca conclusiunile suntu bine intemeiate. Scopulu acestei espuneri nu este a discreditá pre magiari, ci a ne lamurí despre densii; si a-si dorí cá totu românulu sa fia incredintiatu, ca este ridiculu a ne teme de cultur'a politica a magiariloru, de óre-ce acésta cultura se reduce la câte-va forme de vietiuire in deobsce fâra de nici unu folosu. Tocmai atâtu de multu e de doritu inse, cá sa ne tememu de dresur'a politica a magiariloru. In lupt'a pentru esistintia, suntemu óresi-cum siliti a ne inarmá in acelasi chipu cá si adversarii nostri: vediendu ca ei se dreséza pentru viéti'a publica si noi amu inceputu a ne dresá. Nu suntu putieni românii, care sustienu, ca este bine si chiaru necesaru a altoí in copii anumite simtieminte, vederi si deprinderi, si care pretindu, ca scól'a trebuiesce sa *formeze pre viitorii cetatieni.* Scopulu vietiei nóstre publice este inse a marí comór'a de cugetâri a tuturor'a si a fieste-câru'a in parte; pentru acea fiesce-care parinte si fiesce-care invetiatoriu e datoriu a deprinde pre viitorii ómeni sa cugete; sa fimu apoi incredintiati, ca viitorii cetatieni, care voru fi deprinsi a cugetá, voru fi cu multu mai puternici decâtu altii, care au fostu dresati. Suntu idei de ordine mai inalta, pre care trebuiesce sa le aiba totu omulu; tocmai in omulu cugetatoriu aceste idei se voru manifestá inse cu mai multa putere, de óre-ce elu va fi *convinsu* despre ele. Este bine sa dâmu copiiloru o crescere religiósa, sa le nutrimu simtiemintele natiunale si sa altoimu intr'ensii inca de mici iubirea câtra tiéra si dinastia: mai bine este inse sa ii crescemu astfeliu, cá in verst'a de barbati sa se póta convinge, ca religiunea, natiunalitatea, iubirea de tiéra si alipirea câtra dinastia suntu temeliile firesci ale vietiei nóstre.

(Va urmá.)

Asupr'a brosiurei „O cugetare politica“ vine „Press'a“ si se esprima astfeliu:

Starea nóstra politica actuala este ea de natura asiá incâtu sa o aflâmu indestulatóre si asiguratóre? Nu, ne respunde chiaru d. I. Ghic'a.

D-lui recunósce insusi in brosiur'a sea, ca situatiunea nóstra politica nu este inca complecta; ca puterile nu au avutu inca la 1856 tempulu „a se intielege pentru a creá Romaniei o positiune speciala si proprie a ei, o neutralitate garantata de puterile Europei.“

Si fórte mare dreptate are d. I. Ghic'a; câci la 1856, cându pentru prim'a óra In. Pórta s'a admisu in ecuilibriulu europénu garanti'a puteriloru ce ni s'a acordatu si nóue nu a fostu speciala si separata numai pentru noi, ci amu fostu cuprinsi in aceasi garantia colectiva. Inconvenientele acestui sistemu, pre care „Pres'a“ le-a indicatu inca din 1870, s'au simtitu mai alesu acum in evenimentele actuale. Neutralitatea Romaniei, dupa cum este ea stipulata intre puteri, nu este de natura a oprí atacurile séu invasiunile ce aru vení asupr'a nóstra din alte pârti decâtu dela Turci'a. Neutralitatea nóstra, nefiindu de form'a acelei'a din Belgi'a ori din Elveti'a, nu póte fi nici respectata, cum este a acelei tieri, nici a oprí ori evitá conflictele ce se potu iví cu inlesnire in orientu.

Au trebuitu sa vina evenimentele de fatia, spre a se cunósce acestu adeveru.

Natiunalitatea nóstra póte fi dar' espusa, acum séu mai tardiu, nu atâtu din caus'a vederiloru ambitióse séu de cucerire ce unii aru atribuí cutârei puteri, ci pentruca positiunea nóstra politica este incerta si nedefinita pentru ca puterile la 1856 nu au facutu o opera complecta, dupa cum o recunósce dlu Ioanu Ghic'a, pentruca in fine, din o asiá positiune potu resultá mii de pericule. Ce dar' totu ne ocupâmu noi de cine anume aru avé poft'a sa ne cucerésca? Ne póte cucerí si rusulu, si turculu, si austriaculu, si oricine altulu, indata ce vomu fi in positiunea de a fi cuceriti. Prea putienu ne pasa cine ne va cucerí: totulu este cá sa ne punemu in positiune asíá cum sa nu ne cucerésca nimeni. Altufeliu cucerirea va fi o cestiune numai de faptu; ba inca ea va devení póte o conditiune de pace séu de siguranṭia pentru unele puteri, séu de compensatiuni, spre a se stabilí unu acordu intre ele. Nu ne-amu mirá atunci cá sa vedemu tocmai acele puteri, pre cari se radiema mai alesu d. Ioanu Ghic'a, a consimtí la cucerirea nóstra, intr'unu interesu generalu.

Câci, in fine ce suntemu noi? Suntemu cá Belgi'a, cá Elveti'a, cá Greci'a, garantati cá statu? — Nu, ni se respunde de toti. — Suntemu o natiune suverana? Dá, dicemu noi; nu, dice sultanulu. — Ba sunteti semisuverani, adauga unii publicisti, adeca nici intr'unu feliu, cum aru dice ómenii de bunu simtiu. — Suntemu atunci provincia turcésca? Iérasi nu, ni se respunde de mai tóte puterile garante.

Dara atunci ce suntemu? — Suntemu unu ce fâra nume. Suntemu unu ce care se va defini in momentulu trebuintiei, si dupa trebuintia. Suntemu adeca unu ce nedefinitu si necunoscutu, pre care toti 'lu potu definí, dupa cum le va vení mai bine, si de care toti se póte serví, dupa cum voiescu a ne cunósce.

Se intielege dar', cu ce inlesnire o asiá tiéra se póte nimicí si rapí, si la câte teribile pericule póte fi espusa!

Aceste pericule le numimu teribile, inadinsu. Câci mai toti publicistii, mai toti ómenii de statu ai Europei, si d. Ioanu Ghic'a impreuna cu ei, suntu convinsi ca imperiulu otomanu este dejá unu corpu putredu, ca elu nu va mai puté tiene multu tempu, ca are sa cada intr'o buna diminétia. Cestiunea orientului este dar' de acum inainte, permanentu deschisa pentru noi; ea póte produce, intr'o di, nisce colosale sguduiri; déca din acele sguduiri va cadea acestu colosu, numitu imperiulu otomanu, nu intielege ori-cine ca noi suntemu amenintiati de a fi sfaramati prin caderea sea preste noi, déca vomu continuá a fi in positiunea incerta si nedefinita cá cea de astadi?

Este dara lesne de intielesu ca, pentru noi românii, cestiunea politica trebuie sa primeze pre tóte celelalte, fiinduca este vorb'a de insasi fiinti'a si natiunalitatea nóstra.

De acea, cu fericire vedemu ca si d. Ioanu Ghic'a, cá si diurnalulu „Românulu“, suntu de acordu a recunósce acestu gravu periculu; ca, ce e mai importantu, suntu de acordu a recunósce si singurulu mijlocu spre a lecuí reulu imensu ce ne amenintia.

Sa citâmu propriele cuvinte din brosiur'a dlui I. Ghic'a:

„Românii au aspiratiuni legitime
„câtra independintia; ómenii de statu
„ai Turciei o sciu, si cu tóta man-
„dri'a si inganfarea loru, o intielegu
„recunoscu ca tempulu nu este depar-
„tatu..... Garantandu-se insa neu-
„tralitatea Romaniei de puterile Eu-
„ropei, precum s'a facutu pentru Bel-
„gi'a, si radicandu-se unu statu ab-
„solutu suveranu si independentu prin
„radicarea nóstra s'aru face Turciei o
„positiune avantagiósa, etc...“

Repetâmu, vedemu cu fericire ca d. Ioanu Ghic'a recunósce ca absolut'a independintia a statului nostru, garantata de marile puteri, este singurulu remediu la gravele pericole ce ne amenintia. Cu inca si mai mare fericire amu vediutu ca de mai multu tempu diuariulu „Românulu“ are aceeasi idea.

„Press'a“ a desvoltat'o si a emis'o pentru prim'a óra, inca dela 1870. Déca nu aru fi spatiulu de tempu de siese ani, aru crede cine-va ca „Pres'a“ din 1870 a copiatu tocmai cuvintele dlui I. Ghic'a de astadi. Eata propriele cuvinte ale „Pressei“ din revist'a dela 3 Novembre 1870:

„Europ'a a voitu la 1856 sa creeze din Romani'a unu bulevardu la portile orientului, o linia intermediara, unu teritoriu neutru intre mai multe imperii diverse ce s'aru puté ciocní. Dar' acestu scopu este pre jumetate atinsu, pre câtu tempu Romani'a va avea actual'a sea semi-independintia, va fi unu statu semi-suveranu, cum lu numescu publicistii. Cându unu conflictu s'aru nasce intre vecini, teritoriulu Romaniei risica de a nu fi respectatu; câci sublim'a Pórta tiene un'a ca Romani'a face parte integranta din imperiulu seu. Dar' cându acestu imperiu este in resbelu cu cine-va, Romani'a nu póte fi teritoriu neutru, de vreme ce este parte integranta, de vreme ce nu este absolutu independenta. Unde mai este atunci lini'a neutra ce Europ'a crediuse ca pusese la portile orientului!

Déca Belgi'a nu erá independenta, déca facea si ea parte integranta din Prusi'a séu din Franci'a, teritoriulu seu aru fi fostu óre respectatu, si aru fi potutu dá atâtea servicii ambiloru beligeranti?!

Numai prin independinti'a Romaniei se va puté atinge pe deplinu scopulu ce puterile si-au propusu, cându au garantatu autonomi'a româna.

Romani'a, creata regatu independinte, cá si Belgi'a, aru devení unu statu egalu utilu pentru toti vecinii. Acestu regatu, pusu sub garanti'a colectiva a puteriloru celoru mari, va avé o esistentia asigurata, cá si Belgi'a, si toti voru fi datori a-lu respectá.

Turci'a va aflá multu mai conformu cu interesele sele a avé inaintea sea unu paravanu, unu statu cu adeveratu neutru, preste care nu va puté nimeni sa tréca spre a o atacá. Russi'a nu-si va puté desmintí politic'a sea traditionala de a ajutá tóte aspiratiunile legitime ale crestiniloru din orientu. Austri'a si Ungari'a voru aflá mai avantagiosu pentru siguranti'a loru de a se creá dóue imperiuri. Angli'a va contribuí totu-déun'a a ajutá totu ce póte garantá pacea in orientu. Franci'a, Itali'a, Prussi'a, voru continuá a ne fi totu atâtu de favorabile cá si in trecutu...“

Aceste adeveruri, cari, espuse in 1870, au aredicatu furtun'a contr'a „Pressei“, si din partea „Românului“, si din acea a dlui Ioanu Ghik'a, si din partea tuturoru amiciloru d-loru, — astadi suntu recunoscute de toti, necontestate, si desvoltate cu mai multu talentu si fortia de adversarii loru de alta-data. Acestu efectu fericitu de care mai toti românii trebuie sa ne felicitâmu, 'lu datorimu numai tempului si impregiurâriloru ivite dela 1870 incóce.

Odata dar' ce remediulu este recunoscutu si admisu de toti, cum trebuie sa lucrâmu cá sa-lu dobendimu? Ací este cestiunea. Intr'acést'a aru stá solutiunea propusa in brosiur'a dlui Ioanu Ghik'a.

Trebuie inse sa declarâmu, dela inceputu ca aceea ce propune d. I. Ghik'a nu este o adeverata solutiune.

D-lui ne sfatuiesce cá, in casu de resbelu intra Turci'a si Russi'a, noi sa fimu neutri; inse, fiindu ca d-lui recunósce ca neutralitatea cum o avemu noi este unu cuventu vagu, admite ipotes'a ca ori turcii ori rusii aru trece la noi. Atunci noi, adaoga d-lui: „sa protestâmu susu si tare inaintea Europei in contr'a violârei teritoriului nostru, si sa ne reservâmu actiunea pe fiitoriu, retragendu armat'a nóstra din ochii trupeloru straine.“

Este de prisosu a mai criticá acésta povatia, ce ni se pare ca nu este nici seriósa, de vreme ce nu este realisabila. In urm'a criticeloru complecte, minutióse, si cu multu spiritu, facute de „Românulu“, nu ne mai remâne nimicu de disu.

Este destulu numai a ne resume ca, dupa ce d. I. Ghik'a recunósce ca esista pericole pentru noi; dupa ce declara ca oper'a puteriloru dela 1856 a fostu, pentru noi, incomplecta si nesuficienta; dupa ce ne spune ca ceea ce trebuie de facutu, cá singurulu remediu practicu, este de a formá din Romani'a unu statu absolutu independinte, neutru si garantatu de puteri, — se opresce ací, si nu ne arata cum trebuie sa lucrâmu spre a ajunge sa realisâmu scopulu ce-lu avemu, adeca sa obtienemu singurulu remediu ce ne-aru scapá de pericolu!

Ni se pare dar' ca oper'a d-sele este prea incomplecta si fâra nici o solutiune.

Iér déca crede ca fug'a la munti, in casu de nevoie, cu ostire cu totu, aru fi o solutiune, atunci desilusiunea i-aru fi amara, cându i s'aru ascultá povati'a; câci altu efectu realu nu aru puté avé o asiá fuga, decâtu a espune tiér'a la ori-ce atacuri din afara, a legitimá anarchi'a in tiéra, a desfiintiá si autoritâti, si ministere, ba si domni'a; a ne pune, in fine, tocmai in conditiuni cum sa ne cucerésca fórte bine celu dintâiu séu mai forte ocupantu!

Asiá purtându-ne, amu ajunge noi la independintia, adeca la salvare? Nu o credemu.

Dar' ce sa facemu? ne-aru obiectá d. I. Ghik'a. — Amu spusu dela inceputu, ca noi nu suntemu in positiune a dá planuri de actiune. Ne multiamimu, a criticá, a aprobá séu a lepadá de cele date de altii.

Totu ceea ce putemu noi indicá, este, nu unu planu de actiune, ci nisce principii generale, indispensabile oricârui planu seriosu, spre a se ajunge la inlaturarea pericoleloru possibile.

Aceste regule séu principii suntu prea simple si putienu numeróse: forti'a in intru si sprigiuulu in afara. Eata adeverat'a politica traditionala, dar' si rationala, ce trebuie s'o aiba românii, spre a ajunge la scopulu propusu. Sa ne permita d. I. Ghik'a a-i spune ca, cu fug'a la munti nu se va atinge scopulu propusu prin brosiur'a sea. Sa ne permita si confratii dela „Românulu“ a le spune ca, prin sfasierile si esclusivismulu din intru, precum si prin fapte cari inspira neincredere in afara si ne departéza spriginile, iérasi nu se póte ajunge scopulu comunu.

In asiá casuri amu avé bancrut'a in intru si isolarea in afara, adeca slabiciune sub tóte puncturile de vedere.

Dar', fâra unirea tuturoru fortieloru interne si fâra simpatii séu sprigine in afara, repetâmu, suntemu espusi la cele mai grave pericole. Este necesaru a cugetá, pâna este tempu, la acésta grava positiune!

Revista politica.

Diu'a de 3 Martiu st. n. a fostu o di, carea in calendariulu ministeriului ung. actualu, de siguru nu e scrisa cu litere rosii. In cas'a deputatiloru interpelatiunile au fostu formala eruptiune. Dintâiu a interpelatu deputatulu serbu Dr. *Polit* asupr'a politicei orientali si adeca: 1. Mai stà Austro-Ungari'a pre lânga principiele esprimate prin not'a contelui Andrássy dela 30 Decembre 1875, in memorandulu din Berlinu dela 15 Maiu 1876 si in conferinti'a dela Constantinopole, si déca stà: 2. aprobéza guvernulu demonstratiunile turcofile ale magiariloru prin care se compromite politic'a austro-ungurésca si se vatema simtiemintele natiunale ale milióneloru de cetetieni de natiunalitate slavica? Alta interpelatiune a fostu cea a deputatului A. *Németh* pentru mesurile politiane in giurulu casei deputatiloru si a trei'a a lui Ern. *Simonyi* in privinti'a unoru date despre pactulu cu Cislaitani'a pre cari regimulu le-a promisu cu 9 luni inainte ca le va dá casei spre studiare si nu le-a mai datu pâna in diu'a de astadi.

Pactulu se vede ca inca nu e nici acum „perfectu“, dupa cum erá vorb'a. Directiunea bancei natiunale face inca mari dificultâti, nevoindu a se acomodá intielesuriloru dintre ambe guvernele. „N. fr. Pr.“ a publicatu unu pactu privitoriu la banca si „P. Ll.“ 'lu reproduce; adauge inse in acelasi numeru, ca asiá dupa cum se afla pactulu publicatu dupa „N. fr. Pr.“ nu este esactu, ci in testulu celu adeveratu mai suntu locuri cari in publicare lipsescu cu totulu. Adausulu acest'a se pare a avé missiunea de a mai mulcomí spiritele intaritate asupr'a pactantului nostru ministeriu si adeca a le mulcomí prin lucruri„ necunoscute.“

Ministrului presiedinte Tisz'a 'i resaru dificultâtile cá buretii. Dupa ce in diet'a si in press'a tierei a fostu espusu loviriloru celoru mai nemilóse pentru procedur'a sea si resultatele câstigate in atacerea bancei, mai vine acum si „A. A. Ztg.“ sa-i amarasca dilele, dicendu-i ca este o mediocritate, omu imprudentu si nepoliticu, ca provóca cestiuni pe cari nu este in stare sa le domineze si cu atâtu mai putienu sa le deslege, din care causa energi'a lui mai multu strica de câtu dirége.

Fivoru de vre-unu folosu lectiunile aceste pentru ministeriu si pentru intregu chauvinismulu magiaru? nu putemu scí, viitoriulu ne vai aratá in curendu.

Diet'a va mai lucrá numai pâna la 22 séu 23 l. c. si apoi se va amaná, dupa unele foi, pâna in Iuniu. In privinti'a convocârei delegatiuniloru inca nu s'a facutu pâna acum nimic'a.

Intr'aceea dincolo de Lait'a se petrecu lucruri inocente, sub forme, cari nu batu la ochi, si totusi, nu fâra cuventu, li se atribuie insemnatate politica. Cu ocasiunea unui „commers“, la infiintiarea „reuniunei academice de lectura nemtiésca austriaca,“ cavalerulu de *Schmerling* s'a adresatu câtra junimea nemtiésca austriaca cu o cuventare primita cu multu entusiasmu. Schmerling, premitiendu sfatulu cum sa se pórte junimea pâna e la universitate, o invatia ca dupa ce a pasitu in viéti'a publica, negenata sa arete bârn'a in ochii aceloru ce cauta paiulu in ochiulu austriacului. Cu privire la starea cea trista a imperiului aduce junimei aminte ca paginile istoriei dovedescu ca a mai fostu si alte dâti asiá, si dupa probe grele imperiulu a sciutu sa se radice si sa ocupe unu locu onorificu in Europ'a. „Firesce, continuà, numai atunci cându tóte popórele s'au unitu sub flamur'a „*négra galbina*“ (aplause). Si asiá sa fia si in viitoriu. Fiti missiunari ai simtiului austriacu ai mandriei austriace! Aveti dreptu a ve mandrí cu Austri'a! si in viitoriu veti avé dreptu sa ve mandriti cu Austri'a!“ La commers a mai luatu parte presiedintele casei deputatiloru Dr. *Rechbauer*, deputatii *Herbst*, *Suess*, *Kuranda* si alte persóne, cari au datu festivitâtiei o insemnatate care trece preste nivelulu unui commers obicinuitu.

Politic'a esterna este inca totu in stagnatiune. „National Ztg.“ din Berlinu afla din isvoru autenticu, ca in Petersburg prevaléza parerea, ca Pórt'a nu va apelá la noroculu armeloru, ci va face concessiunile ce s'au pretinsu dela dens'a. *Salisbury* au distrusu cea din urma sperantia a Turciei in vre-o aliantia. Firesce in Constantinopole suntu lucrurile afara de calculii omenesci. Russi'a, in câtu va fi cu putintia, va evitá resbelulu, dara la casu ca va trebuí sa-lu pórte, 'lu va purtá cu tóta energi'a. Russi'a speréza dela celelalte puteri o neutralitate binevoitóre.

Fói'a oficiala din Belgradu publica proclamatiunea principelui Milanu, prin carea vestesce poporului serbescu ca a facutu pace cu turcii. Negotiârile de pace intre Muntenegru si Turci'a s'au amanatu in urm'a pretensiuniloru muntenegrene. Muntenegru pretinde: regularea marginiloru, cederea portului dela Spizza, navigatiune libera pre laculu dela Scutari si pre riulu Boian'a.

Abiá anunciaramu in rendulu trecutu revolutiunea miriditiloru si astadi cetimu ca tóta Albani'a e in ferbere. Si pentrucá scirea acést'a sa nu remana isolata inregistrâmu mai departe, ca iéra s'au inceputu luptele intre turci si insurgentii bosniaci.

Turcii suntu fórte ingrigiati de o *eventuala ocupatiune austriaca* in Bosni'a.

Universitatea nat. sas. din fostulu fundu reg.

Amu intielesu ca corporatiunea acést'a va fi convocata pe 19 Martiu st. n. Ne grabimu asiá dara a comunicá dispositiunile privitóre la impartirea cercuriloru electorali, la modulu alegeriloru etc. la universitate in urmatórele:

Dispositiuni

despre impartirea cercuriloru de alegere precum si despre modulu de alegere pentru universitatea natiunei sasesci ce se va intruní pe bas'a articulului de lege XII din anului 1876.

Statorite dupa ascultarea universitâtiei prin ordinatiunile in. ministeriu reg. ung. de interne din 8 Februariu 1877. Nrulu 711 si din 2 Martie 1877, Nrulu 951.

A. Impartirea cercuriloru de alegere.

Stabilindu-se dejá prin art. de lege XII § 8 pct. d), alinea 1, ca cetâtile fostului fondu regescu au se formeze pentru sine siepte cercuri de alegere si se tramita 9 representanti in universitatea natiunei sasesci, si anume: cetâtile Sibiiu si Brasiovu câte doi; cetâtile Sighisiór'a, Mediasiu, Sasu-Sebesiu si Orestie câte unulu; celelalte pârti ale fundului regiu se impartu deocamdata si anume pâna la deciderea pe calea legale a intrebârei despre pretensiunile ce se voru iví la averea universitâtiei sasesci in urmatórele 11 cercuri de alegere:

I. *Cerculu de alegere Sabiiu* cuprinde tóte comunele rurali din fostulu scaunu alu Sabiiului inclusive si comunele ce apartienu la scaunele filiali Saliste si Talmaciu, precum si comunele militarie confiniari anectate la fostulu scaunu alu Sabiiului.

II. *Cerculu de alegere Brasiovu*, cuprinde tóte comunele rurali din fostulu districtu Brasiovu, inclusive asiá numitele siepte sate, apoi comunele Apati'a, Crisb'a si Ujfalu.

III. *Cerculu de alegere Sigisiór'a*, cuprinde tóte comunele rurali din fostulu scaunu Sighisiór'a.

IV. *Cerculu de alegere Mediasiu*, cuprinde tóte comunele rurali din scaunulu Mediasiu de mai inainte.

V. *Cerculu de alegere Bistriti'a* cuprinde tóte comunele rurali din fostulu districtu Bistríti'a.

VI. *Cerculu de alegere Sasu-Sebesiu* cuprinde tóte comunele rurali din fostulu scaunu Sasu-Sebesiu.

VII. *Cerculu de alegere Orestia* cuprinde tóte comunele rurali din fostulu scaunu Orestia.

VIII. *Cerculu de alegere Cincu mare* cuprinde tóte comunele rurali din fostulu scaunu Cincu mare.

IX. *Cerculu de alegere Cohalmu* cuprinde tóte comunele rurali din fostulu scaunu Cohalmu.

X. *Cerculu de alegere Nocrichiu* cuprinde tóte comunele rurali din fostulu scaunu Nocrichiu.

XI. *Cerculu de alegere Mercurea* cuprinde tóte comunele rurali din fostulu scaunu Mercurea.

Fia-care dintre aceste 11 cercuri de alegere alege prin alegatorii dietali câte unu deputatu in universitatea natiunei sasesci.

B. Statutu

pentru esecutarea alegeriloru.

§. 1. Pentru a esecutá alegerea membriloru la adunarea generale a universitâtiei sasesci in cetâtile Sibiiu Brasiovu, Sighisiór'a, Sasu-Sebesiu, Orestia, Mediasiu si Bistriti'a, precum si in cele unsprediece (11) cercuri de alegere statorite de mine conformu cu indrumarea §-lui 8 art. de lege XII din 1876 in intielesulu §-lui 9 din acésta lege, comitele supremu alu comitatului Sibiiu cá comite alu sasiloru deléga din casu in casu pentru fia-care cetate, respective pentru fia-care cercu o deputatiune ce consiste din unu presiedinte, vice-presiedinte, unu notariu si unu vice-notariu.

§. 2. Deputatiunea pentru fiacare cetate, respective pentru fia-care cercu de alegere, se póte denumí numai din sinulu aceloru cetatieni ce suntu indreptatiti la alegerea de deputatu dietalu in respectiv'a cetate séu respectivulu cercu de alegere.

§. 3. Alegerea in fie-care cetate si in fie-care cercu electoralu trebue sa se faca intr'un'a si aceiasi di, pe care o va determiná comitele supremu alu comitatului Sibiiu cá comite alu sasiloru.

§. 4. Din partea cetâtiloru enumerate in §. 1. alegerea se sâversiesce in cetatea respectiva, ear' loculu pentru seversirea alegerei in celelalte 11 cercuri electorali 'lu designéza comitele supremu alu comitatului Sibiiu cá comite alu sasiloru, luandu in consideratiune indepartarea comuneloru ce apartienu cercului, una de alta, asiá, cá acel'a precâtu se va putea se fie in centrulu cercului.

§. 5. Ordinea, in care au se vina comunele din cercurile de alegere, precum si partile ce alegu in cetati, o statoresce comitele supremu alu comitatului Sibiiu cá comite alu sasiloru; elu transmite presiedintiloru electorali si lista nominale a alegatoriloru dietali din respectivele cetati si din comunele ce apartienu cercuriloru electorali, pe care o va procurá din oficiu, si dispune, cá terminulu de alegere sa se publice prin deregatoriile competinte la tempulu seu.

§. 6. De sustienerea liniscei si a ordinei se ingrigesce oficiulu administrativu concerninte.

§. 7. Presiedintele electoralu deschide actulu alegerei in diu'a si loculu ficsatu de comitele sasiloru la 8 óre diminétia si-lu incheie la 6 óre sér'a.

§. 8. Fie-care alegatoru din cetate sau din cercu póte sa propuna unu candidatu, insa numai din sinulu celoru inscrisi in list'a nominale a alegatoriloru dietali din cetâtile situate in fostulu fundu regiu séu din unu atare cercu. Acésta propunere e de a se presentá in scrisu séu insinuá verbalu presidiului in termenu de o jumetate óra dupa deschiderea actului de alegere.

In acela'si tempu cu propunerea e de a se designá pentru fie-care candidatu unu barbatu de incredere.

Presidintele electoralu in cetatea, respective cerculu, unde duce presidiulu la actulu de alegere, nu póte fi alesu membru la adunarea generale a universitâtii sasesci.

§. 9. Déca in terminulu de o jumetate óra dupa deschiderea alegerei s'a propusu numai unu individu, presiedintele declara alegerea de terminata si pe individulu respectivu de membru la adunarea generale a universitatii sasesci.

Propunendu-se la tempulu seu mai multi individi de candidati si cerendu 10 membri votarea, presiedintele electoralu e indatoratu a o ordiná si in casulu acesta votarea are se incépa la noue (9) óre diminétia si sa se continue neintreruptu pâna séra la siése (6) óre.

§. 10. La alegere au votu numai aceia, cari suntu inscrisi in list'a electorale, dara dreptulu loru de votare si 'lu potu esercitá numai in cetatea séu cerculu, in care suntu inscrisi.

Nici unui'a dintre cei inscrisi in list'a electorale nu i se póte refusá votarea.

§. 11. In localulu de alegere li e permisu a fi de fatia numai membriloru din deputatiunea pentru primirea voturiloru, barbatiloru de incredere si oficialului administrativu; apoi afara de acestia, precâtu tempu votéza alegatorii acelei cetati séu comuni, unui membru din deregatori'a comunale, si alegatoriloru provocati a'si dá voturile loru.

§. 12. Comunele séu partile cetatei suntu de a se admite la votare in ordinea precisata de comitele supremu alu comitatulu Sibiiu cá comite alu sasiloru.

Acei alegatori, cari in timpulu cându dupa ordinea stabilita fiindu rendulu la comun'a séu cetatea loru nu s'au pututu insinuá la votare, potu se-si dea voturile loru dupace au votatu ceilalti alegatori, déca acésta se mai póte face inainte de óra a siésa de séra din diua ficsata pentru acésta.

Dupa siése (6) óre séra nu este permisu a mai primì nici unu votu.

§. 13. Votarea se face publicu si verbalu, si adeca cu privire la cetatile Sibiiu si Brasiovu din partea fie-cârui alegatoriu de odata pentru câte doi membrii.

Comuna, la care apartiene votantulu, numele votantului si votulu seu trebue inscrisu pe locu in cól'a rubricata.

§. 14. Neprimindu nici unulu dintre candidati maioritatea absoluta se face de nou votare asupr'a aceloru doi candidati, cari relativu au avutu cele mai multe voturi, terminulu pentru acésta votare precum in genere pentru ori-ce alegere supletória ce ar' resultá, 'lu statoresce comitele supremu alu comitatului Sibiiu cá comite alu sasiloru.

§. 15. Presiedintele electoralu incheie la siése (6) óre séra list'a nominale a votantiloru si subscrie impreuna cu notariulu doue esemplare din tr'ens'a, precum si protocolulu despre decursulu votârii.

§. 16. Fie-care deputatiune pentru primirea voturiloru duce protocolu despre totu decursulu votârei si acel'a are sa cuprinda:

a) numele cetatii alegatóre, respective alu cercului;

b) numele membriloru deputatiunii si alu barbatiloru de incredere ai candidatiloru:

c) loculu si tempulu alegerei;

d) numele candidatiloru;

e) in casu déca s'a ordinatu alegerea, tempulu inceperei si resultatulu ei finalu.

In protocolu nu e permisu a se dá locu nici protesteloru, nici ori carei alte observari.

Protocolulu se subscrie de presiedinte si de notari.

§. 17. Protocolulu si cólele rubricate de votare suntu de a se face in doue esemplare.

Unu esemplaru e de a se estradá pe locu celui alesu séu de a i se trimite pe langa recipisa.

Alu doilea esemplariu inpreuna cu lista nominale a alegatoriloru e de a se trimite comitelui supremu alu comitatului Sibiiu cá comite alu sasiloru, care 'lu va depune in archivulu comitialu sasescu.

Celui alesu i servesce protocolulu de alegere de litere credentiale.

Atâtu formularie de protocóle câtu si cóle rubricate de votare le dá comitele sasiloru respectiviloru presiedenti electorali in numeru sufficientu.

§. 18. Asupr'a validitatii alegeriloru atacate prin petitiuni decide adunarea generale a universitâtii.

§. 19. Spesele impreunate cu alegerea, de ori-ce natura ar' fi ele, se plâtescu din cass'a universitâtiei sasesci.

Nr. 152|praes. 1877.

Spre insciintiare si publicare edata.

Sibiiu, in 5 Martiu 1877.

Comitele supremu alu Comitatului Sibiiu
cá comite alu sasiloru:

Wächter m. p.

Colectiune

de materii, relative la matrimoniu si divortiu in biseric'a gr. or.

(Urmare.)

X.

Siagun'a in carticic'a „cunoscintie despre casatorii din an. 1854 in §. 13. aduce dupa codulu civilu austriacu §. 115. urmatórele motive de divortiu pentru credinciosii bisericei gr. or.:

1. Cându vre-o parte se face vinovata de adulteriu.
2. Cându vre-o parte se face vinovata de o crima, carea trage dupa sine o pedépsa de celu putienu 5 ani carceru.
3. Cându o parte parasesce din reutate pe ceealalta, si fiindu ubicatiunea sea necunoscuta, nu se va infatisiá in decursu de 1 anu, dupa citatiunea publica.
4. Curse periculóse vietiei séu sanatâtiei.
5. Repetite maltratâri grele.
6. Ur'a neinvingibila, pentru carea ambele pârti ceru divortiulu. Inse in casulu din urma sa nu se desparta curendu, ci sa se incerce mai inainte o deosebire de patu si mésa, chiaru si de repetite ori.

Acestea norme s'au observatu si in archidieces'a nóstra (vedi inse Compendiulu drept. canonicu de Siagun'a §. 113, unde se afla tóte motivele canonice).

XI.

Românii nostri de relig. *greco-catolica* inca au a se folosi de pravil'a bisericei nóstre gr. or. dupa punctele de uniune din an. 1697.

Pracs'a loru in privinti'a divortiului s'au apropiatu inse in unele pârti si de cea a bisericei catolice. Se vede din dissertatiunile lui Clain de Saad (in an. 1781), ca in 7 casuri, nici din caus'a adulteriului, care altcum si in biseric'a apuséna este motivu de nulitate a casatoriei, nu se desparte casatori'a, dar' nici despartirea de patu si mésa nu se concede, si adeca:

1. Cându barbatulu inca pórta vina la prostitutiunea séu adulteriulu femeii.
2. Cându femei'a s'au maritatu dupa altulu din caus'a lungei pribegiri a barbatului ei, pe care l'au tienutu ea de mortu.
3. Cându ambele pârti suntu vinovate de adulteriu.
4. Cându femei'a s'au impreunatu cu altulu din eróre, tienendu pe acel'a de barbatuln ei.
5. Cându barbatulu, care este consciu de dreptulu seu de a cere divortiu, au iertatu adulteriulu femeii sale (prin impreunare, sarutâri, imbratiosieri etc.)
6. Cându femei'a au suferitu sila de câtra altulu.
7. Cându pârtile pagâne trecu la crestinismu, atunci barbatulu de va fi lasatu pe muierea sea, inca pagâni fiindu, si aceea s'aru fi maritatu dupa altulu e datoriu a o reprimí.

XII.

Despartirea numai *de patu si mésa* nu se afla basata in nici unu canonu séu lege obligatóre in biseric'a gr. or. Aceea s'au usuatu numai in tempii mai recenti dupa legile civile, si adeca in Austri'a. Acésta despartire in biseric'a nóstra insa se póte justificá numai cu aceea, ca ea nu este canonu si unu principiu bisericescu pentru divortii, ci este numai o mesura provisoria de natur'a aceloru mesuri, cari au de scopu a incercá intre pârti impacaciune prin tempu séu póte si cu scopu de a evitá pericoli in decursulu procesului divortialu (vedi in tractatulu X nr. 6.)

Chiaru si codic'a civila austriaca o insemnéza numai cá o atare mesura in casu, cându ur'a va vení la mijlocu.

Din contra in biseric'a apusén'a acésta despartire de patu séu de mésa este unu principiu si i se dà locu in genere in tóte casurile, in cari d. e. biseric'a nóstra gr. or. concede divortiulu.

XIII.

Amu disu mai susu despre motivulu *Urei*, ca acést'a este a se reduce la adulteriulu presumatu si rumperea credintiei.

In materi'a acést'a numai legile civili s'au induplecatu a prescrie norme.

Se vede ca tocmai ur'a au fostu motivulu principalu a aceloru legi imperiali, cari au concesu divortiulu din consensulu pârtiloru (mutuo consensu), ceea ce apoi s'au cassatu.

Inse si acelea legi (bizantine) asiá d. e. novel'a 140 din an. 556 a imperatului Iustinu alu II au adusu de motive ale divortiului cu invoire imprumutata (a urei): urgie constanta curse periculóse vietiei, batâi si maltratâri grele si urgicióse (Iustinianu au opritu femeii a se despartí pentru batâi primite dela barbatu, inse Sft. Vasiliu in can. 8 privesce d. e. pre celu ce au intrebuintiatu in mania secure asupr'a muierei sele, de ucigasiu, de unde negresitu se póte nasce ura).

De ací se vede ca ur'a neinvingibil'a póte fi motivu de divortiu, cându ea s'aru reduce séu la adulteriu (necredintia) séu la alte fapte si intemplâri cari insesi se reducu la unu motivu divortialu recunoscutu in biserica, si din carele aru poté apoi naturalmente urmá ur'a intre conjugi. Totu-déun'a trebuie dar' sa fia afirmata ur'a impreunata si cu alte motive. Legislatiunea Austriei prin patent'a din 16 Ianuariu 1783, prin decretulu aulicu din 22 Iuliu 1819 si in § 115 cod. civ. au declaratu de motivu divortialu pentru gr. or. numai acea *ura neinvingibila* pentru carea *ambe* pârti ceru divortiulu. Si codulu civilu de adi alu Romaniei constringe divortiulu din consensu mutualu la nisce conditiuni aspre.

Biseric'a nóstra inse va cautá, cá ur'a acést'a reciproca sa nu fia prefacuta, involvandu inca vre-o intielegere intre pârti, de a se divortiá (mutuo consensu), si apoi cá acei'a sa-si aiba motivele si causele sele, cari se recunoscu in biserica cá atari.

Aflâmu inse si in tempurile vechi ale bisericei nóstre divortiuri din ura si alte cause, de cari póte fi ura legata, si anume in *decretele sinodali* ale patriarchiloru, cari inca se potu priví de unu isvoru subsidiaru. Asiá d. e. dupa unu decretu sinod. sub patriarchulu Ioanu XIII.

Glycys an. 1315—1320 s'au despartitu casatori'a din ur'a unei pârti si din caus'a neimpacârei si indelungatei intrainâri intre ambele pârti, precum si din caus'a vietiuirei depravate a barbatului.

(Va urmá.)

Sibiiu, 2 Martiu c. n.

Dle redactoru! Subscrisulu comitetu alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului românu, vine cu tóta onórea a Ve rugá sa binevoiti a dá locu in colónele diuariului ce redactati conclusiului adausu aici sub ·/. si a-lu publicá acel'a in prossimulu nru.

Pre langa care etc.

Dr. Olariu,
actuariu.

Nr. 18.—1877.
Desp. III A. T.

Conclusu.

Subcomitetulu despartiementului III (alu Sibiiului) in contielegere si cu aprobarea onoratului Comitetu centralu alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romàna si cultur'a poporului românu, voindu a contribuí si conlucrá si elu dupa puteri la ajungerea scopuriloru salutarie ale acestui institutu natiunalu, avendu in vedere ramulu celu mai insemnatu, de care se ocupa cea mai mare parte a poporului nostru, adeca: agricultur'a preste totu si voindu a contribuì câtu de câtu la cultivarea acestui'a la confratii nostri din teritoriulu despartiementului, a decisu, cá sa tramita din sinulu seu barbati cunoscatori de agricultura rationala in tóte ramurile ei, cari sa invetie poporulu, cum sa se scie folosí de mosî'a ce o au, mai intieleptiesce si cu mai mare castigu cá pâna acum.

Acei barbati voru esi cându intr'un'a cându intr'alta comuna, din acestu despartiementu si anumitu Duminec'a si serbatórea si voru tiené prelegeri publice despre deosebitele ramuri ale agriculturei dupa impregiurârile deosebiteloru comune.

Acést'a se aduce la cunoscinti'a publica, cu aceea provocare câtra toti connatiunalii nostri si anumitu: câtra antistiele comunali din acestu despartiementu, ca:

1. Acele comune, cari dorescu a se folosí de acésta invetiatura sa se anuncie si sa se puna in contielegere cu directiunea despart. acestui'a, aratandu ca despre care ramu din agricultura are cu deosebire lipsa de povétia si invetiatura.

2. Barbatii pricepatori denumiti de acestu subcomitetu voru esí mai inainte de tóte in acelea comune, cari 'si voru descoperí dorinti'a conformu punctului primu.

3. Acei barbati voru esí si in alte comune din acestu despartiementu, unde nu voru fi anumitu chiamati si voru tiené prelegeri din agricultura dupa impregiurâri.

4. Diu'a tienerei prelegerei, comun'a in care si numele barbatului pricepetoriu, care va tiené prelegerea, se voru publicá totu-déun'a in diuariulu „Telegrafulu Romanu“ cu 8 dile inainte; se insémna

5. *Ca comunele nu voru avea sa pórte nici o cheltuiéla pentru acestea prelegeri*, de órece barbatii denumiti, dnii E. Brote si D. Comsi'a a primitu asupra'si a tiené prelegerile acestea gratuitu, iéra spesele calatoriei se voru acoperí din bugetulu subcomitetului, votatu pentru acestu anu.

Subcomitetulu despartiementului III (alu Sibiiului) alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romàna si cultur'a poporului românu.

Sibiiu, in 17 Fauru 1877.

I. Hanni'a, directoru. Dr. N. Olariu, actuariu.

Cetimu in „Timpulu“.

Cernauti, 12 Fauru 1877.

In sfersitu, dupa o resistentia firma si neinduplecata de cinci ani, o parte a partidului nationalu-autonomistu din Bucovin'a in anulu trecutu si-a schimbatu tactic'a opositiunala, chiaru a renunciatu intru câtu-va de a mai face opositiune sistemului actualu de guvernamentu din Cislaitani'a si a intratu pre terenulu compromiseloru. Precum se vede, ministrulu Lasser si-a datu tóta silinti'a spre a frânge politic'a de pasivitate, la care, dupa caderea ministeriului Hohenwarth, recursera opositiunile din Bohemi'a, Moravi'a-Tirolu si Bucovin'a. Ministeriulu Hohenwarth, compusu din ómenii partideloru natiunale, staruiá sa reorganiseze dar' nerecunóscerea sistemului dualisticu si astufeliu pentru guvernulu actualu ea este pre câtu se póte de jignitóre. Deocamdata e vorb'a mai multu de unu succesu moralu decâtu de unulu materialu; d. Lasser voiesce sa arete lumei ca prin tactic'a sea guvernamentala, a isbutitu a pune tóte partidele pre terâmulu constitutiunei octroate si astfeliu a face unu pasu spre pacificare. In Boemi'a si in parte in Tirolu nu a pututu isbutí; cu atâtu mai mare valóre trebuiá dar' sa dea reusitei sele in alte provincii mai mici, cautându sa deosebésca pre acei'a, care se abtienu dela viéti'a publica, de acei'a care intra in activitate, sa desbine opositiunea si sa isoleze pre unii dintre adversarii sei.

Dar' pasivitatea partidului natiunalu-autonomistu din Bucovin'a nu trebuie sa fia cofundata cu aceea a cehiloru; Cechii tagaduiescu legalitatea constitutiunei dela Decembre si prin urmare nu participa de locu la legislatura; bucovinenii insa recunoscu constitutiunea, si néga numai legalitatea camerei provinciale, basandu-se pre protestulu, in care partidulu natiunalu autonomistu, a declaratu acum cinci ani ca nu va participá la legislativ'a provinciala decâtu dupa ce se va fi disolvatu camer'a de acum, care a fostu alésa prin intrebuintiarea unoru mijlóce ilegale, asteptandu alegerea unei alte camere legale.

Cu tóte acestea o tractiune a partidului natiunalu-autonomistu a facutu guvernului concesiunea de a intrá in acésta camera declarata de ilegala. Concesiunea n'aru parea inse prea mare in raportu cu concesiunile pre care guvernulu le-a facutu românilorn din Bucovin'a. Dar' concesiunile acordate de câtra guvernu paru totusi unor'a ilusorii si acesti'a dicu, ca póte nu e tocmai bine, cá dupa o lupta de cinci ani, chiaru inainte de espirarea stagiunei de 6 ani a camerei actuale, partidulu natiunalu-autonomistu sa-si calce pre inima si sa devina inconsecuentu.

De altmintrelea positiunea politica a româniloru din Bucovin'a este pre câtu se póte de grea. Nici intr'unulu din colegiele electorale partidulu românu nu se manifesta cu preponderanti'a, care i-aru puté asigurá succesulu. Colegiulu alu treilea, alu comuneloru rurale, de-si dela Prutu pâna la confiniele Transilvaniei populatiunea e in genere romana, abiá alege câte unu deputatu natiunalu, de óre-ce alegatorii din acestu colegiu suntu prea putienu desvoltati spre a puté fi patrunsi de drepturile si datoriele natiunale si astfeliu in genere votéza sub influinti'a administratiunei. Pentru colegiulu alu doilea, alu comuneloru urbane, censulu e destulu de mare spre a face, cá strainii sa hotarésca in alegeri. Astfeliu remane colegiulu I, alu mariloru proprietari, in care românii dispunu de aprópe jumetate din voturi. Si trebuiesce sa recunóscemu, ca parte cea mai mare a proprietariloru neromâni de cincispre-diece ani neincetatu au fostu membrii credinciosi ai partidului natiunalu si ca numai astfeliu acestu colegiu si a potutu pastrá cu consecuentia caracterulu seu natiunalu autonomistu.

In cei din urma doi ani au inceputu a se iví simptome de nemultiamire printre sirele proprietariloru mari. Unii condamnau, iéra altii sustienéu pasivitatea. In urma o fractiune a partidului a inceputu a negotiá cu guvernulu; iéra acei'a, care nu au crediutu oportunu a se lepadá de principiele loru, s'au retrasu deocamdata din viéti'a publica, fiindu hotariti a nu slabí partidulu natiunalu prin lupt'a la care s'aru fi angagiatu contr'a compartisaniloru loru, de óre-ce din acésta lupta nu aru fi potutu trage profitu decâtu adversarii româniloru.

Condítiunile, pentru care natiunalii au intratu in camer'a provinciala (Landtag) si respective concesiunile principale acordate de câtra guvernu, suntu urmatórele:

1). Resolvarea cestiunei de propinatiune (Licentie) in sensulu partidului natiunalu-autonomistu.

2). Asiediarea unui românu, care sa se bucure de increderea tierei, in vacantulu scaunu metropolitanu din Cernauti.

3). Convocarea unui congresu provincialu gr. or., compusu pre jumetate din mireni si pre alta jumetate din fetie bisericesci. (Sinodu provincialu).

4). Introducerea limbei romàne, cá limba de propunere pentru tóte obiectele de invetiamentu, la gimnasiulu (de 8 clase) din Suceav'a.

5). Resolvarea cestiunei impositului fonciaru in sensulu partidului natiunalu-autonomistu.

'Mi reservu, cá intr'alta corespondintia, se vorbescu mai in detaliu despre aceste cestiuni, si despre stadiulu in care se afla negotiârile urmate cu ministeriulu.

Moln.

Varietâti.

(†) *Iosifu Puscariu*, advocatu, cá consotiu in numele seu si alu minoreniloru sei prunci: *Silvi'a, Luci'a, Antoniu* si *Secstiliu*, — veduv'a *Zoe Ciurcu n. Nic'a*, cá mama, — fratele *Teodoru T. Ciurcu*, surorile *Mariti'a Pope'a, Ecaterin'a* si *Zoe* si ceilalti consangeni, plini de intristare si cu inim'a frânta de durere, facu cunoscutu, cumca prea iubit'a loru socia resp. mama, fiica si sora **Eufrosin'a Puscariu** n. **Ciurcu**, nu mai este intre cei vii. Ea si-a datu nobilulu seu sufletu in mânile creatorelui astadi la 10 óre n. a. in etate de 35 ani.

Despre acésta nereparabile perdere se incunosciintiéza consangenii, amicii si toti cei ce iau parte la durerea loru.

Remasitíele pamentene ale repausatei in Domnulu se voru radicá la 5 Martiu st. n. din locuinti'a din cetate, piati'a cailoru Nr. 35, si se voru asiediá in cimiteriulu celu nou alu bisericei gr. or. romane din cetate.

Fia-i tierân'a usióra si memori'a binecuventata!

Brasiovu la 3 Martiu st. n. 1877.

⁂ *(Actu de pietate.) Spiridonu si Ann'a Morariu*, locuitori in *Verdu*, ppresbiteratulu Nocrichiu – Cincu, la staruintiele zelosului parochu de acolo Ioachimu *Parau*, neavendu copii, au lasatu prin testamentu validu tóta considerabil'a loru avere immobila bisericei romàne gr. or. din locu, si parochulu numitu — pre lânga tóta modest'a stare a venitului seu parochiale a donatu totu usufruptulu acelei mosîi din anulu espiratu scolariloru seraci ai parochiei sele pentru procurarea de cârti si alte recuisite scolare. Eterna memoria donatoriloru! Onóre bravului pastoriu!

b.

Burs'a de Vien'a.

Din 23 Februariu (7 Mart.) 1877.

Metalicele 5%	62	95
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67	95
Imprumutulu de statu din 1860	109	—
Actiuni de banca	830	—
Actiuni de creditu	149	30
London	123	65
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	75	—
„ „ „ Temisiorene	72	25
„ „ „ Ardelenesci	71	60
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	113	30
Galbinu	5	90
Napoleonu d'auru (poli)	9	89
Valut'a nóua imperiale germâna	60	75

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Dumineca'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. ér pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½, anu 6 fl.
Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 17. ANULU XXV.

Sibiiu 27 Februariu (11 Martiu) 1877.

Nr. 295 scol

Catra PP. OO. DD. protopresbiteri si administratori protopresbiterali.

Unulu din midilócele si modurile cele mai eficaci de a propagá cultur'a intre poporu, este infiintiarea si instituirea de biblioteci pre lenga scólele populari.

A invetiá pre poporu se urmeze o viétia morala, religiósa si nationala, negresitu, cà trebue se fia un'a din solicitudinile nóstre cele mai principali; si acést'a se póte ajunge numai, déca vomu esclude din lectura opurile si scrierile contrarie moralei, religiunei si simtiului nationalu; ér' acést'a se póte ajunge cu modulu, déca vomu instituí biblioteci cu carti de lectura instructive si proprie geniului si simtiului poporului nostru totu deaun'a iubitoriu de legea, patri'a si natiunea sea.

Pentru ace'a, acestu consistoriu nu numai Ve recomenda, cí Ve impune chiaru, cá se staruiti cu tóte midilócele ce Vi suntu in potintia, spre a infiintiá pre lenga scólele nóstre populari câte o 'mica biblioteca de cele mai bune carti de lectura: siguri fiindu, ca prin acést'a contribuiti fórte multu la cultur'a poporului nostru, si prin urmare si la durat'a si esistinti'a bisericei si natiunei nóstre romane.

Din siedinti'a consistoriului archidiecesanu tienuta in Sibiiu, la 12 Februariu, 1877.

Pentru Escelenti'a S'a Dlu archiepiscopu si metropolitu:

Nicolau Pope'a m. p.

Archimandritu si vicariu archiepiscopescu.

Lamuriri.

In cei din urma diece ani românii din tierile „sub corón'a St. Stefanu“ multu au trebuitu sa sufera si multu au suferitu. Aceste suferintie paru a fi fostu urmârile firesci ale situatiunei create prin nenorocitulu resbelu dela 1866. Ele suntu inse urmare a lipsei de maturitate politica, a lipsei de prevedere sanetósa, a pripirei, cu care atâtu magiarii, câtu si noi românii, amu intratu in viéti'a publica a din nou realcatuitei Ungarii. Magiarii se credeau capabili a purtá singuri sarcin'a reorganisârei si prin urmare ne-au creatu nisce conditiuni, intre care trebuiá sa ne hotarimu a nu luá parte la viéti'a publica. In aceea-si vreme o parte a fratiloru nostri de preste Carpati, tocmai partidulu, care astadi e la putere, a crediutu de cuviintia a abusá de positiunea nóstra si a aruncá in lume copilarésc'a idee a „cucerirei Transilvaniei de câtra Romani'a si chiaru a unirei tuturoru româniloru intr'unu statu independentu.“ Din nenorocire lips'a de maturitate politica a facutu pe magiari sa créda ca s'a gasitu si printre românii din Ardealu, Tiér'a-ungurésca si Banatu câte unu omu dispusu la visatorie, care s'a lasatu a fi amagitu de vorbele late, pre care „Românulu“ le arunca in lume. Magiarii, totu in virtutea lipsei loru de maturitate politica, le-au luatu tóte aceste dreptu bani buni, le-au atribuitu tuturoru româniloru si prin acést'a positiunea nóstra a devenitu aprópe imposibila.

Inca la anulu 1866 adeveratulu nostru povatiuitóriu, Marele metropolitu *Andreiu*, ne-a sfatuitu sa nu ne consumâmu puterile luptându contr'a magiariloru, de óre-ce lupt'a aru fi zadarnica si de prisosu, zadarnica, fiindu-ca deocamdata nu vomu puté isbutí, de prisosu, fiinduca, urmându, precum incepusera, ei nu voru puté sa o duca departe... Durere inse! S'au gasitu ómeni, care au aruncatu cu tina in intieleptulu sfatuitoriu si in lips'a loru de chibzuintia, o parte din români au inceputu sa tipe, sa opuna si sa faca alarma fàra de nici unu rostu.

Opositiunea *activa* puté sa fia binefacatóre, déca aru fi fostu disciplinata si asiediata pe nisce temelii sanetóse. In vreme inse ce ardelenii stau in *passivitate*, ungurenii si banatienii se isolau in diet'a din Pest'a. Iéra basele actiunei erau deadreptulu copilaresci: se pretindea, ca suntemu asupriti si ca ni s'au rapitu drepturile, pe care le avemu cá ómeni si români. Trebuiá sa aretâmu ca avemu dreptu la anumite drepturi, si noi strigámu ca avemu insi-si acele drepturi; trebuiá sa aretâmu, ca este in interesulu statului, in interesulu dinastiei si chiaru in interesulu magiariloru, cá noi sa ne desvoltâmu si prin urmare sa avemu drepturile, in lips'a câror'a nu ne putemu desvoltá, iéra noi tieneamu susu si tare ca suntemu ómeni si români, ca amu fostu nascuti spre a ne bucurá de anumite drepturi si — ca in sfersitu, — unu sîru de bazaconii sarbede. In statu este o singura legitimitate firésca: *interesele statului*. Noi voiamu sa introducemu o alta legitimitate óre-si cum cosmopolita.. dreptulu naturalu.

Plecându pe acésta cale, mai nainte ori mai târdiu, trebuiá sa ne infundâmu. Si ne-amu infundatu.

Cându unu omu intieleptu móre, celu putienu o parte din intielepciunea lui remâne cá mostenire in poporulu, din care facea parte. Dela mórtea Marelui metropolitu *Andreiu* si noi ne bucurâmu de o parte din intielepciunea povatiuitoriului nostru. Cu incetulu ne incredintiâmu, ca magiarii nu suntu pentru noi unu pericolu gravu, ca ei nu o voru duce departe si ca nu putemu face mai bine decâtu lasându-i sa-si manânce colaculu. Protivnicii marelui *Andreiu*, care ne dau alte sfaturi, cu incetulu devinu pensionari politici. Cu deosebire de cându a inceputu cris'a orientala românii din tierile de „sub corón'a St. Stefanu“ tacu mulcomi si asteapta.

Acést'a e atitudinea pe care o observâmu si pe care este bine s'o observâmu cu deosebire fatia cu situatiunea de astadi.

Erá inse de temutu, cá nu cum-va acést'a atitudine sa fia reu interpretata; luându purtarea nóstra dreptu capitulatiune. Si intr'adeveru, cetimu in *„Deutsche Zeitung“* 28 Febr. din Vien'a unu articolu intitulatu: „Unu guvernu magiaru cum se cade“, in care gasimu urmatoriulu pasagiu: *„Magiarismulu silnicu nu a facutu progrese decâtu in Ardealu; si aici inse anevoia se voru puté stirpí radecinile germane.“* — Va sa dica — intre noi a facutu magiarismulu progrese.

Sa ne lamurimu!

Noi nu facemu causa comuna cu slavii, pentru-ca interesele nóstre nu suntu intocmai identice cu ale loru si pentru-ca ne simtimu destulu de tari spre a incepe singuri o actiune, cându vomu crede de cuviintia.

Noi nu facemu greutâti magiariloru, pentru-ca situatiunea este grea, pentru-ca nu ne tememu de densii, pentru-ca prevedemu ca in curendu voru fi siliti a se abate de pe calea, pe care au urmatu pâna acum si nu le facemu greutâti cu deosebire pentru-ca Majestatea Sea prea bunulu nostru Imperatu si Rege a *doritu sa fimu rabdatori.*

Si vomu fi rabdatori câta vreme rabdarea nóstra va fi in interesulu dinastiei, alu tierei si in interesulu nostru. — Magiari inse nu suntemu si nici nu vomu fi dispusi a ne face: intre noi si magiari nu e lupta pentru esistintia, ci numai lupta pentru desvoltare.

1877 1927
50

La dispositiunea in armata.

In fatia cu stadiulu in care se afla cestiunea orientale, dice „Osten“, ni se pare ca dispositiunea in armat'a austriaca e de insemnatate mai mare si mai decisiva decâtu instinctele de rassa turcofile ale radicaliloru unguresci si de aceea reproducemu in urmatórele din fói'a militara de aici *„Die Vedette“* unu articulu, in care se pledéza pe fatia si lamuritu pentru o aliantia cu Russi'a si pentru resbelu contr'a Turciei alaturea cu Russi'a. Articululu pórta titlulu: *„Resbelu séu pace“* si dice:

„Nestatornicu se clatina limb'a la cumpena intre scav'a resbelului si a pâcei. De-si in genere predomina opiniunea, ca abiá va mai fi cu putintia de a retiené pe Russi'a de a isbucní, pentru ca ea a mersu prea departe cu ingagiamentulu seu, totusi se audu voci insemnate prin foile notorice cari nu numai pledéza cu totu zelulu pentru pace, ci aducu si temeiuri la prim'a aparentia câtu de plausibile pentru a-si motivá speranti'a ca in cele din urma totusi se va evitá eruperea ostilitâtiloru intre imperiulu tiarului si Turci'a si se voru compune prin mijlóce diplomatice diferintiele ce esistu.

„Noi nu suntemu de parerea acést'a.

„De cându incepù a se reiví cestiunea orientale noi nu ne-amu facutu nici pe unu momentu ilusiuni, ca resolvirea ei definitiva s'aru puté amaná de nou pe unu siru de ani, si pâna acum evenimentele ne-au datu dreptu. Tota diplomatisarea, scrierea de note si conferentiarea a contribuitu numai a intarí convingerea nóstra dintâiu, ca adeca pentru osmanismu a batutu ór'a esodului seu din Europ'a. Ultim'a incercare precipitata, de a-lu scapá, voindu a-lu spoí cu o constitutiune de poleitura européna, nu a isbutitu si nu a avutu altu resultatu decâtu esilarea arbitrara a indrasnetiului reformatoru.

Numai intr'o resturnare completa a moravuriloru si obiceiuriloru mohamedane vede acest'a possibilitatea unei regenerâri a poporului otomanu. Cu temerea ce o esprimà de curendu in Neapole ca adeca constitutiunea liberale ce o proiectà si octroà densulu sultanului va remâné o litera mórta, a pronunciatu elu insusi patriei sele sentinti'a de mórte.

Firesce ca amu puté dice cu acelu criminalistu, cârui i s'a datu libertatea de a-si alege modulu mortiei sele, cá sa lasâmu pe Turci'a sa móra de slabiciunea betrânetieloru sele si Europ'a sa privésca cu bratiele incrucisiate la processulu ei internu de distrugere, fàra de a-lu mai grabí prin o interventiune armata. Intr'acést'a insa nu numai ca aru stá in jocu esistinti'a milióneloru de suditi crestini ai Portiei, ci chiaru nici Europ'a nu va dobândí liniscea, câta vreme cestiunea orientale va spendiurá de-asupr'a capului ei cá sabi'a lui Damocles. Si anume pentru Russi'a nu e oportunu cá sa-si bage sabi'a trasa de jumetate iérasi in téca. Diplomati'a se ostenesce in zadaru in a-i cladí poduri pentru o retragere cu onóre. Calcându pe acestea onórea ei se va perde cu siguritate, prelânga acést'a usioru aru puté sa prorupa si o revolutiune, fia din partea partitului militaru dela curte, fia din partea masseloru fanatisate de comitetele slave si de preotime.

Cu unu cuventu e prea târdiu. Ca e prea târdiu, impregiurarea acést'a noi o considerâmu de o fericire nu numai pentru Russi'a ci si pentru intréga Europ'a. Cu câtu mai iute se va inlaturá materi'a bolnava din organismulu acestui continentu, cu atâtu mai bine de sanatatea lui viitóre.

Lordulu Derby ignoréza cu deseversire forti'a impregiurâriloru séu, ceea ce noi credemu mai multu, 'si dà aerulu de a o ignorá, cându pasindu cu tog'a impaturata duplu inaintea tiarului voiesce a i vindecá numai acestui'a singuru deciderea asupr'a resbelului séu a pâcei. Si unu autocratu nu póte totu-déun'a aceea ce voiesce, adese ori trebuie sa se supuna si elu necessitâtiei. „Journal de St. Petersbourg“ are deci tóta dreptatea de a polemisá contr'a acelei manevre a ministrului englezu, care voiesce sa incarce tóta responsabilitatea pentru cursulu evenimenteloru in spatele tiarului. Noi nu tagaduimu, ca la Neva inca totu domnesce unu curentu duplu, ca in deosebi imperatulu Alesandru II. câtu pentru persón'a sea, are sentimente de pace, dara si densulu — acést'a a dovedit'o prin cuventulu seu dela Moscv'a — nu se va cugetá nici cându sa sacrifice iubirei sale de pace, interesele si onórea imperiului seu si chiaru déca aru si voí, nu aru mai puté.

Circulariulu lui Gorciakoff e cea din urma sfortiare a Russiei de a dobandí solidaritatea intre marile puteri, asiá precum se stabilise ea prin conferinti'a din Constantinopole la més'a cea verde, si pentru o procedere activa mai departe contr'a Turciei. Cestiunea orientale intr'adeveru ca nu e specificu rusésca, ci européna, si de aceea aru trebuí resolvata nu numai de Russi'a singura, ci de intréga Europ'a, cu atâtu mai vertosu cu câtu Turci'a a vatematu pe acést'a prin respingerea brusca a propuneriloru conferentiali, prin urmare i este datóre cu o satisfactiune. Dar' cându guvernulu englezu declara prin rostulu ministrului de resbelu Hardy, ca elu tiene de o fapta nejustificabila a aruncá sabi'a in cumpena contr'a Turciei in scopulu unei sile morale, si ca elu nu va face decâtu o pressiune morale asupr'a ei; cându cele-lalte puteri asemenea Angliei intârdie a silí pe imperiulu otomanu sa se subordineze vointiei loru claru formulate, mai pótei-se luá in nume de reu Russiei, déca ea, facendu de vre-o câte-va luni pregatiri cu spese imense, in cele din urma se decide a intreprinde singura resbelulu? „Aici stau, nu potu altfeliu, Ddieu sa-mi ajute, Aminu!“ va trebuí sa dica si va si dice.

Cu tóte aceste limbagiulu pacificu mai nou din „Golos“ nu e nejustificatu, pentru ca elu in casulu unui duelu intre Russi'a si Turci'a se teme, ca cea dintâiu va dobandí numai resultate negative si ca armat'a sea inaintandu victoriósa pe drumulu câtra Constantinopole de odata aru puté fi impedecata prin unu votu unanimu ce aru vení din Londonu, Vien'a, Berlinu, Parisu si Rom'a. De aceea se plange densulu: „Russi'a in unu asemenea momentu togm'a cá si inainte de acést'a cu 23 ani, va avé in Europ'a numai inimici dara amici bá!“ De alta parte au dreptû si „Petersburski Wjedomosti“ crediendu ca Russi'a mai curendu séu mai tardiu va fi silita sa intre in actiune, déca nu cu invoirea puteriloru, totusi in cele din urma fâra frica de opositiunea loru. Mai insemnatóre suntu cuvintele oficiósei „Agence Russe“, ca Russi'a va asteptá respunsulu puteriloru la not'a circulara, dara atunci séu ca-'si va conformá atitudinea cu acordulu ce se va constatá prin tr'ensulu séu — si acést'a e mai probabilu — va urmá numai interesele sele proprie.

Din enunciatiunile ce togm'a le amintiramu resulta dóue lucruri: intâiu ca Russi'a e decisa a incepe in scurtu tempu resbelulu contr'a Turciei in casu de lipsa si fâra aliati; a dóu'a, ca ea doresce ferbinte, a castigá spre acestu scopu unulu séu mai multi aliati.

In momentu ea intr'adeveru se afla intr'o isolare completa. Chiaru si cele dóue imperiuri cu cari e mai strensu legata prin alianti'a celoru trei imperati, se tienu de totu reservate. *Bismarck* repeta ca Germani'a nu are nici unu interesu directu la cestiunea orientale. *Andrassy* se dice ca are de cugetu a-si conservá independinti'a sea relativu la decisiunile sele, prin urmare de a continuá cu „politic'a sea din casu in casu.“ Ambele puteri cum se asigura au declinatu formarea unei aliantie triple ce o asteptá Gorciacoff dela densele si au apromisu numai o neutralitate binevoitóre.

Acést'a espunere a situatiunei momentane ni se pare corecta si cum credemu se va confirmá prin respunsulu ce se astépta la not'a circulara rusésca. Pe noi ne intereséza aici inainte de tóte cercetarea, déca politic'a atribuita Austriei in acést'a afacere este intr'adeveru si cea mai avantagiósa pentru dens'a. Respundiendu la intrebarea ce ni-amu pus'o in acestu articulu: „Resbelu séu pace“ asiá ca Russi'a e silita a se decide pentru resbelu, nu ne remâne acum decâtu sa resolvimu acea intrebare si cu privire la monarchi'a nóstra. *Si aici noi inclinâmu spre resbelu, cu alte cuvinte pledâmu pentru o aliantia sincera si numai de câtu cu Russi'a.*

Valórea unui servitiu e cu atâtu mai mare cu câtu mai putiene persóne se pricepu in a-lu prestá si cu câtu e mai grava situatiunea in care se afla acel'a ce-lu cere. *Austri'a oferindu astadi fâra multa siuvaire imperiului isolatu rusescu mân'a pentru o aliantia de resbelu contr'a Turciei, aru dobândî conditiuni de totu favorabile, aru câstigá celu putienu litorarului seu adriaticu tierile dela spatele acestui'a ce-i suntu necesare.*

Cá si Mithad-pasi'a, nu credemu nici noi in possibilitatea de a se localisá resbelulu russo-turcescu, déca acest'a a isbucnitu odata. Austri'a nu va putea sa nu iá parte la elu *mai tardiu*, de-si nu in urm'a intetiriloru poporatiunei sale slave, ci din liber'a convictiune ca avantagiulu seu pretinde acést'a. *Nu aru fi dara mai intieleptiesce, a ne decide pe locu pentru acést'a si a câstigá astfeliu dela cas'a Romanoff o multiemita ce intr'adeveru nu e de desconsideratu?* Ex-mare vezirulu (Mithad pasi'a) a doveditu o agera si mare prevedere politica indigitându la intentiunile secrete ale lui Bismarck relativu la marirea Germaniei. *Dar' Austri'a uninduse cu Russi'a nu are sa se téma nimicu de pangermanismu si cu atâtu mai putienu de panslavismu, pentru ca tendintiele acestui'a s'aru spriginí intr'ascunsu numai de o Russia inimica nóue pentru a slabî factorii ce compunu statulu nostru de natiunalitâti.*

Se póte ca in Berlinu si in Vien'a se calculéza cu unu desastru alu fortieloru combatante rusesci si la o asemenea intemplare s'aru gasí in ambele locuri destula târia, pentru a purtá nenorocirea amicului. Noi inse nu credemu in unu asemenea desastru, pentru ca de o parte nu incape nici o indoiéla asupr'a superioritâtiei ce are organisatiunea armatei rusesci preste cea turcésca cu tóte defectele varie ivite in mobilisare, cari dealmintrea suntu cu totulu inlaturate; de alta parte insa pentruca tocm'a acelu imperiu s'a aretatu totudéun'a in fati'a unui desastru la inceputulu resbelului cu atât'a tenacitate incâtu adese-ori pe urma i-a remasu victori'a. Turci'a nu va fi in stare sa opuna o resistentia lunga si cu efectu nici colóneloru ce inaintéza câtra Dunare nici celoru ce intra in acela'si tempu din spre Caucausu. Dar' déca, cum se teme „Golos“ — Europ'a unita va strigá Russiei unu „stai“ si Austri'a se va asociá la acést'a strigare, intrebâmu ce folosu póte avé de aci statulu nostru? In casulu celu mai favorabilu i-aru remané asecuratu *status-quo* seu teritorialu, pre cându elu prin o aliantia cu Russi'a si-aru sporí posesiunea si prin acést'a si puterea sea in modu considerabilu. Elu si-aru puté alege atunci dupa placulu seu partea ce i-aru conveni din mostenirea turcésca si in implinirea missiunei sale aru puté sa duca mai departe cultur'a spre orientu.

Pentru Russi'a dara resbelulu contr'a Turciei e o necessitate politica, pentru Austri'a o reclama a prudentiei politice.

Revista politica.

Interpelatiunile in cas'a deputatiloru din Budapest'a nu se mai sfersiescu. Dr. Politu interpeléza pe guvernu pentruce Dr. *Miletici* s'a detienutu in arestu preventivu de *nóue* luni de dile si invetiatoriulu Stefanu *Iancovici siese* luni de dile fâra de a se face investigatiune in urm'a loru. Ernest *Simonyi* a interpelatu pre ministrulu presiedinte, déca a facutu ceva pentru securitatea caletoriloru magiari pe vapórele c. si reg., cá sa nu se mai repetiésca scandale cá cele intemplate la Triestu si Cattaro cu deputatiunea, carea ducea sabi'a lui Kerim pasi'a.

Diet'a Ungariei s'a ocupatu in dilele aceste si cu o dauna a statului de 148,000 fl., imprumutati la 1869 societâtiei de cladire de nâi „Pest'a—Fiume“. Societatea acést'a a bancrotatu si contele Lonyay, care erá pe atunci ministru de financie, nu-si capetase inca absolutoriulu pentru erogatulu acest'a. In siedinti'a dela 7 Martiu n., dupa o lunga apologetica a fostului ministru, s'a datu absolutoriulu si lucrulu acum e intr'atât'a in ordine, incâtu statulu este in paguba de acestu bagatelu de suma.

Mai multe diurnale ne indulcescu viitoriulu celu mai de aprópe spunendune, ca resbelulu este inevitabilu. „Frbltt“ ne infatisiéza inse lucrulu asiá, ca Russi'a intrandu in lupta cu Turci'a va fi nisuita a nu jigní nici pe Austri'a nici pe Angli'a. Ea va localisá resbelulu in peninsul'a balcanica, pe campiile Bulgariei si ale Traciei. Altele inse suntu mai putienu optimiste, si, dupa ce admitu ca Russi'a va fi cea dintâiu care va sarí in jocu, nu tragu la indoiéla, ca voru sarí si alte puteri dupa dens'a. De aci se esplica pregatirile de mobilisare in tóte partile, chiaru si in statulu séu imperiulu austro-ungurescu.

Atitudinea Romaniei o esplica foile mai din urma ostila Turciei. Esplicarea acésta se argumentéza cu repasirea lui Sturza din ministeriu acum pentru a dóu'a óra.

Generalu *Ignatieff* caletoresce pe la curtile din Berlinu, Parisu, se dice si la cea din Vien'a, spre a urgá respunsulu la not'a lui Gorciacoff, de alta parte de a se asigurá de atitudinea cabineteloru in decursulu resbelului eventualu.

Principele Milanu anuncia poporului serbescu pacea printr'o proclamatiune datata dela 22 Februariu, multiamindu „fratiloru rusesci“ si tuturoru natiuniloru nobile, cari au ajutatu pre serbi in tempulu resbelului; multiemindu serbiloru pentru serviciele ce leau adusu patriei, luptele pe campulu de batalie, séu servindu in administratiune.

Din Cettinje se scrie in 22 Februariu (6 Martiu): Principele Muntenegrului a avisatu pe cale telegrafica pe tramisulu seu in Constantinopole, sa nu-i scape din vedere sórtea emigrantiloru. Mai departe principele pretinde 12 cotare ocupate de muntenegreni. Fisionomia Cernagorei nu e nici decum pacinica. In septamân'a trecuta au sositu din Germani'a 10 tunuri Krupp. In laboratoriulu de patróne se lucra neintreruptu. Pacea serbiloru cu turcii e fórte reu vediuta si nimenea nu vorbesce bine de ea.

Pórt'a a gasitu lucru cu cale a interpelá pe cabinetulu din Vien'a despre armârile sele in apropiarea fruntarieloru turcesci. Austro-Ungari'a, cetimu, a si respunsu si respunsulu a mulcomitu pe cabinetulu turcescu.

Despre unu conflictu intre români si turci scrie „Fr. Blatt“ urmatórele:

Insul'a ce se afla in apropiarea satului turcescu Pyrgos, pâna in tómn'a trecuta a fostu impartita in dóue, incâtu o parte erá turcésca si alt'a romanésca. Dunarea a unitu amendóue pârtile spalându nasipulu care servea de mediuina intre ambe teritoriele. Venindu deunedile o grupa de turci din Pyrgos pe insula sa taie lemne de barace, a fostu observata de cordonulu românescu si a provocat'o, fiindu ca a calcatu pamentu românescu, sa se dea prinsa. Din acest'a s'a nascutu cérta si oficialulu municipalu turcescu a puscatu cu revolverulu asupr'a cordonului fâra a nimerí pre cineva. Românii acum au trasu cu puscile in turci, au omoritu doi turci si pe mai multi au ranitu. Restulu turciloru, 17 insi, fura prinsi. Cadavrele (dupa facut'a sectiune) se inapoiara la Rusciucu. In Rusciucu suntu spiritele fórte catranite. Comandantulu vaporului turcescu de resbelu s'a incercatu a oprí barcass'a (vaporu) românésca carea duce post'a européna la gar'a Varnei. Directiunea drumului de feru Hirsch a protestatu contr'a acestui actu la consulatulu francesu.

Sentintie magiare asupr'a regimului Tisza.

Sabiiu 24 Februariu 1877.

Mai ca eramu sa trecemu cu vederea articlulu prea interesantu, ce aparù de unadî sub acestu titlu in Nr. 966 alu fóiei germane locale „*Siebenbürgisch* d. *Tageblatt*“, cá resunetu la opiniunile unoru diuare magiare in privinti'a crisei ministeriali ce se escase din controversele pactâriloru pentru banc'a natiunala, respective intre cabinetulu cis- si translaitanu.

Numit'a fóia germana, carea de unu tempu incóce cam adeseori se intereséza si de aparintiele din fói'a nóstra, reproducendu unii articlii de colóre politica, — in Nr. susu amintitu reproduce articlulu marcantu din fói'a magiara „*Alföld*“ ce apare in Aradu si trece de organu provincialu mai insemnatu si nepartialu. — Cuprinsulu acestui articulu in traducere fidela este urmatoriulu:

> „Impartasindu noi simtiemintele publicului si nu ale singuraticiloru aderinti ai regimului, este datorinti'a nóstra a si talcuí acést'a, — si noi avemu cause a dechiará: ca decându a devenitu Tisza la regimu, uniculu momentu imbucuratoriu a fostu acel'a, cându telegrafulu ni anunciase, ca densulu a dimisiunatu si Majestatea Sea a si primitu dimisiunea; iér' scirea sosita mai apoi ca Escelenti'a Sea dimisiunatulu ministru presiedinte totusi a remasu iérasi in spinarea natiunei ruinate si degradate, — inteligenti'a nedependinte a Ungariei, o privesce de o lovitura cumplita pentru tiéra si anunciu de doliu.
>
> Ori-care patriotu este necesitatu dejá a recunósce, ca fusiunea Ungariei a devenitu blasfemu si o nenorocire mai mare n'a potutu loví pre poporu cá si acea, ca vêsl'a regimului a ajunsu in mâuile dlui Colomanu Tisza.
>
> Foile regimului nu pregetau maí de unadi a infricá publiculu cu aceea: ca vomu deveni sub regimulu lui Sennyei séu Majlath si atunci potopulu erá aci.
>
> Nu scimu déca esista atare sufletu de omu liberalu, care sa fia trasaritu seriosu de acésta scire; dar' acea potemu conformu opiniunei publice fidele cu adeverata conscientiositate constatá: ca déca publiculu aru avé sa aléga, elu de sute de ori mai bucurosu aru dorí guvernarea tierei in mân'a lui Sennyey — Majlath séu a vre-unui conducatoriu a fostei partide deakiane, séu dóra chiaru a unui absolutismu onestu magiaro-simtietoriu — decâtu in mân'a liberalului Tisza Kalman.
>
> Inca nici cându, nici sub regimulu turcescu, austriacu ori ungurescu, n'a fostu maltratatu poporulu cu sarcini (contributiuni) cu legi rele, si cu alte fatalitâti si lovituri necurabili ale unui regimu reu, cá de cându se aventá conducatoriulu centru stângu, n'a fostu nici cându omu la regimu mai putienu liberalu-reactiunariu — si abusatoriu de frase sinistre, cá si densulu, carele in decursulu a loru optu ani a amaritu viéti'a lui Franciscu Deák, de pia memoria in contr'a a cârui partida a portatu resbelu de estirpatiune, carea partida nici cându nu aru fi sacratu din drepturile statului si interesele economice pentru Vien'a acea, ce a facutu Messi'a din Bihari'a!
>
> Si macaru ca acestu sistemu seracesce tiér'a in modu ne mai pomenitu, in multe locuri despóia pre sermanulu poporu de ultim'a sdréntia pentru nesuportabilele dâri; macaru ca cetatienii se maltratéza pentru asemene dâri vechi, cari parte dejá le-au depuratu, parte au fostu pretinse cu nedreptulu dela densii; apoi de-si clas'a de mijlocu a poporului s'a prefacutu dejá in proletariatu iér' posessiunile pamenturiloru trecu in mâni straine, realitâtile vinu sub doba pentru unu pretiu batjocoritu, — totusi cas'a statului e góla si noi nici atâtu nu suntemu siguri, ca intr'o diua frumósa dedeodata ne vomu tredî cu enunciarea bancrotului de statu.
>
> Ce se mai si potemu perde, déca va deveni ori cine la regimu? Mai reu de asiá nu va fi, pentruca cá si acum nu póte fi mai reu.
>
> Si ce-i folosesce cetatianului in decadintia, ca are unu parlamentu, cându majoritatea lui cu sufletu servilu la tóte dice aminu, câte i le dictéza domnulu si maiestrulu, presiedintele regimului!
>
> De acea binevoiésca satelitii diurnalistici devotati acestei politice a ne crutiá cu intimidârile de regime conservative séu ori ce feliu altcum cugetatórie. A fostu destulu a tiené prósta tiér'a si a o ruiná diece ani.
>
> Lese-se de a mai adauge la pecatele loru si mai departe amagiri si naluciri. Tiér'a este dejá desamagita, vaetârile strigatórie la ceriu si nemultiamirile ilustréza fórte chiaru activitatea loru. Numai atât'a 'i mai rogâmu cu totii cá sa incete „a ne mai ferici“, câci de va mai durá multu asiá, ne vomu rogá de Vien'a, — cá sa ne mangaie cu unu micu absolutismu.

La aceste opiniuni si respective sentintie pronunciate in numele celui mai incarnatu poporu magiaru din pârtile ungurene, prin rostulu unui organu pretinsu liberalu si radicatu preste ori-ce partide, — noi din punctulu nostru de vedere romanu, credemu de superfluu a mai face comentarie, ci marginindu-ne numai la reproducerea pasagieloru dupa „*Tageblatt*“ reflectâmu si la acestu locu cele ce nu odata amu accentuatu: ca déca vre unulu dintre popórele poliglóte din acésta patria comuna Ungari'a a avutu causa fundata de a fi nemultiamitu cu atitudinea de pâna acum nu numai a regimeloru ci mai vertosu si din alu câror'a sinu pururea s'au aventatu omnipotintii pusetiuniloru, — *apoi acelu poporu in prim'a linia a fostu si este celu romanu, — care chiaru in comitatulu Aradului*, — sorgintea lamentâriloru, — *represinta maioritatea absolutu precumpanitória si care simte mai cumplitu nedreptatirile si suferintiele cestiunate si ilustrate de organele magiare!!*

Lamentârile magiariloru asupr'a domniloru pusetiunei indreptate chiaru la adres'a ministrului presiedinte mai deunadi demisiunatu si eri alalta eri iérasi rehabilitatu, justifica pre deplinu banuelile nóstre relevate la tempulu seu in acést'a fóia.

Ele diferu numai intr'atât'a, ca pre cându nóue ni se luau in nume de reu vaerârile, de-si in altu tonu cu multu mai domolu esprimate, pentru nedreptatirile ce le comitu factorii dela potere fatia de noi românii intru suprimerea egalei indreptatiri, ba pre-cându tocmai diurnalistic'a magiara pentru acelea, ne-au timbratu de „*rei patrioti*“, atunci totu aceasi diurnalistica — firesce in tonu mai categoricu si bombasticu — cetesce levitele omnipotintiloru fâra de cea mai mica reserva, timbrandu-i de ruinatori de tiéra, in modulu aratatu mai susu!

O satisfactiune mai eclatanta despre cele cuprinse in articulii fóiei nóstre intitulati „*Generalulu Thürr in cestiunea orientala*“. — „*Magiarii si magiarismulu*“. — *Cine agitéza**)“ nu ni-au potutu dá nici cându nime cá si cum o vedemu esprimata in modu atâtu de fidelu si plausibilu prin susu atinsele pasagie reproduse dintr'unu organu nedependinte alu contrariloru, nostri seculari.

Corespundintia.

B. Vinósa l. A.-Iuli'a 19 Fauru v. 1877.

Dle Redactoru! In dilele acestea — 'mi vení la mâna unu calindariu unguréscu — pre a. 1877 tiparitu si edatu in Budapest'a de d. *Bucsánszky* Alajos, in care, intre altele, aflaiu si cetiiu si istori'a lui *Horea*, de sine intielegandu-se ca acest'a e descrisu cu colori câtu se póte de negre. O carte inse cum e calindariulu, de-si e numai unu opsioru asiá dicendu, bagatelu si neinsemnatu, de óre-ce dupa espirarea anului, mai nu se mai considera; totusi fiinduca unu calindariu e o carticica pre carea o cetescu ómeni de tóta clas'a, si prin urmare clas'a poporului inferióra si semi-culta, lesne aru puté fi sedusa a crede ca cele scrise intr'ensulu suntu tóte adeverate. Deci dupa ce cetiiu istori'a lui Hori'a, subscrisulu de-si nu me tienu de clas'a literatiloru, totusi din mai multe puncte de vedere, me hotariiu a o aduce la cunoscinti'a publicului nostru romanu prin organulu nostru „Tel. Rom.“. D. Bucsánszky intituléza istorióra lui Hori'a: „A Hora világ Erdélyben“, apoi la pagin'a 67 dice: ca „hora vagy horja oláh nyelven *kántort* jelent“ és csak ugyan ily hivatalt viselt a görök közt.

Asiá dara dupa d. Bucsánszky — toti cantorii, fâra deosebire de natiunalitate si confesiune se potu numí „hora“, déca „hora kántort jelent“, de óre-ce chiaru si ungurii dicu cantaretiului loru „kántor“. Mai departe, dice d. Bucsánszky la pag. 68 ca Hori'a cá omu firetiu si germanu bunu in 1777 fu alesu jude comunalu si cá atare, totu in 1777, s'aru fi dusu la Vien'a cá se dobandésca dela Imperatulu dreptulu de tergu de tiéra in opidulu „Bradu“ (fostulu cottu Zarandu) si dice mai departe d. B. totu la pag. 68 ca dupa ce s'a reinturnatu Hori'a dela Vien'a, de unde a si adusu o hartia imperatésca referitória la licenti'a tergului de tiéra din Bradu, Horea aru fi disu romaniloru câti se aflau in Bradu la tergulu de septamâna, ca in 1 Nov. toti românii sa se adune la satulu *Mestécanu* lânga Bradu, câci elu a venitu dela Imperatulu, si are ceva de a le comunicá. In 1 Nov. s'au si adunatu cá la 500 de romani pre câmpulu intre Bai'a de Crisiu si Bradu. (Asiá dara nu la satulu Mestécanu) si acolo in câmpu a tienutu romaniloru adunati o vorbire falsa, si cu o harthia alba scrisa pre pergamentu cu litere de auru, aru fi sedusu pre romani a crede, cumca elu e imputernicitu de Imperatulu cá sa elibereze pre romanii iobagi din robi'a unguriloru, respective, a domniloru pamentesci, si ca (dice mai departe d. Bucsánszky) i-a fostu lesne lui Horea a insielá pre români cá sa-i créda lui, dé óre-ce atunci românii — in 1777 nici unulu nu sciá cetí cum nu sciu cetí (românii) nici in diu'a de astadi. — Asiá dara noi românii dela 1777 pâna inclusive la 1877 si respective intr'unu seculu intregu, dupa d. Bucsánszky, n'amu facutu nici unu progresu in cultura!

Chiaru de acést'a credintia suntu astadi magiarii? E'n sa vedemu cum scrie d. B. despre acést'a; „E beszédjei után, elővett — Hora — egy hamis iratot mint ha azt ő — a Császártol kapta volna, mely azonban nem volt egyébb, hanem a mit ö e czélra meg tartott magánál, mivel pedig ez — a szokás szerént — fehér hártya börre volt irva nagy aranyos betükkel; az oláhok — ugy mint ma is — egy betüt sem tudtak olvasni; tehát senki sem kételkedet az ö küldetésének igazságában“.

Mai incolo dice d. B. ca a si eruptu rescól'a, si ca guvernatorulu *Bruckenthal* si generalulu *Preisz*, din illo tempore, aru fi recuiratu pre Eppulu românu cá, dimpreuna cu preotimea se liniscésca pre revoltanti, si ca epulu si preotimea s'au si intrepusu cu cuvinte frumóse cá sa se liniscésca resculatii. Ei bine, dar' ascultati cu ce epitetu batjocoritoriu vorbesce d. Bucsánszky despre preotii români, astadi in 1877. — Dice d. B. la pag. 69, „Püspökjeik és popáik, szép kegyes beszédekkel arra vették őket: hogy Horától el szakadván: esendesen haza ballangjanak.“

Va se dica d. Bucsánszky si acum cându aru trebuí din patriotismu sa imblândiésca inimile ranite, tórna veninulu despretiului si alu batjocurei. Poporului magiaru i se dau scrieri din care sa suga ur'a asupr'a conlocuitoriloru români.

Dar' frate române nu te superá, nu te indigná de unii cá acesti'a cari pe tóte córdele 'ti cânta „Uá“ in locu de „Osann'a“, cari pe tóte dungile se straduiescu intr'acolo cá sa faca lumea neromâna a crede, ca poporulu românu e si astadi unu poporu prostu si necultu, tocm'a, buna óra cá in 1777, si prin urmare nedemnu de considerarea, respectarea si simpathi'a popóreloru neromâne din Europ'a, câci déca inim'a dlui B. nu erá rea fatia de noi românii: atunci nu scriea nici „ugy mint ma is“ nici „az oláh popáik“. Amu disu, nu te indigná, ci aduti aminte de cuventulu domnului din s. scriptura carele dice: „Si tu fiiulu omului sa nu te temi de ei nici sa te spaimântedi de fati'a loru, pentru ca selbateci se voru face si se voru aduná asupr'a tá, si in mijloculu scorpiiloru, tu locuiesci“. Ezechilu c. 2. v. 6. Mai departe, viu a intrebá pe dlu B. ca, chiaru de aceea credintia e, ca românii si in diu'a de astadi in 1877 chiaru numai atâti'a si numai atât'a carte sciu, câti si câta au sciutu in 1777.? Si de mi-aru respunde d. B. ca dá, atuncea l'asiu rogá: cá, la primavér'a viitóre se faca o escursiune prin Transilvani'a, si eu sum convinsu, ca, facându densulu acést'a: s'aru convinge insusi ca a scrisu neadeveru, cându a scrisu „ugy mint ma is“ de óre-ce mare saritura e din 1777 pâna la 1877 in câtu tempu, numai de celu mortu se póte presupune ca n'a facutu nici unu progresu in invetiamentu mai alesu cându, dupa 1848 si românului i s'a deschisu câmpu liberu la invetiamentu, ba aru aflá d. B. ca dela venirea marelui *Siagun'a* in Transilvani'a: invetiamentulu a facutu unu progresu admirabilu, câci românii dela venirea acestui nemuritoriu archiepastoriu in Transilvani'a: au edificatu sute de scoli atâtu superiori câtu si inferiori, cari astfeliu impodobescu tiér'a cá florile primaver'a câmpulu, — ba duca-se d. B. chiaru in Bradu, in cuibulu si vétr'a revolutionariului Horea, si acolo va vedé unu gimnasiu românu inferioru, in câtu nu-si va dá crediementu ochiloru sei ca acel'a e gimnasiu românu, radicatu si sustienutu cu spesele proprii ale locuitoriloru români din Zarandu, din care acum mai de 20 de ani multi elevi luminati au iesitu si iesu. Faca d B. o preumblare si pâna la Brasiovu si se va convinge ca acolo au radicatu românii ortodocsi unu gimnasiu completu si alte scóle frumóse provediute cu profesori iesiti din academii si universitâti, credu ca bravur'a brasioveniloru aru pune in uimire pe d. Bucsánsky fatia de scolile radicate si sustienute pe spesele-si proprii. — Despre alte scoli române din Transilvani'a tacu, câci acestea se lauda pe sine insele.

Mai departe, rogu pe d. B. ca déca va mai edá calendare in a. venitoriu sa binevoiésca a scrie intr'ensele si istori'a lui *Dozs'a* cá sa vedemu incâtu varieza acesti doi in faptele loru severe? câci eu sum de parere ca, de aru dice Dozsá câtra Hori'a „scóteti sterculu ce-lu ai in ochi Hori-o! Hori'a i-aru respunde „scóteti mai intâiu tu Dozso! bern'a din ochiu-ti, és szent a békeség. — In fine dle Redactoru! Erá intr'o séra cându ceteamu istorióra d. Bucsánszky, si eata nimerí la mine unu amicu alu meu, unguru reformatu din Turd'a, cu numele B. L. carele, intrându in casa, me saluta, (vedi bine unguresce. câci românesce nu pré scie vorbí:) adjon az Isten jó estvét ur barátom! la care eu 'i respunseiu „Isten hozta barátom ur! „Hát mivel foglalatoskodik? eu 'i spuseiu ca eata tocm'a cetescu o istorióra iesita intr'unu calendariu unguresc alui Bucsánszky Alajos din B.-pest'a, si uitate, 'i diseiu magiarului meu amicu, cum vorbescu ungurii d-vóstra acum in 1877, despre noi românii de cu despretiu tocm'a cá inainte de acést'a cu unu secolu, ce dici ur barátom la acestea? ungurulu meu fâra fatiaria, si sinceru 'mi dise: „hidje meg ur barátom! hogy én látván 's olvasván ezeket a surlodásókat a két nemzet közt: jót mit sem reménylek.“

(„Crede dle amice ca eu vediendu si cetindu frecârile aceste nu sperezu nici unu bine.“) Eata judecata sanatósa dela unu omu din poporulu magiaru. De s'aru invetiá si domnii sa judece odata asiá de sanatosu cum judeca poporulu!

M. P.

Colectiune

de materii, relative la matrimoniu si divortiu in biseric'a gr. or.

(Urmare.)

XIV.

Inca ce-va despre adulteriu.

Amu vediutu mai susu, ca in unele legi positive se tractéza adulteriulu intocmai si cu acele'si urmâri de dreptu, la barbatu, cá si la femeia.

Adeverulu canonicu inse nu este asiá.

Legile bizantine (Digest. 4 L. 5. 6 §. 1. si Basilic. 60. 37. 8.) privéu pe femeia de adultera in ori-ce casu de impreunare straina; iér' pe barbatu numai atunci, cându elu s'au impreunatu cu o femeia maritata séu cându elu, in decursulu casatoriei lui, incheia o a dóu'a casatoria, pâna cându impreunarea lui cu o femeia libera se tractá cá stuprum.

De aceea actiunea divortiala din motivulu adulteriului erá concesa numai in contr'a muierei.

In contr'a acestei norme au polemisatu Gregoriu din Nazianz si Crisostomus. Inse tóte acestea polemii au remasu in procsa fâra resultatu dupa ce Gregoriu din Niss'a si indeosebi Sft. Vasiliu, cea dintâiu autoritate in biserica, s'au enunciatu pentru interpretarea susu atinsa romana (bizantina).

Vasiliu au aplicatu diš'a din Evangelia (Mateiu V. 28. XIX. 9. I. Corint. VII. 40.) numai la femeia. Opiniunea lui Vasiliu au devenitu in valóre in biserica (vedi nomo-canon. L. tit. 42 si epistol'a Sft. Basil. II C. 5.) si barbatulu in casuri de stupru erá supusu numai pedepseloru bisericesci.

Totu odata s'au enunciatu cá principiu: ca dóue persóne cari s'au dejudecatu a fi vinovate de adulteriu, sub nici o conditiune nu potu a se casatorí intre sine; iér' déca totusi s'aru casatorí, acést'a nu are valóre canonica.

La actiune pentru adulteriu s'au admisu numai: barbatulu, apoi si tatalu, fratele si mosiulu femeii (câror'a se recomanda a abstá dela actii).

De ací urméza, ca femei'a nu este indreptatita a radicá actiune din caus'a adulteriului ei (Cod. IX. 9. 1. Basilic. LX. 37. 46). In contr'a adulteriului séu fornicatiunei unui preotu, póte radicá actiune ori-ce omu.

Actiunea divortiala din motivulu adulteriului se stinge séu prescrie dupa 5 ani, séu déca actorulu au iertatu fapt'a espresu séu prin continuarea convietiuirei. Adulteriulu se dovedesce prin marturii si alte indicii (precum nascerea de copilu in absentia lunga a barbatului) si prea raru, in casu necesariu, cu juramentu despre aflarea in fapta a adulteriului, suspiciunea inse nu face dovéda. Despre acestea inse se va tractá mai multu in procesu la tempulu seu.

Mai vine a se observá, dupa legile romane bizantine, ca in acelu casu, cându afla barbatulu dupa cununia séu logodna pe femei'a sea ingrecata, atunci se privesce pe partea lui lipsa de consensu in matrimoniu, iér' pe partea femeii incelaciune, si barbatulu póte cere anularea nuntii, inse numai atunci, cându: a) nu s'au cununatu inainte de tempulu legalu cu o veduva séu femeia despartita (anulu de jele séu 6 luni; b) cându au aflatu elu starea femeii dupa casatoria si inainte de acést'a nu au avutu impreunare cu ea; c) déca elu de locu dupa descoperirea stârei femeii abstà de convietiuire si impreunare cu ea. Femei'a nu este indreptatita a cere divortiu din starea acést'a a ei.

XV.

Cununii ilegale.

Dupa cum se vede din normele pravilei apoi mai tóte motivele divortiali aduse ací suntu de acea natura, ca ele urméza dupa incheiarea casatoriei, afara numai de bólele amintite in Cap. 233 si 234, pentru cari se recere, cá sa fia fostu esistente inainte de casatoria asemenea in casuri, cându motivulu se nasce inainte de nunta (vedi tract. XIV.)

Numai in capu 228 alu pravilei se afla o norma generala, dupa care atâtu barbatulu, câtu si muierea póte cere divortiu, déca casatori'a va fi *afara de lege.* Aici se vede a se intielege tóte acelea pedeci, cari nimicescu casatori'a, adeca acele momente, cari suntu prescrise cá neaperatu de lipsa, pentru validitatea casatoriei. Vedi acestea in Comp. dr. can. de Siagun'a §. 70—128, langa cari vinu a se enumerá si legile custatóre ale statului, in deosebi cele militari (vedi pastoralulu de Siagun'a pag. 255 etc. si ordinatiunile in „Tel. Rom.“ din anulu 1873 si 1874).

---

*) Avisâmu pre onorabilii lectori ai fóiei nóstre la Nrii 84, 85, 101, 102 a. tr. Nr. 3 a. c. din „Teleg. Rom.“

In categori'a aceloru momente canonice, ce se receru la incheiarea casatoriei pentru validitatea ei cade si *motivulu silei* la casatoria, adeca lips'a consensului in matrimoniu, care este neaperatu de lipsa, precum si motivulu *incelarei in persóna* cá atare (vedi Siagun'a Comp. de can. § 81). Sil'a póta fi fisica si morala, tortia, intricosiare, inse trebue se fie asiá de mare, incâtu se escluda pre deplinu libertatea consensului in matrimoniu.

Negresitu, ca trebue se fie judecatoriulu cu mare rigurositate la cercetarea silei; déca ea s'au facutu la minoreni? cari mai usioru se potu rapí de libertatea vointiei, déca sila s'au facutu cu atari fapte, cari suntu apte de a causá sil'a? séu déca lips'a consensului au disparutu dupa cunonie (d. e. femei'a silita au iubitu pre barbatu si au avutu si prunci cu elu séu au traitu mai lungu timpu cu elu in pace). Cununi'a resp. logodn'a facuta, din sila se póte convalidá prin invoirea succesiva a pârtii silite, fie aceea espresu dechiarata séu prin continuarea convetiuirei conjugali: iér in acestea casuri partea ceealalta trebue sa se supuna matrimoniului, de unde urméza ca nu are dreptu de actiune pentru sil'a facuta pârtii contrarie.

Incelarea in persóna cá atare, se deosebeste de aceea incelare in persóna dupa capu. 218 a pravilei, candu barbatulu nu-si afla pe femei'a vergura, si cea dintâiu aru fi atunci, candu cine-va crede a luá de sociu pe cutare, si la cununie se infatiasiaza cu altu cine-va séu voiesce a luá pe o persóna sanatósa, si la logodna séu cununia se presinta unu smintitu etc. Acestu casu póte numai la logodna, cându acést'a se negotiéza prin plenipotenitati, sa se intemple, ceea ce inse in biseric'a nóstra cu greu se va potea intemplá. Altcum astfeliu de supositiuni de persóne, aru cadea in categori'a cununiiloru clandestine.

Nu este incelare in persóna, cându cine-va se simte incelatu in privinti'a averei moravuriloru etc.

Este in fine de observatu, ca pâna cându acelea cununii, cari suntu oprite de lege parte pentru neimplinirea formeloru prescrise de biserica (clandestine) parte pentru neimplinirea conditiuniloru prescrise de biserica séu de statu, parte pentru ca ele suntu absolutu oprite (d. e. din consancvinitate), se despartu din oficiu; casatori'a din motivulu silei, asiá si alu incelârei in persóna, numai dupa cererea pârtiei se póte desparti.

Inca o intrebare este de interesu: se póte anulá cununi'a facuta de câtra preotu necompetente? Unu sinodu patriarchalu din an. 1306 au decisu: cá sa nu se incheia casatorii fâra intrevenirea parochului competente, iér' a se delegá altu preotu la cununia, stà numai in poterea episcopului resp. consistoriului lui. Insa din caus'a necompetintiei tain'a casatoriei nu se nulifica, ci pârtile, ce au cunoscutu necompetinti'a se pedepsescu (decretu sinod. alu patriarchului Manuilu din an. 1250).

Potu obvení si casatorii incheiate contr'a formeloru prescrise bis.; din causa, ca pârtile nu au cunoscutu cele prescrise. Atari casatorii sa nu se nulifice usioru dupa can. 13 a lui Teofilu, ci sa se cerceteze cu deameruntulu, indeosebi, déca pârtile au convietiuitu mai multi ani (10).

Cununiele seversite in contr'a legei se potu convalidá prin dispensatiuni séu implinirea succesiva a formeloru. Inse dispensatiuni nu se concedu dela alu 2-le si 3-le gradu de rudenia, dela sântieni'a de preotu, si adulteriu. Biseric'a nóstra au restrinsu tare dispensatiunile. Patriarchulu Gregoriu VI din Constantinopole prin unu decretu din an. 1839 scrie, ca nu se va dá dispensatie de gradurile oprite de rudenia séu de cuscrie. (Va urmá.)

Varietâti.

⁂ *Scolasticu.* Avendu *scól'a comerciala gr. or. din Brasiovu* dreptulu de publicitate, invetiaceii acestei scoli se voru bucurá de beneficiulu legei de inarmare, de a puté serví *cá voluntari de unu anu in armata,* — despre ce dupa cum aflâmu din fonte siguru, s'au incunoscintiatu tóte comandele militari.

⁂ *Ratiocinulu* despre banii incursi cu ocasiunea tienerei „Balului românu“ arangiatu in favorulu bibliotecei scóleloru române gr. ort. din S. Sebesiu in 8 Fauru st. n.

Preste pretiulu intrârei a incursu dela urmatorii p. t. domni: G. *Angyal* cons. de statu in pens. 3 fl.; I. *Paraschivu* subj. regescu 5 fl.; N. *Siandru* de Viste 5 fl.; veduv'a *Weisörtel* 3 fl.; Ferd. *Baumann* jun. 3 fl.; I. *Onitiu* neg. 3 fl.; I. *Cristea* 3 fl.; G. *Munteanu* parochu 3 fl.; N. *Nagy* comisariu catastrualu 5 fl.; *Forro* Gevr. 5 fl.; Demianu *Mog'a* 3 fl.; cu totulu 41 fl.

Iér' sum'a dela p. t. domni ce a solvitu pretiulu ficsatu e de 109 fl. v. a.

Cu totulu 150 fl. v. a.

Spesele balului a fostu 117 fl. v. a. deci resulta venitu curatu pentru biblioteca 33 fl. v. a.

Subscrisulu corpu invetiatorescu vine publice a esprime cea mai profunda multiamita binevoitoriloru contribuitori.

S. Sebesiu 8 Fauru n. 1877.

Corpulu invetiatorescu.

(†) *Necrologu.* Demnulu si piosulu parochu gr. or. din Apoldulu inferioru, Ioanu *Lazaru* a repausatu luni in 22 Februariu a. c. fiindu in etate de 53 de ani. si s'a inmormentatu in 24 l. c. Pe reposatulu lu jelesce preutés'a remasa veduva, trei fii, fratele seu Dlu as. cons. Moise Lazaru, o sora, cumnata si alte rudenii si cunoscuti. Fiai tierin'a usióra!

⁂ *Multiemita publica.* Quietandu prin acést'a primirea sumei de 210 fl. 20 cr. v. a. si 1 galbinu imperialu austriacu, precum s'a publicatu in Nr. 13 a. c. alu „Tel. Rom.“, lânga cari se mai adaugu 2 fl. v. a. primiti in urma dela dlu Ilariu Popoviciu, — cá venitu curatu dela petrecerea sociala din 29 Ianuariu (10 Februariu) a. c. in favórea scólei române gr. or. din cetate, comitetulu parochiale subscrisu 'si tiene de placuta datorintia, a pronunciá atâtu initiatoriului acelei petreceri, câtu si dloru membri ai comitetului arangiatoriu, mai departe dómneloru si domnisióreloru conlucratóre la concertu (lânga cari si dlui ascultatoriu de teologia Vasiliu *Voin'a* si tineriloru studenti diletanti in music'a instrumentala), in fine tuturoru generosiloru contribuitori, de aici si din afara, caldurós'a multiemita a comunei bisericesci pentru nobilele dloru concursu.

Din siedinti'a comitetului parochiale alu bisericei gr. or. din cetate in Sabiiu, tienuta la 13/25 Febr. 1877.

Iacobu *Bolog'a* m/p.
presiedinte.
Dr. Dem. *Racuciu* m/p.
notariu.

⁂ Suntemu recercati a publicâ urmatórele: Dle Redactoru! cá actionariu la „Albin'a“ me interesezu de acestu institutu. Intr'o varietate amu cetitu si in pretiuitele colóne ale jurnalului nostru, ca adunarea generala din estu anu va fi in 29 Martiu a. c. Audu din unii si din altii ca Directiunea a publicatu in „Gazet'a Trans“ si ordinea dilei dela acésta adunare. Me miru cum de nu o gasimu publicata si in „Tel. Rom.“ fiindca nu e in stare fiacine a tiené ambe jurnalele si asiá actionarii cari nu au „Gazet'a“ suntu scurtati in drepturile loru. Ori ca „Gaz. Tr.“ e organulu „Albinei“? Ori cum va fi, ecuitabilitatea fatia de actionari cere cá Directiunea sa nu prefere pe unii si sa ignoreze pe altii *).

Unu actiunariu.

⁂ *Tunuri uchatiane pentru Transilvani'a* voru sosí in decursulu lunei curente din arsenalulu vienesu si adeca pentru garnisónele din Sibiiu, Brasiovu si Clusiu. Regimentulu 8, stationatu in Transilvani'a, capeta 15 baterii a 8 tunuri, cu totulu 120 tunuri cu tóte uneltele si munitiunea ce se tienu de ele. Din fia-care garnisóna, dintre cele numite a plecatu câte o deputatiune la Vien'a, constituita din unu oficieru, suboficieru si unu artileristu. In Vien'a se voru initiá acesti'a in manipulatiunea cu tunurile cele nóue si apoi voru serví de instructori in garnisónele respestive. In dóue, trei septamani voru sosí tunurile uchatiane si aici.

⁂ *Fesulu.* „Kelet“ ne spune, ca vr'o 59 de studenti dela universitatea din Clusiu, s'au hotaritu a purtá de aci incolo fesu, cá turcii. Eata progresu sa-lu prindi cu mân'a.

⁂ *Intardierea postei din Romani'a.* Post'a de marti si mercuri, din Romani'a, amu primit'o cu dóue dile, respective cu o di, mai tardiu. Cea de ieri inca nu amu primit'o. Din sciri private aflamu ca pedec'a a fostu umetii cei mari dela Predealu si Timisiu. — Asemenea cetimu despre passulu dela Tihuti'a spre Bucovin'a, unde umetii in dóue renduri au intreruptu comunicatiunea cu totulu.

⁂ *(Viheri)* sér'a la órele 8 a disparutu dintr'o odaia in strad'a Macelariloru unu caputu de iérna fórte elegantu de colóre veneta rosiatica. Stof'a e lâna mestecata cu metasa, captusial'a alba cu vergi negre. Celu ce va fi norocosu a dá de urm'a possesorului actualu si 'lu-va descoperí pre lânga aceea, ca, se va recomendá naintea sântului Petru, mai capeta si pe lumea acést'a o resplatire corespundietóre.

⁂ *Barba virum decet.* Amu cetitu in „Gazeta Transilvaniei“ ca a esitu unu Ucasu (politicu séu eclesiasticu) cá toti popii ruteni se si taie (?) barba. Nu ve aduceti aminte ca cam pe la anulu 1851—52, s'a datu unu asemenea Ucasu câtre toti deregatorii cá sa-si taie barbele. Pe acelu tempu erau in Alba-Iuli'a in oficiu publicu D-nii *S*……. *P*.., *R*... si altii, cari toti purtau barbe. Vine Ucasulu. D-nii numiti nu voiau bucurosi a se despartii de ceea ce natura le-a datu. Dar' Ucasulu erá mai absolutu decâtu legea naturei. Ce se faca? Cându immormenti pe cine-va, chiaru si pe o barba: trebue séu sa plangi, séu sa te inveselesci. Echoulu plangerei, séu a inveselirei este: musica. Iubitii nostri cu barbele loru condamnate la esiliu, nici mai multu nici mai putienu, decâtu se determinara a esterminá frumusetia barbei loru prin imnulu de ingropaciune. Sciti otelulu dela Santa-Peteróia? vis-a-vis erau trei bordeie de barbiri, amicii nostri, cu tristetia de a se despartì de ceea-ce se zice ca „virum decet“ trecu melancolici preste drumu, cu capela de musica dupa ei. Intra in penetenciarulu barbierului, ocupa fie-care in *summa tristitia* fotoliulu tonsurei. Si cându mechanismulu laponului si a briciului, a inceputu operatiunea sea fatale, atunci unu cantecu lamentosu se redicà din music'a tiganésca, ce plangea si ea de atâta barba perduta. Unulu dintre cei ce erau sub „tonsura“ dise barbierului: „Ei bine, D-ta ai facutu acésta, pentru cá sa poti platì contributiunea de venitu: fiindu ca déca nu radi barbe, n'ai venitu, si déca n'ai venitu, nu poti respunde statului ce este a statului“.

„Ah! Bah! respunse barbierulu, este o gluma ungro-nemtiésca, platita cu banii D-vóstra“.

Burs'a de Vien'a.

Din 26 Februariu (9 Mart.) 1877.

Metalicele 5%	62	95
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67	95
Imprumutulu de statu din 1860	109	—
Actiuni de banca	830	—
Actiuni de creditu	149	30
London	123	65
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	75	—
„ „ „ Temisiorene	72	25
„ „ „ Ardelenesci	71	60
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	113	30
Galbinu	5	90
Napoleonu d'auru (poli)	9	89
Valut'a nóua imperiale germâna	60	75

Nr. 539 Epitr.

Licitatiune.

In 25 Martiu st. n. a. c. se va esarendá prin licitatiune publica la cas'a parochiale gr. or. din Turd'a, fenatiulu numitu „Lobodasiu,“ asiediatu pre hotarulu Turdei sub Nr. top. 5546 a), b), in marime de 106 jugeri si 212 stangini patrati, pre 3 ani de dile la celu ce va dá mai multu. Pretiulu de esclamare e 300 fl. si din acest'a 10% vadiu. Oferte in scrisu sigilate se primescu numai pâna la deschiderea licitatiunei. Conditiunile esarendârei mai de aprópe se voru puté vedé la cas'a parochiala gr. or. din Turd'a, séu in cancelari'a archidiecesana din Sabiiu.

Sabiiu, 12/24 Fauru 1877.

Consistoriulu archidiecesanu greco-orientalu.

Edictu.

Ioanu Ioanu Tulbure din Brasiovu carele mai bine de siese ani au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Elen'a Ioanu Popoviciu totu din Brasiovu, fâra a se scí nici pâna astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu de dile sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortialu incaminatu de soci'a lui se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Brasiovu 9 Fauru 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
I-iu alu Brasiovului.

Iosifu Baracu,
protop.

1—3

Post'a redactiunei.

D. H. Le scimu tóte; dara tocma déca fói'a din cestiune in fondu nu e nici *bisericésca* nici *scolastica,* trebuie apretiata asiá cum este. Rabdarea *pré indelunga* póte fi stricaciósa; inse *indelung'a* rabdare, pre temeiulu moralitâtiei, a triumfatu totudeaun'a. Moralitatea restignita a invinsu lumea si iadulu si a redatu pe omu demnitâtiei sele.

---

*) Asiá este, inse publicarea e impreunata cu spese si crutiarea nu se póte face objectu de imputare nimenui. Red.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 18. ANULU XXV.

Sibiiu 3|15 Martiu 1877.

O adresa.

Fiindu recercati, implinimu o datorintia publicistica, cându publicâmu, respective reproducemu, adres'a de mai la vale, aparuta dejá in „Gazet'a Transilvaniei“ si in alte foi neromâne din patria.

Premitemu mai intâiu comitiv'a cu carea ni s'a tramisu adres'a:

Domnului Redactoru alu „Telegrafului Romanu“ in Sabiiu.

Noi românii brasioveni amu fostu asternutu Escelentiei Sale Présantitului Metropolitu alu româniloru gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a una adresa relativa la inaltulu circulariu publicatu in Nr. 2 alu „Tel. Rom.“

Nu scimu cum si pe ce cale a strabatutu in publicu scirea, cumca acea adresa aru fi *ostila* fatia cu capulu nostru bisericescu. — Deci spre a delaturá ori-ce pareri eronate 'ti comunicâmu adres'a ací si Te rugâmu se aibi bunatate a o publicá dimpreuna cu numele fia-cârei persóne ce au subscris'o in celu dintâiu Nr. alu stimatului diurnalu ce redigeati.

Cu destinsa stima etc.

Escelenti'a Vóstra Présântite Parinte!

Inaltulu circulariu alu Escelentiei Vóstre cu dat'a Sibiiu 1 Ianuariu 1877 publicatu in nr. 2 alu „Telegrafului Romanu“ din Sibiu, adresatu câtra clerulu si poporulu românu gr. or. din archidieces'a Transilvaniei, a produsu in publiculu românu, si specialu in noi subscrisii simtiemente de natura fórte varia.

Suntemu mangaiati, ca in aceste tempuri atâtu de critice pentru natiunea romàna, capulu nostru bisericescu a inceputu a se interesá de binele si siguranti'a fiiloru sei sufletesci; inse ingrigirile esprimate de Escelenti'a Vóstra in acelu inaltu circulariu, trebuie sa marturisimu, ca ni se paru basate pe informatiuni neesacte.

Suntemu de acordu cu Escelenti'a Vóstra, ca libertatea si egalitatea, binele patriei comune, prin urmare si fericirea natiunei române locuitóre in acésta patria, suntu conditionate prin increderea reciproca prin bun'a intielegere a natiuniloru conlocuitóre, si ca din contra, neintielegerea si neincrederea reciproca póte deveni funesta, atâtu pentru patri'a intrégа, câtu si in specia pentru noi românii; concedeti-ne insa sa esprimâmu parerea nóstra, ca déca astadi intre natiunalitâtile locuitóre in Ungari'a esista neincredere séu neintielegere, apoi românii la acést'a suntu cu totulu nevinovati.

Suntemu cu totulu de acordu cu Escelenti'a Vóstra, ca istori'a, trecutulu româniloru este o eclatanta dovéda despre virtutile, cari caracteriséza pre Români, adeca despre credinti'a câtra tronu si iubirea de patria. Românii cá cei mai vechi locuitori ai acestei patrii, pe care au ingrasiat'o cu multu sânge romanescu, o au iubitu si o iubescu chiaru si atunci, cându ea a devenitu pentru ei muma vitrega.

Ne-a surprinsu deci fórte neplacutu, ca pre lânga tóta acésta convingere bine motivata, Escelenti'a Vóstra totusi a-ti aflatu de lipsa a Ve scobori de pre inaltulu scaunu metropolitanu pe aren'a politica spre a ne admoná, cá sa nu ne lasâmu a ne seduce „de simpathii séu chiaru de insufletiri intr'un'a séu alta parte“, de a nu ascultá cuvinte cari potu sa sguduie simtiemintele nóstre patriotice, cu unu cuventu: spre a ne admoná cá sa fimu buni patrioti.

Acestu inaltu circularu, adresatu de Metropolitulu greco-orientalu câtra fii sei sufletesci, va fi pentru istoria si in mânile adversariloru nostri unu tristu documentu, ca a fostu cându-va necesitate cá românii greco-orientali din archidieces'a Transilvaniei, pentru a-si iubí patri'a, sa fie admonati de capulu loru bisericescu, ba chiaru amenintiati cu perderea constitutiunei bisericesci si a ajutóreloru de statu.

O atare nota de infidelitate ne-a umplutu inim'a de durere, câci este cu totulu nemeritata.

Si subscrisii au consciintia despre *miscamintele politice, ce se petrecu in vecinatatea monarchiei nóstre,* dara ca aru esistá intre români agitatiuni indreptate in contr'a intereseloru patriei, ne este cu totulu necunoscutu.

Totu asiá de putienu se potu cualificá de nepatriotice si parerile, câror'a s'a datu espresiune in diurnalele nóstre natiunale si anume in unulu din ultimele numere ale „Teleg. Rom.“ din anulu trecutu.

Acele enunciatiuni publicistice nu suntu decâtu esprimarea unoru inimi patriotice, cari dupa impregiurârile presinte desperéza de viitoriulu patriei; acei articuli nu cuprindu, decâtu tipete de durere pentru nenorocirea acestei patrii, in care noi trebuie sa ne cautâmu si sa ne aflâmu salvarea nóstra. Acele pareri asiá dara potu fi subscrise de ori-care românu, care are cunoscintia de drepturile natiunei sele si tiene la demnitatea ei.

Asiá dara, déca astadi intre români si natiunea domnitóre esista neincredere si neintielegeri, cari potu periclitá patri'a comuna si cu ea si biseric'a si natiunea nóstra, apoi caus'a la acestea trebuie cautata cu totulu airea si nu in tienut'a natiunei române; iéra acel'a care voiesce sa delature reulu, trebuie sa-i caute adeverat'a sorginte spre a-lu vindecá.

Deci cu tóta increderea fiiasca venimu a depune inaintea Escelentiei Vóstre acea convingere a nóstra firma, ca caus'a neincrederei, ce domnesce astadi intre români si magiari este eschisiva persecutiunea apriga intentata de conducatorii statului asupr'a nóstra.

Déca instructiunea nóstra publica nu numai nu este ajutata, dar' si impedecata prin mesuri legislatorie si administrative; déca limb'a romàna este neconsiderata; déca tóte actiunile nóstre de inaintare suntu paralisate; ba déca chiaru se comitu atentate de desnationalisare in contr'a nóstra, sa ne fia celu putienu concesu a ne plânge inaintea lumei despre aceste acte neumane si a strigá in lumea larga, ca in patri'a nóstra esista ómeni, cari in orbi'a loru, voru sa infiga pumnalulu in peptulu natiunei române, fâra a se cugetá la reulu ce-lu facu prin acést'a patriei comune.

Déca Escelenti'a Vóstra in parintésc'a-Ve ingrigire, inspaimentatu de reulu neincrederei ce amenintia patri'a si natiunea romàna, a-ti binevoitu a ve coborí de pre scaunulu archierescu pre aren'a politica spre a-lu vindecá, atunci noi cu fiiasca incredere adresâmu rugârile nóstre câtra Escelenti'a Vóstra, cá sa nu pregetati a aduce la indeplinire frumós'a opera ce a ti inceputu, adeca sa restituiti increderea intre dóue natiuni de acea'si sórte.

Ve rugâmu cu tóta supunerea sa fiti interpretele simtieminteloru nóstre de lealitate câtra Inalt'a Casa domnitóre si câtra patria.

In puterea inaltei positiuni, ce ocupati vocea Escelentiei Vóstre petrunde usioru la locurile competente, indurati-Ve a convinge pe conducatorii statului, ca românii dela o margine a tierei pâna la ceea-lalta, astadi nu au si nu potu avea alta convingere, decâtu aceea ca sórtea loru cu a magiariloru este un'a si aceeasi; ca românii in acésta patria nu au alta aspiratiune, decâtu de a esistá, a se cultivá si inaintá cá români, dar' ca la acést'a voru tienea cu ori-ce pretiu; ca loviturile ce cadu din partea guvernului asupr'a nóstra, lovescu pe cei mai credinciosi aperatori ai patriei, lovescu patri'a insesi.

Déca Escelenti'a Vóstra cu ajutoriulu celui a totu-putinte veti esoperá, cá acele persecutiuni, acele plagi pornite asupr'a nóstra sa se curme, atunci reulu care Va ingrigiatu parintésc'a inima, adeca neintielegerile intre noi si natiunea magiara, de sine va incetá; patri'a, biseric'a si natiunea se voru bucurá de fructele bunei intielegeri, iéra meritele Escelentiei Vóstre voru fi neperitóre.

Dumnedieu sa Ve intarésca, Escelentia, cá sa puteti eluptá acestu frumosu succesu.

Suntemu cu profundu respectu ai Escelensiei Vóstre pré plecati fii:

Diamandi I. Manole. Niculae T. Ciurcu. Constantinu I. Popasu. Constantinu Steriu. Ioanu Lengeru. Radu Pascu. Nicolau Strevoiu. Ioanu Urzica. Nicolau I. Baboeanu. Stefanu Poenariu. Ioanu Persoiu. Alecu N. Orghidanu. Nicolau Catan'a. Iosifu Puscariu. Dumitru Eremiasu. Charitonu N. Ciurcu. Simeonu P. Mailatu. Constantinu Voicu. Iónu B. Popoviciu. Ioanu B. Popu. George Moldovanu. Vasilie Voin'a. Ioanu B Gamulea. George Georgiu. Munteanu cand. de adv. Nicolau Flustureanu. S. P. Rosc'a. Christea Orgidanu. Ioanu Dusinoiu. Ioanu Radoviciu. Ioanu Manole. Ioanu Bogdanu. Ioanu Capatina. Dumitru Lupanu. George Brezoeanu. Ioanu Rasnoveanu. Andreiu Voina. George Florianu. Nicolau Giuvelca. Irodionu Negutiu. Radu Stefanu. Andreiu Pitisiu. Ioanu Burbea. I. A. Navrea. Andreiu Lupanu. Nicolau Butmaloiu. Ioanu Pascu. George Colibanu. Iacobu Grindu. Ioanu Lupsianu. Ioanu Bobancu. Andreiu Munteanu. Radu Burbea. George Frunza. Christea Olteanu. Ioanu Bobancu. Sterie I. Stinge. Georgiu Maniu. Christea Ch. Orghidanu. B. L. Popoviciu. Vasilie Antoniu. Const. Pascu. Teodoru Nicolau. Dimitrie D. Lupanu. S. B Popoviciu. Ioanu Spuderc'a. Rudolfu Mazarescu. Ioanu Boeriu. Alecsi Moldovénu. Florea Colibanu. Georgiu Colibanu. Dumitru Munteanu. I. G. Ioanu. Ioanu I. Pedure. Teodoru Zernovénu. Nicolau Musc'a. Dumitru Constantinu. Ioanu Christianu. George Porescu. Dumitru Gonzea. Nicolau Giginitia. Nicolau Socaciu. George Navrea. Nicolau Purcarea. Ioanu Mazare. Nicolau Bobancu. Nicolau I. Padure. Ioanu Bratu. Dimitrie I. Bobancu. George Cocorandu. Nicolau G. Capatina. Christea Tabara. Dumitru Sibieanu. Ioanu Zernoveanu. Ioanu Bidu. George Capatina. Ioanu Priscu. Nicolau Frigatoru. I. Stinghe.

Cultur'a magiara.

II.

Românulu are dóue cuvinte, care despartu lucrarea sufletésca in dóue pârti deosebite: omulu *cugeta* si omulu *gandesce.* Suntu lucruri, pre care nu ni le putemu gandí decâtu intr'unu singuru chipu: asiá, cum suntu. Suntu apoi alte lucruri, pre care ni le gandimu dupa placu, fâra a tiené séma, déca suntu ori nu suntu, precum noi ni le gandimu. Astfeliu este unu feliu de lucrare sufletésca disciplinata, cugetarea, care totu-déun'a tiene séma de acea, ce intr'adeveru este ori celu putienu pare a fi, si este altfeliu de lucrare sufletésca nedisciplinata, gandirea, care nu tiene séma de nimicu, ci remane mai multu ori mai putienu unu visu, pre care 'lu visâmu fiindu tredi. Intocmai precum suntu ómeni, suntu si popóre dispuse la visatorie si magiarii suntu cu deosebire unu asemenea poporu. Ómeni de sânge inferbentatu, ce suntu, ei suntu lipsiti de indelung'a rabdare, pre care trebuiesce sa o aiba unu omu spre a controlá propriele sele cugetâri si a se incredintiá, déca ele corespundu cu faptele. Tocmai pentru acea lucrarea loru sufletésca indeobsce remâne nedisciplinata. Unu asemenea poporu inse e in mare gradu incapabilu de sciintia: chiaru audiendu unu adeveru, e dispusu a-lu primí fâra de controlu, a luá form'a dreptu fondu si a se multiamí cu aparentiele, cându s'aru cere óre-si care munca sufletésca pentru aflarea adeverului.

Acést'a e trasatur'a temeinica in viéti'a sufletésca a magiariloru. S'a disu in trécatu, ca partea cugetatóre a ómeniloru, care iau parte la viéti'a publica din Ungari'a, indeobsce nu suntu magiari; chiaru cu mai multu temeiu se póte sustiené, ca aprópe toti ómenii, care iau parte la viéti'a scientifica a Ungariei, suntu nemagiari, care s'au declaratu ori nu s'au declaratu de magiari. Sa numerâmu pe degete profesorii dela universitâtile, academiele si indeobsce dela asiediamintele de invetiamentu superioru ale magiariloru; sa trecemu preste literatur'a scientifica a loru: va trebuí sa ne incredintiâmu, ca cei mai de frunte dintre adunatorii si respanditorii sciintieloru nu suntu magiari. Natiunea magiara se multiamesce cu unu siru de aparentie: e destulu cá cine-va sa scrie in limb'a magiara, pentrucá scrierea lui sa faca parte din literatur'a magiara; e destulu cá cine-va sa invetie limb'a magiara, pentrucá sa póta fi profesoru magiaru; ei nu se intréba inse, déca ideile cuprinse in carte ori acelea, pre care le profeséza invetiatulu strainu in limb'a magiara, suntu idei, care potu fi respandite intre magiari ori-care, fiindu respandite, nu cum-va turbura sirulu de idei firescu alu magiariloru. In fondulu sciintiei nu este natiunalitate: adeverulu remâne adeveru pentru tóte popórele. E inse natiunalitate in form'a, in care adeverulu se presenta; e natiunalitate in aplicarea adeverului; e, in sfersitu, natiunalitate in alegerea siruriloru de adeveruri. E destulu sa aruncâmu o privire asupr'a literatureloru scientifice a engleziloru, franceziloru si germaniloru, pentrucá sa nu ne mai putemu indoí, ca este natiunalitate si in sciintia. E deosebita form'a, in care se presenta si deosebitu modulu, in care se aplica adeverulu la deosebite popóre luminate; cu deseversire inse deosebitu e feliulu de adeveruri pentru care unu anumitu poporu in urm'a positiunei sele topografice si sociale ba chiaru in virtutea individualitâtiei sele natiunale, are mai multa ori mai putiena dispositiune. Nu intielegemu dar', cum magiarii potu crede, ca cârtile, pre care le scriu Konek, Hoffmann, Pauler, Schädel, Keleti, Hunfalvy, Csemeghi, Wentzel, Wasszelovsky si alti asemenea ómeni luminati, suntu literatura magiara. Ori credu, ca Darvin e englezu, pentruca a scrisu englezesce, Kant germanu pentruca a scrisu nemtiesce si I. I. Rousseau francezu pentruca a scrisu frantiuzesce? Sa cautâmu inse bine si ne vomu incredintiá, ca cine-va trebuiá sa fia englezu pentrucá sa-i vina in minte a scrie despre asemenarea intre deosebitele rase de ómeni si deosebitele animale, cu care pribegulu englezu mereu se intalnesce, ca altu cine-va trebuiá sa fia germanu pentrucá sa-i vina in minte a scrie critic'a mintii pure si ca in sfersitu „contractulu socialu“ este unu ou, pre care regalitatea franceza l'a clocitu si I. I. Rousseau l'a scosu numai. Cum voru magiarii, cá nisce straini sa tréca dreptu espresia a cugetârei magiare?! Darvin puté sa scrie latinesce, dar' pentru acea cartea lui totu englezésca remanea; tocmai astfeliu cârtile scrise de câtra nisce germani in limb'a magiara suntu o bucata din cultur'a germâna sadita intr'unu pamentu, care nu 'i póte prií.

Este unu lucru firescu, ca magiarii nu suntu dispusi a invetiá din aceste cârti; ele remânu vreme, munca si bogatie risipita. Dar' cu totulu altu ce-va suntu profesorii germani: ei suntu datori sa comunice bagagiulu loru de idei cu bietii de studenti magiari. Ce se alege din acést'a? De unde sciu profesorii, cum trebuiesce sa i se spuna tenerului magiaru unu lucru, pentrucá sa fia intielesu si primitu? De unde sciu profesorii germani, pentru care anume adeveruri tinerii magiari au dispositiuni? In sfersitu, unde suntu elementele de intielegere metodica intre invetiatoriu si scolari? Tóta instructi'a se reduce la o indopare silnica de dragulu esameneloru. Tenerii intielegu si nu intielegu, primescu si nu primescu, la urm'a urmeloru staruiescu sa-si faca esamenele, spre a se puté numai decâtu lipsì de gréu'a sarcina a invetiaturei. Intre elevi remane inse o parte luminata: acei'a, care suntu de aceasi natiunalitate cu profesorii.

Intrebâmu dupa tóte aceste: unde este sciinti'a, de care magiarii voru sa faca partasi pre altii? Déca este in cârtile scrise in limb'a magiara ori la asiediamintele magiare de invetiamentu superioru, atunci dâmu magiariloru unu sfatu prietenescu: „Lasati misiunea civilisatóre sa fia misiune civilisatóre si ve adunati tóte puterile spre a ve conservá!“ Totu, ce magiarii aru puté dá altoru popóre, este luatu dela iérasi alte popóre. Inca odata: — ideile din a dóu'a mâna suntu o bóla sociala, de care popórele din Ungari'a si cele din orientu voru cautá sa se ferésca.

Deocamdata noi, românii din Ardélu, suferimu de acésta bóla. Nu suferimu inse in sensulu, in care se pretinde si in care aru dorí magiarii. Universitâtile magiare suntu o nenorocire pentru tenerii români: ele inse, cá asiediaminte de invetiamentu superioru, nu suntu o nenorocire pentruca suntu magiare, ci pentruca ne dau nisce invetiaturi tocite, care la noi nu prindu si nici nu voru puté prinde. Noi avemu feliulu nostru de a gandí, noim'a nóstra, avemu unu feliu de tipicu eticu, din care nu putemu fi scosi. Universitâtile magiare nu suntu dar' capabile sa magiariseze pre tenerii români; 'i prostescu inse, silindu-i a se indopá cu nisce invetiaturi straine de firea loru. Sciintiele magiare nu au decâtu resultatulu de a ne fi silitu sa stâmu deocamdata locului in desvoltarea nóstra scientifica. Nici in orientu magiarii nu voru puté produce alte resultate; iéra la acést'a societatea européna si in deosebi orientulu suntu gat'a sa renuntie.

Dar' déca in lucrarea sufletésca disciplinata magiarii nu au potutu produce aprópe nimicu, póte ca ei au imbogatitu lumea prin rodulu liberei loru cugetâri. Unu poporu dispusu la visatorie indeobsce e bogatu in productiunile de arta, sa ne dâmu dar' séma despre bagagiulu artisticu alu magiariloru.

Ori-câtu de neaternata aru parea lucrarea sufletésca a poetului si artistului indeobsce si ea trebuiesce sa se supuna la anumite legi spre a putea produce creatiuni frumóse si vrednice de a fi respandite si gustate. Inainte de tóte liberulu cugetatoriu trebuiesce sa tiena séma de firea limbei, in care 'si varsa gandirile, de marmur'a, in care le intrupa ori de colorile, in care le asiédia. Apoi elu trebuiesce sa dea in creatiunile sele espresia gustului comunu alu poporului, din care face parte. In sfersitu suntu cerintiele estetice, care hotarescu pre liberulu cugetatoriu.

Dela anulu 1848 pâna la anulu 1866, cu deosebire inse dela anulu 1866 pâna astadi limb'a magiara a trecutu prin unu procesu de schimonosire. Nici nu putea fi altfeliu. O multime de straini au fostu siliti a vorbí si a scrie ungloresce. Erá preste putintia cá fia-care din acesti'a sa nu fi vîrîtu câte ce-va din particularitâtile limbei sale materne in limb'a magiara. S'au schimbatu sferele notiuniloru, incâtu cuventulu magiaru insemnéza mai multu ori mai putienu decâtu mai nainte; s'a schimbatu inse cu deosebire sintacs'a, incâtu astadi frasele nu mai se alcatuescu, precum le alcatuiá Petőffy ori Arany. Limb'a magiara a suferitu mai alesu de germanismu si judaismu: germanii si jidanii au scrisu, mereu au scrisu si au deprinsu in urma si pre adeveratii magiari a cugetá si a se esprimá cá si densii. Chiaru dlu Iokay astadi nu 'si mai scrie romanele in limb'a, in care scrisese pe „Szegény gazdagok“ pe „Alagyar Nábob“ ori pe „Kárpáthi Zoltán.“

Dar cu multu mai mari schimbâri s'au petrecutu in gustulu magiaru. Conceptiunile nu mai suntu acele, care erau la scrietorii ce lucrase inainte de 48. La Petőffy, Arany, Kisfaludi, Bajza, ba chiaru si la Vörömarthy intimpinâmu imagini vii si óre-si cum exotice. Astadi totulu s'a molcomitu si a perdutu acelu farmecu alu originalitâtii, care a facutu cu deosebire pe poetii magiari vrednici de a fi gustati in apusu. Magiarii au cetitu nemtiesce. In urma nemtii si jidanii au inceputu a scrie in limb'a magiara. Astfeliu s'a produsu o revolutiune in gustu, in urm'a cârei'a Petőffy numai este gustatu de câtra magiari.

(Va urmá)

„Timpulu“ din Bucuresci aduce o corespundintia din Berlinu, care reversa dupa parerea nóstra multa lumina asupr'a situatiunei politice si in specialu asupr'a cestiunei ce astadi e la ordinea dilei, intielegemu cestiunea orientala.

Berlinu, 6 Martie.

Amu primitu telegram'a neliniscita prin care 'mi cereti informatiunile possibile asupr'a caletoriei generalului Ignatieff la Berlinu si asupr'a atitudinei guvernului germanu fatia cu nóu'a fasa a cestiunei orientale.

Dela sine se intielege, ca despre convorbirile dintre principele Bismarck si generalulu Ignatieff este deocamdata cu neputintia a se aflá ce-va. Tóte articulele diuareloru, care 'si dau aerulu de a scí ce se petrece suntu simple ipoteze mai multu séu mai putienu ingenióse; sa se adauge la acést'a ca Berlinulu este un'a din capitalele Europei, unde informârile diuareloru suntu cele mai marginite. Discreti'a ministeriului de esterne mai alesu de cându se afla sub conducerea dlui de Bismarck, este aprópe absoluta.

Pentru a ve putea scrie totusi ce-va siguru asupr'a modului, cum se privesce cestiunea orientului, amu sondatu terenulu ce 'mi este accesibilu, adeca cerculu intinsu de deputatii din majoritatea Reichstagului natiunalu, „liberali si noi conservatori.“ De aici ve transmitu impresiunile asiá cum le-amu primitu.

Atitudinea de astadi a principelui Bismarck fatia cu Russi'a sta in legatura cu cele petrecute in primavér'a anului 1875. La acésta epoca, Bismarck erá hotaritu a incepe din nou resbelulu cu Franci'a si a trimisu pre d. de Radovitz la Petersburg, pentru a dobandí asentimentulu Imperatului Alesandru si a principelui Gorciakoff. Imperatulu Alesandru departe de a consimtí, a intrebuintatu tóta influinti'a sea pre lânga imperatulu Wilhelm pentru a impedecá nóu'a isbucnire a resbelului; d. de Radovitz s'a intorsu din Petersburg, fâra nici unu resultatu. In caletori'a ce imperatulu Alesandru a facut'o in acela'si anu la bâi, a trecutu prin Berlinu impreuna cu Gorciacoff si s'a opritu câte-va dile la Berlinu. Aici a aretatu cu óre-care ostentatiune simtiemintele sele pacifice si aversiunea ce o are in contr'a resbelului in genere. Astfeliu actiunea dlui de Bismark a fostu paralisata.

De atunci imperatulu Alesandru si tóta curtea din Petersburg nu a incetatu de a vorbí cu mandrie de pacinic'a isbânda din vér'a anului 1875. Marele duce de Constantinu s'a dusu la Parisu cá presidentu de onóre alu congresului geograficu. Mai multu inca: principele Gorciakoff, in acela'si anu 1875 mergendu si in Bavari'a nu a ascunsu de locu opositi'a vie ce a facut'o in contr'a planuriloru lui Bismarck, si intrebatu de ce se desparte acum asiá de multu de politic'a germana, a respunsu unui diplomatu bavarezu, cu o alusiune la necontenitele suferintie nervóse ale principelui Bismarck, *on ne peut pas saivre une politique hystérique.*

Acestu cuventu malitiosu circulà pre atunci in tóte cercurile diplomatice, si a remasu in memori'a guvernului germanu.

Departe de noi ide'a de a presupune unui omu de statu de geniulu dlui de Bismarck, ca unu simplu resimtiementu personalu aru putea sa devina pentru densulu motivulu unui intregu sistemu de actiune politica. Dar' in acele miscâri diplomatice din 1875 erá mai multu decâtu o cestiune personala: erá impresiunea, ce remasese multor'a, in deosebi unoru germani din sudu si tuturoru franceziloru, ca Russi'a este o puternica contrabalantia a preponderantiei germane in Europ'a.

Acésta impresiune trebuiá slabita, si joculu celu finu alu politicei germane a fostu de acum inainte de a se tiené pre de o parte in vechi'a unire strinsa cu Russi'a, care fusese asiá de folositóre Prusiei, in 1866 si in 1870 si 71, inse pre de alta parte de a cimentá si mai multu amiciti'a din nou formata cu Austri'a si cea vechia cu Angli'a pentru a paralisá prin aceste legaturi comune, ori-ce actiune isolata a Russiei.

Este evidentu, ca unu asemenea drumu politicu nu putea fi apucatu si continuatu cu succesu decâtu de unu omu dotatu cu perspicacitatea, cu fineti'a si cu statornici'a estraordinara a lui Bismarck. Pre acestu drumu inse politic'a germana pare a-si fi ajunsu tielulu, si de aici trebuie sa ve esplicati animositatea, ce din cându in cându transpira prin pres'a rusésca, pre cându diuarele prusiane continua a parea totu-déun'a favorabile planuriloru rusesci.

Atitudinea baronului de Werther la conferintiele din Constantinopole a fostu corespundiatóre planului aretatu mai susu, si astadi Russi'a a ajunsu in adeveru intr'o positiune critica. A merge inainte fâra a fi sigura din partea Austriei si Angliei, este greu; a merge inapoi fâra nici unu succesu, este asemenea greu. Ignatieff se vede silitu a vení la Berlinu spre intielegere, precum Radovitz se dusese acum 2 ani la Petersburg; inse Russi'a aude in primavér'a 1877 in contr'a sea echoulu cuvinteloru de pace, ce le adresase in primavér'a 1875 in contr'a Germaniei.

Germani'a, fâra a voí sa slabésca relatiunile sele cu Russi'a, a strinsu fórte tare relatiunile sele cu Angli'a si cu Austri'a, si acésta unire de interese a tieriloru de origine germanica se privesce aici cá celu mai putericu scutu pentru mentienerea pâcii. Se crede asemenea ca Austri'a nu va consimtí nici odata, cá Russi'a sa redobandésca gurele Dunarei.

In privinti'a conflictului intre români si turci de care facuramu amintire in nr. tr. dupa „Fr. Blatt“, aflâmu in „U. D.“ urmatórele:

In nici unu tempu nu amu avutu a ne plange mai multu de depradârile bandeloru turcesci, decâtu dela declararea resbelului cu Serbi'a; in ultimele dile mai cu séma, ele au fostu organisate de guvernulu turcescu in modulu celu mai sistematicu; acést'a póte sa dea româniloru si Europei intregi o justa idea de gradulu moralitâtiei acestui guvernu imbracatu cu mantau'a constitutiunala, dara totu cu fesu in capu si papuci in picióre. N'are parale cu ce cumperá vite pentru a aprovisioná trupele, ordonà radi'a la noi in tiéra; nu au lemne cu ce sa indestuleze armat'a si sa inaltie fortificatiuni, ne pradéza ostróvele, se instaléza in ele, si dupa ce suntu prinsi, apoi respundu cu aroganti'a barbarului, ca pamentulu séu ostrovulu chiaru este proprietatea loru.

„De mai multe luni, turcii, profitandu de crescerea apeloru si mutarea picheteloru, se instalasera in ostrovulu numitu Gur'a-Camii, cam la 20 chilometri in susu de orasiulu Giurgiu, si in dreptulu pichetului românu nr. 7. Sub conducerea unui impiegatu municipalu din Rusciucu, mai bine de 80 lucratori, ajutati de gandarmi turci, taiau lemne pentru facerea intaririloru de pamentu din giurulu Rusciucului si pentru aprovisionarea trupeloru, astfeliu ca in lun'a lui Februariu cându au fostu surprinsi, totu ostrovulu erá taiatu, mai multe sute de pogóne, afara de o perdea lasata spre a mascá onest'a loru operatiune. Surprinsi in primele dile ale lui Februariu in flagrantu delictu, si somati a se predá, ei respundu cu descarcaturi de pusci cautandu in invalmasiala a fugí in luntrele cu cari dejá carasera lemnele ostrovului; pichutasii respundu si ei in acela'si modu *veciniloru nostri amici*; 2 turci suntu omoriti, iéra 13 facuti prisoneri se afla si astadi in inchisórea Giurgiului.

Dupa ce s'a facutu cadavreloru autopsi'a ceruta de art. 43 Pr. Pen. s'au datu familieloru spre ingropare, iéra celoru-lalti li-se face instructiunea cá la nisce jefuitori ce suntu. O comissiune micsta compusa de trei delegati ai Romaniei, adeca unu colonelu, d. Victoru Cretieanu, unu procuroru de curte, d. Dendrino, si unu impiegatu superioru alu ministeriului de esterne, d. D. Olanescu, impreuna cu alti delegati otomani, au mersu la fati'a locului spre constatare. S'aru crede neaparatu, ca in fati'a diecimiloru de martori, a delicuentiloru prinsi asupr'a faptului, a instrumenteloru delictului, a taierii lemneloru, a instalarii turciloru in colibi pe insul'a nóstra, delegatii otomani au recunoscutu faptulu dându-ne satisfacere; nici decum: pretindu ca o parte din ostrovu se numesce Pirgos, ca este alu loru; iéra de restu nici ca voru sa se ocupe. Comisarii români probéza ca ostrovulu are unu singuru nume Gur'a-Camii, ca de 20 ani se esploata periodicu de guvernulu românu, prin cumparatori români, cá d. Galitia si altii. Tóte acestea insa suntu in zadaru, câci furberi'a si duplicitatea turcésca nu potu a se schimbá prin nici unu argumentu. Comissiunea s'a intorsu in'apoi, remâindu cá cestiunea sa se trateze pe cale diplomatica.

Colectiune

de materii, relative la matrimoniu si divortiu in biseric'a gr. or.

(Urmare.)

XVI.

Cestiunea averei.

Amu vediutu din cele espuse mai susu, si in deosebi din pravila, ca suntu despartienii cu dauna si fâra dauna, adeca cându partea vinovata 'si perde avere séu zestre si cându nu se tragu asemenea urmâri din divortiu (boni gratia d. e. din impotentia, intrarea in monastire etc.)

Astadi inse, cându partea averei cade sub legile statului, firesce nu se mai póte face acea deosebire in casuri de decidere cu divortiu, fâra numai intr'atât'a, incâtu se atinge de spesele procesului divortialu, la a câroru platire se condamna de regula partea vinovata.

Cumca deciderea asupr'a speseloru procesuali cá accessorii, cade in competinti'a forului bisericescu, care decide despre divortiu, cá causa principala, nu mai póte fi indoiéla; si chiaru procedurea nóstra civila de adî (art. dietalu 54 din an. 1868 in §. 22. si §. 346 intaresce acést'a, pe bas'a câror'a curtea de cassatiune in unu procesuu specialu in an. 1872 au decisu astfeliu, ca chiaru si concederea esecutiunei, pe bas'a unui deliberatu, spre incassarea speseloru, are a o face forulu bisericescu, care, apoi va recuirá pe celu civilu pentru efectuare.

Se póte luá la deciderea despre spese, de regula, ca in tóte casurile de divortiu boni gratia, unde pravil'a nu prescrie urmâri de daune, spesele aru fi a se compensá (un'a pentru alta); iér' unde se prescriu daune, aru fi a se condamná acea parte (vinovata) in purtarea speseloru ei si in rebonificarea speseloru pârtiei contrarie (déca acést'a le-au cerutu), in sarcin'a cârei'a aru cadea daun'a dupa pravila.

Se intielege de sine, ca acolo, cându pârtile se indruméza la convietiuire, nu póte fi vorba de rebonificarea speseloru.

Mai vine a se observá, ca sentinti'a prin care se adjudeca spesele, se prescrie sum'a in tempulu de platire sub urmârile de esecutiune, câci numai sub alta forma procesuala se va putea efeptuì esecutiunea.

XVII.

Ce se atinge de *defensori* pentru aperarea casatorieloru, in canónele bisericei nóstre nu aflâmu mai multu, decâtu in can. 2. sin. ecum. 4-le (Calcedonu) acea indigitatiune, ca episcopii si-au alesu advocati (Ekdikii), iér' in can. 83 sin. loc. din Cartagen'a se otaresce, a se cere dela imperati defensori pentru seraci, si defensorii acesti'a sa se aléga si ei impreuna cu purtarea de grigia a episcopiloru se defende pe seraci in contr'a tiraniei bogatiloru; iér' can. 107 a acelui sinodu din Cartagen'a, se concede, sa se céra concessiuni dela imperati, cá sa se asiedie defensori (scolastici), cari sa apere lucrurile bisericesci in contr'a celoru ce se opunu acestor'a si sa arete cele de nevoia si sa intre si in cancelariele judetieloru.

In Pidalionu la esplicarea canonului 2. sin. 4-le se dice: ca de 2 feliuri erau advocatii acesti'a, adeca bisericesci, dupa acestu canonu, si din afara si imperatesci dupa can. 83 si 107. Cartagen'a, si se numescu acesti'a de câtra Balsamonu, defensori, iér' de câtra Iustinianu bisericesci advocati. Iér' la esplicarea can. 83 Cartag. se provóca. Pidalionulu la novel'a 15 a lui Iustinianu despre advocati resp. defensori. Acésta novela 15 tractéza „de defensoribus civitatum“ cari se asiédia in provincii spre acelu scopu eminentu: de a aperá dreptulu si justiti'a atâtu fatia de cei ce au lipsa de acestu ajutoriu, câtu si fatia de deregatorii oficianti, si apoi a fi acestor'a de ajutoriu precum si a ingrigí cá ei sa nu abuseze in justitii. Iustinianu dà acestoru defensori inca si o jurisdictiune preste lucruri anumite; apoi enumera intre acesti defensori si pre defensorii, ce suntu alesi de episcopi si de vener. cleru (epilogus nov. 15); iér' in novel'a 20 „de administrantibus oficia in sacris appelationibus“ cap. 9. amintesce de ei cá „advocati“.

Se vede dar' ca atâtu cererea sinodului, pentru a i se dá defensori apre aperarea trebiloru bisericesci (cum suntu si defensorii statului) s'au incuviintiatu de câtra imperatii bizantini, câtu si aceea, ca biseric'a si au alesu si singura atari defensori.

Espresu inse se amintesce despre acesti defensori in scriptele imperatiloru Arcadiu si Honoriu din anii 405 409): cumca ei au de a persecutá si a dirigá faptele inmorali, de stupru, de adulteriu etc. la judecatorii, si totu ací se dice: „defensores ita praecipimus ordinari, ut sacris ortodoxiae religionis inbuti misteriis, reverendissimorum episcoporum, nec non clericorum et honoratorum ac possessorum et curialium decreto constituantur: de quorum ordinatione referendum est ad illustrissimam praetorianam potestatem: ut literis ejusdem magnificae sedis eorum salidetur autoritas. §. 1. Quod si quid a qualibet persona contra publicam disciplinam in lexionem possessorum fieri cognoverint defendares referendi habeant potestatem ad potestatem ad illustres et magnificos viros praefectus praetoriis et illustres viros magistros .....“

Asiá se vede, ca biseric'a nóstra nu au avutu speciali defensori numai pentru matrimoniu, ci au avutu defensori pentru tóte lucrurile bisericesci atâtu sacramentali, si din afara, si ca acesti defensori per eminentem au fostu defensorii asiediaminteloru si legiloru bisericesci, ai moralitâtiei si ai apesatiloru, prin urmare si ai sântieniei matrimoniului pe bas'a legiloru bisericesci.

Positi'a acestoru defensori, indeosebi curatu bisericesci, au avutu locu si in ierarchie, si au fostu inalta. In alu 6-le secolu cându mai intâiu patriarchii au inceputu a-si impartí unele functiuni ale loru, aflâmu intre functionarii loru: 1. Singeli si protosingeli (impreuna locuitori) cari se ocupau cu treburile casnice ale patriarchului. 2. Sacelarii pentru treburile de avere. *Protekdici* primí aperatori pentru trebile patriarchului cu *Ekdiki*, cá ajutori ai loru, apoi 4. Karto filax paditori (scriitori) de lucrurile judecatoresci. 5. Referendarii, cá organe comunicatóre in afara.

De ací inca se vede, ca in biseric'a nóstra nu au fostu cunoscuti a. n. defensori matrimoniali per catechsochen si numai pentru acestu scopu.

Din contra catolicii au defensori speciali matrimoniali, cari suntu chiamati a defendá legatur'a si sustienerea ori-cârui matrimoniu, sub ori-ce impregiurâri si cu ori-ce mijlóce; si acést'a devine de acolo, ca biseric'a apuséna se tiene de acelu principiu: ca matrimoniulu nu este disolvabilu, fâra numai din caus'a mortii naturale, prin urmare acel'a absolutu, fâra nici o esceptiune trebuie sa se sustiena si defende.

In contr'a acestui principiu inse representantii bisericei resaritului, in pertractârile de uniune, cerute de biseric'a Romei urmate dupa conciliulu din Florenti'a si totu asiá in conciliulu dela Trientu, s'au luptatu si s'au opusu, si nimic'a din cele legalminte usuate in biseric'a gr. or. in privinti'a divortiului nu au voitu a cedá séu a recede dela acestea.

Dupa ce s'au amestecatu legislatiunea Austriei in tréb'a casatoriei divortieloru in biseric'a nóstra si au prescrisu motive divortiali in legea civila (cari altcum au basa in legile bisericesci), apoi nu numai s'au orenduitu unu representante politicu pentru controlarea despartienieloru prin decret. aul. din 15 Decembre 1788 nr. 926 si din 28 Decemb. 1789 nr. 1087, dar' prin patent'a din 22 Fauru 1891 nr. 115 s'au introdusu inca si unu defensor matrimonii la despartiri in biseric'a nóstra (asemenea cu alu catoliciloru); si acést'a o au facutu din acea causa, ca se presupunea, ca in biseric'a nóstra s'aru despartí casatoriele cu usiuratate spre daun'a statului. Inse canónele si legile bisericei nóstre suntu destula garantia in contr'a acestoru amestecuri. Biseric'a nóstra, carea din cause juste si pentru sustienerea sântieniei, curatieniei si vadiei matrimoniului, despartiesce acea legatura nuptiala, in carea se vatema acele scopuri, moralitatea si umanitatea, nu póte cere cá cine-va din credinciosii ei sa apere o legatura si vietiuire conjugala, condamnata de biserica si nu póte suferi, ca sub pretestulu misteriului matrimoniului sa se ascunda fapte inmorali si neumane. Dar' si in contr'a convietiuirei unui omu dela care se pretinde dreptate, si adeveru, aru fi, cându elu aru trebuí sa apere ce-va, in contr'a presciseloru legali si a convingerei sele de dreptu.

Mai usioru se póte asemená pusetiunea si chiamarea defensoriloru in biseric'a nóstra cu acea a procuratoriloru statului (si defensores civitatum in imperiulu bizantinu, cam asiá ce-va au fostu), cari nu suntu chiamati a acusá pe cei nevinovati, ci numai pe acei'a, ce vatema legea statului. Precum suntu acesti procurori aperatorii si vighietorii statului si a legiloru lui, asiá si defensorii nostri suntu defensori ai bisericei, ai legiloru bisericesci si si resp. ai sântieniei si curatieniei matrimoniului. (Va urmá.)

Corespundintia.

Din protopresbiteratulu Tarnavei superióre in 21 Fauru 1877 st. v.

> Motto: „Vrednicu este lucratoriulu de plat'a sea.“ Luc'a c X v. 7

Toti functionarii publici 'si au sistemisate lefele loru, amesuratu ocupatiunei si servitiului ce oferu societâtiei, dupa cunoscutulu proverbu germanu: „Wie die Arbeit, so der Lohn“, séu pe romanesce: cum e lucrulu, asiá e simbri'a, numai singura preotimea nóstra romana si invetiatorii nostri confesiunali in mare parte suntu asiá de reu dotati incâtu nu li se remunerédia ostenelele. Déca privimu si numai la notarii comunali asiá numiti cercuali, vomu aflá ca ei suntu mai bine dotati decâtu preotii români, macaru ca dela cesti din urma se pretinde, cu deosebire in tempulu de fatia, mai multu cá ori si dela cine. Un'a parte din preotii nostri 'si si implinescu datorinti'a loru intr'unu modu laudabilu, ceea ce pune pre multi dintre conlocuitorii sasi si unguri in uimire dicendu ca cum póte preotulu românu face atâtea servitie poporeniloru sei prelânga o léfa asiá de bagatela? Ceealalta parte inse, carea nu se prea intereséza de binele si inaintarea supusiloru sei credinciosi, va fi aplicandu intorsu proverbulu citatu: „Cum e simbri'a, asiá e lucrulu.“

Cestiunea subsistintiei clerului nostru aru trebuí se preocupe pre fiacare credinciosu alu bisericei nóstre si mai cu séma pre organele cari suntu chiamate spre acést'a, precum suntu, sinódele parochiali si protopresbiterali si comitetele acestor'a etc. pentruca este constatatu, ca fâra dotatiune corespundietória nu putemu avé preoti luminati, si iéra fâra preotime bine pregatita nu potemu a teptá inaintarea némului nostru. Prea venerabilulu sinodu archidiecesanu, ce e dreptu, inca la inceputulu activitâtiei sele in anulu 1870, considerându impregiurârile tempului presinte ale seculului alu 19-lea si basatu pre cuvintele s. evangelistu Luc'a: „Vrednicu este lucratoriulu de plat'a sea“, s'a consultatu asupr'a mesuriloru ce aru fi a se luá pentru ameliorarea stârei materiale a preotiloru din archidiecesa. In siedinti'a sea a X-a din 28 Aprile a si decisu in objectulu acest'a urmatórele: *Emolumentele de ori-ce natura, ce au fostu impreunate cu posturile preotiesci, pâna la actual'a organisatiune a parochieloru din archidiecesa, nu se potu micsiorá nici prin contracte, nici prin concluse parochiali, si micsiorârile incercate séu efeptuite se dechiara nulificate; din contra acele emolumente suntu dupa impregiurâri si dupa putintia a se marí in fia-care parochia, aducendu-se in proportiune drépta cu cerintiele tempului presentu etc.* (V. Actele sinod. a. 1870 pag. 57.) Dorere inse acestu conclusu, si altele asemenea acestui'a, suntu numai pe harthia pâna in diu'a de astadi; nu se prea observa decisiunile sinodali — intielegu in protopresbiteratulu susu amintitu alu Ternavei superióre, — ceea ce se va vedé si din urmatórele:

Parochi'a gr. or. a Lasleului românu, constatatóre din preste 600 suflete, si cea mai buna din tractulu Ternavei sup. a devenitu in vacantia de trei ani déca nu mai multu, trecendu parochulu de acolo la cele eterne. Acestu postu de parochu nu s'a reintregitu inca atât'a tempu trecendu la mijlocu, si astfeliu preste un'a suta de familii au fostu si suntu lipsite de pastoriu sufletescu, de invetiatoriu, de conducatoriu. S'au escrisu intr'adeveru concursulu in stim. fóia „Tel. Rom.“ si inca de trei ori si anume in an. 1874 in an. 1876 si iéra in a. c. Si ce sa vedi? Comparandu concursulu publicatu in amintitii trei ani vedemu ca léf'a preotului in locu sa fia inmultita, séu celu putienu se remâna cea hotarita si numita in concursulu intâiu, ea este redusa, micsiorata. Asiá dela 30 jug. in urma se pogóra la 26, din dóue ferdele cucuruzu vine la un'a si in fine dela câte o di de lucru dela 140 familii, care inca i-aru fi prinsu bine fiitoriului parochu precum si ferdelile acelea de cucuruzu, iéra vine la nimic'a.

Eata prea on. d. redactoru conclusu sinodalu calcatu in picióre. Eata neobservare a legei. Ca cum vine comitetulu parochialu din Lasleulu românu si inca in contielegere cu par. protopresbiteru tractualu la micsiorarea lefei preotiesci, nu 'mi potu esplicá. Au dóra nu se recere si astadi pentru acea parochia tocmai asiá unu preotu cualificatu, cá inainte de ast'a cu trei patru ani?

Marturisescu ca amu asteptatu cá sa se rectifice acelu concursu, ceea ce pâna acum'a nu s'au intemplatu. Me magulesce inse speranti'a, ca prea venerabilulu consistoriu archidiecesanu, cá competinte in afaceri de acestea, nu va suferí cá sa se neglige din partea organeloru subalterne bisericesci decisiunile foruriloru legislative, nu va suferí violarea legei; ci va intervení si in casulu de fatia, pentrucá nu in urma sa se mai intemple lucruri de soiulu acest'a, cari de siguru aducu dauna bisericei nóstre.

Cá de incheiare mai adaugu ca in ppresbiteratulu Ternavei superióre suntu vre-o câte-va parochii vacante. Reintregirea acestor'a nu aru trebuí amanata, pentruca dupa dis'a poetului: „Cându e turm'a reslatita........ fâra pastoriu, lupulu iese dela pânda si-o sugruma mai usioru.“ L....

Sighisiór'a, 25/2

Domnule Redactoru! Vediendu ca activitatea, atâtu a despartiementului alu 21-lea (Sighisiór'a) alu „Asociatiunei tranne pentru literatur'a românа si cultur'a poporului românu“, câtu si a reuniunei de lectura din Nadesiulu sasescu, este impedecata de mai multi ani, si acést'a mai multu numai din neinteresarea celoru ce suntu pusi în fruntea acestor'a, amu aflatu consultu a interpelá pre d. directoru alu numitului despartiementu ca are de cugetu a convocá adunarea generala si astfeliu a reincepe activitatea; iéra pre caseriulu si bibliotecariulu reuniunei a-si dá socotelele, déca nu se aduna membrii, in vre-unu diurnalu publicu óre-carele.

Dechiaru din capulu locului, ca interpelatiunea mea câtra mentionatulu d. directore si câtra cei-lalti doi nu o amu facutu din alta óre-carea pofta, ci simplu din motivulu cá baremu acum'a la urma sa cugete mai seriosu asupr'a lucrului, se numai abuseze si mai departe de increderea pusa intr'ensii din partea membriloru.

Unulu dintre cei interpelati si anume Teodoru Danu prin unu articulu, fauritu de altulu si subscrisu de densulu, dtto 16/2 a. c. si publicatu in nrulu 12 alu acestui stimatu diariu sub rubric'a corespundintia, vine si respunde la interpelatiunea mea, in carele in locu se arete starea cea adeverata a lucrului, déca tocmai nu-i convine séu nu póte a-si dá raciotiniu, se pune si insira la lucruri cari n'au nici umbra de adeveru. Densulu dice „ca intentiunile membriloru, intre cari si a lui“ au fostu curate etc. Din câte sciu eu ca s'au vorbitu despre reinvierea cestiunatei reuniuni, atât'a potu dice ca intentiunea lui a potutu si póte fi oricum altmintrelea numai curata nu. Apoi si despre intentiunea curata a membriloru inca amu causa sa me indoiescu, pentruca unde suntu intentiuni curate, acolo neinteresarea, cu carea ii timbréza caseriulu, nu are si nu póte avé locu. De aru fi avutu intentiune curata fatia de reuniunea a cârei casseriu este, si sa se fi interesatu de prosperarea ei, atunci de siguru nu aru fi refusatu primirea tacsei de membru, cu carea fù imbiiatu din partea unui preotu din juru de vre-o doi ani; ci l'aru fi primitu prea bucurosu, inbarbatându astfeliu si pre altii a se face membrii. Incidentulu petrecutu cu preotulu, si nimicu alt'a, m'au impedecatu atâtu pre mine, celu cu „zelulu celu prea mare“ dupa cum afirma corespundintele, câtu si pre altii, de a ne inscrie cá membrii. —

Dice mai departe caseriulu ca densulu „in contielegere cu bibliotecariulu G. si-au datu totu concursulu spre a se aduná membrii la vre-un'a siedintia, si anume odata pe calea publicata prin Gazeta iér' in dóue renduri pre cale privata.“ Cându au scrisu, recte subscrisu, caseriulu acestea au esprimatu unu mare neadeveru, séu se me tolosescu asta-data de un'a din espressiunile proprii ale lui Teodoru Danu de odinióra, „au mintitu“, care espresiune acum se aude numai din gurile mocaniloru. Au aparutu ce e dreptu in „Gazeta“ c'am pe la finea anului 1873 unu articulasiu subscrisu de bibliotecariulu prin care au tostu rugati membrii a se coaduná la o siedintia spre a se consultá despre sórtea cestiunatei reuniuni, dara numai la indemnulu seu, séu si a unui nemembru, si nici decâtu a lui Teodoru Danu, iéra separatu se fi convocatu adunarea membriloru vre-odata nu credu se scie cine-va dintre membrii, cu atât'a mai putienu nemembrii. Cum se fi convocatu elu adunarea, séu mai putienu se fi staruitu baremu pentru aceea, — cá unulu cu intentiuni curate séu cum se mai recomenda inaintea p. t. publicu cetitoriu, — cându totu déun'a la tóte ocasiunile, cându se vorbiá despre reinfiintiarea decadiutei societâti, erá in contr'a adunârei. Motivulu ca pentru ce au facutu acést'a, 'lu va scí densulu mai bine; eu din parte-mi inca 'lu presupunu. Apoi cându ai de a face cu ómeni de calibrulu caseriului, atunci tóta iscusinti'a e de prisosu, pentru ca totu nu va „merge tréb'a.“ Deocamdata numai atât'a caseriului; eara pre cei-lalti, cari suntu membrii, si dela cari singuri depinde venitoriulu reuniunei, in interesulu acestei'a si alu causei culturali a poporului, ii rogu si cu acést'a ocasiune sa se intereseze pentru dens'a, ori déca nu potu séu nu voiescu, se decida impartirea baniloru si trimiterea opuriloru la locurile desemnate prin statute cá sa se folosésca mai bine, decâtu sa le mai bata pravulu in biblioteca si pre la unii din membrii, iéra cu banii se speculeze caseriulu firesce nu in folosulu bibliotecei. X.

Din Bucovin'a.

In mai multe diare suntu românii din tóte pârtile provocati a aduce sciri despre cele ce se petrecu intre ei, despre viéti'a, despre esistinti'a loru. Aceste provocâri se facura mai cu séma in dilele acestea din urma. Ele sémana a tientí cu deosebire la Bucovin'a; si cu totu dreptulu. Ne bucurasemu in modu nespusu dilele trecute cându cetiramu in „Curierulu“ (dlui Balassanu) scirea imbucuratóre, ca in tóte numerele acestui diariu are sa vie câte ceva si din Bucovin'a.

In desiertu a fostu insa tóta mângaierea nóstra! Aru puté sa cugete cineva ca acést'a tacere a româniloru bucovineni e unu semnu de indestulire, de fericire perfecta. Dar' nu! Ea este chiaru contrariulu acestor'a. Ea este asemenea tacerei unui morbosu, carele necajitu fiindu de junghiuri si dureri nu póte scóte macaru unu suspinu prin care sa-si atraga compatimirea si póte chiaru ajutoriulu celoru ce-lu incungiura. — Grele dile ai ajunsu tu mezina intre surori. Odinióra fâlfaiá pe murii capitalei tale „Sucév'a“ stindardulu marirei, stindardulu fericirei! Dar' adi? Adi de pe loculu unde stetea odata stégulu mândriei, a eroului Stefanu — se pléca din cându in cându unu mestécanu galbinu la frundia, palidu la cója! Elu cresce incetu dintre petrile turnului st. Dumitru, dar' cresce si amenintia din inaltimea turnului pe cei ce privescu la elu fâra a-lu intielege. Elu plânge: Elu slobóde lacrimele sele galbine asupr'a celoru ce trecu pe sub elu, dar' ei le scutura de pre capetele sele, si trecu mai departe fâra de a se uitá celu putienu de unde vinu ele.

Mai odinióra de acolo resuná buciumulu lui Stefanu prin tóta tiér'a si provocá la activitate, la aparare cu arm'a. Dar' adi? Adi nu se scóla de acolo nime spre a spune macaru ca mai suntu inca urmasi de ai eroului pe acolo, nu spune macaru cineva de acolo cum-ca se mai vorbesce in acelu orasiu limb'a in care l'a indemnatu maica-sea pre Stefanu a se reintórce la voinicii sei! Pâna nu se mai retacise o voce care totu dícea in „Albin'a“ câte un'a. Ea mai provocá la insotire, vorbiá despre o societate, despre unu cabinetu de lectura pentru românii suceveni, despre limb'a românésca cá limba propunativa in liceulu de acolo. Dar'! . . . . ea a incetatu — si cu ea totulu! Adi noi nu mai scimu, locuiescu in Sucév'a nemti si români, ori nemti si — iér' nemti — adeca renegati.

Acésta enigma, acestu verme rodietoriu insa nu e incuibatu numai in Sucév'a. Elu s'a incuibatu in tóta tiér'a.

Noi amu adusu in loculu primu Sucév'a, câci cá dela fost'a capitala a vechiei Moldove, dela ea asteptâmu mai multu, cu atâtu mai tare, incâtu acolo cugetâmu ca e unu numeru considerabilu de puteri robuste, de academici absolvati! dar' ne insielaramu.

Acésta enigma s'a incuibatu si in capital'a actuala a Bucovinei. E dreptu ací e o societate literara, e si un'a academica. — Suntemu cu totu respectulu fatia de ele — póte cá ele pe teritoriulu loru se fia active! Dar' atunci fia-ne permisa intrebarea: cugeta societatea de literatura si la o generatiune venitóre care se fia in stare a propagá lumin'a intre poporu?

Cându spunemu acésta parere, noi avemu o basa firma. Ni-aru puté objectá unii ca junimea româna de pe la academiile din imperiu e unu testimoniu destulu de validu pentru ingrigirea sea fatia cu venitoriulu. Dar' atunci le vomu respunde cu totu resonulu, ca acést'a e inca productulu impulsului datu de nemuritoriulu Pumnulu, care inse din nefericire totu scade din di in di. Pe tempulu lui Pumnulu si prin unu tempu inca si dupa mórtea lui cându intrai in cabinetulu de lectura a societâtiei pentru literatur'a si cult. pop. r. d. Buc. 'ti batea inim'a de bucuria uitândute la multimea baietiloru de prin gimnasiu! adi insa cându intri in lontru nu numai ca nu vedi nici unu gimnasiastu, dar' nu vedi nici unu lectoru de leacu. Intrebâmu cum de a disparutu intr'unu tempu asiá de scurtu numerulu studentiloru români de pe la gimnasiu si scól'a reala din Cernauti, incâtu cându te uiti prin raporturile anuale numai i i colea mai vedi câte unulu la care stà: „Nationalität! romänisch?“ Póte sucursulu dela scólele primari e mai micu? Dar' noi vedemu ca numerulu scolariloru in decomunu cresce pe di ce merge! Cum vine de la scól'a reala din Seretiu nici nu esista macaru o catedra pentru limb'a româna cu tóte ca populatiunea constà in partea cea mai mare de români?

Noi intrebâmu societatea care are sa ingrijasca pentru progresulu literaturei române in tóta Bucovin'a?

(Va urmá.)

Varietâti.

(†) *Elen'a* nascuta *Bratu*, veduva dupa *Antoniu Pred'a* negutiatoriu in Avrigu, a trecutu la cele eterne Dumineca in 27 Februariu (11 Martiu) a. c. la 1 óra dupa prandiu in urm'a unui morbu indelungatu in versta de 66 de ani.

Remasitiele-i pamentesci se voru inmormentá Mercuri in 14/2 Martiu in comun'a Avrigu la 9 óre inainte de prandiu.

Aceste se aducu la cunoscinti'a amiciloru si a tuturoru cunoscutiloru din partea suroriloru inca in viétia *Ecaterin'a* Mamulea si *An'a* Sasu, a fiiloru si fiiceloru: *Eufrosin'a*, *Nicolae*, *Elen'a*, *Ioanu*, *Antoniu*, *An'a* si *Basiliu* precum si din partea celorl'alte numeróse rudenii cu inim'a frânta de durere.

⁂ *Multiamita publica.* Vediendu-me dlu Georgiu Corchesiu in vér'a anului trecutu — chiaru in momentulu cându avui de a face o caletoria spre a-mi indeplini obligamentulu militariu — devenitu in mare lipsa, a binevoitu a deschide o lista de contribuiri benevole spre ajutorarea mea si astfeliu au contribuitu prea onoratii domni: Demetriu Munteanu 10 fl.; Andreic'a 3 fl.; David Lőwy 3 fl.; Gerasimu Morariu 1 fl.; Dudutz Gábor 1 fl.; S. Korches 1 fl.; Sigmond Lőwy 1 fl; Keppich Samuel 1 fl.; Iuliu Hochmann 1 fl.

Sum'a 22 fl. v. a.

Primésca atâtu prea onoratii d-ni contribuenti câtu si dlu Georgiu Corchesiu cea mai profundu a mea multiamita si asigurarea distinsei stime.

Larionessi.

⁂ *Concursu* s'a deschisu de Directiunea reg. ung. de posta din Sibiiu la stat unea de *magistru postalu* in *Cianu-mare de Câmpia* (Comitatulu Tord'a-Ariesiu) prelanga contractu si cautiune de 100 fl. bani gat'a. Competintiele anuale suntu:

150 fl. salariu.
40 fl. pausialu de cancelaria si
134 fl. 40 cr. pausialu de transportu.

Petitiunile au a se substerne in restempu de trei septamâni (incependu dela 12 Martiu a. c. st. nou).

⁂ *Escesu.* Din S.-Sebesiu, comitatulu Sibiiului, ni s'a tramisu o corespundentia despre unu escesu din partea unoru soldati din garnisón'a locala care s'a continuatu incependu de Sambata sér'a, — dumineca si luni sér'a. Escesulu ni se scrie a avutu urmâri fórte grave. Dâmu sub tóta reserv'a aceste linii; atragemu inse atentiunea organeloru respective asupr'a incidentului regretabilu, cá sa nu aiba si alte urmâri netestabile, pentruca precum ni se spune poporatiunea este fórte iritata.

Burs'a de Vien'a.

Din 2/14 Martiu 1877.

Metalicele 5%	63	—
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	67	80
Imprumutulu de statu din 1860	109	25
Actiuni de banca	825	—
Actiuni de creditu	149	80
London	123	75
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74	25
„ „ „ Temisiorene	72	25
„ „ „ Ardelenesci	70	90
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	112	10
Galbinu	5	85
Napoleonu d'auru (poli)	9	87½
Valut'a nóua imperiale germâna	60	70

Citatiune edictala.

Tom'a Denesiu de religiunea gr. or. din Porcesci, care si-a parasitu cu necredintia de trei ani pre soci'a sea Ann'a Lupescu de relig. gr. or. din Boiti'a, se citéza prin acést'a a se infatisiá la subsemnatulu oficiu protopresbiteralu, câci la din contra, dupa trecerea de unu anu si o dî, se va decide procesulu incaminatu de numit'a muiere si in absenti'a lui.

Sibiiu, 1 Martiu 1877.

Scaunulu protopresbiteralu
gr. or. tract. II. alu
Sibiiului.
Ioanu Popescu,
protop.

1—3

Banc'a generala de assecuratiune mutuala „TRANSILVANIA“.

VIII. Adunare generala

Marti in $\frac{22 \text{ Martiu}}{3 \text{ Aprilu}}$ *1877 dupa prândiu la 3 óre in sal'a Magistratului din locu.*

Obiecte de pertractare:

1. Darea de séma despre operatiunile anului 1876 si substernerea bilantiului.
2. Raportulu comitetului de supraveghiare despre bilantiu.
3. Intregirea consiliului administrativu.
4. Alegerea comitetului de supraveghiare.
5. Propuneri incurse.
6. Sortiri de obligatiuni ale fondului de intemeiare.

Sibiu in 3 Martiu c. n. 1877.

Consiliulu administrativu.

1—1

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ La nrulu de astadi se adauge Foisiór'a Nr. 5.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Dominec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. ér'a pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 19. ANULU XXV.

Sibiiu 6|18 Martiu 1877.

Respunsu.

In nrulu din urma alu foiei nóstre publicaramu si noi adres'a fratiloru brasioveni câtra Escel. Sea Archieppulu si Metropolitulu nostru in obiectulu cunoscutu. Acum, recercati din alta parte, tienemu a fi ecuitabilu a publicá si respunsulu datu la adresa, care e urmatoriulu:

Nr. 3 Res. Multu stimatului Domnu Diamandi Manole, comerciante in Brasiovu.

Multu-stimate Domnule,

Fiiule in Christosu Preaiubite!

Consciu detorintieloru chiamarei mele archipastoresci fatia de impregiurarile, intre cari emiseiu cerculariulu presidialu din 1 Ianuariu a. c. Nr. 1. amu asteptatu cu viua interesare sè audu resunetulu, ce-lu voru fi produsu svaturile mele la credintiosii de sub archipastori'a mea, ér' mai alesu la acea clasa, carea dupa gradulu culturei se afla in stare de a poté cuprinde bine tóta insemnatatea obiectului si a face séma cu tóte impregiurarile actuali.

Intieleginti'a nóstra grupata intr'unu numeru considerabilu la Brasiovu, precum a escelatu totu-deun'a prin concursulu ei la lamurirea cestiuniloru de interesu comunu, asiá si asta data a fostu la loculu primu cu adres'a presentata aici la 3 Februariu a. c. referitória la cerculariulu provocatu, carea abstragundu dela valórea ei intrinseca, mi-a fostu binevenita mai alesu pentru acea: câci eu, ca celu ce totu-deun'a amu fostu si sum pentru libertatea convingerei si a manifestarei convingeriloru, amu aflatu cu placere din acea adresa, cà coreligionarii, fratii si fiii mei sufletesci, aréta si ei in fapta iubirea acestei libertati.

Dar precum la emiterea cerculariului meu amintitu nu amu avutu si nu amu potutu avé intentiunea, de a superá pre credintiosii de sub archipastori'a mea, si a le vatemá semtiemintele loru bune: asia nici acum nu sumu, nici potu fi condusu de atari intentiuni, cându me aflu necesitatu a petrece amintit'a adresa cu unele reflecsiuni, cari au de scopu a sustiené adeveratulu sensu alu cerculariului meu, fatia de unele interpretari sinistre, ce i s'au datu in acea adresa.

Inainte de tóte trebue sè observezu: cà de-si proprie nu se tiene de chiamarea unui archiiereu a luá de obiectu alu instructiuniloru sale pastorali cestiuni politice, — precum acést'a o amu esprimatu si in cerculariulu meu: totusi in casuri estraordinarie, cându cauta sè fia vorb'a de consolidarea statului publicu pe base firme si multiumitórie pentru toti, — nu se póte dice, si nici cà s'a disu vre-odata in viéti'a poporului nostru din Transilvani'a; cà archiiereulu se cobóra de pe scaunulu seu archiierescu, va sè dica: se degradéza atunci, cându condusu de ingrigiri pentru binele si viitoriulu credintiosiloru sei, iá parte activa la discusiuni de natura politica si se semte chiamatu a impartasí la ai sei invetiaturi si sfaturi fundate pe invetiatur'a apostolica si pe impregiurarile actuali.

Pare a fi menita sè tréca de picanta introducerea din adresa, unde se dice: cà „capulu bisericescu *a inceputu* a se interesá de binele si siguranti'a fiiloru sei sufletesci"; eu inse consciu de trecutulu meu, trebue sè observu: cà interesarea pentru binele bisericei si alu natiunei mele mi-a fostu in tóta viéti'a uniculu elateru alu tuturoru lucrariloru mele, nici n'amu avutu cându-va in vedere afara de acest'a alte interese, cu atâtu mai putienu interese personali; déca totusi tempulu archipastoriei mele de aici la vedere ànca nu a potutu produce resultate, care sè póta corespunde deplinu dorintiei mele si ai publicului: la acést'a caus'a nu a fostu lips'a de interesare, ci greutâtile multe, cu cari amu avutu si ànca totu mai amu a me luptá in stadiulu de astadi alu desvoltarei trebiloru nóstre bisericesci.

Este o retacire regretabila, a deduce din cunoscutulu circulariu chiaru contrariulu celoru scrise intr'ensulu, adeca a deduce: cà eu asi fi constatatu in cerculariulu meu: cà intre poporulu nostru aru esistá agitatiuni in contr'a intereseloru patriei, si pentru acea a-si fi datu admonitiune credintiosiloru de sub archipastori'a mea. Nu este acest'a spiritulu, nici nu suntu acestea cuvintele cerculariului meu. Cine-lu va fi cetitu cu atentiune si nepreocupatu, acel'a va fi trebuitu sè afle: cà cerculariulu pune in vedere la altu locu caus'a releloru, si face numai atenti pre credintiosii nostri la continuarea atitudinei sale loiali, la ferirea loru de agitatiunile, ce s'aru puté nasce in combinare cu miscamintele politice din vecinatatea monarchiei nóstre, si tóte cele cuprinse intr'ensulu au fostu numai svaturi preventive, prin care sè se evite esacerbarile si sporirea releloru, de cari suferimu.

A vorbí deci din incidentulu cerculariului meu de informatiuni neesacte, de documinte triste pentru istoria, de admonitiuni fara causa, de nota de infidelitate si de alte ca acestea, nu insemnéza altu-ceva: decatu a dá espresiune drastica unei emotiuni purcese din usioratatea, cu carea s'a cetitu cerculariulu meu, din presupuneri si preocupari, la cari póte a mai contribuitu pe sub mana chiaru si vointi'a rea din partea altor'a, cari se conducu de ori-ce alta, numai nu de adeverat'a interesare pentru armoni'a dintre organele si elementele bisericii nóstre nationali.

Mai multu decatu tóte altele me pune la uimire pledarea, ce o face adres'a mentionata pentru unu articulu cunoscutu din „Telegrafulu Romanu" dela finea anului trecutu. De voru fi cetitu respectivii cu cata-va atentiune cerculariulu meu, voru fi trebuitu sè afle insisi: cà acel'a necumu sè fia combatutu in tóta estensiunea sa articlulu din numit'a fóia, ci din contra, i-a datu apretiare, caracterisandu-lu de *„unu articulu scrisu de altmintre cu multa cunoscintia a impregiurariloru"*. A combatutu inse cerculariulu meu *„unele pasagie, care luate in sensulu loru literariu ataca basele statului publicu, intregitatea si constitutiunea lui"* si ca atari *„stau in contrastu cu atienut'a nóstra"*, prin urmare *„nu suntu espresiunea semtiului comunu alu poporului nostru"*.

Spre lamurirea acestor'a vedu cà e de lipsa sè punu aici in citatiune respectivele pasagie din mentionatulu articulu, care sutu urmatóriele:

„. . . . dupa celea intemplate dela 1867 incóce ne vedemu intr o situatiune sa nu tienemu, sa nu putemu tiené multu la Ungari'a."

„Da, amu fostu si suntemu **nepreteni ai Ungariei,** pentru cà Ungari'a ni a fostu si ne este vrajmasie."

„. . . . noi tienemu, la **imperatia,** si tienemu, pentru cà avemu pentru ce."

„. . . . déca astadi amu fi chiamati a luptá pentru Ungari'a, amu luptá din tóta inim'a, **nu inse pentru Ungari'a, ci pentru habsburgi, nu pentru rege, ci pentru imperatulu nostru.**"

„. . . . noi tienemu **la imperiulu habsburgicu,** cu tóte cà . . . . . .; tienemu inse **la acestu imperiu,** pentru cà trecutulu ne léga de densulu, si pentru cà sperâmu, cà in viitoriu **elu ne va creá** conditiuni de desvoltare. Ungari'a nu ne-a datu nimicu . . . . . . noi nu o potemu sustiené, si déca unu romanu le aru spune, cà sustiene Ungari'a de astadi, se fia convinsi, cà acel'a e fatiarnicu ori isolatu."

Acestea sunt pasagiele, care eu le amu consideratu de „esorbitante" si le amu desavuatu ca pre unele, cari ataca intregitatea si constitutiunea patriei; dar' le amu desavuatu fara a atacá articululu in tóta estensiunea sa. Deci a nu face acést'a osebire la cetirea cerculariului meu, insemnéza a nu pricepe, séu a nu voí a pricepe celea scrise intr'ensulu. Si déca intieleginti'a nóstra din Brasiovu, subscriitorii adresei, avendu in vedere acésta deosebire, pledéza totusi pentru articululu mentionatu in tóta estinderea sa, adeca pledéza si pentru pasagiele citate: atunci in contr'a asigurariloru esprimate in adresa e constatatu: cà densii au pasîtu pe unu terenu politicu periculosu, pe care eu ca archiepiscopulu si metropolitulu loru nici candu nu me voiu pune; atunci ei in celea cetatienesci nu suntu de o credintia cu mine; atunci eu dupa esperintiele si credinti'a mea potu asecurá pre ori si cine: cà poporulu nostru, *„multimea, pe carea se radiema la noi nationalitatea si biseric'a"* semte in adeveru impreuna cu mine si cu noi toti greutatîle, ce ne apasa: dar' cu privire la programulu depusu in citatele pasagie nu e de acordu cu subscriitorii adresei.

Suntu altele in adres'a intieligintiei nóstre brasiovene, cari esprimu unele esperintie triste fatia de interesele nationali ale poporului nostru, care esperintie nu sciu cine dintre ómenii adeverului si ai sinceritatei le aru puté trage la indoiéla. Acelea suntu si trebue sè fia pentru toti adeveratii patrioti obiecte de ingrigiri serióse, dar' nu totu odata si motive pentru atacarea intregitatei si a constitutiunei patriei. Si precum din parte-mi amu facutu si pâna acum pe càile ce le amu crediutu mai corespundietorie, cele ce mi-au statu in potere spre delaturarea releloru: asiá nici in viitoriu nu voiu lipsí a mi face in acésta parte detorinti'a. Dar' sè nu se pérda din vedere: cà in acésta directiune e de a se lucrá cu poteri unite, si cà acelea poteri, cari suntu incordate contr'a intregitatei si a constitutiunei patriei, nu potu fi trase in lucrare comuna spre realisarea justeloru nóstre pretensiuni.

Facu acestea observatiuni la adres'a intieligintiei nóstre din Brasiovu atâtu din stim'a, ce o amu avutu totu-déun'a câtra elit'a credintiosiloru bisericei nóstre, câtu si spre lamurirea obiectului, la care acelea se referu, sperându: cà aceeasi stimabila intielegintia dupa considerarea acestor'a si-va formá concepte mai chiare despre tenórea cerculariului meu, si va respectá de asemene cu mine marginile terenului, pe care avemu a lucrá spre a ni creá in viéti'a publica conditiuni mai demne de unu poporu ca noi. Pentru acea Te rercercu pre Multu-stimata D-Ta, ca pre celu subscrisu la loculu primu in adresa, sè binevoiesci a comunicá si celoru-lalti confrati, fii ai mei sufletesci, chiarificarile acestea, pe langa care dorescu sè fia toti si fiesce-care asecurati de adeverat'a iubire si distins'a mea consideratiune.

Sibiiu, la 3 Martiu, 1877.

Mironu Romanul,
archiepiscopu si metropolitu.

Cultur'a magiara.

II.

(Fine.)

Esteticesce magiarii au facutu mari progrese. Dar' ce folosu de estetica, déca limb'a si gustulu au perdutu timbrulu natiunalu, déca adeveratulu magiaru nu mai póte scrie pe gustulu natiunei sele, ci trebuiesce sa lase terenulu literaru acelor'a, care nu suntu decâtu magiari declarati? Sa ia oricine o colectiune din cei din urma trei ani ai diuariului „Hon", redactatu de câtra insusi dlu Iokay, sa-si adune dintr'ensulu notitiele literare si recensiunile, si se va convinge, ca eu nu dicu decâtu ce mereu s'a disu in organulu romantierului magiaru. Dela anulu 1866 nu s'au ivitu pe terenulu literariu alu magiariloru decâtu epigoni. Singuru Toth Ede mai pastréza originalitatea natiunala si singura poesi'a „A Delibáb hőse" mai respira intru câtu-va aerulu pusteloru.

E de prisosu a intrá mai adencu in analis'a productiunei literare a magiariloru. Trebuiesce sa ne multiamimu a ne fi incredintiatu despre faptulu, ca acésta productiune e aprópe cu deseversire lipsita de originalitate. Germanii au o espresiune pentru caracterisarea unei asemenea productiuni: „Zeitungs-Futter," — nutretiu pentru diuare. Abiá este intr'ens'a ce-va vrednicu de a fi pastratu pentru generatiunile viitóre, si nu este nimicu, ce aru fi vrednicu de a fi imprumutatu de câtra alte popóre.

Nu vomu vorbí despre teatrulu magiaru, care nu este capabilu a se sustiené; nu vomu vorbí despre sculptura ori architectura la magiari, unde nu este; ne vomu marginí numai a recunósce, ca magiarii au avutu o patura de pictori, care nu au fostu lipsiti de originalitate si care au remasu intru câtu-va straini in tiér'a loru.

Constatandu lips'a de originalitate in lucrarea politica, scientifica literara si indeobsce in lucrarea sufletésca a magiariloru, nu pretindemu a fi constatatu, ca acestu poporu e incapabilu de ori-ce producere originala. Magiarii suntu unu poporu inteligentu si productivu, dar' unu poporu, care s'a lasatu a fi jignitu de câtra altii in desvoltarea sea firésca. Consumandu-si tóte puterile in politic'a zilnica, a trebuitu sa sufere, cá altii sa lucreze pentru densulu. Numai astufeliu a devenitu *deocamdata* incapabilu; déca se va urmá inse totu cum s'a urmatu in cei din urma diece ani, atunci, mai nainte ori mai tardiu, va trebuí sa devina cu deseversire incapabilu.

Pentru noi, celu putienu la acestu locu, e indiferentu, cum voru urmá magiarii de astadi inainte. Sa fimu inse convinsi, ca deocamdata suntu lipsiti de puterea etica, pre care unu poporu trebuiesce s'o aiba spre a puté inriurí asupr'a vietiei etice a altoru popóre. Nu suntu unu poporu capabilu de vr'o misiune, care privesce pe alte popóre, ci unu poporu menitu a se conservá, déca mai este intr'ensulu destula trainicie. Alaturea cu acestu poporu noi vomu remanea, ce suntemu, numai déca vomu sci sa ne ferimu de primejdiele, de care elu nu s'a sciutu.

III.

Imperiulu habsburgicu cu deosebire prin tierile sele dela resaritu, a fostu menitu a respandí cultur'a in orientu si a fostu, pentruca avea puterea spre a o respandí. Dar' acestu imperiu nu intielegea misiunea, cum o intielegu magiarii; elu nu se credea menitu a respandí o anumita cultura si prin mijlocirea unui anumitu elementu, ci elu 'si dicea: eu voiu dá desvoltare firésca serbiloru si croatiloru spre a respandí printr'ensii cultur'a la slavii din Turci'a; eu voiu dá desvoltare firésca boemiloru spre a respandí printr'ensii cultur'a la slavii de nordu; eu voiu dá desvoltare firésca româniloru din Carpati spre a respandí printr'ensii cultur'a la românii de preste Carpati. Intielegandu-si astufeliu misiunea, imperiulu habsburgicu a fostu in societatea européna unu adeveratu organu civilisatoriu. Pentrucá sa nu vorbimu de inriurirea boemiloru spre miédia nópte, vomu incepe constatandu ca temeliele civilisatiunei, câta e astadi pe peninsul'a balcanica, suntu asiediate de câtra nisce ómeni, care au fostu creati in Austri'a. Si ce feliu de ómeni au fostu acei'a, care au reasiediatu viéti'a din Moldov'a si Munteni'a pre temeliele natiunale? Celu dintâiu invetiatoriu din tiér'a romanésca, intemeitoriulu colegiului St. Sav'a, in care s'au prasitu cele dintâiu mladitie ale epocei natiunale si in loculu cârui'a astadi e universitatea din Bucuresci, acestu invetiatoriu si prevestitoriu alu unei nóue vieti, a fostu Lazaru, unu ardelénu creatu de câtra Austri'a. Si de atunci pâna astadi multi ardeleni, ungureni ori banatieni au trecutu muntii spre a impartasí fratiloru cunoscintiele, ce adunase sub povatiuirea unei ocârmuiri intielepte. Cei dintâiu profesori dela universitâtile române, dela licee si alte asiediaminte de invetiamentu au fostu misionari ai Austriei: Barnutiu, Maiorescu, Papiu, Laurianu, Micle, Suciu, Florianu, Nestoru, Macsimu, Circ'a si alte sute, care au fostu si suntu propoveduitori ai luminiloru in tierile române. Chiaru si la Maiorescu, fiiulu, care a produsu salutar'a revolutiune de idei in viéti'a Romaniei, Ardélulu are unu dreptu, de care este mandru.

Dar' s'au trecutu vremile, in care Ardélulu putea sa produca apostoli pentru români. Astadi amu ajunsu intr'atât'a, incâtu noi trebuiesce sa cautâmu a ne luminá din Romani'a; astadi nu Ardélulu este menitu a respandí cultur'a in Romani'a, ci Romani'a este menita a face pre românii din Austri'a partasi de rodurile muncei sele sufletesci. Magiarii nu si-au intielesu misiunea; Ungari'a nu a sciutu sa functiuneze in loculu Austriei: astfeliu s'au mutatu punctele de gravitatiune din apusu in orientu si astadi nu fratii nostri de preste Carpati privescu spre noi, ci noi suntemu siliti a priví spre densii. — Acest'a e resultatulu inaltei politici magiare.

Noi avemu stelpii, de care ne radiemâmu: „Column'a lui Traianu,“ „Convorbirile literare,“ diece tomuri din Alexandri, alte diece din Bolintinénu si iérasi alte diece din Radulescu, apoi Maiorescu, Odobescu, Hasdeu si alti tineri si betrâni, care 'si urmédia lucrarea si de dragulu nostru. Radiemati de acesti stelpi, cu linisce sufletésca privimu in viitoriu. Amu dorí inse sa scimu, déca magiarii suntu hotariti a urmá totu cum au urmatu diece ani de dile? déca credu ori nu credu de cuviintia a pune pe Ungari'a in loculu Austriei? déca voru ori nu voru sa renuntie la misiunea civilisatóre in folosulu Ungariei? in sfersitu, déca mai suntu ori nu mai suntu dispusi a-si face ilusiuni desierte?!

Acést'a se va aretá numai decâtu, dupa ce situatiunea se va fi lamuritu. Deocamdata asteptâmu! I. S.

Revista politica.

Ministrulu presiedinte Tisz'a a respunsu in siedinti'a dela 14 Martiu la optu interpelatiuni. Pentru astadata nu ne permite spatiulu a vorbí mai pre largu despre densele. Atingemu ca la interpelatiunea lui Politu, pre carea o impartasimu publicului numai astadi, a respunsu ministrulu in tonu diplomaticu, afirmandu ca in Ungari'a nu suntu turcofili de acei'a, cari sa dorésca suprimerea raialeloru si ca politic'a Austro-Ungariei este pentru sustienerea pâcei si imbunatatirea sortiei crestiniloru din orientu.

In cercurile parlamentari dincolo de Lait'a este unu procesu in desvoltare, a cârui resultate inca nu se potu definí. Clubulu progressistiloru s'a sporitu in dilele din urma pre socotél'a altoru fractiuni din senatulu imperialu la 70, pre cându celelalte dóue cluburi la olalta nu numera mai multu decâtu 120 membrii. Objectulu in giurulu cârui'a se desvólta procesulu din cestiune este schimbarea legei privitóre la delegatiuni.

Cestiunea orientala este legata astadi de persón'a respective de caletoriele generalului Ignatieff. O telegrama de vineri datata din *Londonu* ne spune ca Ignatieff a sositu acolo. Evenementulu acest'a s'a esplicatu de mai multe diurnale cá unu evenementu vestitoriu de pace, cu tóte cu telegrafulu a respanditu alalta-ieri scirea in lume, ca Russi'a si-a terminatu mobilisarea si a pusu in picióre *unu milionu de soldati.* Din contrastulu acestoru semne, cei mai multi, deducu ca tóte incercârile diplomatice de pâna acum voru remané fâra de resultatu pacinicu si ultim'a ratiune va fi resbelulu.

Din Constantinopole se scrie ca lumea turcésca este fórte dispusa a se bate cu rusii. Sieic-ul-islamulu, se vorbesce, a propusu sultanului o fetva in care resbelulu cu rusii este infatisiatu dreptu de unu mandatu alu legei.

Pacea cu Muntenegru inca nu e facuta. La 21 Mart. espira terminulu armistitiului. Muntenegrenii se pregatescu asiá dara a respinge pre turci déca ii voru atacá. Revolutiunea in Bosni'a inca nu e stinsa.

Episode din diet'a Ungariei.

In siedinti'a casei representative dela 28 Februariu n. s'a petrecutu iérasi unulu dintre acele incidente neplacute, de cari diet'a tierei nu a prea fostu lipsita mai alesu dela fusiune incóce. Se scie dejá ca primu ministrulu Tisza venindu dela Vien'a si sioptinduise ca se va face o demonstratiune mare contr'a sea chiaru inaintea dietei, pentru desastrele ce le au suferitu cu banc'a, a luatu mesurile de lipsa pentru a preintimpiná o eventuale demonstratiune. Albert *Németh* din partid'a stângei estreme, cârei'a i se atribuiá initiativ'a acelei demonstratiuni tainuite, ia cuventulu, pentru a aratá câtu de vatamatóre suntu aceste mesuri ascunse fatia cu corpulu representativu. Elu incependu a istorisí cum a descoperitu aceste mesuri dice:

On. Casa! Cându voiamu sa intru in sala la deschiderea siedintiei, aflai dela mai multi colegi-deputati, ca in cas'a vecina s'au internatu politia inarmata, trabanti pedestri si calareti. (Miscare). Marturisescu, on. casa, ca nu credeamu acést'a, dara mergendu cu coleg'a-meu Franciscu Nagy in curtea scólei de ecuitatiune ce se afla in apropiere amu vediutu acolo inderetru o trupa — mascata prin zidulu din dosulu edificiului — si amu numeratu dóuedieci trabanti inarmati calareti si in fruntea loru pe siefulu sentinelei. (Strigâri din sting'a estrema: scandalu!) Eu amu intrebatu pe siefulu sentinelei (ilaritate in drépt'a. S'audimu! s'audimu!) —

Cine a invetiatu in vechi'a scóla a Ungariei cá mine, cine si-a pastratu inaintea tribunaleloru martiali si cá ablegatu curagiulu barbatescu, pe acel'a lu supera mai multu acésta mesura decâtu pe domnulu ex ministru. (Lud. Tisza vrea sa vorbésca). Mai tardiu, acum amu eu cuventulu.

Presiedintele: Me rogu s'ascultati pe oratoru, câci intrevorbirile producu numai intaritare.

Alb. *Németh* (continuându): Amu intrebatu pe siefulu sentinelei, déca densii se obicinuescu a tiené esercitârile de ecuitatiune in curtea scólei de ecuitatiune, câci mai bucurosu voiamu sa credu acést'a decâtu altu ce-va. Elu 'mi respunse: „Nu, dle, noi suntemu comandati ací pe durat'a siedintiei de adi.“ Esindu din pórta amu vediutu acolo unu policistu in positura de vedetta, in fatia cu altu policistu ce stá la padia in cornu; acest'a iérasi corespondá cu altu policistu inarmatu ce stá lânga sal'a ablegatiloru. Eu nu sciamu déca intr'o asemene postare tactica a organeloru policienesci se manifesta acea precautiune, de care pâna acum in Ungari'a, pre câtu sciu eu, in restempulu de diece ani nu a avutu lipsa nici unu presidinte alu casei representative. Mergu mai departe. Intrându impreuna cu coleg'a-meu deputatu Fr. Nagy in cas'a vecina a lui Degenfeld, nu amu aflatu nimicu; intrebându insa, déca cum-va in a dóu'a curte se afla policisti ascunsi, mi-se respunse, ca intr'o remisa de cara astépta dóuedieci de policisti inarmati. (Strigâri in stâng'a: Infamu!)

Inainte de a me pronunciá asupr'a acestoru lucruri intrebu pe presidentu, déca densulu a facutu aceste dispositiuni?

Presidentulu: Potu respunde indata la intrebare. Mie 'mi anunciase cuestorulu casei la inceputulu siedintiei (S'audimu!), ca din caus'a disordinii ce s'a petrecutu pe galerii elu afla de lipsa a duplicá sentinelele aici in casa. Eu din parte-mi amu luatu acést'a spre sciintia pentru ca sum responsabilu, cá in casa sa nu se intemple vre-o disordine. Ca s'a asiediatu pe strada militari, eu nu sciu, din partemi eu nu amu dispusu nici cu unu cuventu asemenea mesura.

Alberth *Nemeth*: Sum liniscitu prin respunsulu prea stim. domnu presidentu, câci primulu organu ce se ingrigesce de sustienerea ordinei e firesce domnulu cuestoru. Credu ca nu trebuie sa intrebu de locu pe domnulu cuestoru, câci si densulu 'si va dá séma si asiá vomu trebuí sa mergemu dela Petru la Paulu pâna vomu scí care e caus'a acestei dispositiuni. Siefulu politiei care, cum e cunoscutu, nu e membru in cas'a magnatiloru, totusi tiene „silbak“ pe galeri'a magnatiloru, pentru a scí cându are sa dea ordinulu. (Ilaritate).

Cându amu intratu (in camera) amu indreptatu domnului ministru pres. o intrebare, la care densulu 'mi respunse, ca nu scie nimicu de o asemenea dispositiune, dar' eu dorescu cá sa se erueze lucrulu, sa ajunga la cunoscinti'a casei ablegatiloru, cine suntu acele miserabile tereituri cu semtieminte de sclavi (Aprobare viua in stâng'a estrema), cari nu se sfiescu si nu inrosiescu a-si câstigá merite pe o cale atâtu de infama. (Aprobare viua in stâng'a estrema; miscare in centru).

Ministru presidinte *Tisza*: On. Casa! Eu credu ca dlu deputatu nu s'a adresatu cu intrebarea sea la loculu competentu, pentru ca presidiului i compete sustienerea ordinei numai intre marginile camerei. Cându se facu atari dispositiuni politienesci, sa se adreseze densulu cu interpelatiunea sea ministrului de interne. Dar' eu rogu pe dlu deputatu din capulu locului, cá inainte de a se lamurí afacerea, sa nu se folosésca de espressiuni defaimatóre fatia cu oficialii statului.

Cuestorulu *Kovach* intaresce descoperirile presidintelui Ghyczy.

Alb. *Nemeth* dice, ca va presentá interpelatiunea la tempulu seu.

Cu aceste afacerea s'a resolvitu de ocamdata.

In siedinti'a dela 3 Martie facù Polit o interpelatiune in caus'a orientale, pe care o reproducemu impreuna cu motivarea la altu locu. Dupa densulu vení Alb. *Nemeth* pentru a-si implini promissiunea data in siedinti'a din 28 Februariu.

Nemeth nu voiesce a-si motivá mai pe largu interpelatiunea sea, pentru ca a amintitu dejá cele de lipsa in siedinti'a dela 28 Febr., crede insa necesaru a respinge unu atacu ce s'a facutu asupr'a partidei si a persónei sale intr'unu diurnalu si in camera. O fóia mare ungurésca a comunicatu, ca mesurele politienesci amintite s'au luatu pentru a preintimpiná o demonstratiune pe strada ce voiá sa o arangieze partid'a oratorului. Oratorulu respinge simplu acést'a incriminare in numele partidei sale. Câtu pentru persón'a sea, oratorulu se provóca la loialitatea colegiloru sei ablegati, déca densulu — abstragându, ca cându aru voí sa arangieze demonstratiuni, aru trebuí sa-si depuna mandatulu seu dietalu, — e in stare a inscená o demonstratiune contr'a unui omu, a cârei mâna o stringe pe tóta diu'a de 20 ani incóce. Espunendu tóte eventualitâtile si modalitâtile unei atari demonstratiuni, oratorulu cetesce urmatórea interpelatiune:

In conformitate cu intrebarea ce o amu facutu in siedinti'a dela 28 Februariu in caus'a policistiloru inarmati postati in casa si impregiurulu ei si conformu cu enunciatiunea ministrului de interne, intrebu pe acestu d. ministru: 1. Spre ce scopu si cu alu cui ordinu s'a luatu aceste mesuri politienesci? 2. Consemtiesce densulu si acum cu acelea si mai aproba-le?

Primu ministrulu *Tisza* desfasiurându motivele pentru cari policistii au fostu internati prin casele din apropierea dietei, asiá câtu d-lu dep. Nemeth a avutu mare ostenéla pâna ce i-a aflatu, dice: Siefului de politia i s'a comunicatu sér'a in 27 Februariu din o parte acreditata, ca in mai multe cafenele si localuri de petrecere s'au auditu vorbindu-se, ca la deschiderea siedintiei casei representative in 28 Februariu, se voru face la pórt'a de intrare a dietei demonstratiuni si insultâri asupr'a unoru particulari.

Eu nu sciu dara totusi sum convinsu, ca nime in acést'a casa nu va aprobá cá ori si care, fia elu ministru presidentu séu ministru, cându pentru a-si impliní datorinti'a sea vine in camera, sa fie insultatu prin demonstratiuni pe strada. (Strigâri: Asiá e!) Capitanulu cetâtiei audindu ca se tienu atari cuventâri in localurile numite, a crediutu de a sea datorintia de a luá mesuri pentru cá, déca intentiunea amintita esistá in fapta, politi'a sa fia in stare a-si impliní prim'a sea datorintia: sustienerea ordinei. (Aprobare in drépt'a). Si cum a facutu elu acést'a? Asiá, ca in locu de a postá forti'a politiei pe drumu, si de a impedecá astfeliu comunicatiunea publicului séu de a provocá chiaru intaritare in publicu, elu dupa obiceiulu din Angli'a a intogmitu lucrulu astfeliu, ca politi'a s'a postatu in apropierea locului respectivu, asiá ca nefiindu vediuta de nimene, ea nu puté provocá disordini, dara la casu de lipsa putea fi indata la indemâna.

Eu credu ca nu-i se póte face organului politianescu respectivu nici o imputare pentru ca 'si cunósce datorintiele sale. (Aprobare in drépt'a). Câtu pentru asertiunea dlui deputatu ca s'a comandatu o fortia atâtu de insemnata, eu sum convinsu, ca, déca politi'a voiesce sa procéda in modu umanu si crutiatoriu, cum se si cuvine, déca ea intr'adeveru voiesce a evitá atacuri si insultâri asupr'a particulariloru, ea are neaperata lipsa de a se ingrigi de presenti'a unui numeru corespundietoru, câci numai astfeliu forti'a ei va puté evitá usioru ori ce conflicte ce s'aru iví, pentru cari altfeliu aru puté patimí cei nevinovati. (Aprobare in centru).

Standu lucrulu astfeliu, siefulu politiei nu merita nici o mustrare.

On. Casa sa-mi permita o rogare, resp. o admonare câtra toti membrii si câtra dlu deputatu. In fie care tiéra suntu unii ómini, desi putieni la numeru, cari staruescu cu intentiune a tulburá linistea publica. Dara tocm'a pentru acést'a li succede numai arareori acést'a staruintia; dar' cându alte elemente ce de altmintrea nu suntu tocma amicii disordinei, pentru a-si realisá unulu séu altu scopu care pre lânga medilócele corecte e iertatu, incuragiéza prin indulgentia séu prin aparare esagerata elementele disordinei, atunci firesce ordinea nu se tulbura prin acei ce si-au propusu a o tulburá, ci ea s'aru puté periclitá prin indulgintia, asia dicendu prin partinire si acést'a nu aru fi in folosulu acelor'a ce prin indulginti'a loru au promovatu disordinea pentru alte scopuri, ci in folosulu acelor'a, alu câroru scopu pronuntiatu erá desfiintiarea ordinei. (Aprobare in centru si in drép'ta).

Rogu deci pe onorat'a casa cá sa lupte cu arme parlamentari ori de ce natura aru fi acestea. D-vóstra aveti dreptulu deplinu, de a ne alungá, déca va succede — chiaru in terminu de un'a óra din positiunea nóstra — si pentru acést'a nu va plânge nime, — dara ve rogu sa ne stati intr'ajutoriu, sa privegbiati cu noi, cá sórtea Ungariei sa se decida prin lupta parlamentara, constitutionale, dara nu prin demonstratiuni pe strada. (Aprobare viua si generale). Rogu pe on. casa sa ia respunsulu meu la cunoscintia.

Alb. Nemeth declara, ca ia spre sciintia respunsulu ministrului presied. (aprobare) si-lu róga cá sa mai modereze putienu zelulu celu prea mare alu politiei.

Respunsulu se ia unanimu spre sciintia.

Er. Simonyi interpeléza pe ministrulu presied. ca cându are de cugetu a substerne protocólele de complanare cari suntu terminate, inaintea camerei pentru a putea fi studiate pâna la tempulu desbaterei.

Cu aceste s'a terminatu siedinti'a.

Discursulu deputatului Dr. Polit

(Din siedinti'a dietale dela 3 Martie a., c. cu care si-a motivatu interpelatiunea sea despre positiunea monarchiei nóstre in cestiunea orientale.)

Onorata Casa! Despre positiunea ce o are Austro-Ungari'a in cestiunea orientale, nu póte incapea nici cea mai mica indoiéla. Positiunea ei e cuprinsa in acte diplomatice invederate cari eschidu ori-ce indoiéla. Aceste acte diplomatice suntu: not'a de reforme a cont. *Andrássy* din 30 Decembre 1875, memorandulu dela Berlinu din 15 Maiu 1876 si in protocólele conferintiei din urma dela Constantinopole. In aceste acte positiunea monarchiei in cestiunea orientale e precisu marcata. Din positiunea acést'a deriva, ca Austro-Ungari'a nu sta nici pe departe alaturea cu Turci'a contr'a Russiei, ci din contra alaturea cu Russi'a contr'a Turciei. Acést'a emana mai din fiacare siru alu acestoru acte. (Contradicere in centru.) Not'a de reforme a contelui Andrássy incepe in modulu urmatoriu (cetesce): Cele trei state, Austro-Ungari'a, Russi'a si Germani'a, comunicandu-si parerile loru imprumutate, au convenitu a seversí impreuna oper'a de pacificare." Not'a dice dara, ca Austro-Ungari'a se afla in deplinu acordu cu Russi'a si Germani'a. Not'a dice mai departe: „In urm'a unei comunicâri intime de idei intre noi si cabinetele de Sct. Petersburg si Berlinu —." Deci not'a ne spune, ca raportulu reciprocu nu numai e amicabilu ci si intimu. Pe urma not'a se sfersiesce asiá: „Acést'a e ferm'a convictiune, emanata din o comunicare de idei intre cabinetele de Austro-Ungari'a, Russi'a si Germani'a" De ací putemu vedé ca monarchi'a nóstra purcede in deplinu acordu cu Russi'a si Germani'a. Memorandulu din Berlinu merge si mai departe decâtu not'a de reforme a lui Andrássy. Memorandulu cere nu numai reforme ci si garantii.

Si anume Austro-Ungari'a se ingagiéza deodata cu Russi'a, ca prelânga actiunea diplomateca va aplicá si alte mijlóce, câci memorandulu se sfersiesce in modulu urmatoriu: „Trecendu intr'aceea terminulu armistitiului fâra de a se fi realisatu scopulu nesuintieloru puse in perspectiva de câtra puteri, cele trei curti imperiali suntu de parerea, ca va fi de lipsa sa se dea actiunei loru diplomatice sanctiunea unei intimitâti (entente) in fatia cu mesurile de esecutatu ce se voru recere in interesulu pâcei generale, pentru a oprí reulu si a impedecá desvoltarea lui."

Austro-Ungari'a se obliga prelânga acest'a si la alte mijlóce decâtu suntu cele ale actiunei diplomatice.

Este cunoscutu, on. casa, ca déca Angli'a aderá atunci la memorandu, conferinti'a din Constantinopole erá de prisosu. Aceea ce s'a petrecutu in conferintia intrece, cum e sciutu, aceea ce e indicatu in memorandu.

Câtu pentru monarchi'a nóstra, noi aflâmu pre ambasadorulu contele Zichy pe partea ambasadorului rusescu. Contele Zichy tiene dóue discursuri mari cá si Ignatieff si Salisbury, dara elu totu-déun'a 'si da asentimentulu seu la declaratiunile ambasadorului rusescu.

Pre basea acteloru diplomatece ce tocm'a le amintii, sum indreptatitu, on. casa, câta vreme guvernulu nu me va convinge despre contrariulu si câta vreme domnulu ministru presidentu nu va respunde negativu la interpelatiunea mea, — a considerá pe Austro-Ungari'a cá standu nu numai intr'o relatiune amicabila, ci chiaru intr'unu raportu de aliantia cu Russi'a. Dar' eu mergu mai departe, si afirmu, ca Austro-Ungari'a a luatu initiativ'a la acea ce propriaminte voiá Russi'a si ce e o idea vechia a Russiei in cestiunea orientale. In dreptulu internatiunalu europeanu esista unu principiu ce e fórte respectatu. E unu principiu cardinalu fundamentalu in dreptulu internatiunalu europeanu, ca nici unu statu nu e indreptatitu a se amestecá in afacerile interne ale altui statu. Russi'a a afirmatu totu-déun'a ca acestu principiu de neinterventiune nu se póte aplicá la Turci'a. Not'a de reforme a contelui Andrássy a datu espressiune tocm'a acestei idei a Russiei. Procedur'a contr'a Turciei s'a inceputu cu not'a de reforme si se continuà prin garantiele din memorandulu dela Berlinu, pâna ce lucrulu venì in urma in conferinti'a dela Constantinopole acolo ca voiau sa puna pre Turci'a sub curatela.

Dara procederea fatia cu Turci'a e instructiva si in alta privintia. *Ea ni da dovada, ca, déca unu statu 'si cladesce intregu sistemulu seu pe dreptulu de cucerire si alu domniei de rasa, déca unu statu in patim'a órba de rasa sparge tóte barierile moralei, fatia cu suditii sei proprii*, se afla factori si mai puternici, cari restituescu moral'a vatamata in drepturile ei. Crudimele din Bulgari'a, cum dise lordulu Derby, a stricatu Turciei mai multu decâtu pierderea unei batalii mari din partea acestei'a.

Dupa tóte cele ce s'au petrecutu in Turci'a, dupa opiniunea publica ce s'a formatu in Europ'a despre Turci'a, aru fi o nebunia, numai a si cugetá ca Austro-Ungari'a va intrá intr'o aliantia cu Turci'a.

Opiniunea publica din Europ'a asupr'a Turciei s'a schimbatu fórte tare, asiá ca mai inainte abiá ne puteamu inchipuí o asemene schimbare. Nu de multu cetisemu unu rapotu de unu raportoru englezu intr'unu diurnalu englezu, care se esprimase in modulu urmatoriu:

„Ca elu nu cunósce o vatemare mai mare pentru Angli'a decâtu cându turcii aru cutediá a mai sperá, ca Angli'a i va sprigini." Dara acést'a nu e numai parerea individuale a unui raportoru englezu. Nu de multu, credu ca cu ocasiunea desbaterei in parlamentu asupr'a adressei, amintí unu oratoru conservativu de „constitutiunea" turcésca. Acést'a produse unu risu atâtu de mare si generalu, incâtu oratorulu abiá mai potù continuá cu discursulu seu. (O voce: De constitutiunea rusésca nu putemu nici macaru ride.) Europ'a e apróp de acordu asupr'a valórei constitutiunei turcesci. Cându se publicà acést'a constitutiune in Turci'a, turcii erau tare ingrigiati, ei diceau, noi, cari suntemu in minoritate, vomu remané in minoritate si in adunarea imperiului si ghiaurii voru domní preste noi. Dara o fóia turcésca ii mangaià si ii linisci dicendule, sa nu fia ingrigiati, ca constitutiunea turcésca e facuta asiá, ca turcii, de-si suntu in minoritate, totusi in adunarea imperiului voru fi in majoritate. In fapta, notiunea constitutiunei e de natura fórte elastica. Cu unu regulamentu de alegere mestesiugitu se potu dobandí tóte. Suntu constitutiuni cari in locu de a imblandí domni'a de rassa, din contra o potentiéza si o consolidéza.

Amintescu tóte acestea pentru a motivá a dóu'a parte a interpelatiunei mele (S audimu!), pentru a relevá, in ce mare ratacire se afla toti acei'a cari viséza de o prietenia turcésca.

Eu a-si trebuí sa vorbescu acum la o tema, care e fórte criticu a o desvoltá in parlamentulu ungurescu. Si acést'a tema suntu simpathiele turcesci. Trecu preste tem'a acést'a. Simpathiele turcesci nici nu au lipsa de comentariu. A-si avé insa o modesta observare (S'audimu!). Cei mai mari dusimani ai Ungariei si ai poporului magiaru s'au bucuratu mai multu de peregrinarea junimei maghiare la Constantinopole. (S'audimu! S'audimu!)

Déca nu amu cunósce pe acesti juni cá magiari infocati, amu fi indemnati a crede, ca ei au primitu unu mandatu din Moscv'a. (Strigâri: Oho!). Eu dicu numai, ca asiá se vede cá si cându ei aru fi primitu unu mandatu, pentru a compromite pe Ungari'a inaintea Europei. (Miscare, nelinisce, strigâri: Destulu!)

Onor. casa, acést'a nu e numai parerea mea, ci si parerea multoru ómeni din Europ'a. (Strigâri in centru: Acést'a e problematicu).

On. casa! eu sum de acordu deplinu cu domnulu ministru presidentu cá ministru de interne, ca densulu nu a impedecatu acea demonstratiune, câci manifestârile de simpathía atingu principiulu libertâtiei personali. Nu amu nici o obiectiune, ca s'au intemplatu aceste demonstratiuni, ca s'a dusu sabi'a la Constantinopole (o voce: acést'a a fostu fórte bine), dar' onor. casa, libertatea personale cu manifestâri de simpathii trebue sa aiba in statu margini, cându ea vatema semtiemintele la clase, societâti religiunari si semintii intregi. Ca s'au facutu in genere demonstratiuni, despre acést'a nu vorbescu, dar' ca sabi'a de onóre a fostu espusa mai multe dile in capital'a Ungariei (o voce: acést'a a fostu fórte bine), ca s'a facutu cu ea o processiune pe strade, togm'a intr'unu momentu cându ambasadorulu Austro-Ungariei in Constantinopole a primitu cele mai precise instructiuni, cá sa iá o positiune nu *pentru* ci *contr'a* Turciei, aici eu aflu o gresiéla din partea guvernului.

Tóta demonstratiunea a fostu propriaminte indreptata contr'a unei semintii, ai cârei membrii suntu in acelasi tempu cetatieni ai Ungariei. (Strigâri: Contr'a rusiloru a fostu indreptata!) si unu guvernu aru trebuí sa fia mai pe susu de passiunile de rassa; elu nu trebuiá sa admita acésta specie de manifestatiuni — eu nu dicu demonstratiuni in genere —. Numai unu unicu casu potu se-mi inchipuescu, in care guvernulu aru puté fi indulgentu fatia cu astfeliu de demonstratiuni, ba in care elu li-aru putea si sprigini, si acelu casu aru fi, cându amu avé câtu de putienu prospectu, ca monarchi'a nóstra va incheiá o aliantia cu Turci'a — dara despre acést'a nu póte fi nici vorba. (Strigâri: Pentru ce?) Ve voiu spune-o indata. Austro-Ungari'a ocupa unu locu respectabilu intre Germani'a si Russi'a si nu-si va pune acést'a positiune in jocu pentru a sprigini pe unu statu ce nu se mai póte tiené. Interpelatiunea mea câtra ministrulu presidentu e acést'a:

Considerându ca positiunea Austro-Ungariei in cestiunea orientale e marcata prin not'a contelui Andrassy din 30 Decembre 1875, prin memorandulu dela Berlinu din 15 Maiu 1876 si prin declaratiunile dela conferinti'a din urma din Constantinopole, din cari deriva o procedere comuna si in forma de aliantia, a Austro-Ungariei, Russiei si Germaniei fatia cu Turci'a;

Considerându insa, ca in tempulu din urma s'au petrecutu in Ungari'a sub ochii guvernului ce a statu deplinu passivu, astfeliu de demonstratiuni cari suntu in contradicere eclatanta cu politic'a orientale urmarita pâna acum de Austro-Ungari'a:

Intrebu pe domnulu ministru presidinte:

1. Mai tiene Austro-Ungari'a in cestiunea orientale strinsu la acele principie cari suntu stabilite prin alianti'a celoru trei imperati si cari si-au aflatu espressiunea in not'a contelui Andrássy din 30 Decembre 1875, in memorandulu din Berlinu dela 15 Maiu 1876 si in conferinti'a din urma dela Constantinopole? Déca dá:

2. Apróba guvernulu ungurescu acele demonstratiuni turcofile cari suntu in stare de o parte a compromite politic'a orientale urmata de Austro-Ungari'a, de alta parte insa a vatemá semtiemintele natiunale ale milióneloru de cetatieni de limb'a slava din Ungari'a? (Strigâri: Oho!).

Colectiune

de materii, relative la matrimoniu si divortiu in biseric'a gr. or.

(Urmare.)

XVIII.

Ce se atinge de *procesu* in trebi matrimoniali si resp. divortiali, acésta materia recere tractate lungi, cu cari me voiu ocupá la alta ocasiune. Indrumezu pe lectoru la proiectulu meu pentru procedur'a asternuta sinodului inca din an. 1873 si publicatu in „Telegrafulu Romanu“ si aici amintescu pe scurtu urmatórele:

Este principiu si praxa bisericésca, ca matrimoniulu numai prin sentintia judecatorésca, dupa premergerea unui procesu, se póte desfiintiá séu anulá, afara de casulu intrârei in cinulu monachalu séu in demnitatea de episcopu.

Dreptulu de actiune compete de regula pârtiei nevinovate. Minorenii si curandii actori au sa fia concomitati de parintii séu tutorii loru; insa acesti'a nu potu cere divortiu fâra voi'a celoru dintâiu, fia-câreì actiuni are sa premérga procedur'a admonitóre, chiaru si la adulteriu, dupa pracs'a bis.

O casatoria de nou incheiata, pe bas'a unei sentintie intrata in putere, nu se mai póte desface din caus'a primului procesu, déca aru fi sentinti'a si in eróre.

Este concesu divortiatiloru a se luá iérasi in casatoria, incheindu-se acést'a cá si cea dintâiu.

Este momentuósa deosebirea intre procedura in casuri de pribegire (cu presupunere de mórte), si in casuri de parasire fâra causa. Citatiunea edictala s'au cerutu, dupa legile civili, in ambe casuri (vedi Cod. civ. austr. §. 24, 113 si 115, pe tempu de 1 anu.) Insa in casulu presupunerei de mórte recere legea civ. (§. 112), cá pribegitulu sa se dechiare totu odata de mortu, care dechiarare firesce trage dupa sine nu numai desfiintiarea matrimoniului, ci si alte urmâri de drepturi civili si politice.

Deórece acésta modalitate din urma in procesele divortiali la noi nu se observéza, apoi aru fi justu, a se face deosebire intre proceduri in ambele casuri, anume, a se cere o asteptare de 3, resp. 5 ani atunci, cându partea absentéza, séu s'au dusu din cause juste (d. e. la economia de vite etc.) si numai dupa trecerea acestui tempu, déca absentulu nu au mai datu semne de viétia séu ubicatiune, a se emaná edictulu, si apoi a se decretá divortiulu fâra mai departe cercetare. Iér' in casu de parasire fâra causa (unde se póte presupune necredintia), a se emaná edictulu, dar' totu odata a si cercetá caus'a parasirei, si déca parasirea aduce dauna celei-lalte pârti, si a se denumí unu curatoru pentru aperarea absentului, care procedura din urma are locu si atunci, cându se scie loculu ubicatiunei absentului, dar' nu voiesce a se presentá, in care casu credu, ca si actiunea trebuie sa i se intimeze, de-si este elu representatu prin curatoru.

XIX.

Ceva despre cununiele mestecate.

Dupa legile vechi bisericesci si pracsa, seversirea cununiei mixte cadea in competinti'a parochului miresei; iér' in casu de divortiu actiunea trebuiá sa se radice la forulu pârtiei incte.

Prin articululu dietalu 53 din an. 1868 (Ungariei) despre reciprocitatea confessiuniloru, in §. 11. s'au dispusu: ca casatoriele mestecate se potu incheiá validu inaintea parochului *ori-câreì pârti.*

In casu de divortiu s'au dispusu prin art. diet. 48 din an. 1868 §. 1. ca procesele divortiali trebuie sa se incépa la judecatori'a — bisericésca — competenta a pârtiei *acusate* si dupa ce sentinti'a pronunciata asupr'a pârtiei acusate s'au radicatu la valóre de dreptu, procesulu are a se transpune in 30 de dile ex officio la judecatori'a pârtiei actóre, carea va aduce sentintia asupr'a pârtiei acusatóre.

Pentru fia-care parte este numai sentinti'a forului ei obligatore.

Interesanta este o dispusetiune respective opiniune a ministeriului de justitia reg. ung. din 1873 nr. 18,690, adresata câtra ministeriulu reg. ung. de culte, in cestiunea: ca care ministeriu si incâtu este competinte a se amestecá in judecat'a foruriloru bisericesci (ansa s'a datu prin deciderea unui procesu divortialu micstu).

Ministrulu de justitia dice: ca elu nu este chiematu a se amestecá in decisiunile judecatorieloru, decâtu numai in casuri de colisiuni de competintia intre judecatorii si deregatorii administrative si intre judecatorii regnicolari si straine (dupa §. 25. art dietalu 4 din 1869); iér' suprainspectiunea sa se estinda numai asupr'a judecatorieloru organisate prin citatulu articolu (alu statului), nu inse si asupr'a judecatorieloru bisericesci séu militari (art. diet. 31 din 1871); nici in competinti'a curtiei de casatoria nu cade deciderea causeloru, ci se tienu de judecatoriele bis. (§. 297. art. diet. 54 din 1868). Insa consistoriele nu potu fi organe fâra nici o controla in statu; poterea statului are a veghiá, cá legea sa se observeze, si precum inainte de 1848 au pasîtu autoritatea Maiestatica incasu si, cându óre-cine in contr'a legei s'aru fi neindreptatitu in trebi bisericesci, asiá cum se manifestà acea putere in ministeriulu de culte, ce are a priveghiá asupr'a confessiuniloru, si acel'a are a veghiá, cá judecatoriele bis. se observe competinti'a in marginile legei; inse aceea, cá ministeriulu sa pronuncia cassarea vre-unei sentintie aduse de judecatoriele bis., ministeriulu nu se póte admite. (Va urmá.)

Varietâti.

*** *Nazarenu pagubitu prin furtu.* Dilele trecute fiindu prinsi mai multi taia punga, fassiunara, ca intre altele au furatu si dela unu cetatianu din Segedinu óre-care suma mai mica. Pagubitulu in urm'a acestei fassiuni fu citatu inaintea politiei, unde dechiarà, nu spre mic'a mirare a comisariului, ca dela densulu nu a furatu nime nimic'a, ba, ce e mai multu, fiindu confrontatu cu furii, cându acestea i-au spusu in fatia, ca l'au furatu, omulu nostru protestà tare si afirmà ca dieu nu l'au furatu, si asiá s'a intemplatu in viéti'a politiana acea scena, ca nu furulu negà furtulu ci pagubitulu. Esplicatiunea acestui casu estraordinariu jace in acea, ca pagubitulu fiindu *nazarenu* s'a temutu, cá nu cum-va recunoscendu furtulu, sa fia silitu a depune juramentu inaintea tribunalului, ce dupa cum se scie sta in contradicere cu principiele acestei secte nóue.

*** (*O viptima a turciloru.*) Diuariulu „Germani'a“ ce apare in Berlinu comunica o istorióra picanta ce o reproducemu pe scurtu in urmatórele: In Rom'a esista unu comitetu serbofilu organisatu cu scopulu de a spriginí pe serbi. In dilele din urma elu a arangiatu unu concertu, pentru a colectá pe calea acést'a ajutóre in bani pe sém'a serbiloru. Cu vre-o câte-va septamâni inainte se presentà acestui comitetu unu serbu de celu mai curatu calibru. Acest'a povestí comitetului ca numai prin minune a scapatu de periculului siguru de a fi ingropatu de viu de câtra musulmani; scapându s'a refugiatu pe o corabia in Itali'a si neavendu de locu mijlóce a venitu pe josu dela portulu din Civit'a vechia pâna la Rom'a. Comitetulu audiendu de acést'a crudime oribila a tienutu o siedintia si a hotarîtu a i dá nenorocitului serbu totu sucursulu de lipsa. Refugiatulu fu imbracatu bine, ba i s'a datu si bani de busunariu si in acel'asi tempu fu alesu agentu internu si esternu alu serbofililoru. Pe scurtu elu deveni unu feliu de factotum pentru comitetu si povestea membriloru totu feliulu de crudimi oribile ce pretindea ca le-au comisu turcii chiaru inaintea ochiloru sei contr'a crestiniloru nevinovati. Membrii se infiorara si ur'a lôru contr'a turciloru cresceà din dì in di. In sfersitu se aflà óre cine, care voiá sa comunice lumei aceste crudimi prin o brosiura tiparita. Se calculá dejá cu castigulu celu mare ce avea se aduca vendiarea acelei brosiuri ce erá menita a se tiparí in 100,000 esemplare. Cându tréb'a mergea mai bine si cându se corigá prim'a cóla tiparita, i vení la urechile comitetului o descoperire rusinósa. Serbulu loru maltratatu erá unu individu ce servise de vre-o câte-va luni in legatiunea turcésca din Rom'a si care in urma fu dimissiunatu. Nesciindu ce sa faca se presentà acestui comitetu serbofilu.

*** *(Secrete de statu).* Lamarmora povestesce in cartea sea cea nóua despre secretele de statu unele lucruri ce arata câtu de putiena grige se pórta in Itali'a de documentele oficiali. „In anulu 1865 cându se transfera capital'a la Florenti'a, dupa ce se espedase dejá cea mai mare parte din ladile ministeriului de esterne, voiamu sa mai vedu insumi putienele harthii ce mai remasese in cabinetulu meu si aflai intr'o lada aprópe de cuptoriu intr'o gramada de harthii si diurnale sfasiate unu documentu pe pergamentu care 'mi desceptá curiositatea cu atâtu mai multu, cu câtu cunosceamu la capetulu lui subsemnârile lui Victoru Emanuilu si a lui Napoleonu III. Acestu documentu nu erá nici mai multu nici mai putienu decâtu tractatulu originalu despre cedarea Savoiei si a Nizzei la Franci'a, pe care nu-lu mai vediusemu pânaací. 'Si póte intipuí ori si cine ce amu semtitu aflându unu documentu de atât'a insemnatate intre harthiele destinate focului, si uimirea ce amu esprimatu subalterniloru mei pentru ca acel'a nu s'a transferatu inca mai de multu la archive. Mi s'a observatu, ca ministeriulu de esterne 'si are archivele sale proprie si ca de o bucata de vreme nu se mai dau la archivele statului nici tractate nici alte documente. De aceea nu me voiu mirá de locu, déca acelu tractatu originalu nu e depusu inca in archive nici in ór'a ce scriu“ (1875)... „Cându eramu eu in ministeriu“, continua Lamarmora, si cându se presupunea cum credu, ca Prussi'a ni va propune o conventiune militara, ce avea sa urmeze tractatului de aliantia din 8 Aprilie 1866, aveamu lipsa de conventiunea militaria incheiata intre Piemontu si Franci'a in acel'asi tempu cu tractatulu pentru resbelulu din 1859, pentru a o consultá, dara nu mi-a fostu cu putintia se aflu nici conventiunea militaria nici tractatulu financialu nici tractatulu de aliantia, si mi s'a asecuratu, ca tóte aceste documente nu s'au predatu archiveloru statului ci flacâriloru si fâra de a se fi mai conservatu macaru vre-o copie, pentru a consiliá celu putienu pe acést'a.“ Harthii de statu insemnate s'au aflatu si pe airea pe la pravalii dara totusi e pré multu cându unu tractatu despre cedarea unei provincie ajunge intre maculaturi.

Burs'a de Vien'a.

Din 5/17 Martiu 1877.

Argintu	111 30
Galbinu	5 75
Napoleonu d'auru (poli)	9 75½
Valut'a nóua imperiale germâna	60 —

Nr. 51.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu in parochi'a de a III clasa din Batizu cu incuviintiarea prea venerabilului consistoriu archidiecesanu din 17 Decembre 1876 Nr. 3615 B. se escrie concursu pâna la 3 Aprile a. c. st. n. in carea di se va tiené si alegerea.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: jumetate din venitele acestei parochii de 300 fl. v. a. adeca 150 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune voru avé a-si adresá concursele instruite dupa prescrisele sinodului archidiecesanu din 1873 la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Dev'a, 3 Martiu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m/p.
protopresbiteru.

1—3

Nr. 14.

Edictu.

Mari'a Georgiu Radu din Hermanu, care de 21 ani parasí cu necredintia pre legiuitulu ei barbatu Georgiu I. Gocimanu din Brasiovu, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu de dile sa se presenteze inaintea subrisului scaunu protopopescu, câci la din contra procesulu matrimonialu asupra-i pornitu dela 13 Ianuariu a. c. se va decide si in absenti'a densei.

Scaunulu ppescu gr. or. alu
Brasiovului II.
Brasiovu, in 21 Ianuariu 1877.
Ioanu Petricu m/p.
protopopu.

1—3

Anunciu.

In comun'a **Vestemu**, departare de 1½ mile de Sibiiu spre Turnu-rosiu si Brasiovu, drumulu principalu alu tierei, se afla de vendiare, din mâna libera, o **casa** de materialu solidu cu bolta, mai departe cu *dóue pivnitie* boltite, fantâna in curte, siura cu dóue grajduri de zidu, gradina de legumi, si de pomi, la strad'a mare; viia si unu locu de viia, 3 jug. de pamentu aratoriu, 4 jug. de livedi, tóte de clas'a I, in apropiarea satului, celu multu departare de 300 pasi. A se face intrebare la dlu proprietariu alu realitâtiloru si totu odata comerciantu. **Georgiu Deacu**, in Vestemu Nr. casei 151. 2—3

Anunciu
pentru sântele biserici.

Lumini fórte eftine
de céra curata
albe si colorate in cuantitâti mari si mici, se afla in fabric'a de lumini de céra a lui

Ioanu Farcasiu,
piati'a mica lânga bolt'a comerciantelui **Gligoru** in Sibiiu.

1—2

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 20. ANULU XXV.

Sibiiu 10|22 Martiu 1877.

Brosiura politica.

„L'état roumain et la paix de l'orient. Neutralisation de la Roumanie. Par Frédéric *Damé.* Bucarest 1877".

Brosiur'a acést'a este dedicata „domnului si ilustrului concetatiénu Ed. *Labolaye* senatoru si profesoru la collége de France".

Dupa o scurta introductiune incepe cu genes'a Europei moderne, continua cu venirea turciloru in Europ'a, staturile române dela Dunare, politic'a lui Mircea celu mare, Stefanu celu mare, Michaiu Vitézulu, confederatiunea crestina carpatina, reinvierea staturiloru române, tractatulu de Parisu si Romani'a, pacificatiunea orientului si termina cu unu resumatu.

Autorulu incepe genes'a Europei cu caderea imperiului romanu in secululu alu V, cându in loculu immensei dominatiuni a „populului rege" au remasu dupa potopulu barbariloru, ruine, numite regaturi. Numai imperiulu din orientu, concentrandu cele din urma puteri de viétia ale imperiului romanu, a remasu in mijloculu caderei celei infioratóre a trecutului. Acestu imperiu fu slabitu de cruciade de populatiunile slave si române si in fine nimicitu de musulmani.

In partea a trei'a, dice autorulu brosiurei, ca dupa o tacere de 10 seculi, la apropiarea invasiunei musulmane, coloni'a lui Traianu dela Dunare parea a-si aduce aminte ca n'a esistatu in cugetulu fundatorului ei pentru alta, decâtu pentru apararea strimtoriloru Carpatiloru. In acela'si tempu statuletiele cele mici disparu si se radica dóue mari pre rîp'a stânga a Dunarei, intemeiate de duci resbelicosi din Fagarasiu si Marmarosiu. In fati'a periculului celui mare Ungari'a si Poloni'a au recunoscutu necessitatea imperativa a acestoru staturi de resistentia „create sub impressiunea eveneminteloru." Dar' cu tóte aceste si Ungari'a si Poloni'a cautá a-si subordiná aceste staturi si in chipulu acest'a a le slabí si a se slabí in profitulu musulmaniloru. Românii pre malulu Dunarei acopereau pre Poloni'a si Ungari'a. Ei din secululu XV pâna in secululu XVI ocupa in istoria unu locu deosebitu, ce altu poporu nu-'lu puté ocupá fâra de a periclitá restulu Europei; ei representa ide'a de resistentia, carea au presidatu la creatiunea staturiloru loru si mai tardiu la creatiunea constitutiunei loru; ide'a loru dominantă a fostu totu-déun'a de a conservá, nici cându de a cucerí.

In epoc'a cându se organisau staturile române pe rip'a stânga a Dunarei, otomanii se consolidau totu mai bine pe rip'a drépta a Dunarei, dându ocolu Constantinopolei. Pe atunci in Munteni'a guverná Mircea celu mare unu domnu betrânu si intieleptu. Indemanetecu in politica, capitanu norocosu, patriotu ferbinte, cu nume mare, cum fu Mircea, si istori'a totusi a trecutu preste densulu, pe cându ea face amintire de câti principiculi nemtiesci si tirani italieni. Mircea cunoscea dispusetiunea staturiloru ce 'lu incungiurau. Vedea ca Ungari'a lu tratéza de vasalu si Poloni'a se intitulá bucurosu cu titlulu de suzerana a Moldaviei. Sciea dara ce are sa ascepte dela amiciti'a principiloru acestoru tieri. Elu si facù dara socotéla cu aceste si cu starea Europei de atunci. Franci'a erá incurcata in resbele civile sub unu rege smintitu; Angli'a suferea sub unu domnitoriu minorénu de turburâri interne; Germani'a erá dessirata prin multe resbele interne; Veneti'a in lupta cu Florenti'a si Genu'a; Neapolea in anarchia; papatulu abiá restabilitu, neputinciosu in afara si fâra de influintia chiaru si asupr'a Italiei. Spre média-di, Mircea vedea unu imperiu grecu ruinatu, regatulu româno-bulgaru distrusu, Serbi'a batuta. Si, pe lânga tóte ambitiunile, rivalitâtile, slabiciunile si neputintiele aceste, vedé cum invasiunea musulmana crescea dincolo de Dunare pe fia-care di.

Domnulu românu n'a hesitatu, elu s'a dusu deadreptulu la celu mai tare, s'a inchinatu inaintea lui si a cerutu ajutoriu si protectiune.

Bajazet erá in culmea gloriei sele. Elu a cugetatu ca imperiulu seu care se nascea atunci, are interesu de a avé unu statu amicu la fruntaria despre média nópte si asiá a incheiatu tractatulu cu Mircea, in urm'a cârui Munteni'a a remasu tiéra independenta, avendu numai, pentru ajutoriulu si protectiunea sultanului, sa dea unu daru (peschesiu) anualu. Déca ambitiunea nu orbea pre Ungari'a si pre Poloni'a ele aru fi apretiatu avantagiulu acestei neutralitâti, ce oprea pre turci la Dunare; ele inse nu vediura intrens'a decâtu obstaculului de a se estinde pâna la marea négra. Istori'a, inca órba, nu vede in faptulu acest'a decâtu o cadere. Istori'a a mersu mai departe. Ea a acusatu pre Mircea de tradatoriu alu causei crestine.

Cându Sigismundu a intrunitu din tóte unghiurile Europei o armata crestina spre a combate pre musulmani, domnulu românu a promisu concursulu seu. Autorulu brosiurei, cu istoriculu *Hammer* in mâna, arata ca armat'a lui Sigismundu erá nedisciplinata si rósa de cangren'a insubordinatiunei. Mircea le sciá aceste tóte si de aceea n'a facutu causa comuna cu amicii sei inimici, cu crestinii despre cari erá dinainte convinsu ca nu potu resiste puterei celei viguróse turcesci, ci a cautatu de siguranti'a tierei ce domniá. (Va urmá).

In 19 Martiu s'a incheiatu sessiunea a dóu'a dietala ung. si s'a inceputu sessiunea a trei'a.

Diet'a Ungariei.

In siedinti'a casei representative dela 14 Martie n. ministrulu presiedinte a respunsu unu siru de interpelatiuni. Relevâmu aici numai pre cele mai insemnate.

La interpelatiunea lui Helfy relativu la pactulu cu banc'a *Tisza* respunde, ca in privinti'a acést'a va decide parlamentulu, cându se voru presentá proiectele de legi.

Interpelatorulu *Helfy* replica intre altele: Cris'a din lun'a lui Februariu, dupa desfasiurarea ministrului pres., nu a fostu o crisa ministeriale ci o crisa de constitutiune, câci ministrulu pres. a disu, ca monarchulu nu a potutu concede aceea ce corespunde mai bine intereseloru tierei. Declaratiunea acést'a insémna o intrerupere a constitutiunei Ungariei si, déca impartasirea lui Tisza e esacta, noi nu avemu constitutiune.

Ministrulu pres. protesta, ca aru fi disu ca s'a facutu din partea Domnitoriului ce-va ce nu s'aru puté numí corectu dupa cele mai stricte notiuni ale constitutiunalismului.

La interpelatiunea lui Madarász, relativa la studentii ce au dusu lui Abdul Kerim pasi'a sabi'a de onóre, respunde *Tisza*, ca nu s'a impedecatu nici intr'unu modu primirea studentiloru ce s'au reintorsu din Constantinopole. Prelânga acést'a guvernulu a facutu dispositiuni in interesulu juniloru pre cale indirecta recercandu de o parte pre guvernulu austriacu sa preintempine o maltratare a teneriloru in Triest, iér' de alta parte intrevenindu prin ministeriulu de esterne prelânga guvernulu Romaniei, cá tenerii, déca s'aru reintórce pre acolo, sa nu fia atacati in Bucuresci. (Aplause).

La interpelatiunea lui Dr. *Polit* ce o publicaramu in numerulu trecutu in totu cuprinsulu seu, s'a datu din partea guvernului urmatoriulu respunsu:

Ministrulu pres. Tisza: Onorata Casa! Ungari'a nu are temeiu sa fia deprimata, câci s'a dobanditu aceea ce ea doriá cá sa se conserve adeca pacea si sa nu se intemple nimicu ce aru fi contr'a intereseloru Austro-Ungariei. Pâna acum nu s'a intemplatu asemenea lucru.

Domnulu deputatu a vorbitu multe despre aceea, ca politic'a inaugurata de ministrulu de esterne a fostu favorabila intereseloru Russiei: a vorbitu si de evenemintele ce se desvoltasera, dar' a uitatu, ca not'a din 30 Decembre 1875 ce o a redactatu contele Andrássy tractá numai despre reformele ce erau sa se introduca in interesulu crestiniloru si de nimic'a mai multu, a uitatu inca, ca acést'a nota precum si stabilirile din Constantinopole potu sa fia initiate de un'a séu de trei puteri, ca intr'aceea pacea garantata dela Parisu e oper'a comuna a tuturoru puteriloru europene, dreptu aceea ea nu póte fi infatisiata cá opera separata a celoru trei puteri.

Insusi dlu deputatu, dicendu ca memorandulu dela Berlinu fu lasatu indata ce Angli'a nu aderà la densulu, a produsu prin acést'a o dovéda tare despre aceea, ca intentiunea oficiului nostru de esterne erá, de a conlucrá de acordu cu cele-lalte puteri.

Deci pâna acum scopulu a fostu numai conlucrarea comuna, unanima si de acordu a tuturoru puteriloru europene si de aceea nu se póte dice, ca o politica, care de o parte lucrá pentru unanimitate intre tóte puterile europene, iéra de alta parte pentru a a se ameliorá sórtea poporatiunei crestine din Turci'a, e unilaterale si urmarita in interesulu ori si cârei puteri.

Dlu deputatu a mai amintitu inca in discursulu seu demonstratiunile ce se facura in interesulu Turciei si ca guvernulu a statu passivu. Cumca guvernulu aru fi aretatu pentru aceste demonstratiuni — mai multu decâtu erá indatoratu — óre-care prevenire mare si simpathía (Aprobare si ilaritate in stâng'a estrema), despre acést'a s'a incredintiatu dlu deputatu prin sirulu de interpelatiuni, petitiuni si atacuri, la cari guvernulu erá espusu din caus'a acestor'a. (Aplause).

In legatura cu aceste voiu sa trecu indata la punctulu alu doilea din interpelatiunea dlui deputatu, unde acest'a dice ca demonstratiunile turcofile de o parte au compromisu politic'a Austro-Ungariei in cestiunea orientale, iér' de alta parte au vatematu semtiemintele natiunale ale slaviloru din Ungari'a.

La aceste trebuie sa respundu in prim'a linia, ca demonstratiuni din partea particulariloru intr'un'a séu alt'a directiune, nu potu nici se periciteze nici se compromita politic'a monarchiei austro-ungare. (Aplause vii). Din contra guvernulu, — fiinduca nu traimu intr'unu statu dupa fantasi'a dlui deputatu, dara la totu casulu intr'unu statu liberu, — nu póte pune piedeci, cându o parte din cetatienii statului dà espressiune pareriloru sale intre marginile legei; nu póte câta vreme demonstratiunile se misca intre marginele legei. Iér' pentru aceste guvernulu si politic'a esterna nu se potu face responsabile, câci in staturi organisate politic'a esterna o face in prim'a linia guvernulu si in unu stadiu anumitu legislativ'a, dara nu demonstratiunea tenerimei dela universitate.

Este adeveratu, ca demonstratiunile au fostu infatisiate in foile esterne si la noi astfeliu cá si cându ele aru probá lips'a de ori-ce semtiu la ras'a magiara pentru locuitorii crestini din Turci'a. Si eu a-si fi doritu cá cei ce au inscenatu demonstratiunile se fi cugetatu la acést'a eventualitate. De alta parte trebuie sa declaru resolutu, ca, nu esista motivu pentru a se vatemá poporatiunea slava a tierei prin aceste demonstratiuni, câci eu sum convinsu, ca in Ungari'a nu esista unu turcofilu ce aru dorí apesarea raialeloru in locu de ameliorarea sortiei loru. Déca acést'a totusi se intielege asiá, caus'a la acést'a e de a se cautá la acei'a, cari — eu nu sciu pentru ce — infatisiéza lucrulu astfeliu. (Aplause).

Câtu pentru punctulu intâiu din interpelatiune, déca Austro-Ungari'a tiene strensu la politic'a urmata pâna acum in cestiunea orientale, respundu, ca ministeriulu de esterne — si aici guvernulu ungurescu e de acordu cu densulu — tiene tare la principiele ce le a urmatu pâna acum, adeca, tiene de a sea chiamare, a conservá pacea, a ameliorá, câtu se póte sórtea crestiniloru din Turci'a, si a se ingrigí cá interesele monarchiei austro-ungare sa remana scutite intre ori si ce impregiurâri si fatia cu ori si cine. (Aplause prelungite.)

Respunsulu deputatului Polit.

Dr. Mich. *Polit*: O fóia opositiunale face la interpelatiunea mea observarea, ca acést'a interpelatiune a fostu de mare valóre pentru guvernulu lui Tisza ce devenise dejá nepopularu. Eu amu fostu dejá adeseori in positiunea de a promová pre dlu ministru presidentu la acésta popularitate eftina. (Ilaritate). Dar' e fórte semnificativu lucru pentru parlamentulu ungurescu, ca unu guvernu, fia bunu séu reu, primesce unu absolutoriu pentru tóte, numai déca procede fórte aspru contr'a deputatiloru natiunalitâtiloru. (Contradicere.)

Câtu pentru respunsulu la interpelatiune insasi, eu nici nu amu asteptatu unu respunsu detaiatu si esauriatoriu intr'o cestiune de atât'a insemnatate cum e cea orientale. Dar' vréu sa marturisescu ca iau cu multiamire spre sciintia acea parte a respunsului ce dice ca Austro-Ungari'a tiene strensu la principiele aliantiei celoru trei imperati. Si acést'a din causa ca ori-ce alta politica deviatóre in cestiunea orientale o tienu fórte periculósa pentru patri'a nóstra.

Dlu ministru presidentu a disu ca nu a potutu face nimic'a contr'a demonstratiunii turcofile, pentru ca ea nu cuprindea in sine nimic'a ilegalu. Eu amu amintitu dejá in interpelatiunea mea ce feliu de caracteru a avutu demonstratiunea acést'a. Ea a mai avutu insa o parte fórte curiósa. Guvernulu turcescu din Constantinopole a luatu lucrulu fórte seriosu, asiá dicendu in modu *oficialu.* (Strigâri: Acést'a e tréb'a lui!). Unu pasi'a a mersu pâna a se informá despre forti'a armatei honvediesci si despre regimentele unguresci din armat'a comuna. (Nelinisce.) Conducatoriulu deputatiunei unguresci a disu chiaru câtra marele veziru Mithad-pasi'a, ca *nu póte fi nici unu ordinu, nici o putere care sa retiena pe magiari de a alergá turciloru intr'ajutoriu*, cându Russi'a aru atacá pe Turci'a. (Strigâri sgomotóse si indelungate: Asiá e bine!) Admitu ca acést'a póte fi parerea unoru particulari, ba a unui poporu intregu, dara erá datorinti'a guvernului unguarescu cá densulu — câta vreme erá de acordu cu politic'a orientala a Austro-Ungariei — sa reflecteze parerea eronata a guvernului turcescu, pentru a dá demonstratiunei unu dementi. (Contradicere).

Domnulu ministru presid. afirma, ca natiunalitâtile nemagiare de limb'a slava nu aru fi vatamate in semtiemintele loru natiunale. Potu sa asiguru pe dlu ministru presid. despre contrariulu si s'aru fi facutu si contrademonstratiuni, déca nu se facea esperinti'a ca câtu de multu li place ómeniloru in Ungari'a a face din órecari simpathii pe locu inalta tradare, turburare de liniscea publica, si déca nu erau ingrigiati, ca voru impopulá edificiulu criminalu din Bud'a la „Fortun'a“ mai tare cu captivi politici.

La replic'a lui Dr. Polit declara *ministrulu presidentu*, ca ministeriulu de esterne a insciintiatu deregatoriele turcesci concerninti, ca junii magiari nu au missiune oficiale. Ce au vorbitu junii cu marele veziru si cu pasii, elu nu scie. Déca Dr. Polit are sa critice ce-va din procederea guvernului din Constantinopole, mérga acolo si interpeleze.

Dr. *Polit* observa iérasi: Cuvintele ce togm'a le pronunciá dlu ministru presidentu dovedescu togm'a aceea ce amu disu, ca dlu ministru presid. 'si póte castigá fórte eftinu o popularitate. Câtu pentru deputatiunea dela Constantinopole, eu nu amu disu ca ea a fostu acolo in missiune oficiale, ci ca guvernulu turcescu a luatu lucrulu cam in modu oficialu si déca unu guvernu strainu se afla in asemenea eróre, guvernulu acelei tieri, la care se referesce acést'a eróre, e indatoratu a rectificá asemenea eróre.

Respunsulu ministrului pres. se iá spre sciintia.

„Press'a“ dela reaparitiunea sea s'a declaratu ca este organulu centrului, intre partid'a conservatóre si asiá numita rosia. „Timpulu“ de alta parte arata ca numirile partideloru din Romani'a nu se potu adoptá dupa cum se afla acele in alte tieri si staturi, ci ele trebuie sa corespunda adeverului in realitate. Fiinduca se intempla cá si la noi cându e vorb'a de vre-o lupta constitutiunala, de se folosescu de unii séu altii numiri improprii reproducemu de proba din unu ciclu de articuli publicati in „Timpulu“ sub titlulu „Ghicitori parlamentare, Drépt'a, stâng'a, centru“ unulu pentru cá sa véda si publiculu nostru cum se tratéza lucrurile de astfeliu de materia.

Eata unu articulu din cele amintite:

Avemu o datorie de implinitu câtra amicii nostri dela „Press'a“, si ceremu scuse atâtu loru câtu si publicului ca amu intardiatu a respunde articulului publicatu in numerulu din 9 Februarie, prin care „Press'a“ combate pe celu publicatu de noi in „Timpulu“ din 1 Februarie.

De si regretâmu intardierea, amu avutu insa o fericita compensatiune, câci „Press'a“ a potutu prin unu alu doilea articulu publicatu in numerulu seu din 16 Februarie sa-si desvólte si mai bine ide'a si sa-si completeze gândirea.

Incepemu dar' replic'a nóstra astadi, si acést'a o facemu nu pentru placerea de a contradice pe amicii nostri, ci cá sa ne indemnâmu unii pre altii de a nu alunecá in teorii si a ne amagí de aparentie nu numai nefolositóre, dar' inca vatematóre.

Noi amu disu si sustienemu ca nu intielegemu clasificarea partideloru la noi, asiá precum o face „Press'a:“ in drépt'a, stâng'a, centru; ca acésta divisiune o gasimu in Franci'a numai; si in positiunea nóstra politica, in traditiunile nóstre istorice, nimicu nu autorisà o asemenea divisiune; ca unu partidu centru la noi nu corespunde la nici o realitate, la nici o necesitate actuala.

„Cuventulu „centru“ adoptatu in Franci'a dela care ne imprumutâmu spre a-lu naturalisá, este unu cuventu de *positiune*, de *siedere* in incint'a adunârei.

„Eata ce ne dice in adeveru unu publicistu francesu d. Charles Du Rozoir: „Numimu astfeliu partea unei „adunâri care siede in midiloculu salei, „*on appele ainsi la partie d'une assemblée qui siège au milieu de la salle.* Si ne spune apoi ca sub restauratiune, in acésta parte a adunârei se grupase deputatii care doreau alianti'a regalitâtiei burboniloru cu regimulu representativu, cu Chart'a; in stâng'a republicanii si imperialistii, inimicii burboniloru; in drépt'a legitimistii cari tieneau cu traditiunile monarchice vechi si aveau de politica reactiunea constanta contr'a institutiuniloru noue. Acést'a este caracteristic'a partideloru care s'au clasificatu prin loculu loru de siedere in sal'a adunârei.“

„Intrebâmu acum pe onorabilii nostri contradictori, cari ne spunu ca in siedinti'a din 17 Novembre 1875 unu deputatu aru fi vorbitu de jun'a drépta de betrân'a drépta de centru, vediut-au acésta clasificare impartita pe jetiurile adunârii, si gasescu dumnéloru vre-o analogie intre grupurile nóstre parlamentarie cu grupurile parlamentare din Franci'a care sa justifice clasificarea? Pentru noi in Romani'a o drépta o stânga si unu centru nu póte fi, pentru ca n'au cuventu de a fi. Noi considerâmu acésta divisiune, cá unu diletantismu literaru séu parlamentaru de voiti, care va incurcá mintea celoru mai multi, si va serví numai a produce confusiune in rendurile conservatoriloru.

„Cá sa justifice insa clasificarea sea si mai cu séma cá sa legitimeze numirea de partidu centru ce si a luatu, „Press'a“ ne intréba, déca credemu ca la noi nu suntu partide politice, si, „déca toti suntemu adora„tori sinceri ai constitutiunei, cum „mai póte fi vorb'a in casulu acest'a „de drépt'a si stâng'a. Desfiintiati, „esclama apoi „Press'a“, si acésta „deosebire, contopiti intr'o singura „nuantia pe primulu ministru de astadi „cu siefulu cabinetului din Martie 1871, „câci si unulu si altulu ve afirma ca „suntu credinciosi tronului si consti„tutiunei.“

„Inteligentulu nostru contradictoru sa ne permita a-i spune ca deplaséza cestiunea si ne atribue opiniuni pe care nu le-amu avutu si nu le avemu. Mai intâiu nu este unu argumentu plausibilu a ne dice ca, de óre ce nu admitemu legitimitatea unui partidu centru, fusionâmu prin acést'a dóue politice opuse.

„Noi n'amu pretinsu ca nu suntu partide la noi, nici amu avutu strani'a pretentiune de a identificá pe d. Bratianu cu d. Lascaru Catargi, cu atâtu mai putienu cu câtu putemu dice ca in realitate d. Catargiu n'a fostu unu omu politicu, cá capu de partidu cârui'a sa ne fie infeodatu, ci *unu omu de influintia*, de o influintia insemnata in Moldov'a; partidulu conservatoru l'a spriginitu in guvernulu seu cá sa restabilésca ordinea atâtu de reu sdruncinata in societate. D. Ioanu Bratianu este capu de partidu, d. L. Catargiu a fostu organu.

„Convictiunea profunda si temerea ca divisiunea politica ce voiesce sa continue „Press'a“ in partidulu conservatoriu prin clasificarea artificiala de grupe luându pentru grupulu seu numirea anodina de centru, ne-a facutu sa protestâmu: si articululu din urma alu „Pressei“ din 16 Februarie, ne confirma si mai multu in temerile nóstre.

„Ce insemnéza in adeveru apostrof'a superba ce ne adreséza autoriulu articulului cându, afirmându ca burgesi'a esista la noi si ca *centrulu* este representantulu burgesiei, ne dice „adi burgesi'a este considerata cá „partea cea mai luminata a natiunei; „ei este datu in mare parte direc„tiunea afaceriloru publice; si *dar' „noi representâmu progresulu,* câci noi „amu dobenditu ce nu aveamu alta„data. Dumnévóstra a-ti perdutu din „influinti'a trecuta, nu puteti prin „urmare pretinde ca a-ti mersu ina„inte; astadi vi s'au marginitu drep„turile ce avéti alta-data“ Unu asemenea limbagiu provocatoriu, si cu totulu nejustificatu, este imprudentu, nepotrivitu cu pretentiunea afisiata de centru — déca centru este — ca elu este unu partidu de conciliatiune; dar' — sa ne permita a o spune francamente — nepotrivitu si cu tali'a politica a unui centru. Câci amu putea sa intrebâmu pe acésta burgesie sumétia care ne spune ca a dobenditu ce nu avé alta-data: care ii suntu traditiunile ei de lupta prin care a dobenditu contr'a aristocratiei nóstre privilegiate drepturile politice de care ne bucurâmu astadi?

„Noi ne bucurâmu si suntemu mândri a vedé ca in societatea nóstra simtiulu de demnitate de omu a inceputu a luá o desvoltare seriósa, ca acestu simtiu a impinsu natiunea nóstra pe o cale de progresu cá sa ne apropiemu de nivelulu de civilisatiune européna, si ca nóu'a generatiune romàna cultiva tóte artele, sciintiele si industriele. Respectâmu si iubimu pe manufacturari, pe industriali, pe barbatii cari se distingu prin labórea si travaliulu loru, ingineri, artisti etc., de care ne vorbesce contradictorele nostru si pe care ni-i represinta cá elemente de burgesie.

„Dar' de cându aceste elemente au inceputu a se infatisiá in tiéra la noi cá elemente de civilisatiune nationala? Pâna eri tóte aceste profesiuni cele mai liberale si cele mai nobile se esercitau de straini. Toti ómenii de óre-care versta o sciu. Prin urmare cei de astadi burgesi români — déca se pretinde ca esista o burgesie cá clasa distincta, — nu suntu in dreptu a vorbí de boeri cá de o clasa privilegiata, cá de o clasa invinsa cadiuta, si sa-i reprosieze privilegiele ei de odinióra, pentru cuventulu fórte simplu ca burgesi'a de astadi româna n'a esistatu in tiéra la noi, si n'a avutu onórea sa se lupte contr'a boeriloru privilegiati, cá sa le smulga si dobândésca drepturi ce n'avea. Boeri'a erá o clasa guvernanta, care avé clientii ei, se recrutá din acesti clienti prin favórea domnésca, si formá o aristocratie administrativa precum amu mai dis'o. De aci incolo erá clas'a tieraniloru, si nici o alta clasa de români intermediara.

„Dar' s'a intemplatu cá din acésta clasa de boeri sa se mentina in regiunea politica vr'o câte-va familii, pe cându cele mai multe au scapatatu si au conservatu sub numire de boernasi de nému, de paharnici, mazilu, etc., unu suveniru de originea loru; este óre acést'a unu cuventu, este óre de o buna politica sa vina o nóua clasa de ómeni, numiti burgesi, sa le tagaduiésca dreptulu de viétia politica cu strigatulu de vae victis?

„Sa ne permita contradictorele nostru dela „Press'a“ sa-i spunemu ca partidulu politicu carele se pune pe unu asemenea terîmu, câtu de centru va fi, dovedesce o mare ingratitudine, o lipsa de tactu politicu si putienu patriotismu, cu totu amalgamulu cualificativu de conservatoru-liberalu-democratu cu care se impanéza.

„Dicemu ca este o mare ingratitudine de a vorbí cu irreverenti'a ce intrebuintiéza de boeri, pentru ca boeri au luptatu cá sa conserve nationalitatea româna; ei au comunicatu drepturile loru politice si la celelalte clase ale societâtiei. In tóte miscârile nationale vedemu figurându pe boeri. Câmpinenii, Golescii, Cretiulescii, Ghiculesci, Vacaresci, Sturzesci, Raleti, Cogalniceni si altii au fostu promotorii reformeloru, in tempii nostri, toti boerii, fâra sa mai vorbimu de cei din vechime cá Basarabi, Buzesti, Calomfiresti etc.

„Uitati-ve preste Carpati dincolo in Transilvani'a. De ce natiunea româna de acolo se svercolesce in neputintia spre a-si consacrá drepturile ei de nationalitate, politice. Pentru simplu cuventu ca tóte traditiunile politice nationale suntu concentrate in familiele cuceritóre ungure, iér' românii n'au mai nici o familie nobila care se represinta traditiuni nationale românesci, cá sa se póta luptá cu avantagiu contr'a unei situatiuni politice pe care suntu stapâni numai ungurii.

Este iérasi putienu tactu politicu cá ómeni cari se dicu conservatori, sa trateze cá pe nisce invinsi, cari viséza privilegiuri, pe nisce companioni de lupta care le-a intinsu totudéun'a o mâna amicala in tóte impregiurârile grele pentru tiéra, fâra reserva si fâra sa pretinda drepturi esclusive pentru densii.

Este in fine putienu patrioticu a voí sa stergemu din inimele generatiuniloru noue, respectulu, veneratiunea si stim'a câtra familiele de boeri, pentru ca numele loru nu este numai o proprietate de familia, ci este o proprietate a tierei, o proprietate nationala; si o natiune care sub inspiratiunea unoru sentimente de ura passionata, calomniaza si despretiuesce o clasa de ómeni de care se léga istori'a tierei, se despretiuesce si se calomniaza pre sine. Déca amu eliminá din istori'a tierei numele familieloru de boeri, si ne-amu marginí numai la traditiunile burgesiei nóstre, bagajulu istoricu aru fi fórte slabu si putienu stralucitoriu. Nu trebuie cá invidi'a democratica, sa ne orbésca pâna a ciontí istori'a tierei. O natiune cá si o familie trebuie sa-si consacre dreptulu ei de esistenti'a politica prin titluri de nobletia. Déca noi n'amu fi avutu sa producemu Europei tratatele nóstre cu Sultanii Turciei, care suntu unu titlu de nobletia nationala, n'amu fi dobenditu nici simpati'a Europei nici drepturile ce ne-a concedatu. N'amu fi avutu nici avantagiulu de a vorbí astadi de drépt'a de stâng'a de centru, nici de a ne certá pentru acésta clasificare.

„Pentru astadi ne oprimu aci si vomu continuá in numerulu viitoriu. Trebuie sa ne lamurimu, sa ne spunemu curatu si limpede, fâra artificii de limbagiu, fâra pretecstu de democratie, ce voimu. Voimu guvernulu legiloru séu guvernu ómeniloru? Acést'a este intrebarea care amu pus'o dejá dela primulu nostru articulu, si in care vomu insistá fâra echivocuri.

C. N. Brailoiu.

Comitetulu administrativu alu comitatului Sabiiului.

In 12 l. c. comitetulu administrativu alu comitatului Sabiiului a tienutu siedinti'a sea ordinara lunara. Dupa autenticarea protocolului siedintiei trecute se pune la ordine raportulu vice-comitelui despre activitatea oficiului comitatensu in restempulu dela siedinti'a din urma, pâna la cea de fatia. Absentandu vice-comitele din caus'a bólei, raportulu se cetesce de secretariu. Prin acestu raportu se constata cursulu regulatu si neimpedecatu alu functiunei oficiului comitatensu, precum si bun'a ordine ce s'a observatu la scontrare in cass'a comitatului. Starea sanitara in comitatu a fostu in generalu multiamitóre, de asemenea si siguranti'a personala si a averei. In comunele Cisnadie, Cisnadióra, Jin'a s'au intemplatu unele pagube in urm'a focului cari se voru puté repará mai usioru, fiindu majoritatea celoru pagubiti asecurata. Starea drumuriloru comitatului, precum nici nu se póte asteptá in astfeliu de tempu, nu este tocmai imbucuratóre. Unu punctu interesantu alu acestui raportu privesce actele fostului oficiu scaunalu din Nocrichiu. Dupa desfiintiarea acestui oficiu, actele s'au trimisu la judecatori'a de aici, carea inse nu a voitu sa le primésca; judecatori'a cercuala din Nocrichiu, de asemenea si pretorulu actualu de acolo, inca nu voiescu a primí acele acte; vice-comitele se vediù deci necesitatu a inchiriá cu 20 fl. pre anu unu localu in Sabiiu pentru conservarea aceloru acte pâna la o dispositiune ulterióra. Comitetulu administrativu indruméza pre v.-comite a se adresá in privinti'a acestui punctu cu unu raportu la forulu competentu, adeca la adunarea generala comitatensa.

Urmédia raportulu fiscalului comitatensu despre averea comitatului si a comuneloru, supusa supravegherei sele. Raportulu specifica deosebitele pârti din care se compune averea comitatensa si anumitu arata ca in averea comitatului au trecutu averile fosteloru scaune Sabiiu, Mercurea, Nocrichiu, apoi fondurile cercuale ale spitaleloru din cercurile Sabiiu, Nocrichiu, Mercurea, fondurile de pensiune ale cercuriloru Nocrichiu, Mercurea si fondulu invalidiloru din cerculu din urma. Dela fondurile cercului Mercurei inca nu a primitu documentele datorasiloru.

Cu privire la averea comuneloru fiscalulu aduce la cunoscintia ca, a purtatu de grige pentru asigurarea potrivita a averei comunale imprumutata la privati, precum si pentru introducerea pretensiuniloru comuneloru in nóuele cârti funduare si in sfersitu pentru depunerea tacseloru de cautiune din partea arendasiloru de proprietâti comunale. Din raporturile cerute si primite dela 60 comune, se vede ca in 37 comune afacerile banesci suntu in buna ordine. Cautiuni de câtra arendatorii de averi comunale s'a solvitu numai in 20 comune, celelalte comune au escusatu lips'a cautiuniloru cu impregiurarea ca, arendatorii loru fiindu ómeni avuti, cari solvescu competintiele pe patrariu de anu inainte, nu aru fi aflatu de lipsa a cere cautiune dela densii. Acestoru comune fiscalulu a demandatu a incasá fâra amanare tacsele de cautiune dela arendatori. Se raportéza mai departe despre buna ordine, in care se afla afacerile caseloru orfanale. Acestu raportu alu fiscalului se ia spre placuta sciintia.

Din raportulu presidentului sedriei orfanale se vede ca afacerile orfanale ale fostului scaunu alu Mercurei din lipsa de personalu nu suntu inca regulate. Se ia spre sciintia.

Din raportulu inspectorului de dare resulta ca, din tacsele de dare ale cuartalului acestui'a si din restantiele cari la olalta facu 237,077 fl. 10 cr., s'au incassatu numai 53,792 fl. 36 cr., remanendu 65.98% in restantie. Restantiele suntu impartite pe diferitele comune c'am in urmatoriulu modu: Sibiiu 53%, Sebesiu 85%, in pretur'a Cisnadiei 45%, in a Resinariloru 52%, in a Cristianului 52%, in a Vurperului 67%, in a Mercurei 76%, in a Sebesiului 84%, in a Nocrichului 88%. In unele comune nu s'a incasatu nimicu, nici din restantie nici din tacsele nóue. In urma aducendu inspectorulu la cunoscintia ca, pretorii si primarii nu au corespunsu intru tóte conclusului resp. alu comitetului administrativu, cere dela comitetu indemnitatea de a numí in siedinti'a procsima cu numele pre amploiatii renitenti, déca pâna atunci nu se voru indreptá lucrurile. Partea intâiu a raportului se ia spre sciintia, asupr'a celei din urma s'a incinsu o desbatere mai lunga care s'a curmatu, retragendu-si inspectorulu partea din urma a propunerei sale.

Inspectorulu scolariu raportéza despre starea gradiniloru scolare si a scóleloru de pomi din comitatu. 83 din cele 88 comune ale comitatului au scóle de pomi; 62 din acele scóle suntu ingradite, 21 nu suntu ingradite, 60 cultivate, 23 necultivate. Din aceste scóle de pomi un'a este a statului, 3 se tienu de scólele confesionale rom. cathol., 39 de cele luterane, 34 de cele gr. orient., 9 de cele gr. cath., 1 de cea reformata, 4 de ale scóleloru granitiaresci. Fiindu in comitatu 148 scóle 62 séu 42% suntu lipsite de scóle de pomi. Numerulu pomiloru in aceste gradini au fostu 10,556, padureti 2448 oltoiti.

Gradini scolare suntu 66, dintre cari 31 se tienu de scólele luterane, 25 de cele gr. orient., 5 de cele granitiaresci, 2 de cele romano-cat., 4 de cele gr. cath. — 44 din gradinile scolare se folosescu esclusivu de invetiatori, 22 se folosescu pentru demonstratiuni practice.

Raportulu procurorului despre starea temnitieloru se ia spre sciintia.

Urméza o comunicatiune a directorului posteloru si telegrafeloru, care privesce dispositiunile ce suntu a se face pentru cá sa nu se impedece servitiulu regulatu cu deosebire alu telegrafeloru. Spre acestu scopu se indruméza vice-comitele a reinprospetá organeloru subalterne ordinatiunile ministeriale resp. de mai nainte, si a veghiá pentru strict'a loru observare, de óre-ce in mai multe casuri s'a observatu vatemâri intentionate ale pariloru, sirmeloru si isolatoriloru dela telegrafe.

Cu aceste siedinti'a se incheie.

☐.

Manifestulu de pace alu principelui Milanu.

Iubitului meu poporu! Din proclamatiunea mea dela 18/30 Iunie an. tr., poporulu meu cunósce motivele care ne-au silitu sa apucâmu armele. Totu asemenea ei este cunoscutu pentru ce amu luptatu in comunitate cu Muntenegrulu. Astadi, cându sórtea popóreloru din orientu se afla in mâni mai puternice, me simtu fericitu de a incunosciintiá pe scumpulu meu poporu, ca dupa ascultarea marei Scupscine nationale, incheiu pacea cu Pórt'a otomana.

Plenipotentiarii mei dimpreuna cu ministrulu imperatescu de esterne au subsemnatu la 17 Februarie protocolulu pâciei, pe care din parte-mi l'amu ratificatu pe cale telegrafica. In relatiunile sale cu sublim'a Pórta, Serbi'a remâne cá inaintea resbelului sub garanti'a mariloru puteri. Pâna la finitulu lunei (stilu vechiu, adeca pâna la 12 Martie), atâtu trupele turcesci câtu si cele serbesci se voru retrage pe teritoriulu loru.

Pentru crestinii, cari pe tempulu resbelului au gasitu unu refugiu in Serbi'a s'a precisatu o deplina amnestie, si suntu perspective sigure, ca sórtea ce voru avé in patri'a loru va fi mai buna.

Fratiloru! Cu diu'a de astadi incetéza in Serbi'a starea de resbelu, precum si mesurile estraordinare provocate printr'ens'a. Vre-o câte-va legi remânu inca in vigóre pâna la trecerea deseversita la o stare normala.

Intorcendu-ne la ocupatiunile de pace, sa ne aducemu aminte inainte de tóte de bravii nostri luptatori, cari au cadiutu pe câmpulu de batae. Numele loru voru traí vecinicu in memori'a poporului recunoscatoriu. Sa ne aducemu aminte si de ranitii nostri, cari au devenitu neapti pentru ori-ce lucru. Este datori'a nóstra patriotica de a le usiurá esistenti'a Sa nu uitâmu nici pe concetatienii nostri graniceri, cari au avutu sa sufere mai multu de evenemintele resbelului. Va fi un'a dintre principalele straduintie ale guvernului meu, de a-i provedea cu cele trebuincióse, spre a le usiurá dilele.

Dupa ce ne-amu implinitu datori'a pentru patria si pentru fratii nostri pe câmpulu de bataie, sa ne silimu acum de a câstigá puteri nóue pentru progresulu nationalu in munca pacinica si in iubirea fratiésca.

Sa remanemu pururea recunoscatori fratiloru nostri rusi pentru ajutoriulu ce ne-au datu pe tempulu resbelului, precum si tuturoru celorulalte natiuni nobile, cari ne-au insotîtu in gréu'a nóstra lupta cu scumpele loru simpatii. Cu deosebire sa ne esprimâmu recunoscinti'a fatia cu acele societâti si persóne nobile, care au datu o mâna de ajutoriu ranitiloru si nefericitiloru nostri.

Iér' fatia cu voi, scumpi frati, 'mi implinescu placut'a datorie de domnu, de a ve multiamí vóue tuturoru, pentru sacrificiile ce v'a impusu resbelulu, unii luptându pe câmpulu de bataie, altii facendu servicii administrative, si iéra altii aducându sacrificii materiale. Toti fâra deosebire, a-ti datu necontenitu dovedi despre unu raru patriotismu!

Belgradu, 6 Martie 1877.

Milanu Obrenovici
principele Serbiei.

Corespundintia.

Clusiu 4 Martie.

Apropiandu-se diu'a intrunirei sinodului archidiecesanu credu ca fiacare dintre dd. deputati va incepe a se cugetá la cele bune si salutarie, ce aru dorí a le pune in lucrare pentru binele comunu eclesiasticu. Esperientiele anului trecutu au nascutu si in mine o idea de care nu m'amu potutu despartí in decursulu unui lungu anu si care si astadi in presér'a sinodului e tocmai asiá de viua cá in sér'a cându ni luaramu adio dela fratii nostri *sabinieni* dicendule: *„Pacea mea lasu vóue!“* Noi porniramu cu *gandurile*, si gandurile nu se alinara!!

Ide'a ce me apasa de atât'a tempu afla genuin'a sea espresiune in acsiom'a evangeliei din duminec'a trecuta unde se dice ca: *acel'a care vrea sa urmeze idealulu luminei si dreptâtiei, sa se lapede de sine si sa iee crucea — simbolulu moralei curate crestinesci.*

Si intru adeveru, déca a pretinsu vre-un'a epoca in viéti'a santei nóstre mame o pasire resoluta a fiiloru sei in sensulu de mai susu, apoi de siguru o pretinde acést'a astadi cându vitregitatea tempului a ajunsu punctulu de culminatiune. Cui nu i sioptesce vocea neadormita ca *e a unspradiecea óra spre a ne desceptá in consciinti'a nóstra* si spre a ne cugetá la sanarea raneloru sangerande, la stergerea lacrimeloru amare?

Pornindu din punctele aceste de vedere mi-amu impartasitu parerile si — dupa cum le numira ei — piele desiderii mai multoru amici pre cale privata. Statoriramu cu totii dimpreuna unele principii si distinseramu un'a directiune, despre care credemu ca ne voru conduce spre mai bine. Totu-odata se esprimà si dorinti'a cá sa le insirâmu acelea in un'a programa formala de partidu si sa le aducemu la cunoscintia publica specialminte onoratiloru dd. condeputati.

Spre a corespunde acestei dorintie rogu pre onorat'a redactiune sa binevoiésca a dá locu in colónele „Tel. Rom.“ urmatoriului *proiectu de programa*, care 'lu voiu espune intr'un'a conferintia prealabile a deputatiloru sinodali aderinti insirateloru principii discussiunei publice spre definitiv'a statorire.

Alu onor. redact. stimatoriu

Ananie Trombitasiu,
deputat. cercul. XII.

Proiectu de programa

pentru „partidulu sinodalu“ alu sinodului archid. gr. or. rom.

I. Pre bas'a santeloru canóne a bisericei orientali in genere si a prescripteloru statutului nostru organicu in specie va sustiené, aperá si indepliní „partidulu sinodalu“ constitutiunea nóstra eclesiastica in tóte directiunile si in contr'a ori-cârui atacu, usurpatiune si renitentia.

II. Pre bas'a autonomiei si intre marginile legiloru fundamentari tienendu de normativu principiulu progresului liberalu va staruí la inflorirea si perfectiunarea institutiuniloru, la crearea si introducerea de norme corespundietóre spiritului evului in jurisdictiunea si administrarea eclesiastica.

III. Va pretinde si va supraveghiá strict'a tienere, indeplinire si respectare a legiloru canonice si statutari, a concluseloru congresuali si sinodice.

IV. Va aperá drepturile legali a corporatiuniloru si a singuraticiloru in contr'a ori-cârei persecutiuni, asupriri si presiuni injuste si ilegali.

V. Va spriginí organele esecutive eclesiastice in activitatea loru, pre câtu ele se voru tiené de prescriptele si intre marginile legei si voru atîntí prosperarea comuna a bisericei.

VI. Va delaturá pre cale legale si fâra de consideratiuni colaterali totu ce a causatu pâna acum ori aru puté provocá in venitoriu stagnare si obstacule in viéti'a eclesiastica, ce a impedecatu si aru puté impedecá progresulu culturale si morale in archidiecesa.

VII. Preste totu va avé partidulu in tóte cestiunile subversante singuru si esclusivu numai interesulu si binele comunu eclesiasticu in vedere; va aderá cu sanctitate si rigóre la principiulu dreptâtiei objective; va opugná si infrange pasiunile si ori-ce tendintie si aspiratiuni separatistice personali fâra de tóta consideratiunea la persóne la positiunea si nessulu loru.

VIII. In specie va pretinde si ingrigí partidulu cá pre terenulu ierarchicu administrativu sa se confereze oficiele numai celoru cualificati in sensulu legiloru si dupa recerintiele evului; sa se curme nepotismulu, patrocinarea speculativa si proselitismulu demoralisatoriu; va opugná si impedecá cumularea oficieloru in un'a persóna, iér' pre de alta parte va conlucrá la imbunatatirea stârei materiali si a esistintiei sociali a preotimei nóstre.

IX. Pre terenulu administrativu economicu va staruí partidulu la un'a reforma generala a sistemului de pâna acum. Va pretinde un'a controla stricta in tóte afacerile banesci; va ingrigí de unu modu de fruptificare mai manosu a fonduriloru nóstre si nu va concede scaderea acestor'a.

X. Cu deosebita atentiune si sirguintia va ingrigí partidulu de caus'a scolara; va conlucrá din tóte puterile si cu tóte medilócele legali si morali la infiintiarea, dotarea si inzestrarea scóleloru populari confesiunali; va ingrigí de posibilitatea erudirei si de aplicarea de docenti cualificati; de elaborarea si tiparirea de cârti bune si eftine scolastice; va pretinde un'a supraveghiare esacta si conscientiósa a invetiamentului publicu popularu din partea organeloru competinte confesiunali; va sprigini tóte organele eclesiastice in sustienerea si aperarea principiului de autonomia garantatu prin legile politice ale tierei.

XI. Constituandu-se „partidulu sinodalu“ pre bas'a principieloru insirate va statorí in prim'a conferintia unu regulamentu specialu pentru afacerile sele interne acceptandu principiulu solidaritâtiei si sistem'a conferentialismului.

Colectiune

de materii, relative la matrimoniu si divortiu in biseric'a gr. or.

(Fine.)

XX.

Reproducu aici pe scurtu o harthía a Archiepp. si Metrop. Siagun'a adresata pe le 1869 la ministeriulu din Vien'a, dupa cererea acelui'a, cá opiniune in afacerea casatorieloru si divortieloru suditiloru statului nostru, fatia de judecatoriele bis. gr. or. din alte tieri. Ansa au datu, ca metropolitulu serbescu din Belgradu au divortiatu pe nisce casatoriti suditi austriaci din Semlinu cari locuiau temporaneu la Beligradu.

Siagun'a dice, ca Metropolitulu din Belgradu nu a fostu competinte dupa can. 2. alu sin. ecum. alu II-le in biseric'a nóstra este principiu, ca nimenea nu se póte subtrage dela jurisdictiunea sea competenta (aici a Carlovitiului); deci sentinti'a consistoriului din Belgradu este nula, si actele aru fi a se predá consistoriului din Carlovitiu spre ulteriór'a afacere. In generalu doresce Siagun'a a se regulá acestea referintie internatiunali, precum s'au regulatu cu alte state (Bavari'a, Baden etc. buletinu imper. nr. 204 din 1853), pentru care casu aru fi decidietóre urmatórele norme:

1. Cumca ori-ce casatoria incheiata in ori-ce parte a bisericei nóstre ecumenice cu observarea tuturoru prescriseloru bisericei nóstre gr. or. se privesce de intrég'a biserica de valida pentruca in intréga biseric'a nóstra esista unele si acelea norme, canóne si cârti de legi (pravila Pidalionu) si inca si normele speciali ce se afla despre matrimoniu in legi civile (asiá a Moldavei din 1817 si a Romaniei din 1818) se baséza pe legile generali bis. si prin urmare validitatea sacramentului e recunoscuta pretotindenea in biseric'a nóstra; cându inse suditi austriaci incheia casatoria in strainatate, in deosebi in Turci'a séu tierile crestine vasale, atunci se recere, afara de natur'a neschimbavera orientala, si implinirea conditiuniloru prescrise si legate de domiciliu bisericesci si politice, asiá d. e. strigârile in loculu domiciliului pârtiloru, si licenti'a politica, unde este acést'a prescrisa din partea statului, altmintrea acea cununie aici s'aru priví de clandestina.

Deórece inse dupa unu circulariu alu comandei supreme de armata din 23/9 1858 Nr. 8382. in Ardélu si Banatu nu se recere licentia politica militaria, iér' biseric'a de alta parte, pentru insemnatatea sacramentala a matrimoniului, nu póte iertá darea licentiei bis., asiá aru fi a se indrumá consulatele austr. conformu instructiunei din 2/12 857. Nr. 234 bul. imper. §. 12 si 13 ca in totu casulu de casatoria a suditiloru austr'. in acelea pârti, sa indrumeze pe pârti a cere licentia dela dregatori'a competenta bis. (consistoriu), carea se va dá dupa prescrisele bisericei nóstre dimpreuna cu tóte documentele trebuinciòse, séu in casu de pedeci canonice si legali se va denegá, iér' in casu de licentia se va inmatriculá casatori'a si la noi.

2. Pentru archidieces'a Transilvaniei nu are valóre sistem'a consistoriala din 5 Apr. 1782, ci numai canónele bisericesci. Iér' conformu acestor'a, déca o casatoria incheiata legalmente la noi, din partea suditiloru austr., cari locuescu temporaneu séu stabilu in tierile dunarene, s'aru desfiintiá din partea judecatoriei bis. din acelea tieri, in acestu casu, consistoriulu nostru, dupa reintórcerea pârtiloru, nu aru poté recunósce neconditiunatu acea sentintia divortiala, ci aru face recunóscerea sea dependenta dela o nóua esaminare si revisiune a procesului divortialu, si numai acelu casu, cându s'aru aflá, ca acelu procesu s'au pertractatu si decisu intocmai conformu prescriseloru canonice, s'aru dechiará acea sentintia de valida, iér' in casulu contrariu, precum si atunci, cându actele procesuali nu aru fi, s'aru indrumá pârtile a intentá din nou procesulu la forurile nóstre competente.

3. Aru fi a se respectá reciprocitatea in atari cause si in intrulu bisericeloru.

Nu va fi fâra interesu a scí si ceea ce au prescrisu susu amintit'a instructiuse pentru consulate in privinti'a matrimonieloru.

§. 12 alu acelei'a suna:

Cându unu suditu austr. voiesce a se casatorí in Turci'a, are a cere licentia dela consulatulu austr.; iér' care se tiene numai temporaneu acolo, va cere licentia dela dregatori'a competenta din Austri'a. Consulatele au voia a se pune in contielegere cu respectiv'a jurisdictiune bis. din Austri'a.

§. 13. Casatori'a, nascerea si mórtea are a se documentá prin atestate séu estrase matriculari a parochului acelei comune, la care apartienu respectivii. Atari documente, date de câtra parochii din Turci'a séu tierile vasale se recunoscu in Austri'a de autentice déca ele suntu legalisate de consulatulu respectivu. Notezu aici, ca estrasele matriculari, cari se dau in Austri'a de câtra parochii nostri, conformu protocolului matriculariu si provediute cu sigilulu parochului, se privescu de documente publice si probatóre. (inca prin decretulu aulicu din 10 Maiu 1820).

XXI.

Esclusiv'a competintia a foruriloru bisericei nóstre in trebile matrimoniali si divortiali, pe bas'a canóneloru, la tóte tempurile, si cele mai nóue, pâna astadi, o au recunoscutu si statulu nostru si o au garantatu prin legi.

Sa cautâmu numai dela alu 17 secolu incóce, si aflâmu in art. dietali din 1626 si 1647 (aprobatae din C. I. 8. art. 2.) dreptulu bisericei recunoscutu, de a seversí cununii si divortiuri dupa usulu ei; art. dietalu din an. 1640 (aprob. C. 1. 8. art. 3); artic. novelaru 6. din an. 1744 si 60 din an. 1781; legile din 1848, patent'a din 4 Iuliu 1850 §. 11 constitutiunea org. din din 31/12 1851 bulet. imper. nr. 3.; legile din 1868, in deosebi artalu 9 din an. 868, si art. dietalu 54 din an. 1868 introdusu in. an. 1869 in § 22, care dice: ca in competinti'a judecatorieloru esistente bisericesci cadu procesele matrimoniali curate si mixte, insa numai intr'atât'a, incâtu se atinge de validitatea séu nevaliditatea matrimoniului, de divortiu si de separatiune de patu si mésa. Tóte cele-lalte cestiuni ce curgu din relatiunile casatoriei, despre cari au judecatu biseric'a, indeosebi, actiuni privitóre la legalitatea séu ilegalitatea nascerei, mai departe la alimentatiunea copiiloru pârtiloru litigante si la pretensiuni de avere ce se derivéza din despartienii, se tienu de competinti'a judecatorieloru civili *).

Dr. *Ioanu Borci'a*,
fiscu si defens. leg. la consist.
archidiecesanu.

Varietâti.

(†) *Barbar'a Pamfilie*, in numele seu si alu fiiloru sei: *Basiliu*, *Demetriu* si *An'a* Candidu, a nepóteloru: *Rachil'a*, *Ravec'a* maritata Groze, si *Sabin'a*, precum si in numele numerosiloru consângeni si amici, anuncia cumca prea iubitulu fiu, frate, respective unchiu, consangenu si amicu **Ioanu Pamfilie**, canonicu metropolitanu, dupa unu morbu abiá de patru dile in 17-a l. c. in etate de 50 ani, provediutu fiindu cu sântele sacramente a incetatu de a mai fi intre cei vii.

Remasitiele-i pamentesci se voru astrucá in 19 l. c. la 2 óre dupa amédi in cimiteriulu bisericei gr. cat. opidane. *Fia-i tierân'a usióra si memori'a binecuventata.*

Blasiu, in 18 Martiu 1877 st. n.

⁂ *Alegerile la Universitate.* Din 20 deputati alesi pentru universitate pentru sessiunea carea s'a inceputu luni in 7/19 Martiu a. c. numai doi suntu romani si adeca din cetatea Orestia Dr. Av. *Tincu* si din cetatea Sebesíu Dr. Stefanu *Pacurariu*. Resultatulu acest'a in defavórea romaniloru din fostulu fundu regiu ni se pare ca avemu sa-lu ascriemu impregiurârei ca alegatorii români n'au fostu destulu de orientati in modulu celu nou de alegere. La tóta intemplarea inse este si vin'a inteligintiei din respectivele cercuri, de óre-ce ea trebuiá sa ingrigésca cá alegatorii se scia sa-si arete candidatii la tempu.

⁂ *(O recompensatiune pentru juramentu falsu.)* Intr'unu procesu civilu deciderea unei cause s'a conditiunatu de depunerea juramentului de câtra partea incta. Inct'a inse neliniscita prin sioptele neadormite ale consciintiei sele nu se póte decide a pune unu juramentu nedreptu, iér' de alta parte nu aru vrea nici sa piérda caus'a fatia cu acusatoriulu care se afla intr'o stare mai inferióra. Diu'a pentru depunerea juramentului se apropia, ce e de facutu? Se aduna unu consiliu familiaru si acest'a stabilesce, cá inct'a sa depuna juramentulu, fia si pre nedreptu, si cá recompensatiune pentru acestu pecatu (la urmârile criminali nici ca s'au mai cugetatu) se voru platí pascile la unu unu preotu dintr'o comuna invecinata si asiá inct'a iéra se va puté impacá cu Ddieu pre o cale mai usióra si mai eftina. In chipulu acest'a lucrulu aru fi limpeditu si inct'a pre deplinu rehabilitata. Nu putemu sci ce se va mai operá pâna la diu'a de infatisiare in consciinti'a partidei culpabile, dara acestu modu de a judecá asupr'a juramentului e la tóta intemplarea unu semnu de decadintia a valórei juramentului in paturile de josu ale societâtiei.

⁂ *O cântarétia romàna.* Reproducemu cu mândria descrierea succeseloru câstigate de o compatriota, d-sióra Elen'a Teodorini, fiic'a regretatului artistu dramaticu T. Teodorini, pe scenele Italiei, unde s'a dusu spre a-si completá studiele de musica. Imprumutâmu traducerea „Curierului de Iasi.“

Il. Trovatore dice:

In Barbierulu de Sevil'a se presinta d-r'a Teodorini, o eleva a conservatorului din Milanu. Vocea sea este simpatica, fresca, agila, si metod'a sea de a cântá e perfecta. Este o cântarétia destinata a face o cariera frumósa. Publiculu ii recunoscù tóte frumósele sele daruri prin lungi si repetite aplause. In Mari'a de Rohan distins'a Teodorini sciu sa se faca fórte multu aplaudata.

Revist'a subalpina spune: Si acum sa-mi permita d. Viganotti se profitu de putienulu spatiu ce-'mi remâne spre a me intórce câtra d-r'a Elen'a Teodorini, nóu'a si placuta cunoscintia a publicului nostru.

Déca Viganotii este o gloria a artei, d-r'a Teodorini este o sperantia. Acésta frumósa tenera, care face primulu pasu in arena, ese din conservatorulu Milanu, acésta pepiniera unde se cultiva cu iubire nóuele plante destinate a umplé marele golu, pe care tempulu 'lu face cu neindurat'a sea cósa.

D-r'a Teodorini datoresce multu studiului si vocea sea nu numai simpatica, melodiósa si limpede, dar' are inca unu accentu, o agilitate cari o facu a fi si mai multu apreciata.

Metod'a sea de a cântá este escelenta si music'a rosiniana in particularu este aceea pe care acésta gingasia cântarétia o esecuta cu mai multa precisiune si anima, ceea ce forméza principalele calitâti ale artistiloru din asiá numita scóla vechia.

Astadi voiu numai sa constatu ca pe orisonulu artei lucescu cu o viua lumina d. Viganotii, si in gradin'a Euterpei apare prin d-r'a Teodorini o flóre nóua plina de freschetia si de profumu.

In fine, Amiculu artistiloru scrie: d-r'a Teodorini, de-si incepetóre, fu incarcata de laude in rolulu lui Gondi, pe care 'lu esecuta cu multa gratia si precisiune. Totu atâtu de escelenta si in baletu, acestea promitu tenerei artiste o cariera frumósa. Acum se prepara Barbierulu cu d-r'a Teodorini, d-nii Giovanetti, Cosbelli, Lorenzini si Cortesi.

Burs'a de Vien'a.

Din 9/21 Martiu 1877.

Argintu	107 60
Galbinu	5 73
Napoleonu d'auru (poli)	9 71
Valut'a nóua imperiale germâna	59 85

Nr. 51.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu in parochi'a de a III clasa din Batizu cu incuviintiarea prea venerabilului consistoriu archidiecesanu din 17 Decembre 1876 Nr. 3615 B. se escrie concursu pâna la 3 Aprile a. c. st. n. in carea di se va tiené si alegerea.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: jumetate din venitele acestei parochii de 300 fl. v. a. adeca 150 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune voru avé a-si adresá concursele instruite dupa prescrisele sinodului archidiecesanu din 1873 la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Dev'a, 3 Martiu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu Papiu m/p:
protopresbiteru.

2—3

Citatiune edictala.

Tom'a Denesiu de religiunea gr. or. din Porcesci, care si-a parasitu cu necredintia de trei ani pre soci'a sea Ann'a Lupescu de relig. gr. or. din Boiti'a, se citéza prin acést'a a se infatisiá la subsemnatulu oficiu protopresbiteralu, câci la din contra, dupa trecerea de unu anu si o dî, se va decide procesulu incaminatu de numit'a muiere si in absenti'a lui.

Sibiiu, 1 Martiu 1877.

Scaunulu protopresbiteralu
gr. or. tract. II. alu
Sibiiului.
Ioanu Popescu,
protop.

2—3

---

*) 'Mi reservezu inca a tractá in acésta materia, séu in „Tel. Rom.“ séu in altu modu, anume, despre acelea norme, cari potu sa fia practice in tempulu si dupa impregiurârile de fatia, si cari remanu reservate numai istoriei bis, precum si despre ratiunea cea esemplara, cu carea au procesu biseric'a nóstra in aceste materii.

Aut.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 21. ANULU XXV.

Sibiiu 13|25 Martiu 1877.

Nr. 769 Pres.

MIRONU,

prin indurarea lui Dumnedieu archiepiscopu alu bisericii ortodocse in Transilvani'a si metropolitu alu româniloru greco-orientali din Ungari'a si Transilvani'a,

Iubitului cleru si poporu alu archidiecesei Nóstre transilvanice; iubitiloru si onorabililoru deputati la sinodulu archidiecesanu: Daru si mila dela Dumnedieu Tatalu si Domnulu nostru Iisusu Christosu!

Avendu in vedere §§. 88, 89 si 90 din statutulu organicu, convocamu, si prin acestea dechiaramu de convocatu sinodulu ordinariu alu archidiecesei Nóstre transilvanice la biseric'a catedrala din cetatea Sibíiu pe **Duminec'a Tomei**, adeca pe diu'a **3. Aprile vechiu** a. c. la 9 óre ale deminetii dupa computulu civilu, in carea dî dupa terminarea ritualeloru bisericesci va urmá numai decatu deschiderea sinodului.

Dorinti'a Nóstra este: ca sinodulu archidiecesanu si in acést'a a dou'a sessiune a periodului presinte sinodalu sè-si termineze agendele sale cu posibil'a celeritate; de acea poftimu pre toti onorabilii deputati, a fi de fatia aicia ànca dela inceputu, spre a poté astfelu corespunde §-lui 8 din regulamentulu afaceriloru interne sinodale.

De altmintre impartasimu tuturoru binecuventarea Nóstra archipastorésca.

Sibíiu, la 9. Martiu, anulu Domnului 1877.

Mai susu numitulu archiepiscopu:
Mironu Romanul.

O intrebare fratiésca din partea unui românu càtra corelegiunarii sei serbi.

Sub acestu titlu cetimu in *„Osten“* dela 18 Martie:

E constatatu statisticesce, ca numerulu locuitoriloru români din principatulu Serbiei trece preste 300,000 suflete. Acestu poporu, dupa cum ne putemu convinge din istoria, a luptatu vitejesce cu fratii serbi *„viribus unitis“* contr'a órdeloru barbare turcesci pentru libertatea, bunastarea si neaternarea patriei sale.

Dar' acestu poporu nu are astadi nici scoli nici biserici, nici unu singuru institutu de cultura, unde sa-si póta cultivá limb'a mamei sale.

Din cass'a statului nu i se da nici macaru o pará pentru scóla si pentru scopuri de cultura, ba i s'a opritu chiaru si infiintiarea de scóle pe spesele sale.

Deregatori'a politica opresce pe cetatiénulu românu sub cea mai aspra respunsabilitate de a tiené in cas'a sea vre-o carte româna. Pedéps'a pentru casurile senguratece ce se ivira, despre cari ne raportéza pedepsitii insisi, se urca dela 4 pâna la 6 taleri. Preotulu din satulu Tekia — de nascere românu — fu pedepsitu cu arestu pentru o asemene intemplare si in urma fu esilatu.

Acest'a e unu faptu autenticu si atari casuri nu suntu rari.

Fórte vatamatóre e urmatórea procedere, de care se face vinovatu calindariulu pentru poporulu serbescu cu ilustratiuni din anulu acest'a *„Orao“* (vulturulu).

Autorulu calindariului amintitu, ilustrându in traseturi frumóse faptele eroice saversite in resboiulu serbescu-turcescu si bravurile comandantiloru dela armat'a serbésca se ocupa si cu soldatii români si-i batjocoresce in modulu urmatoriu:

„Comandantulu armatei dela Timok, Lesianin, — dice elu — a avutu a se luptá cu multe obstacule si fu respinsu din lini'a sea de operatiune si batutu numai pentru ca armat'a sea constá mai cu séma din valachi, cari in resbelu au fostu soldati fâra curagiu, slabi si fricosi.“

Ne punemu deci intrebarea, déca soldatii români au meritatu o asemene infamare a bunului loru nume? *Betranulu principe Milosiu, repausatulu, eliberatoriulu Serbiei, s'a esprimatu cu totulu altfeliu asupr'a eroismului soldatitoru români.* Serbii nu facu in statistic'a loru nici o amintire despre românii ce locuiescu in Serbi'a; de unde-su dara valachii si bataliunile valachice in armat'a serbésca?

Dupa cum a comunicatu prea stimat'a fóia „Osten“ onoratului publicu, parerea erá, ca numai foile magiare suntu in stare a batjocorí vitezi'a româna din diverse puncte de vedere speculative.

Se credea, ca numai pamfletistii susu numiti urmarescu infamulu scopu, de a semená intre români si slavi sementi'a discordiei, resbunârei si a dusmaniei. Dar' durere: Poporulu românu s'a incelatu in convictiunea sea, câci fratii serbi imita pre pamfletistii magiari.

Si in urm'a acestor'a intrebâmu, déca fratii serbi nu periclita pre acést'a cale fatale principiulu fratietâtiei cu românii. Viitoriulu va decide mai bine asupr'a acestei atitudini politice a serbiloru *vis-a-vis* de poporulu românu.

Binevoiésca fratii serbi in numele libertâtiei si alu fratietâtiei a nu considerá pre românii ce locuescu in Serbi'a de proletari si a nu-i eschide dela ori-ce indreptatire egale, ci a tractá cu densii cá cu nisce concetatieni, frati si fii fideli ai patriei serbesci, pentru a cârei libertate si bunastare ei au luptatu paralelu cu fratii serbi contr'a invasiuniloru turcesci.

Bosniecii si erzegovinenii — intr'unu statu barbaru — se bucura de dreptulu, de a-si infiintiá scoli si biserici si de a-si cultivá limb'a loru materna, pentru ce nu si românii din Serbi'a? *Caveant consules!*

Politic'a se pare a fi intratu dejá in feriile pasciloru si de aceea nu molestâmu pe cetitori cu conjecturile cele sucite si resucite de cei ce suntu siliti a dá pe tóta diu'a de dóue ori multime de sciri picante. Ne marginimu dara prelânga cele ce le reproducemn dupa „U. D.“:

„Corespondinti'a politica“ din Vien'a primesce din Petersburg urmatórele:

„Cestiunea inceperei ostilitâtiloru contr'a Turciei séu a continuârei negociatiuniloru diplomatice nu este inca resolvata, de-si suntu indicii ca se va pune in curendu unu capetu acestei stâri de incertitudine.

„Déca cabinetulu de Petersburg aru fi obtienutu intr'o di numai siguranti'a ca Europ'a va remanea neutra, resbelulu aru fi fostu de multu tempu declaratu Turciei. Dar' óre Russi'a are ea unu interesu de a incepe resbelulu in acestu momentu?

Din mai multe pârti se emite parerea ca unu asemenea demarsiu aru fi erórе neiertata; se observa ca, chiaru in eventualitatea unei isbande complete nu se va potea dobendí nici unu beneficiu, si ca in eventualitatea unui reu resultatu, ea aru putea perde multu. Acést'a este o gresiéla.

„Este esactu, in adeveru, ca in urm'a declaratiuniloru facute lordului Loftus de imperatulu Alessandru, nu trebue sa se créda intr'o sporire teritoriala a Russiei; chiaru fâra fagaduiél'a imperiala, Russi'a n'aru putea sa se gandésca nici acum, nici pentru mai târdiu la anecsâri teritoriale, pentru cuventulu ca ea este inchisa in acestu momentu in fruntariele sale adeverate si naturale, si ca ori-ce intindere dincolo de Prutu n'aru putea decâtu sa destepte neincrederile crestiniloru din peninsul'a balcanica, si sa sfarime simpathiele loru pentru Russi'a.

„Déca si astadi inca printre slavii dela Sudu domnescu curenturi de opiniune anti-rusa, acést'a este consecinti'a putienei increderi ce ei au in neinteresarea Russiei si a temerei de a-si perde independinti'a. Déca politic'a rusésca aru avea de scopu de a incorporá pe slavii dela Balcani, si déca aru ajunge la acestu scopu, Russi'a n'aru castigá — acést'a este opiniunea predomnitóre prin cercurile cele mai influintiate — anecsandu-'si Peninsul'a, decâtu o nóua Polonia. Nu se póte dar' repetá si afirmá in destulu ca Russi'a nu voiesce sa-'si intinda fruntariele sale spre sudu, nici sa faca supusi rusi din slavii de la sudu. Russi'a voiesce numai sa asigure sórtea crestiniloru din peninsul'a balcanica, si sfortiârile sale astfeliu definite nu trebuie sa descepte neincredere nici printre slavi, nici in Europ'a.

„Resbelulu va convinge pe tóta lumea ca Russi'a nu voiesce sa cucerésca nóue provincii; resbelulu va distruge neincrederile inradacinate contr'a Russiei; resbelulu in fine va mantine si va redicá situatiunea Russiei, mai alesu cá putere mare, câci va probá ca nu s'a lasatu in zadaru sa fie amagita printr'o campanie diplomatica de patrusprediece luni.

„Resbelulu va asigurá pe viitoriu Russiei aliati adeverati si credinciosi, si va reduce la absurdu neincrederea care predomnesce contr'a ei in Europ'a. Suntu resbóie care se potu face fâra a avea intentiuni de cuceriri teritoriale.

„O cestiune cu totulu deosebita este acést'a: Russi'a póte ea óre sa faca resbelu in acestu momentu? Nimeni nu póte sa dica ca resbelulu va fi fâra pericolu pentru Russi'a. Nu din caus'a desfasiurârii fortieloru Turciei, ci din caus'a lipsei de acordu intre cabinetele europene.

„Este fórte cu putintia cá Russi'a sa fie nevoita sa oprésca, dupa cererea Europei, inaintarea armateloru sale. Dar' in acel'asi tempu, trebuie sa sperâmu ca dupa unu intâiu succesu alu Russiei, Turci'a se va aretá mai mladiósa, si ca o serie de victorii va produce o impresiune favorabila asupr'a celoru-lalte puteri, si le voru angajá sa indemne pe Pórt'a sa faca concesiuni serióse. Se va profitá atunci de aceste dispositiuni pentru a incheiá pacea, si resbelulu europénu nu va fi deslantiuitu.

„Actiunea trupeloru rusesci in acestu casu nu aru puté fi calificata de „resbelu“; acést'a aru fi numai o esecutiune militara, care nu va presintá decâtu o singura greutate: a se oprí la tempu si a evitá adeveratulu resbelu. Si chiaru cându resbelulu n'aru avea decâtu fórte mici resultate aparente, totusi beneficiulu aru fi considerabilu pentru situatiunea interióra a Russiei.

„Entusiasmulu unui poporu nu este unu focu de bengalu, care se stinge dupa câte-va minute fâra a lasá urme. Miscâri violente de opiniune, cá aceea care s'a produsu la noi dela inceputulu complicatiuniloru orientale, nu se imprastie intr'o clipa. In tocmai cá unu focu suteranu care cauta o esire, totu astfeliu si ardórea care domnesce pe aici trebuie sa gasésca un'a, pentru cá Russi'a sa nu fie atinsa de o bóla interióra, care urmata de consecintie fatale, aru puté sa sgudue monarchi'a pâna in temeliele sale cele mai adenci.“

Dela universitatea sasésca.

Sibiiu, 22 Martiu 1877.

In 19 l. c. st. n. s'a intrunitu pentru prim'a óra universitatea sasésca pe bas'a art. XII de lege din 1876. Prin legea acést'a s'a restrinsu in modu considerabilu agendele universitâtiei fostului fondu regiu, avendu acést'a decí 'nainte a se ocupá esclusivu numai de administrarea averei si de folosirea ei pentru scopuri de cultura si pentru inaintarea instructiunei poporului fâra deosebire de natiunalitate. Numerulu deputatiloru in universitatea de fatia s'a redusu prin amintit'a lege la 20. Intre acesti'a numai 2 suntu români: Dr. Pacurariu, deputatulu cetâtiei Sebesiu si Dr. Tincu, deputatulu cetâtiei Orastie.

Dupa deschiderea siedintiei prime a sessiunei de fatia, la 11½ óre prin o scurta cuventare a presidentului, comite supremu alu comitatului si comite alu natiunei sasesci Fr. Wächter, prin care arata scopulu pentru care s'a convocatu universitatea, adunarea pasiesce la alegerea unei comissiuni de verificare. Cu invoirea adunârei comitele propune in acésta comissiune pre dd.: Maager, Siegler si Dr. Tincu.

In siedinti'a a 2-a s'a primitu mai intâiu raportulu comissiunei de verificare. Comissiunea pe bas'a acteloru studiate, arata ca tóte alegerile s'au deseversitu in ordine, numai in contr'a alegeriloru deputatului cetâtiei Sebesiu, si alu cercului Sebesiu s'aru fi facutu proteste. In contr'a celui dintâiu din causa ca, s'aru fi votatu si pentru persóne, cari nu aru mai fi in viéti'a, in contr'a celui de alu doilea C. Klein, din causa ca, pretorulu resp. nu aru fi facutu de scire alegatoriloru loculu si tempulu alegerei.

Comissiunea propune deci: 1) a se verificá deputatii in contr'a câror'a nu s'a facutu protestu, de asemenea si deputatulu Dr. Pacurariu, alu cetâtiei Sebesiu, care a intrunitu o majoritate atâtu de insemnata, incâtu prin voturile date afara de cale, nu se alteréza resultatulu intru nimic'a; 2) a se amená verificarea deputatului Klein, pâna dupa constatarea pe cale oficiósa a abateriloru facute; 3) a dispune cercetare in caus'a iregularitâtiloru comise la alegerea din cetatea Sebesiu.

La p. 1. deputatulu Klockner, ace

amendamentulu urmatoriu: „In considerare ca, in cercurile electorale Sibiiu si Brasiovu au fostu chiamati la alegere si neproprietari ai averei natiunale, adunarea sa-si reserve dreptulu a face pasii necesari pentru asecurarea dreptului de proprietariu alu averei natiunale; in considerare inse ca, la alegerea facuta prin aclamatiune de facto acei neproprietari nu au contribuitu la alegere, deputatii Wittstock si Belesch sa se verifice“.

Dupa o scurta desbatere se primesce propunerea prima a comissiunei, cu amandamentulu lui Klokner. La p. 2, se primesce amenarea verificârei pâna la clarificarea cestiunei prin declararea pretorului inculpatu. Cu privire la p. 3 se hotaresce a se transpune actele comitelui supremu cu rogarea, a face cercetare disciplinara in contr'a resp. amploiatu inculpatu.

In conformitate cu art. XII de lege din 1876 se pune la ordine alegerea unui vice-presidentu alu oficiului centralu alu universitâtiei, si a unui secretariu-substitutu pentru sesiunea presenta.

Resultatulu alegerei este: Iosifu Bedeus a primitu pentru loculu de vice-presidentu 15 din 16 voturi date; C. Roth 15 voturi, pentru oficiulu de secretariu-substitutu.

Urméza la ordine propunerea oficiului administrativu alu universitâtii; de a se alege — afara de 2 comissiuni ce sa se institue mai tardiu pentru afacerile scolare si juridice-politice — o comisiune de siepte spre a-si da parerea asupr'a proiecteloru de organisatiune facute de oficiulu centralu. In acésta comisiune se alegu: Kapp, Siegler, Roth, Arz, Klokner, Schaffendt si Dr. Tincu.

In siedinti'a a 3 se verifica deputatii Cohalmului si cercului Sighisiórei, cari si-au presentatu credentionalele mai tardiu; se reportéza apoi despre resultatulu intrebârei facute pretorului din Sebesiu, in caus'a iregularitâtiei dela alegerea lui Klein, si pe bas'a declarârei acestui'a despre nevinovati'a sea, deputatulu Klein se declara de verificatu. Propunerea lui Dr. Tincu, spriginita de Dr. Pacurariu pentru neverificarea, resp. casarea alegerei lui Klein, din causa ca raportulu propriu alu pretorului, nu este de ajunsu spre a clarificá caus'a, — se respinge. Tincu si Pacurariu insinua votu separatu.

Cu aceste siedinti'a se incheie, remânendu a se convocá siedinti'a procsima, cându comisiunea de 7 va fi gat'a cu operatulu seu. □.

Corespundintia.

Reminiscintie din absolutismulu nemtiescu fatia cu constitutionalismulu unguresecu actuale.

Din pârtile *Banatului* 1/13 Mart. 1877.

Motto: „Ce tie nu-'ti place
altui'a nu face!

I.

Cetindu cu multa atentiune articululu reprodusu in Nr. 11 alu acestui pretiuitu diurnalu dupa fói'a germâna *„Sieb. deutsches Tagblatt“* din fói'a magiara provinciala *„Alföld“* sub titlu de *„Sentintie magiare asupr'a regimului Tisza“*, multu amu meditatu, ca ce óre sa se mai aléga de noi si tiér'a nóstra fericita cu constitutionalismu numitu liberalu, cându astadi chiaru organele acelei natiuni, cârei'a de 17 ani dejá sórtea i-a favoritu a devení domnitória si ocrotitória preste tóte celelalte natiunalitâti si milióne de popóre din acésta patria comuna de sub corón'a *St. Stefanu* — se afla necesitate a recunósce seriosu susu si tare in fati'a lumei: ca dieu er'a constitutionalismului unguresecu, si respective fetulu aceluiasi, regimulu actualu, ruinédia cu totulu tiér'a cufundandu-o in prepastia; iér' alta salvare de acésta prepastia nu este: decâtu oftarea dupa unu *absolutismu nemtiescu din Vien'a!*

Necasurile compatriotiloru magiari asupr'a situatiunei respective stapanirei de astadi se recunoscu dóra si de câtra celelalte natiunalitâti in tóte privintiele mai cumplitu apesate si neindreptatite; inse nu credu ca dintre acele care-va sa póta fi de acordu cu dorinti'a fratiloru magiari, de a-si luá refugiu la *nemtii din Vien'a* cá sa se indure spre noi cu unu micu absolutismu, cunoscutu si gustatu de tóte popórele Ungariei in restempulu celoru 10 ani dela suprimerea rescólei epocale.

Suntu inse ai naibei compatriotii nostri magiari tocmai cându manifesta dorirea de a se scapá de regimulu actuale constitutiunalu a lui Tisza si a colindá pre la Vien'a pentru reintroducerea unui absolutismu: câci dintre pasagiele articlului marcante reprodusu din *„Alföld“* celu penultimu, care esprima dorinti'a de atare, contiene — printre sire — unu *firu rosiu* care aeve spune, ca acelu absolutismu oftatu sa fia gubernatu in spiritu magiaru, sub conducerea unui despotu din sinulu natiunei magiare respective alu partidei nedependinte.

Tare se insiéla liberalii si nedependentii dela *„Alföld“* cându presupunu, ca nu pricepemu ba chiaru o pipaimu cu mân'a politic'a loru siovinista. Vedi dómne, ei s'au saturatu de regimulu constitutiunalu actuale, pentruca nu e destulu de drasticu si insufletitu pentru sacr'a si pur'a causa a *magiarismului* si numai acest'a póte fi motivulu care i-a animatu a dorí unu absolutismu — firesce in interesulu bine priceputu alu loru — cá asiá apoi cu bratiulu de feru (vas marokkal) cum amenintiase odata *Tisza* in camera, se guberneze despoticesce de susu pâna in josu dupa drag'a-i voia.

Ací se oglindéza tendentiós'a oftare a loru si nici decâtu in greutâtile enarate despre sarcini grele si mai vertosu defectuós'a si daunós'a pactare cu *companionii dualistici* translaitani — pentru banc'a natiunala.

Nimicu alt'a decâtu numai preteste, manevre simulante si apucaturi machiavelistice suntu tóte lamentârile loru.

Fia-cine, care erá coptu la minte pre tempulu absolutismului nemtiescu 'si va revocá in memoria furi'a si inghimparea magiariloru sub sistemulu lui *Bach-Schmerling* pre care ei lu condamnau si afurisau din sufletu! Si pentru ce?

Cine nu-'si aduce aminte, cum sub ministeriulu magiaru responsabilu a lui *Battyani-Kossuth* inainte de 1848 se incercara cu ostentatiune fortiat'a *magiarisare* a elementeloru nemagiare introducendu si octroindu-se *limb'a magiara cá obligata* nu numai in tóte afacerile publice, adeca la dicasterie si foruri judecatoresci administrative si financiare, ci chiaru si in scolele poporale pretutindene pâna si in afacerile interne bisericesci, bunaóra purtarea *matriculeloru. Scrmani preoti romani de atunci!*

Dar' apoi lasându aceste reminiscintie triste istoriei séu mai bine disu istoriciloru scrutatori, — én sa vorbimu nitielu la tem'a indicata despre *„reminiscintiele absolutismului nemtiescu“* dela anulu 1850 pâna la diplom'a preinalta din 20 Octobre 1860 si sa vedemu cum erá atunci, mai bine ori mai reu de cum este acum'a de cându suntemu fericiti cu constitutiunea ungurésca.

Erá in primavér'a anului 1850 cându se pusera tóte popórele si tierile in stare de asediu (Belagerungs-Zustand) cu autoritâti militare introducendu-se limb'a germâna cá oficiósa la tóte diregatoriele; mai apoi la an. 1851 se desfiintiara potestâtile militare si se organisara provisoriu prefecturi districtuale si comisariate sub gubernatori militari-civili. Acést'a organisare se numiá *„Provisorium“* si a duratu pâna la anulu 1854 cându se introduse *regimulu absolutisticu* sub *ministeriulu ces. reg.* din *Vien'a* cu cancelaria aulica, locutiintia pentru asiá numit'a voivodina serbésca si Banatulu — Temisianu, — prefecturi si preturi cercuale etc. etc.

Pre tempulu acel'a — sciu bine fratii magiari — cum se acuirau legiónele de venetici din alte tieri, mai cu séma nemti si boemi, pre cari 'i aplicau in oficie si posturi la tóte dicasteriele si in tóte branchele superiori si inferiori.

Se dicea ca caus'a acuisitiuniloru respective aplicâriloru de atari amploiati straini a fostu lips'a de individi indigeni apti; câci si câti se aflau de atari — partea cea mai mare dintre densii, cu putiena esceptiune erau *compromisi politici,* intre cari cei mai multi erau magiari; ici colea si câte unu românu care nutrise sentieminte si avea simpatii pentru lupt'a causei magiare de libertate egalitate si fratietate; dar' cari români mai tardiu se desamagira.

Lasâmu iér' pagineloru istoriei multele fatalitâti din acea era memobila si infioratória; voiu sa constatezu numai cum *noi românii impreuna cu fratii magiari amu suferitu si ne-amu svercolitu sub stapânirea aceloru „birocrati diregatori absolutistici“* din sistemulu lui *Bach* si la câte necasuri erá espusu bietulu poporu magiaru si românu de câtra acei amploiati cari nu sciau de feliu limb'a poporului pentru care erau tramisi si aplicati in posturi si cu care aveau afaceri dilnice.

Inteligintii patrioti cari aru fi potutu face servicie statului — aplicându-se in diregatorii pe cari le ocupasera strainii — gemeau in temnitie cá condemnati politici; acei'a cari au servitu in armat'a imperatésca si la erumperea revolutiunei au trecutu in taberele insurgentiloru, parte s'au condemnatu, parte s'au inrolatu iérasi.

Venindu boemii si ocupându posturi in diferite diregatorii, mai cu séma in custat'a Voivodina serbésca si Banatulu-temesianu, au terorisatu si sicanatu pe bietulu tieranu, magiaru si românu pâna la mórte.

Condeiulu nu este capabilu a depinge cu colori vii casuri concrete speciali din acea epoca; dar' spre ilustrare voiu amintí numai câte-va d. e. cam de pe la anulu 1859. —

S'a intemplatu la cutare ces. reg. pretura (kk. Bezirksamt als Gericht) ascultarea unoru delicuenti escortati prin gendarmeria pentru crim'a de incendiu comisa intr'o comuna magiara; la pertractare au fostu citati si daunatii si martorii.

Incuirintele **boemu** nu sciá macaru o singura vóca magiarésca. Ei bine, insusi elu s'a pusu pe gânduri ce sa faca si cum sa-si implinésca chiamarea, cum sa intrebe pârtile nemtiesce cându ele nu sciu defeliu nemtiésc'a; apoi vice-vers'a cum sa iee dela ele respunsuri rostite intr'o limba pe carea elu nu o pricepe.

Boemulu n'aibei s'a sciutu ajutá din perplesitate, câci servitoriulu de cancelaria (Amtsdiener) din intemplare erá unu fostu soldatu carele sciá binisioru limbele usuale, adeca si nemtiésc'a si românésc'a; apoi sciá putientelu si unguresce inse reu si c'am cum e de regula numai unele espectoratiuni injuriόse. Si deci ce sa vedi!

Incuirintele mi-lu puse pre servitoriulu mai bunu cunoscatoriu de limbi, a face pe dragomanulu (Dolmetscher) intre densulu si pârtile citate la pertractare.

Interpretele servitoriu de cancelarie si arogá — firesce unu rolu óre-care, dândusi aerulu de domnu alu judecatoriei respective fatia de pârtile litigante, si, nu fâra causa séu folosu, fiindu-ca poporenii superstitiosi, curendu se convinsera: ca nu dela amploiatulu judecatoriu nepricepatoriu de limba, ci dela dlu Amtsdiener-Dolmetscher depinde sórtea causei controverse fie acea criminala ori civila, cu atâtu mai vertosu câci d-lu Bezirks-Gerichts-Adjunct, trebuiá vrendu nevrendu sa iee la protocolu fasiunile asiá precum i le talcuiá dragomanulu Amtsdiener.

Dar' absurditatea acést'a n'a potutu durá lungu tempu, câci la ocasiunea pertractârii finale inaintea tribunalului ces. reg. de prefectura (Kreis-Gericht) autenticându-se fassiunile s'a constatatu: ca acelea fassiuni mai preste totu erau luate la protocolu in intielesu cu totulu dubiu si contrastu, ma chiaru si individualitatea deponentiloru erá travestata, asiá incâtu intrebârile „ad specialia“ ce trebuiá sa se puna martorelui, — au fostu puse inculpatului. — Astfeliu s'a mai intemplatu ca in asemene casu concretu fiindu deodata intr'o di citati si inculpatulu si martorele, celu dintâiu pe 9, iér' celu din urma pe 10 óre nainte de média-di; inse presentându-se martorele mai nainte de inculpatu, densulu nici un'a nici alt'a fù detienutu in inchisóre, — fiindu privitu de inculpatu.

(Va urmá)

Sabiiu, 23 Martiu 1877.

Onorate Domnule Redactoru! In comun'a Sebesiulu-superioru — situata imediatu la pólele muntelui Suru — s'a escatu Mercuri in 21 l. c. — in diu'a de 40 mucenici, pe cându se aflá ómenii in biserica — unu focu infricosiatu, care, nutritu de unu ventu vehementu, a prefacutu in tempu abiá de 1 óra 80 de case si 117 edificie economice in cenusia. Nemultiamitu cu aceste si cu tóte cerealele si nutretiulu de vite, ce a fostu, a mai consumatu foculu inca si viéti'a la 2 muieri, la 15 vite cornute, la mai multe oi si porci etc.

Nici banii, ce i-au avutu bietii ómeni, n'au mai potutu sa-i scape, necum alte lucruri, câci cându au esîtu din biserica, foculu a fostu incungiuratu dejá cu iutiél'a si vehementi'a ventului, peste $^2/_3$ a caseloru din comuna, incâtu numai energiei unoru ómeni mai e a se ascrie, ca nu a dearsu comun'a intréga.

Daun'a constatata pâna acum din partea oficiului comunale trece preste 15,000 fl. Asecurata a fostu numai o casa si 3 siuri. — Adi se afla acolo sute de ómeni fâra nutrimentu, fâra coperisiu, ba chiaru si fâra vestminte. Casele remase nu potu cuprinde pe toti nenorocitii.

Miseri'a nu se póte descrie, iér' ajutoriulu comuneloru invecinate e fórte precariu, fiindu si aceste serace.

Ulteriór'a cercetare oficiósa a daunei va constatá de securu si mai multu, dar si pâna atunci credu, onorate Dle Redactoru! ca pe bas'a dateloru aratate, vei binevoi a deschide in pretiuitulu Dtale diuariu o colectiune de contribuiri marinimóse pentru nenorocitii dearsi din numit'a comuna.*)

In atare casu trebue nu numai sa compatimimu pe cei nenorociti, ci sa alergâmu cu posibilulu nostru ajutoriu spre consolarea loru, cu unu cuventu trebue sa fimu umani.

Ajutoriulu ori-cându e binevenitu, dar' ajutoriulu grabnicu si tempuriu are indoita valóre: „bis dat, qui cito dat“.

Fiindu alu onor. DTale stimatoriu

Ioane Cretiu,
subpretore.

P. Br. *Resinari* in 18 Martie c. n. Padurile suntu pentru locuitorii patriei nóstre totu asiá de folosu cá si câmpurile. Câmpurile producu bucate, padurile lemne. Lemnulu este unu materialu de pretiu cá si grâulu, cucuruzulu, ovesulu, fasolea, si 'lu produce in padure natur'a, fâra de a fi semenatu si sapatu cá cucuruzulu, séu legatu de pari si aperatu de geru cá viile. Elu are lipsa numai de a fi scutitu de stricaciunea ómeniloru si a animaleloru, apoi cresce si se maresce. Cu durere inse trebuie sa marturisimu ca padurile comuneloru nóstre romanesci asiediate la pólele muntiloru suntu partea cea mai mare lipsite de o economia ratiunale. Dovéda suntu cóstele cele estirpate de padure din nemijlocit'a apropiare a comuneloru, iér' in paduri trunchii cei inalti, ramurile cele multe taiate cari se afla pre josu, arborii cei parliti si uscati de focu, cari putrezescu acolo fàra nici unu folosu; iér' banii cari se tragu cá pedepse dela prevaricanti in putiene comune se administréza toti in cas'a alodiale.

---

*) Suntemu gat'a a face totu ce ne stà in putintia. R.

Caus'a acestoru rele este nu numai nepriceperea si egoismulu deregatoriloru comunali dar' si indiferentismulu functiunariloru superiori. Pâna in diu'a de astadi o instructiune silvanale pentru primarii comuneloru in limb'a romana nu esista. Asemenea nu esista legea de lipsa pentru pedepsirea prevaricantiloru.

Legea comunale ungurésca din anulu 1871 in §-lu 109 prescrie: „pâna ce o nóua lege generale, va regulá conservarea paduriloru, comunele suntu indatorate a ingrigí prin un'a administratiune corespundiatória de sustienerea paduriloru. Statutele aceste suntu de a se asterne municipiului, iér' de acolo ministeriului internu spre aprobare."

Sciindu ca multe comune românesci au lipsa de asemenea statute, cugetu a inlesní lucrulu aceloru barbati cari se voru ocupá cu compunerea loru, prin publicarea statuteloru silvanale pe care l'a espresa vointi'a le-amu compusu pentru comun'a Resinariu si s'au si primitu de representanti'a ei. Ele au urmatoriulu cuprinsu:

Statutele comunei Resinari

pentru conservarea si folosirea paduriloru impreuna cu detorintiele economatului ei.

§ 1. Comun'a Resinari prin representanti'a ei increde ingrigirea paduriloru sele unui juratu dintre cei patru alesi pe bas'a § 64 alu legei comunale, care va avea sa pórte numele *economu* si ii da personalulu celu de lipsa pentru ducerea in deplinire a acestui oficiu.

§ 2. Personalulu economului va stá din 2 provisori alesi de representanti'a comunale din membrii ei, si in tempulu de iérna din 4, iér' in tempulu de véra, din 6 vighitori (jutari), séu ómeni cu portâri bune nepatati, cari se voru alege totu de representantia la propunerea economului.

§ 3. Economulu, provisorii precum si vighitorii primescu dela comuna semne (marc'a comunei) si arme destinate pentru ei, pistóle séu pusci; inse nu suntu indreptatiti a atacá pe cine-va cu ele, ci numai la casu de lipsa fiindu ei atacati de cine-va in padure, séu pe cale au sa se apere cu ele.

§ 4. Provisorii si vighitorii au a depune juramentulu prescrisu in lege, si au sa-lu si pazésca. Atâtu loru câtu si economului nu-li este iertatu a se impacá cu calcatorii acestei legi, a-i trece cu vederea, ale ascunde faptele, séu a primí mita dela ei, bani, beutura, séu alte lucruri. — Ei suntu detori aflându-i in fapta ale luá zelóge, iér' pe cei cu lemne din padurea oprita, séu pe furi a-i escortá cu lemnele la curtea comunala destinata pentru aceste lemne, de unde dupa depunerea lemneloru se potu departá.

§ 5. Economulu cu personalulu seu are de a priveghiá atâtu taietur'a data in arenda câtu si taietur'a comunale, cá lemnele acolo sa se taie dupa prescrisele contractului si alu acestui statutu. In amendóue taieturile sa remâna arbori de sementia in departare de 30—40 de metri unulu de altulu.

§ 6. Economulu este datoriu a plântá paduri pe cóstele cele estirpate din jurulu comunei si a priveghiá cu tóta rigorositatea cá sa nu fie stricate de ómeni séu animale. Asemenea are de a ingrigí de salciile si plutele plântate de alungulu calei câtra Sibiiu pâna la podulu Gociului si a pune in loculu celoru uscate altele verdi. Cracele cele mai gróse dela aceste salcii are a le transplântá de a lungulu riului in 3—4 siruri dela mór'a din josu pâna la podulu Gociului pe malulu stângu, unde au inceputu a se derimá délulu, si amerintie ruin'a locuriloru de aratura acolo situate. Salciile plântate suntu a se incungiurá cu spini pentru de a fi aperate in contr'a stricârei viteloru. La plutele plântate de a lungulu calei nu este ertatu sa li-se mai rotunzésca ramurile.

§ 7. Asemenea si paraulu celu mare trebuie plantatu cu mestacani séu salci ori acati totu incungiurati cu spini, cá surupatur'a sa nu devina mai mare. La plantarea poduriloru primari'a va vení intr'ajutoriu economului cu ómenii cei de lipsa la acestu lucru.

§ 8. Personalulu economatului are a insemná tóte zelógele cu numele dela care s'au luatu, celu multu in tempu de 24 óre a le dá economului aretandu-i totu-deodata pre toti acei'a cari au calcatu aceste statute; iér' economulu este datoriu in tóta Sambat'a a predá zelógele impreuna cu lemnele depuse primariei locale cu un'a consemnare care sa cuprinda abaterea facuta, zelogulu luatu precum si provisorii séu vighilatorii cari au luatu zelogulu.

§ 9. Primari'a are in tempu de 8 dile in siedintie statatóre din primariulu 1 juratu si notariulu toti indreptatiti cu voturi dupa cea mai buna sciintia si consciintia tóte aretârile a le pertractá si a pune pedepsele prescrise in aceste statute prevaricantiloru spre platire. Dupa 8 dile a incassá banii fiindu de lipsa pre calea esecutinnei ea póte luá zelogu de pretiulu pedepsei 'lu póte vinde in licitatiune publica si apoi numai decâtu banii pedepsei are sa-i administreze cassariului comunalu; iér' prisosulu sa-lu inapoie esecutului dupa subtragerea speseloru.

§ 10. In contr'a sentintiei facute de primari'a locale se póte recurá totu in tempu de 8 dile dela emanarea ei in a 2 instantia la vice-comitele; iér' de acolo in tempu de 14 dile la comitetulu administrativu alu municipiului. Contr'a la dóue sentintie de unu sunetu recursulu nu mai are locu si lemnele confiscate se potu numai decâtu vinde asemene si pedepsele esecutá.

§ 11. Totu economulu este datoriu in fiesce-care siedintia a representantiei sa reporteze despre starea paduriloru, in tempulu de véra si despre a câmpului si despre a fenatieloru aretandu totu-odata cu numele pe prevaricantii séu furii cari s'au zelogitu pre câti primari'a locale séu judecatori'a i-au pedepsitu si câti bani incasati din pedepse s'au administratu la cas'a alodiale.

§ 12. Economulu are de a purtá unu protocolu despre tóte lucrârile sele; iér' in siedinti'a cea de pre urma a anului a face representantiei comunale unu raportu generalu despre tóte. Asemenea si despre acee'a, câti bani din lemnele vendute si câti din pedepse s'au administratu casei alodiale.

§ 13. Economulu cu totu personalulu seu este respundietoriu atâtu comunei câtu si singuraticiloru proprietari din teritoriulu Resinariloru pentru daun'a (paguba) escata din neimplinirea datorintiei sele, séu calcarea legei. Fiesce-care paditoriu alu paduriloru, alu câmpului si alu fenatieloru fàra deosebire, fia provisoru séu vighilatoriu (juratu), de se va dovedí ca nu si-a implinitu datorinti'a, séu a calcatu legea acést'a, intâi'a óra se va infruntá, a 2-óra se va pedepsí cu 1 fl. pâna la 10 fl. iér' a 3-óra se va demisiuná (lepadá) din representanti'a comunale si dupa impregiurâri se va silí pre calea prescrisa de lege la implinirea daunei facute. Economulu fiinduca este si juratu alu primariei se va aretá inspectorelui cercuale (szolgabiro) spre a fi de totu suspendatu din deregatoria si trasu in cercetare disciplinara.

§ 14. Pentru de a indemná pe personalulu economatului la implinirea detorintiei sele se concede cá casariulu din tóte pedéps'a care se va incassá sa le dea afara de simbrie, a 3 parte cá premiu; de va fi inse aratatu si doveditu prevaricantulu prin alti ómeni, atunci premiile acestea au sa le primésca ómenii acei'a, nu personalulu economatului.

§ 15. Taierea lemneloru de focu si de lucru este iertata pentru membrii comunei numai in locurile si in dilele destinate prin conclusulu representantiei comunale.

§ 16. Cine nu este membru alu comunei nu este nici indreptatitu a taiá si cará lemne pentru sine din padurea Resinariloru. — Calcatorii acestui paragrafu suntu de a se privi cá furi si datorinti'a economului este ai aretá primariei locale spre a se cere pedepsirea loru dela judecatorie.

§ 17. Pe câtu tempu va lipsí cale de caru pe cóste pâna in taietura aducerea lemneloru de focu cu cai este iertata in decursulu anului intregu; inse numai diu'a si câte 2 cai de familie; iér' dupa ce se va cladí acésta cale pâna acolo, atunci se va concede a aduce lemne numai cu carulu, séu sania un'a data pe septamâna in diu'a numita incependu din 1 Novembre pâna in 1 Aprilie cal. nou. In celalaltu tempu de véra se va dá voie a aduce numai ramurile (cracele) arboriloru taiati cari acum remânu spre daun'a economiei silvanale ne folosite in taietura, dar' si acestea ramure potu sa se aduca numai diu'a si numai unu caru de familie pe septamâna totu numai in dile numite de representantia comunale.

§ 18. Asemenea lemnele de bradu adeca grosi, bârnele, caferi si lati este iertatu a taiá si aduce numai de dóue ori pe septamâna cu doi boi si unu calu séu doi cai de familie iér' numai in dilele prescrise si numai dela santulu George pâna la anulu nou.

§ 19. Pentru ómeni (membrii comunei) cei miseri (seraci) cari nu au vite si aducu lemnele cele de focu in spate séu tereisiu va asemná representanti'a comunale totu-déun'a in lun'a lui Novembre o padure mai in apropiere din care sa-si póta aduce in tempulu de iérna lemnele cele de lipsa pentru incaldirea casei mai cu inlesnire.

§ 20. Pentru de a inlesní locuitoriloru cladirea caseloru si a altoru edifice economice de materialu solidu (zidu) care parte infrumsetiadia comun'a parte impedeca latirea focului, se va asemná fiesce-cârui membru comunale cându va avea lipsa din padurea oprita tóte lemnele de stejariu necesare la aceste edificii.

La casa de lemnu inse se va asemná numai stâlpi la porti, grindi, stâlpi si trepte la pivnitie, lemnele cele de lipsa la fontâni pentru toti tóte de stejariu fàra nici o tacsa.

Pari de gardu nu se póte dá decâtu numai cându se voru curatí padurile.

§ 21. Lemnele de stejariu din padurea oprita se voru asemná de economulu in presenti'a unui juratu, unui provisoru si a unui vighilatoriu. Pâna suntu stejari uscati apti de acelu lucru sa nu se asemneze de cei verdi. Lemnele cele uscate in padure care nu suntu bune de lucru sa se taie cu spesele cassei alodiale si sa se asiedie in metri apoi sa se venda cu licitatiunea si banii sa se administreze in cass'a alodiale. Arborii in paduri oprite sa se taie numai sub priveghierea vighilatoriloru.

§. 22. La taierea lemneloru este de observatu ca sa nu cada in partea aceea unde potu stricá si pe alti arbori, ci câtu se póte de lature, séu sa li se taie intâiu ramurele, apoi trunchiulu.

§. 23. Lemne uscate cadiute pe josu se dà voia fàra secure séu teresteu membriloru comunei din ori-ce padure comunale sa le aduca in diu'a prescrisa cu trupulu.

Pasiunatulu viteloru este iertatu numai in paduri crescute dupa asemnarea representantiei comunale. In padurile de curendu taiate celu putienu 20 ani este cu totulu opritu de a pasce vite. (Va urmá.)

Varietâti.

⁂ Preasanti'a Sea P. Episcopu alu Caransebesiului Ioanu *Popasu* a sositu cu trenulu de eri diminéti'a in mijloculu nostru. — Din isvoru autenticu aflâmu ca cu trenulu de astadi va sosí aici si Présânti'a P. Episcopu alu Aradului Ioanu *Metianu*. Scopulu venirei Press. sele este intrunirea consistoriului metropolitanu la siedintie. Cea dintâiu audimu ca va fi luni in 14/26 Martiu.

* Principele de coróna Rudolfu, in 19 Augustu a. c. intra in alu 19 anu alu etatei, si pe atunci se va infiintiá pentru densulu o suita deosebita. De maresialu de curte e desemnatu L. M. C. Contele Nicolau Pejaceviciu. Inca nu e hotaritu, unde va locuí principele de coróna. In combinatiune e Belvederulu séu o aripa a curtei si „Augarten", unde de presente locuiesce maresialulu de curte principele Hohenlohe. Totu-odata se spune, ca principele de coróna pentru studiarea administratiunei de statu cu 1 Septem. a. c. va fi impartitu pe unu anu la locoteninti'a Austriei de josu.

* Cetimu in „Gazet'a Transilvaniei":

„Prea meritatulu barbatu alu natíunei nóstre, dlu *George Baritiu*, cuprinsu pe neasceptate de o inflamatiune a plumaneloru, adeca de acelu morbu greu, de care a mai suferitu vr'o trei luni de dile si inainte de ast'a cu vr'o 11 ani, a cadiutu la patu inca in 12 a lunei curinte si de atunci se afla sub ingrigirea mediciloru, cari de-si nu potu ascunde, ca morbulu este greu si insuflatoriu de grige mai vertosu pentru unu patientu cá dlu Baritiu, care se afla dejá in adenc'a etate de 65 de ani si care a mai suferitu odata de acésta inflamatiune, totusi acum, dupa ce au trecutu dilele de crise, ne consoléza cu speranti'a, ca dlu Baritiu va scapá si din acestu morbu spre binele si fericirea familiei si a natiunei. Aducendu acésta durerósa impregiurare la cunoscinti'a natiunei, rogâmu totu-odata mai vertosu pe acei domni, institute natiunali si corporatiuni românesci de dincóce si dincolo de Carpati, cari ascépta vre-unu respunsu séu vre-unu servitiu dela dlu Baritiu, cá sa binevoiésca a mai avea putiena indulgentia pâna ce alu totu-putintele Dumnedieu i va redá senatatea, i va scapá scump'a viétia.

⁂ De deputatu la sinodulu archidiecesanu in cerc. alu XIV devenitu vacantu prin mórtea lui Basiliu Buzdugu, s'a alesu d. Parteniu Cosm'a, advocatu in Sabiiu si deputatu dietalu.

⁂ *Aderare.* Clubulu membriloru romani congregationali din comitatului *Clusiului*, prin presiedintele seu dlu An. *Trombitasiu* ne tramite o copia de pe adres'a de aderare la adres'a cunoscuta a brasioveniloru.

⁂ *(Bismarck despre posturile ambasadoriloru.)* In diet'a imperiale a Germaniei s'a respinsu in statulu ministeriului de esterne propunerea de a se urcá léf'a ambasadorului din Londonu. Dupa acést'a vení sub discussiune urcarea lefei propusa pentru ambasadorulu din Petersburg. Cu ocasiunea acést'a dise principele Bismarck: „Pentru a impedecá presupunerea, ca respingerea pentru Londonu aru avea necesarminte si consecuinti'a ca trebuie sa se respinga si postulu pentru Petersburg voiescu sa recomendu inca odata spre apreciare, ca aici relatiunile suntu cu totulu altele decâtu in Londonu. Eu insusi amu facutu esperiinti'a, câtu de scumpa si costisatóre e viéti'a in Petersburg. Si déca se respinge unu postu pentru ce sa nu me intrepunu pentru scaparea celui-laltu. Relativu la espressiunile putienu galante ale deputatului Richter asupr'a dameloru tenere a-si voí numai sa observu, ca eu nu potu cautá ambasadori, cari traiescu in celibatu. (Ilaritate mare.) I este de sine greu omului a trece prin viétia fâra sucursulu elementului femeiescu (Ilaritate). Câtu despre capabilitatea la posturile ambasadeloru, aici nu vine a se considerá atâtu mesur'a sciintiei. Noi trebuie sa luâmu individi de acei'a cari ni suntu de folosu nu numai prin capabilitate ci si prin relatiunile loru, ori suntu casatoriti ori ba. Mesur'a de invetiatura ce se recere nu e lucrulu principalu. Invetiatii de regula nu au pentru chiamarea diplomatiei practice facultatea de lipsa. Acést'a singura consiste in a avea o judecata esacta despre relatiunile concrete, in a cunósce bine parerile deregatoriei superiori. Cum a-si dice, o amabilitate personale destoinicesce mai multu decâtu invetiatura mare. Ve rogu inca odata, domniloru, nu lasareti sa mai sufere si Petersburgulu si acordati celu putienu jumetate (din urcare, intielegea principele. Oratorulu se mai scóla odata in ilaritatea casei). Prin acést'a nu intielegu cum-va vre-o micsiorare a postului pentru Petersburg. (Bravo! in drépt'a). Urcarea pentru Petersburg de altmintrea fu acordata.

⁂ A esîtu de sub presa romanulu *Vrajitórea rosîa* séu *Mórta si Viua*, de Xavier de Montépin traductiune de St. P. Burghelea, 3 volume mari in 8⁰ de 54 cóle. Pretiulu a tustrele volumele 4 fl. 50 cr. v. a.

Se mai afla de vendiare putiene esemplare din romanulu *Misterele Indiei*, 3 volume mari in 8⁰, de acela'si autoriu. Pretiulu 4 fl. v. a.

A se adresá: in Galati la administratiunea diuariului „Vocea Covurluiului"; in Bucuresci, la librariele Socecu & C-nie: in Iassi, la librari'a Dim. Daniel; in Craiov'a, la librariele fratii Samitc'a si Aronu Zviebel; in Ploesci, la librari'a G. Cârjeanu; in Brail'a, la librari'a Unirea; in in Barladu, la D. M. Barbu comerciantu; in Turnu-Magurele, la librari'a Tomsi'a.

⁂ *Fotografie in ochiulu omenescu.* Acum vre-o 14 ani se vorbiá prin diuare, ca in ochiulu unui asasinatu se vediuse cum se cade chipulu asasinului seu. Acést'a se tienù de o fabula, pâna cându profesorulu Boll in Rom'a (unu germanu care si-a facutu studiele la Berlinu) demonstra in modu scientificu, ca vederea este o procedura fotochemica, putandu sa deosebésca substanti'a respectiva pe pieliti'a ochiloru la animale ucise de curendu. Prin acést'a chipulu se ficséza pentru unu scurtu intervalu pe pielitia, apoi dispare spre a primí alte chipuri nóuè. Afara de acést'a profesorulu Kuhnel in Heidelberg a demonstratu esistenti'a faptica a unui asemenea chipu fotograficu pe pieliti'a ochiloru.

Elu ucise unu iepure de casa, care se aflá dinaintea unei ferestre luminate si taindu-i imediatu ochiulu gasí in adeveru chipulu ferestrei, care inse disparù iute dupa acést'a. Apoi puse de se ucise unu bou in gradin'a laboratoriului din Heidelberg, dinaintea unui edificiu de colóre deschisa, si gasí pre peliti'a ochiloru animalului ucisu chipulu edificiului. Ba i-a succesu chiaru a ficsá chipulu, adeca a-lu fotografá din ochiulu animalului.

In diuariulu „Comunicâri fotografice", profesorulu Vogel dice urmatórele: „Déca vomu luá in considerare, ca ochiulu nostru este de multe mii de ori mai simtibilu decâtu cea mai buna tablitia fotografica, atunci cercetârile mai minutióse asupr'a naturei acelei substantie primitóre de lumina voru duce fotografi'a la unu progresu, despre care nimenui nu i-a trecutu pâna acum ce-va prin gandu.

⁂ *Importulu din Austri'a in Turci'a.* — Diuariulu „Osten" din Vien'a servindu-se de date autentice arata, ca in anulu 1875 Turci'a a importatu din Austro-Ungari'a: Manufacturi si vestminte pentru 5,030,000 florini; zacharu pentru 1,800,000 fl.; harthie pentru 1,140,000 fl.; lemne si obiecte de lemnu pentru 976,000 fl.; obiecte de moda pentru 245,000 fl.; sticlarie pentru 148,000 fl.; rumu pentru 136,000 fl.; spirtu pentru 98,000 fl.; ferarie pentru 98,000 fl.; bere pentru 90,000 fl.; victualii pentru 85,000 fl.; puciósa pentru 72,000 fl.; cafea pentru 65,000 fl.; luminâri de stearinu 60,000 fl.; masini 50,000 fl.; incaltiaminte 40,000 fl.; instrumente musicale 36,000 fl.; obiecte de auru si de argintu 35,000 fl.; vinu si licoruri 32,000 fl.; colori 28,000 fl.; urezu 25,000 fl.; sapunu si lucruri de parfumarie 25,000 fl.; faina 20,000 fl.; hameiu 16,000 fl.; cârti si lucruri de tipariu 15,000 fl.; obiecte de olarie 12,000 fl.; drojdii pentru 9000 florini. In comparatiune cu anulu 1874, importulu din Austri'a in acésta tiéra a scadiutu, cu 0,14 procente.

⁂ *Unu nou aparatu de inotatu.* — Cunoscutulu oficieru din armat'a austriaca, care a calaritu dela Vien'a la Parisu in 14 dile, locotenentulu maioru Zubovics a inventatu unu nou aparatu de inotare pentru cai. — Acést'a constà in dóue pungi de piele care se aplica sub siea fâra sa fie observate, iér' cându calaretiulu voiesce sa tréca unu rîu cu innotulu atunci slobóde aeru in acele pungi care umflându-se de-a drépt'a si de a stâng'a calaretiului, calulu innóta cu cea mai mare usiurintia si strabate riulu celu mai furiosu.

Lun'a trecuta locotenentulu maioru Zubovics a facutu o incercare, strabatendu Dunarea cu usiurintia la Pest'a in fati'a unui publicu numerosu. — Aceeasi incercare o va face dilele acestea la Vien'a. — Aplicându-se acestu aparatu si la armata, unu corpu intregu de cavalerie aru puté trece fâra greutate riulu celu mai furiosu, fâra a mai avea trebuintia de poduri.

⁂ *O colonie in apropierea polului de nordu.* — Americanii se tienu cu tarie de ide'a loru de a ajunge la polulu de nordu. In camer'a deputatiloru din Washington, comitetulu delegatiloru a presentatu unu raportu asupr'a proiectului pentru o espeditiune la polulu de nordu. In acelu raportu se recomenda de a tramite celu putienu patrudieci de barbati robusti si a-i aprovisioná cu de ale vietiei pentru unu tempu de celu putienu trei ani. Se va zidí o cladire solida in golfulu asiá numitu Lady Franklin-Bay, séu déca va fi cu putintia la Cap d'Union, intre gradulu 82 si 83. Materialulu pentru construirea acestui edificiu se va transportá pre bordulu corabiei, care va duce societatea de espeditiune la loculu destinatiunei. Corabiele stateloru unite voru visitá in fia-care anu acelu edificiu, voru aduce ómeniloru provisiuni si unelte si voru tiené coloni'a in legatura cu lumea. Va trebuí sa se observe o disciplina militara, si se va dá coloniei unu astronomu si câti-va naturalisti. Raportulu comitetului delegatiloru dice, ca la acésta intreprindere este pastratu onórea numelui americanu, si astfeliu recomenda cu staruintia proiectulu de lege.

⁂ *Unu cuventu umoristicu despre alegeri.* — Unu preotu din Saxoni'a a ajunsu in cercurile industriale, unde a fostu silitu sa vorbésca de politica. Preotulu nu erá amicu de locu alu politicei si alu alegeriloru, inse mergendu la adunarea alegatoriloru pentru reichsrath, a luatu cuventulu. „Vreau sa ve descriu partidele, dise elu. Partidulu conservatoru lucrédia pentru Ddieu, celu liberalu natiunalu pentru punga, ultramontanii pentru papa, si democratii sociali pentru draculu. Acum alegeti déca voiti! Si alegatorii au alesu pre cei cari lucrédia pentru draculu."

⁂ **Raportu generalu**

despre tóte sumele intrate la subscrisulu comitetu localu, cu ocasiunea adunârei generali a „Asociatiunei transilvane" tienute la Sibiu in 10—12 Augustu a. tr. precum si despre spesele facute pentru diferitele festivitâti arangiate in numitele dile.

I. Venite.

A. *Contribuiri benevole din Sibiiu*:

Esc. Sea par. Metropolitu Mironu *Romanul* 20 fl.; N. *Pope'a*, 5 fl.; bar. Ursu, colonelu, 5 fl.; I. Bolog'a 5 fl.; P. de Dunc'a 5 fl.; E. Macelariu 5 fl.; I. Hanni'a 5 fl.; Z. Boiu 1 fl.; C. Stezariu 5 fl.; I. V. Russu 2 fl.; P. Cosm'a 5 fl.; P. Rosc'a 3 fl.; I. Popescu 3 fl.; Dr. Nemesiu 2 fl.; Dr. Pecurariu 3 fl.; Dr. Racuciu 3 fl.; Dr. Brote 2 fl.; Dr. Puscariu 2 fl.; Capit. Stanislau 1 fl.; Capit. Marginénu 1 fl.; adv. Pop'a 3 fl.; I. Bardosî 1 fl.; V. Romanu 5 fl.; I. Badila 2 fl.; I. Cretiu 1 fl.; Mateiu sen. 5 fl; Mateiu jun. 3 fl.; A. Bechnitiu 5 fl.; I. Tecóntia 1 fl.; N. Fratesiu 1 fl.; Dr. Olariu 1 fl.; I. Mihaltianu 1 fl.; M. Tom'a 1 fl.; Otto Ivanoviciu 1 fl.; B. Petri 1 fl.; B. Ardeleanu 1 fl.; I. Bacea 2 fl.; N. P. Petrescu 1 fl.; Iechimu 1 fl.; Verendeanu 1 fl.; M. Boeriu 1 fl.; Petricu 1 fl.; Balasiu 1 fl..

Totalu: **fl. 124. —**

B. Sum'a intrata
la concertu: **fl. 417 20.**

C. Balulu.

a) pentru bilete: **fl. 324 83**

b) Contribuiri preste tacse: Metrop. M. Romanul 27 fl. S. Balintu 1 fl. 50 cr.; Follert 50 cr.; Bizsanski 50 cr. Schedius 1 fl. 50 cr.; Fr. Wolf 3 fl. 50 cr.; P. Barbu 50 cr.; Elen'a Onitiu 2 fl.; Elisabet'a Bugarski 2 fl.; P. Cosm'a 2 fl.; E. Macelariu 2 fl.; A. Neagoe 1 fl. 50 cr.
44 fl. 50 cr. = 369 fl. 33 cr.

Totalu: **910 fl. 53 cr.**

II. Spese.

a) Arangiarea concertului 394fl. 06 cr.
b) „ balului 364 fl. 27 cr.
c) Diverse 109 fl. 95 cr. 868 fl. 28 cr.
resulta deci venitu
curatu de . . . . **42 fl. 25 cr.**

„ari s'au predatu comitetului centralu cpre a se depune in folosulu fondului s Asociatiunei transilvane"

Sabiiu, 10 Martiu 1877.

Comitetulu.

E. Macelariu, presiedinte
Dr. Olariu, secret.

⁂ *Societatea geografica romana. Convocare.* Conformu votului consiliului de administratiune, aprobatu si de *Mari'a Sea Domnitoriulu*, avemu onóre a convocá pre toti domnii membri a se intruní in adunare generala, conformu art. 20 si 21 din statutele societâtiei.

Dumineca la 13/25 Martie 1877 in sal'a de deliberare a senatului, la 8 óre sér'a.

Program'a lucrâriloru.

1. Raportulu biuroului despre mersulu societâtiei geografice romane in cursulu anului 1876.
2. Raportulu dlui cassariu-comptabilu pentru incheiarea bugetului de venituri si cheltueli ale anului 1876.
3. Aprobarea de câtra adunarea generala a bugetului definitivu de venituri si cheltueli pre an. incetatu 1876.
4. Votarea proiectului de bugetu de venituri si cheltueli pre an. 1877.
5. Se va supune la aprobarea adunârei generale proiectulu de regulamentu pentru confectiunarea unei chârti geologice a tierei, proiectu elaboratu de comisiunea alésa de adunarea generale in sessiunea din Octobre 1876.
6. Se va supune la aprobarea adunârei generale programe pentru premiulu „*Socecu*", elaboratu de comissiunea alésa in sessiunea din Oct. 1876.
7. Propunerea de membrii onorifici.
8. Preinoirea consiliului de administratiune si a biuroului societâtiei.

Siedintiele se voru continuá si in dilele urmatóre pâna la epuisarea materieloru enumerate mai susu.

Sperâmu ca toti domnii membri se voru grabí a vení se ia parte la aceste lucrâri ale societâtiei.

A. A. Cantacuzino,
vice-presied.
George I. Lahovari,
secret.-gener.

Burs'a de Vien'a.

Din 12/24 Martiu 1877.

Metalicele 5⁰/₀	63	35
Imprumutulu nationalu 5⁰/₀ (argintu)	67	50
Imprumutulu de statu din 1860	109	75
Actiuni de banca	821	—
Actiuni de creditu	151	20
London	123	60
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74	75
„ „ „ Temisiorene	72	75
„ „ „ Ardelenesci	71	40
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	110	10
Galbinu	5	83
Napoleonu d'auru (poli)	9	86
Valut'a nóua imperiale germâna	60	65

Nr. 51.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu in parochi'a de a III clasa din Batizu cu incuviintiarea prea venerabilului consistoriu archidiecesanu din 17 Decembre 1876 Nr. 3615 B. se escrie concursu pâna la 3 Aprile a. c. st. n. in carea di se va tiené si alegerea.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: jumetate din venitele acestei parochii de 300 fl. v. a. adeca 150 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune voru avé a-si adresá concursele instruite dupa prescrisele sinodului archidiecesanu din 1873 la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Dev'a, 3 Martiu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.
Ioanu Papiu m/p.
protopresbiteru.

2—3

Citatiune edictala.

Tom'a Denesiu de religiunea gr. or. din Porcesci, care si-a parasitu cu necredintia de trei ani pre soci'a sea Ann'a Lupescu de relig. gr. or. din Boiti'a, se citéza prin acést'a a se infatisiá la subsemnatulu oficiu protopresbiteralu, câci la din contra, dupa trecerea de unu anu si o dî, se va decide procesulu incaminatu de numit'a muiere si in absenti'a lui.

Sibiiu, 1 Martiu 1877.

Scaunulu protopresbiteralu
gr. or. tract. II. alu
Sibiiului.
Ioanu Popescu,
protop.

3—3

Edictu.

Ioanu Ioanu Tulbure din Brasiovu carele mai bine de siese ani au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Elen'a Ioanu Popoviciu totu din Brasiovu, fâra a se scí nici pâna astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu de dile sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortialu incaminatu de soci'a lui se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Brasiovu 9 Fauru 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
I-iu alu Brasiovului.
Iosifu Baracu,
protop.

2—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ **La acestu nr. se adauge unu suplementu.**

Suplementu la „Telegrafulu Romanu“ Nr. 21.

BIBLIOTECA „ASTRA“ SIBIU

Nr. 694. Plen.

Proiectu
de
Instructiune
pentru procedura la alegerile de deputati la Sinodulu archidiecesanu conformu §. 91 stat. org.

I. Alegerea deputatiloru clericali.

§. 1. Alegerea acestoru deputati o va ordoná consistoriulu archidiecesanu prin circulariu, pe un'a di anumita, carea se nu cada in o dumineca séu serbatóre, ér circulariulu se va publicá in „Telegr. rom.“ si de timpuriu se va trimite prin oficiele protopresbiterali la fia-care comuna bisericésca. Protopresbiterii suntu obligati sub responsabilitatea loru a espedá fora amenare cerculariele la oficiele parochiali.

§. 2. Alegatorii clericali, adeca preotii si diaconii din cerculu respectivu electoralu clericalu, se voru aduná la diu'a numita prin consistoriu in localitatea desemnata prin comisariulu consistorialu, si ací, sub presiedinti'a comisariului, voru incepe lucrarile sale la 11 óre nainte de amiadi; si adeca, mai nainte de tóte voru esaminá list'a alegatoriloru presentata de catra protopresbiterulu, eventualmente de catra protopresbiterii tracturiloru, din cari se compune cerculu electoralu, se va indreptá si statorí acea; apoi se voru alege doi barbati de incredere si unu notariu dintre alegatori, si asiá constituinduse alegatorii in unu colegiu electoralu, voru pasí numai decatu, séu dupa o eventuala consultare, la alegere, carea se va continuá fora intrerumpere (§. 3. al. 6.) si se va finí anca in aceiasi di. Alegerea deputatului se va face de regula prin votare publica, séu la cererea unei tertialitati a alegatoriloru presenti, prin siedule adeca secreta. Aclamatiunea nu este permisa.

§. 3. Ordinea votarei va fi astfeliu, ca comisariulu va strigá pe alegatori dupa nume, precum suntu ei consemnati in lista, ca fia-care se si dea votulu seu pentru o persóna din cleru, séu in casu de votare secreta, se dea o siedula in urna, in carea va fi scrisu numele unei persóne clericali.

In casu, candu alegatoriulu nu va cunósce intregu numele candidatului, va fi de ajunsu, déca elu va numí, séu va scrie in siedula numele de familia si caracterulu aceluia, candu identitatea persónei nu va poté fi dubiósa.

Notariulu colegiului, sub control'a barbatiloru de incredere, va inscrie in protocolulu de alegere, in prim'a rubrica numele votantelui, si de alaturea acestuia in a dóu'a rubrica numele candidatului, ér in casu de votare secreta numai numele votantiloru pe rendu, dupa cum i va strigá comisariulu, si voru dá siedulele in urna.

Numele candidatului, pentru care se votésa, are a se scrie intregu asia, pre cumu elu se esprima de catra votanti, si semne in locu de nume nu suntu iertate.

Alegatoriulu 'si va dá votulu seu liberu pentru unu preotu séu diaconu, carele se bucura de dreptulu de alegere in archidiecesa.

Dupa terminarea votarei cu alegatorii presenti, se va asteptá anca $^1/_2$ de óra, dupa carea numai decatu se va incheiá votisarea.

Alegatorii cari se voru presentá successive mai nainte de incheiarea votarei, voru poté da votulu loru, ér mai tardiu nu.

Incheiarea votarei se va notá de locu la protocolu cu ór'a, in care sau facutu aceast'a.

§. 4. Dupa incheiarea actului de votare, biuroulu colegiului va numerá voturile — ér in casu de votare secreta — siedulele, comparandu numerulu loru cu alu votantiloru, si aflanduse tóte acestea in ordine, dupa sumarea voturiloru, resp. dupa seversirea scrutiniului, acelu candidatu, care a intrunitu maioritatea voturiloru se proclama prin comisariu de alesulu deputatu alu cercului respectivu clericalu.

In casu candu voturile voru fi egale, va decide sórtea, care se va efectuí de locu.

§. 5. Despre intregu actulu si decursulu alegerei se va luá protocolu, langa care se voru legá siedulele de votisare numerisate, traganduse prin acelea si prin o fóia a protocolului unu firu de atia, ale carei capete se voru sigilá prin sigilulu bisericei séu a unui barbatu de incredere, si apoi se va incheiá protocolulu si se va subscrie de catra comisariu, barbatii de incredere si notariu.

Asemenea se va pregatí si subscrie credentionalulu, in care se va constatá pe scurtu, ca cutare este alesu de deputatu alu cercului resp. clericalu pentru sinodulu archidiecesanu, si se va admanuá séu trimite alesului deputatu pe calea cea mai sigura si fora amanare, sub responsabilitatea comisariului.

§. 6. Comisariulu consist. va asterne protocolulu de alegere cu tóte aclusele sale, langa care se adauga si list'a alegatoriloru, si adeca anca in aceiasi, séu celu multu in a dóu'a di la consistoriulu archidiecesanu, cu o scurta comitiva.

II. Alegerea deputatiloru mireni.

§. 7. Diu'a alegerei deputatiloru mireni la sinodulu archidiecesanu o va prefige consistoriulu archidiecesanu prin cerculariu, carele se va publicá in „Telegr. rom.“ si se va trimite prin protopresbiteri la oficiele parochiali catu mai de timpuriu, fora nici o amanare, pe calea cea mai sigura.

Oficiele parochiali voru publicá in biserica diu'a alegerei si voru cetí cerculariulu, inainte cu 8 dile de diu'a prefipta, invitandu pre toti alegatorii parochiei a se presentá la diu'a anumita in biserica si a se aduná intrunu sinodu, spre a alege 2 deputati mireni ai cercului resp. la sinodulu archidiecesanu.

Protopresbiterii si parochii suntu responsabili pentru efectuirea esacta si de timpuriu a celoru premerse.

§. 8. Tóte oficiele parochiali suntu indatorate, in contielegere cu comitetele parochiali, a pregatí list'a alegatoriloru, respective a membriloru sinodului parochialu, anca inainte de cele 8 dile prescrise (§. 7), pentru care suntu indatorati protopresbiterii respectivi a ingrigí cu tóta seriositatea, cá se se faca.

Pentru implinirea acestoru detorintie suntu responsabile oficiile protopresbiterali si parochiali.

Ori-care alegatoriu si respective membru alu sinodului parochialu are dreptu a vedé si cetí list'a, carea va stá deschisa in decursulu acestoru 8 dile in biserica sub grigea si responsabilitatea persóneloru, desemnate spre acestu scopu de catra comitetele parochiali.

§. 9. In sinodulu coadunatu la diu'a prefipta, dupa finirea serviciului dumnediescu, parochulu presiedinte mai nainte de tóte va cetí érasi cerculariulu consistorialu si respective instructiunile acestea concerninte, si va invitá pre alegatori a se pregatí pentru actulu alegerei a doi deputati mireni ai cercului respectivu pentru sinodulu archidiecesanu si a observá cea mai buna ordine la acestu actu solenu, si va dechiará sinodulu de deschisu.

Nu este iertatu presiedintelui parochu in cuventarea sa de deschidere a recomendá anume pe candidati séu a vorbí in contra cuiva.

Cumca s'au facutu publicarea si deschiderea sinodului, se va notá pe scurtu la protocolulu sinodalu.

Alesu de deputatu la sinodulu archidiecesanu póte fi ori-ce crestinu apartienetoriu la archidiecesa, fora respectu la domiciliu, care are dreptulu de alegere in sinulu archidiecesei.

§. 10. Dupa inplinirea celoru premerse, sinodulu parochialu constituindu-se, 'si va alege din sinulu seu unu presiedinte, duoi barbati de incredere si duoi substituti ai acestor'a, pentru casulu de impedecare a loru, si unu notariu, cari toti voru formá biuroulu sinodului.

§. 11. Dupa constituire mainainte de tóte se va cetì prin notariu list'a alegatoriloru, se va indreptá séu intregí acea, despre cea ce in casu de controversa va decide insusi sinodulu, si apoi numai decâtu, séu dupa o premersa consultare scurta, se va pasí la actulu alegerii, care se va continuá fora intrerupere (§. 2) si se va finí anca in aceeasi dì. Alegerea deputatiloru de regula se face prin votare publica, séu la cererea a 20 alegatori, prin votare secreta, adeca cu siedule.

Aclamatiunea nu este permisa.

§. 12. Ordinea votarei va fi astfeliu, ca presiedintele va strigá pre alegatori dupa nume, precum suntu consemnati in lista, ca fie-care se-si dea votulu seu pentru doue persóne mirene séu in casu de votare secreta, se dea una siedula in urna, in carea va fi scrisu numele aceloru doi individi, pentru care voesce a votá.

In casu candu alegatoriulu nu va cunósce intregu numele candidatiloru sei, va fi deajunsu déca elu va numí séu va scrie in siedula numele acelor'a de familia si caracterulu, candu identitatea persóneloru nu póte fi dubiósa.

Notariulu colegiului sub control'a barbațiloru de incredere, va inscrie in protocolulu de alegere in prim'a rubrica numele votantelui, si de alaturea langa acest'a in adou'a si a treia rubrica numele celoru doi individi, pentru cari se votéza, ér in casu de votare secreta, va scrie in protocolu numai numele votantiloru, dupa cum voru dá siedulele in urna.

Numele candidatiloru pentru cari se votéza au a se scrie in protocolu asia, precum acelea sau esprimatu de catra votante, si semne in locu de nume nu suntu permise.

Dupa terminarea votarii cu alegatorii presenti se va asceptá inca $^1/_2$ óra, dupa carea numai decâtu se va incheiá votisarea, cea ce se va notá indata la protocolu dinpreuna cu ór'a incheiarei.

Alegatorii, cari se voru presentá sucesive mainainte de incheierea votarei, voru puté da votulu loru la urma; dupa incheiere nu se voru mai primí voturi.

§. 13. Dupa incheierea actului de votare, biuroulu sinodului, in presenti'a alegatoriloru, va numerá voturile, ér in casu de votare secreta siedulile, comparandule cu numerulu votantiloru, si aflandu-se tóte acestea in regula, dupa sumarea voturiloru, respective dupa seversirea scrutiniului, — se va enunciá resultatulu alegerei prin presiedintele.

§. 14. Despre intregu actulu si decursulu alegerei se va luá protocolu, langa care se voru legá siedulele de votisare, numerisate, tragandu-se prin ele si o fóia a protocolului unu firu de atia, ale carei capete se voru sigilá cu sigiliulu bisericei séu alu unui barbatu de incredere, apoi se va incheiá protocolulu si se va subscrie de catra presiedintele, barbatii de incredere si notariulu, provediedu-se cu sigilulu bisericii si alu presiedintelui, in fine protocolulu cu tóte aclusele lui, dinpreuna si cu list'a alegatoriloru se va cuvertá si in cuverta sigilata cu sigilulu bisericei séu alu presiedintelui se va predá unui barbatu de incredere, ca se-lu duca la colegiulu de scrutinare, fiindu acestu barbatu de incredere inpedecatu, de a merge la colegiulu de scrutinare, elu cu scirea presiedintelui 'lu póte predá la celulaltu barbatu de incredere séu la unulu din substituti, spre acelu scopu.

Se recomanda sinodului parochialu, a-si alege astufelu de barbati de incredere, cari cu siguratate sè se infatiosiedie la colegiulu de scrutiniu, ca asia se nu remana alegerea neconsiderata si sè se póta alterá alegerea intregului cercu electoralu.

In casu candu sigilarea protocolului nu s'aru puté face, dupa cum se prescrie aici, acésta imprejurare si causele ei au a se insemná la protocolu.

§. 15. La diu'a si loculu scrutiniului determinate prin consistoriulu archidiecesanu pentru seversirea scrutiniului, barbatii de incredere séu substitutii loru, au a se presentá cu protocólele sigilate la 11 óre ante-amiadi, si adunendu-se aci ei facu la olalta colegiulu de scrutinare, si dupa ce 'si au alesu unu notariu si duoi barbati de controla din sinulu colegiului, presiedintele comisariu, dupa list'a ce i s'au comunicatu de catra consistoriulu archidiecesanu despre comunele bisericesci tienatóre de acelu cercu electoralu, va invitá pre trimisii comuneloru pe rendu a predá protocólele electorali, cari se voru desface inaintea colegiului, si se voru numerá si sumá voturile resultande din acelea si se voru inscrie in protocolulu scrutiniului. Scrutiniulu are a se finí in acaiasi di.

Protocólele aceloru comune bisericesci, dela cari nu s'au presentatu trimisii, nu se potu luá in consideratiune la scrutiniu.

Asemenea nu se voru considerá la scrutiniu acelea protocóle, cari voru fi lipsite de formele prescrise, precum si acelea, cari se voru presentá dupa incheierea scrutiniului. Inse si acestea protocóle remanu langa actulu scrutiniului spre a se asterne cu celelalte dimpreuna la consistoriulu archidiecesanu, si causele pentru cari nu sau luatu in considerare au a se notá la protocolulu scrutiniului.

Dupa esaminarea, numerarea si sumarea voturiloru si statorirea resultatului, se va incheiá scrutiniulu, ceace se va notá indata la protocolu, numindu-se si ór'a incheierei, si acei doi individi, cari au intrunitu maioritatea voturiloru, numai decâtu se voru proclamá de deputati ai cercului respectivu, si apoi se va incheiá protocolulu scrutiniului si se va subscrie de catra comisariu si membrii colegiului, conformu stat. org. In casu candu voturile voru fi egale va decide sórtea, ce se va esecutá indata.

Credentionalele pentru cei doi deputati se voru pregatí numai decâtu si se voru subscrie ca si protocolulu, apoi se voru admanuá séu trimite deputatiloru fora amanare pe calea cea mai sigura sub responsabilitatea comisariului.

Comisariulu asemenea va asterne protocolulu scrutiniului cu tóte aclusele lui la consistoriulu archidiecesanu, celu mai tardiu in 3 dile.

§. 16. Colegiulu scrutinatoriu nu póte modificá séu sterge séu adauge nimicu in protocólele sinódeloru, ci este detoriu numai a-si face observarile sale la protocolulu scrutiniului despre ceace va afla defectuosu.

III. Dispusatiuni generali.

§. 17. La casu candu vre unu comisariu consistorialu preotiescu séu mirénu s'aru aflá impedecatu in ori ce modu, de a si puté impliní misiunea s'a, acela va face grabnica aratare la consistoriulu archidiecesanu; ér de cumva consistoriulu nu aru fi potutu face vre-o dispositiune pentru altu comisariu pana la diu'a alegerii, respective a scrutiniului, séu candu inpedecarea comisariului s'ar iví numai in momentulu supremu, chiar la alegere ori sub scrutinarea actului, in aceste casuri membrii colegiului electoralu preotiescu, respective ai scrutiniului, suntu autorisati a-si alege unu suplinte alu comisariului consistorialu, carele va indepliní agendele acestuia.

§. 18. Comisariulu consistorialu déca afla, cà e luatu in combinare de a fi alesu de deputatu in cerculu, pentru care e denumitu, — are se renuncia la misiunea de comisariu, séu sè se subtraga din combinare.

§. 19. Deputatii cari voru fi alesi la sinodulu archidiecesanu de ambe categoriele, au a se presentá cu credentionalele loru in prim'a di, chiar la deschiderea sinodului.

Sibiiu, 28 Februariu, 1877.

Dela consistoriulu archidiecesanu.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sabiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sabiiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pe o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 ½ anu 6 fl.

Nr. 22. ANULU XXV.

Sibiiu 17|29 Martiu 1877.

Inseratele se platescu pentru intâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Brosiura politica.

„L'état roumain et la paix de l'orient. Neutralisation de la Roumanie. Par Frédéric *Damé.* Bucarest 1877“.

(Urmare din nr. 20.)

„Imperiulu otomanu se marea in estindere si putere“, dice brosiur'a, trecendu la a cince'a parte a sea. Vorbesce despre cum a gâsitu junele si vitézulu Mahomet II imperiulu otomanu, cum a intratu la 1453 in Constantinopole, cum sultanulu impartiá investitur'a patriarchiloru, Serbi'a (?) platea tributu, cum fù imperiulu Trapezuntului distrusu, Greci'a, Bosni'a, Bulgari'a, Serbi'a cucerite. Peninsul'a balcanica devenise pré strimta pentru islamismu, care se reversà in tóte pârtile. Inse pe atunci Rodanii ajutati de venetiani resistau in sudu; Corvinu incuie drumulu spre apusu; românii, cari reinnoisera (1460) tratatulu cu sublim'a Pórta, ocupa strimtorile Carpatiloru. „Unu singuru drumu stá deschisu, celu de nord-ost prin Moldavi'a“. Cine impedecá pre otomani in drumulu acest'a? Românii moldoveni, cari aveau in fruntea loru pre unu mare capitanu alu epocei, pre Stefanu celu mare.

„Pe data presentu la Dnistru, la Dunare, la portile Carpatiloru, opunendu-se de o parte lui Mahomet II, Baiazet II, lui Soliman, Scanderbeeg, tatariloru, turciloru, de alta parte lui Ioanu Albertu, lui Mati'a Corvinu, poloniloru si unguriloru, Stefanu, dice Edgar Quinet, erá acel'a, care descuiá si incuiá la ór'a sea portile Europei orientali.“

„Crestinatatea i datorea salutea, si numele lui (Stefanu) turburá agoni'a lui Mahomet II, cându sultanulu in ór'a sea cea de pre urma a strigatu necajitu: Eu voiamu sa cucerescu Rodulu si Itali'a.“

Brosiur'a descrie marimea spiritului lui Stefanu si conclude ca nu i se póte refusá titlulu de „mare“; nimenea nu l'a pututu invinge si pap'a Sixtu IV in semnu de recunoscintia, l'a salutatu in numele Europei, intitulândulu „Atletulu (vitézulu) lui Christosu“, (cu tóte ca dupa vederile papei Stefanu a fostu schismaticu. Red.)

Luptele de un'a jumetate de seculu au usatu puterile organismului celui tare. Renume, gloria, putere, mórtea se grabiá a le duce pre tóte in mormentu. Omulu de statu, capitanulu celu mare, patriotulu a inceputu a cugetá cu óre care intristare asupr'a viitoriului. Preocupatiunile lui Mircea din órele din urma, torturau si pre Stefanu in órele sele din urma.

Rivalitâtile dintre inimicii sei dela nordu i-au fostu favorabile in viétia, inse puté sa vina o di cându sa se unésca cu totii spre a distruge statulu. Stefanu se turbura de ide'a acést'a.

O scena interesanta amintesce brosiur'a, petrecuta in momentele din urma a le vietiei lui Stefanu. Erá pe patulu mortiei. Medicii se sileau in zadaru sa-i lungésca viéti'a cu vre-o câte-va óre. Boiarii se aduna in câmpu sa aléga pre unulu dintre cei doi fii ai lui Stefanu. Unii erau pentru celu mai betrânu, altii pentru celu mai tineru. Discordi'a intrase in consiliu. Cá prin o minune Stefanu respinge mórtea ce-lu imbratisiase, dispune sa-lu duca in câmpu, demânda sa taie si aresteze pe boiarii revoltati si dupa aceste intr'unu discursu, care va remané cea mai frumósa pagina in istori'a natiunei sele dispune sa fia lui urmatoriu celu ce va fi mai demnu de a purtá sabi'a lui si de a aperá patri'a. Dupa ce face o privire asupr a Europei si o gasesce in mai aceea'si pusetiune, cum erá pe tempulu lui Mircea, termina cu conclusiunea ca turcii nu-'si voru dá pace pâna nu voru subjugá Moldavi'a. Tacerea, se dice mai departe, a cuprinsu câmpulu tumultuosu de mai nainte; vocea eroului se mai inaltia odata cu gravitate majestatica. Bogdanu fiiulu lui Stefanu ingenunchiá lânga asternutulu tatalui seu si ascultá vointi'a cea de pe urma, carea a remasu sapata aduncu in inim'a sea.

„Bogdane, fiiulu meu, si voi socii „mei, pretenii mei, dintre tóte relele „ce se revarsa asupr'a nóstra alegeti „pre cele mai suportabile. Crestina„tatea ne parasesce, vecinii nostri ne „amenintia independinti'a nóstra, pre „cându periculului este la usi. Mer„geti dreptu la inimicu si cercati a „face tocméla cu elu. Déca veti ob„tiené dela elu conservarea legiloru „vóstre bisericesci si civile, veti face „pace onorifica. In numele interesului „patriei ve provocu a nu mai intinde „pândiele contr'a viforului; ve con„juru cu tóta gingasi'a unui pa„rinte si frate. Inse déca sultanulu ve „dictéza conditiuni dejositore, oh! „atunci sa nu ve indoiti nici unu mi„nutu. Mai bine sa muriti cu spad'a „in mâna pentru aperarea religiunei „si a libertâtiei. Ori-ce aru vení sa „nu ve indoiti nici odata, ca Ddieulu „parintiloru nostri, care singuru face „minuni, va parasí armele serviloru „sei si nu va vindecá intr'o di ranele „vóstre, implinindu intru voi darurile „sele pentru celu mai frumosu destinu „netrecatoriu.“ Mânile lui s'au asiediatu atunci pre capulu lui Bogdanu si l'au binecuventatu si prin elu natiunea.

A dóu'a di Stefanu erá mortu.

Selim I s'a suitu pe tronulu sultaniloru. Passionatu pentru resbelu, plinu de gândiri de cuceriri si de dorintie dupa gloria, se pregatea de o mare espeditiune in occidentu prin Banatu spre Vien'a.

Bogdanu a folositu ocasiunea de a realisá voi'a parintelui seu. Elu a oferitu sultanului, nu concursulu Moldaviei, ci *neutralitatea* ei. Luptele lui Stefanu probau ca puterea acestui statu putea impedecá proiectele turcesci prin o diversiune de câtra ostu, pe cându armat'a turcésca erá reclamata intréga la intâlnirea Dunârei cu Sav'a. Moldavi'a neutra i s'a parutu lui Selim cá si Munteni'a lui Baiazet o garantia pentru securitatea imperiului seu, aparândulu de poloni si de khanatulu din Crime'a. Din aceste considerante a signatu tratatulu dela 1511, care cu celu dela 1391 constituie dreptulu publicu pentru statulu Romaniei.

Prin aceste dóue tratate s'a stabilitu o bariera intre Nordu si Sudu, avantagiósa pentru occidentu si pentru orientu.

Staturile române au urmatu asiá dara cursulu loru naturalu si logicu. Mircea si Stefanu au continuatu traditiunea lui Traianu, ei s'au aratatu demni eredi ai ideei ce a presidatu la intemeiarea coloniei latine intre Dunare si Carpati.

(Va urmá.)

Temendu-ne ca voru fi intre cetitorii nostri, unii, câroru unele pasagie din articululu „Magiari si Magiarismu“, publicatu in nr. 101 si 102 din an. tr. sa le dea ansa la esplicatiuni diverse, ne-amu facutu atunci reservele nóstre. Credeamu ca cu atât'a amu satisfacutu spre a liniscí si pre cei ce din esperintia, intielegemu pre susceptibilii frati compatrioti magiari, scimu câtu de curendu se neliniscescu.

Cele ce au urmatu de atunci incóce inse, ne arata, ca vederile nóstre n'au fostu de ajunsu spre a gâcí pâna unde se potu desvoltá lucrurile din caus'a unui articulu din cele mai patriotice, in sensulu celu mai strictu alu cuventului. Patrioticu, dicemu, pentruca patriotismulu celu adeveratu noi lu tienemu ca se cuprinde intr'aceea, cá ból'a, déca se ivesce, sa o spunemu medicului, in casulu de fatia opiniunei publice, asiá cum este, pentrucá si medicin'a sa fia cea adeverata, carea sa vindece, dara nu acoperindu cu paliative, placute la audiu, se marésca ran'a si mai tare, si sa amenintie in cele din urma organismulu intregu.

Acum, dupa ce afacerea a luatu dimensiunile neasteptate, tienemu ca amu face un'a din nedreptatile, cele mai mari cându amu suprimá vocea autorului articulului din cestiune. Nedreptatea din parte-ne aru fi cu atâtu mai mare, cu câtu odata, o marturisimu, amu impedecat'o, din motivulu, ca cugetámu, ca prin acést'a incidentulu se va terminá mai in graba.

Astadi nu mai impedecâmu, si in cele de mai la vale, fâra de a adauge din partene la *„lamurire*, si fâra de a scurtá din cele ce autorulu afla cu cale a lamurí, nici bateru unu cuventu, lasâmu pre autoru sa vorbésca, cá celu mai competentu in judecarea si apretiarea ideiloru sele.

O facemu acést'a si pentrucá nici asupr'a autorului articulului din cestiune, nici asupr'a fóiei nóstre sa nu remana indoieli privitóre la patriotismulu, ce, vedemu ca pe nedreptu este din *unele* pârti trasu la indoiala.

Eata ce dice autorulu articulului:

Lamurire.

Domnule Redactoru! Pe la sfersitulu anului trecutu v'amu trimisu unu articulu intitulatu „Magiari si magiarismu“, rugandu-ve sa binevoiti a-lu publicá „pe respunderea mea“ in „Teleg. Rom.“ Mi-ati facutu onórea de a-lu publicá fâra de amu fi pusu numele de desubt. La sfersitulu articulului on. Redactiune a crediutu insa de cuviintia a face câte-va observâri, din care resulta ca ea nu e dispusa a primí respunderea decâtu pentru o parte din ideile cuprinse in acelu articulu; o alta parte remane pre respunderea mea, a autorului necunoscutu. Din intemplare tocmai acésta parte a parutu atâtu de primejdiósa, incâtu Inaltu Présanti'a Sea Parintele Metropolitu s'a crediutu datoriu a sfatuí prin Pastoral'a dela 1 Ianuarie pre fiii sei in Christosu de a se ferí de dens'a si a declará, ca ideile asiediate in articululu meu „nu suntu simtiulu comunu alu poporului nostru.“

Amu fostu mahnitu de acésta ingrigire cu atâtu mai multu, cu câtu nu eramu si nici nu suntu in stare s'o intielegu. Indata ce redactiunea si-a facutu reservele, erá de prisosu ori-ce „desavuare“: de sine se intielegea, ca ideile suntu ale autorului si ale acelor'a, care tienu la ele. Erá chiaru de prisosu a se scí, cine le-a aruncatu in lume. Ideile, cá idei, nu cereau decâtu sa fia sustienute ori combatute. In locu inse de acést'a ele au datu ocasiune la o manifestatiune politica. In urm'a Pastoralei, 101 onor. cetatieni din Brasiovu, in o adresa câtra Inaltu Présanti'a Sea Parintele Metropolitu, se declara intru câtu-va adherenti ai aceloru idei „desavuate“.

Ve-ti intielege, dle Redactoru, ca, scriindu articululu, „Magiari si magiarismu“, intentiunea mea nu putea fi de a provocá o vrasba intre români si cu atâtu mai putienu de a me departá insumi si a departá pre altii de firesculu nostru povatiuitoriu. Déca amu fostu dar' mahnitu de infruntârile cuprinse in Pastorala, cu atâtu mai mahnitu trebuiá sa fiu, vediendu ca amu datu ocasiune pentru o aparenta neintielegere, pre care diuaristic'a magiara, fâra de a cautá sa-si dea séma despre ceea ce amu disu si ce mi se dice improtiva, numai decâtu a grabitu s'o esploateze — fâra indoiéla nu spre binele nostru si nu spre binele tierei, care e identicu cu alu nostru. A-si putea sa dicu, ca dupa ce crediusemu ca sémenu lumina, a trebuitu sa vedu resarindu intunerecu. Cu tóte aceste, — positiunea mea erá pre câtu se póte de delicata: inaintea mea erá perdeau'a anonimitâtiei si crepatur'a reserveloru pre care le facuse redactiunea; erá si nu erá de bunacuviintia sa intru in discutiune, cu deosebire fiinduca Metropolitulu a graitu.

Cetescu inse in numerulu dela 6/18 Martie alu „Teleg. Rom.“ respunsulu Inaltu Présantiei Sele la adres'a cetatieniloru din Brasiovu. 'Lu cetescu si me simtu datoriu a ve rugá sa binevoiti a-mi dá locu pentru câte-va lamuriri.

In respunsu, Inaltu Preasânti'a Sea declara, ca indeobste admite ideile asiediate in articolulu „Magiari si magiarismu“ si arata anume *„pasagiele esorbitante“*, pe care se crede datoriu a le combate declarându: „ca multimea pe care se radima la noi nationalitatea si biseric'a *simte in adeveru dimpreuna cu Inaltu Preasânti'a Sea* si *cu noi toti greutâile ce ne apasa; dar' cu privire la* programulu depusu in citatele pasagie *nu e de acordu cu subscrietorii adresei.*

Amu cetitu cu viua multiamire acésta declaratiune, de óre-ce ea dovedesce, ca suntemu uniti intr'o gândire. *Pasagiele citate* nu suntu decâtu *conclusiuni* ale premiseloru cuprinse in *greutâtile,* pe care cu totii le simtimu; si nu remâne indoiala, ca acei'a, care simtiu premisele, numai decâtu admtu si conclusiunile. Tocmai pentru aceea suntu uimitu de declaratiune. Ea vorbesce de unu „programu depusu in pasagiele citate.“ Nici odata nu amu intentionatu si nici nu intentionezu a face unu programu; scopulu meu si a ori-cârui omu fâra de positie hotarita in societate nu póte fi decâtu sa adune materialulu, din care se voru puté alege elemente pentru unu programu. Articolulu „Magiari si magiarismu“ este unu studiu obiectivu, care se marginesce a espune fapte si a aretá, care suntu ori care voru trebuí sa fia urmârile loru firesci. Nu me simtu a fi sfatuitu pe români sa faca intr'unu chipu ori intr'altulu: amu espusu fapte si amu cautatu sa me lamurescu asupr'a urmâriloru loru, prin urmare nu potu face alta pretensie decâtu sa mi se arate, ca amu espusu fapte neadeverate ori ca amu ajunsu la conclusiuni gresite. Chiaru Inaltu Preasânti'a Sea recunósce inse in dóue renduri, ca amu vorbitu in cunoscintia de causa: adeca adeveru amu graitu.

Fâra indoiala adeverulu, cá adeveru, póte sa fia superatoru. Dar' déca voimu sa facemu odata ce-va, trebuiesce sa avemu indrasnél'a de a spune si rabdarea de a audí adeverulu. Cu deosebire intre noi si magiari acést'a e datorie. Voimu ori nu voimu sa traimu in buna intielegere!? Déca voimu, atunci sa ne intielegemu: dar', spre a ne puté intielege, numai decâtu trebuiesce sa ne hotarimu a ne spune unii altor'a ce credemu, ce voimu si ce cugetâmu. Intielegu, cá vrajmasii sa fia reservati si chiaru sa se mintia unii pe altii; noi inse, care pretindemu a nu fi decâtu prietini invrajbiti, suntemu datori a fi sinceri.

Programele nu se facu prin diare, ci intre patru pareti. Déca e inse vorb'a de unu programu, apoi eata-lu intr'unu cuventu: sinceritate! — Sa-lu urmâmu pe acest'a fâra a tiené séma de magiari.

In articolulu „Magiari si magiarismu“ nu amu statornicitu inse nici unu feliu de programu.

Amu disu: „*Dupa cele intemplate* dela 1867 incóce ne vedemu intr'o situatiune sa nu tienemu, *si nu* putemu tiené multu la Ungari'a.“ E reu! — dar' asiá *este*! Este o urmare firésca a fapteloru petrecute, cá noi sa nu putemu tiené la Ungari'a. Indata ce amu admisu faptele, nu putemu tagaduí urmarea loru decâtu din consideratiuni de precautiune.

„Dá, amu fostu si suntemu *nepretini* ai Ungariei *pentru-ca* Ungari'a ne este *vrajmasia.*“ Nimeni nu va puté sustiené, ca Ungari'a ne-a facutu binele, la care trebuiá sa ne asteptâmu; aru trebuí dar' sa paremu unu poporu parasitu de toti Dumnedieii pentru-cá lumea seriósa sa ne creaza capabili a tiené la unu lucru, care ne jignesce... „*Noi tienemu la imperatie si tienemu* pentru-ca *avemu pentru-ce!*“ Dá! atâtu de multu tienemu la acésta imperatie binefacatóre, incâtu, „déca astadi amu fi chiamati la lupta *pentru Ungari'a*, — care ni e vrajmasia, — amu luptá cu tóta inim'a, nu inse pentru Ungari'a, ci pentru habsburgi, nu pentru rege, ci pentru imperatulu nostru!..“ Asiá este! si ca este asiá — e puterea nóstra! Ori crede cine-va, ca vre-odata poporulu românu va ascultá alta porunca decâtu pe acea, cu care s'a deprinsu de unu vécu si mai bine!? Ori voiesce cine-va sa dispuie de densulu pentru Ungari'a si improtiva imperatului!? Nimeni nu va cutediá sa dica „dá!“ — Atunci tóta lumea trebuiesce sa fia multiamita, cându ne declarâmu sustiitori ai Ungariei *cá parte din imperatie.* Este o jertva patriotica, de care trebuiesce sa fimu mândri.

Dar' ce voru tóte aceste sa dica? Suntu ele unu programu? Suntu agitatiuni contr'a intregitâtiei Ungariei? Se indémna românii a conlucrá cu cine-va contr'a cui-va? — Nimicu din tóte aceste! Se constata numai, ca in urm'a fapteloru petrecute *asiá trebuiesce se fia*; se constata, ca intre anumite impregiurâri românii va trebuí *sa póta fi hotariti* contr'a procederei de adi a monopolisatoriloru actuali ai Ungariei; se constata, ca suntemu unu poporu care voiesce a traí si a se desvoltá, unu poporu, care sufere si rabda, dar' nu uita binele si tiene minte reulu, ce i se face. Din tóte aceste urméza unu singuru lucru: *ca déca Ungari'a* (adeca cei ce o representa) *voiesce sa o sustienemu, sa o iubimu si sa fimu gat'a a ne luptá pentru dens'a, nu are decâtu sa ne dea, ce intre impregiurârile de astadi ne aru fi datu imperati'a.* Iéra acest'a nu e programu: este unu memento!

Amu fostu dar' jignitu vediendu, ca intre „pasagiele esorbitante“ citate in respunsulu Inaltu Présantiei Sele lipsesce urmatoriulu: „*Dar' totu-déun'a suntemu gat'a a sustienea cu entusiasmu* o Ungarie, in care ni se dau conditiunile de desvoltare.“

Aceste suntu lamuririle, pre care m'amu crediutu datoriu a le face.

Neintielegerile, la care articululu „Magiari si magiarismu“ a datu ocasiune, suntu numai aparente. Pastoral'a Inaltu Présantiei Sele ne incredintiéza ca Metropolitulu nostru voiesce se fia espresiunea „simtiului comunu alu poporului“; adres'a onor. cetatieni din Brasiovu ne incredintiéza, ca românii voiescu a se grupá prelânga metropolitulu loru: centrulu nu voiesce a se isolá si massele nu voru a se departá de centrulu loru firescu, câci indata ce centrulu s'aru isolá, elu aru trebuí sa incete a mai fi centru si indata ce massele s'aru departá, ele aru trebuí sa-si creeze unu altu centru. Acést'a este impresiunea pre care o produce intregulu incidentu in omulu cugetatoriu: suntemu si, intru câtu nu amu fi, staruimu a fi uniti intr'o gandire.

Si este bine, ca tocmai eu, scriitoriulu acelui articulu vinovatu, sa o constatu acést'a.

Revista politica.

Diet'a Ungariei lucra din tóte puterile. Nu mai are nici dumineci nici serbatori. In duminec'a Floriloru, dupa calindariulu apusanu, s'a inceputu desbaterea generala a proiectului ministeriului de financie, care este unu operatu de unu imprumutu. Proiectulu s'a primitu nemodificatu a dóu'a di (luni in 26 Mart.) cu 166 voturi contr'a 74. Acel'asi proiectu va trece curendu si prin cas'a magnatiloru si dupa acést'a va intrá pausa in lucrâri din caus'a serbatoriloru pasciloru.

In Cislaitani'a suntu convocate dietele provinciale si adeca: a Austriei de josu, a Austriei de susu, Salzburgului, Stiriei, Carintiei, Carnioliei, Moraviei, Silesiei, Voralbergului, Istriei, Goritiei si Gradiscei si a Triestului si tienutu pe 5 Aprile a. c., a Bucovinei pre 11 Aprile st. n.

Campani'a diplomatica in cestiunea orientului pare a se apropiá de sfersitu. Ignatieff a fostu primitu in 27 Martiu in audientia estraordinara de imperatulu si regele nostru in castelulu imperialu; dupa acést'a a luatu parte dimpreuna cu suit'a sea la unu prandiu la curte. Adi mâne vomu audí ca a plecatu preste Berlinu la Petersburgu. Déca duce Ignatieff pace séu resbelu a casa? nu scimu spune. Semnele suntu mai multu pentru celu din urma decâtu pentru cea dintâiu. Angli'a n'a subscrisu protocolulu dela care se asteptá pacea si Russi'a a refusatu a se obligá la desarmare.

Intr'aceea „N. d. Allg. Ztg.“ a aflatu cu cale a face imputâri francesiloru ca ei iau mesuri militare in despartiemintele orientali, cari trecu preste trebuintiele administratiunei de tóte dilele. Foile austro-ung. apara pre francesi si nu vedu in certele cele improvisate de biroulu de pressa din Berlinu decâtu impregiurarea ca contele Chaudordy, prin o amicitia russo-francesa, iérasi a conturbatu circulii principelui Bismarck.

„Morning Post“ din London pâsiesce fórte aspru contr'a Russiei, pentru-ca acést'a din urma nu ratifica protocolulu prin care se dau garantii despre ameliorarea crestiniloru din orientu, din motivulu ca i se cere sa desarmeze ea dintâiu.

Rusii, deocamdata au inceputu a se punu in miscare spre média di si apusu. Despartieminte singuratice de trupe suntu indreptate spre Prutu si pârtile de média dí ale Bassarabiei rusesci.

Trei poduri stau gat'a pentru trecerea armatei russesci preste Prutu.

Armat'a româna, cetimu, ca se tramite in mare parte a casa. Motivulu, se dice, este invasiunea rusésca, carea cu câtu va gasí români mai putieni sub arme cu atâtu mai putiene perplessitâti va aduce pentru tiéra. — O logica, pe carea nu o intielegemu.

Dela universitatea sasésca.

Sibiiu, 25 Martie 1877.

In siedinti'a din 24 Martie (a IV a sessiunei) 'si desfasiurà, dupa autenticarea protocolului siedintiei trecute, dep. Dr. *Tincu*, votulu seu separatu in contr'a verificârei deputatului cercului Sebesiu.

Dep. *Bedeus* se declara in contr'a votului separatu, sustienendu ca, nu aru fi causa destula pentru a dá unu votu separatu in cuprinsulu si in form'a votului separatu alu dlui Dr. Tincu. Propune deci a se trece preste elu la ordinea dilei.

Presidentulu adunârei declara ca, votulu separatu nu póte formá objectu de desbatere, dar' ca nu se póte impedecá nici unu deputatu a-si desfasiurá parerile sele si a si le intarí prin argumentele, cari lui i se paru mai bune. Votulu separatu fiindu presentatu se va alaturá deci la protocolulu siedintiei.

Acestu objectu terminatu, presidentulu-comite face cunoscutu ca, comisi'a de 7, cerendu operatulu ei o precugetare fórte matura, nu este in positie a asterne in siedinti'a de fatia operatulu seu. Presidentulu propune deci amânarea siedintieloru pâna dupa serbatori. Inainte de a se pronuntiá amânarea siedintieloru, aduce la cunoscintia ca oficiulu administrativu i-a facutu nisce propuneri, pre cari le recomenda adunârei spre primire, si anumitu 1) sa se aléga o comisiune administrativa juridica de 11 membri, 2) o comisiune scolara de 7 membri. Adunarea primesce si se alegu in comisiunea administrativa juridica: Bedeus, Kapp, Siegler, Krasser, Werner, Dr. Tincu, Klockner, Roth, Schaffend, Bolesch, Arz, V. Straussenburg. In comisiunea solara se alegu: Budacker, Wittstock, Maager, Teutsch, Dr. Pacurariu, Kirchner, Klein.

Cu aceste siedintiele se amana pâna in 11 Aprile st. n. ☐.

Corespundintia.

Reminiscintie din absolutismulu nemtiescu fatia cu constitutionalismulu unguerescu actuale.

Din pârtile *Banatului* 1/13 Mart. 1877.

Motto: „Ce tie nu-'ti place
altui'a nu face!

II.

Altu casu 'mi vine in memoria, cându in anulu 1856, iér' nisce delicuenti magiari suspiciunati si escortati de gendarmeria pentru furtu de cai au patit'o reu cu dlu *Bezirks-Adjunctulu* boemu. Bietii ómeni nu sciau vorbí *nemtiésc'a* ci numai limb'a loru materna magiara; dar' vorbiau *romanesce* cá si ori-care românu, de nascere; fiinduca in partile banatiene, limb'a de conversatiune intre negotiantii terguriloru si la ori-cari alte conveniri, — este cea *romana.* Cându unu némtiu are de a face cu atare magiaru ambii, *numai romanesce vorbindu, se potu intíelege*, de-si intr'unu dialectu atâtu de schimositu, câtu audiendu-i, trebuie sa ridi de densii; pronunciarea magiarului mai este cum este, dar' cea a némtiului (schwab) e fórte ciudata; câci densulu, unde trebuie se pronuncia pe *d* aplica pe *t*, in locu de *b*, pre *p*, pre *g* de *k* si asiá mai departe; cându are se dica „*Petru este bunu vecinu*“ eata asiá pronuncia: „*Bedru esde punu fesînu*“; dar' trecendu la obiectu voiu se continuu:

La pertractarea, respective ascultarea protocolara a delicuentiloru, prim'a intrebare ce li-o puse dlu incuirinte a fostu: „*No Lum.......... verfl......, könnt ihr deutsch?* bietii ómeni — firesce — facendu din umeri si uitandu-se câtra servitoriulu cancelariei, pre carele 'lu cunosceau ii disera: „*mondjan a kegyelmes urnak hogy nem értjük mit kérdez németül*“ la ce dlu Bezirks-Adjunctu furiosu prorupse: „*Ha! verfl..... R...., Ungarn seid ihr*“ nici un'a nici alt'a, demandà servitoriului se-i duca in temnitia unde sermanii remasera dreptu inchisóre preventiva 2 luni neascultati si nejudecati.

Din intemplare, si spre norocirea incarceratiloru, siefulu, adeca pretorele erá de natiunalitate românu, vorbiá si unguresce; apoi chiaru déca nu sciá ungurésca, delicuentii vorbindu bine romanesce, in acésta limba usuata se putea ori-care amploiatu intielege cu densii si cu ori-care altu tieranu unguru, — numai beamterii straini nu, cari odata cu capulu nu puteau, dar' nici nu voiau sa invetie limbile poporului usuate aici.*) A fostu apoi sub sistemulu absolutismului lui *Bach* si alta ordine, strictetia si acuratetia in administratiune si justitia, care se controlá cu rigóre si scrupulositate nu numai superficialu si din cându in cându, nu atunci cându respectivii amploiati erau inainte avisati ci pe nesciute (unvermutheter Weise) cându densii nici nu visau!

S'a intemplatu deci, ca siefulu judetiului pretorialu in celu mai strictu *incognito* a visitatu temnit'ele spre a se informá despre starea robiloru; aflându pre amintitii delicuenti magiari in inchisóre preventiva si cerendu deslusiri din actele ce se aflau la incuirintele respectivu, numai decâtu insusi a incuiratu caus'a; mâne di s'au citatu apoi proprietarii cailoru furati si ce se vedi la ascultarea aceloru proprietari si confrontarea loru cu inculpatii incarcerati? Caii n'au fostu furati ci pribegiti adeca rataciti; in confiniulu militariu care in urm'a curentatiunei, la 5 septamâni s'au aflatu; precându inculpatii au gemutu in temnitia mai 3 septamâni dupa acea nevinovati.

Investigatiunea cu confrontarea a luminatu anomali'a ca bietii delicuenti, fiindu numai suspiciunati pentru furtulu cailoru, din causa ca nesciindu vorbí *limb'a nemtiésca oficiósa a statului iér' incuirintele nesciindu vorbí limb'a poporului*, nu s'au potutu intielege si estu modu densii pe nedreptulu au suferitu tortura si inchisóre nemeritata, pentru netrebnici'a unui deregatoriu strainu.

Casurile aceste si multe altele au iniciatu pre cei competinti si responsabili a face pasi la locurile mai inalte pentru delaturarea fatalitâtiloru provenitórie din necunoscinti'a limbei poporului, a respectiviloru amploiati straini; in urm'a câror'a si a reclameloru din partea poporului, *ministeriulu ces. reg. din Vien'a* a emisu câtra tóte dicasteriele si auctoritâtile administrative si judetiali inviatiuni stricte: cá „*limb'a materna a poporului sa se respecteze neconditionatu si cu tóta scrupulositatea* nu numai fatia cu pârtile litigante, ci chiaru si cu corporatiunile, respective oficiele si antistiele comunale, preste totu in ori ce afaceri publice oficiali.!

Erá intr'adêveru o panica si perplesitate nespusa pentru multimea de *amploiati boemi, nemti* ori chiaru *serbi* si *magiari*, cari nu scieau *limb'a romàna*, de óre ce pretorele firesce parte cá romànu, parte inse cá functionariu superioru acuratu si punctualu, numai decâtu a si introdusu resp. aplicatu acelu *„rescriptu normativu“* ministerialu decretatoriu de respectarea limbei poporului si obligatoriu pentru ori-care amploiatu.

---

*) Cunóscemu amploiati straini, veniti din Cêslau cari au petrecutu aici tempulu 5—6 ani in oficii venindu in contingere perpetua cu poporulu fâra se fia invetiatu ai vorbí limb'a.

Urmarea se intielege n'a pututu fi alt'a decâtu, ca toti acei amploiati cari n'au sciutu vorbí si scrie in limb'a poporului, in favórea si interesulu cârui'a s'a emísu rescriptulu, vrendu nevrendu adeca camu *de sila bucurosu* si-au cerutu *translocarea* la dicasteriile din atari pârti unde nu erá poporu de mai multe nationalitâti ci séu numai germanu, séu boemu, si unde nu se recercá cunoscinti'a de mai multe limbi.

Introducându-se apoi in pracsa acelu rescriptu, marturisescu ca erá de minune bine; câci locurile functionariloru streini le-au ocupatu acei'a cari scieau limb'a poporului. Se fi-ti vediutu stim. cetitori câtu de bine si frumosu mergeau trebile, câtu de in graba au disparutu si incetatu fatalitâtile, cu ce acuratetia se mantiené Rescriptulu, cu câta scrupulositate se respectá limb'a poporului in tóte usantiele administratiunei si justitiei; dar' câtu de *indestulitu* si *mangaiatu se simtiá bietulu poporénu,* carele in necasurile ce-lu cuplesiá avendu treburi la deregatorii cu domnii amploiati si judecatori se putea intielege in limb'a loru materna.

Afacerile oficióse cu antistiele comunali cá cu organele inferiori administrative prin corespundintie in limb'a poporului din respectiv'a comuna, — erau cu multu mai usióre, corecte si necomplicate decâtu sub amploiati straini, cari — afara de limb'a oficiósa germana a statului — nu sciau nici vorbí necum scrie in alt'a.

Dupa tenórea mentionatului rescriptu normativu ministerialu, tienendu-se contu in josu de limb'a poporului, *„cea oficiósa a statului de feliu nu erá alterata“* ; câci in agendele interne centrali, la tóte oficiolatele ces. reg. de statu, adeca manipulatiunea, precum si corespundintiele dela acelea oficiolate in susu câtra autoritâtile supreme se usuá *numai limb'a germana, cá oficiósa a statului,*

Cá sa me esprimu mai chiaru, amintescu: ca tóte intratele (esibitele) precum dela antistiele comunali in afaceri oficióse, asiá si celea dela *privati* in ori ce treburi administrative séu judetiarie de interesu particulariu, adresate la oficiolatele ces. reg. se resolveau ér' numai in aceeasi limba in care erau scrise; fâra a se mai pretinde si traduceri in tecstulu limbei oficiali.

Ascultarea protocolara a pârtiloru litigante atâtu in cause civile câtu si criminali se facea in limb'a materna a pârtiloru respective, numai capulu protocolului de ascultare, adeca indicarea obiectului si clausul'a de incheiere se scriá in limb'a oficiala a statului, nu inse si tecstulu meritorialu.

T. Mediesiu Comitatulu Bihorului in Martiu 1877.

Echo

Jurnalului „Nagyvárad“ la „Haladunk mi is“.

In nr. 42 alu amintitului jurnalu, in rubric'a noutâtiloru se sufulcà unu „Öreg bácsi“ a predicá in publicu resultatulu esamenului depusu in 10 Fauru, a. c. de elevii, — de diferite natiunalitâti si confessiuni, frecuentanti ai scólei române gr. or. conduse de D. P. G. invetiatoriu gr. or. in Beliu.

„Öreg bácsi“ apare supraemotiunatu de succesulu emininte alu esamenului, si nu reservéza nimic'a a-i dá laud'a convenienta, espunendu cu intrég'a satisfactiune, câtu de frumóse, precise si repedi respunsuri dedeau elevii la tóte intrebârile din obiectele studieloru scolastice, — redicà meritulu dlui P. G. carele in adeveru si este o capacitate rara intre invetiatorii poporali ai patriei, incâtu de asemenea individualitate noi românii potemu fi mandri.

Betrânulu fauru de noutâti deodata apare si fórte necajitu, facendu usu de o eruptiune vulcanica contr'a subscrisului cá inspectoru cercualu scolariu, pentru absenti'a dela esamenu, acusandu-me publicului cu o fapta condemnabila imaginata copilaresce de „Öreg bácsi“ adeca: „ca eu nu potu tolerá elevii de alte natiunalitâti si confessiuni in scól'a dlui P. G. din carea causa nu amu voitu a me presentá la esamenu, si pe dlu invetiatoriu 'lu persecutezu in continuu preparandu-me a-lu privá si de oficiu.“

Ací „Öreg bácsi“ arata unu curagiu escesivu din lips'a bunei cunoscintie a cestiunei, ori din lips'a buneloru informatiuni, ori chiaru din afectiune antipatica, pentruca: eu amu bucuria suprema de capacitatea dlui P. G. carele atrage asupr'a sea atentiunea individiloru de alte natiunalitâti si confessiuni, cari 'si concredu fiii docintelui nostru spre instruire si educare, si amu placere inesprimabila ca scól'a nóstra e frecuentata de fii straini, cari acuira in ea prin D. P. G. laptele sufletului in chipu laudabilu.

Caus'a ca nu amu participatu la esamenu, consista nu in „ur'a“ insusita mie de faurulu de noutâti, „Haladunk mi is“ ci in provocarea oficiósa din partea dlui administratoru protopopescu a me presentá in P. Susagu, pentru facerea socotiloru bisericesci din a. 1876. — Dar' sa presupunemu ca neasistinti'a mea la esamenu a fostu simplu lucru placulu meu, „Öreg bácsi“ inca nu este in dreptu a cascá vilamente asupr'a mea, pentruca: eu cá inspectoru cercualu, care suntu indreptatitu a ordiná terminulu esameneloru in scólele nóstre poporali, „in virtutea §. 11, lit. b) din Instructiunea consistoriala pentru inspectorii cercuali esmisa sub Nr. 1477./347. Sc. anulu 1873“ nu amu defiptu esamenulu pe 10 Fauru, ci pe 14 Fauru, astfeliu tienerea esamenului a fostu abusu de ordinatiunea mea, facutu nu vréu a scí de cine.

Predicatiunea dlui „Öreg bácsi“ se culméza mai departe in tonu ultra modo duru, accentuându: ca spre a delude esamenulu, se pare ca amu dusu din oficiu cu mine si pre preotulu locului, „a szokásos gőrbe nap csinálásara“. Se póte ca corespundintele e cotitu pe date positive cându scie, ca eu, din órece predilectiune indatinata, amu amblatu speditiunea cruciata a lui Tandala, — la acestu punctu nu mai dicu alt'a, ci-lu lasu simplu, cá sorgentele seu, dar' aruncandu-lu cu tóta onórea si indignatiunea in fati'a cui l'a produsu.

Pre aceste presupusetiuni si credintie desierte se baséza „Öreg bácsi“ cându apésa in consciinti'a sea intre altele: „azonban mentsen meg az isten minden kerületet oly oskola felügyelöktől, mint erre van, különösen mint M. Z. a beéli ker. iskola felügyelöje“. Acestu pasagiu e chiaru filosoficu! Acum dovedesce „Öreg bácsi“ ca mintea sea e fórte espansiva, dóra ca e pusa in actiune de inspiratiune straina, dlu corespundinte in intielepciunea sea se ocupa si de alte persóne pe lânga a mea! bravó „Őreg bácsi“. D-ta consideri de stupidi pe toti inspectorii nostri cercuali„ si inca quid conspectius negi consistoriului nostru capabilitatea de a-si fi potutu cunósce ómenii apti spre conducerea invetiamentului poporalu. Hei! dle „Öreg bácsi“! N'asiu fi crediutu ca ai avé o gura câtu o ....., éra mintea cá si Pintea! *)

Déca d-ta credi a fi omu adeveratu, atunci sa nu mai vorbimu cá bufnitiele.

Credu inse ca ne pricepemu de-si domni'a Tá vorbesci unguresce, éra eu in limb'a mea, si reservandu altele pe alta ocasiune ocurenda.

Zenobiu Munténu,
inspectoru de scóle alu tractului Beliu.

Dâmu sub tóta reserv'a cele ce urméza, neluându nici o responsabilitate, nici pentru materia nici pentru forma. Suprimendu numai unii termini cari cu tóte ca au fostu fórte intrebuintiati in alte pârti, in fói'a nóstra nu potu sa aiba locu nici acum, corespundinti'a a remasu neschimbata.

Eata-o:

Cttulu Temes. 26/3 n. 1877.

Onorate Dle Redactoru! Din locuri positive suntu avisatu ca in comun'a B. Comlosiu (Torontalu) au isbucnitu unirea va se dica din 24/3 st. n. pâna adi s'au dechiaratu de uniti 150 de suflete.

Sciu ca vi cunoscuta caus'a comlosieniloru; — óre cine este caus'a ratacirei turmei? oile séu pastoriulu? eu incâtu pricepu cu mintea mea cea cruda nu potu dice alta decâtu — pastoriulu, — câci déca venerabilulu consistoriu din Aradu erá dreptu la tóta intemplarea turm'a nu se imprasciá, — véda consistoriulu din Aradu — eu mi-amu spalatu mânile cá Pilatu, mai multu in Comlosiu nu suntu, — si pâna eu amu fostu in mijloculu poporului nu s'au intemplatu asiá ce-va, — acum amu lasatu pe .... protopopu si popi sa conduca poporulu nostru celu bunu si blandu si de ei totalminte maltratatu si materialminte omoritu.

De odata atâtu — de alta-data mai multu — me rogu a pune in multu pretiuit'a fóia „Tel. Rom.“ sirurile aceste ale mele spre publicare remanu

Alu d-tale plecatu
G. Balanu.

Din Bucovin'a.

(Urmare).

Déca nu se propune in scól'a reala din Siretiu limb'a româna, acést'a — dupa starea presenta a lucruriloru in Bucovin'a — nici nu ne pare ceva estraordinariu, câci acést'a scóla nu este intretienuta de fondulu bisericescu gr. or. Dar' suntemu curiosi sa scimu, de unde vine ca chiaru multi din românii dela scól'a din Cernauti nu invétia limb'a româna. Acést'a scóla se sustiene numai din fondulu gr. or. religionariu, si are conditiune a invetiá limb'a româna pre toti scolarii sei. Pe spesele fondului gr. or. s'a trimisu si unu numeru insemnatu de juni din tiéra la Vien'a spre a studiá profesur'a pentru acésta scóla, cu scopu, cá avendu scól'a destule puteri spre a se puté propune objectele in limb'a româna, acést'a sa devie limb'a de propunere. Ast'a a fostu cá conditie celu putienu in anii cei primi a infiintiârei scólei susu mentionate; — dicemu in anii cei primi, câci acum'a, cându unii din românii trimisi cu acésta intentiune la Vien'a se intorcu cá profesori licentiati in patrie, nu numai ca nu se prefera veneticiloru, dar' ei suntu astrinsi a-si cautá posturi pe la alte scoli la cari nici cându nu voru mai fi in positie de a face intrebuintiare de limb'a materna; si astfeliu conditiile de cari se vorbiá odinióra astadi devinu numai simple ilusiuni. — Totu asiá e si cu scól'a gr. or. gimnasiala din Sucév'a; numai cu deosebirea, ca scolarii cari nu voiau sa invetie limb'a româna, pro forma erau nevoiti a petitioná prin directoratu la consiliulu scolariu alu tierei pentru de a fi dispensati de ea. Se intielege de sine ca o astfeliu de petitie in totu-déun'a erá bine vediuta. Fia insa ori si cum, a fostu celu putienu o formalitate carea trebuiá se o faca celu ce nu voiá se invetie in limb'a tierei. Adi insa nici acést'a nu se mai cere, câci consiliulu scolariu alu tierei a hotaritu in siedinti'a sea din 28 Fauru a. c. a nu se mai incomodá inca si cu astfeliu de petitiuni, ci ele cá unu ce nebagatu in séma sa fia supuse numai aplacidârei directoratului gim.

Lasâmu inse aste ilegalitâti ce se petrecu pe terenulu scolasticu: le-amu adusu numai cá esemple spre a aretá cum se subminéza esistinti'a culturei poporale române — déca se póte se o numimu dejá asiá — chiaru pe spesele ei proprii — ... insa cu scopu de a propagá cu atâtu mai usioru cultur'a universala — ! — !

Da se intielege! noi aspirâmu la o perfectionare deplina, la o perfectionare in de comunu! trebuie deci sa delaturâmu tóte obstaculele partiali cari ne impedeca realisarea scopului supremu universalu ! ? ! Dar' bine! atunci insa fia-ne permisa intrebarea, déca avemu si ómeni de ai nostri cari se conlucre la acestu planu maretiu — la acésta prosperare a culturei universale ? ! ?

O dá! avemu, cum se nu; avemu, si inca ómeni cu vadia precum directori la scoli midilocii, capitani districtuali, perfectori si scia Ddieu cum le mai suntu titulaturile tuturoru acestoru ómeni insemnati; insa ori si cum se fia ei se lupta mereu pentru naintarea in cultura, numai nu in cea nationala. Suntu ómeni de ai nostri, cari, devenindu la unu postu mai mare, nu numai ca nu le pasa de vatr'a pe lânga care a crescutu, dar' ei nici nu mai afla lucru demnu a vorbí cu copii loru in limb'a mamei! la densii in casa se usitéza limb'a germâna cá cea oficiala si mai latita, cá cea placuta renegatiloru; ei asuprescu pre români si li prefera pre jidani, numai déca socotu ca prin acést'a se facu placuti naintea regimului cându vréu se devie la posturi inalte, si seracescu chiaru pre bietulu tieranu, pre fratele loru din a cârui sudóre traiescu, numai déca prin acést'a 'si potu satisface stimululu loru de avaritie.

Eata deci unde stâmu astadi noi românii bucovineni! Eata de unde vine ca suntemu desconsiderati din partea strainiloru. Eata de ce se calca drepturile nóstre in picióre.

Sa nu ni mai fia deci cu mirare cându in Cernauti chiaru numirile stradeloru cari erau scrise in limb'a româna si germâna de vr'o 2 ani incóce totu mereu se stergu de pre pareti, inlocuindu-se cu nisce table nóue de feru, pe cari insa numele stradei stà numai curatu in limb'a germâna. Bietului tierénu care a invetiatu o léca de carte in limb'a sea, nu-i este cu putintia a cetí macaru numele stradei in care se afla cutarea séu cutarea cancelarie la care chiamatu fiindu vine odata in 2 séu 3 ani in capitala. Avemu insa representanti români in consiliulu comunalu; dar' nici unii din domniele loru nu se mai indura a redicá vocea in favórea numiriloru vechi a stradeloru in limb'a rom. Nainte de 2 ani s'a fostu induratu dlu Iancu de *Lupulu* a face o intrebare in chesti'a acést'a, dar' nefiindu opiniunea sea spriginita nici macaru de românii cei ce erau de fatia in siedinti'a cons. com., chesti'a s'a pusu ad acta pentru de a nu se mai aduce nici cându la lumina.

Se nu ne mirâmu dar' nici de aceea ca se lasa vacantu scaunulu metropolitanu aprópe 2 ani de dile. La urmârile cari resulta insa din acésta vacantia, nu ni-e permisu a vorbí ací; despre astea altadata la rendulu seu.

Varietâti.

⁂ Présânti'a Sea P. Episcopu alu Aradului Ioanu *Metianu* a sositu aici numai luni cu trenulu de diminéti'a. In aceea'si di au sositu si unu numeru de membri ai consistoriului metropolitanu din diecesele sufragane si din archidiecesa.

---

*) Dice traditiunea: cumca Codru regele Athenei avea unu fidelu Pentheas, ce-lu purtá eternu (!?!) cu sine, si chiaru in resbóie 'lu folosea, cá pre celu mai bravu soldatu, câci elu se aruncá in fati'a neamicului si-lu slutea fórte.

⁂ *(Donatiune).* Inalt. ministeriu r. u. de culte si instructiune a donatu „societâtiei transilvane pentru cunoscinti'a tierei“ 500 fl. v. a. pentru ilustrarea anticitâtiloru si monumenteloru.

⁂ *Tunuri nóue.* Marti cu trenulu de diminétia au mai sositu 14 tunuri uchatiane, dupa cum audimu cu totulu pentru garnisón'a din Sabiiu au sositu pâna acum 26.

⁂ *(Unu lasamentu frumosu).* „Temps“ impartasiesce mórtea unui negutiatoriu israelitu in Avignon cu numele Cremieux, care in testamentulu seu a lasatu 200,000 franci pentru seracii israeliti ai cetâtiei, 200,000 fr. pentru protestantii seraci si 200,000 fr. pentru catolicii seraci in fia-care parochie intra muros. Totu-odata a dispusu a se dá zestre de câte 1000 franci la o fata seraca israelita si alt'a catolica.

⁂ *(Incendiu iu Sibiiu).* In sér'a de Dumineca spre Luni in 14 a eruptu pe „Soldisiu“ unu incendiu, care inse n'a mistuitu decâtu dóue siopróne, de óre-ce pompierii de aici au aflatu in apropiere apa indestula. Durere, unulu din pompieri si-a frântu unu picioru cu acésta ocasiune.

⁂ *(Unu bastimentu curiosu).* Printre curiositâtile ce voru figurá la espositiunea universala dela 1878 se póte citá de pe acum in sectiunea maritima unu bastimentu ce a fostu taiatu dintr'o singura piesa intr'o bila de abanos de 15,000 chilog. Acestu bastimentu are o lungime de 7 metri, largime de ½ m. si 90 centimetri adencime. Escutatu dupa planulu si sub directiunea siefului unei esploatatiuni de paduri din Guatemal'a, s'a taiatu cu toporulu si cioplitu cu herminet'a, lucru, pentru care indigenii din Guatemal'a n'au rivali.

⁂ *Espositiunea universala din Parisu.* Dupa cum se aude s'a decisu a se instituí pentru espositiunea de Parisu o delegatiune aparte, care sa represinte Austro-Ungari'a. De membri ai delegatiunei suntu denumiti: ambasadorulu conte *Wimpffen*, consululu generalu *G. de Rotschild*, contele *Zichy* si bar. *Hirsch*.

Statutele comunei Resinari

pentru conservarea si folosirea paduriloru impreuna cu detorintiele economatului ei.

(Urmare.)

25. Pasiunea viteloru pe fenatiele de pe cóste este iertata numai din 14 Sept. pâna in 27 Maiu c. n. Cu 6 Aprilie este opritu si câmpulu de a-lu mai pasce cu vite. Cându va fi primavér'a tare tempuria se póle oprí si mai inainte.

§. 26. Nu este iertatu a taiá arbori de susu ci aprópe de fati'a pamentului cá sa nu remana trunchi (tropini) inalti.

Asemenea nu este iertatu a gâurí arbori pentru de a le detrage mustulu cá sa faca resîna séu a-i belí de cóje decâtu numai in padurea cea libera de taiatu.

§. 27. A face focu la radecin'a arboriloru séu in scorburi, a aprinde foile de arbori séu iérb'a in padure este cu totulu opritu. Cârbuni a arde se dà voia numai in taietura si din ramuri séu radecinele arboriloru.

§. 28. Fiindu ca cóstele pe care se afla padurile cele devastate din giurulu comunei nóstre constau parte din pétra; ér' pétr'a acést'a de se va delaturá totu taindu din tr'ens'a numai la unu locu pamentulu lipsitu de radimulu seu, se va derimá, ba la ploi indelungate póte sa inundeze comun'a jumetate, prin acést'a se decide ca numai acolo este iertatu a taiá pétr'a unde va fi tocitura asemnata de representanti'a comunale.

§. 29. Totu-déun'a in lun'a lui Augustu representantu comunala va tramite din sinulu ei o comissiune de cinci care alegandu-'si conducatoriu si insotita de economulu, séu de unu provisoriu va avea de a incungiurá totu teritoriulu Resînariloru. — Datorinti'a acestei comissiuni este a cercetá tóte movilele (halmurile) precum si alte semne care se afla pe marginea teritoriului, a vedé in ce stare se afla padurile si câlile ei, asemenea are de a vedé atâtu in taietura data in arenda cum se observéza contractulu incheiatu cu arendatorele si câtu in taietur'a comunale.

Cum se implinescu prescrisele acestoru statute.

Fia-care membru alu comissiunei va primí pentru perderea tempului pe di o desdaunare de 1 fl. v. a. din cass'a alodiale. Comissiunea are in tempu de 3 dile sa-si implinésca missiunea ér' conducatoriulu ei in siedinti'a cea dintâiu a representantiei sa raporteze despre ce au vediutu.

§. 30. Pedepsele pentru calcarea acestoru statute suntu urmatórele:

1. Cine se va aflá umblandu prin padurea oprita cu securea afara de drumu in casulu I 10 cr. II, 20 cr. si si III 40 cr.

2. Cine va taiá lemne in padurea oprita, pe lânga confiscarea lemneloru pe care elu cu spesele proprii are sa le duca in curtea comunala, in casulu I, 50 cr. II 2 fl., III 4 fl.

3. Pedéps'a ast'a indoita se va pune pe acel'a care va taiá numai arbore (lemnu) fia câtu de micu de pe cóstele din giurulu comunei cum este de pe fati'a Cetatiuei, de pe fati'a Costei Boaci si de pe la fantân'a varului peste rîu séu din Salciile plantate dealungulu câlei câtra Sibiiu séu din acelea care se voru plantá de comuna in alte locuri.

4. Cine va taiá crace de stejaru in dumbrava séu din alte locuri pe lânga confiscarea lemneloru pe care pe spesele proprii are sa le duca la curtea comunala, in casulu I 1 fl., II 2 fl., III 3 fl.

5. Cine va taiá unu stejariu mare verde din dumbrava séu din alte locuri pe lânga ducerea lui in curtea comunale, in casulu I 5 fl., II 8 fl. si III 12 fl. Unulu micu I 1 fl. II 2 si III 3 fl.

6. Cine va taiá unu stejaru mare uscatu pe lânga ducerea lui in curtea comunale in casulu I 2 fl. II 5 fl. si III 8 fl. Unulu micu in casulu I 50 cr. II 1 fl. III 2 fl.

7. Cine va aduce lemne din padurea libera de taiatu fia si din fenatiulu seu in di oprita séu nópte

a) cu calulu in casulu I 40 cr. II 1 fl. III 2 fl.

b) cu carulu in casulu I 2 fl. II 3 fl. III 5 fl.

c) cu trupulu in casulu I 20 cr. II 40 cr. III 60 cr.

d) cu vite mai multe decâtu este prescrisu de tóta vit'a in casulu I 1 fl. II 2 fl. III 3 fl.

8. Acésta pedépsa are sa se puna si pre acei'a cari taia ori tragu bârne in dile oprite din bradetu séu facu siruri de lemne (stengini) in padure.

9. Cine va aduce lemne din padurea oprita.

a) cu calulu séu asinulu in casulu I 2 fl. II 3 fl. III 4 fl.

b) cu carulu in casulu I 5 fl. II 10 fl. III 15 fl.

c) cu trupulu in casulu I 1 fl. II 2 fl. III 3 fl.

10. Cine gaueresce bradi in padurea oprita cá se adune resina séu belesce arborii de cóje de totu arborulu in casulu I 50 cr. II 1 fl. III 2 fl.

11. Cine va arde carbuni in padurea oprita in casulu I 50 cr. II 1 fl. III 2 fl.

12. Cine va pune focu in scorburile arboriloru séu in foile loru va aprinde iérb'a séu va face focu la radacin'a arboriloru prelânga daun'a facuta in casulu I 5 fl. II 10 fl. III 15 fl. Ivindu-se crim'a punerei de focu sa se arete tribunalului criminalu spre cercetare si spre pedepsire.

13. Cine va taiá arborii cei destinati de semintie de fiesce-care in casulu I 3 fl. II 5 fl. III 10 fl.

14. Cine va aduná ghinde inainte de ce se concede culegerea ei, prelânga confiscare in casulu I 10 cr. II 20 cr. III 30 cr.

15. Cine va taiá piétra in locu ne asemnatu de representanti'a comunale in casulu I 1 fl. II 2 fl. III 5 fl.

16. Cine va pasce vite in padurea oprita séu in fenatie oprite, afara de daun'a facuta, pentru fiesce-care

a) óie in casulu I 2 cr. II 5 cr. III 10 cr.

b) capra in casulu I 10 cr. II 20 cr. III 30 cr.

c) vaca séu bou bibolu in casulu I 30 cr. II 50 cr. III 60 cr.

d) calu séu asinu in casulu I 50 cr. II 1 fl. III 2 fl.

17. Pedepsele aceste indoite se voru pune pre acei'a cari voru pasce vitele pre cóstele din giurulu comunei sub positiunea 3 specificate séu in dumbrava ori in paduri de curendu taiate.

§ 31. Pedepsele banale care nu se voru putea incasá din caus'a miseriei (seraciei) suntu de a se schimbá in arestu computandu-se 24 óre pentru unu florinu.

§ 32. De detorinti'a economatului se tiene a ingrigí si de celelalte objecte care facu proprietatea comunei: de casele si curtile comunale, de pasiunile de taurii ei, de puscile de apa si incaperile loru, de curtógele de focu, de fontânile publice, de poduri si de câli, asemenea are de a padî atâtu câmpulu câtu si fenatiele particulariloru de pre teritoriulu Resinariloru de daun'a ce se aru putea nasce prin ómeni séu animale.

§ 33. Un'a comisiune de doi trimisa din partea representantiei comunale insotita cu economulu la intrarea acestui'a in deregatorie, are de a compune unu inventariu despre tóte susu numitele objecte comunale impreuna cu recuisitele de lucru cum suntu: sapóie, lopeti, róbe, mese, scaune, mesuri, lampe, candelabre, cârti, ladi, castene, lemne cioplite séu necioplite si altele, insemnandu starea in care se afla aceste objecte si recuisite. Acestu inventariu subscrisu de toti trei membri este de a se pastrá in cas'a alodiale.

§. 34. Ivindu-se lipse la susu numitele objecte comunale detoria economului este numai decâtu a le aretá primariei locale si totu odata a propune repararea loru. Reparâri cari nu iérta amenarea cum suntu gauri la poduri are numai decâtu economulu prin organele sele ale repará si apoi a face aretare primariei.

§. 35. La casu ca primari'a locale reparârile propuse de economulu se nu le considere, detorinti'a lui este a aretá scaderile representantiei comunale, netacându inse nici ast'a de ajunsu a aduce intemplarea la cunoscinti'a inspectorului cercuale. (Szolgabiró).

§. 36. Tóte lucrârile comunale ordinate prin primari'a locale fia acele zidiri nóue séu reparâri, economulu este detoriu a le priveghiá si a vedé cá sa se faca cu materialu bunu trainice si amesuratu concluseloru aduse de representanti'a comunale.

§. 37. Totu-déun'a cându se schimba economulu o comissiune totu in modulu de susu compusa are de a revedé inventariulu si objectele comunale shimbârile facute a le insemná intr'ensulu iér' recuisitele primite a le predá noului economu alesu dupa ce s'au petrecutu in inventariulu celu nou. Recuisitdle care lipsescu este economulu detoriu a pune altele in locu; iér' inventarele cele vechi suntu de a se pastrá in archivulu primariei.

(Va urmà.)

Burs'a de Vien'a.

Din 16/28 Martiu 1877.

Metalicele 5%	63 95
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68 05
Imprumutulu de statu din 1860	109 80
Actiuni de banca	817 —
Actiuni de creditu	153 30
Argintu	109 50
Galbinu	5 74
Napoleonu d'auru (poli)	9 77½
Valut'a nóua imperiale germâna	60 20

Nr. 14.

Edictu.

Mari'a Georgiu Radu din Hermanu, care de 21 ani parasí cu necredintia pre legiuitulu ei barbatu Georgiu I. Gocimanu din Brasiovu, se cítéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu de dile sa se presenteze inaintea subrisului scaunu protopopescu, câci la din contra procesulu matrimonialu asupra-i pornitu dela 13 Ianuariu a. c. se va decide si in absenti'a densei.

Scaunulu ppescu gr. or. alu
Brasiovului II.

Brasiovu, in 21 Ianuariu 1877.
Ioanu Petricu m/p.
protopopu.

2—3

Edictu.

Ioanu Ioanu Tulbure din Brasiovu carele mai bine de siese ani au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Elen'a Ioanu Popoviciu totu din Brasiovu, fâra a se scí nici pâna astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu de dile sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortialn incaminatu de soci'a lui se va pertractá si decide si in absenti'a lui

Brasiovu 9 Fauru 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
I-iu alu Brasiovului.
Iosifu Baracu,
protop.

3—3

Anunciu
pentru sântele biserici.

Lumini fórte eftine
de céra curata
albe si colorate in cuantitâti mari si mici, se afla in fabric'a de lumini de céra a lui
Ioanu Farcasiu,
piati'a mica lânga bolt'a comerciantelui **Gligoru** in Sibiiu.

2—2

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ **La acestu nr. se adauge Foisiór'a Nr. 6. si cu unu suplementu.**

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 23. ANULU XXV.

Sibiiu 20 Martiu (1 Apr.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu $5\frac{1}{2}$ cr. si pentru a trei'a repetire cu $3\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Brosiura politica.

„L'état roumain et la paix de l'orient. Neutralisation de la Roumanie. Par Frédéric *Damé.* Bucarest 1877".

(Urmare din nr. tr.)

„Er'a eroica a staturiloru romane parea a se fi incheiatu prin tratatele dela 1391 si 1511, reinoite, celu dintâiu la 1466 si celu de alu doilea la 1529. Putea crede omulu ca ór'a de organisatiune si desvoltare pacifica, cá pentru tóte staturile din Europ'a la rendulu, loru a sunatu si pentru densele". Asiá introduce autorulu schiti'a cea scurta despre fenomenulu dela finea seculului alu XVI si dela inceputulu seculului alu XVII, despre *Mihaiu Vitézulu,* si adauge ca: „mai erá lipsa de sânge si de ruine, pentrucá din sinulu natiunalitâtiei probate sa ese unu poporu unitu, care sa guste in securitate fructele unei pâci si civilisatiuni fecunde".

Vorbesce mai departe despre o dorintia ce turmentá inimile românilora din drépt'a si stâng'a Milcovului, dela nordulu si sudulu Carpatiloru; patriotii cei adeverati si spiritele politice 'si aduceau aminte ca Traianu n'a voitu sa intemeieze o colonia fragmentaria, ci unu statu puternicu situatu in giurulu Carpatiloru, fortarétia naturala la portile imperiului. Dice ca Stefanu realisà pe unu momentu ide'a acést'a, dara inimicii dela vestu si ostu, dela nordu si sudu, l'au facutu sa se gandésca ér' la salutea patriei sele natale, Moldavi'a. Abiá dupa unu seculu Mihaiu Vitézulu bate pe turci dela Dunare cuprinde Vidinulu si Nicopolea, trei ani mai tardiu ocupa Transilvani'a, intra in Sibiiu si in triumfu in Alb'a-Iuli'a; in 1600 se incoronéza in Iassi domnu alu Moldaviei. Daci'a antica, dice brosiur'a, erá constituita si déca unu jumetate de seculu se bucurá de pace si de linisce, crestinatatea vedea formându-se o bariera neinfrânta intre crestinatate si islamismu. Inse Ungari'a si Poloni'a care protegeau de doi seculi acésta bariera, fiinduca erau preocupate de interesele loru particulare, se inarmara pentru cá sa o restórne. A fostu unu blastemu eternuca staturile aceste au intreprinsu campani'a contr'a acestui statu in nascere. Spre a intarí autorulu deductiunile sele citéza cuvintele istoricului Engel, prin care confirma, ca Michaiu a ajutatu pe Europ'a a se ingradí contr'a barbarismului turcescu.

In urm'a celoru enarate in partea de care ne despartimu spre a trece la a *sieptea* pare o ironia cându cetimu titulatur'a: „Confederation chrêstienne des Carpathes". Lips'a unei confederatiuni contra islamismului a fostu destulu de simtita. Domnii Munteniei si ai Moldaviei, regii Poloniei si ai Ungariei in seculii XIV si XV reveneau desu asupr'a acestei idei, cârei s'a datu espressiune prin tratate si carea tientea a reuni pre români, unguri si poloni intr'o *republica crestina.* „Documente mai nóue estrase din archivele Venetiei arata, ca Venetianii si pap'a Sixtu alu IV si-au pusu tóte silintiele spre a sustiené ide'a acést'a si de a impedecá separarea intereseloru intre aceste trei staturi. Totu conspirá pentru reesît'a acestui proiectu: interesulu generalu alu Europei, progresulu islamismului in presentu si desvoltarea Austriei si Russiei in viitoriu. Unu singuru lucru se opune, egoismulu Poloniei si alu Ungariei. Egoismulu care triumfa si dictéza suveraniloru Poloniei si Ungariei politic'a cea fâra ratiune, care a trebuitu sa se sfersiésca cu caderea successiva a acestoru dóue staturi si cu descuragiarea staturiloru române".

Atingendu nisuintiele cuceritóre ale Polonici si Ungariei, arata cum aceste s'au slabitu pre sine inse-le si cum prin descuragiarea romaniloru se deschidu portile in staturile române pentru fanarioti, cari cultivéza slabiciunea intr'ensele.

Partea a *opt'a* trece in revista intâlnirea intereseloru austriace si rusesci de a-si supune peninsul'a balcanica. In luptele aceste se gasesce Ungari'a fâra independentia, si Poloni'a in fine impartita; staturile române perdu din teritoriu prin cessiunile facute de turci, din unu teritoriu ce nu erá alu loru. Cu tóte aceste in români reinvie simtiulu natiunalu si prin intalnirea intereseloru aratate necessitatea unui statu intermediariu in sistema européna.

In partea a *nóu'a* arata brosiur'a cum Franci'a, dintre puterile occidentali, incepe a aretá interesu de tierile române. Napoleonu I in conferinti'a dela *Erfurth* inca nu pricepea insemnatatea acestoru tieri si erá aplecatu a le cedá Russiei pentru alianti'a contr'a Angliei. In esilulu seu pe insul'a *St'a Elen'a* si-a recunoscutu gresial'a. Criticându tratatulu dela 1815 a disu Napoleonu I:

„Russi'a nu trebuie lasata sa usurpeze protectoratulu provincieloru dunarene; Russi'a este din natur'a sea dispusa pentru invasiune, mai curendu séu mai tardiu, ea va face o iruptiune in Europ'a."

Talleyrand a cuprinsu insemnatatea tieriloru dunarene in urmatórele cuvinte: „Centrulu de gravitatiune alu lumei nu este nici la Elbe nici la Adigi'a, ci colo josu la fruntariele Europei, la Dunare."

In tempulu restauratiunei, in Franci'a, barbatii de statu de acolo nu pricepeau insemnatatea tieriloru dunarene. Angli'a singura avea vederi chiare, fâra de a cercá remediu. Trecerea rusiloru preste Prutu a desteptatu pre puterile apusene spre a se aliá contr'a Russiei. Inse invingerile din Creme'a n'au produsu ceea ce trebuiá se produca, pentruca puterile de-si au luatu in mâna caus'a provincieloru dunarene Romani'a si Serbi'a, au vrutu sa combine binele cu reulu, viitoriulu cu trecutulu, au cedatu in drépt'a, au cedatu in stâng'a si asiá au ajunsu la tratatulu din 1856 din care abiá a mai remasu ce-va pâna astadi.

Puterile au avutu in vedere prin reconstituirea principateloru române intr'unu statu radicarea unei bariere intre Turci'a si Russi'a, care sa fia totu odata pétr'a fundamentala pentru o ordine nóua sociala in orientu. Neintielegerile intre puteri, pentruca unele voiau o desvoltare successiva a populatiuniloru crestine in orientu, condusa si privegbiata de puteri, altele pentruca nu vedeau bucurosu nascerea de staturi nóue la fruntariele loru, au avutu urmrea ca lucrulu inceputu a remasu pe jumetate; atât'a a fostu totu resultatulu ca Romani'a s'a neutralisatu. Puterile au pusu mai multu pondu pe sustienerea intregitâtiei imperiului otomanu adaugendu dorinti'a Russiei cá fâra intardiere sa imbunatatiésca (pórt'a) sórtea populatiuniloru sele; cu tóte ca lord *Stanley* dicea in an. 1856: Mantuirea Turciei aterna mai multu de lucrârile sele decâtu dela asecurarea ce i-o dà occidentulu".

Turci'a inse n'a satisfacutu asteptâriloru Europei. Miscârile din Bosni'a si Erzegovin'a in fine resbelulu cu serbii au fostu urmârile, si pre langa acestea concentrarea armatei rasesci la Prutu.

Romani'a, in aceste grele impregiurâri, n'avea decâtu o datorintia, de a pastrá o neutralitate absoluta. Cu tóte simpatiele ei pentru crestinii din orientu ingagiati in lupta, cu tóte ca Pórt'a i nega drepturile ei consacrate, recunoscute solemnelu de puterile garante, cu tóte dificultâtile ei interióre a pazitu si n'a slabitu neutralitatea ei nici unu momentu. Inse dupa starea lucruriloru de astadi neutralitatea ei asigurata de puterile garante este numai o *neutralitate relativa.*

Pentru sustienerea pâcei, dorita din tóte pârtile, Romani'a are lipsa de a i se garantá din partea puteriloru garante o *neutralitate absoluta,* cá cea a Belgiului.

Ide'a acést'a o desvólta brosiur'a in partea a diecea cu istori'a mai nóua in mâna, provocându-se la evenemintele din Elveti'a la 1798 si 1813 si la cele din Belgiu la 1870—71. Cea dintâiu cu o neutralitate relativa a fostu calcata de francesi si de austriaci; cea din urma a fostu respectata de germani si de francesi.

Proclamându Europ'a neutralitatea Romaniei, fiindu ea unu statu natiunalu latinu, aru avea avantagiulu, ca prin intarirea acestei natiunalitâti s'aru impedecá reunirea slaviloru de nordu si de sudu. Austri'a, care la cea mai mica miscare intre slavii ei, aru vení in mari perplessitâti, aru trebuí sa recunósca ca statulu românu pentru ea este *salv'a garda* indispensabila. Slabirea statului românu aru aruncá pre Austri'a in impregiurâri necunoscute. Disparitiunea lui aru fi perderea ei. Diu'a cându Austri'a aru trebuí sa se lupte cu Russi'a la Dunare aru vení de sine. Autorulu brosiurei nu crede ca s'aru aflá unu barbatu de statu, nici in Vien'a, nici in Budapest'a, care sa se invoiésca la o impartire a Turciei, pentruca nu crede ca s'aru aflá vre-unulu care cu ochi binevoitori sa véda gurile Dunarei in mânile Russiei si punerea in contactu a slaviloru de nordu cu cei de sudu.

Arata ca si Franci'a, Angli'a, Germani'a si Itali'a au interesu la stabilirea neutralitâtiei absolute a Romaniei, pentruca altcum Russi'a le-aru surprinde pre aceste amenintiandu-le isvórele loru de esistentia.

Neutralitatea absoluta este unic'a garantia pentru pacea in orientu si unic'a pentru ecuilibrulu europeanu.

(Va urmá).

O nóua impartire a cercuriloru de alegere dietali in Transilvani'a.

In curendu Transilvani'a va vedé realisându-se o nóua impartire a cercuriloru sele de alegere dietali. Elementulu domnitoriu inca totu nu se crede deplinu asiguratu in egemoni'a sea prin resultatele legislatorice de pâna acum si de aceea nu e mirare, ca nu se mai inchide sirulu reformeloru relativu la Transsilvani'a. Dupa proiectulu de nóu'a impartire a cercuriloru de alegere, care in curendu se va substerne dietei spre acceptare, numerulu deputatiloru ce-i trimite Transilvani'a in diet'a din Pest'a remâne aprópe neschimbatu. In locu de 75 se voru trimite in viitoriu 73 deputati. Schimbârile radicali se facu insa in impartirea acestoru 73 deputati pe singuratecile cercuri de alegere si anume staruiesce proiectulu de lege a concentrá elementului magiaru pre câtu numai se va puté si a sparge maioritâtile nemagiare.

Mai bine se va vedé acést'a tendintia din modulu de impartire insusi ce-lu reproducemu aici:

Comitatulu *Sibiiului* (nesocotindu cetatea Sibiiu) va alege pe viitoriu 5 deputati, precându pârtile integrante ale acestui comitatu, fostele scaune Sabiiu (fâra cetate), Nocrichiu, Mercurea si Sebesiu alegeau inainte de arondare 7 deputati, prin urmare elu pierde acum celu putienu 2 deputati, câci nici nu suntu socotite pârtile alaturate la acestu comitatu din comitatele Albei superiori si inferiori. Comitatulu *Ternavei mari* (nesocotindu cetâtile Sighisiór'a si Mediasiulu) va alege 4 deputati pre cându pârtile lui integrante, — fâra de a socotí pârtile anectate, din comitatulu Albei superiori prin arondare — scaunele de odinióra: Sighisiór'a, Mediasiu, Cohalmu si Cincu mare alegeau impreuna 8 deputati. Pierderea e dara celu putienu 4 deputati si, déca vomu considerá pârtile din comitatulu desfiintiatu prin arondare alu Albei superiori, siguru 5 mandate. Comitatulu *Bistritia—Naseudu* (socotindu-se si cetatea Bistritia) va tramite 2 deputati pre cându pârtile sele integrante, fostele districte Bistriti'a si Naseudu aveau 4 mandate dietali, prin urmare pierde 2 deputati. Comitatulu *Unedórei* (românu) remane totu cu numerulu mandateloru ce le a avutu si inainte de arondare. Elu tramite 6 deputati. Pârtile lui integrante suntu fostulu comitatu alu Unedórei, ce tramitea pâna acum 2, cetatea si scaunulu Orestiei ce tramitea 2, opidele Hatiegu si Unedór'a ce de asemenea tramiteau 2 deputati, si $2\frac{1}{2}$ cercuri scaunali din fostulu comitatu alu Zarandului. Comitatulu *Brasiovu,* care mai inainte cá districtu (fâra de orasiulu Brasiovu) alegea unu deputatu mai castiga unu alu doilea mandatu.

Dara comitatele magiare, cari au remasu la arondare aprópe nealterate, câstiga in mandate: *Alb'a inferióra* 4 (pâna acum 2), *Ciculu* 4 (pâna acum 2), *Odorheiu* 3 (pâna acum 2), *Treiscaunele* 4 (pâna acum 2), *Clusiulu* 4 (pâna acum 2). De asemenea câstiga comitatele magiare modificate séu create sub unu nume nou prin arondare: *Szilagy* 9 deputati (pârtile lui integrante: Solnoculu de medilocu, Crasn'a, scaunulu Agrisiu din Dobâc'a si Zilah alegeau mai inainte la olalta 5 deputati); *Solnocu-Dobâc'a* 5 (pârtile lui integrante Solnoculu interioru cu unele comune din Cetatea de pétra si Dobâc'a alegeau pâna acum la olalta 4 deputati); *Muresiu-Turd'a* 5 (pârtile sele integrante, scaunulu Muresiu si pârti din comitatulu Turdei alegeau mai inainte 4 dep.). Comitatele *Turd'a-Ariesiu* cu 4. *Ternav'a-mica,* cu 2 si *Fagarasiulu* cu 2 remanu neschimbate.

Pentru a asigurá si mai bine preponderanti'a elementului magiaru fatia cu natiunalitâtile nemagiare, proiectulu nou de lege radica censulu la 10 fl. si sustiene si mai departe privilegiulu ce l'a avutu nobilimea la alegerile dietali. De o parte cu unu censu atâtu de urcatu, iér' de alta parte cu dreptulu feudalu ce 'lu au nobilii, magiarii voru scóte cu vreme din parlamentulu loru pre nemagiari si asiá vomu vedea in diet'a din Budapest'a numai pre natiunea genetica magiara legiferandu si dispunendu dupa bunulu placu de sórtea tierei si a celorulalte natiuni.

Precum cetimu in „Hon“ preparativele pentru introducerea legei nóue electorale, se facu dejá de acum, pentrucá, intrandu legea in vigóre ea sa se póta pune inmediatu in lucrare. In ministeriulu de interne s'a tienutu o conferintia pentru a statorí modalitâtile compunerei listeloru electorale. Comitatele s'au avisatu — la casu cându legislativ'a aru votá legea electorale — a prepará lucrurile astfeliu: cá impartirea cercutiloru si statorirea listei electorale sa póta urmá dejá in lun'a lui Maiu.

Revista politica.

Incepemu de asta-data revist'a nóstra cu lucruri cari nu au séu nu paru a avea insemnatate mare politica. Este vorb'a de avansamentulu de primavéra in armat'a comuna. Foile competente ne spunu ca avansâri in graduri inalte de asta-data nu voru avé locu; mai multe voru fi la trupa si cu deosebire la infanteria.

De alta parte cetimu ca in decursulu lunei lui Maiu artileri'a de câmpu se va adjustá completu cu tunuri nóue. „*Ordre de bataille*“ pentru esercitiele in arme din anulu acest'a e fórte pacinica. Siese regimente se voru dislocá in alte garnisóne dupa terminarea esercitieloru. „P. Ll.“ inse adauge, ca dupa cum stau astadi lucrurile, suntu permise unele indoieli déca pâna in tómna nu se voru face schimbâri in pacinic'a „ordre de bataille.“

Indoial'a acést'a din partea unui diurnalu despre care lumea sustiene ca are relatiuni cu ministeriulu de esterne este curiósa in feliulu ei si aru gasí póte óre-care esplicatiune in telegram'a din Rusciucu dela 28 Martiu, in care se dice, ca unu ordinu alu ministeriului de resbelu din Constantinopole a dispusu mobilisarea la momentu a armatei teritoriale din Vilaietulu Dunarei, care face cam 25,000 combatanti.

Intr'aceea porumbitiele cu ramurelulu de olivu in ciocu sbóra si asigura ca pacea se va sustiené. „P. Ll.“ inca ni-o promite acést'a si ne spune terminulu pâna cându. Acésta fóia dice ca diplomati'a va mai lucrá pâna dupa pascile rusesci, asiá dara cam scurtu terminu, de vre-o 8—10 dile.

Generalulu Ignatieff va fi ajunsu pâna acum la St. Petersburg. Missiunea lui diplomatica este implinita. Unu tempu scurtu si lumea va aflá din evenemintele ce se voru desvoltá, mai multu decâtu din conjecturârile cari ni le da diuaristic'a cea mai mare pe fia-care di.

Cuiulu, care este inca veritu in actiunile diplomatice si impedeca pacea orientala, este Muntenegrulu, care s'a abatutu dela pretensiunea unui portu, persista inse pre lânga pretinderea fortaretiei Nicsici si a pasului Dug'a, pe care pórt'a inca nu este aplecata alu dá din mâna. Montenegrenii arméza asiá dara din tóte puterile si dupa espirarea armistitiului, prolungítu pâna la 12 Aprile n., voru incepe iérasi ostilitâtile. Déca nu va fi alt'a, acést'a inca e destula pórta deschisa spre a intrá in cestiunea orientala.

„Corespundinti'a Politica“ primesce din Chisineu nisce sciri, din cari s'aru parea ca acolo se bate dejá tob'a de alarma.

„La 19 a. c., cuartirulu generalu cu siefulu statului maioru Nepokoicizky s'a intorsu dela Odes'a la Chisieneu, unde s'au conchiematu indata siefii tuturoru corpuriloru la o conferintia de trei dile. Totu de odata se anuntia, ca artileri'a armatei de sudu, care are 505 tunuri de câmpu (intre cari 76 tunuri de munte si 350 de fortaretie) se va mai sporí cu 14 baterii de cavalerie. In fine se mai dice, ca la finitulu lunei voru sosí in Ungheni 70 locomotive si 760 vagóne, care voru stá la dispositiunea speciala a comandei armatei, pentru a completá comunicatiunea pe câile române. Cá comandantu alu asiá numitei armate litorale, care constà din trei divisiuni, se va numí guvernatorulu din Odes'a, generalulu Semeka.“

Si din Caucazu primesce „Corespondinti'a Politica“ nisce sciri fórte resbelnice. Trupele ce stau sub generalulu Melikof, s'au sporitu cu siase brigade din Russi'a européna, si pâna la 1 Aprilie voru trebuí sa ajunga numerulu de 150,000 ómeni.

Unele diuare straine primescu din Constantinopole scirea, ca Sultanulu va rechiemá pe Midat-pasi'a, din acel'asi motivu din care l'a departatu, adeca de tém'a miscarei care din ce in ce cresce mai tare.

Diet'a Ungariei.

In nrulu precedentu amu amintitu pe scurtu despre votarea legei de imprumutu in diet'a Ungariei. Intr'unu scurtu estrasu punemu naintea cetitoriloru o dare de séma despre desbaterea acelui imprumutu, ce avù locu in cas'a deputatiloru in siedinti'a dela 27 Martiu.

Dupa unele cuvinte de introducere din partea referentului *Ordody*, se radica in numele „partidei liberale independente“

Lukács: Regimulu nu scie ce cere, cas'a nu scie ce votéza (aprobare in stâng'a, contradicere in drépt'a). Regimulu nu scie déca va fi vre-odata in stare sa se folosésca de imputernicirea ce cere; cas'a iérasi nu scie de va ajunge imputernicirea vre-odata sa se aplice. Regimulu insusi a declaratu, ca nu póte stá bunu, déca i va succede operatiunea; legislativ'a din partesi nu scie, déca aceea ce decretéza se va si duce in indeplinire. Unui regimu, care in Vien'a a facutu unu fiasco asiá de mare elu si partid'a lui nu póte sa-i voteze politi'a in *bianco*.

Al. *Bujanovics* declara in numele partidei sennyeiane respingerea proiectului. Déca se sustiene, ca scopulu proiectului nu este a se cautá in depurarea datoriei flotante, ci tientesce cu deosebire la o plasare favorabila a imprumutului de 80 milióne, oratorulu e de parere, ca astfeliu de operatiune pentru radicarea momentana a harthieloru nóstre de statu nu e admissibila.

E. *Simonyi* nu voiesce sa dea regimului ocasiune de a incheiá imprumutu cu unu consortiu, cu care a contractatu pe cele de mainainte. Consortiulu acest'a face imprumutulu aternatoriu de conditiuni straine de imprumutu. Odata, la imprumutulu de 76½ milióne a silitu pe regimu la concessiunea drumului de feru Temisiór'a—Orsiov'a, de alta data la alte 76½ milióne l'a silitu la acceptarea tratatului de comerciu cu Romani'a.

Zsedenyi este pentru proiectu.

Min. de fin. *Széll* desvólta o polemica indreptata contr'a oratoriloru de mainainte. De vre-o câte-va dile incóce ér' s'a intunecatu orizontulu, sperezu inse ca intórcerea spre bine nu va intardiá; tocm'a pentruca siansele se schimba asiá de desu sustiene modulu propusu de densulu, cá celu mai potrivitu referintieloru de fatia. O schimbare repentina ne póte aduce folóse asiá de mari, incâtu altmintrea nu le-amu mai puté ajunge.

Dupa ce vorbira *Helfy* si *Mocsáry* dice *Ragalyi*: De óre-ce tiér'a merge fâra a se oprí spre bancrotta, e mai bine, cá inevitabilulu sa se intemple adi decâtu mâne. Unde erogatele suntu pururea mai mari decâtu veniturile, trebuie sa urmeze concursulu. Oratorulu face alusiuni la tienut'a energica a Turciei, pe cându Ungari'a se pléca necontenitu. Tiér'a nóstra nu capata bani, pentru-ca aru fi vre-o sperántia de ai puté platí, ci pentru cá sa ne incurce. S'a vediutu ca cu puterea nu se póte apropiá nimenea de noi, asiá acum se facu incercâri cu vicleni'a si mai târdiu voru sa ne dica, fiti buni bucurosi ca ni se face mila de voi seraciloru, si ve ajutâmu (ilaritate). Oratorulu scie ca regimulu nu se gândesce a duce in deplinire conversiunea, ci de a pune vre-o doi bani in cassele cele góle, si de aceea respinge proiectulu.

Tisz'a min. pres. intaritatu. Pe cuvintele celoru din stânga estrema nu se pune nici unu pondu, pentru aceea le da absolutoriu in privinti'a consecuentieloru dupa afirmatiunile loru cele neadeverate. (Miscare in stâng'a estrema). Despre cele promise de densulu si va dá comptulu cu consciinti'a sea, inse elu n'a promisu nici odata lucruri, de cari elu a pututu prevedé ca nu se potu realisá. De alta parte datori'a lui este, cá a cârmaciului, de a nu parasí nai'a in sórtea ei, la celu dintâiu ventu nefavorabilu, ci de a o salvá, pentru-cá cu tempulu sa o póta conduce in portulu doritu.

Intorcendu-se câtra Lukács incheia min. pres. Disulu oratoru a denegatu regimului ori ce capacitate; déca opositiunea e petrunsa de convingerea acést'a atunci aru trebuí sa dea regimului plenipotenti'a de a indeplini operatiunea planuita, póte se implinesce proverbiulu nemtiescu: „*Der Dumme hat's Glück.* (Aplause).

Resultatulu este cunoscutu. S'a primitu propunerea regimului cu 166 contra 74 voturi; 203 deputati au fostu absenti.

Turci'a. In 7/19 Martie s'a deschisu parlamentulu turcescu printr'unu discursu de tronu alu sultanului, cetitu de primulu seu secretariu. De fatia au fostu ministrii, demnitarii civili, militari si bisericesci, senatorii si deputatii, precum si „insarcinatii cu afaceri“ ai puteriloru, afara de celu germânu si celu rusescu, representati numai prin dragomanii loru.

Discursulu tronului spune, ca imperati'a avea sa multieméscа marirea ei de mai nainte practicârei justitiei, respectului legiloru si bunei sele administratiu i. Slabirea continua a imperatiei e causata prin uitarea si parasirea precepteloru pline de intielepciune, cari domnisera pâna la sultanulu Mahmud. Acest'a pricepù ce lipsesce Turciei, introduse reforme si incepuse a pune tiér'a pre calea progresului si a civilisatiunei. Sultanulu Abdulu Medgid continuà oper'a predecesorului seu, promulgandu „tansimatulu.“ Dar' binefacerile acestei legiuiri au fostu paralisate de resbelulu din Crime'a, care pentru intâi'a óra nevoí Turci'a la unu imprumutu. Multiamita ajutoriului puteriloru mari aliate cu Turci'a, pacea a fostu restabilita si intregitatea imperatiei a fostu pusa sub garanti'a puteriloru europene.

Tiér'a aru fi intratu intr'o era nóua de progresu si de buna stare, déca *intrigile* si *sumutiârile culpabile* n'aru fi paralisatu bunele intentiuni ale regimului, care erá silitu de a intretiné armate mari si de a golí tesaurulu publicu pentru innoirea materialului de resbelu. Aceste cause, unite cu réu'a administratiune financiara, au incarcatu asiá de tare statulu, incâtu in momentulu rescólei din Erzegovin'a guvernulu se vediù silitu de a luá refugiu la mesuri esceptionale. Aceste mesuri, reducendu interesele datoriei statului, au lovitu greu creditulu lui, pentruca au ignoratu obligatiunile Portiei, pre care ea le indeplinise totu-déun'a pâna atunci. Cându in impregiurârile cele mai grele sultanulu (actualu) a fostu chiamatu pe tronu, elu a pusu mai intâiu puterile tierei in starea de a padí siguranti'a si neaternarea ei. Dupa acea elu s'a ocupatu numai cu reform'a interióra, promulgandu o constitutiune, care dupa modelulu tieriloru celoru mai civilisate, chiama natiunea sa participe la facerea legiloru si la administratiunea intereseloru publice, in fine elu a instituitu unu parlamentu, asigurându tuturoru libertatea, egalitatea si dreptatea.

Sultanulu multiamesce providentiei, ca e chiamatu de a deschide sessiunea cea dintâiu si enumera proiectele de legi, ce voru fi a se discutá. Intre acestea suntu: *legea electorala*, *legea provinciala si comunala*, *procedur'a civila*, *reorganisarea judecatorieloru*, *legea inaintârei in functiuni si a pensiuniloru*, *legea de pressa*, *organisarea curtiloru de compturi si in fine budgetulu.*

Sultanulu recomenda mai cu séma studiulu si primirea legiloru financiare. Se voru luá mesuri pentrucá creditorii Turciei sa capete garantiele cele mai solide pentru indeplinirea obligatiuniloru Portiei. Se voru introduce apoi institutiuni pentru radicarea instructiunei publice. Sultanulu a hotaritu sa marésca din mijlóce proprii scól'a civila, pentru a cresce in ea functionari capabili.

Laudandu patriotismulu poporului si vitezi'a armatei sele, Sultanulu constata pacificarea tierei, restabilirea buneloru relatiuni cu Serbi'a si esprimà speranti'a, ca tratârile cu Muntenegrulu voru avea aceleasi resultate bune; iér' acést'a aru permite sa se concedieze soldatii de sub arme spre marele folosu alu agriculturei.

De-si conferinti'a adunata la Constantinopole, nu a ajunsu la o intielegere definitiva, totusi remane doveditu, ca guvernulu a esecutatu anticipando dorintiele puteriloru, pre atât'a pre câtu acele dorintie se potu impacá cu tractatele, cu regulele dreptului internatiunalu si cu trebuintiele situatiunei.

In fine sultanulu incheia astfeliu: „Guvernulu meu a datu in continuu „dovedi de sinceritate si moderatiune, „ceea ce va contribuí, cá legaturile „de amicitia si simpatia, ce ne unescu „cu marea familia europeana, sa de„vina mai intime.“ C. d. I.

Memorandulu Bulgariei câtra puteri.

De curendu, d. Zancof, a adresatu unu memorandu ministriloru de afaceri esterne ai puteriloru semnatare tratatului de Parisu; memorandulu, dupa „Corespundinti'a politica“, este celu urmatoriu:

„Escelentia, natiunea bulgara a crediutu, ca conferinti'a din Constantinopole va face sa inceteze odata pentru totu-déun'a sorgintea aceloru suferintie infricosiate, la cari a fostu si mai este espusa, deschidiendu-i calea spre bunastare si pace. Dar' inimiculu ei conjuratu de secule prin respingerea propuneriloru conferintiei, a zadarnicitu acea sperantia. Guvernulu turcescu a pusu in fati'a decisiuniloru conferintiei constitutiunea elaborata de Midat-pasi'a. Dar' de-si acést'a a fostu dejá publicata dela Decembre 1876, n'a produsu nici o schimbare, nici in administratiune, nici in modulu de cugetare alu turciloru. Amenintiârile cu nóue maceluri, furturile, omorurile, jafurile, desonorarea femeiloru si a feteloru continua in tóte pârtile; natiunea bulgara n'a incetatu de a se plânge contr'a dâriloru apasatóre, contr'a contributiuniloru de resbelu, contr'a injustitiei tribunaleloru, contr'a esceseloru zapciiloru si mai cu séma contr'a puterei armate.

„Inainte de a se fi numitu Turci'a statu constitutiunalu, amu avutu celu putienu atât'a, ca in urm'a sacrificieloru si cu pretiulu lupteloru continue contr'a fanariotiloru, aveamu o autoritate spirituala. Acum voru sa ne spolieze si de acést'a, pentruca esarhulu n'a voitu sa faca adresa de multiamire pentru constitutiune. Este adeveratu, ca câti-va bulgari s'au alesu fâra scirea natiunei, deputati, caimacami si mudiri inse de óre-ce acesti'a suntu alesii esclusivi ai guvernului, ei nu voru tinde la altu ce-va, decâtu sa esecute ordinele lui; prin urmare natiunea nu astépta nici unu bine dela ei. Afara de acést'a majoritatea din parlamentu va fi in totu-déun'a in partea turciloru, pentruca numerulu deputatiloru turci este incomparabilu mai mare decâtu alu crestiniloru. Aru fi o nebunia dar', déca natiunea bulgara aru sperá ce-va dela constitutiune. Natiunea vede ca acésta constitutiune nu e altu ce-va, decâtu o nóua editiune a humaiuriloru si haturiloru mucedite prin archive, cari nu s'au esecutatu.

„In generalu, natiunea bulgara nu se va multiamí cu nici un'a din promissiunile de reforme ale guvernului turcescu, pâna cându Pórt'a nu va fi constrinsa prin garanti'a puteriloru, la esecutarea acestoru reforme.

„Bulgarii, dle ministru, ve róga cá sa mijlociti la Pórta primirea propuneriloru conferintiei.

„Bulgarii nu cauta imbunatatirea sórtei loru insuportabile in urm'a influintieloru straine, precum credu unii. Nu e nici unu pecatu, déca o natiune de 7 milióne, care in cursulu celoru cinci seculi intregi a fostu condamnata la sclavie, acum cauta o sórta mai buna, care sa-i asigure averea, viéti'a, neviolarea domiciliului, si care sa-i faca possibilu progresulu pe calea civilisatiunei.

„In fati'a intregului trecutu alu turciloru, a bancrutei loru financiare din presinte si a lipsei culminante in care se aflau popórele supuse loru, cu tóta fertilitatea tierii, cu tóta aplicatiunea spre munca a popóreloru, cine n'aru admite, ca stapânii nostri suntu departe de a intielege art'a de a guverná, si ca ei cu caracterulu loru brutalu si selbaticu, manifestatu in modu asiá de claru cu ocasiunea maceluriloru din anulu espiratu, cu fanatismulu loru religiosu inradacinatu, demnu de evulu mediu, ei nu suntu pentru Europ'a din seculului celu civilisatu alu XIX-lea, de câtu unu anacronismu scandalosu!

„Déca prin urmare, Europ'a aru luá din mân'a rasei turcesci guvernarea unoru provincii atâtu fertile si frumóse, dându-o in mânile fiiloru aceloru provincii, cari suntu plini de fortie vitale si cu multu mai capabili de a se guverná insi-i, aru face unu actu care i-ar' aduce laud'a tuturoru seculiloru viitori.

„Convinsi, ca strigatulu de desperare alu unei natiuni crestine numeróse, care fù macelarita, asuprita persecutata, jefuita, violata in modulu celu mai brutalu si bestialu sub ochii Europei, va fi auditu, si ca speranti'a pusa intr'ens'a va fi pe deplinu justificata, ve rogâmu, dle ministru, sa binevoiti a primí, etc."

(Urméza semnaturile representantiloru natiunei bulgare din orasiele Rusciucu, Târnov'a, Siuml'a, Varn'a, Tulcea, Sistovu, Slivenu si Vidinu).

Cetimu in „Unirea democratica:"

„Revist'a britanica", cunoscuta in lumea politica si literara prin scrieri de o importantia necontestata, publica in numerulu din Februariu unu importantu articolu intitulatu „Judaismulu modernu, de unu evreu", care descrie cu colorile cele mai vii obiceiurile israelitiloru din Franci'a, Engliter'a, Austri'a, etc., unde ei au devenitu francesi, englesi austriaci.

Venindu la evreii polonesi, din cari pe fia-care anu se tramitu in Romani'a contingente puternice, éca cum se esprima autorulu mentionatului articolu: „Este de observatu ca evreii din Poloni'a si Russi'a, adeca aprópe dóue treimi ale poporului evreu, afisiéza unu suveranu dispretiu pentru acei din coreligionarii loru cari nu observa in modu scrupulosu testulu si formalismulu rugaciuniloru cultului loru!.... Evreulu polonesu este bigotu, intolerantu, are spiritulu cuirasatu in contr'a oricârui progresu si chiaru contr'a bunului simtiu." Dupa autoru, acestu personagiu imbracatu in haine lungi, cu perciuni, intolerantu, etc., trecendu in Engliter'a devine englesu, tolerantu, contractându obiceiurile omului liberu si desbracându-se de preventiunile religióse séu altele.

Venindu inse la Romani'a, lucrurile se petrecu altu-feliu, si ací avemu sa culegemu multe invetiaminte, pe cari le recomendâmu israelitiloru din Romani'a, spre a se gândí odata seriosu la positiunea ce le facu unii din coreligionarii loru, cari facendu-se instrumente órbe ale strainului, séu urmarindu unu câstigu ilicitu, inventéza o multime de fabule, menite mai multu a le complicá situatiunea decâtu a o limpedí.

Eca cum se esprima autorulu de care vorbimu:

„Déca trecemu dela Germani'a in Romani'a, suntemu isbiti de contrastu. Ací domnesce in tóta vigórea spiritulu de esclusiune alu israelitiloru si zelulu fugosu alu ortodocsiei loru. Intransigenti'a séu impotrivirea ce afecta câtra civilisatiunea moderna a intârdiatu pentru multu tempu emanciparea loru politica. Ei se vedu preumblându se pe ulitie imbracati in halaturi lungi cu perulu fâlfaindu, barb'a neingrijita, vorbindu o limba neintielésa, fâra a se ingrijí câtu de putienu de obiceiurile si limb'a crestiniloru din tiéra. De ce sa ne mirâmu, déca suntu persecutati, si déca au remasu victimele unei legislatiuni esceptionale. Suntu tieri unde grabirea evreiloru de a adoptá obiceiurile cari 'i incongiura, le-a inlesnitu progresulu câtra o mai buna situatiune sociale; dar' nici-odata coreligionarii loru din Romani'a nu voru vedé modificându-se conditiunea loru miserabile, pre câtu tempu nu voru desarmá prejudecâtile de cari suntu stapâniti prin o educatiune cu totulu nóua. Pe cându camer'a legiuitóre a Romaniei 'si pune tóte puterile pentru imbunatatirea sórtei tierei in generalu, aru fi bine cá si diversele pârti ale poporatiunei sa se silésca a se face demne de guvernantii loru! Sciu bine ca evreii din Romani'a suntu lipsiti de tóte drepturile electorale; ca nu potu cumpará pamentu; ca déca suntu supusi servitiului militaru, nu potu aspirá la nici o inaintare in armata, si ca in fine participarea la unele functiuni si industrii le este interdisa. Tóte acestea suntu dure; *dar' esista unu adeveru, pe care nu este permisu a-lu necunósce, ca: inainte cá legislatiunea româna sa-i accepte cá români, trebuie cá ei sa se despóie de singularitâtite caracteristice ce li se imputa*, si cari facu din ei o natiune in natiune. Sa se imbrace, se vorbésca cá tóta lumea, si fâra a face vr'o concessiune principieloru loru religióse, se lucreze cá cei-lalti români — si atunci li se va dá dreptate, iér' emanciparea nu va intârdiá."

Aceste cuvinte intielepte, esîte din pén'a unui israelitu, fi-voru ele intielese? Se voru convinge óre in cele din urma israelitii ca prin proteste pe la „Aliantie" cu simtieminte straine româniloru, caus'a loru, departe de a inaintá, va regresá?

Mai bine de o miia de ori le-aru fi cá, in locu de a se apropiá de acele asociatiuni cari-i esploatà, sa se departeze de ele, apropiandu-se de români; câci numai atunci voru putea stá la vorba despre drepturi, ce nu li se cuvinu inca.

Corespundintia.

Reminiscintie din absolutismulu nemtiescu fatia cu constitutionalismulu ungurescu actuale.

Din pârtile *Banatului* 1/13 Mart. 1877.

Motto: „Ce tie nu-'ti place
altui'a nu face!

III.

Cu préinalt'a diploma imperatésca din 20 Octobre 1860, séu mai bine disu reinvierea „constitutiunei liberali ungouresci" incetandu „absolutismulu nemtiescu" lumea, adeca tóte popórele de sub corón'a St. Stefanu se bucurau si asteptau multu mai mare bine, sperámu toti cu totii ca suferindu impreuna greutâtile absolutismului, — unii cá si altii — ne vomu impartasî ér' impreuna cá frati si compatrioti si de fructele constitutiunalismului, a cârui'a devisa este: „*libertate egalitate si egalitate*". Amu speratu acést'a cu atâtu mai vertosu, câci fratii si compatriotii magiari, cându erau la reu in doreri si suferintie cumplitu semtitórie, nu odata ci la tóte ocasiunile suspinandu mereu si solemnu ne promiteau, ca déca patri'a se va mantuì de jugulu absolutismului si-'si va recastigá érasi drepturile avitice adeca constitutiunea, atunci simbolulu ei pusu pe flamura adeca libertatea egalitatea si fratietatea vá avé valóre si se va respectá cu tóta sântieni'a pentru tóte popórele compatriote.

Durere inse ca evenimentele si esperintiele dela 1860 pâna astadi ni-au doveditu si ne dovedescu contrariulu. Atitudinea si preste totu faptele compatriotiloru magiari de cându ei s'au scuturatu de odiosulu absolutismu nemtiescu si au devenitu insi'si la potere adeca domni ai situatiunei in constitutiunea ungurésca, — ne-au adusu la convingere deplina si ne-a adusu intr'o situatiune cá si noi sa fimu de o credintia chiaru cu densii adeca cu liberalii dela „*Alföld*", — ca dieu sub acea stapanire nemtiésca de dieci de ori a fostu mai bine de cum este astadi, sub regimulu lui „Tisza" la aparintia constitutiunalu dar' in fapta mai absolutisticu decâtu celu nemtiescu a lui Bach si Schmerling.

Fiindu-ca in ciclulu precedinti ai acestui articulu amu ilustratu tóte evenimentele rele si bune câte au obvenitu in restempulu celoru 10 ani din absolutismulu nemtiescu, adeca numai unele de câte mi-amu potutu aduce a minte, acum consecintmente si cu totu dreptulu stimabilii lectori ai acestui diariu voru asteptá si pretinde cá totu asiá se ilustrezu si celea intemplate si esperiate, de cându suntemu fericiti cu constitutiunea, cu legislatiunea tierei, cu regimu responsabilu, cu institutiuni liberali si autonomii municipali si comunali etc. etc.

Unu ingagiamentu acest'a, cârui'a intr'adeveru numai cronicarii istoriografico-psihologici aru fi capabili a-lu satisface deplinu si conformu recerintiei de chiarificare a situatiunei de atunci si celei actuali, spre a caracterisá esactu si fidelu *deosebirea intre trecutu si intre actualitate*, adeca a pune in vedere si asemenare paralela regimulu actuale din constitutiunalismulu ungurescu, cu celu alu trecutului din absolutismulu nemtiescu! Si spre a puté face acést'a la tóta intemplarea aru trebuí sa se enareze tóte reluându firulu de unde l'amu intreruptu adeca dela 1860 si astfeliu continuându a aretá bateru numai „*fugitive*" asupririle si patiâniile nóstre din aceste pârti, mai vertosu cu privire la *suprimerea* desvoltârei culturei, a intrebuintiârei limbei nóstre nationali in administratiunea afaceriloru publice, atâtu in cadrulu municipieloru si alu comuneloru câtu si fatia cu interesele particulariloru.

(Va urmá.)

Vien'a 27/3 1877.

Cetatea nóstra a fostu cercetata in dilele acestea de doi óspeti insemnati: Don Pedro II imperatulu Brasiliei, care a plecatu dejá; si prea cunoscutulu diplomatu rusescu, generalulu Ignatieff, care dupa cum se vorbesce o sa ne parasésca de séra, mergendu via Berlinu la Petropole. — Vorbindu mai in detaiu despre aceste persóne interesante, si despre missiunea loru in Vien'a, credu ca nici decâtu nu sum in eróre, déca punendu-le fatia in fatia voiu dice, ca ele representa acelu contrastu, ce obicinuescu bell'artistii a-lu observá la construirea operiloru loru spre a formá armoni'a, carea stórce admiratiunea privitoriloru si ofera acestor'a asiá numitulu gustu esteticu, de care nu se mai potu saturá. Pre celu de preste ocianu, — Don Pedro II, — unu barbatu mare de statura, inaintatu in etate, cu o barba alba cá zapad'a, cu fati'a liniscita si seriósa, afabilu, blandu si sinceru, — lu vedi imbracatu in vestminte cetatienesci intr'o trasura fórte modesta cu mediculu de a stâng'a sea alergendu fâra zabava dela unu institutu la altulu; nici o biblioteca, nici unu museu n'a remasu necercetatu de elu; a asistatu la desbateri in cas'a ablegatiloru, la prelegeri in facultatea de medicina, pretutindenea cu mare zelu si interesu. Alu doilea — eroulu dramei orientale — generalulu Ignatieff, de alu cârui nume tremura bursa, comerciu si industria; siede cá o cóbe in hotelu „Zum Oesterreichischen Hoff", cifréza impreuna cu secretariulu seu, printiulu Tzereteleff, resultatulu sondatiuniloru sele si-'lu espedéza in telegrame lungi la Petropole. Elu a venitu din Londr'a preste Parisu, iritatu, deprimatu si infuriatu de resultatulu recognoscieriloru sale si in asta stare psichica vesteste fâra sfiala, focu, sabie si versare de sânge. „Englesii nu voru pacea, dice elu, ci spriginescu inadinsu pre turci, favoriséza resistinti'a loru si 'i impingu neincetatu in resbelu; eu amu facutu ce amu potutu si ce amu avutu de datorintia, intemplese acum ce va voí." Iér' la obiectiunea ce i s'a facutu in Londr'a, cá adeca Russi'a sa-'si dovedésca cuvintele asiguratóre de pace prin fapte — sa desarmeze — aru fi respunsu generalulu: „Ce n'est pas la question." —

Togmai acum a sositu o telegrama din Constantinopolea, carea anuncia, ca negociârile de pace intre Pórta si Montenegru neavendu nici unu resultatu au incetatu. Astfeliu principele din Czernagor'a va slobodí din nou leii muntiloru negrii asupr'a hordeloru musulmane. Preste totu situatiunea se afla câtra unu stadiu seriosu. Se vorbesce ca Andrassy va intreveni cá mijlocitoriu intre Engliter'a si Russi'a. Foile oficióse n'au perdutu de totu speranti'a in pace.

X

Varietâti.

⁂ Préss. Sele P. P. Episcopi au plecatu spre eparchiele loru si adeca Prés. P. Eppu alu Caransebesiului Ioanu *Popasu* cu trenulu de Joi sér'a si Prés. Sea P. Eppu alu Aradului Ioau *Metianu* cu trenulu de Vineri sér'a.

⁂ *Consistoriulu metropolitanu* gr. or. românu si-a incheiatu Joi afacerile pentru asta data. „Tageblatt" de aici ne spune, ca pe lânga resólverea causeloru apelate, s'au facutu si pregatiri pentru congresulu, a cârui siedintie, fiindu amanate la 1874, se voru continuá in tempulu celu mai de aprópe.

⁂ Adunarea generala a institutului de creditu si economii „Albin'a“ s'a terminatu alalta-ieri. Sperâmu ca vomu fi in pusetiune de a puté raportá despre decursulu adunârei mai pre largu cu alta ocasiune.

⁂ *Cassin'a magiara in Bistritia* carea s'a deschisu la 24 Martiu, numera 50 membri. Cassin'a tiene 17 foi, dintre cari 11 magiare, 4 romane, si 2 nemtiesci.

⁂ *Portretulu lui Kossuth.* „Budapesti Napilap“ comunica ca a sositu la oficiulu vamalu principalu din Budapest'a unu pachetu din Itali'a, care deschisu fiindu din oficiu s'a vediutu ca contiene 100 portrete fotografii de a le lui Kossuth bine nimerite. Sub fia-care fotografia erá scrisu de mân'a lui Kossuth in limb'a magiara cuvintele: „Pentru N. N. membru alu deputatiunei Czeglediane spre aducerea a minte de visita in Baraccone. Lud. Kossuth. — Pachetulu e adresatu la primariulu din Czegléd, Franc. *Bartha.*

⁂ *Populatiunea Cislaitaniei la sfersitulu an. 1876.* In an. 1869 populatiunea Cislaitaniei a fostu 20,217,531 si impreuna cu armat'a activa 20,394,980 persóne. Dupa numeratórea facuta pe la sfersitulu an. 1876, populatiunea efectiva a ajunsu numerulu de21,565,435 persóne.

⁂ *Teatru* din locu se deschide luni a dóu'a di de pascile apusene.

⁂ *Esundare.* Muresiulu a esundatu in primavér'a acést'a incependu dela Alb'a-Iuli'a in josu. Pagubele causate de esundare suntu mari.

⁂ (*Incaerâri intre români si secui.*) Lui „P. Napló“ i se scrie din Sebesiu, ca acolo au intratu la ordinea dilei batâi sângeróse, ca românii tocara in 9 Martiu unu soldatu, si in 11 l. c. au chiaru omoritu pe unulu. Dupa inmormentarea acestor'a, in 13 l. c. soldatii secui resbunara mórtea cameradiloru sei astfeliu, incâtu omorira si ei doi dintre români si vulnerara pre vre-o 20 insi. Deregatori'a militara facù cercetare stricta si oprì soldatiloru secui esirea in orasiu, care mesura inse nu va fi de ajunsu a intempiná reulu. Mai incolo se scrie, ca acum in Sebesiu abiá se mai afla vr'o 3—4 familii magiare, câci cele-lalte au luatu lumea 'n capu de gróz'a româniloru si ca sasii simpatiséza cu magiarii si din temerea ce au pentru ur'a si forti'a româniloru s'au rugatu de garnisón'a din Alb'a-Iuli'a, cá sa le tramita aperare si scutu militaru. — Incâtu aceste sciri suntu séu nu suntu temeinice, in curendu ne vomu convinge.

⁂ *Unu copilu espusu.* În apropiarea cetâtiei nóstre, si anume unde se bifurca drumulu spre Cisnadie, s'a aflatu in 16 l. c. diminéti'a unu copilu ascunsu intr'o gramada de paie. Comisariulu de politia pre cându alergà sa constate ce s'a intemplatu, fu intempinatu de unu soldatu, care venea cu copilulu in bratie. Intr'aceea sosì si o servitóre, care declarà ca, neavendu cu ce se hraní a trebuitu sa espuna copilulu adaugendu, ca acum s'a reintorsu sa véda, déca si *cine* a aflatu copilulu. Servitórea dimpreuna cu copilulu bolnaviciosu s'a arestatu.

⁂ S'*a prinsu* aici unu servitoriu fugitu din servitiu dela Nicol. Ciurcu din Brasiovu.

⁂ „Nagyvárad“ dice ca Cercelu aru fi impuscatu in tienutulu Beiusiului. Numit'a fóia enaréza intemplarea acést'a in modulu urmatoriu: Judele cercualu din Beiusiu si comisariulu de politia Vasiliu Curtescu impreuna cu cinci panduri incungiurara pe Cercelu si pre doi soti ai sei dupa ce-i urmarisera dóua dile, pe cându mergeau pe o carare prin padurea Tarcaitiei si 'i provocara sa se predeie.

La acésta provocare — dupa cum usioru 'si póte omulu inchipuí — fù respunsulu din partea hotiloru cadiuti in desperare sunetulu pusceloru si siuieratulu glóntieloru.

Inse nici ómenii securitatei publice n'au statu cu mânile in sinu. Comisariulu de politia cu o descarcatura, intinse la pamentu pe Cercelu care remase mortu. Dlu jude procesualu S. Beliczey a trasu spre amendoi socii lui Cercelu si i-a ranitu de mórte pe ambii. — Despre unulu cu deosebire — nu e sperare de viétia. Scopulu pentru care camu a patr'a parte din personalulu politianu alu comitatului Bihorului a fostu de câte-va luni de dile in activitate incordata, pre lânga o conducere buna, e ajunsu si inca cu o putere — in sine luata — neinsemnata.

⁂ *Mijlocu contr'a sinuciderei.* In dilele aceste s'a spendiuratu o femeia in Solnocu. Barbatulu a bagatu de séma din vreme si a scapat'o de mórte. Dupa ce si-a venitu muierea in ori barbatulu i-a datu o santa bataia buna. Biat'a muiere s'a juratu ca in viéti'a ei nu se mai spendiura.

⁂ *Unu balu placutu.* In cetatea rusésca Samar'a cu ocasiunea unui ospetiu s'a intemplatu cá unu servitoriu sa murdarésca cu sosu pe unu directoru de banca. Dreptu recompensa servitoriulu a primitu o palma, de care a resunatu ferestile. Inse cu atât'a tréba nu se ispravì; câci Iwan cá omu cinstitu se simtì atâtu de vatematu, incâtu jurà resbunare cumplita. Mai tardiu, cându toti siedeau linisciti la mésa, servitorulu Iwan se repedì si platí inapoi si inca cu cameta aceea ce primise. Acum incepù o bataia generala. Domnii si servitorii se incaierara palmuindu si lovindu care cu ce apucá a mâna. Domnii fiindu in numeru mai mare au reportatu victoria.

⁂ *O tragedie pe strada.* In nóptea din 14 Mart. s'a intemplatu in Pest'a o fapta cumplita. P. Vörös si C. Vasarhelyi, amici intimi mergendu impreuna spre locuinti'a loru, Vasarhelyi pre cându erá sa intre pe pórta, incepù a se certá cu soci'a sea. Vőrős cá vechiu amicu aflà cu cale a se amestecá si elu spre a domolí vrajb'a. Urmarea a fostu, ca Vásárhelyi se infurià asiá de tare, incâtu scóse unu cutîtu si-'lu infipse in peptulu amicului seu, care dupa câte-va minute muri. Vásárhelyi, care pe data fu arestatu, s'a nascutu in Aporka si este de 47 ani.

⁂ *Mosiu Tom'a* eroulu romanului d-nei Beecker-Stowc „*Colib'a lui mosiu Tom'a*“ (tradusu si in romanesce), n'a perdutu nici pâna adi din importanti'a sea de odinióra in insulele britaníce, unde face conferintie de 4 luni. Acestu betrânu negru, care are 87 ani, este si capulu unei secte din Americ'a de nordu. Dilele aceste a fostu primitu la castelulu dela Windsor de câtra regin'a Engliterei si de famili'a regala. Mosiu Tom'a, alu cârui nume adeveratu este Iosih Henson a escitatu fórte multu curiositatea curtiei. Figur'a sea négra incadrata de o barba alba, mai are si acum cicatrice, cari amintescu suferintiele lui din lungulu seu sclavagiu. Regin'a Victori'a i-a datu mai multe presenturi.

⁂ (*Siahulu Persiei*) a serbatu in 25 Decembre 1876 unu jubileu. A fostu alu 30-lea anu de cându cu suirea sea pe tronulu Persiei si totodata serbarea de 100 ani de cându cu suirea pe tronu a dinastiei sele. In anulu 1777 s'a proclamatu adeca Ag'a Mahomed, stramosiulu siahului de regentu alu Persiei. Câte-va dile dupa jubileu, dupa cum se scrie din Teheran, principele a primitu pre toti ministrii si dignitarii, cari l'au rugatu a purtá deací inainte titlulu de „Zahib Gran“ (stapanu de 30 de ani). Nassr-Eddin a primitu numai decâtu titlulu, cu care fu onoratu. In aceeasi di elu a tramisu o deputatiune la cetatea Kum, unde se afla mormintele stramosiloru sei demandandu a se pune pe fia-care mormentu câte unu sialu pretiosu in semnu de pietate.

Statutele comunei Resinari

pentru conservarea si folosirea paduriloru impreuna cu detorintiele economatului ei.

(Fine.)

§. 38. Spre a puté privighiá câmpulu dupa cuviintia se concede a cará de acolo fenu, grâu, ovesu, otava, cucuruzu séu alte producte economice numai diu'a.

A aduce cu desagi fasole crumpene crastaveti mazere, iérba, buruiéna, bostani, séu cucuruzu, de mâncare, numai de trei ori pe septamâna: lunea, mercurea, si sâmbat'a dupa amédi.

§. 39. 1. Cine va aduce in dile oprite séu nóptea cu desagii séu traist'a din câmpu fasole, mazare, crastaveti, bostani buruiana séu cucuruzu ori crumpene de pe agrulu (loculu) seu se va pedepsí in casulu I cu 10 cr. II, 20 cr. si III 30 cr.

2. Cine va aduce din altu agru se va priví cá furu si pe lânga pedéps'a ast'a indoita si predarea cerealeloru séu a buruienii acelei'a din a cârui agru s'au furatu, se va aretá judecatoriei competente spre pedepsire

3. Cine va cará nóptea de pe loculu seu din câmpu séu fenatie bucate, fênu, otava, crumpene, bostani, séu cucuruzu de totu carulu in casulu I 20 cr. II 40 cr. III 1 fl. de calu séu asinu pe care va aduce in casulu I 10 cr. II 20 cr. III 30 cr.

4. Cine va pasce fiindu câmpulu opritu séu in fenatie oprite in loculu seu inainte de Sânt'a Mari'a (15/27 Augustu) se va pedepsí, de calu, vaca, bou séu asinu in casulu I 30 cr. II 50 cr. III 1 fl.; de óia séu capra in casulu I 5 cr. II 10 cr. si III 15 cr.

Dupa Sânt'a Maria este cu calulu séu cu ori-ce vite in priponu ertatu a pasiuná pe loculu seu.

Acésta pedépsa se va pune si pe acei'a cari pasiuna cu vitele dealungulu câlei cum este pe calinisiu séu dealungulu altoru câli pe lânga care se afla locuri private.

5. Cine va pasce in livadi'a séu fenatiulu altui'a pâna câmpulu este opritu se va pedepsí pe lânga desdaunare, de calu, bou séu asinu, in casulu I 2 fl. II 3 fl. si III 5 fl.; de capra, in casulu I 20 cr. II 30 si III 40 cr.; de óia, in casulu I 10 cr. II 20 si III 30 cr.

6. Pedepsele acestea indoite se voru pune pe acei'a, cari voru pasce in agrii (locurile) altor'a semenate cu grâu, ovesu, cucuruzu, fasole, crumpene séu alte cereale, ori nóptea in livedile séu fenatiele altor'a pâna nu s'au cositu iérb'a, ori otav'a.

§. 40. Tóte abaterile in contr'a priveghierei câmpului susu insemnate suntu de a se tractá dupa procedur'a aici prescrisa pentru abaterile in contr'a conservârei paduriloru, asemenea si impartirea premieloru amesuratu §. 14. alu acestoru statute.

Invitarea de prenumeratiune
la
„Telegrafulu Romanu“
cu „Foisiór'a“

pe unu patrariu de anu (Aprilie-Iuniu alu anului 1877. — Pretiulu abonamentului pre $^1/_4$ de anu e:

Pentru Sibiiu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Monarchi'a austro-ungurésca 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a sî strainatate, 3 fl. v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardiá cu tramiterea prenumeratiuniloru.

Adresele ne rugâmu a se scrie curatu, a se pune numai post'a ultima, dara nu câte dóue poste ultime, sî in locu de epistole de prenumeratiune recomandâmu on. publ. avisurile postali, **(Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.)** cá impreunate cu spese mai putiene sî cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Editur'a „Telegrafului Romanu“ in Sabiiu.

Burs'a de Vien'a.

Din 19/31 Martiu 1877.

Metalicele 5%	64	50
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68	35
Imprumutulu de statu din 1860	110	25
Actiuni de banca	818	—
Actiuni de creditu	154	10
London	121	80
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74	—
„ „ „ Temisiorene	72	25
„ „ „ Ardelenesci	71	20
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	108	—
Galbinu	5	73
Napoleonu d'auru (poli)	9	74
Valut'a nóua imperiale germâna	59	95

Nr. 578/1877.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de notariu comunale in comun'a Cacov'a, se escrie concursu cu terminulu pâna in 13 Aprile a. c.

Cu acestu postu suntu impreunate: o leafa anuala de 400 fl., cuartiru liberu, 20 de metri cuadrati (5 orgii) de lemne de focu, din care e a se incaldí si cancelari'a, si tacsele usuate pentru lucruri private.

Domnii competitori la numitulu postu notariale au a documentá, séu o pracsa neintrerupta de celu putienu 3 ani, séu cualificatiunea prescrisa in § 74 art. de lege XVIII din 1871.

Petitiunile si documentele timbrate, suntu a se asterne la acést'a pretura pâna la terminulu prefiptu.

Sabiiu in 23 Martie 1877.

Dela pretur'a cercului Resinari-Seliste.

1—3

Edictu.

Ioanu Ioanu Tulbure din Brasiovu carele mai bine de siese ani au parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Elen'a Ioanu Popoviciu totu din Brasiovu, fâra a se scí nici pâna astadi loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu de dile sa se presenteze la scaunulu protopresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortialn incaminatu de soci'a lui se va pertractá si decide si in absenti'a lui

Brasiovu 9 Fauru 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
I-iu alu Brasiovului.
Iosifu Baracu,
protop.

3—3

Post'a Redactiunei.

„*Mai multi români din Altin'a*“

Redactiunei i trebuie pentru sine numai numele unui'a, cá sa póta face intrebuintiare de corespundentia, câci de scrieri anoníme nu putemu face intrebuintiare.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ **La acestu nr. se adauge unu suplementu.**

Suplementu la „Telegrafulu Romanu“ Nr. 23.

BIBLIOTECA „ASTRA“
SIBIU

Nr. 756. Plen.

Proiectu

de

Regulamentu

pentru afacerile interne ale consistoriului archidiecesanu romànu ortodocsu alu Transilvaniei.

I. Dispusetiuni generali.

§. 1. Consistoriulu archidiecesanu stà sub nemidilocit'a conducere a archiepiscopului, cá a presiedintelui ordinariu alu consistoriului.

§. 2. Presiedintele consistoriului vá avé grigia cuviintiósa, sub propri'a responsabilitate si in toti ramii oficiali, pentru ordine si punctualitate, observarea legiloru, delaturarea necuviintieloru si preste totu pentru cá prin impartîrea corespundietóre scopului a agendeloru, si prin armonic'a activitate a membriloru consistoriului, ducerea oficiului sè se póta promová in modu satisfacatoriu.

§. 3. La casuri de absentia, de bóla, ori de alta impedecare a archiepiscopului, precumu si la casuri de vacantia a archiepiscopiei, presidiulu si tóte functiunile oficiali a le archiepiscopului, amintite in §§-ii precedenti, le duce vicariulu archiepiscopescu sub propri'a responsabilitate; éra candu si acest'a ar' fí impedecatu, atunci presidiulu in consistoriulu plenariu si in senatulu bisericescu — lu duce celu mai betranu dintre asesorii consistoriali ordinari din partea preotiésca, éra in cele-lalte dóue senate celu mai betranu asesoru, preotu ori laicu din acele senate. Candu archiepiscopulu duce presidiulu, atunci vicariulu participa la siedintia cá vice-presiedinte alu consistoriului, si adeca in consistoriulu plenariu si in senatulu strinsu bisericescu cu votu decisivu, éra in celelalte dóue senate cu votu consultativu. Preste totu vicariulu are se dée totu concursulu posibilu archiepiscopului in conducerea afaceriloru in toti ramii oficiului.

§. 4. Asesorii consistoriali ordinari adeca salarisati, suntu obligati a primí obiectele si indrumarile ce li se dau din partea presidiului ori a consistoriului spre referare ori indeplinire fara contradicere, afara de casulu prevediutu in statutulu organicu §. 112., fiindu adeca ruditi cu vreun'a din partile litigante, ori cu defensorulu séu advocatulu acestor'a, ori in altu modu ar' fí interesati ori preocupati in causa, ce'a ce densii suntu detori a aduce la cunoscinti'a presidiului. In casurile amintite respectivulu asesoru consistorialu nu póte participá nici la pertractarea astoru feliu de obiecte. Totu acést'a se dispune si in privinti'a asesoriloru consistoriali onorari, caror'a la casuri singuratice estraordinarie inca li se potu dá referade si se potu ordiná de membrii in comisiunile oficiali.

§. 5. Decisiunile consistoriului archidiecesanu se punu fara amanare in lucrare afara de cele apelabile, cari in casu de apelatiune se substernu consistoriului metropolitanu spre finala decidere.

§. 6. Consistoriulu archidiecesanu atâtu celu plenariu câtu si singuraticile senate, — 'si indeplinescu afacerile, ce se tienu de sfer'a competintiei loru, independentu sub numirea de: „Consistoriu archidiecesanu.“

II. Competinti'a consistoriului plenariu si a singuraticeloru senate.

§. 7. Competinti'a consistoriului plenariu si a senateloru singuratece se norméza, conformu principiului si agendeloru cuprinse in statutulu organicu, dupa natur'a obiecteloru oficiali, asiá, cá cele de natura strinsu bisericésca se tienu de senatulu bisericescu, cele de natura scolastica de celu scolariu, cele de natura epitropésca de celu epitropescu, si cele de natur'a consistoriului plenariu de acest'a.

§. 8. Conformu §-lui precedentu de competinti'a consistoriului plenariu se tienu in sensulu §. 140 alu stat. org. sî dupa natur'a lucrului obiectele:

a) alegerea oficialiloru, cari vinu de a se alege prin Consistoriu;

b) facerea dispositiuniloru necesarie pentru conducerea alegeriloru de deputati pentru sinodulu eparchiale si congresualu nationale bisericescu, si pertractarea diferintieloru escate din aceleasi, incàtu acestea nu cadu in sfer'a activitàtiei amintiteloru corporatiuni representative;

c) cari privescu pre insusi consistoriulu archidiecesanu, respective afacerile lui interne, precumu: regularea afaceriloru sale interne;

d) cari se referescu la archidieces'a intréga, vá se dica la totalitatea credintiosiloru archidiecesani, precumu: la obiectele ce se referescu la organisarea, regularea s'au arondarea archidiecesei in totalu ori in parte, in câtu nu cadu si nu potu cadé in competinti'a speciala a unui s'au altui senatu singuraticu;

e) pertractarea si deciderea causei disciplinari asupr'a vreunui'a din membrii s'au oficialii consistoriului archidiecesanu;

f) alegerea directorelui institutului archidiecesanu, dupa ascultarea corpului profesorale, precumu si pertractarea si deciderea disciplinaria in privinti'a aceluia-si.

§. 9. De competinti'a senatului bisericescu apartienu in sensulu §. 121 alu statutului organicu si dupa natur'a lucruriloru, inca urmatórele:

a) a staruí, cá preotîmea archidiecesana sè se inainteze si distinga dupa meritu;

b) a dispune, esaminá si intarí alegerea diaconiloru, capelaniloru, parochiloru, protopresbiteriloru, si preste totu a clericiloru.

c) a publicá concurse si a alege pre profesorii la despartiementulu teologicu alu institutului archidiecesanu andrei-énu;

d) a pune in protopresbiteratele vacante (celu multu in terminu de 8 dîle) administratori protopresbiterali interimali;

e) a primí in institutulu archidiecesanu andreiénu pre tinerii, cari se insinua spre pregatire catra tagm'a preotiésca;

f) a hotarí dupa propunerea corpului profesoralu asupra primirei clericiloru in internatulu seminarialu;

g) a impartí intre preotii archidiecesani ajutóriele de ori ce feliu dela statu séu din fondurile archidiecesane, dupa ascultarea oficieloru protopresbiterali;

h) a conferí ajutóriele anuali pentru edificarea, repararea si adaptarea de biserici, precumu si pentru acuirarea de realitati spre imbunetatirea starei materiali a preotimei archidiecesane;

i) a publicá concursu si a conferí stipendie din ajutoriulu dela statu séu din fondurile archidiecesane, pentru tinerii cari se pregatescu pentru trépt'a preotiei, in sensulu dispositiuniloru sustatórie;

l) a visitá despartiementulu teologicu alu seminariului archidiecesanu.

§. 10. De competinti'a senatului scolasticu in sensulu §§-loru 122,—131 inclusive ai statutului organicu si dupa natur'a interna a lucruriloru, apartienu incà urmatóriele agende:

a) a primí in institutulu archidiecesanu pre tinerii, cari se pregatescu pentru sarcin'a invetiatorésca;

b) a publicá concursu si a alege pre profesorii despartiementului pedagogicu alu institutului archidiecesanu;

c) a impartí intre invetiatorii din archidiecesa — intre cari se numera si catechetii — ajutóriele dela statu s'au din fondurile archidiecesane dupa ascultarea oficieloru protopresbiterali, cá inspectorate districtuali scolare;

d) a dá invetiatoriloru si catechetiloru binemeritati laudatorie s'au remuneratiuni;

e) a visitá institutulu archidiecesanu, despartiementulu pedagogicu;

f) a escrie concursu si a imparti stipendie, din fundurile archidiecesane pentru studenti in sensulu normativeloru si dispositiuniloru sinodali;

g) a ingrigí pentru caus'a pensiunarei invetiatiatoriloru.

§. 11. In competinti'a senatului epitropescu, in sensulu celoru specificate in §. 132 pàna la 137 incl. alu statutului organicu, cadu incà urmatóriele obiecte:

a) a revedé in totu anulu ratiociniulu bisericescu ale comuneloru bisericesci si protopresbiterateloru;

b) a revedé din anu in anu fundulu instructu alu archiepiscopiei (§. 132, p. 1, statutulu organicu);

c) a visitá institutulu archidiecesanu in privinti'a economica.

III. Protocolulu de esibite.

§. 12. Ori ce harthia oficiósa adresata catra consistoriulu archidiecesanu dela vre unu oficiu, ori neoficiósa, asternuta la consistoriu prin vre-o partida, are a se dá la protocolulu de esibite.

§. 13. Protocolistului nu-i e iertatu se respinga nici o harthia, ce se asterne la consistoriu, éra de afla harthi'a defectuósa, se faca atentu pre aducatoriu la reintregirea defecteloru esentiali.

§. 14. In privinti'a harthieloru supuse timbrului, are protocolistulu se observe legile de timbru esistente, si conformu acestor'a se dea indrumarile de lipsa partiloru.

§. 15. La protocolu nu se póte petrece nici o cerere s'au rugamente verbala, si nici harthi'a nu se póte primí sub conditiune, cá mai târdiu, s'au numai dupa ce se voru implíní unele conditiuni anumite, sè se improtocoleze.

§. 16. Protocolulu are se stea deschisu pentru suplicanti ori partide in dile de lucru dela 9 pana la 12 óre inainte, si dela 3 pana la 6 óre dupa amédiu, éra in dumineci si serbatori numai inainte de amédiu dela 11 pana la 12 óre.

§. 17. Afara de cancelari'a archiepiscopésca si dupa ór'a de inchidere nu se mai póte primí la protocolu nici o harthia. Harthiile, ce sosescu prin posta dupa inchiderea protocolului sè se improtocoleze sub datulu urmatoriu.

§. 18. Protocolulu vá cuprinde urmatórele rubrici: *a)* pentru numerulu curentu; *b)* datulu presentarei; *c)* oficiulu s'au partid'a, dela carea vine actulu; *d)* meritulu, *e)* numerulu legatoriu; *f)* datulu decisului; *g)* sectiunea si numerulu registraturei.

§. 19. Protocolistulu se cerceteze si numere aclusele unui esibitu si se le insemneze cu numerulu protocolului si alu anului curentu, si aflandu, ca lipsesce vre-unu aclusu, se notifice acést'a pre esibitu sub numerulu protocolului. Elu nu póte lasá oficiulu pana nu a improtocolatu tóte esibitele sosite in o di.

§. 20. Piesele indreptate catra presidiu precum si cele cu bani se predáu acestui'a nedessigilate si nedesfacute. Afara de aceste casuri presidiulu nu póte primí nemidilocitu alte harthii indreptate catra consistoriu. Despre banii incursi se face unu registru si pre langa acest'a se transpunu indata la cass'a epitropiei spre pastrare.

§. 21. Protocolistulu dupa terminarea improtocolarei esibiteloru, incheie protocolulu si-lu asterne presidiului impreuna cu harthiile intrate si improtocolate, care revediendu-lu si desemnandu referentulu subscrie in urma si fie-care cóla deosebitu, si apoi 'lu restitue impreuna cu esibitele protocolistului. Déca acela'si ar' oprí vre-o harthia la sine, se insemneze acést'a la numerulu respectivu.

§. 22. Protocolistulu e datoriu a provedé la registratura fie-care actu singuraticu cu anteactele lui, daca se afla, si apoi ale transmite fora amenare cele urginte indata referintiloru respectivi, precum si a duce pentru fie-care referate câte o consemnare deosebita, in care actele oficiali vinu a se insemná in ordine.

§. 23. Din protocolulu esibiteloru sè se faca unu indice alfabeticu, care se cuprinda numele partiloru ori alu oficieloru respective in ordine alfabetica, mai incolo numerii protocolului referitoriu la acelu obiectu cu insemnarea acestui'a pre scurtu si in fine numele referentului.

IV. Siedintiele consistoriali.

§. 24. La impartirea acteloru spre referare, presiedintele se iá privire la ace'a, cá referentii se fia de o potriva ocupati, cá fiacare referentu se aiba ocasiune a practisá in toti ramii oficiului, si cá actele, ce se tienu de acela'si obiectu, sè se imparta aceluia-si referentu. Inainte de a se superá unu obiectu datu unui referinte spre referare, nu se póte face vre-o schimbare in persón'a acestui'a, afara de casurile legali, ori din alte cause motivate (§. 4).

§. 25. Fia-care referentu este obligatu a portá unu libelu de referade despre primirea si referarea acteloru sale, care la primirea acteloru se vá conferá cu consemnarea protocolistului (§. 22), éra pre acést'a o va subscrie insusi spre adeverirea celoru primite.

§. 26. Presidiulu are dreptu a luá privire ori si candu in libelele de referada, a urgá referarea acteloru insemnate acolo, ori de a cere disluciri despre causele ce impedeca referarea.

§. 27. Obiectele urgente se referéza si decidu inainte, apoi urmeza celelalte in ordine dupa numerii protocolului asiá, cá cele ce stáu in nexu intre sine au a se luá la olalta.

Presidiulu si referentulu suntu respundietori pentru observarea acurata a acestei instructiuni.

§. 28. In causele procesuali, precum si in altele mai ample si mai complicate, ce se supunu pertractarei si deciderei consistoriului, referentulu se faca unu estrasu, care se cuprinda tóte imprejurarile esentiali, motivile juridice-canonice si dovedite, si in care sè se suleve documentele asternute si locurile decidietórie din fasiunile marturiloru si din dechiaratiunile espertiloru, aducendu-se astufeliu votantii in pusetiune de a puté cunósce si judecá din fundamentu statulu pertractariloru.

La obiecte de mare importantia se potu denumí si doi referinti si se póte alege si o comisiune speciala spre acestu scopu.

Presiedintele póte luá privire in estrasu si inainte de referare in siedintia.

§. 29. Referentulu se iá la fie-care actu singuraticu o cóla de referatu, pre a carei parte de-a stâng'a sè se scrie numerulu protocolului si starea lucrului, éra pre cea de-a drépta votulu si proiectulu de espeditiune.

Déca estrasulu respective conceptulu vá constá din mai multe cóle de harthia, atunci tóte cólele se cóse cu unu firu de gaitanu de metase s'au atia, si capetele acestei'a inodandu-se, se sigiléza cu sigiliulu referintelui s'au alu consistoriului; éra cólele sè se insemne fie-care deosebi cu numerulu curentu si cu alu protocolului si alu anului.

§. 30. Sentinti'a respective conclusulu se fie chiaru si precisu, éra motivele basate pre canónele bisericei nóstre si pe legile si institutiunile sinodali ale provinciei nóstre metropolitane. Asemenea si proiectulu de espeditiune se fia de asia, cá din cuventu in cuventu sè se póta descrie la espeditura. Totu odata sè se insemne pe faci'a prima din launtru a referatului ori si din afara: câte espeditiuni si pentru cine sè se faca, precum si ca conclusulu sè se scrie separatu ori pre esibitulu insu-si.

§. 31. Afara de unele afaceri de totu neinsemnate pure formali si grabnice, cari se potu superá fora amenare prin presidiu, dara au a se aduce in procsim'a siedintia la cunoscinti'a consistoriului archidiecesanu, tóte celelalte obiecte oficiali se referéza si decidu regulatu in siedinti'a consistoriale dupa natur'a loru.

§. 32. Presidiulu va ingrijí, ca siedintiele consistoriali sè se tiena regulatu, si adeca: ale senatului bisericescu odata in septemana, ale senatului scolariu odata in doue septemani, éra ale celoru lalte de câte ori vá cere trebuinti'a.

La casuri urgente ori la propunerea vre unui referentu se potu tiené siedientie si estraordinarie de câte ori va fi de lipsa. Siedintiele consistoriali se aducu la cunoscinti'a asesoriloru respectivi celu pucinu cu o di inainte de tienerea loru.

§. 33. Presiedintele deschide si inchide siedintiele, priveghiédia pentru demnitatea acestor'a, sustiene pacea si ordinea si ingrigesce pentru mersulu regulatu prescrisu alu consultariloru.

La aducerea unui conclusu validu se cere in singuraticile senate pre langa presidiu presenti'a a celu putienu patru asesori din acelasi senatu, éra in consistoriulu plenariu a celu putienu noue asesori consistoriali. La casuri urgente s'au de bóla, s'au de ori ce alta impedecare se póte completá numerulu prescrisu de patru asesori la vre-unu senatu singuraticu cu alti asesori din celelalte doue senate.

§. 34. Procesele se referéza prin cetirea estrasului, éra alte obiecte verbalu. Referentulu póte cu invoirea presidiului referá si procese verbalu, dara acést'a nu-lu scutesce dela compunerea estrasului in scrisu.

Atâtu presidiulu câtu si fie-care asesoru suntu indreptatiti a luá privire in fia-care actu ori a cere cetirea acelui'a, precum si a pune intrebari referintelui in privinti'a obiectului.

§. 35. La consultare presiedintele supune desbaterei obiectulu, ce este sè se decida.

Votarea o incepe referentulu, cu cetirea opiniunei sale facute in scrisu, care trebue totu odata se cuprinda in sine si proiectulu de espeditiune. Presidiulu nu are dreptu a intrerumpe pre referentulu ori pre altu votantu in espunerea si desvoltarea pareriloru sale si nici a restringe câtu-si de pucinu libertatea in darea de parere. Elu póte dá desluciri si trage atentiunea votantiloru la impregiurari, dara a s'a parere numai dupa votare si-o póte manifestá si, déca voiesce, trece si la protocolu.

§. 36. Dupa terminarea desbaterei se póte unu votantu abate dela parerea s'a de mai nainte, schimbandu-si convingerea, pana ce adeca presiedintele nici nu a enunciatu definitivu conclusulu. Dupa enunciarea acestui'a pertractarea nu se mai póte incepe din nou.

§. 37. Presiedintele enuncia conclusulu dupa parerea, pentru carea au votatu toti votantii ori maioritatea acelor'a. Déca votulu maioritatei mai cuprinde unu adausu, o esmitere, ori o modificare, atunci sè se insemne acést'a indata in proiectulu de espeditiune. Erori gramaticali, prin cari esenti'a conclusului nu se atinge, le póte indreptá si presidiulu.

Déca voturile se impartu intre doue s'au mai multe pareri de-o potriva, atunci parerea, la carea se alatura presiedintele, decide.

§. 38. Déca conclusulu diferesce esentialu de propunerea referintelui, atunci nevoindu acest'a, secretariulu se insarcinéza cu compunerea espeditiunei. Atatu referentulu, câtu si secretariulu in casulu amintitu, suntu detori a subscrie proiectulu de espeditiune.

§. 39. Despre fia-care siedintia se duce unu protocolu, in a carui frunte se insémna diu'a siedintiei si numele celoru presenti, adeca: alu presiedintelui, alu asesoriloru consistoriali si alu secretariului.

Pe frantur'a stanga vine numerulu protocolului si prescurtu cuprinsulu obiecteloru oficiali, ce au venitu la pertractare in ordinea, in carea s'au referatu.

Decurgerea votarei si esenti'a conclusului sè se scrie in estrasu scurtu pe frantur'a cea drépta.

Fiindu conclusulu adusu in unanimitate, este destulu numai a se amintí acésta impregiurare; déca inse opiniunile ori in privinti'a lucrului principalu, ori in privinti'a motivarei ar' diferí, atunci sè se insemne si opiniunea contraria impreuna cu motivarea ei in intregu cuprinsulu si pre lenga observarea, cà cari si câti votanti au votatu pentru conclusu, si cari si câti pentru opiniunea contraria, precum si cà la a caroru propuneri au urmatu acestea.

§. 40. Protocolulu siedintieloru se subscrie de presiedintele si de secretariu si se autentica in siedinti'a procsima. Elu nu póte avé nici unu aclusu.

Cólele protocolului siedintieloru se aduna in ordinea cronologica si se léga la finea fia carui anu.

§. 41. Conclusele astfeliu aduse se provedu de catra presiedinte cu cuvintele: „sè se espedeze“ si cu subscrierea acelui'a-si predandu-se apoi secretariului consistorialu, care se vá ingrigí pentru de a se trece mai antaiu la protocolulu esebiteloru in rubrica: „Datulu decisului“, apoi pentru espedarea loru.

V. Espeditur'a.

§. 42. La espeditura inca se duce unu protocolu de espeditiuni cu urmatóriele rubrici: *a*) pentru numerulu curentu; *b*) pentru numerulu protocolului esebiteloru; *e*) pentru oficiulu s'au partid'a, catra carea se face espeditiunea; *d*) pentru diu'a espedarei; *e*) pentru adeverirea primirei din partea oficiului postalu s'au a partidei.

§ 43. Pentru acurat'a espedare a concluseloru se ingrigesce secretariulu consistorialu. Acelea indata dupa primire se impartu scriitoriloru spre purisare. Cele ce suntu insemnate de presiedintele ori de referentu cá urgente, precum si cele cu vre-unu terminu sè se decopieze mai intaiu, éra cele-lalte in ordinea cum urméza.

§. 44. Dupa purisare espeditiunile se collationéza cu conceptulu originalu, si, spre dovéda, cà acést'a a urmatu, atâtu numele mundantelui câtu si a colationatoriului, precum si diu'a sè se noteze pre conceptu.

§. 45. Espeditiunile mundate si collationate secretariulu le duce la presidiu spre subscriere.

Afara de sentintiele in cause procesuali, cari vinu a se subscrie de presiedinte si de referentu, — tóte cele-lalte espeditiuni precum: rapórte catra sinodulu archidiecesanu si consistoriulu metropolitanu, corespundintie cu oficiele straine, ordinatiuni, cercularie etc., se subscriu numai de catra presiedinte.

Sentintiele, cerculariele si documentele consistoriali se provedu si cu sigilulu oficialu.

§. 46. Candu espeditiunea se face prin posta, acea se provede (fia scrisóre ori pachetu) cu sigilulu, numerulu si numirea consistoriului pe cuvertu.

Fia-care espeditiune se petrece la protocolulu de espeditia (§. 42).

§. 47. La espedarea de bani séu alte pretióse espeditiunea sè se faca in sensulu prescriseloru postali.

§. 48. Actele, cari remanu la consistoriu, se depunu la archivulu consistorialu.

VI. Registratur'a.

§. 49. Actele consistoriali se voru tiené la registratura in ordine si in evidentia.

§. 50. Registratur'a se imparte in urmatóriele despartieminte insemnate cu numeri romani:

I. Consistoriulu plenariu: *a*) obiecte oficiali; *b*) obiecte disciplinari; *e*) obiecte micste.

II. Senatulu bisericescu: *a*) obiecte oficiali: ordinatiuni si emise mai inalte, dela sinodulu archidiecesanu etc.; *b*) cause matrimoniali; *c*) cause disciplinari si civile; *d*) concurse, edicte etc.; *e*) obiecte mestecate.

III. Senatulu scolariu: *a*) obiecte oficiali; *b*) obiecte micste.

IV. Senatulu epitropescu: *a*) obiecte oficiali.

§. 51. Protocolistulu, care este totu odata si archivariu, vá aduná actele si le vá separá cu grigia dupa despartiemintele insemnate in §-lu precedinte, punendu pre celea ce stau in legatura la olalta in fasciculi deosebiti.

§. 52. Fia-care actu nou oficialu vá primí unu fasciculu nou; éra acelea, cari cu privire la nessulu amintitu in §-lu precedente, se referescu la ante acte ce se afla deja in archivu, au a se asiediá numai la acestea, in ordine cronologica, fara privire la anulu in care au intratu.

§. 53. Fasciculii vinu a se pachetá usioru intre doue table tari de harthia grósa. Tabl'a prima a pachetului se insémna cu numerulu despartiementului registraturei, cu numerulu anului si cu numerulu fasciculului respectivu.

§. 54. Fiacare actu, câtu sosesce la archivu, se insémna cu numerulu despartiementului si fasciculului de cari se tiene, pentru cá apoi cu aceste semne sè se petréca in registrulu archivului dupa numerulu protocolului. Rubric'a prima a registrului se imple cu numerulu protocolului in ordine cronologica, era a dou'a cu numerii despartiementului si a fasciculului. —

§. 55. Indicele protocolului (§. 23.) póte serví sî de indice alu archivului, petrecandu-se in rubric'a ultima a acelui'a fia-care actu superatu si cu numerii registraturei.

§. 56. Archivariulu respective protocolistulu nu e indreptatîtu a lasá pre partîle private sè ia privire in acte, séu copii dupa acelea, fara scirea presidiului.

§. 57. Membrii consistoriali referinti potu cere acte din archivu spre intrebuintiare oficiala ori si candu pre lenga adeverintia. Adeverinti'a despre acést'a se pune la loculu actului primitu.

§. 58. Ordinatiuni oficiali, recuisitiuni si corespondintie dela alte oficii, protocóle, publicatiuni, consemnari, proiectate de espeditiune si raporte oficiali nu se potu estradá partiloru de locu.

Actele partiloru inse li-se potu estradá la cererea loru sî la dispositiunea consistoriului pre lenga adeverintia, ce se vá pune la actele respective.

§. 59. La archivu se tienu in evidentia tóte afacerile si ordinatiunile consistoriali cu terminu, pentru a caroru realisare consistoriulu din oficiu trebuie sè se ingrigiésca. Spre acestu scopu se vá compune si portá unu diuariu de termine si urzorie cu urmatórielele rubrici: a) pentru numerulu protocolului ordinatiunei respective b) pentru numirea celui insarcinatu cu indeplinirea ordinatiunei consistoriali, respective a oficiului insarcinatu séu recuiratu, mai incolo diu'a espedarei si cuprinsulu pre scurtu c) pentru terminulu pusu pentru in leplinire, d) pentru raportulu asternutu séu impartesirea facuta, în casulu contrariu diu'a iu carea s'a urgatu.

Sibiiu, 14 Martiu, 1877.

Dela consistoriulu archidiecesanu.

Nr. **695.** Plen.

Proiectu de lege

pentru incompatibilitatea oficieloru invetiatoresci si profesorale.

§ 1.

Fiindca face in interesulu invetiamentului, cá celu ce primesce asupra-si unu oficiu invetiatorescu séu profesoralu, se-lu pórte cu esactitate neimpedecatu de alte ocupatiuni, se enuntia incompatibilitatea oficieloru invetiatoresci si profesorali cu ori-ce altu oficiu sistemisatu séu beneficiatu, cu cari ar' poté se aiba locu vre-o colisiune de ori-ce natura, ce ar' poté impedecá pre invetiatoriu séu profesoru in portarea diregatoriei sale.

§. 2.

Sub conditiunile prescrise in §-lu precedinte invetiatoriulu in specialu póte fi representante alu comunitatiloru, sinódeloru si congreseloru bisericesci; elu póte fi representante comunalu, opidanu, cetatienescu, cercualu séu comitatensu, membru alu reuniuniloru scientifice literarie, economice, si alu judiciului de juria; asemenea póte elu ocupá ori-ce oficiu si a eserciá ori-ce dreptu in sfer'a constitutiunei bisericesci si lumesci, afara de oficiele si ocupatiunile, ce suntu espresu oprite in §§. urmatori.

§. 3.

Invetiatoriulu si profesorulu nu póte ocupá totu deodata:

a) unu oficiu stabilu sistemisatu de statu, fia acel'a supusu denumirei séu alegerei;
b) oficiulu sistemisatu de primariu séu notariu comunalu séu cercualu séu presiedinte in comitetulu comunalu;
c) elu nu póte fi advocatu, nici cu treburi advocatiali nu se póte ocupá fara numai in caus'a s'a propria;
d) elu pre timpulu prelegeriloru nu se póte ocupá nici cu alte servitii in cancelarii publice séu private;
e) elu nu se póte ocupá cu atari servitie si lucruri, ce i-ar' poté detrage din védi'a si onórea s'a.

§. 4.

Invetiatoriulu si profesorulu nu póte fi totu de odata:

a) epitropu parochialu, protopresbiteralu séu consistorialu;
b) parochu;
c) protopresbiteru séu administratoru protopresbiteralu;
d) asessoru consistorialu cu referada ordinaria si salarisatu;
e) secretariu, fiscalu séu defensoru alu legiloru la consistoriu.

§. 5.

Invetiatoriulu si profesorulu, care va lucrá in contr'a acestoru dispositiuni, se va luá de catra consistoriu in cercetare disciplinaria.

§. 6.

Acésta lege intra in vigóre cu 1 Septembre 1877.

§. 7.

Cu efectuirea acestoru dispositiuni se insarcinéza consistoriulu archidiecesanu.

Sibiiu, 14 Martiu 1877.

Dela consistoriulu archidiecesanu.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 24. ANULU XXV.

Sibiiu 24 Martiu (5 Apr.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Brosiura politica.

„L'état roumain et la paix de l'orient. Neutralisation de la Roumanie. Par Frédéric *Damé.* Bucarest 1877".

(Fine.)

Terminandu, brosiur'a ajunge la urmatoriulu resumatu:

I. Unu statu, care la unu momentu datu a potutu esplicá ratiunea sea de a fi, a potutu probá necessitatea esistintiei sele, a potutu demonstrá ca representa in sinulu natiunei sele si altu interesu decâtu celu alu seu propriu, nu are numai dreptulu de a esiste, ci chiaru datoria. Si cumca statulu românu a representatu dela inceputu interese afara de sinulu seu dovedescu cele trei fase mari din viéti'a natiunei romane. Fiia a Romei, ea a protegiatu pre mam'a sea contr'a barbariei; fiia a bisericei, ea s'a radicatu pentru aperarea crestinatâtiei atunci când erá periclitata de islamismu si amenintiata de staturile vecine; fiia a Europei, ea se regeneréza spre a protege orientulu si pentru a permite natiunalitâtiloru crestine din Turci'a a se desvoltá in pace si afara de influinti'a preponderanta a Russiei.

II. Resolve intrebarea, déca statulu românu este vasalu, semi-suveranu séu suveranu? dicendu, ca din tratatele dela alu XIV seculu incóce, cându tierile romane erau in completa suveranitate, pâna in diu'a de astadi, Romani'a n'a fostu despoiata de atributele suveranitâtiei. Tributulu nu este semnulu subjugârei. „Suzeranitatea" Portiei este unu abusu de cuventu. Omagiulu din partea principiloru români datu sultaniloru nu alteréza suveranitatea statului, precum d. e. n'a alteratu suveranitatea regiloru Neapolei, cari faceau omagiu scaunului papálu din seculului alu XI pâna la 1818. Romani'a este dara unu statu independentu, care intrunesce tóte atributele suveranitâtiei.

III. Europ'a a recunoscutu impossibilitatea de a mantiené imperiulu otomanu si necessitatea de a-lu inlocuí prin o federatiune formata din natiunalitâtile crestine de pre peninsul'a balcanica, constituite in staturi independente. Natiunalitâtile inse trebuiescu pregatite pentru missiunea loru de cultura. Cându inse populatiunile peninsulei voru fi constituite in staturi confederate: Bulgarii la nordu, serbii si muntenegrenii la apusu, cutso-vlachii la sud-vestu, grecii si albanesii la sudu, cându Constantinopolea se va declará de cetate libera, si de capitala a federatiunei, intocm'a cá Washingtonulu; care va fi situatiunea Romaniei?

IV. Romani'a si atunci si totudéun'a remane unu statu necesariu. Ea va trebuí sa separe pre Russi'a de formatiunea cea nóua spre a impedecá realisarea panslavismului.

V. Dupa ce s'a vediutu ca statulu romanu in tóte tempurile remane o necessitate pentru pacea orientului, demonstra autorulu brosiurei, ca nu e de ajunsu sa esiste statulu romanu, ci este indispensabilu cá esistinti'a sa se asigure pentru viitoriu prin o neutralitate absoluta, ceea ce nu aru fi o vatemare a tratateloru anteriori, ci o estindere a acelor'a si o intregire.

VI. Respinge in fine ori-ce nisuintia de a anectá statulu romanu séu de a-lu ocupá provisoriu Russi'a séu ori-care alta putere vecina, cá o vatemare a ecuilibrului europeanu.

„Completandu tratatulu de Parisu, redandui semnificatiunea primitiva, acordandu statului romanu garanti'a neaparatu de lipsa pentru de a puté impliní missiunea cu care e insarcinatu, Europ'a nu numai va asecurá ecuilibrulu europeanu amenintiatu de cându cestiunea orientului e pusa, ea nu numai va resólve in modu pacificu cestiunea pentru care s'a versatu atât'a sânge si s'au facutu atâtea sacrificii, ci ca ea va face inca Romaniei o eclatanta dreptate. Statulu românu a suferitu unu martiriu de siese-spre-diece seculi pentru a conservá némulu neamestecatu si fâra de a parasí acestu micu unghiu de pamentu privilegiatu, ce aru fi trebuitu sa se creeze la gurile Dunarei, déca elu nu esistá mai nainte; credemu ca diu'a de resplata pentru atâtea lupte, neplaceri si suferintie a sositu in fine si pentru elu.

„Românii astépta cu incredere decisiunea Europei. Ceea ce a facutu pentru ei Europ'a in 1856 este o secura garantia de ceea ce ea va face in viitoriu.

„De cându s'a constituitu, Romani'a a vediutu, un'a dupa alt'a, realisandu-se dorintiele populatiuniloru sele espresse in 1858; unita in fine sub unu principe ereditariu esitu din un'a din cele mai ilustre familii regnante din Europ'a, statulu romanu, intratu definitivu in concertulu europeanu, a facutu progrese imense si a datu probele cele mai nediscutabile de aptitudinea sea pentru civilisatiune, de respectulu seu pentru protectiunea puteriloru si de intielepciunea sea politica."

Europ'a dara, pre unu astfeliu de statu lu va aperá de tóte surprinderile si prin neutralisarea lui va asecurá pacea orientului.

Revista politica.

Diuaristic'a europeana inca totu este preocupata de caletoriele lui Ignatieff. Dintre apretiârile cele multe ce urméza si acum dâmu un'a combinata si adeca unu articulu reprodusu dupa „Fr. Blatt" din Vien'a de „Timpul" din Bucuresci cu parerile cestui din urma:

Ignatief dice „T.", a plecatu dela Vien'a si acum petrece in Berlinu. Diarele din Vien'a nu ne comunica pâna acum nici o scire positiva despre resultatele conferentieloru, pe care le-a avutu cu comitele Andrassy. Din tóte observârile pe care le cetimu in aceste diare, din tóte alusiunile si chiaru din atacurile directe ale unor'a, ne incredintiâmu insa, ca Ignatieff a gasitu in Vien'a o atmosfera, care nu-i priiesce.

Vomu reproduce aici unu articolu scrisu intr'unu tonu aprópe oficialu, pe care 'lu publica „Fremdemblatt" dela 27 Martie:

„Mâne séra generalulu Ignatieff va parasí orasiulu nostru, spre a se intórce, dupa ce va fi petrecutu putiena vreme la Berlinu, iéra-si la St. Petersburg. Mâne generalulu va avé o audientia la Maiestatea Sea Imperatulu; si precum scimu, cu comitele Andrassy a conferitu in mai multe renduri. Ambasadorulu estraordinariu alu tiarului nu privesce negociârile cá intrerupte, elu nu este de parere, ca lucrurile au intratu intr'unu stadiu, in care actiunea diplomatica numai decâtu trebuiesce sa inceteze. Din contra e de parere, ca totu se voru mai puté gasí „nóue base" pentru unu acordu internationalu care aru dá Europei bine-facerile pâcei. Si intr'adeveru, putemu a constatá, ca in cestiunea actuala, nu este nimic ce aru puté dá locu la diferintie insurmontabile.

Déca aru fi vorb'a numai de protocolu, nimic n'aru fi mai lesne decâtu a realisá intielegerea intre puterile europene. Chiaru si cabinetulu de St. James (englesu) 'lu admite in principiu.

Diferinti'a, care a facutu cá Europ'a sa se desparta in dóue tabere, „nu privesce decâtu cestiunea desarmârei." Nu va fi de prisosu a face acum, cându lucrurile paru a ajunge la estremitate, o recapitulare despre cele ce s'au petrecutu pâna acum.

Dupa ce conferinti'a a remasu fâra de resultatu si circular'a lui Gorciacoff fâra de respunsu, cabinetulu de St. Petersburg a aretatu puteriloru europene conditiunile, pre lânga care este gat'a a renuntiá la o actiune unilaterala contr'a Turciei.

Altu intielesu nu are actiunea cabinetului de St. Petersburg. Amu isbutitu prin acésta a ne convinge ca Russi'a aru puté renuntiá la o asemenea actiune separata, déca Europ'a aru manifestá prin unu actu serbatorescu ca se intereséza de sórtea crestiniloru din orientu. Unu asemenea actu aru fi semnarea protocolului. Dupa semnarea protocolului, Russi'a aru fi desarmatu de buna-voie.

Cabinetulu de St. James a intorsu insa cu deseversire taiusiulu armei si a facutu din aceea ce dupa parerea Russiei aru fi avutu sa fie o urmare, o conditiune a semnârei protocolului. Russi'a, care se aretase in fati'a Europei cá acusatoru contr'a Turciei, prin acést'a de-odata s'a vediutu pusa in positiunea unui acusatu. Ea putea sa desarmeze, dupa semnarea protocolului, de buna-voie: ea nu póte insa, dupa parerea ei, sa desarmeze — „fiindu-ca Europ'a o doresce acést'a." Celu putienu astfeliu judeca diplomati'a rusésca.

Refusa de a recunósce, ca este partea vinovata, „ca este acel'a care prin atitudinea sea" a turburatu pres'a Europei: aici si in nimic alt'a este caus'a, pentru care s'a intreruptu negociârile dela Londr'a si Hasfield.

Negociârile, care au locu in Vien'a si care voru avé urmarea loru firésca in Berlinu, nu potu avé de obiectu alt'a decâtu a gasí unu modu de solutiune pentru cestiunea desarmârii. In chiaru cestiunea protocolului nu esista, precum amu aretatu mai susu, nici o diferintia de principiu.

Intrebarea e, déca va fi cu putintia sa se inlatureze diferentiele subsistente relativu la cestiunea desarmârii si acésta intrebare aterna dela o multime de factori incalculabili, cá vointi'a monarchului rusescu, desvoltarea opiniunei publice a Engliterei si altele, incâtu e preste putintia a-i dá de pe acum unu respunsu definitivu.

Din tóte pârtile suntemu incredintiati, ca dispositiunile Tiarului Alecsandru suntu pacinice; si este de prisosu a mai vorbí despre staruintiele cabinetului din Vien'a pentru mantienerea pâcii. Fâra indoiala nu trebuiesce sa perdemu din vedere, ca ori-care cestiune de mobilisare, fiindu-ca implica o cestiune de putere si totu-odata cestiunea de onóre, trebuiesce sa fie privita cá o cestiune de cea mai mare importantia. Pâna acum a resultatu din discutarea cestiunei de desarmare, resbelulu si celu mai bunu esemplu pentru acést'a, e anulu 1859.

In lunile inainte de resbelu erau momente, in care se credea ca este cu putintia, bá chiaru probabila mantinerea pâcei. Dela 19 Martie 1859, cându comitele Buol a pusu prin depesi'a sea tremisa la Londr'a cestiunea desarmârei pe tapetu, lumea a fostu pregatita pentru resbelu. De atunci au trecutu intregi 18 ani, dar' situatiunea de astadi ne aduce aminte pe aceea de atunci. Si atunci puterile se unisera asupr'a principiului de a se tienea unu congresu, dar' se cerea, cá inainte de tóte Sardini'a preocupata de planuri ofensive sa desarmeze.

Nu suntemu de locu de parerea, ca istori'a trebuesce sa se repetésca in tóte punctele ei; la anulu 1859 un'a dintre pârtile beligerante voiá resbelulu cu ori-ce pretiu, acum insa partea, care aru trebuí sa atace, doresce pace. Nu trebuesce sa perdemu din vedere acésta deosebire; cu tóte acestea credemu, ca nici acésta paralela istorica nu trebuesce perduta din vedere. „Ce a fostu, se mai póte intemplá." Factorulu puternicu, care astadi inriuresce asupr'a mantinerei pâcei, suntu dispositiunile pacinice „ale Tiarului Alecsandru si a le con-[illegible]

Adeca „Fremdenblatt" nu recunósce, ca déca resbelulu nu s'aru putea evitá, vin'a este numai a Engliterei si ne sfatuiesce a nu avé pré multa sperantia, cá pacea se va puté mantinea.

— Dupa intórcerea sea din Londr'a, Ignatieff se dice ca s'aru fi esprimatu astfeliu: „Acum intemple-se ori-ce se va intemplá, eu mi-amu facutu datori'a!"

„La France", vorbindu despre conversatiunea ce a avutu Ignatieff cu ducele Decazes, voiesce sa reproduca verbalu tóte cuvintele câte au esitu din gur'a diplomatului rusu. Eata ce a disu: „Amu sa mai vedu, a disu ducelui Decazes, dumineca pre contele Andrássy, si luni sa visitezu pre imperatulu Franciscu Iosifu, si dupa acést'a mergu dreptu la Petersburgu. Eu amu facutu ce amu potutu si ce a fostu de datori'a mea; acum intemple-se ori-ce se va intemplá."

„Figaro" dice, ca pre cându generalulu Ignatieff s'a intorsu din visitele sele la „Hôtel du Rhin," a gasitu pre mas'a salonului intr'o óla de fiori, o ramura deliciósa de olivu. „Cine a pusu acést'a aici? — Eu, Escelentia, respunse otelier'a, ramur'a de olivu este simbolulu pâcei, pre care o doresce tóta lumea. — „Tóta lumea, afara de englezi," respunse generalulu.

„Morning Post" din Londr'a constata, ca dela mergerea generalului Ignatieff in Engliter'a, negotiârile diplomatice au intratu pre o cale fórte sumbra. Situatiunea, dice acelu diurnalu, se póte definí acum prin aceste câte-va cuvinte: a cere dela unu poporu, care s'a aretatu pe câmpulu de bataie plinu de ardóre si curagiu, cá sa depuna armele in presenti'a armatei inimicului seu ereditariu. Cu o delicatetia de sentimente, care nu va remanea neapretiata, guvernulu rusescu s'a abtienutu de a adresá vre-o somatiune turciloru in asta privintia, dar' elu doresce sa ne atraga, inainte de a semná protocolulu, prin care va legá moralmente dispositiunile nóstre viitóre de acele ale cabinetului din Petersburg, spre a invitá impreuna pe Pórta cá sa indeplinésca frumós'a dorintia. Acést'a nu e o missiune démna de Engliter'a.

Negotiârile de-si nu suntu rupte, continua acelu diurnalu, inse firulu care le mai mantiene, va devení legatura puternica pentru sustienerea pâcei. Ne putemu asteptá la unu bunu resultatu, cu tóte acestea aru fi o nebunia de a nu recunósce, ca situatiunea de acum nu este dintre cele mai incordate

„Daily Telegraph“ asemenea observa, ca situatiunea s'a schimbatu in modu completu, din momentulu in care generalulu Ignatieff a intratu pe scena, si ca elu e din portfoliulu acelor'a de reu auguru, incarcatu cu conditiuni de demobilisare, cari de siguru ca nu puteau fi imaginate mai cu dreptu cuventu, déca scopulu loru erá cá sa invalideze tóte negociârile. Aru fi interesantu de a se scí, dice acelu diurnalu, déca generalulu va fi primitu la Petersburgu, cá unu agentu care a nimicitu sperantiele Russiei pentru a putea esí din situatiunea sea dificila, séu cá si unu tramisu abilu, care a reusitu sa ascunda preparativele de resbelu protestandu sentimente pacifice. Russi'a nu va obtiené protocolu din partea Engliterei, decâtu numai dandu-i cabinetulu din Petersburgu garantii despre actele sele pacifice si de politica ecuitabila.

Corespondentulu din Vien'a alu aceluia'si diurnalu asigura, ca contele Andrássy refusa de a adresá nóue instructiuni ambasadorului austro-ungaru din Londr'a, in privinti'a protocolului, inainte de a fi primitu tecstulu completu alu documentului modificatu asiá cum a fostu primitu de Engliter'a.

„Daily News“ primesce din Petersburgu o scire care afirma opiniunea, ca tota cestiunea depinde dela turnur'a ce va lua diferendulu dintre Muntenegru si Pórta. Ceea ce va se dica, ca prin acést'a se va decide cestiunea pâcei séu a resbelului.. Guvernulu rusescu nu va influintiá decâtu numai pâna la unu anumitu punctu pe principele Nichit'a, pentruca siefulu Muntenegrului póte sa faca apelu la o putere mai mare si decâtu guvernulu rusescu; la poporulu rusescu. Russi'a pre de alta parte nu va desarmá, inainte de a nu se fi incheiatu pacea dintre Muntenegru si Turci'a, si inainte de desarmarea acestei'a. Asupr'a acestui punctu s'au concentratu negociârile de diece dile incóce, dar' fâra vre-o aparentia de succesu pâna acum.

Resbelulu nu se va evitá, conchide acelu diurnalu, decâtu cu conditiune, de a silí pre Turci'a cá sa incheie pace cu Muntenegru, si de a o silí cá sa dea garantii pentru imbunatatirea conduitei sele viitóre. Este probabilu, ca déca acestu resultatu nu se va obtiené pâna la mijioculu lui Aprile, armat'a rusa va trece Prutulu.

Comitetulu de binefaceri din Moscv'a a decisu, cá in casulu cându aru isbucní din nou ostilitâtile intre Muntenegru si Pórta, sa vina in ajutoriulu principatului prin tóte mijlócele possibile. In acela'si tempu a decisu cá sa se tramita dlui Ionin, consululu generalu alu Russiei la Ragus'a, 20,000 ruble, spre a se face fatia la o eventualitate primeloru trebuintie.

Corespundintia.

Reminiscintie din absolutismulu nemtiescu fatia cu constitutionalismulu ungurescu actuale.

Din pârtile *Banatului* 1/13 Mart. 1877.

> Motto: „Ce tie nu-'ti place altui'a nu face!

III.

Deci continuandu firulu enaratiuniloru, cu indulginti'a stimabililoru lectori trecu la inaugurarea erei „*constitutionalismului ungurescu*“; la desvoltarea vietiei publice si la esperintiele facute dela anulu 1861 incóce pâna la torintele dileloru nóstre presente, — si anume:

La anulu 1861 denumindu-se pentru fia-care comitatu, comiti supremi (főispani), in pârtile Banatului numai comitatulu *Carasiului* fu consideratu cá unulu, alu cârui'a populatiune — cu o neinsemnata esceptiune de germani si magiari — este mai intréga romana, pentru care se tramise de comite supremu de pia memoria fericitulu mecenate *Emanuilu Gojdu*, carele condusu nu numai de inflorirea si prosperarea patriei comune, ci si de binele, desvoltarea si fericirea poporului romanu, cá unu barbatu de eruditiune si tactica eminenta, a sciutu tiené bunu contu de tóte impregiurârile si relatiunile comitatului ce i l'a concrediutu monarchulu spre gubernare. Cine nu-si aduce aminte de bucuri'a generala a românilor de pre acelu tempu?!

Efectuindu constituirea si restauratiunea comitatului, elu a fostu capabilu a satisface dorintiele nu numai ale româniloru ci si ale neromâniloru; câci a avutu in vedere mai pre susu de tote proportiunea numerica de representatiune a poporului, si conformu acelei'a ii succese a compune magistratulu comitatensu astfeliu, incâtu *primulu vice-comite, Fauru*, protofiscalulu *Atanasieviciu* si dintre 16 pretori *diece* au fostu toti de natiunalitate români.

Ací s'au manifestatu apoi adeveratulu concertu respective spiritu de „*libertate, egalitate si fratietate!*“

IV.

Precâtu de multiemitu erá poporulu intregu fâra osebire de natiunalitate din comitatulu „*Carasiului*“ vediendu in fruntea administratiunei sele stralucindu unu barbatu de rara insusire, cu ceialalti functionari mai toti din sinulu poporului; precâtu de indestulitu ba potu dice incantatu era poporulu, dar' cu deosebire inteleginti'a convingendu-se: cum prin respectarea si intrebuintiarea „*limbei materne a poporului*“ nu numai in congregatiuni si preste totu in afacerile interne si esterne ale comitatului, adeca in corespundintiele câtra membrii comitetului comitatensu si câtra alte corporatiuni, ci chíaru si cele emise dela „*oficiulu de vice-comite comitatensu*“ câtra „*pretorii cercuali*“ (szolgabiro), — se manifestá in fapta principiulu constitutionalu de „*egala indreptatire*“, — pre atâtu de intristatu si machnitu respective *desamagitu* se vediù poporulu acelui comitatu atunci, cându cu introducerea *provisorului* dupa 1½ de anu fericitulu *Gojdu* se indepartà.

(Dupa *Gojdu* se denumise cá *administratoru* comite supremu) de atunci incóce asisderea reposatulu romanu *Teodoru Serbu*, carele, fia-i spre etern'a memoria, apreciandu tóte câte le introdusese fericitulu *Gojdu* in organismulu comitatului, le-a lasatu neatinse, nealterate si neschimbate, continuandu administrarea provisoria a comitatului totu cu aceasi tactica si atitudine, totu cu aceiasi, amploiati de sub predecesorulu seu. Eata cum se mantienea ordinea si cum se administrau trebile publice in acelu comitatu sub conducerea ambiloru numiti dignitari:

Agendele oficióse la preturi cercuale si antistie comunali, trebuindu sa fia portate in limb'a *romána*, pretorii si notarii comunali *neromâni* inca respectau acést'a usitare a limbei, si precum concernintii notari comunali 'si faceau relatiunile câtra pretori in limb'a romána, asiá emiteau si densii ordinatiuni câtra antistiele comunali respective notariate iér' numai in limb'a romána, se intielege pentru ca si ei pretorii le capetau dela oficiulu de vice-comite *numai românesce* scrise si subscrise, buna óra *Béla de Szende*, vice-comite, — *Franciscu Kiss*, jude cercualu, *Alessandru Levay*, notariu comunalu se subscrieau atari hârthii oficiale!

Insisi acesti domni — cari si astadi se afla in viétia — recunosceau: ca din punctu de vedere alu *egalei indreptatiri*, alu ecuitâtiei si oportunitâtiei, nici ca se potea altfeliu; apoi nici ca li-a cadiutu greu a respectá limb'a acelei maioritâti a representantiloru poporului care i-au invescutu cu increderea alegându-i in posturi.

Chiamarea si detorintiele amploiatiloru din comitatulu *Carasiului* nu se marginea numai la celea administrative politice si judecatoresci ci se estindea si asupr'a altoru treburi de interesu ponderosu pentru statu patria si poporu; adeca pretorii cercuali erau insarcinati din partea comitatului, a intreprinde mai dese escursiuni prin comunele din cerculu loru, la cari ocasiuni aveau ordinu deosebitu a *visitá si scólele de ori ce confessiune*; a se interesá si convinge in persóna despre ori-ce scaderi, a cere informatiuni dela respectivulu preotu si invetiatoriu despre frecuentarea scólei, despre provederea ei cu recuisitele necesarii si despre escontentarea regulata a lefei invetiatoresci.

Tóte aceste recerintie neevitabili pentru progresarea invetiamentului si prin urmare a culturei poporului, pretorii insarcinati de câtra superioritatea comitatensa, — trebuiau sub grea respundere sa se aiba in buna evidintia si sa le esecuteze cu cea mai mare punctualitate; de acea si ei insarcinau in asemene modu pre antistiele comunale cá pe organele subalterne; dar' le si controlau pe nesciute cu mare strictétia.

In bugetele comuneloru politice se preliminau sub rubric'a separata asiá numita „*spesele cultului*“ tóte trebuintiele invetiamentului, adeca recuisite, cârti, reparaturi la scóle, lemne de incalditu, salariele si emolumintele invetiatoriloru si altele, iér' sum'a preliminara se rejectá sub acestu titlu separatu, inse se incassá impreuna cu spesele administrative comunali si totu atunci cându se incassá contributiunea directa.

Potu asecurá pre stimabilii lectori ai acestui pretiuitu diuariu, provocându-me la toti colegii de pe tempulu acel'a: ca nici cându n'a intrevenitu macaru unu unicu casu, cá scolile, invetiamentulu si invetiatorii sa fia suferitu cea mai mica scadere — pe lânga o astfeliu de ingrigire, inspectiune si controla oficiala corespundietória recerintiei de progresare a culturei poporului nostru.

Nici n'au progresatu cându-va sub regimulu absolutisticu nemtiescu a lui *Bach* dar' cu atâtu mai putienu sub celu pseudo-constitutionalu ungurescu actuale alu lui *Tisza* scólele si instructiunea publica preste totu, — celu putienu in comitatulu *Carasiului* cá in anii 1861/62 pe tempulu cârmuirei lui *Gojdu* si *Serbu*; dorere inse ca cu *provisoriulu lui Sennyei* cu si indepartarea loru, tóte au incetatu, s'au stricatu si batjocoritu. Eata cum:

La anulu 1863/64 departandu-se *Serbu*, fiertatulu, dela cârm'a comitatului, in loculu lui taverniculu Sennyei ni tramise unu renegatu, pre cunoscutulu *Ambrus István* cá administratoru (comite supremu,) carele din sufletu reutaciosu a urîtu pre români. Se dicea ca de nascere aru fi fostu românu ér' de confessiune rom. catolicu si asiá nici n'a avutu educatiune romanésca; precumnici nu sciá vorbí bine romanesce.

Ferésca-ne bunulu Ddieu de asiá români! Acestu omu apoi a datu lovitur'a de mórte spirituala morala si materiala intregului comitatu, si anume tuturoru institutiuniloru liberali si salutarie ale comitatului; a *cassatu folosirea limbei române* din ramurile administratiunei publice pâna si la comune; a *delaturatu pre multi amploiati români* din posturi, fâra vina si cu unu cuventu a calcatu cu piciórele tóte cele bune, câte le-a aflatu introduse de predecesorii lui!“

Firesce ca dela unu omu cá si cum a fostu acelu renegatu magiaronu incarnatu nici nu s'a potutu asteptá vre-unu bine pentru românii *Carasieni*, cu tóte ca lânga densulu erá vice-comite românulu Atan. *Ratiu* de *Caransebesiu*, presiedintele tribunalului *Aloisiu Vladu* de *Salisce*, protofiscalulu Filipu *Pascu*, si alti multi amploiati români, — de atunci pâna in diu'a de astadi au regresatu si s'au molipsitu de unu indiferentismu, incâtu astadi *Carasiulu* celu odinióra atâtu de *vestitu* in actiunile politice si mai cu séma intru manifestarea spiritului si simtiului natiunalu precum si in a progresului culturei, — a luatu o fisionomia de totu posomorita si vestejita; stingendu se si inmormentandu-se spiritulu, semtiulu si totu ce erá natiunalu.

Venì apoi anulu 1867 incetandu provisoriulu gubernatu de *Sennyei* se introduse *dualismulu* cis-translaitanu; cu acest'a venì *ministeriulu reg. ung.* adeca regimulu responsabilu constitutionalu.

(Va urmá).

Ni se tramite spre publicare:

Din Bucovina 17/29 Martiu.

Audimu din isvóre sigure, cum-ca archimandritulu si administratorulu diecesanu *Teoctistu Blajeviciu* aru fi dejá denumitu de M. S. Imperatulu, Archiepiscopu si Metropolitu alu Bucovinei si Dalmatiei.

De va fi sa se adeverésca acésta scire, apoi de asta-data s'au intempinatu cele mai juste si mai intensive dorinti a le intregului cleru si a le tuturoru dîecesaniloru cu prea inalt'a decissiune a M. S. preagratiosului nostru Imperatu.

Varietâti.

(†) **Ioachimu Boc'a** invetiatoriu la scól'a capitala-normala din S. Sebesiu, in flórea etâtiei, abiá de 23 ani, absolvendu numai de câte-va luni teologi'a gr. or. din Sabiiu, dupa o bóla scurta, provediutu cu s. sacramente, a repausatu in 9 Martie a. c. v., lasându in profundu doliu pre parinti, frati si amici.

Inmormentarea densului fù in 10 Martie, la care au asistatu unu publicu numerosu atâtu din locu câtu si din giuru. Mórtea densului mai multu i-au causat'o o causa natiunala. Fia-i tierin'a usióra si memori'a eterna!

⁂ *(Postalu.)* Directiunea postala r. u. de aici a publicatu concursu pentru ocuparea postului de magistru postalu la statiunea din Zernesci (districtulu Fagarasiului) cu conditiunea de a incheiá contractu oficialu si a depune o cautiune de 100 fl. in bani gat'a. Emolumintele anuali suntu: 120 fl. léfa, 40 fl. pausialu de cancelaria si 300 fl. pausialu pentru curierulu pedestru. Suplicele sa se substérna directiunei postale r. u. din Sibiiu in terminu de 3 septamâni dela diu'a publicârei (pâna la 20 Aprile n.)

⁂ *Descoperire arhiologica.* — De curându s'a descoperitu la Palestrin'a (Prenestele latiniloru), in Itali'a, unu tesauru arheologicu de cea mai mare valóre istorica, afara de valórea sea intrinseca. Acestu tesauru s'a descoperitu in midiloculu unui câmpu de vii si maslini de doi arheologi, d-nii Frollano si Bernardini. Tesaurulu e fórte bine conservatu, de-si e de mai multu de 3 mii ani, si s'a descoperitu intr'unu mormentu ce se crede a fi a unui membru din famili'a Silvi'a, strabunu lui Romulu si rege alu Albei.

Printre obiectele scóse se citéza o placa de auru masivu, servindu de peptaru, lunga de 8 degete si lata de 5, acoperita cu 131 statuete, sculptate in miniatura, de animale, lei, cai si chimere, fórte perfecte in detalie si forma. In lungimea placii se afla mai intâiu pe aceeasi linia 15 paseri cu figuri de omu séu de sirene. Intre paseri, in alu doile rându, vinu 14 lei culcati, cu capete de sfincsu, apoi unu altu rându de 12 lei in picióre, urmatu de unu alu 4-lea rându de lei culcati. Aceeasi placa pórta inca capete de capra si 8 cai. Pe dosu se observa 2 rânduri de tuburi ce serviau pentru trecerea córdeloru ce legau acelu curiosu ornamentu.

Cele-lalte obiecte de auru consista din fibule alesu lucrate, trei cilindre fórte ornate, o mare cantitate de ciucuri de auru, bumbi formati dintr'o frundia grósa de auru pe basa de ivoriu, o mica cupa in form'a oului. S'au mai gasitu unu insemnatu numeru de vase de argintu de diferite forme, gatele de ivoriu sculptatu, scuturi rotunde de arama, lanci, sabii, pumnale, unu patu funebru somptuosu de lemnu si de bronzu si o multime de obiecte consacrate la funeralie.

Pe unulu din vasele de argintu se vede barc'a emblematica a Sórelui si figurele lui Osiris, a Phraei si a altoru divinitâti egiptene, cu grupe de Isis si Horus la coltiuri; o inscriptiune pusa de-asupr'a grupeloru dà numele artistului ce s'a descifratu in modulu urmatoriu: *Esmunie ar ben'asta.*

Dupa stilu si subiectele ce represinta obiectele descoperite apartienu mai tóte periódei in tempulu cârei'a dominá in Etruri'a si Latiu influinti'a civilisatiunei egiptene si asiriane. Acestu tesauru a fostu cumperatu cu 80 mii fr. de guvernulu italianu spre a-lu instalá la museulu Kirchner din Rom'a.

⁂ *O asociata a celoru siése puteri mari.* Eata ce gasimu in fói'a din Rom'a „Fanfull'a“: Cestiunea Orientului intra intr'o fasa nóua. Pe lânga cele siése puteri mari, se va mai alipí la subsemnarea protocolului si primariulu Romei, d. Venturi. Comun'a Rom'a, si in numele ei perceptorulu de contributiuni, d. Rafael Candi, a somatu pe „guvernulu otomanu“ pentru plat'a sumei de 7 lire ital. 78 centesimi cá alu cincilea câstitu de dare funciaria pe anulu 1876. Delegatulu tribunalului Bonfigli, negasindu acasa pe d. „Governo Ottomano“ a lipitu pe zidulu edificiului tribunalului o copia a citatiunei, care se termina cu urmatórele cuvinte: „La casu cându nu se va respunde acestei pretensiuni, subsemnatulu va procedá la esecutiunea fortiata in modulu prescrisu de legea dela 20 Aprilie 1871“. Dupa ce va espirâ terminulu fipsatu, municipalitatea din Rom'a se va pune in intielegere cu marile puteri, spre a silí pe Pórta la indeplinirea celei mai neaperate reforme din acelu statu, adeca la obiceiulu de a-si platí datoriele. Posesorii de titluri turcesci de renta 'i voru fi fórte recunoscatori“.

⁂ *Pentru agricultura.* Ministrulu agriculturei din Franci'a a ordonatu cá la marginele paduriloru, drumuriloru, gradiniloru, etc. sa se puna tablitie cu urmatórea inscriptiune:

Ariciulu se nutresce cu sióreci, melci si larve (papusi de insecte), in generalu cu animale care aducu o mare paguba agriculturei. *Sa nu omorîti ariciulu!*

Brósca râiósa, (le crapaud) nimiceste intr'o óra dóue-dieci pâna la trei-dieci insecte. *Sa nu omorîtî brósc'a râiósa!*

Cârtiti'a se nutresce neîncetatu cu larve, greeri, cicale si cu insecte de totu feliulu; in stomachulu ei nu s'a gasitu nici odata urme de planta; ea aduce mai multu folosu decâtu paguba. *Sa nu omorîti cârtiti'a!*

Scârebusiulu de Maiu, (le hanneton) si *larv'a lui* suntu dusimani de mórte ai agriculturei. Scârebusiulu pune 60—100 óue, din care iérasi se desvólta larve si scârebusi. *Sa omoriti scârebusiulu!*

Paserile. Insectele causéza pe anu in fia-care departamentu o paguba de mai multe milióne de franci. Numai paserile suntu in stare de a le combate, câci ele suntu voracii insecteloru si prin urmare aliatii agricultorului. *Copiiloru sa nu stricati cuiburile paseriloru!*

„Vocea Prahovei“.

⁂ *Escesu militaru.* In 10 l. c. s'a intemplatu in Mainz unu mare escesu militaru, care a avutu de urmare unu numeru insemnatu de greu raniti. Infanteristi hessiani au fostu inchiriatu unu localu spre a serbá diu'a nascerei imperatului germanu; soldatii din celelalte regimente au voitu si ei sa participe, ceea ce a datu ansa la o incaierare generala, care pe strade s'a continuatu. Vre-o 600 soldati au luatu parte; unu soldatu a remasu mortu, doi suntu raniti cumplitu si 15 mai usioru. Sabiele si baionetele au fostu scóse si puse in aplicare. O multime de soldati s'au arestatu.

⁂ *Bogatiile Franciei.* D. Washburne, ambasadorulu stateloru-unite la Parisu, intr'o depesie câtra guvernulu seu, da urmatórea descriptiune despre starea financiara a Franciei:

Dupa comuna avea banc'a din Franci'a unu tesauru metalicu de 557 milióne de franci, iér' bilete de banca circulau in valóre de 2 miliarde si 242 milióne fr. Dupa pace a platitu Franci'a Germaniei sum'a de 5,315,000,000 fr., din care 125 in bilete de banca, 325 prin cestiunea drumuriloru de feru in Alsaci'a-Lorren'a si aprópe 4 miliarde 900 milióne in auru séu argintu séu in mandate de argintu. Spre a ajunge la acestu resultatu, Franci'a facuse unu imprumutu a 5 la suta de 6,920,000,000 franci, ce banc'a pastrá dupa comuna in beciurile sele; ea poseda unu tesauru metalicu in contr'a de 3,420 milióne in bilete de banca ce se afla in circulatiune. Guvernulu datorea bancei dupa comuna 1,400 milióne franci; astadi datori'a statului câtra banca este redusa la 500 milióne; si platindui-se pe fia-care anu 150 milióne, acésta suma va fi achitata in anulu 1880.

Imprumutulu de siepte miliarde se afla mai intregu in mâni de francesi, avendu astadi la bursa unu cursu de 105, prin urmare au câstigatu detentorii imprumutului unu miliardu 700 milióne franci. Acestu resultatu dovedesce ca reconstitutiunea financiara a tierei s'a seversitu cu o rapiditate, unica pâna acum in istori'a lumei. *Franci'a a recâscigatu miliardele ce le-a platitu Germaniei si poseda astadi mai multu auru si argintu cá nici-odata mai inainte!*

Mentionându despre imprumutulu orasiului Parisu, care a fostu acoperitu de 63 ori, d. Washburne scrie: Acestu resultatu estraordinariu este cu atâtu mai multu frapantu, ca elu face unu contrastu marcantu cu esieculu ce a a suferitu imprumutulu germanu de 125 milióne fr., care n'a produsu nici a patr'a parte din cee-ce se cerea.

„Vocea Prahovei.“

⁂ *Lumina electrica.* In Milanu se facu acum incercâri publice de iluminare cu lumina electrica, care dau unu resultatu stralucitu. O asemenea iluminare prin sórele electricu a avutu locu in sér'a din 18 a. c. pe piati'a „del Domo“ din acelu orasiu. Flacarile gasului semanau cu lumin'a cea slaba si galbina a unoru lampe mici de uleiu, care dinaintea luminei electrice atâtu de estensive abiá avéu puterea de a dá o umbra remarcabila a candelabreloru loru. Dupa acést'a se stinsera 80 flacari de gasu de pe acea piatia si lumin'a electrica luminá fâra nici unu ajutoriu nu numai piati'a intréga dar' si stradele laterale. In pârtile cele mai departate ale pietiei se puté cetí cu usiurintia nu numai lucruri tiparite, dar' si cea mai merunta scrisóre de mâna, si chiaru piati'a castelului de alaturea erá destulu de luminata. Déca, dupa cum se dice, cheltuiél'a va fi de trei ori mai eftina decâtu a gasului, atunci se va introduce lumin'a electrica mai intâiu pe piati'a „del Domo“, apoi in totu orasiulu, si in fine se voru gasí imitatori si in alte tieri.

⁂ *Romanulu* ne aduce scirea ca se va deschide o subscriptiune pentru radicarea unei statue lui Lazaru; asemene se va asiediá pe mormentulu poetului Bolintinénu o pétra mormentala de marmura pe care o mâna depune o coróna de lauri de asupr'a numelui poetului.

⁂ *Competintia!* In „Timpul“ din Bucuresci cetimu urmatórea deductiune de competentia:

„In legea pentru organisarea teatrului natiunalu s'a votatu o dispositiune dupa care unu autoriu respinsu de comitetulu teatralu sub cuventu ca pies'a lui nu este conformu reguleloru estetice, póte apelá la curtea de apelu contr'a hotarirei comitetului. Eata dar' judecatorii dela curte instituiti in corpu filosoficu si criticu pentru a judecá valórea estetica a unei scrieri! Sa ne infatisiâmu lucrulu in practica:

Dlu X, vine cu o drama in 5 acte si in versuri la comitetu; acest'a gasesce ca nu suntu consecuente caracterele, ca situatiunile dramatice suntu reu alese, ca versurile suntu rele, séu póte chiaru ca punerea in scena este prea grea si prea costisatóre si refusa de a representá dram'a. Autorulu superatu, cumpera o hârthía timbru, platesce tacs'a, tocmesce unu advocatu si face apelu la curte. Advocatulu pledéza la terminu si arata ca suntu bine conduse caracterele si ca dupa regulele prosodiei, versurile suntu bune, — neaperatu câci a fostu p'atitu cá sa vorbésca asiá, de-si cascá-se de i se desfacuse fâlcile cându cetí-se acasa dram'a respinsa; procurorulu iá conclusiuni si urméza cá curtea sa se pronuncie. Acést'a se retrage si dupa deliberare, hotaresce in numele M. S. Domnitoriului, ca dram'a este buna.

Din data autoriulu investesce tragedi a lui cu formul'a esecutórie: Inaintea actului se voru cetí: „Noi... „din mil'a lui Dumnedieu etc.; si dupa „actulu alu 5-lea: dâmu putere si or„donâmu agentiloru administrativi sa „esecute etc.“ Eata portarelulu cu dram'a la sub-subtióra somându pe directoru si pe actori cá in trei dile libere sa jóce pies'a pe teatru, câci in casulu contrariu... in casulu contrariu ce? póte sa scóta in vendiare decorurile si zestrea teatrului. — Dar' déca este divergintia de opiniuni intre judecatori? Curtea trebuie atunci sa se completeze in cinci si sa mai asculte inca odata pe advocatu, pe procuroru, pe autoru, si in sfersitu déca curtea respinge apelulu, de siguru ca autoriulu are dreptu de recursu in cassatiune, póte pentru motivulu ca interpretarea actului de câtra curtea de apelu a schimbatu insa'si natur'a acestui actu, a luatu adeca dreptu comedia séu farsa, aceea ce autorulu crede ca este o tragedia, faptu prevediutu de art. 37, alin. 5 din legea curtiei de cassatiune. Cassându-se hotarirea, alta curte de apelu are sa se pronuncie, prin urmare procedur'a se repetéza pâna vine apoi la judecat'a cassatiunei in sectiuni unite. Dar' déca pies'a judecata prin ordinulu justitiei cá un'a ce a fostu gâsita conf. reguleloru estetice e siuerata de publicu — cum remâne cu prestigiulu justitiei?

⁂ *Incercare de omoru.* „Avenir d'Athènes“ scrie: „O intemplare unica in feliulu seu a produsu in duminec'a din 6 Martie o iritatiune generala in *Aten'a.* Pre la 4 óre dupa amédi, cându music'a militara erá sa intoneze piesele din urma, deodata se audî o detonatiune. O fata de familia buna, fiic'a oficierului *Kanavatzoglu,* a descarcatu unu pistolu la o distantia de doi séu trei pasi asupr'a oficierului *Kitscho Bozzari,* care nu de multu s'a fostu casatoritu. Glontiulu a intratu in spinare, fâra inse a produce rana primejdiósa. Tiner'a fata la momentu a pornitu spre politie si doi gendarmi au escortat'o intr'o birje inchisa pâna la prefectur'a politiei. Domnisiór'a *Photini* — asiá se numesce — a marturisitu crim'a cu tóta sinceritatea. De presentu ea se afla intr'o odaia propria a edificiului prefecturei, unde va remanea pâna la hotarirea finala. Tiner'a ateniensa a voitu sa-si resbune pentru onorulu atacatu.

⁂ *(Orbire.)* Contele *Arnim* si-a perdutu vederea in urm'a unui focu viu de care a suferitu. Exambasadorulu se afla inaintea unei catastrofe care póte i va curmá amar'a viétia. Unde au adusu aprigele persecutâri ale principelui Bismarck pe multu cercatulu si nenorocitulu diplomatu.

⁂ *(Unu masacru intr'o moschee).* Raporturi din Alecsandri'a vorbescu de unu masacru mare ce s'a intemplatu nu de multu intre peregrini in sânt'a cetate Medin'a. Se scie din istoria ca persii suntu siîti, adeca ei credu numai in coranu, pre cându arabii si turcii credu si in invetiatur'a lui Muhamed ce li s'a transmisu prin traditiune, in asiá numit'a „*Sunnah*“, care e consemnata de cei patru califi dintâiu, de unde au si imprumutatu numele de suniti. Intre ambele partide religiunarie esiste o ura de doisprediece seculi. Sunitii mai afirma, ca siîti, cându se róga in moschea „Medsin-en-Rubavi (biseric'a profetului), unde prelânga mormintele lui Mohamed si alu fiicei sele Fatime se afla si gropile celoru dintâiu doi califi Abubekr si Omar, blastema memori'a acestoru califi. Acestu blastemu e esprimatu si intr'unu proverbu persianu. Persii de câte ori incórda arculu pronuncia cuvintele: O de aru loví sagét'a acést'a inim'a lui Omaru!

Cu ocasiunea perigrinârei din anulu acest'a se aflá intr'o Joie dupa amiédi in moschea mai susu numita o multime de peregrini din Persi'a, intre cari mai multe femei si fete, si mai multi sunniti afirmau, ca au auditu cum unii peregrini din Persi'a blastemau memori'a califiloru numiti. De ací se nascù intre suniti si siîti o incaeratura sângerósa. Dintre cei din urma, cari erau in minoritate, au remasu multi morti in moschee. Intemplarea acést'a regretabila a datu ansa guvernului din Persi'a a cere prin o nota inversiunata satisfactiune dela guvernulu turcescu pentru o asemenea violare. Guvernulu din urma a promisu satisfactiunea ceruta si astfeliu afacerea e terminata.

⁂ *Unu mare amicu alu femeiloru.* Republic'a din Afric'a de sudu Natalu este amenintiata de o mare primejdie, de óre-ce vecinulu ei, regele Zuliloru *Gettywayo,* are de cugetu a o navalí cu órdele sele, déca nu i se va impliní pofť'a numai decâtu. Acestu rege este unu adeveratu tiranu pentru poporu asiá ca mai multe mii din supusii sei au trebuitu sa emigreze. Cu câte-va dile mai nainte, Gettywayo adresà guvernatorului acestei republici o scrisóre, in care pretinde inapoiarea tuturoru femeiloru si feteloru emigrate. Acésta maiestate atricana nu prea scie de gluma, de óre-ce dispune de o armata de 60,000 soldati, intre cari 20,000 suntu calareti.

⁂ *Starea meteorologica in Europ'a.* De cându cu inceperea primaverei astronomice, tempulu pe intregulu continentu s'a aflatu in stare normala si afara de Russi'a nordica si Scandinavi'a nicairi temperatur'a nu a scadiutu departe sub punctulu de ghiatia. De alta parte inse s'au ivitu de repetite ori fenomene naturale proprie verei, precum vijelii, grindina, tunete si fulgere. Ploi si néua au fostu putiene si numai din 18 l. c. incóce a inceputu a plouá binisioru preste Europ'a de mijlocu. Acésta plóia a avutu unu fórte bunu efectu asupr'a vegetatiunei. Venturile au batutu mai alesu dinspre sud-vestu si nord-vestu. Barometrulu a suferitu mici schimbâri. Incependu din Moscv'a spre nordu predomnesce si acum unu geru de minus 10—20° c. In Russi'a de sudu si in tierile despre Dunare a domnitu o temperatura de vara adese insocita de fulgere, viscole si ploi. Conformu dateloru culese in dilele din urma, tempulu va continuá a remané frumosu si caldu.

⁂ *De deputatu sinodalu* in cerculu alu VII Zarandu, s'a alesu in loculu dlui Nicolau Oncu, care a abdisu, dlu advocatu din Bai'a de Crisiu *Georgiu Secul'a.*

⁂ *Camerile legislative* din Romani'a au prelungitu de nou sessiunea pâna la 5 Aprile nou. Din diuariele bucurescene transpira cu o sessiune estraordinara va avé locu in decursulu lunei lui Maiu a. c.

⁂ *Masina de scrisu.* — La un'a din ultimele siedintie a societâtiei de incuragiare pentru industri'a nationala din Parisu, D. Laboulaye a presentatu societâtiei, in numele d-lui Norris, o masina de scrisu (type-writer) a d-lui Remington, care a avutu unu fórte mare succesu in Americ'a de câti-va ani si care e dejá destulu de respandita in Angli'a.

Problem'a de resolvatu este de a face sa apara caracterele diverse a alfabetului ce suntu succesivu necesare, totu-déun'a in unu acel'a-si punctu unde se imprima, si la fie-care impresiune de a face sa mérga in linie drépta fói'a de harthie la unu intervalu egalu cu largimea unui caracteru, cá sa fie tóte asiediate in siru si sa formeze cuvinte. Din acést'a resulta ca aparatulu e compusu din dóue pârti: unu carutiu cilindricu ce duce harthi'a si inaintându dupa axa sea intr'unu pasiu egalu cu largimea unui caracteru, de câte ori e nevoie sa apara o litera; si o a dóu'a parte, care este destinata a pune in miscare caracterele. Carutiulu, ajunsu la finea lungimii unei linii, face sa resune unu timbru ce insciintiéza pe operatoru, care aduce carutiulu la positiunea sea dela inceputu, ceea ce are locu facendu-lu sa esecute o miscare de rotatiune egala cu largimea unei interlinii. Dupa insciintiarea timbrului carutiulu póte inca inaintá putienu spre a se putea finí silab'a inceputa, déca e necesaru.

A dóu'a parte a aparatului este unu claviru, a cârui clape, asiediate la o adencime de 4 linii, facu sa se misce, printr'unu mecanismu de parghii si resorturi, nisce ciocane, a câroru axe de rotatiune suntu asiediate in giurulu unui cercu si forméza impreuna o suprafatia conoida. Fie-care ciocanu pórta la estremitatea sea libera unu tipu ce presinta un'a din literele alfabetului in majuscula mica, séu unu semnu ortograficu séu numericu. Cându e lovita o clapa, ciocanulu se radica iute pâna la centrulu cercului axeloru ciocaneloru si aduce acolo caracterulu cu care este provediutu.

Acésta ciocnire se esercita pe o panglica necontenitu plina de cernéla ce se desfasiura intre ciocane si carutiulu pe care e harthi'a, si imprima astfeliu liter'a ce presinta ciocanulu.

Se luara diferite precautiuni spre a asigurá regularitatea imprimarii si a interlinieloru, mersulu egalu a carutiului, adeca a harthiei, etc. etc. Din tóte aceste dispositiuni abilu combinate resulta ca unu operatoru, dupa trei séu patru dile de studiu, póte trage cu acésta masina 40—50 cuvinte pe minuta, pe cându unu scriitoriu ordinaru abilu raru scrie mai multu de 25—30 cuvinte. Asiá dar' este o curatienie fórte pretiósa in scriere si o promptitudine de esecutare, pe care mân'a sciitoriului nu va putea nici odata s'o atinga, chiaru sacrificându regularitatea scrierei.

Economicu.

Sibiiu la diu'a de 29 Martiu 1877.

In cercurile economiloru si a naturalistiloru aude omulu de multe ori povestindu-se de albine; toti ómenii din aceste dóue specialitâti suntu in stare a spune mai multe séu mai putiene schitie din viéti'a astoru feliu de insecte, si a povestí lucruri interesante despre celea dinlauntru ale cosnitiei. Concedu si marturisescu si eu ca albinele suntu celu mai interesantu soiu de vietâti dintre tóte animalele, supuse séu nesupuse, sub stapanirea omului. Art'a si planulu ce se manifesta in tóta viéti'a si activitatea loru; diliginti'a si ordinea, prin carea 'si urmarescu scopulu loru in natura, contienu destule motive, cá sa créda omulu, ca si in capatien'a loru este ce este.

Numele institutului nostru romanescu de creditu si economii ce se dirigéza aici in Sibiiu „Albin'a", de si se esprima in numerulu singularu numai, nu credu ca va dice nimenea ca nu insemnéza si densulu din parte-i unu stupu intregu, cu tóte conditiunile si atributele lui de viétia si activitate; precum in cosnitia o multime de albine 'si aduna si elochéza avuti'a loru culésa cu mare dilgintia din câmpulu floriloru si a fructeloru, astfeliu si cosniti'a wertheimiana a „Albinei" nóstre este loculu unde micii nostrii capitalisti 'si aduna si elochéza mai multu séu mai putienu insemnatele, inse la totu casulu merituósele loru avutii, culese cu mare sudóre si cu multa diligintia din câmpulu muncei loru; precum in cosnitia planulu si scopulu lucrului este de o parte inmultirea bogatiei si prosperarea societâtiei in celea materiale, éra de alta parte prasirea si crearea de puteri nóue, inmultirea individiloru pre câmpulu muncei in interesulu bunei prosperâri si progresâri a genului intregu, astfeliu si in institutulu nostru de creditu planulu si scopulu lucrului este de o parte inmultirea bogatiei si prosperarea societâtiei in cele materiale; iéra de alta parte prin concedere de creditu spriginirea si ajutorirea puteriloru actuale ale poporului, si prasirea si crearea de puteri nóue pre lânga cele actuale, adeca inmultirea individiloru productivi pre câmpulu muncei in interesulu prosperârei si a inaintârei genului intregu, a poporului capabilu si iubitoriu de munca.

In tempulu mai din urma ómenii, nu numai de specialitate ci camu in genere, faceau se circuleze prin clasele societâtiei multe varietâti — — si dela institutulu nostru de creditu; acést'a este si erá unu lucru naturalu la noi, cari cu câtu avemu mai putiene lucruri bune, cu atâtu trebuie sa ne interesâmu si sa ne ingrigimu mai multu de densele. Art'a si planulu dupa care se sploatéza terenulu muncei, diliginti'a si ordinea prin care 'si urmaresce institutulu scopurile sele, avendu totu-odata si unu óre-care caracteru speciale nationalu, suntu totu atâtea momente demne de apretiuire.

Celea mai insemnate faime inse ce se respândéu despre acestu institutu nu erau nice decâtu de natura a incântâ pre omu; nu se potu asemená cu schitiele si naratiunile din viéti'a stupiloru in conditiuni normale. Acestea faime cari faceau nu putienu sânge reu in cercurile sociale, se refereau mai vertosu la modalitatea economieloru ce le face acestu institutu. Se dicea ca spesele se urca prea susu, ca s'aru fi chieltuitu in anulu 1876 mai multu cá 30 de mii in administratiune; se sustiené ca statutele institutului suntu prea liberale cu privire la drepturile ce se dau directiunei si prea asupritórie fatia cu actionarii; ca in acestea statute se afla astfeliu de dispositiuni cari lasa prea multe si prea largi porti deschise directiunei pentru manipulare si prea putiena influintia unui controlu seriosu, prea greóia aparate pentru asecurarea prosperitâtiei si a creditului institutului: si nu putieni din cei cunoscuti cu lucrulu sustieneau ca statutele nu contienu alt'a decâtu drepturi pentru directiune si datorintie pentru actionari, câtu 'ti venea se credi ca la albin'a nóstra matc'a nu este nici decâtu asiediata pe temelii bune si drepte si ca cosniti'a este de totu espusa si prea tare vamuita.

Dupa statute, séu mai bine cu statutele in mâna, nici decâtu nu se potu combate acestea faime si varietâti, câci tóte celea amintite suntu statorite, séu mai bine disu, sustienute in cadrulu §§-loru cu negru pe albu; si din acestea are omulu destule motive tiparite cá sa recunósca si sa créda, ca la compunerea si la modificarea statuteloru respective, a fostu cu multu mai intielépta directiunea decâtu actionarii. Se citâmu numai vre-o câti-va §§ si acestea voru fi de ajunsu cá dovada; de es. § 44, 49, 51, 55, 62; mai departe §§ 24, 29, 32; comparându-se si esaminându-se acesti §§, nu este greu nimerui a vedé ca directiunea este pré ingradita cu pré multe drepturi si folóse si actionarii pré marginiti in influinti'a loru asupr'a institutului. Dupa acesti §§, actionarii suntu marginiti numai la rolulu de privitori si ascultatori a celoru ce le dictéza, dispune si impartasiesce directiunea, *ne avendu alta influintia* asupr'a averei loru, *decâtu a impârtí in dividende restulu de profitu ce scapa prin sit'a directiunei dupa o chiamare de unu anu de dile.* Iéra directiunea are dreptulu de a *dispune de tóte libertâtile, de a functioná dupa placu,* de a-si licuidá tantieme, spese salarie si *a se dotá in contracte de competintie si recompense intr'unu modu de totu capabilu de a desceptá jalusia si critica.*

Este adeveratu ca ómenii nostri noviti in industria, suntu si se arata pré lacomi dupa profite mari, voiescu pré cu grab'a a imbogatí, si acestu simtiu invapaiatu este periculosu. Industriasiulu si economulu seriosu si cu tactu, nici odata nu trebuie se fortieze profitulu intr'unu modu desfrenatu, nici odata nu trebuie se teroriseze midilócele de productiune, ci trebuie sa fie intieleptu si diliginte, numai sa se si acomodeze dupa ratiune si nu dupa pofte in venarea profitului. Altcum, prin fortiare desfrenata si prin terorisarea medilóceloru, numai se compromite capitalulu si se ruinéza societatea.

Din mai multe consideratiuni de acestea actionarii institutului „Albin'a" se aretau c'am mâchniti cu ocasiunea adunârei generale care s'a tienutu la 29 Martiu; si déca fortaréti'a de paragrafi in cari este intarita directiunea de o parte; iéra de alta parte indemânatatea directiunei de a elude ori ce incercâri si dorintie bine motivate a actionariloru, — nu aru fi fostu asiá de neinvingibile, precum intr'adeveru s'au doveditu ca este, mai ca erá sa se faca inceputulu pentru o mai drépta si mai ecuitabila regulare. Despre acést'a adunare mi-amu si propusu cá sa raportezu aci mai pre largu.

(Va urmá.)

Invitarea de prenumeratiune
la
„Telegrafulu Romanu"
cu „Foisiór'a"

pe unu patrariu de anu (Aprilie-Iuniu alu anului 1877. — Pretiulu abonamentului pre $^1/_4$ de anu e:

Pentru Sibiiu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Monarchi'a austro-ungurésca 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a sî strainatate, 3 fl v. a.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardiá cu tramiterea prenumeratiuniloru.

Adresele ne rugâmu a se scrie curatu, a se pune numai post'a ultima, dara nu câte dóue poste ultime, sî in locu de epistole de prenumeratiune recomandâmu on. publ. avisurile postali, **(Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.)** cá impreunate cu spese mai putiene sî cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Editur'a „Telegrafului Romanu" in Sabiiu.

Burs'a de Vien'a.

Din 22 Martiu (3 Apr.) 1877.

Metalicele 5%	64	55
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68	10
Imprumutulu de statu din 1860	111	—
Actiuni de banca	818	—
Actiuni de creditu	153	50
London	121	68
Obligatiuni de desdaunare Ungurasci	74	50
„ „ „ Temisiorene	72	25
„ „ „ Ardelenesci	71	50
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	107	10
Galbinu	5	72
Napoleonu d'auru (poli)	9	70$^1/_2$
Valut'a nóua imperiale germâna	59	80

Nr. 578/1877.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de notariu comunale in comun'a Cacov'a, se escrie concursu cu terminulu pâna in 13 Aprile a. c.

Cu acestu postu suntu impreunate: o leafa anuala de 400 fl., cuartiru liberu, 20 de metri cuadrati (5 orgii) de lemne de focu, din care e a se incaldí si cancelari'a, si tacsele usuate pentru lucruri private.

Domnii competitori la numitulu postu notariale au a documentá, séu o pracsa neintrerupta de celu putienu 3 ani, séu cualificatiunea prescrisa in § 74 art. de lege XVIII din 1871.

Petitiunile si documentele timbrate, suntu a se asterne la acést'a pretura pâna la terminulu prefiptu.

Sabiiu in 23 Martie 1877.

Dela pretur'a cercului Resinari-Seliste.

2—3

Anunciu.

In comun'a **Vestemu**, departare de 1$^1/_2$ mile de Sibiiu spre Turnu-rosiu si Brasiovu, drumulu principalu alu tierei, se afla de vendiare, din mâna libera, o **casa** de materialu solidu cu bolta, mai departe cu *dóue pivnitie* boltite, fantâna in curte, siura cu dóue grajduri de zidu, gradina de legumi, si de pomi, la strad'a mare; viia si unu locu de viia, 3 jug. de pamentu aratoriu, 4 jug. de livedi, tóte de clas'a I, in apropiarea satului, celu multu departare de 300 pasi. A se face intrebare la dlu proprietariu alu realitâtiloru si totu odata comerciantu. **Georgiu Deacu**, in Vestemu Nr. casei 151. 3—3

Indreptare. In regulamentulu pentru *seminariu*, Nr. 730. Plen., publicatu in suplementulu „Tel. Rom." Nr. 22 la §. 56 a remasu din eróre unu punctu afara, — care suna: „*3. Profesorulu de cantu, salariu anualu de 600 fl.*" apoi urméza: „4. Profesoriloru de desemnu...."

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 25. ANULU XXV.

Sibiiu 27 Martiu (8 Apr.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pro o jumetate de anu 6 fl. v. a. Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

La diu'a de pasci.

„Acést'a este diu'a, carea a facut'o Dlu sa ne bucurâmu intr'ens'a“. Eata cuvintele cu care se caracteriséza diu'a pasciloru asteptata cu doru de totu crestinulu. Dara cu tóte ca diu'a acést'a are multe, mari si tari titluri de a fi dî de bucuria, ne intrebâmu, suntemu de fatia in acea pusetiune placuta cá diu'a de pasci, asteptata cu doru, sa o si serbâmu bucurându-ne?

Sa facemu o revista dupa metod'a mai nóua a pedagogiloru, sa plecâmu dela ce ne este mai aprópe si mai cunoscutu la ce este mai indepartatu si mai putienu cunoscutu.

A casa, va se dica, de totu a casa, in sinulu poporului nostru putienu interesu de ale vietiei publice; mai multu interesu „speculativu“ in cele publice si cele private. In bisericile natiunale cam prea putiena activitate. Stagnarea lucruriloru pe terenulu sciintiei si culturei pare ca rivaliséza cu proselitismulu arboratu si spriginitu cu fundatiuni.

Sa esimu mai la largu. In viéti'a publica de statu dâmu numai decâtu de o lupta reinnoita in fati'a cârei noi stâmu passivi. Dicemu reinnoita, pentruca dupa esperintiele cele triste din anii din urma, credea omulu ca natiunea sasésca a petrunsu in bunatatea egalei indreptatiri, credea omulu ca si ea admite convingerea cea nediscutabila, ca déca cine-va a luatu parte alaturea cu altulu la munca, nu trebuie sa fia eschisu dela rodurile muncei. Vedemu inse ca concetatienii sasi credu a fi tempulu celu mai potrivitu de a eschide Talmaciulu Salistea dela averea universitâtiei sub pretextele cele mai obsolete si invechite.

In largulu estinderei patriei ne intâlnimu cu unu vravu de legi, cari parte ne impunu sarcini, parte ne eschidu dela drepturile civile, la care, se dice, ca toti cetatienii suntu de asemenea chiamati sa participe.

Pâna aici cetitoriulu nu intempina nimic'a ce sa-i radice inim'a si sa o imbuldiésca la bucuria. Seri'a inse inca nu e gat'a.

Cetitorii nostri sciu de mai nainte ca deasupr'a Europei, de mai multe luni, sta aternatu unu nuoru incarcatu de multa si funesta electricitate. S'a vorbitu si s'a scrisu multu, prorocindu-se ca nuorulu se va imprasciá si ceriulu politicu va deveni iérasi seninu. Russi'a inse inarméza totu mai multu; Turci'a arméza si ea câtu póte; muntenegrinii nu facu pace cu turcii; despre bosniaci se dice ca se misca incetu, incetu; la bulgari se incérca o reorganisare a revoltei; grecii arméza si ei. In concertulu acest'a, românii, fratii nostri de preste hotare, se ocupa cu darea in judecata a fostiloru ministri, cu insultarea religiunei crestine de pe scaunulu de presiedinte alu camerei si dóra chiaru si cu reducerea armatei. Idilica dispositiune in asiá tempuri! si ce este de insemnatu sub guvernulu partidului *„liberalu!“*

Asiá dara, afara de Romani'a, totu orientulu cauta cu frunte incretita in viitoriulu celu mai de aprópe. Inse nu numai orientulu. Si ceealalta Europa si-a infiptu privirea asupr'a orientului si sta cu arm'a la picioru, asteptându sa véda ce pornéla are sa ia desvoltarea evenemínteloru orientali.

Imperati'a nóstra austro-ungurésca este cea mai aprópe de eventualulu teatru de resbelu. Ea se intalnesce la dóue puncte cu elementele cari stau astadi fatia in fatia, cruntandu ochii unulu la celalaltu. In Galiti'a si Bucovin'a se intalnesce cu Russi'a si dela Orsiov'a pe Dunare si Sav'a in susu si câtu tienu fruntariele dalmatine se intalnesce cu Turci'a. La o eventuala incaierare a celoru dóue adversare imperati'a nóstra, celu putienu trebue sa-si asicure fruntariele si spre sfersitulu acest'a are lipsa de unu numeru considerabilu de trupe, deóre-ce fruntari'a spre Turci'a este de o lungime fórte mare.

Luaramu casulu celu mai bunu in impregiurârile oferite de situatiune. Este intrebarea ca nu voru fi atrase si alte puteri europene in vertegiulu lupteloru? Si déca voru fi va puté fi crutiata imperati'a nóstra de participare.

Ori-ce va fi, din alternativ'a pusa nu ne putemu promite lucruri, cari sa ne dispuna la bucuria, pentruca si un'a si alt'a inainte de tóte ne voru aduce sarcini nóue la cele ce le avemu déca nu mai multu.

Oulu pasciloru va fi dara de astadata mai multu negru decâtu rosiu.

Unu remediu care sa ne redea incâtu-va bucuri'a risipita de atâtea impregiurâri, aru fi iubirea imprumutata, celu putienu in sinulu poporului nostru iubire de lucruri folositóre si eschiderea intereseloru absolutu particulare din ramurile vietiei publice. Inse cându vorbimu de dorintie e bine sa vorbimu putienu si sa *facemu* mai multu.

Inaintea sinodului archidiecesanu.

X. Y. In decursulu aniloru amu facutu esperinti'a trista, ca sesiunile sinódeloru nóstre archidiecesane, restrinse adese la putiene dile, nu si-au pututu impliní chiemarea loru pe deplinu. Caus'a principala a acestui reu a fostu fâra indoiéla prad'a tempului prin desbateri seci. De câte ori s'a intemplatu, ca verificarea protocóleloru a rapitu jumetate din tempulu siedintieloru; de câte-ori s'a intemplatu cá desbaterea despre lucruri, lipsite de ori-ce insemnatate a luatu dimensiuni neasceptate! Este adeveratu, ca protocolulu siedintiei este unu actu de mare insemnatate si prin urmare la verificarea lui deputatii trebuie sa fie cu mare bagare de séma. Insa totu asiá de adeveratu este, ca biroulu sinodului nostru, nefiindu organisatu, cá alte birouri, n'a intrebuintiatu ingrigirea de lipsa la compunerea protocóleloru, ci notariulu venea adese inaintea sinodului cu unu protocolu, compusu in pripa. Lucrulu pré firescu, déca s'a nascutu desbateri indelungate asupr'a acestoru feliu de concepte. Este deci o necesitate imperativa, cá sinodulu sa-si organiseze biroulu seu, conformu recerintieloru, déca nu voiesce cá jumetate din tempulu sesiunei sa-'lu consume verificarea protocóleloru.

Nu mai putienu impedeca decurgerea unei desbateri folositóre si unei lucrâri productive, déca fâra cunosciinti'a de causa se facu o multime de propuneri nespriginite. Aceste propuneri dau ansa la contr'a-propuneri, la propuneri midilocitóre; adese se mai adaugu amandemente si déca suntu si persóne in chestie desbaterea numai are sfersitu. De regula resultatulu acestoru desbateri indelungate, purtate cu zelu si viu interesu, este nula. Pentru a evitá aceste rele, care rapescu tempulu si obosescu in zadaru sinodulu, este recomandabilu, cá tóte obiectele de pertractatu sa se discute mai intâiu in cluburi séu in conferintie generale, si in sinodu sa se presenteze numai propuneri precisu formulate si spriginite celu putienu de o parte a membriloru. Prin o stricta mantinere a regulamentului de casa, presidiulu póte evitá pribegirea desbateriloru si póte conlucrá multu la producerea unui resultatu imbucuratoriu.

Este bine a ne aduce aminte de aceste neajunsuri tocmai acum, la sessiunea sinodala, care se va deschide in curendu. Afara de agendele sale ordinarie, sessiunea sinodala din acestu anu va avé a se ocupá cu discuti'a unoru regulamente voluminóse, regulamente de mare insemnatate si a câroru introducere numai sufere amanare. Consistoriulu archidiecesanu a pusu aceste regulamente in tipariu si le-a distribuitu cá suplementu la „Telegrafulu Romanu.“ Este deci data ocasiunea fie-cârui deputatu a cunósce pe deplinu regulamentele inaintea deschiderei sesiunei sinodale. Déca sinodulu nu va scí crutiá cu tempulu, discuti'a acestoru regulamente de mare insemnatate este imposibila si jertfele ce le aducu deputatii prin venirea loru la Sibiiu si jertfele ce le aduce archidieces'a prin suportarea speseloru sinodali suntu zadarnice. Este de notatu, ca regulamentele proiectate nu suntu de asiá incâtu sa se póta primí en bloc, iér' ele suntu asiá de grabnice, incâtu amânarea introducerei loru aru fi sinonima cu regresulu in afacerile nóstre bisericesci — scolare. Deci desbaterea va fi inevitabila. Dorimu inse, cá acést'a desbatere sa fie basata pe cunoscintia de causa si sa fie incoronata cu succese folositóre.

Dupa cum aflâmu din foile vienese, archimandritulu consistorialu si administratorulu actualu alu archidiecesei din Bucovin'a Teoctistu *Blaseviciu* e denumitu de Archiepiscopu si Metropolitu alu Bucovinei si Dalmatiei, — ér' asessorulu consistorialu si archimandritulu titularu Silvestru *Morariu-Andrieviciu,* de archimandritu alu consistoriului de acolo. Gratulâmu fratiloru Bucovineni pentru aceste denumiri!

Din Bucuresci i se scrie in 28 Martie lui „P. Ll.“ despre ultimele lupte in senatu si gruparea partideloru parlamentarie:

Asiá numitulu partidu centru (in fapta o fractiune a conservatoriloru ce s'a constituitu definitivu de vre-o 3 dile sub conducerea lui Dimitrie Ghic'a, B. Boerescu si Apostoleanu) a avutu graba fórte mare se faca unu atacu precâtu de veementu pre atâtu de neprecugetatu asupr'a ministeriului Bratianu, facendu mai intâiu Apostoleanu si indata dupa densulu Dimitrie Ghic'a in senatu propunerea de a se dá unu votu de blamu guvernului. Veementu a fostu ataculu pentruca elu ingramadea ministeriulu cu imputâri si invinuiri, drepte si nedrepte, iér' neprecugetatu, pentruca domnii Apostoleanu si Dim. Ghic'a au intrelasatu a se asigurá de spriginulu fractiuniloru din senatu a lui Cogalniceanu si Ioanu Ghic'a-Sturza, fâra care ei nu trebuiau sa compteze ca voru dobandí majoritatea pentru propunerea loru. Cogalniceanu, Ioanu Ghic'a si Sturz'a inca facu ministeriului Bratianu la ocasiuni opositiune dar' ei nu voru cooperá pentru a-lu trântí, fâra de a fi siguri, ca voru vení ei singuri la guvernu. Unu ministeriu Bratianu, asupr'a cârui'a ei au o mare influintia, e acestoru domni cu multu mai placutu decâtu unu ministeriu Dimit. Ghic'a-Boerescu, de câtra cari densii aru fi cu totulu inlaturati. A fostu deci fórte firescu lucru, ca motiunea pentru unu votu de blamu ce o facù Apostoleanu fu respinsa cu 28 contr'a 17 voturi si motiunea lui Dim. Ghic'a cu 28 contr'a 16 voturi. Acést'a nu a fostu efectulu respunsului primu-ministrului Bratianu, care alocurea erá câtu de slabu, dar cu tóte aceste eu tienu acestu respunsu destulu de interesantu pentru a ve comunicá dintr'ensulu unu estrasu.

Cris'a generale financiale, dice ministrulu, a facutu mari fatalitâti si in alte tieri cari suntu mai desvoltate si mai puternice decâtu Romani'a. In Russi'a si Franci'a au muritu ómenii de fóme in urm'a stagnatiunei in industrie si comerciu. Guvernulu actualu nu a potutu repará in 9 luni ce a gresitu guvernulu trecutu cu anii. Este adeveratu ca nu a pututu efectuá imprumutulu de 42 milióne, dara dejá guvernulu trecutu nu a fostu in stare a contractá nici baremu imprumutulu de 5 milióne (pentru cladirea casarmei). Cursulu rentei române a scadiutu dejá sub ministeriulu trecutu, de-si pe acelu tempu nu esistá o crisa orientale, pentru care elu, Bratianu, nu pórta vin'a. A fostu o gresiala din partea guvernului trecutu, ca nu a incheiatu mai intâiu imprumutulu pentru calea de feru si apoi sa fi acordatu concessiunea pentru construirea liniei ferate. Elu, Bratianu, nu s'a imbulditu la guvernu si aru incredintiá guvernarea in alte mâni, dara nu crede, ca in casulu acest'a capitalistii europeni voru deschide pungile pentru Romani'a. Senatulu póte sa-i impute incapabilitate dara intentiune séu vointia rea nu. Dim. Sturz'a a preliminatu deficitulu bugetului cu 10 milióne dar' Bratianu dice ca e numai 6 milióne. Pentru a constatá cine are dreptu, senatulu sa insarcineze o comisiune cu cercetarea adeverului.

S'au infiintiatu ce e dreptu dóue regimente nóue de artileria, dara cu tóte aceste bugetulu ministeriului de resbelu s'a redusu dela 17 la 13 milióne. Guvernulu nu a resiliatu contractulu cu anteprenorii liniei ferate Crawley et comp. si nu a intreprinsu nici o transactiune, pentruca inainte de tóte e de lipsa a se prolungí terminulu de 3 ani stabilitu in conventiunea cu Austro-Ungari'a. In camera a crediutu ca nu trebuiesce sa insiste asupr'a nemodificârei legei de incompatibilitate a ministrului Sturz'a pentru a evitá unu conflictu. Nu e corectu a-lu atacá pentru cele ce se dice in diurnale, pentruca densulu n'are diurnale oficióse, pentruca nu are bani pentru densele. Câtu pentru modificarea séu stergerea tractatului de Parisu trebuie sa aduca aminte senatului, ca dejá Napoleonu I voiá sa dea Romani'a la Austri'a si ca intrebarea pentru redarea cercuriloru bassarabice la Russi'a s'a pusu si pre tempulu guvernului conservatoru. Primu-ministrulu terminà discursulu seu cu asecurarea, ca astépta cu nerabdare momentulu in care se va puté retrage dela guvernu si ca densulu nu tiene cu ori-ce pretiu la potestatea ce i s'a incredintiatu.

O corespundintia din Petersburg la „P. Ll.“ ni arata, ca miscarea resboinica a strabatutu in tóte paturele populatiunei rusesci. Russi'a se afla intr'o dilema: Séu incepe resbelulu cu Turci'a si atunci se póte intemplá cá lips'a de o aliantia sincera in momentulu decisivu sa o impedece in mijloculu actiunei si sa-i rapésca avantagiele la cari aspira, séu ea calculandu apriori cu o resistintia eventuale din partea celoru-alalte puteri europene desista séu amana campani'a si atunci provóca o miscare interna periculósa ce aru putea se sguduie temeliele statului absolutisticu. Dupa pregatirile ce se facu guvernulu rusescu se pare ca prefera campani'a contr'a Turciei si se teme mai tare de consecuentiele unei miscâri interne care a luatu inca de acum proportiuni grave.

„Noi ne aflâmu aici in Petersburg — dice corespundinti'a de susu — intr'o dispositiune fórte resboinica, la o solutiune pacinica nu ne mai putemu cugetá dupa somatiunea categorica ce s'a tramisu Angliei in 27 Martie relativu la intrebarea protocolara. Comunicârile pressei engleze, ca cabinetulu de St. Petersburg a inceputu a negotiá de nou pre basea invoirei cu demobilisarea, suntu cu totulu nefundate. Motivele ce facu necesara inceperea resboiului le amu semnalatu dejá nu de multu.

In lun'a lui Maiu vine aici la pertractare unu nou procesu politicu, in care figuréza cá incusati aprópe 800 persóne din tóte clasele; intre acesti'a se afla 3 majori de gendarmi impreuna cu nevestele loru, sub a câroru adresa s'au contrabandatu din afara cârti oprite. Tóte temnitiele suntu pline cu suspitiunati de delicte politice; arestârile se continua.

Pregatirile militarie se continua de nou cu o desfasiurare de fortie ce lasa a se conchide la o isbucnire mai din vreme decâtu se intentionase pâna acum. Reservele celoru 9 corpuri de armata formate de nou au primitu dejá ordinulu de a stá gat'a pentru o conchiamare pe data; corpulu de armata 13 si 14 inaintéza mereu câtra cantonamentele dela frontiera, transpórtele de artileria si munitiune au inceputu de nou. Brigad'a bulgara arnauta ce se afla in Serbi'a se trage la armat'a activa din Chisinâu. Recrutârile de cavaleria intre musulmanii din Caucazu arata unu resultatu surprindietoriu. Regimentele de cavaleria se forméza cu deosebire din voluntari din tienutulu Daghestanu si cadrele pentru regimentele cele nóue se iau din regimentulu iregulariu I ce esista dejá dela anulu 1852. Fia-care regimentu nou formatu constà din 6 sotnii (escadróne); regimentulu II de cavaleria Daghestan primindu flamur'a a plecatu dejá la frontier'a din Adrianopole si s'a pusu in lucrare formarea regimentului de cavaleria iregulariu III. Contingentulu celu mai mare la acestu regimentu l'a tramisu Daghestanulu apusanu, sotni'a prima s'a formatu esclusivu din renumit'a semintia de munte; Teletulu care odinióra s'a luptatu voinicesce a datu mai multu de 50 calareti; unu satu, Ciachu, a datu singuru la 3 regimente mai multu de 150 soldati, dintre cari 24 cu rangu de oficieri. Alu 3 regimentu de cavaleria iregulariu a plecatu cu 15 dile mai tardiu decâtu celu de alu 2, din Paraulu la Temir-Chan-Siuru, unde comandantulu supremu preste trupele din tienutulu Daghestan, principele Melicow a tienutu o revista preste densulu provocandulu „a se reintórce cu onoruri si gloria la Daghestan.“ Dupa primirea flamurei regimentulu a plecatu spre frontiere. In momentulu presentu se forméza din locuitorii de munte ai Daghestanului osticu si nordicu precum si din Acusi alu 4 regimentu de cavaleria. Dar' in afara de Daghostan refusa caucasienii a primí servitie militare si acést'a se póte afirmá cu deosebire despre locuitorii din Ciechna.

Dela frontierele Persiei se scrie, ca Vali turcescu din Bagdadu forméza militie din locuitorii cetâtiei de acolo, in care se inroléza intrég'a populatiune barbatésca in etatea dela 20—50 ani. Militiele numera dejá 15,000 soldati si se afla intre acesti'a o parte si din arabi. In Bagdadu li se spune ca resbelulu s'a inceputu dejá si ca sultanulu a ocupatu Gumri (Alexandropolea) si Achalzieh. La frontierele persiane stau 4000 soldati nizami turcesci, artileri'a si cavaleri'a arabésca. Din partea Persiei s'au organisatu 15,000 soldati cari tabarescu in periferia dela cetatea Cherind pâna la Sochabi si Chanekin. Tient'a concentratiuniloru de trupe persiane e Bagdadu si Kezbelu.

Corespundintia.

Reminiscintie din absolutismulu nemtiescu fatia cu constitutionalismulu unguresclu actuale.

Din pârtile *Banatului* 1/13 Mart. 1877.

> Motto: „Ce tie nu 'ti place altui'a nu face!

V.

(Fine.)

Inaugurandu-se dualismulu, nemtii dincolo, iér' magiarii dincóce de Lait'a devenira domni ai Austro-Ungariei; ambii factori politici 'si formara tabere fidele si servile, asiá numitele *„partide guvernamentali“*, fia-care 'si avea conducatoriu, cârui'a i se inchinau cá idolului si sub ale cârui'a auspicii se pusera intr'unu cugetu si o simtire a proscriá si croí legi pentru popóre.

Miscamintele electorali dela an. 1866, premersera dualismulu; amploiatii comitatensi de natiunalitate româna, au fostu angagiati oblu de *„cortesi oficiali“*; acel'a care a indrasnitu a se sustrage dela acésta chiamare cortesiésca séu cá românu a refusatu astfeliu de servitie in detrimentulu causei române, a fostu espusu la cele mai aprige persecutiuni din partea superioritâtiei. Cunosceamu trei notari comunali români, cari cá ómeni tari de angeri, natiunalisti resoluti, au cadiutu victime cortesiei, pentruca nesupunendu-i-se, indata dupa alegere, fâra multa ceremonia de cercetare disciplinara — fusera amovati din posturi.

Cu astfeliu de cortesii oficiali si alte multe apucaturi — cari la tóte ocasiunile au resunatu in publicistica — comitatulu Carasiu cu siése cercuri electorali, tramitiendu la dieta pâna la dualismu *patru deputati natiunali, Vladu, Pascu, Dr. Maniu si Babesiu*; la alegerile ulteriori abiá mai potù reesí cu doi, adeca cu Ales. *Mocioni* si *Babesiu*; ér' de atunci incóci nici cu unulu nu mai potù reesí; câci fortiele si abusurile la alegeri, pressiunile functiunariloru fatia de poporulu alegatoriu nu mai aveau margini.

Poporulu celu bunu si usioru credietoriu a fostu sicanatu si maltratatu in libertatea sea individuale pâna la estremitate si demoralisare, asiá câtu in anii din urma s'a pusu intr'o *„passivitate absoluta“* neinteresandu-se si neusuându nici chiaru de dreptulu electoralu. Asiá astadi intregu *Banatulu* adeca românii din cele 4 comitate *Carasiu, Severinu, Temisiu* si *Torontalu* in numeru de preste 700,000 — afara de uniculu românu, generalu *Dod'a* — in diet'a tierei nu are representante care sa-i apere interesele.

Legislatiune avemu ce e dreptu, si ea ni-a croitu si legi care cu pietate si santienia trebuo sa le respectâmu si câror'a cá patrioti buni, avemu sacr'a datorintia sa ne si supunemu.

Inse legea de natiunalitate dela anulu 1868, in care e garantata limb'a poporului ne dovedesce ca e facuta spre a nu fi aplicata; câci acolo este espresu prescrisu: ca la deplinirea posturiloru cardinali sa se reflecteze, cá respectivii sa aiba cunoscintia de limb'a séu limbele poporului si pre câtu se póte sa fia si de natiunalitatea acelui'a. In afacerile oficiale administrative si judecatoresci limb'a poporului sa fia respectata! Frumóse dispositiuni in teoria si litere tiparite; dar' nu se esecuta in pracsa si in fapta. Care se póte priví astadi de institutiune mai liberale si salutaria in respectulu limbei? *„Rescriptulu normativu emisu de Ministeriulu ces. reg. din Vien'a“* de sub odiosulu si de fratii magiari mai multu afurisitulu *„absolutismu nemtiescu“* amintitu intr'unu articulu precedinte, ori *„legea de natiunalitate“* mentiunata, votata de legislatiunea tierei a patriei nóstre comune sub *„constitutiunalismu unguresclu“* basatu pe principiulu de libertate, egalitate si fratietate?!

Eata dovedi eclatante:

Abstragendu dela comiti supremi, de cari nici intr'unulu din celea patru comitate, astadi nu este de natiunalitate românu, si nici unulu nu scie limb'a româna, acést'a nu se respectéza celu putienu cá *limba protocolara lânga cea magiara a statului.* Pretorii (Szolgabirâii) cu putiena esceptiune, — suntu *neromâni*; ba ce e mai multu cei din teritoriulu fostului confiniu militariu (granitia) buna óra la *Orsiov'a*, cottulu *Severinului* la *Alibunari, Satulu-nou, Biseric'a-alba* etc. cottulu *Torontalului*, — suntu ómeni cu totulu *straini* acuirati din Ungari'a de susu, cá si cum erau *„boemii“* veniti din *„Cêslau“*, sub *„absolutismulu nemtiescu“* a lui *Bach* carii nici limb'a, nici datinele si moravurile poporului nu le cunoscu de feliu, si din care causa nepotendu-se intielege cu bietulu poporu 'lu sicanéza cu *„teremtette“* pân' la estremitâti.

Sub sistemulu *absolutismului nemtiescu*, celu putienu dela notarii comunali se pretindea: cá prelânga cualificatiunea oficiului se scie neconditiunatu vorbí si scrie — afara de limb'a oficiala nemtiésca a statului — si in cele-lalte usuate, acést'a respectivii candidati trebuiau sa comprobeze la depunerea *„esamenului de cualificatiune“* inaintea comissiunei. In dilele *constitutiunei* nóstre *unguresci*, de asiá ce-va nici vorba nu se face. Sub *absolutismulu nemtiescu* in concurse pentru deplinirea posturiloru de statu si de notari comunali totu-déun'a se punea conditiunea: *„Die Kenntniss der landesüblichen Sprachen in Wort und Schrift!“* Astadi sub *constitutiunea liberale ungurésca*, vedemu contrariulu, câci chiaru la justitia, adeca la tribunalele si judetiele cercuali singulare regesci, suntu aplicati deavalm'a individi cari — afara de *ungurésc'a* alta limba si cu atâtu mai putienu românesce nu sciu.

Câte concurse se publica in organulu oficialu „Budapesti Közlöny“ pentru deplinirea posturiloru de presiedinti, judi si procurori la tribunale, raru este acel'a, unde sa fia conditiunea cunoscintiei limbei si limbeloru usuate ale poporului din cerculu respectivului tribunalu. Este insa pusa la posturi subalterne, anume la cancelisti si diurnisti, dar' mai vertosu la servitori de cancelaria (iroda szolga) firesce chiaru aevea dupa siablonulu absolutismului nemtiescu adeca a provisoriului inainte de 1859/60.

Avemu lege pentru instructiunea publica, dupa care inspectiunea statului se estinde si asupr'a scóleloru confesiunale. Legea dupa liter'a ei pentru noi românii nu e rea, câci ni lasa nealteratu *„caracterulu confesiunalu“* alu scóleloru nóstre, dar' i se deschidu usitie prin ordinatiuni reservate respective instructiuni separate speciali, cari in mâni reu voitóre ale *inspectoriloru straini* se interpretéza si aplica *tocmai cá si legea de natiunalitâti* in detrimentulu scóleloru nóstre confesiunali, câror'a din adinsu li se sustrage ori-ce ajutoriu din visteri'a statului, li se denéga si sucursulu autoritâtiloru politice, la ori-ce ocasiuni si recerintie sub meschinulu pretestu ca avemu autonomia sa ni cautâmu insine de ele.

Sub absolutismulu nemtiescu nu amu avutu autonomia nici lege speciala positiva de instructiune publica; dar' amu avutu legi imperiale (Reichsgesetze) amu avutu si atunci inspectori si consiliari de scóle, cari totuodata erau si referinti la sectiuni de invetiamentu; aici a fostu reposatulu Constantinu *Ioanoviciu*, iér' Dr. Paulu *Vasiciu* in Transilvani'a; cum erá inspectiunea atunci si cum este acum?

Ce folosu avem noi de o lege pe care o esecuta nisce inspectori straini cari nici limb'a nu ni-o vorbescu precându dupa tenórea legei, ei inspectorii, stau in coatingeri imediate cu organele nóstre confessiunali, cu preotii cá directori locali cu invetiatorii si cu antistii comunali. Cunoscu unu inspectoru din aceste pârti, carele de câte ori visitéza scólele, abiá tandalesce câte-va cuvinte romanesce, incâtu se face ridiculosu inaintea scolariloru. Apoi ce folosu avemu si de autonomia si independintia in privinti'a scóleloru — la care se provóca domnii magiari, — déca autoritâtile politice de astadi in *constitutiune ni denéga ceea ce din oficiu ni se acordá din partea autoritâtiloru de sub absolutismulu nemtiescu a lui Bach-Schmerling?!**).

Pâna era in fruntea comitatului unu *„Gojdu“* cu pretori români, de-si nu aveamu inca lege, scólele nóstre confesiunali infloriau; de cându inse cu legea in mân'a inspectoriloru straini si cu autonomi'a nespriginita de autoritâti politice scólele nóstre stagnéza; iér' statisticii magiari cu passiune bucina date de scaderi si punu scólele nóstre confesiunali in vederea publicului cá cele mai deplorabile, pre cari apoi le admoniéza si amenintia cu prefacere in scoli simultane.

Cá apoi se ni opuna si mai mari greutâti, majoritatea dietei ni mai croí si o lege de *pensiunare a invetiatoriloru*, dupa care si ai nostri cei confesiunali, suntu obligati a contribuí cu $2^{0}/_{0}$ anuale, cari competintie dictate chiaru cu esecutiune se incaséza dela bietii invetiatori neluându-se in socotintia ca densii nici precar'a léfa nu si-o potu incassá, din simpl'a causa pentruca antisti'a comunala e oprita a dá sucursulu necesariu organeloru bisericesci; de-si acést'a prin art. XXXVIII alu legei din anulu 1868 nu este espresu intredisu.

Aveamu in comitatulu *„Carasiului“* — la anulu 1869/70 — unu inspectoru consiliariu regescu de scóle, care in parte a conlucratu si la elaborarea proiectului de lege a instructiunei publice in comisiunea regnicolara a dietei si care cá românu si totodata dignitariu bisericescu, eruditu si rutinatu pre terenulu invetiamentului poporalu, avendu mari si estinse cunoscintie in acést'a sfera castigate prin indelungat'a pracsa si laboriositate, a sciutu tiené contu si de recerintiele statului si de interesele invetiamentului poporalu generalu; respectandu cele ale tuturoru confesiuniloru fâra deosebire.

Eramu mangaiati, cându acelu barbatu cu ocasiunea constituirei consiliului scolasticu municipalu ocupându presidiulu, a desfasiuratu programulu si a indegetatu atitudinea ce trebuie observata intru esecutarea inspectiunei scóleloru poporale preste totu. Ací ni-amu convinsu ca legile patriei mantienute de ómeni cu inima si simtiu adeveratu patrioticu, suntu salutarie; câci consiliulu scolasticu s'a inauguratu cu vorbirea presidiala in ambele limbe magiara si romana; iér' tóte cercularele inspectorali s'au emisu asisderea in ambele ba si in limb'a germâna.

---

*) Vedi „Statut. Org.“

Amu salutatu cu viua bucuria interpretârile legei la intielesulu loru genuinu si sinceru; dar' cându sperámu a vedea realisate progresele multu promitietórie pentru scólele nóstre confesiunali — firesce chiaru cu aplicarea si esecutarea legei mentionate, — atunci deodata intrevenira impregiurâri transitóre, cari reclamara adencu pretiuit'a persóna a inspectorului consiliariu regescu dela acestu postu, la alta dignitate unde lips'a de servitie pentru biseric'a nóstra natiunala erá cu multu mai simtitória. Astfeliu ni se tramisa altu inspectoru; dar' sa nu créda cine-va ca românu. Dómne ferescе, — se denumì unu slovacu magiarisatu, care inse fia-i spre onóre sciindu perfectu limb'a româna a respectatu-o si a facutu bunisióre servitie la inceputulu activitâtiei sele continuandu firulu de unde l'a fostu lasatu predecesorulu seu; dar' apoi si densulu asemene celorualti ignorandu tóte continua totu mereu cu admonitiuni si amenintiâri de a preface scólele poporali din caracterulu loru confesiunalu seculariu, in scoli simultane comunale.

Asiá a si facutu dearendulu cu tóte scólele nóstre confesiunale din fostulu confiniu militariu desfiintiatu si provincialisatu respective anecsatu; câci devenindu densulu supremu inspectoru regescu preste intregu teritoriulu fostului confiniu militariu, numai decâtu aflà: ca edificiele si pamenturile scóleloru nóstre confesiunale suntu inregistrate sub titlulu defectuosu de *„Gemeinde Schule“* (scóla comunala) pre tóte le-au consideratu de atari. Incidentulu acest'a a pusu in mare ingrigire pre bietulu poporu si mai vertosu pre autoritâtile nóstre bisericesci, cum se póta revindecá dreptulu de proprietate respective caracterulu confesiunalu usurpatu prin defectuós'a inregistrare in cartea funduala si prin precipitarea inspectorelui amintitu!

Eata fatalitâtile nóstre cu domnii de sub *„regimulu constitutionalismului unguresc“*; câtra cari amu mai avea multe fórte multe de vorbitu; amu mai avea sa ne tanguimu si despre alte netolerantie, neoportunitâti si chiaru asupriri cari de feliu nu se potrivescu cu spiritulu si nu corespundu adeveratului principiu constitutiunalu de *libertate, egalitate si fratietate.*

Voiu se mai amintescu câte-va si se incheiu acestu intr'adeveru prea lungu si pentru stimabilii lectori fórte obositoriu articulu. Sub *absolutismulu nemtiescu*, facendu-se conscrierea poporului *(Volks-Zählung)* paremise la anulu 1857/58, in tabelele prescrise spre acestu scopu erá si rubric'a menita pentru numirea „natiunalitâtiei“ si cea a *confesiunei* poporului din respectivele comune; asiá d. e. se aretau in „datele statistice“ tóte popórele dupa natiunalitâti si confesiuni, iér' lumea din afara sciá ca in monarchi'a Austriei si respective in regatulu Ungariei si principatulu Transilvaniei, — cum se numea atunci — intre celelalte popóre mai esista si vre-o „trei milióne“ de români cari supórta tóte sarcinele impuse de statu.

De cându inse suntemu fericiti cu constitutiunea unguréscа, cu legislatiune si regimu liberale, domnii cârmuitori compatriotii dela putere s'au socotitu altcum, adeca au aflatu ca nu e bine asiá, nu e consultu, cá lumea esterna, Europ'a civilisata se scie si sa créda: ca in Ungari'a de sub corón'a St. Stefanu, in acésta *patria comuna*, afara de cele 5 milióne de magiari, mai esista inca si alte multe dieci de milióne compatrioti de *alte natiunalitâti*, intre cari românii din *Banatu* si *Transilvani'a* cu cei din *Bihoru* si *Crisiu* suntu mai compacti, printre cari elementele neromane dar' mai vertosu celu magiaru este putientelu si neinsemnatu.

Condusi „constitutiunalii“ si „liberalii“ cârmuitori magiari de patimós'a *tendintia a magiarisârei*, au mersu pâna a mistificá statistic'a popóreloru conlocuitóre in patri'a comuna, numita Ungari'a, câtu la facerea conscriptiuniloru despre miscamentulu poporului au cassatu rubric'a dateloru statistice despre „natiunalitatea“ poporului ci a lasatu numai rubric'a de *confesiune*, cá se arete ca toti locuitorii Ungariei suntu magiari de diferite confesiuni.

Tendinti'a de *magiarisare* cu orice pretiu este intiparita in animele vóstre, compatriotiloru dela regimu pâna la pressa séu diurnalistica incependu dela cea din capitala pâna la *„Kelet“* din *Clusiu*, la *„Temesi Lapok“* din *Temisiór'a* si pâna la liberalii dela *„Alföld“* din *Aradu*.

Inse noi românii multe necasuri amu suferitu de cându ni-amu pomenitu pe acestu stravechiu pamentu, sa le tienemu tóte bine in minte cá nisce esperintie triste dar' intieleptitóre celu putienu pentru viitoriulu sucrescintiei nóstre; se perseverâmu si sa ne ferimu de *„pasivitate!“* de indiferentismu intru afacerile nóstre pure nationali; sa ne sufulcâmu si punemu la lucru toti cu totii in solidaritate, armonia si amore fratiésca pe teremulu celu frumosu alu culturei nationali a poporului nostru; se delaturâmu dintre noi neintielegerile si discordiele purcese din spiritulu politicu de partida si alu egoismului particulariu, alu ambitiunei personali periculóse causei comune.

De vomu fi si mai departe cá si de unu tempu incóci molipsiti de indiferentismu, pe care unii 'lu numescu *„pasivitate“* si credu ca e bine asiá, acést'a va fi totu numai apa pe mór'a contrariloru apesatori politici ai nostri; câci ei numai de inertia privescu pasivitatea, si cu totu dreptulu in asiá intielesu cá sa stai cu mânile incrucisiate se nu lucrí nici acolo in caminulu propriu nerestrinsu unde — se intielege intre marginile legei — poti produce mai multu si mai mare folosu natiunei si causei nóstre sânte.

Se facemu si noi cum au facutu magiarii in intervalulu *„absolutismului nemtiescu“*; ei sicanati si asupriti prin acel'a au suferitu si tacutu; dar' au desvoltatu activitate mare pe terenulu culturei si chiaru in acelu tempu la aparintia loru vitregu dar' in fapta si cum astadi insisi recunoscu — multu mai bunu decâtu celu de acum, au progresatu de minune.

Fiindu noi in asemene situatiune adeca sicanati si asupriti in tóte privintiele vietiei nóstre publice si in tóte drepturile morali, spirituali si materiali, chiaru sub *„constitutionalismulu unguresc“* se i lasâmu se faca ce le place se continue cum voru vré, câci spre mai bine vedemu ca nu suntu plecati, iér' mai reu de cum au facutu pâna acum'a cu noi si cum numai incéta a face — nu se mai póte face!

Traimu in tempuri grele si intr'o situatiune critica; ne amerintia evenimente inspaimentatórie pre toti adeca de o sórte; viitoriulu nime nu-lu póte prevedea, elu este in mân'a Domnului; de acea amu crediutu chiaru de oportunu si nimeritu, a le scrie aceste sinceru si fidelu si a revocá in memori'a fratiloru compatrioti magiari celea esperiate din *„absolutismulu nemtiescu austriacu“* fatia cu patieniele nóstre din *„constitutionalismulu unguresc“* valorosu numai pentru ei si tendintiele loru.

De voru fi avendu urechi de auditu voru audí acestu resunetu si voru apreciá proverbiulu poporului nostru românu pusu cá Motto: *„Ce tie nu-ti place; altui'a nu face.“* *„Si asiá apropiandu-se santele serbatori ale invierii Domnului si mantuitoriului nostru Iisusu Christosu carele pentru dreptate inca a suferitu multe“*, dorescu din inima stimabililoru lectori ai acestui pretiuitu diuariu unu crestinescu *„Christosu a inviatu!!“* si dorescu cá bunulu Ddieu tienendu-ne in pace se putemu si noi ajunge unu tempu mai bunu cá se eschiamâmu: *dreptatea adeveratu ca a inviatu.*

Dixi.

„Unu fostu amploiatu de sub absolutismulu nemtiescu si sub constitutionalismulu unguresc.“

Varietâti.

⁂ *Câtu costa resbelele.* Gasimu in diariulu italianu „Corneli'a“ o statistica asupr'a dauneloru ce au causatu diferitele resbele popóreloru cari le-au sustienutu.

Resbelele lui Napoleonu I costara pe Franci'a 3 milióne de ómeni si 25 de miliarde franci.

Dela 1800 pâna la 1815 cheltuelele de resbelu a Italiei, Prussiei, Spaniei Russiei si Angliterei ajunsesera la sum'a inspaimentatóre de 93 miliarde si perderile de ómeni se suira pâna la 6,745,000.

Angliter'a mai cheltuí inca in resbelele sele in contr'a lui Napoleonu I 12 miliarde 300 milióne.

Greci'a 'si cucerí libertatea cu pretiulu de 3 miliarde si mai cheltuira inca pentru dens'a popórele europene 6 miliarde.

Resbelulu Crimeei costa pe Franci'a dóue sute mii ómeni si 2 miliarde, pe Angliter'a 22,000 ómeni si 5 miliarde, pe Piemontu 2,000 ómeni si 175 milióne, pe Russi'a 630,000 ómeni si 4 miliarde, pe Turci'a 35,000 ómeni si 400 milióne franci. Astfeliu acésta campania a facutu pe Europ'a se pérdia 889,000 ómeni si 11 miliarde 575 milióne franci.

Resbelulu Italiei costà: pe Franci'a 80,000 ómeni si 1 miliardu 100 milióne; pe Itali'a 60,000 ómeni si 150 milióne, pe Austri'a 120,000 ómeni si 875 milióne. Totalu 260,000 ómeni si 2 miliarde.

Espeditiunea Siriei costà pe Franci'a 150,000 ómeni si 125 milióne.

Resbelulu Sleswigului costà pe Prussi'a 30,000 ómeni si 75 milióne; pe Austri'a 15,000 ómeni si 60 milióne; pe Danimarc'a 12,000 ómeni si 45 milióne.

Campani'a din 1866 costà pe Austri'a 65,000 ómeni si 985 milióne; iér' pe Prussi'a 42,600 ómeni si 3 miliarde 76 milióne.

Resbelulu cu Abisini'a, care fu mai multu o preumblare militara, costà pe Angliter'a 52,000 ómeni si 225 milióne.

Resbelulu in contr'a acantiloru costà pe Angliter'a 27 milióne.

Si in fine iéca-ne la resbelulu din 1870. Dupa raportulu presentatu adunârei nationale francese de câtra ministeriu s'a vediutu ca acestu resbelu a costatu pe Franci'a 9 miliarde 288 milióne; fâra a tiené comptu de valórea provincieloru cedate, care fiindu de 4 miliarde 333 de milióne, radica perderile la enorm'a suma de 13 miliarde 621 milióne; afara de acést'a perira si 225,000 ómeni.

Cheltuielele au fostu multu mai mici pentru Germani'a, care a operatu totu in câmpu inimicu. Bismark a espusu in raportulu seu 1 miliardu 148 milióne; dar' elu nu a tienutu comptu si de materialele de resbelu perdute, de pensiuni si de cheltuielele ocupatiunei. Adaogându tóte aceste s'aru radicá sum'a la 2 miliarde.

Nu vomu insistá mai multu asupr'a acestoru cifre, cari suntu destulu de elocuente, ci vomu conchide cu Malebranche ca resbelulu este mórtea popóreloru.

Si noi vomu adaugá: Câte imbunatatiri nu s'aru fi pututu face cu aceste miliarde si câte bratie nu s'aru fi datu câmpului si industriei.

„Revist'a sciintifica.“

⁂ *Barbati renumiti ajunsi la adenci betrânetie.* In fruntea celebritâtiloru europene sta in privinti'a betrânetiei imperatulu Germaniei, care este de 80 ani. Urméza *Thiers*, care este mai tineru cu 25 dile. Dintre diplomatii activi se afla *Gorciakoff* cu 79 ani. Dupa elu urméza *Disraeli* cu 72, *Gladstone* cu 62 si *Bismarck* cu 62 ani. Presidentulu republicei francese, *Mac-Mahon* numera 69, *Kossuth* 75 si *Garibaldi* 70 ani. Dintre poetii renumiti, Victoru *Hugo* este de 75, *Carlyle* de 81, *Tenngson* de 67 si *Sangvellow* de 71 ani. Intre dignitarii bisericesci *Pio nono* se afla in frunte cu 80 ani.

⁂ *Din Bucovin'a* ni se comunica „Câtulu scólei“, carele e compusu de preotulu din Stupc'a (Bucovin'a) Iracliu *Porumbescu*, 'lu cânta copiii scolari pe acolo dupa cum ni-se asigura cu placere, si totu asiá de cu placere si parintii loru 'lu asculta, cându din tempu in tempu la darea anaforei in biserica, invetiatorii de scóla intonéza cu chorulu micutiloru „cântareti“ si „cântaretie“ acestu cântu in audiulu poporului.

Fia-care strofa din acestu cântu, o recitéza mai intâiu unu copilu séu o copila sonoru si intielegiveru in midiloculu bisericei; si dupa cântarea strofei recitate asiá, cetesce apoi strof'a urmatóre, care iérasi se cânta de „choru“ si asiá pâna la fine.

Iata acelu „cântu alu scólei“:

I.

Diu'a-o face mandrulu sóre
Ochi *trupului* suntu sori;
Dar' a mintii luminare
Se revérsa adi prin scoli!
Adi prin scoli (rep.)

II.

Fâr' de *sóre*-e négra nóptea,
Fâr' de *ochi* e cá-'n mormentu:
Insa multu mai trista sórte
Este, *mintii* ochi lipsindu!
Ochi lipsindu (rep.)

III.

O, si biat'a tieranime
Mintii ochi câci n'a avutu,
A-'nsielat'o veri si cine,
A 'nsielat'o cum a vrutu!
Cum au vrutu (rep.)

IV.

Si 'Mperatulu, care este
La toti binevoitoriu;
Elu de-aceea si doresce
Si tieranulu s'aiba scoli,
S'aiba scoli (rep.)

V.

S'aiba scoli, care i-oru spune,
Cum elu are a traí;
Ce dreptu are elu in lume,
Cum de reu a se padí.
A se padí (rep.)

VI.

Hai deci frati, hai sorióre,
Hai la scóla sa umblâmu:
Cu-a-'nvetiaturei scumpi odóre
Mintea sa ni-o indiestrâmu
Indiestrâmu! (bis.)

⁂ *(Mai reu cá la noi!)* In siedinti'a casei de susu a Angliei tienuta in 26 Martiu a. c., au fostu, dupa cum ne spune „Times“, 2 serie cetesce *doi* membri de facia. Lordulu *Beauchamp* a fostu ocupatu locu pe saculu celu de lâna si lordulu *Skelmerdale* siedé, cá inalt'a casa, pe banc'a prima facia cu presiedintele. Acesti domni percursera actele putiene curente cu tóta gravitatea, si dupa cinci minute incheià presiedintele „siedinti'a.“ In Budapest'a inca nu a ajunsu chiaru pâna la atât'a lucrului. Aici suntu presenti in o siedintia a casei magnatiloru camu câte 5—6 domni, si „ómeni mai betrâni“ 'si aducu aminte a fi chiaru vediutu si auditu, ca in o siedintia a casei magnatiloru au fostu si 15—20 membrii.

⁂ *Presa pentru orbi.* Unu svitieranu, d. Recordon, a imaginitu o presa de imprimatu, in reliefu, de unu mecanismu fórte simplu, putienu costatoriu si lesne de manevratu pentru cei lipsiti de vedere.

Ea se compune dintr'unu aparatu ce amintesce pres'a de mână ce se intrebuintiá in vechile imprimerii. Fia-care semnu a alfabetului este turnatu in reliefu, si fiindu-ca fia-care litera este representata printr'unu óre-care numeru de puncte, inventatorulu a inlocuitu tóte caracterele printr'o fóie de metalu, petrunsa de unu numeru mare de gauri mici a câroru positiune determinéza natur'a literei.

Orbulu 'si face compositiunea cu cuie de otielu séu de alama pe cari le vêra in acele gauri si a câroru arangeare forméza literele cuvintele si liniele. Cuiele asiediate presinta pe fói'a de metalu unu reliefu sensibilu; orbulu nu mai are decâtu a pune pe acea suprafacia o fóia de hârtia si a bagá totulu sub o presa asemene cu acea ce servesce de copiatu scrisorile. O usióra pressiune ajunge spre a capetá o pagina imprimata, si orbulu póte singuru procedá la operatiunea tragerei.

Acésta presa va fi utilisata in curendu pentru publicarea la Genev'a a unui „Diariu a orbiloru.“ Redactorulu principalu, orbu, din nascere, si nisce colaboratori asemene orbi, voru procurá materiele acestui diariu a orbiloru literati, va fi o pagina consacrata anuncieloru si noutâtiloru financiare

⁂ *Edictu contr'a beuturei.* Revist'a sciintifica comunica originalulu decretu datu de Ranovalomanjaka, regin'a insulei Madagascar in contr'a beuturiloru spirituóse.

„Eu, Ranovalomanjaka, prin grati'a lui Dumnedieu si vointi'a poporului, regina de Madagascar si protectórea legiloru regatului meu, si iéca ce voiu sa ve spunu, iubitii mei supusi. Dumnedieu mi-a datu acésta tiéra si pentru ceea ce privesce romulu, o supusiloru! nu suntemu in buna intielegere voi si eu, spre a fi de acordu cá sa nu se mai venda la Antananarive, nici in districtulu Imearin'a. De aceea ve aducu aminte ca romulu ve face reu sanatâtiei si ve risipesce banii; elu face nenorocirea nevesteloru si copiiloru vostri; elu scóte din minti pe cei ce erau in buna fire, si pierde de totu pe cei ce erau dejá fâra minti; astfeliu ca elu este caus'a, pentru care, cei ce 'lu beau, numai au respectu pentru legi, si mai cu séma ii face se pecatuiésca dinaintea lui Dumnedieu. Si tóte acestea fiindu ca romulu este unu lucru reu, si sub influinti'a sea persónele ajungu sér'a a se bate cu bastónele séu a-si sparge capetele cu pietri. De ce dara o poporu! 'lu iubesci tu? Comerciulu lucruriloru bune, cari ve facu sa câstigati bani, eu 'lu iubescu fórte multu, o poporule! Dara iéta ce trebuie sa ve spunu, iubitiloru supusi. Déca faceti comerciulu romului, séu déca intrebuintiati alte persóne spre a-lu face, fie la Antananarive, fie in districtulu Imearin'a, atunci, in esecutiunea legiloru dejá facute, ve voiu considerá cá culpabili, fiindu ca 'mi atribuí onórea de a dá poporului meu legi salutarie. Astfeliu ve spunu ca déca se voru gasí persóne cari sa violeze legile mele, eu le voiu pedepsí. Nu este asiá, iubitulu meu poporu?“

„*Ranovalomanjaka*

Regin'a de Madagascar.“

⁂ *Lupulu in cuina.* Unu cetatianu din B. Szent-Mihaly a avutu nu de multu o rara visita. Pe cându adeca inspectioná curtea, dóue animale se repedira pe dinaintea sea intrându pe usi'a deschisa in cuina. Omulu nostru alérga si incuie usi'a pe dinafara, bate la ferésta si spune sotiei sele sa nu cuteze a esí din odaie, fiindu amenintiata de mare periculu. Dupa aceea chiemà vecinii si de óre-ce nu erá consultu a strabate pe usie, unulu din animale fiindu unu lupu si altulu unu iepure persecutatu, doi barbati curagiosi s'au urcatu pe o scara pâna deasupr'a hornului, de unde s'au sloboditu in cuina, omorindu lupulu cu furcóiele si prindiendu iepurele viu.

Economicu.

Sibiiu la diu'a de 29 Martiu 1877.

(Urmare.)

Convocata adunarea generale a institutulu „Albin'a“ pre diua de 29 Martiu, s'a presentatu unu numeru frumosu de actionari. La deschiderea siedintiei s'au constatatu cá representate 544 actiuni cu 156 voturi. Obiecte de pertractare erau statorite din partea directiunei:

1. „Raportulu generalu alu directiunei cu bilantiulu anualu si raportulu comitetului de revisiune“.
2. Fipsarea dividendeloru“.
3. „Distribuirea sumei destinata pentru scopuri de binefacere“.
4. „Fipsarea pretiului marceloru de presentia“.
5. „Fipsarea onorariului pentru membrii comitetului de revisiune“.
6. Intregirea comitetulni de revisiune“.

Actionarii aveau cunoscintia cum ca din partea comitetului de revisiune se inaintá-se directiunei o propunere motivata pentru modificarea statuteloru, respective unu proiectu gat'a, cu recercarea cá sa fia pusu intre obiectele de pertractare ale adunârei; din actulu convocatoriu inse vediusera cu totii ca directiunea a respinsu acestu proiectu, respective nu a voitu cá sa-lu puna la ordine intre obiectele de desbatere ale adunârei, de-si de alta parte se scie ca a promisu ca-'lu va pune. Prin urmare este lucru naturalu ca pre toti actionarii i interesá cá sa afle ce-va despre starea lucrului, cu atâtu mai vertosu, ca amintitulu proiectu de reforme erá *motivatu* cu impregiurarea adeverata, ca statutulu actuale este *nedreptu* fatia cu actionarii, ca *nu prescria* in fapta altu-ce-va, decâtu *datorintie pentru actionari si drepturi pentru directiune.* Ba se audiau pre ici si colea unele imputatiuni. din partea celoru din afara de Transilvani'a cá acestea, ca „fratii transilvaneni nu aru fi sinceri, ca le place „prea multu a belí“!?!, ca suntu prea egoisti, si altele, — cá si cându chiaru déca aru fi drepte imputârile, s'aru puté identificá „fratii transilvaneni“ cu directiunea „Albinei“.

Destulu ca intre astfeliu de impregiurâri s'a deschisu adunarea generale, carea constituindu-se a procesu la lucru plina de impacientia de a se luminá asupr'a situatiunei.

Incâtu s'a satisfacutu dorintieloru adunârei generale, se va vedé din resultatulu desbateriloru

In diu'a intâi'a adunarea a ascultatu raportulu directiunei asupr'a stârei institutului; in raportu intre celelalte se amintesce si ca s'a asternutu directiunei si unu proiectu de *modificare a statuteloru, inse directiunea din considerantele sale nu l'a pututu face de alu seu;* pre lânga acést'a lucru mai insemnatu se referéza ca venitulu brutu la incheiarea anului este de 74,847 fl. 65 cr. ér' profitulu curatu 32,228 fl. 59 cr. Dupa raportulu directiunei s'a cetitu raportulu comitetului de revisiune, in care constatandu-se cumca situatiunea institutului este in ordine si raportulu directiunei respundietoriu stârei faptice a acelei'a, se amintesce si despre proiectulu de modificare a statuteloru si totu odata se relatéza ca este si unu votu separatu din siediutiele comitetului de revisiune.

Mai departe, la propunerea unui domnu din afara de Sibiiu — motivata cu aceea, ca in afara se respandescu multe varietâti despre modulu manipulatiuniloru dela institutulu nostru pentru chiarificarea lucrului — se esmite o comissiune de 9, carea sa cerceteze lucrulu si situatiunea prin propri'a intuitiune. Cu atâtu s'a incheiatu siedinti'a din diu'a prima.

In a dóu'a di comissiunea esmisa pentru control'a estraordinaria, raporta adunârei despre celea cercetate si face 7 propuneri, din cari in resumatu:

1. Sa se esmita o comissiune pentru a *pregatí unu proiectu de modificare a statuteloru* din mai multe motive si sa se conchieme pre primele dile a le lui Iuniu o *adunare generala estraordinaria* pentru scopulu modificârei.
2. Sa se insarcineze directiunea a fi mai cu precautiune la concederea creditului, si a se regulá *cestiunea advocatului* institutului.
3. *Economi'a in privinii'a speseloru ce se facu din partea directiunei.*
4. Sa se aprobe bilantiulu.
5. Sa se evite spesele de caletoria a amploiatiloru institutului etc. etc.

Intre acestea propuneri cea mai de insemnatate erá pentru toti cea de sub nr. 1 si 3. Asupr'a punctului despre modificarea statuteloru s'a si incinsu o desbatere apriga. Unii diceau ca este in interesulu institutului si alu actionariloru a se primí acestea; alti din contra cereau cá nici sa nu se ia in consideratiune propunerile comissiunei dupa ce acést'a s'a declaratu odata pentru aprobarea bilantiului.

In privinti'a puncteloru acestor'a directiunea séu — fiindu ca nu se cade a separá pe directiunea de actionari in astfeliu de cestiuni — mai bine disu *actionarii, cari suntu in directiune,* au sustienutu o lupta cu succesu „stralucitu“ contr'a tuturoru celor'alalti actionari, minus 2, cari sustieneau propunerile comissiunei, si cari intentionau prin acést'a a pune si directiunei unele datorintie *mai reale* preste drepturile celea *mari* si *nedefinite bine,* ce i s'au datu.

Dóue argumente, aduse de membrii directiunei contr'a propunerei de modificare a statuteloru, merita a fi cunoscute de publicu; un'a a dlui I. *Hane'a,* care dice in discursulu seu predatu cu multa sirguintia, ca: déca *directiunea, carea dupa positiunea sea este chiemata a functioná pre bas'a statuteloru, nu a aflatu de trebuintia modificarea, cum póte vení societatea numai asiá, cá sa céra modificarea?* — iéra alt'a a d-lui *Babesiu,* care dice, *ca de si cu privire la directorulu esecutivu* se afla unii §§, cari din partea *neiuristiloru* s'aru puté banuí, *totusi,* cându s'aru intemplá, de ce Ddieu ferésca, vre-un'a fapta penala, atunci *nimenea nu va fi impiedecatu,* a-lu trage pre unu atare directoru la respundere in sensulu legei penale, si ca déca se voru aflá cându-va defraudâri, *atunci desdaunarea stipulata directorelui se va folosí spre rebonificarea daunei incâtu ace'a aru fi.* — S'a mai adusu dreptu motivu contr'a propunerei si ca nu aru fi semnu si recomendatie buna sa se modifice statutele asiá de ingraba; ba s'a disu si aceea, ca astfeliu de mesuri aru fi unu semnu de nerecunoscintia câtra directorele actualu, carele *singuru este celu mai meritatu pentru institutu* si *cârui'a singuru suntemu datori sa-i multiemimu in prim'a linia* pentru infiintiarea acestui institutu. Incâtu acestea argumente suntu multiamitórie remâne la apretiarea ulteriór a a proprietariloru de actiuni; pentru publiculu nostru este destulu a scí ca directiunea a invinsu avendu 77 voturi *contr'a* propunerei, fatia cu 67 voturi *pentru ea;* iér' persóne votante 8—9 contr'a aprópe de 30. — Sa fie fostu unu turcu de fatia la acésta votare, aru fi potutu dice: *„in zedaru te prindi, ca 7 catâri nu facu câtu unu calu albu.“*

S'a primitu contr'a propunerea dlui Babesiu, carea cuprindea, *nici mai multu nici mai putienu, decâtu respingerea propunerei de modificare, si trecerea la ordinea dilei.*

Alte lucruri mai de insemnatate nu s'au petrecutu la acést'a adunare decâtu ca s'au fipsatu 9% cá dividenda, s'a votatu ajutorie societâtiloru de lectura a le junimei române dela universitâtile din Vien'a, Budapest'a si Cernauti.

Fatia cu tóte acestea trebuie constatatu ca este bine cându in genere, si cu deosebire la astfeliu de institute, se face vorba putiena si multu profitu; inse nu se póte trece cu vederea, ca aru fi mai bine a se probá mai multa precautiune din partea directiunei unui astfeliu de institutu, si mai multa familiaritate facia cu fundatele dorintie ale actionariloru. Nu avemu nici o indoiala despre bunulu venitoriu si despre soliditatea institutului, inse este de trebuintia *pre lânga increderea nemarginita ce s'a datu directiunei, a se si fortificá cu prescrise chiare acestu venitoriu,* si cu dispositiuni categorice *soliditatea;* nu avemu nici intentiune a discreditá directiunea, dar' *avemu dreptulu si datori'a a cere si a staruí pentru dobândirea unei influintie mai mari a actionariloru asupr'a institutului in folosulu acestui'a, si intemeierea unei possibilitâti de o controla mai scrupulósa,* pentru cá sa se indemne capitalurile inca si mai multu a cautá fruptificarea la institutulu „Albin'a.“

Unu actionariu.

Invitarea de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

cu „Foisiór'a“

pe unu patrariu de anu (Aprilie-Iuniu alu anului 1877. — Pretiulu abonamentului a se vedé in fruntea foiei.

DD. abonanti suntu rugati a nu intardiá cu tramiterea prenumeratiuniloru.

Adresele ne rugâmu a se scrie curatu, a se pune numai post'a ultima, dara nu câte dóue poste ultime, sî in locu de epistole de prenumeratiune recomandâmu on. publ. avisurile postali, **(Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.)** cá impreunate cu spese mai putiene sî cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune. Inlesnire mare este, déca vechii dd. abonanti adaugu si adresele dloru la prenumeratiune.

Editur'a „Telegrafului Romanu“ in Sabiiu.

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Martiu (6 Apr.) 1877.

Argintu	107 40
Galbinu	5 74
Napoleonu d'auru (poli)	9 78

Nr. 578/1877.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de notariu comunale in comun'a Cacov'a, se escrie concursu cu terminulu pâna in 13 Aprile a. c.

Cu acestu postu suntu impreunate: o leafa anuala de 400 fl., cuartiru liberu, 20 de metri cuadrati (5 orgii) de lemne de focu, din care e a se incaldí si cancelari'a, si tacsele usuate pentru lucruri private.

Domnii competitori la numitulu postu notariale au a documentá, séu o pracsa neintrerupta de celu putienu 3 ani, séu cualificatiunea prescrisa in § 74 art. de lege XVIII din 1871.

Petitiunile si documentele timbrate, suntu a se asterne la acést'a pretura pâna la terminulu prefiptu.

Sabiiu in 23 Martie 1877.

Dela pretur'a cercului Resinari-Seliste.

2—3

☞ Din caus'a SS. serbatori ale invierei Dlui Iisusu Christosu nrulu de joi nu apare.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 26. **ANULU XXV.**

Sibiiu 3|15 Apriliu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu $5^1/_2$ cr. si pentru a trei'a repetire cu $3^1/_2$ cr. v. a.

Parere.

Dle Redactoru! Déca Ven. Consistoriu archidiecesanu a avutu de gându se faca o placere archidiecesei pe ss. Pasci si-a ajunsu scopulu. O mai mare placere nu ne putea face cá prin dovéd'a eclatanta a zelului seu pentru prosperarea nóstra. Prin proiectele de reforme, ce s'au tramisu in dilele trecute archidiecesei, ven. consist., dovedindu ca e la inaltimea chiamârei sele, si-a castigatu unu titlu mai multu la recunoscinti'a nóstra.

Proiectele acestea se voru pertractá in sinodulu ce ne astépta, si radicá la valóre de lege.

Unulu din cele mai dorite proiecte de reforme a fostu celu cu privire la institutulu nostru pedagogico-teologicu. Caus'a o cunóscemu cu totii, resp. acei'a cari amu petrecutu 2—3 ani in acelu institutu, ce erá o plaga pentru profesoru, si nu me sfiescu a afirmá, in mare parte unu tempu perdutu pentru elevii compusi in forma de mosaicu cu pregatire varia pâna la maturisanti. Acestu proiectu de reforme salutarie cu 1 Septembre a. c. are sa intre in valóre — dupa trecerea lui prin sinodu.

Pâna a nu se desbate acestu proiectu in sinodu. permiteti-mi d. red. a-mi face unele modeste observâri in specia fatia cu planulu de invetiamentu. Nu o facu acést'a ca dóra a-si voí se descalescu pre cine-va, nu, Dómne feresce! Caus'a este deoparte convingerea ca venerat'a acea corporatiune ce a emisu acelu proiectu va primí cu bunavointia si cumpaní si parerile altor'a, iér' de alt'a sincerulu indemnu de a conlucrá cátu de putienu la posibil'a deseversire — cá sa nu dicu perfectiune — a numitului planu de invetiamentu, dela carele aterna cultur'a preotimei si natiunei nóstre.

Ce privesce numirea institutului „seminariu", „institutu" ori „facultate" este cestiune de forma, si eu amu disu mai susu ca me voiu marginí simplu prelânga planulu de invetiamentu.

Planulu de invetiamentu pentru sectiunea pedagogica, incâtu cunoscu eu lucrulu, 'lu aflu deplinu corespundietoriu.

In celu pentru cea teologica, aflu unele pârti umbróse, dupa mine de mare insemnatate. Aflu adeca ca unele studii suntu parte superflue, parte s'a pusu prea multu pondu pre ele, si parte nu suntu destulu de bine representate si nu la loculu loru.

Superfluu aflu eu *Logic'a si Psichologi'a.* Aceste dóue studii in dóue óre pe septamâna nu se potu propune intru nimicu mai pre largu cá in gimnasiu, unde fia-care gimnasistu le-a studiatu si a fcutu esamenu din ele. Ací nu s'aru face alt'a decâtu o repetire. Alt'a aru fi cându pentru aceste studii aru fi la dispositiune celu putienu 3—4 óre pe septamâna. Dar' in atare casu aru fi lipsa de 4—5 ani pentrucá sa se faca dreptate si celoru-alalte studii. In impregiurârile nóstre ele suntu numai pre cont'a celoru de valóre superióra. La casu inse cându din consideratiune câtra pedagogia si etica totusi s'aru aflá de lipsa propunerea psichologiei, a-si cere cá acést'a sa se propuna in unu semestru dar' cu trei séu patru óre pe septamâna si inca cu premergerea antropologiei. Astfeliu n'aru remanea o simpla repetire a celoru din gimnasiu ci s'aru putea propune mai pre largu. Iér' logic'a — dupa tempulu ce-'lu avemu la dispositiune nu aflu nici decâtu consultu a se propune.

Superfluu mai aflu eu inca *limb'a si literatur'a romana.* Acést'a s'a propusu asemenea in gimnasiu, si inca mi vine a crede in estensiune mai mare de cum se potu propune in câte un'a óra pe septamâna. Dupa cum se afla in planu câte un'a óra pe septamâna in decursu de 3 ani asiá se insira, de se desira, si in fine se perde. Multu mai corespundietoriu aru fi, cându, avendu tempu la dispositiune, acestu studiu s'aru propune in câte 3 óre pe septem. in decursu de 2 séu 3 semestre. In acestu casu materialulu propusu aru stá compactu, precându in 3 ani câte o óra se perde si elevii la urma nu se alegu cu nimicu séu cu fórte putienu. Ori cum inse studiulu limbei si liter. rom. s'aru marginí — in casulu din planu — prelânga o simpla repetire a celoru din gimnasiu. Ba chiaru si cându s'aru putea propune ce-va mai pre largu — casulu de 3 sem. cu câte 3 óre — s'aru face acést'a numai pe cont'a celoru-alalte studii. Astfeliu acestu studiu nu numai ca e superfluu, dar' e jignitoriu pentru studiele specialu teologice.

Pentru fia-care institutu trebue sa se considere intâiu si mai intâiu studiele asiá numite de specialitate, si numai déca remane tempu la dispositiune si cele de interesu generalu. De categori'a cestoru din urma e si Antropologi'a, Economi'a natiunale practica si teoretica si Dreptulu, cari inca aru fi de doritu sa se propuna eleviloru baremu in liniamintele principali. Si inca acestea de o parte cá mai practice si mai afundu taietórie in viéti'a preotului nostru, de alt'a fiindu cu totulu necunoscute eleviloru, aru avea mai multu dreptu se fia considerate decâtu acele, cari multu putienu le suntu cunoscute, si cari in casulu celu mai favoritoriu li se propunu cu 1 percentu mai pre largu de cum le-au invetiatu.

Ele inse s'au desconsideratu, pentruca suntu numai de a dóu'a mâna, si nu s'aru putea propune fâra a jigní pre cele principale. Si déca nu se propunu acele cari suntu impreunate cu mai multu folosu practicu, pentruce sa se propuna acele cari suntu de interesu si folosu inferioru?

Prea multu pondu aflu eu pusu pre *Ermeneutica.* La cele mai multe universitâti (!) acésta disciplina nu se propune de locu.

Iér' incâtu se propune, se propune cá unu ce tare sesundariu in putiene óre. Pentru ce? Pentruca studiulu de sine este neesentialu, si intru câtu este, se alatura la Esegesa. Necesitatea lui inse cu tóte acestea este simtita, elu trebue totusi sa se propuna. Dar' sa se propuna amesuratu cuprinsului lui. Cuprinsulu lui inse se marginesce la unele norme séu regule, dupa cari are sa se orienteze esegetulu. Aceste se potu desvoltá in o estensiune suficienta in unu semestru câte 2 óre pe septamâna.

Ne suficientu si nu la loculu seu aflu eu *Eseges'a.* Eseges'a este mam'a Dogmaticei, mai multu, ea este bas'a, fundamentulu intregului edificiu numitu „Teologia". Din ea isvoresce Dreptulu can., din ea Etic'a, din ea Omiletic'a si Catechetic'a. Si precum este tare naturalu cá Eseges'a sa preméarga Eticei, Dreptului can, Omileticei s a. m. astfeliu trebue cá ea se preméarga acelei discipline, carea fâra de dens'a e cá trupulu fâra de sufletu, intielegu Dogmatic'a. Dogmatic'a fâra premergerea Esegesei in intielesu scientificu nici ca se póte tractá. Câci, cum va intielege elevulu cutare dogma, basata pe scriptura, déca elu nu scie intielesulu tecsteloru respective, la cari se face provocare? Profesorulu de dogmatica nu póte face pre esegesulu, elu trebue se presupuna cunoscute tecstele la cari face provocare; ba chiaru din esplicarea premérsa se urmeze in modu naturalu doctrin'a ce o desvólta densulu. Se va reflectá póte ca elevii trebue se cunósca scriptur'a din Isagogi'a premérsa. Dar' Isagogi'a n'are chiamare se chiarifice eleviloru tecstele speciale; ea cuprinde totulu, aretandu numai istoriculu cârtiloru deosebite cá atari, cuprinsulu loru in marele si legatur'a ce se afla intre tóte la olalta cá totu.

Ne premergendu Dogmaticei eseges'a, celei'a i se ia tóta bas'a. Eseges'a dar', cá isvoru naturalu pentru Dogmatica, cá mama câtra fiica, canta se preméarga acestei'a, prin urmare e imperativa necesitate cá Eseges'a sa se propuna in cursulu primu. Fiindu inse Eseges'a de o insemnatate atâtu de mare, fiinduca mai departe s. scriptura are unu cuprinsu atâtu de imposantu estensivu si intensivu, iér' pre acest'a Eseges'a are se-lu chiarifice celu putienu in pârtile cele mai esentiale — pe Esegesa s'a pusu prea putienu pretiu. Din Esegesa elevii trebue se asculte din Test. v. celu putienu I Moise (Genesis), Psalmii si baremu unulu din profetii mari cu o paralela a tuturoru profetiloru celoru-alalti despre Messi'a. Din Test. nou cele 4 evangelii, fapt. app. si baremu un'a séu dóue din epistole. E bine! cum se póte predá atât'a materialu numai in 2 semestre cu câte 3 óre pe septemâna? Pentru unu materialu atâtu de vastu, propusu dupa tecstulu grecescu — adeca in modu gramatico-istoricu — nici 4 semestre cu câte 3 óre pe septamâna nu suntu de ajunsu. Se nu uitâmu ca in Esegesa trebue tractata si Archeologi'a biblica, cá studiu ausiliaru, carele de altmintrea in regulamentulu pentru esaminarea profesoriloru se pretinde! Ori cum s'aru sucí profesorulu respectivu de Esegesa, déca aru voí cá elevii se nu aiba cunoscintie numai semi-enciclopodice, nu póte propune in unu semestru din test. v. mai multu decâtu I Moise si o parte din psalmi, iér' in altu semestru restulu din psalmi si unu profetu cu profetiile celoru-alalti despre Messi'a. De alta parte din cârtile test. nou nu pote predá in unu semestru mai multu decâtu evangeliele sinoptice (Mat. in paralelu cu Marcu si Luc'a) iér' in celu-alaltu evangeli'a lui Ioanu. Cuprinsulu celu vastu si greutatea lui nu permite cá evangeliele se fia altmintrea tractate si in tempu mai scurtu. Unde remânu inse celelalte? Fâra fapt. app. si baremu un'a séu dóue din epistole — déca nu mai multe — elevulu remâne fâra lécu de cunoscintie despre desvoltarea intensiva si estensiva a crestinismului in tempulu apostolescu si in mare parte i lipsesce bas'a pentru dogmatica.

Din aceste consideratiuni, parerea mea modesta aru fi cá in cursulu I sa se deschida locu Esegesei, si inca prin delaturarea Logicei et Psichologiei si limbei et literat. 3 óre sem. I, la cari in sem. II sa se adauga dóue óre dela Ermeneutica — la olalta in acestu sem. 5 óre pe septem. iér' in cursulu alu doilea — nepotendu-ne altmentrenea ajutá — sa remâna precum s'a statoritu in proiectu si eventualmente cu adausulu de 3 óre in sem. II.

Astfeliu Eseges'a aru fi sa se propuna in 3 resp. 2 semestre câte 3 óre pe septemâna, in unulu 5 óre, iér' in altulu eventualmente 6 óre.

Totu asemenea nu deplinu considerate aflu eu *Dogmatic'a si Dreptulu canonicu.* Dreptulu canonicu, dupa materialulu celu vastu, si prelânga acea fiindu impreunatu si cu esercitii practice oficióse are prea putienu tempu acordatu. Elu trebuie sa dispuna de celu putienu 6 óre in câte 2 semestre, déca nu se póte propune in trei semestre.

Dogmatic'a, carea trebuie se cuprinda in sine simbolic'a comparativa, istori'a dogmeloru si apologi'a — déca nu se va impreuná cu simbolic'a comp. — are asemenea prea putienu tempu la dispositiune. Câtu aru fi de potrivitu cându s'aru impartí in dóue tractându-se jumetate in dóue semestre, si jumetate in alte dóue semestre, si inca asiá cá clericii din cursulu II si alu III se asculte de-odata, propunenduli-se in unu anu un'a, in ce alaltu cealalta parte precum este usu si la alte facultâti teologice, si inca la de acelea, cari dispunu de mai multu tempu de câtu noi. In atare casu s'aru satisface cerintieloru ei dându-i-se câte 4 óre pe septamâna.

In casulu din urma, déca, dupa cum amu amintitu mai susu, nu s'aru poté omite Psichologi'a, i s'aru poté dá locu in cursulu II câte 3 respective 4 óre pe septamâna.

Resumândn, parerea mea modesta aru fi cá:

a) *in cursulu I* se remâna afara Logic'a si Psichologi'a impreuna cu Limb'a si Literat. rom. si in sem. II Ermeneutic'a, in loculu câror'a sa se introduca Eseges'a;
b) *in cursulu II* Dogmatic'a sa se reduca la 4 óre, avendu acést'a a se propune in 4 sem. (2 ani) $^1/_2$ in 2 sem. si $^1/_2$ in alte dóue, la care se asculte si clericii din cursulu III de-odata, asiá câtu partea carea au ascultat'o clericii din cursulu II, nu o voru ascultá cându voru fi in cursulu III, si iérasi ce n'au ascultatu in cursulu II asculta fiindu in alu III-lea. Numerulu óreloru fiindu in atare casu — omisa fiindu Limb'a si Litt. rom. — 22, s'aru puté adauge in sem. I 3 séu 4 óre Psichologi'a, iér' in alu doilea cá esercitie practice din Esegesa cu referintia la Dogmatica si Apologia iérasi 3—4 óre; ori altu studiu ce s'aru aflá de lipsa.
c) *in cursulu III* prin omiterea Limbei si Litt. rom. s'aru reduce numerulu óreloru la 25 sem I si 24 sem. II, la cari adaugându-se 4 óre pentru Dogmatica si un'a pentru Dreptulu canonicu, numerulu óreloru aru fi 30 sem. I si 29 sem. II, ceea ce nu este multu fiindu celelalte studii mai multu practice si cá atari usióre.

In generalu inse a-si mai cere cá clericii se aiba cá si pedagogii óre de gimnastica. Insemnatatea gimnasticei are atât'a ponderositate in câtu s'aru simtí in adeveru o mare lacuna lipsindu dens'a.

Recomendândŭ cu tóta caldur'a aceste modeste observâri apretiârei vener. consistoriu si vener. sinodu, etc. etc.*) S.

Revista politica.

Orizontulu politicu astadi este mai intunecatu cá ori-cându alta data. Telegramele cele mai nóue ne incunosciintiéza ca cabinetulu rusescu vede in not'a circulara a portiei, carea s'a indreptatu câtra representantii sei la puterile europene, o deplina respingere a protocolului. „Kreuz Zeitung“ spune ca in 12 Aprile agentulu insarcinatu cu afacerile rusesci in Constantinopole este avisatu a *declará* portiei resbelulu. In legatura cu acestea se telegraféza din *Bucuresci* ca consiliulu de ministri a decisu convocarea reserveloru si a discutatu positiunea Romaniei fatia de eventualitâtile putincióse.

Acestea suntu in trasurile principali scirile cari neliniscescu pe Europ'a intréga, dela unu capetu pâna la celalaltu.

Lânga aceste, vocile de prin press'a magiara suntu de natura de a potentiá ingrigirea. „Ellenör“, organulu guvernului de astadi din Budapest'a, ne vorbesce intr unu stilu mistificatoriu, inse elu esprima o tienuta politica a monarchiei nóstre, carea nu insemnéza, decâtu ca monarchi'a nóstra are sa ia locu considerabilu intr'o aliantia austro ungaro-anglo-turcésca. Cu alte cuvinte, eventualitatea unui resbelu orientalu ne aru pune si monarchi'a nóstra in celu mai de aprópe contactu cu evenemintele resbelice din orientulu Europei.

Dilele cele mai de aprópe ne voru aduce sciri si mai positive in tóte directiunile. Ele, sperâmu, ne voru precisá si situatiunea nóstra, adeca ne voru spune déca noi vomu fi numai privitori la spectaculului celu mare ce se incepe, séu vomu avé unu rolu in actiune, ne voru spune si ce rolu cu, séu in contr'a Russiei.

In momentulu cându sa punemu fói'a sub pressa primimu din isvoru, care si pâna acum s'a aratatu demnu de crediutu, scirea, ca **din partea Russiei a urmatu declararea resbelului Turciei in 12 Aprile (31 Martiu).**

Sinodulu archidiecesanu se deschide astadi cu solemnitatea obicinuita. Deputatii au inceputu a sosí de ieri din tóte pârtile archidiecesei.

Cetimu in „Timpulu“:

O depesia dela Berlinu declara ca scirea despre retragerea principelui Bismark e neintemeiata. Cu tóte acestea concediulu cancelariului Germaniei pare a fi motivatu prin óresicare consideratiuni de ordine mai inalta. Se dice, ca „ordinulu de cabinetu, care reguléza intréga afacerea“ nu a fostu inca dat., adeca este o afacere, care va trebuí se fia regulata. Corespondentii din Berlinu spunu, ca principele Bismark aru fi hotaritu a luá concediu pe unu anu intregu, si ca adevarat'a causa a neintielegerei, in urm'a cârei'a se simte necesitatea acestei retrageri vremelnice, este atitudinea Russiei in orientu. Se crede ca la curtea din Berlinu spiritele suntu dispuse a favorisá planurile Rusiei, iér' cancelarulu se opune combatându politic'a rusésca, cá pe un'a, care este periculósa pentru imperiulu germanu. —

Lucrârile parlamentului turcescu in dilele din urma au fostu mai productive decâtu se credea. Camer'a a votatu regulamentulu si a inceputŭ discutiunile asupr'a legei vilaeturiloru.

Despre negociârile cu Muntenegru nu au sositu sciri mai nóue si acést'a ne face sa credemu, ca cestiunea remane in stadiulu de indecisiune, in care este. —

Din Cattaro se scrie inse, ca in Erzegovin'a se facu tóte pregatirile, spre a reincepe ostilitâtile. La Dubrav'a, nu departe de Mitkovici suntu concentrati 20,000 ómeni in trupe regulate. Din Constantinopole se scrie despre transporturile de trupe, care au plecatu ori voru plecá in dilele acestea parte in Asi'a mica, parte la Dunare, despre infiintiarea de noue corpuri de voluntari si despre agitatiunile, care se facu in Asi'a spre a desteptá fanatismulu religiosu. Corespundentulu termina: „Tóte aceste mesuri facu impresiunea unei inarmâri generale, intru câtu afara de copii si de mosnegi, toti ómenii suntu chiamati la arme.“

In cestiunea situatiunei create prin protocolulu dela Londr'a, Pórt'a nu a luatu inca nici o hotarire.

Pâna acum nu se scie, ce feliu de impressiune a produsu in Russi'a faptulu semnârei protocolului. Se crede insa ca acésta impressia va fi mai multu neplacuta decâtu placuta. Dela armat'a de sudu sosescu sciri, care ne incredintiéza, ca Russi'a urméza cu pregatirile de resbelu.

Astfeliu aici nu se manifesta dispositiuni de desarmare. In St. Petersburg lumea de asemenea nu pare a fi pacinicu dispusa. Corespondentulu „Corespondintiei Politice;“ dice ca tiindu séma de faptele, care se petrecu, aru fi o ilusiune a crede, ca Russi'a va desarmá ori chiaru numai ca ea va decantoná. Alte diare, intre care „D. Ztg.“ ne asigura, ca finantiele Russiei suntu in o stare atâtu de deplorabila, incâtu Angliter'a pare a fi sigura, ca déca armatele voru stá inca câte-va luni de dile pe picioru de resbelu, Russi'a va puté sa incépa, dar' nu va puté sa continue resbelulu si astfeliu se va biruí de sine.

Lui „Osten“ din Vien'a i se scrie din comitatulu Bistriti'a-Naseudu urmatórele:

„In comun'a Rodn'a-vechia s'a infiintiatu, precum este cunoscutu, o scóla populara pe spesele statului. Pentru infiintiarea acestei scoli scumpe agitau inainte de tóte functionarii montanisti magiari de acolo cu scopu de a propagá magiarisarea chiaru si la marginile estreme a le globului ungurescu. Incâtu se va puté ajunge acestu scopu nobilu, este o intrebare, la care va respunde tempulu, la tóta intemplarea inse nu este probabilu, ca populati'a romàna, care sustiene in acésta comuna o scóla nationala-confessionala buna, va suferí desnationalisarea copiiloru sei prin acestu stabilimentu oficialu de magiarisare.

La scól'a statului suntu aplicati doi invetiatori si o invetiatorésa; unulu din invetiatori, care nu este mai betrânu de 17 ani, cu numele Stark, functionéza cá directoru apoi invetiatoriulu Szturavics si invetiatorés'a Elisavet'a Scholtes, nu intielegu nici limb'a populatiunei de acolo, adeca cea romànésca, nici limb'a germana, ci numai cea magiara; cei 80 scolari inse, cari cercetéza scól'a, vorbescu numai limb'a romàna, astfeliu invetiatoriloru nu le este cu putintia, a dá instructiune cu succesu si copiiloru nu le remâne alt'a, decâtu la intrebârile invetiatoriloru a dá din capu.

Senatulu acestei scoli este compusu din 6 membri, din cari cei mai de frunte suntu: administratorulu montanu Mihalovics, unu serbu magiarisatu, controlorulu montanu Szűszner, unu boemu magiarisatu, si mediculu montanu Bartok, unu secuiu.

Din mijloculu românilorŭ, cari compunu mai multu decâtu trei patrare din populatiunea comunei Rodn'a-vechia, durere nu este nimene alesu in senatu, de-si suntu destui inteliginti. Acestu faptu dovedesce, câtu este de mare ur'a acestoru magiaroni asupr'a româniloru.

O scóla astfeliu organisata este intr'adeveru fâra scopu, câci afara de aceea, ca invetiatorii remânu neintielesi de câtra scolari, senatulu scolasticu se compune din astfeliu de barbati, cari nu au increderea poporului, si nu potu esercitá deci nici o influintia asupr'a lui. Dar' nu este destulu cu atât'a; acesti ómeni si-au atrasu ur'a cea mai pronunciata a poporatiunei câci ei au incarcatu in spatele comunei totu feliulu de procese, cari atâtu erariului, câtu si comunei a causatu cheltuieli enorme. Aru fi tempulu cá, regimulu sa elibereze odata comun'a Rodn'a de acesti precupeti de procese.“

Dela comitetulu administrativu alu comitatului Sabiiului.

Sabiiu, in 29 Martie.

Dupa autenticarea protocolului siedintiei trecute (28 Febr.) urméza raporturile lunare ale respectiviloru amploiati.

Raportulu vice-comitelui arata cursulu afaceriloru interne ale oficiului comitatensu si constata trecerea indeplinita a administratiunei casseloru scaunale in partea cassei comitatense. De ací inainte se va putea deci face si la cass'a comitatensa o contabilitate regulata. Mai departe arata raportulu decursulu asentârei facute in lun'a curenta in intregu comitatulu in deplina bunaordine. Cu acésta ocasiune se constata ca, numerulu celoru ilegalu absenti dela asentare si de asta-data este fórte considerabilu. Asiá din cerculu Salistei aru fi fostu 294 din cele 3 clase dintâiu, 636 din clasele mai vechi, ilegalu absenti; in cerculu Resinariloru din clasele dintâiu aru fi absentatu ilegalu 195, din clasele celelalte 442; din cerculu de asentare Apoldu de josu au absentatu 165, in celu de Poiana 221 si in alu Topârcei 130. Spre a delaturá pe viitoriu acestu inconvenientu regretabilu, vice-comitele comunica ca, a facutu aratare la In. ministeriu cu rugarea de a face dispositiunile de lipsa spre a constringe pre cei obligati la servitiulu militaru, la indeplinirea datorintiei loru.

Mai departe raportéza vice-comitele despre conflictele intemplate in Sebesiu intre soldatii garnisónei si intre o parte a populatiunei civile de acolo, conflicte cari au avutu de urmare mórtea a doi ómeni si mai multe raniri grele; arata ca s'a dispusu cercetare in contr'a celoru vinovati si ca s'au luatu dispositiunile necesarie atâtu din partea comandei militare, câtu si din a magistratului localu spre a incungiurá repetîrea aceloru conflicte. In urma se aduce la cunoscintia ca in decursulu lunei espirate comitatulu a fostu bantuitu de nisce incendiuri, cari au causatu mari pagube. Asiá prin foculu din Jin'a s'a facutu locuitoriloru o paguba de 2,500 fl. iér' prin foculu celu din Sebesielu, cârui'a au cadiutu jertfa 146 familii cu 79 case, 117 edificii de economie, 2 femei si o multime de vite cornute si porci, s'a causatu locuitoriloru o paguba de preste 26,000 fl. v. a. Spre a vení in ajutoriu nenorociţiloru pagubiti prin focu a dispusu facerea de colecte in comitatu, a cerutu ingaduíre dela guvernu pentru facerea de colecte in intréga tiér'a si a indrumatu de nou preturele, a face oficiele comunale supuse loru, atente la folosulu instituteloru de asecuratiune in contr'a focului. Dupa o desbatere mai indelungata raportulu se ia spre sciintia.

Urméza raportulu fiscalului comitatensu despre dispositiunile facute pentru asecurarea fonduriloru si averiloru administrate prin comitatu, pentru asecurarea pretensiuniloru comuneloru la privati si pentru regularea afaceriloru orfanale.

Raportulu se ia spre sciintia.

Presidentulu oficiului orfanalu raportéza despre numerulu causeloru orfanale pertractate si constata totuodata disordinea si negligenti'a cea mare ce a intempinatu in purtarea acteloru fostului oficiu orfanalu din scaunulu Mercurei. Raportulu se ia spre sciintia cu acea cá vice comitele se faca cercetârile de lipsa spre a aflá care este caus'a acelei disordini in purtarea oficiului orfanalu alu scaunului Mercurei.

Protomediculu comitatensu comunica datele despre mortalitatea din cetatea Sibiiului in decursulu anului trecutu. Arata ca au muritu preste totu 525 insi din o poporatiune de 19,000, afara de 33 nascuti morti, 8 sinucisi si 6 morti din alte intemplâri. Caus'a principala a acestei mortalitâti neproportiunatu de mare aru fi ap'a cea rea de beutu, propune deci a indrumá pe magistratulu cetâtiei a staruí cu tóta energi'a cá representanti'a cetâtiei sa puna câtu mai curendu in lucrare proiectele respective cari s'au facutu dejá de mai multu tempu. Raportulu se ia spre sciintia si propunerea se primesce.

Din raportulu inspectorului de dare se vede ca din cele 183,284 fl. s'au incasatu in lun'a lui Martie 53,342 fl. remanendu cá restantie 129,942 fl. In Sibiiu restantiele facu 30%, in Sebesiu 46%, in cerculu Resinariloru 24%, in alu Cristianului 2[illegible]%, in alu Cisnadiei 31%, in alu Vurperului 54%, in alu Mercurei 57%, in alu Sebesiului 62%, in alu Nocrichului 82%. Avendu acestu resultatu nefavorabilu in vedere inspectorulu de dare propune ca: in conformitate cu art. d. l. XV din 1876, § 62 respectivele organe comunale sa se faca responsabile a incasá restantiele in restempu de 14 dile; iér' la casu de neimplinire a acestui mandatu incasarea sa se faca pe spesele numiteloru oficii comunale prin oficiele statului. Acésta propunere punendu-se dupa o desbatere mai lunga la votu se respinge cu 10 voturi contr'a 8.

Se cetesce apoi prin secretariu raportulu inspectorului scolaru, nefiindu inspectorulu insusi de fatia. Acestu raportu comunica dispositiunile facute pentru adunarea materialului statisticu despre cercetarea scólei si trebile scólei poporale din anulu espiratu scolaru. Se ia spre sciintia.

Urméza raportulu procurorului despre starea institutului de corectiune si alu directorului posteloru si telegrafeloru, cari constata decurgerea normala a afaceriloru respective. Se iau spre sciintia.

In urma ingineriulu comitatensu aduce la cunoscintia dóue esmise ale ministeriului de comunicatiuni, cari privescu masinile de vaporu si contractele incheiate cu unii liferanti de petrisiu, si unu esmisulu alu ministeriului de interne, care dispune sustienerea in buna stare a drumuriloru in casu de mobilisare a trupeloru. Esmisele se iau spre sciintia si siedinti'a se incheia. ☐.

Unu votu separatu.

In siedinti'a representantiei comunei urbane Brasiovu, tienuta la 22 Martie a. c., concetatienii nostri sasi ne-au datu o nóua proba despre simtiulu loru de dreptate, de ecuitate si iubire câtra români, despre faimós'a prudintia, ce le caracteriséza tóte actele si faptele facia de acei conlocuitori ai loru, cari nu suntu de aceeasi ginte, de aceeasi limba cu densii. Este vorb'a de sacrificarea unui locu publicu spre scopuri private. In stremtórea suburbiului Schei, care este locuita esclusivu numai de români, se aflá unu singuru locu publicu liberu, asiá numitu „Pagistea mare“, care in casuri de incendie séu de alte calamitâti elementari, serviá de locu de refugiu pentru poporulu din tóta vecinatatea aceea. Unu cetatianu sasu inse, voindu se radice acolo o fabrica de macinatu, a cerutu dela comuna sa i se vendia pentru sum'a de 123 fl. cea mai insemnata parte din acelu locu publicu, si representanti'a comunei Brasiovu, cu tóte ca locuitorii români din acea vecinatate au oferitu a rescumperá acelu locu cu aceeasi suma de bani spre a-lu puté tiené liberu, totusi a decisu a-lu cedá individului ce l'a cerutu. Cum-ca acésta procedere este nu numai egoista, nedémna si neloiale, ci chiaru violatória pentru interessele publice si vatematóre facia de locuitorii români din acea vecinatate, póte se védia si se intieléga ori-ce omu cugetatoriu. Contr'a decissiunei luate de maioritatea representantiei, membrii români ai acestei representantie au insinuatu si substernutu votu separatu, pre care l'au motivatu precum urmédia:

---

*) Spre deslusirea dlui autoru, si a cetitoriloru, trebuie sa observâmu, ca pre câtu amu intielesu noi, studiele psichologiei si literaturei române s'au adausu numai din motivulu ca gimnasiele dela noi din tiéra nu suntu tóte cum aru trebuí sa fia, pre cându cunoscinti'a studieloru din cestiune este indispensabila pentru ómeni, cari aspira la o cualificatiune superióra. Câtu pentru óre, amu fi de parere sa le imparta profesorii dupa cum voru aflá ei ca este mai bine. Red.

Onorata representantia comunala!

In contr'a conclusului din 22 Martie 1877 subscrisii representanti comunali amu fostu insinuatu votu separatu, pe care 'lu motivâmu cum urmédia:

Prin acestu conclusu s'a decisu, cá sa se cededie dlui Friedrich Pellonis din „Pagistea cea mare“ din Schei un'a bucata de pamentu de 118 metri cuadrati pentru etablarea unui institutu de industria.

Nu amu pututu si nu putemu partení acestu conclusu din urmatórele cause:

1. Dupa cum scie ori care locuitoriu din Brasiovu, suburbiulu Schei din Prundu in susu pe Tocile forméza un'a vale ingusta intre dóue dealuri, in care casele locuitoriloru suntu indesuite, coperisiu de coperisiu pe lânga vale.

Din Prundu pâna la pétr'a lui Solomonu nu esista afara de „Pagistea cea mare“ nici unu singuru locu siesu liberu, care se servésca la casu de nenorociri de depositoriulu lucruriloru salvate si la vreme de trebuintia pentru zidirda unei scoli séu biserici in favórea locuitoriloru departati de scóle si bisericele esistente, séu pentru alte necessitâti.

Prin conclusulu susu pomenitu si acestu singuru locu liberu adeca „Pagistea“ se angusta.

In alte orasie, care dispunu de mai multe locuri libere, ba chiaru la noi in Brasiovu incâtu nu privesce suburbiulu Schei, se conserva locurile libere, numai in privinti'a acestui suburbiu inca din vechime s'au ocupatu tóte locurile libere cu mori, piue si alte etablismente. Representanti'a comunala este chiamata a ingrigí de binele tuturoru locuitoriloru de o potriva si noi amu cugetatu a fi sositu tempulu, cá sa nu se deosebésca mai multe categorii de cetatieni cu deosebite drepturi.

2. Se tractéza in casulu presinte despre unu locu publicu, de óre-ce Pagistea mare n'a fostu nici odata avere privata a comunei. ci avere comuna spre folosinti'a libera a tuturoru locuitoriloru si anume a veciniloru Pagistei. Nu voimu se relevâmu cestiunea de dreptu, ca adeca incâtu comun'a Brasiovului, cá persóna juridica, este in dreptu a dispune despre unu locu publicu cá de o avere privata, atât'a inse trebuie se constatâmu, ca onorat'a representantia comunala voindu se dispuna despre unu locu publicu, erá datória a luá in consideratiune dorintiele publicului, care se folosesce de acelu locu publicu.

In siedinti'a din 22 Martie a. c. s'au cetitu representatiunile asternute atâtu din partea vecinatâtiei, câtu si a bisericei, de care se tiene Pagistea, prin care cu motive valorósa se róga, cá sa nu se anguste Pagistea, cá singurulu locu liberu de pe Tocile, si se dechiara gat'a a aduce si jertfe banali oferindu-se a solví comunei aceeasi suma, pe care voiesce se o solvésca Pellionis, numai pentru cá se-si serveze acelu locu liberu. Intr'adeveru, interesele scheianiloru trebuie se fia considerabile, déca ei s'au resolvatu si la jertfe banali si erá de asteptatu, ca vointi'a loru va fi respectata din partea onoratei representantie comunale si cu tóte acestea dorinti'a loru nu a fostu considerata intru nimic'a, ba nu s'a aflatu de consultu nice a se pune propunerea representantelui Nicolaie Strevoiu, ca adeca, déca se cedédia un'a parte din Pagistea mare, apoi aceea, pre lânga solvirea sumei constatate prin comissiune, sa se cededie veciniei petente, spre a remâné acelu locu totu liberu.

Intr'adeveru amu vrea se scimu unde a remasu macsim'a, care in tempii recenti s'a folositu asiá de desu, adeca „gleiches Recht für Alle.“ Nu este convenabilu a se provocá cineva la dreptate si egalitate, cându elu insusi le lovesce in facia cu atât'a vehementia,

3. Unu locu publicu in genere se jertfesce numai atunci, déca jertfirea lui aduce unu folosu insemnatu fia pentru comuna, fia pentru publicu, iéra in casulu presente aru puté cugetá cineva, ca cu jertfirea locului din cestiune, pentru care se interesséza unu publicu intregu, aru trebuí se fia impreunate interesse enorme.

Ne intrebâmu cu dreptu cuventu, cari suntu acele folóse? Respunsulu este ca comun'a dela jertfirea acelui'a nu numai n are folosu, ci chiaru dauna materiala,

Dupa cum este cunoscutu, un'a parte insemnata a venitului comunalu, vine dela morile ce posede comun'a nóstra. Dlu Friedr. Pellionis pretinde cedarea locului din Pagiste pentru a-si redicá acolo un'a fabrica de macinatu faina.

Este inse lucru constatatu, ca morile comunali in cualitatea loru de astadi nu voru puté tiené nici-odata concurentia cu fabricele de macinatu.

Asiá dara morile nóstre comunali si cu ele si venitulu comunei dela mori, care taia la mii de florini pe anu, voru decadé, voru fi nimicite de fabric'a pe care dlu Pellionis voiesce se o redice pe acelu pamentu comunale, pe care onorat'a representantia comunala pentru o suma de 123 fl. v. a. 'lu cedéza cu vatemarea interesseloru publice.

Interesele private de asta-data au reportatu victoria preste interesele publice si comunali.

Fabric'a dlui Friedr. Pellionis va costá pe comun'a nóstra pe fia-care anu mai multe mii de florini venitu perdutu.

Noi subscrisii pentru unu asemenea conclusu nu potemu luá respunsabilitatea.

4. In fine conclusulu de fatia nu este legalu.

In sensulu §-lui 26 din legea comunala, la concluse pentru vendiarea de realitâti comunale se cere presenti'a majoritâtiei absolute.

Majoritatea absoluta s'a constatatu protocolarminte cu 77 de membri.

La aducerea conclusului din cestiune s'au datu 48 voturi pro si 28 voturi contr'a, la olalta asiá dara numai 76 de voturi, prin urmare la acestu conclusu n'a luatu parte majoritatea absoluta a representantiei comunale, si este de a se cassá.

Sub asemenea impregiurâri ne rugâmu:

Onorat'a representantia comunala sa binevoiésca a asterne acestu votu separatu in forma de recursu onoratei municipalitâti a comitatului Brasiovu, onoratu carea in interesu publicu si comunalu sa binevoiésca a respinge conclusulu despomenitu.

Ai onoratei representantie comunale.

Brasiovu 28 Martiu 1877.

(Subscrisi membrii rom. si repres. rom.) „G. Tr.“

Corespundintia.

Abiá publicaramu in nr. 22 o scurta corespundintia despre miscâri religiunare si eata ne vine alta coresp. din tienuturile Ungariei proprie de natur'a celei dintâiu. Ni se pare ca lucrulu e mai seriosu decâtu s'aru paré la prim'a privire, si asiá sperâmu ca nu ne vomu insielá déca cei chiamati in prim'a linia adeca archipastorii si inteliginti'a nóstra voru face cele ce voru aflá de lipsa, pentru cá sa nu ne pomenimu intr'o buna di in torentulu unei miscâri generale religionare, carea sa aiba urmârile cele mai regretabile pentru românii din Ungari'a. Eata ce se dice in a dóu'a coresp. ce o publicâmu pe respunsabilitatea corespundentului:

Din comitatulu Bihoru 24/3. 1877.

In pretiuit'a fóia „Telegrafulu Romanu“ nr. 22 avui onóre a cetí o corespundintia din comitatulu Temisiului; in care dlu corespundinte Georgiu Balanu, aduce la cunoscintia publicului, ca unii dintre locuitorii „B. Comlousiu“ si-au lasatu religiunea loru greco-orientala si s'au declaratu a trece la religiunea greco-catolica; si dupa cum cetisemu in acea corespundintia, potu sa dicu si eu cu corespundintele, ca dóra nu oile ci pastoriulu e de vina. Inse eu lasu in judecat'a celoru ce cunoscu mai bine lucrulu. — Dupa ce vediui, ca astfeliu de lucru se publica in foi din alte pârti; cugetu ca nu va fi de prisosu sa aducu la cunoscintia publicului, ca si ací in orasiulu montanu Baiti'a (Rézbánya), care este togmai sub muntele Bihorului, câti-va, dintre locuitori, baremu pre calea legei, pâna la 50 s'au declaratu a trece la religiunea greco-catolica; ér' pre cei-lalti mai multi, cari nici ei nu sciu de ce sa se tiena, ii au inscrisu numai preotulu greco-catolicu, cu numele Stefanu *Sadi*, umblandu dela casa la casa cu judele comunalu de ací, intielegandu-se ca judele e romano-catolicu, si asiá cum elu asiá toti ceilalti, cari suntu inainte statatori in satulu si orasiulu Baiti'a, neintreruptu au umblatu varbuându (amagindu) pre bietii ómeni dicendu-le, celoru, cari suntu la lucrulu de baia, ca, siefulu de baia Széles Farkas cá si celu mai mare preste baia, i va sterge dintre lucratori de cum-va nu se voru uní, acést'a nu numai acei doi o au facut'o (preotulu si judele); ci cu toti catolicii laolalta, câti suntu in Baiti'a. Din ce interesu, nu sciu, atât'a sciu ca bietii ómeni, cá si cei ce nu pricepu ca ce e religiunea s'au lasatu sedusi, si dupa ce ii au scrisu cea mai marc parte se tienu de religiunea greco-catolica.

Póte fi ce-va lucru dreptu in tréba la dis'a mai susu, ca siefulu aru fi vorbitu unui'a séu altui'a, si aceea, numai de ací o deducu, câci ací se afla o casa de bolnavi (spitalu), si aceea numai decâtu a dat'o pe sém'a loru de biserica; ce credu, ca nu aru fi iertatu fâra invoirea dela locurile supreme, deórece e erariala; togmai eri adeca in 23 a l. c. le-au datu si unu clopotu micu, ce l'au avutu la cas'a loru de veghiare, care érasi au fostu a erariului.

Prin asiá medilóce au pututu indemnati locuitorii din Baiti'a sa-'si lase religiunea, dar' nu pentru ca ei suntu convinsi in semtiulu loru, ca e bine sa-'si lase religiunea loru si sa tréca la alt'a.

Unulu dintre locuitori.

Din Bucovin'a.

Astadi in diu'a de „*Bunavestire*“ ca lumei i s'a datu unu „Mantuitoriu“; s'a binevestitu si eparchiei nóstre ortodocse din Bucovin'a, ca i s'a datu unu Archipastoriu!

Curate si pline de bunavointia pentru omenime au fostu sinurile proveniintiei Mantuitoriului lumei, a cârui venire astadi s'a binevestitu: curata si intru adeveru plina de tóta bunavointi'a câtra biseric'a si eparchi'a ortodocsa a Bucovinei a fostu si motorulu alu prégratiosulu nostru Imperatu *Franciscu Iosifu I.* alu cârui préinalta decisiune astadi credinciosiloru nostri s'a binevestitu, ca ni dede pre Précuviosi'a sea, Archimandritulu *Teoctistu Blajevici* de Archipastoriu! — Câci déca lumei s'a binevestitu astadi modelulu cerescu de amóre sacrificatóre de sine, de virtutea cea mai neinteresata, de spiritulu celu mai sublimu, si de moralulu celu mai candidu si mai neprihanitu: apoi câtu se póte pretinde si asteptá dela unu muritoriu, de a fi elu urmasiu alu acelui modelu de demnitate omenésca si representante alu principieloru institutiunei lui; parintele *Teoctistu* — in intregulu cleru alu Bucovinei — insusiesce in sine cele mai depline demnitâti crestinesci si omenesci, de a fi — *Archiereu!* si noi, respicându acestea, nu avemu nici cea mai putiena grija, ca ne va puté contrariá cine-va?

Motivârile acestei a nóstre asertiuni, ne indatorimu a le aduce.

Eata, de ce deci in intrég'a Bucovina o mare si adeverata bucuria, audiendu astadi „bun'a-vestire“ prin biserici, cumca parintele *Teoctistu*, Archimandritulu si administratorulu diecesei nóstre, e denumitu de M. S. Imperatulu de Archipastoriu!

Amu spusu in scurt'a nóstra comunicatiune din 17/29 a lunei tr. ca, de va fi sa se adeverésca scirea sosita din sorginte sigura in tiéra, cumca Maj. S. Imperatulu aru fi subscrisu dejá denumirea Précuviosiei Sele parintelui *Teoctistu Blajeviciu* cá Archiepiscopu si Metropolitu alu Bucovinei; atunci s'au intempinatu de asta-data cele mai vii si mai intensive dorintie ale intregului cleru si ale tuturoru credinciosiloru nostri din Bucovin'a, cu pré'nalt'a decisiune a prégratiosului nostru Imperatu!

(Chiaru din mâna *straina*, ce ni comunica din Cernauti acea veste, ea fu urmata de urmatórele cuvinte: „Diese Nachricht hat hier die allgemeinste und lebhafteste Befriedigung hervorgerufen!“)

Si intru adeveru, asiá si este: in intrég'a eparchia cu stima si cu respectu sciut'a si recunoscut'a onestitate si firmitate a caracterului parintelui Archimandritu *Teoctistu*, pe langa o umanitate, blandetie si modestia dreptu esemplaria; eruditiunea-i profunda si cuprindietória, si aceea, nu numai in cele bisericesci si clericale, ci si in cele scientifice lumesci, pe langa o moralitate — in tóta privinti'a mai pre susu de tóte si cea mai departata suspicionare, si pe langa o evlavia adeverata preotiésca si monachala, intielésa in celu mai bunu sensu crestinescu si ortodocsu; loialitate neipocritica, dar' nici servila câtra tóte pârtile si câtra totu insulu; si in fine devotamentu puru si neinteresatu câtra biseric'a sea, pe langa nepartialitatea cea mai stricta si mai reverivera intru reacuirarea atâtu a oficiului seu de acum, câtu si a multeloru oficie ocupate de Précuviosi'a sea pâna acum: — aceste suntu pe scurtu insusirile morale ale parintelui *Teoctistu*, nou numitului nostru Archipastoriu, care face pe *intrég'a* diecesa a Bucovinei de a simtí astadi cea mai profunda gratitudine câtra Atotuputintele Dumnedieu si câtra prégratiosulu nostru Imperatu, pentru darea-ne a Précuviosiei sele parintelui Archimandritu *Blajeviciu* de Metropolitu!

Parintele si Archimandritulu *Blajeviciu* e de verst'a de 66 de ani; insa regulat'a si cast'a-i traire 'lu facu la vedere, sa créda ori si cine ca e abiá preste 50 de ani. Elu e nascutu in comun'a rurala Ipotesci din prossim'a apropiere de orasiulu Suceav'a din parinte preotu alu acelei comune. Numele-i din botediu i-a fostu Teodoru, si dupa finitele studii gimnasiali, filosofice si teologice in Cernauti, fu preotu „de miru“ — pareni-se — la Presecareni si Storojinesti; — si remanendu abiá dupa doi ani ai casatoriei sele cu o démna si amabila socia din famili'a Tomiucenilioru, veduvu cu o fiica micutia — (care astadi e unu modelu de mama, socia si muiere virtuósa si culta) se calugarì la manastirea Dragomirn'a de lânga Suceav'a, alu cârei manastiri este parintele *Teoctistu Blajeviciu* si astadi inca „de jure“ Igumenu.

Dupa calugarire fu denumitu in anii 1836—1838 de spiritualu alu seminariului episcopescu alu Bucovinei.

In acésta calitate ocupà parintele *Teoctistu* mai multe posturi; devenì apoi in anulu 1848 la dorinti'a intregei diecese, asesoru consistorialu, si apoi si directoru alu seminariului diecesanu. *Se simtí* in fine *in interesulu liniscei* sele, in dorulu de a se departá de constelatiunile si placerile conducerei consistoriului de pre atunci, si *se cerù* la manastirea sea Dragomirn'a, unde si venì cá Igumenu.

De aici fu apoi chiamatu, din caus'a siederei episcopului Hacman si a vicariului generale Bendell'a, mai multu la Vien'a decâtu in diecesa, la conducerea consistoriului, si dupa repausarea episcopului Hacman, fu denumitu de administratoru alu diecesei.

Se sciá in eparchia ca = si de ce *atunci* nu va fi parintele Teoctistu Metropolitu in loculu parintelui Eugeniu Hacman. —

Parintele *Teofilu Bendell'a* repausà si elu, si parintele *Teoctistu Blajeviciu*, care *nici cându si nici intr'unu chipu* nu a aspiratu in caracterulu seu celu sublimu si in modesti'a sea, — cum diseramu dejá — cea mai reverivera — mitr'a si toiagulu archierescu, astadi e denumitu in Archipastoriulu si Metropolitulu nostru!

Tiena-ni-lu Ceriulu la multi ani! — ca sub ocârmuirea lui vomu fi si biseric'a si eparchi'a fericiti; avemu cele mai bune si mai sigure sperantie.

Varietâti.

⁂ *Emigrâri din Ungari'a.* „Temesvarer Zeitung“ a publicatu de curendu o scire, care a produsu mare sensatiune. Fói'a amintita scrie: *„Nu mai putienu de 2000 locuitori din comitatulu Torontalu au primitu ofertulu regimului rusescu a emigrá in regiunile devastate din Caucasu.* Fia-care emigrantu primesce 40—50 jugere pamentu, 200 ruble, eliberare de 5 ani dela platirea contributiunei, lemne pentru cladirile necesarie si caletoria gratuita dela Orsiov'a pâna la loculu destinatu. „Pester Lloyd“ afla cu cale a insotí acésta scire cu urmatórele observâri: „O emigrare din Ungari'a libera este si asiá unu faptu insemnatu, inse de o indoita insemnatate suntu impregiurârile, sub cari are sa se intemple acésta emigrare. De presentu esista (firesce cam pe ascunsu) o comissiune, care are a se consultá asupr'a mijlóceloru potrivite spre a aduce colonisti straini in Ungari'a. Si eata ca acum nu mai putienu de 2000 persóne aru avé sa parasésca in acela'si tempu un'a din pârtile cele mai manóse ale Ungariei spre a emigrá si inca in Russi'a. Trebuie sa asteptâmu dupa o scire autentica asupr'a acestei intemplâri si credemu, ca organele regimului aru avé missiunea si datorinti'a, a publicá acésta scire“. — Pe câtu tempu fruntasii regimului magiaru voru continuá pe calea de pâna acum, noi nu ne vomu mirá vediendu realisandu-se asemenea emigratiuni in mare!

⁂ *Statistic'a européna asupr'a mortalitâtiei.* Pâna in 7 l. c. (st. n.) au muritu din 1000 ómeni in: Vien'a 35·2, Budapest'a 44·7, Berlinu 24·2, Breslau 32·2, Kőnigsberg 36·3, Coloni'a 29·5, Hanover'a 23·8 Magdeburg 40·7, Stettin 29·9, Alton'a 28·4, Strasburg 25·3, Hamburg 29·3, Brusel'a 29·5, Parisu 29·5, Stockholm 28·1, Cristiani'a 29·5, Varsiovi'a 24·6, Neapole 36·6, Bucuresti 27·3, Odes'a 36·6, Londr'a 26·6, Alesandri'a (Egiptu) 37, New-York 21, Calcut'a 35·5, Madras 14·6 procente. Schimbârile grabnice ale temperaturei au avutu unu efectu reu asupr'a stârei sanitarie din intréga Europ'a medie. Numerulu bóleloru de plumâni (tuberculosa, pleurita) a sporitu, pe cându bubatulu si difteritic'a au scadiutu. Conformu sciriloru mai nóue, cium'a a inceputu a luá in mesopotami'a dimensiuni mai mari.

⁂ *In interesulu pescuitului* Inaltulu ministeriu de agricultura, industria si comerciu in contielegere cu ministeriulu de lucrâri publice si comunicatiune a facutu dispositiunile necesarie, cá pe viitoriu pescii vii de prasila la transportulu pe calea ferata sa póta fi insociti de o persóna pe langa solvirea tacsei pe clas'a a III.

⁂ *Mofturi magiare in — Romani'a!* Cetimu in „Pester Lloyd“ despre o convorbire, ce redactorulu dela „Bucuresti hiradó“ aru fi avutu din intemplare cu unu oficieru rusescu superioru. In „B. h“ acésta convorbire este descrisa precum urméza:

„Luasemu dejá unu biletu de clas'a II pentru a caletorí dela Pitesti la Bucuresci; in restauratiune observasemu lânga paharu unu oficieru rusescu din statulu majoru, care dupa alu treilea signalu ocupà locu intr'unu vagonu de clas'a prima. Dejá erá prea târdiu pentru a solví o tacsa mai mare si a putea astfeliu petrece patru óre cu rusulu impreuna. In prossim'a statiune mi-amu implinitu poft'a si m'amu aruncatu in vagonulu rusului, care erá intovarasitu de adjutantulu seu si de unu boieriu. Oficierulu din statulu majoru — colonelu si comandantu de brigada in Serbi'a, — siedea vis-a-vis de mine. In curendu amu facutu cunoscintia, castigandu increderea colonelului, dupa ce me recomandasemu cá corespondentu alu fóiei „Politik“ si nu cá redactoru a lui „B. h.“ Elu vorbí despre lasitatea soldatiloru serbesci, despre réu'a proviantare, despre destoinici'a armatei muntenegriniloru s. m. d. — Apoi incepù sa vorbésca de unguri spunendu, ca déca Miletici si consortes nu s'aru fi pusu in prinsóre, déca lânga Djunis si Alexinatiu nu turcii, ci serbii aru fi biruitu, un'a din cele mai frumóse pârti ale Ungariei aru face astadi parte din regatulu Serbiei, in Semlinu, Panciov'a, Neoplant'a, Carlovitiu si Petrovarodiu aru fi eruptu revolutiunea in aceeasi di, o armata de 30,000 soldati aru fi trecutu Dunarea si pe cându acésta armata aru fi atacatu Ungari'a, regimulu rusescu aru fi indemnatu pe Romani'a sa ocupe Transilvani'a si sa mérga improtiv'a unguriloru cu 70,000 soldati, si cându resbelulu aru fi ajunsu sa fia mai cumplitu, atunci aru fi intrevenitu Russi'a cu 300,000 ostasi. In Livadi'a si Chisineu, precum si in Petropole s'aru fi facutu grele imputâri, câci românii nu au primitu propositiunile rusesci. — Astfeliu pe la inceputulu resbelului turco-serbescu a fostu descrisa politic'a rusésca de o persóna, care erá destinata sa conlucre cá unulu din factorii atentatului. In sfersitu dlu colonelu observà, ca are sperantia a se vedé in curendu in fruntea unui regímentu in Bucuresci, câci numai din acestu motivu caletoresce spre Odes'a, cum i s'a demandatu.“ — Se non e vero, è — mal trovato.

⁂ *(Intru adeveru ne mai pomenitu).* Nu e unu lucru de tóte dilele, cá unu invetiatoriu dupa servitiu continuu de jumetate de seculu se-si capete pensiunea meritata. De siguru inse nu s'a mai intemplatu, cá unu invetiatoriu comunalu sa se impartasiésca din partea comunei de unu beneficiu resp. pensiune atâtu de mare, incâtu se-i fia téma a o primí. Comun'a unica, carea nevoindu a lasá cá educatoriulu tinerimei sele se sufere vre-o lipsa, e comunitatea evangelica din B. Csaba, carea dupa unu servitiu de 50 ani a defiptu invetiatoriulu de acolo o pensiune banésca de 275 floreni si 30 galete de grâu in natura.

Dupa unu anu aflà demnulu betrânu, ca pensiunea sea este prea mare, si rogà antistia bisericésca, cá pentru Ddieu se-lu usiureze cu 10 galete de grâu si 75 fl. pe anu, cari 'i suntu prea multu. Presbiterulu nevoindu a se lasá a fi intrecutu in marinimositate prin invetiatoriu, a decisu, cá cuantitatea de bani si bucate, ce molestéza pre invetiatoriu, din casu in casu sa se intrebuintieze spre scopuri publice. Intru adeveru ne mai pomenitu!

⁂ *Sapunulu.* Este interesantu a cunósce origin'a industriei sapunului si a ne dá séma de importanti'a ce a avutu totu-déun'a si din anticitate acestu productu aplicatu la intrebuintiârile domestice.

Etimologistii pretindu ca cuventulu sapunu este de origine germana, inse o alta versiune afirma ca acéstă substantia este numita astfeliu fiinduca a fostu intrebuintiata, déca nu inventata, mai intâiu la Savon'a, lânga Genov'a in Itali'a.

Se pretinde ca femei'a unui pescariu din portulu Savon'a, incaldindu lesia de soda intr'unu vasu ce contienu-se untu de lemnu, i-aru fi gasitu din intemplare compositiunea. Atunci s'au stabilitu fabrici de sapunu in acelu orasiu care a datu numele seu acestui produsu.

Traditiunile grecesci nu mentionéza sa se fi intrebuintiatu in orientu vre-unu productu care se aiba óre care asemenare cu sapunulu. Cum 'si spalau deci grecii rufele, si la ce metode recurgeau spre a albí si a-si face curate hainele? Se scie ca frumós'a principésa Nausicea se ducea cu servitórele sele pe malurile unui torentu si asistá la spalarea rufeloru sele, veghiându cá spalatoresele se nu le bata prea tare cu maiulu; dar' nu se spune sa se fi amestecatu cu ap'a vre-o materia spre a operá albirea séu a-i dá mai multa eficacitate.

Nu e totu asiá la romani. Sapunulu, séu o substantia analoga, esistá la ei din primulu secolu a erei nóstre. Erá mai cu séma intrebuintiatu in terapeutica. Pe la secolulu 3 intrebuintiarea sea fu aplicata la toaleta. Imperatoriulu Septimiu Severu 'si spalá fati'a cu spuma de sapunu in pulbere, dupa cum 'i ordonase doctorulu seu Serenus Sammonicus.

Cu tóte aceste cea mai mare parte din români se serviau pentru albirea rufeloru cu materi'a mucilaginósa ce iesa din radecina si ramurele saponariului cându este sdrobitu si batutu.

Astadi sapunulu resulta din combinarea unui corpu grasu de origina vegetala séu animala, dupa cum e oleiulu séu grasimea, cu unu alcalicu, potasa séu soda. Progresele chemiei au datu fabricatiunei modificatiuni salutarie in intrebuintiarea si dosele materieloru, si au contribuitu a face multu mai activu efectulu acestui productu, si intrebuintiarea sea mai putienu costatóre.

Intrebuintiarea sapunului s'a generalisatu, s'a popularisatu si s'a respânditu preste totu globulu, asiá incâtu nu e nici o tiéra unde sa nu se intrebuintieze.

Locu deschisu.

Domnule Redactoru!

Amu cetitu cu cea mai mare luare aminte corespundinti'a pretiuitului diuariu „Tel. Rom. sub Nr. 18 intitulata din ppresbiteratulu Ternavei superióre, ce vi s'a adresatu cu dto 21/2 1877 in privinti'a lefei preotiesci din comun'a bis. gr. or. Lasleulu românu.

Recunoscinti'a, ce amu fatia de acésta fóia luminatóre si binefacatóre 'mi impune datori'a de a dá dlui redactoru si stimatului publicu cetitoriu esplicatiunile cele mai indestulitóre asupr'a cestiunei ce tratéza corespundinti'a amintita.

Acést'a o facu mai alesu in privire ca, precâtu vedu cons. archidiecesanu este reu informatu despre impregiurârile crestiniloru din Lasleu românu; si datori'a mea este a convinge pre consist. archid. si pre stimatulu publicu cetitoriu, ca numai in tractulu Ternavei superióre nu se intempla astfeliu de lucruri.

Mai inainte de tóte nu-mi potu ascunde durerós'a impressiune, ce mi-a causatu cetirea acestei corespondintie.

Dela instalarea mea de protopresbiteru me magulescu a crede, amu datu si in afara si inlauntru probe destule despre loialitatea, moderatiunea, si de deplina legalitate si aceste in tóte privintiele.

Vinu acum'a la cestiune.

In mentionat'a comuna, care in urm'a reposârei preotului Mihailu Poviciu devenisa vacanta; au concursu unu clericu tineru, capelanu in Bobahalma, anume Iacobu Boiu.

Clericulu pomenitu neavendu inse cualitâtile recerute pentru Lasleu rom. parochi'a de I-a clasa, s'au crediutu in dreptu a intrigá si a corumpe pe poporu cu totu feliulu de promisiuni si concesiuni.*)

Concesiunile respectiviloru cuprindeau prelânga altele si acea, ca suntu scutiti de a-i platí lui cá preotu, ferdel'a.

Cá asertiune amintirei mele, 'lu indrumediu pre corespondentele la archivulu archidiecesanu unde va aflá sub Nr. 62 dto 11/9 1874 o relatiune a scaunului protop. a Ternavei superióre, care arata, ce abusuri comite respectivulu concurente, ce privesce apoi micsiorarea celoru 30 jugere de pamentu la 26 lu indrumezu pre corespundentulu la fiscalulu archidiecesanu spre a-lu intrebá, ca inactionatau pre crestinii gr. or. din Lasl. rom. pentru instrainarea celoru 4 jugere si pentru venitulu crijmei bisericesci — si va vedea ce-i va respunde!?

Astfeliu asiu fi prea fericitu déca slabele mele cuvinte aru puté sa distruga din consciintia stimat. publicu cetitoriu reaua impressiune, produsa de raporturile eronate ale corespondentului din „Tel. Rom.“, pre care m. cons. arch. 'lu va trage de siguru la respundere.

A.

---

*) Dupa câtu scimu capelanu din cestiune este mortu de mai multi ani. R.

Burs'a de Vien'a.

Din 2/14 Aprile 1877.

Argintu	113 25
Galbinu	6 —
Napoleonu d'auru (poli)	10 26
Valut'a nóua imperiale germâna	63 —

Pentru saisonulu de véra.

A sositu dela Vienn'a unu sortimentu bogatu de *palarii* pentru **dómne** si **copii** — cu — si fâra **arangementu**, marfa fina si fórte eftina. Corespundietoriu referintieloru tempului se va satisface si celoru mai neinsemnate pretensiuni.

Sibiiu, 10 Aprile 1877.

Sororile Wegmuth,
Strad'a Cisnadiei Nr. 25.
1—2

Indreptare. In „Edictulu“ in nrii 8, 11, 13 si 14 ai „Telegrafului Romanu“ din a. c. s'a stracuratu o eróre care alteréza fórte multu scopulu publicârei edictului. In citatulu edictu s'a pusu Mari'a Petru Frigariu in locu de *Mari'a Petru* **Frigatoriu.**

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tiparulu tipografiei archidiecesane.

La nrulu de astadi se adauge Foisiór'a Nr. 7. si unu suplementu.

Suplementu la „Telegrafulu Romanu“ Nr. 26.

BIBLIOTECA „ASTRA“
SIBIU

La Nr. $\frac{2726}{1876}$ Scol.

Proiectu de statutu

pentru crearea unui fondu de pensiune pentru invetiatorii si invetiatórele din scólele populare confesionale greco-orientale din archidieces'a romana a Transilvaniei, precum si pentru ajutorarea veduveloru si a orfaniloru remasi dupa mórtea invetiatoriloru.

I.

§. 1. Biseric'a ortodocsa romana din Transilvani'a infiintiéza unu fondu de pensiune pentru invetiatori si invetiatóre, veduve si orfani remasi dupa mórtea invetiatoriloru din scólele confesionale greco-orientale.

§. 2. Fondulu, care este proprietatea bisericei ortodocse romane din Transilvani'a, se forméza din urmatórele contribuiri:

a) Celu ce pentru prim'a data este denumitu de invetiatoriu solvesce odata pentru totudéun'a 4% din salariulu seu invetiatorescu la fondulu de pensiune.

b) Celu ce in decursulu servitiului seu avangiéza la unu salariu mai bunu solvesce odata pentru totdéun'a la fondulu de pensiune 40% din sum'a cu câtu i-s'a urcatu salariulu in decursu de 2 ani.

c) Totu insulu, care se pensiunéza din fondulu de pensiune si are muiere séu copii indreptatiti la pensiune, solvesce cu ocasiunea pensiunârei sale 2% din pensiunea dobendita.*)

d) Fia-care corporatiune, care sustiene o scóla confesionala greco-orientala romàna, solvesce odata pentru totu-déun'a 10 fl., càndu unu invetiatoriu, dela scól'a ce o sustiene, séu se pensionéza, séu móre sub durat'a servitiului si lasa dupa sine veduva séu orfani cu indreptatire la subventiune.

e) Fia-care corporatiune, care sustiene o scóla confessionala greco-orientala romàna solvesce 6 fl. pe anu de fia-care invetiatoriu, séu invetiatória, care este aplicatu la scól'a sustienuta de dens'a; acésta taxa o platesce chiaru si atunci, càndu statiunea ar' fi vacanta.

f) Fia-care invetiatoriu séu invetiatória platesce in totu anulu servitiului 2% din salariulu seu.

g) Acei invetiatori séu invetiatóre, cari in anulu 1876 au implinitu anulu 55 alu etàtiei solvescu odata pentru totdéun'a 20% si apoi pe fia-care anu 8% pentru asigurarea unei pensiuni de 100 fl.

h) Consistoriulu póte din casu in casu destiná bani incursi cá mulcte scolare in favórea fondului de pensiune.

i) In favórea fondului se potu face oferte private, benevole si legate testamentare.

k) Interesele fondului se adaugu la capitalu.

l) Corporatiunile bisericesci si respective sinodulu archidiecesanu votéza din anu in anu dupa trebuintia sume corespundietóre in favórea fondului de pensiune invetiatorescu.

II. Administratiunea fondului.

§. 3. Fondulu de pensiune invetiatorescu se administréza prin senatulu epitropescu alu consistoriului archidiecesanu in intielesulu statutului organicu.

§. 4. Consistoriulu va presentá sinodului archidiecesanu in totu anulu unu conspectu despre afacerile fondului de pensiune.

III. Indreptatirea la pensiune si subventiune.

§. 5. La pensiune suntu indreptatiti:
Toti acei invetiatori ordinari séu adjuncti, definitivi séu provisorici, asemenea invetiatórele, cari suntu aplicati la vre-o scóla populara confessionala gr.-or. romàna din archidieces'a Transilvaniei in sensulu legei scolastice.

Invetiatoriloru si invetiatóreloru li-se computa la pensionare si tempulu de serviciu, ce l'au petrecutu la vre unu altu institutu publicu.

§. 6. La ajutoriu séu subventiune suntu indreptatiti veduvele si orfanii invetiatoriloru, cari au fostu in dreptu la pensiune dupa normele ce se voru staverí mai in josu.

§. 7. Pensionarea si escontentarea finala póte urmá ori la cererea espresa a celui ce doresce a se retrage in statulu de odichna ori la dispunerea chiaru si preste voi'a respectivului prin auctoritàtile superiori scolari confessionali, déca interesulu instructiunei pretinde acést'a.

§. 8. Se potu retrage din postulu de invetiatoriu cu pensiune pâna la incetarea din viétia:

a) Cei ce au ajunsu alu 65 anu alu vietiei, déca totu-deodata au servitu celu putienu 40 de ani cá invetiatoriu.

b) Cei ce au servitu celu putienu 10 ani cá invetiatoriu, déca au devenitu de totu necapabili pentru postulu de invetiatoriu, din caus'a vre-unui morbu spirituale séu corporale, unui defectu séu a unei slabiciuni urmate fàra de vin'a si gresial'a loru.

§. 9. Escontentare finala se da invetiatoriloru cu servitiu mai putienu de 10 ani, déca au devenitu cu totulu neapti pentru servitiulu invetiatorescu din caus'a vre-unei scaderi sufletesci, a vre-unui morbu si neputintie urmate fora de vin'a si gresial'a loru, si anume: celoru cu servitiu pàna la 5 ani se da cá escontentare odata pentru totu-déun'a jumetate din salariulu avutu, iér' celoru cu servitiu preste 5 ani dara mai putienu de 10 ani li-se da pe doi ani jumetate din salariulu ce l'au avutu.

§. 10. Anii de servitiu se computa dela diu'a denumirei de invetiatoriu provisoriu séu definitivu dupa prescrisele legei scolari.

Celoru-ce au parasitu carier'a invetiatorésca dar' mai tàrdiu au reintratu in ea, cu ocasiunea pensionàrei numai atunci li se va computá tempulu de servitiu implinitu nainte de parasirea carierei, déca voru documentá, ca au parasitu carier'a fiindu constrinsi de starea sanetàtiei, ori de alte impregiuràri estraordinarie si nedependinti dela voi'a loru, si déca n'au primitu escontentare finala conformu §. 9. De acea atari individi suntu indetorati inca cu ocasiunea repasirei loru din carier'a invetiatorésca se incunoscintieze pre inspectorulu districtualu confessionalu de scóle despre abdicerea loru din carier'a invetiatorésca si se arete acestui'a motivele repasirei.

Celoru-ce trecu din postu de invetiatoriu populariu la altu institutu publicu de invetiamentu (p. e. la o scóla media, ori de specialitate) mai târdiu inse iéra ajungu a fi invetiatori populari: cu ocasiunea pensionârei li se computa nu numai anii de servitiu de mai nainte, dar' totu-odata si tempulu câtu l'au petrecutu in servitiu la altu institutu.

§. 11. Sum'a anuala de pensiune pentru cei ce suntu indreptatiti in intielesulu §. 9 se traga pensiunea pana la capetulu vietiei, se staveresce precum urméza:

a) Dupa servitiu de 40 de ani capeta fia-care invetiatoriu cá pensiune plat'a intreaga.

b) Pana la 10 ani impliniti de servitiu compete fia-carui invetiatoriu cá pensiune 40% din plat'a s'a; ér' dela 10 ani insusu se urca competinti'a de pensiune dupa fia-care anu de servitiu cu câte 2%.

La statorirea sumei de pensiune nu se póte computá servitiu mai lungu de 40 de ani.

§. 12. Indreptatirea la pensiune respective la escontentare finala o pierdu toti acei invetiatori — fie in servitiu activu, fie in pensiune — cari s'au condemnatu pentru crima prin sentintia judecatorésca, séu cari s'au amovatu din functiunea loru invetiatorésca séu s'au judecatu la perderea pensiunei in urm'a unei nepasàri grele, a unui escesu moralu, ori a unei crime cetatienesci in urm'a unei cercetàri disciplinare.

Asemenea 'si pierdu indreptatirea la pensiune toti acei individi, cari si-au parasitu carierile invetiatoresci ori au trecutu de invetiatori la institutele superiori séu la scóle de specialitate.

Sumele solvite la fondulu de pensiune devinu proprietatea fondului si nu se potu primí indereptu, nici càndu a parasitu respectivulu invetiatoriu carier'a sea invetiatorésca de buna voia, nici càndu a fostu amovatu din postulu seu.

IV. Subventiunea veduveloru si a orfaniloru.

A. Subventiunea veduveloru.

§. 13. Muierea celui indreptatitu la pensiune in casu de mórte alu barbatului seu primesce ajutoriu viduale ordinariu, déca barbatulu ei a servitu celu putienu 10 ani ca invetiatoriu si déca ea a traitu cu elu in casatoria celu putienu unu anu si este mai tenera decàtu barbatulu ei celu multu cu 20 de ani.

Veduv'a care n'a traitu cu barbatulu seu in casatoria nici celu putienu unu anu, va primí ajutoriu numai déca va documentá, ca barbatulu seu la cununi'a loru n'a suferitu de morbulu, care i-a casiunatu mórtea. De se va maritá inse de nou, ea 'si pierde ajutoriulu viduale, pre càtu tempu va durá acésta casatoria, dar' de va devení érasi veduva dupa alu doilea barbatu, dupa care nu-i compete ajutoriu viduale, atunci érasi va primí subventiunea viduale, ce o tragea mai nainte, de cum-va cu ocasiunea maritàrei din nou n'a primitu cá escontentare finala sum'a de 2 ani din subventiunea viduale, ce-i competé dupa barbatulu din antaiu.

Veduvele ce se voru maritá din nou trebue sa se dechiare deci cu ocasiunea casatoriei nóua, cà dorescu se primésca escontare finale,

---

*) In libelulu **B.** dela cerculariulu consistorialu din 18. Decembre 1876, Nr. 2726 Scol., in rubric'a a 3-ea de sub tacsa sè se corige: in locu de 20% din salariulu, **2% din pensiunea de…**

ori ca 'si sustienu pretensiunea la ajutoriu ordinariu si in casulu unei veduvii nóua.

§. 14. Sum'a de ajutoriu viduale pe anu este 40% din sum'a de pensiune, ce aru compete barbatului dupa unu servitiu de 40 de ani.

§. 15. Nu au dreptu la subventiune:

a) Veduv'a care a pasitu cu barbatulu seu defunctu la casatoria, precandu barbatulu erá in pensiune, se esceptionéza inse casulu, déca barbatu seu dupa casatori'a loru érasi a intratu in servitiu activu si a servitu mai multu de unu anu.

b) Veduv'a, care pe tempulu mortiei barbatului seu insa'si e in functiune de invetiatória si cá atare este provediuta cu plata ordinaria, ori cà primesce o pensiune dupa vre-unu oficiu purtatu.

Acea veduva inse care aru fi necesitata se-si parasésca postulu de invetiatória — cu esceptiune déca a fostu amovata pentru unu delictu — ori aru remané fara aplicare nu din vin'a sea, un'a cá acea póte pretinde ajutoriu vidualu dupa barbatulu seu.

c) Veduv'a care s'a despartitu pe calea legei de sociulu seu dupa care aru puté primí subventiune, de nu cum-va aru puté documentá prin judecata divortiala, ca nu ea a fostu caus'a despartirei.

d) Veduv'a a càrei sociu de casatoria insusi si-a pierdutu indreptatirea la pensiune conformu §. 12.

§. 16. Din causa de escesu greu moralu séu pentru viétia nemorala consistoriulu archidiecesanu póte se detraga in modu provisoriu séu in modu definitivu ajutoriulu vidualu ce l'a cascigatu veduv'a dupa mórtea barbatului ei, ér' in casu càndu respectiv'a aru fi fostu condemnata judecatoresce pentru crima, atunci neconditiunatu trebue sè i se detraga ajutoriulu.

B. Subventionarea orfaniloru.

§. 17. Se asecura subventiune ordinaria anuale pentru toti orfanii, cari n'au trecutu preste anulu 16 alu etàtiei, respective pana a nu se fi casatoritu, si anumitu pentru acei orfani, cari se tragu din casatoriele dinainte de pensionare a invetiatoriloru in activitate si invetiatóreloru cu indreptatire la pensiune, déca au servitu celu putienu 10 ani parintii, dupa cari casciga acei orfani subventiunea.

Orfanii ai càroru parinti defuncti au servitu mai putienu de 10 ani, numai atunci casciga ajutoriu, déca voru documentá, cà-su seraci cu totulu si déca parintii loru au servitu celu putienu cinci ani.

Orfanii ce suntu de a se subventioná astufeliu se voru ajutorá cu sume deosebite, dupa impregiurarea, ca ori suntu cu totulu fara de parinti, fara tata si fara mama, ori ca unu parinte le traiesce.

§. 18. Sum'a de ajutoriu pentru orfanii lipsiti de parinti:

a) Fia-care orfanu primesce 50 fl. déca numai unu parinte i-a fostu invetiatoriu.

b) Fia-care orfanu primesce 75 fl. déca ambii parinti ai lui au fostu invetiatori cu indreptatire la pensiune si amendoi au servitu celu putienu 10 ani computabili.

§. 19. Déca mam'a ce traiesce, primesce ajutoriu viduale, atunci pentru unu copilu nu se computa ajutoriu deosebitu; dar' preste unu copilu pentru fia-care se computa ajutoriu de càte 25 fl.

§. 20. Déca mam'a veduvita insa'si a fostu invetiatória si ca atare nu primesce ajutoriu viduale ci pensiune de invetiatória, atunci prelànga pensiunea sea capeta pentru fia-care copilu càte 20 fl. ca ajutoriu dupa parintele incetatu din viétia. Sum'a totala a ataroru ajutórie inse nu póte trece preste 100 fl.

§. 21. Sum'a totala de ajutoriu séu subventiune ce o primescu orfanii conformu §. 19 resp. 20 nu se póte urcá preste sum'a de ajutoriu séu subventiune viduale ce este a se primí dupa statiunea invetiatorésca respectiva.

§. 22. Déca veduv'a se marita din nou si astu-feliu 'si pierde ajutoriulu viduale (celu putienu càtu duréza acésta casatoria) orfanii voru primí si mai departe ajutoriulu séu subventiunea ce li se compete in sensulu §§-loru de mai susu.

§. 23. Dela tempulu, càndu orfanii 'si pierdu prin mórte si pre alu doilea parinte si asiá devinu orfanii cu totulu fara de parinti, trebue sè se ingrigésca de ei conformu punctului 2) din §. 18.

Asemenea se considera de orfani cu totulu fara de parinti si cei indreptatiti la ajutoriu in sensulu §-lui 17, déca mam'a loru 'si pierde ajutoriulu viduale ori prin divortiu séu din alta vina a sea, ori déca ea nici n'a fostu impartasita cu subventiune.

§. 24. Orfanii a caroru provedere este acoperita si asecurata si fara de atare ajutoriu prin vr'unu altu ajutoriu publicu, séu de statu séu bisericescu, ori prin vr'unu stipendiu mai mare decàtu sum'a de ajutoriu séu subventiune, ori prin primirea loru intr'unu institutu de crescere, — sub tempulu acest'a nu capeta ajutoriu. Déca atare orfanu aru pierde inse acésta subventiune 'nainte de alu 16 anu alu vietiei, respective inainte de maritare, atunci si elu se impartasiesce de ajutoriulu statoritu in §§. de mai susu.

§. 25. Orfanii remasi dela parintii, ce au repasitu de pe carier'a invetiatorésca si preste totu si-au pierdutu indreptatirea la pensiune, nu potu pretinde ajutoriu.

Consistoriulu archidiecesanu póte detrage ajutoriulu dela orfanulu ce a comisu escesu greu morale, séu duce viétia nemorala; neconditionatu inse trebue sè i-lu detraga, déca respectivulu a fostu condemnatu pentru crime prin sentintia judecatorésca.

V. Dispositiuni transitorie.

§. 26. Dispositiunile legei presente se voru esecutá treptatu in modulu urmatoriu:

a) Dintre invetiatorii cu indreptatire la pensiune, dar' cari suntu dejá aplicati in posturi la intrarea in viétia a acestei legi, numai acei invetiatori populari suntu deobligati se participe la fondulu confesionalu pentru pensionarea invetiatoriloru populari, cari suntu asigurati la altu fondu de categori'a acést'a in mesura precàtu acésta lege asigura pensiune.

b) Anii de servitiu computabilu se numera dela anulu de càndu invetiatoriulu a inceputu a contribuí la fondulu de pensiune.

§. 27. Acésta lege se pune in lucrare cu inceputulu anului 1877.

Sibiiu, 1. Aprile 1877.

Consistoriulu archidiecesanu.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 27. ANULU XXV.

Sibiiu 7|19 April'u 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5$\frac{1}{2}$ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3$\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Cuventarea de deschidere

a Escel. S. Presantitului Archiepiscopu **Mironu Romanul** cu ocasiunea deschiderei sinodului archidiecesanu din anulu acest'a:

Preastimatiloru Domni, Iubitiloru frati, Iubitiloru fii sufletesci!

Precâtu e mai recunoscutu adeverulu, ca institutiunile cele frumóse liberali ale sântei nóstre biserici regulate in statutulu organicu, numai asiá potu produce frupte salutarie, déca elementele bisericei nóstre natiunali, clerulu si poporulu, participa cu viua interesare la tóte actiunile bisericesci in modurile regulate prin statutulu organicu: pre atâtu trebue sè fia mai viua bucuri'a organeloru superiori si a conducatoriloru, cându vedu, cà adunârile nóstre bisericesci se intrunescu regulatu, si cà interesarea generala pentru prosperarea bisericei se manifesta prin participâri numeróse din partea celoru chiamati a incurge activu la regularea si conducerea trebiloru nóstre bisericesci.

De si la momentulu de fatia alu intrunirei sinodului anualu alu archidiecesei nóstre nu potu avé in deplina mesura acést'a bucuria, pentruca vedu lipsindu de aici representantii din unele cercuri electorali: totusi sperandu succesiv'a presentare a acelor'a, ve intempinu aici si ve salutu pre D.-Vóstre Preastimatiloru Domni, Iubitiloru frati si fii sufletesci cu adeverata dragoste archierésca, si cu bucuri'a sufletului, carea 'mi mai remane vediendu, cà pe lânga tóte lipsele si neajunsurile, cari ne apésa pre toti in urmarea impregiurâriloru ce nu depindu dela noi, ne aflâmu totusi in stare de a ne aduná si atâti'a la agendele importante ale sinodului nostru archidiecesanu.

Fâra a voi sè preocupu celea ce voru urmá la rondulu seu ca obiecte de discussiune, observezu inca acum'a: cà in cursulu administratiunei trebiloru archidiecesei nóstre, la care D-Vóstra veti avé ocasiune de a reflectá in specialu, inca nu s'a potutu introduce pretotindeni celeritatea, carea sè póta satisface tuturoru asteptâriloru, si acést'a nu s'a potutu mai alesu pentru cà multe, prea multe afaceri ocuru, pentru a câror'a provedere inca nu avemu vre-unu regulamentu, si asiá aflarea câiloru, directiunei si a formeloru pentru unele afaceri de acestea trebuiá se recéra timpu mai lungu. Acum inse consistoriulu nostru archidiecesanu cu concursulu meu va presentá sinodului nostru mai multe proiecte de regulamente si instructiuni lucrate cu scopu: ca administratiunea tuturoru trebiloru archidiecesane sè decurga pe siguru, corectu si cu tóta posibil'a celeritate.

Dealtmintrea corelatiunile interne si esterne ale archidiecesei nóstre au remasu si in decursulu anului celea cunoscute de mai nainte, si a intrevenitu numai singur'a impregiurare: cà unu incidentu regretabilu, ce avù locu in nemidilocit'a mea apropiare, adeca unele espeptorâri de natura politica, trecute preste cumpetulu, ce ne-a caracterisatu totu-déun'a, si publicate acolo, de unde eu de feliu nu le-asi fi potutu asteptá, adeca in fói'a periodica a archidiecesei nóstre, au atrasu atentiunea regimului de statu asupr'a loru intr'unu modu prejudiciosu pentru reputatiunea nóstra, si mi-a pusu la incordâri tóte puterile spre a dá incidentului o deslegare cu asecurarea intereseloru nóstre nationali-bisericesci. Durere! cà s'au aflatu mai multi dintre credintiosii archidiecesei nóstre, cari dóra neapretiându positiunea mea fatia de acelu incidentu, séu nepetrundiendu la cugetele mele, câror'a m'amu incercatu a li dá espressiune intr'unu actu oficialu, s'au aflatu machniti, chiaru superati prin acel'a in semtiemintele loru, si prin acést'a a intratu la midilocu unu feliu de recéla intre archiereu si intre fiii sei sufletesci. Sperezu inse, cà reulu acest'a, care si pre mine me supera fórte, in urm'a informatiuniloru si deslucíriloru reciproce se va delaturá, si eu ca archiepiscopu si metropolitu voiu avé bucuri'a de a vedé in acordu si in deplina armonia semtiemintele mele cu ale tuturoru altoru archidiecesani incâtu se referescu si la trebile statului publicu, avendu noi toti problem'a de a ni aperá cu tóte midilócele iertate interesele nationale-bisericesci.

Ce mai amu de a vi grâi Preastimatiloru Domni, Iubitiloru frati si fii, este: ca sè ve rogu si in puterea darului chiaru sè ve sfatuescu: ca la consultarile sinodali ce urméza, sè binevoiti a fi condusi numai de adeverat'a interesare pentru prosperitatea sântei nóstre biserici; sè nutriti dimpreuna cu mine spiritulu dragostei, alu armoniei si contielegerei fratiesci, ca asià noi toti liberi de ori-ce alte priviri sè putemu lucrá cu sporiu bunu la desvoltarea ulterióra a institutiuniloru nóstre bisericesci spre binele si fericirea tuturoru credintiosiloru bisericei nóstre nationali. Astfeliu lucrându, ajutoriulu lui Ddieu, care l'amu imploratu astadi in sânt'a biserica va fi cu noi, si astfeliu eu archipastoriulu Vostru, cu inima curata, cu doru de fiii mei sufletesci, si cu dragoste caldurósa la revederea loru, vî impartasiescu tuturoru binecuventârile mele archieresci.

Si cu acestea sessiunea ordinaria a sinodului archidiecesanu pentru anulu curinte 1877. o dechiaru de deschisa.

Dela sinodulu archidiecesanu.

Sabiiu, in 15 Aprile 1877.

Sinodulu archidiecesanu, convocatu prin harthi'a archierésca de dto 9 Mart. 1877 pe diu'a de 3/15 Aprile dupa invocarea spiritului santu in biseric'a din cetate, s'a deschisu adi prin Escel. Sea Parintele Archieppu si Metropolitu Mironu Romanul.

In cuventulu seu de deschidere Présanti'a Sea*) dà mai intâiu espressiune bucuriei ce o simte, vediendu ca prelânga tóte lipsele nedependente de noi ne putemu aduná spre a ne consultá asupr'a agendeloru sinodale. In ce privesce decursulu afaceriloru archidiecesei in restempulu dela sessiunea trecuta pâna la cea de fatia, constata ca nu tóte afacerile bisericesci, scolare si fundatiunale s'au potutu resolví cu promptitudinea si celeritatea, ce o ceru de multe ori acele cause. Caus'a aru fi sa se caute in lipsa de regulamente. Dupa ce inse in sessiunea presenta consistoriulu archidiecesanu se afla in positiunea de a presentá mai multe astfeliu de proiecte de regulamente, cari au de scopu a inlesní decurgerea sigura, corecta si grabnica a administratiunei afaceriloru bisericesci, scolare si fundatiunale si dupa ce aceste regulamente, primite de sinodu, se voru pune in lucrare, spera ca pe viitoriu cursulu afaceriloru nu va mai suferí intardieri. Corelatiunile interne si esterne ale bisericei nóstre aru fi remasu cele cunoscute de mai nainte, afara de o singura impregiurare, care a causatu órecare turburare si nelinisce. Acésta causa aru fi publicarea unoru lucruri de natura politica in o fóia, care se afla in apropiarea sea, lucruri, cari au atrasu atentiunea guvernului si cari l'au silitu si pre Escel. Sea a-si radicá vocea in acésta cestiune. Cu acésta ocasiune Escel. Sea 'si esprima parerea de reu ca s'au aflatu mai multi, cari neapretiuindu intentiunile sele, s'au aflatu mahniiti in simtiemintele loru prin procederea sea, si astfeliu aru fi intratu la mijlocu o recéla intre densulu si intre acei fii sufletesci ai sei. Spera inse ca acea recéla se va delaturá, si ca va avea bucuri'a a vedea in curendu restabilita concordantia intre sine si intre ei. Recomendandu apoi membriloru sinodului cá la consultârile sinodului de fatia sa fia condusi numai de interesulu adeveratu pentru inaintarea trebiloru bisericesci, le da binecuventarea sea archierésca, si declara sessiunea de deschisa.

Dupa aceste constata ca deputatii suntu in numeru de ajunsu de fatia spre a face concluse valide si invita pre deputatii E. Brote si G. Siagâu a purtá provisoriu oficiulu de notari pâna la constituirea definitiva. Aceste terminate propune sinodului a pasí la constituirea biroului pentru sessiunea presenta.

A. Trombitasiu propune a se sustiené totu biroulu din anulu trecutu.

E. Macelariu spriginesce acésta propunere, adaugendu cá sa se declare si comisiunile din an. trecutu de realese. Constatandu-se in siedinti'a de mâne ca atare comisiune nu este completa, din caus'a absentârei membriloru, sa se faca propunere de reintegrire a comisiuniloru respective.

Se primesce.

Presidentulu presentéza: 1) actele de alegere ale dep. P. Cosm'a si G. Secul'a, cari si-au si presentatu credentionalele.

Se decide a se dá comisiunei pentru verificâri.

2) Unu raportu alu seu cá Archieppu despre rar'a intemplare, ca in an. trecutu Majestatea Sea s'a induratu a cercetá Sibiiulu, cu care ocasiune clerulu si poporulu românu ortodocsu s'a presentatu sub conducerea sea spre a aduce omagiele sele Maj. Sele.

Se transpune comisiunei pentru propuneri.

3) Raportulu dep. A. Trombitasiu despre investigatiunea facuta in caus'a alegerei de deputatu din cerculu XIII, Rohi'a. Presidentulu e de parere sa se dee comisiunei pentru verificâri, cá sa aduca ea lucrulu inainte in o siedintia urmatóre. Asupr'a acestui punctu se nasce o desbatere cam lunga.

Trombitasiu afla contradicere in a se dá raportulu seu comissiunei verificatóre spre dare de parere. Acésta comisie póte sa fia facutu unele gresieli la pertractarea causei acestei alegeri in anulu trecutu si acum aru vení in positi'a de a fi in o persóna si gresitu si judecatoriu in caus'a sea. Fiindu densulu esmisu de sinodu a cercetá starea lucrului, crede ca deadreptulu sinodului se cade sa-si raporteze despre resultatulu investigatiunei. Dupa unele observâri ale presidiului si o replica de natura teoretica a dep. Trombitasiu, combatuta mai târdiu de Dr. Hodosiu, iá cuventulu

Dr. Pacurariu, care spriginesce in esentia propunerea lui Trombitasiu, cá sa se raporteze deadreptulu sinodului. Déca sinodulu va fi in stare sa decida apoi numai decâtu asupr'a alegerei, se va pronuntiá; déca raportulu va arata, ca actulu de investigare contiene lucruri, cari provóca cercetare disciplinara, atunci sinodulu va transpune lucrulu unei comissiuni. — Dupa ce mai vorbesce si Dr. Hodosiu in acelasi intielesu, se decide a se pune raportulu din cestiune la ordine in siedinti'a urmatóre.

Unu projectu de conclusu, presentatu totu de dep. Trombitasiu cu privire la regularea afaceriloru scolare, cu deosebire in locurile, unde suntemu amestecati cu gr. catolici: se hotaresce a se dá comissiunei scolare.

Presidentulu presentéza din partea consistoriului archidiecesanu projectulu de instructiune pentru alegerile deputatiloru sinodali archidiecesani si unu projectu de regulamentu pentru regularea afaceriloru interne ale consistoriului. Propune sa se dea comissiunei pentru propuneri.

Archimandritulu Pope'a, tienendu aceste projecte de mare insemnatate, crede ca aru fi bine sa se aléga o nóua comissiune numai pentru aceste regulamente. Alegerea sa se faca in siedinti'a urmatóre, cându voru fi mai multi deputati presenti.

Dr. Pacurariu, avendu in vedere ca comissiunei pentru propuneri se transpunu numai propuneri facute in siedintia „ex incidenti" inca este de parere a se dá unei comissiuni nóue, pre care densulu o numesce comissiune organisatóre.

Sinodulu hotaresce a se dá amendóue projectele acestei comissiuni, ce se va alege in siedinti'a urmatóre.

Se presenta unu projectu de regulamentu pentru seminariulu teologicu-pedagogicu „Andreianu" alu archidiecesei.

Dr. Borci'a tienendu lucrulu de natura curatu scolastica propune a se dá comissiunei scolare; din contra

E. Macelariu si *A. Trombitasiu* din caus'a insemnatâtiei objectului si cuprindiendu projectulu lucruri financiare si administrative propunu a se dá comissiunei organisatóre.

Punendu-se cestiunea la votu se primesce cu majoritate de 19 voturi a se transpune comissiunei organisatóre. Totu ací se dà si proiectulu despre incompatibilitatea oficiiloru invetiatoresci si profesorale.

Presidentulu asterne o hârtia a consistoriului metropolitanu, prin care acest'a arata ca, pentru sustienerea organismului seu si pentru tienerea siedintieloru se ceru óre-cari spese, De óre-ce inse consistoriulu metropolitanu nu dispune de avere proprie, eparchiile sa se recerce a contribuí fia-care câte 600 fl. pentru sustienerea cancelariei si 600 fl. pentru acoperirea cheltuieliloru de drumu si diurne ale assesoriloru consistoriului metropolitanu, asiá dar' laolalta 1200 fl. fia-care pe anu.

Se decide a se dá comissiunei financiare; de semenea si raportulu despre cumperarea de câtra consistoriu a gradinei lui Gerlitzi din Sibiiu si raportulu epitropiei archidiecesane despre o datorie flotanta, provenita din anticipatiuni facute pentru acoperirea speseloru remase neacoperite cu ocasiunea tienerei sinódeloru trecute. Totu acestei comissiuni se transpune raportulu anchetei esmise in an. trecutu cu scopu de a elaborá unu statutu pentru manipularea la cass'a archidiecesana.

Cererile parochului din Deesiu si a mai multoru fruntasi pentru unu ajutoriu spre a-si puté zidí biseric'a si cererea medicului seminarialu pentru marirea salariului, se predau comissiunei petitiunarie.

---

*) A se vedé cuventarea insasi mai susu.

Cererea deputatului Dr. Mesiota pentru concediu din caus'a de morbositate se acorda; si ficsându-se tempulu (10 óre) si ordinea dilei pentru siedinti'a urmatóre, siedinti'a se incheie.

Siedinti'a a II din 4/16 Aprile.

Siedinti'a se deschide la 11½ óre.

Se cetesce mai intâiu protocolulu siedintiei trecute si se autentica cu unele modificatiuni. Cu ocasiunea acést'a dep. *A. Trombitasiu* face propunerea cá spre a incungiurá perderea de tempu prea multu cu verificarea protocóleloru, protocolulu sa se faca nu in forma de diuaru, ci sa se primésca intr'ensulu numai propunerile formulate si decisiunile.

Observândui-se din partea presidiului ca acést'a este o propunere de sine statatóre ce nu aru avea locu acum la autenticarea protocolului, propunatorulu si-o retrage, reservandu-si dreptulu a o face mai tardiu.

Presidentulu presentéza credentionalulu dep. Lazaru Petcu, care se transpune comisiunei pentru verificârí, si cererile de concediu ale deputatiloru cav. de Puscariu si Ioanu Paraschivu. Concediulu se acórda; arata mai departe ca, precum se vede din insciintiarea alaturata, dep. M. Branisce nu póte participá la siedintie din causa ca i s'aru fi denegatu din partea superioritâtiei oficiului unde fungéza concediulu cerutu. Conformu dorintiei dep. M. Branisce presidentulu sinodului declara a se fi adresatu prin telegramu vice-comitelui resp. spre a-i esoperá concediulu cerutu; respunsu inse inca n'a urmatu pâna acum.

Din acestu incidentu dep. *Cosm'a* face propunerea a se esprimá la protocolu parerea de reu, ca unii din oficialii municipieloru atâtu de putienu respectéza drepturile bisericei nóstre incâtu denéga subalterniloru loru, cari suntu deputati sinodali, concediulu necesaru pentru a putea participá la siedintia.

Dep. *Patiti'a* constata ca acest'a aru fi alu 3-le casu de feliulu acest'a, iér' dep. *Trombitasiu* avendu aceste in vedere, sprigiuesce propunerea dep. Cosm'a, impreunata cu a dep. Dr. Pacuraiu, cá adeca in casuri analoge, presidiulu sinodului sa faca pasii de lipsa cá sa se acórde concediulu necesaru deputatiloru resp. sinodali.

Z. Boiu propune amanarea luârei de conclusu asupr'a acestui punctu pâna cându va fi venitu respunsulu definitivu la telegramulu Escel. Sele. In urm'a acestor'a se decide a se transpune cererea dep. M. Branisce comisiunei pentru propuneri.

Se presentéza unu raportu alu senatului epitropescu despre socotelile an. trecutu, despre bugetulu anului urmatoriu, si despre starea averei archidiecesei, mai incolo unele propuneri ale consistoriului cu privire la conferirea stipendieloru. Se predau comisiunei financiare.

Se presentéza cá completare la actele anului trecutu despre regularea dotatiunei protopopiloru unu conspectu despre veniturile protopopesci din deosebitele tracturi; apoi o suplica a comitetului parochialu din Tientiari, cá acésta comuna sa nu se deslipésca de protopopiatulu I-iu alu Brasiovului.

Se predau comisiunei organisatóre. Se presentéza raportulu fiscalului consistorialu despre starea proceseloru fonduriloru archidiecesane; apoi raportulu despre starea parochieloru vacante. Se dau comisiunei pentru propuneri. Iér' cererile lui N. Barsanu, catechetu in Orestia pentru o remunerare in bani; a lui Ioanu Bolog'a si a altor'a din Turd'a pentru crearea unei portiuni canonice de 25 jugere, a lui Sim. Munteanu, parochu, si Em. Prodanu emerit. profesoru pentru unu ajutoriu in bani, si in fine a lui Const. Chirtesiu din Ibanesci pentru a fi eliberatu de sub sentinti'a consistoriului si a fi restituitu in postulu de invetiatoriu, se reléga la comisiunea pentru petitiuni.

Inainte de a se trece la ordinea dilei dep. *Dr. Pacurariu,* cere cuventulu spre a face o interpelatiune, cârei'a ii premite urmatórele: Interpelantulu spune adeca ca, aru fi fostu adencu patrunsu de cuventarea de deschidere a Escel. Sele, ca densulu de-si aru fi de mai multi ani in acésta tiéra si in sinodu nu aru fi venitu nici cându in positi'a in care se afla adi, in fati'a espresiuniloru Escel. Sele ca, unu casu intemplatu la pragulu metropoliei nóstre aru fi datu ansa la o recéla intre Escel. Sea si noi; ca aru fi doritu, cá si sinodulu pentru liniscirea sufletésca si vindecarea dureriloru sa-si fia esprimatu cuventulu asupr'a cuventârei de deschidere a Escel. Sele, ceea ce inse nu s'a intemplatu. Mai departe interpelantulu crede ca, tocmai in tempulu de fatia nu aru fi fostu oportunu a se intemplá acea receala intre Escel. Sea si fiii sei credinciosi. Acum inse, unde ea s'a constatatu de presidiulu sinodului, densulu se afla inaintea unei dileme, ca adeca séu Escel. Sea séu noi lucrâmu in contr'a bisericei séu natiunei. Acelu simtiu adencu deci 'i impune sa fia sinceru: densulu nu se tiene de scól'a acea, care crede ca unu singuru omu, fia elu chiaru metropolitu, aru fi in stare sa dea directiune progresului séu regresului unui poporu, ci din contra e de parere ca progresulu séu regresulu se atribue evenementeloru tempului. Amintesce apoi de positi'a nóstra pe tempulu fericitului Metropolitu Andreiu si spune ca adi ne-amu aflá in astfeliu de crise, incâtu suntemu datori a delaturá ori-ce receala dintre noi. Dupa acésta introducere, facuta spre „clarificarea" interpelatiunei sele, prin o logica particulara interpelantulu ajunge a constatá ca, fatia de alegatori si biserica se afla indreptatitu a contribuí la regularea afaceriloru bisericesci etc. si a delaturá reulu, unde se ivesce. In specialu interpelantulu scie ca sub dispositiunea sinodului stau si fondurile archidiecesei, nu scie inse ca, in servitii bisericesci aru fi fostu si o dama. Totusi prin consistoriu s'aru fi votatu unu ajutoriu pentru o dómna ceea ce aru fi o scurtare a fonduriloru. Intréba deci pe presidiu, ce mesuri a luatu pentru delaturarea acelei stirbiri.

Presidentulu: La acésta 'mi reservu dreptulu a revení.

Dr. Pacurariu continua: A dóu'a interpelatiune merge intr'acolo, ca voiu sa atragu atentiunea Escel. Sele asupr'a unoru lucruri, cari s'au intemplatu in administratiunea bisericei si cari nu numai stau in contradicere cu interesulu bisericei, ci ataca chiaru simtiulu de moralitate. Insira apoi 3 puncte de interpelatiune indreptate cu deosebire in contr'a fiscalului consistorialu, care se invinuesce in modu ne mai pomenitu in sinóde. Esitâmu a dá aici locu acelei interpelatiuni, pâna nu vomu avea si respunsulu la acésta interpelatiune.

Dep. *Trombitasiu* in cestiune personala. Simtiendu-se atinsu prin vorbirea dep. Pacurariu, se vede necesitatu a respunde pe scurtu. Mai nainte de tóte 'si esprima parerea de reu ca, dupa ce cu tóte celelalte se vede silitu a sustienea usulu parlamentaru, aici tocm'a-i lucrulu principalu nu s'aru sustienea. Presidiulu adeca si-a descoperitu in cuventulu de deschidere dorintiele sele pentru viitoriu; sinodulu deci aru fi trebuitu sa-si descopere si elu dorintiele sele prin unu respunsu la acelu cuventu. Acést'a nu s'a facutu si asiá nu se póte scí cari suntu dorintiele nóstre. Mai departe declara dep. Trombitasiu ca si densulu aru fi unulu din acei rataciti, cari pórta vin'a la recirea despre care s'a facutu amintire cu cuventulu de deschidere. Fiindu inse datorintiele ce fie-care trebue sa le implinésca de diferita natura suntu diferite si directiunile si heterogene teritoriile pe cari se implinescu acele datorintie. Petru aceea densulu crede ca nu se arata cine-va cu recéla séu necredinciosu fatia de persón'a Escel. Sale, déca pe altu terenu, decâtu pe acel'a pe care se afla adunarea de adi, este de o parere contraria. Spre a incungiurá inse pe viitoriu astfeliu de incidente crede de lipsa sa ne ingrigimu de tempuriu in contr'a astorfeliu de lucruri, spre care scopu propune sinodului unu proiectu de resolutiune care merge intr'acolo cá:

1. Sinodulu archidiecesanu sa interdica corporatiuniloru nóstre eclesiastice si dignitariloru bisericesci a luá parte la afacerile politicei de di, incâtu aceste nu se referu la trebile bisericesci.

2. Resolutiunea acést'a nu impedeca pe dignitarii eclesiastici in folosirea drepturiloru loru de cetatieni pe bas'a legei de statu, ci statoresce numai cá dignitariloru bisericesci, cându pasiescu la midilocu in afaceri politice, sa nu le fie permisu a se gerá cá representanti eclesiastici, ci numai intru câtu representa in anumite casuri pre alegatorii loru.

Presidentulu: sa se transpuna comisiunei pentru propuneri (Se primesce).

Dep. *B. Baiulescu.* Avendu in vedere, ca dela 12/24 Septembre 1868 de cându s'a pusu in pracsa constitutiunea bisericei nóstre gr. or. din Transilvani'a si Ungari'a si dela 20 Iulie 1869 de cându s'au indatoratu archidiecesanii a padí prescrierile statutului organicu, cá lege sanctionata s'a esperimentatu, ca poporulu nostru gr. or. inca nu s'a petrunsu de binefacerile acestei legi, din contra din multe pârti s'au auditu voci, ca constitutiunea nóstra este prea costisitóre, fiindu-ca folosulu ei de pâna adi nu intrece spesele, cari le pretinde.

Avendu in vedere, ca elementele provediute in constitutiunea acést'a pentru scrutarea medilóceloru la inaintarea causeloru bisericesci scolare si fundationali inca nu suntu puse in totu loculu — in lucrare; o activitate se vede numai susu la sinódele archidiecesane, pe cându la cele protopopesci se constatéza o stagnare, iéra la sinódele parochiali o masinarie numai pentru a se revidá câti-va florini — averea bisericei si a se alege la câte trei ani membrii comitetului si-a epitropiei parochiale, iéra alta inaintare si imbunatatiri nu vedu parochienii. Din acésta causa membrii sinódeloru incepu a fi indiferenti si a nu mai luá parte la sinódele parochiali.

Mai departe constatându-se ca caus'a acestoru pedeci se afla in acea, ca §. 6 p. 8 din statutulu organicu nu se esecutéza, fiindu-ca numai din câte-va parochii se asternu protocólele sinódeloru parochiali venerabilului consistoriu archidiecesanu si astfeliu starea parochieloru nu e deplinu cunoscuta si nici potu sa fie indrumate spre a-si puté procurá necesitâtile loru si a puté progresá.

Asemenea constatându-se, ca prescrierile §. 50 p. 3 si 4 respective §. 63 specialu §. 23 p. 1—17 din statutulu organicu, nu scie maritulu sinodu si nici Venerabilulu consistoriu de se esecutéza, in fie-care protopopiatu respective parochie din archidiecesa, ci date are numai despre aceea, ca s'au tienutu sinóde, nu si ceea ce s'a pertractatu in fie-care sinodu, pentru cá sa se scie aici si durerile si intentiunile fie-cârei parochii si pentru cá sa se arate midilócele cum sa-si póta marí averea bisericésca, cum sa se imbunatatieze starea preotimei, cum sa se faca scóla mai corespundietórie, cum se póta infiintiá gradin'a scólei; cum sa se pastreze buna starea edificieloru parochiali a religiositâtii si moralei; cum sa inainteze parochienii, câtra mai buna stare si cultura etc.

Din aceste vederi si constatâri amesuratu § 7 p. 8 din statutulu organicu mi-iau voie a face urmatórea propunere:

Sinodulu archidiecesanu indatoréza sinódele parochialí, cá dupa prescrierea § 6 p. 8 din statutulu organicu se astérna protocólele parochiali in totu anulu pâna la 1 Februarie oficiului protopresbiteralu, care aducendu-le prin comitetulu protopresbiteralu la sinodulu protopopescu, acest'a le va pertractá aducendu concluse de midilócele putincióse pentru inaintare si observârile sale la scaderi; va asterne acestea pe lânga protocolulu sinodului protopopescu consistoriului archidiecesanu pâna la 1 Martie, acest'a va face raportu sinodului archidiecesanu si le va renapoiá acele protocóle pre lânga observârile sale.

Se dà comissiunei pentru propuneri. *Dep. Macelariu,* pentru a vení in ordine cu protocólele siedintieloru propune sa se aléga unu *notariu generalu.*

Se primesce fâra desbatere si se increde presidiului a denumí dintre notarii presenti pre unulu de notariu generalu.

Presidentulu denumesce de notariu generalu pre dep. *Eugenu Broté.*

Dep. Trombitasiu, pentru de a crutiá pe viitoriu tempulu pretiosu, ce se petrece cu verificârile protocolului, propune cá pe viitoriu sa se puna in protocolu numai propunerile formulate si enunciatele pe scurtu.

Asupr'a acestei propuneri se nasce o desbatere mai lunga, care se curma prin aceea ca propunatoriulu 'si retrage propunerea pusa la desbatere, si se arata invoitu cá ea sa se dea comissiunei *pentru propuneri.*

Urméza la ordinea dile intregirea biroului si intregirea comissiuniloru. In loculu notariloru absenti Braniste si Moldovanu se propune a se alege alti doi. In comissiunea pentru verificâri, in cea bugetara, in cea pentru propuneri si in cea pentru petitiuni, se hotaresce a nu se mai alege membri noi in loculu celoru absenti. In comissiunea financiara, si in cea scolara se hotaresce a se alege in loculu celoru absenti, numai câte *unu* membru nou. In comissiunea cea *nóua organisatóre* la propunerea lui Hodosiu se primescu 15 membri.

Spre consultare asupr'a persóneloru ce suntu sa se aléga se suspinde siedinti'a pe 5 minute.

Dupa redeschiderea siedintiei se nasce o desbatere asupr'a modului cum sa se faca alegerea; prin votare secreta, séu alt-cum.

Presidentulu arata ca dupa regulamentu aru fi sa se faca dupa prim'a modalitate, pentru crutiare de tempu inse regulamentulu concede a se face alegerea si la propunerea presidiului; remânendu cá asupr'a persóneloru cu cari o parte nu se invoiesce, sa se voteze separatu

E. Macelariu sustiene votarea secreta. Punendu-se la votu, propunerea lui Macelariu cade cu 22 voturi contr'a 13.

Asupr'a intrebârei lui E. Macelariu ca potu fi in comissiuni si deputati cari suntu membri ai consistoriului, se nasce o desbatere mai multu academica, lunga, pentru care siedinti'a se preface in conferintia. Resultatulu conferintiei este ca in comissiuni potu sa se aléga si deputatii, cari suntu membri ai consistoriului.

Dupa declararea de constituire iérasi in siedintia, presidentulu cetesce list'a membriloru comissiunei organisatóre, lista pre care o a combinatu din dóue liste ce i s'a presentatu. Acésta lista se primesce de sinodu. In comissiunea organisatóre suntu dar' alesi: *Pope'a, Hani'a, Mihaltianu, Trombitasiu, Fagarasianu, Diamandi Manole,* *Iosifu, Cosm'a, Bolog'a, Patiti'a, Papiu, Petricu, Gaetanu, Filipescu, Secul'a.*

In birou se alegu la propunerea presidiului deputatii *Sabinu Piso si N. Tecóntia.* In comissiunea financiara se alege dep. *Filipescu,* in cea scolara Dr. *Hodosiu.*

Aceste alegeri terminate se pune la ordine raportulu comisariului sinodalu Trombitasiu, insarcinatu in sessiunea trecuta a face investigare in caus'a alegerei de deputati mireni in cerculu III, in care s'a constatatu a fi ocursu iregularitâti. Din raportulu comissariului resp. se vede ca in adeveru la alegerea deputatiloru Pred'a si Buzur'a s'au intemplatu multe iregularitâti din partea organeloru respective si chiaru falsificâri in actele de alegere a mai multoru comune. Pe bas'a celoru constatate prin investigatiune comisariulu sinodalu propune:

1) nulificarea alegerei deputatiloru Pred'a si Buzur'a.

2) Ven. consistoriu archidiecesanu sa traga la respundere pre protopresbiterulu Solnoculoi II, pentru intârdierea cu trimeterea provocârei pentru tienerea la tempu a sinódeloru parochiale electorale si in casu de escusa nesuficienta sa-i dicteze o amenda de 200 fl. Mai departe se propune a se dictá mai multoru comune pentru *netienerea* sinodului electoralu amende de câte 10 fl.; mai multoru oficii parochiale, cari au presentatu acte electorale defectuóse, sa se dicteze pedepse de câte 5 fl; altor'a iérasi pedepse de câte 5 fl. pentru conciparea defectuósa a protocóleloru de alegere; pedepse de 10 fl. pentru comunele, in cari protocólele se arata scrise de un'a si aceeasi mâna; o pedépsa de 15 fl. pentru acele oficii, cari au presentatu protocóle falsificate; si in sfersitu *comissiunea verificatóre,* care nu a propusu sinodului nulificarea alegerei in sessiunea trecuta sa se dejudece la purtarea speseloru de investigatiune.

Dep. *Gaetanu* propune cá acestu raportu sa se dee comissiunei pentru verificâri.

Dep. *Hodosiu,* propune a se dá comissiunei pentru propuneri, câci comissiunea pentru verificâri si-a datu parerea sea in raportulu seu din anulu trecutu.

Dep. *Pacurariu,* cere sa se dee raportulu unei comissiuni ad-hoc, câci raportulu contiene lucruri, cari ceru cercetare disciplinara.

Propunendu-se incheierea desbaterei, se punu cele trei propuneri la votu.

Propunerea dep. *Pacurariu* se primesce cu maioritate de voturi; si cu invoirea sinodului presidiulu propune in acésta comissiune, care se hotaresce a fi de 3 membri, pre protopopulu Ratiu, si pre dep. Dr. Hodosiu si Fagarasianu.

Sinodulu 'i declara de alesi.

La ordinea dilei pentru siedinti'a de mâne, care sa se incépa la 9 óre se punu raporturile comissiuniloru. Cu aceste siedinti'a se incheie.

Siedinti'a a III-a din 5/17 Aprile.

Siedinti'a indicata eri pe 9 óre se deschide la 10½ óre din causa ca, dupa cum insciintiéza presidentulu, comisiunile nu si-a gatatu raporturile loru. Notariu alu siedintiei dep. Tecóntia, pentru insemnarea vorbitoriloru S. Piso si I. Duvlea. Se cetesce si autentica protocolulu siedintiei trecute cu unele modificatiuni.

Presidentulu raportéza sinodului, ca in urm'a recercârei sele telegrafice, indreptate vice-comitelui din comitatulu Sighisiórei, deputatulu M. Branisce a primitu concediulu cerutu si se afla de fatia.

Se ia spre sciintia.

Dep. *Cosm'a* propune, cá actulu sa se ia spre sciintia si sa se transpuna comisiunei pentru propuneri.

Presidentulu declara ca, nu este actu despre acésta impregiurare, ci ca face acésta notificare numai oralu. Membrii comisiunei resp. voru luá aceste spre sciintia si se voru orientá cu privire la propunerea ce o voru face in acestu respectu, cu privire la indegetârile facute eri. Presentéza apoi cererile de concediu ale deputatiloru I. Pinciu si N. Danciu.

Concediulu li se acórda.

Presidentulu asterne raportulu senatului scolaru alu consistoriului despre afacerile sele.

Se predà comisiunei scolare.

Mai departe presenta raportulu consistoriului scolaru, despre dóue manuale de scóla censurate in urm'a insarcinârei sinodului din an. trecutu; apoi raportulu despre starea catechisatiei din Sz.-Reghinu. Se predau comisiunei scolare.

Raportulu consistoriului bisericescu despre datele statistice bisericesci. Se preda comisiunei pentru propuneri.

Raportulu consistoriului privitoriu la arondarea protopopiateloru, cu recercarea cá sinodulu sa se abata dela conclusulu resp. din an. trecutu, si sa permita efectuirea arondârei. Se predà comisiunei organisatóre.

Suplic'a corporatiunei resp. din Brasiovu pentru mijlocirea unei subventiuni pentru gimnasiulu de acolo, de asemenea o suplica de aceeasi natura dela gimnasiulu din Bradu. — Se preda comisiunei financiare.

Cererea protopresbiteratului Branului, pentru a se conservá la arondare numele celu vechiu alu ppresbiteratului, si representatiunea sinodului ppresbiteralu in Sabiiu, pentru conservarea ppresbiteratului in estensiunea sea de adi, se predau comisiunei organisatóre.

Petitiunea lui Rovinar Lazaru, cá sa se faca dispositiuni, cá sa-si recapete pre soci'a sea, care o aru fi dusu unu preotu óre-care si o aru tienea la cas'a sea, rugarea comunei bisericesci din Osiorheiu pentru o subventiune pentru parochulu localu; mai departe cererea invetiatoriului Sim. Medrea din Campeni, pentru a se face dispositiunile cá sa-si capete léf'a sea de invetiatoriu pre tempulu câtu a fostu amovatu din postulu seu de invetiatoriu din Campeni; apoi cererea asociatiunei pentru incuragiarea meseriasiloru din Brasiovu, pentru unu ajutoriu; cererea parochului din Danesiu pentru unu ajutoriu; cererea comunei bisericesci S. Petru si Valcelu pentru unu ajutoriu la radicarea edificiului scólei confesiunale; a lui N. Moldovanu din Sighisiór'a pentru o remuneratiune; cererea senatului scolaru din Rakisiu pentru dobandirea cametei dupa imprumutulu de statu, pentru radicarea unui fondu scolaru, se predau comisiunei petitionare.

Dep. R. *Patiti'a* presentéza o representatiune a parochiei Pórt'a Turnului, Sibiiu, in caus'a postului de capelanu. Se predà comisiunei petitionare.

Presidentulu: Dep. Visarionu Romanu are cuventu pentru o interpelatiune.

Dep. *Romanu*: Voiescu a face 2 interpelatiuni cari se voru motivá prin cetirea interpelatiunei insasi:

a) Din ce causa nu s'a predatu inca sinodului eparchialu ratiociniulu si inventariulu anualu alu tipografiei archidiecesane si alu fundatiunei Siaguniane, conformu decisiunei acestui sinodu din an. trecutu Nr. 147?

b) are de cugetu consistoriulu archidiecesanu a comunicá sinodului inca in decursulu sessiunei presente amintitele ratiocinii si inventare?

Mai departe a 2-a intréba:

Déca si ce dispositiuni suntu introduse din partea consistoriului archídiecesanu:

a) pentru uniform'a adminístrare, manipulare si controla a averiloru bisericesci si scolare de prin comunele nóstre parochiale?

b) pentru regularea evidenta si control'a acelei averi prin scaunele protopresbiterale?

c) pentru regularea, evidenti'a si control'a a acelei averi prin senatulu epitropescu alu consistoriului archidiecesanu?

Presidentulu respunde câtu pentru partea intâi, cá ratiociniile si inventarele tipografiei suntu facute si se voru asterne sinodului in sesiunea de fatia. Câtu pentru celelalte marturisesce cu parere de reu ca, comisiunea insarcinata cu administrarea fundatiunei Siaguniane inca nu s'a pututu intruni spre a face tóte agendele sale, caci multele alte afaceri au impedecatu a face acésta. Ratiociniile nu se potu asterne, pana nu voru fi regulate tóte afacerile si pana nu se voru predá tóte de catra consistoru, care este esecutorulu testamentului.

Dep. *V. Romanu* se declara multiamitu cu partea prima a respunsului; ce privesce partea a doua, se declara nemultiamitu, caci in unu anu de dile s'aru fi pututu face tóte lucrurile respective. Déca nu s'a facutu, consistoriulu sa fie facutu amintire in unu raportu sî sa nu fie trecutu cu tacerea preste acestu lucru.

Presidentulu crede ca voru urmá tóte aceste in vr'nu raportu alu consistoriului.

V. Romanu. 'Mi reservu dreptulu a face propunerile privitóre la acestu objectu, dupa ce se voru pertractá acele raporturi.

Dep. *Eugenu Brote.* M. S. amu onóre a face urmatórea interpelatiune:

1) Adeveratu este ca consistoriulu archidiecesanu, alesu de acestu sinodu, s'a constituitu numai in 3 Septemvre 1876. c. v. desi mandatulu consistoriului archidiecesanu din trieniulu trecutu a espiratu cu diu'a de 30 Iunie 1876: sî déca este adevevatu prin ce se motivéza acésta anomalie? si cine a indeplinitu afacerile consistoriului dela 1-a Iulie pana in in 3 Sept. 1876 c. v.?

2) Facut-a Esl. Sa. par. Archiepp si Mitropolitu pasii necesari pentru

---

Unu incidentu.

(din viéti'a nou-numitului Metropolitu Teoctistu Blajeviciu.)

Erá in Decembre alu anului 1855 cându la orenduirea ministeriului din Vien'a se desgropara la manastirea Putnei si anume in frumós'a biserica a acelei manastiri, móscele lui *Stefanu celu Mare* si ale intregei sale familii, ce pausédia in acea biserica, cá a acelei adeca mai iubite din tóte cele patru-dieci de manastiri si biserici, ce acestu Mare Domnitoriu alu Moldovei le edificà si le dotà cu multe si frumóse mosii, din care astadi numai la noi in Bucovin'a suntu aprópe de o suta si representatóre unui capitalu alu bisericei ortodocse din acésta provincia de mai multe milióne!

La acea desgropare a mósteloru lui *Stefanu,* Marelui Domnitoriu, erou si parinte alu Moldovei, erá tramisu parintele *Teoctistu Blajeviciu,* carele se aflá atunci in functiunea de asesoru consistorialu si spirituale alu seminariului diecesanu, erá dicu, tramisu parintele *Blajeviciu* din partea consistoriului, cá comisariu duhovnicescu prelânga trei altii — unulu politicu, altulu sanitariu si alu treilea architectonicu.

Se descoperisera dejá mausoleele lui Bogdanu, fiului si urmasiului lui *Stefanu celu Mare* in Domnia; apoi alu lui *Stefanu* VII, numitu Stefanitia crudulu; alu altui fiiu alu lui, nepotului lui *Stefanu c. M.* Stefanu c. M. *Alessandru,* care murì cá copilandru de 12—14 ani; alu unei fiice a lui Stefanu c. M. *Mari'a* care murì inca féta mare; mai incolo, alu tustreleloru Dómne, socieloru lui Stefanu c. M. a doi pruncuti mici, fii de-aseminea ai lui Stefanu c. M. si in sfersitu se ajunse la insusi mausoleulu lui *Stefanu celu Mare* sculpatu frumosu si bine in marmura suria.

Grandiosu si pâna in cele mai adenci profunditâti ale inimei erá cutremuratoriu *momentulu* cându *siese picióre sub suprafati'a pamentului,* palì intâia'si-data lopat'a de feru in lespedea de granitu cioplitu si lustratu, de pe propriulu mormentu — asisderea de granitu cioplitu si lustratu — alu lui — *Stefanu celu Mare!* — — —

Scriemu numai o scurta episoda, privitóre pre nou numitulu nostru Metropolitu, parintele *Teoctistu*; si pén'a ni tremura in mâna, tóte arteriele inimei ni se préumplu si sbocotescu de profunda emotiune, ce ni strafulgera intregulu nostru sufletu, aducendu-ne numai aminte de acelu *momentu,* si apoi inca si de *acel'a,* si mai mare, si mai grandiosu, ce urmà dupa densulu si patru calugari si patru mireni sub sunetulu tuturoru clopoteloru manastirei; altmintrenea intr'o tacere — pare ca contenise totu respiretulu celoru de fatia, se coborîra la mormentulu celu cu *siése picióre* sub supr'afati'a pamentului si — resturnara gréu'a si marea lespede de pre elu — iér' colo, in adencime se diereau dupa trei sute de ani....! — o, cine mi-aru spune mie unui — românu — **astadi**.... ale cui mósce acolo in adencime de doi stângini, imbracatu intr'unu peptariu lungu tunica de hiru de auru si inca lucitoriu, cu mantau'a statului seu de tronu, aruncata preste partea inferióra a corpului ce jacea fâra cosciugu pe siése chingi late de feru — se diareau! O, cum astadi pre acel'a sa-lu numimu, *ce,*

„Cându tremurau popórele
Sub aprigii pagâni,
Elu le apará cu sângele
Vitejiloru români!

si pentru *carele* Pap'a de Rom'a ordinà in tóte bisericele capitalei lumei, rugaciuni de multiamire câtra Ddieu, câci **Stefanu celu Mare, Domnitoriulu Moldovei,** scapà cu eroismulu seu si cu scumpulu sânge alu braviloru sei români crestinismulu intregei Europe de ingenunchierea póte si cea mai cumplita, prin barbar'a si pagân'a semiluna!!!

Parintele *Teoctistu* stá rastopitu in contemplâri si — durere, radiematu in fati'a chiaru descoperitului mormentu de unulu din colosalii corintoidi (stelpi) de marmura, ce se aflá intre naosulu si pravaosulu bisericei.

Se aflá dicu, radiematu; pentru ca lacramile ce curgeau siroiu si inundau fati'a sea, marturiseau in modulu celu mai eclatante si mai vorbitoriu, ba: inspiratoriu de o piósa duiosia si tuturoru celoru presenti;*) cum-ca in sinulu seu bubuie unu vulcanu de simtiri.....! in asiá o situatiune deci a inimei omenesci — sciutu este — piciórele 'si perdu mai ca tóta puterea loru!

Insa eata acum ce urmà. — Erá pusu deasupr'a parintelui *Teoctistu* unu omoforu archierescu inca din tempurile vechi, acatiatu dreptu decoratiune pe o icóna mare a st. Grigorie Teologulu. Fâra deci a fi fostu ajunsu parintele *Teoctistu* omoforulu séu icón'a cu crescetulu seu, fiindu ambele acele lucruri susu; in momentulu cându resturnara lespedea de pe mormentulu lui *Stefanu c. M. cadiù omoforulu asupr'a parintelui Teoctistu — astadi numitului Archiereu* si Archipastoriu alu Bucovinei.....!

---

*) *Aice* se apropià unu mosiu betrânu (Tóderu Niiiu) din Putn'a, in genunchi si plângendu spre descoperitulu mormentu alu lui Stefanu celu Mare, si uitându se in elu, eschiemà cu voce tremurânda si cu o jele sfasiatóre de tóte inimele: „Saracii de noi! — *asta-i tatalu nostru!?!*......... Ref.

sustinerea ajutorului de statu de 25,000 pe baza resolutiunei prea inalte a Maiestatii Sale din 29 Maiu 1861, conformu conclusului sinodului de sub Nr. 78 ex 1876? si déca s'a facutu, cari suntu acei pasi si ce resultatu au avutu? Din ce causa ajutoriulu de statu primitu pro 1875 s'a retienutu preotiloru nostri atâtu tempu si nu s'a distribuitu, conformu conclusului sinodalu fâra amanare, ci numai in urm'a cerculariului archieppescu Nr. 1935 pres. esmisu in 16 Iulie 1876 adeca trei luni de dile dupa incheiarea sessiunei sinodale?

Cum si unde s'a administratu sum'a de 23,000 fl. dupa ce s'a radicatu dela banca „Albin'a" pâna la distribuirea ei intre preoti?

Cum si unde s'a administratu sum'a cameteloru dobandite dupa capitalulu de 23,000 fl. primitu dela statu si depusu la banc'a „Albin'a"?

Cum si unde s'a administratu sum'a, compusa din cele 10⁰/₀ retienute preotiloru la distribuirea capitalului de 23,000 fl.?

Din ce causa ajutoriulu dela statu, primitu pe anulu 1876 iérasi se retiene, si nu se distribue, si unde se afla acum?

3) Are Escel. Sea dlu Archieppu si Metropolitu cunoscintia ca, seminariulu andreianu din Sabiiu a fostu pe an. scol. 1876/7 nu numai fâra inspectoru, ci de jure fâra directoru? si déca are cum justifica acésta impregiurare deadreptulu opusa scopului invetiamentului?

Are mai departe cunoscintia Escel. Sea, ca elevii seminariului, vediendu-se fâra inspectiune au comisu escese si scandale, cari si-au luatu inceputulu in crijme si s'au sfersitu pe strade cu spargere de capete? si déca are cum se póte justificá acésta negligentia a consistoriului fatia de uniculu institutu pedagogico-teologicu alu archidiecesei, situatu in iumediat'a apropiare a residentiei metropolitane?

Presidentulu pentru a putea respunde mai in detaliu cere voia a dá acestu respunsu in alta siedintia; si pâna atunci inse observa la p. 2. pentru cei ce aru avea vr'o nedumerire, ca banii suntu la locu bunu, ca a avutu ingrigire cá sa nu fia la locu reu.

Dep. *Andreic'a* M. S. Atâtu in adunârile sinodului din an. trecutu, câtu si in celu de fatia, amu facutu esperiinti'a ca se vorbesce fórte multu, dar' fapte suntu putiene. Aceste discusiuni lungi poporulu le platesce fórte scumpu, si de aici si provine apoi datori'a flotanta insemnata. Pentru evitarea de datorii flotante in viitoriu me aflu indemnatu a face urmatórea propunere: 1) sinodulu de presentu si in viitoriu sa nu dureze mai multu de 7 dile; 2) pentrucá sinodulu sa-si póta terminá lucrurile sele in tempulu de 7 dile, siedintiele sa se tiena in fia-care di dela 8 pâna la 1 séu dóue óre dupa amédi. Tempulu de dupa prandiu sa lu folosésca comisiunile pentru studiarea acteloru incredintiate.

Se propune a se dá comisiunii pentru propuneri.

Dep. Z. *Boiu.* De óre-ce propunerea privesce si sessiunea presenta a sinodului, comissiunea sa se insarcineze a-si presentá parerea sea in siedinti'a procsima, câci alt-cum 'si perde insemnatea.

Dep. *Cosm'a*: déca este vorb'a de urgentia sa pertractâmu indata. Se primesce.

Presidentulu: propunerea dlui Andreic'a o punu la ordinea dilei dupa raporturile comissiuniloru presentate astadi.

Dep. Dr. *Pacurariu,* cu privire la propunerea dep. Andreic'a face o alta propunere, cá adeca de-ací inainte deputatiloru sa nu se platésca diurne; celoru esterni, cari pretindu spese de drumu sa li se platésca numai aceste. Se decide a se dá comissiunei pentru bugetulu casei.

Presidentulu: la ordinea dilei urmédia raporturile comissiunei.

Dep. R. *Patiti'a* cá raportoru alu comissiunei verificatóre raportéza despre alegerile facute in cerc. VII si XIV pentru 2 deputati mireni; constatà ca alegerea a decursu in ordine si recomenda pre Part. Cosm'a si D. Secul'a cá alesi spre verificare. — Se declara amendoi de verificati.

Dep. Dr. *Hodosiu,* propune incheierea siedintiei de adi. Propunerea nu se primesce, ci se pune la ordine propunerea dep. Andreic'a.

Dep. V. *Romanu,* crede ca cu mijlócele propuse de propunatoriu nu se va ajunge scopulu. Sum'a ce se cheltuiesce pe totu anulu densulu nu o afla prea mare, fatia de resultatele cele bune ale institutiuniloru constitutionale. Ca tempulu tienerei siedintieloru sa se limiteze la 7 dile nu afla de practicu, câci adese voru vení objecte, cari receru o sessiune mai lunga. Cá siedintiele sa se tiena dela 8—2 óre inca nu afla cu scopu, câci acést'a va aterná dela momentuositatea objecteloru de pertractatu. Propune trecerea la ordinea dilei.

Dep. Dr. *Hodosiu,* inca este in contra p. 1 de a se limitá la sessiunea cu 7 dile. Datori'a flotanta inca sa nu ne sparie, câci ocasiunea ce o au deputatii de a se intruní, si a-si comunicá ideile macaru odata intr'unu anu, merita acele cheltuieli. Mai departe aduce sinodului aminte, ca consistoriulu a presentatu atâtea projecte, pre cari sinodulu le-a reclamatu de diferite ori, si acum cându s'a urmatu provocârei, nu aru fi bine sa-si marginésca sinodulu tempulu si a luá acele regulamente in fuga in pertractare.

Este de-ci in contr'a defigerei unui terminu preclusivu.

Dep. Dr. *Pacurariu* nu afla in propunerea dep Andreic'a partea practicabila dar' afla o parte periculósa, care o vede in aceea ca, fiindu siedintiele limitate la tempu p. de 7 dile, nu o partida, dar' unu singuru deputatu séu doi, prin vorbirile loru aru puté ocupá tempulu de mai multe siedintie. Este in contr'a propunerei.

Dep. A. *Trombitasiu,* sprigínesce in principiu propunerea dep. Andreic'a in punctulu 2-lea cea dintâiu o afla si densulu nepracticabila. Este de lipsa sa se crutie tempu, câci tempulu este bani; constatà inse ca reulu nu jace numai in propunerea ca siedintiele nu se tienu regulatu la tempulu statoritu. In acésta privintia 'si reserva dreptulu a face o propunere de sine statatóre. Recomenda deci spre primire partea a 2-a a propunerei lui Andreic a.

Dep. *Macelariu* cere incheiarea desbaterei.

Propunerea dep. Andreic'a in partea sea prima nefiindu sprigínita se declara de cadiuta; partea a 2-a punendu-se la votu se primesce cu 22 contr'a 21 voturi.

Dep. *Macelariu*: Votarea nu este decidiatóre sa se faca alt'a nóua.

Se propune a se dá comissiunei pentru propuneri.

Se pune deci de nou propunerea in partea sea a 2-a la votu si se primesce cu 26 voturi.

Ne mai fiindu alte objecte la ordine se defige ordinea dilei pentru siedinti'a de mâne si cea de adi se incheie.

Revista politica.

Afacerile interne disparu pre lânga cele esterne, cu deosebíre pre lânga cele ce privescu miscarea in orientu. Lumea nu mai intréba decâtu ca suntemu inca in pace séu ne aflâmu dejá in resbelu? Diurnalele prusso-germane *sustienu* ca *declararea resbelului* a urmatu dejá si ca in tempulu celu mai de aprópe press'a européna va avé sa inregistreze eveneminte sângerróse de pre teatrulu resbelului.

Faptele relatate dovedescu ca activitatea diplomatica este incheiata. Câci imperatulu Russiei se asteptá pe diu'a de eri la Chisinau. Pe aceeasi di este avisatu insarcinatulu cu afacerile esterne rusesci Nelikoff sa plece din Constantinopole. Totu asiá si consulii rusesci câti se afla in Turci'a. Alta scire telegrafica spune ca Imperatulu Russiei pléca in 18 Aprile associatu de generalulu Ignatieff la Chisinau.

Inceperea ostilitâtiloru la Dunarea de josu este fórte aprópe. Armat'a rusésca din Bassarabi'a este in completa miscare spre Prutu. Miscarea s'a începutu in 1 Aprile st. v. si adeca divisiunile de infanteria 9., 14., 5., 31., 32., 11., 13., si 33., cele de cavaleria 8, 9., 11., si 12., si in fine brigadele de artileria 9., 14., 5., 31., 21., 32., 12 si 33. Patru corpuri de armata trebuie sa-si termine marsiulu la Prutu pâna in 5/17 Aprile. Divisiunile de cozaci au plecatu in 4/16 Aprile.

Turcii de alta parte au gramaditu trupe si totu materialulu de resbelu possibilu la Dunare. Dela Calafatu s'a telegrafatu in dilele trecute ca turcii au inceputu construirea unui podu preste Dunare si au intentiunea de a ocupá Calafatulu (in Romani'a).

Din Romani'a se telegraféza ca la ministeriu de esterne a venitu iérasi *Cogalniceanu.* Acest'a intr'o nota cerculara a imputernicitu pre agentii Romaniei in strainatate a declará ca Romani'a va observá strict'a neutralitate. De alta parte „Pol. Cor." spune ca tóta armat'a romàna se va mobilisá si generalulu Ghic'a este tramisu intr'o missiune speciale la Chisinau. Camerile se voru convocá in sessiune estraordinara indata dupa terminarea alegeriloru senatului care fu dissolvatu la sfersitulu sessiunei esperiate.

Archiducele *Albrecht* serbéza astadi iubileulu de 50 ani dela intrarea sea in servitiulu militariu. Aici in Sibiiu parada mare si alte solemnitâti militare.

Acésta serbare a indemnatu pre sinodulu nostru archidiecesanu a adresá In. S. imperiale urmatóri'a telegrama:

Inaltimei Sele imperiale Archiducelui **Albrecht** Vien'a.

Biseric'a eparchiala gr. or. româna din Transilvani'a, fiindu adunata in sinodulu seu anualu, saluta cu mare bucuria momentulu festivu, in care *Inaltimea Vóstra imperiala* serbati gloriosulu Vostru jubileu de servitiulu de cinci-dieci de ani, pentrucá sa dea espressiune insufletita simtieminteloru celoru mai ferbinti de credintia si loialitate neclatita si nemaculata a poporului credinciosu câtra Préinalt'a casa domnitóre in genere, si in specie de cea mai profunda reverentia câtra Inaltimea Vóstra imperiala.

Mironu Romanul,
Archiepiscopu si Metropolitu.

In aceeasi di la 3 óre 24 minute a sositu la adres'a Escel. S. P. Archiepiscopu si Metropolitu *Mironu Romanul* urmatoriulu respunsu:

„Multiamescu din inima DVóstre si bisericei eparchiale gr. or. române pentru felicitârile esprimate mie in cuvinte asiá caldurróse. De siguru fidelitatea credinciosiloru DVóstra manifestata in tóte tempurile câtra Majestatea Sea va durá neclatita si se va eredí la fii de fiii DVóstra.

Archiducele **Albrecht,**
Maresialu."

Din parlamentulu turcescu.

Siedinti'a dela 29 Martie.

Tribunele suntu ocupate pâna la celu din urma locu; in logi'a diplomatiloru siede ambasadorulu Persiei Maksin Chan. Banc'a ministeriala e desiarta. Chiaru nici vr'unu comisariu din partea guvernului nu ia parte la acésta siedintia de mare importantia. Siedinti'a se deschide la 5 óre (11) precisu.

Presiedintele. La ordinea dilei este a dóu'a lectura a adresei cá respunsu la discursulu tronului.

Hasoan Fehmi incepe a cetí proiectulu de adresa.

Presiedintele. Aveti vr'o obiectiune privitóre la titulatura? Putemu, fâra de a schimbá sensulu, sa stergemu câte-va frase si sa facemu acestu pasagiu mai putienu lungu.

Vassilachi Bey (Constantinopolu): Padisiahii nostri nu se multiamescu a ocrotí numai nationalitatea si religiunea popóreloru loru, ci le ocrotescu si limb'a. Propune dar' cá si cuventulu „limba" sa se puie in adresa. In adeveru s'au conservatu nu numai limbele supusiloru imperiului, ci acele ale strainiloru.

Presiedintele. Unu corpu nu póte vorbí decâtu o singura limba. Acést'a e parerea mea si credu ca e conforma cu constitutiunea. Dupa charta nu este iertatu a judecá alt-feliu.

Vassilachi Bey. Effendi! nu m'ati intielesu.

Presiedintele. Ve interdicu a vorbí; fâra de permissiunea mea nu puteti vorbí.

Vasilachi Bey: Afferim! (Unu feliu de — „Bravo!" — suntu multiemitu.)

Presiedintele: De-a trei'a óra ve iau cuventulu. Ast'a e, ce voiescu. Cere cine-va cuventulu?

Vasilachi Bey: De siguru: ceru cá aceea, ce vorbescu, sa se puie la protocolu.

Sebuh (Constantinopolu): Precum amu intielesu pe Vasilachi Effendi, suntu state, unde nu numai se asuprescu deosebitele rituri, ci e totu odata interdisa intrebuintiarea altoru limbi. Suntu state, (aretându cu degetulu spre miédia-nópte) care suprima limb'a popóreloru de deosebita nationalitate, ce le suntu supuse. In imperiulu otomanu avemu inse dreptulu de a ne cultivá limb'a. Dupa parerea mea dlu Vasilachi nu voiesce decâtu sa dea espresi'a recunoscintiei nóstre pentru acésta libertate. Credu dar, ca e cu totulu in regula, cá sa facemu despre acést'a amintire in adresa.

Rassim Bey. (Adrianopolu): Dupa constitutiune limb'a turcésca e limb'a tierei si este necesaru a o cunósce. Nu vedu dar', nici unu motivu spre a face o chestie din acést'a.

Presiedintele: Rassim Bey a vorbitu cu deseversire in cestiune; de altmintrelea guvernulu a cultivatu totudéun'a si celelalte limbi. In viitoriu acést'a va aterná dela legislatiunea privitóre la instructiunea publica. Asemenea cestiuni se reguléza dupa lege.

Incidentulu se inchide.

„Urméza desbaterile in cestiunea muntenegréna." (Va urmá)

Burs'a de Vien'a.

Din 6/18 Aprile 1877.

Argintu	114 75
Galbinu	6 07
Napoleonu d'auru (poli)	10 37½
Valut'a nóua imperiale germâna	63 70

Pentru saisonulu de véra.

A sositu dela Vienn'a unu sortimentu bogatu de *palarii* pentru **dómne** si **copii** — cu — si fâra **arangementu,** marfa fina si fórte eftina. Corespundietoriu referintieloru tempului se va satisface si celoru mai neinsemnate pretensiuni.

Sibiiu, 10 Aprile 1877.

Sororile Wegmuth,
2—2 Strad'a Cisnadiei Nr. 25.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**
Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ **La nrulu de astadi se adauge unu suplementu.**

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 28. ANULU XXV.

Sibiiu 10|22 Aprile 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Meditatiune din tempulu sinodului.

In impregiurâri, ce pórta timbrulu esperimentâriloru si esitatiunei, va se dica, lipsei de curagiu de a pasî cu resolutiune pe terenulu *datu*, n'amu vrutu sa preocupâmu, ba nici sa influintiâmu câtu de putienu parerile asupr'a obiecteloru celoru momentuóse puse la ordinea dilei in sessiunea sinodului nostru archidiecesanu. Erá, póte, chiaru si datorintia sa dicemu ce-va. Inse — — n'amu disu. Desvoltarea lucruriloru de sinele, ni s'a parutu dupa inputârile ce pe nedreptate s'au aruncatu, in diverse renduri si la diverse ocasiuni, asupra-ne, ca va fi mai priinciósa, déca nu pentru momentu, pentru unu viitoriu mai departatu. Dicerea *„per aspera ad prospera“* 'si are in anumite impregiurâri aplicatiunea. Si o are astadi cându, cu ignorarea principieloru canonice se zidesce, fâra a se cugetá ce, si fâra a se dá socotéla de unde se ia materialulu si se pune pe terenulu nemarginitu alu esperimentârei. Esperinti'a, in sine buna, este adese-ori impreunata cu neajunsuri si neplaceri, si pentru cei ce prevedu viitoriulu si pentru cei ce nu-lu prevedu. Ea duce pe o carare mai lunga, mai cotita si mai coltiurósa decâtu principiele scóse din studiulu esperientiei altor'a; inse in fine, de-si cu mai multe sacrificii si victime, totu duce si ea la acela'si resultatu.

O temere nu putemu suprime cându admitemu ca numai in *anumite* impregiurâri „aspera“ câlei esperimentâriloru inca póte duce la „prospera“ resultateloru bune si folositóre. Nu putemu adeca suprime temerea, ca déca cum-va alte impregiurâri neaternatóre de noi intetiescu resólverea unoru cestiuni de interesu vitalu pentru noi, si noi cu tóte aceste alegemu calea cea lunga: sa nu o gâsimu la ó. e-care distantia inchisa incâtu sa nu mai putemu inaintá pe ea si in urm'a urmeloru sa fimu siliti a renunciá, nu de voia buna, la doritele nóstre scopuri.

Natiunea si biseric'a nóstra au trecutu prin fase de aceste de trista reminiscentia. Biseric'a si natiunea nóstra a trecutu si prin fase, cându alegendu-si calea principieloru, fâra multa esperimentare, a ajunsu la resultate mari. Nu vorbimu de celu mai tristu esperimentu din viéti'a bisericei nóstre natiunale, dela finea seculului alu XVIII, pentruca a avutu unu sfersitu pré tragicu; dar' ne intórcemu privirea spre acele tempuri inaltiatóre de inimi, cându biseric'a nóstra pe calea stricta a canonicitâtiei, prin tempuri grele de absolutismu si de schimbâri de sisteme politice, mergendu dreptu si fâra siuvaituri, a ajunsu la dorinti'a ei de a nu mai fi numai tolerata, la dorinti'a de a-si cautá ea ins'asi de afacerile ei si de a fi respectata cu tóta cuviinti'a in afara.

Stadiulu din urma va ocupá totudéun'a unu locu onorificu in istori'a bisericei nóstre natiunali; inse biseric'a nóstra nu se póte oprí ací. Ea are sa dovedésca prin lucrârile ei ulterióre vitalitatea ei, si totu odata si ce feliu de vitalitate are.

Organisarea unei biserici in interiorulu ei, la care trebuie sa se lucre spre a completá oper'a inceputa, intempina multe dificultâti; inse dificultâtile se imputienéza cându resultatele esperintieloru altor'a, canónele, séu principiele pre care este intemeiata biseric'a ortodocsa, se iau de basa. O ratiunare vaga, lipsita de bas'a data de biserica admite lesne lips'a de incredere in organele cari au sa administreze biseric'a si neincrederea cauta norme, cari se restringa si se clausuleze activitatea si finea din tóte este: organisme impedecate, cari, cându aru avé sa lucre mai multu si mai in graba, abiá se potu miscá din locu, unu pasu inainte.

Statutulu nostru organicu póte sa aiba in unele pârti speciale unele defecte. Elu este inse basatu pe principiele bisericei si pre canónele acestei'a. Statutulu este o constitutiune bisericésca, care se póte amplificá si esplicá prin regulamente si instructiuni; inse fâra de alterarea principieloru pre care este basatu.

Deci, càndu e vorb'a de amplificare si esplicare, sa nu ne *normeze* possibilele defecte, ci compararea statutului cu isvorulu din care a emanatu.

Altfeliu, vrendu in cea mai buna consciintia sa indreptâmu, putemu cadé din eróre in eróre.

Statutulu organicu imparte consistoriulu in trei senate, reguléza agendele acestor'a, cari desvoltate pre basea acestei regulâri promovéza activitatea si interesele bisericei. Vine inse póte neincrederea in lucrârile cutârui séu cutârui senatu si atunci masin'a se impedeca, se cere o reparatiune prin esplicâri séu prin norme mai ample. Ei bine, déca recursulu la isvorulu statutului nu se consultéza, déca nu se cauta ca neincrederea este séu nu justificata, ci se propune unu esperimentu, a i se luá agende spre a le transpune altoru competintie, de cari nu se face amintire in statutulu organicu: putemu cadea in eróre. D. e. statutulu organicu norméza cá protopresbiterii sa fia organele consistoriului, prin cari are a se tiené evidenti'a anuala despre numerulu preotimei si credinciosiloru crestini din o eparchia; cá protopresbiterii sa fia presiedintii scauneloru protopresbiterali, cari suntu foruri judecatoresci in instanti'a prima; cá sa conduca sinódele protopresbiterale si la casu de alegeri de parochi, capelani, diaconi pre cele parochiali; totu statutulu norméza mai departe, cá senatulu bisericescu, prelânga alte agende cari privescu *sacramentele si tipiculu, moralitatea*, preotimei, calugariloru si poporului, sa se nisuiésca cá sinódele parochiali, protopresbiterali si monastiresci sa-si implinésca datorintiele conformu statutului organicu; ca (in intielesulu § 53) cei trei candidati de protopresbiteri sa se presente consistoriului spre a denumí pre unulu dintre densii, si in § 140 unde se fipséza agendele consistoriului plenariu se eschide si presupunerea ca casulu citatu s'aru tiené de densulu. Cum venimu totusi d. e. ca intaririle acestor'a sa le dâmu cons. plenariu?

Admitemu mancitâti in statutulu organicu; dara studiatu dupa basele sele si in legatura cu canónele totusi ne este mai bunu indreptariu decâtu simplu ratiunea.

Câci in fine déca nu ne luminéza de ajunsu necsulu intregu alu statutului mai avemu cale deschisa a recurge la isvoru. Suntu, pentrucá sa remanemu la esemplulu de mai susu, mai multe canóne cari arata ca protopresbiterii suntu urmatorii chorepiscopiloru; din can. 14 Neocesarea, 10 Antiochi'a si 89 Marelui Basiliu, este evidentu ca choreppii, acum protopresbiterii, suntu fetie curatu ierarchice si ne indigita ca precum archiereii se intarescu de sinodulu eppescu cu Metropolitulu in frunte asiá si cei'a trebuie sa se intarésca de deregatori'a curatu eclesiastica.

Pentruca protopresbiterii au si insarcinâri speciali impreunate cu deregatori'a loru, cari in fine totu de biserica se tienu, tienemu ca nu trebuie staruitu cá si denumirea sa se faca prin influinti'a tuturoru senateloru, cari se a duna mai raru si resólve mai târdiu afaceri de natura urgenta.

Amu puté citá mai multe esemple si de alta natura, din care sa se véda câtu de multu trebuie sa se considere basele bisericei nóstre, si asiá ca substituindu ratiunea góla in loculu ratiunei institutiuniloru bisericesci sa nu créda cine-va ca desléga probleme, pre cându le ingreuieza .... cându vine tréb'a la deslegare.

Biseric'a nóstra va trece si prin fas'a in care suntemu, si sperâmu in curendu, pentru-ca sperâmu ca nu va mai trece multu si va cresce si mai tare numerulu aceloru ce suntu mai familiarisati cu institutiunile bisericei nóstre.

Nu dicemu acést'a spre a face imputàri nimenui. Scopulu nostru este de a ne face si pâna la implinirea completa a sperantiei nóstre, datorinti'a, de a trage atentiunea celoru respectivi cá in cestiuni bisericesci, fia in sinóde, fia in alte adunâri, sa caute mai intâiu a se face cunoscuti cu natur'a objecteloru ce discuta si votéza, si apoi sa se decida a decide. Câci bine sa bagâmu de séma, ca déca nu vomu folosí totu-déun'a ocasiunea bine, putemu ajunge tempuri, cându amu vrea sa facemu ce-va, si nu vomu mai puté.

Dela sinodulu archidiecesanu.

Siedinti'a a IV din 6/18 Aprilie.

Presidentulu se infatisiéza la 8 óre diminéti'a in sal'a pentru siedintie. Constata inse ca nu suntu membrii de ajunsu, spre a face concluse valide. Caus'a o presupune a fi, ca membrii comisiuniloru intruniti de diminétia in siedintie particularie nu si au gatatu lucrârile loru. Din aceste cause deci declara siedinti'a, ce erá sa se tiena adi dela 8 óre, de amânata pe mâne 7/19 l. c. la 8 óre diminéti'a.

Siedinti'a a V-a din 7/19 Aprile.

Inceputulu la 8½ óre. Se cetesce si autentica protocolulu siedintiei a III-a si IV-a. Dupa resolvirea unoru cereri de concediu in sensu positivu, presiedintele aduce la cunoscintia ca deputatulu I. de Pred'a abdice de mandatulu seu de deputatu sinodalu. O recomenda a se luá spre sciintia. Asupr'a acestui punctu se nasce o desbatere lunga. Dep. *Pacurariu* sustiene ca nu se póte luá spre sciintia, deórece alegerea lui Pred'a este sub cercetare si densulu neverificatu. Neavendu Pred'a deci pâna acum mandatu, nici nu póte renunciá la elu.

Dep. *Schiau*, propune sa se dee actulu de abdicere comissiunei ad hoc, la care se afla si cercetarea actului de alegere a numitului deputatu.

Pentru luarea simplu la cunoscintia pledéza dep. Pope'a, ér' pentru a lui Schiau, dep. I. Hane'a, care concede ca Pred'a póte abdice la mandatu, deórece elu chiaru si acum póte luá parte la siedintie, câci sinodulu nu s'a pronunciatu asupr'a verificârii lui. Aru voí inse sa scie motivele din cari numitulu domnu abdice de mandatulu seu; densului (vorbitoriului) i se pare ca numai de aceea renuncia, câci vede ca nu se va verificá. (Contradiceri).

Dep. *Cosm'a* nu afla de lipsa a se cercá dupa motive. Abdicerea s'a notificatu; sa se decida a se pune la ordine dupa raportulu comissiunei ad hoc. Dupa ce mai vorbesce dep. Trombitasiu pentru propunerea din urma, si cerendu-se incheierea desbaterei Pacurariu inca odata pentru a sea.

Presiedintele inca-'si dà parerea intr'acolo, ca fia-care sa-si tiena de datoria morala a sprigini pre cine-va in intentiunea sea de a depune mandatulu, dupa ce s'a convinsu ca la alegere s'a comisu ilegalitâti, la cari elu nu pórta vin'a. Prin acést'a nu se prejudeca nimic'a lucrârei comissiunei ad hoc, pentru corectitate insa actulu trebue sa se supereze pe calea sea. — Punendu apoi deosebitele propuneri la votu, propunerea de a luá simplu renunciarea la mandatu spre sciintia se primesce cu mare maioritate.

Se presentéza apoi mai multe acte, cari se transpunu comissiuniloru respective. Din aceste amintimu unele esmise ministeriale, date in caus'a impartirei ajutoriului dela statu, si o propunere pentru regularea positiunei foiei „Telegrafulu romanu.“ Cele dintâiu se predau comissinei financiare, ear' despre cea din urma presiedintele comunica ca o a datu deadreptulu comissiunei pentru propuneri.

Dep. *Trombitasiu* constata ca acést'a este in contr'a regulamentului, cârui'a si presidentulu este supusu. Cá sa nu sa faca casu de precedentia actulu sa se presenteze in sinodu si sinodulu sa-lu dea apoi comissiunei. In urm'a acestoru si a unoru deslusiri date de presiedinte, actulu se privesce cá datu de sinodu comissiunei pentru propuneri.

Urméza dep. *Cosm'a* cu unele propuneri, pre cari 'si reserva dreptulu a le motivá cându se voru pune la ordine.

Propunerile dóue dintâiu se dau comissiunei pentru propuneri, cea din urma comissiunei organisatóre.

Dep. *Tecóntia* propune cá sinodulu archidiecesanu din siedintia sa feliciteze pre In. S. imper. Archiducele Albrecht, care adi 'si serbéza jubileulu de 50 de ani de servitiu militaru si adeca sa se faca acést'a deadreptulu prin telegramu.

Dep. *Pacurariu* cere a se esmite o deputatiune de 15 membri (4 clerici 10 mireni cu presidiulu in frunte,) care prin comandatur'a suprema de aici sa aduca omagiele sele In. jubilaru. Pentru propunerile aceste cere urgentia.

Presidentulu le pune deci la ordine si declara ca deórece noi nu privimu pre Archiducele Albrecht cá pre militaru ci cá pre membru alu casei domnitóre, deputatiunea sa se presente inaintea autoritâtiei civile, comitelui supremu si prin acest'a sa-si faca felicitârile sele.

Asupr'a modului cum sa se faca felicitarea se nasce o desbatere lunga. *Piso* propune cá Escel. Sea parintele Mitropolitu cá presiedinte alu sinodului, sa compuna deputatiunea de felicitare, *Hane'a* din contra sustiene ca sinodulu cá corporatiune sa faca gratularea, *Boiu* spriginesce acésta propunere cu aceea cá sa remana urma la protocolu, Diamandi *Manole* cere sa se faca gratularea deadreptulu prin telegramu, *Fagarasianu*, cá Metropolitulu singuru cá siefu, sa faca acésta felicitare. In sfersitu propunendu-se incheierea desbaterei se punu propunerile la votu. Propunerea lui Diamandi Manole se primesce cu majoritate si se alege o comissiune compusa din dep. Pope'a, Diamandi, Bolog'a, Boiu si Trombitasiu, cari sa compuna indata telegramulu de felicitare.

Pâna ce acésta comissiune 'si termina lucrarea, lucrârile siedintiei se continua.

Dep. *Dr. Pacurariu* se insinua cu o propunere, pre care o privesce de mare importantia pentru afacerile bisericesci, si pre care o va motivá cându se va pune la ordine. Nu se póte retienea inse a nu face si acum o scurta motivare, pre care o curma presídiulu, indrumandu pre vorbitoriu sa o faca, cându se va pune propunerea la ordine. Dep. Pacurariu 'si formuléza deci propunerea intr'acolo, cá pe viitoriu spre a se evitá colisiuni *sa nu se mai admita asesorii consistoriali si oficialii consistoriului la mandatu de deputatu sinodulu.*

Se da comísiunei pentru propuneri.

Urméza o propunere si unu proiectu de conclusu facute de deputatulu A. Trombitasiu si cetite in absenti'a lui de notarii Baiulescu si Tecóntia.

Propunerea se da comisiunei pentru propuneri, proiectulu de conclusu comisiunei scolare.

Dep. *A. Piso* propune cá pe viitoriu stipendiele din fundatiunea Colosiana sa se distribue in sensulu testamentului la tineri din Abrudu in prim'a linia si fâra a se ficsá in concursu specialitatea la care sa se aplice stipendistulu.

Se da comisiunei pentru propuneri.

Se punu la ordine raporturile comisiuniloru.

Dep. *Patiti'a* cá raportoru alu comisiunei pentru verificâri, arata ca deputatulu cerc. IV, mirénu Dr. L. Petcu remasu neverificatu in sesiunea trecuta din causa ca nu-si presentase atunci credentionalulu, si-a presentatu credentionalulu acum. Fiindu actulu alegerei in ordine, propune cá numitulu deputatu sa se verifice. In legatura cu acést'a comisiunea propune mai departe cá: deputatii verificati, si anumitu si Dr. Petco, care nu s'a presentatu nici acum unu anu, nici acum la siedintie, sa se provóce a-si implini chiamarea, cu care suntu incredintiati de alegatorii loru.

Verificarea se primesce. Urmându la desbatere cererea dep. Petco, pentru concediu, se face propunerea a nu i se acordá concediulu. In contr'a acestei dep. *Hodosiu* sustiene a i se acordá concediu, câci caus'a aratata in telegram'a lui Petco, prin care cere concediu, este de natura de a se acordá cererea.

Dep. *Gaetanu* inca sustiene a se acordá concediulu cerutu, totodata inse sa se adauga ca s'a facutu acést'a, de-si rugarea nu s'a presentatu in form'a prescrisa, ci numai prin telegramu; mai incolo sa se spuna ca, de óre-ce deputatulu Petco atâtu in an. trecutu, càtu si acum nu s'a presentatu la siedintie, si sa faca atentu la § 8 din regulamentu. Se primesce a se acordá concediulu motivatu, cu provocare la § 8 din regulamentu.

Urméza raportulu comisiunei financiare, facutu de deputatulu V. Romanu. La diferitele puncte comisiunea 'si face propunerile sele cari mai tóte s'au primitu. Insemnâmu din aceste propuneri: propunerea reinoita pre bas'a conclusului din anulu trecutu de a se face *inventariu generalu despre tóta averea archidiecesei*; propunerea de a se dá absolutoriu epitropiei pentru socotelile presentate si aflate in deplina ordine; propunerea pentru primirea proiectului de bugetu pe periodulu dela 1 Iulie 1877 pâna ultim'a Decembre 1878.

In decursulu pertractârei asupr'a raportului comisiunei financiare, comisiunea alésa pentru compunerea telegramului de felicitare 'si presentéza proiectulu seu de telegramu. Se primesce in tecstulu publicatu in Nr. din 7/19 Aprile alu „Teleg. Rom.“ si se espedéza numai decâtu.

Dep. *Trombitasiu* propune cá sinodulu si in sessiunea sea sa-si manifeste deadreptulu simtiemintele sele de omagiu prin sculare si unu intreitu „sa traiésca Inaltimea Sea imperiale archiducele Albrecht“. (Se intempla).

Se continua desbaterea asupr'a bugetului. La punctulu din bugetu care din fondulu seminarialu b. preliminéza o positiune de 1000 fl. cá ajutoriu pentru invetiatorii seraci.

Dep. *Boiu* aduce aminte ca, prin regulamentulu pentru reorganisarea seminariului se creéza si cheltueli nóue, cari nu se voru putea acoperí, déca isvórele menite anume pentru seminariu, se voru desecá prin crearea de positiuni menite pentru acoperirea de cheltueli de alta natura. Cá sa nu se prejudece pentru viitoriu, propune a se cautá pentru ajutorarea invetiatoriloru alte mijlóce, séu, déca nu se póte, a motivá luarea din fondulu seminarialu a sumei de 1000 fl. pentru ajutorarea invetiatoriloru, cu necesitatea presentului, cá astfeliu pe viitoriu, cându referintiele se voru schimbá, sa se póta folosí fondulu seminarialu curatu numai spre destinatiunea sea.

Dep. *Cosm'a* inca arata ca sum'a de 1000 fl. numai din motivulu ca si in anulu trecutu a fostu asiá, s'a luatu din fondulu seminarialu, si densulu e de parere a se indrumá comissiunea financiara a cautá pentru acestu postu altu fondu, de óre-ce reorganisarea seminariului va cere multe chieltuieli, cari pâna acum nu se faceau.

Dep. *Diamandi Manole*, indica ca unu atare fondu pentru chieltuieli neprevediute s'aru puté formá prin luarea de 5 séu 10% din venitulu curatu alu colectivitâtiei fonduriloru. Neesistându acum acestu fondu sa remâna cum a fostu si pâna acum de-si este incorectu pre câtu tempu nu se va regulá lucrulu definitivu pe bas'a istoricului deosebiteloru fonduri archidiecesane.

Dep. archim. *Pope'a* apera cu legea amâna observarea stricta a menitiunei fonduriloru. Cu privire la § 96 p. 3 si 41 din statutulu organicu aru fi trebuitu sa purcedemu in trecutu. Lips'a ne-a contrinsu a ne abate dela acele dispositii ale statutului, acést'a inse nu invólve cá si pe viitoriu sa purcedemu totu asiá. Déca voimu a ne asigurá fondurile sa purcedemu deci conformu legei. Câtu pentru crearea de fonduri nóua indruméza la modalitatea folosita si mai nainte de fericitulu archieppu Andreiu. Dupa o replica a dep. Diamandi Manole, prin care arata de nou necessitatea istoricului fonduriloru, cá pe bas'a lui sa se póta face in menitiunea fonduriloru schimbârile necesare in interesulu scóleloru nóstre si dupa-ce dep. *Pope'a* reflectéza ca densulu a facutu observârile sele basate pe lege tocmai in interesulu fonduriloru si alu scólei, pentru a câroru promovare totu-déun'a a lucratu si va lucrá; se punu propunerile comissiunei si a dep. Boiu la votu.

Se primesce cu maioritate propunerea comissiunei, fâra aditamentulu lui Boiu

La positiunea „fondulu archidiecesanu“ in care se afla preliminatu unu premiu de 500 fl. pentru cea mai buna biografie a fericitului Archieppu si Metropolitu Andreiu

Presidentulu arata cum stà caus'a cu acea biografie, pentru care sinodulu trecutu a votatu premiulu. Comunica ca in urm'a concursului escrisu, a intratu numai unu opu, care se afla sub censurare. Comissiunea insarcinata cu censurarea opului nefiindu cu lucrarea sea gat'a, nu póte raportá in sinodu acum. Se voru notificá cele de lipsa la tempulu seu. Se iá spre scintia.

La positiunea care cuprinde lefile assesoriloru consistoriali,

Dep. *Trombitasiu*, arata necesitatea cea mare a visitârei in totu anulu de unu inspectoru iscusitu a scóleloru nóstre populare. Spune ca pâna acum amu avutu totu nenorociri in acésta privintia, ca amu totu esperimentatu fâra succesu. Fondurile archidiecesane dice densulu mai departe, nu suntu fonduri de pensiune pentru unulu séu altulu, nici mijlóce de a-si implini unulu séu altulu poftele si cugetele sele particulare, ci ele sa se folosésca spre binele poporului. Folosirea cea mai buna si care mai curendu va duce la scopu o afla densulu, déca vomu folosí fondurile pentru ridicarea trebiloru scolare. Inaintarea acést'a inse este dupa densulu strinsu legata de visitatiunea scóleloru de unu barbatu pricepatoriu. Propune deci cá positiunea de 2000 fl. cu spese de calatorie pentru assesorii consistoriali in trebi oficióse sa se stérga, si sa se creeze unu postu nou de inspectoru scolariu cu unu salariu de 1200 fl.

Dep. *Cosm'a* primesce in principiu propunerea lui Trombitasiu, cere inse sa se transpuna comissiunei pentru propuneri. In urm'a unei desbateri asupr'a punctului cui sa se dea propunerea, Trombitasiu 'si retrage acum propunerea, reservânda-si dreptulu a o face la tempulu seu.

La fondulu tipografiei se nasce o desbatere mai lunga asupr'a drepturiloru si datorintieloru comissiunei tipografice. si anumitu dep. *Hani'a* sustiene ca fondulu tipografiei prin testamentulu archieppului Siagun'a nu a suferitu schimbare; comissiunea tipografica deci nu póte administrá fondulu tipografiei; ci acel'a sa se administreze de epitropi'a archidiecesana. La aceste

Presidentulu replica ca conformu intentiuniloru fundatorului tipografiei, fericitulu Siagun'a, tóta averea tipografiei are sa o administreze comissiunea tipografica, sub inspectiunea suprema a sinodului. Numai atâtu se dispune in testamentu, ca averea in bani a comissiunei sa se depuna in cas'a epitropiei archidiecesane. Comissiunea deci are sa faca si bugetulu, nu sinodulu, sinodulu are numai a aprobá acelu bugetu.

Dep. E. *Brote* are pareri contrare cu ale Escl. Sele in privinti'a fondului tipografiei. Densulu nu privesce in tipografie, decâtu unu fondu, o avere a archidiecesei; cá atare trebuie administrata de consistoriu. Tipografi'a nu este fundatiune. Fundatorulu tipografiei a donatu in 1854 tipografi'a diecesei acum archidiecesei, nu o a putùtu doná deci inca odata prin testamentu. Tipografi'a este unu fondu cu istori'a sea, si nime altulu decâtu consistoriulu este in dreptu a-lu administrá. Spre purtarea agendeloru s'a denumitu o comissiune, acést'a inse are a ingrigì *numai* de partea technica, nu si de administrarea fonduriloru. Primesce deci propunerea comissiunei financiare, de a se tiené in suspensu bugetulu fondului tipografiei, pâna la completarea acteloru.

Dep. *Cosm'a* este de acordu cu parerea dep. Broté in privinti'a naturei fondului. Sinodulu n'are sa priméscа computuri dela privati, cum este comissiunea tipografica, nici comissiunea tipografica nu'si póte basá pe statutulu organicu dreptulu de a dispune de averea tipografiei. Siagun'a a donatu tipografi'a diecesei la 1854 si si-a sustienutu numai dreptulu de a o administrá elu. Comissiunea are sa faca numai preliminariulu bugetului, consistoriulu apoi are sa-lu priméscа si sa-lu supuna elu sinodului spre aprobare.

Presidentulu tienendu intrebarea de insemnatate mare, crede ca va fi consultu a se dá unei comissiuni, care sa-si formuleze o parere motivata, juridica.

Dep. *Dr. Borci'a* din contra sustiene a nu trece preste propunerea comisiunei financiare de a se amená decisiunea asupr'a bugetului tipografiei, pâna la tempulu cându se va asterne bugetulu de comisiune prin consistoriu. Testamentulu fiindu actu privatu de tribunalu nu se póte alterá; 'i putemu inse dá o interpretare conforma cu statutulu organicu. Dupa testamentu comisiunea tipografica are dreptu de a administrá numai cele technice, consistoriului inse sa-i remana supraveghiarea.

Punendu-se in sfersitu cestiunea la votu se primesce parerea comisiunei.

Celelalte positiuni ale bugetului se primescu dupa propunerile comisiunei.

Urméza raportulu comisiunei pentru propuneri. Raportorulu dep. I. Hanni'a raportéza in cestiunea aretârei facute de Escel. Sea cu privire la cercetarea Sabiiului de Majestatea Sea si presentarea româniloru inaintea Majestâtiei Sele si propune a se esprimá multiamita Escel. Sele pentru conducerea deputatiunei si a se insemná la protocolu din partea sinodului alipirea câtra tronulu Majestâtiei Sele si câtra intrég'a casa domnitóre.

Presidentulu doresce cá partea ce 'lu privesce pre densulu sa remana afara, câci densulu si-a facutu numai datorinti'a sea, pentru acea nu este de lipsa a i se votá multiamita. (Se primesce).

Dep. *Trombitasiu* din propunerea acést'a ia ansa a propune a se alege o deputatiune care sa aduca deadreptulu la treptele tronului Majestâtiei Sele omagiele nóstre si espresiunea simtiemínteloru nóstre de alipire.

Pertractarea asupr'a acestei propuneri, se face la indicarea deput. Cosm'a, in siedintia confidentiala.

Cu aceste siedinti'a publica se incheia.

Revista politica.

Iubileulu Archiducelui Albrecht a fostu o serbatóre generala militara in tóta monarchi'a. Majestatea Sea a indreptatu cu ocasiunea acestei festivitâti urmatoriulu autografu:

> Iubite vere, Maresialu Archiduce Albrecht! Este o festivitate inaltiatóre la carea voiu sa participu, cându 'mi aducu aminte ca Dragostea Vóstra apartiene de un'a jumetate de seculu armatei Mele. Inim'a de soldatu cea plina de caldura oferita armatei, din partea junelui, DTa ai pastrat'o pâna in diu'a de astadi neschimbata. In tempuri de pace activitatea DTale cea cu totulu adicta, totu cugetulu si nisuinti'a DTale au fostu consacrate bunei stâri si bunei desvoltâri a armatei. Cându inse in dile serióse a fostu vorb'a de o ingagiare pentru Imperatu si Imperiu, atunci DTa cá unu modelu luminatoriu de abnegatiune si sacrificiu ai urmatu cu bucuria provocârei Mele si ai condusu pre resboinicii Austriei la victoria si gloria. Traditiunea si glorificarea fapteloru si meriteloru DTale este reservata istoriei patriei si de siguru va ocupá loculu in paginile ei cele mai frumóse. Eu inse urmându impulsului inimei Mele si cautându cu multiamire asupr'a unui trecutu atâtu de gloriosu alu Dragostei Vóstre voiu sa-mi esprimu felicitârile Mele proprie si cele nu mai putienu cordiale a le armatei Mele. Darulu celu Atotu-puternicu sa ve tiena pre Dragostea Vóstra in putere neinfrânta spre bucuri'a Mea si spre salutea patriei inca la multi ani!
>
> Vien'a 17 Aprile 1877.
>
> **Franciscu Iosifu.**“

In privinti'a resbelului orientalu domnesce o linisce carea sémana cu cea dinaintea furtunei.

Orientulu. — Guvernulu din Londr'a a depusu, la 5 Aprilie, urmatórele documente pre biroulu camerei comuneloru :

Protocolu. — „Puterile, care au intreprinsu in comunu pacificarea orientului si au luatu parte, pentru acestu fine, la conferinti'a din Constantinopole, recunoscu ca mediulu celu mai siguru de a atinge resultatulu, ce si-au propusu, e mai cu séma de a mantiene acordulu ce s'a stabilitu atâtu de fericitu intre ele si de a afirmá din nou interesulu comunu ce au pentru ameliorarea conditiunei populatiuniloru crestine din Turci'a si pentru reformele de introdusu in Bosni'a, in Erzegovin'a si in Bulgari'a, reforme ce Pórt'a a acceptatu cu conditiunea de a le pune ea insasi in esecutare.

„Ele iau actu de incheiarea pâcei cu Serbi'a.

„In ceea ce privesce Muntenegrulu, puterile considera rectificarea fruntarieloru si liber'a navigare pre Boyan'a cá fiindu de doritu in interesulu unei renduiri solide si durabile.

„Puterile considera renduirile, incheiate séu de incheiatu intre Pórta si cele dóue principate, cá unu pasiu inainte in calea pacificârei, care este obiectulu comunu alu dorintieloru loru.

„Ele invita pe Pórta la consolidarea acestei pacificâri, punendu si armatele pre picioru de pace, cu esceptarea numerului trupeloru nedispensabile la mantienerea ordinei, si luându in mâna, cu intardierea cea mai mica posibila, reformele necesare liniscirei si bunei stâri a provincieloru, a câroru conditiune s'a discutatu in conferintia. Ele recunoscu ca Pórt'a s'a declaratu gat'a de a realisá o mare parte din ele.

„Ele iau actu specialu de circular'a Portiei, din 13 Februariu 1876, si de declaratiunile facute de guvernulu otomanu, in tempulu si in urm'a conferintiei, prin representantii sei.

„In vederea acestoru bune intentiuni din partea Portiei si a interesului evidentu alu ei de a le pune imediatu in esecutiune, puterile credu ca aru putea sperá ca Pórt'a va profitá de calmulu actualu, pentru a aplicá energicu mesurile care trebuie sa asigure ameliorarea efectiva in conditiunea populatiuniloru crestine, unanimu reclamata, cá fiindu nedispensabila trancuilitâtiei Europei, si ca, odata intrata in acésta cale, ea va intielege ca e pre atâtu onorabilu câtu si in interesulu ei de a persistá in ea legalu si eficace.

„Puterile voru face sa se supraveghieze cu ingrigire, prin intermediulu representantiloru loru la Constantinopole si alu agentiloru locali, modulu in care voru fi esecutate promisiunile guvernului otomanu.

„Déca sperantiele loru aru fi inca odata deceptionate si déca conditiunea supusiloru crestini ai sultanului n'aru fi ameliorata in modulu de a preveni intórcerea complicatiuniloru, care turbura periodicu pacea orientului, ele credu ca este justu a declará ca o asemenea stare de lucruri aru fi necompatibila cu interesele loru si cu acelea ale Europei in generalu. In acestu casu, ele 'si reservu de a esaminá in comunu mesurile ce voru gasí mai nimerite la asecurarea bunei stâri a populatiuniloru crestine si a intereseloru pâcei generale.

„Facutu la Londr'a, 31 Mart. 1877.

„(Semnatu) *Munster*, *Beust*, *L. d'Harcourt*, *Derby*, *L. F. Menabrea*, *Schuwaloff.*

Minuta a unei intruniri, tienuta la ministrulu de esterne, la 31 Martiu 1877. — „Comitele Munster, ambasadorulu Germaniei; comitele de Beust, ambasadorulu Austro-Ungariei; marchisulu d'Harcourt, ambasadorulu Franciei; comitele de Derby, principalulu secretariu de statu alu Majestâtiei Sele britanice la afacerile straine; generalulu, comite de Menabrea, ambasadorulu Italiei, si comitele Schuwaloff, ambasadorulu Russiei, s'au intrunitu astadi la ministeriulu de esterne (Foreing-Office) in scopulu de a semná protocolulu propusu de Russi'a relativu la afacerile orientului.

„Comitele Schuwaloff a facutu urmatórea declaratiune, alaturandu in acela'si tempu unu *pro memoria* acestei declaratiuni in mânile secretariului Majestâtiei Sele britanice.

„Déca pacea cu Muntenegru este incheiata si déca Pórt'a accepta consiliulu Europei si se arata gat'a a-si repune fortiele pre picioru de pace si a intreprinde seriosu reformele mantienute in protocolu, tramita la Sântulu-Petersburg unu insarcinatu specialu pentru a tratá asupr'a subiectului desarmârei la care aru consimtí si din parte-i Majestatea Sea Imperatulu.

„Déca aru avea locu maceluri asemenea cu acelea ce au sângeratu Bulgari'a, ele aru pune sicuramente fine mesuriloru de demobilisare."

„Comitele Derby a cetitu si a incredintiatu fia-cârui'a din plenipotentiari o declaratiune a cârei copie este anecsata presintelui procesu verbalu.

„Generalulu, comite de Menabrea, a declaratu ca Itali'a nu este tienuta, prin semnarea acestui protocolu, decâtu atâtu câtu va fi mantienutu si fericitulu acordu stabilitu intre puteri chiaru de acestu protocolu.

„Protocolulu a fostu apoi semnatu

„(Semnatu) *Munster*, *Beust*, *L. d'Harcourt*, *Derby*, *L. F. Menabrea*, *Schuwaloff.*

Declaratiunea facuta de comitele Derby inaintea semnârei protocolului. — „Subsemnatulu, principalulu secretariu de statu alu Majestâtiei Sele britanice la afacerile straine, face urmatórea declaratiune relativa la protocolulu ce s'a semnatu astadi de plenipotentiarii Britaniei mari, Germaniei, Austro-Ungariei, Franciei, Italiei si Russiei.

„Sciindu ca numai in interesulu pâcei europene, guvernulu Majestâtiei Sele britanice a consimtitu a semná protocolulu propusu de acel'a alu Russiei, este intielesu ca in casulu in care nu s'aru atinge scopulu propusu, — adeca desarmarea reciproca din partea Russiei si a Turciei si pacea intre ele, — protocolulu in cestiune va fi consideratu cá nula si neavenitu.

„Londr'a, 31 Martiu 1877.

„(Semnatu): *Derby.*

Declaratiunea facuta de ambasadorulu Russiei inaintea semnârei protocolului. — „Déca pacea cu Muntenegrulu este incheiata si déca Pórt'a accepta consiliulu Europei si se arata gat'a a-si repune fortiele pre picioru de pace si a intreprinde seriosu reformele mantienute in protocolu, tra-Sântulu-Petersburg unu insarcinatu specialu pentru a tratá asupr'a subiectului desarmârei la care aru consimtí si din parte-i Majestatea Sea imperatorulu.

„Déca aru avea locu maceluri asemenea cu acelea ce au sangeratu Bulgari'a, ele aru pune sicuramente fine mesuriloru de demobilisare ?"

Declaratiunea facuta de ambasadorulu Italiei inaintea semnârei protocolului. — „Itali'a nu este tienuta, prin semnarea acestui protocolu, decâtu atâtu tempu câtu va fi mantienutu si fericitulu acordu stabilitu intre puteri chiaru de acestu protocolu."

Din parlamentulu turcescu.

Siedinti'a dela 29 Martie.

(Urmare din nr. tr.)

Saadi Effendi se urca la tribuna. Elu dice: Muntenegrenii, folosindu-se de-o ocasiune avantagiósa pentru densii, calca granitiele si comitu fapte rele. Cere detaliuri in acésta privire.

Presiedintele: Ce feliu de detaliuri?

Saadi Efendi: Detaiurile, pe care le avemu in acésta cestiune, nu ne suntu destule. In discursulu de tronu se dice, ca documentele relative i se voru presentá camerei. Numai dupa ce vomu cunósce documentele aceste, ne vomu puté formá o parere lamurita si a luá o hotarire in deplina consciintia. Elu propune, cá sa se adaoge in adresa, ca camer'a cere sa i se presente cu esactitate aceste documente.

Presiedintele: Ve voiu pune propunerea la votu. Dar' ve potu incredintiá, ca negotiârile nu suntu inca terminate, si ca nu este obiceiu a comunicá camerei asemenea documente inainte de incheierea afacerei. Déca voiti inse, apoi sa intrebâmu camer'a,

Saadi Effendi: Dá, sa intrebâmu camer'a.

Presiedintele: Repetu inca odata, ca, déca aceste documente nu ni s'au presentatu, caus'a e, ca negotiârile nu au fostu inca terminate.

Saadi Effendi: Dupa cele ce cetimu in diare....

Unu deputatu: Eu propunu cá in adresa sa se faca amintire, ca este necesaru sa dâmu iertare muntenegriniloru, déca se voru multiamí cu vechiele loru privilegii; iéra déca nu sa fia pedepsiti incâtu sa nu mai cuteze a reincepe pradârile loru.

Sebuch: Nu e corectu, ca noi dejá in adresa ne dâmu parerea asupr'a cestiunei muntenegrene. Nu putemu dá crediementu diareloru. Sa asteptâmu pâna ce ni se voru comunicá documentele. Apoi dupa ce vomu fi instruiti despre tóte, vomu puté sa ne pronuntiâmu in cestiune. Credu ca va fi destulu a relevá in adresa, ca noi ne reservâmu a ne pronuntiá in cestiunea acést'a.

Mustaf'a-Bei (din Ianin'a): In totu casulu este superfluu, de a discutá acum acésta cestiune si a ne pronuntiá asupr'a-i. Ceea ce me face sa iau cuventulu, este, ca vedu din diare, ca Muntenegrulu pretinde fâra sfiala, orasie, cetâti, sate, poduri, si mai sciu eu ce. Cându va vení tempulu, vomu vorbi si despre acést'a, credu insa, ca este necesaru de a mentioná pe scurtu in adresa, ca suntemu gat'a a depune averea si sângele nostru pentru independinti'a si interesele nóstre.

Iusuf-Efendi (din Scutari in Albani'a) urcându-se la tribun'a oratoriloru, da lectura unei voluminóse disertatiuni asupr'a cestiunei muntenegrene din punctu de vedere politicu si strategicu. Amu cetitu prin diuarie, dice elu, ca Muntenegrenii pentru a face pace, pretindu cessiunea unui tienutu de 50,000 familii, ce se compune din districtulu de Cucci cu dependintiele lui, de Spuzi Zabliak, Carinicea, Zet'a de susu si de josu, Spizza, etc., cu alte cuvinte ei ceru sa-si intinda granitiele pâna la malulu Moravei. Cá representantu alu Albaniei si nascutu in Podgoriti'a, cunoscu fórte bine acésta parte a tierei. A-si dorí sa ve dau lamuriri in privinti'a acést'a. Cá sa me intielegeti mai bine, ve rogu, luati in mâna cart'a Muntenegrului. Acum permiti-mi sa ve definescu mai deaprópe reulu ce aru resultá din acésta cessiune. Totu ceea ce Muntenegrenii n'au pututu pâna acum luá cu puterea, au castigatu prin intrige. Ei tramitu unulu séu doi membri la Constantinopole, cari au missiunea de a seduce si persvade pe acei'a, cari stau in fruntea guvernului. In modulu acest'a au cuceritu dejá multu terenu. Dar' sub auspiciele padisiahului nostru acum usi'a li s'a inchisu. Astadi nu esista unu singuru otomanu, nici macaru in Bassorah, care sa nu fia gat'a a-si versá sângele si a aduce ori-ce sacrificiu, pentru a aperá o palma de pamentu dela frontier'a nordica a imperiului nostru. Acestu cuventu me convinge pe deplinu, ca nimenea nu va luá in seriosu pretensiunile acestoru munteni. Este evidentu, ca posessiunea cetâtiloru si a culeloru cerute de principele Nichit'a, este ecuivalenta cu posessiunea lui Scutari cu dependintiele sele. Posessiunea celoru dintâiu cuprinde in sine si posessiunea celoru-lalte, câci déca muntenegrinii au aceste tienuturi, nu putemu crede, ca intr'o buna diminétia nu se voru pune si in posessiunea siesului dela Podgoriti'a. Pentru a ajunge la acést'a ei se voru uní cu miriditii si cu alti munteni, si fâra multa bataia de capu 'si voru intinde puterea, pe de o parte pâna la Prizren, de alt'a dealungulu tiermului pâna in fati'a Corfului. Ajutoriulu atunci nu le va lipsí de afara. Insulele, ce le pretindu in laculu Scutari, ii impedeca astadi de a intreprinde espeditiuni de jafu dealungulu mârii. Indata ce le voru avea in mâna, carier'a le este deschisa si orasiulu Scutari in curendu aru simtí vecinatatea loru; simultaneaminte poporatiunea din Morik si Carabin'a aru face causa comuna cu densii, deschidiendu-le portulu dela Antivari. „Prin acést'a Rus„si'a aru capetá unu portu in marea „mediterana". Ocupandu si Boian'a, 'si deschidu unu nou debusieu. Dupa ce v'amu datu aceste probe este invederatu cá lumin'a dilei, ca muntenegrenii nu voru altu-ceva decâtu cuceriri. Credeti d-vóstra ca Muntenegrulu mai póte continuá resbelulu, déca-i vomu respinge cererile? Altfeliu, m'asiu putea informá dela unulu dintre demnitarii nostri despre forti'a de resistentia a Muntenegrului; amu acestu dreptu, dar' mi-'lu reservu pentru alta data. In resumatu, credu ca suntu datoriu a atrage din nou atentiunea d-v. asupr'a acestui punctu, si dicu: déca d-v. cedati Muntenegrului numai o bucatica de terenu mai multu, decâtu are acum, este totu atât'a, cá si cum i-ati cedá Scodr'a cu dependintiele. Muntenegrenii, spre scopulu acest'a, esploatéza in favorulu loru saraci'a si sterilitatea posessiunei loru actuale. Ve intrebu insa: cum voru ei sa se imbogatiésca cu comunele Foc'a, Seldcea si Carnicea, cu insulele lacului Scutari si cu cele trei-dieci de cetâti si forturi, ca tóte suntu totu asiá de sterile si pietróse, cá si propriulu loru pamentu? De ací resultà, ca ei nu reclama aceste localitâti pentru a pune stavila actualei loru saracii. Scopulu loru este cu totulu altulu. Privirea loru este indreptata aiurea. Ei voru sa puna mân'a odata pe Scutari in Albani'a si pe tienutulu dimpregiuru, intindiendu-si de o parte graniti'a spre Serbi'a, de alt'a, spre Bulgari'a, facendu-se astfeliu domni si stapâni puternici preste unu tienutu, ce nóue ne póte devení fórte periculosu. De ce lupta Austri'a contr'a fratiloru sei slavi? Sa ve spunu eu: pentru ca nu póte suferí, cá sa se formeze state puternice la frontierele sele, care-i potu fi prea periculóse cu tempulu: ea mai curendu se va face insa protectórea acestoru popóre slave, luându-le sub aripele sele, decâtu sa permita, cá ele, de sine si prin sine sa se desvólte in state mai independente. (Va urmá).

Corespundintia.

Sebesiulu de susu, Aprile 1877.

Onorate Dle Redactoru! La cele anunciate in Nr. 21 a. c. in „Teleg. Rom." despre infricosiatulu focu din 21 Martie a. c., care in scurtu tempu a prefacutu in cenusia cea mai mare si mai frumósa parte a comunei nóstre Sebesiulu de susu, venimu cu permisiunea stimatu d-vóstre, de un'a parte a mai adauge datele, care s'au constatatu prin cercetarea ulterióra din partea preturei cercuale, iér' de alta parte a esprimá in numele celoru dearsi caldurósa multiamita tuturoru aceloru comune si aceloru domni, cari au emulatu cu jertfele aduse pe sém'a celoru nenorociti.

S'a constatatu, ca au arsu 79 case, 117 edificie economice si ca preste totu 145 privati s'au damnificatu prin acelu focu, ardienduli-se unor'a casele si siurile, altor'a numai siurile, iér' altor'a alte obiecte, ba chiaru si 2 muieri au devenitu victim'a focului, dintre cari un'a intrandu in casa, cá sa-si scape ce-va, nu s'a mai reintorsu, iér' pe alt'a, fugandu pe strada, a nadusit'o fumulu si foculu, incâtu a remasu mórta. S'au mai prapaditu si vite de casa: boi, vaci, bivoli, oi, rimatori etc. in valóre preste 1000 fl.

Daun'a edificieloru si viteloru s'au pretiuitu cu 26,710 fl. déca se voru computá inse tóte hainele, mobilele de casa si uneltele de economia, cari au mai arsu, atunci daun'a se urca la celu putienu 40—45,000 fl.

Multi ómeni au mai suferitu afara de daun'a averei si vatemâri trupesci prin acelu focu, câci unu ventu teribilu aruncá flacarile si scanteile departe de loculu focului.

Miseri'a ce a urmatu in urm'a acelui focu, nu se póte descrie. Casele remase nu cuprindeau pre toti cei remasi sub liberulu ceriu, de acea multi au parasitu comun'a, cautandu asilu in comunele invecinate spre a nu perí de fóme si de frigu.

Cu câtu a fostu inse de mare miseri'a, cu atât'a s'au manifestatu si nobilulu zelu, si adeverat'a iubire crestinésca si umana a locuitoriloru din comunele invecinate, cari parte au primitu si ocrotitu pre cei refugiati, in casele loru, parte au alergatu ei in ajutoriulu celoru nenorociti, in numele câror'a deci venimu a esprime in specialu profunda multiamita si recunoscintia:

1. Dlui George Moodt, provisoriu in comun'a Talmaciu, care a dóu'a di, dupa teribilulu focu a alergatu la fati'a locului, si a pusu la dispositiune 5 galete de cucuruzu (porumbu).

2. Locuitoriloru din comunele Sebesiulu de josu, Racovitia si Porcesti, cari cá frati adeverati au primitu la densii pre refugiati si le-au íntinsu mâna de ajutoriu, dupa debilile loru puteri, dandule bucate, haine si nutretiu pentru vite.

3. Locuitoriloru din comun'a Talmacelu si Talmaciu, cari inca au datu bucate, haine si nutretiu celoru lipsiti si deveniti din buni economi cersitori, pentru sustienerea vietiei propria si a familiei loru si pentru scutire de perire a viteloru.

4. Locuitoriloru din comun'a Boitia, cari in adeveru au escelatu cu insemnatele si grabnicele loru ajutórie adunate si transpuse pe 6 cara proprie la fati'a locului.

Vediendu nenorocitii atari jertfe, aduse cu atât'a iubire, parea ca reinviá bucuri'a pe fetiele loru posomorite si intristate pâna acum. Bucatele — 37 galete de cucuruzu — si hainele oferite din partea braviloru frati din Boiti'a s'au estimatu pe usioru in totalu cu 163 fl.

(Continuarea va urmá.)

Comitetulu impartitoriu de ajutórele incurse.

Banatu-Comlosiu 12/4 1877.

Onorata Redactiune! In Nr. 22 a pretiuitei Vóstre fóia a aparutu o corespundintia subscrisa de G. Balanu, care cuprindiendu in sine minciuni reutacióse si suspiciuni imposture si injosite, cugetâmu a face servitiu folositoriu stimatiloru lectori si a procede in interesulu dreptâtiei a reflectá prin câte-va observâri la citat'a corespundintia spre a demustrá, ca cele ce se dicu intrens'a suntu neadeveruri uricióse si malitióse, si a-lu presentá pre autoriulu acestei'a in tóta golatatea, in négr'a perversitate a lui; cá onoratulu publicu cetitoriu sa-lu cunósca si sa nu se lase a fi sedusu de unu atare perde-véra impertinentu, care este in comuna obiectulu generalei ure si despretiuire, câci nu se ocupa cu altele, decâtu cu vatemarea onórei altor'a, cu respandiri de faime apocrife si false si cu atari lucruri, care suntu incompatibile cu unu caracteru curatu.

Nu voimu inse a i descrie intrég'a lui biografia câci aru cuprinde prea multu locu, dar' nici nu aru fi spre delectarea publicului cetitoriu, — ci numai atâtu din viéti'a densului, din care sa se véda ca nu merita a ne ocupá multu cu acést'a calbaza a comunei nóstre, care nu scie ce-i rusine si pudóre, nu cunósce calea drépta a onestitâtiei si care nu arare ori blamà reputatiunea comunei nóstre ba profanà chiaru si santuariulu santei biserici prin scandalele provocate de densulu.

Nici nu voimu a ne intrelasá la critisarea intelectuala a lui G. Balanu, câci in acestu casu aru debuí sa invinuimu natur'a care a fostu asiá de tirana, si sórtea lui ce fù atâtu de vitréga si mastera fatia de densulu, de nu-i aprinsera nici cea mai mica schintea in intunecosulu orisontu spiritualu, ci-'lu lasera a ratací in négr'a stupiditate a lui, — si cu atâtu mai putienu, câci din acést'a parte lu cunósce lumea intréga; *fiindu elu dejá si din partea representatiunei comitatense amovatu din postulu seu de notariu comunale pentru nesciinti'a si habeuci'a lui.*

Nu scie inse totu insulu ca déca au si denegatu natur'a favórele sele dela G. Balanu in privinti'a intelectuala, i a datu despagubire grósa prin o fatia ce nu cunósce rusinea, i-a plantatu in peptu viclenii, pandiri, intrigi si alte asemenea aptitudini nobile, astfeliu, incâtu totu omulu in care jace numai putienu simtiementu de onóre si de valóre propria — se feresce de acestu demonu reu necuratu, sa nu vina in coatingere cu atare omu, (?) care 'si glorifica numai faptele sele condamnatórie, radica calumnie si temaiéza nedreptâtiei si fapteloru infame, pe contulu lealitâtiei si onestâtiei.

Cá sa nu cugete inse onorat'a Redactiune si stimatii lectori ca aceste ce le dicemu suntu numai efluinti'a cutârei ure si invidie personale — eata vi presentâmu ací un'a copia autentica a decisului judetiului cercuale din Zsimbolea, din care este evidentu, *cumca G. Balanu este acusatu cu falsificâri de documente si cu insielaciuni si pentru aceste crime asiediatu sub investigare criminala;* la care anotâmu inca, ca densulu numai prin cautiunea altor'a s'a lasatu pe picioru liberu, câci altcum dejá de multu aru fi lipsitu de libertatea-i personala carea nu o merita.

Si unu astfeliu de tandala apoi care aru trebuí sa se ascunda de ómeni cá sa-si astepte drépt'a-i pedépsa pentru multele fapte urginate si grele pecate ce le-a comisu — posiede inca atât'a nerusinare cá se abuseze cu libertatea pressei si cu bun'a credintia a onoratei redactiuni spre amagirea publicului cetitoriu! Dicu, acestu mistificatoriu are inca cutesantia a afirmá si cu o seriositate simulata a strigá in lumea mare „ca din locuri positive este avisatu, ca in B. Comlosiu au isbucnitu unirea si pâna in 26/3 n. s'au dechiaratu de uniti 150 de suflete; mai departe, ca pastorii suntu caus'a retacirei turmei, câci densulu si-a spelatu mânile cá Pilatu si *mai multu nu e in Comlosiu*, si pâna erá elu in mijloculu poporului — (risum teneatis!) — nu s'a intemplatu asiá ce-va etc."

Verba placent et vox!

Ce fatiarnicia si ofrontaria nemarginita! Câci pâna cându densulu afirma, ca au parasitu comun'a — chiaru insusi e acel'a, care umbla printre ómeni agitandu si propagandu pentru unire, si cu o tactica atâtu de rafinata, incâtu numai cei bine cunoscuti cu impregiurârile prevedu intentiunile si pricepu operatiunile proselitare ale acestui misionariu si apostolu alu unirei; si anume usurpandu calitatea si dreptulu de cassariu alu comitetului parochialu — spre a cârei'a purtare nu posiede garantia morala nici materiala — prin incassarea speseloru de cultu face pressiuni asupr'a credinciosiloru gr. or. cari de presinte dupa atâtea esecutiuni de dâri abiá au bucat'a cea de tóte dilele; observandu totodata G. B. ca toti acei'a cari voru trece la unire voru fi scutiti de platirea speseloru cestiunate.

Resultatulu acestoru pressiuni si fortiâri fu apoi, ca numai câti-va — *vr'o 14 proletari se ivira a trece la sect'a gr. cath.* Ce ómeni de caracteru suntu inse acesti perjuri, putemu avé idea, déca precugetâmu, cum-ca densii se lasara a fi sedusi de unu G. Balanu! De unu eresu inse nu ne tememu ori si câtu va irità spiritele pentru realisarea profaneloru sele scopuri proselitare G. B.

Éca dar' onorata Redactiune, acést'a e adeverat'a stare a lucrului, din care se póte esperiá, cum-ca corespondinti'a lui G. B. a fostu atientita numai spre amagirea stimatului publicu cetitoriu, cá afectându interesare câtra confessiunea gr. or. prin acést'a sa-si ascunda si acopere speculatóriele sele fapte perfide; si suntemu convinsi, ca onorat'a Redactiune nu dedé locu acestei corespondintie in colónele „Tel. Rom." déca cunoscea mai nainte moralulu petatu si caracterulu necuratu alu acestui intrigantu, pre care 'lu blastema sute si de sute insi pentru faptele ce le-a comisu spre daun'a loru, in tempulu cându — e rusine a recunósce — erá inca notariu comunale; care inse de presinte e numai de compatimitu, câci dejá este condamnatu prin opiniunea publica si eschisu din tóte societâtile oneste, fiindu ca in viéti'a sociala nu se sufere atari ipocriti precum este G. B., de care se mânjesce si se spurca totu insulu care 'lu atinge.

*Mai multi locuitori din Banatu-Comlosiu.**)

Varietâti.

⁂ *Multiamita publica.* Subsemnatulu primindu cu trist'a ocasiune a mortiei multu regretatei sele fiice Alessandrin'a Haralambu, manifestâri de condolentia si de simpathía din mai multe pârti, vine in numele seu, alu minorului Mihailu Haralambu, fiiulu decedatei, alu fiiului capitanu Romulus Magheru, alu nurorei sele Elen'a Magheru si alu nepotiloru, a aduce multiamirile sele tuturoru persóneloru, amiciloru si cunoscutiloru din tiéra si din strainatate, cari luara parte la durerea familiei pentru acést'a perdere ireparabila.

Recunoscinti a nóstra pentru regretele manifestate din tóte pârtile de români si multi straini va fi eterna.

G. Magheru,
Generalu.

(†) *Necrologu.* Demnulu si piosulu parochu gr. or. din Cetea *Ioanu Laslo* a repausatu Vineri in 1 Aprile si fu inmormentatu in 3 Aprile a. c. in etate de 65 an, servindu S. biserici 46 ani. Pre reposatulu 'lu jelescu fiii *Vivianu* Laslo parochu, *Teofilu, Ioanu, Paraschiv'a, Mari a si Ann'a,* gineri, nepoti, nepóte si alte rudenii si cunoscuti. Fia-i tierîn'a usióra si memori'a eterna!

⁂ *Locuri vacante la institutele militarie de crescere.* Comand'a militara c. r. din locu ne tramite spre publicare urmatoriulu concursu:

„Cu inceputulu anului scol. viitoriu (15 Sept. a. c. st. n.) se voru aflá in institutele militarie c. r. de crescere urmatórele locuri erariale militare libere pentru petenti:

80 locuri in scólele reale milit. infer. din Güns si Sct. Pőlten.

10—15 locuri in scól'a reala superióra 1 cursu in Biseric'a-Alba (M. Weisskirchen);

35—40 locuri, cursulu III in scól'a reala mil. sup., totu de acolo;

70—75 locuri in cursurile 1 in cursurile 1 in amendóue academiele militare.

In cursulu 2, 3 si 4 a unei scóle reale inf. mil., apoi in alu 2-lea cursu in scól'a super. mil. din Biseric'a-Alba, pe anulu viitoriu nu se potu inca primí.

Conditiunile de primire se afla: in §§. 14 si 19 ai regulamentului de primire a aspirantiloru din crescerea privata in institutele c. r. militare (publicate in circulariulu din 5 Iuliu 1875 Nr. pres. 2458).

Petitiunile de primire la acei cari apartienu la militari suntu a se inaintá pe cale oficiósa militara pâna celu multu in 15 Maiu la comand'a generala militara a respectivului aspirantu.

La aceste petitiuni sa se alature.

1. Unu testimoniu de locuintia si patria
2. Testimoniu de nascere si botezu.
3. Testimoniu, ca este vaccinatu (déca in testim. medicului nu aru fi pusa si vaccinarea).
4. Testimoniulu medicului militaru si in sfersitu
5. Testimoniulu ultimu de scóla si de studii resp. testimoniulu de frecuentare séu maturitate."

Atragemu atentiunea tuturoru româniloru interesati asupr'a acestui concursu, si amu dorí din inima sa vedemu luându parte la aceste institute unu numeru de teneri români câtu se póte mai mare.

⁂ *Postalu.* Pentru ocuparea unui postu de magistru postalu in Blasiu (comitat. Albei inf.) s'a deschisu concursu in restempu de trei septamâni incependu dela 16 Aprile st. n. prelânga cautiune de 200 fl. in bani gat'a, cu salariu anualu de 500 fl., pausialu de cancelaria 70 fl. si de transportu 600 fl.

⁂ *Postalu.* Se escrie concursu pentru ocuparea postului de magistru postalu la statiunea *Ciceu-Cristur* (cottulu Solnoc Dobâc'a) Léfa 240 fl. v. a. Pausialu de cancelaria 40 fl. si recompensele sistemisate pentru posta despre Socherc si Deesiu. Cautiune 100 fl. Petitiunile sa se adreseze la directiunea postala din Sibiiu.

⁂ *Tempestate in Martiu.* Din Monosturu ni se scrie ca in 12 (24) Martiu a fostu acolo o tempestate ne mai pomenita. Plóia si ninsóre fulgere si tunete se intreceau inmultiendu gróza. In comun'a vecina Ardio'a a tunatu intr'o siura, care in scurtu tempu fu prefacuta in cenusia.

⁂ *Dóue fapte rari.* Relevâmu dice „le Siècle," dóue fapte rari si curióse. D. Bouillet, in etate de 66 ani, ce locuiesce la Saint-Maur-les-Fossés, a declaratu la oficierulu stârei civile pe alu 36-le copilu alu seu.

In aceeasi di, la Niort, D. Filipu Viviers. cismariu, in etate de 70 ani, a declaratu la oficierulu stârei civile pe alu 46-lea copilu alu seu.

Burs'a de Vien'a.

Din 9/21 Aprile 1877.

Metalicele 5%	59	35
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	64	20
Imprumutulu de statu din 1860	107	75
Actiuni de banca	769	—
Actiuni de creditu	137	70
London	128	80
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	71	50
„ „ „ Temisiorene	68	—
„ „ „ Ardelenesci	67	50
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	113	50
Galbinu	6	07
Napoleonu d'auru (poli)	10	31
Valut'a nóua imperiale germâna	63	30

---

*) Inainte de tóte constatâmu ca documentulu despre care se face amintire este alaturatu in copia vidimata si provediuta cu tóte formele. Audiendu-se ambe pârtile noi punemu capetu afacerei acestei'a in diurnalulu nostru. Facemu observarea pentru viitoriu in alte cestiuni ca adeverulu se póte spune si in termini mai domoli si mai cuviinciosi. Pentru asta data amu admisu respunsulu de mai susu in form'a de mai susu; pe viitoriu inse in asemenea afaceri rugâmu pre p. t. scrietori a fi objectivi si moderati in espressiuni câci altu-cum nu vomu face intrebuintiare de cele tramise. Red.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate càtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 29. ANULU XXV.

Sibiiu 14|26 Aprile 1877.

Pentru celelalte pàrti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Dela sinodulu archidiecesanu.

Siedinti'a a VI din 8/20 Aprilie.

Siedinti'a se deschide la 8½ óre sub presidentulu ordinariu. De notariu alu siedintiei se denumesce Sabinu Piso; ér' insemnarea vorbitoriloru pro si contr'a se concrede notariloru G. Siagâu si B. Baiulescu.

Notariulu *Duvlea* cetesce protocolulu siedintiei tienute in 7/19 Aprile.

Dep. *P. Cosm'a* observa, ca protocolulu in cestiune nu contiene totu ceea ce s'a petrecutu in siedinti'a ultima si in deosebi, elu nu contiene unele propuneri parte facute in scrisu parte cari aru fi avutu sa se dea in scrisu. De aceea, densulu privesce protocolulu de necompletatu si neispravitu. Propune deci a se amaná verificarea si autenticarea séu sa se concréda unei comissiuni ad hoc spre verificare.

Presidentulu reflectéza, ca in protocolu se cuprinde totu ceea ce s'a vorbitu si hotaritu in siedinti'a ultima, afara de câte-va propuneri in scrisu, cari si ele usioru se potu induce in protocolu. Deci spre a economisá cu tempulu aru dorí sa se autentice protocolulu in siedinti'a de fatia adaugendu, ca este neaperatu a induce in protocolu propunerile facute si primite cá concluse ale sinodului.

Dep. *N. Pope'a* dice, ca predarea protocolului spre verificare unei comissiuni ad hoc, lesnè aru puté dá nascere la nedumeriri si nemultiamiri. Spriginesce deci parerea presidentului.

In urm'a mai multoru observâri si clarificâri, protocolulu in cestiune se verifica si se declara de autenticatu.

Presidentulu presinta inaltulu respunsu alu Altetiei Sale Archiducelui *Albrecht* trimisu sinodului in urm'a telegramei de felicitare in caus'a jubileului de 50 ani. Inaltulu respunsu se cetesce in limb'a germâna si apoi in cea romàna. Sinodulu se radica unanimu intre vii manifestâri de unu intreitu: „sa traiésca!“ La dorinti'a generala, telegram'a tramisa din partea sinodului dimpreuna cu inaltulu respunsu se inducu la protocolu in tóta intinderea.

Presidentulu presinta inventariulu si bugetulu tipografiei archid. pâna la sfersitulu lui Decembre 1878 cu observarea, ca ratiociniele comissiunei tipografice se afla depuse la cass'a epitropiei archid.

Inventariulu si bugetulu se predau comissiunei financiare.

Dupa aceea *Presidentulu* presinta:

Petitiunea lui Gligoru Semedru et consortes din Vinerea pentru esmiterea unei comissiuni in caus'a averei bis. de acolo.

Petitiunea lui M. Muciu si G. Economu cá rudenii ai fericitului Archiepiscopu si Metropolitu, Marelui Andreiu, pentru unu ajutoriu din lasamentulu reposatului in Domnulu.

Rugarea comunei bis. din Ulmi, protopopiatulu Devei, pentru unu ajutoriu in caus'a zidindei biserici de acolo.

Rugarea parochului si catechetului Sfetea din Brasiovu pentru o remuneratiune anuala.

Acesto petitiuni se predau comissiunei petitiunare.

Nefiindu alte esibite de presentatu:

Dep. *Filipescu* face urmatórea propunere:

Conclusulu sinodalu de sub Nr. 68 ex 1877 se estinde si asupr'a depositeloru ce se afla la epitropi'a archidiecesana si care declarându-se de urgentu numai decâtu se pune la ordinea dilei si se decide a se face unu bilantiu generalu in forma de estrasu asupr'a depositeloru.

Dep. Sim. *Piso*: Luându in considerare, ca raportorulu scolariu Dr. Ios. Hodosiu si secretariulu N. Nicanoru Fratesiu suntu insarcinati cu numeróse afaceri; — propune a se votá cá relutu anualu de cuartiru si anume pentru Hodosiu 300 fl., iér' pentru Fratesiu 150 fl.

Propuuerea se predà comissiunei financiare.

La ordinea dilei este: Raportulu com. petitionare. Raportorulu Moise *Lazaru* raportéza asupr'a urmatóreloru petitiuni.

a) Rugarea comunei bis. din Muresiani pentru o subventiune spre a imbunatatí starea materiala a parochului si protopopului din M. Osiorheiu. Comissiunea petitionara propune a se dá rugarea comissiunei organisatóre.

Dep. E. *Macelariu* propune a se insarciná consistoriulu archid. cu studiarea stârei lucrului si a face propuneri motivate la sinodulu viitoriu.

Dep. S. *Piso* observa, ca cu chipulu acest'a s'aru prea amâná realisarea dorintiei juste din petitiune si de aceea propune a se dá petitiunea la comissiunea pentru propuneri.

La votarea facuta asupr'a acestoru trei propuneri, se primesce propunerea lui E. Macelariu.

b) Petitiunea comuneloru biser. Sân-Petru si Sacelu, protop. Hatiegului, pentru unu ajutoriu la zidirea unei scóle confessionale. Comissiunea pet. propune: la impartirea ajutóreloru pentru comunele serace bis., consistoriulu archid. sa ia petitiunea in considerare.

Dep. *Ratiu* observa, ca scólele din protopp. Hatiegului se afla intr'o stare deplorabila si da deslusiri asupr'a comuneloru bis. din cestiune. In sfersitu propune a se votá unu ajutoriu pentru comunele petente.

Dep P. *Cosm'a* nu trage la indoiala ceea ce a afirmatu antevorbitoriulu; reflectéza totusi, ca nu sinodulu ci consistoriulu este chiematu a studiá starea financiala a comuneloru respective. Dreptu aceea propune a se dá petitiunea consistoriului archid. spre a se luá in considerare cu ocasiunea impartirei ajutóreloru pentru scóle.

La votare se primesce propunerea dep. P. Cosm'a.

c) Rugarea comunei bis. din Rachisiu, protopp. Ungurasiului pentru dobândirea cameteloru dupa imprumutulu de statu spre zidirea unei scóle confessionale.

Se predà Consistoriului archid. spre competenta afacere.

d) Invetiatoriulu scólei din Sighisiór'a, M. Moldovanu, se róga pentru o remuneratiune in bani. Comissiunea propune: Petitiunea sa se transpuna consistoriului archid. spre a o luá in considerare la impartirea ajutóreloru pentru invetiatorii seraci.

Dep. *Siandru* sprigineste propunerea comissiunei adaugendu câte-va observâri asupr'a stârei materiale a amintitului invetiatoriu, care se plange a nu fi fostu impartasitu cu ajutoriulu cerutu in anulu espiratu.

Dep. P. *Cosm'a* reflectéza, ca consistoriulu este organulu competentu pentru a hotarí asupr'a petitiuniloru. Propune deci a se predá petitiunea consistoriului archid. spre competenta afacere.

In urm'a mai multoru reflecsíuni din partea dep. Trombitasiu si Mihaltianu:

Presidentulu face observarea ca se prea amana trebile cu asemenea cestiuni simple si formalitâti góle, in vreme ce numerósele afaceri importante remânu neresolvite. Se pretinde incheiarea desbaterei si se primesce propunerea lui Cosm'a.

e) Comitetulu bis. din Turd'a se róga a se segregá pe sém'a bisericei loru o portiune canonica de 26—30 jugere din mosi'a archidiecesei „Lobodasiu“, ce se afla pe hotarulu Turdei. Comisiunea petit. propune a se relegá petitiunea la consistoriulu archid. spre cercetare si informatiune si apoi a raportá despre starea lucrului la sinodulu viitoriu.

Dep. *Filipescu* pledéza pentru incuviintiarea rugârei si pretinde cetirea petitiunei, ceea ce se si face. Dupa acea, Filipescu propune a se transpune petitiunea consistoriului archid. spre considerare cu ocasiunea impartirei ajutoriului pentru bisericele serace si sa se asigneze totu-odata o suma potrivita pentru cumperarea de mosie.

Dep. *Hanni'a* observa, ca mosi'a „Lobodasiu“ apartiene la unu fondu, a cârui destinatiune este normata. Dupa unele reflectâri din partea lui Mihaltianu si din partea presidentului, se primesce propunerea comisiunei.

f) Parochulu N. Tataru din Danesiu se róga pentru unu ajutoriu. Petitiunea se transpune consistoriului archid. spre competenta afacere.

g) Profesorulu E. Prodanu se róga pentru unu ajutoriu in bani, motivându rogarea prin indelungat'a sea bóla. Comisiunea propune votarea unui ajutoriu de 50 fl.

Dep. *Cosm'a* propune a se transpune petitiunea consistoriului archid. spre competenta afacere. *Fagarasianu* pledéza pentru urcarea sumei dela 50 la 100 fl. In urma se primesce propunerea lui Cosm'a cu adausulu: „cu recomendatie speciala.“

h) Suplic'a lui Lazaru Rovinaru din Valisiór'a, prot. Gioagiului I pentru a i se resolví acus'a inaintata consistoriului archid. contr'a parochului de acolo, Petru Laslo. Se transpune consistoriului archid. spre competenta afacere.

i) Rugarea invetiatoriului Const. Chirtesiu din Ibanesci spre a fi deliberatu de sub sentinti'a consist. archid. de sub Nr. 1905 si pentru a fi restituitu in postulu seu de invetiatoriu. Se predà consistoriului archid.

k) Suplic'a lui N. Bersanu, preotu si invetiatoriu in Orestia pentru unu ajutoriu. Suplic'a se transpune consistoriului archid. spre luare in consideratiune la impartirea ajutóreloru destinate pentru invetiatori.

l) Representatiunea din suburbiulu „Pórt'a Turnului“ in Sabiiu se róga in caus'a introducerei capelanului alesu. Comisiunea propune sa se transpuna consistoriului archidiecesanu cá senatu strensu bis. cu insarcinarea a decide odata in modu definitivu acésta afacere.

La rugarea unui deputatu:

Presidentulu deslusiesce starea lucrului in objectulu din cestiune adaugendu, ca in urm'a urmeloru, afacerea capelanatului respectivu a ajunsu in forma de apelatiune la consistoriulu metropolitanu, care a hotaritu a se cere dela consistoriulu archid. tóte actele relative la afacerea amintita.

Dep. *Schiau* primindu partea prima a propunerei facute de comisiune propune a se lasá afara partea a dóu'a.

Dupa cum erá de prevediutu, objectulu in cestiune a datu nascere la desbateri si controverse, dupa parerea nóstra, mai multu infocate decâtu practice. Reproducemu pe scurtu ceea ce s'a petrecutu si vorbitu.

Dep. Sim. *Piso* arata deosebirea ce esista intre causele administrative si causele judiciare si dupa mai multe reflectâri asupr'a observâriloru dep. Schiau, in sfersitu declara, ca nu i remâne decâtu sa nege consistoriului metropolitanu competinti'a a decide in acésta afacere esclusivu administrativa adaugendu, ca amestecarea consistoriului metrop. in afaceri administrative, ce apartienu la eparchii, aru fi cea dintâiu lovire data autonomiei dieceseloru si resp. archidiecesei.

Dep. *Cosm'a* dice, ca nesciindu ce va hotarí consistoriulu metrop. in objectulu de fatia, nu póte acceptá propunerea comisiunei. Apoi citéza unii §§. din stat. organicu, in care s'aru recunósce competinti'a consist. metr. cá a trei'a instantia in asemenea afaceri. Observa, ca consíst. archid. a comisu o mare gresiéla, intarindu candidatulu minoritâtiei in contr'a legei, care cu chipulu acest'a s'a violatu. Propune deci a se transpune representatiunea consist. archid. spre a o inapoiá petentiloru.

Dep. *Patiti'a* arata abnormitâtile si anomaliele ce prea usioru s'aru iví dandu fia-cârui petentu singuraticu dreptulu de a alergá cu apelatii la consist. metr. dicendu, ca totu-déun'a se va fi aflându un'a séu alta partida séu individu nemultiamitu cu sentinti'a consistoriului archid. care in modulu acest'a perde ori-ce valóre, nefiindu in stare sa duca in deplinire conclusele aduse. Combate afirmarea, ca s'aru fi violatu legea dicendu, ca votantii cari la alegerea capelanului aru fi alcatuitu o mica majoritate aru fi fostu in mare parte sedusi prin coruptiuni si promisiuni ilegale si ca consist. archid. a urmatu legei, intarindu pe candidatulu minoritâtiei in virtutea dreptului ce are de a deprimá abusurile si a intarí pe candidatii cei mai cualificati. Pe scurtu resuma, ca déca tóte nimicurile suntu apelabile la consist. metrop, atunci consist. archid. care singuru este competentu a esecutá afacerile administrative ale archidiecesei, nimicu nu va mai poté duce in deplinire, avendu fia-care dreptulu sa apeleze.

Dep *Cosm'a* retrage propunerea sea, primindu acea a dep. Schiau.

Dep. *Elia Macelariu* dice, ca prin conclusulu comisiunei se violéza si se ignoréza prescriptele stat. org. Dupa unele observâri declara, ca recunósce apelabilitatea acestoru feliu de petitiuni la cons. metr. si primesce propunerea dep. Schiau.

Dep. archim. *Pope'a* declara caus'a in cestiune de fórte importanta. Cá unulu ce totu-déun'a a aperatu si va aperá cu deplina conscientiositate autonomi'a archidiecesei si cá fiiu credinciosu alu bisericei si impreuna lucratoriu la compunerea si sustienerea in vigóre a stat. organicu dice, ca este nemultiamitu cu principiele si parerile unor'a dintre antevorbitori. Recurge la canóne, unde este garantata autonomi'a eparchieloru in afaceri administrative adaugendu, ca stat. org. este unu eflucsu alu canóneloru bisericei ortodocse. Apoi citéza §. 167 din stat. org., unde sta apriatu, cari cause cadu in competinti'a consistoriului metrop. si ca senatulu scol. metr. nu are decâtu a decide in afacerile *scóleloru comune* ale intregei metropolii si a sustienea unitatea si intregitatea scóleloru precum si decisiunea in causele apelabile si disciplinare ale profesoriloru din scólele eparchiale. Oratorulu continua cu citarea §§. 3, 8, 11, 16, 23 pct. 1 si 15, §. 43 pct. 3, §§. 40, 45, 46, 50, 54 etc. etc. din stat. org., unde sta espresu, cari cause suntu apelabile. In sfersitu observa, ca pâna la interpretarea stat. org. prin organulu competentu, care este congresulu natiunalu bis., consistoriulu archid. are dreptulu a interpretá legea, dupa cum cugeta ca aru fi mai bine si ca dreptulu de a *intarí* pe oficialii bisericesci din archidiecesa: protopopi, preoti, diaconi etc. apartiene esclusivu la consistoriulu archid. in intielesulu literaru si logicu alu stat. org.

Dep. *Z. Boiu* si *Trombitasiu*, din motivu, ca cestiunea competentiei este de insemnatate deosebita si ca recere unu studiu profundu convinu in parerea, a se continuá desbaterea resp. a se amâná pâna intr'o conferintia confidentiala pe dupa amédi.

Presidentulu 'si reserva dreptulu a se esprimá in cestiunea controversata si promite a luá parte activa la tienend'a conferintia confidentiala.

La dorinti'a generala se amâna deslaterea asupr'a competentiei pe o conferintia tienenda la 5 óre dupa amédi, unde clarificându-se lucrulu, in siedinti'a urmatóre publica sa se póta apoi decide asupr'a meritului si causei speciale ce a datu ansa la cestiunea de competentia.

m) Comissiunea petitionara raportéza apoi asupr'a petitiunei comitetului parochialu din Desiu pentru unu ajutoriu la zidirea bisericei de acolo. Comissiunea propune a se transpune cons. archid. spre considerare la impartirea ajutóreloru pentru bisericile serace.

Dep. *Trombitasiu* primesce propunerea, inse cu adausulu: a concurge cu unu ajutoriu mai insemnatu.

Dupa deslusirile date de dep. archim. *Pope'a* se primesce propunerea comissiunei cu adausulu dep. Trombitasiu.

n) Dr. Vas. Sabo, mediculu „Seminariului Andreianu“ se róga pentru urcarea remuneratiunei dela 200 la 400 fl. respective pentru cuartiru gratuitu in casele archidiecesei din strad'a Urezului, unde locuiesce de mai multi ani.

Rugarea se transpune cons. archid. spre informatiune si raportare la sinodulu viitoriu.

o) Sim. Munteanu din Finciu se róga pentru unu ajutoriu de bani.

Petitiunea se transpune cons. archid. spre competenta afacere.

Presidentulu pune la ordinea dilei raportulu comissiunei organisatóre. Raportorulu dep. R. *Patiti'a* raportéza precum urméza:

a) Petitiunea comitetului protop. alu Branului pentru a se sustiené si pe viitoriu numirea „protopresbiteratulu Branului“ si nu alu „Bârsei“, dupa cum se hotarise in sinodulu anului trecutu.

Se incuviintiéza cererea si numirea „protopresbiteratulu Branului“ se declara de oficiósa.

b) Comit. bis. din Tientiari se róga a remâné si pe viitoriu cá facendu parte din protopopiatulu Brasiovului.

Se incuviintiéza.

c) Projectulu elaboratu de cons. archid. pentru dotarea protopopiateloru de arondatu. Comissiunea propune a se redá proiectulu cons. archid. spre a cere informatiuni dela organele competente (sinódele protopp.) si spre a asterne la procsimulu sinodu unu proiectu.

Presidentulu observa, ca este vorb'a nu de vechile protopopiate, ci de protopopiatele arondande, si astfeliu organele competente lipsescu.

Dep. *Boiu* dice, ca in anulu trecutu, arondarea s'a sistatu si amânatu pâna sa se enuncie congresulu natiunalu, care inse nu s'a tienutu. Amanându astfeliu lucrulu de pe unu anu pe altulu, administratiunea sufere, nefiindu afacerile regulate si va suferí, pe câtu tempu vomu continuá a amâná cele mai vitale cestiuni ad calendas grecas sub diverse preteste. Deci propune primirea proiectului *en bloc*.

Dep. *Hani'a* declara proiectulu de fórte mancu sustienendu, ca veniturile unoru protopopi suntu intreitu mai mici decum se vedu computate in proiectulu de fatia. Dreptu esemplu aduce protopopiatulu seu, despre care si-a cascigatu esperientie. Dep. Hani'a continua dicându, cá sa se amâne hotarirea asupr'a proiectului pâna va trece congresulu preste cestiunea arondârei. Din aceste considerante primesce propunerea comissiunei.

Presidentulu reflectéza ca datele asupr'a dotatiunei adeveratu ca nu suntu si nu potu fi esacte, suntu inse aprocsimative. Apoi observa, ca nu s'au computatu decâtu veniturile sigure si ca datele din proiectu se referescu la nou arondandele protopopiate, unde apartienu numeróse comune, cari mai nainte au facutu parte din alte protopopiate. Prin urmare, dep. Hani'a, neavendu la dispositiune datele asupr'a venituriloru din comunele arondande la protopopiatulu seu, nu póte afirmá, ca veniturile unoru protopopiate aru fi intreitu mai mici decum suntu computate in proiectu pe temeiulu dateloru incurse la consistoriulu archid. relative la nóuele protopopiate.

Dep. *Diamandi* declara cestiunea de delicata adaugendu, ca proiectulu nu este esactu, inse nu spre pagub'a protopopiloru, dintre cari unii se bucura de venituri anuale de câte 4—5000 fl., in vreme ce conformu proiectului cei mai bine dotati protopopi nu aru avé venituri mai mari de 2000 fl. Sa puna fia-care protopopu mân'a pe consciintia si sa dica, ca nu are mai mari venituri decum suntu cele proiectate, atunci densulu este gat'a a votá câte 3000 fl. pentru toti protopopii, cari voru trimite la fondurile archidiecesei totu ce au incassatu in decursulu anului. (Ilaritate si aprobâri).

Dep. *Ratiu* combate afirmârile antevorbitoriului dicându, ca pentru 800 fl. pe anu leafa sistemisata este invoitu a renuntiá la tóte veniturile pâna si la unu ou de gaina in favorulu fonduriloru archidiecesane.

Primesce propunerea dep. Z. Boiu.

Dupa ce mai vorbescu dep. Cosm'a si Gaetanu:

Dep. *Filipescu* face urmatórea propunere:

Veniturile protopopiloru sa se statorésca in modulu urmatoriu:

1. Dreptu cá parochu primariu la parochi'a sistemisata in resiedinti'a protop. séu déca nu, recompensa cu leafa de dupa o parochie de cl. III.
2. Ajutoriulu de statu.
3. Diurne pe di de 5 fl. v. a. si spesele de caletoria cu ocasiunea visitatiunei canonice a parochiiloru si a scóleloru.
4. Tacsele cuviincióse dela cununati, cari tacse se statorescu cu 2—5 fl. v. a.
5. Recompenso pentru afacerile scriptoristice la substernerea de dispensatiuni, dupa afaceri judecatoresci si disciplinare; cele din urma sa se statorésca prin sinódele ppesci.

Dupa unele deslusiri date de dep. Trombitasiu:

Dep. *Bolog'a* declara ajutoriulu de statu de nesiguru, — unu ajutoriu, care mâne poimâne s'aru puté detrage si astfeliu protopopii usioru aru puté remâné scurtati in veniturile loru.

Dep. *Baiulescu* dice, ca-i pare reu vediendu, cum afacerile cele mai insemnate se totu amâna de pe unu anu pe altulu sub cuventu de a le regulá cu o mare esactitate. Primesce propunerea dep. Boiu.

Dep. *Diamandi* reflectéza dep. Bolog'a, ca din momentulu in care ajutoriulu imperatescu se va sistá cum-va, atunci se nasce o cestiune cu totulu nóua. Acum inse, cându ajutoriulu amintitu esista nu intielege, pentru ce sa nu ne intemeiemu motivele contr'a proiectului pe presupuneri, cum face dep. Bolog'a.

Presidentulu recomenda propunerea dep. Boiu din mai multe motive.

Dep. *Boiu* dice, ca déca voimu sa vedemu dotarea si arondarea odata ispravita, atunci putemu; déca inse nu voimu, atunci proiectele voru calatorí dela Nanu la Branu si decissiunile se voru amâná in nesfersitu. Trebuie sa ispravimu odata — continua oratorulu, — déca este sa vedemu preducendu-se o miscare intensiva si binefacatóre intre organele diverse ale bisericei din archidiecesa si metropolie, déca este sa vedemu realisându-se unu progresu insotitu de fapte reale si nu de formalitâti scrise si tiparite. Calculii, cari au servitu de basa la computarea dotatiuniloru ppesci, suntu fórte moderati si nu esagerati, dupa cum s'a afirmatu fâra temeiu. Dupa aceea, oratorulu combate ceea ce a disu dep. Bolog'a si adauge. ca dep. Hani'a nu scie si n'a avutu de unde scí starea faptica a lucrului, de óre-ce la protopopiatulu d-sele — conformu nóuei arondâri — voru apartiené resp. se voru luá mai multe comune, cari adi apartienu resp. se voru incopciá la alte protopopiate. Dreptu aceea, esperientiele, de cari vorbesce dep. Hani'a, nu suntu intemeiate pe datele ce a avutu consistoriulu archid. la dispositiune cu ocasiunea compunerei proiectului din cestiune. In sfersitu, reflectéza dep. Trombitasiu dicându, ca darea proiectului la nóuele sinóde ppesci competente, cari astadi nici ca esista, aru formá unu meru de cérta. Amânarea decissiunei asupr'a proiectului ad calendas grecas, dupa cum dorescu unii din condeputati, — amânarea acést'a este identica cu o stagnatiune fórte pagubitóre, de care densulu nu voiesce a se face responsabilu.

Cu aceste se incheie desbaterea asupr'a proiectului pentru dotatiunea protopopiloru.

La votare se primesce propunerea dep. Boiu cu o majoritate mare.

d) Raportorulu comissiunei organisatóre raportéza asupr'a cestiunei arondârei.

Dep. *Cosm'a* cá raportoru alu majoritâtiei din comissiune apara propunerea, prin care se decide reintregirea unoru protopopiate, unde amanarea reintregirei aru fi mai pagubitóre si unde protopopiatele nu aru suferí mari schimbâri in urm'a arondârei.

Dep *Racuciu* propune, cá déca nu s'aru tiené congresulu nici pâna la 15 Octomvre anulu curentu, atunci consistoriulu archid. sa dispuna arondarea protopopiateloru conformu conclusului adusu de sinodulu anului trecutu.

Dep. archim. *Pope'a* si *Diamandi* spriginescu propunerea dep. Racuciu.

In urm'a unoru observâri din partea dep. Sim. *Piso*, *Patiti'a* si *Cosm'a*:

Presidentulu pune propunerile la votu si se primesce propunerea dep. Racuciu cu mare majoritate.

Fiindu tempulu inaintatu, siedinsi'a se ridica la $1^{3}/_{4}$ óre.

La ordinea dilei: raporturile comissiuniloru.

Siedinti'a a VII din 21 Aprile.

Siedinti'a se deschide la 9 óre. Se cetesce protocolulu siedintiei trecute si se autentica cu unele modificatiuni.

Se presentéza din partea presidiului cererile pentru concediu alu dep. V. Piposiu si R. Patiti'a. Concediulu li se acórda.

Dep. *Hanni'a* interpeléza pe presidiu in privinti'a implinirei conclusului sinodalu din 18 Aprile 1876, care se refera la o rugare a comunei Gusteritia pentru unu ajutoriu din fundatiunea Siaguniana spre a-si completá zidirea bisericei incepute. Prin numitulu conclusu rugarea gusteritieniloru s'a hotaritu a se transpune comisiunei administrative a fundatiunei spre deosebita consideratiune. Nefacendu-se pâna acum nimicu in acésta privintia, interpelantele intréba, déca presidiulu va face dispositiunile cá sa se dea numitei comune, ajutoriulu cerutu.

Presidentulu respunde ca lasamentulu repaus. Metropolitu Andreiu inca nu s'a transpusu comisiunei administrative in tóte formele. Comisiunea administrativa se va intruní câtu mai curendu pentru afacerile sele si atunci negresitu se va luá actu si despre conclusulu sinodalu amintitu. Interpelantulu se declara multiamitu.

Dep. *V. Baiulescu* face o propunere motivata, care cere cá pe viitoriu la concursele pentru posturile de protopopi sa aiba preferintia acei'a, cari au facutu studii pedagogice, istorice, teologice, la o universitate, si au fostu 5 ani parochi. Se da comisiunei pentru propuneri.

Dep. *Z. Boiu* face urmatórea propunere: avendu in vedere ca § 6 din regulamentulu provisoru pentru esaminarea candidatiloru de invetiatori, precum si § 6 din regulamentulu provisoru privitoriu la esamenele de cualificatiune ale candidatiloru de preotie in archidiecesa, ingreuiéza bun'a si prompt a administratiune bisericésca si scolara si alteréza drepturile canonice ale archieppului, resp. ale archiepiscopiei fatia de candidatii de preotie si invetiatorie, propune: *§ 1 alu ambeloru regulamente provocate mai susu sa se modifice astfeliu: esamenele de cualificatiune . . . se voru tienea de regula de 2 ori in anu, si adeca in 25—28 Februariu si 25—28 Augustu c. v.; iér' § 6 din ambe regulamentele: gravamine in contr'a admiterei cui-va la esamenulu de cualificatiune suntu a se indreptá câtra persón'a archieppului, eventualminte câtra sinodulu archidiecesanu.*

Recursurile in contr'a neadmiterei la esamenu se facu pâna acum la consistoriulu metropolitanu. Acést'a inse este dupa parerea vorbitoriului unu inconvenientu. Câci se póte intemplá cá de consist. metr. care nu cunósce asiá bine referintiele speciale ale archidiecesei, sa fia cine-va admisu la esamenu, pre care archieppulu l'a reieptatu. Consist. metrop. póte delegá altu consistoriu pentru esaminare, si acest'a da si atestatulu de cualificatiune; prin acést'a inse s'aru jigní drepturile dieceseloru autonome. Recomenda propunerea sea spre a se dá comisiunei de propuneri. Se primesce.

Urméza la ordine objectulu pertractatu dar' nehotaritu in siedinti'a de Vineri, cu privire la apelatiunea parochieniloru dela Pórt'a Turnului din Sabiiu. Cu privire la acésta apelatiune, care cere intregirea postului de capelanu, care de mai multu tempu este in suspensu, comisiunea pentru propuneri propuse in siedinti'a de Vineri *a se transpune consistoriului cá senatu bisericescu, cu insarcinarea de a regulá acésta afacere in modu definitivu*; iér' dep. Schiau propuse simplu: *sa se transpuna consistoriului archidiecesanu.* La acésta propunere dep. *S. Piso* facuse amendamentulu: *sa se transpuna apelatiunea respectiviloru consistoriului archidiecesanu, cu adausulu ca in caus'a din cestiune sa decida in sfer'a de competintia, de óre-ce apelatiuni la consistoriulu metropolitanu in contr'a decisiuniloru consistoriului eparchialu in caus'a de alegeri de parochi, capelani etc. nu au locu*, ci numai la sinodu. Cestiunea desbatuta tempu indelungatu in siedinti'a de Vineri, avea sa se puna Sambata dupa cuventulu din urma alu propunatoriloru la votu. Din partea unoru deputati inse se sustienù, ca cestiunea n'a ajunsu asiá departe si astfeliu se nascù o desbatere lunga si de putienu interesu asupr'a punctului, ca pâna unde a ajunsu desbaterea in siedinti'a trecuta. Acestu punctu terminatu s'a decisu a se formulá propunerile facute inca odata si a se desbate de nou asupr'a loru. Se intempla.

Dep. *Hodosiu* arata ca in statutulu organicu se vorbesce despre cause apelabile si apelate, fâra cá sa se enumere tacsativu, cari suntu cause apebile, si cari neapelabile la consistoriulu metrop. Câtu pentru casulu concretu, este intrebarea ca, potu-se face in modu definitivu intaririle capelaniloru si parochiloru, din partea consistoriului eparchialu? Dupa parerea sea consistoriulu decide in ambe casurile in modu neapelatu, câci in statutulu org. unde se vorbesce despre agendele senatului bisericescu se dice: consistoriulu bisericescu are de a intarí pe unulu din 3 candidati. Agendele senatului bisericescu alu cons. metr. suntu a decide finalmente causele apelate, dupa cum spune § 167 din statutu; cari suntu acele cause inse nu se enumera. La senatulu scolaru metrop. se dice intre altele, ca are sa judece in causele disciplinare apelate dela consistoriulu eparchialu. Aiá dar' ce-va siguru nu avemu. Vorbitoriulu deci propune: a se insarciná consist. archid. a presentá la proximulu congresu unu proiectu de regulamentu, in care sa se cuprinda cari suntu causele neapelabile dela cons. archid. la celu metropolitanu, iér' pâna atunci sa se observe usulu de pâna acum; intielegendu vorbitoriulu *usulu* asiá, cá consistoriulu eparchialu sa-si intarésca definitivu pe parochi, capelani si invetiatorii sei.

Dep. *Cosm'a* inca sustiene ca nu tóte causele cari se afla la forulu bisericescu consistorialu suntu neapelabile. A hotarí inse asupr'a acestui punctu este chiamatu numai congresulu, nu sinodulu. Statutulu org. in privinti'a acést'a nu este claru; ba unde statoresce principiele generale despre competinti'a foruriloru, se póte esplicá mai multu in favorulu parerei, ca cestiunea de fatia este apelabila. Face deci propunerea: convingendu se sinodulu din informatiunile date de presidiu ca, caus'a sta sub apelatiune si nevoindu a se dimite la interpretarea legei, petitiunea se reda petentiloru, iér' consistoriulu sa faca unu proiectu pentru casurile apelabile, si proiectulu sa se astérna congresului viitoriu; pâna atunci sa mérga lucrulu inainte pe calea sea.

(Va urmá.)

Sinodulu gr. or. românu alu diecesei Caransebesiului.

(Dupa fói'a locala: „Szörenyer Zeitung.“)

In duminec'a Tomei s'a deschisu sinodulu diecesei caransebesiane in modulu indatinatu. La 10 óre inainte de prândiu s'a tienutu servitiulu divinu in biseric'a catedrale celebratu prin P. episcopu Ioanu *Popasu* cu asistintia numerósa, in urm'a cârui'a s'a tienutu parastasu pentru Marele si neuitatulu binefacatoriu alu bisericei gr. or. romána din Ungari'a si Transilvani'a, archiepiscopulu si metropolitulu Andreiu baronu de *Siagun'a*, pentru Emanuilu *Gozsdu*, pentru advocatulu Demetriu *Hatieganu* si pentru comerciantele Demetriu *Peti'a*. La 5 óre dupa prândiu s'a deschisu sinodulu in modu solemnu. Presiedintele episcopu in termini simburosi si bine pronuntiati atinse progresulu facutu pâna acuma pre calea sinodala si cu deosebire celu din anulu espiratu, totuodata facù atenta representatiunea diecesana la insemnatatea proiecteloru pregatite de consistoriulu diecesanu pentru sinodu, binevintéza deputatii, si deschide sinodulu de estu tempu cu rugarea, cá lucrulu sa se incépa numai decâtu. Se presentara la vre-o 25 proiecte consistoriali si presidiali, cari se predara comissiuniloru respective spre consultare si facerea de propuneri.

Cu acestea se incheià siedinti'a prima.

Intre representanti suntu siepte protopresbiteri, apoi d. d. Antoniu si Alesandru *Mocioni*, deputatii dietali Stefanu *Antonescu* si Iuliu *Petricu*, precum si Vincentiu *Babesiu*.

In siedinti'a urmatóre comissiunea scolaria 'si face referad'a. Asupr'a raportului generalu despre starea scóleloru facutu de câtra senatulu scolariu s'a nascutu o discussiune lunga si fórte infocata cu deosebire in celea ce privescu frecuentarea scólei. Pentru progresarea in frecuentarea scólei s'au facutu mai multe proiecte. Totu-odata s'au facutu proiecte pentru platirea regulata a lefeloru invetiatoresci, constatându-se, ca acestea s'au platitu regulatu numai invetiatoriloru din comitatulu Carasiului. La propunerea dep. *Antonescu* sinodulu decide a se adresá in astfeliu de casuri in line'a prima la comissiunile comitatense scolari si administrative, iéra in a dóu'a la celelalte foruri mai inalte scolari si administrative. La recercarea comitetului scolariu comitatensu alu Timisiului cu privire la tramiterea unui representante confessionalu la acelu comitetu, dupa o desbatere indelungata s'a decisu, cá lucrulu sa se concréda consistoriului diecesanu, care va avé a purcede in intielegere cu consistoriulu aradanu.

Dupa acést'a urmà la ordinea dilei referad'a comissiunei bisericesci, din a cârei raportu se vede ca in dieces'a Caransebesiului locuiescu in 311 parochii matre si 31 filii cu 58,261 câte 350,000 suflete. Acésta diecesa se imparte in diece protopresbiterate, cu 9 protopresbiteri, unu administratoru protopresbiteru si 435 preoti. Dupa ce s'a luatu la cunoscintia acestu raportu face unu deputatu tineru intrebarea, pentru ce nu e ocupatu definitivu postulu de referinte stabilu salarisatu in senatulu bisericescu? Neavendu acésta intrebare nice form'a de interpelatiune si nice a unei propuneri de sine statatóre, presidiulu o respinge indrumându pre interogantele a se supune regulamentului de casa facându la tempulu seu propunere de sine statatóre séu interpelatiune.

Dupa presiedintele vorbesce Babesiu si alti deputati sinodali pentru admisibilitatea la discussiune a intrebârei facute de deputatulu Rosinu. Intr'aceea acestu deputatu predà presidiului intrebarea facuta mai inainte numai cu gur'a acum'a in forma de propunere in scrisu. La intrebarea din partea presidiului, ca voiesce sinodulu a luá acésta propunere numai decâtu la desbatere, maioritatea se dechiara pentru desbatere si presidiulu dechiara acésta propunere de conclusu.

Fiindu tempulu inaintatu desbaterea mai departe se amâna pe 4 óre dupa prândiu.

Dupa deschiderea siedintiei si resolvarea unoru formalitâti mai multi dintre deputati si cu deosebire V. Babesiu, intr'o cuventare lunga, adeseori vehementa arata necessitatea de a se ocupá postulu de referinte in senatulu bisericescu pe viétia. Neluându-se in consideratiune dechiararea dlui episcopu ca pentru acestu postu deocamdata nu are barbati cualificati afara de unulu, de care inse e lipsa aiurea, nebagându-se in séma propunerea deputatului I. *Bartolomeiu*, cá ocuparea acestui postu sa se mai amâne si a deputatiloru *Antonescu* si *Petricu*, cá pentru ocuparea acestui postu sa se escrie concursu, — s'a facutu votarea, dupa carea presidiulu enuntia de conclusu alegerea numai de câtu a unui referinte in senatulu bisericescu.

Revista politica.

Scirile telegrafice, de dóue dile incóce delatura si indoiél'a cea mai de pre urma despre inceperea dramei numita resbelulu orientalu. Dumineca la 5½ óre sér'a s'a departatu pajur'a rusésca de pre pórt'a ambassadei rusesci din Constantinopole. Nelidoff insarcinatu cu afacerile rusesci dimpreuna cu personalulu ambassadei a plecatu in aceeasi di spre Odess'a.

Marele Veziru a depesiatu Domnitoriului Romaniei sa se puna in intielegere cu generalissimulu Abdulu-Cherim si sa impedece trecerea rusiloru prin Romani'a.

Asteptâmu in totu momentulu sa aflâmu, déca guvernulu turcescu a pasitu cu astfeliu de pretensiune si ce atitudine ia Romani'a in situatiunea cea dificila in carea este pusa. „P. Corr.“ dice ca Romani'a e si acum decisa a remâné neutrala inse inarmata. Acést'a este caus'a de concentréza trupe. De sine se intielege ca Romani'a nu va puté sa se lupte si cu turcii si cu russii. Pentru acest'a cu cei din urma s'a intielesu asupr'a unei treceri prin tiéra cá ómeni pacinici si cá amici; cu cei dintâiu nu s'a pututu intielege, de óre-ce pretindu sa li se respecteze suzeranitatea. Aperarea neutralitâtiei române este asiá dara indreptata contr'a eventualeloru incursiuni turcesci. Calafatulu cá celu mai insemnatu punctu strategicu, este intaritu bine cu scopu de a impedecá trecerea turciloru pe pamentu românescu. — „Pressei“ i se scrie din Orsiov'a, ca la Craiov'a se va concentrá unu corpu de 20,000 spre a scutí Romani'a mica.

Alte foi sustienu ca Romani'a, indata ce turcii s'aru incercá sa calce pamentu românescu, s'aru declará *independenta* si si-aru intórce armele contr'a Turciei.

Intr'aceea o telegrama de alaltaieri din Londonu asigura ca despartieminte mai mici de **trupe rusesci** suntu dejá de luni (23 Apr. st. n.) *in* **Bucuresci;** precându din *Iassi* se telegraféza ca Marele duce *Nicolaie* s'a indreptatu cu o proclamatiune câtra *români*, prin care ’ii asigura ca trecerea armatei rusesci, urmata la *ordinulu imperatescu*, va fi de scurta durata, va tratá pe regimulu românescu cá pre unu regimu amicu, va respectá legile si obiceiurile tierei si averea; proclamatiunea cere in sfersitu concursulu tierei pentru trupele trecatóre spre a ajutá nenorocitiloru crestini din Turci'a.

Despre altu actu se mai telegraféza din St. Petersburg. Este **manifestulu** imperatului rusescu care culminéza intr'aceea, ca de óre-ce pórt'a n'a vrutu sa asculte de Europ'a. Russi'a se vede silita a pâsí in actiune si cerendu binecuventarea lui Ddieu asupr'a armeloru rusesci ordina armateloru a trece fruntariele turcesci.

„Hermst. Ztg.“ afirma ca ostilitâtile s'au si inceputu.

Cu ocasiunea *jubileului de 50 ani* sinodulu gr. or. din Caransebesiu a tramisu Inaltimei Sele imp. c. r. Serenissimului Domnu Archiduce **Albrecht** urmatórea felicitare:

> Sinodulu diecesei gr. or. rom. din Caransebesiu ce togm'a 'si tiene sessiunea sea cutéza a aduce cu celu mai profundu respectu si cu supunere felicitârile sele adencu semtite, la gloriós'a festivitate a jubileului Inaltimei Vóstre c. r., a gloriosului si pururea probatului beliduce si erou alu bravei armate a monarchiei austro-ungare. Atotu puterniculu Ddieu sa binecuvinte, scutésca si tiena pe Inaltimea Vóstra imperiale!
>
> **Ioanu Popasu,**
> episcopu diecesanu.

Inaltimea Sea ces. reg. a respunsu la acést'a felicitare pe cale telegrafica urmatórele:

„Multiamit'a mea cea mai cordiale DVóstre si sinodului adunatu pentru bunele DVóstre felicitâri cari vinu din mijoculu unui poporu atâtu de curagiosu (tapfer).“

Albrecht.

Corespundintia.

Vien'a 22 Aprile.

O multime de intrebâri si eventualitâti referitóre la neevitabilulu resbelu turco-rusu preocupa lumea diplomatica si politica a Europei intregi Deocamdata suntu la ordinea dilei intrebârile: Ce sianse va avea resbelulu? Remanea-va localisatu séu nu? Ce va face Angli'a, Austro-Ungari'a si ce va fi cu Romani'a? etc. Tienut'a statului nostru si sórtea Romaniei ne intereséza in prim'a linia, deci lasandu la o parte alte intrebâri ve comunicu referitoriu la Austri'a si Romani'a urmatórele:

Eri s'a tienutu aici unu consiliu de resbelu, la care au luatu parte: Archiducele Albrecht, ministrulu comunu de resbelu si inca alti 7 siefi ai comandei generale austriace. Consultarea a duratu mai multe óre si a avutu de obiectu urmatórele puncte:

1. Intrebarea mobilisârei a intregei armate austriace; 2. Mijlócele si modulu cum s'aru potea efeptuá acést'a fâra a causá prea mari daune si jertfe poporatiunei; 3. eventualitatea ocupârei Bosniei si Ertiegovinei; 4. concentrarea unei puteri armate considerabile in Transilvani'a.

Acésta impregiurare precum si alte simptome ne facu a crede ca Austri'a nu va remanea la ori-ce casu neutrala, ci usioru póte interveni eventualitatea, de care este conditionata intrarea ei in actiune. Pentruce? pe partea cui si contr'a cui? suntu intrebâri pre cari diuariele de aici le respundu in diferite chipuri, fia-care in favorulu principieloru, ce represinta si a partidei, ce apera. Dar' dupa cum stau lucrurile se póte dice cu mai multa siguranția ca armat'a austriaca nu va intrá in resbelu pentru Turci'a si contr'a Russiei. Dorintiele unguriloru si a unoru austriaci dualisti nu se voru considerá de asta data, câci precum de sine se intielege, interesele imperiului stau mai susu decâtu ale unei séu altei partide. In anulu trecutu cându se pertractá in cas'a ablegatiloru de aici cestiunea orientala, partid'a liberala, a regimului actualu, a combatutu in termini fórte aspri politic'a regimului si a conducatoriului afaceriloru esterne, pre cându Hohenwart, celu mai mare adversariu alu regimului, aperà regimulu si politic'a sea in cestiunea orientala. De atunci se potea vedea câtu de neinsemnata este influinti'a, celoru ce guvernéza inlauntru asupr'a cestiuniloru grave esterne, cumca in astfeliu de cestiuni dau alti factori tonulu si ca contele Andrássy a invetiatu a cedá. In fruntea armatei austriace stà Archiducele Albrecht, pentru care dualismu, tendintie unguresci si veleitâti constitutiunale suntu terra incognita, elu are in vedere dinasti'a habsburgica, glori'a si interesele generale ale monarchiei austriace si pretiuiesce mai multu amiciti'a Russiei pentru Austri'a decâtu esirea séu remanerea contelui Andrássy in palatulu de pe Ballplatz. De acést'a e siguru cancelariulu imperialu si de aceea 'si intórce intieleptiesce si cu dibacia mantau'a dupa ventu. Cele mai mari notabilitâti militare dupa Archiducele Albrecht suntu cei doi generali slavi, Maroicic si Filipovic si afara de acesti'a o multime de generali slavi precum Rodich, Mollinari si alti. Acestia de siguru ca inca trebuiescu pusi in socotéla, cându e vorb'a de eliberarea crestiniloru slavi de sub jugulu pagânu. Deci pâna cându Russi'a se va luptá pentru eliberarea cestiuniloru din orientu, Austri'a nu numai ca nu o va impedecá ci din contra mai probabilu ca o va spriginí si in acestu sensu este de a se interpretá ocuparea Bosniei si Ertiegovinei, ér' nici decâtu cum o interpretéza diuariele turcofile de aici. — Se pare ca e temere cumca ungurii voru lucrá de capulu loru si ca la acést'a eventualitate aru fi de a se aduce avisulu datu Romaniei din Germani'a, cá sa-si concentreze armat'a la frontierele austriace.

De cându subsecretariulu de statu Burke a declaratu in parlamentulu englesu cumca despre neutralitatea Romanici nu se face amintire in tractatulu dela Parisu nici in vre-unu altu tractatu internationalu si ca Romani'a — oficiosu principatele Moldov'a si Valachi'a — in relatiunile esterne cu alte puteri se privesce cá parte integranta a imperiului otomanu, pres'a européna s'a apucatu sa preciseze positi'a internationala a Romaniei si pe bas'a acést'a sa judece tienut'a ei de fatia in complicatiunile orientali. O parte insemnata a diuaristicei si diuaristic'a turcofila in genere sustiene ca tienut'a Romaniei nu e in conformitate cu positi'a ei internationala, de óre-ce Romani'a déca vrea sa fia neutrala trebuie se remonstreze séu contr'a amberoru pârti séu contr'a nici unei'a. Iéra a se opune Turciei e revolta contr'a suzeranului. Press'a oficiósa din Vien'a aproba tienut'a Romaniei. Dar' in modu categoricu si in tonu detunatoriu pasiesce „National Zeitung" in Berlinu in favorulu Romaniei. Numitulu diuariu in numerulu din 20 l. c. tractându intrebarea orientala intr'unulu din primii articlii de fondu referitoriu la Romani'a scrie intre altele urmatórele;

„Romani'a a statu departe de tóte intreprinderile resboinice si de tóte demonstratiunile, nezuinti'a sea a fostu indreptata intr'acolo cá sa remâna de pârtile invrajbite neatinsa. A tramisu list'a desideriiloru sele fatia de pórta spre a fi considerate la nóu'a regulare a Europei orientale — dar' si aceste dorintie si pretensiuni au fostu modeste si nu treceau marginea pâna la care pórta erá in stare sa le ofere fâra jertfe deosebite pentru sine. Cându planulu rusiloru de a trece prin Romani'a la Dunare câscigà din ce in ce mai mare realitate, Romani'a s'au alaturatu la unu vecinu contr'a cârui'a nu avé fortia cá sa se opuie. Cum se dicea intentioná Romani'a cá sa si concentreze armat'a la o parte si sa lase cursulu eveneminteloru. Decissiunea Turciei de a trece Dunarea au schimbatu lucrulu si a impinsu pre Romani'a pe partea Russiei. Sub tóte impregiurârile i s'a facutu o atitudine neutrala impossibila. A cautá cu bratiele incrucisiate cum tiér'a sea devine teatru de lupta intre dóua armate nu se póte presupune nici de unu regimu, nici de unu poporu. Si ca Romani'a nu póte oscilá intre alianti'a rusa si turca e atâtu de claru incâtu nu mai e de lipsa nici unu cuventu."

Din Ungari'a Aprile.

Fói'a magiara din Budapest'a „Nemzeti Hirlap" aduce in fruntea numerului seu din 20 Aprile unu articulu, care merita a fi cunoscutu publicului românu.

Lasâmu deci se urmeze aici amintitulu articulu in intregu cuprinsulu seu:

Egy jajkiáltás.

„In Romani'a locuiescu la unu patrariu de milionu de magiari, singuru in capital'a Romaniei traescu la 2 ,000 magiari. Numai in Bucuresci se afla 1200 prunci obligati a cercetá scól'a. Dintre acesti'a 1200 prunci, 80 cercetéza scól'a sustienuta de biseric'a reformata, iéra 120 scól'a catolica. Va se dica 1000 prunci magiari séu remanu fâra scóla, séu suntu constrinsi a cercetá scólele romane, unde se romaniséza.

In acestu modu au devenitu la 30,000 de prunci magiari — români (oláh ember).

In genere facemu trist'a esperintia, ca magiarii in Romani'a fórte usioru se lapeda de natiunalitatea loru; — caus'a acestui fenomenu estraordinariu este fâra indoiéla acel'a ca in intregu clerulu catolicu din Romani'a, numai 3 preoti suntu magiari; ceialalti se intielegu cu turm'a loru romanesce, in limb'a romana le predica, in limb'a romána seversiescu marturisirea.

Avemu deci lipsa de preoti magiari si de scóle magiare.

Suntemu inse seraci si intre impregiurârile presente vitrege ne este impossibilu a ne ajuta insine.

In catrâu sa ne aruncâmu privírile, câtra cine sa ne adresâmu cu vocea nóstra durerósa, déca iubit'a nóstra patria natale, déca natiunea magiara nu ne va ascultá rugamintea nóstra: salvati magiarismulu in Romani'a, salvati-'lu in interesulu natiunei nóstre!

Trebuie óre-care comentariu la acestea cuvinte?

Ne adresâmu deci in prim'a linia câtra episcopii magiari, rogandui sa tramita compatriotiloru loru din Romani'a preoti magiari.

Ne adresâmu mai departe câtra toti acei'a câror'a le jace la inima sórtea magiarismului.

Amu ajunsu tempuri grele. S'âmu inaintea unoru eveneminte, in fati'a câror'a usioru putemu deveni intr'o situatiune, in care magiarismulu va fi avisatu a-si incordá intrég'a sea putere materiala si morala.

Daruiti deci pentru scól'a magiara din Bucuresci."

Neavendu date statistice oficióse la mâna, nu voiu contestá autencitatea dateloru numerice, le voiu primí de bani buni, a-siá cum suntu espuse in „Nemzeti Hirlap."

Va se dica in Romani'a locuiescu 250,000 magiari emigrati din Ungari'a, specialu in Bucuresci 25,000 magiari.

Si ce dorescu ei?

De-si emigrati din liber'a Ungaria, departe de „vétr'a stramosiésca," ocoliti de elemente straine in tiéra straina; totusi nu si-au uitatu de originea loru; din contra ei dorescu a remanea si mai departe, ce au fostu, adeca „magyar ember"; spre acestu scopu voiescu a-si conservá religiunea loru magiara, limb'a si scólele loru magiare.

Acést'a este dorinti'a magiariloru emigrati in Romani'a, esprimata in articululu amintitu mai susu.

Noi vomu dice la rendulu nostru, ca dorinti'a e pre deplinu legitima. Dá e legitima, de óre-ce dupa ale nóstre vederi ori-cine are innascutulu si nedisputaverulu dreptu de a se cultivá in limb'a sea, de a-si conservá limb'a si natiunalitatea. Dorere inse, ca acestu santu dreptu nu se respectéza dupa cuviintia prin unele staturi...

O intielegemu deci pre deplinu si nu ne supera nici decâtu, ca magiarii emigrati voiescu a avea scólele si bisericele loru natiunale magiare in Romani'a, si ca spre acestu scopu ceru spriginulu materialu alu compatriotiloru loru din Ungari'a. Ba ce e mai multu avemu dreptu cuventu a fi mandri, ca fratii nostri de preste Carpati nu oprescu pe emigratii magiari intru acésta a loru intreprindere.

O adenca durere ne cuprinde inse inimele, déca cugetâmu cum ne tractéza in privinti'a acést'a regimulu din Budapesta pre noi, românii din Ungari'a.

Nu va fi fâra interesu a trage din acestu punctu de vedere o paralela intre tienut'a Romaniei si a Ungariei.

Resultatele estu modu dobandite suntu fórte caracteristice.

Magiariloru emigrati in Romani'a in numeru de 250,000 le este iertatu a avea scólele si bisericele loru natiunale; ba ce este mai multu *guvernulu principelui Carolu le subventiunéza scólele si bisericele loru* din Bucuresci si unele din provincia. Dovada bugetulu Romaniei pro 1877.

Stravechiloru locuitori ai Transilvaniei si a unei pârti din Ungari'a, românilor in numeru de 3,000,000 suflete, inca le este iertatu a avea scóle si biserici natiunale; *inse subventiunea data spre acestu scopu de preagratiosulu* **imperatu** *pe tempulu absolutismului, in er'a constitutiunala magiara* **guvernulu regelui Ungariei** *ni-o micsioréza, si ne amenintia a ni-o subtrage cu totulu*, punendu subventiunea bisericei nóstre intre spesele estraordinare ale statului. Dovada bugetulu Ungariei asemenea pro 1877. Sa continuâmu a trage paralela mai departe.

Veneticiloru magiari din Romani'a le este iertatu a cere ajutoriu materiale dela compatriotii loru din Ungari'a, spre ajungerea scopuriloru loru culturale.

Dovada colectele care se facu in Ungari'a pentru ei, dovada ajutoriulu episcopiloru magiari.

Româniloru din Ungari'a si Transilvani'a prin ordinatiunea ministrului Trefort — mai bine disu prin ucasulu ministrului Trefort — *le este strictu opritu a primí pentru scólele loru ajutoriu din strainatate.* Dovada subventiunea detrasa dela gimnasiulu nostru din Brasiovu. *Magiarii se potu cultivá in directiune natiunala magiara in Romani'a.*

Noi inse — de-si cu inim'a franta de durere — *trebuie sa suferimu cele mai crunte atentate a magiarismului, indreptate contr'a limbei si natiunalitatei nóstre.*

Dovada colectiunile de bani facute in publicu cu scopulu de a magiarisá românii din comitatulu Unedórei; dovada nenumeratele legi si ordinatiuni, cari ne oprescu intrebuintiarea limbei nóstre materne in afacerile publice; despre delaturarea sistematica a româniloru din posturi nici sa nu mai amintimu. *Et nunc venio ad...*

Sub regimulu *lui I. C. Bratianu*, a marelui demagogu si agitatoru dacoromanu — nu sciu cu temeiu, ori ba, destulu ca foile magiare asiá ni-lu descriu — magiarii emigrati in Romani'a ceru a li se tramite bani si *preoti magiari din Ungari'a*. Ba ce e mai multu spunu lumei francu, ca au de a conservá si intarí elementulu magiaru din Romani'a, de óre-ce *„usioru potu deveni intr'o situatiune, in fati'a cârei'a magiarismulu va trebuí sa-si incordeze intrég'a sea putere morala si materiala."*

Nu aru fi fâra interesu a scí, ce aru dice liberalulu guvernu magiaru din Budapest'a, déca aru voí a aplicá românii din Ungari'a in scólele loru preoti, profesori si invetiatori nascuti si crescuti in Romani'a libera.

Din acelea insirate mai susu — nimenea nu va putea dovedí, ca a-si fi esageratu intru ce-va — urméza, ca este fórte mare diferintia intre tienut'a guvernului magiaru, si acea a guvernului românu.

Nu este usioru lucru, a ne esplicá caus'a ratiunala a diferintiei insemnate intre tienut'a acestoru dóue staturi vecine, avisate dela natura a traí in buna intielegere si in amicitia reciproca sincera.

Avendu tóte aceste in vedere va trebuí, sa constatâmu, ca stâmu inaintea unei enigme.

In sfersitu sa ne resumâmu!

Ferbintea nóstra dorintia este, cá regimulu magiaru sa rumpa cu sistem'a de pâna acum.

Miscârile din orientu au doveditu, ca interesele neamului romanescu si a magiariloru suntu cu multu mai identice, decâtu cum s'au parutu barbatiloru de statu ai Ungariei pâna acum.

Interesulu bine intielesu alu magiariloru nu póte fi acel'a, de a jigní pre români intru prosperarea si cultivarea loru pacinica.

In fine este nedreptu, cá „alkotmányos magyarország" sa oprésca cetatienii sei de natiunalitate româna intru ajungerea aceloru scopuri culturale, spre a câror'a realisare se potu nisuí liberu magiari straini „in der wilden Walachei." m.

Sciri mai nóue.

La „Politische Cor." i se scrie din Bucuresci sub 25 Aprile: Eri au ocupatu 15,000 rusi podulu drumului de feru dela Barbosi. **Eri intrara 50,000 rusi in Romani'a. Unu corpu puternicu rusescu inaintéza spre Dobrudj'a.** Pâna eri sér'a turcii au remasu neclatiti la Dunare. Scirea despre ocuparea Calafatului nu este adeverata. Armat'a româna s'a retrasu dela Dunare, s'a impartitu in dóue corpuri, si se concentréza la Bucuresci si Craiov'a. Populatiunea româna si turcésca se retrage dela rîpele Dunarei.

Alta scire din *Bucuresci* spune: **Turcii parasescu in cea mai mare graba Vidinulu**, indreptandu-se spre Dobrudj'a, unde credu ca va fi **ataculu principalu din partea** rusiloru. Turcii n'au facutu nici o incercare spre a ocupá Calafatulu, Magurelele, Olteniti'a si Giurgiu.

Din Asi'a se telegraféza, ca s'au si inceputu unele incaieraturi mai mici. — Luptele intre montenegrini si turci s'au reinceputu.

Varietâti.

⁂ *Prelegerea publica asupr'a „grâdinei scolare".* Prelegerea anunciata pentru 10/22 l. c. pe cale privata s'a amanatu pe Duminec'a urmatóre. Acésta amanare regretabila este motivata prin multele ploi, cari aru fi facutu preste putintia cercetarea grâdinicoru etc. Suntu poftiti deci toti D. Dnii invetiatori, preoti si alti barbati interesati din Saliste si comunele invecinate a luá parte in numeru câtu mai mare la prelegerea, ce o va tiené dlu prof. D. Comsi'a *Dumineca in 17/29 Aprile* a. c. *in Saliste* (lânga Sabiiu).

Sabiiu, 14/26 Aprile 1877.

Comitetulu despart. III alu
Asociatiunei tranne.

⁂ *Jurnalistica magiara!* Eaca cum se espectoréza o fóia magiara asupr'a atotu-puternicului Tisz'a:

„Regimulu lui Colomanu Tisz'a cauta mórtea in tergulu, unde cresce noroiu, dispretiu, stigmatisatiune si bolovani....

⁂ *Resboiu si speculatie de bucate.* De cându cu trecerea cestiunei orientale in nóu'a fasa, pretiulu valutei austriace a cadiutu cu repejune si lucru firescu, pretiurile bucateloru s'au urcatu mereu, ajungându in tempulu mai din urma unu gradu fórte mare. Caus'a principala trebuie cautata in temerea ce au bursele de producte de a se vedé amenintiate cu sistarea totala a esportului de cereale din Russi'a si Romani'a. Negresitu, sustienerea si indiestrarea cu merinde pentru eventualulu resboiu a unei armate colosale precum se afla ea concentrata in Russi'a de astadi, au avutu si va avé de resultatu o urcare progressiva a pretiului loru. In dimensiuni neasemenatu mai mari se va intemplá acést'a in Romani'a, unde mai multe linii ferate in curendu potu fi silite a sistá cu deseversire esportulu in bucate. Astfeliu se esplica repediunea pripita, cu care se espedéza spre apusu cerealele si alte marfuri pe liniile ferate Iticani si Turnu-Severinu. Din Galati si Brail'a s'au espedatu spre Ungari'a in dilele mai din urma mai multu de 400,000 maji cucuruzu si grâu.

Burs'a de Vien'a.

Din 13/25 Aprile 1877.

Metalicele 5%	57	15
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	62	25
Imprumutulu de statu din 1860	107	—
Actiuni de banca	766	—
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	69	50
„ „ „ Temisiorene	67	50
„ „ „ Ardelenesci	65	40
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	112	90
Galbinu	6	11
Napoleonu d'auru (poli)	10	42
Valut'a nóua imperiale germâna	68	65

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☛ **La nrulu de astadi se adauge Foisiór'a Nr. 8.**

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 30. ANULU XXV.

Sibiiu 17|29 Aprile 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Dela sinodulu archidiecesanu.

(Urmare din siedinti'a a VII-a).

Dep. *Diamandi* spriginesce parerea lui Cosm'a; *Boiu*, deasemenea, in partea din urma; aru dorí inse cá consistoriulu archid. sa nu purcéda unilateralu la asternerea acelui proiectu congresului, ci sa-lu comunice mai intâiu si cu consistóriele eparchiale din diecesele surore; deóre-ce inse pâna la congresu nu putemu fi fâra lege, sinodulu sa hotarésca provisoru ca: pâna la aducerea hotarirei din partea congresului, sinodulu declara de neapelabile alegerile de parochi, capelani, invetiatori. Provocându-se dep. Z. Boiu in aperarea neapelabilitâtiei la canóne, acést'a da ansa

Presidentului a-si dá si densulu parerea asupr'a acestui punctu. In trebile administrative pentru densulu canonulu celu mai de aprópe 'lu privesce a fi statutulu org. Ori-ce aru stá in canónele vechi in privinti'a acést'a — aparte cele ce privescu dogmele si ritulu — pentru noi nu potu fi deobligatóre. Acele canóne dupa necesitate se sustienu, si dupa necesitate se potu alterá prin corpulu legislativu, dupa cum credemu, ca va vení mai bine administrârei bisericei. In statutulu org. nu avemu dispositiuni speciale in privinti'a causeloru apelabile; dar' in § 6 se dice ca afacerile juditiale si administrative se voru esercíá prin protopopu in instanti'a 1-a, prin consistoriu in instanti'a a 2-a, si prin cons. metr. in a 3-a. Causele neapelabile in statutulu org. iérasi nu suntu tacsativu enumerate. Asiá dar' sa evitâmu a ne incurcá cu provocarea la mancitâtile statutului org. Câtu privesce „*usulu*“ de pâna acum, arata, ca la cons. metr. inca sub metropolitulu Siagun'a s'au pertractatu mai multe afaceri puru administrative ale diecesei Aradu si anume: a intaritu alegerea de parochi din dieces'a Aradului, din dieces'a Oradiei mari, alegerea de invetiatori etc. cari au fostu apelate dela consistoriulu eparchialu. Din tóte acele casuri aduse inainte, trage conclusiunea ca causele administrative suntu apelabile. Concede ca consistórele diecesane, cari se interesésa de decurgerea buna a trebiloru loru, sa fia mahnite pentru mergerea trebiloru la cons. metrop.; putemu avé póte cause de a fi nemultiamiti cu decurgerea afaceriloru in cutare casu specialu, dar' nu este causa a alterá ce este facutu. Introducendu acum deodata unu altu usu, decâtu celu aretatu, amu vení in suspitiune a alterá unitatea bisericei nóstre. Ialusi'a pentru autonomia, ce compete eparchieloru sa nu mérga pâna acolo, cá sa credemu ca prin apelatiune la consist. metrop. se vatama autonomi'a.

Dep. *Dr. Pacurariu* intr'o vorbire fórte lunga apera apelabilitatea causeloru juditiale si administrative la consistoriulu metropolitanu. Omogenitatea legei, structur'a si architectur'a statutului organicu; introducerea dualismului in Austri'a, canónele de obedientia si alte de feliulu acestor'a, s'au adusu inainte de vorbitoriu, pentru a-si aperá parerea sea. Intrég'a vorbire, in care alt-cum se afla si câte o idea buna, a facutu impressiunea, ca cuprinde multu prea multe vorbe, pentru ideile ce voiá a le desfasiurá vorbitoriulu. In decursulu acestei vorbiri au avutu locu si unele intermezuri caracteristice. Asiá vorbitoriulu afirma ca § 5, 6 si 168 din statutu organicu spunu apriatu ca, consistoriulu metropolitanu este suprem'a instantia in *tóte* causele disciplinare si administrative.

Dep. *Z. Boiu* contradice: nu stà asiá.

Dep. *Dr. Pacurariu*: me rogu dep. Boiu contestéza ce stà in lege. — Se cetesce §-fulu respectivu la care se provóca Dr. Pacurariu si se constatà ca nu stà asiá in lege cum afirma D-Sea. Acést'a nu impedeca acum pe vorbitoriu a folosí de argumentu pentru parerea sea tocmai lips'a terminului „totu“, pre care se basá-se mai susu, deducendu din lips'a terminului totu a fi regula apelabilitatea. (Ilaritate).

Aceste terminate curge de nou torentulu elocuentiei, pâna ce la esprimarea dorintiei unoru deputati *presidentulu* 'lu róga a fi mai scurtu in vorbire.

Dep. *Pacurariu* declara ca nu voiesce sa ocupe pre nimenea cu argumentele sele, déca nu voiesce cine-va sa le asculte. Déca a esageratu in vorbire, sa-lu chieme la obiectu, séu sa-lu chieme la ordine. Nu-i stà nici presidiului nici sinodului in putere cá sa demande vorbitoriului ca a vorbitu destulu. Protestéza in privinti'a formei admonitiunei, renuncia inse in impregiurârile de fatia a cuventá mai departe. I'si formuléza deci propunerea sea: actulu din cestiune, cá si tóte causele de alegere, déca suntu apelate, sa se astérna consistoriului metropolitanu spre decisiune si totuodata sa se recerce consistoriulu *metropolitanu* a face unu proiectu despre causele apelabile si neapelabile, si a-lu asterne apoi congresului.

Dep. *Archimandritulu Pope'a* deduce din statutulu organicu ca caus'a din cestiune nu este apelabila. Arata ca in statutu afacerile parochieloru filie, ce voiescu a se face matre, precum si asiediarea de profesori si invetiatori sta in competinti'a nedisputavera a cons. eparchialu spre a le decide finalminte. Totu de categori'a acestor'a se tiene si dreptulu cons. eparchialu de a denumí pe protopopi. Fâra ratiune legea nici decum n'a adusu aceste dispositiuni categorice. Statut. org. prescrie agendele si competinti'a cons. metr. si vorbitoriulu deduce din §§. respectivi, ca cons. metr. cá senatu bisericescu, nu póte fi decâtu numai foru judecatorescu. Se provóca apoi la conclusele de sub Nr. 61 si 68 ale prot. congresului din 1868, in cari se vorbesce despre o procedura in cause matrimoniale si disciplinare, nu inse si de o procedura in cause administrative. Casuri analoge se afla inca sub Nrii 156 si 170 din prot. congresualu din 1870, unde s'a decisu asupr'a unoru cause scolastice apelate la congresu ín acelu intielesu ca, ele se tienu de cerculu de activitate alu consist. eparchialu. Cu provocare la cele citate deci densulu crede ca nu se póte trece usioru preste autonomi'a archid.

Sa nu se precipite lucrulu, cá sa nu se produca nemultiamire, care aru putea stricá scopului constitutiunei, adeca pâcei si bunei intielegeri.

Se cere incheierea desbaterei. (Se primesce). Mai vorbescu dintre vorbitorii inscrisi:

Gaetanu, pentru propunerea comisiunei impreunata cu a lui Piso; *Diamandi Manole* pentru propunerea lui Cosm'a.

Urméza cuventulu din urma alu propunatoriloru.

Dep. *Schiau* 'si desfasiura intr'o vorbire mai lunga parerile cu privire la propunerea sea. Arata ca in lege sta ca avemu 3 foruri juditiale, fiacare foru judeca in cause de controversa juditiala si administrativa, si déca se nasce controversa intre aceste foruri, decide forulu celu mai inaltu. In § 176 din statutu unde se numera afacerile consist. metr., se dice: cause apelabile. In lege nu sta apriatu ca intaririle alegeriloru de parochi, capelani, invetiatori s'aru tiené esclusivu de competinti'a dieceseloru; din contra densulu deduce din dispositiunile generale ca tóte causele suntu apelabile.

Concede inse ca suntu si unele cause, cari numai in forulu alu 2-lea se hotarescu definitivu, si recunósce indreptatirea celoru citate mai susu de antevorbitori. Dar' sa se ia lucrulu practicu. Caus'a din cestiune este apelata la consistoriulu metrop., cons. metr. a cerutu dela celu archid. asternerea acteloru. Déca se hotaresce in sinodu definitivu asupr'a lucrului in sensulu propunerei comisiunei, atunci cons. archid. basatu pe conclusulu sinodului va denegá asternerea. Prin acést'a s'aru produce o desbinare daunósa in biserica; câci hotarindu asupr'a lucrului in modulu aratatu sinodulu va putea vení in contradicere cu celelalte diecese, cari aru puté hotarí altcum in privinti'a foruriloru. Din tóte cele aduse inainte se alipesce lânga propunerea lui *Cosm'a*, remanendu a se esplicá in lege, prin congresu, cari suntu cause apelabile si cari nu.

Dep. *Dr. Pacurariu*, sustienendu parerea sea, dice ca a intentiunatu prin propunerea sea numai unu „modus vivendi“ pâna la regularea afacerei prin congresu. Cá cons. archid. inse sa si póta basá resolutiunea sea la petitiunea din cestiune, sa se spuna apriatu de sinodu ca caus'a este apelabila si apelata. In desfasiurarea sea de fatia vorbitoriulu vine a intrebá cine apeléza? Si indreptandu-se spre publicu, spune ca parintele H. apeléza in contr'a sentintiei consistoriului. Parintele H. fiindu de fatia, protestéza. Se nasce acum unu scurtu dialogu intre dep. Dr. Pacurariu si intre *galerie* asupr'a persónei dela care vine apelata.

Dep. *Dr. Hodosiu* sustiene simplu propunerea sea.

Dep. *S. Piso*, arata motivele cari l'au condusu a face propunerea sea, si anume odata ca este causa de alegere, a dóu'a ca nu suntu precisate lucrârile in statutu. La fia-care alegere suntu mai multi concurenti, totu-déun'a se va aflá unulu care sa faca apelatiune, si prin aceste se ingreunéza administratiunea.

Espressiunea de neapelabilu din statutu, câtu si hotarirea espresa: ca dispositiuni speciale voru indicá obiectele in cari cursulu instantieloru sa se schimbe, a fostu cela-laltu motivu, care la indemnatu a face propunerea. „Usulu“ amintitu in propunerea lui Hodosiu, densulu 'lu intielege asiá, cá sa se sustiena usulu ce a esistatu inainte de introducerea legei. Din aceste motive recomanda propunerea sea.

Dep. *P. Cosm'a* sustiene ca tóte argumentele aduse in contr'a propunerei sele, au fostu casuri analoge, cari nu se potu aplicá la casulu specialu. Densulu crede ca, prin unu conclusu alu sinodului, cestiunea nu se póte hotarí nici decum, câci caus'a este dejá apelata. Apera mai departe, in contr'a lui Pacurariu, parerea sea ca proiectulu amintitu, sa se faca de consistoriulu archidiecesanu, câci celui metropolitanu nu-i póte impune sinodulu eparchialu a face ce-va. Cu privire la „usu“ densulu nu póte privî de normativu usulu dinaintea introducerei statutului organicu, ci celu introdusu de atunci incóci, si acelu usu vorbesce in favórea propunerei sele pre care o recomanda spre primire.

Urméza o desbatere asupr'a rendului in care sa vina propunerile la votu. In sfersitu se pasiesce la votisare.

Propunerea dep. *Cosm'a*, pusa intâiu la votu se primesce cu maioritate; de asemenea se primesce partea prima a aditamentului Boiu, cá sa se comunice proiectulu, inainte de a se asterne congresului, cu cele-lalte consistorie diecesane Partea a 2-a a aditamentului Boiu, cá superata prin primirea propunerei Cosm'a nu se mai admite la votu.

Urméza continuarea din raportulu comissiunei financiare, si anume cererea parochiei din cetate din Sibiiu pentru asignarea unui ajutoriu anualu de 200 fl. pe sém'a bisericei. — Comissiunea propune unu ajutoriu de 150 fl. din fondulu catedralei pâna la zidirea bisericei catedrale.

Dupa o desbatere mai lunga asupr'a punctului: din care fondu sa se dee, se decide a se dá unu ajutoriu de 200 fl. din fondulu de trei-dieci de mii, dela 1 Ianuariu 1877 incolo.

Asupr'a altoru petitiuni mai neinsemnate se decide parte in meritu, parte se transpunu consistoriului spre competenta afacere, séu considerare. Cu aceste siedinti'a se incheia dupa 2 óre; si se anuncia siedinti'a urmatóre pe dumineca la 10 óre.

O rugaminte la adres'a diuareloru de preste Carpati.

In multe renduri a trebuitu sa ne plangemu de usiurinti'a, cu care unele dintre diuarele de preste Carpati se pronuncia in cestiunile, ce privescu pe românii din Austro-Ungari'a. Totudéun'a amu crediutu inse, ca e datori'a nóstra sa trecemu cu vederea nisce espectoratiuni, care nu suntu decâtu pecate ale tineretieloru. Dar' *acum* cetimu in „Unirea Democratica“ din Bucuresci urmatórea scrisóre:

„Bucuresci, 9 Aprile 1877.

„Dle redactoru! Cetescu in numerulu dela 9 Aprile alu stimabilului diuariu ce redactati, unu articulu intitulatu „Vocea Austriei“, in care „Unirea Democratica“ 'si dà séma despre unu articulu alu diuariului vienesu „Fremdenblatt“.

„Diuariulu vienesu incheia cu urmatórele cuvinte:

„Nu ne vomu desbiná puterile mai nainte de tempu; nu vomu urmá o politica de idei neclare. Facemu politica de interese si nimic'a mai multu. *In acésta idea tóte popórele austro-ungare se voru simtí impreunate*“.

Aru fi fostu de doritu, cá stimabilulu diuariu „Unirea Democratica“ sa se fi marginitu a face cetitoriloru sei impartasire despre aceste cuvinte atâtu de bine simtite. Nu fâra óresi care simtiementu de mahnire vedu insa, ca sub impressiunea situatiunei si in prip'a scrierei, comunicatoriulu a lasatu sa se strecure in „Unirea Democratica“ câte-va observâri comentatóre, cari suntu incredintiatu, ca nu suntu espressiunea vederiloru partidului, pe care-'lu represinta acestu organu de publicitate.

Eata ce dice in „Unirea Democratica“ :

„Românii (din Austro-Ungari'a) aru dorí, déca nu deplinu libertate, celu putienu autonomi'a Transilvaniei, celu putienu recunóscerea natiunalitâtiei loru si o egalitate adeverata cu cele-lalte popóre din statulu austro-ungurescu.

Românulu din Ungari'a n'are alta rugaciune decâtu acést'a:

Dà Dómne sa mai punu odata mân'a pe cós'a ruginita dela 1848 !“

Nu intielegu, dle redactoru! cum este cu putintia, cá in diu'a de astadi, cine-va sa gasésca, sa scrie, ba chiaru sa publice asemenea cuvinte nu mai putienu nechibsuite decâtu neadeverate; nu intielegu, de óre-ce Austro-Ungari'a in totu cursulu crisei orientale si cu deosebire in acestu momentu seriosu, nu sciu sa fi justificatu prin ce-va dujmani'a româniloru. Din contra, cabinetulu din Vien'a, intru câtu i-au permisu strimtorârile situatiunei interne si esterne, totu-déun'a s'a aretatu binevoitoriu câtra Romani'a. Chiaru insa, déca contele Andrássy, intr'un'a ori intr'alt'a, aru fi superatu pe guvernulu Romaniei, din consideratiune pentru noi românii de preste Carpati, si de preste Moln'a, fratii nostri din Romani'a au fostu si totu-déun'a suntu datori a nu vorbí decâtu cu cuvenit'a reserva despre imperati'a, din care facemu parte si de care ne léga viitoriulu. Cu atâtu mai putienu se póte dar' justificá procederea de a atacá pe Austri'a in românii ei, si pentru cá sa vorbescu mai lamuritu de a abusá de positiunea, pe care intemplârile ne-au creat'o in imperiulu Habsburgicu.

„Este adeveratu, ca in multe privintie trebuiesce sa ne plângemu de positi'a, ce ni s'a creatu la anulu 1866. Privimu inse la fratii nostri din Turci'a, din Serbi'a si din Rusi'a, tienemu séma de greutâtile interne si esterne, cu care unu imperiu cá si alu nostru este silitu a se luptá intru organisarea sea, si asteptâmu cu rabdare ori staruimu cu zelu, dar' nu ne perdemu cumpetulu; câci suntemu convinsi, ca mai nainte ori mai tardiu, dar' negresitu odata, puterea care ne a creatu positiunea dela 1860, iérasi va puté sa tiena séma de dorintiele nóstre indreptatite si potrivite cu interesele imperiului. — Amu dorí cá fratii nostri din Romani'a sa nu ne jignésca int u acestea, câci voindu sa ne folosésca, cu atâtu mai multu ne strica. — E grea positiunea nóstra, prea multu e grea! Avemu in imperiu si cu deosebire in Ungari'a vrajmasi si adversari politici, cari totu-déun'a grabescu sa intrebuintieze cuvintele nechibzuite cá arme in contr'a nóstra si totu-odata in contr'a Romaniei. Réu'a nóstra positiune chiaru se justifica prin acea, ca suntemu banuiti de a fi rei patrioti.

„'Mi vine greu a mai dice, ca pe nedreptu si cu rea vointia suntemu banuiti. Iubirea de tiéra si alipirea câtra dinastia a româniloru din Austri'a suntu lucruri, asupr'a câror'a nici nu e permisu a discutá, lucruri pe cari numai acei'a le potu pune la indoiéla, cari nu cunoscu pe ardelenii traiti in traiu de lupta, cari voru sa le fia spre stricare, séu cari nu au fostu inca petrunsi de puterea asiediata in cuvintele „*Imperatulu nostru*“. In indelungat'a loru viétia românii din Austri'a; afara de vrednici'a loru, nu cunoscu decâtu o singura putere ocrotitóre, de la care le-a venitu totu binele si nici unu reu, si care in lupt'a cu celelalte popóre, totu-déun'a le-a fostu padia mai multu ori mai putienu puternica — Imperatulu — Curtea din Vien'a. Alipirea câtra acésta curte este o traditiune istorica, o putere motivata in faptele trecutului si in sperantiele viitoriului, o credintia neclantita, care hotaresce pe romànu in tóte impregiurârile. Nu este in trecutulu româniloru din Austri'a o singura fapta, care aru dá cui-va dreptulu de a-i banuí in presentu. Totu-déun'a dorinti'a imperatului i-a hotaritu: au fostu rabdatori si mandri, supusi si indaratnici, si-au versatu sângele in lupte — totu-déun'a inse dupa cum 'i hotarea imperatulu, de care suntu deprinsi a fi resplatiti.

„Si astadi!? — Astadi românulu din Austri'a nu doresce nimicu; in launtrulu imperiului nu intempina decâtu frati; elu sta la dispositiunea imperatului *seu*. Dá! românulu din Ungari'a este gat'a a mai pune odata mân'a pe cós'a cu care dela 1848 a muncitu in munca onesta, dar' *totu cá la 1848*, spre a se pune improtiva acelor'a, improtiv'a câror'a *va fi tramisu*. Nu me indoiescu, ca partidulu pe care 'lu represinta „Unirea Democratica“ e convinsu deopotriva cu toti românii, ca atunci cându Austro-Ungari'a aru fi silita sa intre *ori contr'a cui* si *ori pentru cine* in lupta, românii se voru luptá in cele dintâiu renduri; e convinsu, ca partea mai voiósa din acei'a, cari au fostu siliti a se espatriá, se va intórce in tiér'a sea si va reclamá dreptulu de a luptá pentru interesele ei.

„Si déca fratii nostri din Romani'a 'si voru dá bine séma, nu se voru mai indoí ca aceste interese, cu deosebire astadi, suntu identice cu ale Romaniei, si nu voru mai crede, ca este cu putintia cá Europ'a sa asiste la unu spectaculu desgustatoriu, cá secululu 19 sa véda românii luptandu-se cu românii in strimtorile Carpatiloru.

„Astadi, cându viitoriulu apropiatu atâtu alu nostru câtu si alu Romaniei, viitoriulu intregului poporu românu urméza a fi hotaritu, este bine, este chiaru de trebuintia, cá aceste idei sa fia emise tocmai prin mijlocirea „Unirei Democratice“, in care s'au strecuratu acele putiene cuvinte graite in pripa; nu-'mi este dar' permisu a crede ca ve-ti gasí de cuviintia a nu publicá acésta a mea scrisóre.

Primiti, domnule redactoru, espressiunea deosebitei mele consideratiuni.

Ioanu Slavici,
unulu dintre acei'a cari au
fostu siliti a se espatriá“

E destulu a cetí acésta scrisóre, pentru cá sa ne incredintiâmu despre motivele, care au hotaritu pe dlu Ioanu Slavici a o trimite tocmai diariului „Unirea Democratica“: d-sea voiá sa dea prin acést'a partidu'ui numitu liberalu-*nationalu*, alu cârui organu este acestu diariu, ocasiune de a condemná, — celu putienu indirectu, — usiurinti'a, de care avemu totu dreptulu de a ne plânge. Durere inse! organulu partidului liberalu-*nationalu nici astadi* nu este mai chibzuitu decâtu a fostu totu-déun'a, ci da locu in acelasi numeru unui articolu de siepte colóne lungi, in care se da respunsu la scrisórea dlui I. Slavici. Nu vomu reproduce acestu respunsu, pentru-ca elu nu merita a fi cetitu si nu-lu vomu combate fiindu-ca nu merita a fi luatu in consideratiune. Ne tememu inse, ca adversarii nostri politici, care nu paru a fi mai chibzuiti decâtu fratii nostri rosii de preste Carpati, *chiaru si astadi* voru luá asemenea manifestatiuni fâra de nici o importantia dreptu bani buni si le voru intrebuintiá cá arme in contr'a nóstra si temendu-ne de acést'a ne simtiemu datori a ne pronuntiá lamuritu. Cine este dlu I. Slavici!? — Nu avemu trebuintia sa o spunemu: intrég'a natiune 'lu scie. — Cine este dlu Alecsandru Ciurcu Siercaianulu? — „Unu fiiu alu Transilvaniei“, pe care nimeni nu-lu cunósce, unulu dintre acele suflete, care nu-si gasescu odihna pe pamentu, unulu dintre tinerii, care fiindu siliti a trece in Romani'a, credu a face tierei loru unu bine agitându contr'a ei. Dar'! tristu lucru, cându unu diariu, ce se pretinde seriosu si organu alu unui partidu abuséza de slabiciunile unoru asemenea tineri si nu se sfiiesce a ne combate prin mijlocirea loru.

Nu este in Austro-Ungari'a unu singuru românu seriosu, care astadi nu aru respinge cu indignare cugetârile pe care „Unirea Democratica“ le comunica dreptu espressiune a opiniunei nóstre publice. Si déca e vorb'a sa ne pronuntiâmu lamuritu, atunci mergemu mai departe decâtu dlu I. Slavici si *rugâmu pe fratii nostrii de preste Carpati sa binevoiésca a nu se ocupá de noi decâtu dupa ce 'si voru fi datu onest'a silintia de a studiá trecutulu nostru, aplecârile nóstre si relatiunile in care traimu.*

Interesele nóstre suntu identice cu ale imperiului si dupa convingerea, care ne stapânesce, viitoriulu *natiunei române* e legatu de viitoriulu acestui imperiu. Acum dar', cându tiér'a este intre Scyll'a si Charibdis, nu mai dorimu nimicu, nu mai intempinâmu in acést'a tiéra decâtu frati, alaturea cu care suntemu gat'a a aperá interesele Dinastiei, ale tierei si ale nóstre *contr'a ori-cui*. Strimtorile Carpatiloru suntu ale nóstre si acei'a, care au sciutu sa móra la Sadov'a si la Königrätz cu indoita virtute se voru luptá in aceste strimtori.

Nu credemu, nu ne tememu ca vomu fi siliti a le apará contr'a fratiloru nostri de dincolo; déca inse acesti frati aru nesocotí interesele natiunei, atunci in intregulu imperiu cu deosebire noi avemu dreptulu de a luptá pentru apararea loru.

Totu déun'a ne-amu facutu datori'a; cu atâtu mai multu o vomu face astadi, cându suntemu mai luminati.

„Unu mutu si-a capetatu graiulu!“

Cine este acestu mutu? — Academi'a *magiara*! Cum a ajunsu la graiu? — Vorbindu *nemtiesce*! Ce feliu? Cine indrasnesce a dice de aceste pe teritoriulu sântului Stefanu? — „Pester Lloyd“! Eata ce scrie acésta fóia *ultra-maghiarona* intr'unu articulu din numerulu seu dto 14 Aprile a. c.:

„S'a radicatu unu interdictu, s'a deslegatu o limba, *unu mutu si a capetatu graiulu!*

„Minunea acést'a tocmai acum s'a intemplatu in mijloculu nostru, in cerculu lumei invetiate magiare. Cum? Academi'a, Societatea Kisfaludy, societatea pentru sciintiele naturale, pentru istoria etc. etc., in cari preste anu se scrie si se vorbesce mai multu, cá câtu potu tiparí o suta de técuri, aceste societâti abiá acum sa fi ajunsu la graiu din starea muta?! — si totusi acésta minune tocmai s'a intemplatu. — Academi'a magiara de multu dejá patimesce de unu simtiementu apesatoriu alu **isolârei**,*) cu tóte ca stà in legatura intima cu cele mai insemnate institute de eruditiune ale Europei, ba si ale altoru continente. Ea schimba cu ele publicatiunile reciproce, si ori unde in Europ'a unu Humboldt, unu Lyell inchide ochii pentru totu-déun'a inaintea lumei, ale cârei aparitiuni le-a observatu si esplicatu, si academi'a magiara a suferitu o „perdere durerósa“; câci tóte acele celebritâti au apartienutu si ei, deórece academi'a a alesu pre cei mai insemnati invetiati ai lumei de membrii „esterni“. Si totusi ea se simtiá isolata, câci n'a fostu o comunicatiune adeveratu reciproca, pe care o sustiené sciinti'a magiara prin societatea nóstra erudita cu sciinti'a lumei. Aici publicatiunile institutelorn erudite germane, englese, francese, italiane, svedice etc. se primescu cu multiamita si putemu crede, se cetescu cu placere si folosu; dar' in straini publicatiunile scientifice magiare se primescu numai cu curtoasie, neputendu-le cetí ..... —“

„A fostu unu tempu, cându puteai audí fórte desu dical'a, ca Ungari'a s'aru inadusí de grasimea sea. E bine, pericolulu inadusirei n'a fostu chiaru departe; dar' unde e grasimea? intréba cei ce platescu dârile si intréba domnii cari tienu in mânile loru pung'a statului. Zical'a aceea, incâtu pentru „grasime“ durere neadeverata, se parea insa aprópe a devení adeverata pe altu terenu. Neintielésa precum erá, Ungari'a invetiata in nisuintiele sele scientifice a remasu mereu judecata la **monológe** .... —“

„Ideile invetiatiloru din patria remaneau lumei secrete si magasinele academiei devenira dejá prea strimte pentru publicatiunile voluminóse, *cari nici aici in tiéra insasi nu se treceau*, de cum sa póta fi respandite prin strainatate“.

Si acum ne spune „Pester Lloyd“ ca se publica de curendu o revista in limb'a nemtiésca de Paul Hunfalvy sub titlulu „Literarische Berichte aus Ungarn“, unu organu „oficiosu nemtiescu alu academiei magiare „care va serví intereseloru nóstre (magiare) bine intielese“!

I-ti vine sa nu credi ochiloru a cetí astfeliu de cuvinte intr'o fóia ultra-magiarona cá „Pester Lloyd“. Parasiti de tóta consciinti'a trebuiescu sa fia acei ómeni, cari dupa astfeliu de marturisiri mai staruescu cu atât'a inversiunare, a magiarisá alte natiuni, pentru a le „isolá“ si pe acestea de lumea culta; indreptandu atentatele cele mai nerusinate sub deferite preteste si in diferite forme chiaru in contr'a limbei *române, care stà atâtu de aprópe de limbile culte ale occidentului.* Lasandu la o parte ori-ce zelosia natiunala din punctu de vedere curatu *internationalu, cosmopolitu* comite o adeverata crima acel'a, ce voiesce a *magiarisá* pe unu poporu cá celu romanescu.

Acést'a este conclusiunea iresistibila din premisele cum le aflâmu depuse in chiaru articolulu ultra-magiaronului „Pester Lloyd“.

Ne va ferí ceriulu, sa devenimu noi românii „muti“!

Mai curendu, asiá se vede, se voru germanisá magiarii, incetu, pe nesimtite!

Suveranitatea Romaniei.

(O conferintia a profesorului Arntz.)

S'a scrisu in Romani'a si in strainatate asupr'a relatiuniloru dintre Romani'a si imperiulu otomanu, ori de câte ori s'a ivitu o dificultate nóua a cestiunei orientului. Amu vorbitu in unulu din numerile nóstre trecute despre brosiur'a dlui C. Stefanescu; acum avemu placere a dá lectoriloru nostri unu resumatu alu conferintiei tienuta la Bruxelles de d. Arntz, profesoru la facultatea de acolo, asupr'a drepturiloru Romaniei fatia cu sublim'a Pórta. Ce propunemu a vorbí in numerile nóstre viitóre despre important'a brosiura a dnului Fréderic Damé, „l'État Roumain et la paix de l'Orient“. Multiamimu dlui Arntz de nobilulu sentimentu, care l'a facutu sa adopte cá teza a conferintiei sele suveranitatea Romaniei; reputatiunea sea, puterea cuventului seu in lumea savanta este atâtu de mare, ca Romani'a a câscigatu prin acésta conferintia caus'a revindecârei drepturiloru sele in fati'a opiniunei publice a Europei.

---

*) Cum de a uitatu „Pester Lloyd“ de turci?! Este chiaru o ingratitudine a trece cu vederea „comunicatiunea reciproca“ cu fratii turcesci, tocmai acum, cându acesti'a tramitu o deputatiune la Budapest'a cu bibliotec'a Corviniana daruita (?) magiariloru cari bag séma nu mai sciu cum (!) a ajunsu acea biblioteca in mânile sultanului turcescu.

Esaminându resumatulu ce publicâmu mai josu, admirâmu argumentati'a ce trage d. Arntz din dreptulu feudalu in comparatiune cu vechile nóstre tractate si cu conventi'a de Parisu, si conclusiunea logica si juridica ce decurge din ele, ca Romani'a a fostu totu-déun'a unu statu suveranu, si in multe puncte ea a fostu mai suverana cá Belgi'a, chiaru, dupa cum face se reiese la finele conferintiei sele. Drepturile nóstre cauta sa fia fórte tari, déca o voce autorisata cá a dlui Arntz se face aperatoriulu loru, si recunoscinti'a nóstra va fi, credemu, bine primita de d. Arntz, care a câscigatu prin acést'a iubirea intregului poporu românu. Déca aceste linii aru cadé sub ochii sei, 'lu rugâmu sa le ea dreptu espressiunea sentimentului generalu alu natiunei, pe care a aperat'o cu atât'a talentu.

D. profesoru Arntz a tienutu la 21 Martie, la univesitatea din Bruxelles, o conferintia asupr'a „Situatiunei Romaniei din punctulu de vedere alu dreptului internationalu.“

Unu numerosu si alesu publicu a urmatu cu unu viu interesu desvoltârile in cari a intratu invetiatulu publicistu, desvoltâri ale câroru puncte de vedere se léga astadi atâtu de strinsu cu cestiunea orientului.

Dupa o repede dare de séma asupr'a Romaniei, d. Arntz espune in putiene cuvinte principalele faze din istori'a acestei tieri; amintesce ca ea a fostu in intregulu ei locuita de daci; ca o colonie romana se stabilí ací sub imperatorulu Traianu in anulu 107 alu erei nóstre, si ca amesteculu populatiunei indigene cu descendintii coloniloru romani, dete nascere poporului românu.

D-sea face pe scurtu o enumeratiune a invasiuniloru ce au trecutu in aceste pârti, dela sfersitulu celui de alu IV-lea pâna la sfersitulu celui de alu XIV-lea secolu. „Nu este parte a lumei, dice d-sea, care sa fi fostu teatrulu mai multoru lupte, mai multoru resbóie, mai multoru pustiiri.“ Dupa goti, venira hunií sub Atil'a; apoi bulgarii, avarii, slavii, rusii, turcii.

In confusiunea ce presinta istori'a evului-mediu alu acestei tieri, dóue fapte trebuie sa atraga atentiunea nóstra, pentru ca ele suntu bas'a stârei lucruriloru de astadi.

Aceste fapte suntu: fundatiunea principatului Romani'a pe la mijloculu seculului XIII-lea de câtra Radu Negru Basarabu, unulu din siefii daco-romani, care descinse din muntii Daciei centrale si fixà resiedinti'a guvernului seu la Tergoviste, — si fundatiunea principatului Moldovei de câtra Bogdanu-Dragosiu in anulu 1359, unu altu siefu daco-romanu, care dupa ce parasì pârtile Maramuresiului (in Ungari'a), se asiediá la Bai'a pe malurile riului Moldov'a.

De atunci aceste dóue principate esistara cá dóue state independente, si in tempulu lungiloru lupte, ce ele trebuira sa sustiena in cursu de 4 secule pentru esistenti'a loru, cându contr'a turciloru, cându contr'a unguriloru si transilvaneniloru, cându contr'a poloniloru si mai tardiu contr'a rusiloru, ele n'au fostu nici odata alipite séu incorporate la alte state.

In adeveru, ele fura imbucatite; astfeliu in 1774 Bucovin'a fu cedata Austriei; si in 1812, prin tractatulu dela Bucuresci, Basarabi'a fu cedata Russiei.

Dar' sa stabilimu:

1. Celelalte pârti ale principateloru dunarene, formându astadi Romani'a, n'au facutu nici odata parte integranta, nici ca au fostu vre-odata provincii ale imperiului otomanu;

2. Dupa tractate, Romani'a este unu „statu independentu“ cu óresi-cari restrictiuni;

3. In tóte casurile inse, dupa principiele si traditiunile positive ale dreptului gintiloru, Romani'a póte sa se scutésca si sa fia scutita de aceste restrictiuni.

Si conchidemu ca Romani'a este unu statu suveranu, independentu, si cá astfeliu putendu se ia parte in famili'a stateloru europene, si a incheiá cu ele ori-ce tratate.

In vechile tractate, reamintite prin art. 2 alu conventiunei dela Parisu din 19 Augustu 1858, si incheiate cu sultanii Baiazet I, Mahomet II, Selim I si Soleiman II, in anii 1391, 1460, 1511 si 1529, independinti'a principateloru Moldovei si Romaniei fu totu-déun'a recunoscuta de câtra sultani.

Ele au urmatu in totu-déun'a de a face conventiuni cu celelalte natiuni, si proba la acést'a, o colectiune publicata in 1874 la Bucuresci de câtra d. Mitilineu, secretariulu generalu alu ministeriului afaceriloru straine alu Romaniei, contiene 37 tratate de aliantia, de comerciu, de pace, de estraditie, etc. etc. incheiate inca din 1368 pâna in 1857, intre principatele Moldovei si Romaniei, cu o mare parte din puterile europene, de esemplu, cu Russi'a, Turci'a Poloni'a, Austri'a, Germani'a si Engliter'a.

Astfeliu dar', o putere straina nu tratéza cu o parte séu cu o provincie a altui imperiu.

In faptu, de pe la mijloculu seculului alu XVI independinti'a acestoru dóue principate a fostu micsiorata, principatele trebuiau sa recunósca supremati'a Portiei otomane, si a-i platí unu tributu anualu.

Dela tratatulu dela Kainardgi (21 Iuliu 1774) intaritu prin mai multe tratate urmasie, influinti'a Turciei fu imputienata prin protectiunea ce Rusi'a indeplinea asupr'a principateloru, a câroru situatiune internatiunala deveni si mai ingreuiata si mai deficilu de lamuritu. Europ'a nu se ocupá de ele cu activitate, dar' iérasi nu le perdea din vedere; si intr'o depesia din 24 Maiu 1843, d. Wheaton, autorulu Istoriei progresului dreptului gintiloru in Europ'a, si alu elementeloru dreptului internatiunalu, atunci ministru st. unite alu Americei de nordu prelânga curtea din Berlinu, scriá guvernului seu, ca „independinti'a completa a acestoru principate a fostu in mai multe renduri luata in consideratiune in cabinetele Europei, si ca ele detera dreptu acestu intielesu tratatulu de comerciu dintre Austri'a si marea Britanie, contienendu unu articulu secretu, prin care aceste puteri 'si luau insarcinarea de a face sa fia recunoscuta acésta independintia de câtra Pórta.“

Impregiurârile, in care resboiulu dela Crime'a fu interprinsu, nu fura favorabile la declaratiunea independintiei Romaniei. Angli'a si Franci'a, iu interesulu echilibrului europénu, aveau dreptu tienta de a mantiene independinti'a si integritatea imperiului otomanu. Intrà dar' in vederile loru de a nimicí protectiunea Rusiei, care fu inlocuita prin art. 22 alu tratatului dela Parisu din 30 Martie 1856, prin garanti'a colectiva a puteriloru contratante.

Turci'a avé óre-cari drepturi, séu óre-cari pretensiuni asupr'a principateloru; a-i luá drepturile séu pretensiunile sele aru fi fostu a o desmadulá: aliatii sei victoriosi cari au intervenitu pentru sustienerea independintiei si integritâtiei sele, puteau óre propune acésta desmembrare?

De alta parte puterile intrunite la congresulu dela Parisu aveau intentiuni binevoitóre pentru principate.

Astfeliu dar', sarcin'a diplomatiei erá dificila.

Tractatulu din 30 Martie 1856 suna astfeliu:

„Principatele Romani'a si Moldov'a voru urmá de a se bucurá sub suzeranitatea Portiei, si sub garanti'a puteriloru contractante, de privilegiile si de scutirile de cari ele suntu iu posessiune. Nici o protectiune esclusiva nu se va puté esercitá asupr'a loru de câtra vre-un'a din puterile garante. Nu va puté esistá nici unu dreptu particulariu de ingerintia in afacerile loru interióre (art. 22). — Sublim'a Pórta se léga de a conservá diseloru principate o administratiune neaternata si nationala, precum: deplin'a libertate a culteloru, a legislatiunei, a comerciului si a navigatiunei (art. 23).

Art. 26 hotaresce, ca principatele voru puté avé o putere armata nationala, organisata pentru mantienerea siguratâtiei in intru, si paz'a frunta-riiloru; art. 27 opresce ori-ce interventiune armata, fâra acordulu prealabilu alu puteriloru contractante; art. 25 hotaresce, ca intielegerea din urma cu puterea suzerana va fi consacrata printr'o conventiune incheiata la Parisu, intre inaltele puteri contractante, — si in fine ca unu hatti-serif, conformu stipulatiuniloru din conventie, va regulá definitiv'a organisare a acestoru principate, puse de ací inainte sub garanti'a colectiva a tuturoru puteriloru semnatóre.

Acésta conventiune a fostu incheiata la Parisu la 19 Augustu 1858; ea este subsemnata de câtra aceleasi puteri cari subsemnasera si tractatulu din 1856, adeca de câtra Franti'a, Austri'a Marea-Britania, Russi'a, Prussi'a, Itali'a si Turci'a.

Principatele insa n'au intervenitu cá pârti contractante nici la tractatulu din 1856, nici la conventíunea din 1858; puterile au luatu dispositiuni cari intrau deadreptulu in propriile loru interese, fâra concursulu si consimtiementulu principateloru, cari dupa principiele cele mai elementare ale dreptului gintiloru, nu erau legate printr'aceste conventiuni.

Ce diferintia intre acestu feliu de procedare, si acel'a alu conferintiei dela Londr'a din 1830 pâna la 1839 in privinti'a Belgiei! Si Belgi'a inainte de a se despartí de Oland'a, nu erá unu statu, erá o parte din regatulu Tieriloru de josu, care se desfacea, — pe cându principatele dunarene, erau din tempi state independente, in posesiunea dreptului de a incheiá tractate internatiunale.

Ací se finesce oper'a conferintiei, si actiunea principateloru incepe. Cu o vointia plina de convictiune si energie, cu unu pasu staruitoriu ele mergu câtra unitatea natiunala, contr'a stipulatiuniloru celoru dóue tractate ce ele nu subsemnasera. Conferinti'a si sublim'a Pórta, dupa óresi-care reserve si protestatiuni ineficace, se inclinara dinaintea vointiei loru!

Dupa art. 1 si 3 alu convetiunei din 1858, puterile publice erau incredintiate in fia-care principatu unui hospodaru si unei adunâri elective, lucrându in casuri prevediute cu concursulu unei comisiuni centrale, comuna ambeloru principate si compusa de 16 membri.

Contrariu acestei dispositiuni, aceasi persóna, colonelulu Cuz'a, fu alesu la 17 Ianuariu 1859 hospodaru alu Moldovei, si la 6 Februariu urmatoriu, hospodaru alu Romaniei. Conferinti'a dela Parisu, in siedinti'a sea din 6 Sept., recomenda sultanului de a-i dá indoit'a investitura, pentru acést'a un'a singura data. Sultanulu o facú, inse pentru scaparea principiului, prin dóue firmane deosebite. Erá o simpla unire personala, care in curendu fu inlocuita printr'o unire reala.

In lun'a lui Decembre 1861, Pórt'a concedà unirea administrativa a ambeloru principate, dar' numai sub titlulu tempuraru, adeca numai pe tempulu duratei in viétia a principelui Cuz'a.

In 23 Decembre, proclamatiunea prin care ambele principate fura unite intr'unu singuru statu, fu publicata la Iasi si Bucuresci, si la 5 Februariu 1862, contrariu art. 3 alu conventiunei din Parisu din 1856, se reuní la Bucuresci cea dintâiu adunare legislativa comuna.

Dupa abdicarea principelui Cuz'a in 1866, conferinti'a atrase atentiunea principateloru la observarea tractateloru, si sultanulu facù zadarnice incercâri pentru a convocá dóue adunâri, un'a la Iasi, alt'a la Bucuresci. Ide'a inse a unitâtiei natiûnale erá prea multu inaintata, pentru a se mai fi potutu retrage.

Delegatii principateloru declarara la conferinti'a din Parisu, ca „de ací inainte numirea unui principe indigenu pe viétia séu pe unu tempu limitatu, erá imposibila, si ca românii voiau sa fundeze o dinastia ereditara cu unu principe strainu.“

Principele Carolu de Hohenzollern- Siegmaringen, alesu Domnu alu româniloru, prin sufragiu universalu cu 682,000 voturi, contr'a a 240, 'sí facù intrarea solemna in Bucuresci la 10 Maiu 1866, si dupa óre-si cari negotiatiuni primì investitur'a sultanului in 24 Octombre urmatoriu.

Eata cum s'a urmatu constituirea statului românu, care astadi are o intindere de 121,000 kilometre patrate (de patru ori intindere mai mare decâtu a Belgiei) si o populatiune de 5,200.000 locuitori.

Care este situatiunea Romaniei din punctulu de vedere alu dreptului internationalu: 1, in ceea-ce privesce neutralitatea, si 2, in ceea-ce privesce suveranitatea si independinti'a?

1. O brosiura anonima, publicata de curendu sub titlu „Romani'a dinaintea conferintiei din 1876 de câtra unu vechiu diplomatu,“ cauta a demonstrá, ca dupa tractate Romani'a este unu statu neutru cá si Belgi'a. Intielegemu incercârile ómeniloru de statu ai Romaniei, pentru a face sa se recunósca si garantá acésta neutralitate de câtra puterile europene. Dar' in realitate, ea nu esista si nu este stipulata in tractate. Cuventulu neutralitate nici ca chiaru se gasesce, si lesne se intielege esitatiunea ce puterile au incercatu, pentru a garantá neutralitatea unei tieri espuse sa fia navalita si tarita intr'o lupta, pe câta vreme cestiunea orientului nu va luá o solutiune care sa póta promite óre-care stabilitate.

2. In ceea-ce privesce suveranitatea si independinti'a. Dreptulu Romaniei de a incheiá tractate de comerciu cu cele-lalte natiuni, de si contestatu de Pórt'a otomana, nu mai póte fi cu seriositate pusu in dubiu. Acestu dreptu a fostu formalu recunoscutu in Octombre 1874 prin declaratiunea celoru trei imperatori; si se póte citá celu putienu 35 tractate, incheiate intre Romani'a cu unu mare numeru din natiunile europene, dela 1857 pâna la 1874. Aceste tractate au dreptu obiectu comerciulu, navigatiunea, cursulu posteloru, telegrafele, câile ferate, estraditi'a criminaliloru, etc.

Dar' abstractiune facendu de dreptulu de a face conventiuni comerciale, Romani'a póte óre sub tóte raporturile sa fia clasata printre statele suverane, avendu facultatea de a tramite si de a primí soli, si de a incheiá tractate politice?

Cu tóte restrictiunile, mai multu aparente decâtu reale, ce conventiunile din 1856 si 1858, (pe care Romani'a nu le-a subsemnatu), se pare a fi pusu suveranitâtiei sele, noi credemu ca Romani'a astadi trebue sa fia considerata cá unu statu deplinu suveranu.

Singur'a obligatiune lamurita si neteda impusa ambeloru principate prin vechile tratate, si pe care le-a subsemnatu, cu si prin conventiunea din 1858, este aceea, de a platí Portiei unu tributu, care a fostu hotaritu in cele din urma la 4 milióne lei vechi (aprópe 1,500,000 franci). Insa o simpla sarcina banésca periodica póte esistá intre dóue state suverane, câci ea nu micsioréza intru nimic'a suveranitatea.

Principatele suntu puse sub suzeranitatea Portiei. Dar' ce insemnéza acestu cuventu? Elu este unu terminu vagu, fàra tienta, si alu cârui sensu nu este lamuritu de câtra nici unulu din autorii cari au scrisu asupr'a gintiloru. Este unu terminu imprumutatu din legislatiunea feudala, in care insemnéza in intregulu loru drepturile ce apartienu Domnului feudalu asupr'a vasalului. Asiá dara nu esista nimic'a de comunu intre suzeranitate si suveranitate. Acést'a este fórte adeveratu, pentru ca vedemu cum in tempulu feudalitâtiei unu suveranu strainu erá vasalulu unui altu suveranu, si ca chiaru unu suveranu erá vasalulu acelui supusu. Feudalitatea, astfeliu dupa cum erá intielésa in occidentu la popórele de rasa germâna, n'a esistatu nici odata la popórele din orientu. Astfeliu dara acésta dispositiune vaga nu póte micsiorá intru nimic'a suveranitatea Romaniei.

Amu puté dice totu atâtu asupr'a dispositiunei conventiunei din 1858, care prescrie ca investitur'a, asiá cá in trecutu, va fi conferita hospodariloru de câtra sultanu. Ea trebuie se fia data in lun'a in care alegerea si-a avutu locu. Ce insemnéza astadi investitur'a? Este inca unu terminu imprumutatu din dreptulu feudalu si din dreptulu canonicu, unde are unu sensu precisu, dar' care este cu totulu strainu dreptului gintiloru. Care este sanctiunea acestei dispositiuni? Sultanulu póte refusá investitur'a? Si ce óre s'aru intemplá refusandu-o? Ce e mai multu, cuvintele „cá si in trecutu“ suntu unu anachronismu, si in contradictie cu art. 10 alu conventiunei din 1858.

In vechime, sultanulu numea hospodarii; investitur'a dar' erá sinonima numirei; dar' dupa conventiunea din 1858 hospodarii erau alesi pe viétia de câtra adunâri.

Departe de noi de a sustiené, ca tratatele nu trebuiescu se fia respectate. Dar' tratatele, au tempulu loru; ele trebuiescu transformate dupa trebuintiele si consciinti'a societâtiei umane; altfeliu ele se sfarima si cadu cá ramurile mórte a unui arbore. Statele suntu lucratorii operei civilisatiunei. Cându unu statu se intaresce si se forméza prin propri'a lui fortia, cându legitimitatea lui este recunoscuta de celelalte natiuni, elu va fi primitu in famili'a loru, fàra cá vechile tratate séu vechile pretensiuni sa se póta opune la acést'a.

Sa nu citâmu decâtu câte-va esemple: Spani'a refusá in tempu de 70 ani de a recunósce independinti'a republicei Tieriloru de josu formata prin uniunea d'Utrecht, pe cându ea erá recunoscuta de câtra tóte natiunile lumei si tratá cu ele. Statele unite ale Americei de nordu tractau cu alte natiuni, cu tóte ca independinti'a loru nu erá inca recunoscuta de câtra marea Britanie. Belgi'a erá primita in famili'a stateloru europene inca din 1831, cu tóte ca independinti'a sea nu fu recunoscuta de câtra Oland'a decâtu in 1839.

Romani'a dara póte sa-si aplice aceste traditiuni ale dreptului gintiloru.

Acésta dare de séma despre conferinti'a tienuta este numai o prescurtare, pe care d. profesoru Arntz a binevoitu a ne-o procurá. Ea inse va apare in estenso in „la Revue de Droit international de mr. Aper, Rolin, Jacquemins et Weslake“. „U. d.“

Din parlamentulu turcescu.

Siedinti'a dela 29 Martie.

(Urmare din nr. 28.)

De cum-va nu m'ati intielesu, n'amu ce sa ve facu! Fi-ti convinsi, ca cea mai mica cessiune facuta Muntenegrului va avea resultatulu, ce vi l'amu aratatu. Afara de acést'a ve potu incredintiá, ca nici unu locuitoriu din acele districte, care a mostenitu dela parinti vr'o casciora cu o odaitia, nu se va invoí de a o parasí, chiaru de aru fi sa schimbe cu unu palatu cu cinci-dieci de camere in Rumeli'a, Anatoli'a séu Arabi'a. Fia-care locuitoriu din aceste provincii, traiesce in amintirile sele, ce-i suntu sânte. Elu a vediutu intr'ensele pe parintii, pe fratii sei versându-si sângele in aperarea averei si a bunului loru. Déca aru parasí aceste locuintie, atunci aru permite, cá mormintele in cari se odihnescu ósele strabuniloru sei, sa fia calcate de piciorulu inimicului seu.

Fi-ti siguri, ca intr'unu asemenea casu nimenea, nici copiii chiaru, nu se va ferí de flint'a si iataganulu muntenegrénu, aratandu ca sciu murí cu onóre cá si fratii loru. Sa me credeti, ca cestiunea muntenegréna este cestiunea cea mai importanta, din câte suntu pendente si de resolvatu. Totulu depinde dela votulu nostru. Noi suntemu respunsabili in fati'a natiunei. Mai repetu inca odata: consultati o charta geografica! Acele tienuturi trebuiescu considerate cá chei'a Rumeliei. Speru ca nu veti cadea in gróp'a ce ve sapa vrajmasiulu. Eu apelezu la ajutoriulu si la sucursulu d-vóstra.

Presiedintele: A-ti auditu!

Toti: Aferim, aferim! (adeca bravo!) — Presiedintele intorcându-se câtra oratoru: Predati manuscriptulu d-v. stenografiloru. Deputatulu de Adrianopole Rassim-Bei are cuventulu.

Rassim Bei: Muntenegrenii n'au dreptulu de a reclamá nici o palma de terenu. Conferinti'a tienuta la Constantinopole in anulu 1858 de câtra representantii mariloru puteri, a trasu frontierele Muntenegrului si a elaboratu o charta. Muntenegrenii cari voru sa calce astadi granitiele trase, suntu nedrepti nu numai in fati'a nóstra, ci si in fati'a Europei. Acestu poporu munteanu a fostu adusu pâna acolo, cá sa-si caute o esistintia. Principele Muntenegrului, la ordinulu si cererea guvernului nostru imperialu, deschise la 8 Sept. 1862, o siosea prin Muntenegru incependu dela Spuz spre Nicsici, in lungime de optu óre. S'a convenitu, cá spre siguranti'a sioselei, la fia-care distantia de o jumetate de óra sa se ocupe, câte unu micu fortu. prin trupe otomane. Numai dupa interventiunea Russiei, a Franciei si a Germaniei, Inalt'a Pórta a renunciatu la drepturile ei si la datoriele resultante. Astfeliu, indata dupa deschiderea acelei câi, pe care amu construit'o noi cu cheltuelile nóstre, ne-a si fostu rapita. Nimeni nu ne póte blamá, déca revindecâmu dreptulu nostru. Si apoi ori-ce cessiune este din capulu locului „contraria dispositiuniloru §-lui I din Charta, care privesce mantienerea integritâtiei imperiului otomanu“, si dupa care, nici o bucata de pamentu, ori-care aru fi motivulu, nu e permisu a se instrainá. Tóte acestea trebuie sa le luâmu in consideratiune, si cându ni se va pune inainte cestiunea, vomu avea ocasiunea de a ne si pronunciá. In adresa este de ajunsu sa dicemu, ca respingemu si chiaru ide'a unei concessiuni teritoriale câtra Muntenegru.

In sensu analogu se mai pronuncia si alti multi deputati din tóte pârtile imperiului, dupa care adres'a se primesce in tóte punctele ei.

Presiedintele declara, ca insusi o va predá Sultanului apoi ridica siedinti'a.

Sebesiulu de susu, Aprile 1877.

(Continuare din nr. 27.)

5. Ne tienemu de o placuta datorintia a ne esprimá in numele celoru dearsi o deosebita multiamita dlui pretore Nicolau Papu si dlui subpretore Ioanu Cretiu, cari au facutu indata dispositiunile necesarie spre a se colectá oferte benevole nu numai in intregu cerculu Rasinari-Saliste din casa in casa, ci au facutu si pasii de lipsa, cá colect'a sa se estinda in tiér'a intréga; ba chiaru d-loru si anume dlu Cretiu au adunatu si ne-au transpusu pre lânga consemnarea contributiuniloru o suma destulu de considerabila.

Pe bas'a acelei liste venimu deci a multiamí pentru marinimósele oferte urmatoriloru domni:

Escel. Sea Par. Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanul 5 fl.; Aliquis 3 fl.; C. Stezariu 5 fl.; Elie Macelariu 1 fl.; Aliquis 1 fl; Z Boiu 1 fl.; I. Popescu 5 fl.; P. Dunc'a 3 fl; bar. Ursu 5 fl.; M. Boeriu 1 fl; Dr. B. 1 fl.; Dr. Olariu 50 cr.; I. Hanni'a 2 fl.; Gligoru Mateiu 8 fl.; Eugenu Brote 1 fl.; Dr. Poppu 1 fl.; G. Brateanu 1 fl.; B. 1 fl.; V. Almasianu 1 fl.; Ivanoviciu 1 fl.; I. Miheltianu 1 fl.; Demetrie Bersa 1 fl.; Blasianu 2 fl.; George Mateiu 1 fl.; Senoru 50 cr.; N. N. 2 fl. 50 cr.; N. Fratesiu 1 fl.; M. Lazaru 1 fl:; Petru Badila 2 fl.; Bolog'a 3 fl; Pred'a 1 fl.; B. Pred'a 1 fl.; Ioanu Klein de Sadu 1 fl.; A. Pop'a Radu 1 fl.; L. Negrea 50 cr.; Dr. Pecurariu 1 fl.: (?) 1 fl.; I. Badila 2 fl.; Dr. A. Brote 1 fl.; V. Romanu 1 fl.; R. Petricu 1 fl.; C. Zidu 50 cr.

(Continuarea va urmá.)

Dela comitetulu impartitoriu de ajutórele incurse.

Varietâti.

(†) Dómn'a **Iustin'a** *Danu* n. Pope'a a repausatu in 4 Aprile a. c. in alu 19 anu alu etâtiei lasându pre jalniculu ei sociu parochulu Ioanu Danu din Zernesci, pre parintii si tóte rudeniile in jalea cea mai adenca. Fia-i tierin'a usióra!

⁂ Dela Brasiovu ni se scrie ca din Romani'a au sositu acolo mai multe familii, cari voru sa remana pàna se voru liniscí lucrurile preste fruntaria.

Sciri telegrafice

London 25 Aprile. Consiliulu de cabinetu desbate respunsulu Engliterei la cerculariulu Russiei. — Dupa „Morningpost“ se convóca toti oficierii britanici cu concediu. In curendu flot'a britanica va plecá dela Malt'a spre orientu.

Bucuresci 25 Aprile. Partea cea mai mare de trupe rusesci a intratu pe la Bolgradu. Se pare ca rusii avanséza spre *Dobrudj'a.*

Bucuresci 26 Aprile. Camerile s'au deschisu. Mesagiulu dice: Dupa ce nisuintiele nóstre pre lânga puteri, de a recunósce neutralitatea Romaniei au remasu fàra de succesu, este datoriuti'a nóstra sa impedecâmu a nu devení Romani'a teatrulu de resbelu. Puterile n'au protestatu contr'a intrârei rusiloru. Russii spre a documentá recunóscerea individualitâtiei Romaniei nu voru ocupá Bucurescii. Camerile voru prescrie regimului meu atitudinea; inse pentru sustienerea dreptuiloru celoru vechi ale Romaniei si intregitatea marginiloru sta buna persón'a mea in fruntea armatei. (Aplause entusiastice).

Vien'a 27 Aprile. Tiarulu Russiei a tramisu principelui deMuntenegru o rdinulu militaru Sanct George. Adjutantulu generalu alu imp. Russiei, principele Dolgorucki sosesce adi la Bucuresci, ceea ce revarsa deosebita lumina asupr'a intrârei rusiloru. — Regimulu grecescu observa deocamdata neutralitate reservata, continua inse armârile incepute.

Parisu 27 Aprile. In urm'a unei anunciâri a „Cor. Hav.“ armat'a rusésca din Caucasu a prinsu 207 turci. In Alesandropole au sositu dóue escadróne turcesci, si s'au oferitu a intrá in armat'a rusésca. — Consiliulu de ministri aproba cerculariulu ducelui de Decazes care dechiara neutralitatea Franciei. — Nu e adeveratu ca Pórt'a a imbiatu pre Bazaine cu o comanda.

Londonu 27 Aprile. Din Alessandropole se spune: Astadi avù locu cea dintâiu incaieratura pe drumulu militariu spre Kars; mai multi oficieri turcesci si 100 soldati turcesci cadiura prinsi. Numerulu mortiloru si ranitiloru nu se scie.

Bucuresci 27 Aprile. Dóue monitóre turcesci au sositu la gur'a Seretului spre a sondá. Rusii continua concentrarea loru la Barbosi. — Drumulu de feru la Iassi, Tergulu Dohalsca si Pascani este inundatu. = 500 rusi au sositu la Brail'a.

Budapest'a, 28 Aprile. In siedinti'a de astadi a casei deputatiloru partid'a liberala independenta interpelà pre regimu, déca considera tratatulu de Parisu in valóre de dreptu si pentru Austro-Ungari'a, si déca concede regimulu cá Russi'a pe comptulu Turciei sa faca cuceriri, séu sa-si insusiasca protectoratulu preste principatele dunarene?

London, 28 Aprile. In cas'a de susu Derby a declaratu ca Engliter'a nu acceptéza nici consecuentiele, nici argumentele circulariului rusescu.

Constantinopole, 28 Aprile. Flot'a turcésca bombardéza **Poti** (cetate in Asi'a rusésca nu departe de marea négra). Suleimanu pasi'a a luptatu in 26 l. c. victoriosu; trupele turcesci, din positiuni scutite, au causatu perderi insemnate in sirurile trupeloru rusesci.

Petersburg, 28 Aprile. Armat'a rusésca in marsiulu seu spre **Cars** a luatu unu castru (Lager) de barace si merge victoriósa inainte.

Burs'a de Vien'a.

Din 16/28 Aprile 1877.

Metalicele 5%	57	80
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	63	—
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	71	75
„ „ „ Temisiorene	63	50
„ „ „ Ardelenesci	67	25
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	112	[illegible]
Galbinu	6	10
Napoleonu d'auru (poli)	10	32
Valut'a nóua imperiale germâna	63	65

Depuneri de capitale pentru fruptificare.

se primescu la institutulu subsemnatu.

a) pre lânga anunciarea radicârei in sensulu statuteloru cu 6% interese;
b) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerei la **trei** luni inainte cu 6½ % interese;
c) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerei la **siése** luni inainte cu 7% interese;

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerei, si incéta cu diu'a premergatória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse ca numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentelui se potu stabilí in diu'a depunerei capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu restituirea depunerei urméza dupa aceste modalitâti speciali.

Depunerile tramise prin posta pre lânga comunicarea adresei depunentelui se resolvu totu-déun'a in diu'a primirei.

Asemenea se potu efeptuí prin posta anunciâri si radicâri de capitale.

Sibiiu, 26 Aprile 1877.

„ALBIN'A“

Institutu de creditu si de economii in Sibiiu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 31. ANULU XXV.

Sibiiu 21 Aprile (3 Maiu) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu $5^{1}/_{2}$ cr. si pentru a trei'a repetire cu $3^{1}/_{2}$ cr. v. a.

Dela sinodulu archidiecesanu.

Siedinti'a a VIII din 10/22 Aprile.

Siedinti'a se deschide la $10^{1}/_{4}$ óre. Dupa autenticarea protocolului se presentéza cererea pentru concediu a dep. Filipescu. Se acórda. Urméza apoi o petitiune anonima, adresata sinodului.*)

Dep. *V. Romanu si E. Macelariu* ceru luarea ei in considerare si predarea la consistoriu spre a face intrebuintiare oficiala.

Dep. *Gaetanu si Diamandi Manole* suntu pentru respingerea ei. Cine se plânge in contr'a abusuriloru, dice Manole, sa aiba si curagiulu a se subscrie la aretarea ce o face despre ele.

Dupa ce mai vorbesce *Cosm'a* pentru, iér' dep. *Boiu* in contr'a primirei petitiunei anonime, care nu este a nimenui, si dupa ce declara si presidiulu, ca este de acordu cu dep. Boiu, care tiene a fi in contr'a demnitâtiei sinodului a luá in considerare astfeliu de petitiuni, sinodulu hotaresce: ca actulu fâra subscriere nu se ia in considerare, iér' pe viitoriu astfeliu de acte nici sa nu se mai presenteze sinodului.

Urméza respunsulu presidiului la interpelatiunile dep. Dr. Pacurariu; anumitu la partea 1-a a interpelatiunei presidiulu desfasiura, cum in decursulu anului trecutu capitanulu Stezariu, carele a purtatu 12 ani economi'a seminariului cu ajutoriulu sotiei sele, din caus'a stârei sanetâtiei acestei'a s'a aflatu necesitatu a reinoí cererile sele de a fi eliberatu de sarcin'a sea. Consistoriulu apretiuindu motivele, a primitu demisiunea dlui capitanu si considerandu ostenelele grele ale dómnei Stezariu, in urm'a câror'a si-a sdruncinatu sanetatea, cu ocasiunea demisiunârei dlui capitanu Stezariu, a crediutu momentulu potrivitu spre a-si esprimá multiamit'a sea pentru ostenelele dómnei Stezariu. Spre acestu scopu i-a facutu unu presentu de 300 fl. Declara in fine a primí insusi respunderea pentru acea suma, fiindu de convingerea ca consistoriulu a facutu unu actu micu de o recunoscintia prea meritata. (Fórte bine, sa traiésca.)

Interpelantulu se declara multiamitu cu respunsulu, câtu privesce recunoscinti'a pentru capitanulu Stezariu; incâtu privesce presentulu facutu dómnei, 'si esprima parerea de reu, de óre-ce banii archidiecesei nu se potu folosí spre acestu scopu. Banii acesti'a 'si au menitiunea loru si nu se potu face oferte din acei bani.

Ne mai fiindu insemnatu nimeni la votu, dep. Dr. Pecurariu avuse cuventulu din urma, si asiá se priví desbaterea de incheiata.

Dep. *Romanu* inse declara ca nu este incheiata desbaterea, de óre-ce nu s'a enunciatu. Cere continuarea desbaterei.

Dep. *E. Macelariu* este de parere ca nu convine cu demnitatea sinodului, dar' nici cu interesele respectivului, a se trece la ordinea dilei; propune deci sa se indrume objectulu din cestiune la consistoriu spre a face cercetare.

Ne mai fiindu nime inscrisu pentru vorbire, si dupa ce Dr. Racuciu, cá propunatoriu renuncie a mai vorbí, se punu propunerile la votu.

Propunerea dep. Dr. Racuciu se primesce cu majoritate de voturi.

Dep. *V. Romanu* propune cá: sinodulu sa ia dispositiuni in sessiunea acést'a cá, prin consistoriulu archidiecesanu séu altcum, sa se elaboreze pâna la sesiunea viitóre *unu proiectu de statutu pentru dotarea parochieloru si pentru unu fondu spre a dotá scólele serace.*

Dep. *E. Macelariu* cere urgentia pentru acésta propunere. Se declara de urgenta. In meritu propune dep. *Macelariu* a se indrumá consistoriulu archidiecesanu, cá pâna la sesiunea viitóre sa faca unu proiectu in acésta privintia. Se primesce.

Aceste terminate *presidiulu* anuncie trecerea la objectele puse la ordinea dilei; anumitu raporturile comisiuniloru; si anumitu alu comisiunei care se ocupa cu censurarea acteloru de alegere ale unoru cercuri, câci doresce cá sa nu se intemple sa se termine sinodulu si causele pendente ale aceloru cercuri, se remana ne resolvite, si cercurile insusi nerepresentate.

Dep. *V. Romanu* crede ca este mai de urgentia a se pertractá propunerea lui Trombitasiu, pentru instituirea unei comisiuni, care sa pregatésca lucrurile pentru sinodulu viitoriu.

Dep. *N. Mihaltianu* tiene proiectulu pentru *regularea seminariului* de mai urgentu, câci este vorb'a de regularea unei afaceri scolare de mare insemnatate si apoi sa urmeze proiectulu pentru crearea unui fondu de pensiune pentru invetiatori.

In fine dupa unele propuneri din alta parte se decide a se continuá cu raportulu comisiunei financiare. La partea a 2-a a interpelatiunei, care privesce pre fiscalulu consistoriului, presidiulu respunde: ca nu are nici o cunoscintia despre afacerile private ale lui Dr. Borci'a, si ca anumitu fiscalulu aru stá in procesu civilu ori criminalu intentatu la judecatori'a din Sabiiu. Atât'a scie ca de cându este densulu (adeca Escel. Sea Archieppulu si Metropolitulu) aici, consistoriulu metrop. nu a dispusu nici o cercetare disciplinara in contr'a lui Dr. Borci'a cá fiscalu, din caus'a atinsa in interpelatiune.

Interpelantulu declara a nu putea fi multiamitu cu acestu respunsu si 'si reserva dreptulu de a face pasii cuviinciosi pe viitoriu.

Sinodulu ia respunsulu spre scintia.

Presidiulu respunde la interpelatiunea lui V. Romanu, facuta in sied. III, cu privire la ratiociniulu si inventariulu tipografiei si alu fundatiunei Siaguniane, si cu privire la uniform'a administrare si controlare a averei bisericesci, si anume: ca objectulu atinsu in punctulu resp. din interpelatiune nu este regulatu in tóte detaiurile, avendu consistoriulu a se ocupá cu pregatirea mai multoru regulamente reclamate de sinodulu din a. tr. Promite inse a face tóte cele necesare pentru regularea acelei afaceri prin consistoriu.

Câtu privesce ratiociniulu tipografiei si alu fondului siaguniauu, in urm'a deslusiriloru date mai nainte si dupa asternerea ratiocinieloru tipografiei sinodului, intregesce respunsulu cu acea, ca consistoriulu 'si va face datorinti'a in ceaa ce privesce fundatiunea Siaguniana, dupa ce se va regulá si se voru predá tóte consistoriului.

Interpelantulu 'si esprima parerea de reu ca nu s'a regulatu inca afacerea administrârei averei; se declara inse multiamitu cu partea din urma a respunsului.

Se ia spre sciintia.

Dep. *Siandoru* voindu a se clarificá raportulu ce esista intre comisiunea tipografica si archidiecesa, propune cá pentru regularea dreptului de proprietate, de administratiune si dispositiune asupr a averei tipografiei, câtu si pentru constatarea averei insusi, sínodulu sa esmita o ancheta din sinulu seu, care in sesiunea viitóre sa raporteze in acestu objectu.

Se da comisiunei pentru propuneri.

Dep. Dr. *Pacurariu* revenindu asupr'a ojectului amintitu in interpelatiunea sea, si pentru salvarea intereseloru ven. sinodu si in favorulu respectivei persóne, crede a fi indestulu motivatu pentru a face propunerea: fiinduca Escel. Sea a declaratu ca, n'are cunoscintia despre acele acte, amintite de densulu in interpelatiune, sa se aléga o comisiune, care sa cerceteze afacerea acést'a si sa faca unu raportu detaiatu pâna la viitórea sesiune a sinodului.

Déca aru avea incredintiare ca sesiunea presenta aru mai tiené inca vr'o 3 dile, aru propune a se face in sesiunea de fatia raportulu, deóre-ce tóte actele, ce se refera la objectu, se afla aici in Sabiiu.

Presidentulu pune intrebarea, déca sinodulu privesce acésta propunere de urgenta.

Dep. *Gaetanu* pentru a se terminá acésta afacere câtu mai curendu, cere a se declará de urgenta; acésta cerere este spriginita si de dep. Dr. Racuciu.

Sinodulu cu majoritate de voturi declara propunerea de urgenta. Se pune deci la desbatere.

Dep. Dr. *Racuciu* este de parere ca, sinodulu nu este tribunalu disciplinaru, pentrucá sa se ocupe cu astufeliu de afaceri. Déca se voru admite astfeliu de propuneri la sinodu, atunci cu lucruri cari nu suntu demne de sinodu, se va petrece totu tempulu celu scumpu. Sinodulu nu este chiamatu a satisface pasiuniloru unor'a séu altor'a. Déca cine-va simte o institutiune bisericésca atacata, sa pasiésca pe calea care i-o dà legea, adeca recurga la consistoriu, resp. la consist. metr. Déca nu satisface nici unulu din aceste oficii, sa se faca plansóre la locurile competente asupr'a acestoru organe. Propune deci: *trecere la ordinea dilei preste propunerea lui Dr. Pacurariu,*

Dep. *Dr. Pacurariu,* crede ca nu este destulu a se *face,* dar' a si ingrigí pentru esecutarea concluseloru sinodului. Conclusele deci sa nu se faca cu graba. Parerea lui Racuciu nu o póte aprobá; este adeveratu ca sinodulu nu este foru juditialu, dar' caus'a din cestiune se póte decide prin sinodu cá foru administrativu. Motivulu la interpelatiunea sea nu a fostu pasiunea; densulu s'a provocatu la fapte; róga deci pe presidiu, a provocá pre dep. Racuciu a-si retrage cuventulu „pasiune."

Presidentulu, dupa câtu a intielesu densulu, cuventulu s'a folositu in generalu, nu s'a referitu la nici o persóna in specialu.

Urméza la ordine continuarea raportului comisiunei financiare.

La positiunea de 1200 fl. cá cuota a archidiecesei pentru sustienerea organismului cons. metr. se incinge o desbatere mai lunga. Comisiunea propune cá: in sensulu conclusului sinodalu din an. tr sa se asigneze 1200 fl cá anticipatiune din fondulu sidocsialu, prelânga refundare. Acésta suma se va tiené in evidentia la acestu fondu, iér' sinodulu sa-si retiena dreptulu de a dispune dupa trebuintia despre acea suma refundata.

Dep. *Archim. Pope'a* nu afla in statutulu organicu §, prin care sinodulu archid. sa se constringa a dá acea suma receruta. Fondurile archid. suntu menite pentru scopuri archidiecesane. A regulá competintiele consist. metr. densulu le tiene de afacerea congresului. Sa se amane dar' acésta cestiune pâna atunci. Déca inse este necesitate mare sa se dee acea suma, atunci sa se dee cons. metr. numai cá imprumutu.

Dep. *S. Piso* recunoscendu dreptatea principiului esprimatu de dep. Pope'a, totusi fiindu necesitate, se alatura lânga propunerea comisiunei.

Pentru propunerea comisiunei mai vorbesce *Diamandi Manole* si *Cosm'a.* Acest'a arata ca sum'a a fostu votata in anulu trecutu, dar' nu s'a determinatu sum'a si deci n'a fostu petrecuta in bugetu. Aretandu-se acum necesitatea acelei sume, sa o punemu in bugetu. Cumca trebuie sa dâmu acea anticipatiune, urméza din natur'a lucrului, câci si noi suntemu participanti la consist. metr. Celelalte diecese a contribuitu, sa contribuimu deci si noi, pâna metropoli'a va fi in stare sa-si creeze fondurile sele.

Dep. *Boiu* este de parere ca asupr'a averei archidiecesei numai ea insasi póte dispune. Sum'a de 1200 fl. preste totu dar' 3,600 fl. i se pare prea mare pentru trebuintiele cons. metr., deóre-ce biroulu metrop. se afla intr'o casa a archidiecesei. Déca este sa se faca o impartire drépta atunci archidieces'a aru trebuí sa contribue mai putienu decâtu o tertialitate odata din motivulu indigitatu si apoi dín motivulu ca la sustienerea archieppului si *metropolitului* celelalte diecese nu contribue nimicu. Crede a fi justu cá archidieces'a sa nu se insarcineze mai multu decâtu diecesele surori. Câtu pentru sum'a votata in anulu trecutu este de parere cá sinodulu sa o ratifice si sa esamineze socotelile cons. metr., câci sinodulu archid. da banii. Este de parere deci sa se dee sum'a ceruta, dar' sa se voteze din anu in anu, si sa se ratifice in urma de sinodu.

Dupa ce mai vorbesce *Trombitasiu* pentru propunerea comisiunei, dupa ce presidiulu dupa unele deslusiri arata, ca metropolitulu 'si capeta salariulu seu dela archidiecesa nu cá metropolitu, ci cá archieppu si dupa ce *Romanu* mai apera propunerea comisiunei, sinodulu decide: *a dá 2.400 fl. pe an. 1876/7 si 1877/8 cá anticipatiune; sum'a se va tiené in evidentia intre activele amintitului fondu sidocsialu.*

Venindu la pertractare bugetulu pentru ajutoriulu de statu, se face propunerea: a se tramite o representatiune la Majestatea Sea, pentru a-lu rogá cá sa se indure a ordoná, cá acea dotatiune sa se distribue totu in sensulu resolutiunei prea inalte de dto 9 Maiu 1861.

---

*) „Omeni rei, de buna séma, cari au vediutu petitiunea, sustienu, ca scrisórea semaná cu a unui d. conducatoriu in spe si intemeiatoriu de partida. Petitiunea priviá, se dice, o afacere a st. seu Tata. Red.

Conclusulu meritoriu asupr'a acestei propuneri s'a amanatu pe siedinti'a urmatóre.

Cu aceste siedinti'a se incheia.

Teatrulu resbelului.

Sibiiu 30 Aprile.

Din ceea ce amu impartasitu publicului in doi numeri despre evenemintele orientali, a pututu câscigá convingerea, ca resbelulu orientalu intre turci si rusi a isbucnitu in fapta si in forma. Documentele ce le publicâmu la altu locu, in totu cuprinsulu loru, dovedescu acést'a si mai invederatu.

Ciocniri n'amu inregistratu pâna acum pentru-ca nu au avutu locu. Cu deosebire pe câmpulu de resbelu europénu va mai trece pâna cându armatele inimice voru fi in stare sa dea fatia spre a-si probá virtutea. Armat'a rusésca européna a statu pâna la 23 Aprile (nou) departe de fruntariele turcesci. O despartiá de aceste Romani'a. In diu'a de mai susu, se dice, din cause strategice, fâra de a mai asceptá consimtiementulu corpuriloru legiuitóre romanesci, armatele rusesci din Europ'a au trecutu pre la *Ungheni*, pre la *Leov'a* si *Bolgradu* in Romani'a si se indreptara spre Dunare. Cea mai puternica trupa, se asigura, este carea se misca spre in josulu Galatiloru si despre carea se presupune, ca are intentiunea a trece in Dobrudj'a. Se póte inse ca marsiulu acest'a spre Dobrudj'a sa aiba scopulu de a mascá miscarea rusiloru spre interiorulu Romaniei, de unde russii voru cautá trecatorile cele vechi preste Dunare, intre Turnu-severinu si Cladov'a; se póte inse ca voru sa se faca stapâni pre Dobrudj'a si in specialu pe mijlócele de comunicatiune intre Marea négra si Dunare (Chiustenje si Cernavoda).

Deocamdata rusii s'au asiguratu de comunicatiunea libera pe Siretu, care curge alaturea cu drumulu de feru dela statiunea Romanu pâna la Barbosi, unde, intre Galati si Brail'a, se vérsa in Dunare. Rusii s'au asiguratu de podulu drumului de feru dela Barbosi. Ací sta generalulu *Krüdener* cu o trupa insemnata. Podulu acest'a este de feru pe 11 stâlpi de o lungime de 246 metri si intretiene comunicatiunea cu Brail'a si Ploiescii spre apusu si cu Galatii si Romanu, - Iasi spre média nópte.

Ori-care va fi intentiunea armateloru rusesci, problem'a loru nu este cea mai usióra. Dupa ce Dunarea cá atare face dificultâti trecerei armateloru inimice, se mai adauga fortaretiele turcesci si adeca fortaretiele *dunarene* si *balcanice*. Cele mai insemnate suntu: Vidinulu, Nicopolea, Sistovulu; Rusciuculu, Turtucai'a, Silistri'a, Rassov'a, Macinulu, Tulcea si Sulin'a. Aceste insirate pe Dunare mai suntu sprijinite si de alte fortaretie mai mici. Fortaretiele balcanice suntu: Niss'a, Sofi'a, Ternov'a, Siuml'a, Varn'a si fortaretiele maritime Siuml'a si Chiustenje.

Succede inimicului, in casulu de fatia, rusiloru, sa tréca Dunarea pe unde-va intre Silistri'a si gurile Dunarei spre a strabate printre Siuml'a si Varn'a spre Balcanu si mai departe spre Constantinopole, dificultatea cea mai insemnata 'i sta in cale: „cuadrilaterulu": Rusciucu, Silistri'a susu spre média nópte la Dunare, Siuml'a josu spre média di la Balcanu si in linia cu acest'a Varn'a la Marea négra. Fortaretiele aceste suntu din punctu de vedere strategicu si tacticu asiá de bine legate unele de altele (Rusciuculu, Siuml'a si Varn'a suntu legate intre sine prin o linia de drumu de feru) incâtu intre densele, o armata defensiva considerabila nu afla numai scutu de ajunsu, dara si destula libertate de actiune.

Sa cautâmu a ne face mai de aprópe cunoscuti cu fia-care din aceste patru fortaretie, cari au unu rolu atâtu de momentuosu in campani'a de fatia.

Rusciuculu. Este pe rip'a drépta a Dunarei, cam la jumetatea cursului Dunarei, socotitu dela Orsiov'a in josu pâna la gurile prin cari se vérsa in marea négra si in fati'a Giurgiului de pe rip'a stânga. Este in departare de 15 miluri de siuml'a, 14 de Silistri'a si 24 de Varn'a. Cum s'a disu de Siuml'a si Varn'a, este legatu Rusciuculu cu drumu de feru, dar' si cu drumu de tiéra; cu Silistri'a, Sistovulu, Nicopolea si Vidinulu este legatu prin Dunare si drumu de tiéra. Si cu Ternov'a este Rusciuculu legatu prin unu drumu de tiéra. Ternov'a forméza cu Sistovulu, Siuml'a si Rusciuculu unu alu doilea cuadrilateru. Rusciuculu a devenitu in decursulu anului trecutu o fortaretia cu portu, carea dominéza Dunarea si chiaru si Giurgiulu cei sta in fatia.

Siuml'a este intr'o asiediatura intre inaltimile Balcanului micu. Cetatea este deschisa, numai inaltimile din pregiurulu ei suntu bine intarite. Intariturile aceste suntu in stare a scutí 60,000 ómeni. Cu Varn'a si cu Rusciuculu se intretiene comunicatiunea prin drumu de feru, cu Silistri'a si Ternov'a prin drumuri bune. Siuml'a este cea dintâiu fortaréti'a din Turci'a européna si are cea mai ponderósa insemnatate strategica si tactica, fiindca dominéza intalnirea drumuriloru spre Dunare si spre Balcanu. Siuml'a mai are avantagiulu ca se póte apará prin unu numeru considerabilu de mijlóce teritoriale, precum prin vâi si rîuri ce curgu spre Dunare.

Varn'a, fortarétia maritima este situata pe marginea Marei-negre pre rîp'a nordica a lacului *Dewno* si adeca tocm'a la imbinarea lacului cu marea. Este in departare de 17 miluri de Silistri'a. Dimpreuna cu Siuml'a dominéza lini'a de operatiune din Dobrudj'a si apara trecerea Balcanului intre Burgos si Carnabad la Aidos. Dela Varn'a pâna la Constantinopole ajunge vaporulu in 18 óre.

Silistri'a, lânga Dunare in fati'a lacului Calarasiloru de pe rîp'a stânga a Dunarei e bine intarita si ajuta multu liniei de operatiune, nu ofere inse scutu de ajunsu unui corpu de operatiune.

Strategii rusesci déca voru sa-'si asecure victori'a trebuie prin o agresiune vehementa in Asi'a se slabésca portile Turciei europene. —

In Asi'a, asiá se vede, s'au ciocnitu rusii si turcii. Acolo au cursu sângele celu dintâiu in resbelulu acest'a. De victorii inca nu póte fi vorba, deórece ciocnirile aceste nu suntu batalii. Bataliile voru urmá mai tardîu, dupa ce-'si va cercá fia-care parte pe adversariulu seu.

Trecerea preste Dunare póte ca se incepe in momentele cându scriemu noi sirurile aceste. Este fapta ca societatea vapóreloru austriace si-a sistatu comunicatiunea ei pe Dunarea de josu. Rusii au ocupatu rip'a stânga a Dunarei dela Brail'a si Galati pâna la Vilcovu, unde ramulu celu mai despre médi dí alu Dunarei, numitu si canalulu St. George se varsa in Marea négra. Dupa „Polit. Corr." pe lini'a acést'a stau pâna la 30 Aprile 120—150,000 rusi gat'a de trecere.

Trecerea preste Dunare inse intempina multe obstacule. In pàrtile de josu a le Dunarei suntu multe moisti si pe partea turcésca intarituri, cari de-si nu suntu de importanti'a celoru mai din susulu Dunarei, totusi opunu dificultâti nu neinsemnate. Astfeliu de intarituri suntu la Tulcea, la Isaccea, la Macinu si la Hirsov'a. Déca succede rusiloru a trece pre la unulu din punctele aceste, armatele turcesci trebuie sa-si schimbe frontulu si sa-si apere cuadrilaterulu despre Dobrudj'a si nu despre Dunare.

Scirile ca turcii voru sa calce teritoriu serbescu spre a impedecá o eventuala trecere a Dunarei pre la Cladov'a nu se adeverescu.

„Românulu" dela 17 Aprile publica urmatórele sciri:

Comunicatiunile telegrafice intre Turci'a si Romani'a suntu intrerupte, guvernulu turcescu refusandu de a ne mai comunicá depesiele si de a transmite pe ale nóstre.

In portulu nostru Bechet, punctu strategicu atâtu de putienu importantu, incâtu nu erá pazitu de trupele nóstre, concentrate pe alte puncte, a venitu eri unu vaporu de resbelu turcescu si a luatu cu sil'a adeca a pradatu trei vase incarcate cu grâu, refusandu ori-ce plata si amenintiandu cu mórte ori ce impotrivire.

Grâulu erá alu unoru comercianti români si fiindu abiá incarcatu, nici ca se platisera inca drepturile vamale.

Aflâmu ca unu adjutantu alu imperatului Alesandru, principele Dolgoruki, va sosí astadi séu mâne in Bucuresci, purtandu o epistola autografa a imperatului câtra Mari'a Sea Domnitoriulu. Se banuesce ca scopulu acestei epistole aru fi de a indreptá penibil'a impresiune ce a produsu asupr'a tuturoru, si mai cu osebire asupr'a Domnitoriului, intrarea trupeloru rusesci in tiéra, mai nainte de a se rostí corpurile legiuitóre asupr'a acestui pasu, conformu art. 123 din Constitutiune.

Spre Calarasi, o trupa turcésca destulu de numerósa a trecutu intr'unu ostrovu romanescu, adapostindu-se in padurea de pe densulu.

Locuitorii din Calarasi si de prin veciuatate au fugitu toti in mare graba,aflându de inaintarea turciloru in ostrovu.

Eri unu monitoriu turcescu, trecandu pe dinaintea Brailei, a trasu unu tunu.

Acésta descarcatura fiindu órba, se crede ca a fostu cá unu respunsu datu rusiloru dela Barbosi la declararea de resbelu.

Totu eri dóue monitóre turcesci, din care unulu armatu cu cinci tunuri, trecendu dela Tulcea in susulu Dunarei, s'au opritu unu momentu spre gur'a Siretului, sondandu se dice asiá; apoi si-a urmatu drumulu fâra a trage nici o lovitura asupr'a podului dela Barbosi, dupa cum erá temere. Bateriele rusesci dela Barbosi erau gat'a a repostá.

Comunicarea cu lini'a ferata e intrerupta intre Iassi si Tergulu frumosu si intre Dolhasc'a si Pascani din caus'a reversârei apeloru.

Revista politica.

Nu intielegemu buimacel'a ungurésca cu primirea solemna cu cuventâri banchete si alte ovatiuni a softaleloru turcesci la Budapest'a, tocm'a acum, cându tóta lumea politica este asiá de critica si cându puteri de cele mari se ingradescu cu neutralitâti absolute. Ori póte ca ungurii voru cá monarchi'a nóstra sa platésca in cele din urma socotél'a resbelului orientalu. Sa nu fia!

Sperâmu ca in Vien'a se voru aflá ómeni cari in momentele supreme sa indrepteze tote gresialele ce se comitu in Budapest'a. Sperâmu acést'a cu atât'a mai vertosu cu câtu ide'a unei aliantie Austro-ungaro-engleze, dupa declarârile guvernului englezu, se vede si de celu din urma politicu ca este o ilusiune perduta.

Guvernulu românescu a incheiatu cu Russi'a o conventiune de 4 articuli, care dupa „Romanulu" este de urmatoriulu cuprinsu:

Art. I. Guvernulu Altetiei Sele Domnului Romaniei Carolu I asicura armatei ruse, care va fi chiamata a merge in Turci'a, liber'a trecere prin teritoriulu Romaniei si tratamentulu reservatu armateloru amice.

Tóte chieltuielele cari aru puté fi ocasionate de trebuintiele armatei ruse, de transportulu seu, precum si pentru satisfacerea tuturoru trebuintieloru sele, cadu naturalmente in sarcin'a guvernului imperialu.

Art. II. Pentru-ca nici unu inconvenientu séu pericolu sa nu resulte pentru Romani'a din faptulu trecerei trupeloru ruse pe teritoriulu seu, guvernulu Majestâtiei Sele imperatorulu tuturoru Rusiloru se obliga a mantiené si a face a se respectá drepturile politice ale statului românu, astfeliu cum resulta din legile interióre si tratatele esistinde, precum si a mantiene si a apera integritatea actuale a Romaniei.

Art. III. Tóte detaliurile relative la trecerea trupeloru ruse, la relatiunile loru cu autoritâtile locale, precum si tóte invoielile cari aru trebuí sa fia luate pentru acestu sfersitu, voru fi consemnate intr'o conventiune speciale care va fi incheiata de delegatii amberoru guverne, si ratificata in acelasi tempu cá si cea de fatia, si va intrá in lucrare deodata.

Art. IV. Guvernulu Altetiei Sele domnului Romaniei se obliga a obtiene pentru conventiunea de fatia, precum si pentru cea mentionata la art. precedentu, ratificarea ceruta de legile romane si a face imediatu esecutorie stipulatiunile cuprinse intr'ens'a.

Dreptu acea plenipotentiarii respectivi au pusu pe conventiunea de fatia semnaturile loru si sigilulu armeloru loru.

Facuta in Bucuresci la 4/16 Aprile anulu gratiei o miia optu sute siepte-dieci si siepte

(Semnatu) *Baron Dimitri Stuart.*

Aginte diplomaticu si consulu generalu alu Rusiei in Romani'a.

(L. S.)

(Semnatu) *M. Cogalniceanu.*

Ministrulu afaceriloru straine alu Romaniei. (L. S.)

In momentulu de a procede la semnatur'a si la preschimbarea esemplareloru conventiunei speciale, regulandu invoielile relative la trecerea trupeloru imperiale ruse prin Romani'a, subsemnatii plenipotentiari alu Majestâtiei Sele imperatorului tuturoru Rusiloru si alu Altetiei Sele Domnului Romaniei declara prin presentulu, ca scutirile acordate prin art. XXIV guvernului Rusiei nu se voru putea intinde asupra tutunuriloru si tabacuriloru, alu câror'a monopolu in Romani'a este concedatu unei companii straine. Prin urmare, déca guvernulu rusu doresce cá trupele imperiale, cu ocasiunea trecerei loru prin principatu, sa se bucure de favori esceptiunale pentru tutunuri si tabacuri, autoritâtile ruse se voru intielege directu cu regi'a tutunuriloru, pentrucá acésta administratiune sa nu póta formulá contr'a guvernului românu nici o cerere de daune si interese, basata pe violarea drepturiloru de monopolu ce-i este concedatu.

Facutu in indoitu esemplariu in Bucuresci 4/16 Aprile, anulu gratiei o miia optu sute siepte-dieci si siepte.

Semnatu *Baron Stuart.*

Semnatu *M. Cogalniceanu.*

O alta scire aflâmu in mai multe diurnale, dupa care se signaliséza declararea Romaniei de independenta.

Deschiderea corpuriloru legiuitóre in Romani'a.

(sessiunea estraordinara deschisa joi in 16/28 Aprile.)

Discursulu tronului.

Dloru senatori! Dloru deputati! Grelele impregiurâri prin cari trece tiér'a nóstra m'au facutu se ve convocu in sessiune estraordinara.

Resbelulu a isbucnitu: staruintiele nóstre pre lânga Inalt'a Pórta si puterile garante, cá neutralitatea nóstra, pentru a cârei'a mantienere, in decursu de unu anu, amu facutu atâtea sacrificie, si care de câtra insesi cabinetele straine ni se cere cá o datoria; staruintiele nóstre, cá acésta neutralitate sa ni se recunósca si cá unu dreptu, au remasu fâra succesu; Inalt'a Pórta s'a refusatu chiaru de a introduce acésta cerere in sinulu conferintiei din Constantinopole.

Intr'o asemenea situatiune, Romani'a, abandonata de spriginulu altor'a, nu mai are se compteze decâtu pe sine.

Vomu invocá dar' ocrotirea Dumnedieului parintiloru nostri, care in ór'a pericolului nu ne-a lipsitu nici-odata.

Consultându interesele natiunei, povatiuindu-ne de traditiunile stramosiesci, ne vomu radimá pe patriotismulu tuturoru româniloru, si la *casu de nevoia vomu recurge chiaru la bratiulu fiiloru tierei.*

Dloru mei, déca astadi nu mai putemu a ne bucurá de neutralitatea pamentului nostru, cá nerecunoscuta de nimeni, datori'a nóstra este cá, cu ori-ce pretiu, cu ori-ce sacrificiu, sa ferimu cá Romani'a sa nu devie teatrulu resbelului, cá orasiele si satele nóstre sa nu fia prefacute in cenusia, cá poporatiunile nóstre sa nu fia masacrate, cá avutiele nóstre, fructulu muncei in tempu de dóue-dieci de ani de pace, sa nu se nimicésca in mijloculu unui resbelu, pe care nu l'amu voitu, pe care nu l'amu provocatu prin vin'a nóstra.

Dloru senatori! Dloru deputati!

Intrarea armateloru imperiale ruse este unu evenimentu europénu, in contr'a cârui'a nu scimu cá puterile garante sa fi protestatu. Apartiene d-vostra, cá, in puterea art. 123 din constitutiune, sa-mi trageti lini'a de urmare ce guvernulu meu va avé a tiené.

Odata cu intrarea armateloru rosiene pe teritoriulu nostru, M.-sea imperatorele Alesandru, unulu din puternicii garanti ai esistintiei politice si ai drepturiloru Romaniei, ne-a declaratu ca nu este in intentiunile sele, ca nu este in vointi'a sea de a loví in aceste drepturi, de a atinge institutiunile si guvernulu autonomu alu acestei tieri. Cá semnu de recunóscerea individualitâtiei nóstre politice si de asicurarea pacinicei functionâri a institutiuniloru nóstre, *Bucurescii, capital'a Romaniei, nu va fi ocupatu de trupe rosiene.*

Pâna ce d-vóstra ve veti rostí, guvernulu meu, facia cu armat'a imperiale, a observatu si va observá o atitudine de reserva, singur'a ce este permisa puterei esecutive, intr'unu statu constitutionalu. Acésta tienere in reserva este desemnata prin inchieiarea consiliului de ministri, data si publicata in diu'a de 12 Aprile.

Ministeriulu meu ve va supune tóta corespondintia diplomatica tienuta de guvernulu meu cu cabinetele straine, in mijloculu ultimeloru evenimente.

Dloru senatori! Dloru deputati! Missiunea d-vóstra in acésta sessiune estraordinara este marginita prin insesi impregiurârile dureróse in mijloculu câror'a patri'a este inveluita!

Activitatea d-vóstra va avé mai cu deosebire a se ocupá de situatiunea politica a tierei, si a dá guvernului meu mijlócele trebuitóre pentru a puté face fatia greutâtiloru resbelului, pentru a apará drepturile si interesele Romaniei.

Astfeliu, domniloru mei, activitatea d-vóstra fiindu concentrata asupr'a unicei trebuintie de astadi: salvarea tierei si a institutiuniloru ei, amu totu temeiulu de a crede ca pe acestu terâmu divisiunea de partite, uri si sfasieri din launtru nu mai esista. Unu apelu la infratire aru fi din parte-mi chiaru de prisosu. Fii ai aceleasi tieri, d-vóstra nu puteti avé si nu aveti, amu ferm'a convictiune, decâtu unu singuru gându, o singura vointia, unu singuru scopu: *Binele mamei nóstre a tuturoru, binele Romaniei!*

Câtu pentru mine, dloru senatori si dloru deputati, fi-ti sicuri ca 'mi voiu face datori'a. Din diu'a de cându amu pusu piciorulu pe acestu pamentu, amu devenitu românu. Din diu'a de cându m'amu suitu pe acestu tronu, ilustratu prin atâti'a mari si gloriosi domni, cugetârile loru au devenitu marea gândire a domniei mele: realtiarea Romaniei, implinireá missiunei sele la gurele Dunarei, si mai pre susu de tóte, mantienerea drepturiloru ei *ab antiquo*, apararea integritâtiei hotareloru ei. Si intru indeplinirea acestei sânte datorii, fia bine incredintiata tiér'a mea ca, in capulu junei si bravei nóstre armate, voiu scí a platí cu persón'a mea.

Dumnedieu sa protéga Romani'a.

Dumnedieu sa bine-cuvinteze patrioticele d-vóstre lucrâri.

CAROLU.

Presiedintele consiliului ministriloru, ministrulu de interne si ad-interim la financie, *I. C. Bratianu.*

Ministrulu afaceriloru straine, *M. Cogalnicénu.*

Ministrulu agriculturei, comerciului si alu lucrâriloru publice, *I Docanu.*

Ministrulu culteloru si instructiunei publice, *G Chitiu.*

Ministrulu justitiei, *I Câmpinénu.*

Ministrulu de resbelu, generalu *A. Cernatu.*

Tiarulu la Ungheni.

Sub acestu titlu citimu in „Curierulu din Iasi“ urmatoriulu raportu originalu, cu dat'a din Unghenii rusesci, 23 Aprilie:

Astadi la 10 óre amu sositu la Unghenii rusesci. In acelasi trenu cu mine erá comisiunea delegata de guvernulu nostru, pentru cá in numele Mariei Sale Domnitorului Carolu I sa salute de buna-venire pe M. S. Imperatulu tuturoru rusiloru. Comisiunea acést'a a fostu compusa din Prea S. Metropolitulu Iosefu din Iasi, prefectulu judetianu d. Vasilie Gheorghianu, primulu presiedinte alu Curtiei de Apelu d. Ney, presiedintele Curtiei d. Antoniu, primarulu Iasiului d. Pasti'a, si loco-tiitorulu presiedintelui comitetului permanentu a judetiului Iasi d. Raducan Botezu. Eramu sa plecu ainte din Ungheni la Cornesti, cându o telegrama venita din Chisinau anuntià cá lini'a calei ferate sa fie libera, câci Tiarulu sosindu la Chisinau, nu va zaboví acolo, ci imediatu pléca inainte spre Ungheni. Asiá dara amu fostu siliti a stá locului.

La órele $12^1/_2$ o siueratura ne facù pe toti sa alergâmu pe peronu si sa ne interesâmu a vedé ce ne aduce trenulu ordinaru sositu din Chisinau. Putienu amu vediutu, dar multu amu intielesu. Cu acestu trenu venise consululu generalu rusu din Bucuresci, d. Stuart, ducendu cu sine dóue balerci pline cu auru. D. Stuart cu aceste balerci inainte se sui apoi imediatu in trenulu ce a plecatu la Iasi.

La 2 óre au inceputu armatele sa se misce si diferitele trupe sa-si ia positiunea loru pe siesulu Ungheniloru. Preste câtu-va tempu 20,000 luptatori de diferite arme, precum: infanteri'a, cozacii, cavaleri'a si artileri'a, au fostu concentrati.

Nu multu dupa terminarea concentrarei, amu fostu anunciati ca: *Vine Tiarulu!* Pr. S. Metropolitulu Iosefu audiendu acést'a, se imbracà in sfintele vestminte, si incongiuratu de doi archimandriti precum si de delegatii români, asteptá pe ortodocsulu Monarchu. La 5 óre unu trenu lungu ajungendu dinaintea peronului Gârei Unghenii rusesci, aduse pe M. S. Imperatulu Rusiei. Indata dupa sosire, M. S. Tiarulu, urmatu de o numerósa suita de 35 persóne, coborindu-se din vagonu, fu intempinatu de maresialulu Moruzzi cu pâne (cozonac) si sare, iér' de mai multe dame cu buchete mari de flori. Multiamindu acestor'a, Tiarulu intrà in sal'a Gârei, unde vediendu pe Pr. S. Metropolitulu, s'a luatu casc'a de pe capu, si dupa o mica salutare primí prin d. Iacobson, consululu rusu din Iasi, recomendatiunile Pr. Sale Metropolitului Iosefu si a fie-cârui membru din delegatiunea româna. Dupa acést'a Prea S. Sea Metropolitulu, indreptându-se câtra M. S. Imperatulu Alecsandru II, rostí urmatórea intimpinare:

„*Majestate*! Fericit'a sosire a Majestâtiei Vóstre Imperiale lânga hotarele Romaniei, a acestei tieri ortodocse, a cârei biserica de secule s'a bucuratu de protectiunea bine-voitóre a augustiloru suverani, gloriosii Vostrii stramosi, ortodocsii monarchi ai puternicei Imperatii a Rusiei, ne procura si noue astadi fericit'a ocasiune de a supune Majestâtiei Vóstre omagiele nóstre si respectuósele felicitâri de buna venire, atâtu din partea clerului bisericei române, câtu si din partea representantiloru autoritâtiloru laice, ce impreuna suntemu veniti inaintea Majestâtiei Vóstre pentru acestu sfersitu.

„Suntemu pe deplinu convinsi, Majestate, ca aceleasi binevoitóre dispositiuni moscenite dela gloriosii Vostrii stramosi pentru Romani'a si biseric'a ei, anima si pe Majestatea Vóstra Imperiala, si Ve voru animá in totu-déun'a pentru glori'a bisericei lui Dumedieu in genere „si a Majestâtiei Vóstre in parte“.

Tiarulu in totu tempulu acestui discursu, tienutu in limb'a româna, statù unu pasu dinaintea Pr. S. Metropolitui, avendu in drépt'a sea pe moscenitoriulu tronului, iér' in stâng'a pe fratele seu Marele duce Nicolae Nicolaevici, lânga care stetea fiiulu acestui'a, tenerulu Nicolae Nicolaevici, suit'a Imperatului, compusa din generali, intre cari betrânulu Nepokojszicky si diplomatulu generalu Ignatief. Dupa ce Pr. S. Metropolitulu sfersí discursulu, M. S. Imperatulu respunse:

Suntu fórte multiemitu a Ve vedea. Cunoscu tiér'a Vóstra, câci de mai multe ori amu venitu pe acolo. Intru si acum'a, inse cá si alta-data, nu cá inamicu ci cá amicu. Ve multiemescu pentru bun'a venire.“

Aceste cuvinte, rostite fiindu rusesci, au fostu traduse in limb'a româna de d. consulu Iacobson.

Tiarulu vediendu apoi pe primarele nostru, d. Pasti'a incinsu cu brâulu tricoloru, 'lu intreba: „Ponemaieș po rusco“; iér' d. Pasti'a respunse ca nu.

Tiarulu trecù apoi prin altu salonu afara, si asiediându-se cu Marele duce Nicolaie intr'o trasura cu 2 cai albi, pléca spre a inspectá armat'a asiediata pe siesulu Ungheniloru. Ajungându in raionulu armatei, incaleca Tiarulu si, sub sunetulu muziciloru militare si strigâri de „Ur'a“ din gâtulu a 20,000 luptatori, trecù repede dinaintea fronturiloru regimenteloru, escadróneloru si bateriiloru armatei. Apoi oprindu-se in mijloculu armatei. se adresà câtra comandanti si soldati, felicitându-i de buna sosire, le urà o caletorie fericita si o reusita deplina, si dise ca spera ca armat'a sea, cá totu-déun'a, asiá si acum'a va dá probe de vitejie si disciplina. Dupa acést'a, lasa imperatulu sa defileze intrég'a armata dinaintea sea.

Acésta revista terminându-se si tiarulu reinturnàndu-se la gara, luà pe peronu adio dela mai multi generali, dintre cari a sarutatu pe generalulu Vanovsky, siefulu corpului alu 12-lea, si strinse mân'a la alti trei generali, dicându-le ca contéza pe zelulu, activitatea si viteji'a loru.

La órele $6^3/_4$ sér'a se intórse tiarulu la Chisienâu, unde sosí la 11 óre sér'a.

„Amu uitatu a mentioná si ce-va despre generalulu I. Ghic'a, care de câte-va dile se aflase in Chisienâu, se dice trimesu de guvernulu nostru din Bucuresci, spre a incheiá cu guvernulu Russiei o conventiune pentru transportarea ostiriloru rusesci pe liniile câiloru ferate din Romani. Generalulu I. Ghic'a neputându-se intâlní in Chisienâu cu tiarulu, câci acest'a nu zabovise acolo, venise ieri la Ungheni si se reintórse indata cu tiarulu la Chisienâu.

Manifestulu de resbelu alu Russiei.

Ordinu trupeloru armatei active.

(Cuartirulu generalu.)

Chisinau, 12 Aprile 1877.

De sute de ani apésa jugulu turcescu pe fratii nostri crestini.

Mare este robi'a loru. Totu ce este scumpu omului, sânt'a religiune a lui Christu, numele onestu, averea castigata prin sudóre si sânge, totulu este batjocoritu, profanatu, de câtra necredinciosi.

N'au pututu suferí nenorocirile: s'au resculatu contr'a opresorului, — si eata acum doi ani curge sângele crestinescu, orasiele si satele suntu arse, averea pradata, femeile si fiicele desonorate, populatiunile unoru locuri pâna la unulu masacrate.

Tóte staruintiele monarchului si a guverneloru straine, pentru imbunatatirea crestiniloru, au remasu infructuóse. Mult'a rabdare a tiarului nostru liberatoru s'a sfersitu.

Ultimulu cuventu alu tiarului este disu.

Resboiulu Turciei este declaratu.

Comanda armatei mie este in credintiata.

Nóue ne-a cadiutu sórtea a impliní voi'a tiarului si a sântei delegatiuni a strabuniloru nostri.

Nu pentru cucerire mergemu noi. Noi mergemu in ajutoriulu fratiloru nostri batjocoriti si opresati, si spre aperarea religiunei lui Christosu.

Asiá dara inainte! Caus'a nóstra este sânta si cu noi este Dumnedieu!

Suntu incredintiatu ca fia-care, dela generalu pâna la soldatu, 'si va indepliní datori'a sea si nu va rusiná numele rusescu. Fia pentru tient'a nóstra acestu nume totu atâtu de ingrozitoriu cá si in tempurile trecute. Sa nu ne oprésca nici obstacolele, nici greutâtile, nici tenacitatea inamicului. Insa pacinicii locuitori, fia de ori-ce religiune si de ori-ce natiunalitate, precum si averile loru, sa fia pentru noi inviolabili. Nimic'a nu trebue sa fia fâra plata.

Astfeliu, eu ceru, dela toti si dela fia-care in parte, cea mai severa regula si disciplina. In acést'a este tari'a nóstra, chizasiurea succesului, onórea numelui nostru.

Amintescu trupeloru ca trecendu, noi intrâmu in Romani'a, tiéra din tempurile cele mai vechi nóue prietina, pentru libertatea cârei'a s'a versatu nu putienu sânge rusescu. Suntu incredintiatu, ca acolo noi vomu intempiná aceeasi ospitalitate, pe care au gasit'o strabunii si parintii nostri.

Ceru cá in schimbulu acestoru sentimente, tóte gardele sa resplatésca fratiloru si amiciloru nostri cu amicitia perfecta, cu padirea reguleloru stabilite la elu si cu ajutoriulu desinteresatu contr'a turciloru. Iér' cându va fi nevoia, sa le apere averea si casele loru cá ale nóstre proprie.

Sa se cetésca acestu ordinu la tóte companiele, escadrónele, sotniele si bateriele.

Nicolau.

„Comandantu supremu, inspectoru generalu de cavaleria si ingineria.“

Manifestulu marelui principe Nicolau catra poporalu românu.

Locuitori români! Prin porunc'a M. S. Imperatului tuturoru rusiloru, armat'a sea, ce sub a mea comanda e insarcinata de a combate in contr'a Turciei, intra adi in tiér'a vóstra, care nu pentru intâi'a data a intempinatu cu bucuria ostirile rusesci; vestindu-ve acést'a, ve declaru ca venimu la voi cá vechi prieteni si voitori de bine. Nadajduescu a gâsí la voi aceeasi sufletésca primire care a aretat'o strabunii vostri ostiriloru nóstre in trecutele resbele, ce le-amu avutu cu turcii. Din partea mea, conformandu-me poronciloru imperatescei sale mariri, prea inaltului meu frate, socotu de a mea datoria a face cunoscutu, vóue romaniloru, ca trecerea ostiriloru nóstre prin tiér'a acést'a unde voru stá numai vremelnicu, nu trebue nici de cum sa ve turbure, guvernulu vostru fiindu consideratu de noi cá unu guvernu amicu. Ve invitu dar' prin acést'a a urmá in pace indeletnicirile vóstre si a usiurá armatei chipulu de a satisface nevoile si trebuintiele sele. Totu-deodata amu luatu tóte mesurile pentru cá ori-ce s'aru dá armatei sa fia platitu fâra intârdiere si de intregulu de câtra casieri'a militara. — Ve este cunoscutu ca armat'a Maiestâtiei Sele se vestesce prin puternic'a disciplina; suntu incredintiatu ca ea 'si va pazí cinstea in mijloculu Vostru; ostirile nóstre nu ve voru turburá liniscea si voru respectá legile, persónele si averile cetatieniloru pacinici.

Români! Stramosii nostri si-au versatu sângele pentru libertatea Vóstra. Me socotu in dreptu a Ve cere concursulu pentru armat'a care trece prin tiér'a acést'a, spre a dá mâna de ajutoriu chinuitiloru crestini de preste Dunare, a câroru nenorocire a atrasu nu numai compatimirea Russiei, ci chiaru a Europei intregi.

Nicolau.

Corespondintia.

Budapest'u, 30 Aprile.

Inter arma silent — — *musae*, nu si parlamentele. Parlamentulu nostru nu este de locu genatu de vuetulu viscolului din vecinatate. Elu discuta si votéza legi cu linisce sufletésca si déca n'aru mai fi câte unu Simonyi, Mocsáry si cum ii mai chiama, mai ca nici pomenire nu s'aru face chiaru nici de „doritulu nostru“ Tashir Bey, cu care erá p'ací sa ciocnimu cu cesci de cafea négra. Dar', cu cafea négra, câci vinulu e opritu de al-coran si noi „ungurii“ fiindu inruditi in spiti'a a 18-a cu fratii „otomani“ nu voimu cá ei in hatirulu nostru sa-si calce legea.

Dlu Tashir Bey n'a venitu si reu a facutu. Acum erá tempulu. Otomani'a constitutiunala avea ocasiune sa invetie dela Ungari'a constitutiunala cum se facu legi constitutiunale prin care lumea din afara se indupleca a crede ca dreptate se face si totu odata in fapta se asigura supremati'a rassei domnitóre. Ocasiunea cea mai buna negresitu a fostu cându s'a discutatu si votatu impartirea cea nóua a cercuriloru electorali.

Ceea ce n'a facutu Tashir voru face Softalele, cari vinu la noi cá sa atraga atentiunea Russiei asupr'a nóstra.

Dar' sa lasâmu inaltulu tactu politicu si sa ne intórcemu la ale nóstre.

Grigi'a cea mai mare au avut'o *parintii* patriei de *fiii* patriei de alta *limba* si cu deosebire de cei din Transilvani'a. Parintii au chibsuitu cá fiii patriei de alta limba sa crésca linisciti si departe de strapatiele legislatiunei. Ei au regulatu cercurile electorali cá d. e. noi românii sa nu mai putemu vení in ispita de a ne osteni, ci de a asteptá tóte legile de a gatá.

Abrudulu, Cojocn'a, Seculu, Olahfalu si Bresculu dimpreuna cu cercurile din comitatele secuiesci si impestritiate cu magiari au luatu prin legea cea nóua tóta sarcin'a purtârei de grigia patriotice. Sa se mai planga acum cine-va de asupriri, cându noi nu mai avemu decâtu, dupa cum pré intieleptiesce dice „P. Ll.“ sa „*dovedimu tactu si moralu politicu si sa recunóscemu dreptulu de dreptu*“.

Buna e sî moralisarea acést'a. Din ea inse pare ca transpira convingerea imperfectiunei operatului din cestiune pâna si in cercurile „parintiloru“ patriei.

Pactulu dualisticu celu atâtu de perfectu odinióra nici adi nu este terminatu cu deseversire. In cercurile parlamentari suntu temeri si póte nu fâra temeiu, ca in impregiurârile cele critice de astadi va ajunge la o perfectiune surprindietóre pentru Ungari'a.

Caletori'a archiducelui *Albrecht* prin Croati'a si fostele confinie militare pune pe multi ómeni pe gânduri.

Adusa in combinatiune cu evenemintele orientali produce fric'a de „formatiuni nóue“ in vecinatatea sudostica si chiaru si in interiorulu imperiului. Contele Andrássy va face resistintia cea din urm'a torentului. Déca resistinti'a va fi mai slaba decâtu torentulu va dice si elu: „Hier steh' ich, ich kann *auch* anders“ si — va merge cu torentulu.

ω.

Din protopopiatulu Nocrichiu Cincu-mare la 28 Martiu).*

Domnule redactoru! In pretiuitulu jurnalu ce redigiati fói'a „Telegrafulu Romanu“ Nr. 12 in Varietâti s'a vediutu, ca dupa ce aflara primire in colónele foiei „H. Ztg.“ a se publicá o hartióga de unu latu de palma sub firm'a „interpelatiuni obscure“ prin care se aruncase vre-o câte-va denunciâri asupr'a preotiloru nostri din Ghijas'a inf. si Ilimbavu, ba in cestu din urma si asupr'a invetiatoriului, si observandu ca interpelatoriului séu interpelatoriloru, déca suntu mai multi, li s'au datu cuviinciosu indreptarea despre aceea, ca cum avea sa urmeze cu interpelatiunea, cugetámu ca cu atât'a va fi fostu de ajunsu a'si cunósce respectivulu cararea, mai vertosu ca nici se scia dupa nume cine este, si pentru aceea nu s'a mai facutu nici o intrebuintiare mai departe de pomenit'a hartióga cá petecutia fâra pretiu, si cu atât'a mai vertosu nu, ca ne téma si séma venise aceea si in mânile deputatiloru nostri din sinodulu protopresbiteralu in siedinti'a ordinaria dela 13 Februariu a. c. ale cârei tendintie uriciόse s'au privitu cu destula indignatiune si dispretiu.

Aflandu-se insa ca interpelatoriulu neodihnitu nu si-a cunoscutu cararea luându-si punctulu de manecare indreptarea data in Varietâti nr. 12 alu „Telegrafului“ de a se adresá in casulu din cestiune câtra organele nóstre bis. si scol. — ci poftoresce interpelatiunea neomenósa in numele: „Opiniunea publica archidiecesana“ — ne vedemu siliti in intielesulu celu adeveratu alu lucrului a dá urmatórea deslusire.

Preotii nostri din Ghijas'a si Ilimbavu, cá atari de pe tempulu fericitului si in Dlu adormitu episcopu Vasiliu Mog'a suntu preoti betrâni cunoscendu de atunci patru episcopi si Archiepiscopi; precum si ante de administratorulu tractuale actualu doi si trei p. p. protopopi si administratori protopresbiterali, sub cari si-au purtatu servitiele sub scutulu legiloru, alu canóneloru bis. si alu ordineloru superioriloru loru pâna in tempii presenti dupa puterile loru intelectuale cu ascultarea si supunerea receruta in modu corespundietoriu.

Administratorulu actuale presinte de tractu, in tempu de 6 ani de cându functionéza cá atare, cu acesti preoti si lânga ei cu intregu personalulu bisericescu si comunale politicu, ér' la casuri de lipsa cu poporulu nostru credinciosu intregu creându fonduri din venite comune si particulare cá si in alte comune tractuali, au claditu sçoli si au sistemisatu lefe pentru invetiatori asiá, câtu astadi cu deosebire in Ghijas'a, comuna tienatóre totudéun'a de comitatu, in care nu numai scól'a lipsiá, ci mai si invetiamentulu, astadi ambe suntu in stare imbucuratóre, tienendu invetiatori unulu dupa altulu pedagogi si clerici absoluti, cari facu progresu, si dela a câroru instructiune buna, multi parinti si-au datu copiii la scoli mai inalte.

(Va urmá.)

---

*) Intârdiatu din lipsa de spatiu.
Red.

Varietâti.

⁂ Audimu ca pe la mijloculu lui Maiu denumitulu metropolitu alu Bucovinei se va chirotoní in Sabiiu.

⁂ Escel. Vice mar. Bar. de *Ringelsheim*, comandantulu trupeloru din Transilvani'a a sositu alaltaieri dela Vien'a.

⁂ *Postalu.* Este vacantu postulu de magistru postalu din Clusiu. Se cere cautiune de 100 fl. Emolumentele suntu: pentru fia-care transportu, care se repetiesce de patru ori pe di, dela gara pâna la biroulu postalu 3 fl. 60 cr.; pentru fia-care alta mânatura 60 cr. si pentru diligenti'a dilnica la olasu tacsa obicinuita. Concurentii au a-si adresá petitiunile loru in restempu de 3 septamâni (dela 30 Aprile) la directiunea postala de aici.

Sciri telegrafice

Vien'a 28 Aprile. Pressei i se spune din Iticani: Aici sosescu pe fia-care óra trenuri cu trupe rusesci; pâna acum au sositu cam la 30,000. Trei regimente husari si cozaci cu patru baterii au plecatu pre siosea spre Vaslui.

Berlinu 28 Aprile. In urm'a pretensiunei portiei cá puterile in puterea art. 8 din tratatulu de Parisu sa intrevina, i s'a respunsu ca puterile prin negotiârile loru au satisfacutu datorintiei loru si pretensiunea portiei este neintemeiata. Regimulu nemtiescu se silesce a retiené pe pórta dela intentiunea de a dá afara pre toti supusii rusesci.

Petersburg 29 Aprile. Intr'o telegrama adresata ministrului de resbelu dela armat'a din Caucasu se spune: In 27 l. c. a ajunsu infanteri'a in Kürück dara, cavaleri'a a petrunsu pâna la Subotin, Chajvali si a ocupatu diverse positiuni tari. Trei monitóre turcesci au atacatu postulu marginasiu Nicolae; din partea rusésca unu sub-oficieru a remasu mortu, unu gregariu fu ranitu. O telegrama a comandantului de sudu constatéza ocuparea Galatiloru, Ismailului si Chiliei.

Bucuresci 29 Aprile. Camer'a a ratificatu cu 79 contr'a 25 voturi conventiunea cu Russi'a, privitória la trecerea, proviantarea si incuartirarea trupeloru rusesci.

Constantinopole 29 Aprile. Din Batum a sositu o depesia dela 27, dupa carea rusii inoindu si ataculu fura respinsi cu perderi mari. — Dupa audite turcii au ocupatu tiér'a Miriditiloru intrega. — Dupa o scire sultanulu se duce in septamân'a viitóre la Siuml'a si frateseu Resid la Cars. — Flotta va blocá porturile rusesci. — Admiralulu Hobart merge in curendu la Cret'a.

Budapest'a 30 Aprile. Proiectulu de lege despre impartirea cea nóua a cercuriloru electorali s'a primitu fâra modificâri insemnate. Abrudulu inca are dreptu de a alege unu deputatu.

Londonu 30 Aprile. „Reuter office“ capeta sub 28 l. c. din Erzerum scirea ca o colóna rusésca merge spre Ardagan (in Armeni'a, nu departe de Cars.)

Malt'a 30 Aprile. Eri a plecatu la Corfu o escadra engleza din Marea mediterana de cinci nâi cuirassate.

Bucuresci 30 Aprile. Senatulu a votatu conventiunea cu Russi'a cu 41 contr'a 10 voturi. *Cogalniceanu* a declaratu ca tratatulu de Parisu este ruptu, indata ce Europ'a a concesu Russiei intrarea in Turci'a.

Constantinopole 30 Aprile. Pórt'a se dice ca visitéza nâile neutrale cari plutescu pre Marea négra. — Pórt'a nu recunósce punerea suditiloru rusesci sub scutulu representantiloru Germaniei. Regimulu germanu protestéza contr'a acestei mesuri. — In Fanaru au arsu eri 600 de case mai cu séma de lemnu. — Nóptea este interdisa esirea din Bosforu.

Vien'a 1 Maiu. „Cor. pol.“ i se spune din Bucuresci: Turcii au luatu dóue vapóre de resbelu romanesci. De adi inainte iéra se dirigu trupele romanesci spre Calafatu.

Petersburg 1 Maiu. Lord Loftus a transpusu declaratiunea de neutralitate a Angliei, carea este identica cu cea din 1870.

Petersburg 1 Maiu. Colón'a colonelului Comaroff a ocupatu Devinulu. Trecatórele la Adjalidu si Ardagan suntu acoperite cu nea, câlile rele.

Londonu 1 Maiu. Fói'a oficiala publica o proclamatiune a reginei, carea anuncia netralitatea stricta si nepartinitóre sub decursulu resbelului russo-turcescu. In cas'a deputatiloru a comunicatu regimulu: Chedivulu Egiptului la recuisitiunea Portiei pune la dispositiune unu contingentu de trupe ajutatóre. — O resolutiune a lui Gladstone dice: Pórt'a a perdutu dreptulu la spriginu prin influinti'a britanica pâna cându nu se va face o schimbare in atitudinea ei, in interesulu umanitâtiei si dreptâtiei precum si spre asecurarea pâcei universale.

Versailes 1 Maiu. Ministru *Decazes* a depusu în camera o carte galbina asupr'a cestiunei orientului dimpreuna cu declaratiunea, prin care cá si prin cerculariulu dela 24 Aprile se desemnéza de basa a politicei francese in cestiunea orientului cea mai neconditiunata si scrupulósa neutralitate.

Bucuresci 1 Maiu. Ministrulu de justitia a adusu in camera unu proiectu de lege in privinti'a unui *moratoriu.*

Zar'a 1 Maiu. Insurgentii au atacatu dumineca la Nevesinie avantgard'a turcésca si au omoritu 15 turci. In *Bosni'a* si *Erzegovin'a* autoritâtile inroléza musulmani dela 16 pâna la 60 ani.

Burs'a de Vien'a.

Din 20 Aprile (2 Maiu) 1877.

Metalicele 5%	58	25
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	63	90
Imprumutulu de statu din 1860	70	45
Actiuni de banca	106	75
Actiuni de creditu	762	—
London	137	90
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	128	85
„ „ „ Temisiorene	72	—
„ „ „ Ardelenesci	70	—
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	111	25
Galbinu	6	13
Napoleonu d'auru (poli)	10	30½
Valut'a nóua imperiale germâna	63	30

Anunciu.

La **6 Maiu** st. n. se vendu in **Gussu**, lânga Ludosiu mare:

A. **220 purcei;**
B. **1 veru** de trei ani, fâra nici o scadere, de rassa mangalitia;
C. **13 porci** de unu anu.

INDREPTARE. In foiletonulu din nr. 27 alu fóiei nóstre, titulatu „Unu incidentu din viéti'a nou-numitului Metropolitu T. Blajeviciu s'a infurisiatu urmatórele sminte: *in locu* de „apoi alu lui Stefanu VII numitu Stefanitia crudulu etc:“ *cetesce*: apoi alu lui Stefanu VII, numitu Stefanitia crudulu, nepotului lui Stef. c. M. — alu altui fiiu alu lui Stef. c. M. *Alesandru* r. m. d. apoi mai incolo: *alu ambeloru* sotii ale lui Stef. c. M; a doi pruncuti mici, fii *de-ageminea* etc.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 32. ANULU XXV.

Sibiiu 24 Aprile (6 Maiu) 1877.

Pentru celelalte pàrti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 $^1/_2$ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 $^1/_2$ cr. v. a.

Dela sinodulu archidiecesanu.+)

Siedinti'a a VIII din 10/22 Aprile.

Siedinti'a se deschide la 10 $^1/_4$ óre. Dupa autenticarea protocolului se presentéza cererea pentru concediu a dep. Filipescu. Se acórda. Urméza apoi o petitiune anonima, adresata sinodului.

Dep. *V. Romanu si E. Macelariu* ceru luarea ei in considerare si predarea la consistoriu spre a face intrebuintiare oficiala.

Dep. *Gaetanu si Diamandi Manole* suntu pentru respingerea ei. Cine se plânge in contr'a abusuriloru, dice Manole, sa aiba si curagiulu a se subscrie la aretarea ce o face despre ele.

Dupa ce mai vorbesce *Cosm'a* pentru, iér' dep. *Boiu* in contr'a primirei petitiunei anonime, care nu este a nimenui, si dupa ce declara si presidiulu, ca este de acordu cu dep. Boiu, care tiene a fi in contr'a demnitâtiei sinodului a luá in considerare astfeliu de petitiuni, sinodulu hotaresce: ca actulu fâra subscriere nu se ia in considerare, iér' pe viitoriu astfeliu de acte nici sa nu se mai presenteze sinodului.

Urméza respunsulu presidiului la interpelatiunile dep. Dr. Pacurariu; anumitu la partea 1-a a interpelatiunei presidiulu desfasiura, cum in decursulu anului trecutu capitanulu Stezariu, carele a purtatu 12 ani economi'a seminariului cu ajutoriulu sotiei sele, din caus'a stârei sanetâtiei acestei'a s'a aflatu necesitatu a reinoí cererile sele de a fi eliberatu de sarcin'a sea. Consistoriulu apretiuindu motivele, a primitu demisiunea dlui capitanu si considerandu ostenelele grele ale dómnei Stezariu, in urm'a câror'a si-a sdruncinatu sanetatea, cu ocasiunea demisiunârei dlui capitanu Stezariu, a crediutu momentulu potrivitu spre a-si esprimá multiamit'a sea pentru ostenelele dómnei Stezariu. Spre acestu scopu i-a facutu unu presentu de 300 fl. Declara in fine a primí insusi respunderea pentru acea suma, fiindu de convingerea ca consistoriulu a facutu unu actu micu de o recunoscintia prea meritata. (Fórte bine, sa traiésca.)

Interpelantulu se declara multiamitu cu respunsulu, câtu privesce recunoscinti'a pentru capitanulu Stezariu; incâtu privesce presentulu facutu dómnei, 'si esprima parerea de reu, de óre-ce banii archidiecesei nu se potu folosí spre acestu scopu. Banii acesti'a 'si au menitiunea loru si nu se potu face oferte din acei bani.

La partea a 2-a a interpelatiunei, care privesce pre fiscalulu consistoriului, presidiulu respunde: ca nu are nici o cunoscintia despre afacerile private ale lui Dr. Borci'a, si ca anumitu fiscalulu aru stá in procesu civilu ori criminalu intentatu la judecatori'a din Sabiiu. Atât'a scie ca de cându este densulu (adeca Escel. Sea Archieppulu si Metropolitulu) aici, consistoriulu metrop. nu a dispusu nici o cercetare disciplinara in contr'a lui Dr. Borci'a cá fiscalu, din caus'a atinsa in interpelatiune.

Interpelantulu declara a nu putea fi multiamitu cu acestu respunsu si 'si reserva dreptulu de a face pasii cuviinciosi pe viitoriu.

Sinodulu ia respunsulu spre scintia.

Presidiulu respunde la interpelatiunea lui V. Romanu, facuta in sied. III, cu privire la ratiociniulu si inventariulu tipografiei si alu fundatiunei Siaguniane, si cu privire la uniform'a administrare si controlare a averei bisericesci, si anume: ca objectulu atinsu in punctulu resp. din interpelatiune nu este regulatu in tóte detaiurile, avendu consistoriulu a se ocupá cu pregatirea mai multoru regulamente reclamate de sinodulu din a. tr. Promite inse a face tóte cele necesare pentru regularea acelei afaceri prin consistoriu.

Câtu privesce ratiociniulu tipografiei si alu fondului siagunianu, in urm'a deslusiriloru date mai nainte si dupa asternerea ratiocinieloru tipografiei sinodului, intregesce respunsulu cu acea, ca consistoriulu 'si va face datorinti'a in ceea ce privesce fundatiunea Siaguniana, dupa ce se va regulá si se voru predá tóte consistoriului.

Interpelantulu 'si esprima parerea de reu ca nu s'a regulatu inca afacerea administrârei averei; se declara inse multiamitu cu partea din urma a respunsului.

Se ia spre sciintia.

Dep. *Siandoru* voindu a se clarificá raportulu ce esista intre comisiunea tipografica si archidiecesa, propune cá pentru regularea dreptului de proprietate, de administratiune si dispositiune asupr'a averei tipografiei, câtu si pentru constatarea averei insusi, sinodulu sa esmita o ancheta din sinulu seu, care in sesiunea viitóre sa raporteze in acestu objectu.

Se da comisiunei pentru propuneri.

Dep. Dr. *Pacurariu* revenindu asupr'a ojectului amintitu in interpelatiunea sea, si pentru salvarea intereseloru ven. sinodu si in favorulu respectivei persóne, crede a fi indestulu motivatu pentru a face propunerea: finduca Escel. Sea a declaratu ca, n'are cunoscintia despre acele acte, amintite de densulu in interpelatiune, sa se aléga o comisiune, care sa cerceteze afacerea acést'a si sa faca unu raportu detaiatu pâna la viitórea sesiune a sinodului.

Déca aru avea incredintiare ca sesiunea presenta aru mai tiené inca vr'o 3 dile, aru propune a se face in sesiunea de fatia raportulu, deóre-ce tóte actele, ce se refera la objectu, se afla aici in Sabiiu.

Presidentulu pune intrebarea, déca sinodulu privesce acésta propunere de urgenta.

Dep *Gaetanu*, pentru a se terminá acésta afacere câtu mai curendu, cere a se declará de urgenta; acésta cerere este spriginita si de dep. Dr. Racuciu.

Sinodulu cu majoritate de voturi declara propunerea de urgenta. Se pune deci la desbatere.

Dep. Dr. *Racuciu* este de parere ca, sinodulu nu este tribunalu disciplinaru, pentrucá sa se ocupe cu astufeliu de afaceri. Déca se voru admite astfeliu de propuneri la sinodu, atunci cu lucruri cari nu suntu demne de sinodu, se va petrece totu tempulu celu scumpu. Sinodulu nu este chiamatu a satisface pasiuniloru unor'a séu altor'a. Déca cine-va simte o institutiune bisericésca atacata, sa pasiésca pe calea care i-o dà legea, adeca recurga la consistoriu, resp. la consist. metr. Déca nu satisface nici unulu din aceste oficii, sa se faca plansóre la locurile competente asupr'a acestoru organe. Propune deci: *trecere la ordinea dilei preste propunerea lui Dr. Pacurariu.*

Dep. *Dr. Pacurariu*, crede ca nu este destulu a se *face*, dar' a si ingrigí pentru esecutarea concluseloru sinodului. Conclusele deci sa nu se faca cu graba. Parerea lui Racuciu nu o póte aprobá; este adeveratu ca sinodulu nu este foru juditialu, dar' caus'a din cestiune se póte decide prin sinodu cá foru administrativu. Motivulu la interpelatiunea sea nu a fostu pasiunea; densulu s'a provocatu la fapte; róga deci pe presidiu, a provocá pre dep. Racuciu a-si retrage cuventulu „pasiune."

Presidentulu, dupa câtu a intielesu densulu, cuventulu s'a folositu in generalu, nu s'a referitu la nici o persóna in specialu.

Ne mai fiindu insemnatu nimeni la votu, dep. Dr. Pecurariu avuse cuventulu din urma, si asiá se priví desbaterea de incheiata.

Dep. *Romanu* inse declara ca nu este incheiata desbaterea, de óre-ce nu s'a enunciatu. Cere continuarea desbaterei.

Dep. *E. Macelariu* este de parere ca nu convine cu demnitatea sinodului, dar' nici cu interesele respectivului, a se trece la ordinea dilei; propune deci sa se indrume objectulu din cestiune la consistoriu spre a face cercetare.

Ne mai fiindu nime inscrisu pentru vorbire, si dupa ce Dr. Racuciu, cá propunatoriu renuncie a mai vorbí, se punu propunerile la votu.

Propunerea dep. Dr. Racuciu se primesce cu majoritate de voturi.

Dep. *V. Romanu* propune cá: sinodulu sa ia dispositiuni in sessiunea acést'a cá, prin consistoriulu archidiecesanu séu altcum, sa se elaboreze pâna la sesiunea viitóre *unu proiectu de statutu pentru dotarea parochieloru si pentru unu fondu spre a dotá scólele serace.*

Dep. *E. Macelariu* cere urgentia pentru acésta propunere. Se declara de urgenta. In meritu propune dep. *Macelariu* a se indrumá la consistoriulu archidiecesanu, cá pâna la sesiunea viitóre sa faca unu proiectu in acésta privintia. Se primesce.

Aceste terminate *presidiulu* anuncie trecerea la objectele puse la ordinea dilei; anumitu raporturile comisiuniloru; si anumitu alu comisiunei care se ocupa cu censurarea acteloru de alegere ale unoru cercuri, câci doresce cá sa nu se intemple sa se termine sinodulu si causele pendente ale aceloru cercuri, sa remana ne resolvite, si cercurile insusi nerepresentate.

Dep. *V. Romanu* crede ca este mai de urgentia a se pertractá propunerea lui Trombitasiu, pentru instituirea unei comisiuni, care sa pregatésca lucrurile pentru sinodulu viitoriu.

Dep. *N. Mihaltianu* tiene proiectulu pentru *regularea seminariului* de mai urgentu, câci este vorb'a de regularea unei afaceri scolare de mare insemnatate si apoi sa urmeze proiectulu pentru crearea unui fondu de pensiune pentru invetiatori.

In fine dupa unele propuneri din alta parte se decide a se continuá cu raportulu comisiunei financiare.

Urméza la ordine continuarea raportului comisiunei financiare.

La positiunea de 1200 fl. cá cuota a archidiecesei pentru sustienerea organismului cons. metr. se incinge o desbatere mai lunga. Comisiunea propune cá: in sensulu conclusului sinodalu din an. tr sa se asigneze 1200 fl cá anticipatiune din fondulu sidocsialu, prelânga refundare. Acésta suma se va tiené in evidentia la acestu fondu, iér' sinodulu sa-si retiena dreptulu de a dispune dupa trebuintia despre acea suma refundata.

Dep. *Archim. Pope'a* nu afla in statutulu organicu §, prin care sinodulu archid. sa se constringa a dá acea suma receruta. Fondurile archid. suntu menite pentru scopuri archidiecesane. A regulá competintiele consist. metr. densulu le tiene de afacerea congresului. Sa se amane dar' acésta cestiune pâna atunci. Déca inse este necesitate mare sa se dee acea suma, atunci sa se dee cons. metr. numai cá imprumutu.

Dep. *S. Piso* recunoscendu dreptatea principiului esprimatu de dep. Pope'a, totusi fiindu necesitate, se alatura lânga propunerea comisiunei.

Pentru propunerea comisiunei mai vorbesce *Diamandi Manole* si *Cosm'a*. Acest'a arata ca sum'a a fostu votata in anulu trecutu, dar' nu s'a determinatu sum'a si deci n'a fostu petrecuta in bugetu. Aretandu-se acum necesitatea acelei sume, sa o punemu in bugetu. Cumca trebuie sa dâmu acea anticipatiune, urméza din natur'a lucrului, câci si noi suntemu participanti la consist. metr. Celelalte diecese au contribuitu, sa contribuimu deci si noi, pâna metropoli'a va fi in stare sa-si creeze fondurile sele.

Dep. *Boiu* este de parere ca asupr'a averei archidiecesei numai ea insasi póte dispune. Sum'a de 1200 fl preste totu dar' 3,600 fl. i se pare prea mare pentru trebuintiele cons. metr., deóre-ce biroulu metrop. se afla intr'o casa a archidiecesei. Déca este sa se faca o impartire drépta atunci archidieces'a aru trebuí sa contribue mai putienu decâtu o tertialitate odata din motivulu indigitatu si apoi din motivulu ca la sustienerea archieppului si *metropolitului* celelalte diecese nu contribue nimicu. Crede a fi justu cá archidieces'a sa nu se insarcineze mai multu decâtu diecesele surori. Câtu pentru sum'a votata in anulu trecutu este de parere cá sinodulu sa o ratifice si sa esamineze socotelile cons. metr., câci sinodulu archid. da banii. Este de parere deci sa se dee sum'a ceruta, dar' sa se voteze din anu in anu, si sa se ratifice in urma de sinodu.

Dupa ce mai vorbesce *Trombitasiu* pentru propunerea comisiunei, dupa ce presidiulu dupa unele deslusiri arata, ca metropolitulu 'si capeta salariulu seu dela archidiecesa nu cá metropolitu, ci cá archieppu si dupa ce *Romanu* mai apera propunerea comisiunei, sinodulu decide: *a dá 2.400 fl. pe an. 1876/7 si 1877/8 cá anticipatiune; sum'a se va tiené in evidentia intre activele amintitului fondu sidocsialu.*

Venindu la pertractare bugetulu pentru ajutoriulu de statu, se face propunerea: a se tramite o representatiune la Majestatea Sea, pentru a-lu rogá cá sa se indure a ordoná, cá acea dotatiune sa se distribue totu in sensulu resolutiunei prea inalte de dto 9 Maiu 1861.

---

*) Fiindca in nrulu trecutu, la asiediarea in colóne a raportului de mai susu s'a stramutatu unele pasagie delu loculu loru, turburandu fórte multu intielesulu, ne vedemu siliti a-lu publicá a dóu'a óra in nrulu de fatia. Red.

Conclusulu meritoriu asupr'a acestei propuneri s'a amanatu pe siedinti'a urmatóre.

Cu aceste siedinti'a se incheia.

Budapest'a 1 Maiu.

Déca n'aru fi frigu, a-si crede ca me aflu pe malurile Bosforului. Turbane, fesuri turcesci, aclamatiuni in limb'a turcésca si entusiasmu turcescu; — — sa se scóle *Huniadi* si *Zrinyi* si-aru face cruce si de necasu aru sarí in Bosforulu nostru care desparte, nu Europ'a de Asi'a, ci Bud'a de Pest'a, — aru sarí in Dunare. Atâtea ovatiuni câte se aducu softaleloru turcesci, cari au venitu sa intórca visit'a softaleloru magiare, nu s'au mai pomenitu. Se pare ca turcii mâne au sa intre in triumfu in St. Petersburg si pe magiari au sa-i puna sa siéda dea drépt'a gloriei preste tóte semintiele pamentului.

Nu voiu intretiené pe publicu cu variele scenerii festive si cu bombastecele toaste pentru óspetii nostri de pe la diversele banchete. Me miru de cutezanti'a cu care se regaléza o putere despre care se dicea mai deunadile ca suntemu cu dens'a in aliantia séu cu care putere, celu putienu pâna acum, Austro-Ungari'a nu este nici certata. Me miru ca barbati cá *Iokai* Mor se amesteca in valmasieli de aceste.

In corespundinti'a din urma amu atinsu in dóue cuvinte, ca demonstratiunile aceste, nu sciu cum le a-si numí altfeliu, atragu atentiunea Russiei asupr'a nóstra. Positiunea nóstra geografica, i impune Russiei atentiunea acést'a. Este intrebarea, ca déca Rusi'a este in realitate unu mandatariu alu Europei in cestiunea orientala, nu 'si va resbuná, mai curendu séu mai tardiu, de neliniscirile causate de neprecugetatele demonstratiuni? Séu la ocasiune binevenita nu le va folosí Russi'a dreptu pretestu in contr'a imperatiei nóstre? de-si acést'a in totalitatea ei nu este vinovata la jucariile politice din capitala, aclamate numai de natiunalitatea magiara.

Parerea ca si intemplârile aceste demonstrative 'si voru luá sfersitulu fâra de a lasá urme afunde si cu consecuintie in politic'a oficiale a monarchiei, dominéza unu terenu intinsu. Mi se spune ca archiducele Albrecht in caletori'a Sea, audiendu de petrecerea softaleloru in hotelulu „Ungari'a“, unde avea sa descalece si densulu, a preferitu a petrece o nópte pe vaporulu cu care a caletoritu mai departe. Inaltimea Sea imperiala n'a vrutu sa conturbe petrecerile softaleloru si ii a scutitu de presenti'a sea sub acela'si acoperisiu, fia chiaru si restempu de o nópte. Eata unu semnu invederatu ca vederile in politic'a esterna a monarchiei nóstre pórta timbrulu celui mai marcatu dualismu si entusiasmulu de care e insufletita Budapest'a nu afla resunetu in Vien'a. Dara si in cercurile guvernamentali se vede óre-care recéla fatia de aplecârile ce se manifestéza pre la banchete. In siedinti'a casei deputatiloru de astadi deputatulu *Földváry* 'si motivéza propunerea sea facuta cu alta ocasiune: sa se dea sultanului Abdul Hamid multiamita protocolara pentru darulu facutu natiunei cu bibliotec'a corviniana, dusa de turci din Bud'a, cându inca nu se sciá de rudeni'a intre turci si magiari si sa se insarcineze regimulu a aduce acésta hotarire a dietei la cunoscinti'a sultanului.

Tisza, min. pres., a ocolitu punerea in lucrare a acestei hotariri, spunendu casei ca regimulu a multiamitu dejá. Va se dica dualismu chiaru si intre regimu si dieta.

Furi'a jurnalisticei magiare si magiarone-jidane asupr'a Romaniei.

De cându Imperatulu Russiei *Alessandru* s'a indignatu asupr'a cerbiciei otomane si a afrontului fatia de staruintiele Europei, de a croí o sórte mai omenósa crestiniloru subjugati din orientu; de cându tóte incercârile de complanare intru a sustiené pacea européna si a evitá versâri de sânge — in butulu intreveniriloru poteriloru mari representate in conferinti'a diplomatica din *Constantinopole* si mai apoi la *Londonu* — se paralisara oblu prin respingerea cerbicóşa a *Pórtei* si de cându in consecinti'a acestei respingeri si despretiuiri Imperatulu Russiei prin *manifestulu* din *Chisienâu* a dechiaratu categoricu, ca ceea ce nu i-a succesu a esoperá pe calea buneloru intielegeri cu sustienerea pâcei, — acum este silitu a-si luá refugiulu la *„fortiele armeloru“* dându ordinu armatei sele a *trece Prutulu* si intrandu in teritoriulu Turciei cá esecutóre alu votului poteriloru garanti intrunite in conferinti'a diplomatica mai susu amintita; de atunci magiarii nostri, cari in fati'a lumei dechiara ca suntu frati inruditi cu turcii, — prin jurnalistic'a loru nu pregeta a improscá pre Russi'a cu cele mai veeminte si furióse epitete de: *„rablóhadjárat* si *„gyilkosok“*, va sa dica romanesce *„armata talharésca“* si *„ucigasi“* precum si alte espectoratiuni triviale si obscure de cari cetitoriulu cu minte si putiena inima nestricata trebue sa se scârbésca si sa li condamne nebuni'a care i-a rapitu atâtu de cumplitu.

Pe *Romani'a* carea din capulu locului in prevederea catastrofei resbelului a manifestatu o atitudine reservata si, putemu dice, strictu neutrala fatia de misc rile din orientu, carea atunci, cându celelalte principate, anume: *Muntenegrulu* si *Serbi'a* au saritu cu armele in contr'a apasatórei si subjugatórei de popóre crestine Turcie n'a datu nici unu semnu de miscare astadi inse, cându in mani'a reclameloru ei câtra puterile europene garante, de a i se scutí *„neutralitatea“* armat'a Russiei, totusi cu consentiementulu aceloru puteri a descalecatu pe teritoriulu ei, — *diurnalistic'a magiara* din *Budapest'a* si provincia, precum si cea *jidano-magiarona* din *Vien'a*, cu o furia rabulistica o condamna de **„perfida“** (oláh perfidia) si o amenintia cu celea mai grave consecintie la casu, déca dupa cum poftescu magiarii si cum diu'a nóptea se róga profetului mahomedanu — aru invinge armele turcesci asupr'a Russiei.

Amenintiarea acést'a culminéza intr'aceea: ca *Romani'a* dupa priceperea potericiloru magiari — *este statu suzeranu (?) sub potestatea imperiului otomanu*, si cá atare conscienta de detorinti'a patriotica morale trebuiá sa urmeze provocârei *sultanului* de a-i sucurge intru ajutoriu, a acompaniá armat'a turcésca la fruntariele tierei spre ale Besarabiei rusesci si cu arm'a a opugná invasiunea armatei rusesci; iér' nu pe fatia si sub ascunsu a lucrá mâna in mâna cu Rusi'a; a-i concede acesti'a trecerea libera neconturbata preste fruntarii, a incheiá cu dens'a *„conventiune“* a bineventá cu metropolitulu in frunte la *Ungheni pre tiarulu rusescu* si cu unu cuventu a se aruncá orbisiu in bratiele Russiei si in alianti'a formale a se face partasia la resbelulu ce Rusi'a de lungu tempu l'a planuitu iér' acum l'a si pornitu in fapta in contr'a Turciei cu scopu de a nimicí imperiulu otomanu, a estirpá tóta sementi'a mahomedana din Europ'a prin colosal'a putere a órdeloru moscovite!“

Asiá resuna vocele magiariloru si magiaroniloru prin tóte diurnalele loru; dar' ce le caracteriséza mai multu este: ca resunetele aceste nu se manifesta cá esite din inimele si rostite din gurile acelor'a, cari nutrescu simpathii câtra turci; ale acelor'a, cari la anulu 1848/49 si-au luatu refugiulu de scapare si au aflatu adapostu — asilu — in Turci'a; prin urmare astadi devenindu Turci'a in asemene situatiune, cei adapostiti inainte de 28 ani de dens'a cauta sa-si arete *gratitudinea* si sa-i recompenseze binefacerile, déca nu prin alte moduri mai eficace si seriόse, celu putienu prin manifestatiuni de simpathii animóse, prin feliu de feliu de demonstratiuni cu visitele reciproce ale *softaleloru* in capital'a imperiului otomanu, adeca la *Constantinopole* si vice-versa in capital'a Ungariei adeca la *Budapest'a* unde tocmai in aceste momente critice, infratitii meteori ai museloru *magiaro-turcesci* entusiasmati pâna la estremu 'si facu mendrele spre a inghimpá pe compatriotii loru nemagiari si neconsemtitori cu densii.

Nime omu intregu la minte nu le póte luá in nume de reu necum a le invidiá compatriotiloru magiari tienut'a si manifestatiunea loru fatia de turci; câci precum amintiiu mai susu; ei *„magiarii“* recunoscendu-se odata categoricu de *inruditi* (rokonszenv) cu *turcii* atâtu din acestu indemnu instinctivu — prea naturalu, câtu si din necontestaver'a detorintia de gratitudine, — se vedu imbolditi spre acést'a si mergu orbisiu in cele mai estreme cutesantie fâra de cea mai mica temere de flacar'a isbucnita in orientu!

Cei'a cari nici inruditi nu suntu cu turcii, nici detorintie de gratitudine pentru recompensarea vre-unei binefaceri din partea turciloru nu au, nu potu si nici voru sa consemtiésca cu densii, ci din contra fiindu ei asupriti si apesati in drepturile loru naturali de desvoltare natiunale materiala si spirituala intocmai cá si popórele crestine din imperiulu otomanu speréza in Ddieu si dorescu cu nedumerire o sórte mai buna, de care se bucura astadi in secululu civilisatiunei alte popóre europene, nejignite si nemaltractate prin egemonisare suprimatória.

Intre astfeliu de giurstâri, nu ne putemu ascunde marea uimire de buimacel'a diurnalisticei *magiare* din *Budapest'a* si celei jidano-magiarone din *Vien'a*, cându ea are cutesanti'a a vorbí in numele *Austro-Ungariei locuite de milióne poporu nemagiaru*; cându acea diurnalistica bucina in lume, ca popórele acestea nutrescu impreuna cu elementulu magiaru simpathii pentru turci si armat'a rusésca in numele loru se numesce de *banda hotiésca* de *orde barbare*; iér' *Romani'a de perfida*, infidela, tradatória si câte tóte mai alte aberatiuni impertinente.

Ba mai multu, faimosulu „Pester Lloyd“ din *Budapest'a* in Nr. 120 publica unu articulu de fondu care geme de invective si „impertinentie“ asupr'a Romaniei; iér' jidanulu dela *„Neue-Freie-Presse“* din *Vien'a* in Nr. 4554 imprósca cu tina pe Romani'a dându poporului românu epitetulu de ermafroditu (Zwittervolk) si afirmându ca abiá este la inceputulu culturei (Kaum am Anfange der Bildung). Cetitoriulu acestoru pamflete trebuie sa se scandaliseze si indigneze pàna in adenculu sufletului; apoi cându aceste vipere de diurnale vorbescu in numele popóreloru din Austro-Ungari'a astfeliu despre Romani'a, totusi mai au fruntea a laudá pre cei 25 deputati din *camer'a* si din *senatulu Romaniei* cari au votatu in contr'a *conventiunei* incheiate intre Russi'a si Romani'a; iér' *„Ellenör“* in Nr. 125 amenintia pre *Romani'a* cu *Transilvani'a* carea cá o fortarétia poterica nici cându nu va suferí, cá *satrapiele moscovite sa se formeze intre Prutu si Dunare!* Asemene 'i secundéza colegulu *„Pesti Napló“* intr'unu articulu din Nr. 106 cu o furia vehementa asupr'a Romaniei si in specie a ministrului de esterne *Cogalniceanu*, factorulu principalu la urdirea si incheierea pactului respective conventiunei cu Russi'a.

Unde voru duce *furiele* acestei diurnalistice spurcate destinele popóreloru si sórtea monarchiei nóstre, nu póte prevedea omu cu cumpetu si minte intréga; dar' ca lumea civilisata trebuie sa stea uimita si sa petréca cu multa si incordata atentiune eventualitâtile ce se desvólta din momentu in momentu.

Ce ne privesce pre noi românii n'avemu, decâtu a protestá susu si tare in contr'a espectoratiuniloru ale furibundei diurnalistice magiare si magiarone, ca nu numai *elementulu magiaru* ci tóte popórele din Ungari'a facu parte la acelea espectoratiuni, manifestatiuni si demonstratiuni in *favorulu Turciei;* iér' ce privesce amenintiarea cu si provocarea la bastiunea *Transilvaniei*, noi românii cari facemu compactulu poporatiunei transilvane ne vomu atientí privirile traditionali la acea eventualitate carea va face pre *august'a casa domnitória habsburgica*, si adeca pre Inaltiatulu si preagratiosulu nostru *imperatu si rege*, cá intru necesari'a aperarea a monarchiei si respective patriei sa ne reclame ajutoriulu, cu care precum strabunii nostri, asiá si noi totu-déun'a suntemu gat'a a-lu dá din tóta inim'a si totu sufletulu nostru; dar' nu prin *frase sofistice si demonstratiuni nebune, — nu de dragulu fantasiei softaleloru*, nici spre sustienerea suprimatoriloru si apesatoriloru de popóra crestine — ci *in fapta* pentru salvarea intereseloru monarchiei si a patriei comune.

Déca românii in asemene situatiune aru face astfeliu de demonstratiuni, de siguru ca temnitiele aru geme de criminalisti politici.

Póte voru dice stimabilii lectori ai acestui diurnalu: *„dar' de ce nu le dati buna pace comediantiloru sa-si evaporeze aderinti'a atâtu de infocata si stravaganta cu fratii softale turcesci? de ce nu lasati pilaritiele de diurnalisti din Budapest'a si Vien'a sa-si astempere furi'a si turbulu asupr'a Romaniei, câci acést'a de siguru nu-si are sorgintea din inimele poporului magiaru ci din ingagiamentele bineplatite ale speculantiloru politici?“* Tóte n'ajungu ce-va.

Asiá este, dar' nu amu potutu inecá in simtiulu românescu atâtu de cumplitu vulneratu persiflagele si mascaradele ce ni le facu acei monstrii de misculanti diurnalistici presentându poporulu românu Europei culte in celea mai nelante si sarbede epiteturi de *pigmeu, lasiu, perfidu, tradatoriu, necultu* si *fâra caracteru* si pentru ce din ce causa? Simplu si absolutu numai, pentru-ca *Turci'a* prin estrem'a si órb'a cerbicia n'a voitu sa-si emancipeze popórele crestine de sub jugulu tiraniei, a ignoratu intrevenirile puteriloru europene garante si prin acést'a a datu ansa la erumperea resbelului funestu, provocatu din adinsu. Fratii si inruditii loru, adeca ai turciloru si compatrioti astadi omnipotenti ai nostri, — *„magiarii“* cuprinsi de fric'a resbelului séu mai bine de gróz'a muscalului se chinuie in procesulu desperatiunei si credu ca facu bine cându-si vérsa foculu prin necalituri diurnalistice asupr'a Romaniei carea mai asta tómna 'i imbiiá alianti'a firesce in favórea turciloru! Ajute-le acel'a cu-i se róga. Amu disu!“

C . . . . . s.

Sub titlu: „Responsabilitatea resboiului“ M. Emile de Girardin publica in „France“ urmatoriulu articolu:

Déca o meditatiune suprema nu vine bruscamente sa oprésca duelulu, ce se pare inevitabilu intre Rusi'a si Turci'a, asupr'a cui va trebuí, in modu justu, sa recada responsabilitatea, de totu sângele ce se va versá?

Acésta responsabilitate va trebuí sa recadia, cu tóta greutatea sea, nu asupr'a natiunei engleze, ci asupr'a acelor'a din ministrii sei, cari au abortatu in Decembre 1875, not'a Andrássy.

Ce stipulá not'a austro-ungara

adoptata de Germani'a, Franci'a, Itali'a si de Rusi'a?

Ea stipulá:

Libertatea religiósa egala pentru toti supusii imperiului turcescu;

Abolitiunea fermagiului abusivu a impositeloru;

Afectiunea, garantata prin o lege, a produsului contributiuniloru directe din Bosni'a si Erzegovin'a, la reparatiunea desastreloru ce au ruinatu aceste dóue provincie;

Instituirea unei comisiuni speciale, compusa in numeru egalu de musulmani si de crestini, si insarcinata de a controlá esecutiunea reformeloru propuse de câtra puteri, precum si a celoru proclamate in Iradea dela 2 Octombre si in firmanulu dela 12 Decembre 1875;

Amelioratiunea situatiunei agrarie a populatiuniloru rurale;

Institutiunea in Bosni'a, Erzegovin'a si in Bulgari'a, de consilie provinciale si de tribunale liberu alese;

Inamovibilitatea judecatoriloru;

Iustiti'a laica;

Reorganisatiunea politiei;

Incetarea releloru tratamente si a abusuriloru provenite din prestatiuni;

Reductiunea justa a tacsei militare;

Dreptulu de proprietate garantatu in modu eficace;

Afara de acést'a not'a Andrássy cerea, cá sultanulu sa confirme, printr'o comunicare oficiala, intentiunile sele consemnate in Irad'a dela 2 Octombre, si in firmanulu dela 2 Decembre 1875, si sa notifice totu-odata puteriloru, acceptarea sea a puncteloru mai susu mentionate, avendu de objectu specialu pacificarea provincieloru revoltate.

Cerea prea multu not'a Andrássy? Emite ea esigentie escesive?

De siguru nu, câci realisarea loru, déca erá posibila, aru fi fostu salvarea imperiului otomanu.

Refusulu concursului din partea cabinetului britanicu la 1676 a fostu prin urmare totu atâtu de nejustificabilu, cá si refusulu seu de adesiune la congresulu de desarmare propusu, in Novembre 1863, de câtra Franci'a Europei intregi care 'lu acceptase.

Intr'adeveru, ce voiescu cabinetele succesive ale Londrei? Voru ele pacea? Voru resbelulu? Sciu ele ce voru?

Ceea ce este siguru, este, ca politic'a loru e neesplicabila.

Lordulu Derby si lordulu Beaconsfield aru voí caderea imperiului otomanu, alu cârui protectori afecta ca suntu, câci acést'a va fi resultatulu politicei loru, déca putemu numí astufeliu o inconsecintia.

Nimicu mai periculosu decâtu unu amicu care nu vine la vreme.

Amiculu nevenitu la vreme alu guvernamentului turcescu, este cabinetulu britanicu actualu.

Elu 'i va fi inimiculu de mórte.

In adeveru, cum Turci'a din Europ'a, care scapata la 1854, n'a potutu, dela acésta epoca substituí, decâtu artificialu si gratia celoru 5 miliarde ce succesivu a smulsu economiei engleze si franceze, cum Turci'a din Europ'a va putea a mai traí dupa unu resbelu intre tiarulu si sultanulu, resbelu care de altmintrelea va sfersí de a reduce la miseri'a cea mai estrema?

Nici o ilussiune nu e possibila in acésta privintia!

Resbelulu inceputu intre cele dóue imperii va p finitulu Turciei din Europ'a, stergerea Turciei europene din hart'a Europei. Acestu resbelu a cârui reusitia favorabila pentru Russi'a nu póte fi indoiósa, va fi mai multu séu mai putienu repede? Cu câtu va fi mai lungu, cu atâtu va fi mai desastrosu si mai ireparabilu pentru Turci'a.

Este de temutu ca duielulu sa nu se intinda, prelungindu-se?

Ce motívu aru avé de a se intinde?

Russi'a angagiându-se hotaritu si solemnu a nu luá possesiunea Constantinopolului si a nu apucá cheile strimtórei, sub ce cuventu Engliter'a, abolitionist'a tractatului negriloru, va interveni in favórea Turciei sclavagista?

Pentru a intreprinde o asemenea interventiune, aru trebuí subsidie.

Dar' ca este parlamentulu, ce le-aru votá in dispretiulu meetinguriloru cari nu voru intârdiá a reluá cu resolutia oper'a loru din anulu din urma, suspendata dar' nu abandonata? Nu, Angliter'a nu va interveni, ori-cine póte fi siguru, câci déca aru interveni, aru face sdrobitóre pentru dens'a greutatea dejá mare a responsabilitâtiei, ce o au facutu sa pórte inconsecinti'a si orbirea lordulu Beaconsfield si a lordului Derby. Angli'a va dorí mai bine a-i congediá din ministeriu cu unu votu de blamu, si aru face bine.

Dela congregatiunea comitatului Sabiiului.

Sabiiu 28 Aprile c. n. 1877.

Siedinti'a se deschide la 10 óre prin comitele supremu. Protocolulu siedintiei trecute fiindu verificatu prin comisiunea alésa ad hoc, se trece indata la objectele puse la ordinea dilei.

Primulu objectu este alegerea a 2 membri si 2 membri substituti in comisiunea pentru reclamatiuni pentru darea de venitu conformu esmisului ministrului de financie de dto 27 Martie Nr. 11,123 ex 1877. Cá membri in comisiunea de scrutinare comitele propune cu invoirea adunârei pre dd. W. Klein, C. Czekelius si Ioanu Cretiu. Pentru a se constatá, cari dintre membrii congregatiunei suntu de fatia, presidiulu, in conformitate cu unu esmisu resp. ministerialu, anuncie ca se va face apelu nominalu. Spre a crutiá din tempu, acestu apelu se va face cu ocasiunea votârei pentru membrii din comisiunea de reclamatiune. Pentru consultare asupr'a persóneloru, ce sa se aléga, siedinti'a se suspinde pe 10 minute.

Dupa reinceperea siedintiei se dau voturile prin cei presenti — dupa apelu nominalu. Comisiunea de scrutinare este rugata a face indata scrutiniulu in unu apartamentu lateralu si a comunicá resultatulu indata.

Urméza cetirea esmiseloru ministeriale de dto 2 si 15 Martie a. c. Nr. 9376 si 9656, prin care se cere asternerea statutului de organisare a comitatului, si a propuneriloru comitetului permanentu, facute in acésta privintia. Propunerile comitetului permanentu privescu: impartirea comitatului in cercuri administrative (preturi); impartirea in cercuri de alegere; stabilirea numerului amploiatiloru comitatensi; stabilirea salarieloru amploiatiloru; statutulu pentru organisarea oficiului orfanalu si statutulu pentru organisarea comitetului permanentu.

Comitatulu Sabiiului, care cuprinde 2 cetâti si 86 comune cu 145,523 suflete, dupa operatulu comitetului, are sa se imparta in 6 preture afara de cetâtile Sabiiu si Sebesiu.

La desbaterea generala, membrulu congregatiunei *contele Schweinitz*, avendu in vedere ca interesulu administratiunei si alu poporatiunei cere cercuri mai mici, propune a se impartí comitatulu in 8 preture. La intrebarea presidiului ca, are densulu gat'a unu contr'a-proiectu, propunatoriulu respunde ca: déca se va prímí impartirea in 6 preturi, 'si reserva dreptulu a-si substerne parerea sea in unu votu separatu. Ne mai fiindu altu cine-va insinuatu la cuventu in contr'a proiectului cetitu, presidiulu enuncia ca, proiectulu comitetului permanentu este primitu de basa pentru desbaterea speciale.

Notariulu *Kästner* cetesce acum din punctu in punctu proiectulu comitetului.

Punctulu 1-iu cerculu Sebesiului se primesce dupa cum propune proiectulu.

La punctulu 2, despre formarea cercului Mercurea, cârui'a se adauga din privire la positi'a geografica si comunele Jin'a si Amnasiu, Dr. *Borci'a* propune cá: Amnasiulu si Aciliulu, cari suntu mai aprópe de Saliste, cu care stau in comunicatiune mai nemijlocita decâtu cu Mercurea, sa se incorporeze cercului Saliste. Acésta propunere este spriginita si de E. Macelariu. In contr'a ei, si pentru propunerea comitetului, vorbesce D. Krasser, care sustiene ca Amnasiulu, care si mai nainte a apartienutu cercului Mercurei, dupa positiunea sea aru fi mai naturalu avisatu la Mercurea.

Ne mai fiindu nime insinuatu la cuventu se punu propunerile la votu. Propunerea comitetului se primesce cu majoritate.

Dr. Borci'a insinua *votu separatu* in contr'a acestui conclusu.

La p. 3, cerculu Saliste cu centrulu in Saliste, *Dr. Borci'a* avendu in vedere ca, s'a proiectatu si unu cercu alu Sabiiului si ca comun'a Poplaca, in urm'a positiunei sele gravitéza multu mai multu la Sabiiu, decâtu la Saliste, propune cá comun'a Poplaca sa se ia dela cerculu Saliste si sa se incorporeze cercului Sabiiu.

Notariulu *Kästner* apera propunerea comisiunei. Poplac'a sub absolutismu s'a tienutu totu de cerculu Saliste. Déca acésta comuna se va scóte din acestu cercu, atunci cerculu devine prea micu; numerulu alegatoriloru la dieta scade in acestu casu asiá de tare, incâtu nu se va putea formá totu-odata si unu cercu electoralu, din cerculu administrativu, precum se intentionéza.

V. Romanu e pentru propunerea lui Borci'a. Arata ca prin scóterea comunei Poplaca, cerculu nu se va micí, câci dupa propunerea lui Borci'a acestui cercu au a se adauge Amnasiulu si Aciliulu.

Dr. *Pacurariu* rectifica pre Kästner spunendu ca Poplac'a sub absolutismu s'a tienutu pe scurtu tempu de cerculu Orlatu si apoi a fostu adausa la Sibiiu; ear' *E. Macelariu* nu afla motivu spre a priví in formarea cercului de alegere pedeca pentru formarea cercuriloru administrative.

C. Klein este in contr'a propunerei lui Borci'a. Este adeveratu ca, Poplac'a gravitéza mai multu la Sibiiu; dar' si comunele cele-lalte in majoritatea loru gravitéza la Sibiiu. Déca din acestu motivu amu voí a adauge pe tóte la cerculu Sibiiu, acestu cercu aru deveni multu prea estinsu.

Punendu-se propunerile la votu, se primesce propunerea comissiunei.

La p. 4, cerculu Sibiiului, Dr. *Borci'a*, totu din motivele de mainainte, face propunerea cá la acestu cercu sa se adauga comunele Cisnadia, Resînari si Cisnadiór'a, pre cari proiectulu comitetului le incorporéza la cerculu *Cisnadiei*. Anticipandu observa ca, dupa parerea densului cerculu numitu de proiectu: alu Cisnadiei, va propune a se numí alu *Talmaciului*, cu centrulu in Talmaciu; in casulu acest'a este mai naturalu a dá Cisnadi'a, Resinarii si Cisnadiór'a la cerculu Sibiiu.

C. Klein, in contr'a propunerei lui Borci'a, sustiene ca cerculu centralu Sibiiu prin adaugerea comuneloru mari Resinari si Cisnadie aru deveni prea mare.

V. Romanu, arata ca, in loculu comuneloru numite, adause la cerculu Sibiiului, se potu adauge altele la cerculu Talmaciului, ce are a se formá in loculu cercului Cisnadie, anumitu: Avrigulu, Bradulu s. a. Multe comune cari aru trebuí sa vina la Cisnadie, trebue sa tréca prin Talmaciu; Cisnadi'a jace la marginea cercului; Talmaciulu este deci unu centru mai naturalu. Spriginesce propunerea lui Borci'a.

Malmer spriginesce prop. comitetului.

Punendu-se propunerea la votu, se primesce a comitetului. *Borci'a* insinua votu separatu.

La p. 5, cerculu Cisnadiei, Dr. *Borci'a* propune a se face centrulu cercului Talmaciu, in Talmaciu, câci este centrulu naturalu pentru comunele Mohu, Vestemu, Bradu, Avrigu, Racoviti'a, Sebesiulu de susu si de josu, Porcesti, Boiti'a, Sadu. Comun'a Sacadate, impartita dupa proiectulu comitetului la cerculu Nocrichiu, sa se ia de acolo si sa se adauga totu la cerculu Talmaciului.

M. Dörr e pentru propunerea lui Borci'a, ce privesce Sacadatele, in celelalte insa e de parerea comitetului.

Contele Schweinitz propune a se luá si Glimbóc'a dela cerculu Nocrichiului si indica ca, in votulu seu separatu, densulu propune unu cercu alu Oltului cu centrulu in Avrigu séu Bradu. Comunele Sacadate si Glimbóc'a densulu le imparte la acestu cercu.

Notariulu Kästner apera propunerea comitetului, care la votare se si primesce.

Punctulu 6, cerculu Nocrichiului, dupa ce au cadiutu propunerile contrarie, facute la celelalte cercuri, nu se mai póte schimbá, se declara deci de primitu, dupa cum s'a formulatu de comitetu.

Urméza la desbatere propunerea comitetului permanentu, pentru formarea cercuriloru de alegere. Comitatulu Sibiiu, are 292 deputati in congregatiune. Fiindu jumetate virilisti, remânu a se alege 146. Alegatori suntu in comitatu preste totu 4900; 28 alegatori alegu dar' *unu* deputatu.

Cercuri de alegere suntu: cetatea Sibiiu cu 3 subcercuri si 44 deputati, cetatea Sebesiu cu 2 subcercuri si 15 deputati; comunele din cerculu Sebesiului, cari dau numai 182 alegatori, spre a puté formá unu cercu de alegere, trebuie sa se inmultiésca cu Jin'a si Reciu; alu 4-lea cercu electoralu, Mercurea cu 323 alegatori si 11 deputati; 5-lea Saliste cu 125 alegatori, sa se intarésca prin Resinari cu 54 alegatori, spre a dá 10 deputati; 6-lea cerculu Cisnadiei cu 213 alegatori, 10 deputati; 7 Cisnadi'a insusi cu 244 alegatori, forméza unu cercu de alegere pentru sine; 8-lea cerculu Gusteritiei cu 279 alegatori, 14 deputati; 9-lea cerculu Slimnicului cu 255 alegatori, 9 deputati; 10-lea cerculu Cristianu cu 242 alegatori si 8 deputati; 11-lea cerculu Nocrichiu cu 362 alegatori si 13 deputati.

E. Macelariu propune ca la cerculu alu 3-lea in loculu comunei *Jin'a*, sa se puna comun'a Gârbov'a; iér' dela cerculu Selistei sa se iá comun'a Resinari, si sa se puna in locui comunele Amnasiu si Aciliu.

Dr. Loew apera propunerea comitetului; la votare se primesce propunerea comitetului. *Macelariu* insinua votu separatu in contr'a acestui conclusu.

Urméza proiectulu comitetului permanentu, cu privire la amploiati si salariele loru, cari se primescu.

Se cetesce o provocare a comitatului Pest'a-Pilisi-Siolt, pentru a remonstrá dimpreuna in contr'a pactului cu Austri'a. Se decide a trece la ordinea dilei preste acésta provocare.

Se comunica resultatulu alegerei facuta la inceputulu siedintiei. In comissiunea de reclamatiuni s'au alesu de membri Iosifu Moeferdt, tabacariu, si Albert Neugeboren cassariu; iér' de membri suplenti: Carolu Czekelius si W. Krafft librariu.

Se punu la ordine nisce propuneri ale contelui Schweinitz, formulate in 4 puncte. Propunerea pentru elaborarea unui proiectu de facerea de drumuri, si pentru elaborarea unui statutu pentru vieritu se predau comitetului permanentu. Pentru elaborarea unui statutu agraru se alege o comissiune speciala in persónele dloru: Malmer; Schobesberger, Macelariu, V. Romanu, M. Schochterus, M. Schobel, Dr. A. Brote si Luc'a Gross; iér cu adunarea de date si facerea de propuneri pentru inaintarea meseriiloru se alege o alta comissiune compusa din dd. Heinrich; Schochterus, M. Fabritius, Contele Schweinitz, C. Klein; Iacobu Bolog'a; V. Roman; Ioanu Hanea; W. Gromann.

Cu aceste siedinti'a se incheia.

Corespundintia.

Din protopopiatulu Nocrichiu Cincu-mare la 28 Martiu.

(Fine.)

De aceste lucruri dle Redactoru nu se facu cu ómeni cari aru functioná in betia permanenta, si nici ca este poporulu din aceste comune convinsu, ca vrednici'a unui omu s'aru manifestá prin betia, — si déca órecarele din comuna cá omu mai nebagatu in séma, de care dór' si in alte pârti se afla, este petrunsu de aceea patima, nu urméza ca intregu poporulu este convinsu ca vrednici'a si onestitatea se manifestéza prin betia, — si déca preotii din cestiune voru fi cadiutu si ei cându-va in viétia-le in acést'a patima, astadi de aceea scadere nu mai patimescu; prin urmare necunoscutulu interpelante cu deonestârile aruncate asupr'a acestoru preoti nu a facutu alt'a, fâra s'a silitu a aduce pre on. publicu cetitoriu a crede unu neadeveru.

Sciindu inse interpelatoriulu mai multu cá atât'a, si chiaru nefiindu dumnélui o persóna curata si fâra gresiala séu pecatu, dupa dis'a mântuitoriului lumei „arunce cu piétr'a“. —

Invetiatoriulu din Ilimbavu in fine carele cá atare functionéza aprópe de 20 ani, dupa sciintiele lui teoretice si practice, a scosu din functiunea notariale comunale de mai multi ani pe unu sasu din comun'a Marpodu in lips'a de unu altu individu românu harnicu de acelu oficiu, si astfeliu densulu pre lânga léfa mai putiena a folositu comunei multu aflându se in locuintia si in locu, pâna cându sasulu siedea in Marpodu pricinuindu comunei Ilimbavu cu atât'a mai multa ostenéla cu câtu tragea si léfa mai mare. — Si totu acestu invetiatoriu aflându-se mai harnicu decâtu altu sasu din Marpodu a luatu dela acel'a cu recomendarea autoritâtiloru mai inalte si mesurarea hotareloru Ilimbavului dupa catastru, asemenea scóterea contributiunei imperiale din acea comuna, care lucruri iér' nu se potu face de ómenii cari traiescu si functionéza in betia permanenta, si este densulu in comuna unulu dintre cei dintâiu cu starea, care lucruri iér' dovedescu o portare buna, si nu ca aru petrece permanentu in betia, pentru-ca cei cunoscuti de betivi nu pórta astfeliu de oficii, si nici au asemenea stâri, — fatia de acestea este densulu si economu bunu.

Acésta chiaritate adeverata a lucrului dle Redactoru credeamu ca va fi pentru asta-data de ajunsu cá opiniunea publica din archidiecesa sa póta cunósce ca ce este de crediutu; si fiindu-ca nu se scie cu siguritate ca din ce isvoru a iesitu faimós'a interpelatiune, se presupune pe aici ca din alu acelui'a neodichnitu cárui nu de multu unu deputatu sinodalu din acestu protopopiatu la verificare i-a disu seriosu; *„ai destule lefterii, nu trebuie se mai aibi si acést'a.“*

Esti dreptu acea rogatu dle Redactoru a dá locu in pretiuitulu jurnalu si acestoru putiene renduri de asigurare interpelatoriului necunoscutu cum-ca „opiniunea publica tractuale“ nici celu mai putienu pretiu nu pune pe acestu feliu de interpelatiuni. M.

Sebesiulu de susu, Aprile 1877.

(Continuare din nr. 30.)

G. Ludvig 1 fl.; Petr'a Petrescu 1 fl.; I. Margineanu 20 cr.; P. Rosc'a 1 fl.; Nicolau S. Nadasdi 1 fl. 50 cr.; Ioh. Farkas 50 cr.; Petru Nedelcoviciu 1 fl.; Ios. Peternel 50 cr.; Tom'a Pascu 20 cr.; C. Bugarski 2 fl.; Naumu Nast'a 1 fl.; dn'a Ecaterin'a Pang'a 1 fl.; Dr. Mog'a 2 fl.; V. Babesiu 2 fl; Ioanu Lengeru 2 fl.; Dr. Vasiciu 1 fl; Ioanu Mesiota 1 fl.: Iacobu Popoviciu 1 fl.; I. Tipeiu 50 cr.; Georgiu Vasilieviciu protop. 1 fl.; Iosifu Belesiu 1 fl.; Nicol. Andreeviciu 1 fl; N. N. 5 fl.; N. N. 50 cr.; Antoniu Bechnitiu negutiat. 5 fl.; Novar'a 1 fl.; Ioanu Cretiu 2 fl. 10 cr.; Balasiu Radu 1 fl.; Dum'a 1 fl.; Albertu Onitiu 1 fl.; Friedricu Engber 50 cr.; Nicolau de Poppu 3 fl.; Dr. P. Barcianu 1 fl; Demeter Androne 4 fl.; Alesandru Lebu 2 fl.; Dr. Il. Puscariu 2 fl.; N. Cristea 1 fl.; Alesandru Tordosianu protop. 1 fl.; Ambrosiu Bersanu, capit. polit. 1 fl.; Din o colecta facuta prin dlu pretore Martinu Fleischer dela cunoscuti din Sibiiu 3 fl. 30 cr.

(Continuarea va urmá.)

Dela comitetulu impartitoriu de ajutórele incurse.

Varietâti.

⁂ Escel. Sea Preasântitulu P. Archiepiscopu si Metropolitu *Mironu Romanul* a plecatu joi sér'a la Budapest'a.

(†) Nestoriu *Manciu*, ginere in numele seu si alu sotiei sele *Florentin'a* n. *Mezei* fiica, si Ioanu si An'a Mezei si a ginerelui Constantinu Giurgescu precum si in numele dlui Georgiu Mezei frate si in numele numerosiloru nepoti, si ceialalti consângeni plini de intristare si cu inim'a frânta de durere, facu cunoscutu, ca prea iubitulu loru tata, socru, frate si mosiu **Petru Mezei**, veteranulu, piosulu si bine meritatulu preotu gr. or. din comun'a Ocolisiu mare, a reposatu in dlu la 30/3 si s'a inmormentatu la 1/4 l. c. avendu o etate de preste 73 ani, servindu la altariulu domnului cu pietate in cursu de 45 ani unde si-a datu nobilulu seu sufletu in mân'a creatoriului. Despre nereparabil'a perdere se incunoscintiéza consângenii, amicii si toti cei ce iau parte la durerea loru Fia-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata.

⁂ *Softalele in Budapest'a.* Óspetii turcesci petrecu fórte bine in capital'a tierei. Oratiuni de totu feliulu se succedu neintreruptu. La unu banchetu datu din partea cetatieniloru budapestani s'au rostitu cuventâri passiunate contr'a Russiei.

⁂ *Tergulu Sibiiului.* Mai ca amu puté sa stereotipamu raportulu despre tergurile Sibiiului, odinióra atâtu de frecuentate. Frigulu naturalu, frigulu politicu si celu financialu a inghiatiatu tergulu de astadata mai cu totulu. Déca nu erau sietrile in tergu si déca in calindariu nu erá scrisu 3 Maiu (st. n.) nici n'aru fi plesnitu cuiva prin capu ca joi a fostu diu'a tergului. Norocu slabu au avutu si hotii, câci nefiindu imbulzéla au fostu prinsi si pusi la racóre? — nu de astadata la caldura.

Sciri telegrafice

Parisu 3. Maiu. Dupa „Moniteur“ se spune din Londonu ca unu corpu englezu de 30,000 sta gat'a de imbarcare, unu alu doilea corpu de asemenea marime se forméza.

Tiflis 3 Maiu. Cavaleri'a rusésca cutrierà dela 28 pâna la 30 Aprile tienutulu dela Cars spre média di pâna la Riciagerd si a stricatu telegrafulu; optu bataliuni turcesci au fugitu parasindu munitiunea. In 30 Aprile avù locu o lupta cu unu despartiementu turcescu, ce vení de câtra Cars.

Bucuresci 3 Maiu. Pe la 10 óre diminéti'a s'a incinsu la *Brail'a* unu focu intre bateriele rusesci si trei monitóre turcesci. Turcii s'au apropiatu de cetate si o au bombardatu, pre la média di inse au fostu siliti a se retrage dinnaintea focului bateriiloru rusesci. Numerulu locuitoriloru omoriti si a caseloru aprinse inca nu este cunoscutu.

Bucuresci 3 Maiu. In Brail'a a cadiutu numai o bomba; nu s'a periclitatu nici o viatia de omu; pagub'a este neinsemnata.

Constantinopole 2 Maiu. „Diurnalulu oficialu“ afirma ca n'a avutu locu nici o batalia mai insemnata. Vedetele rusesci s'au aratatu numai inaintea cetatiei Batum.

Vien'a 4 Maiu. In cas'a deputatiloru a respunsu ministrulu *Lasser* la interpelatiunea lui Giskra: Atitudinea *monarchiei* este la erumperea resbelului aceeasi, carea a fostu decându s'au inceputu turburarile orientali. Nisuintiele monarchiei pentru practic'a imbunatatire a sortiei crestiniloru din orientu este apretiuita din tóte pârtile; totuodata s'a nevoitu a sustiené pacea si cându acést'a n'a mai fostu cu putintia, a *localisá* resbelulu. Regimulu se afla acum inaintea unei duple probleme: a incercá tóte spre a evitá o complicatiune europeana si de a-si validitá influinti'a corespundietóre in tóte impregíurârile aparându interesele monarchiei cându, dupa resbelu, afacerile orientali voru capatá o consistentia definitiva.

Regimulu 'si reserva mâna libera pentru aperarea intereseloru si dupa declarareă *neutralitâtiei* din partea Austro-Ungariei. Pâna acum a succesu a urmarí desvoltarea evenemintelorú fâra de mesuri militare. Regimulu remâne credinciosu principieloru sale de a nu incarcá economi'a statului cu o *mobilisare nemotivata.* Regimulu nu vede nici unu motivu pentru mesuri militare.

De alta parte regimulu scie, ca nici un'a din puterile europene nu are interese care sa fia atinse mai de aprópe cá ale Austro Ungariei. Elu scie pe deplinu si ce responsabilitate are. Regimulu cu tóte aceste cauta cu incredere in viitoriu, basându increderea pe relatiunile amicali ce le intretiene cu tóte puterile, pe sinceritatea, cu carea din vreme s'au facutu cunoscute tendintiele politice ale Austro-Ungariei si pe convingerea ca imperatulu, cându e vorb'a de apararea intereseloru monarchiei compteza pe alipirea popóreloru si pe patriotismulu representantiloru loru. Pe bas'a acestei increderi si a simtiementului puternicu, care e spriginitu de puterea armata desvoltata cu succesu prin prevederea corpuriloru representative, regimulu si acum este in pusetiune de a asigurá vocei Austro-Ungariei respectulu necessariu fâra de intrevenirea mesuriloru militare.

Budapest'a 4 Maiu. In cas'a deputatiloru min. pres. Tisz'a respunde la interpelatiunile in privinti'a cestiunei orientali si da declaratiuni identice cu cele ale ministrului Lasser in cas'a deputatiloru in Vien'a.

Vien'a 4 Maiu. O telegrama oficiala din Chisienâu constatéza ca marsiulu trupeloru rusesci este neimpedecatu precum si neactivitatea turciloru.

London 4 Maiu. In cas'a de josu secretariulu de statu declarà: Engliter'a nu va consimtí cu neutralisarea canalului de Suez nici cu invoirea de a impedecá pasagiulu nâiloru, pentru-ca transportarea trupeloru spre Indi'a aru fi impossibila.

Bucuresci 4 Maiu. In camera a respunsu Cogalniceanu la o interpelatiune: Rusii au inceputu, turcii au respunsu cu focu la Brail'a. Din intemplare au cadiutu cinci bombe in Brail'a, dóue in cas'a prefectului. Nici unu omu n'a devenitu victima, o casa este ruinata. Evenementulu n'a fostu intentiunatu de turci. Ministrulu observa ca a resistatu ori-cârei dorintie dupa declararea independentiei. Tiér'a nu se considera ca este in resbelu cu Turci'a. Eri séra s'a inceputu de nou bombardamentulu asupr'a Brailei.

Constantinopole 4 Maiu. „Cor. Hav.“ spune: Ministrulu de esterne a comunicatu verbalu *agentului românu,* ca cu privire la conventiunea incheiata intre Russi'a si Români'a functiunile agentului românu in Constantinopole suntu suspendate.

Burs'a de Vien'a.

Din 23 Aprile (5 Maiu) 1877.

Argintu	112 —
Galbinu	6 11
Napoleonu d'auru (poli)	10 35
Valut'a nóua imperiale germâna	63 50

Nr. 53. 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu in parochi'a Rodu, comitatulu Sibiiului, pretur'a Mercurei, cu incuviintiarea mai inalta, se deschide concursu cu terminu pana la 21 Maiu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu acésta statiune suntu jumetate din tóte venitele acestei parochii, care jumetate socotita in bani face aprópe 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu avisati a-si adresá concursele d-loru instruite conformu statutului organicu subsemnatului oficiu ppresbiteralu pana la terminulu indicatu. —

Mercurea la 23 Martie 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu respectivu
Oficiulu Protopresbiteralu gr.
or. alu tractului Mercurii.
Ioanu Drocu.,
Adm. prot.

Nr. 106.

Concursu.

La sunetulu parintescului ordinu consistoriale din 19 Februariu a. c. Nr. 506 B. se escrie prin acést'a concursu de capelanu lenga neputinciosulu parochu Ioanu Banea in parochi'a de a III-'a clasa Cichindélu, in terminu pâna la 21 Maiu a. c. in care di va fi si alegerea. —

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: jumetate din venitele acestei parochii de 300 fl. v. a. adeca 150 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune voru avé a-si adresá concursele la subscrisulu, instruite in intielesulu statutului organicu pâna la diu'a indicata avendu a se intielege in privinti'a acést'a si cu neputinciosulu parochu Ioanu Banea.

Nocrichiu in 16 Aprile 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. *Maieru,*
(1—3) adm. protopresb.

Depuneri de capitale pentru fruptificare.

se primescu la institutulu subsemnatu.

a) pre lânga anunciarea radicârei in sensulu statuteloru cu 6 % interese;
b) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerei la **trei** luni inainte cu 6½ % interese;
c) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerei la **siése** luni inainte cu 7 % interese;

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerei, si incéta cu diu'a premergatória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse ca numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentelui se potu stabilí in diu'a depunerei capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu restituirea depunerei urméza dupa aceste modalitâti speciali.

Depunerile tramise prin posta pre lânga comunicarea adresei deponentelui se resolvu totu-déun'a in diu'a primirei.

Asemenea se potu efeptuí prin posta anunciâri si radicâri de capitale.

Sibiiu, 26 Aprile 1877.

„ALBIN'A“
Institutu de creditu si de economii in Sibiiu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 33. ANULU XXV.

Sibiiu 28 Aprile (10 Maiu) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl, iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Teatrulu resbelului.

26 Aprile.
8 Maiu.

Ploile cele multe si reversârile riuriloru au contribuitu fórte multu la intârdiarea operatiuniloru la Dunare. In partea européna pâna in momentulu de fatia*) n'avemu de inregistratu decâtu luptele de artileria dintre bateriele rusesci si monitórele turcesci cele dintâiu de pe malulu Dunarei, cele din urma de pe Dunare, cu deosebire inaintea Brailei. Monitórele turcesci dinaintea Brailei n'au fostu norocóse. Unulu s'a aprinsu si a trebuitu sa parasésca in graba terenulu. In fine s'au retrasu si celelalte dóue. Brail'a a suferitu putienu (?!) de bombele turcesci. Cam vre-o treidieci de case fura mai multu séu mai putienu vatemate intre cari si cas'a prefecturei, carea fu lovita de dóue bombe.

De o ofensiva turcésca pe rip'a stânga a Dunarei, dice „Pol. Corr.“, s'au lasatu turcii cu totulu si asiá de ocuparea Calafatului de câtra turci nu este vorb'a. Armat'a romàna este pe picioru de resbelu si astépta pe turci in Olteni'a.

In Asi'a mica se desvolta operatiunile rusesci mai grabnicu si totuodata mai cu urmâri. Armat'a rusésca prin unu marsiu fortiatu si cutezatu a devenitu in posessiunea Baiazidului, pre care turcii se vede, l'au lasatu desbracatu de trupe de ajunsu, o erόre neiertata si irreparabila. Combinandu scirile cari vinu de ambe pârtile, putemu deduce ca turcii au avutu perderi mari si au fostu constrinsi la o retragere considerabila. Nenorocosulu in lupte Mouktar-pasi'a, cunoscutu din Erzegovin'a, se vede ca a fostu silitu a parasí *Carsulu* si a se retrage la Erzerum. Adeverindu-se acést'a, chei'a portiloru Asiei mici suntu date rusiloru si turcii voru avé o indoita problema pentru de a-i tiené in locu.

27 Aprile.
9 Maiu.

Arip'a drépta a armatei rusesci dunarene se dice ca o va formá unu corpu românescu rusescu, a cârui statu majoru va fi in Craiov'a. Principele Carolu va luá comand'a superióra a acestui corpu combinatu.

Cu privire la scirea acést'a si la unele glose prin care „P. Ll.“ 'si da tóta silinti'a intru a *denunciá* pre românii din Ungari'a dice „S. d. T:“

„Din partea acelei partide ingri-
„giate de egemoni'a ei este conse-
„cuentu, déca din formatiunea acestui
„corpu face capitalu pentru sine pre
„tóte câile si cotiturile, prin demon-
„stratiuni de strada interpelatiuni
„si militari amici, a cârui prima sta-
„tiune aru fi o concentratiune de trupe
„in Transilvani'a. Acést'a aru provocá
„pe partea rusésca contra-mesuri si
„in modulu acest'a s'aru incepe in-
„nodarea unui de densii doritu resbelu
„cu Rusi'a.“

Spatiulu nu ne permite a reproduce cele ce le dice „P. Ll. Deocamdata atât'a: In cercurile rosiloru din Bucuresci se afirma ca imperatulu Alessandru a promisu Romaniei Transilvani'a, déca va dá si ea ajutoriu. Asiá, dice „P. Ll.“, se esplica mobilisarea in Romani'a a 150,000 combatanti cu 120 tunuri. — „Precum a fostu surprinsa Turci'a fâra de declaratiune de resbelu asiá este speranti'a ca in momentulu binevenitu sa se surprinda si Austri'a. Austro-Ungari'a sa stea la panda si sa fia inarmata pentru tóte eventualitâtile . . . . .“

Austro-Ungari'a n'aru puté reflectá mai bine la espectoratiunile oficiósei din Budapest'a decâtu cându i-aru dice: Dómne feresceme de astfeliu de amici.

Persiflagie magiaróne-jidanesci asupr'a Romaniei.

Sibiiu, 9 Maiu n. 1877.

Aretaramu in nrulu trecutu ce furia i-a cuprinsu pre unii diurnalisti din *Budapest'a* si *Vien'a* fatia de resbelulu ruso-turcescu.

Cetimu iérasi in *„Pester Lloyd“* de eri unu pamfletu alu asiá numitului *„Specialu-Corespondunt“* din *Turnulu Severinu*, — carele voiagiandu prin Romani'a in esperimentârile sele descrie cu colori mascaritióse poporulu si militi'a româna cá cele mai primitive si triviali aparintie.

Nu scimu ce se dicemu la momentu alt'a, — decâtu sa-i lasâmu pe scriblerii *voiagieri* a improscá si persiflá natiunea romana dupa draga-li voia si a-si face . . . . . .

In resbelulu *germanu-francesu* din 1871/2 totu acesti scribleri persiflau la inceputu armat'a si poporulu germanu cá *barbaru*; iér' dupa ce sórtea armeloru a surisu Germaniei si a ceritu pe Franci'a — aceleasi diurnale cantau osan'a Germaniei si batjocoreau pe Franci'a.

Astfeliu suntu spiritele speculative ale scribleriloru diurnalistici.

C . . . . . s.

Bucuresci, *21 Aprile 1877.*

Conventiunea cu Russi'a s'a incheiatu. Acést'a este unu lucru invechitu. Ve-ti cunósce pâna acum si testulu conventiunei. Acel'a inse, care judeca de preste granitiele acestei tieri conventiunea acést'a, anevoia va putea sa-'si fia spre multiamire in judecat'a sea. Este o situatiune cu totulu individuala, din care a esîtu acésta conventiune spre a pune temeliele unei alte situatiuni numai putienu individuale. Prin diuariele straine se vorbescu o multime de lucruri despre care aici nu se scie nimicu si se facu impartasîri despre nisce intentiuni, pe care le-aru fi avendu guvernulu românu si despre care noi, de asemenea nimicu nu scimu. A-si dorí sa Ve potu incredintiá, ca guvernulu românu si poporulu românu indeobsce nu are nici o intentiune hotarita. Suntu aspiratiuni, suntu dorintie, suntu veleitâti; dar' intentiuni statornicite lipsescu.

Conventiunea incheiata cu Russi'a in celu mai reu casu este unu testimoniu de [illegible] alu guvernului Bratianu, revediutu si corectatu prin dlu M. Cogalnicénu, negresitu celu mai competentu românu in materia de diplomatia.

Romani'a nici odata nu a fostu in indoiéla asupr'a adeveratului sensu alu miscârei de pe peninsul'a balcanica si alu actiunei diplomatice a Russiei. Ori câtu de mari aru fi simpathiele nóstre pentru crestinii nostri de preste Dunare, indata ce ei ni se arata numai cá arma in mân'a Russiei, indata ce caus'a crestiniloru asupriti ni se infatisiéza cá o causa slava, noi, neputendu-ne aliá cu turcii, prea multu suntemu dispusi a nu uitá ca suntemu crestini dar' si a ne aduce aminte ca suntemu si voimu a remanea români. O Bulgaria autonoma este unu lucru, pe care l'amu dorí atâtu din consideratiuni economice câtu si din consideratiuni patetice. O Bulgaria inse, care deopotriva cu Serbi'a si Muntenegru, aru stá la dispositiunea Russiei, o asemenea Bulgaria face viitoriulu nostru, *cá poporu*, problematicu. Noi dar' nimicu nu suntemu mai putienu decâtu aperatori ai slaviloru de sudu si la nimic'a mai putienu nu suntemu dispusi decâtu la o lupta pentru densii, câci — vai aru fi de biruitori!

Amu cerutu dar' sa ni se garanteze neutralitatea. Pe bas'a tractatului dela Parisu acésta garantia nu ni se putea acordá; ér' pe alta basa nici un'a dintre puteri nu avea nici datori'a, nici dreptulu de a ni-o acordá. Puterile europene privescu Romani'a cá parte a imperiului otomanu si câta vreme tienu la tractatulu dela Parisu nici nu o potu privi altfeliu. Chiaru Russi'a, care incheia conventiunea cu Romani'a, dice ca granitiele turcesci suntu la Prutu.

Ce ne remanea dar' sa facemu? Cooperatiunea atâtu cu Turci'a, câtu si cu Russi'a nu o puteamu primì; ér' singuri nu ne puteamu aperá neutralitatea, de óre-ce Europ'a, mater'a Europa a permisu sa ni se rapésca Nistrulu, graniti'a firésca si astfeliu spre Russi'a nu aveamu decâtu granitie nominale. Suntu dar' dóue lucruri, asupr'a câror'a toti românii se intielegu: ca nu putemu cooperá cu nici unulu dintre vecinii, ce se batu peste capetele nóstre si ca nu ne putemu aperá singuri teritoriulu, deórece suntemu o tiéra mica cu granitie lungi si slabe. Déca nu ne puteamu inse aperá teritoriulu, ne puteamu aperá *interesele* si *onórea*. Suntemu slabi, dar' fatia cu o lupta ce se petrece la Dunare, suntemu destulu de tari spre a impune atâtu Russiei, câtu si Turciei.

Acest'a e intielesulu conventiunei incheiate cu Russi'a: ea ne garantéza interesele. Dá! ni le garantéza; dar' suntu in tiéra destui ómeni, ai câroru obraji rosiescu, cându 'si aducu aminte acésta conventiune. Ne suntu garantate interesele zilnice, dar' nu interesele vitale; s'a aperatu burt'a si s'a sacrificatu onórea. Rusii intra in tiéra fâra de scirea si invoirea tierei, ei numescu poporulu românu *locuitori* români, ei trecu la Prutu granitiele turcesci si apoi — li se dà satisfactiunea de a fi gasitu o tiéra destulu de cinica spre a-si aduná corpurile legiuitóre si a votá o conventiune cu densii. Averile nu voru fi pradate, satele nu voru fi arse, copiii si femeile nu voru fi in primejdie; dar' generatiunea viitóre nu va privi decâtu cu sila la trecutu, copiii 'si voru despretiuí pe parinti. Mai bine aru fi fostu cá diece, dóue-dieci, trei-dieci de mii de ómeni sa fi peritu in lupta*), decâtu cá intregulu poporu sa sufere de greutatea demoralisatóre a acestei capitulatiuni. Nu au fostu inca in lume popóre, care au peritu in lupta: popórele moru, cându se stinge intr'ensele energi'a, ce impinge l'a luptá.

Dar' — ce aveamu sa facemu!? — Suntemu slabi! Sa fi adunatu inse 35—40 mii de ómeni la Focsiani si apoi amu fi pututu sa declarâmu rusiloru, ca nu voimu sa incheiâmu nici unu feliu de conventiune, nu voimu sa luâmu respunderea pentru o calcare, pe care au facut'o ostirile muscalesci, nu voimu sa fimu luati dreptu ómeni-adunatura Si sa fimu incredintiati, ca nici rusii, nici turcii nu aru fi pradatu tiér'a: nu pentru ca aru fi avutu vre-o conventiune cu noi, ci pentru ca trebuiau sa se teama de noi si pentru ca, in sfersitu, in Europ'a, nu suntemu in câmpu*).

Alaturea inse cu conventiunea votata in camera mai este o alta secreta, care hotaresce unde se potu si unde nu se potu aduná trupele romanesci. In *dosulu* trupeloru rusesci, unde aru representá o putere respectabila, ele nu se potu asiediá. Ele s'au retrasu din Moldov'a indata ce au intratu rusii si in proportiunile, in care trupele rusesci voru ocupá Munteni'a, ele se voru retrage in Olteni'a, astfeliu, cá nici odata sa nu póta ajunge a fi in dosulu rusiloru. E acést'a incapacitate? e vendiare? e usiurintia? nu sciu, dar' atât'a sciu, ca pâna acum nu este hotaritu cá Romani'a sa coopereze cu Russi'a, déca ne este permisu a dice, ca manevrele, pe care ostirea româna le face acum, nu suntu o cooperare.

Asiá stau lucrurile astadi. Cum voru stá mâne, nimenea nu scie. Aterna dela cabinetele europene Sa nu uitâmu, ca in conventiune nu se statornicésce nici unu terminu: mâne unu altu guvernu românu, care nu are angagiamente secrete, póte provocá pe rusi sa iésa din tiéra.

Câtu pentru articolulu, in care Tiarulu garantéza intregitatea si drepturile Romaniei, elu nu este decâtu o flóre nemirositóre. Tiarulu deocamdata singuru nu ne póte garantá nimicu; si déca Europ'a va crede, ca este bine a ne garantá mai multu ori mai putienu, Tiarulu 'si va dá ori nu'si va dá invoirea, in totu casulu nu elu va hotarí.

De unu lucru Ve potu incredintiá: conventiunea este o trista dovéda de cinismu; — dar' capu sa fia, care va scí sa traga pe barbatii de statu ai Romaniei pe sfóra. E in acésta tiéra multa dibacia, durere numai ca dibaci'a e bizantina. Déca dibaci'a nu va incepe a fi insocita de barbatia, atunci vomu mai traí, câtu vomu mai traí, de pe o di pe alt'a, dar' nici unu feliu de missiune sociala nu vomu putea implini.

Acést'a e importanti'a celoru 35 ómeni, care in camera si senatu au votatu contr'a conventiunei. O mare parte din acesti'a au respinsu conventiunea pentru cá sa apere celu putienu prin votulu loru onórea tierei si sa incuragieze pe tener'a generatiune.

Déca privimu ostirea româna ne incredintiâmu, ca acesti putieni deputati si senatori au semeni, au multi semeni in tiéra. Erá peste putintia cá cine-va sa privésca regimentele ce triste se intorceau din Moldov'a si vesele plecau la Dunare fâra cá sa-i tréca fiorii si fâra cá sa-'si dica: „Bietii ómeni, me temu, ca nu voru avea cu cine sa se lupte!“ — Dóue sute de ani au trecutu de cându nu au fostu deodata siepte-dieci de mii de români sub arme. Acum o idea, numai o idea, trebuiesce! Dee Dumnedieu, cá ide'a sa fia sanatósa!

---

*) Vedi mai la vale. Red.

*) Frumosu aru fi fostu; dar' practicu? R.

*) De asta data cam asiá se vede. R.

Fiindu desbaterile parlamentare din Bucuresci dela 17 Aprile de o importantia politica dâmu unu estrasu din trensele in cele urmatóre:

Desbateri parlamentare.

SENATULU

Siedinti'a de Dumineca, 17 Aprile, 1877.

Siedinti'a se deschide la 9 óre 30 min. p. m. sub presidenti'a dlui M. C. Epureanu.

D. *Dim. Ghic'a*, raportorulu sectiuniloru, asupr'a proiectului de lege insotitu de conventiunea cu Russi'a pentru trecerea armateloru ruse, cetesce conclusiunile desbateriloru sectiuniloru care se pronuntia pentru ratificarea conventiunei.

D. *Dim. Sturdz'a*: Dloru senatori! Amu luatu cuventulu pentru a spune de ce trebuie sa votâmu contr'a acestei conventiuni, si sa degagiezu, cá fostu consilieriu alu tronului, responsabilitatea mea. Incepu cu diu'a cea mai frumósa a tierei: dupa secole de suferintie, tratatulu din 56 a datu tierei nóstre libertatea si perspectiv'a celui mai frumosu viitoriu; prin elu amu transformatu in 20 ani intrég'a societate. Care e positiunea ce ne creéza acestu tratatu? Elu desparte teritoriulu nostru de acel'a alu Turciei si recunósce neutralitatea tierei nóstre. Aceste drepturi, puterile le-au gasitu atâtu de insemnate, incâtu le-au consântitu prin o nóua conventiune, care creá dóue principate, in urma unite sub unu singuru domnu. — Prin tratatulu din Parisu, s'a suprimatu protectoratulu esclusivu, asiediându-se in loculu lui garanti'a puteriloru. Trebuie sa amintimu simtiemintele cu care amu primitu acestu tratatu. simtieminte care suntu inca vii: manifestulu comitetului centralu din Iasi si Bucuresci suntu cu totulu in sensulu tratatului din Parisu; votulu divanului ad-hoc alu Moldovei sustiene asemenea neutralitatea tierei prescrisa in elu, si totu astfeliu urméza si divanulu ad-hoc alu Valachiei. De atunci, cutezu a dice ca tóte actele tierei nóstre nu au fostu de natura a demeritá naintea Europei; amu fostu cu totii, fâra deosebire de partidu si in totu-déun'a, pentru respectarea tratatului din Parisu, câci acest'a a facutu cá civilisatiunea occidentala sa prindia radecina in tiér'a nóstra. Aceste bune dispositiuni le-amu sigilatu si prin unu articolu in constitutiunea nóstra. In urm'a tratatului din 1856, eramu in dreptu a asteptá cá elu sa fia respectatu de toti, si, cu elu, garantiile ce ni se prevedu, si care asicura desvoltarea pacinica a Romaniei. Drepturile Romaniei suntu insa calcate; s'a comisu o eróre contraria voturiloru divaneloru ad-hoc si simtieminteloru tierei; s'a pretinsu ca nu mai esista tratatulu din Parisu Dar' cine a disu ca Russi'a si Turci'a, calcându obligatiunile ce li se impune fatia un'a altei'a prin acestu tratatu, elu nu mai esista nici pentru noi? Din contra, Europ'a ne-a prevenitu ca atunci incetéza aceste garantii, cându noi amu calcá tratatulu din 1856, cându ne-amu hazardá in aventuri periculóse. Si sa nu ni se dica ca puterile ne-au refusatu o nóua confirmare acestei neutralitâti: resbelulu va fi mare, si, numai in urm'a unei atitudine corecte, Europ'a ne va acordá ceea ce avemu dreptulu a cere. Acést'a e positiunea nóstra pâna in momentulu, in care, prin invaderea teritoriului nostru de câtra armat'a rusa, tratatulu din Parisu este calcatu pentru noi Cronicariulu Niculcea s'a pronunciatu de multu in contr'a unoru asemene procedâri cá ale Russiei. Inca odata, fâra a me compará acestui cronicariu, previnu ca n'amu nici o respundere, de si fostu consiliariu alu tronului in cabinetulu actualu, in imaginativ'a acestei conventiuni. Guvernulu nostru trebuiá sa probeze ca are interese separate de acele ale stateloru care au jucatu unu rolu resbelnicu in ultimele evenimente, trebuiá sa cugete numai la pastrarea drepturiloru tierei. Insa, chiaru dela conferinti'a din Constantinopole, vedeamu in actualulu guvernu tendintie demonstrându ca amu voí sa câscigâmu ce-va: se vorbiá de delt'a Dunarei, cestiune periculósa, fiindu-ca atragea alte cestiuni nefavorabile; si acum, s'a emisu ide'a, insinuata si in mesagiulu domnescu, ca puterile garante si-au retrasu garantarea si ca totulu remâne la noi. Protestulu contr'a constitutiunei turcesci, motivulu primei mele demissiuni, a fostu unulu din pretestele de a incurcá relatiunile cu Turci'a. Reintrându in ministeriu, amu cautatu de nou a face neposibila o actiune a nóstra; n'amu reusitu: m'amu retrasu din nou. Resultatu alu acestoru tendintie ale guvernului, vení conventiunea de fatia. Ce-va mai multu: armatele ruse intrara pâna nu se confirmà conventiunea si aparù si o proclamatie scrisa in rusesce si românesce; cu tóte silintiele guvernului, acésta proclamatiune, merita a serví de *passe-port* fia-cârui soldatu rusu, tratéza tiér'a nóstra cá o tiéra fâra capu, fâra fundamentu si va remâné cá o rusine pentru noi in analele istorice. Vinu la conventiune. Observu ca acésta conventiune, cá nici un'a alt'a, nu are alaturatu testulu francesu, de-si se vedu multe espressiuni francese printre cele române. Apoi, neutralitatea nóstra trebuie sa fia franca, de nu voimu a trece de putere beligeranta. Conventiunea prin preambululu seu, este unu actu de ostilitate contr'a Turciei, câci ea face apretiâri asupr'a politicei orientale, precisându ca acésta conventiune e motivata prin inlesnirea trecerei rusiloru spre imbunatatirea sórtei cristianiloru. Acést'a e cu totulu ostilu, si aru fi mai bine sa declarâmu francu ce voimu. Conventiunea nu ne obliga a dá ajutoriu de trupe, dar' ea e facuta astfeliu incâtu se nasce temerea ca acést'a va fi O alta datorie a neutralitâtiei nóstre este a nu favorisá o putere: dar' noi amu facutu fortificâri la Barbosi si le-amu cedatu rusiloru, ceea ce ne póte atrage o mare responsabilitate, déca nu pentru intentiunea celu putienu pentru usiurinti'a guvernului. Cá statu neutru, amu fi in dreptu a cere cá teritoriulu nostru sa nu fia intrebuintiatu cá basa a unoru operatiuni de resbelu, si, cu tóte acestea, lucrulu e astfeliu. Art. 22 alu conventiunei pune la dispositiunea Russiei barcile si alte materiale ale nóstre, ceea-ce inca ne póte aduce multe greutâti. Angli'a a platitu mii de dolari in asemenea circumstantie. Conventiunea mai prevede si o reducere de tacsa la calea ferata, procurarea munitiuniloru si provisiuniloru, — lucruri de mare importantia, lasându ca acést'a va aduce multa paguba câlei nóstre ferate cu tóta prevederea de despagubire ce ne da Russi'a. Unu altu articolu alu conventiunei pare a ne subtrage garantârei celoru-lalte puteri, procurându-ne numai pre aceea a unei'a din ele. Dar' óre a consultatu guvernulu nostru pre celelalte puteri. Russi'a nu represinta pre celelalte puteri, câci protocolulu din Londr'a, care parea a confirmá acést'a, a remasu cá nulu si ne-a venitu in urm'a nereusitei pâcei. Ceea ce me sperie, este si acea ca nu vedu terminulu duratei acestei conventiuni, facuta pentru inlesnirea imbunatatirei sórtei cristianiloru: se da dar' unu dreptu de ocupatiune rusiloru pentru unu tempu nefinitu si pentru scopuri necunoscute nóue, câci cine scie cându va reusí sa amelioreze sórtea cristianiloru. Acést'a nu e bine, câci impreuna cu preambululu din capulu conventiunei, pare a ne asociá politicei ruse. Comisarii si consiliulu centralu dela ministeriulu lucrâriloru publice, instituiti de conventiune, vatema asemenea drepturile guvernului, cá si art. care da rusiloru telegrafele si postele cu aceleasi drepturi cá ale statului: acést'a insemnéza ca guvernulu nostru are sa fia compusu din o parte româna si un'a rusa. Prin acésta conventiune dar' ne subtrage garantârei ce ni se asicurase, ne punemu la dispositiunea celui mai tare. In tratatulu dintre Cantemiru si Tiarulu Russiei, multe lucruri ni se garantase, intre care si domni'a hereditara: cu tóte acestea dupa unu secolu vení domni'a fanariotiloru. Cine dar' ne dice astadi ca promissiunile ce ni se facu se voru implini, admitiendu ca ele depindu numai de sórtea resbelului? Cându dar' vedemu pericolele la care se espunu drepturile câscigate in trecutu, perderile sociale ce ne aduce acestu resbelu care nu ne privesce, unde suntu avantagele ce ne promite acésta conventiune? Faca ceriulu sa nu ajungemu unde prevedu. Dar' mare e respunderea cabinetului actualu, care, de si promisese a urmá numai impulsiunei corpuriloru legiuitóre, ne aduce unu factu implinitu, contrariu acestei impulsiuni, si o conventiune pre care corpurile legiuitóre o votéza sub amenintiarea baioneteloru.

D-lu ministru de esterne Cogalniceanu: Domniloru senatori! Cându in mijloculu noptiei vedemu representantii maturului corpu, precum eri pe acel'a ai tuturoru claseloru, intruniti cum se vedu rare-ori; cându vedemu ca acésta incinta, de diece ori marita, n'aru putea cuprinde poporulu interesatu de patri'a sea, trebuie sa recunóscemu ca e mare cestiunea la ordinea dilei. In adeveru, e cestiunea patriei nóstre si a drepturiloru ce i-au lasatu strabunii nostri. (Aplause). In acésta adunare, inim'a tierei, trebuie sa ne reamintimu epoc'a de durere in care plateamu pentru altii cu sângele nostru. Acestu pamentu, cá din blastemu, a fostu totu-déun'a calcatu de copit'a calului cotropitoriu; fia-care pagina a istoriei e petata cu sângele invasiuniloru, sânge versatu din biat'a Romanie, din trupulu cârei'a s'au ruptu Basarabi'a si Bucovin'a. (Aplause). Totu inse avemu o patria — si acést'a o datorimu intielepciunei necioplite a strabuniloru nostri. — Dloru! Cându Mihaiu consimtiea sa fia guvernatorulu Transilvaniei, elu nu devenea germanu, elu remanea celu mai maretiu românu; cându Cantemiru vediù si inainte si in urma pe fanarioti, de a câroru reutate nu te poti scapá, elu promisese concursu lui Petru celu Mare, dar' a remasu totu românu. Totu români au remasu si Sierbanu Cantacuzino si Ghic'a, cari au trebuitu sa mérga cu ordiile turce la incungiurarea Vienei, unde inse ei 'si incarcau tunurile cu paie. Cându metropolitii si boierii Moldovei au cerutu protectiunea Ecâterinei, nu o au facutu in interesulu Rusiei, ci totu alu Romaniei. Povatiuindu-ne de actele strabuniloru nostri, chiaru cu conventiunea de fatia suntemu si remanemu români. Se mai vorbesce de frica. Frica la atâti'a ómeni cari au imbetranitu in lupte! Frica, cându monarchulu Rusiei consimte a nu se atinge de capitala, a se conduce de conventiunea votata de camerile nóstre! (Aplause). Acum vinu la materie, si incepu cu d. Dim. Sturz'a. D-sea dice ca temeli'a esistintiei nóstre politice e tratatulu din Parisu. Dar' neutralitatea acordata tierei nóstre de acestu tratatu nu vine decâtu in urm'a neutralitâtiei Turciei. Si unde e acésta neutralitate, cându 300,000 ómeni trecu fruntari'a? Mai dice d. Sturz'a ca totu pre temeiulu acestui tratatu s'au desvoltatu românii. Sa-mi permita d. Sturz'a a-i aretá ca, numai prin inteliginti'a loru, românii au ajunsu unde suntu; proba suntu: unirea, principele strainu. Si cine a cautatu mai multu sa impedece acésta desvoltare decâtu Turci'a? (Aplause). Turci'a ne cere neutralitate! Dar' cându ne a ajutatu Turci'a in a ne intarí, spre a sustiené acésta neutralitate? Nu, ea a lucratu contr'a ei. Si cum, chiaru in momentulu periculului, s'a adresatu vizirulu principelui nostru, ne convenindu-i a se adresá guvernului? Elu s'a adresatu principelui Carolu, fâra nici o calitate, fâra a luá in séma tiér'a, alu cârei tronu ocupa! (Aplause). Dá; ceremu neutralitatea si inca de dóuedieci ani, — dar' nu o avemu. Celu mai bunu oposantu alu dlui Sturz'a nu suntu eu, ci chiaru d. Carpu; d-sea recunósce ca trebuie sa asteptâmu, ca numai la incheiarea pâcei putemu cere neutralitatea, pre cându d. Sturz'a sustiene ca nici n'amu cerut'o. Dar', pentru d Sturz'a, voiu cetí unu actu, pe care din viclesiugu nu l'amu produsu in siedinti'a secreta. Acest'a contiene instructiunile date dlui Dim. Bratianu la Constantinopole, instructiuni dupa care trebuiá sa céra conferintiei neutralitatea séu sa ne indice lini'a de conducere garantata de ele. Aceste instructiuni suntu scrise chiaru de d. Sturz'a, si cu tóte acestea „n'amu cerutu neutralitatea!“ (Ilaritate). Amu asemenea actulu privitoriu la delt'a Dunarei. Prin urmare, nu trebuie sa aruncâmu totulu in sarcin'a presidentului consiliului; de-si d. Sturz'a s'a retrasu cându a vediutu ca conferinti'a nu resolva cererile nóstre. Conferinti'a, si fia care putere in parte, n'a voitu sa ne dea nici unu sfatu, nici o garantie, nici o neutralitate; din contra, se sustienea ca chiaru tratatulu din 1856 nu garantá acésta neutralitate. (Tratatulu nu facea decâtu interdicea interventiunea neplacuta a Turciei in Romani'a *in tempu de pace si in conflicte interióre*). Resbelulu devení iminentu. Odata constatatu, din dispositiunile conferintiei, ca indata ce rusii aru trece Prutulu, trecu in Turci'a si ca prin urmare si turcii potu trece Dunarea, trebuiá neaperatu sa luâmu unu drumu. Erau trei câli: un'a, a incrucisiá bratiele lasându sa intre rusii si turcii, lasându-i sa se bata pe teritoriulu nostru cu pagub'a nóstra si conservându floricic'a ceruta de d. Sturz'a: neutralitatea; alt'a, sa cooperâmu cu Rusi'a in schimbulu unei recompense — ceea ce n'amu facutu; a trei'a, erá a nu respinge nici o garantie, a face o conventiune mai estinsa prin care sa conservâmu ce-va: respectarea drepturiloru si independentei teritoriului românu, cá sa nu ni se inlocuiésca guvernulu, cá alta-data, cu comandanti straini. Déca n'amu consimtí la trecerea armatei ruse, câci pâna dupa votarea acestei conventiuni nici o autoritate a nóstra nu tratéza cu rusii, aru face-o ei fâra consimtiementulu nostru. Dar', ne dice d. Sturz'a, aru trebuí sa dâmu aceleasi avantagie Turciei. Acést'a inse aru fi a face din tiér'a nóstra teatrulu resbelului, si e bine intielesu ca ori cine aru fi la putere nu va suferí cá turculu sa tréca pe pamentulu nostru. Rusulu trece cá amicu, cu misiune civilisatóre, si in numele Europei; Turci'a, care a refusatu protocólele, care a provocatu resbelulu, care a desconsideratu pe Europ'a, nu póte trece pe pamentulu strabuniloru nostri. Mironu Costinu, celu mai mare omu de statu alu Romaniei, a dis'o: nu dati pamentulu strainiloru, si nu-lu vomu dá Turciei! (Aplause prelungite).

D. Boerescu: Cestiunea e fórte importanta, e o cestiune de convictiune, câci nu presupunemu individualitâti si pasiuni; trebuie inse cá convictiunea nóstra sa fia resultatulu ratiunei. Sa observâmu mai intâiu cá sa nu deplasâmu cestiunea. Astfeliu s'a disu: „Ce trebuiá sa facemu? Casulu e de fortia majora. Armat'a a intratu; nu ne amu potutu opune.“ Dloru! Putemu face conventiunea si putemu continuá a fi neutri, mantienendu tratatulu din 1856. Sa nu se deplaseze dar' cestiunea si sa facemu cá nu entusiasmulu sa predomine ratiunea. D. Cogalniceanu ne-a aretatu ca parintii nostri aveau o politica de reserva: pe acea trebuie s'o urmâmu. In epoc'a fanariotiloru si chiaru in urma, politic'a nóstra a fostu o politica de ecuilibriu; acést'a ni o dictá positiunea topografica si etnografica. Tratatulu din Parisu si conventiunea urmatóre, facu sa se vorbésca, pentru prim'a óra, de Romani'a si neutralitatea ei; inse acésta neutralitate este confundata cu acea a imperiului otomanu: acést'a si multe alte remanu de revediutu in acestu tratatu. Avemu cu tóte acestea art. 26, care interdice ori-cârei armate a ne invade teritoriulu si acest'a e o garantie, de-si necompleta, a neutralitâtiei nóstre. S'a disu ca guvernulu nostru a cerutu sa ni se confirme neutralitatea. Dar' acést'a aru fi a lucrá cá si càndu n'o amu avé: Putemu inse cere sa ni se completeze neutralitatea. A fostu dar' neprudentu din partea guvernului a se pune in dubiu neutralitatea ce ne acordá tratatulu din Parisu si a i se cere confirmarea. On. d. Cogalniceanu a tagaduitu influinti'a tratatului din Parisu in inaintarea nóstra si ne-a citatu mai multe fapte, cá unirea principateloru, dlu strainu; dar' tóte acestea s'au facutu cu consimtiementulu puteriloru garante, conformu disului tratatu. Acum sa privimu lucrurile; putemu noi schimbá fati'a evenemínteloru? Nu! Suntemu unu statu neutru, a cârui neutralitate e unu interesu pentru Austri'a si Turci'a. Astfeliu fiindu, cum póte incetá positiunea acést'a? Ea se póte schimbá séu de altii séu de noi. Trebuie inse sa fimu noi cari sa rupemu tratatele nóstre? Nu va sa dica a rupe neutralitatea déca ne aperâmu cu armele, càndu pe teritoriulu nostru trece o armata beligeranta, càndu dóue puteri facu din acestu teritoriu câmpulu de lupta? Esemplulu Elvetiei ne aréta ca si ea a incheiatu o conventiune cá acést'a, dar' n'a incetatu a fi neutra. Sa nu se dica ca. fiinduca Rusi'a a trecutu pe teritoriulu nostru, tratatulu din Parisu a incetatu pentru noi. Càndu príncipele de Bismarck se plângea ca Luxemburgulu 'si violá neutralitatea, i s'a disu ca nu unei puteri ci tuturoru incumba dreptulu a statuá asupr'a acestor'a, adeca a scí de trebuie lipsitu Luxemburgulu de avantagiele ce-i acordá neutralitatea. Acést'a ne póte serví de precedentu. Càndu amu rupe insi-ne tratatulu din 1856, putemu óre prevedea periculele la care ne espunemu? D. Cogalniceanu ne-a propusu casulu, in care Rusi'a aru fi invingatória. Acést'a e o cestiune de apretiare: invinsa séu invingatória, nu scimu ce va face Rusi'a. Deocamdata, Rusi'a a ruptu tratatulu din Parisu, dar' nu in ce ne privesce pe noi; si nimeni nu ne autorisa a o face. Asiá dar' cestiunea se simplifica: e bine intielesu ca orientulu se marginesce la tiermulu dreptu alu Dunarei, si ca, in casu de ruina, colosulu otomanu nu ne-aru coplesí. Acum, declaru ca e de avantagiu imensu cá trecerea armatei rusesci sa fia regulamentata de o conventiune, si ca conventiunea astfeliu cum e nu atinge de locu neutralitatea nóstra. Trebuie inse cá, constatandu ca suntemu si remanemu neutri, guvernulu sa o declare. Déca inse vinu turcii? Atunci ne aperâmu, fâra a incetá a fi neutri; pentru care, sum de parerea dlui Cogalniceanu: armat'a nóstra nu e o gendarmeria destinata a aperá numai ordinea publica, ci o armata destinata a aperá neutralitatea tierei. Prin urmare sa votâmu acésta conventiune, inse sa nu renunciâmu la drepturile castigate cu atât'a greutate. (Aplause).

Manifestulu sublimei Porti.

Russi'a, declarându resbelu imperiului otomanu, si incependu ostilitâtile prin invadarea provincieloru nóstre din Asi'a si a unui principatu, care *face parte integranta din statele sultanului*, a datu cea mai durerósa deslegare turburâriloru si dificultâtiloru care agita orientulu aprópe de doi ani.

Europ'a care, pentru unu interesu de umanitate si pentru propriulu ei repausu, a lucratu cu persistentia si cu ardóre spre a inlaturá acésta eventualitate ingrozitóre, are fâra dubiu, dreptulu a cautá causele nesuccesului fortiâriloru sele, si a decide pre care din cele dóue state trebue sa cada respunsabilitatea resbelului si a calamitâtiloru ce atrage dupa elu. Din parte-i, guvernulu sultanului are, in acésta óra suprema, datori'a de a pune sub ochii populiloru sei si ai puteriloru amice espunerea fidela a acteloru sele si a evenimenteloru politice care au adusu situatiunea actuala.

In cursulu anului 1875, dóue provincii ale imperiului, impinse de elemente revolutionarie venite din afara, se pusese in plina desvóltare contr'a legitimei autoritâti a sultanului, si reulu, sub influinti'a perniciósa a societâtiloru insurectiunale panslaviste, amenintiá sa cuprinda alte provincii, si sa duca desolatiunea si ruin'a prin populatiunile cele mai pacinice ale imperiului.

De dóue ori puterile amice au cercatu sa obtiena pacificarea acestoru provincii: intâiu, prin mijloculu mediatiunei consuliloru, mediatiune care nu avù altu efectu decâtu a constatá dispretiulu capiloru conspiratiunei slave pentru dorintiele Europei; alu doilea, prin mijloculu unui programu de reforme propusu de cabinetulu din Vien'a si care, dupa ce fusese acceptatu de S. Pórta, fu respinsu de insurectiune.

Pentru a face fatia acestoru agresiuni, precum si pentru a impedecá flagelulu resbelului de a se intinde in alte provincii, guvernulu imperialu a apelatu la tóte fortiele militarie ale natiunei, si numai gratia acestei mari si patriotice fortiâri, elu a pututu invinge revólt'a, conservá integritatea imperiului si scutí insa'si Europei neevitabil'a contr'a-lovitura a unei perturbâri generale in orientu

Turci'a a implinitu dar' o adeverata datoria câtra sine si câtra Europ'a, inarmandu-se pentru restabilirea ordinei, pentru preservarea repausului Europei, si pentru mantienerea pâcei. Mai erá un'a numai putienu imperiósa care se impunea solicitudinei guvernului imperialu: aceea de a repará erorile trecutului, de a dotá tiér'a cu institutiuni liberale, si de a reorganisá administratiunile statului dupa principiele civilisatiunei europene. Acésta opera de regenerare guvernamentala si administrativa, care are dreptu basa cart'a constitutionala liberata de M. S. Sultanulu, se implinesce in acestu momentu. Vointi'a suveranului si a ministriloru sei, cari suntu cu totulu devotati acestei insarcinâri, este secundata de dispositiunile tierei, care a primitu cu fericire si recunoscintia reform'a constitutiunala, si de fortiârile si lucrârile celoru dóue camere care constitue parlamentulu otomanu. Cu tóte acestea, Europ'a nu pierde speranti'a de a pune fine unei stâri de lucruri ce ea judeca, nu fâra dreptu periculósa pentru sine insa'si; fórte sigura ca va gasí guvernulu sultanului dispusu a o urmá din nou in calea conciliatiunei, ea propusese a se intruní o conferintia la Constantinopole, care sa caute, in intielegere cu Sublim'a Pórta si pre base convenite de inainte, conditiunile definitive ale restabilirei pâcei. Acésta fasa a cestiunei orientale e prea presenta spiritului tuturoru pentru a fi necesariu a-i reproduce circumstantiele Destulu sa amintimu ca puterile, dupa ce au deliberatu intre ele si fâra Sublim'a Pórta, au fostu conduse a introduce in programulu conferintiei elemente noi, in opunere cu basele propuse de Angli'a care determinase adesiunea guvernului imperialu; ca, cu tóta repulsiunea de a lasá sa se discute cestiuni de administrare interióra, delegati ei au datu din deferintia pentru dorintiele Europei, asigurârile cele mai satisfacatore si mai complete, si, se póte dice, demonstratiunile cele mai conclusive in ceea ce privesce reform'a administrativa; ca, in fine, intielegerea putea fi considerata cá obtienuta asupr'a acestui punctu cá si asupr'a conditiuniloru generale a pacificârei provincieloru vasale si ca, déca conferinti'a s'a desfacutu, fâra sa fi consacratu vreunulu din resultatele dobandite, acést'a provine din refusulu Sublimei Porti de a aderá la cele dóue stipulatiuni dise *de garantie* ce voiau sa i impuna puterile. Astfeliu, déca este unu adeveru stralucitu si care n'a fostu vre-odata contestatu nici chiaru Turciei, este ca cele dóue conditiuni constituiau o atingere a nedependintiei imperiului otomanu, a celoru mai sacre principii de dreptu internatiunalu, si o infractiune formala dela tractatulu din 1856, care interdice puteriloru semnatóre ori-ce imixtiune in administrarea interióra a Turciei.

Pare ca, in aceste conditiuni, nesuccesulu conferintiei din Constantinopole nu trebuiá sa aiba alta consecintia decâtu a decide pre marile puteri sa astepte cu incredere efectulu insarcinâriloru morale, ce sublim'a Pórta contractase cu ele si resultatulu noului modu de administrare, creatu de constitutiunea otomana. In adeveru, guvernulu imperialu se pusese la lucru, nu numai consacrându-se principiiloru regimului seu constitutionalu, dar' inca intrându spontaneu in negociâri cu Serbi'a si Muntenegrulu, pentru a restabilí pacea intre aceste dóua principate si curtea suverana.

Acésta ultima parte a insarcinârei sele erá pre cale de efectuare; Serbi'a se pacificase, si dispositiunile binevoitóre ce sublim'a Pórta aretá Muntenegrului pareau ca voru triumfá asupr'a pretentiuniloru neadmisibile ale acestui principatu.

Guvernulu imperialu nu puté fi opritu in implinirea insarcinârei sele decâtu prin necessitatea de a se mantiene pre picioru de resbelu si de a suportá astfeliu impovararea pâcei armate. Elu cugetá sa desarmese; dar' inainte de a pune in esecutare acésta decisiune atâtu de imperiosu comandata de circumstantie, erá necesaru cá Europ'a sa nu remâna indiferenta si sa dea Turciei binevoitoriulu seu concursu, pentru cá demobilisarea armatei sa nu fia unu actu de neprudentia séu de precipitare neprevedietóre.

Si, in momentulu càndu sublim'a Pórta se dispuné a invitá Europ'a la acésta negociare pacifica, a crediutu cabinetulu din Sântulu-Petersburg ca trebuie sa iá initiativ'a unei tentative noi, nu pentru intielegere, ci pentru a esercitá o pressiune asupr'a guvernului imperialu.

Din acésta campanie diplomatica, cu totulu neasteptata, a iesitu protocolulu din Londr'a, deliberatu si semnatu fâra cá guvernulu imperialu sa fi fostu chiematu a-i discutá dispositiunile, fâra chiaru sa fi fostu consultatu. Aceleasi ratiuni care obligase pre sublim'a Pórta sa respinga órecare articole ale proiectului conferintiei din Constantinopole 'i faceau o datorie a decliná nóuele resolutiuni ale Europei, facute inca mai putienu admisibile prin declaratiunile particulare cu care le procedase Russi'a. Nici unu guvernu ingrijitoriu alu onórei si nedependintiei sele n'aru fi pututu subscrie programulu ce-i erá presentatu, si, de si recunoscându ca refusulu seu, in fati'a unui vecinu putinte si gat'a a-si sustiené pretentiunile cu arm'a, 'lu espuné la o agresiune, guvernulu sultanului ajutatu de simtiementulu unanimu alu representantiloru natiunei, n'a hesitatu a mantiené integritatea suveranitâtiei sele interióre.

Din nenorocire, acésta eventualitate s'a realisatu. Russi'a, dupa ce in vanu a cautatu sa slabésca si sa injosésca imperiulu otomanu impunendu-i tutel'a streina, urmaresce astadi cu arm'a satisfacerea politicei sele ambitiósa. Ea va gasí in cale-i unu populu intregu armatu pentru aperarea teritoriului seu, pentru conservarea foeareloru sele, pentru mantienerea drepturiloru suveranului seu, pentru nedependinti'a patriei sele.

Dar' in momentulu in care se incepe acésta lupta neumana, si ori-care aru fi resultatele ei trebuie cá Europ'a, cá lumea intrégа, sa afle adeverulu; trebuie cá tóte populatiunile imperiului, astadi aliate in giurulu tronului prin simtiementulu salutei publice, sa cunósca caus'a suferintieloru ce au suportatu dejá si a nóueloru calamitâti la care tiér'a are sa se gasésca espusa; trebuie in fine cá, in victorie séu in cadere, imperiulu otomanu sa fia descarcatu de responsabilitatea resbelului actualu. De aceea guvernulu imperialu se crede datoriu a afirmá ca populatiunile cristiane din Erzegovin'a, Bosni'a si vilaietele locuite de bulgari, nu s'au revoltatu decâtu in urm'a instigatiunei comiteteloru panslaviste, organisate si stipendiate de Russi'a; ca Serbi'a si Muntenegrulu n'au luatu armele contr'a curtiei suverane decâtu dupa direct'a invitare a Russiei; ca n'au pututu sustiené lupt'a decâtu cu ajutoriulu Russiei; ca, in fine, tóte relele care de doi ani au bântuitu acésta parte a imperiului, suntu datorite actiunei ostensibile si oculte, dar' continuu presenta, a Russiei.

Acum, contemple Europ'a ruinele ce politic'a rusa a facutu dejá in Turci'a, esamine si judece cu nepartialitate pretestele pentru care turbura pacea generala si cufunda dóue state in ororile resbelului, si verdictulu ei sa dea satisfactiune opiniunei publice!

Agresorulu Turciei e totu atâtu neamiculu populatiuniloru cristiane câtu si a celoru musulmane, câci le-a causatu si le prepara mai multe rele decâtu a pututu vre-odata sa le promita binefaceri prin insielatórele sele invitatiuni la resbelu civilu.

Elu cutédia a pretinde ca s'a armatu spre a protectá pre cristiani, si acést'a tocmai in momentulu in care constitutiunea, cea mai complecta ce póte ambitioná o tiéra libera, proclama principiulu ecualitâtiei pentru toti otomanii; in momentulu in care acestu principiu primesce in fia-ce di o consacrare astfeliu incâtu aru fi de acum neposibilu sublimei Porti sa faca vreunu actu de politica interióra, bunu séu reu, care sa nu profite séu sa nu vateme pre toti, musulmani séu nemusulmani, cari traiescu sub autoritatea sultanului.

Guvernulu imperialu a disu Russiei, cá si celoru-lalte puteri ale Europei: Priviti si judecati; si la acestu cuventu legalu si sinceru, Rusi'a a respunsu prin o declarare de resbelu, fâra sa recurga mai intâiu la mediatiunea Europei, cum o obliga art. 8 alu tratatului din Parisu, fâra sa lase puteriloru tempulu si mijlócele de a efectuá acésta insarcinare pacifica, in privinti'a cârei'a guvernulu imperialu declara ca si-a implinitu datori'a. In fine, Rusi'a spre dispretiulu tuturoru reguleloru observate in asemenea casu de statele civilisate, si-a notificatu declararea de resbelu insarcinatului afaceriloru Turciei la Santulu Petersburgu, in acela'si tempu in care rupea relatiunile sele cu sublim'a Pórta prin organulu propriului ei insarcinatu cu afaceri la Constantinopole; *dar chiaru in nóptea care precedá declararea de resbelu, ea invadase teritoriulu imperiului.*

Istori'a va inregistrá factulu neauditu ca, in secululu luminiloru, alu civilisatiunei si alu justitiei, o mare putere a dusu ferulu si foculu in imperiulu vecinu, pentruca acestu imperiu voiá sa se respecte la elu, dupa cum elu respectá la altii, insarcinârile internatiunale, regulele eterne ale dreptului gintiloru, nedependinti'a administrârei interióre, si mai susu de tóte, onórea si demnitatea populului si suveranului seu! Si pentru a defende aceste principie sacre, pentru a respinge cea mai criminala din intreprinderi, armat'a otomana va inaintá spre intalnirea agresorului!

Intrég'a natiune, randuita in giurulu augustului ei suveranu, incrediatóre in triumfulu causei celei mai juste, dispusa la tóte sacrificiele, resemnata la tóte suferintiele, este gat'a a combate si a murí pentru nedependinti'a ei.

Préinaltulu protéga bunulu dreptu!

Apriliu 14/26 1877.

Manifestulu de resbelu alu M. S. Tiarului Alessandru.

Credinciosiloru nostrii supusi le este cunoscuta viu'a interesare cu care totu-déun'a amu privitu sórt'a crestiniloru asupriti din Turci'a. Dorinti'a de a imbunatati sórt'a loru, intrég'a natiune rusa o impartasiesce si acum este gat'a cá sa aduca nóue jertfe pentru usiurarea sortii crestiniloru de pe peninsul'a balcanica.

Viati'a si averea crestiniloru nostri supusi totu-déun'a ne au fostu scumpe. Intrég'a-ne Domnie e dovada de necurmat'a nóstra parintésca ingrijire; de a pastrá Russiei binecuventârile pâcii. Acésta ingrijire ne-a condusu totu-déun'a dela inceputulu tristeloru intemplâri din Bosni a, Hertiegovin'a si Bulgari'a.

Inainte de tóte ne amu pusu de scopu, cá prin negotiari pacinice, in comunu acordu cu aliatii si amicii Nostrii, cu marile puteri europene, sa isbutimu a imbunatatí sórt'a crestiniloru din orientu.

In cursu de doi ani amu staruitu din tóte puterile spre a induplecá pe Pórta a introduce reforme, care sa scutésca pe crestinii Bosniaci, Hertiegovineni si Bulgari de asupririle autoritatiloru locale.

Introducerea acestoru reforme de la sine urmá din obligamentele, pe care de mai na'nte Pórt'a le luase serbatoresce fatia cu *tóte puterile europene.*

Ostenelele nóstre, de-si spriginite de remonstratiunile facute dimpreuna cu celelalte puteri, nu ne-au dusu la scopulu doritu.

Pórt'a a remasu neinduplecata — *intru a refusá netedu ori-ce garantie*, care aru putea fi spre asigurarea crestiniloru si nu *a primitu hotaririle conferintiei din Constantinopole,* care nu erau conduse de alta dorintia, decâtu de a face intrebuintiare de tóte mijlócele de conciliatiune spre induplecarea Portiei.

Amu facutu puteriloru propunerea de a derege unu *protocolu deosebitu,* care sa cuprinda conditiunile esentiale ale conferintiei din Constantinopole si sa provocâmu Pórt'a, cá sa adereze la actulu internatiunalu, *care are insemnatatea celei mai din urma din pretensiunile nóstre pacinice.*

Asteptarile nu s'au implinitu. Pórta nu a cedatu *dorintiei unanime a Europei crestine*; nu a aderatu la hotaririle protocolului.

Dupa ce ast-felu tóte staruintiele pacinice s'au epuisatu, *ingamfat'a incapatinare* a Portii ne silesce la *fapte hotarîtóre.* Constiinti'a de echitate si de demnitate ne-o impune acésta. *Prin refusulu ei Pórta ne sileste a recurge la mijlóce silnice.*

Convinsi de dreptatea causei nóstre, avendu prin urmare incredere in mila si ajutorulu lui Dumnedieu: damu de stire credinciosiloru nostri supusi, ca momentulu, pe care 'lu prevedeamu, candu amu graitu acele cuvinte la care intréga Rusi'a a respunsu in unanimitate, iata acum a sositu.

Amu fostu aretatu atunci hotarirea nóstra de a *procede independentu,* indata ce vomu vedea ca e de trebuintia si *ca onórea Rusiei ne-o* impune: astazi, cerendu bine-cuventarea Dumnezeiasca asupra vitezeloru nóstre ostiri, *le poruncimu ca sa tréca granitiele turcesti.*

Datu in Chisianau, Aprilie 24 anulu mentuirei 1877, iar alu stapanirii nóstre alu 23-lea anu.

Alecsandru

Varietâti.

⁂ Escelenti'a Sea Présântitulu Archieppu si Metropolitu *Mironu Romanul* a sositu marti cu trenulu de diminéti'a din caletori'a dela Budapest'a.

⁂ *Comitetulu Balului romănu din Vien'a,* multiamesce acelor'a on. Dni cari au binevoitu a colectá pentru numitulu balu din anulu acest'a si cari ne-au tramisu dejá colectele loru, róga totodata pe on. Dni cari au intardiatu cu reinturnarea listeloru nóstre sa binevoiésca a ni le inapoiá, aiba ele ori-ce resultatu, pentru a putea dá ratiociniulu publicu.

Vien'a, 3 Maiu 1877.

Presiedintele: Dr. *I. Filchi.*

Secretariulu: *C. V. Poppu.*

⁂ *„Az utan nagy liberalismus lesz“* ne spune o fóia de aici din locu ca au disu la Copsi'a unu magiaru câtra altulu premitiendu: „Déca vomu bate noi pe rusu si francesulu pe némtiu“ (va fi liberalismu mare).

Sciri telegrafice

Erzerum, 2 Maiu. S'a respinsu incercarea unei trupe de 12,000 russi de a fortiá passulu (strimtórea) din muntele Saghanli. — Unu atacu indoitu din partea russiloru asupr'a citadelei dela Cars, fu respinsu cu perderi insemnate pe partea rusésca. — Sieichulu Curdiloru concentréza 10,000 la fruntari'a rusésca.

Erzerum 5 Maiu. Arip'a drepta rusésca cauta la Soghanli Dagh sa dea ocolu liniei a dóu'a defensive a turciloru. Arip'a stânga fortiéza passagiulu dela Baiazid preste Surikocy. Centrulu russescu se pare ca astépta pre siesuiu Carsului resultatulu operatiuniloru.

Cetatea-Capului, (Afric'a de média-di) 6 Maiu. Engliter'a a anectatu republic'a Transvaal dela Capulu bunei sperantie Trupe englese au ocupat'o. Presidentulu republicei a protestatu.

Bucuresci, 6 Maiu. Cu ocasiunea desbaterei adresei camer'a a votatu creditulu militariu. In senatu a devenitu Cogalnicéuu veementu asupr'a regimului turcescu; accentuà ca nici o putere n'a protestatu contr'a conventiunei russesci si ca rusii trecandu fruntariele puteau sa alunge pe guvernulu romanescu.

Bucuresci, 6 Maiu. Regimulu a retrasu din camere cestiunea moratoriului. Marele-duce Nicolae a visitatu astadi Brâil'a. Russii fortifica malulu Dunarei la Reni si Ismailu.

Constantinopole, 6 Maiu. Diurnalele turcesci provóca pre toti osmanlii a apará patri'a cá soldati séu prin daruri de bani. Sultanulu a acceptatu titlulu: „Aperatoriulu credintiei.“

Mouktar-pasi'a anuncia: In urm'a unei lupte la Cars russii si-au stramutatu castrele cu 8 miluri mai inapoi.

Berlinu, 7 Maiu. Consulatele germane au primitu a representá pre supusii rusesci.

Strassburg, 7 Maiu. Primirea Imperatului germanu in Alsati'a este in tóta privinti'a frumósa. Eri a fostu iluminata catedral'a din Metiu. Adi diminétia a arsu acoperisiulu (catedralei). Imperatulu si principele de coróna erau de fatia.

Metiu, 7 Maiu. Acoperisiulu intregu alu domului a arsu, interiorulu bisericei inca a patimitu.

London, 7 Maiu. Respunsulu briticu la cercularîulu rusescu nu afla justificata declaratiunea lui Gorciakoff. Atitudinea Turciei inca nu a eschisu speranti'a de a se sustiené pacea. Passulu Russiei nu se póte uní cu interesulu Europei. Concentrarea armatei rusesci a fostu pedeca esentiala la pacificatiune. Procederea regimului russescu, carea nu va ameliorá sórtea crestiniloru este in contr'a tratatului de Parisu. Tiarulu s'a abatutu dela intielegerea ce avù Europ'a. Russi'a nu lucra in interesulu puteriloru europene.

Bucuresci, 7 Maiu. Turcii au puscatu asta nópte asupr'a portului dunareanu românu dela *Bechetu* si au pradatu satele de prin pregiuru.

Madridu, 7 Maiu. Provinciele basc'ce prin decretu regescu suntu pre deplinu asimilate Spaniei.

Constantinopole, 6 Maiu. Eri a bombardatu o naia cuirassata turcésca lagerulu rusescu dela Reni si l'a aprinsu. Porturile russesci voru fi blocate cu 20 nâi turcesci.

Alessandri'a, 7 Maiu. Consululu gen. russescu dimpreuna cu personalulu seu a plecatu.

Vien'a, 8 Maiu. „Polit. Cor.“ anuncia din *Bucuresci*: In vederea eventualitâtiei apropiate a unei cooperatiuni din partea armatei române, regimulu pregatesce pentru camera mesuri financiale.

Petersburg, 8 Maiu. Respunsulu Engliterei la cercularîulu rusescu s'a presentatu imperatului in 7 l. c.

London 8 Maiu. In cas'a de josu a renunciatu Gladstone la o parte din resolutiunile sele si a acceptatu urmatoriulu amendamentu: Pórt'a prin purtarea sea fatia cu supusii ei si prin denegarea garantiiloru pentru o administratiune mai buna a perdutu ori-ce pretensiune la spriginulu Engliterei. Regimulu s'a declaratu invoitu cu desbaterea resolutiunei pe bas'a cea nóua.

Bucuresci 8 Maiu. Domnitoriulu, primindu adres'a senatului, a accentuatu actele de ostilitate comise de turci, si a adausu, ca regimulu va pastrá atitudinea cea precauta dara totu-odata si energica designata de camere si la casu de lipsa va respinge forti'a cu fortia.

Bucuresci, 8 Maiu. **Turcii au bombardatu din Vidinu Calafatulu. Bateriile romanesci respundu foculu.**

Constantinopole, 7 Maiu. Camer'a a incuviintiatu propunerea in privinti'a declarârei stârei de asediu. Câtu mai curendu se va presentá camerei unu proiectu in privinti'a unui moratoriu.

Rusciucu, 8 Maiu. Comand'a armatei turcescí a ordonatu secuestrarea tuturoru nâiloru de ori-ce natiunalitate, cari se afla in raionulu flotilei dunarene turcesci, prelânga reserva de a se regressá mai tardiu proprietarii. Turcii vreau sa impedece pe rusi sa nu gasésca nâi cari sa le intrebuintieze la facerea unui podu preste Dunare.

Burs'a de Vien'a.

Din 27 Aprile (9 Maiu) 1877.

Metalicele 5%	57	75
Imprumutulu natiunalu 5% (argintu)	63	90
Imprumutulu de statu din 1860	70	20
Actiuni de banca	106	75
Actiuni de creditu	767	—
London	135	90
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	129	50
„ „ „ Temisiorene	72	—
„ „ „ Ardelenesci	69	25
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	113	30
Galbinu	6	10
Napoleonu d'auru (poli)	10	36
Valut'a nóua imperiale germâna	63	65

Nr. 1447/1877.

Concursu.

Spre ocuparea postului de mósia in comun'a Ludosiu mare, care postu e pe anu dotatu cu cuartiru liberu, $1\frac{1}{2}$ stânginu de lemne 15 hectolitre grâu si 10 hectolitre cucuruzu si dela fia-care casa de nascere cu câte 40 cr. v. a. cá tacse.

Mai departe, pentru comunele incorporate Carpenisiu-Reciu cu plat'a anuala de 40 fl. v. a. $1\frac{1}{2}$ stânginu lemne, o sórte de lemne gratisu, afara de acestea din Reciu dela fia-care casa de nascere 60 cr. si in Carpenisiu 40 cr. v. a. precum si o pâne de grâu cá dotatiune se escrie concursu pâna in finea Maiu a. c. st. n.

Suplicantele au a-si asterne suplicele loru in privinti'a acést'a subscrisului oficiu.

Mercurea 4 Maiu 1877.

Dela oficiulu Pretorialu.

(1—3)

Nr. 37.

Concursu.

Devenindu prin mórtea parochului Georgiu Zacharia din Ludisioru, ppresbiteratulu Fagarasiului II, parochi'a de acolo vacanta, spre intregirea acelei'a, — in intielesulu ordinatiunei prea Ven. consistoriu archidiecesanu din 17 Decembre a. tr. Nr. 3599 B. si din 19 Februariu a. c. Nr. 129 B. — se publica concursu pâna la 25 Maiu a. c.

Emolumintele impreunate cu acésta statiune parochiala de a III clasa, suntu câte un'a metreta ovesu dela 76 gazde, apoi un'a di de lucru, si venitulu stolaru statoritu in sinodulu parochialu, care tóte laolalta computate in bani dau sum'a de 303 fl. 40 cr., — lânga acestea se mai adauga venitele si din fili'a Luti'a asemene statorite in sinodulu parochialu, dela epitrafiru si alte beneficii dela poporu computate in bani la 115 fl. 10 cr. — preste totu 418 fl. 50 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune voru avé a asterne concursele sele instruate cu documentele in sensulu statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu mai susu semnatu.

Avrigu, 21 Aprile 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Vasiliu *Macsimu,*
adm. ppresbit.

1—3

Nr. 53. 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu in parochi'a Rodu, comitatulu Sibiiului, pretur'a Mercurei, cu incuviintiarea mai inalta, se deschide concursu cu terminu pana la 21 Maiu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu acésta statiune suntu jumetate din tóte venitele acestei parochii, care jumetate socotita in bani face aprópe 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu avisati a-si adresá concursele d-loru instruite conformu statutului organicu subsemnatului oficiu ppresbiteralu pana la terminulu indicatu. —

Mercurea la 23 Martie 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu respectivu
Oficiulu Protopresbiteralu gr.
or. alu tractului Mercurii.
Ioanu Drocu.
Adm. prot.

(2—3)

Nr. 106.

Concursu.

La sunetulu parintescului ordinu consistoriale din 19 Februariu a. c. Nr. 506 B. se escrie prin acést'a concursu de capelanu lenga neputinciosulu parochu Ioanu Banea in parochi'a de a III-'a clasa Cichindélu, in terminu pâna la 21 Maiu a. c. in care di va fi si alegerea. —

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: jumetate din venitele acestei parochii de 300 fl. v. a. adeca 150 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune voru avé a-si adresá concursele la subscrisulu, instruite in intielesulu statutului organicu pâna la diu'a indicata avendu a se intielege in privinti'a acést'a si cu neputinciosulu parochu Ioanu Banea.

Nocrichiu in 16 Aprile 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. *Maieru,*
adm. protopresb.

(2—3)

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ **La nru acest'a se adauge Foisiór'a nr. 9.**

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 34. ANULU XXV.

Sibiiu 1|13 Maiu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nodulu gordicu.

Nodulu gordicu, numitu cestiunea orientala, nu s'a pututu *desnodá* cu delicatele degete ale diplomatiloru. Urmarea a fostu, sa vina sabi'a sa-lu *taie.* Operatiunea a luat'o Russi'a asupra-'si la insarcinarea, séu celu putienu, la consimtiementulu tacitu alu Europei. Europ'a inse n'a inchisu ochii de totu, ea si-a reservatu a priveghiá asupr'a decursului operatiunei si a intreveni pe data ce aru bagá de séma ca ascutitulu sabiei atinge si alte interese, cari trecu preste sfer'a obiectului de operatiune.

Reserv'a acést'a este o necessitate pentru sustienerea ecuilibrului si pentru tiermurirea terenului de resbelu, cu alte cuvinte, pentru ocolirea unei conflagratiuni generale in Europ'a.

Fost'au inse Europ'a consecuenta in propusulu seu? Indata la inceputulu actiunei, Russi'a necessitata a trece preste Romani'a, lasa Europ'a pe cea din urma in mân'a sortiei, negarantandu-i nimic'a. Ce erá mai naturalu, decâtu cá Romani'a, parasita de Europ'a, sa caute bine, reu, a salvá ce puté sa salveze si mai departe a se lasá undeloru torentului ce a apucat'o?

Lumea privitóre cunósce pâna acum inca putienu din svercoliturile Romaniei pentru asecurarea unei esistintie potrivite, pe care sa o mântuie pâna dupa trecerea deslegârei cestiunei puse dejá la ordinea dilei. Discursurile din camerele Romaniei, diferintiele, de care ne spunu mai in urma diurnalele, ca au esistatu intre regimulu românescu si intre comand'a superióra rusésca dupa incheiarea conventiuniloru*), diferintiele intre ministri conducatori *Cogalniceanu* si *Bratianu***), scirea ca *Carolu* erá pe ací sa abdica; suntu totu atâtea simptome ca nu svercolituri, ci *sbuciumâri* au fostu acele prin care au trebuitu sa tréca statulu românu dela Dunare, pâna parasitu de tóta lumea, sa se resolve la ceea ce adi mâne 'lu vomu vedé resolutu, la — *participarea* cu Russi'a, la regularea cestiunei orientali.

Pre câtu se póte astadi prevedé viitoriulu, nu ne place directiunea in carea a fostu constrinsa Romani'a sa intre; dara consideràndu situatiunea cea dificila, in carea se afla nu o putemu condamná. Celu espusu inundârei trebuie séu sa innóte, séu sa se aterne de unu objectu, care sa nu-lu lase sa fia acoperitu si inghititu de valuri.

Cu buna séma tóte câte s'au petrecutu in Bucuresci, cunoscute si necunoscute de publicitate, suntu cunoscute diplomatiei europene. Erá dara datorinti'a ei sa intrevina. Inse pâna acum nici unu semnu de nici o parte de vre-o intrevenire si regulare a overturei operei celei mari, numita cestiune orientala.

Imperati'a nóstra insa, cea mai de aprópe interesata in causa, pastréza o tacere adenca.

Dar' pre cându conducatoriulu politicei nóstre esterne tace, inlaintrulu monarchiei nóstre, condamnatii Europei, turcii, au fostu primiti cu ovatiuni de totu feliulu in un'a din capitalele monarchiei; totu pe atunci pres'a oficiósa tramite din arcurile ei sagetile cele mai inveninate asupr'a veciniloru nostri in Romani'a; totu pe atunci chiaru si in parlamentu se tratéza de calcatori de tratate, acei'a, pe cari de o parte ii inundà puterea esecutóre a Europei, Rusi'a, si de alta parte erau batjocoriti si in urma calcati, cu sabia si focu, de suzeran'a, cârei platescu tributu, cá sa le apere integritatea teritoriului.

E usioru de a judecá, greu inse de a dá sfatu si mai greu ajutoriu la tempu.

Press'a oficiósa din patria recomenda regimului centralu intrevenire in favórea turciloru si amenintia cu anatema politica pe Romani'a, si déca cum-va s'aru miscá, si pre Serbi'a.

Déca intielegemu bine inse intentiunile regimului centralu, credemu, ca espectoratiunile diurnalistice, de care e vorb'a, voru fi trecute cu vederea. Conducatoriulu politicei esterne va simtí negresitu ce isbitura aru dá intereseloru monarchiei prin unu astfeliu de pasu gresitu. Din contra, déca nu i-a succesu, presupunendu ca a intreprinsu ce-va, a scutí pre unele staturi dela Dunare de intrarea in vertegiulu eveneminteloru, va cautá, cá, dupa terminarea operei sângerόse, sa le asicure esistinti'a si sa le castige simpathi'a in interesulu sustienerei ecuilibrului intre puteri si alu progresului culturei in orientu.

Unu mijlocu eficace spre ajungerea scopului acestui'a aru fi inse, cându inlaintrulu monarchiei popórele „trantite la parete“ s'aru scóte din apesat'a loru situatiune si aru fi chiamate egalu la tóte afacerile publice ale statului.

Intemplandu-se cá sa ne insielâmu in apretiarea nóstra, in ceea ce privesce intentiunea oficiului nostru de esterne, conflagratiunea européna este verosimila. Ce va fi dupa acestu potopu? scie numai unulu Ddieu!

Teatrulu resbelului.

29 Aprile.
11 Maiu.

Detaiurile despre miscârile trupeloru rusesci in *Europ'a* si in *Asi'a* lipsescu. Câte se scriu si telegraféza nu suntu de ajunsu spre a puté fi in curentulu loru.

Din ce s'a pututu stracurá printre privighitorii postei si telegrafeloru din tienuturile ocupate de rusi, resulta, ca in Europ'a, pre lânga tóte dificultâtile, din caus'a elementeloru, actiunea de capetenia se va incepe la Dunare in septamân'a acést'a. Unde? La care punctu? Acést'a este secretulu cuartirului generalu rusescu. Operatiunile de concentratiune suntu astfeliu puse la cale, incâtu nu póte gâcí nimenea, pe unde are sa fia trecerea si turcii suntu bagati in buimacela, alérga in susu si in josu, pe rîp'a drépta a Dunarei, dela Vidinu pâna in Dobrudj'a, si padiescu pe rusi, cá odinióra pe scamatorulu *Filadelfi* din poveste, la tóte puncturile de trecere. Rusiloru le-a succesu cu manoperele loru in josulu Dunarei a risipí gramad'a de turci dintre Vidinu si Rusciucu, miscandu-i in marsiuri fortiate spre Dobrudj'a.

Dela 4 Maiu (st. n.) incóce se pare ca miscârile rusiloru suntu indreptate spre Giurgiu (in fati'a Rusciucului). Póte scirile telegrafice ne voru deslegá enigm'a.

Intr'aceea turcii cu monitórele loru pe Dunare pescuiescu mereu la vase incarcate cu bucate. Nu cauta ale cui suntu si ce flamura pórta, fia chiar' englezesci, le capturéza si le ducu cu densii. Mai sparie aruncându câte dóue, trei, séu si mai multe bombe asupr'a orasieloru romanesci, locuitorii si apoi pe urma basii bozucii vinu si pradéza. Turculu totu turcu.

Faptele aceste si alte ostilitâti la *Reni*, la *Brail'a*, la *Olteniti'a*, la *Giurgiu*, la *Bechetu*, la *Calafatu*, manifestate atâtu de demonstrativu fatia cu Romani'a, si in fine dupa cum spune „Pol. Corr.“ pretensiunea de a desiertá românii *Giurgiulu* de trupe, au hotaritu pre Romani'a la respingerea cu energia a pretensiuniloru si atacuriloru din partea turciloru. Inceputulu s'a facutu la Calafatu Acest'a este si semnulu celu mai invederatu ca Romani'a a primitu ingagiamentulu cu arm'a *vis-a-vis* de turci.

In presupunerea acést'a ne intaresce si scirea ce o gasimu intr'o corespundentia din Iassi a „Timpului“ din Bucuresci, ca *imperatulu rusescu* a daruitu *Domnitoriului Romaniei* o bateria de mitralieuse si statului românu unu daru de 2000 cai, din cari antâiulu transportu a sositu la Iasi inca in 22 Aprile; aceeasi coresp. mai spune, ca Romani'a mai capeta dela rusi si 36,000 pusci. Totu coresp. spune ca in Iasi „o suma de dame din societatea cea mai inalta au si formatu unu comitetu pentru ajutoriulu *soldatiloru români raniti în resboiu.*“ Si *Dómn'a* a primitu *presedenti'a de onóre.*

30 Aprile.
12 Maiu.

Nici astadi nu putemu sci mai multu decâtu despre bombardârile dealungulu Dunarei. La *Calafatu* s'a inceputu foculu in 26 Aprile la 2 óre dupa amédi. La inceputu, se dice, ca proiectilele turcesci cadeau in Dunare.

„Timpulu“ din Bucuresci aduce urmatórele detaiuri asupr'a evenementului acestui'a:

„Dela intâile focuri ale forturiloru Vidinului românii au insciintiatu pe turci ca nu este nici unu soldatu strainu in Calafatu si ca trebuie sa inceteze.

„Turcii au urmatu cu bombardarea, inse fâra sa se felicite de resultatu. La inceputu obusurile loru cadeau mai tóte in Dunare, si numai dupa ce au condesatu forti'a tunuriloru, au pututu sa ajunga dealulu Calafatului. Nu totu astfeliu au fostu resultatele artileriei române. Dóue tunuri mai cu séma, ale câroru nume ne scapa, manuite cu abilitate, au facutu pe turci sa-si regrete conduit'a, câci le-a sfarimatu vasele din portu si incendiatu partea Vidinului din josulu Dunarei.

„Trebuie sa felicitâmu pe junii nostri artileristi pentru esact'a tientire.

„Pe la órele siése sér'a se dice ca forturile turcesci au amutitu.“

Aceeasi fóia dice la altu locu:

„Pâna vomu aflá si numele celoru-lalti români cari s'au distinsu la Calafatu, nu trebuie sa amanâmu de a spune pe alu dlui Majoru Popescu care, cu unu sânge rece admirabilu si o siguranti'a de ochire maiastra, a datu lovituri cu multu efectu.“

„La Calfatu s'a aprinsu scól'a, o biserica si carantin'a. Daunele inse suntu nimicu pre lânga cele ce a induratu Vidinulu, a cârei ardere abiá adi a inceputu sa se stinga de plóia.“

Patriotismulu cetatieniloru din Romani'a este mare; diurnalele din Bucuresci publica liste lungi de oferte in bani si cai; cetatienele oferescu patriei bani, scame, ba dómnele: Alina *Florescu*, soci'a generalului: soci'a princ. D. *Ghic'a* si soci'a lui Gr. *Cantacuzino* si altele au daruitu, fiacare, câte o ambulantia intréga. Populatiunea se vede dara entusiasmata pentru resbelu.

Cu tóte aceste in dilele din urma, dupa incheiarea conventiuniloru, cetimu, ca a fostu esentiale diferintie intre armat'a rusésca si guvernulu romanescu. Comand'a superióra rusésca pretindea cá românii sa participe la resbelu si afara de marginile tierei si inca cá avantgarda si incorporati in armat'a rusésca, pentru ca, dicea comand'a rusésca, ea nu póte suferí unu corpu de armata de 70 mii in dosulu ei. Guvernulu românu inse cerea cá operatiunile armatei române, cá atare, sa se restringa pelânga aperarea teritoriului românu. Rusii inse nu se multiamiau cu declaratiunea acést'a, ei pretindeau ori incorporare, ori *desarmare.* Domnitoriulu *Carolu* amenintiá cu abdicere. Min. Bratianu i succese la Chisinâu a oblí diferinti'a: s'a invoitu cu cooperatiunea, inse asiá cá armat'a româna sa-si aiba comand'a ei propria. Telegramele din urma constatéza isbutirea guvernului românescu cu jumetate din pretensiunile sele.

Scirile de mai la vale suntu in parte cunoscute. Le reproducemu dupa „U. p. A.“ pentruca contienu detaiuri, pre cari diuaristic'a nóstra nu le-a adusu.

23 Aprile c. v.

Orasiulu Reni a fostu bombardatu ieri pâna la 3 óre de unu monitoriu turcescu.

Foculu s'a inceputu intre nisce baterii rusesci asiediate la óre-care departare de orasiu si unu monitoriu turcescu.

Turcii nu s'au multiamitu insa a respunde baterieloru rusesci, ci au aruncatu unu numeru de obuse in mijloculu orasiului, faptu totu atâtu de barbaru cá si celu dela Brâil'a.

Ací insa lucrulu a fostu multu mai seriosu decâtu la Brâil'a. Au cadiutu asupr'a orasiului Reni vr'o 60 de obuse. Mai multe case au fostu stricate.

Panic'a respandita de acésta violenta bombardare a fostu teribila; orasiulu a fostu parasitu de locuitorii lui cu cea mai mare repediciune Acestei impregiurâri se datoresce póte ca, de-si au cadiutu asupr'a orasiului unu numeru atâtu de mare de obuse, totusi numai unu calu a fostu ucisu si unu omu rânitu.

Atâtu celu putienu se sciá dóue trei óre dupa incetarea bombardârei, de cându avemu ultimele nóstre sciri.

Obusele cadiute suntu in greutate de 20 pâna la 60 oc'a

Primariulu a remasu totu tempulu in orasiu la postulu seu.

Bombardarea s'a inceputu de diminétia, a fostu suspendata pe la un'a óra dupa amédi; s'a reinceputu apoi cu mare violentia pe la dóue óre si a incetatu cu totulu pe la trei óre.

Preocuparea si grij'a generala face sa se respandésca totu feliulu de sciri spaimentatóre si adesea publiculu le dà crediamentu. Astfeliu s'a respanditu astadi scirea ca turcii bombardéza Olteniti'a.

---

*) Se dice ca comand'a superióra rusésca a pretinsu incorporarea armatei române in cea rusésca séu desarmarea ei.

**) Bratianu se dice ca este pentru cooperatiune; iéra Cogalniceanu este pre lânga observarea stricta a conventiunei dela 16 Aprile.

Acést'a este neesactu. Eata adevérulu.

Ieri au venitu dóue monitóre turcesci in fati'a Oltenitiei si au inceputu a croisá, adeca a face miscâri in susu si in josu inaintea orasiului, insa in apele turcesci adeca dincolo de mijloculu Dunarei. Acést'a a aruncatu spaim'a in poporatiune, care crediendu ca turcii suntu in momentulu de a trece Dunarea, a inceputu sa fuga din orasiu.

Dupa câtu-va tempu unulu din monitóre a tramisu o barca la tiermulu romanescu in scopulu de a intrebá, déca nu suntu ostiri straine pe lânga orasiu; in urm'a respunsului ca nu suntu barc'a s'a retrasu.

Nu trecù multu, si a venitu unu alu treilea monitoriu; atunci turcii au trasu unu tunu, faptu care a facutu pe poporatiune sa créda ca s'a inceputu bombardarea. Lovitur'a fusese insa órba si putienu dupa acést'a câte trei monitórele au plecatu pe Dunare departandu-se de Olteniti'a.

Cu tóte aceste, poporatiunea inspaimentata urméza a parasí orasiulu.

Din Brâil'a sosira ieri urmatórele informatiuni telegrafice:

De alalta-ieri nu s'a mai intemplatu nimic'a. In orasiu domnesce liniscea; cu tóte aceste multi 'lu parasescu, temendu-se a nu se mai repetí bombardarea.

Rusii au asiediatu pe lânga Brâil'a baterii in patru locuri diferite.

Un'a din aceste baterii, in josulu orasiului, domina Ghecetulu, unde s'au retrasu monitórele turcesci. Cele-lalte trei baterii suntu asiediate, dóue la drépt'a ei, la distantia de 3 kilometri, avendu 300 stângini intre densele, si un'a la stâng'a, la distantia de unu kilometru.

Imediatu dupa lupt'a de artileria dela Brâil'a, a sositu armat'a russa in mare numeru, cu mai multe tunuri.

Monitórele turcesci facu necontenite miscâri pe Dunarea vechia.

Abiá ieri pe la 12 óre, a sositu la Buzeu ante-gard'a armatei rusesci. plecata pe calea Marasesci-Focsiani-Râmnicu. Ante-gard'a erá compusa de cazaci; au sositu apoi husari, artileria si statu majoru.

Prin urmare erau pure inventiuni scirile unoru diuarie, cari anunciau de acum vr'o cinci dile ca dejá armat'a rusésca a sositu la Buzeu. Si mai neesacta erá scirea ca ea a sositu dejá la Urziceni.

Dela sinodulu archidiecesanu.

Siedinti'a a IX din 11/23 Aprile.

Siedinti'a se deschide dupa 8 óre, se cetesce si autentica protocolulu siedintiei trecute.

Se presentéza cererea de concediu a deputatiloru Sim. Piso si Il. Duvlea. Concediulu se acórda.

Presidentulu face sinodului aretare despre regularea causei cu salariulu referentului scolaru de pre anulu trecutu. Din cele comunicate se vede ca referentulu scolaru consistorialu din caus'a unoru impregiurâri grave a fostu impedecatu a depune juramentulu inmediatu, dupa alegerea sea. Dupa depunerea juramentului a cerutu concediu pâna in Octombre, fiindu ocupatu cu lucrârile ordinare la academi'a de sciintie din Bucuresci. Inceperea lucrârei lui cá referentu scolasticu la consistoriu s'a inceputu in Octombre a. tr. Nefiindu regulatu prin dispositiuni speciale: de cându sa se asigneze salariele, dela depunerea juramentului séu dela inceperea lucrârei, presidiulu 'si iá voia a propune cá sinodulu sa concluda: *salariele functionariloru consistoriali se computa dela depunerea juramentului;* iér' cu privire la casulu specialu recomenda sinodului a decide cá: referentului scolaru Dr. I. Hodosiu sa se asigneze pe anulu trecutu salariulu numai dela 1 Septembre 1876.

Se primescu amendóue propunerile.

Urméza la ordine caus'a cu deputatiunea la Majestatea Sea. Asupr'a acestui punctu, dupa intielegerea din siedinti'a trecuta, se desbatù in o conferintia, tienuta in aceasi dí. In siedinti'a publica de adi, reasumendu-se desbaterea din siedinti'a publica premergatóre, se decide a tramite spre scopulu indigitatu in siedinti'a trecuta, o deputatiune la Majestatea Sea. Acésta deputatiune sa se compuna din 2 preoti si 4 mireni cu parintele Metropolitu in frunte.

In legatura cu acést'a dep. *Diamandi Manole* face propunerea cá: acea deputatiune sa faca representatiune la Majestatea Sea *nu numai* in caus'a ajutoriului de statu, ci si in caus'a bisericei St. Nicolae din Brasiovu si a donatiunei facute acestei biserici de Petru Cercelu Vod'a Moldovei, precum si in alte cause ale archidiecesei.

Acésta propunere se primesce.

Presidentulu cu privire la conducerea deputatiunei atrage atentiunea sinodului la unele impregiurâri, cari sa se ia in séma. Densulu adeca a anunciatu eparchieloru, ca dupa Rosalii are intentiunea a convocá congresulu natiunalu bisericescu. Pregatirile pentru congresu 'lu ocupa fórte multu. Déca sarcin'a conducerei deputatiunei aru cadé asupr'a densului, atunci agendele sele metropolitane aru trebuí sa remana indereptu. Sinodulu luându aceste in drépta considerare sa binevoiésca a hotarí cá, in locu de a se dice „sub conducerea archieppului“, sa se dica „sub conducerea archieppului, eventualminte a vicariului seu.“

Dep. *Diamandi Manole* tiene afacerile numite de prea mare importantia, incâtu sa nu dorésca si staruiésca cu totu inadinsulu, cá Escel. Sea sa se puna in fruntea deputatiunei. Vicariulu, fâra indoiéla va fi dupa cum s'a observatu si in trecutu in astfeliu de ocasiuni, membru alu acelei deputatiuni. Recomenda sinodului a staruí resp. propune cá Escel. Sea sa primésca conducerea deputatiunei.

Sinodulu primesce propunerea lui D. Manole; totu-odata hotaresce a alege si pre cei 6 membri din deputatiune. Pentru consultare asupr'a persóneloru se suspinde siedinti'a pe 5 minute.

Dupa redeschiderea siedintiei, presidentulu cu invoirea sinodului propune pentru deputatiune pre: Archimandritulu si Vicariulu N. Pope'a si ppresbiterulu I. Hanni'a din cleru, iér' din mireni pre I. Bolog'a, P. Cosm'a, A. Trombitasiu si Diamandi Manole.

Sinodulu primesce.

Presidentulu recomenda cá totu acésta deputatiune sa se insarcineze si cu elaborarea representatiunei, ce sa se astérna Majestâtiei Sele. Se primesce.

Urméza la ordine raporturile comisiuniloru.

Raportorulu comisiunei pentru propuneri dep. *I. Papiu* raportéza asupr'a propuneriloru lui A. Trombitasiu din un'a din siedintiele trecute si anume asupr'a propunerei:

a) *de a se alege din comisiunile speciale, o comisiune generala de 9 membri, care cu 5—8 dile inaintea sinodului sa studieze si pertracteze materialulu, ce este sa se desbata in sinodu.* Spre acestu scopu:

b) Membrii comisiunei generale voru fi indatorati a dá tóte deslusirile recerute comisiunei speciale de care resortu se tienu.

c) Consistoriulu archid. sa se indatorésca spre acestu sfersitu a pregatí inainte de intrunirea comisiunei generale tóte operatele sele, a le pune aceste dimpreuna cu archivele, protocólele si tóte actele necesare la dispositi'a comisiunei, iér' presidiulu sinodului va impartasí acestei comisiuni tóte esibitele incurse pâna la deschiderea sinodului.

d) Comisiunea generala va avea in specialu a se informá din scrutare si intuitiune propria despre starea si ordinea din cancelariile senateloru consistoriale si a raportá despre aceste cu esactitate sinodului.

e) Asesorii cons. archid. nu potu fi alesi in acésta comisiune generala, fiindu inse recercati prin comisiune suntu datori a dá deslusirile recerute in tóte directiunile.

f) Membrii comisiunei se voru alege pentru intregulu periodu de 3 ani. Fiindu realesi in prosimulu periodu se voru presentá si la prim'a sessiune a periodului cu 4—8 dile inainte de deschiderea sinodului.

g) Siedintiele comisiunei generale suntu confidentiale.

h) Dintre membrii deputati sinodali cu domiciliulu in Sibiiu numai 2 potu fi alesi in comisiunea generala:

Aceste propuneri se primescu in desbaterea generala de basa pentru discutiune. Urmându desbaterea in specialu, comisiunea propune a se primí p. 1 cu omiterea cuvinteloru „pâna 8 dile“. Se primesce.

P. 2. 3. 4. 5 se primescu neschimbate.

P. 6. se primesce cu modificarea ca, comisiunea de 9 sa se aléga acum odata numai pentru anulu urmatoriu.

P. 7 se primesce cu inlocuirea terminului „confidentialu“ prin „secretu“.

P. 8. nu se primesce.

Spre a se consultá asupr'a persóneloru ce sa se aléga in comisiune se suspende siedinti'a pe 5 minute. Dupa redeschidere la propunerea presidiului, se alegu in comisiunea generala: V. Romanu, A. Trombitasiu, Gaetanu, Iosifu, Cosm'a, Diamandi, Patiti'a, si E. Brote.

Urméza continuarea raportului comisiunei financiare. Propunerile comisiunei se primescu cu putiene modificatiuni. De asemenea se intempla cu raportulu comisiunei pentru bugetulu anului curentu.

Se pune la ordine raportulu comisiunei scolare. Raportoru dep. *Iosifu.*

Cu privire la raportulu senatului scolariu comissiunea propune si sinodulu primesce si decide cá: spre a avé totu-déun'a o icóna clara despre starea scóleloru in archidiecesa, consistoriulu sa se insarcineze a face unu raportu detailatu despre piesele intrate, resolvite si remase in restantia; câte scóle suntu, câte s'au infiintiatu in decursulu anului, in cari comune nu suntu scóle, care protopopiatu se afla mai inaintatu in privinti'a scóleloru, care protopopu n'a asternutu datele cerute; visitatusau scólele si in care pârti, cu ce resultatu?

Asupr'a projectului de conclusu alu dep. Trombitasiu, care privesce incheiarea unui pactu cu ordinariatulu metropolitanu gr. cath. pentru fusionarea scóleloru poporale române de ambe confessiunile, comissiunea propune cá: sinodulu archidiecesanu avendu in vedere infiintiarea de scóle bune, sa se declare aplecatu a primí unu arangamentu spre a intruní scólele nóstre poporale cu cele gr.-cath. in tóte comunele unde se afla aceste confessiuni representate. Spre acestu scopu sa se puna consistoriulu in contielegere cu ordinariatele greco-cath. iér' in sinodulu viitoriu sa faca unu raportu in acésta causa.

Asupr'a acestei propuneri se nasce o desbatere mai lunga, din care se vede ca in principiu toti vorbitorii suntu invoiti; propunerea inse se primesce formulata in intielesu mai restrinsu, si anume: sinodulu primesce a se face unu arangiamentu, prin care sa se satisfaca scopului de cultura a poporului nostru; si acolo unde un'a séu alt'a dintre cele dóue confessiuni nu aru fi in stare a sustienea o scóla propria, acolo sa se impreune ambele confesiuni pentru sustienerea unei scóle confesiunale, dupa arangiamentele ce se voru face in acésta privintia.

In legatura cu conclusulu sinodalu de sub Nr. 109 a. tr. comisiunea propune a se cere dela consistoriu informatiuni, nu cum-va aru fi consultu a se infiintiá cursuri pedagogice pre lânga gimnasiile din Brasiovu si Bradu. In casulu favorabilu sa se voteze pentru profesorulu de specialitatea pedagogica sum'a de 300 fl. Acestu cursu sa se infiintieze numai pre lânga gimnasiulu inferioru.

Dupa ce dep. *Cosm'a* arata ca in privinti'a instituteloru pedagogice suntu dispositiuni ale legei, pre cari nu le putemu desconsiderá;

Dep. *Boiu* propune a se insarciná consistoriulu a se pune in contielegere cu profesorii dela gimnasiile din Brasiovu si Bradu, spre a vedé incâtu ide'a comisiunei s'aru puté realisá. Se primesce.

Cu privire la conclusulu sinodalu Nr. 109 din a. tr. pentru infiintiarea unei scóle practice pre lânga institutulu pedagogicu, comisiunea propune: a se pune in bugetu cá postu ordinariu sum'a de 150 fl. pe sém'a acestei scóle, iér' pentru tienerea prelegeriloru sa se asigneze o sala mai spatiósa.

Dep. *Cosm'a* in conformitate cu legea de instructiune cere cá acésta scóla sa fia o scóla normala completa.

I. *Hani'a* si *Boiu* spriginescu acésta propunere, aratându celu din urma ca s'aru puté atrage la acésta scóla, déca va corespunde, si baietii, cari acum cercetéza scóle normale straine. Pentru ajutorarea scólei aru trebuí inse atunci sa se voteze 2000 fl.

In urm'a acestor'a sinodulu decide a se insarciná consistoriulu a face pregatirile necesare pentru infiintiarea unei scóle normale de modelu pe lânga seminariu. Pâna atunci se votéza sum'a de 150 fl.

In privinti'a creârei unui fondu comunu pentru pensionarea invetiatoriloru din intrég'a metropolie, pentru care fondu in sinodulu an. tr. se hotarí cá archidieces'a sa-si ofere fondulu seu menitu spre scopuri scolare, comisiunea propune a se reasumá conclusulu din anulu trecutu. Se primesce si se decide cá: de óre-ce relatiunile archidiecesei in acésta privintia suntu altele decâtu in celelalte 2 diecese, si de óre-ce fondulu archidiecesanu designatu spre a se da la fondulu projectatu metropolitanu, 'si are menitiunea sea speciala, dela care nu se póte detrage, — sinodulu declara a nu puté participá la crearea unui fondu comunu pentru pensionarea invetiatoriloru.

Dupa ce se mai pertractara unele objecte de mai putiena importantia, siedinti'a se incheia.

Romani'a.

Actele ce urméza suntu totu de atât'a importantia politica in momentele de fatia, incâtu merita a fi cunoscute si de publiculu nostru cetitoriu.

Respunsulu camerei la discursulu tronului.

Mari'a Ta! La di de mare cumpena, Mari'a Ta, precum taceau domnii nostri cei trecuti, ai chiematu neintârdiatu sfaturile mari: Adunarea tierei. Si ea, Mari'a Ta, grabindu-se cu iubire in giurulu tronului, semnu neperitoriu si maretiu alu suveranitâtiei nóstre nationale, a luatu sciintia cu mahnire ca resboiulu, ce erá de temutu intre doi din puternicii nostrii vecini, n'a pututu fi opritu de a isbucní.

Din cetirea corespondintiei diplomatice tienuta de guvernulu Mariei Tale, Adunarea a luatu incredintiarea ca densulu a facutu totu ce erá prin putintia cá sa ajunga a ni se chizasiuí in modu specialu *acea neutralitate,* atâtu de multu dorita de tiéra, si pentru care ea a suferitu, unu anu de dile, cele mai mari sacrificie morale si materiale.

In starea de lucruri de facia, regretândn impotrivirile ce au intempinatu, in tóte ocasiunile, staruintiele guvernului Mariei Tale din partea Inaltei Porti, care cu nechibzuirea proprieloru sele interese a refusatu acum in urma chiaru de a introduce cererea nóstra de neutralitate naintea conferintiei dela Constantinopole, Adunarea este in deplina intielegere cu guvernulu Mariei Tale in privinti'a mesuriloru ce a luatu, pentru a face fatia la tóte eventualitâtile. Intielegemu si impartasimu, Mari'a Ta, strigatulu durerosu alu inimei Mariei Tale, cându dici românilorn: ca ajutorarea loru se o ascepte dela Dumnedieulu induratoriu alu parintiloru loru si dela bratiulu fiiloru tierei, povatiuitu de intielepciunea celoru ce suntu in fruntea ei. Intielepciunea si bratiulu românu voru ferí tiér'a de a ajunge teatrulu unui resboiu, pe care noi nu l'amu voitu, pe care noi nu l'amu provocatu. Fii sicuru, Mari'a Ta, cà, atunci cându se unesce voi'a Domnitoriului cu acea a poporului, unita este cu ea si voi'a lui Ddieu, si isbând'a nu póte lipsí acelor'a cari, pacinici, neprovocându pe nimeni si neincalcându drepturile nimenui, se straduiescu numai de a impedecá cá orasiele si satele loru sa nu fia prefacute in cenusia, cá poporulu sa nu fia macelaritu, si cá sa nu se nimicnicésca avutiele lui, fructulu muncei a 20 ani de pace.

Mari'a Ta! Intrarea in tiéra a armateloru imperiale rusesci este acum o fapta inscrisa in istoria. In inchieiarea conventiunei dintre guvernulu Mariei Tale cu alu puternicului imperatu alu Russiloru, tiér'a vede o liniscire in mijloculu suferintieloru resbelului, si o asigurare a individualitâtiei sele politice câtu si a respectârei hotareloru sele. Dându o neindoiósa si aprópe unanima aprobare a fapteloru din urma ale guvernului Mariei Tale, Adunarea este convinsa ca acestu guvernu va urmá *intieleptu* si *patrioticu* a ferí tiér'a de ori-ce conflicte cu ori-cari din vecinii ei, facendu-si inse o datoria sânta din aperarea, si aperarea atunci cu ori-ce pretiu, a pamentului românescu si a drepturiloru si institutiuniloru sele de acele invasiuni, cari nu numai ca aru localisá ací resbelulu, dar' inca aru aduce asupr'a tierei grozaviele de cari suntu capabile ostirile nedisciplinate.

Pentru cá guvernulu Mariei Tale sa póta indepliní acésta chiamare a sea, nu te indoí, Mari'a Ta, ca adunarea va fi pururea gat'a a-i dá totu concursulu si tóte mijlócele trebuitóre.

Cându Mari'a Ta ai unitu sortile Mariei Tale cu ale poporului românu, care te-a pusu in fruntea lui; cându fericirea si marirea acestui poporu suntu marirea si fericirea Mariei Tale, elu nu va pregetá a fi gat'a la glasulu de chiemare alu Domnitoriului seu.

Déca, Mari'a Ta, strabunii nostri au disu: ca vorb'a Domnitoriului cu sfatulu tierei intaresce Domniele, totu ei, de traditiunile câror'a Mari'a Ta ne-ai amintitu cu românésca simtiere, totu ei au disu: fericitu neamulu, alu cârui Domnitoriu cá unu strajaru neadormitu vighiéza cá sa nu se stirbésca mosi'a lui strabuna.

Straja neclintita a hotareloru tierei si a drepturiloru ei, sa traiesci Mari'a Tá, sa traiésca Mari'a Sea Dómn'a!

Respunsulu senatului la mesagiulu tronului.

Mari'a Ta! Suntu momente atâtu de grave, atâtu de solemne in viéti'a natiuniloru, incâtu mintea cea mai intielépta nu póte pune o stavila evenimenteloru, ratiunea omenésca cea mai prevedietóre se opresce in fati'a necunoscutului.

Atunci poporu si tronu, camere si guvernu, tiér'a intrégu, nu mai au decâtu o singura cugetare, unu singuru strigatu, o singura ingrigire: „mântuirea patriei.“

Senatulu, din cunoscinti'a acteloru diplomatice, s'a incredintiatu ca guvernulu Mariei Tale, in fati'a evenimenteloru grele ale conflictului orientalu, a pusu tóte silintiele, tóta staruinti'a, pentru a dobandí dela Inalt'a Pórta si dela puterile garante afirmarea neutralitâtiei nóstre; inse tóte au fostu zadarnice.

Astadi, intrarea armateloru ruse in tiér'a nóstra este unu faptu indeplinitu, si tunulu a inceputu a dice cuventulu seu.

Resbelulu dintre doi puternici vecini ai nostrii, noi nici l'amu doritu, nici l'amu provocatu, Mari'a Ta; dar' inse este o sacra si imperiósa datoria a nóstra cá sa facemu totu ce omenesce este posibilu, cá Romani'a sa nu devina teatrulu resbelului; sa scutimu manósele nóstre câmpii de acele scene sangerose, de acele maceluri grozave, cari au insangeratu plaiurile balcaniloru.

Mari'a Ta! Romani'a, de-si isolata, parasita in momente asiá de periculóse, amintindu-si inse de stramosiescile ei traditiuni, si invocându ocrotirea Ddieului parintiloru nostri, se sprigina pe patriotismulu fiiloru sei, si la nevoe, chiaru pe bratiele loru.

Romani'a va fi la inaltimea datoriei sele in momente asiá de solemne, cându viitoriulu si esistinti'a sea politica chiaru póte fi supusa la aspre incercâri, si nu va crutiá nici unu sacrificiu pentru a salvá a pastrá neatinse tiér'a si institutiuni.

Jun'a nóstra armata, mândra de a avea in capulu ei pe urmasiulu atâtoru eroi, pe Carolu I, va sci sa-si faca datori'a.

Mari'a Ta! Nu senatulu, corpu maturu si moderatoriu, va consiliá vreodata o politica hasardósa si periculósa, si cu atâtu mai putienu de a atacá pe vre-unulu din puternicii vecini astadi in lupta; acést'a aru fi o urmare nu numai condemnabile, dar' si o neiertata nesocotintia.

Dar' cându caminurile nóstre aru fi amerintiate, cându mosi'a stramosiloru aru fi incalcata si drepturile nóstre nimicite, nepasarea nóstra aru fi o crima de les-natiune.

Mari'a Ta! In impregiurârile durerose cari invelue scump'a nóstra tiéra, senatulu plinu de incredere in tactulu si intielepciunea, de care a datu pâna acum'a probe guvernulu Mariei Tale, se va grabí a-i dá mijlócele necesari, pentru a-lu pune in positiune sa apere drepturile si interesele Romaniei fatia cu resbelulu ce s'a inceputu.

Conventiunea incheiata intre guvernulu imperialu rusu si guvernulu Mariei Tale, a micsioratu in modu simtitoriu ingrigirile legitime ce apesau inimile româniloru in nisce impregiurâri asiá de durerose, si cu atât'a mai multu ca, Majestatea Sea imperatulu Alesandru alu II, unulu din garantii puternici ai esistintiei nóstre politice, ne da asigurarea de a mantiene si a face de a se respectá drepturile nóstre politice si a aperá intregitatea statului românu.

Sa traiésca Romani'a!
Sa traiesci Mari'a Ta!
Sa traiésca Mari'a Sea Dómn'a!

Respunsulu Domnitoriului la adres'a camerei.

Domnule presiedinte! Domniloru deputati! Déca luminatulu si puterniculu d-vóstra spriginu este in totu tempulu trebuitoriu guvernului meu, elu devine de unu pretiu multu mai mare astadi, cându interesele cele mai sacre ale natiunei suntu puse in periculu.

Cunósceti câte sacrificii amu facutu in decursu de unu anu pentru a ne tiené intr'o deplina neutralitate. Preste asteptârile nóstre, Romani'a se vede inveluita intr'unu mare resbelu si in tóta ór'a suntemu amenintiati de a vedé chiaru pamentulu nostru devenindu teatrulu acestui resbelu.

Fortiele intrunite ale natiunei singure potu, o speru, face fatia acestoru mari pericule.

Ve multiamescu dar' de barbatesculu respunsu ce a-ti facutu apelului ce v'amu adresatu, in diu'a cându v'amu adunatu impregiurulu tronului: acestu respunsu unanimu alu d-vóstre corespunde simtieminteloru natiunei si, cá atare, va dá guvernului meu forti'a morale atâtu de trebuitóre spre a putea pasí cu prudentia dar' si cu energia pe calea trasa de d-vóstra, acea de a aperá cu ori-ce sacrificiu otarele, drepturile si institutiunile acestei tieri.

Ve multiemescu de bunele cuvinte ce in deosebi 'mi adresati. Fiti incredintiati, domniloru deputati, ca voiu scí a corespunde increderei ce natiunea a pusu in mine; cá Domnu alu Româniloru, in totu tempulu si in tóta impregiurarea, *voiu lucrá romanesce.*

Dómn'a se asociéza la sincerile mele multiamiri pentru urârile adresate nóue de d-vóstra.

Sa traiésca Romani'a!
Sa traiésca representantii ei!

Respunsulu la adres'a senatului.

Dloru vice-presiedinti! Dloru senatori! Primiti espressiunea deseversitei mele recunoscintie pentru concursulu energicu ce-'mi promiteti in gravele impregiurâri de astadi.

Si nici ca putea a fi altfeliu din partea senatului Romaniei! Au, toti nu avemu si nu urmarimu acela'si scopu: *mantuirea patriei?*

Dloru senatori, dela mesagiulu meu din 14 Aprile, lucrurile s'au inaspritu. Fâra sa fi doritu, fâra sa fi provocatu resbelulu ce a isbucnitu intre puternicii nostri vecini, tiér'a a si inceputu, despre partea Dunarei, a se resimtí de durerósele lui efecte. Fâra cá de pe tiermurile nóstre o singura pusca romanésca sa se fi trasu, orasiele si satele nóstre, pe jumetate pustii incepu a fi devastate.

Comerciulu nostru internationalu chiaru din susulu Dunarei este cu desaversire nimicnicitu, câci in contr'a dreptului ginteloru, monitórele otomane intra insesi in porturile nóstre si captureza si chiaru ardu vasele fâra privire câtra pavilionulu care pórta. Orasie deschise, cá Brail'a si mai alesu Renii, s'au bombardatu. Olteniti'a, in care nu se gasesce unu singuru plutonu din armat'a rosiana a avutu aceeasi sórte; o nóua amenintiare de bombardare i s'a si facutu. Pe la mai multe punturi s'au si facutu invasiuni de bande de Cerkezi si de basibosuci. Nu mai târdiu decâtu ieri, unu corpu de basibozuci, trecându Dunarea, au arsu vasele aflate pe Jiiu in portulu Beket, si au pustiitu locuintiele.

Precum vedeti, dloru senatori, in contr'a hotarirei nóstre de a nu provocá, de a nu atacá, noi ne vedemu provocati si atacati pe insusi teritoriulu nostru.

In fati'a acestei atitudini agresive, totusi guvernulu meu nu va parasi calea prudenta, dar' si energica, care i s'a recomandatu de ambele corpuri legislative. Inse cu durere prevedu ca nu ni se va tiené séma de moderatiunea nóstra!

In asemenea casu, vomu fi siliti a respinge fortia prin fortia, câci mai nainte de tóte suntemu datori câtra tiéra de a-i aperá hotarele!

Si atunci, amu convictiunea ca jun'a nóstra armata, luându povatia dela faptele stramosiesci, prin viteji'a sea, va dovedí ca este demn'a urmasia a aceloru ostiri române, cari seculi intregi, au aperatu civilisatiunea crestina la portile orientului!

Inca odata suntu fericitu, si-'i reinoescu recunoscinti'a mea, vediendu ca senatulu este otaritu a nu crutiá nici unu sacrificiu, atunci cându drepturile, interesele si demnitatea Romaniei voru fi puse in jocu.

Traiésca senatulu!
Traiésca natiunea romana!

Corespundintia.

Sibiiu, Maiu 1877.

Avisu scóleloru comunale! In nr. 16 alu „*Scólei Române*“ de aici a aparutu o corespundintia intitulata: *Maghiarisare cu forti'a,* prin care se aréta, ca comun'a *Zaicani,* comuna curatu româna din *tiér'a Hatiegului,* posede scól'a comunala si cá atare este dotata din partea statului, conformu legei, cu unu invetiatoriu magiaru, *care nu pricepe nici o bóba romanesce.* Preotulu localu Manase *Popu,* vediendu starea deplorabila la care a ajunsu caus'a scolara se adreséza cu suplic'a bine motivata câtra „Consiliulu scolasticu comitatensu“ rogându-lu totu odata, sa binevoiésca a introduce cá limba de invetiamentu limb'a români,

Consiliulu scolasticu inaintéza suplic'a la ministeriu si de aici, in locu de consolare bietiloru suplicanti li se intentà *procesu criminalu* sub cuventu ca *turbura linistea publica.* Difficile est satyram non scribere.

Nu e de ajunsu ca amaritii petenti nu suntu satisfacuti in just'a loru rugaminte, ci trebue sa fia amenintiati chiar' cu *procesu criminalu!*

Domnii, cari conducu astadi destinele tierei, aru trebuí sa scie ca prin astfeliu de fapte, nici cându nu'si voru castigá simpathiele natiuniloru conlocuitóre. *npp,*

Varietâti.

⁂ *Archiducele Albrecht* a fostu primitu in caletori'a sea de inspectiune prin Ungari'a de sudu cu entusiasmu. In *Agram,* capital'a Croatiei, primirea archiducelui a fostu imposanta. Tóte casele erau decòrate cu flamuri si cu ghirlande de flori. Afara de obicinuitele onoruri militare, locuitorimea civile a intempinatu pe betrânulu beliduce la cuartirulu seu cu o musica privata. Deputatiuni diverse l'au bineventatu.

Primirea acést'a caldurósa din partea croatiloru a facutu sensatiune rea in magiari. Press'a magiara o numesce primire demonstrativa si invinuie pre archiducele de simpathii rusesci.

⁂ *Ministrulu de esterne* austro-ung., contele *Andrassy,* petrece in *Tiszadore.*

⁂ *Congregatiunea comitatensa* se va tiené aici in 15/3 Maiu a. c.

⁂ *Deputatiune rusésca la Vien'a.* Nainte de venirea softaleloru la Budapest'a, la iubileulu archiducelui Albrecht, a fostu la Vien'a o deputatiune militara rusésca. Foile rusesci spunu ca atâtu Maj. Sea Imperatulu *Franciscu Iosifu,* câtu si Archiducele *Albrecht,* au vorbitu cu deputatiunea *rusesce.* La despartire a disu Archiducele *Albrecht* câtra deputatiune in *limb'a rusésca* urmatórele cuvinte: „Multiamescu Imperatului D-vóstre prea „multu, ca v'au tramisu sa me felicitati la iubileulu meu. Ve poftescu ca„letoria fericita!“

⁂ Joi a plecatu batal. I de reservisti din regim. 31 la Resinari. Batal. a fostu petrecutu cu music'a pâna la „casoile“ din Dumbrava.

⁂ „*Kelet Népe*“ are informatiuni ca *regimulu romanescu* voiesce a se lepadá de contractulu incheiatu pentru cladirea drumului de feru *Ploiesci—Predealu,* din caus'a impregiurâriloru resboióse.

⁂ „Bihar“ spune ca la Oradea mare are a se concentrá unu corpu de 30,000 honvedi, care va serví de reserva unui corpu ce se va concentrá in Transilvani'a.

*** *Postalu.* Prin emisulu ministeriului reg. ung. de agricultura, industria si comerciu comunicatiunea cu statiunile postali române (in Romani'a), situate in apropiarea Dunarei, iérasi se va deschide pe uscatu si asiá tóte epistolele si pachetele espedate cu post'a se voru instradá preste Brasiovu, in tocm'a cá in tempu de iérna inainte de deschiderea navigatiunei pe Dunare.

*** **Teatru** *Biseric'a alba* in 7 Maiu. „Societatea dramatica româna din Craiov'a" constatóre din 12 persóne sub directiunea dlui C. *Petrescu* a sositu dilele acestea in orasiulu nostru, si cu concessiunea ministeriului va dá in sesonulu de véra representatiuni pe teritoriulu Ungariei in mai multe orasie locuite de români. Eri in 6 Maiu s'a datu 1-a representatiune: „Cimpoiulu dracului" de Carad'a si „Pétr'a din casa" de V. Alecsandri; adi se va representá „Cinelu-Cinelu", „Kir Zu liaridi" de Alecsandri si „Trei vite incaltiate" (Trei zapaciti) de Lupescu, iéra mâne „Don Cezar" drama franceza.

Prim'a representatiune ne-a surprinsu fórte placutu. „Jun'a societate", cum se numesce insa-si trup'a dlui Petrescu nu face cu membrii sei pretenti'a multoru antecesori la epitetulu de „artisti români" si este fórte modesta si simpatica in pâsirea sea fatia de publicu, — cu atât'a mai multu amu fostu dara uimiti de joculu adeveratu artisticu alu tineriloru nostri, intre cari se afla emininte talente dramatice cari preste totu dovedescu o rutina de actori pe deplinu impreteniti cu scen'a. Avemu sa ne bucurâmu de unu progresu prea frumosu, ce a facutu la noi sciinti'a dramatica in scurtu tempu si in butulu tuturoru greutâtiloru, ce intempina.

Membrii societâtiei suntu: dlu C. Petrescu cu soti'a, dlu Farcasianu cu soti'a, dlu Constantinescu cu soti'a, dn'a Negrea, dlu Ionescu, Petculescu, Stefanescu, Ionescu si Simeonescu.

In „Cimpoiulu dracului" a escelatu dlu Ionescu cá *Fanic'a*, comicu, dlu Constantinescu cá *Bucuru*, caracteru, amoresu si cântaretiu, dlu Farcasianu cá *Sarsaïl'a*, caracteru, dn'a Constantinescu cá *Smarandic'a*, amoresa, si dn'a Farcasianu cá *Utic'a*, caracteru si cântarétia: asemenea in „Pétr'a din casa" dlu Ionescu cá *doctoru Frantiu.* Dn'a Constantinescu cá *Zamfir'a*, dn'a Farcasianu cá *Marghioliti'a*, si dlu Petrescu cá *Nicu*, comicu netereu.

Recomendâmu cu caldura acésta brava societate publicului românu.

stimatoriu
E. *Traila.*

Sciri telegrafice

Galati, 8 Maiu. Tocm'a s'a publicatu oficialu ca artileri'a romanésca dela Calafatu a inceputu foculu asupr'a Vidinului. Vidinulu arde in mai multe locuri. — Bombardarea Brailei duréza astadi de trei óre, fâra resultatu.

Constantinopole, 8 Maiu (din isvoru specialu). Sciri private, din isvoru fórte de incredere spunu ca, armat'a turcésca, carea operéza in apropiarea Carsului, dupa vre-o câte-va intalniri sangerόse, **este incungiurata de trupe rusesci**; pe aici se si vorbesce ca **capitulatiunea este probabila.** Regimulu pune tóte silintiele sá suprime scirile aceste.

Budapest'a 9 Maiu. In cas'a deputatiloru Tisza, respundiendu la interpelatiunea privitóre la navigatiunea pe Dunare, constatéza, ca neutralisarea Dunarei nu este nicairi esprimata. Numai plutirea libera e stipulata. De aceea suntu gresite parerile despre amesteculu neutraliloru in dispositiunile beligerantiloru, admise de dreptulu popóreloru. Cu tóte aceste ministrulu de esterne a facutu pasi la Petersburg si Constantinopole, cá navigatiunea, in ceea ce privesce spatiulu si tempulu sa nu fia mai multu impedecata, decâtu intru câtu este neaperatu de lipsa; ministrulu astépta respunsu liniscitoriu.

Vien'a, 9 Maiu. „Polit. Cor." anuncia din *Brail'a*, dat. 9 l. c. : Tóte semnele spunu ca rusii suntu gat'a de a fortiá trecerea preste Dunare.

Bucuresci, 9 Maiu. Opiniunea publica este totu mai multu si mai multu pentru *participarea la resbelu* si *declararea independentiei.*

Petersburg, 9 Maiu. S'a suprimatu rescól'a incercata de *Cecetii* din Caucasu. Bandele Cecetiloru de insurgenti suntu imprasciate. Provinci'a *Terecului* este pusa sub legi martiale. — Miscarea trupeloru in Romani'a progreséza neconturbata, totu asiá lucrârile la Galati, Brail'a si Reni (in Basarabi'a românésca din josu de Galati, unde Prutulu se varsa in Dunare. Red.) — Se spune de inaintarea armateloru asiatice spre *Achalzig* si *Diadan.* Marele principe *Michailu* incunosciintiéza supunerea si ocuparea Sandjacului *Khagisvan* (intre Cars si Baiazid).

Tiflis, 9 Maiu. In apropiarea Carsului se intalnì unu despartiementu de recunóscere rusescu cu trupe turcesci; s'a desvoltatu o lupta veementa; turcii au avutu perderi mari; perderile rusiloru suntu de putiena insemnatate.

Bucuresci, 9 Maiu. Eri dupa amédi iérasi s'au repetatu unu fórte viu focu de tunuri intre turci si români la Calafatu, care a incetatu numai dupa ce a innoptatu; casarm'a si cas'a vâmei suntu derimate si biseric'a vatamata. Vidinulu fu aprinsu; turcii au datu si adi vre-o câte-va salve, românii inse n'au respunsu.

Cetinie, 9 Maiu. Pe mâne se astépta o lovire in passulu *Dug'a* cu Suleiman-pasi'a. Unu adjutantu alu tiarului a sositu aici si s'a dusu la principele in Pielopanlici.

Petersburg, 10 Maiu. Rusii au ocupatu fâra nici o lupta Kagysvanulu.

Vien'a, 10 Maiu. Dupa o telegrama a „Polit. Corr." 300 cosaci au trecutu adi diminétia dela Brail'a la Ghecetu*) si s'au intalnitu cu basibozuci turcesci; lupt'a carea s'a incinsu pe la médiadi sér'a inca nu erá terminata; de ambe pâ tile suntu morti si raniti.

Bucuresci, 10 Maiu. Fói'a oficiala publica unu decretu alu Domnitoriului, conformu cârui acest'a ia asupra'si comand'a superióra; mai departe fói'a oficiala publica denumirile comandantiloru de corpuri de armata, de divisiuni si de brigade si de capi in statulu majoru.

Vien'a, 11 Maiu. „Pol. Corr." spune din Bucuresci: Eri a fostu lupta intre bateri'a *românésca* dela *Olteniti'a* si *turcésca* dela *Turtucaï'a*, care fiindu aprinsa a radicatu in dóue ronduri flamura alba. Turcii si-au retrasu nóptea bateri'a.

London, 11 Maiu. *Bourke* a declaratu in cas'a comuneloru ca regimulu n'a facutu nici o dispusatiune de a tramite vre-o flota pe Dunare. Unui astfeliu de pasu i s'aru puté dá esplicare sinistra si aru puté avé urmâri seriόse.

Bucuresci, 11 Maiu. Turcii continua cu luarea nâiloru din porturile românesci si aprindu pre cele ce se opunu a trece la rip'a turcésca.

Constantinopole, 11 Maiu. Sultanulu amnestiaza pre toti bulgarii cari au participatu la insurectiune. (Va fi cam tardiu. R.)

---

*) Insula intre Brail'a si Macinu.

Burs'a de Vien'a.

Din 30 Aprile (12 Maiu) 1877.

Metalicele 5%	58	05
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	63	85
Imprumutulu de statu din 1860	106	75
Actiuni de banca	768	—
Actiuni de creditu	134	80
London	129	40
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	71	75
„ „ „ Temisiorene	69	75
„ „ „ Ardelenesci	68	50
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	113	30
Galbinu	6	14
Napoleonu d'auru (poli)	10	35
Valut'a nóua imperiale germâna	63	60

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de notariu din comun'a Resinari se escrie concursu cu terminulu pâna in 31 Maiu 1877 st. n.

Cu acestu postu suntu impreunate: unu salariu anuale de 500 fl., relutu pentru cuartiru 40 fl. si tacsele, cari se voru statorí pentru contracte si alte scrisori private.

Doritorii de a concurá la acestu postu au a documentá pe lânga cualificatiunea prescrisa in §. 75 art. de lege XVIII din 1871, ca sciu perfectu limb'a romàna, si au cunoscintie necesarie de limb'a magiara si germana.

Petitiunile timbrate si provediute cu documentele referitóre la recerintiele amintite suntu a se indreptá pâna la diu'a prefipta la acésta pretura.

Sibiiu, in 8 Maiu 1877.

Dela pretur'a cercului
1—3 *Resinari-Seliste.*

Nr. 1447/1877.

Concursu.

Spre ocuparea postului de mósia in comun'a Ludosiu mare, care postu e pe anu dotatu cu cuartiru liberu, 1½ stânginu de lemne 15 hectolitre grâu si 10 hectolitre cucuruzu si dela fia-care casa de nascere cu câte 40 cr. v. a. cá tacse.

Mai departe, pentru comunele incorporate Carpenisiu-Reciu cu plat'a anuala de 40 fl. v. a. 1½ stânginu lemne, o sórte de lemne gratisu, afara de acestea din Reciu dela fia-care casa de nascere 60 cr. si in Carpenisiu 40 cr. v. a. precum si o pâne de grâu cá dotatiune se escrie concursu pâna in finea Maiu a. c. st. n.

Suplicantele au a-si asterne suplicele loru in privinti'a acést'a subscrisului oficiu.

Mercurea 4 Maiu 1877.

Dela oficiulu Pretorialu.
(1—3)

Nr. 37.

Concursu.

Devenindu prin mórtea parochului Georgiu Zacharia din Ludisioru, ppresbiteratulu Fagarasiului II, parochi'a de acolo vacanta, spre intregirea acelei'a, — in intielesulu ordinatiunei prea Ven. consistoriu archidiecesanu din 17 Decembre a. tr. Nr. 3599 B. si din 19 Februariu a. c. Nr. 129 B. — se publica concursu pâna la 25 Maiu a. c.

Emolumintele impreunate cu acésta statiune parochiala de a III clasa, suntu câte un'a metreta ovesu dela 76 gazde, apoi un'a di de lucru, si venitulu stolaru statoritu in sinodulu parochialu, care tóte laolalta computate in bani dau sum'a de 303 fl. 40 cr., — lânga acestea se mai adauga venitele si din fili'a Luti'a asemene statorite in sinodulu parochialu, dela epitrafiru si alte beneficii dela poporu computate in bani la 115 fl. 10 cr. — preste totu 418 fl. 50 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune voru avé a asterne concursele sele instruate cu documentele in sensulu statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu mai susu semnatu.

Avrigu, 21 Aprile 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Vasiliu *Macsimu,*
2—3 adm. ppresbit.

Nr. 53. 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de capelanu in parochi'a Rodu, comitatulu Sibiiului, pretur'a Mercurei, cu incuviintiarea mai inalta, se deschide concursu cu terminu pana la 21 Maiu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu acésta statiune suntu jumetate din tóte venitele acestei parochii, care jumetate socotita in bani face aprópe 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune suntu avisati a-si adresá concursele d-loru instruite conformu statutului organicu subsemnatului oficiu ppresbiteralu pana la terminulu indicatu. —

Mercurea la 23 Martie 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu respectivu
Oficiulu Protopresbiteralu gr.
or. alu tractului Mercurii.
Ioanu Drocu.
(3—3) Adm. prot.

Nr. 106.

Concursu.

La sunetulu parintescului ordinu consistoriale din 19 Februariu a. c. Nr. 506 B. se escrie prin acést'a concursu de capelanu lenga neputinciosulu parochu Ioanu Banea in parochi'a de a III-'a clasa Cichindélu, in terminu pâna la 21 Maiu a. c. in care di va fi si alegerea. —

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: jumetate din venitele acestei parochii de 300 fl. v. a. adeca 150 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune voru avé a-si adresá concursele la subscrisulu, instruite in intielesulu statutului organicu pâna la diu'a indicata avendu a se intielege in privinti'a acést'a si cu neputinciosulu parochu Ioanu Banea.

Nocrichiu in 16 Aprile 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. *Maieru,*
(3—3) adm. protopresb.

Edictu.

George Dimitrie Boniceanu din Sit'a-Buzeu de religiunea gr. or, care dela inceputulu anului 1871 a parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Paraschiv'a G. Munteanu totu de acolo fâra a se scí ubicatiunea lui, se citéza a se presentá inaintea subsemnatului scaunu ppresbiterale in terminu *de unu anu si o dí,* câci la din contra procesulu divortialu asupra-i intentatu se va pertractá si decide si in absenti'a densului.

Breticu in 28 Aprile 1877.

Scaunulu ppresbiteralu gr. or.
alu Trei-Scauneioru.
Spiridonu *Dimianu,* m. p.
1—3 adm. protop.

Depuneri de capitale pentru fruptificare.

se primescu la institutulu subsemnatu.

a) pre lânga anunciarea radicârei in sensulu statuteloru cu 6% interese;
b) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerei la **trei** luni inainte cu 6½ % interese;
c) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerei la **siése** luni inainte cu 7% interese;

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerei, si incéta cu diu'a premergatória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse ca numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentelui se potu stabilí in diu'a depunerei capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu restituirea depunerei urméza dupa aceste modalitâti speciali.

Depunerile tramise prin posta pre lânga comunicarea adresei deponentelui se resolvu totu-déun'a in diu'a primirei.

Asemenea se potu efeptuí prin posta anunciâri si radicâri de capitale.

Sibiiu, 26 Aprile 1877.

„ALBIN'A"
Institutu de creditu si de economii in Sibiiu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 35. ANULU XXV.

Sibiiu 5|17 Maiu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

3|15 Maiu.

Suntu cu patru ani mai multu, preste unu patrariu de seculu, de cându aniversarea datului de mai susu ne revóca in memoria o di neuitata pentru romanimea din Austro-Ungari'a si in specialu pentru cea din Transilvani'a.

Ide'a libertâtiei din Europ'a apuséna a aflatu in acésta di resunetu puternicu si in patri'a nóstra si românii setosi de libertate, cá cerbulu de isvórele apeloru, se intrunescu in câmpulu botediatu cu acestu nume sacru spre a aratá lumei ca a meritatu de dens'a.

Sórtea popóreloru inse nu se amelioréza intr'o di. Românii de atunci s'au luptatu, intre marginile oferite de legile patriei, si au reportatu si unele victorii; cu tóte aceste, nici astadi nu-'si vedu realisata dorinti'a spre a puté dice: suntemu in fapta egali indreptatiti cu toti concetatienii nostri.

Spre mangaierea nóstra, se póte, ca vomu fi in dreptu sa ne dicemu ca in tempulu care nu sta in nici o proportiune cu seculii impilârei nici nu se putea altmintre; se póte ca ni s'aru si objectá, cu dreptu cuventu, ca dela acésta mare di incóce nici noi românii nu amu tienutu mersulu câtra tient'a nóstra cu aceasi energia, cu aceeasi tenacitate si cu aceeasi prevedere. Ori cari aru fi judecat'a ulteriória din premisele aceste, adeverulu, ca românulu nu da uitârei momentulu celu mare, alu originei nisuintieloru spre libertate si egalitate, este, de-si o mica recompensa, carea are insusirea de a ne innoí puterile si a ne reimprospetá energi'a spre nóua activitate pentru ajungerea la scopulu nostru natiunalu si patrioticu. Unu poporu, care nu da uitârei antecedentiele sele póte, sub greutatea evenemінteloru opuse nisuintieloru sele, sa siovaiasca unu momentu, pórta inse in sine simburulu intregitâtiei sele si continua oper'a inceputa la ocasiunea cea mai de aprópe, dupa ce si a reculesu si reinnoitu puterile sele spirituali si intelectuali.

Suntemu reculesi si reinnoiti in puteri astadi spre a procede mai departe? Ne este dejá calea deschisa pe largulu câmpu politicu patrioticu spre a puté lucrá fâra de a dá de pedeci mai departe?

In modu absolutu respunsu nu putemu dá la intrebârile puse. In biserica, in scóla si in alte intrepinderi de cultura, amu facutu dejá unele neinsemnate inceputuri. Pe terenulu politicu, in fapta, asteptâmu cá concetatienii nostri sa ajunga la ulteriór'a convingere, ca este imperiosu in interesulu patriei comune si alu scopului ei, alu culturei, a ne largí si nóue cerculu de activitate.

Raportulu intre reculegere si intre continuarea in nisuintiele politice constituie viéti'a unui poporu séu unei natiuni, déca amendóue se intregescu si se sustienu in mesura corespundietóre unele pe altele.

Este dara o datorintia pentru noi a face totu ce ne sta in putintia pentru reculegerea si reinnoirea puteriloru si a ne ferí de totu ce le-aru puté debilitá si trandaví. Este mai departe datorinti'a de a pândí momentulu pentru de a puté reintrá iéra in lucru si a ne continuá actele nóstre natiunali politice, câroru li s'au pusu fundamentulu in diu'a cea mare si memorabila dela 3/15 Maiu.

Bine pregatiti pentru lupt'a politica, incâtu ni-o permite legile patriei, ori cându o amu reluá, dara mai cu séma in momentele indigitate de impregiurâri mai dispuse de a se audí vocea dreptâtiei, ne-aru aduce fâra indoiala si fruptele dorite.

Lucrându in intielesulu acest'a ne vomu aratá demni de acei ce au pusu temeiulu insemnatâtiei dilei de 3/15 Maiu si vomu isbutí a realisá cu deseversire oper'a inceputa de densii.

Atunci diu'a acést'a va deveni o serbatóre natiunala politica, carea va sterge de pe fati'a natiunei lacrimele pentru victimele si amaraciunile ce a trebuitu sa indure si ea va fi binevediuta si aplaudata si de cei-lalti concetatieni neromâni. Pentru ca ea va intregí armoni'a intre toti locuitorii patriei, carea sa ni-o dea Ddieu câtu mai curendu!

Diplomati'a oficiale si rafinari'a confidentiala in cestiunea orientului.

Sibiiu, 10 Maiu nou 1877.

In diurnalulu „*Politik*" nrulu 127 ce apare in *Prag'a*, organu espresu panslavisticu alu cehiloru, se afla unu articulu intitulatu: „*Consecinti'a Angliei*" din care nu putemu trece cu vederea urmatórele pasagie marcante:

„Pre cându viclén'a *Anglia* si de asta data, cá totu-déun'a, jucà rolulu siovinismului in cestiunea orientala si pe fatia a conlucratu séu celu putienu s'a aretatu simulându ca consimtiesce cu intrevenirile si espunerile Russiei pentru emanciparea popóreloru crestine din orientu, atunci ea in dosu totu mereu a *indemnatu* si *incuragiatu* pe *Turci'a* la ignorarea si resistentia cerbicósa a tuturoru incercâriloru de a se puté mijlocí salvarea crestiniloru de sub jugulu turcescu pe calea pâcei si cu evitarea resbelului desastrosu si ruinatoriu de popóre. Si ce sa vedi, totusi ea este aceea, carea in momentulu, cându s'a decisu categoricu pentru „*neutralitate stricta*" fatia cu resbelulu *russo-turcescu* escatu si devenitu neevitabilu numai si numai prin atitudinea *speculativa* a ei, — deodata si-a intorsu mantau'a si prin *Lordulu Derby* a luatu la trei parale pre *Russi'a*, combatandu cu indatinatele metechne diplomatico-siioviniste cercular'a cancelariului rusescu *Gorciacoff* si protestându in contr'a tuturoru motiveloru espuse in acelu actu diplomaticu.

Mai caracteristica este acea reflessiune din respunsulu *Angliei*: ca „*possibilitatea de a induplecá pre Turci'a la supunere si evitarea resbelului totusi nu erá eludata, déca Russi'a nu precipitá si fortiá concentrarea colosalei armate la fruntarie si prin tonulu celu drasticu nu amenintiá deadreptulu pre Turci'a!*" Va sa dica ér' *Russi'a* e de vina ca *Turci'a* cerbicósa, incuragiata pe sub mâna de *Angli'a* speculanta a ignoratu, refusatu si respinsu tóte propositiunile de complanare ale poteriloru garante europene, printre cari se inverteá cá o vulpe sireta si Angli'a in tóta celebritatea diplomatica si form'a oficiala.

Nimicu nu ne surprinde acésta diplomatia intriganta a speculativei si egoistei *Anglie*; câci cine nu-'si aduce aminte cum a procesu acést'a inaintea si dupa „*resbelulu din Crime'a*" la an. 1853, tocmai cá si acum, si eata cum:

„*Representantele diplomatiei englese avendu missiunea de a notificá Pórtei otomane resolut'a si seriós'a dorintia cá Turci'a cu ori-ce pretiu si abnegatiune sa prefereze a complaná amicabilminte si diplomaticesce cestiunea controversa — spre evitarea resbelului funestu*, — densulu, representantele *Angliei*, s'a inforfoiatu in uniforma de gala si facându visit'a diplomatica *marelui veziru turcescu* i-a inmanuatu actele conferintiei diplomatice din *Vien'a*; dar' dupa ce s'a desarcinatu de acést'a missiune diplomatica in modu *oficialu* — iute se retrase in altu salonu lateralu si *desbracandu-se de uniforma*, — se imbracà in *haine civile de salonu* si dupa unu intervalu de abiá ¼ de ora se presentà iérasi *marelui veziru* descoperindu-i: ca acum dupa *visit'a* cea *diplomatica*, cu care 'lu onorà inainte de ¼ de óra, vine a-i face „*visita confidentiala* si a-i descoperí francu, ca vointi'a si dorinti'a resoluta a *Angliei* este: „*cá Turci'a nici decâtu sa nu urmeze concluseloru conferintiei diplomatice ce i le-au notificatu in visit'a formala diplomatica-oficiala, — ci sa le ignoreze si respinga tóte simplu, preferindu resbelulu si contandu cu siguritate si fidutia la sucursulu Marei Britanie!!*"

Eata cum se pricepe de minunatu *Angli'a* la specula diplomatica si la intriga confidentiala venêndu scopuri egoistice ruinatóre si ucigatóre de mii de ómeni; si ce sa mai vedi: Cându *Marea Britania* astadi espunendu-se pentru *Turci'a* face imputâri *Russiei*, o condamna si amenintia pentru cá a dechiaratu si dejá si inceputu *resbelulu cu Turci'a*, invasionandu cu fortia teritoriulu *Romaniei* si calcandu in picióre *tractatele de Parisu*, — totu dens'a malcontenta incorporata 'si sploatéza in alta parte a lumei interesele egoistice speculative si rafinate fâra multa diplomatia, adeca fâra de a o durea capulu de vre-unu *potentatu* alu *Europei* si fâra a procede nici pe departe si a justificá atitudinea Russiei, atâtu de condamnata si opugnata.

S'a opintitu drag'a de ea, malcontent'a Britania, a se folosí acum de ocasiunea binevenita, si cându pre biét'a *Turcia* o *impinse* si *incurcà* bine binisioru in resbelu, mai anu cu *Serbi'a* si *Muntenegru* slabindu-i câtu de bine puterile, ér' acum o incuragià a se incaierá cu colossal'a *Russia* temenduse cá acést'a nu cum-va sa i dee *Turciei* un'a séu dóue lovituri ametitórie si apoi sa o lase bratieloru vengióse ale armatei tenere din principatele dunarene anume pe grij'a *Romaniei*, *Serbiei*, *Greciei*, *Muntenegrului* si celoru-lalte provincii resculate, — ea, Angli'a cu matematic'a in mâna si-a facutu calcululu: cá iute sa faca *Russiei* obiectiuni, proteste si amenintiâri spre a o tiené in *siachu* pâna sa ocupe tierisiórele din alta parte a lumei.

Calculul acest'a l'a si pusu in validitate, câci dejá la 12 Aprile a. c. a si invasionatu cu trupele „*provinci'a republicana Transvaale din Afric'a sudica*" a ocupat'o formalminte si faptice, lasandu trupele a masacrá si ucide pre neputinciosii africani.

Si victimele aceste au trebuitu sa cada, cá rafinat'a Anglia sa puna speculativ'a mâna pe cele multe si fórte bogate „*ocne*" de *auru* si *diamantu* (Reichhaltige Gold-und Diamanten-Gruben) si tóte aceste castiguri bogate si le-au esploatatu loial'a si uman'a *Anglia* protegetóri'a *Turciei*, fâra multa sfara si diplomatia.

Ce voru dice la aceste potentatii cei'a-lalti ai lumei, nu scie nime; viitoriulu va aretá."

Pâna ací se termina mentionatulu articulu alu diurnalului „*Politik*" si nóue nici ca ne mai remâne a mai face vre-unu comentariu decâtu a ni esprime iérasi mirarea asupr'a diurnalisticei magiare si jidano-magiarone, — carea le retace tóte acestea, dar' necurmatu si totu din ce in ce mai impertinentu insulta si amenintia pe *Romani'a*, pentru ca tocmai *perfidi'a Angliei* a incuragiatu pre *Turci'a* a fi cerbicósa si a provocá resbelulu.

C.....s.

Dela sinodulu archidiecesanu.

Siedinti'a a X din 12/24 Aprile.

Dupa autenticarea protocolului siedintiei precedente se presentéza:

a) Cererea de concediu a dep. Fagarasianu si i se acórda;

b) Petitiunea comunei bis. Fauresti pentru intregirea parochiei de acolo. Se predà comisiunei organisatóre;

c) Harthi'a dep. Dr. Borci'a, care se róga a i se impartasí in copie interpelarea facuta in contr'a sea cu adausulu, ca pâna atunci, voindu a-si castigá satisfactiune pentru onórea atacata, nu va luá parte la siedintiele sinodului.

Dep. Dr. *Hodosiu* se invoiesce cu partea prima a cererei dep. Borci'a; ce privesce inse partea a dóu'a e de parere, ca tempulu absentârei din caus'a indicata de petentu sa i se considere cá concediu.

Dep. *Cosm'a* observa, ca sinodulu cá corporatiune nu póte decide in cestiunea de fatia, ci presidiulu resp. biroulu. Dupa unele reflectâri facute de dep. *Ratiu*, care pledéza pentru estradarea copiei cerute: Sinodulu primesce a se luá spre sciintia rugarea dep. Borci'a.

Presidentulu respunde la interpelarea dep. E. Brote in chipulu urmatoriu:

„ad I. *Intardierea constituirei senateloru consistoriale nou alese in sesiunea anului trecutu:* Cu privire la efectuirea concluseloru sinodale, eu precum amu urmatu in an. 1875 asiá amu avutu de cugetu a face si in anulu din urma 1876: adeca a procurá mai intâiu revisiunea stilara a protocóleloru sinodale, apoi a le edá in tipariu si in urma a le presentá consistoriului plenariu in tecstu de totu corectu spre a pune la cale efectuirea celoru de efectuitu. A intrevenitu inse in anulu trecutu acea impregiurare: ca revisiunea stilara a protocóleloru sinodale, care amu avutu a o face eu insumi si apoi tiparirea acelor'a a recerutu unu tempu mai indelungatu, atâtu din caus'a multoru defecte stilare in protocóle, câtu si din caus'a impregiurâriloru interne de atunci ale tipografiei nóstre archid., prin urmare protocólele sinodale din anulu trecutu numai intr'unu tardiu au potutu esí de sub tipariu. Acést'a a fostu caus'a, pentru care conclusele sinodului din anulu trecutu numai tardiu s'au potutu presentá, consistoriului prin urmare s'a intardiatu si introducerea asesoriloru noi. De altmintrelea, eu pentru intrarea in activitate a senateloru nou alese nicairi nu aflu sa fia defiptu cu precisiune unu terminu anumitu, cu atâtu mai putienu aflu sa fia unde-va defiptu acel'a, pe care 'lu crede dlu interpelantu, adeca finea lui Iunie; câci acestu terminu erá numai pentru terminarea anului bugetaru, dar' nu si pentru a activitâtiei senateloru consistoriale. Credu inse, si acést'a o marturisescu, ca aru fi fostu bine si fórte corectu, déca introducerea noiloru asesori consistoriali in functiune si adeca reconstituirea senateloru respective se intemplá numai decâtu dupa inchiderea sessiunei sinodale, ceea ce in anulu trecutu nu s'a facutu din caus'a espusa mai susu, dar' sperezu si câtu pentru mine asigurezu pe dlu interpelantu: ca acést'a in viitoriu se va face cu atâtu mai vertosu, câci eu cu revisiunea stilara a protocóleloru sinodale si cu revisiunea tipariului nu-'mi voiu sporí lucrurile presidiale si altcum prea agramadite, ci acésta afacere o voiu lasá notariului sinodalu, bine ca avemu acum si unu notariu generalu chiaru in persón'a dlui interpelantu, care in partea acést'a de siguru va suportá sarcinele mele din anii trecuti cu esactitate. Observezu in fine si aceea ca, precum se scie, prin alegerile de asesori consistoriali efectuite in sinodulu an. tr. asiá de putiene schimbâri au intratu in personalulu consistorialu, incâtu acele de feliu nu faceau pedeci la functiunarea continuativa a consistoriului in tóte senatele, si asiá din caus'a intardiârei cu recensiunea senateloru respective, séu proprie cu introducerea unoru asesori noi in functiunare, consistoriului nu a intrevenitu nici o intardiare. (Va urmá.)

Romani'a.

Desbateri parlamentare.

(Estrasu din „Press'a").

ADUNAREA DEPUTATILORU.

Siedinti'a de Vineri 29 Aprile, 1877.

Siedinti'a se deschide la 1 óra, sub presidenti'a dlui C. A. *Rosetti*, presenti fiindu 83 deputati.

La ordinea dilei fiindu interpelarea dlui A. *Stolojeanu*, d-sea se urca la tribuna si incepe recapitularea lucrâriloru de acolo, unde s'au terminatu cele din urma discutiuni ale adunârei. D-sea arata ca amu incheiatu o conventiune cu Rusi'a pentru a ne asigurá contr'a depradârei orasieloru nóstre de pe malurile Dunarei.

De atunci si pâna adi lucrurile s'au avansatu astfeliu, ca ne aflâmu in resbelu cu Turci'a, fâra cá acést'a sa ne declare resboiu. Pórt'a a datu drumulu agentului nostru si armat'a turcésca nu se multiamesce numai a bombordá orasiele deschise, unde se afla armata rusésca, dar' bombardéza si jefuiesce si orasiele, unde se afla ostire româna si chiaru satele si orasiele fâra ostire. Faptele comise pâna adi la Brail'a, la Reni, la Calafatu, foculu si parjolulu aruncatu de turci in tiér'a nóstra, a angagiatu demnitatea si stégulu nostru si de adi nu mai trebuie sa avemu decâtu o inima si unu curagiu: sa esimu biruitori din acestu resbelu. Resbelulu ne este declaratu, suntemu datori a ne aperá tiér'a, dar' sa nu trecemu Dunarea; acést'a e opiniunea unor'a. D-sea inse crede ca nu se póte pune o limita operatiuniloru strategice ale generaliloru nostri si ca, déca trebuie sa ficsâmu ce-va, acea este de a nu ne intinde mai departe decâtu pâna unde ne voru povatiuí interesele nóstre. Legaturile nóstre cu Pórt'a suntu cunoscute: ele au fostu introduse in dreptulu publicu europeanu. In tractatulu din Parisu se prevedu fórte lamuritu atâtu drepturile si datoriele nóstre câtra Pórta, câtu si drepturile si datoriele Portiei câtra noi. Faptele inse din urma ale basibozuciloru suntu afara din acestu dreptu publicu europeanu. Turcii ne au vendutu dóue margaritare din tiér'a nóstra. Turcii au fostu in totu-déun'a cu acei'a cari au combatutu pe fatia ceea ce avemu noi adi. Cându dar' Pórt'a ne ataca fâra sa declare resbelu, suntemu in dreptu sa afirmâmu, ca tóte legaturile dintre noi si dens'a ea le-a ruptu, si ca nu mai suntemu obligati la nici o reserva in privinti'a ei. Ni se opune tratatulu din Parisu. Dar' tóte institutiunile nóstre liberale de adi, precum si dinasti'a Hohenzollern, le avemu contr'a tratatului din Parisu. N'avemu dar' nici acum decâtu sa urmâmu calea batuta si sa convingemu pe Europ'a, ca ceea ce amu facutu, a fostu pentru interesele strictu reclamate ale tierei si chiaru pentru interesulu Europei. D-sea cetesce unu pasagiu din o scriere a lui Talleyrand, care dice ca centrulu de gravitate alu lumei nu este nici la Elb'a nici la Rinu, ci este la gurile Dunarei. Noi n'amu fostu infideli; amu cautatu a ne tiené in limitele angagiamenteloru nóstre câtra Europ'a. Noi avemu interese dincolo de Dunare; ne-amu batutu cu toti, bulgarii s'au batutu cu toti, numai noi intre noi nu ne-amu batutu. Statulu majoru alu bulgariloru aici se afla. Dar' avemu si români, connatiunali dincolo de Dunare. S'au tienutu meetinguri prin Europ'a, la Londr'a si in alte pârti, numai aici n'amu facutu nimicu, inca odata spre a aretá deferintia câtra Europ'a. E tempulu inse a-i spune adi Europei ca nu mai putemu merge astufeliu. Turcii se impotrivescu la regularea relatiuniloru comerciale dintre noi si ei si acést'a vatema interesulu Europei intregi, care 'si are calea spre orientu pe la noi. Avemu inca atâtea alte multe cuvinte. Turci'a are resboiulu prin Asi'a, are revolutiuni interióre, pentruca a avutu o administratiune rea. Apoi ce suntemu noi vinovati de tóte acestea? Noi trebuie sa demonstrâmu Europei, ca legaturile nóstre cu Turci'a nu-'si mai au ratiunea de a fi. Cere dar' guvernului sa declare care are sa fia conduit'a sea in acésta afacere?

D. m. de est. Cogalniceanu incepe prin citatiunea din Talleyrand, pe care i-a improspatat'o in memoria d. Stolojanu: Centrulu de gravitate alu Europei este la gurile Dunarei. Aici suntu interese mari europene, Cestiunea de fatia dar' nu este numai o cestiune européna. Acést'a constatata, sa lasâmu la o parte pulsatiunile inimei si sa ne dâmu sém'a bine de ce avemu sa facemu. Cându tóta Europ'a sta pe locu si lasa sa véda cum au sa se desvólte lucrurile intre acesti doi mari rivali, astadi in resbelu, nu cereti unui ministru micu cá mine sa se pronuncie cu mai multa siguranti'a din cum se pronuncie altii mari ministri ai Europei. (Aplause). Cându este sa luâmu hotariri, si noi suntemu români, suntemu energici, dar' cându suntemu la guvernu, trebuie sa fimu mai calmi, câci avemu o respundere mai mare, decâtu fia-care din d-vóstra. (Aplause). Din nenorocire, avemu sa facemu tiér'a respundietóre, nu de faptele ei, ci de ale nóstre, si trebuie sa ne gandimu de trei ori pâna sa ne pronunciâmu. Suntemu o tiéra mica, cu institutiunile cele mai liberale dar' suntemu si o tiéra ospitaliera. Avemu amici si inimici in tiér'a nóstra, dar' acesti din urma resplatescu reu ospitalitatea nóstra, câci restalmacescu tóte cuvintele ministriloru tierei. (Aplause). De acea trebuie sa fimu in reserva, câci vedemu ca ei nu tienu socotéla de impregiurârile in cari ne aflâmu.

D. Stolojanu, cându si-a desvoltatu interpelarea, a devenitu june din betrânu; nu-'lu acusu, câci in positi'a d-sele si eu a-si fi facutu totu astfeliu. Facu parte din o generatiune care a luptatu contr'a protectoratului rusu, si pentru unirea câtu mai strensa a legaturiloru nóstre cu Pórt'a. Din nenorocire, putieni barbati de statu ai Turciei ne-au intielesu. Visulu junei Turcie este reinviarea unoru tempuri cari n'au sa mai vina, pentruca ei voru reinvierea iataganului, iér' nu a unoru institutiuni liberale in profitulu tuturoru supusiloru. Si Europ'a si mic'a Romania au speratu, ca acei putieni barbati de statu ai Turciei, intielepti si prevedietori, au lasatu mostenitori. Dar' ne-amu insielatu cu totii. Ne aflâmu fatia in fatia cu barbari'a.

S'a disu de multi ca noi nu suntemu orientu, ci occidentu, ca orientulu incepe dincolo de Dunare. Dar' lucrulu e altfeliu. Avemu civilisatiunea occidentului, dar' in fati'a tractatului din Parisu suntemu nevoiti a recunósce ca facemu parte din orientu, si asiá fiindu, suntemu datori a ne spune si noi cuventulu in acésta privintia.

Dela tractatulu din Parisu, Pórt'a trebuiá sa traiésca in necontenita legatura cu noi. Din nenorocire nu a fostu asiá. Suntu fericitu ca amu auditu adi pe v.-presiedintele camerei, aducendu-ne aminte de drepturile si datoriele ce le avemu fatia cu bulgarii. Cu tóte acestea simpatii, amu pusu mân'a pe inima si amu fostu neutri, amu fostu gendarmii Turciei. Si cându amu facut'o acést'a? Cându in Bulgari'a erau numai basibozuci si cerchezi, cându spad'a Romaniei, déca aru fi intervenitu, póte lucrurile n'aru fi ajunsu unde au ajunsu. Dar déca spad'a nóstra a statu in téca, guvernulu n'a statu cu mânile in sinu. A batutu pe la tóte puterile si a batutu la acea usia care se chiama inalt'a Pórta, si amu gasit'o inchisa.

In fine Russi'a a fostu silita sa spuna si ea cuventulu seu din urma, acelu cuventu care a facutu pe marele reformatoru alu Russiei, pre celu mai mare iubitoriu de pace, pe imperatulu Alecsandru, sa-si scótia sabi'a din téca. V'amu spusu câtu amu lucratu, câtu ne-amu impotrivitu, spre a tiené resbelulu afara de fruntariile tierei nóstre si n'amu contractatu cu Russi'a decâtu, atunci cându amu vediutu ca nu se mai póte alt-feliu, pentru-ca Europ'a a uitatu, séu n'a voitu sa scie, ca interesele sele suntu aici in jocu si n'a venitu sa ne lumineze. Cându amu facutu acésta conventiune, amu intempinatu in tóta Europ'a o nemultiamire generala. Vi-o spunu cá min. de esterne. Ceea ce a pusu pe guverne in mirare, a fostu mai alesu, cum de amu tienutu noi in secretu acestu lucru? Dupa ce insa guvernele au studiatu mai bine conventi'a, ne-au datu dreptulu, si adi avemu aprobatiunea loru. Amu fostu modesti, n'amu cerutu nimicu, din neutralitate in forma amu devenitu neutri in fondu. N'amu facutu nici unu actu de agressiune contr'a Turciei. Turci'a insa a fostu totu atâtu de indaratnica fatia cu noi cá si cu ceialalti crestini si prin circular'a min. din afara ne tratéza de tradatori, cari amu conspiratu cu rusii. Intr'o conversatiune a lui Safvet-pasi'a cu unu mare barbatu de statu europeanu a disu ca Turci'a a fostu insielata de Voda-Cuza, ca in locu cá ea sa devina unu bulevardu contr'a Russiei, a devenitu unu bulevardu contr'a Turciei, si ca, cându se va face pace, Pórt'a va revení asupr'a relatiuniloru Romaniei spre a le reformá. Dar' eu respundu acelui min. de esterne, ca se voru face tóte lucrurile in acésta tiéra, numai unulu nu se va mai face: dóue tronuri (Aplause), si ca atunci cându s'aru face totusi dóue tronuri, s'aru face alaturea de ele in Bucuresci si Iasi si dóue spândiuratóre (Aplause frenetice).

Amu conservatu dar' tóte relatiunile nóstre cu Pórt'a. Ea insa ne-a tratatu alt-feliu. Ne-a secuestratu agentulu nostru dela Constantinopole, astfeliu ca multu tempu n'amu pututu sa scimu nimicu despre densulu, nici densulu despre noi, si numai multiamita intervenirei puteriloru, cari au spusu Portiei ca acelu agentu se afla supt scutulu colectivu alu puteriloru elu a fostu iérasi in positiunea de a puté comunicá cu noi. Si noi nici atunci nu l'amu revocatu. Atunci Pórt'a i-a suspendatu functiunile.

Amu tienutu 10 dile Calafatulu la dispositiunea turciloru, numai si numai sa nu ni se dica ca amu provocatu pe Pórta. Si ce ne-a facutu Pórt'a? Ea s'a incarcatu de respunderea aceloru fapte crude si grave, ce s'au petrecutu pâna adi pe malurile nóstre dela Dunare. Ne-au luatu oile si vitele si ne-au jefuitu vasele cu grâne de pe Dunare, cá nisce adeverati pirati. In diu'a cându s'a inceputu acésta mare campanie contr'a vaseloru de pe Dunare si contr'a porturiloru nóstre, cari suntu porturi internationale, ne-amu adresatu iérasi la puteri, si ni s'a respunsu ca din tractatulu din Parisu nu resulta neutralitatea Dunarei, ci resulta numai ca navigatiunea e libera. Au inceputu insa a face reclamatiuni comerciantii streini, si pâna in fine vocea cetatieniloru a trebuitu sa-si faca efectulu. Guvernele au facutu recriminâri Portiei si Pórt'a s'a scusatu ca nu avé ce face, de órece 'i trebuiau cereale, si ca este gat'a a le platí.

Dar' turcii n'au facutu numai atâtu. Au trecutu pe teritoriulu nostru, si dupa ce au jefuitu, au datu focu la ceea ce n'au pututu luá. Au intrecutu chiaru pe comunardii din Parisu.

Au inceputu apoi a bombardá orasiele nóstre, porturi deschise nefortificate. Au bombardatu orasie fâra nici o aparare, cá Olteniti'a si Bechetulu.

Cându amu vediutu astfeliu, amu reocupatu Calafatulu si amu bombardatu Vidinulu, amu ocupatu Olteniti'a si amu bombardatu Turtucaiulu, ardiendu o parte dintr'ensulu. (Aplause).

Cu tóte acestea noi nu ne credemu in resbelu si nu ne declarâmu in resbelu cu Turci'a.

Ori-câtu amu reclamatu Europei contr'a jafuriloru turcesci, dintru inceputu nu eramu crediuti. In urma insa au inceputu a reclamá supusii si trebuia sa declaru ca asta-data supusii nostri ne-au slujitu. De vr'o 10 dile consulii au inceputu a fi intrebati de guverne, cum se petrecu tóte acestea, si de unde recriminârile contr'a nóstra? Insusi printiulu Vogoride, numitu Alecu-pasi'a ambasadorulu Portiei la Vien'a, a respunsu guvernului de acolo, ca lucrulu e fórte naturalu, câci din momentulu incheiârei conventiunei cu Russi'a, Turci'a ne considera cá in stare de resboiu. Asiá fiindu, noi amu respunsu cu tunulu dela Olteniti'a si dela Calafatu. (Aplause). Vomu fi unu guvernu prudentu si moderatu, dar' si energicu. Sa nu uitâmu apoi ca suntemu in o tiéra in care divortiulu este scrisu in lege. (Ilaritate). Turci'a ne-a cerutu divortiulu prin tunurile sele. Noi nu ne impotrivimu. I-amu respunsu ca primimu (Aplause frenetice). Cându avemu in capulu guvernului, in capulu tierei unu domnu care a trasu sabi'a pentru patri'a sea cea vechia, fiti siguri elu va sci-o trage si pentru patri'a sea actuala. (Aplause frenetice). Iéra jun'a nóstra armata va aretá, credemu, ca scie mânuí arm'a mai bine in tempu de resboiu decâtu in tempu de pace. (Aplause frenetice).

Siedinti'a se suspenda pe 5 minute.

La redeschidere, d. *Pantazi Ghic'a*, avendu cuventulu, dice, ca pre câtu tempu n'amu trecutu Dunarea, d-sea este alaturea cu d. Cogalniceanu in privinti'a aperârei tierei; 'si reserva inse dupa terminarea acestoru discutiuni importante a luá cuventulu in cestiune personala contr'a dlui Cogalniceanu.

Siedinti'a de sér'a.

Siedinti'a se deschide la $9^{1}/_{2}$ óre sub presiedinti'a dlui C. A. Rosetti.

Se cetescu dóue motiuní propuse in siediuti'a de di a dlui Dim. I. Ghic'a, pentru trecerea puru si simplu la ordinea dilei, si acea a dlui Gradisténu si altii in cuprinsulu urmatoriu: „Camer'a, pe deplinu satisfacuta de respunsulu dlui min. de esterne, si convinsa de intielepciunea si patriotismulu guvernului, trece la ordinea dilei.“

Motiunea dlui Stolojanu, nefiindu la birou, d. presiedinte dice ca propunatoriulu a retras'o.

Mai multe voci: N'a retras'o.

D. *presiedinte*: Déca nu se afla la birou, va sa dica ca a retras'o.

Contestâri. Sgomotu. Dialoguri confuse.

Siedinti'a se suspende pe câte-va minute.

La redeschidere, d. P. *Gradisteanu* avendu cuventulu, esplica deosebirea ce esista intre motiunea d-sele si acea a dlui Stolojanu, deosebire, pe care a espus'o in siedinti'a de dî si care nu consistá decâtu in unu singuru punctu. Si trebuiá sa tienemu séma, ca in asemenea grave impregiurâri nu erá bine sa fia majoritate si minoritate. Acea deosebire consistá in aceea ca nu credeamu ca tempulu e oportunu. Consultandu-me insa cu amicii cari au propusu motiunea ceea-lalta, amu redactatu o nóua motiune de ordine de dî, care consiste in urmatórele:

„Adunarea, pe deplinu satisfacuta de esplicârile dlui min. de esterne;

„Considerându ca Turci'a, prin declaratiunile si actele sele de agressiune in contr'a Romaniei, a ruptu singura vechile legaturi ce ne uneau cu dens'a si s'a pusu in stare de resbelu cu statulu românu;

„Luându actu de declaratiunea guvernului, ca tunulu românu a respunsu dejá la declararea de resbelu facuta de Turci'a;

„Adunarea natiunala recunósce ca starea de resbelu este creata Romaniei prin insusi guvernulu otomanu;

„Aproba atitudinea guvernului fatia cu agressiunea straina; se radima pe sentimentulu de dreptate alu mariloru puteri garante, cari, dela tractatulu din Parisu, au luatu sub scutulu loru desvoltarea individualitâtiei politice a Romaniei;

„Avendu plina incredere in energi'a si patriotismulu guvernului, i dà autorisarea cá, cu tóte greutâtile, sa puna tóta staruinti'a si sa iá tóte mesurile spre a aperá si asigurá esistenti'a statului românu, astfeliu cá, la viitórea pace, Romani'a sa iésa cu o positiune politica bine definita si natiunea de sine statatóre sa póta impliní missiunea sea istorica.“

Mai multi din deputatii cari au subsemnatu motiunea de mai nainte a dlui P. Gradisténu protesta, dicendu ca densii nu si-au retractatu iscaliturile si ca mantienu propunerea abandonata de d. P. Gradisténu.

D. *P. Gradisténu* urcându tribun'a spre a-si desvoltá motiunea, citéza mai multe din discursulu dlui min. de esterne din siedinti'a de di, si constatà ca motiunea d-sele nu contiene decâtu confirmâri ale celoru spuse de d. ministru. Care este punctulu de desidentia intre acésta motiune si aceea a dlui Stolojanu? Este ca acea motiune dicea ca primimu resbelulu pe candu prin motiunea de fatia nu dicu de câtu ca constatâmu declararea de resbelu a Portii si ca in contr'a veleitâtiloru Portii dâmu deplina incredere acestui guvernu sa faca totu ce va crede ca trebue facutu pentru a salvá tiér'a. Mai dice acésta motiune ca aprobâmu atitudinea guvernului, care n'a consistatu de câtu in o aperare legitima, in aceea ca a respunsu cu tunulu la agresiunea Portii. Motiunea conchide apoi, ca comptâmu pe garanti'a puteriloru celoru mari, care garantie forméza bas'a dreptului nostru publicu.

In fine motiunea termina prin a se dá guvernului deplin'a latitudine spre a face cá la pacea viitóre Romani'a sa iésa cu onóre din acestu resbelu. Nu este óre bine a lasá guvernului latitudinea a face cá la viitórea pace elu sa ne obtiena neutralisarea? Eu nu voiu independinti'a statului nostru, decâtu avendu garantata de Europ'a neutralitatea nóstra.

Este bine, este justu sa recunóscemu dreptulu acestui guvernu, care, prin intielépt'a sea atitudine de pâna adi, a bine-meritatu dela patrie. (Aplause).

D. *presiedinte* declara ca nu s'a retrasu motiunea dlui Gradisténu, câci si-au insusit'o altii. Nu se retrage nici o motiune care a fostu supusa desbaterei. Ea se va pune la votu.

D. *V. Maniu*, urcandu-se la tribuna, dice ca este grea durerea si lupt'a renascerei. Moliciunea ne-a invetiatu a ne cunósce valórea. Orientulu se agità de secoli intregi, de atunci de când barbarismulu si tirani'a s'a impusu popóreloru martire, cari au ingrasiatu pamentulu acest'a, de seculi, cu sângele loru (Aprobâri). Nu cu intielepciunea piticiloru, cari se ascundu de umbr'a loru, a devenitu Piemontulu Itali'a de adi (Aplause). Intielepciunea piticului a facutu cá Poloni'a adi sa nu mai esiste, Crime'a sa nu mai esiste, Boemi'a sa nu esiste si altele. Nu vreau sa dicu prin acést'a sa trecemu Dunarea; dar' voiu sa dicu ca a venitu tempulu sa ne recunóscemu valórea nóstra, forti'a nóstra.

Turci'a, dloru, astadi chiaru cându suna póte clopotulu de mórte asupr'a ei, ne tratéza cá rebeli, si nu cauta de locu a intarí legaturile sele vechi cu noi.

Dloru, aru fi o sinucidere pentru noi de a dá macaru a se intielege ca noi nu amu fi statu independentu. Relatiunile nóstre cu Pórt'a n'au restrinsu câtusi de putienu vre-odata independinti'a nóstra.

Déca trebue sa aretâmu tóta prudenti'a nóstra astadi, este numai de a aratá deferenti'a ce datorimu mariloru puteri. Datori'a missiunei nóstre ne impune sa pasimu cu tactu, cu intielepciune si moderatiune.

Pasimu in stare de lucruri, pe care n'amu provocat'o noi, si credemu ca facemu unu actu de demnitate cátra Europ'a, primindu sfidulu si respundiendu-i prin sfidu. Ce dloru, credeti d-vóstra ca marile puteri nu suntu convinse ca Romani'a este in stare a merge si singura, fâra sprigínulu pe care ni l'a datu Pórt'a pentru bacsisiulu anualu si care nu consistá decâtu in a ne violá necontenitu drepturile?

Dloru, noi ne avemu fratii nostri in Turci'a, in Macedoni'a, si este o datorie a nóstra a ridicá vocea si arm'a nóstra in favorulu si pentru salvarea aceloru frati.

D. *P. Ghic'a*: De ce nu ridici si pentru Transilvani'a si Bucovin'a?

D. *Maniu*: Suntu mai calmu decâtu d. P. Chic'a. Eu pentru românii din Transilvani'a, Bucovin'a si Banatu, nu ceru decâtu sa-si póta desvoltá viéti'a loru nationala. In celelalte privintie ei nu au sórtea fratiloru martiri din orientu. Din contra, se gasescu in mijloculu unoru popóre culte si civilisatóre. (Aplause).

Esaminându apoi cele dóue motiuni propuse, d sea se intréba ce s'aru intemplá cu noi déca amu cadé si noi in acestu resbelu dimpreuna cu Russi'a? Celu multu vomu perde ceea ce nu vomu avé. Pe Don-chisiotii Turciei inse nu putemu sa-i facemu, câci suntemu unu poporu seriosu. Dar' totu vomu câscigá ceva; vomu câscigá atâtu, ca dupa 200 de ani, botezâmu si noi pamentulu nostru cu sânge si iscalimu alaturea tractatului de pace cu o putere mare cá Russi'a. (Aplause). Voiu, dloru, sa tienemu defensiv'a, si cându va crede guvernulu ca a pipaitu pulsulu Europei...

O voce: Dar' déca s'o insielá? (Ilaritate).

D. *Maniu*: Guvernulu nu se va insielá câci, nu are putere discretionara. Terminându adera la motiunea cetita de d. P. Gradisteanu.

40000

Corespundintia.

Din pârtile ungurene, 30 *Aprile v.*

Fói'a „Hon“ in Nr. 113 publicându conspectulu despre perceptiunile si erogatiunile Ungariei din I cuartalu 1877 dice ca inca „nici cându n'a fostu resultatulu asiá favorabilu cá si acum“, adeca financiele statului nici cându nu au statu mai bine decâtu astadi. Spre documentarea acestei'a insira cifrele, din cari se vede, ca perceptiunile au fostu 47.761,833 fl. erogatiunile 68.188,039 fl. prin urmare deficitulu 20.426,206 fl. si asiá fatia de deficitulu I cuartalu din 1875/6, care a fostu circ'a 26 milióne se arata 6 milióne sporiu. Venitulu statului care a produsu acestu sporiu este mare parte contributiunea directa, din carea a incursu in anulu acest'a cu 4½ milióne mai multu decâtu in 1875/6. Cine nu scie ca ce e darea directa? Cine nu scie ca prin arunculu colosalei dâri directe pe realitâti numai se omóra economi'a, fâra care industri'a si comerciulu nu se póte inchipuí. Abstragendu dela acést'a cugetu, scimu toti, ce insemnéza a incassá in anulu acest'a cu 4½ milióne mai multu contributiune directa, dara ca puterile contribuitóre suntu mai tari in anulu acest'a si poporulu se radica materialminte? ba! e dovada reclameloru si vaierâriloru ce se audu in continuu contr'a incasârei fâra nici o crutiare a contributiunei, este atestatulu, ca dela poporu se ia fâra nici o crutiare bou, calu, vaca, haine, bucate pâna si nemobile si se vendu cu pretiu bagatelu pentru contributiune.

Déca dara incasarea se face in acestu modu sa petrecemu cu atentiune ce rebonificare capeta poporulu pentru acést'a, adeca cari suntu erogatiunile in favórea lui.

Inainte de a trece la acést'a trebuie sa me minunezu de arangiamentulu si esplicatiunea naiva si totusi intentiunata spre a seduce multimea, carea o face fói'a „Hon.“

Arangiarea singura este icón'a bine nimerita a guvernului nostru, este o arangiare a cifreloru asiá incâtu, nici cei mai incarnati directori de banca nu compunu actionariloru sei asemenea socóta, cá sa-i convinga cu sil'a ca tréb'a sta fórte bine!

Minunata este esplicatiunea la acestu conspectu, ce o face „Hon“. Este capacitarea unui agentu, care vinde „Ratenbriefe“, espectorarea unui sensalu ca actiunile stau bine, pretiulu se urca si marf'a e escelenta!

Fiinduca „Hon“ din asemanarea perceptiuniloru acestui anu cu ale celui trecutu vrea sa deduca imbunatatirea financieloru nóstre, aretandu unu plusu de circa 7½ milione, sa asemanâmu si erogatele sa vedemu ca pe ce s'a erogatu plusulu acel'a, câci déca s'a acoperitu in mare parte lipsele preliminate atunci este sperantia ca cu finea anului va fi plusu realu si asiá inaintarea e documentata. Plusulu in erogatiuni (fatia de anulu trecutu) este primo loco trei positiuni naive si anume interesele imprumutului de renta in auru 1.535,034 fl. interesele câlei ferate orientale 511,000, diferinti'a la agiulu erogatiuniloru in moneta sunatóre 898,805, aceste trei la olalta: 2.945,039; mai departe la imprumutulu mare a câiloru ferate 237,000 fl., la imprumutulu celu de 54 mil. 40,000 fl., la imprumutulu de 153 mil. 1.300,000 fl. positiunile insirate 4.522,039 fl. suntu inse tóte *interese*.

Se mai arata plusu in erogate la ministeriulu „honvediloru“ 165,000 fl. si la posta 83,000 fl. Alte positiuni mai insemnate nu suntu.

Din contra suntu in erogatiuni *minus* fatia de ceialalti ani, spre esemplu la ministeriulu de comunicatiune si lucruri publice 500,000 fl. la ministeriulu de agricultura si industria 42,000 fl.

Avendu cifrele in natura, espunerea loru simpla face conclusulu, fâra alta motivare. Precum se vede prea usioru capetâmu urmatoriulu conclusu: incassarea plusu de circa 7½ milióne s'a intrebuintiatu pe 4½ milióne interese plusu fatia de anulu trecutu si pe honvedi 165 mii iér' erogatu plusu si in fine post'a 83 mii dto erogatu plusu, cu alte cuvinte, incassarea contributiunei — chiaru cu ruinarea poporului — nu se face pentru a produce poporului desdaunare prin intreprinderi si dispositiuni in favórea lui, ci din contra pentru lucrurile publice si de interesu comunu cum este, agricultur'a, industri'a, comerciulu, adeca intreprinderi in folosulu acest'a, s'a erogatu cu 542 mii mai putienu!

In fine, dice „Hon“, ca resultatulu circulatiunei cassei, arata 450,635 fl. 12½ cr. venitu curatu (tiszta megtakaritás) iér' cu luarea in consideratiune a celoru trei positiuni nóue din erogatu face 1.535,034 fl. 23.

In genere asiá se vede ca dnii dela „Hon“ nu au idea de cum de contabilitatea mai inalta, cum e la statu, dar' nici cá civi, ei nu sciu ca socót'a e legata de tempu, ca prin urmare inainte de finea tempului cându se incheia socót'a nu póte fi vorba de „venitu curatu“, nu scie ca insirarea perceptiuniloru si erogatiuniloru nu póte resultá inainte de incheiarea socotiloru dupa planulu si bugetulu statoritu, numai perceptíuni *plus* séu erogate *minus*, cari nu numai acum, dar' nici cându nu póte serví de basa la asertiunea ca starea financieloru e buna séu slaba. Din contra ne face sa credemu si sa avemu suspitiuni ca voie ce a ne seduce, ceea ce ne dovedesce singuru impregiurarea ca guvernulu e silitu a se abate dela bugetu si a imprumutá 25 milióne cu 7½%, cari se voru acoperí cu cambii pe 3 luni remanendu atunci iéra in positi'a de a lucrá dóra iér' pentru prolungirea acelor'a.

Acestea suntu observârile nóstre fatia de asertiunile lui „Hon“ ca „nici cându nu a fostu resultatulu asiá favorabilu“ si prin urmare financiele statului nici cându nu a statu asiá bine*). P.

Cosn'a, 8 Maiu 1877 c. n.

Dle Redactoru! Au fostu si suntu multe de spusu despre acésta comuna, carea constituita in parochia de sine statatória abiá de 2½ ani a ajunsu la atât'a, câtu — s'a potutu, la fórte putienu dupa cerintiele presentului; inse in proportiune si dupa impregiurâri la atât'a, câtu si pentru câtu — lauda si multiamita lui Ddieu!

Fiindu mai fericitu a face si a lucrá; decâtu a vorbí mereu de fapte mari si salutari, cari sa se pastreze tiparite cá o istoria neadeverata; — remânu altele pentru tempulu loru, pentru tempulu cându nedefiniverulu adeveru singuru va dá potericulu seu resunetu si va spune despre acesti ómeni si cei, cari au venitu in atingere cu ei parte spre binele si, dorere, parte unii si spre reulu loru.

Pentru acum'a, ve rogu M. O. D. Red. a inserá pre lânga aceste in pretiuitulu diuariu „Tel. Rom.“ urmatoriulu actu marinimosu si multu binevenitu de pietate, carele referitoriu la persón'a de nestérsa memoria in acésta comuna e un'a implinire a cuvinteloru poetului (Horatiu): „Di tibi divitias dederunt artemque fruendi!“

(†) Nicolaie Popu Spinulu din Cosn'a, unu adeveratu stâlpu alu acestei comune si parochii, in viéti'a sea esemplariu de diligintia, bunatate, ospitalitate si iubire crestinésca, românu verde si crestinu adeveratu, spre nereparabil'a durere a familiei sele intristate, numeróseloru rudenii, amici si consateniloru sei, s'a mutatu din acésta viétia in diu'a de S. Georgiu a. c. in etate de 72 ani, impartasitu fiindu cu ss. taine si s'a inmormentatu functionându, conformu lasamentului seu, 3 preoti. S'a dusu spre a-si luá in alta viétia plat'a si marirea sea dela acel'a, pentru a cârui'a marire a traitu si moritu.

---

*) Astfeliu de coresp. ne suntu totdéun'a binevenite. R.

In domnulu adormitulu cunoscându carea e cea neame nabila si mai mare lipsa pentru consatenii sei, a testatu, daruitu si datu spre scopulu infrumsetiârei claditei biserici din Cosn'a frumós'a suma de 880 fl. v. a. si 60 de galbini imperiali austr. si anume: 300 fl. v. a. numerati si 60 # in natura, cari s'au si predatu epitropiei bis. gr. or. locale; iér' 580 fl. v. a. in obligatiuni sigure.

Acésta jertfa a produsu in sufletulu tuturoru, deaprópe si de departe, unu simtiementu de adenca multiamire si pietate, cu atât'a mai vertosu, ca ea a fostu depusa in tempulu criticu de astadi si atuncea, cându lips'a de atare ajutoriu erá mai simtita.

Echoulu acestui sacrificiu crestinescu si marianimosu resune in tóte inimele, si dée celu de susu sa-si intâlnésca pre tóte magurile si luncile — mai asiediate cá acesti munti — parechia.

Celu-ce face atât'a, câtu póte; face atât'a, câtu trebuie sa faca. Fia-i tierin'a usióra, memori'a eterna si binecuventata!!

Gregoriu *Maric'a*,
parochu gr' or.

Varietâti.

⁂ Diu'a de 3/15 Maiu s'a serbatu aici mai antâiu bisericesce si sér'a cu o convenire frumósa in otelulu la „Corón'a Ungariei".

⁂ *Insciintiare.* Conformu conclusului din 17 Fauru a. c. punctu 4 ad Nr. 18 ex 1877 — *prelegerea publica* prosima din *„agronomia"* se va tiené *dumineca la 8/20 Maiu* in comun'a **Avrigu**, de dlu *Eugeniu Brote.*

Suntu poftiti deci toti domnii invetiatori, preoti, si alti barbati din Avrigu si din comunele invecinate a se presentá in numeru câtu se póte de mare.

Sibiiu in 3/15 Maiu 1877.

Comitetulu despart. III alu asociat. transilvane.

I. Hanni'a, directoru. *Dr. N. Olariu*, actuariu.

⁂ *Visitatiune scolara.* Câtra sfersitulu lunei Aprile c. n., in fostele comitate a Albei inferióre si Cetâtiei de balta, se seversí din partea inspectorului scolariu regescu Ilustr. Sea d. Ioanu *Gáspár* visitatiunea tuturoru scóleloru populare fâra deosebire de nationalitate. Pre lânga aceea ca in anulu acest'a scol. in vre-o dóue renduri s'au cerutu si datu pre calea notariateloru cercuale rapórte despre numerulu obligatiloru la invetiamentu, numerulu frecuentatoriloru, manualele ce se intrebuintiéza in scóle, recuisitele scolari, ca de câte ori au fostu indrumate autoritâtile scolari locale a aduce scólele confessionale la starea, cá sa corespunda intru tóte prescriptiuniloru legei si alte multe, d. inspectoru si cu acésta ocasiune, se dice, si-a luatu notitie despre totu ce a aflatu in scóle, precum si despre ce nu a aflatu, insa este neaperatu de lipsa in fia-care scóla, déca e cá se corespunda scopului.

Se afirma mai departe ca aru fi confiscatu o carta, proprietate a scólei ev. luterane din Heturi, sub pretestu ca nu aru corespunde impregiurâriloru actuale de statu. Unu semnu acest'a nu prea bunu pentru scólele confessionali.

Acestui cercu scolariu apartienu cele mai multe parochii din ppresbiteratulu Ternavei superióre, in care, dupa cum s'au mai aretutu, cu deosebire in cele scolare domnesce miseri'a cea mai mare. Ce va fi aflatu d. inspectoru in scólele nóstre din acestu tractu, si ce judecata 'si va fi facutu despre densele, usioru ne putemu inchipuí. 'Si va fi facutu de buna séma notitie despre ele, si potemu crede ca nu fàra scopu.

Este tare de temutu ca in scurtu tempu vomu vedé infiintiându-se si pe aici pe la noi, cá prin comitatulu Hunedórei si pe airea, scóle comunali, de care sa ne ferésca bunulu Ddieu.

....a.

⁂ Ni-au venitu la cunoscintia ca a esitu de sub presa romanulu *Vrajitórea rosia* séu *Mórta si Viua*, de Xavier de Montépin, traductiune de St. P. Burghelea, 3 volume mari in 8⁰ de 54 cóle. Pretiulu a tustrele volumele 4 fl. 50 cr. v. a. franco.

Se mai afla de vendiare putiene esemplare din romanulu *Misterele Indiei*, 3 volume mari in 8⁰, de acela si autoru. Pretiulu 4 fl. v. a. franco.

A se adresá: in Galati la administratiunea diuariului „Vocea Covurluiului; in Bucuresci, la librariele Socec & C-ia, fratii Ioanitiu & C ia si Graeve & C-ia: in Iasi, la librari'a Dim. Daniel; in Craiov'a, la librariele fratii Samitca si Aron Zviebel; in Ploiesci, la librari'a G. Kârjean; in Brail'a, la librari'a Unirea; in Berladu, la D. M. Barbu, comerciantu; in Turnu-Magurele, la librari'a Tomsi'a.

Sciri telegrafice

Bucuresci, 12 Maiu. Eri pe la 3 óre s'a apropiatu unulu dintre cele mai mari monitóre turcesci de Brail'a si s'a postatu in dosulu insulei Ghecetu si a bombardatu cetatea. De pe rip'a Dunarei a respunsu foculu mai intâiu artileri'a usióra rusésca; mai târdiu, din dosulu viiloru de pe inaltimile ce dominéza cetatea, au deschisu foculu bateriile rusesci si l'au intretienutu o óra. Dóue granate rusesci au lovitu in caldarea monitoriului. *Acest'a esplodându a comunicatu focutu camerei de prafu. Monitorulu a sburatu in aeru. Ecuipagiulu si soldatii de pe monitoriu s'au prapaditu.*

Vien'a, 12 Maiu. „Polit. Corr." spune: Nai'a pe care bateriile rusesci a aruncat'o in aeru, n'a fostu monitoru, ci o naia cuirassata, ce purtá nóue tunuri si 150 soldati, cari in cea mai mare parte s'au prapaditu. — Eri sér'a dóue monitóre turcesci au inceputu foculu asupr'a bateriiloru rusesci.

Vien'a, 12 Maiu. „Polit. Corr." i se telegraféza din *Bucuresci* sub datulu de astadi: Intre guvernulu romànescu si Banc'a Romaniei s'a incheiatu o conventiune in privinti'a licuidârei cuponiloru dela 1 Iuniu, dupa imprumutulu Oppenheim; sum'a cuponiloru de licuidatu face unu milionu.

Bucuresci, 12 Maiu. In desbaterea asupr'a interpelatiunei lui *Stolojanu* a declaratu Cogalniceanu ca Turci'a insa a ruptu relatiunile si a declarat resboiulu. — S'au propusu dóue ordini de dí si adeca: un'a, carea dice, ca de óre-ce legaturile intre Turci'a si Romani'a suntu rupte, cea din urma a devenitu dómna preste sórtea ei; alt'a inse se tiermuresce intru à esprime incredere in mesurile ce va crede regimulu ca suntu de lipsa a se luá. Nóptea la redeschiderea siedintiei a declaratu *Ionescu* ca Romani'a n'are nici bani, nici armata pregatita, nici aliati, pe rusi nu-i póte considerá de aliati si asiá nu afla cu cale a se declará resbelu. La aceste a respunsu *Bratianu*: Romani'a s'a adresatu câtra puteri, n'a primitu inse nici unu respunsu si Romani'a fiindu parasita cauta a-si luá refugiu la puterile ei proprie; Romani'a are o armata buna si buni oficieri si póte documentá vitalitatea sea. Romani'a trebuie sa se apere dupa ce Pórt'a i-a declaratu resbelulu. Dupa acést'a s'a primitu ordinea dilei notificata dejá.

Bucuresci, 12 Maiu. In siedinti'a de nópte s'a desbatutu asupr'a interpelatiunei lui *Stolojanu* in privinti'a mesuriloru contr'a bombardamentului turcescu; dupa o desbatere mai lunga s'a primitu cu 58 contr'a 29 voturi urmatórea ordine de di: *„Camer'a, vediendu ca Turci'a prin purtarea ei agressiva a ruptu leguturile ce legau pre Romani a de Turci'a, deschidiendu ostilitâtile contr'a Romaniei si tunurile românesci respundu dejá la declararea turcésca de resbelu, — basându-se pe simtiulu de dreptate alu puteriloru garante, cari au asiguratu prin tratatulu de Parisu desvoltarea politica a Romaniei, imputernicesce pe regimu a luá tóte mesurile, cari asigura esistenti'a Romaniei si cari 'i permitu, dupa facerea pâcei, a ocupá o positiune politica precisata, prin care sa-i fia possibilu, cá libera de ori-ce raporturi de dependentia sa-si indeplinésca missiunea istorica in orientu."*

Bucuresci, 12 Maiu. In senatu a facutu *Lahovari* o motiune, prin carea condamnându purtarea agressiva a Turciei si bombardamentulu turcescu, imputernicesce pre regimu a apará cu arm'a institutiunile si esistinti'a Romaniei — *Cogalniceanu* repetiesce declaratiunea sea de ieri si incheia, ca Romani'a numai pe armat'a ei póte comptá. Presiedintele senatului (Iepureanu) cere deslusiri despre rolulu Romaniei in fati'a armateloru rusesci si asupr'a promissiuniloru Russiei dupa terminarea resbelului. Presiedintele este in contr'a trecerei armatei române preste Dunare.

Bucuresci, 12 Maiu. Principele a plecatu la Olteniti'a.

Bucuresci, 13 Maiu. Senatulu a primitu ordinea dilei de Ghic'a, carea este asemenea celei din camera, cu 36 contr'a 7 voturi.

Fiume, 13 Maiu. Archiducele *Albrecht* a sositu ieri aici si a fostu primitu de archiducele *Carolu Stefanu* si de fruntea autoritâtiloru.

London, 13 Maiu. „Bur. Reuter" i se spune sub 9 l. c. din Erzerum: In 6 l. c. rusii si au asiediatu castrele la Subatan Zaghnilar (trei pâna in patru óre de Cars).

Cladov'a, 14 Maiu. Principele **Carolu** a plecatu la armata. Avantgard'a, 5000 combatanti cu trenu, au sositu la Slatin'a cu munitiune si o colóna de proviantu. La Calafatu campéza 15,000 români aprópe de cetate. Comand'a o are la Calafatu colonelulu Cerchesu.

Vien'a, 15 Maiu. Cas'a deputatiloru a respinsu propunerile comissiunei in privinti'a separarei administrative a Tirolului italianu.

Contele polonu *Platter* protestéza contr'a afirmatiunei ca elu pregatesce o rescóla polona, dicendu, ca inca n'a batutu ór'a eliberârei. — Marele-duce *Nicolaie* a sositu adi la Bucuresci, a facutu visita principelui *Carolu* si a plecatu iérasi la Ploiesci — „Pol. Corr." spune ca venirea Marelui duce a avutu scopulu de a regulá definitivu cooperatiunea armatei române.

London, 15 Maiu. Cas'a comuneloru a respinsu resolutiunea rusofila a lui Gladstonu, indreptata contr'a politicei orientale a guvernului cu 354 contr'a 223 voturi.

Petersburg, „Invalidulu Rusescu" publica telegrama a Marelui-duce Michailu dela 14 Maiu: In 12 l. c. s'a aretatu o escadra turcésca naintea Gudantyei (?), a bombardatu acestu locu si a desbarcatu, dupa cum se dice, 1000 cerchezi emigrati odinióra. Dela Suchum Kaleh au trecutu vre-o câte-va sotnii de casaci si militii preste riulu Gumyrtu. In 14 Maiu stau siese nâi chirassate naintea cetâtiei Suchum Kaleh.

Constantinopole, 15 Maiu. In Dobrudj'a, unde unu corpu rusescu, care se compune din infanteria, cavaleri'a si artileri'a, a trecutu preste Dunare la Potbachi (?), s'a incinsu o batalia.

Burs'a de Vien'a.

Din 4/16 Maiu 1877.

Metalicele 5%	58 15
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	64 10
Imprumutulu de statu din 1860	106 80
Argintu	113 35
Galbinu	6 16
Napoleonu d'auru (poli)	10 33
Valut'a nóua imperiale germâna	63 40

Publicare de concursu.

Comunele Buteni, Chisindi'a, Vasai'a, Paiuseni, Cuiediu, Hodosiu, Bers'a, Voivodeni, Aldesci si Cacarau, conformu decisiunei comitetului administrativu comitatensu aradanu, grupându-se intr'unu cercu sanitariu, subscris'a antistia prin acést'a deschide concursu pentru infiintiatulu postu de medicu cercuale, cu resiedinti'a in Buteni.

Dotatiunile:

1. Din cassadele comuneloru grupate anualmente salariulu stabilitu de 600 fl. v. a.
2. Pentru cercetarea morbosului in tempu de di 30 cr., in tempu de nópte 40 cr.
3. Pentru visitarea morbosului mergendu la medicu, diurna de di si nópte egale de 20 cr.

Seracii suntu a se curá gratis.

E de observatu ca in opidulu Buteni locuiescu stabilu mai multu de 70 familii inteliginte, mai departe posiede un'a apoteca.

Dela recurenti se recere, posiederea limbei române, magiare si celei germane; recursele loru provediute cu documentele necesarie, suntu a se insinuá pâna in 15 Iuniu a. c. st. n. la subscris'a antistia.

Terminulu de alegere s'a defiptu pe 17 Iuniu a. c. órele 10 antemeridiane.

Datu in Buteni 1877 Maiu 10 st. n.

Isidoru Popescu,
notariu.

Teodoru Giur'a,
1—3 juratu.

Nr. 37.

Concursu.

Devenindu prin mórtea parochului Georgiu Zacharia din Ludisioru, ppresbiteratulu Fagarasiului II, parochi'a de acolo vacanta, spre intregirea acelei'a, — in intielesulu ordinatiunei prea Ven. consistoriu archidiecesanu din 17 Decembre a. tr. Nr. 3599 B. si din 19 Februariu a. c. Nr. 129 B. — se publica concursu pâna la 25 Maiu a. c.

Emolumintele impreunate cu acésta statiune parochiala de a III clasa, suntu câte un'a metreta ovesu dela 76 gazde, apoi un'a di de lucru, si venitulu stolaru statoritu in sinodulu parochialu, care tóte laolalta computate in bani dau sum'a de 303 fl. 40 cr., — lânga acestea se mai adauga venitele si din fili'a Luti'a asemene statorite in sinodulu parochialu, dela epitrafiru si alte beneficii dela poporu computate in bani la 115 fl. 10 cr. — preste totu 418 fl. 50 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune voru avé a asterne concursele sele instruate cu documentele in sensulu statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu mai susu semnatu.

Avrigu, 21 Aprile 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Vasiliu *Macsimu*,
3—3 adm. ppresbit.

Nr. 118/1877.

Edictu.

Ann'a Bibu legiuit'a sotia a lui Petru Sosimu Faraonu, amendoi din Fofeldea, carea acusi de trei ani si-a parasitu pe legiuitulu ei sotiu de casatoria, fâra a se scí loculu ubicatiunei ei; se citéza prin acést'a cá in terminu de unu anu si o dí sa se presenteze la scaunulu ppresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortialu incaminatu de sotiulu ei se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Nocrichiu, 28 Aprile 1877.

Oficiulu ppresbiter. gr. or. alu Nocrichiu Cincu-mare.

G. Maieru,
1—3 adm. ppescu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 36. ANULU XXV.

Sibiiu 8|20 Maiu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Teatrulu resbelului.

Din diurnale din Bucuresci dela 3 Maiu estragemu:

Asta nópte, la o óra si 30 min. s'a ivitu intre Smârd'a si Malul Rosiu 6 bârci pline de turci. Pichetulu de calarasi vediendu ca acele bârci se apropia de malu cá la 100 metri pentru a debarcá, a trasu de 4 ori intr'ensele. Ele luara atunci directiunea Malului Rosiu, unde se aflá unu altu pichetu mai tare. Acesti'a, vediendu intentiunea turciloru de a debarcá, pre de o parte au datu de scire in Giurgiu, ér' pe de alt'a au trasu mai multe focuri si-'i silira a se retrage.

Turcii urméza pe malulu Dunarei, de câte ori potu, oper'a loru de barbaria si de talharia.

La Smârd'a si la Malulu Rosiu tiermulu nostru fiindu pazitu, turcii au fostu respinsi si nici o stricaciune n'au pututu face. Barbarii au pututu trece insa pe mosi'a Varasc'a din plas'a Borcea, si au datu focu la 150 cara de fênu, prefacendu totu in cenusia. Ei au pututu asemenea trece in dreptulu satului Socaricii, tiermulu fiindu nepaditu, si au datu focu pichetului dela Sioimu, Gurabelii.

Incendiulu si pustiirea suntu singurele isbande cu cari se ilustréza turcii. Ori unde intempina insa o pusca romanésca, nu suntu in stare sa faca nimic'a.

Amu auditu imputandu-se guvernului de ce nu padiesce intrég'a linia a Dunarei, Lucrulu ni se pare preste putintia. Pentru a pazí bine si siguru o linia de fruntaria de atâtea sute de kilometri, aru trebuí o politia de mai multe sute de mii ómeni.

In urm'a bombardârei ce a urmatu ieri nóptea intre Vidinu si Calafatu, vaporulu pe care voisera sa-lu acopere tunurile din Vidinu si in care cu tóte acestea trasesera bateriele nóstre, reusise a scapá dupa incetarea bombardârei, coborindu-se pe Dunare. Constatandu disparitiunea lui, comandantulu din Calafatu dete prin telegrafu scire trupeloru asiediate in josulu orasiului sa-lu urmarésca.

In dreptulu satului Ciupercenii, aflandu-se d. colonelu Crutiescu cu regimentulu seu, a diaritu vaporulu pe Dunare. Imediatu a deschisu unu focu vigurosu in contr'a-i. Unu matelotu fu rânitu si capitanulu vaporului, vediendu-se in pericolu, in fati'a resolutiunei cu care 'lu atacau soldatii nostrii, se predete.

Vaporulu prinsu fu trasu la malu si ocupatu de soldatii nostri.

Capitanulu bastimentului nu voiesce sa declare cu ce intentiune caletoriá fâra bandiera. Câti-va mateloti au facutu insa marturisire, din care resulta ca acestu vaporu facea servitiu pentru turci.

Se crede ca mai nainte de a se predá, capitanulu a pusu sa se arunce in Dunare ori-ce aru fi pututu sa-lu compromitia si sa dovedésca care-i erá intentiunea, de óre-ce, dupa ce a fostu prinsu, nu s'a gâsitu nimic'a pe vaporu.

Vaporulu si ecuipagiulu seu suntu tienuti sub buna padia la Ciuperceni.

Aflâmu ca batelulu care s'a prinsu este unu batelu de resbelu construitu la Pest'a pentru servitiulu Turciei. Elu cautá sa cobóre Dunarea spre a fi predatu la destinatiune.

O telegrama dela Bechetu comunica urmatórea scire:

Asta nópte s'au auditu in Rahov'a tîpete grozave de ómeni si femei. Se crede ca turcii aru fi maltratatu crestinii ce locuiescu acolo.

Sambata pe la apusulu sórelui, tunurile din Turtucai'a au inceputu sa arunce obusuri asupr'a unoru trupe romanesci, tabarite lânga Olteniti'a.

Bateriele nóstre respundiendu, tunurile turcesci au tacutu.

Inoptatu, o trupa de artileri români, voindu sa asieze o bateria in malulu Dunarei, tunurile din Turtucai'a au inceputu iér' focurile, pentru a impedecá lucrarea. Intre acést'a s'a apropiatu de malu si unu monitoriu turcescu pe alu cârei bordu erá si o trupa de infanteria, si au luatu parte la lupta.

Trupele si tunurile nóstre respundiendu cu voinicie, monitoriulu turcescu s'a retrasu iér' tunurile din Turtucai'a au tacutu, — asiá ca pâna despre diua s'a potutu asiediá bateri'a care ne asigura unu bunu punctu strategicu.

3 Maiu c. v.

Eri nópte forturile din Vidinu au inceputu focuri contr'a Calafatului, si acést'a cu scopu de a distrage atentiunea artileriei nóstre, pentru a puté trece unu vasu turcescu de resbelu.

Curs'a inse n'a isbutitu, cu tóta vioiciunea focuriloru din Vidinu, asiá ca vasulu turcescu a trebuitu cá sa se retraga, — vatamatu de artileri'a nóstra.

Perderile, de-si regretabile, nu jignescu inse forti'a nóstra militara.

Locuitorii din Severinu au cerutu guvernului a tramite trupe acolo, pentru a protege localitatea de navalirea turciloru.

Societatea de navigare dunaréna 'si transporta cu graba materialulu.

Guvernulu a ordonatu tramiterea arestantiloru intr'unu districtu de munte.

Descoperiri interesante despre armat'a russo-romàna in miscàrile strategice.

(π.) Intr'o caletoria pe calea ferata dela Copsi'a mica pâna la Teiusiu fiindu in unu cupeu cu unu amploiatu financialu si 2 oficieri, se suí si ne insotí in acel'a si unu altu caletoriu strainu, elegantu imbracatu si de unu esterioru ce-va cam afectatu. Tacù câtu tacù, pâna deodata scóse din portfoiu o carticica de notitie, marcata cu feliu de feliu de colori si incepù a conversá cu unu capitanu de artileria — se intielege austriacu de ai nostri — despre resbelulu din orientu; spuse capitanului in audiulu celora-lalti pasagieri, ca elu vine chiaru din *Romani'a* preste *Brasiovu* — si apoi enarà despre tóte câte le-au vediutu cu ochii pe tóte liniile si punctele strategice de resbelu.

Atentiunea pasagieriloru din cupeu — firesce ca la momentu se incorda la interesantulu discursu dintre capitanu 'si necunoscutulu viageriu, carele numai atât'a spuse ca este „*Ein Reisender von Wien*“ si a avutu comisiuni de comerciu si industria in Romani'a. Curiositatea capitanului dar' cu atâtu mai mare a amploiatului ung. de finantie — erá firesce a audí ce-va *positivu* dela acestu viageru carele nici nu lipsí a descoperí cam urmatórele:

„Cele ce amu vediutu cu ochii mei in *Galati*, *Brail'a*, *Ploiesci* si *Bucuresci*, suntu lucruri mari, cari stau in cea mai apriga contradicere cu scirile si rapórtele diurnalisticei. Asiá sa sciti, ca in viéti'a mea amu vediutu multa si imposanta armata concentrându si miscându-se in strategia; amu vediutu trupe rusesci la anulu 1849 in *Galiti'a* si *Ungari'a*, le-amu vediutu totu pe acelea la anulu 1853 in *Giurgiu* si *Rusciucu*; amu vediutu trupe *francese*, *italiane* si *piemontese* la anulu 1859 in *Itali'a*: vediut'amu *prusesci* la anulu 1866 in *Boemi'a* si *francese* si *germane* in resbelulu anului 1870 chiaru la *Saarbrücken*; iér' pe ale nóstre trupe de tóte categoriele le cunoscu si le cunóscemu toti austriacii din calcâiu pâna in crescetu.

Dar' ve asiguru ca trupele cele atâtu de grandióse rusesci, care au sositu in dilele trecute, cea mai mare parte pe calea ferata, mi-au insuflatu nu numai respectu, ci m'au pusu in nespusa uimire. Ce au vediutu ochii mei si ai altoru privitori nici pe departe se póte spune cu gur'a; me aflámu la gar'a calei ferate din *Galati*, cându luni, septamân'a trecuta sér'a, cam pe la 7 óre, conversându pe peronu cu mai multi caletori, asteptámu sa se deschida cass'a cá sa ne scótemu bilete, fiindu-ca scieamu ca curendu are sa sosésca, respective sa plece trenulu.

Ni se spuse inse, ca trenulu cu 2 óre are sa sosésca mai târdiu, fiindu transportu mare de *ostasi rusesci* cu *multe tunuri* si alte poveri de *munitiune* si recuisite belice. Si ce sa vedi, ne pomeniramu deodata cá din seninu impresurati de unu despartiamentu de calareti rusesci *cazaci*, câror'a mai apoi le urmara alti calareti românesci numiti *calarasi*. Cazacii rusesci, barbati de cea mai frumósa etate intre 25—30 ani, robusti, sanetosi, bine-adjustati cu imbracaminte nóua, inarmati pâna in dinti, fia-care cu sabia, revolveru carabinu si cu o sulitia lunga ascutita la verfu in patru dungi; caii de subtu ei unulu cá altulu de frumosi de mijlocu, dar' bine hraniti, grosi si tiapeni; bine grijiti si impodobiti cu siéu'a si capestre noi. Erau de toti cam la 40 insi cu 2 oficieri; 4 dintre cazacii postati in dosulu garei — dedera pinteni cailoru si cu suliti'a in mâna plutiti pre cai deodata sborara cá prin aeru in diferite directiuni recognoscendu. Ceialalti siedeau pre cai cá si cându aru fi intiepeniti cu cuiulu, — privindu in tóte pârtile cu ochii inflacarati. Oficieriulu comandante descalecându, intra in gara si vorbí câte-va cuvinte francese cu siefulu statiunei, cârui'a 'i dede o siedula, de buna séma o depesia, si urcându-se iute pe calu, dintr'o fluerutia dedù unu semnalu si la momentu sosira cei 4 recognoscenti cá sborându din aeru. Vorbí ce vorbí cu densii si preste câte-va minute sosí unu despartiementu de calareti din óstea româna. Acesti'a inse suntu ómeni mai tineri, dar' frumosi la esterioru bine adjustati si inarmati, cai mai mari decâtu ai cazaciloru, de 16 pumni, bine ecuipati, feciorii sanetosi, voiosi si insufletiti. Oficierii cavaleriei române salutara pre ai cazaciloru rusesci si — strensera mânile si vorbindu câte-va cuvinte *francese*, — despartiementulu de cazaci se departà in directiunea trenului, ce se asteptá. Ceriulu s'a deschisu si turná plóia cá cu ciuberulu, unu ventu rece, intunerecu de nu vedeai degetulu. Stateamu curiosu si uimitu ca ce va sa se intemple; *calarasii români* stateau cá inclestati pe caii loru in dosulu garei si in torintele ploiei, nici ca le pasá. Din cându in cându vedeamu din departare câte o zare de lumina lucindu si audiamu tropotele cailoru, troncanitulu sabieloru. Acesti'a erau cazacii imprasciati in tóte pârtile recognoscendu prin intunerecu si plóia, fiindu provediuti de desubtulu capenégului cu unu feliu de lampióna artificiósa de cauciucu, care le face vedere dupa placu si necessitate.

Intr'unu târdiu eata sosira vr'o 24 trenuri, fia-care cu câte 46 vagóne incarcate si indesate cu *ostasi pedestri* (infanteria). In fia-care vagonu erau câte 40 insi, va se dica in celea preste o miia de vagóne dela cele 24 de trenuri, sosira la 45,000 ostasi rusesci; dar' apoi mai sosira si alte vagóne cu *artileria* si *munitiune* grandiósa. M'amu uimitu vediendu aceste trupe, feciorasi toti tineri in etate de 20—24 ani, binefacuti, sanetosi, trunchiosi, bine ecuipati si armati; plouá in continuu; dar' la gara nici unu sgomotu, liniscea cea mai mare pâna se descarcara tóte vagónele in cea mai frumósa ordine. Soldatii 'si pusera puscele in *piramide*, plói'a nu-i gená nimicu si m'amu uimitu cum lasau se curga ap'a pe tievile pusceloru neinfundate la gura! Oficierii acestei ostiri rusesci preste totu suntu ómeni de etate mai mijlocia cam intre 26—35 de ani, mare parte carunti la peru; suntu inse ómeni inteligenti si cu putiena esceptiune — vorbescu *limb'a francesa* si *germana*; iér' soldatií de rendu numai russésc'a.

Disciplin'a atâtu in armat'a *russésca*, câtu si in cea *coaliata româna*, amu aflat'o in totu loculu esemplara, incâtu m'a surprinsu; nimicu nu va cumperá soldatulu rusescu, sa nu platésca indata câtu i se cere; iér' oficierii suntu plini de bani, auru si argintu, apoi fórte galanti. Ospetarii, negutiatorii si alti cetatieni din *Romani'a* marturisescu aceste cu tóta sinceritatea adaogându: ca insisi se mira ce deosebire este intre armat'a rusésca de acuma si intre cea de mai nainte; ce mari progrese a facutu Russi'a dela 1853 incóci in organisarea armatei sele.

Tunurile si preste totu bateriele rusesci care le-amu vediutu eu inca m'au pusu in uimire, suntu tóte de calibre grele si nóue sclipescu cá aurulu; potu dice ca e o inventiune de care nu amu mai vediutu nici la o armata européna. Si mi s'a spusu ca de aceste tunuri 16 baterii suntu in transportu pentru *armat'a româna* dela *Calafatu*, care operéza la Dunare spre *Vidinu* in contr'a turciloru!“

A mai enaratu multe viagieriulu némtiu, care nu le-amu potutu petrece cu atât'a atentiune cá sa le fiu potutu tiené in memoria, câci me genámu, si erá prea batatoriu la ochi, sa mi le notezu in vagonu.

Caracteristicu a fostu inse preste totu acestu discursu, mai vertosu, cându densulu afidá pre capitanu, ca de feliu nu este amicu simpatisatoriu alu *rusiloru* cu atâtu mai putienu alu *româniloru (ich bin gewiss kein simpathisirender Freund der Russen, vielweniger aber der Walachen, aber was meine Augen sahen kann ich nicht verleugnen).* La aceste afirmatiuni 'i reflectà capitanulu: „Cum se póte dar' aflá indemnata diurnalistic'a nóstra din *Vien'a* si anume *„Neue-Freie-Presse“*, *„Deutsche Zeitung“* si altele a dá crediementu corespundintiloru speciali, cându le publica raporturi cu totulu contraste, in cari armat'a rusésca se descrie cá demoralisata, betiva si fanatisata; iér' cea romanésca, lasia, sdrentiósa si hebauca?

Viagieriulu vienesu, nu se gandí multu, ci cu unu zimbetu ironicu i respunse capitanului; *„Ia wohl, es ist so; aber die Zeitungen verfolgen besonders in Kriegszeiten gewisse Interessen zum Vortheile des einen oder des anderen Kriegführers, dem sie nicht etwa simpathisch sondern — finanziell engagirt sind!“* Va sa dica romanesce: „Firesce asiá este; dar' diurnalistic'a, mai cu séma in tempu de resbelu, urmaresce óre-cari interese in favorulu unui'a séu celui'a-laltu purtatoriu de resbelu, cârui'a nu-i este dóra ingagiatu simpaticesce ci finantialmente.

Mai spuse câta armata colosala rusésca a vediutu cu ochii in giurulu *Brailei*, in *Oltenití'a*, câtu de bine organisata, si adjustata, inarmata, mobilisata si disciplinata este *óstea romàna*; ce *artileria*, *trupe de geniu* si *sanitare* dupa sistemulu celu mai modernu militariu, au romànii. Unu regimentu de infanteria a armatei romàne, care mergea spre *Calafatu*, l'a pusu in uimire si la privirea lui credea ca suntu soldati francesi. Esteriorulu feciorilor este fórte placutu si impunatoriu, — pecâtu sa fia espusi glóntieloru turcesci. Signalulu ni anuncià apropierea de *Teiusiu* si curmà numai decâtu discursulu interesantu.

Dela sinodulu archidiecesanu.

Siedinti'a a X din 12/24 Aprile.

„ad 2. *La ajutoriulu de statu.* Credu, ca objectulu interpelatiunei in partea esentiala e deslusitu prin actele substernute vener. sinodu, din cari se vede, ce amu facutu eu din presidiu spre a corespunde insarcinâriloru sinodului an. tr.; trecu deci la celelalte pârti ale interpelatiunei si respundu dlui interpelantu, ca:

a) Impartirea ajutoriului de statu pe anulu 1875 dupa conclusele sinodului din 1876 nu s'a potutu efectuí mai curendu din caus'a greutâtiloru technice, cari usioru se potu vedé, déca se va aruncá o privire asupr'a acteloru si cari suntu de a se considerá in legatura cu celelalte multe afaceri curente.

b) Ajutoriulu de statu atâtu pe an. 1875, câtu si pe 1876 s'a tramisu deadreptulu si espresu la mânile mele, asiá dara la respunderea mea personala; despre celu pe an. 1875 amu facutu ratiociniu la inalt. ministeriu, dar' absolutoriu inca n'amu primitu; celu menitu pe an. 1876 se afla depusu la institutulu de creditu si economii „Albin'a“: despre detragerile de 10% in folosulu fondului preotimei archid. si despre interusuriile economisate voiu tace in modulu celu mai esactu ratiociniu, care pentru ingramadirea afaceriloru multifarii, ce le amu avutu si le amu cá archieppu si metropolitu pâna in momentu inca nu e facutu asiá, cá sa-lu si potu presentá ven. sinodu. Credu inse ca pentru titlii amintiti dlu interpelantu va aflá destula garantia in mânile mele, in care se afla sumele respective.

Ad. 3. *caus'a cu seminariulu.* Pe tempulu cându amu venitu aici cá Archiepiscopu si metropolitu amu aflatu la seminariulu nostru Andreianu pe dnulu capitanu Stezariu cá inspectoru in partea economica-domestica a alumneatului. Dupa cum amu notificatu la altu locu, dlu capitanu Stezaru in calitatea de mai susu si-a datu demissiunea, din acestu incidentu consistoriulu a luatu mesuri, cá directorulu seminarialu sa provéda in viitoriu si inspectiunea domestica a internatului; acést'a a intempinatu unele greutâti, preste cari consistoriulu a trecutu deocamdata cu aceea, ca a substernutu Ven. sinodu unu proiectu de regulamentu pentru Seminariulu Adreianu, in care se reguléza si cestiunea atinsa. Intr'aceea eu tóta supraveghiarea in partea disciplinara a institutului o amu lasatu in grij'a di rectorului actualu, dar' totodata m'amu aflatu indemnatu si in persóna a privegiá, cá la institutu sa se sustiena ordulu bunu si bun'a cuviintia. Ear' pentru cele esperiate in partea acést'a, respundu dlui interpelante, ca in adeveru amu esperiatu si eu unele, cari nu au fostu in stare de a-'mi castigá complacerea, dar' despre aceea ca s'aru fi intemplatu din partea eleviloru escese si scandale chiaru si la locuri publice; despre unele cá acestea nu amu nici o cunoscintia, cu tóte ca mí-amu trasu din cându in cându informatiuni despre starea disciplinara a institutului“.

Dep. *Brote* cá interpelante se declara numai in parte multiamitu cu respunsulu datu si 'si reserva dreptulu a face propunerile sele cu alta ocasiune. Incâtu privesce respunsulu presidentului relativu la starea seminariului Andreianu declara, ca interpelatiunea nu este facuta simplu pe bas'a unoru povesti, ci pe bas'a acteloru oficióse ce-i stau a mâna. Dreptu dovéda cetesce unu estrasu din protocolulu conferintiei profesorale din an. 1876/7 de sub pct. 57, in care protocolu insusi corpulu prof. in frunte cu directorulu seminarialu se vede nevoitu a constatá, ca escese s'au facutu in institutulu amintitu.

Presidentulu observa, ca spre lamurirea obiectului din cestiune, aru fi consultu cá sa dee voia dep. Hane'a a dá cá directoru alu institutului Andreianu unele deslusiri. Sinodulu consimte si astfeliu:

Dep. *Hane'a* impartasiesce intr'o vorbire mai lunga starea lucrului, istorisindu, cum trebue intielesu cuprinsulu protocolului conf. prof. si declarandu in sfersitu, ca elevii institutului nu merita invinuirea ce li se face fiindu escesele pretinse mici abateri dela disciplina, nu inse scandaluri si escese faptice.

Dep. *Brote* considerandu scurtimea tempului reflectéza, ca de-si aru avé multe de observatu si de combatutu in ce privesce asertiunile antevorbitoriului, totusi amana facerea de propuneri motivate pentru alta ocasiune.

Dep. I. *Hodosiu* propune a se alege o ancheta din sinulu sinodului, care sa vina cu propuneri motivate relativu la concediarea deputatiloru sinodali. Se predà comissiunei pentru propuneri.

Urméza desbaterea asupr'a obiecteloru puse la ordinea dilei.

Raportorulu comissiunei pentru propuneri fiindu absentu, la ordinea dilei se pune raportulu comissiunei verificatóre.

Raportorulu dep. *Fagarasianu* raportéza asupr'a:

1. Actului de alegere din cerculu electoralu III. Considerandu iregularitâtile si unele falsificâri comise cu ocasiunea alegerei din acelu cercu si ca dep. Pred'a a depusu mandatulu seu cá deputatu, — propune nulificarea alegerei si escrierea unei nóue alegeri pentru deputatii mireni din cerculu amintitu. Totodata propune, cá actele electorali, cari privescu alegerea dep. Pred'a, sa se transpuna consist. archid., care sa pedepsésca pe acei cari au comisu abusuri si sa-i condamne la suportarea cheltueliloru in suma de 59 fl.

Dep. *Cupsi'a* face istoriculu alegerei din cestiune si observa in sfersitu, ca pedéps'a nu póte avé locu decâtu pe bas'a unei investigatiuni rigoróse si ca unele incorectitâti comise suntu de siguri resultatele nesciintiei si miseriei, de cari patimesce preotimea nóstra, cârei'a tocmai de aceea sa nu i se impuna pedepse de bani, ci pe alta cale sa se pedepsésca.

Dep. *Trombitasiu* combate unele din asertiunile antevorbitoriului si da câte-va deslusiri.

Dupa dep. *Boiu*, care e de parere a nu se insarciná consist. archid. cu esecutarea pedepseloru in bani, vorbesce:

Dep. *Macelariu*, care consimte cu propunerea dep. Boiu in ce privesce esecutarea pedepseloru in bani. Apoi face amendamentulu, cá sa se anticipeze sum'a necesara la facerea investigatiunei din fondulu sinodalu. Se primesce.

Dep. *Gaetanu* considera de prea mare suma de 59 fl. si propune reducerea diurneloru dela 5 la 3 fl. Acésta propunere se primesce anunciându-se cá conclusu: diurnele comisariloru sinodali se stabilescu cu 3 fl. De altcum se primesce propunerea comisiunei.

2. Asupr'a actului de investigatiune din cerculu elect. XVII. In actulu de investigatiune, comisariulu constata mai multe iregularitâti, dar' fiindu multi dintre votanti dusi in Romani'a, nu i-a fostu cu putintia a aflá adeverulu fapticu si de aceea propune verificarea dep. Sorescu sub cuventu, ca voturile controversate nu aru alterá intru nimicu alegerea dep. Sorescu, care si asiá aru intruní majoritatea voturiloru. Comissiunea totu din motivele aduse de comisariu propune: respingerea protestului si verificarea dep. Sorescu.

Dep. *Mihaltianu* considerându iregularitâtile comise in protocolulu din comun'a bis. Risnovu propune transpunerea acelui protocolu cons. archid. spre cercetare mai departe.

Dep. *Boiu* este in contr'a verificârei resp. in contr'a propunerei comisiunei accentuându, ca starea adeverata a lucrului nu s'a constatatu cum se cuvine. In sfersitu propune a se transpune actulu investigatiunei cons. archid. spre stricta cercetare in cerculu seu de activitate.

Dep. *Cosm'a* pledéza in contr'a acestei propuneri dicându, ca prin ea sinodulu aru pierde dreptulu ce are de a verificá membrii sei

Dep. *Siandru* este pentru verificare declarându motivele aduse contr'a cá lipsite de ori-ce ponderantia.

Dep. *Racuciu* combate vederile dep. Boiu intr'o vorbire mai lunga si primesce propunerea comisiunei.

Dupa ce mai vorbescu dep. *Romanu* si *Boiu*, unulu contr'a unulu pro si dupa unele reflecsiuni din partea raportorului comisiunei, — se trece la votare, primindu-se propunerea comisiunei cu majoritate de voturi.

Dep. *Fagarasianu* cá raportoru alu comisiunei pentru diurnele deputatiloru sinodali propune a remâné pre lânga 3 fl. pe di si a lasá fia-cârui deputatu voie libera a specificá spesele de caletoria cu conscientiositate. Spesele sa se acopere din sum'a incursa spre acestu scopu, iér' restulu eventualu din vre-unu fondu disponibilu.

Constatarea diurneloru precum si rebonificarea speseloru de caletoria resp. asignarea loru se va face din partea biroului.

Dep. *Cosm'a* propune, cá pe viitoriu spesele de caletoria sa se acórde in proportie cu presentiele, iér' diurnele numai pentru dilele, in care deputatii au luatu parte la siedintie.

Dupa unele reflesiuni din partea dep. Gaetanu, se primesce propunerea comisiunei cu schimbarea propusa de dep. Cosm'a.

Notariulu generalu, dep. *Brote*, propune preliminarea óre-cârei sume cá recompensa pentru scrietorii ocupati cu purisarea protocóleloru. Propunerea se primesce si se priliminéza spre acestu scopu sum'a de 10 fl.

Presidentulu cere indemnitate pentru a recompensá servitiele ce va face notariulu generalu dupa incheiarea sessiunei presente. Indemnitatea se acórda.

La ordinea dilei se pune raportulu comissiunei pentru propuneri.

Relativu la conspectulu fiscalului const., Dr. Ioanu Borci'a, in care conspectu aru fi fostu a i se induce tóte actele procesuale cum si pretensiunile in bani, — raportorulu dep. *Racuciu* propune: Sinodulu pe lânga esprimarea parerei de reu demanda fiscalului substernerea acelui conspectu in sessiunea prossima.

Dep *Cosm'a* propune esprimarea nemultiamirei fatia de procederea consistoriului arch., care nu a tienutu evidentia despre numerulu si starea acteloru procesuale si care n'a satisfacutu conclusului sinodalu din anulu trecutu relativu la facerea unui conspectu esactu. Sa se provóce deci cons. archida demandá fiscalului compunerea unui conspectu despre starea tuturoru proceseloru si sa-lu substérna neconditionatu in sesiunea prossima. In sfersitu propune cá banii ce i va incassá fiscalulu, sa se depuna fâra amanare la cass'a archid.

Presidentulu observa, ca nu voiesce a aperá procederea fiscalului, inse compunerea unui conspectu asupr'a stârei si cursului atâtoru procese reclama unu tempu cam indelungatu.

Dep. *Romanu* combate aspru procederea consistoriului si fiscalului declarandu-o de o regretabila trecere cu vederea a datorintieloru. Adauga apoi, ca cestiunea proceseloru este fórte incurcata si ca neavendu a mâna unu conspectu despre tóte procesele, sinodulu remane in neclaru, si nu scie, cum este starea proceseloru.

Dep. *Baiulescu* dice, ca sinodulu are a face cu consistoriulu si nu cu fiscalulu si propune, cá consistoriulu sa se grabésca a aduce in evidentia si ordine procesele si starea loru.

Dep. *Trombitasiu* observa, ca din „fundatiunea Botaiana“ au intratu cu 200 fl. mai putienu decum s'a fostu vendutu imobilele. Fiscalulu pare a fi retienutu restulu de 200 fl. fâra nici o basa legala.

Dep. *Gaetanu* considerandu, ca fiscalulu nu e de fatia spre a se putea aperá, se alatura la propunerea dep. Baiulescu

Dep. *Macelariu* declara cestiunea de fórte importanta si insista a se clarificá trebile cu fiscalulu: altcum usioru s'aru putea dá ansa la pagube ireparabile. Observa apoi, ca dreptulu de prioritate a remasu perdutu la mai multe procese din causa ca consistoriulu nu a regulatu si descurcatu afacerile cu fiscalulu.

Dep. *Siandru* 'si esprima parerea de reu fatia de procederea consistoriului in cestiunea de fatia.

Rap. *Racuciu* apera propunerea comissiunei declarându pre unii din antevorbitori de pesimisti fatia de procederea fiscalului.

Dupa o ciudata desbatere in cestiunea personala urmata intre dep. Macelariu, Romanu si Racuciu:

Propunerile se punu la votu si se primesce aceea a dep. Cosm'a cu unu adausu facutu de dep. Romanu.

Siedinti'a se ridica la 2 óre. d. a.

†

Ioanu Candrea, profesoru in institutulu teologicu pedagogicu *Andreianu* in Sibiiu, a incetatu, joi in 5/17 l. c. din viétia. Perderea este mare, pentru-ca o putere considerabila s'a smulsu din sirulu aceloru ce lucra pe terenulu bisericescu si scolariu, pe terenulu politicu-natiunalu si socialu; pentru-ca reposatulu lucrá pe numitele terenuri cu tóta abnegatiunea inspirata de iubirea cea mai pura si perseveranta câtra biseric'a sea, câtra scóla si câtra natiunea sea. Ioanu *Candrea*, acum mutatulu dintre noi, s'a nascutu in Négr'a in muntii Abrudului in diu'a de 10 Novembre 1844.

Parintii sei, Basiliu si Iudit'a economi, vediendu mai târdiu talentele fiiului loru, s'au ingrigitu sa nu remâna ingropate. Dupa absolverea gimnasiului, alegândusi carier'a bisericésca a intratu in anulu 1866/7 in cursurile institutului nostru teologicu-pedagogicu. Absolvendule pe aceste in vér'a anului 1869, cu ajutoriu dela statu, s'a dusu in Germani'a spre a se perfectioná in sciintiele si cunoscintiele pentru carier'a imbratisiata.

In anulu 1871/2 lu vedemu ocupandu unu postu de profesoru la preparandi'a pedagogica de statu din Dev'a. Cá atare in an. 1873 s'a casatoritu cu domnisiór'a, An'a Slab'a din Sibiiu, carea a fostu o socia credinciósa si cu totulu devotata barbatului ei si familiei ce se intemeià prin casatori'a acést'a fericita. La 1874 s'a stramutatu la Sibiiu, cá profesoru ord. in institutulu nostru archidiecesanu teologicu pedagogicu, unde conformu naturelului seu a lucratu cu zelu si energia pentru progresulu junimei nóstre teologice pedagogice si gimnasiale (cá catechetu).

Curatieni'a caracterului seu, zelulu si energi'a sea spre totu ce e nobilu si de folosu, a atrasu in graba atentiunea bisericei, natiunei si societâtiei asuprasi; elu fù in curendu membru alu corporatiuniloru representative bisericesci, politice (in comitatulu si comunitatea Sibiului), si in consistoriulu archidiecesanu in sectiunea scolastica si in comitetulu Asociatiunei transilvane române pentru literatur'a si cultur'a poporului românu.

Ioanu Candrea simtiendu necessitatea unei foi speciale scolastice, intrunindu-si puterile sele intelectuale cu cele ale neobositului, odinióra fostu colega alu seu la preparandi'a de statu din Dev'a, Basiliu *Petri*, la inceputulu anului 1876 a edatu fói'a redigiata de densii „Scól'a româna."

Unu morbu greu de peptu se puse in curendu curmedisiu in calea activitâtiei lui Ioanu Candrea. Incercârile pentru recâstigarea sanatâtiei la loculu de cura in Silesi'a prussiana, *Gerbersdorf*, se parea in anulu trecutu a fi avutu succesulu doritu. N'a trecutu multu inse si se vediù ca morbulu a petrunsu corpulu lui mai tare decâtu sa fia redatu iéra-si activitâtiei, cârei 'si consacrase viéti'a. A dóu'a incercare la acel'asi locu de cura se aratà zadarnica, pentruca nu se implinira trei septamâni, cându mórtea puse capetu unei vieti atâtu de scumpe pentru familia, parintii, rudeniile, amicii si cunoscutii sei, pentru biserica, natiune si societate. In diu'a *Inaltiârei Domnului*, din anulu acest'a, candidulu seu sufletu inca a parasitu cele pamentesci sî s'a mutatu la eternitate.

Elu, care nu s'a nisuitu nici odata pentru a dobandí lumea materiala cu placerile ei, in scurt'a sea viétia de 33 ani, a dobanditu nemurirea si neuitarea neperitóre, cá toti cei ce lupta pentru bunurile cele sublime spirituali, a pârtiei celei mai bune, care nu se voru luá nici cându dela densii. Fia-i tierin'a usióra si amintirea eterna!

Romani'a.

Desbateri parlamentare.

(Continuare din nr. tr.)

dupa „U. p. A."

Minist. presied. Ve marturisescu, dloru deputati, ca amu ascultatu pe onorabilele meu amicu d. N. Ionescu cu intristare, si pentru inalt'a consideratiune ce amu nu numai pentru valórea d-sele cá oratoru. dar' si pentruca d sea este unu eminiute cetatianu, amu voitu sa iau note de ceea ce a disu, cá sa-i potu respunde punctu cu punctu; inse mi-a fostu preste putintia de a-lu urmarí. Discursulu d-sele erá intocmai cá figurele ce se facu de micele cristale colorate dintr'unu caleidoscopu care pe totu momentulu 'si schimba form'a, de-si in modu fórte stralucitu, inse e preste putintia cá cine-va sa aiba sub ochi unu obiectu lamuritu, precum din discursulu fórte elegantu alu dlui Ionescu mi-a fostu preste putintia sa-mi dau séma de ceea ce voiá dlui sa céra dela guvernu si dela tiéra. Si cându dicu aceste cuvinte suntu datoriu sa ve declaru ca, déca d. Ionescu, càndu vine a vorbí cá deputatu dela acésta tribuna, sa lasa a se conduce de stralucit'a d sele imaginatiune, incâtu nimeni nu póte sa-lu mai urmeze cá sa póta sa traga o conclusiune din discursulu d-sele; inse cându este la guvernu, atunci simtiementulu respunderei predomina asupr'a imaginatiunei d-sele, o inlaturéza, si atunci faptele d-sele in guvernu suntu câtu se póte de consecinti: astfeliu ca d-sea, pe câtu tempu a fostu la putere, a potutu sa conduca ministeriulu afaceriloru din afara fâra cá sa fi cadiutu in aceste inconsecintie pe cari le-a manifestatu acum ací, (aplause) fiinduca altfeliu tiér'a s'aru fi resimtitu de acele inconsecintie si ele aru fi avutu resultate deplorabile pentru dens'a.

Amu fostu nevoitu sa facu acésta declaratiune: ca altulu este dlu Ionescu cându este la guvernu, si altulu cându se afla in opositiune, din fericirea d-sele si nenorocirea tierei. (Ilaritate).

O Voce. Cestiune personala.

D. *I. C. Bratianu presiedintele consiliului.* Nu este cestiune personala: dara m'amu crediutu datoriu sa facu justitia onor. d. Ionescu pentru tempulu câtu a fostu la putere, cá sa nu'lu judece lumea dupa discursulu d sele de astadi. (Aplause).

Dloru! pentru ce vedeti atât'a solemnitate in acésta desbatere? pentru ce societatea româna intréga este asiá de agitata? pentru ce d-v. toti sunteti framentati cum nu v'amu vediutu nici odata? Pentru ca este desnodamentulu unei drame care se continua aprópe de 500 de ani!... In secolulu alu 14-lea, cându Europ'a credea ca s'a sfersitu cu invasiunile barbariloru din Asi'a, cu acele invasiuni din epoc'a Tatariloru, de odata s'a vediutu venindu unu nou vertegiu, nu pe drumulu obicinuitu dela Nordu, ci de asta data trecendu Bosforulu, si acelu vertegiu care sfarâmá la pamentu totu ce intempina in cale-i a ajunsu pâna la otarele nóstre. In capulu seu erá sultanulu Bajazet, care se numiá trasnetulu lui Dumnedieu si care inspaimentase nu numai intrég'a Europa, ci lumea intréga. La malurile Dunarei insa, acelu trasnetu si acelu vertegiu au gasitu unu poporu vângiosu, resboinicu, o tiéra unde fia care cetatiénu avea confundata esistinti'a sea cu esistinti'a natiunala; si acestu poporu a tienutu peptu torentului cum nu putuse sa-i tiena nici o natiune, nici o tiéra; si chiaru Bajazet, acelu trasnetu care sfarimase totu, a fostu nevoitu sa faca unu tratatu cu Romani'a, satisfacandu-si numai orgoliulu seu prin stipulatiunea unui omagiu, unui peschesiu, dara acelu tratatu in realitate erá unu adeveratu tratatu de aliantia, cu totu preambululu lui emfaticu.

Ce a facutu de atunci incóce inalt'a Pórta? Ori de câte ori ne-a gasitu intr'unu momentu de slabiciune, a sfasiatu acelu tratatu, a trecutu Dunarea si a voitu sa ne cucerésca; insa din norocire bratiulu Romaniei nu erá asiá lesne de inmuiatu: secoli intregi românii au respinsu acele incercâri, si cându Turci'a a vediutu ca cu sabi'a nu póte sa ne cucerésca, ca care incepuse a se formá la scól'a bizantina, a alergatu la mijlócele ce-i consiliá acea politica, cautandu a profitá de resbelele nóstre civile, de luptele dintre pretendintii nostri la tronu, cari in totu-déun'a gaseau unu spriginu la Constantinopole spre a se surpá unii pe altii, si astfeliu Pórt'a a putu pe acésta cale sa se amestece in afacerile nóstre din intru.

Eata care este istori'a Romaniei fatia cu Turci'a, dela sfersitulu secolului alu 14-lea pâna la inceputulu seculului alu 18-lea. Sa saru preste tóte acele secole unde Romani'a a desvoltatu unu eroismu ce atunci erá pretiuitu si constatatu de Europ'a intréga, care numiá pe vitejii nostri Domni cavaleri ai crestinismului europénu, (aplause generale); acelu eroismu uitatu astadi, atunci Europ'a avea mare interesu sa-lu pretiuiésca.

Vinu la seculului alu 18-lea. Cantemir, voindu sa se emancipe de sub dominatiunea otomana, face o aliantia cu Rusi'a; inse Brancovénulu, domnulu Romaniei de dincóce de Milcovu si cea mai mare parte a boieriloru din Moldov'a, gasescu ca este o intreprindere aventurósa ceea ce voiá sa faca Cantemir in intielegere cu Petru celu Mare, si au facutu astfeliu dupa cum ne-a amintitu ilustrulu nostru istoricu, colegulu meu dela afacerile straine in o alta ocasiune, au facutu cá armele Rusiei sa fia batute si Turci'a a triumfatu numai pentruca românii au facutu defectiune lui Petru celu Mare; de acea numele lui Brancovénu pâna mai deunadi, cá si alu lui Lupu Costachi, a fostu blastematu in bisericele ruse la tóte serbatorile.

Cum inse amu fostu resplatiti de inalt'a Pórta, celu putienu atunci pe cându déca bratiulu Romaniei slabise, dar' si bratiulu imperiului otomanu nu erá mai putienu slabitu? Celu putienu atunci sciut-a Pórt'a sa apretieze interesele ce avé cá sa fia credinciósa tratateloru pe care le avea incheiate cu Romani'a? Brancoveanu, care prin defectiunea ce a facutu lui Petru celu Mare, a asicuratu triumfulu Turciei, a fostu dusu la Constantinopole si esterminatu cu tóta famili'a si Romani'a a avutu de atunci bei fanarioti. Care a fostu misiunea fanariotiloru in tiér'a nóstra? De a distruge armat'a româna si statulu maioru alu tierei, care in epocele acele erá compusu din boierii aperatori ai tierei, si a aduce lifte straine pentru a guverná acésta tiéra. Mai bine de unu seculu Romani'a, sub acelu regimu, parea ca este perduta pentru totu-déun'a, si incepuse a se crede ca dram'a ce se jucá de atâti'a ani erá sa se finésca prin desfiintiarea Romaniei, nu numai cá statu, dar' si cá natiune: câci chiaru limb'a româna erá aruncata afara din biserica, din scóla si chiaru din cancelariele oficiale. Cu tóte acestea Romani'a a doveditu Europei ca este nemuritóre, neperitóre; câci la 1821 venì Tudoru Vladimirescu si radicà susu si viu stindardulu românu. Si cum l'a radicatu? Cu strainii contr'a Portiei? Nu! elu a respinsu ori-ce solidaritate cu eteri'a grecésca, representata printr'unu fanariotu numitu Ipsilante, si in virtutea tratateloru nóstre, a facutu apelu la Turci'a, recunoscendu legaturile ce ne creau acele tratate cu inalt'a Pórta. Dar' cum a respunsu inalt'a Pórta? A navalitu in Romani'a cu o furia selbatica si déca pe de o parte a distrusu bandele eteristiloru greci, a cautatu in acelasi tempu sa estermine si legiunile române, cari se resculasera pentru a-si revindecá dreptulu de a traí romanesce in tiér'a romanésca. Si de-si ne-a datu unu domnu, luatu din tiéra, acést'a de nevoia, fiinduca trupurile celoru mai insemnati fanarioti, pretendinti la domni'a acestoru tieri, pluteau pe Bosforu, si astfeliu Pórt'a a fostu nevoita sa ia unu domnu din Romani'a, inse nepastrandu nici o forma, nici o datina, câci a luatu totu pe unulu care se tragea dintr'o familia straina, crediendu ca va putea gasí intrensulu unu instrumentu. Cu tóte acestea, totu n'a avutu destula incredere intr'ensulu, câci dupa ce a sterpitu revolutiunea natiunale a lui Tudoru, a ocupatu Romani'a militaresce. Si de-si mai in urma armat'a principala a fostu retrasa, dar' totu au remasu garnisóne prin diferite orasie; si atunci vedeai tiér'a romanésca ocârmuita de besléga si beslii, la ordinele câror'a erau tóte autoritâtile tierei!

Acésta stare de lucruri a duratu pâna la 1828, cându Rusi'a a declaratu resbelu Turciei, a gonitu pe turci din Romani'a, ne-a pusu in posesiunea Dunarei, infiintiandu in tiéra protectoratulu rusescu.

Protectoratulu rusescu, care l'a inceputu, erá o binefacere pentru noi, in urma, cá ori-ce protectoratu esclusivu. . . .

(Va urmá).

Corespundintia.

Cisnadie, in 14/2 Maiu.

X Y. *(Adunarea generala cercuala a societâtiei agricole).* Horizontulu facea desu de diminétia o fatia posomorita si versá mereu ploi. Speranti'a a vedé multi agricultori la acést'a adunare cercuala se micsiorá din ceasu in ceasu. Cu tóte acestea la 10 óre dim. sal'a mare si imposanta a scólei din Cisnadie au cuprinsu dejá la vr'o 200 persóne; erau mai alesu tierani din Siur'a-mare, Slimnicu, Cristianu, Turnisioru si Cisnadie. Presidentulu Frank deschide siedinti'a si cetesce raportulu anualu alu comitetului. Activitatea comitetului a fostu modesta si preste totu acomodata impregiurâriloru nefavorabile in care traimu. Numerulu membriloru si averea societâtiei crescu incetu. Dealtmintrile lucrârile administrative au decursu in ordine. Dlu Eugenu Brote secretariulu societâtiei si-a depusu in decursulu verei trecute oficiulu seu in mânile comitetului si a fostu substituitu pâna la acést'a adunare prin caplanulu cetatianescu Ongert. — Dupa sfersirea raportului profesorulu Comsi'a se urca pe catedra si rostesce in limb'a germana unu discursu despre secerisiu. Discursulu, fiindu cu multa cunoscintia de causa si precisu, a fostu acompaniatu de cea mai viua aprobare a intregei adunâri numeróse. Terminându dlu Comsi'a presidentulu a deschisu desbaterea asupr'a celoru rostite si erá o adeverata placere a vedé, cum tieranii, cu órecare veneratiune si in cea mai buna ordine parlamentara, 'si dedeau parerea loru. A urmatu conformu programei, profesorulu gimnasiului luteranu din Sibiiu dlu Konnert cu unu discursu fórte interesantu despre masinile de semenatu. Presidentulu Frank, dupa ce a atrasu atentiunea adunârei asupr'a irigatiuniloru, a pusu la ordinea dilei alegerea functionariloru. Siedinti'a s'a incheiatu la 1 óra d. p.

La banchetulu splendidu, arangiatu de comun'a Cisnadie, au luatu parte vr'o 60—70 persóne. Toastele n'au lipsitu. Parochulu localu, domnulu Wittstock, in cuvinte alese si in modu oratoricu, a accentuatu in toastulu seu *armoni'a*, ce o vede intre români si sasi pe terenulu economiei si doresce, cá ea sa inflorésca alaturea cu binele acestoru natiuni.

La 3 óre d. p. intrég'a adunare a iesitu la câmpu, unde s'au probatu intr'unu pamentu fórte lutosu sistemele de pluguri, ce se obicinuiescu la noi. Interesulu pentru aceste probe a fostu viu si sórele plecá dejá spre apusu, cându adunarea coborea spre Cisnadie, pentru a-si vedé fia-care de ale sele.

Impressiunea totala, ce amu primit'o, nu póte fi decâtu fórte magulitóre pentru comun'a frumósa Cisnadie. Nu dorimu alt'a decâtu a vedé multe comune in tiér'a nóstra, care le amu puté pune alaturea comunei Cisnadie si a vedé multe adunâri de tierani, cari aru semaná celei de astadi.

Nadesiulu sasescu, in 25 Aprile 1877 v.

D'le Redactoru! Me simtiu prea fericitu, a ve poté comunicá asta-data ceva imbucuratoriu, ceva maretiu si folositoriu.

In parochi'a gr. or. a Seleusiului mare, in ppresbiteratulu Sighisiórei, fiindu biseric'a vechia si de totu mica, inca de multu fu simtita necesitatea de a edificá o biserica nóua, mai mare si corespundietóre tempului, in care traimu. Poporulu acestei parochii, de-si putienu la numeru si materialminte inca camu scapatatu, si-a datu tóta silinti'a si a adunatu totu materialulu trebuinciosu spre scopulu acest'a si asiá Luni in 18 ale curentei se si serbà sântirea petrei fundamentale. Protopresbiterulu tractualu, venerabilulu si caruntulu parinte Zachari'a *Boiu,* invitatu anume la acésta festivitate, esindu in fati'a locului, cu asistinti'a de cinci preoti, seversí sântirea apei conformu ritului nostru orientale si implorà ajutoriulu si binecuventarea lui Ddieu asupr'a acestei intreprinderi. Dupa aceea stropí intregu fundamentulu si pre poporu cu apa sântita si asiedià cu insusi mân'a d-sele pétr'a fundamentala asupr'a cârei'a s'au cetitu apoi si rugaciunile indatinate la atari ceremonii.

Cu acésta ocasiune reverendissimulu domnu protopresbiteru se adresà cu un'a cuventare corespundietóre câtra poporulu, care erá adunatu la acésta solemnitate, — atâtu români câtu si sasi, — prin care a aretatu scopulu adunàrei, a laudatu zelulu crestiniloru din Seleusiulu mare desvoltatu pâna acum'a intru edificarea bisericei, 'i indémna, cá totu déun'a, cu cuvinte adeveratu parintesci a-si dá fia-care totu concursulu putinciosu, si de ací inainte, cá sa-si póta vedé in curendu maréti'a opera, dejá inceputa, completata, spre glori'a lui Ddieu si spre mângaierea loru, imbarbatându-i cu cuvintele insusi mântuitoriului nostru Iisusu Christosu din sânt'a Evangelia: „ca de voru fi doi dintru voi intr'unu intielesu pre pamentu, de totu lucrulu, ce voru cere, va fi loru dela Tatalu meu celu din ceriuri. Ca unde suntu doi, séu trei adunati intru numele meu, acolo suntu eu in mijloculu loru.“ (Mateiu c. XVIII v. 19. 20).

Acésta cuventare strebatù si miscà adencu inimile publicului ascultatoriu si stórse lacrime de bucuria din ochii multor'a.

Nu potu intrelasá neamintita o fapta, ce ni-o descoperí parintele protopresbiteru in cuventarea sea; o fapta precâtu de marinimósa si nobila, pre atât'a si démna de tóta imitatiunea. Nobil'a fapta e a unui crestinu evlaviosu din Danesiu, — comuna aprópe de Seleusiulu mare, — anume Ioanu *Ciochina,* carele pre lânga altele a conoursu cu unu ajutoriu considerabilu donându pe sém'a bisericei nou edificânde o suma de 600 fl. v. a. di: siese sute florini valut'a austriaca. Din altu isvoru amu intielesu ca acestu binefacatoriu lasà prin testamentu dupa mórtea sea tóta averea sea imobila sânteloru biserici din *Danesiu* si *Seleusiulu mare.*

Dea ceriulu cá in scurtu sa ne vedemu adunati iéra in numeru si mai mare la sântirea acestei biserici, spre ce se si nutresce cea mai viua sperantia, cunoscându zelulu poporului in acésta causa sânta, cârui'a nu-i lipsescu nici ajutatorii dara nici conducatorii adeverati.

Din consideratiunea proverbiului latinu: „exempla trahunt“, ve rogu prea onorate dle Redactoru! sa binevoiti a publicá acestea siruri in pretiuitulu diuariu „Tel. Rom.“ ce redigeati, cá astfeliu ajungându la cunoscinti'a p. t. publicu cetitoriu, comunitatea bisericésca gr. or. a Seleusiului mare sa póta serví de modelu si altoru comune cu deosebire din pârtile nóstre, cari suntu mai impopulate si a câroru poporu se bucura de o stare materiala mai favorabile, au inse nisce biserice de totu necorespundietóre; ba suntu lipsite chiaru si de edificii scolare; iéra fapt'a generósa a lui Ioanu Ciochina asemenea sa fia unu indemnu de emulatiune spre binefacere.

Pre lânga cari amu onóre a me subsemná, alu d-vóstre

Gerasimu *Lupea,*
par. rom. gr. or.

Locu deschisu*).

Sighisiór'a 3/15 Maiu 1877.

Onorate Dle Redactoru! Articlulu aparutu in Nr. 26 din a. c. a pretiuitului diuariu „Tel. Rom.“ sub rubric'a „Locu deschisu“ me indémna a-mi face urmatórele reflesiuni, crediedu ca prin acestea, cá cunoscatoriu mai de aprópe a obiectului din susu numitulu articulu, voiu putea serví cu acea, cá sa dau cu deosebire onor. publicu cetitoriu informatiunile cele mai aprópe de adeveru, iéra nu intr'atât'a vener. consistoriu concerninte, pentruca veneratu acest'a are cunoscintiele cele mai esacte despre comun'a bis. gr. or. din Lasleulu romanescu din tóte punctele de vedere; asiá incâtu nu mai are lipsa nici de informatiunile mele, dara nici de ale par. protopopu A.

Par. prot. A. a fostu aretatu in mai multe renduri chiaru si publicitâtiei pentru neimplinirea datorintieloru sele, si cu deosebire pentru neingrigirea cea preste mesura mare de afacerile bisericesci, scolare si financiale in comunele ppiatului seu, precum si pentru purtarea egoistica, arbitraria si preste mesura dura fatia de credinciosii sei si de preotimea tractului seu. Dupa ce inse in Nr. 18 totu din a. c. este de nou invinuitu totu cu de acestea, se apuca si spre a se rectificá, in Nr. 26 arunca culpositatea de pre sine pe capelanulu Iacobu Boiu, *carele este mortu de 2 ani si jumetate,* presupunendu ca in modulu acest'a se va mantuí mai usioru. Pe calea acést'a vine si, precum se esprima insusi, vrendu a dá „dlui redactoru si stimatului publicu cetitoriu esplicatiunile cele mai indestulitórie“, i imbéta pre acesti'a cu nisce neadeveruri pre cari d-sea aru trebuí sa nu fia in stare a le scorní!

Respectu betranetieloru par. prot. A., si marturisescu, ca nu bucurosu me atingu de numitulu articulu si de autorulu seu; inse dreptatea si adeverulu metamorfosate, si pietatea câtra reposatulu inculpatu iérasi pre nedreptulu, me indémna, dupa ce acest'a nu se mai póte aperá insusi pre sine, a face velle nolle autorului numitului articulu urmatórele reflesiuni, iéra onor. publicu cetitoriu a-i dá urmatórele informatiuni fatia de Lasleulu romanescu si de procedur'a par. prot. A. fatia de acésta comuna.

Comun'a bis. gr. or. din Lasleulu rom. dupa clasificatiunea parochieloru acestui tractu ocupa unulu din locurile prime si cu tóte acestea, a trebuitu sa stea lipsita de parochulu seu mai multu de trei respective cinci ani**) intocmai cá un'a de cele mai inferiori, cari nu se reintregescu din lips'a de concurenti. In intervalulu acest'a, ce e dreptu, s'a deschisu *in trei renduri concursu* pentru reintregirea ei, si in mai multe renduri a cercatu par. prot. leidoscopu, cari pe totu momentulu 'si A. a face alegerea de parochu, inse pâna in tómn'a trecuta totu-déun'a fâra succesu, de-si a fostu totu-déun'a mai multi concurenti chiaru si cu maturitate. Caus'a a fostu impregiurarea, ca acest'a, de câte ori esiea pentru alegere, totu déun'a propunea alegatoriloru pre fiiulu seu B., iéra pe ceialalti concurenti séu i desconsiderá cu totulu, séu 'i inferá cu totu feliulu de calumnii si denunciatiuni inaintea sinodului, asiá incâtu la urma se trediau alegatorii cu unu singuru concurinte, cu fiiulu par. prot. A. Astfeliu alegatorii din antipathia câtra tata disgustanduse si de fiiu totu-déun'a s'au retrasu dela votare. Ba ce este si mai multu i-au spusu espresu, ca densii nu voru cá parochulu loru sa fia inruditu cu d-sea nici in spiti'a a unspradiecea. Alegerea a fostu possibile si s'a si esecutatu indata ce candidatulu respective fiiulu par. prot. A. si-a retrasu concursulu, ceea ce s'a intemplatu abiá dupa vacantia de 2 ani si jumetate. Dovada acést'a destulu de invederata despre deplin'a sea legalitate, dupa cum dice insusi in articululu seu!

Par. prot. A. dice ca Lasleulu romanescu este parochia de clas'a I, si ca capelanulu Iacobu Boiu neavendu cualitâtile recerute la atare parochia, s'a crediutu in dreptu a si face partida prin intrigi, coruptiuni si scadere de venitulu parochului.

La acestea trebuie sa reflectezu par. prot. A. ca:

I. Nu este adeveratu, ca comun'a din cestiune aru fi parochia de clas'a I; spre convingere lu indreptu la archivulu ppescu — déca esista — unde va vedé, ca insasi comisiunea ambulanta, esmisa in archidiecesa pentru clasificarea parochieloru, in protocolulu seu dice, ca Lasleulu rom este parochia de clas'a I, asiá incâtu inculpatulu preotu reposatu dupa lege a potutu concure dupa ea.

II. Nu este adeveratu ca preotulu Iacobu Boiu s'aru fi folositu de intrigi si coruptiuni, si ca aru fi imputienatu venitulu parochului, din contra chiaru par prot. A., dupa ce si-a vediutu nimicite tóte sperantiele, de a plantá sementia A......nésca in Lasleulu rom. s'a incercatu a imputiená acestea venite vrendu a transpune la biserica 10 jugere de pamentu din cele 26 menite pentru preotu, inse nici acést'a nu i-a succesu.

Impregiurarea acést'a precum si acea, ca par. asesoru consist. Moise Lazaru tramisu fiindu in tómn'a trecuta cá comisariu consist. in ppiatulu par. Almasianu, dupa visitarea mai multoru comune ajungendu si in Lasl. rom. fâra nici o greutate a mai radicatu stol'a; impregiurârile acestea dóue dicu suntu dovéda ca chiaru nici poporulu din cestiune nu are slabiciunea de a micsiorá venitulu parochiale. Din contra se dovedesce ca aru avé aplicare pentru imbunatatirea acestui'a, numai sa fia *cine si pentru cine* sa o faca.

Par. asesoru cu ocasiunea acestei visite conformu ordinatiunei cons. a facutu si alegerea de parochu. Dupa ce inse celu alesu a renunciatu, s'a ordinatu deschidere de concursu si alegere nóua. Venindu par. prot. A. la acésta alegere in 4/16 Aprile a. c. nu i-a fostu frica de Ddieu a pretinde din lad'a bisericei pentru alegerea facuta 50 fl. v. a. (cinci-dieci floreni).

Cá de incheiare trebuie sa mai amintescu si impregiurarea acea, ca de voiesce cine-va sa se convinga prin propri'a intuitiune despre starea bisericésca si scolara din ppiatulu par. prot. A. sa cerceteze intâiu de tóte comun'a bisericésca Alm'a cu resiedinti'a ppésca si va vedé destulu. a.

---

*) Despre cele de sub rubric'a acést'a redactiunea nu ia asuprasi nici o responsabilitate. R.

**) Parochulu resp. Mih. Popoviciu atacatu de unu morbu psichicu a fostu opritu dela tóte servitiele bis. in cei 2 ani din urma a vietiei sele, iéra 3 ani suntu de cându a muritu.

Varietâti.

⁂ Eri s'a seversitu ceremoni'a funebrala pentru repausatulu prof. alu inst. teologicu pedagogicu Ioanu *Candrea* in biseric'a nóstra din cetate de P. Archimandritu si vicariu archieppescu Nicolau *Pope'a,* insocitu de o asistintia numerósa. Dlu direct. Ioanu *Hanni'a* si cler. a. III *Demianu* au rostitu câte unu discursu funebru asupr'a reposatului.

⁂ *Societatea de dómne romane* s'a constituitu in Sibiiu pentru adunarea de oferte in favórea româniloru raniti in resbelu. In nrulu de fatia vomu publicá procesulu verbalu alu adunârei constituante in suplementu, din causa ca pentru colónele fóiei ni-a venitu prea tardiu.

⁂ *Insciintiare.* Din caus'a apeloru si comunicatiuniloru intrerupte prelegerea publica anunciata pe 8|20 Maiu in *Avrigu* se amana.

Sibiiu in 7|19 Maiu.

Comitetulu desp. III alu Asociatiunei transilvane.

Burs'a de Vien'a.

Din 7/19 Maiu 1877.

Metalicele 5⁰/₀	58	10
Imprumutulu nationalu 5⁰/₀ (argintu)	64	20
Imprumutulu de statu din 1860	107	75
Actiuni de banca	769	—
Actiuni de creditu	135	10
London	128	90
Argintu	113	—
Galbinu	6	12
Napoleonu d'auru (poli)	10	34
Valut'a nóua imperiale germâna	63	35

Publicare de concursu.

Comunele Buteni, Chisindi'a, Vasai'a, Paiuseni, Cuiediu, Hodosiu, Bers'a, Voivodeni, Aldesci si Cacarau, conformu decisiunei comitetului administrativu comitatensu aradanu, grupându-se intr'unu cercu sanitariu, subscris'a antistia prin acést'a deschide concursu pentru infiintiatulu postu de medicu cercuale, cu resiedinti'a in Buteni.

Dotatiunile:

1. Din cassadele comuneloru grupate anualmente salariulu stabilitu de 600 fl. v. a.

2. Pentru cercetarea morbosului in tempu de di 30 cr., in tempu de nópte 40 cr.

3. Pentru visitarea morbosului mergendu la medicu, diurna de di si nópte egale de 20 cr.

Seracii suntu a se curá gratis.

E de observatu ca in opidulu Buteni locuiescu stabilu mai multu de 70 familii inteliginte, mai departe posiede un'a apoteca.

Dela recurenti se recere, posiederea limbei române, magiare si celei germane; recursele loru provediute cu documentele necesarie, suntu a se insinuá pâna in 15 Iuniu a. c. st. n. la subscris'a antistia.

Terminulu de alegere s'a defiptu pe 17 Iuniu a. c. órele 10 antemeridiane.

Datu in Buteni 1877 Maiu 10 st. n.
Isidoru Popescu,
notariu.
Teodoru Giur'a,
2—3 juratu.

Nr. 118/1877.

Edictu.

Ann'a Bibu legiuit'a sotia a lui Petru Sosimu Faraonu, amendoi din Fofeldea, carea acusi de trei ani si-a parasitu pe legiuitulu ei sotiu de casatoria, fâra a se scí loculu ubicatiunei ei; se citéza prin acést'a cá in terminu de unu anu si o dí sa se presenteze la scaunulu ppresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortialu incaminatu de sotiulu ei se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Nocrichiu, 28 Aprile 1877.
Oficiulu ppresbiter. gr. or. alu
Nocrichiu Cincu-mare.
G. Maieru,
2—3 adm. ppescu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**
Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ **La nru acest'a se adauge unu suplementu.**

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 37. ANULU XXV.

Sibiiu 12|24 Maiu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Independinti'a Romaniei.

Unu telegramu alu biroului de corespondentia cu datulu 8/20 Maiu (vedi telegramele) anuncia, ca s'aru fi proclamatu eri, adeca in 7/19 c., independinti'a Romaniei Acést'a scire se vede a fi pripita, câci foile din Bucuresci „Unulu pentru Altulu“ ; „Pres-s'a“ si „Timpulu“ din 8 Maiu nu amintescu cu nici unu cuventu despre acést'a intemplare importanta.

Diuariulu „Politik“ din Prag'a, in numerulu dela 13 Maiu, vorbindu despre atitudinea Romaniei face intre altele apretiârile urmatóre :

„Relatiunile de suzeranitate ale Turciei trebuie sa incete, câci altfeliu Europ'a nu va avea linisce.

„Istori'a orientului contiene nenumerate esemple, ca starea de vasalitate numai acolo s'a pututu suferí, unde acei cari o purtau n'au avutu puterea morala si curagiulu. Si cine a infiintiatu statele vasale, aceste torpile ale diplomatiei europene? Neaperatu diplomati'a, care totu-déun'a iá numai jumetate de mesuri si rareori se inaltia la o idea pentru asecurarea pâcei.

„Cine dar' va combate declaratiunea de independintia a Romaniei? In tóta Europ'a afara de unguri si nemtii din Vien'a, nimeni nu se va opune românilor si serbiloru intru resolvarea acestui procesu.

„Magiarii cari au fostu in totudéun'a de rea credintia in cestiunile româniloru si slaviloru, de buna séma nu potu sa véda infiintiarea de staturi independinte române si slave, insa numai pentru placulu unguriloru nu se va sacrificá nimeni.“

„National Zeitung“ din Berlinu constatandu ca motiunea votata de corpurile legiuitóre din Bucuresci cuprinde in faptu declaratiunea de independintia, se esprima astfeliu :

„Acésta procedere are cu totulu alta importantia decâtu incercârile ce s'au facutu asta-tómna in Serbi'a. Unu astfeliu de pasu de buna séma nu s'aru fi facutu din partea guvernului si corpuriloru legiuitóre române, déca puterile, cari au unu interesu de positiunea tierei, n'aru fi fostu pipaite si déca densele n'aru fi fostu pregatite pentru acestu terenu, ci aru fi fostu numai surprinse cá cu casulu proclamârei de rege a principelui Milanu. Resbelulu a impinsu pe Romani'a intr'o positiune care o sileá la desfacerea ei de Turci'a.“

„Kölnische Zeitung“ anunciandu ca Sultanulu aru fi subsemnatu la 9 Maiu o irada care decretà detronarea Domnului româniloru, face urmatórele apreciâri :

„Dupa ce Pórt'a n'a pututu garantá aperarea principatului românu amenintiatu, de care avea nevoia pentru a se putea opune intrârei rusiloru, dupa ce turcii insi'si au luatu ofensiv'a in contr'a teritoriului românu, dupa ce la tóte representatiunile Romaniei, Pórt'a séu a tacutu séu a respunsu in modu vatematoriu, dupa ce in fine Pórt'a detronéza chiaru si pe principele Carolu : la tóte aceste atacuri si violâri respunsulu celu mai nimeritu alu Romaniei este acel'a pe care l'a datu dejá. Romani'a asemenea n'a primitu nici unu respunsu la representatiunile sele adresate puteriloru garante. Cu modulu acest'a, Romani'a a fostu deslegata de a mai asteptá dupa consiliele puteriloru, si a fostu nevoita de a luá insasi o otârire conforma cu impregiurârile critice de care erá amenintiata. Romani'a dar' va formá unu factoru puternicu in resolvarea incurcaturiloru actuale, si nu atâtu prin ponderositatea ei, câtu prin valórea ce o are la puterile garante.“

„Pester Lloyd“, care nu de multu ne asigurá, ca proclamarea independintiei Romaniei aru fi signalulu pentru Austro-Ungari'a a intrá in actiune, scrie in numerulu seu de Joi (17 Maiu) urmatórele :

„Noi nu tienemu nici decâtu de impossibila o transformare radicala in spiritulu poporului românu Voiesce Romani'a intr'adeveru a pasí la proclamarea independintiei si privesce ea astadi la Russi'a cá la unic'a putere, care i póte mijlocí independinti'a, totusi nu va intârdiá multu, a recunósce in Austro-Ungari'a unic'a putere, care i-aru puté *sustiené* acésta independintia“ ....

„Totu ce face astadi Romani'a se póte priví numai cá o insinuare a pretensiuniloru sele. Speranti'a ei cea mai buna póte fi numai aceea : a vedé asiguratu unu locsioru modestu pentru interesele sele la incheiarea pâcei viitóre.“

Teatrulu resbelului.

11/23 Maiu.

Pâna in momentulu de fatia inca nimic'a positivu despre trecerea preste Dunare. Se dice ca pregatirile pentru trecere aru fi complete ; unu capu de podu aru fi construitu dejá russii in satulu turcescu Ghecetu (pe o insula a Dunarei intre Brâil'a si Macinu); ca la Zimnicea are sa se faca incercarea cea mai puternica. Putere armata agressiva la Dunare aru fi 235,520 rusi cu 540 tunuri, langa care mai vinu a se adauge 132,480 rusi cu 288 tunuri ce suntu pe drumu si in fine cele dóue corpuri române cari facu 68,700 români cu 126 tunuri. Asiá dara o putere armata de 304 220 combatanti cu 666 tunuri stà gat'a a trece, lânga cari adaugendu-se cele 132,480 rusi cu 288 tunuri cari suntu pe drumu dau sum'a de 436,600 combatanti cu 954 tunuri. Ce resistintia voru pune turcii cari abiá ajungu la cifr'a de 200,000 ne spunu unele diurnale de pe acum prorocindu ca turcii se voru aperá, nu la Dunare, ci la lini'a Balcanului. In Romani'a remânu pentru garnisóne si aperarea tierei 44,940 români militii teritoriale

In Asi'a cu tóte telegramele bombastice ale turciloru rusii facu progrese insemnate. In 5/17 l. c. au luatu fortaréti'a Ardahanulu care deschide drumulu spre Erzerum si taie comunicatiunea Carsului, dejá strimtoratu, de câtra orientu si nordu. Turcii facu mare sgomotu cu bombardarea satu-orasielului Suchum Kaleh, care n'are nici o insemnatate. Acestu satu-orasielu de pe malulu mârei-negre are 318 locuitori si o garnisóna de dóue companii cu patru tunuri.

In cele urmatóre reproducemu dupa „Timpulu“, „Românulu“ si alte unele amenunte din viati'a cea miscata de pe câmpulu resbelului :

Asupr'a luptei dela Olteniti'a, dice „Românulu“ care a fostu nu numai de artileria, ci si o lupta de infanteria, primimu urmatórele amenunte :

Unu monitoriu turcescu, insotitu de unu slepu, venindu in josulu Dunarei, s'a opritu pe la 8 óre diminéti'a, la 1800 metri in josulu Oltenitiei sub malulu turcescu, adapostindu-se dupa o indoitura a malului contr'a tunuriloru nóstre. Pe la 12 1/2 óre, acelasi monitoriu, voindu a si urmá calea, fortulu turcescu dela Turtucai'a deschise o viua comanda contr'a bateriiloru nóstre cá sa-i apere trecerea. In acelasi tempu infanteri'a turcésca desfasiurându-se in tiraliori pe malu, in dosulu siantiuriloru loru, deschise foculu in contr'a infanteriei nóstre.

Monitoriulu din parte-i, inaintându incetu pe sub malulu turcescu, tragea necontenitu in contr'a nóstra. Tóte bateriele nóstre trageau atâtu contr'a monitoriului câtu si contr'a forturiloru si a trupeloru turcesci. Infanteri'a nóstra desfasiurata in tiraliori si adapostita de siantiuri, tragea asupr'a tiraliooriloru turci.

Acésta lupta n'a tienutu mai multu de-o óra si unu sfertu. Din partea nóstra n'amu avutu nici morti, nici macaru raniti. Tirulu tunuriloru turcesci erá asiá de reu indreptatu, incâtu n'a facutu stricaciune nici chiaru parapeteloru baterieloru nóstre.

Foculu baterieloru nóstre a fostu fórte bine condusu; mai multe obuse au isbitu in monitoriu, facendu-i stricaciuni. O bateria dintr'ale nóstre comandata de capitanulu Lupascu, a avutu unu efectu superioru, prin justeti'a tirului ei ea a reusitu a pune foculu in fortulu turcescu. Acestu incendiu erá atâtu de mare, incâtu trei óre dupa incetarea luptei, totu se mai vedé. In acésta afacere trupele comandate de generalulu *Manu* au aretatu multa bravura si multu sânge rece.

Totu ieri, o alta afacere s'a intemplatu la Islazu.

Pe la ór'a 1 dupa amédi unu monitoriu a inaintatu din partea drépta a orasiului, acoperitu de o insula care 'lu adapostise contr'a bateriei nóstre.

Pe la 1 si jum., monitoriulu incepù a bombardá Islazulu. Bateri'a românа, care se aflá acolo, a ripostatu indata. Lupt'a a tienutu o óra. Monitoriulu a trasu patrudieci de obuse de calibru mare, din cari numai cinci au eclatatu. Tóte proiectilele nóstre au eclatatu.

Stricaciunile causate nóue de acésta bombardare, suntu cu totulu neinsemnate. Pichetulu Nr. 10 si o magasia de ordiu au fostu strabatute de câte unu obusu, inse obusurile neeclatându, nu s'a aprinsu nimicu si nimeni n'a fostu atinsu.

Monitoriulu turcu a fostu lovitu de patru proiectile, din care un'a a lovitu fórte reu catartulu. Ast-feliu, elu a fostu nevoitu a se retrage in portulu dela Nicopoli.

Pe la sfersitulu bombardârei, o mare corabia otomana a inaintatu spre Islazu si s'a opritu la vre-o siepte kilometri in stâng'a bateriei nóstre.

In „Timpulu“ cetimu:

Olteniti'a, 4 Maiu.

Prin telegram'a ce v'amu tramisu eri, v'amu anunciatu ca a inceputu iér' lupt'a intre turci si români, pe la órele dóue dupa amédi.

De atunci pâna adi, 4 Maiu, dóue óre dupa amédi, putemu dice ca aerulu din acésta parte a Dunarei a fostu mereu intiesatu de mirosulu si fumulu prafului de pusca. Este unu aeru care ne imbata. Placerea cu care 'lu respirâmu, dovedesce ca n'amu perdutu nimicu din viteji'a stramosiésca; ca déca armele n'au scaparatu atât'a tempu in aperarea sânteloru hotare, vin'a nu este nici a bratieloru, nici a sufleteloru nóstre, ci a impregiurâriloru prin cari amu trecutu si cari neau facutu indiferenti de glori'a militara, câci nu aveamu pentru ce sa ne luptâmu.

Adi inse cându avemu o tiéra de aperatu, cându mândri'a natiunala ne resfatia sufletulu, in fati'a focuriloru inimicului, simtimu si noi ca suntemu o natiune.

Acésta consciintia patriotica este cu atâtu mai viua cu câtu o vedemu isbucnindu nu numai din sufletulu societâtiei culte, dar' si din alu poporului, cá unu simtiementu naturalu. Oficieri, soldati, orasieni si tierani, toti de o potriva simtu ardórea de lupta, setea de a infruntá periculului. Apoi acea solidaritate natiunala care face sa dispara tóte urele, tóte interesele, tóte osebirile sociale, si toti sa ne contopimu intr'o singura vointia, intr'unu singuru doru, probéza si mai multu ca acestu poporu nu numai ca esista, dar' ca este mare si demnu de o sórte mai buna.

In privinti'a solidaritâtiei, voiu amintí unu faptu de eri

Déca osebesce ce-va pe soldatulu nostru, este nepasarea cu care sta in fati'a periculului. Pre cându soldatulu turcu si chiaru alu altoru natiunalitâti mai renumite pentru bravura, se furisiéza, se ascunde prin siantiuri, românulu sfidéza mórtea, — si tocmai pentru acést'a póte si mórtea 'lu ocolesce. Unu asemenea soldatu eri se plimbá pe malulu Dunarei cu luléu'a in gura. Turcii vediendu-lu descarcara indata o plóia de glóntie. Soldatulu fu ranitu. Acést'a fu de ajunsu a indarjí pe soldatii nostri cari padiau malulu, pentru a face pe turci sa regrete scârbós'a loru procedare. Puscile incepura, dar' la siguru. Fia-care soldatu cautá sa nu-si pérda prafulu si glóntiele; de aceea ochiá incetu dar' bine.

Este unu spectaculu care 'ti face ochii sa lacrimeze de bucuria si mândria, cându vedi sângele rece, nepasarea cu care 'si pune cartusiulu si ochesce. Glumele chiaru nu lipsescu. Asiá pe cându unu soldatu 'si trantise chepiulu si ochiá, altulu care nu prea se recomendá cu economi'a focuriloru, dice: „Nu cá la iepuri, Marine.“ Altulu iér' dicea ridiendu: „Numai de nu 'i a-si sparge ciubuculu cá sa-lu gasescu cându voiu trece acolo!“

Pe la siese óre au inceputu si bateriele române si turcesci, dar' focurile acestor'a n'au tienutu decâtu vr'o óra.

Ceilalti soldati cari erau departe de lupta, ardeau de o impacientia copilarésca de a luá si ei parte. Dorobantii cu osebire strigau mai tare sa mérga si ei. Dar' cum nu li s'a permisu implinirea acestei dorintie, câti-va au inceputu sa jóce de ciuda.

De-si lupt'a de eri a tienutu vr'o cinci óre, nici o perdere din partea româniloru, pe cându din partea turcíloru s'a vediutu multi cadiendu, intre cari si unu oficieru.

Adi la 12 óre a inceputu iér' focurile intre bateriile nóstre si cele de dincolo. „Purcelele turciloru“ — câci asiá numescu soldatii nostrii ghiulelele, cadu fórte reu, pre cându a le nóstre cum cadu, „fata in graba câte-o spusa de purcei.“

O maga-ie din Olteniti'a s'a derimatu. Turtucai'a arde. Bateriele nóstre tuna mereu si tóte obusurile se spargu pe tabliele si siandramalele turcesci.

In acestu momentu 'mi trece o figura prin minte, generalulu Florescu! Déca adi inim'a ori-cârui românu tresare de fericire si mândrie, nu trebuie óre sa ne amintimu ca, déca avemu o armata atâtu de esercitata si cu unu materialu atâtu de bunu, lui si numai lui datorimu acést'a, câci elu si numai elu si-a jertfitu viéti'a intréga pentru formarea si inflorirea ei? Tóte invectivele si calomniile inamiciloru sei adi se ineaca in bubuitulu tunuriloru românesci cari 'i cânta meritulu si cari spunu Romaniei ca ea póte sa crédia in viitoriu, câci are o armata brava si fii cu prevedere. G.

Unu oficieru c. r., dice „Fr. Bltt", care este statiunatu in Transilvani'a, scrie la ai sei intre altele „ca diurnalistic'a nu apretiuesce de ajunsu pe români". „Cetescu neintreruptu — se dice in scrisóre — despre lasitatea trupeloru, cetescu glume próste despre tiéra si ómeni, pe scurtu, se silescu a face ridiculu „regatulu *in spe*" dimpreuna cu tóte incordârile sele. Precum sciti eu cunoscu Romani'a inca de pe tempurile cându erá o Moldavia si o Valachia, cunoscu Romani'a de pe tempulu cându intrase armat'a c. r. cându cu resbelulu din Crime'a. Ce a fostu odata, astadi nu mai are trecere. Armat'a a invetiatu a se simtí. *Principele Carolu*, unu *Hohenzoller*, este soldatu din crescetu pâna in calcâie, tóta atentiunea sea este indreptata asupr'a armatei. „Kanonen-Kruppulu" i-a liferatu materialu distinsu de tunuri. Desvoltarea trupeloru se face de multi ani cu deplina atentiune; artileri'a, partea cea mai mare este organisata dupa mustr'a nemtiésca si de „Schulmeisteri" prusiani si ve spunu: tunurile, ómenii dela cai si servitiulu tunuriloru, suntu escelenti. In armat'a intréga, carea dupa parerea mea póte se suie pâna la 80—100,000, dintre cari 40—50,000 potu fi intrebuintiati in batalia, precându ceealalta parte sa faca servitie in garnisóne si cá corpuri patrolatóre, — este numai o dorintia: de a se intalní câtu mai curendu cu turcii."

O proba,

cum se apreciéza in Romani'a atitudinea diurnaleloru vienese si Budapestane cu coditiele loru, ne dà „Timpulu" din Bucuresci dela 6 Maiu in urmatórele:

Diuariele camatariloru, speculantiloru de bursa si aventurosiloru intreprindietori din Vien'a, si in impregiurârile de fatia 'si revarsa veninulu urei loru neputincióse asupr'a Romaniei.

Acést'a nu ne mira. Din chiaru intâiulu momentu cându asemenea diuarie austriace si ungaresci, au inceputu sa vorbésca despre afacerile Romaniei, ele s'au recomandatu despretiului nostru prin nedreptatea loru. De aceea si opiniunea publica din acésta tiéra s'a deprinsu de multu de a nu pune temeiu pe afirmârile acestoru organe si de a nu dá cea mai mica atentiune criticei loru, sciindu fórte bine ca ele nu suntu decâtu organele unoru interese meschine.

Acei cari le inspira, aru voí sa afle in Romani'a unu câmpu deschisu pentru cupiditatea loru; — dar' cum bunulu simtiu si cerbici'a tieranului dela Dunare se revólta si respinge asemenea lupte, ei se resbuna, insultându-ne prin foile loru.

In numerulu de Mercuri amu reprodusu cá proba de orbirea si nedreptatea acestoru diuare, unu articolu din „Fremdenblatt." Din eróre s'a omisu de a se spune ca nu-lu impartasimu. Publiculu insa care cunósce vederile si principiele nóstre, a sciutu fórte bine ca elu erá reprodusu numai cá unu simplu specimenu de gingasia pentru noi a foiloru aceloru Gheto din Vien'a si Pest'a.

Altmintrea n'avemu nici o trebuintia cá ele sa recunósca valórea militaria a poporului românu. Acésta valóre o constatà, nu numai seculii trecuti, plini de fapte militarie, dar' si luptele din seculuIu acest'a cari s'au intemplatu in valea dintre Carpati si Dunare. Nu adi pentru intâi'a óra românulu lupta asemenea cu russulu contr'a barbariei musulmane care a restignitu de seculi in miseria si asuprire atâtea popóre demne de libertate si fericire. Astadi chiaru armat'a nóstra dela malulu Dunarei dovedesce lumei intregi ca suntu calumnióse cuvintele organului vienesu „Fremdenblatt", ca la stranepotii legionariloru lui Traianu se gasesce astadi ori-ce altu, numai „virtus romana" nu.

Ca avemu inca „virtus romana", mai amintésca-'si cei dela „Fremdenblatt" cum sciu sa se lupte regimentele române din Austri'a, ce lauri incununà stégurile loru, de câte ori curagiulu si aventulu românului a decisu victori'a contr'a celoru mai brave armate din lume.

Dela congregatiunea comitatense.

Sibiiu in 15 Maiu 1877.

Siedinti'a congregatiunei estraordinare se deschide la $10\frac{1}{4}$ óre prin comitele supremu, care provóca adunarea cá in conformitate cu art. XXXIII de lege din 1874 sa pâsiésca la nóu'a formare a cercuriloru de alegere si la constituirea unei comisiuni centrale pentru conscrierea alegatoriloru. Presentându comitetulu permanentu unu proiectu pentru acestu scopu notariulu Kästner este provocatu a dá cetire acestui proiectu. Impartirea comitatului de alegere dupa propunerea comitetului permanentu este urmatórea: 1) cerculu *Sebesiului* cu 22 comune, 31,796 suflete si 489 alegatori; 2) in cerculu *Cristianului* cu 24 comune, 43,393 suflete si 703 alegatori; 3) in cerculu *Cisnadiei* cu 19 comune, 31,878 suflete si 826 alegatori; 4) cerculu *Vurperului* cu 21 comune, 19,478 suflete si 590 alegatori. — Numerulu sufleteloru in comitatu computându-se cu 126,525 suflete si 2875 alegatori, vine 1 deputatu pe 31,621 suflete si pe 718 alegatori.

La cererea membrului E. Macelariu se cetescu in specialu si comunele, cari apartienu fia-cârui cercu electoralu proiectatu.

La desbaterea generala asupr'a acestui proiectu membrulu *Dr. Pacurariu* vorbesce in contr'a propunerei comitetului. Arata insemnatatea obiectului din cestiune, in care se tractéza despre indreptatirea poporului de a luá influintia asupr'a statului, si doresce cá acestu obiectu sa fia tractatu câtu se póte mai conscientiosu. Comitetulu permanentu, care pâna acum'a a purcesu dupa unu sistemu óre-care in tóte lucrârile sele, de asta-data pare a se fi abatutu dela acestu sistemu. Positiunea geografica aru fi fostu bine sa se fi luatu in considerare la formarea cercuriloru administrative; la formarea cercuriloru electorale positiunea geografica a comuneloru nu este de atât'a insemnatate. La formatiunea cercuriloru electorale sa se iá in privire usiorarea cetatieniloru in eserciarea dreptului de alegere. Cercurile trebuie deci formate astfeliu cá nu unu cercu sa fia de 43,000 iér' altulu numai de 19,000 suflete. Densulu propune deci o nóua arondare a cercuriloru electorale si anume: 1) cerculu *Sebesiului* cu 22 comune, 32,986 suflete si 693 alegatori; 2) cerculu *Salistei* cu 38,670 suflete 562 alegatori; 3) cerculu *Talmaciului* cu 34,645 suflete si 706 alegatori; 4) cerculu *Nocrichiului* cu 24,682 suflete si 793 alegatori;

Propunerea acést'a o presentéza cá contr'a proiectu biuroului.

In contr'a proiectului Dr. Pacurariu si pentru propunerea comitetului vorbescu Michaelis, Malmer, fâra inse de a aduce vre-unu motivu mai palpabilu pentru proiectulu comitetului, pre care 'lu spriginescu. Ne mai fiindu nime insinuatu la cuventu mai vorbescu Kästner si Pacurariu pentru propunerile loru. Punendu-se apoi la votu, propunerea comitetului se primesce cu maioritate de voturi.

Dr. Pacurariu insinua in contr'a acestei hotariri votu separatu cu invoirea celoru-lalti membri, cari partinescu propunerea sea.

La desbaterea speciala se primescu tóte punctele, dupa cum au fostu propuse de comitetu; numai la cerc. 4 se facù o schimbare prin aceea, ca la propunerea membr. I. *Bolog'a*, loculu centralu de alegere se hotarí a fi Nocrichiulu in loculu Vurperului propusu de comitetu.

Urméza la ordine alegerea *comisiunei centrale* pentru conscrierea alegatoriloru. Acésta comisiune va avé sa se compuna din 26 membri, si 4 membri subtituti. Cá alesi sa enuntia la sfersitulu siedintiei urmatorii:

Gust. Binder, Cisnadie; Iacobu Bolog'a, Sibiiu; Dumitru Florianu, Saliste; Martin Fleischer pretoru, Sibiiu; Petru Fleischer, Cisnadie; Simonu Fuss, Siur'a mare; Ioanu Hann, Gusteritia; Martin Salmen, Slimnicu; Mati'a Hubner, Turnisioru; Henricu Kästner, proto-notariu; Wilhelmu Klein, pretor.; Davidu Krasser, Apoldu de susu; Albert Leonhard, vice-notariu; Andreiu Lösch, Rosi'a; Dr. Iuliu Löw, advocatu; Ioanu Macelariu, Porcesti; Zacharie Mog'a, Sasciori; Ioanu Morariu; Ioanu Oncescu, Rehau; Nic. de Popu, pretoru; Bucuru Respopu, Secelu; Georgiu Schemmel, Nocrichiu; Iosifu Schuster, Sibiiu; Eugenu Wellmann, amploiatu magistratualu; Mauritiu Welthern; Andreiu Zay, Vurperu.

Membrii suplenti: Iosifu Drotleff, vice-notariu; Emil Emrich, archivariu comit.; Dr. Fridericu Orendt, comptabilu; Gustavu Wolff, cancelistu comit.

Se pune la ordine proiectulu comitetului pentru impartirea comitatului in *cercuri sanitare*. Dupa acésta propunere aru avé sa se formeze in modu provisoriu 7 cercuri sanitare; iér' léf'a unui medicu cercualu cu diploma se ficséza in minimum cu 400 fl.; iér' a unui chirurgu cercualu cu 300 fl. pe anu.

Membrulu Dr. *Moeferdt* este in contr'a efectuirei impartirei in modulu propusu de comitetu, de óre-ce proiectulu este necompletu, fiindu-ca nu s'a ascultatu si parerile pretoriloru si ale mediciloru cercuali. Léf'a de 400 fl. pentru unu medicu cu diploma, o afla atâtu de mica, incâtu nici-odata comitetulu nu va puté avé medici, cari sa stee la inaltimea sciintiei. Propune deci cá elaboratulu sa se redee comitetului cu insarcinarea cá sa-lu completeze respective sa-lu modifice dupa ce va fi ascultatu si parerile pretoriloru si mediciloru cercuali.

Acésta propunere de amânare inse adunarea nu o primesce. Remâne deci spre a se pune provisorice in lucrare impartirea dupa propunerea comitetului si anume: 1) cerculu Sebesielu cu Sebesielulu cu 9 comune invecinate; 2) Poian'a cu 4 comune; 3) Saliste cu 4 comune; 4) Orlatu cu 8 comune; 5) Talmaciu cu 4 comune; 6) Avrigu cu 6; si 7) Marpodu cu 7 comune invecinate. Léf'a mediciloru cercuali si a chirurgiloru se ficséza dupa propunerea comitetului, insarcinându-se vice comitele a designá, dupa contielegere cu comunele resp., loculu de locuintia alu medicului si cuot'a, ce fia-care comuna are sa contribuie la léf'a medicului. Propunerea comitetului cá, comunele mai mari, cari nu au mósie sa se indrumeze a-si tiené fia-care, iér' cele mai mici, invecinate, la olalta câte o mósie diplomata, se primesce.

In sfersitu se hotaresce asupr'a unoru curentii si cu aceste siedinti'a se incheia.

Desbateri parlamentare.

(Continuare din nr. tr.)

dupa „U. p. A."

D. N. *Furculescu*. Dar' ingerinti'a consuliloru. . . .

D. *presiedinte alu consiliului*. Dle Furculescu, d-ta nici nu erai nascutu pe cându noi luptámu contr'a acelui protectoratu, pe care te rogu sa credi ca-'lu cunóscemu mai bine decâtu d-ta, pentruca se esercitá pe spetele nóstre. Protectoratulu rusescu, dicu, cá ori-ce protectoratu esclusivu, luase o putere prea mare, si consululu rusu se credea cá stapânu absolutu in Romani'a, si astfeliu usá si abusá de totu. Ei, dloru! Romani'a s'a revoltatu contr'a acelui protectoratu esclusivu la 1848. . .

D. P. *Ghic'a*. Pe care 'lu reinviati astadi.

D. *Ioanu Bratianu, pres. consiliului.* Sa faci mustrâri mostenitoriloru d-tale, dle Pantazi Ghic'a, pentru mostenirea ce le vei lasá; dar' pentru ceea ce vomu lasá noi, noi voimu fi respundietori, si nu d-ta ai sa ne ceri socotéla. (Aplause).

Dicea d. Ionescu adeseori: dar' suntu liberi românii sa-si esprime astadi opiniunea loru? Dar' de cari români vorbesce d. Ionescu? De acei cari suntu in imaginatiunea d-sele? Apoi românii au sciutu sa-si esprime vointi'a loru chiaru atunci cându erá in tiéra o multime de baionete venite in contr'a nóstra. Chiaru atunci cându Europ'a intréga se cutremurá de acelu colosu alu nordului, românii nu s'au sfiitu de a-si spune vointi'a loru. Ei bine, nu românii de astadi voru avea mai putienu curagiu in fati'a rusiloru cându ei vinu cá amici, si cu invoirea, celu putienu tacita, a Europei intregi. (Aplause).

Óre 25 de ani au fostu destulu cá sa degenereze némulu romanescu, pentru ca s'a bucuratu de tóte drepturile si libertâtile lui? (Aplause prelungite). Ei, dloru! noi atunci, putienu cunoscuti in Europ'a, cá sa putemu luptá contr'a puternicului protectoratu alu Rusiei, amu trebuitu sa ne radiemâmu pre unu dreptu istoricu, care erá recunoscutu de Europ'a, a trebuitu sa invocâmu egaturile nóstre cu inalt'a Pórta, si amu facutu apelu la dens'a.

Dar' cum a respunsu inalt'a Pórta? A venitu in Romani'a Fuad-pasi'a cu trupele turcesci, de-si nici vorb'a erá cá sa vina astfeliu; dar' a venitu si ne-a chiamatu la Cotroceni cá sa ne asculte cererile nóstre, si acolo prin tradare ne-a inchisu, a omoritu pe bravii nostri pompiari, ne-a esilatu, ne-a chinuitu cum a vrutu. Eata cum a respunsu inalt'a Pórta, la care noi amu facutu apelulu celu mai lealu. (Aplause),

Onor. d. Ionescu se revolta de metafore si de espresiuni pe cari nu le gasesce la inaltimea situatiunei; dar' de multe ori nu tocmai metaforele poetice esprima lucrurile intr'unu modu bine simtitu, ci unu cuventu care e póte mai putienu academicu, dar' mai bine adaptatu situatiunei. D sea s'a revoltatu contr'a onor. meu colegu d. ministru de esterne cându a pronunciatu cuventulu de divortiu. Ei bine, de-si nu a si voí sa superu urechi'a ateniana a dlui Ionescu, 'mi voiu permite a me serví si eu cu aceasi espresiune a colegului meu, spre a ve spune domniloru, ca noi, chiaru dupa acésta neleala purtare a Turciei câtra noi, totusi si atunci diceamu: nu avemu barbatu de lasatu, nu voimu divortiulu; amagiti, batuti, inchisi, maltratati in totu feliulu de inalt'a Pórta, cu tóte acestea noi si atunci amu strigatu: traiésca inalt'a Pórta! si pâna la 1854 mereu amu chiamatu pe inalt'a Pórta sa se asocieze cu noi, cá impreuna sa putemu luptá contr'a amestecului Rusiei in oriente.

A venitu resbelulu dela 1853. Românii s'au oferitu a luá armele, pentru cá impreuna cu puterile occidentali sa iá si ei parte la lupta contr'a ambitiuniloru Russiei in orientu, si sa-'si redobandésca titlurile loru din trecutu de natiune viua, care scie cu arm'a in mâna sa-'si revindece drepturile sele. Dar' si atunci nu s'a impotrivitu decâtu totu Inalt'a Pórta, care a preferitu sa primésca ocupatiunea austriaca in Romani'a, numai pentru cá noi sa nu putemu sa ne afirmâmu inaintea Europei si sa-i dovedimu ca suntemu si ca meritâmu sa fimu intre popórele in viétia?

Cându in urma a venitu tratatulu dela Parisu, cum v'au aretatu colegulu meu dela esterne, dlu Cogalnicénu, si d. Stolojanu, cine a fostu adversarulu celu mai inversiunatu alu nostru ori-cându erá vorb'a a ni se recunósce unu dreptu, decâtu iérasi Inalt'a Pórta, care cautá prin tóte mijlócele sa faca cá noi sa nu ne putemu reconstituì si sa putemu face unu statu care sa póta traì cu o viétia a sea propria? Si ací sa me ierte onor. meu colegiu, d. Cogalnicénu, a-i spune ca nici acei doi séu trei diplomati turci cá Aali-pasi'a si Fuad-pasi'a, cari d-sea dice ca pareau a intielege mai bine interesele Turciei si a fi mai putienu ostili desvoltârei nóstre, nici acei'a in realitate nu ne erau mai favorabili. Eu me aflámu la Parisu in tempulu congresului si amu fostu de multe ori la Aali-pasi'a cá sa-i dau informatiuni despre tiér'a nóstra si sa-i aretu legitimele ei cereri; dar' in totu-déun'a amu constatatu ca, de-si sub o forma mai dulce, cá sa nu dicu mai iesuita decâtu cei-lalti, in faptu insa ne erá celu mai mare adversariu. Si atunci, cá si alta data, la ori-ce pasu amu voitu sa facemu, Inalt'a Pórta ne-a opusu cea mai obstinata resistentia, chiaru in impregiurâri unde vedea ca noi avemu in favórea nóstra spriginulu morale, aprobarea tacita a celoru-lalte puteri garanti, cari, de si vedeau ca ne cam abatemu dela vointi'a espresa de densele in tratatulu de Parisu si in conventiunea relativa la tiér'a nóstra, cu tóte acestea le pareau bine de a constatá ca pupilii loru devinu barbati, ca se emancipa. Inalt'a Pórta insa n'a sciutu nici de asta data a face altu decâtu a pune pericolulu in pragu si a ni se impotriví.

La 1866, cându amu facutu celu din urma mare actu cá sa indeplinimu vointi'a esprimata de natiune prin divanulu ad-hoc, ce a facutu Inalt'a Pórta? A pornitu indata bataliunile sele la Dunare, si numai vointi'a nestramutata si personala a imperatului Napoleonu III a opritu cá Romani'a sa nu fia din nou préda armateloru turcesci. Imperatulu Napoleonu, fâra scirea ministrului din afara, din cabinetulu seu, a depesiatu sa nu se inainteze armatele turcesci spre Dunare, câci atunci face din acést'a o afacere personala, si astfeliu s'a opritu invasiunea turcésca in Romani'a!

Ei bine, noi de atunci, si dupa atâtea incercâri, dupa atâtea deceptiuni, dupa atâtea acte de ostilitate din partea Turciei, aretatu-iamu cele mai mici resimtieminte? Nu, dloru. Si de atunci tóte guvernele cari s'au succesu, dela 1866, au cautatu sa póta aduce pe Inalt'a Pórta la simtieminte de amicitia pentru noi si de prudintia chiaru pentru dens'a. Ei bine, la fiacare pasu ce a facutu in acestu sensu ori-care ministeriu, din ori-ce colóre, necurmatu a gâsitu opositiunea cea mai neinduplecata si pretensiunile cele mai absurde, anachronismele cele mai mari din partea Turciei.

Tratatulu dela Parisu a pusu drepturile nóstre dejá esistinti sub protectiunea colectiva a puteriloru garante. Amu auditu de mai multe ori afirmandu-se ca noi datâmu dela tratatulu de Parisu, ca esistinti'a nóstra o datorimu tratatului dela Parisu. Ferésca Dumnedieu! Mai intâiu natiunea romàna este óre o societate anonima privilegiata de cele siepte puteri, cá atunci cându privilegiulu s'aru radicá natiunei române, cá unei societâti anonime, esistinti'a ei sa fia periclitata? Apoi seculi intregi, dela zamislirea lui, némulu romanescu a pututu strabate atâtea furtuni, atâtea invasiuni, si statulu românu a statu in picióre fâra tratate, fâra garantii, fâra privilegiulu unei societâti privilegiate, si a pututu sa ajunga pâna ací. Óre Romani'a este o configuratiune conventionala, o configuratiune politica care resulta numai din conventiunile puteriloru Europei? Ei bine, dloru, in Romani'a, ori unde vei pune piciorulu, dai de unu terenu framentatu si plamaditu cu sânge a sute de generatiuni romanesci. Fia-care vâlcea, fia-care rîu, fia-care colnicu alu Romaniei are suveniri de fapte eroice, cari facu cá pamentulu unei tieri sa primésca intiparirea natiunei si sa devina astfeliu proprietatea, patrimoniulu ei.

Ce? Romani'a e fasonata de fórfecile diplomatiei Europei? (Aplause prelungite). Ce? n'amu imprimatu noi insi-ne Romaniei caracterulu ei natiunalu? Si vocile tuturoru eroiloru nostri, cândn ei s'aru desteptá, n'aru strigá totu asiá? (Aplause prelungite). Acést'a, dloru, este Romani'a. (Aplause).

Eu facu omagiele mele tratateloru, tienu la tratate, le respectezu; dar' sa nu mi se dica ca tóta esistinti'a nóstra resida in tratate; acést'a n'o primescu, acést'a n'o primesce natiunea romàna. Esistinti'a nóstra, fiinti'a nóstra trebuie sa o cautâmu in barbati'a nóstra. Natiunile au nevoia sa se afirme, déca voiescu a figurá in concertulu europénu.

Ei bine dloru, tratatulu dela Parisu ne-a garantatu independinti'a, neutralitatea nóstra intr'unu modu fórte putienu definitu, ne-a garantatu acestea cá inglobati in imperiulu otomanu; si multi dicu sa stâmu neutri fiinduca esistinti a nóstra e garantata. Déca inse insusi imperiulu Turciei a fostu garantatu; déca Rusi'a vine si declara resbelu Turciei — si puterile o abandona declarandu-se neutre, — unde mai vedeti d-vóstra garanti'a, celu putienu o garantia reala, de faptu? Faptele ne-au aretatu ca acea garantia a puteriloru, in ceea ce privesce integritatea Turciei, nu mai esista.

Noi nu sfasiâmu tratatulu de Parisu, nu-'lu negâmu, nu ne desbracâmu de acea protectiune, de acele garantii, de-si in momentele de fatia ne suntu cu totulu insuficiente. Dar' ne gasimu in fati'a unui faptu: Rusi'a a declaratu resbelu Turciei; nici un'a din puteri n'a venitu sa dica ca garanti'a data Turciei este fictiva, cu tóte acestea resbelulu a isbucnitu. Rusi'a trebuiá sa tréca pe la noi. Se intielege lesne acum ca in fati'a acestei parasirí a Europei intregi pentru Turci'a, — in care intrâmu si noi, dupa dis'a loru, — a trebuitu sa cautâmu a ne luá si noi garantii, dela cine? dela acel'a care veniá preste noi, dela acea putere care, intrându preste noi, calcase tratatulu de Parisu; care inse ne-a garantatu ca va respectá si va face sa se respecteze tratatulu de Parisu in totu ce privesce Romani'a, asicurâri ce n'amu potutu obtiene dela nici un'a din celelalte puteri garante. Cu tóte acestea, tóte puterile, — cu deosebire de un'a singura, care si aceea a fostu numai unu minutu sberlita pe noi, — tóte puterile au recunoscutu ca amu facutu actulu celu mai prudinte; ca ceea ce n'au potutu si nu le veniá sa faca ele, amu facut'o noi, condusi de instinctulu de conservare.

In ce dar' amu gresitu sublimei Porti? Sfasiatamu noï legaturile cu inalt'a Pórta? Nu! Amu facutu ceea ce ori-ce fiintia face pentru conservarea sea: amu cautatu sa ne asicurâmu esistinti'a nóstra, nimicu mai multu, nimicu mai putienu. Ei bine, pentru acést'a inalt'a Pórta ne declara resbelu! Inalt'a Pórta face o nota circulara puteriloru, unde dice ca noi, prin privilegiele cari ni s'au datu, prin institutiunile pe cari noi insine ni le amu datu, — institutiuni recunoscute de puteri, — n'amu respunsu asteptârei Europei si intereseloru inaltei Porti. Ori-cine va cetí not'a turcésca, se va convinge ca este o amenintiare din partea Turciei, ca déca ea aru fi biruitóre, aru avé otarirea sa ne ia acele privilegie pe cari le avemu, sa ne reduca iérasi la votarea de dóue provincii cari sa fia iérasi gradin'a sultaniloru, cum se dicea inainte.

Dar' s'a multiamitu óre Pórt'a pe aceste simple amenintiâri? Dloru, pe câta vreme a bombardatu Brail'a, Galatii, Renii, noi de-si gaseamu ca acést'a nu prea e corectu, inse amu disu: e in legitima aperare; vine si lovesce pe rusi pâna a nu trece Dunarea. Dar' cându bombardéza Calafatulu, Bechetulu, Olteniti'a, orasie de cari rusii erau in departate decâtu 30, 50 si pâna la 150 chilometri; cându ne jefuiescu, dupa cum v'a spusu si colegulu meu dela esterne; cându intra chiaru in orasiele si pe riurile nóstre si ne iau productele si vitele — si ací s'a incelatu colegulu meu dela esterne; nu ca iau vitele pentru trebuinti'a de hrana, ei, cá lupulu si cá vulpea cându intra in cotetiu, manânca ceea ce potu, dar' ucidu totu ce nu e asemenea loru: — cu instinctulu de esterminare, omóra vitele nóstre si le lasa mórte, fiinduca vitele nóstre suntu asiá de numeróse, incâtu turcii nu le potu luá pe tóte cu densii. (Va urmá.)

Corespundintia.

Resinari in 20 Maiu.

(P. Br.) *Pretoru, jude cercuale, jude procesuale, szolgabirou, inspectoru cercuale,* suntu sinonimele prin care in tempulu de fatia in regatulu Ungariei se caracteriséza functionari administrativi, séu cum 'i numescu in Romani'a sub-prefecti. Pâna cându regimulu portá grija cá legile pe spesele statului sa se traduca si sa se tiparésca in tóte limbile patriei erá si numirea a acestoru functionari in limb'a româna mai originala si corespundietóre agendeloru, cu a câroru conducere suntu incredintiati.

Dar' de cându acésta ingrigire s'a datu uitârei, fiesce-care functionariu de categori'a de susu se servesce in afacerile sele oficióse de acea numire caracteristica in limb'a româna care 'i place. Asiá vedemu in comitatulu Sibiiului pe unii si aceiasi functionari in ordinatiunile sele figurându cá pretori pre cându in certificatele de drumu sta jude cercuariu. Iér' cându ne vine vre-unu actu din alte comitate in limb'a româna la mâna totu dela functionari de asemenea categoria i vedemu scrisi sub numirea jude cercualu séu jude procesualu séu tractualu.

Poporulu românu de rendu 'i numesce pe acesti functionari in unele comitate séu szolgabiroi in limb'a magiara séu inspectori se intielege cercuali.

Pretori la români erá functionari incredintiati cu agende judecatoresci, iér' sfer'a activitâtiei a preturelorn c. r. din Transilvani'a si Ungari'a de sub sistem'a absolutistica se estindea atâtu asupr'a justitiei câtu si asupr'a administratiunei, precându acum'a justiti a este cu totulu deosebita de administratiune. Asemenea nepotrivita este si numirea de jude cercualu séu procesualu fiinducâ elu dupa sunetulu legei municipale unguresci nu are de a face judecâti ci numai de a priveghiá comunele aflatóre in sfer'a activitâtiei sele, si a esercitá acele drepturi si datorintie pe care i le predà legea si statutele. Numirea cea ungurésca szolgabiro care se afla in testulu legei insemnéza judele servitoriloru si corespundea in tempulu feudalisticu cându erá servi si domni adeca in tempulu jobagiei de care multiamita ceriului popórele Ungarieí au scapatu inca din anulu 1848. Inspectori cercuali avea in fundulu regiu mai nainte totu agendele acelea care le au si acum'a susu numitii functionari cercuali. Poporulu românu este dedatu cu acésta numire si de acea aru fi si in tempulu de fatia corespundietóre de a se numí totu asiá in limb'a româna functionari cercuali administrativi (szolgabiro).

Nr. 4. — 1877
desp. IV.

Conchiamare.

Despartiementulu alu IV alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului românu va tiené in anulu acest'a adunarea sea generale in frumós'a comuna „*Poian'a*" din scaunulu Mercurei in diu'a de *Sân-Petru* românescu, adeca in 29 Iuniu 1877 st. v.

Dreptu aceea subscrisulu subcomitetu face prin acést'a invitatiunea sea la toti românii voitori de progresu nationale, cu deosebire la acei'a, cari se afla cu locasiurile loru in apropierea numitei comune, rugândui a luá parte activa la acésta adunare progresitóre.

Iéra tineriloru le dicemu, cá sa vina cu câte o disertatiune in buzunariu.

Sebesiu in 15/5 1877.

Din siedinti'a comitetului susu-
atinsului despartiementu.*)

Balomiri, directoru
Paraschivu, actuariu.

Nr. 50 — 1877
desp. III A. T.

Inscíintiare.

In sensulu decisiunei adunârii generali cercuali a despartiementului III din 11/6 1876 punctu XII, — *Adunarea generala cercuala ordinaria* a numitului despartiementu alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului românu, — pentru estu-anu *se va tiené in* **„Ocn'a"** (Sabiiului) — *la 3 Iuniu (22 Maiu)* adeca *dumineca* dupa Rosalii a. c.

Acést'a se aduce la cunoscinti'a onoratului publicu, invitându-se cu tóta onórea atâtu domnii membri, precum si toti românii binevoitori, a participá la acésta adunare in numeru câtu se póte mai mare.

Programulu tienendei adunâri e urmatoriulu:

Dupa tienerea sântei liturgii in biseric'a cea mare româna, — adunarea se deschide in numit'a diua la 10 óre a. m. prin directorulu despartiementului; dupa acést'a urméza:

1. Alegerea unei comissiuni de 3 membri pentru inscrierea membriloru si incassarea tacseloru si oferteloru benevole.
2. Raportulu comitetului prin actuariulu.
3. Raportulu cassariului.
4. Ficsarea bugetului, pro 1877/8 conformu proiectului comitetului.
5. *Alegerea membriloru* comitetului pentru *trieniulu 1877—1880.*
6. Diverse propuneri.
7. Raportulu comisiunei alese sub pct. I.
9. Determinarea locului si dilei pentru adunarea gen. venitóre.
9. Un'a prelegere; si incheiarea.

Din siedinti'a subcomitetului
desp. III alu Asociat. transilvane.

Sabiiu in 12 Maiu 1877.

I. Hanni'a, directoru
Dr. N. *Olariu*, actuariu.

---

*) Astfeliu de acte n'aru strică, déca aru fi mai putienu poetice si mai multu serióse. Totu odata rugâmu pe dd. respectivi a nu ne mai votá neincredere, déca si-aru uitá cum-va de publicarea acestei conchiamâri. Red.

Varietâti.

(†) *Necrologu.* Sasii din Transilvani'a au perdutu pre unulu din primii loru barbati, iéra cetatienii din patri'a mai angusta, pre unu bunu cetatianu, pre Franciscu *Gebbel*, secretariu alu bisericei ev. luth. din Transilvani'a. Acest'a, unu modelu de modestia in viéti'a de tóte dilele, care erá o columna tare a poporului sasescu cându erá vorb'a de apararea intereseloru acestui'a, reposà in 16 Maiu st. n. Spre sfersitulu aperârei intereseloru natiunali sasesci, reposatulu nu dispunea numai de multa inima si de unu caracteru de feru, ci de multa sciintia positiva si de cunoscintie speciale. Stimându nobleti'a spirituala in fia-care cetatianu, de ori ce natiunalitate ne intrunimu si noi cu cei ce regretéza multu acésta perdere si dicemu si noi asupr'a mormentului care s'a inchisu Vineri in 6/18 Maiu a. c. asuprai: Fia-i tierin'a usióra!

⁂ *Multiamita publica.* La colect'a intreprinsa in 20 Martie st. v. a. c. subscrisele colectante in orasiulu Sepsi Szt. György in favórea vapsirei amvonului, chorului, ferestreloru, si usiloru bisericei nóstre gr. or. de aici, in suma de 74 fl. v. a. aducemu cea mai adenca multiamita publica, multu onorateloru dómne, si domnisióre cari si de asta-data la rugarea nóstra si-au aretatu iubirea câtra biseric'a nóstra gr. or. concurându cu marinimósele loru oferturi. Sepsi Szt. György 5 Maiu 1877.

Marin'a *Popoviciu*,
pr. par. localu.
Mari'a *Ianos* n. *Bocoru*.

⁂ *Intreruperi in comunicatiune.* Ploile indelungate si furtunele din dilele trecute au causatu mari pagube la càile ferate transilvane. In 5/17 l. c. dupa amédi la 4 s'a ruptu unu podu de o lungime de 12 metri intre Micasas'a si Copsi'a. Pe aceasi linia s'a spartu stratulu drumului intr'o lungime de 21 metri intr'o afundime de 4 metri. Mai departe s'au asiediatu intre Micasas'a si Blasiu 2 poduri, unulu de 7 metri, si altulu de 10 metri lungime.

Trenulu, ce erá sa plece in 5/17 l. c. dela Sibiiu n'a potutu espedá marfurile predate, care s'a pusu la dispositi'a trimitiatoriloru.

Intreruperea comunicatiunei intre Copsi'a si Blaju va durá tempu mai delungatu, câci 19 locuri, laolalta intr'o lungime de 1990 metri nu suntu practicabile. Podulu dela Husnsâu este cu totulu stricatu. Si lini'a Alb'a-Iuli'a—Teusiu este intrerupta.

Transportulu marfuriloru si transportulu persóneloru pe lini'a Sibiiu—Oradea si Sibiiu—Aradu este deocamdata cu totulu sistata.

⁂ *Postalu.* Astadi primimu dela dir. postei o publicatiune, cu datulu de eri, in carea se spune ca in urm'a reversâriloru de apa comunicatiunea *pe primulu drumu de feru transilvanu* si intre *Copsi'a mica si Teiusiu* e deocamdata sistata cu totulu.

⁂ *Reversâri de ape* au fostu in urm'a indelungateloru ploi aici si in giuru, au fostu in tienutulu Blasiului, Sebesiului si Orestiei. Asemenea in tienutulu Fagarasiului unde (la Sâmbat'a, Voii'a si Dridifu) au batutu si pétr'a (grândin'a).

⁂ *Avisu.* Toti românii din provinciele austriace domiciliati in Bucuresci, au fostu convocati a se intruní Dumineca in 8 Maiu la ór'a 1 dupa amédi in sal'a facultâtiei de litere, palatulu universitâtiei.

La ordinea dilei erá alegerea unui comitetu pentru primirea ofranderu de preste Carpati in favórea fratiloru nostri raniti.

⁂ Corespundinti'a „Vulturului.“ *Ismailu*, 1 Maiu. Dilele trecute 50 cazaci din Kili'a au trecutu Dunarea cu caii loru in notu. Caus'a acestei treceri a fostu provocata de nisce locuitori, cari fugindu de basibozuci si cerchezi cá sa nu-i taie, intrase in balta si faceau semnu rusiloru de a-i scapá. La trecerea cazaciloru dincolo la Kili'a cea vechia; turcii, cari urmareau pe nenorocitele victime, vediendu pe cazaci au fugitu. Multe femei si copii fugite de gróz'a turciloru, au fostu trecute dincóce de câtra cazaci si cu modulu acest'a au scapatu de mórte sigura.

La intórcerea cazaciloru, unulu dintre ei a luatu unu butoiasiu cu spirtu la subsuóra cá sa-lu tréca dincóce La innotare da preste unu vertegiu, unde a fostu in mare primejdie de a se innecá, cáci de siepte ori l'a intorsu ap'a pe locu, si toti socoteau ca elu se va innecá, elu inse, cu o fortia si curagiu admirabilu strigà calului dându-i unu biciu; in trei sarituri calulu s'a aflatu afara din vertegiu, iér' preste putienu a esitu la malu, tienendu si butoiasiulu la subsuóra! Eata dar' ce face cazaculu rusescu! Sa traiésca asemenea voinici!

Pe cându cazacii trecusera Dunarea si se aflau pe malulu dreptu in Bulgari'a, ce-va mai josu de satulu Vilcovo (Velcovo), ei au descoperitu in salcii unu telegrafu secretu cu tóte trebuinciósele lui, lânga care erá si unu turcu. Acestu instrumentu telegraficu precum si turculu au fostu transportate dincóce si turculu telegrafistu se afla in arestu in politi'a rusésca.

⁂ *Ciocnirea trenului dela Costesci.* Eri nópte ór'a la 1 si jum. trenulu militariu, care plecase din Pitesci intrându in gar'a Costesci, nefiindu calea inchisa, a datu preste unu trenu cu vagóne libere care asceptá. Ciocnirea a fostu asiá de mare si aru fi fostu si mai teribila déca conductorulu n'aru fi luatu chiaru in acelu momentu gravu, mesuri, pentru oprirea masinei. Suntu trei morti unu conductoru, unu frenariu (bremzeru) dela calea ferata si unu soldaturusu; siepte insi raniti fórte gravu, iér' câti-va contusiati. Siese vagóne s'au sfarematu cu totulu, iér' optu suntu vatemate.

O comissiune din partea directiunei câiloru ferate si unu colonelu rusu s'au dusu pentru a face cuvenitele cercetâri.

Sciri telegrafice

Parisu, 16 Maiu. In urm'a esplicâriloru date in privinti'a politicei din intru, intre maresialulu Mac-Mahon, presidentulu Republicei, si d. Iules Simon, presidentulu consiliului de ministri, cabinetulu intregu si-a datu demissiunea. In acestu momentu ministri suntu adunati pentru a deliberá asupr'a situatiunei.

Parisu, 16 Maiu. Maresialulu Mac-Mahon a tramisu adi diminétia o scrisóre dlui Iules Simon in care dice: „Suntu surprinsu ca nici d-ta, nici ministrulu justitiei, d. Martel, n'ati combatutu ieri dela tribuna abrogarea legei de presa votata in 1875 dupa propunerea dlui Dufaure, si a cârei aplicare o cereati insi-ve, mai de una-di, inaintea tribunaleloru.

„Ne intielesemu inse in consiliu cu d-ta si d. Martel sa combateti propunerea de abrogarea acestei legi. Dejá me mirasemu ca n'ati combatutu unele dispositiuni ale legei municipale, precum publicitatea consilieloru municipale, alu cârei pericolu l'ati recunoscutu insi-ve in consiliulu de ministri. Acésta atitudine din partea d-tale nasce intrebarea, déca a-ti conversatu asupr' camerei influinti'a necesaria pentru prevaluarea vederiloru d-tale. Esplicatiunile, in acésta privintia suntu neaperate. *Déca nu suntu respundietoriu inaintea parlamentului, amu insa inaintea Franciei a respunde, de care, adi mai multu decâtu ori-cându, trebue sa me preocupu.*“

In urm'a acestei scrisori, d. J. Simon a presentatu demissiunea sea Maresialului care a primit'o. Maresialulu a chiamatu in urma pe ducele D'Audriffret Pasquier, presidentulu senatului.

Parisu, 16 Maiu. Presidentulu consiliului, d. J. Simon, a respunsu maresialului Mac Mahon, cu o scrisóre prin care 'si dà demissiunea, esplica conduit'a sea si aréta dorinti'a de a fi inlocuitu cu barbati din partidulu republicanu conservatoru.

Parisu, 16 Maiu. Presidentulu republicei a chiamatu pe d. Dufaure care a respunsu ca, pentru motive de sanatate, nu póte primí missiunea de a compune unu ministeriu. Nu credemu ca noulu ministeriu se va constituí pâna mâne.

Petersburg, 19 Maiu. Ardahan fu luatu cu asaltu in 17 l. c. de trupele generalului (rusescu) Loris-Melicoff; siese-dieci tunuri cadiura in mânile rusiloru; cavaleri'a a urmaritu pre turcii pusi in fuga. Rusii au perdutu 235 morti si raniti, intre cari 5 oficieri.

Bucuresci, 19 Maiu. „Agenti'a Havas“ spune ca imperatulu Russiei se astépta pe 25 l. c. la Ploiesci.

Constantinopole, 19 Maiu. O proclamatiune a sultanului adresata trupeloru tramise in Caucasu le impune missiunea de a eliberá pe cerchesii coreliginoari de sub dominatiunea rusésca.

Constantinopole, 19 Maiu. O escadra de 9 nâi cu 10,000 ómeni, 5 baterii si 50,000 pusci au plecatu spre Suchum-Kaleh. In Constantinopole s'au imbarcatu multi cerchezi. Comand'a espeditiunei a luat'o asuprasi Pazli-pasi'a — Siech-ul-islamulu a proclamatu sântulu resbelu contr'a Russiei.

Petersburg, 19 Maiu. Suchum Kaleh prin unu bombardamentu nou este prefacutu in cenusia, de aceea e parasitu de trupele rusesci.

Vien'a, 20 Maiu. „B. d. Corr.“ afla positivu ca regimulu principelui Carolu a proclamatu *independinti'a Romaniei* si a declaratu Turciei resbelulu. Rolulu armatei romàne, carea s'a concentratu in Romani'a mica, va fi curatu defensivu.

Zara, 20 Maiu. Despotovici, amenintiatu de 5000 turci tramisi la Grahovo, s'aru fi retrasu la inaltimile muntelui Sedlo. Suleiman pasi'a temendu-se de o revolta din partea crestiniloru, a incuartiratu in fia-care casa crestinésca câte trei turci.

Tiflis, 20 Maiu. La Ardahan a cadiutu in mânile rusiloru 82 tunuri si in cetate precum si in sandjacu (districtu) s'au instalatu jurisdictiuni rusesci. Turcii continua a bombardá comunele litorale dela Capu Adlei pâna la Ociacoff. Contr'a cerchesiloru desbarcati se tramitu trupe rusesci.

Burs'a de Vien'a.

Din 11/23 Maiu 1877.

Metalicele 5%	58	30
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	64	15
Imprumutulu de statu din 1860	107	70
Actiuni de banca	769	—
Actiuni de creditu	134	50
London	128	95
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	73	—
„ „ „ Temisiorene	71	50
„ „ „ Ardelenesci	70	—
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	113	10
Galbinu	6	14
Napoleonu d'auru (poli)	10	33½
Valut'a nóua imperiale germâna	63	35

Publicare de concursu.

Comunele Buteni, Chisindi'a, Vasai'a, Paiuseni, Cuiediu, Hodosiu, Bers'a, Voivodeni, Aldesci si Cacarau, conformu decisiunei comitetului administrativu comitatensu aradanu, grupându-se intr'unu cercu sanitariu, subscris'a antistia prin acést'a deschide concursu pentru infiintiatulu postu de medicu cercuale, cu resiedinti'a in Buteni.

Dotatiunile:

1. Din cassadele comuneloru grupate anualmente salariulu stabilitu de 600 fl. v. a.
2. Pentru cercetarea morbosului in tempu de di 30 cr., in tempu de nópte 40 cr.
3. Pentru visitarea morbosului mergendu la medicu, diurna de di si nópte egale de 20 cr.

Seracii suntu a se curá gratis.

E de observatu ca in opidulu Buteni locuiescu stabilu mai multu de 70 familii inteliginte, mai departe posiede un'a apoteca.

Dela recurenti se recere, posiederea limbei române, magiare si celei germane; recursele loru provediute cu documentele necesarie, suntu a se insinuá pâna in 15 Iuniu a. c. st. n. la subscris'a antistia.

Terminulu de alegere s'a defiptu pe 17 Iuniu a. c. órele 10 antemeridiane.

Datu in Buteni 1877 Maiu 10 st. n.

Isidoru Popescu,
notariu.
Teodoru Giur'a,
3—3 juratu.

Nr. 1447/1877.

Concursu.

Spre ocuparea postului de mósia in comun'a Ludosiu mare, care postu e pe anu dotatu cu cuartiru liberu, 1½ stânginu de lemne 15 hectolitre grâu si 10 hectolitre cucuruzu si dela fia-care casa de nascere cu câte 40 cr. v. a. cá tacse.

Mai departe, pentru comunele incorporate Carpenisiu-Reciu cu plat'a anuala de 40 fl. v. a. 1½ stânginu lemne, o sórte de lemne gratisu, afara de acestea din Reciu dela fia-care casa de nascere 60 cr. si in Carpenisiu 40 cr. v. a. precum si o pâne de grâu cá dotatiune se escrie concursu pâna in finea Maiu a. c. st. n.

Suplicantele au a-si asterne suplicele loru in privinti'a acést'a subscrisului oficiu.

Mercurea 4 Maiu 1877.

Dela oficiulu Pretorialu.
(2—3)

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de notariu din comun'a Resinari se escrie concursu cu terminulu pâna in 31 Maiu 1877 st. n.

Cu acestu postu suntu impreunate: unu salariu anuale de 500 fl., relutu pentru cuartiru 40 fl. si tacsele, cari se voru statorí pentru contracte si alte scrisori private.

Doritorii de a concurá la acestpostu au a documentá pe lânga cuaelificatiunea prescrisa in §. 75 art. de lege XVIII din 1871, ca sciu perfectu limb'a româna, si au cunoscintie necesarie de limb'a magiara si germana.

Petitiunile timbrate si provediutu cu documentele referitóre la recerintiele amintite suntu a se indreptá pâna la diu'a prefipta la acésta pretura.

Sibiiu, in 8 Maiu 1877.

Dela pretur'a cercului
2—3 *Resinari-Seliste.*

Edictu.

George Dimitrie Boniceanu din Sit'a-Buzeu de religiunea gr. or, care dela inceputulu anului 1871 a parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea socia Paraschiv'a G. Munteanu totu de acolo fâra a se scí ubicatiunea lui, se citéza a se presentá inaintea subsemnatului scaunu ppresbiterale in terminu *de unu anu si o dí*, câci la din contra procesulu divortialu asupra-i intentatu se va pertractá si decide si in absenti'a densului.

Breticu in 28 Aprile 1877.

Scaunulu ppresbiteralu gr. or.
alu Trei-Scauneioru.
Spiridonu *Dimianu*, m. p.
3—3 adm. protop.

Publicatiune.

Subscrisulu prin acést'a facu on. publicu cunoscutu cum-ca mi-amu deschisu cancelari'a advocatiale in cetatea Brasiovu, strad'a négre ín casele d. Constantinu Jug'a Nr. 339.

Georgiu *Lászlo*,
presiedinte de trib. reg. in
1—1 pensiune advocatu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 10.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 38. ANULU XXV.

Sibiiu 15|27 Maiu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Evenementu nou.

Demissiunea ministeriului republicanu Jules *Simon* din Franci'a, venita cá din seninu, dintr'o data a intorsu privirile lumei politice spre occidentu, cu deosebire spre Franci'a. Mai multu inse a frapatu pe Europ'a intréga chiamarea lui *Broglie* la ministeriu, carea se asigura din tóte pârtile, este identica cu ultramontanismulu.

Repentinatatea cu care a venitu schimbarea in guvernulu francesu inca nu permite a mesurá urmârile cu tóta siguritatea. Schimbarea póte sa fia provocata de interese interne; póte inse totu asiá de bine sa fia provocata de problemele, care au inceputu a se deslegá in josulu Dunarei, si a câroru sfersitu astadi inca nu e nimenea in stare a lu prorocí.

Déca caus'a schimbârei este a se cautá in natur'a lucruriloru interne ale Fransiei, Europ'a se va liniscí in curendu si va indreptá iérasi tóta atentiunea ei numai asupr'a orientului. Diurnalele insa ne spunu, si acést'a ne neliniscesce, ca ambasadorulu italianu a disu cu ocasiunea visitei din urma a demissiunatului Jules Simon intre alte: *c'est donc la guerre avec l'Italie* (asiá dara resbelulu cu Itali'a); diurnalele ne spunu mai departe, ca Franci'a, sub influinti'a ultramontaniloru, voiesce sa elibereze pre „prinsulu din Vaticanu“, cu alte cuvinte, a'si pune sabi a in servitiulu absolutismului cosmopoliticu, care astadi, spre mirarea lumei, arata simpathii mari câtra turci, opressorii crestinatâtiei si civilisatiunei; si totu diurnalele ne spunu, ca Germani'a si-a egalisatu puterea armata in provinciele luate dela Franci'a in resbelulu din urma, déca nu cum-va a intrecutu in numeru si in valóre pe cele francese din immediat'a vecinatate.

Aruncându-si Franci'a spad'a sea galica in cumpan'a Europei, de localisarea resbelului inceputu dejá mai ca nu va mai putea fi vorba. Teatrulu resbelului s'aru estinde dela oceanulu atlanticu pâna departe in laintrulu Asiei. Amu avé spectacolulu unui *„bellum omnium contra omnes.“*

Ne magulimu cu credinti'a ca Franci'a inca nu sta tocm'a asiá de tare sub papuculu ultramontanismului si prin urmare nu va vení ea sa distruga creatiunile intemeiate de dens'a pentru reformarea Europei, creatiuni, cari stau in strinsa legatura cu progresulu civilisatiunei.

In credinti'a acést'a, opusa sgomoteloru respandite, ne intaresce insusi mesagiulu Maresialului Mac-Mahon care dupa servitiulu telegraficu alu „Timpului“ din Bucuresci este de cuprinsulu urmatoriu:

„Maresialulu Mac-Mahon dice, ca s'a conformatu scrupulosu constitutiunei, ca a insarcinatu pe domnulu Dufaure si dnulu Jules Simon de a formá dóue cabinete cari n'au potutu sa aiba in camer'a deputatiloru o majoritate capabila de a face sa predomine ideile loru. Maresialulu adaogà: „Nu puteamu sa facu unu pasiu mai multu pe acésta cale fâra unu apelu la fractiunea radicala. Tóte institutiunile nóstre, consciinti'a mea, patriotismulu meu nu-mi permitu sa me asociezu, fia si de departe, la triumfulu ideiloru cari nu potu nasce decâtu desordinea si injosirea Franciei. Suntu convinsu ca tiér'a cugeta cá mine.

„Ea n'a aretatu ca voiesce triumfulu acestoru idei in cele din urma alegeri unde mai toti candidatii s'au sustienutu cu numele meu. Déca tiér'a aru fi din nou intrebata, ea aru respinge ori-ce confusiune in acésta privintia. Suntu tare hotaritu a respectá si a mantiené institutiunile actuale pâna la 1880.

„Numai eu amu puterea de a propune modificarea constitutiunei, nu meditezu inse nimicu asemenea. Pentru a dá emotiunei care s'a produsu, tempulu de a se liniscí, ve invitu sa suspendati siedintiele d-v. pentru o luna. Veti puté in urma sa discutati bugetulu. In intervalulu acest'a vomu veghiá la mantienerea pâcei publice si nu vomu suferí inlaintru nimicu, care aru putea sa o compromita in afara. Cu tóta agitarea care turbura o parte a Europei, acésta pace va fi mantienuta, amu incredere, multiamita buneloru nóstre raporturi cu tóte puterile si multiamita asemenea politicei nóstre de abtienere. Asupr'a celui din urma punctu tóte partidele voru fi de acordu a recunósce ca noulu cabinetu are aceeasi programa cá si celu trecutu.

Teatrulu resbelului.

13/25 Maiu.

Se vede ca acum dupa ce s'au arangiatu rusii pe malulu stângu alu Dunarei pâna la Oltu si de ací in susu românii ajutati de un'a séu dóue divisiuni rusesci, dupa spus'a foiloru straine, — pâna la Verciorov'a, — a intratu o pausa. Unii dicu ca nu se va luá nici o mesura agressiva pâna nu va sosí imperatulu Russiei la Ploiesci séu la Bucuresci. Imperatulu rusescu, dupa scirile mai nóue va sosí numai in 6 Iuniu st. n. Asiá dara amu avé sa asteptâmu pâna atunci dupa noutâti mai importante dela teatrulu sângerosu si turcii pe malulu dreptu alu Dunarei pâna atunci au sa se framente, gâcindu, unde are sa fia isbitur'a cea dintâiu de invasiune.

Intr'acea de vre-o câte-va dile spunu foile unguresci si nemtiesci-unguresci cu óre-care placere, ca in Turci'a s'a proclamatu *„sântulu resbelu“* (El Djihad). Acestu „sântu resbelu“ se proclama, dupa legile canonice ale Islamului, numai cându o sentintia óre care din Coranu este in periculu, séu cându cine-va vrea sa constringa pe musulmani a primí unu obiceiu care este in contradicere cu cuventulu celu scrisu alu Islamului. Resbelulu acest'a s'a proclamatu acum de Sieic-ül-islam, se póte inse, conformu Coranului, proclamá, la vreme de nevoia, de ori-care musulmanu. Proclamându-se acestu „resbelu sântu,“ sultanulu este obligatu a se pune in fruntea ostirei; toti credinciosii cari au trecutu preste anulu alu 13-lea trebuie sa iá arm'a si sa mérga la lupta; ceilalti (betrâni, muieri, copii) trebuie sa ingrijasca de sustienerea celoru dusi la lupta; beliducele are dreptulu de a intrebuintiá tóte averile natiunale si religiunarie spre scopulu resbelului; si resboinicii suntu dispensati de tóte preceptele Coranului, cari s'aru improtiví purtârei resbelului sântu.

Resplata credinciosiloru musulmani pentru trapedulu unui atare resbelu este pe lumea acést'a, ca au voia sa predeze totu pe ce potu pune mân'a, precum: muieri, bani si alte lucruri de pretiu; pe lumea ceealalta este, ca de aru fi pecatosii cei mai mari, paradisulu le sta deschisu, cu câte 70 fecióre frumóse la dispositiune de fia-care. Poporulu invinsu intr'unu astfeliu de resbelu, déca nu este musulmanu, trebuie sa se faca, câci altcum pace cu elu nu se incheia, ci celu multu unu armistitiu.

Intrebarea este, ca óre puterile europene voru admite barbariele aceste ruginite si hidóse chiaru si pentru evulu mediu, sa se repetiésca in seculului alu XIX, disu alu luminei?

14|26 Maiu.

Dupa scirile din urma rusii au ocupatu Olteniti'a si românii s'au retrasu de acolo; mai departe au ocupatu rusii Turnu-Magurelele si Turnu-Severinului. In Calafatu stau inca românii. Dintre ciocnirile bateriiloru rusesci merita a fi inregistrata cea dela Giurgiu dela 8/20 Maiu. Lupt'a de artileria a fostu de asta-data pentru insul'a *Mocani* carea e situata din josu de Giurgiu si de Rusciucu.

Afara de trupele rusesci românesci situate la Dunare, cetimu ca se voru asiediá in laintrulu Romaniei unele corpuri de reserva. Se mai scrie ca dóue divisiuni rusesci voru avé missiunea de a ocupá passurile Carpatiloru, cu scopu de a impedecá o eventuala intrevenire a Austro-Ungariei.

Cuartirulu generalu turcescu, se dice, ca e in cea mai mare perplessitate. Abdul Kerim, dupa ce a pusu la tóte punctele liniei celei intinse trupe spre a impedecá trecerile preste Dunare, a remasu numai cu 60,000 pentru batalii in câmpu deschisu. Rusii din contra suntu in stare, la fia-care punctu, a pune unu numeru precumpanitoriu de trupe si tunuri.

Sciri dela 24 l. c. spunu ca Vidinulu este de nou bombardatu din Calafatu. Regimentulu alu VIII de dorobanti este dislocatu la Turnu Severinului (asiá dara nu rusi). Dela Verciorov'a se pregatescu românii a bombardá *Adakaléh.*

Rusii au inceputu a atacá *Carsulu.*

„Kelet“ in paroxismu.

Diurnalulu magiaru „Kelet“ din Clusiu in fruntea numerului seu 116 de joi apreciandu umanitar'a nesuintia a dómneloru române din Sibiiu de a colectá ajutórie pentru fratii loru de unu sânge raniti din Romani'a, ese din fire de mania, si in deliriulu seu se folosesce de nisce termini atâtu de triviali, la cari nici unu omu cultu nu póte respunde fâra vatemarea demnitâtiei sele.

Este menita acea aberatiune a unui sufletu negru pentru a intimidá pre cei slabi de angeru, a denunciá pre români la cei ce dau crediementu tuturoru *minciuniloru,* si a seduce si instrainá de câtra Romani'a pre acei'a, cari nu cauta mai departe de verfulu nasului, si caus'a pentru care a scosu sabi'a Romani'a numai din tendentiósele si antipaticele mistificâri ale diurnalisticei magiare o cunoscu.

In locu de a ne maculá cu unu respunsu, predâmu acelu articulu indignatiunei publice, comunicându-lu in tóta golatatea lui.

Eata-lu:

„In favórea ranitiloru români.“

„Suntemu incunosciintiati din fonte siguru, ca din Craiov'a, Bucuresci, si alte orasie a Romaniei s'au tramisu apeluri de natura secreta, si s'au recercatu mai multe dame române din patri'a nóstra, cá aici sa infiintieze comitete si sa esopereze colecte de bani si scame pentru ranitii armatei române.“

„Ceea ce afirmâmu este fapta positiva, si acea inca scimu ca mai multe dame române au respinsu cu resolutiune acea provocare, acum inse avemu in mâni unu apelu subscrisu de comitetulu constituitu sub presiedinti'a Iuditei Macelariu“ (ací comunica numele membreloru comitetului dameloru române de aici.)

„Apelulu firesce apeléza la umanitate, ceca ce si noi amu subscrie bucurosi pentru fia-care omu ce patimesce, decum-va n'amu cunósce chiaru ací motivele infame, din cari s'au resolvatu a luá arm'a pentru periclitarea sea si a altor'a, si decum-va preste tóte n'amu scí, ca provocatorii au pornitu la recercarea unui statu strainu.“

„Noi credemu ca secsulu frumosu românu este cu multu mai luminatu in acésta privintia decâtu sa credemu séu sa presupunemu ca aru luá sub scutulu seu unu pasiu publicu cá acest'a in contr'a opiniunei publice voici si politicei patriei.“

„Nu credemu cá damele române sa dee remuneratiune unui poporu pentru infidelitate si rebeliune; cá glorificându faptele perfidului, sa se compromita pe sine.“

„Conducatorii infideli si perfidi ai Romaniei, in contr'a voiei poporului au radicatu pumnarulu asupr'a amicului ei.“

„Au nimicitu viitoriulu tierei si binele poporului, devastarea va urmá si glorificá faptele miserabililoru perfidi.“

„Iér' noi, aici pe teritoriulu Ungariei, acei'a, cari prin faptele Romaniei si a muscalului ni vedemu periclitata si liniscea nóstra interna, cari vedemu nesuinti'a câtra acele scopuri, cari in prim'a linia ne amenintia si periclitéza viéti'a nóstra de statu, noi aici pe teritoriulu corónei ungare, cá suditi credinciosi, nu putemu incuviintiá lucrulu acestoru perfidi, nu-i potemu menagiá, ci trebuie sa-i condamnâmu si sa-i urmarimu cu tóte semnele indignatiunei.“

„Voru fi raniti români, cari negreșitu voru avea trebuintia de ajutoriu, noi inse nu potemu conlucrá la vindecarea aceloru rane, cari s'au nascutu pentrucá sa ni periciliteze esistinti'a; noi nu-i potemu vindecá, cá sa se reinsanetosieze si iérasi sa-si radice sabi'a in contr'a esistintiei nóstre, patriei nóstre si a intereseloru ei.“

„Vindece si ajutoreze-i acel'a, care e in stare a se insufletí pentru canciuc'a muscalésca; care e in stare a-si purtá piciórele in catene de sclavu, care nu vede scopulu adeveratu alu acestui resbelu de banditi.“

Pfui!

Frica si spaima mare a cuprinsu pre cei dela *„Pesti Napló“* care in Nr. 124, contiene unu articulu de fondu inversiunatu si bombasticu asupr'a cabinetului din *Vien'a* si se esprima ast-feliu.

„Dar' apoi a nebunitu muscalulu acel'a, ca provóca ast-feliu pe Austro-Ungari'a; ce lipsa are elu de *„Turnulu-Severinului“*, ostirile lui suntu giuru impregiuru la pânda dela Galiti'a pâna la Orsiov'a; — déca voiesce, demânda un'a pe firulu telegraficu comandantiloru si intr'o septamâna câte-va sute mii de ómeni au trecutu otarele Austro-Ungariei!“

Iér' la finea articlului se mai recreiéza cu urmatórea insinuare incuragiatória:

„Natiunea magiara dejá mai de multe ori a mântuitu monarchi'a si o aru mântuí si acum, — cu ajutoriulu lui Ddieu.“ Ací ne marginimu numai la simpl'a reflectare: ca nu natiunea magiara *singura* ci popórele tuturoru nationalitâtiloru din monarchia. *Dar' in anulu 1849 cine a mântuitu monarchi'a???*

Independinti'a Romaniei.

Press'a din Budapest'a si Vien'a, in cea mai mare parte, ne anuncia atâtu prin telegrame câtu si prin corespundintie ca Romani'a s'a proclamatu **independenta**, marti in 10 Maiu, si totu odata a declaratu si resbelu Turciei.

Cetindu desbaterile cameriloru din 9 Maiu aflâmu o enunciatiune a ministrului de esterne *Cogalniceanu*, pre carea o vomu reproduce in altu numeru. Vedemu din acea enunciatiune ca ministrulu de esterne românu numai constatéza, ca *de óre-ce Turci'a a ruptu legaturile cu Romani'a, ea a devenitu independenta*; adauge inse ca *positiunea acést'a nóua trebuie sa fia acceptata de Europ'a.* Alte date mai sigure si mai lamurite ne lipsescu in momentele cându scriemu aceste.

Apreciârile diurnaleloru budapestane si vienese suntu de acordu in esprimarea indignatiunei séu celu putienu a desplacerei loru pentru cutezarea Romaniei. „Fremdenblatt“ este dintre tóte cea mai indulgenta, pentru-ca ea considera situatiunea cea dificila a Romaniei si adauge ca Romani'a insa'si nu se magulesce cu unu *Fait accompli* de independintia, ci o face pre cea din urma aternatóre dela hotaririle puteriloru garante.

In momentele din urma ne aducu foile din Bucuresci discursurile rostite cu ocasiunea aniversârei suirei pre tronu a Domnitoriului Carolu I, dintre cari reproducemu celu adresatu camerei:

„Domnule presiedinte! Domniloru deputati! 'Mi readuceti aminte cuvintele, ce suntu acum 11 ani, le amu rostitu atunci cându, pentru prim'a óra amu pusu piciorulu in Palatulu natiunei. Aceste cuvinte suntu scumpe inimei mele; ele au fostu povati'a Domniei mele in totu sirulu de ani ce amu percursu impreuna.

Si astadi cá si in 10 Maiu 1866, nu me caiescu nici ca mi-amu lasatu famili'a, nici ca m'amu despartitu de tiér'a nascerei mele. Nu, domniloru deputati, nu me caescu ca mi-am facutu din Romani'a tiér'a mea, ca mi-amu facutu din natiunea româna insusi famili'a mea.

Din protiva, astadi cându cunoscu mai bine frumusetiele acestei tieri, si destinatele la care ea are dreptu de a aspirá, astadi cându amu potutu a apreciá mai de aprópe marele calitâti ce distingu poporulu românu, cu bucurie 'mi readucu aminte de diu'a alegerei mele de Domnu, de diu'a in care amu venitu in midiloculu româniloru, de diu'a cându m'ati pusu pe unu tronu ce este ilustratu de atâti'a mari si gloriosi domni, aperatori ai independintiei nationale si ai crestinatâtiei in fati'a semilunei.

O singura umbra acoperea anii acum trecuti; o singura umilire esistá pentru Romani'a si pentru Domnulu ei; voiescu a vorbí de acele legaminte reu definite si fâra temeiu care se numeau in Constantinopole suzeranitate pentru Bucuresci vasalitate.

Pentru inlaturarea acestoru legaminte nepotrivite nici cu positiunea, nici chiaru cu drepturile nóstre ab-antiquo, pentru inlocuirea loru cu legamintele secolului alu nouespredie celea acele care, state si popóre libere incheia cu libere incheia cu state si popóre libere au lucratu dóue generatiuni de români, si mai cu deosebire dela o mia optu sute cinci-dieci si siepte incóce.

Si suntu in dreptu de a sustienea ca alegerea mea, ca chiamarea mea la gurile Dunarei tocmai dela sorgintele marelui fluviu ca insusi misiunea Domniei mele n'a insemnatu de câtu emanciparea Romaniei de aceste legaminte.

In midiloculu evenimenteloru nedorite, neprovocate de noi, Inalt'a Pórta a ruptu singura aceste legaminte. Nu noi le vomu restatornicí! Au, nu d-vóstra, au nu tóte corpurile statului, au nu natiunea intréga au proclamatu, au declaratu ca prin ruperea acestoru legaminte Romani'a reintra in vechi'a sea independentia, cá natiune libere, cá statu de sine statatoriu, cá membru utilu, pacinicu, civilisatoriu in marea familie a stateloru Europene?

Apartine acum energiei si devotamentului tuturoru fiiloru acestei tieri, apartine prudentiei politice a corpuriloru statului, apartiene acum si mie, iertati-mi acésta afirmatiune, apartine râvnei, activitâtiei si neobositeloru mele stâruinti, de a midilocí, de a ajunge cá nóu'a stare politica a Romaniei sa primésca o consecratiune Européna.

Cându ne uitâmu la bunavointia, la inalt'a solicitudine cu care marile puteri, cu care Augustii Monarchi au incungiuratu tóte sfortiele nóstre de renascere, tóte actele nóstre nationale, fie-ne permisu de a sperá, ba sa avemu ferm'a credintia ca puterniculu loru concursu nu va lipsí Romaniei, nici in aceste momente supreme, cându ea nu reclama de câtu ceea ce i revine cá poporu demnu de a fi liberu, cá tiér'a care n'a demeritatu de asceptârile Europei, cá statu care are forti'a si inteligenti'a de a implíní misiunea ce-i este trasa prin positiunea sea geografica.

Acést'a sa o sperâmu, sa o credemu, sa o voimu, si independenti'a Romaniei, departe de a fi o ingrîgire pentru pacea Europei, pentru liniscea stateloru vecine, amu ferm'a convictiune ca va fi nu numai o satisfactiune data trebuíntieloru nóstre nationale, dara va indestulá totu odata si unu mare interesu europénu.

Inca odata ve multiamescu, domniloru deputati, de bunele cuvinte ce-mi adresati in acésta dî memorabila, si Dómn'a asociindu-se la aceste multiamiri, impreuna ve urâmu: Sa traiésca deputatii Romaniei sí mai presusu de noi toti: Sa traiésca Romani'a.

O epistola.

Domnulu Damé, publicistulu francesu care mai ca s'a naturalisatu in Romani'a, a tramisu frumós'a scriere despre noi, ilustrului senatore si profesoru d. Laboulay.

Acestu renumitu fiiu alu Franciei scrise dlui Damé o epistola care confirma fórte temerile ce esprimaramu ieri, si care totu-deodata va face sa tresalte inim'a româniloru de bucuria, vediendu cu câta iubire si cu câtu de solida, drépta si impartiale judecata vorbescu despre noi cei mai ilustrii dintre cetatienii Franciei.

Dlu Damé, care simte cá unu adeveratu francesu si cá unu bunu românu, a binevoitu sa ne dea voia sa comunicâmu româniloru acésta epistola.

„Parisu, 13 Maiu, 1877.

„Scumpulu meu domnu si amicu! „Me aflamu suferindu fórte cându amu primitu minunat'a d-tale carticica, si n'amu pututu sa-ti multiamescu asiá in graba cum a-si fi voitu. A-ti spune ca aveai dreptate si ca impartasiamu tóte simtiemintele d-tale aru fi acum de prisosu; evenemintele s'au insarcinatu sa dea dreptate prevederei si intielepciunei d-tale. Acum, numai e altu de facutu, de câtu a lasá torentulu sa tréca. Faca ceriulu cá Romani'a sa nu sufere pré multu din conflictulu intre aceste dóue puteri, si fia cá, dupa resbelu, sa-si redobândésca independinti'a, garantata de o perfecta neutralitate: acést'a i-o urezu din tóta inim'a.

„Resbelulu nici odata nu folosesce nimenui; invingatorii suferu câte-odata mai multu decâtu invinsii; dar' cei mici suntu totu-déun'a victime, si amiciti'a celoru mari rare-ori le este spre folosu.

„Franci'a n'are decâtu o dorintia: cá resbelulu sa nu se intinda si sa nu se prelungésca. Acésta tiéra a fostu asiá de crudu incercata de invasiune incâtu i-e téma de unu nou resbelu cu Germani'a, si *subordinéza totulu acestui simtiementu.* Déca va trebuí inse sa se bata, se va bate, si credu chiaru cu energi'a desperârei; dar' intâiele momente voru fi crude pâna voru trece.

„Acésta abtienere a Franciei — intr'unu momentu atâtu de criticu — este o mare nenorocire pentru Europ'a in generalu si pentru Romani'a in particularu; este probabile ca o Francia puternica aru fi opritu resbelulu dobândindu dela Turci'a reformele necesarie; dar' acelu tempu a trecutu si nu mai putemu decâtu sa remânemu spectatori neliniscitì ai unui resbelu *in care putemu fi târâti*, fâra voi'a nóstra, si in alta tabera decâtu in aceea pe care amu fi ales'o. Suntemu, cá si voi, in voi'a intemplâriloru.

Fia cá acésta furtuna sa tréca pentru români și pentru noi! fia cá sa ne putemu regasí in curendu in pace si sa nu ne mai gândimu de câtu la lupte pentru civilisatiune: acést'a e dorinti'a cea mai scumpa a acelui'a care se numesce cu afectiune

pré devotatulu d-tale

Edouard Laboulaye“

(senatore, membru alu institutului, profesore la colegiulu Franciei).“

Nota adresata de d. M. Cogalniceanu, ministru afaceriloru straine, câtra agentii Romaniei acreditati pe lânga puterile garante.

Bucuresci 2/14 Maiu 1877.

(Traductiune.)

Domnule agentu! Publicatiunea prin „Monitoriulu oficialu“ a conventiuniloru incheiate intre guvernulu imperialu alu Rusiei si guvernulu princiaru, si protestatiunea adresata de sublim'a Pórta câtra representantii sei pe lânga puterile straine, la 2 Maiu st n., v'au pusu in curentulu situatiunei nóstre actuale. Momentulu 'mi pare dar' oportunu pentru a ve aretá aici causele hotaritóre a atitudinei ce ne este prescrisa de câtra impregiurârile esceptionale, in mijloculu câror'a ne aflâmu. Cunósceti, domnule agentu, ca dela inceputulu resculârei populatiuniloru in Erzegovin'a, in Bosni'a si in Bulgari'a, si a luptei intreprinse de Serbi'a si Muntenegru contr'a Turciei, guvernulu Inaltimei Sele Serenissime, potrivitu sfatuiriloru puteriloru garante, primì indatoririle impuse de neutralitatea cea mai absoluta. Cu tóte acestea, déca o astfeliu de atitudine nu putea fi primita decâtu in detrimentulu relatiuniloru nóstre morale si materiale cu populatiunile de pe tiermulu dreptu, ne erá permisu de a sperá ca purtarea nóstra aru gasí compensatiunea sea in regularea definitiva a neutralitâtiei nóstre.

De aceea cându acum in urm'a resbelulu intre Rusi'a si Turci'a se infatisià cá o eventualitate amenintiatóre, marile puteri si inalt'a Pórta fura sesisate de noi despre cestiunea oportunitâtiei de a transformá si de a radicá la inaltimea unui dreptu formalu indatoririle decurgendu pentru noi dintr'o neutralitate necesara pentru tóta lumea, si alu câreia esercitiu 'lu primisemu fâra nici unu avantagiu pentru Romani'a. Cu tóte acestea, fia in deosebi, fia intrunite in conferintie la Constantinopole, marile puteri invocându neajunsulu stipulatiuniloru privitóre la acésta inalta cestiune, si netienendu séma nici de gravitatea situatiunei nici de just'a nóstra ingrigire, nu voira sa ne consfintiésca o cerere pe care impregiurârile au indreptatit'o in de ajunsu mai pe urma.

Din parte-i, inalt'a Pórta, intrebuintiandu o sistema de amanare pe care interesele sele proprii trebuiau sa o indemne inca mai de multu a o parasí, se indaratnicì a nu voí sa reguleze cestiunile ce de diecimi de ani stau nehotarite intre guvernulu imperialu si guvernulu princiaru. Ve voiu citá cá faptu isbitoriu a purtârei sele câtra noi, ca acum'a chiaru cându interesulu seu cerea o intielegere cu tiér'a nóstra, ea continuà a-i refusá recunóscerea titlului de Romani'a, care cu tóte acestea, primise sanctiunea tuturoru puteriloru garante.

Parasiti, fâra directiune cá si fâra spriginu, nu se putea sa nu ne gasimu in fati'a demersuriloru ce unu resbelu amenintiatoriu lasá neaperatu sa se intrevédia, si pe care trebuiá fire-ce sa le autorise atitudinea de indiferintia din partea mariloru puteri. Rusi'a ne propuse lealmente de a tractá cu dens'a in privirea trecerei armateloru imperiale pe teritoriu nostru.

Limbagiulu seu erá acel'a alu unei puteri care, conlucrându la edificarea statului românu si luându parte la garantarea esistintiei sele politice, nu intielegea sa-si desminta oper'a sea prin violarea drepturiloru nóstre. Afara de acést'a, Rusi'a se infatisiá inaintea ochiloru nostri cá mandatariulu moralu alu mariloru puteri, intru indeplinirea unei misiuni care fusese chibsuita si indicata intr'unu modu solemnu de insusi Europ'a, prin hotariri publice si colective. Si déca, fâra a luá in bagare de séma simtiementulu nostru de legitima conservatiune, si necunoscendu caracterulu inaltu alu propuneriloru ce ni se facea, noi leamu fi opusu unu refusu nesocotitu si lipsitu altfeliu de ori-ce spriginu, Romani'a s'aru fi gasitu espusa prin ea insasi unei violatiuni fatale a teritoriului seu, a drepturiloru sele ce oru mai scumpe. Nu me voiu intinde mai multu, dle agentu, asupr'a imperióseloru consideratiuni care ne sfatuiau sa primimu propunerile guvernului imperialu alu Rusiei, si lasu conventiuniloru incheiate la 4/16 Aprile grij'a de a demonstrá câtu de multu intentiunile leale ale cabinetului din St. Petersburg si dreptele nóstre precautiuni s'au gasitu de acordu, spre a asigurá tierei nóstre, impreuna cu cele mai scrupulóse ingrigiri a intereseloru nóstre materiale, garanti'a fâra reserva a drepturiloru nóstre cá natiune.

Primele stipulatiuni ale conventiuniloru incheiate, contienu dar' in ele insile intentiunile lealmente marturisite ale ambiloru contractanti, si nu dau locu la nici o indoiéla. In adeveru, déca inaintea unei situatiuni neaperatu decisiva si recunoscuta, déca nu intr'unu modu oficialu celu putienu intr'unu modu tacitu, Romani'a a crediutu ca trebuie sa accedese la propunerile guvernului imperialu alu Rusiei, guvernulu princiaru are increderea ca, nu numai a crutiatu Romaniei periculele unei ocupatiuni militare fortiata, dar' ca a asiguratu respectulu individualitâtiei si institutiuniloru sele, in acela'si tempu cá si garanti'a formala a mentienerei limiteloru sele teritoriale. Ori câtu de modestu aru fi, Romani'a avea dreptulu a se preocupá de conservatiunea sea, cându prin positiunea sea geografica, se gasea pusa, óresi-cum, in mijloculu unui resbelu devenitu de ací inainte inevitabilu. Acésta tienta, comandata de necesitâtile esistintiei sele, credemu ca amu atins'o si ne place a sperá ca nimeni nu va voí a-i contestá legitimitatea.

Incheiandu conventiunile din 4/16 Aprile, credemu iérasi ca amu inlaturatu ori-ce nesigurantia asupr'a atitudinei nóstre in conflictulu orientalu. Caracterulu acestoru stipulatiuni, si indrasnescu a dice, sobrietatea ce le distingu, trebuiá sa stérga cea mai mica indoiéla asupr'a lealitâtiei intentiuniloru nóstre in ceea ce privesce legaturile ce avemu cu Turci'a, legaturi consantite prin tratatele europene, cari se afla mentionate in conventiunile nóstre cu Rusi'a.

Relatiunile nóstre cu sublim'a Pórta n'aveau trebuintia, paremi-se de a fi determinate prin o intielegere diplomatica analoga cu acea din 4/16 Aprile, si pe care unii aru fi voitu sa ne véda incheiandu si cu Turci'a. Preocupati mai alesu póte de valórea acestoru relatiuni, inspiratorii unei asemenea politice nu 'si dau neaperatu séma de consecintiele periculóse ce aru fi avutu pentru Romani'a. Inse noi, ingrigiti cu dreptu cuventu mai multu de securitatea nóstra si de mentienerea acestei neutralitâti, a cârei responsabilitate esclusiva ni se lasá nóue, nu amu fi potutu subscrie o asemenea conventiune, fâra a transportá prin acést'a chiaru, si cu sciintia, teatrulu resbelului in Romani'a.

In adeveru, in conditiunile in cari amu tratatu cu guvernulu imperialu alu Rusiei, ne erá celu putienu iertatu de a sperá ca Romani'a va fi ferita de urmârile nenorocite ale unui resbelu, la care amu fi doritu cu caldura a remané straini. Dar' cine nu vede ca deschidiendu teritoriulu nostru armateloru sultanului, amu fi adusu fatalmente resboiulu la noi cu tóte grozaviile lui? Me abtienu de a amintí ací escesurile cari, inainte chiaru de ruperea relatiuniloru intre Rusi'a si Turci'a si fâra nici o provocare din parte-ne, au fostu comise pe teritoriulu nostru de avant-gardele nedisciplinate ale trupeloru otomane de pre litoralulu Dunarei. Este de ajunsu a mentioná asemenea fapte, pentru a aretá periculele la cari Romani'a aru fi fostu espusa, déca resboiulu aru fi fostu adusu pe teritoriulu ei.

Nu s'aru putea dar' acusá nici intentiunile nóstre, nici prudinti'a nóstra, pentruca amu lucratu cum amu facutu. Suntemu din contra, convinsi ca amu contribuitu, in mesur'a puteriloru nóstre, pentru localisarea resbelului si departarea lui depre teritoriulu nostru.

Dupa cele ce precedu, mi se pare de prisosu a relevá caracterulu putienu chibzuitu a unoru propuneri, dupa cari, trupele române erau chiamate a cooperá cu armat'a otomana contr'a armatei rosiene. O propunere de acésta natura are in sine refutatiunea sea, cu atâtu mai multu ca ea nu ni s'a facutu decâtu in ajunulu intrârei armateloru ruse in Romani'a.

Dupa ce amu esplicatu astfeliu atitudinea nóstra, nu hesitu a afirmá ací, in numele guvernului Mariei Sele serenssiime, principelui Carolu I, ca intentiunile si actele nóstre au fostu in totulu conforme cu datoriele nóstre. Déca pe de o parte amu voitu, prin conventiuni, a luá mesuri pentru a ne aperá contr'a periculeloru unei situatiuni incungiurata de neprevediutu, pe de alta parte nu intrá nici cum in vederile nóstre de a rupe legaturile cu imperiulu otomanu, nici a cautá sa tragemu folosu din impregiurârile cari s'aru fi potutu presentá in favórea nóstra.

Acestea erau principiile liniei nóstre de purtare. Chiaru dela inceputu luasemu ferm'a hotarire de a staruí intr'ens'a, numai déca Romani'a nu va fi provocata de insusi Turci'a. Afara de acestu din urma casu, nu intielegeamu de locu a constituí Romani'a parte beligeranta impreuna cu Russi'a contr'a imperiului otomanu. Missiunea armatei române derivá naturalmente din declaratiunile anterióre ce amu facutu in mai multe renduri sublimei Porti si tuturoru cabineteloru straine.

Din nenorocire, continuarea, in mijloculu populatiuniloru nóstre inofensive, a incursiuniloru pustiitóre facute pe o scara din ce in ce mai mare; capturarea a maî bine de dóue sute corabii si a cariculului loru, captura facuta pâna in porturile nóstre si chiaru in interiorulu riuriloru nóstre, precum Jiulu, Ialomiti'a si Oltu; intrebuintiarea petroleului pentru a arde si a distruge corabiile cari nu voiau a urmá monitórele turce, si in fine bombardarea de acesti din urma si de bateriele tiermului dreptu alu Dunarei a orasieloru si sateloru nóstre, cari nu erau pregatite nici pentru aperare nici pentru atacu, si unde nu erá nici unu soldatu rusu séu românu, ne lasa putiena sperantia ca aru fi posibilu a pastrá o atitudine de care nu amu fi voitu cu tóte acestea a ne departá cu nici unu pretiu. Dóue impregiurâri din urma au venitu sa inlature cu totulu acésta sperantia, si a neliniscí securitatea nóstra politica: mai intâiu insult'a ce ni s'a facutu prin suspendarea functiuniloru agentului nostru din Constantinopole, cá cum agentulu diplomaticu alu Romaniei aru fi fostu unu functionariu turcu nebucurându-se de imunitâtile acordate de dreptulu gintiloru represintantiloru straini. Vení apoi depesi'a ce E Sea Safvet-pasi'a a adresatu la 2 Maiu curentu, represintantiloru Turciei pre lânga puterile garante.

Dispositiunile ostile pentru noi manifestate de sublim'a Pórta prin acésta depesia, amenintiârile ce se gasescu intr'ens'a pentru tiér'a nóstra si pentru institutiunile sele, amenintiâri urmate de unu bombardamentu generalu a intregului nostru tiermu, nu ne mai lasa nici o indoiala ca suntemu in resbelu cu Turci'a si ca acestu resbelu ni s'a declaratu de insusi sublim'a Pórta.

In fati'a acestei atitudini a guvernului otomanu in privinti'a nóstra si a acteloru sele de ostilitate invederata, care, dupa principiele dreptului publicu, constituie o stare de resbelu manifesta, guvernulu românu indeplinesce o datorie, stabilindu netedu inaintea puteriloru garante si inaintea opiniunei publice a Europei intregi, ca sublim'a Pórta ea insasi a ruptu legaturile ce esistau intre dens'a si Romani'a si ca prin urmare, noi nu putemu decâtu a-i inapoiá responsabilitatea ce ea se incérca a aruncá asupr'a nóstra, prin depesi'a sea din 2 Maiu.

In presenti'a tuturoru acestoru fapte, a câror'a gravitate nu póte scapá spiritului dreptu si luminatu alu cabinetului... Guvernulu M. S. printiului Carolu I n'aru puté remâné spectatoru nepasatoriu. Suntemu siliti a luá chiaru de adi mesuri, ast-feliu precum le cere situatiunea creata de insusi Turci'a, pentru a respinge prin fortia actele de agressiune, la cari este espusa Romani'a din partea armateloru otomane.

Tari de dreptulu nostru si de justiti'a causei nóstre, si comptându pe solicitudinea puteriloru garante pentru noi, vomu face totu ce datori'a nóstra câtra tiéra ne impune pentru a aperá pamentulu nostru, pentru a salvá institutiunile nóstre si pentru a asigurá esistenti'a nóstra politica.

Bine-voiti a dá cetire si a lasá copie despre acésta nota Escelentiei Sele dlui ministru alu afaceriloru straine.

Profitu de acésta ocasiune pentru a ve reinoí, domnule agentu, asigurarea inaltei mele consideratiuni.

Desbateri parlamentare.

(Fine).

dupa „U. p. A."

Prin urmare dloru, ceea ce facu turcii este unu resbelu de esterminare, unu resbelu de jafu. Si apoi onor. d. Ionescu dice ca acést'a nu este o declaratiune de resbelu, ca nu ni se face nóue resbelu? Dar' cui se face? — D. Ionescu dice ca noi trebuie sa realisâmu ací in tiér'a nóstra, in mijloculu macelului si jafului, doctrinele comitetului amiciloru pâcei si sa stâmu cu bratiele incrucisiate. Apoi intrebu: nu aru fi o batjocura pentru noi, guvernu, si pentru armat'a nóstra a stá cu arm'a la bratiu cându vedemu ca se omóra locuitorii acestei tieri? Chiaru onor. d. Ionescu, pe la finitulu discursului seu, a recunoscutu ca avemu celu putienu dreptulu de a respunde tunu la tunu, cu tóte ca la inceputu dicea ca nu avemu acestu dreptu. Atâtu d. Ionescu câtu si d. Codrescu dicu sa ne aperâmu: dar' domniele loru voiescu cá aperarea nóstra sa se oprésca la malulu Dunarei. Apoi, intrebu pe d. Codrescu, care e proprietariu, cându aru vení cine-va si s'aru repezí in ograd'a d sele si l'aru jefuí, i-aru ucide vitele si ómenii, s'aru aperá d-sea numai pâna la gardu? Cându facatorii de rele si-aru avé cuiburile prin pregiurulu proprietâtiei d-sele, aru stá d-sea numai la pânda? Nu s'aru duce la rendulu d-sele spre a-i pune in positiune de a nu se mai putea repedí pe mosi'a d-sele spre a o jefuí? (Aplause prelungite). Apoi, turcii din Turtucai'a dau cu tunurile in noi câtu le placu. Ei bine, cându vomu putea si noi, nu aru trebuí óre sa ne ducemu pentru a-i face sa nu ne mai ucida soldatii si locuitorii nostri? Cându me ducu sa stricu cuibulu jefuitoriloru, negresitu ca nu facu alt'a decâtu me aperu, me asicurezu.

Noi n'avemu sa cucerimu nimicu, n'avemu sa rapimu nimicu, avemu numai sa ne aperâmu in positiunile nóstre, cá sa nu mai póta nimeni sa ne turbure linistea, sa ne derime si sa ne incendieze orasiele si satele nóstre.

Onor. d. Ionescu dice ca ostirea nóstra nu are ce mâncá. 'Mi pare reu ca suntu silitu sa dau o desmintire dlui Ionescu; dar' 'mi pare bine sa spui de ací, pentru onórea natiunei române, ca ostirea nóstra are ce mâncá in sinulu natiunei române. (Aplause).

Este bine doveditu ca românii au ce mâncá, fiinduca turcii, cá sa póta traí, suntu siliti sa vina sa jefuiésca din tiér'a nóstra. (Aplause).

Amu mai auditu manifestandu-se o alta grija, aceea de a nu face noi acte de agresiune in contr'a inaltei Porti. Apoi dloru, cum Pórt'a are dreptu sa faca acte de agresiune contr'a nóstra? Déca d-vóstra voiti sa legitimati aceste acte de agresiune din partea inaltei Porti, atunci marturisiti singuri ca suntemu provincia turcésca si ca suntemu in stare de rebeliune.

Ce feliu? Pórt'a ne jefuiesce averile, ne bombardéza si ne arde orasiele si noi déca ne amu duce sa derimâmu cetâtile turcesci, sa astupâmu tunurile loru cari ne bombardéza, s'aru putea dice ca este acést'a unu actu de agresiune? Apoi atunci care este deosebirea intre actele de agresiune? A-si dorí cá d. Ionescu si d. Codrescu sa ne aduca tacticieni cari sa ne traga acésta linia de demarcare.

Cum, dloru? Puterile garante, puterile Europei binevoitóre pentru noi, puterile crestine, puterile civilisate ne aru putea oropsí fiinduca noi ne punemu in stare de a ne aperá contr'a hordeloru asiatice si barbare pe cari le-a adusu Turci'a cá sa sugrume poporatiunile crestine din Europ'a?

Cum? puterile europene, cari voiescu sa faca pe Turci'a a se mai domesticí cá sa nu mai macelarésca poporatiunile crestine, sa nu mai reinoiésca invasiunile asiatice la finele seculului alu XIX, cum aru putea sa ne incrimineze pe noi, cari avemu loculu celu mai frumosu din lagerulu civilisatiunei, sa ne incrimineze pentruca ne amu aperá in contr'a acestoru invasiuni barbare, cari suntu rusinea civilisatiunei moderne? (Aplause indelungu repetite).

Puterile europene, ori-ce s'aru intemplá, nu potu se aiba alta credintia decâtu ca noi suntemu ceea ce Ddieu ne a facutu sa fimu, adeca o natiune latina care nici odata nu va putea sa fia unu instrumentu in contr'a natiuniloru civilisate din Europ'a. (Aplause prelungite).

Déca Europ'a aru putea intr'unu momentu sa se amagésca, fiti siguri ca faptele si viitoriulu 'i voru dovedí ca s'a incelatu, si va recunósce ca Romani'a si-a aperatu drepturile ei si si-a mantienutu valórea sea seculara cá natiune in sensulu tendintieloru de civilisare, chiaru atunci cându ea a fostu abandonata de Europ'a. (Aplause.)

Dar' se sioptesce pe ici pe colo, ca noi, prin conventiunea ce amu incheiatu cu marele imperiu rusescu, vomu cadé iérasi sub protectoratulu esclusivu alu Rusiei. Ei dloru, cându erau nisce provincie mai putienu cunoscute de Europ'a, cându nu aveamu armata, cându nu aveamu scóle si universitâti, cându nu aveamu atâtea ilustratiuni scientifice, cându natiunea româna nu avea unu statu maioru alu ei romanescu, noi inca amu sciutu, amu avutu destula intielepciune, destula abilitate si destula barbatia cá sa ne emancipâmu de acelu protectoratu. Si astadi, dupa ce amu devenitu o Romania, un'a si nedespartita, dupa ce avemu o armata natiunale cu unu statu maioru luminatu, care póte stá alaturi cu alu tieriloru mai civilisate, o armata pe care si strainii au inceputu sa o pretiuiésca, cum credeti d-vóstra ca s'aru mai putea intórce tempii acei'a in cari Rusi'a sa voiésca a face din noi nisce provincii cari sa nu traiésca decâtu prin grati'a consuliloru rusesci?

Credeti d-vóstra ca natiunile cele mici traiescu numai prin grati'a tratateloru, numai prin grati'a protectiuniloru? Credeti ca Belgi'a, Elveti'a stau astadi in picióre si au o viétia si o individualitate a loru propria atâtu de desvoltata numai din mil'a si indurarea puteriloru straine? Ve incelati dloru, déca ve inchipuiti un'a cá acést'a, si nu trebuie sa deprindeti tiér'a a traí in asemenea idei, radiemandu-se numai pe indurarea strainului de a o lasá sa traiésca. (Aplause prelungite).

Noi acesti'a, pe cari ne combateti, n'amu voitu nici odata sa o facemu sa créda acést'a, nici chiaru atunci cându eramu striviti, desarmati, ci totu-déun'a amu disu tierei sa compteze numai pe dens'a, câci numai acele popóre cari au consciinti'a de sine se potu radicá. (Aplause).

Negresitu ca si tratatele ce amu avutu au contribuitu ce-va la situatiunea nóstra pe câtu a fostu si voru fi respectate; dar' déca tratatele au avutu valórea loru in viéti'a d-vóstra, nu trebuie astadi sa voiti sa faceti Romani'a sa crédia ca ea nu póte sa traiésca decâtu infasiurata in trentiele tratatului de Parisu, despre care a-ti disu dela acésta tribuna ca de si sfasiatu astadi, este inse unic'a nóstra scapare.

Dar' nu vedeti ca urmându astfeliu condamnati insi-ve natiunea la somnolentia si apatia, de si ea este atâtu de descépta, atâtu de laboriósa si atâtu de doritóre a mai face nóue sacrificie pre lânga atâtea altele câte a facutu pentru esistinti'a ei?

Nu vedeti ca in locu sa inimati virtutile si barbati'a ei, prin acele cuvinte o descuragiati, o faceti sa se injosésca, sa nu mai aiba incredere in sine? (Aplause prelungite).

A-ti intrebatu cine ne garantéza in contr'a Turciei in casulu cându ea va fi victoriósa? Cine ne garantéza in contr'a Engliterei, care a declaratu ca ne considera cá parte integranta a imperiului otomanu? Ei bine, dloru, acésta garantia sa o cautâmu mai intâiu in noi insine, si fiti incredintiati ca nici Engliter'a, nici Turci'a nu ne voru mai tratá cá tiér'a turcésca cându noi vomu aretá ca barbati'a româniloru de astadi nu e mai pe josu decâtu a româniloru de acum câti-va secoli cându eramu si desuniti si mai putieni la numeru decâtu astadi, si totusi tieneau pieptu lui Bajazet si tuturoru regiloru Ungariei si republicei Poloniei. Tieneau strebunii nostri peptu la tóte aceste trei puteri cari in epoc'a de atunci erau cele mai puternice, (aplause) si astadi nu ne credeti in positiune de a face totu ast-feliu si aveti incredere numai in tratate cari suntu rupte si calcate in picióre?

Intrebati cine ne garantéza? Cine? Se ve spunu eu cine, si acést'a va fi celu din urma cuventu ce voiu dice. Cându fia-care din noi, fia-care din fractiuni vomu merge pe carâri deosebite, atunci tratatele nu voru mai avé nici o valóre si strainii, fia ca voru vení dela nordu, fia ca voru vení dela apusu, fia ca voru vení dela resaritu, voru fi stapânii acestei tieri! Dar' pre câtu tempu vomu avé unu drumu mare, nationalu si deschisu tuturoru româniloru, fâra desbinâri intre densii, atunci atâtu imperiulu Russiei, câtu si Austri'a, câtu si Engliter'a ne voru respectá si voru face cu noi tratate multu mai sicure decâtu cele ce le avemu pâna acum. (Aplause intusiaste indelungu repetite).

Nr. 56 — 1877
desp. III A. T.

Insciintiare.

Adunarea generale a despartiamentului III alu Associatiunei transilvane pentru literatur'a româna etc., conchiamata pe 3 Iuniu st n. la Ocn'a Sibiiului, din cause neprevediute se amâna pe *tempu nedeterminatu.*

Comitetulu desp. III alu Associatiunei transilvane.

Sabiiu in 13/25 Maiu 1877.

I. *Hanni'a*, directoru. Dr. N. *Olariu*, actuariu.

Corespundintia.

Sebesiulu de susu, Aprile 1877.

(Urmare si fine din nri 28, 30 si 32).

Au mai contribuitu pe sém'a dearsiloru din comun'a nóstra urmatorii domni si urmatórele comune si respective locuitori comunali etc., câror'a ne simtiemu datori a le esprimá in numele nenorocitiloru deosebita multiamita si anume:

Comunei Sadu, care a conferitu din cas'a alodiale 16 fl, iér' locuitorii au datu afara de sum'a de 4 fl. si 4—5 galete de bucate si mai multe haine; comun'a Rosi'a din cas'a alodiale 5 fl. si locuitorii de acolo 3 fl. 40 cr.; locuitorii din comun'a Poplac'a 5 fl. si 5 galete de bucate; Petru Hódrea din Resinari 2 fl.; Dr. Nemesiu 1 fl.; comun'a Hamb'a din cass'a alodiale 2 fl. locuitorii 20 litre greu si 60 litre porumbu; locuitorii din comun'a Vurperu 5 fl. 3 cr.; dlu Ioanu V. Russu protop. 1 fl.; dlu Petru Bancila din Resinari 40 cr.; dlu Valentinu Bock, advocatu 2 fl.; locuitorii din comun'a Rosi'a 3 fl. 12 cr.; institutulu de creditu si economii „Albin'a“ 100 fl.; comun'a Saliste si locuitorii ei 10 fl. 48 cr., mai incolo 66 bucâti de haine si 20 de ferdele de cucuruzu; comun'a Tilisc'a, biseric'a gr. or. si privatii la olalta 22 fl. 4 cr.; comun'a Cacov'a si locuitorii afara de unu cojocu si unu peptariu si 9 fl. 25 cr.; brav'a comuna Resinari din cass'a alodiale 30 fl. si locuitorii afara de sum'a de 42 fl. 80 cr. inca 222 de bucâti de haine, carne, slanina, grâu si cucuruzu in pretiu preste 242 fl.; locuitorii din comun'a Galisiu haine in valóre de 2 fl. 50 cr. si 5 fl. in bani; locuitorii din comun'a Gurariului 7 fl.; cetatea Sassebesiu din cass'a alodiale 27 fl. si 3 cr.; locuitorii din comun'a Sibielu 7 fl. 43 cr. In fine trebuie sa esprimâmu in specialu multiamita Inaltului Ministeriu regiu ung. de interne, care fatia cu nenorocirea de care a fostu cercata comun'a nóstra s'a induratu a ne dá unu ajutoriu de 200 fl. din fondulu de mila (elemosina).

Comitetulu impartitoriu de ajutórele incurse.

Varietâti.

(†) *Necrologu.* Preotulu Pavelu *Borc'a* din Petruvasila, in numele seu si alu fiiceloru sele Anastasi'a, Iconi'a si Elen'a, prin acést'a aduce la trist'a cunoscintia tuturoru neamuriloru si cunoscutiloru din departare, precumca multu iubit'a sea sotia resp. mama *Mari'a* in 30 Aprile a. c. st. v. in flórea etâtiei sele, abiá de 33 ani, s'a mutatu la cele eterne; lasându in celu mai profundu doliu pre iubitulu ei sotiu si pre cele trei fragede fiice ale sele, precum si pre o mama, o sora si unu frate, si numeróse neamuri si cunoscuti.

Remasitiele pamentesci cu mare pompa se inmormentara la 1 Maiu a. c. in cimiteriulu comunu de acolo. Fia-i tierin'a usióra, si memori'a binecuventata!

⁂ *Comunicatiune intrerupta.* In urm'a unei rupturi de nuoru ap'a a spalatu stratulu drumului de feru de o lungime de 50 metri intre Mediasiu si Elisabetopole. Caletorii câtra Brasiovu trebuie sa tréca pedestri loculu câtu e drumulu vatematu. Pachetele si post'a se transporta. Transportulu de marfuri e sistatu pentru dóue dile

⁂ **Rectificare.** In articlulu dto Sighisiór'a 3/15 Maiu 1877 din nr. 36 a acestui diuariu s'a facutu urmatórele erori tipografice:

1. Rendulu alu patrulea din urma in colón'a prima apartiene articlului precedente.
2. Mai la vale se dice ca comissiunea ambulanta dice ca Lasleulu rom. este parochia de class'a 1. Ací inse are sa se dica parochia de class'a II, pentru-ca altmintrea passagiulu intregu nu are nici unu intielesu.

⁂ *Multiamita publica.* Voindu a renová biseric'a nóstra gr. or. din comun'a Malencranu (Almakerck), care se afla in o stare de totu ruinata si fiindu comun'a nóstra bisericésca fórte seraca prin staruinti'a dlui Nicolau Prosteanu subjude reg. dist. in Bogsi'a (Banat) carele e nascutu din comun'a acést'a amu primitu ajutoriu dela urmatorii domni: Dlu Iuliu Petricu jude reg. 5 fl.; dlu Hedvig Bösz jude adm. si proprietariu mare 5 fl.; dlu George Craciunu notariu 2 fl.; dlu Ioanu Budinceanu advocatu 2 fl.; dlu Ioanu Gergeliu proprietariu in Caransebesiu 2 fl.; dlu Ladislau Klebovits advocatu 1 fl.; dlu Michailu Gin'a conduc. de carte fund. 1 fl.; dlu Carol de Borosnyai comisariu de catastru 1 fl.; dlu M. Kis medicu cerc. 1 fl.; dlu Nicolau Panaiotu comerciante 1 fl.; dlu Michailu Panaiotu proprietariu de posta 1 fl.; dlu Michailu Rusu comerciante 1 fl.; dlu Pavelu Botos preotu gr. or. 1 fl.; dlu Lazaru Tiapu preotu gr. or. 1 fl.; dlu Alesandru Popoviciu preotu gr. or. 1 fl.; dlu Iuliu Vuia not. 1 fl.; dlu A. Gonteanu not. 1 fl.; dlu Alesandru Popescu preotu gr. or. 1 fl.; dlu Gabriel Fömel not. 1 fl.; dlu Demetriu Mustetia not. 1 fl.; dlu Isai'a Bobor'a cancelistu 7 fl.; dlu Ioanu Bolovegea notariu 1 fl.; dlu Ioanu Oprea invet. 1 fl.; dlu Iacobu Popoviciu protopopu 1 fl.; dlu Stef. Antonescu ablegatu dietalu 1 fl.; dlu Zacharia Botos parochu gr. or. 1 fl; dlu Antonu Crenianu jude adm. 1 fl.; dlu Ioane Iankovits subjude reg. 50 cr.; dlu Bas. Nemoianu preotu gr. or. 50 cr.; dlu Marton Ludwig respicientu 50 cr.; dlu Arnold Pinkus cancelistu 50 cr.; si dlu colectantu 5 fl. cu totulu in sum'a de = 45 fl. v. a.

Ori-ce binefacere 'si afla remuneratiune sea in consciinti'a binefacatoriului ca amu seversitu o fapta buna; acést'a inse nu e disu, cá celu ce primesce binefacerea nu aru fi indatoratu la multiamire, si din acést'a causa de-si suntemu convinsi, ca domnii contribuenti si facatori de bine 'si afla destula remuneratiune in consciinti'a loru, totusi ne tienemu de o placuta datorintia a multiamí atâtu dlui colectantu pentru staruinti'a d-sele si simpati'a sea fatia de noi câtu si multu stimatiloru domni contribuenti asigurandui ca memori'a loru totu-déun'a va figurá in rugaciunile nóstre ce se voru seversí si indreptá câtra atotu-putintele Ddieu in sânt'a biserica, la a cârei reedificare au concursu cu spriginulu loru.

Primésca inca odata deosebit'a nóstra multiamita.

Malencravu in 9 Maiu 1877.

Comitetulu bisericei gr. or. prin
Nicolae *Stoicoviciu*,
parochu gr. or.

Sciri telegrafice

Bucuresci, 23 Maiu. Cu ocasiunea aniversârei suirei pe tronu a principelui, Bratianu s'a adresatu câtra principele cu unu discursu in care a accentuatu, ca politic'a Romaniei va documentá Russiei si Austro-Ungariei ca aspira numai la sustienerea sea si respinge ori ce aventura. Bratianu a **salutatu pe principe, cá pre celu dintâiu principe independentu alu Romaniei.** Principele Carolu a respunsu: speréza ca puterile voru recunósce independinti'a carea garantéza pacea Dunarei.

Constantinopole, 23 Maiu. Se constata oficialu caderea Ardahanului.

Petersburg, 23 Maiu. La fortulu Adlei pe malulu mârei negre, este o lupta ferbinte cu turcii atacatori. Bombardamentulu este fórte veementu.

Petersburg, 23 Maiu. Se spune oficiosu: Russi'a nu voiesce cooperatiunea Serbiei; Russi'a nu are interesu sa véda stabilindu-se alaturea cu ea unu voluntarismu panslavisticu revolutiunariu.

Rom'a, 23 Maiu. In camera a declaratu guvernulu punendui-se intrebarea: Relatiunile amicabile intre Franci'a si Itali'a nu suntu nici decum alterate de evenementele din urma.

Constantinopole, 24 Maiu. Camer'a pretinde punerea fostului mare veziru Mahmud in stare de acusa. — Comandantulu turcescu dela Ardahanu este trasu inaintea tribunalului de resbelu.

Aten'a, 24 Maiu. Flott'a britica, din optu nâi cuirassate, a sositu cu ducele de Edinburg in portu.

Berlinu, 24 Maiu. Bismarck intretiene o corespundentia viua cu toti ambasadorii nemtiesci, cu deosebire cu guvernulu italianu. Baronu Keudell (ambassadoru in Rom'a) are sa se intórca curendu la postulu seu.

Constantinopole, 24. In urm'a manifestatiunei softaleloru si a camerei, prin carea s'a cerutu demissiunarea ministriloru, asupr'a Constantinopolei s'a proclamatu starea martiala.

Vien'a, 25. „Cor. polit.“ anuncia din Constantinopole, ca o deputatiune de softale a cerutu dela camera depunerea lui Mahmud, Damad si Redif-pasi'a, mai departe suplinirea lui Muktar-pasi'a si rechiamarea lui Midhad. Irritatiunea populatiunei e in crescere, nu este eschisa o miscare revolutiunaria.

Burs'a de Vien'a.

Din 14/26 Maiu 1877.

Metalicele 5$^0/_0$	58	55
Imprumutulu nationalu 5$^0/_0$ (argintu)	64	30
Imprumutulu de statu din 1860	108	—
Actiuni de banca	771	—
Actiuni de creditu	135	10
London	128	60
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	73	—
„ „ „ Temisiorene	71	50
„ „ „ Ardelenesci	70	—
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	112	75
Galbinu	6	12
Napoleonu d'auru (poli)	10	31
Valut'a nóua imperiale germâna	63	25

Nr. 1447/1877.

Concursu.

Spre ocuparea postului de mósia in comun'a Ludosiu mare, care postu e pe anu dotatu cu cuartiru liberu, $1^1/_2$ stânginu de lemne 15 hectolitre grâu si 10 hectolitre cucuruzu si dela fia-care casa de nascere cu câte 40 cr. v. a. cá tacse.

Mai departe, pentru comunele incorporate Carpenisiu-Reciu cu plat'a anuala de 40 fl. v. a. $1^1/_2$ stânginu lemne, o sórte de lemne gratisu, afara de acestea din Reciu dela fia-care casa de nascere 60 cr. si in Carpenisiu 40 cr. v. a. precum si o pâne de grâu cá dotatiune se escrie concursu pâna in finea Maiu a. c. st. n.

Suplicantele au a-si asterne suplicele loru in privinti'a acést'a subscrisului oficiu.

Mercurea 4 Maiu 1877.

Dela oficiulu Pretorialu.

(3—3)

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de notariu din comun'a Resinari se escrie concursu cu terminulu pâna in 31 Maiu 1877 st. n.

Cu acestu postu suntu impreunate: unu salariu anuale de 500 fl., relutu pentru cuartiru 40 fl. si tacsele, cari se voru statorí pentru contracte si alte scrisori private.

Doritorii de a concurá la acestpostu au a documentá pe lânga cuaelificatiunea prescrisa in §. 75 art. de lege XVIII din 1871, ca sciu perfectu limb'a româna, si au cunoscintie necesarie de limb'a magiara si germana.

Petitiunile timbrate si provediutu cu documentele referitóre la recerintiele amintite suntu a se indreptá pâna la diu'a prefipta la acésta pretura.

Sibiiu, in 8 Maiu 1877.

Dela pretur'a cercului
3—3 *Resinari-Seliste.*

Nr. 118/1877.

Edictu.

Ann'a Bibu legiuit'a sotia a lui Petru Sosimu Faraonu, amendoi din Fofeldea, carea acusi de trei ani si-a parasitu pe legiuitulu ei sotiu de casatoria, fâra a se scí loculu ubicatiunei ei; se citéza prin acést'a cá in terminu de unu anu si o dí sa se presenteze la scaunulu ppresbiterale mai josu subscrisu, câci la din contra procesulu divortialu incaminatu de sotiulu ei se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Nocrichiu, 28 Aprile 1877.

Oficiulu ppresbiter. gr. or. alu
Nocrichiu Cincu-mare.
G. Maieru,
3—3 adm. ppescu.

Depuneri de capitale pentru fruptificare.

se primescu la institutulu subsemnatu.

a) pre lânga anunciarea radicârei in sensulu statuteloru cu 6$^0/_0$ interese;

b) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerei la **trei** luni inainte cu $6^1/_2$ $^0/_0$ interese;

c) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerei la **siése** luni inainte cu 7$^0/_0$ interese;

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerei, si incéta cu diu'a premergatória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse ca numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentelui se potu stabilí in diu'a depunerei capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu restituirea depunerei urméza dupa aceste modalitâti speciali.

Depunerile tramise prin posta pre lânga comunicarea adresei deponentelui se resolvu totu-déun'a in diu'a primirei.

Asemenea se potu efeptuí prin posta anunciâri si radicâri de capitale.

Sibiiu, 26 Aprile 1877.

„ALBIN'A“
Institutu de creditu si de economii in Sibiiu.
4—4

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 39. ANULU XXV.

Sibiiu 19|31 Maiu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

La situatiune.

Privirile lumei politice nu se indreptara bine spre Franci'a, cândn Constantinopolea ne ofera de nou o surprindere. Telegrafulu a anunciatu cu câte-va dile inainte miscâri turbulente de ale softaleloru in Constantinopole, cari nu se multiamescu cu mai mai putienu decâtu cu pretensiunea de a se dá ministri in judecata si de a se chiamá esilatulu Midhat-pasi'a acasa. Urmarea manifestatiuniloru acestor'a a fostu proclamarea legei martiale carea nu e mai multu nici mai putienu decâtu o dictatura militara.

Au cuventu politicii cându parasescu asiá in graba pe Franci'a, carea in starea de adi, cu o multime de aspiranti la tronu, nu insufla atâtea in grigiri câte orientulu, care dejá arde. Franci'a cu monarchistii impartiti in legitimisti, orleanisti si bonapartisti si cu partid'a binisioru compacta de republicani dà Europei, ori si cum, garantii celu putienu, ca la momentu nu va plecá nici intr'o parte sa turbure si mai tare pacea Europei. Ba cetimu, ca incâtu privesce independinti'a Romaniei, pe carea Russi'a, Germani'a si Itali'a suntu gat'a a o recunósce, Franci'a este aplecata a se alaturá la majoritatea puteriloru. Unu semnu si acest'a ca pe lânga tóte scaderile politice ale Franciei de adi, incolo este inca multu calmu si prin urmare multa probabilitate ca n'avemu sa vedemu in graba repetiendu o precipitare in resbelu cá cea dela 1870.

Altfeliu stau lucrurile in imperiulu otomanu séu turcescu. Trupele rusesci din Asi'a, ignorându incercârile miciloru resultate turcesci in pârtile caucasiane, pasiescu concentricu cu pasi gigantici spre Erzerum, capital'a Anatoliei. La Dunare stau nuorido armata, cari astépta semnalulu trecerei preste Dunare si preste o armata, carea pare de acum a-si fi perdutu capulu si cu tóte aceste in capital'a imperiului softalele, ospetate in Budapest'a, gasescu inca tempu destulu de a inscená resturnâri de guvernu, déca nu cum-va si de tronu. Celu putienu din Constantinopole se spune ca sultanulu s'a vediutu nevoitu a scapá din palatulu seu travestitu cá gardistu si a trece in partea asiatica a capitalei sele.

Este intrebarea ca remediulu dictaturei militari va duce la scopu? Dupa cum se vedu ca suntu dispuse spiritele in Constantinopole, tocm'a mesur'a acést'a, ne póte procurá surprinderea unei nóue esplosiuni revolutiunarie in centrulu putredului imperiu. Mesur'a acést'a inse cu consecuintiele ei mai póte sporí numerulu acelor'a ce voru sa intre cu bratiu inarmatu cá sa faca ordine in imperati'a turcésca.

Despre greci, ne spunu foile, ca stau gat'a sa tréca fruntariele turcesci, o flotta englesésca stà in Pireu in apropiarea Atenei, carea póte ca astépta momentulu sa se arate dinaintea Constantinopolei si, déca putemu bine cetí printre rendurile foiei „Fremden-Blatt" de Sambata, nici monarchi'a nóstra nu va stá multu cu mânile incrucisiate, ci va sarí cá sa apere interesele multiloru supusi austro-ungaresci, respanditi prin imperiulu otomanu.

Reulu unei nóue esplosiuni, cu ale sele póte sa-si aiba si partea sea cea buna: intrevenirea puteriloru din tóte pârtile pentru a pune capetu câtu mai ingraba versâriloru de sânge si redarea pâcei atâtu de necesaria Europei.

In *Bucuresci* se vorbesce ca tiarulu rusescu are sa se intalnésca cu imperatulu nostru in Sibiiu.

Teatrulu resbelului.

30/18 Maiu.

Afara de lupte singuratice, mai cu séma de artileria, n'avemu nimic'a momentuosu de inregistratu dela Dunare. Conjecturârile despre intreprinderile ce are sa le faca armatele rusesci-romanesci, fiindu numai simple presupuneri de a le corespundentiloru dela diversele diurnale le ignorâmu. Totu asiá si scirile tataresci de conjuratiuni in sinulu armatei rusesci.

Despre luptele de baterii cetimu ca principele Carolu, dupa ce a inspectiunatu trupele române concentrate la Calafatu in 28 l c. a ordonatu bombardarea Vidinului. Bombardarea a tienutu o óra. Câtu a tienutu foculu, principele a fostu intre baterii. Lânga bateri'a unde se aflá principele a esplodatu 3 obusuri si au ranitu pe trei artileristi.

Unu altu faptu, care merita a fi inregistratu este aruncarea unui alu doilea monitoriu turcescu in aeru, prin torpile. Doi oficieri rusi si unulu românu, anume *Murgescu*, s'au apropiatu Vineri diminéti'a inainte de facutulu dilei, in apropiarea Macinului, pre o sialupa romanésca, care purtá torpile, a pusu un'a in calea monitoriului si s'au retrasu. N'a trecutu multu, si o detonatiune teribila a anunciatu efectulu escursiunei pe sialup'a romanésca.

Din tóte luptele de pânaací constatéza publicistic'a straina ca soldatii români au doveditu ca suntu nisce soldati bravi si apti pentru campania.

Mistificâri diurnalistice.

> „*Nu mai voimu resbelu nici cu Turci'a nici cu Russi'a; dar' sa mobilisâmu armat'a, câci ni-e frica de moscovitu!*

Asiá eschiama „*Pester Lloyd*" alu dlui Falk. Pâna mai de une-di, diurnalistic'a magiara si magiarona din *Budapest'a*, necurmatu, pledá pentru resbelu in contr'a *Russiei* si intru ajutoriulu *Turciei*; acum'a inse, de câte-va dile incóce, acea diurnalistica se pare a fi ceva-si mai moderata, câci pretinulu nostru, — persiflatoriulu româniloru — dela „*Pester Lloyd*" in numerulu mai recentu si in fruntea diuariului, se vaera cumplitu asupr'a atitudinei cabinetului si a diplomatiei austro-ungare din *Vien'a* fatia de resbelulu *turco-russu-românu*, apoi luându la mustrâri pre ministrulu de esterne contele *Andrassy* 'i imputa ca si acum in fati'a evenementeloru celoru serióse mai este molipsitu de indiferentismu.

Diurnalistic'a turcofila — precum amu mai amintitu si la alta ocasiune — atâtu este de preocupata si chiaru fâra de nici o ratiune si cumpetu publicisticu, câtu lectorului mai ca 'i vine greu a luá in mâna ast-feliu de fóia, câci, care de care contiene invective si persiflagie câtu se póte de triviali asupr'a a totu ce nu este in partea „*semilunei otomane*" si in contr'a „barbarului de moscovitu." Ne-amu si fostu propusu a nu mai apretiá asemenea aparintie ci ignorându-le cu totulu a ne face datorinti'a de cronicari ai eveneminteloru de di; dar' amu venitu la convingere; ca une-ori, vrendu nevrendu, trebuie sa ne intórcemu atentiunea chiaru si la atari aparintie, celu putienu cu scopu de a impartasí publicului nostru cetitoriu informatiuni, luate din sorgintea adversariloru nostri seculari, despre modulu cugetârei loru.

Pare ca nici macaru un'a dintre foile magiare si nemtiesci din monarchi'a nóstra nu mai esista, carea sa nu fia ingagiata in partea *Turciei* si sa nu scuipe veninu si focu, pâna mai ieri alalta-ieri numai asupr'a *Russiei*; dar' de unu tempu incóci cu veementia nespusa asupr'a Romaniei, — de cându ea fu silita de impregiurâri grave a incheiá cunoscut'a *conventiune* si in fine provocata si opugnata de *Turci'a*, a *cooperá cu Russi'a* spre a paralisá barbariele si crudelitâtile turciloru, macelurile si jafurile basibosuciloru si cerchesiloru selbateci.

Care de care dintre diurnalele amintite se intrecu a inferá statulu si poporulu Romaniei; cu litere grase 'lu intituléza diurnalele magiare din *Budapest'a*, „*Ellenör*" „*Hon*" „*Pesti-Napló*", „*Kelet*" si altele, — cu epitetulu de **„Oláh szemtelenség, perfidia, hütlenség"** etc.; totu estu modu de scriere publicistica contiene „*Neue-Freie-Presse*" si „*Morgen Post*" din *Vien'a*; dar' apoi tóte cá tóte, inse dlu *Falk* cu estinsulu si binesubventiunatulu seu „*Pester Lloyd*" 'i intrece pre toti in mistificâri de opiniunea publica generala din intrég'a monarchia, Austro-Ungari'a; si elu este, care ne indémna sa-i apretiâmu iérasi articululu indegetatu mai susu din care nu putemu trece cu vederea urmatórele pasagie preainteresante:

„Trebuie multu sa ne indignâmu si ne iau fiorile de mórte cându privimu in pregiurulu nostru cuptusitu in launtru si in afara de inimici. Jafuitórea Russia continua a-si estinde ordele pâna la marginile monarchiei nóstre, câci in contr'a promissiunei date — a si trecutu preste Alut'a in teritoriulu Romaniei mici (Kleine Walachei) si trupele ei au si tabaritu dejá la „Turnulu Severinu": Se aviséza chiaru si concentrarea unui corpu de observatiune la fruntariele „Transilvaniei." Armat'a Romaniei este dejá completu mobilisata si aliata formalminte cu a Russiei, ea va dá in curendu mân'a cu sor'a Serbia preste Cladov'a."

„Si cabinetulu de esterne, diplomatulu ministru alu nostru contele Andrassy in fati'a acestei cutezantie infernali a aliatiloru „russo-români", in fati'a periclului ce ne amenintia, si acum totu numai diplomatiséza cu mânile incrucisiate, nu se misca de locu nici se ingrijesce, cá celu putienu — déca in contr'a dorintiei ferbinte a poporului (?!)*) n'a voitu sa sucurga faptice intru ajutoriulu persecutatei Turcie — sa ne asecureze fruntariele transilvane concentrându acolo o armata impunatória pentru cá aceea sa póta paralisá amenintiatórea invasiune a ordeloru moscovite."

„Trebuie sa scie cabinetulu din Vien'a ca poporulu din intrég'a tiéra Ungari'a, ai cârui'a fii se afla inrolati in armata si sustienuti din sudórea lui — e insufletitu pentru Turci'a (?!)*) persecutata de moscovitu, de care 'i este frica sí gróza si pretinde seriosu si resolutu cu tóta urginti'a mobilisarea si concentrarea armatei in Transilvani'a la fruntariele monarchiei. Voru dice póte cei dela locurile competinte si decidiatórie: ca nici acést'a estindere a armatei rusesci pâna la fruntariele tierei nóstre, nu amenintia interesele si securitatea monarchiei nefiindu inca alterate bunele relatiuni dintre Austro-Ungari'a si Russi'a. De acea mobilisarea e de prisosu, dar' fiindu ea si impreunata cu mari sacrificie materiali — chiaru si din privinti'a economiei statului nu o afla de oportuna si necesaria!"

Noi, — adeca dlu Falk dela „Pester Lloyd" — fórte regretâmu acést'a atitudine a diplomatiei nóstre care se pare ca nu cunósce nici acum vicleni'a diplomatiei rusesci; se pare a crede ca Russi'a a uitatu evenimentele din Crime'a dela 1853; dar' va vedé ea cum se va desamagí si intr'o buna diminétia se va tredí ca trupele moscovite au invasionatu totu Ardealulu pe care apoi 'lu-va stapâní regele fiitoriu alu Romaniei independinte (Der künftige König der unabhängigen Walachei) din grati'a colosului moscovitu.

„Ne mirâmu ce grigi au cuprinsu pe diplomati'a nóstra pentru economi'a statului si voiesce parsimonia chiaru in aceste momente atâtu de critice, cându tiér'a ne este mai tare amenintiata de periclu. Dar' apoi cine, déca nu tiér'a si poporulu ei, contribuie la visteri'a statului? Si cum póte statulu — diplomati'a — se desconsidere dorinti'a si vointi'a resoluta a poporului contribuitoriu, carele e insetatu de a sucurge intru ajutoriulu Turciei si a loví cumplitu pe órdele jafuitórie moscovite.**)

„Tiér'a si poporulu nici nu mai intetiesce monarchi'a cá sa intre in actiune cu Turci'a ori cu Russi'a, nu, nici cu un'a nici cu alt'a; dar' pretinde, si e in dreptu a pretinde, mobilisarea si concentrarea armatei la fruntarii pentru securitatea si aperarea propria."

Si ce alt'a putemu dice noi la tóte aceste decâtu: „*In zadaru mistificati voi opiniunea publica.*" Sperâmu ca nici lumea civilisata, nici diplomati'a monarchiei nóstre nu se va lasá amagita de mistificâri, ci de siguru va scí ce trebuie sa faca.

Pecatosulu si de umbr'a sea se teme, si intr'adeveru cându reprivimu celea de pâna acum, usioru ne putemu esplicá fric'a si fiorile ce i-au cuprinsu pe egemonisatorii si apesatorii nostri, cari nici in ór'a a unspre diecea nu mai slabescu din cordile terorisatórie, ci mai bucurosu se chinuie in procesulu desperatiunei, — continuându a insultá inferá si batjocorí natiunea româna.

Cine are pofta de resbelu, incaiere-se ori cu turculu, ori cu russulu — dar' nu pe cont'a altui'a, câci usioru este a fi: „*La placinte din nainte iér' la resboiu mai din napoi!* Asiá aru voí si domnii turcofili, aru bate pe rusu cu puterile altor'a.

C . . . . . s.

---

*) Dá, aristocrati'a magiara, legislatorii din camera, diurnalisticii bine platiti si cameradii softaleloru, dar' nu poporulu magiaru, necum celu slavu si românu. Coresp.

*) Scornitura si mistificare colosala a opiniunei publice; ce incercare de a amagí lumea si a duce pe ghiatia cabinetulu, cá si cându elu nu scie cine este acelu poporu cine suntu fiii lui din armata si cum simtiescu.
Coresp.

**) Asiá este: visteri'a statului e compusa din contribuirile popóreloru; dar' este destinata pentru trebuintiele si sustienerea statului, pentru prosperarea si inflorirea popóreloru si a culturei loru; nici decâtu inse pentru scopuri turcesci de resbele in favórea apesatoriloru de atari popóre mai multu contribuitórie.
Coresp.

Dela sinodulu archidiecesanu.

Siedinti'a a XI din 13/25 Aprile.

Dupa deschiderea siedintiei la terminulu prefiptu si dupa implinirea formalitâtiloru ordinarie se pune la ordine raportulu comissiunei financiare.

Propunerea dep. *S. Piso* de a se dá referentului scolaru 300 fl., ér' secretariului consistorialu 150 fl. cá relutu pentru cuartiru se resolvéza la propunerea comissiunei intr'acolo, cá referentului scolaru sa i se asigneze sum'a de 200 fl ér' relativu la sum'a de 150 fl. pentru secretariulu consistorialu presidiulu anuncia sinodului ca, va face dispositiunile de lipsa cá densulu sa-si aiba locuinti'a sea in natura in resiedinti'a archiepiscopésca.

Urméza raportulu comissiunei bugetarie.

Raportorulu *V. Romanu* cu privire la administratiunea fonduriloru archidiecesane face propunerea: „sinodulu 'si esprima parerea de reu ca consistoriulu archidiecesanu n'a asternutu sinodului ratiociniu esactu despre cheltuelile si venitele tipografiei si indruméza pre consistoriu a asterne ratiociniu despre tóte dela intrarea in functiune a comissiunei tipografice, ér pâna atunci sa se denege comissiunei tip. absolutoriulu."

Dupa ce *presidentulu* arata cu motive ca, consitoriulu nu merita in acésta afacere reprob'a, ce se intentiunéza a i se dá, si dupa ce dep. *M. Lazar* arata ca comissiunea tip. nu administréza ea insasi banii tipografiei, ci cass'a archidiecesana, raportorulu 'si modifica propunerea intr'acolo cá, sinodulu sa-si esprime parerea de reu ca nu i s'a presentatu la inceputulu acestei sessiuni proiectulu de bugetu pe anulu urmatoriu; totu-deodata consistoriulu sa se indrumeze a nu dá comissiunei absolutoriu, pâna nu va fi facutu inventariu esactu despre tóta averea tipografiei; ér' pe anulu viitoriu comissiunea tipografiei prin consistoriu sa astérna unu proiectu de bugetu pro 1878.

Se primesce.

Dep. *E. Macelariu* cá raportoru alu comissiunei organisatóre la propunerea dep. Siandru din 10 Aprile, recomenda sinodului a esmite o ancheta, care sa clarifice raportulu dintre comissiunea tipografica si consistoriu, sa constateze tóta averea tipografiiei si sa faca apoi raportu in sessiunea anului viitoriu.

Sinodulu primesce a esmite anchet'a, pentru care alege pe dep. *N. Pope'a, I. Hanne'a, P. Cosm'a, E. Brote si Dr. Pacurariu.*

Cu privire la propunerea Dr. *Pacurariu*, cá pe viitoriu asesorii consistoriali archidiecesani si oficialii consistoriului sa nu mai póta fi alesi in sinodu, raportorulu *E. Macelariu* in numele comissiunei propune: *sinodulu sa tréca la ordine preste acésta propunere.* Se primesce.

Raportorulu comissiunei pentru propuneri *I. Hanne'a* raportéza asupr'a conspectului consistoriului privitoriu la datele statistice bisericesci. Nefiindu datele intru tóte complete, comissiunea propune, cá pe câtu datele despre starea clerului suntu esacte sa se folosésca pentru compunerea unui siematismu; ér' incâtu ele suntu neesacte consistoriulu sa se insarcineze a intregí lacunele pâna la sessiunea viitóre.

Acésta propunere se primesce cu unu adausu alu dep. Macelariu, cá in contr'a organeloru subalterne, cari nu-si implinescu datorintiele in comunicarea dateloru cerute sa se purcéda cu tóta rigórea.

Dep. *Cosm'a* cá raportoru alu comissiunei organisatóre, raportéza asupr'a proiectului presentatu de presidiu cu privire la procedur'a la *alegerile de protopresviteri.* Proiectulu se cetesce si se primesce de basa pentru desbaterea speciala.

Dep. *Macelariu*, de-si afla in proiectu unele lacune, totusi propune a se primí proiectulu en bloc, fâra a mai desbate in specialu asupr'a lui; pentru delaturarea acestoru lacune insa propune a se primí la sfersitulu regulamentului urmatoriulu adausu: „tóte alegerile la posturile de protopopi dejá efectuite, incâtu nu stau in contradicere cu acestu regulamentu sa se aprobeze; ér' cele facute cu vatemarea acestui regulamentu, sa se delatureze si sa se intregésca protopopiatele prin alegere nóua. — Consistoriulu sa se insarcineze a asterne unu proiectu pentru constituirea comiteteloru si epitropieloru parochiale si protopresbiterale, si unu proiectu despre impartirea cercuriloru de alegere pentru deputatii sinodali eparchiali si protopresbiterali.

Dep. *Cosm'a* arata ca adausulu dep. Macelariu nu póte avé locu in proiectulu de fatia, si in urm'a acestor'a sinodulu trece la desbaterea speciala, ér' propunerea lui Macelariu se hotaresce a se luá in pertratare dupa terminarea desbaterei asupr'a proiectului.

§§-fii 1—9 se primescu fâra modificare.

La §. 9. dep. *Boiu* propune a se sterge din rendulu 3 cuvintele „in specialu", ér' dep. *Rosiescu* propune a se dice cu privire la cualificatiune „cualificatiunea normala dupa statutulu organicu si dupa dispositiunile sinodali din 1873".

Amendóue propunerile se primescu.

§§-fii 10, 11, 12 si 13 se primescu cu o modificare neesentiala in §. 12.

§§-fii 14—20 se primescu fâra modificare.

La §. 20. dep. *Rosiescu* face adausulu: „resultatulu alegerei sa se comunice concurentiloru in 3 dile". Acestu adausu nu se primesce.

§. 21 se primesce neschimbatu. La §. 22. face dep. *Iosifu* propunerea a se adauge: „luându-se in considerare cualificatiunea mai inaintata."

Nu se primesce, din motivu ca este dejá normatu acestu punctu prin lege.

§§-fii 23, 24 se prmescu dupa testulu proiectului.

La §. 25. dep. *Hodosiu* propune a se sterge cuvintele: *„déca nu e membru alesu alu sinodului."*

Dep. *Boiu* spriginesce propunerea din motivu ca comisariulu este denumitu de consistoriu, si din motivu ca trebue a se delaturá chiaru si aparenti'a ca, alegerea aru fi influintiata de consistoriu.

Dep. *Macelariu* inca spriginesce acésta propunere si mai adauge inca: *„comisariulu nu póte fi alesu acolo de protopopu, unde conduce actulu alegerei"*. Dupa ce mai vorbescu dep. *Mihaltianu* pentru primirea testului proiectului, ér' *Diamandi Manole* si *Brote* pentru propunerile lui Hodosiu si Macelariu, sinodulu primesce a se dice in § 25: *comisariulu consistorialu nu póte fi nici membru alesu in sinodulu protopopescu, nici alesu de protopopu in tractulu, in care conduce actulu alegerei"*.

§. 26. se primesce neschimbatu.

Cu modificârile facute proiectulu se primesce fâra a se mai cetí si a 3-a óra.

Dep. *Macelariu*, aflându propunerea sea de mai susu in legatura cu acestu proiectu, cere a se pune la ordine.

Dep. *Brote* si *Hodosiu* recomenda a se transpune propunerea acést'a comissiunei pentru propuneri, deórece acum suntu alte obiecte mai urgente de pertractatu.

Cetindu-se inca odata propunerea lui Macelariu, partea I-a se primesce cá unu adausu la instructiunea pentru procedur'a de alegere, ér' partea a 2-a se reléga la comissiunea pentru propuneri.

Urméza raportulu comissiunei pentru propuneri. Raportorulu *I. Papiu* cu privire la propunerea dep. Cosm'a ca: „Inaltu présântitulu Archieppu pe asessorii ordinari ai senatului strinsu bisericescu sa binevoiésca a-i inaintá la rangulu de protopresbiteru, pe câtu inca nu l'aru avé si a le daruí distinctiunile usuate la astfeliu de rangu", recomenda acésta propunere spre primire.

Dupa o desbatere mai lunga insa de putienu interesu se primesce propunerea comissiunei.

Raportorulu *Papiu* raportéza asupr'a unui proiectu de regulamentu asternutu de comissiunea tipografica pentru regularea positiunei „Telegrafului Romanu". Deórece se vede ca comissiunea a intratu in discussiunea acestui proiectu presentatu densei, si deórece sinodulu nu are a primí dela comissiune deadreptulu proiecte, ci numai prin mijlocirea consistoriului, comissiunea propune: a se restituí acestu regulamentu comissiunei tipografice, spre a-lu substerne in sessiunea viitóre prin consistoriu cu o parere motivata.

Dupa o desbatere mai lunga la care iau parte Cosm'a, Gaetanu, Brote si Pacurariu se primesce propunerea comissiunei in urmatórea formulatiune: *„acestu proiectu se restitue prin consistoriu comissiunei tipografice pentru a se pronunciá asupr'a lui in intielesulu testamentului"*.

(Va urmá.)

Domnului Redactoru alu „Telegrafului Romanu".

Domnule redactoru! Te rogu sa aibi bunatate a publicá alaturatulu Apelu filantropicu in celu mai apropiatu numeru alu stimabilului diuariu ce redigeti.

Primiti Ve rogu Domnule Redactoru asecurarea despre stim'a ce ve portu.

Diamandi Manole,
Presiedintele comitetului românilorn din Brasiovu pentru ajutorarea soldatiloru rânili din Romani'a.

Brasiovu 14 Maiu 1877.

Apelu filantropicu!

In vecinatatea nóstra, flagelulu umanitâtiei si alu civilisatiunei, resboiulu, a inceputu a cere victimele sele.

Fratii nostri de dincolo pusi in dur'a necesitate de a-si aperá cu arm'a averea si esistinti'a, vocea caritâtiei vine si reclama dela umanitate ajutoriu si alinare.

Cu câtu mai vertosu nu va reclamá acésta sacrá voce dela noi, unde ea este totu odata *vocea sângelui*, pentruca ei suntu *fratii nostri*?!

Acel'a ce remâne gemându strapunsu si mutilatu pe câmpulu de onóre, incéta de a mai fi dusmanulu cui-va. Elu devine obiectulu sacru alu caritâtiei tuturoru.

Déca crud'a ratiune a resboiului suspinde intre resboitori mai tóte indatoririle, iubirea evangelica vine si impreuna pre toti la patulu gemendului si alu muribundului.

Si déca luminele civilisatiunei au ajunsu a face unu adeveratu cultu din ingrigirea si alinarea doreriloru celoru cadiuti in resbelu, vomu putea remânea noi nepesatori fatia de cei mai *de aprópe ai nostri* ce sí-au espusu viéti'a pentru legea, onórea si esistinti'a némului românescu?

Martora istori'a, martori vii multi chiaru dintre noi, ca fratii de dincolo in tempuri nefaste ne-au primitu si ne-au adapostitu in caminulu loru fâra osebire de natiunalitate, ne-au ajutatu lipsele si ne-au alinatu dorerile.

Déca ne aru lipsí ori-ce legatura intima, fia de sânge, fia de lege si cultura, inalt'a datoria a gratitudinei nu ne-aru putea lasá unu momentu sa stâmu nepesatori in fati'a aceloru ce reclama indatoririle caritâtiei.

Aceste sacre motive au datu impulsu româniloru din urbea Brasiovu a vení cu obolulu loru in ajutoriulu ranitiloru in resboiu, a fratiloru nostri din Romani'a.

In consultarea ce au tienut'o in 10/22 l. c. s'au si facutu ofrandele ce se publica mai josu.

Pentru generalisarea ideei, pentru primirea ofrandeloru si tramiterea loru la loculu destinatiunei s'a si instituitu unu comitetu din urmatorii membri:

Diamandi I. Manole presiedinte, N. T. Ciurcu, cassariu, Dr. Ioanu Lapedatu secretariu, Dim. Eociovici, Ar. Densusianu, Ioanu Petricu, C. Sterio, I. Stinghe, I. Lengheru, G. Persienariu parochu, I Man. Burbea, G. B. Popu, B. Baiulescu, parochu, Dr. Neagoe, Iul. Filipesculu.

Comitetulu s'a insarcinatu cu urmatórele agende:

1) a primí ofrande,

2) a le transmite la loculu destinatiunei „societatea româna crucea rosie in Bucuresci";

3) a dá comptu publicu de tóta gestiunea.

De-si acestu comitetu s'a instituitu cu deosebire pentru urbea Brasiovu si districtu elu inse 'si va tiené de datoria si onóre a primí si a inaintá la loculu destinatiunei ofrande dela toti binevoitorii, ori de unde sa fia.

Astfeliu comitetulu vine a apelá la simtiulu de caritate alu tuturoru si cu deosebire la toti românii de inima.

Ori-ce tramiteri se voru adresá dlui comerciante Diamandi I. Manole, in Brasiovu.

Comitetulu.

Ofrandele facute de românii din Brasiovu pentru ajutorarea soldatiloru raniti din Romani'a, in adunarea din 10 Maiu 1877.

	Florini harthia.	Franci in auru.
Dimitriu Stanescu,	—	2000
Diamandi I. Manole	—	1000
Aronu Densusianu	—	150
Nicolau G. Orgidanu	—	200
Dimitriu Ioncoviciu	—	400
Iosifu Feri針eanu	5	—
Ioanu C. Tacitu	—	30
Bartolomeiu Baiulescu	—	100
Ioanu Manole	—	100
Dr. Vasiliu Glodariu	5	—
Teodoru Nicolau	10	—
Const. I. Popasu	—	50
Ioanu M. Burbea	—	20
Dimitriu Cioflecu	—	10
Cristea Orgidanu	15	—
Georgiu Belissimus	—	10
Ioanu Dobreanu	—	10
Ioanu Pope'a	—	10
Ioanu T. Popoviciu	—	20
Vasiliu Sfetea	—	10
Ioanu Scurtu	5	—
Lazaru Nastasi	—	10
Ioanu Lapadatu	—	20
Arteniu Fenesianu	5	—
Ioanu Urzica	—	10
Georgiu Laslu	10	—
Iulianu Eilipesculu	—	20
Ioanu Sotiru	—	200
Nicolau Th. Ciurcu	25	—
Ioanu B. Gamulea	—	10
Stefanu Ciconbanu	—	20
Ioanu Persoiu	—	10
Nic. B. Catana	—	10
Georgiu Moldovanu	—	10
Ioanu Stinghe	—	10
Dimitriu Oprescu	2	—
Georgiu Draganescu	—	10
Dr. Ioanu Neagoe	—	20
Stefanu Iosifu	—	5
Victoru Popescu	5	—
Alessandru N. Orgidanu	10	—
Georgiu Sterianu	3	—
Georgiu Persinariu	—	20
I. I. Popoviciu	—	10
Zosimu Butnariu	—	5
Tobiceanu	—	10
Taflanu	5	—
Iuliu Muresianu	—	20
Nicolau St. Dimitriu	—	100
Petru Archimandrescu	—	200
Tom'a Georgiade	—	50

Diamandi Nicolau . . .	—	60
Mihailu G. Stanescu . .	—	200
Ioanu Lengheru . . .	—	100
Ioanu Stinge	—	10
Nic. I. Baboianu . . .	—	10
Octavianu Sorescu . .	—	100
Ludovicu Romanu . . .	—	100
D. Eremi'a	—	50
B. L. Popoviciu . . .	—	10
V. Carapénu	—	25
S. P. Mailatu	5	—
I. B. Popoviciu	—	$11\ {}^{75}/_{10}$
Ioanu Radoviciu . . .	—	50
Georgiu Stefanoviciu . .	2	—
Georgiu B. Popu . . .	—	500
Georgiu I. Boambanu .	—	200
G. I. Nic'a	10	—
Ioanu Dusioiu	20	—
Stefanu Poenariu . . .	5	—
Ioanu Seniuce	—	10
Ioanu Radulescu . . .	—	100
Ioanu I. Padure . . .	—	$11\ {}^{75}/_{100}$
Constantinu Sterio . .	—	500
Nicolau Crasianu . . .	—	10
Constantinu Nicolau . .	—	50
Iosifu Baracu protopopu	—	200
Ioanu Petricu protopopou	—	50
Valóre totala franci		7540

Din desbaterile camerei romane relativu la independenti'a Romaniei.

In siedinti'a dela 9 Maiu deputatulu *Flev'a* anuncia interpelarea urmatóre guvernului:

I. Déca guvernulu a comunicatu oficialu tuturoru puteriloru rumperea legaturiloru nóstre cu Turcia si prin urmare independintia absoluta a Românii?

2. Déca in starea de resbelu, in care ne gasimu in urm'a provocatiunii Turciei, d. ministru de Esterne a rechematu pe agentulu românu din Constantinopole? Déca s'a comunicatu in modu oficialu puteriloru acésta stare de resbelu si déca s'au luatu tóte mesurile necesare?"

D. ministru de Esterne dîce ca este gat'a a respunde sî d. Flev'a póte sa 'si desvolte interpelarea.

Dupa desvoltare si dupa ce dep. Flev'a 'i presenta interpelarea in scrisu ia cuventulu:

D. min. de est. *Cogalniceanu*: d-loru deputati! Afara din positi'a mea de ministru, am aplaudatu si eu limbagiulu energicu sî patrioticu alu d-lui Flev'a. Trebue insa sa me intrebu déca, cá ministru, 'mi este permisu sa 'l urmezu, pe d-sa, sî sa consultu si eu mai multu inim'a, de câtu ratiunea rece? D. Flev'a, vorbindu, intre altele, de spionii cari cutreera tiér'a nóstra, a disu ca unu cuventu, o litera póte sa compromita positia armatei nóstre. Voiu dîce si eu cá d-sea, ca unu cuventu imprudentu din gur'a unui ministru care este chiamatu a conduce destinele tierei asta-di, póte compromite mai multu decâtu positi'a armatei, póte compromite insasi esistenti'a tierei. (Aplause.) Nu asteptati dar frase si sentimente de la mine in momentulu acest'a.

Repetu, d-loru, ceea ce a disu o data unu mare omu de statu, ca la gurile Dunarii este centrulu de gravitate alu Europei. Acést'a este norocirea României, dar acésta póte sa fie sî nenorocirea României.

Cându am respunsu mai deunadi la interpelarea d-lui Stolojanu in Camera, si la interpelarea d lui Falcoianu in Senatu, am vorbitu nu numai cá ministru, dar si cá românu. Astadi nu potu respunde decâtu cá ministru românu. Atâtu Senatulu câtu si Camer'a, d-loru, au recunoscutu ca suntemu in stare de resboiu sî ca am intreruptu ori-ce relatiuni cu Pórt'a.

Aceste dóue voturi au hotaritu situatiunea. In stare de resbelu, cu legaturile rupte, ce suntemu noi? Suntemu natiune independenta, suntemu statu de sine statatoriu, (aplause entusiaste) avemu unu domnu cu desaversire independentu.

Dar' ací se opresce scopulu nostru? Nu, dloru mai nainte de tóte sa ne intrebâmu ce amu fostu inaintea declarârei resbelului? fost'amu noi vasalii Turciei? Streinii dicu ca dá; noi inse n'amu fostu vasali, sultanulu n'a fostu suzeranulu nostru. Aû fostu numai intre noi si Pórta nisce legaturi, *sui generis*, legaturi, cari erau tari pe cându românii erau slabi, cari erau slabe, cându românii erau tari. (Aplause). Ací trebuie sa cautâmu resistenti'a de 20 de ani a Turciei de a intrá in tratâri cu noi, pentru a regulá nisce legaturi ce nu erau nici in folosulu Europei nici alu inse-si Turciei. Nu facu procesulu Turciei. Este tréb'a barbatiloru ei de statu a controlá si a se convinge odata câta gresiala au facutu ei prin acelu vecinicu *non possumus*. Ne-au adusu in trist'a necesitate de a indreptá si noi armele nóstre contr'a armeloru ei si de a recurge si noi la tunulu românescu spre a respunde tunului otomanu.

Intrebati acum: ce suntemu? Suntemu in stare de resbelu cu Turci'a, legaturile nóstre cu ea suntu rupte, si cându pacea se va face, nu credu ca unu singuru românu va consimtí cá Romani'a sa reintre in starea de mai nainte. Declaru dar', in numele guvernului, ca suntemu statu independinte, suntemu o natiune de sine statatóre.

Ací insa incepu dificultâtile. Trebue cá nóu'a nóstra positiune sa fia acceptata de Europ'a. Aici se reclama prudentia si sânge rece.

Eu dloru, nu m'amu ingrigitu nici odata de notele lui Savfet-pasi'a, dar' m'amu ingrigiatu de acelu discursu din camer'a din Londr'a prin care amu fostu declarati ca facemu parte din Turci'a. Dar' in fati'a acestei declaratiuni, noi ce trebue sa facemu? Sa stâmu cá mortii? Nu dloru! Cu mortii nu pactéza nu vorbesce nimenea. (Aplause). Trebue sa ne afirmâmu, sa ne aratâmu ca suntemu vii, si acésta missiune este incredintiata fratiloru si fiiloru nostri armati pe la hotare. Trebue cá noi, corpuri legiuitóre si guvernu, sa ne adresâmu la Europ'a, la acelu mare areopagu, la care s'a adresatu si insasi puternic'a Russia. Ceea ce trebue sa dovedimu noi Europei este, ca numai putemu respunde de gresielele Portiei pentru ca si astadi, din caus'a gresieleloru Portiei suferimu noi, cei nevinovati cá si popórele dincolo de Dunare. Trebue dar' sa fimu independenti, cá sa nu mai depindemu de capritiulu unoru veziri din Constantinopole. (Aplause).

Si Europ'a va trebuí sa recunósca, ca trebue sa ne lase a traí si noi liberi si independinti cá, déca vomu fi pedepsiti, sa fimu pedepsiti pentru gresielele nóstre ér' nu pentru gresielele altor'a. (Aplause vii). Trebue sa dovedimu, ca independinti'a nóstra nu o voimu spre a neliniscí pe vecini, spre a face unu focariu de desordini in spinarea loru, ci spre a ne desvoltá in intrulu tierei nóstre. Vomu face legaminte cu tóte puterile cu insasi Pórt'a chiaru; dar' voimu, ne trebue independinti'a cá sa traimu cu viéti'a nóstra ér' nu cu viéti'a altor'a, si sa fimu unu bulevardu la gurile Dunarei, contr'a resbelului (Aplause prelungite).

Astfeliu, dloru, urmandu o politica energica, insa pururea prudenta, tienendu comptu de impregiurâri, eu credu, ca vomu ajunge cá, atunci cându pacea se va face, Romani'a sa fia si ea unu statu de sine hotaritoriu. Sustienu si credu ca justiti'a Europei nu va mai voí cá Romani'a sa se reintórca la starea ei de mai nainte, nedémna pentru Europ'a intréga chiaru.

Guvernulu a facutu cunoscute puteriloru voturile d-vóstre. Si guvernulu 'si va face si de acum datori'a. Ceea ce nu vomu mai putea face noi, va face Ddieu si puterile.

Inca odata dar', dloru, ve declaru, in numele guvernului, ca noi ne privimu in stare de resbelu cu Turci'a, ca privimu legaturile rupte intre noi si dens'a, si ca guvernulu va face, pentru cá la viitórea pace Romani'a sa fia recunoscuta cá tiéra cu desevérsire libera si independenta. (Aplause prelungite).

D. N. Flev'a se declara pe deplinu satisfacutu de respunsulu dlui ministru si propune urmatórea motiune de trecere la ordinea dilei:

„Camer'a multiamita de esplicârile guvernului asupr'a urmâriloru ce a datu votului ei dala 29 Aprile a. c.

Ia actu, ca resbelulu intre Romani'a si Turci'a, ca ruperea legaturiloru nóstre cu Pórt'a si independinti'a absoluta a Romaniei au primitu consacrarea loru oficiala, si comptandu pe dreptatea puteriloru garante, trece la ordinea dilei.

D. ministru de esterne declara, ca pe acea banca suntu si betrâni si teneri, dar' atunci, cându Europ'a, in pacea viitóre, va recunósce si va garantá independinti'a nóstra, atunci pe aceste bânci nu ve-ti mai intalní betrâni si toti vomu fi teneri. (Aplause prelungite)

Neluându nimeni cuventulu contr'a motiunei, discutiunea este inchisa.

D. presiedinte pune la votu motiunea prin apelu nominalu si resultatulu este: 79 pentru 2 abtieneri, si d. presiedinte amintesce camerei, ca mâne este alu unspredieceleа anu de cându Mari'a Sea Domnulu Carolu I a urcatu tronulu românu, si crede ca ietrég'a adunare se va presentá mâne la palatu, la 1 óra.

Corespundintia.

Sibiiu, 16/28 Maiu 1877.

(*Chirotonirea noului archiepiscopu si metropolitu alu Bucovinei*)

Intr'unu numeru alu acestui pretiuitu diurnalu, cetisemu cu viua placere scirea: ca noulu archiepiscopu si metropolitu alu *Bucovinei, Teoctistu Blasieviciu*, in curendu se va chirotoní iér' aici la *metropoli'a nóstra*, precum acést'a s'a intemplatu dejá cu chirotoni'a predecesorului in Domnulu adormitului *Bendel'a*, archiepastoriu alu confratiloru nostri, din Bucovin'a; dar' tienému acést'a scire imbucuratóre cu atâtu mai verosimila, ba chiaru positiva cu câtu seversirea actului chirotoniei, — dupa modest'a nóstra parere — nu numai din punctu de vedere canonicu — ortodocsu, ci si *natiunalu* apoi chiaru si din respectulu oportunitâtiei, — *numai la catedral'a metropoliei nóstre* aici in *Sibiiu* iér' nici decâtu airea este justificabila si eficace.

Si ce sa vedi! Cându toti ne imbucurámu si asteptámu ocasiunea cá sa putemu intempiná si bineventá in mijloculu nostru si pe Présânti'a Sea parintele *Teoctistu* cá pe nou'u archipastoriu alu confratiloru bucovineni, — atunci cu multa regretare aflâmu: ca scirea ce ni-o aduse „Tel. Rom." dupa ale sele informatiuni sigure, nu se adeveresce, de óre-ce o corespundintia publicata in diurnalulu germanu *„Neue-Freie-Presse"* Nr. 4576 cu datulu din *Vien'a* dela 24 Maiu, a. c. anuncia cu tóta positivitatea: ca chirotonirea Prés. Sele parintelui *Teoctistu* se va seversí in biseric'a grecésca din *Vien'a*, ca eri la 15/27 Maiu a. c. adeca chiaru in diu'a *sânteloru Rusalii* prin Archiereii sositi dejá acolo asteptandu-se spre acestu scopu si patriarchulu; dar' nu spune cari suntu acei Archierei nici nu numesce pe Patriarchulu!*)

Instalarea chirotonitului archiepiscopu si metropolitu se va tiené in *Cernauti* la optu dile, adeca duminec'a viitória in 3 Iuniu nou a. c. la care actu regimulu ces. reg. de *Vien'a* a denumitu de comisariu pe presidentulu tierei *Alesano*; iér' corespondintele mentionatului diurnalu promite: ca atâtu despre actulu de chirotonire câtu si de instalare va reportá ulterioru.

— ῶ. —

Viena 27/5.

Fiitoriulu metropolitu al Bucovinei si Dalmatiei, Teoctistu Blasieviciu, s'a chirotonitu astadi de archiereu in biserica grecésca de aicea. La esecutarea actului sfantu au functionatu episcopii sufragani din Zara si Cattaro, Kniasevic si Petranovic, mai multi archimandriti, presbiteri sî diaconi. In totu decursulu ceremoniiloru biseric'a a fostu plina de publicu. Metropolitulu primatu alu Ungaro-Wlachiei, Calinicu, inca a asistatu la celebrarea actului solemnu. Astfeliu in fine biseric'a orientala din Bucovina, care mai bine de unu anu si jumetate e veduvita, 'si capetà pre archiereulu seu si provincia metropolitana gr. or. din Cislailtania pre metropolitulu seu, in persóna S. S. Teoctistu Blasieviciu, care se bucura de o simpatia generala.

Dupa cum e cunoscutu suntu abea patru ani dela alcatuirea acestei provincie metropolitane. Ea a avutu in acestu tempu scurtu doi metropoliti, nou denumitulu este alu 3-lea si totusi a fostu doi ani sî fâra metropolitu. Acésta impregiurare nefavorabila pote servì de scusa pentru jun'a metropolia, déca ea n'a facutu pâna acum absolutu nimicu pentru organisarea ei interna. Atâtu in Bucovin'a câtu sî in Dalmati'a pâna acum inca nu e cunoscutu nici resadulu vietiei sinodali bisericesci, ci biserica orientala din aceste tieri se afla cu trupu si cu sufletu in manile statului. Regimulu denumesce candu si pre cine i place de metropolitu, de episcopu, asesoru consistoriale si de profesoru la institutele teologice; regimulu administréza averea bisericei si manipuléza cu ea dupa placulu seu; regimulu imparte stipendii tineriloru, cari se pregatescu pentru carieri bisericesci, si ii tramite pre la universitatile, care i place. Pre unu teneru l'a tramisu asta tómna ministrulu Stremaier cu unu stipendiu anualu de 800 fl la universitatea din Insbruck, cá sa se procopsésca in spiritulu bisericei orientali dela ultramontanii din Tirolu si apoi sa se intorca spre a ocupá o catedra la facultatea theologica din Cernauti si sa propuna in limb'a germana invetieturile bisericei orientali la români si ruteni. — Va sa dica, precându cele dóue metropolii nationale resaritene din Translaitania se bucura de o viatia constitutionala bisericésca si se desvolta pre bas'a canoneloru, putemu dice in deplina libertate, pre atunci domnesce asupr'a bisericei resaritene din Cislaitani'a absolutismulu statului in optima forma; precandu in Translaitania caracterulu confesionalu s'a impreunatu cu celu nationalu si ambele elemente constituescu misiunea biceriiciloru respective, pre atunci provinci'a metropolitana din Cislaitani'a se afla intr'o stare oponenta ambeloru terene pre cari se gasescu astadi in genere bisericile particulare resaritene. In biseric'a din Bucovin'a canónele si institutiunele bisericei orientali suntu si inlocuite cu arbitriulu statului; caracterulu nationalu sugrumatu cu totulu astfeliu ca de o missiune nationala a acestei biserici cá atare in starea care se afla ea astadi nici vorba nu póte fi. Noi cei din Transilvani'a si Ungari'a cunoscemu insemnatatea serviciiloru ce ni a facutu biseric'a in tote vremile pentru salvarea nationalitatiei nostre. Cunoscemu si natur'a pericolului in care se afla esistinti'a nationalitatiei romane din Bucovin'a si nu potemu decâtu sa oftâmu vediendu pre serman'a nostra sora in momente atatu de grave lipsita de razimulu celu mai puternicu, de razimulu bisericei. Ni se revolta spiritulu candu vedemu aceea avere colosala, sudóre romanesca, donata de romani bisericei din Bucovina, — cându vedemu ca aceea avere se folosesce de arma ucigatóre contra nationalitatiei romane din aceea provincia. — Dupa cum se vede si se scie mai triste nu potu fi reflesiunile ce arunca oglind'a Bucovinei asupr'a tuturoru acelor'a cari simtu romanesce in momentulu candu venerabilulu betranu Teoctistu Blasieviciu se imbraca cu mitra si talaru spre a urmá inaltei chiamâri si a se supune sarcinei celei grele. Promite multu acestu barbatu dar multu se si astépta dela densulu. Se ceru puteri estraordinare spre a croi pre seama acestei provincie metropolitane unu vestmentu dupa mustr'a organismului modernu si in conformitate cu ratiunea principiiloru generale ale bisericei orientali. — Sinodulu metropolitanu tienutu la Viena in Septembre 1875 s'a disolvatu fâra de a potea probá vreunu resultatu. St. parinti adunati la acelu sinodu au simtitu greutatea problemei, ei au lasatu organisarea la o parte si si-au esprimatu numai dorinti'a de unu sinodu generalu alu tuturoru prelatiloru gr. or. din monarchi'a Austro-ungara. Déca ar fi sa ne ocupamu de acesta dorintia notata in protocolulu celoru cateva siedintie ale numitului sinodu metropolitanu, apoi amu avea materia interesanta de discutatu, dar pentru acést'a póte ni se va oferí o alta ocasiune, de astadata ne marginimu a constatá positi'a cea critica in care se afla biseric'a din Bucovin'a, pentru casulu candu ea n'a renuntiatu cu totulu la caracterulu si misiunea ei nationala de o parte, iér' de alta parte la libertatea si independinti'a de care se bucura celelalte biserici particolare ortodoxe. In casulu primu ea e amenintiata de constitutionalismu, se intielege bisericescu, in casulu alu doilea de absolutismulu statului. Cu alte cuvinte biseric'a din Bocovin'a, privita din punctu de vedere romanescu, se afla intre Scila si Caribde. De o parte sta organisarea constitutionale cu gur'a deschisa cá sa i inghita nationalitatea ér' de alta parte arbitriulu statului cu consecuentiele sale. Acést'a este in momentele de facia dupa judecat'a nóstra positi'a bisericei din Bucovina si lasandu pre Hacmann la o parte cá sa nu venimu in conflictu cu dîs'a „de mortuis nihil nisi bene“ nu putemu sa nu ne esprimâmu uimirea fatia de acelu profesore dela facultatea teologica din Cernauti, care trece de mare capacitate — nomina sunt odiosa — si care predica si astadi ascultatoriloru sei despre tendintie rele ce aru fi avutu Siagun'a fatia de biseric'a din Bucovin'a voindu a o subordiná metropoliei sele. Déca acestu profesore nu e nici acum'a in chiaru cu situatiunea bisericei sele, apoi noi sperâmu ca densulu se va luminá cându se va incepe oper'a de organisare a provinciei metropolitane.

---

*) De buna séma, ca archiereii voru fi cei doi episcopi sufragani ai Dalmatiei; iér' patriarchulu nu póte fi altulu, decâtu celu serbescu alu Carlovetiului. Noi, de-si nu fuseramu fericiti a salutá in mijloculu nostru — la metropoli'a natiunala pe Prés. Sea noulu Archipastoriu alu confratiloru bucovineni, — precum se cuveniá sa fia; totusi, ii urâmu din adenculu inimei deplina sanatate si viétia indelungata cá sa póta bine pastorí eparchiotii din archiepiscopi'a connationaliloru si coreligionariloru frati ai nostri. Coresp.

S.

Din pârtile Banatului, 14 Maiu 1877.

(*Persecutiuni politice-turcofile. — Voluntari pentru legiunea magiaro-turcésca. Adres'a inteligintiei române din Transilvani'a*). Natiunei magiare, séu mai bine disu, turcofililoru incarnati, — abstragându dela atitudinea diplomatiei austro-ungare, de „*stricta neutralitate*“ — li se permitu tóte manifestatiunile esaltate si rabulistice in favórea turciloru „confrati“ ai loru.

Anu, pe estu tempu, in prevederea resbelului turcescu cu Serbi'a si Muntenegrulu, inteliginti'a magiara si magiarisata, mai vertosu inse asiá numitele „*lipitorile satului*“, au facutu apeluri pentru ofrande spre ajutorarea turciloru cadiuti si vulnerati; au instituitu in tóte orasiele si satele mai de frunte „*comitete* si *subcomitete*“ care au adunatu bani; iér' femeile loru, diu'a nóptea, au facutu la *scame* si *bandage*, pe cari le-au inaintatu la destinatiunea loru.

Intre sute si mii de contribuitori vedému figurându multime de nume nemagiare, adeca afara de nemti se putéu vedé si de ai nostri, ba chiaru si serbi insemnati in liste, pre cari firesce turcofilii, 'i sileau cu amenintiâri se contribuie pentru turci, in tóte locurile publice; turcofilii nu se genau a manifestá simpatii pentru Turci'a in fapta si cu dechiaratiuni; ei faceau planuri cum se imparta geografice principatele dunarene; colportau sciri ca *Romani'a* va fi anectata la *Ungari'a*, Serbi'a si Muntenegrulu cu Erzegovin'a si Bosni'a se voru contopí intr'unu regatu sub protectoratulu imperatiei nóstre austriace si alte multe câte de tóte, rostite chiaru din gur'a unoru diregatori publici de simtieminte turcofile.

Si pre cându ei faceau si continua si astadi a face ast-feliu in favórea turciloru fâra de nici o genare ba cu tóta francheti'a si entusiasmarea cea mai esaltata si cstrema, — atunci nóua româniloru din Ungari'a ni se iá in nume de reu, ca miscati de instinctulu naturalu de simtiulu consângeanu —- voimu a fi umani, voimu a manifestá asemene simpatii fatia de confratii nostri de preste Carpati pentru cari voimu se facemu ofrande de bani, de scame si bandagie.

Ceea ce li-a fostu permisu turcofililoru magiari pentru musulmani in resbelulu de anu cu Serbi'a sì Muntenegrulu, — nu li-a fostu permisu serbiloru din Banatu pentru confratii loru slavi din Turci'a; fapt'a magiariloru turcofili a fostu privita de „*umanitaria*“ iér' a serbiloru s'a timbratu de „*criminala*“ si agitatória; pre propagandistii umanitâtiei turcesci, diurnalistic'a magiara 'i glorificá.

La acést'a dóga fatala, amu venitu acum si noi românii din pârtile aceste, câci in fati'a situatiunei critice, nici nóua nu ne permitu turcofilii a face pentru confratii nostri de preste Carpati ceea ce au facutu si facu ei pentru „inruditii“ loru turci.

Urmatórele terorisâri voru ilustrá afirmatiunile nóstre:

In *Oraviti'a* politi a respective diregatori'a politica a arestatu pre bravulu frate alu nostru, comerciantele de acolo *I. E. Tieranu* din simpl'a causa pentru ca densulu a cutezatu a esplicá unoru tierani cestiunea orientului, animându-i sa sucurga si densii cu oboluri pentru vulneratii confrati din Romani'a cari au fostu siliti a-si ridicá arm'a in contr'a barbariei turcesci.

Audiendu despre acést'a politi'a turcofila, scorní prin agentii sei ca densulu aru fi produsu nisce *mappe* ce compunu *Daco-Romani'a* si in cari *Transilvani'a* si o parte din Ungari'a suntu anessate la fiitoriulu *regatu nou alu Romaniei*; i se mai atribuie de *faptu sacrilegiu* bietului omu si incercarea de a esoperá oferte benevoli pentru armat'a româna, si pentru aceea e arestatu.

Vedeti ce rigurosi si aspri suntu domnii turcofili diregatori sustienuti din sudórea poporului românu; apoi *pretorele* din *Oraviti'a* inca este românu séu celu putienu cu nume românescu; dar' nu-i bagâmu nici o vina, câci astadi in patri'a nóstra Ungari'a numai asiá póte esiste unu românu cá amploiatu publicu déca va fraternisá cu magiarii si consimtiendu cu ei va simpatisá si cu turcii, basibosucii si cerchezii asiatici masacratori de crestini.

Se mai inculpa confratele nostru ca aru fi incercatu a recrutá voluntari pentru armat'a Romaniei, si acést'a firesce turcofilii o cualifica de *crima politica*; dar' cându *Klapka* ex generalulu loru la anulu 1866 pe tempulu resbelului *austro-prussianu* voluntase câti perdevéra proletari din Ungari'a si formase *legiune* pentru armat'a prussiana inimica monarchiei nóstre nu erá crima de statu nici infidelitate.

Tocmai cetimu in press'a turcofililoru ca armat'a turcésca o sa se mai sporésca cu o „*legiune magiara*“ ce cutare majoru *Csutok* din grati'a sultanului o verbuéza si carea legiune va purtá pe drapelu si pe fezulu turcescu — emblema (pajurea) ungurésca!! Spre a voluntá câtu de multi individi adjutantele numitului majoru, *Lakos* a si caletoritu la *Rusciucu*; dar' verbuari de aceste pentru turci le facu turcofilii si in tiér'a nóstra publicu, ba vedemu ca diurnalistic'a loru provóca cu voce inalta natiunea magiara la resbelu contr'a *Romaniei* pentru *Turci'a* amenintia cabinetulu de *Vien'a* si estu modu stirnesce chiaru in soldatii magiari asemene simtieminte.

Ei, dar' tóte aceste suntu suferite, nu suntu cualificate de *crime politice* nici de „*lesa infidelitatis*“ pentru ca provinu dela cei-ce conducu tiér'a si destinele tuturoru popóreloru, — suntu espressiunea fortiei si a puterei ce se afla in mânile loru si de care — precum se mândrescu — dispunu numai si numai ei.

Nu putemu scí ce se va mai intemplá cu bietulu confrate alu nostru din *Oraviti'a*, I. E. *Tieranu* câtu tempu lu voru mai tiené turcofilii in carceru de suferintia pentru unu faptu umanu; dar' de ce ne mirâmu noi românii din pârtile aceste este acea scire colportata de foile straine, ca d-vóstra *romanii transilvaneni*, adeca inteliginti'a cea mai de frunte, aru fi adresatu unu „*Apelu de admonare*“ câtra barbatii cei mai eruditi si competinti conservativi din *Romani'a*, prin care ii mustra si condamna pentru ca au incheiatu *conventiune* si respective aliantia cu Russi'a barbara si alte badaranii de aceste.

Le-amu ignoratu tóte aceste cá pe nisce inventiuni neadeverate scornite ér' de turcofili; dar' ce se vedi, din gur'a unui românu preotu grecocatolicu amu auditu ca intr'adeveru astfeliu de adresa esista in fapta; adaugendu parintele preotu si aceea, ca pre Romani'a o aru fi insielatu si amagitu muscalulu numai cu *fanatismulu* **ortodocsiei**, — pentru care acum chiaru si *Pap'a* din *Rom'a* este celu mai aprigu contrariu alu *Russiei* si aru partiní fórte pre mohamedanii din Turci'a ? ? ! Dorimu sa scimu ce-va positivu despre acelu Apelu ori Adresa misterirósa a transilvaneniloru ?

Mai multi.

Insciintiare.

In conformitate cu hotarirea subscrisului comitetu, dlu prof D. Comsi'a va tiené Sambata *in 21 l. c. st. v.* dupa amédi o prelegere publica in comun'a *Mohu* lânga Sibiiu.

Sibiiu, 18/30 Maiu 1877.

Comitetulu desp. III alu Asoc. transilvane.

Varietâti.

⁂ *Comitetulu dómneloru române din Sibiiu* care s'a constituitu in favórea rânitiloloru români, fu disolvatu printr'unu emisu alu ministeriului de interne sub cuventu, ca prin acést'a s'aru vatemá neutralitatea Austro-Ungariei. — Cându inse se constitue comitete pentru turci, atunci nu se vatema neutralitatea. Logic'a acést'a nu o pricepemu.

⁂ Cetimu in „Osten“ din Vien'a: „Romani'a este libera si independenta, Romani'a a lepadatu catusiele sclaviei si cu armele in mâna s'a sculatu sa dovedésca lumei ca are unu dreptu la unu viitoriu onorificu. Tóte inimile romanesci suntu pline de bucuria si entusiasmu, in Transilvani'a, in Banatu si in Bucovin'a domnesce unu entusiasmu si numerósele adrese, a câroru publicare aru implé unu tomu intregu, ne dovedescu claru si lamuritu ce dispositiune entusiastica domnesce intre românii austriaci. Noi amu primitu dela trei sute de notabili români din Bucovin'a, dintre cei dintâiu din tiéra urmatórea declaratiune spre publicare:

Declaratiune. Salutându noi Romani'a libera si independenta cu inima fratiésca si dorindu armeloru sele norocu si succesu organisâmu in tóte bisericile tierei nóstre servitiu ddieescu solemnelu spre a invocá darulu lui Ddieu spre tiér'a cea atâtu de scumpa pentru noi. Vomu mai purtá grija cá sa se constituie reuniuni pentru ajutoriulu ranitiloru români. Traiésca Romani'a! Traiésca armat'a româna!

Afle aceste cuvinte cordiale si adencu simtite unu resunetu puternicu in tóte pârtile unde locuiescu români. Pentru orientulu Europei, pentru tóte popórele Europei orientali si pentru biseric'a orientala a sositu diu'a renascerei. Dupa independinti'a Romaniei va urmá independenti'a Serbiei si pre ruinele putrediunei si impotentiei voru resarí staturi sanatóse. Turcii si magiarii nu voru impedecá acestu procesu naturalu!

⁂ Cetimu in „Politik“, ca in biseric'a decanala din *Napagedel* (Bohemi'a) s'a celebratu servitiulu divinu pentru reusit'a armeloru rusesci, fâra a fi fostu impedecati câtusi de putienu din partea regimului austriacu.

⁂ *Prelegerea publica*, anunciata de subcomitetulu Asociatiunei, s'a tienutu alalta eri in 17/29 Maiu, de dlu *Eugen Brote* in Avrigu.

⁂ *Insciintiare.* Corpulu invetiatorescu, dela scólele confes. gr. or. din suburbiu si cetate aduce la cunoscinti'a P. T. domni din Sibiiu si giuru ca: Maialulu scolariloru se va tiené Dumineca in 22 Maiu st. v. in Dumbrava si i róga totu odata a luá parte.

Sibiiu, in 18/30 maiu 1877.

Nicolau Reu.
invet. la scól'a din cetate.

⁂ Reversâri mari de ape au fostu afara de Transilvani'a la Aradu, Lipov'a, Segedinu si in alte locuri.

⁂ *Comunicatiunea* pe lini'a Oradiei mari este restabilita; spre Aradu se va restabilí in dóue trei dile.

Burs'a de Vien'a.

Din 18/30 Maiu 1877.

Metalicele 5%	58	86
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	64	40
Imprumutulu de statu din 1860	108	60
Actiuni de banca	769	—
Actiuni de creditu	135	50
London	127	90
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	73	25
„ „ „ Temisiorene	72	50
„ „ „ Ardelenesci	70	50
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	112	30
Galbinu	6	07
Napoleonu d'auru (poli)	10	24
Valut'a nóua imperiale germâna	62	80

Post'a Administratiunei. Dlui I. P. *Brasiovu.* Se póte. Pretiulu de prenumeratiune 4 fl. 67 cr. Caus'a ca s'au perdutu unele esemplare din Nr. 34—36 se póte esplicá din intrerupere a comunicatiunei. *La mai multi.* Cu esemplare complete pe anulu curentu nu mai putemu serví.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care döue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 40. ANULU XXV.

Sibiiu 22 Maiu (3 Iuniu) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Metamorfosa in perspectiva.

Impregiurâri neaternatóre de noi ne silescu a ne tiermurí astadi numai pre lânga semnalisarea unei metamorfose politice in cercurile politice unguresci.

Scimu cu totii câtu sgomotu s'a facutu cu deputatiuni la Constantinopole, câtu cu primirea deputatiunei softaleloru in Budapest'a, câtu cu numerósele manifestatiuni pentru turci, incâtu credea lumea ca Ungari'a are sa plece a dóu'a di in ajutoriulu turciloru. Astadi se schimba tóta sceneri'a. Dupa foile ce ne vinu din Ungari'a, in limb'a magiara si in limb'a nemtiésca, ni se pare ca fetiele dloru cele atâtu de vesele cându si-au pusu mai intâiu fesurile turcesci pe capete, au salutatu turcesce, si au strigatu turcesce „cioc-iahsi'a,“ — suntu tóte posomorite; disele foi prohodescu de pe acum pe gârbovitulu imperiu otomanu.

De unde metamorfos'a acést'a?

De multu amu avisatu pe cetitori despre dualismulu politicei nóstre esterne din Budapest'a si Vien'a. Demultu amu accentuatu ca cea din urma are sa iese invingetoria. Contele Andrassy, de si magiaru, vede din positiunea sea de conducatoriu alu afaceriloru esterne, altu-feliu constelatiunea politica din Europ'a decum o vedu connnatiunalii sei din Ungari'a. Si de aceea, in necasulu lui „Pesti Naplo“ „Nemz. Hirlap“ etc., a venitu in dilele din urma cu unu tunetu, cá din seninu, cu o nota adresata Portiei in privinti'a navigatiunei pe Dunare, care se póte considerá de preambululu celoru ce au sa urmeze. „Alföld“ in numerulu 153, vorbindu despre „ajunulu actiunei nóstre“, nu se mai indoiesce de cooperatiunea Austro-Ungariei pre lânga Russi'a. „Alföld“ ne spune si pretiulu acestei cooperatiuni. Dice ca Serbi'a este pusa la dispositiunea Austro-Ungariei.

Nu scimu inca intru câtu este autentica afirmatiunea lui „Alföld“ in ceea ce privesce pe Serbi'a. Destulu ca metamorfos'a pare a se prepará pe tóte liniele. Acést'a ajunge si merita cá bine sa ni-o insemnâmu.

Teatrulu resbelului.

20 Maiu.

In paus'a cea lunga a armateloru concentrate la Dunare, care dupa câte cetimu, se vede a fi o urmare a reversârei apeloru, ne multiamimu a inregistrá parerile ce le aflâmu depuse in unele diurnale din Vien'a despre trupele române si rusesci.

Corespondentulu militariu la „Neues Wiener Tagblatt“ se esprima despre trupele române dela Calafatu ast-feliu:

„Trupele române suntu de celu mai bunu spiritu, au o tienuta militara hotarita si in modu surprindietoriu dovedescu in tóte ca suntu bune trupe. Ele suntu bine imbracate, bine armate si bine adjustate. Ordinea in castre, curatieni'a si netedimea lucruriloru loru suntu esemplare. La recercarea atasiatului militariu francesu, colonelulu Gaillard au eserciatu un'a dupa alt'a, o compania de venatori, de infanteria si de dorobanti in manuirea puscei. Dupa aceea se comandà focu. Precisiunea si esactitatea in esecutare a fostu recunoscuta de toti. Colonelulu Doctoroff, atasiatulu militariu rusescu in cuartirulu generalu românu, a gasitu ca tóte bateriile suntu escelente, bine, asiediate si bine esecutate.

„Preste totu, Calafatulu este dupa situatiunea sea si dupa asiediarea trupeloru o positiune in teatrulu resbelului, care insufla totu respectulu. Din tóte aceste se vede ca criticile cele dejositóre asupr'a armatei române suntu séu retacire séu o dejosire inadinsu.“

Despre trupele rusesci scrie unu corespundentu la „Deutsche Zeitung:“

„Adeverului i se face numai onórea cuvenita, cându dicu ca trupele aceste pre lânga tóte trapedârile de mersuri indelungate si dificile se infatisiéza fórte bine si starea sanatâtiei loru este evidentu cea mai multiamitóre.

Totu asiá se póte dice preste totu despre materialulu intregu de ómeni din armata. Armat'a rusésca se infatisiéza asiá dara, in adeveru, ca incarnat'a flóre a unui poporu mare: — ea este mare, sprintena, plina de putere si in virtutea verstei june barbatesci. Ací nu se vedu copii nematuri, nici hopliti podagristi nici veterani de plosce cu rachiu. Este unu neamu uriasiu plinu de autoritatea luptei, pe care 'lu tramite tiarulu contr'a soldatiloru cu turbane. Nu dicu ca ei trebuie sa invinga. Nici odata n'a fostu unu resbelu despre a câruí sfersitu sa fi pututu cine-va mai cu anevoia dice a priorí, ca asiá séu asiá va fi, cum este celu ce se incepe acum. Inse trupele aceste suntu capabile a se intâlní cu onóre cu ori-ce inimicu. Despre acést'a nu incape nici o indoiala.“

Altfeliu decurge resbelulu in Asi'a. In nrulu 38 amu amintitu fórte pe scurtu ca rusii batu Carsulu.

Pentru de a ne puté câtusi decâtu clarificá situatiunea teatrului de lupta din Asi'a, trebuie sa tórcemu firulu raporteloru nóstre de eveneminte de mai nainte, impreunandu-le cu vre-o câte-va traseturi generali din positiunea topografica a teatrului de lupta.

Rusii in nóptea dela 3 spre 4 Maiu au luatu forturile Ardahanului si in 4 Maiu sér'a pe la 8—9 óre au intratu in fortarétia. Luptele aceste, dupa corespundenti englesi au costatu rusiloru, dupa unii 4000, dupa altii 6000 ómeni.

Ardahanulu este o fortarétia in Armeni'a resariténa spre marea Caspica.

Muntii Caucasului, cari forméza unu muru intre Marea négra si Marea Caspica, despartu Europ'a de Asi'a. Pólele loru suntu scurte spre Asi'a, pentruca mai din apropiarea Marei negre pâna in Marea Caspica suntu terminate de valea in care curge riulu Cur'a, riu care se vérsa in Marea Caspica. In apropiarea Mârei negre muntii Caucasului inse desvólta o ramificatiune, carea in drépt'a si in stâng'a, spre resaritu alaturea cu valea riului Cur'a, se estinde pâna in Marea Caspica. Loculu asiá dara, care este teatrulu resbelului in Asi'a, este locu muntosu si inaltimile preste, si printre cari, cu mari dificultâti, au sa se misce trupele, suntu adeseori dela 4—8000⁰ preste luciulu mârei. Fortaréti'a Ardahanului se afla in locurile aceste muntóse, cá si Carsulu, care este la pólele sudostice a unui siru de munti, din a cârui cóste nordvestice ese originea riului numitu.

Biroulu telegraficu aduce scirea oficiale din Constantinopole, ca turcii au reocupatu Ardahanulu. Deocamdata nu credemu acésta scire, pentruca e cu totulu in contradicere cu scirea ca rusii batu Carsulu, este in contradicere cu impregiurarea, ca cele 30 batalióne care se pusera in fuga de rusi si fura aruncate in crepaturile muntiloru Soghanly, de siguru n'au potutu si nici n'au avutu interesu de a reocupá o fortarétia ciuruita de tunurile rusesci; dara preste tóte aceste scirea oficiale turcésca e cu totulu in contradicere cu alta scire, inca nedesmintita, ca rusii au ocupatu cetatea *Olti*, spre sudvestu dela Cars, spre norduostu dela Erzerum si la calea jumetate intre cetâtile din urma.

Déca ne infatisiâmu cerculu celu de feru ce-lu trasera rusii indata la inceputulu campaniei in Asi'a dela Batum, Ardahanu, Cagismanu si Bajasid, si se adeveresce scirea despre ocuparea cetâtiei *Olti*, se vede ca centrulu turciloru este spartu, putere resistatóre din partea turciloru numai este si scirea ca Muktar-pasi'a a aflatu de bine a se retrage spre *Erzerum*, cá sa-lu „apere“, aru confirmá ca problem'a rusiloru in Asi'a este aprópe deslegata. Se póte prea lesne intemplá, cá cu ajutoriulu ignorantiei turcesci, carea esceléza in necunoscintie geografice, rusii sa ajunga inaintea lui Muktar-pasi'a la *Erzerum* si acest'a sa o patiésca mai reu in muntii Armeniei, decâtu in pasulu dela Dug'a in Erzegovin'a. Trei drumuri ducu dela Cars spre Erzerum. Celu mai scurtu este preste Olti, celu mai lungu preste Cagisman, alu treilea, mijlociu preste Mungighert. Numai cestu din urma este liberu pâna acum, inse trece fórte aprópe pe dinaintea Cagismanului si asiá pasagiulu pentru turci este periculosu.

Despre luarea Ardahanului raportéza „Pol. Corr.“ din Tiflis urmatórele:

La ordinulu Marelui-duce Michailu, colón'a de Achalzic, carea se miscá spre Ardahan spre a deschide pasagiulu preste Olti la Erzerum, a trebuitu sa-si fortieze marsiulu dupa putintia. Scopulu mai erá unirea cu colón'a dela Alessandropole, carea ocupase o positiune buna la Saim. In 15 (3) Maiu reunirea se facù si adeca la Gurdjbec, o jumetate de milu nemtiescu departare dela Ardahan, pre rout'a Ardahan-Cars. Inca in nóptea dela 15 spre 16 s'au construitu 9 baterii, armate cu 40 tunuri de positiune. In reversatulu dilei dela 16 Maiu erau rusii in posetiune perfecta de a deschide unu focu abundantu asupr'a Ardahanului, mai intâiu asupr'a douoru redute situate pe inaltimile dela Gelav-Cerdin. Redut'a construita nu de multu de oficieri englesesci Elari-Ogli scutea de minune Ardahanulu. Càtra 7½ óre diminéti'a au deschisu tóte bateriile unu focu concentricu asupr'a reduteloru, care fù intretienutu neintreruptu pâna la 2 óre dupa amédi. Efectulu artileriei rusesci a fostu estraordinariu. Cele mai multe tunuri turcesci fura demontate, casarmele distruse, mai multe bresie (sparturi) facute, ceea ce a pregatitu asaltulu. Pe la 3 óre se pusera colónele in miscare din tóte pârtile. Pe la 5 óre redutele erau in mânile rusiloru.

Partea principala a resultateloru acestei dile se vine colóncí dela Achalzic de sub locot. generalu Devell. Acestu generalu venindu dela Olcec, departare de 10 verste dela Ardahan, a fostu celu dintâiu care a ocupatu inaltimile dela Gelav-Cerdin, dupa ce a alungatu de acolo siese bataliuni turcesci. Pe la 5 óre lupt'a erá terminata. Rusii au luatu 9 tunuri, multa munitiune, 1800 pusci si o fórte mare cuantitate de cartusie. Punctu la 3 óre inse s'a deschisu o tunatura teribila asupr'a insusi Ardahanului. Câtra 6 óre cascau mai multe sparturi gurile in murii Ardahanului si se incepù asaltulu, deschisu de regimentele Tiflis, Erivan, Bac'a si dóue batal. sapori. Pe la 8½ óre sér'a, regimentele numite, ajutate de trupele generalului Hermann, au petrunsu in fortarétia din carea garnisón'a turcésca intréga fâra de a se mai ingagiá la lupta — se dice 12,000 ómeni — o luà la fuga. Generalulu Devell s'a pusu numai decâtu in fruntea unui despartiementu de cavaleria si a urmaritu pe turci. N'a pututu ajunge pre inimicu din caus'a intunecimei noptiei. Rusii au câscigatu 60 tunuri, unu lagheru cu tóte cele de lipsa pentru 14 bataliuni, o massa de munitiune si proviantu, precum si 3400 pusci bune.“

Dupa sciri din Bucuresci dela 28 Maiu, capitanulu românu Zosimu cu 30 calarasi a trecutu in 4 sialupe Dunarea la Nicopolea, a alarmatu armat'a turcésca si apoi s'a reintorsu.

Reproducemu dupa „Timpulu“ urmatórele:

Pitesci, 26 Maiu. Inaltimea Sea principele Carolu, insotitu de cas'a sea militara a trecutu pe aici adi diminétia mergendu la Craiov'a. Inaltimea Sea va petrece câte-va dile in Romani'a mica, unde va face o inspectiune. La gara Mari'a Sea Domnitoriulu a primitu dela Alteti'a Sea imperiale Marele Duce o telegrama, prin care i anuncia esplosiunea monitoriului din fati'a Brailei.

Islazu, 26 Maiu. Bateriele române au bombardatu Nicopoli.

Craiov'a, 26 Maiu. Trei-dieci soldati români au facutu o recunóscere dincolo de Dunare si au surprinsu unu pichetu turcescu, Dupa o lupta de o jumetate óra, ei au retrecutu Dunarea. In acésta incaierare, românii au omoritu doi turci; n'au avutu decâtu unu ranitu.

Giurgiu, 26 Maiu. Adi diminétia bateriele rusesci dela Slobozi'a au deschisu foculu asupr'a Rusciului.

Craiov'a, 27 Maiu. Domnitoriulu Carolu I a fostu aici obiectulu unei primiri entusiaste. Mari'a Sea a plecatu adi diminéti'a la Calafatu.

Calafatu, 27 Maiu. Mari'a Sea a sositu ací la 4 óre si jumetate dupa amédi. Pe totu drumulu dela Craiov'a la Calafatu, populatiunile se gramadeau in trecerea sea pentru a-lu aclamá.

Domnitoriulu erá insotitu de colonelulu Dochtouroff, adjutantu alu Inaltimei Sele imperiale, Marele Duce Nicolae, atasiatu la statulu maioru alu principelui Carolu, de colonelulu Guillard, atasiatu militaru alu ambasadei Franciei la St. Petersburg, de ministrulu de resbelu, generalu Cernatu, de siefulu statului maioru alu armatei române, colonelu Slaniceanu, precum si de tóta cas'a sea militara.

Mari'a Sea a inspectatu bateriele si positiunile dela Calafatu si a trecutu in revista ostirile ce ocupa lagerulu.

In urma, Inaltimea Sea, s'a dusu la bateri'a Nr. 1 si a datu ordinu de a deschide foculu din tóte bateriele contr'a Vidinului, pentru a regulá tragerea si a apreciá batai'a tuniloru de mare calibru, ce de curendu au fostu asiediate in positia la Calafatu. Tóte bateriele din Vidinu au respunsu cu vigóre. In tempu de mai multu de o jumetate óra, o violenta canonada a bubuitu pe amendóue malurile. Cinci obusuri au cadiutu pe bateri'a, u
erá Domnitoriulu; trei au isbucnitu.

Românii n'au avutu nici
singuru tunariu a fostu usioru

Din Vidinu, turcii au a
suri; dela Calafatu, români
viturí. Resultatele date de
mari de artileria au fostu

Domnitoriulu dete
mâne, de a incetá foc
forturile Vidinului rein

Esplossiunea monitoriului turcescu. Se scrie din Brail'a cu dat'a de 27, câtra „Agenti'a Havas:“

O nóua si stralucita isbânda a dovedîtu bravur'a si sângele rece a doi oficieri din marin'a rusa, locotenentii Dubachoff si Schestachoff. Eri nóptea, vení la Brail'a scirea ca unu monitoriu turcu stá gat'a de plecare naintea orasiului Macinu. Idei'a de a-lu asverlí in aeru cuprinse pre cei doi locotenenti. Fâra a calculá nici greutâtile, nici pericolele unei asemenea intreprinderi si neluându consilii decâtu dela curagiulu loru, intrebara cine suntu acei cari suntu gat'a a-i urmá. Toti, fâra esitare, respundu ca voiescu sa iá parte la espeditia. Multi au fostu chemati si putieni alesi. Mic'a trupa prepara câte-va luntre cu torpile automotrice (de sine miscatóre) si le lega indareptulu unei canoniere române, ce stationá ancorata din naintea Brailei. Nóptea erá fórte intunecósa, plouá multu. Monitoriulu parasise Macinulu; elu inaintá indrasnetiu. Cându de pe nav'a turcésca au vediutu canonier'a au strigatu cine e? Dar' majorulu românu, Murgescu, care vorbesce turcesce cá si cum s'aru fi nascutu la Cornulu de auru, respunde cu o voce sigura: „Amici.“ Cele dóue bastimente se gaseau departe unulu de altulu numai de câti-va stângini. Printr'o repede manevra, câte'si dóue luntrele automotrice au fostu pornite câtra monitoriu. Dupa aceea luntrea româna se intórse si se departà cu tóta iutiél'a. Acésta schimbare de mersu, desteptà pe turci, cari pâna atunci nu banuisera nimicu. Unu focu de muschete pornesce de pe monitoriu si tunulu turcescu se aude. Insa glasulu lui fu pe locu nadusitu prin o esplosiune spaimentatóre.

De pe malulu românescu se diarí o flacara imensa de focu ridicându-se in aeru, dupa care totulu reintrà in tacere. Monitoriulu turcescu sarise in aeru. Erau tocmai dóue óre si 55 minute. Putienu dupa acea canonier'a sosea la Brail'a, aducându toti ómenii din espeditiune, buni sdraveni si fericiti de unu succesu, care vine spre laud'a atâtu a dibaciei câtu si a barbatiei marinariloru rusi.

Acest'a este alu doilea monitoriu pe care rusii 'lu asverlira in aeru, si celu mai mare din câte mai remânu turciloru.

Parisu, 27 Maiu. Scirile din strainatate primite la Parisu suntu mai bune. Nu se prevede nici o complicatiune. Regele Italiei a scrisu maresialului Mac-Mahon o scrisóre conceputa in terminii cei mai pretinesci.

Vien'a, 26 Maiu. Unu telegramu turcescu spune ca rusii au incetatu cu bombardarea forturiloru dela Cars. Ei urméza inaintarea spre Erzerum. Se astépta o batalie.

Arip'a drépta a armatei ruse este la Olti; arip'a stânga e la Van.

In conformitate cu cele lalte telegrame turce despre unu esiecu alu rusiloru, acestu telegramu adaoga ca pre lânga Batum, rusii au incercatu a construí unu podu si ca au fostu respinsi.

Aflâmu ca concentrarea armatei rusesci dealungulu Dunarei este aprópe terminata. Se crede ca indata cu venirea imperatorului Rusiei in Romani'a, voru incepe si operatiunile.

In privinti'a stabilirei cuartirului generalu alu armatei rusesci in câte-va suburbii ale Bucuresciloru despre Cotroceni, cetimu urmatórele intr'o telegrama din strainatate:

„Acésta stabilire nu este in opositiune cu cuprinsulu strictu alu conventiunei ruso-române, dar' este inse indoiosu ca redactorii acestui contractu din partea Romaniei au prevediutu asemenea eventualitate.

Pentru o linia de operatiuni, care
rinde cea mai mare parte din Du-
âna, Bucurescii este natu-
ru generalu; mutarea dar'
ce in capitala nu este de-
naturala in sensulu mi-
aru fi semnificarea po-
sa fia ce-va de ase-

rtirului generalu in
sa aiba si scopulu de a se intinde operatiunile pe o scara mai intinsa, si acést'a conduce la conclusiunea naturala ca trecerea Dunarei nu se va face curendu, ca va fi neaperatu sa se transporte tóte magasiile cu depositu lânga Dunare, pentru a preintempiná ori-ce intardiare dupa trecerea armatei, câci o armata stându inactiva cu unu riu la spatele ei, va fi intr'o positia fórte genata. Cu unu corpu de armata rusésca risipitu pe unu frontu intinsu, nu va fi greu de a se aruncá o fortia preste apa asupr'a vre-unui punctu, de unde s'aru putea protege trecerea altoru corpuri in apropiare.“

Guvernatorulu din Rusciucu si-a tramisu demisiunea la Constantinopole si a fugitu din orasiu.

Imperatorulu Austro-Ungariei se vede ca a renunciatu la ide'a de a salutá pe imperatorulu Rusiei la graniti'a Romaniei, câci acum aflâmu ca unu tramisu specialu va vení din parte-i pentru a salutá pe marele monarchu.

Nu va fi de mirare inse déca principii mostenitori ai Germaniei, Austro-Ungariei si Italiei, voru vení sa salute pe imperatorulu Alesandru.

La disólverea comitetului dómneloru române de aici

Sibiiu, 20 Maiu v.

Cetitorii nostri au vediutu intr'o notitia din nrulu precedentu alu fóiei nóstre, ca comitetulu dómneloru române de aici fu disolvatu prin emisu ministerialu, amu disu noi atunci, pentruca asiá eramu informati. Actele privitóre la afacerea acést'a si publicate mai la vale voru rectificá ca disolverea s'a facutu prin unu ordinu alu dlui comite supremu alu comitatului Sibiiului, ceea ce putienu schimba lucrulu in esentia.

Ordinulu séu scrisórea dlui comite alu Sibiiului, de altmintre scrisa in termini de omu gentilu, nu ne-a surprinsu intru nimic'a. Din esperientiele trecutului ne asteptámu la ordinatiuni de natur'a ordinului susu memoratu.

Nu scimu, câci in ordinulu comitelui nu ni se spune, déca vine din initiativ'a dlui comite séu i s'a impusu de guvernu. Ori cum va fi, noi nu voimu, si voindu inca nu putemu sa ne opunemu fortiei.

Unde forti'a domnesce, acolo a incetatu totu dreptulu, ba au incetatu a se manifestá in publicu, pâna si cele mai inocente simtieminte umanitaríe.

Prin urmare, in fati'a ordinului dlui comite ne intrebâmu: intrebare ce ne vine chiaru din ordinulu dlui comite, unde dice, ca neutralitatea Austro-Ungariei nu concede formarea de comitete cu scopu umanitariu: ne intrebâmu, dicemu, unde incepe si unde se termina neutralitatea Austro-Ungariei? Se termina la disolvarea comiteteloru nóstre, cari, departe de ori-ce politica séu diplomatia, s'au formatu in forma puru si simplu sociala pentru unu scopu curatu si eminamente umanitariu? séu incepe acea neutralitate la infiintiarea comitetului centralu din capital'a Ungariei, care acolo sub ochii guvernului ungurescu s'a instituitu pentru a vení intru ajutoriulu turciloru? si care comitetu si-a propusu a face agitatiune in tóta tier'a pentru instituirea de comitete filiali séu de subcomitete?

Ei bine, noi cum amu disu, nu avemu putere de a ne opune si nici voimu a ne opune ordiniloru autoritâtiloru publice. Avemu inse o putere pe care nici forti'a nu ni-o póte rapí. Si acést'a este puterea de iubire a umanitâtiei, a sângelui si a sacrei nóstre religiuni.

Pentru cá sa se innebusiasca si sa innece cine-va acestu simtiementu in inimile nóstre, trebuie cá forti'a sa ne tramita acolo, de unde numai suspinele respira si aceste suspine voru fi destulu de tari, cá sa impedece sdrobirea celoru mai nobile simtieminte, ce trebuie sa le pastreze ori-ce omu de inima pentru umanitate.

Premitiendu aceste dâmu locu celoru ce urméza:

Câtra on. publicu românu.

Cá presiedintea comitetului de dame din Sibiiu pentru ajutorarea ostasiloru râniti din Romani'a amu primitu la 30 Maiu a. c. urmatórea harthía dela dlu Comite supremu alu comitatului Sibiiu, Fridericu Wächter:

Nr. 396 pres.
1877.

Onorabila Dómna!

Este o pré frumósa insusire a femeiei iubirea confratelui seu patimitoriu si cá resultatu alu acestei'a: nesuinti'a de a-i aliná dorerile câtu se póte mai repede si mai radicalu.

Din acésta insusire s'a nascutu — asiá credu eu — si acelu comitetu de dame, care sub presiedinti'a Domniei vóstre s'a constituitu in cetatea Sibiiu cu scopulu de a aduná ajutórie pentru ostasii din Romani'a raniti in resbelulu ruso-turcu.

De si ajutorarea ranitiloru — apartiena ei ori cârei pârti beligerante — cá o fapta umanitara tientita spre usiorarea dereriloru omenimei patimitórie — este permisa; totusi din punctu de vedere alu statului trebuie sa ne ingrigimu, cá colectarea acestoru ajutórie sa se efeptuiésca intr'unu modu, alu câ-ui procedura sa convina principiului de neutralitate adoptatu.

Dreptu aceea constituirea comiteteloru de ajutorare nu se póte concede; inse particulari potu colectá ajutórie pe sém'a ranitiloru ori cârei pârti beligerante in scame, rufe si chiaru si in bani, dar' conspectulu originalu despre ajutoriulu adunatu totudéun'a, inainte de espedare, trebuie substernutu autoritatei.

Despre ce amu poftitu a Te insciintiá cu acea provocare, cá activitatea mai departe a comitetului de dame constituitu sub presiedinti'a D-tale in Sibiiu sa binevoiesci a o sistá, repetindu ca este permisu cá particulari prelânga respectarea punctuale a modului de procedere amintitu sa colecteze contribuiri de ajutórie si sa le tramita la loculu destinatiunei loru.

Primesce espressiunea deosebitei mele consideratiuni.

Sibiiu 30 Maiu 1877.

Wächter m. p.
comite supremu.

Onorabilei Dómne
Iudit'a *Macelariu*
Loco.

In urmarea acestei'a coadunandu-se comitetulu la 31 Maiu, dupa ce cu parere de reu s'a luatu spre scire sistarea activitâtiei comitetului, amu fostu insarcinata a intreveni la dlu ministru de interne pentru revocarea acestei ordinatiuni, ceea ce pe calea comitelui supremu amu si facutu prin recursulu urmatoriu:

Domnule Comite supremu!

M'a surprinsu fórte neplacutu ordinatiunea DVóstre din 30 Maiu a. c. Nr 396 pres. prin care me provocati cá sa sistezu activitatea mai departe a comitetului de dame umanítariu constituitu aici sub presiedinti'a mea.

Nefiindu chiamarea femeiloru de a se opune ordinatiuniloru organeloru statului 'mi permitu a Ve insciintiá cu totu respectulu, ca activitatea mai departe a comitetului amu suspendat'o deocamdata; inse acea dispusetiune o consideru atâtu de compromitiatória pentru unu statu culturalu, încâtu si cá femeia 'mi tienu de o datorintia inevitabila a recurge la domnulu ministru de interne pentru revocarea ei.

Se dice: cumca unu statu neutralu nu póte permite cá cetatienii lui sa constitue comitete pentru a usiurá dererile rânitiloru pârtiloru beligerante.

Marturisescu ca eu pâna ací amu esperiatu chiaru contrariulu.

In resbelulu nu demultu cursu franco-prusu in tóte statele cult[illegible]ali neutrali s'au instituitu astfeliu de comitete manitarie de ajutorare, asemenea si sub ecursulu resbelului abiá terminatu turco-erbu.

Ma amu vediutu si adi inca vdemu si mai multu — S'au tienutu si se ienu si adi meetinguri politice, in cari cetatanii stateloru 'si esprima fâra restringere simpathiele respective antipathiele in privinti'a pârtiloru beligerante, si inca nici unui statu neutralu nu i-a plesnitu prin minte a o dechiará acést'a de incompatibila cu principiulu neutralitâtiei.

Amu vediutu in patri'a nóstra adunâri de poporu, reuniuni si municipii consultandu-se si tramitiendu representatiuni la diet'a tierei pentru intrevenirea statului in favórea unei'a din pârtile beligeranti — a turcului.

Sub intregu decursulu resbelului turco-serbu s'au constituitu comitete cari au esoperatu colecte pentru ranitii turci ba chiaru si pentru serbi.

Si acum se constituescu comitete de acestea atâtu in capitala câtu si in provincia — pentru ajutorarea rânitiloru turci.

Abiá decurse acea demonstratiune grandiósa carea au inscenat'o comitetele constituite in capitala si au estins'o mai asupr'a intregei tieri printre turcofili — intru onórea asiá numiteloru „softale turcesci“.

Acést'a s'a esecutatu in capital'a tierei, in nemijlocit'a apropiare a guvernului, cu cea mai mare demonstratiune posibila pentru un'a, si cea mai provocatória necrutiare in privinti'a celeilalte pârti beligerante.

Acést'a n'a consideratu-o inaltulu guvernu de atacatória a principiului de neutralitate.

Este óre cu putintia: cá decâtu acestea sa fia mai compromitiatórie pentru principiulu de neutralitate unele comitete umanitarie de dame, cari, departe de ori-ce politisare, se ocupa numai cu alinarea dereriloru nenorocitiloru, a ranitiloru ce patimescu?

Séu dóra numai pentru acea au devenitu nepermissibile aceste comitete, pentruca dejá au intreprinsu si damele române astfeliu de lucrâri umanitarie in favórea fratiloru loru patimitori din Romani'a?

Ast'a nu o potu crede.

Statulu nostru este in referintie amicali precum cu Romani'a asiá si cu Turci'a; si déca nu este crima in patri'a nóstra a nutrí simpathii pentru turci, nu póte fi crima nici acea, ca femeile române suntu cu compatimire si simpathia câtra sângele loru.

Dupa modest'a mea parere: nu acea póte vatemá principiulu de neutralitate: ca civii statului neutralu constituescu comitete pentru ajutorarea ranitiloru ori-cârei pârti beligerante, -- ci din contra chiaru acea: ca constituirea astoru feliu de comitete se intredice.

Si decum-va alte state nu o facu acést'a, credu ca nici guvernulu nostru numai pentru voi'a unoru diurnale ce seducu opiniunea publica, redigiate cu patima, nu va intreprinde a lucrá in contr'a intereseloru omenimei patimitórie, — pentruca acést'a nu convine reputatiunei unui statu culturalu.

Dreptu acea 'mi iau voia a Ve rogá cu tóta onórea cá substernendu cu opiniune favoritória acestu recursu la Dlu Ministru r. ung. de interne, sa binevoiti a esoperá cá amintit'a ordinatiune interdicatória sa se revóce.

Primiti Ve rogu espressiunea deosebitei mele consideratiuni.

Sibiiu 1 Iuniu 1877.

Presiedintea comitetului de dame
suspinsu
Iudit'a Macelariu, m. p.

Fiindu dara sistata deocamdata activitatea comitetului, acel'a cá atare pâna la alte dispositiuni nu mai póte functiuná. Subscris'a inse dechiaru cumca si de ací incolo voiu primí oferte pentru ostasii râniti din Romani'a, acelea le voiu inaintá la loculu destinatiunei loru, si voiu dá socóta publica.

Pâna acum au incursu urmatórele oferte:

	fl.	cr.	lei.	bani.
Dr. Basiliu Szabo, medicu de militia tierana . . .	6	—	—	—
Elisabet'a Lahovary proprietarésa din Rimnicu . . .	30	—	—	—
Baronu Davidu Ursu, c. r. colonelu in pensiune . . .	—	—	160	—
Mironu Romanul, Archiepiscopu si Metropolitu 18 lire turcesci in auru .	—	—	414	—
Iosifu Sterc'a Siulutiu, jude regiu ung. .	100	—	—	—
Famili'a Dr. Stefanu Pecurariu, advocatu	—	—	53	50
Famili'a Dr. Iosifu Hodosiu . . .	100	—	—	—
M. P.	—	—	100	—
Parteniu Cosm'a deputatulu dietalu .	20	—	—	—
An'a Marginénu, invetiatorésa de lânga Timisiór'a . .	1	50	—	—
An'a Francu . .	—	—	5	—
Dr. Ilarionu Puscariu, protosingelu . .	—	—	60	—
Gregoriu Serbu, c. r. preotu castrense .	10	—	—	—
Elia Macelariu, cons. gubern. in pens. .	—	—	50	—
Visarionu Romanu, directoru de banca .	—	—	100	—
Paulu de Dunc'a, cons. in pens., 2 napoleoni si 20 fl. moneta de argintu . . .	20	—	40	—
Gregoriu Mateiu, comerciante 30 galbeni . . .	—	—	360	—

(Va urmá).

Sibiiu 2 Iuniu 1877.

Iudit'a Macelariu, m. p.

„Kelet" in estase.

Clusiu 30 Maiu. Trecerea la momentu dela unu estremu a afectiunei spirituali la contrariulu e simptomulu, din care se diagnóséza alienarea (nebunél'a). Cumca domnii nostri dela putere, de cându li-a succesu a luá frênele in mâna, de bucuria, si-au esitu din ori, despre acést'a documentéza mii de fapte ale loru, ér' cumca, alienarea acést'a a ajunsu la unu óre-care supremu gradu, acést'a o arata purtarea loru fatia de dómnele române, ce aduna ajutórie pentru vulneratii armatei române.

Abiá vediù, adeca unu corespundinte a lui „Kelet", dupa stilu cunoscutului *Rolando* furibundu magiaronu, care cá nascutu românu, in tóta septamân'a vinde odata mormentulu tatalui seu, pentru cei 5 fl. ce ii capeta de fia-care articulu in contr'a româniloru — din corespundinti'a dlui Dragescu din „Romanulu", din epistol'a deschisa a dlui Baritiu din „Gaz. Tr.", cu deosebire inse din apelulu dómneloru nóstre Sibiiene publicatu mai intâiu in „Telegrafulu Romanu", ca dómnele nóstre intr'adeveru nu glumescu, se si puse si versà tóta „sciinti'a" sea „politica" si intrég'a sea intielepciune patriotica in articululu de fondu a lui „Kelet", impartasitu cum se cuvine publicului nostru in nrulu 38 a „Tel. Romanu".

Noi, barbatii, nu aflaramu cu cale a reflectá la unu astfeliu de productu, ci presupuseramu ca atâtu opiniunea publica câtu si domnii cu puterea in mâna, voru apretiuí articululu respectivu dupa valórea lui. Incâtu privesce publiculu nici ca ne insielaramu; deórece chiaru si concetatienii de nationalitate magiara (vedi „Kelet" nr. 120) si „din castrele lui „Kelet" vediura de locu ca celu ce vorbesce cu gur'a asiá de plina despre „perfidia si tradare" imprósca pe ai sei insusi si comite neghiobi'a a denunciá de *proclamatiuni de caracteru secretu*" lucruri ce aparu in diuariele din Sibiiu, Brasiovu, Pest'a si Bucuresci si cumca manevrarea acést'a nu are altu scopu séu sensu decâtu, pe de o parte a spariá si terorisá pe femeile si copilele nóstre, pe de alta parte a invocá intrepunerea omnipotentiloru dela cârma. Cu cesti din urma avù „Kelet" mai multu norocu. Suprem'a autoritate politica a cetâtiei si comitatului nostru s'a vediutu prin articululu lui „Kelet" intr'adeveru indemnata a intrebá pe suprem'a autoritate politica a tieriloru Ungariei ca: ce e de a se face cu românele de pe acelu teritoriu, in a câroru pepturi mai esista inca simtiulu umanitâtiei si cunoscinti'a despre amorulu crestinescu —

Eata ce respunse dlu ministru presiedinte:

„Regimulu magiaru nu are nimic'a iu contr'a de a se arangiá (ren- „deztessenek) colecte de ajutorintie „pentru vulneratii ori-câroi pârti be- „ligerante; indruméza inse oficiolatele „sa grijésca cá ajutorirea vulneratiloru „unei séu altei pârti beligerante sa nu „se folosésca de pretestu pentru vre-o „demonstratiune politica, ce nu aru „corespunde statoritei positiuni de neu- „tralitate. De se si póte oprí sub „pretestulu acest'a formarea de comi- „tete auxiliari, totusi nu se potu im- „pedecá singuraticii a aduná ajutórie: „in scama, vestminte, bá chiaru si in „bani, pentru vulneratii ori-câroi pârti „beligerante. Conspectulu originalu „(eredeti kimutatás) despre donurile „adunate va fi de a se comunicá totu- „déun'a inainte de espedare oficiola- „teloru si aceste voru avea de a-si „castigá deplina convictiune despre „circumstanti'a, ca donurile intrate „s'au si espedatu in fapta pe sém'a „vulneratiloru".

Acestu ordinu s'a impartasitu *oficiosu* dómnei presiedinta a comitetului de dómne române din Clusiu.

Din cele de pâna ací va constatá fia-care omu cu mintea sanatósa, ca dlu ministru presiedinte recunósce insusi ca simtiulu de umanitate este o recerintia a culturei europene si a religiunei crestinesci si nu se póte sugrumá la dorinti'a pagânului si vamesiului dela „Kelet" nici chiaru cu privire la Softalele si pagânii din Asi'a. Din contra Escelenti'a Sea primesce atari colecte de ajutórie sub inaltulu seu scutu, ordinandu oficiolateloru politice a ingrigí cá ajutóriele sa se espedeze vulneratiloru afara din tiéra, sa nu se faca abusuri cu atari colectâri spre inscenarea de — demonstratiuni politice necorespundietóre principiului neutralitâtiei (de statu).

Atât'a spre orientarea publicului românu.

Amicului nostru „Kelet" inse trebue sa-i spunemu ca éra vrea sa mistifice si sa seduca opiniunea publica, déca afirméza in nrulu seu de astadi (121), ca „dupa cum scie din isvoru siguru s'a opritu dela locuri mai inalte activitatea comiteteloru constituite in diferitele pârti ale Transilvaniei". Cetésca „Kelet" dispositiunea ministrului si se va convinge ca bucuri'a lui cea esaltata asupr'a acestei dispositiuni e risulu nebunului.

Domnulu ministru respinge chiaru si ide'a ca aru dorí si aru puté oprí manifestatiunea faptica a umanitâtiei la civii statului. „Iéra „Kelet" celu fâra de lege nu vrea sa intieléga", ci merge in estasea sea asiá departe de suspicionéza chiaru si pe dlu ministru de omu crudelu, care in butulu tractatului europénu, relativu la crucea rosía, aru fi barbaru destulu de a sugrumá simtiemintele cele mai nobile a inimei crestinesci.

Sperezu ca publiculu românu nu va suferi de a fi imbatatu cu apa rece de câtra amiculu nostru — — „Kelet"ulu!

Turturelu Codrénu.

Romani'a.

Din discursurile dela 10 Maiu.

Discursulu dlui vice-presiedinte alu senatului, Dimitriu Bratianu, cu ocasiunea aniversârei suirei principelui Carolu pe tronu.

Prea Inaltiate Dómne! Senatulu aduce cu unu respectuosu devotamentu Mariei Vóstre felicitârile sele si urârile ce face pentru cá Domni'a Mariei Vóstre sa fia lunga, ferice si gloriósa. Mari'a Vóstra, de unspредiece ani, diu'a de 10 Maiu, diu'a suirei Mariei Vóstre pre tronulu Romaniei, o di de serbare natiunala. Pâna ací in acea di mare, suvenirile si aspiratiunile nóstre singure erau mangaierea sufleteloru nóstre; astadi, o vedeti Mari'a Vóstra, tóte animele debordà de bucuria: eroismulu strabuniloru nostri a reinviatu in ai loru stranepoti, si aspiratiunile nóstre au devenitu o realitate. Astadi, pactulu dintre natiune si Augustulu seu alesu s'a seversitu: Cându v'ati suitu pe tronu, v'amu promisu inimele nóstre, si Mari'a Vóstra ne-ati promisu ca ve-ti face minuni cu poporulu românu. Astadi, amu reinodatu firulu de trei secole ruptu alu vietiei nóstre de natiune de sine statatóre si de antegarda a civilisatiunei in orientu.

Prea Inaltiate Dómne! Camer'a si senatulu au recunoscutu independinti'a Romaniei fatia cu Turci'a. Mari'a Ta, in capulu eroicei nóstre armate, vei face a se impune inimicului si a fi recunoscuta si de puterile garante cá o necessitate salutaria Europei.

Si senatulu, Mari'a Ta, este cuprinsu de grigile si de sperantiele cari framenta si gâdila inim'a Mariei Tale. Déca verst'a, nóstra si esperinti'a ce dà verst'a nu ne permitu elanurile sublime cari facu eroismulu junimei, eroismulu nostru este sângele rece: sângele rece nu e nepasarea; elu este resemnatiunea consciintiei de a nu reculá inaintea nici unui sacrificiu.

Timpii au sositu. O vedi, Mari'a Ta, si betrânulu senatu a tresaritu la bubuitulu tunului dela Calafatu si Olteniti'a. Cându ai dreptulu si forti'a, intielepciunea este a cutediá. Cutédia, cutédia, cutédia fiiulu lui Fridericu celu Mare, a lui Stefanu celu Mare si alu lui Mihaiu Vitézulu! Arunca-te cu credinti'a alesiloru lui Dumnedieu pe calea mantuirei patriei, in care te impinge si traditiunea eroicei Tale familii si geniulu Romaniei; si ne revino incarcatu de glori'a némului romanescu si de binecuventârile omenirei! In intru prin libertate, la fruntarii prin eroismu, mentiene, patriei nóstre independinti'a si-i cucerесce stim'a si iubirea lumei civilisate. Europ'a impreuna cu noi, cu veneratiune si cu amóre va salutá in Mari'a Ta pe marele Rege alu Romaniei.

Sa traiesci Mari'a Ta!

Sa traiésca Mari'a Sea Dómn'a!

Traiésca Romani'a independenta si libera.

La aceste cuvinte de felicitare M. S principele *Carolu* a respunsu astfeliu:

Dloru vice-presiedinti! Dloru senatori! Cându percurgemu paginile istoriei nóstre, noi vedemu in modu constantu ca românii datorescu conservarea loru, mai alesu unei virtuti caracteristice a loru, aceea de a fi strensu uniti in ór'a pericolului, aceea de a nu avé decâtu unu cugetu, decâtu o anima, decâtu o vointia, cându se atinge de binele comunu, de interesele patriei.

Unanimitatea cu care senatulu a proclamatu ruperea unoru legaturi cari de multu 'si facusera tempulu, care nu faceau decâtu a impedecá Romani'a in calea sea de pace si de civilisatiune, facându-o solidara cu gresieli straine si atragându asupr'a pamentului nostru rele si calamitâti neprovocate de noi; acésta unanimitate este o puternica dovada ca viu este intre d-vóstra spiritulu betrâniloru nostri, spiritulu aceloru mari stramosi, cari in tempurile cele mai grele, n'au desperatu nici odata de sórtea Romaniei.

Urmeze a traí intre noi acestu spiritu maturu si mântuitoriu, urmeze a se intemeiá din multu in mai multu concordi'a intre toti fii aceleiasi tieri; si amu ferm'a convictiune, ca cu tóte greutâtile ce inca ne astépta, vomu ajunge la limanulu doritu de toti.

Si dara in prevederea acestei dile multu asteptata, acestoru dile frumóse, sa dicemu cu totii:

Sa traiésca Romani'a!

Sa traiésca senatulu Romaniei!

Apoi d. C. A. Rosetti, presiedintele camerei, urmatu de domnii deputati, adresându-se câtra M. S. Domnulu, a rostitu iérasi unu discursu cârui a urmatu respunsulu dejá reprodusu si de noi.

Pe urma, s'a presintatu Inalt'a curte de cassatiune si justitia care, prin d. primu-presiedinte Al. Cretiescu, s'a esprimatu astfeliu câtra Mari'a Sea:

Prea inaltiate Dómne! A unspредiecea aniversara a advenimentului Mariei Tale la tronulu Romaniei, pe care tiér'a intrégа o celebréza astadi cu fericire, cade in mijloculu unei mari crise a vietiei nóstre cá natiune, crisa ocasionata prin resbelulu dintre doi puternici vecini si inevitabila pentru noi prin positiunea geografica a tierei.

Tractatulu dela Parisu, din 1856, si realisarea succesiva a mariloru voturi ale adunâriloru ad-hoc, au contribuitu a redá vechiloru nóstre legaturi cu imperiulu otomanu adeverat'a loru semnificatiune istorica; legaturi de aliantia inegala. Evenimentulu resbelului ruso-turcu a modificatu intr'unu modu silitu si in afara de ori-ce responsabilitate din parte-ne, positiunea nóstra politica. In adeveru, spre a usiurá tierei in mesur'a posibilului, relele inseparabile de calcarea pe teritoriulu seu a unei puternice armate straine, si totu-deodata spre a conservá guvernulu si institutiunile nóstre natiunale in mijloculu cataclismului orientalu, amu incheiatu o conventiune cu puterniculu imperiu alu Rusiei. Dar' esercitiulu acestui dreptu de propria conservatiune, care pórta in sine legitimitatea sea inaintea lumei civilisate, la Constantinopole s'a consideratu cá o abatere dela datoriele nóstre, intocmai cá cum amu fi fostu datori sa purtâmu noi cei dintâiu si mai multu decâtu altii, respunderea grozavieloru unui resbelu, pe care nu l'amu provocatu si care nu erá in putinti'a nóstra a-lu impedecá.

De aici, Inalt'a Pórta s'a crediutu in dreptu a rupe relatiunile cu noi si a ne atacá cu armele, fâra nici o prealabila declarare, precum reclamá positiunea nóstra internatiunala la stabilimentulu cârei'a concursese si Turci'a si, la a cârei'a conservare, ea, dintre tóte puterile Europei, erá cea dintâiu obligata.

Acésta situatiune in care ne vedemu pusi, implica in sine ruperea vechiloru nóstre legaturi cu imperiulu otomanu prin propriulu seu faptu, necessitatea pentru noi de a protege prin puterea armeloru positiunea politicei ce ni s'a fostu creatu acum 20 de ani de Europ'a si independinti'a tierei.

Pré Inaltiate Dómne! Inalt'a curte de cassatiune si de justitia, in numele seu si alu intregei magistraturi române, impartasindu intru totu sentimentele si dorintiele natiunei intregi, vine a felicitá pe Mari'a Ta ca, sub inspirarea traditiuniloru gloriόse ale familiei Mariei Tale, ai primitu in numele poporului românu acésta desfidere ce ni s'a aruncatu si Te-ai pusu in capulu armatei nóstre, care se lupta la otare pentru aperarea teritoriului.

Magistratur'a se simte fericita de a declará Mariei Tale, prin organulu acestei inalte curti, ca te va insotí pretutindenea cu iubire, ea face cele mai caldurόse urâri pentru succesulu armeloru nóstre si pentrucá provedinti'a sa-Ti ajute a face sa se recunósca de câtra Europ'a, independinti'a Romaniei, spre celu mai mare triumfu alu civilisatiunei vécului nostru la gurile Dunarei.

Sa traiesci Mari'a Ta, impreuna cu Mari'a Sea Dómn'a, ani multi si fericiti pe tronulu acestei tieri!

Sa traiésca Romani'a!

Mari'a Sea a binevoitu a respunde:

Domnule primu-presiedinte! In a unspre-diecea aniversara a dilei scumpa inimei Mele in care increderea natiunei Me aduse pe tronulu gloriosiloru ei domni, suntu fericitu a ascultá patrioticele si intieleptele cuvinte, rostite in numele magistraturei, de primulu magistratu alu Romaniei.

Urârile d-vóstra, dle primu-presiedinte, 'Mi suntu cu atâtu mai scumpe, cu câtu in nóu'a positiune ce este astadi facuta tierei nóstre prin puterea evenimenteloru si prin patriotismulu fiiloru ei, vocea neinvinsa a dreptului trebuie sa se unésca cu resunetulu armeloru, spre a afirmá atâtu drepturile poporului românu la o viétia natiunala absolutu independenta, câtu si puternic'a lui vointia de a le sustiené si de a face cá ele sa fia pretutindeni recunoscute.

Fi-ti siguru, dle primu-presiedinte, ca tare si mândru prin increderea natiunei, tare prin bratiulu fiiloru ei, tare prin consciinti'a responsabilitâtiei pe care amu primit'o de-odata cu missiunea de a lucrá la realisarea aspiratiuniloru nationale, nu voiu crutiá nimicu din ce aru puté sa asigure triumfulu armeloru nóstre si recunóscerea Romaniei cá statu absolutu independentu.

Amu ferm'a sperantia, ca marele puteri voru gasí ca este mai demna de sustienerea loru si chiaru mai conforma cu interesulu loru, o Romania avendu consciinti'a puterei si responsabilitâtiei sele directe, decâtu unu statu cu o positiune reu definita si fâra responsabilitate nemijlocita fatia cu Europ'a.

Rugându-ve, dle primu-presiedinte, sa fi-ti pre lânga inaltulu corpu ce representati si pe lânga intrég'a magistratura, interpretulu multiamiriloru Dómnei si ale Mele pentru patrioticele urâri ce Mi-ati facutu, voiu dice impreuna cu d-vóstra: Traiésca Romani'a!

Cetimu in „Monitoriulu“ Romaniei:

A. S. I. Marele Duce Nicolae a venitu la 12 Maiu, la 5 óre dupa amédi, in Bucuresci si a fostu primitu la gara de I. S. Domnitoriulu.

Marele Duce a luatu prândiulu cu Mariile Loru si pe urma au mersu impreuna la *Mosi.* Altetiele loru au pornitu dela palatu la órele 7 si jumetate in trasura *à la Daumont,* precedate de d. prefectu alu politiei, de maresialulu curtiei, si urmate de dómnele de onóre si de suit'a Altetiei Sele imperiale in trasuri ale curtiei. Cas'a militara calare, formá escort'a impregiurulu trasurei domnesci.

Cortegiulu, trecendu prin calea Mogosióiei, strad'a Lipscaniloru si Mosiloru, a fostu cu respectu salutatu de lumea ce ocupá trotoarele, ferestrile si balcónele, de unde se aruncau buchete de flori.

Strabatendu multimea ce erá in tergulu Mosiloru, Alteti'a Sea imperiale si Mariile Loru s'au indreptatu spre cortulu ce erá pregatitu si unde se aflau mai multe notabilitâti si dómne cari, cá M. S. Dómn'a, purtau costumulu natiunalu. Apoi s'a esecutatu inaintea Altetieloru Loru traditionalulu jocu alu *calusiariloru,* precum hore si alte dantiuri natiunale dupa care Alteti'a Sea imperiale si Mariile Loru, pe la órele 8 si unu patrariu, s'au urcatu in trasura, si in urârile entusiaste ale multimei, au mersu la gar'a Tergovistei, de unde Marele Duce a pornitu, la órele 9, cu trenu specialu la Ploiesci.

Astadi, I. I. L. L. Domnitoriulu si Dómn'a au mersu calâri, la órele 8 de diminétia, pe platoulu dela Cotroceni, unde se aflá asiediata o parte din trupele divisiunei a IV-a, comandata de d. generalu Manu, si care a ocupatu in tempu de 15 dile, pâna in diu'a de 9 Maiu, positiunea dela Olteniti'a.

Dupa ce Inaltimile Loru au trecutu pe dinaintea frontului, salutate de urârile trupeloru, M. S. Domnitoriulu a ordonatu comandantului divisiunei sa scóta inainte pe oficierii, suboficierii si soldatii cari, prin mesuri inteligente, sânge rece si vitejia, s'au distinsu in tempulu aceloru repetite bombardâri ale Oltenitiei, cându s'a asverlitu asupr'a trupeloru nóstre aprópe 600 de obuse.

Laudându-i de atitudinea loru, Mari'a Sea a binevoitu a conferí medali'a de *virtute militara* generalului Manu, cá o resplata a meritului seu personalu si a purtârei trupeloru de sub comand'a sea, Mari'a Sea a acordatu aceasi distinctiune colonelului Peretiu si aceloru oficieri de artileria cari au dirigiatu tunurile nóstre cu atât'a precisiune, punendu focu Turtucaei si stându neclintiti sub bómbele turcesci, ce cadéu in bateriele române, stricau parapetele si demontau unu tunu.

Apoi M. S. Domnitoriulu a pusu pe peptulu soldatiloru cari s'au semnalatu individualu, medali'a militara precum si *Stéu'a Romaniei* clas'a 5-a; acestu ordinu a fostu conferitu de Mari'a Sea unui dorobantiu si unui venatoriu ce se distinsesera in luptele de avant-posturi, lovindu cu mare precisiune sentinelele turcesci. Trupele au presentatu armele si decoratii au reintratu in renduri in sunetulu musiceloru.

Unulu din soldati ce urmá a se decorá, fiindu ranitu si aflându-se in spitalulu militaru, Mariile Loru au mersu acolo si M. S. Dómn'a i-a pusu insasi cu mân'a Sea crucea pe peptu.

Mariile Loru, dupa ce au primitu defilarea, si-au luatu diu'a buna dela aceste trupe cari voru plecá preste Oltu, spre a luá positiunile ce le suntu insemnate.

Trupele din divisiunea III, activa cari se aflau in cursu de 2 septamâni pâna in diu'a de 9 Maiu, la Giurgiu și Fratesci, au pornitu asemenea spre Olteniti'a.

Reproducemu dupa „Gazet'a Transilvaniei“ urmatórea scrisóre a dlui G. Baritiu:

Epistola respectuósa câtra femeile nóstre.

Suntu nóue luni, de cându femeile compatriotiloru nostrii magiari prepara cu mare zelu scame, bandagie, si alte obiecte necesarie la vindecarea soldatiloru turcesci raniti in batalii. Acésta activitate nu numai puru umanitara, ci totu-odata si fratiésca a dameloru magiare, a fostu primita cu mare multiamire de câtra guvernulu turcescu si de generalii armatei otomane. Femeile nóstre in Transilvani'a, Ungari'a, Bucovin'a s'au simtitu pâna acum obligate a dá ascultare simtieminteloru de mila si durere, de câte ori armat'a nóstra imperiale 'si versà sângele, cá in 1848—49, 1859, 1866 in care campanii se aflau si fiii loru cu miile si cu diecimele de mii. Astadi, in aceste dile de proba si crisa suprema, se vedu si femeile nóstre ajunse in positiunea femeiloru natiunei magiare, de a spalá si legá ranele aceloru ostasi români, frati ai nostri mai multu decâtu magiarii cu turcii, cari provocati si trasi in lupta de câtra otomani, se batu si 'si varsa sângele nu din vr'o vanitate si trufia, ci in sensulu celu mai strensu alu cuventului pentru esistinti'a patriei si a natiunei, pentru libertate contr'a vechei tiranii selbatice, care prefacuse patri'a loru de atâtea ori intr'unu mormentu universale. Tóte actele publice mai recente esite dela legislativa si dela guvernulu Romaniei, cum si evenimentele dileloru din urma, ne potu convinge pe toti, ca Romani'a este decisa a-si aperá esistinti'a si drepturile sele pâna la marginile estremo. Déca n'amu mai avea alta proba despre ferm'a decisiune a locuitoriloru tierei de a se aperá pe viéti'a, pe mórte, ne-aru fi de ajunsu acele liste lungi de oferte estraordinare, in cai frumosi (pâna acum preste dóue mii) in bani, nutretiu, adeca fênu, paie, orzu, ovesu, in grâu de pâne, in vinu si vinu arsu, care curgu neincetatu din tóte regiunile tierei de buna voia, astfeliu ca legea rechisitiuniloru usitata in tóte staturile, votata si in Romani'a, se aplica multu mai putienu decâtu se temea unii.

Incâtu pentru femeile române, eata societatea *Crucei rosie* infiintiata in Bucuresci, cu ambulantiele si spitalele sele, eata inse si societatea nobileloru femei infiintiata in a dóu'a capitala de câtra damele din cele mai de frunte familii ale Moldovei cu scopulu respicatu in cinci puncte ale programei sele. Scurtu, natiunea intréga, barbati si femei, juni si june s'au decisu a sacrificá totu, avere, sanatate, viéti'a pentru salvarea celoru mai sublime bunuri din lume.

Fatia cu aceste evenemente erá preste putintia, cá femeile nóstre dincóce de Carpati sa mai remâna inderetulu femeiloru magiare si serbe in manifestarea prin fapta a compatimirei si a durerei sufletesci câtra acei bravi ostasi, loviti de glóntie, intiepati de baionete, taiati de sabia, calcati, raniti in diverse moduri.

Onórea initiativei este „a femeiloru din Sibiiu“, de unde primiramu inca de Vineri, scirea telegrafica despre infiintiarea unui „comitetu de dame“, care luá asupra'si primirea si inaintarea oferteloru destinate pentru cei raniti.

Nu ne indoimu unu momentu, ca femeile nóstre din alte comune mai alesu urbane, opidane, si chiaru rurali din cele mari, voru formá mici comitete de câte trei s'au cinci inse, spre a se consultá d. e. despre „calitatea“ scameloru, form'a bandagieloru si altele cá acestea, cum si de modulu inaintârei pacheteloru la loculu destinatiunei loru. Incâtu pentru scame, bandagie si alte obiecte necesarii la vindecarea celoru raniti, va fi fórte bine, cá ori unde vi se da ocasiune, Dómnele mele, sa luati consiliulu mediciloru speciali.

Varietâti.

⁂ *(Trup'a Burienescu).* Aflâmu cu placere ca ieri a sositu aici trup'a dlui *Burienescu,* care dupa cum amu cetitu in diuarie, a jocatu cu celu mai bunu succesu, causându seri fórte placute in orasiele pe unde a trecutu. Aici le voru incepe productiunile, sub titul'a de *„Caffée concert,“* mâne luni, cu urmatórele piese: *Banulu, ochiulu dracului; Tudoru, rotariulu; Hascalu, vendietoriu de sdrentie; Haiduculu românu; Concertu cu o cója de mastécanu; Ap'a curge pietrile remânu* si *Anghin'a,* dóue cuplete; pe urma: joculu *Romanulu,* esecutatu de dn'a *Burienescu* in costumu nationalu.

Sperâmu, ca publiculu românu nu va lipsí dela acésta petrecere amusanta.

In pavilonulu din gradin'a *Hermann.*

⁂ Se aude, ca esista intentiunea, a introduce la gimnasiele magiare cu inceputulu anului scolasticu 1877/8 limb'a *turcésca* cá studiu *obligatu* in loculu limbei grecesci. Asiá dara Homeru, Herodotu, Sofocle, etc voru cedá loculu loru clasiciloru Achmed Daji, Nedschati, Baki, Ali Wasi etc. Se astépa, bagu sém'a, ca pâna la tómn'a viitóre limb'a turcésca va fi ajunsu si cualitatea, pe care cei mai multi barbati de scóla pretindu sa aiba o limba propusa in gimnasiu, adeca cualitatea a fi terminata cu totulu in desvoltarea ei, va sa dica, a fi o limba *mórta.* Cu atât'a mai multu, vedi bine, se voru simtí magiarii, remasi inca in viétia, indatorati inaintea sângelui loru, a pastrá limb'a turcésca pentru posteritate.

Scirile telegrafice nu au nimic'a nou, decâtu despre o batalia intre rusi si turci la Begli (Asi'a) in carea turcii fura invinsi.

Burs'a de Vien'a.

Din 21 Maiu (2 Iuniu) 1877.

Metalicele 5%	59	60
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	65	—
Imprumut. de statu din 1860 .	110	25
Acttuni de banca	771	—
Actiuni de creditu	138	20
London	126	10
Oblig. de desdaunare Unguresci	72	75
„ „ „ Temisiorene .	72	50
„ „ „ Ardelenesci .	71	25
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	114	—
Galbinu	6	02
Napoleonu d'auru (poli) . . .	10	08
Valut'a nóua imperiale germâna	61	90

Lucru demnu de atentiune.

Onoratului p. t. publicu anunciezu cu totu respectulu ca pentru vedere amu depusu la tipografi'a archidiecesana gr. or. din locu urmatórea colectiune de musicali natiunale:

„*Romani'a*“ Quadrile 1 fl. 60 cr.; „*Mum'a*“ lui Stefanu celu Mare“ 60 cr.; „*Visuri de copii*“ Quadrile 80 cr.; „*Durerea 'mi este mare*“ Valse 80 cr; „*Viéti'a Romaniei*“ 80 cr.; „*Nóptea nascerei lui Christosu*“ 1 fl. 80 cr.; „*Adio Moldova*“ 60 cr.; „*Apele dela Vacaresci* 60 cr.; „*Dóue suspine*“ 60 cr.; „*Polc'a de risu*“ 60 cr.; „*Spune*“ 60 cr.; „*Souvenir de Zizin*“ 80 cr.; „*Fiic'a poporului*“ 60 cr.; „*La favorite*“ 60 cr.; „*Grande Etude*“ 60 cr.; „*Quatre marceans Romains*“ 1 fl.; „*Fabis de Carneval*“ *Quadrile* 1 fl. 20 cr.; „*Itzig Polka*“ 40 cr.; „*Dorinti'a*“ 80 cr.

invitandu respectuosu la prenumeratiune. Prenumeratiuni primesce si tipografi'a archidiecesana gr. or.

1—1 **M. Gunesch.**

Post'a redactiunei. Primiramu urmatórea Carte de corespundentia:

Dle! Dóue numere din „Telegrafulu Romanu“ nu mi-a venitu. Reclamu deci aceste dóue numere.

Mai inainte inca nu mi s'au trimisu vre-o dóue numere. A-si dorí in privinti'a acést'a mai multa esactitate.

Elisabetopole 26/5 1877.

V. *Almasianu.*

Dlu reclamantu in zelulu seu celu mare pentru esactitate uità sa ne spuna numerii cari nu i-au „venitu.“ 'Lu rugâmu dara sa fia si densulu esactu cându reclaméza cá sa ne putemu indreptá. Dara alt'a si mai mare, dlu reclamantu nu se afla nicairi intre abonantii „T. R.“; ni se pare dara ca este numai advocatu neesactu alu altor'a.

V. P. In Beiusiu. De aici se espedéza regulatu, incependu dela 15 Maiu an. cur.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 41. ANULU XXV.

Sibiiu 26 Maiu (7 Iuniu) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

La situatiune.

„Fremdenblatt“ ne asigura ca din vorbele cele multe despre *mobilisare* nu va fi nimic'a. Impregiurarea ca reservistii nostri se ducu a casa dela esercitiele de primavéra intaresce ca asigurarea diurnalului „Fremdenblatt“ baséza pe adeveru.

„Nord deutsche Allgemeine Ztg.“ din Berlinu, ne spune, de alta parte, ca rusii nu ca nu potu, dara nici nu *voru* sa tréca Dunarea. Ei astépta sa se deslege problem'a in Asi'a. Prin urmare tempulu nu aru fi departe, cându sa vedemu pe diplomati siediendu iérasi la mas'a verde si hotarindu sórtea popóreloru orientale fâra sgomotu, in linisce si fâra versare de sânge. Ce aru fi mai naturalu decâtu dupa tóte aceste sa asteptâmu pacea multu dorita.

Sosirea tiarului rusescu la armat'a dela Dunare cu gândulu de a petrece tempu mai indelungatu in apropiarea ei nu sémana cu celelalte semne, pe care noi le amu numí bucurosu semne de pace. Totu asiá nici aparenti'a vaseloru rusesci de resboiu in Dunare nu sémana a pace in nemijlocita apropiare.

O impregiurare ne aru puté apropiá *póte* de pace. Acést'a aru fi isbucnirea unei noue catastrofe in Constantinopole. Si pentru asiá ce-va suntu iérasi destule semne. Deunadile se spunea dela cornulu de auru ca sultanulu Abdul Hamid travestitu a trebuitu sa tréca la Scutari dincolo de Bosforu. Acum se spune ca este bolnavu, are ametieli, voméza si are curgeri de sânge. Sfersitulu lui, se dice cu mula verosimilitate, este fórte aprópe. Cându se audu lucruri de aceste din Constantinopole, atunci, putemu sci inainte, ca ból'a de care are sa móra sultanulu este de multu hotarita si cei ce i-au hotaritu ból'a astépta numai momentulu bine venitu pentru cris'a din carea patientulu are sa scape numai trecendu la cele eterne. Póte si protocolulu e gat'a despre simptomele si fasele mortiei. Acésta catastrofa, urita in sine si demna de Bizantiulu in care cu cinci seculi inainte se pregatiá cadererea imperatiei greco-romane, póte dara ca aru aduce pacea mai curendu, lasându diplomatiei numai ostenél'a de a face impartiél'a massei remase dupa reposatu.

Nu e vorba, cause suntu destule cá sa nu ne indoimu in ajungerea mai in graba la pace, suntu inse destule si pentru continuarea resbelului. Metamorfos'a de care vorbiramu in nrulu trecutu o da aceeasi publicistica magiara, in carea s'a manifestatu cu vre-o câte-va dile mai nainte, sa nu dicemu de minciuna, la tóta intemplarea o degradéza la o fantoma. Magiarii in press'a loru si in tóta atitudinea loru politica sgandarescu prea multu in drépt'a si in stâng'a; pentru ei nici o putere mare din Europ'a nu e pré forte, cá sa nu fia in stare a se mesurá cu dens'a; pentru ei turcii, cari dovedescu in tóte directiunile slabiciunile cele mai mari, suntu unic'a natiune de care se entusiasméza; nóue inse ni e téma ca déca sgandariturele loru ne-aru incurcá intr'unu resbelu pentru turci, n'amu pati-o mai bine decâtu turcii.

Tóta speranti'a o punemu dara in prevederea politica din Vien'a. Ea póte mântuí monarchi'a de vertejulu câtra care impinge cu atât'a taria politic'a nehotarita, dara cu multu lustru turcescu, din Budapest'a.

Teatrulu resbelului.

Presupunerile nóstre despre reocuparea Ardahanului si despre tóta situatiunea armateloru beligerante se confirma prin scirile telegrafice sosite in urma. Despre reocuparea Ardahanului de turci se telegraféza ca scirea s'a *basatu pe o retacire*. Iéra câtu pentru situatiunea militaria din Asi'a se dice intr'o telegrama din London 4 Iuniu: *Biroului Reuter* i se anuncia din *Erzerum*: Fortaréti'a Carsului este inchisa de tóte pârtile. Situatiunea lui Muktar-pasi'a la Sevin este precaria, de óre-ce rusii 'lu potu incungiurá. Intr'ajutoriu se astépta unu corpu dela Vanu.

Se vede ca Muktar-pasi'a, fâra a se mai gândí, dupa cum 'lu persiflau foile turcofile, la reocuparea Ardahanului, a luatu drumulu mijlociu dintre cele trei drumuri de cari amintiramu in nrulu trecutu spre Erzerum. Dupa cum ne arata chart'a, Muktar-pasi'a sta mai aprópe de Erzerum decâtu de Carsu. Cu alte cuvinte sórtea fortaretiei din urma este hotarita; mai póte fi óre-care indoiala despre sórtea lui Muktar-pasi'a. La calcâiulu telegramei se afla cuvintele, cari dau óre-care consolatiune celoru ce au lipsa de dens'a, se dice, ca unu corpu de armata turcésca vine dela Vanu intr'ajutoriu. Rusii inse dela Baiasid, dela Cagismanu atingu cu verfurile colóneloru loru Toprah-Kaleh. Toprah-Kaleh este cu multu mai spre média-di decâtu Sevinulu lui Muktar-pasi'a si mai aprópe de Erzerum din mai multe privintie fisice decâtu Sevinulu, carele intre Cars si Erzerum, intre dóue siruri de munti, este mai multu o inchisóre firésca decâtu unu asilu asiguratoriu de retragere. Dupa câte strabatu dela raportori englesesci din Erzerum, si mai in urma si din Constantinopole, e fórte probabilu, ca rusii se voru intâlní la Hassan-Kaleh, cale de vre-o câte-va óre spre nordostulu dela Erzerum. La o eventuala inchidere totala a óstei lui Muktar-pasi'a, Erzerum a cadiutu de sine, pentru-ca corpulu dela Vanu, despre care fu vorb'a, déca esista cumva, are lipsa de celu putienu dóue septamâni numai pâna va incungiurá laculu Vanului, care este câtu o mare, si va esí in valea nordica a Eufratului. Pâna sa ajunga acestu corpu la Erzerum rusiloru le-a trecutu si ametial'a din beti'a de bucuria pentru ocuparea acestei capitale anatolice.

Bucuresci, 25 Maiu. Indicatiunile actuale me facu a crede ca nici unu evenimentu importantu nu se va produce la Dunare pâna ce tóta lini'a armatei nu 'si va luá positii, cu tóte depositele de aprovisionare la spatele ei. Este singurulu modu cu care Dunarea s'aru puté trece fâra perderi.

Unu corpu numerosu se va formá la estrem'a drépta, compusu din armat'a româna si de un'a séu dóua divisii rusesci. Acésta fortia va remâné in defensiva, va trece Dunarea si se va miscá pe tiermulu turcescu alu Timocului, apoi va incongiurá flanculu stângu turcescu alu liniei dela Balcani, prin o miscare spre Sofi'a si Filipopoli. Unu asemenea atacu de flancu nu va atinge promisiunea de a nu calcá teritoriulu Serbiei.

Unu corpu de armata rusésca, trecându Dunarea sub Vidinu aru paralisá garnisón'a acelei cetâti si aru lasá colón'a din valea Timocului fâra opositiune si avendu in drépt'a o tiéra amica, din care aru puté sa se aprovisioneze.

Guvernulu austriacu a informatu pe ministrii români ca simte unu interesu amicalu pentru independinti'a noului statu, si ca Romani'a obtienendu-si independinti'a, Austri'a nu mai intielege trecerea Dunarei, urmarindu altu-ceva.........

Este inse imposibilu de a prevedea care va fi cea din urma decisiune a cabinetului românu. Politic'a lui de adi pare flotanta, asteptându mersulu evenimenteloru si sperându ca in viitoriu va aflá ce-va care sa-lu mâne câtra o decisiune finala. „*Times.*“

Bucuresci, 26 Maiu. Divisiunea româna a generalului Manu, s'a intorsu la Bucuresci, inlocuindu-o la Olteniti'a unu corpu din armat'a rusésca. Nainte de a plecá la noulu ei teatru de actiune, principele Carolu a trecut'o in revista. Armat'a româna ocupa flanculu dreptu din Oltu pâna la Orsiov'a. Romani'a pune in campanie cinci-dieci mii de ómeni cu buna infatisiare si bine organisati. Probabilu ca rolulu loru va fi sa observe defensiv'a, sa protegeze partea drépta a rusiloru si comunicatiunile ei contr'a atacuriloru flancului dela Vidinu, asigurându astfeliu inactiunea flancului turcescu.

Sgomotulu despre o desafectie in divisi'a casaciloru circasiani a generalului Schobelef, n'are nici unu temeiu. S'a disu ca acesti munteni refusau de a se bate contr'a turciloru si ca s'a crediutu necesaru a se tramite o mare parte dintr'ensii in Russi'a. Realitatea este ca turburarea s'a marginitu numai intr'unu regimentu, in care dóue escadróne suntu compuse de o semintie de preste Caucasu, jumetate barbara. Prin urmare, aceste dóue escadróne din acelasi regimentu, recrutate din semintii mai putienu turbulente, urméza a face parte din armata, si nu este téma de nici o incurcatura dela restulu divisiei casaciloru circasieni.

Eri s'a facutu o recunóscere sub comand'a câtoru-va oficieri de statu majoru din alu II-lea corpu alu armatei, preste Dunare, impregiurulu Macinului. Despartirea, condusa de acei oficieri, a fostu atacata de o pânda turcésca. Au cadiutu doi séu trei insi. S'a recunoscutu ca aperârile Macinului suntu slabe. „*Daily News.*“

Constantinopole, 25 Maiu. Unu avisu oficialu s'a publicatu adi diminétia, anunciându proclamarea stârei de asediu a Constantinopolului si foburguriloru lui, in virtutea articolului 113 din constitutiune si a dispositiuniloru legei votata de camer'a deputatiloru.

Se lamuresce, ca acésta mesura s'a luatu pentru a avé puterea de a preintempiná turburârile si atietiârile la turburâri in tempu de resboiu.

Functiunile autoritâtiloru civile suntu, prin urmare, mai tóte trecute autoritâtiloru militare.

Ori-ce persóna turburându séu cautându a turburá linistea publica, séu banuita ca are asemenea scopu, póte sa fia indata dusa inaintea unui consiliu de resboiu la Seraschierat.

Persónele aflate culpabile voru fi, dupa gravitatea faptului, esecutate indata, condamnate la munc'a silnica séu la simpl'a inchidere in vr'o fortarétia turcésca; la casu de trebuintia, perchisitiile domiciliare potu sa se faca in tóte casele si la ori-ce óra din di séu nópte, prafulu si armele se potu ridicá; cei banuiti si cari nu suntu supusi turcesci potu fi indata espulsi. Ori-ce intruniri publice, de ori-ce natura suntu oprite. Tóte diarele si publicatiunile periodice vatamatóre pâcei publice, se potu sugrumá indata.

„*Daily News.*“

Corespondintia particulara a „Pressei.“

Galati, 16 Maiu 1877.

Câte-va lamuriri inca spre complectarea scrisórei mele de ieri:

Nu mai este pentru nimeni indoiéla despre participarea maiorului Murgescu la espeditiunea contr'a monitoriului turcescu, si la partea activa ce a luatu in fericitulu resultatu. Generalulu corpului 11 principele Siahovskoi l'a laudatu prea multu, si a aretatu de câtu folosu a fostu bravulu nostru marinaru in acésta impregiurare.

Detaliurile acestei afaceri, si pe cari le tienu din locu siguru, suntu urmatórele:

„Rondunic'a“, insotita de alte dóue mici sialupe canoniere a plecatu din Brail'a pe la 11 óre nóptea; ele au intratu in bratiulu Dunarei dela Macinu pe la gur'a Ialomitiei; la 2 óre, s'au apropiatu de monitoriulu turcu. Cându erau in departare cá la 100 metri, sentinel'a monitoriului simtí sgomotulu si facù intrebarea obicinuita, la care majorulu Murgescu respunse in turcesce: „*sizin adam,*“ adeca ómeni de-ai vostri, séu cum amu dice noi „ómeni buni.“

Acestu respunsu facutu negresitu in bataie de jocu, nu fu pe placulu turcului, pentru ca imediatu dedu alarm'a si mai indata incepura de pe vasu a impuscá in sialupele espeditiunei. Cu tóte acestea „Rondunic'a“ si cele dóue sialupe continuara a se apropiá; ele trecura pre lânga monitoriu, asiediara un'a dupa alt'a dóue torpile, si totu sub foculu turciloru se departara in tóta grab'a. Esplosiunea atunci se produse, si monitoriulu se cufundà.

Mic'a flotila, cându esplosiunea se produse, erá inca asiá aprópe de monitoriu incâtu colón'a de apa ridicata de torpila cadiù in vasele ruse. Acest'a nu a fostu póte celu mai micu din pericolele la cari fu espusu echipagiulu din ele.

Din norocire si multiamita, cum diceamu si in scrisórea mea de ieri, curagiului si presentiei de spiritu alu tuturoru, si in specialu gratie majorului Murgescu, care cunósce asiá bine Dunarea, espeditiunea se sfersí cu succesu, si vasele ce plecase la 11 óre din Brail'a, revenira tefere si sanetóse, si ele si echipagiulu, pe la 3 óre diminéti'a.

Numele celoru doi oficieri rusi le cunósceti dejá.

Echipagiulu monitoriului este de crediutu ca a scapatu in mare parte, aruncându-se in bârci si in notu, in tempulu câtu a trecutu dela gaurirea pâna la cufundarea vasului. X.

Resunetu.

Domnule redactoru!

Vediendu publicata nobil'a si frumós'a intreprindere a dameloru din Sibiiu in privinti'a rânitiloru români iau curagiu dle a ve rugá sa binevoiti a publicá in onoratulu d-v. jurnalu alaturatele linii din parte-'mi.

Primiti Dle Redactoru asigurarea de stima si distinsa consideratiune ce ve conserva.

Mari'a I. Robescu m./p.

Pitesti, 18 Maiu 1877.

Onorabilului comitetu de dómne române din Sibiiu pentru ajutoriulu ostasiloru români râniti.

Stimabile Dómne!

Nobil'a d-v. intreprindere este un'a din cele mai sacre ce póte sa concépa o inima; este un'a din cele mai atingatóre, mai cu deosebire pentru o inima de romåna care vediendu-se atinsa de ceea ce este mai divinu, sacru si nobilu nu se póte retiené spre a nu-si esprimá simtiemintele sele autóreloru acestui maretiu faptu.

Onóre Vóue dómne române, câci de-si nascute departe de Romani'a, puteti conservá inca in nobilele Vóstre inimi simtieminte de amoru fraternu câtra fii, sotii si parintii nostri care mergu a-si depune sângele pe altariulu patriei.

Onóre vóue mame române si fericiti fiii vostri, câror'a le inspirati asemenea principii de nobletie si amoru fraternu.

Mergeti dar'! mergeti onorabile dómne pe câile ce a-ti apucatu si eu din parte'mi imploru provedinti'a a incununá nobilulu vostru faptu cu benedicti'a ce merita; ér' memori'a Vóstra va fi conservata in eternu cá a femeiloru Lacedemoniene.

Primiti onorabile dómne aceste mici frase cu bun'a vointia cu care vi le tramite aceea ce a petrecutu câte-va dile fericite in mijloculu vostru si care se numesce cu totu respectulu

Mari'a I. Robescu.

Contribuiri de bani,

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Urmare.)

	fl.	cr.	lei.
Dr. Dim. Racuciu adv. .	—	—	39
Iosefin'a Racuciu . .	10	—	—
Liviu Branu de Lemeni .	3	—	—
Dr. D. P. Barcianu profesoru	5	—	—
Naum Nast'a pardositoriu	—	—	20
Iacobu Bolog'a cons. aul. in pens . . .	—	—	100
Petru Badila ases. cons.	20	—	—
Antoniu Bechnitiu . .	—	—	30
Ioanu Bechnitiu . .	—	—	12
Atanasiu Bechnitiu . .	—	—	8
Profesoru si pp. Popescu .	20	—	—
Ioanu Hanne'a protopop. si directoru . .	—	—	100
Dr. Ioanu Mog'a . .	20	—	—
Alesandr'a Mateiu 1 # .	12 in argintu		
Agnes Pop'a 1 # . .	—	—	12
Nicanoru Fratesiu protosingelu . . .	—	—	50
Aronu Poparadu, concipientu	4	—	—
Nicolau Pope'a, Archim. si Vic. arch. 20 # .	—	—	240
Mari'a Cuntianu, 1 # *)	—	—	12
Ann'a N. Imbarusiu econ.	1	—	—
Elen'a G. Câmpeanu econ.	1	—	—
Ev'a Ilie Jóndrea . .	1	—	—
Ann'a I. Comsi'a . .	1	—	—
Elen'a I. Mohanu econ. .	1	—	—
Ev'a G. Poponea „ .	1	—	—
Mari'a I. Popp'a Necsi'a	1	—	—
Mari'a A. Slimnicénu .	1	—	—
Paraschiv'a G. Miclea .	1	—	—
Ev'a N. Simtionu . .	1	—	—
Mari'a Ilie Badila . .	1	—	—
Famili'a Moise Tom'a .	10	—	—
Zach. Boiu ases. consist.	—	—	20
Ioanu Mihaltianu cancelistu . . .	—	—	10

(Va urmá).

Sibiiu 24 Maiu 1877.

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Corespundintia.

Bucuresci, 22 Maiu.

Romani'a totu-déun'a a fostu „o tiéra interesanta“ pentru diuariele din tierile apusene si cu deosebire pentru cele din Vien'a; nici odata inse nu s'a scornitu mai multa „vorba rea“ despre acésta tiéra cá si in cele din urma 14 dile. Caus'a suntu chiaru organele de care se servescu diuariele pentru adunarea sciriloru. Diuariele din Vien'a au aici corespundenti parte preocupati, parte reu voitori; ér' corespundentii diuarieloru din Ungari'a suntu passiunati si indeobsce ómenii, care nu suntu capabili de a judecá. Astfeliu cetimu prin diuariele straine o multime de sciri, dintre care unele ne facu sa rîdemu, ér' altele ne facu sa compatimimu pe acei'a, care suntu osânditi a le cetí. In totu casulu aceste sciri, puse tóte la unu locu, ne lasa in nedumerire, de óre-ce vedemu, ca din ele nimeni nu póte sa-si formeze o opiniune lamurita despre ceea ce s'a petrecutu in acésta tiéra.

Romani'a s'a declaratu independenta si cá fiindu in resbelu cu Turci'a: pâna acum inse acést'a nu va sa dica, ca ostirea romåna va trece Dunarea. Intocmai precum Romani'a nu s'a declaratu independenta decâtu dupa ce s'a incredintiatu, ca dispositiunile puteriloru suntu astfeliu, incâtu putemu sperá ca ele voru recunósce faptulu si voru garantá neutralitatea Romaniei; tocmai astfeliu ostirea romåna nu va trece Dunarea decâtu dupa ce ne vomu fi incredintiatu ca prin acést'a nu se complica situatiunea generala européna. Nu póte dar' sa fia nimic'a mai absurdu decâtu tîpetele sarbede ale diuarieloru magiare contr'a nóstra si a independintiei nóstre: acésta independintia nu este nimic'a mai putienu decâtu apa pe mór'a Russiei si nimic'a mai multu decâtu in interesulu Austriei si a pâcei europene. Tocmai pentru aceea puterile europene nu judeca deopotriva cu cele mai multe diuarie europene si cu deosebire austriacii: ve potu incredintiá, ca tocmai cabinetulu din Vien'a a fostu acel'a, care a primitu cu multiamire declaratiunea de independintia a corpuriloru legiuitóre romåne si ca unu mare monarchu, care scie sa pretiuiésca valórea bratieloru române, inca demultu a datu espressiune dorintiei sele de a vedea Romani'a libera si independenta. Declaratiunea de independentia trebuiá sa urmeze dupa conventiunea incheiata cu Russi'a; altfeliu positiunea Romaniei fatia cu Europ'a erá indefinita.

Chiaru mai multe decâtu despre independenti'a romåna, se scornescu despre armat'a romåna. Acést'a e cu atâtu mai reu, cu câtu nu putemu respunde la calomniile diareloru decâtu prin nisce fapte, pentru care nu ni se da ocasiune. Cu tóte aceste ve incredintiezu, ca noi insi-si, care totu-déun'a amu avutu o buna parere despre armat'a romåna, astadi stâmu uimiti si chiaru óre-si cum rusinati, incredintiându-ne, ca totu-si ne credeamu mai rei decâtu suntemu. Numai de cându vedemu mereu obositele trupe rusesci, incepemu sa ne perdemu bunulu cumpetu si sa credemu ca nu-i la nimeni cá la noi. De cându suntemu inse in arme, s'a desvoltatu in noi atât'a energie, incâtu abiá ne mai cunóscemu noi insi-ne. Tocmai pentru aceea, déca turcii nu voru vení la noi, ori-câtu de cumpetatu aru fi d. Mich. *Cogalniceanu*, nu credu ca intr'o buna diminétia nu va fi silitu a recunósce, ca ostirea romåna nu mai póte sa fia tienuta de dincóce de Dunare. Ómenii voru sa se bata, cu ori cine, dar' voru sa se bata câtu mai curendu. Erá mai odinióra unu regimentu de granicieri, care, sosindu nóptea la Calafatu si audindu tunurile turcesci, voiá sa tréca Dunarea in notu. Numai diminéti'a au vediutu apoi, ca Dunarea e mai mare decâtu Oltulu si nu se trece in notu. — Sa dea Ddieu sa intrâmu in focu, apoi magiarii d-vóstre se voru incredintiá, ca muntenii, moldovenii si oltenii suntu frati de-opotriva cu motii si mocanii. Românulu e cumpetatu, rabdatoriu si de o rara linisce sufletéca, dar' cându se aprinde, apoi magiarii aru trebuí sa tiena minte, cum e românulu cându se aprinde.

Scirea despre disolvarea comiteteloru din Transilvani'a pentru ajutorarea ranitiloru români a produsu aici o impresiune pre câtu se póte de rea: nu a produsu inse decâtu putiena iritatiune. Ne-amu deprinsu a scí pe magiari cá ómeni fâra de tactu politicu, care nu intielegu. ce se petrece impregiurulu loru. Ne tememu inse, ca ei voru complicá situatiunea pâna a silí pe Austri'a sa intre in lupta. Cu atâtu mai multu ne tememu, de óre-ce prin acést'a noi din nou amu fi impinsi intre Scill'a si Charibdis. Dar', in sfersitu, de acést'a densii aru trebuí sa se téma mai multu decâtu noi.

Bucovin'a.

Cernauti in 30/18 Maiu 1877.

Dupa vremi ploióse si triste, tempu frumosu, placutu. Natur'a in septamân'a din urma si-a reversatu frumsetiele sele in abundantia. E primavéra de care se bucura toti, si cei ce se asemenéza cu acestu anutempu placutu, sciu a-lu si intrebuintiá in modu bine nimeritu. Junii gimnasiasti din Cernauti suntu cei dintâiu, cari au invitatu publiculu din capitala si impregiurimea sea la respirare comuna a aerului liberu plinu de parfumuri naturale.

Cá in toti anii asiá si de astadata studentii români dela gimnasiulu din locu au serbatu in Lunea Dumínecei mari maialulu loru celu splendidu in renumit'a dumbrava de lânga vechi'a monastire „*Horec'a*.“ Cu acésta escursiune totu de un'a este imbinatu si joculu unei „tombule“, care se aduna din oferte marinimóse. Venitulu curatu alu tombulei incurge in cass'a „fundatiunei Pumnulene“ din care se sustienu in fia-care anu câte câti-va studenti români la universitatea din Vien'a.

Publiculu a inceputu a se adunâ pe la $3\frac{1}{2}$ óre; pe la 4 óre apoi se deschise joculu cu „Hor'a nationala“ cu care dupa datin'a bucovineniloru români ori unde si la ori si ce ocasiune se si incheie petrecerile. In referintia cu alti ani óspetii au fostu putieni; si cei ce au fostu, cu fórte putiena esceptiune au fostu *neromâni*. De ast'a ne mirâmu cu atâtu mai multu, cu câtu maialulu româniloru, de-si o petrecere nationala, sta totu-déun'a in fruntea tuturoru escursiuniloru ce se faceau pe la noi. Dar' totu-déun'a si incuragiarea din partea publicului românu a fostu alt-feliu decâtu acum'a.

Intre mai multi profesori de universitate cari au onoratu societatea cu presenti'a loru a fostu numai uniculu domnu Basiliu de *Rept'a* românu; dintre cei-lalti profesori români de universitate, câtra séra s'a mai fostu aretatu pe unu tempu fórte scurtu si nou denumitulu domnu prof. Mihaiu *Calinescu*. Câtra $8\frac{1}{2}$ óre sér'a publiculu si mai intâiu cele putiene dómne române se departara spre a se recreá de joculu celu multu si osteniciosu pentru diu'a urmatóre Marti, in care a avutu locu o siedintia sociala a societ. acad. „*Arborós'a*.“ Ací publiculu românu si mai cu séma damele au fostu representate in unu numeru cu multu mai considerabilu, asiá, incâtu pre lânga ò sala mare in otelulu „Mielulu de auru“ si 2 odâi destulu de mari ce le angagiase comitetulu arangiatoriu pentru sér'a acést'a, lips'a de spatiu fortiá pe comitetu de a incomodá locuitorii otelului spre cedarea unei sali invecinate la dispusetiunea óspetiloru, ceea ce se si realisá fórte lesne fiindu locuitorii salei vecine nisce óspeti din Romani'a libera in persónele a 3 frati comercianti domnii Ilie ce se oprira aici in caletori'a loru spre Bohemi'a la bâi.

Dintre professorii români de universitate si ací a fostu numai unulu. Din piesele frumóse ce s'au esecutatu amintimu mai alesu: „Altariulu monastirei Putn'a,“ coru cu acompaniare de piano, „Cadrilu românescu cu cuvinte“ cuartet cu acompaniare de piano, ambele compuse de dlu C. *Golembiovschi*, presiedintele societâtiei, si „duo de Louise“ produsu cu 2 violine si piano.

Corulu societâtiei compusu in partea cea mai mare de teologi a escelatu in modu eclatantu. Dintre multele declamâri si oratiuni escelà declamarea dlui Iancu *Cocinschi* juristu din an. alu 4. „Stefanu (frântura din dumbrav'a rosie a lui V. Alesandri).“

Siedinti'a in modu oficiosu durà pâna la 12 óre nóptea, luându de ací incolo mai multu caracterulu unei petreceri familiare, la care predomnira toastele pentru „fratii cei ce se lupta dincolo“ si pentru „independinti'a Romaniei“ la care ocasiune se luara cu totii in róta la hora. Multi din óspeti se departara tocmai la reversatulu dioriloru.

Pe mâne (Joi) se facu ací pregatiri mari pentru intempinarea nou denumitului Metropolitu *Teoctistu*, carele chirotonitu fiindu Luni in Vien'a, Dumineca se va instalá cu pompa in biseric'a catedrala de ací. Alaturâmu si program'a pentru intempinare. Astfeliu in prim'a septamâna frumósa in primavér'a acést'a, publicului românu de ací i se oferescu 4 petreceri grandióse.

Programu

pentru primirea solemna a Inaltu Présântiei Sele nou chirotonitului Archiepiscopu si Metropolitu, parintelui

Teoctistu Blasieviciu

la sosirea Sea in eparchi'a Bucovinei.

Primirea:

La frontier'a tierei. Inaltu Présânti'a Sea se intempina pe peronulu statiunei câlei ferate din Zalucea de câtra delegatii patroni bisericesci, preoti si mireni ortodocsi, sositi cu trenu separatu din Cernauti, apoi de protopresbiterulu cu preotii din tienutulu Cosmanului si de protopresbiterulu cu preotii din tienutulu Ceremusiului.

Unu preotu 'lu bineventéza in numele credinciosiloru eparchiei.

Pe calea dela frontier'a tierei pâna la Cernauti voru salutá pre Inaltu Présânti'a Sea parochii si credinciosii comuneloru, prin alu câror'a teritoriu va trece trenulu.

La gar'a din Cernauti. Pe peronulu garei din Cernauti se intempina Inaltu Présânti'a Sea de membrii consistoriului cu archimandritii, patronii bisericesci, nobilimea si representantii intelegintiei ortodocse si se bineventéza in numele deregatoriei bisericesci.

La acésta primire festiva participéza representantii deregatorieloru, ai scóleloru si ai altoru corporatiuni, bineventandu si acesti'a pe Inaltu Présânti'a Sea.

In Cernauti, se voru postá: Pe *sioséu'a dela gara* pâna la biseric'a st. Paraschive in spaliru corporatiunile meseriasiloru, parochienii ortodocsi de prin suburbii si sate invecinate.

---

*) Sumele dela Mari'a Cuntianu pâna la Mari'a Ilie Badila s'au colectatu prin dn'a Mari'a Cuntianu.

Lânga biseric'a st. *Paraschive* procesiunea bisericésca, epitropii si fratii dela biseric'a st. Paraschive, precum si preotii din tienutulu Cernautiloru in vestminte bisericesci.

Dupa plecarea Inaltu Présântiei Sele procesiunea si preotii se reintorcu in biseric'a st. Paraschive, spre a se desbracá din vestminte bisericesci.

Dela biseric'a st. Paraschive la dealu preste *piati'a principala pe sioséu'a Ardealului* pâna spre biseric'a catedrala studentii diferiteloru scóle, incependu dela cele mai inferióre; totu de o lature a sioselei un'a, iéra de ceealalta lature alta scóla, pâna la studentii gimnasisti si in fati'a acestoru de ceealalta lature cei dela scól'a reala superióra.

Partea sioselei de pe piati'a principala se reservéza scóleloru de copile.

NB. Spalirulu din sioséu'a Leovului dela gara pâna la piati'a principala, afara de procesiunea bisericésca de lânga biseric'a st. Paraschive, se muta dupa trecerea cortegiului, totu in spaliru pe strad'a resiedintiei pâna la portalulu festivu dinaintea resiedintiei.

Pe siosea *dinaintea bisericei catedrale* se postéza epitropii si fratii bisericesci ai bisericei catedrale si ai st. Nicolau.

Societatea veteraniloru militari se postéza mai intâiu dinaintea garei din Cernauti si apoi dinaintea bisericei catedrale.

In *curtea bisericei catedrale* dela portalu pâna la usi'a bisericei se voru postá de amendóue lature procesiunile bisericei catedrale si ale st. Nicolau si voru stá locului pâna ce va plecá Inaltu Présânti'a Sea spre resiedintia.

Intre procesiunile se postéza in spaliru dela portalu pâna la usi'a bisericei catedrale: personalulu catedralu cu protopapa in frunte, protopresbiterii tienutali, propusii seminariali, catechetii de pe la scólele mijlocie si poporale, pastorii sufletesci de prin tienuturi. Toti preotii in vestminte bisericesci. La mijlocu intre preoti se voru postá: diaconii si corulu cântaretiloru.

In *luntrulu bisericei catedrale* voru asteptá representantii corporatiuniloru eventuale pe locuri asemnate.

Lânga resiedintia in laintrulu portalului festivu se postéza corulu cantâretiloru.

Dela portalulu festivu pâna la portile resiediutiei se postéza in spaliru: alumnii seminariali si calugarii veniti dela manastiri.

Dinaintea resiedintiei voru intempiná pe Inaltu Présânti'a Sea: consistorialii cu totu personalulu consistorialu, igumenii manastiriloru si proistosulu bisericei metropolitane din Suceav'a, propusii seminariali, representantii patroniloru de biserici, ai nobilimei si ai intelegintiei ortodocse si corporatiuni eventuale.

Cortegiulu festivu a Inaltu Présântiei Sele se va face in trasuri dela gara pâna la biseric'a catedrale si de aici pâna la resiedinti'a metropolitana.

Lânga biseric'a st. *Paraschive*, déca Inaltu Présânti'a Sea se va coborí din trasura, protopresbiterulu Cernautiloru 'lu va bineventá, iéra preotii voru intoná: „intru multi ani, stapâne!“

In portalulu *bisericei catedrale* dupa imbracarea Inaltu Présântiei Sele 'lu bineventéza protopapa catedralu. Preotii in ordinea loru, diaconii si corulu cantâretiloru intra in biserica, si loru li urméza Inaltu Présânti'a Sea cu cei sositi dela gara.

Preotii cei imbracati in vestminte bisericesci trecendu inainte se insira dela mijloculu bisericei prin usile laturale ale catapitesmei pâna dupa més'a altariului; iéra cei sositi dela gara intra in altariu spre a se imbracá in vestminte bisericesci si a esí prin usile imperatesci cu Inaltu Présânti'a Sea la plinirea docsologiei.

Tóta solemnitatea bisericésca va urmá dupa specialulu programu ritualu.

Dupa finirea docsologiei intra in altariu prin usile imperatesci: catechetii de pe la scólele poporale si mijlocie si protopresbiterii tienutali. Acesti'a, desbracându-se din vestminte bisericesci, iesu din altariu prin usile laturale, trecu inainte pâna la portalulu catedralei, de unde se urca in trasuri spre a premerge Inaltu Présântiei Sele in cortegiu spre resiedintia.

Din biserica 'lu petrecu pre Inaltu Présânti'a Sea pâna la portalulu catedralei preotii cei imbracati in vestminte bisericesci.

Inaltu Présântiei Sele urméza inmediatu representantii mireni, cari au a-lu petrece in cortegiulu festivu spre resiedintia.

Dupa plecarea Inaltu Présântiei Sele se reintorcu in biseric'a catedrale preotii cei imbracati in vestminte bisericesci spre a desbracá acestea.

Dintre acesti preoti, personalulu catedralu si preotii sositi dela tiéra iesu din biserica si se pornescu in trasuri in urm'a Inaltu Présântiei Sele.

Iéra archimandritii, consiliarii consistoriali, propusii seminariali, corulu cantâretiloru, precum si toti acei representanti mireni, cari au a intempiná pe Inaltu Présânti'a Sea inaintea resiedintiei, esindu din biserica se asiéza in trasurile sele postate pe strad'a Franciscu-Iosefina dinaintea palatului administrativu si pléca prelânga tientcrimurile vechi, spre a ajunge mai curendu pe piati'a dinaintea resiedintiei pentru intempinarea Inaltu Présântiei Sele.

Lànga resiedintia, coborindu-se Inaltu Présânti'a Sea dinaintea portalului festivu, corulu cantâretiloru esecutându imnulu festivu 'i premerge pâna la portile resiedintiei si apoi se postéza in laturea stânga despre partea seminariului.

Iéra representantii, preotii si mirenii sositi urmându-i se postéza in grupe pe piati'a resiedintiei.

Dinaintea portiloru resiedintiei se intempina Inaltu Présânti'a Sea de representanti'a intregei eparchii cu pâne si sare, bineventandu-lu unu patronu bisericescu.

Dupa respunsulu Inaltu Présântiei Sele intonéza corulu cantâretiloru: multi ani, si prourmédia cantarea imnului festivu.

Doi ceremoniari conducu pe Inaltu Présânti'a Sea in apartamintele resiedintiei.

NB. Sosindu cortegiulu inaintea resiedintiei, *trasur'a* ceremoniariloru si trasur'a cu Inaltu Présânti'a Sea trecu inainte pâna la portalulu festivu. Iéra tóte *celelalte trasuri* se abatu in strad'a lui Ferdinand, dupa ce se voru fi coboritu domnii respectivi.

Cernauti, in Maiu 1877.

Domnului redactoru alu „Telegrafului Romanu“.

Domnule redactoru!

Pentru cá lumea sa se convinga, in ce modu suntemu tratati noi românii si fatia de acte puru filantropice, Te rogu, cá dupa ce ai publicatu in Nr. 39 alu *„Telegrafului Romanu“* Apelulu filantropicu alu comitetului româniloru din Brasiovu, constituitu pentru ajutorarea ostasiloru români râniti din Romani'a, sa binevoiesci a publicá in celu mai de aprópe Nr. alu stimatului diuariu, ce redigeti, si procesulu verbalu, ce vi-lu alaturu aici. Notificu totuodata, ca procesulu verbalu este luatu in limb'a germana si numai respunsurile date subsemnatulu le-amu scrisu cu mân'a mea propria in limb'a materna româna.

Brasiovu, 18/30 Maiu 1877.

Diamandi Manole, m. p.

Protocolu

luatu in 29 Maiu 1877 in oficiulu „Primariei“ din Brasiovu.

„In urm'a“ . . . . . (insarcinârei mai inalte) . . . . „suntu citati si provocati a respunde punctelorn urmatóre de intrebâri dupa consciintia si adeveru domnii: Diamandi I. Manole si Nic. Th. Ciurcu, cari in Nr. 39 alu „Tel. Rom.“ de dto 31 Maiu alu anului curente figuréza, intâiulu cá presiedinte, alu doilea cá cassariu alu unui comitetu ací formatu, care comitetu a initiatu colecte de bani pentru „soldatii români râniti“.

I. Dupa Nr. 39 alu „Tel. Rom.“ s'a tienutu o adunare de cetatieni in 10 Maiu an. cur. st. v., care a formatu unu comitetu si a initiatu colecte de bani pentru soldatii români râniti.

In mentiunatulu Nr. alu „Telegr. Rom.“ dt'a dle Diamandi I. Manole apari cá presiedinte si dt'a dle Nic. Th. Ciurcu cá cassariu alu acestui comitetu.

Este adeveratu, ca acésta adunare s'a tienutu?

Si déca dá, — unde si cându?

Pentru ce nu a-ti anunciatu tienerea acestei adunâril la acestu oficiu?

ad I. Conformu celoru publicate in „Apelulu filantropicu“, in „Tel. Rom.“ Nr. 39 este adeveratu, ca s'a tienutu o consultare in localulu cassinei române, strad'a Scheiloru Nr 145 in diu'a de 22 Maiu st. n. pentru ajutorarea soldatiloru râniti români din Romani'a, in care adunare s'a alesu unu comitetu de 15 membri, ale câroru nume se vedu publicate in „Tel. Rom.“ Nr. 39 si cârui comitetu i s'au datu insarcinârile, cari ér' se vedu publicate in mentiunatulu „Apelu filantropicu“, apoi comitetulu a alesu pe Diamandi I. Manole de presiedinte si pe Nic. T. Ciurcu de cassariu, in consultarea tienuta s'a luatu protocolu de cele urmate.

Inainte de tóte credeamu, ca scopulu umanu si filantropicu alu acestei consultâri ne dispenséza de a face aratare oficiala si inca cu atâtu mai multu, fiindu-ca statulu austro-ungaru inca a subscrisu conventiunea dela Genev'a.

Mai incolo amu cetitu si noi prin jurnale si anume in cele din Budapest'a, cumca si in alte locuri s'au infiintiatu comitete (comitetulu studentiloru, comitetulu cetatieniloru din Budapest'a) parte pentru a primí pe óspeti turci, parte pentru a aduná bani pentru rânitii turci si asiá amu cugetatu, ca ne va fi si nóue iertatu a ne consultá si a infiintiá unu comitetu pentru a aduná ajutórie in favórea româniloru râniti in resboiu.

Dealtmintrea nu ne este cunoscuta nici o lege, care aru oprí adunâri publice si infiintiarea de comitete pentru colecte in favorulu rânitiloru.

II. Are comitetulu statute, ce-i servescu de directiva, si déca „dá“, inaintatusau aceste la locurile mai inalte spre intarire?

ad. II. Statute nu avemu, câci insarcinârile usitate la tóte comitetele filantropice provisori se publica prin jurnale, ceea ce facuramu si noi.

III. In Nr. 39 alu „Tel. Rom.“ este o lista, dupa care 78 cetatieni de *„natiunalitate româna“* au conferitu sum'a de 7540 franci in favorulu rânitiloru soldati români.

Colectatusau acésta suma prin comitetulu d-vóstre si déca „dá“, ce s'a facutu cu paralele?

ad III. Din sum'a de 7540 franci s'a incassatu pâna in diu'a de 13/25 Maiu sum'a de 7125 franci, pe cari in aceea dî i-amu tramisu intr'unu grupu Nr. 1 prin post'a locala la adres'a presiedintelui societâtiei române *„Crucea rosia“* in Bucuresci, principele *Dimitriu Gr. Ghic'a.*

Dupa incheiarea protocolului se face cunoscutu 1lui Diamandi I. Manole si Nic. Th. Ciurcu, ca in urmarea“ . . . . . (insarcinârei mai inalte) . . . . . „comitetulu este disolvatu si activitatea si actiunea acestui'a cá atare, in acésta causa — oprita. Se face cunoscutu inse, ca persóneloru singuratice stà in libera voia de a initiá colecte pentru soldatii români râniti, ca acesti'a suntu obligati a aratá acést'a autoritâtiei respective, a aclude list'a de colecte in originalu si a se legitimá totu-déun'a, ca paralele s'au predatu locului de destinatiune.

Totdeodata se notédia, ca domnii au aratatu list'a originale despre sum'a de ajutoriu pâna acum semnata; precum si originalulu recipisei sunatória despre sum'a declarata in valóre de 3700 florini v. a. cu dat'a 25 Maiu a. c., espedati la adres'a Dimitriu Gr. Ghic'a in Bucuresci si ca despre ambele aceste documente s'a luatu copia la oficiolatulu acest'a.

Diamandi I. Manole.

Nicol. Th. Ciurcu.

Cu aceste incheiatu si finitu.

I. Gött, primariu.

I. Litsken, capitanu alu orasiului.

A. Szabó, notariu cá grafieriu“

Asiá dara, fiindca comitetulu instituitu pentru ajutorarea soldatiloru români râniti in resbelu s'a desfiintiatu, subscrisulu, pentru cá scopulu umanu sa nu sufere, me dechiaru gat'a cá persóna privata si-'mi tienu de sânt'a datoria, si romanésca si crestinésca, de a primí si de ací inainte ofrande marinimóse pentru scopulu numitu, spre a le inaintá societâtiei române *„Crucea rosia“* la adres'a presiedintelui ei principe Dimitriu Gr. Ghic'a in Bucuresci si care ofrande le voiu aduce la cunoscinti'a publica prin diuarie.

Diamandi I. Manole m. p.

Not'a dlui M. Cogalniceanu ministru, alu afaceriloru streine, adresata dloru agenti diplomatici si consuli generali ai puteriloru streine, la 13 (25) Maiu, 1877.

(Traductiune).

Dle aginte! Proclamatiunea serdarului Ekrem, basata pe instructiunea sublimei Porti din 17 (29) Aprile din urma, si despre care s'a facutu mentiune in not'a circulara ce amu avutu onóre a ve adresá la 16 (28) Maiu curinte, a fostu urmata de mesuri atâtu de putienu prevedietóre incâtu este de temutu ca Dunarea nu va puté serví, pentru multu tempu dupa pace, comerciulu internationalu.

In adeveru, resulta din informatiunile demne de credintia primite la departamentulu meu ca autoritâtile otomane presara in albi'a Dunarei numeróse torpile, fâra a luá cea mai mica dispositiune pentru a determiná si recunósce mai târdiu loculu unde ele sa gasescu. Aceste torpile se afla aruncate dupa intemplare, si nu suntu asiediate intr'unu modu metodicu. Lips'a, din partea autoritâtiloru otomane, a precatiuniloru usitate in asemenea casuri va avé de efectu a pune in imposibilitate chiaru pe aceste autoritâti de a regasí si a ridicá torpilele loru, in diu'a cându cerintiele resbelului voru incetá de a impedecá navigatiunea Dunarei, si cându percusulu fluviului va trebuí sa reiá, pentru comerciu, tóta sicuranti'a sea.

Ve-ti bine-voí a convení, dle... ca este de unu mare interesu cá comerciulu internationalu atinsu atâtu de tare de câtra evenimentele actuale si de tristele necesitâti ce fatalmente trage dupa sine resbelulu, sa nu mai aiba inca a suferí dupa incetarea ostilitâtiloru din caus'a unei suspensatiuni fortiate. Acésta suspensiune s'aru produce si s'aru prelungí indefinitu, in pagub'a tuturoru, déca guvernulu otomanu va urmá a nu luá precautiunile de rigóre.

In consecintia, si pe bas'a consideratiuniloru mai susu espuse, amu onórea a ve rugá domnule... sa binevoiti a interpune bunele d-vóstra oficie pre lânga cabinetulu . . . pentru a obtiené cá sublim'a Pórta sa fia interesata a dá de urgentia autoritâtiloru sele ordinu formale cá punerea torpileloru in albi'a Dunarei, sa fia incongiurata de tóte precautiunile cerute de prevederea cea mai elementara.

Nu a-si puté terminá presint'a nota fâra a adaogí ca autoritâtile militare ruse nu asiédia torpilele loru decâtu dupa ce au determinatu cu cea mai minutiósa esactitate puncturile cari voru permite, la unu momentu datu, de a le recunósce si de a le retrage.

Bine-voiti a primí, dle aginte asigurarea inaltei mele consideratiuni.

Semnatu, *Cogalniceanu.*

„Monitorulu“ Romaniei comunica urmatórele:

Sambata, 14 ale curentei, Inaltimea Sea Domnitoriulu a plecatu la órele 8 de diminétia, cu trenulu ordinaru la Craiov'a. Mari'a Sea erá insotitu de d. generalu Cernatu ministru de resbelu, de d. colonelu Slaniceanu, siefulu statului maioru generalu, de dd. coloneli Gailliard, atasiatu militaru prelânga ambasad'a Franciei la St. Petersburg si care insotiesce cuartirulu generalu alu armatei rusesci, si Dochtouroff, din statulu maioru alu A. S. I. Marele Duce Nicolae, atasiatu prelânga persón'a M. S. Domnitoriului, de d. maresialu alu curtiei domnesci, de d. colonelu Greceanu, adjutantu alu Mariei Sele, si de d. maioru Lahovari, din statulu maioru generalu.

Pe totu percursulu trenului, in care se aflá Domnitoriulu, mai alesu, la Ghergani, Titu, Gaesci, garele erau frumosu decorate, autoritâtile locale si unu numerosu publicu venise spre a salutá trecerea Mariei Sele.

La Pitesci, Mari'a Sea a fostu intempinatu la gara de prefectulu judetiului, primariulu orasiului, care a uratu buna venire Mariei Sele, si o mare multime de poporu, care in sunetulu musiceloru, aclamá sosirea suveranului tierei. Domnitoriulu, impreuna cu suit'a Sea, luà ací dejunulu care erá pregatitu in gara, si pornì spre Slatin'a.

Calatori'a dela Pitesci la Slatin'a se urmà destulu de incetu, din caus'a unui derangiamentu care se intemplase pe linia in urm'a multeloru ploi ce cadiusera in dilele din urma.

Ajungendu la Slatin'a, I. S. Domnitoriulu fu intempinatu la gara de autoritâtile judetiane si comunale, de d. generalu de divisiune Krüdner, comandantulu corpului alu 9 lea rusescu, de generalii de divisiune si de brigade ale acestui corpu, precum si de unu numerosu publicu, in sunetulu musiceloru militare rusesci. Dupa câte-va momente dé oprire ací, Domnitoriulu 'si urmà drumulu spre Craiov'a, strabatându pe josu loculu unde s'a intemplatu nenorocitulu accidentu dela podulu Oltisiorului, si unde se aflá directorulu generalu alu câiloru ferate române, d. Guilloux, impreuna cu personalulu technicu, spre a luá mesuri urgente pentru restabilirea comunicatiunei. Dincolo de podulu care fusese distrusu de ape, Mari'a Sea se urcà in altu trenu care adastá, si insotitu de d. generalu Haralambie, de d. Doljiu, de d. Anastase Stolojeanu, vicepresiedinte alu camerei, care impreuna cu alte notabilitâti, venise spre a intempiná pe Domnitoriu, pornì spre Craiov'a, unde ajunse pe la órele 11 sér'a.

Vechi'a capitala a Olteniei facù Mariei Sele o stralucita si entusiasta primire. La gara se aflá tóte autoritâtile civile si militare ale judetiului, si unu numerosu publicu compusu din persónele cele mai notabile si distinse ale orasiului si districtului.

D. primariu alu orasiului adresà Mariei Sele urmatoriulu cuventu:

Prea Inaltiate Dómne! Cetatienii craioveni, fericiti de ocasiunea ce le presenta venirea Mariei Vóstre in mijloculu loru, se grabescu prin organulu meu, a depune la piciórele Mariei Vóstre, totu devotamentulu ce ve pastréza.

Cetatea Craiovei, acestu cuibu alu vitejiei si patriotismului, Ve asigura prin mine, Mari'a Ta, ca puteti comptá in momente critice pe spriginulu ei, si ca este gat'a a Ve urmá pe calea marirei si independintiei pe care ne conduci.

Provedinti'a a fostu reservatu cá, sub gloriós'a domnia a Mariei Tale, sa se indeplinésca celu mai maretiu faptu alu istoriei nóstre nationale, celu maì scumpu visu alu românilor, independinti'a Romaniei. Ddieu sa-'Ti ajute, Mari'a Ta, in acésta mare si frumósa intreprindere. Sa traiesci ani multi si fericiti impreuna cu M. S. Dómn'a! Sa traiésca Romani'a independenta!

Inaltimea Sea róga pe d. primariu a aretá tuturoru orasieniloru recunoscinti'a Sea pentru frumós'a primire ce intempina in Craiov'a, leaganulu mariloru domni români si de unde de atâtea ori a pornitu aventulu natiunalu. Mari'a Sea a adaugatu ca este fericitu de a vení in aceste solemne momente in centrulu Olteniei, care nu s'a datu inapoi de ori-ce sacrificii si care a primitu asiá de fratiesce armat'a româna ce merge a-si face cu vitejia datori'a câtra tiéra.

Apoi Domnitoriulu, suindu se in trasura, intrà in orasiu in mijloculu aclamatiuniloru repetite si calduróse, si incungiuratu de multime. Totu orasiulu, fia-care casa, dela cele mai mari si mai frumóse pâna la cele mai mici si modeste, erau iluminate. Strad'a principala si tergulu comercialu mai cu séma se deosebeau prin iluminarea si decorarea loru, prin entusiasmulu cu care salutara trecerea Inaltimei Sele, care se dirigià spre cuartirulu ce-i erá pregatitu in spatiós'a si lucsós'a locuintia a dlui Glugoveanu. Ací, Domnitoriulu, intempinatu la intrare de stapân'a casei cu unu frumosu buchetu de flori, primì inaltele autoritâti administrative, judecatoresci si militare. Dupa acést'a Domnitoriulu cu suit'a se asiedià la mésa si luà prândiulu care 'i erá pregatitu.

A dóu'a di, Dumineca 15 Maiu I. S. Domnitoriulu merse intâiu, la ór'a 8 diminéti'a, la biseric'a Madon'a Dudu, unde fù intempinatu de P. S. S. Atanasie, episcopulu de Râmnicu, incungiuratu de totu clerulu eparchialu. P. S. S. adresà Mariei Sele urmatórea alocutiune:

Altetia! Clerulu, cá si totu poporulu românu, a tresaritu de bucuria si a fostu plinu de o viua si profunda multiamire, cându corpurile legiuitóre au pronunciatu acelu maretiu si patrioticu votu, prin care s'a declaratu independinti'a tierei nóstre.

Acestu mare actu erá reservatu de providentia cá sa se efectueze in dilele si sub auspiciele Mariei Vóstre.

Clerulu si poporulu au intielesu acést'a, si Ve pastréza eterna recunoscintia.

Numele Mariei Vóstre va avea o pagina nestérsa in istori'a tierei.

Altetia! Sunteti in cale a merge in mijloculu taberei natiunale, pentru a Ve pune in fruntea vitejiloru ostasi români, si impreuna cu densii a luptá pentru drepturile tierei nóstre; Ddieu sa Ve proteaga si sa Ve inarmeze bratiulu cu putere de susu, pentru a luptá cu succesu contr'a inimicului.

Fiti siguri Altetia, ca clerulu si poporulu românu Ve iubesce; si nu se va dá inapoi dela ori-ce sacrificii, fia acelea câtu de grele.

Inainte dar', mergeti pe calea cea mare natiunala; românii Ve voru urmá si Ddieu Ve va protege.

Sa traiésca Romani'a independenta!

Sa traiésca Mari'a Sea Dómn'a!

Inaltimea Sea sarutà sânt'a cruce si evangeli'a, se inchinà la icóne, si apoi precedatu de d. prefectu alu judetiului Doljiu, insotitu de d. ministru de resbelu, de d. generalu Haralambie, si de suit'a cù care venise din Bucuresci, pornì la Calafatu.

Acésta caletoria, in totu percursulu ei, a fostu o lunga si nesfarsita ovatiune. Prin tóte satele si comunele pe unde trecea Mari'a Sea, se aridicasera arcuri de verdétia; populatiunile de acolo si dela mari distantie de prin pregiuru alergasera, in haine de serbatóre, spre a salutá in trecere pe Inaltimea Sea; sateni, batrâni si flacâi, venisera calâri, purtându stéguri, si incungiurau trecerea Domnitoriului.

La 1 dupa amédi, Mari'a Sea ajunse la Galicea mare, unde luà dejunulu. Pe tempulu acest'a se intinse o mare hora in fati'a umbrariului sub care dejuná M. S. Domnitoriulu, si din dantiurile animate, din veseli'a loru si din urârile entusiaste pentru armata ale sateniloru, se vedea fericirea loru de a vedea pe Domnitoriu in mijloculu loru, precum si patrioticele sentimente cari animau in aceste solemne momente voiós'a populatiune a Olteniei.

Mari'a Sea pornì, dupa acea spre Golentiu, unde se oprí putienu spre a inspectá trupele cantonate acolo precum si a observá positiunea despre Dunare; de acolo se indreptà spre Çalafatu, unde ajunse la órele 5 dupa amédi.

D. generalu de brigada Lupu, comandantulu corpului I de armata, d. colonelu Cerchezu, comandantulu divisiunei I, impreuna cu totu statulu maioru alu corpului si alu divisiunei, intempinà pe Mari'a Sea la intrarea in orasiu. Domnitoriulu merse indata de inspectà tóte bateriele si remase multiamitu atâtu de dispositiunea loru, câtu si de tienut'a armamentului si a trupeloru de servitiu dintr'ensele. Mari'a Sea visità cu de ameruntulu bateriele „Elisabet'a si Mircea“, armate de curendu cu tunuri mari de asediu si servite de soldatii flotilei, sub comand'a maiorului Dimitrescu.

De acolo, Inaltimea Sea incalecà si merse de visità trupele din tabara, cari primira pe Domnitoriu cu urâri entusiaste. Mari'a Sea aretà deplin'a Sea satisfactiune comandantiloru pentru bun'a tienuta si aspectulu martialu si voiosu alu trupeloru, precum si de bun'a ingrigire si indestularea in care le gasí cu tóte obiectele de hrana si de aprovisionare.

De ací Inaltimea Sea se intórsè la bateri'a Nr. 1 Carolu, de unde observà câtu-va tempu positiunile inimice, forturile si castelulu din Vidinu: apoi, spre a face incercarea tirului nouiloru tunuri de asediu, a regulá distanti'a si batai'a loru, precum si a probá efectulu focului loru, M. S. Domnitoriulu ordonà la órele 7 si jum. de a se dá semnalulu de a se incepe foculu pe tóta lini'a.

Bateri'a Carolu I, in care se aflá Mari'a Sea cu tóta suit'a si statulu maioru alu corpului, trase prim'a lovitura de tunu, alu cârui obusu eclatà in Vidinu, de unde se ridicà indata o colóna de fumu, care inse nu durà multu. La alu doilea focu alu nostru, tóte bateriele turcesci incepura a respunde, si canonad'a se incinse cu vigóre de amendóue pârtile. Primulu obusu turcescu trecù preste bateri'a Carolu, la o mica distantia de loculu unde se aflá Mari'a Sea Domnitoriulu si isbucní in spatele bateriei; dar' sparturile sele, din fericire, se perdura fâra a atinge pe nimeni. Unu ur'a entusiastu salutà atunci pe Domnitoriu; acestu ur'a gasí unu puternicu echo in tóte bateriele si se intinse pâna la trupele din tabera; musicele intonara imnulu natiunalu. Tirulu baterieloru nóstre erá fórte esactu, tienut'a oficieriloru si a servantiloru dela tunuri liniscita si corecta; eficacitatea tragerei nóstre se putea fórte bine apretiá prin isbucnirea obuseloru cari tóte eclatau in cetate si in forturile turcesci.

Dar' si tirulu turcescu era de asta data bine dirigeatu, mare parte din obusurile inimice au eclatatu in apropiare de bateriele nóstre si in orasiu; câte-va au isbucnitu, in curs'a loru, in aeru si câte-va au cadiutu in Dunare fâra a ajunge pâna la noi. Cinci obuse au cadiutu in bateri'a „Carolu“, unde se aflá Domnitoriulu; din aceste cinci, trei au eclatatu, unulu in parapetulu interioru, si artileristulu care erá mai apropiatu a fostu doboritu de contralovitura la pamentu, fâra inse a primí nici o ranire. Alte obuse si bómbe, intre carí de calibru mare Armstrong, au cadiutu si eclatatu asemenea in bateri'a Mircea si celelalte baterii; dar', cu tóta viociunea focului si precisiunea tirului inimicu, trupele române n'au avutu nici o perdere de inregistratu, ci numai câte-va stricaciuni produse la parapete si la intariri. Dovéda despre caldur'a cu care s'a urmatu foculu de ambele pârti, este ca, in scurtulu intervalu de o jumetate óra câtu a duratu, s'a trasu din bateriele turcesci 35 de lovituri, iér' din partea nóstra 23. Foculu nostru a fostu mai putienu repede, din ordinulu M. S. Domnitoriului, care prescrisese cá, in urm'a fia-cârei lovituri ce pornea din bateriele nóstre, oficierii sa aprecieze bine si liniscitu efectulu proiectileloru lantiate, sa rectifice tirulu, mai alesu in privinti'a tunuriloru celoru mari, a cároru minutiósa esperimentare se facea cu acésta ocasiune. Focurile trase din bateriele nóstre se repartiescu astfeliu: 6 lovituri din bateri'a Carolu, calibrulu 9; 10 din bateri'a Elisabet'a, calibrulu 15 centimetri; 7 din bateri'a Mircea, calibru 15 centimetri.

M. S. Domnitoriulu, constatându ca resultatulu produsu de tirulu tunuriloru mari este deplinu satisfacatoriu, a datu ordinulu, la órele 8, a incetá foculu, si indata ce din partea nóstra nu s'a mai trasu, forturile din Vidinu au tacutu.

Apoi Inaltimea Sea, esprimându-si multiamirile Sele pentru tienut'a si purtarea trupeloru in tempulu acestei lupte de artileria, a pornitu la órele 8 si jum. la Poian'a, la 8 si trei patr. de óra departare de Calafatu. Ací M. S. Domnitoriulu a fostu intempinatu de directorulu acestei proprietâti care apartiene dlui Baici, oferindu-i ospitalitate in spatiós'a sea casa de acolo, incungiurata de unu frumosu parcu. M. S. Domnitoriulu a prânditu cu suit'a in Poian'a, si a petrecutu ací nóptea.

Telegramu.

(servitiu particularu alu „Tel Rom.“)

Iassi 7 Iuniu. Eri sér'a la 10 óre a trecutu tiarulu rusescu prin Iasi. Orasiulu splendidu iluminatu, gar'a semaná unui briliantu imposantu.

Varietâti.

⁂ Batal. 1. de reservisti s'au intorsu ieri la 7 óre dela Resinari si s'au dimisu a casa.

⁂ Românii din Bucovin'a facu in tóte bisericile din tiéra rugaciuni pentru invingerea armeloru române contr'a seculariului inimicu alu crestiniloru; iér' par. metropolitu românu gr. cath. din *Blasiu* ordinéza a se face rugaciuni in tóte bisericile din eparchi'a sea pentru Pap'a, care bine-cuventa armele turciloru.

⁂ Cetimu in jurnale: ca Pap'a din Rom'a a dispusu a se face rugaciuni in tóte bisericile pentru invingerea turciloru asupr'a crestiniloru ortodocsi (sismaticiloru dupa cum le dice Pap'a).

⁂ Trup'a dlui Burienescu s'a produsu luni si marti ser'a in salonulu gradinei Herrmann. Esecutarea pieseloru a fostu, dupa impregiurâri, indestulitóre. In deosebi a placutu publicului joculu „Romanulu“ esecutatu de Dn'a Burienescu si „soldatulu romanu“ de Dnu Burienescu. Adi de séra va fi o productiune de beneficiu.

⁂ *Multiamita publica.* Societatea „Petru Maioru“ a junimei române studióse la universitatea din Budapest'a, aduce pre lânga adeverirea primirei oferteloru generóse de mai in josu totu-odata si adenc'a sea multiamita:

a) *Ilustrei familii Mocionesci,* defigendu generosu din partea a patru membrii a ei câte *patrudieci* fl. v. a. cá ajutoriu anualu;

b) *Institutului* de creditu si economii *„Albin'a“* din Sibiiu, binevoindu a votá in favorulu societâtiei „P. M.“ o suma de 50 fl. — *cinci-dieci* fl. v a.;

c) *Escel. Sele D. I. Vancea de Butessa Archieppului gr. cath. din Blasiu,* intindiendu-ne mâna de ajutoriu cu *dóue-dieci* fl. v. a. si

d) nu mai putienu si *Il. Sele Parintelui I. Popasu, episcopului gr. or. din Caransebesiu,* asemenea ajutându-ne societatea cu *dóue-dieci* fl. v. a.

Deci acestoru generosi si ilustrii Mecenati ai sei Societatea „P. M.“ se grabesce a le esprime respectuosu inca odata multiamit'a si recunoscinti'a sea cea mai viu simtita.

Budapest'a, 4/16 Maiu 1877.

Iosifu Vulcanu, presiedinte.
G. Ocasiu, secret.

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Maiu (6 Iuniu) 1877.

Metalicele 5%	60 65
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	65 85
Imprumut. de statu din 1860 .	110 —
Argintu	110 70
Galbinu	5 98
Napoleonu d'auru (poli) . . .	10 01
Valut'a nóua imperiale germâna	61 45

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**
Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 42. ANULU XXV.

Sibiiu 29 Maiu (10 Iuniu) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

La iubileulu „infalibilului“ Papa.

O festivitate avù locu in dilele aceste, in Vaticanulu Romei si in biseric'a apuséna, iubileulu papei Piu IX, cá episcopu de 50 ani. Ocasiunea de a demonstrá Vaticanulu lumei ce putere este inca curi'a romana, parea cea mai binevenita, déca spiritulu tempului nu aducea in prosceniulu lumei, alte eveneminte mai mari, cari intuneca mai cu totulu demonstratiunea cea dealtmintrea bine intocmita a reactiunei ultramontane.

Press'a de tóte dilele abiá a pututu luá destula notitia de acestu iubileu. Cu tóte aceste de densulu suntu lantiuite unele impregiurâri din dilele nóstre, in cari suntu ascunse inca multe alte eveneminte, si cari merita a nu fi trecute cu vederea.

De si dispunemu de putienu spatiu, deschidemu colónele nóstre inregistrârei, mai multu cronicarie, a unoru fapte petrecute de cându s'au inceputu pregatirile si de cându se continua festivitatea acést'a estraordinaria, la parere confessiunala, in realitate inse mai multu politica.

Eata aici registrulu nostru:

Cetimu in „Fói'a scolasteca“ din Blasiu, Nr. 10. cu datulu 15/27 Maiu 1877:

„*Sânti'a Sea Pap'a Piu IX* in 3 Iuniu a. c. serbéza iubileulu seu de 50 ani, de cându s'a chirotonitu de episcopu. Acésta solemnitate fórte rara in sinulu bisericei intregi, (!?!) se va serbá cu bucuria viua in tóta lumea **catolica**. In tóte pârtile se facu pregatiri, din tóte pârtile se tramitu Sântiei Sele gratulatiuni.*) Din ocasiunea acést'a *Esc. Sea Parintele Metropolitu* dispuse prin circulariulu dela 31 Ian., cá in 3 Iuniu cal. nou, care di in acestu anu cade intr'o Dumineca, la finea sântei Liturgie *sa se cânte docsologi'a cea mare si sa se faca rugaciuni pentru Sântulu Parinte;* — ér' din partea provinciei metropolitane pregatì *o adresa gratulatória, in limb'a* **romàna** si versiune latina, carea intru aceste dile se va tramite la Rom'a.“

Pap'a intre altele a rostitu si o cuventare câtra o céta de peregrinari din *Savoi'a,* din carea estragemu dupa foile straine urmatórele:

„In momentulu de fatia o putere *cu credintia ratacita* (Russi'a!) a pusu in miscare armate numeróse pentru a pedepsí o putere *fâra credintia* (Turci'a!), acusându-o pe acést'a, ca aru fi stapanitu cu nedreptate si aru fi asupritu multi din suditii ei, cari apartienu acelei'asi religiuni *eterodocse* (gr.-orientali!). Lupt'a s'a si inceputu. Eu nu sciu, care din aceste dóue puteri va fi invingatóre. Sciu inse prea bine, ca pe un'a din aceste dóue puteri, care pe sine se numesce ortodocsa, in adeveru inse este **schismatica** (Russi'a!), **jace cu greutate mân'a dreptâtiei lui Dumnedieu** ....“ Si in modulu acest'a continua Pap'a a vorbí despre puterea aliata cu fratii nostri din Romani'a, cari se lupta pentru esistinti'a loru natiunala si **pentru religiunea loru stramosiésca** in contr'a barbariloru asupritori ai crestinismului . .

Gâsimu in jurnalele vienese si pestane, precum: „Deutsche Zeitung“, „Pester Lloyd“, etc. urmatórea telegrama din Rom'a cu datulu 3 Iuniu st. n.

„Pre cându 30 episcopi conduceau peregrinarii la Vaticanu (resiedinti'a Papei) pentru **a gratulá Papei la iubileulu seu,** pe atunci membrii senatului si camerei italiane, municipalitatea Romei etc. au trasu in 200 de trasuri (câlesci) inaintea Quirinalului (resiedinti'a regelui italianu), pentru a **gratulá regelui Victoru Emanuilu la aniversarea a 30-a de candu cu darea constitutiunei italiane“.**

Va se dica, este o mare deosebire intre „Vaticanulu *cosmopolitu*“ si „Quirinalulu *natiunalu*“, intre „Rom'a *Papei*“ si „Rom'a *Italianiloru*“, a scumpiloru nostri consangeni! — De aceea este o ratacire cumplita, a identificá, precum multi dintre noi românii o facu, „léganulu natiunalitâtiei nóstre“ *) cu Rom'a „Papei“, carea nu vrea sa scie de natiunalitate. Déca Rom'a „Papei“ va fi fostu cum-va vre-odata „muma nutritóre“ a natiunalitâtiei nóstre, *astadi* de siguru numai este. Si manastirile catolice din *evulu mediu* au fostu vetre ale sciintiei si culturei omenesci, *astadi* sciinti'a nu se mai face in *manastiri.*

Mai nu trece o di, precum vedemu din „Politik“ din *Prag'a,* in care sa nu se fi adusu in vre-unu orasiu alu Bohemiei câte o resolutia in *contr'a* Papei. Cechii, catolicii cei mari, pe cari lumea 'i tiené de cei mai aprigi propagatori ai ultramontanismului, ai papismului, facu acestui'a cea mai crâncena opositia pentru cuventarea, ce Pap'a a adresatu perigrinariloru din Savoi'a. Nu numai cei mai vediuti mireni, ci chiaru popii cechici catolici iau parte la manifestatiunile antipapistice, celu putienu cesti din urma in diferite locuri dejá precum Prag'a, Karolinenthal, Beraun.... seversira servitiulu divinu chiamându binecuventarea ceriului asupr'a *armeloru rusesci,* pe care le-a condamnatu Pap'a.

Ba generatiunea mai tinera, mai infocata, manifestându-si indignatiunea *nationala* intr'unu modu cam drasticu, a ajunsu dejá in colisiune cu politi'a. Ast-feliu „Pester Lloyd“ in numerulu seu de Luni, 4 Iuniu st. n., aduce urmatórea telegrama:

Prag'a, 3 Iuniu. Mai multe sute studenti cechici au aprinsu nóptea trecuta pe dealulu lui *Zisc'a* unu focu colosalu, *arsera portreturile Papei si esemplare din cuventarea lui câtra perigrinarii din Savoi'a.....*“

Totu-deodata aflâmu din „Politik,“ ca studentii cechi dela universitate si dela politehniculu din Prag'a, au insarcinatu pe parintele Dr. *Schwarz* a tiené in biseric'a catolica a universitâtiei o slujba dumnedieiésca pentru *armele rusesci.*

Teatrulu resbelului.

28 Maiu.

Scirile telegrafice dela câmpulu de lupta suntu inca rari si de putiena importantia, mai alesu ce privesce teatrulu europeanu. Óre-care interesu sternesce miscarea ce se simte in pârtile muntenegrene-turcesci. „Pol. Corr.“ si „Presse“ din Vien'a vestescu dela inceputulu lunei lui Iuniu st. n. unele date despre reinceperea lupteloru pe teatrulu muntenegrenu-turcescu, cari se contradicu cu totulu cu telegramele din Constantinopole despre acelesi eveneminte. „Presse“ dice intr'o telegrama, datata din Cetinie 5 Iuniu: Alaltaeri au inaintatu turcii pe inaltimile dela Spuz si Visociti'a, s'au intaritu cu siantiuri si au bombardatu satulu Novo-Sel. Adi diminétia turcii cu putere mare au mersu asupr'a Marbinitiei, unde s'a desfasiuratu o macelaria formala. Dupa dóue óre turcii in fuga selbateca s'au retrasu spre Podgoriti'a, urmariti de muntenegreni pâna la Cucosievin'a. Pâna la momentu suntu 400 turci morti.

Totu cam asiá spune „Pol. Corr.“ ca in luptele din urma muntenegrenii au batutu pe turci.

Altfeliu dicu turcii. Ei in telegramele loru spunu ca Ali-Saib cu trupele sele au ocupatu inaltimile dela Cucosievin'a pe drumulu câtra Danilograd si defileulu dela Mastinici si adaugu ca cu ocasiunea acést'a muntenegrinii au avutu perderi mari.

Intr'un'a se intâlnescu scirile contradicatóre. Scirile diuareloru din Vien'a dicu ca turcii au fugitu urmariti de muntenegreni pâna la Cucosievin'a; scirile din Costantinopole spunu ca turcii au ocupatu inaltimile dela Cucosievin'a. Adeverulu va fi, ca dupa ce turcii au fugitu dela Spuz din graniti'a Muntenegrului, spre média di si dupa ce la Cucosievin'a muntenegrenii au datu pace turciloru, cesti din urma s'au facutu, séu au remasu stapânitori pe inaltimile de ací. Turcii au ocupatu dara de sila inaltimile pe cari le avusera cu o di mai inainte la spatele loru.

Dintr'o epistola privata din **Calafatu** dto 17/29 Maiu estragemu urmatórele:

„....si viu a ve spune ca amu pututu vedé in grândinea obuseloru si plumbiloru turcesci, viteji'a, sângele rece si sciinti'a militariloru nostri. Trei bombardamente asupr'a Calafatului au fostu suportate de noi cu multu curagiu si tunurile nóstre au facutu la rendulu loru multa stricaciune Vidinului. In curendu sperâmu sa trecemu dincolo in scopulu de libertate si spriginire a drepturiloru nóstre de independentia. Dispunemu pentru Romani'a mica de 80,000 ostasi vrednici si circa 100 guri de tunu dela nr. 7 pâna la 15 marime.

„Intielegi..... ca lumea nóstra sufere in destulu de aceste tribulatiuni nenorocite; cu tóte aceste contr'a urgiei pagâne trebuie sa luptâmu.

„Mari'a Sea Domnitoriulu ieri a fostu la noi si la inspectia a fostu fórte multiamitu de aspectulu trupeloru nóstre. Apoi s'a intorsu la Bucuresci, unde va sosí credu in asta nópte. ....“

Cetimu in „Timpulu“:

Mai multe monitóre rusesci voru sa intre in apele Dunarei pe la Sulin'a.

Joi spre Vineri, dela 10 óre pâna la 3 óre diminéti'a, mereu au bubuitu tunurile la gur'a Dunarei.

Isbutindu sa intre, pe de-o parte va fi o stralucita fapta militara, iér' pe de alta parte, unu nou si puternicu mijlocu de aperare pentru tiermulu românescu.

In dilele 16, 17 si 18 Maiu, bande turcesci, trecendu Dunarea, au pradatu vitele urmatóre:

280 vaci si boi de pe mosi'a Cârn'a, ale locuitoriloru din Plosc'a;

368 rimatori (câci fómetea a facutu pe turci sa mânce acum si cele oprite de Coranu), ai locuitoriului Oprea Stanu Gheorgitia, din Plosc'a;

45 cai ai locuitoriloru din comun'a Bistretiu, judetiulu Doljiu.

12 bivolitie si 2 turmaci, din balt'a mosiei Bordujani, judetiulu Ialomiti'a, ai dlui Al. Popescu.

Vr'o diece locuitori din satulu Ianc'a, judetiulu Romanati, ducendu-se cu luntrile, pentru a-si luá vitele dintr'unu ostrovu, au fostu apucati de turci si dusi preste Dunare, impreuna cu vitele si ciobanii loru.

Alti 14 locuitori din satulu Grajdipolu, judetiulu Romanati, voindu asemenea sa-si ridice vitele, abiá cu fug'a au scapatu de basibosuci, cari le-au luatu 28 cai si 10 mânzi.

S'au comunicatu aceste sciri din sorginte oficiala:

Comandantele trupeloru române dela Bechetu, colonelulu Petrovanu, fusese insciintiatu ca unu monitoriu turcescu avea sa tréca; luà prin urmare tóte dispositiunile pentru a-lu oprí prin canonada de a face servitiulu de transportu de trupe la care erá destinatu.

Pe la 9 óre in locu de unu monitoriu, a venitu unu batelu turcescu necuirasatu. Bateriele nóstre imediatu au deschisu foculu contr'a vaporului, insa, dupa primele lovituri, vaporulu fiindu reu amenintiatu, i-a venitu in ajutoriu unu monitoriu care s'a pusu intre densulu si bateriele nóstre spre a-lu apará.

In acelasi tempu bateriele turcesci si monitoriulu deschideau unu focu viu asupr'a baterieloru nóstre.

Primele nóstre obuse fusese trase cam josu; rectificându-se insa tirulu, ele au causatu stricaciuni fórte insemnate vaseloru din portulu turcescu, precum si mai multoru case. Vediendu acést'a, vasele din acelu portu arborara pavilonulu austriacu. Atunci bateriele nóstre 'si indreptara tóte focurile asupr'a baterieloru turcesci. Un'a din bateriele turcesci tacù, iér' taber'a se retrase cu repediciune.

Tirulu turciloru erá asemenea fórte bine indreptatu, obusele loru cadeau pre lânga bateriele nóstre in baterii. Intemplarea facù insa sa nu suferimu nici o perdere.

Colonelulu Petrovanu lauda multu entusiasmulu si sângele rece alu artileristiloru, dorobantiloru si calarasiloru, cari in totu tempulu au statu espusi fâra a manifestá cea mai mica temere de periculu. Lupt'a tienù dela 9 pâna la 11 óre. Bateriele nóstre trasera 104 focuri; turcii totu cam atâtea.

Se crede ca vaporulu turcescu a fostu reu lovitu, de óre-ce strecurându-se in josulu Danarei la adapostulu monitoriului, posturile românesci din josulu baterieloru l'au vediutu oprindu-se in dosulu unei insule pentru a repará stricaciunile causate de ghiulele românesci.

Turcii stabilisera la Florentinu o tabera. Trupele române, necunoscendu puterea acestei tabere, au facutu in diu'a de 12 Maiu, dupa ordinele dlui generalu Lupu, o recunóscere pe tiermulu nostru in dreptulu inaltimeloru ce domina acea localitate, voindu sa cunósca positivu puterile acelei tabere. La acésta recunóscere au luatu parte regimentulu I de venatori, o bateria de artileria si unu escadronu de cavaleria supt ordinele colonelului Vladescu, comandantele brigadei insotitu de maiorulu Gigârtu din statu maiorulu corpului. Câtra órele

---

*) Si bani. Red.

*) Vedi intre altele multe de mai inainte, si numerulu celu mai nou din „Fói'a asociatiunei transilvane....“ „Transilvani'a“, intr'unu articulu alu dlui Ardeleanu.

6 jum. sér'a s'au pusu in bateria aprópe de Vrat'a, unu satu situatu mai susu de Calafatu, dóue sectiuni de artileria cari au inceputu sa bombardeze indata tabar'a intarita dela Florentinu. Dupa alu doilea tunu tóta garnison'a turcésca a parasitu tabar'a si a fugitu parasindu corturile si bagagiele fâra sa riposteze.

Artileri'a nóstra si-a indreptatu atunci foculu asupr'a corturiloru si mai tóte au fostu derâmate.

Missiunea incredintiata acestui corpu fiindu indeplinita, foculu a incetatu.

In nóptea de 12 spre 13 o barca plina de turci s'a incercatu sa se stracóre pe la cetate, insa sentinel'a care zarise barc'a si-i observá tóte miscârile, a lasat'o sa se apropie si apoi a trasu si a omoritu pe cârmaciulu barcei. Acést'a s'a constatatu chiaru de câtra siefulu gardei mari care inaintase câtra malu.

Trup'a de jafuitori, vediendu-se descoperita si sigura ca va intâlní resistintia, se retrase.

„Românulu“ publica urmatórele sciri:

O céta de basi-bozuci a trecutu Dunarea la Turnu-Magurele spre a jâfuí. Numerulu loru nefiindu mare, nu indrasnira sa se arete intre ómeni, ci cotindu cá nisce lasi hoti printre viele de pe alocurea, prinsera mai multe vite si pornira cu ele spre tiermu.

Unulu din basi-bozuci, imbracatu in costumu tieranescu si vorbindu romanesce, surprinse pe unu copilu, numitu Radu alu lui Delea Grosu din Turnu-Magurele, care pasiuná vitele si inhatiandu-lu, fugí preste Dunare cu densulu si cu cele patru vite ce padiá.

Alti doi copii ce se aflau acolo, vediendu acést'a, fugira prin vii si numai astfeliu putura scapá din mânile basi-bozuciloru. Cei doi tierani, Delea Grosu si Minea Cojocariu, parinti ai copiiloru si proprietari ai viteloru, fiindu anunciati despre acestu faptu, au alergatu indata la fati'a locului, insa din nefericire au ajunsu prea târdiu, câci basi-bozucii trecusera dejá Dunarea, impreuna cu copilulu si cu vitele rapite.

Locuitoriulu Minea gâsí unu pistolu cu cremene, pe care se vede ca-lu perduse unulu din turci in grab'a ce puse cându prinsese de veste ca le vine cine-va pe urma.

Acestu atentatu, de o atâtu de monstruósa lasitate, impreuna cu multe altele de aceea'si natura, greu aru trebuí sa apese pe consciinti'a sustienatoriloru odiósei dominatiuni otomane, déca ei n'aru fi fostu nevoiti sa nabusiésca consciinti'a loru din momentulu ce s'au decisu a sustiené o asomenea dominatiune.

In Turci'a la Constantinopole, s'au gâsitu englezi, chiaru persóne oficiale, cari in fati'a crudimeloru din Bulgari'a, mersera de constatara faptele la fati'a locului si le denunciara indignatiunei lumei.

Pentru ce óre in Romani'a nu s'aru gasí suflete totu atâtu de inalte?

Ne permitemu a pune acésta intrebare dloru agenti diplomatici ai Engliterei si stateloru unite!

Comandantele corpului rusu dela gur'a Oltului, insciintiatu despre acestu faptu, a espediatu in acea localitate unu escadronu de ulani. Bateri'a turcésca din dreptulu gurei Oltului si o bateria din Nicopoli au inceputu a trage imediatu asupr'a acestui escadronu, inse fâra nici unu efectu.

Bateri'a rusa dela Flamând'a a fostu asemenea atacata eri de câtra turci, cari au trasu asupra-i cinci obuse, ce au cadiutu in apropiare de bateri'a rusa si au eclatatu, fâra sa produca inse vr'o stricaciune. Bateri'a rusa n'a ripostatu.

La Calafatu, incependu-se eri lucrârile pentru stabilirea unei nóue baterii numita *independinti'a*, turcii din Vidinu au deschisu dela 6 óre sér'a foculu asupr'a lucratoriloru, tragendu cinci obuse cu scopulu de a-i oprí sa urmeze lucrarea. Obusele au cadiutu departe in dosulu bateriei si tóte au eclatatu.

Bateriele din Calafatu au ripostatu si foculu s'a urmatu de amendóue pârtile in cursu de o óra.

Dintre obusele turcesci dóue au cadiutu in Calafatu, si au facutu esplosiune: un'a a cadiutu in stâng'a prafariei Nr. 2, alt'a in urm'a bateriei *Mircea*, la o departare de 60 metri si dóue deasupr'a bateriei *Stefanu*; celelalte au trecutu pe deasupr'a baterieloru si orasiului nostru.

Bómbele din Calafatu au avutu inse efectele mai simtite. Dóue din ele, cadiendu in bateri'a de sub castelulu bulgaru au silitu-o sa inceteze foculu; un'a a lovitu partea stânga a castelului, alt'a a isbitu malulu unei ambrasure, dóue au cadiutu in piati'a fortaretiei si un'a intre corabiele din portu, unde s'a vediutu unu focu chiaru si dupa o jumetate de óra dela incetarea bombardârei.

N'avemu sa regretâmu nici o perdere; unulu singuru dintre lucratorii dela bateri'a *independintia* a fostu usioru ranitu, séu mai esactu sdrelitu de o bucata de pamentu aruncata de unu obusu.

In nóptea trecuta pe la 12 óre, mai multe caice, cu turci, protegiati de intunerecu si de sgomotulu ce causá plói'a, au incercatu sa surprinda postulu asiediatu in apropiare de pichetulu Nr. 10 de lânga Islazu, unde s'a asiediatu de curendu si o sectiune de artileria; dar' au fostu descoperiti de sentinela dela pichetulu susu indicatu, care a trasu asupr'a loru.

Turcii au respunsu prin numeróse focuri si s'au apropiatu pâna la 300 metri de tiermulu nostru, cu intentiunea de a debarcá; dar' dupa unu patrariu de óra de lupta, in care tempu a venitu in ajutoriulu sentinelei si unu micu corpu din apropiare, turcii au fostu siliti sa se retraga, de óre-ce li se respundea cu vigóre de pe tiermulu nostru.

Eri, au trecutu dela Silistr'a la Calarasi siése greci, din cei luati cu caicele de pe Dunare, pe cari si le-au insusitu turcii; ei au comunicatu ca in Bulgari'a se comitu crudimi spaimentatóre in contr'a crestiniloru si ca la Silistr'a se afla fórte putiena armata.

Eri la 4 óre sér'a au sositu in capitala marii duci Vladimiru si Sergiu, fiii imperatului Alesandru, insotiti de principele de Leuchtenberg si de marele duce Nicolae.

Altetiele loru imperiale au fostu primite la gara de Inaltimea Sea Domnitoriulu si conduse pâna la palatu in trasur'a *à la Doumont.*

In curtea palatului unu batalionu de venatori facea onorurile cuvenite. Altetiele loru prândira impreuna la palatu apoi marele duce Vladimiru fu recondusu la gara.

Dupa ce se cantà retragerea, marele duce Nicolae se preumblà câte-va minute pe calea Mogosióei si se intórse la palatu Pe la 10¼ óre In. Sea Domnitoriulu conduse pe A. S. marele duce la gar'a Tergoviste.

Din Asi'a suntu scirile consecuentu rele pentru turci. Chiaru si in cercurile turcesci se vorbesce cu multa probabilitate, ca Carsulu si Erzerumulu voru cadé câtu mai curendu in mânile rusiloru.

Nerespectarea limbei nóstre materne in oficii si afaceri publice.

Sibiiu, 5 Iuniu n. 1877.

Ne totu tânguimu, si cu totu dreptulu, ca nu numai autoritâtile administrative si judecatoresci ci si regimulu insusi nu tienu contu de usuarea si respectarea limbei nóstre, respective a poporului, garantata prin lege. Atâtu tribunalele câtu si ori-cari alte oficii si organe publice ale statului pâna si cele municipali, — abstragendu dela liter'a legei sanctiunate de monarchu — dau interpretâri arbitrarie acelei legi, o mantienu si aplica, dupa cum le vine loru mai bine.

Suntu dóue tendintie care 'i conducu pre amploiatii mari si mici, de a procede in estu modu, adeca a nu respectá prescrisele legei in casurile cari de o parte li se paru prea liberali pentru poporulu nemagiaru; iér' de alta parte li casiuna mari greutâti intru eserciarea oficiului loru.

Va se dica, motivele nerespectârei legei suntu tendentióse *odata*: pentruca la tóte dicasteriele, incependu dela ministerie pâna la celu mai inferioru subalternu, suntu aplicati mii de oficianti, cea mai mare parte magiari incarnati, ori magiaroni séu renegati, cari de feliu nu sciu nici *voru* sa scie limbile poporului poliglotu din acésta patria comuna; prin urmare cá sa se póta sustienea aceste legióne de amploiati din sudórea bietului poporu contribuabilu, — parintesculu regimu constitutiunalu si liberalu mai prefera a se face abateri chiaru si dela dispositiunile legei si prin nisce *norme esceptiunali*, interpretatórie cu scopu a alterá acele dispusetiuni, altmintre utcumque dupa spiritulu loru salutarie si multiamitóre pentru poporu.

Firesce ca déca regimulu cá esecutatoriu responsabilu alu legiloru votate de camera si sanctiunate de rege, aru staruí — precum aru trebuí sa staruiésca — cá *legea de natiunalitâti*, respective despre usuarea si respectarea limbei loru, sa fia si mantienuta si efectuita in fapta, atunci, legiónele de amploiati nesciitori de limbi usuate, — aru devení in cea mai mare perplesitate si in alternativ'a, cá séu sa-si incordeze creerii spre a invetiá la betranetie limb'a poporului intr'unu terminu precisatu, séu vrendu — nevrendu sa renuncie la posturile cari le ocupa, pentru densii dreptu subsistintia.

Ei, dar' acést'a nu se póte cere sa o faca regimulu celu preocupatu de natiunalitatea sea de astadi, câci atunci tóte posturile de functiunari publici la tribunalele supreme si inferiori, incependu dela presiedinti pâna la notari -i cancelisti, apoi la comitate incependu dela comiti supremi, inspectori de scóle si de dare, aru trebuí, mare parte si cu putiene esceptiuni, sa le provéda si indeplinésca cu individi nemagiari si mai vertosu in pârtile, unde maioritatea precumpanitória a poporului este nemagiara; atunci in pârtile Ungariei si ale Banatului bunaóra in comitatele *Aradului, Temisiului, Torontalului, Carasiului* si *Segediuului*, apoi mai in tóta Transilvani'a, dar' mai cu séma in comitatele *Sibiiului, Brasiovului, Fagarasiului*, Ternaveloru, Albei, Hunedórei, Clusiului, Solnocu-Dobacei, Bistriti'a-Nasaudului, Chióarului si altele, comitii supremi, presiedintii la tribunale si inspectorii reg. de scóle nu aru putea fi cei actuali si in fine atunci alu *doile* motivu principalu adeca espres'a tendintia de „*magiarisare*“ aru fi absolutu nerealisabila; deci mai bine remâna legea ilusoria, litera mórta.

A pretinde asiá ce-va astadi dela regimulu nostru constitutiunalu si „liberalu“ este chiaru ilusiune; acést'a numai unu *Bach* séu unu *Schmerling* sub sistemulu absolutisticu si centralisatoriu a potutu aflá de oportunu si ecuitabilu spre multiamirea si liniscirea popóreloru; numai amploiatii de sub acelu sistemu au fostu obligati si constrinsi a scí si a usuá prelânga limb'a statului oficiala germana — si cele ale poporului de diverse natiunalitâti, cu care a fostu in contactu perpetuu (in tocmai cum stau astadi amploiatii magiari); numai sub acelu sistemu absolutisticu, — atâtu de tare condamnatu de compatriotii magiari — a avutu valóre principiulu: „*ca diregatoriulu publicu este pusu pentru poporu iér' nu poporulu pentru densulu*“, ceea-ce inse astadi la noi in tiéra constitutiunala nu mai are valóre, câci paraliséza alte tendintie mai „sublime“.

Din contra inse astadi, ori-care amploiatu publicu fia administrativu séu judecatorescu, superioru séu inferioru de natiunalitate nemagiaru, trebuie negresitu sa scia limb'a oficiala a statului adeca „*magiara*“, câci altcum vai de dilele lui. Amploiatii dela câlile ferate, nemagiari se constringu a invetiá limb'a magiara in termine preclusive si acei'a cari nu o mai potu invetiá suntu siliti a-si parasí posturile, câci societatea superióra a loru — abstragendu dela eminent'a si special'a cualificatiune a loru — trebuie sa li dea drumulu si sa-i inlocuiésca prin alti individi cari, macaru sa nu aiba alte cualificatiuni technice speciali si absolutu necesarie — numai sa scia limb'a magiara!

Tribunalele reg. si judetiele singulare prin decisiuni decretéza ca dela pârti litigante numai in limb'a statului, adeca cea magiara, primescu intratele, actiuni, petitiuni, recurse ori apelate, si le iau in pertractare numai atunci, déca acelea suntu compuse in limb'a magiara séu déca lânga tecstulu originalu scrisu in alta limba se alatura si o *traducere* in tecstu magiaru; la din contra se respingu simplu indorsative.

Restringerea acést'a apoi pre advocatii nostri români tocmai in interesulu plenipotentiloru clienti ai loru si a causei ce au sa o represinte si apere juridice, 'i silesce a se acomodá voiei domniloru dela concernentele tribunale si judetie si vrendu nevrendu a se adresá câtra ele cá români si pentru clienti iérasi români in limba straina!

In asemene modu pretinde chiaru si regimulu, cá ori-ce petitiuni séu reclame sa i se substérna, déca nu numai in limb'a magiara, celu putienu prelânga o traducere a tecstului magiaru. Astfeliu — precum suntemu informati — pretinde regimulu nu numai dela pârti, societâti, reuniuni si alte corporatiuni private, ci chiaru si dela *autoritâtile nóstre bisericesci*; de-si nu demandativu dar' recomandându accentuéza: ca din oportunitate si necesitate neevitabila si estraordinaria din interesu bine intielesu alu oficiositâtiei se póte face abatere dela prescriptele legei (?! Sic!)

Acest'a este modulu, prin care compatriotii nostri magiari nisuescu a demustrá libertatea si egal'a indreptatire promisa de atâtea ori, ba chiaru inarticulata si garantata prin legi cari inse in realitate suntu litere mórte si dela cari loru li este permisu in modu tendentiosu a se abate, va se dica: a nu le respectá câci li se paru prea liberali pentru popórele nemagiare, — respective stricaciόse scopuriloru loru de desnatiunalisare planuita.

Cându avemu causa fundata a ne vaierá in generalu asupr'a nerespectârei si restringerei limbei române preste totu in alte comitate din tiéra, trebuie sa observâmu: ca incâtu privesce comitatulu *Sibiiului*, aici domnii nostri paru a fi mai liberali; dar' numai in forma, nu inse si in realitate; eata cum:

Usulu limbei române, atâtu in afaceri municipali — administrative adeca la comitatu, câtu si in cele judecatoresci la tribunalu nu este intredisu nici opritu formalminte; dar' nu se practica mai de feliu, de óre-ce in afaceri administrative comitatense, congregatiunea prima constituitória a decretatu de *limba oficiala protocolara* in tóte agendele sele interne si esterne — prelânga cea *magiara* a statului si cea *românа* si *germana*; avendu in vedere numerulu poporului din acestu comitatu dupa natiunalitatea sea.

Ei, dar' en sa vedemu cum se si efectuesce acésta decretare in fapta; membrii congretiunii si publiculu spectatoru de pe galeria au avutu ocasiuni a se convinge, cum comitele supremu atâtu in vorbirile sele de deschidere câtu si in decursulu siedintiei in reflessiuni si enunciâri de concluse — numai limb'a magiara o pronuncia, apoi cele spuse magiaresce le mai tâlcuiesce si germanesce, iér' romanesce le esplica notariulu intr'unu modu nesuficientu.

Va dice cine-va: dà-i buna pace Ittei Sele ca nu prea scie limb'a românа, apoi membrii români si asiá sciu bine nemtiésc'a; prin urmare sa nu fimu chiaru atâtu de pretentiosi si scrupulosi.

Ei bine, din respectulu bunei intielegeri fia si asiá; câci astfeliu este firea românului a fi tolerantu si concesivu; inse este sciutu *si aceea:* ca maioritatea precumpanitória a poporului din comitatu este cea româna si, déca ordinatiunile ministeriali si proiectele de representatiuni cari are sa le substérna municipiulu regimului sa facu in limb'a germâna, pentru ce sa nu se faca cu preferintia in cea româna?

Acést'a aru mai fi, cum aru fi, dar' nu putemu retacea si alta anomalia, restrengatória de folosirea limbei respective ignoranti'a in greminlu comitatului adeca in centru si afara in cercurile pretoriali si la oficiolatele comunali.

La oficiulu de vice-comite comitatensu se lucra mai preste totu nu in limb'a statului, ci in cea protocolara germana coordinata cu cea românа. Ordinatiunile câtra pretorii cercuali chiaru români cu comune mai preste totu puru române se emitu in limb'a germâna si densii, 'si — facu relatiunile iér' in aceasi limba, — firesce sub pretestu ca in acésta limba dejá mai usuata, suntu dedati, a lucrá mai cu inlesnire si mai corectu!

Póte se justificá óre acést'a scusa chiaru din partea unoru amploiati români atunci, cându usulu limbei loru materne l'a decretatu insasi congregatiunea municipala si cându ei cá români aru trebuí sa-lu sustiena si practiseze cu totu adinsulu?

Totu asiá se intempla si la tribunalu si la judetiele singularie regesci de aici. Limb'a magiara este si ací cea oficiala; dar' nu e eschisu séu intredisu usulu *limbei române* si celei germane; inse atâtu advocatii câtu si judecatorii nostri români — cu putiena esceptiune — preferescu a lucrá in limb'a germâna, iér' sub pretestu: ca cu acést'a si domnii judecatori neromâni suntu mai familiarisati si nedati decâtu in cea româna.

Asiá dieu nu ne vomu procopsí nici vomu putea conservá dreptulu nostru natiunalu, decum a pretinde cá sa ni-lu respecteze strainii, — pâna-i lumea.

Limb'a oficiala a statului trebuie sa fia respectata fâra tóta indoiél'a, acolo unde se recere si cuvine; dar' nu este dreptu nici consultu cá regimulu sa permita organeloru sele, — decum sa comita elu insusi abateri dela legile sanctiunate din singurulu motivu: pentruca miile de favoriti si sateliti amploiati ai lui nu sciu limb'a poporului si din singur'a tendintia cá, restringendu usulu limbei in tóte afacerile sa faca mai eficace posibilitatea de magiarisare. C. . . . . s.

Revista diurnalistica.

„*Il Dovere*", unulu din organele democratiei italiane, consacra Romaniei primulu seu Rom'a dela 14 Maiu. Acestu articolu dupa ce inseréza testulu motiunei camerei in cestiunea interpelârei dlui Stolojanu si mentionéza motiunea identica a senatului, dice:

„Ast-feliu principatulu iese in faptu din acea neutralitate pe care nimeni n'o puté intielege, cu ori-câta sperantia erá proclamata de câtra guvernulu românu.

„Déca e adeveratu ca armat'a micului statu se gasesce in conditiunile aretate de ministrii naintea camerei, nu voru intârdiá de sicuru a se presintá ocasiuni pentru a se aretá viteji'a ostirei si dibaci'a oficiariloru ei

„Ei mergu in contr'a unui inamicu ageritu, fanaticu cá si selbaticu, dara mergu pentru apararea propriei loru case. Provocati, ei intielegu sa asicure independinti'a si viéti'a propriei loru tieri chiaru cându n'aru voì sa se incrédia prea multu in missiunea istorica pe care sciu ca o au intre popórele din oriinte.

Vorbindu apoi despre acésta missiune, dice:

Votulu (garantarea neutralitâtiei) care, chiaru cându sórtea armeloru le va fi favorabile, nu va puté aduce nici unu folosu poporului, e unu idealu fórte departatu de missiunea istorica a Moldo-româniloru. Daco-românii au trebuintia se póta traí linisciti si se desvólte mijlócele ce posedu pentru a ajunge la gradulu de civilisatiune care i-aru pune pe acelasi nivelu cu statele cele mai prospere din Europ'a. . . . . Poporulu românu are acum o perspectiva magulitóre: aceea de-a se pune in capulu miscârei pentru idei'a de a creá acea confederatiune orientale, alu cârei'a centru aru puté fi elu, celu putienu pâna in diu'a cându se va alungá dintre statele europene acea rusine care se numesce administratiunea musulmana. Déca popórele din Balcani voru intielege intr'adeveru importanti'a periodei ce strabate patri'a loru, ele nu voru lasá de sicuru sa le scape din mâna fâra sa traga totu folosulu de care suntu capabile.

„Acel'a care nu apuca noroculu de pulpana cându se presinta ocasiunea, va asteptá in zadaru multu tempu pentru cá elu sa fia atâtu de bunu de a se presintá de nou."

„U. p. A."

Continuarea oferteloru in bani.

(Urmare.)

	fl.	cr.	lei.
Constantinu Ganea .	1	—	—
Ioanu Craiovanu . .	2	—	—
Ioanu Lazaroiu . .	1	—	—
Hilariu Popoviciu . .	2	—	—
Demetriu Andronie din Sibiu 4 # . . .	—	—	48
N. Petra Petrescu . .	—	—	10
An'a Brote *) . .	—	—	15
Caliope Cioranu . .	10	—	—
Sierbanu Danchesiu . .	5	—	—
Petru Hódrea . . .	5	—	—
Sav'a Popoviciu Barcianu	5	—	—
Ioanu Bratu . . .	3	—	—
Dobr'a M. Drocu . .	2	—	—
Aureli'a Bratu . .	2	—	—
V. D.	1	—	—
Mari'a Hódrea . .	1	—	—
Petru Brote . . .	5	—	—
Comanu Mitrea . .	1	—	—
Ioanu Romanu . .	1	—	—
Paraschiv'a Cioranu .	10	—	—
Ioanu Bozosianu par. gr. or. din Mosn'a **) .	2	40	—
An'a Urd'a din Mosn'a .	—	40	—
Mari'a Urd'a din Mosn'a	—	20	—
Petru Petroviciu . .	3	—	—
R. S. Balasiu . .	3	—	—
R. Petricu . . .	3	—	—

(Va urmá).

Sibiiu, 28 Maiu 1877.

Iudit'a Macelariu,
colectanta.

---

*) Sumele dela Dn'a Brote pâna inclusivu Paras. Cioranu s'au colectatu prin dn'a Ann'a Brote din Resinari.

**) Sumele dela dlu Ioanu Bozosianu la vale pâna la Mari'a Urda din Mosn'a, s'au colectatu prin dlu Ioanu Bozosianu parochu gr. or. din Mosn'a.

Contribuiri de obiecte,

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Luis'a Iechimu 24 chilo sí 25 dg. scame, si multe alte diferite obiecte.
Mari'a Hannea 10 pachete (2½ chilo) scame de Dr. Brunns.
Davidu Bar. Ursu 12 chemesi, 12 ismene.
Iosefin'a Paschieviciu 142 comprese, 48 triangule, 9 fasii.
Ann'a si Paulin'a Dunc'a ½ chilo scame.
Mari'a Cosm'a n. Romanu 1 chilo 20 dg. scame, 40 coti fasii, 17 fasii, 15 triangule, 24 comprese, 12 table vata.
Alesandr'a St. Siulutiu 3 chilo scame.
Ann'a Francu, 20 dg. scame.
Iosefin'a Racuciu 8 fasii, 32 comprese, 1 chilo 40 dg. scame, 6 triangule.
Marin'a Romanu 1 chilo 25 dg. scame de Dr. Brunns.
Ann'a Bechnitiu, 1 chilo 250 grame de scama, 3 fasii de pânza, 18 fasii de tifonu, 24 fasii de atia, 7 fasii de flanelu, 40 triangule de pânza, 265 comprese, 51 cârpe, 24 table de vata.
Mari'a Georgeviciu 25 dg. scame, mai multe petece de pânza.
Mari'a Straulea 53 dg. scame.
Mari'a Onitiu 33 dg. scame.
Sofi'a Poparadu 12 fasii, 23 dg. scame.
An'a Pop'a, servitóre, 22 dg. scame.
Mari'a Nast'a 5 fasii, 2 cârpe.
Mari'a Ioanu Pop'a 25 dg. scame.
Alesandr'a Mateiu 12 triangule, 35 comprese, 12 fasii, 18 table vate, 24 dg. scame, 5 pachete scame de Dr. Brunn's.
M. P. 15 triangule, 25 comprese, 6 fasii, 1 p. 4 loti scame.
An'a Mog'a 53 dg. scame regulate, 32 neregulate, 30 triangule, 36 comprese, 2 fasii.
Elen'a Popescu 6 camesi, 6 ismene, 62 dg. scame.
Mari'a Danchesiu 41 dg. scame, 25 cârpe.
Agnes Pop'a 2 chilo scame, 15 fasii, 24 triangule.
Anet'a Stoic'a 51 dg. scame, 6 fasii, diferite cârpe.
Eleuteri'a Cristea 10 cârpe mari, 12 cârpe mici, ¾ chilo scame.
Mari'a Badila 6 triangule, 7 comprese, 6 fasii, ½ chilo scame.
Mari'a Cuntianu 56 dg. scame, 24 cârpe, 4 triang. 12 fasii.
Sabin'a si Iustin'a Brote, 24 triang. 100 comprese, 1½ chilo scame.
Anastasi'a Tom'a, 4 lepedee, 24 dg. scame.
Ermin'a Pacurariu, 6 chemesi, 6 ismene.
Caliope Boiu, 6 comprese, 6 fasii, 6 cârpe, 90 dg. scame.
Dochi'a Tronc'a 12 comprese, 20 cârpe diferite.
Iren'a Macellariu, 5 pachete scame de Dr. Bruun's.
Iudit'a Macellariu, 50 chemesi, 50 ismene, 10 pachete scame de Dr. Brunns.

(Va urmá)

Sibiiu 24 Maiu 1877.

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Discursulu dlui primu-ministru Bratianu câtra M. Sea Domnitoriulu la 10 Maiu:

Mari'a Ta! In tempu de 11 ani, de cându Mari'a Ta esti pe tronulu Romaniei, nici ispitele cele maì ademenitóre, nici provocârile cele mai audacióse n'au lipsitu tierei nóstre, pentru a o distrage dela oper'a reconstituirei sele si a o aruncá in aventure care aru fi potutu turburá pacea orientului.

Cu tóte aceste tentatiuni inse, cu prudenti'a, rabdarea si staruinti'a cele mai nestramutate, amu facutu totu ce putemu spre a nu atinge conditiunile internatiunale stabilite prin tratate solemne si recunoscute de puterile garante; amu potutu dovedí astfeliu lumei, ca acele calitâti cari au distinsu, in centrulu Europei, pe barbatii cei mai distinsi din ras'a Mariei Tale, te au insotitu la gurele Dunarei si ca poporulu românu pastréza inca intielepciunea si energi'a, care in tempu de secole, au inspiratu pe strabunii nostri si i-au facutu a pastrá o patria libera, in mijloculu celoru mai teribile cataclisme.

Cându inse, a incetatu ori-ce sperantia ca turmentele de preste Dunare se potu potolí pe cale diplomatica, cându resbelulu intre Rusi'a si Turci'a a isbucnitu, si cându nimicu nu se póte asigurá despre consecintiele acestei teribile convulsiuni pentru peninsul'a balcanica; inainte chiaru de a fi sigura ca va esí victoriósa din acestu resbelu, din teribil'a crisa politica si sociala pe care o strabate, Turci'a in circular'a sea câtra puteri, ne croiesce, prin capritiulu urgiei sele, o sórta care nu este conforma nici cu drepturile, nici cu dorintiele nóstre; cându program'a din acea circulara este dejá pusa in esecutare, prin faptulu tratârei agintelui nostru dela Constantinopole cá pe simplu functionariu otomanu; cându orasiele si satele nóstre deschise, unde nu erau nici trupe rusesci, nici chiaru trupe romanesci, suntu nu ocupate cá puncte strategice, dar' zilnicu bombardate, incendiate si jefuite, cându câmpiile si holdele nóstre suntu arse si pustiite, cându sentinelele nóstre dealungulu Dunarei suntu ucise si ciopartite in modulu celu mai barbaru, cându muncitorii suntu rapiti dela plugulu loru si dusi in robie impreuna cu femeile si copiii loru, cá in tempulu lui Mahomet II; cându intr'unu cuventu, vedemu patri'a nóstra amenintiata de tóte ororile invasiuniloru selbatice din seculele trecute; acela'si simtiementu de prudentia si de intielepciune, care ne-a condusu totu-déun'a, ne impune astadi datori'a de a ne radicá cu totii, de a tiené peptu periculului, spre a salvá individualitatea politica a statului românu.

Trecutulu nostru, Mari'a Ta, a potutu credemu, asigurá dejá pe tóte puterile garante asupr'a scopului ce urmarimu; faptele nóstre, in evenimentele presinti, le voru dovedí la tóte, si mai alesu puterniciloru nostri vecini, Rusi'a si Austri'a, ca politic'a nóstra este numai o politica de conservatiune si ca, déca ne deslipimu astadi cu totulu si pentru totu-déun'a de Turci'a, este cá sa respundemu agresiuniloru ei, sa le punemu o stavila puternica, si sa facemu astfeliu cá ele sa nu se mai póta repetí in viitoriu.

Puterile se voru convinge, ca pusi precum suntemu, intre dóue mari si puternice imperii, simtiementulu de conservatiune insusi ne interdice ori-ce alte aspiratiuni aventuróse, cari aru putea pune in periculu esistinti'a nóstra chiaru.

In marginile dara ale Romaniei actuale, care de faptu si de dreptu publicu europénu este patrimoniulu nostru, credemu ca nu vomu demeritá de solicitudinea si protectiunea puteriloru garante, déca ne vedemu siliti astadi a luptá, si a luptá pâna la estreme pentru aperarea drepturiloru si independintiei nóstre.

Cu Ddieu dara, inainte Mari'a Ta! Dejá esti salutatu cu transporturi de entusiasmu, de poporulu din tóte ungiurile Romaniei, si déca sacrificiele enorme, la care tiér'a este chiamata, n'aru avea altu efectu decâtu de a te face sa cunosci pe românu sub o nóua fasa, sa-lu iubesci si mai multu, si sa dobândesci o incredere si mai mare intr'ensulu, acést'a aru fi inca destulu; câci numai credinti'a absoluta, iubirea reciproca si neclintita intre suveranu si poporu, potu asigurá viitoriulu Romaniei, ne potu dá tuturoru tari'a de a luptá in ori-ce vicisitudine prin care ea aru avea a trece. Sa traesci Mari'a Ta, intâiulu osteanu si domnulu Romaniei libere si independinte! Sa traiésca Mari'a Sea Dómn'a si virtutile Ei, fia unu balsamu indulcitoriu suferintieloru la care natiunea este astadi espusa! Sa traiésca Romani'a!

Apele de cura

din comitatulu Háromszék (Trei-Scauneloru).

In fruntea apeloru de cura din comitatulu Háromszék (Trei-scauneloru) sta **Előpataculu** (Valcelele) cu isvórale sale de sanatate neintrecute, cari cu privire la efectulu loru ocupa loculu intre apele dela **Carlsbad** si **Marienbad,** ba le si intrecu prin partile constitutive de acidu si natronu cu acidu carbonicu.

Efectele de miratu ce le au apele

dela Előpatak suntu constatate in modu stralucitu prin mai multe opuri, cu deosebire prin opurile consiliariului aulicu Dr. *Siegmund*, Dr. *Meyer* s. a.

De interesu potu fi si urmatórele opiniuni:

Opiniunea

mediciloru si a scrutatoriloru de natura unguresci data cu ocasiunea adunarii generali XVIII-lea tienuta in anulu 1875 la Elöpatak (Valcele).

„...... Isvórele dela Elöpatak (Valcele) cari potu concurá cu demnitate cu tóte acidele alcalinice de feru atatu din patria càtu si din afara si cari ocupa intre aceste unu locu distinsu, potu serví de basa pentru desvoltarea unui locu de cura de renume universalu si prin o amestecatura fericita a partiloru loru constitutive de feru si sare, ele intrunescu tóte acele avantagie ce se afla separate in distinsele isvóra ferugiuóse si in asiá numitele isvóra disolvatóre si de aceea ele se potu folosì la desele doreri de stomachu, de facerea si desfacerea sangelui si la doreri in organismulu sexualu, ceea ce s'a recunoscutu de multu de catra o autoritate cum e Dr. **Seegen**..“

Opiniunea

profesorului de hidropatia la universitatea din Vien'a Dr. Iosifu Seegen.

Előpataculu (Valcelele) nu numai ocupa primulu rangu intre acidele de feru ce se folosescu de presentu, ci elu le si intrece pe aceste si se deosebesce de densele — subintielegendu aici si Spàa si Schwalbach — prin aceea ca cuprinde saruri disolvatóre cari resistu la efectulu obstringatoriu alu apeloru propriaminte feruginóse...“ (Compendiu de teoria apeloru de cura. Viena 1875.)

Pentru infrumsetiarea locului de cura, controlarea cu efectu a prescriseloru politiene de salubritate, curatienia in ospetarii si alte case, pentru distractiune si alte placeri, comissiunea de scalde s'a ingrigitu de tempuriu si in anulu acest'a. Pe tempulu sesonului s'a stabilitu in Előpatak, care are o departare de $1^1/_2$ óra de cea mai deaprópe statiune a drumului de feru, si unu oficiu de posta si telegrafu.

Dupa tóte presemnele, si sesonulu din estu anu va fi câtu de viu.

Nu departe de drumulu feratu de statu ung. (lini'a orientale) se afla langa Baroth **Bibarczfalva** cu acidulu seu tare musantu „Borhegy“, care amestecatu cu vinu da unu gustu de totu placutu. Secuii i cunoscu insusirea, pentru ca multi dintre densii candu nu potu ajunge la „implere“ in Borsecu, vendu apa dela Borhegy in locu de apa dela Borsecu. In apropiere de Bibarczfalva se afla o mina de cârbuni de pétra de mare fortia. In Bibarczfalva suntu si scaldi musante clocotitóre.

Pe hotarulu dela Sepsi-St.-Georgiu se afla asia numitulu „Gőzőlgő“; acest'a e o scalda de aburi naturala, cá cari se afla in Covasn'a in pivniti'a ori si carei case de locuitu. Déca acestu „Gőzőlgő“ s'aru aflá intr'unu satu boemu, in Germani'a, Franci'a, Itali'a séu Spani'a, elu aru avea demultu dejá unu renume universalu.

Care transilvanénu nu a auditu de renumele probatu alu „Pokolsar“-ului din **Covasn'a**, unde in fia-care casa poti aflá scaldi de vana, ce curatia sangele, delatura nervositatea, — càci Pocolsarulu *cam recorosu*, folositu cá scalda de picióre, produce o *sudóre* recoritóre si placuta in totu trupulu, — potentiéza puterea genitale si vindeca reum'a si podagr'a?

Strinsu langa Covasn'a jace **Vajnafalva** cu renumitele sale scaldi pentru femei slabutie.

Malnas-ulu s'a restauratu prin ingrigirea posessoriloru sei intr'unu modu frumosu ce merita tóta recunoscinti'a; clocotitórele sale cele numeróse le putemu numí insemnate; la escursiunile de recreare in frumósele parti ale acestui locu de cura ti se deschide inim'a, se inaltia spiritulu; ochiulu nu se póte in deajunsu saturá, vediendu spicele undulatóre si fructele neobositei straduintie a bravului poporu secuescu pe intinsulu planu, si inaltimele pline de verdétia ale padurii. Ap'a sea se arata cu efectu la bóle cronice de reumatismu.

Tusnadulu, incuadratu de bradetu, langa Oltu, ni amintesce farmecatóriele locuri din Elveti'a si, in clim'a si positiunea sea scutita, elu se intrece cu cele mai tacute si tainice locuri de cura din Itali'a. Promenadele suntu asiediate asiá, ca fara ostenéla poti se ajungi pe locurile cele mai inalte. Perspectivele suntu de miratu, incantatóre si rapitóre; respirarea e usióra, angustimea pieptului incéta gustandu unu aeru perfumatu; sistem'a nerviloru: acést'a linie telegrafica a sufletului, afla aici usiorare in de ajunsu. Farmeculu acestui locu pomposu se sporesce prin comfortulu relativu bine desvoltatu in internate.

Tusnadulu are clocotitori de unu cuprinsu abundantu cu o temperatura domóla.

Surprindietória in feliulu seu e cercetarea Büdösiului preste Biksad Altorja, unde peregrinau secuii pentru a-si curá *dorerea de ochi*. Efectele apei din spelunc'a Büdös la bóle de ochi s'au accentuatu adese-ori in acésta fóia si nu ne indoimu, ca guvernulu, indata ce medilócele i voru permite, va infiintiá pe dealulu Büdös — unde acum se pórta grige pucina pentru internare si nutrimentu, cu tóte ca acì se afla inca nenumerate isvóra ce contienu cele mai puternice elemente — unu institutu pentru cur'a de ochi spre mangaerea omenimei suferinde si spre onórea tierei.

Dupa cum audimu din isvoru siguru, d-lu fisicu onorariu alu comitatului Háromszék (Treiscauneloru) Dr. **B. Szabó** va petrece si in var'a acést'a in tóta durat'a sesonului in Előpatak.

Varietâti.

⁂ *Decorâri.* La propunerea dlui ministru reg. ung. a curtiei prea inalte imperiale Majestatea Sea ces. si reg., in recunoscinti'a meriteloru dobândite pe terenulu bisericei, scólei si a filantropiei, s'a induratu prea gratiosu a decorá pe episcopulu gr. cat. din Oradea mare *Ioanu Olteanu* cu crucea mare a ordinului Franciscu-Iosefinu, — pe abatele, prepositulu mare si vicariulu episcopescu, *Dr. Nicolae Borbala*, cu crucea de cavaleru alu ordinului Leopoldinu fâra tacse, — pe archidiaconulu si directorulu provisoricu de gimnasiu, *Petru Mihutiu*, si pe protopresbiterulu si parochulu din Caroli, *Tom'a Siorban*, cu crucea de auru pentru merite cu corón a.

⁂ *Prândiu festivu* a fostu in duminec'a trecuta la episcopulu gr. cat. din Oradea mare Ioanu *Olteanu*. Ansa la acestu prândiu a datu iubileulu Papei. Toastele inca n'au lipsitu. Celu dintâiu rostitu de dlu episcopu in limb'a latina fu pentru *Piu* IX, pap'a Romei. Acestui'a urmara patru, rostite totu de dlu episcopu, in limb'a magiara, pentru Majestâtile LL regele si regin'a, pentru principele de coróna si pentru „famili'a ducala,“ altulu pentru regimulu unguresců, alu treilea pentru *principele primate* (archiepiscopu rom. cat. alu Strigonului) si in fine alu patrulea pentru episcopulu rom. cat. din Oradea, Lipovnitzky. La toastulu alu doilea s'au ridicatu toti mesenii si au eruptu in *éljenuri* sgomotóse. Dintre celelalte toaste mai marchéza „Pest. Ll.,“ din care estragemu aceste, pre alu camerariului papalu, Iustinu *Pappfy*, pentru concordia intre români si unguri, la care a respunsu presidentulu tribunalului *Gyalokay*. Societatea meseniloru a decisu a se fotografá intr'unu·tablou.

⁂ *Advocatu.* Gerasimu *Candrea* advocatu in Campeni este primitu in list'a advocatiloru camerei Albei-iuliane.

⁂ In momentele din urma amu primitu o corespundintia dela Budapest'a, pe carea in nrulu de astadi nu o mai putemu publicá. Intre alte ne spune coresp. ca in Budapest'a este o — — — societate, nu comitetu, cu capetenie nu presidentu, cu adunatoriu, nu cassieru, pentru ranitii turciloru. Déca 'i dici pipei lulea, séu vice vers'a, apoi indata e altu-ceva, dar' mai alesu déca societatea este magiara póte aduná pentru **turci** si cá societate, numai nemagiariloru nu le este iertatu pentru *crestini* si in specialu româniloru pentru *români*, pentru ca dupa teori'a lui „Kelet“ din Clusiu prin acte de charitate s'aru sterní nemultiamirea româniloru din Ungari'a cu sórtea loru Mai logica si cá ast'a.... logica de susu pâna josu!

⁂ **Bibliografia.** *Mandrin*, Capitanulu banditiloru. Novela de Robert. Traducere libera de *N. Petr'a Petrescu.* Sibiiu. Editur'a si tipariulu eredei de Closius, 1877. Pretiulu 70 cr.

⁂ Corespondentulu lui „Pesti Naplo“ fu datu afara din Ploiesci si escortatu preste fruntarii. — Dupa diurnale unguresci aflâmu ca „Telegrafulu“ din Bucuresci recomenda guvernului românu a se dá afara din tiéra redactorulu dela „Bucuresti Hirado“, pentru denunciâri.

⁂ Generalulu Florescu a avutu mai de una-di o audientia la Alteti'a Sea imperiale, Marele duce Nicolaie. Aflâmu ca comandantulu generalisimu alu trupeloru rusesci a felicitatu multu pe fostulu ministru de resbelu pentru tienut'a armatei nóstre, care, a disu Marele duce, este, in mare parte, creatiunea generalului. Partidulu radicalu resplatesce asemenea barbati dându-i in judecata!

⁂ Se dice ca toti militienii din Romani'a voru fi congediati, remânendu numai pentru apararea fruntariiloru armat'a permanenta. Acésta mesura s'aru fi luatu in urm'a unoru hotariri superióre, prin care s'a dispusu cá românii sa pastredie defensiv'a, netrecendu Dunarea. Dâmu aceste sciri sub tóta reserv'a.

⁂ *Daianus redivivus.* Din Vale ni se scrie: Renumitulu capitanu de tâlhari, despre care lumea credea ca e mortu, se vede ca inca e totu viu. Eri séra (6 Iun.) pe la 9 óre dimpreuna cu 3—4 consoti de ai sei au calcatu cas'a lui Ioanu Ittu *Dochitiu.* A casa erá numai muierea acestui'a, câr ei, dupa ce a maltratat'o tiranesce, i-a rapitu preste 1000 fl. v. a.

⁂ *O trupa turcésca de 4000 cerchesi totalu nimicita de rusi.* Cându batu turcii pe rusi, ori pe români si cându basibozucii si cerchesii masacréza si schilavescu in celu mai crudelu modu pe prinsonerii din armat'a inimica, turcofilii jidani diurnalisti cu litere mari si grase anuncia lumei: *victoria* si *bravura*; iér' cându se intempla din contra, atunci 'i infera pe rusi si români de ucigasi barbari.

Astfeliu *„Ellenör“* alu dlui *Csernatonyi* organi ultr'a turcofilu in Nr. 191 de joi anuncia prin o depesia din *Constantinopole* ca o trupa turcésca de 4000 *cerchesi* sub comand'a lui *Mus'a-pasi'a* fiindu postata la *Begli-Achmed* in *Asi'a* fù incungiurata de trupe rusesci, cavaleria si venatori, pe cari cei din urma calaretii 'i luasera pe caii loru cá se soséca mai cu repediune si in nóptea dela 5 spre 6 Iuniu, navalindu asupr'a acelei'a, rusii barbari o uscise, dimicà si masacrà in bucâti tóta trup'a turcésca pâna si pre comandantele ei Mus'a-pasi'a — scapându numai câti-va putieni cu viéti'a. Despre acést'a „Ellenör“ se cânta de jale intr'unu articulu de 2 colóne.

Sciri mai nóue.

Imperatulu Russiei *Alessandru* a sositu in 7 Iuniu in Ploiesci, cu elu a sositu si principele Gorciakoff si intregu corpulu diplomaticu si cu suita mare. Marele duce cu suit'a sea a esitu intru intempinare.

Principele *Carolu* a sositu la amédi spre a salutá pre tiarulu si a remasu cu tiarulu impreuna pâna la 2 óre. La defilarea trupeloru pe dinaintea locuintiei tiarului, acest'a si clironomulu tronului purtau cordonulu celu mare alu ordinului de Hohenzollern. Clironomulu rusescu a petrecutu pe principele Carolu la reintórcere pâna la gara.

Burs'a de Vien'a.

Din 28 Maiu (9 Iuniu) 1877.

Metalicele 5%	60	85
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	30
Imprumut. de statu din 1860 .	110	25
Acttuni de banca	776	—
Actiuni de creditu	142	—
London	125	35
Oblig. de desdaunare Unguresci	73	50
„ „ „ Temisiorene .	72	50
„ „ „ Ardelenesci .	71	75
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	111	25
Galbinu	6	—
Napoleonu d'auru (poli) . . .	10	$05^1/_2$
Valut'a nóua imperiale germâna	61	65

Nr. 192.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de parochu la biseric'a sântei Treime din Zizinu, de clas'a a III, impreunata cu unu venitu anualu de 400 fl. v. a., se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna in 20 Iuliu a. c.

Concurentii au a tramite mie subscrisului suplicele loru instruate in sensulu stat. org. si conformu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din 1873 pentru regularea parochieloru.

Brasiovu, 11 Maiu 1876.

In contielegere cu comitetulu
parochialu respectivu.
Iosifu *Baracu*, m. p.
1—3 protopresbiteru.

Nr. 49 — 1877.

Concursu.

Devenindu parochulu din parochi'a de a III clasa Stremtiu la neputintia de a satisface oficiului seu parochiale ce privescu lipsele sufletesci a poporului incredintiatu pastorirei sele, prin acést'a se escrie concursu pentru postulu de capelanu impreunatu cu urmatórele emoluminte:

1. Pentru anulu curinte un'a a trei'a parte din tóte beneficiile si venitele parochiale dela 240 numere de case, incepându se de-odata cu functiunea.

2. Cu inceputulu anului 1878 va avé de jumetate din tóte beneficiile si venitele acestei parochii in si afara de biserica, cari computate in bani dau sum'a de 300 fl. v. a.

3. Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu trebuie sa aiba urmatórele cualificatiuni:

a) se aiba celu putienu 4 clase gimnasiali;
b) sa fia absoluti teologi cu esamenu de cualificatiune.
c) cei cu cualificatiune pregatitóre mai inalta voru fi preferiti;

4. Concurentii au a-si asterne petitiunile sele instruite in sensulu statutului organicu pâna la 29 Iuniu a. c. la subscrisulu, cându totu-odata va fi si alegerea.

Alb'a-Iuli'a, 3 Maiu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochiale.
Alesandru *Tordasianu*, m p.
1—3 prot. gr. or. de Alb'a-Iuli'a.

ANUNCIU.

Dnulu **Grigoriu Nicolau** artistu tipograficu si actoru, nascutu in Brail'a, trecendu pe aici, voiesce mai incolo a intrá in conditiune intr'unu stabilimentu tipograficu mai mare.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ **La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 11.**

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec’a si Joi’a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur’a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat’a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 43. ANULU XXV.

Sibiiu 2|14 Iuniu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi’a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu’a óra cu 5½ cr. si pentru a trei’a repetire cu 3½ cr. v. a.

Tiarulu la Dunare.

Unu articulu importantu publica „Nat. Ztg.“ din Berlinu sub titlulu de susu, a cârui importantia este cu atâtu mai démna de a fi considerata cu câtu articululu este publicatu la loculu primu intr’o fóia care stà in legatura cu oficiulu cancelariului germanu, alu principelui de Bismark.

Eata ce se dice in articululu din cestiune:

„Suntu vre-o siése septamâni de cându imperatulu Alessandru si-a vediutu armat’a sea dunaréna si i-a demandatu a trece preste Prutu. Acum a ajunsu in cuartirulu generalu la Ploiesci si lumea astépta comand’a de trecere preste Dunare. Asteptarea este fâra indoiala justificata. Marsulu in Romani’a este complinitu, Dunarea este destulu de buna a-si scadé tocm’a apele sele, anutempulu favorabilu pentru resbelu in tienuturile acele este la culme, dram’a se póte incepe. Pentru-ca campani’a acést’a rusésca, este invederatu, are ce-va dramaticu in sine. Tiarului ’i place a inscená si poporului seu ’i place a fi surprinsu de unu efectu dramaticu. Precum s’au facutu cu deosebita grija pregatirile pentru resbelu, asiá va fi dupa putintia asecurata si trecerea preste Dunare, pentru-cá, resunându comand’a dela regi’a superióra si radicându-se cortin’a, lumea sa fia surprinsa de precisiunea esecutârei. Ce va urmá mai incolo — noi nu voimu sa fimu mai intielepti decum a fostu filosofulu dela Delfi: déca Alesandru trece preste Dunare, se va distruge o imperatia mare.

„Firesce, tocm’a intr’acest’a credu astadi mai putieni in Europ’a. Multi se légana in speranti’a, ca armat’a rusésca, in casulu celu mai bunu, va inaintá pâna la Balcanu. Vre-o câte-va invingeri voru muiá pe Pórt’a intr’atât’a, incâtu va acceptá conditiunile conferintiei dreptu conditiuni de pace din partea Rusiei, óstea rusésca ’si va cladí acolo vre-o câte-va garantii si apoi multiamita se va intórce a casa la ólele de carne — firesce devenite intr’aceea cam macre. Pentru ce astadi au devenitu ómenii asiá plini de incredere precându inainte de resbelu erau plini de neincredere? Tiarulu, inainte de resbelu, a promisu de tóte, inse nu aflà crediementu. Acum, cându voiesce sa tréca Dunarea cu o óste, carea a costatu Rusiei sute de milióne si o stagnare de mai multi ani in desvoltarea sea interna economica, acum cându s’a constatatu câtu este de prevalentu modulu rusescu de a purtá resbelu preste modulu turcescu — acum dintr’odata crede lumea cu deosebita incredere, ca tiarulu va mai pasí inca numai vre-o câti-va pasi de invingere si apoi se va intórce. Nu dispune logic’a de unu altu cursu? Déca mai anu tiertí aru fi urmatu declararea resbelului prelânga cooperatiunea Europei, nu aru fi fostu atunci lumea indreptatita, prelânga sacrificie mai putiene, sa presupuna ca elu s’aru fi multiamitu cu succese mai putiéne, corespundietóre proportiunei opintiriloru sele? Nu ne indoimu nici astadi ca tiarulu are intentiunile cele mai loiale fatia cu Europ’a. Dara care este astadi cuprinsulu loialitâtiei sele si care aru fi fostu inainte cu unu anu prelânga spriginulu Europei?

„Imperatulu Alesandru este omu dreptu si care tiene la onóre. Aburitu incâtu-va de idei romantice, ’lu póte seduce speranti’a de a sterge, la finea imperatiei sele, pat’a, ce o aflà la inceputu umbrindu amintirea de parintele seu.

„A sterge urmele resbelului din Crime’a este pentru densulu mai multu unu indemnu romanticu piosu decâtu politicu. Totu asiá se formuléza in elu ide’a unui mântuitoriu alu crestiniloru apasati. Ceea ce este pentru inim’a lui unu caracteru personalu, in sufletulu poporului seu devine natur’a fapteloru si asteptâriloru mari natiunali. Nu se voru distruge imperatii dincolo de Dunare, asteptârile aceste se voru vedé desamagite, ele se voru preface in pretensiuni de alta natura si Russi’a va trebuí sa-si modifice radicalu vederile sele. Si apoi chiaru ce privesce pre insusi tiarulu, pre lânga tóte asecurârile lui din urma si de buna séma sincere aru face o saritura mare dela ide’a de eliberarea bulgariloru, la cea a derimârei dominatiunei osmaniloru? Chiaru in statulu turcescu este deocamdata putienu ce ne póte indreptatì la unu finitu alu resbelului in sensulu, ca dupa o curenda cedare din partea Portiei óstea va fi induplecata a se intórce a casa si ca Turci’a va traí si mai departe cá unu statu amelioratu.

(Va urmá)

Papismulu si nationalismulu.

Unu episcopu **greco**-catolicu si **românu** da unu banchetu spre serbarea iubileului secularu alu diecesei sele **române***) si tiene la acésta ocasiune mai multe toasturi: unulu pentru Pap’a **romano**-catolicu, unulu pentru primatele **romano**-catolicu din Strigoniu, unulu pentru episcopulu **romano**-catolicu din Oradea-mare, **nici unulu** pentru metropolitulu seu **greco**-catolicu si **românu**, **nici unulu** in limb’a **românа**, ci mai tóte in limb’a **magiara!**

Eata „pentru ce tinerii (români) crescuti acolo (in „propaganda fide!“) au comunicatiune cu *léganulu natiunei nóstre!*“ ne vine si nóue, vedi bine in feliulu nostru, a esclamá cu unu fiiu alu diecesei greco-catolice oradane, care inca a „fostu educatu din acelu fondu“, „depusu din grati’a si ingrigirea parintiésca a pontificelui Piu alu IX-lea“, adeca la propaganda fide**).

Si totusi se mai gasescu multi intre noi românii, cari vreau sa convinga séu lasa a se convinge, ca Rom’a Papei este *angerulu protegatoriu alu romanismului*: Rom’a „Papei“, care se lupta cu cea maï mare inversiunare in contr’a unitâtiei natiunale a italianiloru; Rom’a „Papei“, care nisuesce din resputeri a stirpí „galicanismulu“, complexulu concesiuniloru natiunale facute de Pap’a odinióra francesiloru la vointi’a iresistibila a marelui Napoleonu; Rom’a „Papei“, care nu lasa pe biat’a Francia a vení la sine, a se consolidá; Rom’a „Papei“ care a impinsu serman’a Spania la ruina aprópe totala; Rom’a „Papei“, care spriginesce *slavismulu*, (polonii, cehii, croatii!), déca si *pâna cându* convine intereseloru *lumesci* ale Vaticanului; Rom’a „Papei“, care in fine da mân’a si cu — — **turcu**, déca ’si póte astfeliu ajunge scopurile ei *vremelnice!!!* Acésta Roma *papala*, óre nu este ea pentru ori-cine, care mai are ochi de a vedé si urechi de a audí, cea mare inimica a *nationalismului?* Séu posede cine-va intre noi atât’a naivitate, sa créda, ca Vaticanulu va face o esceptiune tocmai si numai fatia de *români?!*

Dar’ sa lasâmu si de asta-data sa vorbésca *strainulu* si *catoliculu*, cá sa nu ni se impute cum-va preocupare, *confesiunalismu* si mai scimu noi ce, precum ni se intempla, de câte ori suntemu siliti, si in cercuri private, a ne esprimá de esemplu asupr’a prosetitismului, astadi desvoltatu chiaru la lumin’a dilei mari fâra cea mai mica sfiala, desvoltatu in daun’a nóstra, a *natiunei* nóstre.

Cetimu in „Politik“ din 31 Maiu st. nou:

„Vocea publica din Bohemi’a notéza astadi o victoria interesanta in contr’a *ultramontanismului*.

„Precum este prea bine cunoscutu, enunciatiunea Papei despre „mân’a dreptâtiei a lui Dumnedieu, ce apésa asupr’a Russiei“ a escitatu in tóte cercurile slavice cea mai neplacuta sensatiune, si o aperare a Papei din partea foiloru ultramontane de aceea n’a pututu avé nici unu efectu convingatoriu, fiindca este cladita pe nisce premise de totu false. Este adeca o mare ratacire a presupune, ca Pap’a aru fi facutu din lipsa de precugetare séu din slabiciune spirituala o enunciatiune, care a produsu aici urmâri atâtu de rele, séu a presupune ca Pap’a s’aru fi datu de instrumentu alu intrigiloru emigrantiloru poloni, precum produse unulu din cei mai stranii „aperatori“ ai sei. Aceste suntu presupuneri cu totulu false, cari ducu la conclusiuni eronate. Cându Pap’a a vorbitu asupr’a Russiei, *elu a vorbitu cá aliatulu Angliei cu intentiune si precugetare*, câci curi’a papala face politica esterna si Piu IX-lea a vorbitu cá principe deposedatu a unui statu, care tocmai tinde a incheiá o aliantia cu Angli’a *pentru restaurarea puterei sale lumesci*. De acea si Pap’a inca totu nu s’a rectificatu, de-si aru fi avutu spre scopulu acest’a ocasiune mai cu séma la primirea peregriniloru bohemi cu cardinalulu Schwarzenberg in frunte.

„Pap’a Piu crede a fi ajunsu in Angli’a cu condamnarea aceea a Rusiei fórte multu in interesulu politicei sele teritoriale, *si de aceea elu nu va luá nici unu cuventu inderetu, câci si-a cumperatu cu pretiulu acest’a ajutoriulu Angliei* **in contr’a Italiei.**

„Acést’a atunci vedi bine nu convine cu interesele numai *religióse* ale catoliciloru din alte tieri, si *trebuie* sa provóce diferintie, déca Pap’a in rolulu unui pretendentu umbla dupa aliantie diplomatice, pe cari alte popóre le combatu.

„Asiá se intemplà in Bohemi’a: Pap’a puse „mân’a dreptâtiei a lui Dumnedieu pe Rusi’a“ — si poporulu bohemu se róga de binecuventarea ceriului *pentru* Rusi’a. Motivulu acestei contradiceri nu este deci a se cautá in diferintie bisericesci si religióse; pe Pap’a ’lu conduce interesulu *teritorialu* si *ultramontanu*, care nu este comunu tuturoru catoliciloru; acést’a o dovedesce astadi marea maioritate a catoliciloru din Bohemi’a, si insusi clerulu bohemu. Precându adeca **Pap’a anatemiséza Rusi’a in tóta form’a**, organulu clericalu din Prag’a provóca preotimea catolica din Bohemi’a, a face *rugaciuni bisericesci pentru invingerea armeloru rusesci*, pentru a evitá astfeliu ori-ce diferintie a bisericei cu poporulu slavicu. **Aici jace marturisirea cea mare, ca politic’a ultramontana a Vaticanului si interesele catoliciloru nealtramontani trebuie despartite unele de altele.** Opiniunea unanima a poporului din Bohemi’a a isbutitu, ca chiaru si putienii ultramontani din Bohemi’a seversiescu rugaciuni pentru armele Russiei si provóca la acést’a, pentru a nu perde totu terâmulu in poporulu bohemu, pre cându Pap’a condamna armele aceste. Catolicu si ultramontanu suntu dóue lucruri fórte diferite, catolicii nostrii pre lânga tóte gresielile intemplate au remasu catolici, *dar’ ei nu suntu ultramontani*, si clerulu merge cu acesti’a, fiindu-ca ast’a pretinde interesulu bisericei, care se deosebesce cu deseversire de *interesulu politicu alu Vaticanului.*“

Astfeliu organulu celu mai insemnatu alu partidului cechicu, care pâna acum’a erá aliatu cu partidulu ultramontanu, care insa de locu s’a intorsu cu tóta vehementi’a *in contr’a ultramontaniloru*, renunciându chiaru la spriginulu loru puternicu fatia de regimulu germanu din Cislaitani’a, *cându a vediutu, ca Vaticanulu* **cosmopolitu** *este in contr’a principiului loru* **nationalu.** Déca cechii **romano**-catolici urméza astfeliu, cându este vorb’a de interesulu loru *nationalu*, ce sa dicemu noi cesti’a, cari necum sa fimu supusi unui Papa „infalibilu“, dar’ nu avemu de a face nici cu patriarchulu *grecescu* din Constantinopole, nici cu tiarulu *rusescu* din Petrupole: *ce sa dicemu noi, cari constituimu biseric’a nóstra propria adeveratu* **nationala** *cu deplina autonomia,* **si ne alegemu pe capulu nostru bisericescu dupa asiediamintele constitutiunei facute de noi insine, din liber’a nóstra vointia nationala??!!**

Óre Pap’a ajunsu-si-a scopulu fatia de Angli’a? — Eata ce cetimu in „Pres’a“ din Bucuresci dto 24 Maiu st. v.:

„Dupa cum ne arata diuariulu „Times“, Pap’a a ordonatu a se cetí rugaciuni prin biserici pentru isband’a armateloru **turcesci** contr’a rusiloru. — Mare negresitu este trebuinti’a acestoru rugaciuni, câci sórtea armeloru turcesci este trista si osandita. Se totu astépta resultatulu cetirei acestoru rugaciuni, cu tóte ca *Angli’a, singur’a putere, in care aru mai fi pututu avé o sperantia guvernulu otomanu, se retrage din ce in ce mai multu, cu tóte temerile sele.*“

Dee Ddieu in Ceriuri, sa fia asiá, precum dice „Pres’a“, cá nu cum-va la milostivele si adeveratu crestinescile staruintie ale „Locotiitoriului seu, *pe pamentu*“ sa se nasca *o conflagratiune européna*, in carea **crestinu contr’a crestinu** sa stee cu arm’a in mâna, pe cându acum se lupta inca numai *crestini contr’a musulmaniloru barbari pentru viétia, religiune si natiune!*

---

*) Vedi „Pester Lloyd“ dto 6 Iuniu st. n. Din eróre s’a disu in nrulu trecutu alu „Tel. Rom.“ ca banchetulu amintitu s’aru fi datu spre serbarea iubileului Papei.

**) Vedi „Transilvani’a“, „Fói’a asociatiunei transilvane pentru literatur’a româna si cultur’a poporului românu“, Nr. 11 din 1 Iuniu 1877.

La disólverea comitetului dómneloru romane de aici.

Sibiiu, 12 Iuniu n. 1877.

Domnule Redactoru! In legatura cu cele publicate in nrulu 40 alu stimatului diuariu ce redigeti, ve rogu sa dati locu si urmatóreloru spre orientarea onoratului publicu românu:

Recursulu meu din 1 Iuniu a. c. in contr'a ordinatiunei de disolvare a comitetului de dómne din locu pentru ajutorarea ostasiloru raniti din Romani'a — s'a superatu prin dlu ministru de interne in modulu cuprinsu in urmatórea charthia, primita adi dela dlu comite supremu:

Nr. 428 pres.
1877.

Onorabilei dómne Iudit'a Macellariu in Sibiiu.

Onorabila Dómna!

Escelenti'a Sea dlu ministru de interne, cu privire la representatiunea mea din 2 l. c. a binevoitu a me insciintiá prin gratiós'a-i ordinatiune din 7 l. c. Nr. 468 res. ca ordinatiunea sea din 24 a lunei trecute Nr. 425 res. si-o sustiene si mai departe in deplin'a sea vigóre.

Despre ce cu provocare la dispositiunea mea din 30 a l. tr. Nr. 396—1877 in urmarea amintitei ordinatiunì ministeriale ve insciintiezu oficíosu cu acea dechiaratiune, ca precum in trecutu asiá si in anulu acest'a: adunarea ajutórieloru pentru ranitii veri cârei pârti beligerante, cá o fapta umanitaria spre alinarea dureriloru omenimei patimitóre este si a fostu permisa fâra distingere de persóne — particulariloru pe intregulu teritoriu alu tierei — cu acea unica conditiune: cá de óre-ce cade in datorinti'a autoritâtiei, cá la veri-care ajutorare, — care in generalu totu-déun'a numai cu concessiune guverniala se póte efeptuí — sa se convinga despre aceea, ca ajutoriulu coadunatu se folosesce intr'adeveru spre scopulu menitiunei sele conformu voiei contribuitoriloru — contribuirile adunate la particulari, nainte de espedare suntu de a se aduce la cunoscinti'a autoritâtiei concerninte, respective conspectulu originalu totu-déun'a trebuie substernutu autoritâtiei.

Ve insciintiezu totu-odata si despre acea, ca nicairi pe intregulu teritoriu alu tierei nu este permisa constituirea comiteteloru de ajutorare.

Primesce espressiunea deosebitei mele consideratiuni.

Sibiiu 11 Iuniu 1877.

Comitele supremu alu comitatului
Sibiiu si comite sasescu:
Fridericu **Wächter** m. p.

Procesulu de disolvare deci este incheiatu, comitetulu de dómne de aici este disolvatu.

Eu inse — o mai repetu — si de ací incolo voiu primí oferte pentru ostasii raniti din Romani'a, si le voiu inaintá la loculu destinatiunei loru, — celea intrate pâna ieri le-amu si espedatu.

Iudit'a Macelariu.

Corespundintia.

Budapest'a, 8 Iuniu.

Nu-'mi vei luá in nume de reu, déca prelânga tóte promisiunile mele amu hesitatu tempu mai indelungatu a scrie. Ce erá sa scriu in ingaimacél'a care ne stapânesce? Nu mai scimu ce sa tienemu de câte se vorbescu si se scriu, cându despre pace, cându despre o continuare a conflicteloru sângeróse si inca fâra de a puté demarcá liniele pâna unde au sa se estinda conflictele. In adeveru nici odata n'a fostu mai greu cá acum de a face pe diletantulu in diplomatia, cându si diplomatii de professiune si chiamare nu mai sciu de capulu loru.

Versiunile despre concentrâri de armata se ivescu diminéti'a spre a fi desmintite pâna de séra. Si totu asiá mai in tóte dilele. Persónele militarie, de óre-care insemnatate, déca le intrebi despre originea acestoru faime, dau din umeri si — séu nu voru, séu nu sciu sa spuna nimic'a. „*Deocamdata* nu credu sa fia nimic'a, dicea mai deune-dile unu oficieru; cine scie inse ce va fi mai tardiu". Cu alte cuvinte, póte ca este ce-va, dara nu este data vóue laiciloru civili sa sciti. Vomu si veti vedé ce va fi. Laicimea civila inse tocm'a de aceea crede ca trebuie sa fia ce-va si o concentrare mai mare séu mai mica „fâra de caracteru ostilu pentru Rusi'a" are sa urmeze unde-va.

Intr'aceea magiarii continua comediele loru. Guvernulu, care are ocasiune a cunósce situatiunea politica mai bine decâtu politicii din cafenele si bufeturi, este mahnitu; n'are inse curagiulu de a infruntá cu tóta energi'a comediele magiare. Elu sta, cum amu dice, sub papuculu „opiniunei publice", se intielege, magiare. Elu disolva comitete pentru ranitii Romaniei, trece cu vederea pre cele pentru ranitii Turciei si temporiséza câtu póte cu mesurile prin care sa-si arete hotaritu parerile si vederile sele in politic'a orientala. Neplacuta situatiune, dara ce sa faca, cându cauta sa fia „bine" cu *toti* si in realitate cu nimenea.

Diurnalele de aici din capitala au publicatu, nu de multu, unu apelu pentru ranitii turciloru. Apelulu este subscrisu de unu numeru insemnatu de barbati de óre-care valóre politica si parte membrii ai parlamentului ungurescu. Nu e vorba, ei suntu multi, dara lucru curiosu, ei nu constituiescu unu comitetu. Au unu capu, dara nu presiedinte, au unu colectoru, dara nu cassariu alu — alu — nu comitetului, dar' nu sciu cum sa-i dicu! Este ce-va, dara astadi nu este iertatu a-i dice comitetu, are si filiale in tiéra, dara nu comitete filiale. Destulu ca scopulu se ajunge, ce mai trebuie si numiri. Slavii si românii n'au voia sa aiba comitete, ergo, nici patriotii nostri *per excellentiam* sa nu pórte numirea de comitete. In tipulu acest'a credu guvernantii nostri a fi si politici si patrioti buni.

Inse cu tóte siovaiturile aceste erá pe ací cá luminarea sa-i arda pe guvernantii nostri la degete. Junimea, acestu elementu neliniscitu si inspiratu de mare entusiasmu pentru turci, erá pe ací sa mai insceneze vre-o demonstratiune nesocotita pentru „noii civilisatori ai orientului", pentru turcii „constitutiunali." Nu se póte gandí ca cele dintâiu demonstratiuni sa nu fia fostu binevediute si in cercurile, in cari astadi nu mai suntu bine vediute. De aceea nu se póte gandí ca dragostea cea mare pentru turci sa fia numai unu productu alu creeriloru junimei magiare. Scopulu se vede a fi fostu pressiune pentru o politica esterna turcofila, impreunata cu reservatiuni, a câroru natura se póte gací, dara nu se póte scí positivu. De cându Angli'a jóca unu rolu dubiosu si de cându in fapta se vede ca lasa pe Turci'a in mil'a Santului, pe sub mâna inse se sioptesce ca s'aru fi intielesu cu Rusi'a asupr'a impartiâlei, curagiulu antirusescu a scadiutu sub 0 si guvernulu se face de câtra padure fatia cu demonstratiunile softalesci. O espressiune si mai hotarita a crediutu inse guvernulu a dá directiunei acestei'a prin impedecarea ocasiunei demonstratiuniloru turcofile. Fâra multu sgomotu a scurtatu, cu dóue luni, cursurile dela universitate si politechnicu si in modulu acest'a a imprasciatu elementulu, care putea face guvernului neplaceri mai mari cá cele de pâna ací. Ajunge'si-va scopulu, este o intrebare deschisa, pentruca o póte patí cá invetiacelulu fermecatoriului, descrisu fórte bine intr'o poesia a lui Göthe.

Se dicemu ca-'si ajunge scopulu si demonstratiunile voru incetá; opiniunea publica magiara este odata indreptata spre turci. Actiunea monarchiei prin acést'a e paralisata in alta directiune si cine scie, déca de pagub'a acést'a nu se voru mai aterná si alte pagube in decursulu evenementeloru orientali.

Unu esemplu câtu a petrunsu de adencu reulu ni infatisiéza afisiurile din coltiurile stradeloru capitalei in care sta tiparitu: „*Apelulu la inrolarea in trup'a turcésca-ungurésca se póte cetí in „Egyetértés" numerulu de astadi*". Gurile rele vorbescu si de birouri de inrolare pentru o legiune „turcésca-ungurésca". N'amu pâna acum nici o scire positiva de esistenti'a acestoru birouri, cari in adeveru aru compromite neutralitatea monarchiei nóstre. Aflându inse ce-va nu voiu lipsí a incunosciintiá pe publiculu cetitoriu.

Pactulu nostru cu Cislaitani'a abiá se mai misca. Cislaitanii au tempu, noi din contra urgâmu câtu putemu cá in sessiunea presenta sa se alége odata si cu pactulu si pe lun'a lui Augustu a. c. sa putemu vedé infiintiata multu dorit'a *banca*. Este vorb'a ca ministrii Tisza si Széll s'aru fi intorsu a séra dela Vien'a. Publiculu este nerabdatoriu sa scie ce au adusu ministrii dela Vien'a, fênu séu paie? Flegm'a cu care se pertractéza de unu tempu incóce afacerile pactului dincolo de Lait'a ne insufla temerea, ca totu ce se imblatesce acum intre Budapest'a si Vien'a va fi numai paie góle.

ω̃.

Iasi, 26 Maiu 1877.

Credu ca te va interesá, déca 'ti voiu dá unele detaile despre venirea imperatului rusescu la Iasi.

De aceea, pe lânga ca 'ti alaturezu aici o fóie volanta*), apoi mai descriu impregiurarea cum s'a sinucisu colonelulu despre care se amintesce in acésta fóia.

Elu erá opritu de a se mai rentórce in Russi'a. Si astfeliu s'a adresatu câtra marele duce Nicolae cu rugamintea de a'lu sprijiní in cererea sea la imperatulu pentru a obtinea permisiunea sa póta reintrá in Russi'a. La sosirea imperatului s'a presentatu tocmai cându voiá imperatulu sa se sue in vagonu si i-a cerutu agratiare. Inse imperatulu i-a respunsu negativu si a ordonatu unui generalu sa-lu aresteze si sa-lu espedieze la Russi'a.

Atunci a scosu elu unu pumnariu si cu unu sange rece nemai auditu l'a indreptatu cu cea mai mare linisce la inima, fara sa-lu observe cineva, nici chiaru unu generalu si amicii sei cu cari conversà elu in acelu momentu, a apasatu pumnariulu cu ambele mâni incetu in inima; si fara se faca cea mai mica miscare a fisionomiei, fara sa géma séu se ofteze — in câtu nimenea nu sciá, ca elu e dejá junghiatu — a cadiutu la pamentu. Imperatulu l'a vediutu cadindu, daru a crediutu ca se preface a lesiná; amicii lui inse si generalulu citatu mai susu, au crediutu ca in adeveru a lesinatu, si s'au repeditu se-lu ridice; atunci au vediutu pumnariulu infiptu in inima. Unu amicu l'a smulsu din rana strigandu dupa medicu, (imperatulu s'a uitatu inca odata pe feréstr'a vagonului si trenulu a inceputu sa se misce spre Ploiesci) si indata o fantana saltatóre de sange a repeditu o radia de sange in susu. Dupa cinci minute au fostu mortu, fara sa ofteze macar, numai ca a mai datu din mani. Eri l'am vediutu tocmai cându l'a fotografatu. Credei ca'i viu si ca si-a pironitu privirea la masin'a de fotografia. Elu e tenaru cá de vr'o 35 ani. Este singurulu copilu la parinti si fórte avutu. Lumea 'si naréza in modu fórte variatu despre elu, d. e.: Ca pentru ca a parasitu regimentulu seu fâra permisiune in anulu trecutu si a mersu la serbi spre a participá in resbelu cu turcii. Altii: ca fiindu in Serbi'a s'aru fi purtatu in modu tradatoriu. Altii éra, ca pentru insubordinatiune câtra generalulu seu, erá sa fia judecatu de tribunalulu militaru, despoiatu de decoratiunile castigate in 16 resbele si pe urma degradatu si esilatu la Siberi'a. Din tóte aceste trebue sa fia ceva adeveratu; si elu cá sa scape de acea sórte, a preferitu a se sinucide; daru intr'unu modu cavalerescu ne mai auditu, si cu cea mai mare crutiare a dameloru si a publicului ce erau presenti. —

De alta parte 'timai adaugu ca mai frumósa luminatiune n'au vediutu Iasii cu distinctiune gar'a semaná ca e zidita numai de briliante, si in dosulu aceloru petrii s'au asiediatu lumin'a.

Adaugu inca: ca o asemenea pregatire cá acést'a pentru resbelu cu care au intratu rusii in Romani'a, nu credu ca s'au mai vediutu vre-odata. (Voiagiorulu din Vien'a, din Nr. 36 alu „Teleg. Romanu", nu numai ca n'a esageratu nimic'a in naratiunile sele, ci inca a fostu prea modestu.) Au adusu cu sine tunuri, care, o singura tieve erá incarcata pe dóue vagóne pentruca unulu nu o aru fi potutu suportá. Echipamentulu soldatiloru e mai perfectu decâtu aru cere necesitatea. Nutrementulu aprópe de necrediutu. Disciplin'a admirabila, cu tóte ca in tóta armat'a fâra distinctiune esista o fraternitate care nu o afli la alte armate din Europ'a. Soldatii in marsiu séu in repaosu, totu in cântece vesele o ducu. Pâna la celu de pe urma soldatu, au o purtare delicata, pare ca toti au primitu aceeasi educatiune.

Nicairi nu au comisu nice celu mai micu escesu. Chiaru déca se intempla — ceea ce e fórte raru de vediutu — de se imbata vre-unu soldatu, câci padure fâra uscaturi nu esiste, nu face nice unu escesu.

Totu asiá se póte dice de armat'a nóstra, pre care tóta lumea o credé inainte de resbelu buna numai pentru jucaria si parada, este atâtu de entusiasmata ca te pune in mirare. Vedi pe militarii numiti grenicieri séu dorobanti pedestrii, ba chiaru si pe militieni care sémana multu cu glót'a dela 1848—49 din Transilvani'a cu deosebire numai ca acesti'a de aici au arme bune; si pe acesti'a 'i vedi cu fruntea susu mândri si pururea veseli. O multime de tineri s'au inrolatu cá voluntari si se inroléza in armat'a româna.

Suferimu o crisa pe care nu o potu descrie; dar' cu tóte aceste, lumea a uitatu suferintiele cu care se lupta si e mai vesela cá mai nainte; pâre ca tóta lumea e sicura ca dupa acésta tempestate, va urmá unu seninu durabilu pentru românii multu cercati.

In ciocnirile dintre români si turci nu se póte sa nu se fi intemplatu si morti; inse cu tóte aceste nu audi plângendu-se nimenea de pierderea vre-unui membru scumpu din famili'a cui-va. Acést'a me intaresce mai multu a crede testulu poesiei — de si numai poesia, — cându mam'a lui Stefanu i-a inchisu portile castelului si l'a retramisu mai bine se móra in lupta cu turcii, decâtu sa intre invinsu in castelu.

Unele jurnale române lauda pe generalulu Florescu pentru cumpararea de multe soiuri de materiale pentru armat'a româna, fiindu-ca resbelulu presentu ne-a gasitu pregatiti. Asiá aru fi: déca acele materiale nu aru constá mai multu din caciuli de mielu din cartusi de pândia cu tierusi (pociumpi) de lemnu aduse tóte dela Parisu. Arme aru fi trebuitu intr'adeveru si mai multe déca aru fi, câci o reserva de arme nu cere de mâncare, nice nu le rodu moliile.

Totu asia de lipsa aru fi fostu si unu numeru de cai mai mare, ca atunci aru fi trebuitu se recuireze in momentulu din urma de pe la morile de macinatu si de pe la privati pe unde i-au aflatu.

Sa vedi caii armatei rusesci sa vedi trasurile, carale si carutiele loru!! Non plus ultra!!!

Caii rusiloru de-si au venitu unu drumu de 6—9 luni, totusi pare ca acum'a i-au scosu din grajdu. Ori unde sosesce armat'a nutrementulu o astépta, pâne si buti cu apa curata si sanatósa pórta pe carele loru pentru soldati. Ori-ce cumpera, platescu imediatu dar' inca prea platescu: iéra jidani 'i desbraca cu pretiurile cele mai nerusinate.

---

*) O amu intrebuintiatu; a se vedé la altu locu. Totu odata ne rugâmu si de alte comunicâri de interesu publicu. Red.

Continuu: 27 Maiu. Astadi s'a ingropatu colonelulu sinucisu fâra pompa, decâtu: unu soldatu ducea decoratiunile lui pe perina naintea carului funebru; unu preotu si câti-va oficieri amici l'au petrecutu la grópa.

Eata cum descrie „Cur. de Iasi:“

Despre sosirea si intempinarea M. Sele imperatului rusescu *Alesandru II* la gar'a de Iasi cetimu in „Cur de Iasi“ urmatórele:

Putieni au fostu pâna acum'a imperatii si regii, cari in sirulu veacuriloru au vediutu pamentulu Romaniei; putieni l'au vediutu cá inamici, si mai putieni cá amici. Marti 24 curentu, M. Sea imperatulu tuturoru rusiloru, amicu tierei si Prea Inaltiatului nostru Domnu au pusu piciorulu pe pamentulu umbritu de corón'a Romaniei.

Sosindu strelucitu si incungiuratu de mai marii imperatiei Sele, a fostu primitu de români in modu strelucitu si entusiastu. Trenulu, compusu din o multime de vagóne ale curtiei imperiale, a sositu la gar'a de Iasi la 9 óre 55 min. (timpulu Iasiloru) sér'a. Precum amu amintitu in nrulu trecutu atâtu prin silintiele autoritâtiei comunale câtu si prin concursulu unoru avuti particulari, gar'a de Iasi erá splendidu decorata si iluminata asiá de frumosu incâtu de departe parea unu palatu din povesti. M. Sea se coborí din vagonu impreuna cu o suita numerósa, in care se aflau A. L. L. imperiale Marele duce Mostenitoriu, si Marele duce Sergiu Alexandrievici, principele cancelaru Gorciacoff; gen. Miliutin, ministrulu de resbelu; admiralu Pasiet ministrulu comunicatiuniloru; gen. conte Adlerberg, ministrulu casei imperiale, generalulu-adjutantu princ. Suwarov; atasiatulu militaru germanu gen. baronu Werder; atasiatulu militaru austriacu colonelulu baronu Bechtolsheim si alte multe persóne innalte.

La sosire tóte chorurile vocale din Iasi, conduse de profesorulu G. Muzicescu intonara imnulu nationalu rusescu. La coborire-i, M. Sea fu intempinata de dnii ministri Bratianu si Docanu si de generalii rusi dnii Stahl, Katelei si altii. M. Sea se indrepta câtra I. P. S. S. Metropolitulu Moldovei si alu Sucevei, care-lu asteptá cu crucea si evangeli'a in mâna, sarutà crucea, cu care *Metropòlitulu* 'lu binecuventà, si ascultà urmatoriulu cuventu scurtu, rostitu de Metropolitu in *limb'a românésca*:

„*Majestate!*

„Cu simtieminte de celu mai profundu respectu salutâmu venirea Majestâtiei Vóstre in patri'a nóstra.“

„Dela marele Petru, gloriosulu Vostru strabunu, dupa 166 de ani Majestatea Vóstra sunteti celu dintâiu monarchu ortodocsu, care visitati acésta vechie capitala a Moldovei, astadi a dóu'a capitala a Romaniei. Fi-ti binevenitu intre noi. Biseric'a, clerulu si totu poporulu românu saluta cu respectu in Voi pe puterniculu monarchu ortodocsu alu Russiei. Dumnedieu sa Ve binecuvinteze. Dumnedieu sa binecuvinteze armi'a Vóstra crestinésca si sa indrepte pasii Majestâtiei Vóstre intru tóte spre bine, intru multi ani.“

D. Ioanu Bratianu traduse alocutiunea Metropolitului in limb'a franceza, dupa care M. Sea respunse asemenea in limb'a francesa: „ca se bucura, vediendu din nou pre Prea S. S. Metropolitulu, pre care l'a vediutu inca odata la Ungheni; asigura apoi din nou, ca vine in Romani'a cá amicu, nu cá inamicu.“

Indreptându-se spre salonulu garei fu intempinatu de representantii autoritâtiloru judetiene si comunale si de membrii corpului diplomaticu, residenti in Iasi. D. primariu alu orasiului presenta M. Sele dupa vechiulu obiceiu alu pamentului pâne si sare, care dupa traditie insemnéza, cá sub domni'a suveranului intempinatu populatiile sa se bucure de belsiugu si avutie. Damele presentara buchete de flori, publiculu nenumeratu strigá Ur'a! si „sa traiésca!“ M. Sea trecù in sal'a mare de asteptare, care erá imbracata cu o rara bogatie, in urma trecù in salonulu celu micu, unde ordonà sa i se servésca supeulu, si conversá cu dnii ministri Cogalniceanu si Bratianu.

Dupa ce M. Sea petrecuse o óra si jumetate conversându cu lumea oficiala care-lu incungiurá se suí iérasi in vagonulu seu si stetea la ferésta in aclamârile entusiaste ale multimei si in sunetele imnului, cântatu de corurile vocale. De odata se facù o tacere profunda Unu tineru, in costumu cercasianu, ingenunchiase naintea M. Sele, cerendu iertare. Erá unu fostu oficieru din armat'a imperiala, care se facuse vinovatu de grave gresieli disciplinare si care cerea dreptu gratie sa fia reintegratu si trimisu in resboiu, M. Sea nu puté admite rugamintea intr'unu tempu, in care disciplin'a trebuie sa fia sfânta. Nefericitulu facându câti-va pasi inapoi si-si infipse pumnalulu dreptu in inima. Medicii 'lu transportarą repede in sala de asteptare cl. II, aclamârile reincepura si trenulu porní insotitu de urârile multimei.

Orasiùlu Iasi erá splendidu iluminatu si impodobitu cu flamuri nationale; o multime nenumerata se miscá pe stradele principale

---

Despre sosirea tiarului rusescu la Ploiesci, precum si despre petrecerea sea in Bucuresci gasimu in „Timpulu“ descrieri detaiate.

Eata cum descrie „Timpulu“ :

Corespondinti'a particulara a „Timpului.“

Ploiesci, 25 Maiu.

Suntu trei óre dupa amédi, si cu tóte ca sosirea imperatului este anunciata cinci óre mai târdiu, multimea insa incepe sa inece stradele cari ducu la gara, pe unde va trece cortegiulu imperialu. Fia-care 'si cauta loculu celu mai bunu de privitu; fia-care indata ce crede ca a nimeritu unu asemenea locu, arunca celoru-lalti nisce ochiri cá si cum aru voí sa le spuna, ca e decisu a nu cedá nici o schiópa, ca e gat'a chiaru sa se lupte contr'a ori-cârui navalitoriu cu eroismulu lui Boabdil, celu din urma rege mauru alu Grenadei. Dar' cu tóte ochirile acestea, imbrâncirea multimei 'si ajunge mereu scopulu, acel'a de a nu face pe nimeni siguru de loculu ce ocupa si de a probá ca si forti'a priméza dreptulu. Elegantele toalete ale secsului frumosu, se mototolescu de minteanulu meseriasiului. Fia-care, in ardórea de a vedé câtu mai bine, uita atenti'a ce datoresce verstei inaintate, copilariei, averei, frumusietiei, meritului. Cându este vorb'a de a vedé pe imperatulu, toti suntu egali, mai egali decâtu naintea legiloru dloru Rosetti-Bratianu, si numai acel'a póte sa se ridice preste nivelulu multimei, care este mai tare in pumni si cóte.

Fericiti acei cari suntu pe la ferestre! Cu ce mila unii, cu ce despretiu altii, se uita de susu la cei cari se tescuiescu cá sardelele josu in strade! Nu mai vedu decâtu o mare de capete, care se misca in valuri, dupa cum bate ventulu curiositâtiei séu alu imbrâncelei. Dar', déca stapânii au ocupatu ferestrile si balcónele, servitorii, cari au si ei aceeasi dorintia de a vedé pe imperatulu, se urca pe invelisiulu caseloru si cu ce mândrie se uita de acolo in josu, — câci ei suntu si mai susu! — Din frundisiulu fia-cârui arbore, apare câte o grupa de figuri cu ochi curiosi, capete de copii, cocotiati pe ramuri, cá unu cârdu de maimutie.

Ve puteti acum imaginá strigatele si imbrâncelile multimei, cându trupele rusesci au inceputu sa se insire pe strade. Legiunea bulgara, dragonii, cerchesii, cazacii, o parte pedestri iér' alt'a calari, se intindu cá nisce stavilare contr'a multimei dela capulu orasiului si pâna la cuartirulu imperialu. Toti admira gard'a imperiala. Ea se compune din cazacii si cerchesii cei mai inalti, spatosi si ageri. Se spunu minuni despre esercitiele acestoru calareti. Ceea ce amu avutu ocasie sa admiru insa, este vocea cazaciloru insirati lânga cuartirulu imperialu. Din distantia in distantia, se formá câte unu cercu care cântá arii nationale, fia-care cercu sub conducerea celui mai bunu cântaretiu. Versurile erau intrerupte de batai'a daieraleloru si sunetulu ascutitu alu flueriloru. Erá ce-va selbaticu, dar' care sguduiá prin forti'a vocei.

Intre uniformele oficieriloru, cari treceau pe dinaintea sirului, cele mai stralucitóre erau ale cerchesiloru. Déca dragonii isbiau prin elegantia, acesti'a isbiau prin bogati'a si gustulu orientalu.

Vederile se opreau cu dragu asupr'a unui tineru printiu circasianu de o rara frumusetie. Nu sciai ce sa admiri mai intâiu: figur'a 'i frumósa si alba, rumenindu sub ochirile prea vorbitóre ale unoru dame, — uniforma-i scaldata in firu, armele-i pretiόse séu calulu care erá mândru de unu asemenea cavaleru!

La gara, in multimea persóneloru civile si militare, oficiale si particulare care asteptau sa salute pe imperatorulu, se vedea figur'a voiósa, dar' cu aerulu concentratu, a generalului Ignatieff. Toti cautau sa cetésca in trasurile lui ce cugetâri 'lu framenta, — dar' oceanulu este atâtu de adencu! Curiositatea nu putea sa petrunda masc'a acelei nepasâri si voiosii care ascunde figur'a abilului diplomatu. Mai erau representantii puteriloru straine, delegatii autoritâtiloru din Transilvani'a, Generalu Florescu, d George Filipescu, delegatii bulgari si alte persóne distinse cari se perdeau in multime.

Intre optu óre, stralucitulu trenu imperialu se audí siuerându, iér' aclamatiùnile sguduiau aerulu. Preste câte-va minute imperatorulu Alecsandru se coborá urmatu de Marele duce mostenitoriu, Marele duce Nicolaie, cei alti principi imperiali, principele Gorciacoff, principele Siuvaroff, comitele Adlerberg, generalu Miljutin, ministrii români Cogalniceanu si Bratianu si cei alti inalti demnitari, cari luase parte in trenulu imperialu.

Pe cându multimea aclamá si se intoná imnulu rusescu, preotulu legiunei bulgare si apoi clerulu românu in odajdii, intempinara pe M. S. cu imnele religióse de buna venire.

Urmându dupa acést'a presentatiile, a trebuitu si unu incidentu comicu pentru a mai variá gravitatea serbarei.

Primariulu Ploiesciloru, indata ce s'a vediutu naintea M. Sele, si-a perdutu cumpetulu, si din discursulu ce avea sa rostésca, nu s'au auditu decâtu cuvintele: „Bine ai venitu!“

Imperatulu intrebându pe d. Cogalniceanu, de sensulu ingânariloru primariului, ministrulu nostru de esterne le-a tradusu, dar' cu o esactitate pe care noi nu o garantâmu.

Ori cum insa, nu este mai putienu adeveratu ca, din specimenele de primari ce a intâlnitu dela Iasi si pâna in Ploiesci, M. Sea trebuie sa-si fi facutu o esacta idee despre starea comuneloru urbane si rurale sub conducerea unoru asemenea „parinti“, datoriti vitregiei dlui Bratianu. Mai trebuie acum si figur'a dlui C. A. Rosetti pentru a pune verfu piramidei primariloru din Romani'a.

Dupa ce augustulu óspe a schimbatu mai multe cuvinte, cu persónele cari aveau onórea sa-i fia presentate, a trecutu in revista legiunea bulgara si in urma, suindu-se in trasura cu principii imperiali, escortatu de o imposanta suita de oficieri calâri, a plecatu spre cuartirulu seu, in strigatele multimei si cântecele cazaciloru cari sguduiau aerulu.

Celelalte ilustre persóne cari insotiau pe M. S., l'au urmatu in trasuri de curte.

Form'a acestoru trasuri si atelagiulu loru cu câte patru cai la róta, manate de cazaci cu caciuli impenate, ne amintescu fulgerulu careloru de resboiu, pe cari Omeru le descrie in Iliad'a sea.

Cu câtu cortegiulu imperialu se apropiá de cuartiru, cu atâtu multimea devenea mai compacta si strigatele ei resunau mai tare si se contopiau cu cântecele eroice ale cazaciloru.

Terminandu-se trecerea cortegiului, multimea a inceputu sa se reverse prin celelalte strade si sa inunde locurile publice. Vediendu tóte stradele Ploiesciloru gemendu de ómeni, nu-'si putea cine-va imaginá cum acea multime a incaputu in stradele cari ducu dela gara la cuartirulu imperialu.

Se reparéza cu multa activitate drumulu care duce la lagerulu legiunei bulgare. Se crede ca imperatulu voiesce sa lu visiteze mâne.

Totu mâne s'a anunciatu si venirea Domnitoriului nostru. Se sioptesce, ca cu acésta ocasiune, se voru stabilí si óre-cari puncte privitóre la rolulu armatei române. De-si cam tardiu, dar' totu bine, — si de acea dorimu succesu guvernului.

Se vorbesce multu despre faptulu desperatu alu unui capitanu de cerchesi din gard'a imperiala, Cusminschi, scosu din cadrele armatei, câci luase parte in resboiulu turco-serbu, fâra permisiunea guvernului. Acest'a, dupa ce a incercatu prin mai multe câli sa obtiena grati'a imperatului, dar' fâra succesu, s'a presentatu si in gar'a dela Iasi, in momentulu pe cându intrá M. Sea.

Refusândui-se si acum grati'a, o adenca desperare s'a zugravitu in figur'a lui. Retragendu-se câti-va pasi, a scosu cu iutiéla unu pumnalu din caftanulu seu, si dându-si o apesata lovitura in peptu, a cadiutu in genunchi, tîsnindu-i sângele.

Se crede ca ran'a 'i este mortala.

Afara de o inclinare esagerata la aventuri, care 'lu facea sa comita dese abateri dela disciplin'a militara, incolo erá unu bravu militaru si bunu camaradu.

Amu auditu câte-va dómne, cu ochii plini de lacremi, condamnandu neinduplecat'a severitate a marelui monarchu. Milósele inimi! ele nu sciu ca, nu Alesandru II s'a opusu la gratiarea nefericitului Cusminschi, ci disciplin'a si legea fâra de cari nici o armata nu póte sa esiste.

Ploiesci, 26 Maiu.

Cu trenulu dela diece óre, a venitu si M. S. Domnitoriulu. A fostu intempinatu la gara de I. S. I. marele duce Nicolae fiulu, de unde s'a dusu impreuna la cuartirulu imperatorului. Ací Majestatea Sea, incungiuratu de marii duci, principele Gorciakoff, comitele Adlerberg, generalulu Miljutinu, principele Siuvaroff, generalu Ignatieff si alti demnitari, a primitu pe M. S. Domnitoriulu, cârui'a i-a presentatu pe cei cari se aflau fatia.

Incalecându apoi imperatulu si Domnitoriulu nostru, au asistatu la defilarea escortei imperiale, despre care v'amu scrisu eri, si care se compune de pârti din tóte regimele guardei. Apoi a fostu invitatu la dejunu, la care a luatu parte numai famili'a imperiala.

La ór'a 1 ½ M. Sea a facutu visita marelui duce mostenitoriu si celoru-lalti principi imperiali, apoi s'a intorsu la Bucuresci.

Mâne Vineri, imperatulu se va duce dupa amédi in capitala.

Cetimu mai departe in „Timpulu“:

Majestatea Sea imperatulu Alesandru II la Bucuresci.

Asta diminétia câte-va afisie ale primariei anunciara bucuresceniloru, ca M. S. imperatulu Alesandru II va sosí la dóue-spre-diece óre in Bucuresci. Scirea se respandì in totu orasiulu cu repediciunea fulgerului. Pe la 10 óre casele erau decorate cu standarde tricolori, covóre, flori si verdétia, iéra pe ulitiele principale si cu deosebire pe calea Mogosióei si pe calea Tergovistei, lumea incepea a se indesuí. Pe la 11 óre abiá mai erá chipu de a strabate prin multimea ce se adunase. Cu tóte aceste cea mai deplina ordine domniá pretutindene.

Pe la 11 si jum. Inaltimile Loru Domnulu si Dómn'a esira la gara spre a intempiná pe marele monarchu si óspe. Publiculu cá totu-déun'a salutá cu bucurie pe suveranulu Romaniei.

Numai decâtu dupa dóue-spre-diece césuri dela gar'a Tergovistei pâna la palatu strabatù unu sgomotu si sunetulu clopoteloru vestì, ca M. S. imperatulu Alesandru II, a intratu in Bucuresci.

Preste putienu se audira aclamatiunile din departare si totu mai apropiatu si pe la ferestrile caseloru se vedeau batistele fluturate in ventu si se aruncau buchete. Pe cându Majestatea Sea sosì in apropiarea palatului trasur'a erá incarcata de flori.

Dupa unu dejunu de familia la palatulu domnescu Majestatea Sea impreuna cu marii duci s'a intorsu cu unu trenu specialu la Ploiesci.

Ne reservâmu cá in numerulu de mâne sa vorbimu mai largu despre acésta serbatóre estraordinara.

Contribuiri de bani,

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Georgiu Hatieganu sodalu in Sibiiu	2	fl.
Stan'a Jóndrea	2	„
Nicolau Boiu sodalu . . .	2	„
Ioanu Popescu	2	„
Moise Boieriu directoru sc. gr. .	3	„
Avramu Armeanu concp. . .	3	„
Stoic'a jude reg. in pens. . .	5	„
Ioanu Fagarasianu parochu in Dragusiu	1	„
T. Codru not. com. in Dragusiu	1	„
G. Buzulescu invetiat. in „	1	„

(Va urmá.)

Iudit'a Macelariu.

Continuarea oferteloru in obiecte

A) Din comun'a Mosn'a.

	Pândia si fuioru.	
	metri	cm.
An'a Urd'a	2	20
Mari'a Urd'a	1	40
Mari'a Pareu . . .	—	80
Mari'a Popoviciu . .	—	80
Varvar'a Albu . . .	1	60
An'a Rotariu . . .	1	40
An'a Munteanu . . .	—	80
Elen'a Bancu . . .	1	60
Flórea Munteanu . .	—	80
Mari'a Radu . . .	—	90
Mari'a Georgiu . . .	1	20
An'a Cocosiu . . .	1	15
Mari'a Ganea . . .	—	60
Sofi'a Cristea . . .	1	20
Mari'a Urd'a Stanu . .	1	50
Paraschiv'a Sibianu Oland'a	2	20
Ahic'a Deacu . . .	1	20
Mari'a Lazaru a Busii .	2	—
Antoniu Butila . . .	1	45
Flórea Albu . . .	1	80
Mari'a Bancu a Ditii . .	1	90
Mari'a Lazaru a Teodorii .	1	50
Paraschiv'a Deak . .	1	20
Sofi'a Povar'a . . .	1	20
Salomi'a Munteanu . .	1	20
Mari'a Albu . . .	—	80
Rachil'a Urd'a . . .	1	60
An'a Povoi'a . . .	1	30
Flórea Pareu . . .	1	20
Saft'a Banea . . .	1	20
Mari'a Trifanu . . .	1	60
Mari'a Eftea . . .	1	50
Mari'a Cristea . . .	1	20
Flórea Georgiu . . .	1	10
An'a Caramidariu . .	1	60
An'a Povara . . .	1	70
Mari'a Povara . . .	1	40
Paraschiv'a Povara . .	—	80
An'a Povara Pintea . .	1	60
Flórea Urd'a . . .	1	50
An'a Trifanu . . .	1	20
Mari'a Cristea . . .	2	10
An'a Banea . . .	—	80
An'a Ganea . . .	1	40
An'a Cior'a . . .	1	80
Saft'a Cristea . . .	2	10

B) Din comun'a Nemsiu.

Ludovic'a Mihetiu . .	1	20
Veronic'a Munteanu . .	—	80
Mari'a Racotiu . . .	1	20
Mari'a Boieriu . . .	—	80
Saft'a Racotiu . . .	—	90
Ravec'a Cretiu . . .	—	80
An'a Maierénu . . .	1	20
Rachir'a Cretiu . . .	1	20
Flórea Leicu . . .	1	40
Anic'a Racotiu . . .	—	80
Mari'a Racotiu . . .	—	80
Mari'a Racotiu . . .	1	10
Saft'a Moldovanu . .	—	60
Zamfir'a Racotiu . .	1	10
An'a Racotiu . . .	1	20

Sibiiu 28 Maiu 1877.

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Varietâti.

⁂ *Câtra onor. publicu românu.* Subscrisulu amu inca la dispositiune mai multe esemplare din cele dóue scrieri publicate sub numele meu. Acele scrieri suntu:

1. Incercâri in Literatura, pretiulu 1 fl. v. a.
2. Asupr'a Situatiunei, pret. 60 cr.

'Mi iau voia a aduce la cunoscinti'a on. publicu românu, ca din vendiarea esemplareloru restante jumetate venitulu 'lu destinezu in favórea *soldatiloru români raniti.*

Comandele si banii se voru adresá dlui *Diamandi Manole,* comerciantu in Brasiovu. *I. Al. Lapedatu.*

⁂ Servitoriulu oficiului reg. ung. de dare de aici, *Aritonu Petrutiu,* decoratu cu medali'a mare rusésca de resbelu, cu crucea de argintu pentru merite si cu medali'a de auru de resbelu, a reposatu in versta de 73 ani.

⁂ *Lotrii.* Unu comerciantu, voindu a intempiná nisce carausi, cari veniau pe drumulu dela Turnu-rosiu la Sibiiu, in imediata apropiere a cetâtiei pe la órele 8 sér'a a fostu atacatu de 4 lotri. Comerciantulu, resistendu cererei lotriloru a dá banii, fu lovitu in capu si ametitu. Lotrii l'au jefuitu si au dusu cu sine circa 1600 fl. Se presupune, ca lotrii suntu din band'a lui Daianu.

⁂ *Fric'a domniloru magiari ii duce pe ghiatia.* De cându se respândira faime scornite despre miscamintele politice si conspiratiuni gravitatórie intre românii din *Transilvani'a*; dar' mai vertosu de cându *Romani'a* vecina a intratu in resbelu cu *Turci'a* si regimulu nostru, adeca ministrulu presiedinte si de interne *Tisza* din incidintele comiteteloru de ajutóre pentru ostasii raniti si familiele celoru cadiuti in Romani'a emise ordinulu politialu câtra comitii supremi, acesti'a se pusera a desvoltá o activitate adeveratu politiala persecutatória in tóte pârtile locuite de români.

Atragemu atentiunea lectoriloru nostri asupr'a unoru mesuri drastice de asemene natura ce ni se comunica din *Fagarasiu* dela o persóna competenta:

„S'a denunciatu comitelui supremu din *Brasiovu,* ca multime de teneri români inteligenti din Fagarasiu, trecu carpatii spre a se inrolá in armat'a beligeranta romàna. — Acést'a denunciare a fostu de ajunsu, cá comitele supremu sa iá mesuri politiale câtu mai drastice. Esmise pre procurorulu reg. din Brasiovu *Kenyeres* la fati'a locului in Fagarasiu, care inscenà si de 3 dile continuà o investigatiune crâncena in contr'a inteligintiei intregi române, din care pâna in momentulu de fatia n'a resultatu alt'a decâtu numai, ca 6 teneri inteligenti — cari intentionasera mai de multu a trece in Romani'a pentru o esistentia mai buna — in septamân'a trecuta au si trecutu provediuti cu paspórte legitimatórie.“

Pâna acum fusera multi amploiati ascultati protocolarminte de câtra procurorulu investigatoriu si multi se suspitiunéza cá conspiratori fâra a se puté constatá cev'a alt'a decâtu numai trecerea susnumitiloru 6 teneri. Dar' cu tóte aceste fric'a domniloru e nespusa de mare si denunciantii ii ducu pe ghiatia.

* Cetimu in „Monitoriulu“ Romaniei:

Art. 1. In tempulu resbelului actualu, oficierii de origine romàna cari au servitu in armate regulate straine se potu admite in armat'a romàna si a dobandí prin acést'a chiaru fâra alta formalitate, recunóscerea drepturiloru loru de cetatieni români, destulu numai sa declare ca renuncia la ori-ce protectiune straina.

Ei voru putea fi admisi cu gradulu si vechimea dobandite in armat'a in care au servitu, probându prin acte autentice atâtu acelu gradu câtu si o buna conduita.

Ei se voru bucurá si de dreptulu la pensiune, dupa legile române.

Art. 2. Oficierii cari au servitu in armat'a romàna si care se afla in demisiune, fâra sa fi fostu intrati la pensiune, se voru primí, in tempulu resbelului actualu, cu gradulu si vechimea ce au avutu in tempulu demisiunei loru.

Art. 3. Ori-ce dispositiuni contrarii legei de fatia, suntu si remânu desfiintiate.

In tóte judetiele tierei, afara de Dorohoiu, Botosiani, Némtiu, Râmnicu-Vâlci si Gorjiu, autoritâtile militare suntu competinte a urmarí pe toti individii preveniti cá autori séu cá complici a vre-unei crime séu delictu comisu in contr'a sigurantiei armateloru si a operatiuniloru militare, si a-i traduce inaintea consilieloru de resbelu spre a fi judecati conformu codului de justitia militara.

Pentru tóte celelalte casuri, cetatienii voru continuá in acele localitâti a se bucurá de tóte drepturile loru garantate prin constitutiune.

⁂ Studentii craioveni, inspirati de sentimentulu mândriei si recunoscintiei pentru armat'a nóstra, au oferitu, dreptu suveniru, unu frumosu drapelu regimentului 7 de dorobanti, stationatu in Craiov'a.

Eata si cuvintele de gratitudine adresate in urm'a acestui daru, studentiloru craioveni, de câtra d. comandantu alu disului regimentu, Majorulu Balaceanu:

„*Domni mei!* „Regimentulu 7 de dorobanti a primitu cu o distinsa multiamire *drapelulu* de *suvenire* ce a-ti bine-voitu a-i oferí.

„Fii Oltului dovedescu si acum, ca suntu adeverati descendenti ai lui *Mihaiu Bravu si Tudoru Vladimirescu.*

„Regimentulu nostru plinu de curagiu, cu devotamentulu câtra patrie si tronu, va scí cá in momentele de lupta sa apere cu vitejie, alaturi cu drapelulu regimentului, si acestu frumosu drapelu trimisu de d-vóstra; si, avendu ferm'a credintia in Ddieu si a causei Romaniei, spera a se reintórce cu elu victoriosu in mijloculu d-vóstre. Multiamindu-ve dar', domnii mei in numele intregului regimentu, ve dicu: la revedere! cându armatele nóstre victorióse, intorcându-se la caminurile loru, vomu puté a ve salutá!

„Primiti, domnii mei, incredintiarea distinsei mele consideratiuni.

Comandantu ad-Interim alu regimentului 7 de dorobanti:
Majoru Balaceano.

⁂ *Pentru români.* In 12 l. c. a plecatu din *Berlinu* sub conducerea proprietariului Hoenicker primulu trenu de lazaretu, provediutu escelentu cu tóte trebuinciósele.

⁂ *Recrutatiune nóua in Russi'a.* Cetimu in mai multe foi, ca in Russi'a s'a escrisu o recrutatiune nóua de 218,000 feciori.

⁂ *Softale la Pap'a.* Din Rom'a i se scrie diarului „N. Algem. Zeitg.“, ca s'aru fi intentionatu primirea unei deputatiuni de softale de Pap'a. Diplomatii englesi aru fi lucratu intr'acolo. In urm'a urmeloru acésta comedia a remasu balta.

Sciri mai nóue.

Rusii recunoscura sub foculu inimicului fortificatiunile Carsului.

Adunarea natiunala din Cret'a (Candi'a) a conclusu a luá armele pentru aperarea drepturiloru insulei. Se astépta o resculare generale. In Epiru de asemenea se arata miscâri de rescóla.

Principele Serbiei *Milanu* pléca astadi la Ploiesci sa salute pre tiarulu.

Burs'a de Viena.

Din 1/13 Iuniu 1877.

Argintu	111	75
Galbinu	5	98
Napoleonu d'auru (poli) . . .	10	07
Valut'a nóua imperiale germâna	61	75

Nr. 192.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de parochu la biseric'a sântei Treime din Zizinu, de clas'a a III, impreunata cu unu venitu anualu de 400 fl. v. a., se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna in 20 Iuliu a. c.

Concurentii au a tramite mie subscrisului suplicele loru instruate in sensulu stat. org. si conformu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din 1873 pentru regularea parochieloru.

Brasiovu, 11 Maiu 1876.

In contielegere cu comitetulu
parochialu respectivu.
Iosifu *Baracu,* m. p.
2—3 protopresbiteru.

Nr. 49 — 1877.

Concursu.

Devenindu parochulu din parochi'a de a III clasa Stremtiu la neputintia de a satisface oficiului seu parochiale ce privescu lipsele sufletesci a poporului incredintiatu pastorirei sele, prin acést'a se escrie concursu pentru postulu de capelanu impreunatu cu urmatórele emoluminte:

1. Pentru anulu curinte un'a a trei'a parte din tóte beneficiile si venitele parochiale dela 240 numere de case, incepându-se de-odata cu functiunea.

2. Cu inceputulu anului 1878 va avé de jumetate din tóte beneficiile si venitele acestei parochii in si afara de biserica, cari computate in bani dau sum'a de 300 fl. v. a.

3. Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu trebuie sa aiba urmatórele cualificatiuni:

a) se aiba celu putienu 4 clase gimnasiali;
b) sa fia absoluti teologi cu esamenu de cualificatiune.
c) cei cu cualificatiune pregatitóre mai inalta voru fi preferiti;

4. Concurentii au a-si asterne petitiunile sele instruite in sensulu statutului organicu pâna la 29 Iuniu a. c. la subscrisulu, cându totu-odata va fi si alegerea.

Alb'a-Iuli'a, 3 Maiu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochiale.
Alesandru *Tordasianu,* m p.
2—3 prot. gr. or. de Alb'a-Iuli'a.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 44. ANULU XXV.

Sibiiu 5|17 Iuniu 1877.

Pentru celelalte pàrti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Tiarulu la Dunare.

(Capetu).

„Ni se pare ca atitudinea cea rece a Angliei din tempulu din urma nu este de a se deduce din consideratiunea, ca resbelulu actualu este putienu periculosu pentru Pórta, ci din alta consideratiune si adeca, ca Turciei nu i se mai póte ajutá. La convingerea acést'a ajungu, incetu cu incetulu, si cei mai credinciosi — sa ne fia permisu cuventulu — otomanomani. N'amu luatu noi numai ieri notitia de unu articulu din „N. fr. Pr.“, care arunca, jumetate de necasu, jumetate de durere, asupr'a vechiloru amici din Turci'a tóta vin'a nenorocirei loru. Pentru noi a fostu acést'a o surprindere placuta: nóue ni s'a infatisiatu lucrulu tocm'a cá si cându unu sotiu intr'o lunga caletoria, in cupeu lânga noi, 'si ia aventulu de a scí vorbí numai intr'o limba straina, pre cându dintr'odata isbucnesce nemtiésc'a curata cum o scimu noi: asiá vorbimu si noi, asiá puteamu noi conversá de multu.

„Positiunea Angliei inca nu e nimic'a mai putienu decâtu clarificata. Comunicâmu la altu locu cuprinsulu acteloru, din care se vede atitudinea Angliei in cestiunea canalului de Suez inca cu trei septamâni inainte, fatia cu pârtile beligerante. Fâra de a intrá in deductiuni conforme dreptului ginteloru, cari suntu in legatura cu situatiunea celui mai importantu drumu maritimu, afara de Oceanu, si refusându mai nainte cu recéla initiarea unei intielegeri internatiunale, Angli'a declara din parte-si de neconvenabila cu pastrarea mai departe a neutralitâtíei ei passive, ori ce incercare de a impedecá navigatiunea pe canalulu de Suez séu transformarea lui in teatru de operatiuni resbelice. Inse din acte nu se póte vedé nici o securitate aprocsimativa ce pasi are de cugetu sa faca pentru a „nu suferí“ indicatele conturbâri a le „comerciului universalu.“ Contrastulu unei neutralitâti „passive“ conformu dreptului ginteloru nu este de lipsa sa fia resbelulu, celu putienu nu póte fi consideratu de o stare de ostilitate in genere. Neutralitatea „armata“ are mai de aprópe numai scopulu aperârei de amestecu in adeveratele séu imaginatele drepturi ale neutraliloru si presupunemu ca Angli'a voiesce a se marginí numai la apararea acestor'a, la punctulu care o atinge mai de aprópe. Dara precum aru fi cu putintia eventualmente acésta marginire numai cu invoirea tacita a beligerantiloru, câtra cari este indreptata apararea, totu asiá aru puté provocá singur'a declarare incurcaturi seriόse, déca Russi'a nu *voiesce* sa le incungiure. Acésta argumentare materiala a pâsirei englezesci nu se póte disputá. Inca nu se scie, déca contele Siuvaloff este purtatoriulu negociâriloru, cari deschidu perspectiv'a la o regulare formala a acestoru afaceri. Sosirea tiarului la Ploiesci va accelerá, la tóta intemplarea, cu inceperea atacului asupr'a aripei drepte a Dunarei, si procesulu diplomaticu, care va marcá mai apriatu interesele singulare ale staturiloru europene ce se voru iví din incurcaturile aceste. La nici o intemplare, nu Angli'a va fi, carea sa incline a trece cu vederea necsulu acest'a si parerea oficiósa a regimului rusescu, impartasita in editiunea de sér'a, dovedesce câta silintia se pune in Petersburg a nu conturbá „*circulii*“ englezesci.“

Reproducendu acestu articulu credemu ca amu pusu pe publiculu nostru in positiune de a apretiá variantele faime despre intrevenirea Angliei in favórea turciloru. Angli'a cu vederile ei practice si pâna la unu gradu interesate de egoismulu ei propriu, departe de a se gândí la turci se gândesce numai la sine. Si déca din incurcaturile orientali s'aru nasce unu conflictu intre dens'a si Russi'a, acel'a de siguru nu se va nasce de dragulu turciloru, ci numai pentru asigurarea intereseloru ei comerciale si pentru de a remâné dómna preste oceanuri si mâri, drumurile naturali a le comerciului estinsu, cum este alu Angliei.

Teatrulu resbelului.

4 Iuniu.

Paus'a pe teatrulu resbelului din Europ'a se continua. Numai Muntenegrenii suntu cari aducu óre-care variatiune in monotoni'a neintemplâriloru. Foile turcofile au inregistratu multe invingeri turcesci asupr'a muntenegreniloru, pasulu dela Dug'a inse este totu in mânile cestoru din urma si fortaréti'a Nicsici inca totu e incungiurata de muntenegreni. — Din Asi'a nici o scire.

Dupa o corespundintia din Parisu a lui „Orient“, diurnalu francesu din Bucuresci ducele Decazes, ministrulu de esterne alu Franciei, aru fi dispusu a recunósce independinti'a Romaniei.

Revista diurnalistica.

Regimulu cislaitanicu a inceputu sa pasiésca in contr'a manifestatiuniloru cechiloru simpatice armeloru rusesci. La acést'a se afla indemnatu „Ruskiy Mir“, o fóia rusésca fórte insemnata, a face urmatórele observâri:

„Tóte adresele primite pâna astadi dela orasiele boheme, dela studentii scóleloru inalte din Prag'a, dela comunele rurali, cercuri si corporatiuni nu contienu nimic'a alt a, decâtu multiamit'a cea mai profunda fatia cu natiunea rusésca si Tiarulu. In bisericele boeme se celebréza servitiuri pentru noroculu armeloru rusesci si pentru eliberarea câtu mai grabnica a nefericitiloru frati sudu-slavi de sub jugulu inimiciloru crestinatâtiei. Ici colea aceste servitiuri bisericesci suntu petrecute cu cea mai mare pompa si acést'a vedi bine nu place stapanitoriloru germano-austriaci! Intielegemu, precum amu intielesu si mainainte, ca ovatiunile, demonstratiunile si banchetурile magiariloru in onórea softaleloru inca nu au pututu placé slaviloru austriaci. Déca insa regimulu germano-magiaru a permisu, cá sa i se presenteze lui Abdul Kerim pasi'a o sabia de onóre; déca elu a suferitu, cá softalele turcesci sa petréca dóue septamâni in Pest'a; déca deputatii dietali magiari si alti „patrioti“ au tienutu in dieta dî de dî cuventâri ostile, ba vatamatóre, contr'a Russiei; déca se permitea, cá cete intregi de magiari sa dea espressiune entusiasmului loru turcofilu in modulu celu mai demonstrativu si déca in fine insusi contele Andrássy a tienutu de bine si de lipsa a-si dá in privinti'a acést'a parerea sea si a aflatu aceste simpathii a fratiloru fatia de fratii pe deplinu firesci si legale, repetimu, atunci rigurositatea procurorului intrebuintiata in contr'a diurnalisticei din Prag'a ni se pare inesplicabila.

Dicemu mai multu. A devenitu fapta, ca in otelulu „La vulturulu negru“ din Pest'a se verbuéza in modu secretu voluntari pentru armat'a turcésca(?). Unu comitetu secretu dirigéza intreprinderea acést'a si toti câti se inroléza primescu arme, haine, bani si se espedéza de locu in Turci'a. Au dóra procurorulu pestanu n'a aflatu nimic'a despre tóte acestea?“

Diurnalistic'a magiara iér' despre români si armat'a Romaniei.

Sibiiu 3 Iuniu v.

(♁) In resbelulu ce-lu avuse *Turci'a* cu *Serbi'a* in anulu trecutu, cetitorii fóiei nóstre 'si voru aduce aminte, cum unele diurnale slavofile atribuiau invingerea turcésca asupr'a armatei serbiane, adeca batai'a ce o capetà generalulu *Cernaieff* dela *Kerim-pasi'a* la *Djunis* acelei circumstantie: ca soldatii de natiunalitate români, incetatieniti in *Serbi'a* si inrolati la corpulu armatei comandantelui *Cernaieff*, au fostu lasi, fricosi si nefideli; cum acei'a au aruncatu armele si resistandu comandei de a cooperá eroicesce cu soldatii serbi, au causatu cea mai mare confusiune si disolutiune in operatiunea strategica, si alte scorninturi sarbede, la cari românulu pururea e espusu din partea strainului.

Diurnalele nóstre române si-au facutu la tempulu seu reflesiunile obiective asupr'a soldatiloru români din armat'a *Serbiei* de sub comand'a lui Cernaieff; dar' cine nu-si va aduce aminte, cum diurnalele magiare „*Hon*,“ „*Ellenör*“, „*Pesti Napló*,“ „*Nemzeti Hirlap*“ din Budapest'a, pâna si „*Kelet*“ din Clusiu, in estasulu loru pentru invingerea armeloru turcesci si in esaltatiunea poftei de *aliantia cu Romani'a* constr'a invasiunei rusesci, — cu tóta ostentatiunea se pusera a face pe defensorii soldatiloru români si preste totu a-si umplea colónele cu laude despre armat'a Romaniei descriindu — si presentandu-o cá *brava* si *eroica*, bine organisata si disciplinata.

Atunci asiá erá insufletita opiniunea publica magiara. O aliantia si cooperatiune cu romanimea erá atunci binevenita. De aceea foile magiare, cari suntu inimice romanimei din Ungari'a, curtisau si lingusiau in frase seducatórie pre romanimea afara din Ungari'a. Vediendu inse ca românii din Romani'a apretiuescu mai multu faptele decâtu frasele, — totu aceeasi diurnalistica imprósca cu cele mai triviali espectoratiuni atâtu pre românii cei dincóci precum si pre fratii nostri de dincolo de Carpati.

Pâna ce nu erá inca decisa definitivu, ci numai amenintiá intrarea rusiloru in Romani'a si dechiararea de resbelu Turciei, diurnalistic'a magiara turcofila ne guguliá cu numirea de compatrioti si frati de o sórte *(A román hónpolgárok és testvérek egysorsuak)* pe ostasii români ii laudá pâna la ceriu cá pe nisce bravi eroi *(hös-vitézek)*; iér' despre *Romani'a* nu aflau cuvinte destulu de magulitórie, de-si cu câti-va ani mai nainte o persiflau totu cam in modulu si manier'a esperiata in tempulu mai recinte, adeca atunci cându se putea cetí in „*Hon*“ caracteristic'a descriere despre situatiunea *Romaniei* despre murdariele poporului si ale ostirei române pe care „*foiletonistulu*“ disertatoru o dimicá numai cu unu despartiementu de „*magyar-huszárok*“, -- adeca cavaleria ungurésca.

De cându inse *Romani'a* incheià cunoscut'a „*conventiune*“ si asiá dicendu se aliá formalminte cu *Russi'a*; apoi mai vertosu de cându dechiarà *Turciei* si resbelu in care dejá armat'a ei propria — româna fu ingagiata cu succesu si in fine de cându *Romani'a* din indurarea si cu ajutoriulu lui Ddieu — se proclamà *independenta*; ér' noi de dincóci cá frati de unu sânge o felicitâmu si i sucurgemu intru ajutoriu cu contribuiri benevole de bani, scame, si alte obiecte spre alinarea cumpliteloru dureri ale rânitiloru si ajutoriulu familieloru remase dupa cei cadiuti in lupt'a gloriósa, cu unu cuventu: de cându *romanimea* face, ce trebue sa faca pentru libertatea si esistinti'a sea, — de atunci diurnalistic'a magiara eata ce tonu a luatu, despre si asupr'a *Romanimei*:

Noi românii de dincóci nu suntemu mai multu cei pâna anu, adeca compatrioti si frati (román honpolgárok és testvérek) ci suntemu numiti in fruntea diurnaleloru magiare cu epitetele de „*Oláhok*, *Rumuny*, *Motzok*, *Pulitzka* — *nép* etc. ér' fratii nostri de preste carpati suntu inferati cu epitetele: de „*hütlen gyáva és perfid nép*“ precum ocasionalmente amu aretatu si la altu locu si precum faimosulu turcofilu de „Pesti Napló“ in nr. 144 de de Sambata 9 Iuniu, intr'o corespundintia a sea din „*Turnulu-Severinu*“ ér' nu afla cuvinte destulu de urite, si triviali asupr'a decadintiei armatei române; pe carea o presinta lectoriloru góla, flamenda, neglesa si lipsita de tóte celea, mai si de neevitabilele alimentatiuni.

Reportorulu acest'a mai are fruntea a afirmá si *principalii* lui turcofili dela „Pesti Naplo“ firesce se grabira a buciná in fói'a loru, ca neajunsurile acestea ale ostasiloru români, *menagiulu reu, pânea neconsumabila, fric'a (?!)* si indispusetiunea feciorilor u(legények) suntu cualificate de a blamá pre Domnitoriulu *Carolu* si a-lu compromite naintea colosului seu *aliatu* Protectoru *Alessandru*, dela care astépta cu mare sete corón'a de Rege a Romaniei libere si prin fortia si perfidia proclamata dejá de „*independenta*“.

Adauge apoi „corespundintele specialu“ din *Turnulu-Severinu* si scornitur'a, ca despre tóte aceste defecte ale ostasiloru români, chiaru *unu oficieru* din óstea româna i s'aru fi vaieratu amaru, -- alu cârui'a esterioru inca aretá debelare si decadintia démna de compatimitu (?!)“

Unu altu corespundinte turcofilu din *Orsiov'a* in „*Pesti Napló*“ Nr 146 de luni 11 Iuniu a. c. repórta despre cele esperiate acolo si eata cum se pronuncia despre armat'a Romaniei in limb'a sea propria: „*Az oláh hadsereget senki sem tekintheti komoly szárnyfedezetnek, a mi nagy baj az oroszokra nézve*“. Va se dica romanesce: „Armat'a româna nime nu o póte considerá de aripa scutitória seriósa ceea ce pentru rusi e mare pacoste.“ Mai la finea corespundintiei adauge: *(Hunyadmegye környéken oláhországi szökött katonából alló apró* **„rabló“** *csapat je-*

lent meg“). In pârtile Unedórei s'au ivitu trupa de **talhari** compusa din soldati fugiti din armat'a Romaniei! Minunatu si siarmantu!

Ce se mai putemu dice noi la aceste miserabilitâti diurnalistice ale turcofililoru, cari astadi 'ti caciuléza si te lauda, ér' mâne te persifléza; si ei credu ca prin aceste bârfele facu servitie bune fratiloru loru semilunatici, turciloru!

Dela sinodulu archidiecesanu.

Siedinti'a a XI din 13/25 Aprile.

(Urmare din Nr. 39).

Urméza raportulu comisiunei organisatóre.

Raportorulu A. *Trombitasiu* presenta mai intâiu proiectulu de lege pentru incompatibilitatea oficieloru invetiatoresci si profesorale, asternutu de consistoriu in urm'a insarcinârei primite in sesiunea trecuta. Comisiunea recomenda luarea in desbatere generala a acestui proiectu.

Se primesce in generalu de basa. Trecendu apoi la desbaterea speciala, raportorulu la § 1 propune a se dice in locu de „oficiu sistemisatu séu beneficiatu“ simplu: „publicu salarisatu.“ Dupa o scurta desbatere se primesce tecstulu propusu de comisiune cu amandamentulu facutu de Dr. *Pacurariu*: „cu care aru stá in vr'o colisiune.“

§ 2 se primesce neschimbatu.

La § 3 comisiunea propune la al. a) adausulu „cu esceptiunea oficiului de profesoru séu invetiatoriu, incâtu nu sta in colisiune cu oficiulu seu propriu“. Se primesce. P. c. se recomenda spre stergere. Se primesce. La p. d. recomenda comisiunea a se dice in locu de „pe tempulu prelegeriloru“, „sub decursulu anului“. Aretându dep. *Hodosiu si Mihaltianu* ca prin acésta stilisare s'aru oprí invetiatoriloru si darea de instructiune privata, ceea ce aru fi o dispositiune prea aspra, sinodulu primesce tecstulu proiectului cu stergerea cuvinteloru „in cancelarii.“ P. e. se primesce neschimbatu.

La § 4 comisiunea propune primirea p. a. b. si c. dupa tecstulu proiectului; iér' din p. d. sa se elimineze cuvintele: „cu referada ordinara“; deasemenea din p. e. sa se stérga cuvintele „séu defensoru alu legiloru.“

Dupa o scurta desbatere se primescu modificârile propuse de comissiune.

§ 5 comisiunea propune a se sterge. Se primesce.

La § 6 dep. *Cosm'a* propune a se dice „se pune in lucrare, cându se va pune in lucrare regulamentulu seminarialu.“

Dep. *Diamandi* arata ca nu se refera numai la seminariu legea proiectata ci si la scólele celelalte poporale si medie.

Dr. *Pacurariu* nu afla motivulu pentru ce s'a disu ca legea din cestiune intra in vigóre cu 1 Septembre a. c. Fatia de scólele poporale spriginesce tecstulu, sa se adauga inse ca: fatia de seminariulu archidiecesanu va intrá atunci in vigóre, cându se va introduce si pune in lucrare regulamentulu seminarialu.

Archim. *Pope'a* combate astfeliu de restrictiuni in o lege generala.

Hanni'a e pentru propunerea lui Pacurariu, cu deosebire din causa ca densulu nu scie ce influintia va avea acésta lege asupr'a aceloru, cari de 30 ani au fostu in oficii la seminariu si pre cari „acum ii dati afara,“ — In urm'a acestoru observâri se incinge o desbatere mai lunga asupr'a propunerei lui Pacurariu, in contr'a cârei'a vorbesce dep. *Diamandi*, care desfasiura, ca nime nu are de cugetu a face cuiva nedreptate, dar' nici privilegii pentru nime nu are sa faca sinodulu. Déca dlu Hanni'a a facutu servitii institutului, sinodulu i le va recompensá dupa o cheia drépta. Din considerare câtra o singura persóna, nu se póte impedecá facerea unei reforme in intrég'a provincia metropolitana.

Dupa o replica a lui Pacurariu, care inse nu aduce argumente nóue pentru propunerea sea, se pune propunerea la votu si se primesce § 6 cu amandamentulu lui *Pacurariu*.

§ 7 se primesce neschimbatu.

Proiectulu acest'a privindu-se de cetitu a trei'a óra sinodulu 'lu declara de lege deobligatóre pentru archidiecesa.

Presidiulu pune la ordine *proiectulu pentru seminariulu teologicu si pedagogicu „Andreianu“ alu archidiecesei ortodocse române din Transilvani'a.* Raportoru A. *Trombitasiu*.

La propunerea lui Hodosiu, considerându-se proiectulu de cetitu, se primesce in desbatere generala si se trece indata la desbatere in specialu.

Introducerea si §§ 1—6 se primescu neschimbati, cu adausulu dep. Cosma cá in §§ 4—6 p. 8 in locu de „cântu“ sa se dica „musica vocala si instrumentala.“

§ 7—13 se primescu dupa tecstulu proiectului. La § 14 al. 2 comisiunea propune cá dupa cuvintele: „unu vicebibliotecariu dupa a sea buna socotintia“ sa se adauga: si sub propri'a sea responsabilitate.“ Se primesce.

§§ 15, 16 se primescu neschimbati. La § 17 se ficséza terminulu asternerei cereriloru de primire cu 1 Augustu. §§ 18—22 se primescu neschimbati. § 23 se primesce cu adausulu: nu póte frecuentá . . *cá ascultatoriu ordinariu* . . . . . §§ 24—33 se primescu neschimbati. La § 34 se ficséza tacs'a pentru esamenele de repetitiune cu „1 fl. in favorulu bibliotecei.“ § 35 se primesce cu stergerea rendului din urma: „din care. . . . . .“

§ 36—38 se primesce cá in tecstulu proiectului cu inlocuirea cuventului séu dupa absolvire . . . cu „iér'“ dupa etc. §§ 39—46 se primescu neschimbati. § 47 se primesce cu corectur'a: deschisu recursulu“ si cu omiterea cuvinteloru din urma: „cu atâtu mai putienu. . . . . .“ §§ 48—52 se primescu neschimbati.

In loculu § 55 se primesce urmatórea stilisare:

„Incâtu privesce incompatibilitatea oficieloru profesorale, cu alte oficii, acést'a se hotaresce prin legea speciala despre incompatibilitate. Nici unu profesore ordinaru nu se póte ocupá si cu alte oficii salarisate.“

La § 56 se propunu urmatórele schimbâri:

„Salariulu profesoriloru se statoresce: a) pentru cei ordinari, definitivi 1000 fl.; pentru cei ordinari, provisori 800 fl.; bani de cuartiru celoru ordinari, definitivi 200, celoru ordinari, provisori 150 fl.; b) profesorului de musica vocala si cântu 800 fl.; c) totu la 5 ani de servitiu continuu se inmultiesce salariulu profesoriloru ordinari cu 100 fl.“

Se primesce.

§ 57. Se primesce in urmatórea stilisare: „directorulu se alege pe viétia prin consistoriu din profesorii ord. definitivi ai sectiunei teologice.“ . . . . Se primesce.

§§ 58—60 se primescu neschimbati.

§ 61 se primesce cu modificarea . . unu directoru; acest'a dimpreuna cu profesorii ordinari constitue corpulu profesoralu.

§ 62 se primesce neschimbatu.

§ 63 se primescu cu stergerea cuventului „pedagogicu“ din alinea ultima, rendulu din urma.

§ 64 p. 1—8 se primescu neschimbate; dupa p. 8 se propune si se primesce amendamentulu: „neurmându decisiunea consistoriului in terminu de 15 dile, se privesce decisiunea corpului profesoralu de primita,“ la p. 12 sa se adauga unu punctu in intielesulu p. 2 din § 67 p. 13—18 se primescu cu stergerea cuvinteloru „spre vedere . . . din p. 17.

§ 65 se primesce neschimbatu.

La § 66 p. 1 se propune si se primesce modificarea: „directorulu are dreptu 1-iu a concediá pe unu elevu, in casuri grave pe tempu de 8 dile . . . . . si adaugerea unui punctu nou; 3-a a pretinde dela profesoru ascultarea de legile scolare in generalu si de dispositiunile speciale, pre cari densulu afla de lipsa a le face sub propri'a sea responsabilitate.“

Dupa § 66 se primesce adaugerea unui § nou, care hotaresce asupr'a alegerei profesoriloru in conformitate cu propunerea dep. P. *Cosm'a* in modulu urmatoriu: 1) alegerea de profesori se efectuéza in sinodulu eparchialu; 2) numai acelu candidatu póte fi alesu, care intrunesce cualificatiunea prescrisa in statutu; 3) devenindu unu postu in vacantia, consistoriulu face dispositiunile necesare pentru indeplinirea acestui postu prin denumire séu substituire interimala, care va durá pâna la intarire prin sinodu: 4) consistoriulu este datoriu in terminu de o luna dupa devenirea unui postu in vacantia a escrie concursu pentru indeplinirea postului profesoralu, a enumerá tóte conditiunile ce trebuie sa intrunésca concurentulu si a-lu publicá in organulu de publicitate archidiecesanu; 5) dupa espirarea terminului concursului consistoriulu esaminéza petitiunile intrate si constata cualificatiunea concurentiloru; compune o lista de candidare in care se inscrie in ordine cualificatiunea documentata, insemnandu se in o rubrica separata tóte datele separate ce privescu cualificatiunea sea; 6) dupa 3 ani de proba respectivulu se intaresce de profesoru definitivu de Archieppu la propunerea consistoriului.

§ 67 alu projectului se primesce cu schimbarea p. 4 in urmatoriulu modu: a cere concediu dela directoru pe tempu pâna la 6 dile, iér' pentru tempu mai indelungatu a cere concediu prin directoru dela consistoriu. P. 4 se sterge.

§§ 68—70 p. 1—4 se primescu neschimbati.

Dupa p. 4 se primesce adaugerea unui p. nou: „in conferinti'a din lun'a lui Maiu se hotaresce terminulu si durat'a esameneloru din semestrulu alu 2-lea.“ Din p. 5 se sterge rendulu din urma: acestu raportu. . . . . De asemenea se sterge aline'a a 2-a din p. 6 si 8. In p. 9 aline'a 2, in locu de cuvintele: „ce are a se. . . ., se pune: „ultima a an. scol.“ P. 10—15 se primescu dupa tecstulu projectului, cu modificarea de 8, in locu de 3 dile in p. 11.

§§ 71—78 se primescu cu unele modificâri neesentiale.

P. 1, din dispositiile transitorice se primesce neschimbatu, dupa ce se respinge o propunere a dep. Mihaltianu, de a se primí tineri cu 4, in locu de 6 cl. gimn.

P. 2 se primesce in o nóua stilisare: In casuri de . . . . . . pregatire, dar' neaperatu celu putienu de 4 cl. gimn. Pentru instruirea acestoru se voru infiintiá cursuri separate in institutu.

Asupr'a p. 3 din dispositiile transitorice se incinge o desbatere lunga si infocata.

Dep. protopopu si directoru seminarialu *Ioanu Hani'a* in o cuventare mai lunga, combate cu óre-care vehementia si iritare propunerea projectului, resp. a comisiunei. Densulu sustiene, ca dispositiile, ce intentionéza sinodulu a face nu a u fi precugetate destulu de bine; ba ca aru vatemá chiaru in modulu celu mai flagrantu averea si *onórea* cui-va, adeca a acelui'a care de facto ocupa postulu de profesoru resp. directoru alu seminariului de 30 ani, adeca averea si onórea sea (a vorbitoriului). Urméza apoi o asemanare putienu magulitóre a lucrârei sinodului, cu lucrarea unui contimpuranu, care nu se bucura tocmai de renumele celu mai bunu. In cele din urma cere cá: sinodulu luându in considerare drepturile sele câscigate sa *nu* hotarasca cestiunea optârei si a lefei in intielesulu propunerei comisiunei.

Dep. Dr. *Hodosiu* si *Diamandi Manole* combatu privirile lui Hani'a, ca prin regularea unei afaceri generale prin lege, s'aru puté intentioná vatamarea averei séu *onórei* cui-va. Anume dep. Diamandi Manole arata, ca aici nu aru fi vorb'a de drepturi câscigate. Necesitatea a adusu cu sine a se impreuná in trecutu postulu de directoru cu postulu de protopopu alu Sibiiului. Servitiile facute, nu au fostu gratuite, ci impreunate cu unu sala iu corespundietoriu impregiurâriloru. Schimbându-se relatiunile, sinodulu voiesce sa reguleze acum acésta cestiune prin lege alt-cum. Totu-déun'a inse cându se face unde-va vr'o reforma, se intempla de nu se póte face tuturoru pe voie; acést'a inse nu va se dica, ca se face pentru a vatemá averea séu onórea cui va ci pentru-ca astfeliu reclama necesitatea tempului. Densulu privesce la principiu, si cându votéza o lege, nu cauta la „fotografii.“

Dep. *Dr. Pacurariu* apera punctele de vedere ale dep. Hani'a si propune urmatoriulu amandamentu la p. 3: profesorii, cari suntu pâna acum ordinari sistemisati la acestu institutu, si voru fi alterati din loculu loru, sa priméscă o pensiune, conforma cu dispositiunile legei statului pentru profesori gimnasiali.“

In contr'a acestei propuneri comisiunea formulase urmatórea propunere, dupa . . . „unu postu séu altulu„ sa se adauga: „iér' alegându profesur'a voru avé dreptu a pretinde cuincuenalele din § 56 lit. f, dela inceputulu servitiului cá profesori in seminariu.“

Cerendu-se incheierea desbaterei si punendu-se propunerile la votu, propunerea comisiunei se primesce cu 17, contr'a 16 voturi.

La p. 4 dep. Hani'a, arata ca s'aru fi facutu dispositii de consistoriu, cá directorulu sa locuiésca in seminariu, dar' ca arufi inconvenientu, cá directorulu sa locuiésca in seminariu, dupa cum suntu impregiurârile locale date, si recomenda a se amâná acésta afacere pe tempu nehotaritu. — Dupa o desbatere mai lunga asupr'a acestui objectu, constatându-se lips'a neaperata de a fi unu siefu si anumitu directorulu, in seminariu pentru a inspectioná afacerile interne ale seminariului, dar' totu-odata luându-se si privire la impregiurârile locale nefavorabile, sinodulu primindu p. 4 (cu omiterea cuventului din urma „*bisericescu*“, si intercalarea cuventului esecutarea „succesiva“ . . .) cu privire la locuinti'a directorului in seminariu decide, ca indatorirea de a locuí in seminariu, sa remâna in suspenso, pâna cându seminariulu nu va fi transformatu astfeliu cá sa póta locuí directorulu in seminariu.

Declarându-se in urma projectulu de primitu si in a trei'a cetire se declara cu valóre de lege.

Presidiulu multiamesce sinodului pentru interesulu si ostenél'a pusa la deslegarea problemei grele a acestui sinodu si dându membriloru binecuventarea archierésca, declara sessiunea a. 1877 de incheiata.

Archimandritulu vicariu N. Pope'a multiamesce in numele sinodului Escl. Sele pentru conducerea intieléptă, urandu-i unu intreitu „sa traiésca.“

Cu aceste siedinti'a ultima a sessiunei an. cur. se incheia.

Corespundintia.

Budapest'a, 14 Iuniu 1877.

Europ'a intréga inainte cu 24 de ani s'a pusu contr'a Russiei, si a aperatu pe Turci'a, carea inca pe atunci erá in agonia de mórte, voindu, cá temeduindu-se, sa devina unu statu luminatu, si se nisuiésca a adoptá civilisatiunea européna. In conferinti'a dela

Parisu s’a asecuratu intregitatea teritoriului otomanu, iér’ Turci’a s’a obligatu serbatoresce, ca calea indicata de Europ’a o va urmá si va usiorá sórtea crestiniloru, ce zacu in robie de seculi.

Tóte aceste Turci’a nu le-a implinitu, n’a aretatu nici celu putienu bunavointia de a face câtu-si de putienu pentru supusii sei crestini; nu numai, ci a continuatu cu o trufia ne mai pomenita a atacá drepturile principateloru dunarene, a priví Romani’a si Serbi’a de pasialicuri turcesci si pre domnitorii sei de guvernatori otomani; ba Turci’a, in contr’a intereseloru sele a inceputu a fraternisá cu dusmanulu seu naturalu si puternicu, cu Russi’a, nesocotindu ca numai acestu dusmanu este, carele voiesce a-i dá lovitur’a de mórte. Sultanulu Abdul-Aziz s’a datu cu totulu in bratiele diplomatiei rusesci. Tóte sfaturile binevoitóre ale celoru-lalte puteri au remasu la inalt’a pórta fâra resultatu.

Ori-cine, cunoscendu aceste impregiurâri, se intréba: déca unu atare statu, care nu cunósce nici macaru interesele vitali ale sale, care sfaturile puteriloru europene le-a luatu in desiertu, merita óre a luá parte in concertulu europénu? *merita cá elu sa esiste si mai departe?* Omu cu minte si judecata nu póte sa dee respunsu afirmativu. Si astadi afara de unii jurnalisti *magiari* si *austro-ovrei*, nu cutédia nime sa sustiena intregitatea si dreptulu de esistintia a imperiului otomanu.

In acestu organu de publicitate amu spusu de repetite ori, ca noi, in interesulu monarchiei nóstre in generalu, si in interesulu elementului românu in specialu, ne-amu fi bucuratu, déca amu fi vediutu, ca Turci’a nisuesce a fi unu imperiu luminatu, dreptu, si respecta interesele umanitari de civilisatiune, fâra cari astadi nici o tiéra nu póte avea viétia indelungata.

Dupa ce insa tóta lumea este convinsa de contrariulu, *facemu atenti pre compatriotii nostri magiari*, ca prin pledarea si mai departe pe lânga turci, prin arangiarea demonstratiuniloru pentru softalele turcesci se facu numai de *risu* si de *batjocura*, ’si dau numai testimoniulu de paupertate, ca nu le place a cugetá: ci urméza si densii doctrinele atâtu de periculóse a coranului, adeca cele a *fatalismului*. Iér’ cându vinu si ataca prin diurnalistic’a loru demnitatea natiunei române, cându clevetescu despre armat’a româna cá babele dela sate, — si cându-si cauta ei insii noroculu cu ciurulu, nu numai ca atingu cele mai delicate simtieminte a compatriotiloru loru români, cu cari suntu legati de seculi a vietiuí impreuna, — ci *’si nesocotescu chiaru interesele loru.*

Unu semnu fórte tristu trebuie sa insemnâmu si adeca: ca *nimenea* intre atâti’a invetiati magiari, ce si dau aerulu ca au ajunsu la gradulu de cultura européna, nimene nu-si iá ostenél’a, a face atenti pre connationalii loru: ca nu facu bine, cându provóca poporulu românu prin invectivele loru, si cându voiescu sa lege sórtea acestei tieri de sórtea imperiului turcescu, carea pe semne curendu are sa se decida.

Aru puté acesti invetiati ai loru sa le servésca cu esemple numai din anii abiá trecuti 1848/9, cându românii, provocati intr’unu modu barbaru, au fostu necessitati a-si aperá interesele loru prin fortia.

Nu scimu, déca compatriotii nostrii unguri au invetiatu din logic’a mintiei sanetóse regul’a, ca acelea’si cause au acelea’-i urmâri, nu scimu déca d-loru afla cu cale a cugetá asupr’a unoru lucruri „bagatele“ cá aceste, si nu cum-va li este ocupata mintea numai in giurulu lucruriloru din Constantinopole; noi inse, si credemu ca cu noi impreuna toti românii, aru dorí cá sa fimu scutiti de repetirea macaru a evenementeloru din anu 1848.*) „Principiis (obscuris) obsta, sero medicina paratur!“

— Z.

Romani’a.

Cetimu in „Monitorulu“ Romaniei:

MM. LL. Domnitoriulu si Dómn’a, in urm’a unei invitatiuni din partea Majestâtiei Sele imperatorului Rusiei, au mersu, insotiti de maresialulu curtiei, de D. A. Mavrocordatu, siambelanu (camarariu) alu M. S. Dómnei, dumineca 20 ale curentei, cu unu trenu espresu, la órele $4^{1}/_{2}$ la Ploiesci la órele $5^{3}/_{4}$. Majestatea Sea imperiala, impreuna cu AA. LL. II. marii duci Czarevici, Nicolae Nicolaevici si ceilalti membri ai familiei imperiale, au primitu la gara pe Mariile Loru.

Imperatorulu dându bratiulu M. S. Dómnei s’a suitu in trasura; M. S. Domnitoriulu s’a suitu intr’alta trasura cu marele duce mostenitoriu, si urmati de ceilalti membri ai augustei familii imperiale, au mersu la cuartirulu Majestâtiei Sele.

La locuinti’a imperatorului se aflá insiruita escort’a imperiala, compusa de deputatiuni din tóte regimentele guardei. Dupa defilarea escortei a urmatu prândiulu de familia la Majestatea Sea.

La órele $7^{1}/_{2}$, imperatorulu impreuna cu Dómn’a si Domnitoriulu, cu marele duce mostenitoriulu, si ceilalti mari duci au mersu de au visitatu tabar’a cazaciloru din garda. Majestatea Sea imperatorulu a ordonatu sa se dea semnalulu de alarma; regimentulu a fostu indata gat’a, a incalecatu si a defilatu.

Dupa acést’a Majestatea Sea imperiale a insotitu pe inaltimile Loru la gara impreuna cu AA. LL. II. marii duci, unde au statu pâna la órele 8 si 20 minute, cându luându-si diu’a buna dela Mariele Loru, trenulu princiaru a plecatu.

II. LL. Domnitoriulu si Dómn’a s’au reintorsu in capitala la órele 10 sér’a.

In aceste din urma dile, M. S. Domnitoriulu a binevoitu a primí mai multi generali si comandanti de corpuri ai armatei imperiale ruse, intre cari pe dnii: generalu-majoru Golinski, locotenentulu generalu baronu Driesen, principele Wittgenstein si altii, precum si pe mandatarii soeietâtiei „Crucei Rosie“ ruse, principele Tcherkaski.

D. consulu generalu alu Germaniei a avutu onórea a presentá Mariei Sele pe d. de Lignitz, majoru din statulu majoru prusianu, si d. agentu diplomaticu si consulu generalu alu Austro Ungariei, pe d. colonelu baronu Bechtolsheim, siambelanu (camarariu) si adjutantu alu Majestâtiei Sele imperatorului Austriei, rege alu Ungariei, — amendoi atasiati militari la ambasadele respective din Sântu-Petersburg. Asemenea s’au mai presentatu Domnitoriului: d. locotenentu-colonelu baronu Löhneysen si d. capitanu de statu majoru de Bolla din armat’a austro-ungara, si d. comite Wedel si d. Vuillaume, majori din statulu majoru prusianu; d. Waiberg, capitanu de statu majoru din armat’a sueda; d. de Hedemann, capitanu in garda si adjutantu alu Majestâtiei Sele regelui Danemarcei, precum si alti domni oficieri straini atasiati prelânga marele cuartiru alu armatei imperiale ruse.

M. S. Dómn’a, sambata 28 ale curentei, a binevoitu a asistá la concertulu datu, in teatrulu celu mare, de câtra o societate de binefacere, in folosulu soldatiloru raniti.

Imperatulu Russiei.

Alessandu II, imperatulu imensei si imposantei Russiei, e astadi óspele lui Carolu I, intâiu Domnu alu României libere si independente.

Maiestatea Sea imperiala s’a nascutu la 29 Aprile 1818, pe cându marele Imperatu Nicolae Pavlovici, tat’a Maiestâtiei Sele, erá numai mare duce si separatu de tronulu Russiei prin dreptulu fratelui seu celu mai mare, Constantinu. Se se scie insa, ca la mórtea lui Alessandru I, presidentulu consiliului imperialu, Petru Lapukin, desfacendu unu pachetu sigilatu cu sigilulu imperiului, s’a gasitu o scrisóre a lui Constantinu adresata imperatului, fratele seu, prin care-’lu róga sa primésca renunciarea sea la tronulu Russiei, la care imperatulu a si aderatu. Numai dar’ in bas’a acestui pactu de familia, Nicolau Pavlovici putù sa se suie, dupa Alessandru I, pe tronulu Russiei, si cine a urmatu istori’a contemporana a Russiei, scie câtu de framentata, dar’ si imposanta, fu imperati’a sea.

Alessandru II fu crescutu mai intâiu de mam’a sea, Alessandr’a Teodorovn’a, sor’a imperatului, Vilhelm IV alu Prussiei. Primulu guvernoru alu Maiestâtiei Sele a fostu generalulu Mörder, de origine germana si de religiune protestanta. Educatiunea i fu terminata de poetulu Jukovschi, poetu de scól’a romantica si acea a partidului vechiu rusu. Profesorulu insa celu mai gelosu fu chiaru tatalu Maiestâtiei Sele, marele Nicolau Pavloviciu, care inca de micu ’lu esercitá a deveni demnulu seu ereditariu invetiandu-’lu esercitiele militarie cu severitatea unui corporalu instructoru.

La 1 Maiu 1834, in etate de 16 ani, *Tiareviciulu* (nume care se dà in Russi’a ereditariloru tronului) fu declaratu maioru. Comandante alu lancieriloru gardei, alamanulu cazaciloru, primulu adjutantu alu imperatului, nu putù sa duca asiá teneru viéti’a de manevre, de reviste si parade militare, pe care imperatulu le impunea chiaru princeseloru casei imperiale. Sanatatea sea fu sdruncinata, facendu-lu sa cada la unu feliu de spleenu. Ordinu dar’ i fu datu de a merge sa-’si caute sanatatea si sa se mai distreze in Germani’a, pe unde caletorí mai multu tempu, oprindu-se la curtea din Hesse Darmstadt, de unde nu se mai intórse, decâtu dupa ce luà de socia pe principes’a Mari’a, fiic’a marelui duce Ludovicu II.

Inca dela 1826, Maiestatea Sea imperiale avea titlulu de cancelariu alu Universitâtiei din Finland’a, ale cârei functiuni n’a inceputu a le indeplini decâtu dupa casatoria, fundandu o catedra de limb’a si literatur’a finlandeza si acordandu chiaru patronagiulu seu Academiei séu societâtiei de literatura finlandeza. Dupa mórtea marelui duce Mihailu Pavloviciu i fu incredintiata si inalt’a directiune a scóleloru militare din Russi’a, crescendu tinerimea „in adeveratulu spiritu rusescu“, dupa cum i-aru fi disu chiaru imperatulu Nicolau.

La 1850 Alessandru II visità Russi’a meridionala, Nicolaieff, Sevastopolu, Tiflis, Erisan, Derbeut, terminandu acésta caletoria printr’o lovire contr’a circasianiloru din Caucasu, in care, dupa recomandatiunea principelui Worontzoff, obtienù ordinulu St. Georgiu.

Dela suirea Maiestâtiei Sele imperiale pe solidulu tronu alu tuturoru rusiloru, Alessandru II s’a aretatu fórte decisu de a reformá moravurile administrative, pedepsindu fórte severu abusurile ce se comiteau. Printre alte reforme, Maiestatea Sea imperiala s’a ocupatu fórte multu de instructiunea publica. Printr’unu decretu dela 23 Octomvre 1855 facù sa dispara restrictiunile cari limitau numerulu eleviloru in universitâtile rusesci. Sub Nicolau Pavloviciu toti profesorii liceului Alessandru si ai scólei de dreptu din St. Petersburg trebuiau sa fia alesi dintre oficierii superiori ai armatei. Alessandru II a datu la 1856 o ordonantia contraria. La 1855 a infiintiatu la Universitatea din St. Petersburg o nóua facultate, numita facultatea limbiloru orientale si, printr’unu ucasu publicatu la 1856, regulandu instructiunea publica pe nóue principii, a pus’o sub supraveghiarea directa si personala a imperatului.

Unu altu faptu, fórte insemnatu din punctulu de vedere alu progresului si care caracterisà imperati’a lui Alessandru II, este emanciparea serviloru (tieranii), câtra cari si-a consacratu tóta atentiunea. Manifestulu relativu la acésta mare transformare sociala s’a datu la 19 Februariu (3 Martiu) 1861, in urm’a unei lungi si solemne siedintie a consiliului imperialu, in care s’a admisu vointi’a espresa a imperatului, cu tóta opasitiunea celoru mai influenti dintre consiliari. Dupa dispositiunile luate in acea memorabila siedintia, signorii ’si conservu dreptulu asupr’a pamentului, lasându-le tieraniloru dreptulu usufruptu perpetuu cu sarcin’a unoru redevente determinate. Dela acestu regimu de transitiune incolo, tieranii luara numele de *tierani obligati*, avendu dreptulu de a’si rescumperá pamentulu cu autorisatiunea signoriloru, si a deveni, prin urmare, proprietari liberi.

Chiaru câtra Poloni’a, Maiestatea Sea imperiale si-a aretatu moderatiunea sea de caracteru, deórece, prin ucasulu dela 27 Maiu 1856, a datu voia tuturoru emigratiloru dela 1830 si 1831 sa se intórca in tiér’a loru.

La 18 Februariu (3 Martiu) 1855, diu’a suirei pe tronu a Maiestâtiei Sele, Alessandru II se adresà supusiloru sei printr’unu manifestu, in care le dicea in fati’a Europei:

„Suindu-ne pe tronulu nostru ereditariu alu imperiului Russiei, precum si alu regatului Poloniei si marele ducatu de Finland’a cari suntu neseparate de imperiu, luâmu in fati’a lui Dumnedieu celu nevediutu, dar’ totudéun’a lânga noi, sânt’a indatorire de a nu avea altu scopu decâtu prosperitatea patriei nóstre. Dee Ddieu, care ne-a chiematu la acésta inalta missiune, cá, condusu si ajutatu de elu, sa putemu intarí Russi’a in celu mai mare gradu de putere si de gloria, sa putemu prin noi indeplini vederile si dorintiele ilustriloru nostri predecesori, Petre, Caterin’a, Alessandru celu iubitu, si augustulu nostru tata de neperitóre memoria“.

„Press’a“.

Ofrande pentru ostasii râniti din Romani’a.

Dela Bai’a de Crisiu amu primitu urmatórele ofrande pentru soldatii români râniti din Romani’a, cari s’au si espedatu la presiedintele societatei române „Crucea rosia“ principele Dimitriu Ghic’a in Bucuresci:

Dela Dr. St. Erdeli 5 florini, S. Bolf’a 4 fl., I. Adamovici 5 fl., Aug. Onitiu 1 fl., S. Borlea 15 fl., P. Gligoru 10 fl., G. Secul’a 20 fl., G. Padureanu 5 fl., P. Tisu 5 fl., I. Simionasiu 5 fl., P. Albescu 1 fl., T. Popp 5 fl. Sum’a 81 fl. v. a.

Diamandi I. Manole.

Societatea „Crucei rosie“ din Romani’a, comitetulu centralu Nr. 344.

Bucuresci, 17 Maiu 1877.

Domniei sale dlui Diamandi I. Manole, presiedintele comitetului româniloru din Brasiovu pentru ajutorarea soldatiloru râniti din Romani’a.

Amu primitu eri epistol’a Domniei Vóstre dela 13 Maiu curentu cu unu gropu de Napoleoni de auru in suma de lei 7125, ce mi-a’ti facutu onóre a ne tramite.

Ve rogu, domnule presiedinte, sa binevoiti a esprimá fratiloru nostri din Brasiovu viu’a recunoscintia a comitetului „Crucei rosie“ de aici, si in particulariu a subsemnatului, pentru acésta ofranda, care, nu numai prin insemnatatea sumei, dar’ mai cu deosebire pentru spontaneitatea faptului, ne dà o nóua dovéda de simpathia si iubire.

Anecsandu aici recipiss’a cassierului Nr. 240 constatatória de incassarea baniloru ve rogu dle presiedinte, sa binevoiti a primí incredintiarea osebitei mele consideratiuni.

Presiedinte: Dimitriu Ghic’a m. p.
Secretariu: Ioanu S. Bobocu m. p.

---

*) Vomu si fi. Red.

Economicu.

Saliste, 10/22 Maiu 1877.

Dle Redactoru! Sunteti cu totu respectulu rugati a dá locu in pretiuitulu diuariu „Tel. Rom.“ urmatóreloru renduri, cari — de-si cam târdiu — tractéza depre prelegerea publica, ce o tienù in comun'a nóstra dlu prof D. Comsi'a asupr'a pomaritului si gradinei scolare.

Art. de lege XXXVIII din an. 1868 in caus'a instructiunei publice din scólele populare in §. 11. lit. g) ordinéza instruarea eleviloru si in gradinaritu.

In seculului, in care traimu, sciintiele naturale au luatu unu aventu ne mai pomenitu; deci si aplicarea teorieloru acestei sciintie in pracsa la diferitele ramuri industriale, economice etc. este numai unu eflucsu alu acestei sciintie vaste.

Cine a traitu câtu de putienu in mijloculu poporului nostru, va scí, câtu de conservativu este elu in totu ce a ereditu dela antecessorii sei, bune séu rele.

In privinti'a acést'a cá si in altele o miia si un'a de puncte, scól'a si ér' numai scól'a este chiamata a lucrá pentru indreptarea scaderiloru.

Si fiindca scól'a cea vechia, in carea s'au formatu pâna acum barbatii de scóla, invetiatorii, nu a fostu organisata astfeliu, precum o vedemu astadi, ca sa fia potutu satisface tuturoru cerintieloru poporului nostru; de aceea salutâmu cu bucuria conclusulu „comit. despartiementului III alu Asociatiunei tranne pentru literatur'a si cult. pop. românu“, prin care conclusu cu adoperarea d. prof. D. Comsi'a si D. Eugen Brote se dispune a se tiené prelegeri populare gratuite asupr'a diverseloru ramuri agricole si economice. O idea mai fericita si unu scopu mai salutariu nici ca se potu cugetá. Prin aceste prelegeri, tienute intr'o limba câtu mai populara, si urmate de desbateri interesante, la cari fia-care dintre sateni este indreptatitu si rugatu sa-si faca „resónele“ sele, se procura comuneloru nóstre cea mai buna ocasiune a-'si castigá cunoscintie mai lamurite in agricultura, acésta aprópe singur'a profesiune a tieraniloru nostri.

Si asiá, cu permissiunea on. dvóstre, voiu atinge in trasaturi generale prelegerea publica, ce o a tienutu dlu D. Comsi'a in comun'a nóstra la diu'a anunciata prin „Tel. Rom“, adeca Dumineca in 17/29 Aprile a. c., cu care ocasiune comun'a nóstra se felicità a salutá pre lânga dlu disertante inca si o cununa prea frumósa de inteligenti români in persónele dd. Revrdis. d. Il. Puscariu si I. Popescu Parteniu Cosm'a, D. P. Barcianu, Eugenu Brote, si baronulu Aichelburg.

Sosindu acesti'a in Saliste pre la órele 10—11 a. m. si insociti de unu publicu — fatia cu impregiurarea de atunci — fórte numerosu din comun'a Saliste si giuru, se dusera cu totii la gradin'a, scólei unde ajunsi, dupa ce esplicà Reverend: dnu protopresviteru I. Popescu scopulu venirei D-loru in urm'a concl. susu atinsu alu com. desp. III. — dlu prof. D. Comsi'a dà apoi urmatórele indigitâri cu privire la organisarea si arangiarea gradinei de scóla, si adeca:

Gradin'a, avendu o intindere destulu de mare sa se imparta mai intâiu in tabli séu despartieminte mai mari. In un'a din tabli si pe de marginea carâriloru sa se cultive diverse flori pentru a sadí in inimile fragede gustulu frumosului precum si placerea la munca, ordine si curatienia; in alt'a sa se cultive legumi pentru desvoltarea spiritului de economia casnica si in a trei'a altoii si pomisiorii etc.

Facendu-se acést'a impartire sa se traga apoi unele carâri, parte strembe (arcuate). Carârile sa fia câtu mai drepte si largi, pentru de a puté umblá invetiatoriulu cu scolarii comodu, cându face demonstrârile, si cându lucra cu scolarii impreuna. La tragerea carâriloru in lin'a drépta ne folosimu de sfóra, pociumpi si cruci. Carârile sa fia putienu inclinate spre a avé apa pe unde se scurge. Pe deasupr'a sa se puna petrisiu si apoi nasipu. Tâblile sa se sape câtu mai afundu de cu tómna. Primavér'a se sapa din nou séu numai se grebléza, impartiendu apoi tâblile in straturi de câte 1 metru latime.

In urm'a mai multoru esplicâri generale, dlu D. Comsi'a trece apoi la lucruri mai speciale si incepe sa vorbésca asupr'a culturei pomiloru, obiectulu prelegerei. Mai intâiu insira folósele pomaritului; dupa ceeea ajunge la insa'si cultur'a pomiloru. Din esplicârile date estragemu urmatórele:

Sementi'a de pomi padureti, — — câci acesti'a suntu a se preferí celoru produsi din sementia nobila — se sémena intr'unu stratu anumitu primavér'a séu tómn'a, de tempuriu. Simburii se sémena in siruri drepte pe mai multe sientiuletie, cari se astupa apoi cu putiena tierâna in amestecu cu compostu cenusia, gunoiu putredu de grajdu. In anulu urmatoriu, pomisiorii se transplanta aiurea la o distantia mai mare unulu de altulu. In urm'a transplantârei radacinile se ramurescu mai tare si se intarescu alaturea cu trunchiurile. Dupa 2, celu multu 3 ani, cându pomisiorii voru fi ajunsu grosimea unei pene de gâsca, ei se sadescu in „scól'a de altoitu“, ½ metru departare.

Scól'a de altoitu se imparte si ea in mai multe straturi de câte 1 m. latime asemenea scólei de semenatu. Pamentulu sa se rigoleze de cu tómna, adeca sa se sape la o adencime insemnata, scormonindu si amestecându pamentulu cu multu gunoiu putredu.

(Va urmá).

Varietâti.

(†) *Necrologu.* „Sa ne facemu datorinti'a fatia de umbrele fericite cari disparu dintru noi.“

Amali'a *Ciaclanu* nascuta *Sirbina Nadasdi,* fia fericitului românu gr. or. ortodocsu Georgiu *Sirbina* si consort'a cetatianului nostru, mahnitulu Georgiu *Ciaclanu* in 8 Iuniu st. n. d. a. 4¾ óre dupa impartasirea cu cele sacre in alu 41-lea anu alu etâtiei si 27 anu a casatoriei sele fericite 'si dete in mânile creatorelui sufletulu seu nobilu, maretiu si demnu de un'a adeverata matrona româna; dupa unu morbu indelungatu, carele i-au sguduitu adencu atâtu puterile fisice câtu si spirituali, afara de sociulu perpetuu mahnitulu Georgiu Ciaclanu, cumnatulu Alesandru Ciaclanu, mum'a, fratii, sororile, nepotii si tóte rudeniile, o jelescu cu lacremi ferbinti, si o deplângu toti câti au cunoscutu nobilulu caracteru alu acestei femei nobile, si bine inzestrata cu virtutile cele mai bune.

Remasitiele-i pamentesci s'au asiediatu astadi d. a. la 5 óre in cript'a dela vini'a sea propria cu cea mai mare splendóre si pietate, cá si care opidulu nostru n'a mai vediutu in tempu de 16 ani. Compatimirea si perderea este generale.

Este mare perderea unei astfeliu de femei nobile pentru sociulu seu, carea l'a concomitatu intru tóte intreprinderile sele laborióse, n'a lipsitu ea nici cându de a nu-i fi consultatórea si adeverat'a femeia iubitóre de sotiulu seu, unica mângaiere a sufletului obositu si frântu de dureri.

Mam'a a perdutu intr'ens'a pe unic'a si model'a fia, fratii si sororile pre prea amabil'a si neuitat'a loru sora; iér' cari nu apartienu la strens'a legatura familiare, pe adeverat'a amica a societâtiei morali.

Dómn'a *Amali'a* Ciaclanu, acést'a pretiuita fiintia ce ne dise adio pentru totu-déun'a, a fostu bunatatea, sacrificiulu, virtutea, in ea fusera intrunite cu distinctiune tóte virtutile unui idealu care inaltia fiinti'a umana si o apropie de Dumnedieu.

Repauséza in pace umbra fericita! si noi 'ti vomu pastrá perpetuu respectulu ce ti-lu datoramu pentru ca: Iisusu Christosu este invierea si viéti'a; ca numai cei-ce credu cu constanti'a in Dumnedieu si practiséza preceptele moralei evangelice potu fi securi de viétia eterna.

Dev'a, 10 Iuniu 1877 st. n.

„Unulu din cei multi stimatori.“

⁂ *Alegere de deputatu dietalu.* Dr. A. *Tincu* fu alesu in Romosu la 11 l. c. st. n deputatu dietalu cu aclamatiune.

⁂ *Esercitii militare.* Mercuri s'au inceputu esercitiele practice militare de *invagonare si esvagonare* (suire si scoborire din vagóne) cu batalionulu 23 de venatori, joi cu regimentulu 31 de infanteria, batalionu de batalionu. Sambata, astadi si mâne s'au continuatu respective se continuà acele'si esercitii cu 3 escadróne din regimentulu 3. de husari. La esercitiele aceste trupele esu adjustate completu de marsiu.

⁂ *In afacerea comuneloru missionarie* a reformatiloru de natiunalitate magiara, respânditi prin Romani'a, curatorulu superioru baronulu *Vay* petrece in *Clusiu.* Spre scopulu aratatu a intratu in relatiuni cu episcopulu reformatu *Nagy* si a facutu o visita si eppului unitariloru ardeleni, *Ferencz.*

⁂ *Minuni totu se mai intempla si in dilele nóstre* „S. d. T.“ de aici intr'o corespondentia a sea din Elisabetopole spune ca la tribunalulu de acolo s'a judecatu in diu'a de 30 Maiu st. n. Catharin'a Ongert (sasa) pentruca si-a omoritu copilulu. Aperatoriulu acusatei a fostu din oficiu advocatulu Nicolau *Agotha,* de natiunalitate *magíaru.* Dupa incheiarea probatiuniloru si pledarea procurorului, cari tóte au urmatu in limba magiara, limba cu totulu necunoscuta acusatei, aparatoriulu incepe sa apere in limb'a acusatei, *nemtiésca.* Presidiulu intrerupe si indruméza pre aparatoriu a apará in limb'a magiara. Dlu *Agotha,* de-si magiaru, dara dreptu, se provóca la lege si la procedura si dovedesce tribunalului ca aparatoriulu, cá representante alu pârtiei acusate, trebuie sa vorbésca in limb'a cunoscuta acestei'a. Tóte in desiertu. Tribunalulu n'a voitu si aparatoriulu a trebuitu sa se supuna.

Burs'a de Vien'a.

Din 4/16 Iuniu 1877.

Metalicele 5%	60	70
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	10
Imprumut. de statu din 1860 .	111	75
Actiuni de banca	784	—
Actiuni de creditu	141	50
London	126	25
Oblig. de desdaunare Unguresci	73	25
„ „ „ Temisiorene .	72	75
„ „ „ Ardelenesci .	72	—
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	111	80
Galbinu	5	97
Napoleonu d'auru (poli) . . .	10	08½
Valut'a nóua imperiale germâna	62	—

Nr. 81.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. orient. de clas'a a III din Rusi cu fili'a Streiu, in protopresbiteratulu gr. or. alu tractului Hatiegu, se deschide prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 2 Iuliu a. c.

Emolumentele suntu:

In parochi'a Rusi:

a) locu de casa si gradina, si 4 jugere pamentu aratoriu;
b) dela 37 familii câte un'a ferdela cucuruzu in bómbe si câte un'a di de lucru;
c) stolele indatinate.

In fili'a Streiu:

d) 12 jugere pamentu aratoriu si fenatiu si stolele indatinate.

Doritorii de a concurge la acést'a statiune, au a-si asterne petitiunile loru bine instruate in intielesulu stat. org. pâna la terminulu susu amintitu, la subscrisulu.

Hatiegu, 31 Maiu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu *Ratiu,* m. p.
1—3 ppresbiteru.

Nr. 55.

Concursu.

In parochi'a Sadu, ppresbiteratulu alu II alu Sibiiului, este de a se ocupá alu doilea postu de preotu devenitu vacantu din 1871. Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: veniturile stolare dela 180 familii din mater'a Sadu si dela 70 familii din fili'a Cisnadi'a, precum si folosirea a 5 jugere si 117°☐ aratura si fenatiu, cari tóte impreuna facu la 400 fl.

Concurentii voru avé a-si presentá suplicele instruate in intielesulu statutului organicu la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu celu multu pâna la 2 Iuliu st. v a. c.

Sibiiu 2 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu Popescu m/p.
1—3 ppresbiteru.

Nr. 105—1877.

Concursu.

Devenindu vacanta prin mórtea preotului parochi'a a 2-a din Balanu, de cl. III, din ppresbiteratulu gr. or. alu Ungurasiului; spre intregirea acelei'a la intielesulu ordinatiunei Prea Venerabilului Consistoriu archidiecesanu dto 21 Aprile 1877 Nr. 1089 B. prin acést'a se escrie concursu pâna la 3 Iuliu a. c.

Emolumentele avende in acést'a parochia suntu:

1). Casa parochiala cu supraedificatele de lipsa si gradina in marime de 1½ jug.;

2). 12 jugere de pamentu aratoriu si fenatiu de clas'a I, cari dau unu venitu anualu de 200 fl. v. a., a câroru contributiune se platesce de câtra comuna;

3). Dela 125 de familii câte o di de lucru pe anu;

4). Stol'a indatinata; tóte acestea computate in bani, dau unu venitu anualu de 420 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avé de a substerne concursele sele instruate cu documentele dupa stat. org. pâna la 3 Iuliu a. c. la subscrisulu, in care di va fi si alegerea.

Füzes-Sanpetru, 2 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Petru Rosc'a mp.
1—3 ppresbiteru.

Edictu.

Virgiliu Dud'a doctorandu de medicina, nascutu din Carasiov'a, carele a parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea sotia Sofi'a nascuta Stolojanu din Lugosiu, fâra a se scí loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu si o di sa se presenteze la scaunulu protopresbiteralu mai josu subsemnatu; câci la din contra procesulu divortialu incaminatu de soti'a lui, pentru total'a despartire; se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Lugosiu, in 10 Maiu 1877.

Scaunulu ppresbit. gr. or. alu
Lugosiului, prin
Georgiu *Pesteanu,*
1—3 protopopu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 45. ANULU XXV.

Sibiiu 9|21 Iuniu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Nr. 1480 pres.

Cercularíu

câtra tóte oficiele protopresbiterale si câtra intregu clerulu parochialu din archidieces'a Transilvaniei.

Un'a dintre cele mai nobile detorintie crestinesci este: a fí recunoscatori catra binefacatorii nostrii, si a ni aduce aminte de ei chiaru si dupa trecerea loru din acésta viétia. Cu atat'a mai mare este detorinti'a acést'a pentru noi, fiii bisericei ortodocse nationale din Ungari'a si Transilvani'a, cu catu acesti binefacatori suntu mai rari.

La 16/28 Iuniu a. c. se implinescu patru ani, de candu celu mai mare barbatu alu bisericei si natiunei nóstre, fericitulu meu predecesoru *Andreiu* odinióra Baronu de *Siagun'a*, a trecutu din acésta viétia la cele eterne.

Cá crestini, dar' cu deosebire cá fii credintiosi ai bisericei nóstre, suntemu detori, mai alesu in aceste dîle grele, a ni aratá recunoscinti'a nóstra, si a ridicá in acésta dî de dorerósa aducere aminte rogatiuni evlaviόse pentru acelu barbatu, carele prin intieleptiunea sa cea rara in decursu de 27 ani a fostu radiemu neclatitu alu natiunei, si prin neobosit'a sa staruintia a desgropatu biseric'a nóstra din mormentulu, in care jacea aprópe de doi seculi.

Dreptacea convinsu fiindu pedeplinu, cà intregu clerulu si poporulu nostru archidiecesanu e de unu semtiementu cu mine, aflu a ronduí si de asta-data: ca la aniversari'a repausarei neuitatului archiepiscopu si metropolitu *Andreiu*, in tóte bisericele nóstre din archidiecesa sè se faca parastasu solenu pentru sufletulu aceluiasi fericitu archipastoriu, la care sè fia invitatu de timpuríu poporulu spre a aduce rogatiuni catra Atotupotintele pentru odichn'a repausatului in Domnulu binefacatoriu alu seu.

Si fiindu-cà in anulu curinte aniversari'a acést'a cade intr'o dî de lucru, Joi'a, candu poporulu e ocupatu cu afacerile economiei sale: lasu in voi'a onoratei preotimi parochiale a tiené parastasulu acest'a séu in Duminec'a ce premerge, séu in cea urmatória, la 12 séu 19 Iuniu cal. vechiu, candu de asemenea va fi de a se dá timpuríu de scire poporului, pentru a concurge la solenitatea parastasului.

Oficiele protopresbiterale suntu poftite a distribuí cu posibil'a grabire câte unu esemplariu din acestu cerculariu la singuraticele parochii din tracturile loru.

Sibiiu, la 6 Iuniu 1877.

Mironu Romanul m. p.
archiepiscopu.

Teatrulu resbelului.

7/19 Iuniu.

Biroulu telegraficu este inca aduncitu in tacere. Nu spune nimic'a nici dela Dunare nici din Asi'a. De pofta mai publica câte o „victoria“ turcésca asupr'a muntenegreniloru, pentru cá a dóu'a di sa repetiésca acelesi „victorii“, dupa cari turcii mai multu mergu inapoi decâtu inainte. Numai victoria sa fia. Apoi turcii facu ce nu mai facu alti invingatori. Ei invingu si se retragu, suntu generosi se vede. Telegramele neoficiale nu suntu asiá prevenitóre. Ele spunu*) ca in 16 Iuniu st. n., pe inaltimile dela *Ratinov'a* si *Glaviti'a* a fostu o lupta sângerósa intre 10,000 turci si 3000 muntenegreni. In scirea telegrafica se dice mai departe, ca au invinsu muntenegrenii si au urmaritu pe inimicu pâna la Spuz. Turcii au avutu o perdere de 2000; muntenegrinii 115. Aceeasi trupa muntenegréna a batutu pe Ali *Saib* si l'a impinsu spre Jeloviti'a. *Ali* veniá cu 15,000 turci dela Berani si mergea spre Vasoieviti'a. Telegramele turcesci spunea, ca muntenegrenii au cadiutu mai multe mii. Precum se vede muntenegrenii nu erau multe mii de toti; déca cadeau mai multe mii nu mai remâné nici unulu si turcii nu s'aru fi retrasu dinaintea mortiloru. Cu tóte aceste se vede a fi adeverata scirea ca turciloru le-a succesu proviantarea fortaretiei Nicsici, ceea ce se esplica din numerulu celu micu alu muntenegreniloru, cari nu suntu in stare sa traga folosu din victoriele loru. Deací vine de 'i gasimu mai totu pe acele-si locuri dela reinceperea ostilitâtiloru incóce. Sórtea loru si totuodata si problem'a loru e deocamdata defensiva.

Dela Dunare au inceputu a se strecurá câte o corespundintia despre miscâri nóue de trupe. Semnu ca pregatirea de trecere abiá acum este câtra sfersitu. „L'Orient“ diurnalu francesu ce apare in Bucuresci publica o corespundintia dela Turnu Magurele, in care se dice ca de vre-o trei dile (cor. e datata din 11 Iuniu) intre Giurgiu si Oltu se iau mesuri, cari facu a presupune ca eveneminte importante suntu aprópe. Mai departe dice cor. ca tieranii si cultivatorii de pamentu suntu eschisi din câmpurile loru si suntu opriti de a reintrá prin unu cordonu de trupe. In 10 Iuniu se arestara doi spioni si se si pedepsira.

Din dóue telegrame ale lui „Pest. Ll.“ de dumineca si luni, cu provocare la „Deutsche Ztg.“, va se dica foi nesuspecte de partialitate cându nu e vorba de vre-o isbânda turcésca, — se vede, ca s'au incercatu a trece la *Calafatu* 20—30,000 turci dela Ak-Palanka (dincolo de Dunare). Românii au observatu din *Ciuperceni* miscarea turciloru si cu *mare bravura* au respinsu pe turci.

Din Asi'a nici biroulu constantinopolitanu nici celu rusescu nu facu lumei cunoscute eveneminte nóue. Atât'a, ca rusii stau aprópe de Erzerum si Carsulu si Batum de lânga Marea négra suntu incungiurate de ostiri rusesci.

Scirile telegrafice de ieri anuncia intrarea turciloru in Muntenegru de trei pârti.

„Pesti Naplo“ si cestiunea orientala.

In nrulu 148 alu lui „Pesti Naplo“ dâmu de unu articulu fórte esacerbatu asupr'a *neactivitâtiei* diplomatiei austrounguresci. Reproducemu acestu articulu fâra de a-lu comentá, câci elu se comentéza insusi, elu ne arata insusi ca diplomati'a austro-ungurésca, urméza, celu putienu pâna acum, alte câi si nu acele ce le dictéza fantasi'a neinfrenata a diuaristicei magiare.

Eata articululu:

> Minunata putere mai suntemu, acést'a e adeveratu; trebuie sa tacemu cá mutii si sa nu ne miscâmu macaru degetulu celu micu pentru aperarea intereseloru nóstre; si cu tóte aceste insultâmu pre Turci'a, care se lupta cu inima de ani intregi. I imputâmu, ca e démna de compatimitu, pâna cându este numai slaba fatia de multimea de rusi; iér' noi avemu unu milionu de soldati, magazinele pline de materialu belicu, cai inca avemu de ajunsu, bani, ce e dreptu nu avemu; dar' totu avemu atâti câtu are rusulu si sî mai multu decâtu bietulu turcu; cu tóte aceste jucâmu de ani unu *rolu debilu in politica*, in acea crisa orientala, la care ne-amu pregatitu de diece ani, si totusi credemu, ca suntemu demni de viétia“. Acést'a afirma corespundintele semioficialului „*Ellenör*“, insultandu pre Turci'a, carea „*trebue sa piéra*“, si strigandu in gur'a mare, ca „*nici o actiune pe lânga Turci'a*“.
>
> Nu dieu; ci pe lânga noi, a câroru viétia este totu asiá de periclitata, cá si a turcului. Séu nu sciu cei din *Vien'a*, ca cestiunea orientala este tocmai asiá cestiune turcésca, cá si *austro-ungara?* Dunarea este cu multu mai vertosu unu fluviu austro-ungaru, decâtu turcescu. In monarchi'a austro-ungara locuescu 16 milióne de slavi, — jumetate din poporatiune, — in *Turci'a* patru, cu *Serbi'a* si *Muntenegru* dimpreuna *cinci* si jumetate milióne, intre 21 milióne poporu, dintre cari suntu 15 milióne mahomedani. Asupr'a cârui'a este mai periculosu panslavismulu? Cele dóue milióne de osmani si déca 'si pierdu patri'a loru in *Europ'a*, potu reintórce in *Asi'a-mica*, unde gasescu *diece milióne* de osmani la o grupa, insa déca marea slava innéca *Ungari'a, noi nu avemu unde sa innotâmu?* De pielea nóstra este vorb'a, nu numai de a turcului, esistinti'a monarchiei austro ungare este atacata, nu numai a Turciei. Politic'a care o continua Russi'a si spre a cârei indeplinire si-a pusu tóta puterea in lupta, nu póte sa se opréscа in mijloculu drumului, invinge séu cade, si déca a invinsu apoi dieu nu se va inspaimentá de barierele *negre-galbine.* Este numai cestiune de tempu cându va sosí rendulu la noi dupa Turci'a; apoi este lucru intieleptu si justu dela noi, cá sa asteptâmu si sa privimu cá cei condemnati la mórte, cum prepadesce mai intâiu hoherulu pre amiculu nostru, pâna va sosí rendulu la noi? ba inca ne incuragiâmu, sa nu legâmu cu amiculu nostru solidaritate, câci câlâulu s'aru puté superá si pe noi pentru acést'a, sa ne purtâmu frumosu si in pace, dar' déca ne iérta. N'aru fi óre mai bine a ne intrebuintiá mânile libere, si a ne aperá viéti'a cu puteri unite? Turculu nu se increde in altulu, cu tóte ca scie, ca puterea sea este insuficienta, se apera cu barbatia, precum numai se póte, noi inse parasimu pre *aliatulu nostru naturalu* si facemu aperarea nóstra dependenta dela bunavointi'a altor'a, dela alianti'a cu *Germani'a* séu cu *Angli'a*, cari nu suntu nemijlocitu interesate in cestiunea orientala, cá noi, si a câroru patria si viétia natiunala nu este de feliu amenintiata prin cris'a cestiunei orientale. Séu noi nu putemu stá pre piciórele nóstre, turculu póte, si totusi turculu este acel'a, care nu póte traí, noi inse cari suntemu de traitu.
>
> Putere ambitiósa, austriaciloru creduli, magiariloru superbi, *pururea batjocorimu pre molesitulu românu, pre serbulu lasiu, pre muntenegrinii selbatici si pre grecii degenerati.* Ce folosu mai avemu noi a despretiuí pre altii, pre cei mai mici? Românii suntu decisi, ei au intratu in resbelu, voiescu a trece Dunarea, 'si voru eluptá independinti'a in resbóie, dorescu a castigá corón'a regésca si prin planuri mari *a o pune pre muntii Carpatiloru*, de unde voru batjocurí si umilí cu baionete pre magiari. Românii au politica, densii sciu ce voiescu, navalescu, densii se aliéza si mergu in resbelu. Serbii si-au parasitu plugulu, neseceratu a remasu spiculu coptu, din tierani se facura soldati, si provinci'a, care e câtu dóue comitate mai mari magiare, a fostu in stare a pune patru ostiri in pici óre, si a purtatu patru luni de dile resbelu cu recruti. Nime n'a atacatu pre serbi, au fostu mai liberi, mai independinti decâtu suntemu noi magiarii, s'au conjuratu, s'au resculatu, s'au luptatu pentru o idea, pentru panslavismu, pentru o ambitiune de a staverì unu statu slavu de média-di, au cadiutu, au ostenitu si ce facu de nou? 'Si desfasiura flamur'a, ascutu armele, tramitu pre principele loru la Tiarulu rusescu si cu elu merge si *Ristici*, cá sa céra concediu dela protectorulu puternicu, pentru cá Serbi'a odata devinsa si umilita sa-si resbune, sa póta intrá de nou in resbelu, sa-si verse sângele pentru pamentulu, care voiesce a-lu ocupá si cucerí, pentru fratii serbi, din patri'a nóstra cu cari dorescu a se uní.
>
> Iér' vulturii stânceloru, muntenegrenii infioratori, a câroru tiéra nu produce nici iérba, cari nu sciu nici cetí, dela 14—50 ani au apucatu cu totii hangiarulu, ei dormu pe petrii, si petrecu prin crepaturile muntiloru, ducu o viétia de *banditi* cá si haiducii, de ani intregi, numai pentru de a-si putea stemperá setea urei si isbândei cu sângele negru de turci, si cá sa-si castige renume si gloria prin maceluri; fanatismulu crucei grecesci ii insufletiesce, iér' ambitíunea mare a lui *Nichit'a* lu candidéza pe tronulu slaviloru de sudu. Fâra nici o privire la discordiele din trecutu, diplomatii *Greciei* dau mân'a unulu cu altulu, cá se inaltie patri'a loru glorificata; poporulu da semne, ca doresce resbelu, negutiatorii aduna bani, regimulu cumpera arme, armat'a se pune in rendu, si nu preste multu *Russi'a* va castigá o nóua tiéra, o nóua rescóla dreptu aliata in contr'a *Turciei.* Toti acesti'a sciu ce voiescu, cutéza, sacrifica, se incredu in sine insisi si pentruca lucra, au devenitu factori in politica.
>
> Statu e Ungari'a séu ba? Unu anonimu rusescu ni-a scrisu alaltaieri, ca nu suntemu. „*Ungari'a ambitiósa*“ ce-si inchipuiesce, forti'a ei nu trage in cumpena. Adeveratu e acést'a? Intrebarea privesce pre *Andrássy* si pre *Colomanu Tisza.* Déca avemu regimu, trebuie sa avemu si statu; déca avemu statu, elu trebuie sa aiba si politic'a sea; déca avemu constitutiune, aru trebuí sa avemu si influintia; déca suntemu liberi, aru trebuí sa avemu si vointia libera.
>
> Nu suntemu noi *magiarii* mai rei decâtu *românii, serbii* si *grecii,* ci numai mai nefericiti. *Nu avemu barbati de statu!* Tempurile mari au sositu si au gasitu barbati mici. *Generalii se temu de resbelu, cum sa mérga atunci soldatii in resbelu? Natiunea magiara se demoraliséza de susu,* de aceea nu-i pasa, *cum jefuiesce Russi'a in vecini,* cum devine Dunarea fluviu rusescu, cum se nascu regatele *Daco-Romani'a si Slavi'a de sudu,* si cum aceste sapa impregiuru grόp'a, in care voiescu a nimicí Ungari'a.
>
> Nu, noi nu ajutâmu turcului, pre elu

---

*) Vedi „S. d. T.“ de marti.

lu va ajutá óresi-cum Ddieu si spad'a sea drépta, dar' fiinduca noi nu ne putemu nóue insine ajutá, nici Ddieu nici Pap'a Romei nu ne va ajutá, nici nime altulu in lume. Privimu in giurulu nostru cu dorere, trecemu cu vederea evenemintele esterne si politic'a interna, de nicairi nu capetâmu consolatiune. Cautâmu moravurile patriotice de demultu, si nu le gasimu. Scrutâmu presemnele, si aceea cetimu din ele, ca suntemu in decadentia. Ne oprimu si petrundemu in viitoriu. Inca nu este totulu perdutu, ne inspira inca speranti'a. Inse viitoriulu nostru celu mai frumosu trebuie sa ni-lu eluptâmu: Ungari'a viua nu este tiér'a visuriloru!

Amu vediutu durerile lui „Pesti Naplo." Cetitorii voru judecá acum, déca calea indigitata si urmata de diuaristic'a de soiulu lui „Pesti Naplo" este calea cea adeverata care sa si duca la unu scopu multiamitoriu pentru monarchi'a austro-ungurésca.

C. . . . . s.

Sciri politice.

Din Vien'a se scrie ca comandantulu militariu din Dalmati'a bar. *Rodich* si celu din Croati'a bar. *Mollinary* suntu de mai multe dile in Vien'a. Fam'a dice, ca presenti'a acestoru doi comandanti este in legatura cu anecsiunea Bosniei la Austro-Ungari'a.

In Franci'a este o crisa *politica*. Presiedintele Mac-Mahon crede necesara disolverea camerei deputatiloru si s'a adresatu câtra senatu cu unu mesagiu pentru disolvere. — Multi vedu in acestu pasu alu maresialului presiedinte mesuri cari pregatescu o lovire de statu, dupa altii spre a introduce imperiulu a trei'a óra.

Unu specimenu de fratia magiara.

Mai dilele trecute, unu barbatu onorabilu, de caracteru, facù cu trenulu o caletoria la Vien'a. In cupeu cu densulu se aflau din intemplare doi magnati unguri si, dupa cum se vedea, din sfere mai inalte, mai distinse. Acesti'a fâra a presupune ca dóra companionulu loru pricepe limb'a magiara, cu atâtu mai putienu ca este românu, luându-si de basa miscârile din orientu, incepura unu discursu in limb'a magiara de urmatoriulu cuprinsu:

„*A*. Cestiunea orientala pusa astadi pe tapetu rescolesce multe lucruri intre nationalitâtile tieriloru dunarene, cari nóue, *natiunei domnitóre*, de locu nu ne potu vení la socotéla. Dintre tóte mai vertosu românii si serbii suntu acei'a cari cu deosebire chiama atentiunea nóstra asupr'a loru, de óre-ce politic'a recomendata de Kossuth in 1849, atâtu comandantiloru de honvezi câtu si deosebiteloru tribunale de sânge nice pe departe nu si-a ajunsu scopulu doritu. Acést'a politica erá: a imitá faptele lui Traianu cu ocasiunea cucerirei Daciei, adeca — a face *tabul'a rasa* cu toti patriotii, cari au inteligintia, avere séu alte calitâti, prin care se póte sustiené traditiunea nationala, iér' plebea sa se lege de glia si in vegetatiunea-i animalica sa-si caute esistinti'a in deprinderea cu lucruri ordinarie, ce suntu incompatibili cu mândri'a invingatoriului.

B. Este adeveratu, ca politic'a lui Kossuth nu numai n'a realisatu ideile lui Traianu, in genere ale cuceritoriloru romani, vis-à-vis de popórele subjugate ci din contra prin multele tribunale de sânge, prin spendiurarea atâtoru popi si invetiatori poporali, natiunile aceste si-au pierdutu totu mai tare increderea in noi, iér' de alta parte, ur'a câtra totu ce este ungurescu le otielesce totu mai tare in spiritele loru. Cu tóte aceste, unele aparintie, ivite dejá, ne facu a sperá ca *nimicirea spirituala* a acestoru natiuni se póte totusi ajunge cu alte midilóce, cari istori'a nu le póte atribuí magiariloru. Midilócele aceste suntu: *vinarsulu*, *discordi'a* si *coruptiunea*.

Vinarsulu, intr'unu tempu relativu scurtu, a stinsu aprópe tóta populatiunea vechia a Americei de nordu, ceea-ce prin lupte nu s'aru puté realisá. Sa se uite cine-va numai la valachii nostri. De pe fetiele si din decadinti'a loru fisica va ajunge la imbucuratórea conclusiune, ca acesti urmasi romani — dupa cum se numescu ei, — cari inse nu facu onóre deosebita colonisatoriului loru, Traianu si Marcu Aurelu — au apucatu calea cea mai drépta de a se duce pe urmele indianiloru, fiindu-ca dela popii necultivati pâna la ciobanulu din urma toti suntu beutori patimasi.

Discordi'a si ur'a intre inteligenti si tierani din caus'a *confesiunei* si in urmarea divergintiei de ortografia a pressei valache este si altcum in permanentia. Aici nu facu esceptiune necum episcopii dar' nici pacurarii loru. Episcopii santiescu pe popii alesi de comune, fia câtu de prosti si necultivati pentruca, déca nu aru face astfeliu, comun'a intréga aru putea trece la alta confesiune. Impedecâri de aceste le rodu tóta puterea si 'i oprescu de a face politica incurcându-i in certe si dispute cu cônnationalii loru.

Totu asemene se intempla cu scólele loru, cari un'a dupa alt'a, pe rendu voru devení scóle comunale adeca magiare, cându apoi se voru vedea pusi in fati'a alternativei: a suge cultur'a magiara séu a remanea prosti si a — apune.

Renegati au fostu pe pamentu de cându esista lumea. In vitiulu acest'a cade cu deosebire inteliginti'a unui poporu, care e *stapanitu* de alta natiune. Egoismulu sugrumatu se atîtia prin neadmiterea connationaliloru la oficie si posturi publice de statu. Nu duréza multu si, cei mai culti, cadu jertfa ambitiunei loru, va se dica devinu renegati. Dovedi avemu destule la serbi si români. Renegatii, ca ómenii cei mai detestabili si fâra caracteru, suntu instrumentele cele mai potrivite pentru subminarea si corumperea natiunei parasite de densii.

De aceea credu, ca un'a din detoriele principali ale guvernului magiaru este, ca fatia de natiunile aceste, se procéda asiá dupa cum a inceputu spriginindu din tote puterile pe jidovi si propinatiunile loru, nutrindu ur'a confesiunala, cultivându neghin'a renegatiloru, apesându in totu modulu posibilu scólele nemagiare si din contra infiintiandu si subventiunându din visteri'a statului in aceeasi mesura scólele magiare, ducendu coruptiunea in sinulu acestoru popóre etc. Mijloculu acest'a e cam machiavelisticu, inse este celu mai siguru intru a ajunge la scopulu doritu."

Acestu dialogu este interesantu pentru noi mai cu séma din dóue puncte de vedere, odata pentruca elu este o dovéda nóua, lânga o miia altele despre semtiemintele patriotice si crestine ce magiarii nutrescu fatia de noi; a dóu'a pentruca ne semnaléza mijlócele diabolice, de cari se folosescu in contr'a nóstra spre a ne distruge si nimicí trupesce si sufletesce.

Sa multiamimu pentru umanele intentiuni! Iér' noi românii sa priveghiâmu cu totii neadormitu si sa aperâmu corpulu natiunei de veninulu mortalu, ce ni s'a pregatitu cu o passiune adeveratu satanica. Totu odata inse sa spunemu lumei civilisate: de ce suntu capabili magiarii si ce avemu noi de a indurá din partea loru.

Mart.

Incunoscíintiare.

Alb'a-Iuli'a, 15 Iunie 1877.

In urmarea ordinatiunei ministeriului magiaru nefiindu permisa constituirea de comitete pentru ajutorarea fratiloru ostasi români din Romani'a libera, si astfeliu propusulu dameloru române din locu de a constituí unu atare comitetu inca remânendu nerealisaveru, subscrisele, fia-care in parte, basate de-oparte totu pe mentionat'a ordinatiune ministeriala, care nu interdice colectâri prin persóne singuratice, de alta parte inse petrunse de simtiulu fratiescu si umanitariu in caus'a ostasiului românu ranitu, ne-amu decisu a deschide separatu câte o lista de subscriere pentru contribuiri atâtu in bani câtu si scame si bandagie, circulându aceste liste ací in locu, si pe câtu se va puté si in giuru administrându ofertele incurse la loculu competinte, precum la tempulu seu dându si socóta publica in foile nóstre nationale.

Aducendu acést'a la cunoscintia publica, o facemu in speranti'a aceea, ca in alinarea ranei vulneratului ostasiu românu luptatoriu pentru caus'a drépta nationala, in acést'a sânta datorintia deosebitu a femeiei, vomu avé consótie câtu mai multe si in tóte pârtile locuite de români.

Eufrosin'a *Cirlea*.

Eufemi'a *Piposiu*.

Romani'a.

Pretânga cele relatate de „Monitorulu" Romaniei oficialu, pe cari le reproduseremu in nrulu tr. mai dâmu urmatórele detalii dupa „Press'a" in privinti'a splendidei primiri facuta de imperatulu rusescu la Ploiesci, suveranului românu:

„Schitie Romane."

La ocasiuni de apretiâri asupr'a lucruriloru si a eveniminteloru din viéti'a particulariloru séu din viĕti'a popóreloru, publicului se da totu-déun'a prilegiulu celu mai bunu de a vedé diferite aparintie de caracteru. Apretiându vre-unu lucru séu vre-o impregiurare, omulu este óre-cum necessitatu a se manifestá: a-si descoperí auditoriloru modulu seu de pricepere, de simtire si de judecata. Asupr'a unui si aceluiasi lucru séu asupr'a unui si aceluiasi evenementu, fia-care omu numai asiá póte sa se esprime si se apretiuiésca dupa cum este elu capabilu de a cuprinde, dupa cum este de limpede séu de norósa facultatea lui intelectuala, si dupa cum este de buna séu de corupta calitatea lui morala; asupr'a unui si a aceluiasi lucru ori evenementu. Alt-cum judeca si apretiéza unu omu de cultura si alt-cum unu omu ordinariu; alt-cum judeca si apretiéza unu omu de sciintia, unu omu seriosu si cu pricepere de lucru, si alt-cum unu semidoctu, unu usioru si unu malitiosu. Dela unu omu cultu, cu sciintia si cu seriositate afla lumea adeverulu séu celu putienu afla fapte si descoperiri basate pre tóte probele, si dovedite si esplicate cu date adeverate; dela unu omu ordinariu inse si malitiosu, séu usioru, nu poti aflá altu-ceva decâtu minciun'a, vatamâri si calumnii tendentióse, séu celu multu afirmatiuni false basate pre o cuprindere defectuósa a lucrului si motivate prin accidentie isolate si unilaterale, altfeliu ómenii culti, ómenii de sciintia, ómenii seriosi si morali prin apretiârile loru manifestà totu-déun'a caractere bune, caractere nobile si edificatórie; iéra ómenii ordinari, tendentiosi, de o cultura morala inferióra, manifesta la tóta ocasiunea caractere ordinari, inferióre si stricacióse.

De o vreme incóce evenimintele orientale, cari deocamdata se petrecu la Dunare si in giurulu nostru, au datu multa ansa ómeniloru, atâtu de un'a calitate câtu si de ceealalta, a face apretiâri asupr'a mai multoru lucruri si impregiurâri; cu deosebire inse au datu ansa a se face apretiâri asupr'a poporului românu in genere si asupr'a Romaniei in specie. Prin acést'a ni s'a oferitu tuturoru prilegiuri bogate de a vedé destule aparintie de caractere de ambele specii.

Pentru publiculu, care cunósce modulu de vedere in genere si de apretiare a magiariloru si jidaniloru jurnalisti, asupr'a româniloru si asupr'a Romaniei, si care a vediutu acum in tóte dilele in foile redigeate si publicate de acestu soiu de ómeni manier'a ordinaria, maliti'a si nepriceperea, cu cari se apretiéza si insulta totu ce este românescu si totu ce se face intre români, — reproducemu dintre multele apretiâri drepte din strainatate, facute asupr'a Romaniei, unu esemplariu de apretiare seriósa si cu multa cunoscintia de impregiurâri a unui germanu, carele prin modulu seu de a vedé se deosebesce cu totulu de cei ce vorbescu si apretiéza pre români in jurnalistic'a ungaro-jidanésca, si cari apretiâri s'au publicatu acum in importantulu jurnalu din Berlinu „*National-Zeitung*." Eata ce dice numitulu jurnalu in Nr. 244 din 29 Maiu a. c. dupa o introducere generala premérsa, asupr'a *Romaniei*:

„Starea lucruriloru in Romani'a a dobânditu numai in tempulu celu mai nou putinti'a de a aretá o tendintia câtra cultur'a moderna. Resultatele dobandite in acestu scurtu tempu suntu atâtu de insemnate in privinti'a economica si politica, incâtu cu siguritate se póte admite, ca si relele cari se mai arata inca din coruptiunea unoru clase mai inalte, inca se voru delaturá Spre scopulu acest'a (din urma) erá necesariu mai nainte de tóte unu impulsu care sa descepte puterile morale cele mai bune in poporu, si acestu impulsu l'a primitu tiér'a acum.

„Dupa terminarea resbelului rusoturcu din an. 1828—1829, tiér'a infatisiá de nou unu desiertu completu. . . . In privinti'a acestei impregiurâri nu mai incape nici o indoiéla. Spre a intarí cu unu martoru clasicu acést'a, ne provocâmu numai la raportulu maresialului cont. de *Moltke* incâtu acel'a se refera la Romani'a. Ocupatiunea tierei de rusi in decursu de ani, carea a urmatu acestui resbelu, intru adeveru nu a contribuitu multu pentru recrearea ei, a pusu inse celu dintâiu temeiu la o administratiune regulata, si in deosebite privintie la constituirea legale a tierei.

„Dar' perpetu'a schimbare a principiloru (hospodariloru), economi'a turcésca, rivalitâtile familieloru boeresci, cari se luptau pentru a ajunge la demnitatea princiara, nu a permisu cá sa se póta asiediá in tiéra unu edificiu solidu pe basele dobandite. Intru acést'a le-a succesu inse unoru administratori harnici, precum de esemplu repausatului principe Stirbeiu a introduce multe lucruri cari au devenitu folositórie pe venitoriu. Ca resbelulu din Crime'a nu a avutu acelesi urmâri triste pentru starea economica a tierei (cá celelalte resbele de mai nainte) e de a se atribuí numai impregiurârei ca resbelulu acest'a in genere a fostu purtatu mai indepartare de tiéra. Numai pacea de Parisu din 1857 carea a datu principateloru Moldovei si Valachiei o autonomia mai sigura si le-a pusu pe picióre proprii si sub scutu corespundiatoriu, este de a se priví cá inceputulu si temeli'a unei ere nóue si a pornirei tierei spre cultura. Dupa acést'a a urmatu unirea ambeloru principate intr'unu singuru principatu „Romani'a" sub principele Cuz'a. Acést'a a fostu o fapta politica conscientiósa, carea face tóta onórea petrunderei si patriotismului barbatiloru de statu conducatori, dealtcum volnici a face ce aru fi voitu.

(Va urmá).

„Cu trenulu de diminétia, ministrulu de resbelu, cu presiedintele consiliului, s'au dusu la Ploiesci de au datu visita inalteloru personagie ale suiteloru imperiale. La 6 óre, cându au sositu in vagonulu stralucitu alu Mariei Sele Dómnei, suveranii nostri, Majestatea Sea imperatulu, cu tóta august'a familia, se aflá, asteptându la gara, unde primindu-i, a sarutatu mân'a M. S. Dómnei, presentandu-i unu buchetu de flori, si oferindu-i bratiulu, s'au suitu ambii in trasura, Mari'a Sea Domnitoriulu cu A. S. I. Mostenitoriulu tronului Rusiei in o alta trasura se dusera la resiedinti'a imperiala, fiindu insirata pe ambele laturi ale stradei guard'a imperiala. Mariile Loru au visitatu casarm'a, dupa care au avutu locu prândiu in familia.

„La órele 8 sér'a, totu cu acela'si ceremonialu, suveranii nostri au fostu insotiti de M. S. imperatulu la gara, si lucru de remarcatu, fiindu plóia, augustulu nostru óspe, prin o politetia esquisita, a statu cu casc'a in mâna pâna ce trenulu a plecatu.

„Mâne Mercuri, se crede, ca M. S. imperatulu va vení la Cotroceni, si probabilu, Sambata sér'a, va asistá la representati'a de gala ce va avea locu la teatrulu celu mare.

Iassi, 29 Maiu 1877.

Onorabilei redactiuni a jurnalului „Timpulu.“

Fiindu-ca miculu discursu ce subscrisulu amu pronuntiatu la primirea imperatului Alesandru la gar'a de Iasi, in 24 Maiu curentu, cu ocasiunea trecerei Majestâtiei Sele la Ploiesci-Bucuresci, l'amu vediutu reprodusu de unele jurnale si chiaru de jurnalulu „Tempulu“ cu óre-care lipsa de gresieli, credu ca nu este bine sa remâna astfeliu.

De aceea avemu onóre a rugá pe onor. Redactiune sa binovoiésca a-lu reproduce din nou, cându va crede de cuviintia in intregulu seu complectu, asiá precum se alatura pre lânga acést'a.

Primiti, ve rugâmu, cu acésta ocasiune incredintiarea stimei ce ve purtâmu.

Iosifu metr. Moldovei.

Majestate! Cu simtiementu de celu mai profundu respectu salutâmu venirea Majestâtiei Vóstre in patri'a nóstra. Dela marele Petru, gloriosulu vostru strabunu, dupa 166 de ani, Majestatea Vóstra sunteti celu dintâiu monarchu ortodocsu care onoréza cu visit'a sea, acésta vechia capitala a Moldovei, astadi a dóu'a capitala a Romaniei: Fi-ti binevenitu intre noi. Biseric'a, clerulu si totu poporulu românu saluta in Voi cu respectu pe puterniculu monarchu ortodocsu alu Rusiei, demnulu descedinte alu marelui Petru. Dumnedieu sa ve binecuvinteze armi'a Vóstra crestinésca si sa indrepteze pasii Majestâtiei Vóstre intru tóte spre bine intru multi ani fericiti!

Publicâmu cá documentu istoricu, interesantu si curiosu, testulu circularei Turciei, tramisa representantiloru sei in strainatate, cu ocasiunea declaratiunei de independintia a Romaniei:

Per'a, 5 Iuniu.

Prin o comunicatiune anterióra, Inalt'a Pórta se grabise de a denunciá puteriloru semnatare ale tractateloru de Parisu, conventiunea, prin care guvernulu din Bucuresci inlesnise armeloru rusesci invasiunea principateloru unite si a imperiului.

De atunci, puterile militare moldovalache, nu incetéza de a comite acte de ostilitate in contr'a teritoriului si armateloru imperiului. In fine, Inalt'a Pórta s'a informatu acum ca guvernulu principiaru a proclamatu independinti'a sea si a declaratu resboiulu puterei suzerane.

Rebeliunea principateloru-unite este prin urmare, de acum unu faptu implinitu; acei'asi ómeni, cari, cu o cumplita nelealitate, au predatu tiér'a inimicului si au facutu din armat'a principiara unu instrumentu slugarnicu in mânile Russiei, au impinsu indrasnél'a pâna acolo, de a incercá sa rumpa legaturile care dela inceputu léga principatele cu restulu imperiului si de a violá pe fatia punerile la cale prin care Europ'a intrégа stabilise conditiunile esistintiei politice a Moldo-Valachiei.

Europ'a cunósce, cu ce credintia, Inalt'a pórta a respectatu pururea privilegiele acordate principateloru, chiaru in epocele loru cele mai tulburate.

Cu tóta pretensiunea guvernului Moldo-Valachu de a face sa tréca cá nisce adeveruri, inchipuirile gresite ce-'si face de unu tempu incóce despre drepturile si datoriele ce decurgu din relatiunile sele cu curtea suzerana, nici unu obstacolu nu s'a opusu esercitiului libertâtiloru legitime, care suntu motorii ori-cârui progesu sinceru si realu, nici o pedeca nu s'a adusu desvoltârei institutiuniloru tierei; din nefericire tóte acestea au fostu neputincióse spre a mantiené pe guvernulu principiaru pe calea ce-i insemnau onórea si adeveratele interese ale tierei. Independinti'a proclamata intr'unu momentu in care principatele se afla coplesite de inimicu, nu va insielá nici pe Europ'a nici pe Moldo-Valachi'a; istori'a ne arata cu indestulare ce parte Russi'a scie a trage, mai curendu séu mai târdiu, din asemenea proclamatiuni de independintia, in folosulu intereseloru si alu ambitiunei sele; insa, asta data, impingandu principatele câtra rebeliune, guvernulu rusescu nu se marginesce intru a pregatí ruin'a unoru provincii câror'a tractatele le asigurase pentru unu lungu siru de ani o prosperitate de invidiatu; elu se face, in fatia cu Inalt'a Pórta, complicele revolutiunei si inspiratorulu principieloru celoru mai resvratitóre, elu arunca Europei intregi, o sfidare lucrându la desbinarea si distrugerea intregului edificiu politicu, carele consfintitu de tempu, s'a hotaritu, suntu d'abi'a câti-va ani, ca este neaperatu pentru mantienerea echuilibrului generalu.

In fati'a unei situatiuni atâtu de deplorabila, Inalt'a Pórta protestà in modulu celu mai formalu si celu mai energicu, atâtu in contr'a hotarirei guvernului principiaru câtu si in contr'a intreprinderiloru ambitióse ale Russiei. Noi respingemu nisce acte si nisce proiecte care suntu totu odata o lovire fatisia tractateloru, conditiuniloru esistintiei politice ale principateloru si angagiamenteloru celoru mai solemne ale principelui Carolu câtra suzeranulu seu.

Inalt'a Pórta declara ca, ori ce aru putea face si dice guvernulu rebelu alu Moldo-Valachiei, ea intielege a pastrá drepturile sele neatinse, reservandu se de a intrebuintiá in privirea principateloru, mijlócele ce-i voru inspirá propriele sele interese si ce i-aru povatiuí mersulu eveneminteloru. Guvernulu imperialu róga pe puterile semnatare ale tratatului de Parisu cá sa binevoiésca a luá actu de acésta demarsia, elu spera de a vedea pe Europ'a asociându se cu cugetulu si protestatiunea sea, elu este incredintiatu ca tóte puterile interesate la mantienerea dreptului publicu europénu, voru radicá glasulu loru spre a osândí fapte pe atâtu nesocotite pe câtu culpabile, spre a oprí cá ele sa produca vre-unu efectu politicu si spre a intempiná urmârile desastróse pentru ecuilibrulu europénu, ce aru putea resultá din ele.

Binevoiti a comunicá acésta depesia Esc. S. ministrului afaceriloru straine alu guvernului pe lânga care sunteti acreditatu si a-i lasá o copia de pre dens'a.

„Timpulu“.

Scolasticu.

Din protopopiatulu Nocrichiu Cincu-mare.

Verdu, 2 Iuniu 1877.

„Minte române“, „minte si poporu cá tine nu va fi sub sóre!“ a disu unu barbatu românu, si in adeveru asiá este. Românulu posede tóte insusirile cele nobile d. e. are idei sanatóse, memoria buna, fantasia viua, simtieminte si nesuintie nobile, pre lânga acést'a e donatu dela bunulu creatoru si cu unu corpu sanetosu. Numai durere trebuie sa marturisimu, ca cultur'a lui spirituale e inca prea multu negligata.

De unu tempu incóce totusi putemu dice ca poporulu nostru s'a interesatu de cultur'a spirituale convingendu-se: ca, cu câtu unu poporu este mai desvoltatu, cu atâtu este elu si mai avutu, si cu câtu este mai intieleptu si avutu, cu atât'a elu este si mai tare si mai siguru in tendinti'a spre fericire.

Astadi tóte popórele se intereséza de caus'a educatiunei si jertfescu multu pentru desvoltarea tinerimei loru. Sciinti'a si cultur'a desparte pre omu de omu, pre poporu de poporu; sciinti'a si cultur'a suntu arme neinvinse, inaintea câror'a ori-ce putere fisica se va topí cá cér'a de fati'a focului. Si unu poporu numai atunci este cadiutu cându va fi invinsu prin aceste arme.

De aceea vedemu ca tóte popórele si natiunile emuléza intru inaintarea sciintieloru si a culturei. Poporulu nostru, de si pâna astadi pe multe locuri suntemu de confratii nostri sasi in drepturile nóstre apasati si respinsi, incâtu totu cu procese trebuie sa ne câscigâmu dreptulu ce ne compete totusi, cu tóte aceste, de fric'a loru nu ne vomu teme, nici ne vomu turburá, ca cu noi este Ddieu. In astfeliu de impregiurâri dicu, ca devis'a nóstra este „inainte!“ Factorulu de capetenia carele ne póte scóte din órb'a nesciintia este scól'a, in care pruncutii de tempuriu se incepu a se desceptá, câci câte talente agere de ale poporului nostru se ingrópa in noianulu nimicirei, care déca s'aru fi cultivatu aru fi potutu fi de mare folosu. De aceea cu dreptulu putemu dice: ca scólele cu invetiatori harnici suntu in stare a reinnoí fati'a pamentului — pre cându acele cu invetiatori neapti voru intunecá si cele mai chiare lucruri dinaintea mintii cei agere a copiiloru.

Fiindu subscrisulu orenduitu comisariu ppescu la tienerea esameneloru pe semestrulu alu II-lea in câteva comune ale tractului nostru ppescu Nocrichiu Cincu-mare, 'mi tienu de datorintia a publicá pre invetiatorii cei mai zelosi care s'a ostenitu mai multu cá altii lucrându in vi'a d-lui. Incependu se esamenele din 20—29/5 a. c. au decursu preste totu cu unu resultatu imbucuratoriu. In propunerea obiecteloru de invetiementu prescrise de lege, si in privinti'a progresului s'a distinsu d. invetiatori Ioanu Bonea dela Cincu mare, d. Teodoru Hiristu si Tom'a Stirbetiu dela Siulumbergu, d. I. Rotariu dela Prostea, Sim. Varg'a dela Verdu, Ioanu Corfariu dela Agnit'a si Alesandru Bârsanu dela Covesiu. Aru fi de doritu cá invetiatorii nostri sa participe reciprocu unii cu altii la tienerea esameneloru, si câtu s'aru putea sa se renduiésca dintre cei mai harnici invetiatori si comisari la esamene, cá astfeliu vediendu si practisându unii dela altii s'aru indreptá si cei mai slabuti, s'aru face póte mai zelosi si mai activi, s'aru desteptá intru densii o emulatiune, ceea ce aru contribuí multu la inaintarea invetiamentului pe terenulu scolariu. La o atare ocasiune li s'aru putea dice la unii dupa evangelia: „mergi de fa si tu asisderea.“

Intr'adeveru ca grea ve este misiunea fratiloru invetiatori, dar' pe câtu e de grea pe atât'a e si de frumósa si marétia, câci d-vóstra invetiatorii aveti de a pune bas'a séu fundamentulu moralitâtiei, inaintandu in elevu o desvoltare omnilaterale in directiune corespundiatóre demnitâtiei omenesci, fatia cu desvoltarea acést'a, castigarea cunoscintieloru si a desteritâtiloru speciali ce le recere un'a séu alt'a chiamare a vietiei.

Dee Ddieu cá sa vedemu in tóte comunele nóstre scóle cu invetiatori buni facendu progresu, câci numai asiá ne vomu putea salvá venitoriulu si esistinti'a nóstra si a fiiloru nostri.

Ioachimu Parau,
parochu gr. or. la
Verdu.

Economicu.

Saliste, 10/22 Maiu 1877.

(Urmare si fine.)

Dupa o scurta introducere asupr'a reguleloru de observatu la altoire in deobsce, — dlu Comsi'a recomanda in loculu pamentului cleiosu si escrementeloru de vita resîna de altoitu, o substantia fórte eftina, practica si usioru de preparatu. Apoi recomanda copularea in loculu altoirei in despicatura, aretandu totodata, cându si cum se oculéza. Amintescu anume, ca dlu Comsi'a a avutu norocós'a idea a aduce cu sine mai multe unelte si recuisite spre a ilustrá vorbirea cu esemple si esperimentâri practice, ceea ce n'a pututu decâtu sa inlesnésca intielegerea numerosiloru ascultatori.

Mladitiele séu surceii de altoitu sa se taie cu fórfecile din pomi sanatosi, teneri si crescuti in fati'a sórelui.

Pomii prasiti din sementia scósa din póme paduretie suntu de preferitu pociumpiloru, cari fiindu in deobste betraniciosi si póte chiaru nesanetosi, nici suculu loru nu circuléza de o potriva cu alu mladitieloru nobile. Atâtu cele-lalte metode de altoitu câtu si la copulare ne putemu serví de unu instrumentu, care se numesce *cutîtu de altoitu.* Acestu cutîtu sa fia usioru, indemanaticu, cu taisiu oblu si ageru cá briciulu.

Mladitiele nobile sa nu contiena, decâtu 2—3 ochiuri, pentru cá pre de o parte sa nu se pré imprascie suculu din trupina ér' pre de alta parte, pentru cá sa capetâmu o coróna câtu de frumósa. Altoirea insasi sa se faca dupa putintia câtu mai aprópe de pamentu (câtu de josu). Altoii teneri sa se scurteze in vre-o 2—3 primaveri dupa olalta spre a grabí ingrosiarea si intarirea trunchiului. Corón'a sa nu fia pré stufósa, câci astfeliu nu se potu cóce pómele pre deplinu. Nici crengile sa nu se impedece un'a pe alt'a in crescerea loru; de aceea crengile uscate, cele ce crescu in josu séu spre mijloculu corónei sa se cióнte, ungându ranele mai mari cu pacura séu alta materia, care apera pomulu de influintiele stricacióse din afara. Cá legaturi ni s'a recomandatu atia de uruiocu séu bumbacu, pentru ca udându-se nu se strânge pré tare cá sa vateme altoii. De aceea nici nu trebue innodata ati'a, ci numai resucita, si pe deasupr'a sa se unga apoi cu unu feliu de céra, ce se castiga prin ferberea cu incetulu a unei cuantitâti de spirtu curatu amestecatu cu resîna. E bine cá altoiulu sa capete la inceputu si unu razimu prin unu parisioru, care trebue sa se implante pe langa altoi la o mica distantia. La altoii puternici parisiorii suntu de prisosu.

Déca pomisiorii se sadescu de tómn'a — prin lun'a lui Novembre — pre cându li-au cadiutu dejá foile, atunci sa se astérna in giurulu loru compostu de gunoiu meruntu cá adapostu contr'a gerului de iérna; ér' primavér'a se risipe apoi acestu asternutu si se amesteca cu pamentulu dela radacini. Radacinile inainte de a le asiediá in pamentu se móie in unu feliu de ciru formatu din pamentu cleiosu amestecatu cu apa.

Cój'a sa se spoiésca cu balega de vaca, cu varu stânsu séu cu malu; ér' cój'a betrâna si sfârmiciósa sa se radia cu dung'a unui cutîtu séu cu unu instrumentu anume facutu pentru acestu scopu — radîatória. —

Acest'a este pe scurtu cuprinsulu vorbirei tienute de dlu Comsi'a.

Repetiescu, ca amintitulu domnu a pusu si in lucrare practica aceea ce recomanda in vorbirea sea. Destulu ca esperimentârile seversite fiindu sub ceriulu liberu in vederea si audiulu tuturoru a atrasu poporu din ce in ce mai multu — dovéda eclatanta ca tieranii nostri asculta cu placere sfaturi bune, déca este cine scie vorbí in limb'a loru. Nu me indoescu unu momentu, ca sfaturile voru fi incoronate de unu succesu bunu. Amu deplina sperantia, ca subcomitetulu din Sibiiu alu Asociatiunei va continuá pe calea apucata si dlu **Comsi'a** si Eugen **Brote** cá agricultori rationali si membrii ai subcomitetului amintitu, sciu ca nu voru lipsí a pune si de ací inainte servitiele loru la dispositiunea claseloru muncitóre dela sate.

I. Munteanu,
invetiatoriiu la scól'a normala
din Saliste.

Varietâti.

⁂ *„Societatea romȃna de cantâri si musica din Caransebesiu* va tiené prim'a sea adunare generala Dumineca in 12 Iuniu cal. v. a. c. dupa ce statutele acelei'a si-au obtienutu mai inalt'a aprobare ministeriala.“

Comitetulu prov.

⁂ Si „Gazet'a Transilv.“ (Nr. 42, dto 14/2 Iuniu) aduce scirea, ca „unu episcopu *greco*-catolicu si *romȃnu* da unu banchetu....“ (vedi „Teleg. Rom.“ Nr. 43 dto 2/14 Iuniu).

Si „Gazet'a Trans.“ (Nr. 43 dto 17/5 Iuniu) aduce scirea, „ca cu ocasiunea unei alocutiuni Pap'a dela Rom'a aru fi disu, ca.... atât'a scie, *ca asupr'a Rusiei jace cu greutate mân'a lui Ddieu.* La acést'a se mai adauge, ca totu Pap'a aru fi ordonatu rugaciuni prin bisericile catolice intru isbând'a armeloru *turcesci.*“ La acést'a iéra mai adauge „Gaz. Trans.“ ca si „sântulu patriarchu dela Constantinopole a ordonatu nu numai rugaciuni prin biserici intru isbând'a armeloru turcesci .....“ Sermanulu patriarchu din Constantinopole, numai elu va fi sciindu, cu ce inima face rugaciuni — presupunemu ca „Gazet'a“ este bine informata, — pentru armele turcesci, tocmai atunci, cându fratii sei grecesci de pe insul'a Cret'a, din Epiru si Tesali'a se scóla cu arm'a in mâna in contr'a barbariloru turci. De n'aru fi in Constantinopole constitutiune turcésca cu basibozuci si cerchezi, spandiuratori séu celu putienu fórfeci à la Abdul Aziz! De aru fi „libertate cá in Itali'a“, unde e *„prisonierulu* din Vaticanu“ si póte permite atât'a — opositiune in contr'a regelui si regimului italianu! — Dar' in fine despre a nóstra parte fia ori si cum, câci o repetimu, „necum sa fimu supusi unui Papa infalibilu, dar' nu avemu de a face *nici cu patriarchulu grecescu din Constantinopole*, nici cu tiarulu *rusescu* din Petrupole ..... *constituimu biseric'a nóstra propria adeveratu natiunala cu deplina autonomia, si ne alegemu pe capulu nostru bisericescu dupa asiediamintele constitutiunei facute de noi insine, din liber'a nóstra vointia natiunala ! !*“ (Vedi „Tel. Rom.“ Nr. 43 dte 2/14 Iuniu).

Si „Gazet'a Trans.“ (Nr. 42 dto 14/2 Iuniu) aduce scirea, si inca chiaru din *„leaganulu natiunalitâtiei nóstre“*, despre demonstratiuni „democratice republicane“ ba chiaru si „monarchice“ ale Italiei legale, cu unu cuventu *italiane*, dar' nu „catolice *per excellentiam (!)* demonstratiuni *„nefericite,“* precum scrie A. V. din „leaganulu natiunalitâtiei nóstre,“ câci au fostu indreptate „in contr'a reactiuniloru clericali“, „in contr'a Vaticanului.“ — „Va se dica este o mare deosebire.........“ (Vedi „Tel. Rom.“ Nr. 42 dto 29 Maiu 10 Iuniu).

„Gazet'a Trans.“ nu póte suferí *„capitalurile confesiunali“ !!* — (Vedi „Gaz. Trans.“ Nr. 43 dto 17/5 Iuniu).

⁂ *(Pedeci neinvingibile.)* Precum aflâmu din isvoru competentu, comitetulu despartiementului Blajiu alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romȃna si cultur'a poporului romȃnu s'a adresatu câtra comitetulu centralu de aici cu o scrisóre, in care se enumera o multime de „pedeci neinvingibili“ ce se punu in potriv'a primirei adunârei generale a acestei Asociatiuni in opidulu Blajiu. Astfeliu, „Asociatiunea“, care erá pâna nu de multu dedata a alege din comunele multe, ce se imbiau pentru primirea adunârei generale, in estu anu, din caus'a „pedeciloru neinvingibile“, cari s'au ivitu dintr'odata in „Rom'a mica“ va fi nevoita a cersí pe la usile altoru comune mai milostive pentru a fi primita!

Burs'a de Vien'a.

Din 8/20 Iuniu 1877.

Metalicele 5%	60	10
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	65	60
Imprumut. de statu din 1860 .	110	75
Actiuni de banca	784	—
Actiuni de creditu	140	25
London	126	60
Oblig. de desdaunare Unguresci	73	—
„ „ „ Temisiorene .	72	—
„ „ „ Ardelenesci .	71	75
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	111	40
Galbinu	5	99
Napoleonu d'auru (poli) . . .	10	13½
Valut'a nóua imperiale germâna	62	26

Nr. 81.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. orient. de clas'a a III din Rusi cu fili'a Streiu, in protopresbiteratulu gr. or. alu tractului Hatiegu, se deschide prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 2 Iuliu a. c.

Emolumentele suntu:

In parochi'a Rusi:

a) locu de casa si gradina, si 4 jugere pamentu aratoriu;
b) dela 37 familii câte un'a ferdela cucuruzu in bómbe si câte un'a di de lucru;
(c stolele indatinate.

In fili'a Streiu:

d) 12 jugere pamentu aratoriu si fenatiu si stolele indatinate.

Doritorii de a concurge la acést'a statiune, au a-si asterne petitiunile loru bine instruate in intielesulu stat. org. pâna la terminulu susu amintitu, la subscrisulu.

Hatiegu, 31 Maiu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu *Ratiu*, m. p.
2—3 ppresbiteru.

Nr. 55.

Concursu.

In parochi'a Sadu, ppresbiteratulu alu II alu Sibiiului, este de a se ocupá alu doilea postu de preotu devenitu vacantu din 1871. Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: veniturile stolare dela 180 familii din mater'a Sadu si dela 70 familii din fili'a Cisnadi'a, precum si folosirea a 5 jugere si 117°□ aratura si fenatiu, cari tóte impreuna facu la 400 fl.

Concurentii voru avé a-si presentá suplicele instruate in intielesulu statutului organicu la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu celu multu pâna la 2 Iuliu st. v a. c.

Sibiiu 2 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu Popescu m/p.
2—3 ppresbiteru.

Nr. 105—1877.

Concursu.

Devenindu vacanta prin mórtea preotului parochi'a a 2-a din Balanu, de cl. III, din ppresbiteratulu gr. or. alu Ungurasiului; spre intregirea acelei'a la intielesulu ordinatiunei Prea Venerabilului Consistoriu archidiecesanu dto 21 Aprile 1877 Nr. 1089 B. prin acést'a se escrie concursu pâna la 3 Iuliu a. c.

Emolumentele avende in acést'a parochia suntu:

1). Casa parochiala cu supraedificatele de lipsa si gradina in marime de 1½ jug.;

2). 12 jugere de pamentu aratoriu si fenatiu de clas'a I, cari dau unu venitu anualu de 200 fl. v. a., a câroru contributiune se platesce de câtra comuna;

3). Dela 125 de familii câte o di de lucru pe anu;

4). Stol'a indatinata; tóte acestea computate in bani, dau unu venitu anualu de 420 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avé de a substerne concursele sele instruate cu documentele dupa stat. org. pâna la 3 Iuliu a. c. la subscrisulu, in care di va fi si alegerea.

Füzes-Sanpetru, 2 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Petru **Rosc'a** mp.
2—3 ppresbiteru.

Nr. 73.

Concursu.

Pentru indeplinirea vacantei parochii din comun'a Cinadia, de clas'a a II se escrie concursu cu terminu pâna la 10 Iuliu a. c.

Emolumente:

a) cas'a parochiale cu dóue gradini de legumi alt'a cu pomi;
b) 16 jugere de pamentu parte aratoriu parte fenatiu.
c) 160 ferdele de cucuruzu sfarmitu.
d) un'a di de lucru dela 160 familii.
e) 7° lemne si accidentiele stolarie usitate.

Tóte acestea computate in bani dau sum'a de preste 600 fl. v. a.

Aspirantii 'si voru inaintá cererile, instruate conformu dispositiuuiloru sinodali din anulu 1873 pentru regularea parochieloru, — subsemnatului oficiu ppresbiterale.

Mercurea, 1 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Oficiulu ppresbiterale gr. or.
alu tractului Mercurei
Ioanu **Drocu** m/p.
1—3 adm. prot.

Nr. 121.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III Ocolisiulu mare, protopresbiteratulu Lupsiei, se escrie concursu pâna in 17 Iuliu a. c. st. v. cu care suntu impreunate urmatórele emolumente:

1. Cas'a parochiale cu gradina de 801°□.

2. Portiunea canonica cu 6 jugere, 153°□ fenatiu si 7 jugere 794°□ aratoriu.

3. Dela 110 fumuri o jumetate miertia (8 cupe) grâu si dela 60 fumuri o jumetate miertia cucuruzu.

4. Tóte venitele stolari regulate prin sinodulu parochiale, cari computate la olalta dau unu venitu anuale de 391 fl. 30 cr. v. a.

Concurentii au a-si asterne suplicele loru provediute cu documentele recerute in § 13 stat. org. la subsemnatulu oficiu.

In contielegere cu comitetulu parochiale respectivu

Offenbai'a, 30 Maiu 1877.

Oficiulu ppresbiterale gr. or.
alu Lupsiei.
Ioanu *Danciu* m/p.
1—3 adm. prot.

Nr. 132.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de capelanu, prelânga neputinciosulu parochu Nicolau Popoviciu, in parochi'a de clas'a a III gr. or. din Ghimbavu ppresbiteratulu Branului, se escrie prin acést'a, cu concesiunea Maritului Consistoriu archidiecesanu dto 21 Aprile a. c. Nr. 1162 B, concursu cu terminu pâna la 10 Iuliu a. c.

Emolumentele impreunate cu mentionatulu postu de capelanu suntu jumetate din tóte veniturile parochiali.

Concurentii au a tramite subscrisului suplicele loru instruate in sensulu statut. org. si conformu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din 1873, pentru regularea parochieloru § 16 pct. d).

Brasiovu, 6 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale respectivu

Iosifu *Baracu* m. p.
ppresbiteru cá adm. alu
1—3 ppresb. Branului.

Nr. 37.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia gr. or. de clas'a a III Bogat'a olteana cu fili'a Dopc'a in ppresbiteratulu Palosiului, se escrie concursu pâna in 10 Iuliu a. c. in carea dî va fi si alegerea.

Emolumentele suntu: dela 55 familii cu fumu din matera, dela 29 din filia câte un'a ferdela de bucate in grauntie si câte un'a ferdela ovesu; folosirea portiunei canonice de 11 jugere 354 orgie □ aratura si fenatiu, tacsele stolari obicinuite dela 373 suflete, cari tóte impreuna cu accidentiele parochiali dau unu venitu anualu de ce-va preste 400 fl. v. a.

Concursele instruite in sensulu prescriseloru legali se voru asterne pâna in 10 Iuliu a. c. negresitu subsemnatului.

Palosiu in 2 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu
Teofilu *Gheaj'a* m/p.
1—3 adm. prot.

Nr. 192.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de parochu la biseric'a sântei Treime din Zizinu, de clas'a a III, impreunata cu unu venitu anualu de 400 fl. v. a., se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna in 20 Iuliu a. c.

Concurentii au a tramite mie subscrisului suplicele loru instruate in sensulu stat. org. si conformu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din 1873 pentru regularea parochieloru.

Brasiovu, 11 Maiu 1876.

In contielegere cu comitetulu
parochialu respectivu.
Iosifu *Baracu*, m. p.
3—3 protopresbiteru.

Edictu.

Virgiliu Dud'a doctorandu de medicina, nascutu din Carasiov'a, carele a parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea sotia Sofi'a nascuta Stolojanu din Lugosiu, fâra a se scí loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu si o di sa se presenteze la scaunulu protopresbiteralu mai josu subsemnatu; câci la din contra procesulu divortialu incaminatu de soti'a lui, pentru total'a despartire; se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Lugosiu, in 10 Maiu 1877.

Scaunulu ppresbit. gr. or. alu
Lugosiului, prin
Georgiu *Pesteanu*,
2—3 protopopu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 12.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 46. **ANULU XXV.**

Sibiiu 12|24 Iuniu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

La situatiune.

Din di in di se vede mai claru ca ne apropiâmu de momentulu, in care are sa se decida si monarchi'a nóstra la unu feliu: cu rusii séu cu turcii? Veleitâtile diurnalistice din Ungari'a, intru câtu suntu espressiunea politicei specifice magiare, din semnele din afara, nu au si nu au avutu nici o trecere. Politic'a specifica magiara voiesce impossibilulu. Ea voiesce sa tiena, sa restituie chiaru *trecutulu* din seculi de multu apusi. Ea voiesce cá in orientulu Europei sa domnésca câte o rasa preste celelalte, fâra de a se cugetá macaru, déca ras'a cârei i-aru placea sa domnésca e si capabila de a domní. In Vien'a, si preste totu in Cislaitani'a vederile ómeniloru se vedu a fi altele. Acést'a s'a vediutu si din despretiulu cu care cei de preste Lait'a au tractatu deunedile descoperirea magiariloru ca suntu frati de sânge cu turcii. Acést'a s'a vediutu si se vede din tacerea cea profunda ce s'a pastratu dincolo de Lait'a, cu deosebire in cercurile politicei esterne, la tóte interpelatiunile din diet'a Ungariei si la tóte zoririle de a precipitá pe Austro-Ungari'a intr'unu resbelu contr'a Russiei si pentru apararea semilunei.

Óre-care nedumerire a produsu in ómenii ce observéza cu deamenuntulu cursulu eveneminteloru procedur'a guvernului cislaitanu fatia cu cechii din Bohemi'a si póte pentru consecuentia, cu românii din Bucovin'a. O fóia din Berlinu esplica situatiunea din partea acést'a, cându dice, ca cechii sa nu se *esiofeze* asiá tare pentru slavismu, câci la unu casu, pre care n'aru trebuí de locu sa-lu dorésca, ei, cechii, aru fi prim'a victima cadiuta pentru totudéun'a in gur'a germanismului. Avisulu acest'a e greu si pentru cechi si pentru monarchi'a nóstra si aru fi bine cá si magiarii sa si-lu puna la inima, de óre-ce vine din partea Germaniei.

Atât'a inse este totu ce se intemplà dincolo de Lait'a, incolo — linisce.

Calmulu din ceealalta parte a Europei s'a comunicatu si imperatiei nóstre intr'o mesura asiá de mare, incâtu fâra de a pune mân'a bateru pe o pusca, monarchi'a nóstra a privitu liniscita cum trecu pre la portile ei orientale sutele de mii de rusi inarmati, cum nu s'a mai vediutu nici odata. Cu tóte aceste nimenea n'a sciutu si nu scie ce cugeta cei ce conducu politic'a esterna despre cestiunea orientala.

De trei, patru dile inse, de cându Muntenegru este amenintiatu de superioritatea numerica a turciloru, pare ca in seninulu ce a planatu pâna acum asupr'a monarchiei nóstre se arata o turburéla. Facese-va din acest'a nuoru si tempestate? este greu de a spune. Sementi'a de vorba este dejá aruncata in publicitate; se dice ca Rusi'a a apelatu la Austro-Ungari'a sa intrevina in favórea Muntenegrului. Respunsulu Austro-Ungariei, presupunendu ca esista apelulu, se dice ca aru fi, ca ea, cá putere neutrala, nu se póte amestecá in afacerile beligerantiloru.

Radima pre ce-va adeveru scirile aceste, atunci deciderea a sositu, atunci vomu scí in curendu ce a contienutu calmulu politicei nóstre esterne.

Ignatieff se dice ca s'a esprimatu ca Austri'a e castigata pentru perfect'a eliberare a slaviloru de sudu, de Ungari'a deocamdata nu póte fi vorb'a. Déca Austri'a e castigata, cum dice Ignatieff, atunci scimu si in care parte cumpanesce politica esterna. Chiamarea lui Rodich si Molinary la Vien'a, se sustiene ca sta in legatura cu evenemintele orientali, chiaru cu sórtea muntenegreniloru.

Ne despartu dara numai faptele de realitate. In scurtu vomu vedé lucruri la cari n'a contribuitu nici „Pesti Naplo", nici „Közvelemény", nici „Egyetértés", cari inse voru fi spre binele popóreloru orientali si totu odata si spre mandri'a monarchiei nóstre.

Sa sperâmu ca va fi asiá, si sa sperâmu, ca nesocotinti'a politiciloru din jumetatea nóstra de monarchia, nu va aduce nóue complicatiuni in daun'a monarchiei.

Teatrulu resbelului.

10/22 Iuniu.

Superioritatea numerica a turciloru pare ca are sa invinga, de astadata, eroismulu putieniloru muntenegreni. Pare numai caci cesti din urma, ajutati de natur'a locului, nu lasa pe turci sa inainteze in tiéra loru, decâtu pasu de pasu. Turcofilii salta de bucuria ca 35,000 de turci au constrinsu in fine pre vre 9—10,000 muntenegreni a se retrage in laintrulu tierutiei loru. Bubuitur'a cea de pe urma de tunu in campani'a turcésca-muntenegréna n'a resunatu inca. Noroculu armeloru intre stancile negre se póte schimbá, déca nu mai curendu, cându la Dunare se voru cere puteri turcesci mai multe, spre a aperá puterea turcésca de periculii ce voru amenintiá, adi mane, de pe tiermurii stangi ai Dunarei.

Nenorocirea muntenegreniloru cu tote aceste e in stare de a provocá fase noue in cestiunea orientala. Lui „P. Ll." i se scrie din Vien'a, ca regimulu, rusescu cauta ajutoriu pentru muntenegreni intr'o *interventiune austro-ungurescа*. Se intielege, ca „P. Ll." este de parerea ca Austro-Ungari'a cá putere neutrala nu póte intreveni. Pintre sirurile oficiosului Budapestanu se póte ceti ca apelulu Rusiei câtra guvernulu austro-ungurescu este seriosu si se provóca la datorinti'a ce are Austro-Ungari'a de a intreveni. Fatia cu aceste póte ca si N. fr. Pr. spune adeveru, cându sustiene ca presenti'a lui Rodich si Molinary in Vien'a sta in legatura cu pregatirile pentru intrarea trupeloru austro-unguresci in Bosni'a. „Tagblatt" din Vien'a dîce ca *Ignatieff* s'a esprimatu ca toti slavii de sud trebuie sa fia liberi, cu Austri'a este si limpedita tréb'a, despre Ungari'a deocamdata nu se vorbesce nimic'a.

Dela Dunare inca si astadi numai sciri despre pregatiri de trecere. Pregatirile aceste au fostu impedecate fórte multu de ploile din primavéra si suntu si astadi de urmârile ploiloru, de apele cele mari, din stang'a si drépt'a Dunarei. Asiá in 14 Iuniu ap'a lacului Bratesiu dela Galati a spalatu drumulu dintre Galati si Reni si a amenintiatu cu inundare partea cea mai mare a orasiului. La „Vadulu lui Isacu" preste Prutu, a ruptu ap'a podulu si drumulu de feru dintre Braila si Barbosi inca nu va scapá de sortea cea rea cu tóte ca ce s'a pututu s'a facutu spre alu sustiené. Comunicatiunea fiindu in tipulu acest'a parte intrerupta parte amenintiata, tocm'a pre lini'a principala a comunicatiunei cu Bassarabi'a rusesca, pregatirile nu potu inaintá.

Cu tóte aceste lucrârile pregatitóre suntu acum inaintate binisioru. Dunarea este mai in puterea esclusiva a rusiloru. Dela Hirsov'a pana la Satulu nou este Dunarea dominata cu deseversire de bateriele rusesci. Dela Hirsova in susu pana la Turnu Magurele, monitorele turcesci (dintre cari numai 6 mai suntu in stare de a operá) nu se potu miscá fara sa dea preste torpile, sialupe de torpile si de baterii rusesci. Mai departe vapóre mici rusesci sboru in susu si in josu pe Dunare departe de distanti'a obusuriloru rusesci si lucra din tóte puterile, dându ajutoriu la facerea poduriloru de trecere. Pâna inainte cu patru cinci dîle centrulu pregatiriloru erau inca totu Galatii. Flotil'a romàna face bune servitii la pregatirile aceste. Si vasele acestei'a se vedu alunecându cu iutiéla in susu si in josu pe undele betranului fluviu. Tóte lucrârile aceste se facu sub ochii turciloru. Ei inse privescu cu o adeverata apathia orientala la tóte, multiaminduse cu cladirea unoru observatorii, cari nu le potu fi de nici unu folosu.

Rusii domni preste insul'a Ghecet, din fati'a Brailei, suntu gat'a cu capulu podului. De aici a intreprinsu generalulu corpului 14, Zimmermann, cu 200 infanteristi si 100 cazaci pe dóue vase si cu vre-o câte-va sialupe cu tunuri, o recunóscere pe teritoriulu inundatu turcescu. Generalulu a mersu, dupa ce a descalecatu pe tiermure, pana la vre-o cateva sute metri aprópe de Macinu, prin apa, ap'a inse erá pâna in susulu brâului. Generalulu s'a convinsu ca inainte de ce va scadé ap'a nu se póte incercá in partea acést'a trecerea. — Dealtmintrea dupa scirile mai nóue din Rusciucu, ap'a scade rapede si rusii, este probabilu, voru intreprinde ce-va la ce lumea nici nu se gândesce.

Armat'a romàna este pregatita pentru tóte eventualitâtile. Nu se scie inse trece-va si ea Dunarea séu nu. Puterile interesate lucra câtu potu sa o restringa-la o tienuta defensiva. (Telegrame mai nóue spunu ca armat'a romàna definitivu va intrá in actiune).

Renumitulu profesoru si publicistu *Bluntshli* a publicatu in „Deutche Revue" unu articulu de mare importantia asupr'a politicei germane in cestiunea orientala. Estragemu din acestu articulu urmatórele:

„Libertatea Dunarei pentru comerciu si navigatiune invólva unu interesu nu numai austro-ungurescu, ci totu-odata unu interesu germanu. Acésta libertate este garantata prin dreptulu internationalu si de statu. Spre a conservá acésta nóua isbânda a dreptului aru fi de ajunsu puterea Austro-Ungariei si Germaniei. Russi'a scie acést'a si cu greu va incercá sa atace interesele vitale ale aliatiloru sei. *Déca inse Romani'a care nici decum nu* a fostu provincie turcésca, se va desface de procteti'a sultanului, *acést'a este o consecuentia naturala si nici decum o nenorocire pentru Austro-Ungari'a, nici pentru Germani'a.* Tiér'a are avantagiulu, ca principele este unulu dintre Hohenzolleri. Germani'a are unu interesu multu mai micu decâtu Austro-Ungari'a in ce privesce mersulu desvoltârei viitóre a tieriloru slavice de sudu din drépt'a Dunarei. De presentu inse nu esista motivu a desperá in deslegarea cestiunei, cu care se potu declará invoite cele trei imperatii. Pericululu pentru Constantinopole este inca fórte departe. Dar' fiindu-ca intrégа Europ'a are unu mare interesu a impedecá trecerea Bosforului si a Dardaneloru in stapânirea unei puteri — numésca-se ea Russi'a séu Engliter'a — si chiaru déca turcii aru fi, ceea ce nu este probabilu, asiá de slabi, incâtu sa nu-si póta aperá capital'a, chiaru si in casulu acest'a s'aru puté deslegá cestiunea fâra unu resboiu europeanu."

Dreptulu de natiunalitate si autonomi'a romaniloru din Macedoni'a.

Suntemu in ajunulu transformârei Turciei europene, si indata ce la Dunare si Balcani va incetá bubuitulu tunuriloru si fortiele funeste ale dieului Marte, Europ'a va luá din nou in mâna chart'a Turciei pentru a formá si arondá nóuele provincii balcanice.

In loculu coranului si a pseudo-constitutiunei midhatiane, voru luá locu principiele umanitâtiei si ale libertâtiei adeverate; in loculu otomanismului universalu, se va stabilí decentralisarea provinciala basata pe principiele natiunalitâtiei; si, in fine, Turci'a, pe lânga funestele desastre materiale si morale, va trebuí sa subsemneze o nóua constitutiune, constitutiunea descompunerei definitive a statului otomanu, pentru ca acést'a o recere spiritulu de umanitate si interesele culturei europene.

In fati'a acestoru nóue eveneminte, a câroru indeplinire devine o realitate mai simtita, o cestiune de mare importantia se presentéza astadi inaintea nóstra, a cârei resolvare justa si necesaria intereséza nu numai pe românii de dincóce de Dunare, dar' atinge in gradulu celu mai mare si tendintiele de cultura ale Europei intregi; acést'a este sórtea si viitórea emancipare a româniloru din Traci'a, Macedoni'a si Epiru, alu câroru numeru trece preste cifr'a considerabila de 1,000,000 si alu câroru teritoriu compactu intrece celu putienu de 4 ori pe alu principatului Muntenegru.

Suferintiele seculari la cari a fostu espusi acesti locuitori, de cându s'a inaltiatu pe Aghi'a-Sofi'a, si obscur'a semi-luna, terorisârile fanatice pentru origine, limba, si cultu, in fine starea anormala in care se afla si astadi acésta populatiune romàna, ne impunu o dupla datoria, atâtu natiunala, câtu si umana, cá sa delaturâmu velulu ce parte ignoranti'a, parte egoismulu eteristiloru au aruncatu preste acestu bravu poporu din orientu, sa amintimu Europei ca in peninsul'a balcanica mai esista unu poporu insemnatu prin numeru, prin cultur'a si fortiele sele spirituali, dar' deosebitu de greci si bulgari prin teritoriu, origine, limba si aspiratiunile sele natiunale.

Pentru a nu fi acusatu de spiritu de partialitate, voiu espune aici teritoriulu, valórea sociala si politica precum si drepturile natiunali ale româniloru din Macedoni'a si provinciele invecinate, astfeliu dupa cum ni le infatisiéza scriitorii impartiali francesi, germani si englesi.

Eata cum scrie dlu *Ami Boué* despre densii:

„Unu poporu ce trebuie a fi deosebitu de câtra greci, suntu tientiarii séu românii stabiliti de mai multu tempu in Turci'a, unde ei dau probe de o industria comerciala fórte insemnata. Ei vorbescu aceeasi limba cá românii de preste Dunare si, cá si acesti'a, suntu superbi de a purtá numele de români. Din tóte popórele Turciei, românii (tientiarii) si grecii suntu *necontestabilu cele mai instruite*, pentruca ei au sciutu inca sa predea copiiloru loru intr'unu modu fórte abilu mijlócele cá sa iasa din ignorantia. Ei suntu *comercianti* cutezatori, *agricultori* si *industriasi* abili, *proprietari* de turme numeróse; la ei domnesce fericirea, bun'a stare materiala, ba chiaru si avuti'a.

„Ei 'si au avutu privilegiele loru separate, districtele loru libere cu capitani nationali alesi de catra densii cu dreptu de administratia si justitia“.

Eata cum se esprima despre densii si scriitorulu germanu *Kanitz*:

„Sub nume de tiantiari se afla in Turci'a europeana unu poporu *numerosu*, care dintre tóte popórale imperiului otomanu, *este celu mai accesibilu pentru cultura*. Pe lânga comerciu si pastoritu, trebue sa fia remarcata si dispositiunea loru pentru *lucrarile de arta* si in specie aptitudinea loru estraordinara pentru *architectura*. Tîntiarii suntu mai singurii architecti ai Turciei.

„Cladirile cele mai grele suntu operile loru, si Tîntiarulu le sciá esercitá usioru, gratia talentului seu petrundietoriu. Déca vomu asemená biseric'a dela Semendri'a cu cele mai multe lucrâri de architectura seversite de nemti si serbi, ne vomu convinge usioru ca densii in trecu in architectura pe multi ingineri ce 'si au facutu studiele in scolile technice, si acestu meritu este cu atâtu mai mare cu câtu scól'a Tîntiariului este numai traditiunea remasa dela tata in fiu.

„Fórte adeseori tientiariulu este in acela'si tempu totu-odata si architectu, si zidariu, si lacatusiu, si tempariu. Cá aurariu si ciselariu, elu se bucura de o reputatiune meritata si frumósele bijuterii din Nisch si Vidinu suntu lucrulu mâniloru lui. In privinti'a politica, tientiariulu nutresce o ura fanatica contr'a turciloru, intocmai cá celelalte popóre crestine din Turci'a. Istori'a resbelului de libertate a Serbiei stralucesce de faptele glorióse seversite de câtra voivodulu Iancu Tientiariu care a repurtatu nenumerate invingeri asupr'a turciloru. Memori'a lui este nestérsa in analele Serbiei si osamintele lui odichnescu in manastirea dela Ravanic'a.“

Incâtu se atinge de teritoriulu ce-lu ocupa românii din Turci'a européna, dlu *Pouqueville*, ne impartasiesce ca ei se estindu dela Krania (Olimp) pâna la Ianin'a si dela Vlacho-Clisur'a si Gositi'a pâna la fruntariele Greciei, ceea ce ne infatisiéza unu teritoriu de trei ori asiá de mare cá alu Muntenegrului.

Laboriosulu *Thunmann* afirma ca românii forméza jumetate din poporatiunea Traciei, trei pârti din Macedoni'a si Tesali'a, afara de românii din Albani'a, unde ei suntu cu multu mai numerosi, fiindu cele mai multe orasie locuite esclusivu de ei.

„Reform'a“ (Va urmá).

Consemnarea

oferteloru si a baniloru adunati dela femeile române din Hatiegu pentru ostasii români râniti din Romani'a si pentru usiurarea suferintieloru acelor'asi.

	fl.	Napoleond.	galbeni.
Susan'a B. Popoviciu, 120 comprese de pândia, 50 triangule de pândia nóue 14 fasii de pândia nóua, si 12 table vata . . .	30	—	—
Dsiór'a *Septimi'a Popoviciu* 2 chile scame	—	—	--
Teresi'a Ratiu 12 table vata, 6 sterguri de pânza .	—	1	—
Lucreti'a Borh'a nasc. Ratiu, 6 table vata 6 fasii de lungime 4 m. 67 c. m., 6 triangule de pândia nóua, 40 compresse si 25 deca grame scame .	10	—	—
Mari'a Bersanu 6 fasii de chiffon, 12 triangule si 14 comprese . .	5	—	—
An'a Nandr'a . .	5	—	—
Susan'a Ivàscu, 6 fasii de pândia si 17 d. gr. scame .	5	—	—
Fir'a Munteanu .	3	—	—
Amali'a Olteanu .	5	—	—
Sofi'a Popoviciu .	5	—	—
Amali'a Florianu .	5	—	—
Susan'a Vladu . .	—	1	—
Fir'a Fagarasiu 8 fasii de pândia nóua	5	—	—
Fir'a Serafinu . .	10	—	—
Elen'a Ciuciu . .	5	—	—
Susan'a Romanu .	10	—	—
An'a Baiasiu . .	2	—	—
Anett'a Anchen .	3	—	—
Susan'a Noacu 68 d. gr. scame; ér' in bani . . .	3	—	—
Elis'a Popoviciu, 50 d. gr. scame .	3	—	—
Mimi Todosie 88 d. gr. scame . .	—	—	2
Charlote Ciuciu, 7 fasii de chifon 43 d. gr. scame . .	—	—	—
Sofi'a Cismasiu, 7 d. gr. scame . .	2	—	—
Mari'a Celegredeanu	3	—	—
Elen'a Popu . .	3	—	—
Susan'a Doboiu .	1	—	—
Mari'a Doboiu .	2	—	—
Mari'a Cornea .	4	—	—
Ioanu Streitiariu .	1	—	—
Mari'a Popescu .	1	—	—
Fir'a Popescu . .	1	—	—
Mari'a Popescu .	1	—	—
Anic'a Serafinu .	1	—	—
Min'a Ratiu . .	2	—	—
Elen'a Celegredeanu	5	—	—
Fir'a Viltu . .	2	—	—
An'a Petroviciu, 10 camesi, 10 parechi ismene, 8 fasii de pândia 6 table vata si 2 lepedee .	20	—	—
Beniaminu Demsusianu vicariu .	5	—	—
Susan'a Balasiu 50 d. gr. scame.			
Mari'a Nandr'a 8 fasii de pândia nóua.			
Sum'a:	168	2	2

Id est: 168 fl. v. a.; 2 Napoleond'ori si 2 galbeni imp.

Romani'a.

Cetimu in „Tîmpulu“:

Majestatea Sea imperatorulu Russiei, impreuna cu AA. LL. II. Marii Duci Cezarevici, Vladimiru, Serge, Nicolae Nicolaevici, Nicolae Nicolaevici fiiulu, ducii Eugenie si Serge de Leuchtenberg si principele de Battenberg, a pornitu la 3 Iuniu curentu, cu trenu espresu, din Ploiesci si a sositu la órele 6 fâra unu patrariu la gar'a dela Cotroceni, unde Majestatea Sea a fostu primitu de MM. LL. Domnitoriulu si Dómn'a si de cas'a civila si militara domnésca.

Majestatea Sea imperiala si august'a Sea familia a luatu prândiulu cu Mariile Loru in gradin'a dela Cotroceni, si suit'a imperiala a pranditu in gradina cu cas'a domnésca.

Dupa prandiu, augustii óspeti au facutu o preumblare in gradina, ascultandu unu frumosu choru cantatu de elevele asilului Elen'a-Dómn'a, dupa care Maiestatea Sea si Altetiele Loru imperiale au luatu ceaiulu cu Mariile Loru in salonulu resiedintiei de vara domnescu, unde au petrecutu pana la órele 9 sér'a, candu imperatulu, recondusu de Mariile Loru pana la gar'a dela Cotroceni, s'a suitu in trenu si s'a reintorsu la Ploiesci.

A. S. principele Serbiei Milanu Obrenovici cu suit'a Sea, compusa din d-nii Cristici, presiedintele consiliului de ministri, generalu Protici, colonelii Lesianinu si Horvatovici, precum si de d. maioru Ivanovici, adjutantu alu Altetiei Sale, a sositu eri 3 ale curentei la órele 8 si jumetate sér'a, in capitala.

Principele Milanu erá insocitu de d. generalu Cernatu, ministru de resbelu, si de d. maioru Singurofu, adjutantu domnescu, amândoi tramisi de M. S. Domnitoriulu spre a intempiná pe Alteti'a Sea la Turnu-Severinu.

In gar'a Tergovistei, principele Milanu a fostu primitu de d. I. C. Bratianu, presiedintele consiliului, de D. M. Cogalniceanu, ministru alu afaceriloru straine, impreuna cu d. locotenentu-colonelu Filiti, adjutantu domnescu, si de domnii oficieri superiori din garnisóna. O companie de infanterie cu steagu, formându gard'a de onóre, a facutu onorurile militare la sosirea trenului princiariu.

„Schitie Române.“

(Urmare)

Din acestu tempu datéza multe progrese positive, cari au esercitatu o actiune puternica asupr'a ridicârei tierei si a pornirei sale pre calea culturei. — *Candu audimu omeni ce petrecu de multu tempu in acést'a tiéra spunandu in ce stare se aflau inainte cu 20 de ani cetatile, comunicatiunile, justiti'a, administratiunea si locuitorii tierei; candu asemenâmu cu aceste spuse starea actuale a tierei, si vedemu ce schimbàri s'au produsu in anii din urma, trebue sa ne uimimu ce a fostu in stare sa faca in putieni ani acestu poporu seracu.* Si cu atâtu mai virtosu ca aici nu a fostu puterea despotica carea se deie impulsulu, ci numai darurile naturei si inteliginti'a barbatiloru de influintia au pututu lucrá.

Nimicu nu este mai usioru decâtu déca cinev'a intra de odata in tiér'a acést'a, venindu din tieri civilisate, din tóte comoditâtile civilisatiunei, sa defaimeze totu si tóte intr'unu modu despretiuitoriu si batjocoritoriu si sa o presenteze cetitoriloru dedati cu comforturile cele comode, cá objectu de o descriere de distragere, de si in terminii cei mai drastici; cine inse si aduce aminte si cunósce lucruri de acele cari noi insine le amu avutu in patri'a nóstra numai cu 40 — 50 inainte pe cându erau considerate de unu ce naturalu, acel'a de buna séma se va simti datoriu a marturisi ca tiér'a acést'a, in periódele cele dintâiu deja incheiate, a facutu *celu putienu atat'a*, câtu s'a facutu la noi in restempuri corespundietóre.

Si prelânga acestea nu trebuie uitatu ce a avutu patri'a nóstra mai nainte: o justitia deplinu regulata si disciplinata, o administratiune crutiatória si inzestrata cu tóte cunoscintiele si virtutîle morale, condusa de traditiuni vechi inradacinate in consciinti'a tierei, — o putere morala inopugnabila care nu permitea nimenui nici batar a cugetá la opositiune, — institute de educatiune, cari puteau satisface tuturoru trebuintieloru. Din contra Romaniei i-a lipsitu cu totulu puterea suprema, carea sa fia in stare a-si impune vointi'a sea; i-a lipsitu cu totulu elementele cari sa aiba sciinti'a si vointi'a de a esprime si a eserciá dreptulu; i-a lipsitu cu totulu sciinti'a a introduce si a realisá o administratiune regulata; i-au lipsitu absolutu ori-ce institute de educatiune, cari sa fi meritatu numele acest'a.

Numai darurile cele bogate a le naturei i-au permisu tierei superioritate facia cu patri'a nóstra: *Candu-si reimprospatéza omulu tóte acestea impregiurâri, se simte constrinsu a judecá mai dreptu.* Si cându neocupatu si-ea omulu acestu punctu de manecare pentru a judecá asupr'a tierei, va trebuí sa recunósca ca *pre acést'a tiéra o ascépta unu venitoriu mare.*

Dejá inca de mai nainte, familiele de proprietari cele avute, si cari de altcum pre atunci erau mai avute decâtu acuma, si-au tramisu fiii loru in strainatate, cu preferinti'a la Parisu, in parte inse, si cu deosebire din Moldov'a, in Germani'a. Spiritele serióse, de cari suntu pretutindenea, au adusu deacolo o cultura mai multu séu mai putienu temeinica, la totu casulu inse o multime de cunoscintie, pre cari apoi s'au incercatu cu mai multu séu mai putienu succesu a le impamenteni. — — — Marea multîme a acestoru calatori si-au propusu ce e dreptu mai vertosu sa se amuseze, sa se deprinda cu trebuintiele lucsului civilisatu si sa-lu impórte pre acest'a la densii. Cati-va prin acést'a au devenitu si la marginea ruinei, si-au insusitu pentru lucruri francese o predilectiune intemeiata mai multu séu mai putienu pre simpathii nationale si cu carea altcum nu au mersu chiaru departe. Nu putienu inse au contribuitu si acestea spre a creá trebuinti'a unei educatiuni culte in tiéra, si nu au lipsitu in urm'a acestor'a o multime de institute pentru satisfacerea acestei trebuintie. Din acestea nisuintie s'a desvoltatu in decursulu tempului unu importu insemnatu de totu feliulu de articule de lucsu europénu, dela celea mai fine lucruri de Parisu pâna josu la productele mesariloru si a le croitoriloru; si se póte dice ca chiaru acést'a intrare de articlii fara viétia, au indeplinitu o missiune civilisatoria pe nesimtite inse neincetatu lucratória. Ori ce s'ar puté dîce sî scrie asupr'a regimului lui Cuz'a, in multe privintie tare desolatu, dóue acte legislative voru asigurá pentru totu deuna memori'a lui in tiéra; elu a desfiintiatu sclavi'a si deodata cu acést'a a regulatu referintiele agrarie ale tierei pre o basa tare si neclatita, incâtu in tóta tiér'a suntu numai ómeni liberi. Elu a delaturatu balustulu „mânei mórte“ si a prefacutu vastele domenii monastiresci in domenii de ale statului. Nu este loculu aici a specificá modalitâtile acestei legislative si a desvoltá urmârile pentru venitoriulu tierei. Este destulu a insemná citându pentru cunoscatori faptele, progresulu celu grandiosu, ce l'a facutu tiér'a prin trensele. Tierénulu aservitu de odinióra, este acum proprietariulu pamentului seu, a colibei sale si a averei sale; platîle sale pentru rescumperarea sarciniloru avute suntu regulate, si o banca de renta organisata si administrata escelentu, eliberéza deplinu mosi'a sî pamentulu de sarcini prin amortisatiune.

Caus'a din carea, cu tóte aceste regulâri legislative a relatiuniloru, n'au potutu totusi tieranulu sa traga inca folosulu celu adeveratu din trensele, o va putea pricepe fórte bine acel'a, care 'si aduce aminte ce tempu indelungatu s'a recerutu la noi (germanii) spre a ridicá pe tieranu la trépt'a pe care se afla astadi; totu asiá, de siguru, va judecá cunoscatoriulu si ca in decursulu unui tempu corespundiatoriu se va desvoltá unu aventu generalu durabilu si stralucitu din aceste fapte legislative. In presentu inca nu se póte observá, ce e dreptu asiá

A. S. principele Milanu s'a suitu in trasur'a curtiei *à la Daumont*, insocitu de D. I. C. Bratianu, presiedintele consiliului, si escortatu de unu plutonu de gendarmi calari.

Urmá o a dóu'a trasura domnésca in care se aflá D. Cristici, presiedintele consiliului alu Serbiei cu d. M. Cogalnicénu, ministru de esterne, si alte trasuri cu persónele din suita.

Alteti'a Sea a fostu condusu la casele d-lui A. Catargi, unde i se pregatise locuinti'a.

Indata dupa plecarea Maiestatiei Sele imperatului Russiei dela Cotroceni, M. S. Domnitorulu, insocitu de adjutantulu de serviciu, a mersu de a facutu visita Altetiei Sele principele Milanu.

Intorcandu-se la palatu, M. Sea Domnitoriulu a primitu, pe la órele 10 jum. pe A. S. principele Serbiei, care venise indata spre a intórce visit'a Mariei Sele.

Varietâti.

Program'a

esameneloru publice pentru anulu scolasticu 1876|7 la institutulu pedagogico-teologicu alu archidiecesei greco resaritene ardelene sem. II.

Inceputulu:
Inainte de amédi la 8 óre si dupa amédi la 3 óre.

Joi in 16 Iuniu, 1877.)*
Inainte de amédi:
Pastoral'a cl. III prof. *Hanni'a.*
Dupa amédi:
Pomologi'a cl. si ped. II prof. *Comsi'a.*

Vineri in 17 Iuniu.
Inainte de amédi:
Dreptulu canon. cl. II prof. *Popescu.*
Dupa amédi:
Isagogi'a cl. I prof. Dr. *Puscariu.*

Sambata in 18 Iuniu.
Inainte de amédi:
Istori'a bis. cl. I. prof. Dr. *Puscariu.*
Dupa amédi:
Computulu ped. II si I prof. *Poposcu.*

Luni in 20 Iuniu.
Inainte de amédi:
Catechetic'a cl. III prof. *Hanni'a.*
Dupa amédi:
Geografi'a cl. I, II si ped. I, II prof. Dr. *Barcianu.*

Marti in 21 Iuniu.
Inainte de amédi:
Retoric'a cl. III prof. *Comsi'a.*
Dupa amédi:
Relig. si Istori'a biseric. ped. I si II prof. *Hanni'a.*

Miercuri in 22 Iuniu.
Inainte de amédi:
Dogmatic'a cl. I prof. *Popescu.*
Dupa amédi:
Gramatic'a cl. si ped. I prof. Dr. *Puscariu.*

Joi in 23 Iuniu.
Inainte de amédi:
Moral'a cl. II prof. Dr. *Puscariu;* **Plantol.** cl. III prof. *Comsi'a.*
Dupa amédi:
Gramatic'a cl. II ped. II prof. Dr. *Puscariu.*

Sambata in 25 Iuniu
Inainte de amédi:
Pedagogi'a cl. III ped. II prof. *Popescu.*
Dnpa amédi:
Esegetic'a cl. II prof. Dr. *Puscariu.*

Domineca in 26 Iuniu.
Inainte de amédi:
Cantarile si tipiculu prof. *Cuntianu.*

Luni 27 Iuniu
Inainte de amédi:
Zootechni'a agric. cl. I si ped. I prof. *Comsi'a.*
Dupa amédi:
Sciintiele natur. cl. I, II si ped. I, II prof. Dr. *Barcianu.*

Miercuri in 29 Iuniu. Incheierea anului.

Din conferinti'a professorale tienuta in 4 Maiu 1877.

I. Hanni'a,
direct.

Program'a

esameneloru tienende cu tenerimea studiósa dela Gimnasiulu publicu rom. gr. or. si cu clasele normali din Bradu la finea anului scol. 1876/7.

Luni in 27 Iuniu st. v.

Inainte de prândiu.	Dupa prândiu.
Clas'a a IV gimn.	**Clas'a a II gimn.**
Dela	Dela
8—8½ Religiunea.	2—2½ Latin'a.
8½—9½ Latin'a.	2½—3 Istori'a nat.
9—9½ Magiar'a.	3—3½ Magiar'a.
9½—10 Istori'a.	3½—4 Matematic'a.
Clas'a III-a gimn.	**Clas'a I-a gimn.**
Dela	Dela
10—10½ Român'a.	4—4½ Religiunea.
10½—11 Latin'a.	4½—5 Latin'a.
11—11½ Matem. si Geometri'a.	5—5½ Român'a.
11½—12 German'a.	5½—6 Geografi'a.

Marti in 28 Iuniu st. v.

Inainte de prândiu	Dupa prândiu.
Clas'a a IV norm.	**Clas'a a III norm.**
Dela 8—12 din tóte obiectele.	Dela 2—6 din tóte obiectele.

Mercuri in 29 Iuniu st. v.

Inainte de prândiu se va face solemnitatea incheerei anului scolasticu cu docsologi'a si impartirea premieloru.

Bradu in 5 Iuniu st. v. 1877.

Directiunea gimnasiala.
N. I. Mihaltianu,
prot. si dir.

(†) *Necrologu.* In 3 l. c. st. v. amu petrecutu la mormentu pre bravulu si zelosulu preotu si românu adeveratu *Andreiu Clecanu* din Beregseu (cott. Timis.) deplansu de aduncu intristat'a sea socia remasa — in o stare destulu de trista cu 3 orfani, de rudenii, o multime de amici si de intrég'a comuna.

Unu morbu scurtu de peptu, i-a ruptu firulu vietiei in anulu 46 alu etatii si 20 alu preotiei sele, smulgendu-'lu dintre cei vii

Poporulu — pastoritu cu zelu si sinceritate de repausatulu, a depusu pe cosciugulu lui o cununa frumósa cá semnu alu recunoscintiei, asemenea si tenerimea, pentru a cârei'a desvoltare intelectuala, fiertatulu a desvoltatu totu-déun'a o activitate démna de unu preotu adeveratu.

Amu perdutu unu preotu bravu, o adeverata raritate de caracteru, pe care antagonistii dilei la atâtea ocasiuni se incercara a-'lu maculá prin corumperi cu mii, dar' nu li-a succesu câci fiertatulu punea mai multu pe onestitate decâtu pe avere — de aceea a si repausatu seracu.

Cuventarea funebrala tienuta prin preotulu loc. G. *Bugariu* a storsu lacremi dela asistinti, apoi vorbirea amicului seu intimu dlu *P. Rotariu* advocatu in Timisiu a fostu atâtu de petrundietória incâtu plansulu tuturor'a ajunse la culme, ba insusi oratorele — de mult'a si marea dorere devení nevoitu a intrerumpe si apoi a curmá vorbirea.

In adeveru, o intristare si o deplangere mai mare nici ca-'si póte omulu intipuí, chiaru si tenerimea scolara din ambe scólele loc. asistandu la depunerea-i in mormentu, erumpendu in lacremare, aruncà buchete de flori, cu cuvintele: „Fia-ti tierân'a usióra parinte bune!"

Se cuvine dar' unui asemenea preotu si parinte bunu sa-i dicemu cu totii: *Eterna amintirea lui si fia-i tierân'a usióra.* *Mircea.*

*** *Reuniunea transilvana pentru sciintiele naturale* este convocata la *adunarea generala* pe 13/25 l. c. la 4 óre d. a., in localulu reuniunei (palatulu baronului Bruckenthal). Dintre objectele de desbatere amintimu: raportulu generalu, prelegeri scientifice si cercetarea colectiunilorn.

*** *„Reuniunea sodaliloru români din Clusiu"* invita cu tóta onórea la *Maialulu* ce-lu va tiené la 24 Iuniu st. n. a. c. in gradin'a *„la Capulu turcescu"* (Törökfő). Inceputulu la 5 óre dupa amédi.

Clusiu, in 17 Iuniu 1877.

Comitetulu reuniunei.

*** *O proba despre jurnalistic'a magiara.* „Magyar Polgár" este numele unui jurnalu magiaru, ce apare in Clusiu. Nu scimu ce soiu de ómeni suntu angagiati la acésta fóia, dar' modulu obicinuitu alu scrierei i-a tradatu pe deplinu. In acésta fóia magiara si in altele de sém'a ei, limbagiulu de care se folosescu cicosii, haiducii si alte specimene magiare, trece dreptu tonu de conversatiune de salonu. Pentru a dá cetitoriloru nostri o proba despre acestu limbagiu, reproducemu unu articulu din „Magyar Polgár"; regretâmu inse ca vocabulariulu romanescu nu contiene astfeliu de termini drastici, cari aru oglindi pe deplinu espressiunile cicosesci ale lui „Magyar Polgár". A comentá acestu articolu, reprodusu numai cá proba despre jurnalistic'a magiara, tienemu sub demnitatea nóstra. Eata articlulu:

(M) *Turbarea cismaticiloru.* Nici nu amu observá, ca a sositu timpulu pómeloru déca nu amu vedé o jertfa a acestei impregiurari in „Telegrafulu Romanu". — Lu scutura frigurile, ba de unu timpu incóce si buigue intru atât'a -lu chinuescu frigurile.

„Albin'a" a fostu numai piticu pre lânga acest'a atuncea, cându erá in flóre.

Intru adeveru nu scimu, óre perdutu-a Nicolau Cristea subventiunea archiepiscopului, de lucra in contr'a principieloru celoru bine cunoscute si patriotice a metropolitului gr. or., prin urmare cá si din resbunare; séu dóra metropolitulu gr. or. a venitu la alte pareri, aruncându de o parte reverend'a si facandu-se conducatoriu muscanescu.

Pentru ca noi asiá credemu, cà ce scrie fói'a confessionale gr. or. din Sibiiu,

---

*) Dupa seversirea parastasului.

---

ce-va, cá pretutindenea unde se ridica de pe poporu catusile sclaviei; la ómenii aserviti se póte vedea straformarea numai in generatiunile urmatórie. S'au mai observatu inse aici si alte impregiurâri speciale demne de atentiune cari au intardiatu in câtu-va desvoltarea susu si josu.

Relatiunile agrarie de mai nainte, precându intrégа populatiunea erá aservita, si trebuiá sa cultive mosi'a proprietariloru, au facutu cá proprietariulu sa nu-si faca nici odata inventariulu productiunei sele economice. Inventariulu seu constá din numerulu ómeniloru sei de servitute, colonisati prin sate, cari purtau economi'a viteloru si cari trebuiau sa-i prepare insisi uneltele de agricultura. Semenaturile cari le cultivá, grâne si urezuri, le treerau in câmpu boii, le vindeau de acolo numai decâtu si le espedau; bucat'a comuna pentru hran'a ómeniloru erá cucuruzulu, pe care 'lu adunau la tempulu culesului in cosierele loru dela mosii. Afara de acestea nu mai avea proprietariulu altu ce-va, decâtu stavele sele de cai, ciurdile de vite cornute turmele de oi si caii de trasura si de calaritu pentru persón'a sea si pentru servitorime. Curtea boierésca constá de regula din casele corespundietóre stârei sele, putiene grajduri localuri pentru servitori, sioprone primitive, si cosiere de cucuruzu de o estensiune grandiósa, de cari si astadi mai póte vedea calatoriulu. Dupa promulgarea legei rurale din 14 Augustu 1864, carea altcum curendu s'a facutu si s'a dusu in indeplinire, aru fi trebuitu sa se produca óresi-cum o straformare completa in metodulu economicu alu tuturoru proprietariloru de pre atunci. Aru crede cine-va ca in nóuele impregiurâri proprietarii nesmintitu voru fi fostu necesitati indata a-si procurá vite proprii de trasu (de jugu), unelte de economia, siuri proprii, grajduri, ce-va inventariu. si sa-si pórte economi'a bunuriloru sele cu lucratori platiti, dupa ce poporulu devenise liberu; acést'a inse totusi nu s'a intemplatu. Puterea datiniloru, lips'a de cunoscintia, lips'a de lucratori si de capitalu la compunerea inventariului au facutu cá, cu tóte ca s'a importatu unu numeru colosalu de masine economice de tóta speci'a, pre cari nu le sciau nici intrebuintiá nici repará in casu de lipsa, sa se conserve starea cea vechia prelânga tóte schimbârile facute in legi....

Miscarea progresiva inse spre imbunatatîre s'a inceputu. Se afla acum proprietari cari au invetiatu si au vediutu cum se lucréza in altu locu, pentru cá sa-si scie aduce economi'a la o stare mai cultivata. Esemplele acestea lucrédia mai departe, si nu voru lipsí a produce cu tempulu o completa straformare in afacerile economiei.

Aru fi inse necesitate imperativa cá legislatiunea sa-si indrepte atentiunea asupr'a tratârei pasiunatului, in urmarea cârei'a padurile se devastéza pana la stirpire. Pagubele cari se facu in acést'a privintia suntu enorme si potu produce cu tempulu triste urmâri pentru tiér'a, de acârei relatiuni productive climatice atarna cu multu mai multu cá in partile nordice esistinti'a paduriloru. Tinuturile paduróse se destingu si acum de cele din campie prin frecuente versari de ploi. De se voru alterá aceste relatiuni in modu esentialu prin devastarea progresiva nemai pomenita a paduriloru, care mai virtosu este resultatulu tratarei fara considerare a pasiunatului, nu voru lipsí urmârile cele mai triste in privinti'a bogatiei de apa a câmpului.

„Daily Telegraph" a publicatu in var'a anului 1874 o corespundintia din Bucuresci, dela unu englesu, ce calatorise mai demulte ori in tierile dela Dunarea-de-josu, in carea, sub datulu de 5 Iuliu 1874, se esprime asupr'a faptei ce deosebire a observatu intre starea actuala (din 1874) si intre cea de mai nainte. Apretiatoriulu constatéza resolutu ca acést'a tiéra a fostu despretiuita pre nedreptulu. Elu a observatu cu satisfactiune, ca tiér'a si poporulu in deceniulu din urma au facutu progrese de totu estraordinarie, si ca a pasitu cu deosebita abilitate in rindulu stateloru civilisate. — Acést'a parere a englesului eu potu cu tóta positivitatea sa o constatezu din propri'a vedere si din esperienti'a de mai multi ani.

Totu odata sum indreptatitu a me declará in privinti'a acestoru constatâri de unu martoru oculariu nepreocupatu. Resbelulu, in care va fi impinsa tiér'a in momentu, trebue sa influintieze in tóta privinti'a si in tóte directiunile intr'unu modu purificatoriu si edificatoriu, si disciplin'a militara rusésca, va delaturá multe scaderi, contr'a caror'a principele s'a luptatu pâna acum'a in zadaru. Pucinu impórta ca s'au observatu ori nu cu strictetia tóte formele legale, ori ca facutus'au vinovati intr'unu modu mai multu ori mai pucinu apertu de illoialitate facia cu puterea suverana, dupa cum s'aru puté afirmá in câtu-va dupa o apretiare objectiva: tiér'a si principele au trebuitu cá sa iá parte la resbelu. Pentru intrégа Europ'a este de mare importantia cá sa se mantîna independinti'a tierei, déca este cá sa nu se piérda scopulu resbelului din Crime'a: *eliberarea Dunarei de sub stapanirea rusésca.* Acést'a independintia nu s'aru fi pututu conservá, déca tier'a si principele aru fi privitu cu bratiele incrucisiate cum se ocupa de armat'a rusésca pamentulu seu. Aliatulu activu are cu totulu alte pretensiuni la respectulu celui'a-laltu, decâtu acelu slabu radimatu numai pe neputinti'a sea. Pentru societatea româna-inalta, frivola, caracterisata pre scurtu in aceste pagine de o péna abila si sincera, teribilitatile si greutâtile unui resbelu adeveratu suntu o invetiatura salutaria si o scóla, si pentru corpulu oficieriloru strinsu legatu de acést'a societate, unu botezu de focu este neaperatu de lipsa.

scrie totu cu scirea si consensulu metropoliei, pentru ca acést'a o platesce, banii metropoliei -i consuma si si redactorulu ei a esitu din metropolia. De altumentrea fói'a acést'a e fói'a oficiósa a metropoliei.

Nu potemu hotarí, ca óre stà ea sub influinti'a rubleloru rusesci, séu o sumutia fanatismulu religionariu a vatemá amicéti'a fratiésca intre unguru si romànu.

Acésta fóia a devenitu unu adeveratu buboiu coptu! Si de ar' avé capacitate si potere, ar' si produce unu resbelu religionariu, numai câtu nefericit'a are de lucru cu ómeni cu multu mai intielepti.

Voiesce acuma a revoltá intréga natiunea romàna in contr'a bisericei gr. cat., si a o presentá pe acést'a in colórea, cá si cum aru lucrá in directiune antinationala. Turbarea *cismatica* castiga intru adeveru in acestu punctu valorisare. Acum cunósce omulu cum e *cismaticulu* cându vine in furia.

Si pentru ce acésta mania mare? Pentru ce acésta turbare mare? Dóra au lucratu gr. catolicii in contr'a integritatei patriei? Dóra facu complotu cu inimicii patriei nóstre?

Dóra au capetatu mania muscanésca si mergu spre a apará sclavismulu in imperiulu papei celui *cismaticu?* Nu! Totu pecatulu loru stà in ace'a, ca s'au rogatu pentru pap'a, pentru acelu omu, care e si capulu bisericei gr. cat.

Nó! éta pecatulu.

Si aici irumpe cismaticulu si descrie cine e pap'a? inimiculu juratu alu romaniloru, omulu celu mai reu si mai de pre urma din lume, care paná la atât'a s'a dimisu cu demnitatea sea omenésca, in câtu a binecuventatu *armele turcesci.*

Si acest'a e focularulu causei.

Si — apoi Mironu Romanul nu e papa romanescu cismaticu si totusi in biserici se róga si pentru dinsulu; si apoi chiaru nu sciu, pentru ce ar' fi asiá de prapadita Rom'a de a binecuventatu armele turcesci.

Póte in Sibiiu se intempla binecuventarile in alta directiune; dóra *cismaticii* béu si se róga pentru invingerea tiarului? déca ei facu acéstia, apoi concéda si gr. catoliciloru baremi atâta, cá sa se róge pentru pap'a, déca acestea nu suntu de acordu cu *cismaticii* intru glorificarea atotu potintiei singurului tiaru, séu in demonstratiunea pre lenga turci.

Acést'a o potemu pretinde si dela fói'a reverendata si ne pare fórte reu, ca archiepiscopulu si metropolitulu Mironu Romanul sufere, concede si dospesce astufeliu de agitatiuni.

Cugete archiepiscopulu, ca acestu pamentu nu e alu *cismaticiloru,* nu e alu papei, ci acestu pamentu e **ungurescu** si a dori domni'a muscanésca prin agitatiuni cismatice séu a promová prosperarea acelei'a e o fapta, carea stà in contrastu cu interesulu pamentului ungurescu.

Fói'a cismatica voiesce a sumutiá frate in contr'a frate, religiune contra religiunei, aru poté cugetá metropolitulu, ca a nutrí confusiunile in tempu asiá de turburatu e unu lucru fórte nepatrioticu si demnu de reprobe.

Aiba grigia metropolitulu sa nu remana fara *cisma,* si cá se póta inconjurá acést'a, indrumeze pre redactorulu foiei sale de curte, sa remana pre lânga obiectivitate, séu déca e morbosu, deie-i metropolitulu concediu de siese septemani, si asiá e aici sesonulu de scalde si inca — si póte cârpí membrele ce patimescu de deliriu.

⁂ *Concertulu* arangiatu de „Reuniunea de cântari si de gimnastica“ a româniloru din Brasiovu in favórea soldatiloru raniti din Romani'a s'a tienutu Sâmbeta sér'a in 4/16 Iuniu a. c. cu, succesu imbucuratoriu. Program'a constatatória din 9 piese pentru coru amestecatu de dame si barbatì unu duetu pentru sopranu si altulu „Belizaru“ pentru tenoru si bassu, apoi din declamatiuní poesi'a lui Alessandri „Balcanulu si Carpatulu“, s'a esecutatu cu multa desteritate si precisiune. Cu deosebire corurile „Vivandier'a“, apoi punctulu 4 din pies'a „Cruciatii“, „Balcescu morindu“ si „Hor'a Severinului“ au storsu din sinulu publicului aplausele cele mai entusiasmate. Inse si mai multu decâtu câtra aceste coruri s'a manifestatu complacerea si entusiasmulu publicului câtra dueturile esecutate de dómn'a Carolin'a Lengeru si domnisiór'a Elen'a Padure, de Dr. N. Popu si Dr. N. Dim'a. Aici aplausele nu mai voiau sa incete chiaru nice dupa repetirea pieseloru. Potemu deci dice, ca concertulu a reusitu nu numai spre deplin'a multiamire a numerosului si alesului publicu, ci si cu privire la scopu a avutu celu mai bunu resultatu, ce se puté sperá dela o intreprindere, care din capulu locului n'avea sa contedie decâtu pe concursulu publicului românu; câci si de asta-data s'a doveditu, ca concetatienii nostri sasi si unguri mai bucurosu aru concurge cu tóta averea loru pentru scopuri indreptate spre sterpirea româniloru, decâtu cá sa dea câte 1 fl. pentru vindecarea raneloru si salvarea vietiei loru. Esceptiunile dela acésta regula au fostu si de asta-data asiá de putiene, incâtu degetele dela o mâna suntu prea multe spre a le enumerá. Apoi de pretinsii greci din Brasiovu nice n'amu mai face mentiune, déca n'amu voí sa accentuâmu impregiurarea, ca nice urma n'aru mai esiste de ei, déca vitregimea tempuriloru nu da pe mânile loru grasele fundatiuni românesci, pre cari pâna astadi le esploatéza in profitulu loru. Se va gasí inca odata acu si de acestu cojocu.

⁂ *(Unu alu doilea Manases).* In dilele trecute s'a facutu multa vorba prin diurnalele magiare, ca Petöfi, poetu renumitu magiaru, despre care se crede ca a cadiutu in resboiulu civilu din 1848/9, s'aru fi aflându in robi'a rusésca din Siberi'a. Acésta scire atâtu de imbucuratórie pentru magiari, ca Petöfi traiesce, a scornitu-o unu magiaru sub pseudo numele Manases. Abiá s'a auditu acésta scire, si indata cá la comanda au inceputu tóte foile magiare a scrie la articlii de fondu asupr'a acestei descoperiri mari, si asupr'a tiraniei rusiloru. Ba s'a facutu si interpelatiune in camer'a din Pest'a in privinti'a acést'a. In fine ce sa vedi? totu lucrulu a fostu o scornitura malitiósa din partea pseudonimului Manases, cu scopu de a-si face parale.

Totu asiá o patiramu cu casulu mai recentu de talharia din Hosuseu (lânga Blaju). O banda de hoti (se dice ca sub conducerea unui evreu, cumnatu alu celui jefuitu) a tabaritu asupr'a familiei jidovesci din acea comuna cu numele *Klärmann* a jefuit'o si pe capulu de familia l'a omoritu.

Din incidentulu acest'a óre-cine telegraféza din Clusiu la „Hon“ din Pest'a, ca românii din giurulu Hosuseului s'au rescolatu cu arme asupr'a domniloru de pamentu pentru comasatia, si ca pentru potolirea rescólei s'a recuiratu asistintia militara. In nr. urmatoriu totu „Hon“ publica unu telegramu totu din Clusiu, ca rescól'a acea n'are caracteru politicu, ci a fostu o tâlharia gróznica.

Eata câtu de conscientiosu se raportéza din tiéra foiloru magiare; si acestea fâra multu scrupulu dau crediementu astoru-feliu de scorniturí.

Déca foile magiare nu suntu mai scrupulóse la publicarea de atari rapórte, apoi rugâmu pre in. regimu, sa pâsiesca cu tóta asprimea contr'a tendentiosiloru scornitori, cá sa nu se mai amarésca bietulu poporu, care si altucum e destulu de necajitu si imbrancitu sub povar'a greutâtiloru.

⁂ Urmatórele instructiuni relative la prepararea bandageloru etc. suntu necesarii a fi mai multu cunoscute, pentruca d-nele si d-nii ce se ocupa cu facerea loru sa póta atinge o acei'asi uniformitate.

1) Fesiele séu bandele se rupu din bucâti de olanda intréga séu cersiafuri purtate si spalate bine, in lungime de la 5—10 metri (6—12 coti) si late de 6—10 centimetre séu de unu latu de mâna; déca fesiele rupte din cearsiafuri nu voru avea lungimea ceruta, ele potu fi cusute un'a de alt'a, insa cusatur'a va fi facuta pe latu, iar nu pe muche si in urma stranse in roluri si insemnate cu cernéla No. meriloru de lungime.

2) Aceste fesie se potu face si din bucati de flanele noi si tifonu subtire, insa aceste nu potu fi inadite ci croite din bucati mari.

3) Triangulele se voru taiá din bucati de olanda nóue séu vechi care voru avé forma unui patatu cu laturile lui de 60—75 centimetre si in urma se va spintecá de la unu coltiu la cel'altu opusu lui, séu ele se potu lasá chiaru patrate remânendu a si le formá doctorii dupa trebuintia.

4) Compresele potu fi petece curate de olanda de diferite marimi. Obicinuite ele se facu de o latime de la 16/26 centimetre si lungime 50 centimetri la 1 metru. Tóte aceste bande, fasie, triangule, comprese, se lasa cu marginele loru libere, adeca netivite.

5) Scama se face din panza de atia vechia si bine spalata, déca se póte este bine a se deosebi scam'a de diferite grosimi si a se formá in pachete separate, la preparatiunea ei trebue observatu mare curatienie, spalandu manile regulatu ori de câte ori se va apucá de facutulu ei si se va pastrá in odai bine aerisite si neumede departandu-se de ori-ce locuri de infectiune.

Cérsiafurile potu fi de ori-ce pânza, olanda, hasa (madapolan), america etc. Peticile si cérsiafurile vechi suntu fórte trebuinciόse si se intrebuintiéza fórte multu pentru legarea ranitiloru séu mentinerea in locu a ori-ce topice.

Sciri mai nóue.

Pentru eventualitâti neprevediute se voru mobilisá *dóue corpuri* austro-ungurese.

Armat'a romàna va trece de siguru Dunarea, dimpreuna cu cea rusésca.

Muntenegrenii se batu de mercuri incóce diu'a si nóptea cu turcii fâra de a pasí cesti din urma unu pasu inainte. Turcii au avutu perderi mari. Muntenegrenii se lupta cu entusiasmu mare.

In 16 Iuniu au batutu in Asi'a rusii pe turci. Cesti din urma au perdutu 600 ómenii. Mehmed-pasi'a a cadiutu. Turcii s'au retrasu la Delibaba.

Burs'a de Vien'a.

Din 11/23 Iuniu 1877.

Metalicele 5%	60	05
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	65	45
Imprumut. de statu din 1860	110	50
Actiuni de banca	776	—
Actiuni de creditu	139	30
London	126	55
Oblig. de desdaunare Unguresci	73	—
„ „ „ Temisiorene	72	—
„ „ „ Ardelenesci	71	75
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	111	50
Galbinu	5	99
Napoleonu d'auru (poli)	10	13
Valut'a nóua imperiale germâna	62	25

Ad Nr. 46/1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de clas'a II Rîp'a inferióra ppresbiteratulu Turdei superióre, se escrie concursu in urm'a ordinatiunei Prea veneratului Consistoriu archidiecesanu dto 12 Martiu a. c. Nr. 553 B., cu terminulu pâna la 14 Iuliu a. c. st. v. prelânga urmatórele emolumente:

1) casa parochiala cu gradina de legumi si pomi, precum si edificiele economice necesari;

2) folosirea cimiteriului de lânga biserica;

3) portiune canonica de 16 jugere 575 org. ☐ agru si fenatiu;

4) dela 205 case câte o di de lucru cu palm'a séu 20 cr. v. a.

5) totu dela 205 case câte o ferdela de cucuruzu sfarmitu a 16 cupe ferdel'a;

6) stol'a indatinata; — cari emolumente computate tóte in bani dau sum'a de 460 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avea a-si asterne rogârile instruite in sensulu statut. organicu la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Ded'a in 9 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochiale concerninte.
Oficiulu ppresbiterale gr. or. alu
tractului Turdei superióre.
Ioanu *Popescu* m/p.
1—3 adm. prot.

Nr. 105—1877.

Concursu.

Devenindu vacanta prin mórtea preotului parochi'a a 2-a din Balanu, de cl. III, din ppresbiteratulu gr. or. alu Ungurasiului; spre intregirea acelei'a la intielesulu ordinatiunei Prea Venerabilului Consistoriu archidiecesanu dto 21 Aprile 1877 Nr. 1089 B. prin acést'a se escrie concursu pâna la 3 Iuliu a. c.

Emolumentele avende in acést'a parochia suntu:

1). Casa parochiala cu supraedificatele de lipsa si gradina in marime de 1½ jug.;

2). 12 jugere de pamentu aratoriu si fenatiu de clas'a I, cari dau unu venitu anualu de 200 fl. v. a., a câroru contributiune se platesce de câtra comuna;

3). Dela 125 de familii câte o di de lucru pe anu;

4). Stol'a indatinata; tóte acestea computate in bani, dau unu venitu anualu de 420 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avé de a substerne concursele sele instruate cu documentele dupa stat. org. pâna la 3 Iuliu a. c. la subscrisulu, in care di va fi si alegerea.

Füzes-Sanpetru, 2 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu,
Petru Rosc'a mp.
3—3 ppresbiteru.

Nr. 81.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. orient. de clas'a a III din Rusi cu fili'a Streiu, in protopresbiteratulu gr. or. alu tractului Hatiegu, se deschide prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 2 Iuliu a. c.

Emolumentele suntu:

In parochi'a Rusi:

a) locu de casa si gradina, si 4 jugere pamentu aratoriu;
b) dela 37 familii câte un'a ferdela cucuruzu in bómbe si câte un'a di de lucru;
(c stolele indatinate.

In fili'a Streiu:

d) 12 jugere pamentu aratoriu si fenatiu si stolele indatinate.

Doritorii de a concurge la acést'a statiune, au a-si asterne petitiunile loru bine instruate in intielesulu stat. org. pâna la terminulu susu amintitu, la subscrisulu.

Hatiegu, 31 Maiu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu *Ratiu,* m. p.
3—3 ppresbiteru.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**
Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Dumineca si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 47. ANULU XXV.

Sibiiu 16|28 Iuniu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monârchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

16 Iuniu.

Diu'a de 16 Iuniu este si va remanea pentru români o di de jale, câci ea a râpitu loru unu barbatu insemnatu si unu mare fiiu alu natiunei.

In 16 Iuniu 1873 *Andreiu Siagun'a* a trecutu din viétia la cele eterne. Lacremi ferbinti a versatu natiunea pe mormentulu, care acopere velulu pamentescu a sufletului nemuritoriu a lui *Andreiu Siagun'a.*

Patru ani au trecutu dela 16 Iuniu 1873.

Poporulu românu, greu cercatu de sórte a petrecutu si noulu siru de suferintie, ce-i erá impusu de impregiurâri. Orizontulu politicu s'a intunecatu din di in di mai mai tare si astadi 'lu vedemu impovaratu cu nuori grei, cari amenintia o fortuna teribila, ce are sa se descarce asupr'a capeteloru nóstre. — Nici cându, cá in impregiurâri grele, nu ducu popórele asiá mare lipsa dupa barbati mari si luminati, cari, devotati causei natiunale, sa petrunda in adencimea trecutului si sa strabata la inaltimea viitoriului.

Cându poporulu este amenintiatu din tóte pârtile cu periculi, cându are sa se decida póte sórtea sea pentru totu-déun'a, atunci are elu lipsa de barbati, cari nutrescu in inim'a loru simtiulu celu mai maretiu, iubirea adeverata a natiunei, de barbati, cari cu perseverantia se lupta pentru binele poporului seu; de barbati, cari cu o rara abnegatiune personala nu cunoscu altu talismanu mai scumpu, decâtu fericirea natiunei.

Acesti barbati, fia fortun'a câtu de ingrozitóre, ei conducu corabi'a poporului prin tóte primejdiele la limanulu doritu.

Andreiu Siagun'a! Stâmu astadi la mormentulu Teu cu adenca durere, câci in Tine amu perdutu pe acelu barbatu, care ai luptatu in tóta viéti'a cu inima si cu spiritu pentru *biserica, natiune* si *patria.* Tu erai ocarmuitoriulu, care ai condusu corabi'a poporului de nenumerate ori la limanu! Astadi in dile grele, incungiurati fiindu de periculi din afara si din launtru privimu la spiritulu Teu inaltu si nemuritoriu si dorimu a ne luminá de splendórea lui pentru a putea urmá invetiaturiloru Tale! *Biseric'a, natiunea* si *patri'a* va scrie poporulu românu cu litere de auru pe drapelulu seu si va luptá si va murí pentru densele. Ori din ce parte voru vení atacurile, ori-cine va fi inimiculu, noi ne vomu aduná lânga acestu drapelu, si umeru la umeru, vomu fi gat'a a ne aperá cu totu sufletulu institutiunile nóstre bisericesci si drepturile natiunali in interesulu patriei. Noi nimicu n'avemu mai scumpu decâtu aceste, pentru care Andreiu Siagun'a a vietiuitu si a muritu.

„Aveti — ne dice inse spiritulu lui — aveti perseverantia de feru, aduceti sacrificii din inima si pastrati intre voi caritatea fratiésca — intru aceste trei semne veti invinge!“

Eata dar' armele prin care cucerimu terenulu ce trebuie sa-lu ocupâmu.

Eata scutulu in contr'a fulgerului, ce se va descarcá din nouri amenintiatori ai orizontului politicu. Eata semnele, prin care Andreiu Siagun'a a invinsu si a devenitu nemuritoriu pentru natiunea sea.

Avemu sa tienemu cu perseverantia de feru la constitutiunea nóstra bisericésca si la drepturile natiunale si vomu face totu cá ele sa nu se calce in picióre. Sa fimu totu-déun'a gat'a a aduce sacrificii din inima pentru fericirea natiunei române, carea este si a patriei, cá ea sa inflorésca si sa propasiésca. Si cu câtu se gramadescu periculii cu atâtu mai multu ne vomu apropiá de spiritulu lui *Andreiu Siagun'a,* care ne va conduce pe toti, pastrandu caritatea fratiésca in faptele nóstre.

Apelu la romani!

Guvernulu magiaru prin organulu seu a disolvatu comitetulu infiintiatu aici pentru primirea ofrandeloru in favórea fratiloru nostri din Romani'a raniti in resbelu.

Inse simtiementulu umanitâtiei, iubirea si legatur'a de sânge nu se disólve decâtu odata cu viéti'a!

In numele acestoru inalte si sânte semtieminte, noi cá particulari, venimu a apelá, pentru ajutorarea fratiloru nostri raniti in resboiu, la toti acei'a, in alu câroru peptu bate o ferbinte inima de românu, la toti acei'a, in alu câroru nobilu sinu arde foculu sacru alu umanitâtiei, in fine la toti acei'a, cari pentru onórea seculului, in care traimu, dorescu triumfulu civilisatiunei asupr'a barbarismului.

Déca iubirea fratiésca ne face sa implorâmu dela celu de susu cá fratii nostri din Romani'a, sa se intórca de pe câmpulu de onóre incarcati de isbânda si gloria, aceeasi iubire ne impune a vení in ajutoriulu acelor'a, cari au cadiutu pentru glori'a si viitoriulu neamului romanescu.

Români! nu numai indatorirea sângelui, nu numai vocea charitâtiei cere dela noi acestu ajutoriu; acést'a o pretinde inca inaltulu obligamentu, ce ni-lu impune civilisatiunea.

Seculi intregi au luptatu fratii nostri din Romani'a pentru lumina si lege contr'a barbarismului! Unu Mircea, unu Stefanu, unu Mihaiu au traitu si au muritu cu arm'a in mâna la portile Europei, infrangendu potopulu barbarici si alu intunerecului.

Martora este istori'a, ca tóte popórele luminate ale Europei au admiratu si au binecuventatu in acesti eroi ai românilori totu-odata si pe cavalerii eroi ai crestinismului.

S'aru putea acum români, cá noi cei mai de aprópe ai loru, noi asupr'a câror'a inca s'au resfrantu radiele binefacatóre ale victoriei loru, noi sa remanemu nepasatori fatia cu acei'a, cari vinu a continuá oper'a ce au inceput'o gloriosii loru stramosi?

Urmatorii aru putea scrie cu dreptu cuventu pe mormintele nóstre: *Nepasatori de suferintiele fratiloru vostri, voi a-ti pangaritu numele ce l'ati purtatu!*

Apelâmu dara la toti românii dintre Tis'a si Carpati, la june si betrânu, la avutu si la seracu, a dá fiacare obolulu seu pentru alinarea suferintieloru fratiloru nostri din Romani'a raniti in resboiu.

Apelâmu cu deosebire la tine, junime româna, garanti'a viitoriului si vasulu de auru alu simtieminteloru nealterate! Aduti aminte, ca antecesorii tei si-au pusu o pagina de auru in analele poporului românu.

Ia junime si de asta-data apostolatulu pentru a propagá ide'a cea mai sânta, simtiementulu celu mai blându si mai dulce: de a aliná suferintiele celui ce a remasu pe câmpulu de resboiu.

Ofrandele in bani sa se adreseze dlui *Diamandi I. Manole,* comerciante in Brasiovu; ofrandele in scama, bandage etc. onorabilei dómne *Hareti Stanescu* in Brasiovu.

Brasiovu, in 9 Iuniu 1877.

Ioanu *Petricu,* prot. N. *Strevoiu,* Diamandi I. *Manole,* Ioanu T. *Popoviciu,* Dimitrie *Ionciovicíu,* Nic. I. *Baboianu,* Dr. Ioanu *Neagoe,* Nicolae T. *Ciurcu,* Arone *Densusianu,* Ioanu *Lengeru,* Dr. I. *Lapedatu,* Const. I. *Popasu,* G. *Baritiu,* George B. *Popu,* Constantinu *Nicolau,* Iacobu *Muresianu.*

Teatrulu resbelului.

11/23 Iuniu.

De eri sér'a armat'a rusésca trece in numeru insemnatu preste Dunare cu vapórele pâna la Zatóca si dela Zatóc'a pâna la Balcani pe plute si pe vase usióre.

Adi diminétia au inceputu ciocniri intre rusii de pe Dunare si posturile intarite ale turciloru pe muntele din fati'a Galatiloru.

Aflâmu ca resultatulu bombardamentului inceputu eri la 1 si terminatu la ór'a 6 intre Calafatu si Vidinu este urmatoriulu:

Bateriele „Carolu“ si “Elisabet'a“ au deschisu focurile tragendu asupr'a lucratoriloru din fortulu de nordu alu Vidinului, si dupa ce au culcatu pe multi la pamentu, iér' pe ceilalti i-au pusu pe góna, tirulu nostru s'a indreptatu asupr'a bateriei de sub castelulu bulgaru; si asupr'a mórei de aburu; — bateri'a „Mircea“ a trasu asupr'a fortului bulgaru, baterieloru si bastionului; — bateri'a „Stefanu“ a aruncatu obuse aprindiatóre asupr'a orasiului; — bateri'a „Independinti'a“ mai alesu asupr'a portului si morei.

Focurile nóstre au distrusu o imbrasura dela bateri'a de sub castelulu bulgaru, — au facutu sa taca bateriele turcesci din bastionu, — au lovitu mór'a de aburi, care a incetatu imediatu de a mai functioná, — au ciruitu castelulu bulgaru, — au datu focu Vidinului in patru pârti, — au causatu o stricaciune mare si in baterii si in orasiu si in portulu inimicului.

Focurile inimicului au avutu urmatoriulu resultatu: In bateri'a „Carolu“ si impregiurulu seu a cadiutu 10 obuse; — in bateri'a „Elisabet'a“ 7 obuse dintre cari unele au facutu esplosiune; — bateri'a „Mircea,“ care a facutu celu mai mare reu inimicului, a primitu 21 de obuse, dintre cari unulu a cadiutu pe imbrasura, altulu lânga platforma, cele mai multe au intratu in glacisu si in parapetu, — bateri'a „Independinti'a“ a primitu 7 obuse din fortulu de nordu, din cari 2 au esplosionatu lânga bucataria si 2 lânga telegrafu.

In orasiu au cadiutu vr'o 25 de obuse, care au strapunsu siepte case. Punctulu de mira erá observatorulu primariei.

Noi amu trasu 97 de lovituri si n'avemu nici unu soldatu mortu séu ranitu.

Atitudinea trupeloru române a fostu admirabila. „R. L.“

14|26 Iuniu.

In fine rusii au trecutu Dunarea, séu mai bine disu au inceputu a o trece, câci pâna sa tréca tóte corpurile de armata câte au destinatiunea de a trece, inclusivu cu armat'a româna, se cere tempu.

Inceputulu de care este vorb'a s'a facutu Vineri sér'a in 22 Iuniu, dela Galati. Telegramele diverseloru birouri suntu informate totu asiá de diversu, cele mai multe spunu ca 6000 de rusi au facutu inceputulu trecerei pe barce, au luatu in diu'a urmatóre dupa o lupta inversiunata de optu óre — dela 3 óre diminéti'a pâna la 11 inainte de média di — positiunile intarite de turci cu asaltu. Rusii se dice ca au perdutu 200 ómeni, intre cari si unu colonelu, perderile turciloru nu se sciu inca.

Trecerea acestoru 6000, séu dupa unele telegrame numai 3000, rusi: cazaci cai tunuri si infanteria a avutu locu nóptea. Cazacii, caii si tunurile au trecutu pre plute scutite de unu feliu de palanuri séu palisate, infanteria pe bârci. Dupa ce au ajunsu la tiermuri trup'a nu s'a luatu in susu pre lânga tiermurii Dunarei, ci au nesuitu spre inaltimile din launtrulu tierei pre cari le-au si ocupatu dupa lupt'a de mai susu.

Pentru orientarea cetitoriloru va fi bine sa dâmu o descriere a situatiuatiunei locale unde s'a petrecutu evenementulu acestu importantu.

Galatii suntu pe rip'a stânga a Dunarei, cá si *Brail'a,* carea este ceva mai in susu (dóue statiuni de drumu de feru), totu pe rip'a stânga a Dunarei. La o mica distantia dincolo de Dunare este laculu Gavanulu, carele 'si are nutrementulu seu din Dunare prin unu canalu, ce desparte Ghecetulu (insula) de Macinu, ambe ceste din urma in fati'a Brailei (Macinulu este la o cotitura a unui ramu din Dunare ce venindu despre sudu spre nordu la Macinu se intórce spre vestu, spre a se impreuná dinaintea Brailei cu celalaltu ramu principalu, despartitu de celu dintâiu cam in dreptulu Ostroveniloru, din susu de Brail'a).

Dupa schiti'a acést'a topografica si dupa indiciele din telegrame, rusii, se vede ca indata dupa ce au pusu piciorulu pe rip'a drépta a Dunarei s'au indreptatu pe dupa laculu Gavanului pâna la localitatea Gavanu, (care este spre resaritu dela Galati, se intielege, preste Dunare si preste lacu). De ací se incepe drumulu, care se bifurca spre *Vacareni* si mai departe spre *Isaccea,* (spre ostu) si spre Zizit'a si Macinu (spre sudu). In facutulu dilei, sambata, venindu pe drumulu din urma rusii au ocupatu nu cu inlesnire inaltimile cari dominéza Macinulu din dosu, la nordu, pre cându bateriele loru erau indreptate spre Dunare, spre sudu, sudvestu si vestu (Ghecetu si Brail'a).

Scopulu acestei treceri a fostu asigurarea podului dela Brail'a—Ghecetu—Macinu, preste care acum rusii trecu fâra de temere de a fi conturbati in intreprinderea loru, folosindu si ramulu Dunarei care dela Brail'a merge dreptu spre Macinu.

15/27 Iuniu.

Trecerea rusiloru preste Dunare nu mai póte fi trasa la indoiala. O constatéza si telegramele oficiale din Constantinopole. Buletinele oficiale turcesci o escusa dicendu, ca turcii la inceputu s'au opusu si rusii au avutu perderi insemnate; nefiindu inse turcii multi la numeru au trebuitu sa se retraga si asiá rusii au trecutu pe la cele dóue puncte preste Dunare.

Din alte telegrame, espedate la

23/11 Iuniu se vede ca Macinulu a caḑiutu curendu in mânile rusiloru si acesti'a au potutu trece si pe podu si cu vapóre dela Brail'a la Macinu.

Dupa „Cor. pol." la 26/14 Iuniu au ocupatu rusii si Hirsov'a, importanta din punctu de vedere strategicu, dupa cum se vede fâra nici o lupta. In aceeasi di a fostu unu teribilu focu de tunuri pe intréga lini'a Dunarei din tóte bateriele rusesci si romanesci.

Din Muntenegru se telegraféza ca pre lânga tóte incordârile muntenegreniloru si perderile cele mari ale turciloru a succesu impreunarea lui Ali Saib pasi'a cu Suleiman pasi'a si ca amendoi inaintéza spre capital'a principatului, Cetinje.

Din Asi'a scirile suntu cam confuse. Din tóte inse se vede ca rusii stau aprópe de Erzerum, ba chiaru dupa isvóre turcesci in septamân'a trecuta au avutu locu unele loviri dinaintea Erzerumului.

Corespundinti'a particulara a „Timpului."

Calafatu, 8 Iuniu 1877.

Eata aprópe o septamâna de cându me aflu la Calafatu, acésta mica localitate care acum a devenitu ce-va familiara lumei intregi. Renumele face importanti'a lucrului. Puteai sa vorbesci multor'a, ba fórte multor'a de Calafatu; nu erai tocmai departe a audí dicenduti-se ca trebuie sa fia ce-va de pe lânga Californi'a séu mai lamuritu din Hotentoti'a. Acum inse Calafatulu cá si multe alte orasie si orasiele din Romani'a atragu atentiunea lumei. — Fusesemu séu mai bine disu, trecusemu de mai multe ori prin acestu orasielu; dar' mai totudéun'a erá pentru mine ce-va indiferentu; unu orasielu cá tóte tergurile din tiéra, cu deosebire póte, ca se afla pe marginea Dunarei, ceea ce insemnéza ce-va. Acum inse ardeamu de dorinti'a de a ajunge, a vedea acestu portuletiu care se parea ca fuge de mine. Ce schimbare! Ce lucruri neobicinuite! Ce aspectu! Ce impresiune! Orasiulu Calafatu nu mai este orasiu, este lageru. In loculu acelei populatiuni viua si neastemperata, miscata necontenitu de spiritulu de specula, nu vedi decâtu soldati, cu acelu aeru caracteristicu omului de arme. Sosirea si plecarea bastimenteloru, cari totudéun'a dau vioiciune, acum numai turbura cursulu liniscitu alu betrânului Danubiu, care, mândru de insemnatatea lui, se pare ca dice privitoriloru, ca a vediutu multe si mari. Casele parasite, lucru naturalu in asemenea impregiurâri, adauga si mai multu la tacerea de mórte ce acopere orasiulu.

Vidinulu, séu in limbagiulu din partea locului, Diiulu, se pare ca si-a mesuratu si 'si cunósce bine rivalulu. Elu urméza aceeasi atitudine. Acesti doi antagonisti se silescu a se tienea la nivelu. Din partea de dincolo a Dunarei nu se aude nimicu, liniscea cea mai mare. Si acolo cá si aici acela-si lucru: tacere.

Dar' sub velulu acestei monotonii, acestei amutieli, se pregatescu lucruri cari au sa faca sgomotu si inca unu sgomotu...

Pe rip'a romåna activitatea cea mai ardenta domnesce. Cu celu mai mare zelu se continua lucrârile de fortificatia, forturile vechi se repara si noui se construescu.

Privindu cine-va la soldatii români, cu câta dispositiune si hotarire lucréza, aru crede ca acesti pui de vulturi nu si-au dusu viéti'a decâtu in resbóie. Românulu este facutu pentru lupte. Nu sciu cum, dar' indata ce suna trimbiti'a, 'i salta inim'a. Mostenirea adeverata nu se perde.

Bateriele suntu atâtu de bine asiediate incâtu voru putea face onóre oficieriloru nostri superiori, cari dau probe de solide instructiuni. Déca evenemintele din urma nu au datu ocasiune oficierului românu a-si aretá capacitatea si meritele sele, acést'a nu l'a impedecatu a se fortificá prin instructiune. In lagerulu dela Calafatu, cunoscu multi superiori, cari facu onóre óstei române, chiaru, déca aru fi alaturi cu unu veteranu.

Dar starea sanitaria a armatei? Ací nu e nimic'a de doritu. Aerulu este fórte sanatosu; o curatienia adeveratu modelu in totu cuprinsulu lagerului; ingrigirile cele mai vigilente; corpulu sanitariu depune unu zelu si activitate esemplara. Mediculu si cu soldatulu este tat'a si fiiulu. Ve potu asigurá ca orasiulu Calafatu este fórte departe de a se comparà cu lagerulu Calafatu. Déca si pe la cele-lalte puncte de concentrâri va fi totu a-tfeliu — lucru neindoiosu — apoi ne putemu falí de igien'a militara. Soldatii suntu sanatosi, veseli, bine imbracati si hraniti totu astfeliu. Se pare ca totulu s'a unitu a face din soldatulu românu unu adeveratu soldatu dispusu la lupta pentru aperarea tierei sele. Românulu este veselu de feliulu lui; pentru densulu este totu un'a a se bate, a lucrá la forturi, a face esercitiu séu a pet. ece. Fâra voia 'ti curge lacrimele cându vedi seninatatea si vioiciunea acestoru bravi si cându te gandesci ca cu tóte acestea, ani intregi amu suferitu a fi insultati de musulmanulu barbaru, fricosu, fâra inima, fâra curagiu, fâra sufletu si fâra simtire.

Nostalgi'a, care este unulu din relele ce bântue in genere ostirile, nu se simte de locu; si apoi de ce? Óre românii nu se afla in tiér'a loru? Nu stau gat'a a-si aperá tiér'a, biseric'a, altariulu, famili'a, mormentulu stramosiloru, in fine, mosi'a? Óre nu suntu cu totii la unu locu, cu totii fratii ai acelei'asi mame, patria? Óre Domnulu tierei nu este cu densii?

Unu noru insa intuneca traiulu soldatiloru nostri: pânea, pânea lasa multu de doritu si nu se iá nici o mesura pentru imbunatatirea ei. Acest'a-i singurulu faptu care in cursulu dilei face pe soldau sa se imbosumfle, uitandu-se cu necasu la bulgârulu de pamentu si târîtie, crudu si acru, numitu cu ironia pâne.

Pe tóta diu'a ne sosescu ajutóre; tieranii de pe ací nu sciu cum sa ne mai dea mâna de ajutoriu. *Ne-P.*

Din diet'a Ungariei.

Diet'a Ungariei a devenitu renumita atâtu prin multimea câtu si prin cuprinsulu interpelatiuniloru indreptate câtra regimu. In siedinti'a din 21 Iuniu dep. *Simony* s'a anunciatu la birou iérasi cu o interpelatiune. Observându ca, déca s'aru folosí de scirile cele mai nóue despre politic'a orientala a ministrului nostru de esterne, elu aru trebuí sa indrepteze cu totulu alte intrebâri câtra ministrii, cá acele, care se cuprindu in interpelatiunea de fatia. Inse nu voiesce sa procéda unilateralu, ci 'si ia de basa numai schimbarea cea mai nóua, notificata de presa.

Dupa aceste observâri cetesce urmatórea interpelatiune:

„In considerare, ca asigurarea independintiei si a intregitâtiei teritoriale a imperiului otomanu este, din punctu de vedere a pâcei europene si a mantienerei ecuilibrului, asiá de necesara si recunoscuta din partea tuturoru puteriloru garante cá o recerintia esentiala astufeliu incâtu tóte s'au indatoratu a o respectá si au pusu observarea stricta a acestei indatoriri sub garanti'a comuna a tuturoru;

in considerare, ca regimulu austriacu de pe atunci, care representá de-si nu de jure, dar' de facto si Ungari'a la incheiarea pâcei amintite, n'a tienutu nici acést'a garantia indestulitóre, din care caus'a au incheiatu in Parisu in 15 Aprile cu Franci'a si Angli'a unu contractu garantu separatu, in a cârui primu punctu contrahentii inalti au garantatu in modu solidariu independinti'a si intregitatea teritoriala a imperiului turcescu si in a cârui alu doilea punctu au declaratu, ca ori-ce vatemare a contractului din Parisu, se privecce de contrahenti cá unu casus belli. La acestu casu facu ei fâra amenare si in contielegere cu inalt'a Pórta dispositiunile necesare si hotarescu ei numerulu combatantiloru. Documentele de ratificare ale acestui contractu garantu specialu s'au schimbatu la Parisu in 29 Aprile 1856.

in considerare mai departe, ca pacea din Parisu dela 30 Martie 1856, a pusu Moldov'a si Valachi'a, precum si Serbi'a sub suzeranitatea Pórtei, asiá ca aceste forméza o parte intregitóre a imperiului otomanu, câci numai in acestu modu contractulu amintitu le asigura priviligiele si libertatea de mai inainte, si, ca s'a hotaritu totu-deodata a nu esercitá nici unulu din contrahenti unu protectoratu in principatele numite si a oprí ori-ce interventiune armata fâra invoire premergatóre a contrahentiloru:

intrebu pe d. ministru:

1. Ca chiaru si dupa ce Russi'a, separata de celelalte pârti contrahente, a inceputu si pórta dejá de dóue luni resbelulu contr a Turciei: dupa ocuparea Romaniei esecutata in modu grandiosu prin ostirile rusesci, cari au facutu acésta tiéra dreptu basa a operatiuniloru resbelnice; in sfersitu dupa declararea independentiei a acestui principatu, privesce regimulu contractulu din Parisu inca nici acum vatematu si intregitatea imperiului turcescu atacata?

2. Privesce ministeriulu comunu austro-ungaru de esterne in contielegere cu regimulu ungurescu contractulu de pace dela 15 Aprile 1876 inca in valóre si in vigóre?

3. Déca dá, s'a dispusu ce-va in contielegere cu celelalte dóue puteri contrahente si cu inalt'a Pórta si ce s'a dispusu, pentru a dá acestui contractu valórea si pentru a asigurá intregitatea teritoriala a Turciei?

4. Déca in acésta directiune pâna acum nu s'a facutu pasi, nu crede regimulu, ca aru fi sositu timpulu pentru a provocá celelalte dóue pârti contrahente — Franci'a si Angli'a, — cá sa dispuna fâra amenare si in contielegere cu inalt'a Pórta cele de lipsa pentru asigurarea scopului, normatu in contractulu garantu separatu din 15 Aprile 1856?"

Interpelatiunea s'a imanuatu ministrului-presidentu.

Revist'a diareloru române.

In camer'a ungurésca, interpelare preste interpelare asupr'a declarârei independintiei nóstre.

Ungurii voru regretá in curendu funest'a loru politica.

Orientulu este menitu sa se transforme si se va transformá. Statulu otomanu este putredu, nu numai in Europ'a, ci chiaru in Asi'a.

Bine este chiaru, din punctulu de vedere a esistentiei unguriloru cá statu, sa via si sa sustiena unu imperiu putredu si menitu sa se disolve, atacându si stabilindu desvoltarea tinereloru state crestine din orientu?

Credemu ca nu.

Este o nenorocita credintia, ca Ungari'a nu póte esistá fâra Turci'a. Turci'a se va disolvá si in Europ'a si in Asi'a, pentru ca in Europ'a maioritatea populatiunei e crestina si pentru ca in Asi'a, de si in mare numeru, crestinii suntu totusi in minoritate fatia cu musulmanii, dar' acestu imperiu e menitu a se disolvá chiaru in Asi'a, pentru ca lips'a complecta a unei administratiuni regulate va aduce fatalmente acést'a.

Este dar' o gresita politica ceea ce tinde a sprigini si a se lipí de unu statu remasu barbaru in midiloculu civilisatiunei si care cade in bucâti, in tocmai cá scheletulu unui cadavru descarnatu.

Ungurii, insusi in propriulu loru interesu, aru trebuí sa recunósca acést'a si din vreme sa cate a-si atrage simpatiele nationalitâtiloru din orientu.

Vecinii nostrii magiari si-au facutu insa gresit'a inchipuire ca diferitele nationalitâti din orientu, fiindu in mare parte slave, nu tienu la nationalitatea loru, si ca Romani'a specialmente este unu pericolu pentru densii, pentru ca le este ostila.

In primulu punctu, vomu respunde, ca nici-odata, fia Bulgari'a, fia Serbi'a, séu ori-ce alte state de ginte slava, nu voru abdicá, cu tóta simpati'a loru pentru rusi, dela dreptulu loru de a traí cu o individualitate distinsa, si ca, sub nici unu pretestu si in nici unu casu nu tindu si nu potu tinde a se unificá cu Russi'a.

Atâtu, de esemplu Serbi'a câtu si Bulgari'a, nu suntu state de ieri, spre a tinde câtra o contopire cu Russi'a. Amendóue au datinile loru, traditiunile si trecutulu loru de state cu o individualitate distinsa. Nici-odata, state cu asemenea trecutu istoricu, nu s'au vediutu renunciându la individualitatea loru!

In alu doilea punctu, adeca in ceea ce privesce pe Romani'a, ea fiindu asemenea unu statu cu datine, traditiuni si trecutu istoricu, si fiindu de o nationalitate cu totulu divergenta de datinile si traditiunile slave, de aspiratiunile slave, de aspiratiunile si moravurile acelei ginte, nici ca se póte admite, ca póte sa renuntie vre-odata la esistenti'a sea, la individualitatea sea.

Departe dar' de a fi unu pericolu pentru unguri, intarirea Romaniei este chiaru o garantia in contr'a unificârei slaviloru de preste Dunare cu cei de preste Dnistru, in casu cându cei dintâiu, in contr'a tuturoru probabilitâtiloru, aru tinde, aru consimtí la acést'a.

Vecinii nostri magiari aru trebuí dar' sa intieléga aceste adeveruri.

Nu radiemendu-se pe simpatiele a state cadiute in putrediciune, ci in bas'a simpatiei a state tinere si pline de viétia, aru trebuí ungurii sa-si puna tóte sperantiele loru.

Popórele orientului, numai dându-si mân'a unulu cu altulu, potu sa esiste cá state independinte.

Atâtu mai reu pentru acel'a ce, in locu de a cautá sa intre in acésta liga sânta, 'si sapa singuru grópa in care se va inmormentá nationalitatea sea.

Ungurii au uitatu inamiciti'a dintre ei si turci.

Românii suntu gat'a sa uite pe aceea ce a esistatu intre ei si unguri.

De ce n'aru uita-o si densii?

Ce ne desparte?

Voimu sa esistâmu, voiescu sa esiste.

Pentru ce merulu discordiei nar'u fi alungatu dintre noi?

Popóre cavaleresci suntu amendóue: Cavaleresce au luptatu unulu in contr'a altui'a, cavaleresce sa se impace unulu cu altulu! „*Vestea.*"

Contribuiri de bani,

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Urmare)

Netti si Eugeni'a Munteanu din Hatiegu . . .	5 fl.
Dimitriu Comsi'a profesoru din Sibiiu . . .	5 „
Mari'a Florea din Sibiiu .	1 „

A) Din comun'a Macea, (comitatulu Aradului) colectata prin dsiór'a Id'a Mladinu.

Id'a Mladinu fiic'a not.	5	fl.	—	cr.
Emili'a Mladinu soci'a notariului . . .	4	„	—	„
Sofi'a Bragea soci'a preot.	3	„	—	„
Ecaterin'a Bragea .	1	„	—	„

Ersili'a Petril'a . .	1 fl.	—	cr.
Mari'a Petril'a . .	1 „	—	„
Hermin'a Sewartz .	1 „	—	„
Sofi'a Oprea . . .	1 „	—	„
Sidoni'a Oprea . .	1 „	—	„
Anisie Andelin'a econ. .	— „	50	„
Simin'a Motiu econ. .	1 „	—	„
An'a Cormanu econ. .	1 „	—	„
Dochi'a Marce econ. .	1 „	—	„
Ilean'a Andelin'a econ. .	— „	50	„
Panteli'a Sfetu economu	1 „	—	„

B) Din comun'a Curticiu.

Regin'a Radneanu .	5 „	—	„
Bert'a Rocsinu . .	2 „	—	„
Carolin'a Mladinu . .	3 „	—	„
Teodoru Negru econ. .	5 „	—	„
Lenc'a Bublóc'a proprietarésa . . .	1 „	—	„
Florianu Ciór'a invetiat.	1 „	—	„
Gligoru Iuleanu econ. .	1 „	—	„
Flórea Botosiu economa	1 „	—	„

C) Din comun'a Nadabu.

Emili'a Popescu soc. not.	10 „	—	„
Aloisi'a Dobosiu „ invet.	2 „	—	„
An'a Popoviciu „ preot.	2 „	—	„
Flórea Albiciu propriet.	2 „	—	„
Dsiór'a Flórea Goldisiu	2 „	—	„
Dsiór'a Mari'a Nadr'a .	1 „	—	„
Sidoni'a Crainicu preotésa	1 „	—	„
D-r'a Alesandr'a Popoviciu	5 „	—	„
Ioanu Franu economu .	— „	50	„
D-r'a Lucreti'a Vostinariu	1 „	—	„

D) Din Tresthi'a.

Colectanta Ioann'a Badila nasc. Moldovanu.

Ioann'a Moldovanu	50 franci in auru.
Ioanu Badila subjude regescu . .	20 franci.

E) Din Dev'a.

	galb.	frc.	fl. in arg.	fl.
An'a Petco . .	4	—	—	—
Mari'a Moldovanu .	—	—	—	5
N. N. . . .	—	—	—	1
Mart'a Oprea .	1	—	6	—
An'a Kaszperd'a .	—	—	—	1
Mari'a Grindeanu .	—	—	—	5
N. N. . . .	—	—	—	2
Catarin'a Dragiciu	—	—	2	—
Elen'a Papiu .	—	—	5	—
An'a Crisianu .	—	—	1	—
Sabin'a Piso .	—	—	1	—
Ioane Motiu .	—	—	—	5
Mari'a Nicóra .	—	—	4	—
Ecaterin'a Olariu .	—	—	—	1
Dragiciu Natiu .	—	—	—	1
Mari'a Herbay .	—	—	—	1
Amali'a Radu .	—	—	1	—
Fr. Longinu . .	—	2	50 bani.	
Ioachimu Olariu .	—	—	2 taleri	
N. N. . . .	—	—	—	2
Anastasi'a Moldovanu	2	—	—	—
Catarin'a Francu .	—	—	2	—
Clar'a Iacobu .	—	—	2	—
Flórea Draganu .	—	—	1	—
An'a Draganu .	—	—	1	—

F) Din Baiti'a-montana.

	galb.	frc.	fl. in arg.	fl.
Mari'a Lazaru .	—	—	1	—
Anonimus . .	—	—	1	—
Silvi'a Mihutiu .	—	—	1	—
Elisabet'a Mihutiu	—	—	1	—
Florentin'a Gradina	—	—	1	—
Agafti'a Gaboru .	—	—	1	—
Bessay Id'a . .	—	—	1	—
Rosali'a . .	—	—	1	—

Sibiiu, 13/25 Iuniu 1877.

(Va urmá.)

Iudit'a Macelariu.

Continuarea oferteloru in obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

N. N. din Sibiiu: 32 chilo-gr. scame.

Sofi'a Decei preotésa in Hambachu 3 chilo-gr. scame si petece de pânza.

An'a Popu din M. Uiór'a 3 ch. gr. 750 dg. scame.

(Va urmá.)

Iudit'a Macelariu.

Romani'a.

M. S. Domnitoriulu a primitu, Dumineca, 5 ale curentei, in audientia particulara, pe Esc. S. dlu Ioanu Ristici, ministru de esterne, presiedinte alu consiliului de ministri alu Serbiei.

A dóu'a di Mari'a Sea a primitu pe dnii generalu K. S. Protici, colonelu M. Lesjanin si locot.-colonelu C. Iancovici, adjutanti ai A. S. principelui Serbiei, d. colonelu G. Horvatovici si secretariulu Altetiei Sele, d. Vladimiru Stoianovici, cari facu parte din suita.

M. S. Dómn'a a primitu asemenea in audientia particulara pre d. presiedinte alu consiliului de ministri alu Serbiei.

MM. LL. Domnitoriulu si Dómn'a au primitu, Marti, 7 curentu, in audientia, pe A. S. principele Suvaroff Rimnikski-Italiiski, generalu de infanteria si adjutantu generalu alu M. S. imperatorului Russiei.

A. S. principele Suvaroff a pranditu in aceeasi di cu Mariile Loru.

Marti, 7 Iuniu curentu, MM. LL. Domnitoriulu si Dómn'a au datu unu prândiu in onórea A. S. principelui Serbiei, la palatulu din capitala, la care au asistatu Esc. S. d. I. Ristici, ministru-presiedinte alu consiliului, si d. M. A. Petronievici, agentu diplomaticu alu Serbiei, cu tóte persónele din suit'a Altetiei Sele.

D I. C. Bratianu, presiedintele consiliului, d. M. Cogalniceanu, ministru de esterne, d. generalu A. Cernatu, ministru de resbelu, si alte persóne de distinctiune au luatu parte la acestu prândiu. *„Monitorulu."*

Publicatiune

prin care se aduce la cunoscinti'a onoratului publicu urmatoriulu

Estrasu:

alu socoteleloru anului 1876 despre cele 4 fonduri care s'au testatu de repausatului Domnu Ioanu Iug'a de Baci din Brasiovu spre scopuri filantropice.

Sum'a totala a aceloru fonduri de 25,000 fl. se afla asiediata in valórea casei, ce s'a cumperatu in piati'a Brasiovului sub Nr 82, dupa estrasulu socoteleloru din anulu 1875 au fostu remasu din venitulu prediseloru fonduri cu finitulu lui Decembre alu acelui anu unu prisosu in bani : . . . 5822 fl. $41^{1}/_{2}$ cr.

la care s'a adaugatu interesulu aceloru fonduri pe anulu 1876 cu 5%	1260 „ — „
asemenea competinti'a intereseloru la formandulu alu II fondu de 6300 fl. alu legatului IV pe anulu 1876 cu 5%	315 „ — „
apoi interesulu 5% totu pe anulu 1876 la sum'a de 4968 fl. 33 cr. care s'a adunatu pâna la 31 Decembre 1876 spre formarea alu II fondu dela atinsulu legatu cu .	248 „ 41 „
din care s'a datu sum'a de . .	7645 fl. $82^{1}/_{2}$ cr.
I. La destinatiunea legatului I 105 fl.	
II. La destinatiunea legatului II 335 fl. 10 cr.	
III. La destinatiunea legatului III 630 fl.	
IV. La destinatiunea legatului IV 315 fl. . . .	1385 „ 10 „
remane prisosu carele se tiene :	6260 fl. $72^{1}/_{2}$ cr.
a) de fondulu legatului II cu .	728 fl. $98^{1}/_{2}$ cr.
b) de formandulu alu 2-lea fondu alu legatului alu IV. cu	5531 fl. 74 cr.
Sum'a:	6260 fl. $72^{1}/_{2}$ cr.

Brasiovu in 31 Decembre 1876.

Comitetulu administrativu alu fonduriloru Iugaiane.

Varietâti.

Câtra p. t. publicu cetitoriu.

Este necontestabilu ca evenemintele cele mari, cari au inceputu a se desfasiurá in orientu marescu si interesulu publicului de a scí cum se desfasiura. Pre câtu ne suntu puterile amu cautatu si vomu cautá si de ací inainte a satisface pre p. t. publicu.

Ne vomu adoperá a aduce scirile cele mai demne de credintia despre totu ce se intempla in câmpulu resbelului, in aren'a politica, fâra de a neglige celelalte ramuri indispensabile pentru de a vení intr'ajutoriulu publicului cetitoriu spre a puté fi orientatu in viéti'a publica si pâna la óre-care punctu chiaru si in cea sciintifica si privata economica.

Imbratisiarea ce ni s'a aretatu si pâna acum din partea p. t. publicu cetitoriu ne incuragiéza si ne intaresce in convingerea, ca bunele nóstre intentiuni si in legatura cu aceste modestele nóstre prestatiuni au aflatu unu bunu resunetu in inimile cetitoriloru nostri. Dara cu câtu concursulu va fi mai mare, cu câtu spriginulu materialu va fi mai multu, cu atâtu se va inlesní si fói'a nóstra a satisface si mai multu asteptâriloru p. t publicu.

De aceea, in ajunulu unui nou semestru, cu ocasiunea câreì Editur'a acestei foi deschide o nóua invitare la prenumeratiune, nu facemu alt'a decâtu chiamâmu atentiunea publica asupr'a acestei impregiurâri si rugâmu pre acei ce voru sa aiba fói'a nóstra a grabí cu prenumeratiunile, cá sa nu venimu iérasi in neplacut'a positiune de a nu puté serví mai târdiu cu toti numerii dela inceputulu semestrului.

Din esperienti'a ce avemu nu putemu trece preste o impregiurare demna de á fi apretiata de p. t. publicu.

Fiindu organulu nostru, relativu celu mai bogatu in materialu politicu si scientificu, totu-odata si celu mai eftinu, rugâmu pre doritorii de a-lu avé a trimite cu prenumeratiunea si pretiulu abonamentului. Acést'a si din caus'a administratiunei mai cu inlesnire, câci altcum pre lânga cea mai buna vointia ne vomu vedé siliti a nu reflectá la cererile, adresate fâra pretiulu abonamentului.

Premitiendu aceste dâmu locu la urmatórea:

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu"

cu „Foisiór'a"

pe o jumetate de anu (Iuliu—Decembre) alu anului 1877. — Pretiulu abonamentului pe $^{1}/_{2}$ de anu e:

Pentru Sibiiu 3 fl. 50 cr. v. a.

Pentru Monarchi'a austro-ungurésca 4 fl. v. a.

Pentru Romani'a sî strainatate, 6 fl. v. a.

Adresele ne rugâmu a se scrie curatu, a se pune numai post'a ultima, dara nu câte dóue poste ultime, sî in locu de epistole de prenumeratiune recomandâmu on. publ. asignatele postali, **(Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.)** cá impreunate cu spese mai putiene si cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Acei p. t. domni cari 'si innoiescu abonamentulu suntu rugati a lipí adresele dloru pre asignatele (avisurile) postali. Si unii si altii suntu poftiti a se adresá la: **Editur'a „Telegrafului Romanu" in Sabiiu.**

Ordinea esameneloru publice

la scólele centrale românе din gr. or. din Brasiovu cu finea anului scol. 1876/7.

Esamenele scripturistice si orale de promovare se incepu in 9 Iuniu st. v. si duréza pâna in 10 Iuniu st. v.

Esamenele publice:

a) *la gimnasiu si la scól'a comerciala si reala.*

Luni in 20 Iuniu st. v. 8—11 óre a. m. se esaminéza clas'a I. gimnasiala.

Luni in 20 Iuniu 3—6 óre p. m. se esaminéza clas'a I. reala.

Marti in 21 Iuniu 8—11 óre a. m. se esaminéza clas'a II. gimn.

Marti in 21 Iuniu 3—6 óre p. m. se esaminéza clas'a II. reala.

Mercuri in 22 Iuniu 8—11 óre a. m. se esaminéza clas'a III. gimn.

Mercuri in 22 Iuniu 11—12 óre a. m. se esaminéza tóte despart. din cantâri.

Mercuri in 22 Iuniu 3—5 óre p. m. se esaminéza tóte despart. din francesa.

Mercuri in 22 Iuniu 5—6 óre p. m. se esaminéza tóte despart. din gimnastica.

Joi in 23 Iuniu 8—10 óre a. m. se esaminéza clas'a IV. gimn.

Joi in 23 Iuniu 10—12 óre a. m. se esaminéza clas'a III. reala.

Joi in 23 Iuniu 3—6 óre p. m. se esaminéza clas'a V—VII. gimn. din religiune, limb'a româna, latina, elina, istoria.

Vineri in 24 Iuniu 10—12 óre a. m. se esaminéza clas'a IV. si V. de fete.

Sambata in 25 Iuniu 8—11 óre a. m. se esaminéza clas'a V—VII. gimn. din limb'a magiara, germâna, matematica, scintie naturale si logica.

Sambata in 25 Iuniu 3—6 óre p. m. se esaminéza clas'a I. si II. comerciala.

b) *la scól'a primaria (normala) de copii si de copile:*

Joi in 23 Iuniu st. v. va face esamenu:

Dela 8—10 óre a. m. cu clas'a I. de fete invetiat. P. Iuranu.

Dela 10—$11^{1}/_{2}$ óre a. m. cu clas'a II. de fete invet. Z. Butnariu.

Dela 3—$4^{1}/_{2}$ óre p. m. cu clas'a III. de fete invet. S. Cranga.

Sambata in 25 Iuniu st. v. face esamenu:

Dela 8—10 óre a. m. cu clas'a I. de copii invet. I. Peligradu.

Dela 10—$11^{1}/_{2}$ óre a. m. cu clas'a II.a de copii invet. I. Aronu.

Dela 2—$3^{1}/_{2}$ óre p. m. cu clas'a II.b de copii invet. G. Bellissimus.

Dela $3^{1}/_{2}$—5 óre p. m. cu clas'a III.a de copii invet. N. Oancea.

Luni in 27 Iuniu st. v. va face esamenu:

Dela 8—$9^{1}/_{2}$ óre a. m. cu clas'a III.b de copii invet. I. Dobreanu.

De $9^{1}/_{2}$—11 óre a. m. cu clas'a IV. de copii invet. D. Cioflecu.

Esamenele in clasele primarie se incheia cu cantâri sub conducerea lui G. Ucenescu.

c) *Esamenele de maturitate.*

1) Esamenulu oralu de maturitate cu scolarii din cl. VIII. gimn. va fi Luni in 27 Iuniu s. v. inainte si dupa prândiu.

2) Esamenulu oralu de maturitate cu scolarii din cl. III. comerciala va fi Marti in 28 Iuniu st. v. inainte de prândiu.

Mercuri in 29 Iuniu st. v.

Dupa seversirea st. Liturgii si dupa rugaciunea de multiamita in biseric'a st. Nicolau din Scheiu se va incheiá anulu scolasticu 1876/7 cu cetirea clasificatiuniloru si cu impartirea premieloru in sal'a cea mare a Gimnasiului.

La aceste esamene publice are onóre subscris'a Directiune, a invitá pe toti binevoitorii si amicii scóleloru.

Brasiovu, 3 Iuniu s. v. 1877.

Directiunea scól. centrale române gr. or.

I. Mesiot'a, Directoru.

⁂ Episcopulu rom. cat. Dr. M. *Fogarasy* a sositu duminec'a trecuta aici, spre a cercetá institutele rom. cat.

⁂ Societatea „*Crucei Rosie*“ a insiratu astadi dealungulu bulevardului, pe partea din spre gradin'a botanica, vr'o cinci-spre-diece trasuri de ale sele, ornate cu câte dóue steaguri, unulu tricoloru si altulu albu cu crucea rosie in centru, tóte incarcate in cosiuletie pline de scama, pândia si alte necesarii pentru cautarea ranitiloru. Ni se spune ca tóte aceste trasurî au sa plece de séra, séu mâne diminétia, la tabar'a din Romani'a mica. Intre acestea trasuri, cari tóte 'si au inscriptiunea loru, amu observatu cu placere 2 trasuri ale societâtiei de binefacere *Elisabet'a Dómn'a,* alt'a a *eforiei spitaleloru civile,* alt'a a *dómneloru române din Transilvani'a,* si alt'a a clubului „*Tinerimea*“ din Bucuresci.

⁂ *Comitetu nou.**) Dómnele române din Orestia au infiintiatu la initiativ'a energica si sub presidenti'a dómnei *Ann'a Tincu* unu comitetu cu scopulu de a colectá ajutórie in bani si scame pentru alinarea suferintieloru ostasiloru români raniti in resbelu. Comitetulu si-a inceputu dejá activitatea si a facutu pâna acum unu progresu imbucuratoriu. Credemu ca in curendu dómnele nóstre din Orestia voru suprinde publiculu cu unu frumosu resultatu alu activitâtiei loru umanitarie si fratiesci. Eata inca o proba, ca semtiementulu spontanu de iubire câtra fratii nostri de acelasi sânge, cari astadi se lupta pe câmpulu de resboiu pentru independinti'a patriei române, se manifesta in tóte unghiurile locuite de români, in mani'a tuturoru obstaculeloru ce ne punu adversarii nostri cu atât'a nesocotintia si reutate.

⁂ *Diurnalisticu.* Precum erá de prevediutu, resboiulu de astadi a avutu influintia si asupr'a diurnalisticei române. Diurnalele: „Unirea Democratica“ din Bucuresci, „Vocea Prahovei“ din Ploiesci si „Vocea Covurluiului“ (diurnalu bine redactatu) din Galati au incetatu din viétia. Inse in loculu loru vedemu ivindu-se altele, precum: „Romani'a Libera“ la Bucuresci, „Stéu'a Romaniei“ la Bucuresci etc. Dealtcum „Vocea Covurluiului“ apare in forma de buletinu pâna dupa incetarea resboiului, cându va reincepe sa ese cá mai nainte.

⁂ *Daune insemnate.* Din o epistola publicata in „Hon“ estragemu urmatórele: In comitatulu Ternavei desele ploi au casiunatu pagube enorme. A trei'a parte din vii s'au *cufundatu* in sensulu literalu alu cuventului; restulu s'a dislocatu cu totulu; in loculu viiloru cufundate s'a formatu unu lacu intinsu; 140 jugere au tabaritu la pólele dealuriloru, inundându intréga impregiurime cu straturi gróse de noroiu. Chiaru si livedile si o parte a paduriloru s'au cufundatu. Pe alucurea vitele se cufunda in moiste pâna in grumadi. Regiunea a primitu o configurare cu totulu alt'a: vâile au devenitu dealuri, si dealurile adeverate pesteri. Pâna si pe muchea dealuriloru s'au formatu multime de lacuri si bâlti moistóse. Caus'a trebuie cautata in ne mai pomenitele ploi, cari au tienutu aprópe trei luni. Daunele suntu ireparabile.

⁂ *Avuti'a lui Gambetta* consista esclusivu in posesiunea diurnalului seu, „Republique française.“ Dilele aceste diurnalulu va trece in posessiunea unei societâti de actionari. Dreptu recompensa Gambetta primesce sum'a de 400,000 franci si remâne conducetoriulu politicu alu diurnalului. Societatea s'a constituitu pe 25 ani, incependu de acum si pâna in an. 1902, — „pâna atunci inse, observa „Figaro“ s'aru putea intemplá unele lucruri, cari aru silí diurnalulu sa-si schimbe numele.“

⁂ *Unu procesu monstruosu.* Dilele trecuta — scrie „Debr. Ell.“ advocatulu Vidlicskay a presentatu tribunalului din Debretinu o petitiunein caus'a unei mosii de 200—300 jugere. Petitiunea s'a presentatu in nu mai putienu de 3295 dicemu: trei mii dóue sute nóuedieci si cinci esemplare, pachetele in trei lâdi mari. Transportulu a reclamatu bratiele a siese lucratori puternici.

⁂ *Cetimu in „Gaz. Trans.“* : Lui „M. Polgár“ din 17 Iuniu 'i casiunà, cá sa apere pe românii gr. catolici de nu sciu ce atacuri ale „Teleg. Rom.“ dela Sibiiu, intr'unu modu asiá de mojicescu si totu odata perfidu, incâtu aperatii trebuie sa respinga acea aperare cu tóta indignatiunea, precum a-i scóte din casa cá pe unu cersitoriu nerusinatu“. „Gazetei Tr.“ sa nu-i fia cu superare câci si gr. or. si-au gasitu unu „cavaleru“ care pasiesce in „Ébredés“ din Clusiu cu aceeasi ignorantia si perfidie, intocma cá „demnulu“ seu compagnion.

Burs'a de Vien'a.

Din 15/27 Iuniu 1877.

Metalicele 5%	60 80
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	65 90
Imprumut. de statu din 1860 .	111 80
Actiuni de banca	780 —
Actiuni de creditu	142 40
London	125 60
Oblig. de desdaunare Unguresci	73 75
„ „ „ Temisiorene .	72 —
„ „ „ Ardelenesci .	72 —
„ „ „ Croato-slavone	84 —
Argintu	110 50
Galbinu	5 95
Napoleonu d'auru (poli) . . .	10 05
Valut'a nóua imperiale germâna	61 80

Nr. 55.

Concursu.

In parochi'a Sadu, ppresbiteratulu alu II alu Sibiiului, este de a se ocupá alu doilea postu de preotu devenitu vacantu din 1871. Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: veniturile stolare dela 180 familii din mater'a Sadu si dela 70 familii din fili'a Cisnadi'a, precum si folosirea a 5 jugere si 117°☐ aratura si fenatiu, cari tóte impreuna facu la 400 fl.

Concurentii voru avé a-si presentá suplicele instruate in intielesulu statutului organicu la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu celu multu pâna la 2 Iuliu st. v a. c.

Sibiiu 2 Iuniu 1877.

In contielegeré cu comitetulu parochialu.

Ioanu Popescu m/p.
3—3 ppresbiteru.

Nr. 73.

Concursu.

Pentru indeplinirea vacantei parochii din comun'a Cinadia, de clas'a a II se escrie concursu cu terminu pâna la 10 Iuliu a. c.

Emolumente:

a) cas'a parochiale cu dóue gradini de legumi alt'a cu pomi ;
b) 16 jugere de pamentu parte aratoriu parte fenatiu.
c) 160 ferdele de cucuruzu sfarmitu.
d) un'a di de lucru dela 160 familii.
e) 7° lemne si accidentiele stolarie usitate.

Tóte acestea computate in bani dau sum'a de preste 600 fl. v. a.

Aspirantii 'si voru inaintá cererile, instruate conformu dispositiuuiloru sinodali din anulu 1873 pentru regularea parochieloru, — subsemnatului oficiu ppresbiterale.

Mercurea, 1 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Oficiulu ppresbiterale gr. or.
alu tractului Mercurei
Ioanu Drocu m/p.
2—3 adm. prot.

Ad Nr. 46/1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de clas'a II Rîp'a inferióra ppresbiteratulu Turdei superióre, se escrie concursu in urm'a ordinatiunei Prea veneratului Consistoriu archidiecesanu dto 12 Martiu a. c. Nr. 553 B., cu terminulu pâna la 14 Iuliu a. c. st. v. prelânga urmatórele emolumente:

1) casa parochiala cu gradina de legumi si pomi, precum si edificiele economice necesari;

2) folosirea cimiteriului de lânga biserica;

3) portiune canonica de 16 jugere 575 org. ☐ agru si fenatiu;

4) dela 205 case câte o di de lucru cu palm'a séu 20 cr. v. a.

5) totu dela 205 case câte o ferdela de cucuruzu sfarmitu a 16 cupe ferdel'a;

6) stol'a indatinata; — cari emolumente computate tóte in bani dau sum'a de 460 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acéstá parochia voru avea a-si asterne rogârile instruite in sensulu statut. organicu la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Ded'a in 9 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale concerninte.

Oficiulu ppresbiterale gr. or. alu tractului Turdei superióre.
Ioanu *Popescu* m/p.
2—3 adm. prot.

Nr. 121.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III Ocolisiulu mare, protopresbiteratulu Lupsiei, se escrie concursu pâna in 17 Iuliu a. c. st. v. cu care suntu impreunate urmatórele emolumente:

1. Cas'a parochiale cu gradina de 801°☐.

2. Portiunea canonica cu 6 jugere, 153°☐ fenatiu si 7 jugere 794°☐ aratoriu.

3. Dela 110 fumuri o jumetate miertia (8 cupe) grâu si dela 60 fumuri o jumetate miertia cucuruzu.

4. Tóte venitele stolari regulate prin sinodulu parochiale, cari computate la olalta dau unu venitu anuale de 391 fl. 30 cr. v. a.

Concurentii au a-si asterne suplicele loru provediute cu documentele recerute in § 13 stat. org. la subsemnatulu oficiu.

In contielegere cu comitetulu parochiale respectivu

Offenbai'a, 30 Maiu 1877.

Oficiulu ppresbiterale gr. or.
alu Lupsiei.
Ioanu *Danciu* m/p.
2—3 adm. prot.

Nr. 49 — 1877.

Concursu.

Devenindu parochulu din parochi'a de a III clasa Stremtiu la neputintia de a satisface oficiului seu parochiale ce privescu lipsele sufletesci a poporului incredintiatu pastorirei sele, prin acést'a se escrie concursu pentru postulu de capelanu impreunatu cu urmatórele emoluminte:

1. Pentru anulu curinte un'a a trei'a parte din tóte beneficiile si venitele parochiale dela 240 numere de case, incepându-se de-odata cu functiunea.

2. Cu inceputulu anului 1878 va avé de jumetate din tóte beneficiile si venitele acestei parochii in si afara de biserica, cari computate in bani dau sum'a de 300 fl. v. a.

3. Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu trebuie sa aiba urmatórele cualificatiuni:

a) se aiba celu putienu 4 clase gimnasiali;
b) sa fia absoluti teologi cu esamenu de cualificatiune.
c) cei cu cualificatiune pregatitóre mai inalta voru fi preferiti;

4. Concurentii au a-si asterne petitiunile sele instruite in sensulu statutului organicu pâna la 29 Iuniu a. c. la subscrisulu, cându totu-odata va fi si alegerea.

Alb'a-Iuli'a, 3 Maiu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Alesandru *Tordasianu,* m p.
3—3 prot. gr. or. de Alb'a-Iuli'a.

Nr. 132.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de capelanu, prelânga neputinciosulu parochu Nicolau Popoviciu, in parochi'a de clas'a a III gr. or. din Ghimbavu ppresbiteratulu Branului, se escrie prin acést'a, cu concesiunea Maritului Consistoriu archidiecesanu dto 21 Aprile a. c. Nr. 1162 B, concursu cu terminu pâna la 10 Iuliu a. c.

Emolumentele impreunate cu mentionatulu postu de capelanu suntu jumetate din tóte veniturile parochiali.

Concurentii au a tramite subscrisului suplicele loru instruate in sensulu statut. org. si conformu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din 1873, pentru regularea parochieloru § 16 pct. d).

Brasiovu, 6 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale respectivu

Iosifu *Baracu* m. p.
ppresbiteru cá adm. alu
2—3 ppresb. Branului.

Nr. 37.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia gr. or. de clas'a a III Bogat'a olteana cu fili'a Dopc'a in ppresbiteratulu Palosiului, se escrie concursu pâna in 10 Iuliu a. c. in carea dî va fi si alegerea.

Emolumentele suntu: dela 55 familii cu fumu din matera, dela 29 din filia câte un'a ferdela de bucate in grauntie si câte un'a ferdela ovesu; folosirea portiunei canonice de 11 jugere 354 orgie ☐ aratura si fenatiu, tacsele stolari obicinuite dela 373 suflete, cari tóte impreuna cu accidentiele parochiali dau unu venitu anualu de ce-va preste 400 fl. v. a.

Concursele instruite in sensulu prescriseloru legali se voru asterne pâna in 10 Iuliu a. c. negresitu subsemnatului.

Palosiu in 2 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu

Teofilu *Gheaj'a* m/p.
2—3 adm. prot.

Edictu.

Ioanu Ber'a, de religiunea gr. or. din Sebesiulu de josu, parasindu-si pre legiuit'a sea sotia Mari'a de 14 ani cu necredintia si nesciindu-se unde se afla si déca mai traiesce, se provóca prin acést'a a se infatisiá la subsemnatulu scaunu ppteralu, câci la din contra dupa trecerea unui anu si o dî dela dat'a de josu, se va aduce sentintia in procesulu matrimonialu, urdîtu de muierea sea, si in absenti'a lui.

Sibiiu 7 Iuniu 1877.

Scaunulu ppteralu gr. or. tract.
II alu Sibiiului.
I. Popescu,
1—3 protop.

In
Tipografi'a archidiecesana gr. or.
din Sibiiu
se afla de vendiare **testimonii** pentru scólele normale si capitale gr. or. romane, elegantu tiparite pe harthia fina alba. Esemplariulu cu 5 cr. v. a.

---

*) Dupa esperiintiele de pâna acum aru fi mai consultu sa se dica „intrunire de particulari“. R.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 48. ANULU XXV.

Sibiiu 19 Iuniu (1 Iuliu) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Nr. 1496. Scol.

Cerculariu,

câtra tóte oficiele protopresbiterale cá inspectorate districtuali de scólé din archidieces'a Transilvaniei.

Dilele acestea a aparutu de sub tipariu unu tractatu despre „Pomaritulu intocmitu cu deosebita privire la gradin'a scolara“ de D. Comsi'a, profesore la institutulu nostru seminariale de aici.

Acestu opu tractéza subjectulu, de care se ocupa, intr'unu modu scientificu si practicu, si atâtu dupa opiniunea barbatiloru competenti in acésta materia, câtu si dupa convingerea acestui consistoriu, opulu citatu nu póte fi decâtu o carte buna in mân'a publicului românu, si mai alesu in mân'a invetiatoriloru, preotiloru si economiloru români.

Dreptu aceea tit. Domni'a T'a esti invitatu a recomendá acestu opu publicului românu, si cu deosebire tuturoru invetiatoriloru din tractulu incredintiatu administratiunei tit. Domniei Tale, acestor'a din urma cu acelu adaosu, ca citatulu opu se póte intrebuintiá in modu provisoriu pâna la definitiv'a decidere a sinodului archidiecesanu si cá manualu in clasele superiori si in scólele de Duminece.

Pretiulu opului este unu 1 fl. v. a. si se póte trage dela tipografi'a archidiecesana de aici.

Din siedinti'a consistoriului archidiecesanu cá senatu scolariu.

Sibiiu 17 Iuniu, 1877.

Pentru Escelenti'a Sea Dlu Archieppu
si Metropolitu
N. Pope'a m. p.
Archimandritu si Vicariu
archiepiscopescu.

Cestiunea orientala in diet'a Ungariei.

Petitiunea comitatului Somogy a fostu bine-venita deputatiloru camerei, câci s'a datu de nou ocasiune a completá tabloulu despre fratietatea poporului magiaru si turcescu.

Este o insusire caracteristica a dietei unguresci, ca cele mai neinsemnate faime despre schimbarea situatiunei producu o mare miscare intre representantii curagiosi ai tierei, atât'a incredere au densii in puterea loru propria, incâtu n'au odihna pâna nu le cetesce Colomanu Tisza siablonulu de respunsu, ce l'a pregatitu dela inceputu pentru interpelatiuni si desbateri privitóre la cestiunea orientala. — In siedinti'a din 14/26 Iuniu la desbaterea despre petitiunea susu numitului comitatu, se scóla deputatulu Kállay, si intreruptu adese de larmuirile si contradicerile colegiloru sei tiene unu discursu — horibile dictu — in nefavorulu Turciei.

„Cu privire la slabiciunea si decadinti'a Turciei“ — dice fiitoriulu Beg alu Bosniei Benjaminu Kállay, eu nu me tienu de frasele tocite despre „trupulu bolnavu“ s. a.; eu nu afirmu nici pe departe, ca rass'a turcésca n'aru fi sub óre-care impregiurâri capabila pentru civilisatiune si pentru progresu. De ani amu avutu ocasiune a cunósce insusirile bune, mari si nobile ale natiunei turcesci si eu póte suntu mai multu in stare a le judecá decâtu multi altii, cari vorbescu despre acestu obiectu cu multu entusiasmu, dar' cu putiena cunoscintia de causa.

Cu tóte aceste amiculu turciloru celu mai entusiasmatu nu póte negá, déca si-a castigatu cunoscintia despre stârile de acolo, si déca nu voiesce sa se insiele pe sine séu pe altii — ca Turci'a cá statu progreséza pe calea decadintiei fâra a se putea oprí.

Nu rescólele periodice, nici incurcaturile financiare, nici prad'a perfida a averei statului, séu mituirea, esecutata in modu sistematicu, organisatiunea rea a óstei, si administratiunea miserabila suntu cele mai insemnate semne despre acésta decadintia; aceste rele sub impregiurâri favorabile se potu vindecá prin energia si buna-vointia.

Caus'a reului adeveratu se ascunde mai afundu. Organisatiunea statului jace in Turci'a pe astfeliu de fundamente, care eschidu ori-ce reforma si o facu imposibila. Turci'a este astadi inca, cá si inainte cu seculi, unu statu teocraticu, in care nu numai ca se recunósce esistinti'a unei singure religiuni domnitóre, ci in care chiaru drepturile politice si civile le posedu esclusivu numai fiii acelei religiuni.“

„Eu punu mare pretiu pe hârnici'a armatei turcesci. Biruintiele cele mai splendide ale acestei armate oprescu pote de câtu-va tempu, nici decâtu inse definitivu decadinti'a treptata si putredirea interna a imperiului otomanu.“

„Cunoscendu astfeliu stârile in Turci'a, marturisescu, ca a-si fi tare ingrigiatu, cându, urmandu-se mai multu simtieminteloru decâtu cugetâriloru serióse, s'aru legá sórtea patriei nóstre si a monarchiei de sórtea imperiului turcescu. Nu afirmu si nu dorescu, cá noi sa accelerâmu procesulu naturalu alu descompunerei pâna cându ne putemu aperá intr'altu modu — insa marturisescu ca nu mi-aru placea, déca cestiunea integritâtiei a imperiului turcescu s'aru proclamá cá dogma politica a monarchiei nóstre, sub tóte impregiurârile, la tóte eventualitâtile si atunci chiaru cându ea aru fi impossibila si cându cladirea debila aru cadea derimandu dintr'odata pe a nóstra.

„Eu mi-amu datu silinti'a“ — dice d. Kallay — a dovedí, ca acea armonia si unitate in opiniunea nóstra publica cu privire la cestiunea orientala nu esista in adeveru, ci ca vedemu mai multu o neorientare . . .“

Pâna a nu se sfersi desbaterea indata dupa dep. Kallay, ministrulu presiedinte Tisza ia cuventulu si variéza tem'a cunoscuta, ca politic'a nóstra esterna are de scopu a conservá pacea, a localisá resbelulu si a se ingrigí la tóta intemplarea pentru libertatea actiunei. Dupa aceste frase d. ministru asigura camer'a, ca pâna acum in consiliulu ministriloru n'a fostu vorb'a despre ocuparea unei provincii nici despre mobilisare.

Inse prin vorbele sale strabate ide'a unei possibile ocupatiuni a Bosniei si Erzegovinei, care provincii aru devení in administratiunea civila a Ungariei. Acésta idea, a aflatu amici in partid'a guvernamentala si adi mâne ne vomu pomení ca deputatii magiari voru aplaudá cuvinteloru lui Kallay. „Pester Lloyd“, ne prepara la acésta fasa nóua a politicei magiare si dice in nr. seu din 26 Iuniu: „Nu mai putienu insemnatu este faptulu, ca problem'a cestiunei orientale se intielege acum mai bine si a invinsu realismulu precugetatu asupr'a unui claru-obscuru sentimentalu. Politic'a acelor'a dintre noi, cari se esioféza pentru neschimbat'a stare a lucruriloru in orientu, bolesce pentru aceea, ca nu-'si cugeta cugetulu loru propriu pâna la sfersitu, séu disparu in pracsa de urmârile teorieloru loru. S'au inferbentatu pentru intregitatea imperiului otomanu, inse cu câtu focu s'au pledatu pentru acestu interesu — n'amu auditu nicairi accentuându-se nici pe departe necessitatea, ca monarchi'a aru trebuí sa se precipite in intreprinderi periculóse pentru conservarea intregitâtiei turcesci“.

Asiá „Pester Lloyd“ fói'a oficiósa a regimului ungurescu, care fantasá fâra sfersitu de Abdul Kerim, de softale, de fratietatea turco-magiara si de intregitatea imperiului otomanu.

Teatrulu resbelului.

18|30 Iuniu.

Teribilulu resbelu se desfasiura de asta-data cu aceeasi inversiunare in tóte trei despartiemintele sele: la Dunare, in Muntenegro-Erzegovin'a-Albani'a (Europ'a) si in Armeni'a (Asi'a).

Telegramele dela 28 Iuniu ne spunu ca in facutulu dilei premergatóre a trecutu Dunarea dela Zimnicea la Sistovu corpulu alu 28 dupa ce divisiunea a 14 i-a pregatitu calea. Aceeasi telegrama spune mai departe ca batali'a inca nu e terminata. Nicopolea bombardata de rusi arde.

Testovulu este pe rip'a drépta a Dunarei in Bulgari'a intre Rusciucu si Nicopolea, mai aprópe de césta din urma. Intentiunea rusiloru se vede a fi petrunderea in inim'a Bulgariei cu incungiurarea fortaretieloru Rusciucului si Silistriei.

In Muntenegru au petrunsu turcii numai spre a perde o multime de ómeni (se vorbesce de 10,000) si spre a esí iérasi afara.

Din Asi'a vinu necontenitu sciri despre ciocniri mai mici pe cari turcii le marescu si facu batalii dintr'ensele si victoriile si le insusiescu loru.

Despre trecerile cele dintâiu ale rusiloru reproducemu urmatórele:

Scirea, ca turcii aru voí sa faca unu podu preste Dunare la Lompalanc'a, este o nascocire a fricei unoru locuitori. „Romanulu“ face fórte reu ca dà importantia unoru asemenea sgomote absurde cari 'inspaimenta pe unii. Guvernulu a recomandatu diuarieloru fâra deosebire de partida, a fi discrete si prudente. Ne-amu supusu acestei recomandatiuni. „Romanulu“, insa diuariulu celu mai oficiosu, in locu de a ne dá esemplu de discretia si prudentia, a fostu celu dintâiu care s'a abatutu dela acésta linia de conduita, divulgandu sciri neintemeiate. Ne mirâmu de acést'a, pentru ca nu ne vine sa credemu ca guvernulu ne-a recomandatu nóue tacerea pentru cá sa vorbésca „Românulu“ cum i cânta interesulu lui pecuniaru.

Canonad'a a urmatu si in 13 Iuniu v. pe lini'a Dunarei dela Gur'a Ialomitiei pâna la Calafatu. Mai multe incendiuri au isbucnitu in urm'a bunei tientiri a tunuriloru russe si române.

Maj Sea Imperatulu Alessandru a fostu miscatu pâna la lacremi de eroismulu si devotamentulu cu care trupele s'au aruncatu preste Dunare in fati'a baioneteloru si sub tunurile inimicului. Perderile suntu nimic'a pe lânga stralucitulu succesu cu care s'a facutu si se urméza trecerea. Dunarea intre Galati si Brâil'a este plina de multimea vaseloru care transpórta trupele.

Maj. Sea Imperatulu Alessandru s'a intorsu la Ploiesci, fericitu ca a vediutu implinita dificil'a si important'a operatiune care permite acum armatei sele a bate pe inimicu din fatia si din flanculu dreptu.

O parte din Statu-majorulu rusescu s'a dusu la Alessandri'a. Materialu, insemnatu pentru poduri, s'a transportatu la Giurgiu si la gur'a Oltului.

Numai pâna la cinci sute pasi se permite tieraniloru a se apropiá de Dunare.

Din Giurgiu se telegraféza „R. Lib.“ din 12 Iuniu. — Eri pe la órele trei, rusii au inceputu a bombardá Rusciuculu pe tóta lini'a. Turcii au respunsu cu tóte bateriele loru. Oficiulu telegraficu a incetatu de a mai functiuná in acelu tempu, parasindu functionarii orasiulu. Din Fratesci se vedea fumu mare in Giurgiu.

Erá gimnasiulu si casele dlui Sterie Galiti'a cari ardeau, precum si cas'a unui cetatiénu din apropierea spitalului. Se dice ca portarelulu Parisianu aru fi muritu, rânitu de unu obusu.

Pe la órele 8 si 40 minute, a incetatu bombardarea, cându s'au intorsu in orasiu si telegrafistii.

In biroulu telegraficu au cadiutu cinci bombe dintre cari dóue au eclatatu, surpându totulu in cuhni'a si camer'a dirigentului: alte trei bombe stau infipte in zidu. Gimnasiulu e ciuruitu de bombe, cari au ruptu si dóue linii telegrafice remanendu numai un'a. Telegrafistii rusi nu mai au curagiu a stá in Giurgiu, si ceru a se mutá biroulu la gara. Unu elevu dela telegrafu a fugitu plangendu cându a vediutu prim'a bomba derimandu biroulu, elu erá de servitiu si a scapatu cá prin minune.

Daunele suntu mari, mai multe case suntu gaurite. Suntu trei morti si râniti nu se scie câti. Intregulu Giurgiu presinta unu aspectu intristatoriu. S'au trasu asupr'a Giurgiului peste 200 lovituri. Unele bombe au cadiutu si in curtea garei si chiaru dincolo de gara unu chilometru spre Bucuresci.

Adi pe la órele 9 de diminétia rusii au deschisu de nou foculu contr'a Rusciucului. Turcii respundu cu vigóre asupr'a Slobodiei, punctu unde se afla rusii. Nu se scie, déca voru trage si asupr'a Giurgiului.

Corespundintie particulare ale „Pressei.“

Galati, 10 Iuniu v. 1877.

In fine, evenimentulu celu atâtu de multu asteptatu, evenimentulu trecerei Dunarei, s'a seversitu astadi in fati'a Galatiloru. Inca de eri, 9 Iuniu órele 1 p. m. o barca cu cazaci a facutu prim'a recunóscere printre tóte bâltile, pâna sub pólele Balcaniloru. Acolo au schimbatu câte-va focuri si s'au reinturnatu. Câtra órele 3 p. m. se aflau dejá concentrate la *Zatic'a* (unu punctu cu vre-o 15 case situatu dreptu in fati'a Galatiloru si acum completamente inundatu), se aflau dicu, adunate vre-o 50 de luntre si 8 plute, inse astfeliu montate, incâtu pe fiacare din ele erá asiediatu unu tunu cu cai, materialulu si totu personalulu necesaru. Ele erau cá nisce forturi flotante. La órele 4 au inceputu a se pune in miscare, trase de vâsci cu soldati; iér' in unele locuri, unde ap'a erá mai mica, cu unu devotamentu raru amu vediutu pe bravii soldati rusi, desbracati in pele si pâna in umeri veriti in apa, tragendu bateriele loru flotante. La 5 óre, se coborau pe strad'a portului cu music'a si drapelele loru, 2 regimente de infanteria, avendu cu ei numai armele si saculu cu provisiuni, fâra ranitie. Aspectulu erá martialu, fetiele vesele si umplându aerele de cântece vitejesti.

In portu asteptá bastimentulu nostru *Stefanu celu mare* si inca unu vaporu, cari trebuiau sa transporte aceste trupe pâna la Zatic'a, iér' de acolo pe bârci, printre 2 bâlti si 3 gârle, pâna sub Balcani. Inchipuiti-ve ce percursu si ce dificultâti: prin o padure de stuharie si unu oceanu de lacuri! — Totu Galatiulu se aflá in picióre, fiindu martoru ocularu la spectaculului acestei dureróse drame ce erá sa se desfasiure sub ochii sei. Alte 200 bârci asteptau in susu de Galati sub casarma si totu pe atâtea in josu de Galati la Carantin'a vechia. Cu câtu órele inaintau spre séra, cu atâtu crescea impacienti'a spectatoriloru, prevediendu ca in curendu nóptea va acoperí frumseti'a privelistei. In crepusculu, incepù miscarea mare. Dunarea nu mai erá decâtu o nesfersita pânza albastria, pe care se zugravea in silhuete varii figurile vapóreloru, bârciloru, baterieloru, ómeniloru si cailoru. In curendu, totulu intra in tacere, musicile regímenteloru, ce cântau pe cheiu, tacuse, soldatii nu mai intonau arii si lumea, in nefinite puncte negre, se retragea cu regrete de pe tiermii Dunarei, spre a intrá fia-care in locuinti'a sea. Erá nópte. Nici odata galatienii n'au doritu credu, sa tréca o nópte mai curendu, cá cea dela 9 spre 10 Iuniu. Abiá primele radie ale lui 10 Iuniu se aretase si dejá, pe tiermu, pe grilajuri, turnuri de biserici si chiaru pe case, se vedea negrindu o nesfersita multime, avida de a continuá priveliscea tabloului, de unde nóptea lu lasase intreruptu. Brav'a si curagiós'a intreprindere de a trece Dunarea cu bâltile si gârlele ei, in conditiunile cele mai dificile, fâra poduri si in o intréga nópte, reusise pe deplinu. In diori de diua, armat'a si bateriele erau pe luciulu celei din urma gârle ce spala pólele Balcaniloru. Ea percursese preste 14 chilometri, cotindu in puterea noptiei printre stufuri si bâlti, fâra a se zarí in totu tempulu noptiei pe o singura barca cea mai mica lumina. La 4 óre inimiculu 'i asteptá pe culmile muntiloru, pe pepturi de dealuri, cu unu cuventu in positiunile cele mai avantagióse, avendu si o artileria mascata, ce pâna atunci nu se observase. Lupt'a se incepe deodata in 2 directiuni: in fati'a Dunarei si la pólele unei culmi, de pe care dóue tunuri turcesci tunau necontenitu. Arip'a armatei ruse despre drépt'a (directiunea Brailei, acei cari se imbarcase la tiermulu dela casarma) reusise a debarcá si ei, incependu foculu in tiraileuri cu simpla infanteria, câci tunurile nu le putuse inca debarcá, iér' cei din fati'a Galatiloru nici avusese inca tempulu sa debarce. Foculu erá asiá de viu si loviturile asiá de dese, incâtu de pe tiermulu Galatiloru nu se audiá decâtu o necontenita detunare, care tienù pâna la órele 11 a. m. Atunci artileri'a turca se vediù retragendu-se in tóta grab'a: trupele ruse dela pólele culmeloru debarcase sub plói'a glóntieloru si obuseloru; iér' cele din flancu inaintase, garapanandu-se pe stânci, cá vulturii. In curendu nu se mai audî nici unu focu. Turcii erau cu deseversire dislocati din positiunile loru si armele crestine, acoperite de succesu, ocupau cu fala primulu rodu de biruintia in acésta parte a armatei de sudu. Dela ór'a 12 pâna la $3^1/_2$, cându ve scriu aceste pripite linii, nici unu focu nu s'a mai schimbatu. Rusii, deplinu stapâni pe terenu se concentra cu energia pe celalaltu tiermu, sute de bârci le aducu noi ranforturi, iér' cu lunet'a observu pe eclerionii loru cum cutriera cómele muntiloru in tóte directiunile. Dejá ei suntu pe alu doilea peptu de munte; se vedu pe inaltimile celui de alu 3-lea óre-cari miscâri si unu locu intaritu de turci (o casa mare de zidu). Déca in asta nópte nu se va dá nici o lupta, nu e mirare cá mâne séra sa auditi, póte, ca aceste trupe au luatu pe la spate *Macinulu*, pe cându cele dela Brail'a lu voru atacá in fatia.

Mi se spune ca, in acésta lupta, aru fi regretabile perderi, inse putiene in raportu cu dificultâtile enorme. Acést'a e prim'a lupta pe care o vediuiu cu proprii mei ochi.

P. S. In momentulu cându inchidu scrisórea, $4^1/_2$ óre, se vedu trecendu cu tóta iutiél'a 8 ambulantie, spre a luá ranitii ce acum sosescu in bârci.

X.

Brail'a, 11 Iuniu 1877.

Majestatea Sea imperatorele Alesandru, care se asceptá inca de Joi in Brail'a, a trecutu asta-nópte la Galati, de unde apoi a venitu astadi ací cu trenulu imperialu, la órele 8 si 45 minute diminéti'a, insotitu de marele duce mostenitoriu, marele duce Sergiu, generalulu Nepocoicinsky si mai multi alti generali notabili din cuartierulu generalu. Majestatea Sea suindu-se in trasur'a dlui Mendl urmata de tóta guard'a imperiale, a intratu in orasiu si, trecendu dela gara pe Bulevardu, a visitatu bateriele tóte, intre acestea si cea dela vi'a Pehlivanului, de unde a pututu vedea si podulu construitu preste Dunare pentru trecerea armatei rusesci. La órele $11^1/_2$ terminându-si inspectiunile, imperatorele a plecatu inapoi cu trenulu la Ploiesci, fâra a se oprí mai multu tempu in Brail'a, dupa cum se asceptá generalmente, câci primari'a 'i si preparase apartamentele in casele dlui Iulianu Vrabiescu.

Orasienii au constatatu inse cu regretu, ca primari'a si administratiunea locale nu si-au facutu datori'a pe deplinu a primí august'a persóna a imperatorelui cum se cuvine, câci stradele nu erau nici macaru stropite si Majestatea Sea a fostu trecuta prin mijloculu unei pulbere ce-ti scotea ochii.

Eri nópte russii au trecutu Dunarea pe la Galati la Zatóc'a si vinindu in apropierea muntiloru Macinului, o lupta s'a angagiatu intre bateriele turcesci si cele dóue séu trei mii rusi ce inaintau contr'a loru. Acést'a pe la órele $2^1/_2$ din nópte. Lupt'a a continuatu pâna ieri pe la órele 11 si detunaturile pusciloru si a tunuriloru dela o baterie turcésca se audiau fórte bine pâna la noi. Rusii, luându bateri'a, lupt'a a incetatu, dupa o perdere, dupa cum pe aici se sustiene, de 200—300 raniti si morti. In nóptea ast'a rusii au luatu si Macinulu, unde populatiunea crestina, se dice, i-a primitu cu pâine si cu sare. Turcii, in fug'a loru de acolo, mai alesu cerchezii si basibuzucii, slobodiau pe strade si in pravalii focuri, si aru fi facutu órecari pradaciuni.

Astadi, dupa venirea imperatului a inceputu si aici trecerea armatei rusesci preste Dunare, in vapóre — intre cari este si Stefanu celu mare — si in barci, ce mereu cara armat'a la Macinu; pe podu acum nu trecu inca decâtu carale cu bagagie. Pâna in momentulu cându scriu aceste renduri au trecutu astfeliu dincolo vre-o cinci regimente. Toti adi pe la amédi s'au adusu de câtra rusi dela Macinu doi turci raniti si unu prisonieru, câror'a li s'a datu cea mai ingrijita cautare. Dupa catele inchiriate in orasiu pentru spitale, rusii se vede ca contau pe mai multe perderi de soldati decâtu s'au intemplatu, câci in totalu pâna acum suntu asiediate in aceste spitaluri la vre-o 400 paturi. Brail'a in dilele din urma infatisiéza aspectulu unui orasiu in serbatóre. Tóta diu'a lumea alérga in cârduri pe la gradin'a publica, casarm'a de calarasi etc., spre a privî la tóte miscârile de trecerea pe podu si in vase a armatei rusesci preste Dunare. — Diferiti corespondenti ai diareloru din streinatate, intre cari unulu chiaru din New-York, se afla de mai multe dile in mijloculu nostru.

Revist'a diurnalistica.

Discussiunea interesanta din diet'a Ungariei asupr'a politicei nóstre orientale si declaratiunile date in decursulu acestei discussiuni de primu ministrulu *Tisza* e acum obiectulu de predilectiune alu foiloru din capitala. Cu deosebire cuventulu rostitu de Tisza se bucura de o comentare generale si favorabila..

„Pesti Napló", vechiulu organu deakistu, dice, ca insemnat'a enunciatiune a ministrului presiedinte Tisza in caus'a cestiunei orientale va linisci tiér'a si va produce incredere in politic'a esterna a guvernului. Enunciatiunea erá necesara; câci astfeliu s'au delaturatu desele banueli si nesiguranti'a de mai nainte. Mai departe constatéza armoni'a ce esista intre opiniunea publica a natiunei si intentiunile regimului. Vorbirea ministr. Tisza va produce o mare impresiune in tiér'a intréga. Regimulu va trage unu mare profitu, inse numai déca va urmá practice politic'a ce si-a propusu.

„Ellenör" se bucura vediendu, ca intre guvernu si diversele partite nu esista deosebire, cându este vorb'a a nu admite schimbâri teritoriale. Toti oratorii in frunte cu ministrulu presiedinte declara ca nu impartasiescu planurile si combinatiunile Rusiei.

„Hon" accentuéza importanti'a enunciatiunei ministeriale, pe bas'a cârei'a in monarchi'a nóstra nu esista foru, care sa cugete la o reforma radicala a statului turcescu. Conformu enunciatiunei mobilisarea in Austro-Ungari'a nu are locu. Desbaterea asupr'a cestiunei orientale servesce parlamentului spre onóre. Europ'a va incepe sa intieléga ca magiarii judeca sine ira et studio, ca magiarii suntu departe de siovinismu (?!! Red.) si ca politic'a lui Andrássy afla aprobare in parlamentulu ungurescu.

„Kelet Népe" scrie, ca jumetate din vorbirea lui Tisza nu este decâtu o polemia desiarta in contr'a deputatiloru, cari dorescu resboiu; ceealalta jumetate cuprinde enunciatiunea meritória, care consista in negatiunea duoru fapte, anume, ca ne aru fi legate mânile si ca tientimu la o reforma teritoriala a Turciei. In deobsce enunciatiunea este lipsita de ori-ce basa rela.

„Egyetértés" primesce cu multiamire esplicârile ministrului, inse numai spre a se putea provocá la ele la tempulu seu.

„Nemz. Hirl." declara, ca Tisza a nimicitu prin enunciatiunile sele lamurite si bine definite ingrigirile fatia de ocuparea Bosniei si aru fi de doritu cá evenimentele viitoriului sa justifice afirmarea, ca guvernulu nu doresce schimbâri in teritoriulu si puterea Turciei. Cuventarea lui hotarita, provocarea la politic'a, care a conservatu pâna acum interesele monarchiei fâra jertfe in avere si sânge si in sfersitu admonarea, ca nu este bine a alarmá necurmatu natiunea, au facutu o viua impresiune asupr'a casei. Cuventarea de acum a lui Tisza e cea mai cu efectu din tóte cuventârile câte le amu auditu dela densulu in cestiunea orientale pâna acum.

Corespundintia.

Budapest'a 28 Iuniu.

„Au invinsu rusii" se aude necontenitu de trei dîle pe coridorulu dietei, pe strade si in cafenele. Sa nu credi inse ca e vorb'a de trecerea rusiloru preste Dunare, de succesele armeloru rusesci in Asi'a. Rusii au invinsu fâra sa se arate unulu macaru, au invinsu fâra a intrebuintiá vre o fortia fisica séu morala, unde? — in diet'a Ungariei prin rostulu deputatului Kallay. Ceea ce n'a cutezatu nimenea intre magiari, nici guvernulu, a cutezatu deputatulu Kallay, elu a luatu pétr'a de móra de pe peptulu guvernului. Guvernulu póte dîce acum: dómne multiamescuti ca mi ai ajutatu sa esu din perplessitatea in care eram!

Erá interesantu a vedé cum in cas'a deputatiloru, cu sange rece, fâra multe gesticulâri, si ce e mai multu, acompaniatu de incordata linisce, Kallay, zugravea cu talentulu seu siguru in oratoria starea actuala a Turciei. Oratorulu, pe bas'a studieloru din intuitiune propria, spunea casei deputatiloru, ca Turci'a in starea ei de astadi nu se mai póte sustiené si ca aru fi cea mai mare absurditate a se pune Ungari'a sa proptésca o casa aprope de ruina, pentrucá sa fia ingropata in ruinele celei pe care vrea sa o proptésca, cându nu mai este de proptitu. Si lucru minunatu, abia câte o timida protestatiune, cându dupa festivitâtile cele grandióse, dupa vorbirile cele duióse, pâna la lacrimi, dupa sarutârile si câte tóte alte câte amu vediutu ca avura locu intre turci si magiari, ori-cine s'aru fi asteptatu la intreruperi sgomotóse, la fia-care cuventu, ce cadea cá lovituri de tunu asupr'a fratiloru *regasiti*.

Guvernulu, prin rostulu lui Tisz'a, a accentuatu de mai multe ori „intregitatea Turciei." Acést'a este inca unu „noli me tangere" in bon tonulu atitudinei moderne „patriotice." Accentulu inse, cu care apará guvernulu intregitatea Turciei, celebrata mai nainte cu atât'a ostentatiune, erá asiá de siubredu, elu mai disparé in frasele cari tratara despre neintrarea monarchiei in actiune, cari tratara despre aceea, ca tienut'a monarchiei in viitoriu se va acomodá intereseloru patriei.

Ori ce va dice cine-va, guvernulu este consecuentu. In corespundentiele mele vei fi observatu ca amu pusu temeiu pe passivitatea, pe respunsurile evasive a le guvernului d. e. cându fu vorb'a sa multiamésca cas'a sultanului Abdul Hamid pentru bibliotec'a corvina. Guvernulu a sciutu ce venturi batu in regiunile mai inalte, n'a gasitu de bine inse a se pune tocm'a elu in calea torentului inferbentatu alu passiunatei aderâri magiare la caus'a turcésca.

Acum, ca a venitu omulu, Kallay, guvernulu a pututu face unu pasu inainte pe cararea, pe care nu cutezá a pasí de capulu lui. Nu va trece multu si ocasiunea se va presentá si pentru pasii urmatori. Dupa câte se vorbescu pe aici, in anumite cercuri, intrarea in actiune, ori ce nume aru purtá, nu este numai binevediuta, dara chiaru dorita. De aceea la casu ca lucrurile voru ajunge la maturitatea dorita, opiniunea publica, mai nainte atâtu de esiofata pentru turci nu va gasí nici macaru o esclamatiune contr'a actiunei. Alt'a este acum de ce dóre capulu pe conducetorii destineloru. Este intrebarea, ca dupa ce rusii trecu cu inlesnirea neasteptata preste Dunare, dupa ce românii au doveditu ca suntu unu elementu fórte de pretiuitu si totuodata din capulu locului au purtatu o politica cu visirulu deschisu, dupa ce montenegrenii au batutu in nuiele pe turci, trecendu-i in susu si in josu pâna la granitiele loru, si omorindu-le vre-o 10,000 combatanti, dupa ce, si acést'a are sa dica multu, cu Angli'a se vede a fi Russi'a binisioru arangiata: va vedé Russi'a cu ochi buni o cooperatiune, carea multi din politicii nostrii suntu asiá de nepolitici, incâtu nici astadi nu o desbraca de hain'a indoielei?

Precum vedi acést'a este o fasa nóua, inca putienu cunoscuta, dara pe care avemu sa o multiamimu tocmai patriotismului nepoliticu si fesofilu alu „natiunei.“

In astfeliu de impregiurâri dorintiele de deunedile a le lui „Egyetertés“ au fostu numai nisce besicutie de spuma, a câroru urme nu se mai vedu. Birourile de recruti pentru legiunea turcésca-ungurésca mi se paru a fi fostu numai nisce lucruri cá cele din poveste.

Dóue cuvinte despre afaceri de a le nóstre. 'Mi aducu aminte ca erá sa mérga o deputatiune, alésa de sinodu, la Majestate. Din locu competentu aflu ca deputatiunea inca n'a satisfacutu missiunei luate asupra-si. Unu barbatu, pe câtu sciu din raportele dela sinodulu archidiecesanu, membru alu deputatiunei, fiindu deunedile pe aici, s'aru fi esprimatu, ca ministrulu respectivu este contrariu deputatiunei. Acest'a me face sa gandescu ca opositi'a ministrului e cunoscuta si capului bisericei nóstre, care a fostu aici pe acel'asi tempu. Eu credu ca *nu* gustulu ministrului este de vina ca deputatiunea n'a plecatu. Póte ca zarv'a cea mare in cele politice insufla neincredere deputatiunei in succesele ce aru puté obtiené. Inse, cine vrea sa obtiena ce-va, trebuie sa cerce. „*Wer wagt der gewinnt*,“ si ministrulu nostru, dupa câtu amu avutu norocire a-lu cunósce, cu factori cutezatori, celu putienu, intra in tocméla; pre cându pre ómenii cari se temu de densulu 'i calca in picióre. Frumosu nu e, bine inca nu e dela dlu ministru, dara omulu e odata omu. Scaderea acést'a inse se egaléza cându la *loculu* si la *tempulu* seu fia-care omu este omu. *ω̃*

Naseudu, 16 Iuniu c. n. 1877.

Dle Redactoru! Permiteti-mi dle redactore, ve rogu, de a ve molestá prin aceste sire si a terminá cu rogarea cá se binevoiti a publicá in celu mai de aprópe numeru alu veteranei si stimabilei fóia „Telegr. Rom.“ ce redactati, cele urmatóre:

Dómnele române din capital'a fostului districtu alu Naseudului, conduse fiindu de simtiulu inimei si ide'a umanitâtiei, s'au adunatu in 3 l. c. la un'a conferintia, in care s'a decisu cu unanimitate, cá in fati'a conflagratiunei, ce se desvólta la malurile betrânei Dunare, sa se intinda si din partea loru possibil'a mâna de ajutoriu celoru vulnerati, si pentru-cá acésta idea sa se póta realisá cu mai mare succesu s'a alesu spre acestu scopu unu comitetu din 13 membre, la care amu avutu onórea a fi alésa de presidenta.

Inse abiá amu apucatu a pune lucrulu in miscare, abiá s'a tienutu un'a siedintia, abiá s'au trimisu unele apeluri la damele din acestu tienutu, cându eata numai me trediescu cu unu ucasu din partea domnului jude cercuale din locu in limb'a magiara, dto 11 Iuniu nou, prin care mi se ordonéza a desfiintiá comitetulu de dómne.

In siedinti'a comitetului din 15 Iuniu aducându acésta ordinatiune pre tapetu, s'a luatu spre sciintia si urmare.

Aceste mi-amu tienutu de datorintia a le aduce la cunoscintia onoratului publicu si in specia la publiculu din acestu tienutu pentru orientare.

Pentru-cá realisarea scopului propusu sa nu patimésca prin desfiintiarea comitetului, subscris'a se ofera a primí si in venitoriu, ori-ce oferte, acestea a le administrá la locurile competinte, si despre tóte colectele a ratiociná la tempulu seu in publicitate.

Rugându-ve dle redactore a primí anticipative multiamit'a mea pentru publicarea acestoru orduri, precum si asecurarea despre inalt'a mea consideratiune si stima,

sum a d-vóstre:

Elisabet'a Popu Pecurariu.

Cubinu (la Dunare) 1 Iuniu 1877.

Credu ca nu esista poporu sub sóre, care sa fia fostu atâtu de crudelu persecutatu bisericesce si natiunalminte, cá si poporulu nostru românu.

Istori'a marturisesce astadi cu sinceritate in fati'a lumei, ca poporulu românu pe unde numai se afla elu locuindu prelânga tóte ca erá fâra vin'a sea incunguratu de murulu fanariotismului, prelânga tóte ca erá strensu legatu cu catusiele vitregitâtiei unui trecutu anachronisticu; — dicu: prelânga tóte, ca elementele avide 'lu amenintiau cu mórte, cu perderea si cu total'a lui sterpire de pre fati'a pamentului — elu, acestu poporu cu credintia in Ddieu, si cu amoru-i inascutu câtra natiunea sea, a trecutu prin acele catastrofe, a respinsu cu barbatia atacurile antagonistiloru, stralucindu astadi cá o démna descendentia a divului Traianu!

Poporulu nostru românu din Cubinu fu persecutatu in decursu mai multu de unu seculu de o asemenea sórte. Elu gemù sub supremati'a bisericésca serba, lipsitu de limb'a sea materna, elu fù amenintiatu cu degenerare; inse provedinti'a divina, audiendu-i suspinulu, 'i tramise o radia de misericordia, carea luminandu-i cunoscinti'a de sine, lu indemnà cá sa se emancipe de supremati'a bisericésca serba, constituindu-se cá comuniune bisericésca rom. gr res. independinte (ceea ce in inim'a românului este inascuta inca din ór'a léganului) care opera se si intemplà cu finea an. 1873.

Prelânga tóte deci, ca coreligionarii serbi ne desdaunara cu o suma de 7000 fl. v. a. din colosal'a avere bisericésca, carea se urcá preste 80,000 fl. din carea aveau românii dupa s. dreptate si dupa numerulu sufleteloru, care este un'a tertialitate, sa pretinda a trei'a parte din averea bisericésca, fostu serbo-româna, totusi astadi multiamescu provedintiei cá li-a ajutatu sa scape de supremati'a serbésca.

Astadi poporulu nostru, de-si miseru, totusi se simte consolatu, ca 'si aude limb'a materna atâtu in biserica câtu si in scól'a sea. Astadi se deschise si sermanei nóstre comunitâti unu terenu pe care 'si póte cultivá limb'a persecutata de seculi.

Nr. pres. 153—1877.

Conchiamare.

Pe bas'a §-lui 21 din statutele Asociatiunei transilvane, aprobate de Majestatea Sea c. r. apostolica prin prea inalt'a decisiune din 6 Septembre 1861, si in conformitate cu conclusiunea adunârei generale a numitei Asociatiuni, tienute la Sibiiu in 10—12 Augustu 1876 de sub Nr. prot. LXI, adunarea generale a Asociatiunei transilvane pentru anulu curentu, se conchiama in opidulu *Blaju pe diu'a de 5 Augustu cal. n. 1877.*

Ceea ce prin acést'a in sensulu §-lui 25 din statute, se aduce la cunoscinti'a publica.

Toti onorabilii membri a acestei Asociatiuni, suntu rogati a luá parte, in numeru, câtu se póte mai considerabilu, la amentit'a adunare generala.

Dela presidiulu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului românu.

Sibiiu la 30 Iuniu 1877 c. n.

Iacobu Bolog'a, presiedinte.

Ioanu Russu. pentru secret.

Nota circulara adresata agintiloru Romaniei in strainatate.

Bucuresci, 3 Iuniu (22 Maiu), 1877.

Not'a ce amu avutu onórea a ve adresá cu dat'a de 2 (14) Maiu a trebuitu sa ve informeze de ajunsu asupr'a causeloru cari au adusu ruperea cu deseversire a legaturiloru nóstre de buna intielegere cu sublim'a Pórta si cari au creatu intr'unu modu fortiatu Romaniei o situatiune nóua, inse nu neprevediuta.

Agressiunile neincetate si nedrepte ale armatei otomane de-a lungulu fruntarieloru nóstre dela Dunare, n'au facutu de atunci incóce, decâtu sa atietie din ce in ce mai multu spiritulu publicu in tiér'a nóstra.

Si efectele acestei intaritâri crescende s'au facutu simtite indata, si la 21 (9) si 22 (10) Maiu, corpurile nóstre legiuitóre au adoptatu spontaneu o motiune care tinde a pune pre Romani'a intr'o positiune de independintia, franca si otarita, facia cu Pórt'a otomana, si prin urmare de a face sa inceteze pe viitoriu starea de silnicire, care nascea din legaturile reu definite intre Turci'a si noi.

Guvernulu Inaltimei sele serenisime, principele Carolu nu s'a crediutu in dreptu sa reprime acésta miscare. O asemenea cercare aru fi fostu apoi, in acestu momentu, totu atâtu de zadarnica pre câtu si contraria simtieminteloru de legitima indignare pe care suveranulu Romaniei o impartasiesce cu totulu cu supusii sei.

Independinti'a absoluta a Romaniei a fostu proclamata de tóte vocile autorisate din tiéra. Suveranu si poporu au luatu otarirea nestramutata de a o aperá, cu armele in mâna, in acelasi modu cá si integritatea teritoriului nostru, cu care ea se gasesce de ací inainte identificata in ochii intregei poporatiuni române.

N'asiu puté, domnule aginte, sa ve facu a apretiá mai bine caracterulu solemnu alu acestei afirmâri, decâtu punendu din nou in vederea d-vóstra (prin copi'a ací alaturata) cuvintele memorabile prin cari Inaltimea sea serenisima a bine-voitu a respunde, la 10 (22) Maiu, felicitâriloru cari i-au fostu aduse de corpurile legiuitóre.

Deferinti'a ce ne facemu o placere de a aretá in ori-ce ocasiune guvernului, pre lânga care represintati, domnule aginte, interesele tierei nóstre, 'mi facu o datoria de a ve invitá sa aduceti la cunoscinti'a d-lui ..... acestu actu, care, are in esistinti'a nóstra nationale, caracterulu unui articolu de credintia.

Si apoi din momentulu cându vechiele principate române au inceputu a se bucurá de puternic'a protectiune a guvernului..... Romani'a nici-odata n'a avutu ocasiunea de a se indoí unu minutu ca desvoltarea ei progresiva nu aru fi si in vederile acestui guvernu.

Actulu la care impregiurâri imperióse si cu totulu independinte de propri'a nóstra actiune, ne-au adusu astadi intr'unu modu fatalu si rapede, nefiindu decâtu consecinti'a obligatóre a acestei protectiuni eficace, nu ne mai este permisu sa ne indoimu ca n'aru fi bine vediuta chiaru de acum'a, si chiaru cându complicatiunile actuale aru amâná recunóscerea lui oficiale pentru o epoca pe care numai evenemintele si buna-vointi'a puteriloru o potu apropiá.

Apretiâmu dupa just'a sea valóre reserva ce impunu fia-câru-i'a impregiurârile esceptionale de astadi; si cu tóta dorinti'a, cu tóta nevoi'a chiaru ce simtimu de a fi intariti, câtu se va puté mai curendu, in nóu'a nóstra situatiune politica, printr'unu actu internationalu de intielegere, modestele nóstre dorintie se reducu, pentru momentu in a obtiené din partea ministeriului.... o simpla indreptatire a liniei de purtare ce amu urmatu, supt pressiunea unoru fórte mari dificultâti, si — tienemu a o afirmá susu si tare — in afara de ori-ce inriurire din afara.

Mai pre susu de tóte aspirâmu, domnule aginte, a dobendí dela bine-voitorii nostrii protectori, promissiunea ca, in nici unu casu, nu se va face violintia natiunei române, in scopulu de a o silí sa restabilésca vre-odata relatiunile sele cu inalt'a Pórta.

O comunicatiune de acésta natura aru avé de scopu de a marginí, intr'unu cercu bine determinatu, activitatea presinte a tierei nóstre. Ea va crutiá natiunei române regretabilele consecintie ale unei stâri de nesicurantia care, prea multu tempu prelungita, aru puté sa-i devina fórte pagubitóre facendu o sa pérda acea incredere in viitoriu care a caleudit'o pâna acum.

Fiindu asicurata de sprigiuulu puteriloru in ceea ce privesce mantienerea garantiei independintiei sele, sperându atunci cu taria in dreptulu de a radicá oficialu vocea sea in regularea internationale a intereseloru sele, la sfersitulu resbelului actualu, Romani'a se va silí a mantiene cu otarire lini'a de purtare care a sciutu sa-i concilieze totudéun'a aprobarea si buna-vointi'a curtiloru garante.

Ea va puté sa urmeze acésta cale, care totu-déun'a i-a fostu atâtu de salutara, cu atâtu mai multa inlesnire, cându se va simtí cu totulu deslegata de legaturile reu cimentate care o legau de Turci'a.

Indrasnimu inca a sperá ca Escelenti'a Sea, domnulu ministru alu afaceriloru streine, va binevoí a recunósce ca o marire de autoritate acordata actului ce seversí Romani'a, n'aru avé altu efectu decâtu de a intarí pe viitoriu pacea si prosperitatea din elementele cele mai utile ale Europei occidentale.

Purtarea nóstra in trecutu a pututu dejá sa asicure pe tóte puterile garante in privinti'a scopului ce urmarimu. Purtarea nóstra ulterióra va probá tuturoru si in particularu puterniciloru nostri vecini, ca politic'a nóstra nu e decâtu o politica de conservare.

Déca ne-amu deslipitu acum de Turci'a, acést'a amu facut'o, cá sa nu mai fimu espusi aceloru pedice pre care ea n'a incetatu nici-odata de a le pune desvoltârei nóstre normale. Guvernulu I. S. principele Carolu, e convinsu, ca primindu si asociându-se cu declaratiunea de independintia esprimata cu atât'a energia de camerele române, a lucratu nu numai in interesulu realu alu natiunei, ci totu-deodata a pregatitu si puteriloru garante unu terâmu comunu de intielegere si armonia pentru viitoriu.

Déca in realitate guvernulu n'a comisu vr'o gresiala — si e dejá autorisatu a crede acést'a — elu e astadi in dreptulu si datori'a lui de a sperá, de a solicitá si a adastá o aprobare deplina, séu celu putienu o aderare prealabile care sa-lu intarésca in calea salutara pe care a crediutu ca trebuie sa intre.

E datori'a d-vóstre, dle aginte, cá, comunicându present'a nota Escelentiei Sele dlui ministru alu afaceriloru straine prin cetire si in copia, sa esprimati totu-odata asicurarea profundei recunoscintie cu care guvernulu romanu aru primí dela cabinetulu din .... o noua proba de asta-data celu putienu supt form'a unei promissiuni asicuratore penturu viitoriulu politicu alu Romaniei.

Primiti, dle aginte, etc.

Cogalniceanu.

Varietâti.

(†) *Necrologu.* Sub impressiunea cea mai durerósa vinu sa aducu la cunoscinti'a on. publicu românu, ca demnulu parochu românu gr. or. din *Sculi'a*, com. *Timisiu*, *Nicolau Bolocanu*, asesoru consistorialu si membru alu sinodului eparchialu din dieces'a Caransebesiului, in etate de 64 de ani, a repausatu in 1 Iuniu v. a. c., iér' in diu'a de 2 Iuniu a fostu petrecutu la mormentu cu mare pompa, de 7 preoti si 5 invetiatori, precum si de unu numeru insemnatu si distinsu de streini din accea comuna, la cari densulu s'a bucuratu de o deosebita stima. Acestu preotu a fostu devotatu missiunei sele sacre, careia a servitu cu demnitate 44 de ani, in care restimpu tóta viéti'a sea a consacrat'o inaintârei si inflorirei bisericei si poporului seu prin invetiaturi religióse si morale. Cá dovéda despre acést'a amintescu ací, ca biseric'a si scól'a din comun'a *Sculi'a*, ambele ridicate prin indemnulu si ingrigirea repausatului, stau adi — amesuratu tempului — cá 2 faclii intru marirea lui Ddieu si inaintarea invetiamentului poporalu, cá raritate in comunele satesci, unde jumetate suntu neromâni.

Aceste merite pentru biserica si

poporu, a facutu pre subsemnatulu, sa respecteze multu pre repausatulu, pre carele 'lu plânge si jelesce fiiulu seu *Stefanu*, preotu si demnu urmatoriu dimpreuna cu soti'a acestui'a *Carolin'a*, si a-i dice la acestu locu: „*Fia-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata.*"

Bocsi'a montana, in 10 Iuniu 1877·

Ioanne *Marcu*,
invetiatoriu.

*** **Multiamita publica.** Pentru biseric'a romàna ortodocsa dearsa in nóptea duminecei de Florii din comun'a Boiu, comitatulu Hunedórei, ppresbiteratulu Ioagiului I, s'au adunatu oferte in bani dela urmatorii prea stimati domni deputati ai sinodului archidiecesanu si ad.: Petru *Maniu* 1 fl. Ioanu *Siandru* 1 fl.; Ioanu *Tipeiu* 1 fl.; Ioanu *Gallu* 1 fl.; Sim. P. *Moldovanu* 1 fl.; Antoniu *Schiau* 1 fl.; Ioanu *Ratiu* 1 fl.; Ambrosiu *Bârsanu* 1 fl.; Vasiliu *Rosiescu* 1 fl.; Ioanu *Petricu* 1 fl.; Petru *Popescu* 1 fl.; *Andreic'a* 1 fl.; M. *Lazaru* 1 fl.; N. *Miheltianu* 1 fl.; N. *Gaitanu* 1 fl.; Ioanu *Papiu* 1 fl.; Sabinu *Piso* 1 fl.; Simeonu *Piso* 1 fl.; Georgiu *Secul'a* 1 fl.; Diamandi I. *Manole* 5 fl.; A. *Trombitasiu* 2 fl. si N. *Fratesiu* secr. cons. 2 fl.

Sum'a 28 fl. v. a.

Comitetulu parochialu adeverindu deci primirea acestei sume, aduce totu odata acestoru generosi domni, si indeosebi multu stimatului domnu colectante, in numele comunei intregi, cea mai profunda a sea multiamita, rugându pe Tatalu cerescu, cá sa priméscа aceste oferte, cá si pe filieriulu veduvei, si cá acestu esemplu crestinescu si frumosu, sa deschida si altor'a inimile spre imitatiune.

Boiu in 9 Iuniu 1877.

Comitetulu parochialu gr. or.
Ioanu Budoiu,
parochu si presiedinte.

*** *Crucea rosia.* Cetimu in „Press'a":

Eri amu avutu un'a din cele mai memorabile serbâri: pornirea ambulantiei române la Calafatu.

Erá unu maretiu spectaculu.

Marele bulevardu alu Universitâtiei, dela unu capetu la altulu, erá intiesitu de publicu. Pe marginea din drépt'a a bulevardului se insirá frumosulu cortegiu alu ambulantiei române, consistându in vre-o 20 trasuri ale „Crucei rosie române", intre cari dóue ale societâtiei de binefacere Elisabet'a Dómn'a, un'a a Eforiei spitaleloru, *alt'a a dómneloru române din Transilvani'a*, o alt'a a clubului „Junimea" din Bucuresci si altele, incarcate tóte cu cosiuletie pline cu scama, pânza si alte necesarii pentru cautarea bolnaviloru si ranitiloru. Fia-care trasura purtá dóue stéguri: unulu tricoloru de a drépt'a, si altulu albu, cu crucea rosie in mijlocu, de a stâng'a. Inaintea trasureloru se vedeau vr'o 30 catâri incarcati cu de ale farmaciei. Fia-care trasura 'si avea personalulu ei de câte patru insi, afara de corpulu compactu alu ambulantiei, care se aflá in capulu cortegiului.

Tóte acestea se aflau pe picioru de plecare, si nu asteptau decâtu cuventulu de comanda. In asteptarea acést'a, generalulu Davil'a calare, in deplina tienuta, cu adjutantii sei, si principele Dim. Ghic'a, cu alti membri ai Eforiei spitaleloru si ai societâtiei „Crucea rosie", traversau bulevardulu dela unu capetu la altulu, inspectandu cortegiulu si vorbindu cu diferiti ómeni din corpulu ambulantiei.

Pe la órele $3^1/_2$ mai multe trasuri particulare incepeau sa intre pe bulevardu. Intre acestea vediuramu trasur'a gen. Manu, Çantacuzino, Filipescu si alte, din cari mai multe dame din societatea alésa a Bucuresciloru, coborindu-se urcau peronulu si balconulu Universitâtiei.

Totulu erá gat'a. Nu se asteptá decâtu venirea Mariiloru Loru. Si acést'a nu intardia multu. La órele 4, o trasura deschisa aducea pe Mariile Loru Domnulu si Dómn'a, (in doliu) strabatându bulevardulu in sunetele imnului natiunalu, dela capetulu din spre podulu Mogosióei pâna la celalaltu, de unde intorcendu-se Mariile Loru se coborira dinaintea Universitâtiei, si urcându peronulu, asistara la sântirea aiasmei seversita de câtra Pr. S. vicariulu metropoliei. Dupa sarutarea sântei cruci, Mari'a Sea decorà pe unu oficieru si pe unu soldatu din corpulu ambulantiei. Câte-va picaturi mari, cari anunciau apropiarea unei ploi mai abundente, silira apoi pe Mariile Loru sa plece, si in urma-le, dându-se comand'a, ambulanti'a se puse si ea in miscare, si plecà in sunetele musicei care o conducea pe podulu Mogosióei in susu, pâna afara din orasiu.

Eata, in micu resumatu, descrierea acestui actu solemnu.

Spre complectare inse, nu putemu trece sub tacere o observatiune: nimene din consilierii tronului, nimene din membrii corpuriloru legiuitóre, nimene din membrii consiliului municipalu, nu erau presenti; toti straluceau prin absenti'a loru! Si cu tóte acestea, in momentele acelea nu erá nici consiliu de ministrii, nu erau nici siedintie, fia la senatu, fia la camera fia la primaria!

*** Cetimu in „Timpulu" din Bucuresci:

Dumineca, in 12/24 Iuniu, M. S. Imperatulu Alessandru II, a venitu in capital'a nóstra, insocitu de marele duce Vladimiru, de ducele de Leuchtemberg si de mai multe personagie din suit'a imperiala.

La gara, M. S. a fostu primitu de Mari'a Sea Domnitoriulu; dupa o visita la spitalulu Brâncovenescu, ilustrii óspeti se intórsera la Cotroceni unde luara prândiulu in familia. Dupa prândiu, societatea de amatori, compusa de d-nele Princes'a Alessandrin'a Ghic'a si Ecaterin'a Florescu, si de dnii Bengescu, Cantacuzino, Paleologu, Cerchesu si Stratu, rugati de M. S. Dómn'a au representatu, pe o mica scena improvisata comedi'a francesa: *Le Chapeau d'un horloger.* Maiestatea Sea precum si Inalt'a Sea familia, cari asistau la representatiune, au datu in totu cursulu ei, prin aplause si mai alesu prin unu risu ce nu erá dictatu de curtenia, dovéda de placerea ce le-a pricinuitu acésta petrecere improvisata.

Maiestatea Sea parea cu atâtu mai bine dispusa cu câtu in tempulu prândiului primise sciinti'a despre o mare victoria a armateloru rusesci dinaintea lui Erzerum, unde turcii au avutu imense perderi, si unde a fostu ucisu Mahmut-Pasi'a.

La 9 óre Maj. Sea a plecatu intorcendu-se la resiedinti'a din Ploiesci.

*** In privinti'a armatei române cetimu urmatórea telegrama in diuariulu rusescu „Timpulu nou":

„Din cele ce amu vediutu si auditu, soldatii români suntu supusi, disciplinati datoriei loru, si se pórta prea bine sub obusuri. Dela o armata tenera, care n'a fostu inca in focu, fàra traditiuni militarie si a cârei organisare este de curendu, nu putemu cere mai multu.

Apoi acésta armata are o cualitate fórte insemnata, cumpetarea. Unu soldatu beatu este unu fenomenu estraordinariu in sîrurile române. Dar' acésta cualitate este a poporului românu intregu. Ceea ce mai isbesce la acestu poporu este dulcéti'a manieriloru si politeti'a, cu cari farmeca pe straini mai cu séma".

— In privinti'a spionagiuriloru din urma, despre cari s'au vorbitu atâtea, aflâmu cele urmatóre:

Scirea despre esecutarea la Ploiesci a unui germanu care trecea, impreuna cu alti doi, de corespondentu alu unui diuariu, este curata inventiune.

Doi din acesti individi au fostu goniti din tiéra, ér' celu de alu treilea, numitu Kraus, este inca arestatu si tratatu cu tóta buna-cuviinti'a.

Unu altu arestatu Ioanoviciu, dupa uneltirile unoru reu voitori, — constatandu-se inocentu, a fostu asemenea eliberatu. — Credemu ca aru fi bine sa se dea unu cumplitu esemplu aceloru cari se jóca cu onórea, libertatea si viéti'a cetatieniloru loru, lovindu-i cu aceea'si pedépsa care s'aru fi cuvenitu pârâtului, cându pâr'a loru n'aru fi fostu mincinósa. "Timp."

*** *Cartograficu.* Domnii F. Budicu si V. Havrda ne-au tramisu: *Nóu'a carta strategica a teatrului resboiului turco-rusu din Europ'a si Asi'a.* Bucuresci 1877. Pretiulu 1 francu. In tempulu de fatia, cându tóta lumea petrece cu unu deosebitu interesu mersulu resboiului si cându Romani'a libera are sa jóce unu rolu importantu in deslegarea cestiunei orientale, sperâmu, ca acést'a carta strategica autografata in limb'a romàna va fi primita cu satisfactiune.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu"

cu „Foisiór'a"

pe o jumetate de anu (Iuliu—Decembre) alu anului 1877. — Pretiulu abonamentului pe ½ de anu e:

Pentru Sibiiu 3 fl. 50 cr. v. a.

Pentru Monarchi'a austro-ungurésca 4 fl. v. a.

Pentru Romani'a si strainatate, 6 fl. v. a.

Adresele ne rugâmu a se scrie curatu, a se pune numai post'a ultima, dara nu câte dóue poste ultime, si in locu de epistole de prenumeratiune recomandâmu on. publ. asignatele postali, (**Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.**) cá impreunate cu spese mai putiene si cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Acei p. t. domni cari 'si innoiescu abonamentulu suntu rugati a lipí adresele dloru pre asignatele (avisurile) postali. Si unii si altii suntu poftiti a se adresá la: **Editur'a „Telegrafului Romanu" in Sabiiu.**

Burs'a de Vien'a.

Din 18/30 Iuniu 1877.

Metalicele 5%	61	15
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	66	55
Imprumut. de statu din 1860	111	80
Actiuni de banca	781	—
Actiuni de creditu	145	30
London	124	65
Oblig. de desdaunare Unguresci	73	40
„ „ „ Temisiorene	73	—
„ „ „ Ardelenesci	73	25
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	109	40
Galbinu	5	90
Napoleonu d'auru (poli)	9	99
Valut'a nóua imperiale germâna	61	35

Ad Nr. 46/1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de clas'a II Rîp'a inferióra ppresbiteratulu Turdei superióre, se escrie concursu in urm'a ordinatiunei Prea veneratului Consistoriu archidiecesanu dto 12 Martiu a. c. Nr. 553 B., cu terminulu pâna la 14 Iuliu a. c. st. v. prelânga urmatórele emolumente:

1) casa parochiala cu gradina de legumi si pomi, precum si edificiele economice necesari;

2) folosirea cimiteriului de lânga biserica;

3) portiune canonica de 16 jugere 575 org. ☐ agru si fenatiu;

4) dela 205 case câte o di de lucru cu palm'a séu 20 cr. v. a.

5) totu dela 205 case câte o ferdela de cucuruzu sfarmitu a 16 cupe ferdel'a;

6) stol'a indatinata; — cari emolumente computate tóte in bani dau sum'a de 460 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avea a-si asterne rogârile instruite in sensulu statut. organicu la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Ded'a in 9 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochiale concerninte.
Oficiulu ppresbiterale gr. or. alu
tractului Turdei superióre.
Ioanu *Popescu* m/p.
3—3 adm. prot.

Nr. 121.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III Ocolisiulu mare, protopresbiteratulu Lupsiei, se escrie concursu pâna in 17 Iuliu a. c. st. v. cu care suntu impreunate urmatórele emolumente:

1. Cas'a parochiale cu gradina de 801°☐.

2. Portiunea canonica cu 6 jugere, 153°☐ fenatiu si 7 jugere 794°☐ aratoriu.

3. Dela 110 fumuri o jumetate miertia (8 cupe) grâu si dela 60 fumuri o jumetate miertia cucuruzu.

4. Tóte venitele stolari regulate prin sinodulu parochiale, cari computate la olalta dau unu venitu anuale de 391 fl. 30 cr. v. a.

Concurentii au a-si asterne suplicele loru provediute cu documentele recerute in § 13 stat. org. la subsemnatulu oficiu.

In contielegere cu comitetulu parochiale respectivu

Offenbai'a, 30 Maiu 1877.

Oficiulu ppresbiterale gr. or.
alu Lupsiei.
Ioanu *Danciu* m/p.
3—3 adm. prot.

Nr. 73.

Concursu.

Pentru indeplinirea vacantei parochii din comun'a Cinadia, de clas'a a II se escrie concursu cu terminu pâna la 10 Iuliu a. c.

Emolumente:

a) cas'a parochiale cu dóue gradini de legumi alt'a cu pomi;
b) 16 jugere de pamentu parte aratoriu parte fenatiu.
c) 160 ferdele de cucuruzu sfarmitu.
d) un'a di de lucru dela 160 familii.
e) 7° lemne si accidentiele stolarie usitate.

Tóte acestea computate in bani dau sum'a de preste 600 fl. v. a.

Aspirantii 'si voru inaintá cererile, instruate conformu dispositiuuiloru sinodali din anulu 1873 pentru regularea parochieloru, — subsemnatului oficiu ppresbiterale.

Mercurea, 1 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Oficiulu ppresbiterale gr. or.
alu tractului Mercurei
Ioanu Drocu m/p.
3—3 adm. prot.

Nr. 14.

Edictu.

Mari'a Georgiu Radu din Hermanu, care de 21 ani parasí cu necredintia pre legiuitulu ei barbatu Georgiu I. Gocimanu din Brasiovu, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu de dile sa se presenteze inaintea subscrisului scaunu protopopescu, câci la din contra procesulu matrimonialu asupra-i pornitu dela 13 Ianuariu a. c. se va decide si in absenti'a densei.

Scaunulu ppescu gr. or. alu
Brasiovului II.
Brasiovu, in 21 Ianuariu 1877.
Ioanu Petricu m/p.
3—3 protopopu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**
Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 49. ANULU XXV.

Sibiiu 23 Iuniu (5 Iuliu) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 $^1/_2$ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 $^1/_2$ cr. v. a.

Teatrulu resbelului.

22 Iuniu / 4 Iuliu

Scirile dela Dunare suntu involuite in tacere. Cuartirulu generalu rusescu nu mai permite decâtu enararea rapsodica a unoru resultate. Ne marginimu dér' de astadata la scirile ce le imprumutâmu din diuarele din Romani'a.

Cetimu in „Curierulu de Galati“:

Dupa ocuparea Macinului de trupele rusesci, turcii s'au retrasu la Babadacu, unde eri la 14 curentu, suntemu informati ca au fostu atacati de unu corpu de cazaci, care a pusu in góna totu corpulu de armata aflatu acolo, luându-le mai multi prisonieri si totu materialulu de resbelu, precum prafu, cartusie, munitiuni, provisiuni etc. Rusii inaintéza spre Megidie si Chiustenge séu Constanti'a.

Déca rusii voru ocupá positiunile dintre Macinu, Cernavod'a pe malulu dreptu alu Dunarei si se voru intinde in interiorulu Dobrogei, ocupându Megidie, o mare comuna tatara, si apoi Constanti'a, unu portu la marea négra, totu restulu celalaltu, incependu dela Sulin'a si pâna la Constanti'a pe mare si dela Tulcea si pâna la Cernavod'a pe Dunare, se isoléza de ori-ce aperare din partea Turciei si se va ocupá cu cea mai mare facilitate de armat'a rusa, mai cu séma ca principalele puncte strategice, cum spre esemplu Tulcea si Isaccea, suntu luate dejá de rusi.

In urm'a recunósceriloru facute de trupele rusesci cari ocupa Tulcea si Isaccea, in interiorulu Turciei, prin pârtile de acolo s'au prinsu mai multi cerchezi.

Populatiunea turca aflata acum in locurile ocupate de armat'a rusa, vediendu ordinea si disciplin'a ce domnesce in trupele ruse, precum si respectulu ce se da proprietâtiei particulare de câtra rusi, au inceputu a declará, ca aru fi fostu mai fericiti, déca rusii ocupau de mai nainte acele locuri, câci aru fi scapatu de jafurile cercheziloru si basibozuciloru.

Ce trebuie sa fi suferitu crestinii, déca chiaru turcii se plângu de acesti selbatici?

Trupele rusesci trecu mereu Dunarea. Cele dela Hârsiov'a se indreptéza cu mersu sfortiatu spre Silistri'a, a cârei incungiurare este inevitabila; iér' cele dela Sistovu se risipescu in deosebite puncte strategice.

In privinti'a trecerei dela Zimnicea, mai aflâmu si in „Românulu“ urmatórele renduri:

Telegrafulu ve va fi comunicatu dejá ca adi nópte pe la órele 2, trupele rusesci de ací au trecutu Dunarea sub comand'a marelui duce Nicolae, comandantulu supremu alu armatei dela Dunare. Inca de pe la 6 óre sér'a, se aflau ací toti comandantii armatei si pe la 3 totulu s'a pusu in miscare.

Terimulu e inca fórte dificile, din caus'a multoru viróge causate de inundatiune, si cari inca n'au secatu cu deseversire; cu tóte acestea, pe la 2 óre, armat'a se aflá la tiermu gat'a de atacu si la 3, cele dintâiu pontóne debarcau trupe pe malulu dreptu.

Se credea ca inimiculu se retrasese dejá; dar' elu erá la pânda, si numai dupa o lupta de dóua óre, fu respinsu si gonitu preste dealu, si bateriele lui reduse la tacere. In tempulu acestei lupte, pontónele debarcau mereu ostire pe celalaltu tiermu si in fine se stabilì si podulu pe care trecù grosulu armatei.

Toti, dela marele duce pâna la celu din urma soldatu, au fostu la inaltimea grelei loru misiuni.

Nu credu de prisosu a ve anunciá ca si oficierii români, d. generalu Zefcari si d. colonelu Ghergheli, cari suntu atasiati prelânga A. S. marele duce au trecutu Dunarea pe celu dintâiu pontonu. Representantii junei nóstre armate au doveditu prin acestu faptu curagiulu ei demnu de lauda.

Precându ve scriu aceste renduri, tunulu inca bubuie; o móra turcésca e in flacari. In Sistovu se vede focu in mai multe locuri.

Armat'a rusa vine necontenitu si se indreptéza spre Dunare:

Giurgiu, 27 Iuniu. Bombardarea a reinceputu astadi diminéti'a cu o furia nóua. N'amu curagiulu de a spune starea in care se afla Giurgiulu in momentulu in care scriu: figurati-ve ruine, si iér' ruine, si mereu ruine. Nu e casa de óre-care aparentia care sa nu fi primitu o bomba. Astadi fu rendulu mórei dlui Radulescu, care e incendiata. Credu ca va fi cea din urma; nu mai remâne nimicu de distrusu.

Intielegeti ca orasiulu e desiertu. Suntu preste totu vre-o suta de persóne cari au avutu curagiulu sa remâie; remasulu e prin Bucuresci séu in alte pârti.

. . . . Visit'a principelui a reanimatu putienu curagiulu; dar' suferintiele suntu atâtu de mari incâtu multi nu se potu oprí de a blastemá resbelulu. Sa nu credeti insa ca acést'a e lipsa de patriotismu, este necazulu ca suntemu asasinati si nu ne putemu aperá.

Brail'a, 26 Iuniu. Ve scriu numai pentru a ve spune ca o parte din armat'a rusa care a trecutu fluviulu, inaintéza. Nu cunoscu efectivulu corpului care lucréza in Dobrogea; mi se spune ca aru fi de 20,000 ómeni, eu nu garantezu nimicu. Asemenea, nu sciu, déca acestu corpu va inaintá multu in tiéra, séu déca trebuie numai sa recunósca terimulu pâna la o distantia óre-care si sa se intórca; cine-va 'mi dicea ca aru fi in positiune sa me asigure ca corpulu de care vorbescu va suí numai tiermulu dreptu alu Dunarei pentru a ocupá tóte punctele importante pâna la Rahov'a.

Totulu e calmu aici.

Ploiesti, 26 Iuniu. O vorba numai, facendu-mi giamantanulu: lasu Ploiestii pentru a urmá cuartierulu generalu. Unde? Numai tiarulu si marele duce Nicolaie o sciu. Póte in Bulgari'a.

Turnu-Magurele, 27 Iuniu (sér'a). Rusii au trecutu Dunarea cu o fericire nespusa. Cartierulu generalu se transporta la Sistovu.

In Bulgari'a, unde turcii au devastatu totulu, domnesce o fómete gróznica. Intendenti'a rusa a telegrafatu in tóte pârtile, cá sa i se tramitia cu tóta iutiél'a grâu, faina, orzu, porumbu, si sa se imparta populatiunei si trupeloru.

Galati, 28 Iuniu. Nimicu nou in Galati. Orasiulu nu mai are animatiunea ultimeloru dile.

Regimentele, cari au trecutu Dunarea, mergu inainte: nu se mai vedu decâtu câte-va posturi isolate prin munti.

Coman'a, 28 Iuniu, 11 óre si 40 minute. Astadi la 9 óre, foculu a reinceputu din ambele pârti. Bombardarea Giurgiului continua.

Turcii arunca bombe incendiare; pâna acum nici unu incendiu.

Calafatu, 28 Iuniu, 7 óre. Astadi la 2 óre, 20 minute diminéti'a, bateriele nóstre au reinceputu sa bombardeze Vidinulu. Obiectivele alese: castelulu bulgaru, bastionulu nordu, bateriele fortului nordu, Mór'a cu aburi. Au luatu parte bateriele din Ciuperceni, sub comand'a maiorului Popescu. Resultatu escelentu: obuzele nóstre isbucneau in interiorulu baterieloru turce; caminulu morei stricatu, mai multe case isbite séu incendiate, — se vedu inca flacarile. Nici odata resultatele n'au fostu mai favorabile. Atitudinea trupeloru escelenta.

Unu soldatu ranitu usioru: e numitulu Petru Rosc'a din regimentulu alu 3-lea de dorobanti, care erá cá sentinela la avant-posturi.

Turcii au trasu 76 obuze sferice. Noi totu 76. Foculu a incetatu la 3 óre: bombardarea a duratu 8 óre, — e cea mai insemnata pâna acum. Bateriele au fostu comandate de locot. colonelu Carpu, sub directiunea superióra a colonelului Dunc'a. In Calafatu, au fostu atinse 3 case.

Calarasi, 27 Iuniu. — 8 óre a. m. La 12 curentu, 3 óre p. m. 6 batele turce, venindu in fati'a pichetului Ulmi, au debarcatu 70 soldati calari, cari au furatu 550 vite si unu pastoriu. Aceste batele erau aperate de unu monitoriu care stationá pe tiermu si de artileri'a de pre tiermulu dreptu.

Bechetu, 27 Iuniu, 12 nóptea. — Turcii, cari n'au respunsu tóta diu'a la bombardarea plecata din tiermulu nostru, au inceputu pe la 6 óre si $^1/_4$ sa riposteze. Artileri'a nóstra a aruncatu 38 obuze, dupa care tunurile turce au tacutu. Nici unu incidentu. Bombardarea a duratu 3 patrare de óra.

Giurgiu, 27 Iuniu, 6 óre 15 min. p. m. Astadi, la 5 óre, turcii au inceputu sa bombardeze Giurgiulu. Dupa alu 7-lea focu, respunsu vigurosu din partea rusiloru.

Calarasi, 28 Iuniu, 11 óre si 5 min. a. m. — La 15/27 Iuniu, 3 óre p. m. turcii, trecendu in satulu Socariciu, la 20 chilometri de aici, au furatu 500 vite mari cornute si unu pastoriu pe care l'au taritu cu ei. Bâltile cari se afla pe aici au facutu neposibila ori-ce interventiune a dorobantiloru (in numeru de 15), cari se gaseau la 8 chilometri de loculu delictului.

In tempulu jafului, unu monitoriu tragea pe deasupr'a bâltiei.

„L'Orient.“

La Bechetu, 16 Iuniu, ieri pâna la 3 d. a. s'au trasu dela noi 12 tunuri, iér' dela turci numai 7 — póte ca din lips'a de materialu pentru incarcarea celoru 3 tunuri ce au in fati'a Bechetului. La noi nici unu accidentu. Bombardarea a duratu pâna la órele 6 d. m. Turcii tocmai dupa órele 3 au inceputu foculu, câci pâna atunci s'au ocupatu cu stramutarea celoru 3 tunuri in bateriile din fati'a bateriiloru nóstre. La noi nici o stricaciune.

La Giurgiu bombardarea de alaltaieri pâna la 6 $^3/_4$ sér'a, cându s'a opritu, n'a causatu nici unu omoru séu ranire. Eri séra a reinceputu foculu din ambele pârti.

Se comunica oficialu, ca la trecerea rusiloru la Harsiov'a, nu s'a intempinatu nici o impotrivire si nu s'a datu nici o lupta.

Eri, pe la 12 óre tóte bateriele din Calafatu au deschisu focurile asupr'a Vidinului. Tirulu nostru erá indreptatu anume contr'a portului mórei cu aburu si bateriei din castelulu bulgaru. Mór'a a primitu 10 obuze, care i-a causatu multu reu; asemenea si cartierulu din giurulu mórei a suferitu multu. Vidinulu a fostu din nou incendiatu in patru locuri si a arsu pâna nóptea. Canonad'a a tienutu pâna câtra 6 óre si s'au consumatu 59 obuze trase cu o precisiune admirabile. Dela turci au cadiutu 29 obuze, cele mai multe sferice.

Moralulu trupeloru nóstre este minunatu, cu tóte acestea avemu de regretatu ranirea la piciorulu stângu a capitanului de geniu Batez, care venise sa observe tragerea in bateri'a „Michaiu bravulu“, mórtea sergentului de artileria Popescu Constantinu si ranirea soldatului I. Porcaru, cari se intorceau dela observatoru la bateria cu note pentru rectificarea tirului.

Capitanului Batez i s'a taiatu piciorulu in dreptulu incheiaturei glesneloru, pastrândui-se calcâiulu.

Astadi bombardarea a reinceputu la 7 si jum. si pe la amédi continuá inca. Projectilele turcesci nu causéza nici unu reu.

„Press'a“ publica urmatórea corespundintia din Giurgiu cu dat'a de 15 Iun. despre starea acelui orasiu in urm'a bombardârei:

Nici bombardarea dela 13 curentu n'a avutu altu obiectivu mai principalu in centrulu Giurgiului, decâtu stradele Europ'a si Dunarea, tientindu cu deosebire asupr'a gimnasiului, lovitu de 21 obuse in bombardarea dela 12 si in durata de 5 óre, ér' in cea inversiunata dela 13, de alte 16 obuse numai in 5 cuarturi. Câtu pentru suburbii, cea mai incercata e Smârd'a, a cârei biserica se dice ca e si aprópe a se surpá. Casele de solida constructiune, fórte reu lovite séu aprópe distruse, suntu in strad'a Europ'a: Casele Stelianu Georgiu, Anic'a Ionescu, Anastasi'a Harisiade, din care si localulu telegrafo-postale, Iosifu Limonovici, Gimnasiulu, Hotel Europ'a, Ligèropulo; *strad'a Dunarei*: Casele d. Pulopulo, I Calusu.

Câtu pentru restulu caseloru, n'a remasu nici un'a care sa nu aiba celu putienu dóue lovituri de obuse, séu mai multe de sfarimaturi, ce sa nu fia petrunse eclatandu séu nu, dar' sfarimandu in totu chipulu. Aspectulu orasiului nu e tristu numai si infioratoriu, dar' gróznicu inspaimentatoriu! Dupa ce sparturile caseloru cascu cá gurile pustiirei si pe strade nu se vede fiintia vietiuitóre, care aru fi de ajunsu sa sbârcésca pelea pe omu, apoi diferitele fragmente de cladiri si nenumeratele sfaramaturi de bombe, ce umplu stradele, adause la siantiurile scornite de obuse in adencimea morminteloru, posomorescu si mai multu jalea trecatoriului, pâna a simtí acea sfasietória smacinatura sufletésca, ce podidescu lacrimele, fâra voi'a omului, cu tóta consciinti'a ca elu insusi n'a perdutu nimic'a. Cu bombardarea a dóu'a mai e de regretatu si omorirea unui altu orasiénu, gâsitu fâra capu, care s'a vediutu a fi ruptu de sfarimatur'a unei bombe, dar' care nu e Parisianu (portarelulu), ce se afla in deplina sanatate, ci unu câreimariu.

Aséra la 5 óre 35 minute a inceputu a trei'a bombardare, totu din partea rusiloru, totu pe distanti'a de mai inainte si cu aceeasi mesura cá si cele precedente, durându pâna la 8 óre si 5 m. sér'a, la care turcii insa nu numai au respunsu târdiu, dar' si fórte slabu, in comparatiune cu celelalte dóue, cu esceptiunea numai a descrisei baterie din capulu spre resaritu, care n'a incetatu a ripostá, cu obicinuit'a-i vigóre, continuându a fi cea mai destructóre pentru Giurgiu, incâtu astfeliu bombele aruncate in Giurgiu a fostu de asta data mai putiene, din nenorocire inse, ele au avutu unu altu efectu desastrosu aprindiendu mai intâiu Hotelulu Europ'a care din norocire s'a pututu stinge de unu Vrac'a, unu altu grecu si unu soldatu rusu, ér' nu de pompierii platiti de orasiu, cari adi se compunu mai multu de recruti, luati fiindu cei-lalti pentru concentrare aiurea, tocmai dintr'unu orasiu predatu bombardârei. Ér' aprópe de finele focuriloru, turcii isbutira a incendiá si mór'a lui Dimitriu Radulescu in valóre de preste 15 mii galbeni, care arse pâna in pamentu fâra a i se putea dá nici unu ajutoriu. Cá completare a nenorociriloru e si lips'a cu deseversire a mesuriloru politienesci, nu numai in tempulu bombardârei, ce totu mai e sensabilu pentru o institutiune care la noi nu are alta insemnatate decâtu de purtatori de citatiuni, dar' chiaru in urm'a incetârei focului, prin a nu luá nici o mesura de a oprí pe jefuitori in urm'a unei batalii, asiá numite hyene, de a sparge si jefuí casele ómeniloru, incâtu astfeliu e intr'unu necontenitu jafu, multiamita atinseloru cunoscintie ale braviloru nostri administratori!

In momentulu de a sfersí acést'a, 5 óre sér'a, incepù iérasi bombardarea; amenaiu dar' espediarea pe mâne de diminétia spre a ve transmite la 9 óre sér'a, ca focurile au duratu pâna la $8^1/_4$, multu mai raru din partea turciloru, care de va urmá descrescendu totu astfeliu, póte poimâne sa nu mai resune in pagub'a Giurgiului.

X.

Cetimu in „R. L.“:

„Inteliginti'a romána din Brasiovu publica in „Gazet'a Transilvaniei“ unu apelu câtra românii de preste Carpati, spre a vení in ajutoriulu ostasiloru români. Câci, déca guvernulu ungurescu a disolvatu comitetele instituite pentru adunarea aceloru ajutóre, *sentimentulu* umanitâtiei, *iubirea si legatur'a de sânge nu se disólva decâtu odata cu viéti'a*“, dice acelu apelu sub care figuréza nume cá G. Baritiu, Ar. Densusianu, I. Muresianu, etc.“ —

Altulu sémena, altulu secera si altulu mananca.

Revist'a politica.

Cu desvoltarea eveneminteloru pe teatrulu resbelului mergu mâna in mâna simptomele diplomatice, ca ritranspira in foile inspirate de diplomatia. Cuventarea ministrului presiedinte Tisza, care trece in lumea diplomatica de o enunciatiune a regimului comunu austro-ungurescu, promite o tienuta reservata si precauta. Déca reserv'a si precautiunea regimului comunu va aduce fructele ce le intentiunéza, este o intrebare la care nimenea nu póte dá unu respunsu definitivu. Din organe cá „P. L.“ si „A. A. Ztg.“ insa transpira in publicu mai multu decâtu a transpiratu din enunciatiunea guvernului austro-ungurésca. „P. Ll.“ afla ca Romani'a nu póte fi unu bulevardu care se impedece frictiunea intre staturile cele mari la sudostulu Europei nici contr'a navalirei slavismului. Conclusiunea numitei foi aru fi ca Romani'a este de prisosu. Numit'a fóia cu tóte aceste este de parere ca atâtu Romani'a câtu si Serbi'a sa se faca dependente de staturile mari invecinate. „A. A. Ztg.“ vorbesce din nou de ocupatiunea Bosniei si Erzegovinei. Scopulu ocupârei aru fi a ferí pe Turci'a de sinucidere de o parte, de alta parte de a ferí pre amiculu si aliatulu (Russi'a ?) de unu *Embarras de succès.*

Fói'a din urma, este cunoscutu, apare afara de barierile Austro-Uugariei. Arù avé dér' o importantia cele aduse in privinti'a atitudinei politice a Austro-Ungariei. Este inse de alta parte cunoscutu, ca se face adese ori organulu prin care resufla ideile oficiului de esterne din Vien'a si asiá importanti'a celoru scrise intrens'a nu trece preste nivelulu celoru din „Pesster Lloyd“.

Nu numai aceste dóue, ci si alte oficióse facu sa transpire veleitâti, cari sa impedece unu pré mare aventu alu desvoltârei evenementeloru din orientu. Radimulu acestei politice austro ungurescì, din multe semne se vede ca este Germani'a. „National Ztg.“ din Berlinu combate directiunea acést'a de idei si nu vorbesce tocma fabilu despre Austro-ungari'a.

Discursulu

deputatului Parteniu Cosm'a tienutu in siedinti'a dela 30 Iuniu a. c. in camer'a Ungariei in cestiunea orientala.

On. Camera! Cu multu mai bine sciu apreciá impacienti'a, cu care asceptati terminarea acestei desbateri, si cu multu mai bine 'mi cunoscu putienatatea puteriloru, decâtu sa-'mi potu arogá, ca in stadiulu de acum alu desbateriloru aru mai fi trebuintia si de cuventulu meu, de aceea 'mi si propusesemu a tâcea sub totu decursulu acestei desbateri; — me inscriseiu totusi la cuventu in momentulu ultimu, pentru ca eri s'a disu aici in camer'a acést'a ce-va, ce déca a-si lasá sa tréca fâra reflessiune, aru trebuí sa me consideru, ca nu mi-amu facutu detorinti'a. Cându dar' iau cuventulu me voiu marginí numai la acést'a.

Eri adeca condeputatulu Orbán Balázs, reflectandu la cele dise de d. Polit, intr'altele a disu urmatórele:

„*Apoi nici aceea nu stà de totu: ca acele popóre aru fi fostu parasite, si ca in desiertu au umblatu dupa altu aliatu, pentru ca noi i-amu scutitu si aperatu in trecutu, noi totu-déun'a amu fostu binevoitorii si radiemulu loru, si de cum-va colo la Dunare s'a potutu infiintiá o Serbia si o Romania mai deplinu autonome, — aceea suntu datori a o multiami deadreptulu intrepunerei nóstre. Ele inse cu aceea 'si refuiescu acésta detoria, ca voiescu sa anecteze un'a Banatulu, ceea-lalta Transilvani'a, ba pe mapa le-au si anectatu dejá*; si ca prin emissarii sei necurmatu agitéza (bujtogatnak) si sémena sementi'a urei intre noi“.

(Tarnoczy: „este adeveratu!“)

Mi-aru placea, cá celu ce dice ca „este adeveratu“, sa-mi arete unulu dintre acei agitatori, spre a-si adeverí asertiunea.

Nu voiu sa reflectezu la partea prima a acestei asertiuni, — bine aru fi de aru fi asiá!

Ceealalta are dóue pârti, din cari prim'a n'are trebuintia de refutarea mea, nici nu cugetu prea multu cu ea, pentruca privesce unu statu strainu pentru ale cârui fapte numai insusi elu este respundiatoriu. Ast'a este afirmatiunea, ca „*Romani'a si Serbi'a voiescu sa anecteze — un'a Transilvani'a, ceealalta Banatulu, ba pe mapa le-au si anectatu dejá*“, — totusi fiindu neadeverata si acésta asertiune, o negu si pretindu ca celu ce afirma sa produca fapte.

(Tarnóczy: „Esista mapele!“)

Ne-a aretatu dejá dlu Csernatony, ce insemnatate potu avea mapele acelea.

Nu sciu déca dlu deputatu care me intrerumpe a vediutu vr'o mapa de acelea? eu unulu n'amu vediutu inca o astfeliu de mapa *in care Romani'a sa fia incorporatu dejá* pe Transilvani'a, mi-aru placea déca mi-aru aretá dlu deputatu un'a. Nu in Romani'a si cu invoirea Romaniei s'au facutu acelea, ci in Parisu si intre alte referintie, prin alti ómeni si cu alte scopuri, la cari rolulu primu *n'a fostu alu româniloru.* O sciu acést'a prea bine acei'a, cari mai adeseori le pomenescu. Altcum de reulu mapeloru nu o va durea capulu pe Ungari'a, — acolo potu sa anecteze ori-câte provincii. Dar' in fine nici acést'a nu este adeveratu. Romani'a este unu statu constitutiunalu; noi amu vediutu dejá acolo tóte partidele la potere, si nime nu mi va putea aretá mie vr'o enunciatiune a vre-unui guvernu din Romani'a, carea sa póta serví de basa la asemene presupuneri, — ba nici in diurnalele de acolo nu veti aflá enunciatiuni de acestea. Deci este unu neadeveru, — dar' nici asiá nu ne privesce pre noi.

Inse ceealta parte a asertiunei! *aceea ne privesce prea multu,* — are prea

---

„Schitie romàne“.

(Urmare.)

Corespundintele dela „Daily Telegraph“ a disu cu dreptu cuventu: „ca Romani'a unita, in tempulu abdicerei lui Cuz'a, ajunsese intru o stare de negligintia fisica si morala din care, probabilu, numai cu greu se va puté radicá“. Nu trebue uitatu inse ca togmai principele Cuz'a in impregiurârile celei mai destramate administratiuni a pusu temeiulu la renascerea tierei. Elu, póte fâra de a cuprinde inca din destulu insemnatatea fapteloru sale, si-a facutu merite vecinice pentru patri'a sea prin emanciparea tieraniloru si prin delaturarea balastului de mâna mórta (secularisare). Pre cându de o parte revolutiunea, carea l'a detronatu, s'a nascutu singuru din nemultiamirea pre carea au sternit'o regimulu seu destramatu in unu numeru de ómeni culti si onesti, totu atunci nu se póte negá, ca acésta schimbare a fostu preparata insusi prin conscientiós'a fapta politica a uniunei principateloru.

Impregiurarea, ca natiunea in scurtulu sîru de ani de atunci — câci suntu numai 11 — a pututu face asiá progrese repedi, consiste parte in inteliginti'a naturala a poporului, parte in anumite impregiurâri favorabile. A fostu norocósa tactic'a ómeniloru politici, prin carea ei au sciutu induplecá representatiunea natiunala, cá sa resigneze de a alege unu principe indigenu si sa ridice pre tronu pre unu principe strainu. Ei au taiatu prin acést'a radecin'a intrigeloru traditiunale, a lupteloru pentru ajungerea la demnitatea princiaria, si au contribuitu puternicu la intarirea tierei in nisuintiele pentru independinti'a de dominatiunea turcésca. Ei au seversitu fapt'a acést'a cu deplina consciintia despre insemnatatea ei, si servesce spre onóre familieloru boeresci indigene, ca in neinsemnatele si in parte numai traditionalele miscaminte nu manifesta nici o tendintia de a clatiná acésta stare de lucruri. Insusi principele Cuz'a a refusatu alegerea sea de deputatu in camera, facuta cu scopu de agitatiune, nevoindu a se dejosí de instrumentu pentru conturbarea liniscei tierei sele. Astfeliu, dupa ce s'a neteditu calea pentru unu principe din cas'a de Hohenzollern, a fostu cu putintia a se redá tierei aceea linisce si stabilitate de lucruri, care este preste totu conditiunea progresului temeinicu, cu deosebire intr'o tiéra, unde cultur'a nu s'a desvoltatu din internulu seu prin eluptare propria, cá la popórele din apusulu Europei, ci s'a straplantatu din afara, si inca in resultatele ei cele mai inalte numai. Caracteristic'a acestui procesu de cultura este caací nu se póte asiediá si consolidá intâiu temeli'a pentru dens'a, ci cauta sa se incépa edificarea din susu in josu. De nu aru fi aflatu principele dejá la suirea sea pe tronu desfiintiata servitutea, si confiscate domeniurile monastiresci, cari faceau mai a patr'a parte a tierei, i-aru fi trebuitu activitatea unei jumetâti de generatiune numai spre a putea creá aceste conditiuni. Aflandu inse in tiéra numai ómeni liberi si domeniuri secularisate, in putieni ani, dupa cum dice si corespundintele dela „Daily Telegraph“, i-a fostu possibilu „prin promptitudinea sea prussiana, prin naturelulu seu liniscitu, prin neclatit'a sea tienere la ordine si disciplina sa influintieze asupr'a boerimei nestatornice, aplicata spre agitatiuni si deprinsa in datini orientale, si sa invinga tóta cerbicositatea. I-a succesu a introduce o stabilitate óre care in administratiune, a paralisá multe abusuri administrative provenite din modelulu si din influinti'a francesa.

Se póte afirmá cu siguritate ca masin'a administrativa dupa impregiurâri, incepe a lucrá corespundietoriu si bine. Esista politia, siguritatea publica este restabilita, post'a si telegrafulu bune, justiti'a prompta si buna pre câtu numai se póte asteptá fatia cu lips'a dominanta de amploiati juristi si disciplinati. Ce privesce onorabilitatea si necoruptibilitatea autoritâtiloru, nu póte nimenea pretinde cá in restempu de 11 ani sa fia desradecinate completu abusurile din vechime, cari in parte se potu aflá inca; este insa nenegaveru ca s'a eserceatu o influintia constanta din susu in josu, cu multu mai mare decâtu s'aru fi pututu crede inainte de ast'a numai cu diece ani, si se afla dejá institute in tiéra, precum d. e. cass'a de amortisatiune (banca de rente), cass'a de depuneri si asignate, cari se administréza cu o acuratetia esemplaria. Si invetiamentulu publicu inca s'a radicatu pe o trépta respectabila. Pre unu caletoriu in pârtile acestea (orientu) trebuie sa-lu surprinda in Bucuresci, cându la óre anumite intalnesce o mare multime de juni cu fetie serióse, sub-suór'a stânga incarcati de mape si de cârti ce sémena positivu cu editiunile lui Tauchnitz din Cesaru si Liviu. Acést'a tenerime ne aréta ca aici nu suntemu mai multu in orientu, ci intru o tiéra civilisata din occidentu. Scólele poporali anumitu in tiéra suntu ce e dreptu, inca la inceputu inse cu tóte acestea ele esista chiaru si in unghiurile celea mai laterale ale tierei. — — —

Corespundintele lui „Daily Telegraph“ a mai afirmatu cu dreptu cuventu mai departe, ca tiér'a inca mai nainte numai cu 10 ani nu a avutu mai nici unu mijlocu de comunicatiune, care sa merite numele acest'a, séu sa permita transporturi in tempuri nefavoritóre. Transporturi insemnate de cereale si alte producte lipseau si vendiarea astoru feliu de lucruri intre locuitorii tierei nu se putea nici cugetá. Inainte de acést'a numai cu 10 ani, in piati'a Bucuresciloru jaceau de unu metru gramedile de gunoiu din grânele si cucuruzele aruncate, pre cari tieranulu, cându nu le putea vinde, mai bucurosu le napustea acolo decâtu mare inriurintia asupr'a sortiei nóstre in tiér'a acést'a, si asupr'a pâcei interne a tierei.

Se afirma ací, ca *in continuu se facu agitâri prin emisari, si ca se sémena sementi'a urei intre noi.*

De unu tempu fórte indelungatu se sustiene acésta asertiune pe care diurnalistic'a o cultiva cu zelu.

Asiu dorí *se-mi arete cine-va unu emissariu de acesti'a.* Omu din carne si óse trebuie sa fia si emissariulu, prin urmare se póte vedé si pune mân'a pe elu. Dóra nu va afirmá cine-va, ca n'avemu unu guvernu destulu de energiosu, care sa scie grijí de astfeliu de lucruri!

Prea adese-ori s'a pacalitu guvernulu si opiniunea publica cu denunciâri si sciri false de acestea, si eu sum convinsu ca guvernulu nici-odata n'a aflatu nimic'a doveditu.

Esiste la noi unu ce, cârui'a nu sciu ce nume sa-i dau, dóra mai nimeritu s'aru puté numí *„conjuratiune in contr'a pâcei si bunei intielegeri in patria.“* Acést'a 'si are locuinti'a mai cu séma in Transilvani'a, si traiesce din aceea, ca prin denunciâri secrete si prin diurnale publice respândesce faime de acelea, cari agitéza si nepaciuiescu pe magiari si indignéza pe români, *cari se suspicionéza fâra vina, si alu câroru patriotismu si loialitate necurmatu se trage la indoiéla.*

Ei bine! Eu me provocu la tiér'a intréga, la sentiulu de dreptate a acestei camere si la guvernu: *déca se póte pretinde dela unu poporu o loialitate mai sincera, decâtu ceea ce dovedescu preste totu romanii, de cându au eruptu resbelulu orientalu?*

Cu acésta parte a asertiunei o repetu: este in necsu *suspicionarea romaniloru* — carea a devenitu *sistematica* dejá, ér' acei ómeni — nu numescu pre nimene — cari traiescu din propagarea acestoru denunciâri, nu se infióra de nimic'a.

Spre a dovedí acést'a me provocu la unele fapte mai recente cunoscute tuturoru:

La inceputulu resbelului serbo-turcu amu cetitu prin diurnale, ca in Transilvani'a *câti-va deregatori români, aretati cu numele* — pentru-ca negresitu voru fi statu in calea cutaroru persóne — *cu unele persóne, cari pentru trecutulu loru trecu de periculóse, au facutu comploturi, si ca au trimisu adresa lui Milanu, cá sa vina intr'ajutoriulu româniloru de aici.*

Lucru firescu, ca unu astfeliu de lucru n'a potutu sa incungiure atentiunea guvernului, pentru-ca déca erá adeveratu, involvá o mare crima din partea respectiviloru. Sum siguru ca s'a ordinatu investigatiune in lucru, dar' ca s'aru fi adeveritu ce-va nu credu.

Cei ce au latitu faim'a, o sciu prea bine, ca au afirmatu unu neadeveru, si ca din acus'a loru nici unu punctu nu s'a doveditu de adeveratu, dar' cu tóte acestea nu au aflatu sa fia lucrulu demnu de a-i dá o demintire.

Putienu dupa acea iérasi s'a scrisu in foile magiare din Ardealu si din ele s'a propagatu prin intrég'a diurnalistica, ca: *„intre românii din Ardealu se observu miscaminte periculóse cari ni aducu aminte de tempulu lui Horea si Closc'a, si ca posesorii magiari cá se scape de vindict'a valachiloru suntu necesitati dela sate a scapá la orasie.“*

Se póte incriminá unu poporu maí gravu decâtu asiá?

Si óre adeveritus'au ce-va din acestea? Vediut'au cine-va macaru numai o familia magiara fugindu la orasie de fric'a româniloru?

Nime! Si totusi faim'a respandita nu s'a revocatu.

Mai tardiu iéra-si cetiramu prin diurnale, ca: *intregu Ardealulu este subminatu prin tendintie de conjuratiune.“* In acésta privintia inca s'au ordinatu investigatiuni, si ce a fostu resultatulu? Nimic'a!

In tempulu mai nou cetiramu *„ca in Fagarasiu se facu inrolâri pentru armat'a Romaniei, si ca suntu ómeni cari pe respectivii ii provedu cu parale cá trecendu graniti'a sa se lupte in contr'a turcului.“*

In ce sta lucrulu? In acea, ce la granitie este lucru de tóte dilele.

(Va urmá.)

Domnului Redactoru alu „Teleg. Romanu.“

Domnule Redactoru! Ve rogu sa binevoiti a publicá in celu mai de aprópe nr. alu stimatului diuariu ce redigeti ací alaturatulu *recursu*, pe care subsemnatulu cá presiedinte alu comitetului filantropicu disolvatu l'amu datu la 18 Iuniu dlui primariu spre a-lu inaintá la loculu competente.

Vinu cu bucuria a-ti aretá d. redactoru, ca in urm'a disolverei comitetului nostru filantropicu de aici subsemnatulu amu mai primitu dela românii brasioveni ofrande pentru ajutorarea soldatiloru români raniti din Romani'a in valóre *de franci 1538.*

Ve dau aici si consemnarea de numele fratiloru nostri, cari au contribuitu acea suma frumósa si caracterisatóre, — dicu caracterisatória, pentruca ea provine, cu putiene e ceptiuni, dela acea clasa a societâtiei nóstre, care este avisata a-si hraní famili'a cu dóue bratie.

Primesce domnule redactoru espresiunea celei mai distinse consideratiuni. *Diamandi I. Manole.*

„Onorate domnule primariu!

Prin comunicatulu la Nr. 232 a. c. a-ti disolvatu, la ordinu mai inaltu, comitetulu filantropicu, instituitu aici in Brasiovu pentru primirea ofrandeloru in favórea ostasiloru din Romani'a raniti in resboiu.

Eu cá presiedinte alu acelui comitetu vinu a luá recursu contr'a acestei dispositiuni, la care avendu in vedere scopulu umanitariu alu comitetului, ve marturisescu, ca nu me asteptamu.

Abstragendu dela aceea, ca intr'unu statu constitutiunalu nu se guberna prin ordine de cabinetu, fâra prin legi, ca cetatienii nu potu fi despoiati prin mesuri discretionarie de celu mai sacru dreptu: dreptulu instruniriloru, care in tóte statele civilisate este pusu sub cea mai intinsa protectiune a legíloru, abstragendu dicu dela aceste, eu inainte de tóte nu potu sa nu relevezu dóue flagrante contradiceri, la care se espune insusi ordinulu: Intâiu nu potu impacá ide'a unui statu constitutiunalu, cum se numesce si statulu austro-ungaru, cu ordinulu absolutisticu, prin care nu numai se oprescu chiaru si intrunirile puru filantropice, dar' ce este mai gravu, se interdicu operatiunile filantropice prin intermediulu de comitete; a dóu'a contradiccre este, ca strict'a neutralitate, ce aru observá o statulu austro-ungaru fatia de pârtile resboitórie nu aru permite infiintiarea de comitete pentru primirea ofrandeloru, fâra particulariloru le aru fi permisu a face colecte.

Marturisescu, ca in fati'a acestui motivu adusu in ordinu 'mi sta in locu ori-ce logica, pentruca nu potu sa esiste decâtu dóue alternarive: séu ca neutralitatea nu permite ex-principio facerea de colecte, si prin urmare atunci nici comitete nici particulari nu potu sa faca colecte, séu ca permite sa se faca colecte, si atunci este absolutu indiferinte, déca colectele se facu prin comitete séu prin particulari. Si acést'a este cu atâtu mai indiferente aici la noi, unde in intielesulu ordinului chiaru si particularii nu potu face colecte, decâtu sub controla politiana!

Dreptu acea a-si fi doritu sa mi se spuna, ce deosebire aru putea esiste intre colectele, ce le face unu comitetu si intre care le facu particularii? Pentru ce colectele facute prin comitete aru vatemá strict'a neutralitate si cele facute prin particulari nu?

In fati'a acestoru motive nu suntu românii óre in dreptu a dice ca acésta mesura politiana in fondu n'are altu scopu, decâtu a nabusí la români espresiunea semtieminteloru de umanitate, a ímpedecá adunarea de ofrande? Pentruca unu comitetu avendu mai multu prestigiu si incredere si potendu desvoltá mai mare activitate, póte sa opereze mai cu succesu, precându unu particulariu n'aru putea sa obtiena decâtu nisce resultate fórte palide, séu nici unu resultatu.

Afara de aceste dóue grave contradiceri, mai este inca un'a in fondu si mai grava si de natura a compromite pretensiunile, ce le face cu dreptu cuventu si statulu austro-ungaru la civilisatiune si umanitate.

De o parte statulu austro-ungaru inca a subscrisu conventiunea dela Genev'a, de alta parte organele guvernului magiaru voru scí fâra indoiéla, ca „Crucea rosia“, dupa statutele ei, nu ingrigesce numai de ranitii unei'a din pârtile resboitórie, fâra a tuturoru pârtiloru, ce participa la resboiu, prin urmare in casulu presentu „Crucea rosia in Romani'a“, la care se tramitu ofrandele nóstre, totu asemenea va ingrigí si de ranitii turci, cari voru remanea pe terenulu cuprinsu de óstea romana.

Dreptu aceea din acestu punctu de vedere nici nu póte fi vorba, ca s'aru vatemá neutralitatea, care si altmintrea dupa notiunile cele mai elementari nu se póte vatemá prin practisarea simtieminteloru de umanitate, fâra numai prin sucursu datu unei'a din pârtile resboitóre in ostasi, arme séu bani; séu in altu modu se adauge fortiele de lupta ale unei'a din pârtile resboitóre.

Comunicatulu domnului primariu vedu, ca se provóca la unu ordinu mai inaltu.

Me miru, cum de nu s'a emisu ori aplicatu acelu ordinu inaltu atunci, cându conlocuitorii magiari au facutu comitete si au adunatu bani pentru rânitii turci, cându deputatiunea studentiloru magiari din Pest'a s'au dusu de au oferitu o sabia unui pasia

---

sa le mai duca iérasi acasa. Sa védia omulu inse tiér'a astadi. Pre liniele principale, in lungime de 980 chilometri, circula trenurile regulatu si linii ulterióre voru fi gat'a inca in tempulu celu mai scurtu; o retia a statului, a cârei venite suntu adi esarendate unei companii englese, in lungime de 60 chilometri léga capital'a cu Dunarea, la nordu este lini'a separata a Lemberg—Cernautiului, asiá incâtu tiér'a preste putienu tempu dispune de linii bine cladite pe o lungime de 1200 de chilometri. Cladirea de siosele, (chausè) destinate a impreuná diferitele pârti ale tierei cu liniele principale de comerciu, se face de mai multi ani, si nu este necesariu a mai spune ca dupa completarea acestoru câli, tóte conditiunile economice voru luá alta fatia. Imens'a revolutiune ce se va solicitá prin acestea in capetele poporatiunei, sum'a intuitiuniloru, cu carea se va inavutí orisontulu loru intelectuale, abiá se potu calculá, cu deosebire la unu poporu cá acest'a, care se *distinge* prin cuprinderea sea repede si inteligenta. Si fiindu ca nici decâtu nu se póte trage la indoiéla ca si acestu elementu alu progresului in cultura va face continuu servitii poporatiunei, prin nenumeratele lucrâri, in cari dens'a va aflá prilegiuri de castigu; prin numerósele prestatiuni publice, la cari va fi angagiata, asiá se póte vedé ca si in privinti'a inaintârei materiale, tiér'a in scurtu va luá unu aventu puternicu si solidu.

Dupa ce prin acestu aventu nu numai capacitatea de a produce, ci si capacitatea de consumu si de contributiune a poporatiuniloru se va potentiá cându va sosí acestu tempu, barbatii cari au ajutatu si au contribuitu cu inteligintia, cu rabdare si cu perseverantia la tóte aceste progrese, voru puté priví cu multiamire la patrioticele loru opere. Chiaru astadi este datoriu strainulu a aretá acestor'a inaintea lumei recunoscinti'a — ce o merita. Ei au sciutu sa'si faca intr'unu tempu scurtu patri'a loru dintr'unu desiertu intr'o tiéra civilisata plina de sperantia.

Mai frapanta dintre tóte firesce se infatisiéza transformarea cetâtiloru celoru mai mari. Pre cându inainte de acést'a cu nóue ani erá inca intrebare, ca óre posibilu va fi cá cutare familia distinsa sa póta luá parte la cutare balu de curte, unde avuse onórea a fi invitata, ori ca nu-i va fi cu putintia a strabate glodulu stradeloru in tiapenulu seu ecuipagiu, — acum totu acolo mai bine, mai iute si mai siguru poti umblá decâtu in Berlinu. Servitiulu de birje (fiaker) nu lasa de doritu nimicu. Pe o estensiune de miluri capital'a in anii din urma s'a inzestratu cu pavagiu escelentu si cu canaluri. Apeducturile inlesnescu udarea trebuinciósa a stradeloru in decursulu verei, si locurile scunde si mlastinóse s'au transformatu in parcuri placute. Pe anu ce merge se ridica edificii necontenitu si cu bunu succesu pentru intreprindiatori, si unu numeru considerabilu de case private s'au edificatu in anii din urma, cari in ce privesce architectur'a si arangiamentulu, potu emulá cu casele in ori si ce capitala. Betrânele colibe disparu si cetatea in tempo rapede primesce unu aspectu de civilisatiune. Chiaru o strada cu sîne (tramvay) este in circulatiune de mai multi ani.

Asemenea este si in cetâtile din provincia, a câroru desvoltare repede si aspectu inaltiatoriu, convinge pe privitoriu ca aici e pe cale de a se formá si acea burgeziaputernica si avuta, carea are sa dea unu nou elementu pentru desvoltarea tierei, si carea va puté constituí unu contrapondu binefacatoriu fatia cu clas'a acea a boierimei rurale (Land-junker), carea dominéza inca pâna in presente. Déca pâna acum comerciulu aici se marginesce prelânga esportarea producteloru naturali ale tierei in afara si importarea fabricateloru din afara in tié. a, nu va fi departe nici tempulu acel'a, in care o activitate industriale va prelucrá bogatiele tierei pentru trebuintiele ei.

Cine a privitu mai de aprópe acést'a tiéra, curendu se póte convinge ca in Europ'a abiá mai póte esistá alta tiéra, in carea sa fia atâtu de completu intrunite tóte conditiunile pentru o industria desvoltata. Muntii si dealurile, impresurate de agri si livedi, prestau din padurile loru imense totu materialulu trebuinciosu pentru prelucrare. Pe inaltimile zoneloru de cristalu si granitu precumpanesce bradetulu.

In regiunile mai de josu se intrecu arborii frundiosi cari prin marimea loru testifica puterile zonei sudice. Stejari, fagi, carpini, ulmi, nuci si castani prosperéza mândru pe pamentulu celu roditoriu, care pâna in tienuturile cele mai radicate permite o cultura rentabila de pometu

Din regiunile acestea paduróse dominandu abundanti'a de ploi se adapa pamentulu cu o multime de isvóre, parae si riuri . . . . . a câroru regulare aru putea aduce mari servitii in tempu de seceta economiei. . . O canalisare sistematica aru fi unu mare daru pentru tiér'a carea aru putea hraní de trei ori atâti locuitori. . . . .

Afara de productele gradinaritului, deosebita insemnatate are cultur'a vieloru pâna in susu la munti. Tóte depradatiunile, câror'a a fostu espusa tiér'a, nu au potutu, decum sa sterpésca acésta cultura, dar' nici sa o impedece, si mas'a struguriloru in bómbe mari si mustóse este imensa, — vinulu bunu, gustosu, sanatosu, puternicu si usioru. Acestu vinu tocmai pentru calitatea lui, constitue in sine o prapastia periculósa pentru straini, cari fórte adese prea usioru se deprindu cu gustulu lui celu neindatinatu. . . . Dintre indigeni rare ori poti intalní ómeni beti. Multi aventurieri inse si meseriasi onorabili aru prosperá cu multu mai bine, déca nu aru cadea asiá de multi dintr'ensii jertfa vinului celui tare si eftinu.

turcescu, séu celu putienu atunci, cându processiunea softaleloru turcesci se celebrá cu atât'a pompa chiaru in Budapest'a si de acolo peregrinase prin tiéra si adusese in agitatiune toti locuitorii; — tóte acestea suntu de natura a vatemá in adeveru neutralitatea.

Cum inse aru puté o vatemá colectele pentru râniti, eu nu potu aflá, si traiescu in firm'a convingere, ca nici nu voiu aflá-o, nici eu, nici altii, fâra acést'a va remané unu secretu alu ordinului, contr'a cârui'a reclamezu si care pâna nu esista anume lege, pâna cându elu a venitu a se aplicá mai intâiu la români, pâna cându elu tinde a micsiorá séu chiaru a face impossibila manifestatiunea simtieminteloru de umanitate prin colecte in favórea unoru râniti: pâna atunci nu potu vedé in acésta dispositiune, decâtu vecsatiune.

Acést'a me credu in dreptu a o sustiené cu atâtu mai vertosu, ca comitetele magiare infiintiate inca de mai inainte pentru colecte in favórea turciloru, pentru primirea softaleloru, nici pâna in diu'a de astadi nu suntu disolvate, pe cându comitetulu românu de aici s'a disolvatu cu repediciunea electricitâtiei.

Ve rogu, domnule primariu, a inaintá acestu recursu la loculu competente, dela care intemeiatu pe aceste motive ceru anularea ordinului.

Brasiovu 18 Iuniu 1877.

Diamandi I. Manole,
presiedintele comitetului dissolvatu.

Ofrande primite de subsemnatulu dela românii din Brasiovu pentru ajutorarea soldatiloru raniti din Romani'a si tramise prin post'a locale principelui Dimitrie Gr. Ghic'a, presiedintele societâtiei române „Crucea rosia“ la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

Ioanu B. Popu .	—	florini	200	franci
Octavianu Sorescu .	—	„	100	„
Ludovicu Romanu .	—	„	100	„
Ioanu Petricu, prot.	—	„	50	„
Iulianu Filipescu .	—	„	20	„
Nicolae I. Baboianu	—	„	10	„
Ioane Stinghe senior	—	„	10	„
Dr. Iuliu Muresianu	—	„	20	„
N. Taflanu . .	5	„	—	„
Alex. N. Orgidanu .	—	„	20	„
Stefanu Iosifu . .	—	„	5	„
Dr. Ioane Neagoe .	—	„	20	„
Ioanu Stinghe jun. .	—	„	10	„
George Moldovanu .	—	„	10	„
George László .	10	„	—	„
Artemie Fenesianu .	5	„	—	„
Dr. Ioane Lapedatu	—	„	20	„
Lazaru Nastasie .	—	„	10	„
Vasilie Sfetea . .	—	„	10	„
Ioane Pope'a . .	—	„	10	„
Ioane Dobreanu .	—	„	10	„
Ioane M. Burbea .	—	„	20	„
Dr. Vasilie Glodariu	5	„	—	„
Ioane C. Tacitu .	—	„	30	„
Iordanu I. Munteanu	—	„	10	„
Iordanu Paraschiv'a .	3	„	—	„
Petrache M. Zanescu	—	„	30	„
Iancu I. Bacescu .	—	„	4	„
George Colibanu sen.	2	„	—	„
Florianu Colibanu .	2	„	—	„
George Colibanu jun.	2	„	—	„
Nicolae Colibanu .	1	„	—	„
Iancu Colibanu .	1	„	—	„
Dimitrie D. Lupanu	—	„	20	„
Michailu Ivancici .	—	„	23	„
N. N. . . .	1	„	—	„
Dr. Ioanu Bozoceanu	10	„	—	„
Radu Pascu . .	—	„	50	„
Unu caprariu . .	3	„	—	„
Cristea Orgidanu .	2	„	—	„

(Va urmá.)

List'a Nr. I.

de contribuiri ale dómneloru române din Brasiovu pentru soldatii români râniti, tramisa prin dómn'a Hareti D. Stanescu:

Dómnele; Hareti Stanescu: 1 kilogr. 500 gr. scama, 15 fasii, 39 bandagie, 1 kil. vata taiata fasii; Zoe Petricu: 210 gr. scama, 13 bandagie; Mari'a Baritiu si fiic'a sea Mari'a: 3 kil. scama, 36 bandagie; Mari'a N. Ciurcu: 1 kil. scama, 22 bandagie; Mari'a Diamandi Manole: 2 kil. 240 gr. scama; Victori'a ce I. Iug'a: 1 kil. scama, 3 fasii, 48 bandagie; Octavi'a M. Stanescu: 1 kil. 275 gr. scama, 15 fasii, 39 bandagie, unu ciarsiafu si 1 kil. vata taiata in fasii, Elen'a Andreiu Popoviciu: 1 kil. 50 gr. scama, 24 bandagie; Elen'a St. Sotiru: 1 kil. 50 gr. scama, 12 fasii, 9 bandagie; Madame Z. Z.. 470 gr. scama; Elen'a Baiulescu: 1 kil. 460 gr. scama, 48 bandagie; Veduv'a Mesiot'a din poporu: unu prosopu; Siti'a Dimitriu: 1 kol. scama, 20 fasii, 8 bandagie; Agnes Dusioiu: 1 kil. scama, 26 fasii; Anic'a Cristea Orghidanu: 1 kil. 20 gr. scama; Joe I. B. Popoviciu 620 gr. scama; Mari'a Oprea Sfetea: 12 fasii, 24 bandagie; Mari'a I. B. Gamulea; 3 kil. scama; Iordani I. Blebea: 1 kil. 200 gr. scama; Domnisiór'a Elen'a Georgiadi: 500 gr. scama.

Manifestulu imperatului Russiei.

Bulgari! Armat'a Mea a trecutu Dunarea si intra in tiér'a vóstra, unde ea a combatutu in mai multe renduri pentru usiurarea stârei deplorabile a crestiniloru de pe peninsul'a balcanica.

Cu neschimbata perseverantia, dupa vechi traditiuni istorice, culegendu totu-déun'a fortie noi in ide'a perseveranta a intregului poporu ortodocsu rusescu, strabunii Mei au reusitu odinióra, prin influinti'a si armele loru si in diferite epoci, a consolidá positiunea serbiloru si a româniloru, si a creá pentru aceste popóre o nóua viétia politica.

Timpulu si circumstantiele n'au schimbatu simpati'a ce Rusi'a a avutu pentru coreligionarii sei din orientu, si acum, cu aceeasi bunavointia si iubire, se adreséza câtra numerosii membri ai vastei familii crestine de pe peninsul'a balcanica.

Din ordinulu Meu, valorós'a Mea armata, condusa de iubitulu meu frate, *Marele duce Nicolae Nicolaevici,* este insarcinata sa conserve pentru totu-déun'a nationalitatea vóstra si sa consolideze acele drepturi sfinte, fâra cari nici nu se póte cugetá la pacinic'a si regulat'a desvoltare a vietiei vóstre civile. Aceste drepturi le-ati câscigatu nu prin forti'a unei resistentie armate, ci prin scumpulu pretiu alu suferintieloru seculare si sângele de martiri, in care unu tempu atâtu de indelungatu a-ti zacutu voi si supusii vostri parinti si stramosi.

Locuitori din Bulgari'a! — Missiunea Russiei este de a creá, iér' nu de a distruge. Ea este chiemata de inalt'a provedintia de a apropiá si a pacificá tóte populatiunile si tóte religiunile in pârtile Bulgariei, unde traiescu ómeni de diferite origini si de diferite religiuni. — Pentru viitoriu, armele rusesci voru pune stavila la ori-ce opressiune contr'a ori-cârui crestinu; nici unu peru nu va cadea de pe capulu vre-unui'a fâra pedépsa; nici unui'a nu se va rapí cea mai mica particica din averea lui, de câtra unu musulmanu séu altu cine-va, fâra cá faptuitoriulu sa fia indata pedepsitu pentru acést'a.

Ori-ce abatere va trage dupa ea meritat'a pedépsa, fâra nici o mila. —

Viéti'a, libertatea, onórea si averea crestinului de ori-ce ritu, voru fi protegiate de o potriva.

Nu vomu fi insa condusi de sentimentulu de resbunare, ci de conscinti'a unei aspre echitâti, de tendinti'a de a creá gradualmente dreptatea si bun'a ordine, acolo unde pâna acum a domnitu numai selbatic'a arbitraritate.

Câtra voi, musulmani din Bulgari'a, Me adresezu Eu, cu unu cuventu de prevestire mântuitóre! Cu jale 'Mi amintescu recentele crudimi si crime, ce multi dintre voi au comisu asupr'a neprotegiatei populatiuni crestine pe peninsul'a balcanica. Lumea nu póte uitá aceste crime ingrozitóre; autoritâtile ruse insa nu voru avea sa-si resbune in contr'a tuturoru pentru crimele comise de câtra câti-va din coreligionarii vostri.

Voru fi dati in mân'a justitiei echitabile, regulate si fâra ura, numai acei facatori de rele, cari au fostu cunoscuti de guvernulu vostru si cu tóte acestea au remasu fâra pedéps'a meritata. Iér' voi sa recunósceti, cu inim'a curata, justiti'a divina ce se seversiesce intr'unu modu definitivu asupr'a vóstra. Plecati-ve cu supunere la sfânt'a vointia a lui Dumnedieu.

Supuneti-ve, fâra nici o conditiune, la legiuitele cereri ale autoritâtiloru ce voru fi instituite cându va sosí armat'a Mea. Impliniti ordinile loru fâra impotrivire. Deveniti pacinici cetatieni ai societâtiei care este gat'a a ve oferí si vóue tóte bunurile unei vietie civile stabilite regulatu. Religiunea vóstra va remâné neatinsa; viéti'a si averea vóstra, viéti'a si onórea familieloru vóstre, voru fi pazite cu sfintienie.

Crestini din Bulgari'a! Voi treceti acum prin dile memorabile pentru voi. A sunatu ór'a liberârei vóstre de sub jugulu nedreptu alu musulmaniloru. Aratati acum inaintea ochiloru lumei inaltulu esemplu de iubire crestinésca. Uitati urile vechi domestice; sa se padiésca strictu tóte drepturile fia-cârei natiunalitâti, si cá frati in religiune, uniti-ve intr'unu comunu sentimentu de fratie si iubire, fâra care nu se póte edificá nimicu durabilu. Uniti-ve cu taria sub umbr'a drapelului rusescu, ale cârui fâlfairi victoriόse au resunatu in atâtea renduri pe Dunare si Balcani. Contribuindu la reusit'a armeloru rusesci si aducendu-le ajutoriulu vostru prin tóte fortiele si mijlócele ce aveti, voi veti serví propri'a vóstra causa, caus'a renascerei durabile a tierei bulgare.

Odata cu inaintarea stéguriloru nóstre, autoritâtile turcesci se voru inlocuí prin o administratiune regulata. In administratiunea acést'a voru fi chiamati imediatu sa ia o participare activa cetatienii locali, sub directiunea autoritâtiei orenduite pentru acestu scopu; iéra junele legiuni bulgare voru serví de basa a puterei bulgare, destinate pentru padi'a bunei ordine si a securitâtiei. Serviti patri'a vóstra cu zelu si onestitate, si indeplinindu acestu inaltu servitiu cu abnegatiune si fâra partinire, veti dovedí universului, care ve privesce, ca meritati sórt'a pe care Rusi'a, de atâti ani si cu atâtea osteneli, ve prepara. Ascultati autoritarea rusa si indepliniti cu esactitate aretârile ei. De acést'a depinde forti'a si salvarea vóstra.

Cu umilintia rogu pe Prea Inaltulu sa ne daruiésca invingere asupr'a inamiciloru cristianismului si sa tramita de susu binecuventarea sea asupr'a acestei cause drepte!

Alexandru.

Varietâti.

⁂ *„Pentru memori'a lui Siagun'a.“* Cetimu in „H. Ztg.:“ „Diu'a de 28 Iuniu este a patr'a aniversare dela mórtea lui Siagun'a. Esc. Sea dlu archiepiscopu si metropolitu Mironu Romanul a reamintitu acestu faptu prin unu circulariu archiepiscopescu publicatu in „Tel. Rom.“, si din ans'a acést'a se va celebrá in tóte bisericele gr. orientale unu parastasu pentru odichn'a sufletului acestui mare barbatu alu bisericei gr. or. si alu natiunei române, remânendu in bun'a chibsuire a preotimei, ca, de óre-ce de asta-data acést'a aniversare cade intr'o di de lucru, parastasulu sa se tiena séu in Duminec'a premergatóre, séu in cea urmatóre.

Viéti'a lui Siagun'a, cá archipastoriu alu bisericei române gr. or. din Ungari'a si Transilvani'a, a fostu consfintita pentru realisarea ideiei de a respândí in clerulu si poporulu seu cu tóte mijlócele de cari dispunea sciintia si umanitate. Siagun'a a muritu; operele, institutele, si intogmirile sele traiescu, si in ele continua a lucrá Siagun'a. Este frumosu si bine, ca românii gr. or. din Ungari'a si Ardealu 'si aducu aminte de marele loru repausatu, si se róga pentru odichn'a sufletului seu. Dar' unic'a rugaciune adeverata si buna este totusi numai spiritulu lui Siagun'a, care se reproduce din operele institutele si togmirile sele.

Mijlócele remase de Siagun'a au unu scopu hotaritu, si acelu scopu e spiritulu lui Siagun'a. Pre acest'a a-lu cunósce si realisá este — privindu lucrulu mai de aprópe — singurulu parastasu adeveratu si bunu pentru Siagun'a.“

⁂ **Convocare.** Subcomitetulu despartiementului alu VIII alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului românu convóca adunarea generale a acestui despartiementu pre diu'a de st. Petru si Pavelu 11 Iuliu 1877 st. n. in comun'a Ciugudului-muresianu, la care se invita prin acést'a toti iubitorii progresului.

Dela subcomitetulu VIII alu Asociatiunei transilvane.

Alb'a-Iuli'a 30 Iuniu 1877.

Rubinu Patiti'a,
actuariulu subcomitetu.

⁂ Cetimu in „Monitorulu oficialu“ alu Romaniei urmatoriulu curiosu comunicatu:

Tóte persónele cari au obtienutu titlulu de licentiatu séu doctoru in dreptu dela facultâtile din tiéra séu dela acele din strainatate si cari nu se afla actualmentu in magistratura, suntu invitate sa binevoiésca a face cunoscutu ministeriului titlurile ce posedu, dela care facultate si dat'a cându le-au obtienutu, alaturându si diplomele cuvenite.

Acésta invitatiune privesce atâtu pe acei cari au depusu tesele loru la ministeriu, câtu si pe acei cari nu le au depusu.

Ministeriulu face acésta publicatiune in dorinti'a ce are de a asigurá o positiune tuturoru tineriloru ce au facutu studii si obtienutu grade academice.

⁂ *Societatea pentru fondu de teatru românu* va tiené in anulu acest'a adunarea sea generala in orasiulu *Abrudu* la 16 si 17 Iuliu st. n. conformu programului comitetului publicatu in „Familia“ Nr. 24.

Burs'a de Vien'a.

Din 22 Iuniu (4 Iuliu) 1877.

Metalicele 5%	59	—
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	40
Imprumut. de statu din 1860 .	111	80
Actiuni de banca	782	—
Actiuni de creditu	145	20
London	125	25
Oblig. de desdaunare Unguresci	75	25
„ „ „ Temisiorene .	73	50
„ „ „ Ardelenesci .	73	50
„ „ „ Croato-slavone	84	—
Argintu	109	50
Galbinu	5	97
Napoleonu d'auru (poli) . . .	10	02
Valut'a nóua imperiale germâna	61	35

Edictu.

Virgiliu Dud'a doctorandu de medicina, nascutu din Carasiov'a, carele a parasitu cu necredintia pre legiuit'a sea sotia Sofi'a nascuta Stolojanu din Lugosiu, fâra a se scí loculu ubicatiunei lui, se citéza prin acést'a, cá in terminu de unu anu si o di sa se presenteze la scaunulu protopresbiteralu mai josu subsemnatu; câci la din contra procesulu divortialu incaminatu de soti'a lui, pentru total'a despartire; se va pertractá si decide si in absenti'a lui.

Lugosiu, in 10 Maiu 1877.

Scaunulu ppresbit. gr. or. alu
Lugosiului, prin
Georgiu *Pesteanu,*
3—3 protopopu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 13.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 50. ANULU XXV.

Sibiiu 26 Iuniu (8 Iuliu) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 25 Iuniu / 7 Iuliu

Stavil'a, ce oprea armat'a rusésca a napadí Bulgari'a nu mai esista. Pe podurile, ce léga acum malurile Dunarei trece óstea rusésca pe pamentu turcescu si se revarsa preste tiér'a inimica. Din Constantinopole se incérca a se insielá pe sine si pe altii unu tempu óre-care despre insemnatatea avantagieloru, ce au dobanditu rusii. Se sustiene ca Bulgari'a, care nu s'a pututu aperá la Dunare, va fi aperata la malurile riului Iantr'a si rusii, cari voru mai scapá din bratiele lui Abdul-Kerim, 'si voru aflá mormentulu pe stâncile Balcanului. Insa aceste frase nu oprescu armat'a rusésca in inaintare. Tirnov'a, vechi'a capitala a Bulgariei si chei'a strimtórei dela Sibc'a, care duce preste Balcanu, este in contr'a tuturoru desmintiriloru in mân'a rusiloru. Comisariulu rusescu Tscherkaski este denumitu de guvernatoru civilu alu Bulgariei, cu resiedinti'a in Tirnov'a; intrég'a administratiune cu servitiulu postalu si telegraficu s'a organisatu si s'au escrisu alegerile pentru consiliulu municipalu.

Armat'a romàna inca a inceputu trecerea Dunarei; 2000 români au trecutu Dunarea in nóptea spre 1 Iuliu st. n. la Cetate. Acésta trecere se vede ca a avutu mai multu caracterulu unei recunósceri. Trecerea principale a armatei române va avé locu la Grui'a.

Biroulu telegraficu ne comunica din Petropole scirea, ca rusii au ocupatu (28 Iuniu st. n.) cetatea Babadagh (Dobruj'a).

De pe câmpulu resbelului din Asi'a ne vinu prin telegramele oficiale turcesci cele mai contradicatóre sciri. Faptu este, ca atacullu rusiloru asupr'a positiunei fortificate la Zevinu nu le-a succesu. Nededati cu astfeliu de evenimente, turcii au scornitu o multime de minciuni a la Ardahanu si anume, ca rusii s'aru fi retrasu indareptulu fortaretiei Carsu si ca s'au lasatu de bombardarea acestei fortaretie. Si pentru a face aceste sciri cu atâtu mai necredibile telegramele din Constantinopole ne anuncia ca turcii au luatu ofensiv'a in contr'a rusiloru. Nimic'a n'aru fi rusiloru mai bine venitu, decâtu, déca turcii aru parasí positiunile scutite si aru coborí la siesu pentru a primí o lupta.

Avantagiele mari, cari aru fi dobenditu Suleimanu Pasi'a prin impreunarea cu corpulu lui Ali Saib Pasi'a la Spuza, care aparitiune a costatu sângele a 8000 ómeni, paru a fi nule, câci profunda tacere domina pe *câmpulu resbelului din Muntenegru.* Ce cercu de activitate va fi avendu óre guvernatorulu nou turcescu alu Muntenegrului, sub astfeliu de impregiurâri?

Patru sialupe rusesci au facutu o incercare pentru a aruncá in aeru unu monitoriu turcescu, care se afla in apropiere de Nicopoli.

Despre acestu evenimentu cetimu in „Timpulu“:

Lupt'a a fostu crâncena.

Cu totu foculu de pe monitoriu, cele patru canoniere nu si-au parasitu intreprinderea. Un'a din ele aru fi reusitu chiaru a debarcá pe tiermulu turcescu, de unde oficiarulu, ce o comandá, a trasu trei lovituri de revolveru, insa fâra succesu, asupr'a capitanului monitoriului, care iesise pe coperta pentru a comandá miscârile vasului, cari trebuiau sa fia rapedi si bine calculate, spre a se puté inlaturá pericolulu la care erá espusu. Capitanulu a fostu totusi ranitu de unu glontiu de pe un'a din canoniere.

Intreprinderea rusiloru, ni se asicura, n'a reusitu pre deplinu, de óre-ce monitoriulu n'a pututu fi atinsu de torpile, dar' aru fi avutu de efectu de a-lu imobilisá cu desaversire, fiindu ca in giuru i s'aru fi asiediatu preste totu torpile, cari l'aru puté aruncá in aeru la cea mai mica miscare.

Capitanulu românu Ioanu Botezu, care fù greu rânitu la Calafatu, s'a decoratu prin decretu domnescu cu stéu'a Romaniei.

Jurnalulu „Standard“ aduce scirea din Constantinopole ca tiarulu a declaratu *Bulgari'a de independenta.*

Cuartirulu generalu rusescu s'a mutatu la *Sistov'a.*

„Press'a“ afla din sorginte siguru ca in urm'a unei scrisori, primita de guvernu dela cuartirulu generalu rusescu, s'a si datu ordine cá trupele române de indata sa ocupe positiunile armatei ruse dela Turnu-Magurele.

Revist'a politica.

Scirile din Belgradu urméza a fi mai multu, ori mai putienu contradicatóre. Unele ne facu a crede, ca Serbi'a va intrá câtu mai curendu in actiune; iéra altele ne asigura, ca va remanea si pe mai departe neutrala. Negresitu in cele dintâiu siedintie ale scupcinei, cestiunea se va lamurí. In 2 Iuliu st. n. principele Milanu a deschisu prin unu mesagiu scupcin'a. Mesagiulu accentuéza ostenelile Serbiei pentru implinirea misiunei natiunale si speréza ca istori'a va insirá resbelulu ultimu intre meritele Serbiei si astépta plinu de credintia fruptele, ce va aduce sângele versatu, câci resultatele a unoru miscâri natiunale asiá mari de regula nu se ivescu indata. Sângele serbescu nu va fi cursu in zadaru, nici pentru crestinii din orientu, nici pentru interesele umanitâtiei, nici pentru viitoriulu Serbiei. Principele se provóca la cuvintele sele, esprimate cu ocasiunea incheiârei pâcei, ca sórtea crestiniloru jace in mâni mai puternice. Evenemintele au adeveritu aceste cuvinte. Principele vorbesce despre caletori'a sea la cuartirulu generalu rusescu, intreprinsa pentru a aduce imperatului Alesandru multiamita pentru scutulu puternicu datu. Principele se simte fericitu a anunciá adunârei, ca monarchulu marinimosu l'a primitu fórte afabilu si l'a asiguratu, *ca poporulu serbescu nu va incetá a fi objectulu ingrigirei sele parintesci.* Sub aceste impregiurâri principele invita pe scupcin'a a incepe lucrârile sele, pentru cari este chiamata si 'i recomenda a fi circumspecta, câci o directiune falsa in aceste momente hotaritóre, ba chiaru unu conclusu neprecugetatu aru putea compromite prospectele, cari se oferu Serbiei.

Este semnificativu cându oficiosulu „Fremdenblatt“ dice cu privire la Serbi'a in primulu Vien'a din 3 Iuliu: „Noi atât'a amu facutu pentru Serbi'a, incâtu nu ne mai putemu propune, a nu mai face nimic'a. Chiaru déca guvernamentalii din Belgradu aru comite gresieli si escese politice, credemu ca aceste nu voru avea influintia asupr'a decisiuniloru nóstre. *La nici unu casu Austro-Ungari'a nu va fi rapita la pasi inimici in contr'a principatului invecinatu.*

„Fremdenblatt“ deci ne signaliséza o fasa nóua a politicei austro-ungare. Ce dicu magiarii la acést'a politica representata prin contele Andrássy?

Corespondentulu din Vien'a a jurnalului „Daily Telegraph“ raportéza ca scirea despre o *mobilisare partiala a Austriei* se adeveresce. In ministeriulu de resboiu s'a tienutu ieri (2 Iulie st. n.) o conferintia, la care au luatu parte directorii a trei societâti de câi ferate austriace, sud-austriace-lombardine si de statu, precum si cei dela societâtile austriace de navigatiune. S'au luatu urmatórele hotariri: Loidulu austriacu va pune la dispositiunea regimului *dóuedieci corabii de transportu,* cari voru stationá in Pol'a si Rovigno. Cele dóue societâti ale riuriloru Drave si Save predau regimului tóte corabiile si nâile de transportu, cari se voru folosí pentru a transportá la Eseg, Neusatz, Petruwardein, Sisec, Gradisc'a etc. munitiunea ce se afla in magaziile militare din Marburg, Pragerhof, Steinbrück, Agram si Varasdin. Scopulu acestoru dispositiuni este a nu impovará câile ferate spre a avé o magazie pe sém'a armatei, care are sa opereze intre riurile amintite. Trecerea principala se va face la *Novi*; cetâtile Karlstadt, Ogulin si Petrini'a suntu destinate a serví cá depposituri principale si se voru legá cu Novi prin o cale ferata. Calea ferata de sudu a primitu instructiune cá sa sporésca numerulu trenuriloru cu câte dóue pe fia-care di.

Societatea de navigatiune de pe Dunare este avisata a pune administratiunea sea sub inspecti'a militara; deocamdata inse va functioná in modulu indatinatu de mai nainte.

Domnulu G. Chitiu, ministrulu culteloru si invetiamentului publicu din Romani'a, si-a datu demissiunea.

Pertractârile subcomiteteloru *ambeloru deputatiuni pentru deliberarea cuotei* au remasu *fâra resultatu.* Deputatiunile voru raportá parlamenteloru, câror'a le compete decisiunea.

In *Belgradu* circula faim'a despre o *crisa ministeriala.*

Discursulu

deputatului Parteniu Cosm'a tienutu in siedinti'a dela 30 Iuniu a. c. in camer'a Ungariei in cestiunea orientala.

(Fine.)

Secuii trecu adese-ori cu diecile si cu sutele pe de di in Romani'a, pentru cá sa póta traí, — apoi dar' numai acelor'a, cari mai bine pricepu limb'a tierei vecine, sa nu li fia permisu a merge acolo, pentru cá cu lucrulu sa-'si castige pânea de tóte dilele!?

S'a intemplatu, ca vr'o 5—6 ómeni au trecutu preste granitia, si póte ca intre acei'a a fostu vr'unu teneru, care din simpathía câtra consângenii sei, aru fi doritu sa intre in armat'a romàna. Dar' apoi póte-se acést'a impedecá? nici nu este o crima atâtu de mare. Pentruca si aici s'au inrolatu pentru armat'a turcésca, si inca atâti'a au concursu pentru a fi primiti si tramisi la turci, incâtu in urma s'au crediutu de unu ce necesariu, a-i admoná prin diurnale sa remana acasa, câci consulatulu turcescu nu li dà spese de drumu.

Chiaru astadi cetimu in diurnale unu telegramu, ca unu conte *Batthiányi* s'a inrolatu in armat'a turcésca cá voluntariu.

In Fagarasiu inse nu s'a intemplatu nici atât'a, unulu din acei 5—6 insi s'a si reintorsu acasa, ér' cei-lalti suntu lucratori.

Dar' inca si decâtu acést'a este mai gravu si mai condemnabilu inaintea mea aceea ce s'a intemplatu in tempulu mai recinte. (S'audimu! S'audimu!)

In dilele trecute, mi se pare in 22 séu 23 l. c. ni anuncià unu telegramu din Clusiu ca: „*Valachii se rescóla, 60 de valachi au navalitu asupr'a comunei Hosszu-aszó, unde jefuescu si ucidu, — posessorii fugiti din comune spunu ca inainte de indepartarea loru s'au descarcatu celu putienu 300 de puscaturi, pretorele au acuiratu ostasime telegrafandu ca valachii jafuescu*“ *(az oláhok rabolnak).*

A dóu'a di vine unu dementi scurtu care dice ca: „*casulu dela Hoszuaszó n'are caracteru politicu, numai unu mortu si unu rânitu a fostu*“, — *deci* unu picu de spaima totu a mai lasatu in animele agitate.

O fóia din Pest'a apoi se pune si enaréza deamenuntulu intemplarea reducandu-o la o cestiune *agraria* si dice ca: „rescól'a s'a intemplatu din incidentulu comassârei, — pentruca poporulu, fostii iobagi, cari 'si tragu inspiratiunile din Blasiulu invecinatu, s'a opusu la efeptuirea comassârei ordinate de judecatoria.

Ast'a poveste apoi fiindu predata intr'unu tonu siguru si cu specialisare a intempinatu crediementu pretotindenea, de-si maioritatea acelei comune constà din magiari, pre cari inca nimenea nu i-a inculpatu, ca 'si tragu inspiratiunile din Blasiu.

Si cum stà tréb'a? Totu lucrulu este o *jafuire* triviala! Au jafuitu pre unu jidanu avutu, si faptuitorii n'au fostu mai multi cá 6—7. Toti hoti, pre cari nimenea nu-i cauta dupa natiunalitate pentruca nimenea nu este superbu de asta categoria de ómeni, dar' in fine nici n'au fostu români, celu putienu foile asiá scriu, ca primipilulu loru aru fi o ruda de a respectivului jidanu jafuitu.

Acel'a care a depesiatu acésta faima, a sciutu pré bine, cum stà tréb'a, insa fiindu-i scopulu a alarmá opiniunea publica in contr'a româniloru, nu s'a sfiitu si chiaru din unu jafu ordinariu a formá *o rescóla* valacha (oláh).

Foile seduse sciu pré bine dejá, cum stà lucrulu, dar' óre aflatus'a barem un'a carea sa-'si respecteze demnitatea sea atât'a cá sa dogenésca pre colportatorii acestoru faime?! Dorere, ca nici un'a nu s'a aflatu.

De astfeliu de mijlóce se folosesce acea aliantia denunciatória, carea cu calumniele sele sistematice casiunéza guvernului neplaceri continue, pe magiari i agitéza — pentruca suntu si de acei'a, cari credu in astfeliu de lucruri, ér' la români produce o indignatiune profunda, si nemultiamire.

In contr'a acestei directiuni fui silitu a luá cuventulu, rogându-ve cá astfeliu de sciri nefundate sa nu se aduca aici.

Eu nu dicu, ca dlu Orbán Balázs insusi aru fi fauritu scirile acestea, pentruca 'lu tienu necapabilu de asiá ce-va, fâra ca elu este sedusu de jurnalistica.

Inse *dechiaru categorice de calumnia tóte faimele, cari suspicionéza patriotismulu si loialitatea româniloru, si rogu pe on. guvernu cá sa me refrânga de cum-va n'amu dreptu, dar' totodata rogu si pre condeputatii mei si pre jurnalistica, cá in interesulu salutei patriei, a pâcei comune si a bunei intielegeri sa se lapede de asemenea suspicionâri.*

Ér' incâtu privesce cestiunea de pe tapetu, eu 'mi esprimu placerea pentru dechiaratiunea facuta de guvernu, carea o consideru de garantia destula, ca interesele statului nostru voru fi aperate si in viitoriu precum au fostu in trecutu, cu tactu si corespundietoriu pusetiunei nóstre.

Nu apartienu acelor'a, cari afla possibila sustienerea statului quo in Turci'a, chiaru si de cum-va aru invinge turcii.

Aceea este lucru absolutu impossibilu.

Dar' pentru noi, sustienerea statului quo intre referintiele din Turci'a *nici ca este de doritu.*

Nu póte fi in interesulu nostru, cá la marginile tierei nóstre sa fia revolutiunile in permanentia, cá in vecinatatea nóstra lânga festil'a (kanócz) aprinsa sa fia turnulu cu pravu de pusica, pentruca totu-déun'a amu fi espusi periculului, cá pravulu de pusica sa esplodeze si sa respandésca foculu si la noi.

Déca este cine-va, cârui'a i stà in interesu cá acolo sa se infiintieze staturi consolidate cu popóre indestulite, apoi noi suntemu mai cu séma acel'a, pentruca noi inca avemu popóre de unu sânge cu cele de dincolo, si de cum-va dupa dechiaratiunea dlui ministru presiedinte nici chiaru soldatului nu i se póte denegá dreptulu de a avé simpathíi si antipathíi, — cu atâtu mai putienu se póte cere dela unu cetatiénu liberu, cá elu sa nu nutrésca simpathíi pentru consângenii sei.

Cea mai mare garantia pentru esistinti'a statului nostru in viitoriu este, cá popórele acelea la otarele tierei nóstre sa vietiuiésca in multiamire; — deci sum convinsu, ca atunci, cându va sosí tempulu, cá in privinti'a modului constituirei nóueloru formatiuni in orientu si statulu nostru sa-'si valoreze influinti'a sea, va nisuí guvernulu nostru intr'aceea, cá popórele acelea sa devina staturi independinte guvernate in modu constitutiunalu, si cá intr'ensele sa domnésca indestulirea.

Eu n'amu auditu inca, ca Franci'a s'aru teme ca o va inghití Belgiulu numai pentruca poporulu acestui'a inca este francesu; si viceversa: nici aceea n'amu auditu: ca miculu Belgiu aru dorí sa se contopésca in marea si gloriós'a Franci'a numai pentruca si elu este francesu.

Multiamire si fericire trebue creata on. camera! aici si acolo, si acést'a este pentru noi cea mai mare garantia fatia de cestiunea orientala cea atâtu de perhorrescata!

Discursulu

deputatului Dr. Polit tienutu in siedinti'a dela 28 Iuniu in camer'a Ungariei.

On. Casa! Déca amu intielesu bine declaratiunea guvernului, sensulu ei este, ca Austro-Ungari'a nu va esí din cerculu legaminteloru ce o tienu strensa de Germani'a si Russi'a. Acésta declaratiune m'a satisfacutu in totulu, pentruca desfacerea acestoru legaminte aru fi unu supremu pericolu pentru monarchi'a nóstra.

Nu esista statu in Europ'a, ale cârui desvoltâri sa fia atâtu de strensu legate de desvoltarea cestiunei orientului, si a-si putea dice ca, intarirea Austro-Ungariei inaintéza paralelu cu decadinti'a imperiului otomanu. Dupa batali'a dela Mohaci, monarchi'a austriaca, fâra invingerea turciloru, nici odata n'aru fi potutu devení putere mare. In acelu tempu, directiunea politica erá simpla de totu: monarchi'a austriaca tindea a nimicí cu totulu puterea musulmana; ea urmarea o politica agresiva.

Proclamatiunea imperatului Leopoldu I adresata popóreloru crestine si deosebitu serbiloru, se asémena multu cu proclamatiunea tiarului Nicolae, adresata popóreloru crestine inaintea resbelului Crimeei. Pre cându inse Austri'a inaintá spre Dunarea inferióra, spre peninsul'a balcanica, de odata se intalnì fatia in fatia cu o alta putere, care de asemenea inaintá spre Dunare, spre peninsul'a balcanica. Acésta intalnire constitue punctulu de schimbare in mersulu politicei austriace, pentruca acésta alta putere esercita cu totulu alta presiune, o presiune multu mai mare, asupr'a crestiniloru din orientu. In urm'a acestei'a, numai odata mai vediuramu pe Austri'a si pe Rusi'a procedându bratiu la bratiu in cestiunea orientului: pe tempulu lui Iosifu II. De atunci incóci politic'a Austriei este cu deseversire turcofila. Si acésta politica turcofila, Austri'a a isbutitu sa o conserve in mijloculu chiaru alu celoru mai complicate impregiurâri ce dominau in occidente; mai multu decâtu atâtu; principele Metternich voiá sa formeze o coalitiune contr'a Rusiei, care inse a fostu paralisata, mai nainte de nascere, tocmai din caus'a complicâriloru occidentale. O singura coalitiune s'a formatu contr'a Rusiei, pe tempulu resbelului Crimeei, si atunci nu prin initiativ'a Austriei, ci prin acea a Franciei.

Si care póte fi sensulu atâtu de multu citatei conventiuni din Parisu? Care póte fi sensulu garantârei integritâtiei Turciei? Integritatea garantata a Turciei nu esprima nimicu altu, decâtu acelu interesu mare europénu, de a deschide o cale libera dealungulu acelui teritoriu care conduce din Europ'a in Asi'a si de a nu permite nici unei mari puteri a-si apropriá ceva-si din acelu teritoriu. Si care erá scopulu admisiunei Turciei in concertulu europeanu? Nimicu altu, decâtu cá Turci'a sa se traduca, prin reforme, in statu modernu europeanu. Acestu din urma scopu insa, a fostu o colosala eróre.

In Turci'a, principiele teocratice suntu totu deodata principii de statu. Ceea ce nu se acórda cu coranulu, nu se acórda nici cu interesulu statului. Prin urmare, Turci'a nu póte devení unu statu conformu celoru-lalte staturi europene. (Sgomotu). Putere esecutiva, care sa aplice iradeele si hathumaiumurile, de asemenea nu esista, pentruca o asemenea aplicare aru nimicí pe insasi Turci'a, cá atare, adeca cá statu mohametanu. Ca prin urmare, intr'unu asemenea statu nu póte fi vorb'a de constitutionalismu, acest'a e unu adeveru claru, cá lumin'a sórelui. (Sgomotu, miscâri). Unu singuru esemplu voiu sa ve dau: In Bosni'a, marea maioritate a populatiunei suntu serbii ortodocsi. In urm'a decretârei constitutíunei otomane trebuiá sa aléga si acésta provin ia câti-va representanti in parlamentulu din Constantinopole. Mudinulu inse, serifulu, pasi'a si valiulu au intielesu cu totulu altu feliu dispositiunile nóuei constitutiuni. Ei nu puteau pricepe, cum s'aru putea alege cine-va, pe care densii 'lu considerau cá inimicu alu coranului; din acésta causa, densii oprìra a se alege vre-unulu din serbii ortodocsi, astfeliu ca acésta populatiune, care numera preste 700,000 suflete, este representata numai prin deputati turci si printr'unu jidanu si unu catolicu. Prin acést'a nu voiu sa constatu nimicu altu, decâtu ca, acea dispositiune a tractatului din Parisu, acea dorintia a Europei intregi, de a transformá Turci'a in statu modernu europeanu, n'a fostu decâtu o vana ilusiune! (Sgomotu).

Dela tractatulu din Parisu, Europ'a aru fi potutu sa se convinga, ca Turci'a este incapabila de reforme. In acestu tempu inse, unu altu principiu, reformatoriu de statu, a ajunsu pe tapetu: principiulu natiunalitâtiei. Pe bas'a acestui principiu s'a efectuatu unirea Italiei si putienu mai târdiu a Germaniei. A venitu apoi rendulu orientului. Pe cându Ungari'a 'si aperá autonomi'a in contr'a Austriei, se credea ca si acést'a e o consecintia a principiului natiunalitâtiei. Acést'a inse, firesce erá o mare eróre, (sgomotu si miscâri), pentruca ras'a dominanta astadi in Ungari'a este tocmai acea care nesocotesce mai multu acestu principiu. Eata pentru care cuventu a trebuitu sa cada cu rusine planulu lui Kossuth, privitoriu la confederatiunea danubiana. (Sgomotu).

Si ce s'a facutu dupa acést'a?

Compromisulu dela 67; dualismulu austro-magiaru. Ide'a dominanta a acestui compromisu erá, cá Austri'a sa aiba unu spriginu in mijloculu complicatiuniloru, prevediute de pe atunci, cari aveau sa nasca din resolvirea cestiunei orientului. Dar' dupa cum sta adi cestiunea, on. camera, este doveditu, ca acea idea nu erá decâtu o ilusiune, o fantasia. Póte n'aru fi fostu numai fantasia, déca nu se petrecea acea mare transformare din 1870, in urm'a cârei'a Germani'a este avisata la alianti'a Rusiei. (Contestâri.)

S'a disu, on. camera, ca Austri'a, cu cei 800 mii soldati ai sei aru fi potutu sa dicteze si sa impuna *veto* alu seu Rusiei, si ca in acestu casu, rusii de siguru n'aru fi intratu in Romani'a. Asemenea naivitate eu n'amu mai auditu si acelu care a vorbitu astfeliu, nici odata n'a studiatu cestiunea orientului. (Sgomotu).

Acést'a reamintesce o fórte importanta fasa a cestiunei orientului, care se asémena multu situatiunei actuale. La anulu 1828, principele Metternich miscase ceriulu si pamentulu, spre a formá o coalitiune contr'a Russiei. Intreprinderea sea inse a suferitu unu adeveratu naufragiu, astfeliu ca acela'si Metternich a fostu nevoitu a tramite, cu putienu in urma, pe contele Fiquelmont la Petersburg spre a face amenda onorabila din partea Austriei. Si pentru ce a suferitu acestu naufragiu? Pentruca Franci'a n'a admisu coalitiunea. Se scie, ca Carolu alu X-lea i-a respunsu astfeliu: „Eu voiu sa conservu relatiuni amicabile cu Rusi'a; si déca Rusi'a va atacá pe Austri'a, eu voiu procede dupa cum me voru povatiuí impregiurârile; déca inse Austri'a va atacá pe Rusi'a, eu in acela'si momentu, voiu comandá armatei mele sa pornésca contr'a Austriei.“

On. Camera! Intre situatiunea de astadi, deosebirea unica e, ca rolulu Franciei l'a luatu Germani'a si ca, déca astadi vre-unui barbatu de statu i-aru trece prin minte din nou formarea unei asemenea coalitiuni, de siguru ca nici la Berlinu n'aru intimpiná unu respunsu altfeliu, decâtu acelu alu regelui Carolu X. (Sgomotu. Miscare).

Dloru! Amu auditu adesea vorbindu-se de absolutismulu rusescu, in acésta camera. Ei, domniloru, este fórte lesne a face teorii asupr'a absolutismului, séu a constitutionalismului; ómenii de sciintia insa, toti s'au unitu asupr'a adeverului, ca unu absolutismu francu e multu mai bunu decâtu unu constitutionalismu deghisatu, fia acel'a in Turci'a, fia in Franci'a, fie ori si unde.

Dar', se imputa crestiniloru, cá unu feliu de crima, ca ei gravitéza spre Russi'a. Dar', domnii mei, ve intrebu, care din puteri s'a interesatu de sórtea acestoru crestini? Interesatus'a Germani'a, ori Austri'a chiaru? Nu! Ei bine, pre câtu timpu ei erau abandonati de Europ'a intréga, puteti d-vóstra sa le imputati ca ei gravitéza spre Russi'a, care singura a ridicatu drapelulu eliberârei loru? Puteti d-vóstra imputá unui omu ce se inéca, ca elu sa acatia de aeru?

Amu mai auditu domniloru dicendu-se in acésta camera, ca noi nu suntemu inamici ai aceloru popóre; din contra, libereze-se déca potu, numai insa sa nu se muscalésca. Ei bine, dloru, me iertati! Suntu doi ani dejá de cându a isbucnitu revolt'a in Erzegovin'a si Bosni'a. Si acesti resculati nu s'au luptatu decâtu pentru libertate. Ací nu erá unu resbelu muscalescu. Si, cu tóte acestea eu n'amu intâlnitu nici o simpatie in acésta camera pentru sórtea acestoru crestini; din contra, amu intâlnitu aceeasi antipatie, pe care o vedu astadi demonstrându contr'a Russiei; mai multu decâtu atâtu: amu auditu, nu de multu, pre nobilulu baronu si deputatu, Kaas Ivoru, sustienendu, cu multa gratiositate, ca acesti crestini insurgenti suntu o banda de tâlhari. (Câte-va voci: Avea dreptate!) Sa me iertati, eu, din parte-mi, déca a-si fi nobilu (nemesiu) magiaru, nu mi-asiu fi permisu nici odata acésta injurie, pentru-ca magnatii unguri aru trebuì sa scie, ca cele mai multe titluri de nobletia ale loru le-au obtienutu tocmai prin luptele purtate contr'a turciloru. (Tacere profunda).

Si ce se póte imputá acestoru populatiuni crestine? Eu nu sciu decâtu unu lucru, ca ele s'au leganatu in bratiele unei ilusiuni esagerate, crediendu ca potu de sine-le sa se elibereze. Dar' acésta ilusiune a avut'o si Itali'a. De câte ori n'audiamu pre Italieni, accentuându cu mândrie: „Italia fara da se.“ Acést'a insa totu atâtu de putienu s'a adeveritu in Itali'a, cá si in peninsul'a balcanica. Si, intocmai dupa cum italienii n'au hesitatu sa invóce ajutoriulu Franciei absolute, crediu, ca nici crestinii peninsulei balcanice nu potu sa aiba nici unu scrupulu contr'a ajutoriului rusescu. Despre unu lucru insa ve asiguru, dloru, ca aceste popóre nu doresc anecsiunea rusésca, ci voru sa remâna stapâne pe sórtea loru propria; dar', tocmai pentru ca ele nu doresc anecsiunea rusésca e unu cuventu mai multu cá ele sa nu póta dorí nici anecsiunea austriaca.

Eu, care m'amu ocupatu multu de cestiunea orientului, nu gasescu altu mijlocu possibilu pentru solutiunea acestei çestiuni, decâtu formarea a mai multoru staturi mici orientale. Numai facendu-se acést'a, interesulu Europei va puté sa se identifice cu interesele acestoru populatiuni, devenite mici staturi. Dar' audiu reflectândumi-se, ca acést'a intr'adeveru aru fi in acel'a-si timpu panslavismulu in picióre, si acest'a e ce-va oribilu! Eu insa, dloru, nu consideru panslavismulu, decâtu cá o teorema, asupr'a cârei'a mi-aru trebuí câte-va óre, spre a ve tiené o prelegere! (Voci: N'avemu trebuintia!) Voiu fi scurtu, dloru. Panslavismulu contiene in sine si resolvarea cestiunei polone nu dupa cum o vrea guvernulu rusu, dar' dupa cum o ceru patriotii slavi. Asiá dar' nu ve amagiti. Conceptulu panslavismului nu póte fi identicu cu conceptulu panrusismului.

Dar' ací, la resolvirea cestiunei orientului, nu póte fi vorb'a nici de panrusismu. Numai cându Russi'a s'aru incercá sa-si faca vr'o anecsiune, Europ'a va fi in dreptu a-i opune *veto* alu ei, in virtutea tractatului din Parisu. Pâna atunci insa nu, pentru-ca, dupa cum amu sustienutu mai nainte, sperantia nu mai esista cá Turci'a sa póta devení vr'o-data statu europeanu.

Asiá fiindu, eu amu convictiunea, dloru, ca Ungari'a nu póte avé nici unu interesu a se opune formârei miceloru state autonome in oriente. Déca natiunea magiara s'aru teme de aceste formâri de staturi, atunci aru face mai bine sa-si sape de pe acum mormentulu. (Sgomotu). Ungari'a nu póte avea interesulu a se pune in dusmanie cu tóte popórele din orientu.

In fine, dloru, amu auditu adeseori sustienendu-se, ca opiniunea publica a Ungariei aru fi turcofila. Eu contestu acést'a, cu tóta forti'a convictiunei mele. (Intreruperi. Contestâri). Popórele Ungariei nu suntu turcofile, si in Ungari'a nu esista curentu turcofilu. (Contestâri sgomotóse din stâng'a).

Chiaru acum audii pre on. deputatu alu Croatiei, d. Miskatovici, afirmându susu si tare ca poporulu croatu nici-odata nu va tolerá, cá monarchi'a sa dea concursulu ei Turciei, contr'a popóreloru crestine. (Voci: Pentru acést'a n'o sa-i ceremu voi'a d-sele!)

Domnii mei, sustienu susu si tare ca, déca esiste opiniune publica in Ungari'a, acést'a este ca: croatii, serbii, slovacii, ruthenii si românii nu suntu pentru spriginirea Turciei, ci pentru liberarea popóreloru crestine. (Sgomotu).

Esprimându dar' recunoscinti'a mea pentru politic'a de abtienere, urmata pâna adi de guvernu, speru, ca elu va impedecá si pe viitoriu de a ne intâlní la Philippi. (Sgomotu prelungitu, siedinti'a se suspende).

Corespundintie particulare ale „Teleg. Rom.“

Sibiiu in $\frac{7\ \text{Iuliu}}{25\ \text{Iuniu}}$1877.

Esamenele semestrale ale scólei poporale gr. or. din Sibiiu-cetate, s'au tienutu ieri in sal'a seminariului andreianu in presenti'a unui publicu destulu de numerosu, compusu parte din onoratiori din locu, parte din parintii copiiloru din suburbii.

Fiindu scól'a infiintiata numai de vr'o 2 ani, si neavendu vre-unu fondu alu seu propriu ea s'a luptatu si se lupta cu multe greutâti, cu deosebire acum, cându se afla înca in plamadeala. Multiamita inse staruintieloru neobosite ale parochului localu, aceste pedeci se delatura cu incetulu un'a dupa alt'a si suntemu indreptatiti a crede, ca acestu institutu va prosperá din ce in ce totu mai multu, pâna sa ajunga a puté fi transformatu in o scóla normala, care sa póta stá alaturea cu scólele normale ale celoru-lalte confessiuni din cetate. —

Scól'a nóstra poporala din cetate se cercetéza de baieti si baiete din cetate si din suburbii. Numerulu loru in anulu acest'a scolariu fatia de anulu trecutu s'a sporitu, totusi nu trece inca preste 30. Si acesti putieni intrându in diferite intervaluri in insttutu, invetiatoriulu N. Reu a fostu silitu sa faca mai multe despartieminte, decâtu aru fi fostu de lipsa sub impregiurâri normale. Cu tóta impartirea acést'a a muncei sele, resultatulu ajunsu este, dupa cum ne-amu pututu convinge din respunsurile eleviloru si eleveloru, aprópe pe deplinu multiamitoriu Din invetiatur'a religiunei, din cetire, scriere, computulu elementariu, din gramatica s. c. a. respunsurile urmau in tóte despartiemintele cu precisiune si bine. Parintii eleviloru cari au fostu de fatia, a buna-séma voru fi luatu convingerea cu sine, ca copii loru au invetiatu, si voru invetiá si de ací inainte, ce-va folositoriu din acésta tinera scóla.

Pe o banca deosebita erau puse lucrurile de mâna ale fetitieloru din despartiemintele din urma. Lucrurile aceste precum: cusaturi de camesi, brodarii, impletituri cu acele s. a. au fostu esecutate curatu si cu óre-care gustu. Ele dau staruintieloru invetiatórei, câtu si diligintiei eleveloru unu bunu testimoniu, asiá incâtu si in acésta privintiă scól'a nóstra din Sibiiu cetate se afla pe o cale buna.

Ce amu dorí pe viitoriu este ca, elevii sa se dedee a vorbí mai tare, si prin urmare si mai desvoltu, in computu, cu deosebire, sa se preciseze intrebârile mai bine, si — sa se tiena esamenele cu elevii despartiti in dóue pârti la dóue termine deosebite. A tiené pre elevii incepatori dela $4\frac{1}{2}$—7 óre, si mai bine, totu incordati, este dupa parerea nóstra prea multu si prea ostanitoriu. Chiaru si la o scóla cá cea din cestiune, unde numerulu eleviloru nu este mare, multimea objecteloru reclama a nu se tiené esamenele intr'un'a si de-odata cu toti elevii.

Din mai multe pârti ale archidiecesei ne sosescu rapórte despre celebrarea parastasului pentru sufletulu fericitului in domnulu, marelui archipastoriu *Andreiu*, in urm'a circulariului Esc. Sele dlui archiepiscopu si metropolitu *Mironu* la care ceremonia a participatu poporulu in numeru fórte mare. Dupa aceste rapórte in cele mai multe locuri parastasulu s'a tienutu in duminec'a urmatóre, 19 Iuniu.

Aici in cetatea Sibiiu s'a celebratu parastasulu in diu'a aniversaria a mortiei in 16/28 Iuniu de Esc. Sea dlu archieppu alu nostru cu asistintia numerósa, la care a participatu unu numeru fórte insemnatu din inteligenti'a nóstra fâra deosebire de confessiune.

Domnule Redactoru! Binevoiti a dá locu in colónele pretiuitului diuariu ce redigeti urmatoriului

Raportu generalu

referitoriu la societatea de lectura „*Andreiu Siagun'a*“ sub decursulu anului scol. 1876/7.

Conformu statuteloru, societatea „Andreiu Siagun'a“ s'a constituitu pentru sem. I in 3 Octombre 1876, iér' pentru sem. II in 13 Februariu 1877. Sub conducerea dlui prof. I. Popescu au lucratu in cea mai buna armonia spre a ajunge la scopulu prefiptu, avendu de oficiali: vice-presiedinte: *Nicolau Cado* cl. a. III; notariu: *Basiliu Socolu*, cl. a. III, controloru *Nicolau Ivanu*, cl. III, bibliotecariu D. *Fagarasianu*, cl. II, vice-bibl. I. *Gavrusiu*, cl. I, redactoru Bas. *Demianu*, cl. III, iér' cass'a s'au administratu de comitetu. Membrii comitetului: Leone Popescu si G. Sglimbea cl. III, A. Pecurariu si I. Gog'a cl. II, Remu Rosc'a si B. Balanu cl. I.

Numerulu membriloru au fostu in sem. I 63 ord. si 1 ajut. iér' in sem. II 44 ordinari si 2 ajutatori. Societatea in decursulu anului a tienutu 12 sied. ordinarie, 4 estraordinarie si un'a publica.

In cele 12 sied. ordinarie si cele 4 estraordinare s'au adusu mai multe concluse privitórie la inaintarea societâtiei si modificarea statuteloru, mai departe s'au cetitu elaborate incurse dela membri in fói'a „*Mus'a*“, si s'au declamatu poesii de câtra membri.

Siedinti'a publica s'a arangiatu in memori'a fericitului archiepiscopu si metropolitu Andreiu Siagun'a in presér'a de *30 Novembre 1876*, a cârei programa s'a publicatu in acestu diuariu.

Bibliotec'a societâtiei cu inceputulu an. scol. cur. a constatu din 676 opuri in 945 volumi; numerulu câртiloru la finea an. 1876/7 e de 765 opuri in 1105 volumi, deci in decursulu anului s'a inmultitu bibliot. cu 89 opuri in 160 volumi. Din acestea 38 suntu donate de urmatorii domni: dlu Dr. Iosifu *Hodosiu*, dlu ases. cons. Z. *Boiu*, rever. d. T. *Cipariu*, dlu P. *Petrescu*, dlu I. C. *Bianu*, stud. la facultatea din Bucuresci, dlu Titu *Budu* din Gherl'a, dlu prof. I *Popescu*, dlu C. *Bresoianu* din Bucuresci, *Societatea* acad. rom. din Bucuresci, dlu I. *Cretiu* subpretore din Sibiiu, dlu Georgiu *Susmanu*, directoru in Dobr'a, dlu I. *Bechnitiu*, D. I. *Cetatiénu*. Celelalte le-a procuratu societatea pe bani.

Diurnale a primitu societatea gratuitu urmatórele: „*Telegrafulu Rom.*“ cu „*Foisiór'a*“, „*Transilvani'a*“, „*Convorbiri literarie*“, „*Albin'a*“, „*Biseric'a si Scól'a*“, din Aradu, „*Scól'a Romana*“ din Sibiiu, „*Highien'a si Scól'a*“ din Timisiór'a, „*Unirea Democratica*“ din Bucuresci, „*Ialomiti'a*“ din Calarasi si „*Revist'a Scientifica*“ din Bucuresci.

La inceputulu an societatea a avutu unu capitalu de 113 fl. 42 cr., in decursulu an. perceptiunile au fostu 140 fl. 13 cr. iér' erogatiuni 187 fl. 70 cr., starea actuala a casei e dar' *65 fl. 85 cr.*

Aducendu acestea la cunoscinti'a on. publicu nu putemu la acestu locu a nu dá espresiune simtieminteloru nóstre de recunoscintia si multiamita dloru donatori si dloru redactori, cari au binevoitu a ne tramite gratuitu pretiuitele loru diurnale si sperâmu ca nici pe venitoriu nu-'si voru detrage sucursulu loru in interesulu inaintârei tinerimei romåne.

Sibiiu 19 Iuniu 1877.

Pentru societatea „Andreiu Siagun'a“
Nicolau *Cado*, m/p.
vice presied. societâtiei.
Bas. O. *Socolu*, m/p.
notariulu societâtiei.

Sibiiu, 25 Iuniu (7 Iuliu) 1877.

Domnule Redactoru!

Din contribuirile de bani colectate pentru ajutoriulu ranitiloru ostasi români din Romani'a publicate in N-rii 40, 41, 42, 43 si 47 ai „Tel. Rom.“ amu administratu la destinatiune sub adress'a dlui *Dimitrie Gr. Ghic'a*, presiedintele societatii române „*Crucea rosia*“ la Bucuresci, sum'a de 1501 fl. 17 cr. v. a., prefacuti in 2966 lei 73 bani despre a cârei'a primire, susnumitulu domnu presiedinte mi a tramisu urmatórea adeverintia:

Nr. 279 Recepisei.

Societatea „crucei rosie“ din Romani'a. Subscriere pentru ajutoriulu ranitiloru. Dn'a *Iudit'a Macellariu* din comun'a Sibiiu.

„Lei: dóue mii nóue sute siese dieci si siese; bani: 73.“

Se certifica de noi primirea sumei aretate mai susu.

Anulu 1877 lun'a Iuniu.

Tacu Dimitrescu
cassierulu eforiei spitaleloru civile Bucuresci.

Binevoiti a publicá acést'a in procsimulu Nr. alu „Tel. Rom.“ si totuodata a continuá publicarea contribuiriloru ulteriόre.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Contribuiri de bani,

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

A.

Dr. Alessandru Mocioni, possessoru in Capolnasiu	200 fl.
Famili'a Nic. Popoviciu din Orascia	5 „
Famili'a Bas. Petri din Sibiiu .	5 „
Ionitia Morariu, economu in Sibiiu	5 „
Aloisi'a Sid'a si Sidoni'a Secosianu din Siri'a (Világos) .	2 „
Dumitru Macellariu, pretoru in Mercuri'a	10 „

B.

Din colect'a dómneloru An'a Gallu si An'a Filipu dela Abrudu.

	lei.	fl.
An'a Filipu	60	—
Basiliu P. Harsianu, advocatu	50	—
Ioanu Gallu, protopresbiteru cu famili'a	50	—
Julian'a Tobiasiu	—	10
Mari'a Trifanu	—	5
Ioanu Ternoveanu cu famili'a	10	—
Alessandru Ciur'a cu famili'a	—	3
Ros'a Henzelu	—	10
Mari'a Vladu	—	20
Iohann'a Balosu	10	—
A. Branc'a	—	5
Iulian'a Vasiu	—	25
An'a Lobontiu	—	5
Ros'a Popu	—	5
Francisc'a Sterc'a Siulutiu .	—	3
Ludmil'a Draia	—	2
Mari'a Visia	—	5
An'a Lazaru	—	2
An'a Ivascu	—	1
Elen'a Cergedi	—	1
Margaret'a Balt'a	—	1
Artemiu Trifanu	—	1
Mari'a Balt'a	20	—
Alessandru Babutiu . . .	30	—
Alessandru Vasilie	20	—
Petru Rusu	10	—
George Morariu	10	—
Ioanu Letierna	10	—
Georgiu Mer'a	10	—
Teresi'a Rosioganu	10	—
Petru Ghiónc'a	10	—
Nicolae Anc'a	10	—
An'a Telegutiu	20	—
Sofi'a Manea	20	—
Nicolau Hazu	—	1
Ioanu Manoviciu	30	—
Susan'a Neagu	30	—
Elisabet'a Ciόra	20	—
Ioanu Ciόra	20	—
Alessandru Anc'a	25	—
Nicolau Ghionc'a	40	—
Alessandru Mladinu . . .	50	—
Sofi'a Germanu	20	—
An'a Merdi'a	20	—
Petrutiu Rusu	40	—
Ioan'a Telegutiu	40	—
Simeonu Morariu	30	—
Iosifu Danciu	20	—
Simeonu An'a	20	—
Alessandru Marcu	20	—
Ioanu Anc'a	30	—
Petru Costea	20	—
Aronu Merdia	30	—
Mari'a Posioganu	20	—
Solomonu Caroiu	10	—
Sum'a .	940	332

Recapitularea

sumeloru de bani colectate pentru ajutorirea ostasiloru romani raniti din Romani'a, dupa listele publicate in „*Telegrafulu Romanu*“ si anume:

	lei	bani	fl.	cr.
I. List'a din Nr. 40	1342	50	287	50
II. „ „ „ 41	623	—	110	—
III. „ „ „ 42	73	—	69	—
IV. „ „ „ 43	—	—	22	—
V. „ „ „ 47	70	—	178	—
de totu	2108	50	666	50
Cele publicate in Nr. presinte . .	940	—	332	—
Sum'a totala .	3048	50	998	50

Sibiiu, 25 Iuniu (7 Iuliu) 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea oferteloru in obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

	klg. scame
Aloisi'a Sid'a si Sidoni'a Socosianu din Siri'a (Világos)	670 „
Julian'a Lazaroviciu din Ususeu in Banatu	650 „
Lucreti'a Nemesiu totdeacolo	650 „

Din list'a d-nei Agapi'a Drocu in Mercurea:

	panza:	
	metrii	ctm.
Saft'a Balomiru din Mercurea	3	—
An'a Danu Gelju	2	5
An'a G. Bunea	1	5
An'a N. Dragomiru	2	5
An'a I. Campianu	1	5
Mari'a S. Flesieriu	2	5
An'a I. Flesieriu	2	5
Vasi'a I. Heljiu	2	5
Mari'a M. Beu din Apoldulu infer.	4	—
Mari'a I. Bosanu	4	—
Mari'a T. Dragomiru . . .	5	—
Susan'a Cristea	6	—
Mari'a Oresténu	2	5
An'a Giurc'a	2	5
An'a Munteanu	2	5
Mari'a Govozdea	2	5
Susan'a Curea	2	5
Ruj'a I. Lazaru	1	5
Mari'a M. Beu	4	—
An'a Nicor'a	3	5
Mari'a I. Mog'a	2	5
Sumz'a N. Pop'a	4	—
Elen'a M. Toparceanu . .	3	—
An'a M. Cacoveanu . . .	2	5
Elisabet'a Nicór'a	2	5

	m.	ctm.
Sumz'a Neagu	2	5
Ioan'a D. Toparceanu . . .	2	5
An'a C. Domnariu	2	.5
Elisabet'a Oresténu	2	—
Ravec'a I. Toparceanu . .	2	5
Ioanu D. Bejiu din Rodu . .	1	5
Elen'a D. Cornea	3	—
Elen'a I Rabu	1	5
Mari'a D. Draganu	2	5
Elen'a M. Bejiu	1	5
Ioan'a N. Genie	2	5
Elen'a I. Mog'a	4	—
Salomi'a I. Mog'a	2	5
Salomi'a G. Beu	3	—
Elen'a D. Petru	1	5
Agapi'a Drocu din Mercurea	5 pach.	

scame de Dr. Brun's.

(Va urmá.)

Iudit'a Macelariu.

Varietâti.

⁂ *Iubileulu de 50 de ani de servitiu alu vice-comitelui* **Adolf Giebel.** Vineri in 24 Iuniu (6 Iuliu) a. c. serbà vice-comitele comitatului Sibiiului si fostulu primariu alu cetâtiei Sibiiu Adolf Giebel jubileulu seu de 50 de ani de servitiu. Cu acésta ocasiune jubilarulu a primitu felicitâri dela representanti'a comunala, dela amploiatii comitatensi si magistratuali, si dela tóte celelalte oficiolate si corporatiuni civile si militare.

Consistoriulu nostru sub conducerea Escel. Sele dlui archiepiscopu si metropolitu *Mironu* inca i-a adusu jubilariului felicitârile sele cu acést'a ocasiune.

Amploiatii comitatensi si ai magistratului cetâtiei dedura jubilarului in semnu de stima unu pocalu de argintu cu inscriptiunea in limb'a germana: „prea meritatului vice-comite si vechiului primariu Adolf Giebel cu ocasiunea jubileului de 50 ani de servitiu, din partea amploiatiloru comitatului si a cetâtiei Sibiiu."

Cu bucuria participâmu si noi la felicitârile aduse jubilarului, câci atâtu in contactulu privatu, câtu si in celu oficiosu amu avutu ocasiune a stimá intr'ensulu pre unu barbatu de o rara conscientiositate in afacerile sele oficióse si de o deosebita nobletia de caracteru.

(†) *Necrologu.* An'a Todea, venerabil'a preotésa veduva din Albacu, marti in 19 l. c. dupa unu morbu repentinu 'si dedù sufletulu in mânile creatorului in alu 54-le anu a vietiei sele pline de fapte nobile. Ea s'a nascutu in anulu 1823, in 1837 s'a casatoritu cu prea demnulu preotu din Albacu Dimitriu Todea, cu care traí in cea mai buna intielegere pâna in 23 Iuniu 1873, cându crud'a mórte i rapí pe demnulu seu sotiu.

In viéti'a sea de 54 ani n'a doveditu decâtu virtute si moralitate bunatate si abnegatiune; — scopulu ei a fostu de a putea face sacrificie in totu loculu unde erá necesariu; — pentru mai multi ómeni seraci din poporulu seu a fostu mama, a fostu mângaiere.

Dorinti'a ei a fostu sa-si crésca copiii amesuratu recerintieloru tempului implantendu in ei onórea si unu caracteru firmu.

Pre in Domnulu adormit'a o deplângu fiii sei: Ioanu Todea parochu in B. Cerbu, Nicolau proprietariu in Albacu, Dimitriu si Georgiu; — ficele sele Mari'a, Rafil'a, Agafti'a si Sanfir'a, o deplângu toti acesti'a cá pe o mama, care le-a datu viéti'a si a implantatu in ei iubirea câtra dens'a; — o deplângu nepotii sei Ioanu Todea teol. abs. si primariulu comunei Albacu, si Absolonu Todea, juristu in Clusiu.

Inmormentarea a avutu locu joi in 21 Iuniu, servitiulu se indeplinì in biseric'a gr. or. din locu cu tóta solemnitatea.

Unulu dintre cei mai multu intristati.

⁂ Cetimu in „Osten": *Vien'a 30 Iuniu.* Din Oradea-mare ni se referéza, ca episcopulu de acolo romanu greco-catolicu a arangiatu o serbatóre solemna pentru jubileulu de 100 de ani alu diecesei, cu care ocasiune s'au radicatu toaste pentru Pap'a, pentru magiari, pentru Tisza etc. etc., tóte in limb'a magiara séu latina, *unu singuru cuventu romanescu inse nu s'a auditu din gur'a nimenui.* Nu ne sfiimu a dice, ca procederea acést'a este chiaru unu scandalu ne mai auditu, cârui'a i s'a facutu verfu prin acea impregiurare, ca unulu din participatorii la acestu simposiu magiaru avù tristulu curagiu a radicá unu toastu pentru — „armoni'a cu magiarii". — Barbatulu, care a facutu acést'a, se chiama Alessandru Romanu, — aru fi mai bine, déca si-aru schimbá numele in Sándor Magyar, — a fostu mai nainte redactoru la jurnalulu „Federatiunea", care pe atunci se distingea prin o tienuta binisioru corecta; acestu barbatu fù tramisu in dilele trecute de magiari la Bucuresci spre a seduce Romani'a la opositiune contr'a Russiei, cá apoi cu atâtu mai usioru se cada victima intrigeloru magiare. Ne mirâmu numai, ca nu s'a toastatu si pentru armoni'a cu turcii, basibozuci si cerchezi, si la finea acestei solemnitâti memorabile tienute in cas'a unuí prelatu românu, nu s'a facutu si colecte pentru vulneratii turci. Cum póte dlu Sándor Magyar toastá pentru o armonia, carea din partea acelor'a cu cari aru fi sa esiste se refusa cu atâtu cinismu? Séu procedatu-au magiarii, — cá se vorbimu numai despre intemplârile mai recente, cându ei n'au concesu românilorn nici bateru facerea de colecte pentru vulneratii din Romani'a, — in intielesulu glorificatoriului loru dela banchetulu episcopului din Oradea mare.

Séu dóra procedu diurnalele loru in acelu spiritu, cându di de di insulta in modulu celu mai de josu totu ce e romanescu? Déca caus'a româna n'aru avea unu representante mai bunu si mai demnu, cá acea societate rara in feliulu seu, carea saturându-se bine la més'a episcopésca din Oradea mare a eruptu in cuventâri si simtieminte magiare, atunci caus'a româniloru aru stá fórte reu si poporulu românescu n'aru avea altu viitoriu decâtu amar'a sclavia magiara. Pentruca, déca acei'a cari voru sa fia conducatori, scriu pe stégulu loru servilismulu celu mai uriciosu si saruta cismele acelor'a, cari i regaléza cu piciorulu, atunci nu e nici o mirare cându massei celei mari a poporului se ascrie jugulu celu mai apasatoriu. Insa spre norocire, poporulu românescu, unu poporu de 12 milióne suflete, este de trei ori atâtu de tare cá poporulu celu atâtu spiritualminte câtu si fisice nefructiferu alu magiariloru......

⁂ Magistratulu sibianu publica ca cas'a obstésca pentru bolnavi si-a inceputu activitatea si solvesce pentru membrii sei desdáunarea pe semestrulu I.

Tacs'a de primire cu 60 cr. pentru semestrulu alu doilea o primesce de acum cas'a alodiala.

⁂ „Monitoriulu oficialu" din Romani'a publica urmatoriulu decretu pentru acordarea unei medalie *Bene-Merenti*:

Acordâmu medali'a *Bene-Merenti* clas'a II:

Dlui N. T. Orasianu, directorulu „Monitorului oficialu" si imprimariei statului pentru spiritualele sele productiuni literare, in tempu mai bine de 20 ani, si pentru patriotic'a sea poesi'a „*armateloru române*".

Lumea, dice „Timpulu", se mira multu de acésta decorare; ací este obstesce cunoscutu ca mai totalitatea scrieriloru noului decoratu se resuma in pamflete cele mai multe ori cinice si murdare publicate in „Nichipercea".

Locu deschisu*).

Domnule Redactoru! Permitene ca suntemu necesitati a te molestá cu aceste orduri, rugându-te a ne luá drépt'a nóstra causa in stimat'a fóia a multu onoratu domniei tale, de óre-ce noi nu mai putemu mai departe suferí, si paharulu amaraciunei s'a umplutu pâna in gura, incâtu a inceputu acum a se versá. Cându vedemu ca comun'a cea mai insemnata, si cea mai de frunte, poporulu românu celu mai sirguitoriu din totu Banatulu, este datu de prada la vre-o câti-va ómeni demoralisati, din partea superioritâtiei diecesane.

Sub episcopii precedinti inflorea biseric'a in acésta comuna, erá cea mai mare pace, linisce si buna intielegere intre credinciosii apartienatori de acea biserica, dar' acum s'a semenatu intre credinciosi sementi'a imparechiârei, a atîtiârei, a neintielegerei, a turburâriloru, a intrigiloru si a resbunârei, nu numai intru acésta comuna, ci si in nenumerate alte comune de prin Banatu.

Ací este vorb'a de comun'a si de locuitorii gr. or. români din Banatu-Comlosiu.

Espirandu in anulu trecutu periodulu de trei ani pentru comitetulu si epitropi'a parochiala, si trebuindu a se alege altu comitetu si epitropia, o mâna de ómeni cari inca la alegerea cea de pre urma a ablegatiloru la diet'a tierei, au datu cinci voturi lui Vicentiu Babesiu, si cari de atunci se si numescu babesisci voindu a formá partida si in biserica, s'au silitu in totu chipulu sa ajunga in comitetu si epitropi'a parochiala; dar' noi cunoscendu ce feliu de ómeni suntu, si ce trebuintia au, de feliu nu i-amu lasatu a se alege acei'a.

Vediendu ei ca nu-si potu ajunge tient'a cá sa fia alesi; au facutu scandalu, incâtu a fostu necesitatu presiedintele sinodului parochialu a disolvá sinodulu.

Dupa acea a facutu aretare ca presiedintele ordinariu a sinodului parochialu, aru fi caus'a pentru care nu-'si potu ei ajunge tient'a, au cerutu comisariu consistorialu, sub a cârui presiedintia sa se tiena alegerea, ce li s'au si acordatu.

Inse nici sub acest'a nu li-au succesu; atunci cá sa fia scandalulu si mai mare, si cá sa se disólve sinodulu, si cutîtu a scosu unulu din acésta partida in contr'a majoritâtiei.

Pe urma au cerutu pe capulu partidei loru pe V. Babesiu, si li s'au si esmisu; ce resultatu au avutu acea esmitere, se póte vedea din protestulu datu de noi si subscrisu de 280 de insi in contr'a pasirei aceluia'si comisariu consistorialu, care protestu si avemu onóre a-laturá sub 1 spre publicare.

Incepându-si acum acestu comitetu si epitropi'a parochiala ilegala, lucrârile sele, ni se radica perulu in capu cându gândimu la ilegalitâtile, falsificârile si nelegiuirile cele multe ce le-au comisu acestu comitetu si epitropi'a parochiala, care totu-déun'a au fostu din partea nóstra la locurile competente aretate, inse tóte mintonu netedite; care tóte mai tardiu pre largu le vomu dá publicitâtiei, dela inceputu, pâna in capetu. La care apoi au si urmatu mai multe proteste ce avemu onóre a le alaturá spre publicare sub 2, 3 si 4.

Ca si pâna atunci, pâna cându vomu descrie pe largu tóte nedreptâtile ce s'au facutu cu noi, sa póta on. publ. vedea cum s'au traganatu in adinsu si sistematice — acésta octroare ilegala pusa in cârc'a nóstra cu fortia prin V. Babesiu a comitetului si epitropiei parochiale — prin superioritatea diecesana.

Acum nu scimu de acea cá sa nu compromita pe Babesiu, carele au facutu ilegalitatea, séu din alta óre-care causa.

Destulu ca prelânga tóte protestele nóstre*); si prelânga tóte ca trei epitropi au resignatu, si in locurile acestor'a au si alesu sinodulu parochialu ordinariu alti trei. Ba si intregu comitetulu au resignatu, superioritatea diecesana totusi au ordinatu, cá epitropii alesi, sa se destitue iérasi, si sa asieze pe epitropii si comitetulu ilegalu octroatu de Babesiu.

Maltratarea si-au ajunsu acum culmea, dar' totu asiá si amaraciunea nóstra, si nu suntu de ajunsu aceste nedreptâti, ci ne persecvéza acum si unu preotu alu nostru, pentru intrigile si ilegalitâtile, partidei acestei'a demoralisata.

Voindu a ne stinge lumin'a, si a ne lasá umbr'a si intunereculu, cá asiá dóra orbecându si noi prin intunerecu, sa ne póta apoi cu atâtu mai tare cutriera in picióre.

Dar' pâna cându Dómne, pâna cându! ca dóra nu au peritu dreptatea cu totulu de pe pamentu!

Te rugâmu de nou multu on. dle redactoru, cá sa ne primesci si aperi caus'a nóstra cea drépta in prea pretiuit'a fóia a m. on. d-tale.

Remanemu cu cea mai distinsa stima.

Banatu-Comlosiu in 18/6 Iun. 1877.

Alu m. on. d-tale onoratori

Mai multi locuitori gr. or. români din B. Comlosiu.

---

*) Redactiunea reiapta dela sine responsabilitatea pentru cele cuprinse in acésta rubrica.

*) Aceste proteste se afla in copia la redactiunea „Tel. Rom."

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Iuniu (7 Iuliu) 1877.

Metalicele 5%	60	95
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	65
Imprumut. de statu din 1860 .	112	40
Actiuni de banca	798	—
Actiuni de creditu	145	30
London	125	35
Oblig. de desdaunare Ungurescí .	75	50
„ „ „ Temisiorene .	74	—
„ „ „ Ardelenesci .	73	75
„ „ „ Croato-slavone	84	—
Argintu	109	—
Galbinu	5	96
Napoleonu d'auru (poli) . . .	10	02
Valut'a nóua imperiale germâna	61	60

Nr. 55/1877.

Edictu.

An'a Iosifu Sig'a, maritata Teu Gaurusiu, din Apoldulu superioru comitatulu Sibiiului, carea de 7 ani a parasitu pre legiuitulu ei barbatu susu numitu, nesciindu-se ubicatiunea ei se citéza a se presentá pâna in 15 Apriliu 1878 inaintea subsemnatului scaunu ppresbiteralu, câci la din contra procesulu divortialu intentatu asupr'a-i se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Mercurea 13 Iuniu 1877.

Scaunulu ppresbiteralu alu
tractului Mercurei.
I. Drocu m/p.
1—3 adm. prot.

Edictu.

Ioachimu Ioanu Grozea din Feldióra, comitatulu Brasiovului, carele de 3 ani si 8 luni a parasitu pre femei'a sea Susan'a Vasilie Tausu, fâra a se scí ubicatiunea lui, se citéza a se presentá inaintea subsemnatului scaunu ppresbiterale in terminu de unu anu si o di, câci la din contra procesulu divortialu asupr'a-i intentatu, se va pertractá si decide si in absenti'a densului.

Brasiovu 16 Octobre 1876.

Scaunulu ppresbiteralu gr. or.
alu II alu Brasiovului.
Ioanu Petricu,
3—3 ppresbiteru.

Rectificare. In nr. 46 la consemnarea contribuiriloru sa se cetésca in locu de Sofi'a Popovici, Sofi'a Peovici.

Post'a Administratiunei.

Domnului I. C. Brasiovu. Adres'a ce ai datu n'a fostu esacta.

Domnului V. U. Cacov'a (Banat). Abonamente la „Tel. Rom." se facu numai cu bani gat'a.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 51. ANULU XXV.

Sibiiu 30 Iuniu (12 Iuliu) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Cooperatiunea romána.

Jurnalulu „Fremdenblatt“ din Vien'a publica in nr. seu din 8 Iuliu urmatoriulu articulu importantu:

„Cooperatiunea romána — asiá este dejá terminulu constantu — are sa devina, precum se vorbesce faptu. Romani'a va tramite preste Dunare cu invoirea rusésca o armata, care are sa participe la resbelu contr'a turciloru. Acést'a participare aru fi cá si decisa; numai despre mesur'a participârei n'aru fi tóte lamurite intre principele Carolu si intre cuartirulu generalu rusescu. Russi'a recomanda tramiterea unei armate mici, harnice si bine ecuipate provocându-se la casulu de precedintia din Piemontu in resbelulu Crimeei; acést'a vedere este dovéda despre o obiectivitate laudabila, care trebue sa faca o impressiune cu atâtu mai puternica asupr'a piemontesiloru dela Dunare. Principele Carolu inse tientesce la lucruri mai insemnate; elu are inaintea ochiloru „faire grand“; elu voiesce a trece Dunarea cu tót'a, pâna la estremu incordat'a putere armata organisata, si voiesce a aruncá in cumpena intrég'a gravitate a spadei sele. Pare a nu fi hotaritu inca, care din aceste vederi, va invinge, insa din multe cause interne si esterne este mai verosimilu, ca in sfersitu, cându va vení la adeca, principele Carolu se va acomodá vederiloru rusesci, decâtu sa-si urmarésca vederile proprii, divergente de aceste.

Acésta diferentia noi nu o atingemu nici decâtu cu scopulu, pentru a luá de acum chiaru fatia de ea o positiune hotarita. Dupa ce Romani'a s'a aridicatu la proclamarea independentiei si a declaratu Pórtei intr'unu modu fórte lamuritu resbelulu, putienu impórta, ca principele ei, voindu odata a trece Dunarea, va face acésta trecere cu 12,000 séu cu 60,000 soldati. Participarea armatei române in unu numeru mai micu séu mai mare a buna séma nu va fi decissiva in resbelulu russo-turcu, intocmai precum nici armele piemonteze nu au decisu sórtea resbelului din Crime'a. Nici rusii, nici românii nu-'si voru face vr'o ilusiune despre aceste. Cá factoru militaru dar' cooperatiunea romána nu se va considerá in prim'a linia, a buna séma insa se voru trage in Bucuresci din acésta cooperatiune anumite consecuentie, cari convinu cu aspiratiunile esistente de putere mare; aspiratiuni cari insa tocmai acolo nu voru fi apretiuite conformu planuriloru române, unde esista unu interesu pregnantu, de a urmarí cursulu lucruriloru la Dunarea de josu.

Se afla in Bucuresci ómeni, acolo ómeni cu influintia, cari nu suntu multiamiti cu independinti'a principateloru dunarene asiá precum este ea declarata astadi. Patri'a loru sa fia mai mare. Din punctulu loru de vedere ei sustienu, ca independinti'a aru fi nu numai de interesu particularu românu, ci de interesu comunu europénu; pentru de a fi si a remané independenta, Romani'a aru trebuí sa devina mai tare si mai mare. Romani'a se simte chiamata pentru rolulu unui paditoriu independentu si putternicu alu guriloru Dunarei si cá iculu latinu viritu intre lumea slavica, ea se crede in dreptu a asteptá spriginulu si simpathiele acelor'a, cari nu potu remanea indiferenti fatia de amalgamarea si consolidarea particularieloru elemente slavice. Sa ne esplicâmu mai lamuritu. Multi patrioti români se ocupa cu ide'a ca, cá fruptu alu resboiului pâna acum nedecisu si a pâcei mai putienu decise, s'aru puté formá pe amendóue tiermurile Dunarei unu imperiu romano-bulgaru, care, de-si nu aru ajunge indata la independintia nominala, totusi s'aru bucurá cá statu vasalu nominalu de o autonomia faptica. Romani'a rosîa (Rothrumänien) are in privire unu statu latino-slavu la Dunare, care dupa natur'a sea de liliacu, sa se bucure atâtu de recunoscinti'a paseriloru, câtu de a sióreciloru, si care in bilateralitatea sea aru avé garanti'a esistentiei si prosperârei sele. Cum cugeta Russi'a, si lumea slavica preste totu, despre o astfeliu de Romania, nu ne arogâmu a scí. Noi suntemu de parere ca Austro-Ungari'a, care in prim'a linia are sa vorbésca despre schimbârile raporturiloru de putere si teritoriale la Dunarea de josu, nici odata nu va fi de acordu cu o combinatiune, care aru dá amendóue tiermurile Dunarei si gurile acestui fluviu per emenentiam austro-ungaru, in mânile unui imperiu bulgaro-românu, care sa se infiintieze, séu preste totu in mânile unui proprietariu nou. Noi nu ne facemu idei prea mari despre puterea de resistintia a icului latinu din nordulu Dunarei, de-si suntemu pe deplinu intielesi, ca elu este viritu tocmai acolo; credemu insa ca, prin incorporarea elementului bulgaru se slabesce, dar' nu se intaresce nici decâtu puterea de resistintia a statului latinu.

In impregiurârile actuale o astfeliu de deslegare a cestiunei de neutralitate a Dunarei trebue sa o privimu cá o eventualitate, ce nici nu ni-o putemu inchipuí, cá o eventualitate, care chiaru si numai in o indepartata apropiere aru jigní fórte multu interesele vitale ale nóstre si aru influintiá esentialu asupr'a actiunei nóstre pâna acum neangagiate in nici intr'o parte. Va fi bine cá nici noi, nici cei din afara sa nu remanemu in nesigurantia despre aceste lucruri, si cei din Bucuresci voru lucrá fórte intieleptiesce si in deplina conformitate cu interesele loru, déca astfeliu de veleitâti le voru ascunde in unghiulu celu mai dinlauntru alu sinului loru, delaturandu cu scrupulositate ori-ce aru putea aduce pre Romani'a in prepusu ca ea are aspiratiuni de natur'a aratata. In politic'a din casu in casu suntu casuri de unu interesu deosebitu; de natur'a acestor'a se va tiené si caus'a acést'a romano-bulgara. Este deci de lipsa a se signalisá de tempuriu punctele neguróse de pe orisontu, cari condensandu se potu devení usioru puncte negre. Nimeni, si nicairi sa nu se tréca cu vederea, ca cestiunea Dunarei si a staturiloru dunarene nu este o cestiune rusésca, nici un'a turcésca, cu atâtu mai putienu un'a romanésca, ba nici chiaru un'a russo-turco-romanésca“.

Resbelulu.

Pedec'a naturala cea mai aprópe, ce armat'a rusésca va intempiná dupa trecerea Dunarei spre Constantinopole, este *Balcanulu*. Dela tiermurea de vestu a mârei negre pâna la Varn'a intr'o inaltime de 3—5000 urme se inaltia Balcanulu aprópe paralelu cu Dunarea si culmina in sudu-vestu dela Sofi'a in verfulu Orbelosu. Muntii suntu formati din o muchia principala, cârei'a 'i stau parelu dóue muchi laterale, un'a spre nordu alt'a spre vestu. Muntii au paduri dese de stejari si fagi si numai in unele locuri crescu bradi, plaiurile suntu pe pamentu malosu, asiá incâtu in vremuri ploióse ele nu suntu practicabile. Districtulu intregu alu Balcanului are o populatiune fórte rara; numai josu in vâi se afla unele sate miserabile. Ori-ce transporturi se potu efeptuì numai pe spinarea animaleloru (cai, asini). Preste Balcanu ducu 6 plaiuri príncipale:

1. Dela Lovatiu si Plevn'a preste Edrobolu la Sofi'a.
2. Dela Tirnov'a preste Gabrov'a la Kasanlyk prin valea Iantrei.
3. Dela Ternov'a la Osman-Bazar si de ací preste Kasan la Slivno si Karin-Abad.
4. Dela Siuml'a la Tjalikavak, Dobroll si Karin-Abad.
5. Dela Kosladschi la Pravadi si Aidos.
6. Dela Varn'a preste Dervisi-Iovanu la Burgas.

A folosí unulu séu mai multe din aceste drumuri pentru a trece Balcanulu este tient'a celoru trei corpuri rusesci de 200,000 soldati concentrate la Sistov'a. Generalulu Gurko cu 4 divisiuni si o brigada de venatori a plecatu pe drumulu la Ternov'a lasându in drépt'a Nicopoli si in stâng'a Rusciuculu. Acestu marsiu turcii s'au incercatu a-lu oprí prin detasieri ale armatei dela Rusciucu. La Biela, pe drumulu la Ternov'a, au avutu mai multe lupte, pâna ce dragoniloru rusesci le-au succesu a ocupá acést'a cetate. In 25 Iuniu (7 Iuliu). Generalulu Gurko dupa lupta a luatu Ternov'a si a impinsu spre Osman-Bazar (intre Siuml'a si Ternov'a).

Pe câmpulu de resbelu din Asi'a, rusiii dupa ce au incercatu a fortiá trecerea muntiloru Soganly, a intempinatu in positiunile fortificate turcesci mare resistintia. Generalulu Tergakussoff a atacatu turcii la Delibaba si generalulu Loris-Melikoff la Zewin; ambiloru nu le-au succesu atacurile si au fostu siliti a se retrage in positiunile loru prime. Acést'a retragere este intr'atât'a o perdere, incâtu armat'a stabilita a lui Muktar-pasi'a si-a castigatu tempu de recreare si a capetatu sucursu, si prin urmare luarea fortaretiei Erzerum 'i va costá pe rusii mai multu sânge. Scirile ce ne vinu din Constantinopole despre invingerile turciloru nu se adeverescu si se reducu la scornituri. Magiarii, in aceste tempuri grele, 'si mai facu odata inca o bucuria, telegrafându-si ca operatiunile turciloru de atunci suntu mai fericite, de cându se afla — Klapka-pasi'a in cuartirulu generalu turcescu!

Suleiman-pasi'a a capetatu ordine a vení cu trupele sele la Balcanu. Se vede ca turcii nu mai au de gându a continuá luptele cu muntenegrenii. Déca rusii la Balcanu voru face in aceeasi proportiune progrese, cá pâna acum, Suleiman-pasi'a va ajunge cu trupele sele cu multu prea târdiu.

Despre trecerea Dunarei la Zimnicea cetimu in „Rom. Lib.“ urmatórele amenunte interesante:

Zimnicea, 30 Iuniu. La 26 Iunie, 9 óre sér'a, vre-o 40 pontóne, legate câte dóue si guvernate de 4 batalióne de pontonieri, se deslipira de tiermulu dreptu alu Dunarei, la Zimnicea, pentru a trece in insul'a Vardinu. Aceste pontóne trebuiau sa transpórte armat'a rusa din acésta insula pe tiermulu dreptu; dela tiermulu stângu alu insulei se asiediase o punte. La 9 óre si jum., divisiunea Dragomiroff, 1-iulu regimentu alu divisiunei principelui Mirsky, o companie din gard'a imperatorului si o baterie de munte se imbarcau pe pontóne, plecau spre 11 óre, si la 27, ór'a 1 diminéti'a, debarcau pe tiermulu dreptu, aprópe de Sistovu.

Turcii, fâra indoiala, nu se asteptara la o debarcare seriósa, séu póte nu erau preparati sa dispute imediatu trecerea Dunarei; ori-cum ei nu trasera decâtu câte va pusci asupr'a rusiloru, cari nefiindu inca in numeru, nici nu cercara sa respundia.

Dar', in tempulu acest'a pontónele se intorceau la insul'a Vardinu, si preste putienu, plecá cu unu nou convoiu de trupe. Atunci numai, turcii se decisera sa lucreze cu energie; ei deschisera asupr'a rusiloru unu focu de artileria fórte violentu, si desfasiurara unu curagiu, unu eroismu, in adeveru demnu de admiratiune. Din fericire, rusii aveau cu densíi artileria in cuantitate suficienta si in cualitate superióra: ei respunsera cu furia. Lupt'a fu ucidiatóre in o parte si in alt'a; rusii nu pregeta a recunósce ca au perdutu multa lume. Dar', in fine turcii fura batuti. La 12, — câci actiunea inceputa cu diu'a durá inca la ór'a acést'a, — la 12, un'a din bateriile loru fu demontata si alt'a luata cu baionet'a. De atunci, victori'a erá decisa: dupa 10 óre de lupta íncarnata, desperata, rusii remâneau stapâni pe câmpu si turcii erau fortiati sa parasésca Sistovulu, pre care l'a ocupatu armat'a rusa la 3 óre p. m.

Retragendu-se, turcii luara directiunea Rusciucului; dar' nu mersera mai departe de riulu Iantr'a, preste care insa au trecutu in urma. A circulatu sgomotulu ca le-au venitu ajutóre din Rusciucu si din Nicopoli. Ce ajutóre? 10, 15, 80 mii ómeni? Nici nu merita sa vorbimu de acést'a. Rusii n'au perdutu timpu dupa instalarea loru pe tiermulu dreptu; ei s'au fortificatu, au facutu sa tréca la Sistovu dóue corpuri intregi de armata, cu unu cuventu, s'au pusu in mesura de a face fatia tuturoru eventualitâtiloru. La 27 si la 28, se mai puteau teme de atacu alu turciloru: astadi insa nu, fia acestu atacu facutu de 100,000 ómeni. Déca armat'a otomana risca vre-o batalie, ea va fi batuta; acést'a e cu totulu certu, si, de óre ce generalii turci o sciu mai bine decâtu ori-cine, ei se voru tiené in reserva. Ve dau astfeliu opiniunea ce se emite in genere in giurulu meu, opiniune care e si a mea.

In aceeasi di, 27 Iuniu, pre cându marele duce Nicolae, care comandá in persóna, se stabiliá la Sistovu, bateriele ruse din Turnulu-Magurele si din Flamând'a deschideau o bombardare vigurósa asupr'a Nicopolei, de pre inaltimile Grapavi, unde se aflá si M. S. Tiarulu, cu tóta escort'a sea, urmându neliniscitu fasele indoitei lupte inceputa, si constatându cu o satisfactiune marcata progresele armatei ruse. Distanti'a dela inaltimile Grapavei la Nicopoli si la Sistovu este mare; insa, cu ajutoriulu unui ocularu, se puteau urmarí fórte facilu peripetiile celoru dóue lupte. Partea de josu a Nicopolei a fostu distrusa, fia prin incendiuri fia prin bombe, bateriile turce au suferitu asemenea si câteva bucâti au fostu chiaru demontate.

Tiarulu 'si parasí postulu de observatiune la 3 óre, tocmai cându vediù armat'a rusa luându in possesiune Sistovulu, elu erá radiendu de bucurie. Reintrându in cuartierulu generalu, la Draci'a, elu gasí o telegrama a fratelui seu, marele duce Nicolae anunciându-i resultatele luptei si terminându-se cu urmatórele vorbe: *„Victorie completa, — Sistovulu este alu nostru.“* Imperatorulu respunse indata tramitiându comandantului capu crucea Sântulu George.

Cum sa ve spunu acum intusiasmulu trupeloru aflate in Draci'a, cându le cetí Tiarulu telegram'a ce primise? Nu erá bucurie, ci deliru, frenesia. Se imbratisiau, se felicitau, si pretutindeni se audiá strigatulu: *hur'a! hur'a!*, aclamându pre imperatoru, pre fiiulu seu, pre Russi'a, pre marele duce Nicolae, pre Dumnedieu, si tóte odata.

Dar' cându, la cuartierulu generalu alu marelui duce se primí telegram'a Tiarului, anunciându distinctiunea acordata comandantului capu?! Generalii se intrunira, apoi mersera in corpu la marele duce, pre care 'lu nevoira sa lase a fi dusu in triumfu. Armat'a, electrisata la acestu spectacolu, facù sa resune aerulu mai multe óre de strigatele ei de bucurie, si intusiasmulu ei debordându, se comunicà si populatiunei, care asemenea nu precupeti aclamatiunile. Suntu inca cu totulu miscatu de scenele la cari amu fostu martoru, si nu regretu decâtu ca, scriindu-ve, nu ve potu reproduce fidelu imposant'a loru marire.

In Serbi'a se urméza cu activitate pregatirile de resboiu. — Clas'a intâi'a a militiei a fostu dejá trimisa la fruntarii câtra Sieniti'a, punctu spre apusu de Novi-bazar si spre média-nópte si resaritu de Muntenegru.

Fostulu primu-ministru alu Greciei si actualu presiedinte alu comitetului insurectionalu din Athen'a, — d. Bulgaris, — a adresatu populatiuniloru din Epiru si Thesali'a unu manifestu in care le dice, ca a sositu momentulu *sa ia armele.*

MM. LL. Domnulu si Dómn'a nu voru plecá Sâmbata, ci Luni diminéti'a, la Poian'a, in apropiere de Calafatu.

Se vorbesce multu despre o schimbare séu modificare a cabinetului. Generalulu Cernatu, ministrulu de resbelu, pare ca nu mai convine partidului radicalu care guverna tiér'a. De asemenea si d. Chitiu, ministrulu de culte, si-aru fi datu demissiunea. Dâmu aceste sciri sub tóta reserv'a.

Revist'a politica.

Diet'a Ungariei s'a amanatu prin *rescriptu regescu* dela 6 Iuliu pâna la 15 Septembre.

Pactulu austro-ungaru, cu tóte staruintiele energice ale ministeriului Tisza, e inca departe de a fi terminatu. Deputatiunile regnicolarie s'au despartitu fia-care la ale sale, fâra a fi inaintatu cestiunea nici bateru cu unu pasu.

„Pest. Ll.“ dice, ca a asteptatu isbutirea complanârei dejá din consideratiune câtra situatiunea din afara, dara discussiunile s'au paralisatu prin factorii austriaci, prin tendinti'a loru, séu de a dictá complanarea dupa vointi'a unilaterale si avantagiulu Austriei séu de a face reinnoirea complanârei impossibila. Nu mai incape indoiala, ca respingerea nu se referesce numai la restitutiune. Ori si care intrebare a complanârei avea asemenea sórte, déca s'aru fi discutatu inainte. Tragerea altoru intrebâri (precum datori'a flotanta, activele comune) in discussiunea asupr'a cuotei dovedesce, ca nu se intentiunéza aplanarea divergintieloru ci inasprirea conflictului, si acést'a numai pentru a impedecá revisiunea complanârei si a stabilí statulu quo. A pactá cu o asemenea tendintia e absolutu cu neputintia. Nu se va face dóra prin acést'a vre-unu casu de precedintia pentru a se paralisá dreptulu Ungariei de a revidá dispositiunile primei complanâri ce o apasa greu. Deocamdata cért'a remâne latenta pâna la reintrunirea corpuriloru legislative, dara ea va irupe asiá de siguru, pre câtu de siguru este, ca pentru necesitatea unei resolviri favorabile a cestiuniloru de complanare trebuie sa se afle unu esecutoru. Cabinetulu austriacu a suferitu unu desastru, de care anevoia se va reculege. In relatiunile neclare ale cabinetului austriacu câtra *partid'a constitutiunei* se afla momentulu ce tulbura incheiarea complanârei. Inconvenientie personale si neintielegeri au esercitatu o asemenea influintia stricaciósa. Guvernulu ungurescu a pastratu credintia stipulatiuniloru si le-a creatu o garantia parlamentara.

„Ellenör“ constatându simplu ruperea negociâriloru e de parere cá guvernulu sa nu-si mai risipésca puterile cu aflarea unei nóue formule, dupa cum lu sfatuesce „N. fr. Presse“, care disese ca deputatiunile regnicolarie sa nu aduca unu resultatu negativu in siedinti'a plenara pentru cá guvernele sa póta aflá unu espedientu nou pâna la tómna. Ungari'a, termina „Ell.“, astépta ce va face Austri'a la tómna.

„Hon“ pune tóta vin'a nesuccesului pe austriaci si declara, ca Ungari'a nu va cedá in cestiunea de restituire a dâriloru nici cându. Austriacii suntu de vina, ca nu a isbutitu complanarea.

Foile din capitala nefiindu multiamite cu resultatele complanârei, cauta acum o recompensa pentru acést'a deceptiune in *constelatiunea politica din afara.* De curendu foile engleze, in frunte cu conservativulu „Standard“ consemtise in nisce termini fórte caldurosi cu politic'a austro-ungara si accentuase, ca Austro-Ungari'a are interese comune cu Angli'a. O aliantia intre aceste dóue puteri — dicu foile engleze — aru putea aduce o resolvire a cestiunei orientali cu mai putiene jertfe de sânge. Foile nóstre, pâna si cele oficióse, iau actu de aceste manifestatiuni si „Pest. Ll.“ s'aru bucurá „cându concordanti'a intereseloru ce esista intre Austro-Ungari'a si Angli'a aru aduce o aliantia intre aceste puteri.“

Din *Belgradu* se anuncia, ca inarmârile se continua cu tóta energi'a. O brigada a plecatu la Iavoru, alte dóue batalióne s'au tramisu cá intarire la Drin'a, formarea de baterii nóue e terminata. Tóte magazinele mobile de munitiune suntu aprovisionate cu pusci in deajunsu cá si la inceputulu resbelului trecutu. Mai departe s'au chiamatu tóte brigadele de artileria dela tóte patru corpurile la esercitii in tabera pe cele mai de aprópe 2 septamâni. Artileri'a corpului Drin'a e concentrata la Losnietia (lânga Drin'a).

Póte ca aceste pregatiri stau in óre-care raportu cu scirile respandite de foi in dilele trecute, ca adeca intre Romani'a si Serbi'a s'aru fi incheiatu o conventiune secreta, care aru cuprinde conditiunile unei ocupatiuni eventuali a Timocului.

„Presse“ ni spune intr'o corespundintia a sea din Bucuresci, ca cancelariulu rusescu Gorciakoff aru fi disu ca politic'a rusésca urmaresce dóue principie: intâiu *neamestecarea in politic'a Romaniei si a Serbiei si in atitudinea loru câtra Pórta*; a dóu'a indepartarea a ori-ce influintia a vre-unei puteri straine pre câtu tempu tiene resbelulu. La incheiarea pâcei puterile 'si voru putea validá interesele loru. E unu meritu alu lui Gorciakoff ca Serbi'a fu impedecata dela actiune, câci tiarulu si comandantulu armatei erau la inceputu pentru actiunea Serbiei. Indata dupa batai'a decisiva pe siesurile Bulgariei, problem'a Russiei e deslegata“.

Flot'a englesa iéra stationéza in portulu Besic'a, ceeea ce a datu ansa la diverse interpretâri sinistre asupr'a politicei englese. Temerile de o actiune a Angliei nu suntu motivate, déca putemu crede declaratiunei data de lordulu Northcote in cas'a de josu a Angliei, ca guvernulu englesu sustiene *neutralitatea* completa fatia cu resbelulu din orientu.

In Franci'a totu interesulu e absorbitu de campani'a electorale, pentru care se facu din tóte pârtile pregatirile cele mai energice. Sistemulu candidatureloru oficiale de pe tempulu imperatului Napoleonu III se vede in tóta golatatea sea intr'o circulara a ministrului Fourtou.

Unu raru actu de patriotismu.

Precum cetimu in „Press'a“, dlu George Gr. Cantacuzino, a adresatu Mariei Sele Domnitoriului, supremulu siefu alu armatei române, urmatórea scrisóre:

„Prea Inaltiate Dómne!“

„Nu mai este indoiala, ca er'a sacrificieloru a sositu. Fia-care românu, a cârui inima bate naintea nevoiloru si suferintieloru tierei, este datoriu a-si manifestá simtiemintele, cându ostasiulu 'si espune viéti'a, cându patri'a reclama ajutoriulu tuturoru fiiloru ei. — Inactiunea aru fi o crima, si nepasarea româniloru luminati o pata, ce s'aru intinde asupr'a natiunei intregi.

Impinsu de aceste idei, amu luatu curagiulu a rugá pre Inaltimea Vóstra, a primí modestulu meu obolu pentru nenumeratele trebuintie ale armatei nóstre in resbelulu actualu. Cá comandantu supremu alu Ei, Mari'a Vóstra sunteti in positiune a cunósce si a ordoná mai bine decâtu ori-care, destinatiunea cea mai nimerita ce urméza a se dá acestui fondu. Oferu dar' sum'a **de cinci-dieci mii lei noi** in bonuri ale creditului fonciaru, ce amu onóre a inmâná Mariei Vóstre de-odata cu acésta epistola. Pre lânga acést'a, puiu la dispositiunea óstei *un'a suta chile mari porumbu,* aflate pe proprietatea mea Florestii, districtulu Prahov'a.

Prea Inaltiate Dómne, pre lânga ferbintele mele urâri,. me simtiu fericitu a puté aduce acestu micu ajutoriu junei si bravei nóstre armate, care, sub patriotic'a conducere a Mariei Tale, va scí a purtá susu drapelulu tierei, si a reinviá faptele gloriöse ale stramosiloru nostri!

Suntu alu Mariei Vóstre,
supusu servitoriu,
G. Gr. Cantacuzino.“

Trebuie sa fimu mândri, cându vedemu intre români barbati cá domnulu Cantacuzino, care, impinsu de simtieminte nobile si patriotice, a jertfitu din averea sea pentru brav'a armata româna, ce se lupta pentru tiéra si tronu, sum'a insemnata de **50,000 mii lei** (franci) si **100 chile mari porumbu.** Nu putemu decâtu sa felicitâmu pre fratii nostri de dincolo de Carpati pentru acestu fiiu credinciosu alu patriei si dorimu cá domnulu Cantacuzino sa afle multi imitatori, cari condusi de acele simtieminte nobile si patriotice sa conlucre la viitoriulu fericitu alu Romaniei libere.

Corespundintie particulare ale „Teleg. Rom.“

Sibiiu in $\frac{\text{10 Iuliu}}{\text{28 Iuniu}}$ 1877.

Domnule Redactoru! In list'a contribuiriloru de bani pentru ostasii români raniti din Romani'a, publícata in Nr. 50 alu „Tel. Rom.“ si anume la colect'a B) a dómneloru *An'a Galu si An'a Filipu din Abrudu* s'a stracuratu acea eróre: ca sumele espuse in **lei** dela contribuitórea *Mari'a Balt'a pâna inclus. Solomonu Caroiu*, suntu in realu numai **cruceri val. aust.**; prin urmare sum'a contribuiriloru din acést'a lista nu este precum s'a fostu aretatu din eróre: **940 lei — 332 fl.** ci mai esactu — **180 lei — 339 fl. 10 cr. v. a.**

De acea fiindu gresita si *„Recapitularea“* sumeloru totali iucurse pâna acum, se rectifica intr'acolo: ca in loculu sumei publicate cu **3048 lei 50 bani si 998 fl. 50 cr.** *„sum'a mai esacta“ este*: **2288 lei 50 bani si 1005 fl. 60 cr.**

Ceea ce binevoiti a publicá in Nr. procsimu alu „Teleg. Rom.“*)

Sibiiu, 28 Iuniu (10 Iuliu) 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Mohu (lânga Sibiiu), 26 Iuniu 1877.

Onorate Dle Redactoru! Subscrisii constatâmu cu deplina satisfactiune, ca de vre-o 3—4 ani incóce, poporulu nostru din Mohu si comunele invecinate Vestemu, Bungardu etc. a inceputu sa introduca mai multe masini si unelte agricole mai nóue, cari fiindu in lucrare, au avutu unu succesu forte imbucuratoriu. Intre uneltele, cari se aplica pe dî ce merge in numeru totu mai mare merita a fi amintite *semenatórele de cucuruzu*, unelte fórte spornice, simple si relativu eftine. Aceste unelte suntu, dupa câtu scimu, o inventiune curatu ardelenésca. In cursu de trei ani economii din Mohu si-au procuratu semenatóre de cucuruzu in numeru de vre-o 15 bucâti; in comunele invecinate de asemenea s'au pusu in lucrare mai multe semenatóre. Cucuruzele astfeliu semenate se potu sapá cu unelte trase de vite, — unu avantagiu fórte insemnatu.

O a dóu'a masina, care incepe a se introduce este *masin'a de treeratu*, care si ea implinesce conditiuni favorabile: lucru spornicu si totu-odata eftinu, crutiare in tempu si putinti'a de a treerá in graba.

A trei'a unélta este *plugulu de sapatu* séu sapatórea, care in comun'a Mohu se impamentenesce pe dî ce merge totu mai tare. Astadi dejá esista in Mohu vre-o 15 pluguri de sapatu. Aceasi se póte dice despre comunele dimpregiuru, — dovéda eclatanta, ca tieranii nostri suntu aplecati a-si procurá unelte mai spornice si mai practice pe data ce s'au incredintiatu insisi despre servitiele insemnate ce oferu uneltele mai nóue. Dicemu servitii insemnate; câci cheltuelile impreunate d. e. cu plugurile de sapatu suntu inzecitu mai mici decâtu cheltuelile ce se facu la sapatu cu mân'a. Astfeliu pe cându la sapa cu mân'a se receru celu putienu 7 dile de lucru pe jugeru, cu plugulu se potu sapá si câte 6 jugere cucuruzu intr'o singura di — deosebire enorma! Amu dorí sa vedemu introducendu-se aceste unelte spornice pretutindenea la noi, cari trebuie sa platimu bratiele atâtu de scumpu.

Masinile si uneltele insirate s'au cumperatu din fabric'a si depositulu dlui *Rieger* in Sibiiu (strad'a Rosmarinului Nr. 20), o firma onorabila si solida. Dlu Rieger ofere cultivatoriloru nostri tóte inlesnirile putinciöse. Dreptu acea ne simtimu indatorati a recomendá cu totu inadinsulu economiloru nostri fabric'a si depositulu de masini si unelte agricole a dlui Rieger. O facemu acést'a in interesulu tieraniloru români, cari de siguru nu voru intardiá a trage profitu din recomendati'a nóstra, basata pe esperintie culese de mai multi ani incóce. Cu alta ocasiune ne vomu luá voia a raportá mai pe largu asupr'a resultateloru realisate cu uneltele si masinile atinse mai susu.

Primiti, onor. dle redactoru, asigurarea deosebitei nóstre stime.

S. Iancu, notariu si N. Serbu, din Mohu; T. Comanu, preotu si I. Milea, jude in Vestemu; G. Dorda, T. Ciόra si I. Modranu din Bungardu.

---

*) Procedur'a, ce se obicinuesce de colectanti a publicá contribuirile de ori-ce feliu in liste numerisate si a administrá la societatea „Crucea rosia“ sumele colectate cu aceleasi liste numerisate, este fórte practica, inlesnesce multu evidinti'a si scutesce de erori. Red.

Petrosieni 24 Iuniu 1877.

In 24 Iuniu c. v. s'a celebratu si in biseric'a nóstra din Petrosieni — parastasu pentru repausulu eternu alu marelui „*Andreiu*“.

Parastasulu s'a seversitu simplu si fâra ceremonia, fiinduca biseric'a nóstra e unu edificiu vechiu, angustu si intunecosu, fâra cârtile de lipsa — si fâra cantoru.

Poporulu, precum cu dorere marturisescu, si inteliginti'a romàna de pe aici mai bucurosu face ori-ce, numai sa nu mérga la biserica sa nu dee unu fileru.

Cu tóte acestea astadi insa, totusi avuiu rar'a si neasteptat'a mangaiere, a vedea in biserica o adunare fórte numerósa.

Retacirea ómeniloru din tiér'a Jiului si in specia din Petrosieni e la culme, potu dice ca ei se afla in starea primitiva a desvoltârei loru, acést'a din causa ca ei n'au avutu nici cându conducatori conscientiosi sa se intereseze de binele loru. — — . . . fugu bietii de biserica, fugu de scóla, cá de alte lucruri inspaimentatóre. Alérga insa cu micu cu mare la birturi, de cari Petrosienii au in abundantia. Caus'a nu mi-o potu esplicá; póte ca siretii de jidani au mai multa putere atragatóre.

Jidanii, cari au inundatu Petrosienii mai nainte de infiintiarea coloniеloru, au introdusu fâra permisiunea cui-va, tergulu de septamana, in diu'a de Dumineca, sciindu ca diu'a acést'a o are dî de odichna, dî in care nu-i este iertatu sa lucre, si asiá pentru recrearea si recascigarea puteriloru fisice perdute prin munca preste septamâna, voru merge in birturile — si la mesele loru asternute prin piatia spre scopulu acest'a, pentru cá sa se restaureze putienu, si sa-si amurta ósele, dupa cum dice poporulu, prin berea vinarsului . . . otravitoriu. Jidanii au si sgoditu-o de minune cu tergulu de duminec'a, câci ómenii de diminétia vinu din tóte pârtile la tergu, cu vite, cu carale cu lemne, cu fênu etc. femeile cu pui, cu untu, lapte si altele, si apoi dupa ce le lapada — dupa placulu cumparatoriului, nu se reintórce acasa la copii — pâna nu bea o litra de rachiu cu pretenii . . . pe atunci bisericile suntu góle.

Aru fi fórte de doritu, cá autoritâtile competente, cari au misiunea de a sustienea si aperá moralitatea intre ómeni sa intrevina cu grabire spre a restabilí santieni'a duminecei — prin mutarea tergului desu amintitu in tr'alta dî de septamâna; câci prin acea se póte scí cu positivitate, ca si beutorii se voru mai imputiená, si in biserica voru mai fi si alti ómeni afara de preotu.

A. Stanc'a,
parochu.

Ofrande primite de subsemnatulu dela românii din Brasiovu pentru ajutorarea soldatiloru raniti din Romani'a si trimise prin post'a locale principelui *Dimitrie Gr. Ghic'a*, presiedintele societâtiei române „*Crucea rosia*“ la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

(Urmare).

Georgiu Nicolau 5 fl., Ioanu Carstea 2 fl., Nicolae Voin'a 1 fl., George Voin'a 1 fl., Nicolae Voin'a sen. 1 fl., Nicolae Rasnoveanu 50 cr., Dumitru Russu 30 cr., Ioanu Grecu sen. 50 cr., George Achimu 20 cr., Dumitru Grecu 30 cr., Nicolae Grecu 50 cr., George Grozea 20 cr., Dumitru Azente 10 cr., Vasilie Sierbanu 30 cr., Spiridonu Fetti 4 fl., Grigorie Salvetiu 50 cr., Iordachie Voicu 10 cr., Ioanu Voicu 10 cr., Ioanu Voicu jun. 10 cr., Radu Palisioru 5 cr., Nicolae Palisioru 10 cr., Ilie Caleu 10 cr., Georgie Voicu 10 cr., Antonie Antoneanu 10 cr., Ioanu Voicu 10 cr.. Georgie Andreiu 10 cr., Constantinu Bogdanu 4 cr., Nicolae Siandru 10 cr., Constantinu Salvetiu 10 cr., Zachari'a Caleu 10 cr., Iordachie Voicu 10 cr., Vasilie Siandru 4 cr., Iordachie Voicu 30 cr., Ioanu Voicu 10 cr., Alesandru Pótóchi 2 cr., Vasilie Gutiulanu 2 cr., Georgie Siandru 10 cr., Ioanu Michiri 10 cr., Nic. Palisioru 10 cr., Tanasie Nicoiu 10 cr., Paraschiv'a Voicu 8 cr., Nicolae Salvetiu 10 cr., Paraschiv'a Voicu 14 cr., Georgie Bersanu 10 cr., Ioanu Pascoviciu 10 cr., Ioanu Ardeleanu 4 cr., Luc'a Sincanu 20 cr., Ioanu Miretiu 10 cr., Nicolae Volcaneanu 6 cr., Georgie Oprea 2 cr., Ioanu Balea 3 cr., Dumitru Oprea 10 cr., Georgie Samoila 3 cr., Paraschiv'a V. Trifu 4 cr., Dumitru Pop'a 5 cr., Ilie Troie 4 cr. An'a I. Domnisioru 4 cr., Georgie Otielea 4 cr., Georgie Jianu 4 cr., Dumitru Aldea 6 cr., Constantinu Fieraru 3 cr., Georgie Dusi'a 1 cr., Mari'a G Cretiu 4 cr., Mari'a Cojocaru 2 cr., Mari'a I. Serbu 2 cr., Georgie Irimie 5 cr., Linc'a Sielariu 4 cr., Revec'a Bersanu 3 cr., Marin'a Bersanu 3 cr., Paraschiv'a V. Grecu 3 cr., Paraschiv'a Z. Samoila 4 cr., Dumitru Puiu 4 cr., Georgie Samoila 5 cr., Ioanu Persiceanu 5 cr., Nicolae Vladareanu 10 cr., Nicolae Puiu 5 cr., Ioanu Constandinu 10 cr., Nicolae Balea 5 cr., Ioanu Grozea 10 cr., Nicolae Cristea 20 cr., Ioanu Irimie 8 cr., Dumitru Enea 10 cr., Ioanu Florea 5 cr., Nicolae Florea 5 cr., Georgie Florea 8 cr., Mari'a Bersanu 5 cr, Georgie Craciunu 5 cr., Vasilie Priscu 20 cr., Dumitru Cristea 10 cr., Georgie Olteanu 5 cr., Ioanu Puiu 20 cr., Georgie Trifu 4 cr., Georgie Cristea 2 cr., Gavrila Leuc'a 10 cr., Nicolae Micu 5 cr., Mari'a Ghimbesianu 10 cr., Elen'a Nistoru 5 cr., Ioanu Crisianu 5 cr., Vusilie Tamp'a 20 cr., Georgie Tamp'a 20 cr., Ioanu Moldoveanu 10 cr., Georgie Serbu 20 cr., Dumitru Juganariu 20 cr., Dumitru Muraroiu 10 cr., Georgie Spatariu 10 cr. Ioanu Balanu 10 cr., Georgie Blebea 8 cr., Ecaterin'a Cojocariu 20 cr., Mari'a Draganescu 5 fl., Ioanu Scurtu sen. 1 fl., Radu Serbu 8 cr., Nicolae Cathi 5 cr., Giorgie Jing'a 10 cr., Ioanu Voicu 20 cr., Cristin'a Sierbanu 8 cr., Georgie Sibianu 10 cr., Ioanu Jing'a 4 cr., Ioanu Samoila 3 cr., Georgie Aldea 10 cr., Paraschiv'a Spataru 10 cr., Georgie Voicu 5 cr., Dumitru Spatariu 2 cr., Georgie Voicu 4 cr., Georgie Domnisioru 10 cr., Dumitru (Cathi) Pascoviciu 1 fl., Georgie Ciceiu 2 franci, Ioanu Pascoviciu sen. 1 fl., Nicolae Daianu 1 fl., Ioanu Munteanu sen. 1 fl., Michailu Pascoviciu 1 fl., Nicolae Pascoviciu 40 cr. Michailu Uzoni jun. 50 cr., Ioanu Pascoviciu jun. 50 cr., Dumitru Ardeleanu 1 fl., Zosimu Iuganariu 50 cr., Teodoru Muresianu 40 cr., Ioanu Birisiu 40 cr., Georgie Bersanu 50 cr., Ioanu Baltaretiu 50 cr.

(Va urmá).

Avisu.

Fiindu-ca adunarea generale a „Associatiunei transilvane pentru literatur'a romàna si cultur'a poporului românu“ se va tiené in anulu curente aici in Blasiu conformu conclusului acelei adunâri adusu in siedinti'a din 11 Augustu anului trecutu in Sabiiu, comitetulu arangiatoriu 'si ea libertatea a rogá pre acei onorati domni, cari voru dorí a participá la acésta adunare generale, sa binevoiésca a incunosciintiá despre acést'a pre acestu comitetu celu multu pâna in 20 Iuliu a. c. st. n., cá sa se póta face dispusetiunile necessarie pentru incuartirare.

Blasiu, in 30 Iuniu 1877.

Pentru comitetulu arangiatoriu:

Ioane Fekete-Negrutiu, presiedinte. *Elia Chirila,* notariu.

Varietâti.

⁂ *(Comitetulu dómneloru din Orestia)* pentru ajutorirea soldatiloru români raniti este disolvatu. Dómn'a *Ann'a Tincu* insa, la a cârei initiativa se infiintiase acelu comitetu, continua cu zelu si energia cá particulara colectarea de ajutórie in bani si scame. Ordinulu ministerialu de disolvare nu a descuragiatu de locu nobil'a intreprindere a dómneloru nostre din Orestia, cari, animate de scopulu umanitariu ce urmarescu concurgu cá particularie cu totu ajutoriulu possibilu pentru a face, cá colect'a sa aiba unu succesu câtu se póte de stralucitu. Comitetulu e disolvatu, dara semtiulu de iubire fratiésca si umanitate nu se póte sterge din inimi cu mandate ministeriale, ori-câtu de teroristice aru fi aceste.

* „Comitetulu centralu“ alu dameloru din Iasi pentru ostasii români raniti publica situatiunea casei pâna in diu'a de 15 ale curentei. Din acésta situatiune se vede ca pâna la acea di, sum'a tuturoru incasâriloru efectuate de comitetu, se ridica la frumós'a si elocuent'a cifra de lei 40,518, bani 59, sum'a tuturoru cheltuieleloru facute cu cumperarea ambulantiei, a cailoru necesari, si pentru alte tribuintie este numai de lei 18,569, bani 92. Remâne capitalu in numeraru in cas'a comitetului, sum'a de lei 21,948, b. 67; la care trebuie sa se adaoge inca 26501. bani ce se voru capatá probabilu din vendiarea mai multoru efecte daruite in folosulu ranitiloru. „Timpulu.“

⁂ *(George Browning)* membru alu clubului dela universitatea din London, calatoresce de o luna prin Transilvani'a spre a cunósce referintiele, poporulu si tiér'a nóstra. A petrecutu mai multu timpu in Alb'a-Iuli'a, de unde a facutu o escursiune prin muntii Abrudului, comunele Buciumu, Câmpeni. Prin totu loculu a cercetatu anume bisericile, scólele tieraniloru nostri, s'a interesatu de industri'a poporului românu, si a remasu incântatu atâtu de frumseti'a locuriloru, câtu si de ospitalitatea, diliginti'a si curatieni'a, ce a aflatu la poporulu românescu.

De vr'o câte-va dile se afla in Sibiiu, de unde a facutu escursiuni pe josu prin comunele Cisnadia, Sadu, Boiti'a pâna la Turnu-rosiu; apoi la Resinari si Seliscea. L'a surprinsu cu deosebire bisericile si scólele nóstre române din aceste comune, nu mai putienu industri'a de casa si inteliginti'a naturala a poporului nostru, precum si ospitalitatea, cu care l'au primitu preotii si notarii români din comunele, cari lo-a cercetatu pâna acum.

⁂ *O grindina teribila* s'a descarcatu Luni diminéti'a pe hotarulu comunei nóstre Boiti'a si a cotropitu tóte semenaturile câmpului. S'a nimicitu ori-ce speranti'a de o recólta pe anulu acest'a. Grindin'a a atinsu putienu si hotarele Talmaciului, Talmacelului si alu Porcesciloru.

⁂ *(Censur'a de advocatu).* In 25 Maiu n. a. c. depuse dlu Bas. Bosiota, assesoru la tribunalulu reg. in Sz. Udvarheiu la tabul'a regia censur'a advocatiale.

⁂ Cetimu in „Pester Lloyd“. *Epistolele private ale contelui Széchenyi* s'au vendutu prin licitatiune. Licitanti au fostu numai doi: Vilhelm Fraknói, cá delegatu alu museului natiunalu si anticuariulu Rosenberg, care mijlocise licitatiunea. Nevoindu nime a dá pretiulu de pretiuire, se incepù licitatiunea cu unu ofertu de 200 fl. Ofertulu din urma fu alu lui Rosenberg cu 1000 fl. Neputendu Fraknói merge mai departe, epistolele au ajunsu in posesiunea anticuarului. Atâtu de putiena pietate a pastratu pentru acestu barbatu escelentu famili'a contelui Stefanu Széchenyi si némulu seu celu atâtu de numerosu — intréba „Hon“ —, nu li-a spusu o voce interna, ca ei au óre-cari datorintie fatia de amintirea acelui barbatu, care respândise atât'a splendóre preste numele seu? Despre contele Bela Széchenyi se spune ca, aru tienea gat'a o suma de 100,000 fl. pentru atare espeditiune scientifica; nu s'aru fi potutu luá din acésta suma, 200 fl. pentru dobandirea epistoleloru; in cari póte se oglindéza lumea intréga spirituala a marelui seu parinte si cari póte nu aru fi bine sa ajunga in mâni straine? Amu asteptatu cu siguritate acést'a dela densulu si marturisimu cá, ne-amu insielatu. Stefanu Széchenyi n'a meritatu astfeliu de purtare din partea fiiului seu.“

Cavalerescuiu poporu magiaru, care adese are bani de prisosu pentru a-i cheltuí in favorulu softaleloru si pe alte lucruri de putienu folosu, n'are 1500 fl. pentru a-si procurá corespundinti'a privata a unui dintre cei mai mari fii ai sei.

⁂ *Despre unu episodu interesantu din viéti'a corespundentiloru de resboiu dela Dunare se scrie:* Bravulu colonelu Hasencamp este barbatulu pe care bunulu tiaru l'a incredintiatu cu purtarea de grija pentru binele trupescu si sufletescu alu corespundentiloru. Colonelulu Hasencamp veghiaza deci asupr'a pupililoru sei, cá nu cum-va prin sciri premature séu nefundate sa fia alarmati, ci cá se afle tóte la tempulu seu. Cá unu regisoru espertu elu intentionéza prin tóte a produce efectulu celu mai mare posibilu si perdéu'a scenei de resboiu o ridica totu numai in momentulu, cându a sositu scen'a decisiva. A cautá cine-va dupa culise, nu concede, de-si pupilii sei 'lu necajescu dî de dî cu intrebâri, cá copiii curiosi pe parintii loru. Si scimu cum sciu diurnalistii sa intrebe. „Dloru — dise in sfersitu — ve voiu spune ce-va, dar' sa nu faceti intrebuintiare de cele comunicate; trecerea preste Dunare se va face in dilele aceste. Duceti-ve cu totii la Bucuresci, unde veti vedea cu ochii d-vóstra evenimentulu celu insemnatu. Cându se va pune trecerea in lucrare ve voiu chiamá fâra intardiare. Dar' nu cum-va sa faceti intrebuintiare de cele comunicate, câci cine va divulgá ce-va, va fi impuscatu.“

Si in adeveru 'i si chiamà, de-si cam tardiu, dar' dupa parerea sea tocm'a la tempulu potrivitu. Câci intr'aceste se facura in tacerea cea mai mare pontónele la Brail'a si Galati, se inarmara corabiele si pe cându se facea trecerea la Macinu, colonelulu Hasencamp telegrafà diurnalistiloru la Bucuresci: „Asiá dnii mei, veniti câtu mai in graba la Brail'a sa vedeti trecerea cea frumósa pe care o amu facutu preste Dunare.“ Dnii corespundenti faceau fetie cam smolite, dar' spre a-i imbuní, 'i incarcà in diu'a urmatóre cu cea mai mare prevenire pe unu vaporu si 'i trecù la Macinu, cá sa o póta priví in linisce. Elu insusi se duse la marele principe Nicolau in cuartirulu generalu, unde salutându cu degetele la chipiulu celu latu, dise: „Altetia, raportezu cu supunere, toti diurnalistii se afla in Macinu, de unde nici chiaru caii cazaciloru nu potu esí pe ascunsu, fâra sa se innece.“ Marele principe respunse plinu de bucuria: „Dómne multiamescu-ti; câci asiá putemu trece neconturbati Dunarea la Zimniti'a.“ Asiá se si intemplà. Iér' colonelulu Hasencamp trecù pe corespundenti dela Macinu iérasi preste Dunare la Brail'a, pentru de a le spune aici cu amabilitatea, care 'lu caracteriséza: „Asiá dloru, plecati câtu mai in graba la Zimniti'a sa vedeti si ceealalta trecere frumósa a Dunarei, ce o *amu facutu.*

Locu deschisu*).

Boros-Ineu, Cottulu Aradu, Iuniu 1877.

Domnule redactoru! Dupa ce vení in vacantia o parochia din opidulu nostru Boros-Ineu (Ienopolea) prin mórtea unui preotu veteranu, vre-o câti-va credinciosi din opidulu nostru umblara pe la locurile mai inalte competente in anulu 1868 pentru dobandirea unui preotu cu cualificatiune mai inalta, cá in biseric'a nóstra cea de noi zidita sa póta vestí cuventulu evangeliei de pre amvonu, ce amu si dobanditu in persón'a clericului absolutu cu maturitate si 8 clase Iustinu *Munténu*, care preotu teneru satisfacù datorintiei sele, ca la tóte ocasiunile binevenite dupa contielegerea avuta cu protopopulu seu de atunci, a predicatu continuu de pre amvonu poporului nostru credinciosu.

---

*) Redactiunea declina dela sine responsabilitatea pentru cele cuprinse in acésta rubrica.

Dar. provedinti'a divina altcum a voitu, cá tenerulu nostru preotu I. Munténu, dupa ce ne pastorí numai 4 ani, servindu si in cualitate de capelanu d. protopopu in tempulu acel'a, — reposà in domnulu.

Dupa mórtea preotului nostru I. M., se reduse parochi'a vacanta. Acum remanendu dlu protopopu fâra ajutoriu si marindu-i-se parochi'a se ingrigí pentru aducerea unui capelanu ce si dobandiramu in persón'a parintelui Georgiu *Balta*, scie-lu Ddieu de unde si cum a venitu la noi, ca alegére nu s'a facutu, dar' aceste aru fi totu nimic'a si nu me opintescu in ele, decâtu dupa venirea capelanului G. Balta nu multu tempu dlu protopopu se alese si mutà la altu protopopiatu, acum noi bietii Borosineóni remaseramu fâra conducatori in causele nóstre bisericesci si natiunali-comunale, avendu numai pe batrânulu Mihaiu *Feieru*, uniculu aperatoru; trebuie sciutu insa aceea ca noi locuimu cu alte popóre de natiunalitate si confessiune straina, cari 'si au pe aperatorii sei activi si invetiati; insa noi românii maioritatea cea imposanta suntemu strimtorati de pre calea care ni se cuvine cá maioritate si cá vechiloru locuitori ai comunei Borosineu si ast'a amu ajuns'o numai in lips'a de conducatori, câci traindu preotulu nostru I. Munténu, aveamu pe dlu protopopu C. *Gurbanu*, pe parochulu betrânu M. *Feieru* si toti traiau in armonia fratiésca, apoi si causele nóstre politico-natiunale locale mergeau fórte bine si aveamu respectu naintea strainiloru conlocuitori, — dar' astadi nu mai au frica de noi, câci aperatorii unulu s'a dusu, altulu a reposatu remanendu dlu parochu betrânu, care ne mai apera in comuna, dar' fórte cu putienu succesu, ce nu e vin'a d-sele, ci a altor'a câror'a le place a pescuí in tulbure.

Sa nu credeti ca dóra si preotulu capelanu Balta lucra la sustienerea vadiei nóstre in cas'a comunala si la pacea interna a vietiei nóstre constitutionale bisericesci — nu Dómne feresce, câci S. sea cá preotu fâra cualificatiune mai inalta, numai cu preparandi'a si teologi'a, dar' si din acelea numai cam asiá a scapatu, in opidulu nostru unde este pretura cerc. judetiu cu carte funduaria, locasiu stabilu pentru gardisti (honvedi), doctoru cercualu, spitalu mare cu doctorulu seu, fiscali, oficianti la calea ferata, perceptoratu etc. si o multime de inteligenti straini de totu feliulu de confessiune, S. Sea nu este in stare a ne aperá nici cu unu cuventu si nu este pentru noi, câci e mai putienu decâtu parochulu betrânu, de-si e preotu teneru. Ca bísericesce ér' nu e pentru noi voiu dovedí cu aceste: S.-sea abiá a intratu la noi, cá preotu — capelanu — nu-i venì la socotéla, ci trebuie a se face parochu; asiá primii pasi i-a facutu pentru a *desreduce* parochi'a redusa, — a sumutiatu pe vre-o câti-va credinciosi a recurge pe la Ven. Consistoriu pentru *desreducere* ce s'a si implinitu, dá nu sciu cum? Prin sfaturile S.-sele cele reutacióse s'a amanatu deschiderea scólei a dóu'a, de-si erá hotarita infiintiarea disei scóle, dicendu poporului „ca mai este tempu si de scóla", câci locuiá par. Balta in scól'a vechia, unde erá a se infiintiá scól'a a dóu'a, eata ce luminatoriu!

Ocupatiunile acestui preotu — capelanu — mai alesu suntu urmatórele: 1. de cându a venitu la noi din lumea tóta nu sciu pe ce basa, afara de sbieraturile ce le face in biserica, nici o cuventare nu ne-a tienutu, — dar' cu atât'a mai vertosu 'si aratà desteritatea in oratoria pe la ospetie, unde, fiindu insufletitu de spiritulu jidanului apucà a cântá, jucá, chiuí si defaimá pe parochulu nostru M. Feieru inaintea poporului dicendu-i: „sumetiu si falosu, ca nu umbla la pomene, sfestanii, ospetie si nu bea si petrece cu ei cá S.-sea". 2. S'a sfaditu cu parochulu M. Feieru in publicu pe strada naintea scólei nóstre numai pentru aceea, ca dlu parochu a propusu unoru membri afara dupa o siedintia de comitetu parochialu „darea in arenda a unei case separate ce se afla in ocolulu scólei", — din care casa pe toti chiriesii ii intarita invetiatoriulu cá sa o póta folosí d-sea. Ací s'a intemplatu unu scandalu ne mai pomenitu, câci par. Balta uitandu-se de sine cá preotu, publice in strada cu totu feliulu de cuvinte vatematóre a injuratu pe dlu par. Feieru la care lucru uriciosu baremu un'a suta de martori oculari au fostu pe strada si privindu din feresti, — mai toti straini, unde invetiatoriulu nostru prin semne de schimonosituri de fatia — glorificá pe par. Balta pentru asiá bravura. 3. Reposandu unu omu sermanu la noi in Ineu din vecin'a comuna gr. cat., Mocrea, preotulu de acolo venì a-si inmormentá poporénulu seu, dar' par. Balta s'a opusu a nu lasá sa se inmormenteze in mormintele nóstre, de unde s'a nascutu cérta intre numitii preoti spre scandalisarea poporului de fatia, deci par. Balta dupa atât'a ostenéla si bravura, plecà câtra casa, dupa ce-'si capetà lectiune buna dela preot. gr. cat. invetiatu; ostenitu si necajitu se abatù pe la unu crestinu de alu nostru proprietariu de vii, a beutu cu câte-va pocale mai multu, de unde mergendu spre casa parint. Balta a cadiutu intr'o balta, lasandu tóte grigile la o parte si odihnindu-se in bratiele somnului, batjocorindu-lu femeile trecatóre, in care stare degradatóre l'a vediutu si unu preotu de ai nostri trecendu prin Ineu câtra casa, care preotu a rugatu pe unii ce treceau sa-lu duca intr'o casa. 4. Mai in anulu trecutu cu ocasiunea alegerei de deputatu preotiescu la sinodulu eparchialu, toti dnii preoti s'au presentatu in reverendi, numai par. Balta erá cu unu rocu scurtu si cu o palaria mica cá unu birtasiu. Sub cultulu divinu ér' a escelatu, câci unii cântau, S.-sea incepea cântarea preste ei de nou, asiá câtu doi cântau deodata, mai târdiu inse totu sub cultulu divinu cându dlu comisariu consistorialu cetea rugaciunile de chiamarea duhului sântu, deodata vediù pe par. Balta ca iese din strana si desbumbatu de rocu cu mân'a in busunariulu nadragiloru mérsa in sântulu altariu, in care se preumblá cu o fatia despretiuitóre, nesocotindu ca in s. biserica se sevarsiesce actu divinu. 5. A scurtatu si a luatu tóte venitele preotesei veduve cu 4 fii remasa dupa fiaiertatulu parochu I. Munténu, cârei'a nici pâna acum nu i s'a datu competinti'a din anulu de administrare.

Dupa desreducere firesce trebuie sa urmeze escriere de concursu cá par. Balta sa se póta alege parochu. S'a si escrisu concursu insa fâra conditíune — spre laud'a comitetului par. alu nostru. Vení si diu'a alegerei care fu a 2-a di de Rusale a anului trecutu, fiindu concursulu publicu s'a presentatu si unu clericu absolutu cu 8 clase, ce vediendu par. capelanu B., avendu temere de eminentulu teneru, par. Balta prin ómenii sei a apucatu a infestá si a face semne de displacere fatia de clericulu presinte; asiá vediendu aceste clericulu s'a indepartatu esprimandu-si parerea de reu si gelindu-ne ca noi Ineónii nu suntemu in stare a pricepe ce insemnéza a avea preotu pe unu barbatu demnu ce respandesce lumina, si a avé pe unu Balta ce sémena discordia si intunerecu.

(Va urmá.)

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu"

cu „Foisiór'a"

pe o jumetate de anu (Iuliu—Decembre) alu anului 1877. — Pretiulu abonamentului pe $^1/_2$ de anu e:

Pentru Sibiiu 3 fl. 50 cr. v. a.

Pentru Monarchi'a austro-ungurésca 4 fl. v. a.

Pentru Romani'a sî strainatate, 6 fl. v. a.

Adresele ne rugâmu a se scrie curatu, a se pune numai post'a ultima, dara nu câte dóue poste ultime, sî in locu de epistole de prenumeratiune recomandâmu on. publ. asignatele postali, **(Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.)** cá impreunate cu spese mai putiene si cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Cu nrulu presentu espira abonamentele de **o jumetate de anu** *si asiá dela* **1 Iuliu** *incolo espedâmu numai aceloru p. t. dd. abonanti, cari au tramisu abonamentulu.*

Acei p. t. domni cari 'si innoiescu abonamentulu suntu rugati a lipí adresele dloru pre asignatele (avisurile) postali. Si unii si altii suntu poftiti a se adresá la: **Editur'a „Telegrafului Romanu" in Sabiiu.**

Burs'a de Vien'a.

Din 29 Iuniu (11 Iuliu) 1877.

Argintu	109 20
Galbinu	6 —
Napoleonu d'auru (poli) . . .	10 04
Valut'a nóua imperiale germâna	61 85

Nr. 84.

Concursu.

La Sebesiulu de susu, in protopresbiteratulu Sibiiului II, este de a se ocupá postulu vacantu de parochu de III clasa, impreunatu cu urmatórele emolumente:

1. Dela 220 familii in bucate si bani fl. 110 la anu.
2. Dela acelea-si familii veniturile stolare obicinuite.

Concurentii voru avé a-si naintá suplicele de concursu cu documentele provediute in statutulu organicu celu multu pâna la 30 Iuliu a. c. st. v. la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu.

Sibiiu, in 24 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu respectivu.

Oficiulu ppbiteralu gr. or. alu tract. II alu Sibiiului.

I. *Popescu* m. p.
1—3 protop.

Nr. 37.

Concursu.

Pentru vacant'a parochia gr. or. de clas'a a III Bogat'a olteana cu fili'a Dopc'a in ppresbiteratulu Palosiului, se escrie concursu pâna in 10 Iuliu a. c. in carea dî va fi si alegerea.

Emolumentele suntu: dela 55 familii cu fumu din matera, dela 29 din filia câte un'a ferdela de bucate in grauntie si câte un'a ferdela ovesu; folosirea portiunei canonice de 11 jugere 354 orgie ☐ aratura si fenatiu, tacsele stolari obicinuite dela 373 suflete, cari tóte impreuna cu accidentiele parochiali dau unu venitu anualu de ce-va preste 400 fl. v. a.

Concursele instruite in sensulu prescriseloru legali se voru asterne pâna in 10 Iuliu a. c. negresitu subsemnatului.

Palosiu in 2 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu
Teofilu *Gheaj'a* m/p.
3—3 adm. prot.

Nr. 108.

Concursu.

Parochi'a gr. or. din Stenea, in ppresbiteratulu II alu Sibiiului devenindu vacanta, se escrie prin acést'a concursu pentru ocuparea ei, cu terminulu pâna la 30 Iuliu a. c. Venitulu preotiescu este deocamdata numai câtu iese din competintiele stolare, acel'a insa suntu prospecte de a se marí prin câscigarea unei portiuni canonice corespundietóre.

Concurentii voru avé a si naintá suplicele, cu documentele provediute in statutulu organicu, la subsemnatulu oficiu protopresbiteralu.

Sibiiu, 24 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu *Popescu* m p.
1—3 protopresbiteru.

Nr. 132.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de capelanu, prelânga neputinciosulu parochu Nicolau Popoviciu, in parochi'a de clas'a a III gr. or. din Ghimbavu ppresbiteratulu Branului, se escrie prin acést'a, cu concesiunea Maritului Consistoriu archidiecesanu dto 21 Aprile a. c. Nr. 1162 B, concursu cu terminu pâna la 10 Iuliu a. c.

Emolumentele impreunate cu mentionatulu postu de capelanu suntu jumetate din tóte veniturile parochiali.

Concurentii au a tramite subscrisului suplicele loru instruate in sensulu statut. org. si conformu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din 1873, pentru regularea parochieloru § 16 pct. d).

Brasiovu, 6 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale respectivu

Iosifu *Baracu* m. p.
ppresbiteru cá adm. alu
3—3 ppresb. Branului.

Nr. 55/1877.

Edictu.

An'a Iosifu Sig'a, maritata Teu Gaurusiu, din Apoldulu superioru comitatulu Sibiiului, carea de 7 ani a parasitu pre legiuitulu ei barbatu susu numitu, nesciindu-se ubicatiunea ei se citéza a se presentá pâna in 15 Aprilie 1878 naintea subsemnatului scaunu ppresbiteralu, câci la din contra procesulu divortialu intentatu asupr'a-i se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Mercurea 13 Iuniu 1877.

Scaunulu ppresbiteralu alu
tractului Mercurei.
I. Drocu m/p.
2—3 adm. prot.

Edictu.

Ioanu Ber'a, de religiunea gr. or. din Sebesiulu de josu, parasindu-si pre legiuit'a sea sotia Mari'a de 14 ani cu necredintia si nesciindu-se unde se afla si déca mai traiesce, se provóca prin acést'a a se infatisiá la subsemnatulu scaunu ppteralu, câci la din contra dupa trecerea unui anu si o dî dela dat'a de josu, se va aduce sentintia in procesulu matrimonialu, urdîtu de muierea sea, si in absenti'a lui.

Sibiiu 7 Iuniu 1877.

Scaunulu ppteralu gr. or. tract.
II alu Sibiiului.
I. Popescu,
2—3 protop.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 52. ANULU XXV.

Sibiiu 3|15 Iuliu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 2/14 Iuliu.

Marsiulu rusiloru in *Bulgari'a* sporesce incetu. Dela revist'a nóstra din urma situatiunea mai nu s'a schimbatu. Unic'a cale de comunicatiune, podulu dela Zimnicea, nu permite unu transportu destulu de repede pentru materialulu trebuinciosu. In câtu privesce armat'a romàna trecerea Dunarei pare a fi unu ce decisu, celu putienu „Pres'a" din Bucuresci aduce scirea din sorginte sigura, insa totusi o dà cu tóta reserv'a, ca *in consiliulu de ministri s'a decisu trecerea armatei române dincolo de Dunare.* „Pester Lld." aduce o telegrama din Bucuresci cu datulu 10 Iul. n. prin care comunica ca dupa o scire adusa de „Politische Corespondenz" armat'a romàna va trece Dunarea in 12 Iuliu (30 Iuniu) la dóue locuri, din susu si din josu de Calafatu; principele insusi va luá comand'a. Biroulu de corespundentia din Vien'a inse demintiesce acést'a chiaru prin o telegrama din 12 Iuniu dela aceeasi „Politische Corespondenz".

Operatiunile armatei rusesci in *Asi'a* suntu pline de enigme. Cine aru fi cugetatu ca rusii, cari au inaintatu in Asi'a cu óre-care rapiditate, cari au luatu Ardahanulu si Baiazidulu, au inchisu Carsulu si cari si-au esmisu tiralerii pâna la fortaréti'a Erzerum, sa se afle astadi acolo, de unde au purcesu, cându au inceputu resbelulu. In 25 Iuniu st. n. a fostu ataculu dela Zewin, unde n'a fostu o lupta capitala, ci rusii, voindu a aruncá pe turci din positiunile loru, dupa unu atacu, s'au retrasu, fàra a fi persecutati de turci. Din acestu momentu incepe inse fàra o causa vidibila, fàra a fi avutu locu vre-o lupta, atâtu arip'a drépta câtu si arip'a stânga a armatei rusesci a se retrage mereu, slobóde drumulu la Carsu si numai la hotarele tierei se oprescu. La Baiazid, nu departe de granitia, se vede ca arip'a stânga a armatei rusesci a primitu lupt'a cu turcii si a batutu, dupa comunicârile din Petersburg, 30,000 turci.

Si din Constantinopole se anuncia acést'a lupta la Baiazid, fàra inse a spune sfersitulu ei.

Resbelulu intre *turci si muntenegreni* póte sa fia privitu cá terminatu. Se asigura, ca motivele retragerei turciloru din Muntenegru suntu politice si anume ca Austri'a aru fi amenintiatu pe Pórt'a, ca déca trupele turcesci nu se voru retrage, trupele austriace voru intrá in Muntenegru.

Despre luarea Sistovului cetimu in „Press'a" urmatórele amenunte:

„Eu, desu de diminétia m'amu dusu sa visitezu câmpulu de resbelu alu luptei dela 15/27, si orasiulu Sistovu.

„A trebuitu sa trecu patru poduri, dintre cari, alu doilea celu mai lungu, ce trece preste curentulu Dunarei, are o lurgime de aprópe 600 metri. Primulu este asverlitu intre malulu romanescu, la gur'a riului Vedea si insul'a Verdinu; alu doilea, unesce insul'a Verdinu cu o alta mica insulitia, care se acoperì de apa in tempulu crescerei Dunarei. De ací pléca unu alu treilea podu, — ce traversa insulitia, — si apoi urméza celu din urma, lungu póte cá la 120 séu 130 metri, si acest'a impreuna insuliti'a cu tiermulu bulgaru.

„Sciti, ca la 27 nu esista decâtu primulu podu, si acest'a inca erá fórte scurtu; cele-lalte s'au facutu in urma. Aceste poduri suntu asiediate pe bârci, si fia-care barca are, dreptu custode, unu marinariu. Podurile suntu in destulu de largi cá sa póta merge patru cai alaturi. La estremitatea marelui podu, despre tiermulu romanescu, se afla o casutia, unde stationéza unu capitanu, care cere trecatoriloru permissiunea de trecere. Acésta permissiune se liberéza de câtra autoritatea rusésca din Zimnicea. Imperatorele si cuartirulu generalu se afla inca intr'acestu orasiu. Tiarulu locuiesce intr'o modesta cascióra a dlui Carieli, arendasiulu mosiei principelui Ipsilante. In gradina suntu intinse corturile oficieriloru din Statulu-Majoru. Cas'a si grâdin'a Golesciloru, dela mosi'a Draci'a, unde a gazduitu Imperatorele la 15/27, suntu cu multu mai frumóse.

„Eu amu mersu pe josu dela Zimnicea la Sistovu, pre podurile dejá mentiunate, in compania cu alti doi corespondenti de jurnale. Ne amu retacitu cu totii pe colinele ce suntu in vecinatâtile Sistovului. Ne-amu intorsu fórte osteniti, dupa ce amu vediutu insa rendurile câmpului turcescu.

„Cine privesce din mijloculu Dunarei colinele Sistovului, cari la 15 erau acoperite de câtra turcii respanditi in tiraileuri si indiestrate cu trei baterii, remâne inmarmuritu si trebue sa esclame: ómenii, cari au cutediatu sa petrunda in acele inaltimi, sa gonésca pe inimicu si sa le ia cu baionet'a tunurile, suntu intr'adeveru eroi! Trecerea rusiloru la Sistovu este un'a dintre cele mai frumóse fapte miltare de care va vorbí istori'a.

„Au luatu parte si au debarcatu cu prim'a espeditiune pe malulu turcescu, generalulu românu Zefcari si colonelu Ghergheli. Astadi diminétia amu vorbitu cu primulu intr'o biserica dintr'acestu orasiu, unde erá asteptatu. Vediusemu acum câte-va dile pe Ghergheli in Zimnicea, tocmai chiaru a dóu'a di dupa trecere. Istori'a va conservá nemuritóre numele acestoru doi bravi români!

„Ce spectacolu de deploratiune se presinta ochiloru nostri, intrându in Sistovu prin cartierulu turcescu acum ruinatu si abandonatu! Usile dela case si dela pravalii farimate, tóte gémurile sparte, strad'a acoperita de totu feliulu de rupturi, bucâti de sticle, de mobile, de foi scrise in limbele araba si turca etc. In interiorulu caseloru si alu unei *giamii*, pre care amu visitat'o, erá inca si mai reu! Mani'a poporului a trecutu pre acolo si a facutu turciloru, invinsi si fugitivi, ceea ce au facutu si acesti'a, in timpulu de seculi, nefericiteloru populatiuni supuse loru.

„La $^{15}/_{27}$ crestinii din Sistovu au numeratu óre teribile de nelinisce, de spaima, de ascundere si mórte. Se distribuise arme tuturoru locuitorioru musulmani validi, cari au luatu parte la lupta, uniti cu trupele vadifu. (Basi-buzuk). Déca densii s'aru fi intorsu invingetori, promisese ca voru spindiurá pre toti crestinii. Multi se ascunsese, numai copii mergeau inaintea rusiloru.

„De mai multe dile, locuitorii turci din Sistovu preparasera o mare cantitate de trasuri, se dice ca la 300 pentru a-si scapá familiile si objectele de o mare valóre, in casulu de a fi invinsi. Le luase aceste trasuri cu forti'a de prin satele invecinate. Astfeliu se decisese intr'unu consiliu, tienutu de câtra capi, si astfeliu se si urmà. Totu restulu fu ruinatu si pradatu de câtra populu in primele momente de furóre. Se dedese ordinu de a se aduce la politie tóte objectele luate de prin case: dar' 'mi pare ca acestu ordinu a fostu fórte putienu observatu.

„Turcii au luatu cu densii dupa bataie, nu numai pre raniti, dar' chiaru si pre toti mortii loru. Straniu lucru, a-i vedea fugendu pre cai, fia-care cu unu mortu in legatura; este ce-va mai multu decâtu dramaticu, este unu spectacolu teribilu! Rusii au gasitu pre inaltimi si prin vii numai patru-dieci de morti.

„Imperatorele a visitatu astadi, pentru a trei'a óra, Sistovulu. Se credea ca se va duce la biseric'a Panaghi'a (Maic'a domnului), unde satulu erá preparatu pentru a-lu primí. — Dar' putienu dupa aceea, plecà calare, urmatu de 2 séu 3 dintre ducii cei mari si de câtra mai multi oficieri din statulu-majoru.

„Suntu dejá de acésta parte a Dunarei mai multu de 60,000 rusi. Trecu necontenitu noi trupe, astfeliu ca preste putienu se voru aduná trei corpuri de ostire, adeca preste 100,000 ómeni. Turcii se gasescu la 30 séu 40 chilometri dela Sistovu. Fugitivii din acestu orasiu s'au respânditu in mare parte prin sate, ceilalti s'au dusu la Ternov'a.

Revist'a politica.

La ordinea dilei este *declaratiunea contelui Derby* in senatulu din Londonu, ca guvernulu Britaniei sustiene o comunicatiune confidentiala cu guvernulu din Vien'a pentru conservarea intereseloru comune. Acést'a declaratiune si conferinti'a ambasadorului turcescu din Vien'a cu contele Andrássy, a datu ansa jurnaleloru a face diverse conjecturi, despre o aliantia anglo-austro-ungara. Altu substratu decâtu amintit'a declaratiune lipsesce, prin urmare nici decâtu n'avemu de a face cu unu faptu implinitu.

Despre politic'a orientala, ce o pórta Austro-Ungari'a scrie corespondentulu din Vien'a a jurnalului „Observer" urmatórele:

„Cu tóte declaratiunile „Pressei" oficiale te potu asigurá, ca preparativele nóstre militarie se continua; se intielege ele se facu cu tóta liniscea si tacerea, pentru a evitá interpretârile false, ce s'aru puté face din partea puteriloru straine, vagóne de transportu si proviantu se aduna in localitâtile, cari au de a serví de basa pentru operatiuni militarie. S'au esmisu insa ordine stricte, cá spesele acestoru preparative sa nu tréca preste sumele bugetului votatu".

In privinti'a acést'a i se scrie din Agram la „Deutsche Zeitg." si mai amenunte:

„In lunile Novembre si Decembre anului trecutu s'au completatu objectele de augmentatiune in magazine, si s'a impartitu intre compagnii montur'a, ce erá reservata pentru mobilisare. La inceputulu anului acest'a s'a transportatu preste Agram la Carlstadt, Sissek si Brod o mare cuantitate de prafu. Etablismenturile indendantiei desvólta o mare activitate. In Martie s'a cerutu dela magistratulu din Agram unu planu detaiatu despre incuartirarea de 25,000 soldati. Tóte aceste dispositiuni, despre cari pâna acum avemu numai presupuneri, astadi au dobanditu o directiva hotarita. Corpulu de armata, dislocatu in generalatulu nostru, fiindu mobilisatu, aru numerá 26,732 infanteristi, 3,528 calareti si 48 tunuri.

Serbi'a, prelânga tóte amenintiârile lui „Pester Lloyd" va intrá câtu de curendu in actiune. „National Zeitung" din Berlinu comunica, ca contele Andrásy aru fi impartasitu lui Nowikoff, ca elu (Andrássy) aru avé siguritate positiva despre actiunea intentiunata a Serbiei, din care causa s'a si decisu a ocupá Serbi'a. Nowikoff aru fi comunicatu acést'a scire indata cuartirului generalu rusescu. Unu imprumutu de 2 milióne galbeni, ce a intentiunatu Serbi'a a esoperá in Parisu pâna acum nu s'a potutu realisá.

La ofrand'a domnului Cantacuzino, M. S. Domnitoriulu a adresatu d-sele urmatórea scrisóre, ce cu placere o reproducemu:

„Scumpulu Meu, dle Cantacuzino!

„Amu primitu cu cea mai viua placere patriotic'a d-tale ofranda, si in numele armatei si alu Meu 'ti multiamescu. Este adeveratu, momentele suntu solemne, si putemu dice ca a sositu ór'a, in care toti fiii tierei suntu chiamati a-si aduce obolulu pe altariulu patriei, unii prin concursu si ajutóre de totu feliulu, altii dându-si sângele loru in rendurile bravei nóstre armate.

„In destinatiunea ce Voiu ordoná a se dá fondului de 50,000 franci, ce a-ti oferitu pentru trebuintiele ostirei, Voiu ingrigí cá dens'a sa pastreze, in modu durabilu, aducerea aminte a acestui marinimosu daru, cá o dovéda ale inalteloru si patrioticeloru sentimente cari te insufletiescu, si cari forméza o nobila traditiune in famili'a d-tale.

„Frumóse monastiri, pióse fundatiuni de binefaceri, suntu atâtea monumente neperitóre de iubirea pentru tiéra si de sentimentele romanesci ale neamului Cantacuzinescu.

„Suntu fericitu a salutá intr'unu demnu urmasiu acelea-si frumóse sentimente, si reinoindu-ti multiamirile Mele, atâtu pentru sum'a oferita câtu si pentru productele in natura, cari se voru intrebuintiá de administratiunea militara pentru hran'a armatei, te rogu a primí, cu acésta ocasiune, asigurarea afectuósei stime ce-'ti pastrezu.

Cotroceni, 24 Iuniu 1877.

CAROLU".

Sectiunile scientifice ale Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romàna si cultur'a poporului românu.

Adunarea generale dela Brasiovu decisese intre altele, cá in sensulu statuteloru sa se formeze trei sectiuni scientifice. Adunarea gener. din 1864 a alesu si presiedinti de sectiuni, la cea filologica pe Tim· Cipariu, la cea istorica pe Gabr. Munteanu, la a sciintieloru naturali pe presiedintele Asociatiunei Andreiu bar. de Siagun'a. Dupa 14 ani, adunarea generale dela Sibiiu si-a adusu aminte de aceste sectiuni proiectate. Dlui secret. alu comitetului i s'a comisu elaborarea proiectului de regulamentu, carele in siedintiele din 21 si 22 Iuniu se dete in discussiune, si prelânga unele modificatiuni mai usióre fu adoptatu spre a se dá in deliberarea adunârei generale. Pentrucá proiectulu acel'a sa ajunga inainte de tienerea adunârei la cunoscinti'a membriloru ei, nu lipsimu a-lu trece si in colónele nóstre in testulu adoptatu :

Regulamentu

pentru infiintiarea de sectiuni scientifice in sinulu Asociatiunei trans. pentru literatur'a romàna si cultur'a poporului romànu.

§ 1. Pe bas'a §§-loru 1, 2 si 23 din statutele acestei asociat. se decide infiintiarea de trei sectiuni scientifice, anume:

a) Sectiunea istorica.
b) Sectiunea filologica.
c) Sectiunea sciintieloru naturali si matematice.

§ 2. Sectiunea istorica aduna documente autentice pentru inavutirea istoriei patriei si a natiunei, cum si pentru coregerea eroriloru stracurate in istori'a nóstra si le comentéza; compune scrieri originali si traduce scrieri de valóre pentru poporulu romànu; supune la critica drépta operile istorice publicate in diverse limbi, relative la patri'a nóstra; recomenda adunârei generali operile din specialitatea sea pe care le afla demne de premiu, de onorariu, ori de mentiune onorabila.

Sectiunea filologica se ocupa cu diverse cestiuni filologice, si mai alesu cu acelea, alu câroru scopu este inavutirea dictionariului limbei romanesci, purificarea ei de barbarismi, atâtu in vocabule câtu si in sintactica; supune la revisiune si critica opere puru literarie si traductiuni din auctorii clasici moderni si antici; recomenda, ce afla demnu de premiu, de onorariu, séu de mentiune onorabila.

Sectiunea sciintieloru naturali si matematice, cultiva specialitatea sea in diversele ramuri cu tóta aplicarea posibila la lipsele poporului românescu, considerate din punctulu generalu alu economiei natiunale, si din cele speciali ale agriculturei, silviculturei, montanisticei, higienei, comerciului etc., iér' operatele demne de recomendatu le aduce la cunoscinti'a adunârei generali, spre a fi premiate, séu incai laudate.

§ 3. Adunarea generale alege pentru intâiulu periodu de 3 ani pe presiedintii sectiuniloru prin maioritate absoluta a membriloru presenti, iér' pe viitoriu alegerea acelor'a se va face conformu § 6. De membri ai sectiuniloru, va recunósce si considerá pe acei membri fundatori si ordinari, cari insinuându-se conformu § 4 alu acestui regulamentu de buna voia, se si obliga a elaborá si presentá pe fia-care anu, celu putienu, câte unu operatu originalu séu traductiuni.

§ 4. Doritorii de a participá cá membri la vre-un'a din cele 3 sectiuni, se insinua in scrisu la presiedintii sectiuniloru. Numerulu membriloru in sectiuni, nu este limitatu, insa sub conditiune, cá sa fia totu-odata membri activi ai Asociatiunei.

§ 5. Indata ce se voru fi presentatu celu putienu câte 7 membri de fia-care sectiune, presiedintii respectivi in contielegere cu comitetulu asociat. decidu diu'a convocârei loru, in care au a se constituí si a luá decisiuni pentru activitatea loru in venitoriu.

§ 6. Fia-care sectiune 'si alege din sinulu seu unu presiedinte (§ 3), unu v.-presiedinte pentru casuri de absentia motivata a presiedintelui si unu secretariu, a cârui vocatiune este ducerea proceseloru verbali in siedintia, tienerea in ordine si registrarea acteloru sectiunei si a manuscripteloru intr'unu localu destinatu spre acelu scopu, de câtra comitetulu asociatiunei.

§ 7. Dupa constituirea sectiuniloru, cu dreptulu adunârei gen. prevediutu in § 32, alinea 6 din statute, de a ingrigí pentru censurarea operateloru scientifice, se investescu sectiunile, fia-care in sfer'a sea de activitate.

§ 8. Sectiunile tienu siedintia regulata celu putienu de 2 ori in fiacare anu la resiedinti'a asociatiunei, in casu de necesitate si mai adeseori. Convocarea membriloru se face prin presiedinte, séu in lips'a acelui'a, prin v.-presiedinte in scrisu, cu 21 dile, mai inainte de diu'a ficsata.

§ 9. Pentrucá sectiunile sa póta tienea siedintie, se cere presenti'a de celu putienu 5 membri. Conclusele loru suntu valide, déca se aducu cu maioritate absoluta de voturi ale membriloru presenti. Cu egalitate de voturi nuse póte luá nici unu conclusu.

§ 10. Déca presiedintii si secretarii celoru trei sectiuni, in urmarea unei consultatiuni prealabile, voru aflá necesaria convocarea sectiuniloru intrunite, o potu face acést'a, inse numai in dilele, in cari si de altmintrelea sectiunile au sa lucre in siedintiele loru particularie.

§ 11. Alegerea temeloru de concursu la premia este de competinti'a sectiuniloru intrunite. Presidiulu in siedinti'a intrunita, se dà celui mai betrânu dintre presiedinti, séu in absenti'a acelor'a, v.-presiedintelui mai betrânu. Conclusele se iau cu maioritate absoluta.

§ 12. Membrii, cari aru fi impedecati a vení la sectiuni, prin morbu séu prin forti'a maiora, 'si potu transmite lucrârile loru la sectiunea respectiva.

§ 13. Operatele membriloru se potu cetí in siedintiele sectiuniloru singuratice, séu intrunite, private séu publice, dupa cum voru aflá cu cale sectiunile in consultatiune prealabila.

§ 14. La operatele puse in concursu, se observa esactu regulele adoptate pentru casulu acest'a, de câtra tóte societâtile scientifice, cá adeca numele concurentiloru, autori séu traducatori, sa remâna necunoscute, afara de casulu in care li s'aru votá premiu, onorariu séu mentiune onorabila.

§ 15. Fia-care sectiune are sa comunice adunârei gen. ordinarie a asociatiunei, câte unu memorialu generalu despre lucrârile sele anuali, séu baremu câte unu operatu de ale membriloru, prin lectur'a ce i se va dá in siedinti'a publica.

§ 16. Pentru cá membrii sectiuniloru sa póta remané totu-déun'a in contactu unii cu altii, presiedintii, séu v.-presiedintii cu secretarii fia-cârei sectiuni, se investescu cu caracteru de delegatiune. câtra care au de a se adresá membrii preste anu.

§ 17. Delegatiunea sectiuniloru este in resiedinti'a asociatiunei, si lucréza in localulu comitetului ei, pe câtu tempu nu se voru luá alte dispositiuni.

§ 18. Spesele cancelarei sectiuniloru se votéza si acopere din veniturile asociatiunei.

§ 19. Membri esterni ai sectiuniloru, cari voru vení la siedintiele prevediute in § 8, voru recepe desdaunarea speseloru de caletoria si o diurna modesta, pre câtu va suferí starea fonduriloru asociatiunei. Acea diurna se va fipsá din partea adunârei generale din anu in anu.

§ 20. Absentarea nejustificata dela siedintia, trage in urm'a sea perderea diurnei pe dilele de absentia.

§ 21. Spesele prevediute in §§-ii 18 si 19 se voru regulá si trece in fia-care anu la bugetulu asociatiunei.

§ 22. Bibliotec'a asociatiunei va stá deschisa spre usulu membriloru din sectiuni pre totu tempulu, câtu 'lu voru petrece in resiedinti'a ei, si in decursulu anului, cu preferintia fatia de altii.

§ 23. Acestu regulamentu se póte modificá dupa esperinti'a ce se va face la aplicarea lui, inse numai, déca modificârile voru fi propuse de câtra 2 din celea 3 sectiuni si cu votulu maioritâtiei absolute.

Datu in adunarea generala a asociatiunei transilvane pentru literatur'a romàna si cultur'a poporului romànu.

Corespundintie particulare ale „Teleg. Rom."

Banatu-Comlosiu, in Iunie 1877.

(Abusuri mari in biserica). Principiile constitutionale suntu cele mai liberale. Déca inse acestu liberalismu constitutionalu se afla in in mânile unoru barbati, cari venéza numai dupa interese personali, elu devine cu multu mai stricaciosu decâtu absolutismulu celu mai rigorosu.

In 11 Martie a. tr. locuitorii din comun'a nóstra au fostu invitati de domnulu asesoru Selegianu a merge in localitatea scólei, unde avea sa se tiena sinodulu parochialu, sub presidiulu dlui Viceutiu Babesiu, trimisu comisariu consistorialu. Mergendu la loculu destinatu aflaramu dejá o glóta de ómeni, postata in giurulu mesei. Acést'a glóta, care mai umplea sal'a, erá compusa de proletari, flecai, slugi, minoreni, pecurari, greco-catolici si tigani. Mai multi dintre acesti'a erau incuragiati de beutura spirituósa. — Dlu Babesiu se ridica si ne spune, ca corpulu comunei nóstre bisericesci este bolnavu si se afla dejá in alu treilea stadiu alu crisei. Nepotându mulcomí ból'a nici mósi'a nici falcerulu, se presenta d-sea cá doftoru, câci persón'a d-sele este „camer'a destilatiunei", prin care au trecutu legile nóstre bisericesci. In sfersitu provóca sinodulu a purcede la alegerea comitetului parochialu si pentru a face tuturoru dreptate propune mai intâiu alegerea unui comitetu de candidare, care sa astérna sinodului o lista. In urm'a acestei propuneri presidiale erupse unu sgomotu teribılu; glót'a, ce incungiurase dela inceputu mas'a, se urcase pre bancile scólei si urlá din resputeri. Dupa multe incercâri a succesu dlui Babesiu, urcându-se si d-sea pe o banca, a face putienu linisce, si agraindu „partid'a moderata" o provóca a parasí sal'a pe putiene momente pâna se va intielege cu acei, cari facu sgomotu. Esindu afara, partea cea mai mare din membri, sinodulu in bun'a credintia, ca se va face rânduiéla, usi'a s'a incuiatu din launtru. Dupa unu tempu indelungatu s'a descuiatu usi'a si domnulu Babesiu, „camer'a destilatiunei, prin care au trecutu legile nóstre bisericesci", esí afara si spuse poporului adunatu, — ca alegerile s'au facutu si terminatu. Astfeliu comunei nóstre bisericesci, s'a octroatu unu comitetu parochialu prin dlu Babesiu, spriginitu de proletari si nemembri ai sinodului.

In contr'a acestei octroâri si ilegalitâti evidente *dóue sute si optu-dieci* membri ai sinodului parochialu au datu protestu la consistoriulu diecesanu. Acestu protestu si alte multe plânsori consistoriulu diecesanu le-au desconsideratu si noi ne aflâmu si astadi inca in anarchia. Poporulu este tare nelinisc̆itu in urm'a atâtoru nelegiuri si privesce cu intristare la micsiorarea capitalului bisericei, ce l'au adunatu in sudóre, si 'lu administréza astadi barbati, cari n'au increderea lui. — Este o negligentia condamnabila a pune comun'a nóstra bisericésca, mare si frumósa, la astfeliu de probe, si a o nimicí prin frecâri, certe si anarchie.

Nu-i dóre inim'a, pre acei domni, cari se folosescu la tóta ocasiunea de fras'a despre „binele poporului romànu" vediendu starea comunei nóstre? Nimenea nu cere altu-ceva decâtu observarea stricta a legei, aplicarea statutului organicu. N'avemu lipsa de mósie, nici de falceru, nici de doftoru, ci de ómeni, cari tienu mai presusu de tóte *legea.*

Brasiovu 30 Iuniu 1877.

(Scolasticu.) Eri s'a incheiatu cu deosebita solemnitate anulu scol 1876/7 in sal'a cea mare a gimnasiului nostru de aici. Unu publibu numerosu de ambe secsurile asistá la acésta solemnitate. Dupa ce sosì in sala si ocupà loculu presidialu dlu comisariu consistorialu, meritatulu protopresbiteru alu Brasiovului I, Iosifu Baracu, dlu directoru Dr. I. Mesiota deschide festivitatea scolara cu o cuventare, in carea intr'unu modu fórte potrivitu atinge insemnatatea invetiamentului, lasa la apreciarea publica sa judece din resultatele din anulu c. scol, déca se póte inregistrá si in anulu acest'a unu progresu, amintesce cu viua multiamire si pietate de acei ce au pusu temeiulu institutului de instructiune in mai multe ramuri, lauda zelulu barbatiloru, cari staruiescu a inaintá desvoltarea acestui institutu si róga a fi si pe viitoriu cu acel'asi zelu si staruintia pentru sustienerea si inaintarea scóleloru nóstre.

Indata dupa acést'a P. comisariu si protopresbiteru 'si esprima recunoscinti'a sea dlui directoru si profesoriloru, cari prin neobosinti'a loru nu numai contribue la respandirea instructiunei, déra, provocandu-se la atestarile de barbati straini de nationalitatea nóstra, au radicatu scólele nóstre din Brasiovu la nivelulu, incâtu potu serví de modelu altoru institute din patria.

Dupa acésta se procede la cetirea classificatiuniloru si la impartirea premiiloru.

Terminându cu schitiarea acést'a fugitiva amu sa me intorcu cu dóue dîle inapoi dela acésta solemnitate — la esamenele de maturitate, cari avura locu luni (in 27) si marti (in 28) Iuniu. In diu'a de luni celu alu abiturientiloru din gimnasiu si in diu'a de marti celu alu abiturientiloru din scól'a comerciala.

Unu strainu, care asistá numai la cetirea clasificatiuniloru si aude cum intr'o classa jumetate si mai bine din elevi raporta calcululu de eminentia va avé óre care nedumeriri de o procedura superficiale si póte partiala a profesoriloru la classificare. Indata inse ce va observá rigurositatea cu carea se oprescu la repetirea esameneloru si chiaru a cursului, cu deosebire inse déca va asistá la unu esamenu, nedumerirea trebue sa dispara si sa ocupe loculu ei convingerea, ca profesorii suntu prea esacti si corecti in procederea loru. Déca unu altu esamenu óre care potrivitu de a statorí convingerea din urma, esamenulu de maturitate este uniculu, care arata mai apriatu gradulu seu culmea in care se afla instructiunea in scólele nóstre din Brasiovu.

Asistandu la ambe esamenele de maturitate, avuiu prilegiulu de a vedé din respunsurile cele sigure si la momentu, dearendulu din partea tuturoru, cu pré putiene esceptiuni, ca este numai naturalu cându classificarile dau resultate neobicinuite la alte institute. Esamenele inse, care suntu o proba si déca profesorii suntu la inaltimea missiunei loru, desléga cu totulu enigm'a, cându din intrebarile loru se vede claritatea si posivitatea cu carea manuéza objectele propuse de densii.

Nu me oprescu la lucruri speciali, de óre-ce scopulu acestoru sire nu este a face recensiunea esameneloru. Amu inse se atingu in câteva cuvinte impregiurarea, care inca nu mi-o potu esplicá de ajunsu.

Abiturientii din gimnasiu erau 12 la numeru, pentru impregiurarile nóstre actuali dupa parerea mea, unu numeru suficientu.

Abiturientii din scól'a comerciala 3 di trei la numeru, unu numeru pré micu in impregiurarile nóstre si o aparentia straina in Brasiovu in centrulu lumei comerciali din tiér'a nóstra. Prelânga cualificatiunea cea eminenta a profesoriloru si necessitatea cea nedisputabila pentru cei ce imbracisiéza astadi carier'a comerciala numerulu de trei este, o repetiescu, de totu neinsemnatu. Nu va fi de prisosu, déca nepretensiv'a mea voce se indrépta câtra publiculu nostru si recomenda din tóte puterile cá din apropiare si din departare sa alerge la acésta scóla unica in patri'a nóstra cu limb'a de propunere romanésca, acei ce se hotarescu pentru carier'a comerciala.

La esamenele de maturitate a presidatu Ven. P. protopresbiteru Iosifu Baracu, in cualitate de comisariu consistorialu. Asistinti'a o formara o cununa frumósa de inteligentia din deosebite ramuri sociali. La esamenulu abiturientiloru din scól'a comerciala au fostu de fatia in calitate de comisari ministeriali dd. Vajna inspectoru reg. ung. de scóle si I. Dück vice pres. la camer'a comerciala.

Inca ceva despre unu prandiu. Nu l'asiu amintí, déca aru fi se vorbescu numai despre prandiu. Ven. P. protopresbiteru alu Brasiovului I si administratoru alu protopresbiteratului Branului, Iosifu Baracu, a intrunitu la unu prandiu stralucitu pe dlu inspectoru reg. ung. de scóle Vajna, d. vic. pres. alu camerei comerc. I. Dück, pe dlu Ios. Popu jude reg. ung. la tribunalulu de aici pe dlu ases. consist. si redact. alu Telegr. rom. Nic. Cristea, care de cateva dile petrece cu concediu aici, de dlu directoru alu gimnasiului nostru de aici Dr. I. Mesiota si unu numeru de profesori, vre-o câti-va membri din efori'a gimnasiala. Atâtu in conversatiunea câtu si in toastele indispensabile la asemenea ocasiuni dlu inspectoru regescu de scóle si dlu vice-pres. alu camerei comerciale s'au esprimatu in terminii cei mai magulitori despre progresulu scóleloru nóstre. Dlu inspectoru cá toti ómenii de litere, radicatu preste preocupatiunile dilei a si promisu totu concursulu seu possibilu scóleloru nóstre si intr'unu toastu insufletitu a esprimatu dorinti'a, carea este a tuturoru româniloru, de a vedé sosita odata ór'a, carea in fati'a progreseloru ce a avutu ocasiune a le vedé la scólele de aici va si sosí, in carea pe câmpulu concurintiei spirituali sa se intalnésca tóte natiunile patriei intr'o adeverata si nealterabila infratire si unire. Nu mai putinu magulitoriu a fostu toastulu dlui vice-pres. alu camerei comerciale, care a distinsu pe directorulu si profesorii nostri dicendu ca respunsurile ce le au datu elevii scóleloru comerciali potu serví de modelu ori cârui institutu de feliulu acest'a din patria. Me tiermurescu pe lânga aceste, de-si toastele din partea celorulalti domni inca au fostu pe câtu de interesante pe atâtu de instructive. Spatiulu inse mi demanda a terminá aici.

O dorintia inca carea este numai a mea nu o potu trece cu vederea. Aru fi adeca de doritu cá profesorii nostri de aici, cari n'au prospecte de inaintâri si cari n'au destule mijlóce la dispositiune pentru a tiené pasiu cu progresulu sciintiei, sa fia mai bine salarisati. Acésta dorintia sa nu fia reu esplicata pentru ca cele de mai susu atesta de ajunsu ca profesorii din putienulu loru au facutu si facu totu ce e cu putintia spre a tiené pasulu cu progresulu sciintiei.

Saliste, 26 Iuniu 1877.

(Deanu). De o vreme incóce abiá trece vr'o dî, in carea sa nu sosésca câte o veste infioratóre despre cunoscutulu telhariu Deianulu.

Nu e demultu de cându a jefuitu cas'a locuitoriului din Vale, Ioanu Dochitiu, si mai eri septamâna a si esîtu ér' cu alti doi individi pe dincóce de Vidr'a tierei romanesci la 3 insi din Vale, pe plaiu in cale, si legându-i pe bietii ómeni si punendu-i josu la pamentu, i-a despoiatu de totu ce au avutu, si li-a luatu banii in pretiu de 300 fl. v. a. in auru si argintu si i-a rapitu de totu ce au avutu acesti ómeni dupa sufletulu loru si de intréga munc'a de pe vér'a acést'a.

Ca Deianulu traiesce e pe, deplinu constatatu, pentru ca s'a prinsu in Saliste unu individu, carele i-a datu salasiu in muntele Seracinu si care 'lu cunósce mai demultu.

Dupa spusele acestui prinsu, numitulu telhariu dimpreuna cu ceilalti doi consoti ai sei suntu inarmati cu pusci de fabricatulu celu mai nou provediute cu dóue tievi, cari le umple pe din'apoi, pe lânga ast'a tustrei au revolvere de cavaleria in thiocuri pe lânga sine si se pórta in nadragi largi suri vineti, cu opinci incaltiati, Deianulu cu capela domnésca, cu lantiuri gróse de auru la dóue orologiuri, cu ocl.ianu in tasca, cu care 'si prepara recunóscerile pe munti din departare. Toti trei suntu imbracati in blouse vinete si cu mantale lungi cu glugi inapoi.

Bietii oieri si negutiatori, cari au trecerile loru preste munti in Romani'a si pe la târle au luatu fric'a de acesti crudi telhari si se intorcu de pe drumu unii dela calea jumetate, ér' altii au parasitu cu totulu acestu drumu scurtu spre Romani'a.

Telhariulu acest'a, se dice ca-'si afla adapostulu de regula la comand'a rastelului din Vidr'a pe pamentulu Romaniei si ca slujitorii slujbasiului dela acestu rastelu li-aru dá nemijlocitu sucursu de spioneria, de care impregiurare chiaru si slujbasiulu trebue sa aiba scire.

Autoritâtile de gendarmeria au intreprinsu energice mesuri, spre a prinde pre acestu periculosu telhariu, voru avea inse greutâti neinvingibile, pentru ca in munti provediuti cu bradeturi dese, precum suntu acei'a, in cari se afla acesti banditi abiá voru fi in stare gendarmii si alti soldati a strabate si a-i prinde.

Mesur'a cea mai potrivita spre a prinde pe Deianulu si consotii lui aru fi dupa parerea multor'a, cá sa-lu prindi ér' prin telhari. *p—u.*

Ofrande primite de subsemnatulu dela românii din Brasiovu pentru ajutorarea soldatiloru raniti din Romani'a si trimise prin post'a locale principelui *Dimitrie Gr. Ghic'a*, presiedintele societâtiei romàne *„Crucea rosia“* la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

(Fine.)

Andronicu Andronie, parochu 5 fl., Ioanu Mesiot'a 100 franci, George Georgiu 2 fl., Andreiu Buntoiu 10 franci, Ipolitu Ilasieviciu 5 fl., Dumitru I. Munteanu 5 fl., Nicolae Pedure 1 fl., Iosifu Schwechtu 1 fl., Sterie Stinge 1 fl., Ioanu Cioiu 1 fl., Ioanu A. Navrea 50 franci, Hristea A. Navrea 20 franci, Andreiu Pitisiu 2 fl., George Petroviciu 1 fl., Nicolau Stinge 2 fl., Paraschiva Stefanu Villi 10 fl., Iosifu Maximu 3 fl., George Mincu 1 fl., Ioanu Spuderca 1 fl., Ioanu Priscu 10 fl., Ioanu I. Boambanu 10 franci, Georgiu Navrea 3 fl., Constantinu Pantiu advocatu 10 franci, Andreiu Lupanu 2 fl., Ioanu Enea 1 fl., Dumitru Roncea 1 fl., Dumitru Spuderca 1 fl., Iacobu Grindu 50 cr., George Tanasie 1 fl., Nicolae Butmeloiu 2 fl., Ioanu Bobancu 1 fl., Ioanu Pufu 1 fl., Petru Spuderca 1 fl., Dumitru Maniu 50 cr., Dumitru Iarca 1 fl., Ioanu Pascu 1 fl., Radu Morariu 1 fl., Ioanu Romosianu 1 fl., Dumitru Constantinu 1 fl., Georgiu Bogdanu 50 cr., Monachi'a Magdalina 50 cr., ved. Mari'a G. Fulga 20 cr., ved. Marin'a Iordache Nichiforu 1 sfantiu, Cristea Olteanu Eclisieru 1 fl., Ioanu I. Bogdanu 2 fl., Dumitru N. Capatîna 5 fl., Dumitru Munteanu 5 fl., George Furnica 40 cr., Ioanu Milea 40 cr., Vasilie N. Galu 1 fl., Ioanu Pernea 40 cr., George Bacicu 1 fl., Nicolae Bezoiu 50 cr., Nicolae Pred'a 50 cr., Vasilie Voin'a 20 cr., ved. Mari'a I. Mesiot'a 70 cr., George Orgidanu 50 cr., Radu Burbea 2 fl.

George Ilescu 10 franci, Andreiu Pulpasiu 2 franci, Nicolae Frigatoriu 20 franci, Ioanu Cristianu 10 franci, George Pred'a 1 frc., Vasilie Saftu 4 franci, George Presmireanu 2 franci, Constantinu Voicu jun. 10 franci, Dimitrie Oprescu 2 fl., Andreiu Voin'a 1 fl., George Cocorandu 1 fl., Nicolae Vlasceanu 1 fl., George Baboe 1 fl., Ioanu Voin'a 1 fl., Irodionu Negutiu 1 fl., Eftimie Curianu 1 fl., Radu Stefanu 1 fl., Vasilie Stinghe 1 fl., Arsenie Stinghe 1 fl, Nicolae Frigatoriu jun. 1 fl., Teodoru Zernoveanu 2 fl., Radu Log'a Negru 1 fl., George Stinghe 1 fl., Dragomiru Pulpasiu 1 fl., Vasilie Voin'a 1 fl., George Maniu 1 fl., Nicolae Capacina 1 fl., Nicolae Purcarea 2 fl., Ioanu Vacarescu 50 cr., Dumitru Resnoveanu 50 cr., Petru Lupanu 50 cr., Ioanu Capacina 50 cr., George Stinghe Culisiu 10 cr., Dumitru Spuderca 50 cr., Dumitru Zamfiru 10 cr., Dumitru Barberiu 60 cr., Ioanu Mazare 50 cr., George Log'a 40 cr., Ioanu Ursoiu 30 cr, Nicolae Gaitanariu 20 cr., Vasilie Negutiu 20 cr., Mihailu Moroianu 20 cr., Radu Colibanu 50 cr., Vasilie Negutiu 50 cr., Ioanu Vlaicu 50 cr., Dumitru Fugaciu 40 cr., Vasilie Vasmacu 30 cr., Ioanu Masgareanu 60 cr., Petru Munteanu 30 cr., Ioanu Abri 20 cr., Nicolae Galu 50 cr., Ioanu Bolindu 40 cr., Andreiu A. Voin'a 50 cr., George Vasmacu 50 cr., Vasilie Stinghe Muculetiu 50 cr., Petru Chichiumbanu 40 cr., Radu Bogdanu 40 cr., Nicolae Navrea 50 cr., Ioanu B. Pitisiu 50 cr., George Vili 50 cr., Ioanu Iordache 20 cr., Dumitru Ursoiu 50 cr., Nicolae Grecu 50 cr.

Sum'a totala: **1538 franci.**

Societatea „Crucei rosia“ din Romani'a.

Bucuresci, 20 Iuniu 1877.

Comitetulu centralu.

Nr. 538.

Domniei Sele domnului Diamandi I. Manole la Brasiovu.

Domnulu meu!

Amu primitu epistol'a d-vóstre cu dat'a 17 cur. cu fr. 1538 ofrande dela românii din Brasiovu si amu fostu fórte miscatu de quelle intrinsa cuprinse. Voiu grabí publicarea listei de subscriptiune.

Patru sectiuni din ambulantiele nóstre, le-amu espedatu in tabera in diu'a de 10 Iuniu cur. Spre a platí tributulu meu de recunoscintia câtra fratii nostri din Transilvani'a m'amu crediutu datoriu a inscrie pe un'a din sectiunile ambulantiei, titlulu: „Dómnele române din Transilvani'a“.

Binevoiti ve rogu domnulu meu a primí si cu acésta ocasiune, asigurarea prea osebitei mele consideratiuni.

Dimitrie Ghic'a,
presiedinte.
Ioanu S. Bobocu,
secretariu.

La acésta epistola dlu Diamandi I. Manole au datu respunsulu urmatoriu:

Brasiovu, 11 Iuliu st. n. 1877.

I. S. principelui Dimitriu Ghic'a, presiedidtele societâtiei române „Crucea rosia in Bucuresci.

Prea onorate domnule presiedinte!

Cu ultim'a mea epistola din 7 ale curentei V'amu tramisu *franci 165* ofrande dela Varadinu Banatu si dela Ketegyhaza Ungari'a.

Cu presentu amu onóre a ve tramite florini 25 v. a. ofrande primite dupa aici alaturat'a lista.

Amu primitu onorabil'a domniei vóstre epistole din 20 Iuniu st. v. pe care me credu datoriu a o publicá prin diuarele nóstre câci ea vorbesce de sine si cu dragu ori-cârei inime romanesci.

Acésta distinsa onóre ce a-ti facutu-o mameloru, socieloru si ficeloru nóstre e sublima, e incuragiatória ea va remanea cu pietate adencu inradacinata in inimele româniloru din Transilvani'a.....

Primiti ve rogu dle presiedinte asigurarea prea deosebitei mele consideratiuni cu care suntu alu d-vóstre

devotatu
Diamandi I. Manole.

Din Lugosiu in Banatu.

La inceputulu lui Iuliu 1877.

(Ajutoriu pentru raniti).

Apelulu societâtiei „Crucea rosia din Romani'a“ indreptatu câtra toti binevoitorii de a dá ofrande de bani si altele spre alinarea dureriloru a soldatiloru români raniti, a aflatu echoulu seu si in inimile lugosieniloru. Dovéda e ca dupa ce si ací cá pe aiurea, prin stapânire a fostu si este si acum oprita infiintiarea comiteteloru de dame séu de barbati spre adunarea de colecte la acelu scopu puru humanitariu, subscrisulu firesce ca numai prelânga concessiunea stapânirei, me amu facutu colectantele particularu alu ofrandeloru ce s'aru dá in Lugosiu. Eata resultatulu intreprinderei mele. Au contribuitu:

Alesandru Mocioni 50 fl., Eugenu Mocioni 50 fl., Iosifu Arjoca 1 fl., A. B. Vernescu 2 fl., Vasilie Dimitrescu 1 fl., Ioanu Vladu 20 fl., Constantinu Radulescu sen. si soci'a Paulin'a 20 fl., Coriolanu Bredicanu 100 fl., Elen'a Blasiu 1 fl., Ioane Nedelco 10 fl., Dr. Iosifu Miescu unu napoleonu, Constantinu Radulescu jun. 10 fl., Mari'a Onea 1 fl., Alesandru Ursulescu preotu gr. or. in Lugosiu 5 fl., Petru Zsivi 1 fl., Nicolau Peiescu 1 fl., Nicolau Sciopóne preotu gr. or. 2 fl., Iulianu Ianculescu 10 fl., Titu Hatiegu 10 fl., Ioanu Iclodianu preotu gr. or. 1 fl., Lucreti'a Tempea 1 fl., Zenobiu Bordanu 5 fl., Unu Pelerinu 10 fl., Ann'a Zsivi 50 cr., Cosgari'a 5 fl., Nagy 5 fl., G. Cratiunescu 5 fl., Ioanu Glavanu 1 fl., Th. Br. 1 fl., I. Br. 2 fl., Stoic'a 2 fl., Vasiliu Iorg'a 1 fl., Gligoru Ietia 1 fl., Ioanu Georgescu 2 fl., George Belu 1 fl., Georgiu Lupulescu 1 fl., Constantinu Carabasiu 1 fl., Georgiu Luc'a 2 fl., Popu Gavrilu 2 fl., Dimitriu Mihailescu 3 fl., Vasiliu de Dobreiu 1 fl., Dimitriu Georgeviciu Mitrate 2 fl., Ecaterin'a Georgeviciu 1 fl., Iosifu Iorg'a 1 fl., Iotia Giurc'a mare 1 fl., Vasiliu Giurc'a 1 fl., Ann'a Pestianu in auru unu # Mirosavlieviciu 1 fl., Iotia Popescu 40 cr., Georgiu Bugariu 1 fl., Ladislau Iovanescu 50 cr., Stefanu Partenie 1 fl., Orbanu Usa 1 fl., Ioanu Fóle 50 cr., Nicolae Iovanescu 2 fl., Lucreti'a Roja 2 fl., Iuliu Ignea 1 fl., Ales. Andreiu 1 fl., Nicolau Munteanu 5 fl., Lucreti'a Munteanu 5 fl., Ludovicu Pervu 2 fl., Ales. Cuza Vasilie 1 fl., Georgiu Parteniu 50 cr., Ioanu Barbulescu 20 cr., Ann'a Ilca 1 fl., Georgiu Marculescu 20 cr., Pavelu Andreiu 20 cr., Cristin'a Cővari 2 fl., Pavelu Popoviciu 1 fl., Constantinu Oprea 50 cr., Elen'a Zachariu 60 cr., Vasiliu Giur'a 20 cr., Mari'a Giur'a 20 cr., Parteniu Pesteanu 2 fl., Nitia Popu 2 fl., Nicolau Bireescu 3 fl., **sum'a 391 fl. 1 napoleonu, 1 # si 3 franci.** Acésta suma prelânga o consemnare speciala de pe carea amu depusu o copia la judele administrativu localu, adresându societâtiei „Crucea rosie“ la Bucuresci, mi-a venitu de acolo o scrisóre si adeverintia de primire de urmatoriulu cuprinsu:

Societatea „Crucei rosie“ din Romani'a.

Bucuresci, 16 Iuniu 1877.

Comitetulu centralu.

Nr. 499.

Domnulu meu!

Amu primitu epistol'a domniei vóstre ce mi-ati facutu onóre a-mi adresá la 5 ale curentei.

Amu onóre a anecsá ací recipis'a cassariului Nr. 296 constatatóre de incasarea baniloru, si a ve esprimá domnulu meu, gratitudinea consiliului generalu pentru concursulu ce a-ti binevoitu a dá acestei societâti chiamata a indulcí suferintiele celoru cari se lupta pentru aperarea drepturiloru si patriei române.

Primiti domnulu meu asigurarea prea osebitei mele consideratiuni.

Dimitrie Ghic'a m. p.
presiedinte.
I. Bobocu m. p.
secretariu.

Domniei sele dlui Constantinu Radulescu junior in Lugosiu.

Nr. 296 Recepisei.

Societatea „Crucei rosie" din Romani'a.

Subscriere pentru ajutoriulu ranitiloru.

Domnulu Constantinu Radulescu junioru din comun'a Lugosiu. *Lei optu sute cinci,* bani 32 ecualu cu 391 fl. a lei 1.97|₀₀, 1 napol., 1 # si 3 franci. Se certifica de noi primirea sumei aretate mai susu. Anulu 1877 lun'a Iuniu. Cassariu T. Dumitrescu m. p. Tacu Dumitrescu cassariulu eforiei spitaleloru civile Bucuresci.

Predandu aceste publicitâtiei in acestu pretiuitu jurnalu amu sa adaugu, ca din partea dómneloru lugosiene se preparédia inca si o cuantitate considerabila de scame, de bandagie, si alte pândierii, care cu o colecta de bani adunati dela prim'a espeditiune incóce câtu mai curendu se voru tramite la destinulu loru.

Constantinu Radulescu jun.

Hatiegu, 10 Iuliu 1877.

(Ajutoriu pentru raniti).

Dle Redactoru! Contribuirile de bani si alte obiecte pentru ajutorarea soldatiloru români râniti din Romani'a publicate in Nr. 46 alu „Tel. Rom." colectate de subscris'a si dn'a Lucreti'a Borh'a nasc. Ratiu le-amu administratu deadreptulu sub adres'a principelui Dimitriu Ghic'a, presiedintele societâtiei române „Crucea rosia" la Bucuresci; in urmarea acést'a amu primitu dela susu-numitulu domnu presiedinte despre primirea baniloru urmatórea epistola pre care ve-o alaturu aici in copie cu respectuós'a mea rugare cá sa binevoiti dle Redactoru in celu mai deaprópe nr. alu stimatului diuariu ce redigeti a o publicá.

Primiti ve rogu dle Redactoru espressiunea deosebitei mele consideratiuni. *Susann'a B. Popoviciu.*

Societatea „Crucei rosie" din Romani'a, comitetulu centralu Nr. 531.

Bucuresci, 20 Iuniu 1877.

Domniei sele dómnei Susan'a B. Popoviciu, Hatiegu.

Amu primitu adres'a domniei-vóstre ce mi-ati facutu onóre a-mi trimite, insotita de bani adunati dela dómnele române din localitate.

Me grabescu a ve esprimá viele multiamiri ale consiliului generalu, si in particularu recunoscinti'a mea, pentru initiativ'a ce a-ti luatu de a vení in ajutoriulu acestei societâti, chiemata a mângaiá suferintiele fratiloru si copiiloru nostri cadiuti pre câmpulu de resboiu.

Totu de-odata ve inaintezu recipiss'a cassierului Nr. 316, constatatóre de incassarea baniloru in sum'a de lei 394, bani 46; si ve rogu dómn'a mea, sa binevoiti a primí cu acésta ocasiune asigurarea prea osebitei mele consideratiuni.

Dimitriu Ghic'a m. p.
presiedinte.
Ioanu S. Bobocu m. p.
secretariu.

Alb'a-Iuli'a $\frac{9\ \text{Iuliu}}{27\ \text{Iuniu}}$ 1877.

(Ajutoriu pentru raniti).

Domnule Redactoru! Binevoiti a dá locu in Nr. prosimu alu stimatului diurnalu, ce redigeti, publicarea urmatórei liste de contribuiri pentru ostasii români raniti.

Ve asigurâmu despre deosebit'a nóstra stima.

Eufrosin'a *Cirlea,*
Eufemi'a *Piposiu.*

Ofrande *pentru ostasii români raniti din Romani'a colectate in Alb'a-Iuli'a de domnisiórele Eufrosin'a Cirlea si Eufemi'a Piposiu si dejá tramise directu dlui principe Dimitrie Gr. Ghic'a presiedintelui societâtiei române „Crucea rosia" in Bucuresci.*

Nicolau Siandoru 10 fl., Mateiu Nicola 5 fl., Ioanu Cosieriu 5 fl., Elen'a Tordasianu 5 fl., Cristin'a Barbu 3 fl., An'a Sebisianu 2 fl., Policsen'a Popescu 2 fl., Amali'a Filipu 2 fl., Rosali'a Görög 1 fl., Ioanu Cirlea 5 fl., Mihaiu Cirlea 5 fl., Georgiu Elechesiu 5 fl., Agafti'a Popu 2 fl., Fir'a Rozoru 50 cr., Ravec'a Cirlea 2 fl., An'a Rosc'a 50 cr., An'a Haiosiu 50 cr., Mari'a Clinc'a 2 fl., Ioanu Margineanu jun. 3 fl., Ioanu Mercurianu 2 fl., Pavelu Margineanu 2 fl, Ioanu Moldovanu 2 fl., Claudi'a Antonoviciu 1 fl., Mari'a Sebastianu 20 fl., An'a Totoianu 2 fl. 50 cr., Lucreti'a Totoianu 2 fl. 50 cr., Mari'a Morariu 1 fl., Veronic'a Dirgou 50 cr., Ioanu Margineanu 5 fl., Ilia Anculi'a 2 fl., Nicolau Cosgari'a 10 fl., Borgovanu Sangeorgeanu 10 fl., Sandulu 2 fl., M. Apahideanu 2 fl., N. Porutiu 2 fl., George Bogdanu 2 fl., Ioanu Vingardianu 2 fl., Ilia Tataru 1 fl., Ioanu Macaveiu 1 fl., Todoru Siuteu 2 fl., L. Giurgescu 1 fl., Ioanu Velscanu 1 fl., I. Rusu 1 fl., Aronu Lupeanu 2 fl. 50 cr., Dimitrie Dragosiu 1 fl. 50 cr., Iacobu Strajanu 2 fl., Ioanu Paulu 1 fl. 50 cr., Georgiu Opritia 1 fl., Iulian'a Opritia 1 fl., Alesandru Mer'a 1 fl., Georgiu Avr. Penciu 1 fl., Visoin'a 1 fl., Corneliu Piposiu 2 fl., Iosifu Rosc'a 1 fl., Iosifu Clemensu 1 fl., N. Popu 50 cr., I. Apolzanu 50 cr., I. Rosenfeld 1 fl. 50 cr., Eufemi'a Piposiu 2 fl., Iosifu Mendel 1 fl., S. Lobstein 50 cr., Mari'a Carpinisianu 4 fl., Mari'a N. Berghianu 2 fl., E. Kohn 50 cr., M. Mendel 2 fl., Susan'a Marcusiu 5 fl., Nachilevu 10 fl., Velicanu 3 fl., I. Glük 1 fl., Firutia Palesianu 6 fl., Mari'a Rad'a 1 fl., An'a Comanescu 1 fl., Elis'a Berghianu 1 fl., Veturi'a N. 2 fl., An'a Patiti'a 10 frc., Elen'a Tordasianu 5 frc. Mari'a Radu m. Indreiu 10 frc. Amali'a Cirlea 1 #, N. N. 1 #, Eufrosin'a Cirlea 1 galb.

Sum'a 200 fl. 3 galb. 25 frc.

La olalta 200 dî dóue sute florini v. a., trei galbeni imp. 20 franci si cinci lei.

Unu apelu ne trimite dómn'a *Ioan'a Moldovanu* n. *Boiu* din Sighisiór'a, prin care anuncia ca deschide list'a de subscriere in Sighisiór'a si in giuru pentru oferte in favorulu ranitiloru români.

(Rectificare). In list'a *obiecteloru* colectate pentru ostasii români raniti din Romani'a, publicata in Nr. 50 alu „Tel. Rom." s'a mai strecuratu acea eróre: ca scamele dela *Aloisi'a Sid'a* si *Sidoni'a Secosianu* din Siri'a, *Iulian'a Lazaroviciu* si *Lucreti'a Nemesiu* din Ususeu in Banatu, — nu suntu cantitati de **chilograme** ci numai **grame**. Care eróre prin acést'a se rectifica.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Varietâti.

⁂ *Donatiune.* Majestatea Sea c. r. a donatu prin decissiunea de dto 29 Iunie a. c. in decursu de 3 ani câte 10,000 fl. v. a. din list'a civila, preste totu deci 30,000 fl. in folosulu societâtiei pentru promovarea arteloru din B.-Pest'a. Rat'a prima de 10,000 fl. s'a si asignatu.

⁂ *Majestatea Sea* a facutu in 10 l. c. inspectiunea asupr'a trupeloru concentrate in castrele dela Bruck l. Leitha. Majestatea Sea a fostu insotitu de archiducele Rainer, comandantulu supremu alu armatei teritoriale, care voiá sa se convinga despre progresele facute de oficierii armatei teritoriale, cari frecuentéza scól'a de tiru. Majestatea Sea si-a esprimatu deplin'a multiamire cu atitudinea soldatiloru.

⁂ *Cu trenulu de Joi* au plecatu 3 companii infanterie dimpreuna cu unu medicu militariu, la Hosuseu si St. Martinu, dupa cum se dice, spre a urmarí pre tâlharii din acele pârti.

⁂ *(Furtuna.)* Sâmbet'a trecuta nóptea spre Dumineca a fostu in Aradu o furtuna insotita de tunete veeminti, fulgere si de o plóie torentiale, cum nu s'a mai pomenitu de multi ani acolo. Fulgerulu a lovitu in siapte locuri, intre altele si in cas'a capitanului supremu alu cetâtiei si in a vice-capitanului, dara fâra de a le aprinde. Se dice, ca in suburbiulu Gai'a o femeia de tiereanu ce-si leganá copilulu, fu ucisa de fulgeru, dara copilulu din leaganu a remasu nevatamatu.

⁂ *Ambulanti'a israelitiloru din Romani'a,* organisata de israelitii români, a plecatu Luni spre Dunare. Pe la 5 óre dumineca sér'a, carale au defilatu pe calea Mogosióiei. Dr. Davila, incungiuratu de personalulu mediciloru, se aflá in fruntea cortegiului. Carale purtau inscriptiunea „Ambulanti'a israelitiloru români, comitetulu *Zion.*"

⁂ D. George *Browning* (Brauning), care cercetà in dilele acestea, — dupa cum amintiramu in nr. trecutu alu fóiei nóstre, — comunele românesci Resinari, Salisce, mai in urma Galesiu si Tilisc'a, la invitarea Esc. Sele d. episcopu rom. cat. *Fogarasi* s'a reintorsu la A.-Iuli'a spre a fi de fatia la sinodulu provincialu de acolo. In tóte comunele din giurulu Sibiiului a aflatu o primire preste tóta asceptarea o ospitala. Din Salisce si Tilisc'a a adusu cu sine mai multe obiecte de industria de casa, oferite de romancele nóstre, d. e. naframi, stergare, cusaturi de camesi femeiesci, traiste, etc. tóte lucrate cu multu gustu de femeile române cu scopu de a le depune in espositiunea de porturi poporale din Londr'a. Escelenti'a Sea dlu archiepiscopu si metropolitu *Mironu,* Inaltu — cârui'a se presentà dlu Browning in prim'a di a sosirei sele aici, 'i inlesní fórte multu cercetarea comuneloru nóstre, oferindu-i trasur'a sea propria; iér' bravii nostrii parochi din Resinari Sav'a P. *Barcianu* si Emilianu *Cioranu,* si dlu Bucuru *Cioranu,* apoi dlu jude reg. din Salisce Ioanu *Macsimu* 'lu primira cu tóta bunavointi'a in casele d-loru, la prândiu si-lu condusera prin biserici, scóle si casele tieraniloru nostrii, de unde dlu Browning a luatu cu sine suveniri prea placute. La Turnurosiu 'i umblà ce va mai reu, câci directorulu dela vam'a austro-ungara tienendului de unu spionu rusescu, pre lânga tóte hârthiele recomendatóre ce le avea la sine, 'lu detienù arestatu, pâna cându vice-comitele din Sibiiu ordonà pe cale telegrafica eliberarea lui.

Dupa cum ne spuse, eruditulu englezu va mai cercetá Orasci'a, Dev'a, Hatiegu, apoi Mediasiu, Sighisiór'a si Brasiovu. 'Lu recomendâmu inteligintiei si poporului nostru in totu loculu.

⁂ *Domnii Socec, Wiest si Flechtenmacher* s'au decoratu cu medali'a „Bene merenti" class'a II.

Locu deschisu*).

Boros-Ineu, Cottulu Aradu, Iuniu 1877.

(Urmare si fine.)

Parintele Balta, e dreptu, ca s'a alesu parochu, dar' numai dupa ce a facutu totu feliulu de promissiuni, adapare cu beuturi, ba corifeiloru si bani a datu, inse cu acést'a alegere toti nu s'au multiamitu, câci vre o câti-va credinciosi de cinste au protestatu contr'a alegerei, dupa care protestu s'a ordinatu investigare, dar' spre nefericirea nóstra, la investigarea tienuta in anulu acest'a apelatorii se retrasera, dicendu ca s'au impacatu cu par. Balta, afara de unii cari acum la investigare 'si sustienu protestulu, poftindu dela d. esmisu a luá la protocolu parerea sea care e: „cu par. Balt'a n'are nimic'a, decâtu fatia de causa si poftesce preotu absolutu de 8 clase sa avemu care sa ne scie aperá pe totu loculu unde pretindu interesele nóstre".

Transpunendu-se scrisorile onor. scaunu protopresbiteralu competinte pentru censurare, durere, alegerea s'a aprobatu — de e dreptu? dupa cum se lauda par. Balt'a, — neluându-se in consideratiune parerea conlocuitoriului nostru luata la protocolulu de investigatiune.

Deci si eu subsemnatulu cá crestinu si fiiu adeveratu alu bisericei si comunei nóstre Borosineu, trebuie sa me alaturu la parerea bravului economu alu nostru — care pretinde a fi preotulu alesu cu 8 clase si barbatu de ajunsu cualificatu, si eu nu potu voí altu ce-va comunei nóstre decâtu inflorire si progresu, dar' nu regresu; precum facu unii frati ai nostri cari intr'o deputatiune se dusera pe la föispanulu *Aczél* primariulu comunei si pe la Pál *Hendrey* proprietariu in Repsigu si fostu candidatu deputatu la alegerea trecuta in cerc. Buteni, cu care votara clicasii par. Balta, — cá acesti dni sa róge pe Ilustritatea Sea dlu Episcopu pentru intarirea parint. Balta de parochu la noi.

Me rogu pentru iertare! ca sum prea lungu, inse spunendu tóte, numai atunci se póte constatá adeverulu; mergerea deputatiunei acestei'a a rogá pe numitii dni inca e planulu strainiloru, cari nu voiescu a vedé la noi preotu luminatu.

In fine rogu pe Ilustritatea Sea dlu Episcopu alu nostru si pre Ven. consistoriu aradanu sa iá in drépta considerare caus'a nóstra si sa nu intarésca alegerea facuta, câci ne léga pe viétia cu par. Balta, apoi comun'a nóstra in frunte cu acestu preotu neputinciosu spiritualminte, totu-déun'a va remanea indereptu, dá si din acelu motivu inca sa nu se intarésca alegerea, câci antecesorulu parochu a fostu absolutu de 8 clase cu maturitate si asiá noi nu progresâmu; — ci sa se nulifice alegerea si Ven. consistoriu sa ordineze escriere de concursu de nou cu conditiune mai putienu de 8 clase si maturitate.

De altcum aru fi la rendulu seu si alegerea de protopopu, câci se apropia câtra doi ani de cându e in vacantia, dór' ne va merge mai bine trebile si nóue Borosineóniloru. *p.*

---

*) Pentru cele publicate sub rubric'a acést'a redactiunea declina dela sine respunsabilitatea.

Burs'a de Vien'a.

Din 2/14 Iuliu 1877.

Metalicele 5%	61	15
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	65
Imprumut. de statu din 1860 .	73	10
Actiuni de banca	114	25
Actiuni de creditu	794	—
London	146	90
Oblig. de desdaunare Unguresci	125	35
„ „ „ Temisiorene .	75	80
„ „ „ Ardelenesci .	73	75
„ „ „ Croato-slavone	73	50
Argintu	—	—
Galbinu	5	95
Napoleonu d'auru (poli) . . .	10	01½
Valut'a nóua imperiale germâna	61	75

☞ Fiindu dlu redactoru Cristea absentu ne rugâmu a se adresá tóte scrisorile cari privescu redactiunea deadreptulu la redactiunea „Telegrafului Romanu„ in Sibiiu si nu la adres'a dlui redactoru.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La nru acest'a se adauge unu anunciu literariu „Albin'a Daciei".

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 53. ANULU XXV.

Sibiiu 7|19 Iuliu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratel'e se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu in 18/6 Iuliu.

Au trecutu aprópe trei septamâni, de cându se afla rusii in Bulgari'a si telegramele ne anuntiara pe fia-care dî, ca ne aflâmu in presér'a unei mare batalii intre armat'a rusa si armat'a turca. Dar' acést'a batalia avisata nici acum inca n'a avutu locu. Din 27 Iuniu pâna in 3 Iuliu rusii au transportatu cu óre-care comoditate 120,000 ómeni preste podulu la Zimnicea fâra a fi impedecati, au mersu apoi drumulu spre Ternov'a care a luatu-o numai cu cavaleri'a fâra resistintia din partea turciloru. In 13/1 l. c. *avantgard'a rusésca 12 batalióne infanteria, a trecutu Balcanulu fâra a face o puscatura.* Astfeliu armat'a rusa o despartu numai putiene chilometre dela Tatar-Bazarcik, statiunea estrema a drumului feratu la Constantinopole. Pe siesulu Adrianopolei turcii concentréza armat'a loru debila si este probabilu ca ací va avea locu batali'a principala de multu avisata. In 14/2 l. c. rusii au ocupatu si fortaréti'a Nicopolis, derimata prin obusurile ruse si parasita de turci. Se sustiene din mai multe pârti, ca armat'a rusa va duce lipsa de hran'a trebuinciósa fiindu Romani'a cu totulu esploatata si stórsa. Acést'a este o scire démna de acei'a, cari o respandescu. O tiéra, cá Romani'a, care espórta pe fia-care anu mai multe milióne hectolitre grâu, secara si cucuruzu, nu se póte suge in decursu de dóue luni prin unu concursu de 300,000 ómeni. Romani'a astadi nu numai ca nu este supta, ci este in stare a hraní inca de cinci ori atâte trupe. Dealtmintrenea chiaru Russi'a produce mari cuantitâti de bucate si dupa cum suntu scirile recolt'a din estu anu va fi fórte buna, asiá incâtu Russi'a, cu resbelu cu totu, va *esportá* bucate.

De pe câmpulu de resbelu din Asi'a n'a sositu nici o stire de óre care importantia. Divisiunea Saratovu, intarita prin 20 regimente si 10 baterie a le cosaciloru Donensi se afla in marsiu sfortiatu spre Armeni'a. Aceste trupe au sa spriginésca marsiulu armatei din Caucasu spre Erzerum.

Muntenegrinii au luatu ofensiv'a. Lânga riulu Tar'a s'au ciocnitu turci cu o parte a armatei muntenegriloru, comandata de generalulu Pejovics. Lupt'a a fostu sangerósa si a tienutu pâna tardiu nóptea. Turcii au perdutu 7—800 soldati. Muntenegrenii au luatu 4 tunuri si au ocupatu 6 sate turcesci.

Bailesci, 27 Iuniu. In dilele de 25 si 26 a fostu o lupta intre bateriele române dela Rast si cele turcesci asiediate spre apusu de Lom-Palanka.

Bateriele turcesci au suferitu mari perderi fiindu nevoite a parasí loculu ce ocupau, de óre-ce personalulu loru a fostu seceratu de obusele nóstre.

Cele dóue tabere inimice, cari posedau fortie de dóue regimente, au fostu asemenea silite a se mutá, de óre-ce li s'a distrusu unu numeru de corturi. S'au distrusu si câte-va caice cari ancorau in portulu Lom-Palanka.

Trupele turcesci au incercatu apoi sa construésca mai spre resaritu de Lom-Palanka o reduta, care putea contiene, patru tunuri si o bataliune, cu scopulu negresitu de a-si asigurá operatiunile pe drumulu ce duce dela Tibru la Lom-Palanka; insa au fostu impedecate de bateri'a româna ce s'a tramisu in contr'a loru.

Tirulu artileriei române a fostu de o precisiune admirabila, ceea ce se dovedesce si prin succesulu stralucitu ce a avutu acésta lupta. Atitudinea trupeloru a fostu mai pe susu de ori-ce lauda; s'au distinsu mai cu séma capitanii Stoic'a si Tomescu.

Armat'a româna a inceputu sa indesésca recunóscerile pe tiermulu turcescu. Vidinulu fiindu cea mai forte cetate dela Dunare, trupele lui Suleiman-pasi'a putendu sosí dintr'o di intr'alt'a, comandantii nostri trebue sa se conduca cu multa ingrigire.

In recunóscerile ce se facu, junii voluntari se intrecu a luá parte.

Deocamdata, atât'a putemu spune.

O trupa mai numerósa din armat'a româna a trecutu Dunarea pe la Bailesci, pentru recunósceri. A surprinsu pe turci in lagerulu loru si dupa o scurta, dar' via ciocnire, turcii au inceputu sa fuga. Lagerulu loru l'a nimicitu.

Artileri'a româna dela Rast'a a innecatu o corabia si dóue caice turcesci.

„Presse“ din Vien'a comunica urmatoriulu telegramu:

Zimnicea, 12 Iuliu. Gubernatorulu civilu pentru Bulgari'a, principele Cerkaskij remâne in cuartirulu generalu si se ocupa deocamdata cu formarea unei militii nationale bulgare. Introducerea administratiunei rusesci va urmá mai târdiu. In Bulgari'a se va instituí mai intâiu o dictatura militara, dupa cum se afla acést'a in unele provincii asiatice ce apartienu Russiei. Bulgarii suntu indatorati a face servitii militare, mahomedanii insa se voru desarmá. Streinii, cari petrecu in Bulgari'a, voru remâné sub padi'a agentiloru diplomatici.

Maiorulu românu Leon, in tempulu unei recunósceri dela Gur'a Oltului, a fostu rânitu usioru la umeru.

Revist'a politica.

Dupa scirile mai nóue, intrevederea imperatiloru Wilhelm si Franciscu Iosifu va avea locu la Salzburg, precum se anunciase mai nainte, nu insa in Iuliu, ci in 8 Augustu.

„Nemz. Hirl.“ impartasiesce, ca in curendu are sa urmeze reinfiintiarea ministeriului de comerciu si in acelasi timpu denumirea unui secretariu de statu pentru acestu ministeriu. Amintitulu jurnalu adauge, ca aru fi vorb'a de contele Iul. *Szapáry.*

Espeditiunea floteloru englese in *Besic'a-Bai* a sternitu cea mai mare indignatiune si amaraciune in *Constantinopole.* Intre mahomedani si mai vertosu in cercurile mai inalte turcesci, se manifesta o ura nespusa contr'a *Angliei*, câreia i se imputa ca numai de interesele ei proprie se cugeta ér' de Turci'a nu se ingrijesce. Multi dintre turcii distinsi si cu influintia dechiara susu si tare: ca la casu, déca *Turci'a* va fi constrinsa a se rogá pentru pace, atunci negresitu va renunciá la svatulu si sucursulu *Angliei*, si va negotiá directu cu *Russi'a.* Acést'a este dorinti'a si opiniunea generala in *Constantinopole*, esprimata intr'unu articulu a lui „*Standard*“ cu datulu 6 a l. c.

Dealtmintrea si mai ingrigiata se aréta *Angli'a* fatia de *Russi'a*, câci ea se teme fórte, ca *Turci'a* negresitu va incheiá directu unu „*tractatu separatu de pace*“ cu *Russi'a*, mai vertosu acum, cându armat'a rusésca pasiesce avantagiosu inainte pe teritoriulu turcescu, si nici ca mai póte fi indoiéla despre ocuparea *Constantinopolului.* Jurnalulu „Köln. Ztg.“ perhoresciendu acést'a eventualitate afirma positivu, ca Russi'a numai, cucerindu capital'a Turciei, Constantinopole i va dictá Turciei pacea si i va impune conditiuni dupa placu fâra a o mai durea capulu de celealalte puteri mari europene. Astfeliu apoi rusii voru devení nemarginiti domnitori ai dardaneleloru.

Cabinetulu din *London* temendu-se de acést'a eventualitate, a si facutu tóte dispositiunile pregatitóre, câci dupa cum anuncia unu raportu din „*Standard*“ reprodusu in „*Presse*“ din *Vien'a* Nr. 190, flotele englese numai de fric'a acestei eventualitâti au debarcatu dejá in *Besica-Bai* si representantele diplomaticu alu *Angliei*, Mr. *Layard*, a si notificatu acést'a espeditiune *sultanului* in *Constantinopolu* adaugându: ca „*indata ce armat'a rusésca va trece muntii balcanului si se va apropiá de Constantinopolu*“ trupele englese trimise la *Malt'a* 'si — voru face detorinti'a!; ceea — ce apoi numai decâtu va si notificá tuturoru puteriloru mari europene prin o cerculara diplomatica.

Numit'a fóia inse dice: „este problematica impregiurarea: ca déca *Angli'a* intr'adeveru va iesí din neutralitatea conditionata, puté-va ea óre contá la consensulu celora-lalte puteri mari? La alu *Germaniei* defeliu nu póte contá, câci corespundintele din *Berlin* a depesiatu lui „*Standard*“ cu datulu 10 l. c. „*Principele Bismarck* cancelariulu imperiului *Germaniei* a reflectatu *Lordului* englesu *Odo Russel* — (acest'a dechiarasc categoricu ca *Angli'a* nici decâtu nu va suferí ocuparea Constantinopolului din partea Russiei) ca ocuparea capitalei turcesci prin armat'a *Russiei* este cea mai buna si sigura cale de a se terminá resbelulu!“

Dar' *Russi'a*, in prevederea atitudinei siovaitória a *Angliei* inca dela initiarea resbelului cu *Turci'a* séu mai bine disu inca dela conferinti'a diplomatica memorabila din Constantinopole si dela inceputu, a urmaritu cu cea mai incordata circumspectiune tóta miscarea *Angliei;* si ce sa vedi, ea in acestu resbelu a eruatu: ca la operatiunile armatei turcesci, *Angli'a* i sucurge *Turciei* pe sub mâna cu ajutoriu materialu si fisicu, adeca si cu bani si cu militia, flote, tunuri si altele!

Jurnalului „Perseveranza“ i se scrie din Rom'a urmatórele: *Istoriór'a despre interventiunea eventuala a Italiei cu scopu de a aperá Muntenegrulu continua a fi discutata in unele jurnale.* Originea acestei faime este: Sórtea muntenegriniloru este vrednica de celu mai viu interesu. Ei se lupta barbatesce, au inse a se rebuí cu unu numeru enormu de vrajmasi. Imperatulu *Alecsandru* nutresce o adeverata predilectiune pentru muntenegrini si este esplicabila simpati'a cabinetului de Petropole. De aceea regimulu italianu, dupa cum se afirma, aru fi intreprinsu pasii necesari in *Vien'a* si *Constantinopole* in favorulu principatului amintitu.

In Franci'a campani'a electorala din ce in ce devine mai agitata. Diuarele regaliste publica unu comunicatu relativu la formarea unui comitetu centralu constituitu din senatori si fosti deputati si insarcinatu cu conducerea operatiuniloru electorale si aperarea intereseloru coalitiuniloru conservatóre. In aceeasi vreme inse „Mont. Rev.“ comunica detaiuri relativu la neintielegerile si rivalitâtile, care au inceputu a se produce intre sirele coalitiunei. Partidulu bonapartistu cresce in proportiuni, care numai decâtu au pusu in ingrigire atâtu pe orleanisti, câtu si pe legitimisti. Diuarele republicane grabescu apoi a face intrebuintiare de manifestatiunile de neincredere pe care conservatorii si le adreséza.

In Bucuresci s'a respanditu sgomotulu ca in loculu dlui Chitiu va fi chiamatu la departamentulu instructiunei publice, P. Mârzescu.

Muntenegru. — „Cernagoraz“ diarulu oficiale din Cettinje, desminte noutatile, dupa cari muntenegrinii aru fi cerutu Austriei intervenirea sea in vedere de a face se inceteze operatiunile militare ale Turciei in contr'a Muntenegrului. Elu declara ca Muntenegrulu n'are trebuintia de intervenirea nimenui si ca e gat'a a respinge singuru pe inamicu.

(Asociatiunea transilvana). Onorate Domnule Redactoru! Adunarea generala a Asociatiunei tranne din anulu precedentu in urm'a propunerei motivate ce amu fostu asternutu a alesu o comisiune, care a primitu insarcinarea a supune la revisiune si a modificá pe bas'a decentralisârei asiá numit'a „regulare a mijlóceloru pentru ajungerea scopului Asoc. tranne.“ Membrii comisiunei suntu domnii Dr. Ios. Hodosiu, I. Popescu si subscrisulu. Comisiunea a satisfacutu — de-si cam tardiu — insarcinârei primite, elaborându regulamentulu alaturatu. In curendu membrii Asociatiunei nóstre se voru intruní in adunarea generala ce se va tienea la Blaju. Ve rogu deci a publicá noulu regulamentu fâra amanare, cá astfeliu membrii sa aiba cându studiá, incâtu cuprinsulu se deosebesce de ceea ce cuprindea „regularea mijlóceloru etc.“ Celelalte diurnale române suntu rugate a reproduce cuprinsulu regulamentului ce urméza.

Sibiiu, 4 Iuliu 1877.

D. Comsi'a.

Regulamentu

pentru realisarea scopului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului românu.

§. 1. Conformu §. 2. din statutele Asociatiunei transilvane, scopulu acestei Asociatiuni este inaintarea literaturei si culturei poporului românu. Intre mijlócele de aplicatu spre realisarea acestui scopu se numera si conlucrarea membriloru Asociatiunei (compara §. 4. pct. 2. din statute).

Vederile, din cari a purcesu Asociatiunea adaugendu acestu mijlocu importantu, au fostu intemeiate pe speranti'a ca, avendu astfeliu fia-care românu inteligentu si in deosebi avendu fia-care membru prilegiu de a pune in aplicare imediata puterile sele prin conlucrare si impreuna sfatuire, Asociatiunea mai usioru si mai siguru se va apropiá de realisarea frumosului scopu ce urmaresce.

Manecându dela acestu principiu, si in interesulu propasirei sele, Asociatiunea s'a aflatu indemnata a compune regulamentulu de fatia.

§. 2. Potrivitu cu membrii din diversele cercuri (comitate) si comune, Asociatiunea tranna infiintiéza despartieminte cercuale si agenturi comunale. In fruntea fia-carui despartiementu se afla unu subcomitetu. Infiintiarea agenturiloru si inspectiunea asupr'a loru se concrede subcomitetului respectivului despartiementu.

§. 3. Despartiemintele voru purtá numirea: „despartiemintulu I, II, III, IV, etc. alu Asociatiunei tranne pentru literatur'a româna si cultur'a poporului românu“. Acésta numire va serví totodata cá inscriptiune in sigilele diverseloru despartieminte.

§. 4. Spre realisarea scopului ce despartiemintele urmarescu voru serví dreptu mijlóce:

a) Sporirea numerului membriloru Asociatiunei, sfatuindu si indemnandu inteligінti'a si poporulu dela sate a se inscrie cá membrii fundatori ordinari, ajutatori si binefacatori ai Asociatiunei;

b) infiintiarea de biblioteci, cuprindiendu mai alesu cârti populare si alte producte scientifice si literarie;

c) procurarea de modele, masini, unelte si recuisite agricole, industriale, scolastice etc. Asupr'a acestoru obiecte se voru tiené prelegeri populare, esplicându, care cum trebue aplicatu si indemnandu pe poporu a-'si procurá si a se serví si elu de asemenea obiecte folositóre;

d) Indemnarea comuneloru a infiintiá si a sustiené fia-care câte o grâdina scolara conformu cerintieloru pedagogiei moderne si impregiurâriloru locale;

e) Vorbiri populare asupr'a agriculturei, industriei, comerciului, instructiunei publice etc. Vorbirile se voru tiené in fati'a si audiulu mai alesu alu poporului dela sate. Spre acestu scopu membrii subcomitetului si alti barbati inteligenti voru intreprinde din cându in cându escursiuni prin comunele despartiementului intrandu astfeliu cu poporulu in atingere imediata si contribuindu la propasirea economica, intelectuala si morala. Vorbirile se voru tipari apoi, in estrasu séu in tóta intinderea loru in organulu Asociatiunei „Transilvani'a“ si eventualu in alte jurnale române.

f) Indemnarea poporului la infiintiarea de reuniuni si insociri economice, industriale, comerciale, filantropice etc. In sfersitu,

g) Incuragiarea poporului a-'si procurá si a cetí producte literarie si scientifice si in deosebi a cetí organulu Asociatiunei „Transilvani'a“.

§. 5. Membrii ai despartiementului suntu:

a) toti membrii fundatori, ordinari si onorari ai Asociatiunei, cari locuescu in sinulu despartiementului respectivu;

b) toti individii maioreni si cu purtare nepetata, cari solvescu pe anu câte 1 fl. (unu florinu) v. a. si cari se numescu membri ajutatori; in deosebire de membrii insirati sub lit. a) si b);

c) comunele, corporatiunile si alte persóne morale, cari implinescu datorintiele membriloru de sub a) séu b).

§. 6. Despartiemintele voru tiené câte o adunare generala ordinaria in fia-care anu. Loculu adunârei generale se va statorí in adunarea ordinaria premergatóre. La casu de trebuintia directorulu despartiementului in contielegere cu subcomitetulu póte convocá adunâri estraordinarie.

§. 7. In adunârile generale toti membrii presenti au votu decisivu, afara de membrii insirati sub liter'a c) §-fu 4.

Adunarea ordinaria se va tiené cu celu putienu siése septamâni inainte de tienerea adunârei generale ordinarie a Asociatiunei.

§. 8. In conformitate cu §. 3. din statutele Asociatiunei, in adunârile lunarie ale despartiementeloru si in siedintiele subcomitetului suntu strensu oprite ori ce desbateri asupr'a obiecteloru religiunei si politicei din presentu.

§. 9. Chiemarea adunâriloru generale a despartieminteloru este:

a) a alege pre directorulu si membrii subcomitetului.

Subcomitetulu se alege pe câte trei ani. Membrii si directorulu potu fi realesi;

b) a se consultá asupr'a mijlóceloru de aplicatu (§. 4.) pentru realisarea scopului ce urmaresce Asociatiunea;

c) a primi si a supune la revisie raportulu generalu asupr'a activitâtii subcomitetului in cursulu anului espiratu;

d) a instruá poporulu in ramurile agriculturei, industriei, instructiunei publice prin tienerea de prelegeri, consultâri etc.;

e) a inscrie noii membrii ai Asociatiunei si resp. ai despartiementului si a incassá tacsele, obiectele, cârtile si alte daruri oferite;

f) a supune la revisiune ratiociniulu si proiectulu de budgetu pentru anulu urmatoriu.

§. 10. Adunarea generala decide si aduce concluse prin maioritatea voturiloru membriloru presenti. Membrii absenti se potu adresá in scrisu, nu au insa votu si nici nu potu fi representati prin alti membri.

§ 11. Subcomitetulu se compune din *1 directoru* cá presidentu, 6 *membri ordinari si 6 suplenti*, cu totulu 12 membri si 1 directoru.

Subcomitetulu alege din sinulu *unu cassariu* pentru incassarea si pastrarea baniloru, *unu controloru* si *unu secretariu*, care este insarcinatu a se ingrigí de tóte afacerile scripturistice, atâtu in siedintiele subcomitetului câtu si in adunârile generale ale despartiementului.

Directorulu si secretariulu subscriu tóte protocólele si harthiele subcomitetului si adunâriloru generale.

§ 12. Subcomitetulu nu se póte alege decâtu din persónele provediute cu diplome de membri ai Asociatiunei.

Membrii fundatori ai Asociatiunei potu luá parte cu votu decisivu la siedintiele subcomitetului.

§ 13. Subcomitetulu va tienea in fia-care luna o siedintia. Cerendu trebuinti'a, subcomitetulu póte tienea siedintie estraordinare. Siedintiele se convóca prin directoru, care presideaza in siedintie precum si in adunârile generale. In absenti'a directorului, presidiulu se incredintiéza celui mai betrânu dintre membrii subcomitetului.

In siedintiele subcomitetului se recere presenti'a a celu putienu 4 membri spre a putea aduce concluse valide (§ 31 din statute).

§ 14. Chiamarea subcomiteteloru este a contribui la realisarea scopului Asociatiunei tranne fia-care in cerculu seu de activitate. In deosebi:

a) a induplecá poporulu cá sa spriginésca moralicesce si materialicesce Asociatiunea, sporindu numerulu membriloru, si inmultindu capitalulu spiritualu si materialu alu Asociatiunei;

b) a incassá si administrá tacsele dela membri precum si alte ajutóre incurse (§ 4);

c) a procurá, a tienea in buna stare si a pune in aplicare practica mijlócele cuprinse in § 4;

d) a se ingrigí pentru tienerea si publicarea de prelegeri populare asupr'a diverseloru ramuri agricole, industriale etc., contribuindu astfeliu la propasirea materiala, intelectuala si morala a poporului din sinulu despartiementului;

e) a duce in deplinire conclusele adunârei despartiementului si a esecutá dispositiunile comitetului centralu;

f) a substerne comitetului centralu spre sciintia si informare estrase din protocólele lunare, in cari se cuprindu concluse meritórie si de importantia;

g) a substerne adunârei despartiementului unu raportu generalu asupr'a activitâtiei desvoltate in cursulu anului precedentu. Acestu raportu impreuna cu protocolulu adunârei despartiementului se transpune prin comitetulu centralu adunârei generale a Asociatiunei spre revisiune si aprobare. Raportulu se va publicá in estrasu in organulu Asociatiunei „Transilvani'a“, incâtu cuprinsulu acelui raportu nu aru fi indusu in raportulu generalu alu secretariului Asociatiunei;

h) a substerne adunârei despartiementului unu ratiociniu asupr'a cheltueliloru facute in cursulu anului precedentu precum si unu proiectu de bugetu pe anulu urmatoriu. Ratiociniulu si bugetulu se acludu raportului generalu. Tacsele incurse dela membrii fundatori, membrii pe viétia si membrii onorari, subcomitetulu le tramite fâra amanare la cass'a centrala a Asociatiunei; iér' darurile si banii incassati dela membrii ajutatori si binefacatori se pastréza in cass'a despartiementului si se folosescu esclusivu pentru acoperirea trebuintieloru despartiementului si in deosebi parte pentru procurarea si aplicarea mijlóceloru cuprinse in § 4, parte pentru acoperirea cheltueliloru cancelariei;

i) a infiintiá agenturile comunale, alegendu spre acestu scopu in fia-care comuna câte patru fruntasi, unulu presidentu, altulu secretariu si doi asesori, cari forméza impreuna agentur'a comunala. Alegerea membriloru agenturei se face pe tempu nehotaritu si se schimba atunci, cându subcomitetulu va afiá de neaperata trebuintia.

§ 15. Chiamarea agenturei este a se pune in contielegere imediata cu poporulu pe de o parte, iér' pe de alt'a a duce in deplinire conclusele si dispositiunile subcomitetului, lucrându impreuna in interesulu si spre binele Asociatiunei si poporului românu.

In deosebi agenturile suntu menite a staruí pentru inmultirea membriloru, a indemná la contribuiri pe sém'a fondului Asociat., a incassá si tramite banii si alte daruri incurse la subcomitetu, a induplecá poporulu la cumperarea si cetirea de cârti folositóre si foi periodice, a esplicá si aretá poporului, care din uneltele si recuisitele primitedela subcomitetu si cum se intrebuintiéza, pe scurtu, a lucrá alaturea si impreuna cu subcomitetulu pentru inaintarea economica, intelectuala si morala a poporului.

§ 16. Agenturile se compunu din membrii fundatori si ordinari ai Asociatiunei, in lips'a câror'a se iá refugiulu la membrii ajutatori din comuna. In siedintiele subcomitetului membrii agenturei potu luá parte cu votu consultativu.

§ 17. Subcomitetulu si agenturile comunale suntu indatorate a cuitá totu-déun'a primirile de bani si de objecte oferite din o parte séu alt'a.

§ 18. Membrii despartieminteloru au dreptulu a se folosì de beneficiile ce le ofere Asociatiunea resp. despartiementulu, cetindu gratuitu cârtile si scrierile periodice ce apartienu despartiementului, si impartasindu-se gratuitu de altoii surceii nobili, vitiele de via, uneltele, recuisitele, colectiunile si alte producte incurse séu inadinsu cumperate pe sém'a despartiementului.

§ 19. Nemembrii se potu si ei folosí de aceste beneficii in óre-care mesura, inse numai pre lânga respunderea unei tacse moderate in favorulu cassei despartiementului. Acésta tacsa se statoresce prin subcomitetulu despartiementului respectivu.

§ 20. Adunarea despartiementului nu are dreptulu sa escluda din sinulu Asociatiunei resp. din sinulu despartiementului decâtu pre membrii ajutatori (§ 5 lit. b si c) in casurile provediute in § 37 alu statuteloru Asociatiunei.

§ 21. Despartiemintele nefiindu decâtu cercuale nu suntu decâtu pârti integrante ale Asociatiunei tranne, se intielege, ca averea intrégа, bibliotecile colectiunile si alte producte de ori ce natura suntu proprietatea Asociatiunei.

La o eventuala desfiintiare a unui séu altui despartiementu, averea de ori-ce natura trece numai decâtu in possesiunea si proprietatea Asociatiunei tranne pentru literatur'a româna si cultur'a poporului românu.

Corespundintie particulare ale „Teleg. Rom.“

Radn'a, in Iulie 1877.

(Alegere de preotu in dieces'a Aradului). Déca este vre-o comuna certata de sórte, apoi mai tare nu este, decâtu comun'a bisericésca din opidulu Radn'a.

De patru ani de cându a devenitu in vacantia prin mórtea parochului — parochi'a de acolo, si de atunci nici pâna astadi nu s'a mai potutu depliní, ci si astadi este vacanta spre detrimentulu bisericei si risulu streiniloru, in mijloculu câror'a se afla.

Numai decâtu dupa mórtea fostului parochu facendu-se alegere, s'a alesu capelanulu Macsimilianu Miclosy; consistoriulu inse avendu in vedere inmoralitatea lui in carea au escelatu totu-déun'a nu l'au intaritu, ci a ordinatu alta alegere cu eschiderea susunumitului capelanu.

Dupa aceea la 25 Aprilie 1876 iérasi s'a facutu alta alegere, cu care ocasiune in cea mai mare ordine, linisce si spre indestulirea tuturoru s'a fostu alesu Ioanu Cior'a, redactorulu de astadi la fói'a reuniunei invetiatoriloru din dieces'a Aradului „Minte si Inima“, inse consistoriulu precum se scie din consideratiuni mai inalte si interese private a cassatu si aceea alegere; comun'a bisericésca inse a apelatu sentinti'a consistoriala, dar' ce s'a decisu in meritulu causei numai Ddieu si consistoriulu metropolitanu scie, — amu auditu ca dóra si alesulu aru fi abdisu din consideratiuni sa nu faca opositie mai mariloru sei si consistoriului.

Destulu ca in Radn'a iérasi au fostu defiptu terminu de alegere pe 19 Iuniu (1 Iuliu) 1877 si ce se vedi „horibile dictu“ vedi recurente pre unu teologu de cursulu 3-lea inca neabsolvatu presentându-se naintea sinodului parochialu cu concessiune dela Ilustritatea Sea dlu episcopu Ioanu Metianu, (pentru) carele si-a incredintiatu siesi de sotie cu trei dile inainte de alegere pre fat'a capelanului din Radn'a Macsimilianu Miclosy; — pre lânga tóte aceste, — inse comitetulu parochialu basatu pre lege, l'a eschisu dela candidatiune pre recomendatulu si agratiatulu de susu; ceee ce apoi in partisanii sei — cari cu modestia fia disu, au fostu morti de beti, cum se dice românesce turbati — au facutu sânge atâtu de reu, incâtu ei s'au aflatu indreptatiti a luá mas'a din naintea, si scaunulu de sub protopopulu tractualu, si insultandulu in totu chipulu, astfeliu impedecându alegerea sinodulu trebuí sa se disolve.

In urm'a acestei'a, dupa cum mi se spune, mai multi locuitori din Radn'a (50) au facutu un'a aretare respective rogare câtra venerabilulu consistoriu.*)

---

*) Acésta rugare prea interesanta ce ni se trimite, regretâmu multu, ca nu ne permite spatiulu a o publicá. Red.

Vien'a, 12 Iuliu 1877.

(Comitetu centralu pentru ajutoriulu soldatiloru români raniti). Junimea româna din Vien'a facia de disolvarea comiteteloru constituite in Transilvani'a cu scopu de a colectá oferte marinimóse pentru ostasii români raniti in lupta contr'a turciloru, fiindu aprópe convinsa, ca in resiedintia nu i se va pune nici o piedeca in urmarirea acestui scopu curatu filantropicu, a tienutu la inceputulu lui Iuniu o adunare generala, si dupa ce nici unulu n'a remasu indiferentu facia de momentele critice si de interesant'a fasa, in care a intratu caus'a nóstra româna, a alesu din plenulu seu unu comitetu de diece membri.

Considerându situatiunea geografica a Vienei — in centrulu Europei — si intentiunea principala a junimei de a colectá cu deosebire in cercurile studentiloru, a crediutu, ca nu-i va luá nimenea in nume de reu, déca comitetului alesu ei va dá numirea de: „comitetu centralu pentru colectare in favorulu ranitiloru din armat'a româna.“

Ea sperá, ca si unde nu se voru aflá comitete de studenti pentru acestu scopu, la ivirea acestui comitetu centralu voru formá si studentii din alte orasie ale Europei atari comitete si spre inlesnirea espedârei voru recunósce acestu epitetu, care si l'a insusitu — cum amu disu mai susu — din punctu de vedere geograficu si nici decâtu din ambitiune.

In fine ea erá convinsa, ca chiaru déca va presupune cine-va aici ambitiune, i-o va iertá usioru, convingendu-se de alta parte despre activitatea comitetului alesu.

Acést'a inse erá si este o cestiune, asupr'a cârei noi intre noi ne-amu fi chiarificatu fâra mari dificultâti. Câtu de seraci suntemu, nici ofertele din ratele nóstre modeste — in parte subscrise dejá — nu ne-aru fi cadiutu cu greu, nici o greutate nu o amu fi simtitu in fati'a unoru momente, in cari jertfele pentru patriotii cei buni potu fi numai delicióse. Unic'a greutate o afla omulu binevoitoriu acolo, unde activitatea sea atârna dela alte puteri, cari pre lânga aceea, ca-i potu dá avantagiu li-o potu totu-déun'a si impedecá.

Alu doilea punctu alu ordinei de di erá concipiarea unei petitiuni, in carea comitetulu sa céra dela inalt'a locotenentia c. r. din Austri'a de josu intarirea sea, cá comitetu definitivu. Domnulu Blasianu, cá presiedinte alu acestui comitetu s'a angagiatu totudeodata si cu concipiarea acestei petitiuni, pe carea a presentatu-o inaltei locotenentie la 7 Iuniu st. n.

Cu tóte ca acestu inaltu oficiu are mari competintie, caus'a pare, ca a aflatu acolo cu multu mai mare apretiare, decâtu póte chiaru din partea nóstra. Chiaru in dilele acelea se vorbiá ca s'aru fi ivitu agitatiuni nihilistice din partea unoru individi rusi, ba a potutu cetí tóta lumea in diurnalele vienese si despre arestarea unoru studenti poloni si rusi, care se dice ca aru fi statu in legatura cu cluburi panslavistice.

Lucru naturalu, ca acestu evenementu ne a speriatu si pe noi, dar nu din causa ca dóra ne aru fi torturatu consciinti'a, ci fiindu ca ne temeamu, cá nu cum-va descreditandu-ne aceia pe noi, ómeni pururea loiali si atâtu de buni austriaci câtu si români, presupunendu-se la locuri mai inalte, ca noi pe langa mielulu din bratia mai avemu si o pisica in sacu, sa ne ia cu pisic'a si mielulu.

Scurtu: dela locotenentia s'a inaintatu petitiunea la ministeriulu de interne, iér' de aici s'a tramisu la ministeriulu de esterne, pentrucá sa-i céra informatiuni, déca se afla cum-va vreunu motivu politicu, din care aru trebuí sa ni se refusa cererea.

La 9 Iuliu dlu Blasianu a radicatu petitiunea dela prefectur'a politiei si ne-amu convinsu cu multa satisfactiune, ca inaltulu ministeriu de esterne n'a potutu aflá nici unu motivu politicu, in urm'a cârui aru fi trebuitu sa ne oprésca in intentiunile nóstre.

De acea inaltulu ministeriu de interne ne-a refusatu cererea din motive curatu economice, adeca ne-a impartasitu, ca fiindu populatiunea cislaitana lovita de multe si grele plage elementare si scapatata teribilu de câti-va ani incóci, intre numerósele colecte, ce s'au esmisu in favorulu ei si spre alte scopuri generale, nu mai incapu si ale nóstre.

Nefiindu dara cine sa dee, nu'ti poti inchipuí nici omu care sa primésca. „Wo nichts ist, da hat der Kaiser das Recht verloren“, cu câtu mai vertosu noi! — — —

Amu aflatu ast'a, cum amu disu mai susu, cu multa satisfactiune si mangaiere, pentruca dincolo s'au disolvatu comitetele din motive politice (cá sa nu mai amintimu verdéti'a cuvinteloru din pres'a magiara, prin cari ne spunu ungurii, ca ei cându vedu vindecându-se rancle româniloru, devinu nervosi.)

Noi, cari suntemu dedati cu suspitiunâri, ne-amu simtitu maguliti, vediendu-ne socotiti odata si de acea ce suntemu, de ómeni loiali si de austriaci buni. Amu fi crediutu ca numai din motive politice inchipuite ne-aru putea oprí ministeriulu de a colectá si nu visamu nici pe departe, ca in acestu scopu filantropicu amu putea fi impedecati chiaru din respectu — filantropicu.

Si cu tóte aceste, déca te gândesci bine, afli, ca déca-'ti vei impartí tóta averea intre 99 de cersitori, alu 100-lea cersitoriu in urm'a atâtoru fapte filantropice nu mai are dreptulu sa-ti impute egoismu, déca nu vei mai avé nimic'a de datu. — — —

De alta parte insa ne-a surprinsu fórte neplacutu acésta resolutiune, cu atât'a mai vertosu, cu câtu motivulu adusu nu stà nici chiaru in legatura indirecta cu scopulu nostru, pentru ca la ajutoriulu din partea nemtiloru amu renunciatu dela inceputu, pre cându românii sciamu ca dau si de unde n'au.

De aceea junimea fiindu convinsa, ca usioru i va succede a convinge pre inaltulu ministeriu, ca din caus'a amintita nu se póte refusá cererea, a decisu a mai repetá odata petitiunea sea. — — —.

Acést'a s'a intemplatu astadi la 12 óre.

Cu acést'a cestiune de importantia publica venimu inaintea publicului românu si sperâmu, ca preste putiene dile lu vomu puté surprinde cu resultate mai inbucuratóre.

Dr. Octavianu Blasianu, Drand. St. Ciurcu, L. Popasu, V. Niculescu, C. Popu, Al. Delimarcu, B. Michailu Lazaru, I. Cornea, N. Negura, I. Clóje.

Ajutóre pentru raniti.

Domnulu Diamandi I. Manole ne trimite urmatórele scrisori spre publicare:

Prea stimate dle Diamandi I. Manole!

Amu placut'a fericire de a ve tramite 101 fl. v. a., un'a suta unu florinu v. a. destinati ostasiloru români raniti in lupta pentru independinti'a Romaniei.

Acésta sumulitia s'a colectatu in Lapusiului comit. Solnocu-Doboc'a. Românii din acestu cercu si-au tienutu de sânta datoria a sucurge fratiloru de unu sânge de preste Carpati, incâtu le-au concesu giurstârile. Iubimu cá adeverati frati pe fratii nostri dincolo de Carpati, bucuri'a se póte cetí in fati'a fia-cârui românu, cându aude despre brav'a ostire româna si spiritulu ce o animéza. O iubesce fia-care si 'i doresce succesulu celu mai favoritoriu si o stralucita isbânda contr'a inimicului seculariu; si totu-odata cu o durere de inima trebuie sa auda calumniele contr'a fratiloru sei, carea cu atâtu o simte mai tare, cu câtu ca provine dela acei'a, cari impreuna cu noi aru trebuí sa le sara intru ajutoriu, cari déca aru fi cumpanitu lucrulu bine, aru trebuí sa lase pe turcu sa piéra in barbari'a lui si sa se faca aliatii natiunei române, lânga care si cu care au de a impartí binele si reulu pe venitoriu.

Cu acésta ocasiune 'mi permitu a ve salutá pentru zelulu adeveratu natiunale, ce ve animéza si ve asiguru de deosebit'a-mi stima ce ve pastrezu.

Lapusiulu-ungurescu 27 Iun. 1877.

Stimatoriu frate: Ioane *Georgiu*,
parochu.

(Societatea „Crucei rosie“ din Romani'a.) Bucuresci 16/28 Iuniu 1877. Comitetulu centralu.

Nr. 507.

Domniei Sele domnului Diamandi I. Manole la Brasiovu.

Domnulu meu!

Amu primitu si sum'a de lei 703.14 precum si colectele cu materialu, despre care mi-ati facutu onóre a-mi comunicá prin epistolele d-vóstre.

Neobosit'a staruintia ce puneti pentru a vení cu ajutoriulu acestei institutiuni, chiamate a mangaiá suferintiele celoru, cari lupta pentru apararea patriei si a drepturiloru nóstre, me obliga, dlu meu, a ve esprime gratitudinea consiliului generale alu acestei societâti si in particulariu recunoscinti'a mea.

Amu onóre a anecsá ací recepisele cassariului Nr. 277 si 278 constatatóre de incassarea baniloru si a ve asigurá, ca voiu grabí publicarea listeloru de numele celoru, cari au binevoitu a contribuí.

Binevoiti ve rogu domnulu meu, a primí asigurarea prea osebitei mele consideratiuni.

Dimitrie Ghic'a, presiedinte. *Ioanu S. Bobocu*, secretariu.

Continuarea ofertelorn de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Colect'a VII.

Moise Lazaru ases. consist. in Sibiiu	5 fl.		
Ioanu Ilie Aritonu din Boiti'a*)	10 „		
Radu Istratie din Boiti'a .	3 „		
Ioanu Pop'a din Boiti'a .	1 „		

Colect'a dnei Catinc'a Tipeiu din Sebesiu.

Rosali'a Balomiri	10 fl.	— cr.
G. A.	10 „	— „
I. Munteanu . .	5 „	— „
Nicolau Lazaru .	2 „	— „
I. Onitiu . . .	2 „	— „
I. Draganu . .	2 „	— „
Ioanu G. Onitiu	1 „	— „
Ioanu V. Barcianu	1 „	— „
Avramu Davidu	1 „	— „
Ioanu D. Cristea	1 „	— „
I. Carpinisianu .	2 „	— „
I. D.	1 „	— „
C. Cretioescu .	1 „	— „
Samuilu Radu .	— „	20 „
Isidoru Blag'a .	1 „	— „
Catinc'a Tipeiu .	5 „	— „
Sum'a	45 fl.	20
de totu —	64 fl.	20

Transportulu sumei din colectele de pâna acum cu . .	2288 lei	50 bani	1005 fl. 60 cr.
Sum'a tot.:	2288 „	50 „	1069 „ 80 „

adeca: *„dóue mii dóue sute optudieci si optu lei,* 50 bani, si *un'a miia dóuedieci si patru florini* 60 cr. v. a.

Sibiiu, 2/14 Iuliu 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

---

*) Amu intielesu cu placere, ca in comun'a acést'a frumósa româna se voru aflá mai multi barbati si mai multe femei cari voru urmá esemplulu celoru de susu; colect'a dejá s'a inceputu, si numai unele neintielegeri au facutu cá aceea sa nu se póta completá pâna acum. *Colectant'a.*

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Dn'a S. Popoviciu Barcianu din Resinari, 7 fasii anguste, 4 fasii late, o bucata pânza, 10 dgr. scame; dn'a Sabin'a Ciucianu din Resinari, 2 triangule 27 dgr. scame; dsiór'a Aureli'a Bratu din Resinari, 35 dgr. scame; Mari'a Aritonu din Boiti'a, 30 coti de pânza nóua.

Sibiiu, 2/14 Iuliu 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Nr. 94.

Publicare.

Acei stipendiati ai *fundatiunei lui* Gojdu, cari credu a avé sperantia de a fi impartasiti si pe viitoriu cu stipendiulu avutu, au de a-'si substerne pâna la 20 Augustu calindariulu nou 1877 documentele despre resultatulu studieloru din anulu scolasticu 1876/7 prin petitiune, indreptata câtra „Representanti'a fundatiunei lui Gojdu“ in Budapest'a Király-utcza 15.

Din siedinti'a comitetului representantiei fundatiunei lui Gojdu. Budapest'a, 6 Iuliu 1877.

Varietâti.

⁂ Inclit'a comanda militara c. r. de aici ne trimite spre publicare urmatórea ordinatiune:

Onorabilei Redactiuni a „Telegrafului Romanu“ in Sibiiu.

Ministeriulu c. r. de resbelu prin rescriptulu seu dto 28 Iunie a. c. despart. 6, Nr. 1987 a dispusu, cá instructiunea in scólele c. r. de cadeti pentru an. scol. 1877/8 sa se incépa dejá pre la mijloculu lui Septemvre. Petitiunile de primire in scólele c. r. de cadeti sa se inainteze deci pâna in celu multu 10 Augustu c. n. la comand'a militara.

Esamenele de primire la scól'a de cadeti in Sibiiu se voru tiené incepându din 3 si pâna in 7 Septemvre a. c.; de aceea aspirantii esterni au a se presentá in Sibiiu la comand'a c. r. a scólei de cadeti in 2 Septemvre.

Sibiiu, 14 Iuliu 1877.

Ringelsheim m. p.

⁂ In siedinti'a camerei de notari tienuta la Aradu in 8 l. c. (st. n.) presidentulu Dem. Bonciu a substernutu o propunere motivata pentru tienerea unei adunâri a notariloru reg. din intrég'a tiéra. Chiemarea adunârei aru fi: a statorí pre temeiulu dateloru incurse dela camerele notariloru statistic'a asupr'a resultatului activitâtiei notariloru in cursu de doi ani, a elaborá propunerile cu privire la reform'a ordinei notariateloru precum si o dare de séma asupr'a normativei tacseloru ce are sa fia substernuta corpuriloru legiuitóre, in sfersitu a substerne eventualele propuneri adoptate in interesulu institutiunei ministrului de justitie séu dietei. Camer'a notariloru din Aradu a primitu cu unanimitate propunerea presidentului. Propunerea s'a trimisu apoi camerei notariale din Budapest'a cum si celoru-lalte camere not. din tiéra.

⁂ *Grindina.* In diu'a de s. Petru (29 Iuniu 1877) pe la amiédi au venitu o grindina mare preste Bucerdea vinósa si au stricatu strugurii fórte reu. Grânele suntu bune, cucuruzele slabutie din caus'a multoru ploi din primavéra, póme fórte putiene; ierburile la siesu slabutie, la munte bune; pretiulu cucuruzului e 5 fl. 20—30 cr. galét'a; grâulu cu 7 fl. 20—40. Vinulu cu 2 fl. si mai bine, dupa calitate. Din caus'a multoru ploi din primavéra multe locuri s'au surpatu, si au esitu apa unde n'a mai fostu.

⁂ *Dlu Vasilie Alesandri,* ilustrulu poetu, a tienutu, dupa cum ne spune

„Românulu“, in 6 Iuliu st. n. o conferintia, alu cârei'a produsu a fostu destinatu pentru ranitii români Dupa o scurta introducere, in care a descrisu spectacolulu imbarbatitoriu, la care a asistatu in tempulu resbelului Italiei, cându femeile italiane se intreceau in sacrificie pentru ajutorarea ranitiloru, 'si paraseau totu ce aveau mai scumpu pentru a legá ranele loru si a-i consolá in momentele din urma, a declaratu ca e fericitu a vedea unu spectacolu identicu si in Romani'a, acum cându suntemu nevoiti a sterge de rugina palosiulu stramosiescu si a-lu face sa lucésca cu vechi'a-i splendóre, si-a incheiatu esordiulu dicendu: Barbatii români au doveditu ca au curagiu, femeile dovedescu ca au devotamentu, si acést'a asigura tierei unu fericitu viitoriu. Dupa acea a cetitu dóue admirabile legende compuse cu scopu de a caracterisá pe dusmani. Subiectulu primei legende intitulata „Murad Gazi Sultanulu“ e imprumutatu din istori'a imperiului otomanu de Dimitrie Cantemiru. Ea consta din 3 cânturi: Alaiulu lui Murad, nóptea Bairamului si Ferimis. Ide'a celei de a dóu'a e imprumutata din Lamartin si pórta titlulu de Hogea Murad, vizirulu lui Ahmet, scena petrecuta pe la 16 3. Despre valórea poetica a acestoru 2 legende e de prisosu a mai vorbí, câci cine nu scie ca legend'a e genulu poeticu, in care esceléza Alesandri? Conferinti'a s'a incheiatu prin cetirea poesiei „Balcanulu si Carpatulu“. M. Sea Dómn'a a binevoitu a onorá cu presenti'a sea acést'a conferintia. Venitulu curatu a fostu de 400 fr.

⁂ *Fosti elevi ai Institutului Academicu din Iasi la Parisu.* Dupa ultimele esamene depuse la inalt'a scóla de poduri si siosele din Parisu, cei intâiu trei elevi esterni au primitu diplom'a de ingineri; cei siese urmatori, simple certificate. Intre elevii esiti suntu doi tineri români, unulu cu diploma, celalaltu numai cu certificatu. Tenerulu care a capetatu diplom'a de ingineru de poduri si siosele, si care a esitu alu doilea in clasificatiune este d. *Constantinu Manescu*, fostu elevu alu institutului academicu, promotiunea 1869—1870, esitù intâiu la bacalaureatu, si care urmandu apoi facultatea de sciinti din Iasi, a capetatu celu intâiu licenti'a in sciintiele fisico-matematice. Unu altu fostu elevu alu institutului academicu, promotiunea 1870—1871, d. *Feder Leon*, dupa ce a trecutu aici bacalaureatulu cu multu succesu, ducendu-se in Parisu, a facutu cu mare lauda doctoratulu in dreptu, s'a naturalisatu francesu, si mai septamânele trecute tienendu-se unu concursu de agreatie la facultatea de dreptu din Parisu, a esitu intre cei 8 candidati, din care d. ministru alu instructiunei va alege pe viitoriulu profesoru agreatu. Aceste fapte facu onóre pe de o parte tierei nóstre, ér' pe de alt'a scolii care a scosu de pe bancele ei asemenea elevi.

„Curier. de Iassi“.

⁂ Parisianii au inceputu sa glumésca in daun'a turciloru. Eata dóue glume de Cham:

Doi turci stau tolaniti si dormitéza. Unu raportoru intréba pe unu oficieru:

— Dar' acesti'a n'au nimicu de facutu?

— Ah! de multu nu mai ce sa faca! Unulu este platitoriulu, iér' celalaltu bucatariulu nostru.

⁂ *Flori care si schimba culórea.* — Se fabrica in acestu momentu flori artificiale, a câroru culóre se schimba dupa umedial'a tempului. Candu aerulu e umedu si plói'a amenintia petalele acestoru flori, ele se schimba intr'o culóre batendu in violetu; se facu apoi de unu verde deschisu candu aerulu e de o umiditate midilocia; adi candu barometrulu aréta „variabilu“; candu aerulu e fórte uscatu, ele suntu de unu albastru inchisu. Aceste flori suntu fabricate cá si celelalte flori artificiale, suntu numai udate cu o solutiune concentrata de chlorurí de cobaltu. In loculu floriloru artificiale se póte colorá astfeliu péne albe cari si schimba colórea dupa starea de umediala a atmosferii.

⁂ *(Svatulu unui advocatu americanu).* In Americ'a — cá si in Prussi'a — legea dispune, cá, déca unu acusatu nu are unu aperatoriu propriu alu seu, sa i se dea unu atare din oficiu. La o pertractare judecatorésca ce se tienù de curendu in republic'a cea mare unu acusatu fiindu invinovatitu de crim'a furtului si neluandusi nici unu aperatoriu, presiedintele judecatoriei recérca cu grab'a pe unu advocatu sa primésca aperarea acusatului. Advocatulu primesce si presiedintele lu róga, sa se retraga pe tempu scurtu cu acusatulu, pentru a-i dá consilie dupa cea mai buna a sea consciintia. Elu facù acést'a si abiá dupa 20 minute se infatiesià iérasi in sal'a de pertractare. „Unde e captivulu?“ intréba presiedintele. „Captivulu ve dice sanatate buna“ respunse advocatulu. „Presiedintele mi-a poruncitu cá sa-i d'au astfeliu de consilie, cari i aru scuti mai bine interesulu seu si fiindu-ca densulu mi-a marturisitu, ca este vinovatu, parerea mea fù ca voi lucrá mai bine dandu-i svatulu sa se stérga de aici. Clientulu meu s'a subordinatu pe deplinu parerei mele, elu s'a si stersu!“ — —. Ce tablou!

⁂ La o bateria turcésca dupa malulu Dunarei:

— Generale, noi le aruncâmu ghiulele, dar' ei ni le intorcu mai indracitu.

— Atâtu mai bine, câci nu mai avemu nici unu irmilicu cá sa cumperâmu altele.

⁂ *Anunciu.* Tipografi'a archidiecesana a comandatu chart'a strategica a resbelului edata de F. Budic si Haorda si va tienea in totu tempulu unu numeru din aceste charte la dispositiunea publicului. In putiene dile chart'a va sosí si se voru efeptuí cu promtitate atâtu comandele dejá primite, precum si alte comande, ce aru urmá.

Sciri telegrafice

(Biroulu de corespondintia).

Vien'a, 14 Iuliu. „Politische Correspondenz“ comunica: In 27 vase s'au inbarcatu in portulu dela Antivari divisiunea Suleiman pasi'a. Pero Pejovics a batutu in 10 l. c. turcii lânga riulu Tar'a si a ocupatu siase sate turcesci.

Berlinu, 14 Iuliu. Se comunica in modu oficiosu: Punerca pretinsa in serviciu a tuturoru vaseloru germâne se dementéza.

Petersburg, 14 Iuliu Avantgardele rusesci au ajunsu in Gabrov'a.

Zar'a, 14 Iuliu. Armat'a Mehemed Alis a plecatu la Sieniza. Muntenegrenii au concentratu mai multe batalióne la Nicsici.

Constantinopole, 15 Iuliu. Ismail pasi'a si Faik pasi'a prepara trecere preste hotarele rusesci, câtra Erivan. Rusii se concentréza lânga Cars.

Petersburg, 15 Iuliu (oficialu). In Caucas generalulu Alchasoff a trecutu in 13 l. c. la ofensiva si a gonitu inimiculu din fortificâri.

Bucuresci, 15 Iuliu. (Serviciu particularu alu diurnalului „Presse“). Tiarulu rusescu a plecatu astadi la Teruov'a si pretutindenea fu intempinatu cu nespusa insufletire de poporulu bulgaru. Se vestesce ca in dilele aceste se astépta aici sosírea imperatesei Rusiei, care s'a si avisatu.

Constantinopole, 16 Iuliu. Optusprediece batalióne rusesci conduse de bulgari au trecutu prin pasulu Sipc'a Balcanulu si au ocupatu Ienizagra. Tóte trupele turcesci disponibile s'au dirigiatu in graba la Adrianopole.

London, 17 Iuliu. (B. C.) „Biroulu Reuter“, comunica din Siuml'a cu datulu 17 l. c.: Rusii au ocupatu Medjidjie si Mangalir in Dobrugea, dupa ce turcíi au parasitu aceste locuri.

Bucuresci, 17 Iuliu. (Serviciu privatu alu „Tel. Rom.“). **Românii trecendu Dunarea, impreuna cu rusii au luatu Nicopolea. Invingere completa.**

Bucuresci, 18 Iuliu (Serviciu privatu alu „Tel. Rom“) **La luarea Nicopolei s'au facutu prinsi trei pasi'a si trei mii de turci.**

Burs'a de Vien'a.

Din 6/18 Iuliu 1877.

Metalicele 5%	62	—
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	70
Imprumut. de statu din 1860 .	74	15
Actiuni de banca	114	25
Actiuni de creditu	797	—
London	150	—
Oblig. de desdaunare Unguresci	124	90
„ „ „ Temisiorene .	75	90
„ „ „ Ardelenesci .	74	50
„ „ „ Croato-slavone	73	70
Argintu	109	40
Galbinu	5	95
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	96
Valut'a nóua imperiale germâna	61	55

N. 79—1877.

Concursu.

Pentru ocuparea definitiva a statiunei invetiatoresci in comun'a Gusteritia lânga Sibiiu, se deschide prin acést'a concursu pâna in 27 Augustu a. c.

Emolumentele suntu:

1. 140 fl. v. a. dela poporu.
2. Folosirea a dóue delnitie de curechiu si a unei gradinutie in curtea scólei.
3. Cuartiru liberu in zidirea scólei si lemnele necesarii pentru incalditu.

Concurentii, pedagogi absoluti cu esamenu de cualificatiune, concursele scrise cu mân'a loru propria, si provediute cu documentele recerute, sa se adreseze la oficiulu protopresbiterale subscrisu.

Sibiiu, 1 Iuliu 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
alu tracrului Sibiiului I, in
contielegere cu comitetulu
parochiale.
Ioanu *Hanni'a*,
1—3 protopopu.

Nr. 121—1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de a III clasa Cristuru, ppresbiteratulu Devei, se escrie concursu pâna la 31 Iuliu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu postulu de parochu suntu: cuartiru naturalu cu gradina si super-edificate economice, pre lânga ferdela de 20 cupe si venitele stolari dela 100 familii, si folosirea unoru locuri parte aratórie parte fenatiu, ori apoi cuartirulu si 300 fl. v. a. in bani, fâra alte emolumente.

Concurentii voru avé a-si presentá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu pâna in terminulu de mai susu.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu *Papiu* m. p.
1—3 protopresbiteru.

Nr. 124—1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Marcosiu de clas'a III, ppresbiteratulu Heghigului se escrie concursu pâna la 6 Augustu a. c.

Emolumentele suntu:

- *a)* dela 160 familii câte o ferdela cucuruzu desfacutu;
- *b)* veniturile stolari usuate;
- *c)* lemnele de focu necesarii din padurea comunala;
- *d)* 4 jugere pamentu aratoriu, 2 fenatiu; in fine
- *e)* casa parochiala, siura, grajdu, gradina de pomi si legumi.

Tóte computate laolalta dau sum'a de 400 fl. v. a. Doritorii de a ocupá acésta parochia suntu avisati, cá recursele loru instruate in sensulu stat. org. sa le astérna pâna la terminulu susu indicatu sinodului parochialu prin oficiulu ppresbiterialu respectivu. Concurentii cu o cualificatiune mai superióra voru fi preferiti.

Elöpatacu, 1 Iuliu 1877.

In contielegere cu respectivulu
comitetu parochiale.
Ioanu *Mog'a* m. p.
1—3 adm. prot.

Nr. 155.

Concursu.

Cu concesiunea Preamaritului consistoriu archidiecesanu din 26 Maiu a. c. Nr. 356 B. — pentru ocuparea postului de capelanu lânga betrânulu si neputinciosulu parochu Leontie Puscariu, in parochi'a de clas'a II-a gr. or. din Poian'a-marului, protopresbiteratulu tractului Fagarasiului I. se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna la 6 Augustu a. c.

Emolumentele impreunate cu susu aretatulu postu de capelanu suntu: a trei'a parte din tóte venitele proprii ale susu mentionatului parochu.

Concurentii au de a tramite subscrisului suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu si conformu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din 1873 pentru regularea parochieloru.

Fagarasiu, 22 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu respectivu.
Petru Popescu, m. p.
1—3 protopopu gr. or.

Nr. 108.

Concursu.

Parochi'a gr. or. din Stenea, in ppresbiteratulu II alu Sibiiului devenindu vacanta, se escrie prin acést'a concursu pentru ocuparea ei, cu terminulu pâna la 30 Iuliu a. c. Venitulu preotiescu este deocamdata numai câtu iese din competintiele stolare, acel'a insa suntu prospecte de a se marí prin câscigarea unei portiuni canonice corespundietóre.

Concurentii voru avé a si inaintá suplicele, cu documentele provediute in statutulu organicu, la subsemnatulu oficiu protopresbiteralu.

Sibiiu, 24 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu
parochialu.
Ioanu *Popescu* m p.
2—3 protopresbiteru.

Nr. 84.

Concursu.

La Sebesiulu de susu, in protopresbiteratulu Sibiiului II, este de a se ocupá postulu vacantu de parochu de III clasa, impreunatu cu urmatórele emolumente:

1. Dela 220 familii in bucate si bani fl. 110 la anu.
2. Dela acelea-si familii veniturile stolare obicinuite.

Concurentii voru avé a-si inaintá suplicele de concursu cu documentele provediute in statutulu organicu celu multu pâna la 30 Iuliu a. c. st. v. la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu.

Sibiiu, in 24 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu respectivu.
Oficiulu ppbiteralu gr. or. alu
tract. II alu Sibiiului.
I. *Popescu* m. p.
2—3 protop.

Post'a Redactiunei.

Cenadie. Pentru cuprinsulu concurseloru publicate este responsabilu acel'a care subscrie concursulu dar' nu redactiunea. Déca emolumentele insirate nu suntu adeverate, si comitetulu parochialu nu scie nimic'a despre publicarea acestui concursu, adreséte la organele competente.

Post'a Zam. Nu se póte.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec’a si Joi’a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur’a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat’a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 54. ANULU XXV.

Sibiiu 10|22 Iuliu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratel̓e se platescu pentru antâi’a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu’a óra cu 5½ cr. si pentru a trei’a repetire cu 3½ cr. v. a.

Nr. 1312. scol.

Câtra toti d. d. protopresbiteri si administratori protopresbiterali cá inspectori districtuali de scóle.

Inaltulu ministeriu reg. ung. de culte si instructiune publica prin ordinatiunea sea din 2 Maiu a. c. Nr. 9443 a dispusu, cá de aici inainte lipsirile dela scóla nu se computa pe o dî intréga, ci pe câte o jumetate de dî, prin urmare amendele, ce se stabilescu pentru lipsirile dela scóla, se voru computá totu-déun’a pe câte o jumetate de dî, adeca lipsirea dela scóla de nainte si dupa amédi se voru pedepsí cu amend’a intréga, ce a fostu in usu pâna acum pentru o intréga dî.

P. T. DTa despre acést’a cu acea adaugere esti incunosciintiatu, ca acést’a dispositiune a ministeriului vei avé a o face cunoscuta inspectoriloru locali, directoriloru scóleloru populari, invetiatoriloru si comiteteloru parochiali cá comitete scol. din tractulu P. T. DTale.

Din siedinti’a consistoriului archidiecesanu tienuta in Sibiiu la 7 Iuliu 1877.

Pentru Escelenti’a Sea dlu archiepiscopu si metropolitu

Nicolau Pope’a, m. p.
archim. si vicariu
archieppescu.

Resbelulu.

Sibiiu in 8/20 Iuliu.

Faptu este, ca o parte a trupeloru române a trecutu Dunarea si au cooperatu in modu insemnatu la luarea Nicopolei. Regimentulu 5 si 7 de linia, 2 baterii din regimentele 3 si 4 de artileria si escadronulu calarasiloru din Teleormanu, au luptatu cu virtute si bravura romàna in diu’a de 3 si 4 Iuliu. Afara de aceste si bateriele române dela Islazu au contribuitu la succesulu dilei.

Mai la vale reproducemu sciri amenunte si fórte interesante despre acésta lupta.

Pe dî ce merge rusii castiga in Bulgari’a totu mai multu terenu. Lini’a ferata dela Rusciucu la Varn’a, unic’a linia prin care mai potu scapá turcii câtra marea-négra, este intrerupta intre Rusciucu si Rasgradu. In Dobruj’a rusii au luatu Cernavod’a si stapanescu prin urmare lini’a ferata Costengi—Cernavod’a. Totu mai strimtu si mai strimtu se face cerculu impregiurulu Rusciucului, Siumlei si Varnei. Aceste sciri fórte triste pentru turci au produsu o crisa mare in Constantinopole. *Abdul Kerim, renumitulu Abdul Kerim cu sabi’a studentiloru din Pest’a, s’a destituitu dimpreuna cu ministrulu de resbelu Redif-Pasi’a, si Osman-Pasi’a, comandantulu Vidinului s’a denumitu comandantu supremu preste armat’a turcésca in Europ’a.* — Acést’a schimbare in comanda nu póte avé altu resultatu, decâtu ca in locu de a fi batutu Abdul-Kerim, va fi batutu Osman-Pasi’a.

Din Asi’a ne vinu sciri detailate despre luptele la Bajazid, cari adeverescu pe deplinu scirile primite prin telegrafu.

9|21 Iuliu.

Osman pasi’a, nou denumitulu comandantu in loculu lui Abdul Kerim, nu apucà a se pune in fruntea ostei dela Dunare si sultanulu prin unu ordinu nou a si designatu pe Mehemed Ali pasi’a de comandantu supremu. Acést’a schimbare pripita in comanda arata ca mintile ómeniloru ce stau la cârma in Constantinopole suntu incurcate. Pentru o armata ce se afla in mijloculu actiunei nu póte fi o nenorocire mai mare decâtu schimbarea comandantiloru. Prelânga desastrele morale o asemenea mesura nenorocita numai sporesce confusiunea. Scirea, ca rusii au luatu Kazanliculu si inaintéza spre Filipopolea, ordinulu sultanului cu care dispune rescularea glóteloru in provinci’a Adrianopole, caracteriséza in deajunsu critic’a situatiune in care se afla Turci’a. In Constantinopole se pregatescu lucruri si mai ingrigitóre. Poporulu din capitala este agitatu si sguduitu prin progresele ce le facu rusii. Unu domnitoriu cu o vointia de feru aru puté pune o stavila passiuniloru si fluctuatiuniloru nesigure, dara sultanulu Abdul Hamid nu e omulu acestei situatiuni critice; schimbârile ce se facu in aceste momente grave in armata si cu barbatii politici nu arata decâtu spaim’a nehotarirea si lips’a de judecata, cu unu cuventu confusiunea completa. Nu scimu ce va aduce diu’a de mâne, póte ca ferbierea interna ce domnesce acum in Constantinopole va isbucní in flacarile unei revolutiuni teribile, ai cârei viptime potu devení usioru actualii ocarmuitori ai statului turcescu.

Ante-gardele corpului din armat’a rusa dela Sistovu, care erá destinatu sa atace Nicopolea in partea despre uscatu, au sositu adi pe la 2 óre pe inaltimile de lânga satulu românescu Simoviti’a.

In acelasi timpu, comandantele trupeloru române dela Islazu a datu ordine locotenintelui Stanescu de a trece Dunarea cu o trupa si a face recunóscere pe tiermulu turcescu. Trup’a a trecutu, fâra resistintia, si a fostu intempinata de românii din Simoviti’a cu mare intusiasmu. Urârile de: traiésca Romani’a, traiésca armat’a româna, umpleau aerulu. Li s’au oferitu de ale mâncârei si li s’a cerutu protectiunea in contr’a crudimeloru turciloru.

Corpulu acest’a a inaintatu pâna la inaltimile, unde se aflau rusii, si impreuna cu ei au visitatu posturile din apropiare cari fusesera parasite de turci. La acele posturi, s’au gasitu munitiuni si materialu de resbelu.

Intórcerea corpului comandatu de câtra d. locoteninte Stanescu s’a facutu in mijloculu celoru mai caldurόse urâri pentru Romani’a din partea româniloru de pe tiermulu turcescu.

Lupt’a in contr’a Nicopolei s’a inceputu ieri de câtra corpulu rusescu de pe uscatu si de bateriele române dela Islazu.

Lupt’a a duratu pâna spre séra.

Preste nópte, garnisón’a s’a retrasu, si astadi pe la 7 óre diminéti’a, rusii au intratu in Nicopoli.

Se dice ca au facutu 27 prisoniari.

Acésta nóua victoria are o insemnatate ce nu póte fi trecuta cu vederea; prin possesiunea Nicopolei, rusii ’si asiguréza arip’a drépta.

Ni se asicura ca comunicatiunea drumului de feru e intrerupta intre Rusciucu si Rasgrad. Anteposturile rusesci suntu la Vetov’a, pe calea ferata dintre Rusciucu si Rasgrad.

Unu atacu pre uscatu contr’a Rusciucului trebuie sa incépa dintr’o di intr’alt’a. Comunicatiunea trupeloru turcesci din acésta cetate cu cele concentrate la Rasgrad este taiata de armat’a rusésca.

Scirea ca in curendu turcii voru provocá o batalia lânga Ac-Lem, nu o putemu crede, mai cu séma ca chiaru lini’a loru de retragere spre Siuml’a séu spre Pravadi, este aprópe de a fi taiata.

Unu curagiosu corpu de cazaci a inaintatu cu recunóscerile pâna la Salincai, celu mai apropiatu punctu strategicu spre Siuml’a.

Ran’a pictorului Veresciaguin merge iute spre vindecare. In curendu talentuosulu pictoru rusu va avé fericirea sa urmeze iérasi pe compatriotii sei in generosulu loru aventu.

„Timp.“

Despre lupt’a dela Nicopole cetimu in „l’Orient“ :

Turnu-Magurele 17 Iuliu.

Alaltaeri, precându infanteri’a rusésca constringea armat’a turcésca a se retrage in fortarétia, bateriele române incepura unu focu fórte viu in contr’a unui batalionu turcescu, care venise pentru a atacá pe rusi afara de orasiu pe dealu, silindu-lu a se reinturná in pârtile fortificate.

Adi diminétia, audu dela generalulu Skopolini (?) comandantulu trupeloru rusesci la Turnu-Magurele si dela generalulu Manu, comandantulu trupeloru române, ca alu IX-lea corpu de armata rusescu, sub comand’a generalului baronu Krüdener a luatu la Nicopole 40 tunuri si a facutu 6000 prisonieri, intre cari Ahmed si Assan pasi’a, cari comandau trupele otomane.

Trupele rusesci din Nicopole actualminte cuprindu trei divisiuni de infanteria si un’a de cavaleria, cu artileri’a necesara; cu totulu cam 25,000.

Perderile au fostu considerabile intr’o parte si intr’alt’a.

Rusii au luatu dóue monitóre, ce se aflau in portulu din Nicopole

Trupele române s’au purtatu fórte bine si au contribuitu enormu la succesulu dilei prin foculu continuu si admirabilu indreptatu din tunurile loru.

Despre batali’a dela *Nicopolea* jurnalulu „Presse“ din Vien’a in Nr. 105 din 18 l. c. scrie urmatórele:

„Luarea Nicopolei este o victoria splendida a corpului armatei rusesci 9. Atacului din 17 l. c. i-a premersu la 13 si 14 l. c. o bombardare teribila, care a facutu pe cetatieni sa parasésca orasiulu in fug’a mare. In 15 l. c. corpulu armatei rusesci a opugnatu intariturile dinaintea Nicopolei si a atacatu pe turci, cari cu atât’a resistintia energica, nu s’a potutu sustiené nici n’au pututu-o inimiculu.

Bataliunile armatei regulate turcesci luându-o la fuga fura alungate cu asaltu de câtra rusi; acesti’a luându cu baionetulu siantiurile silira si pe alte colóne ale armatei turcesci care staruiau a vení de câtra sudu in ajutoriu, — a se retrage in siantiurile din launtrulu Nicopolei. In nóptea de 16 l. c. rusii asiediara in modu completu Nicopolea si dupace mâne di desu de diminétia, au deschisu din bateriele loru unu focu teribilu, — *ambii comandanti ai armatei turcesci Ahmed si Hassan-pasi’a au dechiaratu capitularea cu o armata de 6000 ostasi regulari, cu 40 de tunuri si 2 monitóre fâra ori-ce conditiune.*

La acést’a intreprindere victoriósa a *cooperatu si armat’a aliata a Romaniei cu 2 regimente de infanteria 3 baterii si unu escadronu de cavaleria Telormanu sub comand’a colonelului Stanescu*; ér’ comandantele corpului 9 alu armatei rusesci a fostu generalulu *Krüdener* pe carele Tiarulu l’a felicitatu. Ambii pasi’a turcesci cá prisonieri se voru escortá la Bucuresci“.

Asupr’a luptei dela Nicopole si urmâriloru ce a avutu primimu urmatórele amenunte fórte interesante, pe cari suntemu autorisati a le crede positive:

In dilele de 30 Iuniu, 3 si 4 Iuliu, Nicopoli a fostu bombardatu de câtra trupele rusesci de pe tiermulu dreptu si de bateriele române dela Islazu.

In diu’a din urma, lupt’a a fostu fórte crâncena, mai cu séma la intaririle din dosulu Nicopolei. Turcii au resistatu cu vigóre, dar’ in fine s’au vediutu nevoiti a se retrage in cetate. In tempulu acestei lupte, pe cându trupele turcesci incepeau retragerea, o bataliune a esitu din cetate spre a atacá pe rusi in cóste. Bateriele dela Islazu si-au indreptatu inse foculu asupr’a ei, si au silitu-o sa reintre in cetate.

Lupt’a a duratu pâna la 9 óre sér’a si a avutu unu succesu din cele mai stralucite.

Hasan-pasi’a si Ahmet-pasi’a, cari comandau cetatea, s’au predatu in mânile rusiloru impreuna cu trupele loru in numeru de 6000 ómeni.

Rusii au luatu 40 tunuri si dóue monitóre, cari se aflau in portulu Nicopolei. Credemu ca aceste monitóre suntu cele incungiurate cu torpile de câtra rusi, operatiune despre care amu vorbitu la tempu.

Corpulu, care a esecutatu acésta operatiune, a fostu alu nóuelea, comandatu de baronulu Krüdner si compusu din trei divisiuni, dóue de infanteria si un’a de cavaleria.

Perderile suntu grave de amendóue pârtile.

Trupele române ce au cooperatu la aceste lupte au fostu compuse din regimentele 5 si 7 de linia, de bateriele calaretie bateri’a a 5-a din alu 3-lea regimentu, a 4-a din alu 4-lea, precum si escadronulu calarasiloru din Teleormanu.

Trupele nóstre au facutu onóre armatei române prin admirabil’a loru tienuta sub foculu vrasmasiului. Constatâmu acést’a cu deosebita placere pentru laud’a aperatoriloru onórei si drepturiloru Romaniei.

„U. p. A.“

Armat’a româna judecata de unu strainu.

Independinti’a belgica primesce dela corespundintele seu speciale de pe câmpulu de resbelu o notitia asupr’a armatei române.

Acésta notitia are cu atâtu mai mare insemnatate cu câtu autorulu ei a vediutu si studiatu armat’a româna in fati’a vrasmasiului la Calafatu, si a avutu ocasiunea de a apretiá valórea oficieriloru sei, in lucrârile ce au construitu in acea positiune.

Reproducemu si noi acésta notitia cá unu respunsu câtra acei cari cu séu fâra consciintia de reulu ce comitu, lupta pentru a micsiorá armat'a in ochii ei tocmai in momentele cându moralulu ei trebuie sa fia mai radicatu decâtu totu-déun'a.

Corespundintiele, dupa ce aréta cum turcii, in celelalte resbele cu rusii s'au grabitu a ocupá Calafatulu pentru a acoperí Vidinulu si ca acésta mesura pâna acum a reusitu de minune si a facutu cá acésta cetate sa capete reputatiunea de neluabile, dice ca in resbelulu de fatia turcii au doveditu o completa lipsa de cunoscintie strategice, neocupându Calafatulu, care a fostu parasitu trei septamâni de câtra trupele române, si apoi urméza:

Acést'a 'i va costá scumpu, câci Vidinulu, glori'a cetâtiloru turcesci, va fi preste curendu in posesiunea româniloru. Ací aréta fortiele armatei dela Calafatu, si apoi adauge: „D. Maioru Popescu a desfasiuratu unu adeveratu talentu de omu specialu pentru constructiuni de baterii, si lucru la care nici densulu nu se asteptá, bateri'a *Independinti'a* fu inceputa, construita si montata chiaru in mai putienu de 36 óre.

„Vidinulu, care este compusu din case de scânduri, va simtí amaru valórea acestei baterii atâtu de repede si atâtu de bine construita.

„Oficierii si soldatii suntu nerabdatori de a trece Dunarea; ei vedu cu neplacere cursulu incetu alu diplomatiei, care le va ficsá epoc'a trecerei. Dunarei.

„Tóte regulele militare, tóte stratagemele, tóte miscârile si tacticele admise si cari au reusitu in resbelulu franco-germanu, la un'a séu cealalta din puteri, suntu cunoscute de oficierii români si puse in practica la trebuintia.“

„U. p. A.“

Revist'a politica.

Trecerea rusiloru preste Balcanu ocupa, precum nici nu se póte altcum, multu lumea politica. Acestu evenimentu, de care pare a fi surprinsa lumea prin repediunea cu care a urmatu, dupa ce rusiloru le trebuí atât'a tempu pâna sa-si tréca armat'a preste Dunare, afla apreciâri diferite. Asiá „Fremdenblatt“, desi constata, ca fortiarea Balcanului prin unu detasiamentu puternicu rusescu aru fi celu mai importantu evenimentu alu dilei, si ca aru fi produsu unu feliu de panica nu numai in Constantinopolea, totusi sustiene ca din punctu de vedere politicu prin acelu evenimentu situatiunea nu s'a schimbatu. Trecerea Balcanului dice ca mai departe este unu episodu de o insemnatate eminenta militara, nici decum inse nu putemu priví intr'ens'a unu evenimentu politicu. Numai dupa o bataie in câmpulu liberu, dupa unu Gravelotte séu Sedan aru puté intervení o schimbare in ecuilibrulu puteriloru, si numai atunci aru fi chiemate staturile invecinate, a grijí pentru conservarea intereseloru loru. Pentru Austri'a astadi nu este nici o necessitate imperativa a intrá in actiune.

Totu cam in acestu intielesu se esprima si „Pester Lloyd.“ Elu dice ca Austri'a numai atunci aru avé causa sa iésa din neutralitatea observata pâna acum'a, cându lupt'a aru incetá a avé caracterulu unui duelu intre Russi'a si Turci'a. Numai in casu cându Russi'a aru incepe a trage consecuentiele, numai atunci trebuie sa intre in actiune atâtu Europ'a, pentru a-si apará interesele sele in generalu, câtu si Austro-Ungari'a, pentru a-si aperá interesele sele particulare, cari voru fi atinse. Despre actiunea Angliei in favorulu Turciei totu „P. L.“ sustiene ca, nu-si póte face cine-va o parere, de óre-ce amu facutu prea adese-ori esperienti'a ca, in Londr'a faptele nu tienu totudéun'a pasu cu cuvintele.

Despre faimele de o aliantia anglo-austro-ungara si despre intrarea in actiune a acestoru puteri dice „Pol. Corr.“ din Berlinu: ce privesce alianti'a anglo-austro-ungara, suntemu aici de parere ca, Austro-Ungari'a aru trebuí formalu impinsa de Russi'a spre a face unu astfeliu de pasu; aru fi inse greu sa pricepemu, cum Russi'a sa afle o atare politica in interesulu seu, si suntemu deci tosu asiá de convinsi ca, din partea Russiei se va intrelasá totu, ce aru puté sguduí increderea cercuriloru normative din Vien'a. Pâna acum interesele vitale ale Russiei si Austriei nu au ajunsu a-si stá in opositie si nici nu voru ajunge la acestu punctu. Despre Angli'a dice totu acelu jurnalu ca pentru o politica activa i trebuie Angliei o armata pe uscatu, pre care pâna adi nu si-o a aflatu.

Pe de alta parte jurnalulu englezu „Standard“ afirma ca, Angli'a nu va remâné pasiva fatia de o amenintiare a Constantinopolei prin armat'a rusésca. Ocuparea Constantinopolei prin rusi, Angli'a nu o va concede nici odata.

Despre multu desbatut'a si desmintit'a cooperatiune a armatei române „Polit. Coresp.“ aduce unu telegramu, prin care se sustiene ca aru fi decisu definitivu cá, armat'a româna sa *nu* tréca Dunarea si sa *nu* inainteze in modu ofensivu in contr'a turciloru. Multa claritate nu s'a facutu nici prin acésta telegrama in cestiunea de cooperatiune. La lupt'a dela Nicopolea si la luarea acestei cetâti de rusi, dupa informatiunile cele mai nóue ale jurnalului „Timpulu“ si „L'Orient“ din Bucuresci, au participatu si trupe române. Va se dica cooperatiunea e facuta.

„La positiunea contelui Andrássy“. Sub acestu titlu „National Ztg.“ din Berlinu aduce o corespundintia din Vien'a, din care estragemu urmatórele apretiâri asupr'a cancelariului nostru imperialu:

Positiunea cont. Andrássy trece acum de fórte solida. Póte ca ni e permisu acum a spune vr'o câte-va cuvinte despre raportulu lui Andrássy câtra liberalismulu germano-austriacu. Premierulu nostru comunu nu e placutu si póte nu va fi nici cându, dara elu a sciutu sa-si castige respectu, cei din Vien'a nu s'au bucuratu, cându contele a primitu portfoiulu comunu de esterne. Primulu magiaru la acestu locu! Erá acést'a o consecuentia a pactului dualisticu, dara pactulu trece de o necesitate durerósa, de o nenorocire natiunale austriaca, de impartirea vechiului imperiu. Nu se póte tagaduí, ca magiarulu Andrássy a pusu celu dintâiu politic'a austro-ungara pe piciórele ei proprie disolvându in fine acea legatura de „Germania marc“ ce o cultivá Beust cu interesu viu, cu tóte ca Austri'a fu separata din confederatiunea germâna. Elu nu a uitatu ca, câtu de putienu ni-a folositu alianti'a cu particularismulu germânu si a lasatu pe morti sa-si ingrópe mortii sei. Acést'a este, déca mai vreti, o intielepciune fórte eftina, prelânga acést'a si curatu negativa, dara publiculu nostru a devenitu dela Buol Schauensteini si Rechbergi incóce fórte indulgentu in apretiarea ministriloru nostri esterni si dupa multilateral'a activitate a „genialului“ Beust, politic'a lui Andrássy, care póte pretinde pentru sine cuventulu lui Geibel „beatu de trezie“, a fostu de unu avantagiu netagaduitu pentru statu. Nu se póte contestá nici acea, ca Andrássy care cá premieru ungurescu urmariá numai scopuri unguresci, s'a adaptatu intr'adeveru politicei „comune“ acceptându fâra reserva punctele ei de vedere. Elu a devenitu mai „comunu“ si a remasu mai putienu specificu magiaru decum scie elu insusi. Mani'a compatriotiloru sei ce si-a atras'o prin receal'a sea câtra „fratii“ turci si care a facutu sa-si piérda tóta popularitatea in intréga Ungari'a amenintiá pe unu momentu a-lu face imposibilu. Se parea, ca elu in cele din urma, urandulu Ungari'a, neavendu popularitate in Cislaitani'a si fiindu imparechiatu prin politic'a de pasivitate ce o observà cu perseverantia in cestiunea orientale, cu patriotii ce staruiau inainte, va trebuí sa devina imposibilu in tóte pârtile. Cea mai nóua fasa a crisei orientali i a ajutatu deocamdata celu putienu la unu triumfu, ungurii se supunu necesitatei, câci ei sciu fórte bine in ce parte va gravitá urmatoriulu lui Andrássy, cislaitanii cari nu l'au „iubitu nici cându“, au invetiatu a-lu respectá si vedu in elu bulevardulu contr'a ori si cârui conflictu cu Germani'a si contr'a ori si cârei incercâri aventuróse ce o aru face o liga catolica. Ba si haut finance a nóstra care totu are inca influintia — influintia indoita cându e vorb'a de unu imprumutu pentru resbelu — si-a uitatu ilusiunile ei de odata pentru Beust si spriginesce pe gentilomulu magiaru! Pâna acum celu putienu elu a tienutu ocupatu terenulu in modu stralucitu.

Marti 28 Iuniu, MM. LL. Domnitoriulu Romaniei si Dómn'a a pornitu la órele 8 diminéti'a, cu trenulu ordinaru spre Craiov'a. A. S. mare ducala principele Henric de Hessa a plecatu in aceeasi dî din capitala spre Turnu-Severinu, de unde se va imbarcá spre a merge in Germani'a, si pâna la Craiov'a, a facutu caletori'a impreuna cu Mariile Loru.

Mai multe din dómnele, cari facu parte din comitetulu centralu din Iasi pentru ajutoriulu ranitiloru, si cari au venitu cu ambulanti'a acelui comitetu in Bucuresci, se aflau in momentulu plecârei la gara, spre a-si luá diu'a buna dela Mariile Loru.

D. ministru presiedinte alu consiliului, dómnele de onóre ale M. S. Dómnei, maresialulu curtiei, d. colonelu Slaniceanu, siefulu statului maioru generalu si adjutantulu de servitiu insotiau pe Mariile Loru in acésta caletoria.

Pe totu percursulu trenului, pâna la Pitesci, garele erau frumosu decorate si unu numerosu publicu se adunase ací spre a salutá in trecere pe Mariele Loru. O frumósa primire asteptá pe Inaltimile Loru la Pitesci, unde trenulu intrà in gara in sunetulu musicei pompieriloru, cari intonau imnulu natiunalu si in strigarile entusiasmate ale multimei. Tóte autoritâtile orasiului si ale judetiului primira ací pe Mariele Loru, si prin organulu primarului urbei Pitesci si a presiedintelui comitetului permanentu urara bun'a venire augustiloru caletori.

Inaltimile Loru se oprira 20 de minute in gar'a Pitesci, si de ací 'si urmara drumulu spre Craiov'a.

La gar'a Slatin'a, tóte autoritâtile locale si unu numerosu publicu adastau venirea Marieloru Loru, cari la sosire, fura salutate cu entusiasmu. Inaltimele Loru se pogorira din trenu spre a primí urârile ce li se aduceau, precum si numerósele buchete de flori, presentate de dómnele si de elevele scóleloru din Slatin'a. Mariele Loru convorbira in modu gratiosu cu persónele presente, si dupa câte-va minute de oprire se urcara in trenu si urmara calea inainte.

Trenulu sosí la órele $4\frac{1}{2}$ in gar'a din Craiov'a. O splendida primire adastá ací pe Mariele Loru. Tóte autoritâtile civile si militare ale judetiului si ale orasiului, unu insemnatu numeru de dómne, si o imensa populatiune din tóte stârile sociale salutara cu urâri si buchete de flori sosirea Marieloru Loru.

M. S. Dómn'a invita in vagonulu seu pe dómnele craiovene cari 'i presentara frumóse buchete de flori, si se intretienù câtu-va tempu cu dumnealoru; apoi Mariele Loru trecura in salonulu gârei, si primira felicitârile autoritâtiloru.

Mariele Loru 'si luara ací diu'a buna dela A. S. mare ducala, principele de Hessa si se suira apoi in trasura care erá incarcata de flori, si escortate de o multime de tierani cu bandiere tricolore, se dirigeara spre Simnicu, care se afla la o departare de 15 minute de Craiov'a, si unde se pregatise si cuartirulu Marieloru Loru in vil'a si frumós'a gradina de acolo a dlui Hagiadi

Inaltimile Loru se oprira la biseric'a din Simnicu, unde fura primite de Preasant. Sea parintele episcopu alu Râmnicului cu cleru diecesanu, si ascultara ací unu Te-Deum care fu slujitu, apoi mersera la locuinti'a ce erá pregatita.

La órele 6, Mariele loru luara prândiulu in gradin'a dela Simnicu, la care fura invitatu Prés. sea parintele episcopu de Râmnicu, generalulu Haralambie, dlu si dn'a Hagiadi, proprietarii Simnicului, d. prefectu de Doljiu si soci'a sea, primarulu orasiului Craiov'a, suit'a Marieloru Loru si alte notabilitâti. „Timp.“

Sibiiu, 19/7 Iuliu 1877.

(Siedinti'a comitetului permanentu a comitatului.). Dupa deschiderea siedintiei la 3 óre dupa amédi s'a inceputu sirulu objecteloru de pertractatu cu unele cereri de relaxare a comunei Pianu si Petrifaleu, la cari nu s'a aprobatu conclusulu comunitâtiloru respective.

O cerere a comornicului din Zighindealu pentru stergerea unei positiuni, cu care fu insarcinatu la revisiunea socoteliloru comunale s'a trimisu representantiei comunale pentru a-o instruá mai bine. Dupa aceste au urmatu emisele ministeriali, si s'a luatu spre scintia aprobarea impartirei comitatului in 6 prefecturi (inspectorate). Stergerile insemnate, ce a placutu ministrului a dispune in salariile amploiatiloru suntu fórte remarcabile asiá incâtu comitetulu a decisu a remâné pre lânga conclusele adunârei generali si a indreptá câtra ministru o representatie in acestu intielesu.

Esmisulu ministrului, prin care aproba impartirea comitatului in 11 event. 14 cercuri electorale, se iá la cunoscintia si se decide a propune adunârei generale a alege o comisiune verificatóre de 5, a rugá pre comitele a denumí 3 membri si pre presidentulu acestei comisiuni, a alege o comisiune de nóue pentru compunerea listei electorale si alt'a pentru esamanarea listei electorale.

Mai departe comitetulu permanentu a lucratu unu regulamentu de casa a adunârei comitatense, care 'lu-va asterne plenului.

Dupa ce s'a comunicatu esmisulu ministerialu, prin care opresce voturile separate, si protestele si alaturarea loru la protocolulu siedintieloru s'a luatu in pertractare infiintiarea unui fondu pentru sustienerea drumuriloru si sioseleloru. S'au decisu a propune adunârei, cá fia-care particularu, care este datoriu a concurge la edificarea drumuriloru, sa platésca in bani $\frac{1}{4}$ din datorinti'a sea. Din aceste contribuiri se va creá fondulu, din care se va sustiené 3 inspectori de drumu si 6 drumari.

In sfersitu s'au pertractatu lucruri mai insemnate, precum cererea comunei Nou, a Cristianului si o representantie a comitatului Barcs.

Siedinti'a s'a incheiatu la $\frac{1}{2}$8 óre.

Corespundintie particulare ale „Teleg. Rom.“

De suptu Ineu, 15 Iuliu 1877.

(Locuri libere pentru oficieri si amploiati la scaldele din districtulu Naseudului).

Pare, ca poporulu nostru din impregiurâri, cari nu aterna dela elu, de unu tempu aru ferí pre fiii sei si i-aru abate dela carier'a militara.

Sa privimu numai putienu in istori'a popóreloru si vomu intempiná mai pre tóta pagin'a, ca art'a militara este o conditiune principala a desvoltârei omenimei, luându in consideratiune fiinti'a omenésca imperfecta. Déca acestu malum necessarium trebue sa traiésca atât'a, câtu omenimea, de lipsa este a-lu cunósce. In brav'a armata austriaca, si chiaru in militia, soldati cu cualificatiune mai inalta, adeca oficieri subalterni si de statulu maioru, cu durere trebue sa vedemu, ca in proportiune, cei de natiunalitatea nóstra suntu mai putieni.

Fidelitatea românului e proverbiala. Soldatulu românu e unu membru din famili'a inaltului seu domnitoriu. Onóre lui pentru acestu simtiementu laudabilu!

Insa sa nu uitâmu, ca cu dreptu se póte tiené ori si ce poporu mandru de unu numeru insemnatu de soldati si oficieri bravi, cari potu stórce admiratiunea comandantelui si respectulu strainului.

La noi — sa nu fiu pessimistu — o mare parte din inteligintia chiaru lucra cá si cându aru fi cu totulu de parere contraria.

Cá proba despre acestu adeveru amintescu numai urmatoriulu faptu:

Mai la tóte scaldele si stabilimentele de cura din monarchi'a austro ungurésca se afla locuri libere reservate pentru oficieri si amploiati lipsiti de mijlóce. Aceste locuri suntu parte subventionate de câtra statu; cea mai mare parte inse infiintiate si sustienute de anumite societâti de binefacere. La scaldele minerali din fostulu districtu alu Naseudului nu se afla unu singuru locusioru infiintiatu spre acestu scopu, de-si aprópe toti fiii acestui districtu, cari servescu cá oficieri si amploiati cadu in rubric'a celoru, ce aru avé dreptu a pretinde unu micu favoru, avisati fiindu numai la precariulu loru salariu.

Nici oficieru, nici amploiatu care servesce departe de ai sei, si numesce [illegible]n'a dintre cele 44 comunitâti ale fostului alu II regimentu românu de locu alu nascerei sele, nu se póte impartasí de binefacerea acestoru scalde asiediate in dulcea atmosfera a patriei sele. Dureri si sdruncinâri corporali castigate in campagnia séu in strictulu servitiu de birou, in aerulu si scaldele din dorit'a sea patria oficierulu si amploiatulu fâra mijlóce nu are mangaerea de a si le poté aliná, câci spesele mari si referintiele acestoru scalde i denéga folosirea loru.

Eu tienu si credu ca aru fi unu lucru de cuviintia, la loculu si tempulu seu, cá din fondurile naseudene sa se ajute acestui neajunsu prin infiintiarea baremu a dóue locuri libere menite, pentru scopulu susu mentionatu, cu atâtu mai vertosu ca e unu pecatu a uitá ca aceste fonduri suntu castigate si pastrate de câtra strabunii si parintii nostri cá soldati, si totusi pâna acum prelânga tóte rugârile inca nici unu oficieru, séu aspirante de oficieru, n'a fostu spriginitu cu unu banu din fondurile acestea.

Chiaru si fatia de scaldele minerale din Sangeorgiu aru fi bine a purtá mai multa grigia, câci suntu in mare decadentia.

Poian'a, in 15 Iuliu 1877.

(Adunarea generala cercuala a despartiementului IV (Sasu-sebisiu) a Asociat. tranne, s'a tienutu in anulu acest'a aici la 11 Iuliu. Acésta adunare a intrunitu o multime de inteliginti mai din tóte comunele din scaunulu Mercurei, Sebesiului si din giurulu Salistei.

Eu, care amu cercetatu de vre-o câti-va ani mai tóte adunârile generali cercuali din giuru, n'amu vediutu o adunare cercuala a unui despartiementu mai numerósa si pompósa decâtu cea din Poian'a.

La 8 óre diminéti'a s'a celebratu liturgi'a in biseric'a cea mare dela Vadu, prin par. adm. I. Drocu, par. I. Sierbu si diaconulu I. Pop'a din Saliste. Biseric'a erá indesuita de straini si poienari. Dupa finirea liturgiei s'a inceputu siedinti'a la 11 óre in biserica prin o cuventare scurta si potrivita a directorului. Fiindu actuariulu comitetului impedecatu a participá la siedintia se alege de notariu alu adunârei d. Barcianu.

Cassariulu prot. I. Tipeiu raportéza despre venitele si spesele la acestu subcomitetu.

Dupa acestea se cetescu dóue disertatiuni de pre amvonu, un'a de dlu Barceanu despre „economia cu referintia la oieri“, — ér' alt'a de dnulu Iosofu „despre istori'a romanismului“; — dlu Barcianu a escelatu prin termini alesi si folositi de poporu, ambii fura aplaudati de adunare.

N. Ciugudeanu, raportéza despre resultatulu inscrieriloru, din care se vede ca s'au adunatu cu acésta ocasiune sum'a considerabila de 360 fl. dela mai multi membri ordinari, ajutatori si dela cei ce au contribuitu odata pentru totu-déun'a.

Dlu N. Ciugudeanu a devenitu membru fundatoru depunendu sum'a de 200 fl. in obligatiuni.

Mai departe se decide infiintiarea agenturiloru comunali in Poiana, Sinn'a, Rodu, Ludosiu, Toparci'a si Apoldu, si se denumescu respectivele persóne.

Cu privire la bugetulu pre anulu venitoriu, se incinge o desbatere mai indelungata intre E. Macelariu, B. Greavu N. Ciugudeanu, I. Tipeiu si Dr. Olariu, — primindu-se propunerea cestui din urma cu aditamentulu lui E. Macelariu cá $^3/_4$ din tacsele membriloru ajutatori sa se folosésca in interesulu acestui despartiementu, afara de bugetulu pentru birou.

Comitetulu, alesu pe trieniulu trecutu, s'a realesu.

Adunarea gen. viitóre se va tiené in *Sasciori* si eventualu in *Lancremu*, determinarea dilei se lasa la dispositiunea comitetului.

Propunerea lui Dr. Olariu pentru publicarea sumei adunate si in diuariele „Tel. Rom. si „Gaz. Trans.“, se radica la conclusu si se insarcinéza biroulu cu ducerea tuturoru conclu seloru in deplinire.

Siedinti'a se incheia la 2 óre d. a. prin directorulu, cârui i multiamesce N. Ciugudeanu, in numele adunârei si comunei.

Agentur'a comunei Poiana, compusa din N. Ciugudeanu, I. Banu, I. Oprianu si D. Mog'a si-au inceputu activitatea sea, si avemu sperantia, ca acésta agentura in scurtu va mai tramite Asociatiunei nóstre o suma celu putienu atâtu de considerabila câtu cea care s'a adunatu, fiindu ca o multime de ómeni de frunte s'au aflatu la munte.

Dupa adunare s'a datu unu banchetu splendidu din partea comunei, la care au participatu preste 70 insi.

Banchetulu, s'a finitu câtra séra despartindu-se toti — veseli de succesulu celu frumosu.

Aceste suntu in scurtu cele ce s'au petrecutu, dle Red., cu ocasiunea adunârei gen. cerc. la Poiana; dee Ddieu sa fia alte multe comune asiá, care nu numai sa rivaliseze ci sa o si intréca — si atunci radiele binefacetórie ale Asociatiunei nóstre in scurtu — voru strabate la intregu poporulu românu.

Margineanulu.

Continuarea ofertelorn de bani

pentru ostasii români rániti din Romani'a.

Colect'a VIII.

Agapi'a Drocu din Mercurea	10	fl.	—
Ioanu Macelariu „ „	10	„	—
Iustin'a G. Popu „ „	5	„	—
D. Munteanu „ „	1	„	—
Emili'a I. Munteanu din Sebesiu	10	„	—
I. Carpinisianu din Sebesiu .	2	fl.	—
Dochi'a I. Popu din Sibiiu .	1	„	—
I. Pop'a, diaconu in Saliste .	1	„	—
Dr. Olariu din Sibiiu . .	1	„	—
Iustin'a Oprea Rosc'a din Saliste	5	„	—
Iacobu Grévu din Topârcea	2	„	—
Mari'a D. Lazaru din Jin'a	—	„	50
Victoru D. Lazaru „ „	—	„	40
Ioanu Straulea „ „	—	„	35
Salomi'a Radu „ „	—	„	50
Elen'a Elia Popu din Ludosiu . . . :	2	„	—
Ann'a Maieru din Vingardu	5	„	—
Ioanu Turcu „ „	1	„	—
(Din Poiana.)			
Nicolau Ciugudeanu din Poiana	10	„	—
Ann'a I. Sierbu din Poiana .	1	„	—
Mari'a I. Sierbu „ „ .	1	„	—
Ioanu Banu „ „ .	1	„	—
Ann'a N. Manegutiu din Poiana . : . .	1	„	—
Mari'a Ilie Opreanu din Poiana	1	„	—
Ann'a I. Munthiu din Poiana	1	„	—
Mari'a N. Munteanu din Poian'a	1	„	—
Dimitriu Mog'a din Poian'a .	1	„	—
Dimitriu si Ioanu Siufana din Poian'a	1	„	--
Aronu Rodeanu din Poian'a	1	„	—
Comun'a Poian'a . . .	20	„	—
Comun'a bisericésca . .	10	„	—
George Opreanu din Poian'a	1	„	—
Nicolae Genie din Rodu . .	1	„	—
Stefanu Wagner . . .	1	„	—
An'a Nicolae Dobroto . .	1	„	—
Pavelu Bozdogu . . .	2	„	—
Ioanu Munteanu . . .	5	„	—
Constantinu Marcu . .	1	„	—
Bucuru Marcu . . .	5	„	—
Dumitru Siufana Tiarina .	5	„	—
Dumitru Munteanu . .	5	„	—
Constantinu Bronga . .	1	„	—
Aronu Sierbu . . .	—	„	50
Constantinu Sierbu . .	5	„	—
Constantinu Opreanu . .	1	„	—
Constantinu Hondoreanu .	1	„	—
Alesandru Tom'a . . .	1	„	—
Dumitru Tom'a Pred'a . .	5	„	—
George Ghisie . . .	5	„	—
Dumitru Siufana . . .	5	„	—
Nicolae Dancila Burlacu .	5	„	—
Ioanu Prodanu . . .	5	„	—
Nicolae I. Prodonu . .	3	„	—
Nicolae Pati'a . . .	3	„	—
Sum'a	175	fl.	25

Transportulu sumei colectate pâna acum: 2288 lei 50 bani 1069 fl. 80 cr.

Sum'a totala: 2288 lei 50 bani 1245 fl. 5 cr.

adeca: dóue mii dóue sute optu-dieci si optu lei 50 bani si un'a miia dóue sute patru-dieci si cinci florini si 5 cr. val. austr. (Va urmá).

Sibiiu 8/20 Iuliu 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Dâmu locu urmatoriului apelu datu de comitetulu din Iassi:

„Gratie generosului concursu datu acestui comitetu de surorile nóstre de aici si de prin judetie; gratie nobilului respunsu facutu de unu marinimosu publicu la apelulu ce i s'a adresatu, ambulanti'a infiintiata de acestu comitetu, complectu organisata, plecata sâmbata din Bucuresci, ajunsa luni in Caracalu, astadi se afla lânga fratii nostri dela armata.

„Comitetulu mai are insa nevoie de o imensa cantitate de „camesi“, pentru spitalulu ce este in ajunu de a se infiintiá si mai pre susu de tóte, pentru a le oferí bravei nóstre armate.

„Darnici'a iasianiloru a miscatu tóte inimile!

„Totu la acea darnicie ne adresâmu pentru a-i cere „camesi gat'a“ séu chiaru si pânza.

„Trebuinti'a este mare si urgenta; fia-care casa din orasiu si judetiu póte sa dee o camesia.

„Rugamu, dati-ne camesi“.

Nr. 1292. scol.

Insciintiare.

Conformu §-fului 3 din *Regulamentulu pentru esaminarea candidatiloru de invetiatori la scólele populari si capitali gr. or. din Ardealu* (a se vedé actele sinodali 1873 pag. 157.) esamenele de cualificatiune se voru tiené si in anulu acest'a dela 25—31 Augustu.

Deci se provóca toti acei candidati, cari voru a face acestu esamenu de cualificatiune a'si asterne consistoriului archidiecesanu suplicele instruite cu documentele indigitate in §§. 1 si 2. din disulu Regulamentu si cu tacs'a de 10 fl. celu multu pâna la 1 Augustu a. c.

Sibiiu, 7 Iuliu 1877.

Dela consistoriulu archidiecesanu gr. or.

Nr. 1612. B.

Insciintiare.

In virtutea §-lui 3. din *Regulamentulu pentru esamenele de cualificatiune ale candidatiloru de preotia* (a se vedé actele sinodali 1873. pag. 162.) aceste esamene se voru tiené in anulu acest'a dela 25—28 Augustu.

Deci se provóca toti acei candidati, cari voru si au dreptu a face esamenulu de cualificatiune a'si asterne petitiunile loru consistoriului archidiecesanu celu multu pâna la 1 Augustu a. c. instruite cu documentele prescrise in §-fulu suscitatu si cu tacs'a de 20 fl.

Sibiiu, 1 Iuliu 1877.

Dela consistoriulu archidiecesanu gr. or.

Program'a

adunârei generale ordinarie XVI a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romàna si cultur'a poporului românu ce se va tiené in opidulu Blasiu la 5—6 Augustu c. n. 1877.

Siedinti'a I.

1. Deschiderea siedintiei la 9 óre antemeridiane prin presiedintele Asociatiunei.
2. Alegerea aloru 3 notari pentru purtarea proceseloru verbali.
3. Asistarea la parastasulu, ce se va celebrá la 10 óre antemeridiane in biseric'a catedrale, intru amintirea fericitului archiepiscopu si metropolitu *Alesandru Sterc'a Siulutiu.*
4. Intrunindu-se membrii iérasi in localulu siedintiei secretariulu cetesce raportulu comitetului despre activitatea Asociatiunei pre anulu 1876/7.
5. Cetirea computului anualu din partea cassariului.
6. Alegerea unei comisiuni de 3 membri pentru esaminarea socoteleloru.
7. Alegerea unei comisiuni de 3 membrii pentru inscrierea membriloru noi si incassarea tacseloru.
8. Alegerea unei comisiuni bugetarie de 5 membrii.
9. Alegerea unei comisiuni pentru propuneri de 7 membrii.

Siedinti'a II.

1. Autenticarea procesului verbale alu siedintiei precedente.
2. Cetirea disertatiuniloru insinuate la presidiulu Asociatiunei.
3. Raporturile comisiuniloru esmise in siedinti'a I.
4. Alegerea presiedintiloru, oficialiloru si a membriloru de comitetu ai Asociat.
5. Defigerea locului si tempului pentru venitórea adunare generale.
6. Alegerea unei comisiuni de 5 membri pentru verificarea procesului verbale.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane tienuta in Sibiiu la 17 Iuliu 1877.

Iacobu Bolog'a, presiedinte.
Ioane Russu, pentru secret.

Varietâti.

⁂ *(Batali'a dela Liss'a).* Diu'a de 8/20 Iuliu e o di de gloriósa amintire pentru armat'a austriaca. In diu'a acést'a din 1866 a reportatu armele Austriei o invingere stralucita la Liss'a. Eroulu acestei batalii, admiralulu Tegethoff, a devenitu nemuritoriu. Dreptu recunoscintia, s'a radicatu spre memori'a lui unu monumentu, care s'a desvelitu in aceeasi di memorabila in Pol'a.

Noi românii avemu o deosebita causa a serbá acésta di memorabila in istori'a monarchiei austriace. Colonelulu baronu *Ursu* a luptatu la Liss'a cu mare bravura pentru patria si imperatu si a contribuitu in modu insemnatu la succesele stralucite ale armeloru austriace. Felicitâmu cu acést'a ocasiune din tóta inim'a pre domnulu baronu Ursu si dorimu cá natiunea româna sa aiba fericirea a se mândrí cu multi fii ai sei asiá, cum ne mândrimu noi astadi cu colonelulu baronu Ursu.

⁂ *(Hymen.)* Sambata in 9/21 Iuliu s'a cununatu in biseric'a din cetate domnulu profesoru *D. Comsi'a* cu Dsiór'a *Constanti'a Brote.*

⁂ *Necrologu.* Mari'a Ionutiasiu nasc. Fauru de Tövis in Lugosiu, soci'a bravului comerciante Constantinu Ionutiasiu din Semlacu, in 28 Iuniu a. c. st. v. dupa unu morbu indelungatu 'si dedù sufletulu in mânile creatorului in anulu 52-lea alu vietiei sele pline de fapte nobile. Pe adormit'a o deplângu: sociulu ei, fi'a Sofi'a carea e logodita cu dlu Tamasdanu din Curticiu, apoi fiii Ioanu, Corneliu si Mihaiu, fratele Il. Sea dlu Ioane Fauru septemviru in Budapest'a si surorile Sofi'a si Iuli'a din Lugosiu, o deplângu toti amicii si cunoscutii.

Inmormentarea a avutu locu dupa ritulu gr. or. Mercuri in 29 Iuniu. Fia-i tierin'a usióra si memori'a eterna!

D. Margineantiu,
invetiat. la clas'a II-a.

⁂ *Convocare.* Despartiementulu I (Brasiovu Treiscaune) alu Asociatiunei transe pentru cultur'a si literatur'a poporului românu va tienea adunarea generala dumineca in 17/29 Iuliu a. c. la biseric'a din Cernatu (Sacele). La acésta adunare suntu invitati toti amatorii de progresu.

Ioanu Petricu, directoru. *Dr. Nicolau Popu,* actuariu.

⁂ *„D. Krupp,* vestitulu fabricantu de tunuri, a adresatu de curendu tiarului Alecsandru II, epistol'a urmatóre:

„Sire! Ve rogu sa binevoiti a-mi trimite tóte tunurile ce ve-ti luá turciloru, câci eu suntu care le-amu vendutu, si densii nu mi le-au platitu Este prin urmare fórte naturala dorinti'a ce amu de a mi se inapoiá acestu materialu."

Nu cunóscemu respunsulu ce va fi datu imperatulu Russiei.

Sciri telegrafice

Vien'a, 18 Iuliu. (Biroulu coresp.): „Polit. Coresp." desminte in modulu celu mai resolutu staruinti'a atribuita Rusiei, de a trage teritoriu serbescu in terenulu operatiuniloru militarie. Acea-si corespundintia comunica din Sign: Insurgenti bosniaci au batutu garnisón'a din Livno, au respins'o in citadela si asediaza acést'a din urma.

Londonu, 18 Iuliu. (Bir. cor.) „Biroulu Reuter" anuncia din Constantinopole: Layard, ambasadorulu englezu, numai a initiatu in modu oficiosu intrarea flotei britice in dardanele.

Bucuresci, 19 Iuliu. (Bir. cor.) Rusii au ocupatu Cernavod'a si drumulu de feru (Kostenge-Cernavoda), dupa ce s'au retrasu turcii.

Constantinopole, 19 Iuliu. (Biroulu coresp.) Aici a isbucnitu o crisa mare. Abdul Kerim pasi'a si ministrulu de resbelu Redif pasi'a s'au destituitu si Osman pasi'a, pâna acum comandantu in Vidinu, fu denumitu comandantu supremu. Alte schimbâri suntu verosimile.

Londonu, 20 Iuliu n. (Biroulu coresp.) „Biroulu Reuter" anuncia din Constantinopole: Unu decretu alu sultanului amenintia pe toti deregatorii cari 'si voru parasí posturile in vilaetulu Adrianopolului, cu pedepse aspre, eventualu cu pedéps'a de mórte. In provinci'a Adrianopole s'a ordinatu resculare in masse (resculare glóteloru). Hobart pasi'a a plecatu cu dóue corabii ferecate in marea négra si ia comand'a preste flota in loculu lui Hassan pasi'a.

Constantinopole, 20 Iuliu. (Biroulu coresp.) Ministrulu de resbelu s'a destituitu. Mehemed Ali pasi'a (fostu pâna acum comandantu in Novibazar) ia comand'a suprema in loculu lui Abdul Kerim. Savfet pasi'a, ministrulu de esterne, a demisiunatu. Ministru pentru lucrâri fu numitu Ali pasi'a, ambasadoru in Parisu.

Dupa ocuparea Kazanlicului rusii au pornitu spre Filipopole.

Burs'a de Vien'a.

Din 9/21 Iuliu 1877.

Metalicele 5%	62	60
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	80
Imprumut. de statu din 1860 .	74	80
Actiuni de banca	114	—
Actiuni de creditu	798	—
London	154	60
Oblig. de desdaunare Unguresci	123	90
„ „ „ Temisiorene .	76	—
„ „ „ Ardelenesci .	75	50
„ „ „ Croato-slavone	74	—
Argintu	108	90
Galbinu	5	91
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	89
Valut'a nóua imperiale germâna	60	85

Nr. 27.

Concursu.

Pentru ocuparea postului preotiescu in vacant'a parochia gr. or. a Carcedii (Kertsed) de clas'a a III-a ppresbiteratulu Turdei, se escrie concursu.

Cu acestu postu este impreunatu venitulu urmatoriu: casa parochiala cu alte edificii necesare, gradina tienatóre de dens'a, cimiteriulu jumetate cu pomi, trei pamenturi aratóre de 20 ferdele semanatura de tómna, — fenatiu de 2 cara de fênu, un'a via, dela 36 familii câte dóue ferdele bucate in jumetate grâu si cucuruzu, — stol'a epitrafirului indatinata.

Doritorii de a ocupá acésta parochia suntu poftiti a-si asterne concursele sele, in sensulu stat. organicu, pâna in 6 Augustu a. c. câtra sinodulu parochialu, si a le tramite subscrisului pâna la terminulu prefiptu.

Agarbiciu, 1 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.
Simeonu Popu *Moldovanu,* m/p.
1—3 ppresbiteru.

Nr. 155.

Concursu.

Cu concesiunea Preamaritului consistoriu archidiecesanu din 26 Maiu a. c. Nr. 356 B. — pentru ocuparea postului de capelanu lânga betrânulu si neputinciosulu parochu Leontie Puscariu, in parochi'a de clas'a II-a gr. or. din Poian'a-marului, protopresbiteratulu tractului Fagarasiului I. se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna la 6 Augustu a. c.

Emolumentele impreunate cu susu aretatulu postu de capelanu suntu: a trei'a parte din tóte venitelè proprii ale susu mentionatului parochu.

Concurentii au de a tramite subscrisului suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu si conformu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din 1873 pentru regularea parochieloru.

Fagarasiu, 22 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu respectivu.
Petru Popescu, m. p.
2—3 protopopu gr. or.

Nr. 108.

Concursu.

Parochi'a gr. or. din Stenea, in ppresbiteratulu II alu Sibiiului devenindu vacanta, se escrie prin acést'a concursu pentru ocuparea ei, cu terminulu pâna la 30 Iuliu a. c. Venitulu preotiescu este deocamdata numai câtu iese din competintiele stolare, acel'a insa suntu prospecte de a se marí prin câscigarea unei portiuni canonice corespundietóre.

Concurentii voru avé a-si inaintá suplicele, cu documentele provediute in statutulu organicu, la subsemnatulu oficiu protopresbiteralu.

Sibiiu, 24 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.
Ioanu *Popescu* m p.
3—3 protopresbiteru.

Nr. 84.

Concursu.

La Sebesiulu de susu, in protopresbiteratulu Sibiiului II, este de a se ocupá postulu vacantu de parochu de III clasa, impreunatu cu urmatórele emolumente:

1. Dela 220 familii in bucate si bani fl. 110 la anu.

2. Dela acelea-si familii veniturile stolare obicinuite.

Concurentii voru avé a-si inaintá suplicele de concursu cu documentele provediute in statutulu organicu celu multu pâna la 30 Iuliu a. c. st. v. la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu.

Sibiiu, in 24 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu respectivu.
Oficiulu ppbiteralu gr. or. alu tract. II alu Sibiiului.
I. *Popescu* m. p.
3—3 protop.

Nr. 121—1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de a III clasa Cristuru, ppresbiteratulu Devei, se escrie concursu pâna la 31 Iuliu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu postulu de parochu suntu: cuartiru naturalu cu gradina si super-edificate economice, pre lânga ferdela de 20 cupe si venitele stolari dela 100 familii, si folosirea unoru locuri parte aratórie parte fenatiu, ori apoi cuartirulu si 300 fl. v. a. in bani, fâra alte emolumente.

Concurentii voru avé a-si presentá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu pâna in terminulu de mai susu.

In contielegere cu comitetulu parochialu.
Ioanu *Papiu* m. p.
2—3 protopresbiteru.

Nr. 124—1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Marcosiu de clas'a III, ppresbiteratulu Heghigului se escrie concursu pâna la 6 Augustu a. c.

Emolumentele suntu:

a) dela 160 familii câte o ferdela cucuruzu desfacutu;
b) veniturile stolari usuate;
c) lemnele de focu necesarii din padurea comunala;
d) 4 jugere pamentu aratoriu, 2 fenatiu; in fine
e) casa parochiala, siura, grajdu, gradina de pomi si legumi.

Tóte computate laolalta dau sum'a de 400 fl. v. a. Doritorii de a ocupá acésta parochia suntu avisati, cá recursele loru instruate in sensulu stat. org. sa le astérna pâna la terminulu susu indicatu sinodului parochialu prin oficiulu ppresbiterialu respectivu. Concurentii cu o cualificatiune mai superióra voru fi preferiti.

Elöpatacu, 1 Iuliu 1877.

In contielegere cu respectivulu comitetu parochiale.
Ioanu *Mog'a* m. p.
2—3 adm. prot.

N. 79—1877.

Concursu.

Pentru ocuparea definitiva a statiunei invetiatoresci in comun'a Gusteritia lânga Sibiiu, se deschide prin acést'a concursu pâna in 27 Augustu a. c.

Emolumentele suntu:

1. 140 fl. v. a. dela poporu.

2. Folosirea a dóue delnitie de curechiu si a unei gradinutie in curtea scólei.

3. Cuartiru liberu in zidirea scólei si lemnele necesarii pentru incalditu.

Concurentii, pedagogi absoluti cu esamenu de cualificatiune, concursele scrise cu mân'a loru propria, si provediute cu documentele recerute, sa se adreseze la oficiulu protopresbiterale subscrisu.

Sibiiu, 1 Iuliu 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or. alu tracrului Sibiiului I, in contielegere cu comitetulu parochiale.
Ioanu *Hanni'a,*
2—3 protopopu.

Nr. pr. 149. — 1877.

Edictu.

Savu Forgaciu din Feleagu protopresbiteratulu „Palosiu", — casatoritu in Sasu-chisu cu Ann'a Aldea de ací, ambii gr. or. parasindu-si pe numit'a sea socia de *cinci ani* cu necredintia, si nesciindu se loculu ubicatiunei lui, déca mai este in viétia, — provóca prin acést'a a se presentá la subsemnatulu scaunu protopresbiterale, — câci la din contra dupa espirarea terminului ordinatu de lege de unu anu si o dî dela dat'a de josu se va aduce decisiunea in procesulu matrimoniale, incaminatu de muierea sea, si in absenti'a lui.

Sighisiór'a 20 Iuniu 1877 v.

Scaunulu ppescu gr. or. alu tract. „Sighisiór'a".
Zacharia Boiu,
2—3 protopopu.

Nr. 55/1877.

Edictu.

An'a Iosifu Sig'a, maritata Teu Gaurusiu, din Apoldulu superioru comitatului Sibiiului, carea de 7 ani a parasitu pre legiuitulu ei barbatu susu numitu, nesciindu-se ubicatiunea ei se citéza a se presentá pâna in 15 Aprilie 1878 inaintea subsemnatului scaunu ppresbiteralu, câci la din contra procesulu divortialu intentatu asupr'a-i se va pertractá si decide si in absenti'a ei.

Mercurea 13 Iuniu 1877.

Scaunulu ppresbiteralu alu tractului Mercurei.
I. Drocu m/p.
3—3 adm. prot.

☞ D-nii abonati, cari suntu in restantia cu pretiulu abonamentului, suntu cu staruintia rugati, a tramite câtu mai curendu banii de prenumeratiune, cá sa nu venimu in positiunea de a incetá cu tramiterea diurnalului.

Editur'a „Tel. Rom."

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**
Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 55. ANULU XXV.

Sibiiu 14|26 Iuliu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a; Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu $5\frac{1}{2}$ cr. si pentru a trei'a repetire cu $3\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 13/25 Iuliu.

In actiunile beligerantiloru a intratu o pausa. Acésta pausa sa o folosimu pentru a ne orientá despre positiunile armateloru.

Armat'a rusa s'a impartitu in patru despartieminte mari. Corpulu XIV cu pârti din corpulu VII sub comand'a generalului Zimmermann a trecutu Dunarea pe la Macinu, a ocupatu Cernavod'a si mergu spre quadrilaterulu Silistri'a, Varn'a, Siuml'a, Rusciucu. Aceste dóue corpuri forméza arip'a stânga. Corpulu XII si XIII sub comand'a Marelui principe mostenitoriu, asediaza Rusciuculu. Pârti, din corpurile VII, X si XI sub comand'a marelui principe Nicolau operéza la Tirnova si au esmisu ariergard'a preste Balcanu. Corpurile sub comand'a marelui principe mostenitoriu si a marelui principe Nicolau forméza centrulu. Generalulu Krűdener comandéza corpulu IX si are misi'a a operá in Bulgari'a de vestu. Elu forméza arip'a drépta, a luatu Nicopolea si va asediá Vidinulu. Tóte trupele la unu locu suntu de 320,000 mii soldati, dintre care vre-o 40,000 se mai afla pe pamentu romanescu. Remânu dar' pentru Bulgari'a 280,000, si déca vomu scadea si necombatantii, vre-o 240,000 soldati. 50 mii forméza arip'a stânga (Dobrugea), 165,000, centrulu (Rusciucu, Ternov'a) si 25,000 arip'a drépta (Nicopolea).

Turcii au in triunghiulu Rusciucu—Turtucai'a—Varn'a vre-o 100,000 soldati, in triunghiulu Silistri'a—Madjigde—Varn'a vre-o 50,000 soldati, ér' in arip'a stânga la Vidinu, Sofi'a, Nis si in strimtorile Balcaniloru cu totulu 70,000 dimpreuna cu trupele din Albani'a. In sfersitu la Adrianopole suntu 10,000 soldati. Astfeliu tóte trupele turcesci la unu locu suntu de 230,000 soldati intre care 150,000 in cadrilateru. Corpurile din arip'a stânga (dela Vidinu si Nisiu) au pâna la Ieni—Saghr'a si Tirnov'a cale de 15 dile. Corpulu de Adrianopole intaritu prin trupele turcesci din Muntenegru trebuiescu sa apere acestu orasiu si calea la Constantinopolea. Din trupele din cadrilateru se detaséza vr'o 10,000 soldati pentru fortaretie si lini'a Dunarei astfeliu incâtu lui Mehemed-Ali nu-i remânu pentru operatiuni, decâtu 100,000, dintre care 20,000 nu suntu combatanti.

Comparendu aceste positiuni si cifre, resultatulu finalu alu resbelului din Bulgari'a nu mai póte fi indoelnicu.

In ajunulu luptei ce are sa se dea la Rusciucu, descrierea acestei cetâti si a importantiei sele din punctu de vedere militaru nu póte fi lipsita de interesu; de acea estragemu dintr'o corespundintia a diuarului „Times“ urmatórele:

Rusciuculu e capital'a vilaetului Bulgariei dunarene si are in tempu ordinaru, o poporatiune de 10,000 locuitori, compusa in proportiuni aprópe egale de turci, bulgari, evrei si vre-o 8000 straini. Positiunea-i naturala a datu acestui orasiu o mare importantia militara care a crescutu multu in anii din urma prin construirea drumului de feru Rusciucu—Varn'a. Aperârile lui se compunu dintr'unu zidu incungiuratoriu si dintr'o seria de lucrâri inaintate despartite. Zidulu de incungiurare face fatia Dunarei si se compune din unu-spre-diece fronturi bastionate cu curtine proportionalu scurte. Siantiulu are o largime de 50—60 picióre (2 metri 74). Povernisiurile suntu de zidu. Bastiónele suntu armate de câte patru tunuri, intre cari e celu multu unu de calibru mare.

Lucrârile de aperare incungiura orasiulu si cetatiui'a propriu disa cu unu feliu de o a dóu'a cingatóre, séu semi-cercu, incependu dela Dunare si sfersindu-se la Dunare. Aceste lucrâri, afara de Levent-Tabi'a, suntu de pamentu. Ele suntu in numeru de 19, dar' numai optu suntu incungiurate de siantiu si merita numele de lucrâri inaintate independinti; celelalte suntu simple redute construite in graba in septamânile din urma, spre a inchide locurile góle dintre intaririle principale.

Positiunea loru e aprópe acést'a: trei suntu situate intre Dunare si drumulu Rusciucu—Ternov'a si dintre acestea fortulu Carantinei e celu mai insemnatu. O lucrare incungiurata cu siantiu se gasesce pe drumulu susu mentionatu si riulu Lom. Intre acest'a si drumulu Siumlei, pe inaltimile ce se intindu paralelu cu Dunarea, e unu siru de siepte forturi, dintre cari Levent-Tabi'a si Grasn'a suntu cele mai mari si mai de temutu. Intre drumurile câtra Siuml'a si Silistr'a treispre-diece, intre cari cele mai insemnate suntu Ceverli si Bagli-Tabi'a; si in fine, intre Dunare si drumulu Silistrei, suntu siese, intre cari celu mai insemnatu e Maratinu-Tabi'a.

Lucrârile isolate suntu armate dupa dimensiunile si importanti'a loru relativa, dar' nu e nici unulu care sa aiba mai putienu de patru tunuri. Levent-Tabi'a are siepte-spre-diece, intre cari siepte Krupp dintre cari unulu e de unu calibru de 23 centimetri. Numerulu totale alu tunuriloru din positiunile inaintate e de 170, dintre cari 40 au fostu fabricate de Krupp; intre acestea suntu 13 de unu calibru de 17 centimetri.

Chei'a fortaretiei e la Sary-Bajer pe inaltimea unde e construitu fortulu Levent-Tabi'a. Cându acésta inaltime va fi perduta, Rusciuculu nu se va mai putea tienea.

Se scie ca Giurgiulu e ciuruitu si derimatu totalu prin bombardarea din lun'a trecuta. Turcii, dupa cum se constata acum, a bombardatu acestu orasiu inofensivu nu din consideratiuni strategice, ci numai din poft'a de isbânda. Eata ce scrie corespondentulu diuariului „Times,“ care a asistatu la bombardare:

„Se presinta o cestiune care trebuie sa fia discutata cu franchetia si la care trebuie sa respundemu cu onestitate: turcii, tras'au ei cu sciintia asupr'a casei deasupr'a câri'a fâlfaiá drapelulu „Crucei rosii?“ Din nefericire pentru omenire, asupr'a acestui punctu nu mai póte fi nici o indoiéla. Spitalulu e la média-di si drapelulu, in totu tempulu bombardârei, a fostu desfasiuratu de ventu in unghiu dreptu cu radiele sórelui, drapelulu si edificiulu trebuie prin urmare sa se fi vediutu, de óre-ce erá isolatu, si turcii 'lu vedeau de susu in josu, fiindu-ca ocupau o positiune mai inalta.

„Obusele ce l'au isbitu erau ele retacite, séu tramise din intemplare? Amu numeratu cinci-spre-diece locuri in fatia d'a unde au isbitu bombe intregi. Nici o alta casa, afara de biuroulu telegrafului, n'a fostu lovita atâtu de greu. Ce insemnéza acést'a? Rusii dicu ca atâtu aici câtu si mai susu pe riu inimicii radica semi-lun'a rosia in locurile unde construiescu baterii pre cari le presupunu ascunse. Adeverulu e ca nu suntu baterii in apropiere de Giurgiu; orasiulu chiaru e cu totulu deschisu si fâra lucrâri, nici ofensive, nici defensive.

Bateriele rusesci cari bombardéza Rusciuculu erau la o mare distantia de Giurgiu si n'au indreptatu nici o lovitura in contr'a orasiului: acést'a o spunu oficierii si nici unulu din cei ce au observatu lupt'a n'a descoperitu sa se fi trasu vr'o lovitura in acésta directiune.

Déca incepemu prin asemeni fapte la ce vomu ajunge cu tempulu? La selbatice represalie. Resbelulu e dejá destulu de crudu in tóte casurile; dar' rusii dorescu a probá ca sciu sa faca resbelu europénu dupa principiele moderne si se marginésca reulu atâtu câtu e cu putintia, pentru acei cari suntu siliti a se luptá.

„Amicii turciloru aru trebuí sa incerce a-i convinge ca se gasescu la bar'a Europei, ca ómenii independinti voru insotí armat'a rusa cá corespondinti si voru nará de sicuru adeverulu asiá cum 'lu vedu in tóte dilele.“

Acést'a s'a si facutu: corespondintii câtoru-va diare, presinti la bombardarea Giurgiului au inchieiatu unu procesu, verbale in care constata faptele la cari au fostu marturi oculari, si le dau in judecat'a opiniunei publice europene. Éca acelu procesu verbale:

„La 12/24 Iuniu, in tempulu luptei de artileria ingagiata intre bateriele rusesci asiediate afara din orasiu si cele din Rusciucu, dóue din aceste din urma, cari nu luau directu parte la lupta, s'au pusu sa bombardeze orasiulu, care e fâra aperare si au alesu cá tienta edificiele protegiate de drapelulu „Crucei rosii“, cá gimnasiulu, in care erá instalata o ambulantia si spitalulu orasiului. Prob'a despre acést'a se póte gasí chiaru in urmele ce au lasatu proiectilele turcesci; amu numeratu dóue-dieci si trei sparturi pe faciad'a gimnasiului care da spre Dunare; celelalte edificie ce au suferitu mai multu suntu tocmai acelea cari se gasescu in vecinatate. In ceealalta directiune, proiectilele au cadiutu tóte impregiurulu spitalului.

„Observându in persóna bombardarea in tóta durat'a ei, credemu ca trebuie sa constatâmu aceste fapte in presintele procesu verbale si sa le certificâmu prin semnaturile nóstre.“

„Nicolau *Kazazin*, corespundinte alu „Timpului nou“: Michailu *Teodorof* corespundinte alu „Gazetei rusesci“; Nemirovici *Dantchenken*, corespundinte alu „Noului secolu“; *Carrick*, corespundinte la „Skotsmann“ dela Edimburg, *S. Brackenbury*, corespundinte militaru alu diuariului „Times“.

In fine, eata ce cetimu in „Le Nord“ asupr'a acestoru fapte:

„Resulta intr'unu modu veditu din tóte aceste estrase imprumutate dela marturi oculari si impartiali, ca turcii fâra provocare si fâra scopu au bombardatu si distrusu Giurgiulu, orasiu deschisu si inofensivu. In fati'a acestui actu, trebuiá óre sa s'astepte cine-va cá Rusciuculu sa fia crutiatu? Proiectulu de regulamentu pentru usurile resbelului, presentatu in 1874 de câtra guvernulu rusescu, la conferinti'a dela Bruxelles, si in marginile cârui'a a declaratu dela inceputulu luptei ca 'si va restringe operatiunile militare, n'a crediutu ca póte interdice pe deplinu dreptulu de represalie, nici dreptulu de a bombardá orasiele intarite, escludiendu inse formalu bombardarea orasieloru deschise. Si sa observâmu, ca cu tóta mantienerea acestoru triste, dar' necesare rigori, noulu codice rusescu a fostu criticatu cá restringendu prea multu libertatea de atacu si aperarea, si ca n'a fostu ratificatu de guvernele europene. Déca autoritâtile turcesci din Rusciucu aru fi avutu cea mai mica grija de a crutiá pe locuitorii orasiului de urmârile flagelului ce ele deslantuisera asupr'a loru, nimicu nu le erá mai lesne decâtu de a le insciintiá la tempu si de a le asiediá mai departe de batai'a tunului rusescu, de óre ce comunicatiunile erau cu totulu libere. Déca comandantele militaru turcescu nu s'a temutu de a luá asupra'si, printr'o purtare contraria dreptului gintiloru, respunderea acestoru consecintie desastróse, erá datoriu a veghiá cá poporatiunea civila sa nu sufere celu putienu in sicuranti'a-i personala.

Inaintea adunârei generale a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului românu.

In 5 Augustu st. n. Asociatiunea va tiené la Blasiu a XVI adunare generala. Nu esagerâmu, déca in fati'a impregiurâriloru actuale dâmu acestei adunâri o insemnatate fórte mare. La Blasiu se va decide despre sórtea Asociatiunei, ca adeca are ea sa devina o institutiune in folosulu poporului românu, séu are sa remâna o formalitate góla fâra nici unu folosu practicu. Constatâmu cu mare placere, ca dela adunarea din urma tienuta in Sibiiu, din diferite pârti s'a incercatu a se dá Asociatiunei nóstre mai multa viétia. Vedemu astadi elaboratu regulamentulu pentru infiintiarea sectiuniloru scientifice, si regulamentulu pentru realisarea scopului Asociatiunei. Ambele aceste regulamente, déca voru fi primite, voru serví dreptu fundamentu pentru o lucrare seriósa si urmata de resultate imbucuratóre. Deci dela adunarea dela Blasiu va aterná primirea séu respingerea acestoru regulamente, viéti'a séu mórtea Asociatiunei.

Inse nu este destulu a creá legi, câci ele numai pe hârtie n'aducu nici unu folosu. Legile nou create trebuie si esecutate. La esecutare se receru barbati, cari nu numai au vointi'a, dar' si capabilitatea de a lucrá. Nici unu omu nu intrunesce atâtea insusiri in sine, cá sa póta pâsí pe tóte terenele culturei omenesci cu aceeasi siguritate. Unulu desvólta facultâtile sele mai multu intr'o directiune altii mai multu in alt'a. Deci este folositoriu atâtu pentru societate câtu si pentru particulari, déca fia-care se chiama acolo, unde scie si póte lucrá mai bine. De acea nici-odata unu doctoru in drepturi, si fia elu chiaru autoritate in specialitatea sea, nu-lu vomu pune antistele unui — spitalu, câci cu tóta sciinti'a sea mare, nu va scí sa vindece nici cea mai neinsemnata bóla. De acea, nici odata, cându vomu voí a construí unu drumu nou in tiéra, nu vomu consultá o comisiune de — filologi. Totu din aceste cause este lucru prea firescu, cá in frunte unei societâti, cari tientesce la progresulu românilor in cultura si literatura trebuie sa fia unu barbatu literatu, si fiindu-ca Asociatiunea este unic'a societate ce o avemu, in fruntea ei trebuie sa stea celu mai insemnatu barbatu literatu, ce-lu avemu. Chiemarea presidentului a unei societâti literare nu este numai a conduce adunârile si a trage din cându in cându cu clopotielulu, ci este cu multu mai inalta, adeca a representá in afara cu tóta sciinti'a sea literara societatea. Asemene si comitetulu, care conduce societatea in tóta lucrarea sea, nu póte corespunde, déca este compusu de barbati, pentru cari terenulu literaru si culturalu este o terra incognita. De óre-ce trieniulu functionariloru Asociatiunei espira cu acestu anu adunarea generala dela Blasiu va avé a alege noi functionari, apelâmu la bunulu simtiu alu publicului si acentuámu in modu deosebitu insemnatatea actului electoralu. Dorimu, cá interese personale, si „conjuncturile politice“ sa remâna cu totulu desconsiderate la alegerile noiloru functionari ai Asociatiunei si dorimu a vedé la fia-care functionariu alesu insusirile neaperatu de lipsa, adeca capabilitatea si vointi'a de a lucrá.

Repetimu, in mânile adunârei dela Blasiu zace sórtea Asociatiunei.

Câte-va cuvinte asupr'a stârei economice a Bulgariei.

Comerciulu care nu póte prosperá decâtu intr'o tiéra unde agricultur'a si industri'a producu multu, trebuiá sa se resimtia de starea de inapoiere a productiunei bulgare. Inainte vreme multu putienu comerciu ce se facea, erá in mân'a turciloru cari paru a avea mai multa aplicare pentru acésta ocupatiune decâtu bulgarii. Cu tóte acestea, de câti-va ani, bulgarii s'au aplicatu la comerciu cu multu succesu; relatiunile loru cu tierile vecine se inmultiescu pe fia-care anu.

Intru câtu privesce cifr'a la care se urca afacerile comerciale pentru Bulgari'a n'amu pututu dobendí nici o informatiune deóre-ce in publicatiunile turcesci facute in limb'a francesa cu ocasiunea espositiuniloru internatiunale, aflâmu cifr'a pentru totu imperiulu. Ori-cum aru fi insa, comerciulu bulgaru de importatiune si esportatiune nu póte fi intemeiatu, de óre-ce pentru tóta Turci'a se urcá in 1864—1865 la 316,674,700 lei pentru esportatiuni, cifre atâtu de mici pentru unu imperiu atâtu de vastu ca de abiá vine cui-v'a a pune temeiu pe densele.

Pâna mai acum câtu-va tempu, miscarea comerciala nu numai in Bulgari'a dar' in tóta Turci'a lângediá mai preste totu anulu; comerciantii si fabricantii asteptau tergurile ce se faceau in unele localitâti preste anu pentru cá sa póta desface marfurile loru. Intre tóte tergurile celu mai vestitu erá acel'a ce se tiené la Usungiov'a tergu cunoscutu si de câtra comerciantii nostri cari, dupa vreme, duceau marfa in acésta localitate. Usungiov'a este unu orasielu cá de trei mii suflete situatu intre Filipopole si Adrianopole. Tergulu se tiene in acésta localitate in lun'a lui Septemvre. Preste cinci-dieci de mii ómeni, bulgari, greci, turci, români, persani, austriaci, rusi, israeliti se intalneau la acésta epoca in tergulu de Usungiov'a. Consulii diferiteloru puteri se aflau de fatia pentru a priveghiá la interesele supusiloru respectivi.

Economistulu Blanqui spune, ca l'a impresionatu fórte multu splendórea unor'a dintre comerciantii ce se aflau la acestu tergu insemnatu, si in specialu unu negutiatoriu românu care avea o magasie cu blanarii superióre in bogatia si asortimentu celoru mai frumóse stabilimente din Parisu si Londonu. Blanurile sele cari aveau o valóre de preste 1,500,000 lei, erau asiediate intr'unu feliu de desagi mari de piele, acoperiti cu capace cá nisce portofoliuri. Economistulu francesu se felicitéza despre primirea indatoritóre ce i s'a facutu de negutiatoriulu românu. Disele lui Blanqui nu ne surprindu, deórece cu totii scimu ca cojocari'a nóstra se bucurá in trecutu de o reputatiune mare.

Tienuta intr'o stare de inapoiere, cu tóta dorinti'a sea de a merge inainte, Bulgari'a a remasu óre-cum straina de acea suflare care impinge spre progresu tóte popórele crestine. Si cu tóte acestea, nimeni nu póte contestá ca poporulu bulgaru are insusiri pretióse; ca arde de dorinti'a de a se bucurá de nenumerate conchiste ale civilisatiunei moderne. Norocirea ca provedinti'a pare in fine ca s'a induratu de acésta nenorocita natiune; ca terminulu suferintieloru sele s'a sfersitu si o era nóua incepe pentru dens'a. Nimeni mai multu decâtu noi românii, nu se bucura de acést'a, fiindu ca si noi amu pomenitu dela parintii nostri ce va sa dica a cadea sub jugulu turcescu. Si chiaru pâna astadi, cu tóta autonomi'a de care se bucura tiér'a nóstra dupa tractatele incheiate intre domnii români si sultanii otomani, putiene neajunsuri datorimu fostei nóstre suzerane? Fost'a vre-o ocasiune cându sa póta a ne stá in potriva si a ne umilí, contr'a tuturoru drepturiloru nóstre cá sa nu se folosésca de dens'a? Apoi déca noi cari eramu autonomi si ne-amu resimtitu in desvoltarea nóstra economica din caus'a indaratniciei Portiei, cum nu s'aru fi resimtitu natiunea bulgara redusa la stare de parte integranta a Turciei? Norocire ca ór'a emancipârei acestei frumóse tieri a sunatu, ca in curendu natiunea bulgara, libera si stapâna pe sine, va dovedí Europei ca merita o sórte mai fericita decâtu aceea pe care o indura cu atât'a rabdare de suntu atâtea vécuri.

Vorbindu cu persóne de óre-care insemnatate scientifica asupr'a stârei economice a Bulgariei si staruindu in parerea mea ca caus'a stârei de inapoiare a acestei tieri trebuiesce imputata dominatiunei turcesci, mi s'a obiectatu ca din contra, turcii nu suntu vinovati in acésta privintia; ca déca populatiunile crestine din imperiulu otomanu nu se afla intr'o positiune inflorita, caus'a suntu ele insile; ca despre partea turciloru puteau sa ajunga la celu mai inaltu gradu de cultura. Ori-ce amu dice pentru intempinarea unei acusatiuni nemeritate de câtra natiunea bulgara, s'aru putea tacsá de pareri passionate. Pentru acestu sfersitu, preferimu a supune la cunoscinti'a lectoriloru nostri parerile ómeniloru cari au caletoritu in Turci'a si cari prin natur'a specialitâtiei loru erau dispusi a judecá lucrurile cu tóta nepartinirea dorita. Intre acesti'a, vomu citá mai intâiu pe ilustrulu economistu Blanqui, care a caletoritu in Bulgari'a pe la anulu 1841. Sa nu ni se obiecteze ca de atunci pâna astadi turcii s'au schimbatu, câci, déca cum-va va fi fostu vre-o schimbare, numai in bine nu s'a facutu. Afara de óre-care mici schimbâri, turcii de acum sémena cu cei de acum 40 de ani.

Eata cum ne arata Blanqui in urm'a câroru impregiurâri a caletoritu in Bulgari'a:

„Pe la mijloculu anului 1841, in urm'a óre-câroru esactiuni financiare mai aspre dupa cum se obicinuiá, o parte din populatiunile crestine ale Bulgariei se ridicà contr'a turciloru. Acésta miscare, reu combinata, fu nabusita indata de forti'a militara, déca se póte onorá cu asemenea nume, bandele de albanezi pe cari guvernulu Portiei se silí a le napustí asupr'a insurgentiloru. In tempu de mai multe septamâni, nenorocit'a Bulgaria fu trecuta prin focu si prin sânge de câtra aceste órde selbatice, si sgomotulu despre pustiirile loru resunà indata in tóta Europ'a crestina, ale cârei'a cabinete se concentrasera de curendu intr'unu modu atâtu de invederatu in favórea imperiului otomanu. Franci'a se arata fórte preocupata despre acést'a, si cu acésta ocasiune, ilustrulu meu confrate la institutu, domnu Ghizot, ministru alu afaceriloru straine, doritoriu de a cunósce adeverat'a stare a lucruriloru, 'mi facù onóre de a-mi propune sa me ducu a me incredintiá chiaru la fati'a locului, strabatându Turci'a de Europ'a in cea mai mare a sea lungime, dela Belgradu pâna la Constantinopole.“

Dupa ce Blanqui caletorise dela Belgradu pâna la Nis'a (Nisiu), facuse cunoscintia la Vidinu cu Husein-pasi'a imperturbabilulu distructoru alu ianiceriloru; dupa ce constatase prin elu insusi suferintiele bulgariloru, eata cum se esprimà in momentulu plecârei sele dela Nis'a:

„Europ'a care se intereséza atâtu de multu de caus'a sclaviloru negri, nu scie de ajunsu ca esista la portile sele, si se póte dice in sinulu seu, preste siepte milióne de ómeni crestini cá si noi, cari suntu tratati de câni *in calitatea loru de crestini*, de câtra unu guvernu, prelânga care tóte puterile crestine au ambasadori acreditati! Europ'a nu scie de ajunsu ca in momentulu de fatia, nu se afla in Turci'a o singura femeia crestina, a cârei onóre sa nu depinda de capritiulu celui dintâiu musulmanu cârui'a va avea nenorocire sa placa! Europ'a nu scie ca turcii intra cându le place in cas'a unui crestinu, si iau totu ce le convine; ca plângerea este mai primejdiósa decâtu resistenti'a, si ca cele mai simple garantii acordate celui din urma dintre ómeni in tierile cele mai inapoiate, aru fi favori imense pentru Bulgari'a.

N'amu spusu inca totu, si negresitu ca n'amu vediutu totu. Preste putienu voiu aretá crestini luati cu sil'a si fortiati cu biciulu cá sa-mi târasca trasur'a fâra voi'a mea; voiu descrie comerciulu cu sclavele la Constantinopole; amu de complectatu aceste tablouri sinistre.

Pastreze-se imperiulu otomanu, déca menitiunea sea este necesaria pâcei Europei; insa administratiunea sea sa fia cu totulu reformata pentru onórea nóstra de crestini si de popóre civilisate. Regimulu la care suntu supusi bulgarii, este o insulta permanenta pentru guvernele europene, dupa cum erá regimulu pirateriei in Alger, inainte de conchist'a nóstra. Unu singuru cuventu aru fi de ajunsu pentru a pune unu sfersitu acestui scandalu: cându 'lu va pronunciá Europ'a? S'a facutu atâtea coalitiuni pentru interesulu politicu, nu s'aru putea óre face un'a si in interesulu umanitâtiei?“

Inainte de a intrá la Nis'a, orasiu locuitu mai multu de crestini, Blanqui descrie impresiunea ce i-a produsu unu monumentu inaltiatu de turci: „Inainte de a intrá in orasiu, vederea nóstra fu intristata prin aspectulu unui monumentu ingrozitoriu, care caracterisà intr'unu modu atâtu de tristu starea sociala a tierei. Este o piramida quadrungulara trunchiata, incrustata, de trei séu patru mii de hârci (craniuri) de crestini serbi care cadiura intr'o lupta contr'a turciloru in anulu 1816, si cu care fanatismulu musulmanu a facutu, chiaru la portile orasiului, acestu trofeu barbaru. Cele patru fetie ale monumentului suntu acoperite, cá unu mosaicu, de mai multe mii de hârci lipite in zidu, dela temelia pâna la verfu: Pietatea bulgariloru a luatu dejá câte-va sute din aceste hârci pentru a le ingropá; a mai remasu inse fórte multe, de cari se tienu inca vitie de peru pe cari le bate ventulu. Acésta colóna triumfala este demna de unu poporu de canibali; este cu greu de a nu fi cuprinsu de gróza la vederea acestui monumentu. Salutaiu cu respectu aceste remasitie ale crestiniloru morti pentru aperarea patriei si religiunei loru; va vení póte o dî, cându chiaru pe loculu unde se afla astadi aceste remasitie profanate, Bulgari'a va inaltiá unu templu in memori'a loru.“

La Nis'a facendu cunoscintia cu Ismet-pasi'a guvernatorele localitâtiei, Blanqui arata cum erau tratati crestinii de acestu representantu alu puterei otomane: „Se aflá in acestu momentu in sal'a de audientia unu nenorocitu raia care venea, presupunu, sa-i céra vre-o favóre séu dreptate. Raiau'a se pusese in genunchi dela usia si se târá astfeliu câtra pasi'a care 'lu privea cu unu aeru dispretiuitoriu si superatu Óre in virtutea hatischeriffului de Ghiulhan'a, 'i diseiu, acestu crestinu vine la d-ta târaindu-se pe genunchi? Pasi'a surise cu unu feliu de amaraciune si se marginí a-mi respunde: Fia-care tiéra 'si are obiceiurile sele.“

Osman Beiu, guvernatorele dela Sofi'a, oferì ilustrului economistu unu spectacolu analogu. Aflându-se la densulu, unu nenorocitu crestinu se infatisià in genunchi; dupa mai multe salutâri indrasnì sa dea o petitiune. Dupa ce acestu crestinu asteptà multu tempu, Osman Beiu surprinsu, vediendu petitiunea, o asverlí cu piciorulu strigându, cu tóte ca noi eramu de fatia: Ce este? „Ce voiesce acestu câine?“ N'amu vreme sa me ocupu de trebile sale! si puse sa-lu dea afara pe data. Observându surprinderea mea, Beiulu 'mi respunde cu o espresiune de celu mai mare dispretiu: acestu omu este o raia; óre asemenea ómeni aru fi tratati in Franci'a cu mai multa omenia?“ Fia-cine intielege surprinderea lui Blanqui audiendu aceste cuvinte esite din gur'a unui guvernatore.

Pornindu dela Adrianopole spre Constantinopole, eata cum se esprima Blanqui asupr'a stârei in care se afla acea localitate: Intre Adrianopole si Khafsa, se afla numai cimitiruri; intre Khafsa si Eski-Baba si Ciatal-Burgas, totu câmpie si pustietate; totu pustietate intre Ciatal-Burgas si Karistiran!

„Este ce-va mai tristu decâtu pusti'a: pe acésta cale fâra asemenare intre dóue capitale, suntu nenumerate cimitiruri cari se afla in localitâti pe unde nu se mai vede nici o locuintia omenésca. Ce insemnéza aceste cimitiruri? De cându suntu infiintiate? Pentru ce óre esista aceste locuri de inmormentare, pe cându nu a mai remasu „nici o urma“ din satele cari le-au procuratu atâti morti? De unde provinu acesti morti? De unde s'au adusu acele mii de petri tumularii, intr'o tiéra unde abiá gasesci o petricica pentru a o dá intr'o pasere? Eata contraste cari confunda imaginatiunea, si cestiuni fórte interesante pentru economisti.

(Va urmá).

Corespundintie particulare ale „Teleg. Rom.“

Lânga Temisiór'a, Iuliu 1877.

(Abusuri). Forulu publicitâtiei este celu mai puternicu factoru, care condamna ilegalitâtile si conlucra la estirparea loru.

Din acestu motivu grabescu a alergá si eu la forulu publicitâtiei inregistrându unele abusuri bisericesci, care mereu mereu ameniutia biseric'a nóstra cu degenerare si regresu in desvoltarea ei.

Afara de *Banatu-Comlosiu* mai suntu in pârtile nóstre banatiene si alte comune care de câtra mai marii loru din Aradu se vecséza si maltratéza in totu chipulu prin totu feliulu de mijlóce, cu desconsiderarea tuturoru legiloru nóstre bisericesci, intarite de sinóde si congrese.

Cei mai onesti preoti din protopopiatele banatiene suferu persecuâri crâncene, ba adese-ori chiaru si suspindere dela oficiu si beneficiu — cu desconsiderarea § lui 1 din instructiunea provisoria care demenda apriatu ca: „nici o persóna supusa jurisdictiunei bisericesci ori scolare nu póte fi judecata fâra incheiarea unui procesu disciplinariu, cu atâtu mai putienu póte fi pedepsita“ etc. si apoi plane numai ex presidio: si tóte aceste se facu numai pre bas'a denuntiatiuniloru a unoru spioni de profesiune, intre care esceléza celu venitu aicea din Ardealu, si cârui'a unii 'i dicu magnificentie. Pre cându iérasi alti preoti despoiati de idea mare a chiemârei loru, acusati in diferite timpuri pentru bataie formala avuta cu poporenii, si documentata cu martori oculari si cu visum repertum, — protegiati inse de susu, totu-déun'a se absolvéza de crimele comise.

In cele mai multe comune alegerile se fortiéza din Aradu, si recurentii cari nu convinu placerei aradane, se intimidéza, ba se si oprescu, a nu recurá.

Se inscenéza in unele comune si chiaru deputatiuni spre a escure la Aradu, unde apoi acolo se invatia cum si ce au de a face, — ba li se da putere a caletorí chiaru pe banii bisericesci pâna la Aradu, spre a sprigini si ajutá atare scopu infalibilu tiesutu pe acolo.

In unele comune se face reductie, in unele nu, in altele iérasi se strica chiaru reducti'a dejá odata incheiata, — tóte numai asiá dupa cum vine mai bine la socotél'a aradana.

In un'a si aceasi causa se aducu dóue decisiuni consistoriale, ceea ce se póte documentá prin acte formale; si déca cutéza atare preotu — citatu ex presidio pe la Aradu — a se provocá sermanulu la statutu si la lege, patiesce numai rusine.

Epistole private dela episcopu sbóra pe la unii si altii — instrumente probate si spioni rafinati, care apoi inzestrati cu putere de susu, punu tóte in miscare spre realisarea scopuriloru tiesute. Aceste instrumente, 'si au resplat'a loru buna, câci déca e preotu, tiene dóue parochii cu dóue biserici in dóue diferite comune, cá si d. e. par. Nicolau Petrescu, care cá preotu alesu inca in an. tr. pe parochi'a din Bucovetiu, mai tiene si astadi intrég'a parochia cu pamentu stola si biru, si in comun'a Remetea.

Pe scurtu, totu préintieleptulu nostru consistoriu aradanu, se conduce astadi sub presiedinti'a episcopului de domnii: Popoviciu Deseanu, Babesiu, Vasiciu, si intimulu secretariu Papp Ignatie; ei diregu destinele diecesei dupa drag'a voia a loru. A capite foetet piscis!

Fratiloru comlosieni servésca-le de consolare aceste ací insirate si aduse la forulu publicitâtiei, câci acum se potu convinge ca mai au prin Banatu frati de aceasi sórte, cari insetosiéza dupa remediu.

Cato preotulu.

De pe tiermulu Crisiului rapede 20 Iuliu stil. nou. 1877.

(Alegerea de protopresviteru in tractulu Pestesiului.)

Domnule redactoru! Interesarea ce o manifestati fatia de totu ce e romanescu, me face a sperá, ca corespundintiei mele, a cârei'a obiectu este discutarea unei cestiuni de interesu publicu romanescu, i ve-ti dá locu in pretiuitulu diurnalu ce redigeati.

Diu'a de 29 Iuniu st. v. a. c., in care, dupa unu intervalu de vacantia mai de doi ani, la dorinti'a urginte a credinciosiloru, s'a efeptuitu alegerea de protopopu in tractulu Pestesiului, a fostu o dî de serbatóre pentru comun'a Tinodu, loculu de alegere. Inca inainte de sosirea tempului prefiptu, desu de diminétia, o multime de ómeni inundau stradele comunei, alergându câtra sânt'a biserica, unde avea a se esecutá importantulu actu. Ér' la ór'a prescrisa, largulu dinaintea bisericei 'ti imprumutá unu aspectu orasienescu; ici o grupa de alegatori, cari doreau a rubricá voturile loru, mai incolo elit'a inteligintiei magiare din cercu, intre care vedemu pe: contele Eugeniu Zichy dela Lugosiulu de josu, — Hraniczky, Csányi, Dr. Popanek etc.; in numeru considerabilu erá representata clas'a de josu a poporului magiaru din cercu. Curiositatea a atrasu chiaru si pe mai multi frati gr. cat. la acést'a solemnitate. Domnulu comisariu consist. descalecându a fostu intempinatu cu: „sa traiésca“, inceputulu actului s'a facutu prin „chiamarea duchului sântu“, esecutatu sub pontificarea dlui comisariu de 5 preoti, dupa finirea liturghiei dlu comisariu tiene o cuventare ocasiunala; testulu acestei cuventâri dorere neavendulu la mâna nu sum in placut'a pusetiune a vi-'lu putea comunicá, fia-mi permisu inse a observá ca vorbirea dlui comisariu a fostu o privire fugitiva dar' fidela preste trecutulu bisericei nóstre, elu a accentuatu liberal'a nóstra constitutiune, ce avemu de a o multiamí mai nainte de tóte Majestâtiei Sele augustului nostru Imperatu si Rege Franciscu Iosifu I si apoi aceloru barbati tramisi de provedintia, cari nu au crutiatu ostenele si sacrificii pentru a scapá poporulu din robia. intre acesti anteluptatori — dice dlu comisariu — „cá unu meteoru lucesce pe orizontulu constitutiunei nóstre bisericesci: nemuritoriulu Archieppu si Metropolitu *Andreiu Siagun'a.* — In urmarea acestei'a apoi sinod. prot. elect. constituindu-se se cetescu §§. referitori la actulu alegerei si se propunu de candidati dnii: Teodoru Filipu, actualulu adm. alu tractului si Iosifu Ves'a, preotu in Chisineu si asessoru consist. Dupa scrutiniu si numerarea voturiloru se constata: ca dlu Filipu a intrunitu 36, ér' dnulu Ves'a 22 voturi. Votarea s'a efeptuitu in cea mai buna ordine si déca dnii óspeti magiari nu aru fi influintiatu in favorulu dlui Filipu resultatulu nici nu aru fi escitatu banuieli. — Chiaru acésta impregiurare me face insa sa observu, ca voturile dlui Filipu au sucursu mai vertosu dela tieranii nostri, usioru de induplecatu si angagiati unui'a séu altui domnu, ér' pre dlu Ves'a l'au onoratu cu increderea preotimea si laicii pricepatori de lucru. — Cumca dnii nu de flori de cucu au pescuitu pentru dlu Filipu lasu sa mi-o spuna bietii scolari ai tienutului nostrii dela scól'a comunala din Lugosiulu de josu administratu de d-sea si acum din 2 Iuliu a. c. st. n. si cei din Lugosiulu de susu: parochi'a d-sele; acesti nefericiti, cadiuti in victim'a indiferentismului d-sele adi nu te mai saluta cu buna diu'a ci cu „Jó napot“ ast'a sórte li s'aru intentiuná si celorulalte scóle din inspect. dlui Filipu, cari mai tóte se afla intr'o stare precaria. Dealtmintrelea gazetele magiare din Orade, cari intr'unu choru cânta osan'a resultatului alegerei de protop. din 29/6 st. v. a. c., revérsa lumina si facu illusoria ori-ce indoiéla despre adeveratulu planu alu magiariloru din aceste pârti facia de totu ce e românescu. Densii nici mai multu nici mai putienu voiescu, *decâtu nimicirea cu ori-ce pretiu a elementului românu preponderante;* si acestu scopu infernalu speru dloru a-lu realisá cu cooperarea nepasârei unoru individi blândi cá dlu Filipu, cari din fric'a de densii 'si vedu de trebile loru casnice si nu-si framenta capulu a le pune stavila. — Din contra in Ves'a, care in decursu abiá de cinci ani, de cându este preotu si assesoru consist. precum si in calitate de inspectore cerc. de scóle, prin infiintiarea mai multoru scóle si ameliorarea dotatiunei invet. a devenitu unu spine in ochii loru: domnii vedu o stânca neinfrangibila, in care o se poticnésca nai'a magiarisatória.

Nu multa durere de capu ne causéza inse bucuri'a dloru asupr'a resultatului alegerei, de óre-ce ven. consist., ce in sensulu stat. org. e chiematu a decide in meritulu cestiunei respective si a intarí pre unulu dintre cei doi candidati, — de-abuna séma nu se va lasá condusu de svârcolirile d-loru, ci va procede sine ira et studio conformu intereseloru nóstre biser. si scol. oferindu acestu onorificu dar' onerosu postu acelui'a, care ni-va serví de garantia; ca turm'a nu ne-a devení prada lupiloru si care va avé curagiulu a alungá pre cei ce aru vrea sa venda pui in sanctuariulu casei domnului!

Scipione.

Ajutoriu pentru râniti.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români rãniti din Romani'a.

Colect'a IX.

(colectata prin dlu parochu Ioachimu Munteanu din Saliste.)

Mari'a St. Banciu	5	fl.	cr.
Stanu Banciu	5	„	—
Paraschiv'a N. Mosor'a	3	„	—
Nicolau Mosor'a	3	„	—
Paraschiv'a D. Florianu	10	„	—
Demetriu Florianu	5	„	—
Paraschiv'a Maximu	10	„	—
Ioanu R. Maximu	5	„	—
Mari'a Zacharia	5	„	—
Mari'a Bârza	6	„	—
Demetriu Bârza	5	„	—
Amali'a Bârza	1	„	—
Iustin'a Cosm'a Damianu	1	„	—
Mari'a fii'a lui Iordache Rosc'a	2	„	—
Adolf Wenrich	1	„	—
O. N. N.	3	„	—
Mari'a I. Munteanu	6	„	—
Nicolae Stefle	5	„	—
Lupea Blotiu	20	„	—
Ioanu Martinu	1	„	—
Iordache Rosc'a capitanu	5	„	—
Petru Cergâu	10	„	—
Dumitru D. Pop'a	8	„	—
Alessandru Stefle	8	„	—
Petru Hanciu (Agiu)	10	„	—
Török Dénes	—	„	50
Dumitru Pavelu	2	„	—
Ioanu Herti'a	5	„	—
Ioanesiu Peligradu	5	„	—
Dimitrie P. Blotiu	2	„	—
Nicolau N. Pop'a	5	„	—
Nicolae Petrutiu	1	„	—
Comana St. Vêlcu	2	„	—
Stanu Vêlcu	5	„	—
Dimitrie Racuciu	1	„	—
Petcu Hedvig	1	„	—
Nicolae Herti'a	1	„	—
Bucuru Comsi'a	10	„	—
Dimitrie B. Comsi'a	2	„	—
Nicolae D. Pop'a	1	„	—
Rachil'a Cifra	1	„	—
Mari'a N. Nartea	—	„	50
Nicolae Nartea 4 lei	—	„	—
Parintele Ghermanu Bogdanu din Sibiiu	5	„	—

Sum'a 4 lei — bani 193 fl —

Transportulu sumei din colect'a VIII: 2288 lei 50 bani 1245 fl. 5 cr.

Sum'a totala: 2292 lei 50 bani 1438 fl. 5 cr.

(Va urmá).

Totu-odata observéza subscris'a ca sumele contribuiriloru din list'a VIII publicata in Nr. 54 alu „Teleg. Rom.“ s'au colectatu prin dómn'a Agapi'a Drocu din Mercurea.

Sibiiu 13/25 Iuliu 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Varietâti.

⁂ *Reuniunea sodaliloru români din Sabiiu* invita cu tóta onórea la „Petrecerea cu dantiu“ ce se va tiené la 16/28 Iuliu st. n. a. c. in pavilonulu gradin'a Hermann. Inceputulu la 8 óre sér'a.

Pretiulu intrârei: care se va solví la cassa, e pentru unu jucatoriu 80 cr., pentru famili'a de 3 membri 1 fl. 50 cr., pentru famili'a de mai multi membri 2 fl, iér' pentru domnii juristi si studenti 50 cr. Venitulu curatu e destinatu in favórea „Reuniunei sodaliloru români din Sabiiu.“ Oferte marinimóse se voru primí cu multiamita si se voru publicá pre cale diuaristica.

Sperâmu ca publiculu nostru nu va lipsí a participá la acésta petrecere si a spriginí astfeliu scopulu, pentru care e arangiata, incuragiându in fapta progresarea industriei române, care in stadiulu desvoltârei ei de adi are mare lipsa de concursulu si protectiunea publicului românu.

⁂ *(La adres'a jurnalului „Gazet'a Transilvaniei“).* Cetimu in Nr. 52 alu acestui jurnalu urmatórele: „Noi aflaramu dicursulu dlui Cosm'a numai in „Siebenb. Tagblatt,“ de unde se pare ca trecù si in altele.“

Onorabil'a nóstra colega, care primesce „Telegr. Romanu“ in schimbu, 'i place a aflá discursulu deputatului Cosm'a **numai** in „Sieb. d. Tagblatt,“ desi „Tel. Rom.“ a publicatu acestu discursu. Nu ne supera, déca redactiunea „Gazetei“ se face a nu cetí „Telegrafulu“, câci pagub'a póte fi numai a ei. Precum se vede inse „Gaz. Trans.“ totusi a mai vediutu unde-va si cându-va in alte jurnale publicatu discursulu dep. Cosm'a, si i se pare ca acolo a trecutu din „S. d. T.“ De óre-ce alte jurnale, afara de „Tel. Rom.“ si „S. d. T.“ n'a publicatu discursulu deput. Cosm'a, acele jurnale, in care a trecutu discursulu dep. Cosm'a dupa „S. d. T.“ nu potu fi altele decâtu singuru numai „Tel. Rom.“

Acum ne permitemu a intrebá pe onorabil'a redactiune a „Gazetei“, cum de ea a aflatu discursulu dep. Cosm'a **numai** in „Sieb. d. Tag.“ pre cându ei i se pare ca alte jurnale (rectius „Tel. Rom.“) l'a reprodusu dupa „Sieb. d. Tag.“ Si apoi cum 'si esplica onorabil'a nóstra colega acést'a reproducere, cându „Tel. Rom.“ publica discursulu deput. Cosm'a in nrulu seu *din 5 Iuliu* st. n. si „S. d. T.“ in nrulu seu din *10 Iuliu,* adeca 5 dile mai târdiu?

Aceste le constatâmu numai in interesulu adeverului, nu ambitionâmu inse a fi citati de „Gazet'a Transilvaniei.“

⁂ In nr. din urma a „Gazetei Trans.“ dlu Alesandru Romanu rectifica, ca la banchetulu datu de episcopulu Olteanu cu ocasiunea jubileului diecesei gr. cath. din Oradea mare d-sea n'a tienutu toastu pentru „armoni'a intre români si unguri“, câci, dice d-sea, „eu n'amu batutu campii, ci m'amu tienutu de tem'a ce ni-a statu inainte si amu graitu urmatórele cuvinte:

> Ilustrissime domnule Episcópe! Preasânti Parinti! Onorabili domni! „Fericita intemplare e, ca serbatórea seculare a intemeiârei diecesei nóstre coincide cu jubileulu semiseculare alu episcopatului S. Sele patriarchului Romei, Piu IX, capu alu bisericei crestine catolice. *Duplica e bucuri'a nóstra astadi, precum duplica ni-e si serbatórea si legatur'a, ce ne unesce cu biseric'a Romei: legatur'a credintiei si a* sângelui........“

Noi la acestu toastu dicemu: „Sa traiésca *leaganulu natiunei nóstre!*“ adeca — nu „Rom'a Papei“, care tiene cu *turculu*, ci „Rom'a *italianiloru*“, care tocmai si-a tramisu flot'a la Tarentu, pentru cá in momentulu potrivitu sa póta numai decâtu descalecá pe tiermurii Albaniei si in contielegere cu Russi'a si Germani'a sa sustiena interesele *Italiei* fatia de slavi si greci, déca se va intemplá impartirea Turciei. Eata, astfeliu se implinesce missiunea *latina* in orientulu europeanu dar' nu prin binecuventarea armeloru *turcesci,* si anatemisarea *schismaticiloru!*

⁂ „U. p. A.“ anuncia ca d. Nicolau Circ'a, fratele profesorului românu d. Eremi'a Circ'a, este denumitu prefectu in Hârsiov'a (Dobrogi'a) din partea regimului rusescu.

Locu deschisu*).

Gödöllö l. Budapest'a 9/21 Iuliu.

Onorabila redactiune dela „Tel. Rom.“ in Sibiiu . De buna séma prin mâna amica mi se tramisera si i primíi astadi aici, unde me aflu in retragere, nrii 50 si 52 ai pretiuitului dvóstre organu, cu dóue grele atacuri in contr'a mea, 'pentru pretinsele — grele ilegalitâti si abusuri, ce a-si fi comisu cá mandatariu alu consistoriului aradanu cu ocasiunea alegerei comitetului parochialu si a epitropiei in Banatu-Comlosiu.

Descrierea ce se face actului de sub intrebare, in sine pórta timbrulu neadeverului, incâtu eu sum convinsu, ca nime dintre cei ce cunoscu impregiurârile, in cari traimu, si me cunoscu pre mine, unu cuventu nu va crede din cele insirate. De unde nici nu cá de rectificare séu dóra combatere, ci curatu numai cá de caracterisare 'a cestiunei pentru publiculu nostru indepartatu, aflu cu cale a citá câte-va date positive privitóre la lucru, si a ve rogá sa li faceti locu in pretiuit'a-Vi fóia.

B.-Comlosiulu, comun'a cea mai bogata si cu celu mai lucratoriu si desteptu poporu românu in mijloculu Banatului, siepte ani de dile n'a fostu in stare a se regulá dupa statutulu organicu si dóue-dieci si cinci de ani n'a fostu in stare a-si radicá o a dóu'a clasa scolara, ci —- pe lânga tóte frumósele sele capitale si veniturí, pre cari le administrau fâra controla doi cumnati, protopopulu Sierbanu si parochulu Bogdanu, biseric'a si scól'a se derimau nereparate de 20 de ani, si dintre 700 de copii, abiá câte 50—100 se indesuiau intr'o biata clasa, devenita mai la urma pe mân'a unui bietu invetiatoriu dintre cei mai slabi! Tóte sfortiârile autoritâtiei bisericesci-scolare, cinci comissiuni emise din partea consistoriului, n'au folositu chiaru nimic'a! Disarmoni'a, frecârile si conflictele scandalóse intre poporu si intre protopopulu si cumnatu-seu Bogdanu, ambii spriginiti de dominiu si pe semne si de guverniu, ajunsesera de proverbiu!

Atunci, ne mai sciindu ce sa faca in perplesitatea sea Consistoriulu, a rogatu pe subscrisulu, sa iese cu asesorele-referente consistorialu parintele *Schelejanu* afara si sa incerce a vindecá reulu. Resultatulu a fostu ca s'a alesu unu comitetu dintre cei mai onorabili locuitori si un'a epitropia, ce representá o avere de peste 100,000 fl.; si s'a luatu din mânile parintelui Bogdanu avere miscatória bisericésca in valóre de 24,000 fl.; si s'a deschisu numai decâtu o a dóu'a clasa scolara, si in celu mai scurtu tempu s'a reparatu s. biserica, amenintiata de a se derimá si s'a adaptatu edificiele scolari pentru trei clase si locuintie pe sém'a a trei docenti, si astfeliu in putiene luni B.-Comlosiulu deveni in privinti'a scólei si bisericei — prim'a comuna in diecese; ér' inalt'a stapanire politica a tierei, dupa cum vedu din tonulu hartlieloru ei de ingerintia, stà sa plesnésca de necasu, ca — i s'a smulsu din mâna sigur'a ocasiune de a redicá in B.-Comlosiu, pe spesele poporului nostru, o mare scóla comunala, dupa chipulu si asemenarea sea!

Facutu-s'au deci prin ómenii parintiloru *Sierbanu* si *Bogdanu*, slugile si contractualistii dominali, plansori preste plansori la *Ministeriu, Episcopia, Metropolia;* esit'au investigatiuni preste investigatiuni: dar' — nici nelegalitate, nici dauna pentru biserica si scóla nu s'a potutu adeverí, ci — din contra, totu mereu s'au descoperitu abusurile numitiloru domni cumnati, din care causa mai la urma, precum audu, parintele Bogdanu si fu suspinsu dela oficiu si beneficiu.

Déca atacatorii mei in „Telegr. Rom.“ se provóca la jalbele loru, eu me provocu la actele si investigatiunile si decisiunile oficiali.

Este lucru de totu naturalu in acésta amata patria a nóstra ungurésca, ca ori unde prin concurinti'a lui Babesiu se descoperu si se fréca bine cei fâra de lege, acesti'a — déca dejá nu suntu, iute se facu slugile stapanirei si atacatori aprigi ai lui Babesiu. Unii pre acésta cale, prin acésta manopera au reesitu; mai multi inse in butulu protectiunei mai inalte, au remasu — batuti de Ddieu!

Asiá sa ni ajute Atotu puterniculu, domniloru atacatori, precum vorbimu adeverulu si facemu dreptate si iubimu poporulu!..*)

V. Babesiu.

---

*) Amu datu locu acestei scrisori, de si nu combate intru nimicu cele raportate de corespondentulu nostru din B. Comlosiu. Noi, pâna ce avemu de o parte resignatiunea d. Babesiu, iér' de alta parte subscrierile a 280 poporeni din B. Comlosiu, sustienemu corespondinti'a din cestiune in totu cuprinsulu ei. Red.

Burs'a de Vien'a.

Din 13/25 Iuliu 1877.

Metalicele 5%	62	30
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	50
Imprumut. de statu din 1860 .	74	50
Actiuni de banca	114	—
Actiuni de creditu	796	—
London	154	30
Oblig. de desdaunare Unguresci	124	20
„ „ „ Temisiorene .	74	—
„ „ „ Ardelenesci .	74	—
„ „ „ Croato-slavone	73	75
Argintu	109	10
Galbinu	5	92
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	89½
Valut'a nóua imperiale germâna	60	95

Nr. 84/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea unui postu de invetiatoriu la scól'a normala capitala gr. or. din Saliste, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 15 Augustu a. c. st. n.

Salariulu anualu pentru acestu postu este 350 fl. v. a.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu sa-si indrepte suplicele loru instruite conformu statut. organicu si legiloru scolari, la prea onor. ppresbiteru dlu Ioanu Hanni'a in Sibiiu.

Saliste in 7/19 Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu gr. or. in contielegere cu par. ppresbiteru.

1—3

Concursu.

Pentru ocuparea duoru posturi de invetiatoriu la scól'a normale capitale din Sebesiu, se escrie prin acést'a concursu pâna in 31 Iuliu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi suntu: 300 fl. v. a. anualu, cari se solvescu in rate lunarie, si cuartiru liberu; iér' dupa doi ani de servitiu va cresce léf'a cu 50 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá aceste posturi, au a-si asterne suplicele loru, instruate in sensulu statutului organicu, pâna la terminulu disu, onoratului domnu ppresbiteru Ioanu Tipeiu in Sebesiu, si a documentá, ca au absolvatu celu putienu siese clase gimnasiale si cursulu teologicu.

S. Sebesiu, in 2 Iuliu 1877.

Comitetulu parochiale, in contielegere cu protopresbiterulu tractuale.

1—3

Nr. 27.

Concursu.

Pentru ocuparea postului preotiescu in vacant'a parochia gr. or. a Carcedii (Kertsed) de clas'a a III-a ppresbiteratulu Turdei, se escrie concursu.

Cu acestu postu este impreunatu venitulu urmatoriu: casa parochiala cu alte edificii necesare, gradina tienatóre de dens'a, cimiteriulu jumetate cu pomi, trei pamenturi aratóre de 20 ferdele semanatura de tómna, — fenatiu de 2 cara de fênu, un'a via, dela 36 familii câte dóue ferdele bucate in jumetate grâu si cucuruzu, — stol'a epitrafirului indatinata.

Doritorii de a ocupá acésta parochia suntu poftiti a-si asterne concursele sele, in sensulu stat. organicu, pâna in 6 Augustu a. c. câtra sinodulu parochialu, si a le tramite subscrisului pâna la terminulu prefiptu.

Agarbiciu, 1 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Simeonu Popu *Moldovanu,* m/p.
2—3 ppresbiteru.

Nr. 155.

Concursu.

Cu concesiunea Preamaritului consistoriu archidiecesanu din 26 Maiu a. c. Nr. 356 B. — pentru ocuparea postului de capelanu lânga betrânulu si neputinciosulu parochu Leontie Puscariu, in parochi'a de clas'a II-a gr. or. din Poian'a-marului, protopresbiteratulu tractului Fagarasiului I. se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna la 6 Augustu a. c.

Emolumentele impreunate cu susu aretatulu postu de capelanu suntu: a trei'a parte din tóte venitele proprii ale susu mentionatului parochu.

Concurentii au de a tramite subscrisului suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu si conformu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din 1873 pentru regularea parochieloru.

Fagarasiu, 22 Iuniu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu respectivu.

Petru Popescu, m. p.
3—3 protopopu gr. or.

Nr. 121 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de a III clasa Cristuru, ppresbiteratulu Devei, se escrie concursu pâna la 31 Iuliu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu postulu de parochu suntu: cuartiru naturalu cu gradina si super-edificate economice, pre lânga ferdela de 20 cupe si venitele stolari dela 100 familii, si folosirea unoru locuri parte aratórie parte fenatiu, ori apoi cuartirulu si 300 fl. v. a. in bani, fâra alte emolumente.

Concurentii voru avé a-si presentá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu pâna in terminulu de mai susu.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Papiu* m. p.
3—3 protopresbiteru.

Nr. 124 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Marcosiu de clas'a III, ppresbiteratulu Heghigului se escrie concursu pâna la 6 Augustu a. c.

Emolumentele suntu:

a) dela 160 familii câte o ferdela cucuruzu desfacutu;

b) veniturile stolari usuate;

c) lemnele de focu necesarii din padurea comunala;

d) 4 jugere pamentu aratoriu, 2 fenatiu; in fine

e) casa parochiala, siura, grajdu, gradina de pomi si legumi.

Tóte computate laolalta dau sum'a de 400 fl. v. a. Doritorii de a ocupá acésta parochia suntu avisati, cá recursele loru instruate in sensulu stat. org. sa le astérna pâna la terminulu susu indicatu sinodului parochialu prin oficiulu ppresbiterialu respectivu. Concurentii cu o cualificatiune mai superióra voru fi preferiti.

Elöpatacu, 1 Iuliu 1877.

In contielegere cu respectivulu comitetu parochiale.

Ioanu *Mog'a* m. p.
3—3 adm. prot.

N. 79 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea definitiva a statiunei invetiatoresci in comun'a Gusteritia lânga Sibiiu, se deschide prin acést'a concursu pâna in 27 Augustu a. c.

Emolumentele suntu:

1. 140 fl. v. a. dela poporu.

2. Folosirea a dóue delnitie de curechiu si a unei gradinutie in curtea scólei.

3. Cuartiru liberu in zidirea scólei si lemnele necesarii pentru incalditu.

Concurentii, pedagogi absoluti cu esamenu de cualificatiune, concursele scrise cu mân'a loru propria, si provediute cu documentele recerute, sa se adreseze la oficiulu protopresbiterale subscrisu.

Sibiiu, 1 Iuliu 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or. alu tracrului Sibiiului I, in contielegere cu comitetulu parochiale.

Ioanu *Hanni'a,*
3—3 protopopu.

Nr. pr. 149. — 1877.

Edictu.

Savu Forgaciu din Feleagu protopresbiteratulu „Palosiu“, — casatoritu in Sasu-chisu cu Ann'a Aldea de ací, ambii gr. or. parasindu-si pe numit'a sea socia de *cinci ani* cu necredintia, si nesciindu se loculu ubicatiunei lui, déca mai este in viétia, — se provóca prin acést'a a se presentá la subsemnatulu scaunu protopresbiterale, — câci la din contra dupa espirarea terminului ordinatu de lege de unu anu si o dî dela dat'a de josu se va aduce decisiunea in procesulu matrimoniale, incaminatu de muierea sea, si in absenti'a lui.

Sighisiór'a 20 Iuniu 1877 v.

Scaunulu ppescu gr. or. alu tract. „Sighisiór'a“.

Zacharia Boiu,
3—3 protopopu

Edictu.

Ioanu Ber'a, de religiunea gr. or. din Sebesiulu de josu, parasindu-si pre legiuit'a sea sotia Mari'a de 14 ani cu necredintia si nesciindu-se unde se afla si déca mai traiesce, se provóca prin acést'a a se infatisiá la subsemnatulu scaunu ppteralu, câci la din contra dupa trecerea unui anu si o dî dela dat'a de josu, se va aduce sentintia in procesulu matrimonialu, urdîtu de muierea sea, si in absenti'a lui.

Sibiiu 7 Iuniu 1877.

Scaunulu ppteralu gr. or. tract. II alu Sibiiului.

I. Popescu,
3—3 protop.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

☞ **La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 14.**

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 56. ANULU XXV.

Sibiiu 17|29 Iuliu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Nr. 1694 Scol

Cercularia

câtra toti inspectorii districtuali si invetiatorii dela scólele confessionali gr. or. din archidieces'a Transilvaniei.

Conformu regulamentului votatu de sinodulu archidiecesanu din an. 1875, acestu consistoriu cá senatu scolasticu ordina prin acést'a tienerea cursuriloru supletorie pre anulu curentu, precum urméza:

1. Obiectele ce au a serví cá materialu de pertractare la cursurile supletorie ale anului acestui'a suntu:

a) Computulu dupa sistemulu metricu.
b) Limb'a materna (gramatic'a) in scólele populari.
c) Instituirea gradinei de scóla, avendu in vedere cartea intitulata „*Pomaritulu*“ de dlu prof. Comsi'a.
d) Impartirea timpului si a materialului se lasa la dispositiunea fiacârui conducatoriu. In órele libere se voru face deprinderi in cântâri si gimnastica.

2. Cursurile supletorie voru tiené *10 dile* incependu din *16 Augustu* pâna inclusive *25 Augustu* st. v.

3. Cercurile cursuriloru supletorie, precum conducatorii cursuriloru suntu, precum urméza:

a) Cerculu *Sibiiu*, conducatoriu directorulu scólei capitale din Resinari, dlu Ioanu Romanu.
b) Cerculu *Alb'a-Iuli'a*, conducatoriu invetiatoriulu primariu din Branu, dlu Teodoru Popu.
c) Cerculu *Dev'a*, conducatoriu directorulu scólei din Hatiegu dlu Vasiliu Florianu.
d) Cerculu *Idicelu*, conducatoriu parintele parochu de acolo, d. Galathionu Siagâu.
e) Cerculu *Cojocn'a*, conducatoriu parintele parochu de acolo d. Teodoru Ciortea.
f) Cerculu *Brasiovu*, conducatoriu, invetiatoriulu si directorulu dela scól'a nóstra normala de acolo, d. Georgiu Belissimu.
g) Cerculu *Sighisiór'a*, conducatoriu invetiatoriulu si capel. de acolo d. Dimitriu Moldovanu.
h) Cerculu *Abrudu*, conducatoriu invetiatoriulu dela scól'a normala din Bradu d. Nicolau Aronu.
i) Cerculu *Fagarasiu*, conducatoriu par. parochu din Gridu, d. Iacobu Urdea.
k) Cerculu *Desiu*, conducatoriu invetiatoriulu din Borgo-Prundu d. Iacobu Oanea.

Incâtu pentru cerculu Sibiiului se observa, ca pre lânga conducatoriulu numitu mai susu, d. prof. Dimitriu Comsi'a, va tiené prelegeri si demonstratiuni practice pentru instituirea gradineloru de scóla.

4. Fia-care invetiatoriu pâna in 1 Augustu a. c. st. v. are sa se insciintieze la inspectorii districtuali de scóla (protopresbiterulu concerninte) si sa arete, ca la care din cercurile cursuriloru supletorie voiesce a luá parte.

5. Inspectorele districtualu va face o consemnare despre toti invetiatorii din tractulu seu, impartiendu-i dupa cercurile, in cari s'au dechiaratu a luá parte la cursurile supletorie, insemnându in specialu si pre acei invetiatori, cari cu causa séu fâra causa n'aru voí séu n'aru poté luá parte la aceste cursuri.

Pre bas'a acestei consemnâri va dispune in comunele respective a face colecte de bani, pentru acoperirea diurneloru invetiatoriloru de câte 50 cr. pe di, si incâtu sum'a receruta nu s'aru poté acoperí din colecte, aceea sa se acopere, cu incuviintiurea comitetului parochialu, din fondurile scolastice, unde esistu, séu din averea bisericei.

Consemnârile dimpreuna cu banii ce aru incurge sa se substérna acestui consistoriu *celu multu pâna in 10 Augustu a. c.* spre a se puté distribuí diurnele dupa proportiune drépta.

6. Conducatorii cursuriloru voru primí diurne de câte *1 fl. 20 cr.* pe dî, cari se voru dá din banii pusi la dispositiunea consistoriului din partea sinodului spre scopuri scolastice.

Inspectorii districtuali voru ingrigí dupa putintia pentru incuartirarea gratuita a invetiatoriloru la crestinii nostri din loculu unde se tienu cursurile supletórie.

Consistoriulu archidiecesanu astépta dela invetiatorii nostri, cá cumpanindu bine inalt'a loru chiamare, sa nu pregete a se folosí de tóte ocasiunile, prin urmare si de mijloculu cursuriloru supletórie, spre a progresá in cualificatiunea loru, asiá precum pretinde tempulu de astadi.

Instructiunea pentru conducatorii cursuriloru supletórie s'a publicatu in cerculariulu de aici din 15 Iuliu 1875. Nr. 1522; aceeasi instructiune se sustiene si pentru cursurile din acestu anu, cu modificârile ce s'au aretatu mai susu.

Din siedinti'a consistoriului archidiecesanu, tienuta in Sibiiu, la 7 Iuliu 1877.

Pentru Escelenti'a Sea Dlu Archiepiscopu si Metropolitu:

Nicolau Pope'a, m. p.
Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu.

Resbelulu.

Sibiiu, 16/28 Iuliu.

Pe câmpulu resbelului din Bulgari'a avemu de a inregistrá de astadata o invingere turcésca. Generalulu rusescu Schilder-Schuldner, comandantu alu divisiunei a 5 din corpulu lui Krüdener (IX) s'a ciocnitu cu trupele lui Osman-pasi'a la orasiulu Plevna, situatu pe drumulu dela Vidinu la Ternov'a. Atacul rusiloru fu respinsu cu mari perderi. Scirile oficiali rusesci ne spunu ca au cadiutu dintre trupele loru: 1 generalu, 2 coloneli, 14 oficieri, morti si 1 generalu, 36 oficieri raniti. Soldati au cadiutu preste 1800. Turcii au remasu stapâni preste Plevn'a, iér' trupele rusesci s'au retrasu la riulu Iantr'a in directiune câtra Biela. Nicopolea, la care nu s'a mai potutu reintórce generalulu Schilder-Schuldner, fu ocupata de a patr'a divisiune româna sub comand'a generalului Manu. Acésta divisiune, care o numesce biroulu de corespondentia, „unu corpu de armata“ a trecutu Dunarea marti nóptea. Ciocnirea dela Plevn'a nu are insemnatate, de-si numerulu cadiutiloru este mare, câci ea a remasu fâra vre-unu succesu tacticu séu strategicu.

Centrulu actiuniloru este si remâne Rusciuculu. Bombardarea acestei fortaretie se continua mereu. Pâna astadi inse fortificârile au resistatu tuturoru atacuriloru rusesci. Nu incape nici o indoiala, ca inaintea caderei Rusciucului, armat'a rusésca nu póte propasí cu succesu din strimtorile Baicanului.

De pe câmpulu resbelului din Asi'a n'a sositu nici o scire.

Muntenegrinii iérasi au capetatu curagiu si stau inaintea fortaretiei Nicsis, care o bombardéza din resputeri. Unele forturi ale fortaretiei se afla dejá in mânile loru.

Se signaliséza din Constantinopole caderea vezirului mare Edhem-pasi'a.

Biroulu de corespondentia din London telegraféza ca oficiulu de resbelu aru fi dispusu ecuiparea artileriei campestre in reserva.

Preludiulu unui nou meetingu in Budapest'a anunciatu pe 26/14 Iuliu a. c.

Magiarii nostri nu-si dau pace pâna nu le succede planulu de a incurcá monarchi'a intr'o actiune contr'a Rusiei. Dupa unu intervalu scurtu de liniste generalulu *Klapka* venì in Budapest'a sa reactiveze demonstratiunile turcofile de fericita memoria. La inceputulu septamânei foile magiare din Budapest'a anunciara publicului, ca numitulu generalu voiesce a desfasiurá inaintea unei adunâri de poporu ideile sele asupr'a stârei actuale a Turciei, firesce cu scopulu ascunsu de a provocá o actiune. Ide'a de a face o demonstratiune in favorulu fratiloru turci e destulu de populara la magiari, pentru a putea inscená o adunare la momentu. Se statorí diu'a pentru o asemenea adunare pe 26 Iuliu. Mercuri se tienù o *conferintia prealabila*, la care au participatu deputati dietali, representanti de ai orasiului si redactori dela foile politice, sub presidiulu lui Fr. Pulsky. Acést'a conferintia cá preludiulu adunârei din 26 Iuliu, merita a fi cunoscuta, câci ea a discutatu basele programei, dupa care avea sa urmeze adunarea.

Bar. Ivor *Kaas* cerù in conferintia sa se aléga dóue comitete, unulu pentru compunerea resolutiunei ce se va substerne adunârei, alu doilea pentru a face pregatirile technice. Mai departe sa se designeze biroulu si sa se compuna list'a oratoriloru. Câtu pentru cuprinsulu resolutiunei, o adunare de poporu, dupa parerea dlui Kaas, nu póte face altu ce-va decâtu o petitiune câtra guvernu, prin care acest'a sa se provóce nu a deschide resbelulu contr'a Rusiei ci a folosí tóte mijlócele pentru a restabilí pacea intre beligeranti in interesulu imperiului otomanu, a cârui esistintia o reclama interesele nóstre.

Pulsky crede, ca nu se intentionéza nici o demonstratiune ci se urmaresce numai planulu de a ascultá parerile lui Klapka despre cris'a orientale ce ne atinge atâtu de aprópe. Resolutiunea, aru dorí oratorulu, sa cuprinda: 1. Adunarea aduce guvernului deplina incredere pentru neutralitatea urmata pâna acum fâra jertfe materiali; 2. Adunarea nu simte nice o dusmania câtra semintiele slave si specialu câtra ale Bulgariei si ca ungurii cá poporu iubitoriu de libertate nu dorescu suprimerea si sclavi'a populatiuniloru slave din Turci'a, ci mai multu aventulu loru materialu si spiritualu, precum si desvoltarea loru politica; insa acestu procesu de nascere sa urmeze intre marginile *statului quo* politicu actualu alu imperiului otomanu si intre marginile constitutiunali, 3. Ca prin urmare adunarea se intrepune pentru cea mai complecta intregitate a Turciei cá fiindu in interesulu Austro-Ungariei si 4, ca cu privire la impregiurarea ca noi nu voimu a purtá resbelu (Kass: Cine scie?) si ca unu resbelu nu aru fi asiá popularu in tiéra. (Voci: Din contra! Pulsky: Din parte-mi puteti avea dreptu dar' eu credu ca, déca noi vomu si decide resbelulu, in Vien'a vomu fi simplu de risu).

Pulsky doresce cá adunarea sa se róge de guvernu a lucrá intr'acolo, cá câtu mai curendu sa inceteze resbelulu si cá la eventual'a incheiare a pâcei interesele Austro-Ungariei sa fia scutite in tóte directiunile.

Ign *Helfy* dice ca Klapka are firm'a convictiune, ca Turci'a e dejá acum necapabila a mai oprí hordele navalitóre rusesci. Deci déca in Austro-Ungari'a predomina parerea, ca integritatea Turciei e necesara pentru esistinti'a monarchiei, e tempulu supremu cá sa se dea Turciei ajutoriu. Putienu tempu inca si Austro-Ungari'a trebuie sa véda sfarimarea imperiului otomanu. Acum e inca cu putintia a abate periculului amerintiatoriu prin o mediatiune impreuna cu Angli'a. Neascultându Rusi'a pe mediatorii pâcei, ei sa nu se sfiésca a aruncá sabi'a in cumpena.

Oratorulu nu e de parerea lui Pulsky ca adeca adunarea se tiene pentru a ascultá pe Klapka. Si acést'a e un'a dintre ratiunile decidiatóre; in prim'a linia insa adunarea e convocata, pentru a se dá poporului intr'unu tempu, cându forulu seu representativu, diet'a, e amanata, ocasiune de a-si esprime pe cale legale semtiemintele, simpathiele si ingrigirile sale si déca se póte a le si aduce la valóre. Astadi cându caii cozaciloru calca pamentulu de trandafiri din valea Sipka cu copitele loru, cându resbelulu e numai o macelarire continuata, cându pe fia-care dî se comitu cele mai mari crudimi fatia de locuitorii inofensivi, nu trebuie sa tacemu, nu trebuie sa taca mai multu capital'a Ungariei. Déca tacu francezii, germânii séu póte englezii, ei o facu acést'a de o parte in consciintia de forti'a loru, iér' de alta parte din egoismu calculatoriu; noi insa nu trebuie sa urmâmu esemplulu loru, câci astfeliu s'aru putea intemplá, sa ne aflâmu si noi intr'o buna diminétia in fati'a brânciloru ursului dela nordu.

Pulsky declara ca nu va participá la unu meetingu indreptatu contr'a guvernului.

Dupa ce Kaas si Helfy risipira temerile lui Pulsky se alese comitetulu esecutivu care are sa faca resolutiunea câtu si pregatirile de lipsa. Comitetulu se compune din 10 membri.

Acestu comitetu arangiatoriu a indreptatu urmatórea proclamatiune câtra cetatienii din capitala:

„Concetatieni! Crudimi infioratóre desémna pasii rusiloru navalitori: in torenti curge sângele versatu de femei, betrâni si copii pe siesurile Bulgariei. Cu aversiune insémna press'a lumei civilisate aceste crudimi si pe cându mintea cumpanesce periculii unei intinderi a puterei rusesci, semtiulu de umanitate revoltatu se incérca a resuflá. Ocasiune la acést'a ni se ofere in adunarea de poporu ce se va tienea in capital'a Ungariei, Joi in 26 l. c. la 5 óre d. a. in scól'a natiunale de ecuitatiune. Generalulu Georg *Klapka*, care s'a reintorsu dilele aceste din Turci'a, unde elu fu martoru oculariu alu evenimenteloru, va desfasiurá in adunarea de poporu observârile si parerile sele asupr'a situatiunei. Concetatieni! O natiune libera are nu numai drepturi ci si datorintie. Opiniunea publica ungara nu póte fi spectatoru mutu, fâra graiu la totu ce se comite contr'a intereseloru Europei si a celoru mai sacre semtieminte ale omenimei. Ea trebuie sa se pronuncia si sa dea espresiune simpathiei câtra viptime si ca detestéza crudimele ce se comitu la aceste viptime. Ingrigitive prin o infatisiare in masse, cá acést'a manifestatiune a opiniunei publice sa fia démna de caus'a ce o privesce si de natiunea, din alu cârei peptu emana.

Fâradelegi in dieces'a Aradului.

Primimu urmatórea epistola, care o publicâmu in tóta naivitatea sea caracteristica, fâra nici unu comentaru:

„Dle Redactoru! Nu potu din destulu descria necasulu, la care sum condemnatu din partea Ilustritâtiei Sele domnului nostru episcopu. Acum la betrânetiele mele in locu de remuneratiune pentru ca m'amu luptatu pentru scóla pâna ce s'a ridicatu, si amu infrumsetiatu biseric'a, acum dupa ce amu slujitu la altariulu lui Ddieu 33 de ani, sum suspinsu dela tóte oficiele preotiesci si jumetate din venitu pre unu timpu nehotaritu.

Acést'a asiá au fostu: S'au dusu vre-o câti-va ómeni la episcopulu cu acus'a, ca noi preotii prea multu luâmu dela inmormentâri, si ca densii nu vreau sa platésca birulu la preoti. In urmarea acesti'a episcopulu ne-au chiematu la sine si au chiematu si pre vre-o câti-va dintre ómeni — dar' ei au mersu vre o 30 de insi — si acolo au inceputu a strigá ca densii nu mai vreau sa platésca birulu preotiescu.

Neputendu-se impacá tréb'a naintea episcopului, in 22 Maiu Dumineca dupa Rusale au iesitu d. prot'a in fati'a locului, pentru investigare si cá sa faca pace; inse ómenii resculati fiindu de vre-o câti-va guri cascate, si indemnati fiindu dela antistia strigau asupr'a nóstra cá si jidovii asupr'a lui Christosu. Din tóta investigati'a d. prot'a nu s'a alesu nimic'a, ca nu au avutu a aretá, fâra numai ca nu vreau sa platésca birulu.

Mâne di in 23 Maiu luni, s'au dusu la Aradu la episcopulu vre-o 42 de ómeni, si amu mersu si noi ambii preotii, dar' ce sa vedi: episcopulu 'i primesce pre toti la sine susu, (cari dupa ce au mai beutu pre la birturi) au inceputu a strigá asupr'a nóstra dicându: déca nu ne iérta preotii birulu, nu ne mai trebuie acesti 2 preoti, ca noi ne vomu capetá dela Lugosiu carele nu ia biru. La acést'a episcopulu le-au respunsu ca birulu nu se póte iertá macaru de s'aru si uní, inse le dise episcopulu, mergeti acasa ca preotii voru fi aspru pedepsiti si hotarirea veti capetá acasa. Asiá nefiindu noi ascultati, nici asceptându protocolulu de investigatiune dela d. prot'a, ci nejudecati fâra de nici unu decisu in 26 Maiu ex presidio ne-au suspinsu pre ambii.

Acum de noi se mira totu pregiurulu, se mira, nu de noi, ci de procedur'a episcopului se mira inteligint'a din Lipov'a, se mira preotii din vecinatate, se mira jidovii, si cunoscutii si ne compatimescu, câci ne cunoscu faptele, si moralulu, si acum patimimu nevinovati.

La 2 septamâni amu fostu la episcopulu, rugândulu pentru repunere. Episcopulu ne-au disu: acum vedu ca sunteti nevinovati, numai eu v'amu suspinsu cá sa le facu voi'a, si ca dóra s'aru domolí. (Inse prin acést'a poporulu a capetatu córne, si mai tare s'a iritatu si resculatu asupr'a nóstra).

Apoi iérasi ne au disu episcopulu: acum cauta sa fi-ti jertfa, si sa patimiti precum au patimitu sântii si mucenicii, ca eu *vedu ca sunteti nevinovati (!)*, numai impacatii. Inse ei nu se impaca pâna nu le iertâmu birulu amu disu episcopului. Episcopulu si loru le-au spusu ca birulu nu se póte iertá ca se face confusia in tóta dieces'a — si déca preotii iérta birulu, le-au disu: *eu 'i tiepu din popia.* Amu spusu episcopului ca sa nu-i fia frica ca nu se unescu — cum nici nu se unescu — numai eata facu frica.

Aceste ti le aducu la cunoscintia cá sa vedi procedur'a dlui nostru episcopu, de care si singuru d. prot'a nostru se mira.

Domniei Tale 'ti este cunoscutu câtu m'amu luptatu eu pâna ce ridicaramu scól'a nóua, ba inca dela inimici amu fostu bagatu si in criminalu pentru scóla, apoí acést'a 'mi este multiamirea, acést'a mi-e remuneratiunea.

Domnulu episcopu prin acést'a a resculatu poporulu asupr'a nóstra si pre noi preotii ne-a omoritu.

Eu acum sum mortu moralicesce, si materialminte, mi au luatu vadi'a, onórea incâtu sum de batjocura.

Acum d. episcopu s'a dusu la scâldi in Stiri'a si pre noi ne-a lasatu, acum suntu 6 septamani de cându suntemu suspendati.

Ai bunetate dle a-mi scrie ce-va despre congresu, ca noi asceptâmu cu gurile cascate, ca dóra ne vomu despartí de ungureni. Mai reu patimimu decâtu sub serbi.

P. S.

Dela congregatiunea comitatensa.

Sibiiu, in 27 Iuliu n. 1877.

Adunarea generala a comitatului Sibiiului se tienù eri inainte si dupa prândiu fiindu obiectele puse la ordine multe la numeru.

Primulu obiectu a fostu raportulu vice-comitelui despre starea administratiunei comitatense in decursulu semestrului I a. c. Facendu in acestu raportu amintire si despre stramutarea pretoriloru la locurile designate cá locuri centrale, vice-comitele 'si reserva dreptulu de a'si dá parerea asupr'a practicabilitâtiei acestei dispositiuni, dupa ce va fi facutu o esperintia mai bogata in acésta materia. Dupa o reflectare a membrului Hann e'a asupr'a nesigurantiei persónei si averei in o parte a comitatului (Vale si impregiuru) si dupa deslusirile date in acésta causa de comitele si vice-comitele, raportulu semestralu se iá spre sciintia.

Urméza la ordine esmisulu ministerialu, care privesce organisatiunea definitiva a comitatului. Adunarea primesce: 1. a luá spre sciintia intarirea impartirei comitatului in 14 cercuri de alegere; 2. a alege o comissiune de 5 membri pentru verificarea listeloru de virilisti; pentru acésta comissiune comitele este recercatu a designá din parte'si pre presiedinte si pre 3 membri; 3. a alege o comissiune de 9 pentru compunerea dupa alfabetu a listei alegatoriloru, si o comissiune de 5 pentru revisiunea acestoru liste.

S'au alesu:

1) *in comisiunea de verificare a listei virilistiloru:* W. Hufnagel; Stefan Kast; Ant. Schopf; Alb. Neugeboren; Dr. St. Pecurariu.

2) in *comisiunea pentru compunerea listei de alegatori:* Wilh. Hochmeister; Martin Schuster; Ioanu Göbbel; Andreiu Adami; Carol Platz; Mateiu Hubner; I. Brad, capitanu; Elia Macelariu si Ioanu Pred'a.

3) in *comisiunea de revisiune:* Michailu Fabritius; Carol Herzberg; Andreiu Heitz; Dr. Iuliu Löw si Iacobu Bolog'a.

4) in *comisiunea pentru esaminarea notariloru:* Fr. Schneider, advocatu; Albert Leonhard; Emil Emerich; Samuilu Dörr; Franciscu Huttern; Carol Schochterus; Dr. D. Racuciu; Dr. I. Nemesiu si Konteswäller.

5) in comitetulu permanentu fu alesu: Iosifu Schuller din Marpodu.

Modificârile propuse de ministeriu cu privire la cerculu de activitate alu comitetului permanentu, de asemenea modificârile propuse cu privire la cerculu de activitate alu functionariloru comitatensi se iau spre sciintia, cu aceea ca, in contr'a modificârei propuse: de a cere dela functionarii cassei o cautiune, egala cu léf'a loru pe 2 ani, sa se faca representatiune la ministeriu.

Cu privire la statutulu, care reguléza afacerile congregatianei, comitele supremu, care nu consimte intru tóte cu acestu statutu propusu si primitu de adunare, 'si reservà dreptulu a aduce la valóre parerile sele in comitiv'a ce o va face cu ocasiunea asternerei statutului la ministeriu.

In statutulu prin care se reguléza statulu personalu si alu salarieloru functionariloru, facendu-se de ministeriu modificatiuni esentiale, adeca reduceri insemnate, adunarea decide a face o representatiune la ministeriu prin care sa-lu róge a intarí acelu statutu asiá, precum 'lu adoptase adunarea generala mainainte.

Impartirea comitatului in cercuri de alegere, si in cercuri sanitarie aprobata de ministeriu, se iá spre sciintia.

La propunerea vice comitelui se hotaresce a se alege o comissiune permanenta de 9, pentru esaminarea notariloru comunali; de asemenea alegerea unui membru — in loculu devenitu vacantu — in comitetulu permanentu. Cu darea voturiloru pentru membrii comissiuniloru propuse si cu designarea unei comissiuni de 4 pentru scrutinarea voturiloru, fiindu tempulu inaintatu siedinti'a se amâna pe dupa prândiu la 3 óre.

In siedinti'a de dupa prândiu se pertractà asupr'a rugârei comunei Aciliu, pentru de a fi luata dela cerculu Mercurei si incorporata cercului Seliste. Rugarea se acórda.

La cererea comunei Nou, pentru de a i se concede vinderea unei obligatiuni de statu de 3000 fl. se decide a nu se dá invoirea pentru vindere. In legatura cu acést'a face *Hani'a* propunerea, cá tóte comunele sa fia constrinse a asterne computu esactu despre tóte perceptiunile si erogatele loru. Se decide a se pune la ordine in siedinti'a urmatóre a congregatiunei.

Se pertractéza apoi inca unele curentii, intre cari s'a pusu de comitetulu permanentu si „statutulu de pensiune alu functionariloru magistratului din Sibiiu."

Dr. D. Racuciu, remonstréza in contr'a admiterei acestui objectu la desbatere, de óre-ce este objectu prea insemnatu pentru de a fi pusu sub rubric'a „curentii." Nefiindu insiratu specialu in ordinea de di, ficsata pentru siedinti'a presenta, cere a fi relegatu la comitetulu permanentu, pentru a-lu presentá in siedinti'a urmatóre. Impartasindu si presiedintele vederile dlui Racuciu, objectulu din cestiune se reléga pe siedinti'a urmatóre.

In urma presiedintele comunica resultatulu scrutiniului.

Cu aceste s'a incheiatu siedinti'a la 6 óre.

In cestiunea decentralisârei Asociatiunei tranne.

Onorate Dle Redactoru! In Nr. 53 alu pretiuitului diurnalu ce redactati a-ti binevoitu a publicá proiectulu de regulamentu elaboratu de comisiunea insarcinata cu revisiunea si modificarea „regulârei mijlóceloru spre ajungerea scopului Asociatiunei tranne." Multi din acei cari urmarescu cu luare aminte cursulu desvoltârei Asociatiunei nóstre se voru fi intrebându, nu cum-va comisiunea a mersu prea departe, supunendu vechiulu regulamentu la o revisiune asiá radicala si in deosebi, nu cum-va principiulu decentralisârei s'a aplicatu asta-data cu o liberalitate mai mare decum reclama unitatea si interesulu Asociatiunei?

In adunarea generala din anulu trecutu, subscrisulu amu tienutu o vorbire, in care amu insiratu modificârile, de cari, dupa parerea mea, are trebuintia asiá numita „regulare a mijlóceloru spre ajungerea scopului Asociat. tranne." Motivele cuprinse in vorbire au avutu de resultatu alegerea unei comisiuni ad hoc, care s'a insarcinatu cu studiarea proiectului ce amu fostu asternutu si eventualu „cu supunerea la revisiune si modificarea pe bas'a decentralisârei a regulârei mijlóceloru spre ajungerea scopului etc." Precum alta-data asiá si in adunarea gen. din an. trecutu nu a luatu parte dintre membrii Asociat. decâtu unu numeru relativu fórte micu; prin urmare putieni dintre membri au avutu ocasiune sa auda motivele, cari m'au fostu indemnatu sa susternu acelu proiectu adunârei generale. Deci pentru o mai buna orientare a on. cetitori si mai alesu a membriloru Asociatiunei, cari in curendu se voru intruní in adunarea generala dela Blasiu, ve rogu, dle redactoru, a publicá vederile, din cari a purcesu subscrisulu recomendându modificarea „regulârei mijlóceloru etc." Credu a nu trece de indiscretu adaugendu, ca ceilalti membrii ai comisiunei, dnii Dr. Ios. Hodosiu si I. Popescu, impartasiescu aceleasi vederi si ca in proiectulu de „regulamentu" publicatu in Nr. 53 a. c. alu „Teleg. Rom." s'au intretiesutu aprópe intocmai modificârile ce amu fostu propusu spre primire adunârei din anulu trecutu. Scopulu espuneriloru de fatia este a aretá aceloru cari se intereséza de sórtea Asociatiunei si cu deosebire a aretá membriloru cari voru luá parte la adunarea generala din anulu presentu, incâtu suntu motivate numerósele schimbâri, ce a suferitu „regularea mijlóceloru" pâna sa se metamorfoseze in proiectulu de „regulamentu" publicatu in acestu diurnalu.

Dupa acésta scurta introducere fia-mi iertatu sa trecu la obiectu, atragendu atentiunea on. cetitori asupr'a legaturei ce conformu „vechiului regulamentu"*) esista intre comitetulu centralu si subcomitete resp. despartiemintele cercuale; totu-odata voiu aretá urmârile acestei legaturi. Câci numai asiá on. cetitori voru fi pusi in positie de a intielege radicalele modificâri, la cari comisiunea s'a aflatu indemnata a supune vechiulu regulamentu.

Vederile din cari a purcesu Asociatiunea tranna infiintiándu asiá numitele despartieminte cercuale au fostu intemeiate pe speranti'a ca, avendu fia-care românu inteligentu si in deosebi avendu fia-care membru ocasiune a pune in aplicare imediata puterile sele, impartasindu unulu altui'a parerile si sfatuindu-se impreuna — cu dreptu cuventu s'a speratu, ca deca inteligenti'a nóstra va fi pusa in asemenea conditiuni, Asociat. mai usioru si mai siguru se va apropiá de realisarea frumosului scopu ce urmaresce. Actele Asoc. ne dovedescu ca, de cându cu primirea regulamentului in adunarea gen. din Siomcut'a-mare in an. 1869 (11 Aug.), de atunci si pâna astadi s'au infiintiatu din cele 22 despartieminte proiectate numai vre-o 17. Incâtu aceste 17 desp. au contribuitu la prosperarea Asoc. nóstre, este o cestiune, a cârei esaminare mai de aprópe merita negresitu unu deosebitu interesu. Manecându dela acestu adeveru, m'amu apucatu sa cercetezu, cum stau trebile, luându a mâna si cetindu unu mare numeru de acte parte tiparite parte scrise, acte, cari tractéza despre activitatea desp. cercuale cum si despre legatur'a ce esista intre ele si comitetulu centralu.

In fati'a spatiului angustu, de care dispune pretiuitulu jurnalu ce redactati, nu póte fi vorb'a de o espunere si desfasiurare cu deameruntulu a objectului in cestiune.

---

*) Astfeliu voiu numí „regularea mijlóceloru spre ajungerea scopului; in deosebire de „noulu regulamentu" elaboratu acum cá proiectu. O facu acést'a spre a incungiurá dés'a repetire a numiriloru lungi.

De alta parte, afacerile intre despartieminte resp. intre subcomitete si comitetulu centralu au fostu une-ori asiá de varii si complicate, numerulu acteloru ce aru fi trebuitu sa percurgu pâna sa aflu ce cautámu, atâtu de mare, incâtu mi-a fostu preste putintia a esaminá actele din firu in peru si cu deameruntulu. Me voiu marginí deci pe lânga o espunere generala asupr'a resultateloru dobandite, rugându pe on. cetitori a nu-mi luá in nume de reu, déca cu tóte acestea voiu vorbí ce-va mai multu decum a-si fi vorbitu, déca nu m'asi teme, nu cum va espunerea mea sa remana neintielésa si cestiunea nelamurita din lips'a unoru deslusiri mai concrete.

Spiritulu, ce vedemu predominandu in vechiulu regulamentu este indeplinu caracterisatu prin §. 20, care dice: „Nici unu conclusu alu adunâriloru cercuale ori alu subcomiteteloru nu se póte pune in lucrare mai nainte de a fi adusu la cunoscinti'a com. centralu si aprobatu de acest'a“. Va sa dica, pentru cea mai mica dispositiune se cere aprobarea com. centralu. Pâna a nu merge mai departe, fia mi iertatu sa ilustrezu consecintiele acestui §. prin câte-va esemple practice luate din actele Asoc In 4 Ianuariu 1876, subc. Sibiiului in urm'a unei propuneri a decisu cá mai multi din membrii sei sa tiena prelegeri publice in restimpulu iernei, totodata a decisu cá venitulu curatu ce aru incurge sa se folosésca pentru trebuintiele proprii ale desp. conformu §. citatu, acésta propunere mai alesu fiindca erá vorb'a si de bani a pretinsu aprobarea comitetului centralu. Nu este tempu sa insiru aici variele fase, prin cari a trebuitu sa tréca acésta propunere; destulu ca subcomitetulu, alu cârui membru amu onóre a fi si eu, abiá in 11 Aprile a. tr. a venitu in posessiunea respunsului, prin care comitetulu centralu apróba aceea ce subc. hotarise cu preste 3 luni mai nainte. Cu alte cuvinte, pâna sa se póta face inceputulu cu prelegerile, ne amu pomenitu cu primavér'a in spate si astfeliu ne mai avendu cându prelege, propunerea impreuna cu aprobarea mai inalta au remasu litere mórte. Sa nu se dica, ca acestu esemplu este unicu in feliulu seu: a'si puté indieci esemplele! dar' nici ca este de lipsa; câci a continuá cu asemenea esemple este a repetí lucruri in deobsce cunoscute, este a repetí ceea ce amu disu mai nainte: pentru cea mai mica dispositiune se cere aprobarea comitetului centralu. Acum, pentru a dovedí in modu si mai eclatantu, câtu de nepotrivitu si chiaru pagubitoriu este acestu §. din vechiulu regulamentu, sa punemu casulu ca mersulu aparatului administrativu nu mai lasa nimic'a de doritu. Sa presupunemu, ca cutare subcomitetu tiene siedinti'a sea pe la inceputulu lunei lui Ianuariu cam deodata cu siedinti'a comitetului centralu. Se ivesce o propunere de óre-care importantia. Subc. increde propunerea unei comissiuni ad hoc, care raportéza in siedinti'a prossima, adeca pe la inceputulu lui Februariu. Subc. consimte si asterne propunerea impreuna cu raportulu comitetului centralu, care si elu alege o comissiune. Comissiunea raportéza in siedinti'a prossima, adeca in Aprile. Comitetulu centralu apróba si reasterne propunerea subcomitetului spre sciintia si orientare. Dar' cându? Pe la inceputulu lui Maiu.

Resumandu cele dise aflâmu: Propunerea facuta cu inceputulu lui Ian. ajunge a fi pusa in lucrare prin lun'a lui Maiu, adeca dupa ce au trecutu cinci luni de dile. Inse chiaru si propunerile cele mai bagatele trebue sa astepte câte trei luni pâna sa tréca prin purgatoriulu administrativu. Cine nu crede, binevoiésca a studiá actele respective si va aflá afirmârile mele indeplinu motivate. Déca este asiá, intrebu, este cu putintia unu aparatu administrativu mai greoiu si mai nepracticu? Este cu putintia a nu prevedé pagubele si neajunsele, cu cari au a se luptá subcomitetele resp. desp. cercuale, asteptandu cu lunile de dile pâna sa dobandésca dreptulu de a pune in lucrare dispositiunile luate in chiaru interesulu culturei poporului?

Se ivesce trebuinti'a urgenta de a ajutorá pe 2—3 baieti cari voru sa intre la meserie. Subc. bucurosu i-aru spriginí cu câte 10—12 fl. Dar' nu póte; câci 'i suntu legate mânile. Urmarea este o séca si zadarnica corespondentia intre subcomitetu si comitetulu centralu. In sfersitu baietii capata banii. Inse cându? Dupa ce au asceptatu 3—4 luni de dile orbecându in drépt'a si in stâng'a. In esemplulu de mai nainte ne-amu treditu cu primavér'a in spate pâna sa vedemu aprobate prelegerile publice menite a se tiené in vreme de earna. Si óre pentru ce? Pentru ca propunerea acést'a precum tóte celelalte a trebuitu sa caletorésca prin 3 siedintie, a trebuitu sa fia luata in desbatere seriósa de câtra comitetulu centralu, care conformu § citatu *singuru* este indreptatitu sa apróbe, déca cutare membru alu Asoc. resp. déca cutare subcomitetu póte séu nu póte lucrá si aduce jertfe pentru inaintarea in cultura si literatura. Credu deci a nu lungí vorb'a indesiertu repetindu: aparatulu administrativu este atâtu de greoiu si chiaru pagubitoriu incâtu fâra o grabnica revisiune si modificare a regulamentului actualu, progresulu stralucitu, la care Asoc. cu dreptu cuventu s'a asceptatu infiintiându desp. cercuale, va remâné o dorintia nerealisabila.

Sa esaminâmu acum § 17, care pretinde cá banii de totu feliulu ce aru incurge la cass'a desp. sa se trimita incóce in *fia-care* luna. Punendu cuprinsulu acestui § fatia in fatia cu realitatea, ajungemu la consecintie, pre cari le-asiu numí serióse, déca nu aru fi ridicule. Eata pentru ce. Dupa cum in deobsce se scie, fâra de sumele incurse cu ocasiunea adun. cercuale, câtu tiene anulu, subcomitetele nu au ce incassá decâtu ici colea câte o mica sumulitia séu nici atât'a. Sa presupunemu deci, ceea ce usioru se póte intemplá, ca cutare subcomitetu nu a incassatu in decursulu lunei lui Iuliu decâtu 30 cr. dela cutare membru binefacatoriu. Conformu § 17 din vechiulu regulamentu, subcomitetulu este indatoratu sa trimita cei 30 cr. incóce pre lânga ratiociniu si „concomitiva“ subscrisa de directorulu si actuariulu desp. Pentru ce nu la sfersitulu anului? Pentru ca asiá pretinde § 17, in virtutea cârui'a subc. nu are creditu de nici macaru 30 cr. Pentru trimiterea celoru 30 cr. trebuie platitu la posta 15 cr. comitetulu centralu trimite subcomitetului spre sciintia cu respunsu recomendatu, care si elu costa 15 cr. Prin urmare fondulu Asoc. se urca cu 30 cr. si scade cu 30 cr. dati la posta. In fati'a acestoru motive, intrebu, ce suntu casarii despartieminteloru? Suntu ei barbati, cari meritá increderea Asoc., séu suntu ei cu subcomitete cu totu numai nisce marionete? Cum? Pre cându comitetulu este concrediutu cu administrarea a dieci de mii fl., subcomitetele si cu ei cassarii desp. sa nu fia destoínici a administrá nici chiaru 30 cr. dintr'o luna intr'alt'a? Ce urméza din tóte aceste? Urméza, ca § 17 denéga chiaru si umbr'a de incredere, ce aru trebuí pusa in subcomitete si cassarii loru; urméza, ca § 17 trebuie modificatu, déca este sa nu venimu in ridicul'a positiune de a caletorí cu câte 30 cr. dela Nan pâna la Bran, dându astfeliu mai multu la posta decâtu la fondulu Asoc.; urméza, ca § 17 trebuie modificatu, deca este sa incetâmu odata pentru totu-déun'a cu formalitâtile góle, impovarendu archivulu Asoc. cu o gramada de corespondentie, comitive si protocóle lipsite de ori-ce meritu realu. (Va urmá.)

Câte-va cuvinte asupr'a stârei economice a Bulgariei.

(Urmare.)

Se afla totu in acésta localitate ce-va mai tristu decâtu cimiterie fâra sate, suntu satele fâra locuitori. Amu vediutu mai multe intre Adrianopole si Constantinopole, in cari casele erau deschise, chei'a in usia, invelitórea rupta, si vétr'a domestica pustiia. Siopârlele, siórecii, bufnitiele, liliecii, luasera loculu ómeniloru periti de ciuma, de miseria, séu imprasciati prin emigratiune. Si aceste sate erau in mijloculu unoru tiarini roditóre si preste totu loculu erau rîuri, si ceriulu erá curatu si seninu! si déca din intemplare mai esista câte unu copaciu pe lânga vre-o fantâna, erá atâtu de mare si atâtu de frumosu, ca cinci-dieci de ómeni calâri se puteau adapostí la umbr'a sea! „Cine dar' a prefacutu „aceste roditóre câmpii ale Traciei in „pustii desolate, déca nu barbari'a musulmana!“ Numai geami'a singura in adeveru a remasu in picióre in mijloculu acestoru ruine pe cari le-a facutu. Verfurile geamiloru suntu cá in totu-déun'a bine vâruite si imamii bine indiestrati, pe cându pustiirea si mórtea planéza preste totu loculu. Singurele fiintie vii, ce intalnesce cine-va, suntu paseri de préda; acestea suntu atâtu de numeróse ca adesea cându sbóra intuneca vederea sórelui. . .

Si in asemenea conditiuni se mai póte pretinde desvoltarea avutiei, a agriculturei, comerciului si industriei!“

Ajunsu la Constantinopole, economistulu francesu visitéza totu ce merita de a fi vediutu. Condusu la palatulu numitu seraliulu imperialu, fu introdusu prin intrarea principala numita „Sublim'a-Pórta, nume care a trecutu la guvernulu turcescu. Acésta intrare sémena unei pietie de resbelu; consista intr'o pórta inalta, boltita, si in care se afla mai multe nisie (firide) in care de cându se tiene minte, se espune capetele „condamnatiloru de statu“. In acestu locu se inaltiau piramidele de urechi taiate invinsiloru, cându islamismulu castigá batalii. Cele din urma urechi cu cari turcii faceau acestu idosu trofeu au fostu aduse din Greci'a care, de atunci si-a resbunatu, cu ajutoriulu bataliei dela Navarinu.

Bibliotec'a sultanului Mahmud, dice Blanqui, ocupá mai putienu spatiu decâtu a mea si se compunea de câteva dulapuri vechi cu gratare de arama, in cari viermii si prafulu mancau sulurile de barthía si de pergamentu legate cu panglici vechi si dóue trei mii de volume in limb'a turca relative la religiune séu la afacerile private ale sultaniloru.

Conducatorii nu s'au temutu a aretá caletoriului francesu chiosculu de predilectiune, in care Mahmud asistá la toalet'a femeiloru sele. „Sultanulu, povestesce Blanqui, asiediatu intr'o tribuna deschisa spre mare, avea in fati'a lui unu amfiteatru, pe ale cârui'a trepte se asiediau femeile padisiahului, pe cându deasupr'a loru si dinapoi, curgeau unde de apa incropita si parfumata care cadea din trépta in trépta pâna la piciórele stapânului. Se dice ca lui Mahmud 'i placea multu privirea acestoru bizare spaliere de femei; insa totulu face sa credemu ca a culesu de acolo fructe fórte mari. Inca odata, cu câtu cugetu mai multu, cu atâtu me convingu ca poligami'a este totu atâtu de fatala in orientu cá si cium'a, si ca, déca istori'a sea aru fi cunoscuta, s'aru inaltiá in lumea intréga, unu tipetu de oróre si de indignatiune contr'a acestei insulte permanente câtra natur'a umana.“

Erá reservatu tramisului dlui Guizot unu spectacolu si mai infioratoriu, bazarulu sclaveloru, adeca tergulu unde se vedu femeile:

„Lamentabilu si ingrozitoriu spectacolu! Intr'o curte strimta in care se aflà mai multe renduri de loji, si ghemuite din deretulu zabreleloru de feru cá animalele din menageriele nóstre, trei pâna la patru sute femei nenorocite, cu buzele arse de sete, cu vestmintele in desordine, asteptau celu din urma cuventu alu cumperatoriloru. Mai multe dintre densele patimeau de bóle de pele de unu aspectu desgustatoriu; câte-va plângeau, altele erau cufundate intr'o tacere adenca, cu ochiulu atientitu câtra pamentu si cá cum aru fi fostu sfersite de lacremi. Amu observatu o negróica, a cârei'a fatia si sinulu erau acoperite de o eruptiune eflorescenta verde. Samsarii acestui odiosu bazaru, armati cu bice si pumnale, se preumblau ridiendu la umbr'a arboriloru de pe piatia unde jaceau amestecate femei abisiniane, negróice din Nubi'a, fete tinere si betrâne culcate pe rogojini. Amu simtitu cea mai adenca emotiune in fati'a acestui locu de desolatiune si de infamie. La câti-va pasi de acolo cu tóte acestea, de cealalta parte a portului, in suburbi'a Per'a, audisemu cânturile bisericeloru crestine, si vediusemu mergendu, cu fruntea susu, femei francese la umbr'a pavilionului nostru. Nu, Europ'a nu va mai permite in curendu speru, cá sa se braveze in asiá modu fatia in fatia sântieni'a credintieloru sele: ea nu intielege sa acordeze protecti'a sea o „integritate“ de feliulu acest'a prin tractate incheiate in numele Ddieului crestinu.

Acést'a erá Turci'a, acesti'a erau turcii sub Abdul-Medjid, unu sultanu care avé dóue-dieci de ani pe timpulu acel'a si dela care se asceptá óre-cari reforme! Blanqui l'a vediutu intr'unu cortegiu si celu dintâiu personagiu care veniá indata dupa densulu erá asiá numitulu Kislar-ag'a, siefulu eunuciloru negri. Eaca dara care erá celu dintâiu demnitaru alu imperiului! eaca acel'a care mergea celu dintâiu in urm'a imperatorelui.

Acestea suntu apreciârile unui economistu distinsu asupr'a stârei sociale a acelor'a câror'a forti'a brutala a incredintiatu sórtea a milióne de crestini. Judece lectorulu déca s'a pututu si se póte asceptá vre-o imbunatatire seriósa dela asemenea suverani; déca populatiunile crestine mai potu indurá unu asemenea guvernu.

Unu alu doilea autoru insemnatu pre care ne vomu redimá, este vestitulu economistu englesu William N. senioru. Acest'a a caletoritu in Turci'a in 1857 si 1858. A notatu pe fia-care di intr'unu jurnalu parerile diferite ale persóneloru de distinctiune cu cari a fostu in contactu. In prefati'a cârtiei sele intitulata „La Turquie Contemporaine,“ publicata in 1861, dice intre altele: cetitoriulu va gasí asupr'a mai multoru puncturi o mare divergintia de opiniuni. Asupr'a câtoru-va, precum suntu caderea repede a imperiului otomanu, in bogatie si in populatiune, coruptiunea oficieriloru sei si reulu ce i-a pricinuitu interventiunile diplomatice, va gasí o unanimitate mai complecta. (Va urmá.)

Corespundintie particulare ale „Teleg. Rom.“

Abrudu, in 12/24 Iuliu 1877.

(Decursulu adunârei societâtiei, pentru fondu de teatru românu. — Escursiuni interesante. — Próspeta lovitura magiara.) In 16 a lunei curinte s'a deschisu in biseric'a gr. cath. din Abrudu adunarea generala a societâtiei pentru fondu de teatru românu. Din partea comitetului societâtiei s'au infatiosiatu numai secretariulu dlu Iosifu Vulcanu. Adunarea, care erá destulu de numerósa, a alesu cu aclamatiune de presiedinte ad-hoc pre dlu Simeonu cav. de Balintu; cu conducerea proceseloru verbale au incredintiatu pre notarii ad-hoc dnii Mihaiu Cirlea si Absolonu Todea. Dupa ce se alesera trei comissiuni, un'a pentru inscrierea membriloru noi, a dóu'a pentru revederea ratiociniului si a trei'a pentru propuneri, a urmatu disertartiunea interesanta a dlui Iosifu Vulcanu *„despre teatrulu ambulantu si stabilu“* primita cu multa desfatare si dese aplause din partea frumosului publicu de ambele secse. A dóu'a siedintia, tienuta in diu'a urmatóre si deschisa la 10 óre ante-amédia, a atrasu atentiunea publicului deosebitu prin raporturile celoru trei comisiuni esmise, din cari amu aflatu, ca societatea a dispusu pâna la ultim'a adunare de unu fondu de 11,470 fl. 42 cr. v. a., mai departe ca a incursu la comisiunea pentru inscriere de membri noi sum'a considerabila de 510 fl. Defigându-se apoi la invitare de loculu adunârei pe anulu venitoriu Alb'a Iuli'a, cu acést'a dupa o vorbire acomodata de inchidere a presiedintelui s'a terminatu adunarea.

Ve va surprinde, dle Redactoru, ca terminându-se adunarea inca in 17, eu abiá acum in 24 ve relatezu despre decursulu ei. Esplicatiunea usioru si-o afla inse omulu in cunoscut'a ospitalitate a fratiloru munteni dovedita si cu ocasiunea acést'a in modu raru. Si in decursulu dileloru, in cari s'au tienutu siedintiele, n'au lipsitu pentru cea mai completa distragere a óspetiloru, cini amicale, banchetu frumosu in localitâtile casinei române si representatiuni teatrale date de trup'a teatr. româna a dlui Burienescu din Romani'a precum si placute petreceri de véra cu dantiu cum a fostu in 17 dupa amédia in paduricea orasiului, iéra in 22 dupa amédia in *„padurea popii“*, proprietatea dlui parinte Adamoviciu si unulu dintre cele mai incântatóre locuri de distragere a orasiului. Dar' deosebitu a intiparitu in memori'a tuturoru óspetiloru cele mai scumpe suveniri escursiunile placute arangiate in dilele urmatóre pâna adi de fratii din Abrudu, Rosi'a si Câmpeni la maiestósa „Detunat'a“ la minele de auru imperatesci din Rosi'a, la formidabila „Cetatea românilorn,“ la „Cataract'a dela Vidr'a,“ la „muntii de melci petrificati“ si in fine, la cas'a de nascere a nemoritoriului Avramu Iancu. Pe ací eramu sa uitu sa amintescu de unu frumosu balu, arangiatu in Câmpeni in 20 Iuliu.

Parintesculu regimu magiaru s'a ingrigitu cá bucuri'a ce amu simtit'o in muntii mandrii si romanesci ai Transa nu fia neconturbata de vre-o impressiune durerósa. Nefast'a orbia magiara, chiaru atunci cându societatea pentru fondu de teatru românu 'si tienea siedintiele adunârei sele generale in Abrudu, cându fiii muntiloru doritori de cultura si inaintare cu bucuria aduceau jertfe pentru radicarea Thaliei române, a trebuitu sa vina prin o ordinatiune ministeriala cá sa oprésca representatiunile române teatrale a trupei dlui Burienescu din Romani'a, si sa-i dee afara din tiéra. Si din ce causa? Motivulu, — ascultati la motivu — e acel'a, ca aru fi pré multe trupe de aceste prin Transilvani'a, si pentru aceea nu se póte suferí. Precum scimu, in Transilvani'a alta trupa româna decâtu a dlui Burienescu nu se afla. N'asiu fi crediutu de possibila o atare procedura necrutietória si absurda, déca ordinatiunea ministeriala nu o a-si fi vediutu cu ochii mei. Sa ne mangaiemu insa pentru acésta secatura copilarésca, si sa cugetâmu la aceea ca siguru avemu de a o suferí pentru vre-o scire nefavorabila pentru turci sosita de pre câmpulu de resbelu, si póte chiaru din Nicopolea ocupata de armat'a russa si româna, care a amaritu tare inimile puterniciloru nostri si pentru care amaréla 'si storcu ei veninulu asupr'a nóstra.

C.

Cacov'a, 10 Iuliu 1877.

(Celecte pentru ostasii români râniti). Dle Redactoru! S'a inceputu a se face si in comun'a nóstra colecte pentru ostasii români râniti din Romani'a. Domnulu *Alessandru Lebu*, care si la alte ocasiuni s'a distinsu cá românu adeveratu, a premersu si de asta data cu esemplulu bunu subscriindu insemnat'a *suma de 200 franci.* Poporulu vediendu acestu faptu generosu nu a intârdiatu a sucurge si elu intr'ajutoriu fratiloru nostri din Romani'a, cari adi lupta la hotara pentru emanciparea patriei române. Pâna acum s'a colectatu, afara de sum'a contribuita de dlu Lebu, alti 200 franci si list'a se afla inca in circulare. Avemu prospecte de unu resultatu stralucitu.

Unu esemplu bunu si demnu de imitatu a datu femeiloru nóstre de alta parte *Dómn'a Lebu*, care a contribuitu o suma considerabila de camesi. Nu ne indoimu ca femeile nóstre, imitandu acestu esemplu, voru staruí a-si impliní datorinti'a umanitara câtra fratii nostri de dincolo.

Aru fi de doritu, ba si asteptâmu, cá cele-lalte comune din marginime, luându-si de esemplu comunele Saliste si Cacov'a, sa-si faca datorinti'a câtra fratii nostri din Romani'a, si la acést'a trebue sa-i indemne nu numai simtiemintele umanitarie si legatur'a sângelui, ci si faptulu necontestabilu, ca românii nostri din marginime au de a multiamí bunastarea loru materiala cu deosebire viului comerciu ce intretienu cu Romani'a.

N. I.

Agarbiciu in 10/22 Iuliu 1877.

Credu ca aveti cunoscintia de aparitiunea unui organu in Turd'a, numitu „Haladás“ (progresu), in care nu se publica decâtu minciuni cornurate. Prelânga alte badaranii acestu diurnalu publica o multime de diferite calumnii din cele mai gretióse. In numerulu 9 se apuca se cartésca asupr'a scólei din Agarbiciu inferându-o de o scóla pecatósa si ruinata. Caus'a acestei stâri, dice proroculu din Turd'a, e actualulu ppopu concerninte, care nu se intereséza de scóla, ci umbla prin Clusiu in alte trebi private.

Nu vreau sa stau de vorba cu unu pacala, cum e „Haladás“, ci declaru simplu de minciuni cornurate si calumnii miserabile tóte acele ce scrie elu despre actualulu ppopu concerninte. Mai bine aru face „Haladás“, cându s'aru prinde de mâna cu fratii turci dela Bosforu si le aru recomendá unu remediu de scapare dinaintea rusiloru, de cari si elu duce o frica câtu de mare. . . . .

M.

Varietâti.

⁂ *Impedecarea unei catastrofe pe drumulu de feru.* Foile din Clusiu ni comunica urmatórele: De unu firu de peru aternà viéti'a acelor'a cari calatorira Duminec'a trecuta din Clusiu la Oradea mare si vice-versa. Intre statiunile Ciucea si Egeres erá sa se ciocnésca nesmintitu trenulu din Clusiu cu celu ce venea din Oradea mare, si — cu atâtu mai vertosu cu câtu ele se intalniau togm'a intr'o cotitura —, déca unu copilu de pacurariu, care observase periculului, nu facea semne masinistului. Acest'a presimtiendu periculului dirigià pe locu trenulu inderetru la statiunea din Egeres, unde trenulu ce venea din partea contrara putù sa tréca cu siguritate deplina. Calatorii de sine se intielege nu avura ocasiune sa observe periculului ce li amerintiá viéti'a. Ambele trenuri aveau câte 90—100 vagóne si câte dóue locomotive. Caus'a acestei catastrofe, din norocire abatuta, a fostu de o parte intreruperea comunicatiunei telegrafice, de alta parte neprecautiunea siefului respectivu de statiune, care lasà trenulu sa plece inainte de a primí unu respunsu.

⁂ *George Browning*, invetiatulu turistu englezu, care a cercetatu mai deunadi si comunele nóstre in giurulu Sibiiului, dupa cum scrie „Kelet“, s'a sinucisu in Saromberke.

⁂ *Necrologu.* Sambata in 2 Iuliu v. a. c. la 8 óre sér'a dómn'a *Ecatarin'a Nicolescu* nascuta *Popoviciu*, in etate de 41 ani si in alu 25-lea anu alu fericitei casatorii dupa mai multu tempu de grele suferintie spre marea intristare familiara si a tuturoru consangeniloru 'si dete nobilulu seu sufletu in mânile creatoriului, lasându in doliu profundu pe prea scumpulu ei sociu dlu *Vasiliu Nicolescu* profesoru la scól'a capitala rom. gr. or. in Lugosiu si asesoru la senatulu scolaru din Caransebesiu, pe prea scumpii si iubitii fii si fiice: Traianu si Horatiu Livi'a casatorita Popoviciu si Valeri'a, pe scumpii frati domnii: Const. Popoviciu si Nitia Popu Popoviciu.

Inmormentarea se intemplà in 4 Iuliu a. c. dupa ritulu gr. or. cu pomp'a cuvenita in cimiteriulu din Lugosiulu românu. „Fia-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata!“

Lugosiu in 12 Iuliu 1877 st. n.

Alu m. on. d-tale
profundu stimatoriu:
Demetriu *Gasparu*,
invetiat. gr. or.

⁂ *Statistic'a nascerei.* Locuitorii din comun'a invecinata Sadu au avutu norocirea de afi surprinsi dela anulu nou incóce prin 8 nasceri gemene, si ce e mai interesantu, atâtu mamele câtu si gemenii nascuti se afla in cea mai buna sanatate.

Pre câtu e de norocósa populatiunea din numit'a comuna, ce se afla intr'o situatiune fericita, pentru acestu sporiu in numerulu ómeniloru sei, pre atâtu e ea si de ingrigiata, câci, de va durá acést'a sporire neindatinata unu tempu mai indelungatu, comun'a Sadu, si asiá destulu de impopulata, nu va mai fi in stare a nutri pe toti fiii sei. Temerea ce au cuprinsu cu deosebire pe femeile din Sadu in urm'a acestui fenomenu statisticu raru, nu e motivata, câci abstragendu raritatea acestoru casuri statistice, natur'a totudéun'a restabilesce armoni'a prin o compensatiune norocósa. Ce prisosesce intr'o parte lipsesce intr'alt'a si asiá se esplica pe deplinu si acestu fenomenu statisticu.

⁂ *(Prisonieri in Iasi).* Din capital'a Moldovei ni scrie corespundentulu nostru urmatórele amenunte despre trecerea prisonieriloru turcesci:

Me grabescu a-ti comunicá ce-va despre cele ce s'au petrecutu astadi in 8/20 Iuliu aici in Iasi.

Astadi a sositu aici cu trenulu unu pasia (prisonieru). Se dice ca e *Hussein-Bei-pasi'a*, dela Nicopoli. In scurtulu tempu de $^{3}/_{4}$ óre câtu a zabovitu aici la gara, se dice ca aru fi conversatu cu consululu francesu turcesce — fiinduca nu scie alta limba, — si ca aru fi intrebatu pe consulu: „unde me aflu eu acum? „Inca totu in Romani'a, in Iasi“, i a respunsu consululu: Consululu l'a intrebatu apoi ca ce opiniune are despre armat'a rusésca? „Armat'a, dise pasi'a e buna, brava, bine adjustata, bine disciplinata etc. Ea urmaresce unu scopu naturalu si justu. — Dar' armat'a româna? — „Eu nu intielegu“ — adause elu — „ca ce scopu urmaresce Romani'a, decâtu ca ea a manifestatu o infedelitate si ingratitudine câtra sublim'a Pórta ne mai pomenita — românii suntu adeveratu tradatori, câror'a nu le voiu iertá-o nici odata.“ — Sermanulu pasia! pare ca dela elu depinde acést'a!!

Dupa acésta conversatiune pasi'a a intratu in clas'a I a garei. Aici a observatu pe unu venerabilu oficieru rusescu care desemná ce-va. Pasi'a intrebà pe consulu: „Ce face oficierulu acest'a?“ Consululu 'i promite ca 'lu va intrebá, si apropiandu-se de oficierulu mentionatu 'lu intréba, iér' oficierulu 'i respunse: ca schitiaza portretulu pasiei. Pasi'a a cerutu sa-i arete si lui. Dorinti'a satisfacendui-se indata, a contemplatu desemnulu, si dându din umere a aretatu semne de aprobare.

Dupa acést'a a fostu poftitu sa se suie in trenu pentru plecare. Esindu din clas'a I unde fusese, vede la usia o fetitia mica cá de vr'o 6—7 ani (fiic'a unei dómne a unui amploiatu dela gara) pasi'a i-a intinsu mân'a, copil'a i-a primitu-o si a facutu pasiei o reverentia cu tóta gratiositatea ceea ce a facutu pe pasi'a sa stea putienu si sa o privésa uimitu, apoi a plecatu spre unu vagonu de clas'a I unde i s'a dusu si bagagiulu si la 3 óre dupa amédi a plecatu spre Rusi'a.

Eri inca au mai trecutu pe aici 14 prisonieri turci. Intre ei se aflau si care vorbiau romanesce. La intrebârile ce li s'au facutu de unii cetatieni, aru fi respunsu: ca suntu de pe lânga Dunare. Unulu a mai disu: ca acum li e cu multu mai bine, ca au mâncare buna si de ajunsu, si suntu fórte bine tratati.

Acum asteptâmu sa mai sosésca, din cei prinsi la Nicopole. Ce voiu mai avea importantu 'ti voiu scrie.

⁂ In Ploiesci, s'a fundatu o societate, numita *„Asociatiunea juniloru comercianti din Ploiesci“*, cu scopulu de a aduná ofrande pentru armata. La prim'a intrunire, numerulu membriloru fiindu 40, s'au si depusu 400 lei.

Nu ne indoimu ca dis'a societate va avea depilna reusita, stimulându astfeliu si mai multu pe comerciantii celorulalte orasie.

„Rom. lib.“

⁂ *Caldura mare in Spani'a.* Foile spaniole spunu ca in Spani'a de sudu domnesce acum o caldura atâtu de mare incâtu paserile abiá mai potu sburá si se topesce cá cér'a pardosal'a de asfaltu in stradele orasiului Sevilla.

Burs'a de Vien'a.

Din 16/28 Iuliu 1877.

Metalicele 5$^0/_0$	62	70
Imprumutulu nat. 5$^0/_0$ (argintu) .	67	20
Imprumut. de statu din 1860 .	75	15
Actiuni de banca	114	50
Actiuni de creditu	794	—
London	157	90
Oblig. de desdaunare Unguresci	123	25
„ „ „ Temisiorene .	75	—
„ „ „ Ardelenesci .	74	50
„ „ „ Croato slavone	73	50
Argintu	108	30
Galbinu	5	90
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	83$^1/_2$
Valut'a nóua imperiale germâna	60	45

Nr. 84/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea unui postu de invetiatoriu la scól'a normala capitala gr. or. din Saliste, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 15 Augustu a. c. st. n.

Salariulu anualu pentru acestu postu este 350 fl. v. a.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu sa-si indrepte suplicele loru instruite conformu statut. organicu si legiloru scolari, la prea onor. ppresbiteru dlu Ioanu Hanni'a in Sibiiu.

Saliste in 7/19 Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu gr. or. in contielegere cu par. ppresbiteru.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea duoru posturi de invetiatoriu la scól'a normale capitale din Sebesiu, se escrie prin acést'a concursu pâna in 31 Iuliu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi suntu: 300 fl. v. a. anualu, cari se solvescu in rate lunarie, si cuartiru liberu; iér' dupa doi ani de servitiu va cresce léf'a cu 50 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá aceste posturi, au a-si asterne suplicele loru, instruate in sensulu statutului organicu, pâna la terminulu disu, onoratului domnu ppresbiteru Ioanu Tipeiu in Sebesiu, si a documentá, ca au absolvatu celu putienu siese clase gimnasiale si cursulu teologicu.

S. Sebesiu, in 2 Iuliu 1877.

Comitetulu parochiale, in contielegere cu protopresbiterulu tractuale.

2—3

Post'a Redactiunei.

A. R. *Radn'a.* Nu ne permite spatiulu, a o face.

Domnului *Georgiu Balanu, Comlosiu.* „Respunsulu“ d-tale este asiá de lungu, — patru cóle de hârtie desi si meruntu scrise — incâtu tiparirea lui aru cuprinde mai multu decâtu jumetate din jurnalulu nostru. In form'a acést'a nu se póte publicá. Scrieti scurtu, precisu si la objectu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 57. ANULU XXV.

Sibiiu 21 Iuliu (2 Aug.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Ciocnirea dela Plevn'a a datu ansa la atâtea sciri varie incâtu adeverulu este mai cu anevoia a-lu scí in urma decâtu la inceputu. Atât'a este invederatu ca rusii nu s'au impedecatu in actiunile loru de locu ci mergu inainte. Cete de cavaleria rusésca cutriera dejá vâile din tienutulu Filipopolei.

„Polit. Corr.“ i se scrie din Adrianopole si Constantinopole: Bulgarii din tienutulu Filipopolei pâna la Cazanlicu s'au revoltatu. Condusi de oficieri rusesci, cutriera localitâtile ei prin cari cazacii facuse mai nainte recunósceri, ardu sate turcesci, omóra fâra mila muieri copii si betrâni si amenintia Filipopolea . . . Despartieminte de cazaci cutriera in tóte directiunile valea Adrianopolei si fiinduca nu dau nicairi de resistintia, respandescu in tóte pârtile terórе.

Scirea acést'a colorata binisioru de turcofilismu continua a spune, ca locuitorimea din Constantinopole e fórte bogata in gróza. Mahomedanii se temu de cazaci, iéra crestinii de fanatismulu musulmaniloru. Nimenea dintre turci inse nu se teme de cazaci cá sultanulu. De aceea se asigura ca vrea a-si stramutá resiedinti'a dela Constantinopole la Bruss'a in Asi'a mica.

Cumca pe rusi putienu i-a genatu afacerea dela Plevn'a, se vede din impregiurarea, ca patru dile mai incóce (in 26 Iul.) rusii au zadarnicitu ataculu combinatu alu turciloru. Acesti'a se pregatisera, se dice, a atacá pe rusi de patru pârti si adeca: Osmanu pasi'a dela Plevn'a, Esref pasi'a dela Rusciucu, Mehemed Ali pasi'a dela Siuml'a si Suleiman pasi'a dela Adrianopole. Suleiman pasi'a fu batutu de divisiunea lui Ehrenwert si Testitceff la Carabunar intre Eschisagra si Iamboli. Perderea turciloru, dice o telegrama a foiei „Fremdenblatt“, este 1500 morti si râniti, dara numerulu celoru ce lipsescu e mare. In aceeasi lupta au perdutu turcii si 10 tunuri. Cea mai insemnata perdere dupa fói'a citata este, ca drumulu de feru dela Iamboli pâna la Hermanli, care se imbuca in lini'a principala Filipopole si Constantinopole, este in mânile rusiloru si comunicatiunea pe drumulu de feru Filipopole si Constantinopole este sistata; totu asiá este sistata si lini'a telegrafica.

Unu incidentu tragi-comicu spune telegram'a citata din diu'a bataliei dela Carabunar. Unu regimentu de cavaleria erá numai unu milu departe de câmpulu de lupta. Comandantulu inse a denegatu participarea la batalia sub cuventu, ca elu nu se tiene de armat'a Balcanului a lui Suleiman, ci de armat'a bulgara a lui Mehemed Ali.

Colonelulu *Cantili* a datu urmatoriulu ordinu de dî pe brigada, care servesce armatei române spre onóre:

„Diu'a de 30 Iuniu a fostu intâi'a di, cându artileri'a nóstra chiamata a cooperá cu armat'a M. S. Imperatului tuturoru rusiloru, a avutu ocasiunea sa deschida foculu seu in contr'a cetâtiei Nicopolea si a baterieloru turcesci invecinate.

Prin atitudinea sea barbatésca, prin sciinti'a ce oficierii au desfasiuratu, prin dispretiulu mortiei, de care atâtu trup'a câtu si oficierii au datu cele mai pipaite dovedi, au impusu nu numai vrasmasiului, care o batea cu furia din tóte positiunile sele, dar' ce este mai multu au facutu admiratiunea braviloru nostri conluptatori, invetiati a distinge pe bravi dintre bravi, in atâtea lupte ce au sustienutu.

Artileri'a nóstra s'a afirmatu intr'unu modu puternicu in diu'a aceea, si nu potu decâtu sa aretu cele mai depline ale mele multiamiri tuturoru si sa declaru ca, in acea di, artileri'a pusa sub ordinele mele, *m'a facutu sa me mandrescu, ca comandezu asemenea trupe, câci mandri'a mea de românu a fostu magulita.*

Purtarea acestei viteze arme 'mi impune placut'a datoria de a face recomandatiunile mele mai departe, cá fia-care sa-si primésca resplat'a, pentru curagiulu si devotamentulu seu, si mai multu inca, pentru ca a sciutu sa represinte intr'unu modu atâtu de frumosu armat'a româna, chiamata a luptá sub ochii unoru critici atâtu de severi, pe câtu drepti.

Esc. Sea generalulu Stolipin, ce comandá aici artileri'a rusésca si este insarcinatu a vedea operatiunile dela arip'a drépta a armatei ruse, in nenumerate renduri, mi-a aretatu deplin'a sea satisfactiune asupr'a modului, cum calarasii, infanteri'a si mai cu séma artileri'a 'si indeplinescu datoriele loru atâtu de grele si pline de pericolu. Cu ocasiunea acést'a in deosebi mi-a spusu ca-'si face o datoria de a multiami domniloru oficieri de tóte gradele si braviloru tunari, cari au asistatu la afacerea din 30 Iuniu, *câci a fostu singuru martoru alu bravurei loru, alu sciintiei militarie a oficieriloru, si recunósce servitiele insemnate facute de artileri'a româna si mai cu séma de maiorulu Falcoianu, capitanii Siomanescu si Alessandrescu, locotenentii Stefanescu, Popoviciu si Olanescu si de sergentulu Leonid'a.* A fostu in stare a apreciá prin insusi Esc. Sea purtarea acestoru bravi ostasi, *câci a statu fatia cându capitanulu Siomanescu a scosu tunurile din bateria spre a trage mai bine in contr'a inamicului si cându sergentulu Leonid'a, sub ordinele locotenentului Popoviciu, a demontatu unu tunu turcescu.*

Mi-a declaratu cu multa satisfactiune ca *artileristulu românu este demnu de sânt'a causa ce se apera*, si aceste multiamiri ale sele me róga a le aduce la cunoscinti'a loru precum si ca va raportá mai susu.

D. generalu Manu, comandantu alu divisiunei, primindu asemenea o comunicare magulitóre asupr'a trupeloru din acésta brigada, m'a insarcinatu a fi interpretulu seu prelânga densele, pentru a le esprimá satisfactiunea ce a simtitu de a vedea apretiata purtarea loru si de a constatá ca densele au sciutu sa o merite, cum nu se indoiá nici unu momentu.

Fia-care dar', gasindu-si intim'a resplata in consciinti'a sea, — pentru ca in diu'a acea, afara de aperarea teritoriului nostru, i-a fostu incredintiata onórea si reputatiunea armatei nóstre, pe care a sciutu sa le tiena asiá de susu, — sa-si ia partea de multiamire ací adresata, ce li-o transmitu cu o adeverata mândria.

Se scrie la „Fremdenblatt“:

Dupa o scire telegrafica din Bucuresci napastea rusiloru dela Plevn'a a facutu cá dispositiunile rusesci sa se modifice si asiá armat'a româna va intrá in actiune si pe rîp'a drépta a Dunarei. Deocamdata ea va garnisoná in Nicopoli si va atacá Vidinulu. Alte actiuni pentru dens'a nu suntu in perspectiva. In privinti'a celoru de mai susu s'au facutu arangiamentele urmatóre: Armat'a româna va operá lânga cea rusésca cá corpu independentu. Ea remane supusa regulamenteloru si prescriseloru sele. Déca aru fi cá trupele române sa opereze lânga cele rusesci generalii rusesci nu au sa se amestece nici sa faca dispusetiuni privitóre la trupele române. Drepturile principelui Carolu cá comandantu supremu suntu pe deplinu asigurate. Acest'a se va intielege cu principele Nicolau si cu cuartirulu generalu rusescu asupr'a miscâriloru trupeloru. Raportulu va fi tocmai acel'a dintre armat'a sardinica comandata de *Victoru Emanuel* in 1859 si intre cuartirulu generalu alu imperatului *Napoleonu.* De observatu este inse ca deocamdata operatiunile armatei române suntu fórte restrinse.

„Divisiunea a patr'a româna, de sub gen. Manu a trecutu Dunarea si flamur'a româna fâlfaie pe zidurile *Nicopolei*“, dice o telegrama din Bucuresci dela 29 Iuliu

---

Proiectele Russiei.

In Parisu a aparutu o brosiura intitulata, „La guerre d'Orient“ de dlu Alessandru Glenard, care pretinde a scí proiectele ce aru avea sa realiseze Russi'a prin resbelulu actualu.

Atâtu pentru apreciârile autorului, cari, fiindu favorabili Russiei, lasa a se crede, ca acésta brosiura s'a facutu sub inspiratiunea guvernului rusescu, câtu si pentru conclusiunile ce mai cu séma pune autorulu, brosiur'a acést'a presenta unu mare interesu pentru noi.

De aceea ne si grabimu a aduce la cunoscinti'a lectoriloru aceste conclucinoi:

1. Tractatulu din 1856 este abolitu, afara numai in ceea ce concerne limitele actuali ale imperiului rusescu.

2. Sórtea teritorieloru dependente de vechiulu imperiu turcescu in Europ'a, se reguléza in modulu urmatoriu:

Epirulu, Tesali'a, insul'a Cret'a si insulele Archipelagului, se anecséza regatului Greciei.

Bulgari'a, Bosni'a (in care se cuprinde si Erzegovin'a), Albani'a si Rumeli'a se intocmescu principate independente, libere de ori-ce legatura de vasalitate câtra sultanulu.

3. Aceste patru principate, cum si ale Romaniei si Serbiei, se asiédia sub inaltulu protectoratu alu Europei, cari le garantéza independinti'a si neutralitatea.

4. Limitele acestoru principate se voru fipsá de câtra unu congresu europeanu, compusu de representantii celoru siése puteri mari.

5. Puterile se angagiéza a procurá fia-câruí din aceste state, dupa cererea principelui domnitoriu, fortiele militarie suficiente, spre a mantiené séu restabilí ordinea publica.

6. In casu cându s'aru nasce conflicte intre dóue rase si aru trage dupa ele desordini in vre-unulu din statele create de presentulu tractatu, puterile 'si reserva facultatea a schimbá delimitarea principateloru séu a autorisá anecsarea la unu altu statu a principatului, in care s'aru fi produsu aceste desordini.

7. Orasiulu Constantinopole va fi capital'a principatului Rumelei.

8. Vasele de resboiu si vasele de negotiu ale tuturoru natiuniloru voru trece liberu strimtorile Bosforului si Dardaneleloru.

9. Datori'a otomana se va impartí potrivitu cu populatiunea, intre imperiulu otomanu din Asi'a, regatulu Greciei si cele patru principate ale Bulgariei, Bosniei, Albaniei si Rumeliei; se voru luá mesuri in comunu de câtra puteri, spre regularea plâtii regulate a dobandiloru si servitiului de amortisare anuale. Remasitiele nu se voru platí, de câtra statele europene, decâtu dela dat'a presentului tractatu.

10. Cerchesii, Circasienii si Curdii se voru espulsá din Europ'a.

11. Turcii voru putea residá in principate, insa cu conditiunea espresa a respectá legile tierei, fâra de care respectu se voru espulsá individualmente. Cei alungati, cari n'aru fi gâsitu cumperatori pentru bunurile loru imobili, le voru putea cedá statului, care le va platí pretiulu fipsatu prin judecat'a tribunalului localu, deducendu-li-se datoriele si daunele interese la cari voru fi pututu fi condamnati.

12. Toti locuitorii principateloru se voru bucurá de acele-'si drepturi civili si politice. fâra deosebire de credintia séu de natiunalitate. „Pr.“

Sieic-ul-islamulu este destituitu. Se dice ca pentruca s'a opusu a desfasiurá stégulu profetului. Destituirea se aduce in combinatiune cu hotarirea sultanului de a desfasiurá stégulu profetului. Din acésta causa, se dice mai departe, consululu italianu a sfatuitu pe compatriotii sei sa parasésca Constantinopolea.

„Press'a“ reamintesce cuvintele lordului Derby din 1875: „Romani'a are dreptulu de a comptá in viitoriu.“

Afirmâmu cu „Press'a“, dice „L'Orient“, ca acelesi cuvinte fura repetite de acel'asi personagiu politicu in lun'a lui Decembre 1876 si ca nobilulu lordu a adausu: „Aveti confidentia in Europ'a, care eri a recunoscutu uniunea principateloru, astadi recunósce dreptulu Romaniei de a conclude conventiuni comerciale; mâne nu se va opune independintiei ei. Intr'o di póte va recunósce neutralitatea ei.“

Cându s'au pronunciatu aceste cuvinte dlu Ioanu Bratianu erá primuministru.

Câte-va cuvinte asupr'a stârei economice a Bulgariei.

(Urmare.)

Neputendu analisá cu de amenuntulu oper'a dlui Senioru, ne vomu marginí a comunicá lectorului estracte, in cari se voru vedea parerile notabilitâtiloru straine asupr'a Turciei.

Umblându prin Terapi'a cu A. B. care traiá de unu anu intre turci si locuise inainte la Tripoli, 'lu intréba, déca arabulu este copilulu de progresu. „Nu credu ca arabulu va progresá pe câtu tempu va remanea musulmanu. Poligami'a, impur'a libertate a divortiului, reclusiunea femeiloru, fanatismulu, indiferinti'a ce elu profeséza pentru ori-ce cunoscintia si pentru ori-ce literatura afara din absurditâtile coranului, dispretiulu si ur'a câtra crestini; tóte aceste consecintie ale religiunei sele, infiltrate intr'ensulu dela nascere, se opunu radicalu la ori-ce progresu. Cu tóte acestea arabulu se afla intr'o stare de civilisatiune, la care turcii nu voru ajunge nici odata... Poti calatorí cu siguranti'a in Tripoli, dara aici nu esti siguru nici la cinci mile de orasiu, si chiaru in orasiu cându noptéza, mai cu séma in districtele departate.“

Intrebatu de E. F, ce impresiune a produsu orientulu asupr'a sea, d. Senioru 'i respunde: „Aici amu vediutu capital'a, ale cârei'a strade suntu de neumblatu pentru trasuri. Amu vediutu o tiéra fâra drumuri; amu vediutu unu palatu din ale sultanului pe fia-care promontoriu alu Bosforului; amu vediutu intinderi imense de pamenturi neocupate si mai multi câni decâtu ómeni. Aceste aparintie nu suntu nici in favórea guvernului nici a poporului.“

Amiculu seu respunde la acestea: „Déca ai avea nenorocirea, dupa cum amu avutu eu, sa traiesci intre turci doi séu trei ani, opiniunile d-tale le voru fi si mai nefavorabile. Din punctulu de vedere alu guvernului si alu religiunei, Turci'a este unu putrigaiu. Totu ceea ce face puterea sea, totu ce-i dá consistentia s'a dusu; acea ce a remasu se preface in tierina. Cele mai rele superstitiuni ale detestabilei sele religiuni, ur'a progresului si ur'a necredinciosiloru, cele mai rele defecte ale detestabilului seu guvernu, violenti'a, esactiunea, tradarea si fraud'a, eata cari suntu de acum inainte unicile resorturi ale esistintiei sele. N'amu vediutu nici odata alta tiéra care sa aiba mai mare trebuintia de unu concherantu. Spriginulu ce-i dâmu nu servesce decâtu a intardiá aplicatiunea acestui remediu eroicu.“

„Gândesci, dise d. Senioru, ca trebuie sa ajungemu la acést'a?

Nu vedu alta solutiune, respundea E. F., turculu este in adeveru unu animalu neperfectibilu. Elu uresce schimbarea si prin urmare civilisatiunea. Are orórе de europeulu; se inspaimenta de ori-ce propune elu. Nu este unu singuru cuventu in hatti-humayum care sa nu-i fia desgustu, iritatiune séu alarma. Numai forti'a 'lu va putea indatorá cá sa dea acestui hatti o aparintia de esecutiune. Si de ce valóre potu fi asemenea reforme la o natiune deprinsa de patru sute de ani, sa jefuiésca si sa apese pe crestini pentru a fi apasata si jefuita de câtra sultani, pasi, cadii si ieniceri.“

Unu francesu stabilitu in Galat'a, se esprima in modulu urmatoriu in privinti'a activitâtiei turciloru: Turcii din Europ'a nu producu; ei suntu o populatiune parasita care traiesce numai din jefuirea crestiniloru. Impedica jafulu, dice elu, séu fa cá sa fia anevoia, si turcii voru emigrá dela sine, si se voru duce sa móra aiurea. Puterea turcésca, in Bulgari'a si in Rumeli'a, va cadea cu modulu acest'a de sine, fâra conchista dupa cum s'a intemplatu in Serbi'a si in principate.

Amiculu dlui Senioru opinéza ca Bulgari'a si Rumeli'a sa fia unite cu Serbi'a si Romani'a pentru a face unu regatu séu o confederatiune. Pentru turci crede ca aru putea opri pe séma-le Asi'a mica pâna cându crestinii devenindu prea tari contr'a loru si sa fia siliti sa reapuce drumulu Tartariei pe care n'aru fi trebuitu sa o parasésca nici odata.

Intru câtu privesce asiá numit'a integritate a imperiului otomanu, d. Senioru dorindu a cunósce parerea unui mare comerciantu englesu W. asiediatu de ani indelungati in Constantinopole, acest'a 'i respunse curatu si simplu: Incâtu despre integritatea Turciei este cu neputintia de a o mantiene intr'unu modu durabilu. Putemu sa o doctorimu cu hatti-humayum, insa ból'a sea sfidéza pe medicu: „nullum remedium agit in cadaver,“ Si Turci'a este mai reu decâtu unu cadavru: este unu cadavru in starea de descompositiune.

(Va urmá).

Nr. pres. 216—1877.

Incunosciintiare.

Directiunea drumului feratu orientalu reg. de statu prin script'a sea dto Budapest'a 27 Iuliu a. c. Nr. 7808, primita aici numai astadi, ne notifica, cumca a facutu dispositiune, cá acei membrii, cari voru caletorí pre lini'a drumului feratu orientalu, la adunarea gen. a Asociatiunei tranne, tienenda la Blasiu in 5—8 Augustu a. c. sa póta caletorí incóce si incolo cu pretiu scadiutu; adeca cu biletu intregu de clas'a III-a se caletorésca pre clas'a a II. si cu jumetate biletu de clas'a a II., se caletorésca pre clas'a III.

Acést'a favóre se estinde pre tempulu dela 3 Augustu a. c. inclusivu pâna la 9 Augustu a. c. Pentru bagagiu nu se dà relacsare de tacsa.

Deci ne grabimu a incunosciintiá pre P. T. Domni membrii ai Asoc. despre amintit'a dispusetiune a directiunei drumului feratu orientalu de statu, cu aceea observare, cumca pentru doritorii de a participá la adunarea gen. susu-mentionata, s'a tramisu certificate de membrii, spre impartire, P. T. domniloru directori ai despart. cerc. si anume: Ioanu Petricu din Brasiovu, Ales. Micu din Fagarasiu, Ioanu Hanni'a din Sibiiu, Sim. Balomiri din Sebesiu, Dr. Lazaru Petco din Dev'a, Nic. Mihaltianu din Bradu, Ioanu Piposiu din Belgradu, Ales. Filipu din Abrudu, Dr. Gr. Silasi din Clusi, I. Lugosianu din Turd'a, Dem. Fagarasi sen. din Muresiu-Osiorheiu, Patrichie Barbu in Sasu-reginu, Dim. Coroianu in Gherl'a, Gabr. Manu in Deesiu, Gr. Moisiliu in Naseudu, Alimpiu Barboloviciu in Simleu si Nic. Petroviciu in Hatiegu.

Dela presidiulu Asociatiunei transilvane.

Sibiiu, 30 Iuliu 1877.

Iacobu Bolog'a, presiedinte.

pentru secret. *Ioanu V. Russu.*

In cestiunea decentralisârei Asociatiunei tranne.

(Fine.)

Sa ne intórcemu acum la § 16, care dice: „Tóte subcomitetele suntu nemijlocitu subordinate comitetului centralu din Sibiiu si indatorate a-si substerne protocólele loru lunare comitetului centralu pentru nesulu afaceriloru.“ Astadi avemu 17 subcomitete si sperâmu, ca in curendu o sa avemu 22, adeca intregu numerulu proiectatu. Sa presupunemu, ca cele 22 subcomitete tienu regulatu siedintiele lunare, adunâri generale si din cându in cându siedintie estraordinare. Care va fi resultatulu? Negresitu unu namolu intregu de protocóle, comitive, socoteli, proiecte si mai scie Ddieu ce. Tóte aceste voru avea sa calatorésca cu gramad'a spre inalta aprobare la comitetulu centralu, care si elu tiene siedintie, alegendu comissiuni, compunendu circulare, protocóle, „procese verbale“ etc. etc. Sa me ierte ori si cine, dar' eu unulu nu potu intielege, ce resultate practice aru fi in stare sa produca unu mecanismu administrativu atâtu de greoiu si complicatu. Cercetându mai de aprópe aflâmu, ca tempulu pretiosu ce se petrece cu scrisulu si tramiterea protocóleloru incóce si incolo, in cele mai dese casuri este unu tempu perdutu intocmai precum suntu perduti banii dati pe la poste cu ocasiunea tramiterei. Cá dovada n'avemu decâtu sa frundiarimu putienu protocólele subcomiteteloru, cari neavendu nici bani nici dreptulu de a lucrá decâtu sub control'a altor'a, nu e mirare, déca cele mai multe protocóle nu cuprindu decâtu nisce formalitâti fâra vre-unu meritu realu. Déca nu ne sfiimu a spune adeverulu in tóta golatatea lui, atunci insusi comitetulu centralu trebuie sa marturisésca, ca 2 treimi din protocólele subcomiteteloru suntu lipsite de aprópe ori-ce valóre practica. Câci 2 treimi din aceste protocóle se destingu cam prin urmatoriulu cuprinsu: Protocolulu siedintiei subcomitetului cutare tienute in cutare di sub presidiulu Ilustritâtiei Sele séu reverendissimului domnu cutare fiindu de fatia cutare si cutare. Nr. 1. Ilustritatea Sea dlu dir. alu desp. deschide siedinti'a prin o cuventare potrivita, care se primesce cu „sa traiésca“, uneori „cu insufletite aplause.“ Nr. 2. Dir. substerne si subc. primesce harthi'a dto atâtu, prin care prea on. com. centralu apróba protocólele siedintieloru tienute cu 3—4 luni mai nainte. Se ia spre sciintia. Nr. 3. Membrulu X. propune a se alege o comisiune, care sa verifice protocolulu siedintiei premergatóre. Se primesce si se alege o comisiune in persónele dloru A. B. si X. Nr. 4. Dir. anuncia, ca membrulu Y. si-a datu demisiunea. Dupa o „lunga“ si „seriósa desbatere“ demisiunea se primesce spre sciintia si orientare. Nr. 5. Dir. substerne circulariulu dto atâtu, prin care comitetulu centralu recérca pe subcomitetu a staruí din tóte puterile pentru culegere de abonamente la „Transilvani'a“, fói'a Asoc. Se ia spre sciintia si urmare intocmai. Nr. 6 si celu din urma. Dir. anuncia, ca prosim'a siedintia se va tienea in cutare di. Se primesce. Ne mai fiindu alte obiecte la ordinea dilei, protocolulu se incheia, in dilele urmatóre se purifica se verifica, apoi se subscrie de dir. si actuarulu subcomitetului Nimicu nu a-si avea de adaugatu, déca cu atât'a s'aru fi ispravitu tréb'a. Dar' nu; câci protocolulu trebuie decopiatu si sigilatu intr'o „concomitiva“ magulitóre, care si ea trebuie subscrisa de directorulu. In urm'a urmeloru copi'a protocolului, de-si cuprinsulu lui este cu totulu inocentu, trebuie substernuta comitetului centralu spre studiare si revisiune „pentru nesulu afaceriloru.“ Ce o fi avendu comitetulu centralu sa „studieze“ si sa scóta la ivéla luându la revisiune asemenea protocóle, nu sciu; atât'a sciu, ca protocólele, fia ele cum voru fi, trebuie tramise incóce si dupa acea iér' inapoi la subcomitetu, pe semne pentru de a inmultí literele scrise si de a imbogati cas'a posteloru.

Eata in miniatura unu tablou, in care se oglindesce aparatulu administrativu dreptu urmare naturala a dispositiuniloru cuprinse in vechiulu regulamentu.

Remâne sa vorbescu ce-va cu privire la § 27, care dice: „Din sumele ce voru incurge in cas'a cercuala preste anu dela membrii ajutatori si binefacatori ai desp. prin daruri etc., comitetulu centralu in contielegere cu celu cercualu, va defige in totu anulu o parte pentru acoperirea trebuintieloru cercuale (!) etc.“ Dupa cum voiu aretá mai tardiu, cuvintele „in contielegere“ se potu talmací in mai multe chipuri, dupa cum comitetului centralu i se pare séu nu i se pare resonabila cestiunea, asupr'a cârei'a aru avea sa se „contieléga“ cu subcomitetulu. Déca vrea si i se pare, se contielege, déca nu i se pare, nu se contielege. Destulu, ca unele subcomitete nu s'au folositu, altele din contra s'au folositu de grati'a „contielegerei“, cerendu din banii adunati câte o suma óre-care pentru trebuintiele despart. Asiá d. e. subcomitetulu (I) Brasiovului a cerutu si i s'a asignatu la cas'a Asoc. câte 30, 50 si chiaru 100 fl. Asemenea a facutu subcomitetulu Clusiului, cerendu odata 27, altadata 155 fl. apoi chiaru si 220 fl. precum si 45 fl. pentru cheltuelile cancelariei. Protocólele respective ne spunu, ca contielegerea a devenitu faptu implinitu numai in urm'a mai multoru corespundintie si deslusiri de competintia ivite de o parte si de alt'a. Asiá d. e. mai multe subcomitete au retienutu banii preliminati deadreptulu fâra a-i mai tramite incóce, -- negresitu sub cuventu, ca aprobându comitetulu centralu bugetulu, este de prisosu si chiaru absurdu a mai tramite banii incóce pentrucá aceia'si bani sa calatorésca mai apoi totu acolo, de unde s'au tramisu. Ei dar' comitet. centralu a fostu cu totulu de alta parere si anume elu de regula a aprobatu budgetulu, inse in tenórea § 27 elu a denegatu subcomitetului competinti'a de a retienea sum'a preliminata. Urmarea a fostu, ca aprópe tóte subcomitetele au ajunsu in positi'a curiósa de a tramite sum'a preliminata incóce pentru a avea de unde primí inapoi intocmai aceasi suma. Aceste putiene deslusiri dovedescu indeplinu, câtu de gingasia a fostu „contielegerea“ intre o cooperatiune suverana si alt'a subordinata.

Amu disu mai susu, ca nu tóte subcomitetele au cerutu bani pentru trebuintiele desp. seu. Ací apartiene intre altele si subc. Sibiiului, care d la infiintiarea sea (1870) si pâna in anulu trecutu nu a cerutu nici macaru unu cr., afara de câti-va fl. spese de cancelaria. In acestu restempu au incursu din desp. Sibiiului 2157 fl. dela membrii fundatori si ordinari si 463 fl. dela membrii ajutatori si binefacatori, cu totulu considerabil'a suma de 2620 fl. Prin urmare chiaru si in virtutea vechiului regulam., desp. Sibiiului a avutu totu dreptulu sa pretindá si elu óre-care suma pentru trebuintiele proprii asemenea celorulalte desp. In 4 Ian. 1876, subscrisulu amu presentatu subcomitetului nostru unu proiectu pentru infiintiarea unei gradini de pomaritu in Sibiiu. In acestu proiectu amu aretatu cu deameruntulu importanti'a si deosebit'a luare aminte, ce merita asemenea gradini cercuale, cari continuandu a se infiintiá in fia-care despart. cu vreme ele aru putea deveni unu puternicu mijlocu de prosperare materiala si totu-odata unu locu publicu de instructie si esperimentâri precum si unu isvoru nesecatu, de unde invetiatorii impreuna cu poporulu sa si póta procurá altoi semintie etc. Dupa cum amu amintitu, subcomitetulu nostru incassase pâna ací considerabil'a suma de preste 2600 fl. fâra a fi pretinsu ce-va dela Asoc. pentru trebuintiele sele proprii. Amu avutu deci cuventu sa accentuezu in proiectulu cu gradin'a, ca vediendu poporulu, cum elu totu jertfesce cu sutele si cu miile fâra vre-o recompensa directa si imediata, vediendu ca elu totu da fâra sa primésca macaru o mica particica inapoi, in curendu ne vomu pomeni, ca poporulu si-a perdutu chiaru si placerea de a totu jertfí fâra a fi consideratu asemenea din celelalte desp. In sfersitu aretându, ca dela membrii ajutatori si binefacetori au incursu preste 460 fl. amu incheiatu protocolulu cu urmatórea rugare umilita: On. comitetu centralu sa binevoiésca a pune la dispositiunea acestui comitetu sum'a de 250 fl. pentru infiintiarea unei gradini de pomaritu si legumaritu in Sibiiu. Cu ducerea in deplinire a proiectului de fatia resp. cu infiintiarea si conducerea gradinei se insarcinéza subcomitetulu desp. III alu Sibiiului! In 4 Ian. subcomitetulu a primitu proiectulu meu en bloc si cu unanimitate si l'a asternutu spre aprobare comitetului centralu. In treacatu fia disu, unii membrii din subcomitetulu nostru suntu barbati de specialitate in cestiunea pomaritului. Tocmai din acestu motivu si tocmai fiindu ca sum'a pretinsa erá basata pre chiaru dispositiunile regulamentului, sinceru o spunu, ca eu unulu nu amu pututu asteptá decâtu un'a din dóue: séu ca vine comitetulu centralu si dice: aici aveti 250 fl., apucati-ve si infiintiati gradin'a de pomaritu cum veti scí mai bine séu ca comitetulu centralu vine si respunde: Acum odata nu avemu bani disponibili, inse vomu intercalá sum'a pretinsa in budgetulu anului viitoriu. Unu altu respunsu credeamu ca este cu neputintia.

Dar' ce sa vedi. Com. centralu s'a crediutu indemnatu a se folosí asta-data de dreptulu, ce elu are de a aprobá séu de a desaproba aceea ce voru sa lucre altii, in propriulu interesu alu Asoc. Câci eata ce a respunsu in 8 Fauru 1876 la proiectulu cu gradin'a: In ce privesce infiintiarea unei gradini de pomaritu in Sibiiu, comitetulu 'si esprima multiamit'a sea pentru salutar'a initiativa, este inse de parere, ca acésta cestiune numai asiá se pare practicabila si salutara, déca gradin'a proiectata s'aru puté institui cu participarea si spriginulu Vener. consistoriu din Sibiiu. Despre pasii facuti la

Ven. consistoriu, subcomitetulu se va incunosciintiá la timpulu seu.“ In resumatu acestu respunsu vrea sa dica: Glori'a de a fi luatu initiativ'a cu ide'a gradinei este a Asoc. Onorabile subcomitetu! Inse... (si aici vedemu ivindu-se suveranitatea com. centralu), realisarea ideei trebuie lasata pe mân'a mea, si cá onorabilulu subcomitetu sa nu se trudésca mai departe voiu infiintiá eu, comitetulu centralu, o gradina cu Ven. consistoriu impreuna!

A infiintiá Asoc. nostra o gradina in tovarasie cu Ven. consistoriu gr. or. este o idee atâtu de originala, incâtu merita negresitu a nu fi trecuta cu vederea.

Sa ne inchipuimu situatiunea si sa presupunemu, ca Ven. consistoriu se pune in tovarasie cu comitetulu centralu si infiintiéza o gradina impreuna. Tréb'a merge de minune — la inceputu. Dar' sosesce unu timpu, cându unulu séu altulu din tovaresi nu se mai invoiesce cu conditiunile. Tovarasii se desbina si gradin'a cu pomi cu totu ajunge la impartiéla. Dar' cum? — A respunde la acésta intrebare este o problema de inalte studii administrative. Câci cu totii scimu, pomii nu suntu bancnote, cari se potu imparti fratiesce, nici nu se potu pastrá in archivulu Asoc. pâna la intocmirea unei nóue gradini. Sa punemu inse casulu ca tréb'a nu vine la impartiéla si pomii crescu fratiesce unulu lânga altulu. Dar' iér' intrebu, pâna cându? Pâna ce hidr'a confessionala nu si a scosu ghiarele. Déca da, atunci s'a ispravitu cu tovarasi'a. Eata cum: Se ivesce trebuinti'a de a distribuí unu numeru óre-care de altoi intre toti invetiatorii desp., fia acesti'a gr. or fia gr. cath. Unu tovarasiu va consimtí, celalaltu va protestá; unulu va dice: pamentulu este alu meu, celalaltu va replicá; altoii suntu cultivati cu spesele mele. Poftimu isprava buna si totu odata confessionala!

Inca un'a. Credu a nu vatemá pre nimenea afirmându, ca aparatulu administrativu alu Ven. consistoriu, care si elu aterna dela sinóde si congrese, este mai totu asiá de greoiu si complicatu precum este aparatulu Asociat. cu comitetulu centralu si numerósele ei subcomitete. Nu voiu sa cercetezu, cine pórta vin'a: destulu ca, de-si cestiunea s'a ivitu in 4 Ian. 1876, ea este astadi dupa 1½ anu de dile totu asiá de neresolvita cum a fostu atunci cându s'a ivitu pentru prim'a-data. Se va infiintiá gradin'a pe viitoriu? Nici vorba; eu unulu si impreuna cu mine toti cari cunoscu impregiurârile locale suntemu pre deplinu incredintiati ca, pre câta vreme vomu umblá intovarasindu-ne séu mai corectu incurcându ne cu aparate administrative complicate precum suntu aparatele administ. confessionale, — n'o sa avemu gradina! O asemenea tovarasie neprecugetata (pardonu de espresiune!) aru avé de resultatu o confusiune ne mai pomenita in analele gradinaritului.

Dar' tóte aceste motive in deobsce cunoscute nu au impedecatu pre comitetulu centralu a respunde: „este inse de parere, ca acésta cestiune numai asiá se pare practicabila si salutara, déca“ .... va intrá in tovarasie cu Ven. consistoriu gr. or. din Sibiiu. Nu ca facu prin acést'a vre-o mustrare comitetului centralu. Nu; câci elu a procesu corectu, folosindu-se de dreptulu ce are de a aprobá séu de a desaprobá aceea ce propune cutare subcomitetu. Asiá dar', nu comitetulu centralu, ci vechiulu regulamentu e stavil'a, care nu ingaduie subcomiteteloru de a lucrá dupa propri'a chibzuire; vechiulu regulamentu este caus'a de subcomitetele ascépta cu lunile de dile pâna sa tréca protocólele prin labirintulu unei administratiuni atâtu de complicate; regulamentulu ne silesce sa cheltuimu pe fia-care anu mai multe dieci florini distribuiti pre la poste; regulamentulu ne face sa denegâmu subcomiteteloru ori-ce umbra de incredere, concentrându si monopolisându tóta puterea morala si financiala in mânile unui comitetu, despre care nu avemu motivu a presupune ca aru respectá statutele Asociat. mai tare decâtu subcomitetele. Nu; pentru-ca in fruntea despartieminteloru suntu pusi cei mai vrednici fruntasi ai natiunei. Subcomitetele insi-le suntu compuse din barbati inteligenti si onorabili, alesi din cetâtile de frunte, barbati cari, lucru firescu, mai bine cunoscu trebuintiele locale decâtu membrii comitetului centralu. Esperienti'a si actele culese dela infiintiarea despartieminteloru si pâna astadi ne suntu o viua dovada, ca acesti barbati, necum sa fi lucratu in contr'a intereseloru Asociat., ei s'au jertfitu luându parte la siedintie si adunârile generale si lucrându impreuna, nu spre a instrainá banii Asoc., ci spre a inavutí fondulu din ce in ce mai tare. In consecuentia, este cu totulu nemotivata nedumerirea de care suntu cuprinsi unii membrii si in deosebi comitetulu centralu, cându este vorb'a a pune o mai mare incredere in directorii si membrii subcomiteloru.

Centralisarea ce conformu vechiului regulamentu s'a incuibatu in sinulu Asoc. nóstre, este intemeiata — de-si fâra nici unu motivu, — pe e incredere reciproca. Singuru comitetulu centralu face esceptiune; elu este increderea insusi, elu care singuru are dreptulu de a aprobá séu a respinge aceea ce propunu vre-o 17 subcomitete. Comitetului centralu de 12 membrii 'i suntu subordinate adunârile generale ale despartieminteloru adese compuse din câte preste 1—200 barbati de frunte. Cunoscu multe societâti streine, cari si ele au filiale séu despartieminte; nu cunoscu inse o singura societate streina, unde 12 membri aru fi in dreptatiti sa restórne prin o trasatura de péna aceea ce a hotaritu o intréga adunare generala a desp. Sa hotarasca? — Adunârile desp. nóstre nici ca au dreptulu sa hotarasca, si celu multu „sa-si esprime dorinti'a“ asupr'a celoru ce are de facutu. Aterna apoi dela grati'a comitetului centralu, déca dorinti'a sa séu nu se considera cá un'a ce i se pare séu nu i „se pare practicabila com. centralu.

Resumându cele espuse pâna ací parerea subscrisului (resp. parerea comisiunei iusarcinate cu modificarea vechiului regulamentu) s'aru puté esprimá in dóue cuvinte: Sa decentralisâmu! Da, sa decentralisâmu, dându fia-cârui subcomitetu de a lucrá dupa bun'a sea chibzuire, potrivitu cu trebuintiele locale si totu-odata intre marginile competentiei cuprinse in statutele Asociat. Sa decentralisâmu si prin acést'a sa proscriemu odata pentru totu-déun'a formalitâtile góle, incetându a mai cheltuí banii in zadaru pre la poste, incetându de a mai trimite protocóle cu gramad'a incóce si incolo, fâra nici unu folosu.

Déca vomu pune motivele insirate si altele de feliulu loru fatia in fatia cu cuprinsulu vechiului regulamentu, usioru se esplica modificârile ce comisiunea le-a introdusu in noulu regulamentu.

Aceste modificâri se estindu asupr'a mai multoru puncte principale si in deosebi:

a) comisiunea propune si recomenda adunârei generale spre primire stergerea din vechiulu regulamentu a §§-loru, prin cari subcomitetele se indatorescu a tramite protocólele in fia-care luna la comitetulu centralu. Cu chipulu acest'a vomu economisá in bani si in tempu, introducendu totodata o administratiune simpla si eftina.

Cum? Sa ingaduimu, cá subcomitetele sa lucre de capulu loru, fâra nici o controla? Sa se primejduiasca unitatea Asociatiunei? Nu; acést'a nu o voiesce comisiunea si ca nu voiesce, eata ce propune: Subcomitetele tienu siedintie, aducu concluse si le punu in lucrare practica fâra a mai asteptá cu lunile de dile. La sfersitulu anului subcomitetele facu câte unu raportu generalu asupr'a activitâtiei sele in cursulu anului. Raportulu dimpreuna cu protocolulu adunârei a desp. se asterne prin comitetulu centralu, adunârei generale a Asociat. spre sciintia si aprobare. Eata deci unu mijlocu practicu si eftinu pentru a pune adunarea generala in positie sa judece insasi, incâtu subcomitetele si au implinitu chiamarea si incâtu nu. Alu doilea punctu principalu este:

b) de acum inainte sa se reguleze in modu câtu mai esactu cestiunea baniloru adunati din diversele despartieminte. Cu „contielegerea“ prescrisa intre comitetulu centralu si subcomitete amu vediutu, ca nu mergu trebile in renduiala. Sa se hotarasca deci cu esactitate, câtu trebuie sa tramita subcomitetele la fondulu Asociat. si câtu de mare sa fia sum'a destinata esclusivu pentru trebuintiele despartieminteloru. Tacsele incurse dela membrii fundatori si ordinari precum mai nainte asiá si pe viitoriu, subcomitetele sa le tramita la cas'a centrala fâra amanare. Din contra, banii ce s'aru incasá dela membrii ajutatori si binefacatori, de acum inainte se considera de proprietate a despartiementului respectivu si se folosescu parte pentru cancelaria parte si mai alesu spre a avea de unde acoperí numerósele trebuintie ce se voru iví procurandu unelte, semintie si recuisite agricole si scolare, dându ajutóre la meseriasi, cumpeperându cârti populare si alte asemenea producte.

Oare nu amu stirbí fondulu Asociat., imprasciandu o suma insemnata de bani pe sém'a despartieminteloru? Oare nu s'aru alterá scopulu Asoc. prin reducerea sumei disponibile pe fia-care anu? La asemenea objectiuni, subscrisulu respundu cu: nu! Un'a, pentruca chiamarea Asoc. nóstre nu consista atâtu in gramadirea de bani la unu singuru locu, câtu mai alesu in folosirea in modu câtu mai productivu a baniloru adunati; alt'a, pentruca banii incasati de pe la membrii ajutatori si binefacatori si asiá nu compunu decâtu nisce sume neinsemnate. Astfeliu d. e. in cas'a desp. III (Sibiiu), negresitu unulu dintre desp. de frunte, nu au incursu dela membrii ajutatori si binefacatori in decursu de cinci ani (1870—1875 incl.) decâtu numai vr'o 260 fl. cari, impartiti in 5 pârti facu 52 florini pe fia-care anu. Aceasi se póte dice despre cele mai multe despartieminte. Prin urmare, este cu desaversire nemotivata parerea aceloru cari se temu, ca Asoc. va suferí cine scie ce scaderi, punendu câte 20, 30 séu 50 fl. la dispositi'a fia-cârui despart. Este nemotivata; câci vediendu-se poporulu spriginitu de Asoc. in intreprinderile sele economice si scolare, vediendu jertfele sele imediatu recompensate si sciindu, ca o parte din banii dati la cas'a desp. suntu anume meniti pentru trebuintiele locale, — poporulu va continuá pe calea apucata si bucurosu va jertfí mai multu cá pâna acum pentru realisarea frumosului scopu ce Asoc. urmaresce.

Departe de a voí sa tragu la indoiala cunoscintiele limbistice ale nu sciu cui... dar' adeverulu mai pre susu de tóte: vechiulu regulamentu este compusu intr'o limba aprópe deplorabila. Aceasi se póte dice despre form'a legatur'a logic'a si arangiarea materialului. Astfeliu se esplica esentialele modificâri stilistice si formale, la cari comisiunea s'a crediutu indatorata a supune vechiulu regulamentu.

D. Comsi'a.

Ni se tramite urmatórea scrisóre particulara spre publicare:

Dle Redactoru! De si traimu intr'unulu dintre cele mai serace tienuturi ale tierei, nu amu pututu remâné indiferenti de fratii nostri din Romani'a, cari se lupta pentru o causa sânta, si astfeliu amu instituitu aici o subscriptiune pentru fratii români raniti in resbelulu actualu.

List'a, impreuna cu sum'a colectata o amu spedatu la adres'a prea stimatei dómne Iudit'a Macelariu, pentru de a le inaintá la loculu destinatiunei.

Abiá se simtí insa intreprinderea mea, si indata s'au aflatu denuncianti, cari se vede ca nu s'au asceptatu cá si in acestu unghiu alu comitatului Hunedórei, sa se adune ofrande pentru „rebelii si banditii ce au apucatu armele in contr'a suzeranului“, dupa cum 'i place lui „Kelet“ a-i numí, dieu nu s'au asceptatu cá si aici sa se adune bani si astfeliu sa ne manifestâmu simtiemintele fratiesci, — aratara stapânirei, ca preotulu din Dobr'a aduna bani pentru muscali si invita la subscriptiuni, aretându hârtii compromitietóre (dóra dela comitetulu slavicu din Moscv'a).

Pretorele Iliei, baronulu Kemény. s'a aflatu indemnatu, pre bas'a aceloru spuse, a face o aretare câtra vicecomitele Szereday, carele indata dede ordinu pretorelui Dobrei, G. Nandr'a cá imediatu sa me citeze spre a me purificá.

Dupa ce mi se cetí aretarea baronului-pretoru, impreuna cu comentariele vici-comitelui fostu postmeister, m'amu ingretiosiatu de brusc'a nedumerire, si indignatu preste mesura amu datu urmatoriulu respunsu:

E adeveratu ca amu deschisu un'a subscriptiune, insa nu pentru rusi, ci pentru fratii nostri români. Amu colectatu in mai multe renduri in Dobr'a, si se póte ca si in diu'a de 2 Iuliu st. n. La Ili'a amu fostu in 6 Iuliu, scopulu mergerei mele acolo nu a fostu insa adunarea de ofrande, ci puru si simplu *tergulu.* Amicii mei din Ili'a si giuru aflându insa ca amu deschisu aici in Dobr'a un'a subscriptiune, singuri s'au oferitu a contribuí in colect'a mea, prin urmare nu a fostu de lipsa cá eu sa-i entusiasmezu; dovada ca doi individi de natiunalitate magiari, pre cari eu nu-i cunosceamu pâna atunci, aflându despre scopulu umanitaru alu colectei, insu-si mi s'au oferitu ca voru a contribuí si densii.

Despre Oiesdeanu Ioanu nici ca sciu sa fi fostu si densulu atunci la Ili'a, nici ca l'amu vediutu acolo, nici ca sciu sa fi colectatu si densulu — (se vede ca domnii au visatu de intruniri); se vede deci ca tóta aratarea pretorului Kemény este basata pe spus'a unoru, cari prin o atare denunciare nedémna de omu onestu au cautatu póte favorulu pretorelui séu a altor'a, séu au voitu macaru sa-si câstige renume intre connatiunalii sei, denunciându de agitatoru pre unu preotu carele scia ca intre marginile legei este permisu a instituí o atare colectare, séu póte ca este o finetia din partea dlui pretore Kemény, carele — fiindu aprópe timpulu nóueloru alegeri, — crede ca prin denunciare si-va câscigá popularitate mai multa intre connatiunalii sei, si astfeliu 'si-va poté asigurá reusit'a la viitórele alegeri. Horribile! Dlu pretore Kemény 'si da unu tristu testimoniu cându dupa spusa face atari aretâri superioriloru sei, si se vede ca, de si baronu, nu are cunoscintia nici chiaru de rescriptele si ordinatiunile ministeriali, câci atunci aru trebuí sa scia, ca astfeliu de colectâri, prin *acelea,* s'au permisu persóneloru private; séu póte ca numai in acestu unghiu alu comitatului Hunedórei este interdisa o atare colectare, cari pretotindeni s'a *iertatu* din partea ministrului? Atunci dlu vice-comite Szereday avé datorinti'a a aduce acésta opreliste la cunoscinti'a publica, fiindu-ca asiá ce-va insa au potutu admite, apoi rogu pre dlu vice-comite cá se dea ordinu subalternului seu pretore Kemény, cá sa nu molesteze pre civii pacinici ai statului, si a le vatemá onórea timbrându-i de agitatori, si cu atâtu mai vertosu pre preoti, câci 'si cunoscu chiamarea si necum a fi agitatori, dara inca se róga lui Ddieu pentru stapânirea ce o imbraca.

Si óre, déca aveamu chiaru de cugetu a face la Ili'a agitatiuni, alegeamu o di de tergu? Este fórte naivu dlu pretore Kemény, póte ca d-sea in naivitatea sea aru fi capabilu de asiá ce-va. Ce e mai multu eu nu amu petrecutu mai multu decâtu o óra si jumetate in opidulu Ili'a; eu nu sciu ce barbatu de autoritate mare chiaru inaintea publicului aru poté face in atât'a timpu agitatiuni, póte printr'o prelegere publica, nu potu presupune insa ca naivitatea dlui Kemény sa merga asiá departe, pentru ca 'i marturisescu ca déca d-sele — in casuri analóge — nu, dar' mie mi-e draga libertatea. — Nu potu deci a face alta conclusiune decâtu ca tóta aretarea acést'a in contra mea pórta deo-parte tipulu arogantiei, iér' de alt'a a malitiei ridiculóso-reutacióse.

Ca amu provocatu pre poporenii mei in biserica a vení in ajutoriulu fratiloru români raniti in resbelulu ruso-romàno-turcu, este o fantasmagoria, si improvisatiune, carea nu se póte nasce decâtu in spiritulu unoru slabanogi, ce se svercolescu in agonia, este dicu o denunciatiune facuta din partea unui neromânu, — câci eu pre unu românu nu-lu tienu capabilu de atât'a bruschetia — care visédia necontenitu ca valachii din Hossuseu au revoltatu. Declaru deci acést'a de o scornitura miserabila, denunciata de unu miserabilu. — Dar' in fine, déca in adeveru aru stá lucrulu asiá, óre fire-aru crima, óre póte-se cualificá de crima provocarea preotului câtra poporenii sei cá sa intinda ajutoriu celuice are lipsa de elu? Óre nu in biserica se cuvine a propagá misericordi'a? Óre nu este preotulu per excellentiam chiamatu de a predicá milosteni'a? Si este óre colectarea pentru raniti altuceva decâtu milostenia, pre carea Mântuitoriulu Christosu ne demânda a o predicá?

Amu colectatu pentru rusi! — Fórte marginitu trebuie sa fia dlu Kemény séu respective interpretele seu cându potù numai presupune dela unu românu a colectá ajutóre pentru muscali séu turci pâna atunci, pâna cându fratii nostri de unu sânge au trebuintia de asemeni ajutóre: se vede ca nu suntu tocmai limpedi creerii astorufeliu de ómeni, cari suntu capabili de asemeni presupuneri. Nu potu deci decâtu sa declinu dela mine cu indignatiune atari insinuatiuni, pre cari ori-ce omu onestu trebuie sa le cualifice de miserabilitâti.

Hârtiile compromitietore ce le-amu portatu, au fostu list'a de subscriptiune ce amu deschisu, pre carea, dupa completare o voiu substerne acestui oficiu pretorialu si respective celui de vicecomite, si acest'a, déca va aflá de bine póte secuestrá acesti bani si ai intrebuintiá pentru scopuri mai umane, bun'a óra schimbându adres'a si trimitiendu acestu ajutoriu ranitiloru *cerchesi* si *basi-bozuci.*

Pâna ací protocolulu. — Acum dle redactoru trebuie sa ve marturisescu ca cele ce amu scrisu atunci in primele momente ale indignatiunei, mi s'au intiparitu fórte bine si le sustienu si acum, câci in adeveru atât'a reutate si pressiune trebuie sa indigneze si pre omulu celu mai flegmaticu. Poftimu unde amu ajunsu cu fericitorii de popóre stapânitori ai dilei! Cu astfelu de amploiati ne-au fericitu, cari suprime totu ce e românescu pentru cá sa-si capete osulu de rosu.

Voiu revení in curendu iérasi.

Primiti dle Redactoru incredintiarea distinsei mele stime.

Dobr'a 6/18 Iuliu 1877.

Romulu de Crainicu,
parochulu Dobrei.

Ajutoriu pentru râniti.

Ofrande primite de subsemnatulu pentru soldatii raniti din Romani'a, colectate prin dómn'a *An'a Tincu* din *Orasti'a,* si tramise prin post'a locala principelui *D. Gr. Ghic'a* presiedintele societâtiei române *„Crucea rosia“* la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

An'a Tincu presiedinta 5 fl., Amali'a Barsanu 2 fl., Mari'a Maiorescu 2 fl, Mari'a Martsocu 1 fl., Agnes Radu 50 cr., Terutea Munteanu 40 cr., Mari'a Popu Vasilie 2 fl., Iudith'a Poppu 1 fl., Mari'a Corvinu 2 fl., Mari'a Zacharia 1 fl., Mari'a Munteanu 2 fl., Cic'a Baciu 2 fl., An'a Grofu 1 fl., An'a Virtianu 1 fl., Mari'a Rosolu 2 fl., Sofi'a Boeriu 1 fl., Eleonor'a Boeriu 1 fl., Mariuti'a Boc'a 2 fl., An'a Orbonasiu 2 fl., Elisabet'a Cristi'a 1 fl., Paraschiv'a Trifu 2 fl., Adele Naumann 50 cr., Ioan'a Stern 50 cr., Pop'a George 40 cr., Csóka László 50 cr., Pelaghi'a Lazaroiu 50 cr.. Rosali'a Hertzlinger 1 fl., Eszter Szamati 10 cr., Barbar'a Breitenstein 50 cr., Mari'a Citronu 50 cr., Luis'a Mahler 50 cr., Luis'a Amlacher 50 cr., Iuli'a Mahler 50 cr., Ev'a Reyer 30 cr., Mari'a Weiss 50 cr., Amalie Mahler 50 cr., Ros'a Solnitzky 1 fl., Carolin'a Biburger 20 cr., Ioan'a Keul 30 cr., Carolin'a Orelt 40 cr., Iosef'a Biburger 20 cr., Susan'a Amlacher 50 cr., Debor'a Lövi 20 cr., Ioan'a Kremer 1 fl., Susan'a Weber 20 cr., Mari'a Lazaroiu 20 cr., Mari'a Svank 50 cr., Friedericu Wieser 50 cr., Marin'a Balabanu 20 cr., Iosef'a Andreescu 20 cr., George Baciu 1 fl., Radu & Lahner 1 fl., Rosali'a Moldovanu 1 fl., Rosali'a Roth 1 fl., Crisc'a Stoianu din Spinu 1 fl., Mari'a Tabacariu 1 fl. 50 cr., Carolin'a Melotinovits 2 taleri à 1 fl. 2 fl., M. Puicaru 20 cr., Salamonu Gaiger 1 fl., Albernezi 1 fl., Biri Chernovice 50 cr., Mari'a Metz 50 cr., I. Schelcer 20 cr., I. Antoni 50 cr., I. Antoni 50 cr., I. Dönötőr 1 fl., C. Veilinger 1 fl., Luis'a Barta 50 cr., o Dómna 50 cr., Leonhard 1 fl., Sofi'a Barsanu 1 fl., Mari'a Herlea 1 fl., Ioanu Herlea 30 cr., Petru Adamu 30 cr., Avramu Opriti'a 30 cr., Todoru Herlea 2 fl., Ioanu Iaru 1 fl., Samu Ion 20 cr., Gligoriti'a 50 cr., Tenase 50 cr., Iosifu Laub 1 fl., Gavril'a Iacobu 50 cr., Ioanu Fuljeru 20 cr., Pamfilie Mihaila 1 fl., Rebec'a Lazaroiu 20 cr., Marin'a Cusereanu 30 cr., Vasilie Basaraba parochu 1 fl., Adamu Dreganu 20 cr., Ioanu Viorelu 20 cr., Aiuraru Balomiru 50 cr., Albertu Reiss 1 fl., Simionu Todoru 50 cr., Ioanu Marianu 1 fl., Vasilie Belpanu 1 fl., Pop'a Davidu 1 fl., An'a Trifanu 2 fl., An'a Munteanu 1 fl., Nicolae Semedru 20 cr., Charlotte Schul 20 cr., Andreas Laub 50 cr., Israel Mahler 50 cr., Dr. Tincu 5 lire, Otto Tincu 5 napoleoni = 105 fl., Ioanu Mihaiu locotenente c. r. in pensiune 50 fl., Ioanu Mihu juristu Vinerea 20 fl., Mihailu Mihu 5 fl., Simeonu Mihu 1 fl., Simeonu Craciunu 2 fl., Petru Simedru et Avramu 2 fl., Teodoru Herlea notariu 4 fl., Alex'a Iosianu 1 fl., Danielu Pecurariu 1 fl., George Turlea 1 fl., Niculae Uritescu 2 lei = 1 fl., George Berceanu protopopu 2 fl., Alexandru Colbasi 1 fl., George Lelutiu 1 fl., Niculae Darabu 1 fl., George Balutiu 3 fl., Teodoru Drogotielu 2 fl., Ioanu Cazanu 5 fl., dómn'a Balutine 2 fl., veduv'a Astanasa Simedru 20 cr., soci'a lui Simeonu Mihu 1 fl., o femeia româna 20 cr.

Sum'a in bani 295 fl. 70 cr.

Apoi in objecte: Mari'a Dörner 10 rifuri sifonu, Mari'a Corvinu 12 fasi, 12 cârpe triunghi, Mariti'a Mihaiu 2 chilo scama, An'a Tincu cu mai multe dame 1 ½ chilo scama.

Bucuresci, 19 Iuliu 1877.

Societatea „Crucei rosie“ din Romani'a.
Comitetulu centralu Nr. 575.

Domniei sele dlui Diamandi I. Manole la Brasiovu.

Domnulu meu! Pentru sum'a de 25 florini, ce a-ti binevoitu a ne mai tramite cu epistol'a d-vóstra dela 11 Iuliu amu onóre a ve inaintá recepis'a cassariului Nr. 377.

Primiti, ve rogu domnulu meu, asigurarea prea osebitei mele consideratiuni.

Dim. *Ghic'a* m/p. I. S. *Bobocu* m/p.
presied. secret.

Ofrande primite de subsemnatulu pentru soldatii raniti din Romani'a, colectate prin dlu Andreic'a din Campeni si tramise prin post'a locala principelui d. Gr. Ghic'a presiedintele societâtiei române „Crucea rosie“ la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

Sofi'a Patitia 5 fl., Anani'a Moldovanu 50 fl., Unulu 5 fl., Andreic'a 20 fl., Sebastianu Corchesiu 2 fl., Rosali'a Decianu 5 fl., Revec'a lui Tanase 6 fl., Gerasimu Morariu 1 fl., Ioanu Palade 1 fl., Basiliu Motora 1 fl., Augustinu Coltoru 1 fl., Ioane Bosdocu 1 fl., Clemente Aiudeanu 1 fl., Const. Coitisielu 2 fl., Mihailu Contesu 1 fl., Funduiu Petru 1 fl., T. C. Gerasimu 1 fl., Dionisiu Palade 1 fl., Simione Pasca 2 fl., Avramu Zsoldisiu 1 fl., Petru Zsoldisiu 2 fl., Basiliu Sabau 1 fl., Basiliu Patiti'a 50 cr., Unu munteanu 2 fl., Nicolau Ariesianu 1 fl., Haghi Gidr'a 3 fl., Nicodimu Cothisielu 1 fl., Petru Nicul'a 2 fl., Iuliu Porutiu 5 fl., Nicolau Motora 2 fl., Ioane Balea 10 fl., Ioane Birl'a 1 fl., Mendel Lövy 50 cr., Alesandru Darabantu 5 fl., Carolin'a Balea 1 fl., Mihailu Gambasiu 2 fl., Gerasimu Candrea 6 fl., N. N 2 fl., Ilie Dascalescu 1 fl., Ioanu Gitta 1 fl., Niculae Teocu 1 fl., Georgiu Corchesiu 2 fl., Davidu Lövy 6 fl. Avramu Corchesiu 1 fl., Sigmundu Lövy 2 fl., Keppich Samuelu 1 fl., Ioane Todea Pop'a 1 fl., Ioane Coste 1 fl., Nicolau Corchesiu 1 fl., Ioane Todea 2 fl., Matesiu Dumitru 1 fl., Rubinu Leu 1 fl., Alesandru Todea unu taleru = 2 fl. 10 cr.

Sum'a totala 179 fl. 10 cr.

Societatea „Crucei rosie“ din Romani'a.
Comitetulu centralu. Nr. 644.

Domniei Sele domnisiórei Eufrosin'a Cirlea si Eufemi'a Piposiu in Alb'a-Iuli'a.

Domnisiór'a mea! Amu primitu epistol'a D-Vóstre ce mi-ati facutu onóre a-mi adresá la 9 Iuliu impreuna cu banii tramisi (476 lei si 25 bani).

Amu onóre a ve inaintá pe lânga aquesta recipis'a Nr. 376, si a ve esprimá recunoscinti'a nóstra pentru staruinti'a ce puneti de a vení in ajutoriulu fratiloru si fiiloru nostri care se lupta pentru sustienerea drepturiloru si independintiei române.

Asigurandu-ve ca voiu dá publicitâtiei pre câtu se va puté mai neintardiatu list'a de persónele care au binevoitu a contribuí, ve rogu sa binevoiti a primí asigurarea pré osebitei mele consideratiuni.

Bucuresci, 1877 lun'a Iuliu.

Dimitriu Ghic'a, m/p.
presiedinte.
Ioanu S. Bobocu, m/p.
secretariu.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Colect'a X.

prin dlu Alessandru Lebu proprietariu in Cacov'a.

	leì.	fl.
Alessandru Lebu . .	200	—
Ioanu Stroi'a Clopotielu .	40	—
Comanu Stoi'a . . .	10	—
Stefanu Stroi'a . . .	—	5
Comanu Miclausiu . .	5	—
Alesandru Hanzu . .	5	—
Bucuru Giogaranu . .	5	—
Alesandru Pop'a . .	5	—
Constantinu Giurgiu . .	5	—
Ioanesiu Stroi'a . . .	5	—
Ioanu Hanzu . . .	—	2
Giurcu Miclausiu . .	—	2
Daniilu Pred'a . . .	—	1
Vladu Cazanu . . .	—	1
Vasiliu Baltesiu . .	—	1
de totu:	280	12

Transportulu sumei din colect'a IX: 2292 lei 50 bani 1438 fl. 5 cr.

Sum'a totala: 2572 lei 50 bani 1450 fl. 5 cr.

(Va urmá).

In acést'a colecta se cuprindu si *obiectele* contribuite de dn'a *Lebu,* anume: 12 camesi, 30 metri de fasii si 25 dgr. scame, care impreuna cu celelalte se voru inaintá la loculu menitiunei.

Sibiiu 19/31 Iuliu 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Varietâti.

⁂ *Drumu de feru.* In 15/27 Iuliu, dice „L'Orient“, s'au inceputu lucrârile la gar'a internatiunala dela Verciorov'a. Gar'a acést'a va costá mai bine de unu milionu. Drumulu de feru dela Temisiór'a prin Mehadi'a si Orsiov'a se va terminá si dá cerculatiunei in anulu urmatoriu, celu multu in lun'a lui Augustu.

Burs'a de Vien'a.

Din 20 Iuliu (1 Aug.) 1877.

Metalicele 5%	62	70
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	20
Imprumut. de statu din 1860 .	75	15
Actiuni de banca	114	50
Actiuni de creditu	794	—
London	157	90
Oblig. de desdaunare Unguresci	123	25
„ „ „ Temisiorene .	75	—
„ „ „ Ardelenesci .	74	50
„ „ „ Croato-slavone	73	50
Argintu	108	30
Galbinu	5	90
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	86
Valut'a nóua imperiale germâna	60	45

Nr. 27.

Concursu.

Pentru ocuparea postului preotiescu in vacant'a parochia gr. or. a Carcedii (Kertsed) de clas'a a III-a ppresbiteratulu Turdei, se escrie concursu.

Cu acestu postu este impreunatu venitulu urmatoriu: casa parochiala cu alte edificii necesare, gradina tienatóre de dens'a, cimiteriulu jumetate cu pomi, trei pamenturi aratóre de 20 ferdele semanatura de tómna, — fenatiu de 2 cara de fênu, un'a via, dela 36 familii câte dóue ferdele bucate in jumetate grâu si cucuruzu, — stol'a epitrafirului indatinata.

Doritorii de a ocupá acésta parochia suntu poftiti a-si asterne concursele sele, in sensulu stat. organicu, pâna in 6 Augustu a. c. câtra sinodulu parochialu, si a le tramite subscrisului pâna la terminulu prefiptu.

Agarbiciu, 1 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Simeonu Popu *Moldovanu,* m/p.
2—3 ppresbiteru.

Nr. prot. 173.

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci de a II, si a III-a clasa la scól'a capitala gr. or. din Zernesci, protopresbiteratulu Branului, se deschide concursu cu terminu *pàna la 28 Augustu a. c.* st. v., in care dî va fi si alegerea, cu emolumentele si conditiunile urmatórie:

Invetiatoriulu clasei a II va primí unu salariu anualu de 175 fl. v. a. si cuartiru liberu, ér' celu de clas'a a III va primí unu salariu anualu de 200 fl. v. a. cu prospecte de inaintare.

Dela competenti se cere a-si instruá recursele loru conformu statutulu organicu avendu celu putienu 4 clase gimnasiale.

Recursele astfeliu instruate si stilisate câtra comitetulu parochialu, au a se tramite celu putienu cu 4 dile inainte de alegere, Reverendissimului Domnu Iosifu Baracu, protopresbiterulu I alu Brasiovului si administratore alu tractului Branu la Brasiovu.

Zernesci, 15 Iuniu 1877.

Comitetulu parochialu.

Ioanu Comsi'a,
parochu si presiedinte.

In contielegere cu Rev. D. protopopu.
1—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 58. ANULU XXV.

Sibiiu 24 Iuliu (5 Aug.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monàrchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

O telegrama de Marti din *Constantinopole* publica o nóua victoria a turciloru asupr'a rusiloru la Plevn'a, cale de dóue poste spre média-di dela Nicopoli. Au cadiutu, dice telegram'a turcésca, in batali'a dela 30 si 31 Iuliu 8000 rusi morti si 16,000 rusi râniti, pe cându turci 100 morti si 300 râniti. Rusii, se dice in telegrama, avura in lupta 60,000 si 3 regimente de cavaleria, turcii 70,000 luptatori.

La tóta intemplarea rusii de sub Krüdener au avutu nenorocirea a fi respinsi. Acést'a se constatéza din Petersburg oficialu. „Polit. Corr." inse reduce tóta tréb'a la unu atacu asupr'a orasielului Plevn'a, in care turcii din positiuni favorabile s'au aparatu cu multa bravura, dara in care, de alta parte, si rusii fiindu mai putieni si cá agresori s'au luptatu cu indoita bravura, cu tóte ca fâra succesu. Perderile rusiloru le tacséza „Polit. Cor." cu 2000 morti si 4000 raniti. Câtu de mari au fostu perderile turciloru nu scimu, dara „P. Cor." spune ca si turcii trebuie sa fia avutu mari perderi.

In 21 st. n. a avutu locu o lupta pe Dunare la Buiaciu (lini'a Silistri'a si Cernavoda) intre „Fulgerulu" vasulu românu de resbelu si unu monitoriu turcescu. Lupt'a s'a terminatu cu retragerea monitoriului intr'o stare cu totulu derangiata. Monitorulu erá aprópe sa cada in mânile oficierului romanescu de marina *Murgescu* si ale locotenentului rusescu *Dubasioff*, déca nu-i veneau intr'ajutoriu de câtra Silistri'a dóue nâi turcesci de resbelu care l'au si acatiatu si teritu dupa sine.

Dela 27 Iuliu inca se scriea unei foi din Vien'a, ca in cuartirulu generalu românu dela Poian'a se desfasiura o activitate deosebita. Tóte pregatirile pentru trecere se facu, si atitudinea trupeloru, cu tóte ca indura lipse si neajunsuri multe, este buna. Intr'unu consiliu de resbelu maioritatea, se dice in raportulu foiei vienese, a fostu contr'a trecerei preste Dunare. Cu tóte aceste pregatirile se continua. Pontónele preparate la Galati se aducu pe drumulu de feru la Turnu-Severinu, de unde pe Dunare se transpórta mai departe pâna la loculu de trecere. Acést'a se dà cu socotél'a va fi la Gul'a-mare, intre Grui'a si Calafatu.

Alte detaiuri de pe teatrulu resbelului le afla cetitorii in scirile ce le reproducemu dupa „Press'a" din Bucuresci.

Petrosiani, 28 Iuliu. Rusii au inceputu sa construiésca unu podu pe Dunare in fati'a satului Petrosiani. Acestu podu este putienu innaintatu, drumurile suntu pline de carutie aducendu lemne pentru podu care pare ca se construiesce pentru a scurtá transportulu grosului materialu destinatu pentru asediulu Rusciucului. Acestu materialu sosindu cu drumulu de feru Bucuresci-Giurgiu, va avé astfeliu unu scurtu drumu de facutu pre pamentu.

Turcii nu paru a voi a permite constructiunea podului dela Petrosiani.

Zimnicea, 28 Iuliu. Podulu dela Zimnicea este in escelenta stare. Elu este traversatu pre fia-care di de numeróse regimente si de o forte artilerie, cari sosescu din Russi'a si mergu a ajunge corpulu de armata destinatu a asediá Rusciuculu.

Sístovu, 28 Iuliu. Eata detaliuri in privinti'a luplei dela Plevn'a care a avutu locu la 20 curentu:

Prim'a brigada din a cincea divisiune rusa ataca Plevn'a fâra deslusiri precise asupr'a fortieloru turcesci. Ea fu respinsa dupa unu vigurosu atacu si se retrase la Bryslan, localitate situata in drumulu Nicopolei, la 20 verste de Plevn'a. Rusii avura 3 oficieri superiori si 12 oficieri subalterni ucisi; unu generalu de brigada, 2 ofitieri superiori si 34 ofitieri subalterni raniti; 1880 soldati fura pusi in neputintia de a mai luptá, parte ucisi parte raniti.

Numerulu perderiloru suferite de rusi se esplica prin acestu faptu, ca ei intrasera fâra aperare in stradele Plevnei, cându au fostu surprinsi de-odata printr'o viua canonada care esiá de prin ferestrele caseloru; prin gaurile de pivnitie si care determinà in fine retragerea loru.

Afacerea dela Plevn'a este primulu esiecu suferitu de rusi dela inceputulu campaniei.

Ternov'a, 25 Iuliu. Eata indicatiuni precise asupr'a operatiuniloru rusesci in Balcani: La 13, divisiunea Gurko se apropia de Balcani; la 14, ea ataca pe neasteptate pre turci cari ocupau Ain-Keui si 'i goní de ací. In acea séra, turcii primira numeróse reintariri si se incercara sa reiá ofensiv'a; dar' fura din nou batuti si respinsi. Cazacii 'i urmarira pâna la miediulu noptiei, imprasciindu-i in tóte pârtile. La 15 generalulu Gurko se asiédia la Ain-Keui, de unde ajunse cu recunóscerile in tóte directiunile. Un'a din aceste recunósceri cuprindiendu trei escadróne de cazaci intâlní pre inimicu in directiunea de Yeni-Saghr'a. Cazacii descalecara, incepura focurile si cerura reintariri generalului Gurko, care trimise dragoni si artilerie. D'abiá sosira aceste reintariri si turcii luara fug'a. La 16, generalulu Gurko plecà la Kazanlic; la jumetatea drumului, elu gasí orasiulu Ouflani fórte ocupatu. Elu fu obligatu de a angagiá tóta artileri'a sea si 4 batalióne de tiraleuri, pre cându cavaleri'a sea reusise a intórce pre inimicu. Turcii perdura 2000 ómeni, unu drapelu, trei tunuri, mai multu de 500 de prisonieri, intre cari caimacamulu din Kazanlic. La 17, generalu Gurko ocupa Kazanlic si in aceea-si séra Schipka care fu atacata din frontu de trupele rusesci venite din Ternov'a. La 18, elu incepù ataculu contr'a Tvardzei, cârui'a 'i luà prim'a positiune. Elu era la 700 de pasi de a dóu'a positiune cându turcii ridicara stégulu albu si facura sa inainteze parlamentarii. Generalulu Gurko ordonà de a incetá foculu. Ei se pregateau a primí pre parlamentari, cându turcii reincepura cu lasitate focurile. Cu tóte acestea rusii iau o a dóu'a positiune. La 19, unu parlamentaru, autorisatu de pasi'a a tractá conditiuni de capitulatiune, vení la generalulu Gurko, care le dete terminu pâna la amiédi de a se predá. La amiédi neprimindu nici unu respunsu elu erá sa reincépa ataculu; dar' lagarulu turcescu erá golu. Turcii fugisera spre estu, parasindu tunurile loru. Ranitii si prisonierii rusi cari erau in mânile loru *au fostu gasiti mutilati intr'unu chipu oribilu, nasulu, urechile, piciórele, bratiele si pârtile genitale taiate.* Rusii ocupa astadi defileurile balcanice din Tunji si Kazanlic pâna la Baldzilar, care este situatu de ceealalta parte a Balcaniloru.

Ternov'a, 26 Iuliu. 800 prisonieri turci intre cari mai multi oficieri, au fostu prinsi in pregiurimile dela Kazanlic si adusi astadi inaintea marelui duce Nicolae. Ei suntu tractati câtu se póte de bine. Rusii intrebuintiéza numerosi soldati la constructiunea drumului din Ain-Koui care trece printre Balcani. Acestu drumu va fi in curendu practicabilu pentru artilerie si pentru trenulu de echipagie.

Ternov'a, 27 Iuliu. Sgomotele ce au circulatu aici dicu ca Ahmet-Ejub-pasi'a indreptéza spre Plevn'a trupe venindu din Vidinu, pre cându Abdul-Kerim trimite din Siuml'a alte trupe cari s'aru fi ducendu la Monastyr. Cei dintâiu atacara arip'a drépta a rusiloru si cei d'ai doilea arip'a stânga. Obiectivulu turciloru aru fi de a reluá positiunile ce au perdutu pe Jantr'a, si de a taiá lini'a de retragere cuartierului generalu si armatei rusesci ce ocupa in Bulgari'a unu triunghiu a cârui inaltime este la Schipka cu basa prea strimpta pre Dunare dela Nicopoli la riulu Jantr'a. Rusii indreptezu fortie numeróse spre Plevn'a si nu voru lasá turciloru timpulu de a operá concentrarea. O incaierare seriósa este imininte de acésta parte. Dupa afacerea dela Plevn'a, unde rusii fura fortiati de a se blocá, turcii nu urmarira pe rusi.

Nicopoli, 29 Iuliu. *Eri séra, alu cincilea regimentu românu a trecutu Dunarea si a ocupatu Nicopoli. Drapelulu românu fâlfâie pe orasiu. Restulu din a patr'a divisiune trece in acestu momentu.*

Vien'a, 29 Iuliu. Se anuncia ca 25,000 rusi suntu concentrati inaintea Plevnei contr'a a 27,000 turci.

Rasgrad, 28 Iuliu. In lupt'a ce a avutu locu ieri lânga Rasgrad si unde Aziz pasi'a a fostu ucisu, Feisk pasi'a si alti trei oficieri au fostu gravu raniti si au muritu.

Zimnicea, 30 Iuliu. — Siése vapóre de transportu incercându-se a parasí Rusciuculu remorcându slepuri, fura atinse de bateriele ruse din Sloboz'a. *Dóue din aceste vapóre fura cufundate, unu alu treilea gravu lovitu se nâmolí. Cele-lalte trei scapara.*

Târnov'a, 29 Iuliu. Se aducu pe fia-care di detasiamente intregi de soldati turci cari, despartiti de armat'a loru dela trecerea Balcaniloru, se predau cu discretiune cu arme si bagagie. Mai multi din acesti soldati apartienu gardei imperiale turcesci. Oficierii prisoneri suntu tratati de câtra rusi cu cea mai mare generositate. Ei primescu câte o rubla pe fia-care di. Marele duce Nicolae veghiéza personalu la acea cá sa nu fia lipsiti de nimic'a.

Proprietâtile musulmane parasite suntu supravegbiate de politi'a rusésca. Este opritu de a le visitá fâra autorisatiune speciala.

Kazanlic, 28 Iuliu. — Corespundenti, de diverse natiunalitâti asistandu la trecerea Balcaniloru fura atâtu de indignati la vederea mutilatiuniloru seversite de turci asupr'a rânitiloru rusesci, incâtu se decisera in unanimitate de a adresá procesu verbalu de aceste acte barbare pentru a le semnalá indignatiunei Europei.

Atasiatulu militaru alu Germaniei constatà ca, de dóue ori turcii radicara drapelulu parlamentaru pentru a putea, in dispretiulu dreptului gintiloru, sa insiele mai bine pe rusi si a-i impuscá cu lasitate prin surprindere.

Kazanlic, 29 Iuliu. Divisiunea Gurko continua miscarea sea dincolo de Balcani. Ea ocupa Eski-Saghra. A impinsu pâna la Yeni-Saghra detasiamente cari au taiatu drumulu de feru si firele telegrafice dela Jamboli la Philipopoli si Constantinopoli. O mare panica domnesce in armata si populatiunea de dincolo de Balcani. Musulmanii inainte de a parasí orasiele séu satele loru ucidu séu iau cu fortie pre crestini cu densii. Adrianopoli este aprópe desiertu. Pretutindeni, pe unde suntu bulgari, rusii suntu primiti cu cea mai mare simpatie.

Biel'a, 29 Iuliu. Corpulu lui Tiarevici activéza operatiunile contr'a Rusciucului. Drumulu de feru dela Rusciucu la Varn'a a fostu taiatu de rusi. Bloculu fortaretiei va fi complectu in câte-va dile.

Biel'a, 29 Iuliu. Cuartirulu generalu alu imperatului este aici. Drapelele luate inimicului la trecerea Balcaniloru au fostu presentate lui Alexandru alu II de fiiulu marelui duce Nicolae, care a luatu o parte stralucita la acésta periculósa afacere. Rusii iau mesuri pentru a garantá cele dóue aripi ale loru contr'a unei incercâri eventuale ale turciloru.

Mobilisare.

Eata unu cuventu, care de unu tempu incóce face rotund'a prin diurnalele de tóte colorile si este comentatu in atâtea moduri. Cu tóte aceste inca nu e in positiune publiculu de a-si dá respunsulu hotaritu, ca mobilisase-voru, adeca, se voru pune in miscare corpurile nóstre austro-ungare, si câte si spre care sfersitu.

Scirile despre consiliulu de ministri in acésta privintia afirma numai ca mobilisarea este lasata la apreciarea ministeriului de esterne. De ací incolo se insira lantiu unu numeru mare de presupuneri, dupa cum si le dorescu presupunetorii. Unii dicu ca se voru mobilisá tóte corpurile; altii ca numai unele; unii dicu ca pentru de a aperá interesele monarchiei in momentulu cându dupa resbelu va vení tréb'a la frângerea pânei; altii dicu ca pentru o actiune contr'a Russiei séu pentru o actiune, care sa nu fia indreptata nici contr'a Rusici, nici contr'a Turciei si asiá mai departe.

„Fremdenblatt", carea trece de fói'a inspirata din ministeriulu de esterne, vine in cele din urma si mulcomesce emotiunile produse, dicendu ca, afara de plenipotenti'a data cancelariului Andrássy, de a mobilisá cându va aflá cu cale, tóta masinari'a statului functiunéza neconturbata cá si mai nainte. Semnu dara ca monarchi'a nóstra nu se afla inca in ajunulu unei actiuni in afara; ceea ce insemnéza ca mobilisarea inca nu este in nemijlocita apropiare.

Midhat-pasi'a petrece de mai multe dile in Vien'a si a fostu primitu de c. Andrássy.

Cetimu in „Press'a":

„La Roumanie Indépendante", este titlulu unei brosiuri aparute in limb'a francesa la Parisu. Acésta brosiura insusiesce meritulu de a ne face cunoscute, afara din tiéra, drepturile, istori'a si aspiratiunile poporului nostru cá natiune.

Aru fi tempulu.

Foile magiare se intrecu necontenitu a vorbí cu despretiu despre Romani'a si in genere despre români. Nu ne putemu esplicá acésta procedere, carea nu este nici in interesulu natiunalitâtiei magiare si carea in conseçuintiele ei este si antipatriotica. Numai cu mare durere trebuie sa cautâmu in viitoriu cându vedemu acésta fatala necunóscere a intereseloru din partea unei natiunalitâti care are si insusiri frumóse inse fórte putienu spiritu de politica practica.

Reproducemu urmatórele linii dupa „U. p. A." prin care le punemu o nóua oglinda politica spre a vedé cum densii, magiarii, prin netactulu loru, instrainéza pre aliatii loru naturali pre români si cum suntu judecati in afara;

„Nu e di, in care pré bunii stapanitori de preste munti sa nu defaime, cu o nespusa placere, totu ce vedu la noi, totu ce audu despre noi, totu ce se face la noi.

Ací afecta temerea, cu gându cá s'o inspire; ací se dicu amenintiati, pentru cá sa póta amenintiá.

Este o sistema, e o concertare comuna intre densii, cá totu ce e romanescu sa fia numitu reu, barbaru si injositu; cá poporu si representanti, partide si particulari, legi si institutiuni sa le batjocorésca in chipulu celu mai desgustatoriu.

In tempii mai de curendu, acésta turbare ajunse la culme. Si motivele suntu destulu de cunoscute. Nu facemu decâtu sa le resumâmu in trécatu.

Declaratiunea de resbelu, facuta de câtra rusi Turciei, improspetà dorulu magiaru pentru nisce frati atâtu de scumpi cá turcii.

Preste putienu, softalele din Stambulu intreprinsera unu pelerinagiu la Pest'a. Nici românii, nici slavii, nici grecii nu le zimbira si nu-i imbratisiasera. Din contr'a. Atunci ungurii proclamara, cá sfidare si in ciud'a tuturoru popóreloru, ca singura natiunea turco-magiara stà in fruntea civilisatiunei moderne. Déca celu putienu s'aru fi opritu ací! Dar' nu. Ei nu incetara de a repetá ca armat'a romàna e „o adunatura de fricosi“, pe care voru aruncá-o in Dunare cu unu singuru regimentu de honvedi.

Resbelulu incepù. Tunulu dela Calafatu anuncià independinti'a Romaniei. Mirosulu acestoru prime bómbe fù de unu efectu si mai indârjitoru pentru bunii nostri vecini: câci de atunci incóce, nobile guri spumega de injuraturi, nobile inime se stringu de necasu, nobile suflete ardu de setea resbunârei.

Eata de ce diuaristii buniloru nostrii vecini se iau la intrecere, care sa arunce mai multu decâtu altulu totu soiulu de negre calumnii asupr'a némului românescu.

Dar' nu de eri de alaltaeri adoptatu-au magiarii o astfeliu de procedere. Ea datéza de multu, de multu de totu; si déca o semnalâmu in aceste momente, este pentruca cu intristare suntemu datori a constatá ca ea a fostu deapururea aceasi, fâra deosebire de nuanti'a partidei ce se aflá la putere.

Sa nu se dica dar' ca magiarii ne insulta pentruca guvernulu de adi e „radicalu“, dupa espresiunea adversariloru nostri politici. Câci la 1872, conducerea afaceriloru erá in mân'a cabinetului Catargi, si cu tóte acestea diuariulu „Alföld“ nu se sfiá sa publice, in Nr. 38, ca in acésta tiéra se afla „tóte mestecaturile pecatului, totu reulu, tóta murdari'a si netrebnici'a omenirei“; ca româniloru, „poporulu celu mai prapaditu si mai decadiutu, mai lasiu si mai inertu, le trebuie sclavia si lantiuri ferecate, iér' nu constitutiune si libertate“, si ca in fine „acestu nému depravatu trebuie sterpitu din radecina.“

Déca dar' astfeliu vorbiau pe atunci, in tempi de pace si de linisce, pe cându se trimbitiau pe tóte tonurile bunele relatiuni dintre unu statu si altulu, adeca dintre cabinetulu pesténu si celu bucuresceanu din 1872, cum sa ne mirâmu ca aceleasi injuraturi se reinoescu astadi, in urm'a impregiurâriloru ingreunatóre de mai susu?

Ne vomu mirá insa de persistinti'a acestei orbiri, care 'i face sa uite propriele loru suferintie si propriulu loru trecutu.

Nu libertate si constitutiune, ci sclavia si ferecate lantiuri ne dorescu nóue, in seculului alu XIX-lea, cine? ungurii, cari pâna mai deuna-di — câci ce suntu 10—15 ani in viéti'a unei natiuni! — cari pâna mai deunadi suspinara cu amaru dupa libertate si constitutiune, sub lantiurile ferecate ale sclaviei!

Sa fimu sterpiti de pe fati'a pamentului ceru pentru noi, in secolulu alu XIX-lea, cine? Ungurii, cari adi se proclama, impreuna cu turcii, singurii fruntasi si premergatori ai civilisatiunei din secolulu XIX-lea!

Netrebnici'a omenirei spunu ungurii, in secolulu alu XIX-lea, ca se afla unde? In acésta tiéra care, odinióra, le dete cea mai desinteresata si mai generósa ospitalitate; unde, dupa 1848, se refugiasera cu miile cersindu pe stradele si prin curtile nóstre si unde gasira fratiescu ajutoriu.

Ei bine, acestoru nesocotite clevetiri seculare, Romanulu a respunsu in totu-déun'a cu o nobletia care-i face onóre.

Românulu n'a doritu nimenui, si mai putenu bravei natiuni magiare, nici lantiurile sclaviei, nici esterminarea de pe fati'a pamentului, ci din contr'a, elu le planse de mila, cându se aflau in strimtóre.

La provocâri si calumnii, respunse prin fapte, prin munca neintrerupta pentru reorganisarea interna, pentru indreptarea si alcatuirea legiuiriloru, pentru respandirea luminei si propasirea civilisârei.

La amenintiâri sforaitóre Românulu respunse prin tacerea dispretiului; câci ce altu merita infumuratulu care, abiá scapatu de asuprire, vine sa amenintie si se insulte pre celu nescapatu cu totulu de dens'a, numai pentru ca se afla ajutatu, pentru momentu, de elementulu austriacu, cu unu contingentu mai insemnatoriu, dar' in contr'a cârui'a s'a luptatu de mórte si 'i pórta o ura de mórte?

Ear' adi... la strigatulu de „sclavia, de lantiuri ferecate, si de stirpire din radecina“, adi Românulu respunde prin libertate, prin independintia, prin vitejia.

Ca e viu neamulu românescu de ací si de airea, le-a spus'o si necontenitu le-o spune totu poporulu, prin manifestâri liniscite si staruitóre de cele mai nobile simtieminte.

Fiinduca dar' ne fù vorb'a despre eternele batjocoriri ale binevoitoriloru vecini unguri, cari se reinoiescu pe tóta diu'a in pres'a loru de tóte categoriele, sa tragemu dintr'ensele invetiamintele ce ne da otarirea de a nu-i imitá. De acea vomu si dice fia-cârui românu:

E tempulu sa dovedesci prin fapte, chiaru si celoru mai indaratnici, ca defaimarile ce de atât'a tempu ti se arunca in fatia, nici nu le-ai provocatu, nici nu le-ai meritatu, nici nu le-ai imitatu.

Din di in di silescete a-ti impliní datori'a câtra tiéra, câtra frati si copii, prin cugetare, prin munca, prin unire, prin devotamentu, prin sacrificie: câci dreptatea e cu tine, si dreptatea va invinge pe cei mai aprigi inimici“.

Aru fi tempulu sa se puna capetu impunseturiloru si dispretiului in tóte pârtile. Aru fi tempulu cá cu deosebire fatia cu românii magiarii sa-si insusiasca alta atitudine, cu atâtu mai multu, cu câtu toti voimu acea ce dicu ca voiescu si densii: progresulu si civilisatiunea.

Ministrulu afaceriloru de esterne *Cogalniceanu* este in Vien'a.

„Corespondinti'a Agentiei Havas.“

Ni se scrie din Bucuresci, 21 Iuliu:

Atitudinea Romaniei.

O anume presa din strainatate ia in risu atitudinea resboinica a româniloru, si 'i intréba, ce pofta le-a venitu sa declare resbelu Turciei. Nu aru fi, se dice, cu sigurulu scopu de a profitá de victoriele Rusiei pentru cá putien'a gloria de care se va impodobí acést'a sa cada asupr'a loru? Se intempla totu-déun'a cá cei mici sa fia luati in risu. Romani'a nu putea scapá de acésta lege generala. Si cu tóte acestea, déca dintre Rusi'a si Romani'a un'a avea plângeri serióse contr'a Turciei, apoi este acea care este limitrofa cu Dunarea. Departe de mine ide'a de a dice, ca rusii n'aveau se eserseze o actiune legitima. Dar' in fine, potu spune, ca acestu populu putemicu nu fusese in nimicu atinsu in demnitatea sea interióra. Prestigiulu seu in afara suferise, si acésta circumstantia a fostu destulu pentru a aduce resboiulu. Pentru Romani'a cine-va aru suride, déca ea aru pretinde, ca si ea a fostu asemenea lovita in demnitatea sea, in interesele sele din afara. Ea avea intr'adeveru cu totulu alte motive de a radicá armele contr'a vecinei sele dela sudu. Este inutilu, credu de a reamintí refusurile de justitie, afronturile fâra numeru de care ea a fostu obiectulu la Constantinopole. D. Cogalniceanu le a descrisu intr'unu modu elocintu in circulârile sele câtra puterile garante.

Tóta lumea cunósce ide'a care a pusu armele in mân'a Rusiei; putienu panslavismulu, putienu comunitatea de religiune. Rusi'a este slava si ortodocsa; si se afla in Turci'a, slavi si ortodocsi, cari reclamu in zadaru dreptturile loru de a se bucurá de binefacerile civilisatiunei. Se intielege ca, naintea acestoru puternice motive, Rusi'a n'a hesitatu multu tempu. Totusi afara de legea comuna, ea nu póte dovedí decâtu o legatura de consangenitate destulu de departata, déca asiá este, ca bulgarii sa fia de origine slava. Ei vorbescu insa o idioma slava; acést'a trebuie sa fia destulu. Cu tóte acestea ceea ce nu se va pretinde este acea, ca rusii voru sa libereze pe alti rusi. Ei bine! acolo unde Rusi'a nu are motive, are Romani'a. Dincolo de Dunare, traiescu numerosi români. Macedoni'a, pe care o reclama bulgarii; Albani'a, la care râmnescu muntenegrenii; Tesali'a, Epirulu, Traci'a, pe cari le reclama Greci'a, suntu in majoritate, române de origine si de limba. O a trei'a parte din Serbi'a este româna. Bulgari'a, ea insasi este fórte amestecata de acela'si elementu. Recentele alegeri din Macinu au favorisatu patru bulgari si trei români.

Românii, dicu inimicii loru, suntu in fati'a Vidinului pe care 'lu bombardéza numai pentru gloria. Si apoi armat'a româna intórce lovitura pentru lovitura; nu este ea care a inceputu. Afara de acést'a aru fi a cunósce reu patriotismulu soldatiloru ce o compune, in a presupune ca nu sciu ca in pârtile ce incungiuru Vidinulu, se afla 64 comune, esclusivu populate de români. Fâra indoiala, ei sciu bine ca nu voru putea decâtu a face acestoru comune o visita platonica si ca ei nu o voru anecsá-o nici odata la statulu românu. Dar' este interdisu óre de a iubí tiér'a câtra care te apropia o origine comuna, sub pretestu ca ori-ce sperantia de a-i fi unitu este pentru totu-déun'a? Nu ne gândimu, noi insine cu emotiune, la acea Canada, care ne fù smulsa in urm'a nenorociteloru resbóie? Si cu tóte acestea, scimu fórte bine ca este separata pentru totu-déun'a de patri'a muma.

Déca revindecârile româniloru nu gasescu resunetu in Europ'a, este pentruca press'a acestei tieri n'are decâtu unu câmpu limitatu, armat'a principelui Carolu este prea putienu numerósa pentru a putea sa spriginésca cu târia nisce pretensiuni fórte ligitime, câtu tempu Turci'a de Europ'a numera aprópe trei milióne de români.

Ómenii de sciintia, cari s'au ocupatu cu etnografi'a si limbistic'a, cunoscu ca dominatiunea româna, in peninsul'a balcanica, a lasatu urme numeróse. Multu tempu coloniele române au dominatu ací, prin numeru si prin gradulu loru de cultura. Ele au fostu respinse, putienu câte putienu, de câtra elementulu slavu si grecu. Nu suntu insa mai putienu vivace si nedeslipite de obiceiurile si limb'a loru. Déca plangerile loru aru fi gasitu unu echou, totu asiá de putericu la Bucuresci, cá acel'a alu bulgariloru, la St. Petersburg, amu fi asistatu la o miscare natiunala neresistibila, a tuturoru româniloru dela Dunarea de josu. Dar' ei suntu slabi, imprasciati in Russi'a, in Austri'a si in Turci'a, neavendu in mijloculu loru cá liberu, decâtu miculu sembure ce se numesce Romani'a.

Nimic'a nu e mai revoltatoriu pentru ori-care bunu românu decâtu a audí dicendu-se la fia-care momentu de câtra unii ca Dunarea de josu e unu fluviu slavu, de câtra altii ca este germanu; de câtra câti-va dela Szechenyi incóce, chiaru ca e unu flluviu ungurescu. Adeverulu este ca, déca aru trebuí sa i se dea o natiunalitate, aru trebuí sa se dica ca este unu fluviu românu. Dela Pest'a si pâna la Kilia, printre popórele ce se ingramadescu pe tiermurile sele, românii suntu cei mai numerosi. Vorbiti romanesce la statiunile unde se va oprí vaporulu, si ve-ti fi siguri ca mai in totu-déun'a are sa ve intieléga, pre cându n'aveti sa fi-ti intielesu decâtu in modu intermitentu, déca te vei serví cu nemtiesce, unguresce séu cu vre-o idioma slava.

Românii din Turci'a, despartiti de fratii loru din Carpati, prin ò massa compacta de bulgari si de marele fluviu, nu s'au gânditu nici odata ca voru putea intr'o di sa formeze cu densii unu singuru si acela'si poporu. Trebue sa marturisimu insa, ca nici propagarea filo-româniloru n'a ajutatu multu a-'lu intretiené in acésta sperantia, dealtmintrelea nerealisabila. Este cu totulu altfeliu pentru coloniele grecesci, care, imprasciate pe tiermi mâriloru Levantului suntu mantienute in ide'a unei mari Grecii viitóre, prin povestirea mariloru fapte ale lui Achile si Miltiade. Cu specul'a celebritâtiloru de acum trei mii de ani comitetele panhelenice din Aten'a intretienu foculu sacru la grecii straini. Ce limbagiu tiené-voru óre românii, cultivatorii linisciti séu pastori nepasatori? Au uitatu pentru totu-déun'a trecutulu acelor'a cari au fostu stapânii lumei. Câtu pentru viitoriulu loru, n'aru cunósce altulu mai bunu decâtu déca aru incetá de a fi asupriti de turci si esploatati de greci.

Pentru cá sa ne lamurimu mai bine despre operatiunile ofensive ale armatei rusesci spre Ieni-Saghr'a, sa vedemu care suntu puterile cu care sa apera turcii in Bulgari'a.

In triunghiulu Rusciucu-Turtucai'a-Varn'a, turcii au vre-o 100,000 ómeni, in triunghiulu Silistr'a-Medjigde-Varn'a vre-o 50,000 ómeni, iér' in arip'a stenga, la Vidinu, Sophi'a, Nisi si in strimtorile balcaniloru cu totulu 70,000, dimpreuna, se intielege, cu trupele din Albani'a. In sfersitu la Adrianopolu suntu 10,000 ómeni. Astfeliu tóte trupele turcesci la unu locu suntu de 230,000 ómeni, intre care 150,000 in cadrilateru.

Corpurile din arip'a stânga, dela Vidinu si Nisi au pâna la Ieni-Saghr'a si Ternov'a cale de cinci-spre-diece dile bune, pre care nu o potu face chiaru nici pre sosea in mai putienu decâtu 20 dile. Pre aceste nu se póte dar' contá. Corpulu dela Adrianopolu trebuiesce sa apere acestu orasiu si calea la Constantinopolu. Remânu dar' singure trupele din cadrilateru, care voru trebuí sa intre inca in lun'a acést'a in actiune. Din aceste se detasiéza pentru fortaretie si pentru lini'a Dunarei câte 10,000 ómeni, astfeliu ca lui Abdul-Kerim-pasi'a nu-i remânu pentru operatiuni decâtu 100,000, adeca mai esactu vre-o 80,000, de óre-ce o mare parte nu suntu combatanti.

Rusii, care acum aducu unu nou corpu pre câmpulu de resboiu, au optu corpuri de armata si anume doua in arip'a stânga si siase in centru si in arip'a stânga.

Trenulu intre Silistr'a si Rusciucu e observatu prin detasiamente. Tóte trupele la unu locu suntu de 320,000 soldati, dintre cari vre-o 40,000 voru trebuí sa remana in Romani'a. Remanu dara 280,000, si déca vomu scadea si necombatantii, vre-o 240,000 soldati, 50,000 din acesti'a suntu in Dobruj'a, 25 mii, adeca unu intregu corpu observà arip'a stânga a turciloru, iéra restulu de celu putienu 165,000 operéza contr'a lui Abdul-Kerim pasi'a si contr'a Balcaniloru.

Cu acestea va avea Abdul-Kerim pasi'a sa se bata si abiá mai remane indoiéla ca-'lu astépta o catastrofa".

Câte-va cuvinte asupr'a stârei economice a Bulgariei.

(Fine.)

Viitoriulu Turciei este apreciatu de R. S., amicu cu ministrii de pe atunci, in modulu urmatoriu: Nu intrevedu mântuirea pentru densii pe câtu tempu voru remanea musulmani. Poligami'a si reclusiunea femeiloru facu parte integranta din credinti'a loru, si o tiéra bântuita de asemenea flagele nu póte fi civilisata. Unu turcu n'are amici, câci amiciti'a cere intimitatea familiei, si unu turcu nu póte face nici alusiune in haremu chiaru despre relatiunile sele cele mai de aprópe. Copii dela aceasi cadâna potu, in adeveru, fi prieteni, insa fratii nascuti din mume diferite sugu din copilaria ur'a mutuala ce au unii pentru altii. Turcii nu cetescu, nu vorbescu: scopulu loru unicu este de a castigá bani pentru a-i cheltuí dintr'o di intr'alt'a in placeri séu in parade, cu femei frumóse, cu cai frumosi, cu case frumóse construite din lemnu, pe cari cei dintâiu dintre mostenitori le voru lasá sa se derime.

Nu voiu sa prorocescu nimicu despre sórtea Asiei, urma R. S., insa in Europ'a populatiunea turcésca este in agonie. Suntu câti-va ani de cându amu locuitu intre raielele din muntele Pelionu. Se afla acolo cá la 60,000 suflete cari n'au permisu nici odata vre-unui turcu sa locuiésca in vecinatatea loru. Au scóle, biserici si case preferabile celoru din tiéra. La piciórele loru, la câmpie, turcii fura, asasinéza si moru de fóme. Aici in Constantinopole nu se arata guvernulu turcescu câci turciloru le este frica de opiniunea europeniloru, si se tienu in reserva; dar' in judetiele mai departate, unde nu se afla consulu cá sa póta interveni, crestinii, afara déca nu suntu atâtu de numerosi cá sa se póta aperá, suntu tratati nu numai cá sclavi, dar' inca cá sclavi pe cari stapânulu loru 'i uresce. Ve puteti inchipuí ce póte fi o sclavia cându stapânulu este unu barbaru.

Unu englezu, T. U. care a ocupatu in tempu de mai multi ani o positiune inalta in servitiulu turcescu, vorbindu despre afectiunile interne cari voru ocasiuná peirea Turciei, dice: Cea mai mare si cea mai vivace este imputinarea turciloru, absolutu vorbindu, si chiaru comparându-i cu ceilalti musulmani, si mai cu séma cu grecii. Turculu este mândru si lenesiu, nu produce; elu nu póte creá decâtu silindu rasele supuse sa lucreze pentru densulu. Femeile, slabite pentru viéti'a loru anti-naturala si prin casatorii prea timpurii, nu suntu fecunde. Tóta greutatea servitiului militaru cade pe turci; perderile unui resbelu, ingreuiate prin regimulu spitaleloru si sistem'a comisariateloru, suntu fórte mari. Amu trecutu prin judetie intregi unde n'amu vediutu decâtu femei si betrâni. Sub influinti'a acestoru cause turcii, suntu pe cale de a murí, treptatu in Asi'a, si fórte grabnicu in Turci'a din Europ'a.

Vorbindu cu unu personagiu intorsu de curendu dela fruntari'a care desparte Armeni'a turcésca de Armeni'a rusésca, acest'a se vorbesce in modulu urmatoriu câtra d. Senioru. Starea Armeniei turcesci este atâtu de miserabila ca poporulu doresce pe rusi. Unu pasia nou, — si se schimba la fia-care trei séu patru ani, — vestesce sosirea sea diferitiloru functionari de sub densulu. Acést'a va sa dica cá toti ómenii cu mijlóce sa-si prepare gratificatiunile. Acést'a sera cesce lumea si pustiesce orasiele. Se afla aprópe de fruntarie unu orasiu cu case mari de piétra care este cu totulu pustiu. Acestu orasiu avea siésedieci mii locuitori. Fia-care palatu construitu pe Bosforu a diecimatu locuitorii unei provincii.

Afara de jafurile colosale ale turciloru puternici, este tirani'a minuscula a turciloru mai de rendu. Unulu dintre densii, cu sileafulu seu incarcatu de pistóle, descaleca la cas'a unui crestinu; chiama stapânulu, care póte ca este siefulu satului, si 'i poruncesce sa-i tiena calulu. Turculu intra, siede, si pune femeile sa-i aprinda ciubuculu. Fetele fugu si se ascundu in casele vecine. Dupa ce-'si ispravesce de fumatu ciubuculu, despotulu cere paseri. Incepe a dá cu toiagulu si indata se aduce totu ce cere.

In fine, pentru a incheiá cu aceste citatiuni, voiu adauge si parerile esprimate de unu armeanu de distinctiune si mare partisanu alu turciloru. Eata ce spune dlu Senioru: Nu este indoiala ca Turci'a merge spre ruin'a sea sub indoit'a influintia a unei administratiuni rele interióre si a interventiunei esterióre.

Dintre straini cari se amesteca in trebile nóstre, unii, cá Rusi'a, doresce sa grabésca caderea nóstra; altii, cá Austri'a, nu ne voiesce nici bine nici reu, si suntu numai preocupati de influinti'a ce sórt'a nóstra aru putea avea asupr'a sórtei loru. Engliter'a si Franci'a credu, ne voiescu binele; insa se silescu de a ne serví indatorându-ne a luá ceea ce densele credu ca este unu remediu, si pentru noi este o otrava. Scopulu este fusiunea diferiteloru rase si a diferiteloru religiuni, séu celu putienu egalitatea loru. Ele voiescu cá lupii si oile sa locuiésca impreuna. Dupa parerea turciloru acésta apropiare intre densii si crestini este cu totulu cu neputintia...... ca déca hattihumaimulu s'aru aplicá intr'unu modu onestu, turcii aru fi aruncati in mai cinci ani dincolo de Bosforu; de acea ei au hotaritu cá Lattiulu sa remana cá o harthia alba... ori-cum aru fi insa, cu tóte ca pasii suntu nesimtitori pentru ori-ce reu séu scandalu in imperiu; ca sultanulu nu va putea remediá aceste stâri de lucruri cari nu le recunósce, pentruca elu nu cetesce, nu vede pe nimeni, n'a vediutu nici odata pe cine-va altu decâtu pe cumnatii sei, pe ginerii, femeile, servitorii, si din intemplare câte unu ministru séu ambasadoru, totusi imperiulu, lasatu in voi'a sea, s'aru mentine inca multa vreme. Insa nu! Europ'a are ochii asupr'a provincieloru orientale; un'a câte un'a, séu câte dóue, voru fi smulse séu separate. Póte ca ne vomu intórce a ne asiediá la Brus'a, si probabilu ca vomu putea pastrá Anatoli'a inca unulu séu doi seculi.

Asiá dara, caletorii si resiedintii englezi din Turci'a, turcii si armenii directu interesati la esistenti'a imperiului, ajungu sa recunósca ca dominatiunea turcésca este detestabila, ca a opritu desvoltarea ori-cârui'a progresu, ca curendu séu mai târdiu domni'a turciloru trebuie sa inceteze, de óre-ce Europ'a nu póte suferí cá atâtea milióne de crestini sa zaca intr'o vecinica asuprire.

Cei doi eminenti economisti Blanqui si Senioru au fostu dintre putienii caletori cari sosescu intr'o tiéra cu idei nepreconcepute: cá omeni de sciintia au incercetatu, s'au informatu ca impressiunile loru le-au asternutu pre hârtie fâra altu scopu decâtu a aretá adeverulu. Credemu ca dupa aretârile unoru asemenea barbati, nu se va mai sustiene ca crestinii aru fi pututu inaintá in desvoltarea loru economica; ca turcii nu i-au impedecatu intru nimicu la acést'a.

Populatiunile crestine din Turci'a nu puteau inaintá pre câta vreme iataganulu si pistolulu celui din urma turcu treceau pe de-asupr'a ori-cârei legi; cându averea si viéti'a erau la discretiunea unei rase care a remasu incremenita pre cându tóta lumea a mersu inainte.

Unu altu publicistu eminentu, d. Anatole Leroy-Beaulieu intr'unu articolu insemnatu publicatu in cunoscut'a publicatiune „Revue des Deux-Mondes," brosiur'a dela 1 Maiu, tratându despre resbelulu turco-rusu, dice int'raltele. Pórt'a a instalatu in Europ'a, in mijloculu paciniciloru sei supusi din Bulgari'a bande de jefuitori cerchesi si Europ'a n'a disu nimicu. Macelurile din Siri'a s'au efectuatu; amu vediutu pe cómele Anti-Libanului, sate de 600 locuitori unde nu mai remasesera decâtu femei, barbatii fusesera macelariti intr'unu modu sistematicu. Europ'a a impaciuitu Libanulu si a urmaritu esperienti'a fâra cá sa micsioreze cu o di terminulu acordatu Portiei. Cret'a s'a revoltatu, reclamându anecsiunea sea cu Greci'a si Occidentulu, imprumutându Turciei capitalurile sele, i-a procuratu mijlócele de a distruge pre candiotii revoltati. In adeveru, nu se póte dice ca de resbelulu din Crime'a Europ'a n'a avutu in destula rabdare. Franci'a Engliter'a au cheltuitu 3 miliarde si au sacrificatu 100,000 ómeni in Crime'a pentru a lasá Turciei libertatea de a impliní ea singura reformele sele. Aceste staturi i-au imprumutatu anualu sute de milióne pentru a o ajutá in lucrarea sea de degenaratiune; cine póte dice ca acésta politica de rabdare a reusitu? Tóta istori'a Turciei proclama ca pentru supusii sei crestini nu se póte asceptá ce-va decâtu dela initiaiv'a si supraveghierea Europei.

Asiá dar' Blanqui la 1841, Senioru la 1857, Anatole Leroy-Beaulieu la 1877, suntu de aceeasi parere, recunoscu ca imbunatatirile promise in atâtea renduri de Turci'a, stipulate in tractate, proclamate in hattiuri, s'au redusu tóte la maceluri, la colonisare cu cerchesi si tatari, la nesocotirea a tuturoru datoriiloru ce incumba unui suveranu de câtra supusi sei. O asemenea stare de lucruri s'a pututu suferí odinióra cându semi-lun'a 'si incurá calulu dela Vien'a pâna in fundulu Asiei, pradându si macelarindu; astadi insa, ori ce s'aru dice, Europ'a nu mai póte stá nepasatóre. Acum cându resbelulu s'a incinsu; cându Russi'a a cheltuitu miliarde si este hotarita a versá sângele copiiloru sei, trebuie cá cu totii sa dorimu, dupa cum dice d. A. Leroy-Beaulieu: „cá sângele versatu sa nu fia sterpu pentru valea Dunarei de josu si pentru libertatea crestiniloru. Pâna ací, nu se póte tagaduí, diplomati'a s'a aretatu in totu-déun'a neputinciósa cá sa descurce firele confuse ale cestiunei orientului: ea n'a sciutu nici-odata sa deslege unu nodu decâtu dupa ce a fostu taiatu cu sabi'a. Nimicu durabilu nu s'a facutu inca in orientu fâra ajutoriulu armeloru, si in schimbu, acea ce nu se póte dice pentru tóte conflictele, nici unu resbelu n'a remasu fâra resultate. Resbelulu din Crime'a a adusu independinti'a Greciei séu mai corectu a unei pârti a Greciei. Faca cerulu cá resbelulu actualu sa aiba de resultatu cá acea vecinica cestiune a orientului sa mai faca unu pasu inainte, pre singur'a cale a solutiuniloru rationale, pre calea autonomiei populatiuniloru crestine: acest'a este interesulu civilisatiunei cum si alu repausului Europei in viitoriu. Cá lupt'a sa remâna localisata; cá liberarea crestiniloru dela Balcani sa nu vatame independinti'a altui'a, si Occidentulu se va bucurá, déca va puté dice dupa incheierea pâcei: se afla unu poporu liberu in Europ'a."

„Rev. scient." *P. S. Aurelianu.*

Varietâti.

⁂ Din Ungari'a ne vinu fórte multe corespondintie despre afaceri eclesiastice. Din nrulu penultimu cu deosebire s'a pututu vedé de ce natura suntu. Regretâmu ca se intempla lucruri cari dau ansa la asemenea corespondintie, regretâmu inse si tonulu in care se scriu corespondintiele de feliulu acest'a si ne esprimâmu dorinti'a, ca cele ce ne voru mai vení sa fia catu se póte objective, câci altfeliu ne vomu vedé siliti a nu le considerá.

⁂ *Sibiiu*, 12/24 Iuliu.

(Reuniunea sodaliloru români). Societatea sodaliloru români de aici, modesta in tóta privinti'a, a arangiatu eri sér'a in gradin'a „Hermann" o petrecere. Asteptârile nóstre, nu poteau fi mari, câci numerulu sodaliloru români nu este prea mare si societatea este inca tenera. Intrandu in gradina pe la $8\frac{1}{2}$ sér'a ne-au surprinsu decoratiunile frumóse, simple si cu gustu. Din pavilonu suná orchestrulu musicei militare. Public*u* erá inca putienu. Amu intratu in pavilonulu de jocu si amu remasu uimiti la usia. In sal'a frumósa, se inverteau la vre-o suta de parechi tenere: damele in toalete elegante de balu, cavalerii in toalete de salonu. Music'a dá tocmai signalulu pentru inceputulu jocului „Roman'a". Acestu jocu natiunalu, l'amu vediutu jocându-se la multe ocasiuni, insa trebue sa marturisescu, ca nici odata n'amu admiratu asiá precisiunea jucatoriloru, cá la petrecerea sodaliloru din asta séra. — Totu mereu se marea numerulu jucatoriloru si a jucatóreloru. Amu vediutu representanti dela tóte societâtile de sodali din Sibiiu si multe familii de cetatieni sasi; damele, erau mai esclusivu de natiunalitate neromâna. Felicitâmu pe sodalii români, pentru stim'a ce si-au castigatu in societatea Sibiiana si suntemu recunoscatori fratiloru sasi, ca au impodobitu asiá frumosu petrecerea de eri sér'a.

La supeulu comunu pres. reuniunei N. Cristea a deschisu sirulu toasteloru cari s'au radicatu pentru armoni'a cea frumósa intre diversele natiunalitâti intrunite la petrecere si pentru inflorirea industriei in patria s. a.

Petrecerea a duratu pâna aprópe de facutulu dilei.

⁂ *Necrologu.* Diu'a de 13 Iuliu a. c. a fostu si va fi o dî de trista aducere aminte pentru o familia onorata si stimata de toti, câti o cunosceau, de o familia, care dupa modestele ei impregiurâri sciù sa-'si elupte in societatea omenésca unu locu destulu de vediutu. Famili'a parochului nostru ortodocsu orient. din *Siardu*, protopresviteratulu Ternavei super., care si-a perdutu in diu'a amintita pe capulu ei iubitu, care nu a crutiatu nici o ostenéla spre a o putea cresce conformu spiritului tempului.

Famili'a a perdutu in parintele *Zacharia Crisianu* unu parinte adeveratu, ér' comun'a bisericésca din Siardu unu pastoriu, care dupa dis'a s. scripturi „'si dá sufletulu seu pentru oi". Dovéda la acést'a e formarea unui fondu spre edificarea unei biserici in sum'a considerabila de aprópe 3000 fl. v. a., cu atât'a mai vertosu cu câtu comun'a numera abiá ce-va preste 40 familii.

Acesti'a s'au adunatu prin neobosit'a staruintia a defunctului parochu. Densulu a fostu acel'a, care a provediutu — prin indemnarea cu cuventulu si fapt'a — biseric'a cu hainele, cu cârtile si odórele cele de lipsa; cu unu cuventu elu a fostu unu binevoitoriu si parinte adeveratu alu comunei amintite, care l'a deplansu si-'lu va deplange inca multa vreme si-'si va aduce aminte cu placere de iubitulu loru parinte Zacharia.

'Lu deplangu 3 fii, dintre cari 2 suntu casatoriti, ér' unulu e studentu la Universitatea din Lipsi'a — care chiamatu la dorinti'a iubitului seu tata repetita in mai multe renduri a si urmatu acestei invitâri la inceputulu lui Iuniu, mangaindu cu fapt'a si cuventulu seu atâtu pe stimatulu seu parinte, câtu si comun'a, care se intristá vediendu pe pastoriulu ei celu bunu coplesitu de doreri.

In 15 Iuliu a. c. a fostu inmormentarea susu numitului parochu. Fiii trupesci si sufletesci (comun'a) — manifestá pe fati'a loru dorere sfasietóre pentru perderea cea mare. Prietenii si cunoscutii defunctului versau lacremi ferbinti pentru celu mortu, precum si preotii slujitori siepte la numeru; ér' predicile rostite cu multa elocintia de par. protopopu Zacharia Boiu sen., par. N. Doctoru din Hasfaleu si coleg'a defunctului dlu László Domokos parochu unitaru localu inca au storsu multe lacremi din ochii multimei nenumerate adunate din tóte pârtile din giuru si mai departe.

Durerea familiei a fostu indoitu sfasietóre, câci abiá trecura 7 luni dela inmormentarea iubitei sele mame. Fia-i tierân'a usióra si memori'a eterna!

⁂ *(Agitatiuni ostile Ungariei.)* Sub acestu titlu indatinatu i se scrie lui „Ellenör" din *Lugosiu*: De unu tempu incóce se ivescu pe aici miscâri antiungare din ce in ce mai fâra sfiala. Asiá (d. e.) publica „Gazet'a Transilvaniei" ofrande din Lugosiu, cari dau testimoniu de o fórte mare insufletire, dar' cari in acela'si tempu lasa sa se véda intentiunile loru. Intre contribuirile colectei ce se urça la 391 fl. si vre-o câti-va galbini se vedu: 100 fl. dela Coriolanu Brediceanu, câte 50 fl. dela Alessandru si Eugenu Mocioni, 20 fl. dela Constantinu Radulescu si 10 fl. dela fiu-seu. Noi nu luâmu in nume de reu contribuentiloru, déca ei se grabescu a alergá intr'ajutoriu consângeniloru loru, dara accea ce ne face sa gândimu este ca dispusetiunea, dela care emana binefacerea e astfeliu, ca patriotismulu trebue sa radice protestu contr'a ei. Sa o spunemu pe scurtu, noi nu putemu sa vedemu in atari demonstratiuni decâtu un'a din acele manifestatiuni de simtieminte, cum le audimu acum intr'o sensatiune escesivu comica séu intaritata adese ori din gur'a poporului si cari se reducu la dorinti'a de a vedé radicandu-se sub protectoratulu rusescu (?!) pe cart'a vechiei Dacie Romania nóua. In fapta sanguinicii viséza pe aici dejá de astfeliu de lucruri. Si cartele suntu dejá gat'a in mesura mai mare séu mai mica, ele erau gat'a inca de ani incóce numai ca atunci ei nu au avutu inca curagiu de a se renumí cu ele... Corespondentulu povestesce apoi, cum in Joi'a trecuta nóptea unii domnisiori teneri, inflacarati de trecerea rusiloru preste Balcani (si póte si de vinu), aflandu-se ce e dreptu intr'o gradina publica, dara totusi intr'o societate publica, si vorbindu unii cu altii, au lasatu sa se auda amerintiarea: „*Asteptati numai, acum vine russulu si atunci vomu face cu voi cum facu bulgarii cu turcii!* Acesti teneri fiindu dati afara s'au pusu la pânda si au primitu pe cei ce se intornau a casa cu petri, necrutiandu nici persóne desinteresate si chiaru nici pe femei, dintre cari un'a fu vatemata intr'unu modu fórte greu. Corespondentulu vrea sa scie, cum se va purtá deregatori'a, la care s'a facutu aretarea, si déca i va succede, a pune o stavila insufletirei pentru rusi.

Nu scimu, déca e ce-va adeveratu in acést'a corespondintia, câci denunciatiunile suntu la ordinea dilei in press'a magiara. Un'a insa o scimu, si adeca ca, „pecatosulu se teme si de umbr'a sea". Fric'a de muscani ia dimensiuni totu mai mari.

Brasiovu, in 12 Iuliu 1877.

Onorate Dle Redactoru! Binevoiti, ve rogâmu, a insirá in colónele pretiuitului diuariu ce redigeti, numele aceloru generosi domni si dómne, cari cu ocasiunea productiunei musicale, arangiata de „reuniunea românа de gimnastica si de cantâri" in favorulu ranitiloru români din Romani'a au contribuitu preste pretiulu ficsatu de intrare in modulu urmatoriu:

Mihailu Stanescu pentru 5 bilete 15 fl., Ioanu Lengeru pentru 1 biletu 10 fl., dn'a Mari'a A. Georgiu pentru 2 bil. 4 fl., Nicolau Flustureanu pentru 1 bil. 4 fl., Petru Nemesiu pentru 1 bil. 2 fl., N. N. pentru 1 bil. 2 fl., Nicolau G. Orgidanu pentru 3 bil. 6 fl., Ioanu C. Tacitu pentru 2 bil. 3 fl., Ioanu Branu de Lemeny pentru 3 bil. 10 fl., I. V. pentru 1 bil. 5 fl., dn'a Stanescu pentru 3 bil. 4 fl., 50 cr., Nicolau Strevoiu pentru 1 bil. 10 fl., Diamandi Manole pentru 2 bil. 12 fl., Ioanu Mesiot'a pentru 1 bil. 4 fl., Dr. Nicolau Popu pentru 1 bil. 2 fl., George Dim'a pentru 1 bil. 4 fl., Panteleimonu Dim'a pentru 1 bil. 2 fl., Lazaru Nastasi pentru 2 bil. 3 fl., Ioanu Bozocea pentru 1 bil. 3 fl., Artemiu Fenesianu 1 fl., George Belissimus pentru 1 bil. 2 fl., dn'a Agnes Dusioiu pentru 1 bil. 2 fl., Vasilie Turcu pentru 1 bil. 2 fl., Samuelu Helwig pentru 1 bil. 3 fl., Nicolau Crasanu pentru 1 bil. 2 fl., Anagnosti pentru 1 bil. 5 fl., Elie S. Nicolau pentru 1 bil. 6 fl., I. B. Popu pentru 1 biletu 6 fl.

Sum'a totala 39 bilete 133 fl. 50 cr. v. a.

Adaugendu-se sum'a de 133 fl. 50 cr. la venitulu provenitu din vendiarea bileteloru cu pretiulu ficsatu de 1 fl. pentru biletu, s'a obtienutu
sum'a de . . . 269 fl. 50 cr.
din care scotiendu-se
spesele productiunei cu 29 fl. 50 cr.
resulta venitu curatu
in favorulu ranitiloru
sum'a de . . 240 fl. v. a.

Subsemnatulu comitetu 'si implinesce o sânta datoria, esprimându-si ferbintea sea multiamita pentru generósele oferte facute „reuniunei române de gimnastica si de cantâri" pentru unu scopu asiá de sublimu, pentru promovarea cârui'a si mic'a acésta reuniune s'a simtitu chiamata a-si oferí denariulu seu.

NB. La acésta serata dlu I. Hedwig, profesoru de musica, a oferitu gratis din depositulu seu unu fortepiano, pentru care ofertu subscrisulu comitetu 'i esprima cea mai bine simtita multiamita.

Comitetulu „Reuniunei române de gimnastica si de cantâri."

Ajutoriu pentru râniti.

Ofrande primite de subsemnatulu pentru soldatii raniti din Romani'a, colectate dela Ruscberg, fostulu confiniu militaru, si tramise prin post'a locala principelui D. Gr. Ghic'a presiedintele societâtiei române „Crucea rosia" la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

Mari'a Munteanu 1 fl., Ilc'a Savescu 1 fl., Elen'a Sirianu 1 fl., Iulian'a Savescu 2 fl., Teodoru Savescu 5 fl., Ioanu Ursu 1 fl., Ilie Popescu 10 cr., Ioanu Ves'a 20 cr., Damascinu Gitza 50 cr., Pavelu Gitza 20 cr., Const. Ursu 20 cr., Ioanu Balanu 20 cr., Ioanu Balanu jun. 10 cr., Georgiu Cristaiu 10 cr., Const. Purdia 50 cr., Nicolau Fanaru 30 cr., Const. Iura 10 cr., Meila Calin'a 10 cr.

Sum'a 13 fl. 60 cr.

An'a Dirzianu din Purcareni . . . 2 fl. 25 cr.
Dimitrie Eremia din Baciufalu . . . 11 fl. 35 cr.
Sum'a totala: 27 fl. 20 cr.

Burs'a de Vien'a.

Din 23 Iuliu (4 Aug.) 1877.

Metalicele 5%	62	20
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	60
Imprumut. de statu din 1860 .	74	20
Actiuni de banca	113	—
Actiuni de creditu	812	—
London	161	50
Oblig. de desdaunare Unguresci	123	35
„ „ „ Temisiorene .	74	75
„ „ „ Ardelenesci .	74	—
„ „ „ Croato-slavone	73	50
Argintu	107	70
Galbinu	5	86
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	83½
Valut'a nóua imperiale germâna	60	40

Nr. 53—1877.

Concursu.

La scól'a capitala normala a tractului Dobrei gr. or. din Dobr'a, devenindu vacantu unu postu de invetiatoriu cu salariu anuale de 400 fl. v. a. se escrie concursu pâna in 20 Augustu st. v. a. c.

Concurentii, gimnasisti si pedagogi ori teologi absoluti, cu esamenu de cualificatiune voru avea a-si adresá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu in Dev'a, pâna la terminulu mai susu semnatu.

Dev'a, in 20 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitetulu ppresbiteralu alu tractului Dobrei.

Ioanu *Papiu* m/p.
1—3 ppresbit.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a populara gr. or. din preurbi Mediasiului.

Acestu postu este impreunatu si cu alu 2-le cantoratu in biserica.

a) Léfa fipsata este 200 fl. v. a. dintre cari 150 fl. se scóte in rate lunarie din cass'a alodiala a orasiului ér' 50 fl. din lad'a bisericei.
b) Stol'a jumetate ce compete cantoriloru dela functiuni.
c) Cuartiru liberu, unu stânginu de lemne si dóue gramedi de verfuri.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-'si asterne documintele sele in sensulu Statutului organicu pâna in 6 Augustu stil. v. 1877 cându va fi si alegerea; la subscrisulu scaunu protopresbiterale.

Cei ce pre lânga documentele prescrise de lege voru fi si cantâreti, voru fi preferiti.

Mediasiu, in 21 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitet. bisericescu.

Dionisiu Chendi,
1—3 admin. protopopescu.

Nr. prot. 173.

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci de a II, si a III-a clasa la scól'a capitala gr. or. din Zernesci, protopresbiteratulu Branului, se deschide concursu cu terminu *pàna la 28 Augustu a. c.* st. v., in care dî va fi si alegerea, cu emolumentele si conditiunile urmatórie:

Invetiatoriulu clasei a II va primí unu salariu anualu de 175 fl. v. a. si cuartiru liberu, ér' celu de clas'a a III va primí unu salariu anualu de 200 fl. v. a. cu prospecte de inaintare.

Dela competenti se cere a-si instruá recursele loru conformu statutulu organicu avendu celu putienu 4 clase gimnasiale.

Recursele astfeliu instruate si stilisate câtra comitetulu parochialu, au a se tramite celu putienu cu 4 dile inainte de alegere, Reverendissimului Domnu Iosifu Baracu, protopresbiterulu I alu Brasiovului si administratore alu tractului Branu la Brasiovu.

Zernesci, 15 Iuniu 1877.

Comitetulu parochialu.

Ioanu Comsi'a,
parochu si presiedinte.

In contielegere cu Rev. D. protopopu.
2—3

Nr. 27.

Concursu.

Pentru ocuparea postului preotiescu in vacant'a parochia gr. or. a Carcedii (Kertsed) de clas'a a III-a ppresbiteratulu Turdei, se escrie concursu.

Cu acestu postu este impreunatu venitulu urmatoriu: casa parochiala cu alte edificii necesare, gradina tienatóre de dens'a, cimiteriulu jumetate cu pomi, trei pamenturi aratóre de 20 ferdele semanatura de tómna, — fenatiu de 2 cara de fênu, un'a via, dela 36 familii câte dóue ferdele bucate in jumetate grâu si cucuruzu, — stol'a epitrafirului indatinata.

Doritorii de a ocupá acésta parochia suntu poftiti a-si asterne concursele sele, in sensulu stat. organicu, pâna in 6 Augustu a. c. câtra sinodulu parochialu, si a le tramite subscrisului pâna la terminulu prefiptu.

Agarbiciu, 1 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Simeonu Popu *Moldovanu,* m/p.
3—3 ppresbiteru.

Nr. 84/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea unui postu de invetiatoriu la scól'a normala capitala gr. or. din Saliste, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 15 Augustu a. c. st. n.

Salariulu anualu pentru acestu postu este 350 fl. v. a.

Cei ce dorescu a ocupá acestu postu sa-si indrepte suplicele loru instruite conformu statut. organicu si legiloru scolari, la prea onor. ppresbiteru dlu Ioanu Hanni'a in Sibiiu.

Saliste in 7/19 Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu gr. or. in contielegere cu par. ppresbiteru.
3—3

Concursu.

Pentru ocuparea duoru posturi de invetiatoriu la scól'a normale capitale din Sebesiu, se escrie prin acést'a concursu pâna in 31 Iuliu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi suntu: 300 fl. v. a. anualu, cari se solvescu in rate lunarie, si cuartiru liberu; iér' dupa doi ani de servitiu va cresce léf'a cu 50 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá aceste posturi, au a-si asterne suplicele loru, instruate in sensulu statutului organicu, pâna la terminulu disu, onoratului domnu ppresbiteru Ioanu Tipeiu in Sebesiu, si a documentá, ca au absolvatu celu putienu siese clase gimnasiale si cursulu teologicu.

S. Sebesiu, in 2 Iuliu 1877.

Comitetulu parochiale, in contielegere cu protopresbiterulu tractuale.
3—3

Publicatiune.

Subscrisulu si-a transpusu cancelari'a advocatiala dela **Beinsiu** la **Sibiiu** in strad'a Cisnadiei Nr. 20.

Parteniu Cosm'a,
1—3 advocatu.

☞ Pentru orientare se face cunoscutu ca redactorulu acestei foi s'a reintorsu din caletori'a sea.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 15.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 59. ANULU XXV.

Sibiiu 28 Iuliu (9 Aug.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Dela lupt'a din 30 si 31 inaintea si in giurulu Plevnei in Bulgari'a nu s'a mai intemplatu nici o ciocnire. Diurnalele unguresci spunu de batalii mari la Rasgrad in 3 si 4 Augustu si de perderi mari pentru rusi. Inse scirile loru trebuie luate de aceea ce suntu, de producte a le fantasiei corespondentiloru din cafenelele Bucuresciloru.

Este de alta parte adeveratu, ca rusii dau de resistintia puternica. Turcii, favorisati de positiuni tari si, dupa cum a fostu la Plevn'a, de necunoscinti'a rusiloru, de ce puteri dispune inimiculu loru, au resistatu rusiloru, incâtu cesti din urma nu s'au pututu pune in posessiunea objectului atacatu. Atât'a inse este totu castigulu turciloru sub Osman-pasi'a si atât'a tóta perderea rusiloru de sub comandantulu de corpu Krüdener, plus perderile cele considerabile de ómeni de o parte si de alta.

Rusii, vediendu ca cu puterile loru de pâna ací nu potu sa infrânga puterea turcésca in Bulgari'a, contragu puteri nóua, precum gard'a imperiala si 180,000 militii, cari voru luá loculu altoru corpuri intrebuintiate in câmpu. Rusii, in urm'a dificultâtiloru de cari au datu asiá pe neasteptate au chiamatu si armat'a româna intr'ajutoriu, pre carea mai nainte o desconsiderá si o condamnase a stá privitóre cu pusc'a la picioru pe rip'a stânga a Dunarei.

O alta urmare a mai avutu lovirea dela Plevn'a ca corpulu lui Gurko care operá dincolo de Balcanu in Rumeli'a s'a retrasu, dupa ce a stricatu drumulu de feru intre Hermanli si Iamboli in pasurile Balcaniloru, spre a nu fi taiatu de câtra armatele rusesci din Bulgari'a.

Cea mai rea urmare a nesuccesului rusescu au sa o simta slavii de dincolo de Balcanu, cari au remasu la discretiunea turciloru si cari suntu chinuiti, desonorati (femeile) si apoi masacrati fâra mila.

Lupt'a dela 31 Iuliu o descrie coresp. diurnalului englezescu „Daily News.“ Din descriere se vede ca de ambe pârtile s'au luptatu cu bravura. Perderile rusiloru le tacséza englezulu 5000 morti si raniti.

„Gazet'a de Augusburg“ publica urmatórea corespondintia cu dat'a de 22 Iuliu:

Fortun'a resbelului e schimbatóre. Adi trebue sa ve raportezu despre o dî nenorocita, care cu tóte acestea, dà unu semnu despre bravur'a rusa. Regimentulu alu 17 si 18-lea au primitu la 17 Iuliu ordinu cá sa inainteze pe drumulu din sudulu Plevnei, si sa iá Plevn'a. Si fiindca erá téma despre o catastrofa, acela'si ordinu s'a datu si unei brigade. La 19 Iuliu d. a. brigad'a regimentului 17 si 19 cu o sotnia de cazaci si 5 baterii, a ajunsu inaintea Plevnei.

Plevn'a erá ocupata, si astfeliu s'a inceputu o lupta de tunuri fâra resultatu, care a duratu pâna sér'a La 20 Iuliu au intratu in Plevn'a 4 companii ale regimentului 17, unde s'au opritu. Tóta infanteri'a, protegiata de artileria si de regimentulu 18 care s'a tramisu in urma-i, a inceputu ataculu contr'a positiuniloru turcesci, si pârti din regimentulu 18 au navalitu indata asupr'a baterieloru turcesci. Sosirea flancului nu erá cunoscuta, si ca masse mari de trupe turcesci suntu pe drumu, si acést'a nu se sciá nici din Vidinu. Acolo si-au facutu cunoscintia trupele. Terenulu la Plevn'a e fórte accidentatu. Podulu preste Vidu erá in mân'a turciloru, si precum se vede, rusii n'au facutu nimic'a pentru ocuparea lui. Rusii au fostu espusi la focuri vii din spre siosea si din alte pârti. Colonelulu regimentului 17, Rosenbaum rânitu, a strigatu soldatiloru sei: „Inca odata cu ur'a asupr'a loru!“ Inse trupele au fostu primite cu glóntie in frontu si in flancu. Colonelulu a mai primitu unu alu doilea glontiu mortalu in capu si alti 12 oficieri au platitu bravur'a loru cu mórtea; 20 oficieri, intre cari cei mai multi capitani au fostu râniti.

In diu'a urmatóre regimentulu numerá perderea a 1200 soldati. Si regimentulu 18, care a venitu in ajutoriu, a avutu o perdere de 20 oficieri si 900 ómeni, intre cari si colonelulu cadiutu. Regimentulu 19 a fostu atacatu de trei escadróne de cavaleria turcésca, si a suferitu asemenea perderi mari. O sotnie de cazaci, dandu-se josu de pe cai, operá cu arm'a si dupa o tragere puternica, atacà cu sabi'a infanteri'a; 26 soldati din 86 au fostu morti si râniti. Generalulu Schilder-Schulder, care venise in ajutoriu cu divisiunea sea, s'a retrasu; elu si-a retrasu regimentele in positiunile apropiate cele mai favorabile. Urcându inaltimile, a causatu mari perderi. Numai putieni turci prinsi au remasu in mânile rusiloru, cu tóte acestea ei au fostu siliti sa lase in mânile turciloru pe unii rusi greu râniti. La retragere asemenea au cadiutu câti-va râniti rusi in mânile necredinciosiloru. Lupt'a s'a facutu fâra vre-o conducere superióra, regimentele operau aprópe de sine si iute, voindu sa-'si conduca singure armele la victorii si sa-'si arate bravur'a. Sórt'a prisoneriloru nu va fi ce-va placuta; unu oficieru din regimentulu 17 spunea, ca 'a vediutu cum luara turcii in baioneta cadavrulu colonelului Rosenbaum, sfasiindu-'lu si ducendu-'lu in lagerulu loru. In Nicopoli circulau sgomotele cele mai stranii. Generalulu Krüdner nu si-a pututu concentrá inca corpulu seu. Si fiindca brigad'a româna din Turnu nu a ocupatu Nicopolulu, gen. Krüdner a trebuitu sa stea cu brigad'a sea pentru padi'a prisonieriloru, ocupandu-se si cu transportulu rânitiloru. Regimentulu 124 padiá podurile dela Sistovu. Cu asemenea fortie slabe erá impossibilu de a se atacá din Plevn'a. Acum s'a inceputu o nóua concentrare de trupe din ambele pârti.

Vien'a, 3 Augustu. Nisce telegrame anuncia ca armat'a lui Osman pasi'a continua a se fortificá, si ca numera dejá mai multu de 70,000 soldati; ea aru fi inceputu mersulu spre Sistovu.

Diuarele turcofile de aici consiliaza armat'a otomana, a urmarí energicu pre neamicu si a-lu aruncá in Dunare, ceea ce aru fi cu atâtu mai facilu lui Mehemet Ali, adauga aceste diuare, ca elu comanda 70,000 soldati, pe cându Tiarevici, care i se opune, n'are decâtu 60,000.

Ahmed Eiub, in formidabilele sele positiuni dela Rasgrad, garnisón'a Silistriei si principele Hasan, aru fi destulu de forti pentru a tienea in respectu corpulu din Dobrugea.

Se evaluéza fortiele beligerantiloru cum urméza:

Armat'a rusa:

Est	75,000	soldati.
Centru . . .	100,000	„
Vest	40,000	„
Sud	75,000	„
Reserva . . .	50,000	„
Totalu .	340,000	„

Armat'a turca:

Armat'a Sudului, lânga Rusciucu, sub Esref-pasi'a	25,000	sold.
Garnisón'a fortaretiei .	15,000	„
„ a Silistrei .	10,000	„
Armat'a Centrului, lânga Siuml'a	45,000	„
Garnisón'a Siumlei . .	15,000	„
„ Varnei . .	10,000	„
Armat'a Vestului (Plevn'a)	70,000	„
Garnisón'a Vidinului .	5,000	„
Armat'a Sudului (Suleiman)	60,000	„
Reserve si trupe concentrate in Sofi'a	cif. necunoscuta	
Totalu:	255,000	„

Jigher'a 3 Augustu.

Eri la ór'a 2½ din di a trecutu Dunarea locot. Rosetti si sub-locotenentulu I. Botezu din batalionulu III de venatori, impreuna cu unu sublocotenentu rus. Mihailu Alexandrovici si 10 soldati de pe vaporulu „Ada,“ iér' capitanulu vaporului anume Leontief, cu unu sergentu rusu, a remasu pe ostrovulu Copaniti'a din fati'a satului turcescu, anume Cotusluiu, spre a asigurá retragerea. Indata ce au trecutu pe malulu turcescu, o patrula de cavaleria turca a inceputu a descarcá spre densii; cându s'a apropiatu cá la 600 metri, unu soldatu anume Guranu a luatu la ochiu unu calaretiu care la momentu a si cadiutu, oficierulu rusu a impuscatu calulu unui calaretiu; indata dupa acést'a turcii au luatu fug'a si s'au retrasu dupa unu parapetu, de unde trageau la focuri continuu, glóntiele cadeau in Dunare. Soldatii nostri entusiasmati doriau a intrá in Cotusluiu, dar' fiinduca turcii se inmultira preste mesura au fostu nevoiti a se retrage.

Lupta navale la Silistr'a.

De si lupt'a s'a urmatu intre mici canoniere, faptulu in sine credemu ca merita a i se dá titlulu de „lupta navale“, care nu ni se pare a fi prea pretentiosu.

Despre acésta lupta amu datu si noi séma la timpu. Unulu din corespondintii diariului „Daily News“ face o espunere mai pre largu. Reproducemu cu atâtu mai mare placere, espunerea si apreciârile corespondintelui englesu, cu câtu canonier'a principale, cu care s'a intreprinsu lupt'a, erá canonier'a româna *Fulgerulu* si impreuna cu alti doi oficieri rusi de marina a participatu si unu oficieru românu.

Eata espunerea corespondintelui englesu:

O lupta navale a avutu locu pre Dunare la cinci-spre-diece kilometri in josu de Silistri'a, Sâmbata diminéti'a la 24 Iuliu. Naratiunea acestui faptu de arme o amu dela trei oficieri cari au luatu parte, si mi-o comunicara pre cându ne aflamu pe podulu canonierei *Fulgerulu* intre verfurile cenusiei ale torpileloru si gurile negre ale tuniriloru.

Trei barce faceau o recunóscere pre fluviu pentru a descoperí puterea inamicului. *Fulgerulu* o canoniera captusita cu feru, avendu o lungime numai de siese-dieci picióre, armata cu unu tunu de bronzu de calibru de o livra, patru tunuri sub pup'a sea de feru si comandata de locotenintele Dubasoff; batelulu pentru torpile *Cesarevici*, comandatu de locotenintele Siestakoff, armatu cu unu tunu de calibru patru, si batelulu pentru torpile *Ptici'a* comandatu de elevulu Bal, armatu numai cu torpile. Cele dóue din urma imbarcâri nu erau decâtu nisce slepuri miscate cu aburi. Câte-si trele aveau câte siese torpile, pre cari unu singuru obusu alu inamicului le-aru fi pututu face sa sara in aeru. Eata naratiunea oficieriloru:

„Plecaramu Sâmbata, la patru óre diminéti'a si la 11 óre ajunseramu dinaintea statului turcescu Bugiak, situatu aprópe de o insulitia din Dunare. Pe o naltime care domina satulu descoperiramu taber'a unoru ante-posturi de cavaleria, tare cá la 200 ómeni si spre surprinderea nóstra vediuramu pre alte inaltimi o fortia de celu putienu 3,000 ómeni. Ne pregatiramu tunurile si traseramu asupr'a taberei loru in momentulu cându ne aflámu destulu de aprópe. La a dóu'a descarcatura, cavaleri'a o luà la fug'a, parasindu taber'a si alu patrulea obusu alu nostru le aprinse taber'a. Urcaramu putienu in susulu riului, pre dupa insula, pentru a nu ne atinge focurile trupeloru aflate pre a dóu'a linia a inaltimeloru, cându fâra veste vine spre noi o canoniera turcésca, ale cârei cosiuri erau ascunse dupa insula. Ea erá captusita si purtá patru tunuri de unu diametru de siese-spre-diece centimetri. Ea deschise indata foculu, la care respunseramu cu vigóre. In acelu momentu erá mare confusiune in taberile de pe inaltimi; trupele de infanteria erau in miscare si pareau ca voiescu sa pregatésca unu atacu de artileria.

„Continuaramu inse a trage asupr'a monitoriului, si curendu avuramu satisfacerea de a vedé puntea lui aprinsa de unu obusu alu nostru; dar' incendiulu fu in graba stinsu. Unu altu obusu 'i loví luntriti'a si 'i causà si alte stricaciuni. Unu altulu 'i stricà cârm'a. In mai multe renduri monitoriulu s'a repeditu spre noi; dar' o lovitura bine indreptata 'lu atinse, si-lu facù sa cârmésca, cându in susulu cându in josulu apei, dar' nu mai departe de inaltimile pre cari se aflau trupele turcesci. Vediendu ca inamiculu nostru trage reu, ne apropiaramu la mai putienu de doi kilometri, si unu obusu alu nostru 'i aprinse pentru a dóu'a óra podulu. Foculu se intinse repede si echipagiulu sarindu de pe bordu ajunse la tiermu in notu. Tocmai cându lupt'a ajunsese in acestu punctu, unu monitoriu mare, inarmatu cu dóue tunuri mari numai intr'unu singuru turnuletiu, si de alte patru asiediate pe punte se apropia de noi. O compania de soldati cu o bateria de siepte tunuri sosiá in fug'a mare din tabara si indreptá tunurile contr'a nóstra: vediendu atunci ca incepuse o caldura prea mare, ne retraseramu pe la ór'a 1 jum. tragendu obusuri din tunurile nóstre contr'a captusielei de feru a monitorului. Dar' inamiculu care avé dejá destulu, nu ne mai urmarí. Amu numeratu dóue-spre-diece obuse d'ale nóstre cari au lovitu pre inamicu, pre cându noi n'amu avutu decâtu câte-va scânduri rupte si acést'a spre a probá ca amu fostu in lupta.“

Acésta naratiune, dice corespondintele lui „Daily-News“, mi-a fostu facuta cu tóta modesti'a care caracterisà pre marinarii obicinuiti a-si face bine datori'a, si cari nu se temu de pericolele séu oboselele meseriei loru. Acesti trei oficieri, renumiti prin faptele loru anteriòre, analoge, cându au aruncatu in aeru monitoriulu dela Macinu, suntu nedespartiti; suntu nisce marinari fòrte indrasneti.

Ací corespondintele descrie pe locotenintii Dubasoff si Siestakoff. Câtu despre celu d'alu treilea, este românu atâtu dupa esterioru câtu si dupa figura. Nici unulu din acesti trei n'are mai multu de trei dieci de ani.

Pre cându oficierii 'mi narau aventur'a loru, sosí o depesia dela marele duce Alexis care felicitá pre oficieri si echipagiulu pentru valorós'a loru conduita. Echipagiulu fu asiediatu la linia in frontu si locotenintele Dubasoff dete cetire depesiei.

Torpilele ce au asiediatu rusii in Dunare, precum se scrie „Presei“ din Vien'a, suntu asiá, ca vapórele potu trece pe lânga ele. La Brail'a se facu incercâri cu nóue torpile, dintre cari fia-care, costa 500 lire sterlinge.

Armat'a rusa din Caucasu s'a intaritu cu trei divisiuni de infanteria, dóue de cavaleria, trei brigade de artileria si siese batalióne de tunuri. Ministrulu a decisu a inaltiá armat'a dela Dunare, afara de reserve, la 300,000, si armat'a din Armeni'a la 120,000 soldati. Afara de acést'a, 60,000 soldati pazescu Caucasulu.

Cetimu in „U. p. A.“

Sciri de pe câmpulu de resbelu.

Persóne venite dela Zimnicea si de preste Dunare ne spunu ca Plevn'a aru fi luata de rusi, in urm'a unoru crâncene lupte, in cari armat'a lui Osman-pasi'a aru fi fostu decimata si risipita. Neavendu suficiente informatiuni, dâmu scirea sub reserva.

Eri si alalta-ieri s'a urmatu pre tóta lini'a unde suntu trupe române o viua bombardare asupr'a tiermului dreptu. S'au facutu si recunósceri in mai multe puncte pe tiermulu dreptu. In nóptea de 19 locotenintii Lerescu si Zachari'a din regimentulu I au pornitu in recunóscere. Pichetele turcesci au datu alarm'a. Mai multe focuri s'au schimbatu intre trupele nóstre si cele turcesci. Locotenentulu Lerescu a fostu contusionatu putienu. Unu soldatu a fostu ucisu de sburatur'a unui obusu turcescu.

La Bechetu s'a inceputu bombardarea la 20 Iuliu 9 óre 30 min. diminéti'a si a tienutu pâna sér'a. Turcii au respunsu, dar' bombardarea loru n'a tienutu decâtu pâna la ór'a 1.

Scirea data ieri in suplimentulu nostru despre intreruperea trenului de caletori pre lini'a Iasi-Bucuresci a fostu grabita.

Trenulu acceleratu de persóne a sositu ieri; asemenea si celu de adi, cu óre-care intârdiare. Se ascépta inse neaperatu o suspendare a mersului trenuriloru de persóne pentru dóue séu trei dile, spre a se transportá materialu si trupe rusesci.

O scire din Siuml'a transmisa dilele acestea diareloru englese face cunoscutu ca Eiub-pasi'a a atacatu pre rusi dinaintea Rasgradului, aprópe de Rusciucu. Dupa o lupta de siese óre, rusii au fostu nevoiti se bata in retragere, dupa ce suferisera insemnate perderi.

La 28 Iuliu o colóna de rusi care mergea spre Varn'a a fostu oprita de turci la Abarzargic.

In lupt'a, in care a fostu ucisu generalulu turcu Aziz-pasi'a, rusii au avutu insemnate perderi. Nu mai putenu si turcii au avutu rendurile loru reu decimate de rusi.

O telegrama din sorginte turcésca relatéza modulu cum au fostu siliti rusii se evacueze Lovci'a séu Lovatz. La Yail'a, aprópe de Osman-bazar, turcii au fostu asemenea favorisati de sórte in diu'a de 26 Iuliu.

Cetimu in „l'Orient“ de adi:

Ni se asigura, ca dupa ultim'a afacere dela Plevn'a rusii au cerutu guvernului principelui Carolu sa grabiasca trecerea Dunarei. Asemenea ni se spune, ca generalului Manu se va dá o missiune importanta, si ca comand'a divisiunei sele se va incredintiá unui altu oficieru. Se pronuntiá chiaru si numele generalului Cernatu, ministrulu de resbelu, pentru acestu din urma postu. Se vorbesce si de colonelulu Angelescu. De si aceste sciri ne vinu din sorginte buna, le dâmu sub tóta reserv'a.

La aceste reflectéza „Romani'a Libera:“

Nu avemu trebuintia a combate ide'a ce aru fi avutu guvernulu de a inlocuí pre d. generalu Manu, spre a-lu trece intr'o alta missiune de mai mare importantia, câci suntemu informati ca idei'a acést'a este parasita de dlu ministru de resbelu, si de statulu seu majoru.

Erá si cuventu, pentru-ca in casu de s'aru fi realisatu, intramu intr'unu feliu de *facemu treburi* de natura cu totulu turcésca.

Si turcii aveau celu putienu unu cuventu sa procéda asiá cu ciuruirea generaliloru loru. Sultanulu incepuse sa se téma de positiunea lui, din caus'a numeróseloru victorii cu cari *serdari-ehremi* 'si incununase numele.

Dâmu insa acésta scire sub tóta reserv'a.

Noi, déca avemu vre-o *observatiune* de adresatu generalului Manu, este aceea de a remâné fermu la inaltimea meriteloru sele militare.

Fortificatiunile cetâtiei Vidinu suntu de dóue categorii, unele de o vechime respectabila, si altele cari s'au construitu in timpii mai recenti, cu observarea posibila a principiiloru de fortificare. — Cetatea se compune dintr'unu sembure fortificatoriu internu cu 8 bastióne, cu escarpe neacoperite, parapetu cu casamate, ravelinuri, si cu siantiuri fòrte adânci (3 stângini) din cari $^2/_3$ se potu inundá. Latimea loru nu are mai putienu de 9 stângini, si acést'a este caus'a de mai tóte escarpele se presinta neacoperite si espuse focului directu si celui curbu. — In partea despre Dunare, parapetulu este multu mai ingustu, si planulu frontului cam neregulatu. Impregiurulu Vidinului in a dóu'a linie se intindu in forma de semi-cercu unu rendu de sageti si fortificâri pasagere mai mici, cari suntu legate intre densele cu siantiu de venatori. Puntele finale si de radiemu alu acestoru semi-cercuri, suntu marcate prin dóue redute inchise, numite Cumpachi-Calessi si Ova-Calessi.

In ceea ce privesce vechile fortificatiuni ale Calafatului, (cari in resbóiele precedente au maritu forti'a de resistentia a Vidinului, si inlesneau turciloru luarea ofensivei contr'a armateloru ce-i combateau din Olteni'a), ele suntu din caus'a constructiunei loru cá capu de podu pentru Vidinu, si cu partea gurei (gorge) câtra acestu locu intórse, de nicí unu folosu pentru asediatori. Cele 5 baterii din nou construite de români se afla tóte in interiorulu vechiului rayon fortificatu; pre inaltulu malu din sudulu Calafatului, — o positíune care se presinta completamente dominanta.

Vidinulu se afla pe siesulu Dunarei, care cu osebire se póte inundá in partea despre ostu. Totu câmpulu esterioru si spatiulu dintre ambele incinte se crede a fi minatu. — Pe insul'a dintre Calafatu si Vidinu, numita ostrovulu Calafatului, se afla vechi fortificatiuni derimate.

Afara de uniculu casu dela 1689, cându Markgrafulu de Baden, (generalu in serviciulu Austriei) a luatu Vidinulu, — in tóte celelalte resbóie contr'a turciloru, elu a resistatu tuturoru atacuriloru asiediatoriloru.

Santirea stéguriloru regimenteloru române de dorobanti.

Dumineca 17 Iuliu, s'a seversitu la marele cuartiru generalu alu M. S. Domnitoriului dela Poian'a, santirea si distribuirea stéguriloru nóueloru regimente de dorobanti si de artileria, cari facu parte din corpurile I si alu II-lea alu armatei active. Tóte aceste regimente tramisera in ajunu la Poian'a deputatiuni compuse de unu oficieru asistentu, de sergenti port-drapelu (stegariu) si de unu detasiamentu de soldati, cari impreuna cu comandantii de regimente, venisera spre a primí stégurile.

La órele $8\,^1/_2$ diminéti'a stégurile se adusesera la marele cuartiru, unde M. S. Domnitoriulu in presenti'a dlui ministru presiedinte, dlui ministru de esterne si dlui ministru de resbelu, cari se aflau in acelu momentu la marele cuartiru generalu, a dloru generali-comandanti ai corpuriloru I si II, a siefului statului maioru generalu, a dloru generali I. Ghic'a, atasiatu la cuartirulu M. S. imperatorelui Rusiei, si Zefcaru, atasiatu la cuartiru generalu alu A. S. I. marele duce Nicolae, comandantu in capu alu armatei imperiale, cari se aflau veniti in misiune la cuartirulu generalu alu Domnitoriului, si in presenti'a comandantiloru divisiuniloru I, II si III, iéra comandantulu divisiunei IV n'a potutu fi fatia, câci in acea di o parte a divisiunei sele a trecutu Dunarea la Nicopole, si in presenti'a oficieriloru marelui cuartiru generalu, batù prim'a tienta la fia-care stégu, asiediendu-se apoi celelalte tiente de comandantii respectivi ai corpului, ai divisiunei, ai regimenteloru si de oficierii, sub-oficierii si de soldatii delegati ai corpuriloru. Dupa acést'a, drapelele se pornira la biserica, unde avea a se seversí santirea loru.

La órele $9\,^3/_4$, M. S. Domnitoriulu pornì la biserica spre a asistá la oficiulu divinu. Brigad'a de rosiori, cantonata in Poian'a, si escadronulu de gendarmi la escort'a marelui cuartiru generalu, erau asiediate in fati'a bisericei. Mari'a Sea trecù pe dinaintea frontului trupeloru, apoi intrà in biserica, unde fù intempinatu de P. S. S. episcopulu de Râmnicu si noului Severinu, venitu intr'adinsu la Poian'a pentru acésta ceremonia, care se seversiea in eparchi'a sea. Dupa ce se terminà liturgi'a oficiala, de P. S. S. episcopulu de Râmnicu, se facù inaintea trupeloru sfestani'a si se stropira cu aiasma nóuele stéguri. Apoi drapelele fura duse de port-drapeli inaintea trupeloru, care presentara armele, si se asiediara intr'o singura linia, in fati'a M. S. Domnitoriului. M. S. luà pe rendu fia-care drapelu si-'lu incredintià in mânile siefului de regimentu, adresându-i câte-va cuvinte, apoi ei se asiediara in flanculu dreptu inaintea delegatiunei regimenteloru loru.

Dupa acést'a se dete cetire, de câtra siefulu de statu maioru alu armatei, urmatoriului ordinu inaltu de di, câtra regimentele de dorobanti si de artileria,

„Dându-ve drapelulu corpului, ve incredintiezu onórea Romaniei, pe care o punu astfeliu sub scutulu curagiului devotamentului si abnegatiunei vóstre. Pentru prim'a óra se presinta solemn'a ocasiune de a primí drapelulu in prediu'a mergerei pe câmpulu de onóre, cautati a-lu incununá de o nemuritóre gloria. Nu uitati nici odata ca drapelulu este simbolulu patriei; cea mai mare onóre pentru voi este de a ve dá viéti'a pentru a-lu aperá si a-lu pastrá in mânile vóstre, facendu-lu pururea se fâlfaie preste tóte obstaculele ce va invinge viteji'a vóstra. — Datu la marele cuartiru generalu Poian'a la 17 Iuliu 1877.

CAROLU.“

Trupele respunsera prin strigatulu: „Traiésca M. S. Domnitoriulu; Ur'a! La care Mari'a Sea respunse: „Traiésca armat'a româna!“ Acestu respunsu fu salutatu de trupe cu entusiaste urâri. Apoi se dete ordinu de rumpere pentru defilare, si trupele, cu drapelele in capu, portate de siefii de regimente, defilara pe dinaintea M. S. Domnitoriului. In aceasi di Mari'a Sea intruní la dejunu si la prândiu la cuartirulu Seu pe dnii generali comandanti de corpuri cu siefii de statu maioru, pe comandantii de divisiuni si pe toti siefii de regimente cari primisera stégurile. „Monit“

Imperatulu *Franciscu Iosifu* a plecatu la Ischl spre a se intâlní cu imperatulu *Germaniei* in Strobel.

„Fremden Blatt“ recomânda regimuriloru oprirea meetinguriloru, din motivu ca nu ducu la nici unu scopu, de alta parte producu numai emotiuni si discordia intre popóre.

Fói'a militara din Vien'a „Vedette“ afla cu cale a vorbí despre meetingurile unguresci spre a demonstrá câtu suntu aceste de periculóse pentru monarchi'a austro-ungurésca. „Vedette“ 'si pune intrebarea: cine este Klapka, care pune meetingurile unguresci la ordinea dilei si ce voiesce cu ele? Fói'a militara resolve intrebarea asiá: dupa ce denega lui Klapka titlulu de generalu, 'lu infatisiéza pentru conspiratiunile sele din 1859 si 1866 cu arm'a in mâna contr'a monarchiei, cá unu tradatoriu de patria, pentru-ca elu a amenintiatu patri'a cu arm'a, in intielegere cu inimicii ei esterni si-a datu silintia a seduce pre soldatii nostri la parasirea drapeleloru loru si a formá din ele legiuni contr'a Austriei. Elu vorbesce astadi, si prin elu magiarii in numele Ungariei, la ce acesti'a iéra nu suntu indreptatiti; de óre-ce in Ungari'a nu locuiescu numai magiari, ba acesti'a suntu in minoritate fatia cu cei-lalti locuitori.

Pentru ce suntu sbuciumârile magiare puse la cale de Klapka? La acésta intrebare respunde fói'a militara: pentru a resbuná Világosulu. Cum-ca acést'a este tient'a magiariloru o dovedesce cu „N. Arad. Ztg.“ in care se dice espresu ca ór'a a sositu in care trebuie sa se resbune sângele celu nevinovatu alu viteziloru din 1849.

„Vedette“ chiama atentiunea guvernului asupr'a acestoru espectoratiuni necalite, din motivulu ca ele potu compromite politic'a monarchiei si o potu incurcá intr'unu resbelu periculosu. „Vedette“ ratiunéza asiá: La casu ca Austro-Ungari'a aru dechiará resbelu Russiei, césta din urma va avé doi aliati: pe Germani'a si pe Itali'a. Austro-Ungari'a in casulu acest'a va fi isolata si atacata de trei laturi; câci pe Angli'a egoista si pe Franci'a, carea e absorbita de afacerile ei interne, nu póte comptá nimenea.

Bine aru fi, déca ratiunele „Vedettei“ n'aru fi trecute cu vederea.

Agitatiunile turcofile in Ungari'a si scopulu mobilisàrei partiale a armatei.

In urm'a vuietului despre o mobilisare partiala a armatei, diuarele din Vien'a se ocupa mai cu séma de scopulu si consecintiele acelei mobilisâri, pe cându foile din Pest'a se grabescu a trambitiá pe tóte tonurile ca mobilisarea aru fi indreptata contr'a Rusiei.

„*Deutsche Zeitung*“ pledându contr'a mobilisârei, afirma ca gresielile comise nu se potu repará prin acestu mijlocu.

Pentrucá gresielile comise sa se póta indreptá, dice „Deutsche Zeitung“, Austro-Ungari'a trebuie sa mobiliseze celu putienu 400,000 ceea ce, in fati'a desastrului financiaru care o bântuie, 'i este absolutu imposibilu, si astfeliu mesurile militare luate nu suntu altu ce-va decâtu nisce simple demonstratiuni platonice.

„*Hon*“ declara ca mesurile militare ce s'au luatu suntu indreptate in contr'a Rusiei. Mobilisarea va priví numai cele cinci corpuri de armata care cantonéza in Ungari'a.

„*Kelet Népe*“ persista in afirmarea sea de pâna acum, dicendu ca mobilisarea s'a ordonatu cu scopu lamuritu pentru ocuparea Bosniei.

„*Pesti Naplo*“ constatându ca mobilisarea sta in concordantia cu dorintiele unguriloru, invita pe conationalii sei cá sa arangieze pretutindeni meetinguri in favórea turciloru.

„*Pester Lloyd*“ afirma ca Midhat-pasi'a staruiesce la Vien'a a induplecá pe Austri'a la o atitudine care aru scutí pe Turci'a de unu eventualu periculu ce aru isbucní, déca va fi nevoita a incheiá o pace separata cu Rusi'a.

Duminec'a viitóre se voru tienea prin diferitele orasie din provincia vr'o dóue sute meetinguri in favórea turciloru.

„*Ellenör*“ anunciandu cu litere gróse scirea despre mobilisare o insotiesce de urmatoriulu apelu adresatu magiariloru.

„La arme! Marele momentu decisivu a sositu. Indelung'a rabdare inca 'si are marginile ei. Sabi'a monarchiei zornaie in momentulu de fatia. De adi inainte baionetele voru pazí interesele nóstre.

„Noi strigâmu actiunei armatei sa traiésca. Cându regele si guvernulu ne chiama la arme, credemu ca acestu apelu va gasí resunetu.“

Terminandu apelulu seu diuariulu citatu dà apoi urmatórele amenunte asupr'a mobilisârei.

„Deocamdata se voru mobilisá numai vre-o câte-va corpuri, ér' la casu de nevoia se va mobilisá armat'a intréga. Mesurile de mobilisare s'au si pusu in lucrare.

„Comandantii corpuriloru cari voru fi mai intâiu mobilisate au primitu ordinu telegraficu cá sa desfaca instructiunile ce li s'au fostu espedatu inainte de a li se tramite ordinulu cu câte-va dile. Pâna la alte dispositiuni ei erau datori sa le pastreze sigilate“.

„National Zeitung“ din Berlinu inregistrandu scirea despre mobilisarea armatei austriace se indoiesce ca Austri'a aru avé curagiulu de a intrá intr'unu resbelu pe care ea impreuna cu Angli'a l'a provocatu fâra sa fi avutu vre-unu motivu plausibilu spre a se puté justificá inaintea lumei.

(„U. p. A.“)

Consululu generalu alu Germaniei din Belgradu, contele Bray, a fostu dilele acestea la Craguevatiu. Despre scopulu acestei caletorii, se scrie din sorginte bine informata din Belgradu, lui „Pester Lloyd“:

Contele Bray a avutu de scopu in caletori'a sea la Craguevatiu sa se informeze despre spiritulu capiloru de partide si a ministriloru. Elu a conferatu cu siefulu partidei liberale, intrebandu-lu intre altele, déca Serbi'a mai e in stare cá sa participe la actiune. Si i s'a respunsu ca Serbi'a de-si slabita, in totu-déun'a e in stare ca sa participe la actiune. *Nu e cu putintia cá principatulu sa aiba unu rolu de spectatoru, déca Romani'a va luá parte la resbelu. Serbi'a nu va fi asiá de uituca fatia cu interesele sele, cá sa remâna liniscita, déca Romani'a, care din punctulu de vedere militaru, i stà cu multu indareptu, va intrá in actiune.* In convorbirea ce a avutu contele Bray cu ministrii a disu, precum se asigura, ca dorinti'a tiarului in privinti'a Bulgariei, in Berlinu afla resunetu, si ca guvernulu germanu nu considera cá contraria intereseloru europene formarea miceloru state de sudu: Ve comunicu acestea cá o versiune ce circula prin cercurile bine informate de aici despre caletori'a consulului generalu germanu. Dorimu, cá in casu de actiune, armat'a serba sa nu desmintia speranti'a dlui siefu alu partidei liberale.

„L'Italie“ comunica, ca legitimistii francesi, inspaimentati de progresulu ce facu bonapartistii, au adresatu Vaticanului unu memoriu contr'a principelui imperialu. Memoriulu insira tóte relele ambeloru imperii, alu lui Napoleonu I si alu lui Napoleonu III. Acele rele se voru reinoí neaperatu sub Napoleonu IV. „La inceputu, dice memoriulu, Napoleonu III a urmatu o politica conservatóre si favorabila Europei, si barbatii partidei sele nu voru lipsí a-lu bagá in gresielile mosiului (?) si a tatalui seu. Elu lasându papalitatea, va stá in partea Germaniei si a Italiei. Victori'a bonapartistiloru aru insemná continuarea prizoneriei papei, si continuarea luptei contr'a bisericei.“ In fine se esprima speranti'a, ca Vaticanulu 'si va ridicá vocea spre a scapá Franci'a si biseric'a. „L'Italie“ nu crede cá sf. scaunu sa iésa din atitudinea sea de pâna acum.

Corespondintie.

Budapest'a 25 Iuliu.

Cându amu sositu din escursiunea ce fui silitu a intreprinde in tierile cislaitane, aici se petrecuse o nóua scena politica, in carea „generalulu“ *Klapka* avù rolulu eroului. Magiarii adausera unu nou testimoniu despre simpathiele loru politice câtra fratii loru, câtra turci. Intr'unu meetingu in capitala se pronunciara pentru turci, cu alte cuvinte, pentru o actiune contr'a Rusiei. Meetingurile, ne spune press'a, se urmeza in tóte pârtile Ungariei, unde predomnesce influinti'a magiara specifica.

Simpathi'a intre magiari si turci o gasescu fórte firésca. O mâna de turci voru cu ori-ce pretiu sa domnésca preste milióne de alte natiunalitâti. O mâna de magiari, in mai acelesi conditiuni, voru sa domnésca preste milióne de alte natiunalitâti.

Consecuintiele aspiratiuniloru nedrepte se manifestéza astadi pe peninsul'a balcanica; n'asiu dorí cá ele sa se manifesteze in acel'asi modu, mâne pe câmpiele patriei nóstre. Moderatiunea popóreloru nemagiare, cari privescu cu unu surisu de compatimire la sbuciumârile turcofile ale magiariloru este unu adeveratu daru ddieescu pe monarchi'a nóstra. Ce aru fi de noi cându românii, cându serbii, croatii si tóte celelalte popóre aru incepe a se aduná in directiunea contrara si justificata, in interesulu crestiniloru si contr'a barbariei musulmane?*)

Popórele nemagiare se vede ca au o vedere cu multu mai clara politica decâtu magiarii, ele vedu ca in interesulu civilisatiunei, ori-care aru fi sórtea armeloru in orientu, trebue sa se faca ce-va, ele simtu ca centrulu politicu, care in realitate e de a se cautá in Cis- si nu in Translaitani'a, nu gravitéza spre politic'a infratirei cu turcii. De aceea ele se moderéza, de aceea tacu si lasa pe magiari sa-'si jóce csárdásulu pâna in sfersitu.

Cându descoperiu parerile aceste trebuie sciutu ca nu suntu o emanatiune numai a simtieminteloru mele individuali. In Cislaitani'a suntu mai acele-'si in sferele cari au a dice câte unu cuventu in politica, se intielege, afara de diurnalistii, cari se vendu pe bani.

Andrássy tiene comptu seriosu de acést'a. Elu sufere cá magiarii sa resufle totu ce au la inima, le face si promissiuni nehotarite; dara grijesce cu assiduitate, cá und'a sa nu dea preste tiermuri.

Atitudinea ministrului de esterne are inse si pârti debile si ea, pe lânga tóta bunavointi'a, póte fi funesta pentru monarchia. De acea ve asiguru ca in cercurile militare domnesce, cá sa me esprimu moderatu, o aversiune câtra prea multele concesiuni ce se facu sburdâriloru politice magiare. Pâna acum pres'a din Berlinu ne face imputâri, ca Austro-Ungari'a (in societate cu Angli'a) este caus'a crudimiloru din Bulgari'a. Nenorocirile rusiloru la Plevn'a incuragiéza pe magiari pâna a escedá in manifestârile loru turcofile. Ómenii seriosi, dincóci si dincolo de Lait'a, si punu intrebarea, ca Rusi'a nu va luá notitia rea de indulgenti'a regimului? Ómenii seriosi vedu in nesuccesele rusiloru de pâna acum numai indelungarea resbelului si probabilitatea de a se estinde mai departe decâtu se credea la inceputu ca va putea fi tiermuritu.

Póte ca caletori'a dlui *Cogalniceanu* la Vien'a, atâtu de defaimata de foile unguresci, va avea vre-o influintia asupr'a cabinetului nostru de esterne. Dicu póte, pentruca intre curentele, cari se intalnescu astadi in diplomati'a inalta din Vien'a, este anevoia de a alege, care este directiunea cea adeverata a cabinetului. Sa sperâmu ca prudenti'a de pâna acum invinge. Pentru casulu din urma, cu, séu fâra Andrássy, Austro-Ungari'a va fi cu consideratiune egale câtra tóte natiunalitâtile si, in mani'a magiariloru, va conlucrá impreuna cu Russi'a si cu Germani'a la eliberarea crestiniloru din orientu si la independinti'a si neutralitatea Romaniei.

Mâne, poimâne, vomu scí incâtu a succesu missiunea cea frumósa a dlui Cogalniceanu, care nu se vede a fi o persóna ingrata a cabinetului din Vien'a. Romani'a póte fi in viitoriu unu bunu radîmu pentru Austro-Ungari'a in concertulu puteriloru, precum si AustroUngari'a póte fi unu spriginu in contr'a aviditâtiei ori-cârei puteri de a o inghitî si sterge de pe fati'a pamentului.

Numai asiá s'aru puté paralisá intaritarea Russiei asupr'a nóstra si, déca cislaitanii suntu de buna credintia, voru si lucrá in directiunea acést'a.

Invingerea influintiei magiare in afacerile esterne este cu atâtu mai periculósa, cu câtu ea a sternitu poft'a si in polonii Galitiei de a se pronunciá contra intreprinderiloru rusesci in orientu. Diurnalele signaliséza in dilele din urma o convenire a mai multoru corifei poloni in Vien'a.

Nici Russi'a, nici Germani'a nu vedu bine intalnirile aceste in Vien'a. Inaintea loru devinu conspiratiuni pentru reinfiintiarea regatului polonu. Guvernulu cislaitanu a recunoscutu periculului si a opritu meetingulu ce erá sa fia in Lemberg.*)

Déca regimulu centralu va fi consecuentu va delaturá nedumeririle popóreloru sele si periculii monarchiei din afara.

ω̃.

Dela adunarea generala a Asociatiunei.

Blasiu, 24 Iuliu.

Dle Redactoru! Adunarea generala a Asociatiunei nóstre literarie si pentru cultur'a poporului românu, din anulu acest'a, care avù locu aici, a fostu mai numerósa de cum se asteptá; dicu de cum se asteptá, pentruca amu in vedere antecedentiele conchiamârei acestei adunâri. Se scie, ca cu tóte ca in anulu trecutu unu domnu din Blasiu invitase adunarea generala aici, mai târdiu acela'si domnu a scrisu comitetului Asociatiunei ca nu e consultu, séu oportunu, a se intruní Asociatiunea de asta data in Blasiu, din causa ca ploile indelungate au stricatu drumurile si au innecatu si iérb'a de pe livedile Blasiului. Dara multiamita ceriului ca, afara de pétr'a, locutiitórea monumentului din câmpulu libertâtiei, care este aprópe ingropata de reversârile Ternavei, drumurile suntu practicabile si de iérba n'a avutu lipsa nimenea din cei adunati.

Membri presenti au pututu fi preste 100, din apropiare si departare, cei mai multi din apropiare.

Dumineca in 24 Iuliu (5 Aug.) pe la ór'a a nóu'a membrii s'au adunatu in pavilionulu de scânduri si verdétia, improvisatu anume pentru siedintie si festivitâtile adunârei, lânga biseric'a catedrala din locu. O comissiune alésa de adunare a invitatu pre dlu presiedinte alu Asociatiunei Iacobu Bologa si pre Escel. Sea Dlu metropolitu, Dr. I. *Vancea* la siedintie, respective la deschiderea loru.

Sosindu invitatii si comissiunea in adunare, dlu presiedinte deschide siedintiele prin unu cuventu in care relevà cu deosebire dóue momente: 1. dà espressiune dorintiei adunârei a-si aduce cu acésta ocasiune aminte de unulu din memorabilii barbati pentru promovarea culturei si progresului natiunalu la români, adeca, pentru repausatulu metropolitu greco-catolicu Alesandru Sterc'a Siulutiu; 2. prin cuventare atrage atentiunea la unu momentu insemnatu in programa, alegerea presiedintiloru, a comitetului si functiunariloru Asociatiunei. Vorbitoriulu, voindu a pune la inim'a auditoriloru grij'a ce trebue sa o aiba la alegerea functiunariloru Asociatiunei, vorbesce cu cuvintele repausatului baronu Popu, pronunciate la Dev'a in an. 1874. Terminându cuventarea, invita pe membri a participá la servitiulu divinu in biseric'a catedrala si la parastasu intru amintirea reposatului A. St. Siulutiu.

Membrulu Asociatiunei d. can. Negrutiu (Fekete) bineventéza in numele cetatieniloru din locu pe membrii din afara. Dupa acést'a adunarea in corpore se presentà in biseric'a catedrala, ascultà liturgi'a si parastasulu, celebrate de metropolitulu cu asistintia numerósa. La finea parastasului prot. Blasiului, dlu Blasianu, rostì o cuventare, in care amintí faptele si virtutile reposatului metropolitu Alesandru St. Siulutiu.

Dupa servitiulu divinu, care durà dela 10 pâna la 1 óra, unii membri mersera la mormentulu reposatului metropolitu si lu decorare cu cununi si girlande de flori Mai tardiu se continuà siedinti'a si se alesera comisiunile.

Dupa terminarea siedintiei de astadi se presentara toti membrii Asociatiunei la Escel. Sea dlu metr. Dr. I. Vancea.

La $2\frac{1}{2}$ óre se incepù, in pavilionu, prandiulu comunu, care durà pâna la 5 óre. Toaste au fostu multe, dintre cari celu dintâiu din partea dlui presiedinte pentru Maj. Sea Imperatulu si Regele nestru; alu doilea din partea dlui Negrutiu pentru dlu presied. alu Asociatiunei; pentru locuitorii Blasiului din partea d. Dr. Il. Puscariu, pentru capitulu si inteligenti'a din Blasiu din partea dlui capit. supr. Alesandru Bohatielu; pentru Escel. Sea metr. Dr. I. Vancea, din partea dlui presiedinte; pentru Escel. Sea dlu metropolitu Mironu Romanul din partea dlui Baritiu; pentru dlu Cipariu si Baritiu din partea dlui Dr. Silasi etc.

Sér'a a fostu balu. Siedinti'a de mâne e anunciata pe 9 óre a. m.

k.

Varietâti.

⁂ *Scolasticu.* Din Dobr'a ni se tramite o corespundentia, pe carea, fiinduca pentru numerulu presentu nì-a venitu prea tardiu, o vomu publicá in numerulu viitoriu. Chiamâmu atentiunea organeloru nóstre scolastice de pe acum asupr'a corespundintiei, pentruca tratéza, nici mai multu nici mai putienu, decâtu de **desfiintiarea** *scólei normale române din Dobr'a* din partea comissiunei administrative.

⁂ *Literatur'a.* Unulu din cei mai eminenti representanti ai sciintiei politice contemporane, d. profesoru Bluntschli, din Heidelberg, a publicatu o opera intitulata *Dreptulu gintiloru in*

---

*) Croatii asiá au si facutu. R.

*) Cu tóte aceste elu a avutu locu in curtea magistratului. Red.

resbelulu turco-rusu. Acésta opera a aparutu in diurnalulu „Gegenwart.“ D. Bluntschli espune câtu este de necesariu, dar' in acela'si tempu câtu este de dificilu, in mijloculu deslantiuirei pasiuniloru belicóse, de a aplicá principiele umanitâtiei si ale legalitâtiei, mai alesu intr'unu resbelu cá acest'a, in care unulu din beligeranti este o horda asiatica, straina de ori-ce principii de moralitate crestina si civilisatiune. Rectitudinea operatiuniloru militare a armatei ruse si conduit'a sea in Romani'a arata cu câta grije au fostu preparate tóte dispositiunile militare rusesci si sever'a disciplina ce domnesce printre trupele tiarului.

Afara de acestea, caracterulu natiunalu slavu si in particularu caracterulu rusescu suntu cunoscute prin blandimea si absenti'a complecta de crudime. Sub tóte raporturile se póte sperá, ca cu tóta escitatiunea sentimentului natiunalu, siefii rusi voru reusí a mentine trupele loru in limitele dreptului gintiloru. Nu se póte asceptá insa totu acela-si lucru si din partea armatei turcesci, care se compune in mare parte, de popóre jumetate selbatice si barbare. Acestea voru violá acestu dreptu. Toti cei ce considerau cu temere oper'a conferintiei din Bruxelles se voru convinge acum, ca intârdierea adusa ratificârei definitive a acestui projectu de codu militaru internationalu constitue o gresiala care va avé triste consecinti in resbelulu actualu, si care este greu de corigatu. Englesii chiaru, cari au fostu principal'a causa ca Europ'a nu a fostu in acordu in acésta privintia, suntu obligati acum a dorí cá propunerile ce au respinsu la conferinti'a din Bruxelles sa fia esecutate.

⁂ Mersulu trenuriloru pe lini'a Bucuresci-Iasi se va suspendá pentru vre-o siapte dile, din caus'a transporturiloru de materialu si trupe ruse, insa trenurile accelerate voru circulá cá mai nainte.

⁂ *Unu orasiu in fundulu lacului Genev'a.* „Gazette de Laussanne“, descrie descoperirile fórte interesante, ce au facutu doi afundatori, ce cautasera lânga St. Prox giamantanulu unui americanu. Ei au gasitu in fundulu lacului nu numai giamantanulu, ci si unu scumpu vasu de forma etrusca. Descriindu espeditiunea loru, ei spuneau apoi ca fundulu mârei e de o constructiune deosebita, pe alocurea se radica, apoi iérasi cade incâtu pare ca aru fi ziduri pe suprafati'a lui. Audiendu aceste, administratiunile comuneloru St. Prox si Morges au esitu pe bârci la fati'a locului, au versatu uleu pe apa, pentrucá sa póta privi mai bine in fundu si in adeveru in fundulu lacului se vedea unu intregu orasiu, ziditu dupa architectur'a seceloloru inainte de Christosu. Acoperemintele caseloru suntu pline de o materia cleiósa, dar' cele câte-va sute de case ce se puteau distinge, paru a fi bine conservate. Consiliulu cantonului Waatland a votatu o suma considerabila pentru construirea unui valu, care se va zidí impregiurulu orasiului si este sperantia ca nu va fi greu a uscá lacululu, pe care este orasiulu. Dupa constatârile facute pâna acum, suntu celu putienu 200 case in orasiu. La mijlocu este o piatia mare si unu turnu, care pâna acum erá luatu dreptu stânca.

⁂ *Fiic'a lui Antonelli.* Interesantulu procesu de mostenire, despre care amu mai vorbitu intr'unulu din numerile precedente, a inceputu a se tratá la 4 Iuliu in Rom'a. Advocatii contesei Laur'a Lambertini au cerutu tribunalului sa li se acorde mai intâiu de tóte dreptulu a probá paternitatea cardinalului; totu-odata a cerutu sa fia tradusi inaintea tribunalului, cá martori, mósi'a, preotulu de Venditti si majordomulu cardinalului. Fratii mostenitori a lui Antonelli insa s'au opusu acestei cereri a contesei. Remâne cá tribunalulu sa decida. Advocatii contesei au facutu tóte preparativele spre a demonstrá, cu probe evidente, asemenarea frapanta dintre tata si copila, adeca dintre cardinalulu Antonelli si contes'a Laur'a. Pentru acestu scopu ei au adunatu dóue colectiuni de portrete, un'a contienendu posele cardinalului Antonelli, dela nascere pâna la mórte, alt'a contienendu posele contesei Laur'a, din verst'a sea din leaganu, pâna astadi. Dupa afirmatiunea advocatiloru pretendentei, asemanarea intre tata si fiica este frapanta, mai alesu dupa posele contesei din etatea de 7 ani, cându si perulu erá intocmai cá si alu tata-seu, iér' falcile de josu a ambeloru cu deseversire identice. Contes'a Lambertini e o femeia prea frumósa si e muma a trei copii. Famili'a ei traiesce in conditiuni nu prea stralucite. Pe cându traiá cardinalulu, acest'a le acordá unu ajutoriu anualu de 100,000 franci; acum'a insa, ca parintele cardinalu a muritu, barbatulu contesei, — unu advocatu de a trei'a mâna — este redusu la modestulu castigu alu profesiunei sele.

Din acésta causa, advocatii contesei voru cere tribunalului sa adju dice acestei'a, si pâna la terminarea procesului, unu ajutoriu de 1000 frc. pe luna; de óre-ce acésta suma i s'aru acordá chiaru si in casulu cându aru fi declarata de „figli'a sacrilegi'a.“

⁂ Unu basi-bozucu intalnesce unu cazacu la o respântie.

Ei se arunca unulu asupr'a altui'a si dupa ce s'au palmuitu intr'unu modu cuviinciosu, se luara mutualu de gâtu.

— Puseiu mân'a pe tine!

— Si eu pe tine!

— Esti prisonierulu meu!

— Si tu alu meu!

— Dar' intr'adeveru, de óre-ce eu amu unu prisonieru, si tu ai unu, déca amu face schimbu?

— Fia!

Si dupa ce se strensera de mâna, fia-care 'si urmà drumulu seu.

Ajutoriu pentru râniti.

List'a Nr. 3

de contributiuni ale dameloru române din Brasiovu si de airea pentru soldatii din Romani'a, cari voru cadea raniti pre câmpulu de lupta.

Mari'a I. Davidu 500 grame scama, 5 fasi de incinsu, 12 compresse; Zoe I. Poppu 500 grame scama, 6 fasi, 14 compresse; Carolin'a Nicolau 620 gr. scama; Elen'a T. Mantsu 1 chilogramu scama, 10 triangule; Elen'a Dim'a 500 gr. scama, 20 triangule, 16 compresse; Rebi S. Chicombanu 16 triangule, 12 fasi, 16 compresse; Carolin'a Lengeru 500 gr. scama, 18 triangule, 6 fasi; d-siór'a Christin'a Mardau din Sambat'a de josu 600 gr. scama, 20 triangule: M. T. Barseanu din Dîrste 14 coti pânsa; Zoe si Mari'a Dim'a 500 gr. scama; Mari'a Cipu din Fagarasiu 2 chilogr. 200 gr. scama, 20 triangule; Susan'a I. T. Poppovits 2 chilogr. 300 gr. scama, 40 triangule, 12 fasi, 40 compresse; Elen'a Tom'a din Fagarasiu 9 compresse, 1 camasia, 2 par. ismene; Susan'a I. Trandaburu din Purcareni 20 coti dimia (specie de panura); Oprea I. Trandaburu 20 coti pânza: Nicolae Musiatu 8 coti pânca; George Corvinu 4½ coti pensa; Elen'a Munteanu 200 gr. scama, 11 rifi pânza; Polin'a Dr. N. Poppu 570 grame scama, 34 triangule, 24 compresse; An'a Dogariu din Aradu 1 chilogr. 250 gr. scama; Ioanu Radoviciu 6 par. ciorapi (caltiuni strimfi); Tinc'a Tacitu 210 gr. scama; Mari'a Octavi'a Sorescu 1 chilogramu scama; d-r'a Mari'a Stanescu 1 chilogr. scama; d-r'a Hareti Teodoru 400 gr. scama; dela orasiu R.-Vásárhely Carolin'a Pantea 1 chilogr. 489 gr. scama, 6 triangule, 2 fasi, 3 stergare, 3 camesi; Policsen'a Manu 2 chilogr. 240 gr. scama, 16 triangule, 2 fasi, 4 lepedee, 2 stergare, 3 fetie de perini; Ecaterin'a Coroianu 10 triangule, 1 camesia, 1 stergariu; Domnic'a Bucuru 717 gr. scama 12 triangule: Iulie Mateiu din Uliesiu 280 gr. scama, 9 triangule.

Sum'a totala: 18 chilograme 576 grame scama, 231 triangule, 45 fasi de incinsu, 131 compresse.

Brasiovu, 18/30 Iuliu 1877.

Hareti T. Stanescu nasc. *G. Bureti'a.*

Burs'a de Vien'a.

Din 27 Iuliu (8 Aug.) 1877.

Metalicele 5%	62	65
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	75
Imprumut. de statu din 1860 .	74	80
Actiuni de banca	112	—
Actiuni de creditu	825	—
London	166	60
Oblig. de desdaunare Unguresci	122	50
„ „ „ Temisiorene .	74	75
„ „ „ Ardelenesci .	74	—
„ „ „ Croato-slavone	73	75
Argintu	107	20
Galbinu	5	84
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	80
Valut'a nóua imperiale germâna	60	20

Nr. 147. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a gr. or. romåna din comun'a Balanu (Balászháza), protopresbiteratulu Ungurasiului se deschide prin acést'a concursu pâna la 30 Augustu a. c.

Emolumentele suntu:

1. 160 fl. dela poporu;
2. 54 oici cucuruzu sfârmatu;
3. 4 punti lumini si de totu scolariulu un'a fele de fasole;
4. 6 orgii lemne de incalditu scól'a si cas'a invetiatoriului;
5. casa de locuintia si grâdin'a scólei cu venitu anualu de 25 fl.

Fiindu numerositatea scolariloru preste 120 s'aru cere doi invetiatori, insa comitetulu cá senatu scolaru a recursu la Inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica, de a li concede a remanea numai pe lânga unu invetiatoriu. La casu, cându acestu recursu nu s'aru considerá, se va mai adauge la emolumentele de mai susu pamentu fenatiu si aratoriu in cuantu de 8 jugere, si tóte acestea apoi se voru impartí in dóue pârti egale intre fiitorii doi invetiatori.

Concurentii pedagogi, absoluti, cu esamenu de cualificatiune, au a-'si adresá concursele scrise cu mân'a loru propria, si provediute cu documentele recerute, la subsemnatulu oficiu protopresbiteralu pâna la terminulu prefiptu. Cei cu clase gimnasiale voru fi preferiti dupa clase.

Füzes-Sanpetru, 20 Iuliu 1877.

Oficiulu protopresbiteralu gr. or. alu tract. Ungurasiului, in contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Rosc'a, m. p.
protopresviteru.

1—3

Nr. prot. 173.

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci de a II, si a III-a clasa la scól'a capitala gr. or. din Zernesci, protopresbiteratulu Branului, se deschide concursu cu terminu *pàna la 28 Augustu a. c.* st. v., in care dî va fi si alegerea, cu emolumentele si conditiunile urmatórie:

Invetiatoriulu clasei a II va primí unu salariu anualu de 175 fl. v. a. si cuartiru liberu, ér' celu de clas'a a III va primí unu salariu anualu de 200 fl. v. a. cu prospecte de inaintare.

Dela competenti se cere a-si instruá recursele loru conformu statutului organicu avendu celu putienu 4 clase gimnasiale.

Recursele astfeliu instruate si stilisate câtra comitetulu parochialu, au a se tramite celu putienu cu 4 dile inainte de alegere, Reverendissimului Domnu Iosifu Baracu, protopresbiterulu I alu Brasiovului si administratore alu tractului Branu la Brasiovu.

Zernesci, 15 Iuniu 1877.

Comitetulu parochialu.

Ioanu Comsi'a,
parochu si presiedinte.

In contielegere cu Rev. D. protopopu.

3—3

Nr. 53—1877.

Concursu.

La scól'a capitala normala a tractului Dobrei gr. or. din Dobr'a, devenindu vacantu unu postu de invetiatoriu cu salariu anuale de 400 fl. v. a. se escrie concursu pâna in 20 Augustu st. v. a. c.

Concurentii, gimnasisti si pedagogi ori teologi absoluti, cu esamenu de cualificatiune voru avea a-si adresá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu in Dev'a, pâna la terminulu mai susu semnatu.

Dev'a, in 20 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitetulu ppresbiteralu alu tractului Dobrei.

Ioanu *Papiu* m/p.
ppresbit.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a populara gr. or. din preurbi Mediasiului.

Acestu postu este impreunatu si cu alu 2-le cantoratu in biserica.

a) Léfa fipsata este 200 fl. v. a. dintre cari 150 fl. se scóte in rate lunarie din cass'a alodiala a orasiului ér' 50 fl. din lad'a bisericei.
b) Stol'a jumetate ce compete cantoriloru dela functiuni.
c) Cuartiru liberu, unu stânginu de lemne si dóue gramedi de verfuri.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-'si asterne documintele sele in sensulu Statutului organicu pâna in 6 Augustu stil. v. 1877 cându va fi si alegerea; la subscrisulu scaunu protopresbiterale.

Cei ce pre lânga documentele prescrise de lege voru fi si cantâreti, voru fi preferiti.

Mediasiu, in 21 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitet. bisericescu.

Dionisiu Chendi,
admin. protopopescu.

2—3

Edictu.

Savu Forgaciu din Feleagu protopresbiteratulu „Palosiu“, — casatoritu in Sasu-chisu cu Ann'a Aldea de ací, ambii gr. or. parasindu-si pe numit'a sea socia de *cinci ani* cu necredintia, si nesciindu se loculu ubicatiunei lui, déca mai este in viétia, — se provóca prin acést'a a se presentá la subsemnatulu scaunu protopresbiterale, — câci la din contra dupa espirarea terminului ordinatu de lege de unu anu si o dî dela dat'a de josu se va aduce decisiunea in procesulu matrimoniale, incaminatu de muierea sea, si in absenti'a lui.

Sighisiór'a 20 Iuniu 1877 v.

Scaunulu ppescu gr. or. alu tract. „Sighisiór'a“.

Zacharia Boiu,

3—3

Anunciu.

Subscrisulu si-a transpusu cancelari'a advocatiala dela **Beinsiu** la **Sibiiu** in strad'a Cisnadiei Nr. 20.

Parteniu Cosm'a,
advocatu.

2—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 60. ANULU XXV.

Sibiiu 31 Iuliu (12 Aug.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Scirile ce urméza mai la vale dupa diurnale române din Bucuresci, cu tóte ca suntu de datu mai vechiu, le reproducemu, pentruca parte intregescu cele publicate mai nainte, parte ne spunu intemplâri nóue pe cari nu apucasemu a le publicá. Putemu inse afirmá ca dela ultim'a lovire la Plevn'a nu s'a mai intemplatu nici o lovire memorabila. Scirile ce le aducu unele foi despre loviri la Rasgrad, la Ternov'a si asiá mai departe suntu numai fantasiele corespundentiloru, pe cari ii mânca uritulu pe bulevardulu si in cafenelele Bucuresciloru.

Ambe pârtile beligerante se reculegu. Ambe concentréza totu ce le sta in putintia la Plevn'a.

O corespundentia a diurnalului „L'Orient“ dto Sistovu 7 Augustu, spune ca tóte trupele rusesci câte sosescu, si dupa alte foi trupe rusesci sosescu preste Iasi si Buzeu—Ploiesci in tóte dilele, se dirigu spre Plevn'a si numai putiene spre Olteniti'a. Dela 1 pâna la 6 Aug. au trecutu pe la Sistovu celu putienu 30,000 rusi spre Plevn'a De alta parte dice, coresp., o parte din corpulu alu XII a trecutu riulu Iantr'a spre a se uní cu alu IX. Preste totu, armat'a rusésca la Plevn'a trebuiá sa fia pâna la 7 Aug. aproximativu 100,000 rusi. La acesti'a vinu a se adauge 10,000 din armat'a româna, pentruca divisiunea a 4 trecuse de Nicopoli 20 kilm. Divisiunea a 4 româna forméza asiá dara estrem'a aripa drépta a armatei rusesci. Dupa corespondinte, armat'a româna trebue sa fia trecutu pâna acum tóta preste Dunare. Acést'a se vede din o telegrama a acelui diurnalu, in carea se spune ca principele Carolu si cuartirulu seu generalu a parasitu in 6 Augustu Poian'a. Unde este, séu mai bine unde erá la 7 Aug. cuartirulu generalu românu, fói'a citata nu voiesce sa spuna.

O consecuintia a concentrârei puteriloru rusesci este si retragerea rusiloru din sudulu Balcanului. Ei astadi tienu numai pasulu dela Sipk'a in mâna spre a-si tiené calea deschisa pentru alte tempuri mai bune.

Corpulu lui *Fasly-pasi'a,* care intreprinsese rescularea supusiloru rusesci din *Caucasu*, s'a imbarcatu si innota spre Constantinopole. Trup'a acést'a se va dirige spre Bulgari'a. Capeteniele resculatiloru si familiele loru suntu pe acela'si drumu. Hobart-pasi'a i-au luatu pe nâile sele.

Corespondintia speciala a „Pressei“ dela teatrulu resbelului.

Kazanlic, 16/28 Iuliu 1877.

Suntu de câte-va óre in acestu orasiu séu tergu alu Traciei, care este la piciorulu meridionale alu Balcaniloru, si preste câte-va óre me intorcu la Gabrov'a, de unde fâra sa me oprescu câtusi de putienu, voiu continuá drumulu pâna la Ternov'a, séu celu putienu pâna la Drenov'a. Déca a-si urmá dorintiei mele naturale, uitându scopulu venirei mele intr'aceste locuri si resbelulu dintre rusi si turci, me a-si duce sa retacescu câtu-va tempu printre acesti munti si prin vâile nu mai putienu pitoresci decâtu ale Alpiloru si a celoru mai frumóse locuri ale Carpatiloru.

Me aflu in valea Tungei, care se unesce la Adrianopole cu Maritia (Ebrulu celoru antici), care primesce pe Ard'a, si apoi plinu de apa, se duce de se vérsa in mare. Acésta vale a Tungei este inchisa intre Balcani, si unu opusu alu loru s'aru putea numí valea Sórelui, fiinduca este cu totulu espusa radieloru solare. Ací in lun'a lui Maiu si Iuniu se face renumit'a esentia de rose.

O mare parte a turciloru, cari locuiau in Kazanlicu n'au fugitu, cá acei'a din Sistovu, din Ternov'a si din multe alte locuri, ci au remasu pe locu.

Este fórte durerosu a vedea cine-va acestu lungu siru de cara cu boi si cu bivoli, cari suntu condusi de câtra turci si cari ducu pe ranitii rusi in spitalurile de dincelo de Balcani.

Rusii continua de a merge inainte, si câti-va alergatori au ajunsu pâna impregiurulu Filipopolei. Sciti ca intr'acestu orasiu suntu putieni turci si trei comunitâti crestine: un'a de bulgari ortodocsi, un'a de bulgari numiti pavlichiani, cari erau alta data eretici si acum uniti cu biseric'a catolica, si un'a de greci. Generalulu Gurko primí o deputatiune din crestinii acelui orasiu, cari 'lu rugau de a se duce acolo câtu mai in graba, posibilu. Dar' continuá-voru rusii de a se intinde in Traci'a si a se departá de bas'a loru de operatiune, pe câtu tempu n'au inca in apropiare nici un'a din marile fortie, fiinduca au fostu amenintiati in cóste? Acést'a este naturalmente intrebarea ce 'mi veti face, dar' la care eu nu sciu ce sa respundu. Totu ce se petrece intr'acestu resbelu este afara din regulile ordinare, si amu cunoscutu unu oficieru suedesu, care venise pentru a observá si a dá informatiuni unui importantu diurnalu din tiér'a sea, asupr'a principaleloru evenimente ale resbelului; acest'a erá unu adeveratu omu originalu; s'a dusu; a vendutu caii si trasurile, fiinduca dicea elu, nu pricepea nimicu dintre ale resbelului.

Eu me a-si duce cu tóta inim'a cu generalulu Gurko si cu cei 14,000 de ómeni din cavaleri'a sea, pâna la Filipopoli si mai incolo; dar' se petrecu acum de partea ceealalta a Balcaniloru fapte importante, si suntu iminente altele de o importantia si mai mare, care me chiama in Bulgari'a. Sciti dejá ca la Plevn'a rusii avura unu adeveratu desastru. Eata câte-va particularitâti ce le-amu aflatu dela oficierii superiori veniti dela Ternov'a.

Ve spunu, mai nainte de tóte, ca Plevn'a este unu intinsu pamentu pe calea ce duce dela Sistovu in marii Balcani, si care de acolo, prin Balcanulu Edvspel, care este unu opusu alu lantiului principalu, merge in câmpi'a Sofiei. Se dise si apoi se desdise ca a fostu ocupatu de câtra rusi. Adeverulu este insa, si 'mi pare a ve fi spusu si alta-data ce-va, ca drapelulu cazaciloru, fâra cá acesti'a sa fi avutu ordinu, se implantà la Plevn'a, primiti cu mare bucuria de câtra locuitori, anunciandu-se cá avant-gard'a unui mare corpu de ostire. Acesti'a indusera pe cei 200 de redifi ce erau de garda, cá sa depuna armele. Apoi supravenindu 4 séu 5 mii de turci, comandati de Asan-pasi'a, acel'a ce mai in urma remase prisonieru la Nicopoli, cazacii o pornira cu mare iutiéla.

Luatu Nicopoli, rusiî voiau sa puna mân'a chiaru si pe Plevn'a, avendu de scopu a trece Balcanii si a se indreptá spre Sofi'a.

Dar' insielati de relatiuni inesacte, nu cunoscura care fu acolo forti'a loru efectiva. Ací se adunase o multime de refugiati dela Sistovu, soldati si cetatieni, si o parte din acei *nazimi* din gard'a imperiala, cari fugisera din forturile Sipka si se pusesera sub ordinile lui Osman-pasi'a, care comandá unu mare corpu din trupele esite din Vidinu. Rusii, cá la 6 mii ómeni, atacându Plevn'a, fura respinsi si goniti de câtra fortie cu multu superióre. Ací la cuartirulu generalu se spune, ca a fostu o perdere de 2000 ómeni, câti cazura la trecerea Dunarei si la acea a Balcanului, in generalu vorbindu! Dar' altii spunu, ca perderea este cu multu mai mare. Printre morti suntu doi coloneli, printre raniti unu generalu.

Pâna acum acésta campanie n'a fostu decâtu unu feliu de preumblare militara, unu feliu de marsiu triumfalu alu rusiloru. Dar' sórt'a resbelului este nesigura; mintea omenésca nu póte prevedea totulu si sa prevéda la tóte. Pentru acea nu trebuie sa ne minunâmu ca rusii au avutu óre-care desastru.

Se dice ca rusii s'au decisu a se repausá, pentru a-si asigurá cóstele, si apoi 'si voru deschide drumulu pentru Sofi'a. O bataie câmpenésca potu de siguru castigá, avendu fortie superióre celoru turcesci.

Din tóte pârtile ne sosescu sciri despre crudelitâtile comise de câtra turci, asupr'a populatiuniloru crestine; ei au macelaritu o multime de pacifici tierani si tierance, cari se dosescu in Balcani, pentru a cosí fênulu si ispraví alte lucrâri.

Puteti avea mai bune informatiuni despre Rusciucu, dupa cum potu avea eu de ací. Se dice ca rusii au inceputu dejá lucrârile impregiurulu fortaretiei.

Rusii au sub Rasgrad drumulu de feru, care unesce Siuml'a cu Rusciuculu.

Cetimu in „U. p. A.“ :

Corespondintele nostru de pe câmpulu de resbelu ne-a comunicatu, dupa cum amu aretatu in numerulu nostru dela 24 Iuliu, ca cuartierulu generalu a fostu nevoitu a se retrage dela Ternov'a, ca rusii au parasitu Kazanlik si ca generarele Gurko si cu Mirski toti si-au parasitu positiunile ce ocupau pâna in diu'a de 1 Augustu st. n.

In numerulu nostru dela 22 Iuliu amu disu ca armat'a rusa a comisu o gresiéla imprasciându-se dincóce de Balcani pre o intindere de vre-o 520 kilometri, iér' dela Dunare pâna preste Balcani asemenea se resfirase intr'unu triunghiu formatu din puntele Nicopoli, Rusciucu si Haskiöi pre o intindere de mai multe sute de kilometri. Prin acésta imprasciare corpurile rusesci de operatiune din triunghiulu Nicopoli-Rusciucu-Haskiöi erau amenintiate pretutindeni a fi atacate in cóste, si aceste amenintiâri erau cu atâtu mai periculóse cu câtu arip'a loru drépta nu erá acoperita de ajunsu la nordulu Balcaniloru.

Cá sa punemu in positiune pe cetitorii nostrii se cunósca mai esactu miscârile strategice ce s'au petrecutu incependu dela trecerea Dunarei si pâna astadi, le punemu din nou in vedere evaluarea fortieloru beligerantiloru specificate dejá in telegram'a „Agentiei Havas“ din numerulu nostru dela 24 Iuliu si pre care astadi le gasimu si mai esplicite in „National Zeitung“, insotindu-le cu apreciâri strategice, cari merita a fi cunoscute de publicu.

Eata acele apreciâri, din cari estragemu urmatórele pârti mai principale.

I. Armat'a rusa se aflá la 18 (30) Iuliu impartita in chipulu urmatoriu:

1. Armat'a dela ostu séu dín Dobrogi'a, a generarului Zimmermann se compune din corpulu alu 4-lea si alu 14-lea si din divisiunea de cazaci Siamsioff. Numerulu acestei armate se urca dela 65,000 pâna la 75,000.

2. Armat'a dín centru, sub comand'a mostenitoriului corónei, se compune din alu 12 si 13 corpu, din divisiunea corpului Nr. 7 si din un'a séu dóue divisiuni de reserve. Numerulu acestei'a variéza intre 80,000 si 100,000.

3. Armat'a dela vestu, sub comand'a generalului Krüdener, se compune din corpulu alu 9 si din o divisiune de cazaci. Numerulu ei se urca la 40,000.

4. Armat'a dela sudu sub conducerea directa a comandantelui supremu, marele duce Nicolae, se compune din corpulu alu 8 si 11, din a 3-a brigada de artileria si din un'a séu dóue divisiuni de cazaci. Numerulu ei se urca aprópe la 75,000.

5. Reserv'a se urca aprópe la 50,000.

II. Armat'a turcésca, pre câtu e posibilu a se scí, asemenea se imparte in patru pârti. Numerulu diferiteloru corpuri nu este esactu cunoscutu.

1. Armat'a de nordu, la Rusciucu, sub comand'a lui Eschref-pasi'a, 25,000; garnison'a din fortarétia 10,000—15,000 care sta in legatura cu cea dela Silistr'a in numeru de 10,000. Numerulu totalu 50,000.

2. Armat'a din centru, in apropiere de Siuml'a, sub comand'a generalissimului, Mehemet-Ali, 45,000; garnisón'a din Siuml'a 15,000; cea din Varn'a 10,000. Tóte impreuna se urca la 70,000.

3. Armat'a de vestu, la Plevn'a, sub comand'a lui Osman-pasi'a, dela 30 pâna la 40,000 ómeni, cari stau in legatura cu garnisón'a din Vidinu, alu cârei numeru se crede a fi cam de 5000 ómeni.

4. Armat'a dela sudu, sub comand'a lui Soliman-pasi'a, se urca cam la 60,000.

Numerulu reserveloru si alu trupeloru concentrate la Sofi'a, cari se compunu din semburele garnisónei de odinióra din Nisi, nu se póte cunósce.

Pre cându centrele ambeloru pârti se concentrau si armatele dela estu se miscau detasiamentulu rusescu a fostu surprinsu la vestu de unu corpu formidabilu turcescu care s'a ivitu la nordulu Balcaniloru. Acésta surprindere a provenitu din causa ca rusii, credeau ca in directiunea Vidinului nu mai potu fi amenintiati, inse pe câtu timpu aripele loru nu erau pe deplinu asicurate, pericolulu erá de prevediutu si pentru inlaturarea lui trebuiá neaperatu cá arip'a drépta sa fia asicurata in contr'a garnisónei dela Vidinu.

„E evidentu ca rusii s'au insielatu in privinti'a ostiriloru turcesci dela Vidinu, precum si in privinti'a planului lui Abdul-Kerim-pasi'a, care se basá mai cu séma pe operatiunile trupeloru dela Vidinu asupr'a inaintâriloru rusiloru dealungulu riului Iantr'a, in casu cându aceste inaintâri n'aru fi pututu fi impedecate de armat'a turcésca dela Rusciucu.

Dar' cu tóte ca armat'a din Rusciucu n'a fostu in stare sa oprésca pe rusi totusi greutâtile terâmului, lips'a de poduri si siosele impedecau inaintârile loru si astfeliu Osman-pasia dela Vidinu a avutu destulu timpu pentru a planuí o nóua stratagema.

In acestu intervalu fiindu-ca focurile din Vidinu incepusera a se potolí din ce in ce mai multu, cu adeveratu se puté presupune ca Osman-pasi'a aru fi parasitu Vidinulu inca dela mijloculu lui Iuniu si ca s'aru fi retrasu la Filipopoli preste Bercoviti'a si Sofi'a séu prestre Wratza si Etropolu lasându o neinsemnata garnisóna in Vidinu.

Déca inse aceea presupunere n'aru fi fostu gresita si rusii aru fi cunoscutu fortiele turciloru dela Vidinu, atunci de buna séma trebuié se tréca in apropiare de Calafatu unu corpu care se impedece strabaterea lui Osman-pasi'a fia prin unu atacu in cóste fia prin o amenintiare la spate, iér' armat'a româna sa apere podulu si se incungiure garnisón'a din Vidinu.

Faptele au doveditu, ca Osman-pasi'a a mersu dela Vidinu la Plevn'a, facendu o cale de 180 kilometrii fâra nici o greutate, cu tóte ca cu ocasiunea luârei Nicopolei se puté usioru prevedea ca spre vestu trebuie sa esiste ostiri inamice in numeru fórte considerabilu. Dovéda inse ca acésta impregiurare a scapatu din vederea rusiloru, e cutezarea ce au avut'o cele dóue corpuri cari trecendu Balcanii petrundeau spre sudu fâra a avé o deplina cunoscintia despre starea lucruriloru in nordulu Balcaniloru cá sa póta scí cu sicurantia, déca aici nu-i mai amenintia vr'unu periculu seriosu.

. . . .

Efectulu imediatu alu bataliei de Plevn'a a fostu oprirea miscâriloru spre vestu a generalului Krüdner si chiamarea pe tiermulu dreptu alu Dunarei a divisiunei a patr'a române, fiindu ca necesitâtile strategice au aruncatu repede claia preste gramada tóte consideratiunile diplomatice de pâna acum; armat'a din centru apoi a trebuitu se indrepte inapoi o divisiune pentru aperarea divisiunei a 5-a, si cuartierulu generalu sa se intórca dela Ternov'a la Bjel'a.

Miscarea ofensiva a armatei dela sudu asemenea a trebuitu sa se oprésca pâna ce se voru limpedí lucrurile la nordulu Balcaniloru. Astfeliu situatiunea lui Osman-pasi'a inca nu póte fi stralucita. Positiunea lui preste curendu se va schimbá intr'o cursa, de óre ce la vestu si nordu se afla Krüdener, la ostu Schilder-Schuldner si la sudu ostile cari vinu in ajutoriulu celoru doi generali; astfeliu Osman-pasi'a mai curendu séu mai târdiu dar' de sicuru, va fi cu usiurintia batutu.

Prin urmare e constatatu ca comand'a militara rusésca a facutu o gresiéla la inceputu; inse acea gresiéla n'are alte urmâri decâtu numai prelungirea operatiuniloru militare, cari in cele din urma se voru terminá prin infrângerea turciloru.

„Golos" dice, cu ocasiunea infrângerei dele Plevn'a, ca déca rusii n'au operatu pâna acum contr'a corpului dela Vidinu, acést'a a provenitu din consideratiuni politice, cari aveau de tienta localisarea resbelului si intentiunea de a ridicá Serbiei ori-ce pretestu de a iesí din neutralitatea sea.

Acum inse ori-cine se póte convinge câtu de multu este desavantagiosu pentru armat'a rusa, restrictiunile câror'a trebuie se supuna operatiunile sele.

Corespondentia a „Romaniei Libere".

Istigiaru, 22 Iuliu 1877.

Me gaseamu laTernov'a, candu se respandí stirea unui mare desastru alu rusiloru la Plevn'a. Masacrulu dela Lovci'a, incendiulu dela Bebrov'a, in departare de cinci óre de Ternov'a, umplusese dej'a de terórе pe locuitorii acestui orasiu. Se stie ca rusii atacasera pe inimicu la Plevn'a, la 8 Iuliu, dar ca intempinasera mai multa resistentia de cum se asteptau, si ca avusesera a face cu unu numeru de turci multu mai considerabilu decâtu a loru. Fusesera in fine nevoiti se parasésca Plevn'a, dupa ce o ocupasera unu momentu, si avendu o pierdere de 1500 séu 2000 ómeni. Se stie asemenea ca rusii aveau de gandu sa reincépa ataculu cu 50,000 ómeni aprópe.

Turcii asemenea primisera intariri si intreceau pe rusi in numeru. Ei aveau intre altele si nemarginitulu avantagiu alu positiuniloru; construisera intre Plevn'a si Grivitza trei tabere.

In diminéti'a dilei de 10, se audí ca rusii fusesera de nou respinsi cu mari perderi.

La amédi, marele duce Nicolae pléca cu principii din famili'a imperiala, Vladimiru si Nicolae celu tineru. Erá greu sa afle cine-va amenunte asupr'a celoru ce se petrecuse; oficierii superiori rusi, dupa obiceiulu loru, candu n'au succese mari, suntu muti cá mormintele.

Nu stiamu incotr'o sa me indreptediu cá sa aflu stiri; se dicea ca drumulu spre Selvi nu erá siguru; celu despre Sistovu si Nicopoli erá prea lungu. Me hotarisemu sa remanu la Ternov'a, sperandu ca mai curendu séu mai terdiu mi se va face vre-o incunosciintiare prin vre-unu oficieru din cartierulu generalu. Daru câtra séra, audiiu ca tóta suit'a marelui duce Nicolae erá sa plece. Atunci me hotâriiu si eu sa paresescu Ternov'a. In diu'a urmatóre amu intâlnitu la Tembes suit'a marelui duce, care se impârti in dóue: un'a luà calea spre Pavl'a si Sistovu, si ceialalta pe aceea a Bielei, unde se afla imperatulu. Urmaiu pe acést'a; speramu sa gasescu la Biel'a corespondenti, cu cari socoteamu sa me ducu pe campulu de actiune.

Toti corespondentii ce se gaseau la Biel'a plecasera la Sistovu; câti-va chiaru la Bucuresci. Dupa ce amu trecutu maretiulu podu de pe Iantr'a, petrecui nóptea intr'unu miserabilu *hanî*, unde nu se gasea nici patu, nici scaune, nici mese. Imperatulu locuiá intr'o casa mare de pétra care are unu aspectu fórte neplacutu; fâra ferestre care se dea in ulitia; s'aru putea dice o fortarétia. Acést'a e residinti'a *mudirului* turcu alu orasiului.

La 21 Iuliu plecaiu fórte de diminétia. Birjarulu meu cá sa mai scurteze din drumu me conduse prin tr'o campie, unde erau mai multe sate turcesti si circasiene. Hotarii sa me intorcu inapoi. Intalnii vre o 20 de ómeni cari munceau la câmpu.

Acesti'a tienura unu feliu de consiliu intre densii pentru a decide déca trebue sa me lase sa trecu liberu séu sa mi faca vre o urita intempinare. Aventur'a se sfersi intr'unu modu comicu. Trei séu patru baeti luara la spinare o cantitate óre-care de snopi de grâu si alergara spre trasur'a mea Aruncara snopii inaintea trasurii, cá si cum aru fi voitu sa impedece trecerea. *Ne istersiniz*, ce voiti, le strigai eu? . . . *Bacsis isterzisi, bacsis.* Voimu unu bacsis, voimu unu bacsis, respunsera ei cu unu aeru comicu si amenintietoriu in acelasi tempu. Fiind ca nu se puté se faca altmintrelea, cei dóue-dieci séu trei-dieci de ómeni fiindu totu pe langa noi, si apoi trebuindu sa trecu pe acolo, dedei baetiloru unu bacsis cá sa si 'l imparta. Scapaiu cu o cheltuiala de 6 bani. Dupa ce alergaiu incâtu sa 'mi farâmu trasur'a, luand'o dea curmedisiulu si scoborandu de susu in josu o colina, unde caii mei se inversiunasera, ajunseiu fâra vre o alta intempinare pâna la Sistovu si de acolo me dusei la Bulgareni, la patru-dieci chilometre aprópe de Plevn'a. Camu pe aci se afla si marele duce Nicolae cu oficierii sei de statu majoru. Aici in fine putui sa aflu stiri esacte asupr'a dilei de 18 Iuliu.

Rusii au atacatu pe inimicu din trei puncte; cele trei atacuri erau comandate de câtra generalii Skobeloff, Siakhofskoy si Krudner, care este generalu siefu alu acestei armate Dóue atacuri din drépt'a si centru isbutira cu deseversire. Plevn'a fu ocupata de Scobeloff, si Siakofskoy luá nisce positiuni insemnate, printre cari erá o inaltime unde, déca rusii aru fi avutu tempulu sa asiedie artileria, aru fi potutu sa faca multu reu turciloru si póte ca aru fi castigatu batai'a.

Dar' ataculu din stâng'a fu cu deseversire respinsu. Rusii trebuiá sa iá cu asaltu intreit'a intarire a turciloru. Dupa ce luasera cea dintâiu linia si a dóu'a, fura respinsi, si in zadaru se repedira de mai multe ori la asaltu. Krüdener fiindu nevoitu sa se retraga, cei-lalti doi generali parasira asemenea positiunile ce castigara. Perderile rusiloru suntu imense; au avutu 5000 séu 6000 râniti si mai atâti'a morti. Altii afirma ca aru fi multu mai considerabile.

Acum rusii ocupa o linia de 30 séu 40 chilometri, care e la distantia de 25 chilometri celu multu si de 10 celu putienu de Plevn'a. Ei au sa inainteze din nou.

Nóue trupe, artileria, cavaleria, infanteria sosescu continuu dela Zimnicea. Trebue sa ne asteptâmu la o alta batalie cinci siase dile. Rusii probabilu ca voru isbutí in scopulu loru, dar' perdiendu multa lume.

Se pare ca rusii nu cunosceau catatimea fortieloru turcesci; in totu casulu ei au fostu reu serviti séu insielati de esploratorii loru. Si turcii au avutu perderi mari. Acum lucréza spre a face retrangiamente nóue.

Dincolo de Balcani au remasu aprópe 15,000 soldati sub comand'a

---

Comedia nescrisa.

care se produce fórte adese.

Persónele:

Ciuperca,
Crastavete,
Fasole,
Burete,
Bostanu,
Curpenu,
Inteligintia.

(Unu salonu cá tóte salónele. Toti se preumbla prin casa conversandu unii cu altii).

Ciuperca (tare). Prea ilustra adunare! Credu ca suntemu in numeru de ajunsu. Nu mai face trebuintia sa asteptâmu. Putemu incepe.

Voci: Se'ncepemu. Se'ncepemu.

Ciuperca. Inainte de tóte aflu de lipsa sa alegemu unu presiedinte pentru a conduce desbaterile. Binevoiti a ve declará. Din parte'mi propunu pe Magnificenti'a sea dlu Crastavete.

Voci: Sa traiésca! sa traiésca!

Burete. Stralucita adunare! Eu socotu, ca celu mai potrivitu va fi insusi Ilustritatea Sea dlu Ciuperca, care a avutu bunatate a conchiamá si conferinti'a presenta. Sa traiésca dar' Il. Sea dlu Ciuperca.

Voci: Bravo, Bravo, sa traiésca!

Bostanu. Prea on. adunare! Nu amu nimic'a contr'a prea onorateloru persóne, ce binevoirati a le propune pentru onorificulu postu de presiedinte. Cu tóte acestea cutezu a ve face si eu o propunere si speru, ca me ve-ti dispensá de a ve espune motivele, ce me facu a nu fi de acordu cu dvóstra....

O voce: Scimu cine 'ti este mai mare.

Bostanu.... Ve rogu sa luati in bagare de séma propunerea mea, care o recomandu cu tóta caldur'a. Traiésca de presiedinte d-sea Reverendissimulu Nihilache Fasole!

Voci: Traiésca Ilustritatea Sea dlu Ciuperca.

Voci: Traiésca Magnificenti'a Sea dlu Crastavete.

O voce: Traiésca Rev. Sea dlu Nihilache Fasole! (Pausa).

Burete (a parte câtra Bostanu). Cu acesti'a nu iesimu la cale. Ciuperca nu va primí. Crastavete e prea móle. De Fasole nu-mi place. Aru fi bine sa suspindemu desbaterea pe câte-va minute pentru consultare. Cându s'aru puté induplecá Ciuperca, elu aru fi celu mai de isprava, de-si va perseverá a nu primí, déca ne vomu pune noi cu gur'a nu va avé in catrâu. Apoi pe cei-lalti i invertimu noi cum ne place.

Bostanu (a parte câtra Burete). Fórte bine dici. Eu amu trebuitu sa propunu pe Fasole. Scii elu este fórte artiagosu. Din parte-'mi me lapedu bucurosu de elu, dar' pe fatia nu potu pasí in contra-i. Atunci usioru mi-asiu pierde adjutulu...

Burete. Vedi! toti suntu interesati si ambitiosi.

Bostanu. Ba ne vomu aprinde paie 'n capu, chiaru si cu madam Crastavete, déca va audí, ca n'amu consideratu pe barbatulu d-sele.

Burete. Cu dómn'a Fasole inca amu gatat'o de astadi inainte.

(La acesti'a se mai alatura unu alu treilea)

Curpenu. Ce cugetati frate Burete si frate Bostanu pe cine sa alegemu presiedinte. Eu cugetu ca Magnificenti'a Sea dlu Crastavete este celu mai acomodatu. Nu-i asiá?

Burete si Bostanu (deodata). Crastavete nici odata!

Curpenu. 'Mi pare reu, dar' n'o sa reesiti. Cu voi nu se póte intielege omulu. Adio.

Burete. Curpenulu acest'a inca s'acatia de tóte zidurile. Insa va patî-o si elu odata.

Bostanu. N'aibi nici o frica. Unde esti tu trebue sa reiesi. Propune suspinderea siedintiei. (Se despartu. Scomotu).

Burete (aprópe de mésa cu maiestate).

Prea onorata Conferintia! Importanti'a causei, ce avemu a resólve, merita cea mai mare atentiune. Observu cu placere, ca toti membrii onorabilei conferintie suntu petrunsi de insemnatatea causei. Cá sa nu perdemu tempulu propunu suspinderea siedintiei pe 5 minute.

Voci: Traiésca Ilustritatea Sea dlu Ciuperca!...

Voci: Traiésca Magnificenti'a Sea dlu Crastavete!...

Voci: Reverendissim'a Sea dlu Nihilache Fasole sa traiésca de presiedinte.

O voce: Se primesce cu unanimitate.

Curpenu (din unghiulu salei). Ceru cuventu....

Voci: S'audimu!

Curpenu. Prea ilustra conferintia! Dupa cum s'au desvoltatu desbaterile, mergemu prea departe. Tempulu este banu, dice unu proverbu germanu...

O voce: francezu..

Alta voce: englezu..

Curpenu... Ei bine! fia germanu, fia francezu, fia englezu, nu voiu a contradice. Destulu ca tempulu este banu. Va se dica sa nu perdemu tempulu, câci perdemu bani. Si eu nu suntu dusmanu banului...

O voce: Scimu ca credeulu d-tale este banulu (risete).

Curpenu... Me rogu sa judecâmu cu sânge rece. Suntemu adunati astadi intr'unu numeru fórte numerosu. Anevoia credu sa mai putemu conveni intr'o cununa atâtu de ilustra (bravo, bravo). Scimu cu totii pentru ce ne-amu adunatu aici (bravissimo). Asiá dara credu, ca bine trebuie sa cumpanimu totu lucrulu, tóte motivele, atâtu pro, câtu si contr'a. Repetu inca odata tempulu e banu. Si nu trebuie sa petrecemn tempulu celu scumpu cu dispute desierte, cari nu ne potu aduce decâtu pagube desierte. A-si avea multe de disu, dar 'mi reservu a-mi desfasiurá ideile cu ocasiunea desbateriloru generali. Dixi.

Voci: Bravo! Fórte bine.

(Va urmá).

generalului Gurko. Ante-posturile loru suntu Eski-Sagra, de unde cazacii au inaintatu pâna la Kaiagik si Karabunaru, unde au ruptu drumulu de feru alu Adrianopolei.

Despre trecerea rusiloru preste Balcani si despre luptele de acolo, corespondentulu „Pressei“ din Vien'a, scrie din Ternov'a cu dat'a de 25 Iuliu:

Balcani suntu in mânile rusiloru; ei au luatu cu asaltu pasulu Sipc'a si au ocupatu Cazanliculu. Ceea ce se spune pe aici despre trecerea Balcaniloru, e aprópe minune. Erá certu, ca rusii nu voru atacá pasurile ce tieneau turcii ocupate. Dar' sa faca o asemenea incongiurare, precum au facutu, turcii nu se asceptau. Si ce sfortiâri a trebuitu sa faca cá sa evite positiunile turce! Inaltimile Balcaniloru suntu periculóse: in tóte pârtile suntu abisuri si inaltimi aprópe inaccesibile. Cu tóte acestea pre aici trebuiá sa aduca cai si tunuri. Generalulu Gurko, condusu de bulgari, a trecutu Balcanii, insotitu de tinerulu mare duce Nicolae si de colonelulu prussianu, Liegnitz. Datori'a de a ocupá Balcanii, a cadiutu asupr'a batalionulu alu 4-lea de venatori. Inaintarea nu se puté face prin siruri late de armata, calea fiindu cu suisiuri si coborasiuri strimte si periculóse. Tieranii bulgari au condusu brav'a armata prin carâri strimte si abisuri inspaimentatóre. Unu pasu gresitu te ducea in adencime. Artileri'a a pusu tunurile pe catâri, si din cându in cându trebuiá sa urce stânci aprópe perpendiculare.

Ce aru fi fostu, déca turci aveau ante-posturi mai bine! Din intregulu batalionu nu remanea unu omu, care sa spuna cum a disparutu batalionulu. Erá de ajunsu o jumetate compania, cá sa ia la ochiu pe fia-care rusu in marginea prapastiei si sa-lu rostogolésca in ea. Dar' pe câtu de reu erau informati turcii, pe atâtu de buni erau conducatorii bulgari ai rusiloru. N'a peritu nici unu singuru omu. Generalulu Gurko s'a coboritu la Ilankiöi, si nimeni nu erá mai surprinsu decâtu turcii, cându au vediutu pe rusi. Consecintia a fostu o fuga generala; au fugitu soldatii câtu si locuitorii turci. Rusii au inaintatu spre Kazanlicu, in frunte cu ducele si colonelulu prusianu. Acolo erau redifi si nizami turci, cari au desfasiuratu resistintia, si intre acestea Svatopluk Mirski a inaintatu spre pasulu Sipc'a. Aici a urmatu o lupta sângerósa in cursu de trei dile cu garnisón'a venita din Filipopolu, condusa de Reuf si unu altu pasia. Gurko inaintá dela sudu, atacându pe turci dela spate, iér' Mirski ocupá trecerea dela nordu, si in cursulu luptei de trei dile, au cadiutu prisonieri câti-va turci, intre cari si Aarifi-pasi'a. Imperatulu a esprimatu eri multiamiri pentru trecere, printr'unu tramisu specialu, care a dusu si ordinulu St. George pentru cei ce s'au distinsu. Prisonierii turci voru fi adusi toti aici, si se póte inchipuí ce bucuria e in lagerulu bulgaru si rusu cându vine unu asemenea transportu. La lupt'a din pasulu Sipc'a a participatu si legiunea bulgara.

Legiunea bulgara se maresce pe di ce merge, prin cei noi intrati, cari se tramitu preste Balcani sub comand'a generalului Gurko.

Despre lupt'a dela 29 Iuliu dela Rusciucu, dintre mostenitoriulu tronului si Ahmed Eiub pasi'a, corespondentulu lui „Times“ dice, ca rusii cu acea ocasiune au luatu 8000 prisonieri. Armat'a lui Ahmed Eiub pasi'a a fostu completu batuta.

Lunea trecuta, au fostu spânzurati 7 bulgari la Adrianopolu, pentru ca s'au incercatu sa scóta sinele câlei ferate, si sa arunce in aeru cu dinamitu, unu podu de cale ferata. Ei au fostu tradusi inaintea unui consiliu de resbelu, care i-a condamnatu la mórte, si astfeliu au fostu spânzurati pe arborii din apropiarea garei dela Adrianopolu. Acum s'a ordonatu din Constantinopole, cá ori-ce crestinu prinsu cu arm'a in mâna, sa fia spânzuratu séu impuscatu fâra judecata. Miserabilele horde ale sultanului o faceau acést'a si pâna acum fâra ordinu, fatia cu cei mai pacinici locuitori.

S'aru parea ca e minune.

S'aru parea ca e minune si cu tóte aceste este adeveratu, ca si printre magiari incepe a se face o nóua lumina politica. Bucuri'a e inca mare intre adoratorii turciloru pentru nesuccesulu rusiloru la Plevn'a, dara ratiunamentulu a inceputu, nu mai credu nici densii ca iataganulu turcescu va cucerí Moscv'a si Petersburgulu.

Suntu posomorite si mohorite vederile ce se incerca a risipí negur'a optimismului nascutu din succesele turcesci; diferescu inca multu de alte vederi din Austro-Ungari'a si din Europ'a; in fine inse totu este càstigu, cându, dupa resolutiunile cele numeróse si pe fatia pentru turci, 'si face locu si la magiari convingerea, ca noi, austro-ungarii, nu vomu combate crestinismulu la umbr'a stindardeloru decorate cu semilun'a turcésca.

Odata in sirulu acest'a de idei, este probabilu ca, in tempulu celu mai de aprópe voru disparé diferintiele de opiniuni asupr'a politicei esterne dintre toti cetatienii patriei. Vina atunci chiaru si periculi din afara, asiá precum ni-i prorocescu: puterea loru amenintiatóre se va sdrobí de murii cei vii ai popóreloru intrunite umeru la umeru si patri'a va fi salvata, ne va oferí nóue terenuri pentru emulatiuni pacinice si folositóre omenimei.

Premitiendu aceste spre a convinge pre cetitori ca in adeveru opiniunea publica in sinulu populatiunei magiare incepe a avé alte vederi, punemu inainte-le in estrasu unu articulu din „Alföld“ din 7 Aug. st. n.

Articululu incepe prin a sustiené ca se insiéla acei, cari traiescu in credinti'a ca dupa „stralucitele invingeri“ turcesci politic'a monarchiei nóstre va fi mai identica cu interesulu magiarismului. Din contra periculului e mai mare acum dupa ce rusii fura batuti.

Russi'a invingatóre aru fi causatu neplaceri in Vien'a; cea invinsa inse, fiindu ameninintiata in esistenti'a ei, lucra la curtea nóstra spre a convinge ca esista identitate de interese intre dens'a si intre curtea rusésca. Gorciacoff aru fi si avisatu la Vien'a, ca la casu ca evenemintele aru fi nefavorabile Russiei, ordinea in statu si societate si chiaru si dinasti'a suntu amenintiate de societâtile secrete ale panslavistiloru si socialistiloru. Simptome suspecte in directiunea acést'a s'au simtitu pâna acum in cercuri polone. Deci tiarulu chiama atentiunea domnitoriului nostru asupr'a acestor'a, adaugendu, ca prea usioru aru sarí flacar'a acestui reu si in Austro-Ungari'a si in Germani'a, unde inca se afla elemente de aceste, cari prea suntu dispuse de a luá focu.

Din aceste deduce articululu ca in Vien'a astadi predomnesce interesulu dinasticu, care prin intâlnirea dela Salzburg se va nutrí si mai tare. „Dica „Hon“ si „Ellenör“ ce voru dice, continua „Alföld“, noi scimu ca in Vien'a nu au abdisu dela ocuparea unei pârti din teritoriulu de sub potestatea turcésca“ „Alföld“ dice mai departe, ca si cându trupele nóstre aru ocupá numai Serbi'a, n'aru insemná altu-ce-va decâtu ca noi amu grijí de teritoriulu serbiloru, pentru cá ei liniсiti sa póta luptá alaturea cu rusii contr'a turciloru.

„Alföld“ mai are si alta nedumerire. Déca voru invinge turcii si voru silí pe rusi a se retrage, guvernulu rusescu va pâsí pe terenu revolutionariu, va resculá slavismulu intregu. La eventualitatea acést'a n'aru lipsí confusiunile in monarchi'a nóstra incâtu amu avé destulu de lucru cu aperarea propria.

Sosindu la acestu punctu, „Alföld“ recunósce ca magiarii n'au pe nimenea in lumea acést'a in cine sa se póta increde.

Incheia cu conclusiunea ca in astfeliu de impregiurâri, in cari totulu radima in puterea si indrasnél'a propria, guvernulu ungurescu sa faca totu pentru aperarea intereseloru magiare, iéra déca nu va puté invinge toti obstaculii sa se retraga, pentru cá sa nu se sanctiuneze de densulu o politica perniciósa tierei (va se dica) magiariloru.

Din acestu estrasu vedemu dara ca au inceputu magiarii a cunósce ca cu simpathiele pentru turci nu este prosperare politica nici cându turcii aru remâné invingatori. Ne mirâmu inse de vaierarea ca n'au pe nime in cine sa se póta iucrede. Nu sporimu vorb'a, ci terminâmu cu intrebarea: cum se mira „Alföld“ ca magiarii nu se potu increde in nimenea, déca ei insisi se departa de tóte popórele crestine, de care se tienu si ei, si se alipescu de turci? pre care 'i combatu crestinii.

Intrevederea imperatiloru la Ebensee a fostu fórte intima. Imperatulu Wilhelm a sarutatu pre imperatulu Franciscu Iosifu de trei ori. — Mai multe foi sustienu ca intrevederea nu are de a face nimic'a cu politic'a. Altele sustienu contrariulu.

Nr. 57—1877
desp. III. A. T.

Insciintiare.

Adunarea generala a despartiementului III alu Asociatiunei transilvane conchiamata pe 3 Iuniu st. n. in Ocn'a si din cause neprevediute amenata pe tempu neterminatu — *se va tienea in* **Ocn'a** (Sabiiului) *la 2 Septembre (21 Augustu)* adeca *dumineca* dupa sânt'a Maria a. c.

Acést'a se aduce la cunoscinti'a onoratului publicu cu acea observare, ca programulu tienendei adunâri e totu celu statoritu si publicatu in Nr. 37 dto 12/24 Maiu a. c. alu acestui diuariu.

Sabiiu in 11 Augustu n. 1877.

Comitetulu despartiementului
III alu Asociat. tranne.

I. Hanni'a, directoru.
Dr. N, Olariu, actuariu.

Incunosciintiare.

Adunarea generala a *alumneului* românu din Timisiór'a se va tienea in localitâtile presidiului Vineri in 19/31 Augustu a. c. diminéti'a la 10 óre, la care suntu poftiti toti membrii.

Mel. *Dregiciu*, m/p.
prot. cá pres. a com.
Eman. *Ungureanu*, m/p.
cá notariu.

Corespondintie.

Dobr'a 25 Iuliu 1877.

Dle Redactoru! Me ocupamu tocmai a ve face unu raportu despre decursulu esameneloru dela scól'a nóstra normale tractuala din Dobr'a si despre resultatulu imbucuratoriu alu progresului ce amu fostu in placut'a positiune a constatá cu ocasiunea acea, — cându cá si unu trasnetu vine o hotarire a comisiunei administrative comitatense, carea me face a ve relatá chiaru contrariulu, adeca — *desfiintiarea acestei scoli.*

Comisiunea administrativa din indemnulu iubirei câtra poporu, cá sa-'lu usiureze de prea multe sarcini, vine a decretá desfiintiarea scólei nóstre tractuali din motivu cá, comunele cari concurgu la sustienerea scólei acestei'a, sa intrebuintieze acele capitale spre sustienerea scóleloru loru, basatu pe lege carea nu indatoréza pe o comuna a participá la sustienerea altei scoli, pâna cându are a sustienea pre a sea propria.

In adeveru parintésca ingrigire! Dar' dnii au uitatu ca facura socót'a fâra crijmariu, fiinduca infiintiarea scólei nóstre s'au facutu cu concesiunea si aprobarea inaltului guvernu si prin urmare statutele ei suntu nealterabili, si pâna cându ne va stá deschisa macaru o singura cale, ne vomu luptá pentru esistinti'a ei, prin urmare numai puterea bruta va putea realisá intentiunea malitiósa a comisiunei administrative.

Acum, nefiindu inca oportunu, nu voiu face istoriculu infiintiârei scólei nóstre normale tractuali si modalitatea sucursului diferiteloru comune la fondulu ei, prelungindu astfeliu sirulu raportului meu, ci me marginescu a ve comunicá, ca otarirea comisiunei administrative fu luata la relatiunea vestitului inspectore regescu Réthi Lajos, si nota bene, dupa cum mi s'au spusu din partea unui membru a acelei comisiuni, — de natiunalitate magiaru. — Acést'a au trecutu cu fug'a asupr'a relatiunei, decretându desfiintiarea scólei nóstre; si in adeveru, cându mi-a venitu harthi'a vice-comitelui câtra pretorele Dobrei la mâna, me amu convinsu, ca in adeveru cinstitii membri ai numitei comisiuni au trecutu numai superficialu asupr'a lucrului, si cu o usiurintia neiertata unei asemenea corporatiuni au conclusu a face atacu in contr'a esistintiei unei scoli normale.

Eata caracteristic'a comitatului Hunedórei!.. Facu dnii multe, dar' in adeveru fórte multe fâra capu.

Eu potu presupune numai dóue posibilitâti, séu ca marele inspectoru regescu nu cunósce din destulu conditiunile de esistintia a scólei nóstre, astfeliu a facutu unu raportu necorectu, ceea ce nici decum nu i-aru serví spre lauda, si prin urmare comisiunea a adoptatu usiurinti'a inspectorelui in otarirea ei; séu ca domni'a sea le cunósce tóte bine, dara cu puterea discretiunara voiesce a sterge din calea planuriloru sele acésta scóla, ceea ce nu s'aru putea cualificá altcum decâtu de .. asasinare. La multe impinge insa necuratulu pe ingamfatii cari urmarescu cu cinismu problem'a de estirpatiune a totu ce e românescu.

E in adeveru ridiculu cum de se léga comisiunea laudata tocmai de scolile din ppresbiteratulu Dobrei, declarându-le de necorespundietóre, pe cându cu tóta liniscea sufletésca potu dice, ca în comitatulu Hunedórei, tractulu Dobrei este in cele scolare celu dintâiu, ba póte in intrég'a archidiecesa putiene tienuturi se voru putea laudá cu scoli bine organisate cá protopresb. Dobrei. Tóte celelalte ppresbiterate din apropiere suntu cu multu inderetulu nostru, cu deosebire invecinatulu tractu alu Iliei e cu scólele in adeveru de totu inapoi.

Cum vinu deci domnii stapâni sa declare scólele nóstre din tractu de necorespundietóre? Malitia diabolica!

Eata cea mai eclatanta dovada ca le place a vedé pre românu in nesciintia si necultura, câci unde e de lipsa a pâsí nu facu nimicu, ba se bucura de starea cea in adeveru regretabila, si de alta parte desfiintiéza o scóla, despre carea cu mândria potu dice, ca astadi póte concurge in ale invetiamentului cu ori-care normala magiara, pre cându iérasi scólele nóstre din tractu suntu bine organisate.

Judece acum onoratulu publicu déca noi séu domnii purtâmu vin'a la incordarea ce esista astadi intre unii si altii.

S'au facutu dejá si se voru face inca pasii de lipsa contr'a acelei dispositiuni arbitrare; — resultatulu, nu voiu intârdiá a-lu aduce la cunoscinti'a onoratului publicu care se interesóza de asemenea cestiuni.

Primiti dle Redactoru incredintiarea distinsei mele stime.

Romulu de *Crainicu*,
parochulu Dobrei.

Remetea, in diu'a s. profetu Ilie 1877.

Dle Redactoru! In Nr. 55 alu „Telegrafului Romanu“ cetii o corespondintintia de lânga Timisiór'a din Iuliu sub titlulu de „abusuri.“

Inainte de a me pune in corespondintia cu numitulu domnu autoru „Cato preotulu“ 'lu provocu, de posiede onestitate si caracteru, sa iésa in publicu cu numele si sa-mi arete cari preoti onesti din protopopiatele banatice au suferitu persecuâri crâncene si suspindere dela oficiu si beneficiu cu desconsiderarea § 1 din instructiunea provisoria plane ex presidio?

Mai departe care atare preotu a fostu citatu ex presidio pe la Aradu — si cându s'a provocatu la statutu si lege patiesce numai rusine? In care comuni prin Banatu au comlosienii frati de aceeasi sórte? Pentru ca dorescu in legatura cu acei'a sa respundu din punctu in punctu domnului autoru „Cato preotulu“ la tóta corespondinti'a particulara publicata in Nr. 55 alu „Tel. Rom.“

Si déca acelu domnu autoru „Cato preotulu“ nu va avé curagiulu acel'a sa iésa in publicitate cu numele seu, si sa-mi arete cele de mine provocate; atunci corespondinti'a sa servésca onoratului publicu de o scornitura nefundata. Prin care au doritu se arunce inaintea forului publicitâtiei numai unu blamu prea bunului nostru episcopu si a dloru: Popoviciu Deseanu, Babesiu, Vasiciu si secretariului Pappu Ignatie.

Nicolau *Petrescu*,
parochu.

Dela adunarea generala a Asociatiunei transilvane.

Blasiu, 27 Iuliu.

Siedinti'a a II-a a adunârei generali a Asoc. transilv. pentru literatur'a româna si cultur'a poporului românu tienuta la 25 Iuliu a. c. s'a inceputu cu cetirea protocolului siedintiei din 24 cur., care protocolu — cu putiene modificâri — se autenticà.

Din caus'a scurtimei tempului adunarea decise in siedinti'a de ieri: a se amaná pe astadi atâtu cetirea raportului comitetului despre activitatea Asociatiunei, câtu si a computului anualu din partea cassariului pe anulu espiratu, cari rapórte se puse deci la ordinea dilei dupa verificarea protocolului.

Dupa acestea urméza disertatiunea d. G. Baritiu *„despre industri'a de casa“*, care fu ascultata cu viu interesu din partea publicului, din care unu numeru frumosu de dómne si domnisióre.

Urmara apoi rapórtele comissiunilor alese in siedinti'a de ieri: pentru esaminarea ratiuniloru, pentru propuneri si alu comissiunei bugetarie, cu cari se ocupara adunarea inainte si dupa prândiu astadi.

Prin raportulu comissiunei prime se constatara esactitatea si ordinea buna in purtarea ratiuniloru despre perceptele si erogatele fondului Asociatiunei; se propuse a se dá absolutoriu admnistratiunei pe anulu trecutu si a se votá multiamita protocolara domnului cassariu *Stezariu* pentru fatigele avute cu purtarea ratiuniloru si cu administrarea conscientiósa a averei Asociatiunei, cari propuneri se primira cu unanimitate. Din acestu raportu se vede: ca fondulu propriu alu Asociatiunei se urca la sum'a de 68,000 computandu-se ací si crescamentulu anului trecutu de 4000 fl., ér' fondulu academiei de drepturi la sum'a de 14,000 fl. cu crescamentulu de 600 fl., ca prin urmare starea ambeloru fonduri pâna la adunarea acést'a se urca la sum'a rotunda de 82,000 fl.

La desbaterea bugetului se nascù divergintia de pareri in privinti'a remuneratiunei bibliotecariului, care remuneratiune, dupa usulu de pâna ací, se votá si solvea decursivu, adeca dupa espirarea unui anu, cu care procedare, o parte insemnata a membriloru presenti, nu se putea impacá. Acésta impregiurare provóca o discusiune relativu prea indelungata, care se incheià cu primirea propunerei membrului Parteniu *Cosm'a*: cá pe anulu espiratu sa se voteze bibliotecariului o remuneratiune de 60 fl., iéra pe anulu urmatoriu sa se prelimineze in bugetu sum'a de 100 fl.

Intre altele se votà in bugetu un'a subventiune anuala de 200 fl. pe sém'a scólei de fete infiintianda in Campeni pe trei ani urmatori dela deschiderea acestei scóle, la care positiune asemenea se incinse o desbatere mai indelungata.

Afara de unele positiuni nóue, intre cari amintescu pe cea pentru sectiunile scientifice cu 500 fl. si unu stipendiu nou, asiá numitu: „stipendiulu Galianu“, bugetulu s'a votatu neschimbatu cá si in anulu trecutu.

Escelenti'a Sea, metropolitulu Dr. I. *Vancea* a intrunitu astadi pre toti membrii adunârei la prândiu, in numeru preste o suta. La mésa a fostu abundantia in de tóte lipsindu numai toastele la espres'a dorintia a ospitantelui. Obiectulu ce a preocupatu mai multu ingrigirea unoru membri ai adunârei acestei'a a fostu alegerea presiedintiloru, a membriloru comitetului si a oficialiloru asociatiunei. Se vorbea inca din diu'a dintâiu a adunârei despre combinatiunile blasieniloru si ale clusieniloru. Destulu ca astadi, inainte de incheierea referatei bugetului, dupa ce se concluse: *ca siedinti'a sa se continue pâna se voru terminá tóte lucrârile adunârei*; aceasi siedintia, la dorinti'a mai multoru membrii, se suspinse pe câte-va minute.

In acestu intervalu membrii se intrunira in conferintia spre a se consultá in privinti'a alegeriloru. Conferinti'a, sub presidiulu dlui Bohatielu, se unì in principiu: cá la alegerea presiedintiloru sa se considere meritele literari si desteritatea in administratiune. Stabilindu-se acestu principiu, unu membru alu conferintiei a pasitu mai departe propunendu pentru cele dóue posturi de presiedinti dóue persóne, cari ambele intruneau pe deplinu cualificatiunea receruta, de acea, la rostirea numeloru aceloru barbati, membrii presenti ai conferintiei acceptara propunerea prin aclamâri de: „sa traiésca!“

Redeschidiendu-se intr'aceea siedinti'a, s'a continuatu cu referat'a bugetului pâna in fine. Acum, conformu conclusului de mai susu, adunarea avea a trece la celelalte agende ale sele si in fine si la alegeri, cându colo, d. Baritiu deodata surprinde adunarea cu propunerea: *de a se amaná lucrârile ulterióre pe diu'a urmatóre*. Cu provocare la conclusulu de mai susu alu adunârei si la acea impregiurare, ca partea cea mai mare a membriloru din afara aru dorí sa plece astadi cu trenulu de séra si mâne cu celu de diminétia, s'a facutu de o parte contrapropunere in intielesulu conclusului amintitu, inse ce sa vedi? presidiulu, punendu propunerea dlui Baritiu la votu — fâra de a se fi convinsu ca e spriginita de maioritate séu bá, esprime: ca *„s'a primitu“* — de-si de ceealalta parte se poftea a se face contraproba. Urmarea a fostu, ca in diu'a urmatóre, — anume la actulu alegerei — din unu numeru de preste un'a suta de membri, se aflara in Blasiu numai 44 presenti, dintre cari 30 din locu. — — —

In diu'a urmatóre — 26 Iuliu — siedinti'a se intrunì pe la 10 óre inainte de prândiu.

La ordinea dilei se puse: alegerea unei comisiuni de 5 membrii pentru verificarea procesului verbale, defigerea locului si tempului pentru venitórea adunare generala si alegerea presiedintiloru, oficialiloru si a membriloru comitetului Asociatiunei.

Dupa alegerea comisiunei verificatóre, luându-se in pertractare dóue adrese: un'a dela Siomleu si alt'a dela Sighisiór'a, prin cari adunarea se invita pe anulu venitoriu a se tienea in respectivele comune, se decide tienerea adunârei generali pe anulu venitoriu in Siomleu.

Urméza in fine constituirea pe periodulu de 3 ani urmatori in modulu si cu resultatulu urmatoriu: cu *aclamatiune* se alegu: presiedinte d. canonicu Timot. *Cipariu*, si de vicepresiedinte d. Iacobu *Bolog'a*; *prin sieduli — cu votu secretu* — de secretariu I d. G. *Baritiu*, de secretariu alu II-lea d. Dr. Iosifu *Hodosiu*, de cassariu: d. capit. in pens. Const. *Stezariu*, de controloru d. Eugen *Brote* si de bibliotecariu d. P. *Petrescu*.

Totu cu votu secretu se alegu de *membri ordinari* ai comitetului: Bar. *Ursu*, I. *Russu*, *Siulutiu*, I. *Popescu*, E. *Macelariu*, P. *Dunc'a*, A. *Lazaru*, Dr. *Mesiot'a*, Dr. *Borci'a*, I. de *Pred'a*, *Harsianu* si Dr. *Puscariu*; *ér' de membrii suplenti*: Dr. *Barceanu*, B. *Petri*, D. *Comsi'a*, G. *Brateanu*, M. *Boeru* si I. *Drocu*.

Poftitu in mijloculu adunârei, d. presiedinte nou alesu T. Cipariu, se presinta intre aclamatiuni vii de „sa traiésca“, multiamesce adunârei pentru onórea ce-i face, si cu cuventulu dara si cu fapt'a, oferindu fondului Asociatiunei o obligatiune de loteria de statu in pretiu nominalu de 500 fl. v. a.

Festivitâtile adunârei generali se incheiara cu o cina data membriloru presenti ai societâtiei de d. presiedinte nou alesu. La acésta cina se rostira mai multe toaste frumóse si pentru obiectivitatea loru placute; s'a rostitu insa unu toastu la acésta cina ce produse efectu cu totulu contrariu celoru-lalte. Adv. I. Pop'a, din orasiulu dvóstra, in toastulu seu — cam lungu — 'si descoperí convingerile — déca nu cum-va numai simtiemintele sele — fatia de atitudinea diuariului ce redigeti, in deosebi fatia de corespundintele „Telegrafului“ relativu la decentralisarea Asociatiunei. Toastantele se incercá a atinge mai cu séma córd'a umorului, care córda insa — fiindu intentiunea prea cu ochi si cu sprâncene — amutì cu totulu. Intre altele, toastantele clasificându pre membrii Asociatiunei activisti si passivisti, dise — cu privire la resultatulu alegeriloru — ca pre cesti din urma iá datu dr... s. a.; de aceea unu mesénu s'a si vediutu necessitatu a dá espessiune indignatiunei generale si a respinge glumele necalite ale toastantelui.

Varietâti.

⁎ (Congresu natiunalu bisericescu). Espirându cu finea lui Septembre a. c. periodulu de trei ani alu congresului nostru nationalu bisericescu, care fusesa prorogatu la anulu 1874. — Escel. Sea parintele archiepiscopu si metropolitu alu nostru *Mironu Romanul* conformu stat. org. a dispusu, a se efectuí *alegerile de deputati congresuali* iu tóte eparchiele pe noulu periodu de 3 ani alu congresului, ce se incepe cu *1 Octombre* a. c. iér' incâtu privesce insasi convocarea acelui congresu si-a reservatu, a o face prin alta dispositiune speciala.

⁎ *Teatru si balu* va avé locu in Siri'a (Világos) dumineca in 19/7 Augustu.*) Ambe voru fi arangiate de junimea româna in gradin'a ospetariei mari, in favorulu scólei de fetitie si corului vocalu bisericescu românu gr. or. din Siri'a. Pies'a teatrala ce se va esecutá de diletanti, 12 la numeru, este *„Mirésa pentru mirésa“*, comedia in trei acte de dlu Ios. *Vulcanu*.

---

*) Ni se pare datulu gresitu, câci balu in tempulu post. Stei Marie nu potu avea românii gr. or. Red.

Burs'a de Vien'a.

Din 30 Iuliu (11 Aug.) 1877.

Metalicele 5%	62	95
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	80
Imprumut. de statu din 1860 .	111	50
Actiuni de banca	819	—
Actiuni de creditu	169	40
London	122	20
Oblig. de desdaunare Unguresci	74	75
„ „ „ Temisiorene .	74	—
„ „ „ Ardelenesci .	73	75
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	106	65
Galbinu	5	83
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	80½
Valut'a nóua imperiale germâna	60	10

Nr. 147. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a gr. or. româna din comun'a Balanu (Balászháza), protopresbiteratulu Ungurasiului se deschide prin acést'a concursu pâna la 30 Augustu a. c.

Emolumentele suntu:

1. 160 fl. dela poporu;
2. 54 oici cucuruzu sfârmatu;
3. 4 punti lumini si de totu scolariulu un'a fele de fasole;
4. 6 orgii lemne de incalditu scól'a si cas'a invetiatoriului;
5. casa de locuintia si grâdin'a scólei cu venitu anualu de 25 fl.

Fiindu numerositatea scolariloru preste 120 s'aru cere doi invetiatori, insa comitetulu cá senatu scolaru a recursu la Inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica, de a li concede a remanea numai pe lânga unu invetiatoriu. La casu, cându acestu recursu nu s'aru considerá, se va mai adauge la emolumentele de mai susu pamentu fenatiu si aratoriu in cuantu de 8 jugere, si tóte acestea apoi se voru impartí in dóue pârti egale intre fiitorii doi invetiatori.

Concurentii pedagogi, absoluti, cu esamenu de cualificatiune, au a-'si adresá concursele scrise cu mân'a loru propria, si provediute cu documentele recerute, la subsemnatulu oficiu protopresbiteralu pâna la terminulu prefiptu. Cei cu clase gimnasiale voru fi preferiti dupa clase.

Füzes-Sanpetru, 20 Iuliu 1877.

Oficiulu protopresbiteralu gr. or. alu tract. Ungurasiului, in contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Rosc'a, m. p.
protopresviteru.

2—3

Casa de vendutu

in cetatea Iudenburg in Stiri'a, tienutu locuitu de nemti, unde traiescu inse si putiene familii italiene, cu 3 etagiuri, 24 incaperi si grajdu pentru 4 cai, o gradina mare de pomi si dóue de legumi, in partea cea mai frumósa a cetâtiei cu o perspectiva in departare de miluri. Cas'a se face de vendiare cu 28,000 fl. v. a.

Conditiunile mai de aprópe se potu aflá in Vien'a, Landstrasse, Hauptstrasse Nr. 8, etagiu 3, usi'a 12, séu la proprietarés'a dn'a Carolin'a *Stiastny* in Iudenburg Nr. 59 etagiu 2.

1—1

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 61. ANULU XXV.

Sibiiu 4|16 Augustu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Influinti'a resbelului.

Diurnalistic'a este in cea mai mare parte preocupata de resbelu. In lips'a de sciri dela teatrulu resbelului, o multime de conjecturi se emitu, despre constelatiuni nóue, despre dimensiuni nóue ce are sa ia resbelulu si alte de feliulu acest'a. In domeniulu resbelului este trasa chiaru si intalnirea imperatiloru Austro-Ungariei si Germaniei.

Constelatiunea cea mai nóua, despre care se scrie multu, este de unu datu mai vechiu, si face pretensiune a fi nóua numai prin aceea, ca faimele respandite pânaací, ca alianti'a celoru trei imperati nu mai esista facu locu credintiei, ca alianti'a e astadi mai tare cá ori cându alta data.

In legatura cu restituirea aliantiei celoru trei imperati in intregitatea ei de mai nainte afla unu crediementu puternicu eventualitatea, ca Serbi'a inca va intrá in actiune, indata ce va fi pregatita de ajunsu si ca acestei'a i va urmá si Greci'a.

Mai nainte dicea press'a ungurésca ca intrarea Romaniei si Serbiei in actiune aru miscá pe Austro-Ungari'a din passivitatea ei si aru ocupá celu putienu Serbi'a cu trupele sele. Astadi diurnalele inspirate de oficiulu de esterne din Vien'a spunu pe fatia, ca Austro-Ungari'a nici la casulu cându Serbi'a aru participá la resbelu nu va parasí neutralitatea sea de pâna acum.

Tienut'a acést'a a Austro Ungariei a frapatu mai alesu in afara si intre alte *„Journal des Debats“*, cu óre-care mirare, sustiene ca „alianti'a celoru trei imperati“ este o fapta si ca cele trei cabinete suntu de acordu in ceea ce privesce pe Turci'a, aiba resbelulu ori-ce resultatu. Acordulu s'a statoritu, dice fói'a francesa, inca la intalnirea dela Reichstadt si declararea resbelului a pusu numai sigilulu spre a-lu confirmá definitivu. Cu acea ocasiune Austro-Ungariei i s'a asiguratu Bosni'a si Erzegovin'a si ea astépta acum numai momentulu de a luá in posessiune premiulu ce si l'a stipulatu.

Diurnalulu francesu sustiene, ca scopulu aliantiei este sentinti'a de mórte a Turciei, séu celu putienu cea dintâiu impartire a imperiului otomanu.

De aceea scirile despre nesuccesele armeloru rusesci au atinsu fórte neplacutu si in Vien'a si in Berlinu. Intalnirile la Salzburg din urma voru fi avutu dreptu obiectu de discussiune intemplârile neasteptate pe teatrulu de lupta si imperatulu Vilhelm va fi interventu din tóte puterile pentru amiculu seu, imperatulu Alessandru. Austro-Ungari'a va sprigini celu putienu indirectu pe Russi'a, lasându cá Romani'a si Serbi'a sa ajute Russiei in contr'a turciloru. Diurnalulu francesu crede, ca Austro-Ungari'a va ocupá Bosni'a, cá sa aiba ce-va siguru in mâna.

Nu scimu incâtu este si incâtu nu este bine informatu diurnalulu „Desbateriloru“. Se vede inse ca pâna si „P. Ll.“ nu se mai indoiesce despre serbi ca suntu in ajunulu participârei la resbelu.

Omulu care este constrinsu a judecá dupa cele esteriόre, trebue sa incline a crede, ca meditatiunile foiei francese nu suntu de totu teoretice.

Ilustratiunea o vedemu in energic'a pasire a regimului cislaitanu contr'a meetinguriloru antirusesci. O suma de arestâri se anuncia din Galiti'a cá urmâri alu meetingului din Lemberg si a celoru ce aveau a se tiené si in alte orasie galitiane.

Cele din Ungari'a, foile de dincolo de Lait'a, cari au óre-care inrudire cu guvernulu centralu, le iau preste picioru si pe dlu Klapka 'lu facu „agentu viageru“ de farse politice; iéra pre comitatulu Carasiului 'lu lauda ca a decisu ignorarea circularei Sómogyeniloru si Pestaniloru si a votatu omagiu Maj. Sele si perfecta incredere ministriloru Andrássy si Tisza.

Pateticele declamatiuni ale foiloru ungurosci ca va vení tempulu cându va porní Austro-Ungari'a sa salveze pe turci de rusi, séu, in tempulu mai nou pe poloni, suntu tocm'a numai nisce idealuri, cari stau departe de realitate.

Sórtea armeloru pâna acum inca n'a decisu. Va decide mâne? preste luni, séu ani? nu se scie.

Din câte cetimu si audimu, guvernulu centralu din Vien'a are inca multa incredere in reusit'a armeloru rusesci si pentru aceea nu se grabesce cu vre o actiune pripita si nesocotita

Infatisiasea ce ni o arata impregiurârile ne face a crede ca Austro-Ungari'a departe de a simpatisá cu turcii este totu odata si departe de actiuni inarmate.

Resbelulu.

De pe teatrulu resbelului nimic'a nou. Ne marginimu a reproduce dupa diurn. din Bucuresci urmatórele:

Corespondentia a „Romaniei Libere“.

Ternov'a, 18 Iuliu 1877.

Cu multa parere de reu amu parasitu frumósele pasiuni, câmpiile bine cultivate, maretiele paduri de mesteacani si stejari, admirabilele privelisti ale Balcaniloru. Dupa ce amu facutu o repede alergare dela Gabrov'a la Kazanlik, orasiu turcescu asiediatu pe cóst'a meridionala a Balcaniloru, fórte aprópe de Tungi'a, afluinte alu Maritiei, dupa ce amu datu o aruncatura de ochiu intariríloru, cari apera *Boazi*, suii pasulu ce-si iá numele dela satulu Sipc'a, asiediatu pe cóst'a meridionala, m'amu intorsu pe unde venisemu si amu revedíutu Gabrov'a, Drenov'a si Ternov'a. Caus'a erá ca audisemu ca evenimente grave se intemplase, séu erau sa se intemple in Bulgari'a. Turcii, dupa ce respinsera pe rusi la Plevn'a, voiau sa ocupe Lovci'a; românii erau se tréca Dunarea pe la Turnu-Magurele la Nicopoli. Eramu incredintiatu ca pentru momentu nu voru fi lupte in Traci'a séu Rumeli'a. Turcii au ací fórte putiene trupe, si n'aru fi prudentu pentru rusi de a se mai departá de bas'a loru de operatiune. Se dicea ca cazacii au ocupatu Filipopoli, ca o deputatiune a comunitâtiloru crestine din acestu orasiu se presintase inaintea generalului Gurko. N'amu avutu timpu se verificu, déca aceste sciri erau esacte.

Urcai dar' din nou repedea vale dela Sipc'a, pe care o scoborisemu cu o iutiéla vertiginósa, si descinseiu dincolo de Balcani pâna la strimtórea dela Iantr'a, printr'o cale repede, inegala si padurósa, care face cá atâtu urcarea câtu si scoborirea se fia aprópe impossibila. Ajunseiu la Gabrov'a, care póte fi numita centrulu, inim'a nationalitâtiei bulgare, câci atâtu orasiulu câtu si cele 60 sate care 'lu incongiura, n'au fostu nici-odata locuite de turci, si unde in totu-déun'a s'a pastratu sentimentulu nationalu si religiunea strabuniloru. La Gabrov'a esista principalulu stabilimentu de educatiune secundara din tóta Bulgari'a. Elu a fostu fundatu la 1832 de câtra nisce generosi binefacatori. Ací se afla prim'a scóla publica, unde se invetia limb'a bulgara. Acésta tiéra are asemenea unu mare viitoriu cá tiéra industriala si comerciala.

N'amu mai vediutu inca o populatiune mai muncitóre, mai economa, mai activa. Amu observatu ca femeile gabrove lucréza chiaru cându se preumbla. Amu intâlnitu siruri de femei cari esisera cá sa respire aerulu curatu de séra, dar' cari 'si tieneau furc'a in mâna si torceau preumblându-se.

Turcii, parasindu Ternov'a si Gabrov'a, au distrusu séu au luatu cu densii firulu telegraficu. Rusii au inceputu sa-lu puie la locu. Amu intâlnitu pre lânga Drenov'a soldati si lucratori ocupati cu acést'a. In timpu de mai multe dile la Gabrov'a si de ceealalta parte a Balcaniloru, eu si alti corespondenti amu fostu cá isolati de lumea civilisata. Posta nu erá si prin urmare nici scrisori, nici jurnale; telegrame asemenea. Abiá amu pututu trimite nisce scrisori la post'a militara rusa dela Ternov'a prin vr'unu curieru particularu alu generalului care comandá la Gabrov'a séu prin vr'unu indatoritoriu ajutoriu de câmpu, care ducea la cuartierulu generalu stafetele generalului Gurko. Ai primitu scrisorile mele?

Aprópe de Drenov'a amu intâlnitu vr'o 300 prisonieri turci, pre cari 'i ducea la Ternov'a. Cea mai mare parte dintr'ensii erau *nizami;* erau si *basibuzuci*, egipteni, spioni, vagabondi patati de crime oribile. Escort'a erá compusa de cazaci si militieni bulgari cu costume variate si pitoresti. Câti-va dintre prisonieri, incercându-se sa fuga, fusera legati cu streanguri. Tocmai se oprisera lânga o fantâna, in fundulu *Cevenului-Break* séu *Cóst'a rosie,* strimtóre pitorésca lânga Tzariva-Livada. Unu bulgaru, care vorbiá romànesce si pe care-lu cunosceamu dela Ploiesci, voí sa-mi arate mai de aprópe pre cei mai scelerati dintre acesti miserabili. 'Mi areta pe Mehemet-Ceausi, gendarmu turcu, care cu mân'a sea spândiurase séu asasinase anulu trecutu 10 bugari acusati ca aru fi luatu parte la revolutiuni; pe Hagi-Ahmed, care omorise 30 de fete nevinovate, dupa ce mai intâiu le taiese tietiele. Aceste nenorocite erau nisce muncitóre cari scoborisera din Balcani, pentru cá sa gasésca de lucru in câmpiile Traciei. N'amu vedíutu inca nisce figuri mai selbatice si mai ingrozitóre cá ale acestoru monstri.

Numai aici la Ternov'a aflaiu sciri esacte asupr'a celoru din urma evenimente dela Plevn'a, Lovci'a si Babrov'a.

Rusii atacându Plevn'a, acum cinci séu siase dile, numai cu siase mii de ómeni, nu sciiau ca garnisón'a acestui orasiu crescuse cu soldatii cari fugisera dela Sistovu séu dela pasulu Sipc'a. Mare parte din acesti'a, imprasciati prin munti si paduri, au fostu facuti prisonieri de câtra rusi, altii scoborindu-se la Sipc'a si Kazanlic reusira sa se intórca in Bulgari'a prin pasulu lui Trojan séu Traianu. Osman-pasi'a, care comandá la Plevn'a primise asemenea ajutóre dela Vidinu; avea cu totulu aprópe 10,000 ómeni. Rusii fura respinsi si incercara mari perderi. Marturisescu singuri ca au perdutu 2000 ómeni, printre cari doi coloneli morti si unu generalu ranitu. Perderea e póte multu mai considerabila.

La 27, turcii au ocupatu din nou Lovci'a, care erá aparata de unu micu numeru de cazaci. Au fostu siliti sa se retraga dinaintea turciloru. Bulgarii crestini se aperara cu curagiulu desperârei singuri cu familiele loru, dar' fura incungiurati si masacrati fâra deosebire de etate si de secsu. Se póte dice ca populatiunea crestina dela Lovci'a, care crescuse cu tieranii ce cautasera ací unu refugiu, a fostu mai tóta decimata. Amu auditu istorisindu-se scene ingroditóre de nisce tierani, cari scapasera cu fug'a la Gabrov'a si Ternov'a.

Astadi amu auditu ca turcii au ocupatu si arsu orasielulu Brabov'a, in Balcani, lânga Eliss'a, in departare de 6 ori 7 óre de Ternov'a câtra Est. Lovci'a este la o distantia de diece óre de Ternov'a. Asiá dar' la o mica distantia de cuartirulu generalu rusu. Turcii distrugu orasiele si masacréza mii de crestini. Acésta stare nu póte sa mai dureze multu tempu, si credu ca ne apropiemu de desnodamentulu dramei. Generalulu Krüdener a primitu intariri si se prepara a dá o batalia turciloru. Acum se vede care este planulu acestor'a: n'aveti decâtu sa ve aruncati ochii pe chart'a geografica cá sa-lu cunósceti. A atacá flancurile rusiloru si a despartí de restulu armatei trupele cari au trecutu Balcanii. Sa sperâmu ca nu voru reusí. Lupt'a va fi fâra indoiéla, infierbentata, dar' suntu convinsu ca succesulu rusiloru este siguru.

Cetimu in „Press'a:“

O depesia oficiala, basata pe sciri primite din Csagrimachal'a, cu dat'a din 6 Augustu, contiene urmatórele detalii asupr'a bataliei dela Plevn'a:

„In batali'a dela 30 Iuliu, trupele rusesci si-au mentienutu positiunile ocupate inaintea atacului; perderile loru insa au fostu fórte mari, preste 5000 ómeni. Baronulu Koulbars, comandantulu regimentului Suiski, a caditu; Stepanoff, comandantulu regimentului Koskol, a fostu greu ranitu; comandantulu majoru Boserjanoff, si comandantulu regimentului Ryski, Sarancianoff, au fostu raniti usioru. Trupele au luptatu vitejesce. Arip'a stânga a ocupatu dóue siantiuri: spre séra insa s'au retrasu iéra-si. Plevn'a si Lowci'a suntu ocupate de turci si intarita de densii cu multa grije.

„Generalulu Gurko a derâmatu lini'a ferata Jamboli-Philipopoli. La 31 Iuliu a batutu o trupa din armat'a lui Suleiman-pasi'a care tiené ocupata Ieni-Zagr'a, luându-i dóue tunuri.

„La 31 Iuliu, gen. Gurko a batutu pe a dóu'a trupa a aceluiasi corpu la Dsungali, aprópe pe Eski-Zagr'a; sosindu insa mari ajutóre turcesci, elu s'a retrasu in strimtorile Balcaniloru.“

Se scrie din Giurgiu diuariului „l'Ialie“:

Eata câte-va deslusiri asupr'a ultimeloru lupte ce au avutu locu inaintea Rusciucului:

Mergeamu calare pe tiermulu stângu alu Dunarei cându atentiunea mea fu deodata atrasa pe celalaltu tiermu alu fluviului de o lunga colóna de prafu prin care licareau puscile infanteriei si lâncile cazaciloru. Acésta colóna inaintá pe drumulu Bielei si mergea dreptu spre Rusciucu. Canonad'a nu intardie a incepe intre avantposturi. Putienu apoi bubuitulu tunuriloru se audí de o parte si de alt'a. Turcii respundeau din orasiu si din bateri'a loru din Lom, foculu rusiloru care esiea deodata din cele dóue tiermuri. Lupt'a artileriei durà aprópe o óra.

Infanteri'a intrà apoi in actiune. Amu vediutu pe rusi, inaintându de mai multe ori in mase profunde, combatându pieptu la pieptu cu turcii inaintea reduteloru radicate de acesti'a, si retragendu-se apoi in buna ordine fâra a voí séu fâra a putea impinge mai departe ataculu. Nóptea puse in fine capetu luptei. Ea reincepù totu asiá de animata a dóu'a di, aprópe cu acelea-si resultate cá in ajunu. La spatele fortificatiuniloru loru, turcii se aperu vitejesce. Ori si cum eu credu, ca rusii n'au voitu sa impinga ataculu loru mai in intru. Scopulu loru erá, de a mascá retragerea unei pârti din trupele loru, la cari incepuse lupt'a.

A dóu'a di, nu mai vedeamu urma de rusi la raionulu imediatu alu Rusciucului. Ei au luatu drumulu Plevnei, 'mi dice unulu. Turcii inse nu fura pacaliti de asta stratagema. In aceasi di, acelea din trupele loru cari erau asiediate in sfer'a fortificatiuniloru 'si strinsera bagagiele si se puse in miscare câtra Rasgrad.

In tempulu actiunei, dóue vapóre care sosise in Lom, se incercara a suí fluviulu, cu scopu, fâra indoiéla, sa mérga sa distruga podulu rusescu din Sistovu; dar' fura aspru primiti de bateriele din Slobozi'a, incâtu fura silite sa se reintórca la punctulu loru de plecare.

Divisiuni intregi se indreptéza continuu din interiorulu Romaniei câtra Zimnicea. Rusi'a tramite atâti'a ómeni contr'a Turciei, incâtu este de crediutu ca ultim'a óra a acestei'a a sunatu.

O relatiune cu dat'a de 31 Iuliu adresata diuariulu „Daily News“, de câtra corespondentulu acestui'a de pe lânga armat'a rusésca din Bulgari'a, completéza cele ce precedu prin urmatórele detalii:

„O lupta mare si desperata s'a datu ieri la Plevn'a intre rusi si turci. Acesti din urma, compunendu-se din corpulu dela Vidinu si din trupele dela Sofi'a si Nisiu, erau, dupa o apreciare aprossimativa, in numeru de 50,000. Ei ocupau in fati'a Plevnei unu siru de positiuni in form'a unei potcóve si ambele flancuri se sprigineau pe rîulu Vidu la spatele orasiului.

Caracterulu defensivu alu terenului, pe care 'lu ocupau ei, este de natur'a lui fórte tare si tari'a sea fu marita cu arta prin lucrâri de pamentu si prin siantiuri facute la locuri favorabile. Armat'a care atacá se compunea din alu 9-lea corpu rusescu de armata sub locot. generalu baronu Krüdener, din a 30-a divisiune a corpului 4-lea si din o brigada din a 32-a divisiune sub principele Ceakotzky, cu trei brigade de cavaleria si 160 de tunuri. Erá hotaritu, cá generalulu Krüdener sa atace centrulu turcescu dela Grivitia si flanculu dela Nordu a positiuniloru intarite care se aflau mai susu la Bucov'a, pe cându generalulu Ceakotzky sa atace Radisiovo. Lini'a turcésca se intindea spre sudu pâna la Lovcea, unde se aflá chiaru unu corpu de armata destulu de tare, care trebuiá sa fia tienutu in respectu de junele generalu Skobelov cu o brigada de cazaci si cu unu batalionu de infanteria.

Generalulu Krüdener incepù batali'a pe la 9 óre si jumetate cu unu atacu asupr'a Grivizei, unde reusí in cele din urma, sa faca sa taca unu bombardamentu continuu alu turciloru, dar' elu nu fu in stare sa scóta infanteri'a din lucrârile de pamentu. Tóta dupa amédi i trecù in sfortiâri zadarnice de a rupe flanculu dreptu alu positiuniloru turcesci, si trebuì cu sosirea noptiei sa renuncie la acést'a fâra cá sa fi castigatu de faptu ce-va, pe cându insa suferise perderi considerabile. Pe la amédi generalulu Ceakotzky atacà cu asaltu flanculu stângu pe la satulu Radisiovo si bombardà in modu energicu positiunea turcésca cea mai apropiata, o lucrare de pamentu inarmata cu tunuri in fati'a unui satu intaritu (Krschina). Dupa o canonada de o óra, elu silì tunurile turcesci sa taca, si observandu ca artileri'a pregatise destulu de bine drumulu pentru o asemenea mesura, elu tramise brigad'a celei de a 32-a divisiune contr'a positiuniloru. Dupa o lunga si crâncena lupta, infanteri'a reusì sa iá cu asaltu lucrârile de pamentu si satulu. A dóu'a positiune turcésca, compunendu-se dintr'o reduta si, dintr'unu siru de vii intarite cu siantiuri, fu atacata dupa acést'a si luata in fine cu asaltu, de-si dupa sfortiâri teribile si perderi enorme. Din caus'a focului celui viu alu artileriei turcesci, rusii nu fura in stare sa useze in modu folositoriu de positiunile luate.

Brigad'a de reserva primì dupa acést'a ordinulu sa inainteze, de unde urmà indata unu atacu contr'a positiuniloru care acoperu imediatu Plevn'a. Acestu atacu a inceputu la 4 óre si a tienutu pâna la sântitulu sórelui. Infanteri'a turcésca in numeru mare, erá asiediata intr'unu siru de siantiuri si cu tóte sfortiârile cele enorme ale rusiloru, nu fu cu putintia sa fia respinsa. Dóue companii de infanteria rusésca petrunsera prin drépt'a transieuriloru turcesci si intrara, coborindu-se la vale, in orasiulu Plevn'a, dar' fiindu puse ací intre dóue focuri, le fu impossibilu sa se mentiena. Bateriele rusesci inaintara cu indrasnéla in positiunile cele dintâiu, luate spre a se incercá sa distruga artileri'a turcésca, care facea nisce goluri enorme printre infanteri'a care se luptá pe platou; dar' ele fura silite sa evacüeze imediatu acésta positiune periculósa.

La apusulu sórelui turcii incepura sa inainteze mereu si reocupara a dóu'a linia, pe care rusii n'au fostu nici odata in stare sa o ocupe completamente. Infanteri'a rusésca se luptà cá desperata si murì cá brava, dar' in zadaru. Turcii recastigara cu incetulu totu ceea ce perdusera. Lupt'a mai tienù inca multa vreme dupa ce inoptase. Cu sosirea intunerecului basibozucii ocupara câmpulu de lupta si omorira pe toti ranitii, cari erau greu loviti, spre a-si facilitá propri'a loru retragere.

Rusii mantienura inaltimile de deasupr'a orasiului Radisiovo, dar' basibozucii le incungiurara si navalira asupr'a ranitiloru remasi in satulu Radisiovo. Perderile rusiloru au fostu fórte serióse; numerulu loru este inca necalculatu. Ei fura siliti sa se retraga spre Bulgareni, si eventualitâtile resultate din acésta nenorocita lupta suntu de o mare insemnatate.

„Pres'a.“

Crudimile turciloru.

Gasimu in „L'Orient“ urmatoriulu documentu despre crudimile turciloru, pe care ne grabimu a-lu reproduce:

Kazanlic 9 Iuliu 1877. Straini admisi a urmá operatiunile armatei ruse cá representanti ai unor'a din principalele organe europene, credemu de datori'a nóstra a constatá pe cale publica actele de barbarie comise de trupele regulate otomane, insarcinate cu aperarea strimtórei dela Sipc'a.

La 5 si 6 Iuliu, in luptele ucigatóre care au prevediutu evacuarea fortificatiuniloru inaltiate de turci, nisce positiuni au fostu succesivu ocupate si abandonate de luptatorii celoru dóue armate, fâra cá o parte séu ceealalta sa fi avutu tempulu a-si radicá mortii si ranitii. Dupa terminarea luptei, ranitii turci, parasiti in mare numeru, au fostu adunati si ingrigiti pe locu chiaru, de chirurgii armatei adverse; dar' din ranitii rusi, nici unulu din acei care avusese nefericirea sa cada in vre-unu locu ocupatu momentanu de turci, n'a scapatu cu viétia: 20 séu 30 nefericiti au fostu decapitati; mai multor'a s'au amputatu piciórele, mânile si pârtile secsuale si s'a brazdatu peptulu cu iataganele; capetele loru au fostu duse in lagerulu turcu, unde le-au gasitu soldatii rusi dupa ocuparea fortificatiuniloru. Amu vediutu insine capetele taiate, corpurile mutilate, unele atestându, prin contractiunea muschiloru si prin torsiunea membreloru, oribilele torturi ale unei mutilatiuni practicate pe cându vietiuiau. Amu vediutu unu corpu decapitatu si mutilatu, inca intinsu pe patulu de ambulantia pe care fusese pusu de ai sei; si nu departe de acolo, cadavrele, asemenea decapitate, a doi purtatori de paturi avendu la bratiulu stângu semnulu „Crucei rosie“.

„Tienendu-ne strictu de ce amu vediutu, si lasându aceloru cari au fostu martori ai luptei sarcin'a de a aretá violarea drepturiloru de resbelu ce aru fi comisu turcii arborându dóue drapele parlamentare pentru a reincepe indata foculu asupr'a trupeloru ruse date repausului, supunemu judecâtiei lumei civilisate contrastulu ce presentà in diu'a urmatóre lupt'a, la câte-va sute metri distantia, de o parte mai multu de 50 raniti musulmani ingrigiti dupa preceptele umanitâtiei de medicii armatei ruse, de alt'a, movil'a capeteloru taiate, trofeu hidosu alu barbariei garnisónei „regulate“ otomana.

Semnati: *C. H. Brackenbury*, locot-colon., corespondentu militaru alu lui „Temps.“

Dick de Lonlay, corespondentu alu lui „Moniteur Universel“ si alu lui „Monde Illustré.“

Comedia nescrisa.

care se produce fórte adese.

Persónele:

Ciuperca,
Crastavete,
Fasole,
Burete,
Bostanu,
Curpenu,
Inteligintia.

(Fine).

Burete. Ilustra adunare! Suntu fórte petrunsu de filosofi'a adenca desfasiurata de celebrulu meu antevorbitoriu. Si trebue sa marturisescu, spre laud'a d-sele, ca atâtu mi s'a parutu de profundu in elocintia, incâtu de locu nu amu priceputu, ce a voitu sa dica . . .

Voci: Nici noi, nici noi!

Curpenu (ride) he, he, he!

Burete . . . . . cu tóte acestea rogu pe ilustr'a adunare (bravo!) sa binevoiésca a luá in considerare propunerea mea si a decide asupr'a ei.

Voci: Sa se puna la votu, la votu.

Ciuperca. Ilustra adunare! In urm'a interesantei desbateri urmata cu atât'a seriositate din partea dvóstra, vomu pune amendóue propunerile la votu. Decideti care sa o punemu mai intâiu la ordine.

Voci: Intâiu se vina a dnului Burete.

Voci: A dnului Curpenu.

Ciuperca. Dupa modest'a mea parere, primo loco trebue sa decidemu asupr'a propunerei dlui Burete, cá propunere principala, dupa aceea asupr'a propunerei dlui Curpenu.

O voce: Dlu Curpenu n'a facutu propunere.

Curpenu. Eu 'mi retragu propunerea.

Voci: Fórte bine. Fórte bine.

Ciuperca. Asiá dara ilustra adunare sa ve pronunciati, déca ve invoiti sa se amâne siedinti'a pe cinci minute dupa cum a propusu dlu Burete, ori nu?

Voci: Se primesce.

(Se forméza gropuri de câte dóue -trei persóne).

Dupa redeschidere.

Burete. Stralucita adunare! In urm'a unei contielegeri cu mai multi prea onorati domni amu onóre a propune de presiedinte alu acestei adunâri pre Ilustritatea Sea dlu Ciuperca.

Voci: Se traiésca. Bravo!

Curpenu. Ilustra adunare! Eu amu auditu propunendu-se aici de presiedinte Magnificienti'a Sea dlu Crastavete; perseverezu la propunerea acést'a cu atâtu mai vertosu, cu câtu suntu convinsu, ca o parte fórte mare din acésta ilustra adunare impartasiesce totu acésta opiniune. Din parte-mi dechiaru cu solemnitate, ca eu nici odata nu me potu invoí cu o propunere contraria principiului meu. (Sensatiune mare incâtu ascultatorii uita sa aplaudeze).

Voci: Sa traiésca Ilustritatea Sea dlu Ciuperca!

Voci: Sa traiésca Magnificenti'a Sea dlu Crastavete!

Bostanu. Dupa cum se vede esista o mare divergintia de pareri. Recunoscu ca ambe pârtile suntu in dreptu. Cugetându la momentuositatea obiectului, ce ne sta inainte, nu me miru de atât'a seriositate, din contra aprobu tactic'a si tienut'a seriósa a ilustrei adunâri. Cestiunea este sa ne alegemu presiedinte. (Bravo!) Se propunu dóue persóne stimate, nóue prea bine cunoscute. Inse noi putemu alege numaì pe unulu. Ve rogu sa cumpanimu bine cestiunea cu deosebire impregiurarea din urma. Sa nu ne pripimu si sa precipitâmu caus'a.

Voci: Bravo! Asiá este.

(Dupa o pausa se radica)

Crastavete (fórte emotiunatu). Ilustra adunare! Magulitu de increderea, ce aveti fatia cu neinsemnat'a mea persóna, ve multiamescu din inima, inse momente ponderóse nu-'mi permitu de asta-data a primí postulu cu care voiesce a me onorá o insemnata parte din d-vóstra, suntu cu familia grea, tempurile suntu critice si nu me potu espune. La alte ocasiuni, de câte ori voiu putea ajutá, bucurosu stau la dispositi'a ilustrei adunâri, pentru care suntu gat'a a suferí ori-ce.

Voci: Sa traiésca!

Burete (câtra Bostanu). Ti-amu spusu ca vomu reesí. Curpenu a remasu pe josu.

Bostanu (câtra Burete). Triumfu, triumfu!

Mai multi: Traiésca dar' Ilustritatea Sea dlu presiedinte Ciuperca!

Ciuperca (ocupa loculu de presiedinte).

Ilustra adunare! Sum mândru de a ocupá in midiloculu d-vóstra loculu celu mai onorificu, loculu de presiedinte. De-si amu tremuratu de repetite ori ocupându acestu scaunu, astadi me simtu cu atâtu mai apesatu de sarcin'a acestui postu, cu câtu in giurulu meu vedu unu numeru atâtu de frumosu din cei mai ilustrii fii ai natiunei mele, unu numeru de oratori atâtu de celebri (bravo, bravissimo!) Totusi speru ca asta sarcina onorifica nu-mi va fi de locu spre greutate. Sciu, ca dela mine nu depinde nimicu, din contra totulu aveti se-lu hotariti d-vóstra. . .

O voce: Bravo! fórte liberalu!

Ciuperca. . . ilustra adunare! suntu prea fericitu a deschide conferinti'a, si fiindu-ca eu, cá presiedinte, nu potu face nici o propunere, ve rogu se binevoiti care-va din d-vóstra a pune obiectulu desbateriloru nóstre pe tapetu, la timpulu seu mi-voiu dá si eu parerile mele deslucitóre.

Voci: Vivat! Se traiésca!

Burete. Prea ilustra adunare! Inainte de a vení la obiectu, ve rogu se aveti bunetate, in considerare, ca timpulu este inaintatu a decide, cá se otarimu asupr'a cestiunei cu alta ocasiune.

Toti: Se primesce!

(Siedinti'a se radica).

Sân-Georgiulu Naseudului, Iul. 1877.

Petra-Petrescu.

H. de Lamothe, corespondentu alu lui „Temps."

I. Pellicer, corespondentu alu lui „La Illustration Espanolay Americana."

Meetingu in Agram.

Erá mai de prevediutu ca numerósele meetinguri magiare *pentru* turci nu voru remanea fâra de echo in poporatiunile monarchiei. O parte din diurnalistic'a din Vien'a, ce e dreptu le-a cualificatu de jocuri copilaresci si au trecutu preste ele la ordinea dilei. Altfeliu cugetara inse croatii. Ei meetinguriloru au opusu iérasi meetingu. Cum a resolvitu meetingulu croatiloru voru vedea cetitorii din resolutiunea ins'asi, pe carea o reproducemu in urmatórele:

„Meetingulu este convinsu, ca, pâna candu se va sustiené imperiulu otomanu, in orientulu Europei nu va incetá starea de barbarie si asuprirea cumplita a crestiniloru, relatiuni cari au caracterisatu in totu-dé un'a esistinti'a stapânirei turcesci, cá statu in orientu.

„In consecintia, meetingulu nu mai putienu este convinsu, ca imperiulu otomanu nu numai nu este necesaru, daru nici ca póte sa mai esiste in Europ'a, ci trebuie sa se nimicésca, déca voimu sa asigurâmu popóreloru crestine ale orientului o esistintia démna de omu.

„De óre ce crestinii din orientulu Europei staruescu a scuturá jugulu secularu alu selbataciei turcesci, contr'a cârei si natiunea croata a luptatu in tempu de secoli pentru viati'a si esistinti'a ei, meetingulu, in interesulu si alu civilisatiunei crestine generale, 'si esprima cele mai calduróse ale séle simpatii fatia cu popórele ce lupta pentru libertate, precum si fatia cu Russi'a, aliat'a naturala a monarchiei austro-ungare, care a descinsu cu generositate intr'ajutoriulu aceloru natiuni, pentru care meetingulu uréza victorie si triumfu armeloru rusesci.

„Meetingulu mai este inca convinsu, ca disolutiunea imperiului musulmanu nu va atinge in modu câtusi de putienu pagubitoriu interesele monarchiei nóstre, ci ca, din contra, i se va deschide unu terenu largu activitâtiei séle politice si comerciale, lucru, care i va marí autoritatea si forti'a.

„In consecintia, meetingulu mai este convinsu, ca monarchi'a nóstra nu si va ridicá armele intru aperarea turciloru, ci ca, pe calea cuvenita, 'si va aperá interesele sele, cari in acela'si tempu suntu si interesele Croatiei, cooperându astfeliu, prin anectarea confiniului adriaticu si a Dalmatiei, precum si prin ocuparea Bosniei si Ertiegovinei, la restaurarea regatului croatu".

Meetingulu s'a disolvatu intre strigâri de: „Traiésca Franciscu Iosifu, regele tuturoru croatiloru!"

Revist'a diurnalistica.

E cam de multu de cându urmarimu viéti'a interna a statului românu de preste Carpati cum se desvólta si prin ce fase trece, fâra de a ne mai dá si noi vre-o parere. Amu preferitu, in impregiurârile aceste grele a tacea si a ne reservá reflesiunile nóstre pe tempuri mai limpedi. Vedemu inse in „Romani'a libera" de dumineca unu primu articulu care ni se pare prea importantu de a-lu trece cu vederea. Articululu ne zugravesce situatiunea interna a societâtiei si fiinduca ne place cum o zugravesce o comunicâmu si noi cetitoriloru nostri. La tóta intemplarea nu va stricá sa scimu si noi ce curenti percurgu societatea romàna de dincolo.

Eata dara ce dice articululu in partea sea generala:

Lumea merge inainte ori-câtu s'aru pune in drumulu seu strigoii intunerecului ori droai'a ciarlataniloru politici; si in acésta lupta pentru progresu in bine, in tóte tempurile si in tóte tierile, tenerimea a formatu antegard'a ideiloru generóse, purtandu in mâna spad'a adeverului si in inima curagiulu convictiunei.

Acestu spectaculu 'lu oferì si tenerimea româna in anii din urma. Intrata in lupt'a sociala cu unu zelu luminatu de studii si inflacaratu de iubirea libertâtiei si propasirei natiunale, tenerimea nóstra, despartita in dóue corpuri, o parte urmarí triumfulu libertâtiei pe drumulu politicei militante, alta parte cautà sa faca impossibila pentru viitoriu domni'a fortiei asupr'a dreptului, a intunerecului asupr'a luminei, a minciunei asupr'a adeverului, a intrigantiloru vulgari asupr'a consciintiei luminate a tierei.

Munc'a acestor'a erá mai grea decâtu a celoru dintâiu, câci ei intreprinsese a schimbá temeliele putrede ale societâtiei nóstre si a o asiediá pe nisce stâlpi de granitu: acesti stâlpi erá scól'a cea buna. Pe cându cei dintâiu, miscandu masele, se luptau pentru o victoria momentana, spre a aduce la guvernu unu partidu, care avusese tempulu sa mediteze asupr'a situatiunei tierei, sa-'si indrepteze gresielele trecute si sa dea o impulsiune mai salutaria machinei guvernamentale, cei de alu doilea se luptau spre a reformá scól'a, prin mijlócele propuse de marii pedagogi ai Germaniei si ai Americei, spre a dá astfeliu natiunei cunoscinti'a dreptului de omu si de cetatiénu, spre a face cu neputintia asalturile ambitiosiloru si a face din Romani'a, centrulu puterei intelectuale in orientu, siguri fiindu ca unde este puterea intelectuala este si puterea economica, si puterea militara, si puterea politica.

Primii aliându-se cu tóte fractiunile liberale si cu masele agitate de ele, castigara rapede batali'a si incântati de isbanda lasara frânele guvernului in mânile celoru crediuti de maioritatea numerului mai capabili. Câte desilusiuni urmara, nu le vomu mai semnalá astadi. Ne reservâmu acestu subiectu bogatu, pentru nenorocirea tierei, spre a-lu desfasiurá dupa pace.

Secundii, putieni la numeru, lipsiti de aliati câci n'aveau unde sa-i gasésca, nici in partide nici in mase, nu castigara isbandi sgomotóse, dara — grati'a unui omu cu convingere firma ca viitoriulu Romaniei aterna dela scóla, ca scól'a este temeli'a marirei natiunale, si care sciá cum se operéza salutariu transformatiunea sociala — implantara câti-va stâlpi tiapeni la bas'a statului românu. De-si impartiti, câti-va la Iasi, câti-va la Bucuresci, ei isbutira simultanu, fâra legaturi personali, prin „Convorbirile literarie" prin „Column'a lui Traianu" si prin „Revist'a contemporana", prin câte-va cârti didactice si prin conciliambule literarie séu pedagogice, sa schimbe curentulu literariu si didacticu, sa introduca critic'a sanatósa in productiunile intelectuale si sa indiestreze scólele cu câte-va lucrâri superióre, cari adusera o revolutiune fericita in invetiamentu.

„Neue freie Presse" si cuartierulu generalu rusescu.

Cine nu cunósce limbagiulu inveninatu ce tiene numit'a fóia contr'a a totu ce nu este turcescu? Cine n'a auditu de injuraturile surugiesti ale „Nóuei Presse Libere", *prea libere*, din Vien'a? E cunoscutu cá unu banu reu. Credemu dar' ca ne putemu dispensá de sarcin'a de a o recomendá noi, pre câtu tempu se recomenda ea insasi asiá de bine. Alt-ce-va este ce voimu sa impartasimu cetitoriloru nostri.

Se scie ca tóte diarele mari europene suntu representate astadi pe câmpulu de bataia prin corespondentii loru. „Neue freie Presse" care trece si ea intre diarele mari — si se vede ca nu crutia nici unu feliu de reclama pentru reputatiunea sea de vreme ce la espositiunea din 1873 afisiase cu litere de auru pe frontispiciulu, in care se aflá espusa tipografi'a sea: *Aici apare o mare fóia universala!* tocmai cá comediantii de pe la bâlciuri, cari se punu la intrarea binalei loru cu o toba si cu o trimbitia de aduna lumea curiósa — „Neue freie Presse", dicemu, tienea multu sa aiba unu corespondentu in cuartierulu generalu rusescu. In Bucuresci si Iasi are de multu doi trei corespondenti stabili, cari se intrecu care de care a ne calomniá, dar' de-odata cu declararea resbelului rusoturcu si-a mai trimisu unu corespondinte specialu, cu insarcinarea de a se intro luce in cuartierulu marelui duce Nicolae, *côute que côute*. Si-a datu bietulu omu destule silintie, s'a caciulitu destulu pe la toti comandantii, pe la toti generalii si pâna si pe la vistavoii acestor'a, dar' tóte fura in desiertu. Nimeni n'a voitu sa-si iá asupra-si putienu onorabil'a sarcina de a presintá marelui duce Nicolae pe corespondintele „Nóuei Prese Libere", spre a fi admisu in cuartierulu generalu. Cu tóte acestea, dela inceputulu resbelului si pâna mai dilele trecute, „N. fr. Presse" publicá telegrame din cuartierulu generalu. Cine i le trimitea? Acésta intrebare si-o pusera si generalii rusi, dar, n'o putura resolve pâna mai de-una-di. In fine cadiù banuial'a pe d. Ivan de Woestine, corespondintele diariului parisianu „le Figaro", si secuestrându-se odata nisce depesi pre cari le trimitea cu unu espresu la Bucuresci, la unu impiegatu alu càiei ferate, ce erá insarcinatu sa le tramitia cu post'a preste granitia, de unde unu altu asociatu alu acestei intreprinderi le comunicá prin firulu electricu la Vien'a — punendu rusii mâna pre acele depesi cari n'apucara inca sa tréca Dunarea, d. de Woestine fu demascatu.... Depesile erau adresate câtra „N. fr. Presse" si contieneau scirile cele mai vatematóre pentru armat'a rusa. Imediatu dupa acést'a d. de Woestine fu invitatu de autoritatea rusa sa-si iá tarabutiele si sa se care pe unde venise, ceea ce si facù, neputându justificá procederea sea. Cá sa-si resbune si cá sa mascheze totu-odata plecarea sea subita, adresà diariului seu o lunga corespondintia, in care invocá feliu de feliu de preteste, si insultá atâtu autoritâtile ruse, câtu si pre cele civile române. Acum e la Parisu si póte sa-si verse de acolo veninulu, insa „Figaro" nu mai are corespondentu pe câmpulu resbelului si „N. fr. Presse" nu mai primesce telegrame din cuartierulu generalu.

Cu acésta ocasiune trebuie sa facemu pe acestu domnu mai de aprópe cunoscutu cu publiculu. D-sea este unu fostu ofitieru de geniu belgianu care a fostu isgonitu din tiér'a sea pentru ca delapidase nisce bani ai companiei sele. De atunci a venitu la Parisu si s'a facutu „figaristu", si cându trece prin Bucuresci, face laude publice generaliloru cari 'i dau câte unu prândiu bunu. „Rom. Lib."

Naintea ultimeloru evenimente militare dela Dunare si Balcani, situatiunea parea a face inevitabila o pace apropiata. Astfeliu se discutá dejá, prin cercurile politice, cestiunea de a se scí, déca acésta pace se va face directu intre Turci'a si Rusi'a, séu déca puterile cele mari voru fi mai intâiu invitate de a luá parte la negociâri. Eata, dupa informârile nóstre particulare, adeverulu asupr'a acestui subjectu:

Dupa trecerea Dunarei si a Balcaniloru de rusii biruitori, s'au facutu propuneri Portiei in numele Rusiei: erá vorb'a, pentru Rusi'a, de a tratá directu cu Turci'a cestiuni care interesézа esclusivu aceste dóue puteri. Pacea separata, de care s'a vorbitu, n'avea alta intindere.

In ceea ce privesce cestiunile de ordine européna, cestiuni desteptate prin resboiulu turco-rusu, pentru esemplu regimulu strimtoriloru, organisatiunea eventuala a face apelu la concursulu puteriloru. Totusi aru fi cerutu probabilu dreptulu de a ocupá o tarétia óre-care din Asi'a, cum este Batumulu. Afara de acést'a, este de crediutu ca ea aru fi reclamatu dela Turci'a si o despagubire financiara, de care Kedivulu aru fi potutu fi declaratu solidaru responsabilu impreuna cu sultanulu.

Sa adaugemu intr'unu modu generalu ca imperatulu Alesandru si principele Gorciacoff suntu fórte doritori de a finí unu resboiu crâncenu si ruinatoriu pentru ambii beligeranti; dar' este probabilu ca ultimele esiecuri ale rusiloru 'i voru silí de a amaná aceste veleitâti pacifice, pâna in diu'a cându voru fi iérasi invingatori.

Corespondintie.

De sub promontoriulu Siriei, cott. Aradului in 26/7 1877.

Dle Redactoru! Dela inceputulu a. c. de cându cu incetarea fóiei „Albin'a" din Budapest'a, ne-amu dedatu mai multi insi a cetí fói'a d-vóstra, totu asteptámu cu mare doru cá sa apara in publicu ce-va si despre starea politica a româniloru din acestu comitatu; inse vedu ca nimene nu se intereséza de acést'a causa; câci liniscea tacere a cuprinsu tóte spiritele de aici, ea este domnitóri'a politicei nóstre. Condeiele cele agere numai scriu nimicu, câci intempina resistinti'a din partea........ 'Mi iau dar' libertate, dle redactoru, de-si nu sum omulu politicei a face pe scurtu unu istoricu. Starea nóstra politica de aici este miserabila; suntemu in dung'a mortiei, si acést'a vine de acolo, ca barbatii politicei, flórea natiunei, au parasitu lupt'a natiunala, si acést'a s'a esperiatu in anii din urma in tempu neacomodatu, cându abiá mai suntemu tolerati naintea limbeloru straine; cu ingroparea „Reuniunei româniloru" s'a ingropatu si romanismulu din comitatulu nostru; de atunci adunârile nóstre comitatense nu mai suntu cercetate de români, de atunci politicii natiunei române cari de cari tragu foculu lânga ól'a loru si nu se mai intereséza de desgroparea „Reuniunei", de s'aru si aflá câte unu competentu cá sa restórne piétr'a de pe usi'a mormentului. Dar' poft'a osului de rosu, este credeulu dilnicu, dela care a se abate este „sacrilegiu". Aradulu, focularíulu romanismului, a incetatu a mai fi loculu svatuiriloru nóstre, fâra numai la duminec'a Tomei, dar' si atunci nu audi alte espresiuni decâtu „restignescelu, restignescelu", de pe strada, pâna in laintrulu bisericei; ba ce e mai multu, adi, cându fratii nostri de preste Carpati, sânge si carne din corpulu nostru, lupta pentru autonomi'a popóreloru crestine de sub imperiulu otomanu, adi cându intréga Europ'a e uimita pentru atât'a sânge versatu pentru capriciulu turcescu, — in Aradu nu se afla macaru unu spiritu cá sa imiteze pe bravele spirite din Sibiiu, Brasiovu, Bradu etc. facendu colecte pentru vindecarea raniтiloru români; indiferentismulu, neintielegerile ce domnescu in centrulu nostru — a produsu acestu pecatu de mórte la noi, care a ajunsu pâna si la usi'a bisericei si gatescu calea de a intrá si in altariulu ei. In anulu trecutu scósera din consistoriulu aradanu pe mai multe capacitâti cu tendintia ca ele surupa biseric'a lui Christosu; in anulu acest'a intra altii. Abdise de membru sinodalu nu fâra de causa, o persóna, care dela 1860 incóci cu tóta dibaci'a ne-a castigatu respectu inaintea elementeloru straine pâna si in diet'a tierei, dicu unii: de sila, altii de bunavoie parasì terenulu de lupta bisericescu; in asiá circumstâri ne-aru cuprinde o mare temere, déca nu amu avea in fruntea diecesei pe persón'a acea pe care cu totii o scimu atâtu stimá, necrutiendu fatige pentru inflorirea bisericei lui Christosu si a binelui credinciosiloru ei. „Népgyülés"-

urile unguriloru si pe la noi incepu a se tienea si inca si in orasiele mai mici unde elementulu unguresca putienu ponderéza, asiá d. e. Pancot'a este unu orasielu care cu jurulu intregu abiá numera la 250 de familii, pe cându români se afla 5—6000 de familii. Poftimu ungurii cei putieni la numeru tramitu adresa de aderintia pentru invingerile turcesci, si in numele nostru! Déca românii nostri aru traí in armonia buna la olalta, deosebi in Aradu, atunci coadunati in o conferintia — sa facemu remonstratiune guvernului tierei, ca ungurii numai acolo se tiena adunârile loru, unde ei suntu in mai mare numeru decâtu elementulu românu, séu déca unguriloru li este permisu — sa ne fia si nóue, — de unde aru urmá, ca in Pancot'a, Boros-Ineu, Buteni, Halmagi etc. adunârile româniloru aru fi mai tumultuóse decâtu ale unguriloru, si asiá votulu nostru aru decide. Aru fi tempulu fórte acomodatu cá cine-va din frumós'a inteligintia aradana sa-si mai radice vocea inca odata, conchiamându o adunare generala a româniloru din comitatu in lunile de tómna ale a. c., câci restauratiunea comitat. ni sta la pragulu usiei pe cându noi trebuie sa fimu bine pregatiti si informati despre persónele cu care amu dorí sa reusâmu si despre alte afaceri preliminarie cu care sa intempinâmu restauratiunea. P.

Incunosciintiare.

Inteliginti'a româna din Sighisiór'a avendu in vedere scopulu celu maretiu si frumosu alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului românu, avendu mai departe in vedere ca despartiementulu alu 12-lea alu susu amintitei Asociatiuni transilvane, carele cuprindea in sine impregiurimea Sighisiórei, din impregiurâri nefavorabile s'a terminatu inca cu espirarea anului 1873, decise in consultarea avuta in 5 Augustu st. n. reactivarea acelui despartiementu si totudeodata luà de conclusu cá acést'a impregiurare comunicându-se cu inteliginti'a de pe teritoriulu cercului Sighisiórei sa se defiga o di anumita pentru intrunirea acelei inteliginti in loco Sighisiór'a. Spre scopulu acest'a se defipse deci cá di de intrunire diu'a de 29 Augustu st. v. a. c. Se invita dara cá la diu'a de 29 Augustu st. v. se binevoiésca a se iví fia-care românu inteligentu si iubitoriu de interesulu publicu in biseric'a româna din Sighisiór'a, unde se va tiené conferiuti'a aceli'a pentru scopulu mai susu indicatu.

Sighisiór'a, in 10 Aug. st. n. 1877.

Zacharie *Boiu*, presied. ad hoc,
Basiliu *Cernea*, secret. ad-hoc.

Varietâti.

*** **Ratiociniu publicu** in urm'a petrecerei arangiata de **„Reuniunea sodaliloru români“** din Sibiiu si carea avù locu in gradin'a „Hermann“ la 11/23 Iuliu a. c. A intratu in *Sibiiu* dela dd.: Dr. Ilariu Puscariu protosincelu 1 fl. 50 cr., Moise Tom'a archivariu cons. 1 fl., D. Racuciu adv. 1 fl., Lud. Binder factoru tip. 1 fl., Const. Stezariu cap. ces. reg. in pens. 1 fl., N. Trónca of. com. 1 fl., Dr. Nemesiu adv. 1 fl., Petri 50 cr., P. de Dunc'a cons. gub. in pens. 2 fl., Dr. Hodosiu as. cons. 2 fl., Ios. Siulutiu jud. reg. 2 fl,, P. Badila as. cons. 1 fl. 50 cr., V. Romanu dir. de banca 1 fl., Grigoriu Mateiu comerciante 2 fl., P. Rosc'a jud. reg. 1 fl., Eftimie Munteanu 2 fl., Anton Drexler 2 fl, N. N. 1 fl., N. N. 1 fl.; in *Resinari* dela dd.: Ioanu Isdrailu mesariu 1 fl., Sierbanu Dancasiu comerciante 1 fl., Petru Hodrea 1 fl., Ioanu Cioranu econ. 1 fl., M. Drocu econ. 1 fl., Nicol. Drocu econ. 1 fl., Stanu Marinu econ. 1 fl., S. P. Barcianu par. 1 fl., Bucuru Dancasiu econ. 1 fl., in *Saliste* dela dd: Ioanu Maximu jude reg. 1 fl., Ioanu Zacharia subj. reg. 60 xr., Societatea meseriasiloru români din Saliste 5 fl., Petru Herti'a curelariu 50 xr., Wenrich 60 xr., Stan'a 1 fl., Ioanu Florianu not. 1 fl., Ioanu Pop'a Diaconu 1 fl., Alesandru Steflea 50 xr., Dan. Mog'a 1 fl., Ioanu Pop'a 50. xr., Nicol. Mosora 1 fl., Georgiu Vraciu vicenot. 1 fl. Stanu Herti'a econ. 1., Oprea Puschilla cojocariu 40 xr., Petru Stanciu cojoc. 50 xr., Moise Romanu cojoc. 40 xr., Nicolau Lascu pantof. 1 fl. 50 xr., D. B. Comsi'a comerc. 50 xr. Simeonu Simonetti cismariu 1 fl., la *cassa* dela dd.: Ioanu Bechnitiu 1 fl., Nicolau Cristea ass. cons. 2 fl., Iacobu Bacea locot. prim. c. reg 1 fl., N. N. 1 fl., N. N. 1 fl., N. N. 1 fl., D. Cuntianu par. 2 fl., D. Comsia prof. 1 fl., D. Barcianu prof. 1 fl., D. Eug. Brote priv. 2 fl., Zach. Boiu ass. cons. 1 fl., I. Revu inv. 1 fl., Businsky 1 fl., Dr. I. Mog'a med. 2 fl., Iac. Bolog'a cons. aul. in pens. 2 fl., D. P. 2 fl., N. N. 1 fl., N. N. dela mai multi dd. 16 fl. 80 xr. *Sum'a* 96 fl. 30 xr.

La acesti'a suntu de a se adauge ce a intratu dela urmatorii membri ordinari:

Nicolau Simtionu cond. de masina in tipografia 3 fl. Vasilie Petrutiu pantof. 2 fl., Ioanu Russu pantof. 2 fl., Alesandru Ionasiu pantof. 2 fl., Nicolau Marcu tapes. 2 fl., Daniil Dipponu pantof. 2 fl., Dimitriu Salcea pantof. 2 fl., Tom'a Precupu pantof. 2 fl., Petru Brote cismariu 2 fl., Nicolau Domnariu cismariu 2 fl., Moise Ciorug'a cismariu 2 fl., Georgiu Bogorinu cismariu 2 fl., Vasiliu Cheresii maiestru cismariu 2 fl., Ioanu Munteanu pantof. 1 fl. 50 xr., Georgiu Bradu culegatoriu de litere 2 fl., Ioanu Vestemeanu croitoru 2. fl., Stefanu Vladu cism. 2 fl., Costandinu Dragosiu pantofariu 2 fl., Ioanu Caicutiu pantof. 2 fl., Nicolae Lazaru pantof. 2 fl., Stefanu Dragosiu pantof. 1 fl. 50 xr., Martinu Schmid pantof. 1 fl. 50 xr., Teodosiu Mihaloviciu curelariu 2 fl., Nicolau Imberusiu bardasiu 1 fl. 50 xr., Nicolae Imberusiu pantof. 1 fl. 50 xr. Sum'a 48 fl. 50 xr. Cu totulu 144 fl. 80 xr.

Subtragendu-se din sum'a de mai susu spesele in suma de 96 fl. 91 xr.
a remasu venitu curatu 47 fl. 89 xr.

Membrii comitetului arangiatoriu: N. Simtionu m. p., V. Petrutiu m. p., G. Bogorinu m. p., D. Dipponu m. p., M. Ciorug'a m. p., D. Salcea m. p., A. Ionascu m. p., N. Marcu m. p.

*** *Postalu.* In cerculu directiunei postali din Sabiiu este unu postu vacantu de oficialu, eventualu de practicantu la oficiulu postalu, cu 600 fl. salariu anualu, 100 fl. bani de cuartiru, pre lânga depunerea unei garantii de 300 fl. in bani gat'a, séu (pentru practicantu) cu 300 fl. ajutoriu. — Cererile au a se tramite in terminu de trei septamâni (dela 9 Aug. st. n.) directiunei postale reg. ung. in Sibiiu.

Burs'a de Vien'a.

Din 2/14 Augustu 1877.

Metalicele 5%	63	10
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	70
Imprumut. de statu din 1860 .	111	25
Actiuni de banca	818	—
Actiuni de creditu	175	90
London	120	50
Oblig. de desdaunare Unguresci	74	—
„ „ „ Temisiorene .	74	50
„ „ „ Ardelenesci .	74	—
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	105	25
Galbinu	5	74
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	71
Valut'a nóua imperiale germâna	59	30

Nr. 227/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea a trei posturi invetiatoresci in ppresbiteratulu Zlatnei superióre, se escrie concursu pâna la 31 Augustu a. c.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi suntu:

1. La Campeni pentru clas'a a II si III normala cu léfa 400 fl. v. a.
2. Albacu cu léfa de 300 fl. cuartiru si lemne de incalditu.
3. Albacu, parochi'a Arad'a cu léfa de 300 fl. v. a. cuartiru si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá aceste posturi au a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu stat. org. pâna la terminulu disu la oficiulu ppresbiteralu gr. or. in Campeni.

Campeni, 29 Iuliu 1877.

In contielegere cu comit. parochialu.
Ioanu *Patiti'a*, m/p.
ppresbit.

1—3

Nr. prot. 267.

Concursu.

La scól'a capitala normala dela biseric'a SS. Arhangeli Michailu si Gavriilu din Satulungu, protopresbiteratulu Brasiovului I au devenitu vacante dóue posturi invetiatoresci, pentru a câroru ocupare se escrie concursu, cu terminu pâna la 25 Augustu a. c. Salariulu anualu este pentru invetiatoriulu de clas'a II 250 fl. v. a. si cuartiru liberu, ér' pentru invetiatoriulu de clas'a I 200 fl. v. a. si cuartiru liberu, cu prospectu de a se inmultí salariulu totu la câte 5 ani de servitiu cu câte 50 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá vre-unulu din prementionatele dóue posturi invetiatoresci suntu avisati a-si asterne subscrisului comitetu suplicele loru, adresate câtra Reverendissimulu domnu protopresbiteru Iosifu Baracu in Brasiovu, si instruite in sensulu statutului organicu.

Satulungu in 21 Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu alu bisericei SS. Archangeli,
prin *I. Verzea,*
parochu si pres.

1—3

Nr. 54/1877.

Concursu.

Cu aprobarea Preavenerabilului Consistoriu archidiecesanu dto 7 Iuliu a. c. Nr. 1006 scol. cu acést'a se escrie concursu pentru vacant'a statiune de invetiatoriu dela scól'a confesiunala gr. or. din Sibotu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. cuartiru gratuitu si 5 orgii de lemne de incalditu.

Cei ce dorescu a se eplicá la acést'a statiune invetiatorésca suntu poftiti a-si asterne suplicele loru pâna la terminulu amintitu la subscrisulu, documentându ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale si cursulu pedagogicu séu clericalu, adeverintia ca suntu de religiunea gr. or. si despre purtarea morala.

Oresci'a, 27 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitetuln parochialu respectivu.
Nicolau *Popoviciu* m/p.
ppresbiteru de ritulu gr. or. alu Oresciei (Szászváros).

1—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiuniloru invetiatoresci la scól'a confessionale din Siugagu ppresbiteratulu S. Sebesiului se escrie concursu cu terminu pâna la 21 Augustu a. c. st. v.

Salariulu pentru o statiuue este de 250 fl. cortelu si lemne de focu, pentru cea de a dóu'a 150 fl. cortelu si lemne.

Doritorii ce voiescu sa se aplice la preatinsele statiuni invetiatoresci au se-si inainteze cererile loru provediute cu documentele prescrise de statutulu organicu si legea scolare scaunului ppresbiterale in S. Sebesiu.

Siugagu, in 20 Iuliu 1877.

Comitetalu parochiale gr. or. in contielegere cu ppresbiterulu.

1—3

Concursu.

La scól'a confessionala gr. res. din Pianu de susu protopopiatulu S. Sebesiului suntu de ocupatu dóue posturi de invetiatori, se publica acestu concursu cu terminu pâna la 28 Augustu st. v.

Salariulu pentru unu postu e de 200 fl. v. a., iér' pentrualu doilea de 150 fl. cortelu si lemne de focu.

Cei ce voiescu se ocupe acestea posturi au se-si indrepteze suplicele inzestrate cu documentele provediute in statutulu organicu si legea scolara parintelui ppresbiteru Ioanu Tipeiu in S. Sebesiu.

Pianu de susu, in 20 Iuliu 1877.

Comitetulu parochiale gr. or. in contielegere cu ppresbiterulu.

1—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a populara gr. or. din preurbi Mediasiului.

Acestu postu este impreunatu si cu alu 2-le cantoratu in biserica.

a) Léfa fipsata este 200 fl. v. a dintre cari 150 fl. se scóte in rate lunarie din cass'a alodiala a orasiului ér' 50 fl. din lad'a bisericei.
b) Stol'a jumetate ce compete cantoriloru dela functiuni.
c) Cuartiru liberu, unu stânginu de lemne si dóue gramedi de verfuri.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu avisati a-'si asterne documintele sele in sensulu Statutului organicu pâna in 6 Augustu stil. v. 1877 cându va fi si alegerea; la subscrisulu scaunu protopresbiterale.

Cei ce pre lânga documentele prescrise de lege voru fi si cantâreti, voru fi preferiti.

Mediasiu, in 21 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitet. bisericescu.
Dionisiu Chendi,
admin. protopopescu.

3—3

Nr. 53—1877.

Concursu.

La scól'a capitala normala a tractului Dobrei gr. or. din Dobr'a, devenindu vacantu unu postu de invetiatoriu cu salariu anuale de 400 fl. v. a. se escrie concursu pâna in 20 Augustu st. v. a. c.

Concurentii, gimnasisti si pedagogi ori teologi absoluti, cu esamenu de cualificatiune voru avea a-si adresá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu la subsemnatulu oficiu ppresbiteralu in Dev'a, pâna la terminulu mai susu semnatu.

Dev'a, in 20 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitetulu ppresbiteralu alu tractului Dobrei.
Ioanu *Papiu* m/p.
ppresbit.

3—3

Post'a Redactiunei.

„Unu omu bine simtitoriu“ Pâncot'a. Relele asupr'a câroru te plângi si câroru dici ca se facu vinovati inspectorii scolari si unii dintre invetiatori se potu vindecá, ce e dreptu si pe calea publicitâtiei; inse mai multu suntemu indreptatiti a asteptá vindecarea tuturoru releloru dela institutiunile nóstre bisericesci, care dupa cum bine ai observatu si Dt'a, provedinti'a ddieésca ni li-a datu prin nemuritoriulu Archieppu si Metropolitu Andreiu *Siagun'a.* Staruiesce si sa staruimu cu totii, cá in sinóde, in representantiele nóstre bisericesci, sa intre ómeni luminati la *minte,* si buni la inima, va se dica cu fric'a lui Dumnedieu. Acesti'a voru alege administratori buni in cele bisericesci si abusurile atunci nu mai potu avé locu. -- Sperezu ca „Tel. Rom.“ 'lu primesci acum regulatu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**
Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 62. ANULU XXV.

Sibiiu 7|19 Augustu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Diu'a nascerei Majest. Sele Imperatului si Regelui Franciscu Iosifu I.

Sibiiu, 6/18 Augustu.

Serbatórea acést'a este serbatórea tuturoru popóreloru de sub sceptrulu casei habsburgico-lotaringice. Déca credeuri politice despartiescu in partide si déca legile statului deosebescu intre cis- si translaitani, intre confessiuni si natiunalitâti s. a. m. d. in diu'a acést'a pârtile monarchiei, natiunalitâtile, confessiunile si partidele politice se intrunescu spre a radicá rugaciuni pentru fericit'a si indelung'a viétia a parintelui comunu alu patriei.

In biseric'a nóstra din cetatea Sibiiului spre acestu scopu sacru s'a celebratu st'a liturghia de Escel. Sea P. Archieppu si Metropolitu Mironu Romanu cu asistentia numerósa, cu care ocasiune s'au cetitu si rugaciunile obicinuite din genunchi pentru Majest. Sea si pentru intréga cas'a domnitória. — Reuniunea sod. rom. si de asta data a contribuitu la radicarea solemnitâtiei cantându imnulu popularu.

La 2 óre a fostu la Escel. Sea P. Archieppu si Metropolitu prândiu diplomaticu, la care din partea militara au luatu parte dlu divisionariu, generalulu, vice-maresialu Davidu *Gyurits Vitez* de *Sokolgrada* si alte autoritâti bisericesci, militare si civile.

In acel'asi tempu a fostu asemenea prândiu diplomaticu in hotelulu „*Neurihrer*“ datu de Escel. Sea comandantulu trupeloru din Transilvani'a, vice-maresialulu Bar. de *Ringelsheim.*

In sér'a premergatóre a fostu retragere cu musica. In diminéti'a dilei festive la 5 óre a fostu musica in piati'a mare si pe diverse strade ale cetâtiei. Cându a inceputu music'a s'au datu afara in câmpulu esercitieloru 24 salve de tunuri.

La 8½ óre s'a celebratu o missa de câmpu dupa ritulu apuseanu, la care au asistatu tóte trupele din garnison'a din locu si giuru, unde infanteri'a a datu salvele obicinuite.

Resbelulu.

Din câmpulu de lupta inca nu vine nici o scire mai seriósa. Despre turci se dice ca se intarescu continuu in positiunile loru, iéra despre rusi ca contragu puteri nóue, pentru cá sa dea o lovitura decisiva.

Românii din divisiunea a 4-a si o parte din a trei'a din apropiarea Plevnei facu recunósceri. Ceealalta trupa româna cetimu in diurnalele de Vien'a are o problema grea si frumósa. Ea are sa tréca Dunarea si sa atace pre Osman-pasi'a din dosu si din cóst'a stânga si sa-i taie calea spre Vidinu.

In paus'a acést'a lunga ocupata de pregatiri, cetimu ca la Bechetu si Giurgiu au fostu focu de baterii.

Actiunea dela teatrulu resbelului se marginesce la mesuri militare. In giurulu Rusciucului e linisce, care nici ca se va intrerupe inainte de a se fi intemplatu evenimente importante in alte pârti.

Osman-pasi'a, dupa victoriele ce a reportatu cu atât'a usiurintia la Plevn'a, din caus'a increderei prea mare ce avea comandatulu rusu in fortiele sele are concentrati acolo 45,000 ómeni, pe cându fortiele crestine trecu preste 100,000.

In apropiere de Rasgrad, e comandantulu supremn turcu, Mehemed Ali pasi'a, iér' la Rasgrad se afla Eiub pasi'a cu 40,000 ómeni.

Planulu turciloru pare a fi, cá Suleiman pasi'a sa fortieze trecerea Balcaniloru, formându astfeliu centrulu marelui corpu turcescu, care aru avea la stâng'a corpulu lui Mehemed Ali, iér' la drépt'a pe alu lui Osman-pasi'a.

Acestu planu inse e fórte greu, cá sa nu dicemu imposibilu de realisatu, câci Suleiman-pasi'a are in fatia-i pe generalulu Gurko, care dispune de nisce fortie cari trecu preste 30,000 ómeni.

Pe de alta parte se crede, ca Osman, care acum nu se mai astépta la succese eftine, se va retrage dinaintea fortieloru ruso-române.

Olteniti'a, 1 Augustu. Eri spre séra optu vapóre turcesci, intre cari erau si monitóre incarcate cu armata turcésca si bagagie, s'au opritu in largulu Dunarei in dreptulu sateloru Ulmeni si Spantiovu. Scopulu ce ele urmariau nu s'a potutu intielege. Atât'a numai se scie ca veniau din spre Silistr'a. In dreptulu celoru dóue sate, vapórele au statu cá o jumetate óra; apoi s'au intorsu fâra a trage nici unu focu.

Din Serajevo se anuncia ca redutele din giurulu cetâtiei Nicsici numite Vir, Rostovatz si Vlacsin suntu in posessiunea Muntenegreniloru.

Bombardarea cetâtiei Nicsici duréza diu'a si nóptea neincetatu.

Lips'a de apa in cetate e atâtu de mare incâtu putien'a apa care este se imparte cu mesur'a Nizamiloru si apoi cetatieniloru si familieloru loru. Impartirea apei se face prin moschee si de aceea muntenenii 'si indreptéza sirulu tunuriloru mai cu séma asupr'a aceloru puncte, cari au suferitu mari stricaciuni. Capitularea cetâtiei se crede eminente.

Dupa tóta probabilitatea, va intrá si Greci'a in actiune. Astfeliu nu credemu fâra interesu de a dá câte-va detalii despre fortiele de cari dispune.

In Greci'a serviciulu militaru e obligatoriu dela etatea de 20—40 ani in armata si dela 18—50 in gard'a natiunala. Totalulu armatei se urca la 31,300, din care in tempu de pace, cum a fostu anulu trecutu, nu stau sub steaguri decâtu 1200 maximum.

Cavaleri'a tóta se compune din 4 escadróne, care e unita sub unu comandantu de cavaleria.

Infanteri'a are pusci sistemulu Mylonas, iér' cavaleri'a carabine si pistóle.

Artileri'a se compune din cinci baterii de munte si un'a de câmpu. Artileristii au carabine, iér' sub-oficierii palosie si pistóle.

Flot'a gréca se compune din 32 nave pentru actiune pe mare si 20 canoniere mici pentru padi'a tiermiloru.

Dupa scirile mai nóue, Greci'a a concentratu dejá 25,000 ómeni, si pentru finea lui Septembre guvernulu va mobilisá tóte fortiele armate.

Unu corpu de voluntari heleni de vr'o 200—300 aprópe a plecatu din Bucuresci Marti'a trecuta calea Trieste in Greci'a.

Entusiasmulu acestoru juni bravi a fostu la culme, cându mai cu séma amiculu nostru Th. Paschides, de-si suferindu din caus'a unei bóle grele, a rostitu unu discursu improvisatu, escitându patriotismulu loru, si indemnandu-i a intrá in actiune spre alungarea unui guvernu despoticu, care apasa orientulu de atâti'a seculi.

Amiculu nostru n'a uitatu a salutá si pe Romani'a, in care au gasitu ospitalitate popolii orientului, si a-i urá *independinti'a complecta si consolidarea unei Dacii maretie.* Elu a laudatu in aplausele si vivatele frenetice ale unei populatiuni de vre-o miia guvernulu actualu alu Greciei, care este compusu din tóte nuantiele partideloru, urându totu asemenea si Romaniei, care se afla intr'o positiune fórte grea si din cele mai delicate. Asemenea a aplaudatu *libertâtile* politice si cetatienesci ale acestei tieri, care in acésta privintia póte sa fia prenumerata intre cele mai inaintate state europene si americane.

O multime de spectatori insemnati si corespundenti asistau la acésta ceremonia neasteptata in mijloculu curtiei spatióse a garei Tergovistea.

Se dice ca se prepara si unu alu 2-lea corpu gat'a de a plecá in Greci'a.

Cetimu in „L'Orient“ cu dat'a de 9 Augustu:

Astadi au sositu la gar'a Tergovistei 200 prisonieri turci luati la Kazanlik. In numerulu acestor'a, erau si câti-va soldati din gard'a sultanului si patru negri. Toti erau fórte bine imbracati si in escelenta sanatate, esceptându se intielege, pre cei raniti in numeru de diece. Dar' acesti'a au fostu lasati la Bucuresci, unde au sa fia ingrijiti pâna la vindecare. I-au instalatu sub unu cortu, dupa depositulu de masine, sub padi'a numai a dóue santinele. La sosirea loru, nisce infermieri se gaseau ací cu unu doctoru, pentru cá sa-i primésca. Numai decâtu au fostu pansati.

Amu fostu fatia la acésta operatiune si amu observatu mai cu séma trei rani grave; un'a la capu, facuta de o lovitura de sabie, lunga de cinci pâna la siase centimetri, si adenca celu putienu de dóue. Doctorulu a desfacutu amedóue pârtile ranei, care e grozava la vedere. A dóu'a rana erá la peptu facuta de o arma de focu. Glontiulu a intratu in partea drépta si iesí cotindu la subsóra si a strabatutu bratiulu dreptu fâra a-i sferimá osulu. Alu treilea a primitu o lovitura de pusca in umerulu dreptu si o lovitura de baioneta mai josu. Acestu omu a fostu lovitu pe la spate. Se póte vedea ca elu fugiá, dupa ce trântise la pamentu vre-unu soldatu rusu, alu cârui'a tovarasiu l'a resbunatu pe locu. Ceea ce m'a impresionatu mai multu la acesti raniti, este nepasarea loru. Trebuie negresitu sa sufere multu, dar' sa pazescu tare de a o dá pe fatia.

Ajungendu la gara, cei 300 prisonieri au fostu cu deamenuntulu ingrijiti de rusi, cari s'au facutu, cá sa dicu asiá, comisionarii loru. Ei se ducu de le aducu tutunu, pâine si fructe, si amu vediutu pe unu cazacu ca s'a necajitu pe unu negustoriu ambulantu, care insielá pe unu prisonieriu. Faptulu mi s'a parutu vrednicu de pomenitu.

Acesti raniti aveau bani. Rusii le desera pentru trebuintiele loru. Cându 'i intrebá cine-va, de unde suntu, ei respundeau· „Natol“. Erau mai toti din Anatoli'a. Amu intrebatu pe unu soldatu din gard'a imperiala, despre modulu cum erau tratati de russi: — „Prea bine, prea bine!“ respunse elu. — Nu totu astfeliu, adaugai eu, faceti voi cându ei au nefericirea de a ve cadea in mâni. — Da, da, cu soldatii regulari, respunse elu in graba; dar' cu bulgarii apoi... crac...“ si facù unu semnu destulu de lamuritu care arata ca pe bulgari 'i strângu de gâtu. Din nefericire, facu totu astfeliu si cu soldatii regulari. Mai dându-i putienu zoru cu intrebârile, i-amu scosu acésta marturisire:

„Da. Câte-o data“ — adeca cându le vine poft'a basi-buzuciloru.

Corespondentia din Turci'a.

Unu corespondentu alu diariului „Le Temps“, face urmatórea interesanta povestire despre trecerea Balcaniloru de corpulu generalului Gurko:

Cazanlic.

Eata siase dile de cându ducu o viétia curata de cazacu, in strimtorile Balcaniloru. Erá vorb'a sa ajungemu corpulu generalului Gurko, care forméza avan-gard'a marei armate de operatiune. Dar' generalulu si ostirea lui strabateau in inim'a tierei cu o astfeliu de iutiéla, incâtu trebuiá corespondentiloru unu drumu de feru specialu cá sa-lu urmeze. Acést'a insa cere fermecatorii. Cu câte-va dile mai inainte de despartirea generalului Gurko, eramu fórte neliniscitu la Ternov'a netrecendu-mi nici prin gându de a me miscá de ací pentru câta-va vreme. Se dedese vestea ca s'a vediutu pe drumulu Osman-Bazarului fortie turcesci cá de 15,000 ómeni aprópe. Dar' nu erau impregiurulu Ternovei decâtu fortie rusesci multu mai mici, se parea deci ca trebuiá sa se astepte corpurile remase in urma mai nainte de a luá o ofensiva vigurósa si totulu dovedea unu periodu de propasiri si concentrare.

De-odata, in prea cumpetat'a nóstra locuintia, ce ocupamu eu si sotii mei la intâiulu etagiu intr'unu hanu, ne pomenimu ca intra pe neasteptate amiculu nostru, printiulu Leonu Schákovskoi, vechiu secretariu alu ambasadei ruse din Constantinopolu, actualmente atasiatu la cancelari'a diplomatica a armatei:

— Voiti sa faceti o caletoria interesanta intr'o regiune, care preste câte-va dile va fi istorica? Eu me ducu acolo in missiune. Veniti cu mine.

— Prea bine, dar' unde ne duci?

— N'amu dreptulu sa ve spunu mai nainte de a fi pe drumu; dar' aveti incredere in mine.

— Atunci s'a sfersitu: plecàmu.

La siase óre sér'a ne puneamu pe drumu, principele si patru corespondenti.

Amu urmatu câtu-va timpu drumulu dela Elen'a si ne-amu dusu de amu petrecutu nóptea la Placov'a; apoi amu apucatu la drépt'a unu drumu laturalu (nearetatu pe chart'a statului-majoru austriacu), care ne duce in câte-va óre la satulu Voinis. Acum scimu unde mergemu; trecatórea nehotarita ocupata inca dela 12 Iulie, erá trecetórea disa dela Zelenskioi insemnata pe chart'a austriaca Zelenskirad.

Cum de acésta trecatóre nu erá padita? Prea simplu, pentru ca nimeni nu o credea possibila de apropiatu. Ea se compune de o successiune de drumuri trase óre-cum din intemplare, din satu in satu, de locuitorii bulgari din munti, cari numai ei o puteau cunósce. Ici si colea matc'a mai multu séu mai putienu placuta a vre-unui riuletiu o strabatea séu se amestecá cu ea in mai multe sute de chilometri. In alta parte se vera printre stânci séu prapastii, cari nu suntu putienu periculóse. Pe ací cu tóte acestea au trecutu cu cinci dile mai nainte de noi, cei diece mii ómeni ai generalului Gurko cu dóuedieci pe tunuri (16 de câmpu si 4 de munte), miscare cutezatóre, prin care puteau cadea, intorcendu-le, aperârile Balcaniloru a câror'a influintia, fórte probabilu hotaritóre asupr'a resultatului intregei campanii, o putemu apreciá chiaru de acum.

Trecuta sub tacere in uvragiulu dlui Moltke, insemnata numai cu o singura trasatura in cart'a rusésca nefiindu de locu in cart'a austriaca, trecatórea dela Zelenskioi are sa datorésca celebritatea sea de fatia si viitóre, cercetâriloru rabdatóre ale unui teneru secretariu de ambasada, care schimbase uniform'a de diplomatu cu acea a unui cazacu.

Cunoscendu perfectu limb'a bulgariloru asiá de bine cá si tiér'a loru, principele Tzeretelef — acest'a e numele cazacului nostru diplomatu — a fostu celu dintâiu care a scornitu si a aretatu intrebuintiarea ce s'aru putea face din acestu drumu.

Pe cându turcii se incapatinau a'si tienea gard'a la câte-va leghe mai multu la ostu si la vestu, la strimtorile Elen'a si Shipc'a, principele deghisatu in tieranu, se dusese elu insusi la gur'a trecatorii.

In urmare cu raportulu seu, pionerii calâri, comandati de unu colonelu polonesu, comitele Roniker, reparara, intarira, largira locurile periculóse. Generalulu Rauch dede esemplu de indemnu, punendu elu insusi mân'a pe sapa; si din totu acestu concursu de silintie, de sciintia, de devotamentu, resulta in sfersitu, cu pretiulu unei jertfiri mai neinsemnate de vieti omenesci resulta aludoilea evenimentu de capetenia alu campaniei: trecerea Balcaniloru, stralucitu complimentu alu trecerei Dunarei.

Sa adaugemu spre onórea populatiunei bulgare — ca in cele trei dile câtu tienù acésta trecere grea, nu s'a gâsitu printre ómenii muntelui vre-unu renegatu séu vre-unu tradatoriu cá sa se duca sa vendia vrasmasiului rasei loru secretulu miscâriloru insemnate ce se seversiau sub ochii loru.

Caletoriamu in carutie; amu remasu numai cu un'a la care, punendu doi cai sdraveni, amu reusitu a ne duce celu putienu bagagiele, lasându-ne persónele a caletorí in corpu de cavaleria.

La 17, in puterea noptiei, intârdiati cum eramu de ranirile si desastrele carutieloru, amu ajunsu de-abiá la verfulu stremtorei, ocupatu de unu postu de cazaci. La 12 Iulie, sapatorii contelui Roniker ridicasera in acésta parte unu obeliscu de lemne, care fâra indoiéla mai târdiu se va inlocuí cu unu monumentu mai durabilu destinatu a reamintí dat'a, loculu si pe actorii unui evenimentu atâtu de hotaritoriu pentru liberarea crestiniloru din Bulgari'a.

Petrecemu nóptea in campani'a cazaciloru si a dóu'a di coborimu spre Hainkioi, unde socoteamu ca vomu gasí celu putienu arier-gard'a corpului lui Gurko. Dar' care ne fù deceptiunea, cându ajungendu in campie, dâmu preste nisce sateni zapaciti de spaima, fugindu in graba mare spre munti si care ne anunciara, ca rusii au plecatu pâna la unulu apucându-o spre Kazanlic si ca ei insisi, in prevederea unei intórceri a turciloru, nu se mai credu in siguranția. Eramu preste totu: unu diplomatu, patru gazetari, unu rusu, unu bulgaru, doi servitori si unu cazacu dreptu escorta. Ast'a ce e dreptu, nu putea fi privata cá o fortia imposanta pentru inimicu — déca dá preste noi.

Incepu deliberatiunile: unii suntu de parere ca aru fi multu mai cu minte de a ne intórce pe unde amu venitu; altii ca vinulu odata scosu, trebuie beutu si ca nu este mai mare periculu de a face câte-va óre de drumu inainte, pentru a gasí de neaperatu o armata, decâtu de a face câte-va óre de drumu inapoi, fâra a avea siguranti'a de a regasí posturile isolate de cazaci, cari fâra indoiéla au primitu ordinu de a se retrage. Pe cându se discutau aceste pareri, zarimu o uniforma din legiunea bulgara. Purtatoriulu uniformei erá unu voluntariu muntenegreanu, care se intorcea cu trei din camarazii sei pentru a escortá bolnavii. Acesti'a erau patru „chassepouri“ adause la efectivulu nostru. (Mi se pare ca v'amu spusu ca puscile nóstre disponibile din 1870, revendute Germaniei, au servitu a inarmá legiunea bulgara). De acum, avemu infanteria, cavaleria si echipage (caruti'a cu dóue róte crutiata de stâncele strimtorei).

Inainte deci, spre Kazanlic.

Ómeni si cai, au dejunatu ce e dreptu mai multu decâtu prostu. Dar' ce vrei, nu erá vreme de asteptatu. Turcii — soldati séu basi-bozuci — puteau sa se arete dintr'unu momentu intr'altulu. Deci ne punemu iér' pe drumu, hotariti aminteri a nu ne oprí decâtu acolo, unde vomu intalní armate rusesci, câci pâna la Kazanlic totu mai remanea 35 kilometri de facutu si caii nostri facusera dejá 20 diminéti'a in carârile gloduróse si cotite ale muntelui.

Dejá, coborindu cele din urma costisiuri ale stremtorei, diariramu in câmpia, inalte si dese colóne de fumu. Aflâmu ca acestea suntu sate turcesci parasite la vestea sosirei rusiloru, sate pe cari locuitorii bulgari se grabescu a le devastá si arde numai decâtu dupa plecarea celui din urma soldatu. Tóte urile si setea de resbunare se destépta asupr'a musulmaniloru; este preste putintia a impedecá pe bulgari dela resbunarea contr'a aceloru bei si sateliti, cari cá proprietari de mosii, comitu cele mai mari destrabalâri asupr'a nenorocitei populatiuni crestine; acum turcii au intielesu lucrulu; cunoscendu-si fórte bine positi'a loru critica, nu le remâne decâtu sa fuga in graba, déca nu voru sa platésca scurtu si iute faptele — adeca escesele loru. (Va urmá)

Atitudinea Italiei.

Diuariulu italianu „Perseveranti'a“ publica unu articulu in care dice ca „deslegarea cestiunei orientului nu e imposibila deca s'aru ascultá principiele justitiei si ecuitâtiei cari au predominatu la reconstruirea nationalitâtiei italiane; ni se pare ca erá de prisosu a radicá acésta cestiune astadi; putemu, dupa placulu nostru sa acusâmu séu sa dâmu dreptate acelor'a cari a datu nascere resbelului din Russi'a si Turci'a; dar' tóte aceste obiectiuni suntu de domenulu istoriei si n'au nici o valóre. Cei ce importà este de a stabilí care aru fi celu mai bunu mijlocu pentru a impacá interesele diferiteloru popóre cari traiescu in peninsul'a Balcaniloru, unde de trei seculi se intinde dominatiunea osmaniloru. Este evidentu ca déca acésta dominatiune va incetá, déca imperiulu turcescu se va surpá, teritoriulu pe care domnesce nu va remanea fâra ocupatori naturali. Acesti'a esista chiaru, si turcii, fatia cu densii suntu in micu numeru. Slavii, albanesii, bulgarii, Grecii voru formá atâtea statuletie separate si voru traí in fericire, chiaru din caus'a micimei loru. Nici Austri'a, nici Itali'a, nici Russi'a nici Engliter'a n'au drepturi asupr'a loru.

„Patri'a“, revenindu asupr'a politicei esterióre, dice ca acusârile aduse Italiei n'aru fi intemeiate. Se imputà ministrului ca nu are o programa curata si lamurita. Dar' cele-lalte puteri au?

Diuariulu din Bologn'a recomanda guvernului ca, aperându principiele generale de libertate si progresu care trebuie sa conduca politic'a sea esterióra, sa iá bine sém'a in cestiunea orientului, pentru cá interesele legitime ale Italiei sa nu fia atinse si o consiliéza sa urmarésca cu atentiune evenemintele si politic'a natiuniloru cari au aceləa'si interese si principii cá Itali'a.

Impartirea Turciei.

O telegrama facea cunoscutu mai de una-di ca doctorulu Kenealy a adresatu in camer'a comuneloru o interpelare in privinti'a intielegerei ce s'aru fi stabilitu intre Russi'a, Germani'a si Austri'a pentru o impartire a Turciei.

Acésta telegrama suggeréza diariului „Dovere“ nisce apretiâri cari ne paru fórte logice:

„Acésta interpelare aru fi tocmai cá a vinde pelea ursului mai nainte de a-lu prinde.

„Se intielege lesne ca guvernulu englesu a respunsu . . . ca nu respunde.

„Este dar' o enigma atâtu cererea facuta de d. Kenealy câtu si respunsulu ministrului de financie, sir Northcote.

„Cum se ne-o esplicâmu?

„La o interpelare pentru a se scí déca esiste vre o intielegere intre cele trei imperii in privinti'a impartirei Turciei, de ce guvernulu nu gasesce alte esplicatiuni decâtu ca nu a primitu in acésta privintia informatiuni cari se póta fi comunicate camerei?

„Voiesce óre cu aceste cuvinte se autorise opiniunea publica a se convinge ca s'aru fi stabilitu o intielegere si a crede ca guvernulu scie cele ce se urdiescu, dar' tiene ochii inchisi?

„Dar', déca aru fi esistatu negotiâri de acésta gravitate, aru fi fostu óre cu putintia de a le tiené atâtu de secrete, incâtu se póta dice intr'o di: „N'amu nici o informatiune care s'o potu comunicá camerei?“

„Nu se combina pe nesciute impartiél'a unui statu asupr'a cârui'a tóta lumea 'si are ochii atintiti.

„Si déca intielegere esiste, Engliter'a, Franci'a, Itali'a ce parte represinta?

„Ce parte represinta poporatiunile si mai directu interesate, provinciele greco-slavo-române?

S'aru incelá cine-va déca aru crede ca vr'o combinatiune, in care nu s'aru avé in vedere mai cu séma recunóscerea dreptului aceloru popóre de a se guverná dupa trebuintiele si aplecârile loru, aru puté se deslege acésta eterna cestiune a oriintelui decâtu numai in modu precariu. . . . .

„Pesimismulu diariului „Times“ are si elu o semnificare. O telegrama ne spune ca elu crede acum'a ca pacea e mai departata decâtu ori cându.

Neaperatu ca intrarea in campania a armateloru din celelalte provincii va marí dificultâtile dejá destulu de mari si va apropiá momentulu inevitabilei catastrofe.

„A dice dar' ca pacea e mai departata decâtu ori cându, aru insemná ca Angli'a nu va puté sa consimtia la conditiunile ce se propunu.

„Si este evidentu ca déca aceste conditiuni s'aru resolve intr'o impartire a provincieloru de dincóce de Bosforu, combinata nu in interesulu popóreloru, ci in alu celoru trei imperii, Angli'a si nici Franci'a séu Itali'a nu se voru puté invoí la unu asemenea actu.

„Nu va fi dar' possibile incheiarea pâcei, déca se voru iví asemeni neintielegeri.

O corespundintia a „Gaz. de Augsburg“ da chiaru planulu ce aru urmá Austri'a, intrându in actiune:

„Preparativele facute de administratiunea resbelului, mantienute de-si perderea rusiloru la Plevn'a amanase momentulu in care mobilisarea aru deveni necesara, suntu astfeliu incâtu cele 4 divisiuni voru putea intrá in miscare intr'unu terminu de dóue dile dupa acea in care le va fi sositu ordinulu telegraficu. Lloyd celu austriacu din Triest, s'a insarcinatu sa puna la dispositiunea guvernului 20 bastimente de transportu si societâtile de navigatiune de pre Drav'a si Sav'a s'au insarcinatu sa puna tóte mijlócele de transportu in servitiulu lui. Calea ferata din sudu va adauge dóue trenuri la trenurile sele ordinare, lini'a Divezza-Pola 'si va adauge unulu. In Dalmati'a, s'a desemnatu cá statiune de centralisare, Ragus'a si Spalato; pe fruntari'a nordu a Bosniei: Sisek, Agram si Esek. Aceste dispositiuni arata, ca nu se prepara vre o demonstratiune contr'a Rusiei, si nici chiaru contr'a Serbiei, ci numai o simpla ocupatiune, a Bosniei si a Erzegovinei. Trupele care voru intrá in Erzegovin'a se voru directá, o mica parte spre Trebinie si cea mare spre Mostar in Bosni'a, voru trece, pe calea la Spalato, prin Sini si Livo; pe calea la Sisek, prin Novi, Banialuc'a si Travuic; si in fine pe valea Bosniei, prin Brood si Magial.

„In ceea ce privesce trupele, ele ocupa in momentulu acest'a urmatórele positiuni: divisiunea 18, sub comand'a generalului Iovanovici, si compusa din 4 regimente de infanteria si 6 batalióne de venatori, se afla in Dalmati'a. In Croati'a, s'a stabilitu divisiunea 36, sub comand'a generalului Smigaz; ea contiene dóue regimente de infanteria si dóue regimente de cavaleria

In Esclavoni'a, s'a stabilitu divisiunea a dóue-diecea, sub comand'a generalului Szapary; ea contiene 4 regimente de infanteria si 1 batalionu de venatori. O divisiune, care va formá reserv'a, va ocupá provisoriu spatiulu cuprinsu intre Molbach si gur'a Dravei. Trupele dislocate in Croati'a si in Eclavoni'a voru formá, in casu de resbelu, unu corpu de armata cu numerulu 13.

Nr. 6 — 1877
desp. cerc. II.

Convocare.

Adunarea generale ordinaria a despartiementului cerc. II. alu Asociatiunei transilvane pentru literatur'a româna si cultur'a poporului romànu, se convóca pe 26 Augustu 1877 st. n. in Fagarasiu.

Invitâmu dar' pre inteliginti'a si poporulu acestui despartiementu, sa binevoiésca a participá la siedinti'a mentiunatei adunâri, la 10 óre a. m.

Dela comitetulu despartiementului cerc. II Fagarasiu in 14 Aug. 1877.

Alesandru *Micu*, direct. desp. II.
Negrea, actuariu

Rectificare.

Dela Aradu ni se tramite, spre rectificarea celoru publicate in colónele acestei foi din pârtile acele, si corespondinti'a de mai la vale. Corespondinti'a rectificatóre, cu tóte ca e fórte lunga, amu publicá-o in totu cuprinsulu ei, déca s'aru marginí la objectu. Ea inse nu va numai sa rectifice, dara sa si lovésca in acei ce nu au nici o legatura cu intemplârile atinse in cele publicate pro si contr'a din acele pârti.

Suntemu dara in totu dreptulu a ignorá lectiunile ce se dau *archidiecesei* si *redactiunei* si neesactitâtile, cari atingu persóne private; cu atâtu mai vertosu, cu câtu ele dovedescu necunoscintia de causa si de basele institutiuniloru nóstre bisericesci; de alta parte fiindu-ca amu publicatu dejá unele rectificâri privitóre la acelesi objecte, nu putemu molestá pe publicu totu cu unele si acelesi in tóte variatiunile.

Eata dara ce se dice in corespondenti'a rectificatóre dupa introducerea pe care regretâmu ca nu o putemu publicá:

Aradu, 27 Iuliu.

Dupa aceste premise trecu la cele speciale.

In nrii 50 si 52 ai „Tel. Rom.“ aparura 2 corespondintie a unoru locuitori români gr. or. din B. Comlosiu, in care se aréta: „ca sub episcopii precedinti infloriá biseric'a din acésta comuna, erá pace si linisce intre credinciosi, ca in anulu trecutu espirându periodulu de 3 ani, o mâna de ómeni, amici ai dlui Babesiu inca dela alegerile dietali, prin influinti'a acestui'a ajunsera octroati in comitetulu si epitropi'a parochiala, cum si ca acelu comitetu si epitropia aru comite cele mai mari ilegalitâti, si macaru ca 280 de poporeni aru fi aretatu tóte acestea, apoi aru fi remonstratu si protestatu la consistoriu; totusi consistoriulu aru fi desconsideratu tóte aretârile si protestele loru.

Mari si grele neadeveruri au aretatu scrietorii acestoru corespondintie. Nu este dreptu ca biseric'a nóstra din B. Comlosiu aru fi infloritu mai multu sub episcopii de mai nainte. Totu publiculu, care cetesce diare, va scí din foile romåne, germâne si magiare, ca acum vre o 6 ani s'au luatu banii bisericei din B. Comlosiu din cass'a de pastrare a Temisiórei si s'au depusu in cea din B. Comlosiu, fundata chiaru de cei ce au stramutatu banii acolo, cine nu scie câtu s'a scrisu atunci, mai alesu prin foile din Timisiór'a despre stramutarea acestoru bani, fâra scirea si convoirea comunei?

Ei bine, suntu atâtea reclame semne de pace, de linisce, cum dice corespondintele? lasâmu sa judece onoratulu publicu.

Dar' spuna-ne corespondintele, déca are simtiu de dreptate, cându s'au luatu socotile bisericesci de vre-o câti-va ani incurcate si nefacute, au nu la *2* luni dupa instalarea actualului parinte episcopu! Spuna-ne cându s'a stricatu biseric'a de plóia si s'au putreditu lemnele turnului? au nu inainte de vre-o 10 ani? si nu s'a reparatu numai in vér'a trecuta, sub actualulu parinte episcopu? Spuna-ne corespondintele, cându s'a ruinatu scol'a de nu se mai poté tiené invetiamentulu, au nu mai de multu? si cându s'a edificatu de nou, nu o clasa cum erá mai inainte, ci trei, cându s'au asiediatu trei dascali in locu de unulu, cum erá mai nainte, au nu in anulu trecutu 1876? Asiá dar' lasâmu onoratului publicu sa judece cum infloriá inainte si cum infloresce astadi acea comuna.

Mai dice corespondintele, ca consistoriulu a desconsideratu planurile a 280 de poporeni, „fiinduca dlu Babesiu aru fi octroatu comitetulu, cá sa nu compromita pe dlu Babesiu.“ Ce neadeveru nerusinatu. Nu d. Babesiu a fostu conducatoriulu sinodului parochialu de atunci, ci asesorulu preotiescu V. Schelegianu; iér' protestele date contr'a comisiunei inca sub 22 Iuniu 1876 Nr. 1251 . . . s'au resolvitu de consistoriulu plen. chiaru cum au cerutu suplicantii.

Insii suplicantii au cerutu la par. episcopu, cându a fostu la B. Comlosiu, sa tramita de comisariu pe protosincelulu Goldisiu, sa cerceteze procederea comisiunei, din care facea si d. Babesiu parte. Dar' mergendu protosincelulu Goldisiu acolo, ei sciura mistificá tréb'a, cá autoritatea politica sa impedece cercetarea.

Spuna suplicantii si corespondentii, au nu alérga ei necontenitu cu aretârile loru nedrepte pe la inaltulu ministeriu? macaru ca acela'si i-a indrumatu la vener. consistoriu metr. déca aru avea ce-va contr'a consistoriului din Aradu Spuna, n'au bagatu ei in acele plansori si alegerea dietala a dlui Babesiu suspiciunandu, consistoriulu ca aru bagá politic'a in biserica, ca n'ar fi asiá patriotu cá suplicantii cari totdéun'a aru fi alesu numai deputati guvernamentali, si alte de acestea?

Nu voimu sa condamnâmu pe nime pentru ceste din urma, ci ceremu, cá nici altii sa nu ni dispute simtiurile nóstre patriotice.

Trecendu preste acestea, avemu sa amintimu, ca parintele episcopu alu Aradului, dorindu a fi câtu se póte mai dreptu, tóte causele mai momentóse — intre care si cea a B. Comlosiului — le au relegatu spre judecare consistoriului plenariu, constatatoriu din 45 membri, cum si ca caus'a dela B. Comlosiu este decisa definitivu, si transpusa protopopului concerninte spre publicare si esecutare.

La asertiunea despre presupus'a persecutiune a preotului din B. Comlosiu, respundemu: sa publice sentinti'a consistoriului adusa asupr'a acelui preotu, sa aiba onor. publicu ocasiune a se informá, déca acel'a se persecuta séu nu?

Din tóte acestea va binevoí on. publicu a se convinge, ca corespondintiele de susu n'au contienutu adeverulu. (Va urmá)

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români ràniti din Romani'a.

Colect'a XI.

1. prin dn'a Emili'a Gurbanu din Buteni

An'a Machi . .	5	fl.	xr.
Antoni'a Dunc'a	5	„	— „
Emili'a Gurbanu	5	„	– „
N. N.	5	„	— „
de totu	20	fl.	xr.

2. prin dlu Romulu de Crainicu parochu in Dobr'a.

Dn'a August'a Crainicu 5 fl., dn'a Mari'a Manuilu 1 fl., dlu Iosifu Petroviciu 1 fl., dlu George Herbeiu 2 fl., dn'a Iuliana Belle 50 xr., dn'a An'a Criste 1 fl., dsiór'a Iulian'a Nandr'a 2 fl., dlu Iosifu Herbeiu 50 xr., dlu Iacobu Germanu invet. 1 fl., dlu Alesandru Lacatusiu adj. pretorialu 1 fl., dlu Ioanu Viesdeanu 50 xr., Anonimu 1 fl., dlu George Susmanu directore scol. 1 fl., Petru Petroviciu parochu Lapugiulu super. 50 xr., dlu Ioanu Sierbu parochu Rosicani 1 fl. dlu Aronu Ilie parochu in Teiu 50 xr., Ioanu Sierbu parochu Cerbelu 50 xr., Iosifu Opreanu din Lapusnicu 50 xr., Dn'a Antonie Morariu din Rosicani 1 fl., dn'a Mari'a Olariu 1 fl, dlu Petru Olariu economu 40 xr., d. Vincentiu Lesnicanu economu 60 xr., dlu Adolf Nandr'a notariu Teiu 2 fl., dlu Nagy Lajos din Ili'a 20 xr., dlu Georgiu Popu din Ili'a 50 xr., dlu Ionichiu Luchu iuvetietoriu Gathati'a 1 fl., dlu Al. Olariu parochu in Bretea 1 fl., dlu Georgiu Savu economu in Gothati'a 50 cr., dlu Alexiu Olariu administ. ppescu in Gurasad'a 2 fl., dlu Ioanu Iacobu parochu in Bradatielu 1 fl., dlu Ambrosiu Olariu in Burjucu 1 fl., dlu Davidu Deheliu invetiat. in Bradatielu 50 cr., dlu Aronu Suciu parochu in Dealu mare 1 fl., dlu Torony Mihàj silvanistu in Farcadinu 50 cr., Ioanu Germanu economu in Bradatielu 10 cr., dlu Pavelu Popoviciu parochu in Gialacut'a 1 fl., dn'a Mari'a Crainicu din Dobr'a 2 fl., dlu Dimitrie Nistoru invet. in Tis'a 1 fl., dlu Iosifu Hatieganu jude in Fintoagu 50 cr., dlu Arsenie Petroviciu padurariu in Lapujiulu sup. 50 cr., dlu Teodosie Danu invet. in Lapujiulu sup. 20 cr., dlu Sofronie Furc'a invet. in Roscani 40 cr., dlu Tom'a Criste parochu in Pancu 1 fl., dlu Petru Craciunu invet. in Pancu 50 cr., dlu Dimitrie Munduca parochu in Fintógu 1 fl., dlu Sofronie Olariu parochu in Tis'a 1 fl., dlu Iosifu Ognianu jude in Mihaiesci 50 cr., dlu Iosifu Siuég'a parochu in Lapusnicu 1 fl., dlu Ioachimu Hadanu parochu in Radulesci 50 cr., dlu Ioanu Ratiu invet. in Laseu 50 cr., dlu Nicolau Gostaie jude in Lapusnicu 60 cr., dlu Iosef Franoschitz din Dobr'a 1 fl., dlu Kusztos Lajos din Dobr'a 50 cr., dlu Petru Popoviciu parochu in Sacamasiu 1 fl., dlu Dimitrie Lacatusiu notariu in Dobr'a 1 fl., dn'a Mari'a Almasi din Dobr'a 1 fl., si economii din Dobr'a: Iosifu Criste 20 cr., Iosifu Rosiu 4 cr., Aronu Nistoru 20 cr., Ann'a Criste 30 cr., Ioanu Opreanu 30 cr., Tom'a Grozutia 5 cr., Ludvig Grozutia 20 cr., Ioanu Czigu 20 cr., Ludvig Nemesiu 20 cr., Ioanu Criste 50 cr., Ioanu Simce 50 cr., dlu Ioanu Singe padurariu in Roscani 50 cr., dlu Dionisiu Ognianu invet. in Lapusnicu 50 cr., Nicolau Criste economu in Dobr'a 40 cr., Ianos Dubasu economu in Dobr'a 10 cr., dlu Simeonu Dragoiu parochu in Valea mare (Banatu) 1 fl., dlu Dumitru Marcu parochu in Birchisiu (Banatu) 1 fl., dlu Nicolau Enciu parochu in Zamu 1 fl., dlu Iuliu Fagarasiu din Zamu 1 fl., dn'a Iosef'a Fagarasiu din Zamu 5 fl., dn'a Virgini'a Olariu preutésa in Pojog'a (Banatu) 1 fl.

Sum'a: 65 fl. 69 cr.

3. Din comun'a Ocn'a (Sibiiului).

Paraschiv'a Mitea 15 cr. Mari'a I. Munteanu 10 cr. An'a I. Oprisioru 6 cr. Mari'a S. Mitea 10 cr. Ioanu Munteanu 10 cr.

de totu — fl. 61 cr.

Sum'a: 86 fl. 30 cr.

Transportulu sumei din colect'a X publicata in Nr. 57 alu „Telegr. R.“ cu: 2572 lei 50 bani 1450 fl. 50 cr.

Sum'a totala: 2572 lei 50 bani 1536 fl. 35 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 5/17 Augustu 1877.

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

(In pândia.)

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Prin dn'a Emili'a Gurbanu din Buteni.

Antoni'a Dunc'a 50 dg. scame; Zen'a Iogea 1 kg. 50 dg. scame; Emili'a Gurbanu 1 kg. 50 dg. scame; Elen'a Nica din Luguzeu 50 dg. scame; Persid'a Mihulinu din Prajesti 1 kg. scame.

Prin Mari'a Isai'a Oprisioru si Mari'a Ioanu Oprisioru din Ocn'a-Sibiiului.

D-n'a preutésa Amali'a Ioanu Popu gr. cath. 4 stergare si 2 lepedeie: Mari'a Isai'a Oprisioru unu lepedeu si 2 stergare; Mari'a Ioanu Oprisioru 1 m. 2 dcm.; An'a Tom'a Dum'a 1 m.; Susan'a Tom'a Dum'a 1 m.; Ev'a Elia Mohanu o camasia; Rafil'a Vasilie Gradinariu 1 m.; Saft'a Lazaru Stoe 7 dcm.; An'a George Carabulea 1 m.; Ioan'a Tom'a Soim'a 1 m. 4 dcm.; An'a Ioanesiu Oprisioru 1 m. 4 dcm.; Rafil'a Dumitru Mateiu 1 m. 5 dcm.; Flórea Ioanu Tuduru 1 m., 4 dcm.; An'a Ioanu Rosc'a 1 m., 4 dcm.; Mari'a Nicolae Stoe 1 m., 5 dcm.; Mari'a Onea Curténu 1 m., 5 dcm.; Mari'a Iosivu Dragiciu o camasia; An'a Ioanu Dragiciu 1 m., 2 dcm.; Mari'a Savu Orescieanu o parechia de ismene si unu stergariu; Mari'a Simionu Bobesiu 1 m., 4 dcm.; Mari'a George Munteanu 1 m., 7 dcm.; An'a Lazaru Oási 1 m. $^1/_2$; Ev'a Ioanu Nica Apolzanu 1 m., 4 dcm.; Ev'a Savu Manu Margineanu 1 m., 6 dcm.; Lin'a Ioanu Baltesiu 1 m., 6 dcm.; Sor'a Petru Avramu 1 m., 7 dcm.; Lin'a Simionu Sedeanu 1 m. $^1/_2$; Mari'a Ilie Baltesiu 1 m., 6 dcm.; An'a Ilie Oprisioru 1 m., 4 dcm.; Mari'a Nicolae Turcu 1 m. $^1/_2$; Saft'a Simionu Gligoru 1 m. $^1/_2$; Mari'a Iacobu Moldovanu 1 m. $^1/_2$; Ann'a Ioanu Lazaru Luc'a 1 m.; Ann'a Nicolau Albu 1 m., 4 dcm.; Stan'a Simeonu Vladu 1 m. $^1/_2$; Mari'a Nicolau Baltesiu 1 m.; Saft'a Savu Zacharie 1 m.; Saft'a Elia Zacharie unu stergariu de inu; Ioan'a Ioanu Tonciu 1 m., 4 dcm.; Ioan'a Dumitru Cristea 1 m., 7 dcm.; Sor'a Ioanu Bireu 1 m., 4 dcm.; Paraschiv'a Ioanu Degianu 1 m.; Mari'a Ioanu Lucaciu 1 m. $^1/_2$; Mari'a Savu Petru Voin'a 1 m.; Ann'a Ioanu Petru Popoviciu 1 m. $^1/_2$; Elen'a Savu Tom'a Tuduru 1 m. $^1/_2$; Ann'a Tom'a Tuduru 1 m., 6 dcm.; Ioan'a Nicolau Ciovica o camasia; Mari'a Savu Greavu unu stergariu; Ann'a Savu Rosc'a o camasia; Elen'a Achimu Bobesiu 7 dcm.; An'a Nicolau Ioanu Tuduru 1 m. $^1/_2$; Ann'a Ioanu Ivanu 1 m. $^1/_2$; Ann'a Nicolau Hentesiu 1 m. $^1/_2$; Ioan'a Ioanu Deeanu 1 m., 4 dcm.; Ann'a Dumitru Pop'a o camasia; Ioan'a Savu Baltesiu 1 m., 2 dcm.; Elen'a Vasilie Banu o camasia, $^1/_2$ m.; Mari'a Ioanu Neguleiu o camasia; Mari'a Nicolau Vestemeanu o camasia; Ev'a Ioanu Lazaru Luc'a 9 dcm.; Ann'a Ioanu Deseanu 7 dcm.; Ioan'a Ioanu Vasilie Banu o camasia; Ann'a Savu Bobesiu 6 dcm.; Mari'a Savu Ioanu Vacariu 1 m. si 7 dcm.; Flórea Lazaru Munteanu 1 m. si $^1/_2$; Ann'a Simeonu Ciobanu o camasia; Elen'a Savu Apolzanu 1 m. si $^1/_2$; Mari'a Ioanu Opreanu 1 m. si $^1/_2$; Sor'a Samoile Flórea 1 m.; Ann'a Ioanu Ioanesiu Munteanu 1 m.; Ann'a Ioanu Andreiu Mafteiu 1 m. si 7 dcm.; Mari'a Simeonu Danile 1 m. si 7 dcm.; Mari'a Ioanu Candea 1 m.; Mari'a Ioanu Luc'a 1 m.; Ann'a Nicolau Oni Tuduru 1 m. si $^1/_2$: Elen'a S. Cojocariu 4 m.

prin An'a I. D. Luc'a, Lin'a I. Mafteiu si An'a S. Oprisioru din Ocn'a-Sibiiului.

Lin'a Ioanu Andreiu Mafteiu si Ann'a Simionu Oprisioru 7 metri si $^1/_2$. Ann'a Ioanu Danila Luc'a 1 m. $^1/_2$ si unu stergariu. Mari'a Stanu Voin'a 1 m. Mari'a Elie Lazaru Voin'a 1 m. $^1/_2$. Ann'a Nicolau Germanu 1 m. $^1/_2$. Saft'a Simionu Negrille 1 m. $^1/_2$. Mari'a Savu Ioanu Dragiciu 1 m. $^1/_2$ Ann'a Ioanu Birâu 1 m. $^1/_2$. Mari'a Ioanu Ioanu Iosivu 1 m. $^1/_2$. Lin'a Savu Gavosdea 1 m. $^1/_2$. Mari'a Ioanu Simionu Baltesiu 1 m. Ann'a Simionu Capra 1 m. $^1/_2$. Ann'a Nicolau Cascu 1 m. $^1/_2$. Ann'a Ioanu Vacariu 1 m. $^1/_2$. Ann'a Precupu Maiereanu 1 m. $^1/_2$. Ann'a Petru Baltesiu 1 m. $^1/_2$. Ann'a Lazaru Muresianu 1 m. $^1/_2$. Ann'a Ioanu Achimu 1 m. $^1/_2$. Mari'a Elie Marti 1 m. $^1/_2$. Mari'a Georgiu Cândea 1 m. $^1/_2$. Ann'a Ioanu Onea Hentesiu 1 m. $^1/_2$. Sor'a Andreiu Pop'a 1 m. $^1/_2$. Lin'a Ioanu Lazaru Voin'a 1 m. si 7 dcm. Lin'a Ioanu Pitiu Gligoru 1 m. $^1/_2$. Rafil'a Onitiu Rosc'a 1 m. $^1/_2$. Stan'a Opri Baltesiu 1 m. $^1/_2$. Mari'a Ioanu Avramu 1 m. $^1/_2$. Ann'a Mihailu Petru Voin'a 1 m. $^1/_2$. Mari'a Dumitriu Baltesiu 1 m. $^1/_2$. An'a Elia Avramu 1 m. $^1/_2$. Mari'a Ioanu Negrile 1 m. $^1/_2$. Mari'a Lazaru Negrile 1 m si 7 dcm. Mari'a Elie Baracu 1 m. $^1/_2$. Lin'a Ioanu Dum'a 1 m. si 7 dcm. An'a Savu Ioanesiu Munteanu 1 m. si 7 dcm. Mari'a Simionu Gligoru 1 m. si 7 dcm. Ioan'a Sai'a Mateiu 1 m. $^1/_2$. Saft'a Onei Tuduru 1 m. si 7 dcm. Mari'a Sai'a Mateiu 1 m. si 7 dcm. An'a Georgiu Pitiu Oprisioru 1 m. si 6 dcm. Mari'a Ioanu Tuduru 6 dcm. Rafil'a Savu Tuduru 6 dcm. Saft'a Nicolau Munteanu 1 m. si 2 dcm. Mari'a Ioanu Banu 2 stergare. Mari'a Savu Ciovica 1 m. si 2 dcm. Ioan'a Lazaru Curteanu $^1/_2$ m. Mari'a Ioanu Nic'a Apoldianu $^1/_2$ m. An'a Savu Munteanu o camasia. An'a Petru Achimu 1 m. si 2 dcm. Saft'a

Savu Pred'a 1 m. si 2 dcm. An'a Gligoru Mafteiu 1 m. si 2 dcm. Mari'a Savu Ioanu Vacariu 2 m. si unu stergariu

Totu de acolo au mai intratu dela: Veduv'a preotésa · An'a Oprisioru: 3 camesi, 3 stergare, 1 parechia ismene, 1 ciarsiafu, si 1 strojacu. Mari'a Cristea 6 metri pândia. Mari'a M. Munteanu si Mari'a Elia Hentesiu 1 camasia si 9 metri pândia. An'a Capra 2 stergare si 1 metru pândia. Mari'a I. Greavu 2 m. pândia An'a S. Oprisioru 2 m. pândia. An'a I. Ciovica 3 m. pândia. Mari'a S. Oprisioru 3 m. pândia.

(Va urmá.)

Sibiiu 5/17 Augustu 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Varietâti.

⁂ *Focu.* Din M. Osiorheiu ni se scrie: Astadi in 13 Aug. st. n. la 12 óre au eruptu aici in strad'a olariloru (fazakas utcza) in unu staulu focu, care cuprinse cu cea mai mare iutiéla cas'a din acea curte, cas'a vecina de a stâng'a, tóte alte edificiuri si le prefacù dimpreuna cu bucatele si nutretiulu in cenusia. Foculu pornì spre edificiulu cu bibliotec'a familiei conte *Teleki*, care se intinde din strad'a acést'a si ese in „Szentmiklos utcza." Ventulu suflá numai incetu dar' caldur'a séu mai bine disu ferbintiél'a i-a datu aripi. Cu tóte aceste a potutu inaintá numai de câtra gradini in cladirile din 2 curti cari inca le-a scrumatu, de óre-ce casele din aste 2 curti fusese in momentu descoperite de stangetori, si prin urmare elementulu pustiitoriu despoiatu de nutrimentu.

In strad'a cea mai de aprópe, „Ephát", s'a fostu aprinsu coperisiulu casei celei mai inalte de materia aprinsa si aruncata de ventu acolo dar' spre norocire s'au observatu de locu si stensu din podulu casei.

Pompierii séu stengatorii acestui orasiu merita tóta laud'a; ei, 180 la numeru, organisati numai de unu anu, nu stau inderetulu stingetoriloru organisati de ani ai orasieloru mai mari. Curagiosi, strabatu cu abnegatiune la locurile cele mai periculóse si numai barbati'a loru puse stavila focului pornitu cu furia nespusa.

Perfectiunea loru pâna la gradulu de acum se póte ascrie intieleptei conduceri a primu comandantelui Lázár *Benedek*, asesoru magistratualu, lui Robert *Szász*, secretariu si Ferdinand *Göldner*, controloru la banc'a de creditu de aici, barbati fórte activi si insufletiti pentru progresulu acestei institutiuni salutarie, celu dintâiu superioru la despartiementulu de pompieri, celu din urma conducatoriu la despartiementulu de sustienerea ordinei si Chevassus Ferencz la despartiementulu de suitori. *Tabacariu.*

⁂ **Drumu de feru si posta.** Directiunea posteloru din Sibiiu publica, ca restituindu-se trenurile Nr. 5 si 6 a primului drumu de feru transilvanu (Alb'a-Iuli'a—Aradu) se schimba dela 4/16 Augustu si cursulu posteloru urmatóre precum urméza:

Intre Gioagiu si Orestia.

merge:	vine:
Dela Gioagiu la 7 óre diminéti'a	Pléca dela Orestia la 1 óra dupa média-di.
Sosesce la Orestia 9 óre „	Sosesce la Gioagiu la 3 óre.

Intre Alb'a-Iuli'a si Abrudu.

Pléca dela Alb'a-Iuli'a la 6 óre diminéti'a.	Pléca dela Abrudu la 6 óre 30 m. dimin.
Sosesce la Zlatn'a la 10 óre diminéti'a.	Sosesce la Zlatn'a la 10 óre 30 m. „
Pléca dela „ „ 10 „ 30 min.	Pléca dela „ „ 11 „ — „ „
Sosesce la Abrudu „ 2 „ 30 „ d. m.	Sosesce la Alb'a Iuli'a la 3 óre d. m.

Intre Abrudu si Offenbai'a.

Pléca dela Abrudu la 2 óre 45 m. d. média-di.	Pléca dela Offenbai'a la 12 óre 30 m. diu'a.
Sosesce la Câmpeni „ 4 „ 45 „	Sosesce la Câmpeni la 3 óre 30 min. d. m.
Pléca dela „ „ 5 „	Pléca dela Câmpeni „ 4 „ diminéti'a.
Sosesce la Offenbai'a la 8 óre sér'a.	Sosesce la Abrudu „ 6 „ „

Intre Abrudu si Rosi'a.

La 3 óre 30 min. dupa média-di pléca dela Abrudu. La 5 óre 30 min. d. m. sosesce la Rosi'a.	iérn'a	La 1 óra 30 min. d. m. pléca dela Rosi'a. La 2 óre 30 min. d. m. sosesce la Abrudu.
La 3 óre 30 min. d. m. pléca dela Abrudu. La 4 óre 30 min. d. m. sosesce la Rosi'a.	vér'a	La 4 óre 30 minute. dim. pléca dela Rosi'a. La 6 óre 30 minute diminéti'a sosesce la Abrudu.

Burs'a de Vien'a.

Din 6/18 Augustu 1877.

Metalicele 5%	63	20
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	70
Imprumut. de statu din 1860 .	112	—
Actiuni de banca	821	—
Actiuni de creditu	178	25
London	121	25
Oblig. de desdaunare Unguresci	74	50
„ „ „ Temisiorene .	74	50
„ „ „ Ardelenesci .	73	80
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	105	70
Galbinu	5	74
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	70½
Valut'a nóua imperiale germâna	59	55

Concursu.

In urm'a decisiunei Venerabilului consistoriu diecesanu din Caransebesiu dto 28 Iuliu a. c. st. v. se escrie concursu pentru unu invetiatoriu ordinariu si unu adjunctu la scól'a superióra de caracteru confessionalu · din Bozoviciu, — invetiatoriulu ordinariu cu salariu anualu de 600 fl. si 100 fl. pentru cuartiru, celu adjunctu cu salariu anualu de 500 fl. si 50 fl. pentru cuartiru.

Doritorii de a competá la postulu ordinariu au a documentá:

1. Ca suntu români gr. resariteni.
2. Ca au absolvatu gimnasiulu séu scól'a reala superióra cu succesu bunu.
3. Ca au ascultatu cursulu pedagogicu si au depusu esamenulu de cualificatiune cu succesu bunu din sciintiele naturali, matematice si desemnu cari studii va avé a le propune.
4. Ca au avutu o purtare morala buna.

Doritorii de a competá la postulu de adjunctu au a documentá:

1. Ca suntu români gr resariteni.
2. Ca au absolvatu celu putienu gimnasiulu inferioru cu succesu bunu.
3. Ca au ascultatu cursulu pedagogicu si au depusu cu succesu bunu esamenulu de cualificatiune séu in lips'a acestui'a sa documenteze o pracsa mai indelungata pre terenulu scolariu, obligându-se a depune acestu esamenu in terminu de unu anu.

Dela competenti se recere pre lânga limb'a rom. si cunoscinti'a perfecta a limbei magiare si germane.

Petitiunile astfeliu instruite suntu a se adresá câtra presiedintele comitetului scolariu gr. or. dlui Petru Pislea in Bozoviciu cttulu Severinului pâna in 25 Augustu a. c. st. v.

Bozoviciu, in 2 Augustu st. v. 1877.

Petru *Pisli'a*, presied. Nicolau *Brinzeiu*, notariu.
1—3

Nr. 163/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu de clas'a III la scól'a gr. or. din Hermanu, ppbiteratulu alu II-lea alu Brasiovului, se deschide concursu cu terminu pâna la 28 Augustu a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) salariu din cass'a alodiala 200 fl.
b) unu fenatiu care aduce 15 fl.
c) cá cantoru primesce dela tóta famili'a unu siustariu bucate, si din venitulu stolaru a trei'a parte.
d) cuartiru in edificiulu scólei.

Concurentii gimnasisti pedagogi ori teologi absoluti, cu esamenu de cualificatiune voru avé a-si adresá suplicele loru instruite in sensulu stat. org. la subsemnatulu oficiu ppbiteralu in Brasiovu, pâna la terminulu mai susu semnatu.

Brasiovu, in 2 Aug. 1877.

In contielege cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Petricu*, m. p.
1—3 protopresbiteru,

Nr. 227/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea a trei posturi invetiatoresci in ppresbiteratulu Zlatnei superióre, se escrie concursu pâna la 31 Augustu a. c.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi suntu:

1. La Campeni pentru clas'a a II si III normala cu léfa 400 fl. v. a.
2. Albacu cu léfa de 300 fl. cuartiru si lemne de incalditu.
3. Albacu, parochi'a Arad'a cu léfa de 300 fl. v. a. cuartiru si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá aceste posturi au a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu stat. org. pâna la terminulu disu la oficiulu ppresbiteralu gr. or. in Campeni.

Campeni, 29 Iuliu 1877.

In contielegere cu comit. parochialu.

Ioanu *Patiti'a*, m/p.
2—3 ppresbit.

Nr. 147. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a gr. or. romàna din comun'a Balanu (Balászháza), protopresbiteratulu Ungurasiului se deschide prin acést'a concursu pâna la 30 Augustu a. c.

Emolumentele suntu:

1. 160 fl. dela poporu;
2. 54 oici cucuruzu sfârmatu;
3. 4 punti lumini si de totu scolariulu un'a fele de fasole;
4. 6 orgii lemne de incalditu scól'a si cas'a invetiatoriului;
5. casa de locuintia si grâdin'a scólei cu venitu anualu de 25 fl.

Fiindu numerositatea scolariloru preste 120 s'aru cere doi invetiatori, insa comitetulu cá senatu scolaru a recursu la Inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica, de a li concede a remanea numai pe lânga unu invetiatoriu. La casu, cându acestu recursu nu s'aru considerá, se va mai adauge la emolumentele de mai susu pamentu fenatiu si aratoriu in cuantu de 8 jugere, si tóte acestea apoi se voru impartí in dóue pârti egale intre fiitorii doi invetiatori.

Concurentii pedagogi, absoluti, cu esamenu de cualificatiune, au a-'si adresá concursele scrise cu mân'a loru propria, si provediute cu documentele recerute, la subsemnatulu oficiu protopresbiteralu pâna la terminulu prefiptu. Cei cu clase gimnasiale voru fi preferiti dupa clase.

Füzes-Sanpetru, 20 Iuliu 1877.

Oficiulu protopresbiteralu gr. or. alu tract. Ungurasiului, in contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Rosc'a, m. p.
2—3 protopresviteru.

Nr. prot. 267.

Concursu.

La scól'a capitala normala dela biseric'a SS. Arhangeli Michailu si Gavriilu din Satulungu, protopresbiteratulu Brasiovului I au devenitu vacante dóue posturi invetiatoresci, pentru a câroru ocupare se escrie concursu, cu terminu pâna la 25 Augustu a. c. Salariulu anualu este pentru invetiatoriulu de clas'a II 250 fl. v. a. si cuartiru liberu, ér' pentru invetiatoriulu de clas'a I 200 fl. v. a. si cuartiru liberu, cu prospectu de a se inmultí salariulu totu la câte 5 ani de servitiu cu câte 50 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá vre-unulu din prementionatele dóue posturi invetiatoresci suntu avisati a-si asterne subscrisului comitetu suplicele loru, adresate câtra Reverendissimulu domnu protopresbiteru Iosifu Baracu in Brasiovu, si instruite in sensulu statutului organicu.

Satulungu in 21 Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu alu bisericei SS. Archangeli,

prin *I. Verzea*,
2—3 parochu si pres.

Nr. 54/1877.

Concursu.

Cu aprobarea Preavenerabilului Consistoriu archidiecesanu dto 7 Iuliu a. c. Nr. 1006 scol. cu acést'a se escrie concursu pentru vacant'a statiune de invetiatoriu dela scól'a confesiunala gr. or. din Sibotu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. cuartiru gratuitu si 5 orgii de lemne de incalditu.

Cei ce dorescu a se aplicá la acést'a statiune invetiatorésca suntu poftiti a-si asterne suplicele loru pâna la terminulu amintitu la subscrisulu, documentându ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale si cursulu pedagogicu séu clericalu, adeverintia ca suntu de religiunea gr. or. si despre purtarea morala.

Oresci'a, 27 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitetuln parochialu respectivu.

Nicolau *Popoviciu* m/p.
ppresbiteru de ritulu gr. or. alu
2—3 Oresciei (Szászváros).

Concursu.

Pentru ocuparea statiuniloru invetiatoresci la scól'a confessionale din Siugagu ppresbiteratulu S. Sebesiului se escrie concursu cu terminu pâna la 21 Augustu a. c. st. v.

Salariulu pentru o statiuue este de 250 fl. cortelu si lemne de focu, pentru cea de a dóu'a 150 fl. cortelu si lemne.

Doritorii ce voiescu sa se aplice la preatinsele statiuni invetiatoresci au se-si inainteze cererile loru provediute cu documentele prescrise de statutulu organicu si legea scolare scaunului ppresbiterale in S. Sebesiu.

Siugagu, in 20 Iuliu 1877.

Comitetalu parochiale gr. or. in contielegcre cu ppresbiterulu.
2—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 16.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 63. ANULU XXV.

Sibiiu 11|23 Augustu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

In monotoni'a cea aprópe de o luna de dile pentru cei ce insetéza dupa sciri de pe câmpulu resbelului, montenegrenii au mai adusu putiena viétia. O telegrama din *Zara* dela 20 Augustu ne spune ca muntenegrenii in nóptea premergatóre au intratu in cetatea Niksici, luându cu asaltu intaritur'a Ciudeviti'a; se astépta caderea fortaretiei. La sfersitulu telegramei se adauge ca o colona turcésca aru fi plecatu dela Colaciu in ajutoriulu fortaretiei Nicsici.

Dar cu tóta liniscea aparenta Bulgari'a atrage, absórbe adi atentiunea publica. Acésta se vede din desele si variele numerari de trupe, ce aparu in tóte dilele in foile de tóte dilele. Unele ne spunu ca rusii sunt in numeru de ajunsu de a dá o lovitura decisiva turciloru, altele lauda intariturile turciloru, positiunea strategica turcésca si dîcu ca rusii voru fi innecati in Dunare.

Departe nu mai póte fi diu'a deciderei.

Foile, cari nu suntu preocupate, nici de amiciti'a rusésca, nici de cea turcésca spunu, ca rusii au reparatu multe gresieli, suntu mai circumspecti, si au pregatitu tóte pentru viitórea batalia de asiá, cá sa nu mai fia pacaliti de turci. Se vorbesce printre oficierii rusesci, ca o armata rusésca de 60—70,000 va avé de a tiené pe Mehemet Ali in ostulu Bulgariei cá sa nu póta dá mâna de ajutoriu lui Osman-pasi'a, iéra pe cestu din urma sa-lu atace Marele duce Nicolae cu 100,000 la Plevn'a spre a-lu sdrobí cu totulu. Se va vedé!

Sciri dela 17 Augustu incóce sustienu ca se facu recunósceri dese in giurulu Plevnei. Intr'o recunóscere dela 16 Augustu rusii au prinsu multi turci. Alta scire din Nicopolea dela 18 Augustu afirma ca Osman pasi'a este taiatu cu totulu de câtra Sofi'a si Niss'a, ca armat'a lui Osman nu mai póte primí nici victualii nici munitiune pâna nu-si va restabilí comunicatiunea, ceea ce este fórte dificilu, déca nu impossibilu.

Aceste din urma nile spune „L'Orient“, care cam partinesce pe rusi, inse cu tóte aceste, scirile lui sunt credibile, pentruca suntu confirmate si de alte foi chiaru din Vien'a. Ceste din urma dicu, cu óre care necasu, ca turcii au gresitu fórte multu ca n'au trasu mai mare folosu din victori'a loru dela Plevn'a, fâra de a se gandi foile ce imputa turciloru, ca cesti din urma aru fi trasu folosu din victori'a loru din tóta inim'a, déca aru fi — *potutu*.

Inchiderea generalului Gurko dincolo de Balcanu, trambitiata cu multa emfasa de foile magiare, s'a datu in cele din urma cu totulu de minciuna. Generalulu Gurko a trebuitu sa se retraga din motive strategice in Balcanu. Ca nu e adeveratu ca aru fi fostu taiatu de câtra cést'a-lalta armata rusésca, ne arata impregiurarea, ca a potutu vení sanatosu pana la Bucuresci, cá sa mérga mai departe la Petersburg, dupa cum se spune pentru a luá comand'a asupra gardei imperiale.

In loculu lui a remasu la Hainkioi pe partea de mediadi a Balcanului generalulu Kwicynki cu o brigada de venatori compusa din 4 bataliuni. Mai departe pasulu dela Sipc'a lu padiesce generalulu Mirki cu trupele sele dela Ternov'a pâna la Sipc'a si in apropiarea Elenei stà ducele de Leuchtenberg cu fortie impunatóre.

Din tóte se vede ca rusii au radicatu unu parete puternicu intre armatele lui Osman-pasi'a, Mehemet Ali si ne vine a crede si a le lui Suleiman pasi'a, care se pare a fi incremenitu dincolo de Balcanu.

Despre *români* se scrie de totu putienu. Cuartierulu loru generalu nu se scie cu siguritate, unde se afla. O telegrama, cam nesigura a lui „P. Ll.“, spune ca in 17 Augustu n. a avutu o ciocnire mai mare cu turcii la Corabi'a, unu punctu, despre care se dicea ca e celu de trecere preste Dunare pentru corpulu la care se afla domnitoriulu Carolu.

O corespundintia in „A. A. Ztg.“ de datu mai vechiu (10 Aug.) spune ca trup'a romàna de sub comand'a lui Carolu are sa amenintie pre Osmanu pasi'a dela spate. Despre ceealalta trupa, de sub *Anghelescu*, spune coresp. ca se afla la Gavrinu lânga Vidu (riu) si vedetele române stau dóue óre departare de Plevn'a. Spiritulu oficieriloru români, dice cor., e fórte seriosu. Ei sciu ca déca voru cadé in mânile turciloru nu voru fi crutiati. Cei cu averi si-au si depusu la respectivele tribunale testamentele loru si multi pórta veninu la sine, pentru casulu cându aru cadé in mânile turciloru sa scape de massacrârile loru barbare.

„Pesther Lloyd“ primesce dela cuartierulu generalu alu marelui Duce Nicolae, urmatórea importanta corespondintia, cu dat'a din 13 Augustu.

„Cuartierulu generalu, de alaltaieri se afla in acést'a localitate, Kusmahal'a, in calea ce conduce dela Biel'a spre Plevn'a.

„Marele Duce, dupa ce a visitatu tóte positiunile ocupate de rusi, a datu ordinu a se concentrá tóte trupele, ceea ce in momentulu de facia probabilu se va fi si intemplatu.

„Armat'a concentrata aici se compune din corpurile alu patrulea si alu nóuelea, o divisiune a corpului alu unspresdiecelea, sosita din contigentulu aripei stânge, o divisiune din Târnova, si divisiunea a patra româna, peste tot 100,000 ómeni.

„De la Zimnicea se mai astépta intariri noue. Peste doue trei dile se ascépta o mare lupta.

„Positiunea turciloru se intinde din drépt'a spre stâng'a, prin urmatórele puncte: Setov'a, pe calea ce conduce la Lovac, Bogod, Tuseniti'a, Radisevo, Grivic'a, Urbic'a, Kalisov'a si Brislan. Avantgardele turcesci se afla pe calea ce conduce la Nicopole, in departare de 20 kilometri dela Plevn'a. Arip'a drépta estrema a turciloru tiene inca ocupatu Lovaco.

„Avantgardele armatei române se afla in valea Maholij.

„Se crede ca Osman-pasi'a consista in a incongiurá dóue aripe ale armatei rusesci. Grosulu armatei turcesci este forte si ataculu indreptatu contr'a lui va fi impreunatu cu mari pericole.

„Principele Carolu a promisu ca, pe data ce possibilitatea 'i va permite, va trece pe la Corabi'a cu restulu armatei române, si va atacá pe turci dela spate. Spre acestu sfersitu la Corabi'a s'a si inceputu de ieri facerea unui podu preste Dunare. Artileri'a româna a fostu transportata ieri dela Magurele la Nicopoli.

„La cuartierulu generalu rusescu domina credinti'a ferma, ca asta-data rusii voru reportá o victoria decisiva asupr'a turciloru.

O corespondintia din Susic'a a diarului „l'Orient“ spune ca Turcii nu se intarescu la Osman-Bazar, ci radica intariri pe mai tóte inaltimile cari domina drumulu de la Osman-Bazar la Rasgrad prin Eski-Giuma. Se vede ca ei ocupa acésta cale, ceea ce face a se supune ca au de gându sa arunce, la unu momentu datu, tóte fortiele loru, fia asupr'a Rasgradului, fia asupr'a Osman-Bazarului, déru mai cu séma asupr'a Rasgradului.

Ante-posturile rusesci au inaintatu ieri pâna la 15 kilometri de la acésta cale. Ei au ocupatu Pokioi.

Pe tiermulu dreptu alu Iantrei, sub ordinile lui Tiarevici, nu mai este de câtu o parte din alu 12-lea corpu si totu corpulu 13-lea, care forméza unu efectivu de aprópe 60 mii ómeni. Se asicura ca 25,000 ómeni voru trece pe la Biel'a si voru merge sa intarésca armat'a dela Rusciuk.

De pe câmpulu de resbelu.

Corespondintia particulara a „Românului.“

Poredin, 1|13 Augustu.

Trei dile de plóia neincetata a facutu ori-ce miscare imposibile aici. Rusii nu 'si-au datu ostenéla sa puna in buna stare drumurile si podurile, si lucrarile facute de densii nu prea tienu. Drumurile suntu acum mai rele de câtu cându amu venitu.

Multimea de vite cari au muritu pe drumu va aduce de sicuru epidemii, fiindu-ca nu au fostu bine ingropate, adeca nu destulu de adencu.

Credu de prisosu a spune ca trupele suntu cam reu impresionate. Unu generalu 'mi-a spusu adi, ca de-si ceriulu a inceputu a fi contr'a armeloru ruse, din caus'a neincetateloru ploi, totusi nu dispera. In rendurile Bulgariloru domnesce óre-care confusiune.

Generalulu Skubelloff a sositu aci dupa ce a visitatu Troian, pe care l'a gasitu parasitu si de Turci si de Bulgari.

In recunóscerile séle in giurulu Lovcei acestu bravu generalu a avutu doi cai ucisi sub densulu. In campani'a actuale a perdutu patru cai totu in acestu modu. Elu spune ca la Lovcia suntu 15,000 Turci fórte bine fortificati. A cerutu déru o divisiune si jumetate cá sa mérga sa-i atace.

In locu de a i se dá ajutorulu cerutu, fortiele lui au fostu rechiamate aci (la Poredin). Adeverulu este inse ca nici n'aru fi pututu trece riulu umflatu din caus'a ploiloru. Déru generalulu a trecutu riulu in notu, lasându-si fortiele inapoi.

Aci nu e nimicu de asteptatu pentru unu timpu de vre'o septemâna.

Amenuntele despre respingerea generalului Gurko le avemu aci. Elu si-a despartitu fortiele in dóue colóne: un'a spre Ieni-Sagr'a si alt'a spre Eski-Sagra.

Ambele colóne au fostu respinse de Turci. Dóue regimente au fostu inconjurate si n'au potutu sa scape de câtu fortiându cu mari perderi trecerea. Legiunea bulgara a suferitu si mai multu; ea a perdutu toti oficierii si dóue treimi din soldati. Dintr'unu batalionu compusu de 600 ómeni n'au mai remasu de câtu 160. Armat'a lui Gurko e acum concentrata la Sipk'a si la Hain-Kioi.

La Kazanlik Turcii se intarescu fórte bine. Rusciukulu e deslocatu. Generarulu Gurko a plecatu la St. Petersburg spre a luá comand'a gardei imperiale care a pornitu spre noi.

Estragemu dupa telegramele mai multor'a din diarele straine amenuntele de mai josu asupr'a miscâriloru facute in dilele din urma:

In ceea ce privesce miscârile lui Mehemet-Ali nu s'au pututu aflá decâtu informatiuni vage. Totulu tinde inse a probá ca acest'a, impreuna cu Suleiman-pasi'a 'si punu mari silintie pentru a face o junctiune pe la pasulu Slivno, astfeliu incâtu sa scóta pe rusi odata pentru totu-déun'a din Ternov'a si sa unésca cele trei armate ale lui Mehemet, Osman si Soleiman, in scopulu de a atacá grosulu trupeloru rusesci. Déca voru reusí a pune in esecutare acestu planu, ne putemu asteptá in curendu la batali'a care va decide despre campani'a acestui anu. Déca voru intrá si serbii in actiune, spatele loru va fi acoperitu in acea parte si, sustienuti de serbi si de români, voru puté se câstige drumulu militaru dela Sofi'a. Positiunea estrema a rusiloru va puté astfeliu sa fia intórsa si rusii aru puté sa-si atinga scopulu de a fortiá trecerea Balcaniloru si de a merge prin Adrianopole spre capital'a turcésca.

Trupele din corpulu generalului Siakowskoi se afla la vestu de Plevn'a, ceea ce pare a indicá o miscare destinata a incongiurá armat'a lui Osman-pasi'a. Câtu despre corpulu generalului Krüdener, care s'a unitu cu alu generalului Zatoff, dându-se acestui din urma comand'a, cá mai betrânu, elu ocupa o positiune tare chiaru in fati'a Plevnei, la o departare numai de câtiva kilometri. Presinti'a sea in apropiarea unui locu, unde a fostu de dóue ori respinsu, probéza ca sta gat'a sa se arunce asupr'a inamicului.

Unu mare numeru de corespondintie si chiaru pe la noi au esageratu fórte multu consecintiele infrângerei rusiloru la Plevn'a. Lini'a loru n'a fostu nici-odata seriosu amenintiata. Numai alarmistii au potutu face sa se crédia intr'unu desastru imininte alu armatei rusesci.

Turcii la rendulu loru facu pregatiri uriasie, pentru a sustiené greutatea atacului ce va cadé asupr'a loru. Déca voru fi invinsi, campani'a e sfersita pentru densii.

O telegrama din Constantinopole a „Gazetei de Coloni'a“ spune ca rusii au luatu precautiunea de a pune torpile impregiurulu Kiustengei. Escitatiunea imaginatiunei turciloru este fórte mare. Acést'a se póte vedé din faptulu ca respândescu cu multa seriositate scomotulu ca Suleiman-pasi'a aru avé intentiunea sa puna focu paduriloru din Balcani pentru a goní pe rusi din acesti munti. Pentru acestu scopu se transportéza cu drumulu de feru pompe si cantitâti imense de petroleu spre Iamboli.

In Asi'a trupele turcesci, pe unde

gasescu la fruntarii câte unu locu fâra aperare, navalescu pe teritoriulu rusu, refuiescu si se intorcu in pripa inapoi. Astfeliu la 10 Augustu, Ismailu-pasi'a a facutu o incursiune pe teritoriulu rusu pâna la Zaiaglai. Generalulu Tergukasov s'a retrasu la Kutuk-Agdir, ardiendu dóue sate.

Intr'un'a din incaierârile din urma, trupele neregulate turcesci au rapitu aprópe de Glilikedir 2000 oi, 140 cai si efecte de resbelu.

In alte localitâti, cari suntu bine aparate, ei se retragu. Astfeliu ei s'au retrasu cu totulu dela Ciamcir'a, care e aprópe de Sukum-Kale.

Simptome.

Dupa fulgerile cele multe de prin Ungari'a erá preste putintia sa nu se auda si unu tunetu. Betrânulu *Kossuth* l'a si facutu sa resune din ceriulu seu dela Barracone. Densulu intr'o epistola câtra czegledeanulu S. *Molnár*, recomenda „*Ungariei*“, nu numai magiariloru, sa lucre cá monarchi'a sa se alieze cu turcii si sa pornésca o cruciata contr'a *Russiei*. „Pest. Ll.“ nu scimu ce va fi vrutu: sa direaga, ce a stricatu epistol'a lui Kossuth, séu sa strice, pentru-ca intr'unu resufletu spune lumei, ca neutralitatea Austro-Ungariei este unu *scutu* (?!) pentru turci si o bariera pentru rusi; ca neutralitatea monarchiei nóstre a devenitu unu aparatu defensivu in favorulu Turciei; ca a paralisatu bratiulu Romaniei, a datu siacu Serbiei; a infrenatu pe insurgentii din Bosni'a“ in sfersitu, „ca a incuiatu drumulu rusiloru spre Sofi'a mai multu decâtu sute de mii de turci.“

Unu astfeliu de testimoniu pentru Austro-Ungari'a dela o fóia de tali'a lui „P. Ll“, dupa noi, póte fi fórte nepoliticu, sa nu dicemu periculosu, si suntemu convinsi ca are sa aduca cu tempulu mari incurcaturi monarchiei.

Monarchi'a nóstra mai are si alta buba: polonii in Galiti'a. Acesti'a inca paru a-si fi esitu din rostu. Unu coresp. din Vien'a la „Nat. Ztg.“ in Berlinu afirma ca polonii, nici mai multu nici mai putienu, decâtu voiau sa insceneze o revolutiune in Poloni'a congresuala. Machinatiunile se nutrescu in monarchi'a nóstra, si diet'a Galitiei umbla cu ide'a de a cere in respunsulu la cuventulu de tronu dela monarchu declararea resbelului Russiei.

Alaturea cu fenomenele aceste croatii de o parte si cechii de alta parte scuipa focu asupr'a turcofilismului, incâtu croatii au mersu pâna a provocá pre magiari la lupta cá in dilele lui Jelacici.

Românii stau si privescu passivi la tóte aceste, crediendu de siguru ca suntu nisce inferbantâri cari mâne poimâne se voru calmá.

Ce aru fi inse cându ne-amu tredí ca ne aflâmu intre ciocanu si necovala?

Impartirea Turciei.

„Neues Wiener Tagblatt“ din Vien'a vorbindu despre cris'a Turcei afirma urmatórele:

„In cercurile politice din Vien'a se vorbesce ca intre Austri'a si Russi'a s'aru fi stabilitu, cu ocasiunea intrevederii de la Reichstadt o deplina intielegere in privinti'a impartirii Turciei. Bosni'a si o parte din Erzegovin'a se va da Austriei cá recompensa pentru atitudinea ei neutra. Déca inse s'aru inchiaiá separatu o pace numai intre Russi'a si Turci'a, atunci Austri'a nu va avea dreptu a pretinde anesarea aceloru provincie. Austri'a, in ori-ce casu, si-a reservatu dreptulu de-a ocupá numitele provinciii pentru cá sa aiba o garantia materiale, ca celu putinu la otarele ei nu se voru infiintiá noi staturi slave, cari i-aru periclitá esistinti'a. Astu-felu cedarea Bosniei si a Erzegovinei pe séma Austriei va formá la inchiaiarea pacei un'a dintre cele mai principale conditiuni ale tratativeloru congresului ce s'aru intr'uní pentru acelu scopu.

„In privinti'a Bulgariei s'aru fi stabilitu unu indoitu proiectu si anume, déca armele rusesci n'aru iesi deplinu victorióse din campania, atunci provinciele chrestine din Turci'a voru dobândí autonomi'a propusa de con ferintiele preliminare din Constantinopole. Déca Russi'a va repurtá o victoria necontestabile asupr'a Turciei, atunci Bulgari'a impreuna cu Rumeli'a voru formá unu statu independinte. Constantinopole va fi neutralisatu. Intaririle de pe tiermii Bosforului si Dardaneleloru voru fi distruse, si se va recunósce libertatea navigatiunei. Otarele Muntenegrului si ale Serbiei voru fi rectificate. Independinti'a României si Serbiei va fi deplinu recunoscuta.

Pentru asicurarea acestoru stipulatiuni ostirile rusesci voru remanea trei ani in provinciele turcesci.

Sultanulu si generalulu Klapka.

„National Zeitung“, din Berlinu publica urmatórea corespondintia din Pest'a:

„Sultanulu a multiamitu printr'o telegrama dlui Klapka pentru consiliele militarie ce a datu Portiei si pentru staruintiele ce depune in favórea Turciei. Prin acele staruintie se intielegu agitatiunile ce face d. Klapka in Ungari'a in interesulu Turciei. Acele agitatiuni se continua si acum cu mare zelu din partea dlui Klapka. Demonstratiunile unguriloru au provocatu insa contra-demonstratiuni. La Agram, Prag'a, Laibach, Triest, Cernauti, Neuplant'a s'au facutu manifestâri destulu de bine pronunciate in contr'a tendintieloru unguriloru. Acestea suntu fapte cari, de-si nu se potu tagaduí, totusi ungurii nu incetéza a dice ca opiniunea publica din Ungari'a voiesce cá Austri'a sa declare resbelu Russiei. Ungurii, se vede ca suntu atâtu de orbiti, incâtu credu ca in Ungari'a n'aru esistá decâtu numai o opiniune publica ungurésca. Póte ca au dreptate din punctulu loru de vedere, fiindca dualismulu le garantéza egemoni'a, insa despretiuirea celoru-lalte natiunalitâti póte sa aiba urmâri funeste asupr'a dualismului si parlamentarismului magiaru. Dualismulu se póte prea usioru transformá intr'unu absolutismu insuportabilu, déca magiarii nu voru intrá pe o cale care sa-i duca la o intielegere cu cele-lalte natiunalitâti, si déca ei voru urmarí numai interesele loru fâra a tiené séma de interesele croatiloru, serbiloru si româniloru, O aliantia a unguriloru cu turcii aru insemná subjugarea cu forti'a a natiunalitâtiloru nemagiare si aru proclamá in Ungari'a permanenti'a resbelului civilu. Sa sperâmu ca barbatii de statu ai unguriloru voru cumpení bine impregiurârile inainte de a urmá o politica care aru reinnoí in Transilvani'a, Banatu si Croati'a scenele infioratóre dela 1848 si 1849, si cari, séu aru aduce in acele tieri unu guvernu militaru, séu aru desfiintiá pentru totu-déun'a statulu magiaru. Astfeliu dar' politic'a dnului Klapka e periculósa pentru consolidarea statului magiaru. Acea politica nu s'aru putea impune popóreloru din statulu magiaru decâtu numai cu arm'a in mâna; ér' pentru cá incurcaturile interne din Ungari'a sa se reguleze prin arme, n'are nimene nevoia de armele unguriloru“.

Cetimu in „Gazet'a Transilvaniei“ urmatórea dare de séma scrisa de unu „ostasiu românu“ in privinti'a manevreloru regimentului Nr. 50 din Transilvani'a seversite in lun'a trecuta la Eisenstadt in Austri'a.

Regimentulu de infanteria Nr. 50 din Transilvani'a, compusu numai din români, a repurtatu in timpu de resbelu victorii stralucite, pentru cari, stégulu regimentului e decoratu cu medali'a de auru; iér' in timpu de pace a sciutu sa multiemésca la tóte ocasiunile pe superiorii sei. Déca predecesorii nostrii au sciutu sa câstige stima numelui românescu, noi cari i-amu inlocuitu asemenea ne-amu silitu sa pastrâmu cu scumpetate mostenirea ce ne-au lasatu-o. Regimentulu nostru, participându dilele trecute la manevrele dela Eisenstadt, a fostu laudatu de toti oficierii superiori, cari l'au vediutu. Ostasii români din acestu regimentu pre lânga iscusinti'a loru in art'a militara, au facutu si o surprindere fórte placuta superioriloru loru.

La 10 Iuliu, sosindu comandantele de divisiune, 24 soldati români, sub conducerea unui serginte, in costumuri nationale, 'lu surprinsera cu frumosulu jocu românescu „*Calusierulu*,“ jucatu in parculu casarmei. D. comandante a remasu incântatu si chiaru uimitu vediendu miscâri atâtu de regulate si esacte. Asemenea si orasienii germani, cari au participatu la acést'a serbare, priveau cu satisfactiune la soldatii români, pre cari nu mai incetau de a-i aplaudá. Dupa terminarea jocului, d. comandante a ordonatu a se dá fia-cârui soldatu câte o jum. litra de vinu.

In diu'a urmatóre s'a facutu o manevera, la care d. comandantu a fostu deplinu satisfacutu. La 12 Iuliu a sositu d. generalu Packeni, care inspectându bataliónele Nr. 2 si 3, si-a esprimatu satisfactiunea chiaru in limb'a româna, dicendu „bine a fostu“. Nesciindu mai multu românesce a pusu apoi pe unu oficiaru românu cá sa spuna soldatiloru ca a fostu pe deplinu multiamitu. La 27 Iuliu a sositu Alteti'a sea Archiducele Albrecht care a ordonatu pentru diu'a urmatóre o manevra in directiunea satului Trauersdorf. Dupa terminarea manevrei Alteti'a Sea aduna in giurulu seu pe toti oficiarii si le esprima in faci'a regimentului urmatórele cuvinte de o mare insemnatate.

„Precisiunea cu care au fostu esecutate manevrele de astadi, conducerea soldatiloru, precum si tienut'a loru, e o proba ca atatu d-nii oficiari, câtu si soldatii, au invetiatu cu multa bagare de séma art'a militara, si ca fia-care ostasiu 'si cunósce chiamarea sea, in câtu suntu fórte satisfacutu si *trebuie sa laudu bravulu regimentu, pe care amu invetiatu a'lu cunósce in timpu de resbelu.* Inainte déru d'a ve intórce la caminele vóstre in Transilvani'a, amu venitu sa-mi iau unu „remasu bunu“ dela voi, dicendu-ve: „adio“ domnii mei.“

Déca generalisimulu Austriei recunósce bravur'a ostasiului românu: ce potu sa mai dica aceea, cari n'au avutu ocasiune a lu cunósce séu cari cu rea credintia nu voru sa-lu cunósca? *Unu ostasiu românu.*

Reflessiuni.

Aradu, in Augustu.

Domnule redactoru! Fói'a „Biseric'a si scól'a“ din Aradu in nr. seu 27 aduce unu suplementu. Statutele fondului preotiescu pentru ajutorarea preotiloru români gr. or., a veduveloru si orfaniloru loru, din dieces'a Aradului. Totu in acelu nr. alu numitei foi se publicà unu circulariu a preasântitului Dnu episcopu diecesanu câtra preotime, in care face cunoscutu, intrarea in viétia a fondului preotiescu si provóca preotimea la contribuire pe sém'a fondului.

Despre acést'a voiescu in interesulu publicu a face unele reflessiuni.

Mi-a facutu o mare placere si bucuria, cându in „Bis. si scól'a“ amu cetitu despre infiintiarea acestui fondu. S'a scrisu unu siru de articuli despre acest'a pâna astadi, vedemu cu bucuria ca eata fondulu a si intratu in viétia cu o programa multu promitietóre, inceputulu dar' a fostu bunu numai ca, aruncându o privire asupr'a „statuteloru“ 'mi vine a dubietá ca acestu fondu va avea viitoriulu si resultatulu doritu. Mi-aru parea fórte reu, déca numai pe unu membru alu acestui fondu l'asi disgustá dela contribuire, ori in scadiementulu fondului a-si contribuí ce-va, nu, eu nu voiescu numai cá in favórea fondului sa discutâmu despre statutele lui, câci asemenea miscaminte in biseric'a nóstra, merita acést'a.

Trecendu in specialu 'mi aducu aminte bine de unu articulu alu „Bis. si scól.“ nr. 9. unde „unu asesoru consistorialu“ desfasiurà idei din economi'a nationala, principii de „ajutorare prin sine insusi“ (Selbsthilfe) si vede bucurosu, cum preotii nostrii voiescu a-si asigurá viitoriulu, prin unu fondu de pensiune, de ajutoriu.

Din partea II a statuteloru „venitele si isvórele fondului“ dechiaru sinceru ca, nu me pricepu: vrea acestu fondu sa fia fondu de pensiune infiintiatu „privatim din contribuiri directe dela preoti cu scopu de a ajutá pe neputinciosii preoti, orfani si veduvele loru, séu unu fondu pentru mai buna dotarea preotiloru in genere, infiintiatu *din oficiu* din bani comuni publici bisericesci eclesiastici. Eu intr'aceste vedu o diferintia colosala si dupa mintea sanatósa si logica, si si dupa institutiunile nóstre bisericesti, dupa statutulu organicu.

Déca acestu fondu este infiintiatu dupa casulu primu, „privatim“ me miru, cum póte sa stee in partea II lit. g.) cá venitu din acea parte a cuotei ce compete diecesei Aradului din fond. clericalu, comunu cu dieces'a Caransebesiului, care parte nu s'aru intrebuintiá la sustienerea institutului teologicu din Aradu“.

'Mi permitu a intrebá: póte óre conferinti'a preotimei si venerabilulu consistoriu a dispune cu averea diecesei, despre care singuru maritulu congresu nationalu bisericescu a decisu ca „menitiunea acestoru fonduri deocamdata remâne nedecisa?“

Va fi acest'a unu fondu infiintiatu dupa ostenél'a si meritulu preotiloru déca din fond. comunu clericalu de circa 400 mii din 240 mii ce dóra aru cadea diecesei Aradului cu vre-o 15 mii venitu curatu — dupa detragerea speseloru institutului teologicu celu multu 5000 fl. — va remâné in fondulu preotimei vre-o 10,000 fl. anuali. Nici câta indoiéla ca cu asemenea venituri ori-cine va puté infiintiá fonduri de ajutoriu. Déca fondulu acest'a este infiintiatu in casulu alu doilea „din oficiu“ pentru ajutorarea in genere, pentru cá asiá dicându din venitulu fondului sa salarisâmu preotimea nóstra, atunci 'mi vine sa intrebu cum póte atunci unu comitetu de-si fetie bisericesci dar' alesu afara de oficiu, din 7 membri, sa dispuna de impartirea ajutóreloru adunate din bani publici, avere comuna fâra auctorisarea consistoriului, sinodului si congresului? E dreptu, ca statutele suntu intarite din partea consistoriului in senatulu bisericescu, dar' eu cugetu ca, déca cu statutele unei fundatiuni de 5—10 mii fl. se póte petrece in sinodulu eparchialu dile intregi, cu atâtu mai vertosu e de lipsa cá sinodulu sa apróbe asemenea statute de mare insemnatate cari dupa mine nu numai senatulu bisericescu dar' nici consistoriulu plenariu nu le póte aprobá in acestu intielesu.

Dechiaru resolutu ca nu amu nici cea mai mica intentiune a agitá pe mireni contr'a preotiloru, nici decum, dar' nu potu considerá de procedura corecta cându ven. consistoriu in senatulu strinsu bisericescu, adeca numai preoti, 'si votéza „statute“ pentru fondulu de ajutoriu, punendu apoi in isvórele de venitu, venituri despre cari la tóta intemplarea au a decide si mireni. Nu suntu contr'a a infiintiá asemenea fondu si din fondurile comune séu pe ori-ce cale, câci lips'a de a posiedea unu fondu pentru ajutorarea preotiloru a ajunsu la gradulu supremu, dar' trebue sa-mi esprimu parerea de reu, cându onoratulu comitetu care a facutu aceste statute nu a precugetatu mai bine formele si calea, câci indata ce noi avemu fonduri si nu scimu menitiunea loru, ne putemu considerá cá si fâra acelea.

In casulu, cându acestu fondu erá infiintiatu numai din contribuirile preotiloru impreuna cu venitele de sub lit. b) c) din partea II, nici atunci nu potu sa acceptezu §. 23. lit. f) anume cá comitetulu de 7 membri sa acórde ajutórele Nu e óre mai justu cá — si asiá tienendu-se odata adunare generala in anu — toti contribuentii adeca representantii loru sa-si dee votulu loru, cine merita, unde e mai mare lipsa, la cine si câtu sa dee.

Deórece inse venitele acestui fondu — precum se vede din statute — se compune si din cuanturi din fondurile comune, contribuiti de mosii — stramosii nostri, din bani comuni dóra mai multu, nationali „decatu bisericesci“; pâna cându statutulu organicu si sinodalitatea va fi bas'a administrativa in beseric'a nóstra, nu se póte, cá asemenea ajutóre in bani sa se acórde prin unu comitetu afara de oficiu cu desconsiderarea foruriloru legali.

Repetescu inca o data ca cu lips'a fondului de ajutoriu o vedu fórte mare si voescu cá din resputeri sa infiintiâmu fondulu, daru totusi me oprescu la lit. h.) din partea II. care dice ca teologii cari voru luá de sotie fice de mirénu sa solvésca pentru fondu 200 fl. Mai nainte de tóte acést'a e dupa mine — in multe casuri, chiaru imposibile. Déca unele casuri aru fi esceptiune séu déca contribuirile aru fi 25 — 50 pana la 100 fl. in principiu así fi de acordu dar' cum sa solvésca unu preotu tineru si seracu in o parochie din care deabea póte trei, 200 fl. cându densulu n'a avutu norocirea a luá o fetutia cu zestre, acést'a póte numai onorat'a comisiune va potea deslegá! Mi'vine o curiósa intrebare, dar' o lasu si punu alt'a: voiescu dóra compunatorii statuteloru cá teologii nostri sa alerge pela nemti si gidani dupa fete cu bani! ca stimu bine ca romanii din dieces'a nóstra toti suntu seraci séu socotescu ca pe teologii seraci dara cu 8 clase si dóra juristi sa-i casatorésca cu fetutie din poporu cari nici asubuchi nu sciu?

Nu potu sa vorbescu in favórea acestoru statute nici din punctu de vedere alu practicabilitâtii. Anume la§ 9. se dice ca „incassarile la fondu se facu prin protopresbiteri si administratori protopr. séu *si prin alte organe* ale consistórieloru eparchiale.“ Aru cugetá cine-va ca acést'a e totu atât'a, si totu-si nu e asiá, singuru § acest'a póte ruiná tóta staruinti'a onoratiloru parinti. Sa ne aducemu aminte bine de „Asociatiunea aradana“. Acést'a societate, glori'a vietiei sociale a romaniloru din comitatulu Aradu, nu a peritu pentru ca nu a avutu contribuitorii ci pentru ca a avutu prémulti cassari. Fâra a vatemá pe nime, amintescu ca la ambele consistórie din eparchie suntu — afara de protopresbiteri — asesori oficianti de manipulatiune scrietori etc. 60 individi, laolalta se póte dice 90—100. Intrebu apoi considerându ca ómenii suntu muritori, cine remane respunsabilu pentru scumpulu denaru a multoru seraci preoti cari cugetându ca contribuise spre asecurarea familiei sale, s'au insielatu in órecine si nu are deunde cere rebonificare.

X.

Statutele

fondului preotiescu pentru ajutorarea preotiloru români gr. orientali, a veduveloru si orfaniloru loru, din dieces'a Aradului.

PARTEA I.

Originea fondului.

Vediendu Preasantitulu parinte Episcopu Ioanu Metianu ca dotatiunea de astadi a preotimei nóstre gr. orientale române, preste totu este nu numai slaba si necorespundietória tempului, dar' si fórte precaria, pentruca poporulu nostru care sustiene pe preotii sei fiindu insarcinatu cu multe alte greutâti, abiá mai póte implini datorintiele sele si fatia de preotii sei: a susceputu ide'a in fiintiârei unui fondu, din care cu tempulu sa se ajutore toti preotii români gr. or. din dieces'a Aradului, ér' acum deocamdata cei mai putienu dotati, apoi veduvele si orfanii preotiloru.

Pentru popularisarea ideei acestei'a s'a convocatu intâiu toti protopresbiterii tractuali la o conferintia prealabila, ér' dupa aceea pe 2/14 Aprile 1877. s'a convocatu o a dóu'a conferíntia, la care pre lânga protopresbiteri au participatu si câte doi preoti din fia care protopresbiteratu, cá delegati si alesi ai preotimei tractuali.

Aflându aceste conferintie ide'a acést'a de salutaria, au primit'o cu mare insufletire de a sea, si indata au alesu o comisiune de 6 insi din sinulu seu care sub conducerea parintelui Episcopu sa elaboreze unu proiectu de statute in meritulu acest'a. Statutele elaborate de acésta comissiune pertractandu-se in adunarea generala a preotimei eparchiale tienuta astadi la datulu de mai josu, s'au primitu, precum urméza.

Numirea, proprietatea si scopulu fondului.

§. 1. Fondulu acest'a va purtá numele: **„Fondulu preotimei române gr. orientale din dieces'a Aradului“.**

§. 2. Fondulu preotimei române gr. or. din dieces'a Aradului, este proprietatea comuna a preotimei rom. gr. or. din intréga dieces'a Aradului de astadi, la care apartienu si pârtile anecsate din Banatulu Temisianu cu celea patru protopresbiterate Timisiór'a, Lipov'a, Hasiasiulu si Banat-Comlosiulu; apoi si pârtile supuse jurisdictiunei consistoriului nostru gr. or. din Oradea-mare.

§. 3. Scopulu fondului acestui'a este esclusivu numai ajutorirea preotiloru rom. gr. or. din dieces'a de astadi a Aradului cu pârtile ei aretate in §. 2. apoi ajutorirea veduveloru si orfaniloru preotiloru.

PARTEA II.

Venitele si isvórele fondului.

§. 4. Fondulu acest'a se va intemeiá si sustiené:

a) din contribuirile anuale ale tuturoru preotiloru rom. gr. or. din eparchi'a intréga, dupa beneficiele loru preotiesci;

b) din tacsele asiá numite consistoriale, ce pâna acum le solveau preotii la hirotonirea loru si clericii la depunerea esamineloru de cualificatiune in fondulu generalu diecesanu, dar' care prin conclusulu sinodalu din 8|12 Aprile 1877. Nr. prot. 147. s'au resolvitu pe sém'a acestui fondu;

c) din arendile sessiuniloru parochieloru reduse, si reducende pe viitoriu;

d) din contribuiri benevole;

e) din averea ce aru cadea in favórea diecesei dupa mórtea episcopului;

f) din pedepsele ce aru cadea pre unii preoti pentru abaterile ce aru comite;

g) din acea parte a cuotei ce compete diecesei Aradului din fondulu clericalu, comunu cu dieces'a Caransebesiului, care parte nu s'aru intrebuintiá la sustienerea institutului teologicu din Aradu, in fine

h) dela clericii, cari casatorindu-se, aru luá de socia pre fii'a vre-unui mirénu, se va incassá sum'a de 200 fl. adeca dóue sute floreni val. austr. odata pentru totu-déun'a, din motivu: ca si sociele, respective preotesele loru au dreptu la subventiunea si pensiunarea din acestu fondu, fâra cá parintii acelor'a sa fia contribuitu ce-va la elu.

Clericii, cari se casatorescu cu fiice de preoti, suntu liberi de tacs'a acést'a pentruca parintii aceloru fiice, cá preoti concurgu in totu anulu cu contribuirile loru, la sustienerea si inmultirea acestui fondu.

Contribuirile preotimei.

§. 5. Fia care parochu, administratoru parochialu, capelanu ori diaconu, intre cari se intielegu si protopresbiterii, profesorii de teologia si asessorii preotiesci ordinari si salarisati ai consistoriului, — este deobligatu a concurge cu o contribuire anuala, la intemeiarea si promovarea acestui fondu pe totu tempulu câtu va fi in oficiu si beneficiu preotiescu.

§. 6. Contribuirile, cu care fia-care preotu este datoriu a sprigini fondulu, se mesura dupa venitulu si beneficiulu ce-lu are preotulu din parochi'a sea séu din altu oficiu preotiescu alu seu, si anume:

a) preotii dela parochiele de frunte voru contribuí câte 8 fl. pe anu;

b) cei dela parochiele de mijlocu câte 6 fl. pe anu; ér'

c) cei dela parochiele mai slabe câte 4 fl, pe anu, la fondulu preotiescu.

Protopresbiterii, profesorii de teologia séu padagogia, déca si cesti din urma aru fi preoti, apoi asessorii preotiesci ordinari si salarisati voru contribuí câte 1 $^0/_0$ din venitele respective din remuneratiunile loru anuale. Dela contribuirile aceste nu póte fi scutitu nici unu preotu.

Afara de acestea fiecarele preotu este indetoratu moralicesce, dupa putinti'a sea, a mai colectá in totu anulu câte ceva din parochi'a sea la fondu, dupa impregiurari a testá si la mórtea sea ceva la fondulu acest'a spre ajutorirea confratiloru sei.

§. 7. Classificarea parochieloru aratate in §-ulu precedinte, fiindu ceruta si de sinodulu eparchialu pentru alte scopuri, o voru face Consistoriele, si asiá, precum o voru face Consistoriele pentru alte scopuri, se va luá basa si la mesurarea contribuiriloru la fondulu preotiescu.

§. 8. Contribuirile anuale se voru respunde in câte dóue rate anuale, anume: la 23 Aprilie si 26 Octobre fie-carui anu Celu ce n'ar putea respunde rat'a prima dela 23 Aprilie se va lasá se o respunda si deodata cu rat'a a dou'a dela 26 Octobre. Dela acei preoti, cari n'aru respunde la timpu competintiele loru espuse in §-lu 7 se voru detrage acelea din beneficiile loru preotiesci.

§. 9. Incassarile la fondu se facu prin protopresbiterii si administratorii protopresbiterali concerninti, séu si prin alte organe ale Consistorieloru eparchiale.

(Va urmá)

Rectificare.

(Fine).

2. In Nr. 53 alu „Tel. Rom.“ urméza corespondinti'a dela „Radn'a“ despre alegerea de parochu, in care se aréta· „ca parochi'a aceea de 4 ani nu s'aru fi potutu indepliní din vin'a consistoriului, câci alegendu-se intâiu capelanulu Miclosi, consistoriulu nu l'aru fi intaritu, câci alesulu erá in cercetâri criminale, iér' alegerea a dóu'a a diaconului Ioanu Ciór'a, consistoriulu aru fi nimicit'o din interese private.“

Mai nainte de tóte observu pentru onoratulu publicu, ca parochi'a din Radn'a in veduvi'a ei nici cându n'a fostu fâra de unulu si doi preoti, cum are si astadi pe capelanulu Miclosi, si pe unu altu administratoru, si asiá poporulu n'a patimitu nici cându lipsa de preotu. Dupa acestea respundu dlui corespondinte, mai intâiu: ca nu e dreptu, ca parochi'a aceea chiaru de 4 ani aru fi veduvita; totu asemenea nu este dreptu, ca parochi'a nu s'aru fi indeplinitu din vin'a consistoriului, pentru-ca, cum insusi aréta, mai intâiu au alesu comun'a pre capelanulu Miclosi, care stându in cercetâri criminale nu se puté intarí. Deci consistoriulu a trebuitu sa astepte baremu câtu-va tempu, sa véda cum si ce se alege din acele cercetâri. Asiá dar' nu din vin'a consistoriului, ci din a altoru impregiurâri s'a amenatu resolvirea actului de alegere.

Ce privesce alegerea a dóu'a a diaconului Ioanu Ciór'a, insasi comun'a Radn'a aduse conclusu sa se aléga de parochu, numai recurinti cu 8 clase gimnasiale, care conclusu sub Nr. 1830/1874 s'a aprobatu si de consistoriu. Déca comun'a, delaturându pe recurintii cu 8 clase gimnasiale, au alesu pre diaconulu Ciór'a numai cu 6 clase gimnasiale, contr'a §-lui 10 din regulamentulu pentru indeplinirea parochieloru, se intielege ca consistoriulu nu póte intarí o asemene alegere, care nu erá in interesulu bisericei si alu unei comune opidane, cum este Radn'a.*)

Dar' corespondintele dice, ca consistoriulu n'a intaritu pe diaconulu Ciór'a din interese private. Déca cunósce corespondintele atari interese, sa le arete in publicu, câci de nu, va trece de calumniatoriu.

In fine atinge corespondintele si decursulu alegerei din urma dela 19 Iuniu 1877. Caus'a acést'a nefiindu inca pertractata la consistoriu, se va respunde dupa cercetarea si deciderea ei.

3. In nrulu 55 alu „Tel. Rom.“ aparù corespondinti'a din Iuliu de lânga Temisiór'a de „Cato preotulu“.**)

4. Dintre tóte mai interesanta este corespondinti'a din Nr. 56 alu „Tel. Rom.“ intitulata „Fâradelegi in dieces'a Aradului“.***)

Trecemu la tenórea epistolei parintelui Vladu, aretându: ca nu parintele episcopu, ci consistoriulu in siedinti'a dela 26 Maiu a. c. Nr. 1200 l'au suspinsu dela oficiu si jumetate beneficiu, si nu, cum dice parintele Dimitrie Vladu, pentru niscari-va esactiuni neinsemnate; ci pentru ca n'a voitu sa ingrópe mortii, pâna ce, cei remasi nu si-au vendutu unii bucatele din gur'a prunciloru, altii altele, cá sa-i platésca o tacsa de patru ori mai mare, decum prescrie stol'a.

Parintele Vladu insusi spune in epistol'a sea câtra dlu Petroviciu, ca câte 20—30 de ómeni au mersu de repetite-ori cu invinuiri asupr'a lui la dlu episcopu amenintiându ca, déca nu pedepsesce pe preoti, comun'a intréga se unesce. Ce dovéda mai mare cá acést'a mai trebuie?

Déca e parintele Vladu preotu bunu si moralu, cum dice elu, de ce nu are macaru 10 ómeni in comuna pe partea sea? Dar' elu dice, ca ómenii nu se unescu. Noi nu discutâmu acést'a, macaru ca amu puté aretá contrariulu; ci intrebâmu: luat'a parintele Vladu tacse mai mari de ce-i compete, ori nu? si plânsu-s'a poporulu asupr'a lui ori nu? Apoi elu singuru recunósce acestea. Astfeliu dar' consistoriulu a aflatu de bine a-lu pedepsí.

Déca s'a parutu pedéps'a nedrépta, de ce n'a apelatu sentinti'a? — Se mai lauda parintele Vladu, ca aru fi avutu merite la facerea scólei din Aliosiu. — Este intr'adeveru frumósa scól'a din Aliosiu, dar' a facut'o comun'a din venitulu a vre-o 30 jugere pamentu, taiatu pe câti-va ani spre acelu scopu din pasiunea comunala. Poporulu esplica asiá meritele parintelui Vladu intr'o plansóre vechia câtra consistoriu, ca déca nu erá numitulu preotu, scól'a erá sa coste mai putienu cu 2—3 mii fl., si totu asiá erá sa fia de frumósa. Ni-aru placea, sa ni spuna parintele Vladu ce-va si despre meritele sele fatia cu invetiamentulu.

Despre nemoralitatea parintelui Vladu dovéda destula cele din cas'a sea, de care omulu trebue sa se scandaliseze.

Unu asessoru consistorialu.

Varietâti.

⁂ *Toastu.* Cu ocasiunea serbatorei de sambat'a trecuta a dilei nascerei Maj.

---

*) Bine a facutu consist., déca a facutu asiá. Red.

**) Acést'a fiindu superata nu aflâmu de lipsa a mai repetí totu cam unele si acele'si. Red.

***) Rectificatoriulu arata genes'a corespondentiei din cestiune. Tragendu informatiuni si aflându ca genes'a cum ni o spune rectif. nu e esacta de alta parte fiindu-ca genes'a nu schimba intru nimic'a meritulu lucrului, ori-cum aru fi, nu mai lungimu vorb'a si cu dens'a, cu atâtu mai vertosu cu câtu publicarea coresp. impricinate s'a publicatu in absenti'a redactorului. Red.

Sale Escel. Sea a datu, precum amintiramu unu prândiu stralucitu de 66 cuverte. La tempulu corespundietoriu Escel. Se P. Archieppu si Metropolitu a rostitu unu toastu intreitu pentru cas'a domnitória si adeca: partea care a privitu pe Maj. Sea inperatulu si regele in limb'a germana, care a privitu pe Maj. Sea imp. si regin'a in limb'a magiara si care a privitu pe I. S. imp. principele de corón'a Rudolf in limb'a româna. —

⁂ *Necrologu.* Nestorulu clerului românu greco-catolicu, abate si prepositulu capitulariu in Oradea-mare, *Nicolau Barbola*, cunoscutu din partea cea mai buna in cercuri largi, a repausatu la 7/19 a lunei curente in etate de 94 de ani. Fia-i tierin'a usióra!

⁂ *Postalu.* Este de a se ocupá postulu de magistru postalu la statiunea Rusi (Russ) in comitatulu Hunedórei pre lânga cautiune de 100 fl. bani gat'a. Salariulu este de 200 fl., pausialu de cancelaria 40 fl., pausialu de transportu 200 fl. Concurentii au a se adresá la Directiunea posteloru reg. ung. din Sibiiu in terminu de 3 septamâni incependu cu datulu 20 Augustu st. n.

⁂ *Focu.* Din Salasiulu super., in pârtile Hatiegului ni se scrie: In diu'a de 3/15 Augustu pe la 10 óre diu'a in Ohab'a, printr'unu focu infricosiatu s'au prefacutu in cenusia 17 case, atâtea siuri si sânt'a biserica, cladita numai in anulu trecutu. A arsu si o fata de 19 ani. Foculu s'a escatu din negrigi'a unei femei ce parluiá haine.

Cu recunoscintia adenca trebuie sa amintimu ajutoriulu ce l'au datu dlu Arpad *Kendeffy* spre a suprime foculu, mai departe dlu Ambrosiu *Bersanu* din Hatiegu si unu alu treilea (Z. Munteanu?)

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Colect'a XII.

prin dlu Basiliu Mich. Lazaru cassariu alu comitetului provisoriu a studentiloru români din Vien'a.

Dimitriu Agur'a prof.	20 lei.	
Octavianu Blasianu .	10 „	
Dimitriu Ioviti'a . .	10 „	
Constantinu V. Popu	10 „	
Emilianu B. Popoviciu	6 „	
Iustinu Colbasi	6 „	
Dr. Teordianu . .	—	5 fl.
Dn'a Corneli'a Maioru	—	2 „
de totu:	62 lei,	7 fl.

Transportulu sumei din colect'a XI publicata in Nr. 62 alu „Telegr. R.“ cu: 2572 lei 50 bani 1536 fl. 35 cr.

Sum'a totala: 2634 lei 50 bani 1543 fl. 35 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 9/21 Augustu 1877.

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Dsiór'a Id'a Mladinu din Macea 2 kg. 69 dgr. scame; dr'a Sofi'a Oprea din Macea 1 kgr. 5 dg. scame; dr'a Sidoni'a Oprea din Macea 96 dg. scame.

Dn'a Ioan'a Badila din Sibiiu, 5/4 kgr. scame, 6 fasii, 25 triangule si 32 comprese.

Dn'a Ecaterin'a Dragiciu din Dev'a, 1/2 kg. scame.

(Va urmá.)

Sibiiu 5/17 Augustu 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Reflectare.

Studentii stipendiati din fundatiunea repausatei Ann'a Alesandroviciu din Lugosiu, cari dorescu si pe anulu scolariu 1877/8 a-si retiené stipendiulu avutu in an. scol. 1876/7 suntu provocati pâna in 21 dile dela prim'a publicare a acestei reflectâri, sa arete epitropiei fundatiunale resultatulu studieloru loru din anulu scolariu espiratu, petitionandu totu odata si pentru oferirea stipendiului pre 1877/8.

Nefacendu acést'a, séu fiindu resultatulu studieloru neindestulitoriu, beneficiulu se va sistá.

Recursele francate sa se adresedie câtra presiedintele epitropiei fundatiunale Rvrd. D. G. Pesteanu protop. gr. or in Lugosiu.

Epitropi'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 10/22 Augustu 1877.

Metalicele 5%	63	50
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	15
Imprumut. de statu din 1860 .	74	90
Actiuni de banca	112	25
Actiuni de creditu	822	—
London	180	90
Oblig. de desdaunare Unguresci	121	—
„ „ „ Temisiorene .	74	50
„ „ „ Ardelenesci .	74	50
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	106	—
Galbinu	5	73½
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	69
Valut'a nóua imperiale germâna	59	30

Nr. 202 protop.

Concursu.

Pentru ocuparea postului vacantu de invetiatoriu la scól'a poporala gr. or. in comun'a Sinc'a nóua, protopresbiteratulu Fagarasiului I., se deschide concursu pâna la 31 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu postulu acest'a suntu urmatórele:

1. Salariulu in bani 200 fl.;
2. cuartiru in incaperile scólei;
3. lemnele necesarie de incalditu.

Doritorii de a ocupá postulu acest'a trebue sa fi absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale, cursulu pedagogicu séu clericalu, sa aiba atestatu de cualificatiune, si sa fia si cantâretiu la strana; — concursele loru astmodu instruite conformu stat. org. au a si le asterne pâna la terminulu aretatu, subscrisului comitetu parochialu.

Sinc'a nóua, 28 Iuliu 1877.

In contielegere cu preaon. dnu protopopu tractualu Petru Popescu.

Comitetulu parochialu:
Ioanu Scurtu, m. p.
1—3 capelanu si presiedinte.

Concursu.

In urm'a decisiunei Venerabilului consistoriu diecesanu din Caransebesiu dto 28 Iuliu a. c. st. v. se escrie concursu pentru unu invetiatoriu ordinariu si unu adjunctu la scól'a superióra de caracteru confessionalu din Bozoviciu, — invetiatoriulu ordinariu cu salariu anualu de 600 fl. si 100 fl. pentru cuartiru, celu adjunctu cu salariu anualu de 500 fl. si 50 fl. pentru cuartiru.

Doritorii de a competá la postulu ordinariu au a documentá:

1. Ca suntu români gr. resariteni.
2. Ca au absolvatu gimnasiulu séu scól'a reala superióra cu succesu bunu.
3. Ca au ascultatu cursulu pedagogicu si au depusu esamenulu de cualificatiune cu succesu bunu din sciintiele naturali, matematice si desemnu cari studii va avé a le propune.
4. Ca au avutu o purtare morala buna.

Doritorii de a competá la postulu de adjunctu au a documentá:

1. Ca suntu români gr. resariteni.
2. Ca au absolvatu celu putienu gimnasiulu inferioru cu succesu bunu.
3. Ca au ascultatu cursulu pedagogicu si au depusu cu succesu bunu esamenulu de cualificatiune séu in lips'a acestui'a sa documenteze o pracsa mai indelungata pre terenulu scolariu, obligându-se a depune acestu esamenu in terminu de unu anu.

Dela competenti se recere pre lânga limb'a rom. si cunoscinti'a perfecta a limbei magiare si germane.

Petitiunile astfeliu instruite suntu a se adresá câtra presiedintele comitetului scolariu gr. or. dlui Petru Pislea in Bozoviciu cttulu Severinului pâna in 25 Augustu a. c. st. v.

Bozoviciu, in 2 Augustu st. v. 1877.

Petru *Pisli'a*, presied. Nicolau *Brinzeiu*, notariu.
2—3

Nr. 163/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu de clas'a III la scól'a gr. or. din Hermanu, ppbiteratulu alu II-lea alu Brasiovului, se deschide concursu cu terminu pâna la 28 Augustu a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) salariu din cass'a alodiala 200 fl.
b) unu fenatiu care aduce 15 fl.
c) cá cantoru primesce dela tóta famili'a unu siustariu bucate, si din venitulu stolaru a trei'a parte.
d) cuartiru in edificiulu scólei.

Concurentii gimnasisti pedagogi ori teologi absoluti, cu esamenu de cualificatiune voru avé a-si adresá suplicele loru instruite in sensulu stat. org. la subsemnatulu oficiu ppbiteralu in Brasiovu, pâna la terminulu mai susu semnatu.

Brasiovu, in 2 Aug. 1877.

In contielege cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Petricu*, m. p.
2—3 protopresbiteru,

Nr. 65./1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a gr. or. româna din comun'a Tohanulu nou, protopresbiteratulu Branului, se escrie concursu pâna la 30 Augustu a. c.

Invetiatoriulu are sa fia totodata si cantaretiu la biserica.

Emolumentele suntu:

1. 100 fl. salariu pentru scóla;
2. 20 fl. pentru scól'a de repetitiune;
3. 20 fl. pentru servitiulu de cantaretiu la biserica si tacsele indatinate cá atare, cari inca se potu calculá cu 30 fl. v. a.

Concurentii au a-si adresá concursele loru instruate in sensulu statutului organicu preaonoratului domnu Iosifu Baracu, protopresbiterulu tractului I. alu Brasiovului si administratore alu Branului — in Brasiovu, documentandu ca au absolvitu celu putienu 4 clase gimnasiale, au esamenulu de cualificatiune si sciu cantârile bisericesci.

Tohanulu nou, 1 Augustu 1877.

In contielegere cu dlu protopresbiteru Iosifu Baracu.

Comitetulu parochialu:
Ilariu Plotogea, m. p.
1—3 parochu cá presied. comit.

Nr. 147. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a gr. or. româna din comun'a Balanu (Balászháza), protopresbiteratulu Ungurasiului se deschide prin acést'a concursu pâna la 30 Augustu a. c.

Emolumentele suntu:

1. 160 fl. dela poporu;
2. 54 oici cucuruzu sfârmatu;
3. 4 punti lumini si de totu scolariulu un'a fele de fasole;
4. 6 orgii lemne de incalditu scól'a si cas'a invetiatoriului;
5. casa de locuintia si grâdin'a scólei cu venitu anualu de 25 fl.

Fiindu numerositatea scolariloru preste 120 s'aru cere doi invetiatori, insa comitetulu cá senatu scolaru a recursu la Inaltulu ministeriu de culte si instructiune publica, de a li concede a remanea numai pe lânga unu invetiatoriu. La casu, cându acestu recursu nu s'aru considerá, se va mai adauge la emolumentele de mai susu pamentu fenatiu si aratoriu in cuantu de 8 jugere, si tóte acestea apoi se voru impartí in dóue pârti egale intre fiitorii doi invetiatori.

Concurentii pedagogi, absoluti, cu esamenu de cualificatiune, au a-'si adresá concursele scrise cu mân'a loru propria, si provediute cu documentele recerute, la subsemnatulu oficiu protopresbiteralu pâna la terminulu prefiptu. Cei cu clase gimnasiale voru fi preferiti dupa clase.

Füzes-Sanpetru, 20 Iuliu 1877.

Oficiulu protopresbiteralu gr. or. alu tract. Ungurasiului, in contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Rosc'a, m. p.
3—3 protopresviteru.

Nr. 227/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea a trei posturi invetiatoresci in ppresbiteratulu Zlatnei superióre, se escrie concursu pâna la 31 Augustu a. c.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi suntu:

1. La Campeni pentru clas'a a II si III normala cu léfa 400 fl. v. a.
2. Albacu cu léfa de 300 fl. cuartiru si lemne de incalditu.
3. Albacu, parochi'a Arad'a cu léfa de 300 fl. v. a. cuartiru si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá aceste posturi au a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu stat. org. pâna la terminulu disu la oficiulu ppresbiteralu gr. or. in Campeni.

Campeni, 29 Iuliu 1877.

In contielegere cu comit. parochialu.

Ioanu *Patiti'a*, m/p.
3—3 ppresbit.

Nr. prot. 267.

Concursu.

La scól'a capitala normala dela biseric'a SS. Arhangeli Michailu si Gavriilu din Satulungu, protopresbiteratulu Brasiovului I au devenitu vacante dóue posturi invetiatoresci, pentru a câroru ocupare se escrie concursu, cu terminu pâna la 25 Augustu a. c. Salariulu anualu este pentru invetiatoriulu de clas'a II 250 fl. v. a. si cuartiru liberu, ér' pentru invetiatoriulu de clas'a I 200 fl. v. a. si cuartiru liberu, cu prospectu de a se inmultí salariulu totu la câte 5 ani de servitiu cu câte 50 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá vre-unulu din prementionatele dóue posturi invetiatoresci suntu avisati a-si asterne subscrisului comitetu suplicele loru, adresate câtra Reverendissimulu domnu protopresbiteru Iosifu Baracu in Brasiovu, si instruite in sensulu statutului organicu.

Satulungu in 21 Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu alu bisericei SS. Archangeli,
prin *I. Verzea*,
3—3 parochu si pres.

Unu teneru bine crescutu, *cu celu mai putienu patru clase elementare*, se primesce cá

invetiacelu de negutiatoria
la
Antoniu Bechnitiu,
1—3 in Sibiiu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Dumineca'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 64. ANULU XXV.

Sibiiu 14|26 Augustu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu $5\frac{1}{2}$ cr. si pentru a trei'a repetire cu $3\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Resbelulu.

De eri incóce telegrafulu a inceputu a fi mai comunicativu, semnu ca pe câmpulu de resbelu s'au inceputu miscârile de nou. Avemu naintea nóstra telegrame din ambe partile nu despre batalii, dara despre incaieraturi inse sângeróse. Din isvóre rusesci se spune ca in diu'a dela 21 Aug. n. rusii au respinsu la pasulu Sipc'a cu vitejia diece atacuri turcesci, prelânga perderi relativu mici pe partea rusiloru, mari inse pe partea turcésca. Alta telegrama spune ca dupa respingerea celoru diece atacuri la pasulu Sipc'a, turcii au construitu dóue baterii si au sustienutu din siantiuri focu de pusci pâna in 22 Aug. sér'a. In 23 Aug. au atacatu turcii de nou pasulu Sipc'a, lupt'a a duratu pâna la amiédi; mai multe atacuri desperate au fostu respinse din partea rusiloru inse cu perderi considerabili.

Se vede ca despre acelesi lupte spune si o telegrama oficiala turcésca in carea se dice inse „ca din audite Suleiman pasi'a aru fi ocupatu pasulu Sipc'a parasitu de rusi“ si ca „rusii dela pasulu Demircapu s'aru fi retrasu“.

Turcii nu au obiceiulu a fi modesti cându le succede ce-va, de aceea suntemu indreptatiti a crede ca turciloru nu le-a mersu dupa placu in incaieraturile de mai susu.

Din ambe pârtile se semnaliséza incaieraturi in Bulgari'a. Turcii dicu ca la Djum'a rusii au fostu respinsi pre lânga perderi considerabile din partele si ca au prinsu dela rusi si dóue tunuri. Rusii dicu: „La Caracheni au facutu turcii unu atacu; resultatulu necunoscutu; mai departe au atacatu turcii Aiaslarulu si au respinsu pe rusi, cari inse au luatu inapoi positiunea acést'a si in 23 Aug. au respinsu cu bravura unu altu atacu turcescu.“

Din *Bucuresci* se telegraféza: Dupa o scire a „Corr. pol.“ Suleiman-pasi'a a innoitu ieri (22 Aug.) ataculu la passulu Sipc'a, pre cându Osman-pasi'a atacá dela Selvi. — O depesia de adidiminétia, constata, ca lupt'a de ieri a fostu in tóte pârtile incoronata de succese splendide pentru rusi.

Si din aceste sciri comparate s'aru vedea ca succesulu a fostu mai multu pe partea rusésca Cu tóte aceste de victorii inca nu póte fi vorb'a nici pe o parte nici pe alt'a, ci de eveneminte premergatóre unoru lupte mai mari despre cari adi mâne vomu primí sciri mai detaiate.

Din Aten'a se telegraféza ca in Cret'a a eruptu revolutiunea in tóta form'a si ca intre turci si greci a avutu locu o lupta in carea au cadiutu 13 turci si 17 crestini.

Resbelulu 'si arata pe tóta diu'a influinti'a sea asupr'a evenemінteloru politice in mesura progressiva. Meetingurile se inmultiescu intre popórele slavice ale monarchiei. Dela croati ele trecu la serbi. Se intielege ca resolutiunile acestor'a suntu in totala opositiune cu a le magiariloru.

Aceste din urma au capatatu o reproba puternica prin ordinulu ce l'a datu regimulu centralu ambasadorului *Zichy* in Constantinopole: de a se alaturá lânga ambasadorulu germanu de acolo si a-lu spriginí la Port'a pentru cá acést'a sa puna odata capetu crudelitâtiloru turcesci, cunoscute acum oficialu la tóte cabinetele europene.

Diet'a galitiana dupa multe desbateri s'a hotaritu a nu mai complicá situatiunea si se pregatesce a votá o adresa contraria turciloru.

Independinti'a Romaniei este cá si recunoscuta si din partea Austro-Ungariei. La facerea pâcei se va mai desbate numai positiunea ei intre celelalte staturi.

Serbi'a de buna séma 'i va vení Romaniei in urma.

Ori-care aru fi asiá dara resultatele resbelului se vede ca Europ'a este hotarita a nu mai tolerá in orientulu ei unu regimu care in sute de ani s'a doveditu necapabilu de progresu si de civilisatiune.

In nrulu precedentu incepuramu a publicá statutele de mai la vale pre cari le continuâmu in nrulu de fatia, odata spre a fi cunoscute si de cetitorii nostri; de alta parte si spre a fi intielese *„reflessiunile“* publicate in nrulu precedentu.

Statutele

fondului preotiescu pentru ajutorarea preotiloru români gr. orientali, a veduveloru si orfaniloru loru, din dieces'a Aradului.

(Fine.)

PARTEA III.

Administrarea fondului.

§. 10. Pentru administrarea fondului acestui'a se constitue o adunare generala, unu comitetu administrativu, si o epitropia, tóte sub conducerea si control'a episcopului concerninte.

§. 11. Adunarea generala se compune din toti protopresbiterii tractuali, si din câte unu preotu din fiecare protopopiatu, pe care 'lu va alege conferinti'a preotimei tractuale pe unu periodu de 3 ani.

La adunarea generala potu partecipá si alti preoti din diecesa, daru numai cu votu consultativu..

§. 12. Comitetulu se compune din 6 membri alesi prin adunarea generala, pe unu periodu de 3 ani, fâra vre-o remuneratiune.

§. 13. Epitropi'a se compune din 2 membri, dintre cari unulu va fi cassariu si celalaltu controloru, alesi érasi pe 3 ani prin adunarea generala, fara vre-o remuneratiune.

Adunarea generala si agendele ei.

§. 14 Adunarea generala va tiené in fiecare anu câte un'a siedintia ordinaria, totdeun'a Sâmbat'a dupa Pasci, in septeman'a cea luminata. Se potu tiené si adunâri estraordinarie de câte ori va aflá de lipsa pre siedintele séu comitetulu, séu si alti 10 membri ai adunârei generale, si voru cere in scrisu convocarea unei adunâri estraordinarie.

§. 15. Presiedintele adunârei generale este Episcopulu concerninte, iér' in casu de impedecare locotiitoriulu lui, si in lips'a acestui'a, protopresbiterulu celu mai betranu in oficiu.

§. 16. Adunarea generala se convóca prin presiedintele, totdeun'a cu 10 dile mai nainte, la resiedinti'a episcopésca.

§. 17 In adunârile generale au votu numai cei presinti, iér' plenipotentiârile nu au locu.

Agendele adunârei generale suntu:

§. 18. a) alegerea comitetului si a epitropiei fondului, espuse in §§ ii 12 si 13.

b) a esaminá reportulu comitetului si socotile anuali ale fondului,

c) a revedé si aprobá preliminariulu pentru anulu urmatoriu,

d) a dá comitetului si epitropiei instructiuni pentru bun'a administrare a fondului,

e) a decide asupr'a propuneriloru de resurse nóue ce s'aru face pentru inmultirea fondului.

§. 19. Conclusele adunârei generale se aducu prin maioritatea absoluta de voturi a membriloru presenti, cari trebue sa fia preste diumetate de facia. Alegerile membriloru comitetului si epitropiei se facu totu-déun'a prin votu secretu.

Cându voturile aru fi egali, atunci decide votulu presiedintelui.

§. 20 Adunarea generala póte propune modificarea acestoru statute Propunerea acést'a numai atunci se va poté pertractá, cându la o atare adunare generala voru fi presenti celu putienu $^3/_4$ dintre membri, si déca dintre cei presinti celu putienu $^2/_3$ voru primi propunerea de modificare a statuteloru.

In casulu acest'a pâna la efectuirea modificariloru ce s'aru intentioná, au valóre statutele acestea.

Afacerile presidiului suntu:

§. 21. a) a deschide, a amená si inchide siedintiele, a denumí pe notarii adunârei generale, a conduce desbaterile, a ordiná votarea, a numerá voturile si a enunciá resultatulu, a subscrie protocólele siedintieloru si espeditiunile necesarie.

§. 22 Comitetulu fondului tiene de 4-ori pe anu siedintie ordinarie sub presidiulu episcopului concerninte si esecuta conclusele adunârei generale, terminulu tienerei siedintieloru lu-defige insusi comitetulu. Presiedintele póte convocá comitetulu si mai adeseori la siedintie, déca afla de necesariu.

Comitetulu se póte convocá si la cererea scrisuala a loru 2 membri din sinulu seu.

Comitetulu este capace a aduce concluse, cându voru fi de fatia celu putinu 4 membri afara de presiedintele. Conclusele se aducu cu maioritate de voturi, iéru cându voturile suntu egali, decide votulu presiedintelui.

Afacerile comitetului suntu:

§. 23. a) a supraveghiá ingrigirea si manipularea averei fondului, a impedecá ori ce lucrare a Epitrópiei, care i s'aru paré in defavórea fondului, a suspinde pe manipulantii fondului, cându aru observá vre-o intentiune rea si periculósa.

b) a ingrigí cá resursele fondului, espuse in §. 4, 5 si 6 se incurga regulatu la timpulu seu;

c) a ingrigí cá banii disponibili ai fondului fâra amenare sa se elóce câtu mai bine si mai securu spre fructificare;

d) a controlá si a revedea socotile fondului purtate prin epitropia, a ingrigí pentru delaturarea scaderiloru ce s'aru aflá cumva in acelea, si pe lânga raportu despre activitatea sea si a epitropiei a le inaintá adunârei generale spre suprarevisiune;

e) a face preliminariulu anualu alu veniteloru si alu speseloru, si a-lu supune adunarei generale spre pertractare;

f) a impartí ajutórele dupa bugetulu votatu de adunarea generala, la cei competinti, dupa cea mai buna sciintia si consciintia, si dupa ascultarea protopopului concerninte;

g) in fine, comitetulu cá administratorulu fondului va face tóte cele posibile pentru buna administrarea fondului, sub propri'a sea respundere.

Epitropi'a fondului si afacerile ei.

§. 24. Conformu §-lui 13 se institue o epitropia din doi membri alesi de adunarea generala, cari sub conducerea si priveghiarea episcopului concerninte voru manipulá banii fondului, dupa indrumârile dela comitetu si adunarea generala, cu cea mai buna sciintia si consciintia deocamdata fâra remuneratiune.

§. 25. Pentru pastrarea baniloru si a harthiiloru de valóre, Epitropi'a va cumperá o cassa de feru cu 3 chiei (Wertheim) dintre care un'a va fi la cassariulu, un'a la controloru, si alt'a la episcopulu concerninte.

§. 26. Cassariulu, carele trebue sa aiba si garantia, incasséza banii fondului dupa tóte resursele lui si ii cuitéza, avendu a portá protocólele séu cartile de lipsa pentru o contabilitate regulata, ii induce in acelea, si despre tóte duce socóta regulata, referéza despre tóte presiedintelui, si la fiecare siedintia si comitetului fondationalu, pregatesce socotile anuale, si le substerne comitetului, edà celoru competinti ajutórele anuale, dupa indrumârrile comitetului, tóte, acestea sub responsabilitate cu onórea si averea sea.

§. 27. Controlorulu tiene o chieia dela cass'a de feru, si contrasemnéza tóte documintele ce se referescu la incassarea si estradarea de bani, tóte acestea sub respunderea sea.

PARTEA IV.

Despre elocarea baniloru.

§. 28. Tóte sumele, ce voru incurge din venitele fondului aretate la §-ii 4, 5 si 6, in anulu curinte 1877. voru formá venitulu fondului, din carele $^1|_3$ parte se va distribuí cá ajutoriu intre preotii cei lipsiti, intre veduvele si orfanii loru; iéru $^2|_3$ parti se voru capitalisá, prefacandu-se in capitalu alu fondului.

§. 29. Pentru a se ajunge câtu mai bine si mai curendu scopulu doritu, capitalele fondului acestui'a se voru elocá cá imprumuturi pe realitati la poporenii nostri, si cu preferintia la preotii nostri, cari voru avé trebuintia de ele.

§. 30. Imprumuturile se voru dá numai pe hypoteca intreita, iéra de hypoteca se primescu numai pamenturile estravilane, nu si cele intravilane, precum nici casele dela sate si orasie mai mici, afara numai de casele dela orasiele acelea, unde este introdusa contributiunea dupa arendi séu chirii. Pretulu pamenturiloru se computa dupa chiei'a contributiunei directe, care luandu-se de 100 de ori are pretiulu pamentului

§. 31. La acordarea imprumuturiloru se cere celu putinu hypoteca intreita, intabulata primo loco, si documentulu de imprumutu facutu prin notariulu publicu, adeca: actu publicu notarialu.

§. 32. Preotiloru cá membri contribuitori si ajutatori ai fondului li se póte imprumutá pâna la câte 200 fl. si fâra hypoteca, dara pe lânga subscrierea loru voru dá doi garanti iérasi preoti.

§. 33. Acordarea imprumuturiloru dupa directivele de susu este afacerea comitetului fondului.

PARTEA V.

Despre cuot'a si impartirea ajutorieloru.

§. 34. Din venitele anuali ale fondului, intre care se computa si interesele capitaleloru elocate, numai $^1|_3$ parte se va impartí cá ajutórie intre preoti cum s'a aretatu si la §-lu 28; iera celelalte $^2|_3$ se voru capitalisá dupa totu anulu.

Candu capitalulu fondului va ajunge sum'a de un'a suta mii floreni val.austr. atunci se voru imparti $^1/_2$ din venitulu anualu cá ajutórie intre preoti, veduve si orfanii loru: ceealalta $^1|_2$ adaugendu-se la capitalu; iéru cându capitalulu aru ajunge sum'a de dóue sute mii floreni val. austr., atunci se voru imparti $^2|_3$ intre preoti, veduvele si orfanii loru, numai atrei'a parte capitalisandu se.

§. 35. Sum'a ajutoriului anualu se va defige totdeun'a prin comitetulu fondului, dupa marimea veniteloru lui, in totu casulu ea sa nu fie mai mica de câte 50 fl. pe anu — pentru unu preotu, veduv'a séu famili'a lui.

§. 36. Cându fondulu va ajunge la trei sute mii floreni si mai multu, atunci ajutóriele preotiloru mai slabu dotati se voru mari, si in câtu voru ajunge venitele lui, se voru dotá si alti preoti dela parochii mai bune, pâna cându asiá treptatu va ajunge sa se doteze din elu toti preotii din dieces'a Aradului.

Dispositiuni generale.

37. Fiinducà in Metropoli'a nóstra se simte fórte necessitatea infiintiârei mai multoru episcopii romane gr. orientale, dintre care se spera un'a si in partile banatice, ce apartienu de presinte la dieces'a de astadi a Aradului; asiá dar', pentru-cá la infiintiarea acelei episcopii, din fondulu acest'a sa se póta estradá fratiloru nostri din Banatu partea ce dupa dreptate se cuvine loru, se stabilesce: ca totu venitulu ce aru incurge in acestu fondu din partile banatice, cum si tóte ajutóriele ce s'aru dá preotiloru, veduveloru si orfaniloru din acele pârti, sa se tiena in evidintia separata, pentru cá la eventual'a despatire sa se póta dá aceloru pârti totu ce aru mai avé in acestu fondu din contribuirile si venitele loru. Sum'a ce aru cadé pe partea celoru 4 protopopiate din partile banatice, care de presinte apartienu la dieces'a Aradului, dupa estradarea ei aceloru parti, nu se va poté intrebuintiá spre altu scopu, decâtu iérasi numai pentru ajutorirea preotiloru, veduveloru si orfaniloru loru.

§. 38. Comitetulu si epitropi'a fondului pórta gratuitu afacerile loru, dar' cându se va simti trebuinti'a de unu contabilu, acest'a se va remunerá dupa cum va aflá cu cale adunarea generala.

§. 39. Socotile anuale se voru supune Consistoriului, si a nume senatului bisericescu, si prin acest'a sinodului eparchialu, cá organu de controla, spre censurare, apoi se voru publicá in tóte conferintiele preotimei tienende la scaunele protopopesci.

§. 40. Tóte dispusetiunile acestea intra in viétia indata dupa intarirea loru prin Cansistoriulu diecesanu din Aradu.

Aradu, in 9|21 Iuniu, 1877.

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.
Vasiliu Belesiu, m. p.
ases. refer. biser. cá notariu ad hoc.

Nr. 1410. B.

Statutele acestea se apróba si din partea acestui consistoriu.

Aradu, din siedinti'a consistoriala, tienuta la 16 Iuniu 1877.

(L. S.)

Ioanu Metianu, m. p.
Episcopulu Aradului.
Ignatiu Papp, m. p.
secretariu consistorialu.

Corespondintie.

Ohab'a de sub pétra, in 8 Augustu 1877.

Mercuri in septamân'a trecuta la 10 óre ante-amédi, unu focu ingrozitoriu ne prefacù in cenusia, abiá in timpu de dóue óre, 17 case, dimpreuna cu tóte cladirile economice, cu bucatele si nutretiulu adunatu prelânga case, ardiendu intre altele mai multi rimatori si oi, si o fata cá de 16 ani.

Cea mai simtita dauna inse, si carea mai multu ne-a intristatu este, ca biseric'a zidita cu mari spese si multe greutâti numai in anii de curendu trecuti, inca ni se prefacù in cenusia, — si inca dimpreuna cu tóte odórele si cârtile bisericesci; — câci furi'a elementului nu ni-a datu timpu nici pentru cá sa potemu scóte ce-va din biserica.

Unic'a mângaiere ce ni-a mai remasu este, ca biseric'a ne este asigurata contr'a focului, la banc'a generala „Transilvani'a", cu tóte ca sum'a asigurata nici pe departe nu ne ajunge spre acoperirea daunei.

Foculu s'aru fi estinsu si mai tare, decum-va nu ne veniá intr'ajutoriu din partea opidului Hatiegu domnii: A. *Bersanu* si M. *Ivascu*, — iér' din vecin'a comuna Sânt'a-mari'a dlu *Kendeffy* Arpad (proprietariu mare) cu tulumbe de focu, — cari prin manuarea agera a tulumbeloru, — au impedecatu latirea focului mai departe, pentru care ajutoriu energicu, intristat'a nóstra comuna le va remâné mentionatiloru domni totu-déun'a multiamitóre.

Zach. *Munteanu.*

De sub promontoriulu Siriei 8 Aug. 1877 (cott. Aradului).

Dle Redactoru! Eri amu fostu martore ocularu la pies'a teatrala „Mirésa pentru mirésa" de Iosifu Vulcanu, arangiata de junimea româna din opidulu Siri'a; intru adeveru acestu actu pentru noi participantii au fostu o oglinda, prin care amu vediutu sperantiele viitoriului a natiunei nóstre, depusu in mânile unei junimi cum e a acelei din Siri'a, mai mare parte gimnasiala; la finea piesei a urmatu petrecere de dantiu, care a duratu pâna la diminéti'a urmatóre; de si ne aflâmu la mijloculu postului adorm. nasc. de Ddieu, totusi publicu a fostu in numeru neasceptatu, câci scopulu petrecerei a fostu sublimu, si anume: inmultirea fondului scolariu; éra arangiarea petrecerei tocm'a in postu — e acea impregiurare, câci reu cade tergulu de tiéra la Siri'a, si anume celu mai cercetatu de publicu, dintre tóte tergurile anuali; erá frumosu a vedé cum limb'a româna scie cucerí pâna si inimi cu simtiu contrariu, câci ea suna sonoru tocm'a atâtu pe scena câtu si in mijloculu dantiului, unde afara de români amu vediutu si putieni streini, — indemnu la acést'a petrecere a datu prea onorabil'a familia a dlui ppresb. tractualu Georgiu Vasilieviciu, care de cându e in mijloculu nostru, cu mai multe ocasiuni a doveditu faptice, — ca traiesce pentru biserica si natiunea româna; amu vediutu aici si pe d. auctoru alu piesei sositu din Budapest'a, pentru care intru adeveru erá o bucurie, vediendù rodulu osteneleloru sele, ba si gustându din elu dimpreuna cu consotiulu seu naturalu Dee atot-potintele Ddieu, cá acést'a petrecere se mai aiba urme in opidulu Siri'a si in giuru; traiésca nobil'a familia Vasilieviciu, auctorulu piesei si diletantii. P.

Cârti scolastice oprite.

In urmatórele impartasîmu on. nostri cetitori tóte cârtile scolastice oprite pâna acum de regimu, si scóse din scólele poporali de pe teritoriulu Ungariei:

1. *Istori'a Ungariei*: de Kozchuba (in limb'a slovaca).

2. *Geografia scurta generala.* Zagrab 1871 in limb'a croata de Marik Vjenceslav.

3. Balenovic: *„Istori'a natiunei croate"*. Zagrabi'a 1870.

4. Vukicevic Gy. Nicolau *„Geografi'a patriei si generala"* Panciov'a 1873 (serbésca).

5. Kozchuba: *„Geografi'a pentru scólele natiunali (poporali).* T. Sz. Márton 1873 (slovaca).

6. Societatea „Prosvit'a" in Lemberg:

a) Katechesis pe sém'a copiiloru gr. cat. 1860.

b) Catechismulu micu pentru catolici 1873.

c) Carte de computu pentru scólele elementare si cetatienesci 1873.

d) Apendice la sistemulu metricu celu nou, 1873.

e) Apendice la cartea de computu, despre sistemulu celu nou a greutâtiei si a mesurei 1873.

f) Gramatic'a ruténa, spre intrebuintiarea in scólele din Galiti'a. 1873.

g) Abcdariu ruténu 1873.

h) Carte de lectura ruténa pentru clas'a a II. poporala in regatele Galiti'a si Lodomeri'a.

i) A dóu'a carte de lectura ruténa pentru a III clasa poporala din Galiti'a. 1873.

k) Carte de lectura ruténa pentru clas'a a IV poporala (rusésca).

7. Invetiatorii evangelico-luterani din comitatulu Lipto, Proa citanka pre slovenshe evangeliche" Skoly 1870. (slovaca).

8. *Vasiliu Petri*: „Elementariu séu Abcdariu pentru scólele romanesci". Computu dupa principiele scriptolegiei pure. Sibiiu 1874. (romanésca).

9. *Matzemaner T. Otto*: „Scurta geografia pentru scólelele poporale slovaca cu deosebire privire la Ungasi'a: Szakolcza 1869.

10. „Istori'a natiunei serbesci pentru scólele elementare serbesci. A revediut'o si aprobatu comissiunea scolara. Belgradu 1869". (serbesce).

11. *Aronu Pumnulu* „Lepturariu romanescu" Vien'a 1862—1865 (româna).

12. *Radlinszky*: „Istori'a bisericésca si civila generala si particulara din Ungari'a (slovaca).

13. „Map'a Bacskai, Sirmei si a Banatului" (serbesce) de *Georgeviciu* I. Ujvidék 1861

14. *Holle*: „Map'a imperiului Austriei" (germana).

15. *Dezsardin Constantinu*: „Map'a de scóla a Europei, facuta la ordinatiunea directiunei serbesci. Belgradu 1855".

16. „Intâi'a carte de lectura si gramatica pentru scólele evangelice din imperati'a austriaca" (slovaca).

17. *Kozenn*: „Map'a imperiului austro-ungaru." Vien'a Hölz (ruténa).

18. *G. Vladescu*: „Elemente de geografia pentru clasele II si a III primarie." Ed. a treispredіecea. Bucuresci 1868 (romanésca).

19. *M. Michaescu*: „Elemente de geografia, fisica si politica ect. edit. trei'a. Bucuresci 1873, (românésca).

20. *Treb. Laureanu*: „Istori'a româniloru, din tempurile cele mai vechi pâna in dilele nóstre." Bucuresci 1873, (românésca).

21. *Treb. Laureanu*: „Atlante geograficu, dupa K. Bonnefont etc. adoptatu pentru scólele române din ordinea M. S. Carolu I Domnulu româniloru. Parisu si Bucuresci 1868, (românésca).

22. *Silviu Selagianu*: „Manualu de Geografia pentru tinerimea româna." Vien'a 1871, (românésca).

23. *Ioanu M. Moldovanu*: „Istori'a patriei pentru scólele poporali române din Ardealu." Blasiu cu aprobarea comisiunei scolare archidiecesane, (românésca).

24. *I. V. Russu*: „Elemente de istori'a Transilvaniei pentru invetiatorii si scólele popularie române." Sibiiu 1865, (românésca).

25. *Meletiu Dreghiciu*: „Istori'a Ungariei in compediu". Timisióra 1874 (româna).

26. „A dóu'a carte de lectura si gramatica pentru scólele populare evangelice din imperati'a austriaca." Prag'a 1867.

27. „A trei'a carte de lectura si gramatica pentru scólele populari evangelice, cu map'a Austriei." (Vien'a, in magazinulu scólei ces. reg. 1873).

28. *Otto F. Matzenauer*: „Istori'a regatului magiaru pentru scólele slovace." Semnitiu 1871.

29. *Demetriu Varn'a*: „Geografi'a tieriloru de sub corón'a Ungariei" etc. Sibiiu 1875, (româna).

30. *B. Kozenu*: „Map'a de parete a Europei". (Vien'a si Brünn. La Andreiu Hölcz).

31. *Visarionu Romanu*: „Carte de lectura românésca pentru scólele române". Sibiiu 1873, (românésca).

32. *Stefanu Popu*: „Legendariu si esercitie de limba, pentru clas'a a II-a a scóleloru poporale". Blasiu 1872, (româna).

33. *Ioanu Tuducescu*: „Istori'a româniloru. Manualu didacticu pentru scólele poporale române. Aradu la Stefanu Gyulai 1876, (românésca).

34. *Nicolau Gy. Vukicsevics*: „Geografia pentru a III si IV clasa a scóleloru nationali serbesci", (in limb'a serbésca).

35. *Acela'si*: „Istori'a patriei unguresci, cu deosebita privire la trecutulu serbiloru din Ungari'a, Croati'a si Slavoni'a, (in limb'a serbésca).

36. *Acela'si*: „Istori'a natiunei serbesci din tempurile cele mai vechi pâna la batali'a dela Cosov'a in 15 prelegeri, pentru copii serbesci". Panciov'a 1877.

37. *Gabrila Zayums*: „Constitutiunea séu cunoscinti'a drepturiloru si datorintieloru civile. F.-Szt.-Marton 1872, (in limb'a slovaca).

38 *Mihaiu Antonius*: „Manualu de geografia." Bistriti'a 1872, editi'a III, (germana).

Unu cuventu in causa impropria.

Ni se scrie din *Aradu*:

Preotulu din Aliosiu D. Vladu este trasu la respundere pentru corespundinti'a publicata in nr. 56 a „T. R." (Regretaramu publicarea corespundintiei cu alta ocasiune. Red.) Nu intielegemu, presupunendu ca ceea ce ni se spune este adeveratu, procedur'a de a trage la respundere pentru afaceri de pressa pre unu preotu, care n'a subscrisu corespundenti'a si prin urmare nici nu se scie déca a fostu autorulu ei, naintea unui foru bisericescu pe bas'a presupuneriloru. Din câte ni se scriu din pârtile diecesei nu putemu ajunge la alta conclusiune, decâtu ca ven. consistoriu aradanu, dupa ce publica colóne imense de rectificári, despre unele si acelesi lucruri sa se restringa pre lânga afacerile disciplinarie bisericesci ce cadu in competenti'a sea; afacerile de pressa inse, déca le afla ca suntu in opositiune cu starea faptica descrisa in vre-o fóia, sa le cerceteze pe calea sea. A cadé inse pecatulu unei plângeri, fia si neesacta asupr'a unoru ómeni, cari nici nu se potu si póte nici nu se sciu apará, trebuie in cele din urma sa apara cá unu feliu de intimidare, ceea ce astadi cându tóta lumea are dreptu a se plange nu este la loculu seu.

Sperâmu ca cele de mai susu voru fi de ajunsu spre a intielege in cercurile competente ca nu apelâmu la dis'a scripturei: „Nu voiescu mórtea pecatosului" si sperâmu mai departe ca nu vomu fi constrinsi a dá si mai multu atentiune unoru lucruri, cari in invalmasielile politice de totu feliulu de astadi, sa ne causeze inca si neplacerea de a rugá pe on. redactiune sa ne deschida o rubrica permanenta pentru de a aperá si a ne aperá in contr'a necasuriloru cari se potu prea lesne delaturá si pe o cale mai indulgenta si corespundietóre spiritului bisericescu.

Varietâti.

⁂ *(Daru prea inaltu).* Majestatea Sea c. si reg. apostolica sa induratu preagratiosu a daruí din siatul'a sea privata 300 fl. spre scopulu edificarei bisericei nóstre orientale ortodocse din *Rengetu* comitatulu Huniadórei.

⁂ Dupa cum aflâmu, consistoriulu archidiecesanu e convocatu pe joi in 18|30 Augustu a. c. la siedintia plenaria pentru pertractarea mai multoru obiecte de importantia.

*** La scól'a normale principale romàna din Monoru, se incepe cursulu scolasticu pe anulu 1877/8 cu 3 Septembre a. c. st. n.

Se primescu toti pruncii, cari au etatea receruta fàra distingere de natiunalitate si confessiune, si fàra de a solví vre-o tacsa scolara séu asiá nu mitulu didactru.

Directiunea scólei normale.

*** *Reuniunea* (sasiloru) *pentru cunoscinti'a tierei* a avutu joi adunarea sea generala.

*** „M. V.“ spune ca din M. Osiorheiu au plecatu spre Bistriti'a oficieri din statulu majoru, cu scopu de a visitá drumurile câtra Bucovin'a.

*** *Calduri mari.* De luni, marti incóce calduri ne mai pomenite. Joi si vineri caldurile s'au prefacutu in ferbintiéla africana (30^0 R. in umbra 42^0 R. in sóre). Vineri spre séra a ploatu pe Surulu si nóptea a fostu ce-va mai recorósa. A dóu'a di caldur'a inse iéra a inceputu a fi mai intensiva.

*** *Intunecime in luna* a fostu joi sér'a. S'au inceputu pe la 11 óre si a duratu pâna dupa mediulu noptiei.

*** *Focu.* Vineri nóptea intre 10 si 11 óre furamu alarmati. Unu focu teribilu se escase in „siur'a popei sasescu“, din Retranchement.

*** „Press'a“ din *Bucuresci* dela 11 Augustu ne face imputare ca amu imprumutatu dela dens'a *resolutiunea* meetingului croatu fàra de a fi indicatu *isvorulu (!).* In adeveru mare pecatu pe unu diurnalu provincialu fatia de o fóia *europeana.* Noi amu cetitu resolutiunea meetingului in multe diurnale, in diverse limbi cu *multu* mainainte decâtu a aparutu in „Press'a“. Din nenorocire „Press'a“ ne a luatu pe dinainte cu publicarea resolutiunei, fàra de a spune isvorulu, pre lânga o mica introducere din *partesi.* „Telegr. Rom.“ n'a facutu alta decâtu pre lânga o introducere si incheiare din *partesi,* a luatu resolutiunea meetingului in colónele sele, precum o luase si „Press'a“ si precum o luara multe alte foi.

„Timpulu“, asia dara si alte foi, cari au luatu notiti'a *intréga* dupa noi nu s'a pacalitu de locu, cum voiesce a sustienea „Press'a“, pentru ca aceste au reprodus'o cu parerile Tel. R., dara nu cu a le Pressei, si citarea numelui foiei nu privesce resolutiunea, ci ceea ce se dice despre resolutiunea meetingului. — Dealtmintrea o spunemu, ca noi, desi ómeni de tóte dilele din proprovincia, pre bagatele de aceste nu punemu mare pretiu si ne mirâmu de jalusi'a unui diurnalu de tali'a „Pressei“, cându o comparâmu cu alte foi din diurnalistic'a straina, de óre ce aci se vedu pe tóta diu'a, si e fórte possibilu ca vedu si domnii dela „Pressa, rapórte lungi de mai mare importantia, trecându dintr'unu diurnalu intr'altulu, fàra a da vreunulu alarma in lume ca li s'au furatu productele reali, dara nu unu productu intipuitu cum este alu Pressei.

N'amu facutu acést'a reflessiune decâtu spre a ferí pe confratii dela „Press'a“ — de ridicolu!

Oferte pentru raniti.

Dle Redactoru! Alaturându listele de ofrande colectate prin subscris'a in favórea ostasiloru raniti din Romani'a: me rogu se binevoiti a le publicá in colónele „Tel. Rom.“ pentru legitimarea mea. Sumele si obiectele s'au trimisu deadreptulu la societatea „Crucea rosie.“

Resultatulu de pâna acum'a e urmatoriulu:

a) in bani gat'a 359 fl. 50 cr. 4 # 4 taleri si 10 franci;
b) in fasie 557 metri 75 cm.;
c) in scama 7 kilo 31 deca;
d) 45 drb. de triangule;
e) 21 deca in compresse si
f) 1 drb. intregu de pândia.

Primiti dle redactoru esprimarea stimei mele, remânu alu d-vostre,

In Oraviti'a mont. in 3/15 Aug. 1877, cu tóta stim'a

Eugeni'a *Munteanu* de *Aldulianu.*

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Tramisa de dómn'a Eugeni'a Munteanu n. de Alduleanu.

(colectata prin dlu Georgiu Bogdanu din Oraviti'a romàna.)

D-nele: Elen'a Cimponeriu 1 taleru. Mari'a Lez'a 1 fl. Elisabet'a Epure 1 fl. dlu Ioanu Ned'a 40 cr. dn'a Teodor'a Strimbei 2 fl. Elen'a Kranzl 1 galbenu. Catalin'a Bogdanu 1 fl. Dlu Lazaru Cucu 1 fl. Dn'a Elen'a Ian'a 1 fl. Elen'a Tiortiolea 50 cr. Semenic'a Sulea 1 fl. Trandafiru Anatali'a 1 fl. Dnulu Elia Epure 50 cr. Sofronie Miclea 50 cr. Iustin'a Iev'a 20 cr. Veturi'a A. Cimponeriu 1 taleru. Ioanu Calinu 50 cr. Elia Bogdanu Strimbeiu 1 fl. An'a Cucu Ned'a 50 cr. Ioanu Bagu 40 cr. An'a Pastila 2 fl. Elisabet'a Olanescu 5 fl. Ioan'a Crenianu 1 fl. Amali'a Vulcanu 2 fl. Carolin'a Nediciu 1 fl. Mari'a Coterl'a 1 fl. Nicolau Berceanu 1 taleru. Sofi'a Pavloviciu 1 taleru. Alessiu Lazaru 50 cr. Dimitriu Crasiovanu 1 fl. Ioanu Draganu 1 fl. Antoniu Mileticiu 1 fl. Ioanu Lazaru 20 cr. Nicolau Tatucu 50 cr. Ioanu Vladuloviciu 50 cr. Pavelu Lazaru 50 cr. Iacobu Runcanu 40 cr. Rist'a Ned'a 50 cr. Constantinu Danu 50 cr. Ancuti'a Oprea Bogdanu 1 fl. Georgiu Bogdanu 2 fl. Heinrich Wolf 50 cr.

Sum'a: 35 fl. 60 cr. 1 galbenu si 4 taleri.

(Din Oraviti'a montana.)

Dlu Timoteiu Miclea 10 fl. Alessiu Munteanu 10 fl. Balt. Munteanu 10 fl. Gabrielu Militiciu 6 fl. Ioanu Mateseranu 1 galbenu in natura. Traianu Miescu 5 fl Dn'a Iuli'a Theofanoviciu 4 fl. Dlu Cost'a Militiciu 3 fl. Dn'a Ecaterin'a Botosiu 3 fl. Elisabet'a Apostolescu 2 fl. Iustin'a Tometescu 2 fl. An'a Stoianoviciu 2 fl. Mart'a Noacu 2 fl. Mari'a Stroi'a 2 fl. Sofi'a Baiasiu 2 fl Sofi'a Stepanu 2 fl. Petru Rugaciu 2 fl. Mari'a Apostolescu 1 fl. Mari'a Copie 1 fl.

Sum'a: 69 fl. si 1 galb. in natura.

(Din Rachitov'a.)

Nicolau Simu 1 fl. Filipu Simu parochu 1 fl. Tom'a Simu 20 cr. Martinu Manciu mare 20 cr. Tom'a Cioreiu 20 cr. Tom'a Simu mare 20 cr. Vasiliu Ciulinu 20 cr. Martinu Petco 20 cr. Pavelu Mancu 20 cr. Tom'a Stanu 30 cr. Teodoru Stanu parochu 70 cr. Maximu Stanu 20 cr.

Sum'a: 4 fl. 60 cr.

(Din Tievaniulu-mare.)

Colectata prin dn'a Mari'a Gait'a si dnulu Iacobu Tiurnea

Nicolau Brai'a 15 fl. Mari'a Gait'a 5 fl. Georgiu Stanc'a negut. 5 fl. Sofroniu Pascu 3 fl. Iustin'a Russu 2 fl. Ioanu Stanc'a micu 2 fl. Magdalen'a Brai'a 2 fl. Iacobu Tiurn'a 2 fl. Elen'a Tieranu 2 fl. Pavelu Vui'a 2 fl. Sofroniu Pop'a 2 fl. Nicolau Stoin'a 2 fl. Anisimu Biro 2 fl. Adamu Pop'a 2 fl. Petru Brai'a 2 fl. Ioachimu Brai'a 2 fl. Petru Rosiu 1 fl. Petru Istvanu 1 fl. Petru Vui'a 1 fl. Ioanu Stoin'a 1 fl. Mari'a Giuc'a 1 fl. Pavelu Brai'a 1 fl. Flórea Lez'a 1 fl. Petru Rosiu Micu 1 fl. Martiti'a Cimponeriu 1 fl. Iacobu Belea micu 1 fl. Hersili'a Cimponeriu 1 fl. Coriolanu Cimponeriu 1 fl. Nicolau Stanc'a 1 fl. N. N. 1 fl. Macsimu Vui'a 1 fl. Florianu Cunceru 1 fl. Ioachimu Urlic'a 50 cr. Nicolau Chitiu 50 cr. Petru Popoviciu 50 cr. Giurgiu Balea 50 cr. Georgiu Bugariu 50 cr. Alfred Hausknecht 50 cr.

Sum'a: 71 fl.

(Din Cladi'a.)

Colectata pri dn'a An'a Linti'a.

Dn'a Ecaterin'a Corcanu 4 fl. An'a Linti'a 2 fl. Sar'a Ani'a 1 fl. Iovanc'a Ani'a 1 fl. Iconi'a Balanu 1 fl. Mari'a Rugaciu 1 fl. Mari'a Ani'a 1 fl. Mari'a Popoviciu 1 fl. Mari'a Stanila 1 fl. Elisabet'a Luc'a 1 fl. Murgu 1 fl. Paraschev'a Corcanu 1 fl. Petr'a Rugaciu 1 fl. Iconi'a Cerbu 50 cr. An'a Popoviciu 2 fl. 80 cr. Iconi'a Tieico 70 cr.

Sum'a: 24 fl.

(Colectata prin dlu Ioanu Petroviciu din Ciclov'a-romàna.)

Dlu Ioanu Petroviciu preotu gr. ort. 15 fl.; dn'a Flórea Iancoviciu repotésa 5 fl.; dsiór'a Silvi'a Petroviciu 3 fl.; d. Ilia Petroviciu 1 fl.; d. Iosifu Petroviciu 1 fl.

Sum'a: 25 fl.

(Colectata prin dlu Ioane Orz'a din Ciclov'a-romàna).

Dlu Pavelu Fiscea invet. 2 fl.; Mari'a Fiscea socia 4 fl.; Ang. Coterla prim. com. 10 fl.; Ioane Orz'a invet. 1 fl.; Elen'a Orz'a socia 2 fl.; Corneli'a Orz'a 1 fl.; Lucreti'a Orz'a 1 fl.; George Simeonu 1 fl.; George Popoviciu parochu 1 fl.: Nicolae Condanu parochu 1 fl.; Masinu Popoviciu teol. abs. 50 cr.; Dumitru Traista juratu 1 fl.; Lazaru Caragea juratu 1 fl.; Traila Códa vicejude 1 fl.; Trifu Stengu juratu 1 fl.; Ioanu Coterla 1 fl; Vaselca Coterla 1 fl.; Procop'a Carasiuvanu 1 fl.; Vasilie Traista 1 fl.; Iancu Potoceanu 2 fl.; Iosifu Códa 2 fl.; Stefanu Ciubla 1 fl.; Pavelu Pircea 1 fl. 10 cr.; Rosalinu Popoviciu 1 fl.; Franz Medy negotiatoriu 1 fl.; Paunu Códa 1 fl.; Miu Caraginu cu soci'a 1 fl.; Vasilie Miu 1 fl.: Ioanu Iumanc'a-micu 1 fl.; Dumitru Potoceanu 1 fl; Ioanu Condanu 50 cr.; George Carasiuvanu 50 cr.; Nicolae Grecu 50 cr.; Mari'a Miu 50 cr.; Vasilie Pircea 50 cr.; Iosifu Branzeiu 50 cr.; Grigorie Pircea 50 cr.; Trifu Carasiuvanu 50 cr.; Simeonu Condanu 50 cr., Trifu Bónca 50 cr., Ilie Branzeiu 50 cr., An'a Branzeiu 50 cr., Vasilie Condanu scolariu 20 cr., Vasilie Pascila 20 cr., Savu Stoi'a 20 cr. Ioanu Encutiu 20 cr., Vasilie Mosiórca 20 cr., Avramu Coterla 20 cr., Alesandru Pircea 20 cr., En'a Brezu 20 cr., George Maranu 20 cr., Petru Ghiru 20 cr., Vasilie Bonca 30 cr., Constantinu Vucu 30 cr., Dumitru Balanu 30 cr., Marianu Balanu 10 cr., Paunu Stangu 10 cr., Elia Mandróne 10 cr.

Sum'a: 79 fl. 80 cr.

(Din Biseric'a-alba).

Colectata prin dlu P. Miculescu parochu.

An'a Eremiciu 2 fl., Iulius Eremiciu 2 fl., Mihaiu Novacescu 1 fl. 40 cr., Const. Balanescu 3 fl., Emili'a Boboroni 1 fl., Mihaiu Nediciu 1 fl., Mihaiu Popoviciu 1 fl., Const. Paleu 1 fl., Angelu Coterla 1 fl. 60 cr, Ioane M. Rosiu 2 fl., Adelaid'a Miulescu 1 fl., Gavrilu Zavoianu 1 fl., Paulu Miulescu 1 fl.,

Sum'a: 19 fl.

Dn'a An'a Mangiuc'a 5 fl., dn'a A. L. Lep'a 1 galb. in natura, dlu Simeonu Mangiuc'a 5 fl., dlu Elia Traila 10 fl.

Sum'a tot.: 39 fl. si 1 galb. in natura.

Acesti'a s'au trimisu deadreptulu colectantelui.

(Din Moldov'a nóua).

Colectata prin dn'a Paraschiv'a Savu nasc. Gurgutu.

Dn'a Paraschiv'a Savu 2 fl., Elisabet'a Popoviciu 2 fl., Iulian'a Bali'a 1 fl., Ecaterin'a Ungureanu 1 fl., Mari'a Gav'a 1 fl, Sofi'a Bali'a 1 fl., Eufemi'a Bali'a 1 fl., Iulian'a Bali'a 1 fl., Pers'a Marisescu 1 fl., Muic'a Marisescu 50 cr.

Sum'a: 11 fl. 50 cr.

(Din Vraniu).

Colectata prin dn'a Mari'a Tamasielu.

Mart'a Tamasielu preotésa 5 fl., Magdalen'a Rosiu preotésa 3 fl., Matiti'a Mitter 2 fl., Id'a Micli'a negutietorésa 1 fl., Mari'a Atnagea 2 fl., An'a Ciulinu 50 cr., Ecatarin'a Mitter 1 fl.

Sum'a: 14 fl. 50 cr.

(Din Mercin'a).

Reverendiss. domnu Ioane Popoviciu ppresb. 1 galb. in natura, Alesandru P. Popoviciu 10 franci.

(Din Racasdi'a.)

Colectata prin dlu Ioane Bistrianu.

Dlu Iacobu Munteanu preotu 1 fl., Simeonu Ciulinu preotu 50 cr., Georgiu Barbu 2 fl., Ioanu Bistrianu 5 fl., Nicolae Simionu 1 fl., Mihaiu Iumanc'a 1 fl.

Sum'a: 10 fl. 50 cr.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Din Oraviti'a montana.)

Prin dna Eugeni'a Munteanu de Alduleanu.

Dn'a Francisc'a Pocrianu 18 darabe de comprese si 8 db de fasie. 36 metri si 16 cm. in scama 17 $^1/_4$ dg.

Dn'a Iulian'a Munteanu 14 db. de triangule si 19 db. de fasie 99 metri.

Flórea Valceanu 10 db. fasie de flanelu 22 metri si 50 cm.

Dn'a Iulian'a Militiciu 6 db. de triangule, scama 34 dg. si 1 db. de fasie 6 metri si 35 17 cm.

Dn'a Ecaterin'a Popoviciu 6 db. de triangule, scama 1 kilo 15 dg. si 7 db. de fasie 37 m. si 17 cm.

Dn'a Mari'a Apostolescu scama 4 dgr.

Dn'a Mari'a Petroviciu scama 45 dgr. si 6 db. de fasie 13 metri 85 cm.

Dn'a Dragoescu, scama 8 dgr. si 1 db. de fasia 3 metri.

Dsiór'a Ecaterin'a Popoviciu scama 51 dkg. 6 db. de triangule si 7 db. de 33 metri si 25 cm.

Dn'a Mari'a Avramescu 3 db. de triangule, 21 dg. de comprese, 3 db. de fasia 18 metri si scama 65 dgr.

Dn'a Mari'a Pocrianu, scama 90 dgr. si 6 db. de triangule

Dn'a Mari'a Mateseranu 8 db. de fasia 42 metri.

Dn'a Ecaterin'a Botoscu scama 6 gr.

Dn'a Matild'a Miescu, 1 kg. si 6 dgr.

Dn'a Ros'a Schnabel unu db. intregu de pândia.

Dn'a Eugeni'a Munteanu de Alduleanu 11 db. de fasia de flanelu 33 metri 55 cm. si scama fina 75 dgr.

(Din Oraviti'a romàna.)

Dn'a Elis'a Olánescu scama 11 dgr. si 7 db. de fasia 43 metri si 5 centimetri.

Dn'a Elisabet'a Nediciu scama 16 dgr. 4 db de triangule si 4 db. de fasia 23 metri.

Dsiór'a Anastasi'a Damianu, scama 14 dgr. si 7 db. de fasia 14 metri.

Dn'a An'a Nediciu 9 db. de fasia 53 metri si 87 cm.

Dn'a Elen'a Demetroviciu, scama 21 dgr.

(Din Racasdi'a.)

Dn'a Anastasi'a Bistrianu, scama 11 dgr. si 7 db. de fasie 77 metri.

Dn'a Flórea Jumanc'a, scama 16 $^1/_2$ dgr.

Dn'a Savu Micsi'a, scama 25 dg.

Sum'a: a) in fasia 557 metri 75 cm.
b) in scama 7 kg. 31 dg.
c) 45 db. de triangule.
d) comprese 21 dgr.
e) 1 db. intregu de pândia.

Reflectare.

Studentii stipendiati din fundatiunea repausatei Ann'a Alesandroviciu din Lugosiu, cari dorescu si pe anulu scolariu 1877/8 a-si retiené stipendiulu avutu in an. scol. 1876/7 suntu provocati pâna in 21 dile dela prim'a publicare a acestei reflectâri, sa arete epitropiei fundatiunale resultatulu studieloru loru din anulu scolariu espiratu, petitionandu totu odata si pentru oferirea stipendiului pre 1877/8.

Nefacendu acést'a, séu fiindu resultatulu studieloru neindestulitoriu, beneficiulu se va sistá.

Recursele francate sa se adresedie câtra presiedintele epitropiei fundatiunale Rvrd. D. G. Pesteanu protop. gr. or in Lugosiu.

Epitropi'a.

Burs'a de Viena.

Din 13/25 Augustu 1877.

Metalicele 5%	63	75
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	80
Imprumut. de statu din 1860 .	74	95
Actiuni de banca	112	—
Actiuni de creditu	831	—
London	180	90
Oblig. de desdaunare Unguresci	121	—
„ „ „ Temisiorene .	74	50
„ „ „ Ardelenesci .	74	50
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	106	—
Galbinu	5	72½
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	64½
Valut'a nóua imperiale germâna	59	10

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci din Crisciori cu léfa anuala de 180 fl. bani gat'a, cuartiru si 2 steng. cubici de lemne de focu, se escrie concursu pâna in 20 Sept. a. c.

Doritorii de a fi alesi au a-si trimite petitiunile loru instruate conformu legiei, alaturându testimoniulu de cualificatiune, la subsemnatulu in Bradu (com. Hunedórei).

Bradu, 9/8 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

N. I. *Miheltianu*,
prot. gr. or. a Zaranduluí.
1—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a confessionala gr. or. din Cetea, protopresbiteratulu Albei-Iulie, cu terminu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele:

1. Salariu, pe anulu scol. 1877/8, 140 fl. v. a. si anume:
   a) din fondulu scolasticu 60 fl. solviti anticipative in rate lunarie.
   b) 80 fl. dela parintii pruncilorn obligati a frecuentá scól'a.
2. Cuartiru liberu in edificiulu scólei; si
3. Lemne suficiente de incalditu.

Doritorii, cari voiescu a ocupá acésta statiune invetiatorésca, sa-si inaintedie cererile loru la subscrisulu — provediute cu documentele prescrise de statutulu org. si legea scolara — pâna la terminólu susu indigitatu.

Alb'a-Iuli'a, in 8 Augustu 1877.
In contielegere cu comit. parochialu.

Alesandru Tordosianu m. p.
protopresb. gr. or.
1—3

Nr. 57 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a romána gr. ort. din comun'a Fintoagu se escrie concursu pâna in 8 Septembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Salariu anuale in bani 72 fl. v. a.; in naturale 64 mertie, parte grâu parte cucuruzu; 4 stângeni de lemne si cuartiru in edificiulu scólei cu gradina de legume.

Concurentii pedagogi absoluti cu esamenu de cualificatiune, voru avé a-si adresá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu, la subsemnatulu oficiu protopresbiterale in Dev'a pâna la terminulu indicatu.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Dev'a, 8 Augustu 1877.

Ioanu *Papiu*, m/p.
protopresb.
1—3

Nr. 157 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a romána gr. or. din opidulu Dev'a, se escrie concursu pâna in 8 Septembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Salariu anuale 300 fl. v. a. cuartiru in edipciulu scólei si lemne de incalditu si unele accidentii stolari.

Dela concureoti se cere se fia pedagogi absoluti cu esamenu de cualificatiune; se recunósca limb'a magiara, si incâtu-va si cea germana, pre lânga aceste va fi preferitu celu ce va sci cântarile bisericesci si tipiculu.

Suplicele instruite in sensulu statutului organicu si legei scolarie se voru adresá la acestu oficiu protopresbiterale pâna la terminulu de susu.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Dev'a, in 8 Augustu 1877.

Ioanu *Papiu* m/p.
ppresbiteru.
1—3

Concursu.

La scól'a confessionala gr. res. din Pianu de susu protopopiatulu S. Sebesiului suntu de ocupatu dóue posturi de invetiatori, se publica acestu concursu cu terminu pâna la 28 Augustu st. v.

Salariulu pentru unu postu e de 200 fl. v. a., iér' pentrualu doilea de 150 fl. cortelu si lemne de focu.

Cei ce voiescu se ocupe acestea posturi au se-si indrepteze suplicele inzestrate cu documentele provediute in statutulu organicu si legea scolara parintelui ppresbiteru Ioanu Tipeiu in S. Sebesiu.

Pianu de susu, in 20 Iuliu 1877.

Comitetulu parochiale gr. or.
3—3 *in contielegere cu ppresbiterulu.*

Nr. 54/1877.

Concursu.

Cu aprobarea Preavenerabilului Consistoriu archidiecesanu dto 7 Iuliu a. c. Nr. 1006 scol. cu acést'a se escrie concursu pentru vacant'a statiune de invetiatoriu dela scól'a confesiunala gr. or. din Sibotu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele suntu 200 fl. v. a. cuartiru gratuitu si 5 orgii de lemne de incalditu.

Cei ce dorescu a se aplicá la acést'a statiune invetiatorésca suntu poftiti a-si asterne suplicele loru pâna la terminulu amintitu la subscrisulu, documentându ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale si cursulu pedagogicu séu clericalu, adeverintia ca suntu de religiunea gr. or. si despre purtarea morala.

Oresci'a, 27 Iuliu 1877.

In contielegere cu comitetuln parochialu respectivu.

Nicolau *Popoviciu* m/p.
ppresbiteru de ritulu gr. or. alu
3—3 Oresciei (Szászváros).

Concursu.

In urm'a decisiunei Venerabilului consistoriu diecesanu din Caransebesiu dto 28 Iuliu a. c. st. v. se escrie concursu pentru unu invetiatoriu ordinariu si unu adjunctu la scól'a superióra de caracteru confessionalu din Bozoviciu, — invetiatoriulu ordinariu cu salariu anualu de 600 fl. si 100 fl. pentru cuartiru, celu adjunctu cu salariu anualu de 500 fl. si 50 fl. pentru cuartiru.

Doritorii de a competá la postulu ordinariu au a documentá:

1. Ca suntu români gr. resariteni.
2. Ca au absolvatu gimnasiulu séu scól'a reala superióra cu succesu bunu.
3. Ca au ascultatu cursulu pedagogicu si au depusu esamenulu de cualificatiune cu succesu bunu din sciintiele naturali, matematice si desemnu cari studii va avé a le propune.
4. Ca au avutu o purtare morala buna.

Doritorii de a competá la postulu de adjunctu au a documentá:

1. Ca suntu români gr resariteni.
2. Ca au absolvatu celu putienu gimnasiulu inferioru cu succesu bunu.
3. Ca au ascultatu cursulu pedagogicu si au depusu cu succesu bunu esamenulu de cualificatiune séu in lips'a acestui'a sa documenteze o pracsa mai indelungata pre terenulu scolariu, obligându-se a depune acestu esamenu in terminu de unu anu.

Dela competenti se recere pre lânga limb'a rom. si cunoscinti'a perfecta a limbei magiare si germane.

Petitiunile astfeliu instruite suntu a se adresá câtra presiedintele comitetului scolariu gr. or. dlui Petru Pislea in Bozoviciu cttulu Severinului pâna in 25 Augustu a. c. st. v.

Bozoviciu, in 2 Augustu st. v. 1877.

Petru *Pisli'a*, Nicolau *Brinzeiu*,
presied. notariu.
3—3

Nr. 202 protop.

Concursu.

Pentru ocuparea postului vacantu de invetiatoriu la scól'a poporala gr. or. in comun'a Sinc'a nóua, protopresbiteratulu Fagarasiului I., se deschide concursu pâna la 31 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu postulu acest'a suntu urmatórele:

1. Salariulu in bani 200 fl.;
2. cuartiru in incaperile scólei;
3. lemnele necesarie de incalditu.

Doritorii de a ocupá postulu acest'a trebue sa fi absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale, cursulu pedagogicu séu clericalu, sa aiba atestatu de cualificatiune, si sa fia si cantâretiu la strana; — concursele loru astmodu instruite conformu stat. org. au a si le asterne pâna la terminulu aretatu, subscrisului comitetu parochialu.

Sinc'a nóua, 28 Iuliu 1877.

In contielegere cu preaon. dnu protopopu tractualu Petru Popescu.

Comitetulu parochialu:
Ioanu Scurtu, *m. p.*
2—3 capelanu si presiedinte

Concursu.

Pentru ocuparea statiuniloru invetiatoresci la scól'a confessionale din Siugagu ppresbiteratulu S. Sebesiului se escrie concursu cu terminu pâna la 21 Augustu a. c. st. v.

Salariulu pentru o statiuue este de 250 fl. cortelu si lemne de focu, pentru cea de a dóu'a 150 fl. cortelu si lemne.

Doritorii ce voiescu sa se aplice la preatinsele statiuni invetiatoresci au se-si inainteze cererile loru provediute cu documentele prescrise de statutuln organicu si legea scolare scaunului ppresbiterale in S. Sebesiu.

Siugagu, in 20 Iuliu 1877.

Comitetulu parochialu gr. or. in contielegere cu ppresbiterulu.
3—3

Nr. 163/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu de clas'a III la scól'a gr. or. din Hermanu, ppbiteratulu alu II-lea alu Brasiovului, se deschide concursu cu terminu pâna la 28 Augustu a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) salariu din cass'a alodiala 200 fl.
b) unu fenatiu care aduce 15 fl.
c) cá cantoru primesce dela tóta famili'a unu siustariu bucate, si din venitulu stolaru a trei'a parte.
d) cuartiru in edificiulu scólei.

Concurentii gimnasisti pedagogi ori teologi absoluti, cu esamenu de cualificatiune voru avé a-si adresá suplicele loru instruite in sensulu stat. org. la subsemnatulu oficiu ppbiteralu in Brasiovu, pâna la terminulu mai susu semnatu.

Brasiovu, in 2 Aug. 1877.

In contielego cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Petricu*, m. p.
protopresbiteru,
3—3

Nr. 65./1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a gr. or. romána din comun'a Tohanulu nou, protopresbiteratulu Branului, se escrie concursu pâna la 30 Augustu a. c.

Invetiatoriulu are sa fia totodata si cantaretiu la biserica.

Emolumentele suntu:

1. 100 fl. salariu pentru scóla;
2. 20 fl. pentru scól'a de repetitiune;
3. 20 fl. pentru servitiulu de cantaretiu la biserica si tacsele indatinate cá atare, cari inca se potu calculá cu 30 fl. v. a.

Concurentii au a-si adresá concursele loru instruate in sensulu statutului organicu preaonoratului domnu Iosifu Baracu, protopresbiterulu tractului I. alu Brasiovului si administratore alu Branului — in Brasiovu, documentandu ca au absolvitu celu putienu 4 clase gimnasiale, au esamenulu de cualificatiune si sciu cantârile bisericesci.

Tohanulu nou, 1 Augustu 1877.
In contielegere cu dlu protopresbiteru Iosifu Baracu.

Comitetulu parochialu:
Ilariu Plotogea, m. p.
2—3 parochu cá presied. comit.

Anunciu.

Subscrisulu si-a transpusu cancelari'a advocatiala dela **Beinsiu** la **Sibiiu** in strad'a Cisnadiei Nr. 20.

Parteniu Cosm'a,
advocatu.
3—3

Unu teneru bine crescutu, *cu celu mai putienu patru clase elementare*, se primesce cá

invetiacelu de negutiatoria

la

Antoniu Bechnitiu,
in Sibiiu.
2—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 65. ANULU XXV.

Sibiiu 18|30 Augustu 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Sibiiu, 17 Augustu.

Fiindu astadi diu'a onomastica a Escelentiei Sele Présântitului P. Archiepiscopu si Metropolitu **Mironu** Romanulu, s'a celebratu servitiu ddieescu solemnu in biseric'a din cetate, la care a participatu membrii consistoriului, corpulu profesoriloru seminariali, invetiatorii intruniti la cursurile supletórie din locu si alti cetatieni.

Dupa servitiulu ddieescu consistoriulu si corpulu profesoralu in corpore prin rostulu P. Protopr. si Dir. seminarialu Ioanu *Hani'a* au adusu Esc. Sele felicitârile loru; dupa aceea invetiatorii dela cursurile supletórie prin conducatoriulu loru Ioanu Romanu Dir. scol. in Rasinari.

Resbelulu.

La Sipc'a a cursu multu sânge pâna la 25 Aug. n. fâra de nici unu resultatu favorabilu pentru turci. Rusii si au tienutu positiunile loru, cu tóte ca in diu'a dela 25 Aug. pe la 9 óre diminéti'a au atacatu positiunile rusesci cu o veementia teribila. In decursulu celoru cinci dile de lupta rusii au perdutu pe generalulu *Dorosinski*, carele a condusu aperarea passului, 27 oficieri si 900 soldati vulnerati. Numerulu mortiloru nu erá inca cunoscutu. Dela turci nu se putura aflá inca câti au cadiutu morti si câti vulnerati.

Despre lupt'a dela Ayaslar cetimu intr'o telegrama oficiala din Petersburg, ca indata dupa caderea localitâtiei Ayaslar in mânile turciloru, comandantulu divisiunei 13 rusesci a demandatu generalului Prochoroff a luá positiunea perduta. Regimentulu Sofi'a a si luat'o. In 23 turcii au incercatu de nou luarea Ayaslarului inse fura respinsi. In 24 au reinnoitu turcii ataculu, care s'a terminatu cu retragerea rusiloru la Sultankoi dóue óre spre nordu dela Ayaslar. — In alta telegrama rusésca se spune ca dela23 incóce nu s'a mai reinnoitu atacurile asupr'a Ayaslarului, de unde aru urmá ca se afla inca in mânile rusiloru.

„Pest. Ll.“ cunoscutu prin turcofilismulu seu esageratu este necajitu focu pe turci ca n'au pututu obtiené resultate favorabile din luptele aceste. Dupa fói'a acést'a inceputulu lupteloru in apropiarea dela Eski-Djum'a n'a avutu altu scopu decâtu o recunóscere din partea rusésca. De ací deduce mai departe ca coincidenti'a lupteloru din Bulgari'a cu cea dela Sipc'a e curatu numai intemplare. Dilele sângeróse dela 21—24 au costatu multi ómeni, dice „P. Ll.“, dara nu s'a ajunsu nici unu scopu. Lui Suleiman face mari imputâri, ca precum din Muntenegru asiá si dela Sipc'a, a tramisu pre multi (turci) in paradisu.

De optu dile mai fâra intrerupere se lupta turcii pentru a scóte pe rusi din pasulu Sipc'a. Multi turci jertfesce pe fia-care di Suleiman pasi'a si respandesce faim'a ca a luatu pasulu Sipc'a, pentru cá mai tardiu sa vina a rectificá, ca nu pasulu, ci satulu Sipc'a este cuprinsu de turci. Unele foi din Budapest'a si Vien'a respandisera alalta-ieri scirea ca Suleiman a luatu pasulu Sipc'a; nu numai, ci ca a omoritu 10,000 rusi si restulu de 20,000 l'a incungiuratu de asiá incâtu nu mai póte scapá nici chiaru unu mare duce rusescu. Cu alte cuvinte rusii si-aru fi gasitu Sedanulu loru la Sipc'a. Dar' vestitoriulu celu reu nu intârdia si intr'o telegrama din Constantinopole, din 28 Augustu n. spune ca Suleiman pasi'a a ocupatu *siantiurile* dela *intrarea* in pasulu dela Sipc'a, nu este inse in pososs iunea passului. Dreptu infrumsetiare a acestei demintiri turcesci data gloriei turcesci, se dice mai departe: Batali'a de eri (27 Aug.) a fostu fórte sângerósa mai cu séma pe partea rusésca

Dela Plevn'a inca nici o scire positiva. „Pol. Corr.“ spunea ca ací abiá se voru incepe operatiunile pe la 28 Aug. Pâna la datulu acest'a Russi'a va fi avutu concentrati 90,000 ómeni in giurulu Plevnei, lânga care suntu de a se mai adauge 14,000 români.

Unele detaiuri reproducemu mai la vale dupa „U. p. A.“ despre trecerea românilorn de sub Carolu la Corabi'a. „U. p. A.“ vorbesce indirectu pre cândn „L'Orient“ mai acele'si lucruri le spune intr'unu modu positivu.

Spre completarea raporturiloru despre resbelu reproducem dóue corespundintie. (A se vedé mai la vale)).

Turcii recunoscu, de si cu multe reserva, ca au fostu batuti la Sipka. Ei spunu ca au atacatu positiunile fortificate ale Rusiloru. déru ca, dupa o lupta de patru spre-diece óre, nu le-au pututu luá. Apoi adaugu ca rusii au facutu mai multe esiri, caror'a au resistatu cu multu eroismu.

Informatiunile nóstre particulare ne facu cunoscutu ca perderile suferite de turci in acésta aru fi multu mai mari de câtu cele suferite de rusi la Plevn'a.

Turcii au atacatu de pe câmpia si de prin strimtori. Rusii s'au aparatu de pe 'naltimile intarite. Tóte strimtorile pasului Sipc'a erau pline de cadavre.

Din scirile ce amu publiatu, s'a pututu vedé ca turcii au fostu respinsi si alunpati. Cu tóte acestea, telegramele loru spunu numai ca lupt'a a remasu nehotarita.

Dâmu aici unele detaiuri dela teatrulu de lupta dupa „Timpulu“:

Constantinopole, 21 Augustu.

Suleiman pasi'a anuncia ca turcii au reocupatu satulu Sipc'a. Dupa ce a sositu la Cazanlic, elu a tramisu cavaleria atâtu regulata câtu si iregulata contr'a celoru trei escadróne de cazaci, ce ocupau positiuni intre Cazalnic si Sipc'a. Dupa o scurta incaierare in care au cadiutu 10 cazaci, rusii s'au retrasu in dosulu fortificatiuniloru ér' turcii au ocupatu satulu Sipc'a.

St. Petersburg, 23 Augustu.

Se comunica oficialu din Alesandropole dela 22 Augustu. Dupa scirile sosite aici perderile turciloru au fostu in lupt'a dela 18 Augustu de 800 ómeni. Colón'a lui Tergukassoff, din care a remasu o parte la Igdir, se aflá la 20 Augustu la Karukdara. Trupele dela Igdiru a avutu o incaierare, fâra de importantia cu câte-va batalióne turcesci.

St. Petersburg, 23 Augustu.

Se comunica oficialu din Gornistuden ca rusii urméza a se mantiené in strimtorile dela Sipc'a. Generalulu Radecky a plecatu cu ajutóre la Sipc'a.

Turcii au fostu opriti in inaintarea loru spre Selvi. Astadi au inceputu din nou a inaintá. Trupele rusesci au luatu positiuni lânga Selvi. In Plevn'a e linisce. Din Rusciucu, Rasgradu, Siuml'a si Eski-Djum'a, turcii au facutu incercâri spre a intrerupe sirulu avant-posturiloru rusesci.

Constantinopolu, 24 Augustu.

O telegrama a lui Suleiman-pasi'a cu dat'a de Marti'a trecuta confirma ataculu facutu de trupele sele in contr'a fortificatiuniloru din strimtórea dela Sipc'a. Turcii se luptara sub ceru liberu patru-spre-diece óre sub foculu fórte violentu alu tunuriloru de calibru micu, cari totusi produsera putienu efectu. Rusii facura mai multe esiri la cari turcii resistara vitejesce causându-le perderi simtitóre. Turcii perdura mai multi ofitieri si soldati.

Diu'a se sfersí fâra resultatu decisivu. Lupt'a trebui'a sa incépa a dou'a di

Gabrov'a, 24 Augustu.

La 23 Augustu, armat'a lui Suleiman-pasi'a reinoí cu fortie fórte considerabile ataculu in contr'a positiuniloru ruse dela Sipc'a.

Acestu atacu s'a facutu de trei pârti de-odata si cu o inversiunare fórte mare.

Ajutati de tiraliori din a patr'a brigada, cari alergara pe cai de cazaci, rusii respinsera tóte asalturile turciloru. A patr'a brigada ajunse indata intréga; ea intrá in linia la órele 9 sér'a. Lupt'a se prelungí cu acela'si caracteru de inversiunare pâna nóptea prea târdiu. Cu tóta superioritatea in numeru a turciloru, si efectele focuriloru loru distructóre; rusii se mentienura in positiunile loru dela Sipc'a in potriv'a armatei intregi a lui Soleiman-pasi'a, vreme de patru dile de lupta fâra alimente calde si fâra somnu.

Dela patru óre de diminétia lupt'a reincepù, dar' se marginí la unu locu fórte aprinsu care slabí putienu câte putienu si inceta de a mai fi auditu in Gabrov'a.

Cele din urma sciri dela Sipc'a dicu ca arip'a stânga a turciloru a fostu sdrobita. Dóue tunuri cari amenintiau spatele positiuniloru rusesci, au fostu silite sa taca.

Gornistuden, 25 Augustu.

Turcii reinoira la 24 ataculu loru asupr'a Jaslarului. Inaintea marei superioritâti in numeru a fortieloru turcesci, rusii se retrasera la positiunea dela Sultankeoi.

Cetimu in „U. p. A.“:

Se traiasca Romani'a libera si independinte prin ea insasi !!!

Aflâmu ca ieri nópte, la 12/24 Agustu, o parte din armat'a româna a trecutu pe malulu dreptu alu Dunarei.

Trecerea s'a facutu' pe câtu puturamu aflá, pe la Corabi'a si Magurele.

Ni-se spune ca pe la Corabi'a a trecutu o brigada de infanteria, cu artileria si cavaleria. éru pe la Magurele numai vr'o trei regimente de cavaleria.

Se crede ca parte din restulu armatei va trece in curendu, fâr'a se sci loculu trecerei.

Se mai vorbesce de unu manifestu alu capului statului catre natiune si armat'a ei.

Ni se comunica scirea ca, intre armat'a rusa si turca, de trei dile lupt'a urméza fâra incetare pe lânga Plevn'a. „U. p. A.“

Cetimu in „Gazet'a Transilvaniei“ urmatórea corespondintia:

Nicopoli, 4/16 Augustu.

Eri din intemplare amu datu de unu diariu, in care se descrie spiritulu ce domnesce astadi intre unguri facia cu resbelulu orientalu si din care amu intielesu, intre altele, ca prin Ungari'a si Transilvani'a se colportéza scirea, ca armat'a nóstra aru fi fostu batuta de turci si aruncata din Nicopoli preste Dunare, lucru ce me face se ridu, iér' pe de alta parte 'mi aduce a minte de proverbulu: „Flamândulu codrii viséza.“ Spuneti-le acelor'a, cari nascocescu asemeni sciri mincinóse, ca acei turci, cari se dea armat'a româna preste Dunare, nu s'au nascutu inca.

Armat'a nóstra nu numai ca se gasesce in deplina sanatate in Nicopoli, dar' sentinel'a ei *dorobantiulu*, sta neclintita la pórt'a Plevnei, tienendu in respectu pe basi-buzucii lui Osman-pasi'a.

Ori-câtu de mari, in aparintia, aru fi succesele turciloru, totusi adoratorii loru n'o se aiba placerea a vedé ostirile române aruncate preste Dunare.

Acum'a ne aflâmu intr'o linisce completa pe tóta lini'a si trupele ruse si române petrecu timpulu numai cu pregatiri pentru marea di, ce le-o prepara Plevn'a.

Nu me temu de succesulu acelei dile, nici nu me ingrijescu de sângele multu ce are sa se verse, dar' ce me ingrijesce este, ca iérn'a va se apuce ostirile inca pe aici. Suntemu dejá in tómna si armatele crestine suntu inca departe de tient'a ce si-au pus'o, câci, ori-care aru fi resultatulu marei batalii ce trebuie se aiba locu la Plevna, finitulu acestui resbelu inca este departe.

Cá sa ve puteti formá o mica ideia despre orasiulu Plevn'a, care in dilele din urma a facutu atât'a svonu si va mai face inca in resbelulu de facia, se vi-lu descriu aci in putiene cuvinte:

Plevn'a este unu orasiu deschisu cam de 8—9 mii locuitori, asiediatu in valea Griviti'a, care da in riulu Vid din apropiarea despre vestu a orasiului. Dela luarea Nicopolei si pâna acum'a inaltimile ce incungiura Plevn'a, au fostu intarite de câtra turci astfeliu, incâtu orasiulu a devenitu nu cetate, ci o tabara intarita. Spre a se puté apropiá cine-va de acésta tabara, trebuie sa strebata intâiu mai multe velcele, situate paralelu cu frontulu ei, astfeliu ca asemenea miscare trebuie facuta in foculu inamicului, datu din bateriele si retransiamentele (siantiurile) construite dupa tóte sciintiele fortificatiunei, in forma de galerii, mai bine disu de amfiitheatru, incâtu in ori-care parte a-i incercá ataculu, intempini acela'si frontu intaritu si acela'si numeru si calibru de guri de tunu, cari 'ti rinjesce in fatia in modu despretiuitoriu.

Ce e dreptu, déca turcii suntu tari in ceva'si, apoi acést'a este fortificarea, prin urmare defensiv'a. De ací nu numai se póte conchide, dar' domnesce chiaru o generala convictiune, ca ofensiva este partea cea mai slaba a loru, asiá incâtu soldatii turci, odata derangiati séu dislocati din visiunile loru, unde siedu ascunsi cu lad'a de cartusie lânga ei, pe cari le intrebuintiéza cu multa dibacia, suntu perduti. In casulu acest'a lesne póte fi curatitu loculu de armate intregi turcesci, pe cari greu le mai poti intalní, câci iérasi trebuiesce multu tempu pâna sa fia in stare a se opune din nou.

Acést'a este propri'a arta a turciloru de a se bate, care se esplica prin faptulu, ca armat'a turca se compune in cea mai mare parte din trupe neregulate, cari, lipsite mai de totu de mijlócele de transportu, 'si gramadescu la locuri bine alese tóta munitiunea si tóte provisiunile possibile, unde fortificandu-se 'si astépta sórtea cu coranulu in mâna. Odata positiunea perduta, cu ea voru perde si totu materialulu adunatu, pâna si pantalonii si salvarii.

. . . Deocamdata insa sa-i mai lasâmu sa-'si manance pilafulu in linisce, câci cine scie déca mâne séu poimâne voru mai avé acésta ocasiune.

Corespondintia particolara a „Pressei“.

Hârsiov'a, 8 Augustu, 1877.

De o luna de dile, de candu lipsescu de acasa, si in acestu intervalu eu amu venitu in partea ost-nordica a Bulgariei, in asiá numit'a bucatica Dobrogi'a, mosi'a renumitului in anticitatete Dobre Voivod'a. Tóta acésta parte, incependu dela Tulcea si traversandu Babadag, Laccea, Macinu, Hârsiov'a, Cernavod'a, Medjidie si Kiustendje, amu ocolit'o; la 3 ale curentei, amu plecatu dela acelu din urma, la 4 amu fostu la Cernavod'a, la 5 la Hârsiov'a, iér dela Macinu, de unde trecuiu podulu cu câruti'a, la órele 8 si jum. (a. m.) amu fostu in Brail'a, unde amu statu jumetate di, si de unde m'amu re'ntorsu aici.

Fiindu in Brail'a, la gara amu cumperatu „Românulu“ si „Telegrafulu“, spre a vedea ce noutâti se afla, câci nu cetisemu diare, de câtu abiá de dóue ori in terminu de o luna. Cetindu depesiele „Agentiei Havas“, crediute cá cele mai adeverate de câtra toti acei cari se ocupu a cetí diare, amu fostu surprinsu, vediendu ca rusii au fostu scosi din strimtorile Balcaniloru (lucru de necrediutu!), ér turcii se apropie din trei pârti spre Târnov'a! De siguru ca, déca corespondentele care a datu aceste noutâti aru fi fostu pe acelea locuri, séu celu putinu aru fi observatu cu atentiune hart'a topografica a acestoru pârti, nu s'aru fi insielatu de a spune asemeni erori, pre cari nimeni nu le póte crede si nu le va crede nici odata.

Déru, cetindu si mai la vale, surprinderea mea a fostu si mai mare, câci onor. corespondentu alu „Agentiei Havas“ spune nisce fapte imaginare, nisce erori pe care eu credu ca nici elu nu le va crede! Acolo se spunea, ca *rusii au evacuatu Dobrugi'a. Turcii au ocupatu Kiustenje fâra resistentia*, etc. Tóte acestea insa nu suntu de câtu nisce pure inventiuni scornite espresu de corespondentii „Agentiei Havas“, nisce neadeveruri, pe cari mintea omului nu le póte cuprinde. Spre a nu fi indusi in eróre onor. d-vóstra cetitori, eu amu luatu curagiulu de a le spune, prin stimabilulu d-vóstra diaru, urmatórele:

Nu este nimicu fundatu din tóte câte s'au scrisu in privinti'a retragerei rusiloru de pre la strimtorile Balcaniloru. Aceste strategice positiuni nu se iau asiá de lesne din mânile rusiloru, câci 5,000 de ómeni potu tiné pe locu 100,000 ómeni. Spre a lasá asemenea positiuni strategice si de asiá mare insemnatate si importantia, suntu capabili numai Turcii. Soldatulu rusu nu fuge, elu merge inainte si móre cá unu vitézu, déru positiunea incredintiata lui nu o abandona. Esemplu avemu Plevn'a. Cu tóte perderile cele mari ale rusiloru, ei nu si-au abandonatu positiunile.

Câtu pentru Dobrodj'a, ca a fostu evacuata de rusi, nici nu este de gânditu! Rusii suntu tabariti pe valulu lui Traianu. Ei au acolo tunuri de tóte marimele si este imposibilu de a se apropi'a turcii pe acolo.

La 19 Iulie trecutu, dóue monitóre turcesce au venitu la Kiustendje nóptea, si dela órele 11—2 au bombardatu orasiulu, déru ghiulelele (obusele) n'au pututu ajunge la malu si rusii n'au respunsu de câtu numai atunci, candu aprópe la órele 2 spre diua au cadiutu dóue obuse la marginea orasiului. Artileri'a rusa a aruncatu 3 obuse, din cari un'a a lovitu pe unulu din monitóre, si atunci ei s'au departatu. Déru tunurile rusesci au fostu mici, pentru care causa pâna in diua au fostu aduse cu drumulu de feru dela Cern'a-Vod'a 6 tunuri de eelu mai mare calibru si asiediate la teribilele baterii facute la ambele maluri din ambele pârti ale orasiului. Afara de acést'a, portulu Kiustendje este preseratu cu torpile la o distantia destulu de depârtata asiá incâtu i este cu neputintia flotei turcesci de a se putea apropiá spre a bombarda acestu portu, si cu atâtu mai putienu de a putea debarcá armat'a turca acolo.

La 3 ale curentei s'au lasatu alte dóue monitóre turcesci despre Silistr'a in apropierea de Rasovat'a. Rusii vediendu-i, s'au dusu la intimpinarea loru, cu vaporulu românu „Fulgerulu“, din care causa monitórele turcesti au fostu silite de a o luá la sanatós'a, si rusii i au lasatu. Turcii, vediendu ca nu suntu urmariti, au opritu monitórele. Nóptea marinarii rusi s'au strecuratu si le-au impresuratu cu torpile, si cu modulu acest'a inca dóue monitóre turcesci remânu nepracticabile, si cari de siguru in curendu, séu voru fi asverlite in aeru, séu se voru predá rusiloru.

In dilele trecute a fugitu din Silistr'a unu ciobanu, pre care turcii la retragerea loru lu luase impreuna cu 700 oi. Venindu la Hârsiov'a si cercetatu fiindu de câtra prefectulu Hârsiovei si Macinului d. Pahacevu, (unu rusu militaru) a declaratu ca in Silistr'a nu suntu de câtu 1000 de ómeni armata turca, in afara de Silistr'a in cele 13 fortaretie (tabii) suntu inca 3000, ier in apropierea de dóue óre in josulu Silistrei, la satulu Almalâe, stationéza inca 1000, cu 30 cerchezi cavalerie.

In cetatea Silistrei, crestini nu mai suntu, câci turcii vediendu ca nu au provizie indestulu, au datu pe crestini afara din cetate si ei suntu dusi prin satele apropiate. Iér familiile turcesci stau tóte. Toti cerchezii suntu viriti in padurea cea mare numita *Deli-Osmanu*, si care se intinde intre Silistr'a si Pasardjicu.

Drumulu de feru dela Cernavod'a pâna la Kiustendje este in stapânirea rusiloru si transporta provisie si armata in tóte dilele. Acésta linie strategica este de mare insemnetate pentru rusi; de aceea déru niminea se nu crédia ca rusii o voru abandoná asiá lesne, precum au facutu turcii. Cazacii traversa câmpiile intinse in fati'a acestei linie, in departare de 1—2 poste. Multe ori ei se ducu pâna la padurea *Deli-Osmanu*, facendu cercare, nu cum-va voru putea incelá pe Cerchezii aflati acolo de a esi afara.

Comunicatiunea Dunarei dela Brail'a pâna la Cernavod'a este deschisa, si siese vapóra circula necontenitu, dóue in susu si dóue in josu cu provisie, armata si turci robi, pre cari in micile loru escursiuni i prindu rusii. Se transpórta asemenea si multi bolnavi (nu raniti), cari s'au bolnavitu din caus'a relei positiuni, aerului infectuosu si relei ape din Medjidie, din care causa si armat'a rusa este departata din acestu locu, si de atunci nu se mai vedu bolnavi. Telegrafulu in tóta Dobrogea este restabilitu si serva pentru trebuintiele armatei.

La venirea mea din Hârsiov'a spre Macinu, amu intelnitu pe drumu, in apropierea satului Ostrovu, vre-o 1000 de cazaci, iér la Macinu vre-o 4500 armata rusa, destinati si unii si altii pentru Hârsiov'a, unde voru stationá pentru totu timpulu duratei resbelului.

Simptome noue.

Cetitorii nostri gasescu mai la vale notitia imprumutata din „Nat. Ztg.“ din Berlinu. Notiti'a privesce deadreptulu o convetiune incheiata intre Romani'a si Russi'a in tempulu din urma asupr'a cooperatiunei armatei romane pe rip'a drépta s Dunarei.

Lucrulu in si sine s'aru parea de totu simplu.

O miscare suprindietorie inse in biroulu telegaficu intre Brasiovu, Budapest'a si Vien'a ne atragea cu vre-o dóue dile mai nainte deosebitu atentiune si ne stêrnea presupunerea, ca ceva s'a intemplatu in cercurile diplomatice, ce mâne poimâne va iesi mai bine la ivéla, dara deocamdata trebuie gacitu.

Inainte de a se scí in Berlinu séu póte de-odata cu ajungerea scirei in Berlinu despre conventiunea cea nóua, „P. Ll.“ publica nisce sciri tataresci din Brasiovu si de buna séma din acela'si isvoru primesce „Fr. Blatt“ din Vien'a sciri dela Budapest'a, ca rusii nu voiescu sa coopereze românii cu densii si ca marele duce Nicolae staruiese pre lânga desarmarea româniloru. Disele foi mai sciu si alte detaiuri. Ele spunu ca *Carolu* a amenintiatu cu retragerea sea in Austro-Ungari'a. In acela'si tempu press'a austro-ungara, cu putiene esceptiuni, sa arunca cu o furia potentiata in asemanare cu alte dâti asupr'a regimului din Bucuresci si asuprr'a româniloru si 'i face cameleoni si mai scie Ddieu câte tóte.

Ce sa fia acést'a? Se intrebau multi.

Atunci vine „Nat. Ztg.“ si de deslusiri; atunci vine „U. p. A.“ din Bucuresci si deslusiri, dicendu cestu din urma, ca atâtu ministrulu presiedinte câtu si celu de esterne (din Romani'a) s'au intorsu fórte multiamiti din missiunile loru.

Va sa dica, acést'a, conventiunea cea nóua pentru cooperatiune au infuriatu pe turcofili?

Un'a inse ne remane neesplicata, ce cauta „Fr. Bltt“ printre turcofili?

Aparerea acestei foi intre foile turcofile ne pune pe gânduri si ne face sa ne intrebâmu ca óre cooperatiunea hotarita definitivu sa schimbe ce-va in alianti'a celoru trei imperati? Sa se véda Austro-Ungari'a in ce-va insielata prin pasulu celu nou alu Russiei?

Unde vedemu ca dupa Romani'a se angagiaza si Serbi'a in lupta si dupa acést'a e probabilu ca si Greci'a, aru fi ispititu omulu a crede asiá ce-va. Sperâmu inse ca alianti'a celoru trei imperati are radecini cu multu mai afunde decâtu sa se altereze prin participarea popóreloru crestine din orientu la eliberarea crestiniloru si asiá tóta turburarea o adscriemu numai susceptibilitâtiei turcofilismului, carele in momentulu din urma si-a resbunatu cu vre-o câte-va depesie tataresci aruncate in publicu fâra nici unu calculu seriosu.

Despre o nóua conventiune intre *Russi'a* si *Romani'a* se telegraféza din Vien'a la *„National Ztg.“* din Berlinu:

„Incheiarea unei conventiuni intre *Russi'a* si *Romani'a* este *fapta implinitu*. Russi'a **recunósce** independinti'a Romaniei, promite a lucrá pentru recunóscerea independintiei si pre lânga celelalte puteri, si iá asupra'si o **parte considerabila** a speseloru române de resbelu. Conventiunea cuprinde mai multi articuli secreti“.

Estragemu din „Timpulu“:

Parisu, 25 Augustu.

Se anuntia din Berlinu ca ideea de a face mustrâri Portiei, de catre tóte puterile pentru reau'a tratare ce se face ranitiloru si prisonieloru rusi, se datoresce unei inspiratiuni personale a imperatului Guillaume, care a fostu fórte miscatu la cetirea raporturiloru atasiatului militaru germanu la cartierulu generalu rusu.

Adesiunea Angliei s'a obtienutu.

Londr'a, 25 Augustu.

O. depesia din Vien'a anuntia ca planulu Serbiei este ficsatu. Horvatovici va comandá cele patru corpuri ale armatei serbesci.

S'au luatu dispositiuni pentru mobilisarea a 68 de batalióne.

Pest'a, 23 Augustu.

„Pester Lloyd“ desminte in o corespondintia din Constantinopole, ca ambasadorulu austriacu ori celu germanu aru fi facutu vre-unu pasu pentru revocarea lui Midhad pasia. Scirile relative la provocarea fostului mare veziru au fostu scornite de câtra diuarie.

Belgradu, 25 Augustu.

Pregatirile pentru mobilisarea a dóue corpuri de armata suntu grabite. Inainte de 5 Septembre, unu corpu se va concentrá pe Timoc de confluentia si pâna Gramad'a; unu altu corpu va campá lânga Iahora-Klisura.

Corespondentia din Turci'a.*)

Cazanlic.

Caletori'a urméza fâra alte intemplâri, de câtu intelnirea tieraniloru bulgari gonindu in graba cai si boi, ce trageau carutie incarcate cu obiecte, despre a câror'a provinentia nu incape nici o indoiala. Câtu despre rusi, nici o urma. Armat'a disparusera fâra sa lase macaru unu soldatu. Daru tocmai lânga Uflani, mare satu turcescu gat'a a se consumá de focu, si unde cu o di inainte se dedese o batia crâncen'a cei doi cai dela carutia o iau repede la trecerea unei gârle si eata ca trebue sa reparamu o carutia rupta.

Asta ne ia aprópe o óra. Peste putienu are sa se faca nópte si cazaculu nostru mergendu sa gasésca vre-unu lemnu cá sa-lu punemu in loculu oistei rupte, i s'a parutu ca vede ómeni pititi in crângu la piciorulu muntelui. Ascundietóre séu pânda erá o vecinatate primejdiósa: grabimu pasulu pentru cá sa recastigamu timpulu perdutu si ajungemu la Maglis (Maglish séu Mihilis), pe la diece óre sér'a, insotiti de unu uragan, deslantiuitu sub unu ceru aminteri fórte seninu. — O adeverata furtuna de nisipuri in Afric'a.

Cele din urma ostiri rusesci parasisera Maglis pe la amédi; daru putienu ne pasa: vremea si óra inaintata nu ne permitu de a merge mai departe. Si apoi tergulu este unu sdravanu tergu si e in stare sa tina peptu la câti-va basi-buzuci risipiti prin câmpie si maturati dinaintea trecerii armatei generalului Gurko. Deci dormimu linistiti intr'o casa de tieranu, pe o lavitia, acoperiti de plapomale nóstre si a dóu'a di 19, la órele diece, intrâmu grozavi in Kazanlink, prin mahalaó turcésca cu doue dile mai urma de corpulu de armata de ale carui'a urme ne tineamu inca dela Ternov'a.

Notati ca acestu corpu plecase din Ternov'a la 16 Iulie, numai cu siese dile inaintatea nóstra. Pentru a-si deschide unu drumu, a face cu arme si bagage 80 de kilometri, din cari 40 prin muntii, ce despartu cele doue orasie, si a dá si mai multe batai, nu pusesera de câtu indoitulu timpului ce ne-a trebuitu nóue, nisce turisti, cá se venimu calare, si fâra pedici serióse pe drumulu dej'a deschisu.

Corpulu volantu séu avantgard'a care a seversitu asiá de bine acestu mersu cutezatoru, erá comendatu, cum v'amu spusu, de generalulu Gurko, din arm'a cavaleriei. Fortiele sele se compuneau: din brigad'a usióra de tiraliori, adeca 4 batalióne de elita, armati cu pusca Berdan, 4 batalióne din legiunea bulgara, plus 4 companii plastuni séu cazaci pedestri dela Marea-Neagra fâra sémenu pentru resboiu in surprinderea si istetimea loru de a se apropiá de inimicu fâra a fi zariti, servindu-se de cele mai mici adaposturi naturale, indoituri de teren, arbori si stânci. Peste totu: infanteria 8 batalióne si 2 companii; cavaleria, brigadá de dragoni formata de regimentele din Astrahan si Kazan, regimentulu husariloru dela Kïev, o brigada de cazaci d'ai Donului si dóue sotnii de cazaci dela Ural; artilaria, numai trei baterii cu siase tunuri de câte 4 dintre cari un'a necomplecta (numai 2 tunuri) si 4 tunuri de munte.

---

*) A sa vedé Nr. 62.

La 12 Iulie, avantgard'a ajungea la piscu, urmata la 13, de corpulu intregu. La 14 diminétia, luà la trentéla, esindu la Hain-Keoi unu batalionu turcescu. Sér'a trei batalióne sosindu in grab'a mare de pe pisculu dela Elen'a la vestea trecerei pe la Zelenskioi, cercau aceeasi sórte si au fostu goniti pana la Ciardik, la nordestu. Unu faptu curiosu de notatu este ca turcii diminéti'a au fostu surprinsi la dejunu printr'o descarcare de obuse, cari cadindu in mijloculu lagarului, le-a facutu corturile bucati. Câti-va calareti de paza, cari zarisera pe rusi, ca soséu, dedesera fuga preste capu in Cazanlic, fàra sa se ostenésca a dá de veste batalionului dela Hainkeoi.

La 15 bataie nóua; trei batalióne, prorupendu din miculu Balcanu pe la Oresari si venindu despre Eni-Saghra (pe drumulu de feru Iamboli) au fostu batute si gonite pâna nóptea de dragonii din Kasan, câror'a le lasa unu stégu. Totu in acésta din, capitanulu Martinof, ajutoriu de câmpu alu ministrului de resbelu, plecá din Hainkeoi pe unu altu drumu cu dóue sotniii de cazaci spre Eni-Saghra, cu insarcinare de a face o recunóscere, „cu de-a sil'a“ (me servu de espresiunea lui), a stricá telegrafulu, si déca erá cu putintia, stati'a si drumulu de feru, luându spre acestu scopu unu calu incarcatu cu cartusie de dinamita.

In cinci óre, cazacii strebatusera cele 35 séu 40 chilometre de munte si se aflau in imprejmuirea orasiului, unde bulgarii cari alergau din tóte pârtile intru intempinarea loru, credeau ca nu suntu de locu ostiri. Dar' si unii si altii nu intârdiara a se desamagí, zarindu unu trenu militaru de aprópe trei-dieci vagóne, care sosiá in grab'a mare si primindu de-odata focului unei infanterii spriginita de cavaleri'a usióra. Partid'a erá prea tare, s'au intorsu binisioru, avendu grigia sa nu piérdia de câtu trei cai si si unu omu; dar' suindu costisiuriie muntelui, avura durerea a vedé pe turci macélarindu fàra crutiare in câmpia pe bietii locuitori, cari 'i aclamasera cu câte-va minute mai inainte. Martinof socotesce ca 4 séu 500 de acesti nenorociti au fostu trimisi pe lumea ceealalta. Ce-va mai departe ei vediura ridicându-se flacari din orasiulu ce abiá parasisera. Bazarulu (piati'a) erá in focu. Se crede ca turci, temendu-se de unu alu doilea atacu cu fortie mai mari, s'au hotaritu a parasí orasiulu dându-i focu.

La 16, mic'a armata dela Hainkeoi parasiá acestu orasiu si dá o bataie sângerósa la Uflani la patru batalióne si la basi-bozuci, cari iute fura bine pusi. Cinci bataliuni ce veneau la Cazanliu si ajunsesera la Naglis, au fostu demoralisate la vederea fugariloru si indata incepura a bate in retragere. In acésta afacere s'a luatu prisonieru Caimacamulu (prefectulu) Cazanlicului, care mi s'a spusu, luase comand'a basi-bozuciloru.

La 17, marsiu inainte, bataia inaintea Cazanlicului, cavaleri'a intrà in orasiu ocolindu-lu pe cându infanteri'a atacà frontulu, luându trei tunuri si 500 prisonieri. Fâra a se oprí, mergu asupr'a Sipcei, la piciorulu muntelui, si deschidietur'a drumului ce trece prin gâtulu cu acela'si nume. Lagerulu turcescu, asiediatu lânga satu, este luatu cu mare aprovisionare de hrana, destinata garnisóneloru miceloru forturi radicate pe inaltimile piscului si pe care nu avusera tempulu a o tramite la destinatiune. Acésta intârdiare, ori-care i-aru fi fostu caus'a, facea neevitabila grabnica ocupare chiaru a piscului de armata rusa.

Astfeliu prin iutiél'a mersului, acestu micu corpu impedecase cu taria ori-ce concentrare a fortieloru turcesci, le sfarimase in parte, si ajungea tocmai abunulu momentu de a intinde mân'a capeteloru celei de a 9-a divisiune (principele Mirsky) care venindu din Gabrov'a, atacau din partea loru, in aceeasi di chiaru, positiunile turcesci din strimtórea dela Sipc'a. Ataculu, incredintiatu regimentului Orel, nu reusí de locu; si acestu bravu regimentu pierdù 200 ómeni, dar' a 2-a di, 18, trebuiá sa fia diu'a hotaritóre, diu'a in care Sipc'a cadiù in puterea rusiloru. „Timpulu“.

Deslusiri la „Reflessiunile“ din din nr. 63 alu „Telegr. Rom.“

In nr. 63 alu „Tel. Rom.“ din a. c. vediendu unele „*Reflessiuni*“ neesacte asupr'a statuteloru fondului preotiescu din dieces'a Aradului, care aru putea mistificá adeverulu, si aru desmantá pre unii si altii dela sustienerea acestui fondu, me vedu indemnatu la urmatórele deslusiri:

Adunarea preotimei din dieces'a Aradului, dupa ascultarea si convoirea aloru 600 de preoti din intrég'a diecesa, in conferintiele tienute pe la protopopiate, si dupa precugetare matura si seriósa au votatu unu fondu, din care deocamdata sa se ajutore numai preotii cei mai seraci, cei neputinciosi, apoi veduvele si orfanii loru, si din care fondu cu tempulu sa se doteze toti preotii din diecesa.

Tóte venitele si isvórele câte concurgu dupa statute la acestu fondu, suntu numai preotiesci, ér' nu si mirenesci, asiá de esemplu: contribuirile preotiloru, asiá colectele, asiá sessiunile parochieloru veduvite, asiá tacsele si pedepsele dela preoti, in fine asiá este si cuot'a din fondurile comune, indusa sub lit. g. §. 4. alu statuteloru fondului. Este cuot'a ce aru compete preotimei din fondulu clericalu.

Déca dlu cu „reflessiunile“ — carele se pare a se intórce multu pre lânga epitropi'a fonduriloru comune, — aru fi studiatu numai incâtu-va menitiunea fondului clericalu, pre care altcum lu arata si numirea lui de „*fondu clericalu*“, s'aru fi convinsu, ca acel'a este intregu pentru preoti. Asiá l'a destinatu fundatorii lui, si asiá trebue sa remana. Deci preotimea au avutu totu dreptulu, ba si datorinti'a de a induce in statutele fondului preotiescu si cuot'a din venitulu fondului clericalu, cá sa vina si acestu fondu cu o parte din venitulu seu intru ajutoriulu preotiloru seraci si necajiti, alu veduveloru si orfaniloru loru, precum este menitiunea lui.

Déca dar' adunarea preotimei, in sperantia de a se impartasí si ea pe viitoriu din venitulu numitului fondu clericalu, au insiratu si acea sperantia intre venitele fondului. spuna-ne dlu X ce crima póte fi acea? póte fi necorectu a pune intre isvórele fondului preotiescu si cuota cei compete preotimei dupa dreptu si dreptate din fondulu comunu clericalu? nu credemu se fie vre-o crima déca s'aru insirá acolo macaru si alte venite sperative, cum s'a si insiratu cele in colecte si testamente.

Déca dlu cu reflessiunile aru ave ceva simtiu de dreptate, aru debui se recunósca, ca preotimea din dieces'a Aradului, este cu destula considerare catra fonduri, si cata trebile diecesei, cându din fondulu clericalu se i-au câte 9000 fl. pe totu anulu, din care sum'a ea sa multiemesce cu câte 800 fl. pe anu, si cându pâna si ajutoriulu de statu de 15000 fl. pe anu, menitu pentru ajutorirea ei, ilu lasa intregu intregutiu pe alte scopuri diecesane, la dispusitiunea sinodului.

Mai dice dlu reflectatoriu „ca trebue sa-si esprime parere de reu, ca de ce au facutu comitetulu statutele fondului? si de ce a taxatu cu câte 200 fl. pre clericii carii nu s'aru casatori cu fete de preoti, câci prin acést'a s'aru impinge acei clerici se se casatorésca cu fete de nemti si jidani, pentru-ca toti romanii din dieces'a Aradului aru fi asiá seraci, de n'aru pute dá atâta zestre feteloru casatorinde dupa clerici, câtu se póta suportá tacs'a fondului.“

La acestea amu a observ'a dlui reflectorariu X ca statutele nu lea facutu comitetulu, ci adunarea generala cea ce trebue sa véda ori cine le ceteste.

Ca atunci cându adunarea generala a preotimei a decisu tacsa de 200 fl. pentru clericii cei ce n'aru luá fete de preoti in casatorie, n'a voitu se-i impinga nici la casatorii cu germane nici cu jidane cum dice dlu reflectatoriu, ci tocm'a din contra a voitu se-i ferésca de preotese de jidani si nemti, si se-i indemne la casatoria cu fete de ale preotiloru nostrii, si atunci n'au sa dee nimic'a la fondu, si care fiice de preoti voru fi baremu pe 100 ori mai buno socii, decâtu cele recomendate de dlu cu reflessiunile. Dar' dlu cu reflessiunile va dice, ca póte unii ori altii clerici n'aru voí a se casatorí cu fiice de preoti, ci aru dorí póte sa se casatorésca cu fiice de preoti de ai nostrii, dar' nu potu face acést'a, câci „toti mirenii din dieces'a Aradului aru fi atâtu de seraci, câtu n'aru puté dá nici atât'a zestre fiiceloru loru, câtu se póta ginerii loru platí tacs'a de 200 fl. la fondu.“ La acestea observu dlui reflectatoriu, ca eu nu concedu, ca aru fi asiá de seraci mirenii nostrii, cum 'i descrie densulu, ba negu acést'a absolutu, dar' se punemu — dato sed non concesso — ca aru fi asiá seraci, atunci clericii nostrii totu nu aru puté luá in casatoria fiice de mireui, câci fiindu parintii loru seraci nu le-aru fi pututu dá crescerea cuvenita, si asiá nu s'aru potriví casatori'a unui clericu cu 8 clase cu o féta fâra crescerea cuvenita. Deci chiaru si argumentulu acest'a adusu de dlu reflectatoriu — déca aru stá — aru intarí ratiunea conclusui din statutele fondului de a avisá incâtu-va clericii nostrii la casatoria cu fete de preoti, si câci suntu mai bine crescute, si câci nu aru avé a solví vre-o tacsa.

De altmintrelea cine 'si vérsa pung'a pentru vre-unu fondu, precum a facutu si preotimea din dieces'a Aradului — are si dreptu se dispuna cu banii sei prin statute, asiá cum crede de bine, — si chiaru asiá a facutu si adunarea preotimei; cine s'aru simtí nedreptatitu dintre preoti, se póte presentá si reclamá in adunârile generali, unde toti preotii — câti voiescu a participá — au cuventu, si unde se póte presentá si dlu cu reflessiunile, déca este preotu, iér' déca este mirénu dee pace preotiloru se-si caute ei trebile loru.

Vasiliu *Belesiu*,
not. com. fond.

Corespondintie.

Cacov'a, 12/24 Augustu 1877.

Dle Redactoru! Starea nóstra de astadi in afacerile de administratiune politica e astfeliu, incâtu noi tieranii de prin satele dimpregiuru n'amu traitu mai liniscíti nici-odata.

De cându cu provisoriulu administrativu de astadi, nu ne mai indémna nimenea pe lume sa lucrâmu si sa facemu la drumuri, nici de cercu, nici vecinale, ne rupemu carale, ne vetamâmu vitele de jugu si de hamu si ni le omorimu prin bolovanii, ce ne stau in drumu, si prin gropi si molde de drumuri si prin mocirle si ochiuri si nོróia si nimenea pe lumea ast'a, afara de cei nechiamati, nu se afla, cari sa-si iá ostenél'a si sa se afle indemnati si sa cuteze câtu de câtu a pâsí intre noi cu autoritatea sea data lui tocm'a pentru afaceri de de a'lu de feliulu acest'a; a ne indemná si a ne poruncí cu asprime, cá sa ne punemu intr'unu tempu hotaritu odata si pentru totu-déun'a in regula cu drumurile si câile vecinali.

Totu ce se face prin comunele intregului scaunu, e alegerea de jude si de notariu si de comitete comunali si intetiri necurmate, cá sa-si platésca ómenii dârile.

De drumuri si câi vecinali, cari sa inlesnésca ómeniloru comerciulu si sa-si póta desface in piatie câte ce-va, pentru a platí darea, si a amiruí si pentru imbracarea altoru lipse si necasuri casnice, — póte e numai vorba multa, dar' in fapta, — nimicu.

Apoi déca ai voí sa mai atingi si acea periferia de ingrigiri, cá comunele bisericesci sa-si aléga invetiatori harnici, sa marésca lefile invetiatoresci, sa priveghieze asupr'a cursului invetiamentului, sa indrepteze, unde observa scadere; sa ingrigiasca cá comunele sa si puna si tiéna in buna renduiéla ulitiele; sa-si cladésca ómenii dupa óre-si care simetria casele si salasiele loru, sa departeze necuratieniile si murdariile de prin comuna; sa apere incâtu e numai cu putintia intregitatea paduriloru si sa impedece pustiirea loru si sa constringa pe tierani a taiá in modu rationalu padurile loru, a fi cu rara atentiune la manipularea deregatoriloru satesci cu averile comunali si bisericesci si a sterpí mâncatoriile si lacomiile si mani'a la procese; a staruí, cá sa sterpésca dintre tierani naravurile rele precum suntu jocurile de cârti, cari au luatu o dimensiune ne mai audita, — spre esemplu vedi Selístea; — a nesuí, cá sa se promoveze simtiulu esteticu; a-si bate capulu, cum sa introduca cunoscintiele de higiena séu pentru padi'a sanatâtiei intre ómeni si cum sa le puna in pracsa; a se indeletnicí, cum sa deschida ómeniloru nostrii nóue isvóre de câstigu si sa promoveze printr'acést'a puterea de dajde; — tóte acestea si o multime de alte afaceri si considerante 'si afla loculu in cadrulu aceloru teme, cari apartienu la oficiulu unui pretoru séu szolgabirou.

Din tóte acestea, nimicu pe lumea ast'a n'amu observatu nici sa se incépa „ab ovo“, necum sa fie dejá puse in pracsa, câtu decâtu, câci la unu pretoru harnicu autoritatea si poronc'a 'i trebuiescu, si lucrurile sa facu.

Se pare inse ca prea stimatele persóne, cari suntu imbracate astadi cu hain'a de mare si grea chiamare a pretoriatului suferu prea multu de preocupatiunea: „ca ce se me trudescu „atât'a, ca mâne poimâne se face or„ganisatiune nóua, si ce sciu eu, ale„geme-voru pe mine séu pe altulu? „si la ce sa'mi spargu capulu?!“

Déca te ai uitá numai la persón'a t'a cá sa-ti mérga numai tie bine, a-i putea usioru sa escusi unu astfeliu de „motto“, trecându inse cu vederea peste vr'o 17—18 comune cu vr'o 25—la 30,000 de locuitori si primindu odata asupra'si indatorirea de a le fi pretoru, urméza de aici vrendu nevrendu, si datorinti'a, de ale fi acestoru comune cá unu tata adeveratu si intieleptu, in tóte afacerile si reportutile loru de viétia, sociali, si intellectuali, câci de nu, apoi mai bine este nóue, séu a nu avé pretoru de locu, séu de 100 de ori ni a fostu mai bine, cându amu avutu pe sasulu Martin Fleischer de inspectoru si pe Rosc'a.

Aceste amenunte le amu atinsu, nu pentru cá sa cârtescu si clevetescu asupr'a cui-va, ci singuru din acea vedere, ca dór', dór', voiu putea atrage atentiunea barbatiloru competenti la neajunsurile susupomenite si se voru aflá câtu decâtu indemnati, de a suplini — „sine ira et studio“ — ce a fostu inclinati a intrelasá pâna acumu si acést'a o amu facutu cu atât'a mai vertosu, cu câtu parerea mea si si a multoru altor'a e aceea despre trebile politice, ca noi sa ne indeletnicimu precipue si mai inteiu de tóte, cu regularea afaceriloru de soiulu celoru de susu, si apoi, — déca ne da mân'a — si numai atunci, — si de alte trebi cu orisontu mai estinsu.

Unu omu dela tiéra.

Varietâti.

(†) *Gedeonu Constantinoviciu* cavaleru de *Greculu*, archimandritu si egumenu alu s. manastiri Suceviti'a, deputatu dietalu si vice-capitanu alu tierei etc., a adormitu in domnulu la 4/16 Augustu 1877 in versta de 64 ani.

Inmormentarea remasitieloru pamentene va urmá in 6/18 l. c. dupa amédia dí in manastirea Suceviti'a, la carea petrecere funebrala invita pre amicii si cunoscutii reposatului. Fia-i tierin'a usióra!

⁂ Lânga Nr. 52 aduseramu o insciintiare despre aparerea unei foi nóue beletristice intitulata „*Albin'a Daciei*". Cuventulu din urma se vede ca a produsu scandela in cercurile guvernamentali, cu tóte ca cuventulu „Daci'a" este unu nume alu istoriei si este neincungiuratu pentru ori-cine se va ocupá cu istori'a patriei nóstre. Eata ce ne scriu redactorulu si editorulu foiei numite in afacerea acést'a:

„Subscrisii aducemu prin acést'a la cunoscinti'a onor. publicu românu si a onor. nostri abonati, ca fói'a anunciata de noi cu titlulu „Albin'a Daciei" se va numí „Albin'a Carpatiloru". Inaltulu ministeriu reg. ung. de interne prin ordinatiunea sea din 5 Augustu a. c. Nr. 2523. ne interdice formalu intrebuintiarea cuventului „Daciei". Acésta vorba — dice ordinatiunea — nare nici *unu feliu de intielesu indreptatitu* . . . si acésta espressiune se tiene de acele cuvinte, care suntu scóse *din Lessiconulu agitatiuniloru statului.*"

„In urm'a acestei ordinatiuni neamu vediutu nevoiti sa modificâmu numirea foiei. Conditiunile de abonamentu remanu intru tóte asiá cum s'au specificatu in programu.

Sibiiu, in 6 Augustu 1877.

Visarionu Romanu. editoru. *I. Al. Lapedatu,* redactoru.

Facemu sa urmeze si documentulu celu curiosu in tóta privinti'a, prin care sa suprima unu cuventu inocentu din titlulu unei foi beletristice:

Nr. 563 — 1877. pres.

Domnului directoru Visarionu Romanu in locu.

In urm'a insciintiârei d-tale tramise mie prin organulu vice-comitatului in 18 ale lunei cur., ca ai de gându a edá o fóia periodica beletristica, care se apara inca in lun'a lui Augustu an. cur., eu amu facutu despre acést'a, si anume pre bas'a respectiveloru ordinatiuni ministeriali din 1852, aratare Escelentiei Sele domnului ministru reg. de interne. Escelenti'a Sea d. ministru de interne prin ordinatiunea Sea din 5 Aug. a. c. Nr. 2523 gasindu, ca in titululu fóiei vorb'a „Daciei" nu se concede din acea causa, ca acésta vorba in genere nu are nici unu feliu de intielesu indreptatitu si ca mai departe, acésta espressiune se tiene de acele cuvinte, care suntu scóse din lessiconulu agitatiuniloru ostile statului; te provocu pre d-ta, cá din titlulu fóiei „Albin'a Daciei" se stergi cuventulu „Daciei" si sa iai cá titulu alu fóiei altu cuventu, care se pota fi acceptatu in sensulu legiloru, despre acést'a sa me insciintiedi indata, cá sa potu face aretarea la loculu mai inaltu.

Sibiiu, in 10 Aug. 2877.

Comitele supremu alu comitatului
Sibiiu si comite sasescu.

Wächter, m/p.

⁂ *(Multiamita publica).* Subscrisulu prin acést'a 'mi tienu de cea mai placuta si strensa datorintia a esprimá la acestu locu si a aduce profund'a mea multiamita Magnificientiei Sele Domnului *Stefanu Antonescu* deputatu dietalu, pentru generosulu si marinimosulu seu stipendiu de 50 fl. cu care m'a facutu possibilu studierea cursului I la institutulu pedagogicu din Caransebesiu, precum si pentru vestmintele, cari mi le-au datu cá unui studinte seracu.

Asemenea primésca fiiésc'a mea multiamita pré bunulu meu parinte invetiatoriu din Bocsi'a-montana *Ioane Marcu* in a cârui scóla mai intâiu amu vediutu lumin'a invetiaturei si care pe lânga aceea'si m'au indiestratu cu pregatirile necesarie pentru a putea intrá in institutulu amintitu ca mi-au esoperatu stipendiulu amintitu pentru de a putea studiá, mi-au mai purtatu de grigia totu anulu scolaru ajutorându-me nu numai spiritualminte ci si materialminte.

In fine promitu ca prin diligintia si purtare morala me voiu nisuí a me face demnu de sprîginulu buniloru mei protectori.

Bocsi'a montana 8 Aug. v. 1877.

Petru Tutunariu.
preparandu in curs. II-lea.

⁂ *Resbelulu improvisatu intre Bendorfu si Altien'a.* „S. d. T." ne spune o intemplare neplacuta, ca adeca intre Bendorfu si Altien'a s'a nascutu unu conflictu sângerosu din causa ca bendorfenii au inchisu unu numeru mare de cai de ai altieneniloru. Luâmu numai notitia despre acestu conflictu pâna vomu avé sciri mai positive despre tóta afacerea.

⁂ Atragemu atentiunea publicului din giurulu Sibiiului asupr'a *anunciului* de sub rubric'a respectiva in care se anuncia pracs'a medicala a dlui Dr. W de Mosing si care ni se recomenda cá unu medicu bunu care oferesce cu deosebire seracimei servitiele sele binefacatóre gratisu.

Burs'a de Vien'a.

Din 17/29 Augustu 1877.

Metalicele 5%	63	85
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	57
Imprumut. de statu din 1860 .	11	15
Actiuni de banca	830	—
Actiuni de creditu	200	—
London	119	75
Oblig. de desdaunare Unguresci	74	75
„ „ „ Temisiorene .	74	50
„ „ „ Ardelenesci .	74	—
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	104	70
Galbinu	5	71½
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	59½
Valut'a nóua imperiale germâna	58	85

Nr. 203.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci in comun'a Verdu, pprobiteratulu Nocrichiului-Cincu mare devenita in vacantia, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 12 Septembre a. c. cu emolumintele in bani 80 fl. v. a. din fondurile bisericei si alu scólei, si dela 80 familii câte unu prândiu si câte un'a cina de bucate, cuartiru si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne petitiunile pâna la terminulu indicatu, la subscrisulu instruate la intielesulu stat. org.

Nocrichiu, 12 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. *Maieru* m. p.
1—3 adm. ppescu.

Nr. 170.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a populara gr. or. din fili'a Bastelecu, se escrie concursu pâna la 15. Septembre a. c.

Emolumentele impreunata cu acestu postu suntu:

1. Dela 75. familii câte un'a ferdela cucuruzu sfarmitu,
2. Dela elevi tacs'a scolara a 1 fl. face 45 fl. v a;
3. Lemnele de lipsa dela parintii scolaliloru,
4. Cuartirulu liberu in edificiulu scólei.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu, pâna la terminulu de susu, la oficiulu protopresbiteralu gr. or. in

Brasiovu in 13 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Petricu* m. p.
1—3 ppresbit.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci din Crisciori cu léfa anuala de 180 fl. bani gat'a, cuartiru si 2 steng. cubici de lemne de focu, se escrie concursu pâna in 20 Sept. a. c.

Doritorii de a fi alesi au a-si trimite petitiunile loru instruate conformu legiei, alaturându testimoniulu de cualificatiune, la subsemnatulu in Bradu (com. Hunedórei).

Bradu, 9/8 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

N. I. *Miheltianu,*
prot. gr. or. a Zarandului.
2—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a confessionala gr. or. din Cetea, protopresbiteratulu Albei-Iulie, cu terminu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele:

1. Salariu, pe anulu scol. 1877/8, 140 fl. v. a. si anume:
   a) din fondulu scolasticu 60 fl. solviti anticipative in rate lunarie.
   b) 80 fl. dela parintii pruncilorn obligati a frecuentá scól'a.
2. Cuartiru liberu in edificiulu scólei; si
3. Lemne suficiente de incalditu.

Doritorii, cari voiescu a ocupá acésta statiune invetiatorésca, sa-si inaintedie cererile loru la subscrisulu — provediute cu documentele prescrise de statutulu org. si legea scolara — pâna la terminólu susu indigitatu.

Alb'a-Iuli'a, in 8 Augustu 1877.

In contielegere cu comit. parochialu.

Alesandru Tordosianu m. p.
2—3 protopresb. gr. or.

Nr. 65./1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a gr. or. romàna din comun'a Tohanulu nou, protopresbiteratulu Branului, se escrie concursu pâna la 30 Augustu a. c.

Invetiatoriulu are sa fia totodata si cantaretiu la biserica.

Emolumentele suntu:

1. 100 fl. salariu pentru scóla;
2. 20 fl. pentru scól'a de repetitiune;
3. 20 fl. pentru servitiulu de cantaretiu la biserica si tacsele indatinate cá atare, cari inca se potu calculá cu 30 fl. v. a.

Concurentii au a-si adresá concursele loru instruate in sensulu statutului organicu preaonoratului domnu Iosifu Baracu, protopresbiterulu tractului I. alu Brasiovului si administratore alu Branului — in Brasiovu, documentandu ca au absolvitu celu putienu 4 clase gimnasiale, au esamenulu de cualificatiune si sciu cantârile bisericesci.

Tohanulu nou, 1 Augustu 1877.

In contielegere cu dlu protopresbiteru Iosifu Baracu.

Comitetulu parochialu:
Ilariu Plotogea, m. p.
3—3 parochu cá presied. comit.

Nr. 157 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a romàna gr. or. din opidulu Dev'a, se escrie concursu pâna in 8 Septembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Salariu anuale 300 fl. v. a. cuartiru in edipciulu scólei si lemne de incalditu si unele accidentii stolari.

Dela concureoti se cere se fia pedagogi absoluti cu esamenu de cualificatiune; se recunósca limb'a magiara, si incâtu-va si cea germana, pre lânga aceste va fi preferitu celu ce va scí cântarile bisericesci si tipiculu.

Suplicele instruite in sensulu statutului organicu si legei scolarie se voru adresá lu acestu oficiu protopresbiterale pâna la terminulu de susu.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Dev'a, in 8 Augustu 1877.

Ioanu *Papiu* m/p.
2—3 ppresbiteru.

Nr. 57 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a romàna gr. ort. din comun'a Fintoagu se escrie concursu pâna in 8 Septembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Salariu anuale in bani 72 fl. v. a.; in naturale 64 mertie, parte grâu parte cucuruzu; 4 stângeni de lemne si cuartiru in edificiulu scólei cn gradina de legume.

Concurentii pedagogi absoluti cu esemenu de cualificatiune, voru avé a-si adresá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu, la subsemnatulu oficiu protopresbiterale in Dev'a pâna la terminulu indicatu.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Dev'a, 8 Augustu 1877.

Ioanu *Papiu,* m/p.
2—3 protopresb.

Doctorulu de *medicina universale*

Wilhelm de Mosing,

fostu **medicu secundariu** in spitalulu generalu din **Gratiu**

ordinéza in **Cisnadia**, *Piati'a principala* (Hauptplatz) Nr. 314.

dela 11—1 óra.

Seraciloru gratuitu.

1—3

Unu inspectoru

versatu in afaceri de asecuratu si cu cunoscintia de persóne se cauta din partea *bancei gen. de asecuratiune mut.* „*Transilvani'a*" in Sibiiu.

Tinerii, cari dorescu sa intre pe carier'a acést'a asemenea se primescu.

Oferte suntu a se adresá la directiunea numitului institutu.

1—2

Unu teneru bine crescutu, *cu celu mai putienu patru clase elementare*, se primesce cá

invetiacelu de negutiatoria

la

Antoniu Bechnitiu,
3—3 in Sibiiu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Dumineca si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 66. ANULU XXV.

Sibiiu 21 Augustu (2 Sept.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Nr. 2122 Plen.

Publicatiune

Toti acei tineri, cari aspira a fi primiti la cursulu clericalu ori pedagogicu in institutulu archidiecesanu, suntu prin acést'a provocati a-si asterne consistoriului archidiecesanu pâna in 1-a Septembre a. c. suplicile instruite cu a.) atestatu de botezu, b) atestatu de scóla, c.) atestatulu medicalu despre starea sanetatii, si anume ca n'au nici unu defectu spiritualu séu corporalu, avendu totodata a se presentá in persóna in 1-a Septembre la consistoriulu archidiecesanu.

Sibiiu, 18 Augutu, 1877.

Dela consistoriulu archidiecesanu gr. or.

Resbelulu.

Anunciaremu trecerea românilorn dupa „U. p. A.“ pe la *Corabi'a*. Evenimintele se voru desfasiurá de ací ininte pe câmpiile Bulgariei mai cu iutiéla decum sa le putemu inregistrá pe tóte in amenuntele loru. Telegrafulu ne anunciá inca de mercuri, ca românii din divisiunea Angelescu au datu fatia la Plevn'a cu turcii si ca s'au purtatu bravu.

Cá sa tienemu in curentulu lucrariloru, incâtu ne este cu putintia pre cetitori despre cele ce se intempla in partea in care operéza românii, ne intórcemu la unu datu mai vechiu. Dupa „L'Orient“, care in genere este bine informatu, vomu spune cum s'a pregatitu trecerea pe la Corabi'a si care este scopulu ei.

Corespondentulu specialu alu diurnalului „L'Orient“ in coresp. sea din Nicopoli dela 25/13 Augustu descrie mai intâiu terenulu de pe rip'a drépta a Dunarei. Elu dice ca dela imbucatur'a riului Jantr'a pâna la cea a riului Isker in Dunare, dealungulu acestui fluviu (Dunarei), pe o estindere mare in laintrulu Bulgariei, afara de Sistovu si Nicopoli, nu suntu decâtu rari sate miserabile. Totu asiá este spre Vidinu, afara de Lompalank'a. Facendu o comparatiune intre terenulu acest'a cu celu de pe rip'a stânga 'lu afla cam egalu cu celu de pe rip'a drépta si adauge, ca dreptu basa de operatiune pentru armat'a româna, numai Nicopolea respunde esigentieloru strategice. Din acestu motivu românii insistara pe lânga rusi a li se dá acestu locu in esclusiv'a loru posessiune. Cestiunea acést'a a avutu a se decide in 14/26 Augustu intre principele Carolu si Marele duce Nicolae in Nicopoli. La ocasiunea acestei intâlniri a trebuitu sa se decida si ulteriórele arangiamente pentru inceperea ostilitâtiloru din partea românilorn in apropiarea Plevnei.

Dupa coresp., românii si pâna a se arangiá afacerea acést'a au participatu la incaieraturile cele dela 18/30 si 19/31 Iuliu incóce. Asiá alu treilea regimentu de calarasi de sub colonelulu *Polisu*, impreuna cu o trupa de cavaleria rusésca, au luatu dela turci 239 carutie si siese-spre-diece prinsi

La Nicopoli avea a se decide cându sa se asiedie podulu preste Dunare, preste care sa tréca a dóu'a jumetate a armatei române. In 13/25 Augustu a trecutu dela Turnu-Magurele la Nicopolea o brigada de calarasi, destinata a ocupá inaltimile dela Vid pâna la Gigeni spre a aperá trecerea armatei române preste podulu dela Corabi'a.

Acestu podu, se vede ca la datulu de mai susu, erá gat'a si, combinata scirea acést'a cu alte, trecerea s'a si facutu. Erá inse a se mai face unu alu doilea podu pentru români si adeca dela Bechetu la Rahov'a spre a pune mân'a pe fortaréti'a acést'a, unde turcii au gramaditu multe provisiuni si a cârei nume reamintesce românilorn o splendida victoria, reportata asupr'a turciloru de strabunii loru.

In dilele din urma 2000 români dela Nicopoli aveau sa sustiena legatur'a intre cei dela Plevn'a si cei ce trecu Dunarea. La Nicopoli au construitu românii o bateria, carea fu laudata si de rusi.

Premitiendu aceste, sa vedemu dupa o alta coresp. a acelui diurnalu, situatiunea podului dela Corabi'a. Capulu podului pe rip'a stânga a Dunarei este aprópe de Salistiór'a, o jumetate de óra dela Corabi'a. Capulu podului pe rip'a drépta este la Magur'a. Spatiulu intre Salistiór'a si Magur'a e de 1400 chilometri si podulu preste cele dóue bratie a le Dunarei este purtatu de 120 pontóne.

Dela Magur'a se intinde unu siesu parte rovinosu spre sudu, intreruptu de coline pâna la rip'a stânga a Vidului intr'o distantia de nóue chilometri in linia drépta. Siesulu acest'a e ocupatu dejá de o brigada de calarasi români si de o bateria româna care au trecutu inca in 12/24 Augustu dela Turnu-Magurele la Nicopoli, pre cându o brigada de infanteria compusa din alu 8 regimentu din armat'a permanenta si din alu 10 de dorobanti trece pe la Corabi'a. (A trecutu dejá. Red.) Restulu inca va trece.

Despre corpulu lui *Angelescu* ne spune cor. ca e asiediatu intre Osm'a si Vid, dela Mecic'a pâna la Ribeni si Cariemuniti'a.

Celelalte trupe române voru ocupá spatiulu intre Vid si Isker dela Dunare pâna la inaltimile dela Trstenik. Cor. crede ca românii voru cautá a ocupá inaltimile cari se intindu dela Gigeni pâna la Giulenci pe Vidu si se voru stabilí pe densele si celelalte in directiune spre Plevn'a. Scopulu se vede mai departe din miscârile aceste, ca corpurile române au sa apuce pe Osman-pasi'a in cóstele aripei stânge si sa-lu separeze de Vidinu.

„*L'Orient*“ in numerulu dela 18/30 Augustu impartasiesce scirile urmatóre:

Corabi'a, 17/29 Augustu.

Tóta armat'a (Câta nu trecuse? Red. „Tel. Rom.“) sta gat'a a trece preste Dunare. Divisiunile, patru la numeru, voru trece mâne séra pe rip'a drépta.

Mai la vale scrie aceeasi fóia; In diu'a dintâiu a trecerei o scena patriotica a miscatu fórte tare armat'a.

Soldatii nostri mergeau sa tréca podulu. In momentulu cându cele dintâiu siruri treceau pe dinaintea principelui incungiuratu de statulu seu majoru, dlu *Bratianu* inaintà si cu cunoscut'a lui voce plina si sonora a adresatu trupeloru unu discursu magnificu. Efectulu a fostu surprindietoriu. Nici-odata primulu ministru n'a fostu asiá de bine inspiratu, nici odata n'a fostu o situatiune mai grandiósa. Principele, statulu majoru, insusi ministrulu erau fórte miscati. Armat'a transportata de entusiasmu a continuatu marsiulu seu intre strigâri de mii de ori repetite: *Traiésca independinti'a! Traiésca Romania!*

Despre ciocnirea intre turci si romani, de carea face amintire „Pol. Corr.“, dice S. d. T., trebuie sa fia fostu o recunóscere mai mare intre trupe din brigad'a comandata de colonelulu *Cantilli*, compusa din regimentulu 5 de linia si doue regimente de dorobanti (?) si din 4 escadróne de calarasi, dislocate la Caremuniti'a lânga Vidu, a caroru anteposturi stau la Sursule, o óra spre nordu dela Plevn'a si intre trupe din corpulu lui Osman pasi'a. Scopulu se vede a fi fostu a cercá câtu suntu trupele romane de statornice in focu. Prob'a acést'a de focu romanii au facut'o intr'unu modu care a storsu recunoscinti'a strainiloru. Foile unguresci se potu dara neconturbate desfatá in bajocurile loru aruncate cu cea mai dejositóre, se intielege pentru ele, trivialitate asupr'a soldatiloru români.

Din *Gorni-Studen*, unde se afla cuartierulu generalu rusescu se publica sub 30 Augustu urmatórea telegrama oficiala:

In tóte pârtile linisce. Principele Romaniei fu denumitu (!?!) comandantu alu fortieloru unite rusesci romane a le despartiementului apusénu. Capulu statului seu majoru este *Zatoff*.

Alta versiune spune ca principele Carolu numai si-a impreunatu puterea sea armata cu cea rusésca. — Acésta versiune ni se pare si cea mai demna de credintia.

Tóte scirile despre luarea passului Sipc'a din mânile rusiloru suntu neesacte. Pasulu se afla inca in mânile rusiloru.

„Polít. Cor.“ comunica urmatórea telegrama:

Bucuresci, 27 Augustu.

E positivu ca armat'a româna, sub comand'a principelui Carolu, conformu unei conventiuni cu cuartirulu generalu rusescu, va luá parte la campani'a din Bulgari'a.

Românii in consonantia cu acést'a au si construitu unu podu tare la Corabi'a, a cârui capu l'au intaritu fórte solidu pe rip'a turcésca si l'au ocupatu cu despartieminte române detasiate din Nicopoli. Inca in nóptea dela 24 spre 25 Augustu au trecutu o brigada de infanteria cu artileri'a si cavaleri'a preste podulu dela Corabi'a, pe cându in acela'si tempu au trecutu la Turnu-Magurele trei regimente cavaleria româna. De atunci a trecutu numai o divisiune româna preste podulu dela Corabi'a.

Unu corpu de 6000 turci a plecatu dela Vidinu spre a impedecá trecerea românilorn. Acestu corpu inse a venitu prea târdiu pentru de a respunde problemei sele si asiá s'a intorsu cu tréb'a neispravita inapoi. La trecerea cea dintâiu a trupeloru române a fostu de fatia principele Carolu si min. prés. Ioanu Bratianu.

Se vorbesce ca are sa urmeze unu manifestu din partea lui Carolu adresatu natiunei si armatei române.

Colonelulu Gatargiu fu tramisu de aici la Belgradu spre a arangiá unele afaceri militare cu regimulu serbescu. Acel'a e dejá in Belgradu.

In Giurgiu se observéza de alaltaieri incóce o miscare estraordinara. Transporturile de baterii si munitiune nu mai incetéza.

S'a decisu cladirea unui drumu de feru intre Fratesci si Zimnicea.

O scrisóre.

Unu teneru voluntaru din armat'a româna scrie la „Romani'a Libera“:

Pentru ca vedu ca numai diurnalulu d-v. se mai preocupa putinu de binele armatei, viu a ve scrie acestea renduri, pre cari ve rogu sa le publicati.

Vedemu, in colónele tuturoru diurnaleloru române, oferiri de totu felulu pentru societatea Crucei rosie, astfeliu ca, déca armat'a româna aru avé jumetate din ómeni raniti prin spitale si ambulantie, acesti raniti aru avé sute de bandaje si feliu de feliu de scufe, cumu si ocale de scama de omu. Acum mai vediuiu in „Românulu“ dela 20 infiintiarea unui spitalu de d-nele din Craiov'a; a-si vrea sa sciu pre cine voru sa bage in spitalu si acele ambulantie, câci dela mila lui Dumnedieu noi suntemu senatosi, raru se va gasí câte unu omu séu doi de companie séu escadronu bolnavi de friguri si bóle usióre, si celu multu vro o 20—25 raniti; apoi pentru 30 séu 40 ómeni trebuie sa se consume atâtea cârpe oferite, si care se voru mai oferí? Avemu bandaje si scama de ajunsu, mi se pare ca doctorii n'au unde sa le mai puna; ceea ce ne trebuie este mâncare buna, ce-va vinisioru, tutunu bunu, etc.

Ce se face cu banii oferiti in folosulu armatei de d. Plaino, de d-nele din Transilvani'a etc. etc., cari credu ca se urca póte la sute de mii de franci? Aru fi multu mai bine cá din acesti bani sa ni se tramita vinu si tutunu bunu, câci destulu suntemu truditi, diu'a arsi de sóre si nóptea topiti de frigu pre malulu Dunarii si mâncati de hordele de tientiari. Turcii suntu ómeni de tréba, câci pâna nu tragemu noi in ei, ei nu tragu in noi, apoi afara de acést'a glóntiele loru nu prea facu multa vatamare cá se avemu nevoe de multa scama si bandaje; pre noi pre cari ne au lovitu amu si datu ortulu popii, câte unulu doi loviti mai usioru, nici n'au avutu nevoe sa védia ospiciile si ambulantiele cu ochii, câci se vindeca chiaru in infirmeriile corpuriloru, prin urmare ceea-ce ve rugamu e cá sa cereti intendentiei sa ne mai slabésca din fasole uscata, pastrama uscata, si brânza cu vermi, precum si pâne verde; ci mai bine sa ne dea malaiu, carne si legume verdi, si pe lânga ast'a din banii oferiti de cetatieni ce s'au ganditu la noi, sa se mai dea câte putienu vinu bunu, tutunu, cumu si câte o portie suplimentara de rachiu.

Voru fi multi cari voru dice ca póte nu ne batemu; se insiéla câci cum stâmu dealungulu Dunarii 24 óre implinite, stamu in fati'a turciloru, intre sierpi si tientiari arsi de sóre diu'a si topiti de frigu nóptea, distrându-ne numai candu si candu cu câte o lovitura in câte unu fortu suzeranu, iér 24 óre le petrecemu 6 in intorcerea din garda si ducerea iér in avant posturi, iér 18 din 48 ne remânu pentru esercitii, facerea mamaligei, stergerea munitiei si curatirea haineloru, si póte un'a séu dóue óre pentru somnu; prin urmare cu cur'a care o facemu credu ca aru fi higeinicu sa ni se tramitia putíenu vinu cu care sa uitamu ostenél'a si putienu tutunu cu care sa spariemu tientiarii.

V'amu scrisu astfeliu, d le redactoru, cá prin cetirea in diurnalu d-v. sa vada si fratii si parintii nostri ce viétia ducemu: vre-o dóue dile ne au cântatu tunurile, acum numai niste dobitoci de turci au voitu eri a vení a ne atacá. Totu ni se spune mereu ca o sa trecemu Dunarea; primavér'a a trecutu cu fragile si ciresiele, vér'a cu caise, miere, si prune, pepeni, si totu n'amu pututu trece in Turci'a cá sa mâncâmu pómele care ni se spune ca suntu fórte bune in Turci'a; ne este frica sa nu se culéga si viile, si sa n'avemu parte a mâncá din strugurii saditi de credinciosii lui Mohametu.

Eu amu scrisu câtu m'a taiatu capulu; adaogati si d-v. ce credeti ca mai e de lipsa, si nu incetati a cere imbunatatiri pentru noi.

Alu d-v. si alu patriei gat'a a o aperá.

Unu voluntariu dela Bechetu.

Iérasi simptome.

Magiarii au patit'o cu meetingurile cá ómenii lui Ulysse cându au desfundatu saculu cu venturile. Au deschisu sirulu meetingurilor pentru turci, pentru-cá sa nu póta impedecá pe cele contrarii pentru rusi si caus'a crestiniloru din orientu. Póte chiaru astadi este unulu serbescu intrunitu la Rum'a séu in altu orasiu locuitu de serbi, unde voru fi representati toti serbii din Ungari'a de sudu. Despre acestu meetingu se afirma ca va primí resolutiunea meetingului croatu din Agram, cu deosebirea ca ei asupr'a sortiei Erzegovinei si Bosniei nu se voru pronunciá de locu. — Persóne de influintia la serbi suntu in contr'a acestoru demonstratiuni fâra de scopu.

Atitudinea Serbiei din tempulu din urma a datu multu de lucru oficióseloru dela noi. Serbi'a este decisa a intrá in actiune, consiliulu de ministri numai fâra unu votu, alu ministrului de justiti'a, s'a pronunciatu pentru actiune. Eroii nostri din birourile redactiuniloru s'au alarmatu putienu de acést'a „impertinentia“, compatimescu pe serbi pentru lovirile ce au sa le capete din nou; dara numai amenintia cu ocupatiune cá mai nainte. Si acest'a e unu simptomu. Serbii inse nu iau nici notitia de tóta alarm'a ci se pregatescu si mergu la fruntarii.

Diurnalele bucurescene publica respective reproducu urmatoriulu apelu.

Apelulu câtra Franci'a.

Fia-care are inaintea ochiloru imensulu desastru. Armatele nóstre erau farimate séu prisoniere. Ferictiti acei'a cari erau morti! Se scie ce avura sa sufere ranitii intr'unu timpu care fu fórte rigurosu. Câtu pentru captivi, transportati cu vestminte nesuficiente intr'o clima aspra unde primeau o hrana cu totulu diferita de aceea cu cari erau obicinuiti, aru fi cadiutu intr'unu numeru multu mai mare din caus'a lipseloru de totu feliulu, déca, nu li s'aru fi trimesu, din tóte pârtile, ajutóre. Patri'a mama fu negresitu aceea care contribuí mai multu. Venira in urma natiunile streine; ele detera in raportu cu mijlócele si temperamentulu loru, dar' tóte contribuira. Aveamu pentru noi simpati'a popóreloru, in lipsa de aceea a guverneloru.

Printre aceste natiuni, un'a mai cu séma se distingea prin abundanti'a si spontaneitatea tramiteriloru sele. Dejá copii se angagiase in mare numeru cá sa amestece, pe câmpulu de onóre, sângele loru cu acel'a alu aperatoriloru Franciei. Cá si la noi, mai multu chiaru decâtu la noi, naratiunea desastreloru nóstre gasea tóta lumea incredula, si cându in sfersitu aflá adeverulu, atunci consternatiunea erá generala. Loviturile tunuriloru trase asupr'a Parisului, resunau totu asiá de durerosu in inim'a natiunei române (despre ea vorbimu), câtu si in inim'a Franciei, Ah! pentru ce erá ea mica isolata si mai cu séma departata? Si-aru fi oferitu cu bucurie totu sângele si bogatiile pentru a ne scapá. Neputinciós'a sa ne ajute intr'unu modu eficace, ea voí sa se serve de o alta arma asiá de putinte in toti timpii: Caritatea. Representatiuni teatrale, se organisara, in favórea ranitiloru si prisonieriloru francesi; se deschise subscriptiuni; tóta lumea contribuí. Sume considerabile si rufe parasira Romani'a, destinate soldatiloru nostri in Franci'a si Germani'a. Elanulu erá generalu. Se dedea cá pentru o calamitate nationala.

Astadi, acésta natiune care fu asiá de generósa pentru noi, in nenorocirile nóstre, se gasesce la rendulu seu in resbelu.

Numerosi raniti suntu dejá cautati in ambulantiele sele. Suntemu in ajunulu mariloru lupte, in care tóta armat'a romàna, 30 pâna la 40,000 de ómeni, va fi ingagiata. Mii de raniti, póte voru cadé in sarcin'a natiunei, cerendu ingrigirile cele mai vigilente si mai costisitóre. Românii dau in unanimítate, dar' resbelulu este unu minotauru nesatiabilu.

Ór'a a sositu, pentru cá Franci'a sa platésca sorei sele datori'a de recunoscintia ce a contractatu in 1870. Nici-odata Franci'a n'a lasatu ne achitata o asemenea datoria. Suntemu siguri ca elanulu va fi datu si ajutórele voru curge.

Corespondintie.

Ni se scrie:

Sighisiór'a 18 Aug. 1877 v.

Dle Redactoru! In 6 Aug. fiindu dî de tergu in Cristuru (Székely Keresztur), toti ungurii si secuii din giuru pâna aprópe de Ciucu fura convocati la adunare, — *Orbán* Balázs si *Ugron* Gábor (celu dintâiu din Odorheiu, celu din urma din Székely Keresztur) au tienutu din unu foisioru dela Hotelulu „Coróna“ cuventâri diferite pentru inarmare contr'a rusiloru, la care ocasiune s'a cetitu si o epistola a lui Kossuth. — In cuventârile acestoru ómeni s'a repetîtu mai de multe ori ca: „a fene és pogány muszka a macskákot is lenyeli, tehát menjünk a töröknek segitségre, mert ha a muszka győzni fog reánk kerekedik a sors és velünk is ugy fog bánni!“

Ungurii toti s'au apromisu intre strigate „Veszszen el a muszka és óláh!!“ ca suntu gat'a a-si versá sângele pentru turcu! — Astfeliu au facutu *Dnii* propagatori si in Odorheiulu sec. in 7/8 pâna in Ciucu, — adunandu pe fratii loru de tóta starea si rangulu.

In fine s'a promulgatu din parte-le ca in curendu va avea locu o adunare generala pe câmpulu comunei (Agyagfalva) Agiagfaleu unde a fostu adunarea din 1848 a secuiloru, de unde s'a ordinatu a se culege si cucurudiele inca in starea loru nematura. Vedeti dara neutralitatea unguriloru nostri!!

Maierau, in 28 Augustu 1877.

Dle Redactoru! Inca in tómn'a anului 1872 primiiu binecuventarea Esc. Sele fericitului metropolitu *Andreiu* cá se potu umblá prin Romani'a in afaceri de a le bisericei, a cârei'a preotu amu onóre se fiu.

In caletori'a mea avui onórea sa cercetezu si pre parintele *Demetriu Mateasiu* rectorulu seminariului din Romanu (Moldov'a) carele me primí cu tóta afabilitatea, ce-lu caracteriséza si cându erá sa me departezu, 'mi facea unu presentu modestu, pre care se-lu ducu fiicei mele; si ce cugeta-ti dle Redactoru! in ce a constatu presentulu acel'a? Erá „*Chart'a principateloru române*“ prelucrata la anulu 1856 de dlu *Dubau* si de sociulu seu *Antonu Parteniu*, in carea se afla tóte provinciele invecinate, dupa cum suntu Banatulu, Transilvani'a, Bucovin'a, Basarabi'a si unele pârti ale Bulgariei.

Dupa ce mi-amu plinîtu missiunea concrediuta, m'amu reintorsu acasa, si soci'a mea, ai cârei parinti se afla in Romani'a, avù placere deosebita, vediendu presentulu fiicei sele. Totu lucrulu — dupa cum vede 'ti — pórta caracteru familiaru, dar' timpurile se schimba. In dilele trecute dlu Albert Iános, preotulu reformatu de aici, 'mi face vediut'a si se bucurà de chart'a amintita, de carea acum'a in presente si uitasemu.

La 9/8 st. n. a. c. dlu jude proces. Körössi in absenti'a mea se duse la mine acasa si, presentându-se cá din oficiu, cerù dela soci'a mea chart'a de mai susu, ceea ce nu o capatà, de óre ce eu fui absentu. La 10/8 n. presiedintele trib. reg. br. Conradsheim me citéza la Reginu, iá cu mine unu protocolu giganticu si me face sa tra-

---

Cá sa véda actualitatea din departare si posteritatea ce presiedinte amu avutu si ce vice-pres. avemu inca la Asociatiunea tranna, reproducemu dupa „Gaz. Trans.“

Discursulu

presiedintelui „Asociatiunei transilvane“ Iacobu Bolog'a, tienutu cu ocasiunea deschiderei siedintieloru adunârei generale a XVI. la 24 Iuliu st. v. (5 Augustu c. n.) 1877 in Blasiu.

Stralucita adunare! Onorabililoru Domni si frati!! Asiu avea, cá celu ce suntu pâna in momentu cá presiedinte alu „Associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu“ — a deschide simplamente si indata siedinti'a adunârei nóstre generali din estu anu, si a privegliá apoi, cá discutarea si deliberarea asupr'a tuturoru obiecteloru din program'a publicata sa decurga in ordinea cea mai buna, si sub cea mai stricta observare a statuteloru, pre alu caroru temeiu amu convenitu aci.

In acestu modu asiu satisface oficiului meu de o parte, iér' de alta parte asiu corespunde póte asteptârei multor'a, la tóta intemplarea inse de siguru indreptatitei recerintie, de a economisá cu scurtulu tempu, ce ne stà la dispositiune, câtu se póte mai bine, mai cu crutiare.

Déca inse cu tóte acestea amanu pentru vreo-câteva minute deschiderea siedintiei, déca nu dau locu mentionatei discutâri si deliberâri imediatu dupa convenirea nóstra in acestu pavilionu; déca 'mi permitu a ve molestá — inainte de a fi trecutu la lucru — cu vreo-câteva cuvinte din partea mea: Ve rogu onorabililoru Domni si frati! sa nu 'mi denegati indulgenti'a si patienti'a fratiésca, si sa-mi credeti, ca nu facu acést'a din mancarime de a vorbi ci o facu mai ânteiu: din deosebitulu respectu câtra loculu, in care ne aflâmu: din pietate si gratitudine catra cei ce nu numai prin activitatea desvoltata in viétia, déru chiaru si prin asiediarea remasitieloru loru pamentesci in sinulu pamentului acestui locu, au asecuratu comunei acestei'a romane o mare insemnatate; din deosebita reverintia si stima câtra cei ce si actualminte lucra barbatesce la augmentarea acestei insemnatâti, si in urma: din consideranti'a importantiei unui'a dintre punctele programului nostru, asupr'a carei'a voiu sa ve tragu tóta atentiunea cu putine cuvinte.

Suntemu in Blasiu Domniloru mei! In alu siese-sprediecele anu alu esistentiei nóstre, cá Associatiune transilvana ne aflâmu — lauda a totu poternicului cerescu si pamentescu si multiumita prudentiei, perseverantiei, vitalitâtiei romanesci! inca totu cá atare in loculu unde si-a serbatu ea la anulu 1863 a III-a adunare generala sub multu promitietórele auspicii ale unei ere nóue si amica literaturei romane si culturei poporului romanu, sub prospecte incantatóre; ne vedemu Domniloru si fratiloru; dupa patru-sprediece ani de-si — dorere! nu sub impregiurâri cá cele din 1863, dar' totu-si spre nespus'a mea bucuria, inca totu cá associati in aceea comuna opidana si romanésca din Transilvai'a, preste a cârei insemnatate fatia de literatur'a romana si de cultur'a poporului romanu transilvanu, nu e permisu nici unui presiedinte alu Associatiunei transilvane a trece cu tacerea, mai cu séma atunci cându i-se dà cum mi-se dà mie acum ocasiune, de a vorbi si de a profitá de a vorbi si de aceea insemnatate, chiaru in interesulu celoru-lalte comune transilvane si in avantagiulu intreprinderiloru nóstre literarie si culturali.

Auriile pagine, cari decóra in abundantia cartea istoriei locului acestui'a, aratândune marile si multele emolumente, ce s'au reversatu din trensulu in deosebite forme si directiuni preste romanii transilvani, resfirate chiaru si numai fugitivu — asiá cum 'mi voiu permite a o face eu, adeca in partea loru cea mai mica, au sa contribue multu la promovarea si la realisarea intentiuniloru nóstre, pentru ca ele — paginile acelea aurie — potu servi si voru servi celoru-lalte comune romane transilvane de modelu, de luceferi ducatori la adeverata fericire.

Blasiulu Domniloru! e loculu, pre care cu dreptu cuventu l'au numitu oratorii adunârei nóstre generali din 1863. „Léganulu inteligentiei,“ „palestr'a museloru romane.“

E afara de tóta indoial'a, ca din vechi tempuri pâna bine de curendu numai aici 'si stemperau romanii transilvani setea de scientie mai inalte asia, cum o cere insusirea, natur'a loru propria.

Numai in acestu locu alu Transilvaniei au esistatu inca pâna tardiu dupa anulu 1850, institute superiori de educatiune, in care se intâlniá fragedulu invetiacelu romanu cu doiosulu invetiatoriu romanu: se intalniá si se intielegea tatalu cu fiiulu despre impartasire si primirea darului spiritului sântu, despre invetiatura carea usioru strabatea la anima, pentru ca venea dela anima.

Dar' iér' numai aici aflá in acele tempuri o mare parte a teneriloru romani transilvaneni posibilitatea, de a se sustiené pre lânga studii pâna la terminarea loru, pentru ca numai aici aflá multimea celoru lipsiti si bravi nutrimentulu materialu, fâra de care nu s'a pututu si nu se póte castigá celu spiritualu. Aici si numai aici se plamadea, se dospea, se frementá, se cocea si se impartiá pânea inomisu necessaria celoru ce o meritau: se dá acestor'a „cipaii“, fora de care — credeti'mi! multe, fórte multe din cele mai eminente talente romane, diamante de inaltu pretiu, aveau sa remâna opace, necunoscute, perdute pentru noi, cari admirandule si folosindule acum productele loru spirituali, ne imprumutâmu cu multiumita indreptarea, orientarea nóstra din splendórea loru.

Din institutele acestui benecuventatu locu au esitu si s'au respanditu mai in tóte regiunile locuite de romani, corifeii literaturei romane si intrepidii luptatori in tóte causele, privitóre la imbunatatirea sortii poporului romanu din Transilvani'a, prin urmare si la cultivarea acestui poporu.

Unii dintre acei corifei si anteluptatori, ale caroru maretie fapte le cunóscemu parte din istoria, parte din esperienti'a-ne propria, avendu multi mitu acasa dupa charta, ceea ce amu si facutu, ba! ce e mai multu, erá pe aici sa me tiena in arestu preventivu, pâna cându va sosí actutu dela ministeriu, de óre ce eu a-siu fi „bujtogato“ si mai lamuritu „daco-romanistu“ si umblu se spargu si se nimicescu liberal'a si fâra parechia uman'a constitutiune magiara. Ce ce va alege din totu lucrulu nu sciu, destulu ca pâna un'alt'a s'a datu ordinu (óre de unde vine poterea acést'a?) pre la oficiantii dela posta, cá se-mi desfaca tóte chartiele si epistolele, ce mi-aru sosí din vre-o parte.

Judecati dle Redactoru, in ce pusetiune se afla atotu-putericii nostri, cându ajungu sa se téma si de mine, carele sum unu preotu românu cu 100 de familii si trebuie sa me sustienu din ostenelele proprie dupa micuti'a mea proprietate eredita dela parinti, fâra cá se-mi plesnésca prin minte se me apucu *eu* de reintemeiarea imperatiei lui Traianu! Nu mi-amu denegatu si nici ca-mi voiu denegá vreodata simtiemintele românesci, cu atâtu mai vertosu atunci, cându sciu cu positivitate, ca pre stapânii nostri intru atât'a 'i mustra consciinti'a pentru netrebniciele loru, in câtu nu au nici unu momentu de odichna si multiamire cu ei insisi.

Amu rabdatu si rabdu insulte preste insulte din partea dujmaniloru, dar' dela unu timpu nu mai potu, de óre ce si eu tienu multu la simtiulu de onóre si la demnitatea natiunei mele; de aceea trebuie se aducu la cunoscinti'a publica numai unele din cele nenumerate, pre care de le comiteamu eu, séu altu românu, inca de pre atunci eramu osinditu in paradisulu celu din Vatiu, in care se desfatéza sermanulu Mileticiu. In lini'a prima trebuie se-mi esprimu compatimirea fatia de prelatii bisericei reformate, carea consacréza de preoti, persóne cá pre dlu preotu localu *Albert Iános*. Acestu individu a produsu numai reu in comun'a nóstra, de cându a ocupatu loculu tataneseu, carele traiá in cea mai buna armonia cu repausatulu meu parinte protopopu Stefanu Branea. Locuitorii cei pacinici ai comunei Maiereu, de cându a venitu dlu Albert intre noi, se paru a nu mai iesí din certe; mai ieri alalta-ieri numitulu domnu 'mi rapí cimiteriulu promitiendu-mi vedi dómne ca mi-va dá densulu altulu mai acomodatu, dar' acum nici ca mai vrea sa scie. Totu acestu renumitu domnu amagi pre poporenii sei si-i facu sa se deoblige, ca nu voru mai veni se-si macine bucatele la mór'a mea, nu mai cá se me ruineze; dar' poporulu vedienduse intr'adeveru dusu pre ghiacia, s'a saturatu pâna in gâtu de densulu si astadi mai e gata se-lu alunge din comuna.

Atâtu este de iubitu colega Alberth Iános de câtra poporenii sei, in câtu nu arare ori s'au insinuatu la mine si pâna la 20 familii magiare rugândume se-i primescu de poporeni si credinciosi ai bisericei mele: ceea ce in interesulu pacei nu amu facutu-o — pre unulu inse, de care-le nici de cum nu amu scapatu de si multu m'amu aparatu de dinsulu, au trebuitu se-lu primescu si din „Andrisu“ l'amu prefacutu in „Andreiu“.

Dlu Albert Iános cu unu cuventu e intrigantulu si urditoriulu tuturoru releloru din comun'a nóstra; densulu e si caus'a incuisitiunei, ce a cadiutu asupr'a-mi cá si din seninu; densulu s'a dusu pe la ceí divini (!) si m'a denunciatu ca a-siu umblá se restornu totu ce e ungurescu si a-siu fi celu mai mare daco-romanistu de pe aici. Se-i fia de bine! dar' se nu uite, ca resplat'a lui multa va fi la . . . .; Me miru inse, ca auctoritâtile mai inalte civile nu vedu cu cine aú de lucru si dau crediementu la tóte fleacurile, dupa cum se va vedé la timpulu seu.

Dar' dle Redactoru, ce sa ne mirâmu de infricosiatii (!) nostri stapâni, ca se temu de tóte nalucirile firesce nascocite prin taberile contrariloru loru? Ei atâtu suntu de negri la inima, câtu ochii sufletului loru nu mai potu cuprinde nici un'a radia de lumina.

„Illiacos intra muros peccatur et extra“; nu e destulu ca stau pâna in grumadi in fâradelegi, care acum i mustra neincetatu; preste acestea mai gramadescu pre intrecute atâtu *„pasia“* *„basi-bozuculu“* dar' la aceste nu au ochi nici urechi, aceste suntu fapte patriotice „more avitico.“ Defraudarea celoru 2100 fl. v. a. ce s'a constatatu dejá ca a comisu'o fostulu colectoru de aici *Orbán Iános*, nu voiesce sa o vadia nimenea; comun'a trebue se sufere si se-si venda vit'a cea din urma, pentru-cá sa acopere fraud'a acelui sierlatanu. Bietii ómeni (maioritatea absoluta unguri) intru atâtu s'au seturatu de ai loru, in câtu acum nu mai voru se puna in comuna nici unu oficialu de unguru, ci totu nu mai de romanu, de óre-ce (chiaru ei marturisescu) acesti'a suntu ómeni sinceri.

Simtiulu de iubire crestinescu si de umanitate este atâtu de tocitu in dlu colegu, Alberth Iános incâtu pre la anulu 1872, cându 75 familie din comun'a nóstra le arsera tóte edificiele economice, aducându comitetulu parochialu reformatu conclusulu, cá sa se dee celoru arsi câte unu lemnu de stejariu gratuitu din padurile colosali ale biserecei loru, care conclusu fiindu aprobatu si de ppresb. loru, d-sea a intervenitu cu tóte poterile, de acestu conclusu umanu s'a casatu, si acést'a din caus'a, ca nu cumva se-mi-se vina si mie, cá unulu dintre cei arsi vre-o ascia din padurea ungurésca.

Cându fu alegerea de membri in comitetulu cttensu aici in Maierau, se scóla in adunarea presideata de dlu pre atunci vice-comite *Horvath*, unu domnu proprietariu din Holtmaros cu numele *Bittoi* si afirma ca densulu e nobilu, cea ce scia lumea ca nu e adeveratu; mi-am permisu a lu rogá se ne documenteze originea de nobilu, dar' densulu intornandumi spatele me indruma la . . . ., dicându acolo publice, se-i cetescu diplom'a. Dlu vice-comite inse nu afla lucrulu acest'a infamu demnu de atentiune. Ce dice-ti la ast'a dle Redactoru?

Inchiaiu aceste, ca ce ocupu prea multu spatiu, dar' ve rogu se benevoiti a le publicá in totu cuprensulu.

Ioanu *Branea*,
parochu gr. or.

Varietâti.

⁂ *La afacerea intre Bendorfu si Altien'a.* Cá sa nu fia onor. publicu sedusu prin tendentiósele comunicâri ale foiloru nemtiesci locali, se espune starea cea adeverata a lucrului in urmatórele:

Comun'a româna Bendorfu jace imediatu lânga Hirtibaciu; ér' hotarulu de preste Hirtibaciu se tiene adi de Altien'a, de-si Bendorfenii inca si la anulu 1851 fura introdusi prin forurile militari de atunci in folosinti'a hotarului acestui'a situatu chiaru lânga Bendorfu. Destulu ca adi se tiene hotarulu acest'a de Altien'a inse locuitorii din Bendorfu posedu rituri intregi pre elu cá proprietate privata. Cu tóte acestea altienarenii intielegu dreptulu de proprietate astfeliu, ca bendorfenii sa-si póta folosí pamenturile sele numai dupa cum le vine altienareniloru la socotéla; neiertandu-le bendorfeniloru nici chiaru cându 'si cara bucatele sa-si pasca vitele pre pamenturile loru proprii.

Dupa incercâri zadarnice de a si separá de totu pamenturile sele, bendorfeniloru le succese in fine inca la anulu 1874 a-si esoperá o sentintia judecatorésca, prin carea fura aperati in liber'a folosintia a proprietâtiei loru; ér' altienareniloru li se intredise stârnirea posessiunei bendorfeniloru pre lânga pedépsa de 500 fl. v. a. Acésta sentintia se aprobà in tóte instantiele si esecutarea ei se ordinà espresu din partea mar. Curii reg. ung. cá foru de cassatiune.

Cu tóte acestea altienarenii 'si continuara volniciele loru, nimicindu in mai multe renduri semanaturile bendorfeniloru. Ér' esecutarea sentintiei judecatoresci intempina pâna adi pedeci altcum neindatinate.

Vediendu in fine altienarenii ca pre calea judecatorésca nu le succede acoperirea nedreptatiriloru comise fatia de bendorfeni, 'si incercara norocului pre calea administrativa Si ací eata ca au mai multu succesu. Dlu pretoru actualu ii opresce pre bendorfeni, pre bas'a statutului agrariu! dela aperarea mosiórei loru; altienarenii insa pradéza si nimicescu semanaturile bendorfeniloru dupa cum le place.

Astfeliu au bagatu altienarenii si si in luni'a trecuta stav'a de cai in cucurudiele bendorfeniloru si déca

---

dintre noi placut'a ocasiune, si onórea de a fi fostu martori oculati ai binefacatórei loru activitati, 'si afla eternulu repausu in sinulu pamentului acestui locu; iér' altii, consoti ai loru, adauga inca, spre mângaierea si nespus'a nóstra bucuria! — la insemnatatea si glorificarea locului acestui'a, lucrându in elu neincetatu si cu totu deadinsulu spre binele nostru alu tuturoru: la perfectionarea literaturei romane si la cultivarea poporului romanu.

Constatându deci cu placere si indestulire tóte acestea, sa profitâmu, Domniloru si fratiloru, de ocasiunea adunârei nóstre de aici si mai ântaiu:

Sa salutâmu loculu acest'a „palestr'a museloru romane“ cu tóta amórea si stim'a fiiésca si fratiésca; sa'lu asecuramu despre respectulu, cei vomu pastrá pentru totudeun'a in recunóscerea beneficialoru primite in elu si dela elu; dar' totudeodata sa luâmu si sa facemu, cá sa iá si ceilalti frati ai nostrii absenti angagiamentulu, obligamentulu, de alucrá din tóte poterile, cá sa devina câtu mai curundu si câtu mai multe comune române din Transilvania provediute cu institute de educatiune, asiá precum e provediutu Blasiulu — apoi: sa ne aducemu cu pietate aminte, de cei ce intr'atat'a si-au iubitu neamulu, au iubitu poporulu romanu, câtu nu numai au traitu, dar' au si moritu pentru elu, in folosulu lui; cari pâna cându erau in viétia, lucrau din tóte poterile loru, fâra de nici unu pregetu, la omnilateral'a promovare a interesseloru poporului romanu, iér' acum ne stralucescu pentru totudeun'a din mormintele, in cari odihnescu, prin dispositiunile si midiulócele ce ne-au lasatu spre asecurarea mentionatei promovari de interese romane si pentru infinitulu venitoriu. Sa ne ducemu la mormintele acestoru binefacatori ai nostri, cu preferintia si conformu rogârei mele din anulu trecutu, la celu mai próspetu dintre ele, la alu marelui si nemuritoriului archiereu Alesandru St. Siulutiu, la alu acelui'a bunu si adeveratu românu, cârui'a inca avemu de a-i multiamí in lini'a prima esoperarea si intemeierea acestei salutare institutiuni române: a Associatiunei transilvane. Sa mergemu domniloru si fratiloru, si sa constatâmu acolo prin fapta, ca déca „tiene minte“ românulu reulu, ce i s'a facutu, elu dieu nu uita nici binele, ce i s'a aretatu; sa dovedimu prin fapta, ca nu póte fi ingratu românulu, ca gratitudinea e o sacra proprietate a lui. Sa binecuventâmu acele morminte si sa multiamimu celoru ce odihnescu intr'ensele din adenculu inimeloru nóstre pentru imensele bunatâti, ce ne-au aretatu si ne-au lasatu. In debilulu semnu de recunoscintia si spre imbarbatarea nóstra si a urmatoriloru nostri la fapte, asemenea celoru implinite prin acei binefacatori, sa apromitemu acestor'a serbatoresce: ca le vomu conservá dulcea memoria pentru totu-déun'a si ca incâtu numai ne voru iertá puterile, vomu cercá si noi a-i imitá intru tóte, — si in urma:

Sa dâmu lauda a totu poternicului Dumnedieu, ca nu toti anticii nostrii anteluptatori si luceferi ne au parasitu; ca mai esista aici in loculu acest'a barbati români absolutu devotati binelui nostru comunu, barbati de acei'a, cari n'au incetatu, si — suntu siguru — nu voru incetá nici odata in viétia a respandi mult'a lumina, de carea dispunu, perfectionandu cá pâna acum literatur'a româna si promovându cultivarea poporului românu; barbati, cari atâtu in urm'a prestatiuniloru loru de pâna acum, câtu si prin dispositiunile si mediulócele, ce ne indreptatiescu animele loru cele nobile a crede, ca le voru lasá poporului românescu, voru vietiuí in inim'a si memori'a acestui poporu in eternu. Sa salutâmu pe acesti barbati români cu tóta caldur'a fratiésca, sa le descoperimu perfect'a reverintia si inalt'a nóstra stima, si sa-i asecurâmu despre succursulu, ce voimu a le dá intru tóte, câte se potu cere dela noi.

Déru acum voiu terminá indata Domniloru si fratiloru! Numai vre-o câte-va modeste observâri amu sa mai facu la alu patrulea punctu din programulu siedintiei nóstre a II-'a.

Dupa punctulu citatu avemu sa alegemu cu ocasiunea acést'a, presiedintii, oficialii si membrii comitetului Asociatiunei. Avemu sa implinimu unu „actu“ intru adeveru „de mare importantia“ pentru realisarea scopuriloru urmarite de câtra Asociatiunea nóstra.

Mi permitu a vorbí de acum putientelu la acestu actu chiaru din considerarea marei lui importantie. Dorescu fórte, cá tocm'a pentru ca-i atâtu de importantu actulu acest'a, sa ne pregatimu cu totii câtu se póte de bine pentru cea mai corespundietóre, pentru cea mai salutaria implinirire a lui.

La realisarea dorintiei acestei'a a mele s'aru contribuí — dupa modest'a-mi parere — fórte multu, déca toti acei onorabili membrii ai Asociatiunei, cari n'au apucatu a audí séu a cetí, ori au scapatu din memoria cuventulu rostitu asupr'a unui asemenea actu in adunarea generala dela Dev'a din 10—11 Augustu 1874 de câtra prea demnulu ei conducatoriu de atunci si tiparitu in fói'a Asociatiunei Nr. 19 din 1874, si-aru castigá, inainte de a pasí noi la mentionatele alegeri, deplin'a cunoscintia a acelui cuventu si aru apretiuí rogarea cuprinsa intr'ensulu, carea suna asiá: „Cu tóta sinceritatea animei mele Ve rogu Domniloru, cá inainte de tóte sa aveti inaintea ochiloru interesele Asociatiunei, si numai dupa aceea sa dati intrare la anim'a Domnieloru Vóstre inspiratiuniloru amicali!“

In cretintia, ba chiaru in convingere, ca se va si face acést'a, salutu pe onorabilii membrii ai Asociatiunei, aflati aici, cu celu mai cordialu „bine Ve amu aflatu!“ ér' pe cei ce au alergatu din apropiere si din departare incóce, i salutu cu celu mai caldurosu „bine a-ti venitu fratiloru!“ si invitându pe toti la lucru, deschidu siedinti'a adunârei generale a XVI.

cesti din urma au cutediatu a pemnorá caii de pre mosiele loru, indata a urmatu porunc'a dlui pretoru, cá sa se eliberedie vitele pemnorate, ceea ce a si urmatu. Altienarenii indata ce si-au primitu vitele le-au bagatu ér' in pamenturile bendorfeniloru. Si dupa ce acesti'a au „cutediatu“ a le pemnorá iéra, altienarenii n'au mai alergatu la dlu pretore, ci tragendu clopotele si inarmandu-se cu pusci, pistóle, securi etc. au tabaritu in numeru de vre-o 400 insi asupr'a bendorfeniloru si si-au eliberatu vitele cu puterea. In zadaru s'au imbiatu cei vre-o 30 bendorfeni ce s'au pututu aduná vediendu prapasti'a, ca voru eliberá ér' vitele, déca li se va dá o adeverintia despre primirea loru, altienarenii n'au voitu sa scie de acestea ci la „Hur'a“ judelui loru, incependu a puscá si dá din tóte pârtile i-au alungatu pre bendorfeni si au luatu vitele dupa aceea au mai puscatu inca din pasiune in comuna, rânindu câte-va femei si unu pruncu. Dupa ce si-au scosu astfeliu vitele le-au dusu firesce ér' pre pamenturile bendorfeniloru si a dóu'a di esîndu ér' de nou inarmati cu glót'a au mai pustiitu si ceea ce au mai fostu crutiatu vitele loru in cucurudiele bendorfeniloru.

In aperare au ucisu si bendorfenii unu altienénu, dintre ei inse fura vulnerati 15, intre cari 3 de mórte. Cu tóte acestea militi'a ce s'a tramisu afara fu inlocuita totu in Bendorfu, nu cum-va bendorfenii sa cutedie a se mai apará la vre-o alta ocasiune!

⁂ *Aniversarea principelui Serbiei.* Mercuri, 10 Augustu curentu, cu ocasi'a aniversârei nascerei principelui Milanu M. Obrenovici IV si a suirei Mariei sale pe tronulu Serbiei, s'a celebratu unu Te-Deum la capel'a bulgara din capitala.

La acésta serbare a fostu fatia d. Mihailu Cogalniceanu, ministrulu afaceriloru straine, d. Petronievici, agentu alu Serbiei insotitu de functionarii agentiei, unu adjutantu domnescu, d. comandantu alu divisiei II teritoriala.

Dupa terminarea oficiului, d-lu ministru Cogalniceanu a mersu, insotitu de unu adjutantu domnescu, in-tr'un'a din trasurile curtiei, la otelulu agentiei Serbiei, spre a face dlui agentu visit'a oficiala de felicitare. „T.“

⁂ *„Cându n'aveamu ce face“*, trebuiá sa-si intituleze scriitoriulu siruriloru, care a scrisu in „Gaz. Tr.“ Nr. 63:

> „Dela Sibiiu aflâmu, ca alegerile dela Blasiu au produsu o specie de revólta in mai multe spirite, care se póte asemená cu a buniloru abderitani, candu ei au declaratu pe Demokritos de smintitu si au chiematu pe Hippocrates cá sa-lu vindece, acel'a inse le spuse ca Demokritos este mai senatosu de câtu ori care altulu, de câtu Strobilos si de câtu senatulu intregu. Mai tardiu vení Euripides la ei, déra nici acel'a nu a fostu in stare de a i capacitá. Cea din urma catastrofa fù, ca abderitanii mai bucurosu emigrara din Abder'a cu Strobilos in frunte, de câtu se cunósca erórea loru“.

Intr'o conversatiune, espectoratiunei acestei'a i se dete urmatórea laconica cualificatiune: „Haluccinatiuni de ale lui ....

⁂ *Nenorocire* Dupa o seceta indelungata au ploatu pe ací in 15 Aug. o plóia buna insocita insa de o tempestate infricosiata, cu carea ocasiune fulgerulu a lovitu o copila de 10 ani a singurei familii unguresci din comun'a romanésca Palosiu. Copil'a la momentu a muritu. S'au fostu aprinsu si vestmintele de pe ea si nisce materialu din podulu casei; dara au fostu stinse. In casa cu copil'a s'au aflatu mum'a ei si inca doi copii, cari insa au remasu neatinsi de fulgeru.

⁂ Cetimu in „Curierulu Balassanu“:

(Prisonieri). Cu trenulu de Joi au mai sositu in Iasi dóue transporturi de prisionieri turci: unulu de vre-o suta si altulu de vre-o siese sute ómeni, intre cari si 9 oficieri. In aceea-si di ei au fostu indreptati spre Russi'a pe calea ferata Iasi-ungheni.

(Domnulu N. Rosetti Rosnovanu). — Parinte de familia si membru din inalt'a aristocratie a Iasiloru, care indata ce Romani'a a declaratu resboiu s'a grabitu a luá armele benevolu si a merge la câmpulu de onóre, a venitu sa si vada famili'a si in curendu se va intórce iérasi acolo unde se grabescu a alergá toti adeveratii fii ai patriei. Onóre aceloru cari imitéza esemplulu dlui Rosnovano. Patri'a li va fi recunoscatóre.

⁂ **„Nóu'a carta strategica** *a teatrului resboiului turco-rusu din Europ'a si Asi'a“ in limb'a romàna,* de carea facuramu amintire cu alta ocasiune si o recomendasemu publicului se afla, dupa cum suntemu informati, in depositu in tipografi'a nóstra archidiecesana, de unde se póte capetá esemplariulu, in loco **60 cr.** cu post'a **65 cr.** Atragemu dara de nou atentiunea publicului asupr'a acestei carte indispensabile in tempulu de fatia pentru fia-care cetitoriu de diurnale.

⁂ *Directiunea posteloru* din Sibiiu anuncia ca activitatea statiunei postale din Elöpatak (Valcele) se prolungesce in anulu acest'a pâna la 15 Septembre.

Burs'a de Vien'a.

Din 20 Augustu (1 Sept.) 1877.

Metalicele 5%	64	20
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	—
Imprumut. de statu din 1860 .	112	25
Actiuni de banca	840	—
Actiuni de creditu	196	50
London	119	05
Oblig. de desdaunare Unguresci	75	—
„ „ „ Temisiorene .	74	75
„ „ „ Ardelenesci .	74	—
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	104	20
Galbinu	5	67
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	55
Valut'a nóua imperiale germâna	58	50

Nr. 2124. Plen.

Publicare de licitatiune.

Economatulu pentru 50 elevi, unu inspectoru si doi servitori, in seminariulu archidiecesanu gr. or. din Sibiiu se va esarendá din partea consistoriului archidiecesanu pe 9½ luni, adeca dela 15/27 Septemvre a. c. pâna la 30 Iuniu (12 Iuliu) 1878.

Doritorii de a primí asupra-le acestu economatu au a-si face ofertele in scrisu la consistoriulu archidiecesanu pâna la 1/13 Septemvre. a. c.

Conditiunile mai de aprópe se potu aflá in cancelari'a archidiecesana.

Sibiiu, 18/30 Augustu 1077.

Dela consistoriulu archidiecesanu gr. or.

1—3

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei statiuni invetiatoresci la scól'a confessionala gr. res. din Vingardu ppbiteratulu S. Sebesiului se escrie concursu pâna in 25 Sept. 1877 st. v. cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

1. Salariu anualu de 200 fl. v. a.
2. Cortelu cu o pivnitia in edificiulu scólei, si
3. Lemne pentru incalditu 2°.

Doritorii de a imbracá acestu postu au de a-si inaintá la scaunulu protpr. gr. res. in Sebesiu cererile instruite cu urmatórele documente: testimonii despre absolvarea gimnasiului de josu, a cursului pedagogico-teologicu, despre cunóscerea cantâriloru bisericesci si de cualificatiune pâna la susu pusulu terminu.

Vingardu, 15 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu ppbiterulu.

1—3

Concursu.

Pentru deplinirea postului vacantu de invetiatoritia pentru class'a 1-a si a 2-a la scóla comunala din Orsiova-vechia, in comitatulu Severinului, se escrie prin acést'a concursu pâna la 15. Septembre a. c. st. n.

Emolumentele suntu urmatórele: Unu salariu anualu de 400 fl. v. a. si 120 fl. v. a. bani de cortelu.

Cea ce doresce a ocupá acestu postu are recursulu scrisu cu mân'a propria si instruatu cu tóte documentele recerute prin care va avea a dovedi cualificatiunea pedagogica si neincungiurabilu cunoscinti'a limbei germane si romane si numai pentru preferintia incâtu va fi cu potintia si acelei magiare, subscerne pâna la terminulu susu aratatu presidintelui scólei comunale de dupe care apoi póte fi alésa camdeodata pre unu anu numai ca invetiatoritia provisoria si apoi dupa doveditu sporiu dupa aceea cá defenitiva.

Orsiov'a-vechia in 26/14 Aug. 1877.

Presidentulu senatului scolaru
Neuwirth.

1—3

Nr. 203.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci in comun'a Verdu, ppresbiteratulu Nocrichiului-Cincu mare devenita in vacantia, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 12 Septembre a. c. cu emolumintele in bani 80 fl. v. a. din fondurile bisericei si alu scólei, si dela 80 familii câte unu prândiu si câte un'a cina de bucate, cuartiru si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne petitiunile pâna la terminulu indicatu, la subscrisulu instruate la intielesulu stat. org.

Nocrichiu, 12 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. *Maieru* m. p.
adm. ppescu.

2—3

Nr. 170.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a populara gr. or. din fili'a Bastelecu, se escrie concursu pâna la 15. Septembre a c.

Emolumentele impreunata cu acestu postu suntu:

1. Dela 75. familii câte un'a ferdela cucuruzu sfarmitu,
2. Dela elevi tacs'a scolara a 1 fl. face 45 fl. v a;
3. Lemnele de lipsa dela parintii scolaliloru,
4. Cuartirulu liberu in edificiulu scólei.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu, pâna la terminulu de susu, la oficiulu protopresbiteralu gr. or. in

Brasiovu in 13 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Petricu* m. p.
ppresbit.

2—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a confessionala gr. or. din Cetea, protopresbiteratulu Albei-Iulie, cu terminu pâna la 29 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele:

1. Salariu, pe anulu scol. 1877/8, 140 fl. v. a. si anume:
   a) din fondulu scolasticu 60 fl. solviti anticipative in rate lunarie.
   b) 80 fl. dela parintii pruncilorn obligati a frecuentá scól'a.
2. Cuartiru liberu in edificiulu scólei; si
3. Lemne suficiente de incalditu.

Doritorii, cari voiescu a ocupá acésta statiune invetiatorésca, sa-si inaintedie cererile loru la subscrisulu — provediute cu documentele prescrise de statutulu org. si legea scolara — pâna la terminólu susu indigitatu.

Alb'a-Iuli'a, in 8 Augustu 1877.

In contielegere cu comit. parochialu.

Alesandru Tordosianu m. p.
protopresb. gr. or.

3—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci din Crisciori cu léfa anuala de 180 fl. bani gat'a, cuartiru si 2 steng. cubici de lemne de focu, se escrie concursu pâna in 20 Sept. a. c.

Doritorii de a fi alesi au a-si trimite petitiunile loru instruate conformu legiei, alaturându testimoniulu de cualificatiune, la subsemnatulu in Bradu (com. Hunedórei).

Bradu, 9/8 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

N. I. *Miheltianu,*
prot. gr. or. a Zarandului.

3—3

Nr. 157 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a româna gr. or. din opidulu Dev'a, se escrie concursu pâna in 8 Septembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Salariu anuale 300 fl. v. a. cuartiru in edificiulu scólei si lemne de incalditu si unele accidentii stolari.

Dela concurenti se cere se fia pedagogi absoluti cu esamenu de cualificatiune; sa cunósca limb'a magiara, si incâtu-va si cea germana, pre lânga aceste va fi preferitu celu ce va scí cântarile bisericesci si tipiculu.

Suplicele instruite in sensulu statutului organicu si legei scolarie se voru adresá lu acestu oficiu protopresbiterale pâna la terminulu de susu.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Dev'a, in 8 Augustu 1877.

Ioanu *Papiu* m/p.
ppresbiteru.

3—3

Nr. 57 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a româna gr. ort. din comun'a Fintoagu se escrie concursu pâna in 8 Septembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Salariu anuale in bani 72 fl. v. a.; in naturale 64 mertie, parte grâu parte cucuruzu; 4 stângeni de lemne si cuartiru in edificiulu scólei cu gradina de legume.

Concurentii pedagogi absoluti cu esemenu de cualificatiune, voru avé a-si adresá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu, la subsemnatulu oficiu protopresbiterale in Dev'a pâna la terminulu indicatu.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Dev'a, 8 Augustu 1877.

Ioanu *Papiu,* m/p.
protopresb.

3—3

Unu inspectoru

versatu in afaceri de asecuratu si cu cunoscintia de persóne se cauta din partea *bancei gen. de asecuratiune mut. „Transilvani'a“* in Sibiiu.

Tinerii, cari dorescu sa intre pe carier'a acést'a asemenea se primescu.

Oferte suntu a se adresá la directiunea numitului institutu.

2—2

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 17.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 67. ANULU XXV.

Sibiiu 25 Augustu (6 Sept.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monàrchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 $^1/_2$ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 $^1/_2$ cr. v. a.

Nr. **1840.** Plen.

Circulariu consistorialu

câtra tóte oficiele protopresbiterale din archidiecesa.

Prin harthi'a metropolitana din 22 Iuliu a. c., Nr. 121, metr. se invita acestu consistoriu, ca cu privire la §§. 146, 148 si 150 din statutulu organicu, dupa ce cu finea lui Septembre a. c. espira periodulu de trei ani alu congresului alesu la anulu 1874, sè faca cele necesarie pentru alegerea deputatiloru congresuali pe noulu periodu de trei ani, care se va incepe cu 1 Octobre a. c.

Deci in intielesulu §. 148 combinatu cu §. 91 din statutulu organicu prin acést'a archidieces'a nóstra transilvana, ca parte constitutiva a provinciei nóstre metropolitane, este invitata a pasí la alegerea representantiloru sei, clerici si laici, in congresulu ordinariu pe periodulu dela 1 Octobre a. c. pâna la 1 Octobre 1880.

Alegerea representantiloru séu deputatiloru archidiecesei nóstre transilvane la congresulu ordinariu pe periodulu susu indicatu are a se face dupa urmatóriele dispositiuni:

A.

Avendu archidieces'a nóstra a concurge la congresulu ordinariu, in intielesulu §. 146 din statutulu organicu, cu 10 deputati din cleru si cu 20 deputati laici, impartirea cercuriloru electorali remane, pâna la o noua reconstituire a cercuriloru ei administrative, in esentia cea din 22 Iuliu 1870, Nr. 620, si adeca: 10 cercuri electorali pentru alegerea deputatiloru din cleru, si 20 pentru alegerea deputatiloru laici.

Pentru fia-care cercu electoralu consistoriulu denumesce câte unu comisariu, dupa firea cercuriloru electorali, din cleru si din laici.

Conspectulu cercuriloru electorali si numirea locuriloru centrali si a comisariloru consistoriali pentru fia-care cercu electoralu, se alatura sub **A.**

B.

In fia-care cercu electoralu deputatulu din cleru se va alege de toti preotii din acelasi cercu in urmatoriulu modu:

1. **Marti in 6 Septembre st. v.** *la 11 óre inainte de médiadî,* toti preotii din acelasi cercu electoralu se voru aduná la loculu centralu alu cercului, si anume in localitatea destinata spre acestu scopu de comisariulu respectivu; acolo inainte de tóte se va esaminá list'a alegatoriloru, presentata de protopresbiterulu, eventualu de protopresbiterii séu administratorii protopresbiterali ai protopresbiterateloru, din cari se compune cerculu respectivu electoralu; — spre care sfersitu tóte oficiele protopresbiterale suntu prin acést'a poftite a compune list'a preotiloru alegatori din tractu si a o tramite fora intardiere la comisariulu consistorialu respectivu; — acésta lista apoi se va indreptá fiindu de lipsa si se va statorí; se va constatá numerulu celoru presenti, cari au a fi inscrisi cu numele in protocolu; se voru alege doi barbati de incredere si unu notariu dintre alegatorii presenti si asia constituindu-se alegatorii intr'unu colegiu electoralu voru trece numai decâtu, séu dupa o eventuala consultare, la alegerea unui deputatu din cleru pentru congresulu ordinariu·

2. Alegerea se va face séu prin votare publica, séu la cererea unei tertialitati a alegatoriloru presenti, prin votare secreta, adeca prin siedule. Ordinea votârei va fi astfeliu: Comisariulu consistorialu va chiamá pre alegatori, unulu câte unulu, dupa cum suntu consemnati in lista, spre a-si dá votulu cu graiulu pentru o persóna din clerulu nostru, séu in casu de votare secreta, spre a-si dá siedul'a in urna, pe care siedula va fi scrisu numele persónei din clerulu nostru, carea respectivulu alegatoriu voiesce sè fia alésa de deputatu. In casulu din urma pe siedula se fia scrisu numele si caracterulu candidatului.

Notariulu colegiului, sub control'a barbatiloru de incredere, va inscrie in protocolulu de alegere in prim'a rubrica numele votantului si de alaturea acestui'a, in a dóu'a rubrica, numele candidatului, ér' in casu de votare secreta numai numele votantiloru dupa rendulu, in care suntu chiamati a depune siedul'a de votare in urna.

3. Dupa terminarea votârei se va asceptá inca $^1/_2$ óra pentru acei ce nu se potura presentá in decursulu votârei. Dupa incheiarea votârei nu se mai admite nimenea la votare.

Incheiarea votârei are a se notá la protocolu, punendu-se si ór'a cându s'a incheiatu.

4. Dupa incheiarea actului de votare, biroulu colegiului numera voturile, la casu de votare secreta siedulele, — care, aflându-se in numeru egalu cu alu votantiloru, se scrutinéza. Acel'a care a intrunitu majoritatea votuiloru, se prochiama de câtra comisariulu consistorialu de deputatulu alesu alu congresului pe periodulu dela **1 Octobre a. c. pâna la 1 Octobre 1880.**

5. La casu cându aru avé majoritate egala doi candidati decide sórtea, care are a se efectuí de locu.

Lânga protocolulu despre actulu si decursulu alegerei se voru alaturá siedulele de votare *numerisate,* intr'o cuverta sigilata cu sigilulu bisericei din parochi'a, unde se face alegerea, cu alu presiedintelui comisariu séu cu alu unui barbatu de incredere.

Acestu protocolu incheiându-se si autentificându-se numai decâtu in presenti'a alegatoriloru, se va subscrie de câtra comisariu, barbatii de incredere si notariu.

6. Pentru alesulu deputatu se va pregatí sub actulu alegerei unu credentionalu, care va fi subscrisu de comisariu, barbatii de incredere si de notariu si se va inmanuá, fiindu de fatia, séu se va tramite in tempulu celu mai scurtu alesului.

7. Comisariulu consistorialu va asterne protocolulu de alegere cu tóte aclusele sale celu multu **pâna la 10 Septembre a. c.** consistoriului archidiecesanu. (§. 91 *b d. f. g. k.*)

8. La casulu cându comisariulu consistorialu aru observá, ca e luatu in combinare de a fi alesu deputatu in cerculu unde functiunéza ca comisariu, are a se *subtrage* din combinare, séu a *renunciá* dela missiunea de comisariu. La eventualitatea din urma colegiulu 'si alege unu *presiedinte ad hoc,* care conduce actulu alegerei si indeplinesce tóte agendele comisariului.

C.

Deputatii mireni se voru alege de *toti membrii* sinódeloru parochiale din respectivele cercuri, pelânga observarea celoru urmatórie:

a) Fia-care comuna bisericésca dimpreuna cu filiile, unde suntu, are a se intruní **Dumineca in 11 Septembre a. c.** in sinodu parochialu estraordinariu, pentru alegerea deputatului la congresulu nat. bis. ord. pe periodulu dela **1 Octobre a. c. pâna la 1 Octobre 1880,** de sine intielegendu-se, pelânga publicarea cu 8 dile inainte si pelânga anunciarea objectului, pentru care are a se intruní sinodulu (§. 9).

b) Pentru ca efectuirea alegerei sè urmeze in rendu bunu, oficiele parochiali, in intielegere cu comitetele parochiali, acolo, unde nu suntu, sè pregatésca liste de alegatori, indreptatiti in sensulu §. 6 din statutulu organicu, care lista sè se publice deodata cu publicarea tienerei sinodului, si sè stée deschisa in decursulu celoru 8 dile spre a o poté vedé fia-care parochianu, pentru ca, la casu de lipsa, sè-si póta reclamá dreptulu de alegatoriu la comitetulu parochialu, si acest'a sè-lu propuna spre ulterióra decidere sinodului parochialu.

c) Sinodulu intrunitu sub conducerea presidiului ordinariu se va constituí, alegendu-si unu presiedinte, doi barbati de incredere si unu notariu (§. 91 *e*).

d) Trecèndu sinodulu la alegere indata, séu dupa o eventuala consultare, notariulu va cetí cu glasu inaltu pre fia-care alegatoriu, si fia-care se va infatisiá spre a-si dá votulu cu graiu viu, séu, déca s'au cerutu de 20 alegatori votare secreta, spre a-si dá siedul'a, pe care va fi inscrisu candidatulu, pre care alegatoriulu voiesce sè fia alesu deputatu la congresulu ordinariu pe periodulu susu numitu; aclamatiunea nu este permisa (§. 91 *e.* statut. org.).

e) Dupa terminarea votârei cu alegatorii presenti se mai ascépta o jumetate de óra, dupa care numai decâtu se incheia votarea, cea ce se va notá in protocolu, punendu-se apriatu ór'a cându s'a incheiatu votarea; alegatorii cari se voru presentá succesive in decursulu votârei, votéza la urma; dupa incheiare nu se mai primescu voturi.

f) Dupa incheiarea actului de votare in presenti'a alegatoriloru se numera voturile, respective siedulele, si se enuncia resultatulu de câtra presiedintele sinodului.

g) Despre actulu alegerei, respective votârei, in fia-care sinodu se compune unu protocolu dupa formulariulu de sub **B.** in care se voru insemná voturile dupa cum au urmatu, adeca: numele votantelui si alaturea *espresu* alu acelui'a pentru care alegatoriulu si-a datu votulu seu, nefiindu permise nici semnele „ „, nici „dtto“; déca inse votarea s'a facutu cu siedule, aceste in modulu indicatu la alegerea deputatiloru din cleru se voru alaturá la protocolu (§. 91 *f.*), ér' protocolulu subscrisu de presiedinte, de barbatii de incredere si de notariu se cuvertéza cu tóte aclusele, in fati'a sinodului, déca suntu siedule dimpreuna cu aceste, si asia dupa ce protocolulu s'a sigilatu cu sigilulu bisericei respective si alu presiedintelui séu alu unui barbatu de incredere si cu acelesi sigile s'a sigilatu si cuvert'a, in care s'a pusu protocolulu, se predà unui'a din barbatii de incredere cu insarcinarea de a-lu presentá la diu'a mai josu fipsata la loculu de scrutinare comisariului consistorialu (§. 91 *g*).

h) **Dumineca in 18 Septembre a. c.** *la 11 óre inainte de médiadî,* toti barbatii de incredere insarcinati cu ducerea protocóleloru sinódeloru parochiali, din unulu si acelasi cercu, se voru infatisiá la locurile de scrutinare respective, care se afla insemnate in conspectulu de sub **A.** Acolo dupa ce toti barbatii de incredere se constituiescu intr'unu colegiu de scrutinare, alegendu-si unu notariu si doi barbati de controla, fia-care, unulu câte unulu, predà protocolulu sigilatu, dupa cum l'a primitu, comisariului consistorialu desemnatu in conspectulu asemenea sub **A.** Protocólele se voru desigilá de câtra comisariulu consistorialu inaintea colegiului, se voru cetí cu voce inalta si se va numerá sumariulu voturiloru din trensele, scriinduse sumele voturiloru in protocolulu de scrutinare.

Protocólele aceloru sinóde parochiali, cari nu se presentéza de respectivii barbati de incredere, séu voru fi lipsite de formele prescrise, precum si acele, cari se voru presentá dupa incheiarea scrutiniului, — nu se voru luá in consideratiune. Inse si aceste protocóle remânu lânga actulu de scrutinare spre a se asterne cu celelalte dimpreuna consistoriului archidiecesanu, ér' causele, pentru cari nu s'au luatu in consideratiune, au a se notá la protocolulu scrutiniului.

i) Dupa esaminarea, numerarea si sumarea voturiloru si statorirea resultatului, acel'a, care a intrunitu mai multe voturi, se prochiama deputatu alu congresului pe periodulu **dela 1 Octobre a. c. pâna la 1 Octobre 1880.**

k) La casu cându doi aru intruní o pluralitate egala de voturi, intre densii va decide sórtea esecutata numai decâtu in fati'a locului (§. 91 *h*).

Resultatulu scrutiniului se notéza in protocolulu scrutinârei, care se va subscrie de comisariulu consist. si de toti barbatii de incredere, (§. 91 *h.*) cari forméza colegiulu de scrutinare;

l) In presenti'a colegiului de scrutinare se va face credentionalulu, care se va subscrie intocma ca si protocolulu de scrutiniu.

Protocolulu colegiului cu tóte aclusele sale 'lu va substerne comisariulu consistorialu celu multu pâna in **21 Septembre a. c.** consistoriului archidiecesanu. Credentionalulu se va inmanuá numai decâtu, déca alesulu va fi de fatia, séu déca nu, i se va tramite in tempulu celu mai scurtu.

m) La casu cându unu comisariu consist. nu aru poté luá parte la scrutinare, séu candu in decursulu scrutinarei aru aflá, ca e luatu in combinare de a fi alesu deputatu, are a renunciá la misiunea de comisariu, — si colegiulu 'si va alege unu presiedinte ad hoc, care va indepliní agendele comisariului consistorialu.

D.

De óre ce cestiunea diurneloru deputatiloru la sinódele si congresele nóstre nu s'au potutu regulá anca in modu definitivu prin sinodulu archidiecesanu, si fiindca din colectele incurse in urm'a cercularialui de aici ddto 5 Februariu a. c. Nr. 5750/1877 Plen. nu s'au potutu acoperí nici spesele deputatiloru dela sinodulu archidiecesanu din anulu acest'a: consistoriului nu-i remane alt'a, decàtu a se folosí de usulu de pona acum, si a apelá si de asta-data la bunulu simtiu alu crestiniloru nostrii, poftindu-i ca dupa potintia se contribue atàtu dela sine catu si din ladile bisericiloru spre scopulu acoperirei speseloru deputatiloru din archidiecesa la congresulu nationalu bisericescu din estu anu. Aceste colecte suntu a se asterne prin oficiele protopresbiterale la epitropi'a archidiecesana celu multu pona la finea lui Septembre a. c.

Cu acésta ocasiune oficiele protopresbiterale suntu insarcinate a trimite cu *tóta possibil'a grabire* acestu circulariu la fiesce-care oficiu parochialu din tractulu seu pentru publicare si efectuirea celoru prescrise; spre care scopu se trimite de aicia unu numeru corespundietoriu de copie; éra pl. t. comisari consistoriali suntu poftiti a primí si impliní missiunea cu reflessiune si la instructiunile speciali, ce voru primí de aici, avendu a-se pune la tempulu seu in raportu cu consistoriulu archidiecesanu.

Aducèndu aceste la cunoscinti'a iubitului cleru si poporu din archidieces'a nóstra, consistoriulu esprima dorinti'a: cá clerulu si poporulu sè caute a fi representatu in congresulu nostru nationalu bisericescu de barbatii nostri cei mai maturi si luminati si cei mai devotati binelui publicu, pentru-ca sè contribuie din tóte poterile loru la binele si progresulu bisericei nóstre.

Sibiiu, din siedinti'a plenaria a consistoriului archidiecesanu tienuta in 18 Augustu, 1877.

Mironu Romanul m. p.
archiepiscopu.

Resbelulu.

Sibiiu, 24 Augustu / 5 Septemvre.

Turcii se grabescu, pâna a nu sosí gardele rusesci pe câmpulu resbelului, a rupe lantiulu, ce l'au intinsu rusii dela Rasgradu pâna la pólele sudice ale Balcanului (Sipc'a) si de ací prin vâile riuriloru Osem si Vidu pâna la Nicopolea. In diu'a din 18/30 Augustu s'a incercatu in 13 locuri, Suleiman-Pasi'a la Sipc'a, Mehemed-Ali-Pasi'a la Rasgrad si Osman-Pasi'a la Plevn'a a strabate lini'a rusésca.

Suleiman-Pasi'a s'a intorsu cá la tóte atacurile sele numeróse asupr'a defileului dela *Sipc'a* cu mari perderi si fàra a dobandí vre-unu resultatu. Óstea lui care a luptatu cu mare bravura si care a lasatu multi ómeni in stâncile Balcanului, stà astadi sdruncinata totu acolo unde a fostu in 9/21 Augustu.

Mehemet-Ali-Pasi'a a intreprinsu in 18/30 Augustu dóue atacuri. unulu cu 3 divisiuni asupr'a generalului rusescu *Leonoff*, care erá postatu cu o brigada la *Sadin'a* lânga riulu Lom (nu departe Rasgradu); alu doilea cu 8 bataliuni din fortaréti'a Rusciucului asupr'a positiunei rusesci la *Kardiköi* (unu satu pe drumulu dela Rusciucu la Osman-Bazar). Ataculu asupr'a generalulu Leonoff l'a condusu insusi Mehemet. Lânga satulu *Karahassankioi* (pe malulu dreptu a riului Lom) a avutu locu intre cele trei divisiuni ale lui Mehemet si intre brigad'a generalului Leonoff o lupta crancena. Leonoff dupa ce a luatu de siése ori din mânile turciloru satulu *Karahassankioi* si au resistatu 12 óre atacuriloru turcesci, s'a retrasu pasiu de pasiu si a ajunsu sér'a la 8 óre in positiunea sea principala, astfeliu se telegraféza din Gorni-Studen, cuartirulu generalu rusescu. Va sa dica, rusii au fostu batuti si s'au retrasu pe malulu stângu a riului Lom. Remane o enigma, cum rusii, cari dispunu pe câmpulu resbelului de ostiri cu multu mai numeróse, decâtu turcii, opunu atacuriloru turcesci trupe totu prea putiene si remânu batuti.

Ataculu garnisónei din *Rusciucu* nu a avutu nici unu succesu si dupa o lupta, purtata din ambele pàrti cu puteri egale, turcii s'au retrasu iérasi in fortarétia.

Cu mai putienu norocu a luptatu de asta data *Osman-Pasi'a*, totu in acésta di la *Pelisiatu* (nu departe de Plevn'a). De-si ataculu a fostu intreprinsu de 25,000 turci si inainte de amédi decisiunea bataliei siovaiá, totusi au succesu rusiloru a impinge pe Osman-Pasi'a pâna la Plevn'a. In diu'a urmatóre, 19/31 Augustu, elu a atacatu de nou positiunile rusesci si fu iérasi batutu.

Aici la Pelisiatu s'au luptatu in rendu cu rusii si *românii.* Ne lipsescu inca detailurile despre acést'a lupta. Dealtmintrea acést'a n'aru fi ciocnirea cea dintâiu a turciloru cu românii. Divisiunea IV româna, situata la malulu riului Vidu a avutu dejá cu 2 dile mainainte o lovire cu cerchesii turcesci. Românii s'au luptatu cá voinicii: 21 au remasu morti si 63 râniti.

Telegramele de astadi de pe câmpulu resbelului ne anuncia in modu oficialu din Gorni-Studen cu datulu 4 Septembre, ca **rusii a luatu cu asaltu Lovcea (Lovatiu).** Detaiuri lipsescu inca. Prin luarea cetâtieì *Lovcea*, óstea lui Osman-pasi'a este incungiurata de trei pàrti, câtra nordu de divisiunea IV româna sub Anghelescu, de câtra nord-ostu de armat'a ruso-româna sub Carolu I si câtra sudu de armat'a rusa. Lovcea, situata pe malulu stângu a riului Asm'a incuie lui Osman-pasi'a drumulu la Sofi'a.

Totu astadi ne anuncia telegrafulu ca rusii au luatu *Suhum-Caleh*, unu satuletiu, la tiermurile Marei-negre. Suhum-Caleh n'are nici o insemnatate strategica.

Despre lupte dela Sipc'a cetìmu in „Rom.“ urmatórele detailuri interesante:

La 21, la 7 óre diminéti'a, turcii au atacatu fâra veste si cu mare furia ante-posturile rusiloru, in defileulu Sipka, si au ocupatu trei positiuni dinaintea redutei, zidita chiaru de turci la retragerea loru. Defileulu erá pazitu de regimentele Orlofski si Debrinsk sub comand'a generalului Dorojiski

Dupa o lupta inversiunata, rusii au reocupatu positiunile perdute. Dupa amédi turcii au mai facutu dóue asalturi, dar' fâra nici unu resultatu.

In totu cursulu dilei de 22, lupt'a a fostu neintrerupta si inversiunata. Minarea, de care crediu ca ati aflatu, erá facuta cu dinamita. In cursulu acestei dile, turcii au ocupatu dóue redute si in timpulu noptii rusii au tramisu la generalulu Radetzki spre a 'i cere ajutóre. Acest'a se aflá la Ternov'a si i-a rugatu sa se tina tare pâna va sosì.

Rusii resistara de minune, de si perdeau pe fia ce óra din teremu. La 4 óre sosí generalulu Radetzski cu tóta divisiunea. Elu gasí regimentele din defileu prapadite, scóse din positiunile loru si in retragere, fiindu urmarite de turci, cari inaintau mereu.

Generalulu Radetzki reusí a 'i respinge in desordine pâna la satulu Sipka. Unii spunu ca 'i aru fi alungatu chiaru pâna la Kazanlik.

La 23 desu de diminétia, turcii facusera trei redute la drépt'a; Radetzki nu indrasní sa le atace.

Diu'a de 24 a trecutu fâra lupte insemnate.

La 25 sosindu regimentulu alu 9-lea din divisiunea II, rusii au inaintatu prin padure si au luatu cu asaltu redutele dela amendóue flancurile.

Oficiarii, cari comandau ataculu la redut'a din centru, au tramisu dupa ajutóre, de cari mai aveau nevoia, si cari sosira si intrara cam in confusiune in lupta. Turcii 'i respinsera si pe acesti'a, de óre-ce primiau ajutóre pe la spatele fortieloru loru.

In timpulu noptii de 25 spre 26, turcii ocupau unu délu in forma de sea in apropiare de drumulu pe unde comunicau rusii. Acésta positiune fusese negligiata de Rusi. De aci Turcii trageau asupr'a careloru cu munitiuni si provisiuni.

Radetzki, cu tóte ajutórele ce primise dela Mirski, n'a pututu scóte pe turci din positiunile loru. Remase dar' in defensiva pâna sa 'i sosésca ajutóre nóue. Anca doue regimente sosira fâra intârdiare.

Trupele turcesci aflate aci sub comand'a lui Suleiman se crede a fi de 60 mii ómeni. Perderile, pâna in acestu momentu se crede ca nu erau mai putine de câtu 12,000 de ómeni morti si raniti de amendóue partile.

Infectiunea produsa de cadavrele neingropate, erá nesuferita. La Gabrov'a n'au fugitu locuitorii cum se dicea; acestu orasiu e plinu de raniti.

Generalulu Derojenski, care conmandá intâi'a espeditiune contr'a Sipcei, a fostu ucisu. Generalulu Dimitroff, siefulu statuluimaioru alu generalului Radetzki si unu altu generalu de artilaria suntu greu raniti.

Adolfu *Thiers*, fostulu presiedinte alu republicei francese, a muritu in 3 Septembre st. n. Mórtea acestui barbatu de statu, de o directiune politica de unu egoismu pronunciatu francesu (contr'a unitatiei Italiei si Germaniei) va avé cu tóte aceste urmâri in Franci'a. Elu a fostu pâna in momentulu din urma unu oponentu alu regimului lui Mac-Malon.

Corespondentulu nostru ne dà indigitâri fórte momentuóse despre situatiune in urmatórele:

Budapest'a, 2 Septemvre.

Veti fi aflatu din diurnale despre caletori'a Imperatului la Casiovi'a spre a fi de fatia la manevrele de acolo pâna cam pe la 13 l. c.

Nu e vorba, M. S. se bucura de o mare popularitate in Ungari'a, cá si dincolo de Lait'a, pâna in paturile cele mai de josu a le poporului. Déca venirea séu trecerea M. Sele este caus'a unoru manifestâri, nu este causa a deduce din aceste alt'a, decâtu ca monarchulu este iubitu egalu in tóta intinderea imperatiei.

Altfeliu este cu archiducele Albrecht. Si este altfeliu, pentru-ca elu este unu feliu de programa in imperatia.

De aceea ve comunicu ca unu incidentu altmintrea neinsemnatu, a atinsu fórte neplacutu in anumite cercuri. Incidentulu este unu incendiu togmai la cuartirulu pregatitu pentru archiduce in Czegled, acum cându se asteptá sa fia de fatia la alte manevre, mi se pare, de cavaleria. Nu se scie cum s'a escatu foculu: póte sa fia o intemplare cá tóte intemplârile de feliulu acest'a, cu tóte aceste, astadi si o intemplare pentru ómeni simtitori creaza situatiuni penibile.

In dile cum suntu a le nóstre, suntu aplecati ómenii a face din nimicuri deductiuni cu caracteru de inalta politica.

Pe ici, pe colea, se sioptesce ca „politic'a espansiva“ in dosulu Dalmatiei, representata ani tierti de junele archiduce *Salvatoru*, atribuita archiducelui Albrecht, inca nu este data uitârei. Unii adaugu ca monarchi'a nóstra trebuie sa se separeze din alianti'a celoru trei imperati.

Espressiune s'a datu acestei directiuni politice, atâtu in pressa câtu si in adunâri, din destulu. Erá si este de prisosu a se cautá espressiunea si in ale intemplârei.

Cu vre-o câte-va septamâni mai nainte opusii aliantiei pareau a fi perdutu totu terenulu. Evenemintele din urma de pe câmpulu resboiului au schimbatu situatiunea. Cu tóte aceste cu siguritate totu nu póte dice nimenea ca mergemu pe cararea cutare.

Organulu Nr. 1 alu ministeriului nostru de esterne se clatina de vre-o câte-va dile si nu apera siguru nici alianti'a nici nealianti'a. O face acést'a pentru de a se invaluí oficiulu de esterne in nuori, cá odinióra Joe? La tóta intemplarea unu motivu trebue sa aiba. O batalia decisiva, credu multi, pe câmpiele Bulgariei, are sa imprascie nuorii si sa vedemu limpede cararea pe care umbla oficiulu de esterne.

Póte ca acestu din urma ochiesce câte odata si spre apusu, spre Franci'a, unde togm'a se petrecu lucruri momentuóse. Se póte ca sfersindu-se in Franci'a, ceea ce nu e asiá in graba de crediutu, lucrurile fermentatiunei de astadi, sa aduca o nóua constelatiune politica. Nu trebuie uitatu ca cu tóte aceste constelatiunea este fórte dependenta dela cele ce se voru petrece in Bulgari'a.

Esista dara o actiune, inse o actiune fórte consumatóre, in ministeriulu nostru de esterne. Nu scimu inca in care directiune, si tocm'a nesciinti'a acést'a, consuma puterile diplomatiloru nostri, si a-siu adauge si creditulu aliantiei nóstre. Actiunea, dupa câtu sum informatu, si dupa cum póte vedé ori-cine tientesce departe preste fruntariele monarchiei.

Déca veti cetí cu luare aminte unu articulu in „P. Ll.“ nrulu de astadi, intitulatu: „*Aus Romänien*“, veti observá câtu departe mergu si de ce natura suntu combinatiunile cele ambigue a le diplomatiei din piati'a balului din Vien'a. Esemplulu 'lu avemu inaintea ochiloru. Românii „cei ticalosi, selbateci etc.“ de alta-data si vrednici numai de cnut'a. cârei 'si oferescu spatele“ astadi suntu „unu poporu, care a facutu progrese admirabile, intr'unu timpu relativu fórte scurtu, ei au doveditu ca intre toti crestinii din orientu au cea mai mare capabilitate de cultura si de o missiune de cultura“.

Testimoniulu acest'a nu e pusu numai asiá de dragulu româniloru in organulu Nr. 2 alu oficiului de esterne. Dintr'ensulu se vedu tendintie de a scóte si pe români din ogasi'a loru politica de astadi.

Se va prinde ce-va in rociu? e greu de crediutu. Astadi prindu numai cei cu o politica hotarita.

Românii suntu astadi pe malulu dreptu alu Dunarei cu armele in mâna. Ei facu isbândi pe câmpulu de lupta pentru crestinismu si civilisatiune. Ei nu se léga de sórtea siovaitoriului.

Si au tóta dreptatea; câci nici diplomati'a européna in totalitatea ei, ese compani'a cum va esi, nu credu ca va mai spriginí barbarismulu mahomedanu.

Politic'a espansiva atunci aru fi fostu mai buna decâtu siovaielile intre cochetâri cu turcii.

Cele interne dormu deocamdata la umbr'a sgomotului politicei esterne. Causa destula de a nu scrie nimic'a despre densele. Cu petrecerile de duminec'a, cu meetingurile, nu perdu scumpulu tempu.

ῶ.

La cestiunea infiintiârei fondului preotiescu din dieces'a Aradului.

Un'a dintre celea mai frumóse si sublime insusiri ale omului, este intentiunea respective ambitiunea: de a face mai multu decâtu ce-i este detorinti'a chiamârei, adeca a staruí, cá avendu modru si mijlóce, sa imiteze pre cei ce odinióra prin fapte folositóre binelui comunu, a natiunei, bisericei si credinciosiloru ei, — si-au facutu numele *nemuritoriu!*

O asemene intentiune si ambitiune nobila, de a emulá in fapte bune si staruintie folositóre sortiei preotimei nóstre, o amu vediutu esprimata in literele pastorali ale parintelui episcopu diecesanu alu Aradului *Ioanu Metianu*, dela 9 Iuniu, a. c. Nr. 1410, prin care statutele fondului preotiescu, pentru ajutorarea preotiloru, veduveloru si a orfaniloru loru, intarite de consistoriulu eparchialu se punu in esecutare.

Nu incape nici o indoiéla ca scopulu acestei intreprinderi este fórte nobilu si salutariu. Cine cunósce positiunea critica a preotimei nósre ortodocse din intrég'a provincia metropolitana, mai vertosu in celea ce privescu *„dotatiunea“* neregulata inca a ei, si greutâtile ce le intimpina fia-care preotu la incassarea competintieloru, acel'a negresitu trebuie sa recunósca: ca starea materiala, adeca subsistinti'a preotimei nóstre preste totu, numai si numai prin crearea unui fondu de ajutóre se póte imbunatatí; nu altcum si starea cea durererósa a veduveloru preotese si a orfaniloru, — remasi dupa mórtea preotiloru — iér' numai din isvorulu acestui fondu se póte aliná.

De aceea, incâtu privesce necesitatea, scopulu si folosulu acestei intreprinderi nobile, nu mai póte avé nime nici cea mai mica dubietate; ma din contra ori care fiu credinciosu alu bisericei nóstre dreptmaritóre ortodocse, fia acel'a *clericalu* ori *mirénu*, — va salutá cu viua bucuria, acésta intreprindere, va apreciá din inima parintescile intentiuni ale *iniciatorului* ei, adeca ale capului diecesei, cârui'a cum se manifesta — 'i jace la inima imbunatatirea sortiei clerului, pre care provedinti'a l'a incredintiatu archipastorirei lui.

Cându inse se recunósce si constata in celu mai necontestabilu modu momentuositatea si meritulu acestei intreprinderi sublime ce se atribuie in prim'a linia iniciatoriului parinte episcopu, condusu de insufletire cá se faca *lucruri mari* si multu folositóre clerului, cá asiá apoi sa-i remâna *numele nemuritoriu* la posteritate — atunci cauta sa tienemu contu si de modalitatea ce s'a observatu cu privire la mijlócele materiali luate la crearea fondului din cestiune; sa tienemu contu de procederea urmata la facerea si statorirea statuteloru si sa vedemu incâtu intreprinderea coresphunde si in esentia si in forma adevarateloru principie fundamentali si practicabile chiaru in folosulu scopului atientitu; sa vedemu si sa constatâmu fâra scrupuli si nepreocupati: déca óre si realisarea intreprinderei corespunde modalitâtiei procederei ce s'a urmatu?

Amu cetitu cu multa atentiune statutele fondului preotiescu publicate in nrii 63 si 64 ai acestei pretiuite foi; amu cetitu si *„Reflessiunile“* ce le-a facutu corespondintele X in nr. 63 asupr'a defecteloru si inconvenienteloru — constatate cu privire la statorirea respective luarea mijlóceloru materiale din fondulu asiá numitu *„clericalu“* comunu dieceseloru de *Aradu* si *Caransebesiu;* dar' mai vertosu amu cetitu si consimtiescu intru tóte cu obiectiunile respective critic'a ce o facù dlu X asupr'a *„neintrevenirei“* si *„eschiderei“* factoriloru *mireni* la acést'a intreprindere de cea mai mare ponderositate pentru esistinti'a preotimei nóstre.

Voiamu sa me ingagiezu atunci de locu la discusiunea cestiunei atâtu de vitali, cá prin unele observâri purcese din adeverat'a cunoscintia de lucru si basate pe esperintie sa intregescu *„Reflessiunile“* obiective ale dlui X pentru mai bun'a orientare a publicului cetitoriu si in interesulu adeverului necontestabilu; dar' pâna sa-mi procuru datele positive despre *genuin'a destinatiune a fondului asiá numitu clericalu*, ce se pretinde a fi numai alu preotiloru si la care *„adunarea preotimei din dieces'a Aradului“*, in frunte cu parintele Episcopu, — croindu statutele — au denegatu mireniloru dreptulu de inriurintia si de dispunere, dlu *Vasiliu Belesiu*, in calitatea sea de notariu alu comit. fond. suprinsa publiculu cetitoriu cu *„Deslusiri“* la susuamintitele *„Reflessiuni“*, cari desluciri se publicara in procsimulu nr. 65 alu „Tel. Rom.“ si prin cari deslucitoriulu se opintesce a justificá procederea unilaterala si inconvenienta a onoratei *„adunâri preotiesci“* creatória de fondu si decretatória de statute, — fâra consultarea si participarea mireniloru!

Fiindu-ca dar' cestiunea fondului preotiescu a provocatu divergintie de pareri, acum dupa ce tréb'a s'a precipitatu si ispravitu, adeca dupa ce *„statutele“* suntu dejá aprobate de consistoriu si esecutarea loru e pusa in lucrare, s'aru paré, ca ori-ce discusiune ulterióra in acést'a privintia n'aru mai folosí intru a repará inconvenientulu; inse tréb'a nu sta asiá precum ni-o presinta dlu *Belesiu* in deslusirile sus-atinse.

Nu unulu ci multi credu a fi observatu in dieces'a Aradului, ca de unu timpu, tendinti'a de susu dela capu merge spre desbinarea si separarea credinciosiloru. Indoielele disparu cându omulu cetesce in modu autenticu si autoritativu din ultimulu pasagiu alu *„Deslusiriloru“* publicate in nr. 65 alu „Tel. Rom.“ ca *„cine s'aru simtí nedreptatitu prin dispositiunile statuteloru fondului preotiescu, déca este preotu are cuventu si se póte presentá cu reflessiunile sele la adunârile generali ale preotiloru; iér' déca este* „mirénu“ dee pace preotiloru, sa-si caute ei de trebile loru!“

O idee, unu principiu de totu gresitu. Nu se cuvine, nu ne póte fi spre folosu acestu spiritu de casta. Infiintiarea fondului preotiescu in diecesa, prin intervenirea si influintiarea capului trebuiá sa se faca si desbata in *contielegere reciproca cu mirenii* si atunci nu se dá causa la banuele, temeri — complicâri.

Nu e *„crima“* cum o poreclesce pe nedreptu dlu asesoru-referinte si not. com. fond. destinarea mijlóceloru din fondulu *„bisericescu culturalu“*, cum cu dreptu cuventu l'au caracterisatu sinódele eparchiali de estu-timpu, destinarea spre scopulu de provisiune pentru preotii neputinciosi veduvele si orfanii loru, — dicu nu e *crima* si acést'a nici n'a pretinsu nime; dar' e unu *inconveniente*, si chiaru nedreptate.

Caute si cetésca ori-cine actele oficióse privitórie la infiintiarea metropoliei nóstre nationali, — procuresi-le din tipografi'a archidiecesana, acolo in protocolulu siedintiei a VI ce o a tienutu *corpulu representativu alu româniloru greco-orientali la Carlovetiu*, sub presiedinti'a fericitului archiepiscopu si metropolitu *Andreiu baronu de Siagun'a*, in 5/17 Martiu 1865, — va vedé la pagin'a 45 inclus. 69 sub VII si VIII, *„Disertatiunea lui Siagun'a“* despre destinatiunea cea adeverata originala a *fondului clericalu* carea este espresu pentru scopulu, de a *procurá* si *prestá* mijlócele *spre infiintiarea si sustienerea instituteloru clericale* in diecesa.

Acestu fondu s'a fundatu mai intâiu in anulu 1749; — atunci din contribuirile benevole ale metropolitului si ale unoru episcopi, apoi din partea unoru manastiri, a unoru comune, preoti si *privati*, (adeca si mireni) mai apoi inse si anume dela anulu 1769 incóci fondulu acest'a s'a totu sporitu si maritu din contribuirile crestiniloru in introdusulu discu (tassu) alu doilea ce se pórta in biserici prin epitropi; care fondu la 31 Octobre 1863 avé unu capitalu consideralu de 1,256,314 fl. v. a. *cá comunu* atunci.

Cea mai nóua destinatiune o statorira competentele sinóde eparchiali din *Aradu* si *Caransebesiu*; caute ori-cine actele si conclusele concerninti, studieze-le bine si se va convinge: ca fondulu de sub intrebare creatu din contribuirile tuturoru credinciosiloru clericali si mireni, — ba in urma dela 1779 pâna la despartirea ierarchica incóci sporitu mai numai din denarii mireniloru ce 'i punu in disculu alu 2-lea, — nu este *„intregu“* ma nu este de feliu pentru preoti in propriulu intielesu, ci este pentru *cultur'a bisericésca séu confessionala a fiiloru poporului!* „Ceea-ce difere totalminte de provisiunea materiala a preotiloru.

Eata inconvenientulu si chiaru nedreptatea!

Incâtu pentru tacsarea, pedepsirea cu câte 200 fl. in folosulu acelui fondu, a clericiloru ce se voru casatorí cu fiice de nepreoti, acést'a idee inca este de *casta*, involvendu unu privilegiu si respective separatismu. Lumea de astadi cea culta si luminata va trebuí séu sa rida, séu sa compatimésca pre auctorii si sustienetorii ei, adeca spiritulu inteligintiei nóstre clericale.

Puna ei acésta idee la sufragiulu lumei neprocupate, si se voru convinge ca va fi condamnata.

Eata caus'a pentru carea a trebuitu sa reclamâmu in contr'a procederei unilaterali separatistice si mai vertosu in contr'a atacârei arbitrarie a fonduriloru comune.

In fine dupa tóte acestea stimabilii cetitori ai „Tel. Rom. si mai vertosu cei interesati deadreptulu din diecesele *Aradu* — *Caransebesiu*, — cu dreptu cuventu voru dori sa auda o parere seriósa: ca cum s'aru poté totu-si repará *„inconvenientulu“* comisu la votarea statuteloru din cestiune?

De-si dar' *„Deslusirile“* dlui *Belesiu* denéga *mireniloru* amesteculu in treab'a fondului preotiescu, credu totu-si a intimpiná consemtiementulu celoru interesati in causa, déca-mi esprimu intr'acolo parerea individuala: ca fiindu vorb'a despre atacarea unui fondu respective *abaterea dela destinatiunea propria* a lui si despre ingerinti'a necompetenta a unei corporatiuni clericali improvisate cu eluderea representantiloru mireni ai poporului, — o abatere ce involva ignorarea concluseloru sinodului generalu tienutu in *Carlovetiu* la 2/14 Martiu 1865 precum si a concluseloru sinódeloru eparchiali concerninti de *Aradu* si *Caransebesiu;* apoi fiindu-ca consistoriulu diecesanu din Aradu, cá organu esecutivu alu sinodului eparchialu trecendu preste sfer'a competintiei ce i-o prescrie statutulu organicu, adeca a dispune in afaceri de bani numai intre marginile bugetului, — a aprobatu statutele, — sa se staruiésca cá cestiunea acést'a a fondului preotiescu, incâtu privesce destinarea midilóceloru din *„fondulu clericalu comunu“* sa se resuscite la procsimulu sinodu deliberarii lui competinte.

Pâna atunci inse aru fi de doritu si fórte consultu, cá venirabil'a adunare preotiésca si respective comitetulu esecutivu, in interesulu pacii si alu bunei intielegeri sa tiena in suspensu efectuirea lucrarei facute pe intregulu, recunoscându ca grab'a strica treab'a!

La apostrofarea, ce o face dlu *Belesiu* cá de incheere: cá *„cine-si varsa pung'a pentru vre-unu fondu, precum a facutu si preotimea din dieces'a Aradului, are si dreptu sa dispuna cu banii sei prin statute, asiá cum crede de bine“* — in chieiu si eu cu reflessiunea: ca dá asiá, tocmai asiá este, ca fondulu ce si l'au creatu adunarea preotiloru din dieces'a Aradului cu parintele episcopu in frunte si cu eschiderea si ignorarea mireniloru, nu represinta numai contribuiri din pungile proprii ale dispunatoriloru, bunaóra din prisosulu beneficieloru episcopesci protopopesci si preotiesci, — precum erá cu cale sa fia déca au ignoratu pre mireni, — si apoi vorb'a este, ca S. Sele n'au pregetatu a se atinge de unu *fondu comunu*, creatu mai numai din pungile mireniloru, a dispune despre elu fâra a consultá pre cei ce si-au versatu pungile in elu! Éca inconvenientulu constatatu chiaru prin logic'a si argumentulu dlui *Belesiu*, care se pare a fi uitatu acsiom'a ca *„frate de frate dar' branz'a e pe bani!“* Face-ti fondu fâra de noi, dar' numai din pungile vóstre, si ve dâmu buna pace!

Lasati fondurile neatacate câci vai cu câte lupte si greutâti le-amu potutu smulge din mânile serbiloru, de care idee nu aveti!

Unu mirénu din dieces'a Aradului

Corespondintie.

Sibiiu, in 4 Septemvre 18877.

Domnule Redactoru! Precum Ve este cunoscutu Dumineca in 2 Sept. a. c. s'a tienutu a VI-a adunare gen. cerc. a despartiementului III-lea alu Asociatiunei transilvane in orasiulu Ocn'a. — Acésta adunare a fostu, cu esceptiunea româniloru din numitulu orasiu, slabu cercetata, câci inteligenti'a româna din Sibiiu, dimpreuna cu subcomitetulu — afara de directoru si actuariu— a escelatu prin absentia tocm'a in numit'a Dumineca, in alte Dumineci i vedi in Ocn'a cu gramad'a, asemenea n'amu vediutu nici unu preotu séu invetiatoriu din giuru, dintre dnii din Sibiiu a fostu numai cons. E. Macelariu, adv. I. Pop'a si N. Simtionu de fatia. Amu ajunsu tempulu, cându damele se intereséza mai multu decâtu barbatii, câci ele au fostu representate prin dnele Iudit'a Macelariu, Mári'a Hani'a si Agnes Pop'a, — prin dsiórele Constanti'a Tobias, Mari'a Onitiu, Elen'a Adamoviciu si Mari'a Bolog'a; — trebue sa regretâmu acestu indiferentismu alu publicului sibiianu la o adunare dinaintea usiei, si in unu locu, unde e de regula tóta vér'a. Unu membru din comitetu, — românu mare in curtisare — a venitu numai dupa amédi, post festum et factum, cu trenu de plaisir, dicendu ca asiá e „nobel“.

Premitiendu acestea, observu ca dupa sânt'a liturgia s'a inceputu siedinti'a la 10 óre cu o cuventare destulu de potrivita din partea directorelui dnulu Ioanu *Hani'a*, nemijlocitu dupa acést'a s'au alesu o comissiune de 3 pentru inscrierea membriloru si incassarea tacseloru, — resultatulu a fostu neinsemnat'a suma de 27 fl. 58 cr. si 15 franci in auru dela dlu prof. I. *Hentiescu.*

Actuariulu Dr. *Olariu* cetesce raportulu comitetului, alu cassariului si proiectulu bugetului pe an. 1877/8. Acestea se iau spre placuta sciintia. Venindu la ordine alegerea membriloru comitetului pe trieniulu urmatoriu directorulu prot. I. Hani'a dechiara ca nu mai póte primí postulu acest'a sub nici o conditiune, si rogarea dlui Predoviciu si Hentesiu in numele adunârei remase fâra resultatu, adunarea votandu deci dlui protop. I. Hani'a multiamita protocolara dupa o scurta desbatere, alege pre prot. I. V. *Russu* directoru, ér' in comitetu s'au realesu de membri ordinari dnii I. Popescu, V. Romanu si Dr. N. Olariu, mai departe s'au alesu la propunerea cestui din urma de membrii ordinari: I. Mihaltianu N. Petrescu si E. Brote, suplenti: Dr. P. Barcianu, Dr. I. Mog'a, G. Brateanu, P. Ciór'a, M. Boieriu si D. Comsi'a.

Totu la propunerea numitului se determina loculu adunârei generale venitóre *Sacelulu*, ér' diu'a *Dumineca* dupa S. Petru.

In fine siedinti'a se termina la 1 óra, cu o cuventare potrivita din partea directorelui, si de multiamire din partea orasiului Ocn'a.

Nemijlocitu dupa acést'a s'au intrunitu vre-o 30 de persóne la prândiulu arangiatu, unde s'au tienutu diferite toaste, intre care cu mai multu umoru si mai obiectivu cá alta data alu dlui advocatu I. Pop'a, despre „ide'a decentralisârei", dovedindu ca aici s'a aretatu cea mai stricta concentrare, câci dupa alegere a fostu unu singuru membru alu comitetului de fatia!

Finescu Dle redactoru! cu speranti'a, ca românii nostri din Sibiiu la viitórele adunâri voru dá mai bunu esemplu de cum s'au aratatu asta data*).

Margineanulu.

Onoratei Redactiuni a „Telegrafului Romanu."

Aradu, 18 Augustu 1877

Fiinduca in nrulu 64 alu „Teleg. Rom." sub titlu: *„unu cuventu in causa impropria"* iéra-si s'a publicatu o scornitura asupr'a consistoriului din Aradu, dicendu-se: ca consistoriulu aru fi trasu la respundere pre preotulu D. Vladu din Aliosiu pentru cerespondinti'a publicata in Nr. 56 alu „Teleg. Rom." din a c. eu cá celu mai de aprópe de consistoriu me simtiescu datoriu a respunde si la acea scornitura, — iéra-si numai pentru orientarea on. publicu, rogându pre on. redactiune, sa publice si acestu respunsu alu meu, prin care dechiaru: ca asertiunea de susu despre tragerea preotului D. Vladu din Aliosiu la respundere, este o scornitura malitiósa, si trebue sa provocu pre scrietoriulu ei din Nr. 64 alu Telgralui; déca sustiene ca a scrisu adeverulu — se arate cu date cându? prin cine? si in ce modu s'a trasu numitulu preotu Vladu la respundere? câci de nu va aretá, atunci remâne unu calumniatoriu.

Nici consistoriulu nici cei dela consistoriu nu-si facu de lucru cu asemenea nimicuri, nici de acea, câci nu punu nici unu pretiu pe atari corespondintie tendentióse.

Se scie aici fórte bine cum si pentru ce se facu acele corespondintie; se scie si genes'a scrisórei bietului preotu D. Vladu din Aliosiu prefacuta in corespondintia, si déca on. redactiune a refusatu publicarea genesei acelei epistóle, speramu se o cunósca on. publicu din alte organe.

Ce privesce cererea din corespondinti'a de susu, pentru deschiderea unei rubrici permanente in Telegrafu, in contr'a consistoriului de aici, condu-si de dis'a S. S. „dreptulu de audiulu reu nu se va teme" se potu deschide in Telegrafu atatea rubrici contr'a consistoriului de aici si a membriloru sei câte i se ceru, numai amu dori mai multa dreptate dela Telegrafu cá pâna acum'a, adeca: amu dori ca atunci se se dee locu si corespondintieloru séu respunsuriloru ce voru urmá si intru apararea consistoriului si a membriloru sei, cá on. publicu sa aiba ocasiune a se informá bine despre tóte, si asiá Telegrafulu se nu mai bucatarésca si se nu desnatureze respunsurile ce se scriu in favórea consistoriului, cum a facutu si cu respunsulu meu din 27. Iuliu, a. c. din care a lasatu afara momentele cele mai insemnate.**)

Vasiliu *Belesiu*,
ases. refer. biser.

---

*) Noi credemu ca bunulu esemplu n'aru fi lipsitu nici acum, déca erau prospecte de a se puté ajunge folóse mai pipaite pentru poporu de cum este alegerea comitetului etc. etc., de cari ne raportéza dlu coresp. Ómenii au inceputu, si pe la noi, a face mai mare economia cu tempulu si a nu'lu risipí numai pe toaste si laude reciproce si alte d'aldestea. Ide'a decentralisârei, neparodiata, contribuiá fórte multu la incuragiarea puteriloru intelegintiei spre mai multa activitate. Red.

**) Redactiunea e de acordu cu dlu Belesiu, numai lu róga cá sa aiba bunatate a nu face introduceri lungi, in care se insira numai vorbe; mai departe dlu Belesiu, séu inspiratorulu densului, sa nu atace diurnalulu si redactiunea si sa pretinda ai publicá insultele in fói'a propria. Mai multu tactu si mai multa bunacuviintia si inca ne putemu intielege. Red.

Insciintiare.

La gimnasiulu rom. gr. or. din Bradu precum si la scól'a romána normala de aici prelegerile pe an. 1877/8 se voru incepe in 5 Sept. si inscrierile in 1 Septembre. Parintii, cari voiescu a-si dá pruncii la aceste scóle, sa se presenteze pâna in 5 Septembre a. c. spre inscriere cu tóte documentele aducendu si didactrulu, carele pentru cei din comitatulu fostu alu Zarandului face 2 fl. iéra pentru cei din alte comitate 4 fl. v. a.

Bradu, 20 Aug. 1877.

Directiunea.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Colect'a XIII.)

1. *Prin dómn'a Elen'a Tieranu din Lipov'a.*)*

Dn'a Elen'a Tieranu 5 fl. Iacobu Ratiu 5 fl. Georgiu Serbu 2 fl. Georgiu Cojocariu 2 fl. Dimitriu Cismasiu 1. fl. Pavelu Iancu 1 fl. Constantinu Popoviciu 1 fl. Mart'a Fogarassi 5 fl. Mari'a Barn'a 2 fl. Sofi'a Popoviciu n. Micu 1 fl. Dimitriu Saviciu 20 cr. Nicolau Lungu 1 fl. Ecaterin'a Dobreanu 1 fl. Dimitriu Marcu 1 fl. Atanasi Popi 5 fl. Persid'a Popi 2 fl. Stefanu Draj'a 2 fl. Aurelianu Micu 1 fl.

Sum'a: 38 fl. 20 cr.

2. *Prin P. O. D. protopresbiteru Ioanu Tieranu din Lipov'a.*

DD.: Ioanu Tieranu prot. 5 fl., Georgiu Fogarasi 5 fl., Georgiu G. Ianculiciu 3 fl., Iuliu Missiciu 2 fl., Davidu P. Simonu 10 fl., Demetriu Pacatianu 1 fl., P. Popoviciu 5 fl., Nicol. Sierbanu 5 fl., A. Hagyik 2 fl., D. Th. Wuj'a 2 fl., Georgiu Mateiu 2 fl., Sid'a Mateiu 2 fl., Livi'a Mateiu 1 fl., Gebrüder Antonoviciu 5 fl., Spesanti'a 1 fl., Ioanu Ardeleanu 1 fl., Vichentie Tocaciu 20 cr., Vasilie Munteanu 1 fl., Alesandru Mircu 1 fl., Dimitriu Isfanu 1 fl., Elisavet'a Russu 1 fl., George Munteanu 1 fl., Nicolae Munteanu 1 fl., Sidoni'a Barianu 50 cr., Aureliu Miclosiu 1 fl., Vasiliu Sechesianu 1 fl., Corneli'a Puticiu 20 cr., Traianu Puticiu 20 cr., Mart'aBiberc'a 1 fl., Gregoriu Marienescu 2 fl.

Sum'a 65 fl. 10 cr.

3. *Prin dlu notariu comunalu Constantinu Popoviciu din Sadu.*

DD.: Constantinu Popoviciu not. com. 10 fl., Ioanu Cimpoc'a primariu 5 fl., Tudoru Cimpoc'a econ. 3 fl., Ioanu Chirc'a econ. 3 fl., Achimu Ivanu econ. 3 fl., Savu Dregiciu econ. 3 fl., Stefanu Lotreanu econ. 3 fl., Ioanu Neagoe econ. 2 fl., Ioanu Micu de Clainu parochu 2 fl., Bucuru Popoviciu econ. 2 fl.. Demetriu Popoviciu econ. 2 fl., Demetriu Heusiu econ. 2 fl., Ioanu Romanu sen. econ. 2 fl., Demetriu Barbu sen. econ. 2 fl., Ioanu Barbu sen. econ. 1 fl., Elia Siandru sen. econ. 1 fl., Nicolae Vestemeanu econ. 1 fl., Nicolae Bunea econ. 1 fl., Nicolae Cimpoc'a econ. 1 fl., Savu Deacu econ. 1 fl.

Sum'a: 50 fl. v. a.

Transportulu sumei din colect'a XII publicata in nr. 63 alu „Tel. Rom." cu 2634 lei 50 bani 1543 fl. 35 cr.

Sum'a totala:
2634 lei 50 bani, 1696 fl. 65 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu 18/30 Augustu 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

---

*) Intre banii colectati, s'au aflatu 39 fl. 20 cr. va sa djca cu 1 fl. mai multu decâtu este colect'a, fâra a se scí dela cine. Colectant'a.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Dn'a Aloisi'a Dobosiu n. Ungureanu din Nadabu 1 k. si 7 dg. scame.

Dn'a Ecatarin'a Tipeiu din S. Sebesiu: comprese 110, triangule 34, si scame fine 31 dg.

Nicolau Lazaru parocu in S. Sebesiu: fasii 8.

Isidoru Blag'a parochu in Lancremu, scame 260 dg.

(Va urmá.)

Sibiiu, 18/30 Augustu 1877.

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Varietâti.

⁂ *(Alegerea magistratului in comun'a Sibiiu)* s'a facutu sub presidiulu vice-comitelui A. *Giebel*. Din 190 alegatori si virilisti au luatu parte 120.

De primariu alu cetâtiei s'a alesu cu aclamatiune uniculu candidatu *Gustavu Kapp*.

Resultatulu celoru-lalte alegeri este urmatoriulu: C. *Henrich*, directoru de politia cu 59 voturi (W. de *Hochmeister* a intrunitu 57 voturi). W. de *Hochmeister* si C. *Schochterus*, asesori, I. *Sigerus*, notariu supremu, A. *Teutsch*, primu comisariu de politia, A. *Meister*, vice-comisariu de politia, C. *Ettinger* vice-notariu I, W. *Reisenberger*, vice-notariu II. Dr. C. *Conradt* fiscalu, C. *Herzberg*, comtabilu, F. *Schuster*, asesoru orfanalu, Dr. S. *Möfert*, medicu comunalu, W. *Hufnagel* chirurgu, I. *Göbel* veterinariu, F. *Zimmermann* archivariu, G. *Bergleiter* cassariu, C. *Göbbel* controloru, O. *Miess* ingineriu, I. *Binder* forestieru, C. *Schobesberger* economu, C. *Czekelius* adjunctu, A. *Neugeboren* cassariu de dare, I. K. *Simonis* controtoru de dare, A. *König* oficialu de dare. De amploiati subalterni s'au alesu: I. *Kessler*, A. *Adami*, C. *Platz*, I. *Knall*, M. *Sonntag*, C. *Engelleiter* si P. *Sühn*.

Dupa cum vedemu confratii sasi s'au ingrigitu, cá populatiunea romána atâtu de insemnata sa nu fia representata prin sufletu de amploiatu românu.

⁂ *(Dlu George Vui'a)*, doctore in medicina si chirurgia, medicu secundariu la spitalulu centralu St.-Rochus in Budapest'a, fu denumitu medicu locotenente super. in reserva la regim. c. r. de infanteria Nr. 64.

Burs'a de Vien'a.

Din 24 Augustu (5 Sept.) 1877.

Metalicele 5%	64	25
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	05
Imprumut. de statu din 1860 .	112	—
Actiuni de banca	851	—
Actiuni de creditu	200	25
London	119	20
Oblig. de desdaunare Unguresci	75	75
„ „ „ Temisiorene .	75	—
„ „ „ Ardelenesci .	74	—
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	104	50
Galbinu	5	68
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	55
Valut'a nóua imperiale germâna	58	55

Nr. 2124. Plen.

Publicare de licitatiune.

Economatulu pentru 50 elevi, unu inspectoru si doi servitori, in seminariulu archidiecesanu gr. or. din Sibiiu se va esarendá din partea consistoriului archidiecesanu pe $9\frac{1}{2}$ luni, adeca dela 15/27 Septemvre a. c. pâna la 30 Iuniu (12 Iuliu) 1878.

Doritorii de a primí asupra-le acestu economatu au a-si face ofertele in scrisu la consistoriulu archidiecesanu pâna la 1/13 Septemvre. a. c.

Conditiunile mai de aprópe se potu aflá in cancelari'a archidiecesana.

Sibiiu, 18/30 Augustu 1077.

Dela consistoriulu archidiecesanu gr. or.

Nr. 127.

Concursu.

Pentru ocuparea a trei posturi invetiatoresci in protopresbiteratulu Cetâtiei de piétra prin acést'a se escrie consursu cu terminu pâna in 18 Septembre a. c.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi suntu:

1. La scól'a confesionala din Vim'a mica cu salariu anualu 105 fl. v. a.
2. Selniti'a cu salariulu anualu de 60 fl. v. a.
3. Secatur'a cu salariulu de 60 fl. v. a. cuartiru si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá vreunulu din aceste posturi au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu „stat. org." pâna la terminulu susu disu per C. Monostoru la oficiulu protopresbiteralu gr. or. in Carpinisiu.

Carpinisiu, 16 Augustu 1877.

In contielegere cu respectivele comitete parochiale.

Iaonu *Siovrea* m. p.
1—3 adm. ppresbit.

Nr. 193 prot.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu devenitu vacantu la scól'a gr. or. romána din comun'a Sohodolu in Branu, protopresbiteratulu Branului, se escrie concursu cu terminu pâna la 25. Septembre a. c.

Emolumentele suntu: 140 fl. v. a. pentru scól'a ordinaria si 10 fl. v. a. pentru scól'a de repetitia pe anu.

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. Preaonoratului domnu protopopu alu Brasiovului I. si administratoru alu tractului protopresbiteralu alu Branului, Iosifu Baracu in Brasiovu, dovedindu ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale; cei ce sciu si cântarile bisericesci voru fi preferiti.

Sohodulu 12 Augustu, 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu dlu protopresbiteru.

Leontinu *Puscariu* m. p.
1—3 Parochu si presiedinte.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei statiuni invetiatoresci la scól'a confessionala gr. res. din Vingardu ppbiteratulu S. Sebesiului se escrie concursu pâna in 25 Sept. 1877 st. v. cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

1. Salariu anualu de 200 fl. v. a.
2. Cortelu cu o pivnitia in edificiulu scólei, si
3. Lemne pentru incalditu 2°.

Doritorii de a imbracá acestu postu au de a-si inaintá la scaunulu protpr. gr. res. in Sebesiu cererile instruite cu urmatórele documente: testimonii despre absolvarea gimnasiului de josu, a cursului pedagogico-teologicu, despre cunóscerea cantâriloru bisericesci si de cualificatiune pâna la susu pusulu terminu.

Vingardu, 15 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu ppbiterulu.
2—3

Nr. 203.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci in comun'a Verdu, ppresbiteratulu Nocrichiului-Cincu mare devenita in vacantia, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 12 Septembre a. c. cu emolumintele in bani 80 fl. v. a. din fondurile bisericei si alu scólei, si dela 80 familii câte unu prândiu si câte un'a cina de bucate, cuartiru si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne petitiunile pâna la terminulu indicatu, la subscrisulu instruate la intielesulu stat. org.

Nocrichiu, 12 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

G. *Maieru* m. p.
3—3 adm. ppescu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 68. ANULU XXV.

Sibiiu 28 Augustu (9 Sept.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 26 Augustu / 7 Septemvre.

Lupt'a s'a incinsu in tóte pârtile Bulgariei, numai sermanulu Suleiman-Pasi'a la Sipc'a a amortitu.

Pentru a dobandí o icóna clara despre evenementele pe câmpulu de resbelu vomu inregistrá dupa isvórele cele mai sigure, ce ne stau la dispositiune, faptele intemplate in modu cronologicu. Dicemu *faptele intemplate*, fiindca ne lipsesce atâtu voi'a câtu si spatiulu a ne ocupá cu scorniturile si fantasiele turco-magiariloru.

Amu anunciatu dejá in numerulu de Joi alu jurnalului nostru, ca in 4 Septemvre rusii au luatu cu asaltu *Lovcea.* Lovcea este o cetate cu vr'o 12,000 locuitori, 6 óre departe de Plevn'a la pólele nordice ale Balcanului. Ea dominéza prin positiunea sea drumulu, care merge prin defileulu Troianu la Sofi'a. Corpulu IV si IX sub comandantii generaliloru *Imerctinsky* si Hasghildiajeff a inaintatu Marti in 4 Septemvre diminéti'a spre Lovcea si au luptatu 13 óre in continuu si cu mare bravura, pâna ce d'abiá sér'a le-au succesu a luá cetatea. Generalulu Scobeleff, care comandéza unu regimentu de calareti a fostu eroulu dilei, Generalulu Hasgildiajeff fu rânitu. Prin acést'a lupta situatiunea lui Osman-Pasi'a a devenitu critica, câci nu-i remane decâtu un'a din dóue: séu se incérca a sparge cordonulu ce i-a inclestatu armat'a, séu se concentréza in Plevn'a spre a fi prinsu cu deseversire. Este probabilu ca Osman-Pasi'a se va incercá a-'si face drumu la Vidinu prin lini'a romanésca. Nu ne indoimu, ca trupele române, dupa tóte câte amu cetitu despre ele, astépta cu nerabdare a dá peptu cu Osman-Pasi'a.

Totu in diu'a de 4 Septembre Mehemet-Ali-pasi'a a atacatu trupele Marelui principe Nicolae si depesi'a oficiala din Petersburg ne spune, ca turcii au ocupatu la inceputu *Kadikioi* (nu departe de Rusciucu), inse mai târdiu rusii i-aru fi alungatu. Din Constantinopole ne lipsescu nu numai despre acést'a lupta, dar' si despre luareâ Lovcei sciri oficiale. Se vede ca turcii afla de prisosu a mai adeverí sciri neplacute pentru ei. Inaintea Rusciucului au locu pe di ce merge batalii si ciocniri mai mari si mici cu resultatu variu.

Ací invingu trupele rusesci, ací cele turcesci fâra a schimbá incâtu-va situatiunea. Mehemet-Ali negresitu se incérca mereu a sparge mai ici, mai colea centrulu armatei rusesci pentru a scapá pe colegulu seu Osman-pasi'a din prinsóre, inse pâna astadi nu i-a succesu.

In 5 Septembre diminéti'a anuntia „Politische Corespondenz" o mare lupta *in apropiarea Rusciucului*, va sa dica, intre trupele lui Mehemet-Ali si intre trupele Marelui principe. Alaturea cu acést'a a inceputu bombardarea Rusciucului din bateriile rusesci dela Slobozi'a. Bombardarea a tienutu tóta diu'a si s'a continuatu si in cealalta di. Despre resultatulu acestei lupte „Politische Corespondenz" nu comunica nimic'a. Dela Constatinopole cu datulu 6 Septembre se depesiaza ca trupele (turcesci) au trecutu riulu Lom si mergendu spre Biel'a au ajunsu la Obretenik. Acést'a scire adeveresce, de-si nu in totu cuprinsulu, telegram'a oficiala sosita astadi din Gorni-Studen, de urmatoriulu cuprinsu: „Turcii au atacatu in 5 a lunei curentu corpulu rusescu dela Rusciucu in intrég'a sea linia. Ataculu principalu a fostu indreptatu asupr'a sateloru *Kazelovo* si *Oblanov'a* (ambele situate pe lânga riulu Lom). Colónele rusesci dela Kazelovo s'au inapoiatu dupa o lupta de 6 óre la Osciti'a. Colónele dela Oblanov'a s'au sustienutu in positiunile sale. Pe ambele aripi a *liniei de defensiv'a rusésca* dela Rusciuk turcii au luatu ofensiv'a catra *Kadikiöi* si *Popkiöi.*"

Este ór'a suprema pentru sosirea gardeloru rusesci, cari au trecutu in 4 a l. c. in numeru de 15,000, statiunea Barbosi. De-si telegram'a oficiala constatà retragerea colóneloru dela Kazelovo la Osciti'a, totusi lini'a Lom respective Iantr'a nu este perduta pentru rusi si prin urmare turcii n'au potutu ajunge inca la *Obretenik.*

Despre ciocnirea trupeloru române cu bande de cerchezi turcesci, de care amintiseramu in numerulu trecutu, cetimu in „Monitoriulu oficialu" urmatórele:

„Indata dupa plecarea trupeloru române spre Vidu, câte-va cete de cerchezi s'au respânditu pe malulu stângu alu Iskerului, pradându si aruncându spaim'a in populatiune; ei au incercatu chiaru a trece pe tiermulu dreptu, insa au fostu vigurosu intempinati de câte va detasiamente de calarasi, din regimentulu Gradisteanu, si respinsi preste riu inapoi. Populatiunile speriate au venitu din mari distantie cu femei, copii, bagagie si vite, a se pune sub protectiunea putieneloru trupe române ce se mai aflau pe malulu dreptu alu Dunarei. S'au luatu imediatu mesuri spre a le protege. Regimentulu de calarasi Gradisteanu cu trei companii din regimentulu 6 dorobanti de Ilfov si escadronulu de rosiori Pandrav, cu dóue companii de dorobanti de Ilfov, au plecatu sa faca recunósceri impregiuru pe unu perimetru de 20—30 chilometre si sa alunge pe pradatori, in urm'a acestoru mesuri poporulu a inceputu a se intórce pe la locuintiele sele. Trupele plecate spre Plevn'a trecusera inca de ieri Vidulu si se inaintase pâna la positiunile ce le fusesera desemnate de Mari'a Sea Domnitoriulu, comandantulu siefu alu armateloru ruso-române occidentale. Adi diminétia s'a auditu o canonada din acea directiune, insa care s'a departatu din ce in ce, si a incetatu cu totulu dupa vr'o óra. — Nu se scie inca ce a fostu.

Diurnalele din *Bucuresci* publica urmatoriulu

„*Inaltu ordinu de di.*

„*Osteni!* A trecutu anulu de cându lupt'a de peste Dunare, intre turci si crestini, pune in primejdia hotarele nóstre.

„Pentru a le aperá, tiér'a a facutu apelu la voi. La glasulu ei, v'ati parasitu caminele, cu aventulu ómeniloru, cari au consciintia ca de la devotamentulu loru aterna fiinti'a statului romanu.

„Pe câtu timpu ostirile operau in departare si noi nu eramu amenintiati de câtu de navalirile unoru cete de jefuitori, ne puteamu tienea numai in aperarea tiermuriloru. Acum inse, resbelulu se apropia de hotarele nóstre si, déca turcii aru fi invingatori, este invederatu, ca aru navalí cu totii asupr'a tierei, aducandu cu densii macelulu, pradarea si pustiirea.

„In acésta positiune cá sa scapâmu tier'a de selbataciele navalitoriloru, este de datoria nóstra a merge sa-i combatemu pe chiaru teremulu loru.

„Ostasi romani! voi sciti câtu de multu a suferitu patri'a vóstra in timpu de peste 200 ani, in care vi se rapisera midilócele de a mai aperá barbatesce, pe câmpurile de bataia, drepturile ei.

„Astadi aveti ocasiunea de a aretá din nou viteji'a vóstra, si Europ'a intréga sta cu ochii tientiti spre voi.

„Nainte dar', cu inima românésca, si lumea sa ne judece dupa faptele nóstre.

„Reincepu astadi luptele glorióse ale strabuniloru, alaturea cu numerósele si bravele armate ale unei'a din cele dintâiu puteri din lume. Armat'a româna, de-si mica, se va distinge, suntu sicuru, prin bravur'a si disciplin'a ei. Ea va redá astu-felu Romaniei rangulu ce a avutu alta-data si care i se cuvine intre natiunile europene.

Acést'a este si credinti'a Augustului Imperatoru alu tutoru rusiloru. De acei'a nu numai românii voru luptá alaturi cu rusii, pe acela-si câmpu si pentru acel'a-si scopu, dar' inca comand'a superióra a ambeloru armate despre Plevn'a 'mi este incredintiata mie.

Acést'a este o onóre care se resfrânge asupr'a vóstra.

„Faceti dar' sa fâlfâie din nou cu gloria drapelulu românescu pe câmpulu de bataia, unde stramosii vostrii au fostu secoli intregi aparatorii legii si ai libartâtii.

„Nainte dar', ostasi romani, nainte cu barbatia, si in curendu ve veti intórce in familiele vóstre, in tiér'a vóstra libera prin voi insi-ve acoperiti de aplausele intregei natiuni.

CAROLU".

Calitâtile armatei române in paralela cu cea rusésca recunoscute de straini!

Multe scriau jurnalele magiare si magiaróne turcofile despre inferioritatea si necualificarea armatei române inca pâna nu erá mobilisata si pusa pe picioru de resbelu si fâra de a i se fi imbiatu ocasiune, cá sa se manifesteze in fapta,— sa demustre persiflatoriloru cum si de ce tréba este ea.

Este cu multu mai bine, cându nu noi insine, ci altii straini se vedu indemnati a se interesá si a vorbí despre noi.

Astfeliu aflâmu celu mai eclatantu „*testimoniu*" despre calitâtile eminente ale armatei române, descrise de unu corespondinte de pre câmpulu de resbelu, alu diurnalului germanu „*Augsburger Allgem. Zeitung*" cari descoperiri merita apreciarea si atentiunea ori-cârui'a românu adeveratu, si pe cari noi le reproducemu — dupa „*Fremden Blatt*" din *Vien'a* Nr. 243. din 4 Septemvre nou spre orientarea lectoriloru nostri.

Eata cum se esprima acelu corespondinte specialu:

„Facându paralela intre *armat'a romana si cea russesca* constatu cá resultatu: cum ca russii nici cea mai mica causa nu au, a privi cu dispretiu asupr'a romaniloru. Eu indresnescu — scrie privitoriulu corespondinte nepartialu — a intari: ca armat'a romana pe lânga oresi-care conducere calma si cu sânge rece, si-va face deplinu detorinti'a indata ce seriositatea situatiunei o va ingagiá. Trupe mai mici cari avusera chiamarea de a intreprinde recunósceri pe teritoriulu inimicului si-satisfacura chiamarea in celu mai stralucitu modu. Anume e a se laudá artileri'a carea e prevediuta cu materialu de tunuri (System. Krupp) si anteprinsur'a bateriei escelenta. *Aptitudinea in manevrare a bateriloru romane, intrece cu multu pe cea a armatei russesci,* si i este cestei din urma in tóta privinti'a superióra. Acést'a o recunoscu insusi russii. Oficierii artileriei române — cu putiene esceptiuni — au absolvatu cursurile superióre de artileria in *Berlinu* si *Fontaineblau* si-si pricepu maestri'a pe de plinu. Infantari'a este totu atâtu de bine inarmata. Puscile (Peabody) intrecu pe celea grele russesci (Kruka). Adjustarea ostasiloru români este mai corespundietória recerintieloru moderne — decâtu cea a russiloru, carea in ori-ce impregiurari face impresiunea de greutate. Cu unu cuventu, armat'a româna a facutu asupr'a-mi impresiune suprindietória favorabila, si fiindu-ca valórea morala se esprima mai pre susu de tóte intr'aceea, cum se compórta trup'a la diferitele ocasiuni, credu a poté sustiené astadi: ca cei 40,000 ostasi ai trupeloru române cari in curându voru intrá in actiune usioru potu intrece activitatea de pâna acum a russiloru."

Nu credemu, ca diurnalistic'a magiara si magiaróna-turcofila sa fie atâtu de loiala si nepreocupata, ca sa-i póta fi cu placere a luá si ea catu-si de putiena notitia de acestu „*testimoniu*" eclatantu, ce-lu esprima unu barbatu de specialitate *neromânu* despre o armata inca tenera, abia ierialalta ieri organisata, ecuipata si mobilisata; unu „*testimoniu*" basatu pe esperintia si convingere personala; unu „*testimoniu*" ce face onóre armatei române pre care amicii si confratii turciloru, — compatriotii nostri de din cóci de carpati, — „*imbiatorii fratietâtiei*" in ór'a ultima, — nu de putiene ori o au persiflatu si cualificatu de lasia si netrebnica.

Pap'a si Semilun'a.

Press'a oficiósa a Papei in modulu celu mai escesivu dà espressiune bucuriei nemarginite a papistiloru asupr'a invingerei, ce au suferitu rusii la Plevn'a. Eata cum vorbesce d. e. cunoscutulu organu alu vaticanului „Voce della verita":

„Tóte in lumea acést'a 'si-au marginile hotarite, si ni se parea, cá si cându provedinti'a n'aru putea suferí, cá Europ'a sa devina cu totulu prad'a inimiciloru bisericei lui Christosu, fiindu impartita in dóue imperii, din cari unulu este *schismaticu*, celalaltu *apostolicu*, — dóue imperii, cari — abstractiune facendu de óre-care spoiala culturala pe deasupr'a — suntu in unele privintie totu asiá de rele, de nu cumva inca si mai rele decâtu imperiele unui Odoacer, unui Atil'a, a Gotiloru, Vandaliloru si Huniloru . . . . . *Dumnedieu a intrebuintiatu semilun'a, spre a infrânge puterea acelor'a, cari au pangaritu crucea lui . . . .*"

Audi-t'ati, voi 5 milióne de români *schismatici* din Romani'a, cari ve luptati pentru libertate si independintia in contr'a barbarei semilune, ce frumóse cuvinte Vi se adreséza din „*léganulu natiunei nóstre?!*"

Corespondentulu din Rom'a alu fóiei polone „Gazeta Narodova", fóia insemnata si bine informata despre cele ce se petrecu prin Vaticanu, reportéza, ca Pap'a audiendu despre derut'a rusiloru la Plevn'a si Cars s'aru fi esprimatu din cuventu in cuventu astfeliu „Totu-déun’a *me bucuru nespusu*, de câte ori audu, ca rusii au fostu batuti, si eu speru in Ddieu, ca ei finalmente voru fi invinsi. Eu facu rugaciuni ardiende, cá sa se adevereze acést’a din urma“.

Apoi convorbí Pap’a cu cei din giurulu seu despre onestitatea si omeni’a turciloru, si observà in sfersitu: „De aru fi numai toti crestinii asiá de omenia, cá si turcii, cari nici cându inca nu au insielatu pe nimenea“. Numitulu corespondentu garantéza pentru *deplin’a autenticitate* si reproductiunea *verbala* a observâriloru papale, ce aru fi facutu impressiune mare asupr’a curtiei papale.

La acestea „National Zeitung“ (1 Sept. a. c.) din Berlinu face urmatórele observâri: „Vedemu deci *Capulu crestinatâtiei*“ unitu prin rugaciuni calduróse cu capulu Islamului. Se pare ca s’a reintorsu vremea lui Alessandru si Leone si a aliantieloru Romei *cu ori si cine care-i promitea vre-unu castigu*, si in contr’a ori si cui, care-i erá inimicu, cu acea deosebire numai, ca pe atunci alianti’a cu cei fâra de credintia nu s’aru fi potutu incheiá asiá de nepreocupatu, fiindu Pap’a atunci inca totu *inimiculu chiamatu alu Islamului*. Astadi, vedi bine, turculu este omulu celu mai de omenia din tóta Europ’a — ce-i mai remane pastoriului supremu din Rom’a, decâtu *a se aliá cu acelu omu de omenia in contr’a Europei*“.

La aceste cuvinte ale foiei din Berlinu din parte-ne nu mai avemu de a adauge chiaru nimic’a.

Corespondintie.

Sibiiu 25 Augustu.

Infratire ne imbiu magiarii! Scirile telegrafice ce se comunicara din *Bucuresci* — prin *Brasiovu* — diunalisticei magiaro — germane din *Budapest’a* si *Vien’a* despre diferintiele intrevenite si respective conflictulu escatu intre *Russi’a* si *Romani’a* cu privire la cooperatiunea armatei romane in resbelulu actualu cu *Turci’a*, dar’ mai vertosu acea scire sensationala: ca cabinetulu Romaniei este in crisa si ministrulu-presiedinte *Bratianu* si-aru fi datu dimisiunea din motivu, ca Tiarulu russescu *Alessandru*, aru fi pretinsu categoricu „*desarmarea ostirei romane*“ *mobilisate*, — au produsu unu incidinte de cea mai pregnanta metamorfósa a spiriteloru magiare si i-au induplecatu la momentu, a-si schimbá tonulu si atitudinea diurnalisticei loru fatia de „*Romani’a*“ in specialu; iéru fatia de noi românii din acést’a monarchia austro-ungara, acea diurnalistica magiara, care pâna mai ieri alalta-ieri necontenitu ne ignorá, persiflá si insultá cu feliu de feliu de epitete triviali, — astadi ni suride si momesce cu gagiulâri si imbiâri de infratire.

Astfeliu cetiramu in „*Ellenör*“ Nr. 335 de dominec’a trecuta 26. Augustu, unu articulu intitulatu „A románok“ (Românii) care articulu ventilându cestiunea conflictului amintitu dintre *Russi’a* si *Romani’a* aréta in tonu domolu si blandutiu periclele, la cari statulu, tiér’a si poporulu Romaniei erau espuse, déca remanéa si mai departe aliata cu *Russi’a* cuceritória si despotica; apoi esprimându-si cea mai viua bucuria fatia de schimbarea situatiunei si luarea atitudinei resistatórie ce o manifesta *Romani’a* fatia de *Russi’a* din incidentulu conflictului escatu pentru cooperatiunea armatei romane aréta câile si directiunile, pe cari românii de din colo si de din cóci de carpati aru fi chiamati a se gândí la o tienuta mai circumspecta; a intinde mân’a *Magiariloru* de un’a si aceia-si sórte si infratiti cu densii a conlucrá in contr’a aspiratiuniloru si tendintieloru *panslavistice* atâtu de pericolóse pentru esistinti’a elementului *magiaru* si *românu*!

Totu din acést’a ansa, intr’acestu tonu si in asemenea spiritu magulitoriu ni-se adreséza si provincialulu diurnalu „*Alföld*“ din *Aradu* in Nr. 196 dela 28 Augustu. a. c. cu unu „Apelu de infratire“ (A román polgártársaink) prin care admoniéza pe români a se feri de amiciti’a russésca si dà espresiune convingerei, ca poporulu magiaru si celu romanu vrendu nevrendu totu-si este avisatu la o infratire sincera; câci neintielegerile si dusmaniile de pâna acum intre magiari si români, — dice „Alföld“ — suntu a se atribui numai politicei *de machinatiuni austriace din Vien’a*, care totdeun’a a invrajbitu si agitatu ambele elemente. Si déca ele nu voiescu sa se cufunde in marea slavica, atunci trebue pe viétia si mórte sa se infratiésca; pentru ca inimicii romanului suntu aceia-si cari suntu ai magiarului. Nici némtiului austriacu, nici serbului si slovacului nu i-se póte increde magiarulu si romanulu; câci, déca tóte aceste elemente aru avea potere, ni-aru nimici pe ambii totalminte; ele aru insielá si pre români cum i-au insielatu pre magiari, etc. etc.

Dar’ mai pre susu de tóte elementulu *slavo-germanu* amenintia a absórbe pre magiaru si pre romanu de o potriva; si asiá fatia de acesti inimici de mórte, esistinti’a poporului magiaru si romanu la sustarea si mai departe a neintielegeriloru si dusimanieloru, este numai inca o intrebare de timpu! E unu ce fórte dorerosu, ca magiarii si romanii abi’a acum dupa atâtea amagiri amare si atâtea detrimente ’si vinu in ori de a recunósce totu-si necesitatea ardenta a unei reconciliâri si infratiri etc. etc.

Altcum — dice „*Alföld*“ — deca românii nu se voru lapedá de pretini’a ruso-slavica, atunci ei tientescu oblu impreuna cu acei inimici seculari la total’a nimicire a natiunei magiare, carea intre constelatiunile actuali numai prin *sustienerea intregitatiei si invingerea Turciei* asupr’a moscovitului si-vede garantata si salvata esistinti’a; la din contra magiarii impreuna cu românii voru fi cutropiti inmediatu dupa nimicirea turciloru!“

Asiá scriu acelea-si diurnale despre noi, care pâna de unadi nu aveau cuvinte de ajunsu — prin dictionariele loru de a persiflá, si insultá natiunea romana.

Esperintiele dela 1848/49 pâna la restituirea constitutiunei si de atunci pâna la *dualismu* ma pâna in diu’a de astadi ni servescu de probe si dovedi eclatante; ele caracteriséza deplinu insusirile compatriotului nostru magiaru, semtiulu de dreptate, ecuitate, si libertate alu lui fatia de natiunea romana. Avisamu pe stimabilii cetitori ai nostri la articlii publicati in acést’a materia si se voru poté orientá iér pre colegii dela „*Ellenör*,“ „*Hon*“ „*Pesti Napló*“ si pe cei dela „*Alföld*“ si „*Kelet*“ ii facemu atenti la impregiurarea: ca românii nici cându nu au datu mâna cu *nemtii*)* nici cu *slavii* cá sa nimicésca elementulu magiaru; din contra românii totu deun’a s’au temutu de acesti’a si necontenitu au manifestatu dorinti’a cá compatriotii magiari, sa arete in fapta ca-i sciu pretiuí, ca suntu loiali si drepti, com patrioti *adeverati si frati la bine si la reu.*“

Inse, ascultatau ei dorintiele nóstre, respectat-au dreptele pretensiuni, voitau ei a se manifestá pentru „fratietatea“ ce acum ni-o imbia? — Rapiti de insufletire de amoru si simpatia pentru turci sau dechiaratu de inruditi cu ei ignorându tóta lumea ceelalta.

C . . . . . s.

Jiadaniu (Banatu) in Augustu 1877.

(Cum se interpretéza adi statutulu organicu in dieces’a Aradului?) In timpulu din urma se strecurara mai multe corespondintie prin colónele diariului „T. Rom.“, aretându publicului unele din dieces’a Aradului, comise prin insusi mai marii acestei diecese; asemenea a aparutu in numerii mai ultimi si unu „*dementi*“, scrisu (de buna séma la ordinu mai inaltu) de unu „*asesoru consistorialu*“, in care dlu asesoru se incérca a dovedí ca „*draculu nu e chiaru asiá de negru precum ’lu desémna unii*“. Ei bine, nu vremu sa mai repetimu cele dise in corespondintiele publicate, si nici a scrutá incâtu a fostu adeveratu respunsulu domnului asesoru consistorialu; nu pentru ca bubele aceste nu ne doru pre noi, ci pre altii, noi avemu ranele nóstre si acele dorimu a le aretá onoratului publicu, cá sa ne judece, sa ne compatimésca.

Aprópe unu anu e de cându comun’a Jiadaniu dupa indepartarea bravului tineru Petru *Avramutiu*, remase de nou fâra invetiatoriu, vremu sa dicemu invetiatoriu suplinte, câci invetiatoriu mai scie Dumnedieu de cându nu amu avutu, macaru ca de ace’ia cari pórta numai numele si tragu salarie amu avutu si avemu si acum destui.

Dupa multe sfatuiri se deschise in fine concursulu, cu conditiunea, cá alegândulu suplinte sa capete dóue pârti, iér’ invetiatoriulu emeritu un’a parte din salariulu invetiatorescu. Diu’a alegerei a sositu, dar’ durere, numai unu competinte ni s’a presentatu, si si acel’a intru atâtu a fostu de slabutiu, câtu sinodulu parochialu a aflatu de bine a nu alege, ci a reinoí concursulu.

In urmarea acestei’a comit. par. a adresatu o rugare câtra ven. consistoriu diecesanu, in care a cerutu cá — de óre ce comun’a cu salariulu acest’a nu va puté sa-si capete nici cându unu invetiatoriu aptu si cunoscatoriu de sânt’a sea chiamare, sa ni se permita escrierea concursului pe intregulu salariu invetiatorescu si in casulu acest’a, comun’a se deobliga a solví sum’a de 100 fl. v. a. (iér’ mai târdiu a promisu si mai multu).

Pre cându asteptámu toti cu sete aprobarea rogârei nostre, cá dupa multa truda sa ne putemu câscigá si noi unu invetiatoriu harnicu, in locu de decisu meritoriu la cererea nóstra, ne tredimu in o buna diminétia cu invetiatoriu in satu, in persón’a definitivului invetiatoriu G. Rusand’a din comun’a vecina Barateadin, si adeca dupa cum ni-a spus’o preotulu localu Ioanu *Istinu*, la espres’a demandatiune a Ilustritâtiei sele parintelui episcopu

Ei bine, voit’a Mari’a Sea episcopulu prin aceea, ca a scosu pre unu invetiatoriu fâra vina din statiunea sea si l’a trimisu chiaru in aceea comuna din care acest’a, câti-va ani mai nainte, cu rusine a fostu scosu afara, voit’a, dicu, a ne aretá numai puterea ce o are Ilustr. sea in mâna; voitau a ne aduce aminte tempii abiá trecuti, cându bietii invetiatori, cu traist’a pe bâta, mai in tóta lun’a, si stramutau statiunele; séu voitau numai a ne necají pre noi, trimitiendu-ne inapoi, ce ieri alalta-ieri amu fostu maturatu din naintea usiei nóstre? Marturisimu ca asiá procedura nu pricepemu e si unica in feliulu seu! Ací nu s’a mai cautatu la lege, dreptate, ci cum se vede forti’a a dusu rolulu! Destulu, comun’a Jiadaniu avea acum de-si numai interimalu, dar’ ’lu avea, si inca fâra alegere, fâra convoirea poporului!

(Precum amu auditu mai târdiu caus’a acestei stramutâri, comandate „*ex praesidio*“ a fostu urmatórea:

Actualulu capelanu din com. Barateadin, s’a plânsu Ilustr. sele ca numai din capelania nu póte traí sa-i mijlocésca dara si dobândirea statiunei invetiatoresci, câci alt-cum fuge din Baraseadin. In urmarea tânguirei acestei’a Mari’a Sea a aflatu de bine, sciindu ca com. Jiadaniu e vacanta, a citá prin sfetniculu seu Ignatie *Papp*, pre preotulu localu Istinu la sine, si a-i dá ordinulu cá pre Rusand’a cu ori ce pretîu sa-lu duca in Jiadaniu, câci de celelalte va grigí densulu. Poftimu, procedura constitutionala!)

Rusand’a erá dara invetiatoriu in Jiadaniu, inse numai interimalu si plane numai suplinte. Parintele Istinu cá sluga buna si credinciósa Mariei sele, a trebuitu dara mai nainte de tóte sa câstige favoritului seu titlulu intregu, ce i-a succesu, câci salariulu invetiatoriului emeritu s’a scaritiatu la unu bagatelu*), iér’ partea ceealalta s’a votatu invetiatoriului Rusand’a sub titlulu nu mai multu „*suplinte*“ ci „*invetiatoriu*“, au trebuitu apoi sa-i asigure reesirea la alegerea definitiva, ce inca i-a succesu, câci la escrierea concursului, cá sa nu póta competá preparandii absoluti s’a pusu terminulu alegerei pe 31 Iuliu a. c., câci sciá parintele Istinu ca pâna atunci acesti’a nu voru puté depune esamenu de cualificatiune, — macaru ca unii barbati din comitetu au propusu a mai asteptá cu concursulu pâna voru fi gat’a preparandii cu esamenele.

Si cum a dorit’o parintele Istinu asiá s’a si intemplatu. A sositu diu’a alegerei si afara de uniculu Rusand’a alti recurenti nu s’au infatisiatu.

Vediendu acést’a poporulu si scindu si tóte machinatiunile parintelui Istinu s’a retrasu dela alegere, ba nici nu s’a infatiesiatu la sânt’a biserica, afara de partisanii lui Rusand’a, vre-o 16 la numeru, nisce poporeni dintre cari unii numai la serbatori mai mari si la alegeri se potu vedé in biserica, dar’ in birtu mai totu-déun’a, si cu acesti’a s’a tienutu apoi alegerea sub presidiulu parintelui Istinu**), si minunea minuniloru, Rusand’a se alese cu aclamatiune de invetiatoriu!!

Poporulu absentu, care s’a retrasu dela alegere, prin unii representanti ai sei a protestatu in contr’a acestei alegeri frumóse. Asteptâmu cu sete decisulu ven. consistoriu, cu atât’a mai tare câci, deducându din inversiunarea poporului in contr’a acestei proceduri, si a altoru fapte neumane si scândalóse a parintelui Istinu, dela decisulu acest’a deprinde sórtea scólei nóstre; a o mai avé, seu a o dá in mân’a regimului, care si asiá abiá astépta sa o capete!

Cei dela putere, si cei ce au urechi de auditu sa audia!***)

Mai multi poporeni.

Despre a VII adunare generala a reuniunei invetiatoriloru români gr. or. din dieces’a Caransebesiului, tienuta in opidulu montanu Reciti’a in 1; 2 si 3 Augustu st. v. a. c.

Este constatatu, ca in ultimele dóue decenii, idei’a de intruniri, de asociatiuni s’a latitu cu unu sboru repede, astfeliu, incâtu adi cu bucuria potemu demustrá, ca mai in tóte clasele societâtiei omenesci si in patri’a nóstra formându intre sine asociatiuni, lucra din resputeri pentru inaintarea scopului si intereseloru loru in tóte directiunile. De acésta ideia fiindu petrunsu si prea demnulu nostru parinte episcopu alu diecesei Caransebesiului *Ioanu Popasu* n’a intrelasatu a deschide si invetiatoriloru de sub archipastorésc’a-i cârja unu terenu mai largu de desvoltare, prosperare si bunastare atâtu pentru densii câtu si pentru poporu, ci inca in a. 1868 a nisuitu pentru infiintiarea unei reuniuni invetiatoresci pentru toti invetiatorii din dieces'a Caransebesiului punendu prim'a pétra fundamentala si staruindu cá unu adeveratu parinte la maintarea ei spriginindu-o cu cuventulu si cu fapt'a.

---

*) Dualismulu cis-translaitanu.

Coresp.

*) Ce nu a facutu consist. diecesanu, la repetitele nóstre rogâri, a facutu acum pentru Rusand’a.

**) Parintele protopopu Dreghiciu, sciindu bine, ca poporulu nu voiesce pre Rusand’a, câci nu corespunde recerintieloru de adi, si cugetându ca nefiindu alti recurenti nici nu se va tienea alegerea, nu a participatu la acestu actu. Corespondentii.

***) Corespondenti’a acést’a a venitu alaturata lânga o comitiva provediuta cu *cinci-spre-diece* subscrieri. Red.

Acésta reuniune luându-si adeveratulu inceputu in a. 1869 a devenitu de mare insemnatate pentru inaintarea invetiatoriloru in tóta privinti'a, a invetiamentului poporalu si preste totu pentru intregu poporulu nostru românu astfeliu, incâtu astadi cu tóte ca are mare lipsa de activitate seriósa si neobosita, de caldurósa spriginire si multa bunavointia precum si de alta indreptare fundamentala din multe pârti competente, totu-si cu dreptu cuventu putemu afirmá, ca acésta reuniune este pe calea desvoltârei si a ajunsu in timpulu din urma dupa tienerea adunârei ultime in *Versietiu* si *Reciti'a montana*, unde neromânii suntu in mare maioritate, a se bucurá de unu respectu anumitu si la acesti'a. Si fiindu-ca adunarea generala de estutempu tienuta in Reciti'a a fostu o adunare unica in feliulu ei atâtu din punctu de vedere culturalu câtu si socialu, cu permisiunea on. Redactiuni voiu sa descriu decurgerea acesti'a rugându-o cá in interesulu acestei reuniuni invetiatoresci precum si in interesulu prosperârei culturei nóstre nationale preste totu, sa binevoiésca a deschide un'a colóna in pretiuitulu diariu „Tel. Rom.“ pentru urmatórea descriere.

In diu'a prima in 1 Augustu v. a. c. s'au intrunitu la gar'a calei ferate din *Bocsi'a montana* comitetulu arangiatoriu din Reciti'a in frunte cu presiedintele seu *Adolfu Diaconoviciu*, unu numeru frumosu de locuitori din comun'a *Bocsi'a montana* si *Vasiov'a*, invetiatorii din aceste comune *Ioane Marcu* si *Iosifu Avramu* cu scolarii loru si flamur'a scólei gr. or. din Bocsi'a mont. precum si o capela musicala, cari la sosirea trenului cu óspetii participatori la adunare, numai decâtu erupsera in frenetice „sa traiésca“ insocite de sonurile musicei. Dupa descenderea óspetiloru de pre trenu, — intre cari erá si presiedintele reuniunei invetiatoriulu din Fizesiu *Martinu Tiapu*, Dlu *Adolfu Diaconoviciu* luându cuventulu saluta reuniunea invetiatoriloru rom. gr. or. din dieces'a Caransebesiului si dechiara, ca locuitorii din Reciti'a suntu gat'a a primí cu cea mai mare bucuria in mijloculu loru adunarea generala a acestei reuniuni.

Invetiatoriulu *Ioane Marcu* adresându-se câtra presiedintele reuniunei saluta in numele cetatieniloru din comunele Bocsi'a mont. si Vasiov'a pre toti partecipantii adunârei generale cá pre pionerii culturei, de asemenea si unu scolariu alu amintitului invetiatoriu se adreséza câtra presiedintele reuniunei cu cuvinte de salutare. Presiedintele respundiendu multiemesce tuturoru pentru binevoitórea primire si intempinare.

Dupa aceste óspetii adunârei condusi de comitetulu arangiatoriu se asiediara pe unu trenu separatu deschisu si continuara caletori'a spre Reciti'a, incântati fiindu de placerile acestei caletorii. Incovaiaturele trenului pe dupa dealurile impodobite cu arbori si cu stânci faceau cá in totu momentulu sa se ivésca tablouri nóue de positiuni romantice si desfatatóre. O suprindere placuta a fostu pentru toti partecipantii, intempinarea din partea scolariloru din comunele *Monio* si *Colnicu*, cari pre cându trenulu continuá mersulu séu cá in sboru, aruncau óspetiloru buchete si cununi de flori intre nenumerate strigâri de „sa traiésca.“ La 2 óre trenulu ajunse in *Reciti'a*, unde óspetii fura asceptati de o multime mare de poporu salutându-i cu entusiastice „sa traiésca“ si apoi descalecându fura condusi membrii comitetului festivu la cortelele pregatite.

La 4 óre comitetulu reuniunei s'a intrunitu in siedintia in scól'a gr. or. din Reciti'a, unde intre altele a staveritu program'a obiecteloru de pertractare in adunarea generala.

Dupa siedinti'a comitetului atâtu membrii reuniunei câtu si ceialalti óspeti partecipanti, s'au constituitu intr'o conferintia cu scopu de a deliberá asupr'a modificârei statuteloru reuniunei.

La acésta conferintia la invitarea si dorinti'a invetiatoriloru au luatu parte: dlu *Dr. Pavelu Vasiciu*, deputatulu dietalu *Stefanu Antonescu*, fostulu inspectoru scolariu din dieces'a Aradului *N. Calaceanu*, judele regescu *Iuliu Petricu*, protopresbiterulu concerninte *Iacobu Popoviciu*, cari parte cá membrii onorari parte cá membrii fundatori n'au intrelasatu a vení la acésta adunare generala. Desbaterile infocate ce avura locu in acésta conferintia suntu o dovéda eclatanta despre interesarea invetiatoriloru de progresulu, prosperarea si bunastarea reuniunei loru. Cu deosebire e demnu de amintitu din acésta conferintia ca s'a sulevatu imbucuratória ideia de a deschide invetiatoriloru pre bas'a statuteloru unu terenu mai largu, pe care se aiba locu o convenire in reuniune a tuturoru barbatiloru inteliginti, amici ai scóleloru, ce se tienu de confessiunea gr. or. cá asiá cu puteri unite sa se póta lucrá la ajungerea sublimului scopu alu reuniunei, adeca la inaintarea culturei si a crescerei. Sér'a la 8 óre a avutu locu in sal'a otelului „Novotny“ unu concertu esecutatu de capel'a musicala montanistica din Reciti'a in onorea adunârei generali a reuniunei.

In diu'a a II-a in 2 Aug. v. a. c. conformu programei toti partecipantii s'au intrunitu la 7 óre diminéti'a in biseric'a gr. or. din Reciti'a montana, unde s'a celebratu chiamarea sântului spiritu prin d. protopresbiteru concerninte de dnii preoti si asesori consistoriali: Georgiu Pocreanu din locu si Mihaiu Pocreanu din Lugosiu. La finea acestei rugaciuni d. parochu George Pocreanu luându cuventulu saluta adunarea generala a reuniunei in numele comunitâtiei sele bisericesci si 'i uréza prosperare. Dupa d-sea d. protopopu concerninte prin o cuventare fórte meduósa esplica insemnatatea reuniunei, accentuéza necesitatea ei si poftesce pre invetiatori a lucrá din tóte puterile la inflorirea si prosperarea ei. Astfeliu 'si incheia cuventarea urându multi ani de fericire intemeietoriului acestei reuniuni Ilustr. Sele d. episcopu *Ioanu Popasu* precum si tuturoru celoru ce conlucra la inaintarea ei.

La 9 óre in fati'a unui publicu numerosu si a unei cununi frumóse de dame, — dómne si domnisióre — presied. reuniunei *Martinu Tiapu* deschide adunarea prin o cuventare fórte frumósa si acomodata scopului, da apretiuire progresului, ce s'a facutu in tiér'a nóstra in cele dóue decenii din urma pentru formarea a totu feliulu de reuniuni, dar' mai cu séma a reuniuniloru, ce au de scopu promovarea culturei, — constatéza apoi cu satisfactiune, ca in acestu progresu invetiatorii din dieces'a Caransebesiului n'au remasu inderetu, ci inca la an. 1869 la staruinti'a parintésca a episcopului *I. Popasu* si-au formatu o reuniune, a cârei scopu de o parte e promovarea culturei la poporu si intre invetiatori, de alta parte ajutorarea acestor'a la casu de lipsa si neputintia. Accentuéza inse, ca adunarea generala presenta pre lânga altele agende are de a modificá statutele reuniunei si a le provedea cu dispositiuni, cari mai securu si mai grabinicu sa conduca la ajungerea scopuriloru indicate. In fine salutându intrég'a adunare, o dechiara de deschisa provocându-o pentru alegerea inca a doi notari pre lânga celu ordinariu ce s'a si efeptuitu alegându-se cu aclamatiune dd. invetiatori *Ioane Marcu* si *Demetriu Gasparu*.

(Va urmá.)

Varietâti.

⁂ *(Societatea academica româna)* s'a intrunitu in sesiune ordinara la 16 Aug. tiene siedintie in tóte dilele in localulu seu din palatulu universitâtiei. Publiculu este admisu.

⁂ *Conferintie invetiatoresci* s'au tienutu, dupa cum ni-se scrie in Lipov'a Corespondentulu inse se plânge ca dlu presiedinte alu conferintieloru n'a invitatu nici pre dlu protopresbiteru nici pre preotimea parochiale séu pe alti barbati inteligenti la conferintie dupa usulu de pâna aci, ceea ce sémana a desconsideratiune a acestoru persóne fruntasie din cleru si din mirenime.

⁂ Directiunea posteloru din Sibiiu a deschisu concursu pentru statiunea unui impartitoriu de epistóle, eventualu a unui servitoriu de cancelaria in cerculu seu cu léfa de 350 eventualu 300 fl. si 60 fl. bani de cuartiru, pe lânga depunerea unei cautiuni de 100 fl. Concurentii potu sa'si astérna suplicelele loru in 6 septamâni incepându dela 4 Septembre a. c. st. n. la directiune.

⁂ *Anunciu.* Adunarea generala a reuniunei române de cantâri din Caransebesiu se va tienea, conformu statuteloru ei, Dumineca, in 4/16 Septemvre a. c. la 4 óre dupa amédi, in localitâtile casinei române, la care toti domnii membrii se invita a participá.

Caransebesiu, 20 Augustu 1877.

A. Stancoviciu, presiedinte. *Ioanu Nemoianu*, not. reun.

* (*Procesu de presa*) Judecatori'a cercuala din Bistritia a condamnatu pre redactorulu dela „Bistritzer Wochenschrift“ la o pedépsa de 50 fl. Redactorulu a apelatu la tabl'a r. ung din Muresiu-Vasiarheiu.

⁂ *(Elementulu maghiaru in armat'a austriaca)* este fórte putienu representatu. Dupa cum ne spune „Közvélemény“ intre 112 oficieri, cari tocmai au absolvatu academi'a militara din Wiener-Neustadt, nu se afla decâtu 8 maghiari.

⁂ *(Alegerea magistratului in Sassebesiu)* a avutu urmatoriulu resultatu: S. *Balomiri* primariu, A. *Leonhard* (actualulu vice-notariu alu comitetului), I. *Cretiu* si *Piso* asesori, P. *Isacu* notariu supremu, I. *Barcianu* jun. vice-not., G *Singer* contabilu, I. *Bojiti'a* asesoru orfanalu, I. *Munteanu* fiscalu, F. *Ueveges* economu, A. *Draganu* adjunctu, I. *Carpinisianu* cassariu, L. *Dobob* controloru, Dr. C. *Krasser* medicu, I. *Schuller* chirurgu, W. *Andrä* veterinaru, I. *Dürr* forestieru, I. *Paulus* ingineriu.

⁂ *(Institutu de elevi Friedrich* mainainte *Spitzer in Brasiovu).* Acestu institutu cuprinde pe lânga unu pensionatu si o *scóla elementara cu 4 clase.* Anulu scol. incepe cu 1 Sept. (20 Augustu st. v.) Tacs'a pe anu 8 galbeni, cari se solvescu antecipando in rate treilunarie.

Fagarasiu, 23 Augustu 1877.

Domnule Redactoru! Pentru de a aliná in parte suferintiele si durerile fratiloru nostri de unu sânge, cari luptandu-se cu bravura contr'a inimicului seculariu alu crestinismului, cu picaturile din scumpulu loru sânge au inceputu a adepá dejá pamentulu nefericitei provincii Bulgari'a, — subscrisele amu apelatu la simtiulu umanu si generositatea onoratiloru domni si dómne din urbea Fagarasiu si giuru accentuându, ca a sositu ór'a, cându fia-care crestinu si iubitoriu de civilisatiune sa grabésca in ajutoriulu aceloru nefericiti. In urm'a cârui apelu amu primitu dela mai multi onorati domni si dómne sumele adnotate in listele acludate, care sume ne-amu si grabitu a le tramite la loculu destinatu respective societâtiei „Crucea rosia“ in Bucuresci.

Deci pentru de a ne legitimá publice fatia cu onoratii domni si dómne contribuenti, binevoiesce stimate dle redactoru a publicá in pretiuitulu jurnalu „Telegr. Rom.“ atâtu numele contribuentiloru cu sumele contribuite câtu si respunsulu societâtiei „Crucea rosia“ din 8 Augustu a. c. Nr. 903 cá proba despre primire.

Primesce Ve rogâmu Dle Redactoru asecurarea deosebitei nóstre consideratiuni.

Anastasi'a Popescu. *Zinc'a Romanu.*

Copia.

Bucuresci 8 Augustu 1877.

Societatea „Crucea rosîa“ din Romani'a.
Comitetulu centralu.
Nr. 903.

Dómn'a mea! Amu primitu epistol'a D-Vóstre dela 1-a curentu precum si bani in suma de 558 lei, cu care fratii nostri vinu in ajutoriulu soldatiloru ce cadu luptandu-se pentru drepturile si independinti'a Romaniei. Profitu de ocasiune, Dómn'a mea, a ve esprimá in numele comitetului, viuele nóstre multiamiri pentru initiativ'a ce a-ti luatu de a dá concursulu D-Vóstre pentru desvoltarea acestei institutiuni umanitarie.

Amu onóre a a ve inaintá recepis'a cassierului Nr. 466, si a ve rogá sa binevoiti a primí asigurarea prea osebitei mele consideratiuni.

Presiedinte:
Dimitriu Ghic'a m. p.
Secretariu:
I. S. Bobocu, m. p.

D-Sele Dómnei Anastasi'a Popescu si Zinc'a Romanu
Fagarasiu“.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români ràniti din Romani'a.

Colectata prin Dn'a Anastasi'a Popescu si Zinc'a Romanu din Fagarasiu.

DD. Georgiu Ionescu 1 fl. 50 cr. Ioanu Romanu 100 fl. Eugeni'a Codru 6 fl. Luis'a Gremoiu 5 fl. Ilariu Duvlea 15 fl. Ioanu Turcea 5 fl. Samuilu Ganea 5 fl. Alesandru Micu 15 fl. si $1^1/_2$ Napoleonu in auru. Dimitriu Chisierénu 2 taleri imperiali. Georgiu Aiseru 6 fl. Nicolau Tom'a 1 fl. Ioanu Gram'a 5 fl. Ioanu Florea 5 fl. Zinc'a Pandrea 2 fl. Georgiu Boeriu 5 fl. Avisalomu Boeriu 3 fl. Gerasimu Gram'a din Riusioru 3 fl. Ioanu Micu din Poian'a-Merului 1 fl. Nicolau Recei din Fagarasiu 5 fl. Petru Popescu 1 galbenu. Georgiu Bolog'a 1 fl. Ioanu Tientea 1 fl. Vasiliu Popu 5 fl. N. N. 1 fl. Alessandru Raglamu 1 fl. Ioanu Ganea 1 fl.

Sum'a totala: 198 fl. 50 cr. 1 galbenu $1^1/_2$ Napoleonu in auru si 2 taleri imperiali.

Colectata prin dlu Georgiu Boeriu din Vadu.

DD. Geeorgiu Boeriu 20 fl. Ev'a Iacobu Margineanu 2 fl. Georgiu Morariu 1 fl. Georgiu Raic'a 30 cr. An'a Georgiu Bacila 30 cr. Ioanu Boeriu 20 cr. Nicolau Urianu 30 cr. Nicolau Cosm'a 20 cr. Iacobu Ioanu Boeriu 20 cr. Samuilu Urianu 20 cr. Arseniu Bunea 1 fl. 30 cr. Nicolau Cosgari'a 1 fl. Ioanu Cosgari'a 1 fl. Samuilu Boeriu 50 cr. Georgiu Gavrila 20 cr. Georgiu Pasarariu 50 cr. Joe Boeriu 40 cr. Georgiu Cosm'a 20 cr. Ioanu Albu 20 cr. Iacobu Tamasiu Pop'a 20 cr. Georgiu Post'a 10 cr. Teodor'a Sofn'a 30 cr. Simeonu Popu 20 cr. Georgiu Strembu 20 cr. An'a G. Pop'a 1 fl. Ev'a N. Pop'a 1 fl. P. 1 fl. A. B. 1 fl. An'a Iuh'a 50 cr. An'a Gab'a mar. M. 3 fl. Iudit'a Negrilla 2 fl.

Sum'a: 40 fl. 50 cr.

Colectata prin dlu Ioanu Hasiu notariu in Breaz'a.

DD. Iosifu Grecu I fl. Ioanu Hasiu not. 1 fl. Ioanu Tom'a jude com. 1 fl. Ioanu Tom'a 1 fl. Georgiu Pralea parochu 1 fl. Ioanu Palop'a 50 cr. Samuilu Valcu 50 cr. Iosifu Tom'a 50 cr.

Georgiu Zaganu 1 fl. Vasiliu Tom'a 50 cr. Georgiu Granes'a 1 fl.

Sum'a: 9 fl.

Colectata prin Dn'a Elisabet'a Comaniciu din Veneti'a infer.

Dn'a Elisabet'a Comaniciu 5 fl. Georgiu Comaniciu direct. 3 fl. si 2 lei noi. Georgiu Comaniciu parochu 2 fl. Nicolau Sasebesi parochu gr. cat. 1 fl. Veduv'a An'a Comaniciu 50 cr. Nicolau Badila 1 fl. Dimitriu Savu 1 fl. Nicolau Stoic'a primariu 1 fl. Veduv'a Balasi'a Cornicea 1 fl. Nicolau I. Comaniciu 1 fl. Franciscu Veresiu 2 fl. 50 cr. Georgiu Boboi'a din Veneti'a super. 1 fl. Nicolau Comaniciu not. din Ven. sup. 1 fl.

Sum'a: 21 fl. si 2 lei noi.

Contribuiri de obiecte.

Colectata prin dnele Anastasi'a Popescu si Zinc'a Romanu din Fagarasiu.

Anastasi'a Popescu 12 kgr. scame, 20 triangule de pândia, 17 comprese, 8 fasii de pândia si 3 de lâna.

Zinc'a Romanu 2 kgr. si 60 dgr. scama, si 8 tutiene de vata.

Mari'a Etvesiu 2 kg. scama, 14 triangule de pândia, 12 comprese 6 fasii pândia si 2 de lâna.

Rebec'a Cipu 2 kg. si 90 dg. scama, 1 camasia si 3 cârpe de inu.

Mari'a Aiseru 2 kg. scama, 12 triangule, 10 fasii de pândia si 2 de lâna.

Zinc'a Pandrea 1 kg. si 50 dg. scama, 14 triangule de pândia, 5 fasii de pândia si 2 ciarsiafe.

Luis'a Gremoiu 1 kg. si 25 dg. scama, 56 comprese si 5 fasii de pândia.

Ecaterin'a Cepesiu 50 dg. scama, si 8 fasii de pândia.

Mari'a Poparadu 1 kg. si 60 dg. scama
An'a Cior'a 1 kg. si 50 dg. scama.
Sofi'a Popu 75 dg. scama.

Oferte din Bradu.

Dn'a Zoe Miheltianu 285 gr., Elis'a Parau 415 gr., Catarin'a Rusu 1 klogr. 353 gr. scame.

Din Bai'a de Crisiu.

Dn'a Elen'a Palu 2 klg. 78 gr., Elen'a Simionasiu 748 gr., si optu fasie siese compreste Otili'a Adamoviciu 290 gr., Judit'a Secul'a 290 gr., sbame.

Din Halmagiu.

Dn'a Emili'a Gaboru 300 gr., 4 bandage de parchetu 4 fasie de pândia 12 triangule., Ecaterin'a Baltescu 1 klg. 500 gr., patru lepedeie 4 fasie 8 triangule, Amali'a Joldea 335 gr. scame.

Din Criscioru.

Dsiór'a Matild'a Popu 2 klg 330 grame scame.

Sum'a 9 klg. 634 gr.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români ràniti din Romani'a.

(Colecta a XIV.)

Prin Dna Elen'a Popu din Basesci.

Georgiu Pop, posesoru si deputatu din Basesci 100 fl; Georgiu Sirbu deputatu 10 fl; Stefanu Antonescu deputatu 10 fl; Teresia Cinca preutésa 1 fl; Ana Alpini-Galu preotésa 1 fl. Georgiu Maijoru sub jude reg. 1 fl; Ioanu Kovács preotu 1 fl; Vasiliu Muresianu, preotu 2 fl; Demetriu Popu, teologu absol. 2 fl; Niceforu Osianu, protopopu din Salsigu 2 fl; Ioanu Simonu, preotu din Barseu de josu 2 fl; Daniilu Vulturu, v. protopopu din Barseu de susu 3 fl; Georgiu Popu, A. diaconu din Basesci 5 fl; Teodoru Lengyel, preotu din Stremtiu 5 fl; Alesandru Costea, preotu din Ortia de susu 5 fl; Severu Sab. Muresianu, economistu din Basesci 2 fl; Stefanu Achimu, preotu din Asuagiu de josu 2 fl; Andreiu Popu, curatoru din Basesci 40 cr; Iosifu Farkasiu, economu din Basesci 40 cr; Ilia Popu, economu din Basesci 40 cr; Andreiu Popu, economu din Basesci 1 fl; Vasilie Siladi, economu din Basesci 30 cr; Simonu Crisianu, economu din Basesci 20 cr; Ilia Popu Flori, economu din Basesci 20 cr; Tóderu Popu, economu din Basesci 20 cr; Giurca Popu, economu din Basesci 20 cr; Todoru Popu, economu din Basesci 10 cr; Gavrila Grosu, economu din Basesci 20 cr; Nutiu Ratisiu, economu din Basesci 40 cr; Michaiu Popu Giurchi, economu din Basesci 40 cr; Alesandru Popu, economu din Basesci 2 fl; Andras Popu, econ. din Basesci 60 cr.; Teodoru Popu, docinte din Basesci 1 fl.; Flore Popu, jude ct. din Basesci 40 cr.; Vasilie Muresianu, economu din Basesci 20 cr.; Ioanu Popu Solanu econ. din Basesci 20 cr.; Onu Magyari econ. din Basesci 20 cr.; Gligorie Popu, econ. din Basesci 20 cr.; Ludvig Bernadu, arendatore din Basesci 1 fl.; Vasilie Popu, jude com. din Basesci 50 cr.; Vasilie Napredianu, econ. din Basesci 10 cr.; Solomonu Kupferschmid, arendasiu din Ortitia 30 cr.; Ignatiu Marcoviciu, posesoru din Basesci 1 fl.; Mateasiu Marcovics, arendasiu din Basesci 50 cr.; Perse Onutiu, posesoru din Giurtelecu 1 fl.; Danila Horincariu, posesoru din Ortitia 1 fl.; Michaiu Horincariu, posesore din Ortitia 50 cr.; Costand. Popu Urs, posesore din Baitia 1 fl.; Dóm. Maana Popu nas. Losonti, posesore din Basesci 10 fl.; Dóm. Teresia Popu nasc. Sierbanu jude reg. din Sz: Cseh. 2 galbeni. Dsióra Lucretia Vulturu, din Berseculu de susu 2 fl.; Ana Boitoriu si nepotulu Ambrosi, din Basesci 2 taleri. Ana Boitoriu-nasc. Costea, notarésa din Basesci 1 fl.; Michaiu Popu, posesore din Basesci 5 fl.; Elena Popu colectanta din Basesci 1 galb.

Sum'a: 3 galb. 3 taleri 187 fl. 10 cr.

Din opidulu Bradu prin Dómna Joe Micheltianu.

Dn'a Zoe Miheltianu 5 fl., dn'a Catiti'a Feieru 1 fl. 50 xr., dn'a Elis'a Parau 5 fl., dn'a Mari'a Jul'a 1 fl., dn'a Clar'a Sabo 1 fl., dn'a Lucreti'a Golcea 80 xr., Nicolae Obedeu 1 fl., Florentin'a Bogdanu 1 taleru in argintu si 1 fl., Sofi'a Barn'a 3 fl., Sofi'a Cuteanu 2 fl., Mari'a Imperatu 60 xr., Cristin'a Luc'a 1 fl., Sofi'a Olariu 1 fl. Mari'a Luc'a 50 xr., Mari'a Feieru 80 xr., Iuli'a Gavrila 1 fl. 50 xr., Mari'a Jul'a 1 fl., Mihaiu Dirin'a 1 fl.,

Totu din Bradu au incursu la dn'a Judit'a Secul'a dela:

Dn'a Caterin'a Rusu 5 fl., Susan'a Costinu 2 fl., Ioanu Angelu 1 fl., du'a Elis'a Papu din Criscioru unu galbinu si 2 taleri in argintu.

Sum'a 35 fl. 1# si 3 taleri.

Din Bai'a de Crisiu.

Dn'a Otili'a Adamoviciu 4 fl., Judit'a Secul'a 2 napoleoni a 20 frc. si 40 franci in auru.

Sum'a 40 lei 1 # 3 taleri 39 fl. 70 xr.
La olalta 40 lei 4 # 6 taleri 226 fl. 80. xr.

Transportulu sumei din colect'a XIII publicata in nr. 67 alu „Tel. Rom.“ cu 2634 lei 50 bani 1696 fl. 65 cr.

Sum'a totala:
2674 lei 50 bani, 4 #, 6 taleri, 1823 fl. 45 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu 8 Septembre n. 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Dómn'a Ilén'a de Mocsonyi cu fiic'a Livia si dn'a Sofi'a Babesiu cu fiic'a Alm'a din Budapest'a triangule 62, compresse a 12 cent. 100, — a 14 cent. 100, a 30 cent. 100, O bucata de flanelu a 16½ cent si diferite scame. —

Dn'a Elena Popu din Batesci cu dsiórele: Iulian'a Achim, Lucreti'a Vulturu, An'a Vasuariu, Aloisi'a Ossianu. Letiti'a Branu si dela mai multe fetitie din poporu: 9 chill. 50 dgr. scame.

(Va urmá.)

Sibiiu, 18/30 Augustu 1877.

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Observare: In colect'a contribuiriloru de obiecte, publicata in Nr. 62 al „Teleg. Rom.“ s'au trecutu cu vederea, adeca nu s'au publicatu contribuirea Elenei lui Simeonu Cojocariu din Ocn'a Sibiiului, cu 4 metri panza nóua: ceea-ce viu a rectificá acum! *Colectant'a.*

Nr. 2238.

Conspectu

despre sumele intrate dela urmatórele protopresbiterate spre acoperirea diurneloru si a speseloru de drumu a deputatiloru sinodali in anulu 1877.

Prin domnii protopresbiteri:

Parteniu Trombitiasiu 20 fl. 40 cr., Ioanu Patitia 68 fl 40 cr., Zachari'a Boiu 25 fl. 50 cr., Samuilu Cupsi'a 39 fl., Ioanu Hanni'a 78 fl. 60 cr., Nicolae Micheltianu 35 fl. 60 cr., Vasiliu Piposiu 36 fl., Ioanu Tipeiu 121 fl. 57 cr., Sim. P. Moldovanu 35 fl., Ioanu Papiu 78 fl. 98 cr., Ioanu Petricu 21 fl. 40 cr., Petru Popescu 56 fl, Vasil. Rosiescu 45 fl. 20 cr., Ioanu Gallu 51 fl. 50 cr., Nicol. Popoviciu 27 fl., Ioanu Ratiu 33 fl., Iosifu Baracu 303 fl., Sabinu Piso 54 fl., Ioanu Bodea 12 fl. 80 cr., Ioanu Popescu 56 fl. 57 cr., Petru Rosc'a 34 fl. 63 cr., Ioanu Almasianu 15 fl. si Alecs. Tordosianu 37 fl. 55 cr.

Prin domnii administratori protopresbiterali:

Ioanu Buzducu 31 fl. 20 cr., Dion. Chendi 21 fl. 50 cr., Ioanu Popescu 20 fl. 60 cr., Ioanu Drocu 65 fl., Vas. Maximu 22 fl. 73 cr., Gregoriu Maieru 24 fl. 6 cr., Nicol. Mircea 5 fl. 47 cr., Alexe Olariu 51 fl. 38 cr., Teofilu Gheaj'a 26 fl. 50 cr., Danil Tamasiu 12 fl. 50 cr., Ioanu Danciu 27 fl. 70 cr., Ioanu Siovrea 32 fl. 20 cr., Artem. Crisianu 13 fl. 82 cr., Spiridonu Dimianu 14 fl. si Ioanu Farcasiu 17 fl.

De adreptulu prin:

Comitetulu paroch. din Ernea 2 fl., parochulu Iosifu Luchu 11 fl. 82 cr. si paroch. Geras. Lupea 2 fl.

Sum'a colecteloru **1688 fl. 18 cr.**

Consignatiune

despre diurnele si spesele de caletoria solvite urmatoriloru domni deputati ai sinodului archidiecesanu din anulu 1877.

Georgiu Fagarasianu 46 fl. 32 cr., Ilariu Duvlea 33 fl. 98 cr., Bartol. Baiulescu 58 fl. 50 cr., Petru Maniu 50 fl., Stefanu Iosiff 58 fl. 50 cr., Ioanu Siandru 44 fl. 13 cr., Moise Branisce 41 fl. 13 cr., Ioanu Tipeiu 47 fl. 12 cr., Ioanu Gallu 54 fl., Ioanu Filipescu 37 fl. 6 cr., Sim. P Moldovanu 49 fl. 6 cr., Sim. Cupsi'a 71 fl., Ant. Schiau 49 fl., Ioanu Ratiu 56 fl. 52 cr., Ambrosiu Barsanu 56 fl. 52 cr., Vasilie Rosiescu 54 fl. 58 cr., Ioanu Petricu 58 fl. 50 cr., Ales. Tordosianu 46 fl., Rubinu Patiti'a 31 fl. 32 cr., Galationu Siagau 62 fl., Petru Popescu 47 fl. 98 cr., Mich. Andreic'a 64 fl., Ioanu Popescu 33 fl., Moise Lazaru 33 fl., Nicolau I. Miheltianu 65 fl., Nicolau Gaetanu 44 fl. (a lasatu pentru birou 2 fl. 98 cr.), Ioanu Papiu 55 fl., Sabinu Piso 61 fl., Simionu Piso 49 fl., George Secul'a 47 fl., Ioanu Tecóntia 39 fl., Diamandi Manole 55 fl. 80 cr., Anani'a Trombitiasiu 57 fl. 58 cr., Dr. Dimitr. Racuciu 30 fl., Dr. Iosifu Hodosiu 33 fl., Eugen Brote 49 fl., Iacobu Bolog'a 33 fl., Zachari'a Boiu 16 fl. 50 cr. (a lasatu jumetate pentru fondu in suma de 16 fl. 50 cr.), Eli'a Macellariu 33 fl., Dr. Stef. Pecurariu 15 fl., Victoru Piposiu 42 fl. 58 cr., Ioanu Hanni'a 33 fl. si Parteniu Cosm'a 33 fl.

Sum'a erogateloru **1974 fl. 68 cr.**
Sum'a colecteloru face **1688 fl. 18 cr.**

Detragendu acestea sau chieltuitu mai multu cu . . . . . **286 fl. 50 cr.**

Sibiiu, 27 Augustu, 1877.

Dela consistoriulu archidiecesanu.

Burs'a de Vien'a.

Din 26 Augustu (7 Sept.) 1877.

Metalicele 5%	64	25
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	05
Imprumut. de statu din 1860 .	112	—
Actiuni de banca	851	—
Actiuni de creditu	200	25
Argintu	104	50
Galbinu	5	68
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	55
Valut'a nóua imperiale germâna	58	55

Nr. 2124. Plen.

Publicare de licitatiune.

Economatulu pentru 50 elevi, unu inspectoru si doi servitori, in seminariulu archidiecesanu gr. or. din Sibiiu se va esarendá din partea consistoriului archidiecesanu pe 9½ luni, adeca dela 15/27 Septemvre a. c. pâna la 30 Iuniu (12 Iuliu) 1878.

Doritorii de a primí asupra-le acestu economatu au a-si face ofertele in scrisu la consistoriulu archidiecesanu pâna la 1/13 Septemvre. a. c.

Conditiunile mai de aprópe se potu aflá in cancelari'a archidiecesana.

Sibiiu, 18/30 Augustu 1077.

Dela consistoriulu archidiecesanu gr. or.

Nr. 32/1877.

Concursu.

Devenindu parochi'a de clas'a a III-a **Paclisi'a** in protopresbiteratulu Albei-Iulie vacanta, se escrie concursu pâna la 18 Septembre a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

1 Venitele stolari indatinate si regulate in sinodulu parochialu din 24 Iuliu 1877.

2. Pamentu aratoriu de 5 jugere si fenatiu 1 jugeru 297 °☐.

3. Casa pentru locuintia se va inchiriá din cass'a bisericei, pâna cându supr'a-edificatele reposatului parochu, se voru platí familiei.

4. Dela aprópe 200 familii, câte o diua de lucru, si un'a ferdela de cucuruzu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia se-si astérna petitiunile sele conformu stat. org. la subscrisulu pâna in 18 Septembre a. c. cându va fi si alegerea.

Alb'a-Iuli'a, 21 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alesandru Tordasianu m. p.
ppbiteru gr. or. de
Alb'a-Iuli'a.

1—3

Concursu.

In protopresbiteratulu gr. or. alu Palosiului suntu de a se ocupá posturile de invetiatori la scólele din comunele subsemnate:

1. Din comun'a Palosiu cu salariulu de 120 fl. v. a. cuartiru gratuitu si lemnele necesare pentru incalditu.

2. Din comun'a Mateiasiu cu salarulu de 150 fl. v. a. cuartiru gratuitu si lemnele necesare de incalditu.

3. Din Racasiulu inferioru cu salariulu de 100 fl. v. a. cuartiru gratuitu si lemnele de incalditu.

Doritorii de a concurge la aceste posturi invetiatoresci, 'si voru tramite petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. pâna in 25 Septembre a. c. la subsemnatulu.

Pentru comun'a Racosiulu inferioru se cere cá concurentele sa fia bine versatu in limb'a magiara.

Cantaretii preste totu voru fi preferiti.

Palosiu in 21 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetele parochiale respect.

Teofilu Gheaj'a,
Adm. prot.

2—3

Concursu.

Pentru deplinirea postului vacantu de invetiatoritia pentru class'a 1-a si a 2-a la scóla comunala din Orsiova-vechia, in comitatulu Severinului, se escrie prin acést'a concursu pâna la 15. Septembre a. c. st. n.

Emolumentele suntu urmatórele: Unu salariu anualu de 400 fl. v. a. si 120 fl. v. a. bani de cortelu.

Cea ce doresce a ocupá acestu postu are recursulu scrisu cu mân'a propria si instruatu cu tóte documentele recerute prin care va avea a dovedi cualificatiunea pedagogica si neincungiurabilu cunoscinti'a limbei germane si romane si numai pentru preferintia incâtu va fi cu potintia si acelei magiare, subscerne pâna la terminulu susu aratatu presidintelui scólei comunale de dupe care apoi póte fi alésa camdeodata prè unu anu numai ca invetiatoritia provisoria si apoi dupa doveditu sporiu dupa aceea cá defenitiva.

Orsiov'a-vechia in 26/14 Aug. 1877.

Presidentulu senatului scolaru
Neuwirth.

3—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**
Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 69. **ANULU XXV.**

Sibiiu 1|13 Septembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 31 Augustu / 12 Septemvre.

In momentulu, cându dâmu aceste siruri la tipariu, inca n'avemu sciri positive despre resultatulu bataliei crâncene, ce se bate de vr'o câte-va dile intre 110,000 rusi si români si 80,000 turci la *Plevn'a.*

Dejá in 5 Septembre, dupa ce *principele Carolu* tienù o revista preste armat'a sea, a datu ordinu a porní trupele in positiuni nóue, mai apropiate de Plevn'a. Cuartirulu generalu românu s'a stramutatu la Vrbiti'a. In 6 Septembre Marele principe Nicolae a sositu la Poradim si imperatulu rusescu la Ciaucimahal'a. In 7 Septembre diminéti'a precisu la 7 óre *artileri'a româna* a inceputu a trage din tóte bateriile sele asupr'a positiunilоru turcesci unu focu cumplitu si tóta diu'a a bombardatu cu mare precisiune. Dupa *scirile oficiali rusesci* **au luatu parte la batalia dóue-spre-diece baterii române; brigad'a Alesandru Anghelescu a luatu dupa o lupta crâncena, fortificârile turcesci. Trupele române, mai alesu artileri'a si regimentulu 13 de dorobanti au escelatu si au doveditu sânge rece cá nisce osteni vechi; avura mai multi morti si 30 raniti. Imperatulu rusescu a trimisu patru-dieci (40) „cruci St. Georgie“ pentru oficierii si soldatii români, cari s'au distinsu. In diu'a urmatóre Tiarulu a tienutu unu toastu pentru armat'a româna, accentuându cu lauda viteji'a ei. Principele Carolu a decoratu drapelulu regimentului 13 de dorobanti cu crucea „Stéua Romaniei.“**

Suntemu mândri de aceste succese insemnate a fratiloru nostri de dincolo de Carpati. In 8 si 9 Septembre s'a continuatu batali'a sângerósa si dupa scirile, ce vinu din tóte pârtile este constatatu ca in 9 Septemvre sér'a 6 óre **Plevn'a a devenitu in mânile rusiloru.** si Osman-pasi'a se retrage câtra *Vraci'a.* Perderile suntu insemnate, si adeca: 6000 *rusi,* 2000 *români,* 12,000 *turci.*

In fati'a acestoru eveneminte dela Plevn'a tóte celelalte miscâri ale trupeloru dela *Rusciucu* devinu neinsemnate. Este egalu, déca au paresitu séu n'au parasitu rusii lini'a Lom, sórtea resbelului s'a decisu dejá la Plevn'a.

Diu'a de 7 Septemvre va remâné o di gloriósa in istori'a româniloru, si precum se vede chiaru „P. Lloyd“, care pâna acum n'avea destule cuvinte de batjocura pentru a insultá si calumniá armat'a româna, s'a convinsu ca meritatulu generalu Florescu a datu Romaniei trupe, in a caroru mâni póte redimá cu siguritate sórtea tierei.

Eata ce scrie despre *armata româna* corespondentulu turcofilului „P. Lloyd“ din taber'a dela *Bryslam:*

> Pentru o mai buna orientare a evenementeloru viitóre voiescu a ve dá d-vóstre o descriere a aceloru impressiuni, ce le-amu primitu despre armat'a româna, care se afla astadi in prim'a linia inaintea inimicului. Eu amu avutu pre deplinu ocasiune a studiá elementulu ce domnesce, asiá încâtu mi-amu castigatu o idea despre valórea armatei române, o idea ce nu sémena nici pe departe celei'a, care se sustienea inainte cu vre-o câte-va septamâni. Nu este influinti'a morala, ce impregiurimea aru fi facutu asupr'a mea, in decursulu de trei septamâni, ce le-amu petrecutu in castrele române, precum, durere, se intempla cu unii dintre colegii mei, cari, de cându petrecu intre rusi, nu potu aflá cuvinte pentru de a inaltiá pâna la ceriu armat'a loru si néga simplu tóte scaderile ei, cunoscute de tóta lumea. Me marginescu a ve espune simplu faptele, precum le-amu aflatu si a accentuá acele avantagie cari ridica astadi armat'a (româna) mai pre susu de cea rusésca, fâra de a acoperí scaderile impreunate si aici cu statutulu de organisatiune, si cari numai dupa tempu indelungatu si dupa multe esperintie voru puté fi delaturate.
>
> Privindu astadi spiritulu, de care este insufletita armat'a româna, trebue sa ve marturisescu fâra lingusire, ca acel'a e asiá incâtu nu mai remâne nimic'a de doritu. In tempulu din urma s'au ivitu diferite ocasiuni a trage conclusiuni definitive pentru evenemintele viitóre. Acele au fostu mai alesu recunóscerile numeróse de nópte pe teritoriu inimicu, la care ocasiune soldatulu românu a doveditu cirsumspectiune, inteligintia si unu gradu óre-care de netemere, insusiri, care eu nu le-amu aflatu nici decâtu la soldatulu rusescu. Multi si cei mai multi dintre oficierii români au avutu ocasiune a'si face studiele militarie in strainatate, de unde au si transplantatu intre trupe cu totulu alta directiune spirituala precum a fostu acést'a inainte cu ani, cându fiinti'a armatei erá numai in léganu.
>
> Déca privimu astadi mass'a mare a armatei, infanteri'a, ea face impressiunea perfectiunei, atâtu in inarmare si adjustare, câtu si in pasirea ei cá despartiementu militaru in deobsce. Tactic'a infanteriei române de linia este corespundietóre recerintieloru moderne si aterna in viitoriu singuru numai dela conducere, pentru a intreprinde ori-ce cu aceste trupe. Infanteri'a usióra, formata in 4 bataliuni de venatori, ce suntu detasiati brigadeloru diferite, sémena multu cu bataliunile italienesci „Bersaglieri“, cari, precum este cunoscutu, suntu, cele mai bune trupe ale armatei italiane.
>
> Regimentele de dorobanti, dela cari in vreme de pace numai cadre suntu in permanentia si feciorii se conchiama la servitiu totu la trei septamâni, se recrutéza din acela'si elementu cá si lini'a, soldatulu inse nu este asiá molesitu prin viéti'a de garnisona, ci dedatu la tóte lipsele si mai alesu la schimbârile climatice astfeliu, incâtu numai in impregiurâri estraordinarie va puté fi repusu, detasiarea loru la brigadele de infanteria este analóga celei a regimenteloru de infanteria de linia. Arm'a loru este pusc'a Dreyse si Peabody. Regimentele nou infiintiate suntu inarmate cu pusc'a Krähnke.
>
> O arma care in resbelulu presentu face servitii eminente, suntu regimentele de cavaleria usióra. Ele afla aplicare cu deosebire in patrolare la anteposturi si pentru serviciulu de recunóscere, câci terenulu de aici, cá facutu pentru deprinderi, cere o detasiare mai estinsa a trupeloru de asigurare, decâtu este de regula de lipsa sub alte conformatiuni ale terenului, aducendu-si fiacare calaretiu calulu seu de acasa, trup'a este bine montata si in stare a dá peptu si cu o cavaleria mai buna. Deprinderea militara a regimenteloru de calarasi nu a ajunsu la perfectiunea, la care se afla cavaleri'a, fiindu calarasiulu in vreme de pace la dispositi'a oficieloru administrative, elu din caus'a departârei mari a comuneloru se afla necontenitu pe drumu, pre cându tieranulu afla ocasiune indestulu a-si desvoltá talentele sele firesci in decursulu servitiului de 6 ani, trebuie sa preferâmu la tóta intemplarea unu regimentu de calarasi unui regimentu de linia. Calarasiulu are mare asemenare cu cazaculu, numai câtu i lipsescu insusirile hotiesci si brutale, prin cari cazacii au devenitu pentru populatiunea turcésca asiá infricosiati,
>
> Dintre tóte armele, artileri'a este cea maibuna. Provediuta cu cai fórte buni, ea are unu materialu escelentu si unu corpu de oficieri, cari in partea cea mai mare au absolvatu studiele speciale in Berlinu si Fontainebleau si suntu la inaltimea missiunei loru.
>
> Statulu-majoru va aflá si elu câtu mai curendu ocasiune sa documenteze incâtu póte satisface chiamârei sele. Acum odata nu putemu judecá.
>
> Trenulu este calcâiulu lui Achilles alu armatei române, fiindca mobilisarea se facù pe neasteptate si carale de lipsa se procurara parte prin recuisitiune, parte prin comune. Impregiurarea, ca cele mai multe cara ale magazinului colóneloru si ale infanteriei se tragu de boi, ingreunéza mobilitatea si sub impregiurâri póte devení desastrósa.
>
> Armat'a in infatisiarea ei esterióra sémena cu cea austriaca si cu deosebire viéti'a sociala si camaradica a corpului oficierescu 'mi aduce aminte de dilele, ce le-amu petrecutu intre trupele austriace.
>
> Pre cându in taber'a rusésca dominéza o linisce, care te deprima, taber'a româna ofera icón'a veseliei nesilite, o insusire, care este particulara soldatului românu cá si cameradiloru lui inruditi, francesi si italieni.
>
> Tempulu, celu mai de aprópe va dovedí incâtu parerile mele au fostu basate, judecându insa dupa câte se vedu, 'mi promitu tóte sub o comanda câtu de câtu intielépta si cu sânge rece.
>
> Armat'a româna, care pâna acum nu avù ocasiune a escelá, a trebuitu sa sufere multe insulte nedrepte*), insa aru trebuí sa fia lucru necuratu, déca la ciocnirea cea mai de aprópe cei 40,000 soldati nu aru intrece harnici'a, rusiloru câci ranele infipte armatei (rusesci) la Plevn'a, nu se voru vindecá atâtu de curendu, cá sa póta atacá positiunile cu aceeasi incredere, cu care la tempulu seu a trecutu Dunarea cu ide'a de a intrá in 14 dile in Canstantinopolea. . . .“

Eveneminte politice.

In liniscea politica interna suntu doue lucruri cari aducu óre care variatiune. Este o nóua epistola a lui Kossuth, adresata deputatului dietalu din Czegled, Samuilu Molnár, si suntu de alta parte resunetele dela meetingulu serbescu din Rum'a.

Epistol'a lui Kossuth este fórte bine cualificata de „Pester Journal“ cându i dice ca este o socotéla, a cârei suma culminéza in urmatórele: „revolta contr'a curtiei cu simpathii rusesci (Austriei ?), deslipire de câtra apusu si alipire lânga victoriós'a Turcia.

Epistól'a e datata din 30 Augustu c. n.

A comunicá cetitoriloru nostri epistól'a intréga nu ne permitu colónele nóstre. Dâmu asiá dara in estrasu unele pasagie mai marcante:

„Cestiunea orientala este o cestiune rusésca; clara si hotaritu o cestiune de politica rusésca de espansiune. Ea va remané a fi asiá, pâna cându Europ'a se va decide, pocaindu-se, a se deslegá de blastemulu ce jace asupra-i in urm'a daraburirei Poloniei, prin restituirea Poloniei.

Ori-ce angustare a independintiei si suveranitâtiei turcesci aru marí influinti'a puterei rusesci, care aru róde cá otrav'a disolutória; de unde aru urmá neincungiuratu, ca popórele slavice din imperiulu turcescu, distrusu prin apesarea rusésca, nu aru fi natiuni libere, ci instrumente rusesci, servitori rusesci; aru fi cód'a unui „boa constrictor“, cu carea le infasiura; aru fi estremitâtile sugatóre, cu cari se infige polipulu in corpurile nóstre.

Aceste suntu consideratiunile, in puterea câroru natiunea magiara purcede dela vederea, ca interesele vitale ale patriei nóstre suntu puse in jocu de resbelulu ce bantuie vecinatatea nóstra. Si consideratiunile aceste asiá suntu de importante, incâtu déca noi magiarii vomu priví cu lasitate si neactivi caderea séu mutilarea imperiului turcescu si — ceea ce este identicu — largirea puterei rusesci, fia in ori-ce forma; déca vomu priví cu lasitate si neactivi, cum acestu „boa constrictor“ se intinde prin slavii orientali spre perirea nóstra, cum se inmultiescu bratiele polipului: acést'a aru fi o astfeliu de nebuna modalitate de sinucidere, incâtu nu aflu espressiune spre a o caracterisá. Amu fi atunci mai neinsemnati decâtu vermele ce se târesce in pulvere, déca nu ne-amu apará. Traimu in tempuri triste. Dupa atât'a sânge versatu, pentrucá popórele sa devina odata scopulu loru propriu, ele suntu inca totu acolo, incâtu dispusetiunile, inclinatiunile duoru, trei muritori in purpuru suntu normative si nu vointi'a poporului. Dar' natiunea magiara voiesce sa traiésca si nu va merge asiá departe cu resignatiunea, cá sa se sinucida pentru a face pe placulu inclinatiuniloru unui muritoriu. Trebue sa se puna stavila latirei puterei rusesci. Intregitatea si independinti'a imperiului turcescu trebuie sustienuta, pentruca in tempulu de fatia acést'a e modalitatea practica de a pune stavila. Acést'a e vointi'a hotarita a natiunei magiare. Ori-ce formula s'a intrebuintiatu spre a dá espressiune dorintiei acestei'a, natiunea intréga, fâra deosebire de partida, este de acordu in privinti'a acést'a; este de acordu pentru ca este convinsa fâra deosebire de partida ca acest'a este interesulu vitalu alu patriei nóstre. Si tocm'a pentru aceea respinge cu indignatiune natiunea magiara intréga ide'a cea nemorala precum si nesocotita, ca monarchi'a austro-ungurésca s'aru face culpabila de vatemarea intereseloru vitale ale patriei nóstre, ocupându ori si care parte a imperiului turcescu. Nu este consultu nici cându cá unu regimu sa pórte toga constitutiunala; elu nu trebue sa se opuna nici odata vointiei natiunale. De asta data vointi'a natiunala asiá este de fâra indoiala, incâtu aru fi unu atentatu periculosu a-lu pune in joculu unoru apucaturi parlamentarie. Este in cestiune unu interesu vitalu. Natiunea scie ca este in cestiune unu interesu de feliulu acest'a. Si natiunea acést'a este o natiune loiala. Sa i se implinésca vointi'a. Sa nu se silésca a luá a mâna asecurarea esistintiei sele. Ea o va face cându va fi constrinsa, pentruca nu voiesce sa móra. Natiunea magiara nu va fi cá viermele, care se turtesce sub cacâiulu celui ce-lu calca. Nu va suferí spre placulu ni menui, cá diplomatii serenissimi, câroru li s'a inclestatu gur'a inaintea autoritâtiei tiariloru si cesariloru, cari se afla in intimitate cordiala, sa faca din Ungari'a o bute plina de prafu de pusca, pe carea sa o póta sparge intrig'a rusésca cu fitilu panslavisticu. I s'a disu: iubite magiare! impaca-te cu Austri'a, cá sa te asecurezi contr'a rusului — si te-ai impacatu. Acum sa vedemu pe asecuratoru! Unde este? Ddieule alu milei, cându aru fi acum natiunea magiara independenta!

---

*) In acésta privintia au escelatu tocmai „Pester Lloyd“ si cu fratele seu de cruce dela „Neue Freie Presse“. Trad.

Cas'a domnitóre inse sa calculeze cu logic'a istoriei. Póte vení tempulu — si va vení — cându provinciele ei nemtiesci — se voru duce pe aici incolo. In adeveru tronulu regescu din fortaréti'a Budei e unu tronu magnificu! Va fi bine a ingrigí cá nici intregitatea lui nici tipulu seu istoricu de 1000 de ani sa nu fia amenintiatu nici de sfinxulu rusescu in form'a unui „boa constrictoru,“ nici in form'a unui polipu cu o suta de bratie. Ací suntu, tempu si ocasiune, de a purtá grigia colo alaturea cu leulu turcescu, care lupta asiá vitejesce pe mórte si viétia. Ocasiunea sa nu se tréca cu vederea“.

Acést'a poesia politica a lui Kossuth a fostu nu demultu spusa in prosa de diurnalulu din Berlinu „Nat. Ztg.“ Diurnalulu acest'a dicea, prin unu corespondentu alu seu, ca magiarii cu meetingurile loru pregatescu cale unei separâri a Ungariei decatra ceealalta monarchia. Atunci „P. Ll.“ dicea, ca corespondentulu, séu acel'a care a impartasitu corespondentului, ideile aceste perverse, este maturu de cas'a nebuniloru. Acum totu „P. Ll.“ dice ca Kossuth este apostolulu, care vestesce religiunea inspiratu de sântienia. Óre mai trebuie aici comentariu?

Meetingurile serbesci suntu apreciate si de press'a européna. Celu dela Rum'a se vede a fi fostu celu mai numerosu dintre tóte. „Allg. Ztg.“ intr'o corespondentia a sea dice, ca au fostu 10,000 de serbi din Ungari'a de sudu si din fostele confinii militarie. Cu ocasiunea acést'a descopere corespondentulu, ca in celelalte pârti ale Ungariei locuite de serbi, meetingurile „russofile“ au fostu oprite. Este probabilu ca regimulu ungurescu a intrevenitu in Agram cu scopu de a impedecá meetingulu serbescu din Rum'a, pentru-ca regimulu croaticu, printr'unu ordinu formalu, care a sositu in 31 Augustu diminéti'a, a opritu tienerea meetingului, sér'a inse, acela'si ordinu fu revocatu. De siguru, dice cor., ca s'a facutu mai târdiu intrebare si la Vien'a, si acolo nu s'a desaprobatu tienerea meetingului. Intr'aceea pentru diu'a tienerei (2 Sept.) se luase mesuri de precautela. Cavaleria si gendarmeria numerósa s'a pusu in satele vecine, cu tóte ca n'a fostu de lipsa, pentru-ca adunarea a discutatu in cea mai mare linisce si s'a aretatu fórte loiala fatia cu imperatulu. Icón'a imperatului de pe paretele tribunei a fostu decorata cu flori, s'a intonatu imnulu austriacu si din mai multu de 10,000 guri au resunatu „zsivio“ pentru Franciscu Iosifu.

„Vedette“ fóia militara din Vien'a recomenda neintreruptu cooperatiunea Austriei cu Russi'a. „Vedette“ vede in lupt'a Russiei contr'a Turciei o necessitate indispensabila si aproba purtarea Austriei cea intielépta, concediendu Russiei primirea in lupta a aliatiloru pre cari 'i priviá mai nainte cam preste umeru, a Romaniei, Serbiei si eventualu a Greciei. Intréba inse pentru ce Europ'a lasa problem'a cea grea de a terminá odata cu cestiunea orientala, numai pe umerii Russiei.

In Belgradu este decisa intrarea in actiune. Bate la ochi ca consululu englezu a intrevenitu la regimulu serbescu in contr'a actiunei, dara celu germanu si celu italianu nu l'au spriginitu. Austri'a este inca reservata.

Se vorbesce despre o intielegere intre Romani'a si Serbi'a pentru o eventuala cooperatiune. Ostilitâtile se voru incepe si din partea Serbiei indata ce Cristici representantulu serbu va parasí Constantinopolea.

Inmormentarea lui Thiers, in Parisu, s'a prefacutu intr'o manifestatiune politica. Partid'a republicana a fostu representata prin numeróse deputatiuni din tóte pârtile Franciei. Populatiunea parisiana a fostu fórte liniscita in totu decursulu festivitâtiloru funebre.

Dóue pareri despre armat'a româna.

In „Timpulu“ cetimu dóue pareri contrarie despre armat'a româna. Un'a a foiei rusesci „Golos“ care e dejá data de minciuna prin faptele implinite si pe cari cetitorii le gasescu sub rubric'a **„resbelu“**. Alta in „Algem. Ztg.“ incependu cu cea din „Golos“:

„Trecându pe aici, gasescu o ocasiune favorabila spre a ve adresá acésta scrisóre, pe care o ve-ti primí sub timbrulu postalu Bucuresci, numele ce toti acum avemu in desgustu.

„Vai! acela care a vediutu pe români in Romani'a, unde 'si dau unu aeru ingâmfatu si belicosu, cea ce este ridicolu, si in urma 'i-aru intâlni pe câmpulu de resbelu, unde bravur'a si virilitatea loru aparinte se preschimba in frica, nu 'i-aru putea tratá altu-felu cum 'i tratezu.

„Déca s'aru decide cá o lupta sa aiba locu aici la Plevn'a, veti audi fapte care voru justificá asertiunile mele.

„Dupa lungi convorbiri privitóre la participarea armatei româue la o actiune militara pe malulu dreptu alu Dunarei, convorbiri care ne-au importunatu fórte multu dupa cum mi s'a asiguratu, s'a primitu in fine cá unu corpu de armata româna sa coopereze impreuna cu noi la estrem'a aripei drepte, si acést'a nu intr'unu modu independentu, ci dupa cum ve scriu; ori-cine aru dice altu-feliu v'aru amagi. Insa ce facu ei aci, si ce au facutu pâna acum?

„Ve potu asigurá ca déca românii voru fi lasati in propriele loru puteri, dóue séu trei batalióne de nizami, ajutati de câti-va cerchezi 'i-aru pune la góna spre Nicopoli, si abiá déca aru putea cine va sa parvie la podulu Sistovei a opri pe acésta armata fugara.

„Soldati români, se dice, n'au fostu pâna acum in fati'a inimicului, dar' bataliónele nóstre, compuse din soldati tineri, l'au vediutu óre?

„Pentru ce ai nostri s'aru aflá liniciti la apropierea inimicului? Pentru ce soldatii nostri astépta pe turci cu resignatie si inaintéza spre ei cu sânge rece?

„Numele de turcu inspira soldatului românu terórea!

„S'aru crede ca românii, fiindu ca se afla la arip'a drépta, aru putea si aru trebui sa faca recunósceri dincolo de riulu Vid, déca nu pentru a nelinisci pe inimicu, celu putienu spre a ne luminá asupr'a puteriloru si positiuniloru turciloru. Nimicu din tóte acestea, românii nu cadu in atare ispite, nici nu musca in acésta pâne alba......“

Aceste dar' suntu apretiârile unui diariu rusescu, si anume ale unui din cele mai respândite si mai iubite diare din capital'a imperiului rusescu; asiá vorbescu despre ostenii români fratii camaradiloru loru rusi.

Se vedemu acum cum ne judeca alte diare.

Diarulu „Augsburger Allgemeine Zeitung“, cunoscutu cá unulu din cele mai respândite diare, comunica in numerulu seu dela 4 Augustu, o corespondintia din lagarulu dela Seikowa, pe care o reproducu, in parte, tóte diarele din Vien'a pe care le-amu primitu astadi. Comunicamu cetitoriloru nostri din acésta corespondentia, urmatórele:

„Viéti'a putienu activa a lagarului influentéza generalminte in reu asupr'a oficieriloru si soldatiloru.

Soldatulu românu, iubesce cá si camaradii lui de aceeasi rasa, — francesi si italiani, — o schimbare necontenita. De ací resulta o deosebire insemnata intre viéti'a si lagarulu rusiloru si aceea din alu româniloru. Pre cându in lagarulu rusescu domnesce unu feliu de linisce care s'aru puté atribuí unei óre-care descuragiâri, in lagarulu românu este o voiosie din tóta inim'a. In lagarulu rusescu raru se vedu trei oficieri impreuna. Fia-care traiesce separatu si comunica numai atunci cu camaradulu seu, cându impregiurârile serviciului reclama neaperatu. Esceptii suntu fórte rari. La regimentele române, o masa lunga si bogata intrunesce de dóue ori pe di toti oficierii diferiteloru corpuri.

Relatiunile de camaraditate intre oficierii români se potu comparà cu cele din armat'a austriaca.

In fia-care séra musicele regimenteloru atragu cu cântecele loru nationale pe soldatii liberi de serviciu ai intregei brigade la unu jocu voiosu, si este unu tablou fermecatoriu sa vedi la lumin'a lunei batalióne intregi jucându hor'a, la care câte odata iau parte si oficierii, ceea ce inveselesce si mai multu pe soldati.

Adese-ori a trecutu de multu mediulu noptiei, dar' totu se invertescu sutimi de jucatori pe iérba verde. Eu credu ca déca li s'aru lasá in voi'a loru music'a, ei aru jucá pâna a dóu'a di. Trupele suntu insufletite de spiritulu celu mai bunu, si cutediu a sustiené ca, cu o conducere calma si intielépta, — acésta armata, in momentulu seriosu alu unei situatiuni, 'si-va face deplinu datori'a.

Unele trupe, câror'a le-a cadiutu sarcin'a de a face recunósceri departate pe teritoriulu inamicu, au implinitu missiunea loru intr'unu modu stralucitu. Mai cu séma artileri'a are unu materialu fórte bunu (sistemulu Krupp) cu cai alesi.

Capacitatea de manevrare a bateriiloru române intrece pe a celoru rusesci fórte multu si suntu superióre acestor'a in tóte privintiele. Acést'a au recunoscut'o si rusii, câci cându generalulu Lascarev a intreprinsu la 10 ale curentei o recunóscere dincolo de riulu Vidu spre Trestenic, a propusu comandantului brigadei române dela Riben a inlocuí o baterie rusa de 8 tunuri, cu 4 tunuri române

Oficierii români cu putiene esceptiuni au facutu cursurile inalte de artilerie din Berlinu si Fontainebleau si cunoscu afundu meseri'a loru.

Infanteri'a este totu asiá de bine armata. Pusc'a lui Peabody intrece multu gréu'a pusca rusa de sistemulu Krnka.

Imbracamintea corespunde mai multu cerintieloru moderne decâtu cea rusa, care in tóte impregiurârile este fórte grea.

Impresiunea generala ce-ti face unu lagaru românu la intâi'a vedere este curatieni'a. Unu lagaru rusescu sémana mai multu cu unu târgu de lucruri vechi decâtu cu o tabera de trupe.

Intr'unu lagaru rusescu nu este cine-va in stare a deosebí lini'a formatiei séu a lagarului. Totulu este amestecatu.

Cu unu cuventu, armat'a româna mi-a facutu o impressiune surprindietóre.

Fiindu-ca valórea morala se arata mai nainte de tóte prin purtarea trupei in diferite ocasiuni, credu ca potu sustiene adi ca cele 40,000 ómeni din trup'a româna, cari curendu voru intrá in actiune, voru puté intrece fórte usioru resultatele câscigate pâna adi de armat'a rusa.

Multu datoresce armat'a româna fostului ministru generalu Florescu, care a doveditu unu talentu deosebitu pentru organisare si a staruitu fórte multu pentru educatiunea armatei.

Este de regretatu ca acestu vechiu, capabilu si esperimentatu soldatu pentru motive politice n'are o comanda activa.

In ori-ce casu, principele Carolu va fi in capulu trupeloru române cari operéza in Bulgari'a, si dilele acestea ne va probá ca jun'a armata n'a meritatu atacurile ce i s'au aruncatu.“

Corespondintie.

Sebesiu, 8 Sept. 1877.

In 3 Sept. s'a terminatu aici alegerea membriloru representantiei orasiului nostru, care acum constà din 30 membri români si 24 sasi

In 5 Septemvre acésta representantia, din care au lipsitu 2 români si 6 sasi, a alesu prin votu secretu si totu sub esemplar'a conducere a dlui comisariu delegatu *Kästner*, proto-notariulu comitat. pre functiunarii acestui orasiu cu câte 28—33 voturi din 46 voturi, precum pre unii si cu aclamatiune. Si anume pre DD. Simeonu *Balomiri*, juristu absolutu, vechiu advocatu si functiunariu Sebesiului, de primariu séu consulu (cu aclamatiune), de senatori séu consiliari de primaria pre Albert *Leonhard*, juristu, Ioanu *Piso* juristu absolutu,, directoru poliei (ambii cu aclamatiune) si Ioanu *Cretiu*, juristu abs. si fostu secretariu magistratualu in Sibiiu, de protonotariu pre Pompiliu *Isacu* juristu absol. practicante la notariulu publicu in Clusiu, de notariu magistratuale pre Ioanu V. *Barcianu*, juristu abs. concip. adv. in Sebesiu; de fiscalu pre Ioanu *Munteanu*, adv. diplom. de tat'a orfaniloru pre Ioanu *Bojitia*, advocatu diplomatu; de comisariu I de politia pre Alessandru *Draganu*, practicante la not. publicu; de economu pre Fridericu Uevegesiu, comerciante, vechiu functiunariu; de cassariu pre Ioanu *Carpenisianu*, rutinatu functiunariu si notariu comunale; de controloru Ladislau *Dobál*, de asemenea cualificatiune; de comptabilu pre Georgiu *Singer*, fostu docente de scóle normale, C. *Fabritius* cojocariu, de comissariu alu II politianu, si phisicus Dr. Carl *Grasser*, de chirurgu Iohann *Schuller*, de medicu de vite Wilhelm Andrae, de forsteru Iohann *Dürr*.

Asiá dara maioritatea româna in contr'a neomenosei asteptâri a minoritâtiei a alesu mai multi sasi decâtu români functiunari ai orasiului.

Despre decurgerea intregei alegeri in tóte privintiele ajunga spre caracteristica propriele cuvinte ale Domnului comissariu, care in fati'a intregei representantie de repetîte ori a dechiaratu solemnu, *ca ordinea, corectitatea si acurateti'a, care a domnitu pâna in sfersitu*, l'a imbucuratu fórte, i-a usiuratu pe neasteptate plinirea detorintiei sele si-lu silesce a esprime recunoscinti'a si multiamit'a sea alegatoriloru si locuitoriloru orasiului.

Functiunarii alesi presenti numai decâtu fura prin comissariulu serbatoresce instalati depunendu juramentulu in presenti'a representantiei.

Si cu tóte aceste unele suflete nestemperate si pururea resvretitóre de animi si de liniscea civiloru pacinici din feliu de feliu de motive futile au insinuatu astadi protestu, sperându ca spriginiti fiindu voru isbutí cu tendentiósele loru apucaturi si vexatiuni reutacióse.

In acésta manevra a loru nu crutia nici chiaru onestitatea comissariului, de sângele loru, afirmandu fâra nici o rusine infami'a si calumni'a in „S. d. Tagblatt“, ca la alegere au luatu parte si siepte alegatori români „morti“.

De astfeliu de miserabile impertinentie n'amu fi crediutu capabili pre barbatii din sinulu kulturvolcului.

Séu dóra credu ca fatia de români tóte li suntu iertate, chiaru si a se desbracá de firea si insusirea unui omu cultu?

Ce sa faci fatia de astfeliu de creaturi perfide, unde sa se planga onestitatea si cavalerismulu omului dreptu si indiestratu cu humanismu?

Dealtmintrea celu mai fidelu interprete si informatoriu alu alegeriloru de aici negresitu va trebuí sa fia dlu comissariu Kästner insusi, pre care multi 'lu potu priví de modelu functiunariu in plinirea chiamârei sele.

In sfersitu faca ce voru voí bârfelitorii. Comissiunea verificatória din Sibiiu inca numai dreptu póte judecá; dara de maioritatea romána nu póte scapá, decâtu numai de-i va siangiá intr'o buna nópte.

Apoi mai suntu si alte câli.

Nu ceremu alt'a, decâtu numai cá in interesulu binelui publicu si a respectârei dreptâtiei si a adeverului, cei chiamati sa nu judece in patima.

Mai multe voru urmá. N. S.

Despre a VII adunare generala a reuniunei invetiatoriloru români gr. or. din dieces'a Caransebesiului, tienuta in opidulu montanu Reciti'a in 1; 2 si 3 Augustu st. v. a. c.

(Urmare).

Dupa acést'a urméza salutatiunile si anume:

a) a comunei, *Reciti'a montana* care prin d. Diaconoviciu 'si esprima deosebit'a bucuria potendu salutá si spriginí reuniunea acést'a invetiatorésca;

b) a comitatului *Carasiu* prin representantele seu *Stefanu Antonescu*, care in numele comitatului prin o vorbire acomodata si semburósa pronunciata mai nainte in limb'a statului, ungaresce si apoi românesce, saluta reuniunea, 'i doresce celu mai bunu succesu la tóte intreprinderile ei pre terenulu culturalu spre fericirea intelectuala si materiala a poporului românu si a patriei nóstre Ungari'a asecurându reuniunea intru asemenea intreprinderi despre grabnic'a ajutorare si spriginire intre marginile legiloru din partea auctoritâtiloru comitatense provocându si rugându pre intregu corpulu invetiatorescu a plantá in inimele fragede si nevinovate ale mladitieloru natiunei si poporului, neclatit'a credintia câtra regele nostru, amóre nestramutata câtra patri'a nóstra Ungari'a si iubire fratiésca câtra toti civii ei;

c) a reuniunei invetiatoriloru din Ungari'a de sudu, prin presiedintele acestei'a *Carl Schäffer* invetiatoriu diriginte la scólele poporale din Temisiór'a, carele insocitu inca de 5 invetiatori din sinulu reuniunei loru saluta in limb'a germana adunarea generala presenta, esprimându-si parerea de reu, ca nu póte face acést'a in limb'a româna, accentuéza inse insemnatatea ce au reuniunile pentru cultivarea imprumutata a invetiatoriloru si printr'ensii a tinerimei scolarie reflectându la sentinti'a *viribus unitis* pre carier'a culturala si poftindu progresu reuniunei invetiatoresci din dieces'a Caransebesiului. Au urmatu dupa aceste mai multe epistole si telegrame salutatóre, precum o telegrama dela invetiatoriulu din Lipov'a *I. Tuducescu* in numele reuniunei din dieces'a Aradului, o telegrama a invetiatoriului din Oraviti'a *I. Novacu*, care se afla in bâile din Budapest'a, o telegrama a româniloru din Temisiór'a, un'a a invetiatoriului *P. Chinezu* din Soceniu, o scrisóre a societâtiei de lectura din *Bocsi'a montana*. Deosebitu trebuie sa se amintésca la acestu locu, ca veteranulu si incaruntitulu in crescere profesoru si directoru emeritu la institutulu pedagogicu, Magneficenti'a Sea d. *Alesandru Gavr'a*, care la invitarea ce i s'a facutu din partea presidiului reuniunei de a partecipá la adunarea generala presenta a adresatu acesti'a o scrisóre, a cârei cetire a storsu lacremi din ochii ascultatoriloru, se scusa, ca nu póte partecipá la acésta adunare din caus'a sanetâtiei si a betrânetieloru. Poftesce cá adunarea sa-si faca de obiectu alu discusiuneloru sele crescerea si educatiunea femeiloru, pentru ca dela aceste provine in mai mare parte cultur'a si prosperarea natiunei, propune spre acestu scopu infiintiarea unei preparandii de fete in Aradu, iéra cu privire la mijócele de sustienere a acestui institutu provóca pre invetiatori a staruí in cerculu loru de activitate, cá persónele avute cari n'au urmatori sa testeze din averea loru o parte spre acestu scopu. In fine aduce la cunoscinti'a adunârei generali ca densulu dupa unu servitiu de 55 de ani ce l'a prestatu natiunei la altariulu crescerei, se retrage la odihn'a, ce-i este destinata a o mai petrece pe acestu pamentu, esprimându-si mai departe dorinti'a cá invetiatorii sa-si aduca aminte de betrânulu loru adeveratu parinte.

Dupa finirea salutatiuniloru se cetesce raportulu comitetului cu privire la starea reuniunei si activitatea sea in anulu trecutu, precum si raportulu cassariului, cari tóte s'au predatu unoru comisiuni spre esaminare. A urmatu apoi prelegerea urmatóreloru disertatiuni:

1. Ce insusiri trebuie sa aiba invetiatoriulu cu privire la purtarea sociala de *I. Tin'a* invetiatoriu in *Bocsi'a romàna*.
2. Unu cuventu despre educatiunea domestica. Principiele cardinale ale educatiunei. Educatiunea corporala si spirituala, de *I. Marcu* invetiatoriu in *Bocsi'a montana*.
3. Despre scól'a poporala si invetiatoriu, de *I. Simu* invetiatoriu in *Reciti'a montana*.
4. Scurte priviri asupr'a vietiei nóstre nationale bisericesci din indemnulu statutului organicu de *I. Nemoianu* profesoru la institutulu pedagogicu din Caransebesiu.
5. Educatiunea mameloru, de familia de *St. Albu*, invetiatoriu in *Reciti'a romàna*.

Cu aceste disertatiuni cari au fostu ascultate cu mare bucurie si placere, fiindu tempulu inaintatu s'a incheiatu siedinti'a.

La 2 óre dupa amédi s'a tienutu in onórea dilei unu banchetu, la care luându parte unu publicu numerosu, s'au tienutu toastele urmatóre: pentru *M. Loru regele si regin'a si principele de coróna*, pentru *Metropolitulu Mironu Romanul*, pentru *Episcopulu Ioanu Popasu*, pentru ministrulu de culte, pentru representantele comitatului Carasiu, St. Antonescu, pentru comunele Reciti'a montana si româna, pentru comitetulu arangiatoriu si deosebitu pentru presiedintele acestui'a A. Diaconoviciu, pentru societatea ces. reg. priv. de câi ferate de statu, pentru deputatiunea reuniunei invetiatoriloru din Ungari'a de sudu, pentru inspectorulu scolariu comitatensu regescu Franciscu Schuttag, pentru presiedintele reuniunei M. Tiapu, pentru prosperarea reuniunei, pentru corpulu invetiatoriloru etc. etc.

La 6 óre iérasi s'au intrunitu membrii reuniunei in conferintia si au continuatu desbaterea asupr'a modificârei statuteloru, apoi a urmatu un'a petrecere cu jocu in favórea fondului reuniunei, a cârei resultatu a fostu 80 fl. 90 cr. venitu curatu. Cu acésta ocasiune s'a jucatu *„Calusieriulu“* de 5 feciori din Bocsi'a montana condusi de invetiatoriulu *Ioane Marcu*, cari toti au fostu imbracati in costume nationale române, precum si *„Batut'a“* de 10 feciori plugari din Fizesiu condusi de dlu notariu *Ioanu Popoviciu* din aceeasi comuna.

Atâtu publiculu românu dar' mai cu séma celu streinu a remasu incantatu de art'a si frumseti'a acestoru dóue jocuri nationale.

Mâne-di la 9 óre s'a tienutu a dóu'a siedintia a adunârei generali. In acésta siedintia s'au modificatu statutele reuniunei, s'au cetitu si aprobatu raporturile comisiuniloru alese, dupa care reuniunea constà din 114 membri ordinari, 19 membri fundatori, 18 membri ajutatori, 17 membri onorari si are o avere de 2928 fl. 1 cr. v. a. Numerulu membriloru fundatori s'a sporitu cu ocasiunea adunârei generali de estu tempu cu 19, a câroru contribuiri se urca la sum'a de 360 fl. Acesti membrii fundatori si ajutatori de nou inscrisi suntu: Antoniu Crenianu jude cerc. adm. in Reciti'a, Nicolaeviciu comerciante in Reciti'a, Cristianu Patesanu in Reciti'a, Petru Brosteanu secretariu la societatea calei ferate in Reciti'a, Georgiu Craciunu notariu in Colnicu, Demetriu Brosteanu postu-maiestru in Zorlentiu mare, Grigoriu Balanescu macelariu in Reciti'a, Iuliu Vui'a notariu in Reciti'a, Nicolau Brosteanu sub-jude reg. Bocsi'a montana, Iosifu Deheleanu notariu, Ioanu Budintianu advocatu in Bocsi'a mont., Mihain Pocroianu preotu si ases. consist. in Lugosiu, Nicolau Brosteanu Reciti'a, Augustu Gonteanu notariu in Reciti'a rom., Nicolau Mart'a Reciti'a, Stefanu Antonescu dep. dietalu, Adolfu Diaconoviciu Reciti'a, Demetriu Antonescu advocatu Bocsi'a montana, Alesandru Crenianu caltiunariu Reciti'a, Iuliu Bordanu notariu in Cacov'a, N. Frentiu preotu in Reciti'a, N. Calaceanu fostu inspectoru scolaru in Temisiór'a.

Actulu celu mai importantu in acést'a siedintia a fostu alegerea functionariloru si a membriloru din comitetu pe bas'a statuteloru modificate. De presiedinte alu reuniunei s'a alesu cu aclamatiune membrulu fundatoru *Stefanu Antonescu*, dela a cârui interesare zelu barbatescu si activitate neobosita pe terenulu culturalu dovedita intr'unu modu demnu de lauda, se ascépta celu mai inbucuratoriu progresu pentru reuniune si mai cu séma aducerea in rendu bunu a multoru afaceri ale reuniunei, de vicepresiedinte s'a alesu invetiatoriulu *M. Tiapu*, de notariu invetiatorii *Ioanu Tin'a* si *Ioane Marcu*, de casariu invetiatoriulu *Ioanu Oprea*, de bibliotecariu invetiatoriulu *Aureliu Draganu*. De membrii in comitetulu reuniunei s'au alesu totu cu aclamatiune urmatorii: Demetriu Gasparu, Stefanu Demetroviciu, Pavelu Chinezu, Ioanu Baic'a, Antoniu Sabinu, Traianu Lintia, Demetriu Novacu toti invetiatori, Ioanu Ionasiu ases. referinte la consistoriulu din Caransebesiu, Iuliu Petricu jude regescu si Ioanu Budintianu advocatu.

Dupa acést'a s'a compusu bugetulu reuniunei, cu care ocasiune s'a acceptatu in principiu propunerea de a se edá prin reuniune portretulu veteranului si emiritului profesoru si directore *Alecsandru Gavr'a*, care propunere s'a transpusu comitetului reuniunei spre efeptuire.

Mai departe s'a decisu cá adunarea generala viitorie sa se tiena in *Biseric'a Alba*.

In fine s'a esprimatu multiemita Ilustritatii Sale dlui Episcopu Ioanu *Popasu* pentru intemeierea acestei reuniuni; comitatului Carasiu si representantelui seu, inaltei societati de cai ferate precum si inspectorului supremu din Reciti'a, I. K. de Schwing pentru esoperarea favorului de calatoria pe calea ferata pentru toti partecipantii, inspectorului scol. reg. din comitatulu Carasiu protonotariului acestui comitatu, inspectoriloru scólari confesionali Dr. Pavelu Vasiciu si Calaceanu, din dieces'a Aradului, domnului invetiatoriu din Temisiór'a Lungu si gentilei domnisióre Emeli'a Lungu invetiatorésa in dieces'a Aradului, deputatiunei reuniunei invetiat. din Ungari'a de sudu, Recitieniloru si tuturoru celoralalti, cari ne-au mai onoratu cu presenti'a la adunarea amintita.

In semnu de suvenire dela acést'a adunare, inspectiunea montanistica din locu a binevoitu a fabricá din metalu unu numeru insemnatu de asiá numitele „Briefbeschwerer“ cu inscriptiunea *„A XII-a adunare generala a invetiatoriloru rom. gr. or. Reciti'a 1877*, cari tóte sau impartitu gratisu participantiloru.

La 12½ óre toti partecipantii adunarei insotiti de cemitetulu arangiatoriu s'au intrunitu la gar'a calei ferate locale si de aci s'a inceputu calatori'a spre Bocsi'a montana.

Aci intre salutari fratiesci si colegiale a urmatu despartirea, calatorindu fiecare la ale sele si ducându fiecare cu sine suveniri placute dela *a XII-a adunare generala a reuniunei invetiatoriloru români gr. or. din dieces'a Caransebesiului.*

Unu partecipante
dela adunare.

Varietâti.

⁂ *(Universitatea din Vien'a)* in semestrulu trecutu a fostu cercetata de 3610 studenti si indeosebi la teologie au fostu inscrisi 139 studenti ordinari si 28 estraordinari, la drepturi 1545 studenti ord. si 157 ostraord., la medicina 750 ord. si 75 estraord., in sfirsitu la filosofie 718 ord. 58 estraord. si 140 farmacisti. Dupa tierile, la cari apartienu au fostu cislaitani 2593, translaitani 861, din Germani'a 37 si din alte staturi 119. Dupa nationalitate au fostu (afara de germani, maghiari si israeliti): 93 români, 22 italieni, 11 rusi, 9 elvetiani, 9 greci, 7 serbi, 5 turci, 3 englezi, 2 americani, 2 franeesi, 2 asiati si 1 belgianu. Bucovineni au fostu cu totulu 52 studenti. In cursulu semestrului de iérna 1877/78 voru prelege 81 profesori ord. si 52 profesori estraord., 81 docenti, 13 asistenti si 9 invetiatori.

⁂ *(Ministeriulu reactionariu a lui Mac-Mahon)* continua a pune tóte in miscare spre a-si croi o majoritate de mameluci pentru sesiunea procsima a adunarei nationale. In nedumerirea, de carea este cuprinsu, acestu ruginitu ministeriu a mersu pâna a pune in stare de grea acusare pre marele democratu si oratoru Leon *Gambetta*. Cá nodu in papura are sa serviasca vorbirea ce a tienutu acestu barbatu ilustru in cetatea Lille. In 19 l. c. Gambetta s'a presentatu judecatoriei spre a fi ascultatu. Acusati'a cuprinde din vorbirea amintita unele pasagie, ce se privescu de o vatemare pentru presidentulu Mac-Mahon si actualulu cabinetu. Gambetta a respunsu, ca a calatoritu la Lille spre a rostí o vorbire politica protestéza inse din resputeri si respinge pretins'a intentiune de vatemare.

Ofrande.

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Onoratei redactiuni a jurnalului nationalu „Telegrafulu Romanu“ in Sibiiu.

Domnule redactoru!

Cu privire la promisiunea mea facuta cu ocasiunea publicârei primei liste de colecte pentru ostasii români raniti, adunate in Lugosiu, vinu prin acést'a a impliní o placuta datorintia rugându-ve cu tóta cuviinti'a sa binevoiti a dá publicitatii in stimabilulu jurnalu alu d-vóstre „Telegrafulu Romanu“ aci alaturata a II-a lista de colectele incurse in bani, inpreuna cu epistól'a si recipis'a sunatóre despre primirea baniloru.

Sum cu celu mai distinsu respectu.

Lugosiu in 24 Augustu 1877.

Constantinu Radulescu
junior.

A II-a lista de colecte pentru ostasii români raniti adunate prin Constantinu Radulescu in Lugosiu.

Iuliu Tuculia 1 fl. Constantinu Blasiu 5 fl., Petru Arjoc'a 60 cr., Vasilie Gataiantiu 20 cr., Nicolae Petroviciu 30 cr., Gavrilu Harasu 50 cr., Iosefin'a Gej'a 40 cr., Iosefu Leot'a 1 fl., Stefanu Laiosiu 50 cr., Ioti'a Lupu 50 cr., Iulian'a Pervu 50 cr., Iulian'a Brediceanu 2 fl., Nicolae Ioanoviciu 1 fl., Mari'a Popoviciu 1 fl., Cost'a Popoviciu 1 fl., An'a Constantinu 50 cr., Vasilie Buciu 50 cr., Sofi'a Vasi 50 cr., Ioanu Coliciu 1 fl., Mari'a Iorg'a 30 cr., Helen'a Ursulescu 1 fl., Veduva Jan'a Petrescu 1 fl., Ann'a Andreeviciu 1 fl., Teodoru Papu 20 fl., Alesandru Pestisianu 1 fl., M. Zsossu 1 fl., Vasi 1 fl., Csabai István 1 fl. Danila Draganescu 1 fl., Teodoru Gavrilonu 1 fl., Ioanu Gàvrilonu 1 fl., Mag. Pr. preotu 1 fl., Nicu Valcanasiu 1 fl., Virginia Lascu 1 fl., Vet'a 50 cr., Cost'a Ladariu 1 fl., Unu Honvedu 1 fl., Mari'a Nicolsanu 3 svanti, P. Barbu 1 fl., Unu Catholicu 2 fl., Lucreti'a V. 1 fl., D. Lascu 1 fl., Un français 1 fl. Ioanu Partl 3 fl., Rosalia 1 fl., Alecsa 50 cr., Un soldat français 5 franci in auru, Uno Italiano 1 fl., Helen'a Sensbury 5 fl., Eleonor'a Csiuncsics 2 fl., Ros'a Deliomini 5 fl., Iosefin'a Paitl 5 fl., Brs. Eemeli'a Billot 20 fl., Br. Henri Billot advocatu 40 fl., B. Charles Billot docteur dela facultè de medicine de Paris 5 pieces de 20 fl. adeca:

Un'a suta patrudieci si doi florini 30 cr. v. a. 5 napoleoni 5 franci 3 svanti.

Lugosiu in 1 Iuliu 1877.

Bucuresci 8 Augustu 1877.

Societatea „Crucea rosîa“ din Romani'a.
Comitetulu centralu.

Nr. 634.

Domnulu meu! Amu primitu epistól'a d-vóste ce-'mi ati facutu onóre a-mi adressá la 1 ale curentei impreuna cu sum'a de bani cuprinsa intrens'a.

Am onóre a ve inaintá pe lânga acést'a recipisa Nr. 375, si a ve esprimá recunoscinti'a nóstra pentru staruinti'a neobosita ce puneti de a veni in ajutorulu fiiloru si fratiloru nostri ce cadu luptându-se a sustienea drepturile si independinti'a romàna. —

Me voi grabi, domnulu meu a dá publicitatii numele confratiloru nostri coprinsi in list'a ce ati bine voitu a trimite.

Primiti ve rogu asigurarea prea osebitei mele consideratiuni.

Presiedinte:
Dimitriu Ghic'a m. p.
Secretariu:
I. S. Bobocu, m. p.

D-sele dlui Constantinu Radulescu junior in Lugosiu.

Nr. 375 Recepisei adusa reg. la Nr. 426
Societatea crucei rosie din Romani'a.

Subscriere pentru ajutoriulu ranitiloru; d-nu Constantinu Radulescu din comun'a Lugosiu.

Lei trei sute siapte dieci si patru bani 70. se certifica de noi primirea sumei aratate mai susu.

Anulu 1877 Lun'a Iuliu 7.

Casiru: *T. Dumitrescu* m. p.
Tacu Dumitrescu casirulu eforiei Spitaleloru civile Bucuresci.

List'a ofrandeloru incursa din partea dameloru, parte in pandiarii, parte in scame, se va publicá dupa primirea recipisei dela societatea „crucea rosia“ sunânda despre primirea numiteloru ofrande; pentru ce pâna atunci rogu stimatele dame a me scus'a.

Lugosiu in 24 Augustu 1877.
Constantinu Radulescu
junior.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români rániti din Romani'a.
(Colecta a XV.)

Dela dlu *Vincentiu Babesiu* si siése fii ai sei, sum'a de — 80 lei.

Transportulu sumei din colect'a XIII publicata in nr. 68 alu „Tel. Rom.“ cu 2674 lei 50 bani, 4 #, 6 taleri, 1823 fl. 45 cr.

Sum'a totala:
2754 lei 50 bani, 4 #, 6 taleri, si 1823 fl. 45 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu 11 Septembre n. 1877.
Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

1. Prin dlu *Dariu Puticiu* invetiatoriu in *Lipov'a*: dela elevele scólei, scame 1 kil. 25. si dela soci'a lui Georgiu Mateiu 50 dgr. scame fine.

2. Prin dn'a *An'a Cocorad'a* din *Merghindealu*: dela dens'a 3 metri 18 ct. pânza; apoi iéru dela dens'a si dela Susan'a Deinsioreanu Ravec'a Munteanu Mari'a Nicór'a. Zenovi'a Tibu, An'a Prescurea, An'a Nicór'a, Efimei'a Munteanu, Sofi'a Prescurea, Carolin'a Lene, An'a Nicór'a juna, Mari'a Freticiu, An'a Bec'a, Susan'a Deinsioreanu juna, Feuroni'a Branisce, Mari'a Cotea, An'a Munteanu, Mari'a Buitanu, Susan'a Ciochin'a, Rafir'a Lene Mari'a Prescurea, Anasi'a Branisce si Mari'a Cocorad'a: la olalta 11 stergatóre, 5 ismene, 2 camesi si 2 kil. scame.

(Va urmá.)

Sibiiu, 11 Septemvre 1877.
Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 31 Augustu (12 Sept.) 1877.

Metalicele 5%	65	40
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	68	15
Imprumut. de statu din 1860 .	111	90
Actiuni de banca	853	—
Actiuni de creditu	212	50
London	117	90
Oblig. de desdaunare Unguresci	76	25
„ „ „ Temisiorene .	75	50
„ „ „ Ardelenesci .	74	—
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	104	55
Galbinu	5	63
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	46
Valut'a nóua imperiale germâna	57	90

Nr. 67.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III. Cetatea de Balta, protopresbiteratulu Ternovei inferióre, cu care suntu impreunate emolumentele urmatóre:

Portiune canonica de 22 jugere 867° aratóre si fenatiu, tacsele statorite de sinodulu protopresbiteralu, câte un'a di de lucru cu palm'a dela 120 familii, totu dela acelea familii câte un'a ferdela de cucuruzu sfarmitu.

Concurentii au a trimite suplicele loru instruate in sensulu statutului organicu si conformu dispositiuniloru sinodali pentru regularea parochieloru pâna in 25 Septembre a. c.

Deagu, 25 Augustu, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

D. de Tamasiu m. p.
1—3 adm. prot.

Nr. 170.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a populara gr. or. din fili'a Bastelecu, se escrie concursu pâna la 15. Septembre a. c.

Emolumentele impreunata cu acestu postu suntu:

1. Dela 75. familii câte un'a ferdela cucuruzu sfarmitu,
2. Dela elevi tacs'a scolara a 1 fl. face 45 fl. v a;
3. Lemnele de lipsa dela parintii scolaliloru,
4. Cuartirulu liberu in edificiulu scólei.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu, pâna la terminulu de susu, la oficiulu protopresbiteralu gr. or. in

Brasiovu in 13 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu *Petricu* m. p.
3—3 ppresbit.

Nr. 32/1877.

Concursu.

Devenindu parochi'a de clas'a a III-a **Paclisi'a** in protopresbiteratulu Albei-Iulie vacanta, se escrie concursu pâna la 18 Septembre a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

1 Venitele stolari indatinate si regulate in sinodulu parochialu din 24 Iuliu 1877.

2. Pamentu aratoriu de 5 jugere si fenatiu 1 jugeru 297 °☐.

3. Casa pentru locuintia se va inchiriá din cass'a bisericei, pâna cându supr'a-edificatele reposatului parochu, se voru platí familiei.

4. Dela aprópe 200 familii, câte o diua de lucru, si un'a ferdela de cucuruzu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia se-si astérna petitiunile sele conformu stat. org. la subscrisulu pâna in 18 Septembre a. c. cându va fi si alegerea.

Alb'a-Iuli'a, 21 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alesandru Tordasianu m. p.
ppbiteru gr. or. de
2—3 Alb'a-Iuli'a.

Nr. 142.

Concursu.

Pe temeiulu emisului preaveneratului consistoriu archidiecesanu din 2 Iuniu 1877 Nr. 704. B, se escrie inca odata concursu pentru ocuparea stationei parochiale clas'a a III. din comun'a nóstra Cârn'a cu terminulu pâna la 25 Septembre.

Emolumentele suntu:

1. Gradin'a de 618° cu progadi'a de 1200°
2. Aratura peste 2 jugere cu pamentu de unu caru de fenu la câmpu
3. dela 160 familii câte o ferdela de cucuruzu in grauntie séu in loculu acestei'a o feria (védra) de mustu si câte o di de lucru, si
4. Stolele indatinate si incâtu-va si regulate.

Doritorii de a concurge la acést'a parochia au a-si inaintá cererile loru instruate dupa prescrisele stat. org. pâna la terminulu preatinsu scaunului protopr. alu Sebesiului.

Sebesiu, 25 Augustu 1877.

In contielegere cu comit. poroch.

I. Tipeiu m. p.
1—3 Prot.

Nr. 127.

Concursu.

Pentru ocuparea a trei posturi invetiatoresci in protopresbiteratulu Cetâtiei de piétra prin acést'a se escrie consursu cu terminu pâna in 18 Septembre a. c.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi suntu:

1. La scól'a confesionala din Vim'a mica cu salariu anualu 105 fl. v. a.
2. Selniti'a cu salariulu anualu de 60 fl. v. a.
3. Secatur'a cu salariulu de 60 fl. v a. cuartiru si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá vreunulu din aceste posturi au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu „stat. org.“ pâna la terminulu susu disu per C. Monostoru la oficiulu protopresbiteralu gr. or. in Carpinisiu.

Carpinisiu, 16 Augustu 1877.

In contielegere cu respectivele comitete parochiale.

Iaonu *Siovrea* m. p.
2—3 adm. ppresbit.

Nr. 193 prot.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu devenitu vacantu la scól'a gr. or. româna din comun'a Sohodolu in Branu, protopresbiteratulu Branului, se escrie concursu cu terminu pâna la 25. Septembre a. c.

Emolumentele suntu: 140 fl. v. a. pentru scól'a ordinaria si 10 fl. v. a. pentru scól'a de repetitia pe anu.

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. Preaonoratului domnu protopopu alu Brasiovului I. si administratoru alu tractului protopresbiteralu alu Branului, Iosifu Baracu in Brasiovu, dovedindu ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale; cei ce sciu si cântarile bisericesci voru fi preferiti.

Sohodulu 12 Augustu, 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu dlu protopresbiteru.

Leontinu *Puscariu* m. p.
2—3 Parochu si presiedinte.

Concursu.

In protopresbiteratulu gr. or. alu Palosiului suntu de a se ocupá posturile de invetiatori la scólele din comunele subsemnate:

1. Din comun'a Palosiu cu salariulu de 120 fl. v. a. cuartiru gratuitu si lemnele necesare pentru incalditu.
2. Din comun'a Mateiasiu cu salarulu de 150 fl. v. a. cuartiru gratuitu si lemnele necesare de incălditu.
3. Din Racasiulu inferioru cu salariulu de 100 fl. v. a. cuartiru gratuitu si lemnele de incalditu.

Doritorii de a concurge la aceste posturi invetiatoresci, 'si voru tramite petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. pâna in 25 Septembre a. c. la subsemnatulu.

Pentru comun'a Racosiulu inferioru se cere cá concurentele sa fia bine versatu in limb'a magiara.

Cantaretii preste totu voru fi preferiti.

Palosiu in 21 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetele parochiale respect.

Teofilu Gheaj'a,
2—3 Adm. prot.

Nr. 202 protop.

Concursu.

Pentru ocuparea postului vacantu de invetiatoriu la scól'a poporala gr. or. in comun'a Sinc'a nóua, protopresbiteratulu Fagarasiului I., se deschide concursu pâna la 31 Augustu a. c. st. v.

Emolumentele impreunate cu postulu acest'a suntu urmatórele:

1. Salariulu in bani 200 fl.;
2. cuartiru in incaperile scólei;
3. lemnele necesarie de incalditu.

Doritorii de a ocupá postulu acest'a trebue sa fi absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale, cursulu pedagogicu séu clericalu, sa aiba atestatu de cualificatiune, si sa fia si cantâretiu la strana; — concursele loru astmodu instruite conformu stat. org. au a si le asterne pâna la terminulu aretatu, subscrisului comitetu parochialu.

Sinc'a nóua, 28 Iuliu 1877.

In contielegere cu preaon. dnu protopopu tractualu Petru Popescu.

Comitetulu parochialu:

Ioanu Scurtu, *m. p.*
3—3 capelanu si presiedinte.

Doctoralu de *medicina universale*
Wilhelm de Mosing,
fostu **medicu secundariu** in spitalulu generalu din **Gratiu**
ordinéza in **Cisnadia**, *Piati'a principala* (Hauptplatz) Nr. 314.
dela 11—1 óra.
Seraciloru gratuitu.
2—3

Indreptare. In nrulu precedentu s'a strecuratu intre alte o eróre, care alteréza intielesulu in art. „Pap'a si Semilun'a.“ In sirulu 14 e a se cetí in locu de „apostolicu“: **apostaticu.**

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 70. ANULU XXV.

Sibiiu 4|16 Septembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Nr. 40. — 1877.

Comisiunea subsemnata, luându cu neplacere la cunoscintia: ca redactiunea „Telegrafului Romanu“ prin publicarea articuliloru *„Faradelegi in dieces'a Aradului“* Nr. 56, si *„Jadaniu (Banatu) in Augustu 1877“* Nr. 68 s'a abatutu dela indrumarea data ei din partea comisiunei sub datulu 19 Novembre 1875. Nr. 114, — a luatu mesuri, cá astfeliu de abateri sa nu se mai intemple.

Sibiiu, 30 Augustu, 1877.

Comisiunea administrativa a tipografiei archidiecesane.

Presiedinte:
Mironu Romanul m. p.
archiepiscopu.

Dr. **Racuciu** m. p. *)
secretariu.

Resbelulu.

Sibiiu, 3/15 Septemvre.

Déca amu disu noi in cronic'a resbelului din nr. trecutu, ca Plevn'a a devenitu in 9 Septemvre in mânile rusiloru, amu fostu sedusi dimpreuna cu intrég'a jurnalistica prin telegramele ce le-au adusu jurnalele turcofile si anume „Pester Lloyd“ si „Neue Freie Presse“. Telegram'a oficiala din Petersburg cu datulu 12 Septemvre ne comunica, ca in 9 l. c. bateriele rusesci au bombardatu tóta diu'a *Plevn'a.* Turcii incercara o esire tare contr'a liniei stânge rusesci. In tempulu acest'a *românii* faceau câtra *Trstenik* o recunóscere. O bateria de asediu rusa, menita pentru bombardarea retransiamentului turcescu, s'a mutatu la altu locu.

In 10 l. c. tunurile de asediu si de câmpu ale rusiloru reincepura focurile cu multa vivacitate, si au tienutu tóta diu'a. Târdiu sér'a, generalulu *Scobeleff* (arip'a stânga) ocupa inca o inaltime, de unde amenintia pe inimiculu in câmpulu seu retransiatu. *Pe calea Sofiei, cavaleri'a rusésca a taiatu o trupa de cerchezi esiti din Plevn'a.* Acést'a scire ne dovedesce, ca cerculu ce l'au trasu rusii si românii in giurulu Plevnei este completu si o scapare pentru Osman-pasi'a nu esista, — decâtu capitularea séu mórtea. — Totu in 12 Septemvre „Politische Corespondenz“ telegraféza din *Bucuresci*, ca tóta actiunea armatei russo-române in giurulu Plevnei s'a marginitu pâna ieri (11 Septemvre) la operatiuni cari tindu la incungiurarea mai strensa si la sguduirea positiuniloru turcesci. Din partea turciloru s'au incercatu mai multe esiri puternice insa fâra succesu. Cu totulu suntu in actiune la Plevn'a 80,000 rusi si români cu 356 tunuri si 60,000 turci cu 220 tunuri. Osman-Pasi'a are o positiune bine fortificata. Precum se aude este *reservatu armatei române asaltulu primu.* Podulu celu nou preste Dunare la Nicopolea alaltaeri (10 Septemvre) s'a ispravitu.

Din tóte aceste stiri resulta, ca la Plevn'a nu este o bataia in câmpu, ci o asiediare dupa tóte formele. Positiune de positiune se ia, pasiu de pasiu inaintéza armat'a de asediare si totu mai strensu devine cerculu de feru in giurulu positiunei fortificate la Plevn'a.

In 12 l. c. au inceputu, precum comunica depesi'a oficiala din Poradim *asaltulu in contr'a* Plevnei. Trei redute si redut'a cea mare dela *Griviti'a* s'a luatu. Perderile rusiloru trecu preste 5000; nr. mortiloru este necunoscutu. Griviti'a unu satu, o óra indepartatu de Plevn'a, este chei'a positiunei turcesci, si dominéza intregu retransiamentulu turcescu. Pre candu colónele rusesci faceau asaltulu in contr'a Plevnei, turcii au atacatu de cinci ori dupa olalta positiunea nóua a generalului Skobeleff (arip'a stânga) si la alu siéselea atacu l'au silitu a se retrage.

Despre evenemintele din 7—12 Septembre publica „Monitorul oficialu“ urmatórele sciri oficiale:

Turnu Magurele, 8 Septembre — Bombardarea positiuneloru turcesci de câtra artileri'a romåna in fati'a Plevnei urméza de eri diminétia, 26 curentu, fâra intrerupere; pâna adi diminétia nu erá nici o perdere de ómeni din partea nóstra, nici raniti.

Magurele, 8 Septembre, 7 óre 15 min. sér'a. De ieri s'a inceputu bombardarea Plevnei pe tóta lini'a, de trupele române-ruse, care a avutu locu in presenti'a M. S. Imperatulu Russiei.

Tóte trupele române, si mai cu séma artileri'a, au inceputu eri foculu cu curagiulu si sângele rece alu trupeloru betrâne.

Cuartirulu Mariei Séle se va apropiá inca mai multu de Plevn'a in momentulu atacului definitivu.

Magurele, 9 Septembre.

Eri bombardamentulu positiuniloru inamice a urmatu cu mai multa vioiciune de câtu in diu'a precedenta; 14 baterii române erau in activitate. Mari'a Sea a asistatu câtu-va tempu la foculu din divisiunea 14, apoi insocitu de generalulu Cernatu, s'a dusu la cuartirulu Maiestâtii Séle Imperatului care sosise in ajunu. Sér'a la 5 óre, divisiunea a 4 (Alesandru Angelescu) voindu sa inainteze mai multu bateriile séle, a avutu unu angagiamentu vigurosu cu inamiculu.

Au luatu parte la acésta lupta regimentulu 13 de dorobanti si unu batalionu din alu 5 de linia. Sub foculu neintreruptu a unei redute inamice, trupele nóstre au inaintatu si au ocupatu unu retrasiamentu.

Perderile nóstre suntu: unu soldatu mortu si vr'o 30 raniti, intre cari capitanulu Mortiumu si sub-locotenentulu Hartel. Canonad'a va urmá astadi.

In lupt'a de alalta-eri, alu treispredie-celea regimentu de dorobanti si artileri'a nóstra s'au purtatu in modu admirabilu la luarea retrasiamentului ocupatu de inamicu. Amu avutu vre o 30 de raniti si vre-o câti-va morti. Eri, la dejunu, Maiestatea Sea Imperatulu a beutu in sanetatea armatei române, laudândui bravur'a.

Maiestatea Sea Imperatulu a binevoitu a dá vre-o 40 de cruci St. George braviloru armatei române. M. S. Domnulu Romaniei a invitatu pre Mari'a Sea Dómn'a de a face a se pregatí esiarpe cu care sa se decoreze drapelulu regimentului alu 13-lea de dorobanti cu *Stéu'a Romaniei.*

Mari'a Sea Domnulu se afla in deplina sanetate, si eri a avutu la dejunu pe A. S. I. Marele Duce Nicolae.

Parodin, 11 Sept. prin o scrisóre. Imperatulu Alesandru si marele duce Nicolae se esprima in termini fórte laudabili in privinti'a armatei române, dicendu ca ei au aflat'o admirabila in fati'a inimicului.

Poradim, 12 Septembre. Eri de dim. pâna la trei óre d. a. rusii au bombardatu Plevn'a si prin urmare au adusu la tacere positiunile turce. Nóptea trei redute au fostu luate pe frontulu dela sudu, de câtra generalulu Scobelof, si marea reduta dela Grivitz'a a fostu atacata de câtra generalulu Radianov, care a fostu ranitu usioru, comandantulu regimentului 17-lea de infanterie, Schmetler, asemenea a fostu mortu precum si siefulu brigadei a trei'a de tragatori, generalulu Dobrovolsky. La asaltulu ultimei redute, au luatu parte 6 batalióne ruse si 1 românu. S'au luatu 2 stéguri si 5 tunuri.

Adi canonad'a reincepe pe tóta lini'a cu mare vigóre.

Trupele ruse si române suntu in fati'a fortificâriloru turce, pe positiunile ocupate de multu.

Perderile din diu'a de ieri au fostu mai multu de 5000 ómeni raniti. Cifr'a celoru morti nu e cunoscuta.

Evenemiute politice.

Festivitâtile dela Casiovi'a cu ocasiunea petrecerei M. S. la manevrele de acolo, au capatatu in dilele din urma si caracteru politicu. In 11 Septembre (30 Augustu) M. S. imperatulu *Franciscu Iosifu* a serbatu diu'a onomastica a imperatului rusescu *Alesandru.* La prândiulu datu in onórea dilei, la care au luatu parte archiduci si principi, toti oficierii straini si la care atasiatulu militariu rusescu siedea deadrépt'a imperatului, acest'a tienù urmatoriulu toastu:

„In sanatatea scumpului meu amicu, a imperatului Russiei, a cârui di onomastica serbâmu astadi.“

Toastulu acest'a este publicatu in „Budapesti Közlöny“ si asiá acest'a trebuie sa fia celu autenticu.

Unele diurnale publicara toastulu din cestiune in urmatórea versiune:

„Béu in sanatatea scumpului meu amicu si aliatu M. S. Alecsandru II, imperatulu Russiei, a cârui di onomastica serbâmu astadi.“

Adeveratu ca unu cuventu „aliatu“*) lipsesce din toastulu autenticu; inse fapt'a ca M. S. imperatulu nostru a serbatu diu'a onomastica a imperatului rusescu, arata cari suntu vederile politice in cercurile cele mai inalte in privinti'a orientului si dovedesce ca alianti'a intre cei trei imperati esista inca.

Cooperatiunea armatei române este in cursu, si dupa cum arata scirile private si oficiale, spre onórea numelui românescu si spre marea multiamire a imperatului rusescu. Press'a intréga, intielegemu cea de omenia, constata ca românii au intratu in actiune decidiendu. Aceea'si pressa constatéza ca jun'a armat'a romåna s'a batutu bine si indata la cea dintâiu afacere a insuflatu respectu rusiloru, cari combatu alaturea cu densii. Cooperatiunea româniloru 'si are si insemnatatea sea politica. Din cele ce s'au intemplatu inaintea cooperatiunei, se vede ca cabinetulu din Berlinu n'a parasitu Romani'a, dupa cum s'a parutu la inceputulu resbelului.

„Fr. Blatt“ ne spune ca vediendu cuartirulu generalu rusescu ca are lipsa de inmultirea fortieloru, s'a decisu a primí oferit'a (si mai intâiu nebagat'a in séma) cooperatiune. Cu tóte aceste *Cogalniceanu* erá in contr'a cooperatiunei ceea ce si pe principele Carolu la facutu sa hesiteze si hesitarea s'a silitu a o mascá cu conditiuni neacceptabile, pe cari le punea cuartirului generalu rusescu. In fine din Berlinu au sositu indigitâri, cari au determinatu pre principele Carolu a trimite din puterea sea propria o divisiune prestre Dunare. Acelési influintie inse se vede ca au determinatu si pe rusi a fi mai domoli in pretensiunile loru. Ceea ce rusii nu au vrutu sa concéda statului României au concesu principelui Carolu; acest'a inse n'a intârdiatu a cede tóte conditiunile si onorurile ce primea dela rusi, patriei sele adoptive. Asi'a s'a intemplatu de armat'a romåna cooperéza fâra tratatu, pe lânga o conventiune militara si asiá s'a intemplatu de principelui Carolu i s'a incredintiatu comand'a armatei, care operéza in giurulu Plevnei.

Publicâmu dupa jurnalele din Bucuresci urmatoriulu

Manifestu:

CAROLU I.

Prin grati'a lui Dumnedieu si vointi'a nationala Domnu alu româniloru,

La toti de facia si viitori sanatate!

Români! Dupa dóue secole de slabiciune si de injosire nationala, voi, astadi, a-ti reluatu arm'a in mâna.

Ostirile tierei au trecutu Dunarea!

Punendu-me in fruntea aperatoriloru drepturiloru si independintiei patriei simtiu trebuinti'a de a-Mi impartasí cugetârile si sperantiele cu natiunea care Mi-a incredintiatu destinatele sele.

Intrându in Bulgari'a noi intrâmu in partea activa a unui resbelu, pre care nu l'amu doritu, nu l'amu provocatu, pre care cu totii amu cercatu sa-lu delaturâmu, dara pre care, odata fiindu nevoiti a-lu primí, vomu scí a-lu purtá cu curagiulu si statornici'a unui poporu, care are consciinti'a drepturiloru sele, care are virtutea de a le sustiené.

Inca de pe cându au inceputu neintielegerile politice intre imperiulu Russiei si intre Pórt'a otomana, neintielegeri cari pâna in sfersitu aveau sa provóce in orientu resbelulu de facia, ingrigindu-ne de complicatiunile si nenorocirile ce cért'a intre puternicii nostri vecini avea sa aduca asupr'a tierei nóstre, si guvernu si camere amu staruitu pre lânga tóte marile puteri europene cá ele sa afle mijloculu de a chezasiuí Romaniei, pre timpulu marelui conflictu, drepturile unei binefacetóre neutralitâti, pre care totu ele ni le asigurasera in tempulu pâcei.

Din nenorocire, staruintiele nóstre au remasu zadarnicite. Marile puteri nu s'au crediutu in positiune de a ne ferí densele de pericolele unui resbelu, pre care noi singuri inca mai putienu 'lu puteamu departá dela hotarele nóstre.

Cu tóta prudenti'a ce guvernu si natiune amu aretatu in aceste ingrigitóre impregiurâri, si acést'a numai si numai ca dór' amu puté a ne ferí de a fi inveluiti in conflictulu orientalu, Pórt'a nu a voitu se tiena séma de greutâtile positiunei Romaniei, si intâiele ei loviri au fostu indreptate in contr'a nóstra!

Ea a bombardatu orasiele nóstre deschise, a facutu góna vaseloru nóstre de comerciu pâna in nauntrulu porturiloru nóstre, si, spre a le desfiintiá cu mai mare iutiéla, a intrebuintiatu pâna si petroliulu; ea astfeliu a nimicitu comerciulu nostru maritimu si fluvialu. Satele nóstre, holdele si averea populatiuniloru nóstre dunarene au fostu date prada rapacitâtiei basi-buzuciloru si cercheziloru; sute de ómeni nevinovati si nearmati au fostu parte luati in robie, parte ucisi si mutilati; in fine, unu resbelu de crudime si de barbarie s'a intinsu asupr'a tiermuriloru nóstre dela Calafatu pâna la marea Négra.

---

*) Primitu dupa incheiarea nr. trecutu. R.

*) Unele foi din Budapest'a sustienu ca cuventulu acest'a a fostu in toastu, dara la staruinti'a min. Tisz'a s'a omisu cu ocasiunea publicârei.

In faci'a acestei dureróse stâri de lucruri, corpurile nóstre legiuitóre s'au rostitu in uniculu modu potrivitu cu demnitatea, cu drepturile si cu interesele tierei. Amu ruptu vechiele legaturi reu definite cu Inalt'a Pórta, amu proclamatu independinti'a absoluta a Romaniei si, la lovirile ce ni se adresau in modu nelealu si barbaru, amu respunsu printr'o franca declarare de resbelu.

Au trecutu de atunci mai multu de trei luni. Doritori de a crutiá tiér'a câtu se va puté mai multu de relele resbelului, amu cautatu, in totu acestu intervalu de timpu, a ne tiené in defensiva, a ne marginí numai in a aperá pe câtu cu putintia hotarele nóstre, cu tóte ca devastatiunile si crudimile dealungulu Dunarei din di in di luau proportiuni mai intinse!

Tóte le rabdámu, fiindu-ca sperámu ca resbelulu isbucnitu intre Russi'a si Turci'a va ajunge la unu curendu sfersitu, fiindu-ca credeamu ca moderatiunea aretata de noi ne va creá titluri precumpanitóre la regularea conditiuniloru pâcei de câtra marele puteri europene.

Din nenorocire insa, resbelulu de dincolo de Dunare se prelungesce preste asceptare; acestu resbelu capeta din partea musulmaniloru unu caracteru din ce in ce mai inversiunatu si mai fanaticu in contr'a crestiniloru, si intr'acestu timpu sórtea Romaniei din di in di se inaspresce mai multu.

Déca Europ'a intréga, din caus'a resbelului, sufera stagnatiune mai in tóte ramurile activitâtiei sele economice, apoi, mai cu dinadinsulu, Romani'a incérca tóte anevointiele acestui resbelu, câci putemu dice ca, prin positiunea nóstra geografica, noi 'i si purtâmu mai tóte sarcinile. De aceea pe nimenea efectele desastróse ale luptei nu atingu mai multu decâtu pe tiér'a nóstra.

Si asiá chiaru stându cu arm'a la bratiu, pe cându numai ostirile imperiale ruse aru continuá a sustiené lupt'a sângerósa, nu este mai putienu adeveratu ca totu pamentulu nostru aru suferí mai multu, fia in avuti'a publica, fia in avuti'a particulara.

Cu câtu acésta stare de lucruri aru devení mai infricosiata, cându armatele turcesci s'aru vedé in lesniciós'a positiune de a luá ofensiv'a si de a transportá teatrulu resbelului in insusi cuprinsulu hotareloru nóstre!

Este dara de datori'a nóstra de a pune tóte sfortiele nóstre spre a impedicá o asemenea teribila eventualitate.

Espusi a perde prin pasivitatea nóstra chiaru si cea ce mai posedamu, neavendu nici o garantia ca Turci'a aru face o deosebire intre resbelulu defensivu si intre resbelulu ofensivu, datori a cooperá pe lânga armatele ruse, pentru cá, cu ori-ce pretiu, sa grabimu finitulu acestui resbelu, actiunea ne este reclamata de impregiurâri, dictata de interesele nóstre nationale si economice, imperiosu impusa de insusi simtiementulu de conservatiune!

Români! Acésta dura estremitate, iéra nu ambitiunea personala, poft'a de glorie séu de cuceriri, ne scóte din positiunea defensiva. Bulgari'a este pustiita; populatiunile ei crestine suntu date prada crudimei ordeloru nedisciplinate ale Asiei; resbelulu de esterminatiune este declaratu la totu ce pórta numele de crestinu. Nu avemu dar' nici unu temeiu de a crede ca, multiamita pasivitatiei nóstre egoistice, o sórte mai buna aru asteptá pe Romani'a, cându succese statornice aru pune armatele turcesci in putere de a calcá pamentulu românescu!

Intru câtu timpu voru stá in picióre cetatiele turcesci dela Adakale pâna la Macin, pastrate, nu spre a impedecá treceri de armate straine, nu spre a tiené peptu altoru cetâti inimice, ci numai spre a bombardá orasiele nóstre deschise, spre a nimici comerciulu internationalu si localu de pe marele nostru fluviu; intru câtu timpu unu regimu de umanitate si de legalitate nu va fi stabilitu in Bulgari'a; pâna cându drepturile si demnitatea omului nu voru fi asigurate si chrestiniloru din Turci'a, Romani'a nu póte, nu are dreptu a se sci in pace, a se crede ferita de presente si de viitóre catastrofe! La inlaturarea acestoru rele cari o amenintia in tóta diu'a, in tóta ocasiunea, la statornicirea in vecin'a Bulgarie a a unei stâri de lucruri reclamate de justiti'a si civiliatiunea moderna, are dar' si Romani'a datori'a de a contribui pe câtu 'i compórta fortiele si midilócele ei! Acest'a 'i se impune de trecutulu ei gloriosu, de interesele cele mai sacre ale presentului, de asigurarea viitoriului seu!

Si apoi, au noi Românii nu suntemu crestini, au interesele „Orientului“ nu ne privescu si pe noi? Au in marea cestiune a emancipârii crestiniloru resariteni n'avemu si noi dreptulu si datori'a de a dice unu cuventu, de a dá unu concursu, de a cooperá la o mantuitóre solutiune? Numai meschinulu egoismu, numai órb'a pasivitate trebue sa fie politica natiunei nóstre? Dar' isolându-ne din marea lupta, dar' ne dându sprijinu acelor'a ce se lupta pentru o causa de umanitate si de dreptate, óre Romani'a, prin insu-si acést'a, in ór'a pericolului nu se desbraca de dreptulu de a reclamá concursulu altor'a? Trebui-va cá pururea sa ne radimámu pe umerile altor'a, si nici o data sa comptâmu pe propriele nóstre fortie, pe propri'a nóstra vitalitate?

Români! Dupa staruintiele a trei generatiuni, dupa suferintiele si sacrificiele parintiloru nostrii si multiamita generósei protectiuni a mariloru puteri europene, statulu românu s'a formatu. A sositu acum timpulu cá acestu statu sa dovedésca si elu Europei, prin energi'a si abnegatiunea tutuloru claseloru societatiei sale, si mai alesu prin bratiulu fiiloru sei, ca Romani'a are vitalitate, ca ea are fortie proprii ale sale, ca ea are consciinti'a misiunei sale la gurele Dunarei, ca ea are barbati'a de a o putea implini!

Puterile europene crestine au avutu indestule ocasiuni de a apretiá ca românii sciu a cumpaní aspiratiunile loru in marginile prudentiei politice! Acum, prin participarea armatei nóstre la resbelu, prin valórea si disciplin'a ei, a venitu momentulu sa le dovedimu ca Romani'a este si póte fi unu elementu inteligentu si solidu spre a contribui la intemeiarea ordinei si stabilitatiei in „Orientu“. Tóte aceste consideratiuni de mare valóre suntu atâtea datorii pentru natiunea nóstra, cá si noi sa intrâmu in lupta, cá si noi sa punemu umerulu cá si noi impreuna sa lucrâmu la curmarea unui resbelu, care, cu câtu se va prelungi, cu atâtu mai multu va secá fortiele nóstre morale si materiale.

Deci, pentru apropiat'a dobândire a pacei multu dorite, pentru intemeiarea solida a drepturiloru nóstre de natiune libera si de sine statatóre, pentru intarirea stimei si increderei câtre noi a natiuniloru streine, invocându numele mariloru nostrii domni eroi, o data energicii aperatori ai crestinismului in „Orientu“, luându esemplu dela betrânele nóstre ostiri cari, in timpurile de glorie, au preumblatu triumfatóre drapelele române dela marea Négra pâna la termurile marei Baltice, noi amu trecutu Dunarea!

Invocându pe Dumnedieu, in mân'a carui'a este sórt'a bataliiloru, betrâni si tineri, osteni ai Romaniei, noi scimu ce natiunea astépta dela bratiulu nostru. Domnu, oficiari si soldati, noi ne vomu face datori'a.

Români! Alaturi cu drapelulu Augustului imperatoru alu tutuloru russiloru, pe care sta scrisá: *Emanciparea popóreloru crestine din „Orientu“*, sa inaltiâmu si noi drapelulu nostru care pórta *semnulu de viétia de sine statatóre, semnulu de independintia alu statului românu.*

Iubirea cu care veti sustienea si imbarbatí pe fratii si fii vostri, cari au trecutu Dunarea spre a afirmá vitalitatea si forti'a României, voru indiecí aventulu si valórea loru!

Cu deplina dar' incredere in concursulu unanimu si necurmatu alu tutuloru claseloru natiunei, si in convingerea ca va veti indepliní toti cu sântienie, dela micu pâna la mare si in ori-ce impregiurare, datoriele vóstre catre patria, noi intrâmu fatisiu in lupta, inaltiându vechiulu strigatu cu care mai alesu au invinsu parintii vostri:

„Inainte cu Dumnedieu pentru tiér'a nóstra, „pentru legea nóstra!“

Datu in cuartierulu nostru domnescu la Poradimu, la 27 Augustu 1877. CAROLU.

Corespondintie.

(Virilistii si românii din comitatulu Huneadorei si inca câte ce-va dintre-cele multe.)

Dev'a 31 Augustu 1877

Cetindu-se, si luându-se la pertractare list'a de virilistii din comitatulu Huneadorei, in adunarea generala, tienuta in 29 si 30 Augustu 1877, s'a cetitu si o aratare facuta in scrisu din partea pretorului (szolgabiroului) Ios. Schuller, din pretur'a câmpulu panei incontr'a lui Mihaila Mihu din Vinerea. Dlu pretoru dicea in aratare ca M. M. nesciindu scrie, nu aru avea locu intre virilistiii comitatului: De aici s'a escatu o disputa lunga. Unii afirmau ca Mihaila Mihu scie scrie, altii erau de parere ca aratarea lui Schuler, cá pretoru, fiindu oficiósa, trebue considerata, si pe bas'a ei aru trebui stersu Mihaila Mihu din lista. Altii erau de parere, ca aratarea, de si oficiósa, a pretorului Iosifu Schuler nu e apta si nu e de ajunsu, pentru stergerea lui M. M. din list'a virilistiloru, fiindu-ca nu e motivata, nu e documentata, cu nemic'a, si ca o aratare simpla, nemotivata, nu trebue luata in consideratiune, altii erau de parere, ca M. Mihu sa se stérga, potându apoi a face recursu la ministeriu; si atunci constatându-se aratarea pretorului de neintemeiata, pretorulu Schuler sa se pedepsésca pe calea disciplinara. In fine s'a hotaritu neconsiderarea aratarei a preotorului Schuler, si lasarea lui Mihaila Mihu in list'a virilistiloru.

Dupa acést'a s'a intorsu adunarea generale la altu casu analogu; in casulu cestalaltu se facuse o decisiune contraria.

Adeca dlu *Beke*, primariulu Devei, a facutu o asemenea aratare in contr'a mai multoru virilisti din motive osebite, si adeca: ca nu aru locuí in comitatu, aru fi in restantia cu contributiunea regésca, si unulu nu aru sci scrie.

Aratarea primariului Beke numai in privinti'a unui membru, cá locuitoriu in Dev'a, s'a luatu in consideratiune, pentru-ca primariulu Devei numai in privinti'a membriloru din Dev'a, dara nu si a altoru membri aru fi competentu a face astufeliu de aratâri.

Ce se atinge de membrulu dificultatu din Dev'a, si anume jidanulu Seiger Bernad, macelariu, elu s'a stersu din list'a virilistiloru, pentru-ca nu scie scrie, numai numele seu propriu abiá 'lu póte scrie.

Insa dupa ce s'a respinsu aratarea pretoriului Schuler in privinti'a lui Mihaila Mihu, a reasumatu si caus'a lui Seiger Bernad din Dev'a, si a respinsu aratarea primariului Devei.

De nu urmá caus'a lui Mihaila Mihu indata dupa a lui Seiger; acest'a remanea stersu din list'a virilistiloru.

List'a virilistiloru nici nu erá pusa la ordinea dilei in adunarea generala a comitatului, conchiamata pe 29 Augustu, si numai in siedinti'a de dupa amiadi din 29 Augustu, pe la finea siedintiei s'a pusu la ordinea dilei pe diu'a urmatóre, cându mai ca nu mai erau membrii comitetului comitatensu de fatia, si asiá, nescindu nimenea despre obiectulu acést'a de pertractatu.

Nescindu membrii adunarei generale, ca list'a virilistiloru va fi obiectu de pertractatu pe 30 Augustu, ba socotindu, ca in 30 Augustu nici nu va fi siedintia fiindu-ca obiectele sciute erau pertractate si finite, parte s'au departatu din Dev'a, parte nu au venitu pe 30 Augustu la siedintia. Si asia dintre 516 membrii au fostu numai 19 membrii presenti la adunarea generala tienuta in 30 Augustu 1877.

Vicecomintele Szeredai in siedinti'a din 30 Augustu a motivatu pertractarea listei de virilisti cu o ordinatiune ministeriale, venita alalta-ieri adeca in 28 Augustu, prin care s'a ordinatu, ca list'a de virilistii comitatului fâra amânare sa se substérna ministeriului spe intarire.

Déca ordinatiunea ministeriala pomenita a venitu la Dev'a la oficiulu vice-comitialu in 28 Augustu, se poté face cunoscuta si adunarei generale in siedinti'a din 29 tienuta inainte de amédi.

De altmintrea list'a virilistiloru pomenita are validitate pe anulu 1878. Apoi list'a virilistiloru pe fia-care anu, e de facutu la finea anului premergatoriu, adeca in lun'a lui Octobre — Decembre; prin urmare aici vorba de intârdiere, séu causa de grabire nu a potutu fi, cu atâtu mai vertosu, cu câtu adunarea acést'a generala a fostu estraordinaria, anume pentru *doue* obiecte esclusive si adeca: organisarea comitatului, si unu proiectu séu o parere in privinti'a tutoriloru comunali.

Ce se atinge de virilisti, numerulu totalu alu loru e 258; fiindu-ca, comitatulu Huneadorei cu 257, 688 locuitori, dà 516 membri pentru comitetu, séu comisiunea comitatense. Dintre 516 membri se alegu 258 in 19 cercuri statorite dupa numerulu totalu alu alegatoriloru, si adeca 6887 de alegatori, cu privire la alegerea de deputati dietali.

Dintre 258 de virilisti abiá suntu 15 români.

Virilistulu celu dintâiu e cu sum'a cea mai mare de 7240 fl. si anume Escell. s'a domnu Franciscu *Nopcea* din Vien'a nu insa cá proprietariu, ci cá arendasiu alu dominiului erarialu séu de statu din Dev'a.

Sum'a censului mai micu a virilistului din urma e 92 fl. 70 cr.

De altmintrea in privinti'a compunerei listei de virilisti nu s'a observatu procedur'a corecta si legala. Dupa legea municipala §. 22. list'a de virilisti are de a se face la finea fiacârui anu pe bas'a conspecteloru perceptorateloru de dare, séu acum, a inspectoriului regescu de dare. List'a de virilisti are sa o compuna si sa o statoresca o comisiune anumita speciala, compusa din 9 membri, si unu referentu. Comisiunea tiene siedintiele sale publice, si siedintiele trebue mai inainte publicate. Cându tiene comisiunea pomenita siedintiele sale publice; atunci ea trebue se aiba inaintea ei conspectulu contribuitoriloru de dare, facutu de organele financiale, despre contribuitorii cei mai mari dupa darea loru.

Pâna cându comisiunea pomenita nu are inaintea sea conspectulu despre contribuitorii cei mai mari de dare, nu póte tienea siedintia, pentru-ca nu are obiectu de pertractatu.

Comisiunea pomenita, alésa pe anulu curentu 1877, a publicatu tienerea siedintieloru sele pe dilele dela

16 pâna la 21 Iuliu, insa numai in privinti'a persóneloru, a câroru dare, pe bas'a § 25 din legea municipala se iá indoita la socotéla. Dara conspectulu prescrisu, compusu, despre contribuitorii cei mai mari de dare, atunci ea nu-lu avé naintea sea. Comisiunea pomenita in dilele dela 16 pâna la 21 Iuliu avé naintea sea numai nisce conspecte singuratice, esibite comunale despre contribuitori a câroru contributiune intrece sum'a de 50 fl. Insa din tóte comunele singuratice osebite nu se póte vedé sum'a de dare, care trebuiá socotita cá sum'a cea mai mica, prin urmare nu se puteau scí virilistii cu numele, si asiá nu se póte face reclamatiune in privinti'a sumei de dare.

Comissiunea pomenita de 9 membri a continuatu siediutiele sele pâna la 4 Octobre, si numai atunci erá list'a virilistiloru compusa. Prin urmare numai dupa 4 Octobre aveau locu siedintiele publice, si reclamatiunile in privinti'a virilistiloru.

Reclamatiunile in privinti'a virilistiloru dela 22 Iuliu pâna la 4 Aug. nu au avutu locu; pentru-ca siedintiele aceste nu au fostu publicate, nu sciute de publicu, si list'a virilistiloru nu erá deplinu compusa.

Se dice, ca dupa ce s'a compusu list'a virilistiloru, s'aru fi trimisu câte unu esemplariu la fia-care pretoru spre publicare, cá sa se póta face reclamatiuni.

Acum óre publicatu-s'a list'a virilistiloru de pretori? cum s'a publicatu, o potu scí numai ómenii de pe sate.

Fiindu-ca dupa compunerea listei de virilisti trebuie alesi 258 de membri, in 19 cercuri, in proportiunea numerului de alegatori, in 30 Augustu s'a statoritu si diu'a de alegere pe 5 Novembre 1877 calendariu gregorianu, conformu § 30 din legea municipala.

Dintre 19 cercuri fia-care cercu, adeca alegatorii de deputati dietali, alegu la olalta, deosebitu pe membri comitetului in numerulu statoritu pentru fia-care cercu.

Acum aterna dela alegatorii români, a alege in comitetulu comitatensu membri de români, cari nu numai iau parte personala, cu presenti'a loru la adunare, ci suntu si activi in adunare.

Pâna acum erau unii membri in comitetulu comitatensu, cari de si representau alegatori de românu, nu representau interesele româniloru, (nu interese personale egoistice, ci interese comune românesci), de esemplu limb'a, scólele confessionale. Asiá de esemplu *Réthi*, inspectorulu de scóle si advocatulu *Hollaki* representéza pe alegatorii de românu din cerculu Jiiului, séu a Petrosieniloru. Óre alegatorii respectivi au scire, séu ca óre cu scirea loru s'au alesu membrii susu numiti, e o intrebare, la care numai alegatorii potu respunde.

Ce suntu membrii cei doi susu numiti in privinti'a româniloru, si a intereseloru loru, o sciu fórte bine, preotii, invetiatorii, si alti români, cari au avutu atingere mai deaprópe cu ei, séu au avutu ocasiune, de a-i cunósce, si de a-i studiá din tóte laturele loru, cari sciu isvorulu, si istori'a scorniturei si a alarmârei diurnalistice despre starea a celoru 15 mii de magiari romanisati, intre românii din comitatulu Huniadórei, cari sciu caus'a scólei dela Dobr'a, a scólei si a invetiatoriului din Zaicani, a scólei si a invetiatoriului din Orestia etc.

Ce se atinge de organisarea comitatului, intre alte s'au statoritu 14 cercuri pretoriale (szolgabiraiate).

Pretorulu (szolgabiroulu) are 900 fl. léfa, subpretorulu 800 fl., Cancelistulu 400 fl. Subpretorulu ispravesce lucrurile sele incredintiate si impuse densului dela pretoru, in numele seu propriu, pe responsabilitatea sea, si independentu de pretorulu, togmai cá la judecatoriele regesci cercuale, judecatoriulu si subjudecatoriulu.

Léf'a vice-comitelui e statorita cu 2200 fl., a notariului supremu cu 1400 fl., a primu-vice-notariului cu 1000 fl, a celorulalti 800 si 700 fl., a presiedintelui oficiului orfanalu 1200 fl., a asessoriloru câte 900 fl. etc. etc.

Fiindu mai susu vorb'a despre pretorulu (szolgabiroulu) Iosifu Schuler din cerculu Campulupânei, scaunulu Orestiei, care a facutu aratarea, ca Mihaila Mihu nesciindu scrie, nu póte fi virilistu comitatensu, vréu sa observezu, ca totu Schuler in 8 Iuniu 1862, cá senatoru magistratualu din Orestia, si cá inspectoru, la o ocasiune publica, naintea gubernatorului Crenneville, s'a esprimatu in modulu urmatoriu:

Românii nu respectéza drepturile istorice ale celorulalte natiuni, — ei nu astépta schimbârile afundu taietóre in constitutiunea tierei pâna la legislatiunea formala — ci cu puterea propria a loru, intre lupte cuprindu dreptulu de natiunalitate si de limba. Poporulu desfrenatu, se dedà la comunismu, volnicia, — nu platesce dârile legale imperatesci, nu vré a se tiené de legile civile si criminale austriace, — nu vré a dá militia, — nu vré a se tiené de ordinea buna, din anii cei 12 trecuti, asiá câtu se pare, ca tóta administratiunea tierei se destraméza si incetéza."

Asiá a vorbitu pretorulu Schuler in anulu 1862 despre români. „Lupulu 'si schimba perulu, dar' naravulu nu." Vedi „Tel. Rom." Nr. 81/1875, si „Gaz. Transilv." Nr. 50/1862.

Campupaneanu.

ANALELE

Societâtii academice române.

Siedinti'a din 16 Augustu 1877.

Membrii presenti: N. *Cretiulescu*, G. *Sionu*, A. *Odobescu*, N. *Ionescu*, I. *Ghic'a*, V. A. *Urechia*, A. *Treb. Laurianu*, V. *Maniu*, Gr. *Stefanescu*, G. *Baritiu*, P. S. *Aurelianu*, si D. *Sturdz'a*.

Presiedinte: Ioanu *Ghic'a*.

D. Presiedinte declara sessiunea anului curente deschisa.

D. Secretariu generale da lectura raportului Delegatiunei in urmatórea cuprindere:

„Pucine suntu lucrârile nóstre din anulu acest'a, daru de vomu considerá ca ele s'au esecutatu in nisce timpi de efervescentia politica cá aceea care preocupa astadi tóta tiér'a, cauta sa convenimu ca totu-si au partea loru de meritu.

Delegatiunea, fericita de a vedeá intrunirea societâtii la diu'a ficsata dupa conclusiunile din anulu trecutu, vine sa i supue in resumatu resultatulu activitâtii sele de preste anu.

1. Mai nainte de tóte cauta sa memorâmu ca comissiunea lexicografica a terminatu lucrarea laboriósa a Glosariului limbei române, multiamita activitâtii de tóta laud'a a celoru ce au compusu aceea comisiune.

2. Nu putemu trece la altu subiectu fâra a ne oprí aici spre a aretá ca unulu din colaboratorii cei mai activi ai acestei comisiuni, laboriosulu nostru colegu I. C. Massimu, isbitu póte de escesulu laboriloru sale, a parasitu lumea celoru vii si a facutu o lacuna grea de acoperitu in sinulu societâtii nóstre.

Nu avemu si nu putemu de câtu a esprime de inainte simtiemintele de doliu ale societâtii prin cuvintele: „Fia-i memori'a eterna!"

3. Intre lucrârile ce au fostu la ordinea dilei, putemu enumerá cu succesu tiparirea si scóterea la lumina a traductiuniloru facute sub auspiciele societâtii: *Comentariele* lui *Iuliu Cesare*, traduse de dlu Caianu in 15 cóle, si *Filipicele lui Cicerone*, traduse de dlu D. A. Laurianu in 15½ cóle.

In acést'a din urma lucrare, de-si bugetulu societâtiei prevedea spese numai pentru 10 cóle, dar' delegatiunea, avendu in vedere ca traducatoriulu primise remuneratiunea pentru lucrarea intréga, ca bugetulu presinta insemnate economie in anulu acest'a si ca in totu casulu urmá a se duce pâna la capetu, si-a permisu a dispune sa se tiparésca oper'a intréga pe speranti'a ca va capetá aprobatiunea societâtiei.

4. Dupa corespundinti'a urmata cu dlu profesoru Ioanu Moldovanu, depunatoriulu manuscriptului sintacticei române, capetandu-se cunoscintia ca autoriulu primesce recompens'a operei sele asiá cum s'a fostu votatu de societate, delegatiunea a dessigilatu numele autoriului; a aflatu ca elu este venerabilulu veteranu alu filologiei nóstre, dlu canonicu Timoteiu Cipariu, autoriulu pârtiei I-a a Gramaticei române. Dupa acést'a a inaintatu cuvenitele lucrâri spre a se tiparí oper'a, si astfeliu putemu inregistrá cu placere ca a si esitu la lumina.

Vomu insemná insa ca din neputinti'a cassei nóstre de a incassá numerariulu banescu dupa cupónele si mandatele ce le posede nu s'a pututu inca saldá sum'a integrale a premiului cuvenitu autorului.

Totudeodata supunemu la deliberatiunea si decisiunea societâtiei corespondinti'a urmata pentru depunerea a 500 esemplarie din partea I-a a Gramaticei.

5. Dupa staruintiele ce s'au pusu, capetandu-se inca o incapere pe sém'a societâtiei dupa bine-voitórele dispositiuni ale dlui ministru de culte, delegatiunea a ingrigitu a face din ea o sala propria pentru tienerea siedintieloru sessionarie, ceea ce ne inlesnesce a tiené mai adese-ori siedintie deschise si publicului. Pentru acést'a ea a facutu, in marginile bugetului, óre-cari spese cu deschiderea unei intrâri despre cele-lalte incaperi, cu curatirea, ingrigirea si amenagiarea mobiliarului necesariu; ér' pentru ornamentarea ei s'a adausu o seria de 18 tabele representandu tesaurulu dela Petrós'a, precum si dóue globuri, donate societâtiei de unulu din membrii delegatiunei, dlu G. Sionu.

6. In sal'a de siedintie asiediendu-se cea mai mare parte din bibliotec'a societâtiei, dupa ce s'a capetatu cu imprumutare dóue armarii mari dela directiunea bibliotecei statului, delegatiunea a aflatu cu cale sa puna intr'o nóua ordine bibliotec'a.

Cu acésta ocasiune vomu spune mai intâiu ca dela mostenitorii reposatului archimandritu Genadiu Popescu, unu venerabilu profesoru alu seminariului centralu, si prin intermediulu colegiului nostru D. Laurianu, s'a primitu o insemnata colectiune de cârti donate, cari se urca la numeru de 1214 volume si cari s'au asiediatu intr'unu armariu separatu, pe care s'a pusu numele donatorului.

7. Presiedintele societâtiei facendu unu apelu câtra autorii, tipografiei si editorii români, bibliotec'a societâtiei a facutu insemnate acuisitiuni; dar' cele mai frumóse i-au venitu dela dlu Alessandru Odobescu (84 volume) fórte pretióse opere de istoria, archeologia si linguistica; dela dlu I. Ghic'a (99 volume), o bogata colectiune de autori bizantini; intre aceste figurédia si cartea numismatica a lui Mionnet.

Astadi bibliotec'a nóstra, adausa si inavutita, numera preste totu 3422 volume.

8. E loculu a memorá ca bibliotec'a s'a regulatu din nou dupa o ordine care sa-i presinte si placere la vedere si inlesnire pentru aflarea cârtiloru. — In armarii cârtile s'au asiediatu si s'au enumeratu, ér' catalóge s'au facutu trei: unulu dupa dispositiunea formatului, altulu alfabeticu dupa autori, si unu alu treilea dupa materia.

9. Bibliotec'a s'a inavutitu si cu cumperarea de óre-cari opere cari s'au presentatu delegatiunei cá ocasiune, si care s'au platitu cu pretiuri de a trei'a parte si mai putienu din valórea loru; la acést'a insa a fostu nevoita sa depesiésca sum'a prevediuta prin bugetu pe speranti'a ca va capetá unu bilu de indemnitate si vederea insemnatei loru valori.

(Va urmá.)

Varietâti.

⁂ *Alegatoriloru mireni pentru congresu* le atragemu atentiunea ca in archidieces'a fia care cercu alege *numai* câte *unu* deputatu, dara nu doi, dupa cum ni se spune ca voru unii sa faca.

⁂ Esamenile de cualificatiune s'au terminatu in 27 Augustu. Canditati de preotia au fostu 36 si de invetiatori 10. Resultatele inca nu s'au publicatu.

⁂ *Scól'a gr. or. romàna* din cetatea Sibiiului s'a inceputu joi, pentru copii si copile. Se primescu si copii din afara, dela sate. Dn'a invetiatorésa Mari'a *Georgieviciu* primesce cu deosebire copile in cuartiru cu 15 fl. 20 cr. firesce cu costulu (prândiu, cina, dejunu) intregu. Doritorii se potu adresá in strad'a Macelariloru Nr. 28.

⁂ *(Thiers in momentele din urma).* „Goulois" impartasiesce asupr'a momenteloru din urma a lui Thiers: In 22 diminéti'a ex-presidentulu a dejunatu la ór'a indatinata cu apetitu. O jumetate óra mai târdiu nu se simtí bine. „Voiu face o mica preumblare", dise elu parasindu odai'a, „acést'a o sa me recreeze." Erá o diminétia posomorita, aerulu recorosu, o plóie merunta si rece incepù sa picure. Departe a se simtí mai bine, dlui Thiers 'i erá totu mai reu. „Me simtu in fapta bolnavu", dise elu de repetite ori „Sa ne reintórcemu acasa.

Intrându in odae, Thiers se puse pe o sofa dicendu: „O leaca de odichna o sa-mi prinda bine, voiu cercá sa dormu." Dómn'a si d-siór'a Thiers remasera in apropiere. Dlu Thiers paré a fi cuprinsu de unu somnu liniscitu, care tienù aprópe o óra, cându eata tresara strigându: „Me nadusiescu", apoi lesinà lovitu de apoplecsie (guta). In graba se chiemà unu doctoru. Pre cându sosí acest'a, pacientulu inca nu redobândise simtirile. Respiratiunea slabí din ce in ce mai tare. Lasarea sângelui n'a avutu nici unu resultatu, neivindu-se nici macaru o singura picatura de sânge. „Totulu este perdutu", sioptí mediculu dómnei Thiers. Erá pe la 4 óre dupa amédi. Din acestu momentu puterile parasira pre ex-presidentulu totu mai multu, respiratiunea deveni totu mai rara si pe la 6 óre incetà cu deseversire. Thiers oftà pentru ultim'a data. De cându cu lesinulu, ochii remasera inchisi.

⁂ *(Comitatulu Brasiovului).* Vicecomitele acestui comitatu publica, ca alegerile voru avé locu in 5 l. c. Cerculu electoralu alu cetâtiei Brasiovu va cuprinde cinci subcercuri. Celelalte alegeri se voru indeplini in Feldiór'a.

⁂ *Ratiociniu publicu.* Meseriarii români din Sighisiór'a si giuru avendu in vedere, ca prin acompaniare si insocire ori si ce clasa a unui poporu devine din ce in ce totu mai aprópe de stadiulu perfectiunei si acést'a cu atât'a mai vertosu la ómenii acei'a, cari se tienu de clas'a meseriasiloru, in care ramu noi românii avemu necessitatea imperativa a ne imultí, cá sa nu recademu in neplacut'a positiune, a dá crucerii nostrii câstigati cu multe trude si ostenele totu numai strainiloru, aflara oportunu, a arangiá in sér'a de 30 Iuliu a. c. st. v. o petrecere cu dantiu *in scopulu creârei unei Reuniuni meseriale,* in care scopu salutariu au binevoitu a ne oferí ajutoriu urmatorii p. t. Domni:

Z. Boiu protop. in Sighisiór'a 5 fl., Z. Boiu jun. Ases. consist. in Sibíiu 5 fl. *) Petru Apáthy 1 fl., Nicolau Lop'a 60 cr., Georgiu Gradinariu 60 cr., Albert Maurer

---

*) Pe lânga salutare telegrafica si inscrierea de membru ajutatoriu.

1 fl., Ioanu Morariu 60 xr., Ioanu Araniosi 60 xr., Vasilie Cernea 60 xr., Ioane Siandru 1 fl., Demetriu Perti'a 1 fl., Iosef Teutsch 1 fl., Iosef Szaboszlag 1 fl., Zachari'a Candea 1 fl., Ilie Buzasiu 1 fl., Carolu Brezin'a 60 cr., Zacharie Sioneriu 1 fl., Ioanu Crisianu 60 xr., Ioanu Gheaj'a 1 fl., Ioanu Manoviciu 1 fl., Demetriu Lapedatu 1 fl., Nicolau Maieru 1 fl., Friderich Iakobi 1 fl., Eduardt Martini 1 fl., Titu Gheaj'a 1 fl., Nicolau Doctoru 1 fl., Stefanu Ciceiu 1 fl., Teodoru Mossor'a 60 xr., Moise Fliteru 1 fl., Demetriu Voda Moldovanu 2 fl., Lazaru Brézu 60 xr., Ladislau Berger 60 xr., Ioanu Wagner 60 xr., Nicolau Margineanu 1 fl., Nicolau Ilioviciu 1 fl., Zaharia Tilicea 60 xr., Zacharia Medrea 60 xr., Zacharia Oprea 60 xr., Ioanu Florea 60 xr., Emanuilu Florea 60 xr., Ioanu Bendorfeanu 60 xr.. Haritonu Prescura 1 fl., Iosifu Cristea 1 fl., Theofilu Gheaj'a 1 fl., Constantinu Munteanu 1 fl., Ambrosie Tataru 60 xr., Nicolae Bellu 60 xr., Nicolau Gheaj'a 1 fl., I. Geltch 60 xr., Iosifu Silagi 60 xr., V. Sancasiu 60 xr.

Sum'a: 51 fl. 20 xr.
Subtragendu-se spesele cu 34 „ 44 „
remânu 16 fl. 76 xr.

Subscrisulu Comitetu si tiene de sânt'a datorintia, a aduce in numele fratiloru meseriasi, pre care i privesce acést'a, — p. t. d d. contribuenti intima si cordiala multiamita.

In speranti'a mai multoru incursiuni apromise dej'a, dar' remase fâra resultatulu doritu, s'a intârdiatu publicarea acestui ratiotiniu.

Comitetulu arangiatoriu:

Demetriu Boiu, Nic. Bacisioru, Georgiu Mosor'a, Moise Nicóra, Vasiliu Palosianu.

(†) *Necrologu.* In 23 Iuliu a. c. a repausatu Par. Iaonu *Stanc'a*, parochu gr. or. in Pianulu de susu, protopopiatulu Sasu-Sebesiului, dupa o suferintia grea si indelungata. Pre fericitulu in Domnulu 'lu deplângu: soti'a sea Elisavet'a, fii sei Ioanu, parochu in Vurparu si Avramu parochu in Petrosieni, fic'a Elen'a, fratele seu Nicolae, sor'a sea Mari'a si o multime de consangeni si cunoscuti; 'lu deplânge in fine parochi'a, care a pastoritu-o in tempu de 22 ani, cu credintia si intielepciune.

In 25 acelei luni avù locu inmormentarea intre cantari si rugaciuni dupa renduial'a s. nóstre biserici din partea a 9 preoti si cu Reverendis. domnu protopopu tractualu in frunte care a incoronatu actulu tristu prin o cuventare potrivita vietiei defunctului. Fiei tierân'a usióra si memori'a binecuventata!

⁂ **(Anunciu).** Tocmai acum a esitu de sub presa si se afla de vendiare in tóte librariile: **„Calindariulu bunului economu“** pe anulu **1878** intocmitu de *D. Comsi'a si Eugenu Brote.* Cu mai multe ilustratiuni intercalate in tecstu. Anulu II. Sibiiu. Editur'a tipografiei Ios. Drotleff & Comp.

Cuprinsulu: *Calendarium. Anulu 1878*: Chronologi'a — Paschali'a — Anotimpurile — Sistemulu planetariu alu sórelui — Cele 12 zodii — Intunecimi — Serbatorile si alte dile schimbatóre — Genealogi'a. *Conspectulu terguriloru in Ardealu. Stanu Bolovanu* poveste. *Tóderu si Marind'a. Istori'a suferintiei. Poesii:* Resbunarea lui Statu-Palma — A mea domnie — Semenatorii — Taci ... — Rodic'a — La icón'a sfântului Petru — Cântece populare — Unde-asiu merge — Dupa batae. *Femei'a economului românu. Economi'a câmpului:* Escrementele omenesci — Varulu — Compostulu — Masin'a de semenatu — Cultur'a cartofiloru — Prepararea nutretiului inacritu — Secerisiulu — Timpulu incoltirei si vegetatiunei la diversele plante agricole — Volumulu diverseloru nutretiuri — Greutatea corpuriloru mai indatinate — Greutatea fructeloru si sementieloru mai indatinate. *Economia viteloru:* Tractarea iepeloru inainte si dupa fetare — Diversele nutretiuri — Ingrasiarea porciloru — Capiarea — Câtu timpu pórta animalele agricole. *Pomaritulu:* Altoirea in cóje — Palmet'a — Facerea gropiloru — Fragarulu séu dudulu — Cum sa se culéga pómele? — Uneltele necesare la culesu — Prepararea lictarului. *Vieritulu:* Inlocuirea vitieloru perite — Vitiele cultivate in cordóne — Téscurile si tescuirea. *Stuparitulu:* Impartirea lucrului la albine — Resboiulu trântoriloru. *Legumaritulu:* Despre impartirea gradinei de legumi — Rigolarea — Sobolulu. *Matasaritulu:* Torsulu gogósieloru — Firulu de matasa. *Mijlóce in contr'a unoru primejdii grabnice la ómeni. Mesurile nóue. Post'a. Corespondinti'a telegrafica. Tabele de interese. Literatur'a româna agricola. Varietâti. Anecdote. Anunciuri.*

„Calindariulu bunului economu“ costa 45 cr. (1 leu nou). La 10 esemplare unulu gratisu.

⁂ *(Fóe literara).* Cetimu in “Cur de Iasi“ urmatórele: „Alaturi cu jurnalulu „Foisiór'a Telegrafului Romanu“, care se ocupa mai multu cu stiintiele (agronomie, istorie, linguistica) apare de acum inainte totu in Sibiiu o fóe beletristica ilustrata, cu numele „Albin'a Carpatiloru“. Ortografi'a e mai putienu fonetica de câtu a „Foisiórei“ si sémena intru câtu-va cu cea a „Pressei“ din Bucuresti — daru limb'a e ingrijita si inainte de tóte fói'a contiene mai multu articule originale. Nrulu 1, din 18 Augustu cuprinde urmatórele:

„Amoru si resbunare“ novela istorica;
„La griji“ poesie de I. Al. Lapedatu;
„Constantinu Negri“ biografie, insotita de portretulu patriotului românu;
„Unu studiu asupr'a armatei romane“;
„Mani'a de a face politica“ conversatiune s. a.

Noi ne bucurâmu de propasirea fonetismului in Transilvani'a. Acest'a este unu puternicu mijlocu, pentru a pastrá vechi'a nóstra avere nationala: unitatea in limba si o norma unica in pronuntie.

⁂ *(Mijlocu probatu).* In Michigan s'a aflatu cineva, care s'a oferitu publicului a fi descoperitu unu mijlocu in contr'a visuriloru inspaimentatóre pe lânga mica remuneratie. Acei cari s'au adresatu au primitu respunsulu laconicu: „Nu te culcá.“

⁂ *(Masinile de cusutu).* „Statist. Correspondenz“ publica asupr'a masiniloru in cestiune nesce date interensante si anume: Angli'a produce pe fia-care anu 7,080,000 masini de cusutu, cari reclama bratiele a 100,000 lucratori. Aceeasi se póte dice despre Americ'a, pe cându Franci'a ocupa bratiele a 50,000 lucratori. Prin urmare 250,000 ómeni afla subsistenti'a loru in fabricarea masiniloru de cusutu.

Burs'a de Vien'a.

Din 3/15 Septembre 1877.

Metalicele 5%	65	—
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	70
Imprumut. de statu din 1860 .	112	50
Actiuni de banca	856	—
Actiuni de creditu	220	25
London	117	85
Oblig. de desdaunare Unguresci	78	—
„ „ „ Temisiorene .	77	50
„ „ „ Ardelenesci .	76	50
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	104	90
Galbinu	5	62
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	45
Valut'a nóua imperiale germâna	57	90

Concursu.

Pentru deplinirea postului vacantu de invetiatoritia pentru class'a 1-a si a 2-a la scóla comunala din Orsiovavechia, in comitatulu Severinului, se escrie prin acést'a concursu pâna la 15. Septembre a. c. st. n.

Emolumentele suntu urmatórele: Unu salariu anualu de 400 fl. v. a. si 120 fl. v. a. bani de cortelu.

Cea ce doresce a ocupá acestu postu are recursulu scrisu cu mân'a propria si instruatu cu tóte documentele recerute prin care va avea a dovedi cualificatiunea pedagogica si neincungiurabilu cunoscinti'a limbei germane si romane si numai pentru preferintia incâtu va fi cu potintia si acelei magiare, subscerne pâna la terminulu susu aratatu presidintelui scólei comunale de dupe care apoi póte fi alésa camdeodata pre unu anu numai ca invetiatoritia provisoria si apoi dupa doveditu sporiu dupa aceea cá defenitiva.

Orsiov'a-vechia in 26/14 Aug. 1877.

Presidentulu senatului scolaru
3—3 *Neuwirth.*

Concursu.

La scól'a confes. româna ortod. din Lancramu, protopresbiteratulu Sebesiului sasescu, postulu alu III-lea de invetiatoriu pentru clas'a a II-'a de fetitie, este de ocupatu.

Léf'a anuala deocamdata 150 fl. v. a. ce se va platí in cuartale anticip. din fondulu bisericescu. —

Doritorii de a ocupá acestu postu sa-si astérna petitiunile loru, instruate in intielesulu stat. org., oficiului protopopescu din Sas-Sebesiu, celu multu pâna la 25 Sept., in care di se va face si alegerea.

Lancramu in 28 Aug. 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu protopopulu. 1—3

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei statiuni invetiatoresci la scól'a confessionala gr. res. din Vingardu ppbiteratulu S. Sebesiului se escrie concursu pâna in 25 Sept. 1877 st. v. cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

1. Salariu anualu de 200 fl. v. a.
2. Cortelu cu o pivnitia in edificiulu scólei, si
3. Lemne pentru incalditu 2°.

Doritorii de a imbracá acestu postu au de a-si inaintá la scaunulu protpr. gr. res. in Sebesiu cererile instruite cu urmatórele documente: testimonii despre absolvarea gimnasiului de josu, a cursului pedagogico-teologicu, despre cunóscerea cantâriloru bisericesci si de cualificatiune pâna la susu pusulu terminu.

Vingardu, 15 Augustu 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu ppbiterulu.
3—3

Nr. 67.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III. Cetatea de Balta, protopresbiteratulu Ternovei inferióre, cu care suntu impreunate emolumentele urmatóre:

Portiune canonica de 22 jugere 867° aratóre si fenatiu, tacsele statorite de sinodulu protopresbiteralu, câte un'a di de lucru cu palm'a dela 120 familii, totu dela acelea familii câte un'a ferdela de cucuruzu sfarmitu.

Concurentii au a trimite suplicele loru instruate in sensulu statutului organicu si conformu dispositiuniloru sinodali pentru regularea parochieloru pâna in 25 Septembre a. c.

Deagu, 25 Augustu, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

D. de Tamasiu m. p.
2—3 adm. prot.

Nr. 32/1877.

Concursu.

Devenindu parochi'a de clas'a a III-a **Paclisi'a** in protopresbiteratulu Albei-Iulie vacanta, se escrie concursu pâna la 18 Septembre a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

1 Venitele stolari indatinate si regulate in sinodulu parochialu din 24 Iuliu 1877.

2. Pamentu aratoriu de 5 jugere si fenatiu 1 jugeru 297 °☐.

3. Casa pentru locuintia se va inchiriá din cass'a bisericei, pâna cându supr'a-edificatele reposatului parochu, se voru platí familiei.

4. Dela aprópe 200 familii, câte o diua de lucru, si un'a ferdela de cucuruzu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia se-si astérna petitiunile sele conformu stat. org. la subscrisulu pâna in 18 Septembre a. c. cându va fi si alegerea.

Alb'a-Iuli'a, 21 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alesandru Tordasianu m. p.
ppbiteru gr. or. de
3—3 Alb'a-Iuli'a.

Nr. 142.

Concursu.

Pe temeiulu emisului preaveneratului consistoriu archidiecesanu din 2 Iuniu 1877 Nr. 704. B, se escrie inca odata concursu pentru ocuparea statiunei parochiale clas'a a III. din comun'a nóstra Cârn'a cu terminulu pâna la 25 Septembre.

Emolumentele suntu:

1. Gradin'a de 618° cu progadi'a de 1200°
2. Aratura peste 2 jugere cu pamentu de unu caru de fenu la câmpu
3. dela 160 familii câte o ferdela de cucuruzu in grauntie séu in loculu acestei'a o feria (védra) de mustu si câte o di de lucru, si
4. Stolele indatinate si incâtu-va si regulate.

Doritorii de a concurge la acést'a parochia au a-si inaintá cererile loru instruate dupa prescrisele stat. org. pâna la terminulu preatinsu scaunului protopr. alu Sebesiului.

Sebesiu, 25 Augustu 1877.

In contielegere cu comit. poroch.

I. Tipeiu m. p.
2—3 Prot.

Nr. 127.

Concursu.

Pentru ocuparea a trei posturi invetiatoresci in protopresbiteratulu Cetâtiei de piétra prin acést'a se escrie consursu cu terminu pâna in 18 Septembre a. c.

Emolumentele impreunate cu aceste posturi suntu:

1. La scól'a confesionala din Vim'a mica cu salariu anualu 105 fl. v. a.
2. Selniti'a cu salariulu anualu de 60 fl. v. a.
3. Secatur'a cu salariulu de 60 fl. v a. cuartiru si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá vreunulu din aceste posturi au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu „stat. org.“ pâna la terminulu susu disu per C. Monostoru la oficiulu protopresbiteralu gr. or. in Carpinisiu.

Carpinisiu, 16 Augustu 1877.

In contielegere cu respectivele comitete parochiale.

Iaonu *Siovrea* m. p.
3—3 adm. ppresbit.

Nr. 193 prot.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu devenitu vacantu la scól'a gr. or. româna din comun'a Sohodolu in Branu, protopresbiteratulu Branului, se escrie concursu cu terminu pâna la 25. Septembre a. c.

Emolumentele suntu: 140 fl. v. a. pentru scól'a ordinaria si 10 fl. v. a. pentru scól'a de repetitia pe anu.

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. Preaonoratului domnu protopopu alu Brasiovului I. si administratoru alu tractului protopresbiteralu alu Branului, Iosifu Baracu in Brasiovu, dovedindu ca au absolvatu celu putienu 4 clase gimnasiale; cei ce sciu si cântarile bisericesci voru fi preferiti.

Sohodulu 12 Augustu, 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu dlu protopresbiteru.

Leontinu *Puscariu* m. p.
3—3 Parochu si presiedinte.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 18.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Dumineca si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a.; iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 71. ANULU XXV.

Sibiiu 8|20 Septembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Deputati alesi la congresu.

In archidiecesa:

Cerc. I. Sibiiu protop. Ioanu *Hanni'a*; cerc. II. Sebesiu, protopr. si ases. consist. Moise *Lazaru*; in cerc. VII. S. Regenu, Protosinc. Nicanoru *Fratesiu*; in cerc. VIII. Mediasiu, Archim. si Vicariu aeppescu, Nicolau *Pope'a;* in cerc. IX. Fagarasiu, Protosinc. Dr. Ilarionu *Puscariu*.

In dieces'a Caransebesiului:

In cerc. Caransebesiului, protopr. *Andrieviciu*; in cerculu Mehadiei, paroch. *Miulescu*.

Resbelulu.

Sibiiu, 5/19 Septemvre.

Situatiunea e nechimbata. Decisiunea la *Plevn'a* n'a urmatu inca. Despre evenimentele din 13 si 14 a l. c. telegraféza Marele principe *Nicolae* din *Poradim* urmatórele: Eri (14 Septemvrie) diu'a amu revediutu positiunile, amu alesu locuri noue pentru baterii si amu recunoscutu positiunile inimice, si n'amu avutu deci timpu pentru a telegrafá. In 13 l. c. tóta diu'a si in 14 pâna la 6 óre sér'a bateriile nóstre au bombardatu *Plevn'a*. Turcii nu respundéu; paru a crutiá obusurile loru pentru o eventuala repetire a asaltului. In 14 l. c. la 6 óre sér'a turcii au inceputu o bombardare crancéna a redutei *Gricicz'a*, pe care intr'unu târdiu au atacat'o, inse ei au fostu respinsi de reservele nóstre si cele române. Tóta afacerea a tinutu 3 ¼ óre. Astadi continuâmu a bombardá fortificârile inamice. Cetatea arde. — Dupa stirile primite in 14 c. sér'a, suntu cu totulu raniti, dela 7 Setpemvrie incóci 239 oficieri si 9482 soldati. Numerulu mortiloru, circ'a 3000, nu este inca posibilu a-lu precisá. Perderile nóstre totale suntu circ'a 300 oficeri si 12,500 soldati. *Armat'a româna* a perdutu pâna in 14 l. c. diminéti'a 60 oficieri si 3000 soldati morti si raniti. Spiritulu armatei nóstre si a celei române este escelentu. *Tenerile trupe române au luptatu fórte bine.* In tóte cele-lalte locuri ale câmpului de resbelu este totu cá si mai inainte, in linisce".

Din acésta depesia oficiala se vede ca perderile armatei russo-române au fostu fórte mari. Golulu ce l'au lasatu acesti 16,000 râniti si morti este dejá umplutu prin sosirea divisiunei 26 de infanteria si a divisiunei 2 de garda pe câmpulu resbelului. Aceste dóue divisiuni numera preste 28,000 soldati.

Colónele dela *Rusciucu* au ajunsu in nemijlocita apropiere. Turcii ocupa malulu stângu alu riului *Lom*, pre cându rusii apara malulu dreptu alu riului *Iantr'a*. Avantgardele ambeloru trupe se ciocnescu adese si in timpulu din urma au avutu locu si lupte de recunóscere. Este probabilu ca batali'a principala intre armat'a Marelui principe-clironomu si intre Mehemet-Ali va fi in dilele aceste.

Eri si alalta-ieri se respândise sgomotulu ca *Suleiman-pasi'a* aru fi luatu fortulu *Nicolai* in defileulu Sipc'a, si rusii s'aru fi retrasu. Erá mare bucurie intre fratii turciloru, tóte foile magiare cântau osan'a. Astadi biroulu de corespondintie comunica ca unu atacu alu turciloru in contr'a fortului Nicólai s'a *respinsu* dupa o lupta de 9 óre cu mari perderi.

D. Lachmann corespondinte alu diareloru *Bund* din Bern'a si alu *Gazetei Chicago* (Americ'a) ne adreséza urmatórea epistóla:

Griviti'a, 29 Augustu (10 Sep.) 1878.

Atasiatu de cinci septemâni pe lânga divisiunea IV-a d-lui colonelu Anghelescu, in calitate de corespondinte alu diareloru *Bund* din Bern'a si *Gazetei oficiale din Chicago* (Americ'a) amu avutu in diu'a de 27 Augustu ocasiunea d'a constatá valórea morale a bravei armate române. Fiindu insumi oficiaru intr'o armata straina, credu ca apretiarea mea póte avé óre-care valóre, de vreme ce amu destula esperintia din timpurile trecute, cându amu avutu si eu onórea d'a luptá cu arm'a in mâna.

Timpulu nu-'mi permite a ve dá amenunte; me voi margini dar' numai in a ve comunicá idei'a ce amu capetatu despre tener'a armata româna.

D. locot.-colonelu Voinescu, siefulu statului maioru alu divisiunei IV, erá insarcinatu a face o recunóscere cu regimentulu alu 15-lea de dorobanti, batalionulu alu 2-lea din regimentulu alu 5-lea de linia si o sectia de artileria.

Eu chiaru m'amu alaturatu pe lânga compani'a 5-a din regimentulu alu 5-lea cu care amu intratu in lini'a de tiraliori. Dupa putine momente ne primesce unu focu, cum n'amu vediutu nici la Solferino, nici la Custoz'a, dar' lantiulu tiralioriloru se tienea neclintitu. O ordine perfecta domniá in tóte colónele, cari inaintau pasu cu pasu spre redut'a cea mare.

In apropiare de 1000 metri, Turcii aruncau ó plóia de proiectile asupr'a colóneloru nóstre, inse toti dela micu pâna la mare erau la inaltimea sacrei loru misiuni.

Dupa 2 óre de lupta turcii erau isgoniti dintr'o reduta, pe care o luasera dorobantii cu baionet'a.

Mi-aru trebui multu timpu cá se ve numescu pe toti bravii; me marginescu dar' a ve spune numai ca locot.-colonelu Voinescu impreuna cu d. capitanu Groz'a din Statulu-maioru au statu necurmatu in focu, dându ordine in stâng'a si in drépt'a unde erá trebuintia.

S'au distinsu asemenea capitanulu Pruncu, Rosianu si maiorulu Iarc'a din regimentalu 5-lea, comandatu de bravulu colonelu Boronescu, acum siefulu brigadei II. La dorobanti, colonelulu Pretrovanu, maiorulu Lec'a si altii, séu mai bine disu toti.

Diu'a de 27 a fostu diu'a ceremoniei botezului infanteriei române. Nici odata n'asi fi crediutu se vedu atâta bravura la o trupa, care pâna acum n'a cunoscutu foculu.

Astadi amu ferm'a convingere ca armat'a româna merita a fi pusa lânga ori-ce alta armata a Europei si ori-cine póte fi mândru de soldatii si oficiarii ei cari au datu probe atâtu de stralucite de vitejia.

Nu mai mentionezu artileri'a, câci valórea ei este destulu de cunoscuta.

D. Colonelu Angelescu póte fi fericitu ca comanda astu-felu de soldati.

Ve adresezu acestea, rogându-ve a-le dá publicitatii, fiindu o datoria pentru mine se relatezu unu faptu la care amu fostu marturu ocularu lânga bravii soldati români.

Lachmann,

Coresp. la *Bund* si la *Gazet'a de Chicago*. „U. p. A."

Joi, 25 Augustu, M. S. Domnitoriulu a plecatu dela cuartirulu seu generalu din Poradim la cuartirulu A. S. I. Marele Duce Nicolau la Radeniti'a.

In urm'a intielegerei stabilite intre ambii comandanti, M. S. Domnitoriulu e datoriu cá, preste nópte, trupele armatei de Vestu sa mérga inainte spre a ocupá positiuni in fati'a Plevnei.

A dóu'a di, 26 Augustu, la 5 óre de diminétia, bateriele ruse si române au deschisu foculu asupr'a liniei de intariri a reduteloru si retransiamenteloru turcesci, si tunurile inimice au respunsu indata.

O canonada din cele mai viue s'a incinsu indata pe valea si pe inaltimile dimpregiurulu Plevnei.

La órele 7 de diminétia, M. Sea Domnitoriulu, insocitu de suit'a sea, a mersu de a inspectatu positiunile trupeloru. E. S. locotenentulu generalu Zatow, siefulu de statu-majoru generalu alu armatei de Vestu, impreuna cu statulu-majoru generalu, a intempinatu pe Inaltimea Sea si l'a insocitu in acésta inspectiune. D. generalu Cernatu, comandantulu armatei de operatiune române, impreuna cu statulu-majoru generalu românu, a sositu asemenea si a raportatu Inaltimei Sele despre mersulu actiunei spre partea trupeloru române.

Pe la amédi, a sositu M. S. Imperatorele si A. S. I. Marele Duce Nicolau, impreuna cu suitele Loru. Majestatea Sea si A. S. imperiala au asistatu la lupt'a de artileria care se urmá cu mare vigóre din ambele pârti. Canonad'a a urmatu in totu cursulu dilei; spre séra M. S. Imperatorulu si Marele Duce s'au intorsu la cuartirulu Loru, ér' I. S. Domnitoriulu, dupa ce s'a incredintiatu de efectulu produsu de artileria asupr'a positiuniloru inimice, s'a intorsu sér'a la cuartirulu seu din Parodim. Foculu baterieloru ruso-române a continuatu si preste nópte, spre a impedecá pe inimicu de a repará stricaciunile produse in intaririle sele.

Sambeta, 27 curentu, M. S. Domnitoriulu s'a dusu de diminétia si a inspectatu positiunile armatei române. Apoi Inaltimea Sea a venitu la centru, unde s'a intalnitu cu M. S. Imperatorulu si cu Marele Duce Nicolau.

Foculu artileriei a continuatu cu energia si in acésta di. Unele din bateriele române, avendu ordinu a inaintá rapede in positiune nu avusesera tempu a se retransiá si au trasu câtava vreme descoperite. Cu tóte acestea ele si-au facutu datori'a cu precisiune, tirulu loru a fostu din cele mai precise si au atrasu laude din partea tuturoru. De-si foculu a fostu fórte viu, perderile suferite de trupele nóstre in aceste dile au fostu minime. Armat'a româna a avutu unu artileristu rânitu. In trupele rusesci perderile au fostu ce-va mai simtitóre, intre cari unu colonelu de artileria ucisu.

Spre séra s'a observatu ca un'a din bateriele turcesci nu mai ripostá focului nostru. O colóna de atacu s'a indreptatu imediatu spre dens'a, si ajungendu in bateria a gâsit'o abandonata. Turcii transportasera cu mare graba tunurile din tr'ens'a. Trupele imperiale rusesci, pornite spre a atacá acea bateria, au luatu imediatu posessiune de dens'a. M. S. Imperatorulu s'a intorsu sér'a la cuartirulu seu, ér' I. S. Domnitoriulu impreuna cu A S. I. Marele Duce Nicolau s'au indreptatu spre Poradim.

In nóptea de 27 spre 28 Aug., regimentulu alu 13-lea de dorobanti si o bataliune din regimentulu alu 5-lea de infanteria de linia, au esecutatu unu atacu asupr'a unui retransiamentu turcescu. Dupa o impuscatura fórte viua din partea inimicului, sustienuta prin focuri de srapnelu trase din bateriele sele, turcii au parasitu retransiamentulu care a fostu luatu de trupele nóstre, si in care s'au mantienutu cu tóte incercârile facute spre a i-'lu luá inapoi. Acésta intreprindere a fostu esecutata cu vigóre si cu unu aventu admirabilu de tenerile nóstre trupe, cari inaintau la atacu cu resolutiunea si cu bravur'a unei trupe dejá incercate in focu. De-si scurta, lupt'a a fostu insa destulu de sângerósa, ceea ce dovedesce vioiciunea ei. Perderile inimice nu s'au pututu bine constatá, câci elu s'a grabitu a luá cu densulu cea mai mare parte din mortii si rânitii sei. Din partea trupeloru române avemu a inregistrá 16 morti si aprópe 100 râniti, apartienendu regimentulu alu 13-lea de dorobanti, batalionului din regimentulu alu 5-lea de infanteria si unei baterii calarétia, care a sustienutu ataculu. Capitanulu Mortiunu, din alu 13-lea de dorobanti, locotenentii Marinescu, din alu 5-lea de infanteria, si Hartel, din bateri'a calarétia, au fostu raniti.

Acestu primu faptu de arme alu ostasiloru români si-a trasu laude din partea armatei imperiale si a escitatu unu mare entusiasmu in rendurile ostirei nóstre.

Dumineca, 28 Augustu, I. S. Domnitoriulu a mersu de a visitatu la ambulantia ranitii români in lupt'a din nóptea precedenta. Apoi Mari'a Sea s'a intorsu inaintea positiuniloru, unde a intâlnitu pe Majestatea Sea Imperatorulu si pe A. S. I. Marele Duce Nicolae. Ací, Augustulu Monarchu a esprimatu Suveranului nostru felicitatiunile Sele pentru viteji'a aretata de trupele române. Majestatea Sea imperatorulu a insarcinatu apoi pe adjutantulu Seu, principele Demidoff Lapuchin, de a merge in liniile române si a transmite regimentului alu 13-lea de dorobanti, batalionului din regimentulu alu 5-lea de infanterie si bateriiloru românesci augustele Sele felicitatiuni pentru purtarea loru in aceste trei dile de lupta.

La dejunulu care s'a luatu pe câmpu de Majestatea Sea imperatorulu, impreuna cu A. S. I. Marele Duce Nicolae si cu I. S. Domnitoriulu, cu suitele Loru, Suveranulu tuturoru rusiloru a ridicatu unu toastu in sanatatea armatei române. M. S. Domnitoriulu a respunsu purtându in sanatatea armatei imperiale, care va stimulá aventulu de vitejie in armat'a româna. Apoi, imperatorulu a binevoitu a dá ordinu a se distribuí 50 de cruci ale ordinului sântului George soldatiloru din bataliónele si bateriile române cari luasera parte la lupta, câte dóue cruci de fia-care companie din regimentulu alu 13-lea de dorobanti si din batalionulu regimentului alu 15-lea de infanterie, câte dóue cruci asemenea de fiia-care baterie de artilerie, iéra pentru bateri'a Nr. 5, care erá cea mai inaintata si se mantiené sub foculu incrucisiatu alu bateriiloru inamice. Majestatea Sea ordonà a se distribuí 4 cruci ale sântului George acestei brave baterii.

M. S. Domnitoriulu, merse in persóna spre a o esprimá trupeloru cari fusesera in focu domnésc'a Sea multiamire, si trupele 'Lu salutara cu entusiaste aclamatiuni. Domnitoriulu decorà drapelulu regimentului alu 13-lea de dorobanti cu crucea ordinului „Stéu'a Romaniei“, pentru bravur'a acestui regimentu.

Canonad'a urmà cu cea mai mare vigóre, in totu cursulu dilei de 28 Augustu sub ochii Majestâtiei Sele imperatorulu Russiei si ai A. S. I. Marelui Duce Nicolae, si sub comand'a directa a comandantului siefu alu armatei de vestu, M S. Domnitoriulu. In acésta di bateriile ruse si române câscigara necontenitu terâmu inaintându spre inamicu, si restrângendu cerculu de guri de focu, care incungiura si bate positiunile sele puternicu intarite.

Pe la órele 4 dupa amédi, unu detasiamentu de foculu artileriei nóstre, facù o recunóscere in tiraliori spre redut'a cea mare din liniile turcesci. Inamiculu, crediendu intr'unu atacu din partea nóstra, scóse imediatu din reduta trupe de infanterie, unu focu viu se incinse intre ambele trupe câte-va minute, si scopulu recunóscerei, care erá de a vedé ce fortie are inamiculu spre a protegiá redut'a, fiindu atinsu, tiraliorii nostri se repliara in ordine, si infanteri'a turcésca se retrase. Imperatorulu, Marele Duce Nicolae si Domnitoriulu se inturnara spre séra la cuartierele Loru, iér' foculu artileriei continuà tóta nóptea.

„Mon.“

Eveneminte politice.

Diet'a Ungariei s'a deschisu in septamân'a trecuta. Aru cugetá omulu ca lucrulu celu dintâiu care are a preocupá diet'a aru fi ingrigirea de interesele materiali ale patriei. Din raporturile ce le avemu, vedemu ca partea cea mare este absorbita de politic'a esterna. Dupa o fóia din Budapest'a bugetulu pe anulu 1878 nici nu va ajunge in anulu acest'a la desbatere, regimulu nu este inca gat'a cu proiectulu.

Sa fimu drepti. Unu proiectu care atinge tiér'a, se dice ca aru fi maturu de a se luá in desbatere. E proiectulu de unu codice penalu unguresc. Comissiunea insarcinata cu elaborarea projectului róga pe regimu sa ingrigiasca cá legile sa fia odata identice in intregu teritoriulu Ungariei in ceea ce privesce persónele precum si crimele contr'a regelui si statului si dreptului internatiunalu.

Asiá dara aru fi ce-va si de ale casei intre preocupârile ómeniloru din fruntea tierei.

Cu tóte aceste, déca este adeveratu ce spune „Közvélemény“, ministrulu Tisz'a a fostu cuprinsu de adeverata indignatiune, cându a disu in sâmbat'a trecuta, pe coridorulu dietei: „se pare ca a nebunitu tiér'a intréga“ (ugy latozik az egész ország megbolondult). Indignatiunea a causat'o nemijlocitu anunciarea a cinci interpelatiuni in cestiunea orientului.

Ministrulu inse póte sa se mângaie ca nu tóta tiér'a este rapita de spiritulu in care suntu facute interpelatiunile. Chiaru si in Budapest'a suntu diurnale cari au curagiulu a se deosebí de foi cá „Pesti Naplo“, „Nemzeti Hirlap“, „Egyetértés“ si asiá mai departe si déca aceste ceru resbelu contr'a Russiei in aliantia cu Turci'a, „Pester Journal“ este acel'a care spune ca magiarii suntu intr'unu paroxismu nascutu din pré marea ingrigire de esistinti'a loru propria. Acést'a fóia deplânge impregiurarea, ca magiarii cu hegemoni'a loru au instrainatu nationalitâtile. Consecuenti'a de aici este ferberea cea mare intre natiunalitâti pe cându aru fi o fericire pentru Ungari'a, déca dela Carpati pâna la Adri'a aru formá tóte popórele o columna tare scutita sub flamur'a libertâtiei si a egalei indreptatiri.

Budapest'a, 16 Septemvre.

Apoi sa nu fimu noi mandri? In tóta lumea, nici in Angli'a, parlamentele nu facu atât'a politica inalta câta se face la noi. Abiá s'au deschisu portile dietei, abiá s'au asiediatu cei putieni deputati câti sosisera pe bancele loru si o plóia de interpelatiuni in cestiunea orientului. Bar. Appony, E. Simonyi, Helfy, Irányi si bar. L. Simonyi au fostu in siedinti'a de Sambata eroii dilei.

Apponyi, celu dintâiu interpelantu, se simte obligatu a aduce tributulu de simpathía pentru eroicele armate turcesci, cari 'si vérsa sângele pentru resturile *ecuilibrului* europénu. Cere a i se clarificá ce positiune are sa ia guvernulu fatia cu frângerea pâcei din partea Serbiei? intréba cum este cu program'a de a sustiené pacea si in sfersitu de a localisá resbelulu si nu cum-va regimulu a intielesu a urmá o politica de destructiune si cuceritóre? Din aceste considerante si din causa ca intrarea Serbiei in actiune aru vatemá sfer'a intereseloru Ungariei, intréba: este adeveratu ca oficiulu nostru esternu a impedecatu mesurile preventive ale portiei contr'a unui atacu serbescu; are de gându guvernulu a impedecá *cu tóte mijlócele* intrarea Serbiei in actiune?

Alu doilea interpelantu, E. Simonyi, se arunca asupr'a oficiului de esterne fâra picu de mila si-lu inculpa ca a purtatu o politica siuvaitóre si nehotarita, dupa carea nu se póte orientá nimenea; cere asiá dara, interpelantulu, esplicâri asupr'a politicei.

Alu treilea, Helfy, se ocupa numai cu atrocitâtile rusiloru in Bulgari'a, vrendu sa scie, déca oficiulu nostru de esterne a reclamatu la puteri si intréba ca adeveratu este, ca oficiulu nostru de esterne s'a alaturatu la reclamatiunea oficiului de esterne germanu pentru asiá numitele atrocitâti turcesci?

Alu patrulea, Irányi, intréba, déca esista aliantia intre imperatii Austro-Ungariei, Germaniei si Russiei, in scrisu séu verbalu si cari suntu conditiunile?

Interpelatiunea a cinci'a, a bar. Simonyi, e de un'a si aceeasi natura cu a lui Irányi, afara ca Simonyi o a sciutu face mai picanta si mai umoristica.

Nu este tocm'a de multu, cu ocasiunea inmormentârei marelui barbatu de statu din Franci'a, A. Thiers, s'a intemplatu ca diet'a Ungariei a voitu sa depuna o coróna de immortelle pe sicriulu defunctului. Spre acestu sfersitu presied. dietei s'a adresatu la ambasad'a austro-ungurésca in Parisu sa representeze dens'a prin vre-unu membru alu ei diet'a si sa i indeplinésca dorinti'a. Ambasad'a respunde intr'unu târdiu, ca ea cá atare nu póte participá la demonstratiuni (?), dara va eruí unu individu, care sa póta depune corón'a pe cosciugulu defunctului. Asiá s'a si intemplatu A eruitu pre unu anumitu d. *Brindz'á*, care petrece de multi ani in Parisu si se ocupa cu afaceri de comerciu si de specula.

Fiindu-ca acestu faptu nu este scornitu si nici asiá vechiu, dlu Simonyi 'lu si folosesce in motivarea interpelatiunei sele. Densulu cá si opiniunea publica este neliniscitu de alianti'a celoru trei imperati pentru-ca precum densulu asiá si opiniunea publica nu-i cunósce natur'a. Se póte, adauge interpelantulu sarcasticu, ca oficiulu nostru de esterne nu este bine informatu despre tóte. Caus'a póte fi ca in Petersburg avemu dóra unu ambasadoru turcofilu si in Constantinopole unulu russofilu; cu tóte aceste s'aru gasí si in afacerea acést'a momentuósa unu Brindz'a, care sa servésca cu informatiuni esacte.

Lumea astépta cu nerabdare respunsulu la interpelatiunile aceste, dar' totu ea, adeca lumea si dice de pe acum, ca respunsu hotaritu regimulu nu póte dá, decâtu déca va respunde negativu.

Interpelatiunile aceste, ori voru fi respunse ori nu, hotaritu séu nehotaritu, zugravescu de ajunsu inchietudinea politiciloru nostri. Ele suntu numai continuarea rescoliturei unui nuoru de pulvere in pressa in urm'a toastului din Casiovi'a, rostitu de Maj. Sea in 11 Septembre, care nuoru nici astadi nu s'a asiezatu cu totulu. Fapt'a credu ca vi este dejá cunoscuta, de aceea nu ve mai intretienu despre ea.

Pe cânndu corespondentii foiloru de aici de prin tienuturile din patri'a ne intretienu cu descrieri despre serbatoresci manevre, cei din afara raportéza pe di ce merge versâri de sânge totu mai infioratóre. Plevn'a, acelu orasielu neinsemnatu din Bulgari'a, a devenitu unu molochu nesatiosu, care a inghititu pana acum dieci de mii de ómeni.

Românii inca iau parte la acésta opera sângerósa si, dupa cum spunu tóte foile impartiale, cu o bravura ce suprinde pe tóta lumea. Românii potu fi mândri, pentru-ca ei si-au eluptatu partea loru, loculu intre armatele natiuniloru celoru vii in Europ'a. Mai multu ei nu potu face. Surprinderea acést'a a zapacitu aici multa lume. Ti s'aru parea ca suntu ómeni cari se bucura de bravur'a româniloru, pentru-ca nu suntu slavi, si pentru ca se dovedescu unu factoru care póte fi de multu folosu la deslegarea definitiva a cestiunei orientului. Vine inse ambitiunea natiunala de hegemonia si strica totulu. De aceea sa nu ve mirati cându intr'o di cetiti in foile de aici bine de români si intr'alt'a in modulu celu mai trivialu.

Biseric'a protestanta din Ungari'a si Transilvani'a va intruni pre toti superintendentii sei la Miskoltzi pe 19 Septembre a. c. Aci voru fi intrunite capeteniele luteraniloru, calviniloru si unitariloru intr'unu sinodu. *ω.*

Revist'a diurnalistica.

Cetimu in „Telegrafulu“:

„Die Presse“, diuariu oficiosu alu guvernului din Vien'a, vorbindu despre proclamatiunea principelui Carolu si despre alianti'a nóstra cu Russi'a, avendu negresitu inainte-i si succesele repurtate de români la Plevn'a pâna in diu'a de 29 Augustu, se esprima in terminii urmatori:

„ . . . . . In ori-ce casu, proclamatiunea principelui Carolu va lingusí mandri'a natiunala a româniloru pâna la vanitate si-i va consolá de sacrificiele cele sângeróse ce i-au costatu chiaru primele dile ale aliantiei. In cuartirulu generalu rusescu acestu documentu admirabilu n'a pututu fi bine primitu; chiaru in Russi'a, limbagiulu aliatului, pe care se obicinuisera sa-lu privésca dejá cá pre unu vasalu supusu alu marelui imperiu slavu, nu va produce tocmai o placere mare.

„Europ'a va stá totu atâtu de indiferenta cá pâna acum si fatia cu acésta nóua fasa a politicei române. Sórtea finala a Romaniei va fi regulata nu de decisiunile cameriloru si ale ministriloru ei, nu de resolutiunile principelui ei, ci in areopagulu puteriloru celoru mari. Déca Romani'a va probá de faptu „ca nu trebue sa se mai sprijine totu-déun'a pe umeri straini, ci trebue sa conteze pe propriele ei puteri, pe vitalitatea ei“, ca posedà in adeveru destula târia spre a indepliní missiunea sea la gurile Dunarei, spre a contribuí la restabilirea ordinei si a stabilitâtiei in orientu, atunci Europ'a aru putea sa salute acést'a cá unu castigu alu resbelului actualu orientalu. Déca luptele care se voru dá dilele acestea in fati'a Plevnei sub comand'a principelui Carolu si cu concursulu armatei române, voru probá ca sfortiârile si ostenelile cele inteligente ale principelui au fostu in stare sa transforme ostirea romàna intr'unu corpu de armata in stare de a opune o resistentia seriosa celu putienu primei navaliri a unui rivalu, vina elu dela Nordu séu dela Sudu, apoi si acestu faptu 'lu va tiené Europ'a cu satisfactiune in séma. Ea va vedea in acést'a o garantia, ca acestu micu statu de rasa latina alérga cu zelu la indeplinirea missiunei sele, adeca la formarea la gurile Dunarei, a unei stavile intre puterea slava dela Nordu si intre triburile rude ei din triunghiulu ilirianu.

In Bulgari'a de sudu spânzuratórea crestiniloru continua, si déca sângerosii judecatori ai Portii aru putea sa-si mai continue câtu-va timpu oper'a loru, apoi atunci natiunea bulgara despre sudulu Balcaniloru aru dispare cu totulu. Pe lânga depesi'a din Adrianopole pe care amu publicat'o eri si care ne anuntia spânzuratórea in Adrianopole a 57 bulgari, mai gasimu in *die Presse* din Vien'a o scrisóre totu de acolo, cu dat'a de 1 Septembre, din care estragemu urmatórele:

„Trei-dieci si trei persóne au fostu spânzurate astadi, si in fia-care au locu noi spânzurari. Justiti'a alege acum pe ómenii cei mai avuti si mai onesti si le confisca averile. Optudieci dintre cei mai considerabili locuitori din Karlov'a au fostu spânzurati aci; toti acesti'a, fiindu convinsi de neculpabilitatea loru, nu fugisera.“ Despre aceste acte rusinóse si miserabile nu se dice nimicu si nu domnesce nici o intristare prin cercurile filoturcesti care se ocupa cu scóterea fotografiiloru turciloru raniti, iéru jidanii dela *„Neue freie Presse“* 'si-au umplutu gur'a cu lire turcesci, pâna un'a alta, si tacu mâlca.

In privinti'a vederiloru lui Thiers asupr'a resbelului orientalu, ne da lamuriri o scrisióre a repausatului, adresata la 8 Augustu istoricului englesu Henry Neeve si pe care o publica Times. „Europ'a—scrie Thiers,—a fostu neindulgenta câtra turci, câci justiti'a si adeveratulu interesu alu ecuilibrului generalu de putere, erá de partea loru. Voru fi motive seriόse de a regretá singuratatea in care ei au fostu lasati. Dicu acestea spre onórea intielepciunei si a departatei prevederi. In interesulu pacii este vrednica de doritu o solutiune grabnica. Eu nu vediu inca mijlócele spre a ajunge la acést'a, câci rusii cei invinsi voru cere mai multu de câtu rusii cei invingatori. Me temu fórte multu de consecintiele unei a dóu'a campanii, câci cea de anulu acest'a nu-mi pare a „Orientului.“

„Mesagerulu Vienei“ publica unu articolu din care estragemu urmatórele pasagie:

„S'a repetatu adesea, dela inceputulu complicatiuniloru orientale, ca a venitu momentulu pentru Germani'a de a platí Russiei datori'a de recunoscintia. Nu scimu déca in cercurile oficiale germane s'au impartasitu aceste idei totu atâtu de nobile câtu si de putienu respândite in generalu; dar', dupa manier'a cum se petrecu evenimentele, s'aru crede mai bine ca dlu Bismarck voiesce, din contra, sa-si creeze drepturi la recunoscinti'a Russiei si a o face obligat'a sea. Acést'a aru fi unu mijlocu de a o tiené sub dependinti'a sea; si, fiindu-ca ea va iesí sleita din lupt'a actuala, spre a jucá rolulu de satelitu alu Germaniei, acést'a va aparea atunci Europei, escortata de doi sateliti miscându-se cu ingrigire in orbit'a sea si insotindu tóte evolutiunile sele cu o grija piósa, adeca imperiulu rusu si celu austro-ungaru.

„Este siguru ca Germani'a aru vedé cu regretu pe Austro-Ungari'a scapându de legaturile de dependintia relativa in care se afla angagiata dupa Sadov'a. Invingerea complecta a rusiloru, sfarâmarea momentana a Russiei aru fi ajutatu visibilu imperiulu dunareanu a reluá in Europ'a o positiune demna de gloriosulu seu trecutu. Acést'a trebuie impedecata cu ori ce pretiu. Russi'a se sufere esiecuri spre a fi moralu si materialu slabita, este bine; cá Russi'a sa fia umilita si batuta pâna in punctulu de a-si perde tótainfluinti'a si totu prestigiulu seu, aru fi prea multu. Astfeliu se rationéza celu putienu la Berlinu. Si, plecându dela acésta idee, se procedeaza in consecintia, cu logic'a si cu hotarirea cari presida, trebuie sa o recunóscemu, la tóte actele cancelarului de feru . . . „.

Dupa ce face alusiune la actele cari paru a atestá reau'a vointia a Germaniei, in privinti'a Turciei, *„Mesagerulu Vienei“* conchide astfeliu:

„Germani'a se prepara de a interveni in curendu pentru incheiarea unui armistitiu. Noi o credemu fâra indoiala. A negociá pentru restabilirea pâcei, cum o face Angli'a, aru fi reu. Nici un'a nici alt'a din pârtile in lupta nu aru puté in aceste momente sa adopte o pace, care, fortiamente, nu aru satisface pe nici un'a. Unu armistitiu, din contra, va fi primitu de o parte si de alt'a cu recunoscintia, nu numai cá unu mijlocu de a reparà fortiele, dar' mai cu séma cá o escelinte ocasiune de a iesí dintr'o positiune falsa. In timpulu armistitiului, turcii, a câroru onóre militara aru fi satisfacuta, aru puté se implinésca reformele ce au crediutu ca trebuie sa refuse Russiei care prea vorbiá cá stapâna suverana. Si acést'a, din parte-i, obtienendu indirectu câte-va concesiuni, va puté sa repuie sabi'a in téca.

„Care aru fi atunci situatiunea Germaniei, care aru prepará acestu resultatu! Atunci va vedé Europ'a câtu o costa indiferinti'a ei in faci'a lupteloru din orientu. Atunci va intielege ea reulu ce a comisu lasându a se sfarimá Franci'a in 1870.“

Nr. 4 — 1877

Dela presidiulu reuniunei invetiatoriloru români gr. or. din dieces'a Caransebesiului.

Invitatiune

Subsemnatulu presidiu alu reuniunei invetiatoriloru rom. gr. or. din dieces'a Caransebesiului, prin acést'a are onóre a convocá un'a siedintia de comitetu, care se va tienea la *Bocsi'a montana* 18|30 Sept. a. c. si in dilele urmatóre in localitatea scólei romane gr. or.

Deci dara avendu a se deliberá in acésta siedintia, cause momentóse de a le reuniunei: precum inceperea activitatii comitetului pre bas'a statuteloru modificate, toti membrii de comitetu dinpreuna cu functionarii reuniunei suntu invitati cu stima cuvintiósa a partecipá la acésta siedintia, cu care ocasiune se va inventá intrég'a avere a reuniunei, si se voru luá dispositiuni câtu mai serióse spre a inaintá interesele si scopulu inaltu alu amintitei reuniuni, si cu deosebire, se voru luá dispositiunile necesarie pentru organisarea despartieminteloru cercuale staverite prin noulu statutu, precum si alte diverse agende privitorie la inaintarea reuniunei.

Bocsi'a mont. in 2 Septembre 1877.

Stefanu Antonescu
presiedinte.

Ioane Marcu
notariu.

ANALELE
Societâtii academice române.
Siedinti'a din 16 Augustu 1877.

(Fine.)

10. Intempinandu o aretare dela colegulu nostru, dlu Dimitriu Sturz'a, ca a descoperitu nisce medalii si monete vechi de o insemnata importantia archeologica si natiunala, delegatiunea, in vedere ca dlu Sturz'a a donatu Societâtiei insemnat'a sea colectiune, care valoréza mai multe mii galbeni, si-a permisu a pune la dispositiunea domniei sele o neinsemnata suma spre a nu perde ocasiunea acestei frumóse acuisitiuni, pe speranti'a ca va capetá unu bilu de indemnitate dela on. societate.

D. Sturz'a a depusu la societate o lada de feru, care cuprinde pretiós'a colectiune de medalie si monete ce a donatu societâtiei.

Cu acésta ocasiune, emitemu speranti'a ca la facerea bugetului viitoriu, societatea va admite anume previsiuni in scopulu acest'a, deórece avemu dejá inceputulu unui museu numismaticu.

11. Cu placere venimu a semnalá óre-care acuisitiuni insemnate pentru bibliotec'a nóstra. Manuscriptele multu regretatului nostru istoricu N. Balcescu, lasate prin testamentulu seu dlui I. Ghic'a, astadi au devenitu proprietate a societâtiei. — Famili'a reposatului a aderatu si dens'a la acésta donatiune cu conditiune de a fi date publicitâtiei. — Sperâmu ca acest'a va face obiectu de preocupatiune pentru sessiunea nóstra istorica.

Afara de acest'a, dlu A. Odobescu a mai oferitu si alte pretióse manuscripte de ale scriitoriloru predilecti in literatur'a natiunala.

12. Cu sumele destinate prin bugetu s'au legatu 61 cârti de biblioteca, plus unu numeru de 31 volume, pentru care urméza a se respunde legatoriului 93 lei, dupa acordulu ce s'a facutu cu densulu.

13. Relativu la urmarirea manuscripteloru principiloru Dimitriu si Antiochiu Cantemiru, vomu supune o speciala relatiune despre corespondinti'a urmata si sciintiele capetate prin intermediulu binevoitoriu alu dlui Bar. Stuart, consulului generalu alu Russiei.

14. Dupa concursurile publicate conformu conclusiuniloru societâtiei din anulu trecutu s'au presentatu:

a) O scrisóre anonima vestindu o lucrare pentru premiulu Odobescu, care inca n'a sositu.

b) Patru manuscripte traductiuni din Plutarchu cu devisele:

A: *„Οἱ πολλοῖ τὴν μὲν αλήθειαν ἀγνοοῦσι, πρὸς δὲ τήν δόξαν απολέπουσι“.*

B: „A usuá in scrierea romàna numai literele câte se audu in pronunciare“.

C: *„Τον χρηστόν καὶ ἀγαθόν ἄνδρα δεῖ τῶν μεν προγεγενημένων μεμνῆσθαι, τὰ δὲ ἐνεστῶτα πράττειν, περὶ δὲ τῶν μελλόντων φυλάττεσθαι“.*

D: *„Δόκιμοτ τα πάντα ζηλεύειν, εἰ μή πρὸς χαρὰν, ἀλλὰ, πρὸς χάριν“.*

c) Patru manuscripte traductiune din Titu Liviu cu motto:

E: „Quot diu parturit animus vester, aliquando pariat“.

F: „Titus Livius, celeberimus scriptor, historias suas ab origine urbis repetit“. (Plinius).

15. Pentru premiulu *Nâsturelu* inca nu s'a presentatu in modu formalu nici o opera seriósa. Remane cá societatea sa aléga si sa propuna dela sine vre-un'a din operele publicate in cursulu anului, ai câror'a autori póte din modestia nu le-au tramisu la concursu.

16. Despre lucrârile diferiteloru sectiuni, cari si-au luatu sarcini speciale in cursulu sessiunei anului trecutu, remane cá ele prin organele loru sa dea cuvenitele relatiuni.

17. Delegatiunea descoperindu ca unu Vasiliu Mateescu, incetatu din viétia, a lasatu societâtiei o donatiune, a urmaritu testamentulu numitului si a purtatu cuvenit'a corespondintia cu epitropi'a lui spre a capetá donatiunea ce consista in bonuri Strusberg de 6000 l. n. valóre nominala. — Epitropi'a insa se opune, si remane cá societatea sa decida de trebue sa mai urmarésca pe calea judeciaria.

18. Venindu la partea financiaria, depunemu odata cu acést'a bilantiulu generalu alu cassariului societâtiei.

Mai intâiu vomu insemná ca fondurile societâtiei in bonuri domeniale de lei 280,000 care in anulu trecutu se credeau amenintiate, acum se afla in deplina siguarantia la cass'a de depuneri si consemnatiuni.

Compturile suntu puse in stare de a fi supuse D-vóstre.

Din sum'a de 111,670 l. n. 04 b. care figurédia in bugetu la partea venituriloru nu s'au pututu constatá decâtu 102,726 l. n 54 b. adeca o diferintia de 8943 l. n. 5 bani mai putienu.

Acést'a a provenitu din causa ca la prevederile bugetarie s'au trecutu:

1. L. n. 20,000 cá subventiune dela statu, pre cându de camera s'au votatu numai 15,000 lei noi

2. Lei 15,000 cá venitu dela proprietâtile Nasturelu, pe cându contractele de arenduire nu contienu la partea societâtiei academice decâtu 12,503 lei.

3. Lei 1350 din vendiâri de cârti, paragrafu care n'a pututu dá pâna acum decâtu 223 lei 50 bani.

4. Lei noi 320 procentele fondului Radianu care inca s'a pututu asiediá.

Din sum'a de lei 102,726 a constatâriloru budgetare s'a incasatu pâna asta-di numai 88,908 lei 84 bani, din care: 5168 lei 84 in numerariu si 23,800 in efecte

Remane a se mai incassá:

lei 7,957—50 dela arendile mosiiloru Nasturelu.

5,800 dela fondulu An. Fetu.

Trecându la partea cheltueleloru din sum'a de 74,695 lei noi, prevediuta in budgetu pentru serviciele Societâtii s'au intrebuintiatu pâna astadi numai lei noi 44,149 si 96 b.; remâne insa a se mai plati 1° lei noi 7000 cá recompensa autorului syntacticei cârui'a nu i s'a datu inca de câtu lei noi 1000 din 8000 ce-i suntu destinati 2° si câte-va alte sume de mica importantia care nu se potu precisá in acestu momentu din causa ca ne lipsescu câte-va compturi ale librariului Socecu pe trimestrulu IV.

La mai tóte capitalele budgetare s'a realisatu, precum puteti vedea in alaturat'a tabela, economii importante care se sue la o suma totala de lei noi 32,293.

La câte-va capitale delegatiunea a fostu silita insa a trece peste sumele votate de domni'a vóstra in budgetu; de aceea si cere aprobatiunea societâtiei pentru sumele urmatóre:

l. 369 b. 48 pentru cumperatóre de cârti.
700 — pentru acuisitiuni de monete si medalie.
165 — pentru revisuirea a 5½ cóle mai multu din Philipicele lui Cicerone.
198 75 pentru tiparirea opereloru Cantemiriane.
104 — pentru cumperarea de hârtia.
1432 23.

Astadi se afla in cassa:

l. 19,749 57 in numerariu;
23,800 — in efecte, cupóne si mandate.
43,594 — Totalu.

Deosebitu de sumele ce se voru mai incassá si din cari cele mai importante suntu:

7,957 — din arendiele mosiiloru Nasturelu, din care un'a, Satulunou, se cauta in regia de epitropi'a S-tei Vineri; si
5,800 — fondulu An. Fetu.

Precum vedeti din esercitiulu acestui anu va resultá unu escedentu destulu de insemnatu, cu care societatea va puté séu a sporí fondulu seu séu a dá o mai mare intindere incuragiâriloru literarie si sciintifice.

Ioanu Chic'a, G. Sionu, A. I. Odobescu.“

Dlu presiedinte comunica:

a). O adresa a dlui A. Treb. Laurianu, prin care donéza bibliotecei unu esemplariu din bibli'a Syriaca.

b). O adresa din partea dlui V. A. Urechia prin care donéza unu antimisu din timpulu metropolitului Iacobu pe matasa, specimenu de arta xilografiica de pe timpulu ilustrului prelatu.

Societatea primesce cu multiamire.

Cerendu-se alegerea unui secretariu ad-hoc, societatea invita pe secretariulu generale a purtá sarcin'a pâna la sosirea mai multoru membri.

Dlu Baritiu esprima regretele sele pentru incetarea din viétia a dlui I. C. Massimu si o invita a manifestá si ea sentimentele sele de doliu.

Membrii societâtiei se scóla in picióre dicendu: „Fia-i memori'a eterna!“

Dlu Odobescu constata ca dupa pierderea acestui membru, societatea remâne cu 23 membri, prin urmare siedintiele plenarie ale societâtiei ceru presenti'a numai a 12 membri.

Dlu presiedinte da lectura programei de ordinea dilei in urmatórea cuprindere:

„1. Deschiderea sessiunei anului 1877.

2. Cetirea raportului asupr'a lucrâriloru din anulu 1876—1877 si presentarea socoteleloru pe acestu anu.

3. Alegerea secretariului ad-hoc pentru sessiunea 1877.

4. Alegerea unei comisiuni pentru esaminarea raportului delegatiunei.

5. Alegerea unei comisiuni pentru cercetarea socoteleloru presentate de comptabilitate.

6. Alegerea unei comisiuni pentru cercetarea bibliotecei si colectiuniloru.

7. Alegerea unei comisiuni pentru esaminarea manuscripteloru presentate la concursuri.

8. Alegerea comisiunei pentru concursulu premiului despre Daci'a.

9. Dispositiuni de luatu in privinti'a decernerei premiului Nasturelu seri'a *A*.

10. Cetirea memoriului asupr'a legatului Nasturelu.

11. Cetirea memoriului asupr'a legatului Mateescu.

12. Ficsarea siedintieloru publice.

13. Cetirea raportului comisiunei asupr'a lucrâriloru delegatiunei.

14. Cetirea raportului comisiuniloru pentru esaminarea manuscripteloru venite la concursu.

15. Cetirea raportului asupr'a revisuirei bibliotecei si a colectiuniloru.

16. Cetirea raportului comisiunei asupr'a premiului despre daci.

17. Cetirea raportului asupr'a premiului Nasturelu.

18. Dispositiuni de luatu asupr'a revisuirei projectului de dictionariu.

19. Regularea concursuriloru pentru anii urmatori.

20. Referatulu sectiunei literaria-filologica asupr'a lucrâriloru de preste anu.

21. Referatulu sectiunei istorico-archeologica asupr'a lucrâriloru ei de preste anu.

22. Referatulu sectiunei sciintieloru naturali asupr'a lucrâriloru ei de preste anu.

23. Relatiune asupr'a scrieriloru principiloru Cantemiru.

24. Completarea sectiuniloru prin alegere de noi membri.

25. Alegerea membriloru delegatiunei pe anulu 1877—78.

26. Alegerea oficieloru sectiuniloru.

27. Lecturi eventuali de operate ale membriloru societâtiei.

28. Comunicarea propuneriloru sectiunei istorico-archeologice pentru lucrârile sele din anulu 1877—78.

29. Comunicarea propuneriloru sectiunei literaria filologica pentru lucrârile sele.

30. Comunicarea propuneriloru sectiunei sciintieloru naturali pentru lucrârile sele din anulu 1877—78.

31. Formarea bugetului pe anulu 1877—78.

32. Cetirea raportului secretariului generale asupr'a lucrâriloru din sessiunea 1877“.

Dupa acést'a se propune cá sa se procéda la alegerea diverseloru comissiuni.

La acést'a dlu Odobescu cere cá

sa se aiba in vedere spre a se alege in aceste comissiuni si din membri ce au vestitu ca vinu de-si astadi inca nu suntu presenti.

Se procede la alegerea unei comissiuni pentru cercetarea raportului delegatiunei. — Se alegu cu unanimitate:

D-nii *N. Cretiulescu. N. Ionescu. A. T. Laurianu.*

Se procede la alegerea comisiunei pentru cercetarea compturiloru. — Se alegu cu majoritate:

D-nii *D. Sturdz'a. G. Baritiu. V. Babesiu.*

Se procede la alegerea comisiusiunei pentru revisuirea Bibliotecei si a colectiuniloru. Se alegu cu majoritate:

D-nii *V. Maniu. P. S. Aurelianu. A. V. Urechia. Gr. Stefanescu.*

Se procede la alegerea comisiunei pentru cercetarea traductiuniloru din autorii clasici heleni, venite la concursu. — Se alegu cu majoritate:

D-nii *I. Caragiani. A. Papadopulu-Calimachu. I. Ghik'a. G. Sionu. A. Odobescu.*

Se produce la alegerea comisiunei pentru cercetarea traductiuniloru din autorii clasici latini. — Se alegu cu majoritate:

D-nii *A. Treb. Laurianu. G. Baritiu. N. Ionescu. A. Romanu. A. Hodosiu.*

D. *N. Ionescu* cere a se alege o comisiune, care conformu cu regulamentulu votatu de adunare in sesiunea anului trecutu, sa se ocupe a cercetá si propune decernerea premiului Nasturelu pentru cea mai buna carte publicata in cursulu anului acestuia.

Dupa mai multe discutiuni se admite propunerea d-lui Ionescu, completata prin parerea emisa de d-lu Odobescu cá comisiunea sa fia compusa din câte doi membri luati din fia care sectiune si unulu mai multu, spre a fi in numeru de sépte.

Se procede la alegerea acestei comisiuni si cu majoritatea voturiloru se alegu:

D-nii *G. Baritu. A. Romanu. G. Sionu. N. Ionescu. N. Cretiulescu. I. Chic'a. V. A. Urechia.*

Dupa incheerea acestoru lucrâri, d-lu presiedinte ridica siedinti'a la 5 óre p. m.

Presiedinte: **I. Chic'a.**
Secretariu ad-hoc: **G. Sionu.**

Varietâti.

*** *(Concertu).* Ni s'a trimisu spre publicare: Corulu vocalu alu plugariloru din Chiseteu are onóre a ve invitá la *Concertulu* ce se va arangiá in sal'a scólei din locu in favórea fondului acestui coru, Joi in 8 Septemvre a. c. Inceputulu la 7 óre sér'a.

Chiseteu 28 Augustu 1877.

Gomitetulu.

Pretiulu de intrare: pentru siediutu 50 cr., iér' de statu 25 cr. pentru o persóna.

PROGRAM'A

1. *Desceptate Române*, cuartetu esecutatu de corulu vocalu.
2. *Balcescu morindu*, solo pentru tenoru I esecutatu de D. Gerd'a.
3. *Muntii*, cuartetu esecutatu de corulu vocalu.
4. *Movil'a lui Burcelu*, poesia de V. Alesandri declamata de C. Dragiciu.
5. *Imnulu Domnului*, duetu pentru tenoru I si basso II esecutatu de D. Repesianu si D. Radulescu.
6. *Venatoriulu românu*, cuartetu esecutatu de corulu vocalu.
7. *Mosiu Martinu*, poesia de J. Grosescu declamata de D. Gerd'a.
8. *Viscolulu*, cuartetu esecutatu de D. Gerd'a, C. Manea jun., A. Siumanu si D. Tom'a.
9. *Tatarulu*, cuartetu esecutatu de corulu vocalu.

*** *(Câile ferate unguresci si resbelulu orientalu).* In cursulu resbelului actualu, câile ferate unguresci au luatu unu aventu remarcabilu in ce privesce transportarea unoru marfuri pentru cuartirulu generalu rusescu. Aceste marfuri consista mai alesu in vinuri pretióse si delicatese diferite. In Brasiovu, dupa cum ne spune unu diurnalu magiaru, rusii aru fi avendu unu speditoru specialu, care are sa realiseze transportulu spre Bucuresci.

*** *(Processiune religiósa in Bucuresci).* Conformu unei crescinesci dispositiuni luate de P.S. Mitropolitulu primatu, in 31 Aug. st. v. pe la ór'a 11, s'au transportatu dela mitropolia la biseric'a Sarindariu móstele sântului Dimitrie. Cortegiulu erá precedatu de gendarmi cari tienéu ordinea, de preotii cu icónele, imbracati in hainele bisericesci, de unu coru vocalu urmatu si de Sânti'a Sea Mitropolitulu Calinicu. In totu percursulu dela mitropolia pâna la Sarindaru, calea erá intiesata de mii de ómeni, veniti de prin tóte unghiurile capitalei, spre a asistá la acestu actu religiosu seversitu pentru isbând'a vitejiloru români. Procesiunea s'a opritu unu momentu in faci'a consulatului rusescu, unde asteptá principele Gorciacoff si agentulu diplomaticu alu Russiei in Bucuresci, d. Stuart, cari impreuna au sarutatu sântele móste, si de aici au intratu in biseric'a Sarindaru. *„Telegraphulu."*

*** *Multiemita publica.* Subsemnatii, in numele comitetului parochialu si scolaru gr. ort. din comun'a Varadi'a ne tienemu de cea mai sacra detorintia a aduce adânca multiemita si recunoscintia Ilustritatei Sale d-lui Georgiu de Mocioni, pentru donulu ce ni l'a facutu cu 4 actiuni dela institutulu de creditu si de economii „Albin'a" in valóre de 400 fl. v. a. spre scopulu edificandei scóle confesionale din loco.

Totu spre acestu maretiu scopu si Magnificenti'a S'a d-lu C. Ioanoviciu majoru ces. si proprietariu mare din Solciti'a ne donà lemnele necesarie spre construirea amintitei scóle. —

Petrunsi dar' de generositatea si marinimositatea Ilustritatei Sale d-lu Georgiu de Mocioni si a Mag. Sale d-lu C. Ioanoviciu-venimu prin aceste orduri a ne esprimá cea mai caldurósa multiemita si viua recunoscintia. — Negresitu ca Ilustrii domni, pentru aceste fapte nobile aru meritá mai multu decâtu acésta, dar atotu-potentele Domnedieu va recompensá si mai cu abondantia amorulu si generositatea ce au aretatu câtra caus'a nóstra. —

Varadi'a 1 Septemvre. 1877.

Nicolae Miocu parochu gr. or. *Pavela Miocu* capelan. *Georgiu Tiunc'a* invetiatoriu

*** (*Telegramulu de condolentia adresatu d-nei Thiers de catra d. Cogalniceanu* 6 Sept. a. c. e de cuprinsulu urmatoriu: „Nu numai Franci'a, ci tóte natiunile mari si mici cari apartienu rasei latine iéu parte la perderea ce a-ti incercatu, la pierderea ce a incercatu lumea intrégа. Bine-voiti a primí dovedi de viua si respectuósa simpatia din partea intregei Romanie si din a mea in deosebi. Presintatu in 1844 marelui cetatiénu, nu voiu uitá nici-odata bunatatile cu cari m'a onoratu si dovedile de generósa bunavointia ce a datu adese-ori tierii mele. Ministrulu afaceriloru straine alu Romaniei. *Cogalniceanu."*

Burs'a de Vien'a.

Din 7/19 Septembre 1877.

Metalicele 5%	65	65
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	68	10
Imprumut. de statu din 1860 .	113	—
Argintu	105	10
Galbinu	5	60
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	40½
Valut'a nóua imperiale germâna	57	70

Nr. 1425 — 1877.

Publicatiune de licitare.

In 23 Septembre a. c. st. n. la 10 óre a. m. se va esarendá pe calea de licitatiune dreptulu de carcimaritu alu comunei Tilisc'a pe timpulu dela 1-a Octobre a. c. pâna la 31 Decembre 1878.

Conditiunile de licitatiune se potu vedea in cancelari'a comunala pâna la terminulu de licitatiune.

Tilisc'a in 16 Septembre 1977.

1—1 *Oficiulu comunale.*

Concursu.

In protopresbiteratulu gr. or. alu Palosiului suntu de a se ocupá posturile de invetiatori la scólele din comunele subsemnate:

1. Din comun'a Palosiu cu salariulu de 120 fl. v. a. cuartiru gratuitu si lemnele necesare pentru incalditu.
2. Din comun'a Mateiasiu cu salarulu de 150 fl. v. a. cuartiru gratuitu si lemnele necesare de incalditu.
3. Din Racasiulu inferioru cu salariulu de 100 fl. v. a. cuartiru gratuitu si lemnele de incalditu.

Doritorii de a concurge la aceste posturi invetiatoresci, 'si voru tramite petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. pâna in 25 Septembre a. c. la subsemnatulu.

Pentru comun'a Racosiulu inferioru se cere cá concurentele sa fia bine versatu in limb'a magiara.

Cantaretii preste totu voru fi preferiti.

Palosiu in 21 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetele parochiale respect.

Teofilu Gheaj'a,
3—3 Adm. prot.

Nr. 140 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a confesionala grecoorientala din comun'a Livezeni, in protopresbiteratulu Hatiegului, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna in 25 Septembre a. c

Emolumentele sunsu:

Salariulu anuale cu 200 florini valuta austriaca, lemne de focu si cortelu.

Concurentii voru avé a-si asterne suplicele loru bine instruirte, conformu prescriseloru „statutului organicu" la adres'a subscrisului, pâna la terminulu susu insemnatu.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Hatiegu, 24 Augustu, 1877.

Ioanu Ratiu m. p.
1—3 protopresbiteru.

Nr. 37 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetiatoriu la scól'a poporala confessionala româna greco-orientale din Heturu, protopresbiteratulu tractului Sigisiórei, se publica prin acést'a odata pentru totu-deun'a concursu pâna la 20 Septembre c. a.

Emolumentele suntu:

1. Salariu 125 fl. v. a.
2. Cuartiru liberu in edificiulu scólei impreunatu cu o gradiuutia de legumi;
3. 5 orgii de lemne de incalditu, si a
4. Unu agru, pro usu, carele produce celu putinu unu caru de cucuruzu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune invetiatorésca au a-si asterne petitiunile pâna la terminulu indicatu la subscrisulu instruate in intielesulu statutului organicu cu atestatu de cuatificatiune, avendu pâna atunci a se presentá poporului in vre-o mineca séu serbatóre in biserica spre a-si aretá desteritatea in cântari etc.

Sigisiór'a 26 Augustu, 1877 st. v.

In contielegere cu comitetulu parochialu respectivu.

Zahari'a Boiu m. p.
1—1 protopresbiteru.

Concursu.

Prin acést'a se escrie concursu pentru ocuparea statiunei vacante invetiatoresci din comun'a gr. or. Valea-bradului cu terminulu pâna in 30 Septemvre a. c.

Salariulu anualu in bani gat'a 170 fl. v. a.; doi stângini cubici lemne de focu si cuartiru cu o odaia.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si asterne suplicele la subsemnatulu in Bradu -- instruite conformu legei — pe lânga alte documente si cu atestatu de cualificatiune.

Bradu (Hunyád M.) 4 Sept. 1877.

In intielegere cu comitet. parochialu.

N. I. Mihaltianu,
1—3 prot. gr. or. alu Zarandului.

Concursu.

Pentru inlocuirea statiunei invetiatoresci nou create si dotate cu 250 fl. v. a. pe anu, cuartiru liberu si lemne de incalditu, se deschide prin acést'a pâna in 25 Sept. a. c. cându va fi si alegerea.

Concurentii, pedagogi absoluti cu esamenu de cualificatiune, concursele provediute cu documentele necesari, sa le adreseze oficiului protopresbiteralu alu tractului Sibiiului I.

Poplac'a, 5/17 Sept. 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu p. ppresbiteru.
1—3

Nr. 36/1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a confessionala grecoorientale din Tielin'a, protopresbiteratulu Sighisiórei, se escrie odata pentru totu-déun'a concursu pâna la 20 Sept. a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

1. Salariu, pe anulu scol. 1877/8 100 fl. v. a.
2. Dela parintii pronciloru obligati a frecuentá scól'a câte un'a pâne; iér' dela ceialalti, cari n'au copii de scóla câte o jumetate pâne, si a
3. Cuartiru liberu si lemne suficiente de incalditu.

Doritorii, cari voiescu a ocupá acést'a statiune invetiatorésca sa-si inainteze cererile loru la subscrisulu, provediute cu documentele prescrise de statutulu organicu si legea scolara, pâna la terminulu susu indigitatu.

Sighisiór'a, 26 Aug. 1877 v.

In contielegere cu comitetulu parochiale respectivu.

Zachari'a Boiu m. p.
1—1 ppresbiteru.

Nr. 67.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a a III. Cetatea de Balta, protopresbiteratulu Ternovei inferióre, cu care suntu impreunate emolumentele urmatóre:

Portiune canonica de 22 jugere 867° aratóre si fenatiu, tacsele statorite de sinodulu protopresbiteralu, câte un'a di de lucru cu palm'a dela 120 familii, totu dela acelea familii câte un'a ferdela de cucuruzu sfarmitu.

Concurentii au a trimite suplicele loru instruate in sensulu statutului organicu si conformu dispositiuniloru sinodali pentru regularea parochieloru pâna in 25 Septembre a. c.

Deagu, 25 Augustu, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

D. de Tamasiu m. p.
3—3 adm. prot.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 72. ANULU XXV.

Sibiiu 11|23 Septembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monàrchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Deputati alesi la congresu.

In archidiecesa:

Cerculu III, Dev'a a) parochulu din Dobr'a Romulu de *Crainicu*; cerculu V. Abrudu, protopresb. Nicolau *Miheltianu*; cerculu VI Desiu, protopr. si ases. cons Zacharia *Boiu*; cerc. X Brasiovu, protopr. Iosifu *Baracu*.

Resbelulu.

Sibiiu, 10/22 Septemvre.

Eara a intratu o pausa in actiunile pe câmpulu de resbelu in Bulgari'a. Incordarea puteriloru la *Plevn'a* de o parte si la *Sipc'a* de alta parte a produsu o reactiune binevenita ambiloru beligeranti. Turcii au facutu unu asaltu orbu contr'a fortificatiuniloru rusesci in trecatórea dela Sipc'a si au perdutu preste 20,000 ómeni. Rusii s'au folositu de aceeasi manevra la Plevn'a si totu asiá de insemnatu a fostu pretiulu acestui asaltu neprecugetatu. Nu ne póte mirá deci, déca telegrafulu dela 16 l. c. incóci n'a mai adusu nici o scire nóua. Privirile tuturoru se concentréza acum la armatele intacte ale lui Mehemed Ali si ale marelui principe clironomu. Ele se afla in positiune de batalia, turcii pe lini'a riului Lom, rusii pe lini'a riului Iantr'a. Despre numerulu combatantiloru ne lipsescu date sigure, inse nu gresimu, déca tienemu pe Mehemed Ali cu 90,000 mii si pe Marele principe cu vre-o 80,000 de combatanti. De óre-ce sosescu pe fiecare di trupe din gard'a rusésca, care se dirigu parte la Plevn'a, parte la Iantr'a, numerulu combatantiloru rusesci cresce. Dilele urmatóre ne voru aduce sciri mai lamurite. O invingere a turciloru la Iantr'a si o inapoiare a armatei Marelui principe clironomu aru avea de urmare retragerea generalului Radeczky din trecatórea dela Sipc'a si impreunarea lui Mehemed Ali cu resturile trupeloru lui Suleiman-pasi'a. In acestu casu resbelulu aru fi deocamdata decisu si rusii aru fi necesitati a iernà pe campiele Bulgariei.

Despre lupt'a dela *Griviti'a* cetimu in „Romanulu" urmatórele prea interesante detailuri comunicate de corespondentulu Lachmann:

Inaintea Grivitiei 3/15 Septembre.

Armat'a romàna a doveditu, in modulu celu mai stralucitu, la ataculu Grivitiei, ca e demna de a avé unu locu de onóre intre armatele tieriloru civilisate.

Diu'a de 30 Augustu va remanea in analele istoriei române.

In acea di, pe la órele 5 de diminétia, se adunara colónele de atacu din divisiunea III-a si a IV-a pe o negura, cum arareori se póte vedea, cu tóte ca plouá necontenitu; spiritulu armatei erá escelinte si entusiasmulu domniá in tóte rendurile.

Oar'a ficsata pentru atacu erá 3 dupa amédi.

Artileri'a a intretienutu din tóte bateriele unu focu bine hranitu asupr'a redutei.

Cându momentulu supremu erá aprópe, artileri'a nóstra incepù unu focu violinte asupr'a intaririloru inimicului.

Colonelulu A. Anghelescu, in mijloculu unui focu teribilu de granate, inspectà odata bravele-i trupe, inainte de pornirea loru in punctulu destinatu.

Erá ór'a 3 fâra putiene minute, cându o miscare generala incepù a atrage atentiunea mea.

In capulu colónei de atacu se aflá unu batalionu de lucratori cu fascine, scâri, gabióne si altele, si inaintá sub comand'a vitézului maioru Candiano, atasiatu pe lânga statulu maioru alu divisiunei a IV, dar care s'a oferitu cá voluntaru pentru a conduce acésta trupa.

Batalionulu alu 2-lea de venatori dispusu in tiraliori; 1-iulu batalionu din regimentele alu 5 lea de linia, alu 14-lea si alu 16-leá de dorobanti dispuse in colóne de companie, urmau pe venatori si formau colón'a de atacu comandata de d. colonelu Boranescu, comandantele brigadei II-a din divisiunea IV-a, pentru centru.

In flanculu dreptu operá totu o asemenea colóna compusa din trupele brigadei dlui colonelu Ipatescu.

Plói'a cadea si mai tare.

La ór'a 3 si 10 minute, cându colónele române incepuse a se apropiá de positiunile inimicului, fura primite cu unu focu atâtu de teribilu incâtu plói'a de plumbu erá mai désa decâtu acea ce cadea de susu.

La 3 si 30 minute sosí unu adjutantu rusescu, care anuncià dlui colonelu Anghelescu ca cele 3 batalióne rusesci, care erau destinate a luá parte la operatiune, suntu gat'a a inaintá prin satulu Griviti'a spre reduta. Scopulu meu nu este de locu de a criticá; inse acésta intardiere nu se esplica: in acelu momentu, trupele in cestiune trebuiau sa fia dejá inaintate câtra inimicu.

La 3 si 45 minute, lupt'a cea mai infocata erá angagiata pe tóta lini'a. Fortiele vrasmasiului erau mari, dovada insemnatulu numeru de raniti ce s'au intorsu din prim'a linia.

La 5 sér'a, românii erau stapâni pe positiuni.

D. colonelu Voinescu, siefulu statuluimaioru, 'si perduse calulu de sub densulu; inse nebagându in séma proiectilele cari semanau morti in stâng'a si in drépt'a sea, urmase operatiunea pe josu insotitu de bravii oficieri maiorulu Popescu si capit. Groza.

„Inainte" erá devis'a dilei, si astu-feliu a urmatu tóta trup'a dela comandantulu divisiunei pâna la celu de pe urma soldatu.

Corpulu medicalu cu generalulu Davil'a in frunte urmá operatiunile chiaru in lini'a focului celui mai violinte, si bravii brancardieri*) adusera necontenitu afara din focu pe victimele dilei de astadi.

La ór'a 6 sér'a, foculu incetase; inse pentru unu tempu scurtu. Victori'a erá generala; redut'a se aflá in mânile nóstre.

In tempulu noptiei inse, pe la ór'a 3, turcii atacara din nou trupele din intrulu fortului. Lupt'a fu sangerósa, soldatii nostri erau siliti a parasí positiunea inse intr'o ordine esemplara.

In acelu momentu inse se aruncara asupr'a inimicului 1 jum. batalionu din regimentulu alu 13-lea de dorobanti, parte din alu 14-lea, unu batalionu din alu 5-lea de linia care erá pe locu sub comand'a dlui maioru Iarc'a, si gratie bravurei si bunei conduceri a trupei, furamu in stare de a reluá positi'a, alungandu pe vrasmasiu si causandu-i mari perderi.

Cele trei batalióne rusesci n'au luatu parte la alu 2-lea atacu, câci ele parasira câmpulu si se retrasera in satulu Griviti'a.

Unu drapelu turcescu si 4 tunuri au cadiutu in mânile armatei române.

Capitanulu Pruncu din alu 5-lea de linia a infiptu drapelulu românu pe parapetulu darimatu de brav'a artileria.

Drapelulu turcescu a fostu luatu de venatori, sergentele Stanu George si caporalulu Nica Vasile cu inca 2 soldati din batalionulu alu 2-lea de venatori.

Câmpulu de lupta este inca plinu de morti, cari nu se potu inmormentá din causa ca turcii tragu asupra infirmieriloru. Nu numai atâtu: ei s'au aruncatu deasupr'a ranitiloru, mutilându-i in modulu celu mai barbaru.

Perderile suntu in adeveru mari; inse, gratie buneloru dispositiuni luate de d. capitanu Groz'a care conducea colón'a de atacu cá oficieru de statu-maioru, ele suntu mici in raportu cu foculu violinte deschisu asupr'a trupei. Déca trupele n'aru fi fostu conduse cum au fostu, bataliónele aru fi ajunsu la positiunile inimicului cu rendurile decimate, fâra a mai fi in stare sa sustiena lupt'a.

Prestigiulu armatei române e dejá intemeiatu: ea a reportatu o victoria din cele mai stralucite, si care e cu atâtu mai insemnata cu câtu e castigata de o armata tenera.

D. colonelu Angelescu este de felicitatu pentruca comanda nisce trupe, cari sciu sa-si faca datori'a, intr'unu modu atâtu de eroicu.

D. colonelu Herth din artileria a urmatu operatiunile in bateriele sele cu totu sângele rece ce distinge pe unu bravu oficieru.

Nu suntu in relatiuni directe cu d-sea; 'mi permitu dar a-i tramite pe acésta cale felicitârile mele.

A-si fi fericitu déca a-ti binevoí a dá locu renduriloru de fatia in colónele diuariului d-vóstra.

Despre inceputulu luptei dela *Plevn'a* comunicâmu dupa „Presse" urmatórele interesante impartasiri:

Alalta-ieri au inceputu luptele la Plevn'a. Prologulu s'a inceputu printr'o viua canonada, la care turcii n'au respunsu decâtu fórte slabu. Eri a inceputu dejá foculu de infanteria cá prefatia. Principele Carolu, de care amu fostu primitu ieri de diminétia, 'mi dise ca elu nu va incepe ataculu decâtu numai dupa pregatirile cele mai minutióse. Elu are consciinti'a atâtu de gravitatea missiunei câtu si de marea respundere ce cade asupr'a-i cá comandantu alu armatei de vestu. Nu mai putienu grea considera elu missiunea sea in privinti'a armatei române, pe care o conduce pentru prim'a óra in focu.

Dupa ce amu asistatu alalta-ieri la lupt'a din arip'a stânga apoi me duseiu ieri a arip'a drépta, care se compunea din armat'a româna. Ordinea cea esemplara din lagaru care domnesceací, este in ori ce casu unu bunu semnu, si viu'a atentiune cu care soldatii urmarescu lupt'a, 'mi probéza ca suntu animati de unu bunu spiritu. Vediui mai târdiu pe soldatii români chiaru in lupta si trebuie sa ve marturisescu ca ei inaintara ne-speriati, curagiosi, ba inca indrasneti preste mesura, ca stateau neclintiti su plói'a de glóntie si ca atâtu in atacu câtu si la retragere se mentieneau cu o aceiasi resolutiune. Ei au avutu unu succesu care nu este tocmai putienu importantu. Tiarulu veni iérasi cu tóta suit'a sea prin Sgalince pe câmpulu de resbelu si nu se multiamí numai cu observarea operatiuniloru, ci inaintà chiaru si pâna la cea mai inaintata baterie. Principele Carolu conducea elu insusi operatiunile, alergându dela o positiune la ceealalta, observendu atâtu resultatulu canonadei câtu si dându ordine. Bombele cadeau in giurulu seu, dar' elu mergea cu celu mai mare sânge rece prin focu. In prim'a linie de observatiune se aflau si oficierii nostri, locotenentulu-colonelu Löhneysen si capitanulu Kolomanu Boll'a de Csaford si Iobhag'a. Amendoi si-au trasu, prin atitudinea loru cea brava pe timpulu lupteloru din strimtórea Sipc'a si prin camarederi'a loru austriaca, nu numai celu mai mare respectu dar' inca si cea mai mare simpatie a oficieriloru streini. Observendu si studiindu, ei suntu totudéun'a acolo unde este o actiune mare si, fâra a se gândí la vre-unu pericolu, ei cutéza totulu. Atâtu baronulu de Löhneysen câtu si capitanulu Boll'a, au fostu decorati cu ordinulu Vladimiru cu cordonu.

Cursulu luptei a fostu ieri celu urmatoriu: Dupa ce cu ajutoriulu noptiei si alu unei canonade continue a rusiloru si a româniloru construise fia-care o baterie si o inarmase, apoi focurile de tunuri luara pe la 6 óre diminéti'a o mai mare vioiciune.

Bombele erau indreptate contr'a redutei mai susu de Griviti'a, contr'a siantiuriloru si lagarulu dela Bucov'a. Sub foculu celu mai infricosiatoriu turcii reparara intaririle stricate si ei respunse astadi focuriloru cu optu baterii cu granate. Ei trageau cu o mare linisce, tienteau bine si nimereau adese-ori bateriile inamiciloru loru cari, protegiati de norocu, nu avura decâtu putieni morti. In padurea, care acoperea colin'a movilei, si pe a cârei inaltime este construitu fortulu Griviti'a, turcii impinsesera unu detasiamentu si asiediasera unu tunu, apoi construisera o mica fortificatiune si operara de ací contr'a a dóue tunuri române care erau asiediate spre drépt'a de satulu Griviti'a.

Contr'a acestei positiuni se intreprinse la 1 óra dupa amédia unu atacu si primira ordinulu de a inaintá alu 5-lea regimentu de infanteria si alu 13 regimentu de dorobanti. La inceputu trupele erau in positiuni acoperite si infanteri'a turcésca nu le putù face nici unu reu; dar' in curendu ele trebuira sa parasésca tufisíulu in care se aflau. D'abiá sosira in câmpulu deschisu si dorobantii se repedira asupr'a padurei, sarira preste gropile din fati'a retransiamenteloru turcesci si atacara pe inamicu cu baionet'a. Capitanulu Iremi'a se repedí cu compani'a sea asupr'a tunului si 'lu luà. Turcii fugira in padure si incepura sa se retraga protegiati fiindu de intunereculu noptiei. Erá siepte óre.

Pre cându acestea se intemplau in centru, se efectuá in acela'si tempu si unu atacu alu celui de alu 9-lea corpu rusescu despre Pelisiatu. Me aflamu prea departe de acésta localitate, spre a putea dá o relatie esacta despre luptele de acolo.

Comandantulu dela arip'a drépta a româniloru, generalulu Cernatu, care s'a aflatu necontenitu in mijloculu luptei, se reintórce dupa terminarea atacului la loculu de observatiune alu tiarului. Imperatulu laudà atitudinea româniloru si se esprimà in nisce termini fórte magulitori asupr'a purtârei loru. Sér'a, generalulu se reintórse in lagerulu dela Vrbiza, primì raporturile si comunicà indata ordinele pentru acea nópte si pentru a dóu'a di diminéti'a. Se construì o nóua bateria si se schimbà positiunea trupeloru. Atasiatulu prusianu maiorulu Lignitz s'a alipitu de generalulu Cernatu.

Canonad'a a duratu tóta nóptea. Pe la mijloculu noptiei a inceputu unu focu neasteptatu de pusci: turcii incercara unu atacu asupr'a flancului dreptu românu, unde se construiá tocmai o nóua bateria. Regimentulu alu diecelea de dorobanti primì ataculu cavaleriei turcesci neregulata si o respinse. In lageru domniá o mare miscare cându se dede semnalulu de alarma.

---

*) Brancardierii suntu purtatorii de paturi pentru radicarea ranitiloru.

Budapest'a, 19 Sept.

Suntu in entusiasmulu celu mai netiermuritu, intielegu pe compatriotii nostri magiari si magiaroni. Au serbatu si ambiguele victorii ale turciloru cu iluminatiuni, cu processiuni politice pe dinaintea consulatului turcescu. Flamur'a unguréscа s'a inclinatu de trei ori potestâtiei turcesci. Tóte aceste s'au facutu cá Ungari'a sa dovedésca câtu iubescu magiarii pe turci, pe representantii *humanismului (?)*.

Pâna acum luámu lucrurile mai multu de gluma si compatimeamu pe magiari pentru nematuritatea loru politica. Acum insa a cam trecutu de gluma. Magiarii nostri se cuprindu totu mai tare de „furor politicus“ turcescu, incâtu devinu periculosi, celu putienu pentru pacea, liniscea si securanti'a personala a celoru ce nu potu consimtí cu densii. Judecându dupa purtarea loru de eri, aici in locu si in alte pârti, prin carea arata o totala ignorare a altoru ómeni din patria, aru fi vai de nemagiarii din Ungari'a, vai de Europ'a din impregiurulu loru, cându aru succede armeloru turcesci a alungá pe rusi din Bulgari'a, si cându n'aru fi puterea in mânile altor'a de prin pregiuru, cari nu suntu nici turci, nici magiari. Câtu va mai suferí imperati'a nebuni'a acést'a turcésca-unguréscа, la tóta intemplarea antipatriotica, nu scimu; insa suntu ómeni, cari clatina din capu si deplângu entusiasmulu connatiunaliloru loru.

Consululu generalu rusescu a parasitu capital'a nóstra. Ce va raportá elu regimului seu va scí elu insusi; la tóta intemplarea raportulu seu nu póte fi magulitoriu pentru Ungari'a, nu póte si déca primulu primariu Thaisz a facutu ce a pututu cá sa mulcomésca demonstratiunile din capitala. Elu, primariulu, se vede, la indigetârile date de ministrulu de interne, a induplecatu pe consululu turcescu a nu fi acasa cându a trecutu conductulu de facle. Consululu turcescu inca a fostu asiá de cu tactu de nu s'a aretatu de locu demonstrantiloru si asiá a remasu multe vorbiri in pepturile oratoriloru.

Andrássy, idolulu magiariloru de alta data, astadi nu se bucura de increderea *generala a magiariloru*. Astadi este *Kossuth*, a cârui cultu cresce din minutu in minutu. Ddieu sa protéga tiér'a de tóte consecuentiele unui povernisiu cum este celu nenaturalu si nepatrioticu turcofilu.

Diet'a croata este in ajunu de a primí unu respunsu la cuventulu de tronu. Proiectulu dep. *Miscatovics* are unu pasagiu gadiliciosu, despre Dalmati'a si Fiume. Croatii, este cunoscutu, traiescu in speranti'a de a reuní Dalmati'a si Fiume cu regatulu loru. Votá-voru croatii acestu proiectu? Aici nu crede nimenea ca croatii voru avé atât'a „cutezantia.“ In tempulu de fatia croatiloru li se disputa chiaru si incorporarea fostului confiniu militariu. *ω.*

Crucea rosia in resbelu.

Crucea rosia sosesce
Cu-ai sei angeri veghiatori
Alu seu balsamu respândesce
Preste rane si orori.
Sionu „Crucea rosia.“

Pét'a cea mai intunecósa a civilisatiunei, afrontulu celu mai drasticu ce se face umanitâtiei este resbelulu. Omulu, superbu de luminile intielepciunei cu cari natur'a l'a privilegiatu, genatu de descendinti'a sea animala, nu are altu foru superioru in afacerile sele de dreptu fatia cu vecinii sei de alta ginte decâtu puterea bruta, dreptulu celui mai tare. Ací elu este asemenea animalului dejositu. Filosofi iubitori ai omenimei, inimi simtitóre n'au incetatu a predicá pacea eterna, nu lipsescu nici adi apostoli ai acestei sublime idei, insa firea egoistica a omului face sa resune in pustia vocea loru.

Din contra „resbelulu este divinu, dice de Maistre. Elu este legea universului. Omulu cuprinsu de o furia *divina* lipsita de ori ce ura si mania se arunca in mijloculu glóntieloru fâra a scí ce voiesce séu ce face. Elu se insufletiesce la unu lucru oribilu.... Resbelulu e divinu in glori'a sea misteriósa carea 'lu incongiura si in atragerea-i neesplicabila ce ne rapesce. Resbelulu va fi eternu!..“ Durere, bubuitulu tunuriloru de cari se cutremura adi orientulu suntu totu atâtea argumente cutrieratórie pentru principiele din urma. E in adeveru o lege a naturei cá celu mai slabu sa fia sfasiatu de câtra celu mai tare — eflusulu neincetatei lupte pentru esistinti'a ce se petrece in tóte unghiurile miscatóre ale universului. Admitiendu esistinti'a acestei legi implacabile, siliti a recunósce ca resbelulu este o necesitate naturala, nu ne remâne decâtu a-i pune pre câtu se póte stavila furiei, a-i imblândí ferocitatea, si a micsiorá numerulu victimeloru sele.

Pentru a implini acésta sublima chiamare simtiulu de umanitate, iubirea deaprópelui a datu nascere acelei institutiuni nobile si vaste, ce pórta pe drapelulu seu simbolulu: „Crucea rosia.“ Cu *crucea rosia* a intratu o nóua era in viéti'a stateloru beligerante. Nainte de a fi esistatu ea trebuintiele resbelului le cuprinsese Napoleonu celu mare in asiom'a „bani, bani si iéra bani!“ Cu bani apoi se procurau bratie sanatóse si munitiune, glontiu, arme si pravu de pusca. Soldatulu numai pâna atunci avea valórea unui individu pre câtu timpu puté purtá arm'a, iér' cându ranele 'lu coplesiau séu vre-o bóla naturala 'lu legá de patu — elu deveni materialu netrebuinciosu, de carele putienu se ocupa comandantele.

Adi lucrulu sta altcum. Statulu voindu a purtá unu resbelu trebuie sa se ingrijésca de o asistintia medicala si de unu personalu indestulitoriu pentru vindecarea celoru raniti intocmai precum are sa adune tunuri si sa-si intarésca fortaretiele. Statele numai cu pretiulu mai multoru mii de vieti au devenitu la cunoscinti'a acestui adeveru.

In batai'a dela Crime'a, Angli'a avù perderi colosale din lips'a grigei morbosiloru. Din 100 soldati 60 murisera fâra a fi intratu in lupta.*) Dintre 100 soldati cari zaceau in spitale numai 11 erau raniti si totusi mortalitatea erá 46 la suta. Dintre 83,000 feciori, cari in decursu de 2 ani fura succesive inaintati pe câmpulu luptei la Crime'a, murisera 16,000, va se dica totu alu 5-lea soldatu devení victima parte sdrobitu de glontiu parte nimicitu de desastrele marsiului si a miseriei, cu cari e impreunatu fia-care resbelu. Nu erá resbelu fâra epidemii infricosiate. Ceea ce lasá ferulu si glontiulu neatinsu secerau diferitele morburi ce isbucniau cu o furia ingrozitória, si asistintia grijitórie nu erá in mesura de ajunsu spre a-i combate puterea destructiva. La Crime'a insa se deschisera ochii mandatariloru lui Marte. Generalii fura nevoiti a-si intórce atentiunea dela scen'a luptei spre spitalele indesuite de feciori sdraveni de complesu dar' neputinciosi spre lupta. Cu sutele se aduceau ranitii dela loculu luptei in spitale si cu miile inaintau de acolo din patria deadreptulu in spitalulu de resbelu. Generalii nu avéu bratie sanatóse, câror'a se comandeze alarmulu de atacu. Atunci ministrulu de resbelu Lord Sidney Herbert cu intielepciunea practica a englesului cuprindiendu anexitatea situatiunei face ce n'a mai facutu nime naintea lui — organiséza o caravana de 40 femei devotate ideei, si instruite cu cunoscintiele recerute spre ingrigirea bolnaviloru provediute cu uneltele recerute le spedéza in frunte cu celebr'a dama Miss Nightingale spre câmpulu de resbelu. Ide'a pusa in lucrare produse minuni! Mortalitatea in urm'a grigei fragedeloru femei implinita cu destoinicia si devotamentu se coborí dela 60—la 2—3 la suta! Acestu resultatu admirabilu nu putù remâné fâra efectu. Esemplulu fu imitatu numai decâtu de câtra Russi'a partea adversaria.

Archiduces'a rusa Helen'a Paulovn'a porní si ea cu trei sute de consórte intru ajutoriulu fiiloru patriei sele cari reclamau cu sete alinarea dureriloru. Atunci prim'a-data fu iertatu amesteculu civililoru in afaceri militare. Pâna ací mamei nu-i erá permisu sa ingrigiésca ranele fiiului cadiutu in lupta. Succesulu fu si in partea rusiloru briliantu. Esemplulu incuragiá totu mai multu, adeptii se inmultiau din ce in ce.

Drumulu odata strabatutu, caus'a inaintà in proportiunea dictata de vocea timpului. Simtiulu desceptatu alu filantropiei pretindea imperiosu estinderea activitâtiei carea s'a doveditu atâtu de eficace. In cartea sortiei a fostu insa scrisu ca pâna a ajunge ide'a filantropiei resbelului la stadiulu de astadi sa se stânga inca multe vieti, sa se verse multu sânge — chiaru *românescu!*

In anulu 1859 isbucní rebelulu intra Austri'a si aliatele Itali'a si Franci'a. Unu resbelu cruntu si inversiunatu, in care avù parte gloriósa si soldatulu românu, câci unde luptau bratiele române, fire-aru fi fostu ori care resultatulu dilei, onórea Austriei erá salvata.

Solferino e nume de gloria, durere inse ca totu-odata si de jale pentru poporulu românu! Diu'a luptei celei mai crancene dela Solferino s'a finitu cu caderea a 30,000 de feciori. Câti bravi români au fostu intr'acestia o sciu si o simtu nime mai multu de câtu mamele surorile si consângenii caror'a atâtea lacrimi li-a costatu Solferino.

Austri'a carea n'a sciutu se profite de invetiatur'a, ce cascigara atâtu de scumpu la Crime'a englesii, pe lânga perderea luptei avù se sufere, acelea-si desastre mortale ce au bantuitu armat'a englesa nainte de sosirea celoru 40 de angeri. Diferinti'a erá numai aceea ca precându la Crimea partea precumpanitoria a morbosiloru suferea de morburi naturale, epidemii de friguri tifoide, disenteria, cholera etc. la Solferino nu aflai destule incaperi si acopereminte unde sa-ti asiedi vulneratii cari sângerau din canalele scobite de plumbu si de ascutitulu bajoneteloru.

Dar' despre acei nefericiti cine aru pute dá séma cari espirara pe câmpulu de lupta numai pentru ca nu s'a aflatu omu care se apese cu degetulu arteri'a sangeranda séu sa-i retiena viéti'a in corpu cu o inghititura de vinu! Espusi arsitiei sórelui in nori de fumu si pulbere câti raniti au moritu de sete din lips'a unoru picaturi recoritórie! *Henri Dunant* unu cetatiénu din Genev'a, omu cu sufletu nobilu, carele impinsu de boldulu simtiu, lui filantropicu a mersu anume la Solferino pentru a fi martore miseriei ce domnesce pe câmpulu de resbelu, a vediutu cu ochii scenele cele mai oribile si sfasietórie de inima.

In o brosiura in carea Dunant descrie impresiunile simtite eschiama astfeliu: „Déca erau societati filantropice internationale, déca aveamu grijitori voluntari ce servitie nepretiuite puteamu aduce omenimei; câte vieti amu fi potutu salvá déca aveamu ómeni destui cari in graba aru fi aflatu si transportatu vulneratii pentru a-i operá si a-li stemperá setea si dorerea! Ceea ce póte salvá ranitulu adi, mane nu-lu mai salvédia. La acést'a se receru persone active instruite, devotate chemarei. Personalu militariu nu ajunge si nici nu va ajunge macaru indoitu séu intreitu la numeru sa conlucre.

Este neincungiuratu de lipsa a apelá la populatiune, câci numai cu energic'a conlucrare a populatiunei civile potemu sperá ajungerea scopului salutariu. E de lipsa deci a adresá unu apelu, o rugare catra intrég'a populatiune câtra individii de tóte rangurile. Barbati si femei, princésa si veduva seraca toti sa fia provocati cari au simtiu de compatimire pentru de aprópele a intinde ajutoriu grabnicu celoru ce 'lu reclama din gur'a mortii“! Apoi sa se asociedie persóne de positii inalte, sa proclame unu principiu internationalu umanisticu sa-lu confirme prin o lege de dreptu internationalu si apoi pentru esecutarea lùi sa se infiintiedie reuniuni in tóta Europ'a — totu pentru sucurgerea ranitiloru. Umanitatea, moral'a*) pretinde imperiosu o astfeliu de opera.

Eata acestea suntu e usulu impresiuniloru dela Solferino. Solferino! Români, insemnati-va bine acestu nume

Multu sânge românu s'a varsatu acolo. *Din sânge rosiu, ferbinte românescu s'a nascutu „Crucea rosia!“*

Cuvintele lui Dunant au strabatutu Europ'a, au aflatu resunetu in tóte inimile bune si au avutu de resultatu „Crucea rosia“, acelu simbolu divinu carele in scurtulu restimpu a esistintiei sele a facutu cuceriri atâtu de estinse in câtu cutediu a spune ca idea cu asemenea repediune nu a strabatutu lumea decâtu numai mum'a ei divina, *crucea sânta a crestinatatii.*

Crucea rosia este stindardulu sub care lupta armat'a blândetiei contr'a ferului ucidiatoriu. Mâni fragede punu legaturile vindecatorie pe ranele infipte de ascutitulu sabiei si a iataganului, suflete nobile tórna balsamulu de mângaiere in peptulu celui desperatu, voci sonóre de gingasie femei alina gemetele de suferintie ale acelor'a ce zacu in agonia.

Rolulu ei este cu atâtu mai puternicu câci in vastulu ei cadru tóta fiinti'a omenésca si póte aflá sfer'a sea de activitate. Dela baiatulu, carele abea parasindu léganulu smulge la scame din peteculu mititelu — pâna la banchierulu carele vérsa miile sale in vistieri'a cerésca a crucei rosie, — toti conlucra pentru acelasi scopu sublimu.—

Daru se vedemu cum a ajunsu institutiunea crucei rosie la stadiulu organismului ei de astadi.

Dunant nu s'a multiemitu cu respandirea brosiurei sale in tóta Europ'a.

Elu avendu o stare favorabila si-a propusu a conlucrá cu abnegatiune si mari sacrificie materiale pentru realisarea idei. A calatoritu tóta Europ'a, a batutu la usiele guverneloru, s'a rogatu, a indemnatu, cu vorb'a, pén'a cu bani si in fine a isbutitu a esoperá o adunare internationala la carea partecipara delegatii mai multoru guverne, societati si privati devotati causei. Acést'a adunare s'a tienutu in 1 Sept. 1863 in Genev'a. Conclusele acestei adunari remarcabile culminédia in urmatóriele trei puncte cardinale: infiintiarea societatiloru in tóte tierile pentru ajutorarea in tóte modurile a ranitiloru in resbelu, neutralitatea ranitiloru si a servitiului sanitariu, *crucea rosia* insignu comunu.

Acést'a adunare facù proiectulu, pre carele o alta adunare oficiósa a stateloru tienuta in 1864 8 Augustu 'lu adoptà proclamându in modu serbatorescu principiulu celu mai umanisticu, pre carele mai târdiu 'lu primira tóte guvernele stateloru organisate.

Cá ori ce idea de progresu asiá si ast'a fu de câtra natiunea româna curendu imbratiosiata, si inca nainte de a fi lipsa de dens'a in sinulu armatei române.

---

*) Datele atâtu numerice câtu si cele ce privescu originea „Crucei rosie“ suntu scóse din brosiur'a „Das rothe Kreuz im weissen Felde“ de F. Volz. Sammlung wissenschaftl. Vorträge“ Ser. II 86.

*) „Un Souvenir de Solferino par. *H. Dunant* 1862 Genève et Paris.“

Isbucnindu resbelulu in Turci'a si Serbi'a Romani'a a grabitu numai decâtu a organisá ambulantie medicale cari espedate sub egid'a inviolabila a Crucei rosie in Serbi'a lucrau cu succesulu celu mai imbucuratoriu. Câti soldati raniti ai veciniloru nostri a se-si multiamésca viéti'a si sanatatea activitatii ei binecuventatata! — Sórtea voí cá in scurtu tempu sa fia nevoita insa-si natiunea nóstra a invocá celu mai intensivu ajutoriu dela acést'a institutiune.

Romani'a fu necesitata a intrá in resbelu si eata ca deodata incepe a se preocupá intregulu poporu românescu de sórtea ranitiloru ce au sa cada in lupta. Cu asiduitate febrila se nesuiesce populatiunea româna de prin tóte locurile a aduná oferte si a prepará materialulu necesariu pentru confratii luptatori. O ideia, o dorintia petrunde totu sufletulu românu si paru ca aru fi admonitiunea lui Ddieu cá cei sfasiati in partide degenerate, porniti pe calea molitiunei sa-si intórca ochii spre o tienta comuna, sa se imbarbateze umeru la umeru pentru o causa si in o directia comuna. Carpatii par-ca erau prea innalti pentru românii cari locuiescu dincolo si dincóce de ei. Putere mare erá de lipsa cá sa tréca liberu preste piscurile loru dela frati la frati.

Dar' a eruptu resbelulu, principele Ghic'a a luatu „*Crucea rosia*“ in mâna si toti românii mergu dupa densulu! Dumnedieu scie care va fi resultatulu acestui nefastu resbelu — este securu insa ca dupa tienut'a de pâna acum a româniloru nu va lipsí câscigulu moralu in afara ce e mai multu unu resultatu moralu-socialu in sinulu natiunei. Purtarea barbatésca a româniloru dejá este recunoscuta si apretiata de câtra toti ómenii nepreocupati. Simtiulu de condolintia, darnici'a si sacrificiulu poporului românu laudatu din tóte pârtile. Sa fimu numai perseveranti in aceste frumóse insusiri. Lips'a de ajutoriu pentru soldatii nostri totu cresce. Foculu de paie acum aru fi o crima câtra natiune si umanitate.

„Cale buna sânta cruce!
Tu credinti'a o sustii,
Tu esti stéu'a care aduce
Pre cei morti intre cei vii.
Tu duci balsamu de viétia.
Tu imprumuti gloriei doru,
Tu porti scrisu pe a tá fatia
„Mângaiere, ajutoriu!“

(*Sionu*, „Crucea rosia“).

Budapest'a

Dr. G. Vui'a,
c. r. medicu-locoteninte sup. in reserva.

Corespondintie.

De lânga Sibiiu in Septemvre 1877.

In „Telegrafulu Romanu“ nr. 65 aparù o corespondintia datata — Cacov'a 12/24 Augustu 1877. Subscrisa: „Unu omu dela tiéra“.

Omulu dela tiéra in acea corespondintia se vaiera de multe lipse si neajunsuri, de cari afirma, ca aru suferí si patimí comunele din pregiuru, si intr'unu modu injustu si nabasatu invinuesce si condémna — nepasarea administratiunei de astadi, cá si cându tóte defectele si neajunsurile, de cari patimescu unele comune, aru devení numai din nepasarea conducatoriloru preturei presente din cerculu Resinari—Saliste. Se insiéla fórte tare omulu dela tiéra.

Nimic'a pe lume nu este mai usioru — cá a criticá, a invinuì si a condamná — insa iérasi nimic'a pe lume nu este mai greu, cá a aretá cine-va calea si mijlócele corespundietórie, pentru a se putea imbunatatí sórtea si starea unei comune, a unui cercu, a unui comitatu.

Cunóscemu si noi chiaru din esperintia propria — atâtu pre barbatii cari au statu in trecutu in fruntea preturei — cum si pre cei presenti — si comparându trecutulu cu presentulu — afirmâmu sinceru, ca nu putemu consimtí cu invinuirile ce se facu fàra nici o basa administratiunei de astadi; — dar' nici cu fanfaronadele si laudele esagerate ce se facu fostului inspectoru sasu Martinu Fleischer.

Aru trebuí sa fimu drepti cându esîmu cu ce-va in publicitate — si sa crutiâmu pre barbatii cei onesti, sa nu-i vatamâmu, si sa nu aruncâmu cu noroiu in ei numai eata asiá din capritiu.

Aru trebuí fratiloru, cá chiaru primariele si membrii corpului representativu mai priceputi, sa iá initiativ'a in comunele loru, pentru construirea si repararea drumuriloru, a poduriloru si regularea stradeloru etc. — câci acést'a o cere binele comunu si interesulu loru propriu; — ér' sa nu asteptâmu cá sa ne vina la tóte porunci (ordine) dela pretura pâna sa ne apucâmu de ce-va, si sa ne conservâmu ce avemu etc. Sa ne ingrigimu noi fratiloru in prim'a linia, cá sa ne potemu indreptá si sa ne imbunatatimu si ameliorâmu lipsele si scaderile de care patimimu.

Sa ne apucâmu de lucru, cá sa ne formâmu fonduri, din cari sa ne putemu ajutorá, — sa ne luminâmu tenerimea cu invetiatur'a cârtiei — sa ne dâmu copiii nostri la comerciu si meserii, cu unu cuventu sa ne ajutâmu noi pre noi, si atunci ne va ajutá si Dumnedieu. Sa luâmu noi de noi initiativ'a la ori-ce intreprindere folositóre câci numai asiá potu prosperá si inaintá comunele nóstre. Sa nu ne totu plângemu si tânguimu, ca suferu comunele din caus'a cutârui si cutârui inspectoru ori pretore, câci nu e dreptu nici convenabilu. Caus'a suntemu noi insine. Sa nu asteptâmu cá sa ne imboldésca pretur'a si sa ne dea porunci aspre pâna sa ne apucâmu de ce-va.

Ingrigiésca omulu dela tiéra, si in genere toti locuitorii comuneloru dimpregiuru, cá sa puna in fruntea primariei loru, ómeni priceputi, cu scintie nobile pentru binele comunu.

Óre pentru ce nu invinuesce omulu dela tiéra pre primarii si dregatorii cari nu punu in lucrare ordinele preturei? ci se apuca sa invinuésca persóne oneste?! *).

Nu póte pretinde nimenea, si nici omulu dela tiéra sa nu poftésca, cá dlu pretore sa se faca dorobantiu si sa stea cu cnut'a (carbaciulu) in mâna in fia-care comuna, 'pâna ce-'si voru reparà drumurile si regulá stradele etc.

Dlu pretore are destulu de lucru in cele optuspr‌ediece comune ce administréza, si-i cunóscemu activitatea si energi'a — si pentru negligenti'a unoru primari comunali ignoranti, n'au meritatu a se invinuí in publicitate; — câci in tóte privintiele dechiarâmu ca este omu onestu — respectéza si aplica mai cu esactitate legile si este mai de preferatu si mai demnu de lauda cá fostulu inspectoru sasu Martinu Fleischer, pre care cu atât'a predilectiune 'lu inaltia omulu dela tiéra.

In fine sa scie bine omulu dela tiéra, ca cere bun'a cuviintia, cá pre fratii nostri români sa-i imbratisiemu si sa ne bucurâmu cându i vedemu ca suntu aplicati si ocupa oficii publice, si aru trebuí sa-i respectâmu cá atari, intocm'a cá si pre amploiatii straini, ér' sa nu ne apucâmu sa-i calumniâmu in publicitate si sa incarcâmu cu laude nemeritate pre ómeni straini de natiunea nóstra.

Mai multi dela tiéra.

Telegrama.

Oradea-mare *21 Septembre. Eri séra demonstratiunea turco-fila oradana fu ilustrata cu spargerea feresteloru neiluminate a episcopului Olteanu, archimandritului Papp, advocatiloru Borbol'a, Zigre. Dauna imensa; scandalu completu; romanimea insultata!*

Varietâti.

⁂ Renunciându d-lu Dr. Lazaru *Petco* advocatu in Dev'a, la misiunea de comisariu consistorialu pentru scrutiniulu alegerei de deputatu congresualu in cerculu alu VIII. in Hondolu. — in loculu densului s'a denumitu d-lu advocatu totu in Dev'a Alecsiu *Olariu*.

⁂ *Apelu*, Câtra toti prea stimatii domni conationali si autori de cârti, precum si câtra alti onoratiori si posesori de cârti folositórie.

Subscrisii, cá plenipotentiati din partea invetiatoriloru din cerculu nostru conferentialu alu comuneloru *Presmeriu*, *Hermanu*, *Bodu* si *Sânpetru*, in intielesulu statuteloru Nr. V, spre promovarea invetiamentului, apeléza prin acést'a la simtiulu nobilu alu p. t. domni spre a ne ajutá bibliotec'a infiintiata de acestu cercu conferentialu in Hermanu cu câte vre-unu esemplariu din cârtile corespundietóre trebuintieloru invetiatoresci. Crediendu tare ca acestu apelu nu va remâné cá glasulu celui ce striga in pustia, ci 'si-va aflá echoulu doritu, ne vomu tiené de cea mai sânta datorintia pe calea jurnalisticei a ve aduce cea mai cordiala multiemita.

Hermanu, in 28 Augustu 1877.

Georgiu Dogariu,
parochu in Hermanu si bibliotecariu alu tract. conferent.

Ghidu,
cond. conf.

⁂ *Cum a luatu unu venatoriu românu unu stégu turcescu*, ne spune elu insusi:

„Noi ne aflamu in cele dintâiu renduri, departe de turci, cari incepuse a re retrage numai de 300 pasi; glóntiele cadéu cá plói'a in mijloculu nostru. Eu putienu mai inaintea celoru-lalti si voiamu sa ucidu unu turcu cu baionet'a. Totu-deodata diarescu unu turcu corpolentu la 100 metri departe de mine fugindu cu unu stégu. 'Lu ochiescu bine si-lu vediu cadiendu. Me repediu dupa densulu si-lu ajungu cându se silea sa iá revorverulu. Ii infigu baionet'a in mijloculu pieptului si 'i iau drapelulu, pe care turculu inca 'lu tiené de si mortu. In acelasi timpu, diarescu doi turci venindu in contr'a mea. Me puiu in aperare indata de si situatiunea erá fórte grava. Din fericire, sergentulu meu (Stanu George) si caporalulu (Nic'a Vasile), vediendu pericolulu la care eramu espusu, saru in ajutoriulu meu; eu omoru unu turcu, ei ucidu pre celalaltu si eu amu remasu cu stégulu!“

⁂ *Testamentulu lui Thiers.* — „L' Asemblée nationale“ ne spune, ca dilele trecute d-n'a Thiers a aratatu testamentulu sotiului ei d-loru Bartélémy Saint-Hilaire, Calmon, Mignet si Jules Simon.

Thiers declara in testamentu ca, nascutu catolicu, catolicu vrea sa móra.

Multiamesce d-nei Thiers si d-rei Dosne de afecti'a si devotamentulu, cu care neincetatu 'lu-au ingrijitu in viétia.

Cá o proba de afectie, face pe d-n'a Thiers legatara universala a averei séle miscatóre si nemiscatóre.

Daruesce insa statului bibliotec'a cá si tóte obiectele de arta.

Numesce pe credinciosii sei amici, d-nii Mignet si Barthélémy Saint-Hilaire, esecutori testamentari, intru ceea ce privesce manuscriptele sale, declarându ca ei singuri voru fi stapâni a dispune de densele pentru compilarea séu publicarea loru in intregu.

Lasa 2400 franci renta anuala servitoriului seu Ludovic, cá resplata pentru credinti'a si afecti'a lui.

Mai lasa 10,000 fr. renta anuala cá sa se impartia intre secretarii sei si cele-lalte persóne din serviciulu seu.

⁂ *Patriotismulu unui rege orbu.* In lumea diplomatica se vorbesce multu despre o casatoria proiectata intre princes'a Thyr'a a Danimarcei si printiulu Ernest Augustu de Honovr'a.

Princes'a este alu cincilea din 6 copii nascuti din casatori'a lui Carolu IX, regele Danimarcii. Fratele seu mai mare a luatu in casatoria pe fat'a regelui Suediei Carolu XV. Ea este apoi sor'a princesei de Gales, a regelui Greciei, a cesarinei si a printiului Waldemar. Ea s'a nascutu la 23 Septembre 1853, si gratiele, carmenulu, manierile séle au produsu o profunda sensatiune la Londr'a.

Printiulu Ernest Augustu de Hanovr'a este fiulu regelui George V care si-a perdutu statele la finele resbelului din 1866.

Eata ce dice unu cronicaru asupr'a purtarii admirabile a regelui George cu ocasi'a invasiunei prusiene.

Cu tóta inferioritatea numerica a armatei séle, elu nu hesità a dá batai'a. In totu timpulu luptei, elu stete pe o mica inaltime, avendu la drépt'a lui pe principele Ernest Augustu, de care e vorb'a de casetoria, si la stâng'a lui pe comitele Wedel. Regele orbu incuragiá trupele séle cu vocea si cu gestulu; cându strigatele de victoria resunara la urechile lui, dóue lacrime cursera in lungulu obrajiloru si striga cu o emotiune profunda:

— O Dumnedieule, da-mi vederea numai o secunda si ia-mi apoi viéti'a.

Déca elu aru fi potutu deschide pleopele, aru fi vediutu pe prusieni invinsi, fugindu in desordine pe câmpii. Din nefericire, acésta victoria dela Lanjensalza nu sluji la nimicu, si dupa câte-va dile, nenorocitulu suveranu trebui se capituledie.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români rániti din Romani'a.

(Colect'a XVI.)

1. Dlu Dr. Aureliu Brote din Sibiiu 100 lei; dluPetru Bradu, din Orlatu 1 fl.; Dimitriu Cuteanu, din Sacadate 1 fl.; Ioanu Popu, din Ocn'a Sibiiului 1 fl.; Teodoru Comanu, din Vestemu 1 fl.; N. N. 5 fl.

de totu: 9 fl. si 100 lei.

2. *Prin dlu Ioanu Pop'a si Constantinu Popoviciu din Boiti'a lânga Sibiiu.*

Stoi'a Bobesiu 5 fl Marcu Constantinescu 5 fl. Ioanu Istratie 5 fl. Stanciu Coc'a 2 fl. Tom'a Costea sen. 2 fl. Ioanu Soldea sen. 3 franci. Ioanu Bobesiu, parochu 5 fl. Constantinu Popoviciu, 3 fl. Mihaiu Vasaiu, 2 fl. Nicolau Todosanu 1 fl. Ioanu Boidocanu sen. 2 fl. Ioanu Bretilescu, jun. 6 fl. Ioanu Iordanu Clóje, 5 fl. Marcu Popoviciu, parochu 2 fl. Ioanu Bretilescu sen., 5 fl. Vasiliu Clóje, 2 fl. Tom'a Costea jun., 2 fl. Nicolau Sierbanu Halmagiu, 3 fl. Ioanu Branea, 10 franci. Ioanu Stefanu Coc'a 1 fl. Ioanu Popoviciu 1 fl. Stefanu Badila, 1 fl. Nicolau Daniilu Bobesiu, 2 fl. Stanu Badila, 5 franci. Dimitriu Jantea, 2 fl. Nicolau Bretilescu jun., 2 fl. Nicolau Bobesiu, invetiatoriu 2 franci. Ioanu Constantinescu, 2 fl. Oprea Halmagiu, 5 fl. Ioanu Radu Istrate, 5 fr. Tom'a Bucsi'a, 1 fl. Ioanu Todosanu, 5 fl. Ioanu Sierbanu Halmagiu, 3 fl. Ioanu Jantea sen., 4 franci, Constantinu Todosanu, 1 fl. Nicolau Óncea, 1 fl. Ioanu Stoi'a Bobesiu, 3 fl. Nicolau Bretilescu sen., 5 fl. Ioanu Clóje jun., 5 fl. Nicolau Clóje sen, 5 fl. Ioanu Oprea Halmagiu 3 fl. Nicolau Mihaiu Vasaiu, 2 fl. Constantinu Patarau, 1 fl. Ioanu Clóje sen., 5 fl. Ioanu Constantinescu, 2 fl. Ioanu Danila Bobesiu, 2 franci. Stoi'a Potareu, 10 franci. Ioanu Boidocanu jun., 5 fl. Lin'a Istrate 2 fl.

Sum'a: 122 fl. 41 franci.

3. *Prin Elen'a Domnariu si An'a Moldovanu din Ocn'a Sibiiului.*

An'a Moldovanu, 5 fl. Elen'a Domnariu, 3 fl. 36 cr. An'a Allemanu, 5 fl.

---

*) De buna séma, pentru ca densulu va cugetá ca are cine sa pórte grigia de ei si inca ex offo. Red.

An'a V. Tufa, 1 fl. An'a G. Comanu, 10 cr. Mari'a Mich. Fratila, 20 cr. Lin'a S. Albu, 10 cr. Ioan'a Gavosdea, 14 cr. An'a C. Crisboiu, 10 cr. Elisabet'a Predoviciu, 3 fl.

de totu: 18 fl.
Sum'a: 41 lei 149 fl.

Transportulu sumei din colect'a XV publicata in nr. 69 alu „Telegr. Rom." cu: 2754 lei 50 bani, 4 # 6 taleri si 1823 fl. 45 cr.

Sum'a
totala: 2795 lei 50 bani 1972 fl. 45 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu 9/21 Septemvre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Nota: In colect'a XII publicata in Nr. 67 sum'a de 1 fl. ce nu consuná cu colect'a din Lipov'a este contribuita de dlu Nic. Munteanu carele dupa deslucirile primite a contribuítu 2 fl. pre cându in lista erá numai cu 1 fl. semnatu. Colectant'a.

Burs'a de Vien'a.

Din 10/22 Septembre 1877.

Metalicele 5%	64	70
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	—
Imprumut. de statu din 1860 .	111	75
Argintu	857	—
Galbinu	5	64
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	44½
Valut'a nóua imperiale germâna	58	—

Nr. 78.

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci din comunele: Banpotocu si Magur'a, se escrie concursu cu terminu pâna la 30 Septembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

La Banpotocu 200 fl. v. a. salariu anualu cu cuartiru gratuitu si 4 stangini cubici lemne de focu.

La Magur'a 125 fl. v. a. anuali. cuartiru gratuitu si lemne de focu, si fiinduca postulu de cantore bisericescu este vacantu, dela respectivulu concurentu se cere a fi versatu in cantârile bisericesci si tipicu, spre a luá asupra'si si servitiulu cantorescu, dimpreuna cu folosirea venituriloru lui.

Suplicele instruite in sensulu statutului organicu sa se substérna acestui oficiu ppresbiteralu pâna la terminulu susu indicatu.

Hondolu in 26 Augustu 1877,

In contielegere cu comitetele parochiali.
Oficiulu gr. or. alu Ioagiului
I protopresb.
Basiliu Piposiu m.|p.
1—3 protopresbiteru.

Nr. 246.

Concursu.

Care se escrie prin acést'a, pentru ocuparea statiunei invetiatoresci, devenita vacanta, in comun'a bisericésca gr. or. din Coman'a inf. protopresbiteratulu tractului Fagarasilui I. cu terminu pâna la 28. Septembre a. c.

Emolumentele suntu, salariulu anualu cu 200 fl. v. a. in bani gat'a solvindi din cas'a comunala, in 4 rate regulatu,

Cum si 8 fl. v. a. cá bani de cuartiru. Concurentii voru avea a-si asterne suplicele loru bine instruite, conformu prescriseloru statutului organicu la subscrisulu oficiu protopresbiteralu, pâna la terminulu mai susu insemnatu; cei cari voru sci cantârile, si tipiculu bisericei, se voru preferá. —

Fagarasiu 28 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu
1—3 protop.

Nr. 263 — 1877.

Concursu.

Pre bas'a bugetului preliminatu pre anulu 1877/8 din partea adunârei gen. a Asociatiunei tranne, tienute in Blasiu la 5—7 Aug a. c. sub Nr. prot. XXXVI, se publica prin acést'a concursu la urmatórele ajutória.

1. La 10 ajutória de câte 25 fl. v. a. destinate pentru sodalii de meseria, cualificati de a se face maiestri.

3. La 28 ajutória de câte 12 fl. 50 cr. destinate pentru invetiaceii de meseria.

Terminulu concursului se defige pre *25 Octobre c. n.* 1877.

Concurentii la amintitele ajutória au sa-si substérna incóce concursele loru, pâna la terminulu susu-indigitatu, provediute: a) incâtu pentru sodali, cu atestatu de botezu si de portare morale, cum si cu documentulu recerutu despre aceea, cum-ca suntu cualificati de a se face maiestri; iér' b) incâtu pentru invetiaceii de meseria, se recere, cá concursele respective, pre lânga atestatu de botezu si de portare morale, se fia instruate si cu adeverintia dela maiestrulu respectivu, despre desteritatea si diligenti'a desvoltata in meseri'a, cu carea se ocupa.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane, tienuta in Sibiiu la 15 Septembre 1877.

Iacobu Bolog'a,
v.-presiedinte.
pentru secret. II.
1—3 *I. V. Russu.*

Concursu.

La scól'a norm. capitala gr. or. din opidulu Resinari a devenitu unu postu de invetiatoriu vacantu.

Pentru intregirea acestuia se escrie concursu pâna in 2. Octobre a. c. cal. vechiu.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu:

1. Unu salariu anualu de 350 fl. v. a. platibilu in rate lunarie antecipative.

2. Relutu pentru lemne si cuartiru 60 fl. v. a.

Dela concurenti se cere sa fi studiatu celu putinu gymnasiulu inferioru si cursulu pedagogicu-theologicu, si sa aiba sciintia de cantârile si tipiculu bisericescu.

Cei cu cualificatiune mai buna se voru preferá.

Concursele sa se adreseze la comitetulu parochialu in Resinari.

Resinari in 1. Septembre 1877.

In contielegere cu Comitetulu parochialu.

I. Popescu
prot. si inspect. districtualu de scóle.
1—3

Nr. 263 — 1877.

Concursu.

Pe bas'a bugetului preliminatu pre anulu 1877/8 din partea adunarei gen. a Asociatiunei tranne, tienute in Blasiu la 5.—7. Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXV. si XXXI. se publica prin acest'a concursu la urmatoriale stipendia:

1. La unu stipendiu de 60 fl. v. a. destinalu pentru unu gimnasistu din fundatiunea Galliana, cu aceea observare, ca conformu litereloru fundationali, la obtienerea acelu stipendiu, ceteris paribus, va avé preferintia acel'a concurente, carele va dovedi in modu demnu de credintia, cum-ca se trage din famili'a fundatorelui, si anume din famili'a: „Popu si Antonu."

2. La 2 stipendia de cale 70 fl. pentru 2 teneri, cari cercetéza scóla comerciale inferióra.

3. La 4 stipendia de câte 60 fl. 4 ascultatori de pedagogia.

4. La 2 stipendia de câte 60 fl. pentru 2 elevi dela vre-o scóla de agricultura din patria.

5. La unu ajutoriu de 20 fl. destinatu pentru unu gimnasistu ori realistu, din fundatiunea repausatului studiosu de a V. clase gimn. Emiliu Dionisin Basiat'a Matiu Dembulu din Abrudu, cu aceea observare, ca conformu litereloru fundationale, la obtienerea acestui ajutoriu voru avea preferintia studentii eminenti, nascuti in muntii apuseni ori in fostulu districtu alu Naseudului.

Terminulu concursului se defige pre 25. Octobre 1877. c. n.

Concurentii la amentitele stipendia au se-si substérna incóce concursele loru pâna la terminulu susu-indigitatu, provediute cu atestatulu de botezu si de paupertate cum si cu testimoniulu de pre semestrulu alu II-lea alu anului scol. 1876/7; iér' concurentii la stipendiale de sub p. 4. in speciale, sa dovedésca, cum-ca au absolvatu celu putienu scól'a elementaria, cum si ca se pricepu in genere la portarea economiei, dupa cum aceea e indatinata in tiér'a nóstra, pre lânga aceea, sa fi ajunsu alu 16-lea anu alu etatiei.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane, tienuta in Sibiiu la 15. Septembre 1877.

Iocobu Bolog'a
v.-presiedinte.
pentru secret. II.
1—3 *I. V. Russu.*

Nr. 142.

Concursu.

Pe temeiulu emisului preaveneratului consistoriu archidiecesanu din 2 Iuniu 1877 Nr. 704. B, se escrie inca odata concursu pentru ocuparea statiunei parochiale clas'a a III. din comun'a nóstra Cârn'a cu terminulu pâna la 25 Septembre.

Emolumentele suntu:

1. Gradin'a de 618° cu progadi'a de 1200°

2. Aratura peste 2 jugere cu pamentu de unu caru de fenu la câmpu

3. dela 160 familii câte o ferdela de cucuruzu in grauntie séu in loculu acestei'a o feria (védra) de mustu si câte o di de lucru, si

4. Stolele indatinate si incâtu-va si regulate.

Doritorii de a concurge la acést'a parochia au a-si inaintá cererile loru instruate dupa prescrisele stat. org. pâna la terminulu preatinsu scaunului protopr. alu Sebesiului.

Sebesiu, 25 Augustu 1877.

In contielegere cu comit. poroch.

I. Tipeiu m. p.
3—3 Prot.

Concursu.

La scól'a confes. româna ortod. din Lancramu, protopresbiteratulu Sebesiului sasescu, postulu alu III-lea de invetiatoriu pentru clas'a a II-'a de fetitie, este de ocupatu.

Léf'a anuala deocamdata 150 fl. v. a. ce se va platí in cuartale anticip. din fondulu bisericescu. —

Doritorii de a ocupá acestu postu sa-si astérna petitiunile loru, instruate in intielesulu stat. org., oficiului protopopescu din Sas-Sebesiu, celu multu pâna la 25 Sept., in care di se va face si alegerea.

Lancramu in 28 Aug. 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu protopopulu. 2—3

Nr. 140 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a confesionala grecoorientala din comun'a Livezeni, in protopresbiteratulu Hatiegului, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna in 25 Septembre a. c.

Emolumentele suntu:

Salariulu anuale cu 200 florini valuta austriaca, lemne de focu si cortelu.

Concurentii voru avé a-si asterne suplicele loru bine instruirte, conformu prescriseloru „statutului organicu" la adres'a subscrisului, pâna la terminulu susu insemnatu.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Hatiegu, 24 Augustu, 1877.

Ioanu Ratiu m. p.
2—3 protopresbiteru.

Concursu.

Prin acést'a se escrie concursu pentru ocuparea statiunei vacante invetiatoresci din comun'a gr. or. Valea-bradului cu terminulu pâna in 30 Septemvre a. c.

Salariulu anualu in bani gat'a 170 fl. v. a.; doi stângini cubici lemne de focu si cuartiru cu o odaia.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si asterne suplicele la subsemnatulu in Bradu — instruite conformu legei — pe lânga alte documente si cu atestatu de cualificatiune.

Bradu (Hunyád M.) 4 Sept. 1877.

In intielegere cu comitet. parochialu.

N. I. Mihaltianu,
2—3 prot. gr. or. alu Zarandului.

Concursu.

Pentru inlocuirea statiunei invetiatoresci nou create si dotate cu 250 fl. v. a. pe anu, cuartiru liberu si lemne de incalditu, se deschide prin acést'a pâna in 25 Sept. a. c. cându va fi si alegerea.

Concurentii, pedagogi absoluti cu esamenu de cualificatiune, concursele provediute cu documentele necesari, sa le adreseze oficiului protopresbiteralu alu tractului Sibiiului I.

Poplac'a, 5/17 Sept. 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu p. ppresbiteru.
2—3

Nr. 107 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea functiuniloru invetiatoresi dela scólele confessionali gr. or. din comunele: Ocn'a-Sibiiului, — parochi'a inferióra, — Magu si Dobârc'a, in ppresbiteratulu Mercurei, se escrie concursu cu terminulu 29 Septembre 1877.

Emolumentele acestoru functiuni suntu:

I. Pentru Ocn'a: 200 fl. v. a. cuartiru si lemne de focu.

II Magu: 100 fl. v. a. cuartiru si lemne

III. Dobârc'a: 150 fl. v. a. si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá vre-un'a din functiunile de susu sa-si astérna ofertele d-loru, instruite conformu legei, subsemnatului oficiu pâna la terminulu indicatu si sa tiena strana in vre-o dumineca séu serbatóre in biseric'a parochiei unde voiescu a competá.

Mercurea, 8 Septembre 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
alu Mercurei.
I. Drocu,
1—3 administr. protop.

Anunciu.

Casele si dreptulu dobenditu dela I. M. cu proprietatea unei ape minerale de a se edificá o baia de cura la comun'a Feredeu Gioagiu comit. Huniadórei se voru vinde din mâna libera de câtra proprietariulu Vasiliu Basaraba parochu in Romosu, protopresbit. Orestiei.

Doritorii de a cumperá acelu dreptu de a edificá unu stabilimentu de bâi de cura, sa se adreseze câtra susu numitulu parochu, care va dá deslusire de pretiu si va documentá ca acea apa minerala are 12 ingredientie cu 31 c. caldura. 1—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 73. ANULU XXV.

Sibiiu 15|27 Septembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Deputati alesi la congresu.

In dieces'a Caransebesiului:

In cerculu alu III alu Fagetului s'a alesu din cleru: protopresbiterulu tractuale Atanasiu *Ioanoviciu*; dintre mireni.: fiscalulu consistorialu Constantinu *Radulescu*.

Resbelulu.

Sibiiu, 14/26 Septemvre.

Mehcmed-Ali-pasi'a a atacatu in 21 l. c. arip'a drépta a armatei Marelui principe clironomu. Arip'a drépta, comandata de generalulu *Tatischteff* si postata la *Zercovn'a*, intre Lom si Iantr'a, este partea cea mai slaba din intrég'a linia rusésca; ea este compusa din jumetatea corpului XI, 12 bataliuni de infanteria de linia, 48 tunuri si cavaleri'a corpului VIII. Ataculu turciloru cu tóte aceste fu respinsu. Totu aceeasi sórte au avutu atacurile turciloru contr'a aripei stânge si contr'a centrului. Rusii fiindu in defensiva n'au inaintatu ci au remasu in positiunile de mai inainte. Acést'a impregiurare va fi indemnatu pe turci a telegrafá din Constantinopole scirea mincinósa ca Mehemet Ali pasi'a a batutu completu pe rusi. In aceeasi di (21 Sept.) Suleiman-pasi'a a reinceputu bombardarea muntelui Nicolai in trecatórea dela Sipc'a.

Positiunea lui Osman-pasi'a la *Plevn'a* devine din di in di totu mai grea. Lips'a atâtu a minitiunei câtu si a proviantului se face totu mai mare. Si déca Osman-pasi'a nu capeta sucursu, in timpulu celu mai scurtu, caderea Plevnei trebue sa urmeze. In vederea acestoru calamitâti turcii s'au incercatu in mai multe renduri a restitui comunicati'a intrerupta cu Osman-pasi'a. Inca in 20 l. c. s'a trimisu o colóna cu munitiune si cu proviantu dela Sofi'a la Plevn'a. In jumetate cale ea fu intimpinata de patrole de casaci si silita a se reintórce Nisch. Trei scadróne de calareti turcesci, póte avant gard'a unei trupe mai mari, s'a nimicitu de cavalerie nuseasca, ce ocupa drumulu Sofi'a-Plevn'a. Astadi telegraféza biroulu de corespondintia din Constantinopole ca *lui Sefket-pasi'a i-aru fi succesu in 23 l. c. a intrá cu 20 batalióne, dóue baterii si unu regimentu de cavalerie, precum si cu munitiune si proviantu in Plevn'a.* Déca n'amu fi primitu atâtea stiri mincinóse din Constantinopole amu dá acestei telegrame mare insemnatate. Asiá nu putemu pune nici o credintia si asteptâmu adeverirea séu desmintierea ei cu atâtu mai multu, cu câtu „Fremden blatt“ primesce din Bucuresci o telegrama din 24 l. c. (asiá dara o di dupa pretins'a intrare a lui Sefket-pasi'a in Plevn'a) de urmatoriulu cuprinsu: „Sâmbata (22 Septembre.) *Sefket-pasi'a s'a incercatu a aduce la Plevn'a unu transportu de proviantu. Incercarea n'a succesu. Drumulu Plevn'a-Orchanie (Sofi'a) este ocupatu pe deplinu de rusi.*

Eveneminte politice.

Ministrii Tisz'a si Széll se afla de vre-o câte-va dile iérasi in Vien'a. Scopulu petrecerei acestoru doi ministri ungurescí in metropolea imperiului este discutarea bugetului comunu si negotiârile privitóre la tratatulu comercialu si vamalu intre Austro-Ungari'a si Germani'a. Ce se atinge de tratatulu acest'a, suntu de acordu mai tóte corespondentiele din Berlinu si din Vien'a, ca nemtii din imperiulu germanu i facu o suma insemnata de dificultâti.

Diet'a Croatiei a votatu o adresa, in carea se face amintire, intr'unu tonu fórte moderatu, de incorporarea confiniului militaru, a cetâtiei Fiume si a Dalmatiei la Croati'a. Firescu lucru, ca incâtu privesce ceste dóue din urma, deocamdata nu voru fi nimic'a alta decâtu *pia desideria* puse pe harthía.

Evenemintele din Ungari'a din tempulu dela manevrele casioviane incóce au datu materialu seriosu de discussiune si pressei straine. „Nat. Ztg.“ din Berlinu dela 20 Septemvre incepe cu apreciârile aceloru eveneminte dela afacerea toastului imperatescu. Afacerea acést'a, séu mai bine disu, volbur'a ce a produsu toastulu a fostu numai o picatura de purgatoriu, dice „Nat. Ztg.“ carea, Ungari'a cea deapururea loiala, a oferit'o regelui ce petrecea in sinulu ei spre gustare. Dupa apostrofarea acést'a fugitiva, numitulu organu berlinezu, trece la festivitâtile din Budapest'a si la faimós'a telegrama, prin carea Kossuth se chiama acasa si dice, ca aceste ilustréza de ajunsu referintiele patriei nóstre. Natur'a acestor'a o cualifica dreptu de unu pistolu pusu in peptulu monarchului, prin care magiarii voru sa fortieze asigurarea hegemoniei loru politice in imperiu, si de o resbunare pentru Világos; tóte insa suntu simptome, a câroru ascutisiu este indreptatu in contr'a dinastiei.

Alta fóia din Berlinu „Die Post“ aduce aminte Austro-Ungariei, ca déca popórele Russiei voru fi precipitate intr'o ferbere interna pre cându turcii serbéza orgiele sângeróse in Bulgari'a, ferberea de siguru se va straplantá si in Austro-Ungari'a. Doresce cá conducatorii Austro-Ungariei sa fia intielepti, sa afle calea unei politice intielepte, asigurandu pe Austro-Ungari'a de spriginulu moralu din partea Germaniei.

„N. Allg. Ztg.“ vorbindu despre demonstratiunile magiariloru dice:

> „Fanatismulu celu esageratu pentru turci care agita de presentu Ungari'a si cere atâtea jertfe face asupr'a privitoriului nepreocupatu o impressiune tragicomica. Tragica, cându vede omulu de ce rataciri funeste e capabila o rasa intréga, carea 'si face intipuiri, nu mici de o intipuita missiune de cultura in jumetatea translaitana a statului habsburgicu; comica, de óre-ce arangíatorii bucuriei demonstrative de „victoriele“ turcesci a buna séma traiescu in credinti'a, ca prin aceste voru puté impune ómeniloru cari traiescu afara de umbr'a cea recorósa a cugetârei turcesci séu magiare. Iluminatiunea inscenata in Pest'a si in alte cetâti mici si mari a le Ungariei are sa multiamésca efectulu seu numai contrastului celui batatoriu la ochi fatia cu intunecimea ce s'a incuibatu in capatienile filisterimei de acolo.“

Press'a magiara insa este de alta parere. Ei nu-i trebue spriginulu moralu alu Germaniei si se pregatesce a se desface de amiciti'a germana. „Bismark dice „Pesti Napló“, este datorasiulu Russiei dela 1870 incóce si elu platesce datori'a sea din buzunariulu Austro-Ungariei“. Fói'a magiara este nemultiamita cu intrevederea lui Andrássy cu Bismark ce avù locu acum de curendu la Salzburg, se declara contr'a aliantiei celoru trei imperati cu hegemoni'a Germaniei si recunósce in demonstratiunile magiare unu protestu alu *„natiunei“*. „Flacarile de bucuria suntu indreptate si contr'a Salzburgului, Andrássy si Tisza potu sa-si iá invetiatura din tr'ensele. Védia in fine, ca ministrulu afaceriloru straine nu póte face politica, cârei tiér'a intréga i opune neplacerea cea mai hotarita“.

Spicuirea amu puté-o urmarí mai departe. Este de ajunsu inse spre a puté intielege de ce politica suntu inspirati magiarii si ce efectu face politic'a loru in afara.

Dincolo de Lait'a spiritele paru a fi mai calme. Din calmulu loru nu lipsesce a se vedé câte unu reflecsu chiaru si dincóce de Lait'a.

In privinti'a stârei spiriteloru din Austro-Ungari'a, dice „Timpulu“ cetimu in „Corespondinti'a Ungara“ urmatórele cugetârile unui barbatu bine informatu:

> In timpulu din urma, amu avutu o conversatiune cu o persóna de distinctiune din giurulu Majestatii Sale Imperatului Franciscu Iosifu I, si credu ca publicându câte-va pasage din conversatiunea nóstra, voi contribui la rectificarea mai multoru idei eronate, pe care jurnalele sgomotóse le-au respânditu prin pres'a straina.
>
> Adesea cetimu, 'mi dice elu, prin jurnalele streine, ca partidulu militaru a facutu cutare séu cutare lucru si ca comitele Andrasy s'a angajatu in o lupta incarnata cu acestu partidu. Este cu putintia cá diferitele biurouri ale presei din Vien'a si din Pest'a sa fi avutu unu scopu politicu si fâra indoiala cu intentii fórte bune favorisându latierea acestoru sgomote; insa vorbindu cu franchetia, ve potu asigurá, ca pretinsulu partidu militaru nici ca esista, persónele de distinctiune, cari se afla, prin positiunea loru sociala séu prin increderea suveranului, in jurulu Imperatului, au fâra indoiala antipatii si simpatii cá si cei-l'alti muritori; insa reu cunósce cine-va disciplin'a severa ce domnesce in sinulu cercuriloru competinti, supunendu câtu-si de putienu ca cine-va (fie archiduce séu barbatu de statu) a cutezatu a urmari intrigile in favorulu unei politici streine, care n'a fostu asemenea politicei imperatului si guvernului seu. Nu, comitele Andrasy n'are sa se lupte cu nimeni la curtea dela Vien'a.
>
> Confienti'a imperatului l'a chematu la cârm'a afaceriloru streine, si elu face totu ce vrea in urm'a aprobarii suveranulu seu.
>
> Imperatulu a pusu la cârm'a afaceriloru straine unu barbatu de statu magiaru, pentru cá sa dea unguriloru o garantie, ca interesele Ungariei voru fi aperate, câci nimeni nu póte crede ca comitele Andrasy va consimti la o politica alu cârei scopu aru fi indreptatu contr'a intereseloru Ungariei.
>
> De alta parte, nici unu ministru Austro-Ungaru nu póte despretiuí aspiratiunile populatiunei slave din acésta monarchie.
>
> Ocupe unu unguru slavu, séu germanu, postulu comitelui Andrasy, nici unulu n'aru putea urmari o politica esterna nationala, va sa dica nici unulu naru putea urmarí o politica curatu magiara, slava séu germana. Elu va fi totu deun'a silitu, sa pue interesele monarchiei austriace inaintea considerâriloru nationale ale diferiteloru popóre care compunu monarchi'a, si sa caute a pune de baza politicei sale, o baza formata de interesele comune ale tuturoru nationalitâtiloru.
>
> Ungurii aru protestá contr'a unei aliantie cu Rusi'a, Slavii contr'a unei aliantie cu Turci'a, germanii contr'a unei aliantie cu Franci'a; ast-felu singur'a aliantia care aru putea fi posibila, fara de a escitá indignatiunea vre-unei'a din cele trei rase contr'a guvernului, aru fi alianti'a cu Germani'a. Ori-care omu de statu nu póte aflá altu aliatu pentru Austro-Ungari'a, fâra de a provocá aci unu resboiu civilu.
>
> Germani'a asigurata prin alianti'a Austro-Ungariei, 'si va putea câstigá amiciti'a Rusiei, pentru a tienea pe Franti'a in positiunea ei actuala.
>
> Deci prin mijlocirea Germaniei, cei trei imperati au fixatu unele arangiamente cari sustienu interesele Austro-Ungariei, cá a unei puteri mari in tóte eventualitatile resboiului turco-rusu. O Rusie victorósa fâra indoiala aru respectá limitele indicate in urm'a invoirei celoru trei imperati, câci n'aru prea voi sa traga asupra-si dóue puteri mari. Pe de alta parte, Rusi'a fiindu invinsa aru putea contá pe ajutorulu moralu alu Germaniei, si Austro Ungari'a chiaru de aru voi, n'aru putea impedecá acestu ajutoriu. Deci, neutralitate absoluta fatia cu resboiulu turco-rusu, déca rusii aru fi invingatori, si o neutralitate bine-voitóre pentru Rusi'a déca va fi invinsa, iata singur'a politica posibila in acestu momentu pentru Austro-Ungari'a fie slavu séu maghiaru acel'a care aru ocupá postulu de ministru alu afaceriloru straine.
>
> Demonstratiunile ruso-file si turco-file ale slaviloru si maghiariloru nu voru schimbá intru nimicu acésta stare a lucruriloru, care urméza din positiunea ce ocupa Germani'a in Europ'a. Majoritatea parlamentului ungurescu pricepe politic'a comitelui Andrasy; partidulu opositionalu nu voiesce sa o pricépa, fiindu ca voiesce sa agiteze spiritele in unu sensu contrariu guvernului. Elu afla unu ajutoru in pres'a maghiara, care crede ca servesce statului eserciându o presiune asupr'a partidului militariu. Intentiunea e demna de lauda, insa presiunea este absolutu superflua, ca acestu partidu nu esista.

Cestiunea dilei este astadi inainte de tóte cestiunea orientului. Chiaru si cându se ferescu unele foi de a o discutá o atingu intr'o forma séu in tr'alt'a. Unele o infatisiéza cá si cum i-aru cunósce tóte arcanele; altele iérasi marturisescu ca suntu cu totulu desorientate in trens'a, cu tóte ca nu este di, in care sa nu vestésca lumei victorii turcesci din tóte pârtile câmpului de resbelu.

Interesanta este in impregiurârile aceste o corespondentia din Vien'a a lui „P. L.“, din care estragemu urmatórele:

> De voru esì rusii invingatori din luptele incepute pe Iantr'a, de nu voru fi, de le va succede a supune Plevn'a séu de voru gâsí unu Düppel turcescu si voru dá de unu echec, este lucru secundariu. Dóue lucruri suntu insa sigure: intâiu ca in casulu ca rusii se voru retrage preste Dunare, turcii nu voru intrá in Romani'a, a dóu'a ca Russi'a nici acum nu cere si nu va cere nici dupa desiertarea Bulgariei mediatiune. Recedu dela o desfasiurare detaiata a acestoru puncte, dara le puteti luá pe amendóue de nestramutate. Nu potu sa dicu, déca o invasiune a Romaniei, o inaintare spre Bucuresci, póte fi admisa din punctu de vedere militariu. A avé la spate Dunarea este in totu casulu ce va ce trebue sa puna pe ori si cine pe gânduri. Este insa siguru ca nici o putere européna — afara dóra de Angli'a — nu aru admite o invasiune in Romani'a, ba sciu ca unu representantu a unui statu mare de natiunalitate romana a respunsu unui politicu distinsu

intrebandu lu in acestu punctu inainte cu câte-va dile, asiá: „Ce se atinge de acé„st'a poti fi pe deplinu liniscitu, pentruca „Romani'a este unu statu nóue inruditu si „inainte de a concede cá acest'a sa fia nimi„citu, vomu avé sa dicemu si noi unu cuventu.“

„Ugy látszik, az egész ország megbolondult“ *).

Déca a disu séu n'a disu aceste cuvinte ministrulu presiedinte Tisza cându i s'a presentatu deodata cinci interpelatiuni in cestiunea orientala, magiarii se straduescu din resputeri a le preface in adeveru.

Nici nu se respandise bine faim'a mincinósa despre luarea fortului Nicolai in trecatórea dela Sipc'a si fiindu inca Osman-pasi'a incungiuratu giuru impregiuru de trupele russo-române, magiarii au saritu in susu de bucuria si au umplutu lumea de sgomotu. Budapest'a in frunte si dupa ea intregu sirulu aceloru cetâti si sate magiare, a câroru nume se pomenescu mai alesu cându e vorb'a de o banda de hoti renumita, s'au intrecutu in demonstratiuni turcofile. Prin conducte cu tîganii in frunte, acompaniate cu spargerea de feresti si-au datu magiarii espressiune viua simtieminteloru de fratietate câtra consângenii loru.

In Casiovi'a conductulu turcofilu, trecendu pe lânga locuinti'a unui generalu austriacu au aruncatu cu petri in feresti. O trupa de soldati au arestatu pre unii din tumultuanti. In casarm'a mare de infanteria s'a datu signalulu de alarmu si militi'a numai cu baionetele a pututu risipí tumultuantii.

Din Oradea-mare ni se scrie ca româniloru nu numai ca li s'au spartu geamurile ci s'au aruncatu prin odâi cu bolovani si s'au sdrobitu chiaru crucile ferestiloru.

In Clusiu de asemenea s'au spartu ferestile româniloru.

N'a mai lipsitu decâtu basi-bozucii, cari sa pradeze si sa omóre pentru a dá festivitâtiei unu lustru mai natiunalu.

Din M. Osiorheiu primimu urmatórele impartasiri: „ . . . Marti sér'a s'a iluminatu orasiulu de câtra turcofili. Noi românii amu trebuitu sa remanemu cu fric'a in spate de a nu ni se sparge ferestile preste nópte. Totu deodata s'a pusu in scena unu feliu de conductu cu lampe. Vr'o 5—6 pompieri in uniforma cu lampele loru cu stindarde pe cari se vedea semilun'a, cu tîganii in frunte si dupa ei o ciurda de copii au datu róta prin cetate, strigându din resputeri la „éljen“. De sine se intielege, ca s'au tienutu si cuventâri, un'a de Dr. Knopfler, si alt'a de Kerekes. Cestu din urma este invetiatoriu la scólele populare de aici (ve puteti esplicá multimea copiiloru la conductu) si totu deodata si redactoru la o fóia numita „Maros-Vidéki hirado“. Sciu ca nu cunósceti foi'a d. Kerekes, dar' ea este prea interesanta. De une-dile aduse scirea, ca principele Carolu nu mai este intre cei vii . . . . .“

Noi nu suntemu contrari fratietâtiei magiaro-turce, ba dorimu chiaru, cá ea sa devina realitate si sa vedemu sub scutulu gloriosului semnu alu semilunei sórtea magiariloru legata de sórtea turciloru. Numai cu un'a nu ne invoimu. Nu ne invoimu cá regimulu sa protegeze astfeliu de demonstratiuni selbatice, si pretindemu cá civi ai statului austro-ungaru scutu pentru vieti'a nóstra si siguranti'a publica. Nu ne plângemu noi ca eri alalta-eri ministrulu sub cuventu ca statulu austro-ungaru este unu statu *neutralu*, a desfiintiatu comitetele nóstre de dame pentru ajutorirea rânitiloru si astadi totu acelu ministru privesce tacendu la demonstratiuni publice, la care au luatu parte chiaru si amploiatii statului, in favorulu semilunei, nu ne plângemu dicu, câci ne-amu dedatu a vedea in Ungari'a pe di ce merge asemenea fapte si suntemu siguri ca lumea le va judecá dupa cuviintia.

Românii magiaroni cu simpatii turcofile in contr'a fratiloru de sânge.

De lânga Aradu, 10/22 Sept. 1877.

Estasulu, de care se vedu incangrenati compatriotii nostri magiari, facându demonstratiuni tumultuóse pentru invingerea (?) armeloru barbare asupr'a crestiniloru si confratiloru nostri de sânge, — nu se manifestéza numai la *magiari*, frati inruditi si de ei insisi recunoscuti ai turciloru, ci precum ne anuncia diurnalele loru din provincia, au escelatu si unii dintre *românii magiaroni* — intru asemene manifestatiuni demonstrative.

Asiá ne spune diurnalulu magiaru „Alföld“ din Aradu, cum dintre cetatienii români de acolo si anume: cutare domnu *Bonts Döme*, notariu publicu regescu de profesiune, de-si românu de nationalitate dar' celu mai bravu patriotu (derék hazafi) nu numai a iluminatu tóte ferestrile casei sele din strad'a domnésca, ci, cá sa dee solenitâtiei o splendóre si mai espresu turcésca, a impodobitu iluminarea si prin unu „*transparentu*“ ce represintá semilun'a cá emblema si o inscriptiune ce esprimá adeveratele simtieminte de bucuria pentru triumfulu armeloru turcesci la lupt'a dela *Plevn'a*, — pâna in momentu asiá dicendu nedecisa.

Unu altu, alu doilea românu de simtieminte incarnate magiare, care s'a insufletitu, cá si dlu *Bonciu*, este cunoscutulu mare patriotu, românu de nascere, dar' nici cându de simtieminte nationali, *Michailu Cociub'a*, fostu lungu timpu vice-comite si fiscu comitatensu.

Nime dintre românii din totu comitatulu Aradului nu a potutu fi suprinsu, cu atâtu mai putienu indignatu de aceste manifestatiuni turcofile ale numitiloru doi cetatieni români renegati; câci fia-cine cunoscându-le trecutulu si tóta viéti'a, trebuie sa-i escuse cá pre unii cari de-si nascuti români, insa crescuti in spiritu magiaru de cându au devenitu maturi, pururea s'au invertitu prin cercurile magiariloru, dela cari au si suptu simtieminte antinationali; ba ce e mai multu, si unulu si altulu, nu odata, ci la diferite ocasiuni inca pe timpulu miscâriloru nationali din comitatulu *Aradului*, cându inteleginti'a romàna cea insufletita pentru desvoltarea simtiului de nationalitate se luptá cu energia pentru respectarea postulateloru constitutionali, adeca a *egalei indreptatiri*, — s'au dechiaratu contrari astoru aspiratiuni.*)

Amu fi nedrepti, déca li-amu luá in nume de reu aceste manifestatiuni purcese naturalminte din identificarea simtieminteloru pure magiare séu mai bine, din renegarea devenita a dóu'a natura. Cine aru si poté asceptá séu pretinde dela astfeliu de ómeni, ca ei intre constelatiunile actuali sa nu se insotiésca si sa nu simtiésca *un'a* cu acei'a, câror'a au de a le multiemí educatiunea si esistinti'a. Nu le póte nime desaprobá acésta gratitudine; dar' cu atâtu mai putienu 'i va invidiá bataru uniculu românu adeveratu care 'i cunósce dupa trecutulu loru. Ei si ori-cine cá si ei, n'au avutu, nici nu potu avé inima si simtiu pentru caus'a nationala cu atâtu mai putienu potu nutrí in pepturile loru simpatii pentru *fratii de sânge*, cari astadi se lupta voinicesce cu pagânulu; ba cum 'i vedemu, din contra, ei salta de bucuria, 'si iluminéza ferestrile si le imbraca in transparente in a-si manifestá marea bucuria pentru victori'a armeloru turcesci ucigatórie de români.

Veteranulu *Cociub'a* totu-déun'a s'a feritu de a se manifestá cá românu; pre cându pe dlu D. *Bonciu* 'lu vediuramu si *metamorfosându-se* — la timpu potrivitu, in „*românu mare*“ nationalistu dar' firesce nu ultraistu, cá altii, ci moderatu, va se dica pururea omulu regimului; 'lu vediuramu, deputatu la dieta, deputatu la congrese si sinódele nóstre bisericesci; totu-déun'a alesu de poporulu românu; iér astadi d-sea cá notariu reg. publicu, cá — potemu dice — celu mai avutu si nedependinte cetatianu in *Aradu* si dóra iérasi alesu *deputatu la congresulu nationalu bisericescu*, 'lu vediuramu cu ferestrile iluminate si inpenate cu transparente turcesci.

O enigma fórte caracteristica, cându unu representante alu regimului cá organu publicu oficiale tradéza „*neutralitatea*“, respective corelatiunile bune ale monarchiei nóstre fatia cu *Russi'a* si *Romani'a*, prin cea mai eclatanta demonstratiune turcofila; câci de nu aru fi dlu *Bonciu* ce este, nu ne-amu mirá de feliu, pentru ca — o repetimu, — elu nici cându n'a probatu simtieminte nationali române, iér' de câte ori s'a aretatu si elu cá românu, séu a fostu recomendatu de atare prin altii ce se bucurau de positiune si reputatiune nationala, totu-déun'a au fostu ingagiate interese particularie si ambitiuni persónale.

Regretéza fói'a magiara „*Alföld*“ ca de ce n'au urmatu si cei-lalti cetatieni români patrioticului esemplu turcofilu a numitiloru doi insi; acést'a tocmai demustra ca in totu Aradulu numai cei *doi* s'au impartasitu de bucuri'a magiariloru pentru „invingerea“ armeloru turcesci asupr'a crestiniloru, a confratiloru nostri de sânge.

In *Oradea-mare* demonstrantii sparsera ferestrile la resiedinti'a episcopului gr. cath. *Ioanu Olteanu*, la locuinti'a archimandritului *A. Papp* si la ale advocatiloru *Zigre* si *Borbol'a*, din furia, ca nu erau iluminate; dar' incâtu privesce resiedinti'a episcopésca ni se parea o enigma, câci nu poteamu pricepe, cum sa fia recitu cunoscutele mari simpatii magiare ale Ilustr. Sele episcopului *Olteanu* si cum prin urmare Ilustr. Sea sa casiune superare in regiunile magiare prin neparticipare la demonstratiuni in favórea turciloru civilisatori!

Enigm'a inse se deslėga curendu, câci diurnalulu magiaru de acolo „*Nagyvárad*“ in Nr. 218 publica unu articulu subscrisu de „*Pappffy Iusztin*,“ *camerariulu papalu*, in care densulu escusa tóta tréb'a si justifica naintea forului publicitâtii magiare caus'a pentru ce n'a fostu iluminata resiedinti'a episcopésca. Elu spune francu, ca nime sub sóre nu póte trage la indoiéla adeveratele simtieminte patriotice precum si simpathiele ferbinti fatia cu magiarii ale Ilustr. Sale episcopului *Olteanu*, carele de 2 luni fiindu absentu dela resiedintia si aflându-se cu intregu personalulu in Beiusiu, a lasat'o inchisa si asia n'a fostu nime cá se arangeze iluminarea, carea nici la o intemplare nu lipsiá, si asia, déca comitetulu de arangiare avisá destulu de timpuriu celu putienu pre inspectorulu casei.

Articlulu vorbesce apoi si de aceea spre mulcomirea magiariloru, ca Ilustr. Sea episcopulu *Olteanu* totu aceleasi simpathii nutresce pentru *victoriosii turci*, cari se manifestara din partea cetatieniloru magiari cu ocasiunea iluminârii, câci nici unu românu adeveratu (?) nu va dori *perirea Turciei* si invingerea moscovitului barbaru. Au nu sciu magiarii ca si *St. Pap'a* din *Rom'a* a binecuventatu armele turcesci numai cá se invinga asupr'a Russiei colosu. Vorbesce in parabole de *Ianus* celu cu dóua fetie si-si esprima si dlu camerariu papalu bucuri'a viua pentru ca turcii au batutu pre muscali; dar' dice ca de alta parte i-lu dóre cumplitu inim'a, ca si *Romani'a* s'au lasatu sedusa de moscovitu a redicá arm'a asupr'a *Turciei* si a-si maná fii la macelulu teribilu pe teritorulu Bulgariei cá se-si verse sângele nevinovatu pentru interesele si scopurile nesatiosului colosu dela nordu. Compatimesce pre confratii de preste Carpati si tot-odata 'i si condamna pentru acestu faptu; dar' n'are ce face si spéra ca victoriósele arme turcesci dela *Plevn'a* 'i voru intielepti.

Eata enigm'a neiluminârii resiedintiei episcopesci din *Oradea-mare*.

X.

Apelu filantropicu.

Onoratu publicu românu!

Incredintiata de concursulu binevoitoriu alu d-vóstre 'mi permitu din nou a'mi radicá debil'a voce intru ajutorarea fratiloru, cari 'si vérsa sângele nobilu pentru aperarea *umanitâtiei*, pentru sustienerea si radicarea *onórei* si *reputatiunei numelui de românu.*

Sa amintescu parerile nefavorabile, cu cari a fostu intempinata armat'a româna inainte de a luá parte la marele resbelu orientalu?

E de prisosu!

Griviti'a, acestu *Termopile* castigatu cu sângele a mii din fratii nostri, va marturisí in veci despre curagiulu si devotamentulu românu, ér' umbrele mariloru strabuni versá-voru lacremi de bucuria intielegendu de bravur'a demniloru loru urmasi!

Dejá press'a intréga este plina de laude asupr'a eroicci armate române. Vestea despre curagiulu ei astadi a strabatutu preste tóta fati'a pamentului. De-si cu lacremi in ochi, dar' cu fala spunemu acést'a in fati'a Europei.

Resbelulu insa nu s'a terminatu.

Sacrificii nóue se receru!

Mii de viteji români se afla dejá rânìti in spitalele Romaniei si transilvaneni români, cari se afla de presentu dincolo de Carpati, ne spunu, ca ajutórele adunate pâna acum nici pe departe nu potu acoperí lipsele neprevediute, incâtu viéti'a a sute de rânìti usioru póte vení periclitata, déca suferindiloru nu li se va intinde mâna de ajutoriu la tempu . . . .

Mame 'si plângu fiii, sociele barbatii, surorile fratii, ér' patri'a 'si deplânge tesaurii cei mai pretiosi.

Romani'a intréga este imbracata in doliu.

Matróne române, socii tenere, fiice plapande si Tu publicu românu, cari puteti apretiuí durerea nemarginita, ce o simte o muma, o socia, o sora si patri'a, pentru perderea fiiloru ei, nu pregetati a contribuí: bani, scame, pânzaria, stergare, legaturi, schimburi, intr'unu cuventu, ori-ce, prin care amu puté aliná incâtu-va durerea prea iubitiloru nostri frati vulnerati pre câmpulu de onóre.

Acestu micu sacrificiu ni-lu impune umanitatea, ni-lu cere consângenitatea, 'lu reclama recunoscinti'a pentru salvarea onórei române.

Aru fi de doritu, cá in fia-care comuna cei mai de influintia sa se puna in frunte, sa faca totu feliulu de colecte si ale tramite séu directe, séu la subscris'a, spre a puté fi espedate de vreme la destinatiunea loru.

Sibiiu, 22 Sept. 1877.

Iudit'a Macelariu.

Corespondintie.

Clusiu, 22 Sept. n.

Demonstratiunea softalica respective iluminatiunea inscenata — cum se dice — pentru invingerile turciloru, aduse locuitoriloru români din Clusiu pre lânga câte-va ferestri sparte si unu articulu plinu de injuriâri, a cârui scopu nu e altulu, decâtu a defaimá pre cei 5—6 amploiati de statu, si a discreditá pre cei unu *si diumetate* functionari politici români cu privire la câtu de curendele alegeri nóue. Articulu respectivu esitu in „M. Pol.“ dela

---

*) Asiá se vede ca a nebunitu tiér'a intréga.

*) Despre dlu Bonciu in ast'a parte noi avemu alte informatiuni chiaru contrarie cu ale dlui corespondinte. Red.

20 a l. c. se pare a fi cursu din péna oficiósa si infrunta cu un'a obrasnicia ne mai audita pe români pentru ce nu au serbatu si ei — victoriile turciloru, numindu-i intre alte multe si formóse: „ómeni prosti si triviali, cari nu suntu capabili de a pricepe *unic'a si adeverat'a politica a dloru magiari;* inimici publici ai statului; sierpi nutriti in sinulu statului magiaru s. a.

In „Magyar Polgár“ se publica unu respunsu la articululu de mai susu, din care se vede ca ne este impossibilu de a nimerí gustulu dloru magiari. Déca *nu tienemu* legea, e reu de capulu nostru; déca *tienemu legea* e vai de noi! Mai póte cine-va negá in fati'a atâtoru fapte ca intru adeveru *un'a* e tendinti'a si politic'a dilei — si acest'a e: *coruptiune si demoralisare.*

Eata respunsulu:

In „Magyar Polgár“ dela 20 ale curentei, 'si esprima unulu dintre colaboratorii acestei foi indignatiunea sea asupr'a acelei giurstâri, ca noi „civii *magiari* din Clusiu, *cari nu vorbimu in limb'a statului*“, nu amu demonstratu, respective nu amu iluminatu la 18 a l. c., si afirméza ca renitenti'a nóstra „aru fi urmarea unei conspirâri formali.“

E fapta aceea ca noi românii din Clusiu nu iluminaramu; documentéza despre acést'a ferestrile cele sparte a dlui protopresb. gr. cath. Gavrila Papu; dara ca caus'a nedemonstrârei nóstre aru fi „odiós'a passivitate, ce numai pre la prim'a lunei nu se manifestéza“ séu indiferentismulu „(közönösség) nostru cu privire la caus'a comuna“ séu chiaru „conspiratiune formale“ — acestea suntu neadeveruri.

Ce e caus'a cea adeverata a nedemonstrârei nóstre credemu ca o va scí fâra de comentariu diaristicu ori-ce omu cu mintea sanatósa, ba abiá potu crede ca afara de onorat colaboratoriu a lui „Magyar Polgár“ s'aru mai aflá si altu cine-va in patri'a nóstra constitutionala — „unde sbirii sclavagiului nu potu triumfá asupr'a natiunei libere“, — care aru fi in stare sa pretinda dela noi *românii* cá sa „publicâmu prin valuri de lumini imbuibirea nóstra de *bucuria* pentru aceea ca se jertfira la Plevn'a câte-va mii din fratii nostri cei dulci, intielegemu pe bravii luptatori ai „asiá-numitei“ armate române. E de prisosu dara de-a mai sporí vorb'a despre acést'a, câci ceea ce au implântatu natur'a si legile cele mai sacre ale omenimei in inimele nóstre, aceea nu o va sugrumá mani'a dlui colaboratoru a lui „M. P.“ fire-aru ori si cine, nice legiónele de articuli agresivi ale acestei foi semioficióse. Noi ne-amu nascutu români si suntemu crescini, si a pretinde dela noi cá sa ascundemu séu chiaru sa abnegâmu acést'a, aru fi dupa proverbiulu latinu „hori — bela dictu.“ —

Nu putemu inse retacea aceea insinuatiune a dlui colaboratore, ce ataca loialitatea si onórea nóstra civile, acusându-ne ca noi românii nu suntemu capabili, séu nu voimu a pricepe si a respectá uniculu interesu respective politic'a statului magiaru si a regimului de astadi. Noi pornindu tocmai din principiulu contrariu alu acestei asertiuni — *nu demonstraramu si nu iluminaramu.* Nu pentru-ca dupa sciinti'a nóstra politic'a statului austro-ungurescu precum si a celoru-lalte staturi europene in resbelulu presentu orientalu e — *neutralitatea,* prin urmare interesulu si dorinti'a regimului trebuie sa fia strict'a sustienere a acestei absolute neutralitâti. Acésta se pare a fi eflussulu aliantiei celoru trei imperati, si in contr'a acestei aliantie noi nu ne putemu resculá, de óre-ce suntemu de firm'a credintia ca pacea de care ne bucurâmu e tocmai unu resultatu alu acestei aliantie. Apoi — cá sa ve spunemu adeveratu, noi nu credemu ca prin spargerea ferestriloru in Clusiu, Orade si Cassiovi'a s'aru puté sparge alianti'a celoru mai puternici trei monarchi din Europ'a, séu s'aru puté terorisá domnii *Andrassy Bismarck* si *Gorciacoff.*

Nu iluminarâmu, mai incolo, pentru ca provocarea spre demonstratiune vení dela unu „*comitetu arangiatoriu*“, iér noi nu amu uitatu inca *ca d-lu ministru reg. ungurescu dela interne opri abiá de vre-o câte-va septemâni tóte comitetele, ce arangiaza manifestatiuni pentru un'a séu alta parte beligeranta din orientu — „necorespundiatóre positiunei de neutralitate ce a luatu regimulu nostru in cestiunea acést'a.*“ Credu dara ca togmai amploiatii de statu si functionarii politici, asupr'a carora-si vérsa d-lu colaborante mai tare veninulu numindu-i, „sierpi nutriti in sinulu statului magiaru“ au in prim'a linia chiamarea si detorinti'a de a inpliní ordinatiunea inaltului ministeriu. Déca au gresitu ei in chiamarea loru, ei bine, céra d-lu colaboratoru pedepsirea loru — dara *pe facia* (precum de patenta li numesce inimiciti'a loru catra patria), va sa dica, prin cercetare disciplinara, nu subsépe prin articuli diuaristici pe colegii sei in oficiu, câci si elu se nutresce in sinulu intregului poporu alu patriei, subintielegendu-se aici si acei civi, care nu vorbescu in limb'a statului, dara la dâri de totu soiulu platescu si ei intraceea-si mesura. —

Ce ne privesce pe noi cestialalti „triviali,“ binevoésca d-lu colaborante a nu se alterá preste mesura, câci iata noi togmai „din firulu istoriei“ si anume din intemplarea cu Manasses*) din Lovatu invetiaramu ca nu e oportunu si laudaveru de a se prea grabí cu demonstratiunile. — Fia dintraltele liniscitu d-lu colaborantu; ni vomu indreptá gresial'a si togmai déca vomu iluminá si noi ulteriorminte — la tempulu seu! — Pâna atunci sa nu ne maniâmu unulu pe altulu pentru o atare mica gresiala, ci „sa ostenimu si sa luptâmu precum o facuramu de un'a miia de ani pentru *inbunatîrea sortii acestei patrii.*“ Ei, dar' nu prin iluminari esterióre, cari dupa modest'a mea perere prea putinu ajuta sortii acelui „poporu ce s'a adusu la atât'a nepasare câtra sórtea patriei.“ Sa ne luminâmu si sa ne curatiemu in sufletulu si anim'a nóstra, cá sa devenimu capabili de a priví de *frati pe acelu poporu,* care inante de acést'a cu trei seculi — precându prindeau pagânii de turci pe unu conte *Szapary* s. c. l. la plugu — sangera solidarminte aparându marginile patriei in contr'a invasiuniloru barbare.

Atunci voi iluminá si eu — in duplu!

Unulu pentru toti.

Brasiovu, 8 Septemvre 1877.

In semptamân'a acést'a s'au intemplatu in Brasiovu, respective in comitatulu Brasiovului dóue alegeri destulu de insemnate, cari credu ca merita a fi cunoscute si publicului indepartatu. Un'a a fostu politica, iéra a dóu'a bisericésca.

In 5/17 Septemvre a. c. s'au intemplatu in totu comitatulu alegerile pentru adunarea comitatensa. Spre scopulu acest'a comitatulu a fostu impartitu in 5 cercuri electorale cu 5 cercuri de alegere: in Brasiovu, Resnovu, Helchiu, Feldiór'a si Satulungu. Cerculu Brasiovului a fostu impartitu in 5 sub cercuri electorale. Representanti'a comitatensa constà din 166 deputati, si adeca 83 virilisti, iéra 83 alesi. Din cei 83 alesi dupa proporti'a alegatoriloru 48 se vinu pe Brasiovu, iéra 35 pe ceealalta parte a comitatului. Mai toti virilistii suntu brasioveni; de asemenea maioritatea celoru alesi este din brasioveni, asiá dara mai tóta representanti'a comitatului o forméza Brasiovulu. Românii dupa legea cea vitrega municipala numai in cerculu Saceleloru (Satulungu) si in subcerculu Brasiovului Scheiu suntu in maioritate; in celelalte cercuri suntu in minoritate.

In cerculu Saceleloru, de-si românii au fostu in maioritate, totusi ei s'au aretatu drepti si generosi si au alesu dupa proporti'a alegatoriloru 4 unguri si 6 români, pre cându o parte din unguri voiá sa aléga numai unguri. Ca românii s'au aretatu la acésta alegere generosi, a recunoscutu publice insusi presiedintele unguru alu comisiunei de alegere. Românii alesi in acestu cercu suntu: Radu Pope'a, Ieremi'a Verzea, Alexie Verzea, Octavianu Sorescu, Voicu Rosculetiu si Dimitrie Ghimbasianu.

In subcerculu Brasiovului Scheiu au fostu alesi 8 români si anume: Nicolae Strevoiu, George Strimbu, Ludovicu Romanu, Dr. I. Mesiota, I. P. Popoviciu, Iosifu Popu, Ioanu Lengeru si Ioanu Pedure.

In subcerculu Brasiovului Blumân'a, unde românii facu o tertialitate din alegatori, iéra sasii si ungurii alte 2 tertialitâti. din nepasarea si negligenti'a româniloru si a sasiloru s'au alesu 7 unguri si 1 germanu. Ungurii au fostu ací atâtu de generosi, incâtu n'au alesu nici unu românu: pre cându subcerculu Scheiu, unde ei facu numai a diecea parte din alegatori, pretindeau cá sa se aléga si unu unguru.

Dupa nationalitate deputatii alesi suntu: 58 germani, 14 români si 11 unguri. Maioritatea virilistiloru inca suntu germani. Dintre români suntu 8 virilisti.

A dóu'a alegere s'a intemplatu Marti in 6/18 Septemvre a. c. la biseric'a St. Nicolae din Brasiovu din partea cercului X-lea preotiescu pentru congresulu nostru nationalu bisericescu. La 11 óre a. m. preotii din 6 protopopiate, adeca alu Brasiovului I, alu Brasiovului II, alu Treiscauneloru, alu Heghigului, alu Palosiului si alu Cohalmului erau adunati in numeru de 48 spre scopulu alegerei. Multi dintre preoti nu s'au presentatu, cu deosebire cei din departare mai mare, si anume cei din protopopiatulu Cohalmului.

Dupa seversirea s. liturgii cu chiemarea duchului sântu si dupa deschiderea sinodului de alegere preotii se constituira alegendu-si 2 barbati de incredere si unu notariu. Dlu comisariu consistorialu par. protop. Iosifu Baracu intielegendu ca este luatu in combinare de a fi alesu, recede dela presidiu, si se alege cá presiedinte ad-hoc par. Radu Pope'a. Dupa ridicarea siedintiei pe 5 minute spre consultare si dupa redeschiderea siedintiei se purcede la alegere si se alege prin votare publica nominala cu unanimitate de voturi par. protop. alu Brasiovului Iosifu Baracu de deputatu preotiescu pentru congresulu nostru nationalu bisericescu pe unu periodu nou de trei ani, cu ceea siedinti'a se incheia.

Varietâti.

⁂ *Dela societatea academica din Bucuresci* aflâmu pe cale telegrafica ca alalta-ieri s'au alesu membrii onorari ai societâtiei: N. *Pope'a,* Ioanu *Puscariu,* si Dr. *Silasi,* iér' membrii corespondenti: *Popescu,* V. *Romanu, Boiu,* Dr. *Mesiota* si A. *Densusianu.*

⁂ *Unu transilvanénu intre rânitii dela Plevn'a.* Corespondintele dela „*L'orient*“ spune ca intre usioru rânitii dela Plevn'a din 11 Septemvre, se afla si sublocotenentulu *Stanciu* din Vistea.

⁂ *Generalulu Zotov,* siefulu statului majoru alu armatei ruso-române de Vest, a carei comandante supremu e M. S. Domnitoriulu Carolu, dupa diarulu „Rusky Mir“ se bucura in cercurile militarie de o prea buna reputatiune, fiindu generalu resboinicu si energicu. Pavelu Dimitrievici Satov e oficeru dela anulu 1843 si dela 1859 generalu.

Educatiunea militara si-o primí in academi'a militara imperiala, si decoratiunile precum si avansamentele din urma si le câstigà in urm'a distingeriloru sele pe câmpulu de batae. Numele lui e popularu cu deosebire dincolo de Caucaz.

⁂ *Respunsu promptu.* — Inaintea judelui de Bovstreet din Nev York a fostu adusu unu vagabondu care avea o barba fórte mare si négra. Aruncându judele o privire prin acte, se adresà câtra vagabundu cu cuvintele: „Deducendu din tóte acestea, constiinti'a d-tale trebue sa fie asiá de neagra, cá si barb'a ce ai.“ „Bine“ replica vagabundulu, „déca constiinti'a se determina dupa barba, nu ai nici constiintia.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români rániti din Romani'a.

(Colect'a XVII.)

Dela dlu Gavriilu Cosm'a din Beiusiu 18 fl. Dela dlu Andreiu Medanu din Siomcut'a 10 fl.

de totu: 28 fl.

Transportulu sumei din colect'a XVI publicata in nr. 72 alu „Telegr. Rom.“ cu: 2795 lei 50 bani, 1972 fl. 45 cr.

Sum'a totala: 2795 lei 50 bani 2000 fl. 45 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu 14/26 Septemvre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Prin dlu d-randu Ioanu Clója din Boiti'a).

An'a I. Popp'a 5 coti pândia, 2 camesi; Sor'a Stanciu Alboiu 1 camesia; Mari'a S. Siantea o bucata pândia, 1 stergariu; Mari'a D. Siantea o bucata pândia; Flóre St. Coc'a o camasia, unu lepedeu; Mari'a Clóje unu valu si 10 coti pândia, o camasia si 1 ismene; Paraschiv'a N. Bobesiu o camasia; An'a M. Constandinescu o bucata pândia, o camasia; Mari'a I Constandinescu o bucata pândia, unu lepedeu, 1 ismene; An'a B. Bretilescu unu valu pândia, o camasia; Mari'a I. Halmaciu o bucata pândia, unu lepedeu; Ioan'a Iord. Clóje unu valu pândia, o camasia, $1^1/_2$ dg. scame; An'a Costea unu valu pândia, o camesia; Mari'a I. Iord. Clóje unu valu pândia, o camesia, unu stergariu; Lin'a Istrate unu valu pândia, o camesia, unu stergariu; Mari'a V. Clóje unu valu pândia; Madalin'a I. Bretilescu unu valu pândia, 1 ismene; An'a T. Buc'a o bucata pândia, unu lepedeu: An'a N. Halmaciu o bucata pândia, o camesia; Dobr'a I. Vasiiu o buc. pândia; An'a Sierbanu Mohoru o buc. pândia; An'a N. V. Patareu o buc. pândia; Mari'a I. Muntenasiu o camesia, 18 dg. scame; Mari'a I. Maniu 5 coti pândia; An'a S. Bobesiu 6 coti pândia, o camesia; Mari'a O. Halmaciu unu valu pândia, unu lepedeu; Mari'a I. Bretilescu unu valu pândia, o camesia, unu stergariu; An'a N. Patareu o bucata pândia, unu lepedeu; Mari'a N. Mohoru o bucata pândia; Susan'a Halmaciu o bucata pândia; Mari'a St. Leu o bucata pândia; Mari'a Ilie Coc'a o bucata pândia; Dobriti'a Bretilescu unu valu si o bucata pândia, 1 ismene; Mari'a Stoi'a Patareu unu valu pândia, unu stergariu; Dobriti'a I. Siantea o camesia; An'a M. Hansea 5 coti pândia: An'a S. Bobeic'a 2 buc. pândia, 1 ismene; Mari'a N. Clóje 10 coti pândia, o camesia, 1 ismene; Dobr'a I. Rotariu unu lepedeu; Mari'a S. Constandinescu unu valu pândia; Ravec'a I. Aritonu o camesia, unu stergariu; Paraschiv'a M.

---

*) Manasses e pungasiulu, care facù pe Clusieni in frunte cu notariulu comitatensu *Hori* Béla a crede ca vine din Siberi'a unde a lasatu pe poetulu Petöfi viu in prinsóre rusésca. Pe basea acestei sciri fu apoi pungasiulu purtatu in triumfu si tractatu domnesce prin Clusiu, precându in fine esi la lumina, ca e unu cialâu de clas'a prima, care numai de una-di scapà din temniti'a Gerlii. Traducatoiulu.

Coc'a o buc. pândie, 1 ismene; Lin'a T. Sioldea o camesia; Mari'a Const. Popoviciu o bucata pândia, unu stergariu; Dobr'a Iancu Aritonu unu lepedeu; Mari'a N. Bretilescu o camesia, unu stergariu; Elisabet'a Istrate unu valu pândia; Mari'a I. Manu 2 ismene; An'a Dragusiu 1 buc. pândia, unu lepedeu; Macinic'a Aritonu 6 coti pândia.

Sibiiu 9/21 Septemvre 1877.

(Va urmá.)

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 14/26 Septembre 1877.

Metalicele 5%	63 70
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66 10
Imprumut. de statu din 1860 .	47 —
Argintu	104 75
Galbinu	5 65
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9 45½
Valut'a nóua imperiale germâna	58 05

Ad Nr. 28. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a III-a Rîp'a-Rimetiului in protopresbiteratulu Albei-Iuliei cu care suntu impreunate urmatórele emolumente:

1. Dela 56 familii câte o di de claca.
2. Dela 56 familii câte o ferdela de grâu de primavéra,
3. Pamenturi aratóre si de fenatiu 8 jugere 1495 °□.
4. Un'a gradina cu pomi; si
5. Venitele stolare indatinate.

Tóte acestea emoluminte computate in bani dau o suma de 370 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, se-si astérna petitiunile sele instruite in sensulu stat. organicu la subscrisulu pâna in 9 Octombre a. c. cându va fi si alegerea.

Alb'a Iuli'a 12. Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Alecsandru Tordosianu m. p.
1—3 ppresb. gr. or. de Alb'a-Iuli'a.

Concursu.

I. La scól'a confessionala gr. or. din *Porcesci*, in ppbiteratulu Sibiiului II este de a se ocupá:

a) unu postu de invetiatoriu cu salariu anualu de 200 fl. v. a;
b) altu postu de invetiatoriu totu la aceeasi scóla cu salariu de 120 fl.

Ambiloru iuvetiatori li se va dá si locuintia acomodata si lemnele necesarie pentru incalditu.

II. La scól'a confessionala gr. or. din *Talmacelu* totu din ppbiteratulu susu-numitu este de a se ocupá unu postu de invetiatoriu cu salariu anualu de 130 fl. v. a. Invetiatoriulu va avé locuintia si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá unulu séu altulu din posturile susu dise voru avé a-si inaintá documentele prevediute in statutulu organicu la subsemnatulu inspectoratu de scóle celu multu pâna la 23 Septembre st. v. a. c.

Sibiiu, 10 Sept. 1877.

In contielegere cu comitetele parochiale resp.

I. Popescu m. p.
prot. si inspect. district.
1—3 de scóle.

Nr. 78.

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci din comunele: Banpotocu si Magur'a, se escrie concursu cu terminu pâna la 30 Septembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

La Banpotocu 200 fl. v. a. salariu anualu cu cuartiru gratuitu si 4 stangini cubici lemne de focu.

La Magur'a 125 fl. v. a. anuali. cuartiru gratuitu si lemne de focu, si fiinduca postulu de cantore bisericescu este vacantu, dela respectivulu concurentu se cere a fi versatu in cantârile bisericesci si tipicu, spre a luá asupra'si si servitiulu cantorescu, dimpreuna cu folosirea venituriloru lui.

Suplicele instruite in sensulu statutului organicu sa se substérna acestui oficiu ppresbiteralu pâna la terminulu susu indicatu.

Hondolu in 26 Augustu 1877,

In contielegere cu comitetele parochiali.

Oficiulu gr. or. alu Ioagiului
I protopresb.
Basiliu Piposiu m.|p.
2—3 protopresbiteru.

Nr. 265—1877.

Concursu.

La scól'a poporala, confesionala din Vidr'a de susu, protopresbiteratulu Zlatnei superióre se escrie concursu pentru o statiune de invetiatoriu cu unu salariu anualu de 250 fl. v. a., cuartiru in edificiulu scólei 2 odai, si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si tramite petitiunile loru provediute cu documentele recerute in „stat. org." pâna in 30. Septembre st. v. a. c. la subsemnatulu oficiu protopopescu.

Câmpeni, 7 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Patiti'a m. p.
1—3 protopopu

Nr. 246.

Concursu.

Care se escrie prin acést'a, pentru ocuparea statiunei invetiatoresci, devenita vacanta, in comun'a bisericésca gr. or. din Coman'a inf. protopresbiteratulu tractului Fagarasilui I. cu terminu pâna la 28. Septembre a. c.

Emolumentele suntu, salariulu anualu cu 200 fl. v. a. in bani gat'a solvindi din cas'a comunala, in 4 rate regulatu,

Cum si 8 fl. v. a. cá bani de cuartiru. Concurentii voru avea a-si asterne suplicele loru bine instruite, conformu prescriseloru statutului organicu la subscrisulu oficiu protopresbiteralu, pâna la terminulu mai susu insemnatu; cei cari voru sci cantârile, si tipiculu bisericei, se voru preferá. —

Fagarasiu 28 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu
2—3 protop.

Concursu.

Prin acést'a se escrie concursu pentru ocuparea statiunei vacante invetiatoresci din comun'a gr. or. Valea-bradului cu terminulu pâna in 30 Septemvre a. c.

Salariulu anualu in bani gat'a 170 fl. v. a.; doi stângini cubici lemne de focu si cuartiru cu o odaia.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a-si asterne suplicele la subsemnatulu in Bradu -- instruite conformu legei — pe lânga alte documente si cu atestatu de cualificatiune.

Bradu (Hunyád M.) 4 Sept. 1877.

In intielegere cu comitet. parochialu.

N. I. Mihaltianu,
3—3 prot. gr. or. alu Zarandului.

Nr. 263 — 1877.

Concursu.

Pre bas'a bugetului preliminatu pre anulu 1877/8 din partea adunârei gen. a Asociatiunei tranne, tienute in Blasiu la 5—7 Aug a. c. sub Nr. prot. XXXVI, se publica prin acést'a concursu la urmatórele ajutória.

1. La 10 ajutória de câte 25 fl. v. a. destinate pentru sodalii de meseria, cualificati de a se face maiestri.

3. La 28 ajutória de câte 12 fl. 50 cr. destinate pentru invetiaceii de meseria.

Terminulu concursului se defige pre *25 Octobre c. n.* 1877.

Concurentii la amintitele ajutória au sa-si substérna incóce concursele loru, pâna la terminulu susu-indigitatu, provediute: a) incâtu pentru sodali, cu atestatu de botezu si de portare morale, cum si cu documentulu recerutu despre aceea, cum-ca suntu cualificati de a se face maiestri; iér' b) incâtu pentru invetiaceii de meseria, se recere, cá concursele respective, pre lânga atestatu de botezu si de portare morale, se fia instruate si cu adeverintia dela maiestrulu respectivu, despre desteritatea si diligenti'a desvoltata in meseri'a, cu carea se ocupa.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane, tienuta in Sibiiu la 15 Septembre 1877.

Iacobu Bolog'a,
v.-presiedinte.

pentru secret. II.
2—3 *I. V. Russu.*

Concursu.

La scól'a norm. capitala gr. or. din opidulu Resinari a devenitu unu postu de invetiatoriu vacantu.

Pentru intregirea acestuia se escrie concursu pâna in 2. Octobre a. c. cal. vechiu.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu:

1. Unu salariu anualu de 350 fl. v. a. platibilu in rate lunarie antecipative.
2. Relutu pentru lemne si cuartiru 60 fl. v. a.

Dela concurenti se cere sa fi studiatu celu putinu gymnasiulu inferioru si cursulu pedagogicu-theologicu, si sa aiba sciintia de cantârile si tipiculu bisericescu.

Cei cu cualificatiune mai buna se voru preferá.

Concursele sa se adreseze la comitetulu parochialu in Resinari.

Resinari in 1. Septembre 1877.

In contielegere cu Comitetulu parochialu.

I. Popescu
prot. si inspect. districtualu de scóle.
2—3

Concursu.

Pentru inlocuirea statiunei invetiatoresci nou create si dotate cu 250 fl. v. a. pe anu, cuartiru liberu si lemne de incalditu, se deschide prin acést'a pâna in 25 Sept. a. c. cându va fi si alegerea.

Concurentii, pedagogi absoluti cu esamenu de cualificatiune, concursele provediute cu documentele necesari, sa le adreseze oficiului protopresbiteralu alu tractului Sibiiului I.

Poplac'a, 5/17 Sept. 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu p. ppresbiteru.
3—3

Concursu.

La scól'a confes. româna ortod. din Lancramu, protopresbiteratulu Sebesiului sasescu, postulu alu III-lea de invetiatoriu pentru clas'a a II-'a de fetitie, este de ocupatu.

Léf'a anuala deocamdata 150 fl. v. a. ce se va platí in cuartale anticip. din fondulu bisericescu. —

Doritorii de a ocupá acestu postu sa-si astérna petitiunile loru, instruate in intielesulu stat. org., oficiului protopopescu din Sas-Sebesiu, celu multu pâna la 25 Sept., in care di se va face si alegerea.

Lancramu in 28 Aug. 1877.

Comitetulu parochialu in contielegere cu protopopulu. 3—3

Nr. 140 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a confesionala grecoorientala din comun'a Livezeni, in protopresbiteratulu Hatiegului, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna in 25 Septembre a. c.

Emolumentele suntu:

Salariulu anuale cu 200 florini valuta austriaca, lemne de focu si cortelu.

Concurentii voru avé a-si asterne suplicele loru bine instruirte, conformu prescriseloru „statutului organicu" la adres'a subscrisului, pâna la terminulu susu insemnatu.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Hatiegu, 24 Augustu, 1877.

Ioanu Ratiu m. p.
3—3 protopresbiteru.

Nr. 107 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea functiuniloru invetiatoresi dela scólele confessionali gr. or. din comunele: Ocn'a-Sibiiului, — parochi'a inferióra, — Magu si Dobârc'a, in ppresbiteratulu Mercurei, se escrie concursu cu terminulu 29 Septembre 1877.

Emolumentele acestoru functiuni suntu:

I. Pentru Ocn'a: 200 fl. v. a. cuartiru si lemne de focu.

II Magu: 100 fl. v. a. cuartiru si lemne

III. Dobârc'a: 150 fl. v. a. si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá vre-un'a din functiunile de susu sa-si astérna ofertele d-loru, instruite conformu legei, subsemnatului oficiu pâna la terminulu indicatu si sa tiena strana in vre-o dumineca séu serbatóre in biseric'a parochiei unde voiescu a competá.

Mercurea, 8 Septembre 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
alu Mercurei.
I. Drocu,
2—3 administr. protop.

Anunciu.

Contele Adam de Vass in Dominiulu seu din Tiag'a (Czege) situata in comitatulu Solnoc-doboc'a are 600 jugere locu de pasiune de tómna pentru oi, si pentru iernatu celu mai bunu fenu de tierina si otava precum si localitâti fórte comóde, cari se dau in arenda cu unu pretiu fórte moderatu, doritorii de ale dobândí au a se adresá câtra proprietariulu amentitu in Czege, p. ultima Czege in Transilvani'a.

Esarendare.

Ospetari'a dimpreuna cu *ghetiariulu* din gradin'a asiá numita „*Gerlitzi*" in Sibiiu, strad'a „*Sievis,*" se esarendéza pe 3 séu mai multi ani incependu dela 1. Decembre 1877. st. n. pe calea ofertului.

Competitorii potu trimite ofertele sele in scrisu la oficiulu de casa subsemnatu pâna la 15. Nevembre a. c., cându apoi — in 16 Novembre — se va tienea licitatiunea. —

Conditiunile se potu vedea mai de aprópe in cancelari'a oficiului de cassa subscrisu — in strad'a Macelariloru Nr. 32 aici.

Sibiiu, 12/24. Sept. 1877.

Oficiulu de cassa alu epitropiei archidiecesane.
1—3

Anunciu.

Casele si dreptulu dobenditu dela I. M. cu proprietatea unei ape minerale de a se edificá o baia de cura la comun'a Feredeu Gioagiu comit. Huniadórei se voru vinde din mâna libera de câtra proprietariulu Vasiliu Basaraba parochu in Romosu, protopresbit. Orestiei.

Doritorii de a cumperá acelu dreptu de a edificá unu stabilimentu de bâi de cura, sa se adreseze câtra susu numitulu parochu, care va dá deslusire de pretiu si va documentá ca acea apa minerala are 12 ingredientie cu 31 c. caldura. 2—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 74. ANULU XXV.

Sibiiu 18|30 Septembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5$\frac{1}{2}$ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3$\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 17/29 Septemvre.

De astadata este mai mare sgomotulu diurnalisticu decâtu alu armeloru de pe câmpulu de lupta. Doue fapte inse de importantia totu-si putemu inregistrá astadi, un'a se constatéza ca Mehemed-Ali s'a retrasu iérasi in positiunile de mai nainte, la Cara-Lom si alt'a ca cuartirulu generalu rusescu constatéza intrarea a 10,000 turci in Plevn'a printre liniele cavaleriei rusesci. Se vede din mai multe telegrame ca plói'a a impedecatu actiunea de ambe partile; se vede din acele-si ca indata ce se va indreptá tempulu actiunea se va incepe de nou. Despre români se dice ca au inaintatu cu trancheurile pâna la glasiulu intariturilorn inimice.

Despre luptele ultime dela *Sipc'a* cuartirulu generalu rusescu publica urmatorulu buletinu oficialu:

Gornji-Studen, 10|22 Septembre 1877.

La 5|17 Septembre, in timpulu noptiei inimiculu se apropià pe ascunsu de flanculu nostru dreptu si de stâng'a St. Nicolae. Apropierea s'a fu observata de sentinelele nóstre inaintate. Locotenentulu-colonelu Sandetsky, comandantulu regimentului de Volhynie, ordonà a se tiené gat'a si a asceptá. Comandantulu primei companii de tiraliori, capitanulu Ostopoff, lasà pe turci a se apropiá la 50 de pasi si-i primí cu o salva, care 'i puse pe fuga. Erá 5 óre de diminétia, inimiculu facù inca dóue atacuri, déru fu respinsu si, catre 9 óre, se retrase. In centru, atacurile turciloru au fostu cele mai slabe.

Ele fura in numeru de optu si incetara spre diminétia. Lupt'a, cea mai inversiunata a fostu pe stânc'a Sântului Nicolae; inceputa la 3 óre diminéti'a, s'a sfersitu la amédi. Turcii au escaladatu stânc'a in linii dese si aruncându grenade de mâna. Dóue companii din transeurile nóstre inaintate 'i-au respinsu si ei au inceputu a ridicá transeuri din parte-le cu ajutoriulu gabióneloru si snopiloru de nuele ce adusesera cu densii. Cu tóta impuscatur'a viua si foculu artileriei nóstre, inimiculu se mantienù si, câtre siese óre de diminétia, elu desfasiurà pe stânca pavilionulu albu cu semi-lun'a rosie, in urma carei'a trupele nóstre incetara foculu. Primele nóstre contr'a-atacuri fura repinse, déru câtre amédi turcii fura asverliti de pe atânca si mai de totu nimiciti de câtre dóue companii din regimentulu Jitomir si o companie din regimentulu de Volhynie. Tóta cóst'a stâncei erá acoperita de cadavre turcesci. Numerulu acestoru cadavre nu e mai putienu de 3,000. Colón'a de atacu a fostu condusa de colonelulu Tiajelnicoff, si acest'a fiindu ranitu, de câtre locotenentulu-colonelu principele Helkoff, din regimentulu de Volhynie. Artileri'a nóstra a lucratu in perfectiune, mai alesu bateri'a a 4-a din a 14-a brigada a colonelului Hofman si intei'a baterie a adjutantului imperatului, principele Meshtchevsky, care a fostu ucisu. Locotenentulu Sidorine, care a luatu comand'a in urm'a mortiei acestui'a, a imprastiatu mai multe colóne de atacu turcesci trâgendu cu mitralie si fu elu insusi ranitu de dóua glóntie. Saperii din alu 2 lea batalionu, sub comand'a locotenentului-colonelu Rezvi, s'au distinsu asemenea. Perderea nóstra a fostu mai mare de câtu cea aretata mai inainte. Ea a fostu de 31 oficiari si 1000 ómeni afara din lupta. In numerulu ranitiloru se afla colonelulu de statu-majoru Rennefeldt. Generalulu Radetzki a dirigatu in persóna frumós'a aparare din 5 Septembre.

Despre lupt'a dela *Tzercovn'a* rusii raportéza urmatórele amenunte:

La 9|21 Septembre, 11 óre diminéti'a, 20,000 turci cu 40 tunuri au atacatu pósitiunea ocupata de 12 batalióne ale nóstre. Ei au atacatu mai inteiu flanculu dreptu alu generalului Gorschkow. Majorulu Dombrowski din regimentulu de Kurks 'i lasà sa se apropie la 30 de pasi si, intempinândui cu baionet'a 'i puse pe góna lasându 200 morti pe terenu. Ataculu fu in urma reinoitu contr'a flancului nostru stângu si fu respinsu de regimentulu de Viatka. Ultimulu atacu a fostu indreptatu câtre centrulu nostru, déra a fostu asemenea respinsu cu o perdere enorma pentru turci. Regimentulu de Rilsk s'a distinsu cu deosebire lasându pe turci sa se apropie pâna la 400 pasi si puindui pe góna printr'unu focu de batalionu bine indreptatu.

La 8 óre sér'a, inimiculu se retrase.

La 10 Septembre, turcii tramisera unu parlamentaru cerându sa-si ia mortii. S'au ingropatu 800 din ei sub ochii nostri Perderea totala a turciloru a fostu de 2000. A nóstra a fostu de 6 oficiari si 60 soldati ucisi; 20 oficiari si 300 soldati ranití. Generalulu Tatischeff comandá detasiamentulu nostru.

Despre activitatea armatei române dela 30 Aug. c. v. incóci publica „Monitoriulu oficialu“ urmatórele:

„In sér'a bataliei dela 30 Augustu, M. S. Domnitoriulu merse de visità locurile de pansamentu, unde personalulu medicalu, ací cá si in foculu celu mai viu alu inimicului, 'si facea datori'a cu unu zelu si o abnegatiune demna de tóta laud'a.

M. S. consola pe raniti cu vorbe mângaitóre, si 'i lauda pentru viteji'a, cu care combatusera pre inamicu.

Ranitii nostri, dupa ce li se aplica pansamentele necesarii si li se dede ingrigirile cuvenite la ambulantiele divisionare, se transporta afara din lini'a trupeloru si inapoi la spitalele timporalu stabilite la Mecic'a si Muselim-Selo, de unde apoi se evacuiéza, indata ce suntu in stare de a fi transportati, prin Turnu-Magurele, la spitalele permanente stabilite in tiéra.

I. S. Domnitoriulu, dupa acést'a impreuna cu Marele Duce Nicolae si cu suitele loru, petrecura tóta nóptea pe câmpulu de bataie, unde bivuacase, spre a fi mai aprópe de trupe, in casu cându inamiculu aru fi incercatu nóptea unu atacu séu o reintórcere ofensiva, care inse nu se esecutà.

A dóu'a di Mercuri, 31 Augustu, M. S. Domnitoriulu inspecta positiunile, pe cari inaintasera trupele in urm'a bataliei de ajunu. Unu detasiamentu de venatori, condusu de majorulu militianu Alesandru Candiano-Popescu, unulu din oficierii cari condusese trupele nóstre la asaltulu redutei, vení spre a presentá M. S. Domnitoriului in presenti'a A. S. I. Marele Duce Nicolae, drapelulu luatu dela inamicu. Soldatulu de venatori Grigore Ioanu, care cucerise acestu trofeu, 'lu asverlí sub piciórele ambiloru comandanti. Marele Duce, felicitându pe bravulu osténu românu, 'i aternà de pieptu crucea sântului George, iér' Domnitoriulu 'lu decorà cu *„Stéua Romaniei.“* Trupele ruse, cari erau presente, aclamara cu urale entusiaste pe vitézulu venatoriu.

Joi, 1 Septembre, Inaltimea Sea merse de inspectà trupele romane cari, in diu'a de 30, fusesera in focu. Ele salutara cu urâri entusiaste pe domnulu si siefulu loru supremu, care in ajunu 'i condusese la victorie. Mari'a Sea trecù, adencu miscatu, pe dinaintea frontului batalióneloru cari formasera colónele de atacu si din ale câroru renduri lipséu multi viteji, remasi pe câmpulu de onóre. Domnitoriulu se intretienù in modu afabilu cu oficierii si soldatii, intrebându-i detaliuri despre lupt'a dela 30. Moralulu acestoru trupe erá escelentu, cu tóte perderile ce incercasera; si bravii soldati spuneau Domnitoriului ca acum cunoscu pe inamicu si nu se temu de densulu, ca, déca aru iesí din retransiamentele si intaririle lui, ei suntu siguri ca nu le va puté resistá.

Mari'a Sea multiamí trupeloru pentru bravur'a ce siefii si soldatii desfasiurara in batali'a dela 30. M. S. Imperatulu Russiei trimise unu adjutantu alu seu a felicitá din parte-i trupele române pentru frumós'a loru atitudine si a le trimite augustele sele multiamiri. Domnitoriulu dete ordinu cá ostirile sa se intarésca in positiunile ce câscigasera.

Vineri, 2 Septembre, M. S. Domnitoriulu, impreuna cu A. S. I. Marele Duce Nicolae, merse de inspectà tóte positiunile ocupate, in urm'a bataliei, de trupele armatei de vestu. In acea di pe la órele 6 dupa amédia, inamiculu facù o iesire din fortificatiunile sele asupr'a aripei nóstre si incercà, cu fortie respectabile, unu atacu spre a luá inapoi redut'a cucerita de trupele nóstre. Turcii esecutara ataculu cu mare vigóre, sustienuti de foculu artileriei loru, care tragea cu srapneluri asupr'a nóstra; insa, dupa o óra si mai bine de lupta crâncena, ataculu loru fu respinsu, românii remasera stapâni pe reduta, si o multime de cadavre inamice acoperì teremulu inaintea redutei. Trupele române, in acésta lupta din care iesira victorióse, incercara o perdere de 80 ómeni morti si raniti. M. S. Domnitoriulu incunosciintià acestu resultatu A. S. I. Marelui Duce Nicolae, care 'i transmise pe data felicitârile sele.

A dóu'a di, 3 Septembre, Prea inaltiatulu nostru Domnu merse la marele cuartiru imperialu si oferí M. S. imperatorului marea cruce a ordinului *„Stéu'a Romaniei“*, cá o amintire a luptei ce ambele armate sustienusera impreuna si in care 'si versasera fratiesce sângele in contr'a inamicului comunu.

Imperatorulu bine-voí a primí din mânile Domnitoriului insemnele ordinului românu, si conferí Mariei Sele crucea la gâtu a ordinului militariu imperialu alu St. George, cá unu semnu de augusta si inalta distinctiune pentru comandantulu supremu alu armatei române. Majestatea Sea ordonà asemenea a se distribuí la tote companiile, bateriile si escadrónele armatei române care luasera parte la batali'a dela 30 Augustu, totu atâtea cruci de St. George câte hotarise a se distribuí si trupeloru imperiale, preste totu mai bine de 150 cruci distribuite trupeloru nóstre.

M. S. Domnitoriulu luà dejunulu impreuna cu Majestatea Sea, si apoi se intórse la cuartierulu seu generalu.

Sér'a, imperatorulu trimise unu adjutantu alu seu la cuartirulu generalu alu armatei române, spre a duce din parte i dlui generalu Cernatu, comandantulu armatei de operatiune române, crucea ordinului St. George, clas'a IV.

Dumineca, 4 Septembre, M. S. Domnitoriulu, impreuna cu A. S. I. Marele Duce Nicolae, comandantulu siefu alu armateloru imperiale, insotitu de suitele loru, mersera de inspectara armat'a romàna. Trupele care se aflau in imediata apropiere a inamicului erau in retransiamentele séu in bivuacurile loru; cele ce se aflau ce-va mai departe erau sub arme, in ordine de bataie. Ele primira cu viue urâri pe augustii comandanti; tienut'a loru martiala si voiósa facea admiratiunea generala. Marele duce, care urà in românesce buna diu'a trupeloru, si Domnitoriulu trecura pe dinaintea frontului; M. S. Domnitoriulu le anuncia inalt'a distinctiune ce le acordase M. S. imperatulu, conferindu mai multe cruci ale St. George de fia-care corpu, si facendu-se cunoscutu ca si Inaltimea Sea a decoratu pre cei meritosi. Apoi M. S. Domnitoriulu si A. S. I. Marele Duce se dirigiara spre reserve, unde se afla si cuartierulu generalu alu armatei române. Ací, augustii comandanti luara dejunulu, impreuna cu suitele loru si cu statulu-majoru generalu alu armatei române, in sunetulu musiceloru cari esecutau arii nationale, sub bubuitulu tunuriloru inamice. A. S. I. Marele Duce Nicolae ridicà cu acésta ocasiune unu toastu, in care dise ca se simte fericitu a se aflá in midiloculu armatei române, spre a puté inchiná in sanetatea ei, a unei june armate care prin bravur'a si disciplin'a ei a aretatu calitâtile unei armate imbetrânita in lupte.

A. S. imperiala inchinà in sanetate armatei române si a Domnului ei. I. S. Domnitoriulu respunse Marelui Duce ca a fostu prevenitu de A. S. imperiala, ca primulu toastu care urméza a se ridicá este in sanetatea M. S. Augustului Imperatoru care, conferindu M. S. Domnitoriului crucea St. George, a distinsu intrég'a armata romàna, care este mândra de a combate alaturi cu gloriós'a armata rusa, si ca armat'a romàna se va silí in totu-déun'a a se aretá demna de distinctiunile ce Majestatea Sea i-a acordatu. Mari'a Sea beù in sanetatea comandantului siefu alu armateloru aliate, pre cari le va conduce de siguru la victorie, inscriindu neperitóre pagini in istori'a militara.

Calduróse urâri din partea asistentiloru respunsera la cuvintele ambiloru siefi, atâtu de iubiti de soldatii loru.

Dupa dejunu, A. S. I. Marele Duce, printr'o cordiala imbratisiare, 'si luà congediu dela I. S. Domnitoriulu, si se intórse la cuartierulu imperialu, iér' Mari'a Sea, dupa ce conferí câtu-va timpu cu d. presiedinte alu consiliului de ministri, care sosise in cuartierulu generalu alu armatei române si luase parte la acestu dejunu, se reinturnà apoi la domnesculu cuartieru generalu alu armatei de occidentu.

M. S. Domnitoriulu a datu armatei urmatoriulu ordinu de di:

INALTU ORDINU DE DI

Câtra armat'a de operatiune romàna.

Ostasi! „In batali'a dela 30 Augustu, cá si in luptele cari au precedatu si urmatu acésta memorabila di, voi a-ti dovéditu ca virtutile strabune n'au peritu din rendurile osteniloru români. Sub foculu celu mai viu alu inamicului, a-ti infruntatu mórtea cu barbatie, a-ti luatu o reduta, unu drapelu si trei tunuri. Tiér'a ve va fi recunoscetóre de devotamentulu, de abnegatiunea vóstra; iéra Eu cá domnulu si comandantulu vostru, suntu mândru de voi si ve multiamescu. De si amu avutu simtitóre perderi, de si deplângu impreuna cu voi bravii camaradi cadiuti pe câmpulu de onóre, dar' sângele versatu nu va fi in zadaru: dintr'ensulu va rodí marirea si independinti'a patriei.

„Datu in domnesculu nostru cuartieru generalu alu armatei de occidentu, Poradim, 5 Septembre 1877. „CAROLU.“

Luni, 5 Septembre, M. S. Domnitoriulu a ordonatu a se espediá la Bucuresci tunurile luate dela inamicu, si cari se aflau aduse la domnesculu cuartieru generalu la Poradim, prin urmatoriulu ordinu pe di:

INALTU ORDINU DE DI

Câtre armat'a romàna

Ostasi! In diu'a de 30 Augustu, virtutea vóstra a incununatu cu victoria steagurile române. Regimentulu alu 14-lea de dorobanti si batalionulu alu 2-lea de venetori, impreuna cu trei batalióne din gloriós'a armata imperiala rusa, au luatu din mânile inamicului redut'a ce elu aperá cu atât'a inversiunare, si unu drapelu si trei tunuri au fostu cucerite de trupele nóstre.

Aceste trofee, eu ordinu a se tramite in capital'a tierei si a se pastrá acolo cá o vecinica dovada a vitejiei armatei românesti. Drapelulu se va asiediá d'o cam data in arsenalu, pâna se va hotârì definitivu loculu unde are sa se pastredie,

Earu tunurile luate dela vrâjmasiu, dóue se voru asiediá de ambele pârti ale statuei lui Mihaiu-Vitézulu. Umbr'a marétia a gloriosului domnu va vedea astu-felu ca ostenii români au remasu pâna astadi fii ai eroiloru dela Calugereni.

Celu de alu treilea tunu se va asiediá inaintea marelui corpu dela palatulu domnescu, pentru 'a fi pururea pentru brav'a nóstra armata unu gloriosu esemplu de imitatu.

Datu in domnesculu cuartieru generalu alu armatei de occidentu, in Poradim, la 5 Septembre 1877. CAROLU.

Poradim, 6|18 Septembre. — Ieri, Marti, trupele nóstre au atacatu o reduta tare turcésca in presenti'a M. S. Domnitoriului. Patru asalturi consecutive au fostu infructuóse. Soldatii nostre s'au batutu vitejesce si au ajunsu pâna la parapetele redutei. Perderile nóstre suntu neinsemnate.

Poradim, 7|19 Septembre. — In nóptea de 5 spre 6, turcii au facutu mai multe atacuri contr'a redutei si positiuniloru ocupate de români, inse au fostu respinsi cu mari perderi. In diu'a de 6, dupa amédi, românii au cercatu, la rendulu loru, unu atacu conredutei celei mari, déra n'au pututu isbuti a o ocupá. In acésta lupta, românii au avutu 300 ómeni morti si raniti; ei au pastratu intacte tóte positiunile loru.

Poradim, 8|20 Septembre. — Dupa raportulu tramisu cuartierului generalu de câtre colonelulu Cretianu, comandantulu brigadei de rosiori, cavaleri'a romàna a avutu, la 5|17 Septembre, mai multe lupte cu cavaleri'a de cerchezi turci. Turcii au fostu pusi pe fuga, lasându mai multi morti si doi raniti. Unu stégu inimicu a remasu in mânele soldatiloru nostri. Perderile nóstre au fostu neinsemnate: unu soldatu si unu calu ucisu.

Astadi, nimicu nou; linisce perfecta pe tóta lini'a. Starea sanitara si morala a trupeloru este satisfacetóre.

Evenemințe politice.

„Pester Lloyd“ in primulu seu articulu de joi, care are meritulu de a fi fórte lungu, se silesce din tóta puterea a „spalá pe arapu“ cu alte cuvinte, se silesce a aratá câtu de nevinovate suntu demonstratiunile magiariloru. Escusarea acést'a nu vine din seninu, „P. Ll.“ se simte necessitatu a o face, pentrucá sa nimicésca invinuirile din „Nat. Ztg.“ si cu deosebire din „Nord deutsche Allg. Ztg.“, fói'a cancelariului Bismark, aruncate asupr'a magiariloru si pe cari le cunoscu si cetitorii nostri. Organulu inspiratu din Budapest'a cere in conclusiunea articulului sa i se créda „pe cuventu“, ca unu poporu dedatu demultu a traí in libertate si care nu este dedatu a asteptá sa fia condusa sórtea lui numai de provedintia, nu póte fi nici odata fâra passiuni. Inse passiunile trecu si remanu convingerile. Va vení tempulu cându se va fi stemperatu mani'a pe superbi'a moscovita; si atunci „fratietatea“ turcésca va disparé, asiá precum a aparutu —; mai pre susu de tóte, mai pre susu de mania si passiune stà alipirea poporului ungurescu de principele celu mai constitutiunalu, dela mórtea lui Mathi'a incóce.

Cum va multiamí apologi'a acést'a politica a lui „P. Ll.“ pe „Nat. Ztg.“ si „N. Allg. Ztg.“ si pe publiculu celu mare, nu este tréb'a nóstra. La tóta intemplarea este unu incidentu de totu curiosu, ca tocmai eri, dupa ce durmise publiculu nostru de aici o nópte liniscitu de asecurârile Lloydului, vine „S. d. Tageblatt“ si in fruntea revistei sele politice ne spune urmatórele date fórte importante:

„Demonstratiunile turcesci din tiéra, cari se espectorau pâna acum prin „visite si contravisite softalesci, prin „meetinguri si iluminatiuni, au trecutu de multu marginea ridiculositâtiei. „Din miscarea de pâna ací s'a desvoltatu unu *periculu seriosu* pentru „statu, apucându pe carâri cari trebue sa incurce statulu si monarchi'a „in prea seriόse conflicte. Asiá, ni se „spune din isvoru fórte siguru, ca la „gar'a din *Brasiovu* s'au confiscatu 16 „*lâdi cu pusci,* cari se incarca pe la „fundu si mai multe lâdi cu *fesuri* „*turcesci,* s'au confiscatu la gar'a din „Feldiór'a 36,000 patróne de pusci, „totu asiá la alte gare, cari comunica „cu secuimea precum la Apati'a, Cati'a si Homorodu s'au confiscatu „transporturi de munitiune si de arme. „Transporturile aceste de arme si munitiune suntu adresate la persóne private putienu cunoscute din Secuime, „d. e. la unu anumitu Kovács din K. „Vásárhely, mai departe la Kovaszna, „la Mátéfalva si Sepsi Szent György. „Câte transporturi de arme si munitiune voru fi ajunsu in pace in secuime si póte si in alte pârti ale „Ungariei, este firescu lucru, o intrebare deschisa. Regimulu se vede ca „a trebuitu sa aiba cunoscintia de acésta contrabanda de arme inca inainte „cu diece dile, de óre-ce dela acestu „tempu incóce unu functiunariu mai „inaltu ministerialu din sectiunea ministeriului reg. ung. de interne pentru politi'a statului petrece in Treiscaune; acést'a o indigita si controlârile cele aprige a pacheteloru pe „drumulu de feru ung. orientalu. . . .

„. . . Eri (in 27/15 Sept.) a plecatu „spre secuime din Brasiovu unu batalionu de infanteria dela regimentulu „Imperatulu Alesandru;“ si in alte „pârti a le secuimei s'au facutu dispositiuni militare precum in Csik Szereda, Szepsi-Szt.-György si alte puncte „principale. In Brasiovu, — dupa cum „ni se scrie de acolo — se vorbesce „cá despre unu lucru care mai nu se „trage la indoiala, ca esista in tóta „secuimea comitete secrete, a câroru „problema este, a acuirá bande de voluntari, a le inarmá si a le trece in „Moldavi'a spre a distruge drumulu „de feru românu si a ingreuná liniele „rusesci de retragere si de proviantare. Cumca conjuratiunea sta in legatura cu festivitâtile turco-magiare „de infratire se vede si din speditiunea cea mare de fesuri turcesci, confiscate la Brasiovu.“

Ministrulu Tisz'a a respunsu la interpelatiunile cele cinci, inse respunsulu lui n'a multiamitu nici pe interpelanti nici pe altii din si afara din dieta.

Foile militare din Vien'a se esprima fórte aspru asupr'a esceseloru magiare de pe tempulu festivitâtiloru turcofile si ceru cu tóta energi'a sa se faca ordine in Ungari'a.

Unu cerculariu alu ministrului *Cogalniceanu* indreptatu câtra representantii Romaniei la curtile europene, prin care arata ca turcii continua a comite atrocitâti fatia cu ranitii, a datu ansa la nóue intreveniri diplomatice la pórt'a otomana.

Crudelitâtile turciloru cu crestinii din Bulgari'a si generositâtile crestiniloru fatia de turcii din Erzegovin'a.

Foile germane din Vien'a si anume „*Presse*“ in Nr. 261 are unu reportu funestu alu corespondintelui specialu, datatu din *Adrianopolu,* care cá martore ocularu spune ca cu ochii sei a vediutu cum in timpu de 10 dile justificârile ce le esecuta guvernulu militariu turcescu asupr'a nefericitiloru cetatieni bulgari, cari suspicionati pentru rescóla fura prinsi, legati cu lantiulu de gâtu si cu funii de mâni sucite pe spate, in grupe de câte 5—6 insi se escortéza pe stradele orasiului diu'a la médiadi si di pe di se punu in midiloculu piatiei pe dinaintea localeloru publice, dinaintea bolteloru si cafeneleloru — in *furci* adeca in spendiuratori anume gatite spre acestu scopu infioratoriu.

In diu'a de 16 Septembre, raportoriulu s'a ingroditu vediendu cu ochii cum se justificara in spendiuratori si in celu mai crudelu si infioratoriu modu, in midiloculu piatiei 1 protopopu, 2 preoti, 1 profesoru, 2 invetiatori, 1 medicu, si alti onoratiori crestini ai cetâtiei. Pe preoti i-au spendiuratu fatia in fatia adeca vis-a-vis, insultându-i plebea turcésca de pe strade. Toti cei justificati erau ómeni in cea mai frumósa etate, culti, de positiune si védia eminenta. Mediculu, care 'si facusese studiele in *Austri'a,* (Prag'a) si profesorulu care inca a studiatu in *Germani'a,* au fostu barbati de inteligintia estraordinaria, de unu esterioru fórte frumosu si impunatoriu; pentru cari reportoriului i s'a ruptu inim'a vediendu cum 'i ucidu turcii pagâni — fâra mila.

Fisionomi'a strade loru si mai vertosu a piatiei orasiului — dice corespondintele — sémena unei espositiuni de *macelarie;* mai in fia-care strada suntu acatiati dinaintea pravalieloru dieci de crestini nefericiti, si turcii nu permitu nimenui dintre rudeniele justificatiloru a se apropiá si tânguí. Cadavrele stau acatiate pe tóta diu'a adeca pâna in cea urmatória, cându luându-se josu si indepartându-se cu escorta de basibozuci — se aducu alti nefericiti crestini, cetatieni din class'a de frunte, pe cari apoi cu o usiorintia 'i acatia in spendiuratori; continuându ast-modu in tóte dilele la Philipopole si in alte orasie.

Vai de sórtea acestoru ómeni nefericiti! — eschiama reportoriulu, déca teribilulu resbelu nu se va terminá curendu, séu déca poterile europene civilisate nu voru intreveni cu tóta energi'a spre infrenarea furiei selbatice asiatice.

La acésta prepastia si nefericire a crestiniloru, de pe Balcanu cine e caus'a? intréba corespondintele fâra a dá respunsu!

Si pre cându turcii spendiura multime de crestini dintre cei mai de frunte, beligerantii crestini adeca, pre cându turcii ucidu si masacréza prisonerii din armat'a rusésca, — rusii si românii tractéza cu prisonerii turci in celu mai umanu si crutiatoriu modu; 'i transportéza sub escorta fâra a-i legá cu lantiuri grele de gâtu si fâra a-i maltratá; le dau mâncâri si beuturi recreatórie si 'i internéza conformu reguleloru militarie — belice.

Si ce facu montenegrinii cei pâna acum — in totu decursulu resbelului, mai victoriosi, cum tractéza ei cu garnisónele si cu cetatieni turcesci? Unu altu corespondinte specialu dela „*Pol. Corresp.*“ in reportulu dela 22 Sept. reprodusu de „*Deutsche Zeitung*“ din *Vien'a* Nr. 2057 eata ce dice:

„Principele Muntenegrului, *Nichit'a* impreuna cu statulu seu majoru se aréta celu mai generosu si umanu beliduce fatia cu inimiculu. Noroculu armeloru si admirabilulu eroismu alu fiiloru muntenegrini, apoi nu mai putienu probat'a tactica strategica a comandantelui — au causatu *Turciei* mai multe fatalitâti si chiaru desastre decâtu poternic'a armata rusésca.

Dela capitularea cetâtiei *Niksics* principele conduce cu celu mai stralucitu succesu neinsemnat'a la numeru dar' eroic'a sea armata, — totu inainte pe teritoriulu Erzegovinei si alu Bosniei; pâna acum in tóte punctele intarite la tóte cetatiuiele ocupate de turci, — i-au atacatu cu o bravura nespusa a ostirei. Dejá *patru cetâti* a luatu cu asaltu dela turci, cari nu potéu resistá veementiei opugnatoriloru si fusera siliti a capitulá neconditionatu.

Ultim'a lupta fù asupr'a cetâtiei „*Presjeka*“, a cârei'a garnisóna nepotându-se sustiene nici macaru câte-va óre afisà flamur'a alba pe barier'a cetâtiei cerendu primirea de parlamentari pentru capitulare.

Muntenegrinii sistara indata foculu tunuriloru, se oprira in asaltu ajunsi aprópe de fortificarea prima a cetâtiei si asteptara parlamentarii turcesci. Comandantele *Skender Bey* (Sándor) insusi acompaniatu de suita si o deputatiune de cetatieni mahomedani se presentara si inchinara dinaintea principelui „*Nichit'a*“, cerendu pardonu si invoirea de capitulare, ce o si dede principele neconditionatu.

Urmându apoi capitularea, intrég'a garnisóna depuse tóte armele la picióre le principelui si se retrasa in colóne desarmata. Dupa o pausa principele si ací 'si aréta marinimositatea si virtutea militara; câci dise comandantelui garnisónei turcesci capitulate: „*Luati-ve armele indareptu, câci v'ati luptatu eroicesce, n'amu trebuintia de armele inimicului cuceritu.* Turcii 'si luara armele si tóta munitiunea si se indepartara; iér' cetatieniloru li s'a datu voia libera a iesí cu tóta averea din cetate.

Intrându apoi principele cu trup'a sea, cu triumfu in cetate sub bubuitulu tunuriloru de pe citadela si sunetulu campaneloru a visitatu tóte casarmele si spitalele, cari gemeau de ostasi turcesci vulnerati si bolnavi; dispune apoi numai decâtu pre toti medicii câti 'i avé la indemâna sa grigiésca de acei morbosi.“

Eata contrastulu umanitâtiei crestine fatia cu crudelitâtile pagâne. Turcofilii potu conchide din aceste aparintie: ca de ce ori-care crestini de pe fatia pamentului se ingrozescu numai de numele turcului remasu neuitatu de sute de ani. *C.....s.*

Corespondintie.

Sibiiu, 16/28 Sept. 1877.

⚖. *(Limb'a româna e straina in Transilvani'a!!)* Cum se póte si afirmá acést'a? se va intrebá stimabilulu cetitoriu negresitu cându numai va aruncá ochii preste acésta intitulare! Eata asiá bine, ce nu se mai póte in dilele necasuriloru nóstre, intre impregiurârile la cari ne aflâmu espusi de cându cu constitutiunalismulu in poterea egemonisatoriloru?!

Asiá este: „*Limb'a româna in Ungari'a* si Transilvani'a patria comuna, la care preste 3,000,000 (di trei milióne) de români facu parte, contribue cu sânge si sudóre spre sustienerea ei — este straina!

Si cine dice si constatéza acést'a? chiaru astadi intre cele mai ingrigitórie si neliniscitórie giurstâri; astadi cându, cá nici odata, patriotulu bunu si fidelu trebue sa evite ori-ce nuantia de iritare cá sa-si conserve pacea si liniscea interna; astadi, cându vecinatatea arde in flacar'a, de carea sa ne ferimu casele proprii? O dice si constatà dóra diurnalistic'a magiara din patria carea mereu ne imbía — séu ne imbéta — cu *fratietate si infratire* ??!“ Ba, unu altu factoru si mai potinte, celu mai seriosu si superioru in patria ni-o spune verde si constatà negru pe albu, in celu mai autenticu si oficialu modu, adeca o constata actulu inaltului ministeriu reg. ung. de interne, cu datulu 19 Septembre a. c. Nr. 35,181 emisu câtra adunarea municipala a comitatului *Unedórei*, care intimatu 'lu aflâmu publicatu in fói'a germana locala *„Hermannstädter Zeitung“* nr. 229 de astadi si pe care, ne tienemu de detorintia jurnalistica a-lu reproduce si in fói'a nóstra fiindca ne atinge deadreptulu pre noi românii.

Incidintele emiterei acestui ordinu este *„sigilulu oficiosu“* alu comunei *Vinerea* (Felkenyér) cu inscriptiune in limb'a romàna, pentru care eata ce dice ministeriulu *constitutiunalu*:

„Nr. 35181. Contractulu referitoriu la esarendarea casarmei din Felkenyér, (adeca Vinerea) substernutu aici spre aprobare, prin comand'a gendarmeriei reg. ung. din pârtile transilvane, e provediutu cu sigilulu comunei Felkenyér, a carui'a inscriptiune este românésca.

Intrebuintiarea de sigile oficióse provediute cu inscriptiuni in *limba strâina* de acea nu se póte permite comunei, pentru ca sigilulu comunalu este o semnatura pentru comuna, prin urmare pentru o institutiune, carea forméza o parte intregitóre a organismului de statu; pretensiunile nationalitâtiloru, fatia de ide'a de statu magiaru inse, potu fi luate in privintia numai intr'atât'a, incâtu acelea, in sensulu art. de lege 44 din anulu 1868, suntu indreptatite; dupa acésta lege inse, comuneloru neunguresci, cu privire la nationalitatea loru li sta in voia, cá *in functiunile loru oficióse, se póta intrebuintiá si limb'a loru propria;* dar' incâtu ele aru face cumv'a pretensiuni, ca afara de intrebuintiarea limbei loru, se dee espresiune nationalitatei si prin o inscriptiune a sigileloru comunali, pe lânga tóte ca o astfeliu de pretensiune nu e provediuta in lege, nu se póte permite nici din acelu motivu, pentru ca intrebuintiarea de sigile cu inscriptiuni magiare, nu intempina greutâti practiee cari au avutu influintia la dispositiunile ce le-au croitu legislatiunea in cestiunea limbeloru, din contra se evita greutâtile ce obvinu prin numirea comuniloru in diferite limbi.

Dreptacea adunarea generala a comitatului, prin acést'a se provóca: cá atâtu comunei *Felkenyér*, câtu si celor'a lalte pe teritoriulu comitatului aflatórie comune, in care se va intrebuintiá sigilu comunalu cu inscriptiune nu in limb'a magiara, se li interdica intrebuintiarea astoru feliu de sigile si se le constrenga a-si procurá si a intrebuintiá sigile cu inscriptiuni magiare.

Budapest'a, 19. Septembre 1877.

La demandarea ministrului
Georgiu Lukács,
consiliariu ministerialu.

Comun'a Vinerea se afla in Transilvani'a; poporatiunea ei este curatu romàna, numai numirea i se dedù in limb'a magiara *„Felkenyér“*. Este unu ce caracteristicu, cum compatriotii nostri magiari s'au silitu si se silescu si acum a dá numiri magiare, une-ori destulu de bizare, la tóte comunele nemagiare; acést'a schimosire a numiriloru genuine noi nu o putemu considerá de o fapta patriotica, si tare credemu ca istoricii nepreocupati voru pastrá viitoriului adeverulu si in acést'a parte.

Intimatulu ministerialu accentuéza *„ide'a de statu magiaru.“* Óre cum sa o pricepemu noi acést'a? Dóra in sensulu unoru institutiuni multiamitórie pentru tóte diferitele popóre din tiéra, séu in sensulu poetului magiaru: *„minden ember legyen ember és magyar“* (totu omulu sa fia omu si magiaru)? — nóue ni se pare, ca vorb'a e de ide'a de statu a lui Széchenyi, carea sa se realiseze cu midilócele lui Kossuth; la acésta trista presupunere ne dau dreptu atacurile si insultele, de cari avemu parte dela publiculu magiaru prin jurnale si in tóte corelatiunile vietiei publice-sociali.

Déca cu observârile acestea ale nóstre nu amu vení din incidentulu unui rescriptu alu inaltului ministeriu, câtra care asiá de tare ne-amu deprinsu a fi cu totu respectulu: noi amu poté trage unele corolarii din legea care asecura fia-cârei comune liber'a folosire a limbei sale proprie, si amu poté analisá lucrulu pâna chiaru la sigilele comunali; dar din respectulu ce ni-lu pastrâmu câtra autoritâtile superiori, ne marginimu astadata la celea espuse mai susu, fiindu convinsi, ca cu acestea jurnalistic'a nóstra 'si va face numai detorinti'a câtra caus'a si publiculu, câror'a servesce, fâra cá se iae ofensiva fatia de inaltulu regimu, precum facu celea mai multe foi magiare.

Fenesiu, 10/22 Septembre 1877.

(Unu actu de infratire magiara?) Dle Redactoru! In nr. 68 din a. c. a acestui pretiuitu diuariu a-ti publicatu o corespondintia din Sibiiu, in carea se cuprinde apelulu de infratire ce-'lu facu unele diuarie magiare câtra români.

Impressiunea ce a produsu acestu apelu la români se póte deduce din comentariulu ce-'lu face corespondintele, adeca, ca fia-care românu adeveratu, care este pe deplinu convinsu despre caracterulu magiaru, sciindu cu cine are de a se demite la tergu si inca asupr'a unui lucru atâtu de importantu, asupr'a unei cestiuni de viétia si caracteru natiunalu, respinge cu cea mai mare indignatiune ori-ce intreprindere de feliulu acest'a. — Me miru si nu-'mi potu dá séma de motivulu care a datu ansa fratiloru magiari la unu atare pasiu si lucrare neconsecuenta. — Au n'au cetitu ei mai in toti nrii jurnaleloru române, au nu suntu informati pe deplinu din esperinti'a trecutului si a actualitâtiei, ca românii au consimtitu si s'au aliatu totu-déun'a, cá si astadi, cu acei'a, cari lupta pentru principiele crestinismului si ale civilisatiunei, nici-decum insa cu acei'a, cari cu risiculu vietiei voiescu reinvierea iataganului? — Este târdiu a recurge la români acum, dupa ce tóte popórele Europei cu caracteru in intielesu eminentu, umanu si civilisatoricu au despretiuitu si condamnatu atitudinea séu mai corectu disu opiniunea publica politica magiara.

La români, pre cari inainte de acést'a „Alföld“, in rendu cu celelalte diuarie de soiulu lui, i-au cualificatu de poporulu celu mai decadiutu, demnu de sclavie si au radicatu feliu de feliu de calumnii asupr'a lui.

Magiarii prin simpathiele si principiele loru turcesci se vedu amenintiati de curs'a ce ni-au pregatit'o in toti tempii prin intentiunile si aspiratiunile loru de magiarisare, ei se simtu in marginea mârei slavo-germane, si nu sciu momentulu care i va inghití deodata cu caderea Turciei. Si tragendu'si socotél'a cu trecutulu, cá sa se póta impacá cu consciinti'a, vinu a se ingrigí de viitoriulu nostru, pre cari ne vedu amenintiati de acea'si catastrofa. Le multiamimu de ingrigirea cu care ne imbiu, insa de crediutu nu le credemu. Noi ne radiemâmu pe o lege infalibila, carea dice: *natur'a nu se póte alterá cu totulu.* Si ca nu ne insielâmu, se póte vedé din *actulu de infratire* de mai la vale, care documentéza in deajunsu ca fratii magiari nici astadi nu si-au schimbatu naravulu, nu au abdisu de principiulu loru condamnabilu: „Minden ember legyen ember és magyar, Akit e föld hord és egével betakar“, pentru a cârui realisare nu cunoscu magiarii, nu respectéza interesele *adeveratu* patrioce si nationale magiare. Nu! ei si astadi 'lu profeséza, dóra mai multu cá ori si cându alta data, insa nu dupa calapodulu lui Kossuth, ci dupa o inventiune cu totulu nóua, démna de *fratii loru turci;* séu cultura si simtieminte magiare, séu remânu in nesciintia. Cumca nu vorbescu din ventu, spre documentarea afirmatiuniloru, pre lânga odiosulu trecutu si o miia de fapte ale presentelui, prin care se ataca institutiunile nóstre bisericesci si factorulu celu mai principalu alu esistintiei nóstre natiunali — scól'a.

Eata *faptulu infratirei*: In comunele Petrosiani, Galatiu, Fenesiu si Presac'a, protopresbit. Zlatn'a de josu comit. Alb'a infer. dreptulu de câcimaritu de 3 luni in urm'a unui decretu gubernialu de sub Creneville din 1865 este declaratu de fondu scolasticu, si dupa sistemulu de administratiune politica de atunci se admninistrá de politica, insa in favorulu fonduriloru scolarie din comunele susu numite. De cându cu fericitulu constitutiunalismu, s'au introdusu legea nóua comunala din 1871 si 1876, conformu dispositiuniloru acestoru legi de a se face preliminariulu in fiacare anu, in care suntu de a se introduce tóte perceptiunile si erogatiunile comunali, s'a introdusu intre positiunile perceptiuniloru si dreptulu de câcimaritu de 3 luni, insa cu clausul'a „de fondu scolasticu“. Pâna in an. 1874 n'au facutu nime esceptiune in contr'a menitiunei acestui fondu.

(Va urmá.)

Varietâti.

⁂ Comisiunea, chiemata in sensulu §. 22 din art. de lege XLII. alu anului 1870, de a verificá listele contribuabililoru celoru mai mari séu ale virilistiloru, 'si va tiené siedintiele in localitâtile oficiului comitatensu din Sibiiu dela *1-iu pâna inclus. 8. Octombre 1877* st. n. Acést'a se aduce la cunoscintia publica cu acelu adaosu, ca sub tempulu susu — atinsu voru fi listele mentionate espuse intuitiunei fia-cârui'a in localitâtile mentionate, unde se voru si primí eventuale reclamâri pentru inducerea celoru indreptatiti in acelea liste.

Se provóca dreptu aceea in intielesulu §. 24 din citatulu art. de lege toti acei domni, cari voiescu a profitá de favorea §. 23 alu legei mentionate, cá sub durat'a amintiteloru siedintie sa se insinue la subscris'a comisiune verificatóre verbalmente séu in scrisu, si cu atât'a mai vertosu sa-si documenteze indreptatirea, cu câtu mai chiaru este, ca altumenternea voru remânea pentru astadata lipsiti de favorea §. 23, dupa care in casu de insinuare si de documetarea indreptatirei vine de a li se socotí contributiunea dupla.

Sibiiu, in 20. Septemvrie 1877.

Comisiunea verificatóre.

⁂ *(Un'a pentru alt'a:)* Pre cându catolicismulu ultramontanu, — inspiratu din *Rom'a* binecuventatórea armeloru si entusiasmat'a de invingerea *armateloru turcesci* — face propaganda in *Bohemi'a* printre cechi in contra simpatiloru russesci, poporulu cechu, — dupa cum afirma o telegrama din *Prag'a* 24. Sept. a diurnalului *„Deutsche — Zeitung“* Nr. 2058 si anume cercurile asia numite *„Iung Cechen“* pregatescu treceri in masse dela *catolicismu* la *„biseric'a ortodocsa“* carei a tinerimea studiósa 'i premerge cu tóta resolutiunea inainte: (Die jungcechischen Kreise bereiten einen Massenübertritt von der katholischen zur ortodoxen Kirche vor, dabei die Studentenschaft voranschiebend :)

⁂ *Pregatirile Russiei pentru eventual'a campania de iérna.* Sub acestu titlu anuncia *„Deutsche Zeitung“* din *Vien'a* in nr. 2059, dupa *„Standard“*, ca Russi'a a incheiatu contractu de liferare cu firme din Londr'a pentru 100,000 colibe (Hütten) de fieru, in care sa ierneze armat'a si dintre care suntu diferite categorii arangiate pentru câte 25, 50, 100 si 500 de ostasi. Cu firm'a *Aron Hirsch* din *Berlinu* au incheiatu contractu pentru 4,500,000 kilo plumbi si prafu de pusica; 65,000 de siatre (Zelten) care in câte 20 de vagóne duple in fia-care o catime de 200 centinarie séu totalulu cuantitâtiei de 200 mii kilo, au a fi transportate dela *Antwerpen* pre calea ferata via *Petersburg* la *Bucuresci* in terminu ficsatu de 10 dile.

Aceste preingrigiri ale Russiei contradicu sciriloru descuragietórie din isvórele turcofile cum este chiaru si *„Deutsche Zeitung“*, — ca comand'a suprema a armatei rusesci, s'aru ocupá cu ide'a de a se retrage cu totulu dela câmpulu de resbelu, respective a sistá cu totulu séu — a intrerupe celu putienu preste iarna — operatiunile resbelului, — care l'au inceputu si-lu continua cu atâtea sacrificie imense, fâra de resultatu.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Prin dn'a Elen'a Domnari si An'a Moldovanu din Ocn'a Sibiiului.)

Elen'a Domnariu, o camesia, si 2 stergare de inu; Mari'a S. Birau $11\frac{1}{2}$ metri pândia; Mari'a P. Drocu 3 m. pândia si 1 stergariu; An'a I. Baltesiu $2\frac{1}{2}$ m. pândia; Mari'a S. Cojocariu, 2 m. pândia; An'a Ilie Pop'a, 2 m. pândia; Mari'a I. Câmpeanu 2 m. pândia; Mari'a Ios. Mandreanu, 2 m. pândia; Rafil'a Ilie Hentesiu $1\frac{1}{2}$ m. pândia; Lin'a I. Moldovanu 2 m. pândia; An'a S. Cojocariu 1 m. pândia; Lin'a Ilie Baltesiu 1 camasie; An'a G. Ciortea 1 camasie; Mari'a I. Cocoveanu 1 camasie; An'a D. Ruscioreanu 1 camasie; Rafil'a P. Bogorinu 1 lepedeu; Ioanu G. Munteanu 1 stergariu; Lin'a S. Margineanu 1 stergariu; An'a G. Rosiu 1 ismana; An'a Baltesiu 1 lepedeu; An'a S. Cojocariu 1 ismana; Mari'a G. Vladu 1 stergariu; Teodor'a Fratila 7 m. pândia; An'a V. Tufa 2 m. pândia; An'a I. Stoi'a $1\frac{3}{4}$ m. pândia; Lin'a Ilie Vladu $1\frac{3}{4}$ m. pândia; Mari'a G. Bogorinu $1\frac{3}{4}$ m. pândia; An'a G. Comanu 1 camasie; An'a G. Banatianu 1 camasie; Mari'a I. Bogorinu 1 camasie, si 1 ismana; Ioan'a Gavosdea 1 stergariu; Lin'a I. Murasianu $1\frac{1}{2}$ m. pândia si 1 camasie; An'a L. Sioim'a $1\frac{3}{4}$ m. pândia; Mari'a Mich. Albu $1\frac{1}{2}$ m. pândia; Rafil'a S. Munteanu 1 camasie; Saft'a S. Timariu 1 camasie; Paraschiv'a S. Mandreanu $1\frac{3}{4}$ m. pândia; An'a S. Stoi'a 2 m. pândia; An'a G. Moldovanu 2 m. pândia; An'a Ursu $1\frac{1}{2}$ m. pândia; An'a C. Crisboiu $1\frac{3}{4}$ m. pândia; Ev'a Cojocariu 3 m. pândia; Saft'a Dejanu 1 stergariu; Saft'a Baltesiu 1 camasie.

Din Baiti'a-montana.

Sofi'a Holicza $1\frac{1}{4}$ k. scame.

Sibiiu 9/21 Septemvre 1877.

(Va urmá.)

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 17/29 Septembre 1877.

Metalicele 5%	64	45
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	66	90
Imprumut. de statu din 1860	111	25
Actiuni de banca	850	—
Actiuni de creditu	219	50
London	116	90
Argintu	104	10
Galbinu	5	$58\frac{1}{2}$
Napoleonu d'auru (poli)	9	$39\frac{1}{2}$
Valut'a nóua imperiale germâna	57	75

Nr. 1964. — 1877.

Publicatiune.

In 28 Octobre a. c. st. n. la 10 óre a. m. se va dá cu licitatiune in arenda dreptului de câcimaritu alu comunei Sadu pe terminu de 6 ani, incependu dela 1 Ianuariu 1878 pâna la 31 Decembre 1883 inclusive.

Licitatiunea se va tiené in cancelari'a numitei comune, ér' conditiunile de licitatiune se potu vedea pâna atunci séu la acésta pretura, séu in cancelari'a comunala.

Rasinari in 26 Septembre 1877

1—3 **Dela pretur'a cercuala.**

Nr. 115 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei greco-orient. Fauresci, in protopresbiteratulu Cetatiei de pétra, cu concessiunea preavenerabilului consistoriu archidiecesanu din 1-a Iulie a. c. 1562 B. se escrie concursu cu terminu pâna la 9 Octobre a. c.

Emolumentele suntu:

1. Dela 100 familii câte un'a ferdela cucuruzu sfârmatu si un'a di de lucru.

2. Portiunea canonica: (eclesi'a vechia:) 2 jugere 800°☐.

3. Folosirea cimiteriului si a mosiei dela Gipsea numita, 9 jugere aratoriu si fenatiu.

4. Stol'a statorita de sinodulu protopopescu in 1872.

Tóte acestea computate in bani, dau unu venitu anualu de 402 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu oficiu prot. pâna la terminulu mai susu indicatu.

Carpenisiu, 13 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu

Ioanu Siovrea m. p.
1—3 adm. prot.

Nr. 82 — 1877 adm. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Branisc'a in protopresbiteratulu Iliei-Muresiene, prin acést'a se publica concursu pâna la 9. Octobre 1877 st. v. in care di se va tinea si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) casa de locuintia dimpreuna cu curte si gradina;
b) dóue pamenturi aratóre de 4 jugere cu venitu anualu de 50 fi. v. a.
c) dela 114 numeri câte o ferdela de cucuruzu in bómbe de cucuruzu;
d) câte un'a di de lucru fia-care numeru parte cu palmile, parte cu vitele;
e) venitele stolari indatinate;
cari tóte computate in bani facu sum'a de 481 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu despositiuniloru statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu susu indigetatu.

Gurasad'a in 13 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alecsiu Olariu m. p.
1—3 adm. prot.

Nr. 263 — 1877.

Concursu.

Pe bas'a bugetului preliminatu pre anulu 1877/8 din partea adunarei gen. a Asociatiunei tranne, tienute in Blasiu la 5.—7. Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXV. si XXXI. se publica prin acest'a concursu la urmatóriele stipendia:

1. La unu stipendiu de 60 fl. v. a. destinatu pentru unu gimnasistu, din fundatiunea Galliana, cu aceea observare, ca conformu litereloru fundationali, la obtienerea acelui stipendiu, ceteris paribus, va avé preferintia acel'a concurente, carele va dovedi in modu demnu de credintia, cum-ca se trage din famili'a fundatorelui, si anume din famili'a: „Popu si Antonu."

2. La 2 stipendia de cale 70 fl. pentru 2 teneri, cari cercetéza scóla comerciale inferióra.

3. La 4 stipendia de câte 60 fl. 4 ascultatori de pedagogia.

4. La 2 stipendia de câte 60 fl. pentru 2 elevi dela vre-o scóla de agricultura din patria.

5. La unu ajutoriu de 20 fl. destinatu pentru unu gimnasistu ori realistu, din fundatiunea repausatului studiosu de a V. clase gimn. Emiliu Dionisiu Basiat'a Matiu Dembulu din Abrudu, cu aceea observare, ca conformu litereloru fundationale, la obtienerea acestui ajutoriu voru avea preferintia studentii eminenti, nascuti in muntii apuseni ori in fostulu districtu alu Naseudului.

Terminulu concursului se defige pre 25. Octobre 1877. c. n.

Concurentii la amentitele stipendia au sa-si substérna incóce concursele loru pâna la terminulu susu-indigitatu, provediute cu atestatulu de botezu si de paupertate cum si cu testimoniulu de pre semestrulu alu II-lea alu anului scol. 1876/7; iér' concurentii la stipendiale de sub p. 4. in speciale, sa dovedésca, cum-ca au absolvatu celu putienu scól'a elementaria, cum si ca se pricepu in genere la portarea economiei, dupa cum aceea e indatinata in tiér'a nóstra, pre lânga aceea, sa fi ajunsu alu 16-lea anu alu etatiei.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane, tienuta in Sibiiu la 15. Septembre 1877.

Iocobu Bolog'a
v.-presiedinte.

pentru secret. II.
1—3 *I. V. Russu.*

Nr. 73 — 1877

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de clas'a III. Visc'a, protopresbiteratulu Iliei-muresiene, se escrie concursu in urm'a ordinatiunei preavenerabilului consistoriu archidiecesanu dto. 1-a Iuliu, 1877. Nr. 1565 B. cu terminulu pana la 8 Octobre, prelânga urmatórele emoluminte:

1. Cas'a parochiale cu gradin'a de legumi.

2. Pamentulu aratoriu si fenatiu de 4 jugere 1520 °☐.

3. Dela 122 familii câte o ferdela: (a 16 cupe) cucuruzu in bómbe.

4. Dela 100 case câte o di lucru cu palm'a dela 60 case cu boii.

5. Stol'a usuata si imbunatatîta dela 160 familii; cari emolumente computate tóte in bani dau suma de 483 fl. si 90 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avé a-si asterne rogarile instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Gurasad'a, 13 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alecsiu Olariu m. p.
1—3 adm. prot.

Concursu.

Devenindu vacanta a 2-a statiune invetiatorésca in comun'a Sesciori protopresbiteratulu S. Sebesiului, se deschide deci concursu pâna la 2 Octomvrie a. c.

Cu acésta statiune e inpreunata o léfa anuala de 200 fl. v. a. si cuartiru in edificiulu scólei.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu datori a-si asterne suplicele loru instruate cu atestatu ca au absolvatu gimnasiulu inferioru si ca suntu pedagogi ori clerici absoluti, si posedu atestatu de cualificatiune, si ca sciu tipiculu si cântarile bisericesci, — pâna la terminulu prefiptu, parintelui protopresbiteru gr. res. in S. Sebesiu.

Sesciori in 14 Sept. 1877.

In contielegere cu parint. protopresbiteru.

1—3 *Comitetulu parochialu*

Ad Nr. 28. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a III-a Rîp'a-Rimetiului in protopresbiteratulu Albei-Iuliei cu care suntu impreunate urmatórele emolumente:

1. Dela 56 familii câte o di de claca.
2. Dela 56 familii câte o ferdela de grâu de primavéra,
3. Pamenturi aratóre si de fenatiu 8 jugere 1495 °☐.
4. Un'a gradina cu pomi; si
5. Venitele stolare indatinate.

Tóte acestea emoluminte computate in bani dau o suma de 370 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, se-si astérna petitiunile sele instruite in sensulu stat. organicu la subscrisulu pâna in 9 Octombre a. c. cându va fi si alegerea.

Alb'a Iuli'a 12. Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Alecsandru Tordosianu m. p.
2—3 ppresb. gr. or. de Alb'a-Iuli'a.

Concursu.

I. La scól'a confessionala gr. or. din *Porcesci*, in ppbiteratulu Sibiiului II este de a se ocupá:

a) unu postu de invetiatoriu cu salariu anualu de 200 fl. v. a;
b) altu postu de invetiatoriu totu la aceeasi scóla cu salariu de 120 fl.

Ambiloru invetiatori li se va dá si locuintia acomodata si lemnele necesarie pentru incalditu.

II. La scól'a confessionala gr. or. din *Talmacelu* totu din ppbiteratulu susu-numitu este de a se ocupá unu postu de invetiatoriu cu salariu anualu de 130 fl. v. a. Invetiatoriulu va avé locuintia si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá unulu séu altulu din posturile susu dise voru avé a-si inaintá documentele prevediute in statutulu organicu la subsemnatulu inspectoratu de scóle celu multu pâna la 23 Septembre st. v. a. c.

Sibiiu, 10 Sept. 1877.

In contielegere cu comitetele parochiale resp.

I. Popescu m. p.
prot. si inspect. district.
2—3 de scóle.

Nr. 78.

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci din comunele: Banpotocu si Magur'a, se escrie concursu cu terminu pâna la 30 Septembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

La Banpotocu 200 fl. v. a. salariu anualu cu cuartiru gratuitu si 4 stangini cubici lemne de focu.

La Mágur'a 125 fl. v. a. anuali. cuartiru gratuitu si lemne de focu, si fiinduca postulu de cantore bisericescu este vacantu, dela respectivulu concurentu se cere a fi versatu in cantârile bisericesci si tipicu, spre a luá asupra'si si servitiulu cantorescu, dimpreuna cu folosirea venituriloru lui.

Suplicele instruite in sensulu statutului organicu sa se substérna acestui oficiu ppresbiteralu pâna la terminulu susu indicatu.

Hondolu in 26 Augustu 1877,

In contielegere cu comitetele parochiali.

Oficiulu gr. or. alu Ioagiului
I protopresb.
Basiliu Piposiu m.|p.
3—3 protopresbiteru.

Nr. 265 — 1877.

Concursu.

La scól'a poporala, confesionala din Vidr'a de susu, protopresbiteratulu Zlatnei superióre se escrie concursu pentru o statiune de invetiatoriu cu unu salariu anualu de 250 fl. v. a., cuartiru in edificiulu scólei 2 odai, si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si tramite petitiunile loru provediute cu documentele recerute in „stat. org." pâna in 30. Septembre st. v. a. c. la subsemnatulu oficiu protopopescu.

Câmpeni, 7 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Patiti'a m. p.
2—3 protopopu

Nr. 263 — 1877.

Concursu.

Pre bas'a bugetului preliminatu pre anulu 1877/8 din partea adunârei gen. a Asociatiunei tranne, tienute in Blasiu la 5—7 Aug a. c sub Nr. prot. XXXVI, se publica prin acést'a concursu la urmatórele ajutória.

1. La 10 ajutória de câte 25 fl. v. a. destinate pentru sodalii de meseria, cualificati de a se face maiestri.

3. La 28 ajutória de câte 12 fl. 50 cr. destinate pentru invetiaceii de meseria.

Terminulu concursului se defige pre *25 Octobre c. n.* 1877.

Concurentii la amintitele ajutória au sa-si substérna incóce concursele loru, pâna la terminulu susu-indigitatu, provediute: a) incâtu pentru sodali, cu atestatu de botezu si de portare morale, cum si cu documentulu recerutu despre aceea, cum-ca suntu cualificati de a se face maiestri; iér' b) incâtu pentru invetiaceii de meseria, se recere, cá concursele respective, pre lânga atestatu de botezu si de portare morale, se fia instruate si cu adeverintia dela maiestrulu respectivu, despre desteritatea si diligenti'a desvoltata in meseri'a, cu carea se ocupa.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane, tienuta in Sibiiu la 15 Septembre 1877.

Iacobu Bolog'a,
v.-presiedinte.

pentru secret. II.
3—3 *I. V. Russu.*

Wilhelm de **Mosing,**

fostu **medicu secundariu** in spitalulu generalu din **Gratiu**

ordinéza in **Cisnadia**, *Piati'a principala* (Hauptplatz) Nr. 314.

dela 11—1 óra.

Seraciloru gratuitu

3—3

A esitu din tipariu dîlele aceste: 1—3

AMICULU POPORULUI

calindariu pe anulu 1878
de
Visarion Romanu.

Anulu XVIII.

Cuprinsulu: **I Tecstu.** Cronologi'a, serbatorile, intunecimi, regintele anului, cele 12 luni adaogite cu calindariu istoricu, calindariu agronomicu (revediutu si inavutitu), calindariulu evreiloru, conspectulu lungimei dîleloru, genealogi'a caseloru domnitóre, cursulu câiloru ferate, calindariu postalu, servitiulu telegraficu, mersulu diligentieloru, despre timbre, têrgurile, valórea cuponiloru.

In partea a dóu'a: Astrucatii, istori'a unei mari nenorociri, — Despre temperamente de Dr. *I. Al. Lapedat*, — Despre insemnatatea testamenteloru de Dr. *M...n*, — Cazacii, — Despre ostasii turci, — Legea de usura. — **Agronomi'a:** Clasificarea pamenturiloru dupa plânte, — Cum are se fia unu celaru bunu? — Ingrasiarea porciloru, — Inimicii albineloru, — Tabela pentru poterea incoltîtóre, periodulu vegetatiunei si greutatea de midilocu a celoru mai principale plânte agricole, — Mediculu de casa, — Poesii. — **Varietâti:** torpilele, notitie economice, margaritare, posne, anunciuri.

II Ilustratiuni: Antegarda de cazaci la pânda, matrozi turci, angagiâri de basibozuci, recruti turci plecându in Asi'a, — prisonieri bulgari in Rusciucu, basi-bozucii o torpila esplodându.

Pretiulu unui esemplariu 50 cruceri, cu tramitere prin posta 56 cr., — 10 esemplare 4 fl. 50 cr. — 25 esemplare 10 fl. — 50 esemplare 18 fl. 50 cr. — 100 esemplare 35 fl. —

Se póte trage deadreptulu dela editorulu **Visarion Romanu** din Sibiiu, cum si prin tóte librariele si vendiatorii sciuti.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 75. ANULU XXV.

Sibiiu 22 Septembre (4 Oct.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monârchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Deputati alesi la congresu.

In cercurile de sub jurisdictiunea din dieces'a Aradului:

Din cleru:

Aradu-Radn'a, Vasiliu *Belesiu*, ases. refer. cons.; Giul'a-Chisineu, Petru *Chirilescu*, protopresb.; Vilagosiu-Ienopolea, Georgiu *Vasilieviciu*, prot.; Buteni-Halmagiu, Ioanu *Groz'a*, prot.; Birchisiu-Chiseteu, Georgiu *Craciunescu*, protopresb.; Lipov'a-Ving'a, Ioanu *Tieranu*, prot.; Temisiór'a-B. Comlosiu, Meletiu *Dreghiciu*, prot.

Din mireni:

Aradu, Ioanu P. *Desseanu*. adv. fiscalu cons.; Radn'a, Ioanu *Belesiu*, adv.; Giul'a, Davidu *Nicóra*, pretore ases. cons.; Chisineu, Alessiu *Popoviciu*, adv. ases. cons.; Vilagosiu, Ioanu *Moldovanu*, ases. ref. cons.; Ienopolea, Iosifu *Popaviciu*, adv. ases. cons.; Buteni, Sigismundu *Popoviciu*, pres. la trib. reg.; Halmagiu, Sigismundu *Borlea*, deputatu diet.; Birchisiu, Dr. Eugeniu *Mocioni*, proprietariu mare; Chiseteu, Pavelu *Rotariu*, adv.; Lipov'a, Georgiu *Fogarasi*, adv. ases. cons.; Ving'a, Vicentiu *Babesiu*, ases. cons.; Temisiór'a, Dr. Paulu *Vasiciu*, ases. cons.; B.-Comlosiu, Vicentiu *Babesiu*, ases. cons.

Resbelulu.

Sibiiu in 21 Septembre. / 3 Octobre.

Ploile dese si drumurile rele jignescu operatiunile armateloru pe câmpulu de resbelu alu Bulgariei. Dela 17/29 Septembre pâna astadi s'a publicatu unu singuru telegramu oficialu din Gorni-Studen cu datulu 28 Septembre,din care aflâmu, ca tempulu este in tóte pârtile Bulgariei nefavorabilu; in Balcanu a ninsu. In 15/27 Septembre turcii au atacatu avantgard'a corpului rusescu la *Elen'a* si au fost inapoiati cu mari perderi. Mehemed Ali retragendu-se mereu a ocupatu positiunile ce le avuse acum dóue luni. *Plevn'a* este supusa unei asediâri regulate. In redut'a dela Griviti'a, luata de bravii soldati români, s'au asiediatu tunuri si se continua tóte lucrârile de lipsa. Mai alesu românii, cari suntu provediuti cu tóte uneltele de sapatu, inaintéza mereu prin sapâri si numai o distantia de 90 urme 'i mai desparte de redut'a a dóu'a. Comunicatiunea intre Orchani'a, depoulu proviantului turcescu, si Plevn'a este cu totulu intrerupta prin inundatiile vâiloru dela Sofi'a.

Si in *Asi'a* inaintéza armat'a rusa. Unu telegramu oficialu din Petersburg cu datulu 2 Oct. ne spune ca Ismailpasi'a aru fi atacatu in 27 Sept. cu 12 batalióne intréga lini'a a aripei drepte a generalului Tergukassoff. Dupa lupte indelungate turcii fura respinsi si persecutati. Perderile turciloru suntu fórte mari. Perderile rusiloru suntu 10 oficieri si 164 soldati morti si raniti.

Muntenegrenii au luatu fortulu Bilek si satele din pregiuru asiá incâtu astadi se afla mai multu cá jumetate din Erzegovin'a in mânile loru.

Despre activitatea armatei române dela 5 Septembre incóce publica „Monitoriulu oficialu“ urmatórele:

Diu'a de 5 Septembre, cá si acea din ajunu, s'a petrecutu in óre-care linisce relativa si fâra a aduce vre-unu faptu importantu in positiunile ocupate de trupe inaintea inamicului. M. S. Domnitoriulu a datu ordinu cá armat'a de vestu pe tóta lini'a sa se intarésca cu activitate si energie pe locurile câscigate.

Trupele dar' au esecutatu ordinile primite; din partea inamicului asemenea n'a urmatu nici o incercare de atacu. Artileri'a singura a fostu in actiune in aceste dóue dile, batându lucrârile inamicului; tunurile sele respundeau slabu la ale nóstre, si tiraliorii din ambele linii schimbau din cându in cându din retransiamente focuri de pusci intre densii.

Cavaleri'a nóstra, care dela inceputulu operatiuniloru inaintea Plevnei are missiune de a șupraveghiá si de a acoperí flancurile nóstre, de a impinge necontenitu recunósceri pe bas'a de operatiune a inamicului si de a impedecá comunicatiunile si aprovisionârile sele, cavaleri'a a avutu in aceste dile mai multe angagiamente cu inamiculu.

Conformu raporturiloru primite la marele cuartieru generalu domnescu, vedetele divisiunei române de cavalerie au fostu atacate, in diu'a de 4 Septembre, de o forte patrula de cerchezi calari. Un'a din gardele mari române au alergatu in ajutoriulu vedeteloru nóstr, si, dupa o scurta dar' viua lupta, inamiculu a fostu pusu pe góna.

In diu'a de 5 Septembre, unu escadronu de rosiori si unu detasiamentu de 30 calarasi stationati la Masaliti'a pentru supraveghiarea drumului Plevn'a-Rahov'a trecendu prin satulu Cneaj'a, s'au isbitu de o trupa de cavaleria turcésca compusa de 150 cerchezi calari, comandati de caimacamulu din Rahov'a in persóna. Dupa o lupta care a duratu aprópe o óra, si dupa mai multe siarje ale cavaleriei nóstre, turcii au fostu pusi pe fuga lasându in mânele a loru nostri unu stindardu, mai multe arme si cai, 3 morti si 2 raniti. Perderile nóstre, fórte neinsemnate, se marginescu la 1 soldatu mortu si 1 calu ucisu.

Stindardulu cuceritu de cavaleri'a nóstra s'a inaintatu M. S. Domnitoriului, care a ordonatu a se aduce de unu oficieru M. S. Dómnei, la Bucuresci, spre a se asiediá in arsenalu, alaturi cu drapelulu luatu dela inamicu in diu'a de 30 Augustu.

In apropiarea redutei luate cu asaltu in diu'a de 30 Augustu, si ocupata de atunci de trupele nóstre, se afla o mare reduta turcésca care prin foculu ei causéza mari perderi trupeloru române. Intre redut'a turcésca diacu o multime de cadavre, atâtu ruse si române, câtu si turcesci, a luptatoriloru caduiti in diu'a de 30 Augustu, si pe cari turcii n'au lasatu a le ridicá, cu tóte incercârile nóstre tragendu asupr'a bancardieriloru si a personalului ambulantieloru cari s'au presintatu in mai multe renduri cu drapelulu albu, si descarcându focuri chiaru asupr'a parlamentarului nostru trimesu spre a cere unu armistitiu de câte-va óre pentru ingroparea mortiloru. Aceste cadevre de descompositiune de atâtea dile respândescu unu mirosu nesuferitu, infectându aerulu si putendu produce epidemii nu numai in rendurile armatei nóstre, dar' chiaru si in cea inamica.

M. S. Domnitoriulu ordonà cá in diu'a de 6 Septembre trupele române sa fáca o recunóscere ofensiva asupr'a acelei redute turcesci, care din diu'a luârei redutei de alaturi de câtra noi, observase tacerea, fiindu dominata de tunurile nóstre, spre a se vedea astfeliu cu ce fortie este inca ocupata, si, in casulu cându aceste fortie n'aru fi prea numeróse, a se luá cu asaltu. Paralelele nóstre inaintasera pâna la 300 metri de redut'a inamica.

La 1 si jum. óre dupa amédi unu batalionu din regimentulu 1 de infanterie de linie inaintà in tiraliori spre reduta, avendu unu batalionu din regimentulu 15 si unu batalionu din regimentulu 9 de dorobanti in colóna de atacu, iéra unu batalionu din regimentulu 7 de infanterie in reserva. Tiraliorii turci deschisera foculu asupr'a tiralioriloru nostrii si, la inaintarea colónei de atacu, inamiculu demascà artileri'a sea, care incepù a trage cu srapneluri, sustienuta de foculu viu alu infanteriei adapostita in reduta si in siantiurile ei. De dóue ori cele dóue batalióne din colón'a de atacu se repedira in asaltu, sperându prin aventulu loru a avea avantagiulu asupr'a numerului inamicului; ele ajunsera pâna la siantiulu redutei, gat'a a aruncá scarile si gabiónele spre a escaladá parapetulu: o lupta corpu la corpu se incinse si durà câte-va minute. Majorulu Nicolae Ioanu, din regimentulu 15 de dorobanti, fu ucisu; majorulu Handoc'a, din regimentulu 9 de dorobanti, ranitu, amendoi in capulu bataliónelcru loru. Locotenentulu Calinescu Dimitrie, atasiatu la cuartierulu generalu, si care mersese cu colón'a de atacu, fu lovitu mortalu de unu glontiu in frunte. Capitanulu Bogdanu Nicolae, atasiatu la cuartierulu generalu, fu gravu ranitu. Lupt'a durá de mai bine de dóue óre, si, cu tóte eroicele ei sfortiâri, colón'a nóstra, imputienata prin mortii si ranitii ce lasá in cale, erá prea mica spre a puté invinge resistenti'a inversiunata a inamicului multu mai numerosu, si a puté strabate in reduta. M. S. Domnitoriulu, nevoindu a se causá prea mari perderi trimitiendu noi trupe la atacu, dede ordinu a se suspende alu treilea atacu ce erá sa se incépa impreuna cu batalionulu de reserva, si astfeliu, pe la órele 5 sér'a, lupt'a incetà cu totulu, trupele nóstre reintrându in retransiamentele loru.

Si in acésta impregiurare, ostasii nostri au datu dovedi incontestabile de vigóre si vitejie, combatându in timpu de mai multu de trei óre in câmpu deschisu pentru densii, atacându unu inamicu cu multu superioru in numeru, adapostitu de formidabile intariri. Purtarea oficieriloru de tóte gradele, in totu-déun'a in capulu braviloru loru soldati, a fostu mai pre susu de ori-ce lauda.

Perderile nóstre in acésta di se insuméza la 5 oficieri si 123 soldati morti, si 15 oficieri si 274 soldati raniti.

Se publica mai josu list'a nominala a oficieriloru morti si raniti. I. S. Domnitoriulu a datu ordinu cuartierului generalu alu armatei române a face unu tablou generalu de tóte gradele inferióre morti si raniti dela inceputulu lupteloru in fati'a Plevnei, indicându si spitalele in cari s'au evacuatu ranitii spre a se publicá prin tóte comunele tierei.

In sér'a de 6 Septembre, I. S. Domnitoriulu merse, de pre câmpulu de lupta, la ambulantiele române, spre a visitá ranitii si a se incredintiá prin sine insusi de ingrigirile ce li se dau. Domnitoriulu se duse si la cortulu in care se transportase bravulu capitanu Bogdanu, care precum s'a aretatu, fusese gravu ranitu, si, facendu-i cele mai frumóse laude, cercetà despre starea ranei sele. Lovitur'a, din nefericire, erá mortala si nu se conservá decâtu putiena sperantia a-i scapá viéti'a. M. S. Domnitoriulu trimise, inca in acea séra, capitanului Bogdanu crucea de cavaleru alu ordinului „Stéu'a Romaniei“, pe care acestu bravu si distinsu oficieru avù consolatiunea a o purtá pe pieptu inainte de a-si dá eroiculu lui sufletu.

Inaltimea Sea se intórse sér'a la Marele Seu cuartieru generalu.

Mercuri, 7 Septembre, I. S. Domnitoriulu distribuí mai multe decoratiuni si medalii de virtute militara, atâtu in armat'a româna câtu si in armat'a rusa, la oficierii si soldatii ce se distinsesera mai multu in luptele precedente. Nici unu faptu importantu nu se petrecù in aceea di in liniile nóstre, inamiculu pastrà cea mai completa linisce. Singuru foculu bateriiloru ruso-române erá in lucrare, la care inamiculu respunse slabu.

Diu'a de 8 Septemvrie se petrecù asemenea in linisce; plói'a, care urmà tóta diu'a aceea, impedecà ori-ce actiune, atâtu in liniile nóstre câtu si in cele inamice. Cu tóte acestea, trupele nóstre totu 'si continuara lucrârile loru de retransiamente si de intariri, conformu ordiniloru ce primise.

Pe la 10 óre sér'a, brancardierii nostri facura o incercare spre a râdicá mortii dintre retransamentulu nostru si redut'a inamica, inainte carei urmase lupt'a dela 6 Septembre; insa, indata ce inamiculu 'i zarí, elu incepù unu focu viu asupr'a loru si 'i silí a se retrage.

Vineri, 9 Septembre, I. S. Domnitorulu merse de visità positiunile trupeloru, cantonamentele si bivuacurile loru spre arip'a drépta. Nimicu nou nu se iví in acea di pe tóta lini'a si la órele 8 sér'a, Mari'a Sea se intórse la Marele Seu cuartieru generalu.

Aflâmu ca joi'a trecuta, rosiorii impreuna cu o parte de cavaleria rusa au facutu recunósceri in giurulu Plevnei; cu acésta ocasiune s'a luatu dela turci unu convoiu de provisiuni, si anume 82 care cu provisiuni, 50 cu orzu si 32 cu porumbu.

M. S. Domnitoriulu a visitatu redut'a Griviti'a, insocitu de colonelulu Gailard, M. S. Domnitoriulu s'a intorsu fórte satisfacutu din acésta visita. Oficierii si soldatii nostri suntu de unu spiritu admirabilu. Tempulu e frumosu si canonad'a si impuscaturile continua.

Aflâmu dintr'o sursa buna, ca ieri a fostu o lupta inversiunata pe lini'a Lomului, intre armatele lui Tiareviciu si ale lui Mehemed Ali. Lupt'a s'au terminatu in avantagiulu rusiloru. Turcii s'au retrasu in desordine cu perderi mari.

Evenemiute politice.

Nu esista fóia, carea sa nu se ocupe cu afacerea confiscârei de arme si munitiuni la Brasiovu si in alte pârti din apropiarea secuimei. Tóte constatéza ca scopulu acestoru arme a fostu o invasiune in Romani'a, indreptata contr'a comunicatiunei rusesci cu armatele sele din Bulgari'a. Numai „Kelet“ si „Magyar Polgár“ din Clusiu au gâcitu ca armele si munitiunea din cestiune suntu destinate pentru Romani'a.

Cumca informatiunile acestoru dóue foi nu suntu esacte dovedesce impregiurarea, ca gubernulu din Bucuresci a denunciatu espeditiunile de arme si munitiuni, ceea ce nu aru fi facutu, cându armele aru fi fostu destinate pentru Romani'a.

Ministrulu reg. ung. pentru apararea tierei a sositu luni, pe neasteptate, cu trenulu de diminéti'a, la Sibiiu, unde a petrecutu pâna sér'a, cându a plecatu se dice, spre Brasiovu. „S. d. Tageblatt“ de marti spune ca ministrulu a conversatu tempu mai indelungatu cu comandantulu Bar. de *Ringelsheim*. Cuprinsulu conversatiunei nu se scie. Dara marti la 12 óre a plecatu de aici, cu trenu separatu, batal. 1din regimentulu 31 de infanteria spre Ciucu; de siguru ca plecarea stà in legatura cu afacerea din secuime.

Sciri private, colportate prin Brasiovu, spunu lucruri, cari departe de a desmintí cele publicate in nr. trecutu dupa „S. d. Tageblatt“, despre afacerea din secuime, afirmu ca in Kézdi-Vásárhely s'au intemplatu in dilele mai de curendu lucruri, pe cari nu le putemu scrie, pâna nu vomu avé informatiuni mai esacte.

„Ellenör“, fóia oficiósa din Budapest'a, dimpreuna cu alte foi magiare, inca constata intreprinderile, pe cari le numesce „fâra de minte“, si dice ca diu'a, in carea avé a isbucní deplorabil'a incercare erá fipsata pe 28 Septemvre. „Ellenör“ adauge, ca cele 6000 pusci de sistemu nou, confiscate la Brasiovu, au fostu adresate vice-colonelului pensiunatu dela honvedi *Horváth* din Kézdi-Vásárhely si unui Hermánn *Schwarz* din Kovászna si Miko-Ujfalu.

Pre cându, cum amu disu, numai cele dóue foi din Clusiu voru sa pravalésca intreprinderea cea nefericita in spatele româniloru, si tóte celelalte foi marturisescu lucrulu, precum este, suntu foi in Budapest'a, cari 'lu apróba. In privinti'a acést'a se distinge „Pester Journal“, care vaiera „natiunea,“ ca entusiasmulu ei nu-i este de nici unu folosu, pentru-ca la celu dintâiu momentu, cându ea se misca, regimulu, politi'a si comand'a militara facu totu ce potu sa nadusiasca intreprinderea in germenii sei. „Nimic'a contr'a Russiei — este parol'a in Vien'a si Colomanu Tisz'a este esecutorulu ei. Insémna-ti bine acést'a natiune! Nu-ti sângerá aripile de chisiti'a de feru! Dumeritoriulu teu este Colomanu Tisz'a. Séu te simti destulu de tare, cá Samson, sa clatesci colónele statului si sa sdrobesci pe inimicii tei cu risiculu de a te inmormentá in derimaturile lui...“ si asiá in tonulu acest'a mai departe, accentuându ca conducatorii au parasitu natiunea magiara, pentru ca asiá se poftesce in Vien'a.

O suma insemnata de petitiuni din Aradu, Oradea-mare, Satu-mare, H. M. Vásárhely, Muresiu Osiorheiu si Peciu, din comitatele Ugocsa, Torna, Bihoru, Szolnok-Dobâc'a, Baranya, Odorheiu, Szabolcs, Hajdu, Heves, Bereg si Raab au sa se desbata in diet'a Ungariei. Tóte privescu cestiunea orientala si ceru cá politic'a esterna a monarchiei austro-ungurescі sa impedece latirea puterei rusesci si sa sustiena intregitatea Turciei.

In Berlinu a fostu primitu *Crispi*, presiedintele camerei italiane, intr'unu modu demonstrativu. Presiedintele camerei prussiane, de Beningsen a datu in 23 Septembre unu prândiu stralucitu in onórea óspelui italianu, la care s'au radicatu toaste in termini caldurosi pentru armoni'a cea de-a pururea intre natiunea germâna si italiana. Unele diurnale sustienu, ca demonstratiunea acést'a este indreptata contr'a celoru din Ungari'a; altele, ca in contr'a Franciei.

In *Franci'a* este unu resboiu de manifeste. Dupa manifestulu lui Mac-Mahon câtra alegatori, indreptatu contr'a radicalismului, au aparutu altele republicane si unulu radicalu-socialistu. Intre cele dintâiu este unulu alu reposatului Thiers care insista fórte caldurosu pentru republica.

Serbi'a sta inca la indoiala sa intre in actiune séu sa nu intre. Greci'a pare in tempulu din urma ce-va mai resoluta, inse nu se misca nici ea de pe locu. Unu nou factoru se aduce acum in combinatiuni de actiune in afacerile orientali. Acest'a aru fi Itali'a.

Budapest'a, 30/18 Septemvre.

Interesante si totu mai interesante devinu dilele in care traimu. Numai ca cuventulu séu notiunea: „interesatu“ capata unu coloritu, cârui o limba imbelsiugata de variatiuni in frase i-aru adauge si atributulu: „infricosiatu.“

Traiamu in sperantia, ca dupa tumultuósele conducturi cu tortie, bancheturi si câte tóte, in onórea turciloru, decorate cu iluminatiuni si bombardamente de ferestri, vom resuflá, celu putienu, vre-o câte-va septamâni. Dar' de unde? Scirile din secuimea transilvana vinu cu unu adeveratu „interesantu infricosiatu“ sa ne desamagésca. Faptulu in sine credu calu veti cunósce mai bine, fiindu mai aprópe de isvoru. Din tóta purtarea diuareloru nóstre de aici se vede tendinti'a de a netedi, de a mitigá, ba unele au aerulu de a rostogoli tóta povar'a pe umerii româniloru si rusiloru. Din foile guvernului, dara mai vertosu din cele ce transpira printre cuvintele celoru dela guvernu, se vede, ca nu e siaga; arme si munitiuni s'au confiscatu si guvernulu trebuie sa fia datu si de urma, adeca de isvorulu de unde isvorescu armele si munitiunea.

Se dicê, ca afacerea e de a se reduce pâna la fiinti'a de fatia a lui *Midhat*-pasi'a, a exilatului mare veziru, la Vien'a. Se mai dice, ca *Klapka* este in fruntea afacerei si ca scopulu este: formarea de legiuni ungurescі pentru turci, o invasiune in Romani'a, stricarea comunicatiunei armateloru rusesci cu Russi'a si dupa darea mânei cu unu corpu turcescu, care va face o esire pe la Silistri'a, atacarea armatei rusesci-române din dosu. Planulu nu erá reu cugetatu; insa e intrebarea ca in pracsa putea Klapka pune atâtea legiuni in picióre, cá sa-si esecute „salutarea“ ide'a?

Descoperirea acestei intreprinderi necualificabile, mi se spune ca s'a facutu mai intâiu la *Bucuresci*, de unde a capatatu ventu si gubernulu nostru. Diuarele nóstre spunu, ca descoperirea a facut'o, deodata, guvernulu nostru cu celu din Bucuresci. Nu garantezu de nici un'a din versiunile aceste, ci vendu simplu pre cum amu cumparatu. Atât'a sciu, ca intemplarea acést'a a fostu pentru guvernulu nostru un'a din cele mai penibile, a-siu puté dice consternatóre. Lucru firescu. Intemplarea acést'a este o pedépsa grozava pe guvernu pentru marea si indelung'a lui rabdare fatia cu resfatiaturile escessive a le magiariloru, de óre-ce ele punu, intr'unu modu fórte plasticu, punctulu desmatiârei magiare pe i alu magiariloru, trambitiati de cei mai loiali.

Asteptu cu nedumerire sa vedu ce descoperiri are sa ne faca oficiosulu „Ll.;“ câci promite. Mi se pare ca are sa peptene frumosu faptele si *apoi* sa le publice. Se vede ca si elu se sparie de ele si nu cutéza a le presentá publicului in golatatea loru, de aceea ne mângaie, ca inca nu e tempulu pentru publicarea loru.

Atât'a mai lipsiá guvernului nostru. In dilele din urma avù o alta pacoste in parlamentu. Nu i se primí unu proiectu de materia juridica (procedur'a penala in afaceri bagatele) i se luà in nume de reu respunsulu la cele cinci interpelatiuni. Si acum vení ast'a-lalta.

Dupa datinile parlamentari guvernulu nostru aru fi clatinatu in temeliele sele, ba aru trebui sa se retraga si sa faca locu altui'a, care are increderea nestirbita a majoritâtiei parlamentari. In impregiurârile de fatia inse este intrebarea, déca aru fi bine o schimbare de ministeriu? Eu nu sum unu adoratoriu a lui Tisza si cunoscu destule defecte ale gubernârei sele, insa acum nu potu tiené de salutaria o schimbare, pentru ca aru puté avé urmârile: unu ministeriu ultraistu, séu unulu reactiunariu si proverbulu romanescu dice: „Dómne feresce de mai reu!“

Amu amintitu si cu alta ocasiune de popularitatea cea palita a lui Andrássy intre magiari. De sórtea acestui'a e legata si a lui Tisza si de a cestui din urma a cabinetului ungurescu, cum este este elu astadi. Legatur'a logica intre fenomenele cele incurcate ale situatiunei nóstre o gasesce omulu numai combinandu cele ce se intempla inlauntrulu patriei cu cele ce se intempla afara de patria. Andrássy, unu factoru insemnatu in alianti'a celoru trei puteri, a fostu si este pentru o stricta neutralitate din partea Austro-Ungariei. Póte ca pâna la unu punctu óre-care demonstratiunile ungurescі i au fostu binevenite, cá sa se póta apará de o actiune contr'a turciloru, in favorulu Russiei. S'a incrediutu inse póte pré multu in energi'a ministrului nostru de interne, cugetandu ca acest'a la tóta intemplarea, va fi domnulu situatiunei si escesuri nebunesci nu voru comite conatiunalii sei.

Nu se scie intru câtu e adeverata scirea, ca la intâlnirea dela Salzburg Bismarck aru fi staruitu pe lânga Andrassy sa vina Rusiei intr'ajutoriu — si ca Andrassy nu aru fi voitu. Cându aru fi adeverata scirea acést'a mai ca aru vení omulu a presupune, ca Bismarck, avé de pe atunci scirea despre ce i se pregatesce lui Andrassy in Transilvani'a si ca apelulu acestui'a la strict'a neutralitate va fi atacatu de connatiunalii sei. Cu alte cuvinte, Bismarck voi a pune pe ministrulu nostru de esterne intr'o situatiune câtu de dificila, intr'o situatiune, din care apelulu la neutralitate sa apara unu pretecstu, prin care sa-si masceze tienut'a. Aliatulu Bismarck aru fi, in casulu acest'a, o teribilitate pentru Andrassy. Acel'a séu ca aru lucrá alu inlocuí prin altulu, séu cauta unu cusuru politicu spre a abdice la unu momentu bine alesu si binevenitu, fâra multe ceremonii, aliantiei nóstre austro-ungare. Temerile aceste cam preocupa pe multi magiari, mai cu séma conservativi, si de aici se esplica, ca insusi Apponyi prinde manusi'a opositiunala de unde póte, adeca in parlamentu. O energia perseveranta, prin carea se va pune capetu tuturoru nebunieloru ungurescі, póte rehabilitá pe ministrulu nostru de esterne inaintea diplomatiei si atunci politic'a sea, câtu pentru Austro-Ungari'a, va raportá ródele cele mai bune, câci Austro-Ungariei i se va crutiá financiele si sângele.

Pentru casulu de abdicere avemu motivulu intr'unu rivalu puternicu, care déca va promite mai multu in afacerile orientali: va vení cá alu patrulea in aliantia séu pe noi ne va delaturá cu totulu din aliantia. Rivalulu acest'a este *Itali'a*. Puterea acést'a juna arméza din tóte puterile, retiene dela concentrârile avute 80,000 sub arme: pe cându de alta parte presiedintele senatului italianu *Crispi* se preumbla bratiu la bratiu cu diplomatii nemtiesci pre stradele Berlinului si ridica toaste la banchetari diplomatice.

O isolare politica a imperatiei, tocm'a in momentele cându are a se decide sórtea crestiniloru din orientu, aru fi de totu regretabila din multe consideratiuni.

ω̃.

Românii judecati in Belgi'a.

„*Independinti'a belgica*“, publica urmatórea corespondintia din Poradim, cu dat'a de 11 Septembre st. n.:

Amu asistatu la asaltulu in contr'a positiuniloru inaintate ale Plevnei.

Adi diminétia eramu in lagarulu românu, si permiteti-mi de a multiamí in acestu locu statului maioru alu armatei principatului de tóta grab'a si bun'a-vointia ce pune in serviciulu corespondentiloru. Ací representantii presei suntu óspetii statului maioru; ei nu au sa se ocupe nici de locuintie nici de mâncare; intendenti'a militara românа ingrijesce cu imbelsiugare de tóte trebuintiele loru. Eramu dar' adi diminétia la Verbitz'a. Foculu bateriiloru, care tienuse neintreruptu de trei dile si cu o violintia estrema, incetase in reversatu de diori cá prin farmecu. Liniscea cea mai absoluta domniá pe platonulu, unde se aflá lagarulu si in miculu satu Verbitz'a intiesiatu de trasuri de munitiuni si altele. Mi se spuse ca avant-posturile turcesci erau la dóue chilometri. Din nefericire nu puteamu sa me asicuru prin mine insumi; erá atâtu de intunericu incâtu positiunile turcesci erau cá si infasiurate intr'o cétia grósa, abiá se distingeau lucrurile la diece pasi inaintea sea. Cadea o mica plóie fina si glaciala care trebuiá se strapun lia pâna la óse vedetele de calarasi strabatendu orisontulu cu carabin'a in mâna. Cu tóte acestea, caus'a intreruperei momentane a bombardamentului nu erá acésta temperatura defavorabila. Adeveratulu motivu e ca ataculu lucrâriloru esterióre ale Plevnei fusese ficsatu pentru acea di si se recomendase liniscea cea mai absoluta spre a deconcentrá pe turci. Colónele de atacu fusese formate de diminéti'a. Prim'a din aceste colóne, compusa de unu regimentu de dorobanti si de unu batalionu de venetori, spriginite de dóue baterii de artileria, trebuiá sa atace frontulu marei redute dela Griviti'a, situatu pe o crésta inaintea Plevnei. O alta colóna, compusa pe jumetate de români jumetate rusi, trebuiá sa iá aceia-si reduta pe la spate.

Sa urmâmu colón'a dintâiu, care avea positi'a cea mai interesanta. Generalulu Cernatu, care a parasitu ministeriulu de resbelu, cônduce in persóna miscarea. Eata drumulu ce trupele au sa percurga spre a ajunge inaintea positiuniloru turcesci: trebuie mai intâiu sa scobóre platoulu pe care se afla lagarulu dela Verbitz'a, apoi se suie o alta colina situata mai in faci'a platoului si a cârui crésta este incoronata de spaimentatóre lucrâri de zidaria, armate cu mari tunuri de asediu. Dorobantii si venatorii defilara usioru printre ierbile inalte, maracinii si câmpiele de porumbu. Aceste plantatiuni, cari se intindu la unu kilometru si jumetate aprópe de positiunea turca, contribuie multu a mascá ataculu colónei care se aduna incetu. Generalulu Cernatu stá liniscitu la usi'a cortului seu; elu vede defilându pe dinainte-i companiele un'a câte un'a si primesce comunicârile ajutóreloru sele de câmpu care 'lu asicura ca preparativele se esecuta cu o precisiune matematica. Faptulu e ca toti acesti soldati, infanteri'a de linie séu armat'a teritoriala, inaintau cu acelu pasu cadentiatu, solidu si plinu de hotarire pe care l'amu observatu la ei cându veneamu dela tirulu de prin vecinatâtile Calafatului, dar', ceea ce e mai bine câte-odata, erá nepasarea in faci'a pericolului.

Erá aprópe sa-mi schimbu impresiunile in acésta privintia cu unu oficieru, cându totu deodata ajunse pâna la noi sgomotulu unei vii impuscaturi si strigate. Atunci fu impregiurulu cortului generalului unu momentu de surprindere nedescriptibila si de emotiune. Nu se intielegea nimicu din aceste strigate si lovituri de focu. Sgomotulu veniá din stâng'a nóstra. Ordinele fusese ele reu date, reu intielese? Erá hotaritu cá, pâna la trei óre, sa se observe cea mai absoluta tacere, si cu tóte acestea lupt'a la stâng'a nóstra erá inceputa. Generalulu catà inca sa esplice intielesulu acestei impuscaturi premature, cându unu ajutoriu de câmpu rusu ajunse ostenitu.

Scire rea: Turcii, preveniti de spionii loru de miscarile nóstre, o luase mai nainte si se aruncase asupr'a avant-posturiloru rusesci din partea despre Radisevo. Acést'a erá esplicati'a acestui focu de pusci, a cârui violintia se marea si se apropiá din minutu in minutu. Ce erá de facutu? Céti'a ne impedicá de a vedea ce-va.

Inimiculu iesiá elu cu hotarire din intaririle sele spre a luá ofensiv'a, séu erá vorb'a numai de tiraliori? Cu neputintia de a scí ce-va. Nu mai erá decâtu o cale de luatu: a grabí ataculu din parte-ne spre a nu fi atacati si surprinsi cei dintâiu.

Acést'a se si hotarí. Erá 12 óre cându primele lovituri de focu erau schimbate. Inainte cu o óra, cele din urma companii ale regimentului 13 de dorobanti treceau pe dinaintea nóstra, cu pasi repedi, spre a merge sa iá positiuni.

La ór'a unu si unu sfertu, generalulu erá elu insusi pe calu si sburá la cele dintâiu renduri.

Nu potu sa ve spunu ceea ce simtii eu atunci. Trupele nóstre inaintau. In spre partea intariiriloru turcesci nu se diarea nimicu. Afara de ecoulu slabu alu impuscaturei staruitóre dela arip'a nóstra stânga, de pe la Radisievo nu se audiá nimicu. Si cu tóte acestea, nu mai erá de facutu ilusiune: turcii erau in fati'a nóstra la dóue chilometri celu multu. Acésta tacere erá spaimentatóre, oribila, si eu amu petrecutu acolo câte-va minute care 'mi parura óre, intr'o nelinisce strapundietóre.

Céti'a se subtiase incetu si, pe la 2 óre, se taiase in dóue permitiendu ne sa vedemu fórte distinsu, pe crést'a inaltimei opuse colinei nóstre, parapetele negre ale redutei. Pe povârnisiulu care duce acolo erá o miscare estraordinara. Erá cá si o mare cenusia.

Pre câtu eu priveamu, vedeamu plecându-se pârtile superióre ale planteloru si arbusioriloru. Erau trupele nóstre cari mergeau printre ierburi. Trupele parea ca se suie continuu, continuu. Ele inaintau incetu, dar' inaintau.

Putienu câte putienu, miscarea se comunicase ultimeloru renduri de plante, la siese séu siepte sute metri aprópe de parapetulu redutei, pâna unde se intindu unu feliu de buruieni. Acolo, pe acestu micu spatiu, trebuiá sa priméscа tiner'a nóstra armata botezulu focului, botezu, vai! fórte sângerosu.

Abiá cei dintâiu tiraliori au trecutu marginea câmpuriloru de porumbu, si iéta ca doi, trei, patru, mici nori de fumu aparu la orisontu. Eata diece, apoi dóue dieci. Numai e midilocu de a numerá, ei se sue in aeru cu sutele, cu miele si dupa câte-va minute, totu frontulu parapetului dispare intr'unu noru desu de fumu. Acést'a e cá o masa alba pe care vedemu detasindu-se lini'a trupeloru. Lucru singularu, tiraliorii nostri in locu de a indreptá puscile loru in susu, in partea redutei, paru ca tragu in laturi si spre pamentu, cá cum ochiau in josu; in locu de a alergá spre reduta, 'i vedemu afundându-se, cá se dicu astfelu, sub pamentu cá cum scoborau unu micu povernisiu. In acela-si timpu, unu imensu noru de fumu isbucní, nu ne explicamu bine ceea ce se petrecea. Apoi, dupa câte-va momente numai e midilocu de a mai distinge cev'a de câtu multu mai josu, pe scoborisiulu colinei unde diarimu grupe cari se scoboru in graba. Acesti'a erau raniti.

Prin cei dintâiu râniti cari ne vinu amu pututu noi sa ne damu contu de ceea ce se petrecuse.

La 300 metri aprópe de reduta, se intinde o vale adânca care trebue trecuta, adeca care trebue scoborita si urcata. In acésta vale turcii au facutu galerii, unde tiraliorii loru, comodu si tare asiediati, au asceptatu pe asaltatori. „Ei au datu unu focu teribilu asupr'a trupeloru nóstre, 'mi dise unu ofitieru ranitu.“

Pe cându eu convorbiamu cu acestu bravu care a cadiutu intre cei din inteiu sosescu noi raniti, toti facendu parte din primulu batalionu din regimentulu 5 de linie. Perderile acestui regimentu trebue sa fie enorme.

Me sui la observatorulu meu. Lupt'a continua. Din tóte pârtile redutei plecu verteje de fumu. Focurile incrucisate trebue sa faca spaimentatóre goluri in vale.

Ómenii continua a dispare pe povarnisiulu inclinatu ce nu putemu vedea, déru nu reaparu de partea ceealalta. Este oribilu de a cugetá acolo. O trista noutate sosesce generalului Cernatu; unulu din cei mai distinsi ofitieri din armat'a romàna, comandantulu Siontiu, a fostu lovitu de unu glontiu aruncându-se in capulu soldatiloru sei spre reduta. Se adauga ca numerulu ofitieriloru morti si raniti este enormu. Acum suntu aprópe trei óre. Este mai multu de o óra de cându s'a inceputu lupt'a.

Generalulu trimite dóue noi batalióne de dorobanti spre a sustine asaltulu. Numai erá mijlocu de a renuntiá la elu; la stâng'a nóstra, ceealalta colóna ruso romàna se silea de a luá redut'a pe din napoi, si din simultaneitatea atacului depinde succesulu.

In acestu momentu, amu pututu eu sa judecu curagiulu de care e capabilu soldatulu. Ei s'au aruncatu inainte cu o furie iresistibila. Foculu turcilore devenea din ce in mai tare. Prea bravi din parte-le, ei se suiau pe parapetu spre a trage mai siguru. — Contr'a escarp'a din lungulu partii inferióre versa mii de glóntie.

Ei bine, acesti sermani tierani români cu hainele loru usate si cu bonetulu loru impodobitu cu pene de curcani pe capu, ei pe cari 'i au insultatu adesea, au probatu ca sciau sa móra, déca nu sa invinga, si ca prin vinele loru curge sângele vechiloru daci.

Cu unu aventu de necrediutu, ei s'au aruncatu in acésta vale a mortii, respinsi, sfârimati, decimati de foculu mortalu alu unui inimicu acoperitu, déru ne dându inapoi cu unu degetu macaru, ne hesitându nici o data, revenindu fâra incetare la siarje spre a lasá vai! inapoi siruri de morti si murindi. Au fostu acolo fapte de eroismu pe cari nu le a-si putea povestí. Spre a nu 'si lasá pe ranitii loru sa cadia in mânile turciloru, amu vediutu brancardieri de ai Crucei rosii, mergendu sub o plóe de glóntie si adunându pe acei nenerociti in locuri mai putienu espuse.

La patru óre, Verbitza numai erá de câtu unu vastu spitalu; ranitii erau cu sutele. Trebuira transportati spre Nicopolu pentru cá sa faca locu altor'a!

La cinci óre, parasii acestu locu de desolatiune spre a merge la Poradin cá sa aflu resultatulu atacului turciloru asupr'a aripei stângi. Statulu maioru erá fórte nelinistitu. Se prepará unu alu treilea atacu pe intemplate, câci nu se audise impuscatura de ceealalta parte a colinei. Si cu tóte acestea tóte precautiunile fusese luate, tóte ordinele date pentru unu atacu impreuna. Regimentulu de linie si dóue batalióne de dorobanti, adeca abiá trei mii ómeni, erau singuri in lupta cu acésta reduta asiá de bine aperata.

Aci la Poradin numai, unde e instalatu de adi cuartierulu generalu alu marelui duce, amu aflatu ca ataculu remasese partialu si ca nu reusise. Lucru absolutu neexplicabilu, ficsându planulu de bâtae, se comisese o gresiala din cele mai grave. Se credea ca erá numai o reduta pe crést'a colinei, si erau dóue, despartiete din o departare de 250 metri aprópe, astfeliu a dou'a colóna de atacu crediendu ca cade pe partea din napoi a redutei pretinsa unica, pe cându cea dintâiu colóna atacá frontulu, cadiuse pe frontulu unei alte lucrâri. Nu amu calitatea a apreciá intinderea unei ast-feliu de erori si nu sciu, déca militarii de profesiune o voru condamná absolutu, déru faptu e ca acésta eróre a costatu viéti'a a mii de ómeni.

Maiestatea Sea imperatulu reveni in data in câmpulu de batae; elu fu insotitu de printiulu Romaniei. Acest'a primì felicitârile cele mai calduróse pentru bravur'a desfasiurata de trupele séle. Faptulu e ca atitudinea acestei viguróse armate a fostu admirabila. Déru cu ce pretiu a cumparatu Romani'a admirati'a ce va avea Europ'a pentru ea?

Eu nu voiu sa credu inca rapórtele din prim'a óra: ele suntu prea alarmate! Totu-déun'a se esagerédia perderile in primele momente. Déru câte familii voru fi mâne in doliu la Bucuresci!

Corespondintie.

Fenesiu, 10/22 Septembre 1877.

(Fine.)

In anulu acest'a insa ide'a de magiarisare a inceputu a se incorporá si pe aici. Observându oficiulu comunalu — pre bas'a decretului amintitu — in preliminariulu din anulu acest'a n'au mai introdusu dreptulu de cârcimaritu fâra insa de a-si fi ajunsu scopulu, câci autoritâtile supreme politice au provocatu oficiulu comunale cá si dreptulu de cârcimaritu sa-lu puna intre perceptiunile comunei si din rubric'a „Observariloru“ sa lase clausul'a de fondu scolasticu. Oficiulu comunale s'au supusu acestei decisiuni si pentru anulu 1875 si 76 au si urmat'o, dar' banii cu mari necadiuri si lupte i-au administratu fonduriloru scolarie.

Impregiurarea acést'a a datu nascere la cestiunea de controversa: óre dreptulu de cârcimaritu in realitate este fondu comunalu séu scolasticu. S'au desteptatu si autoritâtile competinte bisericesci respective scolarie si observându ca esistinti'a fonduriloru se póte periclitá au intrevenitu la comitatu, de unde s'au recunoscutu dreptulu de cârcimaritu de proprietatea nedisputavera a numiteloru fonduri scolarie.

Pe bas'a acestei resolutiuni comitatense, pre bas'a dreptului privatu, a statutului organicu si a art. de lege 36 din 1868 si 18 din 1871, cari oferu nu numai confessiuniloru dar' si intruniriloru si privatiloru dreptulu de a infiintiá institute de cultura si a le administrá liberu atâtu isvórele de subsistintia, câtu si instructiunea cea din urma, pre lânga suprem'a inspectiune a statului, oficiulu protopopescu a ordinatu licitatiunea dreptului de cârcimaritu de 3 luni alu numiteloru comune pe 30 Augustu st. v. si de spre acést'a — din politetia dar' mai tare credu, cá se pipaie vên'a egalitâtiei celoru dela politica — au incunosciintiatu si pre dlu pretore Molnár Samu (Morariu Samuilu), care cá legistu nu prea de frunte in cestiuni de óre-care *importantia magiara* precum este si cea de fatia, a cerutu deslusiri dela comitatu, de unde firesce 'si iá plat'a cuvenita (infruntare). Oficiulu comitatensu firesce pre bas'a motiveloru de dreptu create de elu insusi, se pune si resolvéza cestiunea cam in modulu urmatoriu insa superficialu: Din preliminariulu comuneloru este evidentu, ca dreptulu de cârcimaritu este proprietatea esclusiva a comuneloru (dupa ce a demandatu sa lase clausul'a de fondu scolasticu) si prin urmare fondulu scolariu dimpreuna cu dlu prot. n'au nici unu amestecu; la casu insa cându fondurile scolare pre bas'a vre-unui documentu dela locurile mai inalte (oru dice ca decretulu dela gub. Crenneville *nu este intaritu de regele incoronatu*) 'si aróga dreptu, nici atunci protop. nu are de a se mestecá; deci ordinéza: ca déca se va presentá protop. si va intreprinde licitatiunea *sa-lu indrumeze* oficiulu comunale *acasa*, spunendu-i ca protop. sa-si ispravésca ale bisericei si trébile administrative sa le lase pe mân'a loru.

Comunicatulu oficiului pretoriale insa n'au aflatu pre dlu protopopu acasa, câci tocmai in intervalulu acest'a pornise pentru de a esecutá licitatiunea anunciata pre 30 Augustu st. v., in care di se si prasentà mai intâiu in comun'a Fenesiu, unde fù intempinatu de judele de acolo si celu din Presac'a, cari ambii in numele pretorelui cam in sensulu resolutiunei oficiului comitatensu, insa in termini mai constitutionali (szólgabiraesci) protestara in contr'a intreprinderei dlui prot. si-i interdisera licitatiunea.

Dlu prot. — fórte naturalu — nedispunendu de fortia s'au supusu acestui mandatu szólgabiraescu, a luatu insa protocolu despre acestu actu . . . . si a facutu pasii necesari atâtu la forurile competinte bisericesci, câtu si la cele politice. Resultatulu de pâna acum e, ca pretorele s'a tienutu strinsu de licitatiunea anunciata de elu pre 9/21 Septembre pre carea a si esecutat'o in diu'a aceea.

Ce se va mai intemplá de ací inainte, adeca ca ce resultatu va obtiené oficiulu protop. in urm'a pasiloru intreprinsi in contr'a dispositiuniloru oficiului comitatensu nu voiu intârdiá a-lu aduce la tempulu seu la publicitate.

Eata echo apelului de infratire. Eata cum ne iubescu magiarii. Eata unde stâmu cu legile cele liberale, si in ce modu misteriosu voiescu magiarii a ne atrage simpathi'a si infratirea; eata in fine cum apera ei interesele patriei.

Domnii dela putere nu se multiamescu cu aceea, ca ne-au eschisu mai cu totulu de pre terenulu politicu, ei ne invidiéza ceea ce cu putienu mai inainte au aflatu de bine a ne dá, adeca constitutiunea bisericésca si chiari drepturile ce ofere legea scolastica din 1868 si 1871. — Uniculu terenu de activitate publica de desvoltare si esistintia nationala, terenulu bisericescu si scolasticu este astadi obiectulu atacuriloru din partea puterniciloru dilei. Sa nu uite in zelulu loru ca românulu erediesce dela stramosii sei insusirea „ca tiene minte“ — — si sa nu desconsidere o lege nestramutabila fisica si morala ca ori-ce actiune provóca reactiune mai curendu séu mai târdiu.]

D.

Varietâti.

⁂ *Semnu de recunoscintia.* Studentii români dela gimnasiulu de statu de aici, condusi de Directorulu loru, au depusu dumineca in 18 Septembre pe mormentulu Marelui archipastoriu, Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu *Siagun'a*, o frumósa cununa, cu inscriptiunea (pe pantlici): „*In memori'a nemuritoriului PARINTE Andreiu Siagun'a. — Studentii români dela gimnasiulu de statu in Sibiiu, 1877.*“

Cunun'a se pastréza pâna la terminarea monumentului in biseric'a cea mare din Rasinari, lânga care se radica monumentulu, sub care zacu remasitiele pamentesci ale nemuritoriului barbatu.

(†) P. Protopresbiteru Ioanu *Patiti'a* a reposatu in 18 Septembre a. c. la Campeni in etate de 71 ani. Insciintiarea mai pe largu in nrulu viitoriu. Si pâna atunci dicemu venerabilului Protopresbiteru, preotu si tata de familia: Fia-i tierin'a usióra!

⁂ *(Amesteculu unui pretoru in afaceri curatu bisericesci).* Din comun'a Lapusnicu, cottulu Severinului, ni s'a tramisu spre publicare o corespondentia, din care estragemu urmatórele: Conformu hotarirei Ven. Consistoriu din Caransebesiu dto 4 Aug. a. c. Nr. 562 B., P. protopopu I. Stefanoviciu impreuna cu preotulu N. Gonti'a si presidentulu comitetului biser din aceea comuna aveau sa faca investigatiune in contr'a unoru preoti G. pe temeiulu unei acuse. Neputenduse ispraví tóte inainte de prândiu, se decise continuarea investigatiunei pe dupa amédi. Investigatiunea se continua in buna ordine in fati'a poporului, cându eata sosesce in scóla, unde se tienea investigatiunea, pretorele cercului Bozoviciu, Anton Szabó, impreuna cu argatii sei si cu doi preoti inculpati si intréba pre presidentulu, „ce este aici!“ Presidentulu a respunsu, ca „este investigatiune esmisa din partea ven. consistoriu“. Pretorele a cetitu apoi ordinatiunea consistoriala din cuventu in cuventu si in sfersitu a incruntatu ochii dicendu: „In numele legei ve provocu pre toti cei de fatia, cá numai decâtu sa terminati cu investigatiunea si sa ve departati de aici!“ Acésta purtare cu totulu ilegala din partea pretorelui, care nu are nici unu dreptu a se amestecá in afaceri curatu bisericesci, — a produsu o mare indignatiune intre poporulu adunatu.

⁂ *Mijlocu in contr'a taciunelui).* Dlu G. Aiteanu, jude comunalu in Heghigu ne-a tramisu spre publicare urmatórele:

„Fiindu tocmai tempulu semenatului, si sciindu daun'a ce o au economii nostri prin taciunele ce se face in grâu, 'mi tienu de detorintia a aduce la cunoscinti'a tuturoru ce voru sa scie, ca mijloculu celu mai siguru de a scapá de taciune este pétr'a veneta amestecata cu sare si topita in apa.

Cantitatea e urmatórea: La 1 galéta de grâu (64 cupe = 92 litre) trebue 16 dgr. pétra veneta, 6 dgr. sare; acestea sa se topésca intr'o cupa de apa si cu ap'a aceea apoi se stropesce intr'unu vasu grâulu menitu spre a-lu semaná si se amesteca bine, cá sa se imparta ap'a in totu grâulu. Operatiunea acést'a se face insa numai in diminéti'a, cându vrea omulu sa samene.

Cei ce nu se au cu mesurile susu pomenite sa puna 6 linguri de pétra veneta si 2 linguri de sare. Acestea pisate meruntu se topescu in apa“.

Consimtimu, insa nu intru tóte cu ceea ce ne impartasiesce dlu Aiteanu asupr'a manipulârei cu pétr'a veneta. Mai intâiu observâmu, ca nu intielegemu, incâtu sarea este menita sa contribue si ea la sterpirea taciunelui. Dupa esperintiele culese de chemisti, pétr'a veneta (vitriolulu de arama) este o materia destulu de puternica spre a omorí pulberea taciunósa ce se afla alipita de grauntie. Prin urmare sarea este de prisosu. Operatiune insa'si se face astfeliu: Sementi'a se amesteca câtu mai deopotriva cu pétr'a veneta disolvata in apa, apoi remâne gramada in cursu de vr'o 24 óre, asiá cá pétr'a veneta sa aiba cându strabate si nimicí taciunele din giurulu grauntieloru. La 1 hectolitra sementia ajungu 12—16 litre apa, in care s'a fostu disolvatu nu mai multu de 80 grame pétra veneta.

Redact.

Burs'a de Vien'a.

Din 21 Septembre (3 Oct.) 1877.

Metalicele 5%	64 35
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66 90
Imprumut. de statu din 1860 .	111 25
Actiuni de banca	849 —
Actiuni de creditu	218 50
London	116 90
Argintu	104 —
Galbinu	5 59½
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9 38½
Valut'a nóua imperiale germâna	57 75

Nr. 246.

Concursu.

Care se escrie prin acést'a, pentru ocuparea statiunei invetiatoresci, devenita vacanta, in comun'a bisericésca gr. or. din Coman'a inf. protopresbiteratulu tractului Fagarasilui I. cu terminu pâna la 28. Septembre a. c.

Emolumentele suntu, salariulu anualu cu 200 fl. v. a. in bani gat'a solvindi din cas'a comunala, in 4 rate regulatu, Cum si 8 fl. v. a. cá bani de cuartiru. Concurentii voru avea a-si asterne suplicele loru bine instruite, conformu prescriseloru statutului organicu la subscrisulu oficiu protopresbiteralu, pâna la terminulu mai susu insemnatu; cei cari voru sci cantârile, si tipiculu bisericei, se voru preferá. —

Fagarasiu 28 Augustu 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu
3—3 protop.

Concursu.

La scól'a norm. capitala gr. or. din opidulu Resinari a devenitu unu postu de invetiatoriu vacantu.

Pentru intregirea acestuia se escrie concursu pâna in 2. Octobre a. c. cal. vechiu.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu:

1. Unu salariu anualu de 350 fl. v. a. platibilu in rate lunarie anticipative.

2. Relutu pentru lemne si cuartiru 60 fl. v. a.

Dela concurenti se cere sa fi studiatu celu putinu gymnasiulu inferioru si cursulu pedagogicu-theologicu, si sa aiba sciintia de cantârile si tipiculu bisericescu.

Cei cu cualificatiune mai buna se voru preferá.

Concursele sa se adreseze la comitetulu parochialu in Resinari.

Resinari in 1. Septembre 1877.

In contielegere cu Comitetulu parochialu.

I. Popescu
prot. si inspect. districtualu de scóle.
3—3

Nr. 107 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea functiuniloru invetiatoresi dela scólele confessionali gr. or. din comunele: Ocn'a-Sibiiului, — parochi'a inferióra, — Magu si Dobârc'a, in ppresbiteratulu Mercurei, se escrie concursu cu terminulu 29 Septembre 1877.

Emolumentele acestoru functiuni suntu:

I. Pentru Ocn'a: 200 fl. v. a. cuartiru si lemne de focu.

II Magu: 100 fl. v. a. cuartiru si lemne

III. Dobârc'a: 150 fl. v. a. si lemne de focu.

Doritorii de a ocupá vre-un'a din functiunile de susu sa-si astérna ofertele d-loru, instruite conformu legei, subsemnatului oficiu pâna la terminulu indicatu si sa tiena strana in vre-o dumineca séu serbatóre in biseric'a parochiei unde voiescu a competá.

Mercurea, 8 Septembre 1877.

Oficiulu ppresbiteralu gr. or.
alu Mercurei.
I. Drocu,
3—3 administr. protop.

Nr. 265 — 1877.

Concursu.

La scól'a poporala, confesionala din Vidr'a de susu, protopresbiteratulu Zlatnei superióre se escrie concursu pentru o statiune de invetiatoriu cu unu salariu anualu de 250 fl. v. a., cuartiru in edificiulu scólei 2 odai, si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si tramite petitiunile loru provediute cu documentele recerute in „stat. org.“ pâna in 30. Septembre st. v. a. c. la subsemnatulu oficiu protopopescu.

Câmpeni, 7 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Patiti'a m. p.
3—3 protopopu

Ad Nr. 28. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clas'a III-a Rîp'a-Rimetiului in protopresbiteratulu Albei-Iuliei cu care suntu impreunate urmatórele emolumente:

1. Dela 56 familii câte o di de claca.
2. Dela 56 familii câte o ferdela de grâu de primavéra,
3. Pamenturi aratóre si de fenatiu 8 jugere 1495 °☐.
4. Un'a gradina cu pomi; si
5. Venitele stolare indatinate.

Tóte acestea emoluminte computate in bani dau o suma de 370 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia, se-si astérna petitiunile sele instruite in sensulu stat. organicu la subscrisulu pâna in 9 Octombre a. c. cându va fi si alegerea.

Alb'a Iuli'a 12. Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Alecsandru Tordasianu m. p.
3—3 ppresb. gr. or. de Alb'a-Iuli'a.

Concursu.

I. La scól'a confessionala gr. or. din *Porcesci,* in ppbiteratulu Sibiiului II este de a se ocupá:

a) unu postu de invetiatoriu cu salariu anualu de 200 fl. v. a;
b) altu postu de invetiatoriu totu la aceeasi scóla cu salariu de 120 fl.

Ambiloru invetiatori li se va dá si locuintia acomodata si lemnele necesarie pentru incalditu.

II. La scól'a confessionala gr. or. din *Talmacelu* totu din ppbiteratulu susu-numitu este de a se ocupá unu postu de invetiatoriu cu salariu anualu de 130 fl. v. a. Invetiatoriulu va avé locuintia si lemne de incalditu.

Doritorii de a ocupá unulu séu altulu din posturile susu dise voru avé a-si inaintá documentele prevediute in statutulu organicu la subsemnatulu inspectoratu de scóle celu multu pâna la 23 Septembre st. v. a. c.

Sibiiu, 10 Sept. 1877.

In contielegere cu comitetele parochiale resp.

I. Popescu m. p.
prot. si inspect. district. de scóle.
3—3

Nr. 263 — 1877.

Concursu.

Pe bas'a bugetului preliminatu pre anulu 1877/8 din partea adunarei gen. a Asociatiunei tranne, tienute in Blasiu la 5.—7. Augustu a. c. sub Nr. prot. XXXV. si XXXI. se publica prin acest'a concursu la urmatóriele stipendia:

1. La unu stipendiu de 60 fl. v. a. destinatu pentru unu gimnasistu, din fundatiunea Galliana, cu aceea observare, ca conformu litereloru fundationali, la obtienerea acelui stipendiu, ceteris paribus, va avé preferintia acel'a concurente, carele va dovedi in modu demnu de credintia, cum-ca se trage din famili'a fundatorelui, si anume din famili'a: „Popu si Antonu.“

2. La 2 stipendia de cale 70 fl. pentru 2 teneri, cari cercetéza scóla comerciale inferióra.

3. La 4 stipendia de câte 60 fl. 4 ascultatori de pedagogia.

4. La 2 stipendia de câte 60 fl. pentru 2 elevi dela vre-o scóla de agricultura din patria.

5. La unu ajutoriu de 20 fl. destinatu pentru unu gimnasistu ori realistu, din fundatiunea repausatului studiosu de a V. clase gimn. Emiliu Dionisiu Basiat'a Matiu Dembulu din Abrudu, cu aceea observare, ca conformu litereloru fundationale, la obtienerea acestui ajutoriu voru avea preferintia studentii eminenti, nascuti in muntii apuseni ori in fostulu districtu alu Naseudului.

Terminulu concursului se defige pre 25. Octobre 1877. c. n.

Concurentii la amentitele stipendia au sa-si substérna incóce concursele loru pâna la terminulu susu-indigitatu, provediute cu atestatulu de botezu si de paupertate cum si cu testimoniulu de pre semestrulu alu II-lea alu anului scol. 1876/7; iér' concurentii la stipendiale de sub p. 4. in speciale, sa dovedésca, cum-ca au absolvatu celu putienu scól'a elementaria, cum si ca se pricepu in genere la portarea economiei, dupa cum aceea e indatinata in tiér'a nóstra, pre lânga aceea, sa fi ajunsu alu 16-lea anu alu etatiei.

Din siedinti'a ordinaria a comitetului Asociatiunei transilvane, tienuta in Sibiiu la 15. Septembre 1877.

Iocobu Bolog'a
v.-presiedinte.
pentru secret. II.
3—3 *I. V. Russu.*

Nr. 115 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei greco-orient. Fauresci, in protopresbiteratulu Cetatiei de pétra, cu concessiunea preavenerabilului consistoriu archidiecesanu din 1-a Iulie a. c. 1562 B. se escrie concursu cu terminu pâna la 9 Octobre a. c.

Emolumentele suntu:

1. Dela 100 familii câte un'a ferdela cucuruzu sfârmatu si un'a di de lucru.

2. Portiunea canonica: (eclesi'a vechia:) 2 jugere 800°☐.

3. Folosirea cimiteriului si a mosiei dela Gipsea numita, 9 jugere aratoriu si fenatiu.

4. Stol'a statorita de sinodulu protopopescu in 1872.

Tóte acestea computate in bani, dau unu venitu anualu de 402 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu oficiu prot. pâna la terminulu mai susu indicatu.

Carpenisiu, 13 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu

Ioanu Siovrea m. p.
2—3 adm. prot.

Nr. 82 — 1877 adm. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Branisc'a in protopresbiteratulu Iliei-Muresiene, prin acést'a se publica concursu pâna la 9. Octobre 1877 st. v. in care di se va tinea si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) casa de locuintia dimpreuna cu curte si gradina;
b) dóue pamenturi aratóre de 4 jugere cu venitu anualu de 50 fi. v. a.
c) dela 114 numeri câte o ferdela de cucuruzu in bómbe de cucuruzu;
d) câte un'a di de lucru fia-care numeru parte cu palmile, parte cu vitele;
e) venitele stolari indatinate;

cari tóte computate in bani facu sum'a de 481 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu despositiuniloru statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu susu indigetatu.

Gurasad'a in 13 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alecsiu Olariu m. p.
2—3 adm. prot.

Rectificare. In Nr. 69 alu „Tel. Rom“ publicânduse colect'a de obiecte pentru ranitii ostasi români, trâmise prin d-lu Dariu Puticiu din Lipov'a s'a fostu pusu dela soci'a lui Georgiu Mateiu 50 dgr. scame.

Acum in urm'a reclamului viu a rectificá: ca d-n'a Sid'a Mateiu — a carei'a nume nu mi s'a fostu comunicatu — a contribuitu 1 chil-gr. de scame si 10 triangule, cari cu transportulu din septemân'a trecuta s'a si tramisu la destinatiune.

Sibiiu 16|28 Septembre, 1877.

Iudit'a Macelariu
colectanta.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 19.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 76. **ANULU XXV.**

Sibiiu 25 Septembre (7 Oct.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 146 Metr.

Mironu,

prin indurarea lui Dumnedieu archiepiscopu alu bisericii ortodocse in Transilvani'a, si metropolitu alu româniloru greco-orientali din Ungari'a si Transilvani'a.

Preasantitiloru confrati episcopi si venerabileloru consistorii eparchiale; iubitului cleru si poporu din provinci'a nóstra metropolitana: Daru si mila dela Dumnedieu, si salutarea Nóstra cordiala!

Dupace in sensulu prescripteloru statutului nostru organicu s'au pusu in efectuire, si — pre câtu scimu — in partea cea mai mare s'au si efeptuitu dejá alegerile deputatiloru la congresulu nostru natiunalu bisericescu pe unu periodu nou de trei ani, care se va incepe cu 1 Octobre a. c.: Noi, avendu in vedere dispusetiunile statutului organicu, cari reguléza tienerea congresului, si luându in considerare unele impregiurâri peculiari referitóre la acést'a regulare, prin literele presinte convocâmu aici la Sibiiu congresulu natiunalu bisericescu alu provinciei nóstre metropolitane, la sessiune ordinaria, care asta data in modu esceptiunalu se va deschide numai in Duminec'a din *16 Octobre a. c.* calend. vechiu.

Cându acést'a convocare o aducemu la cunoscintia publica, si deosebi la cunoscinti'a tuturoru acelor'a, cari dupa mesurile statutului organicu suntu chiamati de membri ai congresului, — aflâmu de bine a atrage totodata atentiunea respectiviloru la urmatorii §§. din regulamentulu afaceriloru interne congresuali:

„*§. 1. Congresulu se incepe cu servitiulu dumnedieescu impreunatu cu invocarea sântului Duchu, ce se va tiené in diu'a de deschidere diminéti'a la 9 óre.*“

„*§. 2. In diu'a determinata pentru deschiderea congresului se aduna toti membrii congresului dupa finirea servitiului dumnedieescu in loculu si localitatea destinata spre acést'a s. a.*“

„*§. 4. Dupa enunciarea deschiderei congresului acest'a trece indata la verificarea membriloru congresuali. Spre acestu scopu credentiunalele se predau presidiului.*“

„*§. 8. Membrii congresului nedificultati suntu detori a se infatisiá pe diu'a deschiderei si a luá parte la siedintiele* si *lucrârile congresului s. a. . . . . . Deputatii, cari nu se infatisiéza la congresu in 5 dile dela deschidere, si absentarea loru nu o potu legitimá cu dovedi demne de crediamentu, se privescu de a-si fi depusu mandatulu si se escrie alegere nóua.*“

Datu in resiedinti'a nóstra archiepiscopésca-metropolitana in Sibiiu, la 20 Septembre vechiu, 1877.

Mironu Romanul, m. p.

Deputati alesi la congresu.

In archidiecesa:

Dintre preoti:

In cerculu alu IV Dev'a b) protopresb. Ioanu *Papiu.*

Dintre mireni:

Cerc. I. Sibiiu, d. consilariu aulicu in pens. Iacobu *Bolog'a.* Cerc. II. Salisce, d. consilariu guber. in pens. Elia *Macelariu.* Cerc. III. Sebesiu, d. adv. Dr. Stefanu *Pacurariu.* Cerc. IV. Orascia. d. adv. Dr. Lazaru *Petco.* Cerc. V. Hatiegu, d. senatoru magistratualu Ambrosiu *Bersanu.* Cerc. VI. Ilia, d. notariu cercualu Petru *Fogarasiu.* Cerc. VII. Zarandu, domnulu vice-comite ases. cons. Dr. Iosifu *Hodosiu.* Cerc. VIII. Gioagiu. d. septemviru Ioanu cav. de *Puscariu.* Cerc. X. Abrudu, d. asesoru la judecatori'a orfanala, Rubinu *Patitia.* Cerc. XI. Turd'a, d. perceptoru r. Ioanu *Filipescu.* Cerc. XII. Clusiu, d. proprietariu, Anani'a *Trombitiasiu.* Cerc XIII Desiu, d. adv. Dr. Ioanu *Borci'a.* Cerc. XV. Bachnea, d. adv. Basiliu *Almasianu.* Cerc. XVI. Sigisiór'a, d. profes. gim. Stefanu *Iosifu.* Cerc. XVII. Valcele (Brasiovu) d. septemviru Ioanu cav. de *Puscariu* (a dóu'a óra). Cerc. XVIII. Brasiovu, d. dir. gim. Dr. Ioanu *Mesiota.* Cerc. XIX. Fagarasiu, d. vice-comite Ioanu Codru *Dragusianu.* Cerc. XX. Agnit'a, d. vice notariu jud. Ioanu *Tecóntia.*

In dieces'a Caransebesiului:

In cerculu X Bocsia-româna Stefanu *Antonescu,* deput. dietalu.

Joi fiindu diu'a onomastica a Maj. S. Imperatului si Regelui *Franciscu Iosifu* s'a celebratu cu solemnitate S-t'a liturgie in biseric'a nóstra din cetate.

Evenemînte politice.

Afacerea confiscârei de arme se estinde mai departe decâtu se intinde secuimea. Diurnalistic'a anuncia ca arme s'au confiscatu si in Budapest'a, in Comorn si in Vien'a. Asupr'a scopului acestoru arme varиéza opiniunea publica. Pâna acum se sustienu dóue variante deasupr'a nivelului sgomoteloru de totu feliulu. Un'a este cea despre care vorbiramu in nrulu trecutu, alt'a, ca armele au fostu destinate pentru scopuri revolutiunarie in Russi'a, in deosebi in Poloni'a rusésca. A trei'a varianta este cea mai seriósa si a capatatu aripi in pressa afara de marginile imperiului. Cercetârile cari se facu, voru fi in stare a dá informatiunile cele mai bune, ele voru dovedí, déca au statu in legatura cu vatemarea intregitâtiei monarchiei si cu consideratiune la aceste cercetâri ne retienemu si astadi de a vorbí despre a trei'a varianta, carea dintre tóte este cea mai seriósa.

Ori cum va fi, afacerea acést'a deplorabila a avutu urmâri nedisputabile si pâna acum. Pâna acum s'au arestatu in secuime: Ignatiu *Horváth* vice-col. pens. dela honvedi, domiciliatu in Kézdi-Vásárhely, proprietariulu Lud. *Balazsy* in Csik-Szereda, directorulu ferariei din Oláfalu, *Lansky,* directorulu sticlariei din Bikszadu, Alesandru *Szöcs, Nagy,* Vitalyos s. a.

Din Brasiovu s'a scrisu privatu despre unu conflictu sângerosu intre militia si intre complotisti, aretându-se pâna si detaiuri. „S. d. T.“ de aici, in numerulu seu de vineri, nega, de si nu in modu afirmativu, esistenti'a vreunui conflictu sângerosu.

Diurnalele unguresci din Clusiu suntu indignate ca se iau mesuri asia de hotarite militare si ca „bietulu poporu“ este espusu amaruriloru de mesuri martiale. Cu tóte aceste, din Brasiovu, a plecatu mercuri pe 45 care, sub comand'a colonelului Seculici, unu alu doilea batalionu din regimentulu de inf. nr. 2. Joi au plecatu alte dóue escadróne de husari, spre secuime. Si dela Clusiu si Bistriti'a a plecatu militi'a spre secuime.

Cea mai urita laturе a acestei afaceri, câtu pentru românii din Austro-Ungari'a, este, ca s'au aflatu foi unguresci, cari au avutu nerusinarea a-i suspiciuná si *a admite, ca armele confiscate au fostu destinate pentru românii din Transilvani'a.*

Românii, cu dreptu cuventu, privescu in acést'a o *lasia* insinuatiune, prin carea credu foile magiare, cari scornescu astfeliu de minciuni, ca voru fi in stare sa *pateze virtutea cetatienésca,* pastrata de români in impregiurârile cele mai grele. Asupr'a acestui incidentu vomu reveni cându spiritele voru fi mai liniscite si cându nu ni se va mai puté face imputare nici de umbr'a unei preocupatiuni.

Austro-Ungari'a este pusa pe mare proba fatia cu evenemintele din orientulu Europei. Germani'a, se vede din diversele foi nemtiesci, aduce aminte Austro-Ungariei politic'a traditiunala din tempurile lui *Eugen* de Savoya. Pres'a nemtiésca nu ia in consideratiune resultatele resbelului de fatia din orientu, insista pre lânga reforme, pe lânga cari crestinii din orientu sa póta traí cá ómeni.

Despre intrarea serbiloru in actiune se schimba scirile pe tóta diu'a. Serbii, deocamdata, au indreptatu militiele loru spre fruntarii, lucra la intarituri si ministeriulu de resbelu impartiesce comande. Generalulu rusescu Fadejeff este in Serbi'a. Elu va luá parte la actiune déca se va incepe numai cá unu sfatuitoriu privatu.

Diurnalele din Bucuresci publicara nu demultu unu manifestu subscrisu de unu bulgaru din Bolgradu. Manifestulu se plânge asupr'a administratiunei române dicendu ca este mai rea decâtu a turciloru. P. C. vorbindu despre acestu manifestu, dice ca este pregatitu de „mâna lunga“ si are de scopu reincorporarea Besarabiei române Rusiei. Aceea-si fóia insemintesce ca in cercurile cuartirului generalu rusescu preocupa si ide'a de a mai cere dela Romani'a inca o armata de 40,000 pentru cooperatiunea din Bulgari'a si ca resplata sa dea Romaniei o parte insemnata din Besarabi'a rusésca.

Nu se scie in combinatiune cu acésta scire vedemu ca se face multa vorba de o convocare estraordinaria a cameretoru române.

Revist'a diurnalistica.

Cu privire la miscarea din secuime dice „Telegrafulu“:

Pâna acum diarele unguresci acusau pe românii din Austro-Ungari'a ca se agita in scopulu deslipirei loru de acelu imperiu si formarea unui singuru statu cu românii de dincóce de carpati.

Românii de dincolo nu au datu nici o proba prin fapte despre acést'a, de si aveau totu dreptulu in urma atitudinii despotice a unguriloru câtre ei.

Aceea ce atribuiau româniloru, adi facu ungurii in faptu.

Unu românu de dincolo, sositu eri de peste carpati, ne spune ca populatiunea maghiara din Kezdi-Vasarhely s'a intrunitu joi'a trecuta intr'unu meetingu si a proclamatu detronarea imperatorului Frantz Ioseph cá rege alu Ungariei, sub motivu ca, ne fiindu unguru, natiunea nu 'i mai póte lasá corón'a sântului Stephanu.

In urm'a acestui faptu, s'a trimisu imediatu armata la faci'a locului spre a pune la regula pe agitatori.

Credemu ca Austri'a va intielege acum mai bine cine suatu acei cari facu agitarile si pe cine póte contá mai multu la trebuintia: pe români séu pe unguri.

Eata ce dice „Rom. Lib.“ cu privire la miscarea din Secuime:

Multi au crediutu ca telegram'a din Budapest'a, despre care amu vorbitu in numerulu trecutu, este tramisa de vr'unu descreieratu, care viséza don-quihonade. Unele diare mersera pâna a afirmá ca „nici nu póte sa fi esistatu unu asemenea proiectu.“ Atâtu de ridicula parea navelirea Romaniei din partea urmasiloru lui Tuhut.

Ridiculu si iesitu din minte ni s'a parutu si nóue acelu proiectu, dar' cu tóte acestea proiectulu a esistatu. Ungurii voiau si voiescu sa intre in Romani'a. Déca mai putéu sa se intórca in tiér'a loru séu nu, este o alta cestiune, pe care amu deslegá-o usioru noi, cându i-aru pune pecatulu sa tendeze acésta nebunía. Dar' inca odata proiectulu a esistatu si esista.

Martur'a de esistentia acestei planuiri, este scirea positiva ce ne sosí ieri séra dela Vien'a, ca guvernulu austriacu a confiscatu vr'o 20,000 de pusci, trimise unguriloru. Diarele vieneze de dumineca — ne spune telegram'a — vorbescu despre aceste confiscatiuni, ba inca unulu, semi-oficialu, nu pregeta de a afirmá amesteculu Angliei, in organisarea bandeloru magiare si in facilitarea armeloru. Ca proiectulu invadarei Romaniei a esistatu in capetele infierbentatiloru organisatori de meetinguri, se dovedesce atâtu prin indiscretiunea diariului ungurescu „Ellenör“, câtu si prin scrisórea din Parisu a generalului Klapka, care cautându sa inlature réu'a impresiune produsa in lume prin acea scire, declara, „ca n'are nici o cunoscintia despre formarea unei legiuni unguresci cu acestu scopu; ca, déca i s'aru fi vorbitu si lui despre acestu lucru, aru fi incercatu sa intórca pe unguri dela o asemenea tentativa compromitietóre pentru tiér'a loru, si in fine ca acestea nu potu fi decâtu numai visurile unoru entusiasti novici in materia de politica.“

Acum ca cunóscemu sentimentele buniloru nostri vecini pentru Romani'a, ne vomu permite a ne intrebá, adeverata sa fia presenti'a Angliei in urzeal'a aventuriloru ungurésti?

Intr'unu chipu hotaritoru nu putemu respunde la acésta intrebare, dar' observându atitudinea engleziloru fatia cu resbelulu din Turci'a, vediendu ca miscarile musulmaniloru suntu intretinute cu banii, cu armele si cu oficiarii loru, ne vine lesne a banuí ca Angli'a incérca intr'unu modu indirectu sfarimarea aliantiei celoru trei imperati, aliantia care astadi singura mai póte asigurá Rusiei isbenda finala.

Prin intrarea unguriloru in Romani'a, câci telegram'a nóstra particulara ne vorbeste de vre 20,000, si participarea loru in resbelu contr'a crestiniloru, Austri'a aru fi fostu seriosu trasa la respundere atâtu de Rusi'a care s'aru vedea impedicata in miscarile sele, câtu si de Prusi'a care naru putea tolerá o invasiune in tiéra, unde se afla pe tronu Carolu de Hohenzollern.

De si tentativ'a trufasiloru magiari n'a reesitu Austri'a este obligata astadi, pentru a aratá bun'a sea credintia si respectulu triplului contractu, sa instruiésca bine afacerea armeloru confiscate, sa publice amenuntele anchetei sele si sa ea mesuri severe contr'a „entusiastiloru novici“ ai generalului Klapka, séu contr'a „descreieratiloru betrâni“ ai dictatorului Kossuth.

Asteptamu cu nerabdare spre a cunósce firele acestei urzeli, destinata a marí conflictulu orientalu si a dá o lovitura tare imperiului austriacu.

„U. p. A.“ vorbindu despre situatiunea Romaniei o descrie in urmatoriulu modu:

Cându merge cine-va se viziteze unu spitalu, se ascépta se verse câte-va lacrimi de durere.

Avuramu rar'a fericire se vedemu la noi mai o minune.

Toti cei cari au intratu in spitalele ranitiloru au versatu lacrimi, inse lacrimi de iubire, de admiratiune, de mândrie si de fericire.

Si cum putea fi altu-felu cându vediura ca din fericire, fórte putieni suntu ranitii cari nu se mai potu vindecá si cându toti putura admirá blendeti'a osténului românu si eroismulu cu care 'si invinge chiaru si durerea corporala?

Cum se nu verse lacrimi de admiratiune cei care audira mai pe toti ranitii dorindu grabnic'a vindecare pentru a se intórce mai curendu . . . . . . pe câmpulu de onóre?

Cum se nu verse lacrimi de mândrie nationale cei cari vediura pe ostenii români uitându durerile loru pentru a vorbí de vitejia camaradiloru loru; cându vediura chiaru pe celu amputatu luându in mâna paharulu cu vinu ce i se oferi si inchinându „pentru armat'a romána“, si cându singurele lacrimi ce vediura in ochii osteniloru raniti erau numai pentru oficiarii si capitanii loru cadiuti in lupta?

Cum se nu verse lacrimi de admiratiune vediendu iubirea, nobleti'a si dulcéti'a cu care dómn'a româniloru ingrijesce insasi de raniti, si cu dens'a atâtea dómne române devenindu, in tóte spitalele din tiéra, mamele si surorile fia-carui osténu romanu?

Unu dorobantiu ranitu in plamânu, adusu intr'unulu din stabilimentele de vindecare si de fratietate din Magurele, cerù, cu putienu pâna a nu-si dá sfârsitulu, se mai véda pe un'a din dómnele dela acelu spitalu.

— Ce vrei se-i ceri, intrebà infirmier'a? — „Nimicu, respunse nobilulu si iubitorulu sat énu, voi nu mai sa o mai vediu câci. . . . . 'i este mila de mine!“

Nu voimu adi sa lasâmu sa curga alte lacremi decâtu de iubire si de credintia in frumósele destinâri ale natiunei române si de aceea ne intórcemu ochii dela pres'a actualei opositiuni, — care combate ceea ce s'a facutu si se arata ca n'aru scí pentru ce amu luatu arm'a, spre a ne uitá la straini si la pres'a straina.

Dupa ce puseramu ieri sub ochii publicului câte-va pasagie din pres'a germana si chiaru din „Pester Lloyd“, sa-i punemu adi in positiune de a cetí câte-va linie si din diariulu din Rom'a, „Il Dovere“ dela 26 Septembre.

„Intrati in lupta, românii au datu proba de o vitejia singulara, de o valóre tactica putienu comuna; astfeliu ca, déca le voru suride inca sortii armeloru, ei voru puté contá, *fâra nici o indoiéla, pe o mare si legitima influintia in desvoltarea nationalitâtiloru slave.*

„Sprintenu, veselu, plinu de intusiasmu, soldatulu românu face unu contrastu remarcabilu, lânga recele si rigidulu casacu.

„Elu duce cu sine, in mijloculu gintei nordului, o suflare puternica din acea rasa latina de care este altuitu prin traditiunile sele istorice, si noi italianii trebuie sa salutâmu cu o sincera bucuria *redesteptarea* unui poporu, de care suntemu legati prin legaturi de rudenia atâtu de strânse....

„Déca Romani'a va scí a profitá de positiunea ce i-au creat'o evenemintele *si propri'a ei valóre, ea va deveni puterniculu centru alu unui grupu de nationalitâti cari 'i voru asicurá unu postu emininte in Europ'a si o inalta misiune civilisatóre si umanitara.*

„Amu insistatu in mai multe renduri asupr'a datoriei ce are Itali'a de a cultivá bune raporturi cu acelu poporu si de a sustiené desvoltarea nationalitâtiloru slave.

„Astadi, ceea-ce odinióra parea altor'a o utopia, incepe a se aretá cá o realitate putienu departata.“

Totu astfeliu a fostu vorbitu la 20 Septembre si „Il Diritto“, organulu cabinetului italianu, totu astfeliu vorbescu acum toti militarii straini, cari au vediutu pe români pe câmpulu de lupta, totu astfeliu au vorbitu si vorbescu mai toti ministrii puteriloru celoru mari.

„Marturisescu“ — dicea mai de una-di unu ministru strainu unui românu — „marturisescu ca incepuseramu a crede ca nu sunteti in stare sa fi-ti acelu bulevardu ce a voitu Napoleonu III sa faca din Romani'a. Acum a-ti aretatu ca sunteti o natiune politica, dibace, intielépta si totu-deodata intusiasta si vitéza; nici o putere dar' nu va mai puté decâtu sa recunósca missiunea ce aveti la Dunare si sa ve sustie din tóte puncturile de privire.“

Diuariulu rusescu „Novjo Vremja“ luându actu de manifestatiunile turcofile din Ungari'a dice „Timpulu“ si de interpelârile anunciate in parlamentele din Vien'a si Pest'a, face urmatórele corecte si mature cugetâri:

„. . . . Si cu tóte acestea, manifestârile unguriloru si ale nemtiloru din Austri'a nu voru putea dá alta directiune politicei austriace, pentru ca ele nu reflecta sentimentulu si opiniunea tuturoru populatiuniloru Austriei. Marea majoritate a celoru-lalte populatiuni nutresce alte sentimente si alte aspirâri: ele suntu antiturce. Aceste populatiuni insa, condamnate la o profunda tacere astadi, voru scí sa'si impuna vointi'a in ultimulu momentu datu. Nu odata au isbutitu ele pâna adi, a domolí sângele si foculu austro-unguriloru; cu tóte acestea ei n'au prinsu minte, si nu e departe, póte periculu ce-i amenintia, in casulu cându Austri'a va fi nevoita a recurge iérasi la bratiele aparatóre ale inimiciloru unguriloru.

„Nenorocirea e insa, ca, pentru momentu ori-câtu de multu dorescu cele-lalte populatiuni ale Austriei aliantia cu Russi'a si intrarea in resbelu contr'a Turciei, si ori-câtu de multu impartasiescu acésta dorintia cercurile oficiale din Vien'a si chiaru marea majoritate a armatei, — pâna adi tóte incercârile pentru o aliantia reala cu noi, au remasu condamnate a suferí naufragiu.

„Si gravitâtile turcofile ale unguriloru si nemtiloru nu ne genéza, decâtu prin mic'a Serbie. Acésta gravitate a isbitu in Serbi'a anulu trecutu, si astadi o condamna la neputintia de a putea lucrá alaturea cu Russi'a. — Cu tóte acestea, intervenirea Serbiei este o necessitate inevitabila, spre a contr'a-balansá turcofilismulu unguriloru si alu nemtiloru austriaci! Si credemu ca pentru acést'a nu vomu mai avea multu sa asteptâmu! . . .“

Gróz'a in Bulgari'a

„Times“ publica urmatórea corespondentia pe care ne grabimu a o reproduce:

Carlov'a

Esperinti'a celoru dóue dile din urma a fostu prea penibila pentru cei patru englesi cari suntu aci. In epistol'a precedenta, 'mi pare, amu estimatu populati'a acestei frumóse si bogate cetâti cam la 10,000 suflete.

In urm'a unoru informâri seriόse facute dupa aceea, m'amu convinsu ca ea mai esactu cuprinde 20,000 suflete, iéru cetatea Sapot 9000 séu 10,000.

Asta-di, afara de vre-o dóue-dieci soldati si doi-spre-diece bulgari, numai au remasu in orasiu de câtu cam 5,000 6,000 femei si copii cari parte suntu ai locuitoriloru de aci, parte refugiati din Saport si Calofer, unde macelulu si jafulu au fostu mai complete.

Dintre toti acesti nefericiti nici cei doi-spre-diece n'au curagiulu de a esi din casele loru góle; une-ori vinu la noi plângendu, si cerendu-ne protectie, pe care nu suntemu in stare a le-o dá.

O asemenea terόre n'a mai fostu dela revolutiunea francesa. In alte locuri basibuzucii si circasienii au venitu cá unu noru de locuste, si cei ce mai remasera in viatia au radicatu capulu dupa departarea loru. Aci, de vre-o cinci septamâni de furie, circasienii si basi-buzucii au venitu si s'au dusu dupa capritiulu loru infernalu si nefericitele loru victime au fostu inchise prin case, asceptându rândulu loru inevitabilu.

Amu intratu, — d. Fawcett, colonelulu Blunt, d. Master si eu — in mai multe case bogate, pline de femei si copii inspeimentati. Aci nu au mai lasatu nici cea mai mica remasitia de mobile; nici o haina, afara de acelea care fura pe jumetate smulse de pe spinarea acelor'a cari le purtau. Tóte femeile au fugitu in gróza de mórte dinaintea banditiloru cari sub pretestu ca cauta barbati comiteau séu cercau sa comita blestematii fâra nume. Inim'a ni-se sfâsiá vediendu urmele fómei si terórei pe fati'a victimeloru.

Inchipuiti-ve deci cu ce tristetia, audiamu in fie-care nópte strigatele de durere ale femeiloru din diferite pârti ale cetâtiei. Imaginati-ve, déca ve puteti, suferintiele acestoru nefericiti fâra lumina, — nu e nici o picatura de uleiu, nu e nici o candela in totu orasiulu, de câtu numai la corpulu de garda, — cu stomaculu golu cu inim'a sdrobita, câci noutatea despre spânzurarea dela Filipopolu a ajunsu si aci. Suntu dovedi destule, ca tóta acésta populatie se aflá inainte cu dóue luni, in aceea ce numimu noi belsiugu. Acesti'a nu suntu nisce nefericiti dedati cu miseri'a si inaspriti de lipsele continue.

Nu e nici o zidire prósta in orasiu. Tóte casele suntu zidite in mijloculu unei gradini bine grijite, si suntu inca pline de dovedile unui fostu „belsiugu.“

Carlov'a precum si Sopotu trebuie sa fi fostu in timpurile trecute unu micu paradisu; asiediate in mijloculu unei vai asemenea cu aceea dela Cumberland, brasdata de mici canale artificiale, care aducu ap'a de pe munti si unu pamentu unde tóte florile si legumele cunoscute in climele temperate crescu umplendu aerulu de dulce profumu. Pasciunile grase producu cea mai buna carne si celu mai bunu lapte din tóta Turci'a; florile campestre dau in totu loculu o mare catatime de miere.

Fabricarea postavariei indigene a produsu o generala prosperitate in bani, si astu-felu resulta, dupa parerea celoru patru voiajori ca Câlov'a si impreju rimile ei suntu unu tienutu unde, cu esceptiune de patri'a loru scumpa, fie-care din ei aru preferi bucurosu sa locuiesca. Insa ce a facutu, din locurile acestea brigandagiulu furiosu? Noi locuimu in o casa care pare a fi fostu o mare gradina de legume.

Avemu la dispositi'a nóstra mazare, fasole, castraveti, struguri, mere, pere, nuci, etc.

Plântatorulu si proprietarulu acestoru producte e probabilu ca a fostu spândiuratu, câci se vede a fi fostu omu de tréba. La stâng'a locuintiei nóstre curge unu riuletiu repede in care ne scaldamu in tóte diminetiele. Trecendu peste acestu riuletiu si intrându pe o pórta, care a fostu stricata, ne aflamu in principala incapere de fabricarea postavului.

Cá tóte celelalte case si acésta fabrica a fostu cu totulu pradata si proprietariulu spândiuratu la Filipopolu. Principalele si cele mai solide masine pentru fabricarea postavului care se punu in miscare cu ajutoriulu unei róte hidraulice, au resistatu puterei destructoriloru, si stau nemiscate cu unu aeru batjocoritoru, pe cându veduv'a proprietarului si cei patru copii ai lui, incurajati prin presenti'a nóstra se furiséza in gradina pentru a culege câte-va legume sa-si aline fómea ce 'i chinueste. Noi amu socotitu capitalulu defunctului proprietaru intre 250,000 si 300,000 franci. Cá cea mare parte din Bulgari asiá si acest'a pare ca a fostu unu omu piosu, câci amu aflatu la elu unu „Testamentu nou,“ ruptu in dóue.

La drépt'a nóstra suntu o jumetate duzina de case góle, din care amu „furatu“ o veche masa, unu scaunelu si patru scaune de lemnu, care au fostu singurele objecte intregi. Un'a din aceste case erá mai bine facuta, si aséra trei femei cu mai multe fetitie au venitu a ne cere voe (!) de a intrá in acésta casa care erá proprietatea loru, cá sa culéga câte-va ciorchine de struguri si putiene legume din propri'a loru gradina. Mam'a, o femee plina de demnitate, ne implora sa-i spunemu déca e dreptu ca unu mare numeru de bulgari respectabili aru fi fostu spândiurati la Filipopolu, si de avemu noutâti despre sotiulu ei care fusese inchisu. Ii dederâmu o sperantia falsa, spunendu-i ca pasi'a a declaratu ca nu va spândiurá de câtu pe cei vinovati; noutâtile de gróza erau totu-déun'a esagerate, sa nu pérda speranti'a, etc. Insa desolati'a tacuta ori câtu de sfâsietóre, fu cu totulu alungata din sufletele nóstre prin miseri'a si plângerile a 2,000 nefericiti ale caroru dureri le alinamu in mergerea nóstra prin orasiu. La inceputu, pe cându carutiele in care se aflau englezii cu mânecile suflecate, cu hainele pline de faina se opriau sub ferestrele cu grije baricadate, nefericitii nu cutezau a deschide usile loru. Curându dupa aceea, fómea sili pe femeile betrâne a veni tremurându la nisce usi laterale, pe care le deschisera repede, si aruncându o privire plina de téma pe ambele parti ale stradei, ne intinsera vasele loru, si adesea se desbracau de fuste pentru a pune in ele orediulu si fain'a pe care le impartiamu.

Fia-care dupa numerulu locuitoriloru casei, primea o cuantitate de bucate pentru 5 dile. Tóte plangeau si ne incarcau cu binecuventârile ceriului. Mai pre urma, vediendu ca nu e nici unu periculu, increderea le revení si caruciórele nóstre fura incungiurate de o multime de femei si copii, de tóta verst'a, lesinati de fóme cari se luptau si se imbuldiau pentru cá sa se póta apropiá sa fia mai intâiu serviti.

Femeile care se aflau mai in urma ridicau câtra noi sacii loru improvisati si cu priviri rugatóre.

In decursu de 2 dile, acést'a durà de diminéti'a pâna sér'a, si abiá impartiramu la jumetate din refugiati.

Erá ce-va teribilu vediendu desperarea ce se imprimá pe fetiele nefericitiloru, cându intunereculu noptiei ne silea sa incetâmu; insa cu tóta dorinti'a nóstra de a face câtu mai multu, furamu siliti a crutiá puterile nóstre, câci dejá caldur'a sórelui si putórea caseloru infectate de friguri, influintiau asupr'a nóstra. Noi suntemu siliti de a ne pazí tóta nóptea, câci basibozucii nu ascundeau ca ne urau, si autoritâtile se pórta cu recéla, de-si in urm'a dorintiei loru amu ajutatu pre bulgari. „Timpulu“.

Corespondintie.

Sibiiu, 24 Septembre.

Ce va sa dica acést'a? Amu vediutu cu ochii unu edictu oficialu pentru publicarea catastreloru nóue funduario luate in *Panciov'a* si *Biseric'a-Alba* in pârtile banatice, apoi in comunele: *Kenesd, Bruiu, Cugieru, Sibisielulu vechiu si nou, Vintiulu de josu, Vintiulu nou, Sibisielu si Vurperu* in Transilvani'a. Tóte aceste comune se cuprindu intr'unu singuru edictu tiparitu columnalu in trei limbi, adeca: magiara, germana si **serbésca;** va se dica, s'a respectatu limb'a poporatiunei la Panciov'a si Biseric'a-Alba, cu tóte ca in aceste comune urbane se afla si români in numeru bunisioru; câtu inse pentru românii din celea 8—9 comune din Transilvani'a, s'a facutu ingrigire in edictu, cá densii sa pricépa edictulu din testulu *serbescu.* Tare trebuie sa fia urgisita limb'a româna si preste totu elementulu românu in regiunile, de unde se trimitu pentru români astfeliu de edicte. Dóra se va aflá vre-unu deputatu dietalu de pe la Miercurea séu din alte pârti ale Transilvaniei, care sa céra dela regimu splicatiuni fatia de acést'a procedura ne mai pomenita; pâna atunci insa credu ca e la rendu, sa luâmu notitia in jurnalele nóstre despre acestu simptomu aptu de a ne bagá in saculu cu sdrentie si putienele sperantie ce ne mai remasesera pentru o infratire intre elementulu domnitoriu magiaru si intre alu nostru celu ignoratu.

M---n.

De lânga Aradu 1. Octobre nou 1877.

Si serbi magiaroni cu simpatii turcofile. Spre intregirea corespondintiei mele din 12/24 Septembre a. c. aparuta in Nr. 73, alu pretiuitului diurnalu „*Telegr. Rom.*“ viu a mai face cunoscutu: ca cu ocasiunea iluminarii demonstrative pentru invingerea armeloru turcesci, asupr'a crestiniloru, si dintre cetatienii aradani, de nationalitate *serbi* s'au manifestatu *simpatii turcofile*, anume, cutare advocatu *Kresztics* inca a iluminatu tóte ferestrile casei sale din piatia, dându si elu espresiune viua simtieminteloru anticrestinesci si manifestându si bucuri'a pentru victori'a ce o au reportatu turcii la *Plevn'a* asupr'a armatei ruso-române.

Despre acestu lucéferu serbescu publiculu aradanu scie, ca densulu a avutu unu parinte, celu mai incarnatu serbu (slavofilu) dar' *mare ortodocsu;* cunoscutu de sub timpulu celu vitregu alu comuniunei ierarchice. Cá serbu mare elu a datu fiiului seu — astadi turcofilu — o educatiune in spiritu adeveratu nationalu serbescu si crestinescu ortodocsu. Si chiaru acésta impregiurare ne-a pusu in uimire cum de si dlu advocatu *Kresztics* in momentulu crisei, cându conationalii sei, — mai anu cuceriti de armele turcesci acum insa iérasi resoluti a reluá arm'a in contr'a turcului, — deodata se aréta turcofilu?

Nu cum-va dlu *Kresztics* cá jurisconsultulu exprincipelui *Serbiei Karagyorgyevics**) carele aspiréza la reabilitare, — s'a manifestatu turcofilu in directiunea acestei aspiratiuni vane séu din alte care-va intentiuni malcontente personali? Destulu ca si unu serbu aradanu inca se impartasí de demonstratiunile turcofile; deci si natiunea serbésca póte eschiamá: *et tu mi fili Brute!* X.

Budapest'a, in 4/10 1877.

Dle Redactoru! Calatorindu prin Aradu amu cautatu a me informá, déca cele scrise in nrulu 73 alu preastimatei fóia ce redactati, — referitoriu la persón'a dlui not. publ. reg. Demetriu Bonciu suntu ori nu adeverate, si amu aflatu — spre parerea mea de bine, ca suntu esagerate si lipsite de tóta bas'a reale; dreptu ce te rogu in interesulu adeverului a dá locu in colónele pretiuitei fóia „Tel. Rom.“ urmatóreloru objectiuni:

Dlu corespundinte de lânga Aradu combate cu o péna agera manifestarea demonstrativa a unoru români turcofili, si estasulu nebunu ce preste totu a impaingenatu spiritele turcofilo-unguresci; si in acést'a privintia convinu cu densulu pe deplinu in principiu, vorb'a e numai ca dupa dis'a imperatului Traianu: „satius est impunitum relinqui facinus nocentis, quam innocentem damnare.“ Apoi de alta parte nici vedu de oportunu de a face capitalu din nisce nimicuri, de a lovì cum se dice musc'a cu maciuc'a si a trage dintr'unu incidinte naivu consecuintie de lesa-nationale. Qui bene distinguit bene docet, dice proverbiulu latinu, pe carele, déca dlu corespundinte de lânga Aradu l'aru fi urmatu de securu nu i s'aru fi tacsatu scrisele referitóre la persón'a dlui Bonciu de mofturi.

Dar' „ad rem.“ Dlu Bonciu cu adeveratu si-a iluminatu ferestrile si de sub acestu faptu nu-lu scusa nici sântulu Petru, merita insa a fi luate in consideratiune unele impregiurâri, cari au fostu motorulu iluminârei casei d-lui. Mai nainte de tóte e de insemnatu ca cas'a dlui Bonciu e in mijloculu orasiului si nu e locuita numai de densulu; in cas'a d-lui locuescu partide cari firesce dispunu liberu de locuintiele loru. Dintre partide s'a aflatu unulu care a impodobitu iluminarea prin unu transparentu ce represintá Semilun'a cá emblema ce atâtu de aspru a lovitu in simtiemintele romanesci a dlui corespondinte. Repetu insa, acestu curiosu transparentu *nu a fostu impodobitu de dlu Bonciu ci de unu locuitoriu alu casei d-sele* din etagiulu alu doilea, unde s'a si aflatu atienatu. Incâtu pentru iluminarea ferestriloru locuintiei dlui Bonciu amu de a observá ca ací se afla si locuinti'a oficiului notariale, alu cârei ferestri servescu la strada, si intr'o positiune cam josu. Dlu Bonciu avendu de lucru chiaru pe tempulu acel'a in cancelaria, de siguru a voitu sa fia scutitu de neplacerea de a se tredí cu capulu spartu ori celu putienu cu ferestrile daraburite din caus'a nebuniei ungurescì, si-a pusu cu mân'a vre-o câte-va lumini in ferestri, — câci famili'a ori servitorii nici ca-i erau acasa — ne precugetandu d-lui ca prin acestu actu comite unu faptu — de-si nu de crima nationala, de care e tacsatu — dar' la totu casulu neleale.

Eata starea lucrului, eata tradarea neutralitâtiei“ (!)“ si acum judece on. publicu, déca merita pentru acést'a a se face sfara in tiéra, si de a trage pe on. dnu Bonciu inaintea judecâtiei opiniunei publice, punendu-lu in sirulu unoru renegati.

Dar' dlu corespondinte nu se multiamesce cu atât'a, ci isbesce chiaru si in trecutulu dlui Bonciu, folosindu-se de nisce termini vatematori, prin cari, dau cu séma, indirecte tinde de a clatiná increderea on. publicu românu in dlu Bonciu, alu cârui caracteru natiunalu nu-lu póte trage nimenea la indoiala, si ací gresiesce! Nu va fi fostu fiindu dlu Bonciu cu adeveratu nici ultraistu, nici macaru liberalu moderatu in risipirea baniloru de prin fondurile nationale si bisericeaci, din contra conservativismulu d-lui va dorea multu pre unii barbati harnici de ai nostri. E insa unu neadeveru ca dlu Bonciu aru fi fostu „pururea omulu guvernului“ in ce privintia insusi dlu corespondente vine cu sine in contradicere recunoscendu ce-va mai susu ca a fostu „tempu potrivitu“ cându dlu B. a fostu si „românu mare, natiunalistu“. Da, si eu 'mi aducu aminte de tempulu cându dlu Bonciu cá deputatu natiunalu aperá cu demnitate causele in parlamentu si aiurea. Privésca si dlu corespondinte cestionatu nitielu in trecutu, studieze — si va judecá mai nepreocupatu despre persón'a si caracterulu dlui Bonciu, ér', déca va dá totu cu bard'a in luna si cu fruntea in stele, nu-i va ajunge nimicu.

Cassiu.

Varietâti.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu“

cu „Foisiór'a“

pre unu patrariu de anu (Octomvre-Decembre) alu anului 1877. — Pretiulu abonamentului pre $1/4$ de anu e:

Pentru Sibiiu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Monarchi'a austro-ungurésca 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a sî strainatate, 3 fl v. a.

Adresele ne rugâmu a se scrie curatu, a se pune numai post'a ultima, dara nu câte dóue poste ultime, sî in locu de epistole de prenumeratiune recomandâmu on. publ. asignatele postali, **(Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.)** cá impreunate cu spese mai putiene si cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Acei p. t. domni cari 'si innoiescu abonamentulu suntu rugati a lipí adresele dloru pre asignatele (avisurile) postali. Si unii si altii suntu poftiti a se adresá la: **Editur'a „Telegrafului Romanu“ in Sabiiu.**

⁂ *(Asupr'a rânitiloru români)* de lânga Plevn'a s'a publicatu in „Presse“ o corespondentia, din care estragemu urmatórele: Tunurile bubuiau fâra intrerumpere si puscile improscau glóntiele cá plói'a. Dr. Davila alergà impreuna cu Dr. Popescu si Dr. Abis'a spre a dá mâna de ajutoriu. Veterinariulu en chef, majorulu Colban ii insotì. Pe cându sosira in linia, Dr. Georgescu erá cuprinsu dejá cu lucru. Deodata se dedù porunca a luá siantiurile cu asaltu. Dorobantii inaintara vitejesce, ambulanti'a urmà si curendu se aduse celu dintâiu rânitu. — Numerulu rânitiloru la inceputu a fostu marisioru asiá ca fia-care erá silitu sa puna mân'a si sa ajute. Turcii impuscara si asupr'a ambulantiei si Dr. Grandea se tredí cu unu glontiu in bratiulu dreptu tocmai pe cându ingenunchiá pentru a legá pe unu rânitu. Elu se legà insusi si apoi continuà a'si implinì servitiulu pe câtu tempu a mai fostu in stare.

In spitalulu ambulantiei, unde se descarcara rânitii, medicii asteptau cu nerabdare spre a-si implini sânt'a loru datorintia. Indata ce zarira transportulu, care erá insotitu de generalulu Dr. Davila, ei (medicii) alergara in pripa spre a contribuí la descarcarea rânitiloru. Dr. Pasti'a voiá sa fie celu dinteiu, si celu dinteiu, pe care 'lu ridica din vagonu, erá — fratele-seu, care a fostu intratu in resboiu cá voluntariu. Junele soldatu erá ranitu de mórte. Fratele vede pericululu si ochii i se umplu de lacrami. Generalulu, de si insusi emotionatu, 'lu dojenesce. Inse si rânitulu cunósce starea, in care se afla. Elu intréba: „Cum le merge româniloru?“ — „Bine“ suna respunsulu. — „Atunci moru bucurosu!“ striga ranitulu. „Saruta-me inca odata si saluta patri'a si pre ai mei!“ — Nu trecù o minuta si elu 'si dede spiritulu in bratiele iubitului seu frate.

Unu dorobantiu sosesce cu fati'a impuscata, fâlcile suntu sfarimate, insa elu este voiosu si nu se plânge decâtu fiindca turcii i-au schimonositu tener'a si frumós'a fatia. „Eu insa le-amu platitu inapoi si nimic'a nu le-amu lasatu, nici chiaru pânea uscata, pe care acum n'amu cu ce o róde“. — Unu altu dorobantiu cu piciorulu impuscatu, tiene cism'a a mâna si róga pre medicu sa-i pastreze bine 2 fr. si 50 bani, ce i-a remasu ascunsi in cisma. De cum-va aru murí, atunci banii sa remâna cameradiloru sei cu cari a petrecutu in cortu impreuna. — Nici macaru unulu n'a voitu a se despartí de pusc'a sea, asiá ca armele au trebuitu puse sub lectic'a fia-cârui rânitu.

(†) *Necrologu.* Sofi'a Patiti'a nascuta Motor'a cá socia, Agaft'a cu sociulu Mihailu Contesu capelanu ppescu si invetiatoriu la scólele capitale din Câmpeni, Mari'a cu sociulu Vasiliu Gombosiu parochu gr. or. in Vidr'a de susu, in numele loru si a fiiloru Nicolae, Teofilu, Constandinu, Romulus, Ioanu, Teresi'a si Aureli'a; Rubinu Patiti'a senatore si jude orfanale in Alb'a-Iuli'a cu soci'a sea An'a Ratiu si fiii Silviu si Rubinu; Luci'a cu sociulu ei Iuliu Bolog'a parochu gr. or. in Banabicu si fiii Silviu si Emiliu; Elen'a cu sociulu ei Nicolae Dascaloviciu si fii Lucreti'a, Nicolae si Sabin'a: si minoren'a Sofi'a in numele loru si a sororei veduve An'a Dandea precum si a celoru-lalti numerosi consângeni incunosciintiezu cu inima intristata si frânta de durere trecerea din acésta lume a bunului sociu, tata, socru, mosiu si fráte a loru IOANE PATITI'A protopresbiteru gr. or. alu tractului Câmpeni si presiedinte alu eforiei fondului scolare din Câmpeni, in etate de 71 de ani intemplate in 18/30 Septembre 1877 la 7 óre d. m. dupa o bóla mai lunga fiindu provediutu cu s. taine.

„Lupta buna m'amu luptatu credinti'a amu paditu curgerea amu seversitu si ce este mai multu mi s'a alesu mie cunun'a dreptâtiei, care mi-o va dá dreptulu judecatoriu in diu'a acea.“

Remasitiele pamentesci se voru asiediá spre eterna odichna in cimiteriulu bisericei gr. or. din Câmpeni in 21 Septembre 1877. Fia-i tierin'a usióra si memori'a neuitata!

Câmpeni, 19 Septembre 1877.

⁂ *(Calindarul bunului econom)* pe anulu 1878 intocmitu de *D. Comsia* si *Eugen Brote.* Cu mai multe ilustratiuni intercalate in tecstu. Anulu II. Sibiiu. Editur'a tipografiei Ios. Drotleff et Comp

Asupr'a acestui calindariu „Curierulu de Iasi“ se esprima in chipulu urmatoriu:

„*Calindarulu bunului economu* costa 45 cr. (1 leu nou). La 10 esemplare unulu gratis. Escelentulu calendaru alu dloru Comsi'a si Eug. Brote a avutu in anulu seu intâiu (1877) dóue editiuni. Anulu alu doilea (1878) credemu ca va avea acela'si succesu. 'Lu recomandâmu mai cu sama tuturoru gospodariloru, cari voru gâsí in elu o multime de invetiaturi folositóre in ramur'a loru de activitate. La noi in Romani'a, unde calindarele se editau odata de ómeni cá Alecsandri, Cogalniceanu, Asachi s. a., au ajunsu astadi o specula curata si contienu, unele din ele, lucruri stricaciόse pentru limba si pentru obiceiuri si nici unu feliu de lectura folositóre. Ne pare bine, ca firulu, scapatu aici in mânile unei specule de rendu, a incaputu la Sibiiu pe mâni asia de bune si conscientióse. Limb'a este curata, ortografi'a fonetica, tipariulu cetetiu si frumosu, harthí'a buna. Bogati'a si utilitatea cuprinsului, apoi eftinatatea pretiului (1 fr.) 'lu facu cu deosebire recomandabilu pentru ori-ce „bunu economu“.“

⁂ *Testamentulu lui Brigham Juong).* Jurnalele americane au publicatu testamentulu lui Brigham Ioung, episcopulu mormoniloru. Averea se urca la 2,000,000 dollari si se va distribui in pârti egale intre cele

---

*) O depesia din Constantinopole dela 30 Septembre a. c. a lui „*Ellenör*“ Nr. 402 anuncia: ca sultanulu a decretatu detronarea princípelui *Milanu* si chiamarea lui *Karagyorgyevits* indata ce Serbi'a va intrá in actiune. *Red.*

17 muieri si 65 copii ai reposatului. Cetirea testamentului a intimpinatu aprobare unanima.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Colect'a XVIII.)

1. Prin dlu Alemanu Dancasiu din Resinari a dóu'a óra colectate, dela:

Alemanu Dancasiu 6 fl.; Maniu Vidrighinu 2 fl.; Petru Bancila 1 fl.; Dr. Muresianu, 6 fl.; Isi'a B. Hódrea, 3 fl.; Serbu Hódrea, 1 fl.; Nicolau Trónc'a, 4 fl.; Ioanu Goti'a, 50 cr.; Bucuru Tiencu, 10 cr.; Maniu Bratu, 50 cr.; Nicolau Cretiu, 1 fl.; Sierbanu Cioranu, 1 fl.; Bucuru Ber'a sen., 1 fl. in argintu; Alemanu Pinciu, 1 fl.; Dragoiu Minea, 1 fl.; Bucuru Ghiurcoiu, 1 fl.; Maniu Vestemeanu parochu, 1 fl.; Ioanu Cioranu, 3 fl.; Petru Vidrighinu, 1 fl.; Ioanu Vidrighinu (Mog'a), 1 fl.; Comanu Hambasianu sen., 1 fl.; Comanu Lungu, 1 fl.; Sierbanu C. Dancasiu, 1 fl.; Bucuru Frumanu, 1 fl.

Sum'a de: 40 fl. 10 cr.

2. Prin dd. parochi Petru Jug'a si Ioanu Iosoffu din Tilisc'a dela:

Dimitriu Miclausianu, parochu 1 fl.; Ioanu Iosoffu, parochu 1 fl.; Petru Jug'a, parochu 1 fl.; Stefanu Millea, notariu 6 fl.; dómn'a Agafi'a Millea, 2 fl.; Dimitriu Iosoffu, invetiat. 1 fl.; Daniilu Iosoffu, 1 fl.; Ilie Stanc'a, epitrop. 1 fl.; Simionu Fracea, epitrop. 1 fl.; Dionisiu Nanu, epitrop. 1 fl.; Iacobu Brattu, primariu 1 fl.; Ioanu Florea, 1 fl. in argintu; Achimu Pop'a, 1 fl.; Vasilie Jug'a, 1 fl.; Ioanu Jug'a, 1 fl.; Ioanu Banciu, 1 fl.; Ioanu Pop'a, 1 fl.; Dumitru Zeicu, $^1/_2$ francu; Ioanu Voicu, 20 cr.; Ioanu Jug'a (Prisecanu), 1 fl.; Ioanu Banciu, 2 fl.; Petru Jug'a (Plesce), 1 fl.; Tom'a Mihaiu, 1 fl.; Ioanu Rodianu, 1 fl.; Ioanu si Dumitru Prica, 1 fl.; Pavelu Banciu, 1 fl.; Simionu Banciu, 1 fl.; Petru Hans'a, 1 fl.; Petru Hasiu, 1 fl.; Stefanu Brattu, 1 fl.; Georgea Brattu, 1 fl.; Avramu Ciorogariu, 1 fl.; Dannu Voicu, 20 cr., Nicolae Miclausiu Nicóra, 2 fl.; Ioanu Prescuraritia, 20 cr., Ann'a G. Florea, 30 cr.; Paraschiv'a Preutescu, 20 cr.; Dionisie Dosu, 50 cr.; Marianu Mihaiu, 10 cr.; Ioan'a Prica, 10 cr.; Mari'a Hubóe, 10 cr.; Nicolae Schitu, 50 cr.; An'a Zgura, 10 cr.; Avramu Florea, 1 fl.; Gligoru Raceu, 20 cr.; Ioanu Fracea, 50 cr.; Savu Fracea, 20 cr.; Ioanu Zeicu, 20 cr.; Precupu Pop'a, 30 cr.; Simionu Preutescu, 30 cr.; Ioan'a Hulea, 10 cr.; Ioanu Raceu, 40 cr.; Mateiu Ciorogariu, 1 fl.; Vasilie Stenese, 20 cr.; Dumitru Florea, 20 cr.; Irimie Fracea 10 cr.; Ioanu I. Bunbea, 20 cr.; Ioanu Fracea, 50 cr.; Vasilie Voicu, 40 cr.; Petru Zeicu, 10 cr.; Georgea Nanu, 50 cr.; Avramu Bunea, 50 cr.; Ioanu Anc'a, 50 cr.; Ioanu Nanu, 30 cr.; Niaga Hans'a, 10 cr.; N. N. 20 cr.

Sum'a de: 2 lei 5 bani 47 fl. 50 cr.
De totu: 2 lei 5 bani 87 fl. 60 cr.

Transportulu sumei din colect'a XVII publicata in nr. 73 alu „Telegr. Rom.“ cu: 2795 lei 50 bani si 2000 fl. 45 cr. v. a.

Sum'a totala: 2797 lei 55 bani si 2088 fl. 5 cr.

(Va urmá.)

Cu ocasiunea acést'a viu a face cunoscutu onoratului publicu românu si mai vertosu generosiloru contribuitori: cumca din sumele dejá incurse, amu administratu la destinatiune, adeca la comitetulu centralu alu societâtiei, *„crucea rosia“* a dóu'a óra sum'a de 3615 di: *„trei mii siese sute cincisprediece lei“*, precum si 2976 killo de scame, pânzaturi si alte obiecte — spre care amu primitu urmatórea a deverintia:

„Societatea *„Crucea rosia“* din Romani'a comitetulu centralu. Nr. 1322. Domniei Sele domnei *Iudit'a Macelariu in Sibiiu.*

Dómn'a mea! Amu primitu sum'a de 3615 lei precum si obiectele ce a-ti binevoitu a ni mai trimite cu epistóla d-vóstre, dela 1. Septembre a c.

Amu onóre a ve inaintá recipis'a casierului Nr. 557, constatatóre de incasarea baniloru si a ve esprimá in numele comitetului viu'a nóstra recunoscintia pentru binevoitoriulu d-vóstre concursu.

Primiti ve rogu dómn'a mea asigurarea preaosebitei mele consideratiuni.

Bucuresci, 5/17 Septembre 1877

Dimitrie Ghic'a m/p. presiedinte.
I. Bobocu m/p. secretariu.

Sibiiu, 2. Octobre nou, 1877.

Iudit'a Macellariu,
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Prin dd. preoti Petru Jug'a si Ioanu Iosoffu din Tilisc'a s'au adunatu: 42 metri pândia si 4 parechi de ismene, dela:

Mari'a D. Nanu, $1\frac{1}{2}$ m. pândia; An'a P. Miclausiu, 1 par. ismene; Mari'a P. Jug'a, $3\frac{1}{2}$ m. pândia; Elen'a I. Manoila, 2 m. pândia, 2 par. ismene; An'a N. Schitea, 3 m. pândia; Mari'a Stefanu Nanu, 1 m. pândia; An'a D. Miclausiu, 1 m. pândia; Mari'a P. Miclausiu, 1 m. pândia; Ioan'a M. Fracea, 1 m. pândia; Ioan'a Ioanu Raceu, 2 m. pândia; Mari'a B. Rasinarianu, $1\frac{1}{2}$ m. pândia; Mari'a D. Jug'a, $1\frac{1}{2}$ m. pândia; An'a I. Nanu, 1 m. pândia; An'a S. Lallu, 2 m. pândia; Mari'a I. Gavosdea, 1 par. ismene; Paraschiv'a I. Lallu, 1 m. pândia; Mari'a I. Bunbea, 2 m. pândia; Mari'a S. Nanu, $3\frac{1}{2}$ m. pândia; An'a P. Hansu, $1\frac{1}{2}$ m, pândia; An'a V. Prica, 2 m. pândia; Mari'a I. Gavosdea, 2 m. pândia; Elen'a Cosm'a Brattu, 2 m. pândia; Chiv'a Anii Marcului, 2 m. pândia; An'a Ionua Stoic'a, 2 m. pândia; Mari'a Tud. Dragoiu, 1 m. pândia; Mari'a I. Manese, 1 camesia; An'a M. Nanu, 1 m. pândia.

(Va urmá.)

Sibiiu, 2 Octobre n. 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Septembre (6 Oct.) 1877.

Metalicele 5%	64 —
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66 65
Imprumut. de statu din 1860 .	111 —
Actiuni de banca	843 —
Actiuni de creditu	213 50
London	117 50
Argintu	104 60
Galbinu	5 63
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9 $42\frac{1}{2}$
Valut'a nóua imperiale germâna	58 05

Nr. 98 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii Ord'a de josu cu fili'a Muresiu-Portu in protopresbiteratulu gr. or. alu Albei-Iuliei cu terminu pâna in 14-lea Octobre a. c. st. v.

Emolumintele suntu:

1. Casa parochiale cu gradina de legumi — fâra alte edificii economice.

2. Dela fiesce care capu de familia un'a ferdela cucuruzu in bómbe, si un'a diua de lucru.

3. Stolele indatinate, si regulate prin sinodulu parochialu estraordinariu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia vacanta sa-si inainteze cererile instruate conformu stat. org. pâna la terminulu susu indigetatu cându va fi si alegerea.

Alb'a-Iuli'a 15-lea Septembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale.

Alecsandru Tordasianu m. p.
1—3 ppresb. gr. or. de Alb'a-Iuli'a.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de alu 2-lea invetiatoriu la scól'a gr. ort. din comun'a Vinerea, protopresb. Orastiei, sa escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna in 1 Octobre a. c. st. vechiu. Emolumentele suntu: 155 fl. v. a. $4\frac{1}{4}$ orgii de lemne din cari este de a se incadí si scól'a, si cuartiru naturalu.

Petitiunile instruite in intielesulu statutului organicu suntu de a se trimite la presiedintele comitetului parochialu Ioanu Simedru in Vinerea. —

Vinerea in 15 Septembre 1877.

Comitetulu parochialu.

Nr. 115 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei grecoorient. Fauresci, in protopresbiteratulu Cetatiei de pétra, cu concessiunea preavenerabilului consistoriu archidiecesanu din 1-a Iulie a. c. 1562 B. se escrie concursu cu terminu pâna la 9 Octobre a. c.

Emolumentele suntu:

1. Dela 100 familii câte un'a ferdela cucuruzu sfârmatu si un'a di de lucru.

2. Portiunea canonica: (eclesi'a vechia:) 2 jugere 800°☐.

3. Folosirea cimiteriului si a mosiei dela Gipsea numita, 9 jugere aratoriu si fenatiu.

4. Stol'a statorita de sinodulu protopopescu in 1872.

Tóte acestea computate in bani, dau unu venitu anualu de 402 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu oficiu prot. pâna la terminulu mai susu indicatu.

Carpenisiu, 13 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu

Ioanu Siovrea m. p.
3—3 adm. prot.

Nr. 82 — 1877 adm. prot.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante Branisc'a in protopresbiteratulu Iliei-Muresiene, prin acést'a se publica concursu pâna la 9. Octobre 1877 st. v. in care di se va tinea si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) casa de locuintia dimpreuna cu curte si gradina;
b) dóue pamenturi aratóre de 4 jugere cu venitu anualu de 50 fi. v. a.
c) dela 114 numeri câte o ferdela de cucuruzu in bómbe de cucuruzu;
d) câte un'a di de lucru fia-care numeru parte cu palmile, parte cu vitele;
e) venitele stolari indatinate;

cari tóte computate in bani facu sum'a de 481 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu despositiuniloru statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu susu indigetatu.

Gurasad'a in 13 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alecsiu Olariu m. p.
3—3 adm. prot.

Nr. 73 — 1877

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de clas'a III. Visc'a, protopresbiteratulu Iliei-muresiene, se escrie concursu in urm'a ordinatiunei preavenerabilului consistoriu archidiecesanu dto. 1-a Iuliu, 1877. Nr. 1565 B. cu terminulu pana la 8 Octobre, prelânga urmatórele emoluminte:

1. Cas'a parochiale cu gradin'a de legumi.

2. Pamentulu aratoriu si fenatiu de 4 jugere 1520 °☐.

3. Dela 122 familii câte o ferdela: (a 16 cupe) cucuruzu in bómbe.

4. Dela 100 case câte o di lucru cu palm'a dela 60 case cu boii.

5. Stol'a usuata si imbunatatîta dela 160 familii; cari emolumente computate tóte in bani dau suma de 483 fl. si 90 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avé a-si asterne rogarile instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Gurasad'a, 13 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alecsiu Olariu m. p.
2—3 adm. prot.

Concursu.

Devenindu vacanta a 2-a statiune invetiatorésca in comun'a Sesciori protopresbiteratulu S. Sebesiului, se deschide deci concursu pâna la 2 Octomvrie a. c.

Cu acésta statiune e inpreunata o léfa anuala de 200 fl. v. a. si cuartiru in edificiulu scólei.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu datori a-si asterne suplicele loru instruate cu atestatu ca au absolvatu gimnasiulu inferioru si ca suntu pedagogi ori clerici ab soluti, si posedu atestatu de cualificatiune, si ca sciu tipiculu si cântarile bisericesci, — pâna la terminulu prefiptu, parintelui protopresbiteru gr. res. in S. Sebesiu.

Sesciori in 14 Sept. 1877.

In contielegere cu parint. protopresbiteru.

2—3 *Comitetulu parochialu*

Nr. 1964. — 1877.

Publicatiune.

In 28 Octobre a. c. st. n. la 10 óre a. m. se va dá cu licitatiune in arenda dreptulu de cârcimaritu alu comunei Sadu pe terminu de 6 ani, incependu dela 1 Ianuariu 1878 pâna la 31 Decembre 1883 inclusive.

Licitatiunea se va tiené in cancelari'a numitei comune, ér' conditiunile de licitatiune se potu vedea pâna atunci séu la acésta pretura, séu in cancelari'a comunala.

Rasinari in 26 Septembre 1877

2—3 **Dela pretur'a cercuala.**

Esarendare.

Ospetari'a dimpreuna cu *ghetiariulu* din gradin'a asiá numita *„Gerlitzi“* in Sibiiu, strad'a *„Sievis,“* se esarendéza pe 3 séu mai multi ani incependu dela 1. Decembre 1877. st. n. pe calea ofertului.

Competitorii potu trimite ofertele sele in scrisu la oficiulu de casa subsemnatu pâna la 15. Nevembre a. c., cându apoi — in 16 Novembre — se va tienea licitatiunea. —

Conditiunile se potu vedea mai de aprópe in cancelari'a oficiului de cassa subscrisu — in strad'a Macelariloru Nr. 32 aici.

Sibiiu, 12/24. Sept. 1877.

Oficiulu de cassa alu epitropiei
2—3 archidiecesane.

Anunciu.

Casele si dreptulu dobenditu dela I. M. cu proprietatea unei ape minerale de a se edificá o baia de cura la comun'a Feredeu Gioagiu comit. Huniadórei se voru vinde din mâna libera de câtra proprietariulu Vasiliu Basaraba parochu in Romosu, protopresbit. Orestiei.

Doritorii de a cumperá acelu dreptu de a edificá unu stabilimentu de bâi de cura, sa se adreseze câtra susu numitulu parochu, care va dá deslusire de pretiu si va documentá ca acea apa minerala are 12 ingredientie cu 31 c. caldura. 3—3

Anunciu.

Toti acei domni teologi, cari dorescu a avea unu viptu bunu si eftinu, binevoiasca a veni la subscrisulu in Iosefstadt, Mühlgasse Nr. 27.

1—3 **Michailu König.**

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 77. ANULU XXV.

Sibiiu 29 Septembre (11 Oct.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu in 28 Septembre. / 10 Octobre.

Despre luptele din 2 Octobre intre Muctar-Pasi'a si generalulu rusescu Loris-Melicoff in Asi'a nu se scie nici astadi cu positivitate resultatulu. Ambele pârti reclama pentru sine biruinti'a. De-si luptele au fostu sângeróse, ele putienu au schimbatu situatiunea beligerantiloru. Considerându tempulu inaintatu si clim'a Caucasului, aceste miscâri ale armateloru, cari luni intregi n'au datu nici unu semnu de viétia, 'si perdu ori-ce insemnatate.

Dela Plevn'a si Rusciucu nimicu nou Timpulu ploiosu si rece. Suleiman-pasi'a inse, noulu comandantu alu armatei turcesci la Lom, garantéza, ca liniscea nu va mai tiené multu; elu este dedatu a omorí ómeni cu gramad'a si in curendu va conduce armat'a, primita din mânile lui Mehemed-Ali, care va comandá trupele contr'a erzegoviniloru, la atacu. Marele principe, cârui'a s'a atasiatu generalulu Kotzebue, cunoscutu din anulu 1854, este in positie a primí ataculu, câci gardele au sositu tóte pe câmpulu de resboiu.

La Plevn'a se continua foculu de artilerie si lucrarile de asediare. Gresielile comise de generalulu Krijloff, care n'a pututu opri espediti'a lui Siefket-Pasia dela Orchani'a la Plevn'a, au facutu comand'a mai bagatóre de séma, trimitiendu la Radomirz, unu satu pe drumulu Sofi'a-Plevn'a, pe renumitulu Scobeleff. — In 4 a l. c. au succesu acestoru generali rusi a prinde unu transportu de sare, chininu, medicamente, peste 1000 bovine si 80 cai. Totu pe vremea aceea au derimatu podulu dela Radomirz si au intreruptu comunicati'a telegrafica intre Plevn'a si Sofi'a. Credemu ca acum dóra va fi paz'a acestui drumu, prin care primise Osman-Pasi'a munitiune si proviantu, mai buna.

Unu nou factoru a intratu in dilele aceste in actiune. Serbi'a s'a hotaritu a luá armele si a tramisu 7 brigade la granitia. Fâra indoiéla armat'a serba va operá in contr'a Vidinului in combinatiune cu operatiunile russo-româniloru la Plevn'a.

„Agence Havas“ comunica, ca cuartirulu generalu rusescu s'a mutatu din satulu Gorni-Studen la Sistov'a. Acestu evenimentu, déca se va adeverí, nu póte stá in nici o legatura cu miscârile armatei, ci caus'a aru trebuí cautata in impregiurârile locali ale numitului satu. Tiarulu locuiesce intr'o casa tieranésca si toti ceia-lalti membri ai cuartirului generalu locuescu in corturi. Este evidentu, ca astfeliu de cuartire nu potu fi potrivite pentru iérna. De aceea stramutarea cuartirului generalu in cetatea Sistov'a.

„Monitorulu“ publica urmatórele amenunte dela câmpulu de resbelu alu armatei de vestu:

Din diu'a de 6 Septembre nici unu faptu importantu nu s'a petrecutu in liniile armatei nóstre dinaintea Plevnei.

Trupele armatei de Vest continua a se retransiá si a inaintá pe fie-care di mai multu de retransiamentele si fortificatiunile inamicului, astu-felu ca distantiele de strabatutu pentru asaltulu loru se fie câtu de reduse, spre a se evitá pe câtu se póte, perderile mari de ómeni, la cari ori-ce trupa care ataca este mai multu espusa, mai alesu cu armele de astadi cu tragere repede si care se incarca pe la fundu. In acésta privintia inamiculu ce combatemu este fórte bine armatu cu pusci dupe modelulu celu mai nou cu repetitiune; artileri'a sea este perfecta. M. S. Domnitorulu a prescrisu déru trupeloru acestu modu de a combate pe inamicu: in faci'a retransiamenteloru sele si la distantia câtu mai apropiata de densulu, inaintéza retransiamentulu si paralelele nóstre; inaintea forturiloru si reduteloru turcesci, forturi si redute române si ruse iesu din pamentu. Unulu din aceste forturi ridicate, si ocupatu de trupele române, a primitu denumirea de fortulu Alexandru, in onórea puternicului nostru aliatu, Majestatea Sea imperatulu tutuloru rusiloru.

Inamiculu, pentru momentu, pare surprinsu de acésta tactica adoptata de noi, si de diece dile elu s'a abtienutu dela ori-ce intreprindere in contr'a nóstra. Bravele nóstre trupe, cu acea facilitate naturala si veselie de caracteru care este fondulu soldatului românu, s'au deprinsu fórte repede la acésta noue viétia, si cu timpulu ploiosu si nefavorabilu ce amu avutu necontenitu in aceste din urma dile, moralulu loru este escelentu, voiosu si plinu de ardóre. Geniulu si tóte trupele desemnate pentru lucrarile de intariri 'si indeplinescu cu inteligentia, cu zelu si cu consciintia datori'a; soldati si oficeri 'si facu serviciulu in transieuri, in imediat'a apropiere a inamicului, sub foculu seu neintreruptu, in modulu celu mai satisfacatoru, in tocmai cá nisce trupe obicinuite cu traiulu resbelului de asediu.

La 10 Septembre, I. S. Domnitorulu primí sciintie ca dóue tari colóne turcesci, compuse din infanterie, de artilerie, de cavalerie si de unu numeru mare de trasuri cu munitiuni, se indreptau pe estrem'a nóstra drépta, pe sioséu'a dela Sofi'a spre a intrá in Plevn'a. Mari'a Sea porni doi din oficerii sei de ordonantia români si doi rusi câtre corpulu de cavalerie ruso-româna stationatu peste Vidu, cu ordinu a inchide drumulu aceloru colóne si a le impedicá de a intrá in Plevn'a. Recunóscerile nóstre se si isbira de colónele inamice; cavaleri'a ruso-româna, sustienuta de artileri'a ei usióra, deschise indata lupta in contr'a loru, lupta fórte viua care durà câte-va óre, si cavaleri'a nóstra, de si in positiune multu mai desavantagiósa de câtu inamiculu, care dispunea de o numerósa infanterie si de artilerie, sustienù acésta lupta cu energie si silí colónele inamice sa se oprésca. Turcii, vediendu colónele loru amenintiate de a fi respinse si taiate facura atunci trei esiri simultanee si pe trei puncte de o data din Plevn'a, in fortie numeróse, cercându a inveli cavaleri'a nóstra si a 'i taiá retragerea. In faci'a acestui pericolu, locotenentulu-generalu Kryloff, comandantulu corpuriloru de cavalerie ruso-românu, dete acestui'a ordinulu de a se retrage, ceea ce se esecutà in ordine si combatendu pâna in celu din urma momentu atacurile inamicului. Un'a din colónele inamice isbutí astu-felu a intrá in Plevn'a.

Perderile nóstre, in acésta lupta a cavaleriei, au fostu neinsemnate.

In tóte aceste dile, M. S. Domnitorulu a visitatu positiunile trupeloru spre a se incredintiá atâtu de lucrarile seversite, câtu si de traiulu si de starea morala si materiala a armatei de sub comand'a Sea. Inaltimea sea a remasu pe deplinu satisfacutu.

Joi, 15 Septembre, Prea Inaltiatulu Nostru Domnu a mersu de a inspectatu positiunile române. Mari'a Sea a inaintatu pâna in redut'a luata de noi, impreuna cu trupele imperiale, in diu'a de 30 Augustu, si ocupata de atunci de trupele române, cari au respinsu in mai multe renduri cu vitejie tóte incercarile inamicului de a o luá inapoi. Apoi, Mari'a Sea a mersu pâna la estrem'a paralela a nóstra, care se afla numai la o distantia de 80 pasi dela redut'a cea mare turcésca, atacata de noi in diu'a de 6 Septembre. Domnitorulu a vediutu cum ofitierii 'si indeplinescu cu esactitate si sânge rece datori'a sub foculu necontenitu alu inamicului, care trage la cea mai mica miscare ce zaresce in acea parelela. Chiaru pe cându Augustulu Comandantu se aflá in paralela, au isbitu intrens'a mai multe glóntie. Mari'a Sea a felicitatu trupele de linistit'a si brav'a loru atitudine. Apoi, Inaltimea Sea a mersu de a recunoscutu loculu pe care urmédia a se construí de noi o nóua reduta, locu cu totulu descoperitu si espusu focului inamicu. Atotu-puterniculu are inse sub scutulu seu pe Suveranulu Romaniei si 'lu ocrotesce in tóte pericolele.

Vineri, 16 Septembre, I. S. Domnitorulu a mersu, insotitu de D. locotenentu generalu Zotow, siefu de statu-majoru alu armatei de Vest, de a inspectatu bateriile cele mai inaintate ale armatei ruse spe Radisiovo, de unde vederea domina orasiulu Plevn'a, Mari'a Sea s'a intorsu sér'a la cuartirulu seu generalu.

„Monitorulu Oficialu“ publica urmatórea telegrama a. A. S. I. Marele Duce Nicolae, adresata principelui Gorciacoff:

Plevn'a, 3 Octobre 1877. — Armat'a de Rusciucu a pornitu inainte in urm'a retragerei operate de armat'a lui Mehemet-Ali, dupe infrângerea sea la Cerkovn'a.

La Silistr'a s'au observatu pregatiri din partea turciloru pentru a trece Dunarea. Mesurile necesarii s'au luatu in vederea acestei eventualitati.

In Balcani in generalu totulu este liniscitu. Din cându in cându, foculu se reinoesce dintr'o parte si din alta la Sipka. La 20 Septembre, generalulu Molsky a fostu usioru ranitu.

La 19 Septembre, unu detasiamentu turcescu, compusu din 5 batalióne, 4 escadróne, cu artilerie, a esitu din Plevn'a a se aprovisioná cu furaju de dincóce de Vid, si s'a indreptatu spre satele Dolnyo si Metropolye. Déra detasiamentulu generalului Tehernozobow 'lu a silitu a se retrage in Plevn'a, prin foculu bine indreptatu alu artileriei, foculu combinatu alu dragoniloru si si in acela-si timpu prin fericite siarje de cavalerie esecutate de dragoni, casaci de Kouban si români. Artileri'a nóstra calarétia a lucratu intr'unu modu fórte eficace. Amu arsu satulu si amu facutu sa sara in aeru unu chesonu de cartusie, ceea ce a silitu pe turci a grabi retragerea loru. Au fostu raniti capitanulu Meugistu, din regimentulu de dragoni Ekaterinoslaw, si portu-drapelulu Kortzow. Amu avutu cam vre-o 40 soldati morti si raniti.

In sér'a de 20, turcii au reinceputu tirulu contr'a intariritoru nóstre apropiate si acelor'a ale româniloru in timpu de o jumetate de óra. Amu avutu doi morti si 4 raniti; Românii unu mortu. Bateriile nóstre au sustienutu foculu si 'l-au prelungitu tóta nóptea. Astadi, canonad'a continua. Intr'una din redutele turcesci, foculu bateriei a 4-a din a 31-a brigada a facutu sa sara o magasie cu prafu de pusca.

Turcii mai n'au respunsu.

Amu tramisu astadi unu pârlamentaru pentru a se intielege asupr'a modului de urmatu pe viitoru pentru radicarea ranitiloru si ingroparea mortiloru de sub Plevn'a.

Amu parvenitu a stabili o intielegere in acésta privintia.

Revista politica.

Intreprinderea din secuime a intratu intr'unu stadiu mai liniscitu. Nu se mai spune, nu se mai scrie de nóue dirigiâri de trupe spre secuime. Se deminte acum in urma si scirea despre unu conflictu sangerosu la Kézdi-Vásárhely.

Demintirea acést'a este curiósa. Corespondentulu din Brasiovu alu *oficiosului* „Ellenör“ telegrafà la 2 Octobre: „Eri avù locu unu conflictu sân„gerosu la Kézdi-Vásárhely intre po„poru si militari, in urm'a cârui co„lonelulu Szekulics a si plecatu intr'a„colo in fruntea a trei companii de „infanteria“. Telegram'a spune mai departe ca I. Horvatu si fostulu deputatu dietalu Bartha au fostu arestati, ca insurectiunea au luatu dimensiuni mari si ca deschide perspectiv'a de a se tramite unu comisariu regescu in pârtile resculate. Acum alte corespondentie din fati'a locului sustienu ca din tóte aceste nu este nimic'a adeveratu si insusi corespondentulu marturisesce ca elu numai dupa audite a telegrafatu lui „Ellenör.“

Este minunata acésta intemplare dara déca o spune „Ellenör“ trebue sa *credemu*; nu scimu insa sa credemu ce a disu dintâiu séu in urma.

Câtu de mare este inocenti'a afacerei, se póte conchide acolo, ca ea a turburatu Europ'a.

Diurnalele din Vien'a au condamnatu nesocotit'a intreprindere din capulu locului. Si au esprimatu chiaru si temerea ca cei usiori de minte inca potu trece de cei mai buni patrioti. Sa asteptâmu acum si resultatulu investigatiuniloru ce se facu si sa sperâmu ca parerile diuareloru vieneze voru fi date de minciuna

„N. fr. Pr.“ vorbesce despre unu lucru, care astadi si numai amintitu sternesce curiositate. Ea dice: De unu tempu incóce se ivesce cu óre-care neintrerupere scirea, ca in cercurile cele mai inalte se ventiléza intentiunea de a incoroná preste putienu tempu pre principele de coróna Rudolfu rege alu Ungariei. Barbatii de statu unguri, pre cari 'i atinge, s'au interesatu si pâna acum de cestiunea acést'a si au luatu in considerare mesurile ce suntu de pregatitu in conformitate cu dreptulu publicu. Nu suntemu in stare, dice „N. fr. Pr.“, a controlá adeverulu despre acésta scire si luâmu simplu numai actu despre dens'a.“ Vorbindu mai departe despre scirea din cestiune „N. fr. Pr.“ cu privire la sanctiunea pragmatica nu afla de lipsa unu astfeliu de actu de statu, pentru-ca Ungari'a a incetatu la an. 1867 a fi unu imperiu electivu. Cá mijlocu pentru stabilirea dualismului si a institutiuniloru unguresci afla ca actulu acest'a de statu nu involva urgentia.

Negotiârile vamale cu Germani'a se tragana de multu, fâra de a se apropiá de tienta. In tempulu din urma s'au intreruptu aceste negotiâri in urm'a instructiuniloru mai nóue ale delegatului germanu ce le primí dela Berlinu.

Coresp. berlinesu alu „St. Peterb.

V.“ sustiene, ca demonstratiunile unguresci pentru turci si iluminatiunile din Budapest'a suntu inscenate de contele Andrássy spre a se puté apará de propunerile lui Bismark. In cercurile diplomatice din Berlinu domnesce credinti'a ca intalnirea dela Salzburgu n'a contribuitu nici decâtu la consolidarea aliantiei celoru trei imperati.

Regimulu *Germaniei* pasiesce fórte energicu in Constantinopole, ceea ce pune in uimire pe multi diplomati, cari nu se asteptau la unu limbagiu asiá resolutu tocm'a din partea acést'a. Germani'a face imputâri aspre Portiei ca nu-si implinesce obligamintele luate asupra'si, ca nu pedepsesce pe ucigasii dela Salonicu si sufere crudelitâtile pe câmpulu de bataia fatia cu rânitii, cari stau sub scutulu crucei rosie.

In *Franci'a* se umfla valurile politice mai tare cu câtu se apropia alegerile cele nóue. Acolo s'au ascutitu lucrurile intre Mac-Mahon si Gambetta, incâtu parol'a de di este: ori unulu, ori altulu, ori o nóua lovire de statu, ori republica. Ultramontanismulu cu binecuventarea papei lucra din tóte puterile la o nóua lovire de statu.

Serbi'a s'a hotaritu si a intratu in actiune. In 7 Octobre a si plecatu siepte brigade serbesci spre fruntarii.

Budapest'a, 7 Octobre.

Gubernantii nostri suntu unici in feliulu loru. Ei descoperu comploturi tiesute pâna la inarmare, ei le acoperu acum cu totu feliulu de glume; pare ca e vorb'a de o pacalitura, care sa faca Europei hasu sa mai si rida in aceste tempuri triste. Este intrebarea ca óre i va vení Europei a ride de glumele aceste necalite? Glumele ne potu vení câtu de acre pe gâtu.

Istori'a cu armele e cunoscuta. Scopulu armeloru pretindu a fi cunoscutu. Pânaací lucrulu aru fi, de-si uritu, dara netedu. Incepu inse acum versiunile din cari sa ese hasulu la lumina. Dicu unii, in foile magiare, ca tóta tréb'a este o nebunia a unoru esaltati; altii dicu, ca este o apucatura din partea militariloru austriaci spre a blamá pe magiari, ér' altii dicu, ca polonii au voitu sa insceneze o revolutiune in Galiti'a si Varsiovi'a, in fine mai suntu si ómeni, cari sustienu ca armele confiscate au fostu pentru români. Si aceste aru mai trece, cu tóte ca testéza de o rea consciintia natiunala, cându se admitu deodata cu gramad'a atâtea versiuni asupr'a unei fapte constatate. Sa nu se mire omulu, déca, mâne poimâne, va cetí ca totu lucrulu a fostu numai asiá o spaima, carea sa faca ce-va vorba in tiéra si lume, si sa termine cu putienelu risu. Suntemu pe calea cea mai buna de a ne pomení intr'o buna diminétia si cu o comedia cá acést'a. Inceputulu este facutu dejá, cu o afacere, care, pentru cá sa o numescu mai pe scurtu o botezu simplu, afacerea lui Helfy.

Indata dupa ce se latí faim'a despre confiscarea de arme, deputatulu stângei Ig. Helfy si altii fura pusi sub priveghiare politiana, cá compromisi in afacere. Celu putienu asiá esplicá lumea privighiarea. Ómenii politiei pe Helfy 'lu urmareau pâna in locuinti'a lui si de acolo pâna la portile dietei. Acum iese de odata la lumina ca Helfy e curatu cá sórele, ca politianii au fostu nisce „hordári“, ca totulu se reduce la o siaga a unui posnasiu; cu tóte ca póte omulu cetí in mai multe foi, ca primprimariulu Thaisz s'a rugatu de dlu Helfy de iertare; ca ministrulu presiedinte n'a sciutu nimic'a de tóta afacerea etc. etc. Un'a din dóue: ori ca Thaisz n'a sciutu de tóta comedi'a si atunci nu incape rugarea de iertare; ori ca a sciutu si atunci unu prim-primariu dintr'o capitala cá a Ungariei nu póte fi asiá simplu incâtu sa nu scie ce face, mai alesu, dupa ce, de alta parte, totu foile de aici, au afirmatu, ca inainte de arestare Thaisz si Iekelfalussy, directoriulu polititiei, au avutu o convorbire cu ministrulu presiedinte Tisz'a in punctulu acest'a.

Aru fi de totu interesantu cându in urm'a „cercetâriloru“ nu s'aru descoperí nimic'a si „suspectii“ aru trage inaintea tribunaleloru pentru vatamare de onóre pe cei ce i-au trasu la vre-o dare de séma séu i-au arestatu. Si aru fi iérasi de totu interesantu, cându tóta sarcin'a armeloru, cari nu se mai potu negá s'aru incarcá in spatele româniloru, sasiloru etc.

Si in privintia acésta n'au lipsitu incercâri. Românii se pare ca tacu. Sasii n'aru tacea cându li s'aru face loru imputâri asia frivole. Cu polonii, de cari s'au atinsu dejá foile magiare, mi se pare, si-au gasitu beleau'a magiarii. Acesti'a suntu susceptibili si adusi odata la strimtóre voru incepe a spune in foile loru lucruri, de cari nici unui magiaru nui va vení a ride. —

Serbii voru plecá mâne, poimâne, de siguru la batalia cu turcii. Acest'a e de ocamdata respunsulu lui Bismarck la intalnirea dela Salzburg. Acum déca n'au plecatu secuii pe la Oituzu sa „atace pe rusi in spate,“ cutezavoru serbii sa-si lase fruntariele spre Ungari'a turcofila espuse fesuriloru turcesci? Asia se intréba multi. Serbii voru cutezá, câci in Austro-Ungari'a nu suntu numai turcofili si nu suntu acolo unde e puterea, dara nu gur'a. Ministrulu de esterne va fi nedumeritu de fasea cea nóua a resbelului orientalu, elu care putea lesne infrená pe Serbi'a, déca avé in vedere mai multu interesele monarchiei in orientu, va trebui sa se espuna de nou: inaintea conatiunaliloru, câci nu intra in actiune pentru turci, si inaintea monarchiei, pentruca lasa ocasiunea din mâna de a largi in Bosni'a fruntariele patriei sele comune.

O supscriptiune patriotica s'a inceputu in dilele aceste pentru imprumutulu rent'a de auru. Institute si privati se intrecu in subscrierea de sume insemnate dela 1000 — 1,000000 fl. Dara despre acest'a cu alta ocasiune.

ῶ.

Unu nou apelu in forma de epistola.

Suntemu recercati a publicá epistol'a de mai la vale, care este adresata mai multoru domni si a câreí scopu inca este in interesulu ajutoriului pentru ranitii români. Publicându-o, la tempulu seu vomu deschide cu placere colónele nóstre si pentru publicarea oferteloru incurse.

Eata epistol'a:

P. T. Domnule! Resbelulu actualu din orientu este unulu dintre cele mai inversiunate. Sciti bine ca elu au pretinsu mari jertfe de sânge si dela fratii nostri din Romani'a, si cumca armele române, vitej'a si bravur'a româniloru au recuceritu si improspetatu eroismulu stravechiu alu antecesoriloru, iéra numele de „românu“ l'au respânditu in Europ'a intréga si l'au inregistratu intre popórele eroice.

De-si noi nu suntemu dintr'o tiéra cu densii, totusi incâtu-va ne impartasimu si noi de onórea natiunala câscigata prin sângele loru, incâtu si noi portâmu numele de „românu“ cá densii, si incâtu suntemu frati cu ei.

Dar' si sentiulu de umanitate si de filantropia, impune tuturoru româniloru detorinti'a: de a concurge prin medilóce umane, morale si permise de legile patriei intru ajutorarea si alinarea dureriloru celoru raniti si sângerandi pe câmpulu de resbelu.

Romanii din tóte pârtile patriei nóstre de multu conlucra pentru acestu scopu umanu; nu se póte dara cá românii din giurulu Timisiórei sa remâna asta-data indareptu, pentru ca ei totudéun'a in tóte casurile umane, filantropice si natiunale s'au tienutu pasiu in pasiu cu confratii loru din patria.

Din acestu motivu cutezu a face initiativ'a, descoperindu-ve respectuosu cumca amu deschisu in Timisiór'a o colecta pentru marinimóse oferte din partea p. t. publicu românu din acestu tienutu.

Tóte ofertele le voiu induce intr'o carte principala care spre acestu scopu este autenticata din partea onorab. politie orasienesci, si la timpulu seu se voru publicá in foile românesci din patri'a nóstra.

Rogu deci pe p. t. domni, pe prea onoratele dómne, cocóne, si económe române sa binevoiésca a me onorá cu increderea, a contribuí insisi si a provocá pe toti cei cu inima buna spre contribuiri *de bani, pândia, legaturi s. a. in favórea ostasiloru români raniti, din Romani'a.*

Timisiór'a, in Septembre 1877.

Cu deosebita stima

Iuli'a Rotariu nasc. *Dreghiciu*
advocatésa.

(Cetate Nr. 144 Franz Iosefs-Gasse.)

Societatea academica româna.

Siedinti'a din 17 Augustu 1877.

Membrii presenti: *N. Cretiulescu, G. Sionu, A. Odobescu, N. Ionescu, I. Ghic'a, V. A. Urechia, A. Treb. Laurianu, V. Maniu, Gr. Stefanescu, G. Baritiu, P. S. Aurelianu, D. Sturz'a si I. Caragiani.*

Presiedinte: *Ioanu Ghic'a.*

Se dà lectura procesului verbalu alu siedintiei precedente si se adoptà.

Se comunica:

1. Adres'a dlui A. Treb. Laurianu, prin care aduce bibliotecei societâtiei unu manuscriptu, in dóue volume legate intitulatu: *„Dictionariu pentru cinci limbi, elinescu, grecescu, romanescu, nemtiescu* si *madsareseu“* oferite de dnulu Ioane Puscariu, membru alu supremei Curti de justitia din Pest'a.

2. O oferta de 91 bucâti cârti, din partea dlui Teodoru Codrescu din Iassi.

3. Idem dóue cârti: *„Dactylologie et langage primitif par Borrois“* si *„Glossarium Sanscritum a Francisco Bopp“* donate societâtiei de D. I. Caragiani.

4. Ofert'a d-loru P. S. Aurelianu si Gr. Stefanescu de colectiunea „Revistei scientifice“.

Societatea primesce cu multiamire.

D. Odobescu, cerendu cuventulu, propune, cá societatea sa decida o di de septamâna pentru tienere de siedintie deschise publicului, in vedere ca localulu este acum destulu de bine acomodatu spre a primí publiculu ce ce se interesédia de lucrârile societâtiei.

D. Laurianu, crede ca tienerea siedintieloru publice trebue sa fia reservata si preparata pentru lucrâri interesante ingrijindu-se cá nu cum-va publiculu sa simta uritulu, ascultandu discussiuni de lucrâri curente, cari nu l'aru putea interesá; ca, prin urmare, e de prisosu a li se dá o periodicitate determinata.

D. Odobescu, crede ca intr'o sessiune care nu tiene mai multu de 4 —5 septamâni nu stà prin putintia cá societatea academica sa nu póta oferí obiecte de discussiune, care sa nu presinte interesu publicului, fia cá materia scientifica si literaria, fia cá administrare a averei unei societâti ce are de scopu a respandí lumin'a in sinulu natiunei române. Anii precedinti ne-au datu toti dearendulu proba despre asemenea discussiuni. Prin urmare crede ca se va aflá unu publicu câtu de restrinsu care sa se interesedie la ele.

D. Baritiu, vede ca D. Laurianu recunósce insusi folosulu siedintieloru publice; crede ca materiele programei de estu tempu suntu destulu de numeróse spre a presintá macaru odata pe septamâna subiecte de unu interesu mai generale. Apoi inca potu sa se ivésca si tractate speciali in cursulu sessiunei din partea membriloru. Din tóte acestea, presidiulu va putea compune o programa bine combinata pentru siedinti'a deschisa publicului in cursulu septamânei.

D. Cretiulescu, recunósce oportunitatea propunerei dlui Odobescu; se teme insa cá periodicitatea determinata a siedintieloru publice sa nu corespunda totu-déun'a cu interesulu materieloru de pertractatu.

D. Ioanu Ghic'a, referându-se la usulu tuturoru societâtiloru academice din strainatate, crede ca este mai inlesnitoriu pentru publicu, si chiaru pentru societate, de a determiná o anume di pe septamâna pentru desbaterea materieloru, care sub unu punctu de vedere óre-care aru atrage publiculu la siedintiele nóstre. Fâra de a pretinde ca interesulu acestoru siedintie publice va fi totu déun'a fórte viu, nu este mai putienu o datoria a nóstra cá sa initiâmu câtu mai multu pe publicu la modulu nostru de lucrare.

Resumandu-se discussiunea, dnulu presiedinte pune la votu propunerea dlui Odobescu de a se tiené in sessiunea actuala câte o siedintia publica pe fia-care septamâna si se adoptà.

Apoi propunendu-se ca asemenea siedintie sa se tiena joi'a, dela 2 óre p. m. inainte, se adoptà iérasi cu majoritate, specificându-se cá acestea sa incépa dela 25 ale curentei inainte.

Membrii trecu la lucrârile comissiuniloru speciali, cu care se ocupa pâna la 5 óre p. m.

Presiedinte: *Ioanu Ghic'a,*

Secretariu ad-hoc: *G. Sionu.*

Siedinti'a din 18 Augustu 1877.

Membri presenti: *N. Cretiulescu, G. Sionu, A. Odobescu, N. Ionescu. I. Ghic'a, V. A. Urechia, A. Treb. Laurianu, Gr. Stefanescu, G. Baritiu, P. S. Aurelianu si D. Sturz'a.*

Presiedinte *I. Ghic'a.*

Se asculta procesulu-verbale alu siedintiei precedenti si se adopta.

Se comunica:

1. Adres'a dlui I. Sbier'a, insotita de unu certificatu medicale, prin care aréta ca din caus'a bólei de care sufere, nu póte vení la siedintiele sessiunei in anulu acest'a. — Se iá actu.

2. O cerere a dlui G. Popescu de a i se dá unu ajutoriu pentru tiparirea unui *Cursu elementariu de istori'a literaturei române,* cu care se ocupa de unu timpu indelungatu alaturându cá specimenu din operatulu seu câte-va bucâti publicate in diarulu *„Famili'a.“* — Se recomenda sectiunei istorice.

3. Unu opusculu intitulatu: *„Dn'a Stanc'a soci'a lui Michaiu Vitézulu“*, oferitu bibliotecei societâtiei de autoriulu seu, d. Gr. Tocilescu. — Se primesce cu multiamire.

4. O adresa a dlui Dr. Sutzo, prin care supune societâtiei mai multe opere compuse de d-sea, asupr'a unoru cestiuni din dominiulu medicinei, cu cerere de a se cercetá de o comisiune speciale si a-i acordá recompens'a cuvenita laboriloru sele, de voru meritá. — Se recomenda comisiunei premieloru *„Nasturelu.“*

5. Idem din partea dlui B. Nanianu, profesore de sciintiele naturali in Lyceulu din Craiov'a, carele supune pentru concursulu premiului *„Nasturelu“* mai multe opere didactice publicate de d-sea in cursulu aniloru 1874 — 1875, 1876 si 1877. — Se recomenda comisiunei respective.

D. V. A. Urechia, cá membru in comisiunea speciala numita pentru cercetarea opereloru ce se presinta premiului *„Nasturelu“*, dice ca observându regulamentulu adoptatu de societate in anulu trecutu pentru acést'a, vede ca alineatulu ultimu alu art. 10 prescrie o formalitate precisa pentru propunerea cârtiloru la acestu concursu; deci fiindu-ca astadi este a trei'a siedintia a societâtiei, in care o carte trebuia sa fia propusa, intréba, déca comisiunea este in dreptu a cercetá si a propune la premiare, opere cari, in intervalulu lucrârei sele, s'aru aflá meritórie, — séu déca este strinsu legatu a se pronunciá numai asupr'a celoru ce au venitu la concursu prin formalitatea citatului articlu.

D. Ionescu, se aréta uimitu de asemene prescriptiuni cari i se paru contrarie vointieloru testatorelui; este de parere ca fia-care membru, atâtu din comisiune câtu si din societate, pâna in momentulu ultimu este in dreptu a introduce la concursu ori-ce opere va aflá demne de a capetá premiulu. Nu intielege, prin urmare, tiermurirea ce se pune prin acestu regulamentu.

D. Laurianu, dându lectura testului regulamentului, dice ca nici comisiunea, nici societatea, nu póte urmá astfeliu fâra a comite o curata calcare a regulamentului. Déca astadi vomu recunósce ca acestu regulamentu este necomplectu séu viciosu, mai bine sa se propuna a se revisuí séu modificá, decâtu sa se calce.

Unii din membri propunu a se recomendá unele din operele cunoscute publicitâtiei pâna acum'a, precum:

1. „*Tiér'a nóstra*", si „*Bucovin'a*" de P. S. Aurelianu, introduse de d. Dim. Sturdz'a.

2. „*Istori'a Archeologiei*" de Al. Odobescu, introduse de domnii Dim. Sturdz'a si V. Al. Urechia, cari au si depusu esemplariele regulamentarie

3. „*Alienatulu in faci'a societâtiei*" de D. Sutzu, si

4. *Revist'a Stiintifica*" sub redactiunea dloru P. S. Aurelianu si Gr. Stefanescu, introduse de D. Al. Odobescu.

5. Operele didactice mai susu citate ale dlui profesore Nanianu, introduse de d. A. Treb. Laurianu, carele a si depusu esemplariele regulamentarie.

Observându se inse ca unele din aceste opere nu s'au presentatu conformu cu prescriptiunile stricte ale regulamentului, dupa mai multe discusiuni viue, la care au luatu parte mai toti membri societâtiei, unii sustienendu regulamentulu, altii cerendu modificarea lui, iér' altii emitiendu idei'a de a propune chiaru astadi comisiunei cârtile ce trebuiá sa intre la concursu, se adoptéza cu maioritate, urmatórea propunere presentata de d. N. Cretiulescu:

„Propunu cá comisiunea sa intre imediatu in esaminarea opuriloru cari se afla in conditiunile cerute de regulamentu, si, la casu de a aflá vreunu opu care obtienendu maioritatea comisiunei despre meritulu seu, fâra inse sa-lu póta propune societâtiei sub cuventulu ca nu se afla presentate dupa formele regulamentari, comisiunea se refere acésta impregiurare societâtiei, care va avea sa-si dea atuncea opiniunea sea."

Siedinti'a se radica la 5 óre p. m.

Presiedinte: *I. Ghica.*

Secretariu ad-hoc: *G Sionu.*

Varietâti.

⁂ **Calendariulu pentru anulu 1878** edatu de *tipografi'a archidiecesana* a esitu de sub tipariu si se afla de vendiare in tipografi'a archidiecesana, séu si la alte librarii din patria, cu pretiulu de 25 cr. 'Lu recomendâmu poporului nostru, pentru care anume este intocmitu.

⁂ *Iubileu.* In Brasiovu s'a serbatu la 3 Octobre n. iubileulu de 25 ani alu Nestorului dela Gimnasiulu nostru din Brasiovu, prof. Davidu *Almasianu.* Unu conductu frumosu de tortie si unu banchetu stralucitu cu toaste pline de spiritu, audimu ca au fostu momentele distinctive a le dilei iubilarie. Urâmu dile indelungate si fericite si noi din partene iubilarului, care si-a sacrificatu viati'a pe altariulu natiunei refusandu, intr'unu modu nedisputabilu esemplaru si raru in dilele nóstre, in cari materialismulu joca unu rolu principalu, favorurile particulare personali, pentru ide'a cea marétia si sublima a culturei poporului seu. Ne pare reu ca unu momentu asia insemnatu si raru in viati'a nóstra nationala nu 'lu putemu descrie mai in detaiu, din causa ca ne lipsescu datele. Ne pare reu pentru ca iubilariulu merita a fi cunoscutu de tóta romanimea si nu numai in restrinsulu cercu alu românilоru din Brasiovu. Bateru atât'a, déca n'am fostu norociti a sci de mai nainte despre acésta festivitate, ca noi si póte cu noi impreuna si altii, sa fimu adusu miculu nostru tributu unei festivitâti, care dupu dreptu este a tuturoru românilоru.

(†) *Necrologu.* Parintele Mihailu de *Papu* din Bucerdea-vinósa dupa unu morbu de ficatu — de 2 dile (de acestu morbu a suferitu de timpu indelungatu, inse s'a totu curatu) in etate de 55 de ani iéra cá preotu de 33 ani, a raposatu miercuri in 7/19 si s'a inmormentatu vineri in 9/21 Septembre 1877; o ceremonia frumósa celebrata de siapte preoti in frunte cu Prea On. Domnu protop. tractuale Alecsandru *Tordosiaun,* care tienù si o cuventare funebrala potrivita. Pe reposatulu 'lu jelesce: fiiulu seu Amosu, fic'a sea Iudit'a, fratele seu Ladislau Papu si alti consingeni.

Fiei tierin'a usióra!

⁂ Universitatea natiunala sasésca 'si va continuá siedintiele in 16 l. c.

⁂ *Postalu.* Directiunea posteloru din Sibiiu publica, ca dela 1 Octobre a. c. (st. n.) cu privire la tempulu de iérna a schimbatu cursulu posteloru dupa urmatoriulu conspectu:

1. Intre Sibiiu si Alb'a-Iuli'a:

mersu:

Pléca dela Sibiiu inainte de média di la 11 óre.
Sosesce la Sacelu dupa média-di la 1 óra — min.
Pléca dela Sacelu dupa média di la 1 óra 15 min.
Sosesce la Mercurea d. m. la 3 óre 10 m.
Pléca dela Mercurea d. m. la 3 óre 25 minute.
Sosesce la Sebesiu d. m. la 5 óre 45 m.
Pléca dela Sebesiu d. m. la 6 óre.
Sosesce la Alb'a-Iuli'a sér'a la 7 óre 30 minute.

venitu:

Pléca dela Alb'a-Iuli'a diminéti'a la 6 óre.
Sosesce la Sebesiu diminéti'a la 7 óre 30 minute.
Pléca dela Sebesiu dim. la 7 óre 45 m.
Sosesce la Mercurea diminéti'a la 10 óre 5 min.
Pléca dela Mercurea dimin. la 10 óre 20 minute.
Sosesce la Sacelu dimin. la 12 óre 25 m.
Pléca dela Sacelu dupa média di la 1 óra.
Sosesce la Sibiiu d. m. la 3 óre.

2. Intre Saliste si Sacelu.

Pléca dela Saliste inainte de média-di la 11 óre.
Sosesce la Sacelu la média-di la 12 óre.
Pléca dela Sacelu dupa média-di la 1 óre 30 min.
Sosesce la Saliste dupa média-di la 2 óre 30 min.

3. Intre Orlatu si Sacelu.

Pléca dela Orlatu inainte médiadí la 11 óre.
Sosesce la Sacelu intr'amédi la 12 óre.
Pléca dela Sacelu dupa médiadi la 1 óra 30 min.
Sosesce la Orlatu dupa médiadi 2 óre 30 min.

4. Intre Alb'a-Iuli'a si Abrudu.

mersu

Pléca dela Alb'a-Iuli'a dimin. la 6 óre.
Sosesce la Zlatn'a dimin. la 10 óre.
Pléca dela Zlatn'a dimin. la 10 óre 30 min.
Sosesce la Abrudu dupa médiadi la 2 óre 30 min.

venitu

Pléca dela Abrudu diminéti'a la 6 óre.
Sosesce la Zlatn'a dimin. la 10 óre.
Pléca dela Zlatn'a dim. la 10 óre 30 min.
Sosesce la Alb'a-Iuli'a dupa médiadi la 2 óre 30 min.

5. Intre Abrudu si Rosi'a.

mersu

Pléca dela Abrudu diminéti'a la 6 óre.
Sosesce la Rosi'a dim. la 7 óre 30 min.

venitu

Pléca dela Rosi'a dupa médiadi la 4 óre 30 min.
Sosesce la Abrudu dupa médiadi la 6 óre.

6. Intre Abrudu—Ofenbai'a.

mersu:

Pléca dela Abrudu dimin. la 6 óre.
Sosesce la Câmpeni dim. la 8 óre.
(De 4 ori pe septamana: marti'a, mercurea, vinerea si sâmbat'a):
Pléca dela Câmpeni dimin. la 10 óre.
Sosesce la Ofenbai'a dupa m. la 1 óra.

venitu:

(De 4 ori pe septamâna: marti'a, mercurea, vinerea si sâmbat'a):
Pléca dela Ofenbai'a dimin. la 6 óre.
Sosesce la Câmpeni dim. la 9 óre.
Pléca dela Câmpeni dupa m. la 4 óre.
Sosesce la Abrudu dupa m. la 6 óre.

⁂ Postalu. Pentru junctiunea trenului de persóne intre Brasiovu—Budapest'a—Vien'a cu diliginti'a intre Ploiesci—Brasiovu incependu dela 1 Octobre a. c (st. n.), cerculatiunea cestei din urma va fi in urmatoriulu modu:

Pléca dela Ploiesci dupa m. la 1 óra.
Pléca dela Campin'a dupa média-di la 4 óre 56 minute:
Pléca dela Sinai'a sér'a la 9 óre 11 m.
Pléca dela Predélu nóptea la 12 óre.
Sosesce la Brasiovu nóptea la 3 óre.
Plecarea dela Brasiovu spre Ploiesci remane cá si pâna aci sér'a la 8 óre.

⁂ *Jefuire. Ni-se scrie din Branu:* Nu se póte descrie intristarea familiei a multu zelosului preotu Ioanu *Mosioiu* din comun'a braneana *Simonu* din causa ca in nóptea de 21 spre 22 Septembre st. v. a. c. intrându lotrii pe o ferestra in cas'a cea de zidu, jefuira totu si despoindu cas'a de tóte mobilele pretióse o lasara góla. Daun'a in bani gat'a si mobile de totu feliulu — dupa cum amu intielesu — trece peste 4000 fl. patru mii floreni v. a. o suma cá acést'a este astadi adencu semtita de unu preotu, care pe tóte calile oneste, din tineretie se silì a-si aduná avere cá sa póta fi de modelu in crescerea si zestrarea copiiloru sei, apoi in spriginirea lipsitiloru si ajutorirea bisericei, scolei, comunei si a binelui comunu in genere. Sengur'a sperantia, care i-a mai remasu este, ca, primari'a comunala si bravulu sergeantu (dela gendarmeri'a? Red.) Mih. Szűcs — de-si morbosu, Péra, fâra de cea mai mica intardiere, facù pasii necesari spre a urmarí si aflá pe faptuitori. Remanemu deci in sperantia ca acestu veneratu preotu, spre bucuri'a totororu, va fi iéra-si mângaiatu. In acésta sperantia ne intaresce energi'a primariei si bravur'a gendarmariei din Branu. X.

⁂ *(Defraudare).* Jurnalele vienese impartasiescu, ca in 3 l. c. s'a spartu incuietórea dela mas'a de scrisu a secretariului aulicu Hoffmann in cancelari'a cabinetului imperialu si s'au furatu 29 bucâti renta austriaca à 1000 fl. In 15 l. c. s'a descoperitu furulu in persón'a servitoriului de curte Samuel Zechmeister. S'a constatatu totu-odata, ca Zechmeister a vendutu obligatiunile unui zarafu prin mijlocirea cancelistului Ludwig Leway.

⁂ *(Masina de computu).* Unu orologieriu in Michigan a inventatu o nóua masina de computu, care cuprinde 2100 bucâti speciale, cu sirófe cu totu preste 3000 bucâti. Masin'a lucra cu deplina esactitate multiplicându si dividându 12 cifre. Ea a deslegatu in 45 secunde urmatórea problema: „Cari suntu interesele intereseloru dela 5630 dollari 75 centimi in cursu de 20 ani cu 7 procente?" Respunsu: 16,158 dollari 47 ct. inclusive capitalulu.

⁂ *(O mama, care se marita dupa fiiulu ei).* Din Bistritz (Bohemi'a) jurnalulu „Nar. Lis." a primitu urmatórea corespondintia: „Proprietariulu de aici P., unu domnu betrânu dar' bogatu, dupa mórtea sotiei sele a luatu in casa o fetitia tinera si seraca, care sa se ingrijésca de trebile economiei. Fetiti'a desvoltà o sirguintia neobicinuita si in putieni ani ajunse fata mare. Proprietariulu erá fórte multiamitu cu conducerea economiei casnice; ceea ce inse 'i casiuná nelinisce, erá fiiulu seu in versta de 25 ani, care promitea a deveni unu risipitoriu. Nu de multu betrânulu se bolnaví asiá, ca erá téma ca va murí. Pe patulu de mórte elu chiamà la sine pe jun'a sea económa si se cununà cu ea. Dóue dile dupa acésta cununie ciudiata betrânulu reposà si denumí pre soti'a sea de mostenitóre universala. . . Uimirea ómeniloru din comuna crescù si mai tare audiendu dupa aceea, ca mostenitórea a avutu relatiuni de amoru cu fiiulu risipitoriu si ca cu scirea lui aru fi devenitu ea soti'a tatalui seu. Acum are sa se serbeze a dóu'a cununie: fiiulu are de gându sa se casatorésca cu muma-sea . . . firesce dupa ce mai intâiu se voru fi inlaturatu unele pedeci impuse miriloru din partea autoritâtiloru bisericesci.

Invitare de prenumeratiune

la

„Telegrafulu Romanu"

cu „Foisiór'a"

pre unu patrariu de anu (Octomvre-Decembre) alu anului 1877. — Pretiulu abonamentului pre $^1/_4$ de anu e:

Pentru Sibiiu 1 fl. 75 cr. v. a.

Pentru Monarchi'a austro-ungurésca 2 fl. v. a.

Pentru Romani'a sî strainatate, 3 fl v. a.

Adresele ne rugâmu a se scrie curatu, a se pune numai post'a ultima, dara nu câte dóue poste ultime, sî in locu de epistole de prenumeratiune recomandâmu on. publ. asignatele postali, **(Posta-Utalvány. — Post-Anweisung.)** cá impreunate cu spese mai putiene si cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Cu nrulu presentu espira abonamentele de **unu patrariu de anu** *si asiá dela* **1 Octobre** *incolo espedâmu numai aceloru p. t. dd. abonanti, cari au tramisu abonamentulu.*

Acei p. t. domni cari 'si innoiescu abonamentulu suntu rugati a lipí adresele dloru pre asignatele (avisurile) postali. Si unii si altii suntu poftiti a se adresá la: **Editur'a „Telegrafului Romanu" in Sabiiu.**

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Colect'a XIX.)

Dela dlu Basiliu de Jurc'a, proprietariu mare in Saraseu, 10 fl.; dn'a Aureli'a B. Jurc'a nascuta baronésa de Popp, 10 fl.

Prin dlu Stefanu Oprisiu preotu in Siur'a-mare, dela:

Preotulu Stefanu Oprisiu, 2 fl.; Fiiulu seu Nicolau, 1 fl.; Ioanu Oprisiu, 50 cr.; Simeonu Topologu, 1 fl.; Nicolau Comanu, 30 cr.; Tom'a Ciupea, 20 cr.; Ioanu Oprisiu, 30 cr.; Pavelu Munteanu, 20 cr.; Ilie Stancu, 20 cr.; Pavelu Pescariu, 20 cr.; Dimitriu Ciupea, 24 cr.; Dimitriu Pescariu, 20 cr.; Ioanu Oprisiu, 20 cr.; Ioanu Dusie, 20 cr.; Georgiu Algea, 19 cr.; Vasiliu Restantie, 20 cr.; Ioanu Dusie, 20 cr.; Savu Restantie, 20 cr.; Vasiliu Cornea, 20 cr.; Ioanu Restantie, 25 cr.; Ioanu Oprisiu, 24 cr.; Ioanu Muntenasiu, 25 cr.; Ilie Morariu, 40 cr.; Dimitriu Marinu, 20 cr.; Vasiliu Ciupea, 20 cr.; Dimitriu Baila, 20 cr.; Nicolau Oprisiu, 13 cr.; Teodoru Dusie, Dimitriu Oprisiu, 20 cr.; Ilie Brunciu, 5 cr.; Nicolau Restantie, 5 cr.; Iacobu Turcu, 15 cr.; Stefanu Oprisiu, 20 cr.; Ioanu Turculetiu, 20 cr.; Ioanu Turcu, 20 cr.; Savu Oprisiu, 20 cr.; Ioanu Ternoveanu, 10 cr.; Ioanu Pescariu, 40 cr.; Dimitriu Baila, 70 cr.

De totu: 32 fl. 25 cr. v. a.

Transportulu sumei din colect'a XVIII publicata in nr. 76 alu „Telegr. Rom.“ cu: 2797 lei 55 bani si 2088 fl. 5 cr. v. a.

Sum'a totala: 2797 lei 55 bani si 2120 fl. 30 cr.

(Va urmá.)

Avisu. Facu cunoscutu totu-odata onoratului publicu: ca in urmarea „*Apelului*“ meu publicatu in Nr. 73 alu „Tel. Rom.“ onorabil'a redactiune a fóiei „*Scól'a Romana*“ din Sibiiu respective dlu Basiliu Petri, mi-a pusu la dispositiune (100) un'a suta esemplare din opusculului seu „*Instructiune pentru invetiatori la tractarea cârtiloru scolastice*“ spre acelu scopu, cá aceste sa le vindu cu pretiulu de câte 40 cruceri a unui esemplariu in favórea ranitiloru ostasi români.

Esprimendu cordial'a mea multiamita generosului confrate alu nostru, stimabilului domnu *Petri* pentru acést'a contribuire filantropica, avisediu pe pl. tit. nostri carturari din locu si din provincia ca amintitele cârti scolastice se afla la mine spre vendiare, cu pretiulu indicatu si numele cumperatoriloru le voiu face cunoscute la timpulu seu.

Sibiiu, 9 Octobre nou, 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 28 Septembre (10 Oct.) 1877.

Metalicele 5%	63	65
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	66	40
Imprumut. de statu din 1860	109	90
Actiuni de banca	838	—
Actiuni de creditu	206	—
London	119	—
Oblig. de desdaunare Unguresci	76	50
„ „ „ Temisiorene	75	50
„ „ „ Ardelenesci	74	52
„ „ „ Croato-slavone	84	—
Argintu	105	40
Galbinu	5	70
Napoleonu d'auru (poli)	9	$54\frac{1}{2}$
Valut'a nóua imperiale germâna	58	75

Nr. 106 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a confessionale gr. or. din opidulu Ili'a-muresiana in protopresbiteratulu Iliei-muresiane, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 20 Octobre a. c.

Emolumentele suntu:

1. Salariu anualu cu 250 fl. v. a.
2. Cuartiru liberu in edificiulu scólei impreunatu cu o gradina de legume.
3. 2 orgii de lemne de incalditu.

Concurentii voru avé a-si asterne suplicele loru bine instruite conformu prescriseloru statutului organicu la adres'a subscrisului pâna la terminulu susu insemnatu.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Gurasadului 27 Septembre 1877.

Alecsiu Olariu m. p.
1—3 adm. prot.

Nr. 224 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de clas'a III-a Valea-Verde protopresbiteratulu Zlatnei superióre, se escrie concursu, in urm'a ordinatiunei prea venerabilului consistoriu archidiecesanu din 15 Iuniu a. c. Nr. 1512 B. cu terminu pâna la 30 Octobre a. c. st. v. prelânga urmatórele emolumente:

Dela 50 gazde dela fia-care câte dóue litre de grâu, à 14 cupe vechi, in pretiu de 15 fl. v. a. osfestaniile dela 84 case à 1 fl. v. a. 84 fl. v. a.

Venitulu dela bobotéza, si molitvele posturiloru 38 fl. v. a. cari tóte computate la olalta dau o suma de 400 fl. v. a.

Pre lânga acestea mai vinu tacsele stolare dela 84 de familii.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia voru avé a-si asterne rugârile instruite in sensulu statutului organicu la subscrisulu oficiu protopresbiteralu in Câmpeni (Tapánfalva).

Câmpeni, 23 Septembre 1877.

In contielegere cu comitetulu par. concerninte

Oficiulu ppresb. gr. or. alu tractului Zlathnei sup.
1—3

La nr. prot. 205. 1—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci in comun'a bis. Cati'a, protopopiatulu Cohalmului, se escrie concursu pâna in 15 Octobre a. c. st. v.

Emolumentele:

a) 140 fl. din fondulu invetiatorescu solvindi in 2 rate regulatu;
b) cuartiru si lemne.

Dela concurenti pre lânga esamenulu de cualificatiune si cele-lalte conditiuni prescrise de „Stat. org.“ se recere, cá sa fia absolvatu gimnasiulu inferioru.

In contielegere cu inspectorulu districtualu de scóle.

Cati'a, in 18 Septembre 1877.

Pentru comitetulu parochialu

Ioanu Mircea, presiedinte. *Georgiu Comsi'a,* notariu.

Nr. 229/1877.

Concursu.

Dupa sunetulu parintescului ordinu alu Prea Veneratului Consistoriu archidiecesanu de sub Nr. 1658. B. pentru ocuparea vacantei parochii de a III-a clasa in Siulumbergu, protopresbiteratulu Nocrichiu—Cincu-mare, se escrie prin acést'a concursu de nou, in terminu, pâna la 25 Octobre a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumintele suntu:

1. Portiunea canonica de 10 jugere pamentu aratoriu si fenatiu.
2. Dela 140 familii români si neorustici câte o ferdela cucuruzu in grauntie.
3. Dela atâtea familii venitele stolari staverite de sinodulu protopresbiteralu, — care impreuna dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avea a-si asterne petitiunile instruate conformu statutului organicu, si dispositiuniloru sinodali din anulu 1873 la subscrisulu pâna la terminnlu indicatu.

Nocrichiu, 24 Septembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale oficiulu protopopescu gr. or. Nocrichiu—C.-mare.

Grigoriu Maieru m. p.
1—3 adm. ppescu

Nr. 98 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii Ord'a de josu cu fili'a Muresiu-Portu in protopresbiteratulu gr. or. alu Albei-Iuliei cu terminu pâna in 14-lea Octobre a. c. st. v.

Emolumintele suntu:

1. Casa parochiale cu gradina de legumi — fâra alte edificii economice.
2. Dela fiesce care capu de familia un'a ferdela cucuruzu in bómbe, si un'a diua de lucru.
3. Stolele indatinate, si regulate prin sinodulu parochialu estraordinariu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia vacanta sa-si inainteze cererile instruate conformu stat. org. pâna la terminulu susu indigetatu cându va fi si alegerea.

Alb'a-Iuli'a 15-lea Septembre 1877.

In contielegere cu comitelulu parochiale.

Alecsandru Tordasianu m. p.
2—3 ppresb. gr. or. de Alb'a-Iuli'a.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de alu 2-lea invetiatoriu la scól'a gr. ort. din comun'a Vinerea, protopresb. Orastiei, sa escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna in 1 Octobre a. c. st. vechiu. Emolumentele suntu: 155 fl. v. a. $4\frac{1}{4}$ orgii de lemne din cari este de a se incadí si scól'a, si cuartiru naturalu.

Petitiunile instruite in intielesulu statutului organicu suntu de a se trimite la presiedintele comitetului parochialu Ioanu Simedru in Vinerea. —

Vinerea in 15 Septembre 1877.

2—3 *Comitetulu parochialu.*

Nr. 73 — 1877

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de clas'a III. Visc'a, protopresbiteratulu Iliei-muresiene, se escrie concursu in urm'a ordinatiunei preavenerabilului consistoriu archidiecesanu dto. 1-a Iuliu, 1877. Nr. 1565 B. cu terminulu pana la 8 Octobre, prelânga urmatórele emoluminte:

1. Cas'a parochiale cu gradin'a de legumi.
2. Pamentulu aratoriu si fenatiu de 4 jugere 1520 °□.
3. Dela 122 familii câte o ferdela: (a 16 cupe) cucuruzu in bómbe.
4. Dela 100 case câte o di lucru cu palm'a dela 60 case cu boii.
5. Stol'a usuata si imbunatatíta dela 160 familii; cari emolumente computate tóte in bani dau suma de 483 fl. si 90 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avé a-si asterne rogarile instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Gurasad'a, 13 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alecsiu Olariu m. p.
3—3 adm. prot.

Concursu.

Devenindu vacanta a 2-a statiune invetiatorésca in comun'a Sesciori protopresbiteratulu S. Sebesiului, se deschide deci concursu pâna la 2 Octomvrie a. c.

Cu acésta statiune e inpreunata o léfa anuala de 200 fl. v. a. si cuartiru in edificiulu scólei.

Doritorii de a ocupá acestu postu suntu datori a-si asterne suplicele loru instruate cu atestatu ca au absolvatu gimnasiulu inferioru si ca suntu pedagogi ori clerici absoluti, si posedu atestatu de cualificatiune, si ca sciu tipiculu si cântarile bisericesci, — pâna la terminulu prefiptu, parintelui protopresbiteru gr. res. in S. Sebesiu.

Sesciori in 14 Sept. 1877.

In contielegere cu parint. protopresbiteru.

3—3 *Comitetulu parochialu*

Nr. 115 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei grecoorient. Fauresci, in protopresbiteratulu Cetatiei de pétra, cu concessiunea preavenerabilului consistoriu archidiecesanu din 1-a Iulie a. c. 1562 B. se escrie concursu cu terminu pâna la 9 Octobre a. c.

Emolumentele suntu:

1. Dela 100 familii câte un'a ferdela cucuruzu sfârmatu si un'a di de lucru.
2. Portiunea canonica: (eclesi'a vechia:) 2 jugere 800°□.
3. Folosirea cimiteriului si a mosiei dela Gipsea numita, 9 jugere aratoriu si fenatiu.
4. Stol'a statorita de sinodulu protopopescu in 1872.

Tóte acestea computate in bani, dau unu venitu anualu de 402 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. la subscrisulu oficiu prot. pâna la terminulu mai susu indicatu.

Carpenisiu, 13 Septembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu

Ioanu Siovrea m. p.
3—3 adm. prot.

Nr. 1964. — 1877.

Publicatiune.

In 28 Octobre a. c. st. n. la 10 óre a. m. se va dá cu licitatiune in arenda dreptulu de cârcimaritu alu comunei Sadu pe terminu de 6 ani, incependu dela 1 Ianuariu 1878 pâna la 31 Decembre 1883 inclusive.

Licitatiunea se va tiené in cancelari'a numitei comune, ér' conditiunile de licitatiune se potu vedea pâna atunci séu la acésta pretura, séu in cancelari'a comunala.

Rasinari in 26 Septembre 1877

3—3 **Dela pretur'a cercuala.**

Esarendare.

Ospetari'a dimpreuna cu *ghetiariulu* din gradin'a asiá numita „*Gerlitzi*“ in Sibiiu, strad'a „*Sievis,*“ se esarendéza pe 3 séu mai multi ani incependu dela 1. Decembre 1877. st. n. pe calea ofertului.

Competitorii potu trimite ofertele sele in scrisu la oficiulu de casa subsemnatu pâna la 15. Nevembre a. c., cându apoi — in 16 Novembre — se va tienea licitatiunea. —

Conditiunile se potu vedea mai de aprópe in cancelari'a oficiului de cassa subscrisu — in strad'a Macelariloru Nr. 32 aici.

Sibiiu, 12/24. Sept. 1877.

Oficiulu de cassa alu epitropiei archidiecesane.
3—3

Anunciu.

Casele si dreptulu dobenditu dela I. M. cu proprietatea unei ape minerale de a se edificá o baia de cura la comun'a Feredeu Gioagiu comit. Huniadórei se voru vinde din mâna libera de câtra proprietariulu Vasiliu Basaraba parochu in Romosu, protopresbit. Orestiei.

Doritorii de a cumperá acelu dreptu de a edificá unu stabilimentu de bâi de cura, sa se adreseze câtra susu numitulu parochu, care va dá deslusire de pretiu si va documentá ca acea apa minerala are 12 ingredientie cu 31 c. caldura. 3—3

Anunciu.

Toti acei domni teologi, cari dorescu a avea unu viptu bunu si eftinu, binevoiasca a veni la subscrisulu in Iosefstadt, Mühlgasse Nr. 27.

2—3 **Michailu König.**

Anunciu.

„—“ **D-lu Nicolau Marianu,** notariu la tribunalulu regiu din Aradu, in 18 Sept. st. n. a. c. a obtienutu diplom'a de advocatu in legile comune si cambiali. Gratulâmu junelui advocatu si i dorimu succesu bunu in carier'a sea. 1—3

Suplinire. In numerulu 75 nu s'a indicatu ca notitiele cele dóue de sub rubric'a ‚resbelulu“ suntu reproduse dupa „Romani'a Libera“ si „Românii jud. in Belgi'a“ dupa „Telegraphulu.“

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 78. ANULU XXV.

Sibiiu 2|14 Octobre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu in 1/13 Octobre.

Asaltulu asupr'a fortificatiuniloru dela *Plevn'a* are sa urmeze in dilele aceste. Lucrârile de asediare suntu mai gat'a, tóte dispositiunile suntu facute si corespondentii jurnaleloru au primitu aviso a se departá deocamdata depe câmpulu de batalie in giurulu Plevnei. In 9 Octobre voiindu turcii a inlocui trupele de observatiune din siantiurile dela Plevn'a cu alte trupe nóue, românii i-au opritu la acést'a lucrare prin unu focu potrivitu. Turcii inse, intarindu-se au atacatu transiele româniloru, au fostu respinsi de români cu deseversire. De alta parte incungiurarea Plevnei, pare a fi si astadi inca defectuósa, cu tóte ca rusii se laudau mai de unadi, ca aru fi intreruptu comunicatiunea intre Plevn'a si Sofi'a, si ca renumitulu Skobeleff comandeaza trupele in dosulu lui Osman-pasi'a. Siefket-pasi'a telegraféza din Orchani'a la Constantinopole. ca drumulu dela Sofi'a la Plevn'a este slobodu; elu insu-si a fostu in Plevn'a si s'a consultatu cu Osman-pasi'a si s'a reintorsu fâra pedeca. In diu'a urmatóre (9 Octobre) totu acestu generalu reportéza, ca avant gard'a de cavalerie a divisiunei dela Orchani'a s'a inpreunatu la Telisu (patru miluri de Plevn'a) cu unu detasmentu alui Osman-pasi'a. Nu intielegemu cum aru putea Siefket-pasi'a telegrafá astu-feliu déca trupele generaliloru Skobeleff si Kriloff s'aru aflá la paz'a drumului dela Plevn'a spre Sofi'a. Séu iéra au trecutu trupele turcesci, cá mai de unadi, printre cavaleri'a rusésca fâra a fi observate? — „Neue fr. Presse“ comunica stirea, ca generalulu *Gurko* aru fi pornitu cu 11 regimente de cavalerie si 8 baterii la *Sofi'a* via Tirnov'a-Selvi.

La *Lom* au avutu locu numai unele lupte intre avant-garde. Macelariulu Suleiman-pasi'a nu si-a inceputu inca activitatea; pâna acum a tienutu reviste asupr'a armatei. Dupa parerea tuturoru jurnaleloru impartiale positiunea Marelui principe clironomu este asiá de tare incâtu Suleiman-pasi'a, atacândulu, va trebuí sa jertfésca jumetate din armata si in sfersitu totu sa nu ispravésca ce-va, cu unu cuventu va edá a dóu'a editie dela bataliile din strimtórea Sipc'a.

Dilele aceste au desvelitu si adeverulu despre batali'a de lânga *Kars* in Asi'a. Muktar-pasi'a, renumitu in istori'a resbelului prin — telegramele sele mincinóse, a telegrafatu, ca a batutu pe rusi cu deseversíre si le-a causatu perderi de 10,000 de ómeni. In diu'a urmatóre (8 Octobre) „invingatoriulu“ Muktar-pasi'a 'si parasesce positiunile sele dela Kiziltepe-Subatan, si 'lu vedemu persecutatu de „batutii“ rusi pâna la Ielenoi. Frumósa victorie a lui Muktar-pasi'a! Inse nu e destulu cu aceste. Nefiindu la Ilenoi terenulu pentru o positiune potrivita, rusii au ocupatu in 9 Octobre alte positiuni indareptulu lui Ilenoi.

Acést'a miscare a trupeloru rusesci ei da ansa renumitului Muktar a telegrafá la Constantinopole: Marti (9 Octobre) a tienutu batali'a tóta diu'a. Rusii ne-au atacatu cu puteri mari si 80 tunuri; ei inse au fostu respinsi cu o perdere de 1,200 ómeni.“

„Monitoriulu“ din Bucuresci publica despre evenemintele de pe câmpulu luptei din 18—23 Septembre c. v. urmatórele sciri:

Dumineca, 18 Septembre curentu, a sositu la Marele cuartieru generalu Domnescu E. S. D. generalu de geniu de Totleben, care s'a presentatu I. S. Domnitoriului. Mari'a Sea a luatu dejunulu cu domnulu generalu de Totleben, si a pornitu apoi impreuna de a visitatu positiunile si intaririle ridicate de trupele armatei de occidentu la arip'a stânga, impregiurulu Plevnei.

Domnitoriulu insotitu de ilustrulu generalu, a mersu de s'a intâlnitu cu A. S. I. Marele Duce Nicolae, care sosise dela Gornji-Studen, si au inspectatu impreuna cu deameruntulu lucrârile saversite, hotarindu pe cele ce mai trebuiescu efectuate spre a restrânge din ce in ce mai multu cerculu care incongiura fortele positiuni ale inamicului si a pregatí astfeliu mai repede si mai siguru caderea Plevnei. M. S. Domnitoriulu s'a intorsu spre séra la Marele Seu cuartieru-generalu.

A dóu'a di, Luni 19 Septembre, M. S. Domnitoriulu s'a intâlnitu iérasi cu Marele Duce si cu E. S. generalulu Totleben inaintea positiuniloru, si de ací au pornitu cu totii in inspectiunea intaririloru din centrulu armatei de vestu. Ambii comandanti precum si E. S. generalulu Totleben au remasu satisfacuti de situatiunea trupeloru si de modulu cu care se conducu lucrârile. Acésta inspectiune a duratu pâna sér'a, cându M. S. Domnitoriulu s'a intorsu la Marele Seu cuartieru generalu, iér' A. S. I. Marele Duce a remasu in bivuaculu in care se asiediase.

Marti, 20 Septembre, I. S. Domnitoriulu a pornitu, la órele 8 de diminétia, din cuartierulu generalu, s'a intâlnitu cu A. S. I. Marele Duce Nicolae, si, insotiti de E. S. generalulu Totleben, au inceputu inspectiunea pe arip'a drépta, in positiunile ocupate de armat'a româna.

Atâtu M S. Domnitoriulu si A. S. I. Marele Duce Nicolae, câtu si ilustrulu aperatoriu alu Sevastopolului, au remasu pe deplinu multiamiti de lucrârile de intarire cari se esecuta de trupele nóstre, de regularitatea si ordinea perfecta cu care 'si indeplinescu serviciulu in transieuri in faci'a focului redutei si siantiuriloru inamice, de neobosit'a si indrasnéti'a veghiere cu care se mantienu, diu'a si nóptea, la o asiá scurta distantia, de ori ce intreprindere a inamicului, gat'a a respinge, in ori ce momentu atacurile sele.

De ací I. S. Domnitoriulu cu A. S. Imperiala si E. S. generalulu Totleben, impreuna cu suitele au mersu de au luatu dejunulu la cuartierulu generalu alu armatei române. Ací Prea Inaltiatulu nostru domnu a remisu A. S. I. Marelui Duce marea cruce a ordinului „*Stéu'a Romaniei*“, si Marele Duce a binevoitu a rugá pe Mari'a Sea a consimtí cá A. S. imperiala se pórte insemnele de cavaleru alu ordinului nostru, spre a avé in totu-déun'a pe pieptu acésta cruce, cá unu semnu de afectiune personala ce are pentru M. S. Domnitoriulu si de stima pentru armat'a româna. Cu acésta ocasiune M. S. Domnitoriulu a binevoitu a decorá mai multi din adjutantii Marelui Duce, si a inmâná dlui inspectoru generalu alu serviciului sanitaru alu armatei, Dr. Davila, insemnele ordinului imperialu Stanislas clas'a II cu placa si spada, care i-a fostu conferitu de Majestatea Sea imperatorulu Russiei. M. S. Domnitoriulu a binevoitu a adaogá dlui inspectoru generalu Davila ca a fostu recomendatu Majestâtiei Sele pentru acésta distinctiune, nu numai spre a-i resplatí meritele personale, dar' totu-deodata spre a se recompensá zelulu, devotamentulu si abnegatiunea cu care este dirigiatu intregulu serviciu sanitaru alu armatei nóstre, si pe care I. S. Domnitoriulu l'a constatatu nu numai in dilele de lupta, dara si in ambulantiele si spitalele de pe câmpulu de resbelu.

Dupa dejunu, Domnitoriulu cu Marele Duce si generalulu Totleben au continuatu inspectiunea, si spre séra, s'a intorsu la marele cuartieru domnescu, iéra A. S. imperiala a mersu la cuartierulu ce-si alesese.

In sér'a acelei dile, pe la órele 9, turcii deschisera de o data unu focu violentu de infanterie, sustienutu de salve de artilerie, in contr'a paralelei nóstre celei mai apropiate de reduta inamica N. 2. Românii, adastându-se la unu atacu imediatu, ripostara indata printr'unu focu din cele mai viue, si se pregatira a primí pe inamicu cu baionet'a. Dupa aprópe unu cuartu de óra de impuscatura din cele mai violente de ambele pârti, turcii incetara foculu si nu intreprinsera nici unu atacu, fie ca intentiunea loru fusese numai de a vedea, déca românii nu voru fi intimidati printr'unu focu asiá de viu si neasteptatu la o asiá mica distantia si voru parasí paralel'a, fie ca intentiunea loru fusese de a vedea déca paralel'a erá ocupata de trupe si nóptea, séu ca, in fine, in adeveru aveau intentiunea de a atacá si au abandonatu acestu projectu, vediendu vigilenti'a si foculu asia de bine hrânitu alu trupeloru române, care 'i convinse ca intaririle erau ocupate de fortie indestulatóre.

In dilele de Mercuri si Joi, 21 si 22 Septembre, I. S. Domnitorulu, impreuna cu A. S. I. Marele Duce si cu E. S. generalulu Totleben, a continuatu inspectiunea intariiriloru si lucrâriloru de fortificatiune ale armatei.

Vineri, 23 Septembre, A. S. I. Marele Duce Nicolae cu suit'a sea a venitu la marele cuartieru generalu domnescu, la Poradim, unde a luatu dejunulu impreuna cu M. S. Domnitorulu. Dupa dejunu, A. S. Imperiala 'si a luatu concediu dela Inaltiemea Sea si s'a intorsu la Gorni-Studen.

„*L'Orient*“ primesce dela Verbiti'a o corespondintia cu dat'a de 29 Septembre, in care cetimu urmatórele:

> Moralulu trupeloru nóstre e escelinte; soldatii ardu de nerabdare de a incercá unu nou asaltu. Amu petrecutu multe casuri cu acesti viteji, câror'a li se uresce stându in neactiune si cari aru preferí sa faca venatóre de turci. Eri cându me aflamu in paralele, aprópe de redute, 'i vediui ca petreceau aruncându pamentu la turci. Câti-va dorobanti glumeti din regimentu imbracara o baioneta cu o mantá si cu caciula si apoi o radicara deasupr'a parapetului; indata o grindina de glóntie cade asupr'a mantalei si dovedesce lamuritu ca turcii 'si inchipuiescu ca au a face cu unu dorobantiu. Ve lasu sa judecati ce nebune hohote de risu a produsu intre spectatori acésta gluma. Unu altu dorobantiu, care aflase ca in valea care desparte cele dóue redute crescu fórte buni pepeni, avù indrasnél'a eri sa parasésca siantiulu pentrucá sa culéga câte-va din aceste fructe gustóse. Cându se aflá la o distantia de 200 metri dela turci, acesti'a trasera cu puscile asupra-i; dar dorobantiulu se ascunse dupa unu arbore si le dete o tifla, apoi facù unu altu asaltu si se gasì in dosulu altui arbore. Cu tóte acestea turcii nu incetau de a-si face tienta din elu. Cându nu mai fù decâtu la 120 metri, incepù si elu sa traga in turci, dar totu ascunsu dupa câte unu arbore. Se putea dice ca se jucá de a *v'ati ascunsu* cu dnii turci. Chiaru eri, me uitámu printr'o deschidiatura in partea inimicului, cându diarìi deodata unu capu negru acoperitu de unu turbanu. Unu venatoriu se gasea lânga mine si 'i aretai pe turcu; dar in momentulu cându se pregatea sa traga, turculu se ascunse dupa parapetu. Luai atunci o pusca incarcata, pe care o indreptai printr'o deschidiatura spre redut'a turcésca; trei dorobanti, vediendu ceea ce faceamu, luara si ei positiune si pusera arm'a la ochiu. Remaseramu astfeliu mai multu de unu patrariu de óra. Nici unu turcu nu aparea la orizonte. Cu tóte acestea basibozuculu mai susu mentionatu nu intardià de a aretá din nou marele i turbanu; patru lovituri de pusca pornira in acelasi tempu, in aceasi directiune; nu ve potu spune, déca 'lu lovì vreunulu din glóntiele nóstre, nici care, dar ve potu afirmá ca acestu basi-bozucu cunósce acum deliciele paradisului lui Mahomet. V'amu vorbitu despre acestu faptu pentrucá sa ve faceti o ideia aprópe esacta despre ceea ce se petrece dilnicu intre cele dóue redute; acésta venatóre duréza dela 30 Augustu, si sgomotulu pusciloru nu e de locu intreruptu din acea di decâtu prin bubuitulu tunului care, la fia-care cinci minute, vérsa obuse in redut'a turcésca. Nu me voiu ostení de a repetá ca tirulu artileriei nóstre e admirabile. Me abtienu de a ve mentioná ca, ieri si alalta-ieri, glóntiele turcesci flueraru pe la urechele si pe deasupr'a capului corespondintelui d-vóstra; incepu intr'adeveru a me obicinuí cu acestu scomotu, cum e obicinuita tóta lumea cu sunetulu ceasornicului, si déca in aceste lungi nopti audu bubuitulu tunului, facu cá in cas'a mea din strad'a Dómnei, cându audu sunându mediulu noptiei: me intorcu pe alta parte in pseudo-patulu ce ocupu. . .
>
> Eri diminétia, amu visitatu mai multe lagare asiediate in giurulu redutei Griviti'a; inchipuiti-ve surprinderea mea cându, trecendu printre corturi, diariiu pre tenerulu Vintila Rosetti Erá acolo cu dómnii Lambru si Grant, si se pregateau sa faca foculu dinaintea cortului... pentru a'si face dejunulu. Acesti trei teneri escelinti facu aici unu servitiu fórte aspru, si aru puté fi oferiti cá esemplu coconasiloru cari se preumblà, in acestu momentu, pe stradele capitalei si visitéza cafenelele cântânde din Bucuresci.
>
> Dati, români, dati totu-déun'a fratiloru vostri cari, indurându viéti'a cea mai aspra, se batu cu o vitejia de care voi toti sunteti mandri, si radica prestigiulu natiunei române. Dati, români, pentru dorobantiulu care si-a lasatu in patria femei'a si copiii, pentru a venì sa móra cá unu erou naintea spaimentatóreloru intariri ale turciloru. Dati, români, pentru rânitii pe cari-i avemu, si pe cari i vomu mai avea in curendu. Gânditi-ve si la familiele mortiloru si rânitiloru, la cari v'ati gândí de siguru cu durere, déca v'ati puté transportá aici spre a vedea cadavrele soldatiloru români cari au cadiutu inaintea redutei turcesci, si pe cari mânile pióse nu i-au pututu inca scóte de

acolo, pentru a le oferi o inmormentare démna de curagiulu si de virtutile loru; atunci, nu mai e indoiéla, emotiunea care v'aru cuprinde sufletulu, v'aru face sa diceti: sa dâmu, sa dâmu totu ce avemu pentru vitejii nostri soldati si pentru nefericitele loru familii.

Veti fi sciindu ca cartierulu generalu va parasi mâne loculu ce ocupa pentru a se stabili chiaru in Verbiti'a. O departare de aprópe unu kilometru 'lu desparte. Acésta mutare s'a otaritu din causa temperaturei, care s'a facutu fórte rece; déru la Verbiti'a abi'a se voru putea gasi trei case intregi, de óre-ce tóte au fostu derâmate pentru a procurá lemnele necesare la ambrasurele, in cari suntu asiediate tunurile, cum si pentru diferite lucrâri de intarire. Cu tóte astea terâmulu este mai bunu acolo de câtu aci si mai apropiatu de armat'a de operatiune. Unu satu mare care are case bune pentru a serví de adapostu este Griviti'a; déru e ocupatu de trupele rusesci ale lui Krüdner si de bulgari. Unu nizamu, fugitu din Plevn'a, a fostu facutu ieri prisonieru. Se intielege ca i s'au adresatu multieme de intrebâri. Elu afirma ca in Plevn'a se afla 60 de batalióne turcesci, atâtu regulate câtu si neregulate.

Cuartirulu generalu alu principelui se afla totu la Poradim.

Revista politica.

In 7 a lunei curente st. n. a avutu locu in Vien'a sub presidiulu monarchului unu consiliu de ministri. Obiectulu consiliului a fostu pactulu dualisticu, a cârui sianse s'au imputienatu, nereesindu negotiârile cu Germani'a. Este probabilu ca atâtu senatulu imperialu câtu si diet'a Ungariei voru capetá câte unu proiectu de lege, prin care se va statorí unu provisoriu de unu anu, cu scopu de a usiurá transitiunea.

De atunci incóce monarchulu a sositu la Gödöllö si va petrece órecare tempu in Ungari'a. Si contele Andrássy i-a urmatu in Ungari'a si preste putienu se va duce la bunurile sele. Sensatiune mai mare decâtu concediulu lui Andrássy face caletori'a locutiitoriului Galitiei, cont. *Potoczki* la bunurile sele in Russi'a.

In diet'a Ungariei au venitu la rendu in siedinti'a dela 10 Octobre si miscârile din secuimea transilvana.

Ignatiu Helfy a interpelatu pe ministrulu presiedinte despre tienut'a guvernului fatia cu miscarea din cestiune. Ministrulu presiedinte a respunsu indata; insa cu privire la miscare ministrulu a spusu, ca detaiuri nu póte comunicá, deórece lucrulu se afla inca in cercetare.

Din Vien'a se telegraféza ca principele Gorciakoff a multiamitu contelui Andrássy pentru atitudinea sea fatia cu miscarea din secuime, 'si esprima deodata si speranti'a ca si in viitoriu i va succede a reprimá passiunile cele inferbantate ale patriotiloru esaltati. „P. Ll." este infuriatu asupr'a „vulpei betrâne" pentru complimentulu adresatu contelui Andrássy.

Cu miscârile din secuime s'a ocupatu press'a din Austro-Ungari'a si cea straina, despre ce la altu locu reproducemu parerile acelei'a.

Relatiunile intre Germani'a si Turci'a devinu totu mai incordate. Flott'a germana de média-di astépta respunsulu ministrului turcescu de esterne, Sever-pasi'a, la not'a principelui Reuss, ambasadorelui Germaniei, si e probabilu, ca va remanea in apele marei mediterane spre a constringe pre Pórta a pedepsí pre cei culpabili la omorulu din Salonicu.

Serbi'a a plecatu la granitia, dar' relatiunile pacinice intre dens'a si Turci'a inca totu nu suntu intrerupte. Notele inse au inceputu intre Serbi'a si Pórta si aceste suntu totu-déun'a de lipsa la introducerea ostilitâtiloru.

Din Romani'a mai importantu impartasimu in altu nru not'a ministrului Cogalniceanu, indreptata câtra representantii puteriloru, prin care se plânge asupr'a crudelitâtiloru comise de turci. — O alta scire din *Bucuresci* (telegr. a foiei vienese „Fremdenblatt) spune ca positiunea agentului Romaniei, din *Berlinu*,Degré, este sguduita. Caus'a aru fi unele neintielegeri in privinti'a conventiunei comerciale romàno-germane. Urmatoriulu dlui Degré are sa fia *Maiorescu*, care a mai fostu in postulu acest'a.

Miscarea magiariloru.

„Agramer Presse" vorbindu despre miscarea magiariloru se esprima astfeliu:

„Déca diuariele din Pest'a afirma ca autorii miscârei aru fi nisce ómeni usiori de minte, atunci acea numire se póte dá d-loru Andrássy si Tisza fiindu ca densii suntu autorii miscârei din Transilvani'a. Prin secuestrarea armeloru miscarea nu e inca nabusita; din contra ea póte sa aiba urmâri cari sa puna in uimire chiaru si pe cei din Pest'a."

„Die Presse" din Vien'a condamnandu pe autorii miscârei scrie urmatórele:

„Autorii miscârei se vede ca nu cunoscu de locu relatiunile Transilvaniei. Garibaldi a pututu sa faca fapte eroice intr'o tiéra, a cârei poporatiune apartiene acele'si rase si unde cu totii 'lu aclamau cá liberatoru alu loru. Dar' câtu de multu se deosebesbu relatiunile locale ale Transilvaniei de ale Italiei o scimu cu totii. Si cu tóte acestea autorii miscârei, avura nebuna cugetare de a formá la granitiele Transilvaniei o banda de voluntari cá sa-si arunce mânile in foculu din orientu."

„Tablettes d'un spectateur" primesce din Vien'a o crespondintia in care, dupa ce se aréta ca foile ungare cauta a micsiorá insemnatatea complotului descoperitu, se esprima apoi astfeliu:

„Cu tóte acestea, in cercurile nóstre guvernamentale, fâra a radicá acestu complotu la inaltimea unei afaceri de statu, totusi i se dà o seriósa importantia. Si ceea ce probéza acésta parere este ca anchet'a a descoperitu ca sufletulu miscârei magiare este neobositulu agitatoru in serviтiulu Turciei, generalulu Klapka, si ca obiectivulu miscârei nu erá numai o incursiune pe teritoriulu romànu, pentru a creá incurcaturi rusiloru.

„In cercurile nóstre guvernamentale nimenea nu si-a facutu ilusiune asupr'a faptului ca libertatea absoluta ce s'a lasatu magiariloru de a-si manifestá simtiemintele loru, a produsu in tierile de dincóce de Lait'a, fâra esceptiune, cea mai viua si mai penibila impressiune. Opiniunea publica de dincóce de Lait'a tratéza acésta afacere nu numai cá o afacere vatematóre rusiloru, ci cá o adeverata cercare de revolutiune. Se mai crede ca Kossuth s'aru fi aflându si elu in capulu miscârei magiare, cu totu refusulu de forma, de a primí mandatulu de deputatu.

„Opiniunea publica din Cislaitani'a este dar' fórte escitata si cere dela guvernu cá sa faca a se intielege intr'unu modu energicu ca in monarchi'a austro-ungara tóte nationalitâtile trebuie sa se supuna, pentru binele generalu, unei singure idei diriginte. Se mai cere inca a se face unu esemplu si a se pune capetu tuturoru impertinentieloru magiare.

„Se mai vorbesce despre possibilitatea proclamârei in curendu a stârei de asediu in Transilvani'a. Remane numai a scí, déca guvernulu va avea energi'a trebuitóre pentru a luá acésta mesura."

„Le Bien public" primesce din Vien'a o corespondintia, in carea se spune ca cercarea magiariloru a produsu in cercurile guvernamentale o viua nemultiamire. Afacerea din Transilvani'a a fostu organisata pe o scara mai intinsa decâtu s'a pututu parea.

„Acésta afacere adauge „Le Bien public", vine fórte nepotrivitu in urm'a intrevederei dela Salzburg, unde comitele Andrássy promisese ca va staruí in atitudinea de neutralitate.

Terminandu, diuariulu francesu se intréba: „Pâna unde va merge rabdarea popóreloru din Austro-Ungari'a?"

„U. p. A."

Societatea academica romàna.

Siedinti'a din 19 Augustu 1877.

Membrii presenti: *N. Cretiulescu, G. Sionu, N. Ionescu, A. Odobescu, V. A. Urechia, I. Ghic'a, V. Maniu, A. Treb. Laurianu, G. Baritiu, Gr. Stefanescu, D. Sturz'a si I. Caragiani.*

Vice-presiedinte: *G. Baritiu.*

La lectur'a si verificarea procesului-verbale alu siedintiei precedente, fiindu presenti numai 10 membri, si facendu-se observatiuni ca redactiunea sea nu este indestulu de fidela, si nu cuprinde tóte detailiele siedintiei, s'a radicatu cestiunea, déca procesulu-verbale se póte verificá nefiindu in siedintia numerulu regulamentariu alu membriloru. S'a opritu pentru câte-va momente verificarea; dara venindu doi din membrii intardiati, dupa verificarea si aprobarea procesului-verbale, presiedinti'a cere sa se pronuncia societatea in plenulu seu asupr'a procedurei acestei'a: déca adeca procesulu-verbale trebuie sa se verifice numai de membrii presenti la deschiderea siedintiei, séu de majoritatea regulamentara.

D. *I. Ghic'a*, vorbindu in tese generale, dice ca nu numai verificarea proceseloru-verbale, dar' ori si ce alte lucrâri s'aru cuvení sa se esecute de membrii presenti; câci aru fi o paguba si morala si materiala pentru societate de a se paralisá din caus'a absentiei unui'a séu doi membri.

D. *Laurianu*, observa ca statutele prescriu si ceru o majoritate anume determinata pentrucá sa se tiena siedintie si mai alesu cá sa se ia decisiuni. Câtu pentru verificarea proceseloru-verbali marturisesce ca in adeveru asiá a fostu usulu pâna acum'a: ca adeca sa se verifice de câtra membrii presenti la deschiderea siedintiei. Recunósce cu tóte aceste ca procedur'a nu este stabilita prin statutele societâtiei nici prevediuta prin vreunu regulamentu specialu: ea inse se póte justificá cu esemplulu tuturoru corpuriloru legiuitóre, cari in ocasiuni analoge nu ceru decâtu numerulu membriloru presenti.

In urm'a mai multoru discusiuni, societatea se pronuncia a stabilí ca verificarea proceseloru-verbali se póte face de câtra membrii presenti la deschiderea siedintiei, remanendu in dreptu cei absenti a reclamá si a cere rectificâri, cari sa se insereze in procesele-verbali posterióre.

Se comunica o scrisóre a dlui Dr. Vasilie Glodariu din Brasiovu, cu unu vocabulariu lucratu pentru operile lui Caiu I. Cesare, prin care cere protectiunea societâtiei spre a se putea introduce in scólele publice. — Se recomenda sectiunei philologice.

D. Cretiulescu, cerendu cuventulu, arata ca in anulu 1875 admitiendu cá membri onorari pe domnii Max Müller, Tobler, Lepsius si Mac Duff, asteptá sa véda in analele societâtiei respunsurile aceloru domni, dupa cum s'a mai facutu in casuri analoge.

D. Laurianu crede ca in adeveru acést'a a fostu o scapare din vedere din partea delegatiunei si ca bine este sa se indrepteze publicându-se acele respunsuri prin analele anului curentu.

Membrii delegatiunei intempina ca acést'a nu o potu admite nici cá scapare din vedere, nici cá eróre. Dloru n'au crediutu ca simplulu usu alu delegatiuniloru precedinte constituiá o lege séu o procedura indispensabile; ca urmarea acést'a nu e prevediuta nicairi nici in statute nici in regulamente; pe de alta parte nu socotescu ca epistolele cari n'au nici unu interesu scientificu, séu celu putienu administrativu pentru societate, aru meritá sa figureze in anale, chiaru cându aru fi subscrise de nume mai multu séu mai putienu ilustre.

Dupa mai multe discusiuni, se admite cá ori ce corespundintia din partea membriloru onorari séu corespondenti, care va fi cetita in siedintia, nu va fi tiparita in anale decâtu dupa o speciala decisiune a societâtiei.

D. Laurianu observa ca in analele anului precedentu nu s'a trecutu in list'a membriloru onorari numele distinsului profesoru din Oxfort Max Müller, si ca printre membrii donatori cu nedreptu s'a inscrisu numele reps. archimandritu Radianu si V. Mateescu, cari nu se afla in conditiunile art. 9, lit. c. din statute.

D. secretariu esplica ca aceste s'au strecuratu din eróre.

Membrii trecu in lucrârile comisiuniloru speciali, cu cari se ocupa pâna la 5 óre p. m.

Vice-presiedinte: *G. Baritiu.*

Secretariu ad hoc: *Sion.*

Siedinti'a din 20 Augustu 1877.

Membri presenti: *N. Cretiulescu, V. Maniu, G. Sionu, A. Odobescu, N. Ionescu, I. Ghic'a, G. Baritiu, A. Treb, Laurianu, I. Caragiani, V. A. Urechia. D. Sturz'a, Gr. Stefanescu.*

Presiedinte: *I. Ghic'a.*

Se dà lectura procesului-verbale alu siedintiei precedenti si se adoptà.

Se comunica o adresa a dlui A. Odobescu, prin care inaintéza, pentru bibliotec'a societâtiei, trei publicatiuni nóue ale dlui baronu d'Avril, membru onorariu alu societâtiei, si anume:

1. „*De Paris à l'île des Serpents, à travers la Roumanie, la Hongrie et les Bouches du Danube, par Gyrille.*"
2. „*Le théatre en France depuis le moyen àge jusqu'à nos jours.*"
3. „*Saint Cyrille. Mémoire sur la langue, l'alphabet et le rite, attribués aux apotres Slaves du IX siècle.*"

Se primesce cu multiamire.

D. presiedinte comunica din partea delegatiunei:

1. *O relatiune asupr'a scrieriloru principiloru Dimitrie si Antiochu Cantimiru* in urmatórea cuprindere:

„Dlu baronu Stuart, consululu generale alu Russiei, a avutu estrem'a buna-vointia a intervení pre lânga guvernulu seu a ne procurá o lista detaliata de tóte scrierile acestoru doi mari scriitori, transmitiendu-ne totuodata si o notitia fórte insemnatóre a dlui Kunic, membru alu academiei imperiale de sciintie, prin care ni se face cunoscutu ca academi'a sciintieloru nu posede operele principelui Dimitriu Cantimiru, carele, repausatu la 21 Augustu an. 1723, nu a pututu fi directoru alu academiei imperiale de sciintie, acelu institutu fiindu infiintiatu mai in urma, la an. 1724, Ianuariu 28; dara ca fiiulu seu Antiochu a pututu se fi avutu relatiune cu mai multi din membrii acelei academie si mai alesu cu celebrulu humanistu Bayer, la mórtea cârui'a, in an. 1738, o parte dim manuscriptele lui Dimitriu si Antiochu Cantimiru a trecutu la bibliotec'a academica si de acolo s'a incorporatu cu museulu asiaticu in an. 1818.

Nr. 51. „*Demetrii Cantemiri, historia incrementorum atque decrementorum Aulae Othmanicae.*"

Nr. 52. „*Anotationes ad (incrementa Aulae Othmanicae seu) Historiae Othmanicae librum 1 etc. Demetrius Cantemirus Princeps Moldaviae* (266 pagine in folio.)"

Nr. 53. „*Demetrius Cantemirus. Annotationes ad decrementa Aulae Othmanicae.*" Pag. 273—373 in fol.

Nr. 54. „*Demetrii Cantemiri Principis, Moldaviae descriptio.* (184 pagine in fol. *(autographum autoris passim in margine.)*"

NB. „Acestu manuscriptu incepe

cu capitlulu II si se termina cu capitlulu XVIII.

Nr. 55. „*Demetrii Cantemiri principis Moldaviae Historia Moldaviae descripta ex autographo quod eius filius mecum communicavit. Petropoli 1726—1727* (266 pag. in 4).

Nr. 56. „*Vita Constantini Cantemirii cognomento senis Mold. P. P. Autore Demetrio Cantemiro Principe Moldaviae. Ex autographo auctoris*“ (179 pag. in fol. s'au adausu la acést'a 2 pagine manuscripte 180 si 181.)

Nr. 60. „*Collectanea Orientalia.*“ Acést'a provine din colectiunea librariei Bayer.

„Sectiunea III cuprinde: *Principis Demetrii Cantemiri variae schedae et excerpta ex autographo descripta*“ (54 pag. in 4).

NB. Dintre tóte aceste copie numai un'a are pe dens'a note autographe ale principelui Dimitriu Cantemiru.

„D. Kunik observa in notiti'a ce ne-a trimisu ca Nicolae Bantysch—Kamenski, care in anulu 1783 a fostu numitu directore alu archiveloru colegiului afaceriloru esterne, a publicatu intr'acelasi anu, o biografia a principiloru Dimitrie si Constantinu Cantimiru, compusa de Bayer in latinesce. — Intr'unu suplimentu adaosu de N. Bantysch Kamenski nu face mentiune de copiele citate mai susu, dara asigura ca academi'a sciintieloru posede o carte manuscripta a principelui Dimitrie Cantimiru, alu cârui titlu este: *Monarchiarum physica examinatio.*“

„Pâna acum inse nu s'a pututu gasí o proba positiva ca se fi esistatu vre-odata in posessiunea academiei sciintieloru unu asemenea manuscriptu.

„Totu d. Kunik observa ca in anulu 1732, principele Antiochu Cantemiru luase cu densulu la Londr'a mai multe manuscripte ale tatalui seu si ca acele manuscripte, dupa mórtea lui, s'au vendutu cu licitatiune si mai pe urma au trecutu in mânile lui Kruse, medicu alu imperatesei Catharinei II, care le posedá inca in anulu 1764.

„Unulu dintr'acele manuscripte, intitulatu „*Description de la Moldavie*,“ s'a datu inainte de 1764 academicului Müller de câtra Kruse si s'a tiparitu de dóue ori: intâiu, in magasinulu lui Büsching (tom. III), si mai pe urma, separatu sub titlulu: „*Dem. Cantemiris Beschreibung der Moldau.*“ Frankfurt 1770.

„Mai esista din acésta scriere si o editiune in limb'a rusa, din 1789; dara aceea nu este decâtu o traductiune dupa traductiunea germana.

„D. Kunik ne spune ca, dupa marturisirea mitropolitului Eugeniu, care a facutu dictionariulu seu pe la 1812, manuscriptulu originale alu *Descriptionis Moldaviae*, datu la lumina de Büsching, s'aru fi aflându la academi'a de sciintie. — Alegatiunea acést'a nu póte fi fâra temeiu, déca ne reportâmu la Nr. 54 si Nr. 55 ale copieloru lui Bayer; dara acést'a nu are importantia, de buna-óra ce este constatatu ca traductiunea germana s'a facutu dupa esemplariulu manuscriptu, care se aflá in mânile principelui Antiochu Cantemiru.“

„Nu se scie ce s'au facutu manuscriptele cari au apartienutu doctorului Kruse, dara s'aru puté crede ca Müller (capulu archiveloru din Moscu'a pe la an. 1776) le aru fi recomendatu atentiunei lui Nicolae Bantysch Kamenski, ruda a principiloru Cantimiru. Celu putienu nu se scie de unde proveniau manuscriptele lui Dem. Cantimiru, pe cari N. Bantysch-Kamenski le-a fostu depusu in archivele din Moscu'a.“

„Remâne de observatu ca Demetriu Bantysch-Kamenski, fiiulu lui Nicolae, nu mai mentionéza acele dóue manuscripte, cari, dupa spus'a tatalui seu si a mitropolitului Eugeniu, faceau parte din manuscriptele academiei sciintieloru.“

„D. Kunich recomenda aceloru cari aru voí sa se ocupe seriosu cu cercetarea productiuniloru literarie ale principelui Dimitriu Cantemiru, se aiba in vedere notele si documentele tiparite de reposatulu academicu I. Pekarski.“

„Totu in privinti'a scrieriloru principiloru Cantemiru, ministrulu afaceriloru streine ne face cunoscutu, prin not'a sea Nr. 771 din 1 Februariu 1877, ca consululu generale alu Russiei, cá se respunda la dorinti'a ce amu espresu de a obtiené permissiunea sea sa scótemu copie de pre manuscriptele in limb'a romàna ale principelui Dimitriu Cantemiru a *Chronicului Romano-Moldo-Vlachiloru*, ne trimite o lista de tóte manuscriptele principiloru Dimitrie si Antiochu Cantemiru câte se gasescu in archiv'a imperatésca a Russiei; dintr'acea lista se vede ca Chroniculu Romano-Moldo-Vlachiloru se afla in archiv'a principale din Moscu'a, si baronulu Stuart face cunoscutu ca regulamentulu mentionatului institutu nu permite a se scóte afara manuscriptele si cârtile ce posede, dara ca putemu trimite acolo o persóna de incredere si directiunea archivei se va grabí a pune la dispositiunea tramisului nostru tóte manuscriptele, pentru a se scóte copie dupa densele.“

„Eata catalogulu ce ni se tramite de consulatu:

„*Registrulu opereloru manuscripte si tiparite ale principiloru Dimitrie si Antiochu Cantemiru*, pastrate in bibliotec'a archivei generale a ministeriului de esterne:

I. Manuscripte.

1. „*Istori'a Ieroglifica, compusa in anulu 1700, de principele Dimitriu Cantemiru* (in 4°, Or. 341, file 641, in limb'a moldava).

2. „*Hroniculu Romono-Moldo-Vlachiloru Voevodulu, Sanct-Petersburg anulu 1717* (in limb'a moldava, in folio, Nr. 807, pe 343 file).

4. „*Satirele compuse de principele Antiochu Cantemiru, presentate imperatesei Ann'a Iwanowna in Moscu'a, in anulu 1731*, scrisa de mâna pe 85 file in anulu 1760 precum se vede din urmatórea descriptiune pe pagin'a din urma: *Scriptum anno 1760 laboribus Alexii Protopopov Moscoviae Nr. 806.*

4. „*Despre crescerea si decadenti'a imperatului otomanu*, séu *prescurtarea istoriei Turciei.*

„Partea prima, care contiene cresterea dela MCCC pâna la MDCLXXII. — Originalulu s'a scrisu latinesce de câtra Dimitrie Cantemiru, principele Moldaviei: apoi s'a tradusu in limb'a englesa de Nicolo Tindal si actualmente in italiana de principele Antiochu Cantemiru, fiiulu autorelui. (pe 251 pagine, Nr. 318 folio).

5. *Annotazione* (notitii la susu mentionatulu manuscriptu. (405 pag. fol. Nr. 79).

II. Operile tiparite.

1. „*Sistemulu, séu conditiunile religiei mahometane.* S'a tiparitu din porunc'a Majestâtiei Sele Petru celu Mare, imperatulu si autocratulu tuturoru Rusieloru in tipografi'a capitalei S. Petersburg, in an. 1722, Dec. 22 in fol.

2. *Historie de l'Empire ottoman*, in care se vedu causele marirei si decadentiei sele, cu note fórte instructive ale dlui Dimitrie Cantemiru, principele Moldaviei, traduse in limb'a francesa de Jonquières (4 tom. Parisu. 1743, in 8° N. 1578).

3. „*Heinrich Eberhards, Freiherr von Spilcker*, s'a incercatu sa dea o traductiune libera a satireloru principelui Cantemiru, pre lânga care a adaosu si alte traduceri poetice si poesii proprie, precum si o lucrare asupr'a originei, folosului si desvoltârei satireloru si o biografia a principiloru Cantemiru, editata de C. Mylius, cu o prefacia; 1762. (in 8° N. 744).

4. „*Satire si alte opere poetice ale principelui Antiochu Cantemiru, cu note istorice si cu descriptiunea prescurtata a vietiei sele.* Petersburg, 1762. (4° Nr. 1491).

5. „*Dimitrie Cantemiru, fostu domnu alu Moldovei. Descriptia geografica si politica a Moldovei, precum si viéti'a autorelui*, cu cart'a tierei. Frankfurt si Leipzig, 1771. (in 8° Nr. 1716,)

6 „*Operele lui Cantemir.* Edit. Domnului Smirnov. St. Petersburg (in 8 Nr. 4602)

7. „*Opere, epistole si traductiuni alese ale principelui Antiochu Cantemiru si cu notitii* de D. Stouinin. Redactiunea d-lui Efremov. 2 vol. St. Petersburg. Anulu 1867—1868. (in 8° Nr. 4710.)

„Intr'acésta privintia, delegatiunea printr'o inchiaere din 26 Februariu 1877 a datu d-lui Odobescu sarcin'a ca, prin corespondintie private, sa afle vre-o persóna care sa ne póta dá dela Moscua o relatiune despre manuscriptulu intitulatu *Istori'a Ieroglifica*; dór' propunerea despre modulu cu care s'aru putea dobendí o copia dupa manuscriptulu in cestiune sprerâmu ca va face objectu de deliberatiune a societâtiei in acésta sesiune.“

2. O relatiune asupr'a impregiuràriloru averei fericitului generalu Nasturelu Herescu, in urmatórea cuprindere:

„In urm'a celoru relatate de onorabilulu nostru colegu d-lu Laurianu, prin raportulu seu din anulu trecutu, si in urm'a repetiteloru nóstre reclamâri, primari'a ne a facutu cunoscutu, prin adres'a sea din 15 Octobre 1876, ca in fine a instituitu o noua epitropia compusa de:

„Protopopulu *Teodoru Economu*, parochulu bis. St. Vineri

„D. *George Isvoranu*, alesu de enoriasii bisericei.

„D. *G. Eftimiu*, numitu de Guvernu.

„Totu odata ne face cunoscutu ca Epitropi'a este datóre a ne consultá asupr'a ori-ce este relativu la donatiunea facuta societâtiei de reposatulu generalu *Nasturelu Herescu;* iéra in casu cându amu avea a reclamá in contr'a procederiloru ei, sa avemu a ne adresá la primaria.

„Acésta epitropia n'a lipsitu a se consultá in tóte afacerile privitóre la administratiunea proprietâtiloru, din veniturilele caror'a are si Societatea Academica partea sea. Ea a supusu la apreciarea nóstra budgetulu anului 1877, intru câtu privesce veniturile, chemându-ne formalu prin adres'a din 28 Oct. 1876.

„Acestu budgetu, confirmatu la 19 Noembre 1876 si de primaria cu adres'a Nr. 778, contiene, la venituri, lei 44190, bani 24; iéra la cheltuele . . . . l. 35053, b. 65.

„Intre venituri, mosi'a *Nasturelu* figurédia cu lei 21,480 bani 50; iéra mosi'a *Satulnou*, cu 3525 lei in numerariu si 2800 valórea furagiului ce erá datoriu a dá arendasiulu.

„Pentru intâi'a data au intratu in cas'a societatei bani din venitulu consacratu de reposatulu donatoriu.

„Din venitulu anului 1876 s'au incasatu, lei 1790, dela mosi'a *Nasturelu*, remâindu inca din venitulu acestui anu, a se incassá o suma insemnata, déra remase asupr'a domnului C. Manu din timpulu gestiunei sale; sum'a pentru care epitropi'a, in unire cu noi, a intentatu actiune inaintea justitiei. Acésta suma, dupa compturile inchiaete, se urca la 17,000 lei, in care intr'atâtu partea aferente bisericei, câtu si aceea care privesce pe sém'a Societâtiei Academice.

„D. C. Manu, fiindu chiamatu de mai multe luni sub arme, nu s'a pututu dá cursu acelei actiuni, déra vomu avea ingrijire a o urmari la timpulu oportunu.

„Din venitulu mosiei *Nasturelu* din Teleormanu, pe anulu 1877, s'a primitu dela epitropi'a. o suma de 2575 lei; iéra peste pucine dile sperâmu a incasá si partea ce se cuvine din castiulu alu II-lea, impreuna cu lei 8165 bani 25. ce ni se mai datoresce din castiulu I-iu. Sperâmu ca de aci inainte vomu urmá regulatu cu incasârile acelui venitu.

„Câtu pentru mosi'a *Satulu-Nou*, acésta proprietate astadi se cauta in regi'a din causa ca arendasiulu, cârui'a erá data de reposatulu proprietariu, dupa tóte staruintiele epitropiei, nerespoundiendu câstiulu si declarându prin portarei ca nu mai este in stare a continuá cu indeplinirea angagiamenteloru sale, a fostu esclusu din posesiune, fiindu-ca urmarirea pentru plata aru fi fostu fâra de resultatu.

„Rusultatulu regiei pentru anulu curentu a fostu in producte, a caroru volóre va trece peste 5200 lei, scâdiendu-se cheltuelele de administratiune si de esplótare.

„La 14 Iunie, s'a tienutu licitatiune pentru arendarea acelei mosii dela 23 Aprilie 1878 inainte, care s'a confirmatu si de primaria asupr'a D. Alexiu, cu sum'a de lei 5280 lei pe anu, pretiulu celu mai urcatu ce s'a oferitu. Prin acést'a, resultându unu deficitu dupa contractulu anteriore, se va trage la respundere fosulu arendasiu, carele are depusa o garantia de 130 galbeni.

Era in privinti'a proprietâtii *Satulu-Nou* este o impregiurare multu mai grava, care venimu a o supune societâtiei.

„Epitropi'a bisericei St. Vineri contesta Societâtiei Academice dreptulu de a participá la venitulu acelei mosii, sub cuventu ca repausat'a sotia a generalului Nasturelu a dispusu prin testamentulu seu ca tóta averea sea dotala s'o tréca, dupa incetarea sea din viatia, la biseric'a St. Vineri, si ca acea dota, fiindu asigurata de sotiulu seu generalulu Nasturelu in mosi'a sea *Satulu-Nou*, acea mosia aru fi devenitu dota si ca, prin urmare, nu putea dispune de ea prin testamentulu seu ulteriore, invalidându dispositiunea testamentaria a sotiei sale.

Credemu ca acést'a pretentiune a epitropiei nu este fundata, fiindu-ca mosi'a n'a fostu constituita de aci, corespunde numai pentru sum'a la care va fi fostu acea dota in valori miscatóre, asigurându-o sotiei sele, sí in totu casulu credemu ca avemu dreptu la venitulu jumatate alu disei mosii.

„Ori cum aru fi inse, epitropi'a se refusa a ne liberá partea ce ni se cuvine din acelu venitu inainte de a fi constrinsa prin o sentintia judecatorésca, De aceea, delegatiunea vine a ve cere autorisarea de a intentá actiune inaintea tribunaleloru.

„Pâna atunci inse, partea cuvenita societâtiei academice se afla reservata, spre a i se restitui indata ce se va pronunciá justiti'a.“

3. O relatiune asupr'a donatiunei reposatului V. Mateescu, in urmatórea cuprindere:

„In tómn'a anului trecutu, secretariulu generalu alu societâtiei academice române, aflându ca unu Vasilie Mateescu, mortu prin sinucidere, aru fi facutu o donatiune societâtiei si urmarindu acestu faptu, a descoperitu la tribunalulu Ilfovului, testamentulu numitului, autenticatu de tribunalu la 22. Martiu 1876, precum se vede din copi'a legalisata ce este la dosaru.

„Acest'a prin adres'a Nr. 43, invitându pe d-lu Petru Constantinescu, epitropulu numitului reposatu, cá se predea societâtiei donatiunea ce consista in actiuni Strusberg de 6000 lei, valóre nominale, iéru numitulu nedându nici unu respunsu, delegatiunea a gasitu cu cale a-i face o somatiune prin corpulu Portareiloru. La acést'a, numitulu epitropu a respunsu ca nu póte liberá acele obligatiuni, pâna ce societatea nu va staruí la ministeriulu instructiunei publice cá sa aprobe, dreptu carte didactica, brosiur'a intitulata *Biographi'a lui Vasilie Mateescu;* faptu despre care se face mentiune in testamentu.

„Delegatiunea prin adres'a Nr. 89, a facutu cuvenit'a mijlocire câtra d-lu ministru de Culte. Acest'a insa, prin adres'a Nr. 3386 respunde ca, audindu pe consiliulu permanentu alu instructiunei, acésta carte nu insusiesce calitàtile unei cârti didactice.

„Acestu respunsu, comunicându-se domnului Petru Constantinescu, densulu prin adres'a Nr. 16, respunde ca déca este asia, nu liberédia obligatiunile, de óre ce crede ca legatulu s'a facutu sub acést'a conditiune espresa.

„Delegatiunea, in cele din urma, sub Nr. 111, i-a adresatu inca o somatiune cá se predea legatulu, in termenu de 10 dile, câci la urmare contraria din parte-i va fi nevoitu a-i intentá actiune judiciara.

„Dupa acésta relatiune, remâne cá societatea, avendu in vedere testamentulu si lucrârile inaintate, se decida modulu dupa care va avea a procede in acést'a cestiune, oficiulu seu.

Societatea decide a se pune tóte aceste relatiuni la ordinea dilei spre a se discutá. Dupa acésta, membrii trecu la lucrârile comisiuniloru respective, cu cari se ocupa pâna la 5½ óre p. m.

Varietâti.

⁂ **Rogâmu pe dd p. t. abonati, câroru le espira abonamentulu, a grabi cu innoirea acestui'a, cá sa nu fimu siliti a intrerumpe espedarea foiei.**

⁂ (*Adunarea generala a comitatului Sibiiu)* se va tiené in 10/22 Octobre. Programulu desbateriloru cuprinde obiecte importante, cari stau in necsu cu organisarea definitiva a comitatului.

⁂ *(Jurnale nóue).* In timpulu mai din urma au iesitu in Bucuresci „Ostasiulu Românu“ si in Tecuci „Curierulu de Tecuci“.

⁂ *Aniversare seculara.* — Diarele din Iasi ne anuntia, ca Sâmbat'a viitóre, 1 Octobre, fiindu aniversarea de *o suta* de *ani* a decapitarei domnitorului Moldovei, Grigore Ghika V. V., pentru patriotic'a sea resistentia contr'a desmenbrârei Bucovinei din cor pulu Mumei-Patrii, o serbare nationala va avea locu in acea di, la monumentulu gloriosului domnu, asiediatu in piati'a Beilicului din Iasi. Cu acésta ocasiune, „*Curierulu*“ face unu apelu caldurosu la judetiele terii, spre a trimite delegati la acésta serbare, care pórta unu interesu cu atâtu mai mare, impregiurârile actuale, ca ne gasimu in resbelu tocmai cu Pórt'a, care a tradatu, acum o suta de ani, Bucovin'a, si care a decapitatu pe acelu gloriosu domnu alu Moldovei. — Unindu si noi glasulu nostru cu acelu alu confratiloru dela „*Curierulu*,“ dam aci, spre cunoscinti'a tuturoru, program'a serbarei din acésta memorabila di, astufelu, dupa cum a stabilit'o prealabilu primari'a comunei Iasi;

1. La 1. Octobre, órele 12 meridiane, se va seversí in catedrala, de câtre Eminenti'a Sea Mitropolitulu Moldovei si alu Sucévei, si de inaltulu Cleru, sânt'a liturghie si panachid'a religiósa, in asistenti'a tuturoru autoritâtiloru, a delegatiuniloru din tiéra, si a cetâtieniloru,

2. Dupa seversirea serviciului divinu, cortegiulu, in sunetulu clopoteloru si a cântariloru funebre ale chorului vocalu mitropolitanu va plecá spre piati'a Beilicului, unde se afla monumentulu funerariu alu marelui domnitoru.

⁂ *Ordinea cortegiului va fi urmatórea:* Inaltulu Cleru, chorulu vocalu, primariulu, consiliulu comunalu din Iasi, cu stindardulu si cu toti representantii diferiteloru comune si delegatiuni din tiéra, autoritâtile civile si militarie, universitatea, societâtiele de dame cu stindardele si cu insemnele comemorative, scólele si cetatienii.

3, Cortegiulu va trece pe strad'a Mare la dealu pâna in coltiulu strada loru Goli'a si St. Ilie, de acolo va trece pe strad'a Goli'a pâna in dreptulu stradei Primariei, apoi se va coborí pe strad'a Primariei, va reintrá pe strad'a Mare si o va strabate pâna la coltiulu stradei St. Vinere va strabate apoi acésta strada, pe aceea a Cismariei, va intrá in strad'a Ghic'a-Voda séu Beilicu, si se va oprí dinaintea monumentului funerariu.

4. In fati'a monumentului se va face ceremoni'a religiósa Dupa seversirea ceremoniei, pe treptele monumentului, se voru rostí oratiunile funebre, dupa sirulu de inscrierea loru prealabila la oficiulu comunalu. Dupa terminarea oratiuniloru se voru depune pe mormentu cununele pregatite pentru acésta solemnitate. In urma, stindardele comemorative voru fi readuse, in sunetulu cântariloru chorului vocalu, pe strad'a St. Vinere si pe strad'a Mare, pâna la cas'a comunala, unde se voru depune spre pastrare si spre perpertua amintire.

⁂ *O curiositale statistica.* — Unu germanu si-a luatu ostenél'a de a comparà diferitele buletine de resbelu a diferiteloru foi din Vien'a, si iata resultatulu dobenditu. Lupte mari intemplate, despre cari insa beligerantii nu sciu nimicu, suntu dupa „N. fr. Presse“ 3, dupa Presse“ 3, dupa „Deut. Zeit.“ 7, dupa „Fremdenblatt“ 1, dupa „Neues Wiener Tagblatt“ 19, dupa „Extrablatt“ 17, dupa „Morgen Post“ 5, dupa „Vorstadt-Zeitung“ 9, dupa „Tages Presse“ 2, si dupa „Wiener Abend-post“ 1. In aceste lupte au cadiutu dupa „N. freie Presse“ 390,000 de rusi, dupa „Presse“ 12,000 rusi, dupa „Deutsche Z.“ 176,000 rusi si 5000 români, (afara de acesti'a mai relatéza acestu diariu ca unu regimentu de rusi de infanteria au fostu alungati si inecati in Dunare), dupa „M. Wien. Tag.“ 210,000 rusi, dupa „Extrablatt“ 380,000 rusi, dupa „M. Post.“ 140,000 rusi, dupa „Fremdenblatt“ 27,000 rusi, „Vorstadt Z.“ 10,000 rusi si dupa „Tages presse“ 4000 rusi; despre perderile turciloru aceste foi nu si-au luatu nici o notitia, precum nici turcii nu-si iau. Pasulu dela Sipc'a, rusii l'au evacuatu dupa „N. fr. P.“ de 7 ori, dupa „N. W. Tag.“ de 11 ori, dupa „Presse“ de 4 ori, dupa „Extrablatt“ de 7 ori, dupa „Vorstadt Z.“ de 3 ori dupa „Tages P.“ odata, dupa „Fremdenblatt“ odata, dupa „Wiener Abend Post“ de 2 ori. — Noi amu reprodus'o si cine n'aru vrea sa crédia, pe germanulu, sa cerceteze elu din nou, déca nu are altu-ce-va de lucru.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români rȃniti din Romani'a.

(Colect'a XX.)

Prin dlu Teodoru Pacatianu notariu com. in Jadani cottulu Temisiului, dela:

siescu, ved. notarésa 5 fl.; dn'a Mari'a Istinu, preotésa 1 fl.; dn'a Misirc'a Barbosu, preotésa 1 fl.; dr'a Sofi'a Spa-

Teodoru V. Pacatianu, not. c. 5 fl.; Ioane Istinu, par. 2 fl.; dn'a Roz'a Motaru, 1 fl.; Ioanu Iacobu, jude com. 1 fl.; Tom'a Iacobu, subjude 50 cr; Achimu Carabasiu casariu com. 50 cr.; Neguleasa Simeonu, juratu 20 cr.; Stefanu Lazarescu, epitropu 20 cr.; Marcus Kohn, arendatoru 20 cr.; Paulu Lenhardt barbieru 20 cr.; Tom'a Secosianu, econ. 20 cr.; An'a Iacobu, economa 20 cr.; Mari'a Gruiciu, economa 20 cr.; Roz'a Kohn, 20 cr.; Iosef'a Reich, 10 cr.; An'a Ioviti'a, economa 20 cr.; Mari'a Miutiu, economa 20 cr.; Savet'a Marcu, economa 20 cr.; Savet'a Iacobu economa 20 cr.; Mart'a Iicmauu, economa 10 cr.; Mari'a Iorgovanu, economa 10 cr.; Flóre Bireescu, economa 10 cr.; Misirc'a Cocotianu, economa 10 cr.; Mari'a Cocotianu, economa 10 cr.

Sum'a: 20 fl. v. a.

Transportulu sumei din colect'a XIX publicata in nr. 77 alu „Telegr. Rom.“ cu: 2797 lei 55 bani si 2120 fl. 30 cr. v. a.

Sum'a
totala: 2797 lei 55 bani si 2140 fl. 30 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 1/13 Octobre nou, 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români rȃniti din Romani'a.

Prin dn'a An'a Lemeny din Borsi'a, dela:

An'a Lemeny, 1 chilogr. scame, 12 fasii, 6 stergare, 2 lepedeie, 2 taleri câte de 1 fl. v. a.

Dela dn'a Mimi Morariu, 1 chilogr. si 25 dgr. scame, 2 stergare, unu lepedeu, 1½ m. pândia vechia.

D-siór'a Nin'a Must'a 1 chilogr. scame.

D-siór'a Mari'a Vajda, ½ chilogr. scame.

(Va urmá.)

Sibiiu, 1/13 Octobre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 1/13 Octobre 1877.

Metalicele 5%	63	75
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	20
Imprumut. de statu din 1860 .	109	75
Actiuni de banca	837	—
Actiuni de creditu	206	—
London	118	40
Oblig. de desdaunare Unguresci	76	50
„ „ „ Temisiorene .	75	—
„ „ „ Ardelenesci .	74	75
„ „ „ Croato-slavone	84	50
Argintu	104	50
Galbinu	5	67
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	50
Valut'a nóua imperiale germâna	58	40

Nr. 106 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a confessionale gr. or. din opidulu Ili'a-muresiana in protopresbiteratulu Iliei-muresiane, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 20 Octobre a. c.

Emolumentele suntu:

1. Salariu anualu cu 250 fl. v. a.
2. Cuartiru liberu in edificiulu scólei impreunatu cu o gradina de legume.
3. 2 orgii de lemne de incalditu.

Concurentii voru avé a-si asterne suplicele loru bine instruite conformu prescriseloru statutului organicu la adres'a subscrisului pâna la terminulu susu insemnatu.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Gurasadului 27 Septembre 1877.

Alecsiu Olariu m. p.
1—3 adm. prot.

Nr. 224 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de clas'a III-a Valea-Verde protopresbiteratulu Zlatnei superióre, se escrie concursu, in urm'a ordinatiunei prea venerabilului consistoriu archidiecesanu din 15 Iuniu a. c. Nr. 1512 B. cu terminu pâna la 30 Octobre a. c. st. v. prelânga urmatórele emolumente:

Dela 50 gazde dela fia-care câte dóue litre de grâu, à 14 cupe vechi, in pretiu de 15 fl. v. a. osfestaniile dela 84 case à 1 fl. v. a. 84 fl. v. a.

Venitulu dela bobotéza, si molitvele posturiloru 38 fl. v. a. cari tóte computate la olalta dau o suma de 400 fl. v. a.

Pre lânga acestea mai vinu tacsele stolare dela 84 de familii.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia voru avé a-si asterne rugârile instruite in sensulu statutului organicu la subscrisulu oficiu protopresbiteralu in Câmpeni (Tapánfalva).

Câmpeni, 23 Septembre 1877.

In contielegere cu comitetulu par. concerninte

Oficiulu ppresb. gr. or. alu tractului Zlathnei sup.
1—3

La nr. prot. 205. 1—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci in comun'a bis. Cati'a, protopopiatulu Cohalmului, se escrie concursu pâna in 15 Octobre a. c. st. v.

Emolumentele:

a) 140 fl. din fondulu invetiatorescu solvindi in 2 rate regulatu;
b) cuartiru si lemne.

Dela concurenti pre lânga esamenulu de cualificatiune si cele-lalte conditiuni prescrise de „Stat. org.“ se recere, cá sa fia absolvatu gimnasiulu inferioru.

In contielegere cu inspectorulu districtualu de scóle.

Cati'a, in 18 Septembre 1877.

Pentru comitetulu parochialu

Ioanu Mircea, presiedinte. *Georgiu Comsi'a,* notariu.

Nr. 229/1877.

Concursu.

Dupa sunetulu parintescului ordinu alu Prea Veneratului Consistoriu archidiecesanu de sub Nr. 1658. B. pentru ocuparea vacantei parochii de a III-a clasa in Siulumbergu, protopresbiteratulu Nocrichiu—Cincu-mare, se escrie prin acést'a concursu de nou, in terminu, pâna la 25 Octobre a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumintele suntu:

1. Portiunea canonica de 10 jugere pamentu aratoriu si fenatiu.
2. Dela 140 familii români si neorustici câte o ferdela cucuruzu in grauntie.
3. Dela atâtea familii venitele stolari staverite de sinodulu protopresbiteralu, — care impreuna dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avea a-si asterne petitiunile instruate conformu statutului organicu, si dispositiuniloru sinodali din anulu 1873 la subscrisulu pâna la terminnlu indicatu.

Nocrichiu, 24 Septembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochiale oficiulu protopopescu gr. or. Nocrichiu—C.-mare.

Grigoriu Maieru m. p.
1—3 adm. ppescu

Nr. 98 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii Ord'a de josu cu fili'a Muresiu-Portu in protopresbiteratulu gr. or. alu Albei-Iuliei cu terminu pâna in 14-lea Octobre a. c. st. v.

Emolumintele suntu:

1. Casa parochiale cu gradina de legumi — fâra alte edificii economice.
2. Dela fiesce care capu de familia un'a ferdela cucuruzu in bómbe, si un'a diua de lucru.
3. Stolele indatinate, si regulate prin sinodulu parochialu estraordinariu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia vacanta sa-si inainteze cererile instruate conformu stat. org. pâna la terminulu susu indigetatu cându va fi si alegerea.

Alb'a-Iuli'a 15-lea Septembre 1877.

In contielegere cu comitelulu parochiale.

Alecsandru Tordasianu m. p.
2—3 ppresb. gr. or. de Alb'a-Iuli'a.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 20.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 79. ANULU XXV.

Sibiiu 6|18 Octobre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu $5\frac{1}{2}$ cr. si pentru a trei'a repetire cu $3\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu in 5/17 Octobre.

Situatiunea dela *Plevn'a* a suferitu dela raportulu nostru ultimu incóce, putiena schimbare. Unu telegramu a biroului de corespondintia din Bucuresci anuncia cu datulu de eri, ca turcii aru fi parasitu redut'a dela Plevn'a „Osman". Românii se temu ca redut'a va fi subminata si n'au ocupat'o. Cu tóte ca au trecutu in dóue renduri colóne intregi cu munitiune si proviantu la Plevn'a, totusi turcii ducu mare lipsa de cele trebuinciόse; fugari turcesci spunu ca afara de aceste mai deciméza si epidemiele armat'a regulata a lui Osman-Pasi'a.

La *Lom*, Marele principe si-a intaritu arip'a drépta a armatei sele si a asiediat'o pre drumulu la Osman-Bazar. Si Suleiman-Pasi'a si-a stramutatu incâtu-va positiunea armatei. Lupte intre aceste dóue armate nu s'au intemplatu inca.

Despre evenemintele din *Asi'a* se telegraféza din Petersburg in modu oficialu: Rusii, persecutandu turcii ce se retrageau, au ocupatu in 5 l. c. Kisiltepe. In 13 l. c. turcii au atacatu o reduta rusésca, ce erá aperata numai de unu batalionu, fura inse respinsi prin unu sucursu de 3 batalióne; ei au perdutu 100 morti, 3 oficieri prinsi. Perderea rusiloru nu se urca preste 100 morti si râniti.

O depesia oficiala din Petersburg sosita astadi *ne* comunica ca *armat'a dela Caucasu a eluptatu o mare victoria asupr'a lui Muktar-Pasi'a. Multe tunuri s'au luatu si s'au facutu multi prisoneri. Turcii s'au respinsu de pre drumulu la Cars.* Detailuri lipsescu inca.

„Press'a" din Bucuresci publica urmatórele despre ataculu rosioriloru contr'a turciloru intre Plevn'a, sioséu'a Sofiei, si Vidinu:

Acum siepte dile, in urma, brigad'a de cavalerie, sub comand'a colonelului Cretianu, compusa din dóue regimente de rosiori, unulu de calarasi si o baterie de artilerie a facutu o recunóscere dela Riben, prin Tristenic, pâna la sioséu'a Sofiei, care merge spre Plevn'a. Pe drumulu parcuratu, intre Tristenic si sioseau'a Sofiei, regimentele de rosiori au sfarematu cu deseversire telegrafulu, care mergea dela Plevn'a spre Vidinu, si in alte dóue directiuni (trei sirme).

Recunóscerea aceloru regimente a duratu pâna la ór'a $7\frac{1}{2}$ sér'a, aprópe de unu satu, care veniá pe sioseau'a Sofiei, cându dejá inoptase. In momentulu, cându avantgard'a erá cá sa intre in satulu de lânga sioseau'a Sofiei, s'a observatu la o distantia de dóue chilometre, ca veniá o colóna de munitiuni turcesci, insotita de trupe numerόse. La acésta vedere, d. colonelu Cretianu, insciintiatu de avant-garda despre cele vediute, cá unu omu cu minte, s'a retrasu in regul'a cea mai liniscita, luându iérasi drumulu, pe unde a venitu, fâra de a face celu mai micu sgomotu.

Caus'a acestei retrageri nu a fostu vr'o frica óre-care, câci colón'a de munitiuni se putea luá fórte bine, déca erá vorba numai de ea; dar' a fostu téma de a nu se audí sgomotulu facutu tocmai dela Plevn'a, care erá in apropiere de cinci chilometri, si atunci ai nostri, cari erau in numeru micu, dupa cum amu aretatu mai susu, puteau sa fia toti prisonieri, neputându resistá unoru fortie considerabile.

Retragerea s'a facutu fâra nici unu pericolu; pe la $4\frac{1}{2}$ óre in diori de di, au ajunsu la loculu de unde au plecatu, (Riben); a dóu'a di au statu pe locu, si a trei'a di au pornitu, pe la órele 7 diminéti'a totu regimentele mai susu dise, insotite inca si de trei regimente ulani, cavalerie rusésca, si dóue baterii de artilerie totu rusésca, tóte impreuna. Conditiunile au fostu urmatórele: cá brigad'a rusésca sa ocupe sioseau'a dela Sofi'a, care merge spre Plevn'a, si brigad'a romåna, sioseau'a care merge dela Plevn'a spre Vidinu si in alte dóue directiuni.

La intrarea rusiloru in positiunea indicata, au gasitu dóue escadróne de cerchesi, cari aparau satulu si sioseau'a Sofiei, atunci cavaleri'a rusésca s'a repeditu cá leii asupr'a loru si, dupa o lupta crâncena, care s'a urmatu intre densii, in intervalu de dóue óre, nu s'a mai vediutu picioru de cerchezu; totu-odata au sfarimatu si telegrafulu, preste o suta au prinsu, cá vr'o dóue sute s'au gasitu morti iér' restulu au fugitu; rusi numai 10 morti. In urma rusii si-au luatu positiunile loru. — Pe la órele 4, aceeasi di, turcii au vrutu sa faca iesire pe sioseau'a Sofiei, (forti'a loru au fostu la Sofi'a), dar' au fostu batuti si respinsi inapoi; perderile turciloru suntu la 200 morti gasiti de rusi, vr'o 30 prinsi si vr'o câte-va care cu munitiuni; iér' rusii au perdutu 12 raniti si 2 morti. A dóu'a di, au vrutu sa faca iesire pe sioseau'a Vidinului; dar' in zadaru le-a fostu incercarea, câci au fostu batuti si respinsi inapoi la Plevn'a.

Unu curagiu si o viua resistentia a fostu din partea rosioriloru; câci s'au luptatu cu vigilentia contr'a tiralioriloru turcesci si a trupeloru de infanterie turcésca, care veniau ascunse prin porumbu in mase mari. Inceputulu a fostu urmatoriulu: Colón'a armateloru turcesci, care erá in numeru cá de cinci mii, s'au opritu in pórt'a Plevnei; dar' au trimisu, tunuri, de s'au asiediatu in nisce positiuni ascunse, astfeliu ca rosiorii (2 regimente), cari erau apropiati de pórt'a Plevnei cá de 2 chilometri, au fostu alungati de tunurile turcesci pâna la 7 chilometri inapoi, luându directiunea spre unu satu, si pe urma s'au ascunsu pe o vale, in dosulu unoru porumburi mari (8 palme) la drépt'a satului. Turcii au trasu cu tunurile in aceiasi directiune mai bine cá unu sfertu de óra pe care treceau de rosiori inca vre-o 500 de metri.

Turcii, dupa ce au vediutu ca au perdutu urm'a rosioriloru, au scosu tunurile din positiune, si s'au pusu in miscare, spre a inaintá spre siosea; totu-deodata au trimisu tiraliori calari, cu câte unu infanteristu fiacare si le-a datu drumulu in porumbu, la o distantia de 800 m. de ei. In acela-si timpu colonelu Chiritiescu, siefulu regimentului alu 2-lea de rosiori, care erá dejá inainte, a observatu ca, atâtu tunurile turcesci, câtu si trupele, s'au pusu in miscare pentru a avansá.

Atunci imediatu au inaintatu, atâtu cavaleri'a câtu si artileri'a si regimentulu alu 4-lea de calarasi, cá se o protéga. Deodata, fâra veste, dupa ce au inaintatu vre o 4 chil. rosiorii se pomenescu incongiurati de focuri de tiraliori. Imediatu ce a vediutu ast'a, d. colonelu Cretianu, cu unu sânge rece, a poruncitu cá se atace pe escadróne. Celu intâiu regimentu, care a fostu pusu in actiune, a fostu regimentulu alu 2-lea de rosiori, sub comand'a colonelului Chiritiescu Nicolae, siefulu regimentului. Unu curagiu nespusu din partea colonelului Chiritiescu, câci ei erau inainte si strigau: pe densii copii! mai bine morti de câtu invinsi! Celu intâiu escadronu, care a atacatu la flanculu stângu a fostu escadronulu capitanului Braboveanu. O viua placere si o fatia vesela se vedea pe fatia tuturoru, fâra esceptiune; reusit'a a fostu buna, câci flanculu stângu, atacatu de escadronulu mai susu disu i-au luatu pe góna pâna la 500 m., remânendu in urma o multime de turci morti, care calcati de cai, care omoriti de lancieri, care cu capetele crepate de sabie, in fine, si care s'a parutu ca sufla, si acel'a a fostu ranitu; iér' de ai nostrii numai 2 raniti din acelu escadronu, unu soldatu Munteanu George si unu oficieru Constantinu Ioanu, care a iesitu mai multu din linie, strigându: ur'a, sa traiésca Mari'a Sea. Si chiaru acesti'a nu suntu raniti greu. In totalu din regim. alu 2-lea de rosiori, au cadiutu 7 raniti, din cei 7 unulu a muritu pe drumu, si din regimentulu 1, care a fostu a dóu'a linie, suntu numai 4 raniti. Dintre caii din regimentulu alu 2-lea au cadiutu vre-o 5, printre cari unulu a muritu pe locu; acest'a a fostu alu capitanului Braboveanu; iér', din regimentulu 1, numai trei raniti usioru, acestea au fostu tóte perderile rosioriloru, dupa câta resistentia au facutu contr'a infanteriei turcesci, si unu soldatu dela artileri'a ranitu.

Bravur'a armatei romåne.

U. p. A. dupa „Télégrammes" estrage urmatórele dintr'o corespondintia adresata din Bud'a-Pest'a lui *„Daily Telegraph"* la 25 Septembre:

Soldatii români s'au condusu cu o bravura démna de cele mai bune elogiuri mergendu de mai multe ori la asaltu, de si respinsi, sub foculu omoritoru alu impuscaturei turciloru. Mai multi fura ucisi chiaru pe parapetulu redutei pe care o escaladasera cu atât'a curagiu si tenacitate. Déca se va tiené comptu ca acesti soldati erau la inceputulu carierii loru si ca se luptau in contr'a unoru lucrâri puternice aparate de o armata redutabile, trebuie a recunósce ca s'au batutu intr'unu modu remarcabilu. In ceea ce privesce artileri'a romåna rusii 'i facu unu elogiu ilimitatu. Cavaleri'a n'a fostu inca angajata intr'unu modu seriosu in focu, cu tóte acestea atâtu ómenii câtu si caii s'au tienutu intr'unu modu perfectu in mijloculu sgomotului lupteloru. Infanteri'a a mersu cu hotarire in focu si a aretatu o energia rara in nisce impregiurari cu adeveratu estraordinare pentru o armata tenera si câte odata reu dirijata. Perderea de 2,000 (1) ómeni din 7,000, adeca o a trei'a parte din cei ce erau angajati este o proba incontestabile ca românii nici n'au ezitatu nici nu s'au datu inapoi dinaintea pericolului. Ei au datu prin acést'a o desmentire pronosticeloru nedrepte de cari a fostu plina pres'a austro-ungara si germåna in aceste din urma luni, si cari aruncau calomni'a asupr'a acestei tinere armate,

Românii s'au batutu si inca s'au batulu cu bravura de si succesulu n'a incoronatu in totu-déun'a silintiele loru; déru, déca ei n'au reusitu in totu-déun'a nimicu nu póte autorisá cá nereusit'a loru sa se atribuie lipsei de valóre séu de disciplina.... In diu'a de St. Alesandru fâra indoiéla ca ei au tienutu postulu loru de onóre, câci aveau sa se lupte la postulu celu mai periculosu.

Revist'a politica.

Unu momentu fórte remarcabilu constitue in viéti'a nóstra politica imprumutulu renta de auru ungurésca de 80 milióne. Spre acoperirea acestui'a s'a facutu apelu la puterile financiali din patria si din Europ'a. In Ungari'a s'au subscrisu 11·7 milióne, in Austri'a si Germani'a vre-o 23 milióne, in Parisu si Londonu nu se scie; semnu ca subscrierile, déca suntu, au putiena insemnatate. „P. N". se mângaia cu tempurile cele critice, in care nici alte staturi nu capata bani. Prin acést'a vrea sa acopere fiasculu ce l'a facutu guvernulu cu imprumutulu. Mirarea de nesuccesulu imprumutului este cu atâtu mai mare, cu câtu imprumutulu a fostu pusu sub scutulu casei lui Rotschild. Magiarii aru face bine cându si-aru notá acésta indigitatiune a lumei financiare din Europ'a.

In joi'a trecuta s'a inceputu in diet'a Ungariei desbaterea proiectului de lege privitoriu la impositulu pentru *spirtu*. Proiectulu face o parte intregitóre din pactulu cu Cislaitani'a.

Tratatului comercialu cu Germani'a inca nu-i suntu oblite tóte câlile spre a se realisá, inse este aprópe de realisatu.

Dincolo de Lait'a 'si face drumu pe di ce merge ide'a unei perfecte indreptatiri egale a natiunalitâtiloru in monarchi'a habsburgica si se da din ce in ce espressiune mai clara antipathiei contr'a hegemonisârei popóreloru prin un'a séu alta natiunalitate. Ansa la directiunea acést'a au dat'o miscârile din secuime. Viitoriulu ne va aretá déca nu suntu si fenomenele aceste numai nisce fenomene trecatóre.

O fóia din Vien'a dice ca Russi'a si Romani'a voru incepe cu regimulu nostru centralu a „schimbá idei", nu atâtu din caus'a afacerei secuiesci, ci in urm'a atitudinei celei fórte pronunciate ostile a magiariloru, a câroru elementu este astadi fórte normativu in mechanismulu guvernului. Regimulu, cá sa previna unoru incidente neplacute, a datu ordini organeloru sele sa impedece cu tóta energi'a escesele magiariloru.

Press'a româna de preste Carpati este inca binisioru reservata fatia cu escesele magiare; cu atât'a inse este mai inversiunata press'a rusésca. Ea se demite in combinatiuni, cari mergu pâna a vatemá simtiulu patrioticu si a celui mai moderatu patriotu.

Press'a berlineza inca se arata nemultiamita cu cele ce se petrecu la noi. Ea botéza sistemulu lui Andrássy, numindu-lu „sistemulu Pietri" adeca acea sistema din dilele lui Napoleonu III, prin care ministrulu de politia la anumite tempuri si pentru anumite scopuri inscená demonstratiuni si revólte. „Berliner Tageblatt" crede, ca din cercetârile cari se facu astadi in urm'a afacerei din secuime nu va esí nimic'a la lumina, din simplulu motivu, ca in *cercurile conducatóre* incercarea a fostu cunoscuta inca cu multu mai inainte de a fi cunoscuta in publicu. Berlinesii nu mergu asiá departe cá rusii in apreciârile loru, inse destulu de departe pentru a aratá câtu de mari prieteni ne suntu si nemtii din Germani'a cându arunca cuvinte asiá de grele nejustificabile asupr'a unui gubernu pretinsu amicu.

Angli'a, carea a versatu multi bani in cassele Turciei, cá sa póta, césta din urma intretiené resbelulu, ba a tramisu si unu numeru considerabilu de oficieri de geniu si artileria turciloru, incepe a se caí de cele ce a facutu. „Victoriele turcesci“ au provocatu nu numai in Ungari'a, dara si in Asi'a, in specialu in Indi'a bucuria mare. Déca aru remané tréb'a la bucuria, dara mahomedanii voru sa dea ajutoriu turciloru si inca desconsiderândn autoritâtile englezesci. Englezii se temu ca din ajutórele turcesci se potu nasce revolutiuni, cari sa amenintia domni'a britanica in Indii.

Alegerile in *Franci'a* suntu terminate. Dupa „Temps“ s'au alesu 317 republicani, 99 bonapartisti, 45 monarchisti, 44 legitimisti si 11 orleanisti. Dupa cele premerse, Mac-Mahon capulu statului francesu aru fi pusu in alternativa: a guverná cu majoritatea republicana séu a lasá constitututiunea la o parte si a guverná fâra camera. Alegerile arata destulu de claru, ca déca Mac-Mahon se decide pentru cea din urma, revolutiunea in Franci'a abiá se póte evitá. Dealtmintrea Franci'a a fostu de atâtea ori o enigma pentru alte staturi, de multe ori s'au intemplatu tocmai contrariulu dela cele ce se puteau prevedea dupa factorii vediuti si sciuti in publicu. Cifr'a republicaniloru, compacta cum ni-o infatisiéza „Temps“, este impunatóre. Inse este intrebarea nu suntu intr'ens'a fractiuni? Déca suntu atunci cifr'a bonapartistiloru, de-si inferióra, castiga in valóre, ea se póte radicá la 144 voturi, pe cându a republicaniloru, intre cari nu incapu totu-déun'a radicalii, póte scadé pâna sa se apropia de a bonapartistiloru. Cesti din urma suntu cutezatori si sireti; cine mai scie dara ce urmâri voru avé alegerile aceste.

Universitatea nat. s. a avutu Marti o siedintia, in care s'a presentatu emisulu ministerialu din 5 Octobre a. c. prin care se sustienu dispositiunile dela 14 Iuliu in privinti'a reorganisârei universitâtiei.

Budapest'a, 16 Octobre.

Inainte cu vre-o trei sute de ani cu câta durere de inima voru fi privitu cetatienii din cetâtile surori Bud'a si Pest'a la fesurile si turbanele turcesci. Ele insemnau atunci umilirea nu numai a patriei, ci si a civilisatiunei crestine. O insemnau in modulu celu mai pipaitu, pentruca umilitorii turci, a câroru stéguri falfaiau pe zidurile intarituriloru se preumblau superbi printre „ghiaúrii“ (cânii) de crestini. Astadi ni se infatisiéza lucrulu cu totulu in alta forma. Ghiaurii de órecându pórta cu fala umilirea loru de alta data pe capetele loru. Astadi servesce de bunu tonu a purtá fesulu si turbanulu turcescu in capital'a, a cârei missiune este a purtá civilisatiunea crestina in orientu. Cum incapu aceste voru scí-o numai compatriotii magiari, cari au facutu si facu tóte spre a demonstrá lumei ca suntu mai turci decâtu turcii, Aceste numai asiá in trécatu si din curiositate.

O séma de ómeni vorbescu si se scrie despre mediatiune adeca despre mijlocire de pace intre puterile beligerante. Credinti'a acést'a, o numescu anume asiá, a avutu intrare si in foile nóstre, celu putienu intr'o parte considerabila dintr'insele. Care sa fia puterea mijlocitóre, séu cari sa fia puterile mijlocitóre, inca e neclarificatu La tóta intemplarea suntu multi de parere, ca la oper'a acést'a monarchi'a nóstra este chiamata in lini'a prima. Amu fi dara asiá de fericiti, ca inainte de iérna sa vedemu mai intâiu unu armistitiu si apoi preliminarie de pace si in fine pacea ins'asi.

Barbati initiati in arcanele diplomatice suridu la tóte câte se vorbescu si scriu de pace asiá in graba si vedu campani'a româna-rusésca inca abiá inceputa. Aséra intemplarea me aduse in societatea unui oficieru prussianu, care me incredintià ca vine dela Vrbiti'a, din Bulgari'a. Elu povestea detaiatu despre cele ce se petrecu in giurulu Plevnei, despre intâlnirile dela Turnu-Magurele, Bucuresci si din tóte câte a povestitu resulta, ca campani'a acum se arangiaza pentru actiuni serióse. Despre romani vorbiá cu multa predilectiune si regretá ca nu suntu mai multi. Prudenti'a cu care procedu românii in actiunile loru, cându aru fi si numerulu loru corespundietoriu, aru fi incoronata de sucesele cele mai splendide. Redut'a a dóu'a, contr'a cârei suntu indreptate lucrârile româniloru, trebuie sa cada in mânile loru mâne poimâne. Românii voru aretá lumei prin acést'a superioritatea loru intetectuala si pre terenulu acestu nevoiosu si Europ'a va trebui sa-i spriginésca la asigurarea independentiei loru.

Conversatiunea a fostu lunga si interesanta in multe privintie; nu este inse bine totu-déun'a a fi omulu prea fâra discretiune. Lasu dara tempului sa spuna, ce-va mai târdiu, ce nu spunu eu acum.

Spusesemu ca din tóta afacerea seculloru are sa iese o comedia. Purtatorii nostri de fesuri suntu cu voia buna si dicu ca *hátra a fekete leves.* Cei arestati suntu mai cu séma ómeni indiferenti in afacere, câroru nu li se póte intemplá nimic'a. Klapka s'a dusu p'aci'ncolo, Orbán s'a dusu p'acin'colo s. a. s. a. Diet'a a trecutu cu chiu cu vai preste afacere, cá sa se scape odata de ea; Helfy si Simonyi au aratatu tierei si lumei, ca afacerea nu vrea sa scape de dieta si de tiéra si cându unu Helfy are atât'a indrasnéla in dieta sa se intrepuna pentru cei ce gubernulu i prinde cu armele in mâna, nu e semnu bunu. Purtarea acést'a are natur'a de a ingrosiá putienelu comedi'a, mai alesu cându se descoperu mereu lâdi cu arme si golite de arme prin secuime, cându se ivescu, chiaru numai faime, despre nóue bande, cari se incerca a intrá (in Romani'a pre la Orsiov'a?). O scire de feliulu acest'a a avutu trecere si pre aici, pâna cându a venitu dróiea foiloru patriotice de a facut'o *musiamá.* In Serbi'a inse scirea acést'a demintita cu toptanulu a facutu mare sgomotu; totu asiá si in Romani'a.

Din Romani'a, ne spune biroulu de corespondentia, se pregatesce o campania diplomatica pentru afacerea din secuime. Compatriotii nostrii au primitu cu surisu pe buze noutatea acést'a, inse surisulu se pare a fi numai invelitórea pilulei, care o simtu destulu de amaru. Adusa afacerea secuiasca pe terenulu diplomaticu, va sa dea diplomatiei austro-ungurescì multu de lucru.

Cum intielegu compatriotii nostri patriotismulu ilustréza imprumutulu rent'a de auru. Magiarii patriotii per escelentiam: cumpera sabia lui Kerim, tramitu deputatiune la Constantinopole, primescu deputatiune cu bancheturi stralucite, mai la totu pasulu arangiéza conducturi, ba si ardu si paiele in giradi mari, de bucuria pentru turci, dara cându vine subscrierea pentru unu imprumutu de statu numitu renta de auru ungurésca astépta sa-lu subscrie strainii. Vre-o câti-va magnati si institute de bani au *subscrisu* 11 milióne, multimea inse sta apatica fatia cu o intreprindere seriósa; pentru ca inaintea ei facu parale numai comediele.

ω̃.

Cogalniceanu ministru de esterne din Romani'a a adresatu agentiloru din strainatate urmatrea nota, in privinti'a crudimiloru ce comitu turcii fatia cu rânitii si mortii armatei române:

„Domnule agentu! Dela inceputulu resbelului, care urméza acum in Bulgari'a, si mai inainte de intrarea armatei române in acea provincia, v'amu anunciatu spre comunicarea cabinetului dela.... ca autoritâtile militare turcesci de dincolo de Dunare au decisu a nu acordá nici gratia, nici misericordia rânitiloru si prinsiloru români, cari voru cadea in mânile loru.

„Ministeriulu dela Constantinopole s'a grabitu atunci a tagaduí acestu faptu, ér' eu din parte'mi amu crediutu sa lasu in sarcin'a evenimenteloru grij'a pentru a desmintí declaratiunile formale ale Portiei in acestu punctu.

„Din nefericire prevederea mea a fostu justificata prea multu. Printr'o telegrama v'amu insciintiatu, domnule agentu, despre procedârile neomenóse si nelegale ce urméza autoritâtile militare turcesci contr'a rânitiloru ambulantieloru nóstre dela Plevn'a. In fia-care di insa, faptele revoltatóre ridica si mai multu indignarea generala. Impartasindu scârb'a ce simtu toti martorii oculari, nu potu lipsí de a recurge, fâra cea mai mica intârdiare, la mijloculu de a insciintiá despre acestea pe puterile semnatóre ale conventiunei din Genev'a, — singur'a sperantia pentru inlaturarea putinciósa a mentionateloru violâri, de cari se facu culpabili in fia-care di comandantii si soldatii turci.

„Pe câmpulu de batalie dela Plevn'a la 6/18 Septembre, maiorulu Nicolau Ioanu si capitanulu Nastase din armat'a româna, cari erau prea greu rêniti pentru a putea sa se retraga la unu locu siguru, — dupa ce s'au retrasu trupele luptatóre, ei au fostu taiati in bucâti cu topórele de câtra basi-bozucii veniti in urma. Afara de acést'a, acei români rêniti usioru, cari au pututu sa scape furisiu din câmpulu bataliei, marturisescu unanimu ca, dupa incetarea lupteloru, au vediutu bande de jefuitori si asasini navalindu asupr'a mortiloru spre a-i despoiá si slutí, ér' pre rêniti spre a-i ucide cu torturele cele mai ingrozitóre.

„Prin urmare nu mai este admisu a se indoí ca actele de asemenea natura, nu numai ca suntu tolerate, dar' chiaru autorisate de câtra comandantii armatei turcesci.

„Acést'a din urma este si mai multu dovedita prin dispretiulu armatei otomane pentru tóte dispositiunile umanitarie acordate de statele europene, impedecându mai cu deosebire pe personalulu *Crucei rosie* de a-si indeplini missiunea de pe câmpulu de lupta. — Reservându-si pe rânitii nostri cá unu feliu de préda sigura pentru omoritorii ei autorisati, — numit'a armata trage cu focuri intr'adinsu asupr'a stégului albu; — si fiindca in ambulantiele nóstre doi infirmieri au cadiutu dejá victime ale curagiului si zelului loru, amu fostu nevoiti sa renunciâmu la ori-care servicii alu personalului sanitaru in fati'a positiuniloru turcesci, deóre-ce aru fi espusu la o perire sigura. Din acést'a resulta, ca cadavrele cadiutiloru nostri stau inca pâna adi neingropate.

„Tóte aceste suntu nisce fapte vediute si constatate de mai multi insarcinati militari straini, fapte cari ne amintescu barbariele cele mai hidoase. Este cu neputintia cá puterile cari au aderatu la conventiunea din Genev'a, sa iá numai puru si simplu actu de aceste rusinóse procedâri.

„Apelându la simtiemintele de umanitate si la respectulu pentru omenire, cari s'au manifestatu totu-déun'a de câtra guvernulu pe lânga care sunteti acreditatu, speru, ca multiamita pressiunei puteriloru straine, — vomu vedea ca autoritâtile turcesci curendu voru intrá ér' in calea tratateloru, dela care se abatu cu atât'a multiamire.

„Nu potu sa apesu in destulu asupr'a realitâtiei acteloru descrise mai susu; dupa opiniunea mea, ele aru meritá o intarire formala printr'o comissiune internatiunala, — si guvernulu românu este celu dintâiu, care aru cere o cercetare seriósa a fapteloru culpabile ale autoritâtiloru militare turcesci.

„Prin urmare binevoiti domnule aginte, a cetí pentru acestu scopu present'a nota dlui ministru de esterne, si a-i liberá o copia de pre dens'a.

M. Cogalniceanu.

„Bucuresci 10/22 Septembre, 1877.“

Corpulu de armata serbescu dela Timocu.

Comandantulu corpului dela Timocu este colonelulu Horvatovici. Comandantulu orasiului si alu districtului Kladov'a pâna la Negotinu si dela Negotinu pâna aprópe de Zaicar este locoten.-colonelu Lazaru Iovanovici, unu fostu ofitieru austriacu, care veni la Belgradu cu colonelulu Horvatovici cá capitanu pe timpulu bombardarei Belgradului (1862). In resbelulu trecutu elu comandá brigad'a Posiarevatz. In batali'a dela Tresibab'a elu resistà impreuna cu Horvatovici numai cu 6 batalióne la 22 batalióne turcesci.

Siefulu statului majoru generalu este locot.-colonelu Ión Miscovici, care apartiene la oficerii invetiati. Siefulu artileriei este locot.-colonelu Ant'a Bagisevitz.

Cea mai mare parte din oficerii armatei de Timocu suntu din Austri'a, de pe la fruntarii. In resbelulu trecutu au venitu din Austri'a in Serbi'a aprópe 200 oficeri. Multi dintr'insii au remasu pe câmpulu de resbelu, câci ei au fostu printre soldatii cei mai bravi ai armatei serbesci.

Armat'a de Timocu se compune, cá tóta armat'a serbésca, din armat'a activa si din reserve; iér' armat'a activa din clas'a intâiu a militiei nationale si din bataliónele combinate. In totalu armat'a de Timocu are 4 brigade de infanterie din armat'a activa séu 16 batalióne; pe lânga acestea mai suntu 4 batalióne combinate, asiá déru 20 betalióne infanterie, de armata activa, fie-care batalionu din câte 550 ómeni.

Asiá dar' infanteri'a armatei active la Timocu are 12,000 soldati. Reserv'a armatei active va fi impartita in dóue clase. Prim'a clasa a reservei se compune din 4 brigade séu 16 batalióne. Unu batalionu de reserva este calculatu pe 600 ómeni, asiá in câtu prim'a reserva se compune din 9600 ómeni. Reserv'a de a dóu'a clasa, séu asiá numit'a a trei'a clasa a militiei nationale este egala cu landsturmulu, fiindu-ca intr'ens'a suntu inscrisi ómeni de 40 ani trecuti si juni dela 18 pâna la 20 de ani. Reserv'a nu este formata pe deplinu, dar' dupa resultatele de pâna acum ea va intrece in numeru chiaru si reserv'a de clas'a intâiu. Reserv'a de a dóu'a clasa póte sa fia adusa cá si armat'a activa la cifr'a de 12,000 ómeni. Ací trebuie sa observâmu ca reserv'a de a dóu'a clasa n'are inca pusci; armat'a activa are pusci sistemulu Peabody, iér' reserv'a de clas'a intâiu are parte pusci care se incarca pe la spate, sistemulu Grün, parte care se incarca pe dinainte, care au venitu din Russi'a inca de acum 30 de ani. Asiá dar' infanteri'a armatei dela Timocu are 33,600 ómeni, din care armat'a activa póte fi considerata cá trupe de modelu.

Artileri'a corpului de armata dela Timocu se compune dintr'o brigada de artilerie, care este impartita in siepte baterii. Intre acestea suntu cinci baterii de câmpu de calibru mare si dóue usióre de munte. O baterie de câmpu se compune din 6 tunuri, iér' cea de munte din 4. Fia-care baterie de câmpu are 108 cai. La brigad'a de artilerie apartiene si o colóna mare de munitiuni, care se va compune dupa trebuintie dela 20 pâna la 50 de carutie. Fia-care carutia de munitiuni este trasa de patru cai. Afara de acestea, armat'a dela Timocu va mai primí o baterie de calibru mare, avendu patru tunuri. Actualmente suntu in Negotin trei baterii de câmpu si o baterie de munte.

Cavaleri'a armatei de Timocu numera 6 escadróne avendu fia-care câte

150 ómeni. Cavaleri'a este partea cea mai slaba a armatei de Timocu, d'abiá aru fi in stare se faca vre-o operatiune; de aceea ea nu va fi intrebuintiata de câtu la avant-posturi si la ordonantie. Chiaru Horvatovici nu tiene nici de cum la cavaleri'a sea, si 'si are indreptata tóta atentiunea spre infanterie si artilerie. *„Augsb. Allg. Ztg.“*

Dnii N. Densusianu si Frédéric Damé, adresandu dlui Vegezzi Ruscalla brosiur'a *„Le Roumains du Sud“* ce au publicatu de une-dile, au primitu dela eminentulu profesoru alu universitâtiei din Turinu, urmatórea scrisóre, plina de simtiemintele cele mai magulitóre pentru natiunea româna.

Publicâmu cu fericire si cu recunoscintia, pârtile cele mai esentiale din epistol'a venerabilului profesoru, d. V. Ruscalla.

Turinu, 3 Octobre 1877.

Domniloru si scumpi concetatieni! Betrânu de aprópe siepte-dieci si nóue de ani, mân'a mea tremuratóre me impedeca sa scriu si suntu silitu astfeliu sa me servescu de o mâna amica, pentru cá sa ve adeverescu primirea si sa ve multiamescu din tóta inim'a de multu important'a brosiura asupr'a româniloru meridionali.

In cursulu de etnografia ce l'amu facutu la Universitatea din Turinu si in Societatea filologica din acestu orasiu, amu intempinatu totu-déun'a perplesitâti relative la numerulu si teritoriulu ocupatu de macedo-români. Datele etnografice ce se afla in Pouquevile, Leake berghans, Schaffarik, Lejean si Bolintinénu nefiindu in completu acordu intre ele, escelent'a vóstra brosiura mi-a venitu chiaru bine cá sa me scóta din confusiune si a-si dorí cá chart'a etnografica ce se afla anecsata la brosiura sa o vedu reprodusa de câtra litografii nostrii, pentru ca astfeliu italianii aru cunósce ca vis-a-vis de Bari, pe cóst'a orientala a Adriaticei, esista o colonia de acela'si sânge cu italianii, si prin urmare detori'a si interesele loru aru fi sa-i ajute spre a-si dobandí independinti'a.

Sperându ca si in vinele ministriloru nostri de astadi, curge sângele ce a cursu in vinele contelui Cavour, Itali'a va ajutá in curendu macedonenii sa scuture jugulu barbaru si ignorantu alu turciloru.

Natiunea italiana se falesce de viteji'a, de sângele rece si de dibaci'a de care au datu probe daco-românii alaturea cu rusii, câror'a aliati au trebuitu sa fia necesarminte, pentru a-si castigá independinti'a loru; si stralucitele loru fapte eroice la resbelulu actuale suntu salutate cu entusiasmu.

In Itali'a suntu putieni turcofili, si chiaru si acesti'a se afla numai printre clericali si printre vechii aristocrati; dar' nici unulu din tr'ensii nu este pentru magiari, alu câroru entusiasmu pentru inimicii numelui crestinu i-au facutu cu totii fâra esceptiune sa-i detesteze.

Eu suntu pré betrânu. Dar' amu firma convictiune ca turcii, pe lânga totu ajutoriulu secretu alu Engliterei, in tempu de unu anu séu doi, voru fi aruncati in Asi'a.

Dorescu independinti'a bulgariloru, a bosniaciloru si tuturoru ingoslaviloru; dar' macedo-românii, albanesii si helenii trebue se remâna stapani pe teritoriulu ce se intinde dela Adrianopole pâna la Constantinopole. Atunci, nici Engliter'a nu va avea motive de a se teme ca va vedé canalulu si marea de Marmar'a in posessiunea rusiloru.

Acestea suntu dorintiele unui omu care intr'unu anu va fi octogenaru care in decursu de o jumetate de secolu s'a ocupatu cu iubire de studiile etnografice, a unui omu care viséza federatiunea popóreloru latine din Europ'a, visu ce clericalii din Franci'a si din Spani'a l'au facutu pâna acum imposibile.

Se nazuimu ca celu putienu alianti'a româniloru cu Italianii sa se póta efectuá, si atunci, fiindu aprópe patrudieci de milióne de locuitori, vomu putea apesá in balanti'a politica a Europei.

Juvenal Vegezzi-Ruscalla.

Varietâti.

⁂ *Virilistii români din comitatulu Sibiiului.* Conscrierea virilistiloru pentru iminent'a restauratiune a comitatului Sibiiu a datu pentru noi românii urmatoriulu resultatu:

Mironu Romanul, archieppu si metropolitu in Sibiiu cu 2364 fl. 88 cr.*) Bechnitiu Antoniu, negutiatoriu, Sibiiu 334 fl. 57 cr.; Borci'a Ioanu Dr. adv. Sibiiu 297 fl. 26 cr.;*) Mateiu Grigorie negutiatoriu, Sibiiu, 383 fl. 70 cr; Racuciu Demetriu, Dr. adv. Sibiiu 224 fl. 59 cr;*) de Dunc'a Pavelu, consiliaru gubern. in pens., Sibiiu 215 fl 57. cr; Pred'a Ioanu, advocatu, 202 fl. 50;*) Pope'a Nicolau, Vicariu archieppescu 198 fl. 96 cr;*) Onitiu Ioanu jun. negutiatoriu, Sebesiu 187 fl. 66 cr; Balomiri Simeonu, primariu, Sebesiu 185 fl. 90 cr;

Suplenti.

Bugarski Constantinu, negutiatoriu Sibiiu 141 fl. 72 cr; Flesieriu Marcu George, economu, Mercurea 140 fl. 8 cr. Preste totu dar' 10 virilisti 2 suplenti din 147 virilisti si 37 suplenti.

(†) *Necrologu.* Advocatulu *Grui'a Murgu Liub'a* din *Versietiu*, in Banatu, omu inca tineru, straduitoriu si stimatu de toti numerosii cunoscuti si amici, — in urm'a unui morbu scurtu (typhus) a repausatu, lasându in doliu pre amabil'a sea socia, — fiic'a dlui *V. Babesiu* — pre parinti, consângeni si amici. Poporulu din pârtile acelea simte adencu perderea acestui aparatoriu fidelu si conscientiosu in tóte afacerile atâtu private câtu si publice de interesu comunu.

Din biografi'a repausatului amintimu: ca a fostu fiiu nascutu din poporu tieranu, in comun'a *Maidanu* comitatulu *Carasiu*, si-a terminatu studiile juridice cu ajutórie stipendiarie dela ilustr'a familia *Mocioniéna;* cá tineru solidu, a conlucratu la fói'a *„Albin'a“* si pentru delictu de pressa a suferitu inchisóre la *Vatiu* 1½ anu; de unde apoi se asiedià cá advocatu in Versietiu. *Fia-i eterna memori'a!*

⁂ *Bibliotecele Parisului.* — Afara de bibliotec'a nationala, care contine peste 1½ milióne de volume, si de bibliotec'a din strad'a Richielieu, Parisulu mai are inca 21 de biblioteci mari, din care cele mai insemnate suntu urmatórele:

Bibliotec'a Archiveloru fundata la 1808 cu 20,000 de volume,

Bibliotec'a Arsenalului cu 200,000 de volume si 8000 manuscripte.

Bibliotec'a Advocatiloru cu 12,000 de volume.

Bibliotec'a Corpului legislativu cu 50,000 de volume.

Bibliotec'a Curtiei de Casatiune cu 40,000 volume.

Bibliotec a Institutului cu 100,000 de volume.

Bibliotec'a Luvrului 100,000 de volume.

Bibliotec'a Mazarinu cu 160,000 de volume.

Bibliotec'a Sante-Geneviève cu 170,000 de volume.

Bibliotec'a Invalidiloru cu 25,000 de volume.

Bibliotec'a vechiului Senatu cu 20,000 de volume.

Bibliotec'a Sorbonei cu 125,000 volume.

Bibliotec'a Facultâtii de medicina cu 35,000 de volume.

⁂ *Condeiele de feru.* — Cându unu condeiu de feru este mânjitu de cerneala si ruginitu, putemu sa-lu curatimu sa-i redamu mladierea, punându-lu sa se rosiasca bine la o flacara tare. Apoi scotiendu-lu din focu, 'lu bagamu in apa rece si condeiulu devine iara-si bunu pentru scrisu.

⁂ *(Magiari inaintea Plevnei).* „Hon“ a primitu din Ploiesci o corespondentia, din care publicâmu ce urméza: Toti junii magiari, cari sosescu aici fâra pasporturi, s'au inrolatu in armat'a româna si voru avé sa petréca in sirulu luptatoriloru inaintea Plevnei. Dilele aceste vení la mine unu magiaru si-mi spuse ca, de óre-ce legiunea magiaro-turcésca in Ungari'a n'a reusitu, 12 juni s'au dusu la Galati spre a trece Dunarea, fiindu-ca preste Triest nu este posibilu a ajunge pâna la turci. In Galati inse diece din ei au fostu prinsi. Unulu fu impuscatu in diu'a urmatóre, pre cându doi au fostu trimisi la Ploiesci si inrolati; siepte din ei au luat'o la sanetós'a. Elu (corespondentulu) a caletoritu la Ploiesci spre a se informá despre starea compatriotiloru sei. Ací a si auditu, ca ei au fostu inrolati si trimisi la Plevn'a. — Cale buna! La Plevn'a, „compatriotii“ potu gasí multe potcóve de cai morti turcesci.

⁂ *(Numerulu locomotiveloru din intrég'a lume)* puse in aplicare se urca la 50,000; representându unu capitalu de 2½ miliarde. Staturile-Unite posedu 14,200 masini, Angli'a 10,900, Germani'a 5900, Franci'a 4900, Austro-Ungari'a 2900 (Ungari'a numai cu 500), Rusi'a 2600 si Itali'a 1260 masini.

⁂ *Trei bunuri.* — Unu renumitu autoru alu secolului XVII dise odata intr'o societate, in care se aflau si preoti, medici si advocati, ca omulu are numai 3 bunuri: sufletu, corpu si avere, si acestea suntu espuse tentatiiloru celoru mai mari, câci preotulu tentéza dupa sufletulu omului, dupa corpu mediculu, iar' dupa avere advocatii.

⁂ *„Curierulu Mosellei“* istorisesce o episoda amusanta a pelerinegiiloru ce se facu la Marpingen, de unde press'a ultramontana anuntia, in fie-care di, vindecâri miraculóse. Unu pelerinagiu trebuindu se aiba locu la 1-iu Octobre, navalirea caletoriloru pe drumurile de fieru din Saerbruk erá atâtu de mare, in câtu multe trenuri au trebuitu se se organiseze, pentru a ajunge la transportulu loru. Negresitu, a fostu multe intârdieri in plecarea si sosirea trenuriloru. La Trevesu, mai alesu, numerulu voiagioriloru, cari se aflau la gara, erá enormu. Printre densii se observá o betrâna, care se târá cu greutate pe dóue cârji. Incredietóre in puterea Feciórei, ea se ducea la Marpingen, se gasésca acolo vindecarea suferintieloru ei. La sosirea trenului, plecându pentru Marpingen, multiemea se precipitá inainte.

Intr'unu momentu, tóte vagónele fura pline. Serman'a betrâna, remase in urma, se târá inca pe peronu, dejá locomotiv'a fluera. Semnalulu plecârei se dadese, trenulu erá se plece; cându calatorii vediura pe paralytic'a, luându cârjele la subtióra si repedindu-se sprintena cá o tenera fata spre ultimulu compartimentu remasu dechisu.

Confusiunea peleriniloru, hohotele de risu ale scepticiloru: se vede tabloulu.

Cronic'a din Marpingen n'a inregistratu in aceea di, de câtu o vindecare miraculósa... prin anticipatiune.

⁂ *Ecouri din Vaticanu.* La Vaticanu se ofera din cându in cându câte o comicaria propria numai sântiloru parinti de acolo.

Diuariele italiane ne aducu scirea ca congregatiunile chiamate a se pronunciá asupr'a oportunitâtiei si a convenintiei de a acordá beatificarea lui Christoff Columbu si-au datu ópiniunea loru.

Beatificarea nu a fostu acordata pentru urmatórele cuvinte:

Nici unu faptu estraordinariu nu a venitu sa demonstredie intr'unu modu stralucitu eroicele virtuti crestine ale lui Cristoff Columbu.

Afara de marea sea opera, descoperirea Americei, viéti'a sea privata si publica dà locu la multe critici. In cronicele tempiloru, nu se gasesce in privinti'a lui nimic'a care sa-lu póta semnalá cá demnu de insemnulu onórei de a avea altare.

Renumele ce elu a lasatu murindu nu este acel'a alu unui catolicu eminamente remarcabilu.

In fine, nici o persóna nu l'a consideratu nici invocatu cá sântu.

Acésta hotarire va fi câtu mai in graba comunicata advocatiloru beatificârei si voru lasá sa tréca trei ani inainte de a introduce o nóua instantia.

⁂ *Despre insemnatatea barbiloru.* Cei vechi vedeau in barba unu semnu de intielepciune si de influentia si determinau gradele acestor'a dupa lungimea ei. La turci si pâna adi marturisirile unui martoru cu barba au cu atâtu mai multa ascultare, cu câtu barb'a e mai lunga. Multi 'si datorescu carier'a esclusivu numai barbei loru.

In anticitatea gréca se faceau prinsori pe barba. Asiá se povestesce ca unu filosofu anume Filelfus, avendu o controversa cu unu altulu anume Timoteus, ambii 'si pusera la dispositiunea celuî care va remâné victoriosu barb'a propria, cá sa dispuna acel'a cum va voí de ea. In fine Filelfus remase pe Timoteu, si acest'a fu silitu sa-si radia barb'a, cu tóte ca oferise o suma insemnata, numai cá sa o scape de briciulu barbierului.

Dar' nu in toti timpii au statu barb'a in mare onóre. Asiá la romanii cei vechi, au fostu unu timpu cându dela 25 de ani in susu, fia-care trebuiá sa se radia, ceea ce se si facea cu mari ceremonii, consacrându barbi'a lui Iupiter séu zeitiei Venus barbati'a. Au fosti insa si astfeliu de timpu, cându totu la romani barb'a se priviá cá unu semnu alu demnitâtiei barbatesci, de unde si cunoscutulu „barba decet virum“, adeca: barb'a se cuvine barbatului, de atunci incóce au mai variatu vederile asupr'a acestui punctu. Tieranii nostri insa si adi respectéza pe cei cari au barba, privindu-i de invetiati cu tóte ca ei n'o cultiva. In timpulu nostru pórta si punu mare pretiu pe barb'a plina artistii si unii poeti, pe barbisionu pictorii si o mare parte din literati. Privindu barb'a dupa gusturile nationale, vomu vedé ca francezulu cultiva barbisionu, englezulu favorite, germanulu barba plina. Românulu nu are inca pâna acum nici un'a a sea nationala, ci se marginesce in a urmá cându pe unulu cându pe celalaltu. „Rom. Lib.“

⁂ *(Raritate).* Jurnalulu „St. Galler Tagb.“ comunica urmatórele: Invetiatoriulu dirigentu din comun'a Mollingen cu numele *See* a intratu in oficiu la an. 1817 si astadi inca functionéza. Va sa dica, elu a servitu dejá 61 ani — in calitatea de invetiatoriu. In tempulu de fatia comun'a nu numera decâtu unu singuru locuitoriu, care nu aru fi umblatu la scóla sub numitulu invetiatoriu. Domnulu *See* este acum de 78 ani, dar' cetesce si scrie fâra ochelari.

⁂ *O casatoria in Americ'a.* *„Le Danube“* ne comunica urmatórea istoria care probéza odata mai multu escentricitatea moravuriloru americane.

Tenerulu George Wiliam erá amoresatu de d-r'a Frand Flint. Elu merse sa gasésca pe tatâlu tinerei fete si 'i cerù mân'a; déru, pentru ca elu erá mai bogatu de sperantie de câtu de bani, tatalu Flint, unu omu positivu, opuse unu refusu absolutu tutoru propuneriloru matrimoniale. Rugamintele Fanii si ale lui George nu facura nimicu; hotârirea lui erá nesfarimata.

Vediendu ca acésta incapatinare

---

*) Computatu duplu.

nu putea fi invinsa, Fani merse la tatalu seu si 'i jurà ca ea nu va fi nici odata femei'a altui'a si ca la prim'a ocasie se va lasá a fi rapita de celu care o alesese.

Fórte bine, dise tatalu,

Si inchise pe Fani intr'o camera susu de unde nu putea sa iasa de câtu in diu'a cându va fi renuntiatu la proiectele séle. Apoi insciintià pe George ca, la cea dintâiu incercare de rapire, carabin'a lui incarcata 'lu va desgustá póte de a mai reincepe. Acum câte-va dile, tatalu Flint, fortiatu de a lipsi, incredintià padi'a fiicei séle tenerului seu fiu in etate de 14 ani, si 'i dete carabin'a in mâna.

E incarcata, 'i dise elu; déca George va veni sa rapésca pe sora-t'a te autorisu sa tragi asupr'a 'i.

Spre mediulu noptii, fiiulu lui Flint audí un sgomotu neobicinuitu si diari in fundulu gradinei dóue umbre care fugeau. A pune la ochi si a trage fù pentru unu copilu o afacere de o secunda; la sgomotulu detunaturei, unu tipetu afasietoru se audí. Copilulu ranise pe sora-sea la umeru.

Fâra a se emotioná, George luà pe fata in bratie, o duse sângerânda intr'o biserica vecina; unde unu preotu insciintiatu de mai nainte, 'icununà fâra intârdiere.

Ran'a fetei erá usióra si câte-va dile de odihna 'i voru redá sanatatea.

Trebue sa marturisimu ca numai in Americ'a se facu in asiá modu casatorii.

⁂ *(Metodulu celu mai recomandabilu de a afumá carnea)* este urmatoriulu: Carnea de afumatu asiá calda cum s'a luatu din animalu se restogolesce prin o amestecatura preparata din 1 parte salitra si 32 pârti sare macinata, apoi se presara cu multe târitie de secara si in fine se pune la fumu. Carnea astfeliu preparata si apoi afumata capeta unu gustu placutu, colóre rumena si se tiene cu anii.

⁂ *Censura.* Eri (11) si astadi (12) Octobre c. n. 1877 depusera DD. Victoru *Popescu* din Brasiovu si Gabrielu *Manu* din Zagr'a, aici in M. Osiorheiu la tabl'a regésca censura advocatiale verbale, ambii cu cunoscintia de legi démna de tóta laud'a, dându respunsuri la intrebârile puse de censori spre deplina indestulire a acestor'a si spre placerea publicului ascultatoriu. Totu atâtu de satisfacetóre li-au fostu operatele scripturistice privitóre la censura; cari impregiurâri ne indreptatiescu a presupune, ca 'si voru aperá cu promptitudine si cu totu succesulu clientii.

⁂ *Multiemita publica.* Ohab'a de sub pétra in 28 Septembre. Biseric'a nóstra gr. orientala, s'a prefacutu in cenusia dinpreuna cu mai multe case din acésta comuna in 3|15 Augustu a. c. Domnisiór'a Septimia B. Popoviciu din Hatiegu, — intielegendu despre acésta nenorocire, — a lucratu unu covoru de masa fórte frumosu, pe care apoi la jucatu la loteria in favórea bisericei si-a nenorocitiloru arsi, — resultându o suma de 90 fl. v. a.

Dominec'a trecuta in 7 Octobre n. nobil'a domnisióra insotita de evlaviosii sei parinti, ne suprinse atâtu de placutu cu presenti'a sea in fatia locului, — unde numaidecâtu a datu jumetate din sum'a mentionata: adeca 45 floreni pentru biserica, deponendu banii la mân'a d-lui protopresbiteru tractualu, — carele inca s'a aflatu aci de fatia; iér' ceealalta suma restanta de 45 fl. au impartiet'o intre cei nenorociti prin focu.

Subscrisulu comitetu, 'si tiene de datorintia a esprimá in publicu eruditei domnisióre Septimi'a B. Popoviciu in numele representantiei bisericesci si a nenorocitiloru prin focu, — multiemit'a sea, pentru acésta binefacere crestinésca.

Comitetulu parochialu gr. or.

Burs'a de Vien'a.

Din 5/17 Octobre 1877.

Metalicele 5%	64	05
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	40
Imprumut. de statu din 1860 .	110	—
Actiuni de banca	832	—
Actiuni de creditu	206	80
London	118	60
Oblig. de desdaunare Unguresci	77	85
„ „ „ Temisiorene .	75	—
„ „ „ Ardelenesci .	74	25
„ „ „ Croato-slavone	84	50
Argintu	104	30
Galbinu	5	66
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	50½
Valut'a nóua imperiale germâna	58	60

Concursu.

Comitetulu parochialu alu bisericei S. Nicolae din Brasiovu escrie concursu pentru ocuparea unui stipendiu de 300 fl. v. a. pe anu, destinatu pentru unu teneru de religiunea greco-orientala, care dupa facerea esamenului de maturitate, si absolvirea cursului pedagogico-teologicu ar' dori sa frecuenteze o universitate, pentru completarea cunoscintieloru séle, in cariera teologica.

Concurentii sa se adreseze cu cererile si documentele trebuinciόse celu multu pâna la 1-a Novembre a. c. la subscrisulu comitetu.

Brasiovu in 30 Octobre 1877.

Comitetulu parochialu gr. or. alu bisericei
1—3 *S. Nicolae*

Nr- 256.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochu in parochi'a de a II clasa din Mandr'a, in ppbiteratulu gr. or. alu Fagarasiului I, prin acést'a se escrie concursu cu terminu pâna la 30 Octobre a. c. st. v., cându se va tiené si alegerea.

Emolumentele:

a) dela 221 familii câte un'a di de lucru, computate in bani à 50 cr.	110 fl. 50 cr.
b) in bani gat'a dela comuna	25 fl. — cr.
c) un'a livadia de 3 care de fenu	40 fl. — cr.
d) venitele stolari dela familiele susu-aretate si cu tóte accidentiile anuali computate in bani, dupa mesur'a de mijlocu, aducu . . .	428 fl. — cr.
si asiá venitulu cu tot:	657 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, au de a-si asterne concursele loru instruate conformu dispositiuniloru stat. org. la subscrisulu oficiu ppbiteralu, pâna la terminulu mai susu-aretatu.

Fagarasiu, 29 Septembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu m. p.
1—3 protopopu.

Nr. 106 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scól'a confessionale gr. or. din opidulu Ili'a-muresiana in protopresbiteratulu Iliei-muresiane, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 20 Octobre a. c.

Emolumentele suntu:

1. Salariu anualu cu 250 fl. v. a.
2. Cuartiru liberu in edificiulu scólei impreunatu cu o gradina de legume.
3. 2 orgii de lemne de incalditu.

Concurentii voru avé a-si asterne suplicele loru bine instruite conformu prescriseloru statutului organicu la adres'a subscrisului pâna la terminulu susu insemnatu.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Gurasadului 27 Septembre 1877.

Alecsiu Olariu m. p.
3—3 adm. prot.

Nr. 224 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea parochiei vacante de clas'a III-a Valea-Verde protopresbiteratulu Zlatnei superióre, se escrie concursu, in urm'a ordinatiunei prea venerabilului consistoriu archidiecesanu din 15 Iuniu a. c. Nr. 1512 B. cu terminu pâna la 30 Octobre a. c. st. v. prelânga urmatórele emolumente:

Dela 50 gazde dela fia-care câte dóue litre de grâu, à 14 cupe vechi, in pretiu de 15 fl. v. a. osfestaniile dela 84 case à 1 fl. v. a. 84 fl. v. a.

Venitulu dela bobotéza, si molitvele posturiloru 38 fl. v. a. cari tóte computate la olalta dau o suma de 400 fl. v. a.

Pre lânga acestea mai vinu tacsele stolare dela 84 de familii.

Doritorii de a ocupá acést'a parochia voru avé a-si asterne rugârile instruite in sensulu statutului organicu la subscrisulu oficiu protopresbiteralu in Câmpeni (Tapánfalva).

Câmpeni, 23 Septembre 1877.

In contielegere cu comitetulu par. concerninte

Oficiulu ppresb. gr. or. alu tractului Zlathnei sup.
3—3

La nr. prot. 205. 3—3

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci in comun'a bis. Cati'a, protopopiatulu Cohalmului, se escrie concursu pâna in 15 Octobre a. c. st. v.

Emolumentele:

a) 140 fl. din fondulu invetiatorescu solvindi in 2 rate regulatu;
b) cuartiru si lemne.

Dela concurenti pre lânga esamenulu de cualificatiune si cele-lalte conditiuni prescrise de „Stat. org.“ se recere, cá sa fia absolvatu gimnasiulu inferioru.

In contielegere cu inspectorulu districtualu de scóle.

Cati'a, in 18 Septembre 1877.

Pentru comitetulu parochialu

Ioanu Mircea, presiedinte. *Georgiu Comsi'a,* notariu.

Nr. 229/1877.

Concursu.

Dupa sunetulu parintescului ordinu alu Prea Veneratului Consistoriu archidiecesanu de sub Nr. 1658. B. pentru ocuparea vacantei parochii de a III-a clasa in Siulumbergu, protopresbiteratulu Nocrichiu—Cincu-mare, se escrie prin acést'a concursu de nou, in terminu, pâna la 25 Octobre a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumintele suntu:

1. Portiunea canonica de 10 jugere pamentu aratoriu si fenatiu.
2. Dela 140 familii români si neorustici câte o ferdela cucuruzu in grauntie.
3. Dela atâtea familii venitele stolari staverite de sinodulu protopresbiteralu, — care impreuna dau sum'a de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia voru avea a-si asterne petitiunile instruate conformu statutului organicu, si dispositiuniloru sinodali din anulu 1873 la subscrisulu pâna la terminulu indicatu.

Nocrichiu, 24 Septembre 1877.
In contielegere cu comitetulu parochiale oficiulu protopopescu gr. or.
Nocrichiu—C.-mare.

Grigoriu Maieru m. p.
3—3 adm. ppescu

Nr. 98 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochii Ord'a de josu cu fili'a Muresiu-Portu in protopresbiteratulu gr. or. alu Albei-Iuliei cu terminu pâna in 14-lea Octobre a. c. st. v.

Emolumintele suntu:

1. Casa parochiale cu gradina de legumi — fâra alte edificii economice.
2. Dela fiesce care capu de familia un'a ferdela cucuruzu in bómbe, si un'a diua de lucru.
3. Stolele indatinate, si regulate prin sinodulu parochialu estraordinariu.

Doritorii de a ocupá acésta parochia vacanta sa-si inainteze cererile instruate conformu stat. org. pâna la terminulu susu indigetatu cându va fi si alegerea.

Alb'a-Iuli'a 15-lea Septembre 1877.

In contielegere cu comitelulu parochiale.

Alecsandru Tordasianu m. p.
3—3 ppresb. gr. or. de Alb'a-Iuli'a.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de alu 2-lea invetiatoriu la scól'a gr. ort. din comun'a Vinerea, protopresb. Orastiei, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna in 1 Octobre a. c. st. vechiu. Emolumentele suntu: 155 fl. v. a. 4½ orgii de lemne din cari este de a se incaldí si scól'a, si cuartiru naturalu.

Petitiunile instruite in intielesulu statutului organicu suntu de a se trimite la presiedintele comitetului parochialu Ioanu Simedru in Vinerea. —

Vinerea in 15 Septembre 1877.

3—3 *Comitetulu parochialu.*

Anunciu.

Contele Adam de Vass in Dominiulu seu din Tiag'a (Czege) situata in comitatulu Solnoc-doboc'a are 600 jugere locu de pasiune de tómna pentru oi, si pentru iernatu celu mai bunu fenu de tierina si otava precum si localitâti fórte comóde, cari se dau in arenda cu unu pretiu fórte moderatu, doritorii de ale dobândí au a se adresá câtra proprietariulu amentitu in Czege, p. ultima Czege in Transilvani'a. 2—3

Anunciu.

Subscrisulu prin acést'a aducu la cunoscintia publica, ca amu deschisu cancelari'a advocatiala in Abrudu.

Abrudu in 7 Octobre 1877.

Dionisiu Tobias,
presiedinte de trib. reg.
1—3 in pensiune si advocatu.

Pentru saisonulu de iérna.

Dela Vien'a au sositu unu asortimentu de **pelarii de dame si copii,** elegante si eftine.

Sibiiu, 15 Octobre 1877.

I. Wegmuth,
Strad'a Cisnadiei Nr. 25.
1—2 etagiulu I.

Anunciu.

„—“ **D-lu Nicolau Marianu,** notariu la tribunalulu regiu din Aradu, in 18 Sept. st. n. a. c. a obtienutu diplom'a de advocatu in legile comune si cambiali. Gratulâmu junelui advocatu si i dorimu succesu bunu in carier'a sea. 3—3

Post'a Redactiunei.

La mai multi din pârtile banatiene-ungurene! Articulii respective respunsurile d-v., pentru a *crutiá* susceptibilitâtile celoru atinsi intr'ensele, nu le mai publicâmu. Prin acést'a declarâmu totu-odata, ca nu vomu luá in nume de reu nimenui, déca cele refusate se voru publicá in alta fóia, adaugendu si comentândusi in specialu respunsurile, dupa placu. Manuscripte nu inapoiâmu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate càtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 80. ANULU XXV.

Sibiiu 9|21 Octobre 1877.

Pentru celelalte pàrti ale Transilvaniei si pentr provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Cercularium metropolitanu.

Càtra tóte consistoriele eparchiali.

Nr. **161.** Metr.

Escelenti'a S'a domnulu ministru reg. ung. de culte si instructiune publica, cu privire la convocarea congresului nostru nationalu bisericescu pe 16/28 a lunei curinti, efectuita prin literele mele din 20 Septembre a. c. Nr. 146 Metr. a aflatu: ca modulu urmatu aicia pentru aducerea acestei convocâri la preainalt'a cunoscintia a Maiestatei Sale ces. si apost. regesci, nu ar corespunde dispusetiuniloru din Art. IX alu legiloru din 1868 si normeloru cuprinse in statutulu nostru organicu; de aceea prin ordinulu emisu sub 16 Octobre nou, a. c. Nr. 26,156 m'a poftitu, cá convocarea congresului se o suspindu pâna cându de aci nainte se va face aretare la Maiestatea Sa si va urmá preanalta resolutiune.

In urmarea acestui ordinu ministerialu, in ceea ce privesce terminulu de mai susu alu intrunirii congresului nostru ordinariu, me aflu necesitatu a amâná deschiderea aceluiasi congresu pâna la unu altu timpu, care se va defige mai apoi si se va face pe calea s'a cunoscutu tuturoru celoru interesati; reservându-mi a justificá la loculu seu procedur'a urmata din partea mea.

Recercu asiá dar' pre Venerabilulu Consistoriu, sa binevoiésca a notificá cu tóta grabirea acést'a amanare deputatiloru congresuali alesi in cercurile de acolo; adaugu totodata: ca pre câtu regretu acést'a perdere a rendului prescrisu in statutulu organicu: pre atât'a me aflu resolutu a-mi pune in lucrare tóte poterile spre a ferí biseric'a de ori-ce dauna din acestu incidinte.

Sibiiu, 8 Octobre, 1877.

Mironu Romanul,
metropolitu.

Resbelulu.

Sibiiu in 8/20 Octobre.

Sórtea armatei turcesci in Asi'a e decisa. In 14 si 15 l. c. *s'a nimicitu armat'a lui Muktar-pasi'a.* Dejá in 4/16 l. c. ne anunciase o depesia oficiala din Petersburg victori'a mare a rusiloru la pólele muntelui Aladya-Dagh. In diu'a urmatóre (5/17) s'a publicatu din Caraialu urmatórea depesia oficiala: „Dupa ce in 14 l. c. colón'a generalului Lazareff a indeplinitu ocolirea si a impinsu pe turci dela délurile Orlokan càtra Carsu si Visinkoej, a inceputu in 15 l. c. diminéti'a ataculu generalu contr'a positiunei lui Muktar-pasi'a. La amédi s'a luatu délulu fortificatu *Avliar*, chei'a positiunei lui Muktar, si prin acést'a s'a spartu lini'a armatei turcesci. Partea armatei, care si-a luatu drumulu spre Carsu a fostu persecutata de rusi si pe la cinci óre dupa amédi batuta cumplitu s'a impràsciatu perdiendu o multime de morti; mai multe mii de ómeni fura prinsi si s'au luatu 4 tunuri. Cele trei divisiuni turcesci, care au remasu la arip'a drépta fura alungate din positiunile loru dela Aladisi'a si càtra 8 óre au fostu silite a capitulá. Rusii au facutu multi prisonieri, intre cari **siepte pasi'a**, si au luatu 32 tunuri si multu materialu. Muktar pasi'a a scapatu càtra Carsu. Perderile rusiloru in proportiune nu suntu mari."

Atâtu depesi'a oficiala.

Precum este cunoscutu, positiunea lui Muktar-Pasi'a, ce o ocupase elu in 5 Octobre se intindea dela dealurile dela Visinhioi preste muchi'a muntelui Avliar pâna la pólele lui Aladja-Dagh. Generalulu *Loris-Melicoff* a pornitu marsiulu trupei sele principale càtra frontulu lui Muktar-Pasi'a, pre cându generalu-majorulu Lazareff plecase cu 27 bataliuni si 40 tunuri càtra arip'a drépta si fâra a fi observatu de turci a ocolit'o. Dumineca in 14 l. c. colón'a lui Lazareff a ajunsu la satulu armeanu Bazardschik, adeca in dosulu armatei turcesci, postata la pólele muntelui Aladja-Dagh si au ocupatu fortificatiunile dela Orlok. In ceea-lalta di, Luni diminéti'a, in 15 l. c., s'a desvoltatu batali'a generala. In frontu atacati de Loris-Melikoff, in dosu incurcati de Lazareff, turcii au luat'o printre dóue focuri la fuga. Generalulu Heimann cu dóue regimente rusesci a spartu centrulu positiunei lui Muctar-pasi'a si a despartitu armat'a turcésca in dóue pàrti. Centrulu si arip'a drépta, *32 batalióne, 4 brigade de artilerie cu 2000 cai,* au capitulatu si s'au predatu lui Loris-Mellikoff. Afara de cei siepte pasi'a, fura prinsi *preste 100 oficieri* cu ranguri mai inalte. Generalulu Lazareff a facutu 3500 prisonieri si au luatu taber'a turcésca dela Aladja cu ridicata, cu corturi, cu bagagie cu munitiune cu tóte, ce s'a aflatu intr'ens'a. Din trupele rusiloru au luatu parte la batalie: I si IV divisiune de granatiri, a 20 si a 39 divisiune de infanterie, 16 batalióne de venatori, militi'a mohamedana din Daghestan si Cabard'a si in sfersitu mai multe regimente de cavalerie si de dragoni. Aceste trupe au fostu comandate de generalii Melikoff, Heimann, Solavieff si Lazareff.

„Agence Havas", care este cam turcofila, comunica astadi din Constantinopole cu datulu 19 Octobre ca rusii aru fi incungiuratu si bombardéza Carsulu, care este dejá prin intreruperea linieloru telegrafice isolatu, Muktar-pasi'a cu restulu micu alu armatei batute va luá positiune la Sogonlidagh (sud-vestu de Cars.)

„Quid nunc?" se intréba acum turcofilulu „Pester Lloyd." „La acést'a astadi nu se póte respunde", continua elu „situatiunea pare a fi pentru turci cam desolata, câci de unde sa mai ia ei acum in Armeni'a o nóua armata? Spre norocire decisiunea resbelului nu se intempla pe platoulu Armeniei, ci la *pólele Balcanului.*"

Dar'! La pólele Balcanului, unde s'a publicatu trupeloru cu mare ceremonie depesi'a de biruintia din Asi'a, si cá respunsu resuna astadi bubuitulu a 300 de tunuri inaintea Plevnei. Negresitu in dilele aceste se va hotarí resbelulu si la pólele Balcanului. Sórtea lui Osman si Suleiman pasi'a va semená in multe privintie celei lui „Ghazi" Achmed Muktar pasi'a, „biruitoriulu Asiei."

„Daily News" publica urmatórea depesia dela corespondentulu seu din Poradim, Miercuri *3* Octobre:

Operatiunile militare au incetatu. Rusii astépta fâra indoiala, consiliele generalului Totleben, in privinti'a oportunitâtiei de a se urmá ataculu Plevnei, séu mai bine de a se reinoí. Generalulu n'a terminatu inspectarea positiuniloru turce ce a intreprinsu, si elu nu va luá fâra nici o indoiéla nici o decisiune inainte de câte-va dile. Conclusiunile sele se potu prevedea. Elu va declará, probabilu, ca, Plevn'a trebuie luata inainte de a se liberá Balcanii. Dar' se intréba prin ce miljóce.

Unii suntu de parere de a se luá localitatea prin fómete, planu care ofera mare siansa de successu, de si incercarea generalului Criloff n'a reusitu. Altii vorbescu pentru unu asediu in tóta regul'a, iér altii recomenda unu nou asaltu, cu tóte neisbândele incercate de rusi. De siguru se va primí asediarea in tóta regul'a si se va oprí aprovisionarea localitâtiei printr'unu asediu in tóta regul'a.

E siguru ca turcii voru fi redusi la fómete, de-si o slabiciune a generalului Criloff, le-a permisu de a se aprovisioná.

Generalulu Gurko a fostu numitu comandantu alu cavaleriei ruse dinaintea Plevnei, si turcii trebuie sa-si cucerésca prin arme tóte provisiunile ce voru incercá sa introduca in cetate din acésta parte.

Remâne a se mai scí pentru câtu timpu mai este aprovisionata Plevn'a. Se presupune ca provisiunile aru fi suficiente pentru o luna séu siase septamâni, dar' pe iérna va fi imposibilu de a se sustiené asediulu. Acést'a chiaru si déca n'aru urmá unu asediu considerabilu.

Plói'a continua de dóue septamâni incóce, dar' in acésta sessiune, ploile duréza 15 dile, dupa care va urmá timpu frumosu, si in care timpu ajutórele necesarii potu sa sosésca. Mai tóte regimentele au sositu, si ne putemu asteptá la o incercare decisiva, déca ano-timpulu o va permíte. Acést'a se va si face fâra indoiéla.

Sanatatea imperatului este admirabilu de buna, si elu continua a stá la Gorni-Studen, unde a avutu vre-o câte-va dile de indispositiune. Se asigura ca elu e calmu, liniscitu, si ca nu face reprosiuri nimenui, nici chiaru celoru cari suntu responsabili pentru ultimele pierderi, si ca elu nutresce mare sperantia si fermitate pentru unu triumfu completu alu armateloru sele.

Cu ocasiunea unei vizite oficiale ce a facutu moscheei, Sultanulu a trecutu in revista trei batalióne de militie locala séu garda nationala de Constantinopolu. Elu, dupa cum scrie unu corespondentu alu lui „Times", s'a esprimatu:

„Voi a-ti datu probe de alipire càtra religiune, patria si guvernu. Speru ca dupa incheierea unei pâci gloriόse, câscigata prin silintiele nóstre comune, veti aretá aptitudine si zelu, spre a me secondá in esecutarea reformeloru, de cari depinde prosperitatea tierei si buna starea poporului."

Acestei alocutiuni i se da óre-care importantia. Cu ocasiunea altoru vizite, Sultanulu si-a complimentatu ómenii si le-a stimulatu zelulu resboinicu. Astadata elu a facutu alusiune transparenta la reformele de introdusu dupa resbelu cá sa faca pe supusii sei si pe puter sa créda, ca idei'a reformeloru n'a abandonat'o, in casu cându resbelulu s'aru terminá in avantagiulu seu.

De cându asardulu a intorsu resbelulu in favorulu Turciei, aceste credintie au fostu esprimate nu odata in Europ'a, si se póte presupune, ca discursulu Sultanului pronunciatu inaintea gardeloru civice, in realitate a fostu adresate urechiloru Europei.

Populatiunea din Constantinopolu, are privilegiulu din timpi vechi, de a fi scutita de serviciulu militaru. Acestu privilegiu a fostu inlaturatu dela inceputulu resbelului de fatia, si populatiunea s'a supusu fâra murmuru.

Miscarea secuiasca in diet'a Ungariei.

Erá de prevediutu ca o afacere cum este descoperirea armeloru in secuime si consecuentiele descoperirei, nu voru fi trecute cu vederea nici in dieta. Dintre tóte de pâna acum merita a fi cunoscuta mai pre largu interpelatiunea deputatului A. *Németh*, membru alu stângei estreme, din siedinti'a dela 16 Octobre.

In introducere, interpelantulu dice ca ministrulu presiedinte 'si da tóta silinti'a, de câte ori vine vorb'a despre atitudinea guvernului austro-ungurescu, fatia cu resbelulu orientalu, a dovedí ca observéza cea mai strinsa neutralitate. Cu tóte aceste este cunoscutu, ca s'au transportatu pe drumulu de feru orientalu in diu'a mare arme si munitiune pentru rusi, fâra a li se pune vre-o pedeca. De alta parte, cându s'au transportatu arme si munitiune pentru turci s'au confiscatu, si cetatieni austro-unguresci siedu prinsi, si altii suntu espusi vecsatiuniloru din partea gendarmeriei si suntu amenintiati in libertatea si averea loru; ministrulu de honvedi a esitu in fati'a locului, indata dupa acést'a Gabriilu Betlen fù denumitu comisariu regescu si in cualitatea acést'a tramisu la Cic-Sered'a; si spre a pune corón'a la tóte aceste, comandantului militariu bar. de Ringelsheim i s'au subordinatu tóte autoritâtile civile.

In altu punctu se plânge interpelantulu asupr'a transportârei celoru arestati pentru afacerea armeloru confiscate la M. Osiorheiu contr'a legiloru; câci articululu de lege XXXII: 1871 in § 25 tramite numai pe criminalii capitali la M. Osiorheiu; care lege timbréza inse contr'a-band'a de arme de crima capitala?

Interpelantulu intréba, cum póte ministrulu presiedinte justificá procederea sea fatia cu dorinti'a generala a tierei de a alergá in ajutoriulu turciloru?

Interpelantulu trece apoi la motivarea interpelatiunei sele.

„Nu esista lege — dice interpelantulu — care opresce a liferá cui-va arme; dealtmintrea a spus'o si ministrulu presiedinte, ca nu scie care este legea respectiva, dara crede ca esista un'a si va fi datorinti'a judecatoriului a o cautá."

Interpelantulu cere esplicatiuni in privinti'a acést'a si atinge scirile despre investigatiunile din Transilvani'a, dupa parerea sea ilegale si continua:

„Evenementulu celu mai próspetu, care ne mahnesce fórte adencu, este, ca comandantulu militariu din Sibiiu V. M. C. bar. de *Ringelsheim* este denumitu comisariu militariu pentru Transilvani'a si ca acestui'a s'au subordinatu tóte autoritâtile politice. Sum gat'a a crede ca onoratulu min. pres. va respunde la aceste, ca nu scie nimic'a. Admitu ca nu scie, inse tocm'a pentru ca se póte intemplá asiá ce-va fâra scirea ba preste voi'a ministrului presiedinte, sum silitu, a-mi radicá vocea in privinti'a acést'a in acésta casa.

„O spunu si pentru ce. Ungari'a, dupa cum se scie, este impartita in patru comande militarie: in a Pojonului, Budapestei, Casioviei si Timisiórei. Aceste comande militare suntu subordinate comandei generale din Budapest'a. Comand'a militara din Transilvani'a este subordinata deadreptulu ministeriului de resbelu din Vien'a, stà in corespondentia directa cu acest'a si e considerata de organu esclusivu alu acelui ministeriu. Acum, déca comandantulu militariu, care aici in patria nu stà in nici o legatura nici cu comand'a generala, ci aterna deadreptulu dela ministeriulu de resbelu din Vien'a, in impregiurârile de fatia, este investitu cu comand'a superióra si este constrinsa fia-care autoritate a respectá si indepliní ordinile sele, acést'a e o remasitia din tempurile absolute, dara necompatibilu cu constitutiunalismulu tierei".

Dupa ce mai vorbesce despre competinti'a forului si despre tratamentulu celoru arestati cetesce interpelatiunea data in estrasu mai susu.

Min. pres. Tisz'a: Stau bunu ca prin Ungari'a nu se liferéza arme nici unei nici altei pârti, rusiloru asiá de putienu cá si turciloru; déca, cu tóte aceste, s'a intemplatu, asiguru, ca acei'a cari au facutu raportu despre asiá ce-va dlui deputatu, déca s'aru fi adresatu la mine, a si fi opritu liferatiunile precum amu opritu, cá, conformu oprirei de esportulu de cai, din Transilvani'a pe care tierenesci sa nu se incarce fracturi mai mari pentru Romani'a si tienuturile armatei rusesci. Protestezu asiá dara in modu hotaritu, ca pe drumulu de feru orientalu ungurescu se esporta arme pe fatia, pâna atunci, pâna cându dlu deputatu va dovedi contrariulu. Trebuie sa protestezu contr'a afirmatiunei sustienute de dlu deputatu, ca ceea ce s'a intentiunatu in secuime aru fi identicu cu espeditiunea de arme pe drumulu de feru. Revinu la acésta tema cu vre-o câte-va cuvinte mai târdiu.

Dlu deputatu 'mi atribuie cuvinte, ca eu nu cunoscu lege ungurésca, pe bas'a cârei s'au facutu arestârile, dara tribunalele o voru gasì. Eu amu disu: Asiguru pe dlu deputatu ca esista o lege ungurésca pe a cârei basa s'a intemplatu arestarea, va fi tréb'a tribunaleloru a se provocá la acésta lege si a o aplicá corespundietoriu casului.

Cu privire la celelalte afirmatiuni a le dlui deputatu 'mi permitu a replicá urmatórele:

Dlu deputatu inainte de tóte a amintitu imputându, ca ministrulu aperârei tierei a caletoritu prin Transilvani'a. Ei bine dloru, la acést'a a-siu puté sa dicu simplu si voiu si dice ca ministrulu aperârei tierei numai pentru inspectiunea depositeloru a caletoritu in Transilvani'a, o caletoria, care s'a obicinuitu a o face si de alte dâti si acest'a a fostu uniculu scopu alu caletoriei sele; amu spus'o inse fórte hotaritu, ca l'amu rugatu a intreprinde tocm'a acum calatori'a acést'a, pentru ca voiamu sa audiu si se aflu dela unu martoru de nadejde, ce este din lucrurile, despre care amu pututu cetí atâtea sciri infioratóre, de-si diverginti unele de altele.

Cela-laltu punctu, de care s'a poticnitu dlu deputatu, este, ca contele Betlen este denumitu comisariu regescu pentru Cic-Sered'a. On. dle deputatu, ai bunatate si te liniscesce; nici contele Betlen nu este denumitu pentru Cic Sered'a, nici in alta parte, nici nimenea altulu, preste totu nu e nimenea denumitu nici comisariu regescu nici ministerialu (ilaritate in centru). Amu cetitu si eu insumi scirea in „Népzászloja" si „Egyetértés" (ilaritate in centru), nu sciu inse de cându sciu organele aceste asiá bine ce face gubernulu si cu cine stau ele in contactu (ilaritate).

Si ceea ce privesce pre comandantulu tierei din Transilvani'a, potu declará positivu ca bar. Ringelsheim n'a primitu nici o denumire, care sa n'o fia avutu cu ani inainte, ca nu e denumitu nici comisariu regescu, nici alu guvernului.

Este adeveratu, ca amu avisatu pre prefectii din tienuturile unde pentru momentu erá de temutu, ca se potu face turburâri de linisce, a se pune, dupa cum va cere lips'a, in intielegere cu elu. Si repetiescu, in acésta privintia: erá datori'a mea a urmá asiá si declaru mai departe, ca nu autoritatea militara este superordinata celoru legale civile, ci ea este avisata la eventual'a recercare a acestor'a a pasí activa. (Aplause in centru).

Si potu spune on. domni deputati: multiamita simtiului treazu alu poporului secuiescu — vorbescu de poporu — acestu popóru, pe lânga tóte agitatiunile ce s'au continuatu de unu timpu incóce, este liniscitu; poporulu acest'a vorbesce cu indignatiune despre ceea ce au voitu unii a atribuí. Si credu ca poporulu acest'a nu póte fi lasatu sa cada jertfa aceloru ómeni fâra de consciintia, carii pentru a-si satisface placerile loru — nu voiu sa spunu acum de ce natura — suntu destulu de rei, de a impinge pe acestu poporu in cea mai mare nenorocire si a-i pune in jocu liniscea securanti'a si viéti'a.

Albert Németh: Dlu ministru presiedinte a declaratu ca V. M. C. Ringelsheim nu este denumitu, si comitii supremi nu suntu avisati a procede in intielegere cu densulu. Ce va sa dica acést'a? Atât'a, ca bar. Ringelsheim va indepliní tóte câte voru comitii supremi, séu ca comitii supremi voru indepliní tóte câte le va demandá bar. Ringelsheim? Tocm'a impregiurarea, ca comandantulu militariu din Transilvani'a nu e responsabilu comandei generale din Ungari'a, ci stà in legatura deadreptulu cu ministeriulu de resbelu din Vien'a, m'a induplecatu a amintí ca elu a denumitu deadreptulu prin ordinu de armata, comisariu militariu pentru Transilvani'a. Lucrulu nu se schimba intru nimic'a, déca dlu ministru presiedinte acést'a nu o scie; va aflà o densulu, cându vre-unu solgabireu va face intrebare printr'o depesia secreta: Dle, comisariulu militariu mi-a demandatu ast'a si ceea, ce sa facu? Dlu ministru presiedinte va respunde: Aveti dinainte-ve legea, indigitatiunile vietiei practice, sciti de cine sa ascultati — si bietii de solgabirei se voru scóte din incurcatura cum voru scí (ilaritate). Dara déca dlu ministru presiedinte va respunde: Nu-lu cunoscu, nu trebue ascultatu; nu sciu cine l'a denumitu! — Atunci in 24 de óre sosesce dela Vien'a o depesia: „Josu din carutia!" (ilaritate mare).

Interpelantulu vorbesce despre demonstratiunile magiariloru si in legatura cu aceste face imputare ministrului presiedinte pentru ce a lasatu pe regele sa mérga la manevrele din Casiovi'a tocm'a pe cându tiarulu 'si serbéza onomastic'a si pentru ce nu a mijlocitu cá regele sa fia fostu crutiatu de tienerea toastului (miscare, in drépt'a: „la obiectu!")

Presiedintele dietei: Demnitatea parlamentara nu permite a amestecá persón'a monarchului in desbateri (aprobare).

Min. pres. Tisz'a: Cum-ca dlu deputatu sucesce si astadi cuventarea mea si-mi atribuie cuvinte pe cari eu nu le-amu disu, se va puté convinge ori cine va cetí cuventarea mea. Este inse unu momentu care nu mai privesce persón'a mea, si in care dlu deputatu cauta, asiá cam pe jumetate, sa me escuse, cu tóte ca scie fórte bine ca escusarea acést'a e mai rea decâtu unu atacu. La acestu momentu trebuie sa vorbescu, — la aceea ce densulu — sucindu iéra cuvintele mele — a disu despre bar. Ringelsheim si despre lucrurile cari stau in legatura cu acést'a. *Maí nainte de tóte declaru hotaritu, ca eu in ceea ce privesce pre dlu Vice-Maresialu, amintitu cu intentiune de alu atacá — nu sciu din ce causa — trebuie sa dorescu Ungariei, cá nu numai fia-care soldatu, dara fia-care cetatianu sa tiena asiá de conscientiosu si asiá de strinsu la lege in cerculu seu de activitate, cum tiene densulu.* (Aplause vii).

Déca este asiá, cadu tóte câte le-a disu dlu deputatu despre instructiunile si ordinile cele secrete. Repetiescu, ca in adeveru autoritâtile transilvane suntu avisate, in câtu privesce interesulu ordinei a procede in intielegere cu dlu Vice-Maresiulu si dlu Vice M. pe calea competenta iérasi este avisatu a satisface recercâriloru din partea autoritâtiloru.

Nu vorbescu on. casa, despre tempulu câtu voiu remâné la acestu locu si cându me voiu duce, alusiune facuta in gluma de dlu deputatu. Un'a sciu, si adeca ca pentru ca-mi dau silintia a padí legile Ungariei, nu voiu primí dela acelu locu indicatu nici o telegrama ca sa-mi parasescu loculu. Créda dlu deputatu ca acolo (in estrem'a stânga) cunoscu si respectéza legea, eu inse considerи de problem'a mea a supune respectului legei cá mijlóce constitutiunale normale pe acei ce séu nu cunoscu legea séu nu o respectéza. (Aplause). Speru ca mi-va si succede si in speranti'a acést'a rogu pe onor. casa a luá respunsulu spre sciintia. (Aplause).

Cu esceptiunea stângei estreme cas'a iá respunsulu ministrului spre sciintia.

O epistola memorabila

publica dupa „Press'a" din Bucuresci mai multe diurnale, adaugendu unele ca autorulu epistolei aru fi pretendentulu de tronu de odinióra Don *Carlos*. Ori cum va fi, epistol'a e destulu de importanta pentru de a o face cunoscuta si publicului nostru si din acestu motivu o reproducemu si noi.

Turnu-Magurele, 28 Sept. 1877.

Domnule redactoru! Amu asistatu la ataculu trupeloru române, in contr'a unei redute turcesci dimpregiurulu Plevnei, in diu'a de 11 Septembre curentu, si trebue sa declaru aici cu franchetia, ca amu remasu cu totulu surprinsu de atât'a curagiu, eroismu si abnegatiune: virtuti demne de trupe imbatrenite in batalii, dar' cari, pentru o armata tenera si neesperimentata inca, precum este armat'a româna, nu-'si potu gâsí esplicatiunea, decâtu in mostenirea ce i-a remasu din tempii omerici ai strabuniloru ei.

Debutulu ei a fostu in contr'a unei positiuni retransiate, fortificata cu maiestria, si aventulu trupeloru române a fostu cu atâtu mai admirabilu, cu câtu, asemenea atacuri obicinuitu se confiezu numai la trupe cercate mai dinainte. Atitudinea româniloru insa, nu a cedatu intru nimic'a acelor'a; si acést'a este destulu, cá sa dea tierei loru o legitima mandria si sa asigure tóte aspiratiunile ei pentru viitoriu.

Déca curagiulu armatei române, spiritulu ei de disciplina si de subordinatiune, facu onóre barbatiloru cari au presidatu la organisatiunea ei, si denotezu o directiune eminamente inteligenta, aceste cualitâti indispensabile pentru ori-care bunu soldatu, nu trebuescu mai putienu privite aici, totu-deodata, si cá nisce virtuti ingerente cu caracterulu moralu alu poporului românu, Totusi insa, este unu fenomenu pentru ori si cine, de a vedea ca acestu poporu si-a pastratu virtutile sele antice, dupa unu secolu si jumetate de apesâri si suferintie. Esplicatiunea acestui fenomenu nu o póte gasí cine-va, decâtu esclusivu in istori'a acestui poporu, de care m'amu ocupatu cu unu deosebitu interesu. Trecutulu lui gloriosu, traditiunile lui eroice, transmise din generatiune in generatiune, luptele si sfortiârile lui necurmate, spre a se emancipá de dominatiunea fanariotiloru din secolulu trecutu, acea dorintia nesecabila de a-si pastrá individualitatea lui intacta, tóte acestea au avutu unu mobilu puternicu, a-si putea dice cu totulu esclusivu, in acelu sentimentu de rasa, pe care nu-lu gasesce cine-va desvoltatu cu atât'a târia la nici unulu din popórele latine, cari se rudescu cu densulu prin aceea-'si origine.

Atingendu acésta chestiune, câte reflectiuni nu-mi vinu in minte! — Si cându n'asi veni sa le espunu aici, de câtu cu titru de digresiune, totu-si suntu autorisatu a crede, ca ele 'si-ar' putea avea volórea loru in spiritulu si in inim'a acestui poporu, atâtu de simpaticu, in mijloculu carui'a me gasescu astadi. Amu luatu parte activa la resbelulu lui Don Carlos in Spani'a in cursu de patru ani; resbelu, care s'a terminatu la 1876 in lun'a lui Februarie; si déca acestu resbelu s'a terminatu intr'unu modu nenorocitu pentru credinti'a si aspiratiunile mele politice, speranti'a mea pentru viitoru insa nu este stinsa, si simtiementulu meu me va repurtá in totudeaun'a cu gândulu si cu inim'a câtre patri'a mea iubita. Cându insa, pentru momentu, misiunea mea mi s'a parutu curmata in acea parte, atunci, amu cautatu o alta sfera de ativitate, si acést'a amu gasit'o esclusivu in studiulu ce de multu timpu inca, 'mi propusesem sa facu chiaru asupr'a ideei latinitâtiei, de care vorbii mai susu.

Amu caletoritu de atunci, in Franci'a, in Itali'a, in Germani'a, in Rusi'a, in Engliter'a, si mai in tóte statele Americei.

In Germani'a, amu vediutu travaliulu neobositu de rasa, tintindu la o unitate a tuturoru elementeloru germane, stringendu-se intre ele sub o forma gigantica, cu atâtu mai spaimântatóre, cu câtu ea este si demna de admiratu.

In Rusi'a, asemenea, idei'a Panslavismului face progrese mari, si ar' putea dice cine-va ca, chiaru resbelulu actualu nu ar' avea altu scopu, de câtu de a se dá si o mai mare estensiune acestei idei, care are sa cucerésca si „Orientulu," dupa ce ea a ceceritu mediulu unei mari parti din Europ'a.

Germanismulu si Panslavismulu se desvolta alaturi unulu cu altulu. Latinitatea singura a remasu inapoi, si inerti'a, in care zace, constituie, dupe mine, o adeverata anihilare voluntara, o adeverata sinucidere, de óre-ce ea sta spectatóre impasibila in fati'a a dóue rase, cari cauta sa absórba totulu imprejurulu loru.

Franci'a, Itali'a si Spani'a, nu au in vedere, decâtu interesele individualitâtiei loru, cá popóre si natiuni separate, in afara de ori-ce precautiuni despre solidaritatea, care aru trebuí sa se lege intre ele, in vederea omogenitâtiei loru de rasa.

Acestu defectu capitalu, me temu cá intr'o di, sa nu aiba efecte desastróse pentru densele. Si, cu tóte acestea, ele suntu fórte impreuna, si neespugnabile, pentru ca ele represinta singure civilisatiunea antica si unitatea dogmeloru imutabili ale religiunei crestine, dela aparitiunea ei si pâna in diu'a de astadi. Forti'a latinitâtiei aru fi imensa, pentru ca ea constitue majoritatea numerica si superioritatea culturei. Singuru Napoleonu alu III-lea, in tempii moderni, a intielesu acésta mare idea, pe care a sustienut'o in totu cursulu imperiului seu; dar' dela caderea lui in urma, ea a fostu parasita de guvernulu republicanu din Franci'a, care, pentru unu motivu de slabiciune momentana, crede, ca cuventulu seu aru remanea fâra efectu in joculu politicei de cotropire, ce se desfasiura de câtu-va tempu in Europ'a, in afara de amesteculu seu.

Latinitatea insa, nu trebue cautata numai in Europ'a, unde ea aru fi dejá destulu de puternica, cá sa se afirme in fati'a celoru dóue elemente ale germanismului si panslavismului. Resourile ei se intindu si in Americ'a, unde predomina asupr'a centrului si sudului; si solidaritatea interesului de rasa, de care vorbiiu mai susu, trebue sa se stabileze pâna in acele pârti si pâna in Messico. Déca a-si enumerá aici tóte provinciele, cari alta data si-au primitu cultur'a si civilisatiunea loru dela coloniele espaniole si francese, cu cari s'au identificatu, precum unele din Statele americane: Tex'a. Luisian'a, Noulu Mexico, Californi'a, s. c. l., si republicele esclusivu espaniole, precum: Guatemal'a, Peru, Chili, Brasili'a, care e portughesa s. c. l., tóta cóst'a oceanului pacificu si atlanticu, rass'a latina aru avea o preponderantia imensa, si nici o alta n'aru putea sa-i tiena peptu. Din nenorocire insa, nu numai in Europ'a ea stà in nepasare pentru interesele ei, dar' in Americ'a, mai cu deosebire, ea a fostu atâtu de slabita, prin luptele intestine si prin lips'a de ori-ce spriginu mutualu, incâtu astadi este absorbita, in mare parte dejá, de elementulu Anglo-Sacsonu.

Acestu elementu 'si intinde in acea directiune sfer'a activitâtiei sele, deórece in Europ'a nu aru avea superioritatea unei culture antice si nu si-aru avea form'a sea propria. Anglo-Sacsonismulu aru fi pututu sa se infiga cu putere in fati'a celoru dóue elemente. In Americ'a insa, elu 'si gasesce câmpulu mai liberu si mai lesniciosu, tocmai din caus'a isolârei, in care se tienu unele de altele, statele latine de acolo, si din caus'a lipsei de ori-ce idea de solidaritate, care inca de demultu aru fi trebuitu sa le lege intre densele.

Nu este vorb'a aici de o cugetare chimerica, adeca o adeverata unificare, precum e aceea, la care tinde germanismulu si panslavismulu. Acést'a aru fi imposibilu, mai cu osebire in Europ'a, unde se gasescu staturile latine cele mai mari, a câroru individualitate nu póte admite cea mai mica fusiune. E vorb'a de spriginulu moralu si materialu, prin tractate de aliantia si de comerciu, prin conventiuni postale si vamale, prin conformitatea institutiuniloru politice, prin aceea protectiune reala, ce aru trebuí sa-si dea unulu altui'a, astfeliu cá, nici o cucerire streina sa nu póta derimá, la nici unu casu, acea individualitate politica, de care ele se bucura fia-care in parte. Este invederatu ca, déca popóre mai mici, de origine latina, aru voí sa se alipésca pe lânga staturile cele mari, cu cari suntu limitrofe, acést'a n'aru stá in puterea nimenui de a o oprí, ba din contra, aru fi de datori'a aceloru state a le atrage la densele; cá astfeliu sa le asigure mai cu eficacitate protectiunea, de care voru avé necesitate.

In combinatiunea unei federatiuni latine, pe care nu facuiu ací decâtu numai a o schitiá, aru intrá neaperatu si statulu românu. Intinderea lui teritoriala, populatiunea lui omogena si indestulu de numerósa, cultur'a si civilisatiunea lui superióra dejá tuturoru celoru-lalte popóre din Turci'a, situatiunea lui geografica, tóte aceste, suntu motive indestulu de puternice, cá sa indemne pe inaltele puteri europene, sa profite de evenimentele actuale, spre a face din Romani'a unu statu mare in orientu.

Déca puterile cele mari ale Europei se intereséza intr'adeveru de sórtea populatiuniloru crestine din imperiulu otomanu, nici unu altu statu din pregiuru, afara de statulu românu, nu va puté cooperá cu mai multa eficacitate la desvoltarea loru morala si materiala. Statulu românu aru puté sa se transforme, cá si alta-data, in imperiu româno-bulgaru, coprindiendu tóte provinciile, cari alta-data au fostu colonisate cu românii stramutati din Daci'a Traiana sub imperatulu Aurelianu, si a câroru populatiuni vorbescu chiaru astadi o limba, care in cea mai mare parte, nu este decâtu unu dialectu latinu, si se gasescu intr'o afinitate perfecta cu românii, cu cari aru dorí sa se unésca, spre a formá impreuna unu singuru statu, o singura natiune.

Statulu românu, constituitu astfeliu, aru dá elementului latinu o fortia nóua, permitiendu-i astfeliu de a se apropiá, prin Adriatic'a, de Itali'a, cu care aru formá unu lantiu mai neintreruptu, dela Tis'a pâna in Spani'a si pâna in Franci'a. O asemenea combinatiune, dupa opiniunea mea, nu numai ca nu aru avé nici unu pericolu pentru nimeni, dar' inca, elu aru fi singurulu mijlocu, spre a face sa se curme sdruncinârile periodice, cari inca de multu timpu turbura pacea orientului si amenintia de a resturná ecuilibrulu europeanu.

Idei'a latinitâtiei, in fine, domnule redactoru, m'a preocupatu in acesti ani din urma, la gradulu celu mai inaltu. Ea a luatu o fortia nóua in spiritulu meu, mai cu séma de cându me aflu in acésta tiéra. Faca ceriulu, cá ea sa petrunda asemenea si in spirituluómeniloru politici, cari, in curendu voru avé a decide asupr'a afaceriloru orientului, si mai alesu in spiritulu guverneloru francesu si italianu, cari, suntu cele mai interesate in acésta cestiune si cari neaperatu 'si voru avé cuventulu loru in viitoriulu congresu europeanu.

Orientulu, dupa opiniunea mea, nu se póte organisá intr'unu modu stabilu, de câtu cu conditiunea de a se tiené comptu de preponderanti'a diferiteloru elemente cari 'lu compunu. Aceste elemente suntu: Românii, serbii séu bosniacii, si grecii, trei elemente cu totulu distincte unulu de altulu, si cari, prin positiunea loru geografica, aru puté sa dea nascere la trei state de o importantia egala, cari la nici unu casu nu s'aru puté vatemá intre ele, si cari aru asigurá pentru totu-déun'a ecuilibrulu politicu din orientulu Europei. Pe câtu timpu aspiratiunile si tendintiele acestoru trei elemente nu voru fi satisfacute, nici perturbatiunile periodice ale orientului europeanu nu voru incetá. Fia-care din ele suntu interesate a se emancipá de supremati'a imperiului otomanu, de óre-ce acésta suprematie a devenitu astadi cu totulu incompatibila cu propasirea mariloru principii ale civilisatiunei crestine, care a petrunsu in sinulu loru, pe cându mahometanismulu, cu preceptele lui fatale si esclusiviste, cauta a impedicá mersulu loru naturalu câtra o desvoltare cu atâtu mai legitima, cu câtu ele 'si au consciinti'a superioritâtiei loru morale si intelectuale.

Impartirea teritoriala, ce s'aru dá acestoru trei state, ar' fi fórte lesniciosa, pentru ca ele, dupa situatiunea loru geografica si etnografica, se grupezu intr'unu modu rationalu fie-care cu provinciile din cari s'aru alcatui. Acést'a ar' fi, dupa opiniunea mea, singur'a combinatiune posibila pentru satisfacerea tuturoru intereseloru, pe care a-si intielege-o si pe care crédu ca ar' intielege-o ori si cine altulu, impreuna cu mine. Dar' nu intielegu ca, sub cuventulu de a se asigurá sórt'a chrestiniloru din „Orientu“ sa se constitue atâtea statuletie autonome, câte suntu si populatiunile care sub osebite denumiri, compunu astadi mosaiculu Turciei din Europ'a.

Primiti, ve rogu, domnule Redactoru, asigurarea osebitei mele consideratiuni.

X

Diarulu *„il Diritto“* publica unu articolu esplicitu asupr'a misiunei lui Crispi si asupr'a schimbâriloru de relatiuni dintre Itali'a, Germani'a sí Franci'a, care, articolu, se potrivesce in ideile séle fundamentale cu acel'a din *Fanfulla* si din *„Nordeutsche Allgemeine Zeitung“* despre care amu vorbitu in ultimulu nostru numeru. *„Il Diritto“* dice intre altele: „Aliantie, amicitii séu inamicitii nu esu din tratate, din articoli de diare séu din discursurile personagiloru politice. Ele se nascu din situatiune.

„Tractatele nu se incheie, de câtu numai cându situatiunea intra intr'o fasa definitiva, care 'si primesce sanctiunea prin tratate. Cu intrarea nóstra in Rom'a amu distrusu o cladire, pentru a cârei mentienere se interesédia unu partidu care este mai cu deosebire puternicu in Franci'a, unde a dobânditu dela corpurile legiuitóre si suverane unu votu de ne-incredere contr'a Italiei. Totu acestu partidu a declaratu imperiului germanu unu resbelu de mórte. De atunci unitatea italiana si germana suntu obiectulu aceleiasi uri si este espusa aceluiasi pericolu. Cându onorabilulu Crispi asigura in Berlinu, ca Itali'a si Germani'a au aceiasi inamici si a dedusu din acést'a solidaritatea loru, ce a facutu elu altu, de câtu a repetatu ceea ce fie care stie? Si cându areta importantia ce da Itali'a unei aliantie cu Germani'a in lupt'a pentru esistenti'a, in care trebue sa se lupte cu Vaticanulu, cine aru putea sa tagaduiasca, ca cuvintele séle nu suntu espresiunea fidela a opiniunei publice din Itali'a.

„Il Diritto“ trece apoi la esplicatiunile lui Crispi la Parisu, si gasesce ca elu, cá presiedinte alu unei Camere, a cârei majoritate o formédia stâng'a, nu putea sa se arate indiferentu cu o lupta in care de o parte este Vaticanulu care a devenitu o agentie electorala formala in favórea reactionariloru coalitiunei francese si care s'a pusu in fruntea unei conspiratiuni colosale, in conformitate cu care episcopii diarele clericale cauta sa scóta la lumina program'a loru omorâtóre de libertate si simtiementele loru ostile Italiei — iéru de ceealalta parte se afla sinceritatea si partisanii baseloru fundamentele dela 1789, amicii libertâtii italiane. Este fórte naturalu cá Crispi sa-si fi esprimatu speranti'a si dorinti'a de a vedea invingetori pe acesti din urma.

„Norddeutsche Algemeine Zeitung“ publica urmatórea scire importanta ce ce i se trimite din Aten'a cu data de 2 Octobre:

„In câte-va dile ambasadorulu englesu d. Wyndham si ministrulu afaceriloru streine d. Tricupis, au avutu trei lungi conversatiuni, alu caroru subiectu se intielege de sine-si ca a fostu politic'a. In cea de a trei'a din aceste conversatiuni, d. Windham comunica ministrului nostru de esterne o nota a Porteie câtre Musurus-pasi'a, ambasadorulu turcescu din London in care nota, Pórt'a, pe lânga alte amerintiâri si plângeri contr'a agitatiuniloru grecesci si contr'a inarmâriloru Greciei, mai adaoga si inscintiarea ca ea va inabusi reulu chiaru in germine, prin sfarâmarea Greciei in mii de bucati. Se intielege de sinesi, ca d. Tricupis ascultà cu unu mare interesu acésta insciintiare despre planurile turcesci, dar' nu statù nici unu minutu macaru la indoiéla si dedù purtatoriului acestoru insinuatiuni unu respunsu destulu de seriosu. Déca Pórt'a voiesce sa inabusiésca chiaru in germine reulu nemultiamirei si alu iritatiunei din provinciile grecesci nu póte decâtu s'o felicite cu o satisfactiune sincera, câci germinele acestui reu, este necalificabil'a administratiune turcésca a acestoru tieri. Chiaru si Greci'a sufera de acésta rea stare a lucruriloru si de abiá mai póte sa infrâneze just'a indignatiune a cetatieniloru sei. Nici nu trebue sa se gândésca macaru ca Greci'a va incetá inarmarile séle din caus'a amerintiariloru turcesci. Din contra, ea va trebui se vadia in ele mai curându o impulsiune, pentru a terminá aceste inarmari pe câtu va putea mai iute.“

Doctorulu Zhieman dela *„Societatea Manchester“* a facutu dilele aceste o visita insurgentiloru bosniaci si le a comunicatu conditiunile Turciei, sub care acést'a voesce sa aprobe reintórcerea emigrantiloru. Cu tóta meseri'a cea mare care domnesce acum printre insurgenti, din caus'a timpului celu aspru, ei concediara pe d. Zhieman cu contr'a propunerea ca se reintorcu in patrie cu conditiunea de a se numi unu guvernoru crestinu pentru Bosni'a séu de a se infiintiá o militie chrestina. Dr. Zhieman rugà pe insurgenti sa se mentie linistiti celu putienu pentru momentu. „R. L.“

Varietâti.

⁂ *Proiectu de bugetu* pe anulu 1878, pentru comitatulu Sibiiului.

I. *Salarie*: Vice-comitele, 2000 fl.; protonotariulu 1200 fl.; vice-notarii, 900, 800, 700 si 600 fl.; fiscalulu 900 fl. comptabilulu, 900 fl.; vice-comtabilulu, 700 fl.; protomediculu, 450 fl.; cassierulu, 900 fl.; controlorulu, 700 fl.; archivariulu, 800 fl.; protocolistulu, 600 fl; espeditorulu, 600 fl.; 4 cancelisti à 500 fl. = 2000 fl.; 5 diurnisti à 292 fl. = 1460 fl.; presiedintele oficiului orfanalu, 1200 fl.; asessorii orfanali 1000 si 900 fl.; tutorulu orfanalu, 700 fl.; vice-notariulu oficiului orfanalu, 800 fl.; 2 cancelisti à 500 fl. = 1000 fl.; 6 medici cercuali, à 300 fl. = 1800 fl.; veterinarulu 300 fl.; 6 pretori à 1000 fl. 6000 fl.; 6 adjuncti pretoriali, à 800 fl. = 4800 fl.; 6 scriitori pentru preturi, à 400 fl. = 2400 fl.

Sum'a totala: 37,110 fl.

II. *Pausiale*: Vice-comitelui 200 fl.; proto-medicului, 250 fl.; 6 medici cercuali, à 100 fl. = 600 fl.; veterinarului 250 fl.; celoru 6 pretori, à 200 = 1200 fl.; aceste tóte cá pausiale de caletoria.

Cá pausiale de cancelaria: la 6 pretori câte 100 fl. = 600 fl.; preste totu 3100 fl.

III. *Pentru personalulu de servitori*: pentru inspectorulu de temnitie 300 fl.; pentru 2 servitori calareti, à 250 fl. = 500 fl.; pentru 5 panduri, à 240 = 1200 fl.; pentru 6 servitori de pretura, à 200 = 1200 fl.

IV. *Pausiale*: pentru 2 cai la servitorii calareti, à 150 = 300 fl.; pentru imbracaminte la 13 servitori, à 40 fl. = 220 fl.; laolalta 820 fl.

V. *Chirie pentru localitâtile de oficiu*: pentru oficiulu comitatensu 1700 fl.; pentru oficiulu orfanalu, 400 fl.; laolalta 2100 fl.

VI. Spese de cancelarie 2700 fl.
VII. Spese de drumu . 400 fl.
VIII. Spese estraordinarie 1200 fl.
IX. Intretienerea arestantiloru . . 50 fl.

Sum'a intréga a recerintieloru . . . . 50,680 fl.

⁂ *Tenerimea romàna* dela universitatea din *Budapest'a* a reorganisatu societatea literaria *„Petru Maioru“* pre anulu scol. 1877/8 in siedinti'a generala ordinaria tienuta la 7 Octobre st. n. compunendu urmatoriulu comitetu:

Presiedinte: Iosifu Vulcanu, Red. „Familiei“ si adv. — Vice-presiedinte: Augustinu Dumitreanu, medic. V. — Secretariu: Nestoru Opreanu, jur. II. — Notari: Mihaiu Chiriti'a, jur. si Iuliu Traianu Popu, jur. I. — Cassariu: Constantinu Radulescu, medic. I.; — Controloru: Georgiu Crainiceanu, medic. IV. — Bibliotecariu: Grigoriu Pletosu, filos. III.

⁂ *Mórte de vinarsu.* In Covesiu aprópe de Agnit'a (comit. Ternavei mari) unu teneru de 26—27 de ani, intorcendu-se in 1 Octobre dela semenatulu grâului a intratu in carciuma si cu alti partasi a beutu dóue litre de vinarsu. Tenerulu nu s'a multiamitu cu atât'a ci a mai beutu dóue jumetâti de litra un'a dupa alta, fâra a le mai luá dela gura. Cându sfersì cu a dóu'a jumetate de litra a cadiutu la pamentu si dupa câte-va óre a muritu. — Intemplarea acést'a a datu ansa a conversá a dóu'a dî românii pe strade. Loru le venì lucrulu acest'a cu atâtu mai [strainu, cu câtu unu „domnisioru de unguru“ sa faca un'a cá acést'a. O dómna magiara indignata de conversatiunea de pe ulitia infruntà pe români amenintiandui ca mâne poimâne va sa le umble si loru cá celoru din tiér'a turcésca.

⁂ *Legend'a chenesa asupr'a originei ciaiului.* — Erá pe la alu siaseprediecelea secolu alu erei crestine. Unu fiiu de rege alu Indiiloru orientale, stranepotu a lui Bud'a, numitu Darm'a desbarcà pe termulu chinesu, condusu fiindu de unu butucu cu strania forma impinsu de genii invisibili credinciosi servitori ai Marelui Tout.

Fugea de sgomotu si se dedea la austeritati estraordinare; radecinile erau painea sea, ap'a isvóreloru 'i erá beutur'a. Facuse juramântu cá sa invinga natur'a si cá nici odata sa nu inchiza ochii, fie nóptea fie diu'a.

Se intempla insa, pe cându erá in estasulu unei'a din contemplarile séle nocturne, adorându lun'a, ochiulu Marelui-Tout, osteneal'a invinse pe acestu fanaticu si 'lu intinse la pamentu, unde adormi fâra voi'a lui. Cându se desceptà, fiindu-i rusine ca a calcatu cuventulu si a dormitu cá celu din urma dintre chinezi, intrebuintia unu mijlocu estremu pentru cá sa nu mai cadia in aceia-si gresiala, pedepsindu-se prin cei'a ce pacatuise. 'Si taiè pleopele, le arunca la pamentu si calca peste ele, cá sa le pedepsésca fiindu ca cedasera tentatiei.

In diu'a ce urma dupa asta grava mutilare, trecù pe acela-si drumu si gasì in acelu locu chiaru pleopele séle schimbate intr'unu micu arbustu, necunoscutu pâna atunci. Surprinsu de acésta minune culese câte-va foi, le mâncà si le gasi unu gustu straniu, unu parfumu minunatu cere 'i comunica indata o fortia nóua; nervii sei palpitara, in vinele séle umflate curse unu focu mai subtilu, veseli'a descinse in inim'a sea. Somnulu avea unu inimicu; elu putea de acum inainte fâra téma de a fi invinsu sa-si petreca viati'a in contemplâri eterne.

⁂ *Vechi'a metoda de pedepsire.* — Unu invetiatoriu slabu, care nu muri de multu timpu, lasà dupa sine niste insemnâri de cea mai mare acuratetia, asupr'a feluriteloru pedepse ce le aplica in decursulu activitatei séle de 51 ani cá invetiatoriu in scólele primare. Dupa acestu registru, elu a datu scolariloru sei 277,700 lectiuni de pedépsa 120,000 palme, 136,000 nuiele, 911,500 betie. A pedepsitu cu inchisóre de 209,000 de ori; 6000 elevi au fostu pedepsiti cá sa ingenunche pe nuiele suptiri, la 5000 le-a datu urechi de magari, 1700 fura siliti sa tiena in balantiu o prajina mare. — Bine ca o astufelu de metoda de a invetiá copii, acum e considerata rusinósa pentru invetiatorii ce o mai aplica.

⁂ *Unu preotu care nu voiá sa mérga in ceriu.* — Regele Hanoverei, George II facù o data o calatoria din Angli'a spre regatulu seu. Pe drumu se iscâ o furtuna fórte grea. Vediendu capitanulu corabiei ca furtun'a devine din ce in ce mai violenta, se adresà câtre predicatoriulu curtiei dicându: „Peste 5 minute vomu fi cu totii in ceriu“ Ah! sa ne ferésca celu a totu puternicu de o nenorocire cá acést'a“ respunse piosulu preotu.

⁂ *Unu omu, care nu mânânca cu gur'a.* Unu june garconu (chelneru) parisianu ingitise intr'o di din nebagare de séma nisce potasa in solutiune concentrata. Erá cá si cum ar' fi beutu nisce plumbu topitu. Nenorocitulu 'si arse ingitituórea, care stringându-se in cele din urma se inchise cu totulu. Bietulu omu nu mai putea ingiti nici macaru beutu. Tóte incercarile de-a restabili comunicatiunea intre gura si stomacu remasera desiérte; in decursu de mai multe septemâni bolnavulu a fostu nutritu cu ajutorulu unora bâi, in care se bagau totu felulu de substantie nutritóre si in care densulu erá scaldatu in fia-care di. Dar' acestu tristu mijlocu n'avea sa-i mai conserve viéti'a pe timpu mai indelungatu. Atunci doctorulu Vernueil se decise a face o incercare din cele mai cutezate. Elu facu bolnavului o gaura in stomacu. In acésta gaura s'a introdusu cu multa dibacia unu tubu de cauciucu; tubulu se termina printr'unu aparatu, cu ajutorulu carui'a se potu introduce in stomacu substantiele alimentare. Cându sosesce órá mâncarei, omulu nostru scóte dintr'unu cosiuletu o butelia; acésta butelia contine o supa grósa, preparata cu totu aceea ce constitue mâncarea unui omu sanatosu. Sup'a se baga in tubulu de cauciucu si din tubu se impinge apoi in stomacu. Omulu nostru mânânca si bea pâna se satura. Elu e sanatosu cá si inainte de crisa.

„Alb. Carp.“

⁂ *(Colisiune de amoru).* Unu june elegantu trecendu pe un'a din stradele Parisului intâlnesce cu unu comisaru stremtierosu si murdaru. Elegantulu predà comisariului unu buchetu de flori pretióse cu insarcinarea de a-lu duce la o damicela. Comisariulu cetesce adres'a de pe biletu, apoi stergendu-si lacrâmile din ochi, inapoiaza elegantului buchetulu cu biletu cu totu: „Nu“ suspina elu „nu me potu duce acolo; amu juratu a nu o mai revedea nici cându.“

⁂ *(Jidanulu Totleben).* In armat'a rusésca circuléza asupr'a generalului Totleben urmatórea anecdota: Pe la inceputulu resboiului din Crime'a capitanulu Totleben s'a distinsu prin lucrârile sele technice astfeliu, ca respectivulu brigadiru a propusu a-lu denumí de majoru si a lu decorá totu-odata Chiaru si atentiunea Tiarului a fostu atrasa asupr'a talenteloru estraordinare ce dovedí acelu tineru oficieru si carier'a capitanului Totleben paré asigurata. Cându eata in momentulu din urma iesí la iveala ca talentatulu oficieru este unu — jidanu. Da, unu adeveratu jidanu, nici macaru botezatu! Aru fi fostu insa celu intâiu casu in armat'a rusésca, cá unu jidanu sa fi avansatu in statulu majoru si sa dobândésca astfeliu dreptulu de generalu. Tréb'a ajunse la urechile Tiarului, care decretà laconicu: „Totleben sa se boteze!“ Dar' ce sa vedi. Cându i s'a impartasitu lui Totleben dorinti'a Tiarului cá o conditio sine qua non de avansamentu, jidanulu nostru a facutu ce-va ne mai pomenitu in listele rusesci de avansare, respundiendu, ca elu iubesce patri'a mai pre susu de tóte si e cuprinsu de veneratiune câtra Tiarulu, dar' mai bine remâne capitanu decâtu sa se boteze. Elu are a casa o mama de 80 ani, mosaica-ortodocsa, care aru murí póte de superare audindu, ca fiiulu ei s'a crestinitu. Tiarulu insa nu s'aru superá, déca capitanulu Totleben aru remâné ce este. Dreptu aceea, Tiarulu usioru póte alege. Resultatulu a fostu, ca Totlebeu avansà la rangulu de — colonelu. (Anecdot'a este o scornitura, de óre-ce Totleben este germanu de nationalitate si apartiene si astadi la confessiunea luterana. — Red).

⁂ *Ratiociniu.* Pentru acuirarea unei zidiri de biserica pe sém'a comunei parochiale române gr. or. din Sighisiór'a, „in cetatea orasiului Sighisiórei“, — in puterea concessiunei inalte a Escelentiei Sele Inaltu Preasântitului Parinte Archiepiscopu si Metropolitu si a Preaveneratului Consistoriu archidiecesanu românu gr. or. din Sibiiu dto 7 Octobre 1876. Nr. 2843. s'au colectatu prin subscrisii ajutórie de bani dela urmatorii p. t. domni:

Brasiovu: Dimitriu Stanescu 20 fl. G. I. Boambenu, 10 fl.; Georgiu Popp, 10 fl.; N. N. 10 fl.; Safrano de Triandafilides, 5 fl.; Charitonu N. Ciurcu, 1 fl.; N. N. 1 fl; I. Petricu prot. 3 fl.; V. S. 1 fl.; B. St. 2 fl.; Diamandi I. Manole, 20 fl.; P. Popp, 10 fl.; Andronicu Androne, 2 fl.; Iósifu Baracu prot. 10 fl.; unu nume nelegibilu 1 fl. Georgiu Petroviciu, 20 cr.; Dimitriu Elen'a 20 cr.; N. N. 20 cr.; Nicolau Bobancu 10 cr. Michailu Groz'a 10 cr.

Sacele (Satulungu): dela biseric'a s. adormiri din Satulungu 4 fl.; Radu Pope'a par., 1 fl.; Nicolau Sasu 1 fl. Alecsiu Rosculetiu 20 cr. Oprea Rosculetiu 1 fl. Veduv'a presbitera Neagoi 2 fl. Nicolau Petranu 1 fl. Vladu Saitanu 50 cr. Georgiu Golea 1 fl. Ioanu Panc'a 20 cr. Ioanu Dodorcu 20 cr. Barbu Siaitanu 30 cr. Ioanu Perciogu 10 cr. Oprea Munteanu 50 cr. Ioanu Maric'a 50 cr. Sandu Munténu 20 cr. Ioanu Mandau 3 fl. Oprea Voicu 20 cr. Aldi'a Bociogu 1 fl. Mari'a N. 10 cr. An'a Petru 1 fl. Ioanu Bancot'a 1 fl. Ioanu Barbu 50 cr. Nicolau Bersanu 30 cr. Ioanu Paltanea 20 cr. Radu Ovesea 1 fl. Ioanu V. Rosculetiu 1 fl.; Nicolau V. Rosculetiu, 50 cr. Ioanu Sacareanu 1 fl. Victoru Pope'a par. 1 fl. Georgiu Mandau 1 fl. Ioanu Zing'a 1 fl. RaduR. Pope'a 1 fl. Sandu Gologanu 30 cr. V. presb. Martinoviciu 50 cr. Ioanu Fratila 16 cr. Radu Nicstoru 1 fl. Mari'a Badila 20 cr. Marinu V. Gologanu 1 fl. Voicu Stroiu 1 fl. Bucuru Crisbasianu 20 cr. Dimitriu Jarnea 40 cr. Petru Gie 30 cr. Cons. Stoicescu 20 cr. Ioanu Dragosiu 2 fl. Ioanu Olteanu 10 cr. Ioanu Olteanu 10 cr. Vasiliu Cic'a 10 cr. Stanciu Dobr'a 20 cr.; Stanu Gaitanu, 1 fl.; Alecsie Gologanu, 30 cr.; Georgiu Gologanu, 1 fl.; Stanu Iencic'a, 1 fl.; Voicu Rosculetiu, jun. juratu com. 5 fl.; I. Verzea, par. 1 fl.; Alecsiu Verzea, 1 fl.; Ioanu Pop'a, 1 fl.; Georgiu Tocitu. 40 cr.; Dumitru Panu, 30 cr.; Ioanu Comanu Stoianu, 1 fl.; Alecsie Cârstocea, 1 fl.; Ioanu Cârstocea, 1 fl.; Ioanu Gavet'a, 50 cr.; Georgiu G. Pop'a, 2 fl.; Niagoe N. Butu 1 fl.; Vasiliu Lupanu 40 cr.; Ioanu B. Jing'a 1 fl.; Nicolau Ioanu Juganariu 5 fl.; curatorele Georgiu I. Caciula 5 fl.; Irimia D. Eremi'a 2 fl.; Ioanu D. Banciu 2 fl.; Ioanu Davidu Caciula 1 fl.; Draganu Sasu 1 fl.; Constantinu Dragoiu 1 fl; Ioanu Siaitanu sen. 1 fl.; Ioanu I. Siaitanu 1 fl.; Petru Barbucu 1 fl.; Mateiu Mari'a Jig'a Revec'a 2 fl.; George Gomoba Vladu Elen'a 40 cr.; Paraschiv'a Ioanu Zarnescu 1 fl.; Ioanu Odoru par. 1 fl.; Dumitru D. Caciula 40 cr.; Georgiu Pascu Caciula 20 cr.; Georgiu Const. Pascu 1 fl.; Iosifu Vallinger, 1 fl.; ved. Marin'a Bazarea, 2 fl.; judele Ioanu Caciula, 1 fl.; Demetriu Ghimbaseanu, not. com. 2 fl.; D. Eremi'a, 2 fl.; Mari'a Chitiu, 1 fl.; Mari'a G. Irimi'a, 1 fl.; Ilie Stroie, 1 fl.; Voicu Mateiu, 3 fl.; Georgiu Bucuru, 1 fl.; Tom'a Fratesiu invet. 1 fl.; Georgiu Eremi'a, 1 fl.; Demetriu Iarc'a, not. com. 2 fl. v. a.

Constându colect'a subscrisiloru din premisele anotate, venimu totuodata a aduce p. t. domniloru contribuenti in numele poporului din Sighisiór'a intimele nóstre multiamiri pentru acestea ajutóre banesci, nu mai putienu si pentru loialele primiri de ospitalitate cu cari furamu considerati atâtu din partea prea on. d. d. protopresbiteri, — presbiteri si credinciosii nostri români coreligionari.

(Celelalte ratiocinii voru urmá).

Sighisiór'a, 1 Oct. 1877 st. v.

Demetriu V. Moldovanu,
presbiteru, cá colectante

Vasiliu Comaniciu,
curatore, cá colectante.

Burs'a de Vien'a.

Din 8/20 Octobre 1877.

Argintu	104 65
Galbinu	5 66
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9 48½
Valut'a nóua imperiale germâna	58 40

La nr. 226. scol.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci in comun'a bis. Ungr'a, protopopiatulu Cohalmului, se escrie concursu pâna in 23 Octobre a. c. st. v.

Emolumentele:

a) 80 fl. v. a. din fondulu invetiatorescu solvindi in 2 rate regulatu;
b) cuartiru si lemne.

Dela concurenti pre lânga conditiunile prescrise de stat. org., se recere, cá sa aiba esamenulu de cualificatiune, precum si testimoniu de moralitate.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Cohalmu, 5 Octobre, 1877.

Inspectorulu districtualu de scóle:
1—3 *Nicolau D. Mircea.*

Nr. 142 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de parochu in parochi'a de clas'a III. *Valea-Lupsiei,* protopresbiteratulu Lupsiei prin acést'a se escrie concursu cu terminulu de 30 Octobre a. c. st. v.

Cu acestu postu suntu impreunate urmatórele amolumente:

a) cas'a parochiala;
b) dela 140 familii câte o di de claca séu 40 cr.;
c) 20 fl. din arunculu servitoriloru bisericesci;
d) venitele stolari, cari tóte computate in bani dau unu venitu anualu de 321 fl. 70 cr. v. a.

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. pâna la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu oficiu.

Oficiulu protopresbiteralu gr. or. alu Lupsiei.

Ofenbai'a, in 6 Octobre, 1877.

In contielegere cu comitetulu paroch.

Ioanu Danciu, m. p.
1—3 adm. ppescu

Nr- 256.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochu in parochi'a de a II clasa din Mandr'a, in ppbiteratulu gr. or. alu Fagarasiului I, prin acést'a se escrie concursu cu terminu pâna la 30 Octobre a. c. st. v., cându se va tiené si alegerea.

Emolumentele:

a) dela 221 familii câte un'a di de lucru, computate in bani à 50 cr.	110 fl. 50 cr.
b) in bani gat'a dela comuna	25 fl. — cr.
c) un'a livadia de 3 care de fenu	40 fl. — cr.
d) venitele stolari dela familiele susu-aretate si cu tóte accidentiile anuali computate in bani, dupa mesur'a de mijlocu, aducu . . .	428 fl. — cr.
si asiá venitulu cu tot:	657 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, au de a-si asterne concursele loru instruate conformu dispositiuniloru stat. org. la subscrisulu oficiu ppbiteralu, pâna la terminulu mai susu-aretatu.

Fagarasiu, 29 Septembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu m. p.
2—3 protopopu.

Pentru saisonulu de iérna.

Dela Vien'a au sositu unu asortimentu de **pelarii de dame si copii,** elegante si eftine.

Sibiiu, 15 Octobre 1877.

I. Wegmuth,
Strad'a Cisnadiei Nr. 25.
2—2 etagiulu I.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 81. ANULU XXV.

Sibiiu 13|25 Octobre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu in 12/24 Octobre.

Asaltulu asupr'a fortificatiuniloru la *Plevn'a* a inceputu in 20 l. c. *Românii* au fostu iérasi acei'a, cari au pornitu asaltulu. Precum ne spune „L'Orient“ divisiunea IV, sub comand'a colonelului Anghelescu a atacatu retransiementele redutei turcesci (cârei'a?) si au luatu unele fortificâri. Inse au datu in lini'a a dóu'a de nóue retransiamente si a fostu câtra séra silita a se retrage. Perderile româniloru aru fi fostu 50 morti si 207 râniti. „Romanulu“ din 21 l. c. comunica, ca românii aru fi atacatu in 19 retransiamentele redutei *Bucov'a* si le-au luatu la asaltulu primu; sér'a au intreprinsu unu asaltu asupr'a redutei insusi, au ocupatu intâiulu si alu doilea parapetu, in urma au trebuitu sa se retraga, fiindca puterile inimicului erau prea mari. Retragerea s'a facutu in buna ordine. — Cuartirulu generalu rusescu publica totu despre acestu evenimentu urmatórea depesia oficiala: „Gorni Studen, 21 Octobre. Detailurile despre lupta pentru redut'a dela Plevn'a se comunica in urmatoriulu chipu: In 19 l. c. dupa amédi 4 batalióne române au trebuitu sa sisteze ataculu asupr'a a patrei paralele a redutei si sa se retraga, din caus'a cumplitului focu de pusci; sér'a a IV divisiune romàna a rennoitu ataculu, trei bataliuni române au saritu in retransiamente, au remasu acolo preste o óra si s'au incercatu, dar' in zadaru a luá redut'a; de aceea scirea, ca redut'a aru fi luata. In sfersitu românii s'au retrasu; ei au perdutu la acésta intreprindere 2 oficieri si 200 soldati morti, 20 oficieri si 707 soldati raniti. Reservele turcesci au statu sub foculu bateriiloru române, prin urmare si inimiculu trebuie sa aiba mari perderi.“ — Precum se vede din aceste sciri ataculu româniloru, a fostu, de-si esecutatu cu bravura cá totu-déun'a, dar' fâra succesu si sângerosu.

Suleiman-pasi'a s'a retrasu cu armat'a sea la *Rasgrad*, si a ocupatu precum se esprima telegramele turcesci „positiunile de iérna!“

In *Asi'a* trupele rusesci persecuta din resputeri armat'a batuta si imprasciata a lui Muktar-pasi'a. Precum anuntia „Daily News“ generalulu Heimann merge spre Erzerum. Cars este incongiuratu, si s'au inceputu parlamentari pentru predarea fortaretiei. Cuartierulu generalu rusescu este in Vezunköi. Generalulu Lazareff si-a indreptatu marsiulu câtra Ismail-pasi'a, cari ocupa o positiune isolata, 14 óre de Cars.

Plevn'a.

Dela 6 Octobre incóce privirile lumei iérasi suntu indreptate asupr'a Plevnei. Telegramele ce curgu dela diu'a de 6 Octobre incóce ne spunu ca românii au luatu redut'a cea mare ce le stá in fatia ocupata de turci; totu acele telegrame ne spunu ca in diu'a urmatóre sér'a românii fura scosi din reduta. Detaiuri lipsescu, dicu telegramele. Voru sosí póte astadi si detaiurile, si credemu ca voru confirmá presupunerea ca luptele din 6 si 7 Octobre sûntu preambululu unei lupte decisive.

Pentru cá sa aiba cetitorii nostri o idea despre situatiunea dela Plevn'a dâmu astadi o descriere, lânga carea adaugemu si o schitia topografica, in carea se potu vedea in parte si positiunile trupeloru de amendóue pârtile din sectiunea acést'a a teatrului de resbelu. Dicemu in parte pentruca in schitia vedemu mai numai situatiunea si lucrârile româniloru.

Lucrârile de asediu asupr'a Plevnei suntu indreptate de câtra resaritu si média-di, pe cându in dosulu Plevnei respective a intarituriloru dela Plevn'a suntu numai masse de cavaleria si de unele batalióne de venatori, cari au problem'a de a taiá retragerea lui Osman spre Orhania-Sofi'a si comunicatiunea lui Osman cu aceste orasie.

Lucrârile de asediu si-au radimulu in redut'a Griviti'a spre nordu-vestu dela satulu de acela-'si nume, care reduta fu luata de români in diu'a dela 30 Augustu.

In fati'a acestei redute spre nordu stà alta reduta mai mare, care se afla inca in mânile turciloru si pe care acesti'a o numescu „Osman“, pe cându românii au botezat'o „Plevniz'a“. Departarea redutei Plevniti'a de redut'a româniloru Griviti'a face 300 metri (cam 150 stângini). Redut'a ocupata de turci impedeca inaintarea trupeloru române-rusesci spre Plevn'a si de aceea trebue luata si apoi a procede la redutele, cari suntu in nemijlocita apropiare de orasiu.

Lucrârile româniloru dela redut'a Griviti'a suntu numeróse traverse, prin care se scutescu aparatorii redutei de focurile curbe dela Plevn'a si Plevniti'a; mai departe drumuri acoperite cu frontulu spre Plevniti'a, cari prelungescu si inmultiescu lini'a de focu a româno-rusiloru.

Spre a completá acésta descriere lasâmu sa vorbésca despre obiectulu acest'a corespondentulu dela „N. W. Tagblatt“, carele a percursu intariturile sub conducerea majorului Craciunescu, comandantulu redutei.

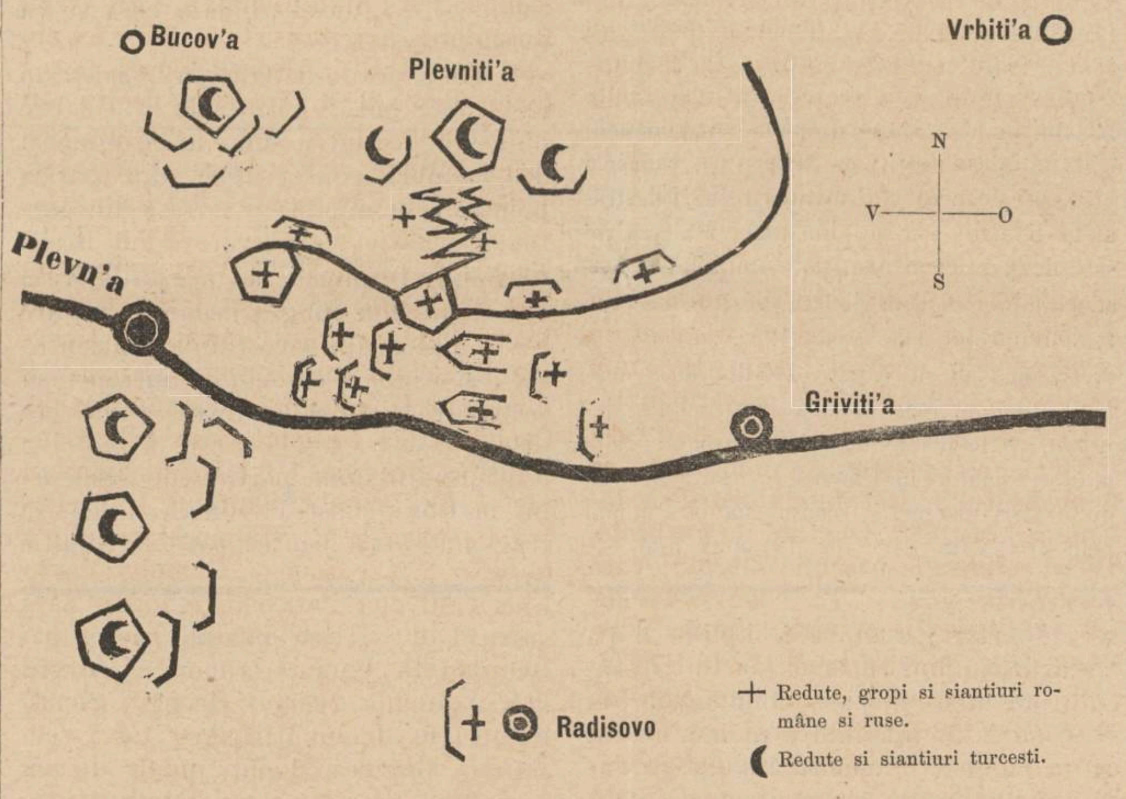
Bucov'a
Plevniti'a
Vrbiti'a
N
V
O
S
Plevn'a
Griviti'a
Radisovo
Redute, gropi si siantiuri române si ruse.
Redute si siantiuri turcesti.

Elu dice:

Patru paralele ducu pâna la 100 metri, si dela a patr'a paralela dóue lucrâri de apropiere ducu chiaru pâna la 30 de metri aprópe de primulu unghiu alu intarirei turcesci. Se lucréza di si nópte. In tocmai cá si albinele, românii sapa mereu inainte; altii impletescu cosiuri, le târescu alaturea cu densii si le umplu cu pamentu pentru inaltiarea parapeteloru. Inca o di si o nópte de lucru, si siantiurile române voru trebuí sa dea in gropile redutei impresurate. Dupa acést'a tocmai voru avé tunurile si mortierile sa dica ultimulu loru cuventu. In cele din urma ea va puté sa fia atacata cu asaltu. In ori ce casu insa, este trebuintia de mai multe septamâni pentru a se luá cu modulu acest'a o singura intarire numai. Redut'a Plevniti'a este atacata in acestu chipu nu numai despre sudu ci si despre nordu-ostu. Cu tóte acestea nu se póte atacá fia-care intarire din dóue puncte diferite si in modu concentricu. Rusii dela arip'a stânga a positiunei Plevn'a inaintéza egalu cu românii dela arip'a drépta. Chiaru déca s'aru calculá cu mai multe atacuri in aceeasi directiune, totusi luarea mai multoru intariri turcesci la Plevn'a pretinde timpu indelungatu. Numai in frontulu despre ostulu Plevnei suntu inca 5 redute de luatu.

Dupa acésta schitiare in trécatu aru trebuí cine-va sa-si póta face o ideie destulu de esacta asupr'a naturei lupteloru actuale dela Plevn'a. Scutindu me de tóte espresiunile militaresci ve rogu sa-mi permiteti completarea apreciatiuneloru mele individuale.

Dupa multe formalitâti totu atâtu de lungi câtu si grele, d'abiá putui sa me strecoru astadi la 8 óre diminéti'a calare in Vrbiti'a si de ací sa me ducu la Plevn'a. Dupa o óra ajunsei pe platoulu inaltimei Vrbiti'a, ducendu-me printr'o vale care merge spre Plevn'a. Nenumerate gropi de aperare de tóte dimensiunile, pentru unu singuru tiralioru, siantiuri pentru transporturi si pentru inaintarea a companii intregi, acopere coborisiurile si verfurile inaltimiloru. O jumetate de óra inainte de Griviti'a se vede o linia de parapete pentru baterii si trei redute. Cea mai susu din aceste redute, este aceea care a fostu luata dela turci. Eu me dusei negresitu spre acést'a. Intocmai cá si bóbele de grindina stau imprasciate pe pamentu verfurile de bombe turcesci, ghiulele mitralieseloru, bucâti de srapnele si de granade, fasii de uniforme si piese de armamentu. Unele din glóntiele turcesci care erau indreptate contr'a siantiuriloru, au trecutu negresitu preste tient'a loru, câci le audii susu multu pe deasupr'a mea. De alta parte tunau lânga mine si la spatele mele bombele tunuriloru române si rusesci trimise pe deasupr'a capului meu contr'a turciloru.

Adjungându la reduta, me daduiu josu de pre calu si 'lu duseiu in sicurántia intr'unulu din drumurile acoperite, dupe acést'a incepui visitarea. Redut'a insasi este in ori ce casu o intarire pasagera formidabila, are cinci laturi si fie care lature de câte 70 metri. Iaru in intru, prin numerósele traverse, este transformata intr'unu adeveratu labyrintu. Tunuri de câmpu, parte din garnisona stau gat'a de atacu, pe cându restulu soldatiloru stau prin prejuru, dormiau séu vorbeau séu consumau modestulu loru prândiu. Sub pamântulu próspetu sapatu, ei ingropasera pe cei cadiuti si morti in reduta. Din reduta merseiu in gropile de aperare dela arip'a stânga. Dorobantii din alu 7-lea regimentu, omu lânga omu, stau gat'a de atacu pe la distantiele dintre gabióne, altii se uitau prin gaurile facute in malurile gropiloru. Arip'a stânga da intr'unu micu bastonu cu tunuri. Fâra ómeni speciali pentru intariri, n'aru putea cine-va sa mai iasa din acestu haosu de lucrari fórte sistematice. Aci o grópa de aperare da intr'unu drumu acoperitu, dincolo iérasi unu siantiu da intr'o grópa de aperare, séu celu mai micu delusioru de infanterie da intr'o positiune de artilerie regulata, dupa cum trebinti'a momentana a cerutu. Astu-feliu percurseiu eu condusu in parte de majorulu românu Cratunescu, comandantulu redutei, tóte intaririle din afara, gropile de aperare dela arip'a drépta, cele patru paralele, ambele lucrâri de apropiere care au variatiunile in zig-zag numai de 10 pasi si care se apropie pâna la 30 metri de reduta turcésca Plevniti'a, dupa cum o numescu românii.

Lucrarile de pamântu, pe care le-amu vediutu aci in detaliu, nu potu sa le numescu de câtu colosale, avendu in vedere scurtulu timpu, in care au fostu facute. Dorobantii, infanteri'a, venatorii stau parte gat'a de atacu pe la gaurile loru, parte lucrau sub conducerea saperiloru cu lopeti si cu sape pentru a adâncí siantiurile, a inaltiá parapetele si a impinge mai departe lucrarile de apropiere. Intr'un'a din paralele intâlnii si o companie rusésca. Cotu la cotu, atâtu românulu câtu si rusulu, pândeau cu ochií tinta cá sa trimita glontiulu loru intr'unulu din fesurile turcesci care s'aru diarí din redut'a Plevniti'a. Unele glóntie resbéu si prin siantiuri. Cea mai mare parte din ele insa treceau pe deasupr'a capului nostru si isbéu in cabione, facendu sa se inaltie prafulu. Numai cu o mare bagare de séma putea cine-va sa-si arunce privirile asupr'a redutei turcesci, si acést'a numai prin gaurele dintre gabióne, si aci chiaru pentru scurtu timpu. Dupa câtu se vede redut'a Plevniti'a este multu mai tare de câtu aceea care a fostu luata. Afara de acestea, turcii lucrédia di si nópte la completarea ei.

Spre o mai buna intielegere a descrierei de mai susu mai adaugemu esplicârile urmatóre:

Redut'a este o intaritura de pamentu de sine statatóre inchisa de tóte pârtile si servesce mai cu séma pentru positiuni de tunuri. De aceste vedemu pe schitia dóue insemnate cu cruce, ocupate de trupele române si ruse; cele-lalte insemnate cu semilun'a suntu ocupate de turci. Transiele in form'a scóbeloru suntu pentru inlesnirea de a se apropiá trupele scutite de intariturile inimice. Cele mai insemnate din transieuri suntu asiá numitele paralele care se nisuescu a imbratisiá positiunea atacata. Paralelele mai servescu si de deposite de arme pentru cei cari padiescu transieurile, de locu de adunare pentru despartieminte din infanteria si pentru asiediarea de mortiere (Mörser). Intre transieuri si redute suntu drumuri acoperite si totodata si siantiuri, cari se mai numescu si comunicatiuni. In fruntea paralelei celei dintâiu spre objectulu de atacu se sapa *aprosie*, cari suntu serpentine in unghiuri cum se vedu pe schitia dela redut'a Griviti'a indreptata spre Plevniti'a.

Unu corespondentu de pe câmpulu de resbelu descrie fórte intuitivu suferintiele armatei, care asediéza Plevn'a din dilele ploióse din urma:

In 2 Octobre incepù inaintea Plevnei a plouá si a bate ventulu cu viscolu. Mai reu erá de bietii soldati la anteposturi, in redute si in siantiurile tiraloriloru si in cele de inaintare.

Nici casa, nici coperisiu, nici cortu nu scutesce pre bietii de torentele ce se vérsa asupra le din mass'a cea sura a nuoriloru. Diu'a si nóptea trebuie sa sufere plói'a cea merunta, dara carea petrunde pâna la osu si meduva. La inceputu, cam pre tempulu amediei, dupa ce a prânditu fia-care ce-va, nu supera si putientica plóia. Soldatii se vedu atunci cum cauta cu privire infocata, cu obrazii si budiele rumene dupa inimicu. Mân'a inferbentata se recoresce si causéza óre-care placere atingendu-se de patulu si de tievea puscei. Colea câtra apusulu sórelui se schimba tréb'a. Prândiulu e mistuitu. Caldur'a sórelui dispare. Ventulu umedu si rece despre marea négra sloiesce aerulu. Mass'a de plóia cade mai grósa si mai grea. Fati'a si mânile se acopere de udéla. Vestmintele pare ca suntu presarate cu margele de róua.

O recéla umeda, nespusu de neplacuta face sa sgribure trupulu. Vestmintele devinu totu mai umede si mai ude. Omulu simte cum petrunde udél'a mai multu si mai multu spre trupu. Pâna unde póte, tiene in departare de trupu pe neplacutulu óspe, celu putienu de pârtile cele mai gingasie ale trupului. Cu incordare se silesce mân'a a tiené patur'a cea uda de vestminte in departare de peptu, de stomacu si de pântece. Tóte in zadaru. In fine incepu paraiele pe sub vestminte pe grumadi, spinare, peptu, stomacu si pântece dealungulu corpului intregu, pâna in cismele, papucii séu opincile dejá pline de apa. Frecandu-si mânile pâna tiene pusc'a intre genunchi, jucandu si batucindu pamentulu cu piciórele mai vine óre-care simtire in mânile amurtite, in fluerile intiepenite si in piciórele reci cá ghiati'a. De incalditu inse nu se incaldiescu. In órele de sér'a se mai ajuta omulu cu o inghititura de vinarsu, o bucata de pesmetiu si putiena sioptitura cu cameradulu din apropiare. Din cându in cându mai aduce putiena varatiune in frigu câte o puscatura, câte unu tunetu de tunu; spiritele mai inviéza. Câte o suflare de ventu mai duce in sirurile cele dintâiu, de din'apoi, si câte unu tonu singuraticu dela musicile cari dicu de retragere. Unu feliu de bucuria nehotarita trece prin spiritu. Giuru impregiuru ardu focurile din taberi, dinapoi cele proprii si dinainte ale inimicului. Ochii se deschidu mai tare, se inflacara, trupulu inse e cuprinsu de fiori, sgribure. La ante-posturi, in redute, in siantiurile tiraloriloru si de atacu nu suntu permise focurile. Intr'aceea plói'a vérsa, viforulu turbéza. Fia-care se chinuie nespusu. Sgriburindu, tremurandu, clantienindu din dinti se petrece priveghiarea noptiei. O zare palida la resaritu vestesce mantuire.

Ilusiune desiarta. Inainte de resaritulu sórelui este mai de nesuferitu. Nimic'a nu mai e in stare sa incaldiésca trupulu recitu de udéla, nici restulu din plosca. Soldatulu tremura, parc ca e scuturatu de friguri.

Dupa descrierea acést'a facuta in vre-o câte-va trasuri fugitive póte cine-va lesne apretiuí, ce gradu de resistintia fisica si de putere morala, ce disciplina adencu petrunsa se recere, cá soldatulu românu de eri sa persevereze, nu un'a, dara câte odata trei, patru dile si nopti dup'olalta in servitiulu celu mai greu alu resbelului. Bietii dorobanti cu incaltiamintea loru cea miserabila trebuiá sa stea in apa pâna in genunchi stârciti in siantiuri, pe trupu cu camasi'a loru, preste acést'a o mantea rósa si destramata si mai departe punctum. Mai ca nu este de a pricepe cum potu militianii acesti'a, imbracati asiá de reu, resiste fisicesce tempului celui mai reu. Rusii precum si turcii inca au sa resiste fatalitâtiloru aceluia'si tempu, inse acesti'a suntu soldati deprinsi, parte ómeni dedati la resbelu. Soldatulu românu, la Plevn'a in asalturile redutei Griviti'a nu a trecutu asiá dara numai prin prob'a de focu, ci de optu dile elu trece si prin prob'a de apa si inca in impregiurâri cu multu mai grele decâtu rusulu si turculu. Acést'a o dovedescu spitalurile ambulantiei. Dearendulu le-amu gasitu góle.

Lordulu Salisbury si resbelulu orientalu.

Dóue discursuri ale lordului Salisburi, ocupa astadi tóta atentiunea publica. Lordulu a visitatu la 11 curente Bradfordulu si primí la Bursa o adresa din partea Camerei de comerciu. Adres'a pe care 'i-a inmânat'o d. Brehrens, presiedintele Camerei, lauda sfortiarile ministrului Indiilorru de a impedicá resbelulu si esprima speranti'a, ca guvernulu va avea in curendu ocasiunea sa ajute la oper'a restabilirii pacii.

Lordulu Salisbury observa ca resbelulu, dupa cum s'a petrecutu pâna acum, a distrusu tóte ingrijirile ce esistau despre forti'a de cucerire a Rusiei. Cu tóte acestea, fiindu-ca nu se scie inca pâna la ce punctu cele dóue puteri beligerante 'si-au sleitu fortiele, apoi este imposibilu a se spune mai dinainte, déca resbelulu va mai durá inca multu séu déca este vre-o sperantia pentru o incheere apropiata de pace Acést'a nu este unu resbelu intre suverani, ci intre popóre, si, mai nainte de a se terminá, va fi de trebuintia sa se satisfaca pasiunile ce elu a atitiatu. Guvernului Majestatiei Séle, inchee ministrulu, este preocupatu totu atâtu de multu cá si poporulu britanicu, de a aduce o repede terminare a acestui resbelu, si nu va lipsi sa intrebuintiedie tóte silintiele, indata ce i se va presintá ocasiunea.

Sér'a, lordulu Salisbury, asista la unu mare meetingu in hala St. George unde, in presinti'a unui mare numeru de membri conservatori din parlamentu, i se inmânà o adresa din partea societatiei conservatóre din Bradford. Cá respunsu la acésta adresa elu tienù unu lungu discursu, in care se intinse asupr'a cestiunii „Orientului“ si asupr'a resbelului intreprinsu pentru resolvarea ei. Intre altele elu dise:

„Suntu dóue partite ale resbelului in tiér'a nóstra; un'a silesce sa tragemu sabi'a pentru turci, ceealalta, sa ne batemu pentru rusi. Guvernulu s'a lepadatu de ambele partite, fiindu-ca nu crede ca trebue sa sacrifice sângele si banii englesi, déca interesele englese nu pretindu unu asemenea sacrificiu. Déca ne-amu fi incercatu sa silimu pe Turci'a la supunere, apoi amu fi suferitu o infrângere, batjocoritóre, séu déca amu fi fostu victoriosi, amu fi nimicitu imperiulu otomanu, fâra a sci celu putienu ce organisatiune trebuiá sa punemu in loculu lui. Nu demultu lordulu Granvile si altii au disu ca noi in aliantia cu alte natiuni, aru fi trebuitu sa silimu pe Turci'a cá sa primésca decisiunile Conferintiei. Acest'a este unu consiliu fórte bunu, déru mai nainte de a putea lucrá cine va cu aliati, trebue sa-i aiba. Europ'a aru vedea negresitu cu bucurie pe Turci'a primindu óre-cari din reformele propuse de dens'a, déru n'amu auditu nici-odata spuindu-se ca, afara de Rusi'a. mai este si vre-o alta putere gat'a de a trage sabi'a spre a sili pe turci sa primésca aceste propuneri. Nu este nici unu aliatu cu care putemu lucrá. Tóta Europ'a, afara de Rusi'a, cugeta asiá cá noi, si ori câtu de mare aru fi dorinti'a de a vedea introducându-se reforme in Turci'a, totusi acést'a nu este o afacere care sa ne privésca atâtu de directu si care ne aru justificá risipirea averei poporului nostru séu versarea sângelui soldatiloru nostri. (Aplause).

„Intru ceea-ce privesce viitoriulu apoi nu amu de disu de câtu aceea ce a disu unulu din colegii mei chiaru la inceputulu ultimei sessiuni parlamentare, aceea adica, ca noi nu trebue sa avemu in vedere de câtu numai si numai interesele Engliterei. (Aplause sgomotóse.) Atâtu de amicii rusiloru câtu si de amicii turciloru i s'a facutu guvernului imputarea ca acésta parere este egoista si ca Engliter'a pastrédia o atitudine egoista. Nu este nimicu mai lesne, de câtu de a fi bravu cu sângele altor'a si de a fi generosu cu banii altui'a. (Aplause.) Actiunea de a amestecá tier'a nóstra in resbelu, n'aru fi fostu nici brava nici generósa. Prim'a datoria a guvernului englesu este de a observá sa fie respectate interesele englese. Ori-ce abatere dela acésta linie drépta aru insemná unu abusu de increde-

---

O cuventare funebrala.

Din Campeni ni se tramite spre publicare cuventarea funebrale rostita de P. Adm. prot. alu Lupsiei Ioanu Danciu, cu ocasiunea inmormentârei P. Protopresbiteru Ioanu Patiti'a, despre a cârui repausare facuramu amintire cu alta ocasiune.

Tecstulu, dela carea mâneca oratorulu este epistol'a II ap. Pavelu câtra Timoteu c. IV v. 7—8.

Dupa o introducere in termini generali oratorulu pune intrebarea:

„Si cine este chiematu in prim'a linia a merge cu esemplu bunu si a face fapte bune?“

Si apoi continua:

„Este preotimea, in a cârui mâni s'a asiediatu conducerea duhovnicésca a poporului, si care in vertutea chiemârei sele este responsabile atâtu de binele lumescu câtu si de fericirea spirituale a credinciosiloru sei. Preotimea este unu factoru in societate, ea este pétr'a din capulu unghiului, este stâlpulu neamului omenescu, pentru-ca ea are a conduce crescerea poporului in religiune si moralitate, pre cari stâlpi suntu intemeiate: statulu, buna stare sociale si ajungerea scopului, pentru care este creatu omulu.

Fâra religiune, fâra moralitate nu póte esistá societate, si unu poporu ce nu aru avé aceste insusiri — nu are venitoriu.

Grea sarcina zace pe umerii preotimei si mare este responsabilitatea impreunata cu acestu statu, dar' si frumósa chiemare este acést'a adeca de a respândí principiulu iubirei dupa dis'a Domnului nostru Iis. Christosu: „de me iubesci, pasce oile mele,“ — aretându ca fâra iubire nici unu muritoriu nu este chiematu a slugí s. taine ale lui Ddieu. De aceea ne invétia apostolulu Pavelu, ca ce insusiri trebuie sa aiba preotulu dicându: „Preotii sa nu fia maniosi, nu sumeti, nu betivi, nu gâlcevitori, nu lacomi, ci iubitori de bine, descepti la minte, drepti, curati — marturisindu cuventulu adeverului, mustrându si certându pre cei ce umbla fâra renduiéla, cá sa se ferésca de reu si sa faca bine, cá in tóte si prin tóte sa marésca numele lui Ddieu!“

Dreptu ce, preotule! déca voiesci a impliní chiamarea ta sânta, urméza cuvinteloru Domnului nostru Iis. Chr. „lépada-te de tine si iá crucea si vina dupa mine“ — fii blându, smeritu, facându-te pilda buna turmei, pastorindu-o dupa invetiaturile s. Evangelia, si nu fi nebagatoriu de séma de darulu, carele l'ai primitu si de chiemarea nobila, la care esti chiematu, câci nu esti chiematu spre domnire, ci spre implinirea voiei lui Ddieu servindu altor'a. Aretati ve demni de dis'a: ca „voi sunteti lumin'a lumei si sarea pamentului“ si invetiati popórele calea adeverului si ve nesuiti a le intemeiá buna starea lumésca si câscigarea vietiei de veci!

Prea démna adunare! In vederea nóstra sta sicriulu, in care suntu asiediate osamentele bunului pastoriu Ioanu Patiti'a, parochulu comunei Campeni si protopresbiterulu tractului Campeni, care in alu 71-lea anu alu vietiei parasí acésta lume trecându la viéti'a eterna pregatita celoru drepti. Nascutu a fostu in 6 Ianuariu 1807 si a servitu la altariulu domnului 43 de ani si 2 luni, in care tempu totu-déun'a a avutu in vedere inaintarea bisericei si a causei scolare, pentru care zelu documentatu in anulu 1858 fuse denumitu de asesoru onorariu alu consistoriului eparchiale gr. or. alu Transilvaniei cu dreptu de a portá briu rosiu, in anulu 1859 fu incredintiatu cu administrarea acestui protopresbiteratu, care chiamare implinindu-o cu celu mai mare zelu a fostu definitivu intaritu de protopresbiteru actuale. Tient'a vietiei sele o documentéza faptele sele bine cunoscute intregului poporu munteanu si organeloru inalte a bisericei nóstre. Aceea a fostu: luminarea poporului, intemeiarea scóleloru in acestu tractu, infrumsetiarea bisericeloru, invetiatur'a poporului si indreptarea de a se ferí de reu si a face cele bune si de folosu, stralucindu in mijloculu nostru cá unu adeveratu urmatoriu alu apostoliloru.

Inca pe la anulu 1838 a inceputu a cuventá de pre acestu amvonu poporeniloru sei si a-i luminá despre chiemarea crestinismului, prin care pasu in acele timpuri neobicinuitu si-a atrasu invidi'a celoru nepriceputi, fiindu acusatu cá unu innoitoriu si latitoriu de invetiaturi straine, insa pre lânga tóte pedicele radicate curagiulu si zelulu seu nu l'a lasatu a se abate dela acésta chiemare, si combatându naravurile stângace a condusu poporulu la cunoscinti'a chiemârei sele celei adeverate. Si nu inzadaru s'a luptatu, câci comun'a Campeni in urm'a atâtoru staruintie binevoitóre a intemeiatu unu fondu scolariu, care adi represinta un'a avere frumósa, aprópe la 40 mii floreni si anume in valóre banésca 14 mii, dreptulu de câreimaritu cu venitu anuale de 1060 fl., capitalisatu face 20 mii, dreptulu macelaritului cu venitu anuale de 84 fl. si edificiulu scolare, unu opu care pre lânga concursulu mai multoru bravi membrii ai comunei Campeni a devenitu adi fapta marétia si apta de a pune basa unui venitoriu ferice acestei comuni si a intregului giuru, fiindu fondulu acest'a in stare a sustiené scólele capitale normale cu 4 clase si a contribuí la infiintiarea scólei de fetitie.

Multa lupta si sudóre a costatu acestu lucru reposatului in domnulu, insa nici decum spiritulu seu tare nu a potutu sa se infrânga prin nici o pedeca, ci cu barbatia s'a luptatu pentru acestu odoru pâna la ultim'a sea resuflare.

Dar' zelulu seu nu s'a opritu la comun'a sea natale, ci dupa ce sfer'a sea de activitate i s'a largitu a staruitu in totu protopresbiteratulu pentru infiintiarea de scóle, de fonduri scolare, cari nu li-a lasatu in mân'a sortiei, ci cu tóte mijlócele s'a nisuitu a le câscigá intarirea si asiguranti'a prin decrete guverniale, si cari fonduri adi represinta sum'a de preste 16 mii in diferitele comune ale acestui tractu, pre lânga edificiele frumóse si corespundietóre in Secatura, Albacu, Ponorelu, rea ce s'a pusu in noi. (Aplause sgomotóse.) Noi nu vomu fi numai cei dintâiu cari vomu dori reintórcerea pâcii, déru inca vomu fi si cei mai sinceri in ostenelile nóstre spre a inlesní acésta reintórcere. Nu se va crutiá nici o sfortiare care va fi in puterea nóstra, spre a ajunge la acestu scopu. Déru sa nu ne cereti de a usá de autoritatea care apartiene unui guvernu militariu si cuceritoriu, déca ne impuneti datori'a de a mentiené pacea. Déca preferiti a fi o mare putere militara, cá aceea pe care amu putea s'o numimu toti, déca preferiti sa serviti toti in armata si sa dati mijlócele pentru intretinerea ei si sa aveti dóue séu trei resbele pline de succesu, apoi nu mai incape nici o indoiala ca veti esercitá in sfaturile Europei aceea influintia, care apartiene unei sabii victorióse. Noi nu suntemu, fâra a ne abate dela o atitudine pacifica, acei'a, dupa cum ati spus'o destulu de justu, cari amu putea sa ne abatemu dela datori'a unui ministeriu englesu, si nici nu suntemu in stare sa dâmu altu-cev'a de câtu consilii pacifice. Speru ca ele voru fi ascultate, déru nu trebue sa perdemu din vedere pasiunile care au fostu atiâtiate. D-vóstre sciti, ca acestu resbelu este condusu de ambele parti cu o ura, care este contraria simtimentelorn mai adânci ale omenirei si nu se póte asteptá unu sfersitu alu acestui resbelu pâna cându un'a din cele dóue parti biligerante nu va repurtá o victoria mare, séu pâna cându nu va fi aprópe o sleire completa a puteriloru loru.“ „Tel.“

Sibiiu, 11/23 Octobre.

(Adunarea comitatensa). Eri a fostu adunarea comitatensa a comitatului Sibiiului. Emisulu ministeriului privitoriu la regulamentulu afaceriloru adunâriloru generali comitatense, emisele ministeriali privitóre la definitiv'a organisare s'au primitu cu unele modificatiuni si pe lânga esprimarea parerei de reu data la protocolu, ca salariele functionariloru nu s'au ameliaratu, dupa cum a propusu adunarea de repetite ori. Instructiunea pentru functiunarii cassei si bugetului pe 1878 inca s'a primitu fâra desbatere.

O desbatere mai via, la care au luatu cuventulu numai doi membrii, a fostu in urm'a protesteloru unoru alegatori din cetatea Sebesiului contra alegerei unoru amploiati de ai cetâtiei Sebesiului. Dr. *Pacurariu* a aratatu provocându-se la lege ca alegerea tuturoru amploiatiloru sebesiani este in regula, si a propusu respingerea protesteloru, adaugendu ca aceste s'au presentatu dupa terminulu prescrisu de lege. La cele dise de Dr. Pacurariu a reflectatu Bedeus si Notariulu com. Kästner si in fine majoritatea a primitu anularea alegeriloru. Dr. Pacurariu insinua recursu si cere cá conclusulu adunârei sa se comunice si respectiviloru. Se acceptéza list'a virilistiloru Se pune terminulu pentru alegerea adunârei generale pe 15 Novembre st. n. si se alegu presiedintii comissiuniloru electorale. Pentru scrutinarea presidentiloru se alege o comissiune de trei: Kapp, Pacurariu si Martinu Schuster.

Adunarea se intrerumpe spre a se redeschide dupa amédi la 3 óre.

Se primesce statutulu pentru institutulu de pensiuni a magistratului sibiianu; se incuviintiéza unu locu de diurnistu la comptabilitatea comitatului; se incuviintiéza propunerile vicecomitiatului in privinti'a regulârei riului Sebesiului; se incuviintiéza o pensiune de 350 fl. fiscalului *Löw*; se licuidéza pentru veduv'a Heldenberg o pensiune de 133 fl. 33 cr. pe anu; se respinge bugetulu comunei Chirperu spre intregire; se incuviintiéza vinderea unei obligatiuni de statu a comunei Nou; se respinge o cerere de relaxatiune a arendatorului din Sasciori M. M. *Glück*; se incuviintiéza cererea comunei Apoldu-mare de a vinde 12 juguri din pasiune spre a depurá datorii si a croí vii nóue; se incuviintiéza cá comun'a Gusteriti'a sa dea din cass'a alodiala unu imprumutu de 500 fl. bisericei gr. or. de acolo; se incuviintiéza cererea comunei Poplac'a de a schimbá o realitate si de a luá unu capitalu de 4000 fl. pentru facerea unui cuartiru pentru notariulu comunalu; se incuviintiéza bugetulu cetâtiei Sebesiului tragendu-i atentiunea ca in anulu viitoriu sa nu se repetiésca gresielele din anulu trecutu.

Presidentii comisiuniloru electorale, amintiti mai susu, suntu urmatorii: G. Kapp pentru subcerculu I din Sibiiu, W. Hochmeister pentru subcerc. II din Sibiiu, C. Schochterus pentru subcerc. III din Sibiiu, Sim. Balomiri pentru subcerc. I din Sebesiu, A. Leonhardt pentru subcerc. II din Sebesiu, Fried. Roth pentru cerculu electoralu alu Sebesiului; Nic. de Popu pentru cerc. elect. alu Salistei, W. Klein pentru cerc. elect. alu Bradului, G. Binder pentru cerc. elect. alu Cisnadiei; Fr. Stenzel pentru cerc. elect. alu Gusteritiei, Martinu Fleischer pentru cerc. elect. alu Slimnicului, Ios. Drotleff jun. pentru cerc. elect. alu Cristianului, Ios. Schullerus pentru cerc. elect. alu Nocrichiului.

Vidr'a de susu si altele. Pentru intemeiarea sustienerea si inflorirea scóleloru si a bisericei s'a luptatu cu o rara devotiune facându-se tuturor'a celu mai micu, dându sfatu si indreptâri intru tóte cele bune si de folosu. S'a aretatu atâtu cá omu catu si cá dignitariu bisericescu la inaltimea missiunei sele si a veacului presente — si acést'a este cu atâtu mai multu de admiratu cu câtu repausatulu in domnulu protopresbiterulu Ioanu Patiti'a, cá fiiu de plugariu, in tineretiele sele, nu avusese ocasiune de a gustá invetiaturi mai inalte, ci tóta cultur'a sea si-a câscigat'o singuru prin studiulu propriu, si prin esperinti'a facuta in societate, a cârui amicu a fostu.

Mare este pagub'a ce a lovitu acésta comuna si pre locuitorii acestoru munti prin perderea conducatoriului loru, mare este scaderea ce o sufere natiunea si biseric'a prin caderea acestui stejaru, in a cârui umbra multe fapte placute si folositóre s'au implinitu.

Cu dreptu cuventu se póte dice despre repausatulu parinte protopopu: „Lupta buna m'amu luptatu, credinti'a amu paditu, cursulu meu amu seversitu, si ce este mai multu mi s'a alesu mie cunun'a dreptâtiei care mi-o va dá dreptulu judecatoriu in diu'a aceea.“

Potemu dice cu totii: Dormi in pace maretie suflete! si maretiele tale fapte servésca de esemplu viu, tuturoru ce simtu pentru binele de obste, pentru marirea lui Ddieu si inflorirea natiunei sele! Aminu.

Sibiiu, 11 Octobre 1877.

Societatea de lectura „Andreiu Siagun'a“ a alumniloru seminariali de aici dupa unu intervalu de aprope trei luni, si-a reinceputu activitatea sea si tinde câtra progresu: scopulu ce si l'a prefiptu.

La 2. Octobre a. c. membrii ei in numeru considerabilu s'au intrunitu in siedinti'a de constituire, carea M. On. Domnu directoru seminarialu Ioanu Hanea, a deschis'o prin unu cuventu acomodatu, si astu-feliu s'a purcesu la actulu alegerei.

De presiedinte conducatoriu s'a alesu cu aclamatiune clarisimulu domnu profesore Dr. Ilarionu Puscariu, vicepresiedinte N. Moldovanu cl. a. III, redactoru a fóiei beletristice-scientifice „Mus'a“ Avr. S. Pecurariu cl. a. III, controloru S. Albu cl. a. III, notari I. Ciurea cl. a. III si I. Gavrusiu cl. a. II, bibliotecariu M Voileanu cl. a. II, cassariu A. Barbosu cl. a. I, vicebibliotecariu G. Serbu cl. a. I; iér' membrii in comitetu: D. Fagarasianu cl. a. III, S. Mardanu cl. a. III, A. Davidu si I. Runcanu cl. a. II, si B. Iosofu si G. Bobesiu cl. a. I.

Societatea se simte prea placutu indatorata a aduce cea mai adenca multiamita onorateloru redactiuni, cari au binevoitu a-i tramite gratuitu pretiuitele jurnale, ce au onóre a redige, si totu odata le róga a i le tramite si in venitoriu!

T. I. Cotutiu,
not. ad-hoc.

Varietâti.

(†) A. Papiu Ilarianu, istoriculu si fostulu ministru alu Romaniei, dupa cum audimu din isvoru siguru, a reposatu alaltaeri in 10 l. c. aici in Sibiiu.

⁂ *Procesu de pressa.* Marti s'a pertractatu la tribunalulu de aici procesulu de presa radicatu contr'a redactorului „Câртiloru sateanului românu“ Nicol. *Negrutiu* si contr'a tipografului Fr. *Wolf* posesorulu tipografiei Closius de aici pentru o notitia intitulata: *Catielele unguresci.* Pertractarea s'a terminatu cu achitarea redactorului si a tipografului din partea juriloru. Mai pe largu in altu numeru.

⁂ *Sîne de drumu de feru confiscate.* Politi'a din Budapest'a a confiscatu in 18 Oct. 12,400 mâji de sîne de drumu de feru. La Orsiov'a s'a confiscatu mai nainte alta cuantitate de acela'si articulu. Sînele, se dice, suntu destinate pentru drumurile de feru rusesci si romanesci.

⁂ *In lupta cu contrabandisti* fu impuscatu aprópe de Poian'a (Mercurei) unu finantiu.

⁂ In comitatulu Treiscauneloru la S. Sân-Giorzu s'a aratatu epizooti'a (bóla de vite cornute). Se dice ca epizooti'a este importata din Romani'a.

⁂ *Notitie literarie.* In sessiunea istorica din acestu anu, Societatea academica româna a facutu pentru prim'a óra urmatórele lucruri:

1. A premiatu pentru prim'a óra nu traductiuni, fia ele câtu de clasice, ci scrieri originale, si anume: „Istori'a Archeologiei“ de d. A. I. Odobescu, si unu tractatu alu dlu Gr. Tocilescu despre „Etnografi'a ante-româna a Daciei“;

2. A tramisu pentru prim'a óra o missiune scientifica, si anume pe d. Gr. G. Tocilescu la Moscv'a pentru copiarea unoru manuscrise de ale lui Cantemiru;

3. A decisu pentru prim'a óra retiparirea monumenteloru linguistice române din seculii XVI si XVII, cu introductiuni, note si glosare si anume:

D. D. A. Sturz'a va reproduce „Psaltirea in versuri a metropolitului Dosoteiu“, dupa chiaru manuscrisulu autografu;

D. B. P. Hasdeu va reproduce „Psaltirea lui Coresi;“

D. A. I. Odobescu va reproduce „Pravil'a cea mica dela Govor'a“.

D. G. Sionu va reproduce „Divanulu lumei de Cantemiru“.

Biroulu societâtiei academice s'a reinoitu in urmatoriulu modu:

Presiedinte I. Ghic'a; vice-presiedinte G. Baritiu; membri: B. P. Hasdeu; A. I. Odobescu; secretariu G. Sionu.

Comisiunea lecsicografica s'a compusu din sectiunea filologica: B. P. Hasdeu, G. Sionu; din sectiunea istorica: A. I. Odobescu, G. Baritiu; iér' din sectiunea sciintieloru P. S. Aurelianu.

Acésta comisiune va elaborá, pâna la sessiunea viitóre a societâtiei, unu nou specimenu de „Dictionariu alu limbei române.“

Dintre ilustratiuni straine, s'a alesu membru Hugo Schuchardt.

Vomu mai adaugá, ca comisiunea lecsicografica a admisu in ortografia, cá obligatóre pentru membrii sei, numai „etimologi'a româna“, nu pe acea latina, si a renuntiatu la gón'a coditieloru si a semneloru diacritice.

„T.“

⁂ *Difteritis* graséza in M. Osiorheiu nu numai intre copii dara si intre ómeni mari. Numerulu victimeloru este relativu fórte mare.

⁂ *Esecutatiunile in Turci'a.* Corespondintele diarului „*The Times*“ pe lânga armat'a turcésca dela Sipc'a scrie urmatórele asupr'a espeditivei sisteme de judecata cu care Turci'a se scapa de asiá disii insurginti bulgari:

„A ajunsu scomotulu la lagaru ca aprópe 400 insurgenti bulgari au fostu judecati de câtre consiliulu de resbelu dela Filipopoli si condemnati la mórte, si ca 30 séu 40 dintre ei au fostu tramisi in cele mai insemnate sate bulgare, cari erau mai apropriate de lagaru. Cine-va e naturalmente incredulu cându aude naratiunea unui asemenea macelu in masa; déru celebritatea ce a câstigatu orasiulu susu mentionatu prin numerulu prisoniariloru ce s'au vediutu spândiurati pe strade face cá elu sa nu fia neprobabile. O neplacuta confirmare a unei parti celu putinu din acestu scomotu s'a infatisiatu ochiloru mei prin vederea unui nefericitu bulgaru, alu carui'a corpu l'amu gasitu atârnatu de unu arbore intr'unu satu vecinu, curgendu-i sângele dintr'o rana facuta — cum mi-a spusu o garda de soldati din apropiare — cu baionet'a, inainte de a murí. Amu fostu informatu ca cinci alte cadavre erau spândiurate in alte parti ale aceluiasi satu, déru pe acesti'a nu i amu vediutu fiindu ca amu vediutu destulu in ingrozitoriulu spectacolu ce amu intâmpinatu pe neasteptate. Unii dintre prisoniari fusesera esecutati pentru ca dedesera nutrimentu inamicului — o crima pentru care justiti'a aru fi pututu prea bine sa fia indulcita prin clementia.“

⁂ *Din regnulu animaleloru.* Proprietariulu unei vile din padurea de Boulogne, a cumperatu la Havre o momitia de o inteligentia rara. Proprietariulu avé si unu papagalu, care sciá sa pronuntie mai multe cuvinte, cu o voce sonora de copilu. Papagalulu nu priviá de locu cu ochi buni pe noulu venitu, care a fostu asiediatu intr'unu cotetiu cu elu; asemenea nici momiti'a nu simpatisá cu sburatórea. Adesea-ori se certau, si nu odata a trebuitu sa se ia precautiuni, spre a nu alergá unulu asupr'a altui'a cu cioculu si cu ghiarele. Intr'o nópte, ómenii vilei au fostu desceptati printr'o voce strigatóre, care parea a fi de copilu. Stapânulu a luatu unu revolveru si astfeliu a alergatu spre loculu de unde se audiá strigatulu, unde s'au adunatu toti ómenii casei. Strigatulu veniá din cotetiulu celoru doi dusimani. Stapânulu deschide usi a cu precautiune, apoi aprinde o lumina, si vede in interioru momiti'a intr'o mâna cu cutitulu cu care bucatarés'a ucidea pui, si care disparuse de dóue dile, iér' in cecalalta tiené pe nenorocitulu de papagalu, pe care se vede ca l'a suprinsu in somnu, si i-a taiatu capulu, precum vediuse mai de multe ori pe bucatarésa. Momiti'a diarindu pe stapânu, a aruncatu cutietulu si papagalulu, si s'a retrasu intr'unu coltiu. Stapânulu iritatu de faptulu ei, a trasu cu revolverulu, iér' momiti'a atinsa de alice, a alergatu si s'a prosternatu cu unu tonu plângatoriu la picióreIe sele. Acésta scena a impresionatu adencu pe toti cei de fatia. „Rom. Lib.“

⁂ *Paseri inteligente.* — Diarulu „Americanu“ din Baltimore comunica unu raportu despre o trupa de vrabii si papagali inteligente, care de câte-va dile dau representatiuni pe ulitiele acestui orasiu. Dupa ce a gasitu unu locu princiosu la vre-o respântie, proprietariulu micei trupe, pune inaintea sea o mica masa rotunda, apoi paserile esu din coliviile loru. Ele se respândescu asupr'a mesei fâra a se speriá de multimea adunata imprejurulu loru si fâra sa arate cea mai mica veleitate de a sburá. Proprietariulu le comanda apoi si ele esecuta cu o admirabila precisiune unu programu variatu; ele suna mici clopotiele, impingu carutie, se plimba pe fire de atia intinse deasupr'a mesei, descarca pistóle, jóca, se balanséza pe trapezuri si alte asemenea.

Lucrulu insa, care cu deosebire ne pune in uimire, 'lu face unu papagalu. Papagalulu inaintéza spre mijloculu mesei, saluta publiculu, apoi se asiédia pe unu micu scaunasiu, inaintea carui'a este unu clopotielu, de limb'a carui'a e legata o sfóra.

Déca acum cine-va din publicu 'i comanda sa bata de câte-va ori in clopotielu, astu-felu de ex. de diece ori, papagalulu se redica, apuca sfór'a cu unghiile si suna de diece ori. In urma saluta si iara-si se asiedia.

De nenumerate ori papagalulu a esecutatu acést'a fâra cá sa fi gresitu un'a singura data.

Proprietariulu menageriei spune insa, ca papagalulu nu póte numerá decâtu pâna la 27. Mai multu decâtu unu anu de dile s'a truditu a-lu deprinde se numere pâna la 30: s'a convinsu insa, ca paserea nu are destula memorie spre a inaintá cu numerarea pâna la 30. „Timp."

⁂ *Alcatuirea chimica a creeriloru.* — Dupa lungi studii, profesorulu Gobley publica urmatórele resultate relative la alcatuirea chimica a creeriloru: 1) Substanti'a cerebrala a creeriloru omenesci contiene vre-o 80 la suta apa.

2. Ea contine afara de acést'a de materii albuminóse, un'a, care se disolva in apa si care nu se deosebesce de albuminu, iara alt'a, care nu se disolva in apa, si pentru care propune numele de „céphalin."

3. Materi'a grasa a creeriloru se compune cu deosebire, de cholesterinu de leatinu si cerebrinu; afara de acést'a mai contine oleinu si margarinu.

Creerii continu sare comuna si alte materii, dintre care unele se topescu in apa si nu se topescu in alcoholu, altele se topescu in alcoholu, dar' nu se tupescu in apa.

5. In cursulu putrezirei, creerii producu acide, intre care se gasesce si acidulu oleicu, margaricu, glycericu si phospho-glicericu.

⁂ *O nóua recreatiune.* — Unu óre-cine fu intrebatu, déca si in vér'a viitóre va merge la bâi. Elu respunse: Nu, voiu remanea acasa, voiu tramite insa pentru recreatiunea mea pe soci'a mea la tiéra.

⁂ *„De ce temi"*, intrebà odata unu ateistu, pe unu omu piosu. — Acest'a respunse: „Eu me temu mai inainte de tóte de Ddieu, si apoi de acei'a cari nu se temu de elu".

⁂ *O furtuna grozava.* — In numerulu nostru de alalta-ieri amu anuntiatu intre sciri despre o furtuna oribila ce a trecutu preste Americ'a. „Times" din Londr'a primesce in privinti'a detaliului acestei furtuni urmatórea telegrama din Filadelfi'a, cu dat'a de 7 Octobre. Furtun'a cea gróznica ce trecù joi'a trecuta preste litoralulu atlanticu, causà perderi insemnate. A disparutu unu mare numeru de vase, cari de siguru s'au nimicitu de furtuna. S'au intemplatu chiaru si accidente nenorocite pe calea ferata, din causa ca sînele câii ferate dela tiermuri au fostu duse de valuri; cu acésta trista ocasiune au fostu omoriti si râniti câte-va sute de ómeni. Orcanulu avù o estindere dela Scoti'a nóua pâna la Florid'a, si causà nenorociri si pe mare. O parte a podului liniei ferate de peste Mesouri, in Cansas a fostu sapata de apa si preste nópte s'a surpatu.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Colect'a XXI.)

Prin C. Bac'a preotu, Radu Neagu invetiatoriu si Zacharia Badila sub-primariu din comun'a Poplac'a, dela:

Dlu notariu Emanuilu Villitz 1 fl. P. C. Bac'a 2 fl. Soti'a P. C. Bac'a 1 fl. Radu Neagu invetiat. 1 fl. Zacharia Badila 1 fl. Soci'a lui Zacharie Badila 50 cr. Ioanesiu Savu jun. 2 fl. Soci'a lui Ioanesiu Savu 1 fl. Oprea Neagu 1 fl. P. M. Marcu 1 fl. 20 cr. Vasiliu Neagu primariu 1 fl. Vasiliu Avramu cassieriu 1 fl. Oprea Avramu 1 fl. Ioanu Surdu 30 cr. Petru Mihaiu 20 cr. Bucuru Goti'a 20 cr. Ioanu Mohanu 20 cr. Ioanu Chirila Goti'a 60 cr. Ioanu Stefanu Fómete 40 cr. Ioanesiu Avramu 60 cr. Petru Fómete 50 cr. Ann'a Ioanu Neagu 10 cr. Comanu Dragomiru 10 cr. Comanu Motronea 20 cr. Ioanu Chirila 10 cr. Oprisiu Chirila 60 cr. Oprea Manzatu 15 cr. Panteilemonu Thanase 10 cr. Dobr'a Bârdia 20 cr. Vladu Stoic'a 10 cr. Radu Stoic'a 30 cr. Ioanesiu Iancu 40 cr. Maniu Serbu 20 cr. Ioanu Bac'a 20 cr. Ioanesiu Motrone 10 cr. Dimitriu Avramu 10 cr. Oprea Vladu sen. 50 cr. Ioanesiu Savu sen. 40 cr. Oprea Badila Sorri 50 cr. Comcnu Mârdia jun. 4 cr. Vasiliu Cimpoc'a 4 cr. Vasiliu Tanassie 10 cr. Bucuru Baracu 10 cr. Ioanu Baracu 10 cr. Maniu Oprisiu 13 cr. Ioanu Oprea Goti'a 10 cr. Ioanu Mihaiu 10 cr. Maniu Mihaiu 10 cr. Ioanu Giurc'a 30 cr. Ioanu Lungu 30 cr. Nicolau Codoiu 20 cr. Ioanu Olariu 10 cr. Ioanu Tanasu 20 cr. Ioanu Oprisoiu 10 cr. Vasiliu Lungu 20 cr. Petru Marcu 40 cr. Bucuru Chirila Goti'a 40 cr. Maniu Cristea 30 cr. Vasiliu Schiau 10 cr. Ioanu Oprea Vladu 50 cr. Dimitriu Badila 10 cr. Nicolau Lungu 20 cr. Pantelemonu Motronea 10 cr. Vasiliu Oprisiu sen 20 cr. Nicolau Mati'a 20 cr. Ioanu. Bratu jun. 30 cr. Oprea Stanu Iancu 30 cr. Ioanu Sierbanu Marcu 10 cr. Ioanesiu Vledoiu 10 cr. Ioanu Zaharie Badila 20 cr. Alemanu Oprisiu 10 cr. Comanu Bratu 20 cr. Oprisiu Muntiu 30 cr. Tom'a Bârdia 20 cr. Ioanu Dragomiru 10 cr. Dobr'a Radu Costea 10 cr. Oprea Zaharie Badila 16 cr. Marcu Stoic'a 30 cr. Ioanu Stoic'a 20 cr. Radu Mati'a 10 cr. Ioanu Baila 20 cr. Maniu Stoic'a 10 cr. Oprea Stoic'a 10 cr. Oprea Olariu 10 cr. Ioanu Olariu 30 cr. Marin'a Oprea Vladu 50 cr. Bucuru Munteanu 20 cr. Ilie Schiau 10 cr. Ioanu Baracu 20 cr. Bucuru Chirila Goti'a 10 cr, Ioanu Opreanu 20 cr. Pantelemonu Badila 10 cr. Dimitriu Munteanu 10 cr. Bucuru Stoic'a 10 cr. Ioanu Badila 10 cr. Stanu Iancu 10 cr. Radu Bab'a 10 cr, Ioanu Vervariu 10 cr. Ioanu Olariu 20 cr. Zaharie Serbu 10 cr. Vasiliu Olariu 10 cr. Ioanu Bratu 10 cr. Ioanesiu Iancu 20 cr. Ioanu Iancu 10 cr. Stanu Olariu 20 cr. Oprea Motronea 20 cr. Ioanesiu Motronea 20 cr. Mari'a Baca' 10 cr. Maniu Surdu 10 cr. Vasiliu Lungu 50 cr. Oprea Badila 10 cr.

Sum'a: 34 fl. 52 c.

Din Racoviti'a:

colectata prin Paraschiv'a Macelariu.

Paraschiv'a Macelariu, 2 fl. v. a. Ioan'a V. Kirtzeu, 5 fl. An'a I. Bobang'a, 5 fl. Mari'a I. Radu, 1 fl. George Danile, invet. 1 fl. Ioan'a V. Luc'a 3 fl. An'a N. Nlstoru 1 fl. An'a T. Romanu, 5 fl. Elen'a N. Ritivoiu, 5 fl. Mari'a I. Micu, 2 fl. An'a Ad. Stoic'a, 2 fl. An'a V. Romanu, 1 fl. An'a Stef. Micu, 1 fl. An'a T. Romanu, jun. 1 fl. Ioan'a G. Bobang'a 1 fl. An'a N. Simonu, 1 fl. An'a Maereanu, 1 fl. An'a V. Ritivoiu, 1 fl. Ioan'a V. Morariu, 1 fl. Mari'a G. Ionusu 1 fl. An'a I. Romanu, 1 fl. An'a P. Florianu, 1 fl.

Sum'a: 43 fl. v. a.

Transportulu sumei din colect'a XX publicata in nr. 78 alu „Telegr. Rom." cu: 2797 lei 55 bani si 2140 fl. 30 cr. v. a.

Sum'a totala: 2797 lei 55 bani si 2217 fl. 82 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 10/22 Octobre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Dn'a Olg'a Missiciu din Aradu 1 klgr. scame, 1 klgr. 20 dgr. pândiarii vechi.

Prin An'a P. Florianu preotésa in Racoviti'a urmatórele ofrande si anumitu dela:

An'a P. Florianu, 9 coti pândia, 1 camesia, 1 par. ismene si 1 chilogr. scame; Susan'a S. Balanu, 1 camesia; Ev'a I. Dregoy, 1 camesia; Mari'a G. Margineanu, 1 camesia; Ev'a I. Bali'a, 1 camesia, 1 par. ismene; Mariuti'a V. Bobanga, 1 camesia; Floric'a P. Alemanu, 1 camesia; Ann'a M. Bali'a, 1 stergariu; Ann'a T. Iurcasiu, 1 stergariu; Ann'a I. Gaboru, lepedeu; Ioan'a N. Balea, 4 coti pândia; Ann'a I. Olariu, 4 coti pândia; Mari'a G. Rusu, 4 coti pândia; Mari'a Oni Lungu, 1½ coti pândia; Ev'a I. Stoic'a 1 camesia.

Colectata prin Paraschiv'a Macelariu din Racoviti'a urmatórele contribuiri, dela:

Mari'a Bortianu, 1 lepedeu; Ev'a Maereanu, 4 coti pândia; Mari'a Metea, 1 camesia; Paraschiv'a Macelariu, 50 dgr. scame.

(Va urmá.)

Sibiiu, 10/22 Octobre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien a.

Din 12/24 Octobre 1877.

Argintu	105 20
Galbinu	5·66
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9 48½
Valut'a nóua imperiale germâna	58 30

Nr. 280 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu in comun'a Riusioru, protopresbiteratulu gr. or. alu Fagarasiului I, la conclusulu representantiei comunale, se deschide prin acest'a concursu, cu terminu pâna la 30 Octobre a. c.

Emolumente suntu.

1. Salariulu anualu in baui cu 200 fl. v. a.
2. Cuartiru liberu gratuitu, si
3. Lemnele necesarii de incalditu.

Doritorii de ocupá acésta statiune. voru avea a-si asterne suplicile loru bine instruate conformu prescriseloru statutului organicu la subscrisulu oficiu ppresbiteralu, pâna la terminulu susu aratatu.

Intru intielesulu decisului representantii comunale a Riusiorului.

Fagarasiu 2/14 Octobre 1877.

Petru Popescu,
prot.

1—3

Nr. 142 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de parochu in parochi'a de clas'a III. *Valea-Lupsiei,* protopresbiteratulu Lupsiei prin acést'a se escrie concursu cu terminulu de 30 Octobre a. c. st. v.

Cu acestu postu suntu impreunate urmatórele emolumente:

a) cas'a parochiala;
b) dela 140 familii câte o di de claca séu 40 cr.;
c) 20 fl. din arunculu servitoriloru bisericesci;
d) venitele stolari, cari tóte computate in bani dau unu venitu anualu de 321 fl. 70 cr. v. a.

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. pâna la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu oficiu.

Oficiulu protopresbiteralu gr. or. alu Lupsiei.

Ofenbai'a, in 6 Octobre, 1877.

In contielegere cu comitetulu paroch.

Ioanu Danciu, m. p.
adm. ppescu

1—3

La nr. 226. scol.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci in comun'a bis. Ungr'a, protopopiatulu Cohalmului, se escrie concursu pâna in 23 Octobre a. c. st. v.

Emolumentele:

a) 80 fl. v. a. din fondulu invetiatorescu solvindi in 2 rate regulatu;
b) cuartiru si lemne.

Dela concurenti pre lânga conditiunile prescrise de stat. org., se recere, cá sa aiba esamenulu de cualificatiune, precum si testimoniu de moralitate.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Cohalmu, 5 Octobre, 1877.

Inspectorulu districtualu de scóle:
Nicolau D. Mircea.

2—3

Nr- 256.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochu in parochi'a de a II clasa din Mandr'a, in ppbiteratulu gr. or. alu Fagarasiului I, prin acést'a se escrie concursu cu terminu pâna la 30 Octobre a. c. st. v., cându se va tiené si alegerea.

Emolumentele:

a) dela 221 familii câte un'a di de lucru, computate in bani à 50 cr.	110 fl. 50 cr.
b) in bani gat'a dela comuna	25 fl. — cr.
c) un'a livadia de 3 care de fenu	40 fl. — cr.
d) venitele stolari dela familiele susu-aretate si cu tóte accidentiile anuali computate in bani, dupa mesur'a de mijlocu, aducu . . .	428 fl. — cr.
si asiá venitulu cu tot:	657 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, au de a-si asterne concursele loru instruate conformu dispositiuniloru stat. org. la subscrisulu oficiu ppbiteralu, pâna la terminulu mai susuaretatu.

Fagarasiu, 29 Septembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu m. p.
protopopu.

3—3

Concursu.

Comitetulu parochialu alu bisericei S. Nicolae din Brasiovu escrie concursu pentru ocuparea unui stipendiu de 300 fl. v. a. pe anu, destinatu pentru unu teneru de religiunea greco-orientala, care dupa facerea esamenului de maturitate, si absolvirea cursului pedagogico-teologicu ar' dori sa frecuenteze o universitate, pentru completarea cunoscintieloru séle, in cariera teologica.

Concurentii sa se adreseze cu cererile si documentele trebuincióse celu multu pâna la 1-a Novembre a. c. la subscrisulu comitetu.

Brasiovu in 30 Octobre 1877.

Comitetulu parochialu gr. or. alu bisericei S. Nicolae

2—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 82. ANULU XXV.

Sibiiu 16|28 Octobre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

†
ALESSANDRU PAPIU ILARIANU.

Sibiiu, 15 Octobre.

> „O intunerecu, intunerecu, intunerecu!
> „in mijloculu splendórei de média-di, in-
> „tunerecu nereparabilu! Eterna întune-
> „cime -- si nici odata sperantia de diua!
> „Pentru ce nu am si eu parte de cuven-
> „tulu celu dintâiu alu lui Ddieu: Sa fia
> „lumina — si s'a facutu preste totu loculu!
>
> (*„Samson Agonistes“ de Milton*).

Românii au aruncatu adi câte o mâna de tierena asupr'a sicriului unui luptatoriu natiunalu, asupr'a sicriului unui eruditu, care a luminatu junimea cá profesoru si s'a incercatu a desgropá trecutulu româniloru din pulberea archiveloru, asupr'a sicriiului unui barbatu de statu, care a ocupatu in statulu vecinu, in Romani'a, unu fotoliu de ministru, asupr'a unui demnu servitoriu a Themisei, care a ocupatu unu locu in sferele cele mai inalte ale justitiei . . . . . asupr'a sicriiului lui *Alessandru Papiu Ilarianu.*

Iéra s'a aduncitu in nemarginit'a eternitate o stea si s'a subtrasu priviriloru nóstre cu totulu. S'a subtrasu cu totulu dicemu, pentruca, durere, unu velu de intunerecu spiritualu, ni o subtrase inca cu ani inainte, cá sa nu mai lucésca pe orizontulu activitâtiei ei de odinióra.

Unu poporu, cum este alu nostru, care traiesce in dile, in care nu-i este iertatu nici a vorbí despre sine si de sórtea sea, trebue sa simta o durere mare, cându vede, ca si din putienele sele columne cade, un'a câte un'a, si remâne fâra de eroldii, cari sa-i vestésca susu si tare demnitatea sea.

Si tocm'a sórtea acést'a trista care erá odata si mai severa a fostu care a departatu demultu si pre defunctulu, la a câreí immormentare amu asistatu astadi, din mijloculu nostru. Amu avutu inse, cu tóte acestea, satisfactiunea de a-lu vedé si departatu de noi lucrându si inmultindu bogati'a spirituala, carea este comuna omenimei, prin urmare comuna si nóue, cari suntemu frati cu fratii nostri.

Asiá dara si déca in tempulu activitâtiei sele celei mai splendide nu l'amu pututu numí cu totulu alu nostru, elu a remasu alu nostru, pentru ca inim'a lui batea tare si departatu de noi, pentru noi.

Elu intre afacerile dilnice, intre ocupatiunile lui cu desgroparea urmeloru istorice de prin diversele archive europene gasì tempu de a scrie brosiur'a sea despre „Independinti'a Transilvaniei“. Elu in ocupatiunile lui de statu gâsi tempu cá sa se gandésca si la noi si sa intemeeze acea societate binefacatóre, prin care se inlesnira unu frumosu numeru de juni, de a-si face studiele la cele mai renumite universitâti din Europ'a. Aren'a politica pe care se aflá A. Papiu Ilarianu si in mijloculu câreí se inlesniá a lucrá si pentru fratii sei din Transilvani'a, erá inca destulu de coltiurósa. Maximele politice, adeverate si sanatóse erau acolo, cá sa ne folosimu de cuvintele lui *Hans v. Gagern*, inca obiectu de controversa. In astfeliu de impregiurâri, nu e mirare, déca si unu spiritu de o talia cá a defunctului, a datu de dificultâti neinvinse. . . . Dá, noi vorbimu de unu mortu — nu facemu recensiune, si de aceea dicemu:

Dificultâtile aceste voru fi fostu care pré de tempuriu a innuoratu spiritulu lui atâtu de gat'a spre activitate.

Speranti'a, de a revení acestu spiritu la lumin'a sea de odinióra, a remasu o vanitate. S'a implinitu si asupr'a spiritului lui intr'unu intielesu mai amaru tristele si durerósele cuvinte a poetului englezu: „O intune„recu, intunerecu, intunerecu! in mi„jloculu splendórei de média-di, intu„nerecu nereparabilu! Eterna intu„necime — si nici odata sperantia de „diua! Pentru ce nu am si eu parte „de cuventulu celu dintâiu a lui Ddieu: sa fia lumina . . . .“

Dara gresimu. Speranti'a n'a remasu o vanitate. Intunereculu asupr'a spiritului seu a fostu fatia cu eternitatea, câtra care a sburatu, in 10 ale acestei luni, numai momentanu.

Lui i s'a deslegatu enigm'a ca si dincolo suntu cugete, ca virtutea trece si dincolo de mormentu si ca ea este mai multu decâtu o fantasia desiérta. Spiritulu lui se desfatéza la radiele inmiite, care se revérsa dela parintele celu mare, dupa cum dice regele poetiloru germani.

De acolo cauta asupr'a nóstra celoru remasi aici pre pamentu, de unde, impreuna cu cei clarificati de mai inainte, va tramite binecuventârile sele preste cei ce iubescu virtutea si adeverulu si blestemele preste cei ce le urescu si le persecuta.

Ne despartimu de mormentulu care acopere osemintele defunctului celui atâtu de pretiuitu pentru români, impletindu cunun'a cea mai frumósa ce o póte cine-va pune pe unu mormentu: promissiunea a fi activi pentru noi si fratii nostri si a-lu urmá pre defunctulu in totu ce e nobilu si folositoriu pentru poporulu nostru.

Resbelulu.

Sibiiu in 15/27 Octobre.

Invingerea importanta a armeloru rusesci in apropierea fortaretiei dela Cars, in 15 l. c. a datu impulsu si trupeloru din Bulgari'a pentru o actiune mai stralucita. Pre cându Plevn'a erá de trei pârti, adeca de câtra nordu, ostu si vestu, pe deplinu incungiurata, partea dela sudu-vestu erá incredintiata generalului Krilloff, ce comandá o trupa mai insemnata de cavaleria. Padi'a acestui generalu, precum scimu, au fostu rea, câci in mai multe renduri le-au succesu turciloru a trece cu transporturi de munitiune si proviantu printre cavaleri'a generalului Krilloff si a ajutorá in modu insemnatu pe strimtoritulu Osman-Pasi'a. A trebuitu sa vina generalulu *Gurco*, pentru a inchide cu deseversire lantiulu rusescu la Plevn'a. In 24 l. c, dupa o lupta crâncena de 10 óre *generalulu Gurko a ocupatu positiunea turcésca Telisiu, 4 óre spre sudu-vestu de* Plevn'a, si a intarit'o prin nóue fortificatiuni. In acésta lupta rusii au prinsu iérasi *unu pasi'a* (alu diecelea!) cu numele Achmed-Ewsi, *mai multi oficieri turci, 3000 soldati si unu regimentu intregu de cavaleria s'au luatu si 4 tunuri.* Acésta biruintia a rusiloru la Telisiu este indoitu insemnata. Nu numai ca prin fortificarea positiunei la Telisiu s'a inchisu drumulu dela Plevn'a la Sofi'a, acelu drumu, care a proviantatu pe Osman-Pasi'a si a fostu menitu a-lu scapá, ci in lupt'a dela Telisi au fostu angagiate trupe din Plevn'a, cari intr'o lupta crâncena de 10 óre au trebuitu sa aiba mari perderi. Astfeliu puterea defensiva a lui Osman-Pasi'a s'a slabitu in modu simtitoriu. — Asaltulu nenorocosu alu româniloru din 19 l. c. asupr'a redutei Plevn'a, precum se vede n'a avutu alte urmâri, decâtu perderile de ómeni.

Din Asi'a nu vinu decâtu sciri indoelnice. Telegrafulu oficialu, de cându a vestitu scirea despre nimicirea armatei lui Muktar-Pasi'a, a tacutu. Turcii si prietenii loru se acatia, de totu paiulu, pentru a face combinatiuni favorabile pentru ei. Faptu este, ca din 15 l. c. pe câmpulu de resbelu din Asi'a nimic'a importantu nu s'a intemplatu.

Oficialu se telegrafeza din Karajal cu dat'a de 17 Octobre, urmatórea espunere generala a operatiuniloru militare dela 14 si 15 curentu:

Colón'a generalului Lazarew, care operá, cu scopu de a debordá pe turci, ocupà inaltimile din Orlak la 14 curentu, respingendu trupele turcesci si obligandu-le sa se retraga in directiunea Carsului si Vizinkioii. Dupa cum prin acésta miscare, o parte din armat'a inimicului erá dejá intórsa, s'a decisu, cá la 15, sa se faca unu atacu generalu contr'a positiuniloru lui Ahmed-Muktar-pasi'a, a carui inaltime fortificata din Awlias formá chei'a. In consecintia, in diminéti'a dilei de 15 dupa ce se preparase terenulu prin o canonada bine indreptata, noi incepuramu unu atacu generalu.

Dupa amédi, generalulu Haiman, cu trei regimente si unu batalionu de carabinieri, facù unu atacu minunatu contr'a muntelui Awlias, pe care a reusitu a 'lu luá. Prin ocuparea nóstra a acestei positiuni, armat'a lui Muktar-pasi'a erá taiata in dóue. Partea armatei sale, care se retragea in diretiunea Karsului, fù atacata de trupele asiediate sub ordinile generalului Lazarew, si urmata de generalulu Haiman. Câtra cinci óre dupu amédi, ea erá completu batuta si imprastiata perdiendu unu numeru enormu de ucisi, mai multe mii de prisonieri si patru tunuri.

In acela-si timpu, cele trei divisiuni turcesci, cari remasesera pe flanculu dreptu alu inimicului, fura completu impresurate si respinse din positiunile loru pe Aladjadagh, cu mari perderi; si la optu óre sér'a ele fura obligate sa se predea.

Printre numerosii prisonieri ce amu facutu, suntu si siépte pasiale. Noi amu luatu asemenea si 32 tunuri si o imensa cantitate de materialu de resbelu.

Ahmed-Muktar-pasi'a a fugitu in Kars.

Perderile nóstre suntu relativu putinu considerabile.

„Monitorulu“ Romaniei, publica urmatoriulu buletinu dela teatrulu resbelului:

In diu'a de Dumineca, 25 Septembre curentu, operatiunile ruso-române inaintea Plevnei au fostu suspendate din caus'a ploiloru si a timpului nefavorabilu, care a inceputu in acea di si a continuatu fâra intrerupere. Inamiculu a fostu pusu si densulu in aceea'si inactiune, astu-felu ca din acea di este o linisce fortiata intre ambele armate.

EE. LL DD. generalu baronu Krüdner, comandantulu corpului alu IX alu armatei ruse si generalulu baronu de Schilder-Schuldner, comandantulu divisiunei a 5-a din acestu corpu, au venitu de au presentatu M. S. Domnitoriului pe oficiarii din brigad'a I-iu, care a luatu parte, impreuna cu cele trei batalióne din divisiunea a 3-a româna, la asaltulu redutei Griviti'a, in diu'a de 30 Augustu, si cari au fostu decorati de I. S. Domnitoriulu. Cu acésta ocasiune Prea inaltiatulu nostru Domnu a bine-voitu a conferi EE. LL. generariloru baronu Krüdner, Zotow, medali'a de auru *virtute militara.*

In nóptea de Dumineca spre Luni, si o parte a dilei de Luni, a cadiutu zapada cu lapovitia, ceea ce a desfundatu cu totulu pamentulu si a ingreuiatu drumurile si comunicatiunile. Cu totu timpulu celu reu, trupele nóstre n'au incetatu deseversitu lucrarile de intarire, si ele au continuatu in aceste dóue dile a sapá mai multi metri de siantiuri si de paralele, cu care inaintéza spre intaririle inamice, séu le incongiura. Timpulu uritu, ventu, si mai alesu vijeli'a care a fostu pe Dunare, a produsu o stricaciune trecatóre la podulu nostru dintre Turnu-Magurele si Nicopole; M. S. Domnitorulu a tramisu pe data unu oficiaru superioru de statu-majoru generalu românu, spre a activá mesurile de restabilire a podului, cari voru fi terminate peste câte-va dile. Pâna atunci Inaltimea Sea a ordonatu cá transporturile intre ambele tiermuri sa se faca pe plute, pe pontóne remorcate de vapórele române si ruse care se afla in Turnu-Magurele, astu-felu cá comunicatiunile armatei se nu sufere intreruptiune.

In aceste dóue dile Inaltimea Sea a lucratu cu EE. LL. generalu de geniu de Totleben, care a fostu numitu in postulu de ajutoriu alu comandantului siefu alu armatei de Vest. M. S. Domnitoriulu, si cu locotenentulu generalu, principele Imeritinski, care s'a chiematu la postulu de siefu alu statului maioru generalu alu acestei armate, in loculu E. S. generalului Zotow, care reiá comand'a corpului alu 4-lea.

In sér'a de Dumineca, 25 curentu, a inceputu sa sosésca trupele din gard'a imperiala, care voru face parte din armat'a de Vest. Luni 26, pe la amédi, au trecutu prin Parodimu trupele din gard'a imperiala. D. generalu conte Vorontzoff, siefulu statu majoru alu corpului de garda, a venitu de s'a presentatu M. S. Domnitoriului; Inaltimea Sea a incalicatu apoi si, insotitu de E. S. generalulu Totleben si de generalii principele Imeritinski si contele Worontzoff, a trecutu in revista nóuele trupe, cari intempinara pe augustulu comandantu cu imnulu nat. rom. si defilara inaintea M. S. Aspectulu acestoru soldati de elita, cu totu marsiulu ostenitoriu ce trebuise sa faca pe unu timpu atâtu de reu si pe drumuri asiá de anevoióse, erá, admirabilu; infanteri'a, artileri'a, cu luxósele-i atelagii, ofereau spectacolulu celu mai martialu si frumosu.

Inaltimea Sea s'a intorsu la Marele Seu cuartieru generalu, unde a prânditu impreuna cu A. S. Ducele de Oldenburg, comandantu alu divisiunei I din gard'a imperiala rusa, cu DD. generali Totleben, principele Imeritinski si contele Vorontzoff.

In nóptea de Luni 26, spre Marti 27 Septembre, pe aprópe de mediulu noptiei, se audí deodata o tare si fórte rapede impuscatura, insotita de o viua canonada, care veniá despre arip'a drépta a armatei, formata de trupele române. M. S. Domnitoriulu cerù indata dlui generalu Cernatu, prin telegrafulu de campanie stabilitu intre marele cuartieru generalu Dunareanu si cuartierulu generalu alu armatei române, informatiuni despre cele ce se petreceau. Generalulu Cernatu reportà Mariei Sele, ca pe la órele 9 din nópte, inamiculu, voindu a schimbá posturile sele din retransiamente si din reduta, si fiindu-ca siantiurile si drumurile sele acoperite erau pline cu apa, crediuse ca va puté profitá de intunecimea adenca si de plói'a care cadea mereu spre a duce acele posturi pe din'afara si pe deasupr'a parapeteloru. Lucrârile de intarire române suntu insa cele mai inaintate de inamicu, distanti'a intre paralele si aprosiele nóstre si acele ale vrajmasiului, este asiá de mica, in câtu se aude dela noi chiaru vorb'a in intaririle turcesci si vice-vers'a. Acésta distantia a fostu inca micsiorata printr'o contr'a-prosia radicata dilele acestea de turci, in scopu de a oprí asta repede inaintare a româniloru de intaririle loru. Trupele nóstre din paralelele cele mai inaintate diarira indata pe dusmani, care credeau a puté trece nevediuti, si trasera asupr'a loru, ucigându séu ranindu mai multi din ei. Acésta impregiurare si, mai multu inca, superatórea apropiere a intariloru nóstre, intarita pe turci, si ei, pe la órele 11, scósera din câmpulu loru retransiatu, dóue batalióne, cu care sperau, printr'unu vigurosu si neasteptatu atacu in mijloculu noptiei, si favorisati de timpu, a goní pe români din intaririle loru; dar' alarm'a erá data in trupele nóstre; bataliónele de serviciu in transieuri si pe pietiele de arme, ale drumuriloru acoperite, care léga retransiamentele si redutele nóstre, erau sub arme si unu focu formidabilu si incrucisiatu, si sustienutu de salvele tunuriloru, primí pe inamicu si 'i dovedí ca nu erá posibilitate a surprinde pe ai nostri. Turcii se retrasera in graba si, in precipitatiunea loru, parasira contr'a-aprosi'a care o radicasera, de câte-va dile, inaintea aprosiei nóstre, si unde vediura ca nu se potu mantiené. Dupa mai bine de trei cuarturi de óra, totulu reintrà in linisce, si inamiculu nu mai incercà sa ne atace. Din partea nóstra nu amu avutu nici o perdere in acésta tentativa de atacu, dejudecata de vigilenti'a trupeloru nóstre; turcii insa au avutu perderi simtitóre, câci, afara de posturile ucise séu ranite de sentinelele nóstre, s'a pututu vedé cum, in retragerea loru, adunau multi raniti si morti, din care unii remasesera pe câmpu inca a dóu'a di.

Marti, 27 curentu, Inaltimea Sea inspectà, la 10 óre diminéti'a, alte trupe din gard'a imperiala, care sosisera, si se intórse la cuartieru, unde dejunà impreuna cu A. S. Ducele de Oldenburg, cu generalii comandanti de divisiuni si de brigade ai aceloru trupe, E. S. generalulu Totleben, d-nii generali Cernatu si Manu, venira la marele cuartieru domnescu si Inaltimea Sea lucra mai multe óre cu acesti generali. Domnitoriulu prândí apoi cu Ducele de Oldenburg, care 'si luà concediu dela Inaltimea Sea, avendu a porní a dóu'a di cu trupele sele in positiunile ce le suntu indicate, si cu d-nii coloneli siefi de regimente ale gardei, pe care Mari'a Sea le inspectase.

Mercuri, 28 Septembre, Mari'a Sea merse de inspectà ambulantiele române, spre a se incredintiá insusi de ingrigirile date bolnaviloru, alu câroru numeru a crescutu preste celu normalu, in urm'a intemperiei dileloru acestea. Apoi Mari'a Sea s'a dusu de a visitatu transieele si aprosiele nóstre spre a inspectá inaintarea lucrâriloru. In acésta visita, Domnitoriulu a fostu insotitu de colonelu de artilerie Herkt, si a remasu pe deplinu satisfacutu de regularitatea si liniscea oficeriloru si soldatiloru nostri, in indeplinirea greului loru serviciu si a trupeloru de geniu, in esecutarea lucrâriloru, sub foculu neintreruptu alu posturiloru inamice, focu care urmà pe totu timpulu inspectiunei Inaltimei Sele. Spre a vedé déca un'a din fortificatiunile inamicului erá armata cu tunuri, si de ce calibru, Mari'a Sea ordonà a se trage câte-va salve de artilerie intr'ens'a de unde se aflá, inse tunurile turcesci nu respunsera, séu ca le fu téma la o distantia asiá de apropiata de a atrage focurile nóstre, séu ca, incependu a simtí lipsa de munitiuni, turcii suntu siliti a le menagiá.

Domnitoriulu se intórse sér'a la Marele Seu cuartieru generalu.

Romani'a.

Sub acésta rubrica publica „Der Osten" urmatórele:

Atitudinea cea barbatésca a Romaniei pe câmpulu de resbelu a schimbatu dintr'odata tóta situatiunea. Puterea si vitalitatea elementului românu s'a constatatu inaintea Europei. Deací incolo politic'a européna trebue sa faca socotéla cu Romani'a si cu poporulu românu, cá cu unu factoru ponderosu si insemnatu alu orientului europénu. Românii din Austro-Ungari'a inca simtu urmârile cele binefacatóre ale acestei reactiuni neasteptate si puternice. Limbagiulu celu despretiuitoriu si batjocoritoriu alu contrariloru loru a amutîtu, insusi organele magiare au incetatu de a scrie dupa cum se obicinuisera, despretiuindu pe „valachi" pentruca vedu si ele, ca „valachii" acesti'a au datu probe de vitalitatea loru inaintea Europei, recunoscuta si admirata de tóta lumea.

Se póte dice de pe acum, ca, déca Romani'a va cercá la tempulu seu a se constatá cá regatu independentu, abiá va intempiná ó contradicere seriósa din partea cabineteloru europene. Romani'a are o populatiune, care este asiá de numerósa cá cea a regatului Belgiului séu asiá de numerósa cá a regatului Norvegiei si Svediei laolalta, de *dóue ori* de numerósa cá a regatului Portugaliei séu a regatului Olandei, mai de *patru ori* mai numerósa cá a regatului Danemarcei si Greciei. Déca fragmentele aceste cu multu mai mici de popóre suntu constituite in regate recunoscute cá atari, pentru ce sa se denege statului românu o asemenea constituire si recunóscere, mai alesu dupa ce acest'a pe teritoriulu celu dela natura fórte binecuventatu si cu o situatiune geografica intre impregiurârile cele mai favorabile intre Dunare si Mareanégra, póte nutrí cu usiuratate o populatiune de trei ori asiá de mare cum este cea presenta. Ceea ce s'a concesu unoru tieri de mai putiena insemnatate, nu se va puté denegá Romaniei, si déca unulu séu altulu dintre cabinete s'aru incercá a contradice, va trebuí in cele din urma sa amutiésca inaintea opiniunei publice a Europei liberale si inaintea vointiei majoritâtiei celei mari a areopagului europeanu.

Sacrificiele ce si le-a impusu síesi statulu românu nu suntu fâra de folosu. Ele suntu cá sementi'a, care promite secerisiu bogatu. Eroii cari inaltia flamura romanésca pe câmpulu de batalia din Bulgari'a si-'lu decoréza cu lauri nemuritori, nu si-au versatu sângele in zadaru.

Romani'a libera si independenta, cá membru demnu si deplinu indreptatitu in sistem'a staturiloru europene, va fi oper'a loru de mandria, si numele loru voru remanea pururea imprimate in memori'a generatiuniloru viitóre.

Cá si in societate, unde singurateculu, care nu este hotaritu a pune mân'a pe arma in momentulu supremu, se tratéza cá unu lasiu si este espusu dispretiului generalu, asiá si intre raporturile staturiloru, de statulu, care pururea se feresce de lupta si voiesce sa traiésca sub protectiunea altui statu nu tiene nimenea ce-va de elu, pentruca nu se increde in puterea sea propria si voiesce sa 'si imprumute séu sa-'si cumpere esistinti'a dela puterea altui'a. Unu statu, care voiesce sa ocupe o positiune démna si respectabila in Europ'a, trebue sa se arate demnu si pe câmpulu de batalia, trebue sa fia gat'a a-'si versá sângele pentru interesele sele. Cine lasa sa se lupte altii pentru elu, remane sclavu si cine vrea sa dórma sub scutulu armeloru straine, acel'a va avé o esistintia trista de pe o di pe alta pururea in umbr'a sclaviei.

Barbatii de statu ai Romaniei, carii au recunoscutu adeverurile sanctiunate de istori'a omenimei si au lucratu in intielesulu aceloru adeveruri, au meritatu de statulu românu si de poporulu românu. Desvelindu ei in momentulu celu potrivitu stégulu de resbelu alu Romaniei, au cuceritu poporului românu positiunea, carea nu i se va mai puté luá din mâna si i-au asiguratu pentru epoch'a pâcei unu rolu considerabilu. Romani'a nu va mai fi obiectu de compensatiune, din contra va face pretensiuni, pe cari Europ'a va trebuí sa i le recunósca.

Budapest'a, 11 Octobre.

Crispi a fostu si la noi. A fostu ospetatu si la noi cu unu banchetu de dlu Col. *Ghyczy* presiedinte alu casei deputatiloru. La banchetu au participatu Pulszky, Bitto, Szlávy, Szapáry, bar. Simonyi Lajos, Gorove, Csernátony, Eber, Helfy, Falk si Zzedényi; afara de acesti corifei din partitele diverse ale dietei, a fostu la banchetu si consululu generalu italianu Salvini.

Amintescu anume de impregiurarea acést'a, cá sa aretu ca si la noi a fostu omenitu Crispi cá la Berlinu. O mica deosebire. Aici au lipsitu toastele cele pline de intimitate pâna la demonstratiune. Natur'a nóstra, se vede a fi intratu intr'unu temperamentu mai moderatu, séu se mai póte ca toastele nóstre s'au cheltuitu tóte cu ospetiele turcesci. O parte din opiniunea publica aiurá, inca pe tempulu cându óspele italianu se afla in mijloculu nostru, in sensulu acest'a. Ea dà óspelui sa intieléga, ca italianii, déca nu arata simpathii câtra turci, nu suntu demni de amiciti'a ungurésca. De aceea s'a si disu, cu órecare aieru de ironia, ca *Tisza* a vorbitu cu *Crispi*, gura la gura, insa numai *dóue-dieci* de minute. Cam scurta conversatiune ce e dreptu.

Ce simtieminte va fi dusu Crispi din capital'a nóstra, nu sciu. Sciu inse, ca corifeimea nóstra 'si sucea cu sup rbia mustetiele dupa ce s'a dusu, multiamita de primirea cea rece ce a facutu presiedintelui camerei italiane.

Cumca ni se siede nóue a umblá in coturne de mari politici, se vede din scirile ce amu primitu eri din Vien'a. Negotiârile cu Germani'a pentru innoirea tratatului comercialu vamalu, s'au intreruptu *definitivu*, si dupa cum se vorbesce, la espres'a dorintia a cancelariului Bismarck. Cum venimu noi austro-ungurii la complimentulu acestu fatalu si vatematoriu de interesele nóstre comerciali si industriali, este o enigma, care in momentu nu e in stare nimenea a o deslegá. Lumea vorbesce, ca Bismarck inca la intalrirea dela Salzburg a disu câtra Andrássy, ca respunsulu celu mai bunu ce-'lu póte dá in privinti'a acestui tratatu, este, sa *taca*. Póte ca stà in legatura intelectuala cu atitudinea cancelariului Germaniei intemplarea din Budapest'a, ca Andrássy cându a voitu sa intórca visit'a lui Crispi, nu l'a gâsitu acasa.

Nu asiu voí pe departe sa fiu pessimistu. Mi se pare insa ca la noi este politic'a din mâna in gura. O astfeliu de politica nu duce nici odata la resultate bune. *ω̃.*

Corespondintie.

Corespundenti'a de mai la vale, pre care o primimu pre lânga órecare reserva, nu va fi intielésa de acei ce nu au cunoscintia despre cele intemplate, de adi e o septamâna incóce in Universitate. In privinti'a acést'a, de asta data nu ne remâne decâtu a promite, ca dupa putintia vomu incunosciintiá pre publiculu nostru cetitoriu si despre cele ce s'au petrecutu in Universitate in tempulu din urma; asteptâmu numai sa se termine dram'a inceputa, pentru cá sa o avemu intréga dinainte-ne si sa o putemu judecá mai bine in totalitatea ei. Faptulu, dupa câtu 'lu putemu cunósce pâna acum, este, ca majoritatea (sasésca) staruiesce pre langa inaintarea unei representantie la ministeriu, pre cându minoritatea (doi români si unu sasu) staruiescu a desbate regulamentulu afaceriloru universitâtiei, pentru cá sa incete odata provisoriulu, cu care se administréza acum institutulu numitu Universitate

Sibiiu, 7/19 Octobre.

(Dela Universitatea româna a natiunei sasesci!) Româna este acum universitatea sasésca — haru fictiunei parlamentare!

Aru trebuí sa ne bucurâmu de acésta intemplare epocale, — inse ne cuprinde o temere intemeiata, ca dnii doctori Tincu si Pacurariu au cadiutu cu intentiune séu din gresiéla jertfa unei politice machiavelistice, carea 'si are problem'a a imblandí pre sasi lasandu-le de a alege numai intre dóue câli, séu a se face unguri, séu români — se intielege sub auspicii ungouresci!

Acésta temere pentru ratacirea mentionatiloru domni doctori 'si afla justificarea in diuariulu Clusianu „Kelet" din 25 Oct. 1877, unde face pe sasi atenti, ca, — usioru se póte intemplá cá sa se faca o majoritate româna in Universitate, carea apoi nu va ocrotí interesele sasesci, cum aru face-o regimulu ungurescu, déca s'aru dá sasii dupa peru.

Din siedintiele Universitâtiei din 19 si 25 Octobre ni dau invetiatura despre aceea, *ce nu aru fi trebuitu sa faca* atâtu presidiulu câtu si maioritatea si minoritatea, — adeca presidiulu nu avea de a discreditá regulele parlamentari — mijlocindu deliberâri prin o minoritate de 2 insi (Tincu si Pacurariu) contr'a unei maioritâti de 12 pâna 16 insi (sasi) etc. — si maioritatea si minoritatea — sasii si românii — a câroru destinu este a trâí si a murí, numai laolalta si numai in asta tiéra, — *nu* aveau a se dusimaní unii cu altii si *a si desconsiderá interesele reciproce drepte*.

Óre intr'adeveru nu s'aru putea impacá ací interesele tuturoru, atâtu ale regimului, câtu si ale sasiloru si româniloru?

Eu, credu, ca dá.

Romanul.

Dle Redactoru! Intre obiectele pertractande in congresulu nostru nationalu bisericescu*) conchiematu pe 16 Octobre a. c. nesmintitu este si cestiunea „fonduriloru comune ale dieceseloru gr. or. rom. Aradu si Caransebesiu." Sa-mi permiti ca in stimat'a fóia ce redactezi, in care cu totu dreptulu de competintia are locu, se comunicu cu onoratulu publicu unele in cestiunea acést'a, cugetându a folosí — dupa puterile si cunoscintiele mele — câtu de putienu binelui comunu nationalu bisericescu.

Ansa la acést'a mi-a datu mai multu fói'a „Minte si Inima" care in nrii sei 2—5 a publicatu unu articolu dela Ioanu Arcosi, advocatu si proprietariu in Aradu, care, cum bine a disu numit'a fóia este unu veteranu luptatoriu nationalu, este unu stimabilu betrânu care repâsindu mereu din sfer'a publicitâtiei numai cându si cându aminteste celoru tineri din causele din trecutu si cu multa precugetare ne face atenti a ne ferí de cele rele si ne sfatuiesce la cele bune.

Obiectulu este administrarea fonduriloru din cestiune, este ca, sa fia administrarea comuna, ca dela primirea loru incóce in circa 5 ani sub o epitropie cá delegati'a sinódeloru séu sa fia administrate recte impartite epitropieloru diecesano cá proprietatea acestor'a definitivminte?

Mai nainte de a merge mai departe in genere trebuie sa amintescu ca in câte corporatiuni competente amu avutu onóre a audí pertractându caus'a acést'a — dupa opiniunea mea — totu-déun'a a lipsitu cunóscerea speciala, originea, menitiunea si circonstârile finantiare — economice a acestoru fonduri. Fàra vatamarea auctoritâtiei corporatiuneloru si mai alesu a individiloru — cu putiena esceptiune — nu si-au luatu ostenéla de a studiá si precugetá cestiunea, ci au decisu totu dupa óre-si cari „principii“ sinistre ba dóra si dupa „interese private“ uitându si trecutulu si viitoriulu. Cestiunea, fatia de cestiuni spirituali, cá atare, materiala, dupa mine e fórte insemnata, câci vedemu si scimu bine ca tóte intreprinderile salutarie bisericesci-nationali fàra bani nu potu reesí; apoi odata amu capatatu si noi in mâni sute de mii, asiá dara sa ne cugetâmu bine cum sa ne folosimu de ele mai rentabilu, fàra riscarea loru, dupa pracs'a ce o vedemu la alte neamuri.

---

*) In sperantia ca congresulu nu se va amâná indelungu, amu aflatu cu cale publicarea articulului. Red.

Apretiuindu articolulu dlui Arcosi me vedu silitu a-i face o observare ce se referesce la menitiunea fonduriloru, anume ca, dupa numirea de acum impartasindu-se fondurile in: cele din Carlovitiu bisericesci, iér' cele din Budapest'a aduse in scolarie, minitiunea loru *in trecutu* nu a fostu ajutorarea bisericeloru si scóleloru serace si conformu acteloru din Carlovetiu cele trei sute mii ce amu primitu la despartirea de câtra serbi, suntu pentru infiintiarea si sustienerea instituteloru teologice precum si desvoltarea sciintieloru teologice-eclesiastice. Acestu fondu 'si trage originea din fondulu numitu in Carlovitiu „fondu clericalu“ care pe la 1863 erá dejá unu milionu si mai bine precum si din „fond. nealienabilu“ circa siepte sute de mii. Tóte aceste portau titlulu colectivu si pórta si astadi de „fonduri nationali serbesci“ si au fostu strinse celu bisericescu din tasulu II din intrég'a metropolie, la care au contribuitu cam unu secolu intregu si români, apoi din donatiuni marinimóse si din venite intercalare dupa scaunele episcopesci si mitropolitane, precum si din lasamenturile archiereiloru. Fondurile scolarie circa un'a suta mii si anume celu scolaru separatu, este menitu pentru sustienerea instituteloru pedagogice si s'a infiintiatu din tasulu III inca inainte de deschiderea institutului pedagogicu din Aradu pe la 1805—10 prin concesiune imperiale. Nici câta indoiéla ca guvernulu imperialu de atunci cultivarea natiunei române numai prin biserica si scóla prin ajutorarea instituteloru teologice si pedagogice a intentionatu, dar' nu ajutorarea particulareloru biserici si scóle cum dice dlu Arcosi si cu atâtu mai putienu „ajutorarea preotiloru (individualminte din eparchi'a Aradului“ precum voiescu unii a crede (a se vedé „statutele fondului preotiescu din eparchi'a Aradului“ publicate in „Telegr. Romanu“ Nr. 62—3 precum si observatiunile Nr. 64—6).

Dlu Arcosi sulevéza o intrebare ce de cându cu despartirea fonduriloru nici cându nu au audit'o, adeca 'i insusiesce cu totu dreptulu titlulu de „nationalu“ iér' nu „diecesanu“ elu dice: „déca fond. nostru nationalu s'aru impartí, si impartirea in — sensu juridicu — presupune dreptulu de proprietate aceloru cari se impartu, se póte nasce o incurcatura, din care nu sciu cum vomu puté iesí. Prin despartire (intre diecese) noi singuri adeca natiunea româna recede dela conditiunile infiintiârei aplacidate de Majestatea Sea; fondulu nu e proprietatea simultana a natiunei, ci e proprietatea dieceseloru“, va se dica, dlu Arcosi ne recomanda comuniunea si titlulu de nationalu cá nu cum-va avendu noi fondurile cá diecesane sa se afle cine-va care nefiindu astadi sub scutulu dieceseloru nóstre gr. or. se cerce si elu parte din fondulu numitu odinióra „nationalu.“

Aceste le pomenescu pentru-ca se tienu de infiintiarea si genes'a fonduriloru, apoi trecându la administrare voiescu a discutá din ce motivu se cere impartirea? a) din motivulu, ca avendu diecesele epitropi'a loru, de ce se mai delegâmu din sinóde alt'a pentru administrarea fonduriloru cându si la epitropiele diecesane se póte administrá? b) e greu a controlá acésta epitropie prin ambele sinóde si mai alesu prin celu din Caransebesiu! c) s'aru micsiorá séu aru cadea cu totulu spesele administrârii.

Sinodulu eparchialu aradanu din 1874 sub Nr. 105 apretiuindu aceste motive a decisu despartirea dar' sub 115 la propunerea dlui V. Babesiu a substernutu cestiunea despartirei maritului congresu nationalu bisericescu din 1874 care sub Nr. 66 a poftitu cá sinódele ambeloru diecese se complaneze tréb'a intre sine. In urmarea acestor'a esmitându sinódele delegatiunei din membri ambeloru sinóde la Timisiór'a, precum se vede din protocolulu sinodalu aradanu Nr. 134/1875 delegatii cu 15 voturi contr'a 12 s'au pronunciatu ca fondurile se remâna comune iér' cu 20 voturi contr'a 8 cá administratiunea sa fia in Timisiór'a. Referându-se aceste in sinodulu aradanu cu 26 voturi contr'a 16, resultatulu incercârei facute pentru complanare s'a substernutu iérasi congresului datu pe lânga declararea ca acestu sinodu sustiene decisulu 105/1877 prin care voiesce impartirea.

Urméza acum ca aflându-se maritulu congresu competinte; se decida finalminte cestiunea administrârei.

Dupa cele dise de mine despre modulu pertractârei si motivele despartirei; — fàra a lasá din vedere cele amintite de dlu Arcosi despre periclulu cându fondurile s'aru preface din nationale séu comune in diecesane — voiescu a cercá in câtu stau motivele de sub a b c) pentru despartire séu administrarea comuna.

La punctulu a) care se vede celu mai meduosu pentru despartire, din parte-mi reflectezu ca, epitropiele diecesane dupa organisarea loru prin statutulu organicu nici decum nu se potu asemená cu epitropi'a comuna organisata asiá cum e acum séu cum dupa natur'a ei s'aru poté organisá. Presupunendu ca constitutiunea nóstra bisericésca va reusí si remâné si pe viitoriu, primo loco e ca asiá barbati cá membri epitropiei comune la epitropiele diecesane nu se potu intruní, va dice cine-va ba da! chiaru acei'a, séu si mai esperti in administrare — câci eu totu pondulu si totu viitoriulu fonduriloru 'lu facu aternatoriu numai dela administrare — eu inse prevedu ca acést'a nu se póte si o voru prevedea-o toti cari voru cautá numele barbatiloru cari suntu astadi la epitropi'a comuna si a celoru dela dieces'a Aradului, diferinti'a e si mai mare déca contienu ca la epitropi'a diecesana cine se presenta la siedintie? é sa cercâmu protocólele siedintieloru! si apoi! unde amu fi déca constitutiunea nóstra bisericésca aru cadea cu timpu?

Personalulu de administrare, acest'a 'lu potemu avé precum la unu locu asiá la altulu, dar' vorb'a e de acei'a cari cu votulu loru totu-déun'a potu se câstige séu sa prapadésca cu miile din fonduri, vorb'a e cá o epitropie comuna aru conservá fondurile si cea diecesana fiindu-i la mâna, le-aru chieltuì! si la loculu acest'a cugetu a amintí ca aradanii pâna acum au si aflatu scopuri! d. e. a contribuí din fonduri pentru ajutorarea preotiloru; apoi ajutoriulu dela statu pentru preoti, iér' pentru alte scopuri etc.

Suntu casuri la administrare si neplacute cum e improcesuarea si chiaru licitarea si la acést'a intrebu ce colóre va avé cându cansistoriulu ba chiaru cu subscrierea episcopului s'aru nimicí vre-unu debitoriu preotu séu crestinu mireanu si cum alt'a e cându o corporatiune, de-si delegata de auctoritate bisericésca, dar' totusi privata va face acést'a. Alt cum naturalu e ca senatulu epitropescu consistorialu din intemplare administra fonduri este ce-va forsatu, câci scopulu este numai provederea silnica a recerintieloru banali consistoriali si apoi provederea si deciderea causeloru oficióse epitropesci si nici decâtu nu-i póte fi administratiunea (geschäftsmässige-führung) unoru capitale insemnate de bani cari se póte asemaná cu o casa de pastrare, cu o banca, adeca comerciu!

Déca e vorb'a de unu lucru naintea mea inca n'au, totudeaun'a me uitu cum le facu altii, se cautâmu dar' la „fondatiunea nationala serbésca din Carlovetiu“ carea 'si are delegatiunea sea separata pentru administrarea fonduriloru, administratiunea fondatiunei care a esistatu dieci de ani pentru fond. scolarie gr. or. in Budapest'a. Fondatiunea fericitului “Gozsdu“ de circa trei sute mii, fondatiunile si fondurile reformatiloru din Dobretienu etc. fundatiunea „Birta“ din Aradu de 50,000 fl., tóte se administrá sub control'a si participarea auctoritâtiloru bisericesei, dar' si totu din motivulu ca administratiunei si jurisdictiunei bisericesci nu i se cuvine cá derectu se administre bani dupa form'a pomenita mai susu.

Avendu ocasiune a fi totu-déun'a de fatie la desbaterile sinodali in cestiunea fonduriloru, o cestiune financiara — economica, nici cându amu auditu motive in intielesulu acest'a si nici privatim nu afli ómeni cari voiescu a disputá in acestu intielesu. Stiu bine unii ca ei voiescu despartirea altii comuniunea dar' la ei vinu numai motive politice, sociali, particulari dar' ceea ce e esenti'a lucrului: motive din economi'a nationala, motive cari stau neclatinavere de secoli de ani, de acestea nu, si nu pentru ca nu stiu ci pentruca nu vréu, de si poetulu nationalu, inca ni le-au cantatu: undei unulu nui putere, unde-su doi puterea creste. Fórte bine a nimerito dlu Arcosi cându a provocatu la esperinti'a cotidiana, cá in ori ce intreprinderi, resultatulu corespunde puterii operante, e in proportiune cu acést'a potere. Vedemu din pracsa cum basati pe principiile amintite mii de ómeni concentréza capitale insemnate pentru de a le fruptificá, asiá suntu bancile, casele de pastrare si de asecuratiune apoi intreprinderile industriale, tóte aceste 'si au bas'a in „asotiune“ adeca in unirea poteriloru. Multu insémna la intreprinderile aceste ca conducerea se incredintiaza barbati cei mai apti cari incontinuu suntu in curentu cu starea lucruriloru. Amintescu aci ca dupa organisarea epitropieloru diecesane, asesorii cari vinu dupa óre-si care ordu la siedintie, ne stiindu premersele decise si stadiulu lucruriloru, nici cându nu potu — tocmai se aiba capacitatea — a-si dá voturile loru cu asiá resultatu favoritoriu cá si celu ce stie tóte miscarile administrârei câci administrareade bani e de totu altadecâtu jurisdictiunea.

Mai amu a observá aci referintiele fonduriloru fatia de nou infiintiendele episcopii séu diecese Timisiór'a si Oradea-mare si in fine neplacerile si dóra procesele escande apoi la totu casulu spesele câci se póte prevedea ca o eventuala inpartire nu va fi lucru usioru ci in ori-ce forma va fi cu spese mari. Punctulu b) este esercitarea controlei. Amu auditu dicendu ca sub administrarea bisericésca nici cându nu a peritu bani ci numai sub administrarea mireniloru. Acést'a in casulu presente nu póte stá caci déca eu amu totu dreptulu se controlezu atunci numai eu suntu vin'a déca se intempla sminta, altucum motivulu acest a nu ponderéza, câci greutatea controlei incéta indata ce ne ingrigimu de dispositiuni necesarie si aceste numai déca scimu control'a suntu de multe forme. Vedu ca si in scurta pracsa de pâna aci inca s'au aflatu disposetiuni câci prin esmiterea comisiuneloru din ambele sinóde pentru controlare, scopulu s'a ajunsu si dupa decisulu sinodului aradanu din 1877 s'a aflatu administratiunea corecta si s'a datu absolutoriu dela 1872 pâna la finea 1876 paremise asisderea si sinodulu din Caransiebesiu.

Punctulu c) este spesele administrârei. Acest'a este punctulu cu care sinodulu aradanu mai tare s'a dusu in retacire fiindu in parerea ca déca va administrá epitropi'a diecesana atunci nu voru fi spese, séu fórte nensemnate fatia de bugetulu epitropiei comune care este circa patru mii fl. pe anu.

Dupa mine spese numai atunci nu voru fi déca nui administrare si se inputinéza atunci, déca nu administrâmu bine adeca déca prin crutiarea speseloru periclitamu interesele fonduriloru, câci e fórte invederatu ca voindu se fruptificamu in percentu mai mare, espunemu capitalulu risicului si mai tare, déca nu grigimu in continuu apoi déca epitropiele diecesane voescu a administrá fàra spese nu facu alta de câtu periclitéza fondurile. Tocmai din contra cu parerea maioritâtiei sinodului aradanu din 1874 eu afirmu ca pe lânga o asemenea administrare ca si cum e cea de presente, inpartindu-se fondurile intre diecese, spesele voru fi cu multu mai mari. Basediu afirmatiunea mea pe economi'a nationala carea dice ca pe câtu e capitalulu mai mare in *proportie* atât'a e risiculu mai micu. Acést'a este bas'a societâtiloru de asecurare, pe câtu suntu mai multi asecuranti si mai mare capitalu cu atâtu este risiculu mai micu. Dreptu asiá este si cu spesele, pe câtu e capitalulu de mare, *in proportie* cu atât'a suntu mai putiene spese.

De acést'a cadu séu numai vegetéza societâtile finantiare mici si inflorescu cele mari.

Avându fiirma esperintia cá „Telegrafulu Romanu“ totu deun'a a fostu celu mai fidele intrepretatoru a intereseloru nóstre bisericesci si nationali; Ve rogu domnule redactoru a publicá in Nr. viitoriu — deocamdata — aceste observâri luândumi libertatea — cu permisiunea d-tale — la timpulu seu a me reintórce totu la acestu obiectu *).

—?—

Varietâti.

⁂ *Inmormântarea* lui Alessandru Papiu Ilarianu a avutu locu eri 2—5 óre dupa médi'a di. Conductulu a plecatu dela spitalulu alienatiloru, a trecutu prin Retranchementu si strad'a lunga la biseric'a gr. catolica, unde este mormentulu. Multime numerósa urmá cosciugulu.

⁂ Referatulu despre decursulu procesului de pressa — cu alta ocasiune.

⁂ *(Superstitiune séu resbunare?)* Dupa cum suntemu informati pe cale privata, in comun'a Cristianu lânga Sibiiu a avutu locu o intemplare grozava. Unu locuitoriu, care s'a fostu sinucisu prin fune inainte cu vr'o 2 luni, in nóptea spre 10 l. c. s'a desgropatu nu se scie cum si prin cine. Destulu ca comisiunea esmisa spre a vedé ce si cum, a constatatu, ca sicriulu a fostu descoperitu si ca degetulu celu micu si celu grosu dela amendóue mânile cadavrului s'au ciungaritu si inlaturatu, pe semne cu ajutoriulu unui cutietu. Incercârile comisiunei de a aflá pre acelu care a seversitu acésta fapta oribila, pâna acum a remasu fàra resultatu. Nu putemu scí, déca superstitiunea séu resbunarea este motivulu faptei; sperâmu ca in curendu se va dá pe urm'a acestei fapte misteriόse.

⁂ *Multiemita publica.* Subscrisulu 'mi tienu de cea mai sânta datorintia a esprimá la acestu locu, in numele comitetului parochialu cea mai profunda multiemita membrului comitetului parochialu si jude comunalu Lazaru Paraschivu de aicea, care vediendu starea cea misera a scólei nóstre confesionale gr. or. din Petrill'a a binevoitu a ne dona cas'a sea proprie cu 2 incaperi de sub Nr. 158 pe sém'a scólei nóstre de aicea. Acestu donu de si micu in aparintia totusi fatia cu imprejurarile in care se afla scól'a e destulu de mare si frumosu, câci pe viitoriu nu vomu mai fi siliti a tinea scól'a in case cu chiria cá dela infiintiarea scólei nóstre pâna acum.

---

*) Amu datu locu celoru de mai susu, fàra de a impartasí vederile espuse, pentrucá cestiunea sa se lamurésca bine pâna la tempulu resólverei definitive. Red.

Dee ceriulu cá acésta fapta nobila si ne mai pomenita prin pârtile nóstre sa mai afle si alti imitatori!

Petrill'a, in 25 Octobre 1877.

Petru Stefóne Pred'a,
invetiatoriu provisoru si
notariu alu eforiei scolare.

⁂ *Basi-buzucii unguresci.* — La 28 Septembre a isbucnitu unu focu in satulu Zemardi din comitatulu Somogy ardiendu unu grajdu si o vaca. Dupa ce s'a stinsu foculu, proprietariulu grajdului a disu ca nimeni altulu n'a datu focu de câtu fratele lui, unu omu bolnavu de creeri.

Atâtu a trebuitu. Poporulu interâtatu a inceputu indata sa caute pe nefericitulu nebunu si l'a aflatu culcatu pe nisce paie lânga o móra paraginita. Indata multimea a inceputu a-lu torturá dar' fiindu de o fortia estraordinaria, elu s'a smulsu si a fugitu la fratii sei din satu, crediendu ca acolo va putea scapá de furi'a ómeniloru. Dar' si acolo a fostu inhatiatu si torturatu in modu neauditu. Mai intâiu i-au spartu falca, si apoi i-au verâtu in gura ciubuculu unei tulumbe tragendu apa intrânsulu pâna cându a remasu jumetate mortu.

Acésta n'a fostu de ajunsu. L'au aruncatu pe jaraticulu grajdului arsu si 'i-au infiptu o furca in pieptu; preste putienu a si muritu.

Diarulu ungurescu „Közvélemény“ care nareaza acestu faptu ingrozitoru, ne spune ca abiá dupa cinci dile a venitu sub-prefectulu cá sa cerceteze afacerea, dar' ca n'a facutu nimerui nimicu.

⁂ *Cum din o lauda imparatésca — ese o palma.* — Dela manevrele din Casovi'a (Ungari'a) se istoriseste urmatórea anecdota:

Dupa terminarea manevreloru, imperatulu chemà la sine pe comandantele cetatiei pentru cá sa-i declare ca „e fórte multiemitu cu resultatulu manevreloru“. „Comandantele luà cu celu mai mare respectu actu de acésta prea inalta espresiune de multiamire si declarà colonelului garnisónei ca Majestatea Sea si-a esprimatu inalt'a sea multiemire cu tóte ca a observatu ca unele colóne in evolutiunile loru nu suntu inca sigure. (Aceste cuvinte au fostu unu adaosu propriu). Colonelulu se departa fórte nemultiamitu si comunica capitaniloru adunati ca, Majestatea Sea a aflatu ca evolutiunile colóneloru suntu nesigure, si cu tóte ca in generalu e multiamitu cu resultatulu, totu-si a ordinatu desvoltarea practica a trupeloru. Capitanii se dusera cu fetiele intristate, fie care la detasiamentulu seu, si aflându pe sergenti le tinura o predica din cele mai aspre, cá sa pregatésca de aci inainte pe soldati in miscarile de evolutiuni asiá de bine, in câtu sa se para ca le esecuta pe sfóra. Unulu din sergenti o luâ mai tare asupr'a sea acésta nemultiamire prea inalta si palidu de facia, rusine si mânia trase primului seu plutonistu o palma de cele mai puternice, in câtu resunà loculu de ea, crediendu-lu viu a datu de „evolutiunile nesigure.“ Astu-felu resulta din multiamirea imparatésca o palma de sergentu. „Rom. lib.“

⁂ Ovreii din Kazanlicu, care fusesera pradati de câtra bulgari si in urma s'au refugiatu la Bucuresci, au plecatu in dilele aceste cu totii la Verciorov'a, de unde voru fi transportati la Constantinopolu. Comunitâtile israelite din Bucuresci, cá la tóte ocasiunile, si asta data au datu cele mai eclatante dovedi despre simtiemintele loru nationale, primindu cu bratiele deschise pe acesti nenorociti refugiati, dându-le imbracaminte si intretinere pentru totu timpulu petrecerei loru in Bucuresci. Cele 332 persóne, care au plecatu de aici spre a se intórce cu vremea la caminele loru, tóte au primitu imbracaminte calduróse, pentru iarna. De asemenea li s'a datu intretinere pâna la Verciorov'a de unde voru fi transportati cu vaporulu la Constantinopolu. Cheltuelile pâna la Verciorov'a le supórta singure comunitâti israelite. Directiunea câiloru ferate, inspirata cá totu-déun'a de umanitate au incuviintiatu refugiatiloru o insemnata reducere in pretiurile de transportu. Pentru cheltuelile de caletorie si intretinere pâna la Constantinopolu comunitâtile israelite de aici au mai contribuitu afara de acést'a 8000 franci. Nu putemu trece in tacere ca societatea tramwaysului din Bucuresci a pusu diece vagóne la dispositiunea refugiatiloru spre a fi transportati la gara Târgovistii.

(Die Epoche.)

Burs'a de Vien a.

Din 15/27 Octobre 1877.

Metalicele 5%	64	10
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	55
Imprumut. de statu din 1860 .	110	—
Actiuni de banca	836	—
Actiuni de creditu	213	10
London	117	70
Oblig. de desdaunare Unguresci	77	75
„ „ „ Temisiorene .	76	25
„ „ „ Ardelenesci .	74	70
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Argintu	104	60
Galbinu	5	64
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	48
Valut'a nóua imperiale germâna	58	25

Nr. 280 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu in comun'a Riusioru, protopresbiteratulu gr. or. alu Fagarasiului I, la conclusulu representantiei comunale, se deschide prin acest'a concursu, cu terminu pâna la 30 Octobre a. c.

Emolumente suntu.

1. Salariulu anualu in baui cu 200 fl. v. a.
2. Cuartiru liberu gratuitu, si
3. Lemnele necesarii de incalditu.

Doritorii de ocupá acésta statiune. voru avea a-si asterne suplicile loru bine instruate conformu prescriseloru statutului organicu la subscrisulu oficiu ppresbiteralu, pâna la terminulu susu aratatu.

Intru intielesulu decisului representantii comunale a Riusiorului.

Fagarasiu 2/14 Octobre 1877.

Petru Popescu,
1—3 prot.

Nr. 142 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de parochu in parochi'a de clas'a III. *Valea-Lupsiei,* protopresbiteratulu Lupsiei prin acést'a se escrie concursu cu terminulu de 30 Octobre a. c. st. v.

Cu acestu postu suntu impreunate urmatórele emolumente:

a) cas'a parochiala;
b) dela 140 familii câte o di de claca séu 40 cr.;
c) 20 fl. din arunculu servitoriloru bisericesci;
d) venitele stolari, cari tóte computate in bani dau unu venitu anualu de 321 fl. 70 cr. v. a.

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. pâna la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu oficiu.

Oficiulu protopresbiteralu gr. or. alu Lupsiei.

Ofenbai'a, in 6 Octobre, 1877.

In contielegere cu comitetulu paroch.

Ioanu Danciu, m. p.
1—3 adm. ppescu

La nr. 226. scol.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci in comun'a bis. Ungr'a, protopopiatulu Cohalmului, se escrie concursu pâna in 23 Octobre a. c. st. v.

Emolumentele:

a) 80 fl. v. a. din fondulu invetiatorescu solvindi in 2 rate regulatu;
b) cuartiru si lemne.

Dela concurenti pre lânga conditiunile prescrise de stat. org., se recere, cá sa aiba esamenulu de cualificatiune, precum si testimoniu de moralitate.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Cohalmu, 5 Octobre, 1877.

Inspectorulu districtualu de scóle:
2—3 *Nicolau D. Mircea.*

Concursu.

Comitetulu parochialu alu bisericei S. Nicolae din Brasiovu escrie concursu pentru ocuparea unui stipendiu de 300 fl. v. a. pe anu, destinatu pentru unu teneru de religiunea greco-orientala, care dupa facerea esamenului de maturitate, si absolvirea cursului pedagogico-teologicu ar' dori sa frecuenteze o universitate, pentru completarea cunoscintieloru séle, in cariera teologica.

Concurentii sa se adreseze cu cererile si documentele trebuinciόse celu multu pâna la 1-a Novembre a. c. la subscrisulu comitetu.

Brasiovu in 30 Octobre 1877.

Comitetulu parochialu gr. or. alu bisericei
2—3 S. Nicolae

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochu in parochi'a de a II clasa din Mandr'a, in ppbiteratulu gr. or. alu Fagarasiului I, prin acést'a se escrie concursu cu terminu pâna la 30 Octobre a. c. st. v., cându se va tiené si alegerea.

Emolumentele:

a) dela 221 familii câte un'a di de lucru, computate in bani à 50 cr. 110 fl. 50 cr.
b) in bani gat'a dela comuna . . . . . . 25 fl. — cr.
c) un'a livadia de 3 care de fenu . . . . 40 fl. — cr
d) venitele stolari dela familiele susu-aretate si cu tóte accidentiile anuali computate in bani, dupa mesur'a de mijlocu, aducu . . . 428 fl. — cr

si asiá venitulu cu tot: 657 fl. 50 cr.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, au de a-si asterne concursele loru instruate conformu dispositiuniloru stat. org. la subscrisulu oficiu ppbiteralu, pâna la terminulu mai susu-aretatu.

Fagarasiu, 29 Septembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Petru Popescu m. p.
3—3 protopopu.

Anunciu.

Subsemnatulu amu onóre a aduce la cunoscintia onor. publicu românu: cum-ca cu inceputulu anului 1878 amu de cugetu a pune sub tipariu unu opsioru fórte interesantu pentru publiculu nostru; ba asiá dicându uniculu in feliulu seu, — si va fi intitulatu *„Colecta de Recepte“* din economi'a de case si câmpu din industrie comerciu si chemie, — de acestu opsioru se va poté cu multu succesu folosí ori-care economu, industrieriu, meseriasiu si fabricantu, coprindiendu preste 400 patru sute recepte folositóre, cari in cea mai mare parte au fostu necunoscute naintea onoratului publicu, — prin acestu opsioru voru fi multi cari 'si voru formá unu soiu nou de venite, unu ramu nou de industrie prin fabricatiuni, cari pâna acum nu le-au fostu cunoscute, prin urmare lasu sa urmeze câte-va numiri din cuprinsulu acelui'a: pregatirea diferiteloru sapunuri, a tintei, a licoruriloru, a ingetiatei, a vinuriloru fabricate francese, a otietului, a nasprelei, estrase si esentii, cleiuri diferite, céra de sigilatu, spelatulu si curatietulu vestminteloru, apa de spelatu pentru dame, ape mirositóre, apa de cologne, Eau de lustre, Eau de princese, Estractu de absinta, Receptu contr'a frasului, limbricului cordilatu, sgârciuri si colera, medicina pentru vite si animale de case, pregatirea mai multoru ungventuri pentru diferite rane si bóle, — pregatirea rumului din spirtu, — focuri artificióse, vapsirea peiloru si a peneloru de podóba pentru palarii, si alte multe ce in acestu anunciu nu se potu enumerá.

Publiculu, si cu deosebire inteliginti'a româna e rogata a me spriginí in asta intreprindere, prin care cugetu a face unu mare servitiu onoratului publicu românu si a astupá intru adeveru o lacuna, a cârei lipsa s'au simtitu de multu la poporulu nostru.

Pretiulu de prenumeratiune e fórte moderatu, incâtu si celu mai sermanu economu inca 'si póte câscigá acestu opsioru fâra de a simtí ce-va greutate.

Pentru prenumeranti, cari voru trimite banii pâna in finea anului 1877. e 50 cr. de esemplariu.

Pentru acei prenumeranti, cari voru solví ultimative la primirea opului, e 65 cr.

Pentru neprenumeranti 80 cr.

Prin urmare binevoiti colele de prenumeratiune, eventualu cu bani incassati pâna la finea anului 1877 a le trimite la subscrisulu autoru in Nyiregyháza comit. Szabolcs.

Colectantiloru dela 8 esemplare alu 9-lea li se da gratisu.

1—1 **Grigoriu T. Miculesculu.**

Anunciu.

Toti acei domni teologi, cari dorescu a avea unu viptu bunu si eftinu, binevoiasca a veni la subscrisulu in Iosefstadt, Mühlgasse Nr. 27.

3—3 **Michailu König.**

Anunciu.

Contele Adam de Vass in Dominiulu seu din Tiag'a (Czege) situata in comitatulu Solnoc-doboc'a are 600 jugere locu de pasiune de tómna pentru oi, si pentru iernatu celu mai bunu fenu de tierina si otava precum si localitâti fórte comóde, cari se dau in arenda cu unu pretiu fórte moderatu, doritorii de ale dobândí au a se adresá câtra proprietariulu amentitu in Czege, p. ultima Czege in Transilvani'a. 2—3

Anunciu.

Subscrisulu prin acést'a aducu la cunoscintia publica, ca amu deschisu cancelari'a advocatiala in Abrudu.

Abrudu in 7 Octobre 1877.

Dionisiu Tobias,
presiedinte de trib. reg.
1—3 in pensiune si advocatu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 21.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 83. ANULU XXV.

Sibiiu 20 Octobre (1 Nov.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a, Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâi'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, in 19/31 Octobre.

Generalulu Gurko nu s'a multiamitu cu luarea positiunei fortificate dela Telisiu, despre care vorbisemu in numerulu trecutu, ci a incungiuratu insusi orasiulu si in 28 l. c. l'a bombardatu cu 72 tunuri. Dupa unu bombardamentu de dóue óre *garnisón'a orasiului Telisiu, 7 companii de infanterie si 3 tun*[illegible]*, au capitulatu.* Se vede ca generalulu Totleben, care conduce tóte operatiunile in giurulu Plevnei, merge incetu dar' siguru. Se vorbesce ca asaltulu românilor u in 19 l. c. aru fi fostu facutu fâra invoirea lui, câci elu li-aru fi declaratu, ca aru fi prea timpuriu pentru asaltu.

Pe câmpulu de resbelu in Asi'a se petrece o alergare formala intre generalii rusi si turci; premiulu acestei alergâri 'lu va dobendí acel'a, care va ajunge mai curendu la fortaréti'a Erzerum. Muktar-pasi'a cu restulu armaței sele batute, de abiá a ajunsu prin marsiuri fortiate la Zevinu, unde voiá a odichní si a ocupá positiunile tari, s'a si treditu cu generalulu Heimann in dosulu lui si a fostu silitu a porní fug'a de nou. In acela-si timpu Ismail-pasi'a cu trupele sele intacte, si-a parasitu positiunea si se incérca a ajunge pe Muktar-pasi'a pentru de a se impreuná cu densulu. Insa generalulu rusescu Tergucasoff calca urm'a lui Ismail-pasi'a si nu-lu scapa din ochi. Déca 'i va succede generalului Heimann a se virí intre Muktar si Ismail-pasi'a, si a impedecá impreunarea loru, nu póte fi nici o scapare pentru trupele turcesci, ajunse intre dóue focuri.

Cetimu in „Telegrafulu:"

Parodimu, 9 Octombre.

Nu este in de ajunsu a posedá trupe bine disciplinate, brave, indrasnetie, remâne inca grav'a misiune de a le conduce cu sange rece, a le mentiene moralulu si a profitá cá se dicu asiá din sangele ce se varsa. Noi românii gresimu póte prin escesu de bravura si ofitierulu in valmasial'a luptei uita adesea importantulu seu rolu, spre a intrá in rendulu luptatoriloru. léta pentru ce in fie-care lovire avemu a inregistrá comparativu unu numeru prea mare de ofitieri, prea multi din aceia cari au impartasitu, in focu, in totulu viati'a soldatului si cari au reclamatu cá o onóre se impartia cu densulu ranele séle. Este, o mai repetimu, unu netagaduitu semnu de eroismu, déru noi cari i iubimu cá pe fii nostrii, le ceremu mai multa cumpetare candu este vorb'a a versá acelu sange atâtu de folositoriu tierii si care tocmai din acést'a aru fi greu de inlocuitu.

V'amu aretatu in precedent'a mea epistola ca lupt'a dela 7 curentu nu a avutu resultatulu asteptatu, intru aceea ca redut'a N. 2 a remasu totu in posesi'a inamicului, pe candu trupele române au conservatu positiunile loru in lucrârile inaintate. Trupele ce au luatu parte la asaltulu dela 12 ½ óre diminéti'a suntu batalionulu 1 de venatori dóue companii si unu batalionu din regimentulu 15 de dorobanti, avendu cá sustinere regimentulu 13 de dorobanti; éru in ataculu de sér'a s'a adaogitu regimentulu 7 de linie. Intre ofitierii cadiuti, suntu locot. colonelulu Grigore Iónu din regimentulu 7 de linie. Capitanulu Toporanu din regimentulu 6 de dorobanti, capitanu Ganescu si sub locotenentu Lemnea din regimentulu 7 de linie, capitanu Groz'a din statu majoru, capitanu Scribni si locot. Marotinénu din regimentulu 5 de dorobanti, locotenentu Oprea Vasilie din regimentulu 5 de dorobanti, locotenentu Iepurénu din batalionulu 1 de venatori, capitanu Dimitriu din regimentulu 5 de linie si altii, ale câror'a nume ne scapa in acestu momentu. Numerulu soldatiloru este inca fórte mare pentru ataculu datu; elu se urca aprocsimativu la 900 ómeni, câci, o mai repetimu, in trupele române fie care pare ca voesce a avea ran'a sea si a nu se dá inapoi chiaru candu prudinti'a i aru consiliá, de câtu atunci candu se gasesce in imposibilitate de a merge inainte.

Eri, Dumineca, 8 curentu, Marea Sea Domnitoriulu a asistatu impreuna cu statulu seu majoru românu si rusu la sântirea bisericii din satulu Poradimu. Acestu satu posedá de multu o biserica nóua déru timpulu, séu chiaru barbari'a turciloru, oprindu pe nenorocitii bulgari a o consacrá, Mari'a Sea Domnitoriulu luà asuprai acésta sarcina; elu ordonà a face sântirea care avù locu cu tóta solemnitatea cuvenita eri in marea bucurie a locuitoriloru cari de siguru nu mai asistase la asemenea imposantu serviciu in bisericile loru. Sintirea s'a facutu de protopopulu din Turnu-Magurele, asistatu de toti preotii regimenteloru române, cari apoi au luatu dejunulu la Palatu; se dice chiaru ca Mari'a Sea a comandatu clopote pentru biseric'a serba, semnu de emancipare, câci este sciutu ca, in tiér'a turcului popórele crestine nu au dreptu a avé clopote la bisericele loru, adeca a-si esercitá religiunea cu tóte formele prescrise de lege.

Imprejurulu Plevnei linistea continua; trupele ruse si române reiau positii favorabile in fie-care di, pregatindu astfeliu complet'a impresurare a orasiului. Timpulu continua a fi din cele mai frumóse, diu'a caldu, serile si noptile brumóse si reci, inse fara umiditate, spitalele, acestea barometre militare sigure, suntu fórte urcate si numerulu bolnaviloru descresce pe fie-care di.

Voiu reveni in curendu asupr'a sciriloru importante ce se voru putea culege in acésta parte. Pâna atunci, ve rogu interveniti la directiunea posteloru cá diariulu d-vóstra se aiba cursu si pe aici, celu putienu pentru abonati cá si celelalte diare. Vedemu fórte raru „Telegrafulu"; de multe orí elu vine prin post'a rusésca!!

„Press'a" din Bucuresci aduce corespundenti'a urmatóre:

Dela lupt'a din nóptea de 3, escata intre turcii aflati, pe teritoriulu nostru, si intre avantu-posturile rusesci, aflate in balta, nimicu importantu, de-si tunurile turcesci, aflate in bateriele de pre malulu dreptu si cele din monitórele ce se preumbla pe Dunare, asvârla, in fie-care di obusuri, contr'a posturiloru rusesci.

Armat'a rusa, aflata aci, s'a divisatu in trei puncte: Stirbeiu, Ras'a, Ciocanesci (spre Olteniti'a). — Suntu tóte precautiunele luate pentru a opune resistentia in casulu cându turcii aru voi sa faca vre-o trecere intr'unu numeru mai mare. Pe lânga bateriele, in care suntu destinate a se asiediá tunurile de asediu (ce n'au sositu inca din caus'a noróeloru), rusii au facutu transeuri spre ambele flancuri ale redutei turcesci, in apropiere cá 2 kil. de dens'a, in care au in permanentia câte 400 ómeni.

Turcii nu mai au in redut'a de pre teritoriulu nostru de câtu unu numeru fórte micu de ómeni, posturi de observatie; parte din armat'a de aici a plecatu, fiindu inse inlocuita cu alte regimente. Rusii concentréza si aduna la punctulu Ciocanesci, vasele plutitóre de prin localitâtile din prejuru (vase de capacitate mica, luntre, ceamuri). Scopulu adunarei loru nu se scie; pentru constructie de podu nu potu fi; se credu ca suntu pentru mici treceri de trupe.

Se astépta venirea Marelui Duce Constantinu, care va avea comand'a corpului de armata aflatu aci *A.*

Din Sistov, cu dat'a de 20 Octobre, se telgraféza urmatórele;

Intr'unu consiliu de resbelu, tienutu de curendu la cuartirulu generalu imperialu, s'a decisu intr'unu modu definitivu, cá armat'a se aiba curtierele séle de iarna in Bulgari'a.

Podurile de pe Dunare voru fi aperate de intariri, asiá ca sa fia la adapostulu ori carui atacu.

Unu lagaru, puternicu retransiatu se va stabili de partea Târnovei, pentru munitiunile si provisiunile de totu feliulu.

Parere despre românii dinaintea Plevnei.

„Memorial diplomatique", fóia francesa dara turcofila, 'si da urmatórea parere despre românii dinaintea Plevnei:

Se vede ca cu deosebire româniloru li s'au incredintiatu aperarea Grivitiei si lucrârile de asediu cari se incepu dela redut'a acést'a si mergu spre positiunile turcesci. Depesiele spunu ca românii au fostu, cari au respinsu o iesire turcésca si au indeplinitu transieurile suterane, dupa scirile mai nóue, pâna intr'o apropiare de 30 pasi de a dóu'a reduta turcésca dela Griviti'a.

In luptele cele numeróse, de pe câmpiile cele adapate cu sânge dela Plevn'a românii au doveditu unu eroismu, pentru care 'i va felicitá Europ'a. Mic'a armata a lui Carolu, la inceputu mai despretiuita de rusi, si dela care rusii se parea ca astépta numai ajutoriu relativu, le-au facutu servitiele cele mai pretiuite, cari nu se potu resplatí cu tóta recunóscerea din partea rusésca. In momentulu, cându noroculu intorsese spatele armeloru rusesci, românii li-au saritu intr'ajutoriu cu o bravura, si fâra multe negotiâri si si-au versatu sângele celu mai scumpu. Trei mii de soldati si siese-dieci de oficieri, va se dica, a diecea parte din statulu efectivu, a fostu pretiulu celui dintâiu sacrificiu românescu.

Nu mai incape indoial'a, ca rusii au sa multiamésca numai pretiosului ajutoriu din partea româniloru, ca nu au facutu pâna acum dejá unu fiasco totalu inaintea Plevnei. Românii au fostu cei dintâiu, cari au datu navala asupr'a Grivitiei si totu ei au fostu, cari in 14 l. tr. au respinsu, cu perderi simtite, asaltulu celu desperatu alu colóneloru turcesci cari umblau a reocupá cu ori ce pretiu redut'a. In totu loculu, unde erá periculu, unde trebuiá aparata o positiune indoiósa, séu unde trebuiá salvata o situatiune critica, românii s'au distinsu prin fapte cutezatóre si inteligente, admirate insusi de rusi. Românii, scrie principele Gorciacoff principelui Orloff, se batu de minune. Insusi imperatulu Alessandru a recunoscutu bravur'a româniloru impartiendu 40 de cruci cavaleresci si pentru oficieri, ba a recunoscutu si mai multu, dându principelui Carolu crucea de comandatoru alu ordinului St. George, si primindu dela acest'a principe cordonulu celu mare alu „Stelei Romaniei."

Semnele aceste de onóre, câscigate astfeliu, de buna séma suntu de mare insemnatate pentru cei ce le-au capatatu. Russi'a insa este obligata Romaniei prin tratatu, unu obligamentu care, fia semnele de onóre câtu de pretiuite, nu-lu potu suplení. Russi'a datoresce mai multu principatului Romaniei, trasu fâra de voi'a lui intr'unu resbelu asiá de sângerosu si perniciosu, si mai espusu decâtu Russi'a infricosiateloru consecuentie a unui desastru. Avemu bune sperantie pentru Romani'a, ca Russi'a cându va sosí momentulu nu o va uitá, cându in fati'a Europei se voru regulá conditiunile situatiunei celei nóue ce voru resultá din acestu resbelu.

„Fremden-Blatt" din Vien'a, scrie cu privire la lupt'a româniloru din urma asupr'a redutei „Plevniti'a" urmatoriulu articulu:

Pâna in siantiulu celei de a dóu'a reduta dela Griviti'a, iéra nu chiaru in reduta, au ajunsu românii navalitori. Dupa raportulu oficialu primitu din cuartierulu generalu rusescu, acésta reduta nu a fostu parasita unu singuru momentu de turci si astfeliu reinnoirea atacului asupr'a positiuniloru lui Osman-pasi'a s'a inceputu printr'unu sângerosu esiecu.

Câci in ciud'a sapaturiloru ce au pusu pe români in putintia de a se apropiá scutiti de siantiurile turcesci, atacurile facute in mai multe renduri de câtra tóte bataliónele românesci de locu nu au reusitu.

Astfeliu dupa fórte putienu timpu sórtea resboiului a parasitu pe tiner'a armata româna. Atunci, cându trupele principelui Carolu, luptându alaturea cu rusii, și-au luatu botezulu de sânge, la sfersitulu dilei de lupta ele singure se puteau falí cu unu succesu statornicu.

Românii s'au incuibatu in cea dintâiu reduta dela Griviti'a si increderea loru de a luá si pe cea de a dóu'a erá cu atâtu mai mare, cu câtu incercârile de a luá cu asaltu au fostu inlocuite prin asediarea sistematica.

Nici nu se póte insa dice, ca ataculu din capulu locului a fostu gresitu. Soldatii români au strabatutu pâna la siantiuri, ba chiaru si in siantiuri si au statu acolo vr'o óra. De siguru ei au remasu in acésta situatiune strimtorata numai incuragiându-se de speranti'a bine intemeiata, ca voru primí ajutoriu. Perspectiv'a de a primí ajutoriu nu puté sa fia cu totulu nefondata. Neavendu sa astepte ajutoriu dela reservele loru proprii, puteau sa-lu astepte dela rusii apropiati, care trebuiescu sa aiba unu viu interesu in luptele pentru luarea redutei.

Se scie ca rusii au lasatu dejá inaintea Plevnei pe unulu dintre generalii loru, pe bravulu Skobeleff, fâra de ajutoriu; asta-data dar' ei cu atâtu mai putienu au grabitu a vení intr'ajutoriu româniloru strimtorati.

De óre-ce rivalitâtile, ce s'au escatu

de cându cu norocosulu atacu alu românilor asupr'a celei dintâiu redute dela Griviti'a, intre statulu majoru alu armatei mari si acel'a alu armatei mici, intre oficierii puternicului Tiaru si ai amicului principe, au pregatitu póte in cercurile rusesci terenulu pentru principiulu, negresitu nu prea amicalu, ca aliatiloru credinciosi, pentru inadusirea mândriei, de locu nu le aru strică o lectie in form'a unui esiecu.

Dar' nu vomu cautá mai departe motivele, cari au indemnatu pe rusi a lasá cá batalióneIe românesci sa-si verse zadarnicu sângele in siantiurile dinaintea parapeturiloru turcesci. Ne multiamimu cu aceea, ca dupa tóte cele intemplate pâna in diu'a de astadi, putemu constatá: ca cooperându si luându parte activa la resboiu, românii nu au câscigatu inca nimicu, de câtu ingrigiri grele si bine intemeiate pentru viitoriulu tierei loru. Si in adeveru, orizontulu politicu alu principateloru dela gurile Dunarei atâtu spre média nópte câtu si spre média di este acoperitu cu nori grei si barbatii politici din Bucuresci totu mai multu ne facu impressiunea unoru ómeni, cari se temu nu mai putienu de biruinti'a rusiloru decâtu de aceea a turciloru

Dupa o stralucita biruintia rusésca românii anevoie se voru puté asteptá la o generósa luare in séma a conditiuniloru loru de esistentia si la o binevoitóre recunóscere a independentiei loru; iér' dupa o biruintia turcésca, suzeranulu victoriosu anevoie va primí sa intre in negotiare cu vasalulu seu.

Atunci, se intielege, in strimtorarea momentului politicii dela Dembovit'a 'si voru indreptá privirile spre acea parte a orizontului, care nu e inca acoperita de nori amenintiatori. Ei 'si voru aduce aminte si se voru simtí fericiti, ca dincolo de granitiele Transilvaniei este inca unu puternicu vecinu, pentru care nu póte sa fia indiferentu cum se voru regulá afacerile tieriloru din valea Dunarei si ceea ce se va intemplá pe teritoriulu cuprinsu intre Pórt'a de feru si gurile dela Sulin'a.

Ori-câtu de mare aru fi interesulu, cu care acestu vecinu privesce desvoltarea lucruriloru din Romani'a, elu se deosebesce de ceilalti vecini prin lipsa a lui de egoismu. In Austro-Ungari'a nici unu politicu seriosu nu gândesce sa intinda granitiele stabilite in cele din urma tractate de pace, pretindiendu cuceririle principelui Eugenu, — cari se intindeau pâna la Oltu. — In adeveru, câtu pentru acést'a Romani'a e scutita de ori si ce ingrijire. Nu voimu sa câstigâmu teritoriu si ómeni cu scaderea veciniloru nostri, voimu inse o Romanie intre granitiele, pe cari le a stabilitu tratatulu dela Parisu acum 'dóue-dieci si unu de ani, si tocmai pentru aceea nici nu ascultâmu la tipetulu de durere, ce nu de multu s'a sternitu in peteculu de tiéra, care odata erá rusescu, iér acum e românescu, fiindu despartitu de Basarabi'a pentru a face unu deplinu adeveru din libertatea navigârei proclamata pe Dunare.

Dealtmintrelea cercurile guvernamentale române de multu aru fi trebuitu sa scie la ce se potu asteptá din partea Austriei. Inca pe candu se incheiase conventi'a comerciala intre Vien'a si Bucuresci, cabinetulu austriacu, a trecutu cu vederea multe greutâti ale dreptului gintiloru si a aretatu, ca pune mai multa greutate pe amici'a Romaniei de câtu pe traditiile diplomatice. Austri'a a facutu atunci independintiei române concesiuni, pe cari românii nu aru fi trebuitu sa le uite atâtu de grabu. Si cum amu facutu atunci, vomu face totdéun'a. Noi nici odata nu vomu sili pe celu micu sa priméscа unu tratatu leoninu, nici odata nu vomu incheiá o aliantia, care nu aru avea pentru celu mai micu si mai slabu cá urmâri decâtu strimtorarea, nevoile si pericolulu. Iér acum, dupa ce va fi trecutu prin amarele incercâri si prin grele desamagiri, Romani'a va intielege ca nu aceia suntu adeveratii amici, cari promitu munti de auru, ci acei'a cari nu lasa cá in momentele de strimtóre sa i cautâmu in zadaru. Si totu ce dicemu aici despre Romani'a se póte aplicá si la Serbi'a, care vediendu cum românii au fostu lasati prad'a sortiei loru in fati'a Plevnei, trebue sa fie cam discuragiata. Anevoie serbii se voru simtii incuragiati a pasi pe câmpulu de lupta, intr'unu momentu candu legiunile intarite ale tiarului, spre marea uimire a lumei intregi, au statu cu pusc'a la picioru, privindu cum aliatii loru români erau macelariti de turci chiaru in siantiuri"!

Campani'a de iérna din Bulgari'a.

„Fremdenblatt" publica din o péna fórte competenta relativu la acésta cestiune urmatoriulu articolu importantu:

In timpulu din urma s'a scrisu multu despre aceea, ca putea-va Russi'a sa pórte si o campanie de iérna séu nu. Intru câtu potu constatá acést'a analogiile istorice, noi amu aretatu dejá; acum insa s'aru cadea sa tragemu in cadrulu cercetâriloru nóstre, afara de vointi'a beligerantiloru, care este cea dintâia, si alte momente, care ne voru convinge ca o campania de iérna nu apartiene imposibilitâtiloru. Aceste momente si intrebâri de ventilatu, suntu parte de natura climatica, parte de natura militara, si noi sa le atribuimu amendurор'a aceeasi insemnatate. Mai inainte de tóte nu e asiá usioru de priceputu, pentru ce unele voci pledéza pentru iernarea armateloru ruse in Romani'a, de óre-ce intrarea in cartierele de iérna apartiene acelei categorii de lucruri, cari se priveau cá unu reu necesariu pentru resbelele nóstre din timpulu vechiu, de multu anticuate si greóie. In resbelulu crimeicu, respective in anulu ce i-a precedatu, ostilitâtile au duratu tóta iérn'a, si nu vedemu, pentru ce acestea sa nu mai fia cu putintia si acum in contr'a tuturoru esperientieloru. Armat'a de invasiune rusa, care acum se afla pe pamentulu bulgaru, e cu multu mai insemnata, decâtu cá in lunile de iérna cu caile, drumurile cele miserabile de comunicatiune, sa se póta tiené intacta; in cele de pe urma insa, esistenti'a armatei ruse in Bulgari'a e unu faptu, care nimicesce ori-ce contr'a calculu. Lâuga acestea mai este a se adaoge si aceea, ca in timpurile nóstre inca nu a incetatu nici-odata o campania puru si simplu numai din caus'a calamitâtiloru climatice.

Si cari aru fi acele calamitâti climatice cari sa impedice actiunea de fatia? Unii invetiati meteorologi dela „St. Petersburg. Zeit." si alte foi au aflatu, ca Bulgari'a aru avé o iérna cu multu mai frigurósa si mai putienu ospitaliera cá Romani'a, ei au cutezatu sa sustie — pe bas'a a câroru observatiuni, e necunoscutu — ca Romani'a (platoulu celu cunoscutu alu teribileloru furtuni de zapada) spre nordu aru fi scutita de curenti puternici de ventu prin alpii Transilvaniei, pe cându platoulu bulgaricu (care fiindu la sudulu Romaniei celei scutite de ventu, aru trebuí numai sa profite de positiunea sea), e mai cercetatu de venturi in modu mai periculosu, si altele de acestea.

Mai nainte de tóte se pare ca se ignoréza, in Petersburg si in celelalte locuri, ca iérn'a din Romani'a nu devine teribila prin ventulu de nordu, séu N. ostu ci prin furtunile de ostu. Celu dintâiu curentu, numitu si crivetiu, de ordinariu *deschide* anutimpulu frigurosu, iér' ventulu celu cu multu mai puternicu de ostu, urméza in lunile iernei adeverate. E prin urmare invederatu lucru ca, Bulgari'a chiaru in urm'a positiunei sele cu Romani'a, nu remâne neatinsa de aceste curente violente, cu tóte ca prin unele locuri, suntu mai putienu simtibile, intempinându ori ce curentu puternicu o stavila pronuntiata de ridicaturile cele varii ale terenului. Dar' chiaru si in casulu cându in Bulgari'a aru fi mai frigu, precum sustienu diaristii meteorologi din Petersburg, inca totu nu e motivu pentru incetarea inimicitieloru. Armat'a de invasiune rusa nu are sa se téma de o *iérna aspra* ci de un'a mai blânda, umeda; pentru ca pe unu terenu inghetiatu trupele potu operá cu mai multa inlesnire cu trenurile si tunurile loru, decâtu pe terenulu celu baltosu si plinu de noroiu, cum e acum in urm'a ploiloru de tómna.

(Va urmá.)

Diuarele ruse suntu superate focu pe Serbi'a, de ce traganéza asiá de multu intrarea in actiune si de ce se târguiesce atât'a cu Russi'a, fipsandu nisce pretiuri si conditiuni esorbitante.

„Szovrem-Iztvestija" se lépada cu deseversire de amiciti'a serbiloru pentru ca ceru dela rusi asigurarea incorporârei Bosniei.

„Fia, dice fói'a rusa, déca Serbi'a va luá Bosni'a, Russi'a nu va lucrá pentru cá sa nu fia a ei séu sa fia impedecata. Ce mai vrea dar' Serbi'a? Cá Russi'a sa inlature obstacolele, cu alte cuvinte sa declare resbelu Austriei, cându acést'a aru fi contr'a intinderei Serbiei. Dar' acést'a n'aru fi unu pretiu prea mare pentru cei 30,000 ostasi serbi scosi cu bani rusesci, alu câroru ajutoriu e problematicu. Suntu asiá de indispensabili pentru Russi'a acei 30,000 serbi. A fostu o ocasiune cându nu intrarea in lupta, ci numai miscarea Serbiei erá utila. Acum acelu momentu a disparutu. Cu tóte acestea, Russi'a dupa opiniunea patriotiloru serbi, e datóre sa sacrifice sute de mii de soldati si milióne de franci pentru placerea unui micu principatu, care viséza rolulu Piemontului. Dar' pentru ce amu face atâtea sacrificii? Pentru 30,000 ómeni séu pentru ide'a de fraternitatea slava. Acésta idea e frumósa, dar' ofertele negutiatoresci din Belgradu 'si batu jocu de ea. Cine face atât'a târguiéla, acel'a s'a esclusu pe sine din acea fraternitate. Guvernulu rusu nu se va dejosí cá sa priméscа nisce conditiuni, cari numai prin mentionarea loru producu vatemare. Insa guvernulu serbu aru trebuí sa judece, ca prin acést'a pune in jocu esistenti'a principatului serbu.

„Cei mai caldurosi slavofili consiliaza pe Russi'a cá sa nu mai protéga pe Serbi'a, care nu scie sa fia recunoscatóre. Russi'a nu va perí nici fâra ajutoriulu ei, dar' va scí câtu de multu a degeneratu poporulu serbu. Primulu resbelu orientalu ne-a aretatu cum trebuiescu pretiuiti serbii, si noi amu uitatu din generositate lectiunea. Lectiunea ce ni se dà acum, e cea din urma, si Russi'a nu va intârdiá a spune serbiloru decisiunea ei irevocabila".

Superarea diuariului rusu e legitima, câci si Serbi'a prea tiene la pretiu, si nu face cá altii.

„R. L."

Greci'a si Turci'a.

„*Corespondinti'a politica*" publica cuprinsulu ultimei Note a ministeriului grecescu de esterne, d. Tricupis, câtre ambasadorulu Greciei la Londr'a. Estragemu urmatórele din citatulu documentu cu dat'a de 22 Septembre:

„Pe basa unoru noi instructiuni ale lordului Derby, d. Wyndham atrase atentiunea ministrului grecescu, ca este oportuna pentru Greci'a mentinerea unei neutralitâti stricte si nepartinitóre, ca Engliter'a, cá putere garanta pentru independinti'a regatului elenicu si responsabila pentru plat'a datoriei grecesci, are dreptulu de a sperá ca consilierii regelui nu se voru lasá se fie impinsi de dorinti'a unei mariri nationale, nu voru incurcá natiunea intr'unu conflictu vetamatoriu si ca supusii eleni voru fi impedicati de a provocá pe Pórta la luarea de mesuri hostile prin acte neautorisate si de resbelu privatu. D Wyndham a mai esprimatu si satisfactiunea ce a simtitu cabinetulu din St. James prin declaratiunile si asigurarile cele pacinice ale guvernului elenicu. Cu tóte acestea, d-lu Wydham a comunicatu d-lui Tricupis o nota in care Pórt'a se plânge din nou ca Greci'a nu se tine de asigurarile ce a datu. Bandele, care au trecutu frunri'a n'au fostu rechemate, capii loru n'au fostu pedepsiti, s'au formatu bande noi, au fostu inrolati in secretu unu numeru mare de voluntari.

„Ministrulu Tricupis revine inca odata asupr'a notei adresata lui Photiades bey si in care a combatutu cu probe imputarile Portiei. Acésta Nota sustine ca acei cari au participatu la bandele ce s au refugiatu in Greci'a au fostu arestati si dati pe mân'a procurorului din Lami'a, care 'i urmaresce in moduli celu mai aspru. Pórt'a scie asemenea ca este detoriu recunoscintia pentru regularea actiunei comiteteloru nationale. Intru ceea ce privesce pres'a, apoi legea grecésca da mijlóce de satisfacere acelor'a cari aru avea a se plânge contr'a diareloru. Nu este de trebuintia a ridicá fatia cu unu agentu diplomaticu alu Engliterei insuficienti'a reclamatiunei Portiei cum ca pres'a grecésca 'si apera propriele ei afaceri. Intru ceeace privesce inrolarea secreta de voluntari in Turci'a, acést'a este in contradicere cu legea grecésca, care interdice primirea supusiloru streini in armata, Déru, afara de acést'a chiaru, este sciutu ca ori-ce tiéra are dreptulu de a inrolá in armat'a s'a pe ori cine 'i va placea, si ca suntu in alte tieri legi care acorda naturalisatiunea tuturoru a acelor'a care intra in serviciulu statului.

Amerintiarea Portiei de a nimici reulu chiaru dela radecina, este de faptu fórte seriósa si trebue sa destepte tóta grij'a acelor'a cari se intereséza pentru Greci'a séu cari suntu responsabili pentru siguranti'a ei. Cându mai alesu o putere, care a garantatu independinti'a Greciei, in locu de a opune unui asemenea limbagiu o desaprobare meritata, se insarcinéza din contra a-'lu comunicá guvernului grecescu, apoi devine veditu pentru guvernulu elenicu ca elu trebue sa si caute in propriele séle fortie o garantie pentru drepturile séle si o incuragiare spre a urmá pe calea ce 'si a desemnatu, respectându drepturile celoru-lalti si grabindu desvoltarea fortieloru sele armate, spre a sili si pe altii se respecte drepturile lui.

„Guvernulu grecescu nu este dispusu se cumpere pacea cu sacrificarea drepturiloru séle, si natiunea elena este gata se faca tóte sacrificiele pentru apararea drepturiloru sele si indeplinirea datoriiloru séle in cris'a actuala. Nu prin darea de sfaturi de a se teme de amerintiari séu de adeverate ostilitâti va putea fi mentinuta in pace natiunea elena; din contra, pericolele unui conflictu aru putea fi inlaturate prin faptulu de a face sa se respecte drepturile elenismului."

Corespondintie.

Vien'a in 28 Octombre.

Negociarile pentru reinoirea conventiunei vamale intre Germani'a si Austro-Ungari'a neputendu ajunge la vre-unu resultatu positivu s'au intreruptu definitivu. Plenipotentiatii Germaniei au plecatu din Vien'a cá dela o móra stricata si austriacii se paru a fi remasu inmarmuriti. Incidentulu acest'a a provocatu o revolutiune puternica in sfer'a combinatiuniloru economice si politice. Ómenii cauta motivele acestei catastrofe internationale si adoratorii dualismului se ingrozescu de urmarile ei, câci se vedu in fati'a unei stratagime, care tientesce la nimicirea pactului dualisticu. Ce se insemneze ast'a? se intréba ei. Nu voesce Germani'a sa incheie conventiune cu noi? Ast'a nu se póte, câci Germani'a trebue se scie, cumca noi in lips'a unei conventiuni vomu creá tarif'a autonoma, ne vomu luá refugiu la normative protectioniste in favorulu industriei nóstre si dispositiunile acestea nu potu fi in interesulu Germaniei pre lenga tóta aplicarea principiului retorsiunei!

Si intr'adeveru se paru suspecte acelea motive, cari au rapitu indulgenti'a plenipotentiatiloru Germaniei si i-au silitu pre acesti'a sa renuncie de a negociá mai departe si se parasésca Vien'a fâra nici unu resultatu; de asemenea nu se póte admite din punctu de vedere economicu o tienuta prea rigorósa din partea austriaciloru in acésta afacere dupa cum se esprima unele diuare, ci puru si simplu nodulu trebue cautatu in alta regiune. Incidentulu lovesce indirectu in pactulu dualisticu, câci e evidentu, ca fâra inoirea conventiunei cu Germani'a reinoirea pactului dualisticu este imposibila. Ungurii nu potu fi atâtu de orbi, incâtu sa nu prevéda daun'a, ce aru puté sa o aiba ei in casulu candu aru reinoí pactulu cu Cislaitani'a, nefiindu regulata cestiunea vamala cu Germani'a,

Atât'a trebue sa scie si ei ca o tarifa autonoma, ce aru trebuí sa se creeze in lips'a unei conventiuni cu Germani'a, aru aduce pre Translaitani'a in neproportionat'a positiune de a vinde eftinu si de a cumperá scumpu fâra cá sa aiba altu ecuivalentu. Deci ori câtu de tare le aru fi unguriloru de a reinoi pactulu dualisticu, totusi aceea nu se póte presupune, ca ei 'lu voru reinoi si cu risiculu unoru interese atâtu de vitale cum suntu acelea ce potu se resulte din relatiunile internationale cu Germani'a si cu Cislaitani'a, câci unu atare actu n'aru insemná nici mai multu nici mai putienu, de câtu a si pune singuri focu la casa.

Dar' se vorbesce de unu provisoriu pre trei luni cu prolungatiune iér de trei luni, unu atare provisoriu nu póte avé altu scopu de câtu unu provisoru si cu pactulu dualisticu si astfeliu prelungirea unei situatiuni incurcate si nesigure.

Sa ne intrebâmu acum: Cine este autorulu intelectualu alu acestei situatiuni? Unu respunsu categoricu la acésta intrebare aru avé unu caracteru prea indrasnetiu si de aceea mi se pare mai acomodatu a-i dá unu respunsu alternativu si a dice: Séu Germani'a a creatu acésta situatiune din consideratiuni politice cu scopu de a mari incurcaturile si disolutiunea interna in Austro-Ungari'a séu este o manevra a austriaciloru cu scopu de a nimicí pactulu dualisticu.

Domnule redactoru! Ve rogu sa-mi dati voia, cá prin stimabilulu d-vóstre organu de publicitate sa-mi esprimu profund'a mea condolentia pentru regretabil'a trecere din viéti'a a verului meu *Alessandru Papiu Ilarianu*. Durerea mea ce simtu, este cu atâtu mai mare cu câtu, din intemplare, n'amu fostu aici acasa nici in diu'a de 23. Octobre cându a muritu, nici in 27. Octobre cându s'a inmormentatu, prin urmare in aceste momente supreme ale defunctului nu i-amu potutu dá onorurile ce-i datoriamu cá veru primariu, cá amicu nedespartitu din cele mai crude ale nóstre tineretie si sotiu de scóla.

Vinu dar' atâtu eu câtu si soci'a mea si optu fii ai mei dimpreuna cu trei surori ale decedatului, anume Carolin'a, Anic'a si Corneli'a, si consortii acestor'a a ne depune omagiulu si a versá lacremile nóstre ferbintí pe tristulu mormentu alu celui mai scumpu si mai iubitu dintre consangenii nostri.

Fia-i tierân'a usiora si memori'a eterna!

Noi nici-odata nu-lu vomu uitá.

Primiti dle redactore assecurarea prea distinctei mele stime si consideratiuni.

Sabiiu, 31 Octobre 1877.

Dr. Iosifu Hodosiu.

Procesu de pressa.

Sibiiu, 12 Octobre.*)

In „Cârtile saténului românu“, pe invelitóre, brosiur'a lunaria nr. 6 a aparutu o notitia intitulata: „*Catielele unguresci*“, care notitia manecându dela oprirea comiteteloru pentru rânitii români, in urm'a espectoratiuniloru in foile magiare jidovesci biciuesce espectoratiuunile acelora'si asupr'a armatei române in termini fórte drastici, numindu foile magiare jidovesci câtiele care latra, a câroru latratu petrunde pâna la regimulu ungurescu, care opresce prin „slugile“ sele constituirea de comitete române pentru venirea intr'ajutoriulu rânitiloru români. Notiti'a, facendu alusiune la cele ce s'au scrisu despre armat'a româna in foile unguresci, intréba: óre soldatii români suntu mai sdrentiosi, mai flamendi, mai fricosi si mai neapti in manuirea armeloru decâtu honvedii? iéra la altu locu dice: ca mai bine facea românii, déca se plecá sa platésca tributu turciloru decâtu unoru tandale cum suntu si magnatii unguresci.

Cam acest'a e cuprinsulu notitiei, pe care spatiulu nu ne permite a o reproduce in tóta estinderea. Destulu ca procurorulu de statu a gasitu ca notiti'a vatema demnitatea organeloru regimului si provóca contr'a autoritâtiloru statului si asiá in intielesulu § 300 din codicele penalu trage la dare de séma, respective pune sub acusa pre redactorulu fóiei Nicolae F. Negrutiu si pe tipografulu F. Wolf, in a cârui tipografia s'a tiparitu notiti'a.

In 13/22 s'a pertractatu dara acésta causa la tribunalulu regescu de aici sub presidiulu dlui L. Schedius, asistatu de judecatorii d. Ianosy si d. P. Rosc'a, d. vice-notariu Haupt, subjudecatoriulu I. Badila cá translatoru si de 12 juri.

Premitiendu aceste trecemu la pertractare.

Presiedintele provóca (in limb'a magiara) pe dl. N. F. Negrutiu, care siedea alaturea cu dlu F. Wolf pe scaunulu acusatiloru, sa se scóle.

Dupa acést'a 'lu intrebà, déca cunósce articululu din cestiune si-lu recunósce de alu seu.

Respundiendu intrebatulu afirmativu i se ceru deslusiri asupr'a cuvinteloru „catiele“ si „latra“, in ce intielesu le-au aplicatu. La aceste respunde ca in limb'a româna cuvintele aceste se aplica si la ómeni si ca aplicatiunea este in casulu de fatia la foile magiare jidovesci — continua

Pres. Se vede ca articululu ataca si pe regimulu ungurescu, pentru ca se dice ca „petrunsu la regimulu ungurescu.“

Negrutiu. Cu acést'a amu voitu sa dicu ca regimulu ungurescu s'a influintiatu de foile antiromâne.

Pres. Cine suntu de a se intielege cându dici de „pecatosi“?

Negrutiu. Literatii si redactorii foiloru.

Pres. Acést'a nu se póte, pentru ca d-t'a vorbesci de pecatosi, cari si in visu se temu de umbra, si asiá nu ai pututu intielege decâtu pe regimu, care din temere a opritu constituirea comiteteloru române.

Negrutiu. Cuventulu „pecatosi“ se refera la redactorii foiloru. Acesti'a suntu cuprinsi de frica cá pecatosii.

Pres. Negi d-t'a asiá dara ca articululu a fostu indreptatu contr'a regimului?

Negrutiu. Negu.

Pres. Cum justifici d-t'a atacurile indreptate asupr'a magnatiloru?

Negrutiu. In limb'a româna cuventulu „tandala“ si „straitia usióra“ au alta insemnatate nu cá in limb'a magiara si nemtiésca. Espressiunile aceste se aplica la ómeni, cari umbla cu nasulu pe susu si nu-si vedu de trebile loru séu le tandalescu.

Pres. Cum justifici d-t'a atacurile asupr'a honvediloru ca suntu sdrentiosi etc.?

Negrutiu. Eu nu amu disu despre honvedii unguresci ca suntu asiá. Eu amu intrebatu, óre honvedii unguresci suntu mai putienu sdrentiosi etc. decâtu soldatii romanesci? Dealtmintrea amu sa observu ca totu articululu e ironia si humoristicu. Asiá amu disu in gluma si despre români ca suntu „moti“.

Dupa ce presiedintele intréba pe judecatorii asesori si pe procuroru, precum si pe aparatoriu, déca nu au sa puna vre-o intrebare trece la alu doilea acusatu la F. Wolf si-lu intréba (in limb'a nemtiésca) incâtu a concursu si densulu la publicarea articulului incriminatu.

Din respunsulu acusatului alu doilea se vede ca elu cá omu alu trebei pre lânga conditiuni stipulate intre densulu si redactorulu N. F. Negrutiu a luatu asupra'si tiparirea brosiuriloru lunarie „Cârtile sateanului românu“ incependu dela brosiur'a a 6.; a cetitu articululu fugitivu, dara pe câtu pricepe elu limb'a n'a gasitu alta in articulu decâtu ca e indreptatu contr'a foiloru unguresci.

Dupa aceste iá cuventulu procurorulu de statu I. Deesi mai intâiu in limb'a magiara, apoi in cea nemtiésca. Densulu sustiene ca in articulu este insultata natiunalitatea magiara, magnatii unguresci, margeau'a natiunei, si honvedii. Articululu nu polemiséza cu foile unguresci, ci batjocoresce natiunea magiara, societatea. regimulu, comitii supremi, intarita asupr'a institutiuniloru si dispositiuniloru legali. Negrutiu recunósce a fi scrisu si datu in tipariu articululu, de alta parte Wolff recunósce a fi conlucratu la tiparirea articulului si asiá este constatata obiectivu provocarea la turburare. Deci in intielesulu §. 300. alu cod. pen. cere dela juri recunóscerea amenduroru acusatiloru de vinovati.

Aperatoriulu acusatiloru, dlu advocatu Arz de Straussenburg declara indata la inceputulu aperârei sele, ca raru se intempla unui aperatoriu sa aiba o problema asiá de usióra, cum este a sea la aperarea acést'a. De aceea densulu, fâra de cea mai mica reserva in consciinti'a sea dice ca acusatii au pretensiunea cea mai justa de a fi declarati de juri nevinovati. Trece apoi la cetirea §. 300. din codicele penalu, pe care este basata acus'a si specificându cele cuprinse in §. un'a câte un'a, vine la resultatulu, ca §-lu citatu, fatia cu articululu incriminatu, nu se póte aplicá, deórece in §. nu este vorb'a nici de regimulu ungurescu, nici de margeau'a natiunei, de magnati, nici de honvedi. Aperatoriulu afla lucru esplicabilu, ca autorulu articulului, cá apartienatoriu unei natiuni democratice, cum este natiunalitatea româna, nu este cu aceea'si devotiune câtra magnati; câtu privesce pe honvedi autorulu articulului, departe de a-i fi atacatu, afla din contra ca-i a laudatu, punendu-i in comparatiune cu armat'a româna, care, dupa cum cuprinde autorulu articulului lucru, este o arta escelenta.

Nu este multiamitu cu traducerea oficiala a articulului si mai cu séma cu espressiunile „catiele“, si „straitia usióra“. Alta insemnatate au cuvintele aceste in limb'a româna aplicate la ómeni. Termini de acesti'a se gasescu in diurnalistic'a din Austro-Ungari'a pe tóta diu'a si inca ce-va mai drastici decâtu in articululu incriminatu.

Citéza unele pasagie din „N. fr. Presse, Tagespresse“. In cea dintâiu vine vorb'a de „*Presslakaien des Grafen Andrássy*“, iéra in cea din urma se numesce adres'a cechiloru indreptata câtra presied. comitetului slaviloru „*hündische* Adresse“. „Budapesti Napilap“ numesce politic'a nóstra esterna politica „*miserabila*“ si despre min. presied. Tisza dice ca „pare ca e unu „feliu de comisariu dela tiéra, care a „ajunsu prin nepotismu la postulu seu“ si conclude ca, déca regimulu nu face nimic'a contr'a slaviloru „sa ne aperâmu celu putienu noi magiarii *prin ajutoriulu nostru propriu* contr'a periculului. „Kelet“ cualifica procedur'a foiloru bismarkiane din Berlinu, cari stigmatiséza festivitâtile turcesci din Ungari'a de anti-dinastice: „*berlini csahulás* (latratu berlinezu)“. „Kelet Népe“ dice, ca promissiunea lui Tisza de a se instituí o banca de note in Ungari'a, este „Humbug“. Dara mai pre susu de tóte aceste este espectoratiunea diurnalului din Aradu „Alföld“, in carea se dice: „Ungari'a are „unu inimicu pustiitoriu, de care in „impregiurârile nóstre se póte dice, ca „e mai periculosu decâtu rusulu aprópe „ruinatu si care s'a aretatu cu multu „mai slabu, decâtu se parea, pentru-ca „ataculu fatisiu din partea acestui'a, „rass'a ungurésca cu înnascut'a ei vitejia 'lu póte invinge, cela-laltu inse „stórce, pustiesce si nimicesce poporulu sub scutulu legalitâtiei, si acest'a este *dlu ministru de financie Col.* „*Széll*, pe care Ddieu ni l'a tramisu „spre pedépsa asupr'a tierei nóstre, si „care cu activitatea sea si pâna acum „a facutu mai multa paguba cetatieniloru patriei acestei'a in avere, industrie si comerciu, decâtu invasiunea unui inimicu“.

Deci, déca astfeliu de espectoratiuni — continua aparatoriulu — in foi publice trecu nepedepsite de autoritâtile statului, nu sciu cum s'aru puté pedepsí articululu incriminatu.

Aperatoriulu demustra mai departe, ca tipografulu nu póte fi vinovatu, deórece densulu n'a sciutu si n'a pututu pricepe articululu din cestiune.

Apoi apeléza la juri cu rugarea, ca avendu in vedere missiunea loru de consciintia publica sa-si dea verdictulu loru in deplina consciintia. Aperatoriulu in descrierea missiunei juriloru voiesce sa citeze unele pasagie din o cuventare a lui Unger. Procurorulu de statu observa, ca conformu § 66 din regulamentulu de pressa nu este iertata cetirea. Mai departe se provóca la §. 302 din codicele penalu, demustra ca articululu atrage autorului pedépsa, pentru ca provóca in contr'a unei natiunalitâti, a unei classe din societate si in contr'a honvediloru, cari dupa legile in vigóre constituescu o parte intregitóre din armat'a comuna. Aperatoriulu, dupa ce fu indrumatu de presidiu la observarea §. din regulamentulu de pressa, declara ca elu numai citatulu a voitu sa-lu cetésca, dara, déca acést'a nu-i este permisu, usioru se conforméza, pentru ca elu scie ce se cuprinde in citatu si asiá 'lu va enará, ceea ce si face. Dreptu replica la citarea §. 302, aperatoriulu arata ca acus'a este basata pe §. 300 si asiá intréba pe procuroru, ca de care §. se tiene densulu acum. Termina apoi cu rugarea indreptata câtra juri, cá pe bas'a motiveloru aduse de densulu sa declare pe acusati de nevinovati.

Pres. reasuma intr'unu modu fórte objectivu si claru atâtu in limb'a oficiala câtu si in cea germana tóta pertratarea, adreséza si din parte-si vre-o câte-va cuvinte marcante despre missiunea si positiunea juriloru si formuléza intrebârile, la cari au se respunda jurii afirmativu séu negativu in modulu urmatoriu:

---

*) Vedi nr. 80.

1. Domnii juri suntu convinsi in consciintia ca dlu Nicolau F. Negrutiu este autorulu articulului din brosiur'a a 6-a a fóiei periodice „Cartile sateanului românu“ din anulu 1877, care se incepe cu cuvintele: *Catielele ungurescì* si ca elu l'a datu la tipariu?

2. Domnii juri suntu convinsi in consciinti'a loru ca dlu F. Wolff a conlucratu cu intentiune la tiparirea articulului din numerulu fóiei periodice, in care se afla articululu din intrebarea precedenta?

3. Domnii juri afla ca in articululu incriminatu s'au degradatu dispusetiunile autoritâtiloru statului prin clevete, batjocura séu ca in tipulu acest'a s'au provocatu la intaritare la ur'a si despectarea regimului séu a organeloru sele singuratece?

4. Recunoscu domnii juri ca acusatulu Nicol. F. Negrutiu este vinovatu, in intielesulu acusei?

5. Recunoscu domnii juri ca acusatulu Fr. Wolff este vinovatu, in intielesulu acusei?

Dupa acést'a se retragu jurii in sal'a de consultare. Pe la 2 óre jurii 'si dau verdictulu loru: **nevinovatu!**

Jurii au respunsu unanimu la cele dóue intrebâri dintâiu cu „asiá“, la celelalte trei cu „nu.“

Dupa cum aflâmu dlu procuroru de statu s'a rugatu de *casarea* pertractârei intregi a acestui procesu si de delegatiunea altui foru de juri.

Varietâti.

(†) *Petru Badila,* asessoru alu Consistoriului archidiecesanu gr. or. parochu in Suburbiulu de josu alu Sibiiului si fostu Protopresbiteru alu Mercurei, a repausatu asta nópte in Domnulu, dupa o lunga si obositóre viétia, fiindu in servitiulu bisericei aprópe unu jumetate seculu. Fia-i tierin'a usióra!

⁂ *Inmormentarea lui A. Papiu Ilarianu.* In numerulu trecutu amu schitiatu numai in trasuri generali inmormentarea acestui barbatu ilustru alu românilоru. Revenimu astadi asupr'a acestui objectu, spre a aretá mai pre largu cum a decursu.

La 2 óre conductulu precedatu de music'a militara, in parada deplina, de corulu seminaristiloru greco-orientali si de preotimea gr. catolica, care funtiuná ceremoniele rituali crescinesci, se puse in miscare dela spitalulu alienatiloru. Sicriulu erá asiediatu pe carulu funebru alu societâtiei de *pompes funebre* decoratu cu cununi frumóse de flori, trasu de patru cai si incungiuratu de unu numeru din inteliginti'a romána purtându lumini de céra.

Nemijlocitu dupa sicriu urmá dn'a Hodosiu, insotita de alte dóue dómne, cá cea mai de aprópe rudenia a defunctului. Dupa aceste Escel. Sea Archiepiscopulu si Mitropolitulu Mironu Romanul, Vicariulu archiep. archimandritulu N. Pope'a, Ilustr. Sea dlu comite supremu alu comitatului Sibiiului Fr. Wächter. Dupa acesti'a unu numeru frumosu de onoratiori de diverse natiunalitâti si confessiuni. Totu asiá o frumósa cununa de femei mai cu séma romàne.

Conductulu, dupa ce a sositu la biseric'a gr. catolica din suburbiulu Pórt'a Turnului, a intratu in biserică, unde s'a cântatu prohodulu. Aci dlu Protopresbiteru gr. cat. I. V. Rusu a rostitu o cuventare, in care a aratatu meritele defunctului. De aci au purcesu conductulu intregu la mormentulu carele este dea stâng'a bisericei. Aci a rostitu dlu V. Babesiu alu doilea cuventu funebru, in care a schitiatu momentele cele mai insemnate din activitatea defunctului. Dupa asiediarea in mormentu a rostitu dlu N. P. Petrescu alu treilea cuventu, o dedicatiune din partea junimei cá unu duiosu adio defunctului.

⁂ (*Convocare*). Neputendu-se tienea adunarea generala a despartiamentului I cerculu (alu Brasiovului si Trei scauneloru) alu asociatiunei transilvane pentru cultur'a si literatur'a poporului românu, in diu'a de 17 Iuliu in Cernatulu-Saceleloru, se convóca acum pentru a dóu'a óra pe diu'a de 30 Octobre a. c. st. v. in biseric'a stei treimi de pe Tocile in suburbiulu Brasiovului.

Ioanu Petricu, directoru. *Dr. Nicolau Popu,* actuariu.

⁂ *Apelu.* Ni luamu libertatea a adresá cu tóta stim'a apelulu acest'a câtra prea onorabilii domni autori români, se aiba bunatate a onorá societatea nóstra literaria „Petru Maioru“ cu câte unu esemplariu gratuitu din operatele literarie, care le-au edatu pâna acum, séu le voru edá aducendu astu-feliu societatea in posesiunea instruminteloru, cari-i suntu neincungiuratu necesarii, cá se póta corespunde chiemarii séle, si cari din lips'a medilóceloru alt-cum nu le póte cascigá.

Redicamu acestu apelu cu convingerea, ca prea on. dd. autori nu ni voru denegá ajutoriulu!

Din siedinti'a comitetului tienuta la 21 Octobre st. n. a. c.

Budapest'a (Waiznergasse 12) in 24/10 1877.

Augustinu Dimitreanu, v. presiedinte. *Nestoru Opreanu,* secretariu

⁂ (*Sinuciderea unui colonelu de honvedi*). Herman Görgey, fostu colonelu in anii 1848—49 si frate alui Artur Görgey, si a descarcatu pusc'a dreptu in inma, in 8 l. c. sér'a. Elu a fostu advocatu si totodata casariu la cass'a de pastrare in Kesmars. Sinucisulu a falsificatu cambii in valórea de aprópe 60,000 fl. Sic transit gloria revolutionariloru!

⁂ *Domnulu C. Petrescu* cu societatea s'a dramatica din Craiov'a, compusa din 12 persóne si dirigiata de d-s'a, va sosi in curendu la Sibiiu pentru a dá unu ciclu de representâri. Despre escursiunile d. Petrescu prin Banatu audimu vorbindu-se numai de bine si speramu ca si aici va sci se multieméscа asteptârile publicului.

⁂ (*Date statistice asupr'a berei produse si consumate in Ungari'a*). Productiunea berei in regatulu Ungariei s'a aflatu si se afla si astadi intr'o stare putienu favorabila. Caus'a trebue cautata parte in lips'a de apa si pivnitie potrivite, parte si mai alesu in productiunea atâtu de insemnata a vinului. De unu timpu incóce negresitu consumatiunea si cu ea productiunea berei a sporitu destulu de repede. Care din statele europene câta bere a produsu pe anu in terminu de mijlocu, resulta din urmatórele date statistice — estrase din renumitulu opu: „Statistik des Königreiches Ungarn, von I. H Schwicker, 1877“ — si anume:

Engliter'a a produsu 50·0 milióne hectolitre bere. Austro-Ungari'a 12·2 milióne hectol. bere. Bavari'a 9·8 mil. hectol. Russi'a 9·7 mil. hectol. Prussi'a 9·7 mil. hectol. Belgi'a 9·0 mil. hectol. Franci'a, 7·0 mil. hectol. Sacsoni'a, 1·5 mil. hectol. Oland'a, 1·3 mil. hectol. Svedi'a si Norvegi'a, 0·7 milióne hectolitre bere.

In privinti'a berei produse, Ungari'a intre statele europene urméza abiá dupa Oland'a; monarchi'a austroungara ocupa insa alu patrulea rangu.

Asupr'a populatiunei berea se distribue in chipulu urmatoriu. Pe unu locuitoriu se vinu in:

Bavari'a, 219 litre de bere. Virtemberg'a, 154 litre. Belgi'a, 145 litre. Engliter'a, 118 litre. Sacsoni'a, 60 litre. Prussi'a, 39 litre. Oland'a, 37 litre. Austro-Ungari'a, 34 litre. Franci'a, 19 litre. Russi'a, 14 litre. Svedi'a, 14 litre bere.

Dupa cum vedemu, Bavari'a este „tiér'a berei“ par excellence; amu comite inse o mare gresiéla, judecându consumarea berei numai dupa ceea ce produce cutare tiéra. Acést'a trebue disu mai alesu despre Ungari'a, care a produsu pe anu cam 679,000 hectolitre bere si a cârei populatiune se urca la 15,417,000 suflete, asiá ca pe unu locuitoriu nu s'aru vení decâtu 4·4 litre bere pe anu. Acésta proportie se schimba insa in modu insemnatu, lându in considerare marea catatime de bere ce se impórta din Bohemi'a si alte tieri invecinate. Cu tóte aceste Ungari'a remâne tiér'a vinului si a vinarsului; acei cari consuma esclusivu bere se afla in mare minoritate.

Enorm'a deosebire ce se afla intre berea produsa in Ungari'a si Austri'a resulta punendu alaturea contributiunea de bere din ambele tieri. Acésta contributiune a representatu:

	In Ungari'a	in Austri'a
in anulu 1860	1·1 mil. fl.	13·6 mil. fl.
„ „ 1865	1·0 „ „	15·0 „ „
„ „ 1870	1·23 „ „	19·0 „ „
„ „ 1872	1·48 „ „	23·3 „ „
„ „ 1873	1·43 „ „	26·2 „ „
„ „ 1876	1·18 „ „	24·1 „ „

In anulu 1872 au fostu in regatulu Ungariei (cu Croati'a si Slavoni'a) 299 bererii, cari au produsu 1,262,186 ferii aust. (à 40 cupe) de bere si cari au platitu contributiune o suma de 1,481,177 florini.

In terminu de mijlocu, regatulu Ungariei a importatu din Bochemi'a si alte tieri pe fie-care anu preste 202,100 maji de bere, care represinta sum'a considerabila de 1,011,400 fl. si nu a esportatu decâtu 54,675 maji de bere in sum'a de 280,551 fl. va se dica, Ungari'a a consumatu bere straina in pretiu de preste 700,000 fl. pe fia-care anu.

⁂ (*Lictaru rusescu din prune secuiesci*). In anulu de fatia recolt'a pruneloru in „secuime“ a fostu manósa din séma afara. Profitulu insa a incursu mai alesu in pungile agentiloru rusesci cari, venindu cu gramad'a de prin Romani'a, au cutreeratu satele secuiesci, cumperându prune si preparându din ele preste 2000 maji lictaru. Acestu lictaru s'a espedatu in taberile rusesci, unde s'a vendutu si se vinde cu pretiuri piperate. Dupa cum vedemu, rusii intielegu mai bine cá secuii, cum este de a se esploatá o recolta manósa.

Burs'a de Vien a.

Din 19/31 Octobre 1877.

Metalicele 5%	64	—
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	95
Imprumut. de statu din 1860 .	110	50
Actiuni de banca	829	—
Actiuni de creditu	212	40
London	118	—
Oblig. de desdaunare Unguresci	79	—
„ „ „ Temisiorene .	77	50
„ „ „ Ardelenesci .	75	50
„ „ „ Croato slavone	85	—
Argintu	104	45
Galbinu	5	63
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	50
Valut'a nóua imperiale germâna	58	40

Nr. 62 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de parochu in parochi'a gr. res. *Andrasfaleului-românescu,* protopresbiteratulu Tarnavei-superióre, prin acést'a se escrie concursu cu terminulu de 20. Novembre st. v; cu care postu suntu impreunate urmatórele emolumente;

a) casa parochiala cu edificiela necesarie pentru economia,
b) dela 58 familii câte un'a metresa cucuruzu cu grauntiu si 34 de metrese ovesu.
c) portiunea canonica constatatóre din 8 jugere aratura si fenatiu.
d) stol'a usuata.

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruate in sensulu „stat. org.“ pâna la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu oficiu.

Oficiulu protopr. gr. or. alu Tarnavei-superióre.

Alm'a, in 20 Octobre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Almasianu m. p.
1—3 prot.

Nr. 280 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului invetiatorescu in comun'a Riusioru, protopresbiteratulu gr. or. alu Fagarasiului I, la conclusulu representantiei comunale, se deschide prin acest'a concursu, cu terminu pâna la 30 Octobre a. c.

Emolumente suntu.

1. Salariulu anualu in bani cu 200 fl. v. a.
2. Cuartiru liberu gratuitu, si
3. Lemnele necesarii de incalditu.

Doritorii de ocupá acésta statiune. voru avea a-si asterne suplicile loru bine instruate conformu prescriseloru statutului organicu la subscrisulu oficiu ppresbiteralu, pâna la terminulu susu aratatu.

Intru intielesulu decisului representantii comunale a Riusiorului.

Fagarasiu 2/14 Octobre 1877.

Petru Popescu,
3—3 prot.

Nr. 142 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de parochu in parochi'a de clas'a III. *Valea-Lupsiei,* protopresbiteratulu Lupsiei prin acést'a se escrie concursu cu terminulu de 30 Octobre a. c. st. v.

Cu acestu postu suntu impreunate urmatórele emolumente:

a) cas'a parochiala;
b) dela 140 familii câte o di de claca séu 40 cr.;
c) 20 fl. din arunculu servitoriloru bisericesci;
d) venitele stolari, cari tóte computate in bani dau unu venitu anualu de 321 fl. 70 cr. v. a.

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruite in sensulu stat. org. pâna la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu oficiu.

Oficiulu protopresbiteralu gr. or. alu Lupsiei.

Ofenbai'a, in 6 Octobre, 1877.

In contielegere cu comitetulu paroch.

Ioanu Danciu, m. p.
3—3 adm. ppescu

N. U. 866|1877.

Publicare de licitatiune.

De óre-ce adunarea generala a celoru siepte judetie nu a incuviintiatu resultatulu licitatiunei dela 23 Octobre a. c. pentru esarendarea dominiului celorru siepte judetie, Talmaciulu asiá se pune pentru esarendarea acestui dominiu pe 6 ani dela 1 Ianuariu 1878, unu terminu de o nóua licitatiune, si adeca in 13 Novembre 1877 la 9 óre inainte de médi'a di in cancelari'a universitatiei sasesci, cu adausulu, ca pretiulu, cu care se incepe licitarea, este 9300 fl. pe anu, dupa care suma suntu a se depune inaintea comissiunei de licitare, din partea doritoriloru pâna a nu se incepe licitatiunea, 10% in bani gat'a, séu in hârthii de statu dupa cursulu dilei.

Cei ce voru obtiené arend'a suntu obligati, celu multu in 3 septamâni dela aprobarea contractului, a depune o cautiune egála cu arend'a de unu anu, fia in bani gat'a, fia in harthii de statu, séu in realitâti.

Conditiunile licitârei si arendârei se potu cunósce mai deaprópe in cancelari'a susu numita in órele de cancelaria obicinuite.

Din siedinti'a adunârei generali a VII judetie. Sibiiu 25 Octobre 1877.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 84. ANULU XXV.

Sibiiu 23 Octobre (4 Nov.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5$^{1}/_{2}$ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3$^{1}/_{2}$ cr. v. a.

Lupt'a dela Plevniti'a.

Dupa amédi'a dilei din 19 Octobre s'a destinatu pentru incercarea a luá redut'a, si pe la 12$^{1}/_{2}$ óre d. a. s'au formatu trupele pentru actiune in urmatoriulu chipu·

Regimentulu alu 5-lea de dorobanti sub comand'a unui capitanu, fiindu toti oficierii majori parte bolnavi parte raniti, precum si batalionulu 1 de venatori sub comand'a majorului Camaniano, au formatu lini'a prima. O companie de geniu si unu despartiementu de dorobanti formau totulu colónei, inarmati cu materialu ordinariu de atacu. In a dóu'a linie s'a postatu alu 5-lea regimentu de linie sub comand'a majorului Leon. Divisiunea a 4-a a adusu in actiune 20 tunuri, cari 'si indreptau foculu loru, parte asupr'a redutei si asupr'a fortificatiuniloru, ce erau ridicate de ambele pârti, parte asupr'a fortului Bucov'a. De divisiunea a 3 a s'au adusu in actiune 20 tunuri, cari 'si concentrau foculu loru esclusivu asupr'a retransementeloru si asupr'a fortului Bucov'a, avendu a spriginí ataculu. Ataculu s'a facutu asupr'a frontului de ostu si sudu-osticu a redutei. Frontulu nordu-osticu fu impuscatu de batalionulu alu 3-lea de venatori in decursulu atacului. Aceste 2 batalióne au avutu a oprí navalirea inimicului in directiunea câtra nóu'a reduta Alecsandru, si spre unu eventualu spriginu aveau sa stea trupe din divisiunea a 2-a sub colonelulu Cerches.

Pe la 1 óra si $^{1}/_{2}$ trupele destinate pentru atacu au parasitu paralel'a a 4-a, a câreí aripa drépta erá indepartata de redut'a inimica 50 metri si cea stânga, 20 metri. Acésta distantia mica in graba a fostu trecuta, soldatii se aruncau in siantiuri, unde indata s'a aprinsu o lupta teribila cu trupele ce aparau positiunea. Turcii au postatu in ambele laturi ale sioselei, ce trece preste dealurile dela Plevn'a, o baterie, care 'si indreptá foculu cu vivacitate neobicinuita asupr'a paraleleloru si asupr'a trupeloru si bateriiloru in dosulu paraleleloru; acésta baterie a fostu spriginita de 3 baterii ce erau postate in aceiasi directiune. O jumetate de óra dupa inceputulu luptei parea ca devenimu stapânii positiunei; totu mai sângerósa se facea lupt'a in siantiurile, ce erau pline de raniti si morti; turcii s'au fostu retrasu din siantiuri in launtrulu redutei pentru a apará unghiurile esteriòre prin mici grupi a unoru ómeni resoluti, cari acolo pe locu au si cadiutu. Câtra 3 óre dupa amédi aperatorii au adusu in lupta, pe o cale acoperita in dosulu redutei, trupe nóue, asiá incâtu s'a demandatu colóneloru de atacu spre retragere si se hotarí a renoí asaltulu cu trupe próspete. La retragere in paralele turcii au aruncatu o plóie de proiectile asupr'a trupeloru, cari la acést'a ocasiune au suferitu mari perderi.

La 6 óre sér'a s'a formatu o colóna nóua din trupe próspete: in lini'a prima alu 7-lea regimentu de linie din brigad'a Cantili sub comand'a vicecolonelului Gregoru Ioanu, in lini'a a dóu'a regimentulu 13 de dorobanti sub maiorulu Maeri, si regimentulu 14 de dorobanti sub vice-colonelulu Fotea. Artileri'a sub colonelulu Heretu a intratu la timpu in operatiune si a aruncatu proiectilele cu o astfeliu de precisiune, incâtu Bucov'a indata incepù sa arda si tóte parapetele inimicului erau derimate. Din partea rusiloru bateriile au contribuitu la spriginirea atacului si generalulu Krüdener, elu a oferitu spre asicurarea succesului mai multe batalióne rusesci, pe care insa românii nu le-au primitu, cá sa „remâna ei singuri eroii dilei."

Pe la 6 óre sér'a s'a intreprinsu a dóu'a óra ataculu. Siantiurile inimicului erau garnisite cu patru renduri de bajonete; iéra-si se aruncau trupele asupr'a inimicului, inca odata s'a luptatu cu o perseverantia rara, trecea inse minuta dupa minuta fâra de a potea insemná pe o parte séu pe alt'a vre-unu succesu. Projectilele inimice, ce crepau in paralele au causatu multa paguba; in unele locuri se vedeau munti intregi de cadiuti. Intr'acei'a se facù intunerecu, si ómenii nostri totu inca luptau cu vrajmasiulu, care neintreruptu primea sucursu.

Pe la 7 óre si jumetate sér'a se facù o nóua incercare spre a delogiá inimiculu; feciorii se aruncau cu hurr'a in siantiuri pentru a ajunge parapetulu. Acést'a intemplare a datu ans'a a scorni pe unu momentu faim'a, ca redut'a aru fi luata, care scire inse nu se adeveri; n'a fostu inca de ajunsu cadavrele in siantiurile de o afundime de 3 metri, pentru a servi de podu spre trecere.

Pe la 9 óre sér'a s'a vediutu zadarnici'a, ori câruí atacu si s'a datu trupeloru obosite mandatu spre retragere. Vice colonelulu Gregoru Ioanu dela regimentulu alu 7-lea a cadiutu ranitu indata dupa inceputulu atacului, regimentulu a remasu fâra comandantu. Capitanulu Groz'a dela statulu majoru si locotenentulu dela geniu Papasole, oficerulu de ordonantia alu comandantelui de divisiune colonelu Alex. Anghelescu, fura raniti.

Perderile româniloru suntu 2 ofisi 287 soldati morti, 22 oficeri si 928 soldati raniti. Si perderile turciloru au fostu mari, fiinduca mai alesu foculu artileriei a causatu multa dauna; la alu doile atacu a respunsu foculu din partea inimicului numai bateriile de alaturea sioselei. Eu tinu perderile turciloru de 600 ómeni. „Allg. Z."

Din o corespondentia privata dela Bucuresci din 17/29 Octobre estragemu urmatórele:

„Situatiunea impregiurulu Plevnei s'a schimbatu cu totulu in favorulu armateloru aliate, de cându a ajunsu gard'a imperiala pe câmpulu de resbelu. Vei fi aflatu dejá de isband'a dela Gorny Dubnic, la carea au luatu parte dóue regimente de cavaleria româna si o bateria calarétia. Noi amu facutu 800 prinsi, adeca partea nóstra. Eri s'a ocupatu si Telisiulu pe calea Sofiei si s'au prinsu 1 pasi'a si 7 taboruri (companii) infanteria si 3 tunuri. De pe la celelalte puncturi nu avemu sciri.

Astadi sosesce in capitala corpulu principelui Sergiu de Leuchtenberg, ucisu de unu glontiu in recunóscere pe Lom si va fi primitu cu mare ceremonia la biseric'a dela Sanndariu, a câreí porti s'au cernitu si la cari se afla postati doi gendarmi in parada deplina.

Armat'a rusésca trece in tóte dilele prin capitala si cu calea ferata pe campulu de resbelu . . . .

La Plevn a nu mai este permisu corespondentiloru a visitá acelu punctu. De cându li s'au opritu a mai relatá despre acelu punctu si despre miscâri de trupe, eata dóue forte mari isbandí, cari voru schimbá tóta forti'a resbelului de pe câmpulu dela vestu.

Asupr'a ultimului atacu alu nostru pâna acum n'avemu inca nimic'a positivu. Cum a fostu si de ce n'a reusitu, cum voiu aflá, voiu comunicá....

. . . . Astadi amu intrebatu la Vrbiti'a despre Groz'a. Pâna in acestu momentu n'amu primitu respunsu. Se dice ca aru fi rânitu greu dela ultimulu atacu . . . . .

„Monitorulu" din Bucuresci publica urmatórele relatiuni dela câmpulu de resbelu:

In diu'a de 29 Septembre, plói'a si timpulu nefavorabilu au urmatu a impedicá operatiunile ostiriloru române-ruse inaintea Plevnei.

Domnitoriulu a ordonatu cá, pe tóta diu'a, unulu din ajutantii si oficiarii de ordonantia ai Inaltimei Séle si unu oficiaru rusu din acei atasiati pentru serviciu pe lânga Mari'a Sea sa pornésca la órele 8$^{1}/_{2}$ diminéti'a din Marele cuartieru generalu domnescu in liniile române si ruse, unde voru avea a luá relatii despre inaintarea retransiamenteloru si a lucrariloru de aparare, a cere list'a de ómenii morti séu raniti in diu'a precedenta, a visitá bivuacurile trupeloru si a observá starea de curatienie a taberiloru, a se informá despre hran'a ómeniloru, starea sanetâtiei loru, numerulu bolnaviloru si despre furagiulu cailoru. Acesti oficiari 'si voru dá bine séma despre caile de comunicatiune si starea loru, voru merge la ambulantie spre a vedea cum suntu ingrijiti bolnavii, visitându din partea Mariei Sele pe oficiarii si soldatii aflati acolo, si despre tóte acestea voru aduce in fie care di raportu detaliatu Inaltimei Séle Domnitoriului.

In diu'a de 30 Septembre, timpulu a urmatu a fi ploiosu; pe la órele 4 dupa, amédia, s'a inseninatu si artileri'a nóstra a inceputu pe data foculu tragendu salve la intervale asupr'a intaririloru inamice.

In acea di, D. locotenentu-generalu Gurko a mersu de a luatu comand'a corpului de cavalerie ruso-romana care operédia peste Vid si in care inlocuiesce pe D. locotenentu-generalu Kryloff, carui'a 'i s'a datu o alta destinatiune. Remitendu comandamentulu trupeloru ce avusese sub ordine E. S. generalulu Kryloff dete urmatoriulu ordinu de di:

Ordinu de di alu comandantului cavaleriei armatei de Vestu.

„Luptele dela Telis, Gorni-Dubnic, „Semeret-Trestenik, precum si diferitele „espeditiuni incredintiate de mine cavaleriei române, au doveditu intr'unu modu „stralucitu bravur'a tinut'a perfecta si esactitudinea in serviciu a brigadeloru de rosiori si de calarasi, precum si a bateriei „de artilerie româna. Aceste mari calitati „suntu datorite mai cu deosebire meritului „comandantiloru de brigade, colonelii Creténu si Formak, si comandantiloru celoru „patru regimente de cavalerie, precum si „perfectei distinctiuni a intregului corpu oficiarescu.

„Chiamatu de Majestatea Sea Imperatulu la alta destinatiune, voiu pastrá in „totu-déun'a o aducere aminte de sincera „stima pentru regimentele de elita române „ce amu avutu onórea a avea sub ordinele „mele

„Locotenentu-generalu, Kryloff."

In diu'a 1 Octobre, la 6$^{1}/_{2}$ óre diminéti'a, 2 escadróne de rosiori au impinsu o recunóscere spre Gorni-Dubnik. La dóue kilometre de Dolni-Dubnik, rosiorii au intâlnitu posturile inaintate ale infanteriei, cu care flancherii nostri au inceputu a schimbá focuri spre a sili pe inamicu a-si desfasiurá si aratá fortiele. Atunci turcii au scosu din Dolni-Dobnik 2 escadróne de cavalerie, si alte dóue venindu din directi'a despre Gorni Dubnik. Astru-feliu s'a pututu constatá ca atâtu Gorni-Dubnik câtu si Dolni-Dubnik suntu ocupate de inimicu cu trupe de infanterie si cavalerie, si s'a vediutu la Dolni-Dubnik infanteri'a turcésca construindu cu mare activitate o baterie, indreptata in directi'a Dubnik-Telis. Scopulu acestei recunósceri fiindu indeplinitu rosiorii se intórsera la ór'a 4 in bivuaculu loru.

Dóue regimente de ulani rusi primisera ordinu, in diu'a de 29 Septembre, de a porni din Trestenik prin Mahalet'a spre a trece intre Gorni-Dubnik si Telis si a se pune in legatura la Eski-Bircaci cu trupele ruse cari se aflau acolo. Ulanii intâlnira pe inamicu in fortia la Azizie.

In diu'a de 1 Octobre, ulanii rusi se indreptara spre a trece intre Telis si Radomircea, si pe la ór'a 1 dupa amédia, pe cându erau in mersu, vediura pe inamicu care se postase in dreptulu satului Koinari cu intentiune de a opri marsiulu cavaleriei ruse. Ulanii se replicara spre Pesorov'a, mentinendu contactulu cu inamiculu. Dóue alte regimente de cavalerie rusa, impreuna cu 4 tunuri din bateri'a calarétia româna, primira ordinu a porni indata spre a sustine pe ulani la Persorov'a, iéra dóue escadróne de roisori pornira la Mahalet'a si 1 escadronu la Demirkioi. Turcii parasira atunci in graba Koinari peste nópte, fàra a asteptá lupt'a.

In aceea-si di escadronulu alu 12-lea din 1-iulu de rosiori prinse imprejurulu Mahaletei unu convoiu turcescu compusu de de 287 boi si 350 oi pe care 'lu inaintà la cuartierulu generalu alu armatei române. Vitele luate dela inamicu se impartira la trupe.

Duminica, 2 Octobre, timpulu se indreptà cu totulu, devenindu fórte frumosu. Trupele nóstre incepura a repará cu activitate degradatiunile de ploi la intaririle nóstre. In aceea di se incepù tirulu mortiereloru cari se asiediara in paralelele nóstre si alu caroru focu fù indreptatu asupr'a redutei inamice Nr. 2.

Luni, 3 Octobre, se urmà tirulu cu mortiere de câtra artileri'a româna asupr'a intaririloru inamice, si efectulu seu dete unu resultatu fórte satisfacetoriu. In aceeasi di, sosí la Marele cuartieru domnescu A. S. R. Principele Arnulf de Bavari'a, insotitu de unu adjutantu alu seu si de baronulu de Ungern-Sternberg, adjutantu alu Majestâtiei Sele imperatului Russiei, atasiatu pe lânga A. S. R. Principele de Bavari'a, prândí cu I. S. Domnitoriulu si remase nóptea in Poradim.

A dóu'a di, Marti 4 Octobre, I. S. Domnitoriulu a mersu in inspectiunea liniiloru române. La órele 3 dupa amédia, trupele nóstre avéu ordinu sa faca unu atacu simulatu asupr'a redutei turcesci Nr. 2, spre a alarmá pe inamicu, a-lu face a se desfasiurá si a aretá astfeliu fortiele sele de aperare din reduta si in reserva. La ór'a indicata, tunurile si mortierele române din baterii incepura deodata unu focu violentu in contr'a inamicului, infanteri'a nóstra tragendu salve repedi si bine hranite din paralele. Inamiculu in necunoscintia de intentiunile nóstre, si crediendu intr'unu atacu efectivu, respunse indata cu artileri'a sea pe tóta lini'a si mai alesu din intaririle sele dela Bucov'a; infanteri'a sea din siantiulu redutei si de pe banchet'a contr'a-escarpei deschise asemenea foculu. M. S. Domnitoriulu se aflá la fortulu Alesandru, de unde se dominéza tóta positiunea. In valea acestei positiuni debusiara reservele turcesci insotite de cerchezi calari, insa o bateria a nóstra postata de curendu si taindu acea vale, fu demascata pe neasteptate si luà prin foculu ei in esiarpa reservele inamice cari se retrasera in graba. Dupa o jumetate óra simulacrulu de atacu incetà din partea nóstra, dupa ce se observase atâtu liniile de focu ale inamicului in reduta, câtu si trupele sele de sustienere.

A. S. R. Principele Arnulf alu Bavariei, insotitu de adjutantii sei si de locotenentulu-colonelu Blaremberg, atasiatu de Mari'a Sea pe lânga persón'a A. S. Regale, visità in acea di liniele române.

Mercuri, 5 Octobre, sosí la Marele cuartieru domnescu telegram'a A. S. I. Marelui Duce Nicolae, prin care anunciá stralucit'a victoria câscigata de trupele imperiale din Asi'a, comandate de Marele Duce Michailu. Mari'a Sea dete ordinu cá acésta importanta victoria sa se comunice imediatu prin ordinu de di trupeloru armatei de Occidentu, si Inaltimea Sea adresà o telegrama de felicitare Majestâtiei Sele imperatului la Gorny-Studen, care respunse multiamindu Mariei Sele.

Inaltimea Sea trimise asemenea prin telegrafu felicitârile sele A. S. I. Marelui Duce Michailu si 'i oferí marea cruce a ordinului *Stéu'a Romaniei*, cá unu semnu de amintire a lupteloru sustienute impreuna de armatele ruse si române in contr'a inamicului comunu.

In aceeasi di dupa amédia, A. S. R. Principele Arnulf, dupa ce visità diminéti'a liniile ruse, 'si luà congediu dela I. S. Domnitoriulu si porní la Gorny-Studen.

Joi, 6 Octobre, bateriile si mortierele nóstre canonara tóta diu'a intaririle inamicului impedecându-lu a face noi lucrâri.

Vineri, 7 Octobre, la 2 óre dupa amédia, I. S. Domnitoriulu trecù in revista trupele divisiunei a 2-a de garda, comandata de E. S. locotenentulu generalu conte Schuvaloff, precum si cavaleri'a gardei, cari sosisera diminéti'a lânga Poradim.

Aceste minunate trupe de elita defilara pe dinaintea M. S. Domnitoriului, si pornira apoi a si luá positiunile ce le suntu indicate impregiurulu Plevnei.

In siedinti'a din 30 Octobre a corpuriloru representative din Budapest'a, ministrulu de financie Széll a asternutu urmatoriulu

Proiectu de bugetu pentru a. 1878.

A. Cleltueli ordinarie.

	Preliminatu pro 1878.	Bugetulu. din a. 1877.
Lista civila	4,650,000	4,650,000
Cancelari'a de cabinetu .	72,514	74,014
Diet'a . .	1,136,677	1,159,032
Cheltuele comune	29,063,464	32,612,223
Pensiuni centrale . .	154,505	171,015
Pensiuni .	2,824,139	3,641,857
Datori'a statului .	78,403,101	77,579,009
Anticipatiuni pentru garanti'a cameteloru drumuriloru ferate .	15,000,000	15,400,000
Administratiunea interna a Croatiei .	5,392,406	5,258,308
Fiume . .	83,520	83,860
Ministru presiedinte .	309,260	309,635
Ministrulu in giurulu persónei M. Sele	50,343	50,343
Ministeriulu croatu . .	35,880	35,940
Ministeriulu de interne . .	6,708,200	6,822,464
Ministeriulu de financie .	6,596,017	6,669,462
Ministeriulu de comunicatiuni	4,108,316	3,799,919
Ministeriulu de comerciu .	1,414,216	1,417,804
Ministeriulu de culte . .	3,700,889	3,566,669
Ministeriulu de justitie .	9,471,969	7,110,815
Ministeriulu pentru aperarea tierei .	6,094,937	5,943,700
Oficiulu de contabilitate a statului .	129,200	132,280
Sum'a:	176,344,553	178,506,376

Fatia de anulu trecutu preste totu mai putienu cu 2,162,823 fl.

B. Cheltueli curente si investitiuni

1. Cheltueli curente:

Ministeriulu de financie . .	401,711	255,801
Ministeriulu de comunicatiuni	—	199,260
Ministeriulu de comerciu .	80,700	103,000
Ministeriulu de instructiune .	4,312	—
Ministeriulu pentru aperarea tierei	331,990	544,522
Sum'a:	818,713	1,102,583

Cu 283,870 fl. mai putienu cá in anulu trecutu.

2. Investitiuni.

Ministeriulu de financie . .	2,077,812	2,173,992
Ministeriulu de comunicatiune	2,891,143	3.374,122
Ministeriulu de instructiune .	31,500	20,000
Ministeriulu de justitia .	105,000	40,000
Sum'a:	5,109,455	5,608,114

Cu 428,659 mai putienu cá in a. 1877.

Sum'a totala a cheltueloru:	182,272,721	185,217,073

Preste totu mai putienu cu 2,944,352 fl. cá in an. 1877.

A. Venituri ordinarie.

Dâri directe	88,108,300	86,244,423
Dâri de consumu . .	13,028,160	13,226,689
Tacse de vama	134,274	133,987
Timbre .	7,853,821	7,846,111
Tacse . .	14,014,707	14,160,422
Probarea aurului . .	7,601	9,278
Vamurile .	21,276	20,349
Tabacu .	16,536,652	15,015,659
Lotto . .	1,940,487	1,837,487
Sare . .	11,345,896	10,997,039
Domenii .	3,377,181	3,444,698
Pâduri	2,458,923	2,619,264
Bai minerale si monetarie .	83,890	215,171
Tipografi'a de statu . .	36,181	36,181
Edificii de statu	20,055	21,430
Drumuri ferate de statu .	2,706,870	2,600,000
Fabrica de masine . .	40,000	25,000
Avere de statu miscatóre .	514,573	386,564
Venituri diferite	406,276	390,121
Tacse montane	100,000	100,000
Post'a . .	1,000,000	807,740
Telegrafu .	330,110	344,210
Sum'a:	163,465,013	159,793,393

Cu 3,611,620 mai multu cá in a. 1877.

B. Venituri curente:

Imprumutu de loterie . .	239,006	175401
Rescumpararea dijmei vinului .	6,719	14,068
Rescumpararea teritoriala a Tissei	52,145	154,052
Vendiarea de bunuri fiscale .	400,000	400,000
Anticipatiuni .	635,000	672,000
Harthii de valóre	1,200,000	1,500,000
Sum'a,	2,532,870	2,915,621

Cu 382,751 mai putienu cá in a. 1877.

	Preliminariu pro 1878.	Bugetulu din a. 1877.
Sum'a intréga a'venituriloru . .	165,937,883	162,709,014
Sum'a intréga a cheltueleloru . .	182,272,721	185.217,073
Deficitu,	16,334,835	22,508,059

Deficitulu este dar' cu 6,173,221 mai micu decâtu in anulu 1877.

Cuventare funebrala

La mormentulu fericitului Dr. Alessandru Papiu Ilarianu.

In nrulu precedinte 83 alu fóiei nóstre descriseramu inmormentarea in Dnulu a reposatului *A. Papiu*, si amintiramu despre cuventarea rostita de dlu *Vicentiu Babesiu* la mormentulu defunctului, pe carea — pentru momentuositatea si ponderositatea ei — o publicâmu cá sumariu estractivu asiá precum ni s'a comunicatu; recomandandu-o deosebitei atentiuni ai stimabililoru nostri lectori.

„Cine este acest'a, carele inaintea mormentului seu deschisu a adunatu atât'a lume, pre carele astadi 'lu deplangemu noi, sutele, pentrucá mâne sa-lu deplânga milionele? Cum s'a intemplatu acést'a? Prin ce putere magica suntemu atrasi si stapaniti?"

„Unu fenomenu estraordinariu; puterea magica a geniului adeveratu — este care la disparitiunea sea dintre noi, ne face, sa ni atientimu mintea, ochii si anim'a asupr'a lui, sentindu-i prin tóte fibrele vietiei nóstre trecerea dela noi"

„Nascerea si petrecerea omului pe acésta lume, este o enigma, ce numai prin efectele produse de elu asupr'a nóstra ni se reveléza si impune, desteptandu-ne judecat'a si stim'a; uneori cá in casulu de fatia, chiaru admiratiunea".

Dupa acésta scurta introductiune, Babesiu atinse repede primulu periodu alu vietiei lui Papiu, amintindu cum acest'a cá si mai toti noi, esindu din poporu, in cele mai modeste conditiuni si-a terminatu studiele si si-a inceputu modest'a cariera — pâna ce eveneminte estraordinarie i desteptara si pusera in lucrare fortiele estraordinari.

De ací mai departe dlu Babesiu, cá unulu carele 27 de ani a statu cu reposatulu in intimu raportu de amicitia, care i-a cunoscutu tóte cretiurile animei si tóte sublimele directiuni ale spiritului, care a contribuitu la chiamarea lui in societatea academica, mandru de a-lu avé si colegu, — urmarindu-i mai cu deamenuntulu fasele desvoltârei si manifestatiunile vietiei publice, eata in sumariu estractivu punctele principali si modalitatea si directiunea, in carea elu le insirà si desvoltà.

Miscârile dela 1848/9 — este pré naturalu, ca indicara plinului de spiritu, focu si energia june Papiu — loculu in taber'a româna nationala, carea erá a leialitâtiei, a monarchiei si dinastiei. Ací elu, june abiá de 19 ani, s'a distinsu cá tribunu, prin mintea sea agera, elocinti'a sea infocata si energi'a sea firma, ceea ce monarchulu curendu dupa restituirea pâcei s'a grabitu a recunósce, decernendu-i o decoratiune, carea fiindca elu intr'aceea, cu adoratulu seu profesore de odinióra din Blasiu, Simionu Barnutiu, si cu mai multi colegi ai sei se inscrisese la facultatea juridica din Vien'a, erá sa i se anine de peptu de câtra decanulu, in aul'a cea mare a Universitâtiei, in adunarea publica a profesoriloru si a comilitoniloru. Acést'a fù prim'a ocasiune, unde estraordinariulu geniu a junelui Papiu stralucì in modu ne mai pomenitu naintea strainiloru, punendu pre toti la uimire! Acestu june tribunu românu adeca, printr'o clasica vorbire in limb'a latina esplicà si respicà, ca — profundulu respectu ce are cá românu câtra inalt'a persóna a Imperatului seu, nu-i permite a desconsiderá si respinge grati'a espresa prin decoratiune, dar' ca trebue sa afirme susu si tare, ca românii nu s'au luptatu, n'au sacrificatu 40 de mii, pentru decoratiuni séu interese particularistice, ci — pentru de a se dovedí demni de drepturi si libertâti politice-natiunali, alaturea si de o potriva cu ori-care alta natiune din monarchia; prin urmare ca: pâna cându româniloru nu se voru acordá meritatele si promisele drepturi si libertâti, elu decoratiunea nu va purtá-o pe peptu, decâtu in velu negru!

Din acestu momentu tenerulu Papiu, studentele Papiu, a devenitu personagiu politicu insemnatu, si elu in cugetarea si activitatea sea si-a remasu consecinte. Acést'a arata operele sale pe fie-care pagina, aréta creatiunile séle, cari tóte bine tindu la scopulu, *de a desceptá si luminá poporulu românu, pentru de a-lu emancipá si face stepânu sortii séle.* Spre acestu scopu, trei terene si repective ramuri de sciintia densulu a cultivatu mai vertosu: a cultivatu filosofi'a, pentru de a petrunde in adeverat'a natura a lucruriloru si eveneminteloru; a cultivatu si aprofundatu istori'a, pentru de a cunósce modulu desvoltârii popóreloru si de a se convinge din trecutu despre vigóreá vietii poporului românu pe care elu 'lu iubiá peste tóte si pentru alu carui presente si venitoriu elu doriá a-si pune tóte silintiele vietii; in fine a cultivatu jurisprudenti'a, pentru de a fi in stare sa opereze activu in presente, chiaru prin statulu publicu, spre binele si asecurarea venitoriului. Elu pe tóte terenele si-a eluptatu positiuni escelinti, pe cari tóte le-au implinitu cu onóre, pretotindenea predicându doctrin'a studieloru si convinctiuniloru séle, ca: Românimea, remasa prin secli indereptulu altoru popóre, déca este sa se sustiena intre ele, sa concurga cu ele si chiaru sa le intréca, trebue neaperatu sa-si indoiésca pasulu, sa-si incórde puterile si sacrificele; iér' pentru cá sa póta acést'a, trebue sa fie inzestrata, petrunsa si condusa de o morala si amóre nationala mai presusu' de tóte. Ast-feliu pe densulu 'lu vediuramu partecipânpu in frunte, séu alaturea cu cei mai buni, la tóte intreprinderile de progresu, pretotindinea lasându dupa sine urme adunci, suveniri pretióse, suveniri neperitórie. Astu-feliu se afirma genii mari, genii activi, genii devotati umanitatei!

Trecerea lui din acésta tiéra natale a sea in patri'a româna de preste Carpati, indata dupa ce si-a luatu in Itali'a diplom'a de Dr. in dreptu, si lui cá si tuturoru barbatiloru nostri vigorosi, s'a imputatu adesea cá o desertare dinnaintea greutâtiloru ce dincóci politic'a ne arunca in calea desvoltârei nationale; dar' adeverulu e, ca — *de cându e lumea, spiritele mari, genii ilustri, si-au cautatu terenu de activitate acolo, unde atare s'a aflatu*, si la noi specialu, prin trecerile din tiér'a nóstra in tiér'a vecina, a barbatiloru eruditi si talentati, cá Lazaru, Maiorescu, Laurianu, Barnutiu si Papiu etc. etc. suntu totu atâtea proteste in contr'a situatiunei de aici si voturi de blamu pentru creatorii si sustienatorii acestei'a. Nu vomu predicá emigrarea talenteloru si caracteloru nóstre ilustre, dar' cu atâtu mai putienu ingroparea loru in pamentu sterpu. Toti cei ce trecendu dincolo, s'au ridicatu luceferi pe orisontele nationale, nóue ne stralucescu si ai nostri suntu; perduti remânu numai acei'a, pre cari interesulu particulare meschinu ni i-a instreinatu! Papiu Ilarianu din tiér'a vecina unu momentu n'a incetatu a ne incaldí cu radiele mintei si inimei sele, si inaltiându-se pe aripele geniului seu cu pasi repedi, din profesore la ministru si procuroru generalu, din literatu ilustru, la més'a areopagului sciintieloru si eruditiunei nationale, n'a incetatu a ne ridicá si pe noi, a inaltiá cornulu mândriei nóstre! Elu pururea intru tóte s'a doveditu geniu mare, geniu adeveratu; elu au aprofundatu sciinti'a si interesulu adeveratu alu omului si alu poporului, dar' nu pentru sine, ci pentru poporu, si n'a odichnitu pâna n'a facutu cá poporulu sa simta si recunósca acést'a; esemplu viu despre acést'a ni-a lasatu in sublim'a sea creatiune, societatea si fundatiunea „*Transilvani'a*", prédémna de elu si posibila numai prin elu. Elu nici cându nu manifestá mai mare nemultiamire si superare, decâtu cându erá crediendu, ca poporulu, romanimea, nu-lu pricepe, apretiuiesce, urma dupa cuviintia; si déca i se póte atribuí vr'o slabiciune, apoi este numai aceea, comuna tuturoru barbatiloru geniali, ca — a pretinsu prea multu dela multime, a pretinsu de multe ori cu nerabdare, cu intetire violenta, desconsiderându greutatea si inerti'a naturale a masseloru si anume a massei române, numai de ieri de alalta-ieri, desceptata din somnulu celu de mórte, si asiá sfortiându-se prea multu, dóra preste mesur'a poteriloru sele de a petrunde la culmea ideiloru si de ale propagá preste putintia repede; si de buna séma astfeliu, dupa scriptura, ridicându-si cautarea prea inaltu spre ceriu, i se va fi intunecatu cugetarea, spre nespusa dauna a romanimei, sacrificându-se pentru acést'a, pe carea cu ori-ce pretiu voiá s'o véda câtu mai curendu — *un'a, mare, culta, fericita!* Astfeliu l'amu perdutu, dar' spiritulu lui, operele lui, esemplulu virtutiloru lui ni au remasu ereditate perenale; si acestea suntu, cari ne-au chiematu si adunatu aici atâtu de numerosi, pentru acésta trista solenitate, cá sa-i dâmu tributulu nostru de recunoscintia. Fia-i tierin'a usióra si memori'a neperitória!

Campani'a de iérna din Bulgari'a.

(Urmare).

Pentru continuarea operatiuniloru insa mai pledéza si o impregiurare curatu militara. Noi suntemu petrunsi de obiectiv'a convictiune, ca natur'a va tractá egalu atâtu pe amicu câtu si pe inamicu. Prin urmare ce le va vení rusiloru spre reu, nu póte sa se intórca turciloru in unu avantagiu imediatu. Greutâtile de aprovisionare si calamitâtile timpului de iérna, voru apesá egalu pe ambii, atâtu pe atacatori câtu si pe atacati, câci, cându soldatulu rusu dela Plevn'a va tremurá de frigu si fóme, celu turcu din Plevn'a si dela Lomu, siguru ca nu se va simtí nici nu va avé o comoditate sibaritica. Afara de acést'a lini'a de aprovisionare dela Orhani'a spre Plevn'a, e cu multu mai lunga decâtu cea dela Nicopole séu Sistovu; prin urmare, dupa parerea nóstra, déca unulu din inimici va vení in strimtorare prin iérna, acest'a va fi mai curendu turculu. Pâna cându Rus si'a 'si va tiené armat'a sea de invasiune pe teritoriulu bulgaru, pâna atunci Turci'a va fi silita sa-si lase armat'a sea in frontu; eventualitatea, ca trupele se voru retrage la Rasgrad, Rusciucu, Siuml'a si la alte orasie in cuartiere de iérna, aru serví de avantagiu trupeloru ruse, renunciându astfeliu trupele turce dela actiune.

Prin urmare numai rusii singuri nu suntu condamnati sa faca séu sa sufere ce-va fâra cá si turcii sa nu iá parte drépta la aceea. Ce se atinge specialu de Plevn'a. rusii — e invederatu lucru — voru câscigá mai curendu prin continuarea campaniei si in iérna, de óre-ce Osman-pasi'a nu va puté contá pentru lungu timpu la ajutóre dela Orchanie, — indata ce rusii voru luá mesurile necesarii de a-lu amenintiá cum se cade si dela vestu. Tóte aceste momente au o mare insemnatate, déca considerâmu ca positiunile lui Osman-pasi'a, de si nisce intariri forte de câmpu, dar' nu suntu inca dupa sensulu cuventului unu castru insiantiuitu. O armata care e strimtorata pe putienu teritoriu, la o eventuala intrerupere a comunicatiunei sele, se afla, dupa judecat'a obiectiva a ori-cârui militariu, in o positiune mai rea, decâtu armat'a atacatóre, a cârei spate suntu de tóte pârtile libere. Urméza deci, ca o reintórcere a armatei de invasiune in Romani'a, aru fi mai curendu in interesulu turciloru, decâtu in alu rusiloru, cari n'au sa se téma de turcii dela Lomu nici câtusi de putienu. Afara de acést'a, retragerea in Romani'a, abstragându dela efectulu moralu asupr'a inimicului, aru mai avé si de urmare, ca in primavéra aru trebuí sa se incépa operatiunea, iér' cu trecerea preste Dunare, la ceea ce de asta-data turcii n'aru mai stá asiá pasivi.

Cris'a in cuartierulu generalu rusescu provine siguru din momentan'a debilitate fatia cu influentiele climatice, cari apesu cu deosebire armat'a dela Plevn'a, dar', déca s'au induratu odata ploile de tómna, s'au datu soldatiloru haine de iérna, iér' pamentulu a devenitu din nou practicabilu prin inghetiare, atunci ce a fostu mai greu s'au prestatu, se intielege, déca armat'a se póte basá pe cele 2 poduri de preste Dunare.

Se nasce acum intrebarea cari: aru fi mesurile curatu militare cari au sa se iá in timpulu celu mai apropiatu, pentru cá inimicului sa i se aduca daune directe ori indirecte. Marele duce mostenitoriu cu armat'a sea, din care arip'a stânga 'a inaintatu din nou Pyrgos, trebuie sa incépa cu inimiculu bataile rangée. Unde se va dá acésta batalie, nu se scie, de óre planurile lui Suleiman-pasi'a suntu inca cu totulu ascunse, si dela purtarea sea de actiune depinde, déca armat'a va remâné in positiunile sele de acum, ori se voru asiediá mari trupe din ea naintea Rusciucului. Déca considerâmu insa ca inca si acum mai forméza Ternov'a punctulu centralu geograficu alu terenului ocupatu de armat'a rusa si ca drumulu conduce pâna acolo paralelu cu situatiunea armatei de Iantr'a, vomu vedé, ca liniile de comunicatiune pentru armat'a marelui duce suntu fórte favorabile.

Mai usióra e de precisatu o clara programa militara cu privire la positiunile dela Plevn'a. Pentru cá sa se usiureze macaru pe jumetate greutâtile actuale, Osman-pasi'a trebuiesce isolatu pe deplinu. Spre acestu scopu este de lipsa cá inainte de tóte trupele de cavaleria, cari stau dincolo de Vidu, sa-si implinésca datori'a loru mai bine cá pâna acum. Dar' numai cavaleri'a nu e de ajunsu aici. Pentru cá sa se isoleze Osman-pasi'a completu, e de cea mai mare urgentia, cá sa se posteze celu putienu o divisiune de infanteria pe platoulu latu de 2 mile intre Vidu si Isker, in sud-vestu dela Plevn'a, cam pe la Telisiu; iér' spatele acestei trupe sa se asigure prin unu corpu de impresurare mai micu, care sa fia postatu la Dubnik, in vestu dela Plevn'a.

Póte ca plecarea primei divisiuni române dela Calafatu, ce s'a fostu semnalatu via Craiov'a si Slatin'a spre Dunare, sa stea in legatura imediata cu acésta urgenta mesura. Astfeliu divisiunea a II-a romàna, care pâna acum a statu in neactivitate pe platoulu nordicu dela Vidu, se va postá la Gorni-Netropolje si Dubnicu la spatele lui Osman-pasi'a, si apoi cu ajutoriulu si sub scutulu acestei divisiuni, sa inainteze prim'a divisiune romàna séu si un'a rusa spre Telisiu, facendu unu frontu câtra sudu. Cavaleri'a rusa va muscá aceste positiuni si va percurge in continuu terenulu pâna la pólele Balcaniloru precum si dincolo de Iskar in cóst'a positiunilou dela Telisiu, spre a preveni ori-ce surprindere. Totu odata aru trebuí sa i se dea garnisónei din Lovcea unu numeru de regimente de cavaleria cá pe de o parte sa intretiena legatur'a cu corpulu dela Telisiu, pe de alta parte sa ocupe valea de susu Osm'a pâna la Trajanu, cu tóte ca nu putemu crede ca turcii aru ocupá tocmai acum'a in timpu de iérna pasulu Rosalit'a, pe care lu au lasatu neintrebuintiatu si neocupatu asta vara in timpu mai bunu. Numai in acestu chipu se póte cugetá complet'a impresurare a lui Osman-pasi'a, care fâra de comunicatie esterna, fâra de locu de scapare si fâra de libertatea cea mai necesara pentru actiune, va fi silitu prin o impresurare tenace si rationala la capitulatiune, séu déca nu va voi acést'a va putea fi totalu nimicitu. Si pentru inplinirea unui astu-feliu de programu e tomai iérn'a favorabila, déca comandamentuln armatei ruse mai tine o óre care sperantia la schimbarea sortiei de pâna acum a resbelului.

Sibiiu, 3 Nov. n. 1877.

(*In caus'a universitâtiei sasiloru*). Amu publicatu in Nr. 82 alu fóiei nóstre o corespondintia de „*Romanul*", carea — precum vedemu — a neliniscitu pre dlu Dr. *Pacurariu*, nu dóra pentruca a aparutu in „Tel. Rom." ci cum conchidemu din reflessiunea lui ce o publica diuariulu localu „*Herm. Zeitung*" in nrulu de eri 259 pentruca a reprodus'o diuariulu „*Tageblatt*" in Nr. 1172 cu unu comentariu din punctulu seu de vedere.

Dar dlu Dr. Pacurariu necum sa — cerce a-si castigá informatiuni esacte dela noi, sorgintea criticei, merse la unu organu strainu — si in locu de a combate, criticá respective corespondinti'a obiectivminte se preface cá si cându corespondinti'a cestiunata aru fi vocea celui ce pórta numele corespondintiei, adeca „Romanul" adeca a parintelui metropolitu alu nostru, pre care dignitariu dlu Dr. *Pacurariu* nu pregeta a-lu induce cá subiectu alu discusiunei diurnalistice, cu ce intentiune, acést'a o va scí numai dlu Dr. Pacurariu; iér' noi lasâmu la judecat'a nepartiala a onor. publicu a aflá déca procederea *ambigua* a dlui Dr. Pacurariu este *cualificabila* séu *rationabila?*

Atât'a numai din parte-ne, ca: déca d-sea crede a se poté acoperí cu scutulu indreptatirei sele formale, — ceea ce noi trebuie sa-i concedemu, apoi noi inca ne tienemu indreptatiti, a remané lânga logic'a si politic'a adeverului obiectivitâtiei, pe care amu doritu a-lu accentuá prin publicarea acelei corespondintie. Scimu pré bine, ca oportunitatea póte sa ne fia contestata, dar' — punctulu nostru de manecare a fostu si este: semtiulu supremei necesitâti de a ne orientá odata in invalmasiél'a caoteca, in carea lancedimu de atât'a tempu.

Ni se facu imputâri, ca amu fi preocupati séu mai bine plecati a discute cestiunea universitâtiei sasesci unilateralu, cu desconsiderarea intereseloru vitali pentru români, — pe cari le-aru aperá domnii Dri *Pacurariu* si *Tincu* facendu servitie placute sasiloru, si ni se ia in nume de reu ca amu publicatu corespondinti'a din cestiune fâra a-i consultá pre densii. La acestea ni reservâmu obiectiunile pentru lamurirea adeverului. *Redactiunea.*

Varietâti.

(†) **Petru Badila,** protopresbiteru, asesoru consistorialu si parochu greco orientalu alu bisericei din suburbiulu sibianu Pórt'a Turnului „st. evangelistu Luc'a" si-a datu sufletulu in mânile Cerescului Parinte astadi la 2 óre diminéti'a dupa o scurta suferintia, in alu 48-lea anu alu serviciului prestatu cu credintia bisericei si natiunei sale si in alu 81-lea anu alu vietiei plina de iubire parintésca si de binefaceri crestinesci.

Remasitiele pamentesci se voru depune spre eternulu repausu Sâmbata in 3 Novembrie 22 Octobre 1877 la 3 óre d. a. in cimeteriulu gr. or. alu suburbiului numiti.

Subscrisii cu inima infrânta si sdrobita de durere aducu acést'a la cunoscinti'a tuturoru celoralalti consangeni, a amiciloru si cunoscutiloru loru.

Sabiiu in 1 Novemrie 20 Octobre 1877.

Mari'a Badila, cá sotia. *Mari'a Hannea* nasc. *Badila* si *Ioanu Badila* cá fii. *Ioanu Hannea. Iacobu Bolog'a* cá gineri. *Ioan'a Badila* nasc. *Moldovanu* cá noru. *Valeriu Bolog'a An'a Mog'a* nasc. *Bolog'a Mari'a Bolog'a Dr. Ioanu Mog'a* cá nepoti. *Alecsandrin'a* si *Eugeni'a Mog'a* cá strenepóte.

⁂ *Curcanii nu suntu români.* — Mai multi turci prinsi stau la gar'a Tergovistii in mijloculu unui mare numeru de privitori. Unulu dintre densii vorbiá putinu românesce si respundea cu liniscea sufletésca propria musulmaniloru la intrebârile, pe care i le puneau unii dintre privitori.

„Cum 'ti place la noi, turcule"? 'lu intreba unulu.

Turculu da din umeri si dice „bine."

„Ei, cum se batn rusii"? — 'lu intreba altulu.

Turculu da din umeri si iara-si dice „bine."

Dar' românii cum se batu?

Si asta data turculu da din umeru si dice „bine".

Peste putinu insa elu 'si ridica privirea si o pórta imprejuru, apoi graesce accentuatu:

„Curcanii! — afferimu"!

Dar' si ei suntu români.

Turculu privece imprejuru, iarasi da din umeri si par-ca aru fi dispusu la indoiala. Dar' — elu 'si face o tigara si tace.

⁂ *Mortalitatea.* Eata, pentru a 39-a septamâna a anului, cifrele mortalitâtiei anuale, calculata dupa o proportiune de 1,000 locuitori, in orasiele cele mai mari din lume.

Londr'a, 18.3; Parisu, 22.1; Vien'a, 19.4; Petersburg, 29.8; Rom'a, 20.3; Bruxelles, 20.1; Amsterdam, 20.7; *Bucuresci*, 33.3; Athen'a, 32.8; Glascow, 21.6; Liverpool, 24 9; Birmingham, 22.3; Manchester, 28.5; Dublin, 27; Edimburg, 19,3; Berlinu, 28.8; Lyon, 23.2; München, 34.1; Breslau, 28.5; Dresd'a. 25.1; Coloni'a, 20.4; Francfort, ^{8}/m, 16.4; Buda-Pest'a, 31.5; Prag'a, 28.2; Triest, 44.5; Lemberg, 23.8; Copenhagen, 19.1; Stockholm, 25.8; Christiani'a, 18.4; Neapole, 20.1; Turinu, 27.5; Barcelon'a, 25.9; Varsovi'a; 33.6; Odess'a, 31; Alexandri'a, 44.3, New-York, 26; Philadelphi'a, 16,8; Brooklyn, 24.6; Chicago, 18.6; Baltimore, 24.1; Boston, 21.4; San Francisco, 15.6; Cincinnati, 16.3; New-Orleans, 26; Calcutta, 32.5; Bombay, 53 7; Madras, 134.7.

⁂ *Femeile.* D. N... care a suferitu multu din partea femeiloru, se esprimá in termini fórte amari in contr'a secsului frumosu. Elu citá trasurile de perfidia, de tradare si de sfruntare.

Unu asistentu sustienea tes'a opusa, si terminà dicendu:

— Cându unu omu e bolnavu, nu veghiédia totu-déun'a o femeia la capulu seu? Ce devotamentu la surorile de caritate!

— Me iérta, intrerupse d. N..., d-ta abundezi in argumente favorabile teoriei mele. Eu amu disu tocmai ca femeiloru le place sa véda pe barbati suferindu.

⁂ Pentru completarea raportului nostru din nrulu trecutu despre inmormentarea fericitului *Alessandru Papiu Ilarianu*, adaugemu, ca intre numerósele cununi de flori despre cari facuramu amintire, — un'a erá din partea familiei Hodosiu, cu inscriptiunea: „*Intru memori'a iubitului nostru unchiu A. Papiu Ilarianu Jelnicii nepoti*" purtata de unu teneru nemijlocitu inaintea carului funebralu; apoi altele cu inscriptiuni pe pantlice in tricolorulu natiunalu cu litere de auru acopereau sicriulu; si anume: un'a din partea inteligintiei române din Sibiiu, cu inscriptiunea: *„Lui A. Papiu Ilarianu. Romanimea“*; — alt'a din partea eleviloru din institutulu pedagogico-teologicu Andreiénu din Sibiiu; de asemenea din partea tenerimei române dela Universitatea din *Vien'a, Budapest'a* si *Clusiu*, tóte cu inscriptiuni.

⁂ *Nu me va sti nimenea.* — Intr'unu orasielu alu Germaniei primariulu 'si serbà iubileulu de 25 ani alu activitâtiei sale, si de óre ce in decursulu unui asiá lungu timpu, primariulu se aratà atâtu in viati'a privata câtu si in cea publica fórte probu si consciinciosu concetatienii sei se decisera sa-lu onoreze cu unu butoiu de vinu. Fie-care cetatiénu, conformu liberei insarcinâri, avea sa dea câte o halba de vinu bunu. Butoiulu, dupa ce 'si facu rândulu pe la casele a 300 de onorabili burgesi, ajunse, inaintea casei primariului. Primariulu remase incântatu de atât'a onóre si-si esprima dorinti'a sa ridice din acestu vinu primulu toastu in sanatatea comunei. Se da cepu vasului si ce se vedi, — in locu de vinu iasa apa. Fie-care din cei burghezi crediendu ca nu-lu va sci nimenea, déca partea sea o va furisiá o halba de apa, turna acést'a in locu de vinu, astu-feliu cugetându si facendu toti, butoiulu se umplù cu — apa. Mare le fù mirarea cându se vediura pacaliti, se superara unulu pe altulu, numindu-se insielatori — si inselatori erau toti.

⁂ *(Recrutii, care stiu ceti si scrie).* Datele statistice mai nóue ne spunu, ca in Austri'a si Ungari'a intre 1000 recruti stiu ceti si scrie: in Austri'a-inferióra 984, Silesi'a 946, Austri'a-superióra 839 Bohemi'a 810, Salzburg 756, Stiri'a 755, Moravi'a 671, Carinti'a 581, Tiralu 355, Ungari'a 358, Fiume 286 *Ardealulu 136*, Croati'a si Slavoni'a 143 Galiti'a 115 Carnioli'a 106, Bucovin'a 39 si Dalmati'a 33!

⁂ *(Celu mai betrânu omu in Ungari'a)* este, dupa „Tem. Lap.“, negresitu tiaranulu românu Pascu Codo in Lunc'a (cottulu Bihariei), unu mosnégu, care a ajunsu an. 125 alu vietiei séle. In tineretiele séle Codo a facutu dese calatorii prin Ungari'a si Transilvani'a, de vre-o 30 de ani ajunsu la neputintia, elu petrece cersindu in Lunc'a, loculu nascerei séle. Piciorele suntu slabe si nu prea vedu nici n'aude bine; cu tóte aceste adese se duce la cas'a forestierului de acolo spre a primí câte cev'a de mila. Memori'a lui este destulu de buna stiindu sa povestésca despre multe lucruri si intemplâri politice, pe cari generati'a actuala nu le afla decâtu in istorie. Fati'a si mânile suntu pline e cretie adenci, corpulu gebositu si intrég'a s'a infatisiare ne spune, ca avemu a face cu unu mosnégu preistoricu. Apetitulu lui este bunisioru, desi n'are nici unu dinte in gura; elu trece de unu pipasiu pasionatu. Bucurosu aru muri, dar' mórtea continua a-lu ocolí. Mosnégulu stie mai multe limbi.

⁂ *(Unu misielu rafinatu).* In 18 l. c. fiindu di de tergu in Sibiiu se intemplà cá unu domnu in costumu ungurescu sa intre in tocméla cu mai multi tierani pentru o cantitate mai mare de secara. Dupa ce a datu arvuna, cumperatoriulu se indepartà, inse dupa unu timpu óre-care se intórse inapoi provocându pe tierani a-i urmá cu carele incarcate in strad'a Turnului. Pe cale, elu se adresà câtra tierani dicendu, ca nu-i prea place secar'a si de aceea a vendut'o unui covrigariu. Tieranii se declara invoiti si ajungendu la loculu destinatu, au descarcatu secar'a in cosiurile covrigariului; cu acésta ocasiune ei au vediutu pe covrigariu platindu cumperatoriului vre-o 140 fl. Dicendu: „Indata o sa ve platescu, asteptati numai pâna ce voiu schimbá o hartie de o suta“ omulu cu cisme unguresci trecù liniscitu pe dinaintea tieraniloru — spre a nu se mai intórce. Incercârile de a-lu aflá au remasu zadarnice asiá ca sermanii tierani au trebuitu in urm'a urmeloru sa se duca cu buzele umflate, fâra macaru unu cruceriu. Covrigariulu afirma a fi vediutu pre fugariu pentru intâi'a óra si ca i-a platitu secar'a conformu invoelei preavute.

Atragemu atentiunea tieraniloru nostri asupr'a acestei misielii rafinate. Dupa cum audimu, tieranii insielati au datu pre covrigariu in judecata. Negresitu procesulu are sa fia interesantu.

⁂ *(Academi'a romàna de sciintie din Bucuresci).* Dupa cum aflâmu din isvoru siguru a alesu pre dlu asesoru la tribunalulu din Timisiór'*a*, *Dr. Atanasiu M. Marienescu*, de membru corespondentu. Impartasimu acésta scire spre a completá astfeliu numerulu noiloru membri academici publicati dejá in „Tel. Rom.“

⁂ (Monumentulu Lazaru). Studentii români din Parisu, au contribuitu cu sum'a de 459 franci si 50 bani pentru radicarea monumentului ce s'a proiectatu in memori'a lui Georgiu Lazaru.

⁂ *Feriti-ve de vinulu in ferbere!* Jean Baptiste Hervieuse, cârcimariu de lânga Parisu, pusese in pivniti'a lui care nu are feréstra, o bute cu mustu, care incepù sa férba. Intr'o diminétia tramise o servitóre de vre-o 22 ani sa caute o butelia de doi consumatori.

Ea insa ne mai intorcandu-se, femei'a Hervieux merse sa véda de ce nu vine. Ea insasi nu se mai intórse. Cârcimariulu se coborí si elu in pivnitia dar' nu se mai vediù. In fine unulu din consumatori, neliniscitu de ceea ce se petrecea, merge in pivnitia dar' nici elu nu mai reapare. Companionulu seu alergà atunci sa caute ajutórie.

Mai multi sosira indata, intre cari si unu doctoru; acest'a intrebà indata bucatarés'a care singura mai remasese dintre ómenii casei. Aflându ca mustulu a fostu pusu in pivnitia, se duse indata acolo, avendu insa grije de a lasá usi'a cea mare deschisa. Elu fu silitu de a esí spre a respirá, dar' se scoborí indata si aduse pe cârcimariu lipsitu de cunoscintia.

Cei-lalti asistenti se scoborira si adusera victimele cele-lalte, care fura curendu readuse la viétia, afara de fét'a care murise prin asfixia acidului carbonicu.

Burs'a de Vien'a.

Din 22 Octobre (3 Nov.) 1877.

Metalicele 5%	64	10
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	25
Imprumut. de statu din 1860 .	110	75
Actiuni de banca	837	—
Actiuni de creditu	214	75
London	118	10
Oblig. de desdaunare Unguresci	79	20
„ „ „ Temisiorene .	77	50
„ „ „ Ardelenesci .	75	70
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Argintu	104	80
Galbinu	5	63½
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	50
Valut'a nóua imperiale germâna	58	30

Nr. 62 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de parochu in parochi'a gr. res. *Andrasfaleului-românescu*, protopresbiteratulu Tarnavei-superióre, prin acést'a se escrie concursu cu terminulu de 20. Novembre st. v; cu care postu suntu impreunate urmatórele emolumente:

a) casa parochiala cu edificiela necesarie pentru economia,
b) dela 58 familii câte un'a metresa cucuruzu cu grauntiu si 34 de metrese ovesu.
c) portiunea canonica constatatóre din 8 jugere aratura si fenatiu.
d) stol'a usuata

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruate in sensulu „stat. org.“ pâna la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu oficiu.

Oficiulu protopr. gr. or. alu Tarnavei-superióre.

Alm'a, in 20 Octobre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Almasianu m. p.
prot.

2—3

Nr. 296 — 1877.

Concursu.

La ordinulu Preavenerabilului Consistoriu archidiecesanu Nr. 1593. a. c. de nou se escrie concursu la vacant'a parochia de clas'a I. in mater'a *Cuciulat'a* cu fili'a *Lupsi'a*, protopresbiteratulu Fagarasiului I. cu terminu pâna la 20 Novembre 1877 cal. vechiu, cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) in bucate à 8 cupe vechi dela 250 familii,
b) in bucate à 4 cupe vechi dela 40 veduve,
c) asemenea si dela fili'a Lupsi'a dela 45 familii totu à 8 cupe cereale,
d) precum si stol'a índatinata si hotarita prin sinodulu parochialu din 9 Octobre a. c. dela 335 familii cu 1760 suflete. Cari tóte computate laolalta aducu sum'a de 800 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au de a-si asterne concursele loru instruate conformu statutului organicu si dispositiuniloru din anulu 1875, pâna la terminulu aratatu, la subscrisulu.

Maturisantii voru avé preferintia.

Fagarasiu, 20 Octobre 1877.

Petru Popescu, m. p.
prot.

1—3

N. U. 866|1877.

Publicare de licitatiune.

De óre-ce adunarea generala a celoru siepte judetie nu a incuviintiatu resultatulu licitatiunei dela 23 Octobre a. c. pentru esarendarea dominiului aceloru siepte judetie, Talmaciulu asiá se pune pentru esarendarea acestui dominiu pe 6 ani dela 1 Ianuariu 1878, unu terminu de o nóua licitatiune, si adeca in 13 Novembre 1877 la 9 óre inainte de médi'a di in cancelari'a universitatiei sasesci, cu adausulu, ca pretiulu, cu care se incepe licitarea, este 9300 fl. pe anu, dupa care suma suntu a se depune inaintea comissiunei de licitare, din partea doritoriloru pâna a nu se incepe licitatiunea, 10% in bani gat'a, séu in hârthii de statu dupa cursulu dilei.

Cei ce voru obtiené arend'a suntu obligati, celu multu in 3 septamâni dela aprobarea contractului, a depune o cautiune egala cu arend'a de unu anu, fia in bani gat'a, fia in harthii de statu, séu in realitâti.

Conditiunile licitârei si arendârei se potu cunósce mai deaprópe in cancelari'a susu numita in órele de cancelaria obicinuite.

Din siedinti'a adunârei generali a VII judetie. Sibiiu 25 Octobre 1877.

2—3

Nr. 1964|1877.

Publicatiune de licitare.

De óre-ce terminulu defiptu pe 28 Octobre a. c. pentru licitatiunea regaleloru de cârcimaritu in comun'a Sadu a remasu fâra resultatu, se defige terminu nou pe Domineca in 11 Novembre a. c. st. n. la 10 óre a. m. cu acelu adaosu, ca cârcimaritulu se va esarendá eventualminte in locu de 6 numai pe 3 ani, remanându in valóre celelalte conditiuni.

Comun'a fiindu impartita in 2 ferdeli, se voru primí si oferte la fia-care ferdela, pre lânga vadiulu la ferdel'a inferióra dela arend'a de pâna acum de 1531 si dela cea superióra de 1553 fl.

Resinari, 3 Novembre 1877.

1—3 **Dela pretur'a cercuale.**

Publicatiune.

In **18 Novembre a. c.** inainte de am. la 11 óre se voru dá in arenda in comun'a *Kis-Ludas* pe 6 ani dupa olalta adeca dela 1 Ianuariu 1878 pâna la 31 Decembre 1884 pe calea licitatiunei:

1. Regalulu domenialu de cârcimaritu.

2. Vendiarea in mare de spirtu si vinarsu care de siepte ani incóce a fostu purtata de unu diriginte contabilu.

Informatiune mai de aprópe da dirigintele contabilu **Karl Fleischer** in **Kis-Ludas** (Gussu).

1—2

Anunciu.

Subscrisulu prin acést'a aducu la cunoscintia publica, ca amu deschisu cancelari'a advocatiala in Abrudu.

Abrudu in 7 Octobre 1877.

Dionisiu Tobias,
presiedinte de trib. reg.
in pensiune si advocatu.

2—3

Anunciu.

Subscrisulu amu onóre a incunosciintiá pre onoratulu publicu, cum-ca amu deschisu cancelari'a advocatiala in Timisiór'a piati'a Losonczy Nr. 99.

Manuilu Ungurianu,
advocatu.

1—3

Medicinae universae

Dr. P. Cioranu, *ordinéza in tóte dilele* dela 2—3 óre p. m. in locuinti'a din piati'a inului (Flachszeile) Nr. 27.

Brasiovu, 1 Novembre 1877.

1—3

J. D. DOGE.

1—3

este dejá de totu mutatu si arangiatu in nóu'a sea bolta

☞ **Aradu, piati'a capitala, la Nr. 32, in cas'a contelui Nadasdy.** ☜

si, cá firma romana, 'si permite a recomendá in binevoitóri'a atentiune a on. puclicu romanu **asortimentulu** seu bogatu si provediutu cu cele mai próspete si tocmai acum sositele marfuri in

pandieturi, lingerie, albituri, panure, postavuri,

si in totu feliulu de **articuli de moda,** pentru dame intocmai cá si pentru domni; totu-deodata mai recomenda si

masînele de cosutu

din cele mai renumite in intrég'a lume, ce se afla in magazi'a sea.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 85. ANULU XXV.

Sibiiu 27 Octobre (8 Nov.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu in $\frac{\text{26 Octobre}}{\text{7 Novembre}}$

Dela 30 Octobre incóci nu s'a intemplatu nimicu insemnatu nici pe câmpulu de resbelu in Asi'a nici pe acelu din Bulgari'a. Dela nimicirea armatei turcesci in Asi'a si dela deseversirea incungiurârei lui Osman-pasi'a prin ocuparea positiunei dela Dolni-Dubniak si Telisiu, turcii au aflatu de bine a nu mai publicá nici o depesia de pe câmpulu resbelului. Este semnificativu si acest'a cu atâtu mai multu, cu câtu scirile despre neliniscea popolatiunei din Constantinopole se inmultiescu. Telegramele rusesci, ce s'au publicatu in acestu restimpu, ne dau unu resumatu despre intemplârile de pe câmpulu de resbelu si suntu de urmatoriulu cuprinsu:

Petersburg, 3 Novembre. (Oficialu). Wisincov, 2 Novembre. Dupa ocuparea aprópe fâra lupta a orasiului *Köprikiöi*, sér'a in 28 Octobre de câtra trupele generalului *Heimann*, cu care ocasiune ariergard'a lui Muktar si Ismail-pasi'a s'a retrasu in graba câtra *HassanKaleh*, cavaleri'a nóstra a continuatu persecutarea si a atacatu pe la 2 óre nóptea bivuaculu inimicu; dupa unu scurtu focu de tiraileri dóue sotnii de cosaci cu o comanda de rachete, dóue escadróne si unu pontonu a unei bateriei calaretie au intratu intr'ensulu, au omoritu preste 100 ómeni si au silitu pre ceilalti la *fuga*. Persecutarea s'a continuatu 6 verste si s'a sistatu numai din caus'a obosirei cumplite a ómeniloru si a cailoru. La 5 óre diminéti'a cavaleri'a nóstra a *ocupatu Hassan-Kaleh*. Intr'aceea cavaleri'a nóstra a ajunsu pâna la *Curudciuc*, 18 verste departare de Erzerum. Dupa ce trupele nóstre au facutu fâra intrerumpere o cale de 55 verste, au sistatu marsiulu. Inimiculu bivuacheaza in positiunile dela Develeoiun, unde se concentréza acum colónele lui Tergukassoffu si a le lui Heimann.

Afacerea dela Hassan-Kaleh si miscarea seversita de trupele nóstre in dosulu muntelui Saganlug la Erzerum, suntu mai pre susu de ori ce lauda. Perderile suntu fórte neinsemnate. Durere ca unu majoru si unu capitanu fu ranitu greu si adjutantulu comandantelui supremu colonelulu Tolstoj fu ranitu usioru.

Petersburg, 3 Novembre. Generalulu Karzeff comunica din Bogot cu datulu 2 Novembre, ca *Teteven*, unde au fostu 7 fortificatiuni mari si 30 mai mici, *s'a luatu.*

Turcii au lasatu pe câmpulu de batalie preste 100 morti, perderile rusesci suntu neinsemnate. Rusii au luatu provisiuni mari de proviantu, instrumente de sapatu, patróne si multe vite.

Eri a inspectionatu Marele principe Nicolae positiunile ocupate de noi la *Dolni-Dubniac*, de unde in urm'a apropierei trupeloru nóstre in sér'a din 1 Novembre, turcii s'au restrasu la Plevn'a. In acestu modu a ajunsu acea positiune insemnata in mânile nóstre fâra lupta. In aceeasi di amu inaintatu noi 2 verst dela Dolni-Dubniac câtra Plevn'a. Ne-amu si intaritu in positiunea nóua câtra Orchani'a. Infanteri'a nóstra a ocupatu Lucoviti'a, pre cându cavaleri'a a inaintatu si mai departe. Chefket-pasi'a s'a retrasu câtra Orchani'a fâra a se angagiá la lupta.

Sistovu, 18/30 Octobre.

Cuartirulu generalu alu imperatului se afla la Parodimu, ceea ce face a se crede ca o actiune decisiva este iminenta. Batali'a dela Dolnji-Dubnik a fostu din tóte punctele de privire fórte favorabile rusiloru, si pusc'a sistemu Berdanu a probatu ca este escelinte.

Generalulu Gurko a procedatu intr'unu modu admirabilu. Elu a condusu mai intâiu mersulu gardei imperiale in acela'si modu cá la Lovcea, si apoi deodata a luatu directiunea spre Sofi'a.

Rusii au luatu 200 prisonieri, impreuna cu unu pasi'a, precum si multe provisiuni. Cerculu de incungiurare a Plevnei este acum deplinu inchisu. Tóte comunicatiunile lui Gazi-Osman suntu cu totulu taiate. Dupa spusele desertoriloru cari vinu in grupe, lips'a munitiuniloru este mai mare decâtu lips'a provisionâriloru.

Pe Lom situatiunea e asemenea fórte favorabila. Suleiman-pasi'a s'a departatu in adeveru de Lom. Soldatii lui suferu de scorbutu si de tifus. Unu desertoru prinsu din batali'a dela Iovan-Ciflicu, m'a asiguratu despre acestu faptu.

Garnisón'a Rusciucului este in acestu momentu numai de 14,000 ómeni, si mai in tóte dilele e bombardata din Giurgiu. Mai multe monitóre mici rusesci, cari suntu facute anume pentru servicii pe Dunare, au inceputu sa apara in acestu riu.

Drumulu de feru dela Sistovu la Ternov'a a inceputu. Mai bine de 1000 bulgari lucréza cu multa activitate la facerea terasamenteloru si altoru lucrâri. —

Lupt'a dela Gorni-Dubnik.

Corespondinti'a particulara a „Românului.“

Verbiti'a, 16/28 Octobre 1877.

Inainte de tóte me simtu datoru a ve esprime deosebit'a mea multiamire pentru amabilitatea, cu care a-ti bine-voitu a primí putinele renduri ce v'amu tramisu, spre a-mi face o mica datoria in facia cu o armata atâtu de brava, precum au doveditu stralucitele fapte din dilele trecute, cari fâra indoiéla voru remânea de astadi inainte nesterse in istori'a tierei românesci.

Evenimentele dinaintea Plevnei au remasu, cu putiene esceptiuni, neschimbate. Nu ve potu dá amenunte asupr'a miscariloru si lucrâriloru esecutate in dilele din urma, cari intr'o positiune cá aceea in care se afla armat'a, care asediéza positiunile Plevnei, suntemu cu totii siliti a pastrá secretulu cerutu de strategia.

Stralucit'a victoria, dobândita de trupele ruse ajutate de armat'a româna dinaintea Gorni-Dubnicului o cunósceti dejá prin telegrafu. Eu ve voiu dá amenuntele acestei inversiunate lupte, care a duratu dela 8 de diminétia pâna la 9 óre sér'a, fiinduca amu avutu placut'a ocasiune sa asistu cá marturu ocularu.

Trupele aliate parasisera positiunile ocupate in diu'a de 11 Octobre la Trestenik pe la órele 11 ½ din nópte, indreptându-se spre Etropol.

Acolo se despartí brigad'a dlui colonelu Cantili spre a aperá positiunea dela Dolni Etropol, in facia cu gur'a Plevnei. Unu batalionu din alu 16-lea r. de dorobanti si alu 2-lea batalionu de venatori dimpreuna cu divisiunea de cavaleria româna, urmase marsiulu spre Gorni-Dubnik cu trupele, cari forméza divisiunea rusa comandata de generarele Arnoldi.

Sosindu pe la órele 7 diminéti'a dinaintea positiuniloru satului Dolni-Dubnik, luara imediatu positiuni de lupta, si in acelasi timpu o bateria româna incepù foculu in contr'a fortificatiuniloru pasagere, construite de turci pe platoulu din faci'a satului Dolni-Dubnik.

Ante-posturile turcesci ale trupeloru, cari ocupau Gorni-Dubnik cu fortificatiunile lui, erau gonite din locurile ocupate, pe nisce vii situate intre Dolni-Etropol si Gorni-Dubnik.

De atunci foculu n'a mai incetatu.

Sosindu la Gorni-Dubnik trei divisiuni din gard'a imperiala luara positiuni astfeliu incâtu formau unu mare patratu, din care divisiunea Arnoldi formá o lature avendu in drépt'a divisiunea Elis, iér' divisiunea Cernasubuff formá unu unghiu, cu divisiunea Laskareff.

La órele 12 din di, sub o canonada teribila, la care turcii respundeau cu multa violintia, unu regimentu din garda, care se aflá in fati'a satului, ajutatu fiindu si de alte trupe la ambele aripe, inaintéza si ajunge la inaltimile dela Dubnik, de unde inamiculu se retrase in taber'a intarita de deasupr'a satului. La órele 2 unu regimentu de tiraliori din garda, inaintéza pâna la o prapastia care se afla la 300 metri de fortificatiunile turcesci. Artileri'a a inaintatu asemenea pâna ací, de unde concentrase totu foculu asupr'a positiuniloru ocupate de turci.

La ór'a 5 ½ sér'a, cerculu de feru dimpregiurulu redutei se strinsese si, dupa unu semnalu generale, se aruncara 14 batalióne asupr'a ei. Nu mai erá focu, erá o esplosiune generala de care tremurá pamentulu impregiuru. Trupele de sustienere ridicau chipiurile si se inchinau, cerendu dela Ddieu ajutoriu pentru bravii loru camaradi cari inaintau necontenitu.

Blokhausurile din intrulu redutei ardeau; dar' puterea vrajmasiului nu erá rupta, si, spre onórea armatei inamice, ve declaru ca nici-odata nu s'a aperatu o positiune cu mai multa bravura cá redut'a dela Gorni-Dubnik. Acést'a inse nu putea fi unu obstacolu pentru bravii din garda, cari cu rendurile decimate inaintau spre tient'a loru. In fine, la 7 sér'a se infige vulturulu imperiale pe parapetulu redutei, in intrulu câreia ardeau munitiunea, cai, si chiaru corpuri de ómeni.

1600 prisonieri, dintre cari unu pasia si 4 tunuri, cadiura in mânile trupeloru victorióse, cari au suferitu perderi simtietóre, mai alesu in corpulu oficiariloru. Se evaluéza cifr'a de morti si raniti la 3000 ómeni, dintre cari 130 oficiari.

Turcii au perdutu aprosimativu 4000 ómeni. O óra dupa incetarea luptei, d. generale Gurko trecea prin tóte bivuacurile trupeloru multiamindule pentru bravur'a, cu care s'au purtatu in diu'a dela 12 Octobre.

Intorcându-me, aflu de schimbarile facute in comand'a divisiei IV. Permiteti-mi a espune prin organulu d-v. parerea de reu ce simtu pentru schimbarea d-loru, d. Colonelu A. Angelescu si Voinescu. Timpulu ce amu petrecutu cu divisi'a comandata de d-loru 'mi va remâné pentru totdéun'a cá cea mai scumpa amintire ce voiu potea pastrá din campani'a actuale. Multiemescu pe acésta cale fostului siefu alu divisiei IV si amabilelui siefu de statu maioru d. Colonelu Voinescu, cari m'au primitu si tratatu cá pe unu vechiu camaradu alu d loru.

Misiunea d-loru in loculu ce voru ocupá, dupa inaltu ordinu, nu va fi mai putinu gloriósa.

Lachmann.

Corespondentulu diuariului „*Augsburger Allgemeine Ztg.*“ comunica urmatórele asupr'a celui din urma asaltu, intreprinsu de români, contr'a redutei *Bucov'a* dinaintea Plevnei:

„Eri au mai sositu câte-va sciri despre ataculu incercatu la 19 Octobre de trupele române contr'a redutei Bucov'a. Din nefericire, s'a constatatu, ca informatiunile particulare in ce privesce perderile, au fostu intemeiate; pe cându, sorgintea oficiala indicá cifre neesacte.

O telegrama comunica ca perderile româniloru se urca la 2 oficieri si 200 soldati morti, 20 oficieri si 707 soldati râniti. Dar' si aceste cifre n'au fostu esacte; oficiosulu „Romanulu“, arata ca numerulu mortiloru este 283 si alu oficieriloru râniti de 22. Din tóte acestea resulta ca, in totalu, suntu vre-o 1500 soldati si oficieri in stare de a nu mai putea luptá. Déca telegram'a oficiala adaoga ca si turcii trebue sa fi suferitu mari perderi, acést'a este pentru români o mica consolatiune, cari, inca de multu, si, din ce in ce mai multu, bléstema acestu resbelu.

S'a spusu ca asaltulu contr'a redutei s'a intreprinsu numai de 4 batalióne. Acést'a nu pare a fi esactu, câci, in asemenea casu, românii, aru fi perdutu aprópe jumetate din oficieri si soldati. Dar' chiaru indicatiunea mortiloru si rânitiloru contradice o asemenea scire, câci acesti apartienu la 7 batalióne diferite. Ori cum aru fi, este positivu ca colónele de atacu au intempinatu unu focu atâtu de ingroditoriu incâtu au fostu nevoite de a se retrage. La siése si jumetate óre, redut'a a fostu din nou atacata de alte batalióne cari sarira, vitejesce, in siantiuri. Ací in *gropile mortii*, ostasii remasera mai multu de o óra si incercara in desiertu de a se urcá la reduta. Acést'a a facutu sa se créda, la inceputu, ca redut'a a fostu luata. In cele din urma, colónele au fostu silite sa se retraga, si, la esirea loru din siantiuri, perdura, naturalmente, multi ómeni.

Impartasimu publicului ací in estrasu apreciârile unui corespondinte a diuariului englesu „The Times“ despre ataculu dela Plevn'a:

„Ataculu dela 19 Octobre contr'a redutei Griviti'a ne dà o lectiune fórte instructiva despre ceea ce aru resultá pe viitoriu din asemenea asalturi, déca s'aru mai dá sub foculu ucidietoriu alu acestoru arme cu repetitiune.

„Totulu ací fusese condusu fórte bine, dupa regulele artei. Se lucrase cu sap'a pâna la patru-dieci de pasi. Ataculu a fostu bine facutu de trei batalióne de români, cu alte trei bataliuni in reserva, pentru a le sustiené. Mai multi ómeni nici nu puteau incapea in acelu locu. Cu tóte acestea, românii au fostu respinsi, dupa ce au suferitu perderi, ale câroru cifre suntu singure de ajunsu pentru a probá cu câta bravura s'au luptatu.

„Turcii la rendu-le erau fórte bine pregatiti. Pe amendóue pârtile, pe unde erá possibilu unu atacu, ei asiediasera trei renduri de carabine, unulu deasupr'a altui'a. Cu acestu mijlocu, ei au pututu sa traga câte dóue-dieci de mii de focuri pe minutu. Astfeliu românii cu tóte silintiele loru, fura siliti sa se retraga cu perderi cari suntu cea mai onorabila marturisire despre barbati'a loru. Principele Carolu, si elu unu Hohenzollern si dintr'o rasa de resbelnici, cu dreptu cuventu se póte mandrí de tenerile lui trupe; — ele au cadiutu, dar' au cadiutu intr'unu modu fórte onorabilu, acolo unde erá aprópe impossibile de a reusí".

Revist'a politica.

Corpurile legislative, de dincóci si de dincolo de Lait'a, suntu ocupate si preocupate de innoirea pactului dualisticu. Pe fia-care di se schimba scirile despre intielegere si neintielegere in privinti'a pactului intre jumetâtile imperiului seu monarchiei. Ministrii ungurescí caletorescu la Vien'a si pentru variatiune vinu si cei dela Vien'a la Budapest'a in afacerea pactului. Diurnalele oficióse ne procura mangaiere de câte o di, spunendu-ne ca s'a aflatu chei'a intielegerei intre cei de dincolo si de dincóci, dar' totu ele suntu silite a ne aretá in diu'a urmatóre ca *chei'a* inca totu nu s'a aflatu.

Pecându cu pactulu merge anevoia, vedemu ca cu tratatulu comercialu intre Germani'a si Austro-Ungari'a merge si mai anevoia. Barbatii nostri speciali propunu tarifele autonome. Prin acést'a voru sa dica ca in privinti'a comerciala Austro-Ungari'a are perspectiv'a cea mai buna de a remané isolata. O mica si nesigura mangaere ne mai remane scirea din urma, colportata de mai multe foi, ca, in casulu estremu, tratatulu comercialu incheiatu cu Germani'a la 1868, se va prolungá pe unu anu.

Situatiunea pe teatrulu de resbelu este fórte in defavorulu Turciei. Cerculu de feru la Plevn'a stringe pe Osman-paši'a totu mai tare si-i deschide perspectiv'a unei capitulâri. Suleiman pasi'a, teribilulu dela Sipc'a, s'a imblanditu fórte multu decându a urmatu in comanda lui Mehemed Ali. Armat'a clironomului rusescu in fatia, a lui Zimmermann in dosu si a ducelui Constantinu in cóste, este o situatiune câtu de neplacuta pentru armele turcesci dela Rasgrad. In fine fug'a cea pe intrecute a lui Muktarpasi'a in Asi'a, incâtu rusii abiá se potu tiené in urm'a lui, au facutu impressiune mare in Constantinopole. Deací vestile cele multe de mediatiuni si de pace.

Rusi'a inse care are 32,000 turci prinsi cu 12 pasie si vre-o 50 tunuri pare a nu se impressiuná nici de mediatiuni nici de pace. Din contra ea se pare resoluta a dictá pacea in Constantinopole. La presupunerea acést'a indreptatiesce scirea despre formarea unei armate nóue, numita armat'a de Balcanu, in care va figurá divisiunea I româna cá trupa aliata. Acést'a aru indicá ca armat'a româna nu se va intórce din Bulgari'a nici dupa caderea Plevnei.

Romani'a, dupa cum ni se infatisiéza nóue lucrurile, va continuá oper'a sea pâna in sfersitu, pentrucá la sfersitulu actiunei militare se póta avé cuventu si ea in interesulu propriu si generalu alu Europei. Cumca va avé cuventulu se asigura de pe acum. Pentru cá sa-lu aiba trebuie sa fia independenta. Romani'a s'a declaratu pe sine independenta, formalu inse pâna acum nu este recunoscuta de nimenea. Tiarulu rusescu a datu dovedi ca o recunósce prin faptulu ca a primitu cordonulu celu mare a „Stelei Romaniei." Nu e indoiala asiá dara ca si formalu va recunósce independinti'a Romaniei la tempulu sositu. In cercuri politice, si inca in cercuri normative, se vorbesce ca Romani'a va esí din resbelulu acest'a cá statu independentu. Corespundentulu berlinesu alu fóiei „Polit. Corr." despre care se sustiene ca are informatiunile sele din impregiurimea lui *Bismarck*, atinge córd'a acést'a. „Pol. Cor.", vorbindu despre intentiunile Rusiei in Europ'a scrie: Rusi'a nu pretinde nimic'a din Turci'a europeana. Acést'a s'a disu de multu cu tóta autoritatea, la Berlinu si la Petersburg, inca inainte de conferintiele din Maiu 1876, tienute la Berlinu, si dupa ce Romani'a probabilu ca va reesí din resbelulu acest'a cá statu independentu la Dunarea de josu, de ocupâri de teritoriu din Turci'a europeana din partea Rusiei nu póte fi vorb'a. Este dara de prisosu a provocá din cându in cându pe scena popantiulu acest'a de temeri. Cu ocasiunea acést'a se póte observá ca principele Carolu si principés'a Elisabet'a prin purtarea loru in tempurile aceste critice si au inmultitu simpathiele, cari au esistatu si mai inainte in cercurile nóstre pré inalte. Totu asiá suntu recunoscute dispositiunile militare ale principelui Carolu si nu mai putienu tienut'a armatei romane. Romani'a a doveditu ca ea scie a se bate pentru independinti'a pretinsa de dens'a si ca prin acést'a si-a doveditu si vitalitatea. La tóta intemplarea este in interesulu Europei precum si alu Romaniei déca se va creá o positiune pentru tiéra carea se indrepte ambitiunea partideloru . spre lucruri mai bune decâtu — luptele dupa guvernu."

In legatura cu aceste ni se pare fâra temeiu cele respandite de „Vossische Zeitung," care pretinde a scí si punctele de pace statorite intre puteri.

Dupa punctele din „Vossische Ztg." independinti'a Romaniei inca este asecurata, nu inse si intregitatea. Dupa punctulu alu 5. Romani'a aru inapoiá Rusiei Besarabi'a castigata la 1856; aru capetá inse dreptu despagubire Dobrogi'a. „Rom. Lib." discutandu in unulu din numerile sele versiunea acést'a, afirma din tóte puterile ca din Romani'a nu se va luá nimic'a. Castigulu aru fi mai micu decâtu pagub'a.

Clusiu, 4 Novembre n.

(„Haladás" si scólele române.) „Haladás" din Turd'a aduce in nrulu 48 dela 31 Octobre urmatoriulu articulu de fondu, a cârui critica o incredintiâmu on. publicu cetitoriu insemnandu puru si simplu ca articululu acest'a de siguru a cursu din pén'a dlui *Moldován Gergely*.

Articululu intitulatu *„Despre scólele române"* si adresatu *„metropolitiloru si pressei române"* suna asiá:

„Gazet'a" iá in nume fórte reu giurstarea, ca comitetulu administrativu (din Turd'a) a hotaritu inchiderea scólei gr. cat. din Ludosiulu de pe Muresiu. Acést'a e lucru usioru, precum preste totu e usioru de a laudá séu blamá de dupa mésa dispositiuni singuratice. Trebue insa esitu in viéti'a practica si trebue privita *négr'a neactivitate, lene si indolentia in caus'a scóleloru române;* trebue vediutu cu ochii, cum se imbuibéza preotii *(a popák)* in ziduri pompóse, pre cându copiii (de scóla) se tavalescu prin cocióbe asemenea cotetieloru de porci. Va vedé si Baritiu si Muresianu ca facu bine inspectorii scolari, déca trediescu, prin astfeliu de taieturi de vena, caus'a scolara 'si curetia terenulu de *calbéza*.

Nu sufere indoiéla ca conditiunea principale pentru esistinti'a unui poporu este scól'a; ne mirâmu inse, cum poporulu acel'a care si-a inchipuitu spre propri'a sea delectare unu trecutu asiá de stralucitu istoricu; care e petrunsu asiá de tare de credinti'a unui venitoriu maretiu — cum tocmai acestu poporu, respective conducatorii lui nu misca nimic'a in caus'a scolara, ci din contra se mintiesce elu pre sine in acésta afacere.

Asiá este, *mintiescu;* docintele („a daszkel") mintiesce preotului, acest'a protopopului, protopopulu episcopului si metropolitului; toti aduna cele mai miserabile minciuni in relatiunile loru scolari spre a insielá caus'a scolara, pe sine insisi si pe metropoliti. Si minciunile acestea tienu de ani. De susu pâna josu *mintiescu in modulu celu mai impertinentu* ca scólele li suntu in cea mai buna ordine si cumca corespundu legiloru, de vomu priví numai comitatulu nostru (adeca Turd'a-Ariesiu) vomu aflá, esceptandu tractulu proppului Vlas'a, numai cá retacita ici colea câte o scóla suferibila, pre cându pe cele-lalte *le putemu usioru inchide pe bas'a legei* si a dreptâtiei, fiindu totu atâtea scandale.

Ér' déca le inchidemu? — Se apuca press'a si suspicionéza pe organele dispunatóre ca aru fi purcesu din dusmania; *câci eata, dupa raportulu protopopului, acele scoli suntu bune, si raportulu protopopului e sântu.* Raporturile protopopiloru insa suntu vorba de vorba minciuna, si acesti'a potu mintí cu atât'a mai usioru, fiindca in pracsa nu-i controléza si nu-i visitéza nimenea. Metropolitii inca nu s'au ingrigitu, din propriulu impulsu, despre aceea *cá sa visiteze si controleze scólele prin mijlocirea comisariloru proprii.* En' faca-o acést'a si voru vedé, in ce conditiuni miserabili se afla invetiamentulu la români si in ce modu impertinentu a mintîtu preotimea pe cont'a binelui comunu.

Ér' déca se voru visitá prin astfeliu de comisari scólele române, se va mirá insusi comisariulu in ce gradu si a vatematu respectivulu inspectoru (regiu) de scóle chiamarea sea suferindu si sustienendu si pâna aici scólele acelea.

Déca judeca press'a româna, judece cu fundamentu, nu sumutie prin nebasat'a sea aperare pe natarâii la indolentia si mai mare, câci ne tememu, ca déca va face martiru din fia-care, a cârui scóla s'a inchisu, adi mâne nu voru mai incapé in sinulu ei. — Ce e mai usioru decâtu aceea de a fi mare si in casulu, déca nu face nimic'a si trandavesce omulu.

Aru trebuí cá din contra press'a româna sa-i sbiciuésca si imbarbateze pe unii cá acesti'a ér' metropolitii sa inspectiuneze in fia-care anu prin unu oficialu dela centru scólele; astfeliu va fi ce-va din invetiamentulu românu; altfeliu fórte anevoie".

Astfeliu „Haladás". Se vede dar' ca si gâin'a órba gasesce câte unu graunte. Spre salvarea onórei pressei române concedemu si recunóscemu ca „Haladás" abstragendu dela esagerârile triviali din articululu de mai susu, are in unele dreptu. E adeveratu, ca nepasarea câtra invetiamentu cresce pe di ce merge si la nechiamati si la chiamati. E adeveratu, ca din rapórtele organeloru inferiori nu suntu totudéun'a si tóte esacte si e adeveratu ca dintre organele superiori administrative eclesiastice unele se pórta câtu de masteru câtra invetiamentulu popularu. Respunda despre acést'a respectivii inaintea lumei si inaintea lui Dumnedieu! Noi sa vedemu ce e caus'a indolentiei nóstre câtra scoli pe de o parte, si care e impulsulu la domnii dela putere spre inchiderea scóleloru nóstre pe de alta parte.

Spre infiintiarea unei scoli dupa prescriptele legei scolari se recere in calculi minimali 1. unu capitalu de 1000 fl. spre zidirea, 2. unu capitalu de 200 fl. spre indiestrarea, 3. rent'a unui capitalu de 500 fl. spre conservarea scólei si 4. rent'a unui capitalu de 6000 fl. spre salarisarea unui docinte. Ei bine dle Moldován Gergely, de unde le vei scóte acestea la comune cu câte 50—100 de familii? — Si de unde in tempurile nóstre, cându scimu pré bine, ca un'a $^{1}/_{3}$ a venitului bietului tieranu 'lu consuma contributiunea de statu, alt'a $^{1}/_{3}$ o consuma sustienerea celoru 14 — di: *patru-spre-diece* — functionari politici comunali (notariu cercualu, medicu cercualu, tutoru comunalu, perceptoru com. primari, jurati, vigili, pastori, mósia, spionu de morti (halotkém) si de alte . . . .) a câroru salarisare anuale incarca bugetulu celei mai mici comune cu minimulu de 500 fl.? —

Dar' posito ca dupa ce e trasa si pelea de pe bietulu tieranu amu mai putea ciocârtí baremu vre-o bucatîca din carnea lui spre scopurile nóstre scolari: ce potestate esecutiva ni stà la dispositiune? A contá la sacrificiulu benevolu a poporului sub impregiurârile de astadi e *nonsens;* dar' *nonsens* e si aceea de a asceptá dela solgabirâii d-vóstre sa esecveze repartitiunea spre scopuri scolari, acolo, unde nu mai are din ce esecvá darea publica.

Si apoi ce ni folosesce déca ni si succede cu câta truda de a face ici colea baremu inceputulu unei scóle? Veniti d-vóstra, inspectorii regii scolari, ómeni procopsiti si cu autoritate mare si ici nu ve place hornulu colo feréstr'a, dincolo ochii invetiatoriului s. a. asemenea, si eata ca admoniati *ex clausula generali* de repetite ori in tempu de 2—3 luni, apoi referati in comitetulu administrativu, care, firesce *„convingendu-se"* despre adeverulu referadei d-vóstre (?), votéza unanimu ca *e de parerea dlui referinte* de a se *inchide scól'a,* va sa dica de a se nimicí cu o trasura de péna aceea, la ce amu lucratu noi de 5—6 ani cu truda amara. Acum judece ori ce omu cu consciintia si nepreocupatu ce e mai rationabilu de a posede unu inceputu câtu de debilu, câtu de micu, ori a nu posiede nimic'a séu chiaru a sdrumicá labórea de 4—5 ani?

„Dara asiá mergu acestea acolo, *unde se face din tóte politica, unde au tóte a serví numai unui scopu.* Éra cumca procederea d-vóstra e de acésta natura — sa vi-o documentâmu, sa vi-o spunemu pe facia.

„Sa incepemu cu Ludosiulu de pe Muresiu, a cârui scóla o casarati mai pe urma. Scimu si noi ca Ludosiulu are o positiune etnografica fórte momentuósa *pentru scopulu d-vóstra.* E situatu la marginea *Campiei* transilvane unde stau românii, de-si cá bradii, pe teritoriulu celu mai fruptiferu alu patriei nóstre. Aici dara aveti lipsa de unu cuibuletiu magiaru, din care sa puteti formá cu timpulu oas'a verde si viua a magiarismului, redut'a plevnaiana, de care sa se frânga undele romanismului Opidulu Ludosiu are si positiune topografica fórte momentuósa. Gar'a, fluviulu Muresiu cu podu bunu si siosea principala. Mai trebuie câti-va cismari, pelari, cojocari de secuiu, 4—5 armeni renegati cu cremeni, piperiu si calicantu, apoi vre-o 2—3 „civi magiari cu buze israelitene" si eata ca e gat'a „magyar világ" (globulu unguerescu!) Cum-ca la atare punctu sta prostu o scóla românésca, e lucru asiá de „firescu", precum e de verosimilu ca s'aru fi stersu de acolo chiaru cându aru fi fostu zidita de granitu, cu hornu francezu, feréstra de cristalu si de aru fi avutu docentu pe insusi dlu M. G.

Destulu ca primulu pasu s'a facutu, si alu doilea va fi — de nu este dejá — infiintiarea unei scóle de statu comunali cu 2—3 docenti de secui cari din limb'a nóstra sciu numai vorbele „moi talhari, prost rumunu", iéra primele cuvinte ce le va scrie pe tabul'a scólei voru fi „büdős, oláh, kőlyők.“*)

Cá alu 3-lea pasu va urmá inchiderea tuturoru scóleloru române din giurulu Ludosiului in distantia de 5—6 chilometri, firesce numai din caus'a cá nu cum-va sa se molepsésca scól'a „corespundietóre legei“ de „cotetiele cu calbéza“ de prin pregiuru; iér' déca copii de românu din comunele invecinate tocmai aru dorí sa invetie rugaciunile Ddieesci potu vení pâna la Ludosiu, unde, de se si numesce „Tatalu nostru“, „miatyánk“ — totu crestini voru remâné, pentru ca semilun'a ce se ivesce din cându in cându prin ferestile astoru ostróve nu are insemnatate religionara.

Sa trecemu dela Ludosiu la *Bandu* apoi la *Mociu*, la *Calat'a mare*, la *Valcau* s. a. si vomu aflá pâna la unu firu de peru totu acele date, totu aceea procedura. Dar' ce nu vomu aflá nice baremu „cá retacita“ unde-va e: *limb'a materna a populatiunei*, despre care asiá ni se pare ca amintesce ce-va legea d-vóstra scolara — fâra inse de a fi cetitu séu auditu pâna acum, ca s'a trasu la respundere vre-unu domnu inspectoru (regiu) scolariu pentru ca nu a ingrigitu: cá in susu numitele scoli *sa se doceze dupa prescriptulu legei si limb'a româna.*

Poftimu dle Moldován Gergely restórnale aceste, dara nu cu minciuni, cá „popii si docentii (papák és daszkelek) cei românesci, ci cu date oficióse, ce cá unui inspectoru de scóle trebuie sa-ti stee la dispositiune; noi vomu legitimá asertiunile nóstre prin acte oficióse si date statistice cu alta ocasiune. *Turturelu Codreanu.*

Românii din Turci'a.

Compatriotulu nostru de odinióra, din Hasiagu, Nifon (Nicolae) Balasiescu petrece de mai multi ani in Turci'a. Elu si-a facutu de problema de o parte a contribuí dupa puterile sele la redesteptarea româniloru vietiuitori in Turci'a si de alta parte a descoperí publicului românu din Romani'a de dincóci de Dunare ceea ce se petrece intre acei români. Cu ocasiunea acést'a luâmu din ciclulu celu numerosu, coresp. a XI si XII, tramise la „Romani'a Libera“ si publicata in acel'asi diuariu sâmbata in 22 Octobre a. c. Un'a e intitulata: *Scólele române si episcopi'a româna in Dobrogi'a.*

Dupa ce, eu subscrisulu, cu ocasiunea caletoriei mele prin Turci'a europeana (1870—1875), spre a cercetá pe românii locuitori acolo, si starea vietiuirei loru a o cunósce; unde in provinci'a Dobrogea gasiiu 27 comune române, pe care tóte, in unulu din articulii precedinti din acésta fóie, le specificaiu cu numele, aratându-le si numerulu familieloru ce cuprindu fia-care din aceste 72 comune; — iér' in pregiurulu Vidinului aflaiu alte 64 comune, preste totu 136 comune in Dobrogea si Bulgari'a, mai tóte aceste comune curatu române, unde suntu câte putini bulgari amestecati cu românii; si din aceste 136 comune române, unele suntu fórte mari si populate, de 200, 300, pâna si de 600 familii române un'a, cum este Turtucai'a, preste ap'a de Olteniti'a, comuna de 625 familii, din care 565 suntu curatu române, si numai 60 familii bulgari; alte natiuni acolo nu suntu. — Românii din Dobrogea suntu fórte lucratori, ocupându-se cu totu feliulu de intreprinderi, avendu si pamentu bunu si indestulu, ei dupa impregiurârile loculului tóte necesarele le au, vite si alte averi materiale, fiindu cu tóte multiamiti, numai un'a le lipsesce, nutrimentrulu spiritului si celu intelectualu, ei pe acest'a nu-lu au, care 'lu da numai scól'a. Si asiá dar' eu gasiiu pe bietii fratii nostri români din Turci'a ca ei scóle nationale prin comunile loru n'au, asiá incâtu copii loru, din lips'a de scóle, crescu cá vitele, fâra nici o instructiune si, cându suntu mari, devinu toti numai servitori de josu si ordinari altoru nationalitâti, cari totu suntu mai descepti de câtu românii, si caus'a, ca românii, cari din firea loru suntu destulu de descepti, dar' lipsindu-le scól'a, si neinvetiându nimic'a in copilarie, cându se facu mari, totu nimic'a sciu, prin urmare dar', ei crescându mari, nu suntu buni de nimic'a.

Trist'a acésta stare a aceloru frati români din Dobrogea vediendu-o, solicitaiu o autorisatiune pentru Dobrogea dela celu de atunci bunu pasia in Dobrogea, Ismail Beiu, de a putea fi acolo dascalu românescu, cum amu fostu si in Romani'a pe care o si obtienuiu; si asiá eu cu acea arma intaritu, in calitate de directoru de a putea organisá scóle primare prin comunele române din Dobrogea, pe care ordinatiune (buruiuldu) mutesarifulu meu o impartasí si respectiviloru caimacani (prefecti) de prin districte. Eu dar' cu acésta putere investitu, organisaiu 21 scóle române, incepându cu cea din orasiulu Tulcea si anume:

1. In capital'a Tulcea, unde suntu 400 familii române.
2. In com. Niculitielu, cu 168 fam. rom.
3. In com. Isaccea, cu 186 fam. rom.
4. In orasiulu Hirsiov'a (Vóros) cu 260 f. rom.
5. In com. Groap'a Ciobanului cu 136 f. rom.
6. In com. Garliciu, cu 125 fam. rom.
7. In com. Daienii, cu 315 fam. rom.
8. In com. Ostrovu, cu 105 fam. rom.
9. In com. Topatu, cu 225 fam. rom.
10. In orasiulu Macinu cu 360 fam. rom.
11. „ comun'a Grecii cu 185 fam. rom.
12. „ comun'a Fontan'a Nedeli séu Satu-nou, 150 fam. rom.
13. In com. Turcói'a, cu 155 fam. rom.
14. „ com. Jijil'a, cu 110 fam. rom.
15. „ com. Picineag'a, cu 125 fam. rom.
16. „ com. Arzaclau, cu 98 fam. rom.
17. „ com. Pisic'a, cu 95 fam. rom.
18. „ com. Garbanu, cu 94 fam. rom.
19. „ com. Vacareanii, cu 285 f. rom.
20. „ com. Luncaviti'a, cu 250 f. rom.
21. „ com. Rachieriu, cu 60 fam. rom.

Toti noi institutori din aceste 21 scóle române indata cu a loru numire si intarire in a loru functiune de profesori, fura retribuiti câti-va ani cu câte 200 lei (dóue lire) turcesci pe luna, banii dati dela conaculu fia-cârui districtu, salariulu decretatu de bunulu de atunci pasi'a Ismail Beiu, efectuatu de directorulu scóleloru române de atunci pe acolo, Nifonu Balasiescu. — Acum firesce ca acea léfa de institutori pentru acele scóle nu mai esista, ea va trebuí de nou creata, totu de unu asemenea barbatu, pentru scólele ce iér' din nou voru trebuí a se creá pe acolo.

Cu acea ocasiune atunci, directorulu scolasticu Nifonu Balasiescu, aru fi pututu infiintiá nu numai aceste 21 de scóle, ci in tóte comunele române Dobrogea, câte un'a, déca cârtile didactice (Abecedariele) nu i-aru fi lipsitu câci numai atunci pentru copii din acelea 21 scóle avea trebuintía de aprópe 3000 esemplare; toti dascalii cârtile pentru scóle le cereau dela directorulu, si acest'a n'avea de unde sa li le dea ca pe acolo nici tipografii nici librarii nu suntu si din caus'a lipsei de aceste cârti, fu silitu se inceteze provisoriu din acésta frumósa missiune de a organisá scóle române in Dobrogea.

Acum insa este neaperata trebuintia de infiintiarea unei scóle bune române in orasiulu Macinu, locu preste Dunare de Brail'a, orasiu mare, care cade tocmai in centrulu comuneloru române din Dobrogea. In Macinu intre alte nationalitâti (turci, bulgari, români), suntu 360 familii romane, iér' bulgari numai vr'o 55 familii.

Românii din Macin, ómeni fórte vrednici, si activi, vréu in multe sa imite pe fratii loru vecini din Brail'a si Galati. Ei acum de vr'o 3—4 ani 'si facura o biserica nóua românésca, separata de cea bulgara: si acum de unu anu ridicara si o scóla iérasi nóua, fórte mare si frumósa, in care potu incapea 350 scolari — Ba acestu locu frumosu (Macinulu), pentru positiunea lui comoda ese alesu si destinatu de cele 72 comune române din Dobrogea spre a fi resiedinti'a unei episcopii nóue române (episcopi'a româna din Dobrogea), care lucru doritu de toti românii, de-a se infiintiá aici o episcopia românésca, fù din inima salutatu si firesce mai intâi dupa datoria incunosciintiatu si cerutu dela prea fericitulu patriarcu alu Constantinopolei, pentru care prea fericirea sea, cu totu sântitulu seu Sinodu in 17 Octobre 1874, si dede aprobarea si archipastorésca sea binecuventare prescriindu si formele ce trebue sa se faca in acésta privintia. — Totu asemenea si inaltu prea sânti'a sea archipiscopulu si mitropolitulu Calinicu, Primatulu României, rugatu fiindu de românii din Dobrogea, cá in acésta privintia sa le stea intr'ajutoriu, si Prea Sânti'a grabnicu si bucurosu 'si dede inaltulu seu archipastorescu consimtiementu promitiendu in mai multe rânduri, totu putinciosulu seu concursu la unu asiá de frumosu si laudabilu actu religiosu-nationalu.

XII. Scól'a centrala din Macinu.

Dar' acum, sa lasamu episcopi'a românésca din Dobrogea pentru alta data, si fiindu-ca localulu celu frumosu, spatiosu si comodu pentru scól'a româna cea prin indemnulu braviloru frati români din orasiulu Macinu facuta, dicu, ca fiindu-ca localulu acelei frumóse scóle este dejá gat'a, necesitatea reclama neintârdiatu, cá intr'ensulu sa se deschida o scóla frumósa româna, carei fiindu-ca orasiulu Macinu este situatu tocma in mijloculu Dobrogei, in malulu dreptu alu Dunarei, aprópe peste apa de frumósele nóstre orasie comerciale Brail'a si Galatiulu, unde vecinatatea acestoru orasie regulate precum si drumulu de feru, acelor'a români póte inlesni multe necesitâti, care in alte parti nu se potu aflá: de unde urméza, ca acésta scóla din Macinu fiindu bine organisata intr'unu chipu si cu o programa buna, dar' eu totulu altu-felu, in modu mai practicu, deodata nu cum suntu programele scóleloru romane din Romani'a astu-feliu scól'a nóstra româna din Macin, in proportiune cu cele de aici, va avea trebuintia de putine cheltuieli, si folosulu ce ea va dá, va fi forte mare. Intr'ens'a se va invetiá multu, in timpu scurtu, dar' in modu practicu; se voru invetiá numai cele neaparatu trebuincióse si asiá acésta scóla româna din Macinu este destinata cá in 2—3 ani sa devina scól'a centrala, in care unii tineri scolari români din tóta Dobrogea adunati, acesti'a dupa ce voru trece invetiaturile din clasele primare, intr'o sectiune separata cu dóue clase (doi ani) voru mai invetiá, si urmatorele: 1) unu cursu scurtu de o pedagogia si metodica, 2 unu catechismu mai maricelu, o scurta pastorala, o prescurtare de istori'a bisericésca, glasurile bisericesci si tipiculu pe care sciintie, acesti scolari terminându-le vomu putea formá dintr'ensii, pe unii invetiatori de scóle satesci; iér' pe altiii candidati de preotie, pe la locurile unde va cere trebuinti'a, prin comunile române din Dobrogea, scapându cu chipulu acest'a de afurisitulu obiceiu, de a face preoti pe toti carciumarii bancrotati, pe tóte slugile cele rele, ce au fugitu ori au fostu alungati dela târlele stapâniloru sei, cá ómeni de totu stricati, si dupa câte-va septemâni, totu acei stapâni locuitori in sate, se pomenea cu slug'a loru celu departatu dela densii de reu, ca le vine popa, sa le binecuvinteze casele, sa le boteze si sa le cunune copii, iér' ei acum sa-lu platésca cu câtu va cere, si cu totii sa-i sarute mân'a, cá la unu sfântu si duhovnicescu parinte. Noi dar' prin acésta scóla centrala vomu profitá fórte multu, pe care sperâmu ca ne va ajutá D-dieu si fratii nostrii cei buni, românii din Romani'a libera, sa o infiintiamu; dar' mai cu deosebire speranti'a nóstra cea mare, si potu sa dicu secura, e d. G. Chitiu actualulu ministru instructiunei publice, carele cercându ca cum aru putea aceloru frati ai nos'rii in acésta lipsa sa-i ajute, patrioticulu seu doru vediù ca cauta a-lu si pune in lucrare, câci pâna acum de unu anu de dile incóce, din sumele ce totu dumnélui le alocase in budgetu, anume pentru scólele române din Turci'a, a si facutu subventiuni la cinci scóle intre acei români din Turci'a; si anume: un'a, scólei primitive române din Tulcea, care organizata si deschisa de subscrisulu la anulu 1870, Augustu 16, acum déca acestu ajutoriu de d. ministru G. Chitiu nu i se facea, n'avea cu ce sa se mai sustina. Apoi a mai facutu si alte subventiuni, la patru scóle, dintre românii din Macedoni'a: — Intr'acestu zelosu barbatu dicu speramu ca cá unu bunu si adeveratu românu ce este, si carele cunósce si neaparat'a nóstra trebuintia, dupa cum a ajutatu pe altele, si cele prea multu de spusu a mai face, ne va ajutá si scól'a nóstra din Macinu, a cârei'a scopu si destinatiune este, cá ea, cá scóla centrala, se respândésca lumin'a, cultur'a si invetiatur'a intre toti românii din Dobrogi'a. Si atunci in Macinu amu avea fericirea pentru prim'a óra a fundá o „scóla centrala româna“, scóla practica, unica in felulu seu, care totu-deodata aru servi 1) si de scóla primara pentru copii, ce voru voi sa invetie putiena carte, pentru usulu socialu bine a ceti, corectu a scrie, unu calculu necesaru spre asi putea tienea socotelile negutiatorcsci, — 2) si de unu micu seminariu pentru viitorii preoti români in Dobrogea, lucru care pâna acum n'a fostu, 3) si de unu pedagogu séu scóla normala, pentru formarea institutoriloru români la scólele române ce au sa se infiintieze in comunele române din Dobrogi'a. Acést'a va fi, dicu, o scóla modelu, care asemenea ei, astadi, nu numai in tóta Turci'a, dar' in feliulu acest'a nici in Romani'a libera nu esista; (precum si o episcopia românésca in tiér'a turcésca). Necesitatea acestoru dóue institute fundamentale si *per excellentiam* nationale române, (scóla si episcopia românésca in Macinu), pentru românii din Dobrogi'a, este atâtu de simtita, si infiintiarea loru atâtu de dorita si reclamata, incâtu fâra de densele, limb'a si caracterulu nostru nationalu românu, in Turci'a suntu amenintiate a se perde.

Nifonu Balasiescu,
vechiu profesoru de teologia, si acum
directorulu scóleloru rom. in Turci'a.

Varietâti.

⁂ *Immormentarea* asesorului cons., protopresbiterului si parochului Petru *Badila* avù locu sâmbata dupa amédi la trei óre. Ceremoniele rituali crestine le celebrà Escel Sea P. Archiepiscopu si Metropolitu Mironu, cu asistintia numerósa. Indata dupa trei óre conductulu fù pornitu dela locuinti'a defunctului spre biseric'a parochiala din suburbiulu de josu. Aci s'a cântatu prohodulu prescrisu de tipicu pentru preoti si dlu as. cons. Zach. Boiu a rostitu cuventulu funebru. De aci conductulu s'a pornitu spre cimeteriu, petrecutu, cá si pâna la biserica, afara de famili'a si rudenii, de o multime numerósa de tóte classele inalte si de josu, preotiesci, militare si civile, din locu si din departare, — unde trupulu defunctului s'a asiediatu spre eterna odihna. Fiai tieren'a usióra!

⁂ *Teatru românu.* Dupa cum suntemu informati, societatea dlui Petrescu va incepe representârile marti sér'a in 1 Nov. a. c., in sal'a dela „imperatulu romaniloru“ (Teatrulu cetâtiei se afla tocm'a acum in reparatura). Dlu Petrescu are unu repertoriu bogatu si atestatele cele mai bune dela Biseric'a Alba, Oraviti'a, Lugosiu, Temisiór'a, Aradu etc. asiá incâtu suntemu in dreptu a sperá ca societatea domniei sele nu ne va procurá numai seri placute, dara va face si onóre Taliei romane.

⁂ *Deficitulu teatrului nationalu ung. din Budapest'a.* In fasciculului lunariu din urma alu biroului statisticu din Pest'a dâmu peste o impartasire fórte interesanta despre teatrulu natiunalu ungurescu. Biroulu statisticu ne spune ca teatrulu natiunalu vedesce in tempulu dela 1871—1877 unu deficitu de 1.120,000 fl. asiá dara unu deficitu anualu de aprópe dóue sute mii. Deficitulu acest'a s'a acoperitu din list'a civila a imperatului si regelui si din mijlócele statului. Majestatea Sea a asignatu in anii numiti 820,000 fl. diet'a in acelasi tempu 240,000 fl. in câtu astadi deficitulu neacoperitu este de 52,000 fl. Din fasciculu se vede mai departe cum a progresatu deficitulu din anu in anu, incependu in 1871 cu 121,000, fl. in anulu 1872 cu 129,000 si in 1873 cu 190,000. — Mai multe foi luându notitia despre datele aceste facu asemenare intre subventiunea altoru teatre. Arata ca oper'a cea mare din Parisu are o subventiune anuala de 800,000 franci, teatrulu de curte, oper'a siteatrulu din castelu din Vien'a la o lalta au o subventiune de 280,000 fl., teatrulu de curte din Berlinu are 300,000 marce (1 marca face dupa cursulu de astadi 58—59 cr. v. a.) teatrulu ung. aprópe 200,000 fl. „Pester Journal", luându de basa numerulu populatiuniloru din cetâtile numite, ajunge la conclusiunea ca teatrulu ung. e mai bine subventiunatu. In privinti'a cualitâtiei artistice nu indrasnesce a face asemenare, pentru-ca dice ca aru fi cu totulu in defavorulu ungurescu. — Ce voru dice la aceste date celelalte natiunalitâti, cari nu se bucura de subventiuni pentru alte scopuri mai intetitóre? — Nu respundemu la acésta intrebare, cifrele de mai susu suntu destulu de elocinte.

---

*) Sa ne aducemu aminte de copilari'a nóstra dle M. G. Oare cu noi nu s'a intemplatu totu asiá? Oare nu de pe atunci s'a implântatu in inimile unoru renegati perfidi de astadi rusinea de a se spune de românu, pre cându tatalu loru cá simplu caramidariu — ori opincariu póte nici unu cuventu nu sciá ungauresce? Nu de atunci s'a oltoitu in ei ur'a cea bestiale câtra consângenii loru, de care nu mai suntu capabili numai lupii ce stau sa turbe de fóme? „Esempla trahunt, figura docet“!

⁂ *„Kel." a descoperitu* ca notariulu din Branu, Ioanu *Ratiu*, a liferatu cai pentru rusi in Romani'a. „Kel." da descoperirea sea sub reserva — si noi totu asiá.

⁂ *Unu complimentu jidano-ungurescu pentru ministru presiedinte Tisz'a.* „N. Arad. Ztg." scrie: Tisza este totudéun'a gat'a cu respunsulu cá unu advocatu, este distinsu cá unu judecatoriu, se apara cá unu sofistu, se lupta pro si contr'a pentru unu lucru, lu deslucesce pe acela-si lucru din mai multe puncte de vedere, precum 'i vine lui mai bine. Cu talentulu acestu mare, compusu din desteritatea si astuti'a cea mai fâra de colóre, trece Tisza preste unu numeru de dificultâti, preste cari altulu s'aru fi poticnitu de multu. Col. Tisza a adus'o pâna acolo, incâtu, cá capu alu opositiunei publice de statu, n'a ajunsu numai ministru presiedinte, ci si creatorulu unui pactu nou, mai reu decâtu celu vechiu si scie sa faca in susu tóte servitiele, iéra in josu sa tréca de martirulu unoru impregiurâri strimtoritóre, neinvinse. Colom. Tisza a adus'o pâna acolo incâtu cá celu mai supusu servu alu Maj. Sele representa o politica esterna cu totulu opusa politicei curtiei, pentru-cá sa tréca insusu loialu si in josu natiunalu. Fia-care altu ministru presiedinte s'aru fi poticnitu de un'a séu de alt'a din cele dóue afaceri, Tisza inse nu!

⁂ *Epizooti'a in secuime* cerculéza neintreruptu in diurnalele magiare ardelene. Sciri private din Brasiovu asecura ca epizooti'a este o scornitura, carea lovesce interesele comerciali cu deosebire ale Brasiovului.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Colect'a XXII.)

1. Dela dn'a Elen'a Hornoiu nasc. Lupu din Adony. 12 fl.

2. Prin dlu *Ioanu Illoviciu* parochu in *Rusciori* dela Ioanu Illioviciu parochu ~~50~~ cr., Georgie Apoldianu 50 cr, Vas. Zbîrcia jun. 30 cr., Vasilie Neagoi 10 cr., Georgie Neagoi 10 cr., Nicolae Neagoi jun. 20 cr., Ann'a Zbîrci'a 15 cr., Nicolae Zbîrci'a 20 cr., Danu Cotóra 15 cr., Ann'a Balas 10 cr., Georgie Trifanu 10 cr., Nicolae Apoldianu 10 cr., Ioanu Neagoi senior 20 cr., Mari'a Bungerzanu 15 cr., Nicolae Vermesanu 10 cr., Moisi Apoldianu 10 cr., Mari'a Neagoi Danila 10 cr., Ioanu Zbirci'a 15 cr., Ioanu Dragoi 10 cr., Nicolae Neagoi senior 10 cr., Petru Nicula 20 cr., Ilie Neagoi 10 cr.,

Sum'a: 15 fl. 80 cr.

Transportulu sumei din colect'a XXI publicata in nr. 81 alu „Telegr. Rom." cu: 2797 lei 55 bani si 2217 fl. 82 cr. v. a.

Sum'a totala: 2797 lei 55 bani si 2233 fl. 62 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 6 Novembre nou, 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Dela dn'a Amali'a Popu din Ocn'a Sibiiului: 143 dgr. scame.

Dela dn'a Catinc'a Tipeiu din S. Sebesiu, 890 dgr. scame.

Dela dn'a Susan'a Brote din Resinari: 3 camesi, 22 triangule, 10 fasii, 34 comprese si 18 dgr. scame.

Sibiiu, 6 Novembre nou, 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien a.

Din 26 Octobre (7 Nov.) 1877.

Metalicele 5%	63	80
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	90
Imprumut. de statu din 1860 .	112	—
Actiuni de banca	831	—
Actiuni de creditu	20	99
London	118	40
Oblig. de desdaunare Unguresci	78	60
„ „ „ Temisiorene .	77	75
„ „ „ Ardelenesci .	75	80
„ „ „ Croato-slavone	—	—
Argintu	105	50
Galbinu	5	67
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	53
Valut'a nóua imperiale germâna	58	55

Nr. 222 — 1877.

Concursu.

Amesuratu parintescului ordinu consistorialu dto 26 Maiu a. c. Nr. 702. B. pentru vacant'a parochia Ruj'a de clas'a a III-a in protopresbiteratulu Nochrichului-Cincului-mare se escrie prin acést'a concursu de nou cu terminulu pâna la 20 Novembre a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) dela 60 familii române câte un'a ferdela de bucate cu grauntiulu, si dela 36 neorustici jumetate de ferdela.
b) folosulu de pe portiunea canonica pamentu aratoriu si de fenatiu 10 jugere 700☐ clas'a I si II.
c) venitele stolari statorite de sinodulu protopopescu.
d) dela 96 familii câte un'a di de lucru cu palm'a.
e) lemnele trebuincióse de focu, si un'a curte parochiala pe care poporulu va cladi in curendu edificiele recerute, — cari impreuna dau sum'a de 403 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne concursele instruite in intielesulu stat. organicu pâna la terminulu indicatu la subscrisulu.

Nochrichiu, in 25 Octobre. 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Oficiulu protopresbiteralu.

G. Maieru m. p.
1—3 adm. ppescu.

Nr. 62 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de parochu in parochi'a gr. res. *Andrasfaleului-românescu*, protopresbiteratulu Tarnavei-superióre, prin acést'a se escrie concursu cu terminulu de 20. Novembre st. v; cu care postu suntu impreunate urmatórele emolumente:

a) casa parochiala cu edificiela necesarie pentru economia,
b) dela 58 familii câte un'a metresa cucuruzu cu grauntiu si 34 de metrese ovesu.
c) portiunea canonica constatatóre din 8 jugere aratura si fenatiu.
d) stol'a usuata.

Concurentii au a-si asterne petitiunile loru instruate in sensulu „stat. org." pâna la datulu supr'a scrisu la subsemnatulu oficiu.

Oficiulu protopr. gr. or. alu Tarnavei-superióre.

Alm'a, in 20 Octobre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Almasianu m. p.
3—3 prot.

Nr. 296 — 1877.

Concursu.

La ordinulu Preavenerabilului Consistoriu archidiecesanu Nr. 1593. a. c. de nou se escrie concursu la vacant'a parochia de clas'a I. in mater'a *Cuciulat'a* cu fili'a *Lupsi'a*, protopresbiteratulu Fagarasiului I. cu terminu pâna la 20 Novembre 1877 cal. vechiu, cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) in bucate à 8 cupe vechi dela 250 familii,
b) in bucate à 4 cupe vechi dela 40 veduve,
c) asemenea si dela fili'a Lupsi'a dela 45 familii totu à 8 cupe cereale,
d) precum si stol'a indatinata si hotarita prin sinodulu parochialu din 9 Octobre a. c. dela 335 familii cu 1760 suflete. Cari tóte computate laolalta aducu sum'a de 800 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au de a-si asterne concursele loru instruate conformu statutului organicu si dispositiuniloru din anulu 1875, pâna la terminulu aratatu, la subscrisulu.

Maturisantii voru avé preferintia.

Fagarasiu, 20 Octobre 1877.

Petru Popescu, m. p.
2—3 prot.

N. U. 866|1877.

Publicare de licitatiune.

De óre-ce adunarea generala a celoru siepte judetie nu a incuviintiatu resultatulu licitatiunei dela 23 Octobre a. c. pentru esarendarea dominiului aceloru siepte judetie, Talmaciulu asiá se pune pentru esarendarea acestui dominiu pe 6 ani dela 1 Ianuariu 1878, unu terminu de o nóua licitatiune, si adeca in 13 Novembre 1877 la 9 óre inainte de médi'a di in cancelari'a universitatiei sasesci, cu adausulu, ca pretiulu, cu care se incepe licitarea, este 9300 fl. pe anu, dupa care suma suntu a se depune inaintea comissiunei de licitare, din partea doritoriloru pâna a nu se incepe licitatiunea, 10% in bani gat'a, séu in hârthii de statu dupa cursulu dilei.

Cei ce voru obtiené arend'a suntu obligati, celu multu in 3 septamâni dela aprobarea contractului, a depune o cautiune egala cu arend'a de unu anu, fia in bani gat'a, fia in harthii de statu, séu in realitâti.

Conditiunile licitârei si arendârei se potu cunósce mai deaprópe in cancelari'a susu numita in órele de cancelaria obicinuite.

Din siedinti'a adunârei generali a VII judetie. Sibiiu 25 Octobre 1877.

3—3

Nr. 1964|1877.

Publicatiune de licitare.

De óre-ce terminulu defiptu pe 28 Octobre a. c. pentru licitatiunea regaleloru de cârcimaritu in comun'a Sadu a remasu fâra resultatu, se defige terminu nou pe Domineca in 11 Novembre a. c. st. n. la 10 óre a. m. cu acelu adaosu, ca cârcimaritulu se va esarendá eventualminte in locu de 6 numai pe 3 ani, remanându in valóre celelalte conditiuni.

Comun'a fiindu impartita in 2 ferdeli, se voru primí si oferte la fia-care ferdela, pre lânga vadiulu la ferdel'a inferióra dela arend'a de pâna acum de 1531 si dela cea superióra de 1553 fl.

Resinari, 3 Novembre 1877.

2—3 **Dela pretur'a cercuale.**

Publicatiune.

In **18 Novembre a. c.** inainte de am. la 11 óre se voru dá in arenda in comun'a *Kis-Ludas* pe 6 ani dupa olalta adeca dela 1 Ianuariu 1878 pâna la 31 Decembre 1884 pe calea licitatiunei:

1. Regalulu domenialu de cârcimaritu.

2. Vendiarea in mare de spirtu si vinarsu care de siepte ani incóce a fostu purtata de unu diriginte contabilu.

Informatiune mai de aprópe da dirigintele contabilu **Karl Fleischer** in **Kis-Ludas** (Gussu). 2—2

Anunciu.

Subscrisulu amu onóre a incunosciintiá pre onoratulu publicu, cum-ca amu deschisu cancelari'a advocatiala in Timisiór'a piati'a Losonczy Nr. 99

Manuilu Ungurianu.
2—3 advocatu.

Medicinae universae

Dr. P. Cioranu, *ordinéza in tóte dilele* dela 2—3 óre p. m. in locuinti'a din piati'a inului (Flachszeile) Nr. 27.

Brasiovu, 1 Novembre 1877.
2—3

J. D. DOGE. 2—3

este dejá de totu mutatu si arangiatu in nóu'a sea bolta

☞ **Aradu, piati'a capitala, la Nr. 32, in cas'a contelui Nadasdy.** ☜

si, cá firma romana, 'si permite a recomendá in binevoitóri'a atentiune a on. publicu romanu **asortimentulu** seu bogatu si provediutu cu cele mai próspete si tocmai acum sositele marfuri in

pandieturi, lingerie, albituri, panure, postavuri,

si in totu feliulu de **articuli de moda,** pentru dame intocmai cá si pentru domni; totu-deodata mai recomenda si

masînele de cosutu

din cele mai renumite in intrég'a lume, ce se afla in magazi'a sea.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 86. ANULU XXV.

Sibiiu 30 Octobre (11 Nov.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu in $\frac{\text{29 Octobre}}{\text{9 Novembre}}$

Fiindu dilele numerate pâna cându Plevn'a va capitulá, credemu a fi de lipsa a dá o icóna despre numerulu si positiunea trupeloru crestine, ce incungiura astadi Plevn'a. Dupa atacurile din urma au sositu pe câmpulu de resbelu din partea rusiloru urmatórele trupe: corpulu gardei cu trei divisiuni de infanteria, corpulu de granatiri cu dóue divisiuni de infanteria, divisiunea de infanteria a 24 si a 26, apoi artileri'a si cavaleri'a, ce compete acestoru trupe, si in sfersitu reservele pentru tóte corpurile si detasiementele. Despre garda se scie, ca a luptatu la dóue ocasiuni in sud-vestulu Plevnei, despre granatiri se póte presupune cu tota probabilitatea, ca s'au pornitu câtra Plevn'a, fiinduca in momentu nicairea pe câmpulu de resbelu nu li s'a potutu dá o ocupatiune mai urgenta. Suntu asiá dara concentrati la Plevn'a: corpulu de garda cu 35,000, corpulu de granatiri cu 25,000, corpulu alu 4 si alu 9 corpu la olalta cu 20.000, divisiunea a 2 si a 3 cu 10,000, in sfersitu românii cu 30,000 combatanti; sum'a sumarum 120,000 combatanti.

Osman-pasi'a va putea dispune deabiá preste jumetatea acestei cifre. Elu a adusu dela Vidinu 30,000, póte ca a adunatu din giurulu Plevnei detasiamenturile risipite circa 10,000, a primitu apoi din Albani'a preste Nisch 10,000 si alti 10,000 din Constantinopole, prin urmare totu corpulu lui nu póte fi mai mare decâtu 60,000 ómeni. Perderile ce le-a avutu elu intr'aceea, voru fi celu putienu 20,000 si adeca 2000 la cele dintâiu atacuri asupr'a Plevnei, 5000 la Lovcea si Pelisiatu si prin bóle. Ajutórele, ce le-a primitu Osman-pasi'a nu potu fi mai mari decâtu 10—15,000, din cari inse a mai perdutu la Telisiu si Dubniak preste 5000, asiá incâtu tóta óstea lui nu se póte pretiuí mai susu de 50,000 soldati.

Din punctu de vedere strategicu Plevn'a este fórte bine situata; ea are trei linii pentru retragere si adeca preste Rahov'a la Vidinu, preste Orchani'a la Sofi'a si preste Troianu la Carlov'a. Drumulu la Sofi'a si la Carlov'a este ocupatu prin generalulu Gurko; Rahov'a este amenintiata, póte astadi e chiaru in mânile rusiloru. O actiune ofensiva din partea lui Osman-pasi'a este tocmai asiá de imposibila, cá si scaparea lui prin altu corpu turcescu.

In Asi'a generalii rusesci Heimann si Tergukasoff blochéza fortaréti'a *Erzerum*. Erzerum jace tocmai in mijloculu Armeniei si este o cetate cam cu 30,000 locuitori. Fia-care cuceritoriu, care a ajunsu de cinci-spre-diece secoli incóci in regiunile isvóreloru lui Eufratu, a intratu cá invingatoriu in acést'a cetate, care situata pe unu platou estinsu, este dela natura fórte putienu scutita. Dela Erzerum duce unu drumu umblatu la cetatea *Erzingdjan*, dupa Erzerum cea mai insemnata comuna a Armeniei de ostu. Acestu drumu inse nu s'a folositu nici cându de armate, fiinduca trece prin asiediaturi moistóse si prin defileuri strimte. Drumulu alu doilea, care merge dela Erzerum, este cu totulu nepracticabilu, nici chiaru caravanele nu-lu mergu bucurosu. Drumulu mare si principalu dela Erzerum la Constantinopole, merge preste Sivas, Amafacs, Yùspad, Augor'a si Ismid. Elu este 150 miluri de lungu si este drumulu tuturoru cuceritoriloru.

Astfeliu se esplica si situatiunea de astadi, insemnatatea strategica a fortaretiei Erzerum., inaintea Carsului. Scirea ce o aduse ieri „Neue fr. Presse“, ca Erzerum aru fi cadiutu este pripita, dar' nu gresita. Cu luarea fortaretiei Erzerum, resboiulu in Asi'a va fi terminatu.

„Pester Lloyd“ de astadi (Nr. 311 din 9 Novembre) publica din Vien'a urmatoriulu telegramu: *In cercuri financiare s'a respânditu sgomotulu, ca Plevn'a aru fi capitulatu. Cercurile militare si politice n'au nici o scire mai nóua despre situatiunea dela Plevn'a.*

„*Monitoriulu*“ Romaniei dela 23 Octobre publica urmatórele:

Paralel'a a 4-a a intaririloru nóstre, fiindu terminata, si lucrârile de apropiere asupr'a redutei inamice Nr. 2, ajunse pâna la limít'a estrema, comandantulu divisiunei a 4 a ceruse comandantului trupeloru române, dlui generalu Cernatu, autórisatiunea si latitudinea de a dá asaltulu redutei, cu trupele divisiunei sele, atunci cându va crede momentulu oportunu. D. generalu Cernatu acordase acésta autorisatiune si latitudine comandantului divisiunei a 4-a, lasându in responsabilitatea sea, atâtu alegerea momentului celui mai nimeritu pentru acelu asaltu, câtu si bun'a lui combinare spre a se evitá, pe câtu posibilu, perderi simtitóre.

In mai multe renduri, se facuse atacuri simulate asupr'a redutei inamice, spre a derutá pe inamicu si a-lu pune in confusiune asupr'a atacului efectivu.

Comandantulu divisiunei a 4-a hotarí, cá in diu'a de 7 Octobre, sa transforme simulacrele de atacu cu cari obicinuise pe inamicu in atacu realu si, in consecuentia, reunise in paralel'a a 4-a batalionulu 1 de venatori, unu batalionu din regimentulu 5 de dorobanti, iéra regimentulu 13 de dorobanti se aflá in sustienere. La ór'a 12 jumetate, batalionulu 1 de venatori si batalionulu din regimentulu alu 5-lea de dorobanti primira ordinulu a atacá. La semnalulu convenitu, cele dóue batalióne trecura preste paralela, inaintându in pasu gimnasticu asupr'a redutei inamice; in acela-si timpu, ómenii alesi inaintara cu gabióne pentru a prepará escaladarea. Trupele române fura primite de unu focu fórte viu din redut'a turcésca, si totudeodata tóte bateriile inamice, si mai alesu acele dupa mamelonulu tare intaritu dela Bucov'a, deschisera o canonada asiá de crâncena, decimându astfeliu rendurile celoru dóue batalióne ale nóstre, in câtu nu le mai fu cu putintia a inaintá, si ele se retrasera in paralela.

Comandantulu divisiunei a 4-a a voitu sa incerce unu atacu de surprindere la inceperea noptiei, si a datu ordinu regimentului 7 de infanteria a intrá in paralel'a a 4-a. La apusulu sórelui, la 6 si jum. sér'a, comandantulu regimentului 7 de linie punendu-se in capulu regimentului seu, urmatu de batalionulu 1 de venatori, comanda *inainte*! la asaltu. Trupele trecura preste paralela se asverlira asupr'a redutei si ajunsera la siantiuri, in cari intrara facendu-se stapâne pe densele. O lupta ferbinte se incinse atunci intre trupele nóstre si turci cari puneau silintie desperate spre a impedecá pe ai nostrii de a escaladá parapetulu, — lupta corpu la corpu, din cele mai sângeróse. Aprópe o óra trupele nóstre s'au mantienutu in siantiulu redutei, sustienendu acésta teribila lupta. Vediendu tóte sfortiârile loru nimicite spre a escaladá deadreptulu parapetulu *à pic* alu redutei inamice, o parte din soldatii nostrii luara dealungulu siantiului spre a iesí la gur'a redutei in spatele ei si a incercá a strabate pe acolo inlauntru. Dar' inamiculu, a cârui priveghere fusese desceptata prin primulu atacu, 'si luase tóte precautiunile si, ací, bravii nostri soldati detera preste reservele turcesci, cari 'i primira cu unu focu distrugatoriu si le inchisera drumulu.

Lupt'a fiindu concentrata asupr'a acestui singuru punctu, inamiculu 'si putuse aduná tóte fortiele pentru apararea redutei atacate si strinsese reserve puternice. Comandantulu regimentului 7, loc.-colonelu Grigore Ioanu fu ranitu la luarea siantiului, mai toti oficierii erau pusi afara din lupta, si eroicele sfortiâri ale trupeloru nóstre fura sfarimate de numerulu coversietoriu alu inamicului.

Comandantulu divisiunei a 4-a, vediendu ca, déca aru ingagiá noi trupe, perderile s'aru inmultí, oprí, dupa mai bine de o óra de lupta, acestu alu doilea atacu.

Perderile nóstre in cele dóue atacuri din acésta di suntu, in totalu, de 2 oficieri ucisi: capitanulu Ganescu Dimitrie, si sublocotenintele Lemnea Dimitrie, din regimentulu 7 de infanteria, si 283 soldati morti 20 de oficieri si 621 soldati raniti; din cari insa numai 2 oficieri si vr'o 50 soldati au rani mai grave, iér' cei-lalti 18 oficieri si 571 soldati au rani mai usióre, mai alesu la mâni si la bratie, primite in sfortiârile ce faceau spre a se suí pe scâri si a escaladá parapetulu redutei. O mare parte din cei usioru raniti voru putea sa se intórca in curendu restabiliti la corpurile loru.

Perderile inamice au trebuitu sa fia destulu de simtitóre, câci, afara de mortii si ranitii ce i-au causatu trupele nóstre care 'lu atacau, tóte bateriile nóstre din divisiunea a 3-a a 4-a si dóue baierii din divisiunea a 2-a, in totalu 48 guri de focu, au sustienutu ataculu batendu *à revers* bateriele turcesci dela Bucov'a, drumulu acoperitu care conduce la redut'a pietiele de arme precum si totu terenulu pe unde debusiau reservele inamice.

In nóptea de 7 spre 8 Octobre, pe la órele 2 si unu cuartu, atâtu ai nostri câtu si turcii, voindu a ridicá mortii si ranitii, s'a inceputu o impuscatura si turcii au trasu si câte-va lovituri de tunuri, insa foculu a incetatu indata si noi n'amu avutu nici o perdere.

In diu'a de 8 Octobre, s'a urmatu evacuatiunea ranitiloru la spitalele de evacuatiune provisorii stabilite la Mecic'a si Museliaselo si la spitalele din tiéra, pentru acei a câror'a restabilire reclama unu tratamentu mai indelungu.

Domineca, 9 Octobre, s'a seversitu la Parodimu sântirea bisericei bulgare de curendu construita acolo, si care, din caus'a evenimenteloru resbelului, remasese nesântita. Acésta ceremonia religiósa s'a celebratu inaintea M. S. Domnitoriului, incongiuratu de cas'a sea militara, fatia fiindu Esc. S. generalulu de geniu de Totleben, ajutoriulu comandantelui-siefu alu armatei de occidentu, locoteninte-generalu, principe de Imeritinski, siefu de statu-majoru generale, si oficierii rusi si români atasiati la marele cuartieru generalu. Serviciulu divinu a fostu oficiatu cu binecuventarea I. P. S. S. Mitropolitului primatu alu Romaniei, de câtra protopopulu districtului Teleorman, delegatu de P. S. episcopulu de Râmnicu, si de unu archimandritu alu armatei nóstre, in adunarea poporului bulgaru din Poradimu si din pregiuru.

Inaltimea Sea a datu ordinu cá unu parlamentariu sa mérga la avant-posturile inamice, spre a cere, pentru a dóu'a di, unu armistitiu de 3 óre, spre a se ingropá mortii din diu'a de 7 curinte, conformu intielegerei stabilita cu comandantulu siefu alu armatei turcesci din Plevn'a, Osman-pasi'a. Parlamentarulu tramisu a stipulatu, in numele I. S. Domnitoriului Romaniei, comandante-siefu alu armatei de vestu, cu parlamentarulu turcescu, ca o suspensiune de 3 óre, cu incepere dela 9 diminéti'a, va fi pe tóta lini'a ambeloru armate in diu'a de 10 Octobre, spre a se ingropá mortii de ambele pârti.

In acea di M. S. Domnitoriulu a trecutu in inspectiune noi trupe de infanteria si de artileria de garda, sosite spre a face parte din armat'a de vestu.

Luni, 10 Octobre, M. S. Domnitoriulu a pornitu dela marele seu cuartieru generalu la spitalulu de evacuatiune dela Mecic'a unde a visitatu pe ranitii nostrii din diu'a de 7 Octobre. M. S. Domnitoriulu a constatatu insusi ca cea mai mare parte dintr'ensii aveau rani usióre, de cari in curendu se va putea restabilí, precum si ca multi din soldatii nostri raniti primisera lovituri de baioneta si rani la mâni si la bratie, dovada a eroicei lupte ce sustienusera peptu la peptu si a silintieloru ce facusera spre a escaladá parapetulu redutei atacate.

Domnitoriulu, convorbindu cu densii s'a convinsu de spiritulu celu bunu care 'i anima, regretându nu de a fi fostu raniti, ci de a nu fi pututu nimicí pe inamiculu loru, si ardiendu de dorinti'a de a se insanatosi spre a dá iéra-si peptu cu turcii. Ei suportau operatiunile fâra a proferá o plângere. Mari'a Sea intréba pe cei raníti la mâni, déca au pututu sa se intórca cu puscile inapoi, si toti respunsera ca au facutu totulu spre a-si pastrá armele pe cari le-au adusu in ambulantia. Domnitoriulu remase fórte satisfacutu de cele ce vediuse, si mai alesu de ordinea perfecta si organisatiunea esemplara a spitalului dela Mecic'a dirigiatu de doctorulu Fotino.

De acolo Inaltimea Sea se duse la ambulanti'a de reserva, unde visità pe oficiarii raniti; apoi Domnitoriulu inspectà positiunile trupeloru si se intórse spre séra la marele seu cuartieru generalu.

In acea di, s'a urmatu ingroparea mortiloru, conformu stipulatiuniloru fisate.

La órele 9, s'a radicatu drapelulu albu pe redut'a inamica si pe paralel'a nóstra a 4-a si parlamentarii de ambele parti s'au presintatu. Inamiculu a inaintatu unu siru de sentinele fâra arme inaintea siantíului redutei, din partea nóstra s'a inaintatu asemenea unu siru de sentinele si, in trenulu neutralisatu si coprinsu intre aceste dóue rânduri de soldati, s'au adunatu mortii si s'au ingropatu sub privegherea mediciloru si oficeriloru români si turci, comandati pentru acestu serviciu. La ór'a 12, totulu erá terminatu; sentinelele au reintratu in intaririle loru, si foculu a reinceputu apoi de ambele parti.

Marti, 11 Octobre, a sositu la marele cuartieru generalu Domnescu, A. S. I. marele duce Nicolae, insositu de E. S. generalulu Nepokoitchintski, si a pretrecutu mai multe óre cu L. S. Domnitoriulu.

Situatiunea lui Osman-pasiá.

(Dupa Daily News),

Magurele, 26 Octobre.

Unu ofitieru rusescu, care se intórce din positiunile din fati'a Plevnei, da urmatórele detalii asupr'a situatiunii de acolo: „Nu este adeveratu ca turcii au reusitu sa introduca vre unu nou transportu de provisiuni. Nici unu convoiu n'a reusitu sa patrundia de cându generalulu Gurko a luatu comand'a asupr'a cavaleriei.

„Impresurarea Plevnei este de vre-o septemana completa, adeca o impresurare cu ajutoriulu infanteriei. Indata ce sosira soldatii gardei imperiale, ei 'si luara positiunile loru la arip'a stinga rusésca, unde se afla generalulu Skobeleff cu a 16-a divisiune, continuându lini'a loru de impresurare pe drumulu spre Lovcea, de aci inainte pe drumulu spre Sofi'a si apoi mereu inainte de juru imprejuru. Pe acésta cale si impreiurulu ei suntu gramadite fortie mari de infanterie si lini'a este impreunata de aci cu arip'a drépta romàna prin cavaleri'a ruso-romàna sub comand'a generalului Gurko. Impresurarea este dar' completa, si dupa modulu cum ea este facuta, si din impregiurarea ca a fostu trimisa asiá multa infanterie la spatele Plevnei, resulta ca planulu rusescu conteine alte scopuri de câtu acel'a de a sili pe Osman-pasia sa se retraga din Plevn'a. Déca aru fi vorb'a numai si numai despre aceea de a impedicá patrunderea transporturiloru, atunci aru fi fostu suficienta o fortia mare de cavalerie sub generalulu Gurko. Este imposibilu sa se spue in modu positivu pentru câtu timpu este aprovisionata Plevn'a si este probabilu ca nici turcii singuri nu sciu acésta, dar' este mai multu cá siguru ca, in casu cându provisiunile nu voru fi suficiente pentru tóta iérn'a, Osman-pasiá se va aflá in curendu intr'o critica positiune, si adeca intr'un'a care va semâná pâna la unu punctu órecare cu aceea a lui Bazaine la Metz.

„Rusii primescu pe fie care di ajutore si se póte spune cu siguranția ca ei, cá si germanii in fati'a Parisului, au intentiunea sa inconjóre Plevn'a cu unu rindu de intariri, pe care 'i va fi lui Osman pasia totu atâtu de greu sa le rupa, precum 'i-a fostu si generalului Trochu sa rupa intaririle germane din giurulu Parisului. Osman-pasiá va trebui sa le strabata séu mai curendu séu mai târdiu sa se predea, câci rusii voru avea in curendu trupe de ajunsu pentru a completá impresurarea prin infanterie si sa traga unu cercu de resistentia, care va fi totu atâtu de solidu cá si acel'a alu germaniloru in giurulu Parisului.

Corespondentulu dice ca provisiunile nu voru ajunge multu timpu mai alesu ca cu transportulu loru au sositu si o multime de ómeni pe cari turcii 'i-au opritu in Plevn'a, fiindu-ca nu se puteau gândi la o inpresurare completa. Osman-pasiá va trebui sa incerce o patrundere printre liniile ruso-romàne si sa sufere sórt'a lui Muktar-pasiá. Trebue sa afirmu ca rusii suntu decisi sa faca o a dóu'a campanie, si acést'a le apare mai plina de sperantie de câtu cum le parea la infrângerea lui Kriudener in lun'a lui Iuliu.“

Le „Memorial Diplomatique“ scrie urmatórele despre armat'a romàna, care a sciutu sa-si atraga pe câmpulu de onóre laudele atatoru cunoscatori:

„Românii au cercatu din nou contr'a Plevnei o eroica dar' nefolositóre lupta. De cându rusii au asiediatu acést'a positiune, vedemu ca ei lasu cu totulu onórea operatiuniloru, junei si inflacaratei armate romàne, operatiuni cari suntu facute in scopu de a o supune. Acésta onóre insa nu este fâra pericolu pentru români si ei o platescu cu generositate prin versarea sângelui loru.

In 19 ale curentei luni contr'a opiniunei generalului Totleben se decise cá românii sa asalteze a dóu'a reduta a Grivitiei, situata in fati'a acelei'a pe cari ei o luase la 12 Septembre; atacara dar' si luara cu vitejie apropierile redutei; insa acestu primu succesu ei obliga la noi sfortiari: trebuea acum sa iá redut'a, cercara insa fura respinsi prin resistenti'a inversiunata a turciloru cari erau adapostiti inapoi'a parapeteloru pe care români nu le cunosceau si de unde ii primira printr'unu focu omoritoriu. Românii fura nevoiti sa se retraga, aceea ce si facura lasându pe câmpulu de onóre 283 morti si intorcându-se in câmpulu loru cu aprópe 650 de raniti.

Déca acésta sângerósa ecatomba a avutu pentru români unu singuru resultatu avantajosu a fostu acel'a de a dá odata mai multu la lumina faimós'a loru calitate militara. Aceste june trupe intrunescu pe lânga soliditatea germana audaci'a aventurósa a soldatului francezu; toti corespondentii militari cari i-au vediutu in focu le dau acestu meritu care dupa noi aru fi o nedreptate de alu tagaduí dupe atât'a sânge versatu. Putemu regretá ca românii au fostu impinsi de a luá o parte activa in acestu resbelu desastrosu, dar' nu putemu contestá nici importanti'a rolului ce jóca in acestu resbelu nici sarificiile ce facu pentru caus'a care au imbratisiat'o.“

Revist'a politica

Interesulu dilei este inca legatu de desbaterile din diet'a din Budapest'a si din senatulu imperialu din Vien'a.

In dieta, respective, in cas'a deputatiloru, contele Apponyi a aflatu cu cale a aduce o variatiune in monotoni'a unei lungi desbateri asupr'a proiectului de banca prin o interpelatiune adresata ministrului presiedinte Col. Tisza de cuprinsulu urmatoriu:

„Este regimulu aplecatu a pune pe mas'a casei deputatiloru, la tempulu potrivitu, tóte documentele, protocólele de negociâri si alte date, cari suntu neaparatu de lipsa a fi cunoscute, pentru-cá innainte de desbaterea tarifei generale in meritu cas'a sa fie orientata deplinu si in modu neindoiosu asupr'a motiveloru, din care s'au intreruptu negociârile incepute pentru tratatulu comercialu cu Germani'a?“

Din interpelatiune precum si din natur'a lucrului se vede, ca objectele cari trebuiescu regulate intre Cislaitani'a si Ungari'a, spre a fi pactulu intre aceste dóue jumetati perfectu, atârna fórte multu dela tratatulu comercialu cu Germani'a.

Cislaitanii cu tierile loru de industria nu suntu asiá simtietori pentru incheierea tratatului. De aceea ei se arata cu multu mai reci câtra eventualitatea de a remané Austro-Ungari'a fâra tratatu si se paru a fi dispusi pentru o tarifa de vama autonoma.

Diurnalele unguresci inse dicu, ca o tarifa autonoma este fórte pagubitóre pentru Ungari'a, carea cumpara articli de industria din strainatate si este avisata cu productele ei crude la esportu. In punctulu acest'a se unesce opositiunea din Ungari'a cu multi din cercurile guvernamentali.

Ministrulu de comerciu *Chlumecky* a respunsu in siedinti'a dela 6. Nov. la interpelatiunea deputatiloru *Magg* si *Oberleithner* asupr'a sortiei negotiâriloru cu Germani'a in privinti'a tratatului comercialu. Ministrulu spune ca dela Berlinu inca n'a sositu nici unu respunsu, déca acolo suntu invoiti a incheiá unu tratatu pe bas'a „favorisârei celei mai mari“ adeca pe bas'a de a face concessiuni si monarchiei nóstre, cá celui mai favoritu statu cu care sta Germani'a in legaturi comerciale.

Din respunsulu acest'a se esplica si inversiunarea pressei unguresci, care si in incheerea unui tratatu de feliulu acest'a vede pagubirea intereseloru materiale a le tierei.

Respunsulu aceluiasi ministru la o interpelatiune din partea deputatului *Zschock*, in privinti'à sîneloru confiscate la Orsiov'a, a produsu multa ilaritate. Umorulu celu bunu l'a produsu espunerea ministrului, ca sinele s'au confiscatu cá contrabanda de resbelu numai pe câtu acele au fostu destinate pentru armat'a rusésca.

Mai târdiu inse acelesi sîne au fostu lasate sa tréca, indata ce guvernulu romànu a datu unu certificatu ca suntu a le lui. Fiindu-ca intre români si rusi astadi nu e tocm'a mare deosebire, casei deputatiloru senatului imperialu i s'a parutu logic'a regimului translaitanu cam „ungurésca“. De aceea a surisu si a risu. Dealtmintrea ministrulu a adausu ca controvers'a, déca suntu si sinele de drumu de feru de a se considerá de contrabanda de resbelu, are sa se deslege mai târdiu prin o deslegare internatiunala.

Lumea asteptá ca in Franci'a, dupa alegerile seversite si dupa iesirea unei majoritâti pronunciate republicane, — ministeriulu sa se schimbe. Camer'a cea nóua s'a deschisu si inaintea ei apare totu ministeriulu celu vechiu, care nu póte comptá si nu se póte radimá pe o majoritate de principiile de care se conduce densulu. Impregiurarea acést'a a adusu pe multi la cugete fórte seriósе. Mai intâiu se vorbesce de o nóua disolvere a camerei. La acést'a inse se cere invoirea senatului. Déca cum-va senatulu nu s'aru invoí la o nóua disolvere, dice „La Presse“, maresialului nu-i remâne alt'a decâtu séu sa se retraga, séu sa taie nodulu gordicu cu sabi'a. „Figaro“, organu initiatu in secretele Eliseeloru, vorbesce despre possibilitatea unui ministeriu sub presiedinti'a maresialului Canrobert. Unu ministeriu cu Canrobert in frunte inse nu insemnéza alt'a decâtu introducerea la o nóua lovire de statu.

Din Constantinopole se inmultiescu scirile despre *conjuratiuni* asupr'a Sultanului. Suntu scirile aceste intemeiate pe fapte, séu suntu numai fictiuni, nu putemu scí. Destulu ca in numele conjuratiunei se facu arestâri de persóne inalte si inrudite cu depusulu sultanu Muradu. Scirile aceste, combinate cu postele iobiane de pe câmpulu de resbelu, arata ca in Constantinopole contusiunea este fórte mare si frigurile politice trecu preste marginea parocsismului.

„Serbii intra, serbii nu intra in actiune“, este de unu timpu incóce, amu puté dice, in diurnaiistic'a cea mare, parol'a dilei. Fapta este ca n'au intratu, cu tóte ca au trecutu tóte terminele publicate..

„Fremden Blatt“, intr'o corespundintia a sea din Belgradu dela 4 Novembre, spune ca Serbi'a nu este neaplecata a intrá in actiune. Din corespondentia, se vede mai departe, ca nu inarmarea si ecuiparea trupeloru suntu motivele intârdierei, mai departe nu se adeveresce nici faim'a ca cuartierulu generalu dela Gorni-Studen aru fi disu, ca nu mai are lipsa de serbi, pentru ca banii subsidiali dela Petersburg sosescu mereu la Belgradu. Motivele, dice coresp., suntu politice. Serbi'a astépta se véda ce 'i promite Russi'a pentru participarea la lupta cându se va face pace cu turcii. Din cuvintele agentului rusescu din Belgradu transpira, ca la fiitórea pace Russi'a se va intrepune pentru largirea Serbiei cu vre-o câteva districte la Nisiav'a si Iavor.

Dobrogi'a in schimbu cu Basarabi'a.

In revist'a nóstra politica din nrlu trecutu facuramu amintire despre unele puncte dupa „V. Ztg.“, dupa care Romani'a la pacea fiitóre sa pérda Besarabi'a ei de astadi in schimbu cu Dobrogi'a. La cele ce amu disu atunci adaugemu adi dupa „Timpulu“ totu in acésta privintia urmatórele:

„Basarabi'a este o tiéra românésca de secoli care n'a fostu restituita Romaniei de câtu in cea mai mica parte a ei si care pentru Romani'a are o valóre nepretiuita, câci prin dens'a singura Romani'a comunica cu gurele Dunarei si cu marea négra care suntu arterele de viatia ale tierei. Din contra posesiunea Basarabiei pentru Rusi'a care are aprópe totu tiermulu de nordu alu marei negre si pe acelu tiermu porturi multu mai bune de câtu cele ce i le-aru putea dá acésta tiéra ingusta, pentru Rusi'a care nare nici o trebuintia de gurele Dunarei, câci nici o picatura de apa din Dunare nu curge pe teritoriulu seu, este mai multu o sarcina si o greutate de catu o posesiune utila.

Nóa ni-se da Dobrogi'a se va dice. Dar' ce amu face in acésta tiéra? Óre voimu domni'a mocirleloru infectate pe care nici o populatiune statornica nu póte trai?

Dobrogi'a este situata afara din limitele nóstre naturale, pe malulu dreptu alu Dunarei, peste care aru trebui sa trecem cá sa o guvernâmu; ea este o dependintia firésca a Bulgariei si nu póte apartiene de câtu acelui ce va domní in Bulgari'a.

Curându sau târdiu, va cadea in mânile stapânitoriului Bulgariei si domni'a Romaniei acolo va fi fórte efemera. Putin'a popolatiune care póte trai in Dobrogi'a din caus'a influentiei perniciόse a mocirleloru care apare o mare parte a acestui pamentu pestilentialu, este compusa séu de câti-va bulgari, streini de noi prin rasa, prin afectiune, séu de nisce miserabili vagabonzi cerkezi séu altii, turci séu turciti, a caroru limba este turcésca, a caroru religiune este mahometana, si care, chiaru déca aru fi fostu de alta origina, ceea ce este fórte de necrediutu, au perdutu religi'a, limb'a, si suvenirea stremosiloru loru.

Iata ce populatie ni-s'aru dá spre a o guverná si civilisá; Romani'a pe lânga acést'a aru mai avea sa lupte in contr'a acelei clime ucidietóre care topesce armatele ce au indrasnitu sa tabere acolo, cá in 1854 cu armatele aliate, cá in anulu acest'a cu armat'a generalului Zimerman. Adeveratu suveranu alu Dobrogiei nu este nici turculu, nici Bulgarulu nici va fi romànulu; au fostu si voru fi in veci *frigurile si mórtea*.

Eata ce ni-s'aru dá in compensatie pentru cea mai pretiósa si cea mai neaperata parte din Romani'a.

Déca vomu comparà intinderea ambeloru teritorie, gasimu ca suprafati'a Basarabiei anecsata este de 6500 kilometre patrate, pe cându Dobrogi'a nu are de câtu de abiá 4000.

Ni se va dice ca, ni se da unu portu Kustendje, si drumulu de feru dela Cernavod'a. Insa Kustendje, pentru a meritá numele de portu, aru cere cheltueli enorme, iéru drumulu de feru este o constructiune efemera asiediatu in cea mai mare parte pe pari de lemnu. Pe lânga aceste, pentru cá drumulu de feru si portulu sa ne póta fi folositóre, aru trebui sa cheltuimu diecimi de milióne pentru unu podu preste Dunare si pentru construirea unei linii ferate in Romani'a care sa strabata mocirlile imense situate pe tóta lungimea ce ne desparte de Dobrogi'a.

Apoi, déca Basarabi'a aru fi fostu unu teritoriu rusescu, populatu de rusi pe care marea imperatia rusésca sa-lu fi perdutu in urm'a unui resbelu nenorocitu, amu intielege cá sa-lu ia inapoi *chiaru dela unu aliatu.* — Insa, asiá este? Basarabi'a pâna la 1821 a facutu parte integranta din Moldov'a cu care este intrunita de secoli; tóta populati'a sea a fostu si este românésca. Basarabi'a a fostu nu cucerita ci cedata de acésta putere barbara si despretiuitóre a drepturiloru popóreloru crestine care se numesce Turci'a. Ea a fostu cedata de Sublima Pórt'a in contr'a capitulatiuniloru nóstre cu dens'a, care ne garantau intregimea teritoriului nostru. Cându dar' la 1856 ni s'a intorsu din acésta Basarabie partea cea mai mica, cea mai sterpa, cea mai putinu populata, nu ni se restituiá de câtu ce erá alu nostru, Dar' sângele nostru va dice, d. Rosetti, *omulu cu sângele celoru-lalti*, n'a cursu atuncea pentru redobendirea acestui pamentu, deci trebue sa-lu intórcemu. Ori-cine aru putea sa ne mustre de acésta afara de imperati'a rusésca. Dá! sângele nostru n'a cursu cu tóte escitârile unoru ómeni, intre cari erá chiaru d. Rosetti, fiindu ca printii nostri intielepti n'au voitu cu tóte indemnurile de atunci se ude armele românesci in sângele crestiniloru; ei n'au voitu sa intrebuintiamu in cont'a unoru protectori armele cu care ei insusi ne invetiase a ne servi. Da! Rusi'a nu póte sa resplatésca astu-feliu purtarea nóstra câtre dens'a. Greci'a nu facuse Engliterei nici unu serviciu: din contr'a ea datoriá in mare parte Engliterei fiinti'a sea politica. Ei bine, prin retrocesiunea nesilita de nimeni a insuleloru Ionice, a datu unu mare esemplu. Ea a facutu o fapta buna si o fapta intielépta. O fapta buna, fiindu-ca prin acésta cesiune a inlesnitu acestui micu poporu esistenti'a lui nationala, câci inchisu in nisce margini prea restrense, se svercoliá in agitâri sterpe si in visuri neputinciôse, o fapta intielépta, câci perdiendu posesiunea contestata si odiósa a catoru-va ostróve, a câstigatu recunoscinti'a unui intregu poporu.

Basarabi'a intréga, necum acestu micu coltiu care-lu poseda Romani'a, are pentru imens'a imperati'a rusésca o importantia multu mai mica de câtu aveau insulele ionice pentru imperiulu britanicu. Redobendindu-lu, Rusi'a nu câstiga nimicu, nici cá populatie, nici cá teritoriu, nici cá bogatie. Ea se espune insa a perde pentru totu-déun'a simpatiile si increderea unei natiuni crestine care astépta dela dens'a cu totulu altu ce-va decâtu o desmembrare. Dar' se va dice ca Rusi'a face din acést'a o cestiune de amoru propriu nationalu, ea vrea sa stérga pâna la ultim'a urma a umiliriloru din 1856. Si aci rationamensulu este slabu. Ce meritu este pentru Rusi'a a anecsá o particica de teritoriu pe care nimeni nu este in stare sa-i o dispute? Destulu sa se scie ca póte sa o ea si ca o lasa pentru cá dens'a sa dea, prin acést'a o proba de marinimie si de intielepciune politica prin care va fi mai câstigata de câtu prin anecsarea a unui pamentu de diece ori mai intinsu de câtu Basarabi'a românésca. In acésta marinimie, in acésta intielepciune noi incredemu si suntem siguri ca generosulu nostru aliatu nu póte sa abuze nici de slabiciunea nici de servilitatea guvernului.

Cetimu in „Timpulu:“

„Românulu“ din 16 Octobre reproduce din „Politische Correspondenz“ urmatórea corespondintia din Bucuresci:

„Joi'a trecuta sér'a, fruntasii nuantieloru conservatóre s'au intrunitu pentru o consultare. Au participatu la intrunire dnii Dem. Ghic'a, B. Boerescu, P. Mavrogheni, T. Maiorescu si generalulu Florescu. Preste totu au fostu 27 persóne intrunite.

„Obiectulu consultârei, dice corespondinti'a, a fostu cestiunea sub ce forma sa se faca unu protestu in contr'a politicei aventuróse a cabinetului actualu?

„Toti cei de fatia s'au declaratu, in unanimitate, in contr'a continuârei resbelului din partea armatei române fatia cu Turci'a, precum si in contr'a viitórei positiuni a Romaniei, care aru pune acésta tiéra in relatiuni de aprópe cu vre-un'a din puteri.

„In urma, intrunirea a insarcinatu pe d-nii B. Boerescu si T. Maiorescu cu elaborarea unei programe, care se va dá publicitâtiei la inceputulu septamânei viitóre.“

„Românulu“ insotiesce acésta relatiune cu urmatórele cuvinte:

„Noi nu le putemu dá crediementu, dar' suntemu datori sa le publicâmu, cá sa póta fi indata desmintita de cei in dreptu.“

Intrunirea de care este vorb'a a avutu locu in adeveru si ori-câtu de tendentiósa aru fi reproducerea de câtra „Românulu“ a articolului mentionatu, nu amu avea nimicu a obiectá, a esplicá séu a desmintí, déca in acea relatiune nu s'aru fi strecuratu neesactitate.

Se dice ca obiectulu consultârei aru fi fostu de a precisá form'a sub care aru trebuí a se face protestu in contr'a politicei aventuróse a cabinetului actualu.

Acést'a este inesactu. Intrunirea la care a luatu parte numai unu numeru restrinsu de representanti ai nuantieloru din partidulu conservatoriu, s'a facutu puru si simplu pentru a preschimbá vederile loru asupr'a stârei actuale a Romaniei, iéra resultatulu a fostu ca s'a decisu a se precisá atitudinea si limbagiulu ce urméza a padí organele partidului.

Acésta atitudine „Timpulu“ a si caracterisat'o intr'unu modu limpede si bine accentuatu in *primulu seu Bucuresci* din 16/28 Octobre curentu.

Varietâti.

⁂ *A sistatu plâtile* **„Victori'a“**, banca de asecuratiune din Clusiu. Dupa „Kelet“ caus'a acestui falimentu este netienerea contractului din partea duoru societâti de asecuratiune, un'a francesa si alt'a italiana.

⁂ *Pipitz* guvernorulu bancei natiunale din Vien'a a muritu.

⁂ *Teatru românu.* Marti in 1/13 Novembre se va dá in sal'a dela „Imperatulu romaniloru“ prim'a representatiune a societâtiei dramatice române de sub directiunea dlui *C. Petrescu*: „*Draculu*“ séu „Órb'a din Paris“, drama in 5 acte. Pretiurile de intrare suntu: logea mare 3 fl. 50 cr., logea mica 2 fl. 50 cr., locu numerotatu 70 cr., partere 40 cr., pentru studenti si militari gradele inferióre 30 cr. Inceputulu la 7 óre sér'a. Sperâmu ca publiculu va sprigini intreprinderea unei societâti, care a debutatu cu multu succesu in mai multe orasie din Ungari'a si mai pe urma in Alb'a-Iuli'a. Bilete se afla la hotelulu „Imperatulu romaniloru“ la ori ce óra.

⁂ *Procesu de pressa — Negrutiu.* Dela Pest'a ne sosí scirea, ca curtea r. de cassatiune nu a datu locu petitiei de nullitate a procurorului in contr'a sentintiei absolvatóre in acestu procesu cu totu dreptulu — dupa parerea nóstra, de óre-ce substratulu procesului a fostu unu ce inconveniente de tipariu, *ce vine a se judecá dupa regulele etice-morali*, si nu dupa codicele penale, câci alt-cum procurorulu aru avea a trage in judecata si pe „Kelet“ care in raportulu seu despre decursulu acestui procesu vis-à-vis de juratii sibiani citéza proverbiulu „kutyából nem lesz szalonna“, si si pe „Ustökös“, (12. 1003: 1877) unde o icóna infatiosiéza pe românulu cá câne latrându asupr'a lui „Magyar Miska“ si pe „Szász Atyafi“ sumutiându-lu, iéra sub icóna stau cuvintele lui „Magyar Miska“. „Ugassatok kutyák? Te szász, vigyáz, ha meg nem kötöd kutyádat, majd téged verlek végig.“

Simtiulu bunu este chiematu si indatenatu a condemná si condamna asemene aberatiuni si nu procurorulu.

⁂ *Unu actu de bravura.* D. capitanu Vladoianu, adjutantulu domnescu, a fostu atasiatu pe lânga generalulu Gurko, comandantele gardei imperiale. — Inainte de a se incepe ataculu contr'a armatei otomane, stationata intre Sofi'a si Plevn'a, generalulu Gurko trimise pe d. capitanu Vladoianu la cuartierulu M. S. Domnitoriului din Poradim, spre a-lu insciintiá, cá sa se incépa bombardarea Plevnei in acelasi timpu cându se va face ataculu contr'a turciloru dupa sioséu'a dela Sofi'a. — Distanti'a erá cá de vre-o 60 chilometri, si trebuiá sa fia percursa in câte-va óre, pentru cá vestea sa parvie la timpu in cuartierulu generalu.

D. capitanu Vladoianu, strabatendu adesea printre vrajmasi, percurse acea distantia in 2 si jum. óre, si ajunse astfeliu la timpu cu ordinulu ce i se dedese. D-sea, in urm'a acestui actu de curagiu, a fostu decoratu de M. S. imperatulu Russiei cu ordinulu St. George, iér' de M. S. Domnitoriulu cu Stéu'a Romaniei.

⁂ „L'Orient“ primesce din Poradimu cu dat'a 30 Octobre: Lucrârile in giurulu Plevnei urméza cu mare energia. Bloculu e completu. Amu vediutu defilându pe prinsii turci in ultim'a afacere; ei producu compatimire, si se vede ca acesti ómeni au suferitu multu tempu de fóme.

In colo se scie positivu, ca armatei lui Osman-pasi'a 'i lipsescu provisiunile. Si e imposibilu de a intrá, calea Sofiei fiindu ocupata de 50,000 ómeni sub ordinele generalului Gurko.

Imperatulu si-a stabilitu definitivu aici cuartirulu seu generalu. M. S. merge in fia-care di la anteposturi insotitu de M. Sea domnitoriulu si Marele duce Nicolae. Sanatatea trupeloru e buna. Moralulu loru e escelentu.

Aprovisionarea cu victualii si munitiuni se face cu fórte mare regularitate, atâtu din partea romána câtu si din cea rusa. In resumatu, totulu lasa a se sperá, ca preste putienu Plevn'a va fi a nóstra.

⁂ *Cine face apelu* neincatatu numai la meritele parintiloru, sémana cu cartofii — din cari partea cea mai buna e in pamentu.

⁂ *Viéti'a unei dame.* Dela 18 ani pâna la 25 ani duréza resbelulu de 7 ani intre inima si minte; dela alu 25-lea pâna la alu 55-lea anu, duréza resbelulu de 30 de ani intre natura si toaleta; finea e cá tragedi'a risipirei Ierusalimului.

⁂ Prefectur'a politiei capitalei, in urm'a anunciârei ce i s'a facutu, ca la cafenéu'a din coltiulu podului Mogosióiei si strad'a Herastreu se jóca jocuri de hasard, cari adesea se terminu cu batai, a facutu o descindere la fati'a locului, si, cercetându faptele, s'au incheiatu procesele-verbale cuvenite, luându-se mesuri, cá asemenea petreceri, in locuri publice, sa se oprésca cu strasnicie. Unui servitoriu, cârui'a i se luase la stos 10 ruble, i s'au si inapoiatu banii perduti. Esprimâmu multiamirile nóstre prefecturei politiei capitalei! „Press'a“.

⁂ In com. Ciór'a Doicesti, pl. Baltii din jud. Brail'a, a muritu o dómna, anume Mand'a Fre, lasându unui calugaru, precum afla „Liberulu cugetatoriu“, o suma considerabila, pentru construirea unui ospiciu pe mosi'a sea din acea comuna, pentru cautarea ostasiloru români raniti. Reposat'a prin acestu actu a sciutu sa-si perpetue memori'a si s'o faca binecuventata, de acei pentru ale câroru suferintie s'a ingrigitu cu atât'a nobletia de sufletu.

⁂ Acela'si diuariu comunica ca la casieri'a de Brail'a s'au versatu pâna acum 40,000 l. pentru cumperarea de arme; 30,000 l. oferiti de comuna, iér' 10,000 adunati prin subscrieri. Prin asemenea oferte, brailenii arata ca, cá buni cetatieni, ei intielegu impregiurârile si sciu a-si face datori'a de patriotismu.

⁂ Comitetulu din Iasi a adunatu pentru cumperarea de arme, 28,346 l. 10 b. Damele din a dóu'a capitala a Romaniei organiséza diferite petreceri in favorulu raniţiloru. Se dau concerte. Onóre cetatieniloru si dameloru iasiene, pentru emulatiunea nobila si patriotica ce arata.

⁂ Timpulu celu bunu favoriséza in modulu celu mai mare lucrârile construirei liniei ferate Bender—Galati, precum cetimu in „Curierulu de Galati“, podurile preste riuri si mai cu séma celu de preste Prutu suntu mai gat'a, terasamentele suntu pe tóta lini'a terminate si in mare parte si sînele asiediate, in curendu voru incepe a functioná trenurile pentru serviciulu transportului materialului pâna se va completá lini'a intr'unu modu definitivu. Pe la inceputulu lunei Novemb. se va pune in actiune intrég'a linie.

⁂ Suntemu informati ca comun'a Galati, este pe cale de a primí despagubirea dela directiunea calei ferate Bender—Galati pentru terenulu de care a fostu espropriata. Ni se spune ca pretensiunile primariei aru fi preste 100,000 lei. Noi credemu ca directiunea va fi egalmente drépta cu comun'a Galati, cum a fostu si cu celelalte comune din tiéra, pe unde a trecutu acésta linie. (R. L.)

⁂ *Deosebirea intre* unu seracu si bogatu se póte vedé din aceste intrebâri:

Bogatulu: Ce voiu mâncá eu adi?
Seraculu: Voiu mâncá eu óre adi?

⁂ *Unu nou orasiu impregiurulu Parisului.* O companía puternica de capitalisti englezi si francesi a cumperatu cu pretiulu de 3,400,000 franci nisce pamenturi fórte intinse, cari se intindu dela rondulu dela Courbevoie pâna la Bezous si pe o parte din teritoriulu Colombes. Pe aceste tarêmuri se tragu drumuri, mari si mici. Nu e vorb'a de mai putienu decâtu a construí unu orasiu intregu, pelânga care va fi alaturatu satulu Garenne dela Colombes, construitu de curendu, precum se scie, si ale cârui strade suntu trase tóte in unghiu dreptu, cá ale unui orasiu americanu. Vre-o 20 de putiuri au fostu sapate in diferite puncte ale viitorului orasiu, care va avé o lungime de patru kilometri si o largime de trei.

La trei sute de metri dela rondulu Caurbevoie s'a inceputu saparea unui canalu, in fundulu cârui'a voru fi asiediate conducte gróse de apa destinate a alimentá noulu orasiu, care, preste siépte ori optu ani, va numerá vre-o 10,000 locuitori. Compani'a va construí mai intâiu cinci sute de case cu câte dóue etage, pe cari le va inchiriá séu vinde buniloru locuitori.

(„L'Orient“).

⁂ „*Amiciti'a a dóue femei* se baséza totu-déun'a pe o inimicitia fatia cu un'a a trei'a“ dise odata unu reu voitoriu alu femeiloru.

⁂ *Fia-care omu* e celu putienu intr'unu punctu cu totulu originalu, si anume cu privire la grumadiulu ce-lu face, cându 'lu rade sub nasu.

⁂ Unde potu sa afle poetii si nuvelistii nostrii cele mai multe *caractere?* La bursa, câci acolo se perdu cele mai multe.

⁂ *In ce se asémana* laud'a cu mosculu? In aceea ca din ambele dozele mari divinu nesuferibile.

⁂ *Locuitorii din Berber* in Nubi'a se saluta unii pe altii cu intrebarea: Cum ti-e talp'a piciorului? Adeca: ai putere si libertate de a umblá dupa afaceri in tóta voi'a. Intr'unu altu locu se saluta asiá ca-si atingu verfurile nasului. Vai de cei cârni, dar' si mai reu de cei fâra nasu.

Oferte pentru raniti.

Fagarasiu 22 Oct. 1877.

Domnule Redactoru! In legatura cu cele publicate in „Telg. Romanu“ Nr. 68 a. c. cá continuare a colecteloru ce au incursu pentru ajutorarea ostasiloru români raniti din Romani'a, ne luâmu voia in alaturare ·/. a ve tramite listele dela 5 comune câtu si adeverirea in copia a comitetului centralu „Crucea Rosia“ din Bucuresci despre primirea oferteloru inaintate, cu aceeasi rugare, cá sa binevoiti stimate dle redactoru a le publicá si pre acestea in pretiuitulu diurnalu „Tel. Rom.“ prelânga care, primiti dle redactoru asigurarea deosebitei nóstre consideratiuni.

Anastasia Popescu. *Zinc'a Romanu.*

Copia.

Bucuresci 12 Sept. 1877.

Societatea „Crucea Rosia“ din Romani'a
Comitetulu centralu.
Nr. 1334.

Dómnele mele! Primindu sum'a de lei 108 bani 42 ce a-ti binevoitu a mai aduná in folosulu acestei societâti, amu onóre a ve inaintá recepis'a Nr. 558. —

Totu-deodata ve facemu cunoscutu despre primirea si a obiecteloru tramise, si ve esprimâmu din nou viuele nóstre multiamiri pentru concursulu ce ne dati.

Primiti ve rogu Dómnele mele asigurarea prea osebitei mele consideratiuni

Dimitriu Ghic'a m/p.
presiedinte.
I. Bobocu m/p.
secretariu.

D-loru loru dómneloru Anastasia Popescu si Zinc'a Romanu.

Fagarasiu.

Din Sinc'a vechia.

Colectata prin dlu Iosifu Stoic'a.

Iosifu Stoic'a 2 fl., Nicolae Ratiu 1 fl., Ioanu B. Popu 1 fl., Eustahiu Crisianu 50 cr., Aronu Ciuflecu 50 cr., N. Stanu Pop'a 50 cr., Ioanu Strambu 50 cr., Mari'a I. Sasu 1 fl., Ioanu Pop'a 50 cr., Nicolae Grecu 20 cr., Mari'a Sasu 20 cr., Iosifu Pop'a Sasu 10 cr., George Mold. Popu 10 cr., Mari'a Botezanu 10 cr., G. P. Ciobanu 10 cr., Andreiu Altermanu 10 cr., Barsanu Barsanu 10 cr., Vas. Siuchaiu 10 cr., Zinc'a Munteanu 8 cr., Mari'a Sasu 7 cr., George Munteanu 7 cr. Ambrosie Crisianu 10 cr., Ioanu Strambu 5 cr., Ioanu Strambu 5 cr., Alecsiu Stefanu 5 cr., Nicolae Strambu 5 cr., Alecsiu Stefnau 5 cr., Nic. Strembu 5 cr., Alesiu Bobahalma 4 cr., Alecsiu Balanu 10 cr., Nicolae Dui'a 5 cr., Nicolae Raicu 1 fl., Biseric'a gr. cath. 5 fl., Comun'a 5 fl.

Din Ohab'a.

Bucuru Boeriu 1 fl., Iacobu Grünfeld 30 cr., Ioanu Rosc'a 10 cr., Ioanu Comaroni 10 cr.

Sum'a: 21 fl. 99 cr.

Din Galatiu.

Iosifu Popu parochu 2 fl., George Pacala 1 fl., Nicolae Nicóra 1 fl., Petru Marhau 50 cr., Petru Neicu 20 cr. si unu stergariu, Ioanu Aronu 50 cr., George Fogarasi 10 cr., Ioanu Fogarasi unu stergariu, Dumitru Barcela 10 cr., Ioanu Comsi'a 10 cr., Bucuru Savu unu stergauiu, Bucuru Leanca 20 cr., Ved. Marhau 7 cr., Ioanu I. Marhau 10 cr., Petru Danu 10 cr., Nicolae Tanase 6 cr., George Filipu 8 cr., veduv'a I. Mant'a 10 cr., Ioanu Aronu 10 cr., Mihaiu Bargisianu 5 cr., ved. Sim. Tutoiu 5 cr., Nicolae Grozea 5 cr., Ann'a Lazaru 4 cr., Ioanu Aronu 20 cr., Smarand'a Florea 5 cr., Petru Albu 10 cr, Ioanu Adamu 3 cr., George Dujleacu 10 cr., George Lazaru 20 cr., George Bruda 8 cr., Moise Tutoiu 6 cr., Ioanu Sorca 10 cr., Nicolae Sentea 10 cr., Moise Sorca 10 cr., Nicolae Dregiciu 10 cr., George Tanase 10 cr., Iosifu Popu 10 cr., George Pacala 10 cr., Iulius Grecis 40 cr., Siul Adolfu 40 cr., Aronu Bogdanu 10 cr., Moise Tutoiu 10 cr., George Tutoiu 20 cr.. Ann'a Rohanu 3 cr., Nicolae Rohanu 10 cr, George Danu 10 cr., Friderich Iesdorf 10 cr., Nicolae Fasarau 3 cr., Moise Pacala 4 cr., Nicolae Tófa 6 cr., Bucuru Tófa 3 cr. Petru Savu 3 cr. si 2 coti pânza, Bucuru G. Comsia 10 cr., Petru Comsia 3 cr., Nicolae Filipu 3 cr., Nicolae Tutoiu 10 cr., Petru Gridanu 4 cr., Aronu Gridanu 4 cr., George B. Lianca 5 cr., Rafir'a Susu 3 cr., Nic. Filipu 10 cr., Ioanu Bruda 5 cr.

Sum'a: 10 fl. 31 cr.

Din Dragusiu.

Prin dlu George Codrea notariu.

Ioanu Fogarasi parochu 1 fl., Tronbitas 20 cr., Stoic'a Racu 20 cr., Mihailu Popernicu 20 cr., George Fogarasi 10 cr., Nicolae Sofania 20 cr., Ioanu Sam. Balea Vas. Laz. Racu 10 cr., Ioanu N. Codrea 10 cr., George N. Tatariu 10 cr., Nicolae M. Rogosca 10 cr., Iote Fogarasi 10 cr., Iosifu Tatariu 10 cr., George Codru notariu 1 fl., Roganea 5 cr., Naft. Balcu 5 cr., George Codru 5 cr.

Sum'a: 3 fl. 75 cr.

Ev'a George Fogarasi 2 1/2 metr. pânza unu darabu de haine scame.

Din Beclanu.

Ioanu Bursanu parochu 1 fl., Societatea Timar. 3 fl., Avramu Tuturea 1 fl., Emilianu Gram'a 20 cr.

Sum'a: 5 fl. 20 cr.

Dela mai multi haine pentru scame.

Din Fagarasiu.

Ecaterin'a Negrea 2 fl., Zinc'a Pandrea 2 fl., Mari'a Cipu 1 fl., Mari'a Poparadu 1 fl., Ann'a Chisiereanu 2 fl., Rebec'a Cipu 2 fl., Mari'a Ioanu Popu 1 fl.

Sum'a: 11 fl.

(Va urmá).

Anastasia Popescu. *Zinc'a Romanu.*

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Colect'a XXIII.)

1. *Prin dlu Victoru Colceriu studinte de a 3 clasa normala din Siomcut'a mare dela dd.:*

Susan'a Popu Saplontiana 10 fl., Clar'a Nilvanu 10 fl., Sandru Popu Miresianu 10 fl., Franciscu Hosu Longinu 2 fl., Ioanu Balintu 2 fl., Sandru Ch. Dragomiru 1 fl., Iacobu Marcu 2 fl., Teodoru Blaga 2 fl., Elia Popu 1 fl., Ladislau Dragosiu 5 fl., Alesandru Micu 1 fl, Ioanu Pojaru 1 fl., Mari'a Ciuleanu 1 fl., Ioanu Abrahamu 50 cr., Ioanu Indre 60 cr., Stefanu Tamasiu 1 fl., Stefanu Lengel 1 fl., Alesandru Nistoru 1 fl., Mihaiu Câtulu 50 cr, Gavriilu Dragosiu 1 fl., Ioanu Popu 1 fl., Petru Danciu 1 fl., Mari'a Georgiu 10 cr., Ignatu Buchsie 50 cr., Hirsch Nathan 1 fl., Iosifu Popu jun. 1 fl., Victoru Nilvanu 4 fl., Ioanu Marcu 50 cr., Eleonor'a Ratiu 1 fl., Iulian'a Buteanu a. Laslo 50 cr., Vasiliu B. Indre 5 fl., Hirsch M. Iosef 40 cr., Heinrich Somer 2 fl., Ioanu Trifu 1 fl., Ioanu Nistoru 1 fl., Ioanu Iliesiu 1 fl., Ionu Dorosiu 1 fl., Andrei Becski 1 fl.. Vasiliu Andercanu 2 fl., Pelagi'a Popu 2 fl., Basiliu Bud'a 1 fl., George Dragosiu 20 cr., Andreiu Cardosiu 1 fl., Chiorcanulu 1 fl., Vasiliu Cosmuti'a 10 cr., Gavrilu Bud'a 1 fl., Bele Macoveiu 50 cr., A. Popu Monostureanulu 10 fl., Ioanu Buteanu 50 cr., Ioanu Popu 1 fl., Ioanu Hosu 5 fl., Theodoru Chisiu 50 cr., Ioanu Ciuleanu 1 fl., Ioanu Dale 50 cr., Cine-va 1 fl., Herschkovics Moise 50 cr., Ioanu Petrisioru 1 fl., Rosali'a Colceriu 1 fl., Aureli'a Colceriu 20 cr., Eugeni'a Colceriu 20 cr., Elen'a Colceriu 20 cr., Victoru Colceriu a solvitu post-porto 40 cr.

2. Prin d-sióf'a *Elen'a Popu* din *Bazesti* dela dlu parochu Stefanu Popu din Babti'a 6 fl. in argintu.

Sum'a: 114 fl. 20 cr.

Transportulu sumei din colect'a XXII publicata in nr. 81 alu „Telegr. Rom.“ cu: 2797 lei 55 bani si 2233 fl. 62 cr. v. a.

Sum'a
totala: 2797 lei 55 bani si 2347 fl. 82 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 10 Novembre nou, 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Dela d-siór'a *Elen'a Popu* din *Bazesti* 3 klg. 150 gr. de scame.

Sibiiu, 10 Novembre nou, 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien a.

Din 29 Octobre (10 Nov.) 1877.

Metalicele 5%	63	60
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	10
Imprumut. de statu din 1860 .	112	50
Actiuni de banca	822	—
Actiuni de creditu	206	—
London	119	10
Oblig. de desdaunare Ungurescì	78	—
„ „ „ Temisiorene .	77	75
„ „ „ Ardelenesci .	75	25
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Argintu	106	35
Galbinu	5	67 1/2
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	58
Valut'a nóua imperiale germâna	58	80

Nr. 222 — 1877.

Concursu.

Amesuratu parintescului ordinu consistorialu dto 26 Maiu a. c. Nr. 702. B. pentru vacant'a parochia Ruj'a de clas'a a III-a in protopresbiteratulu Nochrichului-Cincului-mare se escrie prin acést'a concursu de nou cu terminulu pâna la 20 Novembre a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) dela 60 familii române câte un'a ferdela de bucate cu grauntiulu, si dela 36 neorustici jumetate de ferdela.
b) folosulu de pe portiunea canonica pamentu aratoriu si de fenatiu 10 jugere 700☐ clas'a I si II.
c) venitele stolari statorite de sinodulu protopopescu.
d) dela 96 familii câte un'a di de lucru cu palm'a.
e) lemnele trebuinciόse de focu, si un'a curte parochiala pe care poporulu va cladi in curendu edificiele recerute, — cari impreuna dau sum'a de 403 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne concursele instruite in intielesulu stat. organicu pâna la terminulu indicatu la subscrisulu.

Nochrichiu, in 25 Octobre. 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Oficiulu protopresbiteralu.
G. Maieru m. p.
2—3 adm. ppescu.

Nr. 296 — 1877.

Concursu.

La ordinulu Preavenerabilului Consistoriu archidiecesanu Nr. 1593. a. c. de nou se escrie concursu la vacant'a parochia de clas'a I. in mater'a *Cuciulat'a* cu fili'a *Lupsi'a,* protopresbiteratulu Fagarasiului I. cu terminu pâna la 20 Novembre 1877 cal. vechiu., cându va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) in bucate à 8 cupe vechi dela 250 familii,
b) in bucate à 4 cupe vechi dela 40 veduve,
c) asemenea si dela fili'a Lupsi'a dela 45 familii totu à 8 cupe cereale,
d) precum si stol'a indatinata si hotarita prin sinodulu parochialu din 9 Octobre a. c. dela 335 familii cu 1760 suflete. Cari tóte computate laolalta aducu sum'a de 800 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au de a-si asterne concursele loru instruate conformu statutului organicu si dispositiuniloru din anulu 1875, pâna la terminulu aratatu, la subscrisulu.

Maturisantii voru avé preferintia.

Fagarasiu, 20 Octobre 1877.

Petru Popescu, m. p.
3—3 prot.

Nr. 1964|1877.

Publicatiune de licitare.

De óre-ce terminulu defiptu pe 28 Octobre a. c. pentru licitatiunea regaleloru de cârcimaritu in comun'a Sadu a remasu fâra resultatu, se defige terminu nou pe Domineca in 11 Novembre a. c. st. n. la 10 óre a. m. cu acelu adaosu, ca cârcimaritulu se va esarendá eventualminte in locu de 6 numai pe 3 ani, remanându in valóre celelalte conditiuni.

Comun'a fiindu impartita in 2 ferdeli, se voru primí si oferte la fia-care ferdela, pre lânga vadiulu la ferdel'a inferióra dela arend'a de pâna acum de 1531 si dela cea superióra de 1553 fl.

Resinari, 3 Novembre 1877.

3—3 **Dela pretur'a cercuale.**

Anunciu.

Subscrisulu amu onóre a incunosciintiá pre onoratulu publicu, cum-ca amu deschisu cancelari'a advocatiala in Timisiór'a piati'a Losonczy Nr. 99

Manuilu Ungurianu.
3—3 advocatu.

Medicinae universae

Dr. P. Cioranu, *ordinéza in tóte dilele* dela 2—3 óre p. m. in locuinti'a din piati'a inului (Flachszeile) Nr. 27.

Brasiovu, 1 Novembre 1877.

3—3

J. D. DOGE. 3—3

este dejá de totu mutatu si arangiatu in nóu'a sea bolta

☞ **Aradu, piati'a capitala, la Nr. 32, in cas'a contelui Nadasdy.** ☜

si, cá firma romana, 'si permite a recomendá in binevoitóri'a atentiune a on. publicu romanu **asortimentulu** seu bogatu si provediutu cu cele mai próspete si tocmai acum sositele marfuri in

pandieturi, lingerie, albituri, panure, postavuri,

si in totu feliulu de **articuli de moda,** pentru dame intocmai cá si pentru domni; totu-deodata mai recomenda si

masînele de cosutu

din cele mai renumite in intrég'a lume, ce se afla in magazi'a sea.

Indreptare. In concursulu publicatu relativu la ocuparea parochiei Andrasfaieulu rom. in Nr. 83 este a se indreptá o gresiéla varata in punctulu b.) unde se dice dela 58 familii in locu de câtn un'a metresa cucuruzu séu *câte un'a feldera* metreta de cucuruzu, si 34 metrete ovesu, in locu de . . . metrese de ovesu.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 22.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóne septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 87. ANULU XXV.

Sibiiu 3|15 Novembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, in 2/14 Novembre.

Situatiunea de pe câmpulu de resbelu in Bulgari'a, dice „Politische Correspondenz“, a intratu acum intr'unu stadiu, in care operatiunile trebuiescu deosebite in dóue pârti particulare si totusi legate un'a de alt'a. Afara de incungiurarea completa a Plevnei a devenitu inaintarea unei óste rusesci numeróse câtra Orchani'a si Sofi'a o operatiune fórte importanta, din care se póte desvoltá la anumite casuri o espeditie nóua dincolo de Balcani; numai de asta-data Balcanii aru fi ocoliti de câtra vestu si invasiunea in Traci'a si Rumeli'a aru avea locu din dóue pârti. Dupa o ocolire a Balcaniloru preste Orchani'a si prin schimbarea frontului rusescu câtra ostu, positiunea lui Reuf-pasi'a la pólele defileului dela Sipc'a aru devení tare amenintiata, ba chiaru cu totulu paralisata si debusiarea altoru trupe rusesci din trecatórele dela Sipc'a si Hainkiöi aru fi asigurata fâra lupta. Se vede dintr'aceste ce insemnatate mare trebuie atribuita inaintârei unei óste rusesci la Orchani'a si Sofi'a. Dupa probabilulu sfersitu a operatiunei la Plevn'a, acést'a inaintare va fi hotaritóre pentru decursulu resbelului. Dovada, ca de asta-data nu póte fi vorb'a de o espeditiune, precum a fostu cea dintâiu a generalului Gurko, ne este numerulu si cualitatea trupeloru cari voru avea a esecutá operatiunea, 40,000 trupe alese au pornitu la Orchani'a si s'au mai trimisu 10,000. Aceste trupe inaintéza in colóne concentrice pe drumulu Orchani'a-Sofi'a si au ajunsu pâna la Iablaniti'a si Osicovo, unde Sefket-pasi'a se incérca a oprí marsiulu rusiloru pentru a câscigá din timpu spre fortificarea Orchaniei.

De alta parte tóta atentiunea armatei in giurulu Plevnei este concetrata asupr'a fortificârei partei sudvestice si nordice: Generalulu Scobeleff a luatu in 9 curentei o nóua positiune dominatóre din mân'a turciloru si a si fortificat'o.

In Asi'a rusii au facutu totu ce au fostu cu putintia. In 24 Octobre generalulu Tergukasoff a fostu la Ssurb-Ohanes, in 25 s'a luptatu cu ariergard'a lui Ismailu; in 27 Muktar-pasi'a a anuntiatu dejá sosirea inimicului la Arap si 28 generalulu Tergukasoff s'a impreunatu cu generalulu Heimann si au luatu fâra lupta Kaprikiöi. In diu'a urmatóre rusii au ajunsu la Hassan-Kaleh, de unde au alungatu ariergard'a lui Ismailu. In 30, colónele rusesci au fostu la Curudshuk, 18 verste de Erzerum.

Aci Muktar-pasi'a a luatu positiuni cu intentiune de a pune stavila marsiului accelaratu alu rusiloru. La defileulu dela *Deve-Boyun* s'a incinsu lupt'a. Buletinulu oficialu rusescu comunica urmatórele despre decursulu acestei lupte, intemplate in 4 Novembre.

„Lupt'a a tienutu dela 10 óre 30 minute diminéti'a pâna la 7 óre 30 minute sér'a si s'a decisu prin ocolirea flancului stângu alu inimicului si prin spargerea centrului. La actiunea acést'a a luatu parte in prim'a linie regimentele Elisabethpol, Erivan si Tiflis. Inimiculu a fugitu la Erzerum; plóea si zapad'a au opritu trupele nóstre a persecutá in graba pe inimicu. Trupele nóstre au inoptatu pe locurile, care fusese ocupate de inimicu. Noi amu prinsu 8 oficeri si preste 300 soldati, amu luatu 40 tunuri, multu proviantu si munitiune. Perderile nóstre totale suntu 30 oficieri si 800 soldati.“

Scirile despre caderea forteretiei Erzerum pâna astadi nu s'au adeveritu.

„Monitoriulu oficialu“ alu Romaniei publica urmatórele detaiuri de pre câmpulu de resbelu:

In diu'a de Mercuri, 12 Octobre, trupele armatei de Occidentu aveau a esecutá o miscare, avendu de resultatu deseversit'a impresurare a Plevnei si prin care se taie ori-ce cale de aprovisionare si de retragere armatei lui Osman-pasi'a. Dupa dispositiunile ordonate de comandantulu siefu alu armatei de Occidentu, M. S. Domnitoriulu, locotenentulu generalu Gurko urmá a ocupá, in diu'a de 12 Octobre, sioseau'a Plevn'a-Sofi'a si positiunile impregiurulu ei. Pentru acestu sfersitu se puse la dispositiunea generalului Gurko pe lânga cavaleri'a ruso-româna care operá pe ambele pârti ale Vidului dóue divisiuni de infanterie din gard'a imperiala cu artileri'a ei, divisiunea de cavalerie de garda si 10 batalióne de infanterie române cu 2 baterii de artilerie sub comand'a colonelului Cantili.

Locotenentulu generalu Zotow cu o divisiune din gard'a imperiala, cu a 16-a divisiune de infanterie, 3 batalióne de tiraliori si o brigada de artilerie, avea ordinu a ocupá sioseau'a Plevn'a-Lovcea. Avant-gard'a acestoru trupe erá sub comand'a locotenentului generalu Scobeleff.

Pe cându generalii Gurko si Zotow esecutau miscarea ce le erá prescrisa, armat'a româna, adeca trupele disponibile din divisiunea a 4-a, distragendu-se detasiamentulu colonelului Cantili, divisiunea 3-a si divisiunea 2, erá sub arme, gat'a a respinge ori-ce incercare de strapungere si de retragere a inamicului in acea parte sí imobilisându astfeliu o parte din fortiele sele cari aru fi pututu alergá in ajutoriulu celoru ce aveau a fi atacate de generalii Gurko si Zotoff.

Pe de alta parte artileri'a româna pe tóta lini'a deschise desu de diminétia unu focu viu si neintreruptu asupr'a positiuniloru si intariríloru inamice. Divisiunea 2-a avea in baterie 24 tunuri si 4 mortiere, divisiunea 3-a 30 de tunuri, divisiunea 4-a 12 tunuri de 9, preste totu 70 de guri de focu române care incepura canonad'a in contr'a turciloru, puindu-i in ingrigire despre punctulu pe care aveau sa fia atacati.

Generalulu Gurko incepù de diminétia miscarea sea si dete la Gorni-Dubnik si Telisiu preste fortiele turcesci in positiuni solidu intarite, de unde asigurau comunicatiunile armatei otomane din Plevn'a cu Orhanie si calea Sofiei. O lupta din cele mai crâncene se incinse aci intre trupele imperiale si turci, cari, de si inferiori in numeru, ocupau insa nisce positiuni tari prin natura si pe cari le facusera si mai puternice prin fortificatiunile ce radicasera pe densele.

In fine regimentele Peobrajenski si Simeonovski, urmate de celelalte trupe ale gardei, pâsira la asaltu si cucerira positiunile si impregiurulu satului Gorni-Dubnik, pe cari inamiculu le aperase cu atât'a inversiunare in timpu de diece óre de lupta. Ahmed-Evzi-pasi'a, o multime de oficieri, aprópe 3,000 de prisonieri, intre cari unu regimentu de cavalerie intregu, dóue redute si 4 tunuri, multe arme si cartusie cadiura in mânile biruitoriului. Trupele gardei imperiale se batura cu o nespusa bravura, daru platira strelucit'a loru victorie cu mari si dureróse perderi. Generalii Rosenbach si Sedler fura greu raniti; siefulu regimentului de Finland'a si de grenadieri Lavrow si Lubovitzki, asemenea greu raniti; siefulu de statu-majoru alu divisiunei de garda Skalow, adjutantii imperatului Ramzoi si Runew, comandantulu divisiunei de cazaci de Kuban Zankow, colonelii de artilerie Simionoff si Arsenieff, toti acesti oficieri superiori fura raniti. Vre-o 90 de oficieri subalterni fura ucisi si 102 oficieri raniti, iér' perderile in trupa nu suntu inca constatate, insa ele se urca pâna la aprópe de 4,000 ómeni morti si raniti.

Ataculu asupr'a positiunei dela Telisiu, cu tóta viteji'a si eroicele sfortiârei ale trupeloru imperiale, nu putù reusí in acea di, si regimentulu de venatori ai gardei perdù in acestu actu 7 oficieri ucisi, 16 raniti; perderile in trupa nu suntu inca constatate.

Pe cându generalulu Gurko sustienea si câscigá acésta stralucita lupta pe lini'a Plevn'a-Sofi'a, generalulu Zotow se facea stapânu fâra angagiamente serióse pe sioseau'a Plevn'a-Lovcea, si trupele române cari operau cu generalulu Gurko inaintau, sub foculu inamicului, spre Etropolu si pâna in fati'a Dolni-Dubnicului, unde se retransiau si impedecau pe inamicu, care ocupá Dolni-Dubnik, a dá ajutoriu trupeloru turcesci atacate la Gorni-Dubnik si Telisiu.

In acelasi timpu trupele române din divisiunea 2-a din transiee, in fati'a redutei inamice Nr. 2 si a lagarului intaritu dela Bucov'a, faceau demonstratiuni ofensive spre a ocupá si tiené pe locu pe inamicu in acea parte. La ór'a 12, trupele din paralel'a nóstra a 4-a facura unu simulacru de atacu, dându salve de infanterie si asverlindu cu mortiere. Inamiculu, care pâna atunci pastrase tacerea, crediendu in realitatea atacului, incepù pe data unu focu violentu din reduta si din intaririle sele dela Bucov'a si scóse rapede trupe pe drumulu seu acoperitu si pietiele de arme, pregatindu-se a intempiná ataculu.

La 3 óre dupa amédi, demonstratiunea nóstra de atacu fu repetata si ingrigí iérasi pe inamicu.

Foculu nostru, care nelinisci pe inamicu si 'i causà negresitu multu reu prin esactitatea si vioiciunea lui, a fostu ripostatu cu vigóre din parte-i in timpulu demonstratiuniloru nóstre de atacu. Prin acést'a amu avutu si noi perderi de inregistratu. Colonelulu C. Budisteanu, comandantulu brigadei de serviciu in transiee, a fostu greu ranitu in paralel'a 4-a, lânga trupele sele, de o spartura de sragnelu; capitanulu Albu, din regimentulu alu 8-lea de dorobanti, asemenea greu ranitu; sub-locotenentii Vladescu, din statu-majoru, si Ostianu, din alu 8-lea regimentu de dorobanti, raniti; sub-locotenentulu Rosetti, din alu 3-lea batalionu de venatori, ucisu, si 8 soldati morti si 35 raniti.

Resultatulu stralucitu alu dilei de 12 Octobre, in care guard'á imperiala rusa a improspatatu gloriósele ei traditiuni, este dara din cele mai importante din punctulu de vedere strategicu, câci s'a obtienutu complet'a inconjurare a Plevnei, ceea ce va grabi caderea acestui orasiu, si armat'a româna, dincolo si dincóce de Vidu, a cooperatu in modu activu la acestu resultatu.

M. S. Domnitoriulu, in timpulu actiunei, se aflá impreuna cu generalulu Totleben si cu generalulu Zotow pe sioséu'a Plevn'a-Lovcea, in fati'a inaltimiloru dela Krisiew, la centrulu miscarei care se esecutá in acea di. Inaltimea Sea se opri câtu-va timpu in satulu Brestovetiu care, o jumetate de óra dupa plecarea Mariei Sele, fu ocupatu de turci si reluatu inapoi de rusi in acea nópte.

In diu'a de 13 Octobre, M. S. Domnitoriulu a visitatu la ambulantie pe oficerii români raniti in diu'a de 12 Octobre, si de acolo s'a dusu la arip'a drépta unde a inspectatu nóuele intariri cari s'au ridicatu spre a intari positiunile nóstre in fati'a Bucovei si Opanezu. Domnitoriulu a impinsu acésta inspectiune pâna la avantu-posturile nóstre.

A dóu'a di, 14 Octobre, Majestatea Sea Imperatoriulu a stramutatu cuartierulu Seu imperialu dela Gorni-Studen la Poradim.

Marele cuartieru generalu domnescu a remasu in Poradim.

A. S. I. Marele Duce Nicolae se afla asemenea la armat'a de Occidentu.

M. S. Domnitoriulu a prânditu in acea di la Majestatea Sea.

Sâmbata, 15 Octobre, M. S. Domnitoriulu a insotitu pe Majestatea Sea Imperatulu la Bogot unde, impreuna cu Marele Duce Nicolau, au visitatu oficerii si soldatii rusi raniti in lupt'a din diu'a pe 12 curentu. Aci s'a presentatu Majestatei Séle Achmet-Evi-pasi'a, facutu prisonieriu in lupt'a dela Gorny-Dubnik.

Duminica 16 Octobre, Majestatea Sea Imperatulu si I. S. Domnitoriulu au mersu pe positiunile spre stâng'a cari domina orasiulu Plevn'a. Unu bombardamentu violentu erá ordonatu pentru acea di pe tóta lini'a. Positiunea dela Telisiu, care fusese in zadaru atacata in diu'a de 12 Octobre fù in totulu impresurata in acea di si 96 guri de focu canonara in timpu de 2 óre acestu punctu.

In urm'a acestui formidabilu bombardamentu, generalulu Gurko somà garnison'a turcésca din Telisiu de a capitulá depunendu armele si munitiunile, acordându-i apoi libertatea de a se retrage. Turcii primira, insa, impreuna cu armele si munitiunile loru, ei se constituira prisonieri, ne mai voindu a profitá de libertatea de a se intórce in Plevn'a. Unu pasia si aprópe 400 de prisonieri cu 3 tunuri si o mare cantitate de arme si munitiuni se predara in acea di.

In acésta di Majestatea Sea Imperatoriulu impreuna cu A. S. I. Marele Duce si cu M. Sea asistara la o lupta ce se dete in apropiere intre unu detasiamentu de cazaci si infanteri'a turcésca.

Luni, 17 Octobre, M. S. Domnitoriulu, insotitu de generalulu adjutantu principele Soltikoff, a visitatu prisonierii turci, convorbindu mai multu timpu cu oficerii loru cari cunoscu limb'a francesa.

Marti, 18 Octobre, Inaltimea Sea a inspectatu trupele imperiale din divisi'a 16-a si brigad'a I din divisi'a 30-a si positiunile loru fortificate, ocupate in diu'a de 12 curentu. Apoi a luatu dejunulu cu A. S. I. Marele Duce Nicolae la Bogotu, si s'a intorsu spre séra la marele seu cuartieru generalu la Poradim.

Mercuri, 19 Octobre, M. S. Domnitoriulu a primitu diferite raporturi si a lucratu cu d. generalu Cernatu, comandantulu trupeloru române. Sér'a, Inaltimea Sea a luatu ceaiulu cu Majestatea Sea Imperatoriulu.

Joi, 20 Octobre, Majestatea Sea Imperatoriulu si M. S. Domnitoriulu, cu suitele loru, au asistatu la unu serviciu funebru oficiatu in biseric'a dela Poradim pentru odihn'a sufletului Majestatiei Séle Imperatesei-Mame a Rusiei, nascuta Princesa regala de Prusi'a, alu carei'a aniversaru alu incetarei Séle din viatia erá in acea di, precum si pentru pomenirea A. S. I. Principelui Sergie de Leuchtemberg, mortu pe câmpulu de onóre.

Dupa serviciulu divinu, M. S. Domnitoriulu a dejunatu cu Majestatea Sea Imperatoriulu.

M. S Domnitoriulu a primitu in acésta di sciinti'a ca trupele armatei de Occidentu au ocupatu positiunile si satulu Dolny-Dubnik, pe care inamiculu l'a parasitu in fati'a inaintarei trupeloru nóstre. Astu-feliu se restrânge din ce in ce mai multu cerculu nostru militaru in giurulu Plevnei. Inamiculu a facutu dilele acestea incercâri de a aduná porumbulu si furajulu ce mai erá pe câmpu in apropierea liniiloru séle, spre a-si adaogá aprovisionârile, insa avantu-posturile, vedetele de cavalerie si artileri'a nóstra 'lu au impedecatu, punendu-lu pe fuga fâra a-si putea ajunge scopulu.

Vineri, 21 Octobre, I. S. Domnitoriulu a pornitu de diminétia spre a inspectá positiunile preste Vid, in spatele Plevnei.

Corespondintia particulara a „Pressei“.

Griviti'a, 22 Octobre 1877.

Dupa cum v'amu scrisu prin epistol'a precedenta, Plevn'a este cu deseversire incungiurata si cerculu de asediu s'a restrinsu si mai multu printr'o victoria mare a rusiloru la Telisiu, despre care nu ne indoimu ca a-ti avutu mai de multu informatiuni telegrafice.

In lupt'a dela Telisiu, au cadiutu in mânile rusiloru preste trei mii de prisonieri, multe arme si mari cuantitâti de munitiuni de resbelu.

Ne asteptâmu din di in di la o incercare de esire din partea turciloru din Plevn'a, câci dupa parerea tuturor'a si spusele desertoriloru loru, ei suntu nevoiti séu de a dá unu atacu cá sa rupa cerculu de incungiurare, séu sa capituleze. Desertorii turciloru se inmultiescu pe fia-care di pe la avant-posturile nóstre; ei suntu fórte desgustati de resbelu, fiindu reu imbracati si fórte reu hraniti. Astadi chiaru, in urm'a unei slabe impuscaturi de scurta durata, ne-amu pomenitu cu mai multi desertori. Rusii bombardéza cu o insistentia nemarginita, pe cându noi bombardâmu cu mai multa reserva. Astfeliu este ordinulu dela marele cuartiru generalu. Toti oficierii nostri de artileria suntu in permanentia la posturile loru. Inainte de efeptuarea asediului, ei faceau curendu servitiulu.

Presupunendu ca Plevn'a va cadea preste trei séu patru dile, dupa cum se spera in generalu, ce se voru face apoi trupele nóstre? Eata cestìunea ce'si facu oficierii si soldatii. Unii sustienu ca, dupa caderea Plevnei, armat'a româna se va intórce in tiéra; altii pretindu ca artileri'a, dar' numai artileri'a, va urmá pe rusi in Balcani; alti, in fine, si din numerulu acestor'a facu si eu parte, cugeta ca nu numai artileri'a, dar' tóta armat'a nóstra va urmá pe rusi inainte. Acésta ultima ipotesa pare cea mai probabila; câci, intr'adeveru, odata intrati in resbelulu ofensivu, cum putemu óre parasí teatrulu resbelului mai nainte de terminarea campaniei? Ce feliu? Luá-voru rusii Constantinopolea singuri, fâra de noi? O fi fanfaronada asertiunea mea; dar' nu este mai putienu adeveratu ca, fâra cei 40,000 români, nu numai n'aru fi pututu luá Plevn'a, dar' n'aru fi potutu nici chiar merge inainte; si o proba avemu in faptulu ca Rusi'a a primitu alianti'a nóstra, de-si se blesá óre-cum amorulu seu propriu. Amu disu a primit'o, si m'amu insielatu, câci trebuiá sa scriu ca a cerut'o.

Eu credu, in fine, ca reintórcerea dupa luarea Plevnei n'a fostu decâtu o idea, invocata de câtra unii si altii in nisce circumstantie in cari invocarea ei avea óre-care oportunitate. Vomu vedea inse, déca adeverulu va fi de partea pesimistiloru si, prin urmare, si a mea, séu de partea optimistiloru.

Se vorbesce inca de adi diminétia, despre o importanta victorie castigata de câtra colonelulu Slaniceanu, cu prim'a divisiune in imprejmuirile Rahovei. Resultatulu luptei aru fi fostu 1,500 prisonieri, 5 cara cu munitiuni si asediarea Rahovei, pe care trebuie sa o fi atacatu eri séra séu adi diminétia. Nuvel'a se dice ca este oficiala... Aminu!

Tempulu este variabilu; plóua nóptea si diminéti'a, si sórele nu apare, decâtu une-ori câte putienu. X.

(Corespondintia particulara a „Telegrafului“)

Poradim 24 Octobre 1877.

Nefericitulu chronicaru silitu spre a 'si tine consciintiosu angagiamentulu, alérga pe ori-ce timpu, pe ori-ce cale spre a aduná materialulu unei viitóre corespondintie: aci elu se apropie cu surisulu pe buze de unu grupu animatu, crediendu ca a descoperitu nuvele importante, pe cându convorbirea se ocupa in fondu de infiintiarea unei popote, aci tintesce urechile spre a dobândi resturile unoru frase ce nu au celu mai micu raportu cu cercetârile séle. Si, in adeveru, in cerculu trupeloru asedietóre actiunea devine mai nula, totulu depindiendu de miscârile asediatului. Astu-feliu si impregiurulu Plevnei, in generalu armat'a de Occidentu pusa sub ordinele Domnitoriului Romaniei se ocupa, cá se dicu asiá, de menagiu, trupele se asiediu prin bordee, 'si stabilescu confortulu necesaru chiaru in positiunile ce ocupu, se fortifica, fie contr'a unui atacu, fie asupr'a linieloru eventuale de retragere, aci trebue se admiramu ingeniositatea soldatiloru români si real'a cunoscintia a oficieriloru ce-i conducu. Abiá ajunse intr'o positiune óre care, trupeloru române le suntu de ajunsu 24 óre spre a se prepará cá de iérna, a se fortificá si a se pune in o stare de aperare ce s'aru crede ca a consumatu mii de bratie si unu timpu indelungatu.

Pe ici pe colo, câte-va mici lovituri de ante garde, detasiamente inamice ce esu din orasiu spre a furajá si care fugu la cea dintâiu vedere a calarasiloru nostri.

Din interiorulu Plevnei nici o miscare si mai nici o sciintia: ieri, 4 cavaleristi turci cu arme si caii se predara trupeloru nóstre; ei aretau ca acolo se da inca o litra carne si 150 dramuri pâine de omu pe di, dar' ca chiaru acést'a nu póte dainuí decâtu celu multu 10 dile. Eata in resumatu la ce se potu reduce afacerile dinaintea Plevnei la care, déca veti adaogá inspectiunea facuta de Domnitoriu trupeloru ce comandà si visit'a ce imperatulu face in acestu momentu, veti avea totu ce este deocam-data de disu.

Veti intielege lesne de ce pâna acum nu v'amu vorbitu de lupt'a dela Vadin. Nu voiescu tocmai pentru respectulu ce datorezu diariului d-v. a ve dá nici nuvele false, cum amu vediutu in unele diare induse in eróre asupr'a avansâriloru, nici sciintie precipitate, mai cu osebire asupr'a unei victorii. Armat'a româna intrata de putienu timpu in lupta, a doveditu cu prisosu ca nu face de câtu a continuá eroicele lupte ale strabuniloru sei, juna ea este matura prin dibacia 'si bravura, a trâmbitiá imediatu o victorie este a face actu de o inutila fanfaronada care aru produce mai multu reu armatei decâtu bine natiunei.

Lupt'a dela Vadin, dupa raporturi ce amu avutu ocasiune a vedea, de si mica comparativu cu luptele petrecute, dovedesce odata mai multu energi'a si sângele rece cu care trupele române se aventa asupr'a inamicului,ací mai cu osebire unde dupa luarea unei redute lupt'a in retragere se facù neaperatu in câmpu deschisu avuramu ocasiunea a vedea superioritatea soldatului românu asupr'a turcului, zapacitu pe data ce nu se mai afla la sigurantia in dosulu unei intariri.

Speru ca in curendu Osman-pasi'a va binevoi a-si desiná o decisiune celu putienu spre a-mi procurá si mie in particularu ocasiunea de a ve dá nuvele mai interesante.

Revist'a politica

In cas'a deputatiloru din Budapest'a a respunsu ministrulu presiedinte Tisza la interpelatiunea lui Apponyi cu o negatiune hotarita. Ministrulu a disu ca cu ocasiunea negociâriloru cu representantii Germaniei nu s'au luatu protocóle. Documentele nu le póte pune pe més'a casei deputatiloru, deórece aru fi unu ce cu totulu neoportunu, pâna cându inca esista putinti'a de a incheiá unu tratatu comercialu cu Germani'a.

Contele Apponyi n'a fostu tocm'a multiamitu cu respunsulu negativu alu ministrului presiedinte, inse dupa vr'o câte-va observâri critisatóre s'a induplecatu a-lu luá spre sciintia. In fine si cas'a deputatiloru a facutu totu asiá si cu acést'a lucrulu deocamdata pare a fi terminatu.

In 9 ale lui Novembre a fostu in Budapest'a o conferintia sub presidiulu monarchului, la care a participatu archiducele Albrecht, ministrulu de resbelu conte Bylandt si capulu statului majoru bar. Schönfeld. Conferinti'a acést'a a datu ansa la unele alarmâri ale publicului, dupa cum s'a vediutu mai târdiu, nefundate. Cumca de conferinti'a acést'a nu se potu legá conclusiuni ca in cercurile militare austro-ungaresci se facu pregatiri pentru cine scie ce eventualitâti, se vede si din impregiurarea, ca la conferintia n'au luatu parte nici contele Andrássy nici bar. Hoffmann. Conferinti'a a avutu de a face cu lucruri technice militare.

In *Constantinopole* se desfasiura evenimintele politice paralelu cu cele de pe teatrulu de resbelu. In numerulu precedente luaramu notitia despre *conjuratiuni* descoperite in capital'a turcésca. Astadi suntemu in positiune de a aratá ca ferberea politica in Constantinopole este atâtu de mare incâtu cu dreptu cuventu o cualifica o fóia considerabila din Vien'a de *inceputulu sfersitului.* Dupa „Pol. Cor.“ a fostu in dilele trecute lipite placate pe pareti, in mai multe puncte ale Constantinopolei, cari provocau poporulu sa omóre pe Mahmud Damad pasi'a, cumnatulu sultanului. Acest'a este invinovatitu in placate, ca voiesce, sa faca pace si sa tradeze in tipulu acest'a Turci'a. De alta parte Mahmud Damad invinovatiesce pre exsultanulu Murad ca conspiréza asupr'a fratelui sultanului actualu, Abdul Hamid, din care causa cestu din urma a si dispusu a transportá pe frate-seu din palatulu Ceragan la Seraiulu vechiu. Esecutârei acestui ordinu s'au opusu patru-dieci de servitori, pentruca temeau viéti'a exsultanului. Servitorii fura *sugrumati,* cu tóte ca foile turcesci sustienu ca suntu numai tramisi in exilu. Fapta este, ca exsultanulu este pusu sub padia in Top-Kapu si multi sustienu ca viéti'a lui este periclitata. Intr'aceea s'au mai arestatu si multi partinitori de ai lui Midhat pasi'a, iéra pe Mahmud Damad s'au incercatu contrarii lui sa-lu otravésca, ceea ce le si succedeá, déca mediculu seu nu paralisá de tempuriu lucrarea cea stricaciósa a otravei. Intaritarea este fórte mare in Constantinopole si este nutrita de sgomotulu tendentiosu respanditu in populatiune, ca profetulu (Mahomet) s'a aratatu sultanului si a demandatu sa faca pace.

Midhat, despre care se vorbiá ca se va intalní cu Mahmud Damad in Mitilene, nu are de gându sa parasésca Neapolea, unde se afla acum. Dar' in Constantinopole lucrurile suntu pe di ce merge mai triste. Chiaru amicii cei mai devotati ai Franciei au perdutu speranti'a, de o indreptare spre bine a causei turcesci. Armin Vámbery esclama indignatu in „P. Ll.“, ca nici odata minciun'a, infami'a si depravatiunea n'a serbatu orgii, cum serbéza acum in Constantinopole, si nici odata n'au meritatu ómenii unui gubernu despretiulu si scârb'a tuturoru ómeniloru cugetatori, in mesur'a, in care le merita partid'a actuala a curtiei, partid'a condusa de Mahmud Damad, unu naucu, omu ordinariu si fâra consciintia, de si cumnatu alu nenorocitului dara din temeiu omului de omenia si binevoitoriului Abdul-Hamid. Partid'a, cu machinatiunile ei duce tóte la perire si sacrifica egoismului ei scârbosu ecatombe de buni patrioti osmani, radimulu atâtoru familii. Cup'a este plina! . . . Turcofilulu continua in tonulu acest'a. Este de ajunsu inse si din cele citate a cunósce câtu de destramate suntu lucrurile in capital'a turcésca.

Scirile despre pace se sustienu, inse fâra de a inspirá speranti'a, ca pacea va si urmá curendu. Barbatii de statu ai Angliei 'si dau multa silintia in directiunea pâcei. Lordulu *Beaconfields* (Disraeli) la unu banchetu, intr'o cuventare mai lunga, atingendu córd'a pâcei vorbesce si despre tînt'a Russiei cu ocasiunea acést'a, inse staruiesce pe lânga intact'a intregitate a Turciei.

Diuariulu „Nord“, vorbindu despre cuventarea acést'a departe de a fi multiamitu cu procederea lordului, imputa politicei engleze ca incuragiéza pe Turci'a la continuarea unei lupte in detrimentulu Europei. Preste totu si din cuventarea lordului diurnalulu „Nord“ face numai deductiunea, ca ea nu servesce spre altu cev'a de câtu spre a lungí resbelulu orientalu.

O telegrama din Constantinopole spune ca Pórt'a in necasulu ce o impresóra totu mai reu s'a adresatu la principele Reuss, ambasadorulu germanu, sa intrevina pentru pace. Ambasadorulu germanu a indreptatu pre Pórt'a la cuartirulu generalu rusescu.

Respunsulu acest'a bruscu este fórte semnificativu si are o insemnatate si pentru alta scire, ca adeca contele Zichy, ambasadorulu Austro-Ung. este acum persón'a cea mai vediuta la curtea sultanului.

Budapest'a, 11 Nov.

In 9 Novembre a avutu Budapest'a óspeti dela Vien'a, fórte interesanti. Aceleasi persóne au mai fostu pe aici, pe la noi si, afara de notizlerii dela diurnale, publiculu putienu se interesá de ele; atât'a ca cetiá intre diversele noutâti ca cutare si cutare archiduce, generalu etc. a trasu la hotelulu cutare.

E de miratu dara, ca óspetii nostri dela 9 Nov., cari umbla si de alte dâti pe aici, de asta data atragu atentiunea publicului. A fostu chiamati de monarchulu, aici la Budapest'a, archiducele Albrecht, ministrulu de resbelu cont. Bylandt si siefulu generalu alu statului majoru, bar. de Schönfeld. Lucru mare este acést'a? Si cu tóte aceste abiá s'a sciutu acést'a in publicu si publiculu a inceputu a face combinatiuni, cari paru a esistá mai multu in aerulu politicu de astadi decâtu in ordinele ministerieloru competente. Se vorbesce iérasi de mobilisâri. Oficiósele nóstre indata au fostu la indemâna si au trambitatu ca sgomotele despre mobilisâri nu suntu adeverate si ca intrunirea autoritâtiloru militare nu avù altu scopu decâtu regularea unoru afaceri technice militare. Sum aplecatu a crede ce dicu oficiósele, tienu comptu si de aerulu infectatu de combinâri politice; cu tóte aceste, este curiósa coincidenti'a de sgomotele de mobilisare, mai in acel'asi tempu, cându de alta parte se spune, ca rusii voru sa radice alte corpuri nóue de armata, cari in Romani'a au sa servésca de corpuri de reserva pentru armat'a din Bulgari'a.

Nu sciu cum stà tréb'a cu transactiunile de asta véra pentru unu imprumutu de mobilisare. Unii dicu, ca acea transactiune este revocata, altii iéra sustienu ca nu este revocata, ci din contra reinnoita.

La tóta intemplarea situatiunea e mai seriósa, decum ni o descriu oficiósele de aici. Si curiosu lucru, fenomenele unei situatiuni serióse coincidu si cu frecârile economice intre Austro-Ungari'a si Germani'a, carea cá aliat'a, nóstra, e pe ací, pe ací a ne abdice chiaru si preteni'a obicinuita intre tieri pacinice, fâra legaturi de aliantia.

Déca veti cetí raporturile din cas'a deputatiloru despre interpelâri privitóre la afacerile cu Germani'a, veti crede, ca este imposibilu, cá din cele ce amu disu mai susu sa fia numai unu graunte realitate. Si eu stau la indoiala si nu me demitu numai decâtu la credintia. Traganârile nemtiesci, vehementi'a unoru diurnale considerabile din Berlinu contr'a monarchiei nóstre, combinate cu politic'a nóstra esterna putienu clara si cu veleitâtile turcesci, cu cochetârile ambasadorului nostru din Londonu cu politic'a esterna englezasca — pune pe omulu cugetatoriu pe ganduri si pe respunsurile ministriloru la ori-ce interpelatiune mai insemnata lu face sa nu puna nici unu pretiu.

Scirile din Constantinopole neliniscescu fórte multu si pe aici. Visurile de auru de cându cu „victoriile" lui Muktar in Asi'a si Osman in Bulgari'a disparu unulu câte unulu si in loculu loru vinu meditatiunile, ca sfersitulu resbelului orientalu va fi inceputulu unui resbelu universalu. Sa nu créda omulu ca vorbele despre pregatiri de mobilisare nu potu sa fia luate chiaru din ventu. ω̃.

Romani'a si resbelulu.

Supt acestu titlu fói'a englesa „The Daily News" publica urmatórea corespondintia din Bucuresci:

Un'a din surprinderile acestui resbelu a fostu neasteptat'a valóre si vitejia aretata de trupele române, si in genere eficacitatea si soliditatea armatei române. Ori-cine predicea ca românii voru fugí la primulu focu, si ca astfeliu departe de a ajutá armat'a rusa ei voru fi o causa de slabiciune si de incurcatura. Marturisescu ca si eu eramu de aceeasi opiniune si nimenea n'a fostu mai surprinsu decâtu mine sa vedu pe români purtandu-se intr'unu modu in adeveru splendidu cum s'au purtatu la Plevn'a, atâtu in tempulu atacului câtu si mai pre urma. Trebue sa adaugu ca nimenea nu este mai fericitu decâtu mine ca póte sa faca amenda onorabila pentru nedreptatea ce amu facutu, si cu atâtu mai multu suntu gat'a sa facu acést'a cu câtu armat'a romàna a devenitu deodata unu nou elementu in cestiunea orientului. Departe de a fugi, românii s'au batutu cu acela'si curagiu desperatu cá si rusii, si armat'a romàna, de-si mica, a luatu cu unu singuru pasu loculu seu intre armatele europene. Consecintiele acestui faptu suntu mai mari pentru tiéra si pentru cestiunea orientului decâtu s'aru parea la prim'a vedere. Estimatiunea de ceea ce Romani'a va perde séu va castigá luându parte la acestu resbelu este variata, si multu va depinde fâra indoiéla de resultatulu resbelului. Dar', dupa câte se dicu si se facu, suntu castiguri ce ea póte pune la activulu seu, ori-care aru fi resultatulu finalu.

Mai intâiu ea a castigatu in ochii Europei o positiune diferita de ceea ce avusese pâna acum. Nimenea nu dá atentiune Romaniei séu armatei ei, si se dispunea de viitoriulu acestei mici tieri, cá si de gurele Dunarei, cu asiá de putiena grigia cá si cum românii n'aru fi avutu nimic'a de disu in acésta afacere. Acum se vede ca armat'a romàna contéza ce-va, si ca trebue a se tiené contu de ea cându se voru face schimbâri in cart'a Europei relative la Romani'a. Romani'a aru putea, déca aru fi cestiune de esistinti'a ei natiunala, sa puna o suta de mii de ómeni pe picioru de resbelu, forti'a care astadi se considera in adeveru a formá o armata mica; dar' ómeni de feliulu acelor'a cari au ruptu cerculu de focu in redut'a Griviti'a, de-si pentru prim'a óra audiau siueratulu ghiuleleloru inimice, suntu ómeni, ale câroru dorintie nu potu fi despretiuite, si o suta mii de ómeni forméza o putere care aru intórce victori'a in favórea unei'a séu altei'a din cele dóue mari puteri, cari suntu in positiune de a le amenintiá independinti'a. Este importantu pentru Romani'a cá acestu faptu sa fia cunoscutu si ponderatu, câci póte preveni ori-ce amenintiare. Armat'a romàna devine unu factoru in cestiunea orientului, astfeliu ca probabilu va avea si ea ce-va de disu in cestiunea gureloru si deltei dunarene, cestiune de cea mai mare importantia pentru Romani'a. Afara de acést'a, este pentru români inceputulu unei istorii militare, ceea ce este o trebuintia pentru ori-ce armata. Acést'a dà armatei o incredere in sine ce nu putea avea mainainte, o soliditate si unu sânge rece ce nu aru putea in nici unu altu modu sa dobandésca o armata care are desavantagiulu de a fi mica in comparatiune cu imensele armate cari o incungiura.

Mai este apoi si ce-va frumosu a vedea mic'a Romania venindu in ajutoriulu giganticei Russii in ór'a pericolului. Romani'a datoresce Russiei esistinti'a ei cá natiune; déca nu aru fi fostu Russi'a, Romani'a aru formá póte astadi trei séu patru pasialicuri sub Pórta, in aceeasi conditiune cá bulgarii. Este fabul'a leului cu siórecele, si in adeveru cu vitejia a venitu siórecele, in ajutoriulu augustului seu protectoru. S'aru putea dice ca acést'a nu este nici o compensatiune pentru perderea a o miia soldati morti si trei séu patru râniti, deosebitu de crescerea datoriei si desconsiderarea financieloru. Nu suntu de opiniunea acést'a in casulu de fatia. Eu credu ca pentru o tiéra intr'o positiune echivoca cá Romani'a, nici unu sacrificiu n'aru fi pré mare cá sa faca influinti'a ei simtita si vocea ei ascultata in consiliurile europene asupr'a cestiuniloru cari o privescu. Dar' chiaru presupunendu ca cea dintâiu opiniune aru fi corecta, eu nu vedu cum trebuiá Romani'a sa se pórte in resbelulu actualu. Turcii l'au inceputu. Ei au bombardatu Giurgiulu, unu orasiu romànu deschisu, fiindu ca rusii au bombardatu Rusciuculu, o cetate dela Slobodi'a, vre-o trei mile mai susu de Giurgiu, pe cându mici bande trecendu Dunarea comiteau numeróse fâra de legi si crudimi asupr'a pacinicei populatiuni române. Romani'a se aflá in positiunea neagreabila de a se gâsí intre ciocanu si nicovala, si nu este de mirare cá ea sa fi trecutu in partea ciocanului.

Bunatatea armatei române trebue mai cu séma sa se atribue sfortieloru principelui Carolu. Dupa putienu tempu de domnia elu descoperí câtu de sterilu erá câmpulu politicu si ca fruptele acestui'a nu faceau pentru densulu, cá suveranu constitutiunalu. Erá unu câmpu mai potrivitu de gusturile sele, in care elu, sol'latu in tóta persón'a lui, se simtiá mai familiaru, si acést'a erá armat'a. — Póte ca nu este in generalu cunoscutu ca principele Carolu, nu numai ca a primitu o educatiune militara cu totulu prussiana, ci inca a servitu si cá locotenentu in armat'a prussiana in resbelulu cu Danimarc'a si a condusu cu succesu unu asaltu in contr'a unei redute inimice, astfeliu ca, afara de o educatiune militara, elu are si esperintia pe câmpulu de bataie si cunoscea mirosulu ierbei de pusca inainte de a intrá in resbelulu actualu.

Lasându partitele politice sa se combata cu armele loru, elu dete totu timpulu seu organisârei, desvoltârei si educatiunei armatei, cu ce succesu, acést'a se póte recunósce din modulu cum soldatii intrara in Griviti'a si cum, de si fâra succesu, detera asaltulu celei de alu doilea redute.

Aici corespondentulu vorbesce de organisarea armatei nóstre si in specialu de armat'a teritoriale si dice ca sistemulu de a se chiemá sub arme ómenii o septamâna pe fia-care luna este fórte nimeritu si aru trebuí adoptatu si in Engliter'a. Aprobà faptulu ca dorobantii si calarasii se echipéza singuri, acést'a fiindu o economie pentru statu, si dice ca de aceea soldatii din armat'a teritoriale suntu mai cu dare de mâna. Adauga ca ei se potu insurá si ca nu suntu corupti de viéti'a din casarma, remânendu tieranu, sub mantau'a soldatului; elu este superioru celoru-lalti tierani, câci are notiune de disciplina si este obicinuitu cu respectulu legiloru, câci intervalele intre dóue chiemâri suntu scurte si influinti'a disciplinei n'are timpu sa se stérga. Apoi adauga:

Chiaru pe cându lucréza la câmpu, ei nu perdu simtiementulu ca suntu soldati, ca suntu in armata, si prin urmare suntu mai asiediati, mai supusi legiloru decâtu cei-lalti tierani. In casu de turburâri interne, cari câte-odata se intempla intre sate vecine din caus'a pamenturiloru, autoritâtile se baséza totu-déun'a pe dorobantiu si pe calarasiu pentru a reprimá desordinea, chiaru cându amicii lui suntu in cestiune si ei insisi suntu pârti interesate.

Déca filibustierii unguri aru fi trecutu fruntari'a romàna, dorobantii si calerasii le-aru fi datu o primire care aru fi curarisitu pentru totu-dé-un'a pe unguri de nebuni'a loru. Ungurii cari au meditatu asemenea proiectu aru fi trebuitu sa-si aduca aminte si póte si-au adusu aminte ca mai nici o parte din armat'a teritoriale nu fusese trasa din districtele dela fruntarii si ca erá o fortia indestulatóre de dorobanti si calarasi cá se intelnésca si sa aiba grija de unu numeru de diece ori mai mare de câtu acel'a care avea intentiunea sa tréca. Afara de acést'a, toti acesti ómeni suntu proprietari de pamenturi si prin urmare este fórte periculosu a 'i atacá pe lânga tierinele loru, mai cu séma cându au soliditatea si sângele rece dobenditu prin disciplin'a militara. Ungurii au fostu fericiti ca n'au trecutu fruntari'a câci nici unulu din ei nu s'aru fi intorsu.

Pentru a conchide, armat'a teritoriale romàna a aretatu in lupt'a dela Plevn'a, ca este egale in soliditate cu ori-ce armata regulata din Europ'a; ea a fostu pusa la incercare sub cele mai grele impregiurâri. Déca aru fi intelnitu pe turci in câmpu deschisu, peptu la peptu, aru fi fostu unu lucru usioru in comparatie. Déru pentru trupe noi, fâra istori'a militara, cari n'au auditu nici odata sunetulu unei ghiulele inamice, se dea asaltu unei positiuni cá Griviti'a in contr'a teribilului focu alu turciloru, a fostu fâra indoiéla unu lucru care a aretatu din ce stofa suntu facuti soldatii.

Si cându trupele ruse recunoscu ca dorobantii suntu egali cu densii in vitejia, trebuie sa admitemu ca sistemulu care i-a facutu este bunu. Principele Carolu, osteneliloru cârui'a trebuie mai cu séma a se atribuí desvoltarea si intinderea armatei teritoriale, are de sicuru motivu de a fi magulitu de resultatulu a diece ani de labóre si de gândire pentru actual'a armata a Romaniei, fia permaninte fia teritoriale. Amu disu putienu despre armat'a permaninte, nefiindu nimicu particularu de notatu in organisarea ei. E destulu a spune ca de si mica, ea este egale in vitejia si póte superióra in eficientia dorobantiloru.

Ací corespondintele vorbesce despre modulu cum se imparte armat'a romàna, despre numerulu soldatiloru din diferite arme si despre numerulu tunuriloru si conchide dicendu: Forti'a organisata totale a tierei (permaninte, teritoriale, militii, garda si glóte) este de 120,000 ómeni si 200 de tunuri, o fortia care póte fàra indoiéla sa-si faca influinti'a simtita in ori-ce modificare a cestiunei orientului care aru afectá interesele Romaniei.

Sibiiu, 2/14 Novembre.

(P.) *(In ajunulu restauratiunei comitatului).* Câtu mai curendu, ni stà inainte unu actu de cea mai mare insemnatate, pentru viéti'a nóstra politica pentru interesele nóstre publice natiunale, acelu actu este: *„restaurarea magistratului municipalu"* care si aici in comitatulu *Sibiiului*, cá pretotindeni in tiéra, are sa se intemple pâna la incheiarea anului curinte pentru unu periodu de siése ani prescrisu in legea municipala.

Este adeca vorb'a: sa alegemu pre amploiatii comitatensi incependu dela vice-comite pâna la cei mai inferiori; este vorb'a: se alegemu barbati cualificati, de incredere si reputatiune, in *centru* la comitatu, pre siefulu administratiunei *vice-comitele*, pre *protonotariu* si mai multi *vice-notari*, pre *presiedintele* si *asesorii scaunului orfanalu;* iér' afara in provincia, se alegemu numerulu ficsatu de *pretori* si *subpretori* pentru cercurile respective, dupa cum acelea suntu de nou arondate prin congregatiunea municipala.

Representantii poporului, adeca membrii congregatiunei voru fi chiemati a-si manifestá votulu de incredere la urna pentru acei individi pe cari, comisiunea candidatória cu consemtiementulu comitelui supremu 'i va recomendá cá apti la acelea posturi; prin urmare, resultatulu celu mai eficace va depinde negresitu dela scrupulós'a si nepreocupat'a procedere a comisiunei candidatórie la esaminarea cualificatiunei aspirantiloru pentru diferitele posturi precum si dela convictiunea libera a representantiloru alegatori.

Esperintiele de pâna acum din viéti'a constitutionala electorala ni-au doveditu, ca la seversirea acteloru de acésta natura electorala, totu-déun'a — cu putiena esceptiune — au precumpenitu ingagiamentele de preocupatiuni partisane in favorulu candidatiloru protegiati de maioritate, care nu prea considera cualificatiunea individuala ci prefera aderinti'a personala a candidatiloru!

Déca cumpenimu bine marele interesu alu poporului nostru din intréga Transilvani'a si in specialu din comitatulu Sibiiului, numerulu precumpenitoriu alu nostru fatia de alte elemente, negresitu avemu sa ne ocupâmu seriosu cu acésta cestiune vitala si sa ne gândimu bine ce facemu adeca sa nu perdemu nici pentru unu momentu acea circumstantia din vedere: ca alegerea de amploiati municipali se face pe unu periodu de *siese ani*, si ca acei amploiati alesi odata si instituiti in posturile loru, déca se voru probá de apti, corespundietori chiemârei loru, voru face servitie bune si folositóre causei publice, interesului poporului din comitatu si atunci consciinti'a fia-cârui representante membru alegatoriu, va fi liniscita, votulu datu va fi justificatu; iér' la din contra alegerea reu nimerita a cutarui amploiatu totu-déun'a se va atribuí si respective imputá corporatiunei morali, din alu cârei'a sinu a iesitu si, aceea va purtá negresitu si responsabilitatea pentru consecintiele rele!

Aceste amu crediutu de oportunu a le atinge deocamdata cu scopu, de a le revocá in atentiunea respectiviloru representanti ai municipiului, cari mâne dejá voru sa se aléga si aici. Concetatienii nostri *sasi* — pururea disciplinati si solidari in actiunile politice — si pentru acestu actu de importantia au facutu preingrigiri timpurie, au tienutu adese consultâri si 'i vedemu interesându-se pentru reesirea ómeniloru loru luati in combinare; toti alegatorii indreptatiti ai loru suntu bine informati si pregatiti cum sa voteze.

Dar' ai nostri inteliginti facu óre cev'a in tréb'a acésta, misca-se, consultéza-se si ingrigescu-se? Lasâmu sa ni demustre resultatulu alegeriloru, pe care 'lu vomu cunósce curendu, si atunci vomu reveni iérasi la acésta cestiune vitala pentru viéti'a nóstra constitutionala, dar' importanta mai vertosu pentru interesulu nostru.

Varietâti.

⁂ *Postalu.* Directiunea posteloru reg. ung. din Sibiiu publica cu datulu 10 Novembre a. c. concursu pentru ocuparea unei statiuni de magistru postalu in *Cristianu* (comit. Sibiiului) cu léfa de 150 fl. anuali, 40 fl. pausialu de cancelaria, pe lânga cautiune de 100 fl. in bani gat'a. Terminulu concursului este de 3 septamâni dela datulu de mai susu.

⁂ *Teatru românu in Sibiiu.* Societatea dramatica din Craiov'a sub directiunea domnului C. *Petrescu* a datu Marti in 1/13 Novemb. sér'a in sal'a dela „Imperatulu romaniloru“ prim'a sea representatiune. Afisiurile ne spuneau ca se va representá pies'a „*Draculu* séu *Oarb'a din Parisu*“ drama in 5 acte, tradusa din limb'a francesa. Pies'a a fostu bine alésa, déca d. Petrescu a voitu a dá publicului ocasiune pentru a-si formá o judecata despre talentulu, mimic'a si art'a actoriloru, din care se compune trup'a. Sal'a „Imperatului romaniloru“ a fostu bine adjustata si scen'a improvisata cu bunu gustu arangiata. Publiculu, de-si adese insielatu prin aventurari, ce se numeau „artisti români“, a concursu in numeru destulu de mare. Atâtu logele câtu si partea cea mai mare din locurile numerotate erau ocupate. Rolulu principalu in pies'a representata l'a purtatu dlu *Farcasianu* (Contele de Saint-Germain) cu deplinu succesu. Domnulu *Petculescu* (Fluturu) a escelatu in rolulu seu mai alesu in scen'a cu „Drangobert.“ Cu multu talentu a sciutu d. *Ionescu* sa-'si represinte rolulu seu, de altcum neinsemnatu, (Comandore) si nu gresimu, déca presupunemu ca vomu avea ocasiune a aplaudá dlui Ionescu la unu rolu mai principalu. Dintre dame amintimu pe dómn'a Mari'a *Petrescu* (Marchis'a Apiani) si dómn'a *Farcasianu* (Ameli'a), cari s'au straduitu a reproduce rolele cu fidelitate. Dómn'a *Constantinescu* s'a infatisiatu bine cá cavalerulu de Vodray. Impresiunea totala a fostu buna si publiculu a parasitu multiamitu sal'a.

⁂ *Proba de patriotismu.* Profesorulu dela gimnasiulu din Pest'a I. H. *Schwicker* a edatu unu manualu de geografia, cu deosebita privire la monarchi'a austro-ungara. In acestu manualu intre altele cetimu: „tiér'a Ardélului“, pre care o privesce cá o provincia a monarchiei Austro-ungare. De „capitala“ a Ardélului numesce „Clusiulu“. „Kelet in nr. seu 257 din 9 Novembre se plange amaru asupr'a acestei cârti, carea aru desconsiderá cu totulu dreptulu publicu alu Ungariei. Nu s'aru mirá numit'a fóia, déca acésta carte aru fi scrisa de unu românu, câci atunci de multu aru fi fostu oprita din scoli, dar' se mira cum unu profesoru, sustienutu din banii statului — la unu institutu de statu, póte scrie unu astfeliu de „*scandalu de carte*“. Mirarea i este si mai mare, câci acésta carte s'a introdusu in scólele magiare.

⁂ Aducatoriulu scirei despre invingerea lupteloru russo-române la Dolni-Dubnicu a fostu capitanulu românu *Vladoianu* din 1-iulu regimentu de Rosiori. Elu sosí in Poradim tocmai pe cându Imperatulu prândiá. Monarchulu luà decoratiunea St. Vladimiru de pre peptulu seu si decorà cu ea pre oficierulu românu. Dupa mésa principele Carolu ii dedù decoratiunea *Stéu'a Romaniei.*

⁂ *Regele lucrâriloru publice.* O depesia din Panam'a anuncia mórtea lui Herny Meiggs supranumitu „regele intreprindietoriloru de lucrâri publice“ si a cârui'a cariera estraordinara merita sa fia amintita:

Elu s'a nascutu la New-York pe la 1811. Pâna a nu fi de trei-dieci de ani, erá milionariu, dar' la cris'a din 1837 perdù si celu din urma banu. Aflându despre descoperirea aurului in Californi'a, plecà repede la San-Francisco, unde facù iérasi o avere imensa, pe care o perdù din nou cu ocasiunea crisei din 1854.

Meiggs 'si cercà din nou noroculu schimbându câmpulu lupteloru sele. Fugí la Chili, unde se asiedià cá intreprindietoriu de lucrâri publice. Pentru construirea drumului de feru Llaily-Santiago, intreprindietorii englesi cereau 150 milióne si unu terminu de optu ani. Lucrarea presintá greutâti mari. Cu tóte acestea Meiggs oferí pretiulu de 60 milióne si terminulu de patru ani. Elu se tienù de cuventu si câscigà din acésta operatiune diece milióne. Guvernulu din Peru se adresà la densulu cá sa-i faca 2,000 kilometri de drumu de feru. In timpulu esecutârei unei'a din aceste, unu cutremuru stricà totulu.

— Atâtu mai bine, strigà Meiggs, aflându noutatea; voiu avea mai putiene terasamente de facutu.

La inaugurarea acestei linii a chieltuitu trei milióne numai pentru medalii comemorative.

Meiggs ducea o viétia fórte chieltuitóre si mostenitoriloru le remâne fórte putienu. In otelulu seu din Lim'a avea 70 de camere pentru amici; cari totu-déun'a erau ocupate. La inaugurarea unei'a din liniile lui ferate, elu tramise unu vaporu sa aduca 600 de invitati din Lim'a. Presiedintele Balt'a gazduí intr'unu rendu la densulu, cu o garda de 1,000 ómeni in cursu de 15 dile.

⁂ *Câi ferate.* Câile ferate ale stateloru-unite au acum o intindere de 73,808 mile. Manualulu drumuriloru de feru din statele unite pentru 1877-1878, care a aparutu, amintesce ca la finele anului 1867 erau 39,276 mile de câi ferate puse in circulatiune. Dela acésta epoca s'au construitu drumuri de feru pâna la Utab, Calorado, Ducat'a si alte regiuni dela Far West.

⁂ *Inventiune ingeniósa.* Unulu din calugarii monastirei Raiger, intre Braun si Vien'a, a terminatu o lucrare de mecanica fórte curiósa; e vorb'a de unu globu pamentescu de 14 metri diametru care se misca singuru. O combinatie de róte 'lu face se opereze o miscare identica cu a pementului si cându e pusu in miscare, se intórce in timpu de trei septamâni. La acs'a polului Nordu suntu cadrante, cari arata dilele, lunile ect.; de asupr'a acsei se afla unu altu globu mai micu care arata rotatiunea pamentului impregiurulu sórelui. Marele globu este pusu in miscare prin midiloculu a 12 róte. Acestu ingeniosu mecanismu a costatu mai multu de diece ani de lucru si n'a fostu terminatu de câtu dupa numeróse esperientie. Câtu pentru detaliele geografice, o carta desemnata pe globu arata descoperirile cele mai noue, drumurile vapóreloru, caile ferate, liniele telegrafice, inaltimea muntiloru, adencimea Oceanului etc.

⁂ *O scena de jalusie.* — D. Hagemann din Berlinu are fórte multu de lucru; prin urmare d-n'a Hagemann pleca singura la bai. Preste câte-va dile insa d. Hagemann are câte-va momente libere si voindu sa faca aceste momente totu odata si placute se arunca intr'unu vagonu si pleca la soti'a sea. De mai nainte simtiá bucuriile suprinderei placute.

Sosesce la hotelu si i se spune, ca d-n'a Hegemann nu e acasa.

„Eu suntu d-lu Hagemann, — respunde elu. — Sa-mi dati voie sa intru!

I se da voie.

Intrându, gasesce pe masa unu plicu albu. Sta putienu la indoiéla, dar', in sfirsitu, 'lu desface si citesce urmatórele:

„Iubit'a mea'

Amu plecatu. Me intorcu. precum ne-amu intielesu. Sa me astepti la „piétr'a rosie“ si apoi ne intórcemu impreuna. Te imbratisiezu. Te sarutu.

Rudolfu.“

Va inchipuiti unu sotiu, care voiesce sa faca sotiei sele o suprindere placuta si este insusi atâtu de neplacutu surprinsu! — Din nenorocire soti'a sea se intórce la hotelu: i se spune ca i-a sositu barbatulu; ea grabesce cu bratiele deschise spre a-lu intempiná dar' elu — O! ce neplacuta intâlnire.

Preste putinu se scornesce unu scandalu, care aduna totu personalulu hotelului la usi'a odaii, in care sotiulu blastemá sórtea iéra soti'a plângea si tipá amarnicu.

In acésta invalmasiala usi'a se deschide si intra unu domnu de bratiu cu o dómna.

„Me ertati, — graesce domnulu uimitu, — dar' nu sciu ce cautati d-vóstra in odai'a mea.“

Bine! — eu credému ca e odai'a sotiei mele, — graesce dlu Hagemann.

— Eu credému ca e a ta, — graesce d-n'a Hagemann.

Ei bine, — atunci nu tie ti-a fostu adresatu biletulu, — striga sotiulu. ingrozitu.

Nu spuneamu!? — 'i dice soti'a·

Tablou! "Timp.“

⁂ *Unu bunu sfersitu.* Alalta-séra trei insi, unu italianu, unu românu si unu unguru, discutau in divergentie cestiunea Orientului la coltiulu din Fialcovski. Românulu si italianulu sustieneau armele crestine, iér' ungurulu pe cele turcesci.

Discutiunea se aprindea necontenitu si cei doi dintâiu reusira a dovedí ca in sfersitu victori'a va fi in partea crestiniloru.

Ungurulu, fórte interbentatu:

— Sa vedemu ce o sa fia la sfersitu, la sfersitu ce are sa fia?

La sfersitu — dise românulu, vrei sa scii ce va fi la sfersitu, uite,... si o palma sanatósa 'i sterse ungurului.

— Uite ast'a va fi la sfersitu!

Si astfeliu discutiunea s'a incheiatu.

⁂ *Statur'a umana.* Cestiunea taliei omului e un'a din acelea cari au escitatu mai multu curiositatea antropologistiloru. Esista numeróse lucrâri de statistica relative la inaltimea variabila a staturei umane, si, cá de ordinaru, autorii acestoru lucrâri difera in generalu in conclusiunile loru.

Dupa unu studiu publicatu de „*Revist'a antropologica*“, omulu celu mai mare ce s'a vediutu aru fi unu finlandesu, care mesura 2 metri 83 centime; omulu celu mai micu n'aru fi avutu decâtu 43 centimetri inaltime. Intre aceste dóue estreme, esista numeróse diferintie, si climatele, obiceiurile, moravurile esercita o influintia considerabila asupr'a mediei ómeniloru.

Patagonii constitue populatiunea la care individii atingu inaltimea mijlocie cea mai considerabila: aceea de 1 metru 75. Boschimanii din Afric'a australa suntu din contra cei mai mici ómeni; tali'a loru medie nu e mai mare de 1 m. 35. Medi'a intre aceste dóue estreme e de 1 metru 60, déca se are mai cu séma in vedere ca, dupa perusienii, lamoenii, o populatiune putienu cunoscuta au 1 metru si 80 pâna la 1 metru 85 inaltime.

„Revist'a antropologica“ crede cu tóte astea dupa tablourile publicate pâna acum ca acésta medie trebuie sa fia putienu mai ridicata si propune a se adoptá terminulu de unu metru 65 cá punctu centralu dela care voru trebuí sa varieze divisiunile pentru statura.

Fia-care póte astfeliu sa scie, déca tali'a sea este deasupr'a séu dedesuptulu mijlociei. Sa adaogâmu inse ca acést'a nu se aplica decâtu la barbati. Statur'a medie a femeiloru nu a preocupatu inca pe statistici. „Teleg.“

Burs'a de Vien a.

Din 2/14 Novembre 1877.

Metalicele 5%	63	15
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	45
Imprumut. de statu din 1860 .	112	—
Actiuni de banca	827	80
Actiuni de creditu	203	90
London	119	15
Oblig. de desdaunare Unguresci	78	25
„ „ „ Temisiorene .	77	—
„ „ „ Ardelenesci .	74	70
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Argintu	106	10
Galbinu	5	69
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	58½
Valut'a nóua imperiale germâna	58	95

Nr. 222 — 1877.

Concursu.

Amesuratu parintescului ordinu consistorialu dto 26 Maiu a. c. Nr. 702. B. pentru vacant'a parochia Ruj'a de clas'a a III-a in protopresbiteratulu Nochrichului-Cincului-mare se escrie prin acést'a concursu de nou cu terminulu pâna la 20 Novembre a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) dela 60 familii române câte un'a ferdela de bucate cu grauntiulu, si dela 36 neorustici jumetate de ferdela.
b) folosulu de pe portiunea canonica pamentu aratoriu si de fenatiu 10 jugere 700☐ clas'a I si II.
c) venitele stolari statorite de sinodulu protopopescu.
d) dela 96 familii câte un'a di de lucru cu palm'a.
e) lemnele trebuincióse de focu, si un'a curte parochiala pe care poporulu va cladi in curendu edificiele recerute, — cari impreuna dau sum'a de 403 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne concursele instruite in intielesulu stat. organicu pâna la terminulu indicatu la subscrisulu.

Nochrichiu, in 25 Octobre. 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Oficiulu protopresbiteralu.
G. Maieru m. p.
3—3 adm. ppescu.

Anunciu.

Subscrisulu se recomanda pl. t. publicu cá **maiestru pantofariu** cu totu feliulu de lucru bunu, promptu si eftinu, apartienatoriu de meseri'a sea.

Vasiliu Petrutiu,
maiestru pantofariu,
1—3 in strad'a Poplacei (Quergasse) Nr. 25.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 88. ANULU XXV.

Sibiiu 6|18 Novembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 5/17 Noemvrie.

Situatiunea inaintea Plevnei devine pe fie-care dî mai seriósa. Positiunea de pe „muntele verde“, care a luatu-o Skobeleff in 9 cur. din manile Turciloru, pare a fi o positiune insemnata, câci Turcii in mai multe renduri s'au incercatu a o luá érasi indareptu, dar fâra succesu. Din contra Skobeleff a câstigatu positiuni nóue, in stâng'a si in drépt'a de „muntele verde,“ si astfeliu totu mai strênsu se face cerculu armatei russo-romane in jurulu Plevnei. In 12 l. c. Romanii au luatu positiunile dela Bivular lânga riulu Vidu, si le-au fortificatu astfeliu, incâtu ele dominéza forturile turcesci Bucov'a si Opanetz. De alta parte Suleiman-Pasi'a incepe a se miscá, facându dese recunósceri câtra Osmanbazaru si Siuml'a. Se vorbesce ca elu ar fi primitu mandatulu, cá indata dupa caderea Plevnei, despre care, precumu se vede, nici consiliulu celu mare din Constantinopole nu se mai indoiesce, sa tréca Balcanii si sa iá positiune inaintea Adrianopolei. Cu acestu planu trebue aduse in legatura si fortificârile nóue in strimtórea dela Sipc'a din partea Turciloru.

In Asi'a sórtea Turciloru dupa batai'a cea mare dela muntele Avliaru, devine, precum nici nu se póte altcum, totu mai trista. In batai'a dela strimtórea Deve-Boiun, despre care vorbisemu in numerulu trecutu, Turcii au perdutu érasi nu mai putiene decâtu 42 tunuri. Déca sumâmu tóte tunurile, ce le au perdutu Turcii dela inceputulu lui Octomvrie incóci, numerulu este asia de mare, incâtu Muktar-Pasi'a va mai avé putiene la dispositie. Faim'a despre caderea fortaretiei Erzerum se vede ca a fostu scornita prin ataculu generalului Heimann asupra redutei Arizich, care a fostu deja in mân'a Rusiloru, inse fù érasi parasita din caus'a positiunei nepotrivite, ce oferá, fiindu ea dominata de altu fortu. Cu ocasiunea acést'a Rusii au luatu érasi 30 tunuri si au prinsu 500 soldati cu 20 oficieri. Perderile Rusiloru au fostu 400 ómeni. Stirile din Constantinopole ne spunu, ca pe la Erzerum ninge din greu.

Corespondentulu specialu alu „Pressei“ din Vien'a telegrafiaza, cu dat'a de 7 Novembre urmatórele:

Ieri, dóue batalióne turcesci incercara sa iésa din Cars, fura insa constrânse de corpulu de asiediu russescu sa reintre. Prisonierii facuti acolo spunu, ca corpulu din Cars se ridica la 12,000 ómeni, si ca acolo este lipsa de lemne si apa. Ap'a se aduce din Cartschiai si lemnele de constructiune se intrebuintiaza dreptu lemne de arsu. — Bayazidu a primitu o garnisóna si se va pune iér in stare de aperare.

Din Tiflis i se telegraféza „Pressei“ din Vien'a cu dat'a de 5 Novembre urmatórele:

Siése batalióne, care sosira pe drumulu Batumului la Erzerumu la piciorulu Damandaghului, la sud vest de Tortumu, au fostu atacati de nisce detasiamente turcesci cari inaint'au din Olti la Erzerumu si au fostu fortiate a bate in retragere spre Batumu cu pierderi de arme, de cai si de prisonieri. Detasiamentulu rusescu este la Baru, la siése leghie la nordu de Erzerumu.

O telegrama a lui Reuf-pasi'a, de la 7 Noemvre, scrie:

Astadi a avutu locu, in trecerea Sipc'a, unu focu viu de ambele pârţi. Turcii au avutu unulu ucisu si unu ranitu.

Achmed pasi'a telegraféza din Rusciucu, 7 Noemvre: Inimiculu a bombardatu Rusciuculu preste dóue óre; turcii au ripostatu si au avutu unu omu ucisu. La Pyrgos s'a facutu o recunóscere intre cerchezi si cazaci.

Din Ragus'a se telegraféza, cu dat'a de 8 Noemvre:

Muntenegrenii bombardéza de 2 dile fortulu Serdaru, lânga Spuz.

Generalulu Verbitza a asiediatu asediulu inaintea Podgoritiei cu dóuedieci tunuri:

Corespondentele specialu alu „*Pressei* din Vien'a telegraféza din Tiflis cu dat'a de 7 Novembre, urmatórele:

Colón'a dela Olti s'a unitu cu armat'a generalului Haiman, dar' nu se scie, inainte séu in urm'a luptei dela Deviboyun. Perderile turciloru in acésta lupta se ridica preste 3000 ómeni in ucisi, raniti si prisonieri. Cea mai mare parte din artileri'a turcésca a remasu in mânile rusiloru.

Se telegraféza din Tunis, 8 Novembre, ca Beyulu de acolo pregatesce trimiterea a 5000 ómeni trupe in Turci'a.

Dupa o depesia a lui Suleiman-pasi'a dela 7 Novembre, turcii au imprastiatu unu detasiamentu de cazaci, cari venisera cu carutie in apropiere de Koslubey pentru a luá furagiu.

Ieri, patru companii dela Jenikioi cautara a reluá transportulu; ei ajunsera pâna la Koslubey, fura inse érasi respinsi.

Se telegrafiéza din Kurukdara, cu dat'a de 6 Noembre, urmatórele:

Ieri, Turcii se incercara a atacá pe generalulu Lazarew, tocmai cându acest'a voea se asiedie baterii de asediu pe positiunea situata inaintea fortului dela sudu-estu de Kars si deschisera din tóte forturile unu focu fórte viu contra Rusiloru.

Cu tóte acestea, Turcii fura invinsi si fortiati sa se retraga in disordine pâna sub fortulu ChafizPasi'a-Tabia. In urmârirea loru, dóue batalióne din regimentulu Kutai, sub comand'a lui Fadejew, insotita de o puternica artilerie si tunuri, intrara in fortulu Chafiz-pasi'a, si cu baionet'a ucisera cea mai mare parte din garnisona, stricara tunurile, luara 10 oficieri si 40 soldati prinsi si se intórsera cu perderi minime. Perderile inimicului suntu enorme. „Press'a“.

Revist'a politica

Desbaterile asupr'a statutului de banca in diet'a Ungariei si in senatulu cislaitanu au produsu multa amaraciune in Ungari'a si nu mai putiena, cu tóte ca in alta forma, in Cislaitani'a. In Ungari'a se arata desperatiunea de a ajunge la resultatele cele dorite, la o banca propria si independenta de cea din Vien'a. Nici omnipotenti'a ministrului Tisz'a nu este in stare a impraciá durerile compatriotiloru. In capital'a Ungariei si in provincia se lucra din tóte puterile contr'a statutului votatu. Se vorbesce ca se voru inscená meetinguri, in cari sa se faca resolutiuni pentru o deputatiune monstruósa, carea sa astérna monarchului unu memorandu, prin care sa se róge, de Maj. Sea, cá sa nu sanctiuneze legea de banca. In Austri'a capeta espressiune resimtiementulu dupa perderea unitâtiei celei strinse a monarchiei inainte de dualismu. Ambe directiunile aceste voru remanea cam pela calea jumetate Este insa semnificativu, ca astfeliu de idei se ivescu deodata in ambele jumetâti ale monarchiei si chiaru si in parlamente. Deputatulu *Kellersberg* a facutu sensatiune cu citatulu seu din A. Grün, ca numai unu strainu a pututu avé inim'a de a sfasiá Austri'a. Elu vorbindu despre banca s'a folositu de ocasiune si a datu lectiuni cercuriloru conducatórie din Ungari'a, cari au sa grijésca de educatiunea politica a unguriloru: sa tiena mai multu la idei'a unitâtiei de statu. Mai semnificativu insa este ca in senatulu imperialu a aflatu buna primire cuvintele lui Kellersperg. Nu e mirare dara ca fenomenele aceste au influintia atâtu de mare, incâtu unii din patriotii de pe bancele dietei unguresci voru mai bine sa se faca taietori de lemne in Brasili'a decâtu sa mai remana cetatieni in Ungari'a.

Pactulu intre jumetâtile monarchiei are inca de a invinge dificultati considerabile, inse este probabilu ca se va reinnoí si indignatulu patriotu, séu indignatii patrioti voru remané buni cetatieni si mai departe; inse de dincolo de Laitha i se striga Ungariei: Nici unu pasu mai departe pe calea de pâna aci, déca nu voiti sa se trezasca in Austri'a ceea ce este acum inveluitu in somnu aduncu: idea de a revedé secotelele.

In camer'a francesa s'au pornitu lucrurile a fi fórte serióse. Deputatulu *Grévy* si consorti a facutu o propunere, prin care se cere o enqueta dupa abusurile intemplate din tempulu alegeriloru. Propunerea este indreptata asupra prefectiloru si ministriloru.

Ducele de Broglie a cerutu resólverea acestei propuneri de urgentia. Alta propunere de feliulu celei de mai inainte erá pregatita demultu de deputatulu Le Blond. Ambe propunerile s'au declaratu de camer'a deputatiloru de urgente. In siedinti'a din 15 Nov. camer'a francesa a hotaritu esmiterea unei enquete pentru cercetarea dupa abusurile la alegeri.

Hotarirea acést'a este de mare importantia. Marsialulu presiedinte Mac-Mahon vede in procederea camerei o sageata aruncata asupr'a presiedentiei sele si se pregatesce la mesuri, cari sémena multu a lovire de statu. Alaltaieri signalisau diurnalele o nóua disólvere a camerei, consignâri de trupe in Parisu si in Versailles si publicarea legei martiale pentru tóta Franci'a.

Incordarea intre presiedinte, ministeriu de o parte si camera de alta parte este mare, si urmârile potu fi si mai mari. Aterna multu dela senatulu francesu, carele are sa-si dea consimtiementulu seu la disólverea camerei, séu sa respinga disólverea. Dupa ce va urmá hotarirea senatului in privinti'a acést'a are sa se decida si maresialulu la resistintia pâna la estremu séu la demissiunare.

Sciri din Berlinu arata ca in Germani'a barbatii politici privighiéza neincetatu asupr'a celoru ce se petrecu in vecinatatea despre apusu. Si dispositiunile nemtiesci corespundu pe deplinu atentiunei ce se dà celoru ce se petrecu in Franci'a.

Nu se scie in ce legatura sta cu evenemintele din Franci'a cris'a ministeriala din Rom'a. Destulu ca si acést'a este signalisata.

Faimele despre pace au amutitu pentru unu momentu. Russi'a, carea sta dinaintea Erzerumului in Asi'a si a câreí operatiuni resboinice in Bulgari'a s'au schimbatu in timpulu din urma in favorulu ei, nu voiesce a sci de pace. Ea astépta caderea Plevnei si a Erzerumului si póte si vre-o revolutiune in Constantinopole. Deocamdata ea reguléza administratiunea in tienuturile ocupate de trupele rusesci si române. Principele Muntenegrului iéra s'a apucatu cu succesu de resboiu; numai Serbi'a hesitéza.

Incercâri de mijlocire.*)

Dupa telegrame din Constantinopole, Mr. Layard cauta a se folosí de turburarea cumplita, ce domnesce in Serailu si la Seraskieratu pentru a impinge Pórt'a la o cerere de mijlocire. Telegram'a adauga, ca pâna acum silintiele quasi-ambasadorului englezu n'au isbutitu, deci se vede ca turburarea iscata prin stirile de pe amendóue câmpurile de resboiu, nu intrece pâna acum orbirea musulmana si increderea in ajutoriulu profetului. Limbagiulu gazeteloru turcesci asupr'a Russiei si Romaniei e acelasiu cá si la inceputulu resboiului: la Seraskieratu e si astadi unu anume redactoru, care fabrica in tóte dilele telegrame despre monstruositâtile, pe cari rusii, bulgarii si cazacii le aru fi comitiendu asupr'a nevinovatiloru Basibuzuci, limbagiulu slujbasiloru superiori ai statului e astadi totu asiá de ascutitu si de amaru cá si mai inainte, incâtu se vede ca simburele mijlocirii de pace nu gasesce inca pamentulu princiosu, cá sa produca ramur'a de maslinu.

In dilele din urma se si vestise, ca de asta data contele Zichy, ambasadorulu Austriei, aru fi incercatu sa faca pe Pórta sa pricépa greutatea situatiei si agravarea ei prin o impotrivire mai lunga; ca apoi Sultanulu aru fi primitu pe Conte in audientia secreta si ca in urma a avutu locu o conferintia de ambasadori. Daru contele, simtiendu ca acestea vesti se respândise de câtra speculantii din Galat'a le desmintì indata. Toti ambasadorii se ferescu a vorbí de mijlocire si evasiva cum este limb'a diplomatica, ea spune numai ca póte guvernele s'oru fi intielegendu directu asupr'a acestei intrebâri, neglijindu a-si insciintiá pe ambasadorii loru din Constantinopolu.

Opini'a publica e inderetnica si, ciudatu lucru, ea se identifica órecum cu numele Plevnei. Cá la tóte popórele cu putiena lumina, astfeliu si la turci, aceste intariri au inceputu a jucá rolulu fantasticeloru si neinvinseloru cetati din povesti Unu feliu de marsieleza pórta numele „Plevn'a“ si e cântata in multe limbi, turcesce, grecesce, armenesce, frantiuzesce chiaru prin cafenelele din Constantinopole. Cântâréti'a pórta, cá Rachel'a in Théâtre français, flamur'a turcésca in mâna pe candu esecuta acésta marseileza sui generis. Pe candu insa glasulu poporului ridica in ceriu tari'a Plevnei si intr'unu modu aprópe misticu da nascere credintiei, ca acestu locu va resistá pâna la sfersitu, totu pe atuncea sórtea acestoru intariri devine pe di ce merge mai rea. Generalulu Todleben pune sa faca siantiuri pe drumulu spre Orhanie, si nici Osman nici Sietket-pasi'a nu incérca sa turbure lucrarea loru, de unde putemu deduce ca trupele turcesci nu mai suntu in stare sa rupa cordonulu de impresurare, ce s'a formatu imprejurulu loru. Se povestesce chiaru o vorba a generalului Todleben, care de nu s'aru fi disu, aru meritá sa fie disa si aru face onóre atâtu generalului rusescu, câtu si lui Osman-pasi'a. „Déca Osman-pasi'a n'a atacatu pe generalulu Gurko in vremea luptei dela Dubnik, atunci n'a mai pututu sa lu atace, si caderea Plevnei e mai multu o intrebare de portii“. Apoi retragerea lui Muctar dupa intaririle Erzerumului, impresurarea Carsului, tóte acestea aru trebui sa descuragieze pe turci si póte ca s'aru si descuragiá, déca punctulu de capetenie alu increderii fataliste si órbe, déca Plevn'a aru cadea.

---

*) „Timpulu“.

Dela o vreme incóce Pórt'a 'si pune tóte silintiele, cá sa se impace cu toti dusmanii ei mai mici. Greci'a e menajiata, Candi'a primesce drepturi. Serbi'a cocolita, cu Muntenegru nu se mai lupta, incâtu principele Nichit'a ocupà totu ce-i doresce inim'a, tóte acestea dóra aru lasá cu totii pe Pórt'a in pace pentru cá sa-si póta concentrá tóte puterile contr'a rusiloru. Prin urmare nici o opiniune publica, nici guvernu nu gandescu inca la pace. E evidentu ca guvernulu rusescu gandesce si mai putienu de a face pasulu intâiu, pentru a cere mijlocirea cui-va.

Dar' cu caderea Plevnei, flórea armatei turcesci cade in prinsóre, opiniunea publica e sguduita in punctulu ei de predilectiune, guvernulu cu tóta silinti'a n'aru mai putea sa-si inlocuiésca prin nóue recrutâri armat'a de elita a lui Osman, si atunci póte — póte ca Pórt'a aru perde din inderetnicia si aru intinde mân'a spre impacare.

Corespondintie.

Corespondintiele de mai la vale au unulu si acela'si substratu, cu tóte aceste le punemu sub ochii publicului pe amendóue. O facemu acést'a pentru cá: 1. ele se intregescu si spriginescu un'a pe alt'a; 2. pentruca ele suntu totu odata si o ilustratiune la procesulu verbalu dela Sebesiu ce-lu publicâmu dupa corespondintie; 3. pentruca ele suntu o parte intregitóre la procesulu schimbârei „programei“ politice a unoru connatiunali corifei ai nostri, cari in dilele din urma din estremulu opositiunei passive fatia cu politic'a actuala au devenitu cei mai mari aderenti ai oficiului comitatensu, fâra a convinge pre cine-va, ca conduit'a acést'a, cu totulu nóua in feliulu seu, servesce intereseloru natiunali si incape in cuadrulu *unei'a* din cele dóue directiuni politice la românii din Ardélu, dela 1869 incóce.

Fenomenulu acest'a este destulu de interesantu de a luá notitia despre elu si merita studiulu tuturoru barbatiloru nostri cari se intereséza de afaceri politice.

Pâna un'a alt'a noi ne esprimamu bucuri'a ca partea isbutitóre din conferenti'a de mercuri a alesu cararea cea adeverata de a lucrá românii cu puterile loru, fâra a-si legá sórtea de un'a séu de alt'a din partidele cari esistau, afara de români, la actulu alegerei representantiloru comitatului. Nu pricepemu inse cum din partea celoru cu influintia la Sebesiu s'au sacrificatu dóue voturi pentru straini si inca ómeni guvernamentali. Séu dóra ca pe lânga cele dóue nuance politice de mai nainte, s'a aflatu de lipsa sa se plamadésca si aluatulu unei partide guvernamentale si inca din materialulu celu mai de frunte alu passivitâtiei?

Nu urmarimu cestiunea mai departe ci lasâmu sa vorbésca deocamdata corespondentiele:

Sibiiu, in 3/15 Novembre 1877.

(P.) *(Alegerile de representanti municipali.)* Ieri in Nr. 87 amu aretatu solidaritatea si disciplin'a *sasiloru* in esercierea drepturiloru constitutionali, respective in actiunile loru politice; amu spusu cum ei se ingrigescu de timpuriu consultându si informându pre ómenii loru pentru secur'a reesire cu candidatii loru.

Si amu avutu dreptu, câci afirmatiunea ni-o justifica eclatantu resultatulu alegerei, pre care i lu punemu la altu locu in vederea stim. lectori spre orientare. Regretâmu ca acestu resultatu demustra triumfulu sasiloru fatia cu indolenti'a nóstra; demustra avantagiele progresive, de cari se bucura ei pe terenulu luptei politice si cari si le sciu asecurá in detrimentulu interesului nostru.

Sasii solidari si disciplinati in formarea partidei loru liberale-opositionale, cum o numescu, *„sächsische Volkspartei“* tienendu cá ferulu la olalta au dominatu si domnéza positiunea, terenulu politicu fâr' a se ingrigi de altii. Pentru actulu alegerei representantiloru municipali, ei au impartitu taber'a loru de 340 alegatori in *trei grupe* séu cercuri; au datu fie-cârui alegatoriu siedule pe cari erau tiparite numele individiloru de alesu membri ai representantiei municipali; intre cei 45 candidati, sasii pusera si *trei români*, cari se si alesera prin votulu loru, adeca alu partidei sasesci!

Inteliginti'a nóstra ce atitudine a manifestatu in directiunea acést'a? Amu vediut'o si cunoscut'o in conferinti'a ce se tienù aséra in localitâtile Asociatiunei, adeca in presér'a alegerei. Dupa ce partid'a sasiloru pusese dejá tóte in miscare, impartise siedulele de votare printre alegatorii, cari sa se presinte adi la urma informati si pregatiti, — in acestu ultimu momentu, noi românii din cetatea Sibiiului suntemu poftiti sa ne intrunimu la o conferintia natiunala, cu scopu, cá in presér'a alegerei, adeca in 2/14 Novembre, la 5 óre dupa média-di, sa ne consultâmu si preste nópte sa ghicimu modulu celu mai potrivitu: cum sa procedemu si noi la actulu alegerei din cestiune; cum sa adunâmu pre alegatorii români constatati pe o lista, cá sa-i informâmu diminéti'a in ruptulu capului sa se infatisieze la urna si sa voteze?!

Dar' intrebarea principala erá: ce feliu de atitudine sa avemu, sa intrâmu si noi in vre-o combinatiune escugetata de altii, séu cum sa facemu cá sa putemu salvá si noi interesele nóstre? Si tóte acestea avemu sa le facemu in ór'a ultima; sa le facemu fâra nici o considerare la ante-actele nóstre.

In conferinti'a de ieri s'au manifestatu trei pareri, un'a: cá românii — fiindu si asiá in minoritate — se voteze in coalitiune cu partid'a sasiloru numita *„Volkspartei“*; alt'a: cá sa nu se alature acelei partide neloiali, carea din 45 membri, abiá se invoiesce a ne unge pe-la budia cu *trei* membri români; ci sa cercamu a pactá cu partid'a contraria adeca a elementului magiaru — iér' a trei'a parere fù: ca sa nu ne mai aliâmu nici cu un'a ci sa formamu insine o partida de sine statatória si nedependinte, câci numai asiá vomu fi in stare, de o parte a ne afirmá esistenti'a si reputatiunea cá români, iér de alta parte a li demustrá si unor'a si altor'a ca nu potemu si nu voimu sa-i spriginimu int'ru realisarea scopuriloru loru egoistice, — noue daunóse!

Din conferinti'a improvisata in ultimulu momentu nu s'a alesu nimicu; ba pardonu, — ca totusi ne aleseramu cu ceea-ce otarì *Volkspartei-ulu sasiloru — trei membrii români*, — lânga 42 di: *„patrudieci si doi“* de ai loru! Amu mai cercatu apoi chiaru in diu'a alegerei cu o lista separata in carea figurau *siepte* candidati de ai nostri lânga alti *optu* dintre ai sasiloru; dar' amu patit'o cá celu din poveste cu capsiunile, — câci dintre acei'a câte unulu abiá capetà câte unu betu votu; de óre-ce sasii ai naibei cum suntu, remasera consecuenti combinariloru dejá facute si procesera strictu conformu acelor'a.

Municipalia.

Sibiiu, 2 Novembre.

Pline de *invetiaturi bune pentru viitoriu* suntu si voru remâné impregiurârile, intre care s'au seversitu alegerile delegatiloru la parlamentulu comitatului *Sibiiu*.

Haru legei liberale electorale, carea restringe dreptulu de alegere in saracit'a nóstra tiéra! Noi ne convingemu pe di ce merge ca nu avemu de a asteptá nimicu precum in genere asiá nici dela aceste alegeri municipali.

Acelea au pentru noi in atâtu interesu, incâtu ni se da prilegiu a ne cunósce noi pre noi si pe fratii nostri de altu sânge.

Sibiiulu cu unu numeru mare de barbati ilustri, reverendi, ornatissimi si spectabili este chiematu a fi centrulu puterei pentru actiuni pe terenulu politico-socialu. Totu ómeni mari! ce folosu inse, déca nu au unu terenu mai mare pentru a-si validitá mintile, puterile loru?

Dar' sa vedemu, cum prospiciéza lucrârile loru intr'unu cercu mai micu si *à propos* la alegerile municipali, ce se seversiescu inaintea ochiloru nostri.

Conferinti'a româna, dupa ce a constatatu miser'a nóstra stare, in carea ne-a pusu legea electorala, — facându-ne impossibila o participare activa — *morale* mai eficace la alegeri, a fostu trimisu in 16 Oct. 1877 o comisiune de 5 insi, cari sa staruiésca in cercurile de alegeri intr'acolo, cá unde suntu românii in maioritate sa se candideze si aléga *delegati români*, si unde suntu in minoritate sa incerce la maioritate a esoperá alegerea unui numeru de delegati români in proportiune cu contingentulu alegatoriloru români. Comisiunea acést'a mai avea apoi a se informá despre listele de alegatori si candidati, si apoi inainte de alegere cu óre câtu tempu (cá conferinti'a sa fia in stare, la trebuintia a face dispositiuni necesarie) a mijlocí convocarea conferintiei prin presidiu si a face raportu si propunerile necesarie.

Ce a lucratu acea comisiune pâna acum, — scia acel'a, carele vede si in rerunchii ómeniloru! Destulu ca oricine si ori unde a lucratu altu-feliu si nu in sensulu acestei intielegeri fratiesci, — lucrarea lui este *comandata de influintia neromàna.*

Conferinti'a mentionata s'a tienutu — dar' candu? in presér'a alegeriloru in 14 Nov. 1877, — cându nu se mai puté face nici o dispositiune necesaria in afara in cercuri, unde erá cu putintia a se face, si conferintiei i s'a lasatu facultatea cea dubiósa a se ocupá cu alegerile din cetatea Sibiiului, despre care s'a sciutu, ca românii vis-à-vis de maioritatea puternica a sasiloru nu voru putea reusí.

In acésta conferintia opiniunile ni s'au infatiosiatu in dóue directiuni.

Doi membrii din comisiune dimpreuna cu presidiulu, in locu, cá se raporteze, precum au fostu insarcinati, despre pregatirile alegeriloru in Sebesiu, Mercurea si Selisce, — n'au crutiatu sofisme marafeturi si cuvinte bunatice, prin care s'aru fi pututu face possibilu, cá conferinti'a sa otarésca „cá românii din I cercu alegatoriu alu Sibiiului sa nu voteze la list'a sasiloru, ci unindu-se cu catolicii, oficialii publici si alte neamuri — sa accepteze o lista, carea, dupa asigurarea loru, aru avea si placerea stapânirei.

Ceilalti presenti sustieneau, ca ací alegatorii români, de óre-ce nici alianti'a cu sasii, cari de sucursulu nostru si asiá n'aveau lipsa, nice insotirea cu guvernamentalii, carii dimpreuna cu noi nu aru fi scosu nimic'a la cale, — nu ne-aru aduce nici unu folosu, — sa-si faca si voteze lista deosebita de candidati.

Acést'a nu erá pe placulu celoru trei domni, cari portau in contra-i unu resboiu ce mirósa a interesu.

Mai erá si o alta parere singulara carea a vatamatu demnitatea conferintiei. Unu Mephisto face adeca perniciós'a propunere, cá conferinti'a sa suspinda pentru alegerile presente solidaritatea alegatoriloru români (sa fia farina orbiloru!).

In mediloculu acestei campanii pentru *interese* a invinsu inse bunulu si solidulu simtiu, primindu-se propunerea a dóu'a cu tóte voturile — afara de ale celoru 3 aderinti ai stapânirei — si asia amu scapatu de unu blamagiu nou — aici in Sibiiu, inse ni este téma ca Siebisianii s'oru fi gresitu facându-i Pacurariu — capre!

In fine mai observâmu, ca stapânirea cu totu dreptulu póte esclamá: Dómne mântuesce-me de prietinii mei, ca de inamicii mei me voiu mântuí eu! Stapânirea din Sibiiu va vedé acum, ca ómenii acei'a, cari cu atât'a doiosia i se arunca in bratie si 'i batu pragulu usiei, — nu au trecere si radimu la poporu! Iéra acesti'a si toti amploiatii români sa intieléga, ca românulu este mai bunu, decâtu cá sa se intrebuintieze spatele lui pentru inaltiarea altor'a, si ca interesele loru particulari numai in alu doilea rendu si si acést'a numai odata cu conservarea intereseloru nationali se potu intemeiá si promová! *Observatorulu.*

Procesulu verbale

alu adunârei alegatoriloru români din Sebesiu, tienuta in 4 Novembre 1877.

1. La timpulu hotaritu fiindu adunati mai toti alegatorii români si unu mare numeru din poporatiunea româna a orasiului Sebesiu si din satele vecinate, alegatoriulu Samoila Radu, unulu dintre barbatii, cari au convocatu acésta adunare a alegatoriloru, impartasiesce: ca dlu advocatu Dr. Stefanu Pecurariu, deputatulu acestui orasiu la universitatea fundului regiu — venindu pre scurtu timpu la Sebesiu — s'a dechiaratu a fi gat'a a-si dá sém'a in totu momentulu despre activitatea sea desvoltata cá deputatu alu Sebesiului la universitate si a o pune la apreciarea alegatoriloru. Acést'a impregiurare a datu unor'a indemnulu de a conchiemá acést'a adunare, care mai nainte de tóte aru fi sa se constitue.

2. Adunarea aclama de presiedinte pe dlu senatoru Ioanu Piso, dirigintele politiei urbane, si de notariu pre domnulu Ioanu V. Barcianu candidatu de advocatura.

3. La propunerea presiedintelui adunarea invita pre deputatulu Sebesiului la universitatea fundului regescu Dr. Stefanu Pecurariu a-si face raportulu.

4. Domnulu deputatu Dr. Stefanu Pecurariu, — dupa o scurta introducere, in care face istoriculu universitâtiei din vremile betrâne pâna la anulu 1868 si de atunci incóce, ilustrându pusetiunea si sfer'a ei de dreptu din trecutu si din deceniulu din urma — mai alesu fatia de preponderant'a majoritate a locuitoriloru nesasi din fondulu regiu, si amintindu unele capitale fapte si porniri provenite numai si numai

din nascutulu egoismu, separatismu si nedreptate a majoritâtiei sasesci din universitate cu deosebire la cestiunea tractanda despre impartasirea tuturoru locuitoriloru de pe fundulu regescu la averea universitâtiei; — trece la meritulu causei facându istoriculu recentei sessiuni a universitâtiei.

Domnulu deputatu esplica ca cu ocasiunea reorganisârei de acum a universitâtiei, si anume in decursulu desbateriloru despre statorirea statutului pentru viéti'a interna si esterna a universitâtiei, in ce chipu a nisuitu maioritatea sasésca a deputatiloru prin cunoscut'a loru desteritate ominósa cu calculatiune la venitórele eventualitâti sa faca deoparte impossibila miscarea celoru-lalti conlocuitori putienu representati in universitate, iér' pe de alta parte comitelui presiedinte alu universitâtiei sa-i detraga din mâna puterea, care o avusese pâna ací alti comiti ai sasiloru in Sibiiu.

Minoritatea inse, anume deputatii români, dlu reportoriu si colegulu seu Dr. Avramu Tincu, nepotendu primí si aprobá acést'a manopera a maioritâtiei, au insinuatu unu votu separatu bine intemeiatu la guvernu care apoi nu numai ca n'a aprobatu elaboratulu maioritâtiei ci — conformu competentiei — l'a si retramisu cu observatiunile sele spre intregire.

Dar' maioritatea nevoindu de locu sa tiena contu de acést'a competintia a guvernului, comitele presiedinte s'a vediutu nevoitu — amesuratu indrumârei primite dela guvernu — a redactá numitulu statutu prin minoritatea deputatiloru, ceea ce s'a si intemplatu.

Astadi din caus'a cerbicósei tienute a maioritâtiei facia cu guvernulu supravighietoriu, siedintiele universitâtiei suntu amânate.

Acést'a a fostu — dice dlu reportoriu — tienut'a sea la universitate si dechiara a fi gat'a sa-si depuna la momentu mandatulu, déca convictiunea sea, care l'a condusu in activitatea sea, n'aru fi si a alegatoriloru sei.

La sfersitulu acestui raportu ascultatu cu incordata atentiune de intrég'a adunare, presiedintele invita pre acést'a din urma a se pronunciá cu tóta francheti'a si sinceritatea asupr'a tienutei dlui deputatu Dr. Pecurariu.

5. Avendu cuventulu dlu Danilu Davidu, dirigintele scólei române, felicitâ pre domnulu Dr. Pecurariu pre deoparte pentru ca este celu intâiu deputatu românu la universitate, care si-a tienutu de datorintia a se presentá in midiloculu alegatoriloru sei pentru a dá, conformu usului constitutionale, séma de activitatea sea; pre de alta parte 'si-esprima recunosciinti'a pentru resolut'a tienuta a dlui deputatu facia de o asiá mare maioritate, si mai alesu de perniciósele intentiuni ale acestei'a cu privire la interesele vitali ale românilоru si aceloralalti civi nesasi din fundulu regiu.

Din acestea motive propune cá present'a adunare a alegatoriloru sa esprime indestulirea si recunosciinti'a sea deputatului orasiului Sebesiu la universitatea fundului regescu, dlui Dr. Stefanu Pecurariu si aprobândui toti pasii facuti in acést'a calitate a sea sa-lu invite a nu se abate din acést'a cale dândui si cu acestu prilegiu unanimulu votu de incredere.

Presiedintele pune la desbatere propunerea domnului Davidu.

6. Luându cuventulu domnulu Ioanu V. Barcianu constata adeverulu celoru dise de dlu deputatu, esplica pusetiunea care au trebuitu sa ia cei doi deputati români facia de tendintiele maioritâtii sasesci si facia de nesuinti'a guvernului, prin care ni-se lasa celu putienu resuflarea cu privire la afacerile acestei universitâti adminiatratóre de sute mii floreni storsi mare parte din sudórea românului, pre cându maioritatea sasésca umbla a ne trânti odata pentru totudéun'a la pamentu. — Apróba tienut'a deputatiloru români cu atâtu mai vertosu ca prin aceea au scapatu universitatea de octroatiuni cu urmârile neprevediute, si a incunjuratu alte dispositiuni desatruóse pentru toti. —

In fine se dechiara pentru propunerea dlui Davidu si o recomânda adunarei spre primire. —

7. Dupa ce mai vorbescu domnii Ioanu Deacu protopopu, Avramu Mog'a proprietariu si altii pentru primirea propunerei dlui Davidu si ne mai facânduse alta propunere, presiedintele intréba, déça adunarea primesce acea propunere ori bá. —

8. Adunarea intrég a ridicându-se de pe scaune, prin indelungate manifestatiuni de consimtire, dechiara ca primesce propunerea dlui Davidu cá conclusu alu acestei adunâri. —

La propunerea dlui Ioanu Munteanu, advocatu,

9. Adunarea hotaresce in unamitate a se aduce acestu procesu verbale la cunosciintia publica pe calea diareloru nóstre politice din Sibiiu si Brasiovu, si a inmanuá unu esemplariu in semnu de deosebita distinctiune domnului deputatu Dr. Stefanu Pecuřariu. —

La propunerea d. presiedinte,

10. Verificarea acestui procesu verbale se concrede d-loru Ioanu Munteanu, Danilu Davidu si Ioanu Germanu.

11. Dupa acésta presiedintele, — multiamindu adunârei pentru esemplar'a ordine si concordia, dovedita si de asta data, — dechiara adunarea de incheiata.

D. u. s.

I. Piso, pres. *Ioanu V. Barcianu,* notariu.

12. S'a cetitu si aflându-se acestu procesu verbale conformu adeverului s'a verificatu.

Sebesiu, in 4 Novembre 1877.

D. Davidu, Ioanu Germanu, Ioanu Munteanu.

Varietâti.

⁂ *Alegeri in representanti'a Sibiiului.* Dupa informatiunile ce le avemu pâna acum representanti alesi vomu avé românii in comitatulu Sibiiului din *Sibiiu:* pe dd. Zachari'a *Boiu* ases. const., Iacobu *Bolog'a* consil. aul. in pens., Dr. Aurelu *Brote* dir. alu bancei „Transylvania“; din cerculu Salistei: dd. Petru *Brote* propr., Nic. *Cristea* ases. cons. si redactoru, Ioanu *Hani'a* protopr. si dir., Ales. *Lebu* propr., Eli'a *Macelariu* cons. gub. in pens., Dr. Ioanu *Nemesiu* advocatu, Basiliu *Petri* redactoru, Ioanu *Pop'a* advocatu, Vis. *Romanu* dir. alu bancei Albin'a; in cerculu Sebesiului cetatea dd. *Blag'a*, *Bolog'a,* *) *Casioltianu*, *Cerc'a(?)*, *Draganu*, *Hane'a* *) Dr. *Lindner* **), *Oncescu* Dr. *Pacurariu*, *Piso*, *Rusu*, *Schreiber* **) *Sinc'a*, *Stoicuti'a*, *Vulcu*.

⁂ *Dlu Tisz'a despre Kossuth.* Cu ocasiunea incheiârei desbaterei asupr'a bancei in diet'a din Budapest'a a disu ministrulu presiedinte Tisz'a intre altele urmatórele: „Inainte de a incheiá mai amu sa facu o observare la cele dise ieri de domnulu Helfy. Domni'a sea si-a diresu cuventarea sea cu glume, sa me incercu a face si eu cá densulu. Domni'a sea a asemanatu pe dlu Falk cu o lampa, care lumina altu locu si nu pe acel'a unde se afla. Cunoscu si eu o lampa, carea déca se afla in Vien'a 'si tramite radiele luminei sele spre Ungari'a, si déca se afla in Ungari'a luminéza in Vien'a. Eu tienu pe dlu deputatu de carele este vorb'a de o astfeliu de lampa. Inse eu mai cunoscu si alta lampa, carea ori se afla ea in Ungari'a, ori in Itali'a, nu luminéza nimenui, ci respândesce numai fumu.“

Kossuth se va multiamí de acestu complimentu frumosu, pe care dealtmintrea cas'a deputatiloru l'a primitu cu aplause.

⁂ In prinsóre rusésca se afla Dr. *Fenykövy* unu cetatianu ungurescu care a fostu in servitiu turcescu (la óstea lui Osman-pasi'a) la Plevn'a. Ai familiei sele si dau tóta silinti'a spre alu eliberá. Se pare ca si guvernulu ungurescu va intreveni pentru cá sa-lu scape din prinsóre.

⁂ *(Institutulu „Victori'a“ din Clusiu)*, care a falimentatu dilele trecute, s'a infiintiatu in an. 1865. De atunci incóce capitalulu ei de actiuni in suma de 1,000,000 fl. a suferitu o perdere de aprópe 800,000 fl. In revisiunea din urma a bilantiului s'a constatatu insa, ca lipsesce pâna si capitalulu momentanu de actiuni in suma de 320,600 fl. Dejá in an. precedentu institutulu spre a avé de unde acoperí cheltuelile curente s'a vediutu silitu a-si luá refugiulu la emisiunea de obligatiuni de prioritate, — unu mijlocu, care n'avuse resultatulu doritu. Dupa cum se spune, au trecutu dejá câti-va ani, de cându societâtile de asigurare austriace si unguresci au ruptu legaturile de transactiune ce avusese cu „Victori'a“, asiá ca societâtile amintite nu voru suferí perderi in urm'a falimentului acestui institutu. Dar' cu atâtu mai simtite perderi voru indurá acei cari s'au asiguratu in modu directu, mai alesu in Ardélu, unde „Victori'a“ a trecutu de institutu nationalu. Cele mai mari pagube voru avé sa sufere trei institute straine, cari voindu sa intinda „Victoriei“ mâna de ajutoriu in dilele de primejdie, au cadiutu insele in belea. Aci apartienu institutele francese „L'Univers“ si „Caisse générale de réassurance et coassurance“, precum si institutulu „Compagnie di riassicurazioni“ in Turinu, — cari au statu in legaturi financiale intime cu „Victori'a“ si cari au participatu cu 150,000 fl. bani gat'a spre a imbunatâtí conditiunile faimosului institutu natiunalu „Victori'a“.

⁂ *Teatru românu in Sibiiu.* Societatea dramatica, de care vorbisemu in Nr. trecutu, a datu Joi in 3/15 Nov. a dóu'a representatiune. Inceputulu s'a facutu cu *„Veduv'a cu camelie“*, comedie in 1 actu, trad. din francesa. Pies'a a fostu bine alésa si esecutata, putemu dice, cu deplinu succesu, gratie mai cu séma dlui *Petrescu*, conducetoriulu societâtiei, care cá advocatu si curtisantu guralivu a sciutu sa se mantiena la inaltimea missiunei ce avé de implinitu. Amu trece inse de partiali, déca nu amu adauge, ca o buna parte din aplausele publicului se cuvine *d-nei Petrescu.* A dóu'a piesa intitulata *„Cimpoiulu fermecatu“* este o comedie cu cântece in 2 acte de Eug. Carada. Fiindu vorb'a de persónele cari au esecutatu impreuna acésta piesa de altcum ciudata in feliulu ei, nu putemu decâtu sa incepemu prin a felicitá pre dlu *Farcasianu*, care a jocatu rolulu seu (Sarsaila, — fiiulu diavolului) mai pre susu de ori ce critica. Dlu *Constantinescu* cá ciobanu a contribuitu in mare parte a face sa reusiésca representati'a data publicului numerosu. In deosebi merita lauda modulu cum ciobanulu nostru a sciutu sa imiteze miscârile si limbagiulu propriu adeveratiloru ciobani. Ceea ce inse nu ne-a impacatu pe deplinu este vocea putienu sonora a dlui, de care vorbimu. Aceeasi amu puté dice despre vocea d-nei care s'a produsu sub numele de „Smaranditi'a“. In deobsce cântecele cuprinse in piesa nu au prea intrunitu conditiunile dorite. In cursulu actului primu d-nulu *Ionescu* s'a silitu cu succesu a face pe publicu sa rida de repetite ori. Ce se dicemu inse de actulu alu doilea, in care d-ni'a sea a aflatu cu cale a reproduce cu fidelitate sbuciumârile esagerate de cari sufere pies'a cá si cânda scen'a teatrala aru fi avutu sa servésca dreptu arena pentru acrobati!.

A buna séma, vin'a nu este atâtu dlu Ionescu, câtu mai alesu pies'a insasi. In sfersitu nu putemu nici decum consimtí cu obiceiulu, dupa care pausele se prelungescu preste mesura, si a socotí „precisitate“ in afisiuri numai pentru publicu si nu si pentru actori.

Eri, Vineri in 16 Noemvrie, repertoarulu a fostu compusu din trei piese: *„unchiulu si nepotii“*, comedie cu cântece in 1 actu de *M. Milo*, *„Doi tierani si cinci cârlani“* comedie cu cântece in 1 actu de *C. Negruzzi* si *„Piatr'a din casa“*, comedie in 1 actu de *V. Alexandri.*

In pies'a dintâiu „Unchiulu si nepotii“ dlui *Ionescu* (Mosiu Tângiala) i a succesu pe deplinu a esecutá rolulu seu si aplausele publicului au fostu cu deosebire d-sale adresate. Din rolurile dómnei *Petrescu* (Alesandru Machedonu, Burdulea si Clopotielu) „Clopotielu“ a fostu cea mai putienu nimerita si scen'a cu nepotii preste totu a fostu preste mesura intinsa. Comedi'a acést'a a lui Milo s'a vediutu dejá in Sibiiu sub titul'a „Unu trântoru câtu zece“; d-n'a Alesandrescu, care a datu pe „Machedonu“, „Burdula“ si „Clopotielu“ a fostu fâra indoiala superióra d-nei Petrescu. „Doi tierani si cinci cârlani“ este un'a din cele mai bune comedie nationali, ce le avemu. Caracterele suntu asiá de nimerite, si intrég'a inscenare plina de umoru sanetosu popularu, incâtu crediu a vedea chiaru realitatea. Domnii *Ionescu* si *Fârcâsianu* cá „Mironu“ si „Terinte“ au contribuitu multu la deplinulu succesu alu acestei representâri si au escelatu cu rolurile loru. Aplausele frenetice ale publicului au fostu de astadata bine meritate. Dlu *Constantinescu*, nu s'a sciutu aflá in rolulu seu (tineru boeru). In pies'a lui V. Alesandri „Piatr'a din casa“ d. *Petrescu*, a reprodusu pe „Nicu“ cu atât'a pricepere si talentu, incâtu publiculu a tienutu unu risu dela inceputu pâna la sfersitu. Mai alesu mimic'a dlu Petrescu a fostu admirabila. Dlu *Ionescu* (doctorulu Franz) si d-n'a Petrescu (cucón'a Zamfir'a) s'a straduitu a satisface rolurile loru si fâra indoiala acést'a le sucedea si mai bine, déca nu esagerau asiá tare. Cântecele in tóte trei piesele, atâtu solo câtu si choru, s'au esecutatu precum si mai inainte, in modu cam slabu. Vocile suntu indispuse si cantaretii de regula regusiti.

⁂ *Epizootia.* Dupa „Kr. Ztg.“ aflamu ca epizooti'a (ból'a de vite) totu nu este numai o spaima góla. Ea s'a aratatu, desi in casuri singuratice, in comitatulu Brasiovului in comunele Rasnovu, Cristianu, Helchìu, Ghimbavu si chiar si in Brasiovu. Dîs'a fóia se plange, ca nu se pórta destula grigia cá ból'a contagiósa sa nu latiésca mai departe. — Eri ni se spunea ca si in tienutulu Fagarasiului s'au aratatu casuri de epizootia.

⁂ *A arsu* mercuri in padurea Gusteritiei. — Marti se dice ca a arsu in padurea Poplacei.

⁂ *Venetori de ursi in Hatiegu.* — In valea Hatiegului se facuse o venetóre de ursi, la care s'au asociatu si doi englezi G. Danrordu si G. Young. La cea dintâiu venetóre nu s'a impuscatu nimicu, in câtu cei doi Englezi au inceputu venatulu pe socotél'a loru, a tocmitu haitasi si venetori, au invitatu pe mai multi proprietari din imprejurime, cunoscuti cá buni puscasi si au facutu intr'adeveru o venetóre rara. Venatulu a consistatu din patru ursi, doi vieri mistreti si doi rîsi.

⁂ *Drumu de feru fâra locomobilu.* Diuariele francese ne comunica inca un'a din curiositâtile viitórei espositiuni din Parisu. DD. Victoru Borie si de Mouncié suntu autorisati a construí in parculu dela Trocadero unu drumu de feru dela Billy (puntea Ien'a) la pórt'a palatului, pe piati'a Trocadero Acestu drumu face unu scoborisiu de 10 % celu putienu. Vagónele 'lu voru strabate fâra róte si fâra locomotive. Trenulu va fi impinsu prin apa, atâtu cându suie câtu si cându scobóra.

---

*) Duplu.

**) Alesu de români.

Concessionarii suntu autorisati a percepe pentru fia-care transportu de visitatori o suma care nu va putea trece de 50 centime.

Acésta linia ferata va avea o lungime de 400 metri, durat'a percursului va fi celu putienu de unu minutu.

Trenulu se va compune din trei trasuri cu 55 locuri, adeca 165 caletori pentru fia-care percursu pe óra se va putea face diece caletorii, dusu si intorsu, ceea ce corespunde cu unu transportu de 3300 caletori, adeca 33,000 in 10 óre, espositiunea trebuindu sa fia deschisa dela optu óre diminéti'a pâna la 6 óre sér'a.

⁂ Regele Suediei, Oscaru II, a scrisu libretto unei opere intitulata *Mine fran Upsala* (Suvenirile din Upsal) alu cârui subiectu este basatu pe serbatorile ce au avutu locu cu ocasiunea centenariului alu 4-lea alu anticei Universitâti suedese.

Partitiunea a fostu scrisa de unu musicantu suedesu celebru, maestrulu Ivar Hallstroem.

Acésta opera va fi represintata in curendu la Stokholm.

⁂ *Espeditiune suedesa la polulu nordu.* — *Geograficulu Magazine* publica urmatórele amenunte asupr'a nóuei espeditiuni care se va face in anulu viitoriu:

Espeditiunea, intreprinsa cu cheltuial'a guvernului suedesu, a regelui Oscaru si a doi particulari Dikson si Siberiakoff va plecá dela Gathebourg la 1 Iuliu 1878 si va merge la Matotschin Shar, in Nov'a Zembl'a unde va asteptá ocasiunea sa strabata marea de Kar'a. Dupa aceea se va indreptá spre ostu, trecendu pe la nordulu Sibiriei, pe la capulu Chelynskim pe care nu l'a trecutu inca nimeni.

Membrii espeditiunii spera a reusî in acésta cercare. Ei au in vedere esperinti'a facuta in 1736 de Raustchescheff, care ajunse la câte-va mile de capulu Cheliynshin si pe care de siguru l'aru fi trecutu, déca, in loculu vaseloru primitive si reu facute, aru fi cercatu trecerea pe unu vaporu cá celu care este ecuipatu pentru espeditiunea din 1878 si cârui'a i s'a datu numele de Veg'a.

Vasulu acest'a, preste totu de stejariu, de o capacitate de 500 tone, va contiené conserve alimentarie de ajunsu pentru doi séu trei ani si va fi montatu de marinarii statului. Espeditiunea nu va numerá mai multu de 30 persóne, printre cari trebuie a citá pe profesorulu Nordeskiold si capitanulu Palander, pe care siederea in tempulu iernei din 1872, pe cóst'a de nordu a insulei Spitzberg, l'a facutu celebru.

Esploratorii se voru intórce la punctulu loru de plecare trecendu prin strimtórea Debnieg si canalulu de Suez astfeliu ca voru incungiurá Europ'a si Asi'a. Déca ghiati'a va oprí espeditiunea, ea va ierná la vreunu punctu septentrionalu alu Siberiei si va asteptá vér'a viitóre sa esplóre marea polara. „Rom."

⁂ Septemân'a trecuta Adelin'a Patti a cântatu la Milanu, in teatrulu Scal'a, oper'a lui Verdi *Traviata*. Celebr'a cantatrice a fostu chiemata pe scena de 17 ori. Retiet'a a fostu de 52,000 lei.

⁂ *Resboiu cu sióreci.* — D-nulu Pollini, directorulu teatrului din Hamburg, este unu omu fórte ocupatu. Cu tóte aceste elu nu perde din vedere nici partile de asupr'a nici cele de desubtu ale teatrului, si astu-feliu, intr'o di elu face descoperirea, ca partile de desubtu suntu unu locu de adapostu pentru neamulu sóreciloru.

Acésta descoperire erá cu atâtu mai neplacuta, cu câtu d. directoru, atâtu de ocupatu, nu putea sa intreprinza insu-si o espeditiune pentru sterpirea vrasmasiloru ascunsi in dosulu baricadeloru. Elu insarcinà cu acésta misiune pe servitoriulu Oster. Noulu „stepânu alu sióreciloru si guzganiloru," in aventulu seu laudabilu, nu si-a marginitu insa activitatea la edificiulu teatrului, ci a trecutu chiaru pâna in odai'a Primadonei, a dómnei Alvensleben, situata in o alta parte a curtiei, cá sa pregatésca si sóreciloru concentrati aici o Plevna fatala. Pâna aici tóte suntu bune si frumóse.

Dar' Oster cere pentru activitatea sea unu onorariu, ori, mai bine dicendu, o despagubire de resboiu de 36 marci imperiale, suma pe care directorulu Pollini i-aru fi promis'o chiaru atunci, cându 'lu insarcinase a porni resboiulu cu sórecii. Directorulu insa refusà a plati acésta suma si in urm'a acestui refusu, Oster intentà procesu. La infatisiare, advocatulu directorului obiectéza, ca insarcinarea data se marginea la localulu teatrului si ca directorulu nu se putea gândi la siórecii d-nei Alvensleben, de óre-ce sterpirea astor'a cade in sfer'a drepturiloru dlui Alvensleben, sotiulu Primadonei. Advocatulu lui Oster respunde la acésta obiectiune ca clientulu seu nu póte interpretá ordinulu astu-feliu, de câtu ca mesur'a erá luata in interesulu teatrului si de siguru erá in interesulu teatrului, cá siórecii sa nu escite nervii Primadonei.

Remâne acum cá judecatoriulu sa se pronuntie, lucru, care pâna acum nu s'a intemplatu. „Timp."

⁂ O frumósa definitiune a regimului parlamentaru, data de Ludovicu XVIII, si pe care o imprumutâmu din „le Danube":

— Aveti maioritate?

— Dá.

— Atunci me ducu sa me plimbu.

A dóu'a di, intrebu iér pe ministrii mei:

— Mai aveti inca maioritatea?

— Nu.

— Atunci duceti-ve voi de ve plimbati.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Colect'a XXIV.)

1. *Prin. Pr. On. D. protopresbiteru gr. or. Georgiu Vasilieviciu din Siri'a (Világos) in cottulu Aradului dela urmatorii contribuitori:*

Georgiu Vasilieviciu ppbiteru gr. or. alu tract. Siri'a (Világos) cottulu Aradu 10 fl., Nicolau Beldea parochu 2 fl., Atanasiu Mer'a parochu 2 fl., Demetriu Dobosiu economu 1 fl., Petru Secul'a econ. 1 fl., Nicolau Hang'a econ. 50 cr., Stefanu Petcoviciu econ. 50 cr., Teodoru Borlea econ. 50 cr., Petru Bodea 50 cr., Avramu Thereteanu econ. 20 cr., Savu Heretiu econ. 50 cr., Petru Dulhasu econ. 50 cr., Teodoru Vidicanu econ. 20 cr., Melani'a de Vancu invetiatorésa 1 fl., Adalbertu Michailoviciu advocatu 3 fl., Nicolau Stefu invetiat. 1 fl., Teodoru Barburoviciu cojocariu 1 fl., An'a consoci'a lui Teodoru Barburoviciu 2 fl., Teodoru Crest'a Lasarescu econ. 1 fl., Petru Fluerasiu jude II com. 1 fl., Georgiu Dronc'a econ. 50 cr., Georgiu Tamasiu econ. 50 cr., Savu Hui 50 cr., Savu Onica 50 cr., Demetriu Secul'a jude prim. com. 1 fl.. Ignatiu Serbu preotu in Galsi'a 2 fl., Senesiu Sasu preotu in Cherechiu 1 fl.. Porfiriu Popescu inv. in Covasintiu 1 fl., Teodoru Munteanu inv. in Covasintiu 1 fl., Sofroniu Micoroiu inv. in Cherechiu 1 fl., Georgiu Barabasiu inv. in Maderatu 1 fl., Ioane Morariu preotu in Maderatu 1 fl., Georgiu Ratiu preotu in Drautiu 1 fl., Ioane Coltieu inv. in Drautiu 40 cr., Iosifu Ursu preotu in C. Cheriu 1 fl., Georgiu Carabasiu preotu in Sintea 1 fl., Avramu Popoviciu preotu in Agrisiu 1 fl., Georgiu Marin'a econ. in Agrisiu 50 cr., Adamu Marin'a econ. in Agrisiu 50 cr., Aniti'a Marin'a económa in Agrisiu 1 cotu pândia si 20 cr., Flórea Marin'a económa in Agrisiu 1 cotu pândia si 20 cr., Giul'a Bogdanu econ. in Agrisiu 1 cotu pândia si 20 cr., Georgiu Bogdanu econ. in Agrisiu 80 cr., Micai Lele par. in Agrisiu 50 cr., Ioane Lele econ. in Agrisiu 50 cr., Sofi'a Sabau económa in Agrisiu 20 cr., Sófi'a Lele económa in Agrisiu 20 cr., Georgiu Maciu econ. in Agrisiu 80 cr., Ev'a Maciu 1 ½ cotu pândia si 30 cr.

Sum'a: 49 fl. 70 cr.

2 *Prin dn'a veduva Cecili'a Hocmanu nasc. Mihali din Rosi'a-montana in Transilvani'a dela urmatorii contribuitori:*

Simione cavaleru de Balinth protopopu 2 napoleoni, Carolin'a Balinth protopopésa 1 napoleonu. Cei de susu pentru nepoti si nepóte Ene'a Hodosiu 1 taleru à fl., Letiti'a Hodosiu 1 tal., Sabinu Hodosiu 1 tal., Alesandru Hodosiu 1 tal., Brutus Hodosiu 1 tal., Ulpiu T. Hodosiu 1 tal., Nerv'a Hodosiu 1 tal., Rom'a Victori'a Hodosiu 1 tal. Nicolau Mestecanu parochu 2 fl., Min'a Almasianu 1 fl., Ioane Almasianu 2 fl., Alesandru Almasianu 1 fl., Ioanichie Almasianu 1 fl., Iulian'a Almasianu Galgotiu 1 fl., Elen'a Heteu 1 fl., Mari'a Balinth 10 franci, veduv'a Cecili'a Hocmanu n. Mihali 10 franci, Simeonu Cajanu medicu montanu 10 franci, Eufimi'a Cojanu 10 franci, Iosivu Jurc'a 10 franci, Catarin'a Jurc'a 10 franci, Ioanichiu Crisianu 2 fl., Ioane Davidu 1 fl., Ioane Ebergeni 3 fl., Ioane Corpade 2 fl., Dionisie Corpade 1 fl., Ioane Suciu capelanu 20 franci, Eugeni'a Suciu capelanésa 2 taleri Ioane Vladu unu galbenu austriacu, Ioviti'a Babutiu 2 fl., Simeone Henzelu 3 taleri, Ciur'a Candinu 1 fl., Oprisi'a Lizi 1 fl., An'a Cumanu 1 fl., Remu N. Begnescu 50 cr., Ioanu Dreganu 1 fl., Grav'a Veronic'a 1 fl., Sidoni'a Rosiu 1 taleru, Faustin'a Albini 2 fl., Georgiu Cosm'a 3 fl.

Sum'a de 7 napoleoni = séu 140 lei, 1# à 5 fl. = 14 taleri a 1 fl. si 30 fl. 50 cr. in v. a. de totu: 49 fl. 50 cr. v. a.

Transportulu sumei din colect'a XXIII publicata in nr. 86 alu „Telegr. Rom." cu: 2797 lei 55 bani si 2247 fl. 82 cr. v. a.

Sum'a
totala: 2937 lei 55 bani si 2446 fl. 2 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 4/16 Novembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 5/17 Novembre 1877.

Metalicele 5%	63	15
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	65
Imprumut. de statu din 1860 .	113	—
Actiuni de banca	826	—
Actiuni de creditu	202	30
London	119	15
Oblig. de desdaunare Unguresci	78	60
„ „ „ Temisiorene .	77	50
„ „ „ Ardelenesci .	75	25
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Argintu	106	30
Galbinu	5	68
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	56½
Valut'a nóua imperiale germâna	58	85

Nr. 208 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea nou infiintiatei parochii Almasiu-micu cu fili'a Archi'a, cu incuviintiarea Prea Venerabilului consistoriu archidiecesanu dto 29 Septembre a. c. Nr. 2360 B, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 3 Decembre v. a. c.

Emolumentele: parte in naturale, parte in folosirea portiunei canonice, impreuna cu stol'a computate la olalta, dau unu venitu anualu de 277 fl. v. a.

Concurentii, voru avea a-si presentá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu, si alu dispositiuniloru sinodali din 1873, pâna in terminulu mai susu semnatu la acestu oficiu protopresbiteralu alu Devei.

Dev'a, 3 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m/p.
1—3 ppresbiteru.

Nr. 152 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III-a Costeni in ppbiteratulu gr. or. alu Solnocului alu II-a se escrie concursu in urm'a ordinatiunei Prea venerabilului consistoriu archidiecesanu din 15 Septembre a. c. Nr. 2073 B. cu terminu pâna in 6 Decembre a. c. st. v., prelânga emolumentele urmatóre:

a) Portiunea canonica in marime de 41 jugare, aratoriu si fenatiu — sub Nr. cartii funduale 117 si 221, care este pretiuita in 220 fl. v. a.

b) Tacsele stolare 84 fl. 54 cr. v. a.

Aceste la olalta computate dau unu venitu anualu de 304 fl. 54 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, au de a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru statutului organicu la subscrisulu oficiu protopresbiteralu, pâna la terminulu mai susu aratatu.

Cupsieni in 3 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Samuilu Cupsi'a m. p.
1—3 protopresbiteru.

Nr. 222 — 1877.

Concursu.

Amesuratu parintescului ordinu consistorialu dto 26 Maiu a. c. Nr. 702. B. pentru vacant'a parochia Ruj'a de clas'a a III-a in protopresbiteratulu Nochrichului-Cincului-mare se escrie prin acést'a concursu de nou cu terminulu pâna la 20 Novembre a. c. in care di va fi si alegerea.

Emolumentele suntu:

a) dela 60 familii române câte un'a ferdela de bucate cu grauntiulu, si dela 36 neorustici jumetate de ferdela.

b) folosulu de pe portiunea canonica pamentu aratoriu si de fenatiu 10 jugere 700□ clas'a I si II.

c) venitele stolari statorite de sinodulu protopopescu.

d) dela 96 familii câte un'a di de lucru cu palm'a.

e) lemnele trebuincióse de focu, si un'a curte parochiala pe care poporulu va cladi in curendu edificiele recerute, — cari impreuna dau sum'a de 403 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne concursele instruite in intielesulu stat. organicu pâna la terminulu indicatu la subscrisulu.

Nochrichiu, in 25 Octobre. 1877.

Oficiulu protopresbiteralu.

G. Maieru m. p.
3—3 adm. ppescu.

Ioanu Cristea,

se recomânda on. publicu românu cu legarea de cârti, protocóle, brosiure etc. promitiendu lucru promptu solidu si cu pretiuri moderate.

Locuinti'a Strad'a Turnului.
1—3 (Sag Gasse **Nr. 24.**)

Anunciu.

Subscrisulu se recomanda pl. t. publicu cá **maiestru pantofariu** cu totu feliulu de lucru bunu, promptu si eftinu, apartienatoriu de meseri'a sea.

Vasiliu Petrutiu,
maiestru pantofariu,
1—3 in strad'a Poplacei (Quergasse) Nr. 25.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 89. ANULU XXV.

Sibiiu 10|22 Novembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monàrchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu $5\frac{1}{2}$ cr. si pentru a trei'a repetire cu $3\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 9/21 Noemvrie.

„*Fortaréti'a Kars s'a luatu cu asaltu astadi diminétia la 8 óre de rusi dupa o lupta de dóue-spre-diece óre*". Acest'a e cuprinsulu laconicu alu depesiei oficiale datate din Petersburg 18 Novembre. Si asiá aru fi acelu colosu, care trecea de nebiruitu si care deschide portile Armeniei, in mân'a rusiloru. Asaltulu Karsului a fostu la inceputu hotaritu pe diu'a de 13 a l. c. Insa tempulu nefavorabilu a causatu amenarea asaltului pe Sambata in 17 Nov. Colónele si-au luatu in amurgulu serei si in liniscea cea mai mare positiunile loru. Generalulu *Lazareff* a comandatu arip'a drépta si a atacatu cu divisiunea a 40 fortulu Hafiz-pasi'a, care este situatu pe o stânca inalta. Generalulu rusescu *Grabbe* cu unu regimentu de grenatiri si cu divisiunea a 39, a atacatu in centru fortulu *Khanlik* si *Suvani*, precându comandantii Roop si Komaroff atacau forturile *Inglish-Tabia*. Lupt'a a inceputu in centru, luându cu asaltu generalulu Grabbe pre la 11 óre nóptea redut'a centrala. Redut'a numita Hoaene a capitulatu la diori de di, dupa aceea s'au luatu cu asaltu cele trei turnuri ale citadelei, apoi fortulu Suvani si totu-deodata fortulu Khanlik. In sfârsitu a capitulatu fortulu Hafiz si diminéti'a Karadagh; unele forturi s'au tinutu pâna la 8 óre diminéti'a. *Patru-dieci batalióne* s'au retrasu in directiunea câtra Erzerum, inse fura ajunse de dragonii si cazaci rusesci, au predatu armele si fura aduse indereptu prinse la Kars. In cetate au fostu 300 tunuri, munitiune, si cass'a de resbelu. Turcii au perdutu 5000 morti si râniti, 10,000 prinsi si multe stéguri. Rusii au perdutu 2700 ómeni. Loris-Melicoff a condusu in persóna lupt'a si a intratu pe la 11 óre in cetate. Generalulu Grabbe a cadiutu.

Estragemu urmatórele dintr'o corespondintia telegrafica a diariului „Times", datata dela Bogot in diu'a de 29 Octobre:

„Ne putemu face o ideie despre situatiunea reala a afaceriloru la Plevn'a dupa faptele urmatóre: convoiurile primite pâna acum pe drumulu Sofiei contieneau nutrimente necesarie intregei garnisóne in timpu de dóue septamâni. Acum cinci-spre-diece dile, primira unu convoiu, si desertiunile incetara deodata. Dupa vr'o diece dile dela sosirea acestui convoiu, desertiunile reincepura, ceea ce e o dovéda ca nutrimentulu devenise raru. Imediatu inainte de luarea Gorny-Dubnicului, intra in Plevn'a unu altu convoiu si desertorii incetara din nou de a se presintá la ante-posturile rusesci; asiá ca, rationându prin analogia, garnisón'a are acum provisiuni disponibile pentru vr'o diece dile si dupa acestu timpu, va trebuí sa se predea, séu sa faca o iesire.

„Déca Osman-pasi'a aru face o iesire, elu aru incercá-o probabilu pe drumulu Sofiei, ferindu-se de positiunile rusiloru. Acolo e o prapastia, preste care nu se póte trece si ale cârei'a cóste suntu formate de stânci perpendicularie, si care merge dela Tusieniti'a chiaru pâna la Plevn'a; prin urmare, unu patrariu din cerculu dela média-di si resaritu in giurulu Plevnei nu póte fi strabatutu la o iesire a garnisónei. E probabilu dar' ca Osman va incercá sa tréca prin patrariulu de cercu dela média-di si apusu si sa ajunga pe drumulu Sofiei mai josu de Telisiu. Dolny-Dubnik e inca in mânile turciloru, si acest'a e singurulu punctu care nu e in mânile aliatiloru. Gurko are o fortia enorma de cavaleria spre apusu de Vidu, si ea e o pedeca spaimentatóre pentru retragerea lui Osman, afara de infanteria, care ocupa cu mari puteri lini'a de retragere câtra Sofi'a prin Orchani'a.

„Din cele ce precedu, se vede ca cris'a se apropia si dupa tóte aparintiele, e probabilu ca sórtea armatei lui Osman-pasi'a se va otarí de acum in cinci-spre-diece dile.

„Cetatiui'a Plevnei e asiediata pe o inaltime stâncósa la média-nópte si resaritu dela orasiu; inaltimea acést'a e de 700 picióre deasupr'a orasiului si e coronata cu patru redute puternice." „Rom."

Corespondintia particulara a „Telegrafului".

Poradim, 28 Octobre 1877.

Cu ocasiunea lupteloru dela 27 si 30 Septembre, Maiestatea Sea a binevoitu a acordá unu numeru de preste 100 decoratiuni oficieriloru din armat'a româna, cari s'au distinsu prin bravur'a loru personala si conducerea trupeloru. Eri avù locu ací presentarea statu-majorului Domnitoriului in calitate de comandantu supremu alu armatei de occidentu. Maiestatea Sea Imperatulu dupa ce felicità pe fia-care in parte la presentarea ce i se facea de Domnitoriu, se adresà tuturoru cu aceste memorabile cuvinte: „Domniloru! suntu fericitu ca ve potu dá aceste suveniri ale unirei armateloru russe cu cele române pe câmpulu de onóre. Speru in grati'a divina si in valórea d-v. a tuturoru ca vomu repurtá victori'a asupr'a impilatoriloru crestinatâtiei". Apoi luându pe Domnitoriu de mâna adaugà: „Speru ca, in curendu, vomu serbatorí acésta victoria avendu trupele nóstre conduse de siefi cá suveranulu Romaniei." Ve raportezu acestu faptu câci, deosebitu de simpl'a afacere a unei presentâri oficiale, elu cuprinde invetiamentulu de modulu cum armat'a si prin urmare Romani'a este astadi apreciata de unulu din cei mai mari suverani ai Europei, aratandu in acela'si tempu bun'a vointia cu care imperatulu Russiei privesce armat'a aliata si credinti'a ce are in valórea sea probata naintea inimicului.

Dupa dejunu, totu eri, Maiestatea Sea imperatulu, in trasura cu Domnitoriulu si escortatu de unu escadronu de rosiori in loculu gardei sele, a visitatu trupele nóstre in bivuacuri si transieuri.

Tempulu este de o frumsetia esceptionala, ceea ce dà ocasiune trupeloru a se instalá in tóta comoditatea putinciósa in positiunile ce ocupa. De pe câmpulu de lupta, nimic'a nou séu mai nimic'a care sa merite a fi consemnatu ací. Osman si locuitorii din Plevn'a continua a-si micsiorá provisiunile ce voru fi avendu fâra sperantia de a le vedea improspetate si care, dupa raporturile prisonieriloru, aru mai putea durá 10 pâna la 15 dile. Cerculu ce incungiura Plevn'a se fortifica necurmatu si se stabilesce pe punctele importante asteptandu cu impacientia momentulu unei actiuni. Din cându in cându o lupta de ante-posturi, câti-va prisonieri séu desertori, turci fugiti spre a scapá de neajunsurile unui locu asediatu, eata totu ce se petrece pe teatrulu resbelului deocamdata. Suntu momente in care cine-va s'aru crede in plina pace, atâtu de cu nepasare fia-care 'si cauta de miculu seu menagiu si, de nu aru fi bubuitulu tunului care amintesce câte odata ca acésta linisce nu este decâtu aparenta adesea amu uitá sângerósele scene trecute si care de siguru se voru improspetá.

Terminu aceste câte-va renduri sperându ca preste putienu vomu avea fapte de inregistratu, a câroru importantia va schimbá multu positiunea actuala.

Suntu fericitu a ve anunciá ca, in acestu momentu, primiiu diuariulu d-v. „Telegrafulu" dela 6 Octobre sositu prin post'a rusésca. Nu credeti ca nu gasescu o mare placere a recetí in trecutu modulu diferiteloru apreciâri si desnodamentulu de multe ori contrariu ce le-a datu tempulu póte ca tocmai spre a ne procurá asemenea studii, administratiunea postala alege drumulu prin Kisienevu spre a transmite la Parodim si acést'a esceptionalu numai pentru diuariulu ce redigiati.

Tuceniti'a, 29 Oct. 1877.

Astadi s'a primitu scirea despre luarea unei paralele pe muntele Verde de câtra trupele rusesci conduse de generalulu Scobelef. Spre a se intielege bine importanti'a acestui faptu, este bine a amintí, ca muntele Verde se afla in partea despre Orchani'a, aprópe de dóue kilometre de Plevn'a, si ca la pólele sele chiaru incepu primele case ale acestui orasiu; de ací importanti'a acestui munte asupr'a Plevnei. Pe muntele Verde care si densulu cuprinde trei inaltimi, turcii au facutu fortificâri; rusii cari cu tóta armat'a ce incungiura Plevn'a cauta a se fortificá si a dobandí positiunile cele mai favorabile, lupta si ocupa de aséra inca acea inaltime, care este cu atâtu mai avantagiósa cu câtu ea domina pe cele-lalte dóue ale muntelui Verde. Turcii surprinsi de o negura désa ce a tienutu tóta diu'a de eri, fura alungati, dar' intielegendu perderea ce facura, se incercara in 8 asalturi succesive dar' fâra folosu a reluá acea positiune; acum 70 guri de focu facu fatia intreprinderiloru loru infructuóse.

In cele-lalte pârti, completa linisce; prisonierii mai cu deosebire bulgarii care au fostu intratu in Plevn'a cá conducatori de producte, se predau pe fia-care di in masse mari anteposturiloru nóstre; dupa interogatoriele luate, lips'a hranei devine din ce in ce mai simtitóre; astfeliu dicu ei unu stulete de porumbu crudu se platesce cu câte unu francu; se póte chiaru ca aceste desertiuni mai libere din partea trupeloru turcesci sa fia unu mijlocu intrebuintiatu de Osman-pasi'a spre a se scapá de guri inutile care nu aducu decâtu invalmasiala in lupta si o paguba simtitóre la hran'a dilnica; dupa câtu se vede, chiaru vite suntu inca multe in Plevn'a dar' furagiulu trebue sa lipsésca cu deseversire, deórece locurile ce au fostu mai nainte ocupate de turci suntu róse de vite pâna la pamentu si, in strimtulu cercu ce ocupa actualmente, nu potu hraní atâtea vite câte pare a avea.

Tempulu continua a fi frumosu de-si dilele acestea aburi grosi formau o cétia impenetrabila; moralulu si instalarea trupeloru nóstre suntu escelinte si, déca cojócele si obiectele de érna oferite cu atât'a spontaneitate de patriotismulu româniloru in genere, aru sosí mai curendu, soldatii nostri, gratia acestui actu romanescu, nu aru avea de doritu decâtu o grabnica victoria asupr'a celoru ce aducu atâtea rele asupr'a multu incercatei loru tieri.

Terminu aceste câte-va renduri cu convingerea ca, in curendu, ve voiu anunciá multu asteptat'a deslegare a problemei numita Plevn'a, deslegare favorabila a cârei credintia este impossibilu, a nu o impartasí judecandu dupa spiritulu de voinicie alu trupeloru române in mijloculu câror'a me gasescu.

Revist'a politica

Ferberea provocata de statutulu bancei creece afara de parlamentu in Ungari'a. Ea a luatu dimensiuni mari si in senatulu imperialu.

In clubulu industrialiloru din Budapest'a s'a adausu lânga miscarea pornita contr'a statutului, a dóu'a miscare: contr'a tarifului de vama. Presiedintele clubului C. Ráth, a descrisu intr'o siedintia tóte pârtile cele slabe ale tarifului si a terminatu concludêndu, ca introducêndu-se tarifulu Ungari'a s'aru pomení isolata de tóte pârtile si redusa in venituri aru mai fi supusa si unei indoite urcâri de imposite (contributiuni, dâri).

In Cislaitani'a a aparutu unu nou fenomenu politicu. Trei-dieci si doi deputati, de natiunalitate cehica, din Bohemi'a, au transpusu senatului imperialu din Vien'a unu scriptu, in care protestéza de nou contr'a dualismului, contr'a alegeriloru directe in senatulu imperialu, contr'a senatului imperialu si contr'a validitâtiei transactiuniloru celoru nóue cu Ungari'a. Ei ceru mai departe a se considerá mandatulu loru de espiratu, déca senatulu imperialu aru trece preste scriptulu loru la ordinea dilei.

Asupr'a sortiei acestui protestu din partea cehiloru nu ne putemu indoí. Elu, din cele ce se sciu pâna acum, póte fi consideratu cá respinsu. Insa deórece in senatulu imperialu s'au radicatu voci, cari arata interesu si simpathia câtra caus'a cehiloru; deórece diuaristic'a din Vien'a a aflatu de bine a discutá lucrulu, protestulu cehiloru de asta data nu va fi ignoratu cá cele de mai nainte.

„Fremden-Blatt" deplânge ca intre „contumatiatii" din Bohemi'a suntu nume ilustre, cá ale lui Schwarzenberg, Lobkovitz, Kinsky, Harrach s. a., cari in decursulu seculiloru au devenitu ilustre prin lucrârile loru neobosite pentru imperatu si patria. Fói'a numita spera, ca purtatorii acestoru nume ilustre se voru decide odata a face unu pasu resolutu pe terenulu constitutiunei si a pune capetu frecâriloru pagubitóre Austriei. Se intielege, ca o fóia cum e „Fr. Bltt." nu póte sa vorbésca altfeliu, inse din tóta impressiunea ce a facutu pasulu cechiloru, se vede, ca vocea loru de astadata strabate in cercurile superióre. Efectulu se va vedea mai târdiu.

In convorbírile militare din septamân'a penultima, sub presidiulu monarchului, spune „Közvélemény", ca a fostu vorb'a si despre concentrarea trupeloru dela confiniele de média-di de sub vice-maresialulu *Szapáry*. Trupele, s'au hotaritu, a se lasá si mai departe concentrate, inse fiindu-ca concentrarea impedeca fórte multu perfectiunarea trupeloru, regimentele ce se afla acum concentrate se voru inlocuí prin altele.

Dupa scirile din urma, in *Franci'a* iau lucrurile o fatia mulcomitóre. Ministeriulu a demissiunatu si i s'a primitu demissiunea. Se dice ca va urmá unu ministeriu din majoritatea republicana moderata.

In *Romani'a* suntu convocate corpurile legiuitóre pe 15 (27) Novembre.

Repedele, ne-asteptatele succese ale rusiloru in Asi'a, dice „Tel.", se pare ca au redesteptatu atentiunea lumei politice din Rusi'a asupr'a acelei pârti a teatrului de resbelu, si s'a inceputu a se nasce intrebarea, déca nu aru trebuí cautate acolo despagubirile pentru sacrificiele resbelului. Acést'a o conchidemu celu putienu dintr'unu articolu alu diariului „Golos," care afirma ca Rusi'a nu póte sa lase pe crestinii din Armeni'a fâra protectiune contr'a apesârii turciloru. Despre o despagubire in bani, nici nu póte sa fia vorb'a macaru fiindu-ca Turci'a este falita. Mai interesantu inse este modulu cum „Golos" respinge ide'a unei ocupâri a teritoriului turcescu cá o garantia pentru esecutarea reformeloru. „Unu asemenea demersu, dise „Golos," aru incurcá pe Rusi'a in greutâti, pe cându interesulu ei celu mai apropiatu este de a resólve cestiunea Orientului astu-feliu, in câtu sa scape odata pentru totu-déun'a de dens'a.

„Déca acésta resolvare, dice oficiós'a „Die Presse," insemnéza despartirea de Turci'a a tuturoru teritorieloru din imperiulu otomanu locuite de crestini, apoi, dupa câte amu vediutu pâna acum, Rusi'a nu va putea dobândi aprobarea Europei nici chiaru in casulu cându aru repurtá nisce victorii multu mai mari cá cele ce a repurtatu."

Se póte inse cá „die Presse" sa se insiele si de asta data, cum s'a insielatu de mai multe ori despre intentiunile guvernului austriacu, si noi suntemu siguri ca Austri'a, chiaru in casulu presupusu de oficiosulu organu va tacea cá si alte dâti si va subsemná conditiunile de pace astu-feliu precum i se voru propune de principele de Bismarck. Astu-feliu a facutu celu putienu pâna acum si acést'a ne face sa credemu ca totu astu-feliu va face si de aci incolo. — De voia séu de nevoe, acést'a scia numai comitele Andrássy.

De alta parte, tonulu diareloru rusesci din Petersburg si Moscov'a a inceputu sa devina fórte aspru. Ele tratéza sgomotele de mijlocire si de pace cu unu dispretiu ne-auditu, si si „Nowoia Wremia" considera chiaru cá o ofensa de a vorbi acum de pace cu Rusi'a.

„Pentru momentu, dice acésta fóia, cestiunea Orientului se reduce pentru Rusi'a la acésta dilema: séu a sfârimá pe inamicu o data pentru totu-déun'a séu a se oprí la jumetatea drumului, aruncându o parte din sarcin'a sea in spinarea generatiuniloru viitóre si lasându-le sângerosulu si perniciosulu heritagiu alu resbelului cu Turci'a. Pe câtu ne voru permite fortiele, vomu cautá sa ne indeplinimu sarcin'a; vomu intari dominatiunea nóstra in marea négra si influinti'a nóstra politica preponderanta asupr'a slaviloru de Sud. . . . Se dice ca Rusi'a s'aru espune la resbelu cu Engliter'a si cu Austri'a, déca aru adoptá cu hotarire si aru pune in practica o politica rusésca adeveratu nationala, si se mai adaoga ca, din caus'a acestoru consideratiuni, ea trebue sa subordoneze vederile séle asupr'a orientului intereseloru europene. Europ'a pretinde dela Rusi'a o asemenea renuntiare, crediend'o slaba, sleita, nehotarita. Déru in fati'a unei Rusii tare, decisa pentru lupta si sciindu sa-si descepte tóte fortiele sele care dormitéza, Europ'a va fi nevoita sa-si reduca propriele séle pretentiuni. Timpurile resbelului din Crimea aú trecutu pentru totu-déun'a. Aru trebuí sa ne reintórcemu la epoc'a care a precedatu resbelulu de trei-dieci de ani pentru a gasi cev'a analogu cu atitudinea cea perfida a puteriloru europene. Ecuilibrulu europénu este o fictiune.

Gazet'a (rusésca) de St. Petersburg judeca momentulu favorabilu pentru a oferí din nou puternic'a simpatie rusésca si sprijinulu intregei lumi slave, cechiloru cari suntu avant-gard'a unei rase mari, cârei'a 'i apartiene viitoriulu si pentru a-i incurajá sa resiste, fâra cá sa clintésca, tuturoru Ghazi-Muktariloru austriaci.

„U. p. A." vorbindu despre schimbârile produse in opiniunea publica cu privire la români dice:

Unulu din cei mai insemnati ómeni de statu ai epocei, intr'o tiéra iubita, puternica si respectata, fostu consiliaru alu lui Napoleonu III. si actualu diplomatu influinte pe lânga guvernulu tierei sele, marturí, mai dilele trecute, unui amicu alu nostru din strainatate, bucuri'a si sufletésc'a multiamire, de care a fostu cuprinsu, aflându despre maretiele fapte militare sevarsite de armat'a Romaniei.

— Cunosci, dise eruditulu diplomatu, câta simpathia am pentru natiunea d-vóstre; dar' nu scii pâna in ce gradu suntu incântatu de succesulu ce ati obtienutu pe câmpulu de onóre. Afla ca, acum câtu-va tempu, am avutu nu numai simple discusiuni, dar' chiar' o adeverata cérta in privinti'a d-vostre cu doi din fostii nostri ministri. Le vorbiamu despre insemnatulu rolu ce potea sa jóce Romania pentru civilisarea Orientului. Le spuneamu ca Grecii la nordu si Romanii la sudu suntu in peninsul'a balcanica, singurele popóra capabile de civilisare; ca Romanii — mai numerosi decâtu Grecii, mai producatori si mai aplecati a se inspirá de ideile si de principiele nóstre — trebuescu si mai multu sustienuti ca, cu ajutorulu nostru ei cata sa devina cu totulu independinti si sa poséda unu portu de mare. Ajunse la densii luminele nóstre se voru resfrange in totu orientele Europei. Incetulu cu incetulu se voru radicá si alte state constituite dupa esemplulu loru, state mici, dar' care, avendu unu caracteru si o individualitate propria, cu tempulu s'ar' puté substituí Turciei, fâra sa cada in ghiarele vre unui mare statu vecinu. Déca vomu face inse totu ce ne sta prin putintia cá sa cârpimu si sa punemu petece Turciei, vomu inbrâncí si mai multu pe Români si pe Serbi in bratiele panslavismului; câci sa nu se uite ca de nevoia au trecutu Italianii in partea Prussiei la an. 1866.

La tóte acestea — continua prevedietoriulu barbatu de statu — ministrii nostri 'mi diceau:

„Ce ne vorbesci despre Romani'a si despre Români? Unde vedi d-ta *o Romania*? Noi n'o vedemu sa fi esistandu in realitate. E numai o fantoma inventata de ideologi. Nu esista nici statu nici natiune româna, ci o adunatura de *Valachi* necioplíti, indobitociti, inculti si necultivabili, incapabili de a se constituí in natiune, de a se guverná, de a-si apará teritoriulu. Déca s'aru dá arme acestoru nedegrositi, apoi s'aru serví cu densele cá de nesce ciomege, ba le aru stricá si mechanismulu. In totulu, potu sa aiba celu multu vre 3000 de ómeni armati, dar' si acei'a voru fugí la cea de intâiu descarcatura de tunu. Déca acést'a tierisióra are *aparinti'a* unui statu, caus'a e ca in capulu acestei adunaturi de *tierani tîmpiti* se afla o mâna de boeri, care nici ei nu suntu Români, ci Fanarioti. Boerii suntu corupti si incapabili, dar' in fine totu suntu ceva mai capabili decâtu *Moldo-Valachii*, de óra-ce totu mai conducu intru câtu-va, de adi pâna mâne, afacerile principatului. Mai vedi altu-ceva la guvernulu tierei de câtu *nobletia* fanariota? Ce felu de natiune este aceea, care tiene in capulu ei asemenea ómeni? Lasa dar' aceste utopii si credeti-ne ca Românii nu potu constituí o natiune organisata, nu potu apará unu statu constituitu!"

— Le-am respunsu, adause in fine omulu de statu, ca mai nainte de 1849 si de 1859 totu asia se dicea si despre Italiani, si ca totusi in resbelulu Piemontului in contr'a Austriei (1847) si alu Franciei aliate cu Piemontulu totu in contr'a acelui imperiu (1859), s'a constatatu cu totulu altu-ceva, si ca totu astufeliu se va intemplá si cu Românii. 'Ti poti dar' inchipuí câta satisfactiune mi-au datu vitejii d-vóstre osteni. Mai vie acum, déca potu, mai vie sa-mi sustiena ca Românii suntu nesce *tierani nedegrositi*, incapabili de barbatia militara si de simtieminte patriotice. *)

Cetimu in „U. p. A.":

Eri séra, pe la $6^1/_2$ óre, a sositu in gar'a Filaretu unu trenu cu 1,000 turci prisonieri. La ór'a 9 trenulu a plecatu la gar'a Tergovistei.

La ór'a 11, a sositu iérasi unu trenu cu 32 vagóne cu rusi raniti si bolnavi, si a plecatu la $11^1/_2$ la gar'a Tergovistei.

La ór'a 1 p. m. a sositu unu altu trenu cu 35 vagóne cu turci prisonieri. La debarcarea loru, unu turcu voindu a fugí, un'a din sentinele care escortá pe prisonieri, somându-lu a stá, si vediendu ca fuge, l'a ucisu.

Acestu casu s'a mai intemplatu si cu unu altu prisonieriu pe drumulu pâna la Bucuresci.

Cetimu in „U. p. A.":

D. baronu Stuart, agentu diplomaticu si consulu generalu alu Russiei, a adresatu dlui Cogalniceanu, ministru alu afaceriloru straine, not'a urmatóre, care se da, dupa cerere, in cunoscinti'a publicului.

Domnule ministru! D. Zolotarew, alu doilea interpretu alu agentiei imperiale, insarcinatu de a insotí pâna la frontier'a Russiei remasitiele mortale ale Ducelui Sergiu de Leuchtenberg, m'a informatu ca amendoi fratii reposatului, Altetiele Loru Imperiale Ducii Nicolae si Eugenie, adencu miscati de dovedile de simpatie ce li s'au datu in totu lungulu trecerei corpului prin Romani'a, atâtu de câtra autoritâti câtu si de publicu, au bine-voitu sa me insarcineze a esprimá guvernului românu adenc'a Loru recunoscintia.

Marturu insumi la grabirea ce a pusu guvernulu pentru a pregatí o demna intempinare ilustrei victime a resboiului, me grabescu de a ve comunicá, dle ministru, espressiunea profundei multiamiri a Altetieloru Loru Imperiale precum si a tuturoru compatriotiloru mei cari au pretiuitu distins'a curtenire, desfasiurata cu acésta ocasiune de câtra guvernulu românu.

Bine-voiti, ve rogu, a primí, dle ministru, asicurarea inaltei mele consideratiuni.

Stuart. „*Monitoriulu.*"

Cetimu in „La Voix", privitoriu la conditiunile viitórei pâci:

„Imaginati'a nuvelistiloru, inflacarata de peripetiile ce se desfasiura la teatrulu resboiului, se arunca astadi intr'unu adeveratu desfreu de combinatiuni diplomatice. De ací resulta o varietate de programe, printre cari cu greu aru putea cine-va sa-si ficseze alegerea. Sa incercâmu cu tóte acestea a analisá pe un'a din ele, pe aceea mai cu séma, care a facutu atât'a sgomotu in pres'a germana si in cea francesa, de-si erá data la lumina de câtra „Vossische Zeitung", poreclitu, dupa cum se scie, cu numele de „limbutu", din caus'a flecariiloru sele.

„Acestu proiectu de base pacifice 'i este adresatu, spune densulu, dela Bucuresci. Germani'a, Austri'a, Engliter'a sî Itali'a aru fi cadiendu de acordu cá sa stabilésca, cá base preliminarii ale conferintieloru pâcei, cele ce urméza:

„Proclamarea Independintiei Serbiei si a Romaniei; intinderea teritoriului românu cu anecsarea Dobrogiei; lasarea in stapânirea muntenegreniloru a teritoriului cuceritu; transformarea Bosniei, Erzegovinei si Bulgariei in provincii autonome ale Turciei, sub administrarea guvernatoriloru crestini; restituirea in partea Russiei a pârtiei din Dobrogi'a, ce i-a fostu luata dupa resboiulu din Crime'a; restabilirea *statului quo ante bellum* in Asi'a-mica; in fine, ficsarea unei despagubiri de resboiu, datorita Russiei."

Cauta sa recunóscemu ca cele dintâiu patru puncte nu ofera nimicu, care sa póta dá locu la obiectiuni serióse din partea Russiei. Nu este insa totu astfeliu in ceea ce privesce cele dóue din urma puncte, si mai alesu restabilirea *statului-quo* in Asi'a-mica, care aru fi contrariu ideiloru ce au impinsu pe Russi'a in resbelu. Armeni'a turca e pe jumetate populata cu supusi crestini, cari sufera aprópe totu atâtu de impilarea turcésca câtu si crestinii din Balcani.

Persecutiile, la cari populatiunile din acésta nefericita provincia au fostu espuse, cându armatele ruse au fostu nevoite s'o parasésca momentanu si sa se retraga spre frontiera, dau in de ajunsu dovada de ceea ce le-aru asteptá, déca densele aru fi din nou puse sub dominatiunea musulmana. Acést'a aru fi invederatu o concessiune cu neputintia de cerutu unei puteri, care nu s'a inarmatu decâtu in vederea liberârei crestiniloru.

Câtu pentru stipulatiunea unei indemnisâri de resboiu, acést'a de siguru ca nu póte sa fia decâtu o gluma. Cine nu scie in adeveru ca Turci'a se afla in deplina bancruta, si prin urmare i este cu neputintia sa platésca invingatoriului nici cea mai mica pará. Se va obiectá póte, rediemându-se pe precedente, ca Russi'a aru puté sa céra ocuparea unei pârti din teritoriulu turcescu, cá garantia a platiei indemnisârei stipulate. Dar', o asemenea ocupatiune nu numai ca aru trage dupa sine cheltueli enorme, ci aru oferí inca si perspectiv'a a totu feliulu de incurcaturi si conflicte, chiaru fatia cu Engliter'a, ale cârei dispositiuni, de a se amestecá in afacerile altui'a, si mai alesu in cele turcesci, suntu destulu de cunoscute.

Pacea, la care Russi'a aru putea sa se invoiésca, aru fi aceea care asigurându pentru totu-déun'a sórtea crestiniloru din orientu, i-aru permite sa considere conturile sele cu Turci'a, cá regulate in modu definitivu. Si acést'a lichidare, Russi'a n'aru putea-o indeplimí decâtu cautându in Asi'a-mica resplat'a cheltueliloru ce i-a pricinuitu resboiulu actualu. In lipsa de o despagubire in bani, 'i trebuie neaperatu o despagubire in natura. Numai pe nisce asemenea base póte fi cu putintia sa se incépa seriósе incercâri de pace.

Déca este adeveratu, ca cercurile diplomatice din occidentu aru dorí cu sinceritate sa gasésca elemente de impaciuire, n'aru trebuí sa se gândésca la stipulatiuni nerealisabile, cá cele cuprinse in cele dóue puncte de pe urma ale programei publicata in „Vossische Zeitung." Germani'a mai cu séma, care cunósce idei'a de care Russi'a s'a inspiratu la declararea resboiului actualu, dintr'acestu singuru punctu de vedere, aru respinge o asemenea programa inca dela inceputu.

---

*) Garantâmu autenticitatea acestei convorbiri, si déca nu putemu numí persón'a in cestiune, caus'a e chiaru insemnatatea positiunei ce ocupa pe lânga guvernulu tierei sele.

Discursulu lordului Beaconsfield tienutu la instalarea lordului-primariu.

Diarele din Vien'a publica urmatórea telegrama data de „Corespondentz-Bureau" despre discursulu lordului Beaconsfield tienutu cu ocasiunea banchetului pentru instalarea lordului-primariu:

Lordulu Beaconsfield aruncându o privire asupr'a eveneminteloru resbelului din oriente a disu urmatórele:

„Guvernulu, chiaru la isbucnirea resbelului, a facutu cunoscutu politic'a sea, dela care n'a deviatu de locu. Acésta politica constà intr'o neutralitate conditionata, declarându in acelasi timpu, ca neutralitatea nóstra trebuie sa inceteze indata ce interesele Britaniei voru fi atacate séu amenintiate.

„Politic'a nóstra a fostu infierata cá o politica egoista; ea e totu atâtu de egoista, câtu si de patriotica; inse e o politica, care guvernulu crede, ca i-o impune datori'a ce o are pentru a aperá in afara interesele Britaniei si care e aprobata de opiniunea tierei.

„Intre motivele, cari au indemnatu pe guvernu cá sa adopte acea politica, a fostu mai cu séma acea credintia ca politic'a Engliterei n'are sa fia mai avantagiósa pentru ea decâtu pentru Turci'a.

„De unu anu incóce diplomati'a a radicatu la o dogma ca Turci'a aru fi o poveste; guvernulu ei o fantoma (naluca); poporulu sleitu, si ca s'aru intrebuintiá din partea barbatiloru de statu numai cá unu instrumentu pentru mantienerea inchipuitului echilibru spre a se asicurá pacea Europei. Déca aru fi asiá, atunci s'aru repetí ceea ce se intemplase in resbelulu Crimeiei, ca cea mai mare gresiéla sa fia cea mai buna, ca lumea sa se convinga in fapta despre starea Turciei.

„Turci'a a aretatu de unu anu dejá ca posede putere si isvóre de ajutoriu, a câroru recunóscere o póte pretinde. Acum unu anu independinti'a Turciei a fostu obiectulu batjocorei; inse ori-care aru fi noroculu armeloru, care se schimba cá si lun'a, independinti'a Turciei nu va fi multu pusa la indoiéla; o jumetate de milionu de soldati au doveditu acést'a.

„Intre impregiurârile actuale nu me indoiescu de locu despre perspectiv'a pâcei. Suntu incuragiatu a nu me indoí, déca 'mi aducu a minte despre atitudinea capiloru ai ambeloru pârti beligerante. Nu potu sa uitu ca Tiarulu, cu aceiasi marinimia care 'i caracteriséza in adeveru inaltulu seu caracteru, a declaratu in ajunulu acestui resbelu, ca singurulu seu scopu e de a aperá pe crestinii Portiei si ca elu 'si da cuventulu seu imperiale si onórea sea cá chiezasiuire ca nu staruiesce pentru acuisitiuni teritoriale. Asemenea nu potu sa uitu si solemn'a declaratiune a Sultanului dicendu ca va incuviintiá tóte reformele, cari voru dá crestiniloru sicuranti'a si fericirea pe care singuru o doresce Tiarulu.

„In faci'a acestoru solemne si seriós e declaratiuni ale ambiloru suverani litiganti, credu ca suntu in dreptu a dice, ca pacea nu e impossibila séu unu evenimentu departatu. Potu inse sa se nasca greutâti, cari sa impedece pe Tiarulu si pe Sultanulu de a restabilí pacea dorita, de si ei póte s'aru invoí asupr'a tuturoru cestiuniloru. Se dice ca prestigiulu militaru alu Russiei aru reclamá continuarea resbelului. Dupa parerea mea inse, prestigiulu militaru nu depinde dela o singura victoria, câci acést'a póte sa provina dela intemplare séu norocu, si chiaru si la cei mai capabili comandanti victori'a póte sa depinda de impregiurâri trecetóre. Prin urmare dupa parerea mea, adeverat'a basa a prestigiului militaru e aceea, déca o tiéra mare si unu guvernu puternicu dispune de servitiele militare ale unei natiuni brave, resolute si disciplinate; deci, ori-ce intemplâri s'aru fi ivitu si in acestu resbelu, totusi nimeni nu póte dice despre soldatulu rusu ca n'aru fi doveditu tenacitate, disciplina si curagiu. Rusii au doveditu viteji'a chiaru si cu ocasiunea infrângeriloru ce au suferitu. Astfeliu in nici o impregiurare nu potu intielege ca prestigiulu militaru alu Russiei sa fi suferitu.

„D-vóstra 'mi veti dice: déca nu esti sicuru, cum poti incuragiá pe cetatienii Londrei prin o sperantia problematica despre restalibirea pâcii? Eu ve respundu cá Walpole, care disese unui omu ce se plângea de neajunsurile séle si despre desnadajduirea sea: „incérca de nitielu cu pacienti'a!" In privinti'a resbelului guvernulu are nadejde si rabdare, câci timpulu numai póte fi departe, cându vomu contribuí impreuna cu cele-alte puteri europene la solutiunea dificultâtiloru de a asicurá nu numai pacea ci si independinti'a Europei."

In fine, d. Beaconsfield termina dicendu: „Poporulu póte fi mândru de privilegiele séle personale si de drepturile séle politice; póte fi mândru ca apartiene la unu statu care a fostu infiintiatu prin energi'a strabuniloru sei si pe care pentru a-lu mântiené e fermu otaritu."

Conferinti'a conservatoriloru.

Press'a din Bucuresci face o dare de séma asupr'a conferintiei conservatoriloru, de carea vôrbiá la tempulu seu „Polit. Cor.", in urmatórele:

Sambat'a trecuta, la 29 Octobre espiratu, pe la 9 óre sér'a, precum dejá amu aretatu in „Press'a" dela 1 curentu, in salónele clubului Centru, s'a tienutu o fórte numerósa adunare intre membrii acestei partide.

S'a vorbitu indelungu asupr'a cestiuniloru politice ale dilei, si asupr'a atitudinei, ce trebuie tienuta in impregiurârile de fatia.

Au luatu parte la acea adunare, domnii: Dimitriu Ghic'a, B. Boerescu, generalu Tell, Alessandru Orescu, D. P. Vioreanu, si o multime de alti barbati de o valóre politica necontestata.

Adunarea a fostu pe atâtu de animata, pe câtu si plina de preocupare.

Dupa mai multa discutiune, si in urm'a diverseloru opiniuni ce s'au emisu, putemu resumá astfeliu esenti'a ideiloru ce s'au admisu si a conclusiuniloru ce s'au adoptatu de unanimitatea membriloru presenti:

Reserv'a, ce partid'a conservatóre, in tóte nuantiele sele, si-a impusu si o mentiene, fatia cu evenimentele de fatia, nu trebue interpretata nici de cum cá o aderare, directa ori indirecta, la politic'a guvernului actualu; ci cá o consecuintia naturala a unoru fapte, indeplinite numai de câtra guvernulu radicalu, fâra voi'a si autorisarea tierei, pe cari fapte nimenea nu le póte astadi nici intrerumpe, nici face sa inceteze; ci cá o datoria, ce avemu, de a nu face nici unu actu, care ar putea slabí curagiulu si devotamentulu armatei, ce se lupta cu gloria si onóre pe câmpulu de resboiu.

Odata inse ce momentulu oportunu va sosí, si cându camer'a si senatulu voru crede de cuviintia a cere séma guvernului de faptele sale, acésta reserva va incetá si fie-care din membrii acestui partitu, care va fi deputatu ori senatoru, va scí a-si face datori'a sa.

Pâna atunci inse se va lucrá, cá si in trecutu, spre a se probá si aratá, in fati'a tierei si a Europei, ca nu este nici o solidaritate intre natiune si guvernu, in privinti'a politicei sale de astadi; ca, buna séu rea, acésta politica aventurósa este esclusiva numai a guvernului; si ca, déca mai alesu elu este culpabilu, este ca densulu singuru, fâra voi'a camereloru, contrariu chiar' voturiloru date, a luatu asupra-si acésta cutediatóre responsabilitate, de a schimbá directiunea ce i s'a datu de corpurile legiuitóre, si de a angagiá sângele, miliónele si viitoriulu tuturoru românilorn, fâra a-i consultá, fâra a se conformá vointiei loru legalu esprimata.

Spre a se precisá mai bine simtirile, lini'a de conduita si principiile politice ale partitului, s'au formulatu urmatórele trei conclusiuni:

1. In privinti'a independintiei politice a Romaniei, ea este dorinti'a si vointi'a nestramutata a natiunei intregi, si cu atâtu mai multu partitulu conservatoru si liberalu moderatu trebue sa lupte pentru recunóscerea si intarirea ei, ca acestu partitu este celu dintâiu, care a emisu acésta mare idee si a lucratu pentru realisarea ei. Despre Turci'a, se persista in aceeasi convictiune, ca ea este unu corpu putredu si molipsitoru, si ca natiunea româna nu va mai voí nici odata si cu nici unu pretiu, a-si legá sórtea si a-si compromite tóte interesele cu unu asemenea corpu. Câtu despre Rusi'a, se persista érasi in aceleasi simtieminte de simpathia si de recunoscintia pentru totu binele ce ea a facutu Romaniei si pentru spriginulu puternicu ce i-a datu si i va dá intru desvoltarea nationalitâtii sele.

Se va lucrá dar, cá si in trecutu, cu staruintia si cu aceeasi putere de convictiune, pentru recunóscerea si intarirea independintiei Romaniei, asiá cum o voesce si cum totu-deaun'a a voitu-o natiunea româna, adeca cu neutralitatea garantata de tóte puterile cele mari ale Europei.

2. Natiunea, legalu representata in camera si senatu, a decisu si a votatu numai resbelulu defensivu. Motiunile votate, cá si cuvintele oratoriloru, cá si chiaru mesagiele de deschidere dela Aprile trecutu, probéza ca, corpurile legiuitóre s'au marginitu numai a autorisá guvernulu sa apere tiér'a si sa respinga cu forti'a ori-ce atacu, ce s'aru face de câtra Turci'a contr'a drepturiloru si otareloru ei. Déca necessitâti imperióse aru fi cerutu cá acésta actiune defensiva sa se transformeze in ofensiva, guvernulu erá datoriu sa chieme indata camerele, spre a le cere o asemenea autorisare.

Pre câtu tempu insa guvernulu nu a facutu acést'a, pre câtu timpu elu, violându constitutiunea si cele mai elementarie usuri parlamentarie, a luatu asupra'si a decide singuru despre resbelu si a se constituí astfeliu intr'o dictatura absoluta si periculósa, este de datori'a fia-cârui românu in parte, sa declare si sa faca cunoscutu tierei si Europei, ca nu este nici o solidaritate intre natiune si guvernu, si ca tiér'a acést'a, fiindu libera, ea nu póte fi angagiata, si prin urmare solidaria, decâtu pe câile legale, pe calea constitutiunala: ceea ce, in evenemintele de fatia nu s'a facutu.

3. Ori-care aru fi lucrarea nóstra pentru recunóscerea si consolidarea independintiei; ori-care aru putea fi chiaru natur'a participârei nóstre la resbelulu actualu; este bine sa se scie si sa se cunósca firm'a vointia a româniloru, ca ei nu intielegu nici voru intielege vre-odata a se departá séu a schimbá politic'a traditionala a tierei loru.

Dle Redactoru! Intre fatalitâtile, cu cari s'a incoronatu anulu curente, se numera si multele incendii, la cari au fostu espuse numeróse comune. Asiá numai in giurulu Hatiegului au cadiutu prada focului, Ostrovulu Balomirulu, si Ohab'a. In comun'a din urma au arsu pe lânga vr'o 18 case si biseric'a numai de acum edificata. —

Dar' la tóte desastrele se afla si suflete generóse. Pentru alinarea suferintieloru celoru arsi din Ohab'a virtuós'a domnisióra Septimi'a B. Popoviciu din Hatiegu a lucratu unu covoru cu unu adeveratu gustu de artistu si l'a jocatu in loteria cu scopu cá venitulu sa se imparta intre ohabenii arsi.

Tragerea loteriei a fostu impreunata cu un'a serata, dupa cari s'a constatatu a fi venitulu curatu 90 fl. v. a. scrisu nóue dieci florini val. austr. Din acésta suma s'a distribuitu 45 fl. prin mân'a domnisiórei Septimi'a B. Popoviciu celoru arsi, iéru 45 fl. s'au datu pentru edificarea din nou a bisericei. —

Pentru cá atâtu fapt'a nobila, câtu si numele celei ce a indeplinit'o sa nu remâna acoperita sub velulu uitârei de o parte, iér' de alt'a cá sa fie de esemplu si altor'a, ve rogu a publicá acestea orduri.

Hatiegu 20/11 1877 st. n.

N. N.

Varietâti.

⁂ *Diu'a onomastica* a Maj. S. Imperatesei si Reginei *Elisabet'a* s'a serbatu luni cu servitiu ddieescu in bisericile tuturoru confessiuniloru de aici. Cladirile publice au fostu decorate cu tricolorulu Ungariei.

⁂ (*Majestatea Sea Imperatulu*) a onoratu cu presenti'a Sea museulu nationalu unguresc u. Oprindu-se dinaintea tabloului zugravitu de Mihailu Zichy: „Regin'a Elisabet'a lânga siciriulu lui Franciscu Deak" s'a esprimatu in termini plini de lauda mai alesu asupr'a positiunei imperatesei, a observatu inse, ca numerulu facliiloru zugravite aru fi prea mare.

⁂ *Multiamita publica.* La interventirea domnului Georgiu Baritiu, „Asociatiunea transilvana pentru literatur'a româna si cultur'a poporului românu" de dto 4 Augustu Nr. 144 si respective 15 Octob. Nr. 289—1877, a daruitu scólei capitale rom. gr. or. din Branu urmatórele carti: a) Magazinulu istoricu pentru Daci'a de A. Tr. Laureanu, tom. VIII fascic. I; b) Infricosiatele stricaciuni ale beuturei de vinarsu de G. Baritiu; c) Câutece voinicesci de I. Popu Florentinu; d) „Predicatoriulu saténului rom." 14 fasciculi; e) Popórele Austriei de Mihailu Anagnosti; f) Statutele Asociatiunei si g) Regularea midilóceloru etc., cârti cari s'au si pusu si asiediatu intre cârtile bibliotecei; iéra hartiele cu Nr. 144 si Nr. 289 in archivulu scólei capitale rom. gr. or. din Branu. Deci pentru acestu daru frumosu, subscris'a directiune se semte deobligata a aduce domnului daruitoriu G. Baritiu si asociatiunei, cea mai profunda multiamita.

Branu, in 6/18 Octobre 1877.

Directiunea scólei
Teodoru Popu m. p.

⁂ *Multiamita publica.* Cu ocasiunea tienerei balului invetiatorescu din Branu in 30 Ianuariu 1877, amu primitu urmatórele contribuiri:

1. Ilustritatea Sea parintele episcopu din Aradu Ioanu Metianu 5 fl.
2. Ilustritatea Sea domnulu cavaleriu de Puscariu din Pest'a 5 fl.
3. Prea onoratulu domnu Dr. N. Popu profesoru in Brasiovu, diece (10) Geografii a Ungariei*) à 35 cr. facu 3 fl. 50 cr.
4. Prea onoratulu domnu pretoru Georgiu Boieriu afara de contribuirea de 3 fl. ne-a datu fórte mare ajutoriu la ajungerea scopului.
5. Domnulu directoru Frantz Reischig, ne-au donatu hârtia fina in pretiu de 10 fl. v. a., iéra dómn'a Reischig ne-a datu totu possibilulu ajutoriu cu lustrarea salei.
6. D-nii: Leontinu Puscariu, Ioanu Mosioiu, Ioanu Ratiu, Ioanu Stoianu si Ioanu Puscariu, afara de contribuirile

---

*) 9 esemplare le-amu si impartitu, dupa placulu dlui donatoriu, la 9 scolari seraci, acum la inceperea prelegeriloru, iéra unu esemplariu l'amu pusu intre cârtile bibliotecei spre pastrare.

regulate ne-au datu multu ajutoriu la ajungerea scopului nostru.

7. Onoratulu domnu Ioanu Persioiu ne-a onoratu cu aducerea unui candelabru frumosu in mijloculu salei precum si cu alte multe ajutórie spre ajungerea scopului; apoi si alti domni au contribuitu la ajungerea scopului.

Publicu a fostu putienu din caus'a timpului celui fórte — fórte reu si uritu cu viforu de zapada — tóta diu'a aceea.

De asta-data fiindu spesele fórte mari ne remase unu restu micu spre adaugerea la fondulu nostru — pentru „scolarii seraci."

Deci primésca Ilustritâtile Loru si toti domnii contribuitori cea mai profunda multiamita pentru sprigінirea acést'a caldurósa.

Branu, 5 Novembre 1877.

Theodoru Popu m. p.
presied. confer.

⁂ *O „pomana" spre esemplu.* Domineca in 9 Octobre 1877 fiindu la biserica in comun'a braneana Predealu dupa serviciulu domnedieescu, parentele Leontinu Puscariu din Sohodolu, presentéza comitetului parochialu din Predealu un'a hartia, prin care domnulu protosincelu si profesoru Dr. Ilarionu Puscariu in contielegere cu on. domnu Nicolau Chiornitia donéza spre etern'a memoria a reposatului preotu din Predealu Ioanu *Tetulea* o suma de bani, din cari cu o parte se facù obicinuit'a „pomana" — la esirea din biserica cu poporulu, iéra ceealalta parte s'au donatu fondului scólei din Predealu spre crescere pentru ameliorarea salariului invetiatorescu. Eata dara cea mai potrivita „pomana", care póte servi de esemplu si pe alte locuri. Cine nu cunósce deosebirea cea mare intre „pomenele" facute de poporulu nostru si intre cele facute de inteligint'a nóstra?! bine aru fi cându conducatorii poporului in genere, aru capacitá poporulu cá sa cunósca odata care „pomana" e mai buna, mai mare, mai bine primita si in eternu duratoria.

Comitetulu parochialu, cu fórte mare bucuria, a luatu la cunoscintia acésta donatiune frumósa; esprimându cu intregu poporulu, multiamiri domniloru donatori; iéra reposatului preotu I. Tetulea esclamându toti: „domnedieu sa-lu odihnésca!!!" si „fiei tierin'a usióra! fie! fie! in eternu memori'a lui!!! *Unu martoru.*

⁂ *Teatru românu in Sibiiu.* Dumineca in 6 l. c. s'a representatu „*Orbulu si Nebun'a*", drama in 5 acte. De asta-data spatiulu nu ne ingaduie decâtu a raportá in câte-va cuvinte, ca representati'a a corespunsu pe deplinu asteptâriloru numerosului publicu. Dlu *Petrescu* impreuna cu dnii *Ionescu* si *Farcasianu* in specialu dn'a *Petrescu* cá „nebuna" au jocatu rolurile cu precisiune. Urmarea a fostu ca pubiculu n'a crutiatu aplausele bine meritate. Credemu a nu gresí afirmându, ca dram'a de fatia a fostu mai bine representata decum e compusa.

Marti sér'a s'au representatu „Vladutiu mamei" si „Fermecatórea satului", vodevile natiunali. Cea dintâiu intr'unu actu si cea de a dóu'a in dóue acte. Ambe piesele au fostu bine representate. Aplausele publicului numerosu suntu o dovada viua despre purtarea tuturoru participantiloru. Intre acte domnisiór'a Angelin'a Petrescu a declamatu poesi'a Rosandr'a de Bolintineanu spre multiamirea publicului care a chiematu pe domnisiór'a in trei renduri.

⁂ (*Omoru misteriosu*). In 7 l. c. aprópe de scaldatórea militara din Sibiiu s'a aflatu unu cadavru omenescu ascunsu intr'o gramada de gunoiu. Capulu cadavrului erá sdrobitu, a buna séma spre a face cu neputintia cunóscerea persónei omorite cine scie cum si prin cine.

⁂ *(Espositiuneă din 1878.)* — Un'a din cele mai mari curiositâti ale espositiunei din 1878 va fi negresitu drumulu de feru ce construiescu d-nii Victor Borie si de Mouncie in parculu dela Trocadero, drumu de feru cu miscare hydraulica care va merge dela cheiulu Bily (puntea Ien'a) si pâna la pórt'a palatului, pe piati'a Trocadero. Elu va avea si unu micu dealu. Vagónele 'lu voru suí fâra róte si fâra locomotive. Trenulu va fi impinsu de apa, atâtu la suisiu câtu si la scoborisiu.

Concesionarii suntu autorisati a percepe pentru fia-care transportu alu visitatorului o suma ce nu va putea trece preste 50 bani.

Sistem'a intrebuintiata spre a se operá miscarea, este a dlui Girard, a cârui esperimentare se facù la Jonchère in 1869. Eca dupa „Le Journal Officiel" descripti'a somara a acestei locomotiuni;

„Trasurele n'au nici róte nici osii; ele suntu asiediate pe nisce patine cari luneca pe nisce sine late, de aceiasi largime. La mijloculu patinei este practicata o mica deschizetóre care comunica cu unu reservoriu de apa comprimata la unu gradu de trei atmosfere; cá efectu alu acestei presiuni, o cantitate licuida de unu milimetru se infiltréza, in timpulu mersului, intre patina si sina. Patin'a luneca pe acésta subtire patura de apa; cu modulu acesta nu se produce nici frecarea nici infierbintarea suprafetieloru puse in contactu.

Plecarea la suisiu, se efectuiéza prin singur'a actiune a greutâtii.

In josulu povârnisiului o masîna de vaporu comprima aerulu apei la o pressiune de 30 atmosfere; acésta apa comprimata se precipitéza, in momentulu trecerei trenului, intr'unu micu aparatu in forma de scoica asiediatu la dosulu celui din urma vagonu si dà impulsiunea trebuitóre pentru suire.

Lini'a dela Trocadero se va desfasiurá pe o lungime de 400 metri, dintre cheiulu Billy, tiermulu dreptu, si pórt'a situata pe piati'a Roi-de-Rome, in intrulu espositiunei. Durat'a percursului va fi mai putienu de unu minutu.

Trenulu se va compune din trei trasuri cu câte 55 locuri, adeca 165 de caletori pentru fia-care percursu. Se va puté pentru inlesnire face caletori'a cu ór'a, mersu si intorsu, ceea ce corespunde la transportulu à 3000 de caletori, séu 33,000 in diece óre, fiindca espositiunea va trebuí sa fia deschisa dela 8 óre diminéti'a pâna la 6 óre sér'a.

⁂ *Farmecatori arsi de vii.* Lucrulu s'a petrecutu in dilele nóstre si anume la 30 Augustu 1870 la San-Sacobo, iu Messicu. Eata detaiurile pe care le comunica diuariulu „Italie" relativu la acestu faptu:

La 19 Augustu, primariulu Ignacivu Castilo scrie prefectului districtului Concordi'a urmatórele: „Ve aducu la cunoscintia, ca astadi dupa prândiu amu ordinatu sa se arestedie G. Perras si Dieg'a Lugo, care au fermecatu in cursulu celoru din urma siése luni pe Silivester Zacharias. Eri cetatiénulu Martinu Perras a datu fermecatului trei pahare de aghiasma, pentru cá sa isgonésca pe draculu din pântecele lui. Subsemnatulu nu mai putienu indignatu decâtu intrég'a populatiune, a ordinatu, cá vinovatii sa fia arestati si arsi de vii. — Traiésca independinti'a si libertatea". — In diu'a urmatóre judecatoriulu Mureno a reportatu urmatórele despre actulu esecutârei osânditiloru: „La siepte óre de diminétia fermecatórea Dieg'a Lugo si fiiulu ei G. Perras, a fostu esecutati, fiindca nu au pututu sa-si implinésca fagaduial'a facuta de a lecuí pe Silivester Zacharias, pe care 'lu fermecasera. Osânditii au fostu pusi in mijloculu rugului, impregiurulu cârui'a stau 60 barbati inarmati cu cutite messicane. Imprejmuindu-se apoi acestu locu de pierdiare cu parmacuri, persónele, care dedusera ajutoriu fermecatoriloru, au primitu ordinulu de a aprinde rugulu, lucru, care s'a si facutu. Preste putienu osânditii au cerutu sa-si aduca idolii loru de casa. Li s'a datu voia, foculu s'a stinsu si acum ei au mai numitu trei complici, care de asemenea au fostu numai decâtu osânditi si au trebuitu sa se urce pe rugu. S'a aprinsu apoi rugulu inca odata si esecutarea s'a seversitu fâra nici o intrerumpere. Precum vedeti, dle prefectu, erá vremea sa punemu capetu acestoru ómeni parasiti de toti Dumnedieii. — Traiésca libertatea si independinti'a". „Timpulu".

⁂ *Bogatu mortu de fóme.* De multe ori s'a vorbitu de avari morti de fóme in mijloculu a sume considerabile de bani, strense cu mare sgârcenie.

Faptulu s'a repetatu la finele lunei trecute in Parisu, dupa cum ne spune „l'Evénement."

Diminéti'a, o proprietarésa din strad'a Guisard'a la Parisu, se duse la comisariulu politiei si-lu anuncià ca, de trei dile, nu mai vediuse pe o betrâna cersietóre care locuiá in cas'a ei. Se dusera indata cu acésta femeia la domiciliulu indicatu, impinsera usi'a si se vediù diacendu in mijloculu camerei betrân'a cersietóre. Doctorulu care insotiá pe comisariu declarà ca trebuiá sa fi muritu mai multu din caus'a miseriei decâtu de betrânetie.

Se facura constatârile obicinuite in asemenea casuri, si inventariulu micului mobilieru din mansarda: dar' care fu uimirea asistentiloru cându descoperira, intr'unu cuferu acoperitu cu rufe, o gramada de moneda de totu feliulu in suma de aprópe 100,000 franci.

Nenorocite fiintie!

⁂ *Mórtea principelui de Leuchtenberg.* — „Times" publica urmatórele detalii interesante dela unu oficeru de statu majoru, care se aflá de fatia lânga nefericitulu principe in momentulu, cându urmà nenorocirea. „Indata dupa inceperea recognosterei, principele dintr'unu locu asiguratu la spatele reserveloru ruse observá in societatea mai multoru oficiari miscârile inimicului. Mic'a grupa se aflá afara din distanti'a focului inimicu. Nici unu glontiu nu vení dela turci in acésta directiune. Unu oficieru rusu calare se aflá la câti-va pasi de principe si tinea in mâna telescopulu principelui.

„Tenerulu principe cerù perspectiv'a, si cându voí numitulu oficeru sa i-o intindia, audí ca principele esclama unu ah, puindu-si mân'a la frunte. Toti cei mai deaprópe, vediendu-lu ca se clatiná si stá sa cadia de pe calu, 'lu sprijinescu, 'lu iau in bratie si-lu punu josu pe pamentu, cându si aflara ca e dejá espiratu. Principele la mai multe ocasiuni se espuse fórte curagiosu, fâra cá sa fi fostu vatamatu, si acum fù ranitu de singurulu glontiu, ce retací pe aici in totu decursulu luptei.

⁂ *Curdii.* — Unu corespondentu alu „Daily Telegraphului" scrie despre curdi: In caletori'a mea dela Trapezunt spre Erzerum amu intâlnitu mai multe cete pe drumu. Erau curdi cari fugeau de rusi. Loculu e desiertu si acum, din caus'a stârii de resbelu, presinta unu aspectu sumbru. Casele si bordeele suntu parasite si distruse. Curdii caletorescu cá nomadi in cete. Unu calu e incarcatu cu totu avutulu loru: cortu, unelte de ale casei, perine si saci plini si desagi, din care se vedu capetele mici ale copiiloru, si de-asupr'a tutororu acestor'a stau calare femeile. Acestea, au cá si indianii, belciuge de auru in nasu; fati'a loru e pronuntiatu buna, iéru ochii suntu plini de focu. Curdii, despretiuiti atâtu de câtre crestini, se arata fórte respectuosi câtre streini si ei saluta dela distantia mare.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români rànìti din Romanï'a.

(Colect'a XXVI.)

Prin dlu *Teodoru Popu* protop. din orasiulu *Zelau* si *Selagiu* incurse dela urmatorii contribuenti:

DD. Teodoru Popu, prot. 5 fl. Dimitriu Dragosiu preotu, 5 fl. Sandru Ortianu, 5 fl. Demetriu Suciu 5 fl. Ilarianu Covianu 10 fl. Gavriilu Trifu 1 # austr. Ioanu Russu Orosu 4 fl. Mafteiu Strimbu 2 fl. Cassiu Maniu 1 #. Ioanu Maniu 1 fl. argintu. Demetriu Barnutiu 5 fl. Dr. Ioanu Nichit'a 5 fl. Vasiliu Popu 1 #. Dr. Ioanu Nichit'a 5 fl. Gavriilu Lazaru 1 fl. Adele Lemeni n. Popu 2 #. Ioanu Popu 1 #. Andreiu Cribensky advocatu, 1 taleru. Mari'a Giurco 2 fl. Alessandru Oprisiu 1 fl. Vasiliu Petrusianu 2 fl.

Sum'a: 6 #. austr. 2 taleri si 57 fl. = 89 fl. v. a.

Transportulu sumei din colect'a XXV publicata in nr. 88 alu „Telegr. Rom." cu: 2937 lei 55 bani si 2446 fl. si 2 cr. v. a.

Sum'a
totala: 2937 lei 55 bani si 2535 fl. 2 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 8/20 Novembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 9/21 Novembre 1877.

Metalicele 5%	63	25
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	60
Imprumut. de statu din 1860 .	112	90
Actiuni de banca	81/	—
Actiuni de creditu	205	30
London	118	70
Oblig. de desdaunare Unguresci	78	60
„ „ „ Temisiorene .	77	60
„ „ „ Ardelenesci .	75	55
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Argintu	106	80
Galbinu	5	68
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	52
Valut'a nóua imperiale germâna	58	75

Concursu

La statiunea invetiatorésca vacanta din comun'a Zorlentiu-mare, in protop. Lugosiului cottulu Carasiului nepresentându-se recurenti cualificati in intielesulu stat. org. bis. se deschide concursu de nou, cu terminu pâna in 27 Novembre nou a. c.

Emolumentele suntu 126 fl. v. a. salariu anualu, 50 meti de cucuruzu in bómbe 100 punti clisa 100 punti sare, 25 punti lumini, 10 stengini lemne din care trebuie a se incaldi si scól'a, 2 jugere livada si cortelu liberu cu gradina.

Recursele timbrate sa se adreseze câtra On. sinodu parochialu gr. or. din Zorlentiu-mare si sa se tramita dlui Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlu protop. tractualu. 1—3

Anunciu.

Subscrisulu se recomanda pl. t. publicu cá **maiestru pantofariu** cu totu feliulu de lucru bunu, promptu si eftinu, apartienatoriu de meseri'a sea.

Vasiliu Petrutiu,
maiestru pantofariu,
in strad'a Poplacei (Quergasse) Nr. 25.

3—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 90. ANULU XXV.

Sibiiu 13|25 Novembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monàrchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu $5^{1}/_{2}$ cr. si pentru a trei'a repetire cu $3^{1}/_{2}$ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 12/24 Noemvrie.

Mercuri in 21 Noembre la 9 óre falfâiá stindardulu românu pe intaririle dela *Rahov'a* Rahov'a, pe bulgaresce Orjahovo, este unu orasiu nu prea mare pe malulu dreptu alu Dunarei. Elu este legatu prin drumuri bune atâtu cu Vrati'a câtu si cu Plevn'a (preste Lescovici, Staroselo si Netropolu). Prin positi'a sea citadel'a Rahovei dominéza malulu stângu alu Dunarei si la anulu 1829 generalulu rusescu Geismar nu mai dupa o lupta crâncena a devenitu stapânu preste Rahov'a, ce atunci avea o mare insemnatate pentru proviantarea armatei turcesci dela Rusciucu si Siuml'a. Erá in 28 Maiu, cându colonelulu Grabe a pornitu cu trupele séle pe 90 luntre dela Ostroveni si a atacatu Rahov'a si numai dupa ce au cadiutu preste 14 oficieri si 222 soldati rusi au capitulatu trupele turcesci. Inse generalulu Geismar n'a pututu tiené Rahov'a si a trebuitu sa se retraga iéra-si

Nici românii n'au avutu de astadata o munca usióra. De Luni (19 Noemvrie) pàna Mercuri diminéti'a a tienutu lupt'a. *Rosiorii* sub comand'a majorului Rasti au fostu cei dintâiu, care au ocupatu o reduta. Turcii s'au retrasu spre Lom-Palanc'a si Vidin. Inse in acelu momentu generalulu *Lupu* a trecutu cu armat'a sea Dunarea si a urmaritu pe turci, cari au fostu protegiati la fuga prin ceatia. Izi-Palanka si Lom-Palanka fura astufeliu bombardate de români incâtu ambele orasie s'au aprinsu. Bateriile române dela Rastu, comandate de majorulu de marina *N. Dumitrescu-Maicanu* a fostu *cufundatu* in Dunare *unu monitoriu turcescu.*

Aceste suntu tóte detailurile, ce ne au sositu pâna acum despre luarea Rahovei prin Români. Despre numerulu cadiutiloru inca nimicu nu se scie. Prin acést'a isbânda armat'a romàna a datu nóue probe despre viteji'a ei si a maritu glori'a némului românu.

Luarea Rahovei este sub impregiurârile de fatia unu actu fórte importantu. Câci si posibilitatea unei incercâri cutediate pentru de a sparge câtra Vidinu lantiulu armatei russo-române in giurulu Plevnei, a disparutu acum si prin caderea Rahovei s'au ciontatu tóte planurile esagerate a le turcofililoru despre scaparea lui Osmanu din inchisóre. Fiindu malulu dreptu alu Dunarei dela Vidinu pâna la Rahov'a in mânile Turciloru, se vorbea, ca Mehemed-Ali, care acum se afla „cu trupe insemnate" in *Orchani'a*, va trece Balcanii si mergêndu totu de a lungulu granitiei serbesci va rasbí la Rahov'a, de unde va sprigini incercarea de scapare a lui Osmanu, intreprinsa totu in aceeasi directie.

De pe celelalte pârti ale câmpului de resbelu nu este nimicu nou. Luptele de la Pirgosu si dela Sipc'a, ce s'au petrecutu in dilele aceste, au fostu numai nesce lupte de recunósceri si suntu lipsite de insemnatate.

„Monitoriulu" oficialu din Bucuresci publica de pe câmpulu de resbelu urmatórele:

In diu'a de Vineri, 21 Octobre, M. S. Domnitoriulu a inceputu inspectiunea trupeloru, cari se afla preste Vidu. La órele 10 si jumetate, Inaltimea Sea a ajunsu la Verbiti'a, unde a luatu dejunulu la cuartierulu generalu alu armatei române. Aici sosise 1-a brigada din divisiunea imperiala de grenadieri care avea a-si urmá drumulu inainte spre Trestenik. Timpulu fiindu inse fórte uritu, M. S. Domnitoriulu a datu ordinu acestei brigade de a remânea nóptea la Riben spre a dá putienu repaosu trupeloru. Apoi Inaltimea Sea si-a continuatu drumulu inainte spre Riben cu releuri de cai de artilerie, a trecutu riulu Vidu prin apa si a mersu pe lini'a avant-posturiloru in fatia de Demirkioi, Cacemunic'a si Opanez pâna la 500 metri de avant-posturile turcesci. Pe unu mamelonu in faci'a Opanezului, Mari'a Sea s'a opritu si a primitu raporturile oficieriloru de calarasi (brigad'a Formac) comandanti ai avant-posturiloru si a gardeloru mari. In acelu momentu, unu escadronu de cerchezi a iesitu spre a intarí avant-posturile turcesci. Domnitoriulu a observatu din aceste positiuni orasiulu Plevn'a, unu mare lagaru turcescu, si tirulu artileriei ruso-române de dincolo de Vidu care tragea salve pe tóta lini'a in contr'a intaririloru inamice si a orasiului. De ací Domnitoriulu a mersu la Dolny-Etropol si, insotitu de colonelulu Cantili, a visitatu lucrârile facute preste Vidu. DD. generali Daniloff, comandantulu divisiunei a 3-a de grenadieri, generalu Brevern, comandantulu artileriei de garda, generalu Racovitia, comandantulu divisiunei a 4-a româna, si alti oficieri generali si superiori, au intempinatu in acestu locu pe Inaltimea Sea, care a pornitu calare spre Gorny-Etropol si a visitatu acolo bivuaculu trupeloru ruso-romane. Ací tabarau impreuna brigad'a Boranescu, brigad'a de calarasi Formac, o brigada imperiala de grenadieri si o brigada de cazaci. Tóte aceste trupe au salutatu cu urale entusiaste pe comandantulu loru, M. S. Domnitoriulu. Inaltimea Sea a inspectatu tóta lini'a fortificata dela Gorny-Etropol, satu arsu in urm'a lupteloru urmate impregiuru, si a visitatu sagetele, casele transformate in redute, redut'a ocupata de batalionulu 1-iu de venatori si armata cu artileri'a nóstra, tóte fortificârile in fine ridicate in acea parte spre a se opune unei iesiri a armatei lui Osman-pasi'a spre Rahov'a.

Mari'a Sea a petrecutu nóptea in bivuaculu trupeloru ruso române. Cu tóta plói'a care cadea, foculu de infanterie si artilerie s'a urmatu tóta nóptea in acea parte de ambele pârti.

Sâmbata, 22 Octobre, timpulu a continuatu a fi ploiosu si cu cétia. M. S. Domnitoriulu a urmatu insa inspectiunea. La órele 8 de diminétia a mersu, insocitu de generalulu Daniloff, de a visitatu cele dóue redute situate in dosulu Etropolului si construite de trupele române. Inaltimea Sea a datu ordinu cá trupele rusesci sa ocupe acele fortificatiuni, iéra trupele române sa remâna in Dolny-Etropol pâna la Vidu, cá continuare a aripei nóstre drepte, iér' dela Dolny-Etropol incepe divisiunea de grenadieri care se léga cu trupele gardei formându-se astfeliu cerculu care incungiura Plevn'a.

De ací, M. S. Domnitoriulu s'a indreptatu spre Dolny-Dubnik, unde a fostu primitu pe sioséu'a Plevn'a-Sofi'a, de EE. LL. generalulu Gurko, generalulu Rauch, comandantulu divisiunei 1-a de garda, generalulu conte Schuvaloff, comandantulu divisiunei a 2-a de garda, principele de Oldenburg, si de toti generalii comandanti de brigade si statulu majoru alu generalului Gurko. Inaltimea Sea a inspectatu lini'a avant-posturiloru divisiunei 1-a de garda, bateriile si trupele acestei divisiuni, precum si redutele ce inamiculu avusese in acésta localitate. Apoi Domnitoriulu a trecutu inapoi prin Dolny-Dubnik in spatele liniei Gorny-Dubnik, si pe platou a inspectatu trupele divisiunei a 2-a de garda. Unu serviciu funebru de 9 dile in memori'a soldatiloru cadiuti in lupta s'a celebratu de regimentulu de garda alu Imperatului Paulu, la care a asistatu I. Sea. Domnitoriulu a mersu de ací la arip'a stânga, unde se aflá brigad'a de tiraliori ai gardei, lânga intaririle esecutate de brigad'a Cantili sub foculu inamicului, in diu'a luârei Gorny-Dubnicului. Inainte de a plecá, M. S. Domnitoriulu a multiamitu tuturoru generaliloru si a conferitu generalului Gurko, cá si generaliloru Rauch, Brevern, contelui Schuvaloff si la câti-va coloneli din garda, medali'a de auru „*Virtute militara*", pentru luptele dela Gorny-Dubnik si Telisiu. Dupa acést'a, Mari'a Sea s'a intorsu la Gorny-Etropol, unde a sositu la órele 2 dupa amédia. Ací a luatu dejunulu impreuna cu statulu-majoru alu divisiunei a 4-a, cu d. generalu Daniloff si cu generalii comandanti de brigade ai divisiunei de grenadieri. In urma, Domnitoriulu s'a indreptatu spre Trestenik, unde se afla divisiunea de cavalerie ruso-româna sub comand'a generalului Arnoldi, si ací a inspectatu brigad'a de rosiori si celelalte trupe, Mari'a Sea s'a inapoiatu prin Riben si Verbiti'a, si, din caus'a timpului defavorabilu care continuá, a intunerecului si a stârei drumuriloru, s'a opritu la ambulanti'a centrala dela Griviti'a, unde a petrecutu nóptea.

A dóu'a di, 23 Octobre, la 8 óre diminéti'a, Inaltimea Sea a visitatu bolnavii si ranitii distribuindu acestoru din urma medalii de „*Virtute militara*" si la órele 9 a pornitu spre Parodin, unde a ajunsu la órele $10^{1}/_{2}$.

In diu'a de 24 Octobre, nici unu faptu importantu n'a fostu de semnalatu in liniele nóstre. Mari'a Sea a datu ordinu a i se transmite raporturi dilnice despre miscârile trupeloru de preste Vidu.

Marti, 25 Octobre, Inaltimea Sea a pornitu, la órele $10^{1}|_{2}$ de diminétia din Parodin la Bogot, la cuartierulu A. S. I. Marelui Duce Nicolae, unde a sositu pe la órele $11^{1}/_{2}$. Domnitoriulu a luatu dejunulu impreuna cu Marele Duce. Dupa dejunu, Mari'a Sea si Alteti'a Sea imperiala au conferitu impreuna mai multu timpu si apoi a mersu de a visitatu ambulantiele armatei imperiale. Doctorii Piragoff si Obermüller, impreuna cu personalulu medicalu rusu, au insotitu pe Mari'a Sea in acésta visita.

De acolo Domnitoriulu a mersu la Tuceniti'a, unde se afla cuartierulu E. S. generalului Totleben. Inaltimea Sea a visitatu pe ilustrulu generalu, care erá bolnavu, si a statutu câtu-va timpu in conversatiune cu Escelenti'a Sea si cu generalulu principe Imeritinsky, siefu de statu-majoru alu armatei de Occidentu. Pe la órele 4 si jum., Domnitoriulu a pornitu din Tuceniti'a si s'a intorsu la Marele Seu cuartieru generalu din Parodin, unde a sositu pe la órele 5 sér'a.

In diu'a de 26 Octobre, s'a celebratu in Parodimu, in presenti'a M. S. Imperatorului, unu Te-Deum in onórea unei victorii repurtata de trupele imperiale in Asi'a. M. S. Domnitoriulu a asistatu la acésta ceremonie. Serviciulu divinu s'a facutu la câmpu, oficiatu de preotii si clerulu religiosu alu Imperatului, de trupele, intre cari erau representanti din tóte regimentele gardei, cari se aflá asiediate in careu. Timpulu celu mai frumosu a favorisatu acésta serbare. Dupa serbarea religiósa, tóte trupele au defilatu inaintea Majestâtiei Sele si â Mariei Sele Domnitoriului, care se aflá lânga Imperatulu.

Inaltimea Sea a prânditu in acea di cu Majestatea Sea Imperatulu.

Joi, 27 Octobre, de diminétia, M. S. Domnitoriulu a presintatu Majestâtiei Sele Imperatorelui pe oficierii suitei Sele cari, impreuna cu oficierii trupeloru nóstre, cari au luatu parte la batali'a dela 30 Augustu, au fostu decorati de Majestatea Sea. Apoi, la ór'a 4 si jum., Imperatorulu, insotitu de M. S. Domnitoriulu, a visitatu bolnavii si ranitii români la ambulanti'a centrala dela Griviti'a. Majestatea Sea a bine-voitu a visitá aici pe colonelulu C. Budisteanu, gravu ranitu in serviciu de transieuri, si a espri matu august'a Sea satisfactiune despre bun'a stare, in care a gasitu ambulantiele nóstre.

De aci Imperatorulu, insotitu de Mari'a Sea Domnitoriulu si urmati de suit'a imperiala si dómnésca, au mersu de au inspectatu trupele române. In flanculu dreptu, se aflá generalulu Cernatu, comandantulu armatei active, statulu-majoru generalu alu armatei si alu divisiei si oficiarii superiori decorati de Majestatea Sea pentru lupt'a dela 30 Augustu. Trupele divisiunei a 2-a, cari nu erau de serviciu in transieuri si in avant-posturi, erau sub arme, sub comand'a comandantului divisiei, colonelu Cerchez, si se compuneau din regimentulu alu 4-lea de infanterie de linie, de regimentulu alu 8-lea de dorobanti, de regimentulu alu 3-lea de infanterie de linie, de unu batalionu din regimentulu alu 6-lea de dorobanti, de unu escadronu de rosiori, de unu escadronu (Buzeu) din regimentulu alu 4-lea de calarasi si de o baterie de artilerie din regimentulu alu 3-lea. Majestatea Sea a uratu in românesce „sanetate" trupeloru, cari au respunsu prin urale entusiaste. Majestatea Sea a trecutu pe dinaintea frontului. Musicele esecutau imnulu imperialu rusu. Apoi se formà colón'a generala si M. S. Domnitoriulu, la apropierea trupeloru, trase sabi'a, se puse in capulu loru si defilà pe dinaintea Imperatorului, asiediendu-se apoi in drépt'a Majestatiei Séle, care, multiamindu Inaltimei Séle, 'i strânse mân'a.

Imperatorulu si Domnitoriulu s'au urcatu apoi in trasura si au mersu de au visitatu fortulu „*Alecsandru.*" Garnison'a româna a fortului erá sub arme. Majestatea Sea a statu câtu-va timpu in fortu, observându positiunile turcesci dela Bucov'a si avant-posturile inamice, precum si foculu care se schimbá intre redut'a Griviti'a si redut'a turcésca Nr. 2.

Apoi Imperatorulu si Domnitoriulu au mersu de au inspectatu trupele in reserva din divisiunea 3-a comandate de colonelulu G. Angelescu si compuse din 1-iulu batalionu regimentulu alu 8-lea de linie, unu batalionu din alu 2-lea de linie, unu batalionu din alu 9-lea de dorobanti, unu batalionu din alu 12-lea de dorobanti, alu 3-lea batalionu de venatori si o baterie. Trupele au defilatu asemenea inaintea Majestatiei Séle.

Majestatea Sea Imperatulu si Inaltimea Sea, escortati de statulu-majoru românu si de suit'a imperiala, s'au intorsu prin Verbiti'a la Poradim, unde au ajunsu la órele $5^{1}/_{2}$ sér'a.

Vineri, 28 Octombre, I. S. Domnitoriulu a lucratu cu locotenentulu generalu principe de Imeriti'a, siefu de statu-majoru generalu alu armatei de Occidentu. O viua canonada si focu de pusci s'a auditu in acea di despre séra de pe partea de sudu a Plevnei, unde generalulu Skobeleff a ocupatu nisce positiuni importante spre a restrânge zon'a, in care este inchisa armat'a turcésca.

„Resboiulu“ primesce urmatórea corespondintia de la unu oficieru din cei mai inteligenti din taber'a de lânga Plevn'a:

Déca pâna adi nu v'am datu nici o noutate despre cele ce se petrecu aci, caus'a este ca tempulu, materialulu si desagrementele nu 'mi au lasatu nici unu momentu liberu. Apoi corpulu, din care facu parte, indata dupa lupt'a (aventulu rosioriloru) de la 28 Augustu, a fostu tramisu in diferite recunósceri defensive si impinsu fórte departe in Bulgari'a spre Balcani si Eschi-Sagr'a.

Noi, in totu tempulu dela trecerea Dunarəi si pâna adi, amu luatu totdéun'a parte activa cu divisi'a cavaleriei russe sub generalii Lascaroff, Criloff, Gurko si acum sub Arnoldi, la tóte operatiile si luptele cari s'au urmatu. Cele mai principali suntu: in 28 Augustu la Gorni-Etropolu, unde din causa ca nu aveamu infanterie, amu fostu siliti a ne bate jumetate cu infanteri'a, ér' jumetate ne amu avêntatu de dóua ori prin nisce porumburi contr'a unei pârti din infanteri'a turca, care inaintá cu mare iutiéla, spre a ne ocupá positiile, fiindu protegiata de unu focu omoritoru si bine dirigiatu din redut'a Opanez.

La 28 Augustu ocupámu positiile dela Gorni-Etropolu, Gorni-Dubnicu spre drumulu Sofiei, de unde, déca rusii aru fi fostu prevediatori si aru fi avutu infanteria, n'amu fi fostu siliti a ne retrage, lasandu in mân'a Turciloru calea Sofiei, unde s'au fortificatu in positiile nóstre, cari, pentru a le reluá din nou peste dóue luni (lupt'a dela 12 Octobre) a trebuitu a ne costá aprópe 2500 rusi si 500 români.

Dupa cum vedeti, cându noi cavaleri'a, 12 regimente russo-române, blocaseramu Plevn'a, déca amu fi avutu celu putienu atât'a infanterie, Suleiman-Pasi'a, pe care russii 'lu credeau la Sipc'a, nu ne aru fi atacatu in flancu si in spate in combinatie cu trupele din Plevn'a la 10 Septembre, cându amu fostu siliti a ne retrage, ér' Suleiman-pasi'a a intratu in Plevn'a cu unu convoiu de 4000 care munitie si provisie, cu care Osmanu-pasi'a a potutu sa resiste pâna acum.

Russii au crediutu ca Plevn'a se póte luá cu asaltu. — Nici celu mai ignorantu omu nu trebuiá sa crédia un'a cá acést'a, câci Plevn'a este totu ce póte fi mai cumplitu cá *intarire.* Sevastopolulu erá nimicu pre lânga Plevn'a. Prin urmare, intra in mintea ori-cui omu ca nu se póte luá decâtu prin fómete, ceea ce s'aru fi pututu de multu, déca amu fi avutu ómeni cu capu.

Adi insa Plevn'a este inconjurata de tóte pârtile, asiá ca unu paiu nu se mai póte strecurá. Cu tóte acestea, desertorii turci si câte unu bulgaru scapatu din Plevn'a declara ca Osman-pasi'a aru fi avându scopulu de a nu se predá, de câtu in cea din urma estremitate. Provisie si munitie se dice ca are inca pentru 6 septamâni, in care timpu crede ca póte va mai veni vre-unu Suleiman cá totu sa-lu desconjóre. Totu ce ve potu spune este ca turcii suntu nisce eroi. Amu vediutu unulu cu patru glóntie in elu care totu se batea. Apoi armele loru suntu escelente: batu cu precisie dela 1500 pâna la 1800 metri. Acum si rusii suntu indarjiti, amu vediutu in 12 Octobre, la luarea Gorni-Dubnicului, 6 regimente de infanterie din gard'a imperiala suindu-se de 4 ori la asaltu contr'a redutei sub foculu ingrozitoriu alu mitralieseloru si salveloru de infanterie. Dóue óre a duratu lupt'a la baioneta. Erá ingrozitoriu si se cutremurá carnea, cându vedeai câte unu siru de grenadiri rusi trântiti la pamentu de obuse si srapnele, pe cându altii corpu la corpu se lovéu cu baionet'a si se muscau cu dintii. — Taborulu lui Ismailu-pasi'a, compusu numai de 800 arabi, a luptatu dóue óre la baioneta cu 2000 infanteristi rusi. Contr'a acestoru arabi s'au aruncatu in mai multe rinduri de ai goní si unu regimentu de rosiori. Loviau cu sabi'a in capu de sarea creerii arabului. Arabii insa, de si aveau câte unu glontiu, totu nu se lasau. Nici unulu n'a mai remasu, dar' au muritu vitejesce.

Suntu multe, pe cari a-si voí sa vi le scriu, dar nu amu atât'a tempu.

Miseri'a in care suntemu, in privinti'a hranei, este ceva de necrediutu. Noi oficierii nu mancâmu decâtu pesmete udatu, cu cépa si câte putiena carne de óie séu porcu. Apoi preste unu noroiu de dóue palme punemu unu bratiu de coceni de porumbu si foi pentru a ne odihní.

Aflu ca vomu petrece si iérn'a ací. Déca vomu avea acésta nenorocire, unulu nu mai scapa sanetosu. Dejá avemu peste 500 soldati din infanterie din paralele cu piciórele degerate.

Revist'a politica

In 20 l. c. avù locu in Budapest'a unu consiliu de ministri sub presidiulu monarchului, la care afara de ministrii unguresci au luatu parte ministrulu de resbelu contele Bylandt-Rheydt si comandantulu confinieloru militari generalulu Philippovics. Acestu consiliu de ministri inse s'a ocupatu cu intrebuintiarea fondului confiniaru. Unu rescriptu reg. specialu va decide câtu sa se intrebuintieze din fondu pentru scopuri de cultura si câtu pentru drumulu de feru de pe teritoriulu confiniaru de odinióra.

Senatulu imperialu a decisu intrarea in desbaterea speciala asupr'a statutului de banca. Prin decisiunea acést'a oper'a pactului s'aru apropiá cu o bunicica parte de sfersitulu ei.

Caderea fortaretiei Carsului a pusu de nou in miscare faimele despre pace si totu odata si scirile despre mobilisare in Austro-Ungari'a. „P. Ll.“ le cualifica si pre unele si pre altele de utopii. Cualificatiunea oficiosului din Budapest'a este demna de crediementu pentruca este identica cu ceea ce spunu corespondentiele telegrafice ca aru fi disu tiarulu rusescu despre pace: ómenii glumescu in tempurile aceste de totu serióse. Inarmârile si pregatirile necontenite de resbelu din partea Rusiei suntu semne invederate ca suntemu inca binisioru departe de pace.

Camerile romane convocate pe 15 Novembre st. v. voru dá unu impulsu nou vietiei politice. „Polit. Corr.“ ne spune ca in oficiulu de esterne se lucra din tóte puterile la compunerea „cartiei verdi“, in carea se voru pune pe mas'a cameriloru actele diplomatice ale ministeriului de esterne. In cercurile politice se sustiene ca agentulu Romaniei din Parisu, Siendrea a impartasitu guvernului seu inainte de erumperea resbelului, ca guvernulu francesu l'a asecuratu, ca déca Romani'a nu va incheiá conventiunea cu Rusi'a, Europ'a va purtá grige, cá sa fia ferita de resbelu. „Cartea verde“ va combate acésta afirmare in modu autenticu. Totu asiá va avé sa combata si scirea, carea a neliniscitu pe români fórte multu ca Besarabi'a romàna la facerea pâcei nu se va intórce iérasi la Rusi'a.

Cris'a ministeriala in Franci'a, care de astadata este identica cu cea politica se pare a se fi terminatu deocamdata. Unu ministeriu de afaceri sub presidiulu generalului Rochebouet s'a constituitu definitivu. Banneville a luatu portfoiulu de esterne. In curendu ministeriulu celu nou va pasí cu o programa inaintea cameriloru.

„National Zeitung“ din Berlinu, dice „U. p. A.“, vorbindu despre situatiunea, in care va fi pusa Europ'a prin actiunea Serbiei, face urmatórele apretiâri:

„Déca nu ne incelâmu, ne apropiâmu iérasi de acelu momentu alu complicatiuniloru din Oriinte, care semnaléza o nóua directiune in cestiunea Oriintelui. Scóte-va principele Milanu pentru a dóu'a óra sabi'a din téca? Atunci, acést'a va provocá nóue combinatiuni nu numai pentru principele serbiloru, ci pentru Europ'a intréga, câci anevoia va putea fi privita actiunea serbiloru cu aceea-si liniste cu care erá privita in anulu trecutu.“

Aici diarulu citatu face comparatiune intre evenemintele actuale si cele dela 1823, cându se intemplà rescól'a greciloru si, dupa ce aréta atitudinea diplomatiloru Austriei, Metternich si Gentz, facia cu aceea miscare, urméza astu-feliu:

„Nu se póte tagadui ca principele Metternich sciá ce voiesce si ca prin situatiunea de atunci a Austriei putea sa scie ce voiesce mai bine de câtu póte sci astadi comitele Andrassy. Principele Metternich nu voiá sa scie despre liberarea Greciei, iér' d. Gentz cu atâtu mai putienu: inse comitele Andrassy n'are inaintea sea de câtu probabilitatea ca elu nu voiesce liberarea Serbiei. Déca dar' d. Gentz erá in gradulu celu mai inaltu ingrijatu despre miscarea Eleniloru apoi nu se póte tagadui ca comitele Andrassy n'aru fi totu astu-feliu de neliniscitu in privinti'a unui resbelu serbu la fruntariele Austriei. D. Gentz numiá pe Greci „vagabondi necurabili“ ale caroru pretensiuni nici ca merita sa le audia lumea. D-nii unguri, impreuna cu comitele guvernante, de buna séma s'aru bucurá prea multu, déca lumea asemenea n'aru audi nimicu nici despre pretensiunile vagabondiloru din Belgradu si Serajevo. Din nenorocire inse, in acésta privintia, esiste o perspectiva totu atâtu de putina cá si odinióra in privinti'a Eleniloru. Din contra, pare a se apropiá din ce in ce óra pentru cá sa audimu fórte multe din Belgradu; mai iutâiu bubuituri de tunuri si apoi sbierete publice; câci astadi in Austri'a comitele Andrássy n'are mân'a libera cum o avusese principele de Metternich. Si chiaru cându comitele Andrassy n'aru fi tienutu sa respecte „sbieratele“ vestitiloru magiari, totu-si nu va putea sa observe o tacere asupr'a scomotului Serbiloru.“

„In Ungari'a tienu fórte multu la impregiurarea ca, déca Serbi'a se va miscá, Austri'a trebue sa intre in actiune. Conferintiele tienute dilele acestea la Pest'a, la cari au luatu parte atâtu ministrulu de resbelu câtu si comitele Andrassy de buna séma nu s'au ocupatu numai cu afacerile in privinti'a tunuriloru Uchatius. Trece-voru serbii fruntari'a, fi-voru ei sprijiniti de noroculu armeloru rusesci, prinde-va influinti'a loru o radecina tare in Bosni'a; atunci pentru Austri'a cestiunea Oriintelui inca va fi imediatu deschisa. Prin urmare atunci sosesce acelu momentu criticu in care neaparatu „teatrulu resbelului se va intinde pe unu terâmu mai lungu.“

Acelu diuariu dice la altu locu despre mobilisarea Austriei urmatórele:

Amu anunciatu, intrunulu din numerele precedinti scomotulu despre mobilisarea armatei austriace care se respândise in urm'a conferintieloru personageloru militare, tienute dilele acestea la Pest'a, sub presiedinti'a imperatului. Asemenea n'amu lipsitu de a luá actu si despre desmintirile date de diarele oficióse din Vien'a; cu tóte acestea inse, eata ce scrie unu corespondinte din Pest'a diarului „Nationalu Zeitung“ din Berlinu:

„Conferintiele tienute la Pest'a, si la cari au luatu parte, archiducele Albrecht, ministrulu de resbelu, Bylandt siefulu statului-maioru, Schönfeld, si comitele Andrassy, agita in gradulu celu mai mare pe politicii magiariloru. Se dice ca aru fi vorb'a despre o mobilisare partiale, care aru stá in legatura cu intrarea trupeloru austriace in Bosni'a.

„Acésta agitatiune a indemnatu apoi pe diarele din Vien'a sa desminta scirile respândite in privinti'a mobilisârii, acele desmintiri mergu prea departe; suntu chiaru ridicule; de óre-ce negau chiaru faptulu ca comitele Andrassy a luatu parte la acele conferintie.

„E adeveratu ca succesele rusiloru, au aprinsu pe de o parte aspiratiunile nationale ale Croatiloru si serbiloru, iér' pe de alt'a au umplutu de frica pe unguri ca trupele austriace voru petrunde in Bosni'a.

„Cercurile de aici, afirma cá positiva intrarea Serbiei in actiune, pe care guvernulu din Belgradu o néga numai cá sa surprinda pe turci. In acestu casu, ungurii voru staruí din tóte puterile pentru ocuparea Serbiei.“

Corespundintie.

Sibiiu 9 Novembre.*)

(Iera alegerea representantiloru municipali in comitatulu Sibiiului).

Legea electorala, cu care ne a fericitu er'a constitutionala mai in urma, eschide o mare parte dintre alegatorii acestui comitatu dela urna Si partea acést'a mare suntemu noi românii. Ori cum ne vomu intórce, noi remanemu in tóte cercurile electorale a le comitatului, afara de trei, in minoritate.

Deci atitudinea româniloru in faci'a alegeriloru de representanti municipali erá desemnata dela natura.

Sasii dispunu in tote cercurile electorali, afara de trei, de o majoritate asia de puternica, incâtu influinti'a nostra este paralisata. Ungurii, desi intariti prin feliurite elemente, suntu intr'o minoritate disparatóre, incâtu abia cu românii la olalta facu o minoritate mai considerabila.

In astfeliu de impregiurâri românii, jertfiti prin lege majoritâtiei sasesci, si fâra de sucursu de ajunsu din partea numita ungurésca, erau pusi inaintea unei alternative, care nu lasa locu nici celei mai mici indoieli. Prin urmare, câtu privesce partea *practica* a lucrului, procederea româniloru din Sibiiu, la alegerile representantiloru municipali, erá cu multu mai precisa, decâtu aru fi fostu inainte de legea cea nóua electorala.

Atitudinea româniloru in astfeliu de impregiurâri nu póte trece preste marginile unei valori morale. Deci cestiunea erá: ce voimu sa *manifestàmu* lumei prin atitudinea nóstra? Voimu noi sa manifestâmu, ca luâmu actu despre consecuent'a ignorare in tóte afacerile de statu a elementului nostru in totu decursulu tempului de cându s'a inauguratu constitutiunalismulu actualu, si acestei luâri sa-i dâmu espressiune, séu voimu sa ne plecâmu noi insine cervicea sub semnele umilirei nóstre, spriginindu tendintiele ómeniloru regimului si unindu-ne cu ómeni, cari n'au credeu politicu?

Cestiunea nu erá grea si nu se recerea nu sciu ce feliu de cunoscintie politice pentru a aflá calea adeverata.

Politic'a nóstra *traditiunala,* evenemintele dilnice si intrég'a nóstra viatia publica trebuiá sa ne servésca de indreptariu. Sî ne a si servitu, pentruca adunarea româniloru tienuta in presér'a alegeriloru a hotaritu a nu dá mân'a cu nici o parte din cele mai susu pomenite.

Program'a trebuiá sa fia *natiunala,* câci asiá pretinde politic'a intregului poporu românu ce locuiesce in Austro-Ungari'a, asiá o pretinde politic'a nóstra traditiunala. A resturná *principiile*, pe care e basata politic'a nóstra si a face dintr'odata politica particulara, precum ni-o dictéza interesulu particularu, se chiama o politica de precupeti si degeneréza in ultim'a ratiune in siarlatanismu politicu. Apoi cu siarlatanii politice nu s'a fericitu pâna acum nici unu poporu.

---

*) Sosindu-ne pré târdiu nu s'a pututu publicá in nr. tr. R.

Astfeliu au socotitu si au trebuitu sa socotésca românii din Sibiiu candu au pasitu la urn'a electorala.

Regimulu aru trebuí sa nu tréca cu vederea, ca românii din Sibiiu pelânga tóta paralisarea de care suferu in urm'a legei electorale, suntu unu factoru insemnatu intre românii din fundulu regiu. Insemnatatea acést'a nu se stirbesce intru nimic'a prin resultatulu alegerei in cercurile electorale ale Sebesiului. Românii astadi inca nu suntu asiá disciplinati, pentru a paralisá intrigile acelor'a, cari abuséza de increderea poporului. Déca domniloru Bolog'a, Macelariu si Pacurariu cari, lucru ciudatu, adi semtu o atractiune magica câtra ómeni, cari se chiama partidu guvernamentalu, le-au succesu a seduce pe poporulu nostru sa aléga in tempuri cum suntu ale nóstre pe doi neromâni cá pre unii de ai sei, mâne póte nu le mai succede. Câci poporulu va trebuí sa ajunga odata la cunoscintia, ca unu barbatu, care astadi sta in fruntea „pasivistiloru" si mâne cochetéza cu partidulu guvernului, trebuie sa fia lipsitu de caracteru politicu si ca n'a pututu astfeliu ajunge in taber'a guvernamentala decâtu prin o politica nedeterminabila.

Si déca va ajunge odata poporulu la cunoscinti'a de sine, fapte cá meetingulu de de unedile din Sebesiu si alegerea duoru neromâni in loculu românilоru, intr'unu cercu curatu românu, fapte, cari voru remané in veci o pata in istori'a româniloru, nu voru mai fi cu putintia.

Adunarea din Sibiiu ne dede o dovéda viia despre acést'a si pâna acum. Ea si-a manifestatu indignatiunea sea, cându a aflatu *din intemplare*, ca intre candidatii cercului electoralu curatu românu alu Saliscei figuréza si unu neromânu guvernamentalu.

Conducatoriulu conferintiei, d. Bolog'a, a fostu gat'a, ce e dreptu, a luá tóta vin'a acestei candidâri asupr'a sea si a mulcomitu adunarea prin declararea, ca totu densulu, dupa ce a aflatu ca candidarea a intempinatu displacerea tuturoru, a stersu din lista pe respectivulu. Inse ce n'a spusu dlu conducatoriu adunârei si ce a trebuitu densulu sa scie in presér'a alegeriloru a fostu, ca respectivulu neromânu prin unu changé passé a trecutu din list'a candidatiloru Salistei in acea a Sebesieniloru.

Sermani sebesieni! S'au facutu odata ridiculi, pentru-ce sa nu se faca si a dóu'a óra. Séu au cugetatu densii intr'adeveru, ca ei, cá români, nu potu avé in municipiu representanti mai buni decâtu pe sasii guvernamentali, cari in intregu comitatulu nu si-au aflatu nici bater unu unicu cercu electoralu, in care necum sa fia alesi dara celu putinu cadidati? Nimenea nu o pote presupune acést'a dela românii din Sebesiu, câci altcum aru fi incetatu de a mai fi români,

E veditu dara, ca resultatulu alegerei din Sebesiu a fostu numai productulu intrigeloru purtate pe sub ascunsu si in contr'a votului generalu alu româniloru de representantii politicei fâra principii.

Regimulu nu va pune, nu póte pune pretiu pe astu-feliu de fapte, câci politic'a, a cârei busola e particularismulu, se orientéza dupa interesulu particulariu si, déca astadi a patit'o cu densii românii, mâne o póte patí regimulu.

Abrudu, 10 Novembre.

Intre poporulu nostru din muntii apuseni si anume dela bis. gr. or. din Abrudu, de si au fostu inca mai nainte unii barbati marinimosi si devotati binelui comunu — dar' apoi cu deosebire acum, cându impregiurârile si urginti'a binelui comunu nu se mai potu amaná, totu de adi pe mâne, provedinti'a a trimesu chiaru acum pre unii cari au sciutu nu numai a cugetá, ci a pune si in fapta ideile sele cele multu salutare, punendu o basa solida prin aceea ca a facutu o *fondatiune de 650 fl.* destinata numai spre scopuri bisericesci-scolare.

Acestu marinimosu si bine-facatoriu este dlu primu curatoru (epitropu) Alesandru Popu, nascutu totu din op. Abrudu; pentru care actu esemplariu, comitetulu prin consensulu sinodului parochialu, a si numitu aceea fondatiune *„fondatiunea Popiana"* spre eternisarea numelui familiaru.

Eata asiá dara on. Redactiune, ca ce resultate póte sa produca o buna intielegere si armonia cându ori si care se desbraca pe sine de ori-ce egoismu.

Fundatiunea s'a si datu spre fructificare, insa cu privire la urmatórele conditiuni, cuprinse in documentulu de donatiune si anume sub Nr. 7 si 8: „cá acelu capitalu sa remâna neatingibilu, pâna va ajunge la sum'a rotunda de 1000 fl. v. a. un'a mie florini val. austr., si atunci epitropii cu comitetulu parochialu voru puté dispune numai de jumetate din interesele capitalului pentru scopuri eclesiastice si scolare; iéra ceealalta jumetate din interese sa se alature iérasi la capitalu, si crescendu capitalulu la 2000 fl. di dóue mii florini, comitetulu parochialu va poté dispune de interesele intregului capitalu fondationalu dupa apretiârile sele cu majoritate absoluta de voturi, insa si atunci totu numai in spiritulu dorintieloru esprimate in documentu.

Poporulu dela biser. gr. or. din Abrudu n'are destule cuvinte prin care sa-si arate gratitudinea sea dlui Alesandru Popu, câtu si neamuriloru d-sele pentru acestu actu sublimu si folositoriu causei comune.

Eata resultatulu multu doritu de biserica si scóla, si efeptuitu de zelosulu nostru primu-curatore dlu Alesandru Popu, eata ca d-sea si-a tienutu de sacra datorintia a sprigini aceste institutiuni, salutarie nu numai moralicesce, ci si materialicesce si ca a sciutu ca, numai dela institutiunile salutari a religiunei strabune, avemu de a asceptá multu bine pentru descendentii nostri, si pentru intregulu poporu de ritulu gr. or.

Dea atotu-putintele cerescu, cá acésta fapta esemplara si demna de imitatu, sa se realiseze, câtu mai curendu si mai desu si in alte pârti! Iér' dlu Alesandru Popu, fia pe deplinu convinsu ca biseric'a si natiunea, in veci 'i voru fi recunoscatóre.

Maritulu consistoriu luându notitia despre acést'a, si ingrigindu-se cá nu numai pâna suntu acesti'a in viétia, sa li se arate stim'a cuvenita, ci chiaru si dupa trecerea loru din lume — a dispusu spre cea mai mare mângaere a dlui fondatoriu si a neamuriloru sele, cá numele loru sa se pomenésca in toti tempii la st. liturgia, precum si a se face parastasu in st. biserica din orasiulu Abrudu.

Totu la biseric'a nóstra din orasiulu nostru Abrudu s'a lasatu prin testamentu 100 # un'a suta galbeni de reposatulu cantoru dlu Gherasimu *Muncaceanu*, care inca pâna a fi in viétia si cu mintea sanatósa a dispusu sa se faca testamentulu, in care asemenea a testatu unu fenatiu pretiuitu in sum'a procsima de un'a suta de galbeni, cinstiei sele dlui parochu localu Dionisiu Adamoviciu, pentru stim'a si reverinti'a data inca pâna a fi in viétia.

Acésta suma de 100 galbeni lasata prin testamentu, cá fondu sa se subtraga din vinderea proprietâtiei aflate pre teritoriulu Abrudului *si anumitu a steampuriloru* (un'a róta cu 12 sageti in care se macina pétr'a in care se afla auru) dela Gur'a Cornei, cari ori si cându face la 200 galbeni.

Acésta fondatiune are sa tréca asemenea cá fundatiune pentru ameliorarea trebiloru bisericesci si scolare, numai decâtu dupa vinderea susu mentionatei realitâti (a steampuriloru) purtându numirea de *„fondatiunea Muncaceana"*, observându-se normele cuprinse in testamentu ce privesce administrarea sumei fondationale din partea epitropiei si comitetutui parochialu. Eata multu stimata Redactiune, ce póte produce o conducere buna din partea cinstiei sele dlui parochu localu Dionisiu Adamoviciu, care desbracându-se pre sine de totu interesulu, cându e vorb'a de folosulu comunu diu'a nóptea erá neodichnitu, presimtiendu ca unii ómeni umbla in susu si in josu sa nimicésca atâtu fondatiunea prima numita *„popiana"* câtu si cea de a dóu'a numita *„muncaciana"*. Martoru ocularu sum, cându de multe ori l'amu vediutu si auditu esprimându-se „pâna atunci, Ddieule se-mi sustii viéti'a, pâna cându inim'a si cugetulu meu va fi indreptata si patrunsa pentru implinirea fapteloru bune si folositóre binelui comunu", dar' acum s'a convinsu poporulu seu multu iubitu si credinciosu din orasiulu Abrudu, cá si alta-data, ca in fruntea sea are unu pastoriu, care nu cauta interesulu seu ci alu binelui comunu, nu cauta la numerós'a familia in alu cârei mijlocu se afla, ci la complinirea fapteloru maretie pentru poporulu seu multu iubitu. Eata virtute, eata abnegare de sine, eata preotu dupa renduial'a lui Melchisedecu. Eata adeveratulu pastoriu care prin consiliele sele cele bune a sciutu complaná tóte spre folosulu bis. si alu scólei. Si care a fostu efeptulu tuturoru nesuintieloru sele? fapt'a se lauda pe sine: fundatiunea „popiana" si cea „muncaciana" erá mai nainte „fundatiunea Colojiana" si prea bine 'i suntu cunoscute Maritului consistoriu multele fatige purtate de cinsti'a sea dlu parochu Dionisiu Adamoviciu intr'unu timpu de 9 ani de procesu.

Scie poporulu din orasiulu Abrudu ca preotulu seu unulu a fostu care a refusatu de a primí plata de 400 galbeni din partea neamuriloru, numai cá cinsti'a sea sa nu se amestece, dar' fiindu-i inainte scopulu sublimu si folositoriu binelui comunu, a respinsu dela sine sum'a imbiata, si finindu-se procesulu intentatu de partea contraria, amesuratu nobileloru sele simtieminte de 1000 galbeni imperiali.

Singuru a fostu care impreuna cu nemuritoriulu cantoru Gherasimu Muncacianu, ridicându o miia (1000) de galbeni imperiali au mersu la Sibiiu si a depus'o séu predat'o in mân'a Escelentiei Sele nemuritoriului archiepiscopu si metropolitu Andreiu, care de si erá fórte greu bolnavu, a primitu cu mare bucuria pre cinsti'a sea si a esclamatu „acést'a amu doritu cá sa mai vedu implinita si acum moru odichnitu", si poftindu la sine pe unii dintre consistorialisti i-au rugatu si totu odata le-au impusu cu cuvintele urmatóre: „se aveti deosebita recuno-„scintia câtra fiiulu Dionisiu Adamo-„viciu ca eu numai sciu câtu a sufe-„ritu pâna ce a implinitu acésta fapta „démna si sânta."

Din tóte acestea resulta acea, cá maritulu consistoriu care cunósce prea bine meritele si faptele sele maretie pe terenulu bisericescu si scolariu aduse la indeplinire numai prin zelulu si staruinti'a de feru cu abnegarea si ruinarea chiaru a stârei sele materiali, este rugatu de poporulu intregu din orasiulu Abrudu, a avé parintésca ingrigire si a publicá concursu amesuratu litereloru cuprinse in statutulu fundationalu cá in prim'a linia sa fia preferiti tinerii nascuti din Abrudu si cu purtare buna, a se abate dela spiritulu litereloru fundationali, cá asiá bine — meritatulu parochu sa fia scutitu de multele intrebâri ce in continuu i se facu din partea poporeniloru sei „cei cu concursulu privi-„toriu la fundatiunea Colojana? Nu s'a „mai publicatu si avemu copii prega-„titi de a-i tramite sa invetie mai de-„parte. Ba amu auditu ca ilustrii bar-„bati 'in sinodulu eparchialu aru fi „adusu conclusu, amesuratu dorintie-„loru nóstre, si litereloru cuprinse in „statutulu fundationalu, care durere „pâna acum'a nu s'a pusu in lucrare, „tempulu invetiamentului s'a inceputu „inca cu 1 Sept. st. v. si copiii nostri „pregatiti stau totu asteptandu."

Este rugatu maritulu consistoriu si din acésta drépta consideratiune, a publicá concursulu inca pâna mai e tempu — cá asiá marinimosulu barcatu sa fia scutitu — si deplinu satisfacutu, iéra poporulu din orasiulu Abrudu cu atât'a mai multu va fi aplecatu la implinirea mai multoru fapte de feliulu acest'a, si a-si dá copiii sa invetie si mai departe.

„Tóte-'su bune celoru buni."

Varietâti.

⁂ Joi la 12 óre s'a presentatu la Escel. Sea comandantulu generalu bar. de Ringelsheim deputatiunea magistratului si comunitâtiei de aici spre a-i inmanuá diplom'a de *cive onorariu* alu cetâtiei Sibiiului.

⁂ *Câti representanti avemu noi românii in comitatulu Sibiiului?* Avemu virilisti: Mironu Romanul, Archieppu si Metropolitu; Nicolau Pope'a, Vicariu archieppescu; Bechnitiu Antoniu, negutiatoriu; Borci'a Ioanu, Dr. adv.; Mateiu Grigoriu, negutiatoriu; Racuciu Demetriu Dr. adv.; de Dunc'a Pavelu, consiliariu gubern. in pens.; Pred'a Ioanu, adv.; Onitiu Ioanu jun. negutiatoriu, Sebesiu; Balomiri Simeonu, primariu, Sebesiu. Representanti alesi: dd. Zachari'a Boiu, ases. const.; Iacobu Bolog'a, consil. aul. in pens.; Dr. Aurelu Brote, dir. alu bancei „Transylvani'a"; din cerculu Salistei: dd. Petru Brote, propr.; Nic. Cristea, ases. cons. si redactoru; Ioanu Hani'a, protopr. si dir.; Ales. Lebu, propr.; Eli'a Macelariu, cons. gub. in pens.; Dr. Ioanu Nemesiu, advocatu; Basiliu Petri, redactoru; Ioanu Pop'a, advocatu: Vis. Romanu, dir. alu bancei „Albin'a"; in cercurile Sebesiului: dd. Blag'a, Bolog'a, Casioltianu, Draganu, Hane'a. Dr. Lindner, Oncescu, Dr. Pacurariu, Piso, Rusu, Schreiber, Sinc'a, Stoicuti'a, Vulcu; in cerculu Mercurei: Nicolau Ciugudeanu, not. si Ioanu Orestianu; in cerculu Nocrichiului: Al. Muciu si Ioanu Bolog'a.

⁂ *Comisiunea districtuala catastrala (pentru darea de pamentu)* se intrunì in dilele 19, 20 si 21 l. c. st. n. aici in Sibiiu fiindu de fatia dlu inspectoru centralu reg. ung. Vincentiu de *Moritz* si 33 membri sub presidiulu dlui Sam. *Fülöp* Dir. reg. ung. alu catastrului.

In diu'a dintâiu s'a constituitu comisiunea. In dilele urmatóre s'au pertratatu recursele intrate.

⁂ **Bibliograficu.** 1. Geografi'a Ungariei si elemente de geografi'a generala pentru scólele poporale. Editiunea II. Pretiulu 30 cr. v. a.

2. Istori'a Ungariei pentru scólele poporale. Editiunea IV. Pretiulu 25 cr. v. a.

3. Elemente de geografia si istoria pentru clasele gimnasiale si reale inferióre. Evulu vechiu à 50 cr. Evulu mediu à 45 cr. v. a.

Tóte aceste manuale se potu procurá dela autorulu loru, Dr. Nicolau Popu, profesoru la gimnasiulu românu din Brasiovu.

⁂ *Teatru românu in Sibiiu.* Mercuri sér'a, in 9 l. c. s'a representatu pies'a *„Dóue fete si unu flacâu"*, comedie cu cântece, trad. din germâna. Rolele de capetenie, le-au jocatu d-nele *Petrescu* si *Farcasianu*, cari amendóue au seceratu aplause. Se intielege, ca d-nii *Ionescu* si *Constantinescu* cari s'au distinsu in comedi'a escelenta a lui Alecsandri „*Cinelu-Cinelu*“ au intempinatu multiamit'a publicului totu-déun'a gat'a a incoroná cu laude meritele adeverate. De altcum representanti'a de fatia a fostu cam putienu cercetata din partea publicului.

Joi, in 10 l. c., representati'a s'a inceputu cu „*Baile dela Spa*“, comedie in 1 actu, trad. din limb'a francesa. Precum alte dati asiá si acum Dnii *Petrescu* si *Ionescu* au stiutu sa impace pe deplinu asteptârile publicului mai numerosu cá in sér'a precedenta. A urmatu apoi „*Bab'a Hîrc'a*“, comedie compusa, dupa cum in deobste se stie, de marele nostru artistu Mateiu Milo. Dnulu *Ionescu*, (cá Bab'a Hîrc'a) s'a distinsu atâtu in privirea mimicei câtu si in reproducerea cu fidelitate a ideiloru cuprinse in piesa. Celelalte persóne si anume Dnii *Petrescu* si *Farcasianu* impreuna cu D-nele *Farcasianu Constantinescu* si *Negru* au contribuitu fie-care cu succesu la reusirea piesei atâtu de bine alese. Lucru firescu, aplause numeróse n'au lipsitu.

Astadi Dumineca, in beneficiulu dlui directoru C. Petrescu, se va dá in *Teatrulu cetâtiei* representati'a „*Don Cesar de Bazan.*“ Pretiurile suntu mai moderate decâtu pâna acum. Logea rangu I 3 fl., rangu II 2 fl. 50 cr., rangu III 2 fl., locu I 50 cr., locu II 45 cr., locu III 40 cr., garnisóna 30 cr., galeri'a 20 cr.

⁂ *(Statisticu).* Dupa calcularea unui statisticu francezu, numerulu ómeniloru cari au traitu dela crearea pamentului — conformu traditiunei biblice — pâna in dilele nóstre, este 26,628,843,386,000,000. Nu va fi remasu vre-unulu afara?

⁂ Nemuritoriulu poetu englezu Milton, primí (1669) pentru „paradisulu perdutu“ dela unu librariu 5 punti sterlingi; dupa ce s'au vendutu preste 2 ani 1500 esemplare mai primí inca 5 punti sterlingi, si dupa apariti'a unei nóue editiuni de câte 500 esemplare — inca 5 punti sterlingi. Murindu Milton la 1674, veduv'a sea 'si vendù dreptulu de proprietate asupr'a opului pe — 8 livre sterlinge. Eaca materie de cugetatu asupr'a timpului trecutu si a acelui de fatia, se pare insa ca unii si adi mai traiescu in trecutu.

⁂ Suntu multi printre luptatorii sultanului cari traindu pe lânga malulu Dunarei, intielegu romanesce si cându suntu intrebati cum de s'au lasatu prinsi, ei respundu:

— Multi musculi domnili, fórte multi.

Fugu la drépt'a musculi; fugu la stâng'a musculi; nainte, musculi; napoi musculi: musculi toti pârtile si atungi punemu pusc'a la pamântu si ni dâmu robi.

— Vra sa dica muscalii suntu cumpliti?

— Nu cumpliti numa multi.

— Dar' românii suntu viteji?

— Nici românii.

— Atunci cine suntu mai viteji?

— Nici musculii, nici românii nu sîntu vitejii; numa *curcanii* a ma a dracului ghiauri.

⁂ (*Curcanii inaintea sultanului.*) Dupa luarea Grivitiei de câtra români, faptulu vêrí nitîca spaima la óse *gaziiloru* de tóta speci'a din imperiulu semilunei, si lucru ajunse pâna si la augustele urechi ale sultanului. Padisiahulu vroí cu ori-ce pretiu sa védia cu ochii unu *curcanu* macaru de ai nostri, cá sa se incredintieze ce feliu de ómeni suntu ei. In consecintia Osman-Pasi'a luându câti-va curcani prisonieri tramise doi din ei sultanului peschesiu la Tiarigradu.

Erá tocmai o di de receptiune si descendintele lui Mahomed siedea grecesce pe unu divanu cu o cafea négra ferbinte intr'o mâna, cu o narghelea in alt'a si primiá visitele pasialeloru, agaleloru, beiloru si efendiloru; la urma i se introduse si pe cei doi baieti curcani a câror'a inima tremurá nesciindu ce sórta i astépta. Curcanii nostri, vediendu ca au a fi introdusi inaintea imperatului turcescu, hotarira sa se presinte in modulu celu mai respectuosu, si astfeliu cum pasira pragulu ei 'si adunara tóte puterile si strigara câtu putura de teribilu, intr'unu singuru glasu, unu atâtu de cumplitu: *Sa traiti!* in câtu ilustrulu padisiahu, cadiù de-a rostogolu, 'si versà cafeau'a ferbinte pe densulu si 'i sarí nergheleau'a din gura câtu colo. Intr'o secunda *curcanii* fura legati mâru si condusi dinaintea sultanului care, asemenea unui *Ghincu* capitanu de potera, strigá la ai sei, sa tiena bine pe curcani si sa nu-i scape. Dupa unu prealabilu interogatoriu, Maiestatea sea convingendu-se ca spaim'a ce i-o detera bietii curcani nu erá decâtu unu simplu actu de inalta disciplina si respectu, ordinà sa li se dee drumulu si sa fia bine tratati, astfeliu ca bietii curcani gratia spaimei ce facura sultanului, ducu adi unu traiu de pasiale. „S· R.“

⁂ *Tunu-revolveru.* Se scie ca unu tunu-revolveru destinatu pentru distrugerea vaseloru cu torpile a fostu adoptatu de curendu de guvernulu francesu.

Comitetulu de artilerie britanicu a perfectionatu si elu unu tunu construitu dupa principiulu traliesci Gatling.

Acest'a se compune din 10 tunuri de câte 25 milimetri fie care; elu póte trage 500 lovituri pe minutu. In arsenalulu de la Woolwich, se fabrica acum ghiulele cari voru serví acestei puternice masine de resbelu.

Se calculéza ca va fi cu putintia a distruge cu tunulu-revolveru, la distanti'a de o mila, echipagiulu unui vasu séu de a strapunge la aceiasi departare o placa de fieru de 19 mm. grosime.

⁂ *Earna móle.* — Unu prisacaru din Silesi'a Prusiana intâmpina stirile de iarna grea, ce se respândise prin gazete, cu urmatoriulu respunsu: „Sciutu este, ca albinele au instinctu fórte viu in privirea presimtirii vremii rele si de aceea tómn'a astupa mai multu ori mai putinu urdinisiulu; dupa cum are sa fie si iarn'a. Dupa câte amu vediutu si sciu; m'amu incredintiatu ca inaintea unei ierni grele ele astupa urdinisiulu din tóte partile; asiá in tómn'a anului 1870 ele si-au lasatu o destupatura atâtu de mica, câtu aru incapea numai o singura albina. In anulu acest'a dimpotriva; bá roiurile de albine au inca asta-di o multime de trântori pe care in alte dati 'i ucidu de prin lun'a lui Augustu inca, De aicea deducu, ca vomu avea o iarna fórte móle.“

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români rániti din Romani'a.
(Colect'a XXVII.)

Dela dlu *Carolu Schochterus*, senatoru in Sibiiu, 5 fl.

Prin dn'a *Agnes Pop'a* din *Sibiiu*, dela *Ev'a Turcu* din Mediasiu 1 # = 5 fl. Nin'a N. 21 lei 15 bani.

Sum'a: 21 lei 15 bani 10 fl. v. a.

Transportulu sumei din colect'a XXVI publicata in nr. 89 alu „Telegr. Rom.“ cu: 2937 lei 55 bani si 2635 fl; si 2 cr. v. a.

Sum'a
totala: 2958 lei 70 bani si 2545 fl. 2 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 12/24 Novembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români rániti din Romani'a.

Prin dn'a *Agnes Pop'a* din Sibiiu dela dn'a *Ev'a Turcu*: 12 camesi nóue; 27 metri si 42 cm. pândia nóua de bumbacu; 2 ismene; 18 triangule; 34 comprese si mai multe fasii; dela dn'a *Mari'a Romanu* 6 camesi; dómn'a *Mari'a Balomiri* 7 chilgr. scame; dn'a *Nin'a* N. 8 camesi; 56½ metri fasii; 26 comprese; 18 triangule; 2 stergare si o legatura de pânzuri.

(Va urmá).

Sibiiu, 12/24 Novembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Viena.

Din 12/24 Novembre 1877.

Metalicele 5%	63	65
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	67	15
Imprumut. de statu din 1860	112	60
Actiuni de banca	812	—
Actiuni de creditu	209	40
London	118	50
Oblig. de desdaunare Unguresci	78	50
„ „ „ Temisiorene	77	50
„ „ „ Ardelenesci	76	—
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Argintu	106	20
Galbinu	5	65
Napoleonu d'auru (poli)	9	51
Valut'a nóua imperiale germâna	58	60

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. orientala de clas'a III-a din parochi'a *Ohab'a de sub pétra* — cu fili'a Ciopea, — in protopresbiteratulu tractului Hatiegu, se deschide prin acést'a concursu, cu terminulu pâna in 7 Decembre st. v. a. c.

1. Dela parochi'a *Ohab'a de sub pétra*, carea numera 100 fumuri: dela fiesce-care fumu câte dóue ferdele cucuruzu cu tuleulu, dóue cupe de vinu (mustu) si câte un'a di de lucru (claca), apoi stolele indatinate.

2. Dela fili'a Ciopea, carea numera 42 fumuri: pamentu aratoriu si fenatiu 2½ jugere; dela fiesce-care fumu câte dóue ferdele cucuruzu cu tuleulu, si câte un'a di de lucru (claca) precum si stolele usitate.

Doritorii de a competá la acésta statiune au a-si asterne suplicele loru bine instruate la subscrisulu, pâna la terminulu susu amintitu.

Hatiegu, in 5 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Ratiu m. p.
1—3 ppresbit. gr. or.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de *cantoru*, in parochi'a gr. orientala din Hatiegu, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 21 Novembre st. v. a. c.

Emolumintele anuali suntu:

a) bani gat'a in rate lunare 140 fl.;
b) pamentu aratoriu 1½ jugeru;
c) unele venite manunte dela stole;
d) cuartieru si gradina.

Doritorìi de a competá la acestu postu, au a-si asterne la subscrisulu pâna la terminulu susu insemnatu petitiunile loru instruate cu documentele, ca: au cunoscintia de ajunsu din cântârile bisericesci si tipicu dupa ritulu biserecei nóstre gr. orientale; iér' spre mai bun'a documentare despre acésta cunoscintia, bine voru face competentii, déca se voru presentá si in persóna.

Din siedinti'a comitetului parochialu gr. or. din Hatiegu, tienuta la 30 Oct. st. v. 1877.

Ioanu Ratiu m. p.
1—3 presiedinte.

Nr. 208 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea nou infiintiatei parochii Almasiu-micu cu fili'a Archi'a, cu incuviintiarea Prea Venerabilului consistoriu archidiecesanu dto 29 Septembre a. c. Nr. 2360 B, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 3 Decembre v. a. c.

Emolumentele: parte in naturale, parte in folosirea portiunei canonice, impreuna cu stol'a computate la olalta, dau unu venitu anualu de 277 fl. v. a.

Concurentii, voru avea a-si presentá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu, si alu dispositiuniloru sinodali din 1873, pâna in terminulu mai susu semnatu la acestu oficiu protopresbiteralu alu Devei.

Dev'a, 3 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m/p.
2—3 ppresbiteru.

Nr. 152 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III-a Costeni in ppbiteratulu gr. or. alu Solnocului alu II-a se escrie concursu in urm'a ordinatiunei Prea venerabilului consistoriu archidiecesanu din 15 Septembre a. c. Nr. 2073 B. cu terminu pâna in 6 Decembre a. c. st. v., prelânga emolumentele urmatóre:

a) Portiunea canonica in marime de 41 jugare, aratoriu si fenatiu — sub Nr. cartii funduale 117 si 221, care este pretiuita in 220 fl. v. a.

b) Tacsele stolare 84 fl. 54 cr. v. a.

Aceste la olalta computate dau unu venitu anualu de 304 fl. 54 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, au de a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru statutului organicu la subscrisulu oficiu protopresbiteralu, pâna la terminulu mai susu aratatu.

Cupsieni in 3 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Samuilu Cupsi'a m. p.
2—3 protopresbiteru.

Concursu

La statiunea invetiatorésca vacanta din comun'a Zorlentiu-mare, in protop. Lugosiului cottulu Carasiului nepresentându-se recurenti cualificati in intielesulu stat. org. bis. se deschide concursu de nou, cu terminu pâna in 27 Novembre nou a. c.

Emolumentele suntu 126 fl. v. a. salariu anualu, 50 meti de cucuruzu in bómbe 100 punti clisa 100 punti sare, 25 punti lumini, 10 stengini lemne din care trebuie a se incaldi si scól'a, 2 jugere livada si cortelu liberu cu gradina.

Recursele timbrate sa se adreseze câtra On. sinodu parochialu gr. or. din Zorlentiu-mare si sa se tramita dlui Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlu protop. tractualu. 2—3

Ioanu Cristea,

se recomânda on. publicu românu cu legarea de cârti, protocóle, brosiure etc. promitiendu lucru promptu solidu si cu pretiuri moderate.

Locuinti'a Strad'a Turnului.
2—3 (Sag-Gasse **Nr. 24.**)

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 23.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 91. ANULU XXV.

Sibiiu 17|29 Novembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 16/28 Noemvrie.

Cu pasi repedi se apropia de sfersitu catastrof'a in Bulgari'a. Luptele intre turci si rusi pe drumulu Plevn'a-Orchani'a suntu dilnice si se sfersiescu tóte in favorulu rusiloru. In 22 curentei generalulu Siuvaloff a inapoiatu pe turci dela Pravti'a si a ocupatu positiunile turcesci. Rusii au ajunsu pe acestu drumu pâna la loculu Lasieni. Dupa unu telegramu alu jurnalului bine informatu „National-Zeitung“ din Berlinu, turcii aru fi parasitu Orchani'a in 24 l. c.

Despre luarea Rahovei in 19 c. prin români buletinulu oficialu cuprinde urmatórele detailuri: „Dupa asaltele repetite dela 7/19 ale curentei, turcii au evacuatu Rahov'a, convinsi ca le va fi impossibilu de a se mantiené intr'ens'a. In nóptea de 7/19 spre 8/20, ei au facutu o incercare desperata pentru a-si face drumu pe podulu dela Ogost. Tóte atacurile loru au fostu zadarnice, gratia opunerei eroice a unui batalionu de 1-lu regimentu de dorobanti, sustienutu de cavaleri'a si artileri'a comandate de generalulu baronu Meyendorff, ceea ce i-a facutu sa renuntie a-si face drumu pe podu. Dupa ce a suferitu perderi considerabile, inamiculu a profitatu de o cétia désa pentru a trece paraulu cu piciorulu si a fugitu in directiunea Lom-Palancei. O baterie de artilerie calarétia, alu 2-lea regimentu de rosiori si unu detasiementu de cavaleria rusésca au urmaritu pe inimiculu, care 'si parasise bagagiele si 150 care cu munitiuni.“

Precum se telegraféza astadi lui „Pester Lloyd“, Lom-Palanka aru fi dejá in mânile româniloru.

„Monitoriulu“ Romaniei publica urmatórea telegrama:

Parodim, 10 Novembre. — Dupa o lupta de 2 dile turcii au parasitu Rahov'a, care a fostu numai de câtu ocupata de câtra trupele nóstre. Turcii s'au retrasu in spre Vidinu, urmariti de cavaleria si de unu batalionu de infanteria.

Perderile cunoscute pâna acum: majorii Ene si Giurâscu, locotenentii Radoviciu si Georgescu, suntu morti.

Locotenentulu-colonelu Maldarescu si trei sub-locotenenti, ale câroru nume nu suntu inca cunoscute, suntu râniti.

Dóue sute cinci-spre-diece ómeni au fostu scosi afara din lupta; dintr'acesti'a suntu 76 morti.

Ieri la amédi, dupa o viua canonada, unu monitoriu turcescu a fostu acufundatu de câtra bateriele nóstre dela Calafatu.

Corespondintia particulara a „Pressei“ dela teatrulu resbelului.

Bresleniti'a, 1 Novembre 1877.

Cu câtu inaintâmu in iérna, pe atâtu crescu si dificultâtile campaniei, din caus'a lipsei câiloru de comunicatiune, si din marea departare la care se gasescu mai tóte centrurile de operatiune de unu orasiu mare si bine aprovisionatu, in care sa póta gasí cine-va totu ceea ce-i trebuie. Déca drumurile din Bulgari'a n'aru fi fostu atâtu de impracticabile, póte ca resbelulu aru fi fostu dejá terminatu. Intr'adeveru, turcii au fostu fórte tari, cá sa resiste armateloru aliate, cari se aflau in Bulgari'a, inainte de sosirea gardei imperiale si a celoru lalte ajutóre, primite de atunci pâna acum. Astadi, suntu inse fórte slabi si nu mai potu opune o resistentia cá in trecutu, si cu atâtu mai multu ca, atâtu soldatii, câtu si oficierii loru, perdiendu speranti'a succesului, in care credeau la inceputulu resbelului, au inceputu a se demoralisá. Ei au contatu multu pe dificultâtile ce ne voru causá intemperiele sesonului, si cari intr'adeveru, ne-au intârdaitu multu actiunea si ne-au causatu insemnate cheltueli, fâra inse cá sa-si dea socotéla de positiunea loru, fatia cu acelea-si dificultâti.

Armatele aliate au fostu intârdiate in mersulu loru, dar', cu tóte acestea, au mersu inainte, s'au concentratu, si au facutn unu mare pasu câtra realisarea planului loru; pe cându armatele inimice, slabite din di in di prin lupte, neintarite decâtu prin mici ajutóre, si neavendu provisiuni indestulatóre, simtu dejá, cu multu mai multu decâtu noi, greutâtile iernei, pe cari le considerau cá nisce avantagie ale resistentiei loru. — Plevn'a, alu câreia nume fu fórte obscuru, pâna dupa inceperea acestui resbelu, dar' care devení si va remânea celebra, prin importantele evenimente ce s'au succedatu in sinulu si impregiurulu ei, in timpu de câte-va luni, Plevn'a, dicu, va cadea in curendu, si, cu caderea ei, resbelulu, dupa tóte probabilitâtile, séu ca va incetá, séu ca va intrá intr'o nóua fasa.

Victoriile rusiloru din Asi'a, cari suntu dejá cunoscute de câtra soldatii mai tutuoru corpuriloru turcesci din Europ'a, si mai cu séma caderea Carsului, a adusu o mare descuragiare in rendurile inimiciloru nostri. Aflarea acestoru nuvele a contribuitu multu la inmultirea desertoriloru din Plevn'a si din alte localitâti. Este adeveratu, ca dupa informatiunile date de câtra prisonierii si desertorii turci, Osman-pasi'a n'are sa póta a mai resistá multu, de óre-ce lips'a de nutrimentu este atâtu de mare, ca porti'a soldatulului s'a redusu la unu sfertu. Nu este insa mai putienu adeveratu, ca perderea sperantiei de a iesí invingetori dintr'acestu resbelu, decide pe turci, mai multu decâtu oricare altu motivu, cá sa deserteze in taberele nóstre.

Nu este nópte, in care sa nu se faca incercâri de iesire din Plevn'a, mai cu séma prin positiunile din partea Muntelui Verde, care este unu fortu de curendu ocupatu de turci. Acum insa, Plevn'a este bine asediata, si lantiulu de incongiurare prea forte, cá incercârile loru sa póta avea fia chiaru cea mai mica probabilitate de reusita. Tóte incercârile loru de iesire au fostu respinse cu mari perderi, atâtu de câtra rusi, câtu si de câtra români.

Eri nópte, au facutu o nóua incercare de íesire, prin dreptulu fortului Griviti'a, dar', pe data ce ai nostrii au deschisu focuri asupra-le, multime de turci, cari erau in avant-posturi, au aruncatu armele, desertându in rendurile nóstre. In urm'a acestoru simtome pronuntiate de slabiciune si privatiuni, mai póte remânea cine-va la indoiala, ca Plevn'a nu va cadea in putiene dile?

Se vorbesce multu, printre oficierii români si rusi, ca Osman-pasi'a aru fi comunicatu Marelui Duce Nicolae, ca este dispusu a capitulá si a se predá cu o singura conditiune, de a se retrage armatele române, si de a tractá capitularea cu ori-care generalu, afara de comandantulu respectivu, care este principele Carolu.

Cu acésta conditiune, se dice, ca Osman-pasi'a aru fi dispusu cá sa se predea imediatu, alt-mintrelea este decisu de a continuá sa resiste pâna la cea din urma picatura de sânge. Se crede in generalu, ca de va fi esacta acésta propunere, Marele Duce Nicolae nu va consimtí cu nici unu pretiu la o conditiune ce tinde a satisface trufi'a musulmana.

Soldatii români tienu multu, cá Osman-pasi'a sa-si depuna sabi'a in mânile M. S. Domnitoriului.

Plevn'a va cadea si va cadea in curendu. Apropiat'a ei cadere umple de bucurie inimile braveloru armate aliate. Continuá-voru si românii campani'a, dupa caderea Plevnei? Eata o intrebare la care nu potu respunde, si care preocupa pe toti soldatii nostri. Pe lânga cele ce s'au disu, in acésta privintia pâna acum, ve mai comunicu si sgomotulu ce s'a respânditu dilele acestea adeca, ca guvernulu românu, voiesce sa intórca trupele in tiéra prin Vidinu. Cadiendu Plevn'a Vidinulu s'aru luá cu inlesnire, dar' drumulu dintre Plevn'a si Vidinu fi-va óre mai practicabilu, cá sa nu dicu mai avantagiosu decâtu cela-laltu? Me indoiescu.

In momentulu de a inchide acésta epistola unu amicu 'mi comunica, ca românii suntu in ajunu de a dá asaltu Rahovei. X.

(Corespondintia particulara a „Telegrafului“.)

Poradim, 7 Novembre 1877.

Unu tempu splendidu, nopti pline de lumina, de bruma grósa si cu putiena negura spre séra si diminétia, eata aceea ce avemu ací. Acésta noutate nu ese de locu din cadrulu unei cronice militarie. Tempulu bunu séu reu face o diferintia enorma asupr'a traiului unei armate, asupr'a mijlóceloru sele de vietiuire. De aceea tómn'a acést'a a fostu esceptionalu favorabila trupeloru nóstre, câci li s'a datu materialmente tempulu a se pregatí contr'a rigurositâtiei iernei ce se apropia pe nesimtite.

Karsulu s'a luatu. Acést'a fu noutatea imbucuratóre ce ne aduse firulu telegraficu eri séra. Elu fu luatu cu asaltu la 8 óre diminéti'a, dupa o lupta eroica de 12 óre. Astadi la 12½ óre se tienù unu Te-Deum in fati'a trupeloru pentru acésta stralucita victoria. Majestatea Sea Imperatoriulu Russiei si Mari'a Seu Domnitoriulu au asistatu la acésta ceremonia religiósa, salutata cu frenetice urale si cu bubuitulu a 3 salve date de fia-care bateria ce incungiura Plevn'a. Ve lasu a judecá formidabil'a detunatura ce produse preste 500 guri de focu tragendu deodata, si impresiunea dobendita de trupele si locuitorii asediati cari, neavendu nici unu mijlocu de comunicare si nici o scintia despre luarea Karsului, se trediescu deodata cu sute de obuse ce le cadu la unu momentu datu, fâra causa aparinta.

Mâne, diu'a Sf. Michailu, fiindu si diu'a Marelui Duce cu acestu nume, fiiu alu Imperatoriului Russiei, va avea locu la Poradim unu Te-Deum la care voru asistá Majestatea Sea Imperatoriulu, Mari'a Sea Domnitoriulu si casele militarie ale ambiloru suverani.

Din interiorulu Plevnei nici o noutate, câci a spune disele desertoriloru ce se presinta pe fia-care di si ale bulgariloru ce iesu chiaru cu turme de vite, aru fi a repetá cele dejá cunoscute. Ratiunile suntu reduse la o patrime. Osman spera ajutóre, bolnavii se inmultiescu pe fia-care di, si alte asemenea amerunte dupa cum interogatulu este mai multu séu mai putienu inteliginte.

Se vorbesce cu insistentia de óre-cari miscâri de trupe, atâtu in partea de dincolo de Dunare câtu si de dincóce, intr'o directiune necunoscuta. Resultatulu precum si scopulu aceloru miscâri speru a-lu comunicá in curendu si pe data ce va dobendí consistentia.

De asta data, dupa cum este naturalu impregiurulu locuriloru asediate, suntemu nevoiti a aretá aceea ce se dice séu presupunemu, a visitá lucrârile de stabilire cá sa dicu asiá menite fia spre a asigurá o aperare in casu eventualu a unei esiri a trupeloru inamice, fia spre a protege liniele incungiuratóre, a asistá câtu de desu la acele lungi convorbiri ale osteniloru nostri, grupati impregiurulu focuriloru de bivoacu si a câroru placere nu o póte gustá decâtu acel'a ce dupa o obositóre di gasesce unu momentu repaosulu si surisulu camaradiloru in mijloculu câror'a uita pe nesimtite sarcinile unei vieti de campania si regasesce prin suvenire caminulu parintescu, alu familiei si tierei pentru care 'si espune in fia-care di viéti'a.

Nimic'a nu póte compará vederea focului de bivoacu cu povestile lui, cu glumele, cu istoriele impossibile, cu dulcile lui suveniri. Pentru mine me gasescu fericitu, de câte ori cuprinsu de nópte, potu capetá unu locu in rendurile cercului ce incungiura unu focu de bivuacu si impartiescu câtu de putienu veseli'a braviloru nostri soldati.

Revist'a politica

Din Vien'a se scrie ca delegatiunile voru incepe activitatea loru in 5 Decembre st. n. Lumea astépta cu nerabdare sa védia ce acte diplomatice se voru deschide in sessiunea viitóre a delegatiuniloru. Negociârile cu Germani'a deoparte, in privinti'a tratateloru comerciale si vamale si situatiunea crisei, in orientu au datu de siguru unu materialu bogatu. Este intrebarea, ca oficiulu de esterne va fi in sessiunea acést'a mai comunicativu decâtu in sessiunile trecute?

Afacerile, cari suntu astadi in pertratarea corpuriloru legislative, dincóci si dincolo de Lait'a, suntu destulu de memorabile. In tempuri mai liniscite cá cele de fatia, aru fi in stare a preocupá literatur'a dilei. Cum stau inse lucrurile acum in Europ'a se trece preste densele asiá dicendu in tacere. In diet'a Ungariei se desbate dejá in specialu codicele penalu. In desbatere, ocuru cestiuni importante, cum este aplicarea pedepsei cu mórte la omoru seversitu cu precugetare, la crime de inalta tradare si de atentatu asupr'a monarchului. Dar' cestiuni de o importantia vitala, cum suntu aceste, se innéca in interpelatiuni cá a lui Helfy. Cea din urma interpelatiune, adresata ministrului presiedinte Tisz'a, urmaresce scopulu de a audí dela regimu ca are elu intentiunea de a face ce-va cá sa puna stavila puterei rusesci spre a nu se intinde mai departe?

Din tóta interpelatiunea se vede ca Hélfy aru dorí ca Austro-Ungari'a sa intre in actiune *pentru* turci.

Generalulu Klapka, se vorbesce, ca are sa vina intr'ajutoriu deputatului Helfy cu unu manifestu câtra natiunea magiara, adresatu cestei din urma din Constantinopole. In manifestu va fi provocata cetâtienimea magiara a intrebuintiá tóte mijlócele prin cari sa siléca pe regimu a parasí odata atitudinea passiva in fati'a situatiunei militare celei neliniscitóre a Turciei; câci déca nu, istori'a nu va inregistrá iubileulu de o miia de ani alu Ungariei, ci sinuciderea acestei'a.

In senatulu imperialu se desbate inca statutulu de banca.

Croatii imitéza pe cechi. Asemenarea, cá tóte asemenârile, nu este de a se luá din cuventu in cuventu. Destulu ca siepte deputati delegati la diet'a Ungariei au parasitu clubulu liberalu din Budapest'a.

Ori-câtu este de atrasa atentiunea Europei asupr'a orientului, sgomotulu surdu din apusu, din Franci'a, ia pe fia-care di dimensiuni mai mari si câstiga in intensitate. Cea dintâiu ciocnitura, se intielege fâra de arme fisice, intre regimulu personalu alu presiedintelui Mac-Mahon si intre majoritatea camerei a avutu locu, dupa cum o anunciase dejá telegramele din Parisu. Ministeriulu celu nou a spusu camerei ca missiunea lui e curatu de afaceri si nu are cu politic'a nimic'a. Camer'a la rendulu ei primesce cu mare majoritate propunerea de a trece preste cele cetite de ministru la ordinea dilei, ceea ce va sa dica ca camer'a nu voiesce sa intre in relatiuni cu acestu ministeriu. Déca maresialulu Mac-Mahon staruiesce pe calea ce a apucatu, conflictulu nu se póte incungiurá. Camer'a trebuie sa fia disolvata de nou séu sa fia imprasciata cu bratiu inarmatu. Acést'a aru fi signalulu la unu resbelu civilu. Inca nici-odata dela resbelulu franco-germânu incóce n'a fostu Franci'a in periculu mare cá acum si in dilele cele mai de aprópe ne potu sosí scirile cele mai posomoritóre din Parisu.

Aru fi inca o alta alternativa. Camer'a sa remana si Mac-Mahon sa se retraga. Dupa cum suntu spiritele de agitate in Franci'a, s'aru incinge o incaieratura la alegerea urmatoriului lui Mac-Mahon. — Espedientulu celu mai bunu aru fi, cându maresialulu presiedinte, dice o fóia din Vien'a, aru luá unu ministeriu compusu in intielegere si majoritatea parlamentara. Inse camaril'a din palatulu Elysèe ingrigesce cá sa nu strabata idei de aceste la presiedintele. Er'a anticonstitutiunala a „salvârei societâtiei“ se apropia. *Ddieu sa protéga Franci'a*!

O scire telegrafica din Parisu spune, ca maresialulu va provocá pe senatu sa se decida intre disólverea camerei si retragerea sea.

Pap'a este fórte greu bolnavu. In incurcaturile politice de astadi mórtea lui aru marí si mai tare confusiunea.

Scirea lançata de „Polit. Cor.“, ca Russi'a voiesce sa iá dela Romani'a, in schimbu cu Dobrugi'a Basarabi'a, a intempinatu o viua discussiune in press'a européna. „Timpulu“ din Bucuresci ia notitia de unu articulu intitulatu: „conditiunile de pace ale Russiei“ din diuariulu „Times“, in care inca se discuta schimbulu. „Timpulu“ dice: „De si diarulu englezu crede, cum ca inaintea caderei Plevnei ori-ce sciri de pace suntu pripite si ne la vreme, totusi intra in discuti'a aceloru conditii, care se trimisese unui jurnalu germânu cá „ballon d'essai“ deci si renumit'a scire despre reanesarea Basarabiei româneşci. Fóea engleza crede, ca despagubirile, care le aru cere Rusi'a in Europ'a, s'aru impedecá de stavile politice si fisice. Un'a din acestea stavile este Romani'a, care are o iubire totu atâtu de puternica pentru neaternare, cá ori-care altu statu mare. De si se lupta alaturea cu Russi'a, pentru a rumpe legatur'a cu Pórt'a totusi aru cere de siguru ajutoriulu Europei, déca s'aru face incercarea de a o preface in provincia rusésca. Dar' la o asemenea cerere de ajutoriu s'aru ridicá de odata si a dóu'a stavila, care este dispositi'a puteriloru europene, contrarie dorintieloru eventuale de cucerire a Russiei.

„Tienemu séma de acestu articolu, pentru a constatá câtu de sincere potu fi vorbele „Românului“, cându are cutesarea de a dice, ca „opositi'a“ inventéza asemenea sciri, pentru a surpá prestigiulu guvernului.

„Armele nóstre nici-odata n'au fostu acestea si nici n'au pututu fi. Suntemu mai buni români decâtu românii de contrabanda dela numitulu diariu. In faptu insa, déca n'amu avea cuventulu de onóre alu Majestâtiei Sele, nu scimu dieu, déca partidulu panslavistu n'aru fi ravnitu sa ne iá inapoi bucat'a de pamentu, care este drépta mostenirea nóstra si pe care turcii nu erau in dreptu s'o instraineze. In programulu panslavistiloru, espusu cu multa lamurire in literatur'a acelui puternicu partidu politicu, sta chiaru cá postulatu de implinitu recucerirea Basarabiei române si despagubirea Romaniei cu Ardealulu, pârti din Ungari'a si Bucovin'a de sudu. Acestoru aiurâri se intielege ca nu le putemu dá importantia prea mare, destulu numai ca trebuie totusi sa tienemu séma de ele si ca esista o directiune estrema nu tocmai lipsita de putere in Russi'a, care voiesce a schimbá chart'a Europei intr'unu sensu fórte unilateralu, care aru voí de esemplu, cá chiaru Romani'a si Ungari'a sa faca parte dintr'o confederatiune slava de sudu“.

Press'a européna gasesce cu cale a discutá si alte cestiuni cari stau in legatura cu cea a Basarabiei, precum este navigatiunea printre Dardanele si prin Bosforu, din marea meditierana in marea négra. Dupa tratatulu de Parisu din 1856 strimtorile Dardaneleloru si ale Bosforului suntu puse la dispusetiunea Portiei. Déca Russi'a va vatemá acestu punctu din tratatu se voru vedé jignite tóte puterile maritime. Conclusiunea naturala este ca Europ'a, carea a statoritu tratatulu de Parisu, va trebuí sa-si dea verdictulu seu contra ori-câroru nisuintie rusesci de a jigní pe cele-lalte puteri maritime. Intréba inse o fóia, unde este Europ'a in diu'a de astadi?

Resbelulu de astadi póte dar' sa fia sementi'a multoru incurcaturi nóue in Europ'a, a câroru sfersitu nu se póte prevedea.

Tienut'a Serbiei este inca nedecisa, se apropia inse cu fia-care di de decisiune. „Pol. Cor.“ spune ca ostilitâtile intre serbi si turci se voru incepe pe la mijloculu lui Decembre. In 7 Decembre cuartierulu generalu alu lui Milanu se va stramutá la Paracin; iéra in diu'a de Sântulu *Andreiu* se va proclamá *independenti'a Serbiei*.

Muntenegrenii au ocupatu totu tienutulu albanesu intre riulu Boian'a, laculu dela Scutari si marea adriatica. Locuitorii din tienutulu albanesu, mahomedani si catolici, s'au supusu de buna voia principelui muntenegrĕnu. Cetatea Antivari inca a cadiutu in mânile muntenegreniloru, numai citadel'a mai este ocupata de o garnisóna mica turcésca, espusa bombardamentului.

Corespundintie.

Orestia, 5/17 Novembre.

(Restaurarea representantiei comunale in Orastia). In 12 a lunei curente st. n. s'a alesu cei 28 membri in representanti'a comunala, care cu asemenea numeru de virilisti constá din 56 de membri.

Suntu acum 7 ani de dile de cându s'a fostu facutu unu compromisu intre români, unguri si sasi, in urm'a cârui in cea mai buna intielegere fiesce-care nationalitate 'si alegea din sinulu seu 1/3 din numerulu intregu a representantiei; acesti'a se faceau apoi cunoscuti celoru-lalte dóue nationalitâti, care 'i primeau fâra nici o obiectiune, si asiá compunendu-se list'a alesiloru din români, sasi si unguri, alegerea tuturoru membriloru la olalta erá numai o formalitate, de óre-ce ei erau dejá alesi de fiesce-care nationalitate. In anulu acest'a a fostu cu totulu altmintrelea, si anume in defavórea româniloru. Impregiurârile politice din timpulu din urma au adusu cu sine cá românii sa mérga mâna in mâna cu sasii la deslegarea mai multoru intrebâri; acésta procedura a superatu tare pe unguri; si mai de multe ori, la alegeri, etc. imbiiau servitiile loru sasiloru, inse acesti'a nu le primiá, ci mergea cu românii, pe cari 'i cunosceau de sinceri. La alegerea de acum se aruncara ungurii in bratiele sasiloru, imbiindu-i cu 10 membri de nationalitate sasésca; pe cându pentru densii si pentru români reservara numai câte 9. Sasii primira acestu daru, si acum facându-se infratire intre aceste dóue nationalitâti fatia cu românii, mersera cu unu pasu mai departe, decidiendu cá densii sa statorésca si list'a celoru 9 români, cari au sa devina alesi, precum au si facut'o si ce e mai tristu ca doi din români protopopulu gr. or. N. P. si Iosifu Orbonasiu, celu care umbla in ruptulu capului dór' capata unde-va pâne, inca au conlucratu cu ungurii si cu sasii la compunerea listei de membri români, inse fâra scirea alegatoriloru români.

A dóu'a ce e inca si mai tristu e, ca au decisu cá plugarii sa fia eschisi din representanti'a comunala, si sa fia — cum i-au numitu densii — totu inteligenti. Alegatorii români nesciindu ce clocescu celelalte dóue partide — de si se cam vedea, fiindu-ca incungiurau ori-ce convorbire, se adunara in diu'a de Simedru, adeca in 7 Novembre st. n., si-si alesera pe cei 9 membri, cari acum odata 'i mai lasara grati'a unguriloru si a sasiloru; si alegându o comissiune de trei membri, o trimisera cu acésta lista spre a o impartasí presiedintiloru clubului ungurescu si sasescu, cá asiá compunendu-se list'a intréga de 28 de insi, sa se tiparésca, si in diu'a de alegere sa se imparta intre alegatori. Delegatiunea romàna nu se póte nici-decum apropiá de unguri si de sasi; acesti'a incepura a dificultá list'a, a spune ca cutare nu e bunu pentru un'a, cutare pentru alt'a, si cu deosebire ca plugari nu potu primí. Cu acésta ocasiune s'a descoperitu si acea ca prea bunulu nostru protopopu, si cu intieleptulu de Orbonasiu se facura mandatarii alegatoriloru români, fâra scirea si voi'a acestor'a, si conlucrara cu ungurii si sasii la compunerea comunitâtiei, in care sa nu fia nici unu plugariu. Dintre cei 9 alesi de români se afla in list'a contrariloru numai 4 insi. List'a candidatiloru asiá compusa de unguri si sasi s'a tiparitu si impartitu intre alegatori. Partea cea mai mare dintre români o schimbara in privinti'a membriloru români asiá precum au compus'o alegatorii români la inceputu, iér' pe candidatii unguri si sasi i-a primitu fâra schimbare; inse acést'a nu a ajutatu nimicu, de óre 101 de alegatori români nu au potutu invinge facia cu 150 de alegatori sasi si 92 alegatori unguri. In diu'a de alegere unu unguru si unu sasu mai stersera pe unu românu, pe Nicolae Trifu, care e presiedintele comitetului parochialu, si care a facutu bune servicii orasiului scólei, si bisericei nóstre, cá sa nu le faca opositiune, si scrisera pe altulu in loculu densului. Acésta intreprindere diabolica a fostu apoi ajutata si de preotii nostri Georgiu Popoviciu si protopopulu Nicolae Popoviciu. Va se dica, preotii români lucrara in contr'a celui mai demnu membru de biserica si scóla. Mai incolo stersera pre toti românii dintre suplenti, cá asiá pe rendu sa se imputieneze numerulu româniloru.

Româniloru din Orestia se facu mari imputâri, ca românii din Sebesiu pentru ce nu au alesu sasi, si câte tóte.

Unic'a mângaere, e ca o parte considerabila dintre sasi suntu indignati asupr'a portârei corifeiloru loru, ca acesti'a au desconsideratu interesele româniloru, si nu le-au concesu drepturile de cari se bucura ungurii si sasii, adeca a-si alege ómenii loru in cari au incredere.

Fisiognomi'a comunitâtiei nóstre e urmatórea:

Sasii au virilisti 17, alesi 10, la olalta 27; ungurii au virilisti 8, alesi 9, la olalta 17; românii au virilisti 2, alesi de români 3, la olalta 5.

Déca adaugemu la acesti'a si pe acei 6 români, cari ni-a datu gratia sasésca si ungurésca, apoi avemu de toti 11.

Mai suntu apoi 2 ovrei si unu neamtiu. Asiá din numerulu intregu de 56 membri, sasii au 27, cari déca se va adauge si acelu neamtiu facu jumetate. Fiindu-ca presiedintele comunitâtiei va fi de siguru sasu, asiá ungurii cu românii cari facu 4/5 pârti a poporatiunei, si au 193 de alegatori, fatia cu 150 sasi, nu voru poté face nici-odata majoritate. Acésta proportiune sémana cu constitutiunea cea vechia a Transilvaniei, cu acea mica deosebire, ca acolo erau ungurii domni, sasii cu alte apucaturi 'si sustieneau privilegiile loru, si cându nu le mai poteau tienea nu erá unu alu treilea care sa le ajute, fiindu-ca românii erau iér' cu ajutoriulu sasiloru eschisi dela folosirea drepturiloru politice. Tocmai asiá potu sa o patiasca si ungurii din Orestia in afacerile orasiului, fiindu-ca au pusu pe români intr'o stare de a nu le poté ajutá.

Inse loru li-e usioru, câci, déca nu suntu multiamiti cu unu conclusu a comunitâtiei se plângu la ministeriu, care fiindu ungurescu, le implinesce tóte dorintiele, precum s'a intemplatu in tempulu din urma ca in contr'a concluseloru comunitâtiei, a poruncitu a se dá unui unguru dreptulu de móra, apoi ce sa platésca orasiului, e cu totulu alta intrebare, acést'a se va deslegá mai târdiu, de siguru nu se va grabí nime a-i aduce bani Dar' e mai greu pentru români, cari, nu e destulu ca suntu desconsiderati, ci a trebuitu sa mai fia si batjocoriti pentru ocupatiunea loru ca suntu plugari, si din acésta causa sa fia eschisi din comunitate; de-si plugarii cei propusi de alegatorii români suntu inteligenti, si cu tarie de caracteru românescu. Asiá s'a intemplatu cu fratietatea sasésca, si cu dreptatea ungurésca! Dupa cum e compusa representanti'a comunala, asiá va fi si alegerea deregatoriloru. Românii voru fi avisati la grati'a strainiloru, de care nu aveau lipsa pâna acum.

Orasthia, 23 Novembre 1877.

(Alegerile membriloru comissiunei representative a comitatului Hunedórei, facute in 5 Novembre 1877 — si alegerea de deputatu, la diet'a din Budapest'a, din partea scaunului Orastiei).

Comitatulu Hunedórei, are 257,688 locuitori, 516 membrii in comissiunea representativa; prin urmare in comissiunea jurisdictiunala 258 membrii virilisti dupa censulu contributiunei directe, si 258 membrii alesi. Cercuri alegatóre are 19; intre cari suntu si orasiele: Orasthia, Hunedór'a, si Hatiegulu. Intre virilistii conscrisi in anulu 1877, pe anulu 1878, se afla numai 18 români, pentru ca o parte mare de români, si anume parochii, a câroru contributiune directa vine in duplu socotita, nu din vin'a loru, nu au sciutu terminulu statoritu pentru reclamatiuni. Censulu in suma mai mica, adeca sum'a censuala a virilistului celui din urma, pe anulu acest'a a fostu 92 fl. 70 cr. Contributiunea directa, adeca: dupa pamentu, — dupa case, — darea venitului, séu de castigu, de servitori, de trasuri si de cai de lucsu, — darea dupa camet'a dela capitaluri date imprumutu, a usurariloru si a pusceloru, se socotesce in duplu la persónele onoratiore, intre cari se numera si preotii si profesorii.

Dintre membrii alesi 254, suntu 137 români si 117 magiari; mai suntu de alesu in Hatiegu 4 membrii.

Diu'a finala a terminului de reclamatiuni e 20 Novembre.

Membrii alesi, din punctu de vedere natiunalu, cu privire la cercurile singuratice de alegere, dupa numerulu loru, suntu:

1. In 4 cercuri, a fostului comitatu a Zarandului, toti 74 români,
2. In cerculu Dobrei 12, a Iliei 8, a Romosului 10, a Hunedórei 8, toti români.
3. In Jiu-Petrosieni, dintre 10 membrii, 3 români.
4. In Puiu dintre 22 m. nici unu românu; renegatii nu se punu in socotéla.
5. In Salasiupatak, dintre 12 m. 1 românu.
6. In Pestean'a dintre 14 membrii 3 români.

In cercurile aceste dóue adeca: a Pestenei si Zalasdpotocului se afla nobilii (nyemisii) nostri români, intre cari si Kenderesescii, Kandafescii si altii, numiti in diplomele loru nobilitare, séu de nyemisiugu, „*fideles nostri valachi*“.

7. In Hatiegu orasiu, 3 români, 1 armeanu, 4 nealesi.
8. In Racasdei'a dintre 16 membrii, 2 români.
9. In Dev'a, dintre 10 membrii, 2 români.
10. In Rapoltu, dintre 14 membri, 3 români.
11. In Geledintiu, dintre 10 membrii 1 românu.
12. In Orastia, dintre 14 membrii, 4 rom., 5 magiari si 5 sasi.

Din alegerile mai susu specificate se arata, cu privire la natiunalitate, ca românii, unde au pututu, au lucratu romanesce, fâra de a li se poté imputá inoportunitatea si inecuitatea, séu dreptatea, pentruca românii au fostu siliti a fi cu privire la numerulu totalu a membriloru din comissiunea representativá.

Românii cu ocasiunea acestoru alegeri au avutu cunoscintia de sine natiunala, adeca au realisat'o, i-au datu validitate espresa. Alegatorii nostrii au sciutu, priceputu, ba chiaru si simtitu insemnatatea legiloru tierei fatia de densii, si anume: a legiloru despre municipii, despre scóle, despre comune si despre alegerea de deputati la diet'a tierei.

Unu necasu comunu, o sórta durerósa comuna, cu câtu va atinge ea pe mai multi, si mai tare, cu atâtu va causá intre respectivii o solidaritate mai tare, si mai puternica, mai efectuósa, numai sa scie cu totii caus'a comuna a durerei, si a suferintiei loru.

In privintia alegerei de deputatu la diet'a din Budapest'a, — dupa ce alegerea lui Dr. *Tincu* a perdutu validitatea, adeca, dupa ce mandatulu de deputatu a lui Dr. Tincu prin diet'a din Budapest'a s'a declaratu de incetatu, — s'a pusu diu'a de alegere pe 30-a Novembre calend. nou 1877 in Romosu, cá loculu indatinatu de alegere.

Alegatorii din scaunulu Orastiei, — fâra privire la activitatea séu pasivitatea politica-nationala generala, — pâna acum au lucratu spre onórea loru propria si a natiunei intregi, paralisându si invingându prin puterea loru morala totu-déun'a pe corumpatori.

Ajutele dumnedieu, cá puterea loru morala si de asta data, fatia de corumpatori, sa aiba unu resultatu corespundietoriu moralitâtiei, onestitâtiei, solidaritâtiei.

Apropiându-se terminulu alegeriloru de oficianti comitatensi, cu finea anului curentu: incepe tergulu de voturi, si speculele cu voturile.

Comisiunea verificatóre de membrii alesi in comitetulu representantivu, in siedinti'a sea trecuta din 20 Novembre a cassatu, adeca declaratu de nelegale si de nevalide alegerile de membrii in cercurile alegatóre a Iliei a Salaspatacului séu Salasiulu de susu din tiér'a Hatiegului, pentru nesce gresiele formale facute in protocólele de alegere; apoi a declaratu alegerea duoru membrii in suspenso pâna cându va urmá decisiunea definitiva a curiei regesci in privinti'a loru, intr'o causa criminala; sentinti'a penala pâna acum nu a ajunsu la potere de dreptu. Cându s'a facutu hotarirea acést'a suspensatóre, s'a cetitu §. 12 din art. 33/1874, si totusi nu s'a luatu in consideratiune.

Dev'a, 22 Novembre 1877.

(Cum se aplica legile la noi (in Dev'a)? Dupa axioma: sic volo. Quod sic demonstro).

Doi membri alesi, din fostulu comitatu alu Zarandului, in urmarea reclamatiunei facute de advocatulu Ribiczei dela Bai'a de Crisiu, s'au stersu din list'a membriloru alesi in comitetulu representativu alu comitatului Hunedórei, de comissiunea verificatóre, din 20 Novembre 1877, pentruca in contr'a loru e o causa criminala in curgere, si supusa decisiunei la curi'a regésca. Acusatii insa se afla pe piciorу liberu. Cându s'a facutu hotarirea pomenita, s'a cetitu publice § 12 din legea despre alegerile de deputati dietali art. 33 din 1874, si totusi nu s'a observatu.

Szatmári Georgiu, colaboratorulu diuariului „Hon“ din Budapest'a, si locuitoriu stabilu de vr'o 10—12 ani acolo, s'a alesu in cerculu Pestisiului mare, de membru a comissiunei séu a comitetului representativu a comitatului Hunedórei.

Dupa § 27 din legea municipala art. 42 din 1870 numai locuitorii jurisdictiunei potu fi alegatori si alesi membrii in comitetulu representativu.

In contr'a lui Georgiu Szatmári, s'a facutu reclamatiune in intielesulu legei, si toti membrii comisiunei verificatóre au sciutu, ca reclamatulu numitu locuiesce statornicu in Budapest'a, cá colaboratoru la „Hon“, si totusi reclamatiunea facuta s'a respinsu, lasandu-se reclamatulu in lista.

Murad si Mahmud-Damat.

Pera, 7 Novembre.

Incurcatur'a este generala, dar' totusi orientulu iese mereu la vedere. Ací esista o constitutiune, s'au facutu in acestu momentu si alegerile parlamentarie, de-si n'a fostu nici unu alegatoriu. Avemu tóte aparintiele unei civilisatiuni de vestu, ba inca birourile ministeriale ale Portiei au si usieri, de-si functionarii visitatori fuméza sugâri si beau cafele, ér' camerile si sal'a sub-secretariului de statu sémena mai multu cu o cafenea decâtu cu unu biurou. In fine, noi asistâmu pe aici la o drama destulu de ciudata; in scen'a intâiu se presinta unu monarchu constitutiunalu si tiene discursuri asupr'a reformeloru. A dóu'a scena: Monarchulu apare intr'unu costumu din evulu mediu si ordona arestarea fratelui seu, fiindca acest'a voiesce sa faca o preumblare si fiindca printre poporu se afirma, ca un'a din amantele lui a cadiutu deodata, ba a fostu chiaru otravita, fâra cá cine-va sa se gândésca de a se indoí despre acést'a din urma istoria, de-si ea este naturalmente cu totulu falsa. Septamân'a trecuta a avutu unu caracteru adeveratu orientalu. Mahmud-Damat este cumnatulu sultanului, elu este celu mai puternicu barbatu din imperiu, cabinetulu scie ca elu singuru cârmuiesce politic'a imperiului, nu are nici unu amicu in tiéra si cu tóte acestea elu este atotu-putinte. Deodata, fâra nici unu motivu, se imprascie sgomotulu, ca a fostu arestatu, ca a fostu otravitu, ca a muritu, si câtu-va tempu acestu basmu fu crediutu; ér', déca elu nu mai este crediutu acum, apoi acést'a se intempla nu din punctulu de vedere alu neprobabilitâtiei, ci puru si simplu fiindca lumea s'a convinsu ca elu este inca in functiune. Totu astfeliu s'a intemplatu cu Murad, exsultanulu, fratele celu mai mare alu monarchului, iubitulu poporului. Se dice ca i s'a interdisu prin fortia de a mai esi, ca toti servitorii si eunucii sei au fostu arestati séu esilati numai si numai fiindca au aperatu pe stapânulu loru, ca insusi Murad a fostu dusu in inchisóre, de-si ea pórta numele de palatu, si tóte acestea suntu cadiute. Acei'a cari afirma contrariulu si spunu ca elu n'a fostu adusu la Topkapu si ca se afla inca in palatulu seu dela Ceraganu, n'au vediutu lucrurile cu propriii loru ochi, ei se baséza numai pe spusele unoru persóne din palatu, cari potu sa scie adeverulu.

„Singurulu faptu care nu se póte negá, este arestarea a o multime de persóne. Unu colonelu englesu, care se ocupa cu organisarea gendarmeriei turcesci, a fostu martoru cum o multime de persóne bine imbracate au fostu arestate pe strada si duse la ministrulu politiei. Afara de acestea s'a vediutu intrandu in palatulu lui Murad o multime de trasuri si esindu apoi de acolo incarcate cu mauri insociti de gendarmi. Si fiindca toti eunucii suntu mauri, apoi se póte spune cu hotarire, ca cei mai intimi servitori ai lui Murad au fostu arestati. Fost'a óre departatu si ex-sultanulu insusi? Avut'a óre in adeveru locu vre-o resistentia contr'a intentiuniloru de arestâri? De ce au fostu facute aceste arestâri? Descoperitu-s'a in adeveru vre-o conspiratiune care urmarea tient'a de a aduce pe Murad pe tronu, séu ea fusese planuita de Mahmud Damat-pas'a, fiindca se vedea amenintiatu si voiá sa inspire gróza sultanului?

„Nimeni nu póte se respundia la aceste intrebâri. Siguru este inse, ca o conspiratiune in favórea lui Murad esista, dar' acést'a este publica si permanenta. Numerulu conspiratoriloru este fórte mare si conspiratiunea va durá pâna atunci pâna cându Murad va muri, fie de mórte buna fie prin sinucidere. Acésta conspiratiune esista numai, fiindu-ca unu mare numeru de ómeni au o simpatie nespusa pentru Murad si dorescu cá elu sa redevina sultanu. Este probabilu ca afara de acésta simpatie intinsa, conspiratiunea nu are nici unu altu motivu de esistentia si ca ea nu va luá caracterulu unei adeverate conspiratiuni de câtu numai din caus'a arestâriloru unoru pretinsi conspiratori. Déca inse vomu merge mai departe si vomu intrebá, de ce óre Murad este popularu, apoi cu greu le-aru fi la multi de a respunde. Persóne, cari 'lu-au cunoscutu mai nainte de a se suí pe tronu, afirma, ca elu este fórte blându si arata o mare dulcétia si iubire tuturoru ómeniloru. Fiindu-ca inse numerulu aceloru cari 'lu cunoscu personalu este fórte micu, apoi acestea calitâti ale caracterului seu n'au pututu negresitu sa-lu faca popularu. De aceea dar', caus'a popularitâtii séle se afla de siguru in istori'a lui, care contiene mai multe trasuri nationale. Se scie ca Abdul Aziz aru fi numitu cá urmasiu la tronu mai bucurosu pe fiulu seu de câtu pe nepotulu seu Murad care erá tratatu de densulu cá unu prisonieriu. Si chiaru cându Murad insotì pe Abdulu Aziz in calatori'a sea in Europ'a, acést'a se intemplà fiindu-ca elu nu voiá sa-lu lase inapoi la Constantinopole. Se povestesce chiaru, ca sultanulu aru fi voitu sa-lu oprésca de a acceptá unu locu de onóre la mas'a imperiala dela Tuillerii. Acestu arestu stralucitu alu junetiei séle, asupr'a carei'a se provestesce cá legenda o multime de lucruri; zelulu ce a pusu de a capetá cunoscintie, pe cari Abdul Aziz i le interdicea; faptulu, ca elu luá lectiuni de limbile europene dela insusi servitorii sei fiindu-ca nu avea alti profesori; atentiunea, ce elu acordá ómeniloru sârmani, si mai nainte de tóte modulu suirei séle pe tronu si a perderii aceluiasi tronu au atrasu unu mare interesu pentru persón'a sea. Chiaru si nebuni'a care 'lu dominá, 'lu a facutu fórte popularu, nu numai fiindu-ca ori-ce nebunu este consideratu de turci, cá sântu, ci mai alesu fiindu-ca acésta cadere in nebunie da o nóua proba despre simtibilitatea sea. Detronarea lui Abdul Aziz, sinuciderea sea, scrisórea ce acest'a 'i adresà inainte de mórte, omorirea propriiloru sei ministri si pericolele ce amerintiau Turci'a, sguduira caracterulu seu celu blându. De aceea dar' nu esista nici unu turcu care sa nu vorbésca cu simpatie mare de elu, si cei ce-lu impresóra 'lu iubescu pâna la estremitate. Prin poporu, elu este consideratu cá primulu Sultanu care aru fi datu tierei libertatea; elu este acel'a care a ordonatu redactarea Constitutiunii. Elu póte dar' sa fie comparatu cu o mirésa iubita, care móre mai nainte de celebrarea cununiei si a cârei suvenire remâne scumpa si sacra pentru ginere. Poesi'a nenorocirei séle 'i impresóra numele in ochii poporului, care iubea si pe tatalu seu Abdul Medjid, pe cându sultanulu actualu nu este nici de cum popularu.

„Intru ceea-ce privesce pe Mahmud Damatu, apoi ne lipsesce spatiulu aici pentru a-lu caracterisá, si vomu face acést'a intr'o alta scrisóre. Este destulu sa spunemu aici, ca se tiene unu mare secretu asupr'a placardeloru cari au fostu lipite septamân'a trecuta pe zidurile din Stambulu si in cari Mahmud Damat erá amerintiatu cu mórtea, in casu cându elu va urmarí o politica de pace. De atunci s'a descoperitu asiá dis'a conspiratiune a lui Murad, si se dice ca Mahmud Damat aru fi spusu sultanului ca aceste placarde au fostu lipite de partisanii lui Murad. De alta parte inse, se afirma ca intrigi se pornescu chiaru din seraiu contr'a lui Mahmud Damat. Femea sea, sor'a sultanului, se dice ca aru fi descoperitu ca elu are circasiane cá metrese si ca a juratu sa-si resbune; si fiindu-ca Sultanulu 'si iubesce fórte multu pe sor'a sea, apoi din asta causa influinti'a lui Mahmud a scadiutu fórte multu; ba se afirma chiaru ca elu va fi otravitu.

„Die Presse“.

Varietâti.

⁂ „*Reuniunea sodaliloru români din Sibiiu*“ va avé o convenire impreunata cu musica vocala, instrumentala, declamatiuni si in fine cu dantiu, Sambata in 19 Nov. c. v., in sal'a dela „*Imperatulu romaniloru*“. Inceputulu la 8 óre sér'a.

Program'a convenirei este urmatórea:

1. Marsiu natiunalu.
2. „Destépta-te române“, esecutatu de chorulu sodaliloru români.
3. „Ceausiulu de venatori“, declamatu de dlu *Georgiu Bogorinu*, sodalu cismariu.
4. Cuadrilu romanescu esecutatu de music'a militara.
5. „Cá unu globu de auru“ esecutatu de chorulu sodaliloru români.
6. „Stéu'a“, declamata de dlu *Vas. Petrutiu*, maiestru pantofariu.
7. Romani'a, esecutata de music'a militara.
8. „Mêi tatare“, esecutatu de chorulu sodaliloru.

Pretiurile intrârei: Logi'a mare 3 fl., logi'a mica 2 fl.; in sala pentru o persóna 1 fl., pentru familia 1 fl. 50 cr.

Domnisiórele si garde de dame suntu exempte de pretiulu intrârei.

Bilete pentru logie si intrare in sala se capeta Vineri in 18/30 Novembre dela 12 óre média-di pâna Sambata la 3 óre d. m. in tipografi'a archidiecesana si sér'a la cassa.

Venitulu curatu e destinatu in favórea fondului *„Reuniunei sodaliloru români din Sibiiu"*.

⁂ Adunarea generala viitóre a comitatului Sibiiului va fi in 11 Decembre st. n. la 10 óre a. m. in sal'a dela „Imperatulu româniloru." Objectele adunârei voru fi: Constituirea comitetului; emisulu min. privitoriu la reinoirea oficieloru; alegerea comitetului centralu; aprobarea regulamentului de afaceri din partea ministeriului; emisulu min. in privinti'a unoru modificâri a instructiunei cassei; alegerea comitetului permanentu; alegerea comissiunei de candidare.

⁂ Teatru românu. Marti sér'a, in 15 l. c., publiculu românu din Sibiiu si giuru s'a adunatu in numeru mare spre a vedea representându-se „Vladu Tiepesiu séu Ospetiulu de sânge in diu'a de pasci", drama istorica in 4 acte si 1 tablou, arangiata de I. Lupescu. Anuntiarea acestei piese a fostu suficienta a pune in miscare aprópe intrég'a inteligentia româna de aici, un'a fiindu-ca pies'a erá nationala, alt'a fiindu-ca representati'a erá data in beneficiulu d-nului I. Farcasianu, care de cându cu intâi'a pâsire pe scena si pâna astadi a sciutu sa cucerésca simpatiile nóstre in proportie progresiva. Si dupa cum erá de prevediutu, beneficiantulu s'a aratatu si astadata vrednicu de acestea simpathii jucându rolulu seu (Vladu Tiepesiu) cu o dibacie, care ne-a pusu in uimire. Gratulâmu din inima d-nului Farcasianu si credemu a intimpiná consimtiementulu publicului dicându, ca dsea a intrunitu tóte conditiunile reclamate de esecutarea rolului ce a jucatu. Dlu Ionescu a preferitu a face dintr'o rola de intrigantu o rola comica cu pointe socotite pentru publiculu de galerie. Credemu inse, ca intr'o drama humorulu trebue sa fie fórte marginitu. Domnulu Petculescu inca nu a prea nimeritu tonulu, miscârile si masc'a unui „generalu betrânu." Cam falsu a cântatu domnulu Constantinescu (pagiulu regelui) in act. IV, si costumulu dómnei Petrescu (Rucsandr'a) in temnitia a fostu cu totulu nepotrivitu. In intrég'a piesa, care de altmintrelea este numai o compilatiune de tablouri, suflerulu a fostu prea multu ingagiatu si pausele intre acte iérasi prea lungi.*)

Astadi se va representá „Debor'a" in beneficiulu dlui Florea Stefanescu.

⁂ *Perderile Russiei fatia cu invingerile ei in resbelulu orientalu.* Diurnalulu germânu *„Presse"* din *Vien'a* in Nrulu 323 aréta — dupa unu raportu statisticu, — ca armat'a rusésca pâna la 15. Novembre a. c. a avutu urmatoriele perderi: 67,303 ómeni, intre cari erau 14 generali; 1 principe imperialu; 4 principi din cas'a Ruricu; 1 principe — persianu; 6 principi — rusesci; 12 principi grusini; 16 conti si 21 baroni. Inse armat'a russésca a recompensatu aceste perderi prin colosalulu numeru de prisoneri din armat'a turcésca si anume; 44,000 ómeni intre, cari se afla deternati deja, 16 pasia si 500 oficieri cari se facura prisoneri in batâile de pâna acum si anume: la Ardahan 7000; Begli-Achmed 300; Seidekam 500; Iagni 800; Bajasid 300; Aladsadag 7000; Kars 16,000; Deve Bojun 3500; Asisie 500, Nicopolis 7800; in luptele de pe Balcanu 500, si la Telis 3500 ómeni. Valórea materiala a tropheeloru cadiute in mânile rusiloru si anume: 701 tunuri 200 stindarde, 2 monitóre, 4 nâi, apoi mai vertosu marea cantitate de munitiune si proviantu, — se urca la 14 milióne de ruble. Câtu trebue se fie de mare numerulu mortiloru si ranitiloru? Caracteristicu este: ca si diariulu germânu celu mai turcofilu din *Vien'a „Neue freie Presse"* in Nr. 4758 aréta lectoriloru sei totu din unulu si acelasi sorginte, numai marele numeru alu perderiloru armatei rusesci; dar', retace cu totulu colosalele perderi ale turciloru, numai de prisoneri — abstragendu dela numerulu mortiloru si alu ranitiloru!

⁂ *O gluma pungasiasca.* — O tinera domnisióra si anume guvernanta, ese la plimbare si se opresce inaintea unei magazine de musicale, privindu cu viu interesu la titlurile nóueloru opere musicale, care erau espuse. De si imbracamintea 'i erá simpla, ea purtá unu paltonu de moda nóua, care se distingea prin busunarile puse tocmai din deretu. Din unulu din aceste busunarie iesiá coltiulu unui portofelu bine pastratu. Unu pungasiu trece pe alaturi si nu póte resistá.

Preste putienu tiner'a domnisióra intra in o pravalie si voindu sa cumpere o pareche de mânusi, constata, ca 'i lipsesce pung'a. De si in punga nu erau de câtu 9 fl., si câte-va bilete de adrese, mahnirea 'i erá mare, fiindu-ca nu avea alti bani. — Câtu de mare 'i fù mirarea, cându, in diu'a urmatóre, primì unu pachetu, in care gasi 9 fl. si urmatoriulu biletu:

„Domnisiór'a mea! Amu onóre a ve trimite cei 9 fl. care i-amu gasitu eri in portofelulu d-vóstre. Amu obiceiulu de a face numai operatiuni respectabile si in sume mai mari si nici odata nu mi-amu perdutu vremea cu bagatele. Alu d-v. Franzckoor.

⁂ *Costumulu preotiloru in Romani'a.* Cetimu in „U. p. A.":

Aflâmu ca Em. sea Mitropolitulu primatu a regulatu in fine definitivu cestiunea despre costumulu preotiloru dându ordini protoiereiloru, cá preotii din acésta eparchia sa-si conforme costumulu cu celu aprobatu de Em. sea. Ne pare fórte bine de a vedea in viitoriu pe preotii nostri imbracati cu unu costumu mai esteticu si mai venerabile. In momentulu cându Romani'a dobândesce independinti'a ei politica si rupe legaturile ei cu despotismulu, erá trebuintia cá si preotii nostri sa lapede unu costumu, care ne aduce aminte timpurile cele mai triste din istori'a patriei nóstre si care, pe lânga form'a asiatica si dimensiunile séle cu totulu neestetice, este totudeodata si fórte incomodu si de aceea e greu alu tienea in stare curata.

Biseric'a rusésca, care este fórte scrupulósa, totusi in privinti'a musicei bisericesci si a constumului preotiloru, a crediutu de trebuintia, chiaru in interesulu Biserecei, a introduce óre-care imbunatatiri, cari de altufeliu esistau in vechime, insa in urm'a predominatiunii elementului asiaticu au disparutu cu incetulu in unele locuri. Music'a bisericésca din Rusi'a atrage admiratiunea din partea Europei, iér' câtu pentru costumulu preotiescu, cu care sémana si celu recomandatu de Em. sea, nimeni nu póte tagadui ca, in tóte privirile, elu este multu mai preferabile costumului asiaticu introdusu la noi intr'o epoca de trista memoria. Ceea ce deosebesce mai cu séma costumulu celu nou de celu vechiu, este palari'a, care se pórta atâtu in Rusi'a câtu si in Transilvani'a si Bucovin'a si care se purtá in vechime in tóta biseric'a ortodocsa, dupa cum se constata din diferitele monumente ce s'au conservatu. Astufeliu, pentru a nu vorbí de emblem'a ce se afla asupr'a usiei paraclisului din Mitropolia, pe care o póte vedea ori-cine, avemu inainte-ne portretulu unui patriarchu din Constantinopole din secolulu alu 13-lea, care 'si tiene in mâna palari'a, tocmai cu form'a cea recomandata si de Em. sea.

Cu tóte acestea se dice, ca o parte din cei-lalti parinti episcopi n'aru fi dispusi a introduce acestu portu alu preotiloru si in eparchiele ce guvernéza pastoresce. Noi, din parte-ne nu putemu crede acést'a, pentru ca ne place a crede ca Eminentiele loru suntu destulu de luminati, pentru a nu recunósce motivele legitime, ce au provocatu acea schimbare, aplaudata de tóta lumea culta din Romani'a. Din contr'a noi sperâmu ca Eminentiele loru nu voru esitá nici unu momentu de a introduce unu costumu asiá de venerabile care este adoptatu si de coreligionarii si consângenii nostri din Transilvani'a si Bucovin'a, si care in fine va fi introdusu si in eparchi'a Em. séle mitropolitului primatu.

---

*) Avendu de astadata la indemâna afisiulu, care ne-a lipsitu pâna acum, credemu a fi nimeritu persónele active in representatia.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Colectata prin dn'a Ann'a Zaslo preotésa in Seleusiu).

Ann'a Zaslo, preotésa 1 stergura, Lin'a Horg'a, 1 cotu pândia, Savet'a Stanutiu, 1 c. p. Antiti'a Ratiu 1 c. Savet'a Ratiu, 1 c. Mariuti'a Stanciu, 1 c. Marin'a Ratiu, 1 c. Ann'a Magd'a, 1 c. Sofi'a Anc'a, 1 c. Len'a Anc'a, 1 c. Floriti'a Ratiu, 1. c. Persid'a Horg'a, 1 c. Jeliti'a Barbutiu, 1 c. Mariuti'a Barbutiu, 1 c. Sar'a Magd'a, 1 c. Mariuti'a Anc'a, 1 c. Mariuti'a Motiocanu, 1 c. Iev'a Motiocanu, 1 c. Onitia Sasu, 1 c. Mariuti'a Tiucr'a, 1 c. Mariuti'a Busna, 2 c. Mart'a Bibartiu, 1 c. Savet'a Bibartiu, 1 c. Floriti'a Horg'a, 2 c. Floriti'a Curt'a, 1 c. Giul'a Horg'a, 1 c. Giul'a Balica, 1 c. Sofi'a Magd'a, 1 c. Savet'a Motiocanu, 1 c. Mart'a Anc'a 1 c. Antiti'a Sasu, 1 c. Mart'a Barbutiu, 2 c. Floriti'a Bradénu, 1 c. Giul'a Bradénu, 1 c. Mariuti'a Anc'a, 1 c. Palagi'a Anc'a, 2 c. Floriti'a Lascu, 2 c. Mariti'a Vinersariu, 1 c. Foriti'a Fauru, 1½ c. Savet'a Vinersariu 1 c. Sand'a Siandru, 2 c. Giul'a Magd'a, 1 c. Savet'a Sieredanu, 1 c. Anc'a Pacurariu 1 c. Rusand'a Balica, 1 c. Giul'a Pacurariu, 1 c. Andea Anc'a, 1 c. Giul'a Pop'a, 2 c. Marie Vinersariu. 1 c. Savet'a Pacurariu, 1 c. Savet'a Medrea, 1½ c. Floriti'a Stanutiu, 1 c. Giul'a Vinersariu, 1 c. Savet'a Fauru, 1 c. Mariuti'a Anc'a, 2 c. Palagi'a Susanu, 1 c. Sofi'a Susanu, 1½ c. An'a Magd'a, 1 c. Ann'a Henciu, 1 c. Mariuti'a Negru, 1 c. Oan'a Mercuti'a. 1 c. Len'a Barbutiu, 1 c. Floriti'a Bibartiu, 1 c. Oniti'a Bibartiu, 1 c. Giul'a Anc'a, 1 c. Mariuti'a Brancu, 1 c. Nisic'a Anc'a, 1 c. Savet'a Bab'a, 1 c. Floriti'a Muic'a, 1 c. Fic'a Anc'a, 2 c. Giul'a Siandru, 1 c. Fic'a Anc'a, betr. 2 c. Femi'a Fauru, 2 c. Giul'a Motiocanu, 1 c. Antiti'a Fauru, 1 c. Mariuti'a Bende, 1 c. Siar'a Palincasiu, 1 cotu pândia.

Sum'a: 88 c. 1 stergura.

(Va urmá).

Sibiiu, 12/24 Novembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 16/28 Novembre 1877.

Metalicele 5%	63	35
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	66	60
Imprumut. de statu din 1860 .	112	25
Actiuni de banca	810	—
Actiuni de creditu	206	50
London	118	75
Argintu	105	90
Galbinu	5	66½
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	54
Valut'a nóua imperiale germâna	58	85

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. orientala de clas'a III-a din parochi'a *Ohab'a de sub pétra* — cu fili'a Ciopea, — in protopresbiteratulu tractului Hatiegu, se deschide prin acést'a concursu, cu terminulu pâna in 7 Decembre st. v. a. c.

1. Dela parochi'a *Ohab'a de sub pétra*, carea numera 100 fumuri: dela fiesce-care fumu câte dóue ferdele cucuruzu cu tuleulu, dóue cupe de vinu (mustu) si câte un'a di de lucru (claca), apoi stolele indatinate.

2. Dela fili'a Ciopea, carea numera 42 fumuri: pamentu aratoriu si fenatiu 2½ jugere; dela fiesce-care fumu câte dóue ferdele cucuruzu cu tuleulu, si câte un'a di de lucru (claca) precum si stolele usitate.

Doritorii de a competá la acésta statiune au a si asterne suplicele loru bine instruate la subscrisulu, pâna la terminulu susu amintitu.

Hatiegu, in 5 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Ratiu m. p.
2—3 ppresbit. gr. or.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de *cantoru*, in parochi'a gr. orientala din Hatiegu, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 21 Novembre st. v. a. c.

Emolumintele anuali suntu:

a) bani gat'a in rate lunare 140 fl.;
b) pamentu aratoriu 1½ jugeru;
c) unele venite manunte dela stole;
d) cuartieru si gradina.

Doritorìi de a competá la acestu postu, au a-si asterne la subscrisulu pâna la terminulu susu insemnatu petitiunile loru instruate cu documentele, ca: au cunoscintia de ajunsu din cântârile bisericesci si tipicu dupa ritulu biserecei nóstre gr. orientale; iér' spre mai bun'a documentare despre acésta cunoscintia, bine voru face competentii, déca se voru presentá si in persóna.

Din siedinti'a comitetului parochialu gr. or. din Hatiegu, tienuta la 30 Oct. st. v. 1877.

Ioanu Ratiu m. p.
2—3 presiedinte.

Concursu

La statiunea invetiatorésca vacanta din comun'a Zorlentiu-mare, in protop. Lugosiului cottulu Carasiului nepresentându-se recurenti cualificati in intielesulu stat. org. bis. se deschide concursu de nou, cu terminu pâna in 27 Novembre nou a. c.

Emolumentele suntu 126 fl. v. a. salariu anualu, 50 meti de cucuruzu in bómbe 100 punti clisa 100 punti sare, 25 punti lumini, 10 stengini lemne din care trebuie a se incaldi si scól'a, 2 jugere livada si cortelu liberu cu gradina.

Recursele timbrate sa se adreseze câtra On. sinodu parochialu gr. or. din Zorlentiu-mare si sa se tramita dlui Georgiu Pesteanu protop. in Lugosiu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu dlu protop. tractualu. 3—3

Ioanu Cristea,

se recomânda on. publicu românu cu legarea de cârti, protocóle, brosiure etc. promitiendu lucru promptu solidu si cu pretiuri moderate.

Locuinti'a Strad'a Turnului.
3—3 (Sag-Gasse **Nr. 24.**)

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 92. ANULU XXV.

Sibiiu 20 Novembre (2 Dec.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monàrchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 19 Noemvrie / 1 Decemvrie

Plevn'a si astadi inca resista puterei rusesci gigantice. Osman-Pasi'a se tiene cá unu adeveratu erou, si precum se vede nici acum „n'a facutu elu inca tóte cei ordona datorinti'a si onórea.“ Parlamentârile de capitulatiune, ce le suleva-se elu in dilele de curendu trecute in cuartirulu generalu russescu paru a fi fostu numai simulate si la nici unu casu sincere.

In *Asi'a* odichnescu de astadata armele pâna ce óstea russésca se va vedea inaintea forteretiei Erzerum, pentru a terminá cu desevârsire resbelulu in Armeni'a.

In celelalte pârti ale câmpului de resbelu, afara de lupte neinsemnate de recunósceri, nu s'a intemplatu nemicu importantu.

„Monit. of.“ alu Romaniei publica urmatórele:

Vineri, 28 Octobre, M. S. Domnitoriulu a mersu de diminétia si a visitatu pe d. colonelu Zukoff, siefu alu escortei Majestâtiei Sele imperatului, care in urm'a raniloru ce a primitu la batali'a dela Gorny-Dubnik, se afla bolnavu in Poradim. Inaltimea Sea s'a intretienutu câtu-va timpu cu d. colonelu Zukoff, informându-se asupr'a impregiurâriloru, in cari a fostu ranitu, si felicitându-lu pentru bravur'a sea, a binevoitu a-i conferí medali'a de auru pentru „Virtutea militara“. De ací Inaltimea Sea s'a intorsu la cuartierulu Seu, unde a primitu pe d. colonelu Fâlcoianu, numitu siefu de statu-majoru generalu alu armatei de operatiune romàna. Mari'a Sea a intrunitu la dejunu pe locotenentulu generalu principe Emil Wittgenstein, adjutantu alu Majestâtiei Sele imperatoriului, si pe colonelulu Wellesley, atasiatu militariu alu ambasadei britanice la St.-Petersburg.

In liniile române nu s'a petrecutu nimicu importantu in acea di. La avant-posturile nóstre s'au presentatu vre-o 70 de bulgari, fugindu din Plevn'a din caus'a lipsei de hrana.

Pe la órele 7 sér'a, locotenentulu generalu Skobeleff a ocupatu cu asaltu transieurile inaintate ale turciloru din fati'a positiuniloru sele pe muntele Verde, in vecinetate de Brostovetiu.

La 11 óre sér'a, inamiculu, care fusese gonitu de pe prim'a crésta a acelui mamelonu, a incercatu sa o iá inapoi, dar' a fostu respinsu de salvele posturiloru inaintate rusesci, si generalulu Skobeleff s'a intaritu in positiunile cucerite.

La 5 de diminétia, turcii au facutu o nóua incercare de asaltu, dar' au fostu iérasi respinsi cu mari perderi aparente.

Sâmbata, 29 Octobre, a urmatu tóta diu'a o viua bombardare, din positiunile nóstre si din positiunile rusesci, in contr'a forturiloru si reduteloru inamice si asupr'a orasiului Plevn'a. Pe la órele 2 din nópte, turcii au facutu, in numeru mai mare, unu nou atacu asupr'a positiuniloru ocupate in diu'a precedenta de generalulu Skobeleff pe muntele Verde. Lupt'a a fostu fórte viua, insa s'a terminatu cu respingerea completa a inamicului, care, in acésta nóua si zadarnica incercare, a suferitu perderi mari si simtietóre.

Dumineca, 30 Octobre, M. Sea Domnitoriulu a mersu la órele 10 si unu sfertu, la Bogot la cuartierulu A. S. I. Marelui Duce Nicolae, unde ambii comandanti, s'au intempinatu cu cea mai mare cordialitate si au luatu dejunulu impreuna. Dupa dejunu, Marele Duce si Domnitoriulu s'au indreptatu spre un'a din bateriile de asediu inaintate care tragea salve de baterii asupr'a orăsiului Plevn'a. Alteti'a Sea imperiala si Inaltimea Sea se oprira aici aprópe o óra, observându efectulu puterniciloru projectile, si dupa acést'a Domnitoriulu se intórse, pe la órele 5 si jumetate, la Poradim, unde prândí cu Majestatea Sea imperatoriulu.

Pe la órele 6 sér'a, se audira impuscaturi pe arip'a stânga a trupeloru române spre positiunile ocupate de corpulu alu IX-lea alu armatei imperiale. Bateriile române deschisera imediatu unu focu viu asupr'a Bucovei si bateriiloru turcesci, spre a sustiené foculu artileriei ruse, dar' impuscaturile audite fiindu unu simplu schimbu intre avantposturi de ambele pârti, tunurile incetara preste putienu actiunea loru, si totulu reintra in linisce.

La mijloculu noptiei, la ór'a unu, s'a mai trasu o salva generala de artilerie, spre a alarmá si osteni pe inamicu.

Luni, 31 Octobre, M. S. Domnitoriulu a pornitu dela marele Seu cuartieru la órele 10 si jumetate si a mersu la Verbiti'a, unde a fostu primitu de d. generalu Cernatu, comandantulu armatei active române, si de intregulu statu-majoru generalu. De aici Inaltimea Sea a mersu calare, insotitu de d-nii generalu Cernatu, Radovici, inspectoru generalu alu cavaleriei, si Manu, siefu alu artileriei armatei, si de oficierii statului-majoru generalu, si a inspectatu positiunile armatei nóstre spre drépt'a.

Zon'a ocupata de trupele române forméza o linie intinsa si neintrerupta care incepe dela Griviti'a si urméza fâra solutiune de continuitate preste Vid, pâna la Dolny-Etropolu. Arip'a stânga, sprijinindu-se pe trupele imperiale ale corpului alu IX-lea (Krűdner), este formata de divisiunea 2-a sub comand'a colonelului Cerchez, care ocupa totu de odata transieurile si paralelele nóstre in fati'a intâririloru inamice. Apoi imediatu lânga divisiunea 2-a incepu bivuacurile divisiunei a 4-a comandata de colonelulu George Angelescu, cari se întindu inaintea Verbitiei si in fati'a positiuniloru inamice dela Bucov'a, avendu asemenea trupele sele detasiate pentru ocuparea retrasiamenteloru si a lucrâriloru nóstre de intariri. Prelungirea acestei linii o forméza brigad'a Sachelarie, care ocupa redutele sagetele si lunetele nóstre in fati'a Opanezului, avându si trupe in reserva spre a se aruncá pe punctele cari aru fi atacate. Apoi vine brigad'a de cavalerie Rosnovanu, care mantine legatur'a intre trupele române de pe malulu dreptu si stângu alu Vidului si se tiene in contactu cu divisiunea 4-a preste Vid, sub comand'a generalului Racovitia, compusa din brigad'a Cantilli, brigad'a Boranescu, brigad'a de calarasi Formac si cari trupe, la rândulu loru, se léga de divisiunea imperiala de grenadieri a generalului Danilov.

De aici apoi incepu trupele imperiale cari continua cerculu imprejurulu Plevnei, garda, infanterie si cavalerie, trupele generalului Skobeleff si Zotow, si se impreuna cu corpulu alu IX lea (Krüdner) care este pe arip'a stânga a nóstra.

Tóte acestea trupe române, cari suntu dispuse impreuna unele lânga altele pe o linie neintrerupta, suntu sub comand'a directa a comandantului armatei române, generalulu Cernatu, si sub inalt'a comanda si directiune a comandatului-siefu alu intregei armate ruso-române inaintea Plevnei, M. S. Domnitoriulu. Divisiunea dela aripe, a 2-a si a 4-a au a se intielege asupr'a miscâriloru imediate, si in casu de atacuri, cu comandantii trupeloru vecine ruse.

Continuarea dara a acestei linii spre drépt'a fù inspectata in acea di de M. S. Domnitoriulu, care merse pe lini'a avant-posturiloru nóstre, la 500 metri distantia de acele ale inamicului, in positiunile ocupate de brigad'a Sachelarie pe lini'a paralela cu intâririle turcesci dela Opanez, pâna spre satulu Susurlu. Inaltimea Sea, intempinatu si insotitu de colonelulu Sachelari si Rosnovanu, trecù pe dinaintea vedeteloru nóstre de calarasi si se indreptà spre sagetele din fati'a Opanezului. In prim'a sagéta, Mari'a Sea descalicà si, dupa ce observà positiunile turcesci, dede ordinu artileriei cu care erá armata sagét'a a deschide foculu in contr'a unei trupe de cavalerie si asupr'a mai multoru cirezi de vite ale inamicului cari esisera in valea dominata si protegiata de intaririle séle spre a se folosi de furagiulu ce puteau culege. Obusele nóstre isbira fórte precisu asupr'a objectului asupr'a carui'a fura indreptate, si atâtu cavaleri'a câtu si turmele turcesci cautara repede unu refugiu in dosulu intariríloru inamice. Inaltimea Sea merse la a dóu'a sagéta si ordonà asemenea a se incepe bombardarea in presenti'a Sea a forturiloru turcesci de pe creast'a din fatia a Opanezului.

Projectilele nóstre isbira si isbucnira dreptu deasupr'a si inlauntrulu reduteloru inamice, silindu pe acei ce se vedeau pe parapete a se ascunde grabnicu in interiorulu loru; insa turcii nu respunsera la loviturile nóstre, ceea ce probà séu ca 'si-au retrasu artileri'a de acolo séu ca din caus'a lipsei 'si menagiaza munitiunile ce le-au remasu. Inamiculu n'a respunsu in acea di artileriei nóstre de câtu dela Bucov'a unde o nóua baterie a nóstra, construita lânga lunet'a „Craiov'a,“ a deschisu in acea di pentru prim'a óra foculu asupr'a guardeloru mari turcesci din pólele dealului Bucov'a in fortulu inamicu de acolo si intr'unu lagaru turcescu, situatu la intrarea Plevnei.

Efectulu acestei baterii a fostu atâtu de simtitoriu pentru turci, in câtu s'au produsu miscâri in tóte pârtile unde loveau obusele nóstre si bateriile inamice dela Bucov'a au deschisu foculu, tragendu vr'o 14 lovituri cari nu au causatu insa nici o perdere.

M. S. Domnitoriulu s'a intorsu prin bivuaculu brigadei Sachelarie, unde a inspectatu câte-va companii si recruti noi veniti din batalionulu 4 de venatori, din regimentulu 1 de linie si din regimentulu 2 de dorobantí, cari au primitu pe Inaltimea Sea cu urari entusiaste. I S. Domnitoriulu a vediutu cojócele distribuite trupeloru, si apoi s'a intorsu insotitu de suita la Verbiti'a; de unde, dupa ce a mai datu óre cari instructiuni d-lui generalu Cernatu, s'a intorsu la marele seu cuartieru, in Poradim, la 7 óre sér'a.

Pe la órele 8 sér'a in aceea-si di, generalulu Racovitia a impinsu inainte avantposturile nóstre de cavalerie si a ocupatu cu batalionulu 2 de venatori inaltimile deasupr'a satului Susurlu, construindu chiaru in acea nópte cu o companie de geniu o luneta si transiee pentru infanterie. Acésta positie inaintata s'a ocupatu de noi schimbându focuri cu avant-posturile inamice si cu o perdere de 2 ómeni, insa prin posesiunea ei se restrânge in acea parte si mai multu cerculu care impresóra pe inamicu si 'i se ia din posesiune o vale, in care inamiculu mai putea profitá. Acésta miscare a permisu asemenea brigadei Sachelarie a inaintá avant-posturile sele la 1500 metri, facându sa retrogradeze avantu-posturile turcesci.

Pe la órele 9 si jumetate nóptea, artileri'a nóstra, pe tóta lini'a de impresurare, a trasu iérasi salve asupr'a intariríloru inamice spre a-lu inchietá si a-i causá stricaciuni.

Marti, 1 Noemvrie, M. S. Domnitoriulu a plecatu dela marele cuartieru generalu si a mersu la Tuceniti'a spre a vedea pe E. S. generalulu de geniu de Totleben, care nu se restabilise inca de indispositiunea de care suferea de câte-va dile. Inaltimea Sea a conferitu cu adjutoriulu armatei de Occidentu asupr'a diferiteloru cestiuni privitóre la incongiurarea Plevnei, si asupr'a puncteloru ce trebuiau hotarîte a se ocupá de divisiunea a 2-a imperiala de genadieri de curendu sosita la armata impregiurulu Plevnei. Domnitoriulu s'a intorsu spre séra la Poradim.

In acea di artileri'a nóstra pe tóta lini'a a suspendatu pe la óra 1 bombardarea positiuniloru inamice, adastandu-se parlamentarulu tramisu in ajunu la Osman-pasia spre a 'i face cunoscutu situatiunea, in care se afla, impregiuratu de tóte partile, si a 'lu angagiá in numele umanitâtii a nu prelungi mai multu o zadarnica resistentia si versare de sânge.

Si in acésta di s'a presentatu la avantposturile nóstre mai multi bulgari din populatiunea din Plevn'a, fugindu din caus'a lipsei de hrana si a urgiei Turciloru, cari au reinoitu relele loru tratâri asupr'a locuitoriloru crestini.

In nóptea de 1 spre 2 Noemvrie, A. S. I. Marele Duce a transmisu M. S. Domnitoriului respunsulu care sosise dela Osman-pasia. Comandantulu armatei turcesci respunse ca recunósce pe deplinu motivele de umanitate cari dictasera demersurile facute pe langa densulu, insa nu crede a fi sleitu inca tóte mijlócele ce datori'a 'i impune in situatiunea in care se afla.

In aceasta di de 2 Noemvrie, sosi la marele cuartieru generalu d. ministru presiedinte, care conferi mai multu timpu cu Inaltimea Sea. Domnitorulu primí in aceea di pe contele Salahup, istoriografu alu Majestatii Sale Imperatului, si pe d. colonelu Wellesley, atasiatu militaru pe lânga ambasad'a britanica din St.-Petersburg.

S'au predatu iarasi in acea di avantposturiloru romane câti-va soldati desertori turci (nizami din armata regulata), din cari unulu erá siefu de postu, dandu in interogatoriele ce li s'au luatu mai multe detaliuri, din cari reese mai alesu lips'a de hrana in armata turcésca din Plevn'a, causa care 'i-a silitu a desertá.

Bombardarea a continuatu pe tóta lini'a. Regimentulu alu 5-lea de dorobanti, mergendu cá sa inlocuiasca batalionulu 1-iu de venatori in positia ce ocupa in avant-posturi, a avutu unu omu ucisu.

Joi, 3 Noemvrie, timpulu a fostu umedu si incarcatu de ceatia. I. S. Domnitorulu a pornitu calare spre positiunile corpului alu 9-lea alu armatei imperiale si la ambulantie, intorcendu-se pe la órele 7 sér'a.

Generalulu Scobeleff a avutu nóptea o noua lupta pe muntele Verde, in care a avutu succesulu, silindu pe inamicu a se retrage cu mari perderi.

Vineri, 4 Noemvrie, Maria Sea a plecatu de diminétia dela marele Seu cuartieru generalu si a mersu la Bogotu, uude a luatu dejunulu cu A. S. I. Marele Duce Nicolae. Apoi au mersu impreuna la bateri'a de asediu care domina orasiulu Plevna, unde au observatu efectulu bombardamentului nostru. Pe la órele 2 dupa amédi a sositu Maiestatea Sea Imperatulu si a asistatu la salvele ce trageau din tóte bateriile nóstre asupr'a inamicului. Majestatea Sea si Marele Duce s'au retrasu dupa cât-va timpu, iar I. S. Domnitorulu cu generalulu de Totleben, ajutorulu comandantului armatei de Occidentu, si cu generalulu principe de Imeritia, siefulu de statmajor generalu, au mai remasu cât-va timpu in conferintia. Maria Sea s'a intorsu pe la órele 7 séra la Poradim, si a pranditu la Majestatea Sea Imperatorulu. D. ministru-presiedinte Bratianu a fostu invitatu la acestu prandiu.

Sambata, 5 Noemvrie, M. S. Domnitoriulu a primitu de diminétia visit'a A. S. R. principelui Arnulfu de Bavari'a si apoi a conferitu cu D. ministru-presiedinte care s'a intorsu la Turnu-Magurele. Inaltimea Sea a mersu de a visitatu cuptórele de campanie ale corpului alu IV-lea si alu IX-lea si a luatu dejunulu cu E. S. generalulu adjutantu Reutern, plenipotentu militaru rusu la Berlinu, si cu d. colonelulu baronu Bechtolsheim, plenipotentu austriacu la St.-Petersburg. Dupa dejunu Domnitorulu a lucratu cu locotenentulu generalu principe de Imeritia, siefu de statu majoru generalu alu armatei din pregiurulu Plevnei.

Pe liniile nóstre a continuatu, cá in cele-l-alte dile, bombardarea orasiului Plevn'a si a intaririloru inamice, la cari Turcii respundu fórte raru. Avant-posturile nóstre suntu in contactu cu avant-posturile inamice si schimba desu focuri unele cu altele. In acestu schimbu divisi'a a 4-a avutu astadi unu soldatu ranitu.

Desertorii continua a se strecurá in mici grupe, aretându totu lips'a de hrana cá motivu alu fugei loru. Cându fugu cu arme, ei suntu primiti si desarmati.

Dumineca 6 Noemvrie, Majestatea Sea Imperatorulu si M. S. Domnitorulu, cu suitele, au asistatu la sânt'a liturgie in biseric'a din Poradim. Maria Sea, a luatu apoi dejunulu cu Majestatea Sea. Dupa dejunu Maria Sea a iesitu calare, si dupa ce pornise, a sositu unu adjutantu alu Imperatului, trimisu de Majestatea Sea, spre a comunicá Domnitorului scirea ce primise din Asi'a, despre luarea cu asaltu a cetâtii Karsului. Inaltimea Sea s'a intorsu indata si a mersu de a felicitatu pe Augustulu Monarchu pentru acestu nou si stralucitu succesu alu armeloru Sale.

Domnitorulu a primitu in aceea di pe colonelulu Cerkez, comandantulu divisiunei a 2-a romana, care a spusu Mariei Sale diferite afaceri de serviciu.

Luni, 7 Noemvrie, Majestatea Sea Imperatorulu, A. S. I. Marele Duce Nicolae si M. S. Domnitorulu, cu suitele, au asistatu la Te-Deum, care s'a celebratu inaintea trupeloru, la bateri'a de asediu care domina Plevn'a, pentru victori'a dela Karsu. Tóte trupele armatei dimprejurulu Plevnei erau sub arme. La loculu unde se afla Majestatea Sea Imperatorulu, Marele Duce Nicolae, Domnitorulu si tóte suitele, trupele din divisiunea 2-a imperiala, cari se aflau pe acea positie, erau formate in careu. Dupa serviciulu divinu, trupele pe tóta lini'a au aclamatu cu urari entusiaste fericit'a veste despre stralucit'a victorie in care cetatea Karsului, cu o multime de prisonieri si unu insemnatu materialu de resbelu, a cadiutu in stapanirea armatei A. S. I. Marelui Duce Michailu. Salve de tunuri de baterii au fostu trase pe intrég'a linie.

Dupa plecarea Imperatoriului si Marelui Duce, Domnitoriulu a remasu cu E. S. generalulu Totleben si a inspectatu bateriile inaintate dela Radisievo, unde, pe cându trecea calare, unu obusu a fostu asverlitu din bateri'a turcésca apropiata, si a cadiutu in mijloculu escortei Mariei Sele, fâra insa, din norocire, a causá vre-o ranire. Dupa ce Inaltimea Sea a inspectatu diferitele positiuni ale corpului alu IV-lea, s'a intorsu sér'a la marele Seu cuartieru.

Marti in 15 Nov. ministrulu presiedinte I. C. Bratianu a deschisu sesiunea cameriloru legislative a Romaniei cetindu urmatoriulu mesagiu domnescu:

D-loru Senatori, D-loru Deputati!

In fati'a resbelului ce ne-a fostu facutu Inalt'a Pórta, d-vóstra, in sesiunea din Aprilie, ati declaratu rupte legamintele nóstre cu imperiulu otomanu, ati rostitu susu si tare ca, de acum inainte, tiér'a nóstra este de sine statatóre!

Independenti'a Romaniei proclamata de d-vostra, soldatii nostrii au afirmat'o pe câmpurile de batae din Bulgari'a.

Domniloru Senatori, Domniloru Deputati!

Luptele sângeróse dela Plevn'a facusera din acestu punctu chei'a operatiuniloru militare dela Dunare, acolo erá stramutata si lini'a nóstra de aperare! acolo, la loculu de pericolu, instinctulu de conservare ne impunea datori'a cá sa alergâmu! si dar', in capulu junei nóstre armate amu trecutu Dunarea!

Cum ostirile române 'si-au facutu datori'a pe câmpulu de batae, o scie tiér'a, o spunu vitejii si puternicii nostri aliati, o recunoscu insusi dusmanii nostri! Soldatii nostri n'au desmintitu nobilulu sânge ce curge in vinele loru.

Ei, prin viteji'a loru, au imbogatitu analele nóstre militare, inscriindu pe paginele acestor'a numele lupteloru dela Rahov'a si dela Griviti'a alaturea cu numele glorióseloru batalii dela Rahov'a si dela Calugareni!

Domniloru Senatori, Domniloru Deputati!

Noi amu avutu multe si scumpe perderi. Eroii, cari cu sângele loru au datu botezulu drapeleloru române, cari cu viati'a loru au asiguratu viati'a Romaniei, lasa unu nume neuitatu in inimile nóstre, unu nume scrisu cu litere nesterse in istori'a renascerei nóstre nationale!

Este de datori'a corpuriloru legiuitóre de a se ocupá cu facerea unei anume legi, care sa asigureze sórt'a veduveloru si a orfaniloru acelor'a cari s'au luptatu si au muritu pentru tiér'a loru!

Suntu siguru ca d-vóstra veti pune onórea d-vóstra, veti pune inim'a d-vóstra pentru a votá fâra intârdiere o lege démna de d-vóstra, démna de acei ce au cadiutu vitejesce!

Domniloru Senatori, Domniloru Deputati!

Lupt'a cu armele otomane nu este inca precurmata. Succesele trecute reclama succesele viitóre. Acést'a insusi ne arata ca Domnu, oficieri si soldati trebue sa stâmu inca pe câmpulu de onóre. Numai acésta imperiósa datorie M'a impedicatu de a implini o alta datorie scumpa pentru mine, aceea de a me aflá in mijloculu d-vóstra, aceea de a ve adresá din viu graiu salutarea de buna venire, la inceputulu activitâtiei d-vóstre legislative.

Plevn'a cadiuta, sa sperâmu cu totii ca din ruinele ei va resari multu iubit'a pace; sa avemu credinti'a ca totu din aceste sângeróse ruini se va realtiá si independinti'a Romaniei recunoscuta de intrég'a Europa!

Dá, domniloru, multiamita patrioticiloru d-vóstre voturi, multiamita vitejiei soldatiloru nostri, si a sângelui versatu pentru o nobila causa amu ferm'a convictiune, si o aveti si d-vóstra, ca marile puteri garante suntu asta-di deplinu incredintiate ca Romani'a are vitalitate, ca natiunea nóstra are nu numai conscinti'a misiunei sele la Dunarea de josu, dara si perseveranti'a pentru a o implini, si barbati'a pentru a o aperá cu arm'a in mâna.

Timpulu tutelei straine, timpulu vasalitâtiei a trecutu dara, si Romani'a este si va sci a fi o tiéra libera, o tiéra de sine statatóre!

Domniloru Senatori, Domniloru Deputati!

Pâna la intórcerea Mea in tiéra in mijloculu d-vóstra, ministrii mei voru supune matureloru si patrioticeloru d-vóstra chibzuiri deosebite projecte de legi cerute de trebuintiele tierei in generalu, de trebuintiele armatei in specialu.

Suntu patrunsu de ferm'a credintia ca, in mijloculu graveloru si solemneloru imprejurâri in cari ne aflâmu d-vóstra veti sci a ve tienea la inaltimea misiunei ce v'a incredintiatu natiunea, veti sci a ve aretá ceea-ce pururea, in momentele mari ale istoriei nóstre, au fostu parintii d-vóstra, veti fi români, strânsu uniti intr'unu singuru gându, intr'o singura vointia: binele, independinti'a, si marirea iubitei nóstre patrii.

Si dara, de pe câmpulu de lupta, ve tramitu Dómni'a-Mea salutare si urare: Dumnedieu sa bine-cuvinteze patrioticele si luminatele d-vóstra lucrâri legislative! CAROLU.

Presiedintele cons. de ministri, ministru de interne si ad-interim la resbelu: I. C. Bratianu. — Ministru de est.: M. Kogalnicénu. — Ministru culteloru si intructiunei publice: G. Chitiu. — Ministru financeloru: I. Câmpineanu. — Ministru justitiei: E. Statescu. — Ministru agriculturei comerciului si lucrâriloru publice: P. S. Aurelianu.

(Corespondinti'a particulara a „Telegrafului“.)

Poradim, 9 Novembre 1877.

De asta data subiectulu corespondentiei mele are unu interesu realu. V'am vorbitu in ultim'a corespondintia de óre-care miscâri de trupe dincóce si dincolo de Dunare, fâra a ve putea dá alte detalii. Acele trupe erau corpulu dintre Vidu si Isker sub comand'a colonelului Slanicénu si acelea trase din Calafatu sub comand'a generalului Lupu. Scopulu loru erá de a atacá si luá Rahov'a. Inca dela 7 curentu incepù bombardarea acestei fortaretie din ambele pârti, adeca de preste Dunare si de câtra trupele colonelului Slanicénu. Ataculu a fostu atâtu de viu, incâtu garnisón'a turca vediendu ca nu mai póte tiené, cu tóte intaririle facute, si ca asaltulu condusu de trupe atâtu de cutezatóre va fi o completa invingere, profita asta nópte pe la 3 óre de o negura désa spre a iesí si a fugí spre Lom-Palanka. Trupele nóstre, a câroru reputatiune de vigilentia este stabilita, prinsera de veste si, pe cându divisiunea de sub comand'a Lupu trecù Dunarea dela Bechetu pe vase spre a luá possesie si a arborá stindardulu românescu pe zidurile cetâtiei turciloru, trupele de sub comand'a colonelului Slanicénu, de si nóptea si pe unu timpu ploiosu, se aruncara in urmarirea inamicului.

Amaruntele acestui faptu ne lipsescu deocam-data de óre-ce detaliurile de mai susu le tienemu din prim'a telegrama data in momentulu cându lupt'a inca se urmá si cându bubuitulu tunuriloru române resuná inca in vâile Dunarei departându-se din ce in ce in gón'a fugariloru turci. Raporturi speciale nu voru intârdiá insa a ne face cunoscutu munitiunile si trofeele luate, provisiunile gasite asupr'a inamicului, precum si perderile suferite in ambele pârti impreuna cu numerulu prisonieriloru. Tieneamu insa a ve dá câtu mai curendu acésta veselitóre nuvela; veselitóre pentru toti acei'a ce simtu o inima românésca batendu in piepturile loru, câciací este triumfulu, pâna ieri alu batjocoritului Romaniei, victori'a tierei intregi in fati'a lumei civilisate contr'a apesatoriului jugu alu islamului, incununarea cu vitejie a celoru ce lupta pentru independinti'a tierei loru si isbutirea sântei cause a liberârei popóreloru crestine.

In sér'a de 7 curentu, se audí pe partea flancului stângu o viua impuscatura si fia-care se intrebá déca nu este óre o nóua cercare a trupeloru lui Osman spre a recapatá perdut'a positie de pre Muntele-Verde, cu tóte ca desele esiecuri trebuie sa-lu convinga de zadarnic'a sea sfortiare Erá insa o gluma a vestitului erou numitu chiaru de turci generalulu Albu, din caus'a mantalei ce pórta. Generalulu Scobeleff, spre a vestí lui Osman luarea Carsului, intrebuintià ingeniosulu mijlocu de a face unu transparentu mare de pândia pe care erá scrisu turcesce *„Carsulu este luatu“*. Acestu transparentu splendidu iluminatu se ridicase pe unu lemnu inaintea celui mai apropiatu transieu de orasiulu Plevn'a. Musicile si uralele trupeloru ce serbatoreau acelu faptu militaru desteptà curiositatea trupeloru turcesci care pe data ce diarira transparentulu si cele scrise pe densulu incepura cu inversiunare unu focu viu asupr'a nefericitului transparentu, care nu avea alta missiune decâtu a-i eclerá asupr'a noutâtiloru ce neaperatu le lipsescu cu deseversire in acea temnitia nepetrunsa ce se numesce Plevn'a.

A dóu'a corespondintia.

Poradim, 12 Novembre 1877.

Eata detaliurile ce amu pututu culege in privinti'a luârei Rahovei de câtra trupele române:

Garnisón'a cetâtiei Rahov'a erá compusa din 6 tabóre cu artilerie si fortificata. La 7 curentu, de diminétia, corpulu pusu sub ordinile colonelului Slaniceanu compusu din regim. 10 de dorobanti, 1 batalionu din regim. 1 de dorobanti, 1 batalionu din regim. 4 de dorobanti, 1 batalionu din regim. 15 de dorobanti, o companie din regim. 6 de dorobanti si trei baterii de artilerie, incepù ataculu prin o viua bombardare la care turcii respundeau cu inversiunare, dupa care in cursulu dilei se cercà ataculu intaririloru, inse fâra succesu din caus'a micului efectivu alu trupeloru de asaltu, de óre-ce ne aducemu aminte ca singurulu regimentu completu ce avea erá alu 10 de dorobanti, totu acel'a care a fostu in luptele dela Griviti'a, unde a avutu atâtea perderi. Trupele dar' trebuira a se retrage spre Liscovec spre a se reformá si a reincepe lupt'a a dóu'a di cu mai multa vigóre, câci fia-care decisese caderea Rahovei si este de notorietate publica ca trupele nóstre, de si noi in lupte, de si incependu resbelulu prin partea lui cea mai dificila, asediarea si asalturile de fortificatiuni, totusi poseda admirabilulu aventu alu armateloru imbetrânite sub foculu inamicu si nepasarea cu care infrunta mórtea.

La Bechetu, generalulu Lupu erá sositu cu o baterie de artilerie si unu batalionu de 500 ómeni din regim. 1 de dorobanti; aceste trupe in diu'a de 7 nu putuse face altu decâtu a ajutá prin artilerie ataculu colónei Slaniceanu.

Turcii, simtiendu ca nu voru putea resistá unui nou asaltu, profitându de negur'a ce se intinsese iesira preste nópte in directiunea Ciber-Palancei. In acelu momentu, mic'a colóna a generalului Lupu usându de tóte mijlócele cele mai primitive, luntre, pontóne si ori-ce gasea la indemâna pe unu timpu ploiosu, trecù valurile Dunarei si intra fâra resistentia in Rahov'a. Mirarea acestei ne-impotriviri nu tienù multu. Generalulu Lupu deslipí imediatu 3 companii sub comand'a majorului Mateescu si le porní spre a tienó podulu preste riulu Ogost, pe unde neaperatu voiau a face trecerea turcii, iér' densulu cu o mâna de ómeni remase spre a padí drapelulu românu, care fâlfâiá dejá pe zidurile Rahovei.

A ve descrie ceea-ce se petrecù la podulu dupa Ogost aru fi impossibilu; eroismulu a trei companii de voinici tienendu aprópe o di pieptu inversiunateloru asalturi ale unei garnisóne de preste 2000 ómeni, a câroru singura scapare erá acelu poduletiu, este unu faptu de acelea care singuru póte face fal'a armeloru. Maiorulu Mateescu cadiuse ranitu in fruntea aceloru 3 companii. Capitanulu Merisiescu 'lu urmà in comanda cu aceiasi bravura. Unu singuru punctu erá disputatu; asupr'a lui se repedeau desperate colónele turcesci, trimitiându unu focu omoritoriu si românii stau cá unu zidu de otielu la postulu ce le comandase onórea.

Descuragiati de invingere, turcii proflitu de timpulu ploiosu si se decidu a trece la dealu prin apa afara din vederea trupeloru: inse, neputendu luá cu densii, parasescu vre-o 100 care cu provisiuni, arme si munitiuni de resbelu.

In acestu timpu generalulu rusu Main

dorff, ce se aflá spre Lucovici, audiendu lupt'a, se repede in ajutoriulu regimentului alu 2 de rosiori, unu regimentu de casaci si o bateria calarétia romàna si, impreuna cu colón'a Slaniceanu si cavaleri'a acelei colóne compusa din regimentele 2, 8 si 9 de calarasi, se incepù urmarirea turciloru.

Ne lipsescu inca noutâtile despre incheiarea espeditiei si despre perderile inamicului care trebuie sa fia enorme. Din partea nóstra avemu a deplânge mórtea a doi majori, 1 oficieru inferioru si 148 soldati, iér' raniti 2 oficieri superiori, 3 oficieri inferiori si 171 din trupa. Nu ve citezu inca nume proprii inainte de a fi formalu cunoscute.

Deosebitu de telegram'a generalului rusu Meindorf, care confirma in modu stralucitu bravur'a trupeloru române, ieri Mari'a Sea Domnitoriulu mergându la Bogot a luatu dejunulu impreuna cu Alteti'a sea Marele Duce Nicolae; la finele Mesei, Marele Duce cerù sa serve siampani'a si impreuna cu totu statulu majoru rusescu ridicà unu toastu de felicitare Domnitoriului pentru luarea Rahovei si eroismulu trupeloru române atâtu de desu distinsu pe câmpulu de lupta.

Se dice ca generalulu Haralambie va luá comand'a corpului de observare dela Calafatu.

Revist'a politica

Dóue momente politice preocupa astadi opiniunea publica: mesagiulu domnescu, cu care s'a deschisu camerile legislative in *Bucuresci* si *intrarea Serbiei in actiune*. Diuaristic'a vienesa si budapestana, care ne este mai la indemâna, s'a pronunciatu asupr'a acestoru dóue momente, cu putiene esceptiuni intr'unu modu nefavorabilu.

Mesagiulu domnescu i se pare diuaristicei ca-'si inaltia glasulu pré tare si s'aru vedé a fi destinatu a introduce o nóua era politica in *Moldo-Valachi'a*. Recunósce, ca trupele române dela plecarea loru au facutu mai multu si mai bine decum asteptá lumea dela densele. Ele au tienutu peptu tuturoru atacuriloru, unde au fostu ingagiate, si au doveditu ca suntu in stare a intunecá cu procederea loru cea cu planu si armate betrâne. Inse cu tóte aceste inca nu este doveditu, ca românii suntu unu poporu de osteni vitezi si o natiune, care-'si póte apará cu succesu independinti'a sea. De aceea deduce aceea'si diuaristica, indigitandu la impregiurarea ca românii au fostu constrinsi de rusi a intrá in resbelu, ca afirmatiunea mesagiului, ca românii suntu in stare a-si apera independinti'a, este problematica.

Necasulu pressei vieneze se pare a se fi inaspritu din caus'a unei traduceri neesacte a mesagiului, respanditu de „Polit. Correspondenz". Acést'a traduce pasagiulu privitoriu la caderea Plevnei amplificându-lu cu cuvinte, cari in mesagiu nu se afla. „Plevn'a cadiuta in mânile nóstre", pe cându in mesagiu se dice simplu: „Plevn'a cadiuta", fâra a determiná mai de aprópe in ale cui mâni.

Romani'a nu cugeta mai multu despre sine decâtu este. Acést'a o dovedescu si alte acte ale ei, pentru ca Romani'a apeléza la areopagulu Europei si dela acest'a 'si astépta sanctiunarea si garantarea independintiei.

Intrarea Serbiei in actiune nu e bine vediuta. „Fremdenblatt" e de parere ca o Serbia mare si independenta aru fi identica cu unu Piemont sudslavicu, care aru fi contrariu intereseloru Austro-Ungariei. „P. Ll." dice ca Serbi'a póte intrá in resbelu pe socotél'a ei, la facerea pâcei inse, alti factori voru fi, cari au sa lucre si acesti factori voru avé mai multa putere, decâtu vointi'a suverana a poporului serbescu care s'a declaratu independinte.

Inca in numerulu trecutu amu facutu alusiune la starea cea nehotarita a Serbiei: sa intre séu sa nu intre in actiune. „Presse" din Vien'a vine si arata motivulu din care s'a hotaritu Serbi'a pentru actiune, asiá dicendu preste nópte. Comandantii de corpuri dela Javoru, Morav'a si Timocu insciintiéza unanimu ca Hafis pasi'a precum si Mehemed-Ali, neavendu de unde se adune armata regulata, aduna militia iregulara si cu deosebire basi-bozuci, cari au fugitu din armat'a lui Reuf-pasia dela Sipc'a si dela Jsmedu si Mazar-pasi'a din Bosni'a, cu gându, ca intrandu in curendu in Serbi'a, unde suntu ómeni mai cu stare, voru avé de unde sa pradeze. Pasii nu se potu curatí de ómenii acesti'a, celu putienu dicu ca nu se potu curati de ei. Locuitorii dela marginele Serbiei neatinse de resbelu, cari pâna aci erau contrari resbelului, ceru cu staruintia soldati si arme. Resbelulu este inevitabilu.

Alte sciri anuncia si introducerea resbelului. La Brataniti'a a avutu locu o ciocnitura sangerósa intre turcii iregulari si militiile serbesci.

Dupa cum se scrie din Berlinu „din isvoru siguru" *imperatulu Wilhelm* a gratulatu *principelui Carolu* pentru tienut'a cea brava a armatei creata de elu insusi, esprimandu totodata speranti'a ca viitoriulu Romaniei este asiediatu pe baze solide.

Corespundintie.

Sibiiu, 18 Novembre.

(Supremati'a nobililoru (nemesiloru) din trecutu este óre identica cu institutiunea verilistiloru actuali, — in constitutiunea magiara?!)

Cá sa corespundemu in modu plausibilu acestei indicâri, aru trebuí sa aruncâmu o privire la trecutulu iobagiei poporului — pâna la evenimentele memorabili dela 1848/49; sa frundierimu paginele istoriei mai recinte, sa facemu pe scrutatoriulu trecutului si punendu-lu in comparatiune cu actualitatea, sa tragemu consecuinti'a logica pentru deosebirea unei'a de ceea-lalta; Asiá aru trebui negresitu sa facemu; inse atunci colónele unui organu de diurnalistica de feliu nu aru fi de ajunsu si nici aru corespunde scopului de a chiarificá situatiunea, a luminá si orientá pre cei'a ce simtiescu cumplitu fructele constitutiunei nóstre din patria.

Numai unu istoriografu aru poté face acést'a prin o carte grósa; dar' noi cauta sa ne marginimu la intrebarea indicata mai susu, respundiendu: ca dá asiá este, „precum au fostu de nedrepte, neumane si apesatórie privilegiele nobililoru pâna la 1848/49 pentru ioobagi, — intocmai asiá de nedrepte si restringatórie suntu pentru poporu, avantagiele virilistiloru de astadi intru eserciarea drepturiloru constitutionali." Mai nainte de 1848/49, nobilii dispuneau in congregatiunile comitatense; iér' poporulu fiindu sub iobagi'a loru erá silitu a se supune orbisiu si a suportá sarcini grele in folosulu stapâniloru nobili, nefiindu-i iertatu nici a graí macaru unu singuru cuventu.

Dar' cum suntemu astadi — dupa 30 de ani? S'au stersu si nimicitu privilegiele nobililoru si prin constitutionalismu, popórele dela 1860 incóci se bucurau de libertate si egala-indreptatire; inse acést'a in pracsa se parea necorespundietórie intereseloru clasei aristocratice si intentiunei de susu de a magiarisá pretutindene cu ori-ce pretiu. Pâna la anulu dualismului 1867: maioritatea representantiloru in comitate èrá din poporu dupa numerulu alegatoriloru indreptatiti; prin urmare, poporulu si dispunea de destinele comitatului; pre cându aristocrati'a, burgesi'a bogata nu avea dreptu dupa avere, ci numai dupa individualitate si posessiune. Astadi cu legea municipala dela 1874 dreptulu individualitâtiei dispare naintea censului virilistiloru, cari pe di ce merge se sporescu totu mai multu.

Si cine suntu virilistii-nobilii nostri de astadi? Totu feliulu de venituri cari, — buna óra cum suntu jidanii — se inbuiba de avere din spinarea si sudórea sermanului poporu, si conformu fasiunârei de dare (censu) devinu indreptatiti a dispune cu votulu loru in municipie despre si asupr'a afaceriloru publice si intereseloru comune! Celea mai eclatante esemple si dovedi ne suntu „resultatele alegeriloru de representanti ai municipieloru" ce se efectuiescu chiaru acum'a in pârtile celea mai impopulate si curatu române, cum suntu in Ungari'a comitatele Aradu, Temisiu, Carasiu si cele din Transilvani'a mai pretotindene, unde pâna acum representantii municipieloru erau numai ai poporului; iér' astadi esceléza virilistii cei indreptatiti dupa censu si dau contingente prevalente in asiá de mare disproportiune câtu intr'unu comitatu cu locuitori de 200—300 mii curatu români, numerulu representantiloru de virilisti, mai totu din elemente straine si cea mai mare parte dintre fostii nobili (nemesek) séu posessori (birtokosok) apoi jidanii cei avuti este 2/3 iér' celu din poporu abiá 1/3; ba in unele comitate chiaru de batjocura abia vede omulu vre-o doi trei insi.

Cine dar' mai póte trage la indoiéla ca astadi — nu suntemu redusi iérasi la supremati'a materialismului, care pentru ca se imbuibéza de averi din sudorile popórului, are privilegiulu a dispune de poporu! Ei dar' bine dice némtiulu ca „Geld regiert die Welt", Banulu cârmuiesce lumea!

C.....s.

Ocn'a-Sibiiului, 29/17 Nov.

Adi s'a tienutu adunarea treilunaria a representantiei opidane. Raportulu substitutului magistru, din care intre altele am intielesu, ca securitatea publica, a persónei si a averei in timpulu din urma nu s'a primejduitu pe terenulu acelui opidu, ca starea sanitara este normala, éra cea economica in ordine, — dupa nesce deslusiri verbali provocate din partea vir. Carolu Timár, barbátu de simtiu constitutionale, si date din partea presidiului, — la propunerea fiscalului s'a luatu spre scientia.

Notificarea vicecomitelui, ca i. r. ministeriu alu afaceriloru interne prin emisulu din 18 Sept. 1877 Nr. 36477 a incuviintiatu, cá pentru acoperirea speseloru, ce se facu pentru zidirea unui ospiciu comitatense in Aiudu, — sa se arunce pe an. 1877 si 1878 pe contribuentii comitatului pentru fiacare florinu de dare directa o contribuire de 2 cr. v. a., — se aviséza spre executare la magistratu.

Intrebarea vicecomitelui din 12 Nov. a. c. Nr. 8010, ca óre opidulu Ocn'a nu cum-va aru dorí si pâna atunci, pâna cându caus'a instalârii unei r. judecatorii cercuale aci s'aru deslegá pe calea sea, a se desface in privinti'a judiciale de câtra tribunalulu din Sibiiu si a se incorporá in teritoriulu tribunalului din Alb'a-Juli'a — a datu ansa la o desbatere indelungata, din carea s'a limpeditu parerea si convictiunea generala, ca apartienerea opidului Ocn'a de comitatulu Alb'a si respective de teritoriulu r. tribunalu din Alb'a-Juli'a numai atunci aru fi justificata in câtu-va si folositóre, cându in opidulu Ocn'a, care din vechime si-a avutu jurisdictiunea sea independenta,— s'aru instituí o judecatoria singulara cu jurisdictiune mai larga atâtu personala câtu si reala, — altcum apartienerea la comit. Alb'a aru fi numai spre stricatiunea interesseloru poporatiunei, si atunci mai bine va fi, cá Ocn'a sa se incorporeze la comitatulu Sibiului cu totulu, fiindca este de pretoriulu Sibiiu numai 1 mila departatu, pâna cându Aiudulu si Alb'a-Juli'a 7—9 óre cale pe *lini'a ferata*. Aceste imprejurâri nu se potu destulu cumpaní.

In fine la propunerea preotului r.-cat. *Bock*, a cârui neobosita collucrare la promovarea binelui comunu si pe terenulu municipalu este a se recunósce, — spriginita si de asemenea binemeritatii preoti *Hentesiu*, *Predoviciu* si *Popu* si acceptata si de vir. *Timár* si capit. *Herepei*, — s'a conclusu a se rescrie oficiului vicecomitiale, ca opidulu Ocn'a voiesce a remané totu incorporatu la teritoriulu r. tribunalu din Sibiiu pâna atunci, pâna cându caus'a instituirei unei r. judecatorii singulare nu se va deslegá la locurile competente.

Dupa aceste s'a statoritu preliminariulu veniteloru si erogateloru pe an. 1878, din care se vede, ca cele din urma se potu acoperí cu cele d'intâiu.

Din Bucovin'a, 14/26 Noemvre 1877

S'a implinitu sut'a de ani decându se afla Bucovin'a impreunata cu Austri'a, si nu este omu pe lume, carele sa póta dice cu temeiu, ca macaru unu unicu Românu bucovinénu s'aru fi fostu compromisu pâna acum fatia de loialitatea civica câtra Austri'a, câtra tronu si dinastia. Bucovin'a fu numita de imperati si de membrii ai familiei domnitóre in acestu imperiu in mai multe ronduri pâna acuma, „*Tirolulu osticu alu Austriei*"; si acésta numire nu o audî Bucovin'a dóra acum, in tempii recenti, de cându se inmultira elementele ne-române autochtone in tiéra; ci pe atuncea inca, pre cându numai Românii representau adeverat'a Bucovina, luata de pre lânga Turci'a sub vulturulu austriacu.

Si totusi Românii autochtoni ai Bucovinei nu incetara nici cându a se simtî si a se tiené de atari de acei frati ai loru, cu cari avura si au un'a si aceeasi mama istorica si intima — Moldov'a. — Acést'a se sciù si se scie dela regiunile supreme in Austri'a si pâna la cele mai de josu; si nu jigní pre nime, pentru ca totu insulu scie si aceea, ca „quod natura dedit, furca expellere nequis."

Afara de acést'a circumstare faptica si naturala, mai este sciutu, ca nu e familia boerésca in Bucovin'a, care sa n'aiba consangeni si mai de aprópe in Moldov'a si Munteni'a, de câtu numai natiunali. — Totu asia si radiesimea si in mare parte si poporulu, mai cu séma celu locuitoriu in apropierea marginiloru Bucovinei spre Moldov'a.

Relatiunile deci sociale si familiare intre Românii din Bucovin'a si intre cei din Moldov'a in intregu secolulu trecutu, in carele se afla Bucovin'a la Austri'a, fura pâna la formalitâtile comune dela frontiera, totu acelea, cá si mai nainte de acestu secolu.

Diseramu, ca acestu raportu natiunalu si familiaru dintre Românii din Bucovin'a si dintre cei din Moldov'a, nu jigní pre nimene in Austri'a; pentru ca in privinti'a politica Românii bucovineni erau si suntu — *austriaci*; si inca cu privire la tronu, dinastia si statu, atari austriaci, incâtu 'si meritara conumele de „tiroli ostici ai Austriei."

Ai *acestoru si ataroru* Români bucovineni suntu fii si acei juni clerici si academici dela universitatea cernautiana cari, dupa cum aflarati din diversele diuarie germâne, *) se arestara in septemân'a trecuta si in modulu celu mai neauditu inca de aspru, sub nume, ca ei aru fi *perdulioni* séu

---

*) „N. Fr. Presse" si alte foi din Vien'a publicara, nu demultu telegram'a din Cernauti, in carea se dicea ca societatea academica „Arborós'a" s'a desfiintiatu si vre-o 4—5 membrii suntu arestati, adaugendu ca s'aru fi gasitu la densii corespundentie cu capii partidului dela putere din Romani'a.
Red.

celu putienu *revoltatori ai liniscei publice*, desfiintiandu-se totu odata si societatea academica „Arborós'a," la alu cârei comitetu conducatoriu apartieneau si acesti juni.

Se intielege, ca aflandu-se acum instructiunea judecatoriala respectiva in cursu, n'are locu pentru momentu nici o *discutare* publica a cestiunei acestei'a. Atât'a inse credemu ca putemu si acum spune, ca tóta vin'a juniloru teologi si academici constà in *aceea*, cà *ce* toti Românii din Bucovin'a si ce tóte alte popóre din Austri'a manifestara si manifestéza *liberu* fatia de conatiunalii sei de peste otarele imperiului austriacu: càci manifestara si junii „Arborósei" si academici, se interpretà de „guri rele" — altfeliu, si iata-i arestati! si inca *cum* arestati si *unde*, si in *ce modu* acolo tractati!

Asupra acestoru „*cum* arestati", „*unde* inchisi" si „*cum* acolo tractati", numai atât'a pentru acum; ca lumea se mira si ca nici cei mai incarnati „fiscalisci" nu-si potu dá séma, unde in care adeca lege séu ordinatiune se afla o atare povetiuire, dupa carea se urmà la arestarea respectiviloru alumni seminariali, cá a unoru numai suspitionati de — crim'a politica, la inchiderea loru in „criminalu" in vestmintele-si clericale si impreuna cu cei mai ordinari facatori de rele; fâra de a li se concede macaru lumina!

(Va urmá.)

Varietâti.

(†) Dupa sciri private aflâmu ca Episcopulu greco-catolicu alu Oradiei mari, Ioanu *Olteanu*, a reposatu alaltaieri in Beinsi. Fia-i tierân'a usióra!

⁂ (*Teatru românu in Sibiiu.*) Joi sér'a in 17 l. c. s'a datu o representatía in beneficiulu „junelui actoru" d-nului Florea Stefanescu. Pies'a a fostu: „*Debor'a* s. *amorulu intre unu crestinu si o israelteana*," melodrama in 5 acte si 2 tablouri. Publiculu, lucru naturalu, satulu a asistá la drame representate un'a dupa alt'a, n'a participatu decâtu in numeru neinsemnatu. Dintre actori merita amintire mai cu séma d-nii *Petrescu*, *Farcasianu*, *Ionescu* si — beneficiantulu *F. Stefanescu*. D-n'a *Petrescu* a jucatu fórte bine. Mic'a *Lucreti'a* (Debor'a) a fostu aplaudata caldurosu si cu dreptu cuventu. Pe lânga observârile facute cu alte ocasiuni adaugemu, ca in afisiuri gresielile ortografice suntu permanente spre mirarea mai alesu a strainiloru, cari cunoscu limb'a nóstra.

⁂ (*Advocati noi.*) D-nii Gavriilu *Manu* si Iulie *Coroianu* s'au inscrisu in camer'a advocatiloru, celu dintâiu cu locuinti'a in Bistritia, iéra celu din urma s'a asiediatu in Clusiu. Succesu bunu!

⁂ *Invetiamentulu superioru in Rusi'a.* La 1 Ianuariu 1876, cele 8 universitâti ale imperiului se compuneau de 600 persóne.

La finele anului 1875 aceste universitâti numerau 5907 (dintre cari 311 auditori) impartiti astfeliu: medicina 2180, dreptu 1686, sciintie 1006, istoria si filologia 589, teologia 91, limbi orientale 44.

Numerulu studintiloru cari au fostu gradatu in 1875, este de 1216 adica 22 la suta; 666 studinti (12 la suta) au parasitu universitatea inaintea sfirsirei cursului.

Sum'a efectata in 1875 pentru bursele studintiloru, este de 342,845 ruble pentru 1561 tineri.

⁂ Unu receptu de magiarisare, cu privire la comitatulu Huneadorei. Ludovicu Vandori prescrie, in diuarulu magiaru din Clusiu, in „Kelet" Nr. 267, magiariloru din Dev'a, sa nu mai vorbésca cu românii, cari sciu limb'a magiara, in alta limba, de câtu numai in limb'a magiara. Totu deodata mai scrie pomenitulu Vandori, ca venindu elu de curendu la Dev'a, si intrându cu alti magiari impreuna in birtu, ortacii lui au inceputu a conversá cu birtasiti'a in limb'a românésca. Vandori audiendu conversarea in limb'a romanésca, a intrebatu pe ortacii sei, pentru-ce nu vorbesce cu birtasiti'a in limb'a magiara? Ortacii s'aru fi escusatu, ca birtasiti'a nu aru precepe limb'a magiara. Elu insa (Vandori) a cercatu a conversá cu birtasiti'a in limb'a magiara, convinsu, ca birtasiti'a vorbesce fórte bine magiaresce. Acést'a e numai o pacalitura cu privire la persón'a lui proprie. De altmintrea Vandori e renumitulu bate-tieri si redactorulu diuariului „Bucuresci hirado" din Bucuresci de odinióra.

Aici in Dev'a a vrutu sa faca unu geschäft de redactiune in privinti'a fóiei „Hunyad", inse conditiunile sele nu suntu de primitu din partea unui omu, care precepe, ce insemnéza redactiunea unei foi, sub nume strainu si sub responsabilitatea altui'a; Noroculu natiunei magiare ca nu are multi magiarisatori, de feliulu acest'a cari mai multu strica natiunei si tierei, decâtu folosescu magiarisârei. Vandori inca e togm'a de o farina cu Cosiu, si cu Tielderu.

⁂ *Vinuri in Franci'a.* Recolt'a vinuriloru in Franci'a pentru anulu 1877 este de 6 miliardi de vedre.

In anulu 1875 recolt'a a fostu de 8 miliardi de vedre.

⁂ Statistica papiloru. — Unu ziaru francezu, organu alu unei societâti statistice, publica despre papi urmatórele date interesante: „Piu IX este alu 252-lea papa. Dintre acestia au fostu francezi 15, greci 13, sirieni 8, germani 6, spanioli 5, africani 2, savoieni 2, dalmatieni 2; Anglia, Portugalia, Holanda si Helvetia detera câte unu papa din senulu loru, iar toti cei-lalti au fostu italieni. De la anulù 1523 toti papii au fostu alesi din cardinalii italiani. 70 de papi au fostu declarati de sfinti, si acestia mai toti din epoc'a antecedenta instituirii puterei lumesci. Ultimele 10 secule potu aratá numai 9 papi, cari s'au declaratu de sfinti. Dintre 252 de papi 8 murira dupa o luna dela redicarea loru la acést'a inalta demnitate, 40 dupa unu anu, 22 ocupara scaunul papalu 2—3 ani, 54 doi pana in 5 ani, 57 dela 5 pâna la 10 ani, 51 dela 10 pâna la 15 ani, 18 dela 15 pâna la 20 si 9 au domnitu mai multu cá 20 ani. La 1874 intrecù Piu IX cu numerulu aniloru regentiei sale pe toti antecesorii sei, cu esceptiunea contrapapei spaniolului Benedictu XIII dela Luna, care fu alesu la Avignon de papa la 1394, si murí la 1424 in Pensicola Valenciei. Cu privire insa la versta ce o are papa Piu pâna acum, elu a fostu intrecutu de mai multi predecesori ai sei.

In o etate de peste 82 ani murira Alesandru VIII (1689—1691), Piu VI (1775—1799) in etate de peste 83 ani murira Paul IV (1555—1559), Gregor XIII (1572—1585), Inocentiu X (1644—1655), Benedict XIV (1740—1758), Piu VII (1800—1823); intre 84 si 86 ani murira; Paulu III (1534—1549), Bonifaciu VIII (1294—1303), Clemente X (1670—1676), Inocentiu XII (1691—1700); intre 90 si 92 murira mai departe: Ioan XII (1316—1334), Clemente XII (1730—1740);— in fine in etate de 100 ani murí pâna acum din 252 numai unulu, si adeca Inocentiu III, neimpacatulu inimicu alu lui Friderich II de Hohenstaufen, imperatulu Germaniei.

Mesagiulu de tronu din Bucuresci s'a pusu din eróre sub rubric'a resbelu.

Burs'a de Vien'a.

Din 19 Novembre (1 Dec.) 1877.

Argintu	105 65
Galbinu	5 63
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9 53

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. orientala de clas'a III-a din parochi'a *Ohab'a de sub pétra* — cu fili'a Ciopea, — in protopresbiteratulu tractului Hatiegu, se deschide prin acést'a concursu, cu terminulu pâna in 7 Decembre st. v. a. c.

1. Dela parochi'a *Ohab'a de sub pétra*, carea numera 100 fumuri: dela fiesce-care fumu câte dóue ferdele cucuruzu cu tuleulu, dóue cupe de vinu (mustu) si câte un'a di de lucru (claca), apoi stolele indatinate.

2. Dela fili'a Ciopea, carea numera 42 fumuri: pamentu aratoriu si fenatiu $2^1/_2$ jugere; dela fiesce-care fumu câte dóue ferdele cucuruzu cu tuleulu, si câte un'a di de lucru (claca) precum si stolele usitate.

Doritorii de a competá la acésta statiune au a-si asterne suplicele loru bine instruate la subscrisulu, pâna la terminulu susu amintitu.

Hatiegu, in 5 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Ratiu m. p.
3—3 ppresbit. gr. or.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de *cantoru*, in parochi'a gr. orientala din Hatiegu, se deschide prin acést'a concursu cu terminulu pâna la 30 Novembre st. v. a. c.*)

Emolumintele anuali suntu:

a) bani gat'a in rate lunare 140 fl.;
b) pamentu aratoriu $1^1/_2$ jugeru;
c) unele venite manunte dela stole;
d) cuartieru si gradina.

Doritorìi de a competá la acestu postu, au a-si asterne la subscrisulu pâna la terminulu susu insemnatu petitiunile loru instruate cu documentele, ca: au cunoscintia de ajunsu din cântârile bisericesci si tipicu dupa ritulu biserecei nóstre gr. orientale; iér' spre mai bun'a documentare despre acésta cunoscintia, bine voru face competentii, déca se voru presentá si in persóna.

Din siedinti'a comitetului parochialu gr. or. din Hatiegu, tienuta la 30 Oct. st. v. 1877.

Ioanu Ratiu m. p.
3—3 presiedinte.

---

*) Datulu acest'a e a se indreptá si in nrii precedenti.

Nr. 208 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea nou infiintiatei parochii Almasiu-micu cu fili'a Archi'a, cu incuviintiarea Prea Venerabilului consistoriu archidiecesanu dto 29 Septembre a. c. Nr. 2360 B, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 3 Decembre v. a. c.

Emolumentele: parte in naturale, parte in folosirea portiunei canonice, impreuna cu stol'a computate la olalta, dau unu venitu anualu de 277 fl. v. a.

Concurentii, voru avea a-si presentá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu, si alu dispositiuniloru sinodali din 1873, pâna in terminulu mai susu semnatu la acestu oficiu protopresbiteralu alu Devei.

Dev'a, 3 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m/p.
2—3 ppresbiteru.

Nr. 152 — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III-a Costeni in ppbiteratulu gr. or. alu Solnocului alu II-a se escrie concursu in urm'a ordinatiunei Prea venerabilului consistoriu archidiecesanu din 15 Septembre a. c. Nr. 2073 B. cu terminu pâna in 6 Decembre a. c. st. v., prelânga emolumentele urmatóre:

a) Portiunea canonica in marime de 41 jugare, aratoriu si fenatiu — sub Nr. cartii funduale 117 si 221, care este pretiuita in 220 fl. v. a.
b) Tacsele stolare 84 fl. 54 cr. v. a.

Aceste la olalta computate dau unu venitu anualu de 304 fl. 54 cr. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia, au de a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru statutului organicu la subscrisulu oficiu protopresbiteralu, pâna la terminulu mai susu aratatu.

Cupsieni in 3 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Samuilu Cupsi'a m. p.
3—3 protopresbiteru.

Publicare de licitatiune.

Comun'a bisericésca gr. or. din Resnovu dupa ce si-au primitu aprobârile necesari dela autoritâtile mai inalte competinti, — in diu'a de 18/30 Decembre 1877 la 10 óre a. m. va vinde prin licitatiune verbala publica, padurea de fagu de pre muntele bibisericei Baiu séu Dihamu aflatoriu in Romani'a districtulu Prahov'a.

Conditiunile de licitare precumu si alte esplicâri se potu capatá si respective vedea in scól'a româna de aici, unde se va tinea si licitatiunea

Resnovu in 12/24 Novembre. 1877.

1—3 *Comitetulu parochialu.*

Depuneri de capitale pentru fructificare

se primescu la institutulu subsemnatu

a) pe lânga anunciarea radicârii in sensulu statuteloru cu **$6^0/_0$** interese;

b) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerii la **3 luni** inainte cu **$6^1/_2$ $^0/_0$** interese;

c) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerii la **6 luni** inainte cu **$7^0/_0$** interese.

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerii, si incéta cu diu'a premergetória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu înse, cà numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentului se potu stabilí in diu'a depunerii capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu restituirea depunerii urméza dupa aceste modalitâti speciali.

Depunerile tramise prin posta pe lânga comunicarea adresei deponentului se resolvu totu de un'a in diu'a primirei.

Asemene se potu efectuí prin posta anunciâri si radicâri de capitale.

Sibiiu, 29 Novembre 1877.

„ALBIN'A",
Institutu de creditu si economii
1—4 **in Sibiiu.**

Ioanu Cristea,

se recomânda on. publicu românu cu legarea de cârti, protocóle, brosiure etc. promitiendu lucru promptu solidu si cu pretiuri moderate.

Locuinti'a Strad'a Turnului.
3—3 (Sag-Gasse **Nr. 24.**)

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Dumineca'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 93. ANULU XXV.

Sibiiu 24 Novembre (6 Dec.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, 23 Noemvrie / 5 Decemvrie

Centrulu lupteloru pe câmpulu de resbelu alu Bulgariei s'a stramutatu acum la pólele nordice ale Balcanului in valea dela *Orchani'a*. In 22 Novembre c. n. s'a tramisu unu detasiamentu rusescu dela Vratza la Orchani'a pentru a demonstrá si a detrage atentiunea turciloru dela positiunea Pravetz. Detasiamentulu, 6 escadróne de cavaleria si 2 tunuri, s'a despartitu in dóue colóne si au avutu lupte crâncene la satele bulgaresci Novaceni si Cara-Derbent cu 400 cerchezi. Din 12 oficieri rusi numai doi au remasu in viétia! Scopulu inse s'a ajunsu, ca trupele turcesci din Orchani'a n'au pututu merge intr'ajutoriu la *Pravetz* care positiune s'a si luatu de rusi. Turcii indata au si parasitu satele Novaceni, Scriveni si cetatea Orchani'a si s'au retrasu prin strimtórea *Vrtsch.* (?) In 24 Novembre a caditu *Etropolulu* dupa o lupta de mai 24 óre, si turcii s'au retrasu prin strimtórea dela Nisiu la *Arabconac.* In 29 Novembre turcii au parasitu fâra lupta positiunile loru dela Vrtsch si Lutacovo si s'au retrasu câtra *Sofi'a.* Rusii au si ocupatu in 30 Novembre positiunile parasite de turci si i-au persecutatu pâna la Arabconac, dincolo de strimtóre. Va sa dica in 30 Novembre *rusii au trecutu a dóu'a óra* Balcanii si calea la Sofi'a, unde este concentrata armat'a lui Mehemed-Ali, le este deschisa. La tóte aceste turcii se mangae cá si pâna acum cu telegrame mincinóse. Din Constantinopole nu se rusinéza a telegrafá, ca de *patru* dile atacurile rusiloru asupr'a positiunei lui Mehemed-Ali s'au respinsu. Intr'unu modu siodu se ilustréza acésta „respingere turcésca“ cu trupele rusesci preste Balcani naintea cetâtiei Sofi'a!

In Asi'a armele odihnescu mereu.

Corespondentulu diuariului „Times“ scrie urmatórele din intrulu Plevnei; numitulu corespondentu se pare a fi fórte aprópe de generalulu turcu si confirma scirile ce s'au primitu asupr'a situatiunei armatei turcesci:

In septemân'a din urma amu fostu ací intr'o stare de adenca consternare. Scirile ce ne sosescu intr'unu modu séu altulu — cu tóte ca nu sciu in realitate sa spunu prin ce isvóre strebatu ací — se invoiescu tóte la faptulu ca Plevn'a este cu deseversire incunjurata de inimicu. Osman-pasi'a care se socotea pâna ací neinvingibilu, incepe a fi fórte neliniscitu de viitoriu.

'Lu vedi necontenitu mergendu si venindu óre intregi pe dinaintea casei sale, nerupendu-si tacerea lui continua decâtu pentru a dà din tempu in tempu ordinu cu unu tonu scurtu si poruncitoru la câti-va oficieri din statulu seu majoru séu din armata, cari facu rapórte. Statulu seu majoru este in cea mai mare nelinisce. Elu se teme ca comandantulu siefu, care s'a aretatu pâna acum atâtu de bravu, sa nu comita vre-unu faptu nesocotitu si cutezatoriu intr'unu momentu de disperare.

Singurulu omu, in care densulu are incredere, este unu june oficieru distinsu, alu cârui'a nume nu-mi vine in minte in acestu momentu, dar care vorbesce bine frantiuzesce, si dela elu amu aflatu câtu de multu Osman-pasi'a este iritatu de tactic'a neindemanatica a lui Siefket-pasi'a, faimosulu erou dela Batak, si de imprudenti'a ce a comisu ministrulu de resbelu incrediutiandu comande atâtu de insemnate la ómeni cá Haki-pasi'a.

„Pe cându eu faceamu ce puteamu mai bine spre a face — dice Osman-pasi'a — acésta localitate peste putintia de luatu si spre a o aperá in contr'a atacuriloru repetate ale unui inimicu puternicu, unu miserabilu betivu, totu atâtu de lasiu pe câtu si de ignorantu, compromite tóte planurile mele si pune in periculu tóte succesele ce amu castigatu pâna in acea di. Acést'a póte ca e o fatalitate, séu numai o lipsa de judecata, dar s'aru putea totu atât'a dice ca unu spiritu de rea vigilentía impinge pe ministeriulu nostru a comite gresieli dupa gresieli.

„Siefulu meu, adause oficierulu, are fórte mare dreptate sa dica ceea ce dice, si unu micu detaliu, ce a venitu la cunoscinti'a mea, e in destulu a me convinge ca nu trebuie sa cautâmu departe cá sa aflâmu unde este vitiulu sistemului. 'Ti va fi cu greu a crede totusi este unu faptu realu. Noi amu cerutu cá sa ni se tramita câti-va armonieri din arsenalulu din Constantinopole cá sa repare armele etc.

„Unu numeru óre-care dintre ei au primitu ordínu de a plecá la Plevn'a. Lucratorii au sositu ce e dreptu, dar nici unulu din ei nu erá capatuitu cu o singura unélta a mestesiugului loru, si au trebuitu sa fia tramisi inapoi la Constantinopole, unde apoi au si remasu. Acést'a s'a petrecutu acum dóue luni. Deci vitiulu se afla in sistemulu defectuosu alu organisatiunei nóstre si in nepasarea si nehotarirea caracterului nostru natiunalu.

„Ti voiu povestí, urmà ajutoriulu de câmpu alu lui Osman-pasi'a, unu altu faptu care ti va aretá cum Osman-pasi'a a prevediutu lamuritu si a presimtitu evenimentele cari au condusu la impresurarea acestui orasiu.

„Osman-pasi'a, dupa ce a batutu pe rusi si a luatu Plevn'a, a fortificat'o astfeliu incâtu sa pricinuiésca memorabila sdrobire a inimicului la celu dintâiu atacu asupr'a positiunei. In acestu tempu află ca Suleiman pasi'a a reusitu a goní pe rusi din Traci'a spre Sipc'a si fu insciintiatu ca o espeditiune, dupa sfatulu a câti-va polonesi descreerati, erá in punctulu de a plecá din Constantinopole pentru Caucasu.

„Elu scrise fâra intardiere ministrului de resbelu, sfatuind-lu a nu porní acésta espeditiune ci din contra sa asiedie unu mare lageru la Sofi'a si a concentrá in acestu punctu nu numai tóte trupele ce erau atunci disponibile la Constantinopole, si cari erau fórte numeróse, dar si pe toti „nizamii“ ce formau garnisónele prin deosebitele orasie si vilaete vecine cu capital'a.

„Déca acésta dispositiune se punea in lucrare, Sofi'a aru fi devenitu nu numai unu depositu centralu de nutrimente, dar aru fi contienutu apoi si o armata de 120,000 pâna la 150,000 ómeni, care bine comandata, aru fi facutu preste putintia incungiurarea Plevnei. Osman-pasi'a erá cu totulu contr'a la ori-ce atacu asupr'a Sipcei, sustienendu ca unu detasiamentu de 10—15,000 ómeni bine intaritu in acésta stremtóre aru fi fostu in stare sa tiena pe rusi in esiecu.

„Lucrulu s'a petrecutu cu totulu altufeliu. Suleiman-pasi'a si-a decimatu mereu trupele la Sipc'a, Sofi'a a fostu lasata deoparte, iér' Haki-pasi'a care a inlocuitu pe Siefket-pasi'a, la urm'a urmeloru a trebuitu sa se retraga sferamatu de Gurko.“

A-ti aflatu dejá prin telegrafu ca rusii aveau intentiunea de a tramite la Plevn'a pe cei cinci séu siese mii prisonieri ce facusera la Dubnic si Telisiu, dar este póte unu lucru pe care nu-lu sciti, adeca ca Osman-pasi'a insusi s'a opusu la acésta mesura, si a respunsu parlamentului, ca, déca acesti ómeni s'aru apropiá de Plevn'a, elu are sa-i primésca cu ghiulele de tunu, si ca déca Haki-pasi'a s'aru aflá printre ei, are sa-lu prinda si sa puna sa-lu impusce. Osman-pasi'a a disu de o potriva parlamentarului marelui duce, ca rusii aru face mai bine de a se pregatí la o impresurare regulata pentru iérna, de óre ce elu are provisiuni pentru mai multu decâtu optu luni si ca este hotaritu a-si aperá positi'a pâna la cea din urma estremitate.

Aflu cu tóte acestea, ca statulu seu maioru nu este intocmai de opiniunea lui, dar ca cei mai multi oficieri superiori suntu de parere cá sa scape pe ori unde voru putea.

Din parte-mi, nu credu ca Plevn'a este atâtu de apravisionata cum afirma Osman-pasi'a, de óre-ce a inceputu a reduce porti'a la o a trei'a parte. Soldatii totusi 'si pastréza curagiulu, unu curagiu ne mai pomenitu, cu tóte ca nu prea au la indemana atât'a munitiune de óre ce acum li se numera cartusiele, pastrandu-se o mare reserva pentru unu atacu generalu alu rusiloru.

In multe companii soldatii suntu impartiti in câte 10—15 ómeni fâra oficieru. Acesti ómeni au sapatu in pamentu si si au facutu mici cusce de unde apera siantiurile si valurile cu o incapatinare si curagiu fâra pareche.

Prin aceste casciόre 'si facu de mâncare, dormu cându au regasu, si croescu planulu cum sa tiena foculu intr'un'a asupr'a inimicului, — dupa sistemulu iénicerilora adeca in indoite rendurí, celu de alu doilea aperându pe celu dintâiu. Cându munitiunile incepu a se sfersí, patru ómeni din fiacare ceata pléca sa aduca munitiuni cu róbe pe cari le impingu cu mânile.

La inceputu, munitiunea se impartiá fâra socotéla si prin urmare jafulu pe la depositele reduteloru erá fâra margini.

Soldatii, cá acei'a despre care ve vorbescu nu prea au respectu de superiorii loru. Cându vre-unu oficieru are nesocotinti'a de a dá vre-unu ordinu prin aceste casciόre, este binisioru trimisu de unde a venitu. Acést'a e in adeveru unu resbelu de soldati.

Singur'a persóna ce póte interveni intre ei si comandantulu supremu, este „imamulu“ séu pop'a, care face pe fia-care di rugaciuni pentru ei. Cea mai mare parte din acesti soldati suntu de prin vilaeturile Dibr'a, Albani'a si Erzegovin'a. Mehmed Ali si Suleiman-pasi'a i-au trimisu la Plevn'a. Osman-pasi'a este fórte multiamitu de acesti tiapeni resboinici si n'amu auditu facendu vre-o plangere in contr'a loru.

Dela 26 Octobre, bombardarea nu a incetatu de locu, astfeliu incâtu tunatur'a ni se pare unu lucru fórte naturalu. Cându la vre-unu momentu, incetéza tunulu, trebuie sa ne strigâmu tare la urechie, atâtu de multu ne-amu obicinuitu a tipá la urechie pentru cá sa ne audimu.

Osman-pasi'a póte fi blamatu ca nu a golitu orasiulu de locuitori, câci sufera grósnicu in acestu momentu, si tipetele si vaitele femeiloru si copiiloru sdrobescu inim'a si aru putea la urm'a urmeloru sa respandésca descuragiarea printre ostire.

Numai o betrâna ovreica este, care in mijloculu consternatiei generale, 'si cauta interesele si-'si face treburile. Ea e ghicitóre si usi'a e deschisa necontenitu. Pe fiacare dí oficieri si soldati, se ducu sa-si cerce noroculu, lucru pe care 'lu platescu destulu de greu. De multe ori a nimerit'o cu ghicirile. Se dice ca insusi Osman-pasi'a, nu s'a injositu de a consultá pe betran'a Sar'a, care i-a prevestitu unu viitoriu stralucitu, déca nu va fi luatu prisonieru pâna la 12 Decembre.

In celu din urma atacu s'au luatu trei prisonieri rusi, unu sergentu si doi soldati, ei suntu admiratiunea tuturoru prin uniform'a si curatieni'a loru pe lânga soldatii turci, ei sémena a coloneli.

Bolnavii si ranitii, ce se aflau prin asiá disele spitale de pe aici, au fostu tramisi la Orchani'a si totusi au mai remasu multi cari moru din neingrijire. De cându cu plecarea mediciloru englezi dela Straford-House, n'a mai remasu pe ací nici unu felceru europénu astfeliu ca bietii soldati moru fâra cea mai mica cercare de scapare adeverata, câci nu vrea sa dica ajutóre medicale, acelea pe cari le intrebuintiéza chirurgii turci, care de esemplu, cându unu soldatu este ranitu in sioldu, 'lu léga cu bandagii astfeliu incâtu 'i opresce circulatiunea si soldatulu móre de o bóla si mai mare decâtu acea a raniloru de glóntie.

Soldatulu turcu nu merita atât'a rea tratare si déca nu aru fi respectulu pentru religie si entusiasmulu cu care vede pe padisiahu, ve potu asigurá ca de multu aru fi terminatu prin a se revoltá si a se reintórce la caminulu lui, preferindu a fi supusu si omoritu de glontiulu moscovitu, decâtu sa fia lasatu in voi'a ignorantiloru calâi numiti medici.

De câte-va dile ne asteptâmu la unu mare atacu din partea rusiloru. Trasurile lui Osman-pasi'a de obiceiu posomorite, s'au luminatu intr'unu modu veditu in perspectiv'a unei lupte fericite. Potu lesne intielege acésta schimbare de simtimentu a comandantului siefu, câci déca va putea reusí a respinge din nou pe inimicu si de asta-data, cu ajutórele din Sofi'a, aru putea mai lesne radicá impresurarea, si redeschide comunicatiunile — si apoi Dumnediu e mare, cum se dice pe ací.

Trebuie sa sfarsiescu. Amu datu acésta a mea corespondintia unui istetiu circasianu, care de multe ori a reusitu a se strecurá prin lini'a de impresurare fâra sa fia prinsu si a adusu mai multe scrisori din Sofi'a. „Timp.“

Cufundarea monitoriului turcescu la Calafatu.

Cetimu in „Romani'a libera“:

... Tóta lumea banuiá ca unulu din monitórele necapturate de rusi la Nicopolu, erá ascunsu in spatele a 2 ostróve turcesci in fati'a pichetului Riiosu: o recunóscere facuta de acum 4 luni aprópe, de sub-locotenentulu Ulescu care trecù chiaru in ostrovulu ce adapostiá vasulu, prefacù acea banuiéla in sicurantia si bateriile de cósta din Calafatu luara pe data mesur'a de a tramite la Kanap'a 3 piese de calibru mare, cari nu putura face nimicu monitoriului si se intórsera inapoi.

Ostrovulu Kanap'a nu erá atunci, adeca in Iuliu, ocupatu de Români; pe la sfârsitulu acestei luni inse, sialup'a Bucuru se puse pe uscatu aprópe de acestu ostrovu si locotenentulu Angelescu ce erá de garda pe marginea Dunarii, trecându in ostrovu pentru a dá ajutoriu sialupii, vediù celu dintâiu monitoriulu de pe teritoriulu nostru.

In urma se facù acolo unu felu de magura, din care se marginea lumea a admirá frumosulu cuirasatu, si acea inaltime se intitulà pomposu: observatoriu.

Cu tóta erectiunea acestui monumentu redutabilu, dela Augustu pâna la Novembre, monitoriulu nu fù turburatu de câtu de o incercare de atacu ce nu reusì, din partea a 2 oficerii rusi.

Este acum o luna, maiorulu Dimitrescu Maicanu dela flotila fù numitu comandantulu baterieloru de cósta; dumnélui cunoscea de multu istori'a acelui monitoriu si, fiindu ca acum erá in positie de a intreprinde cev'a in contr'a-i cerù dela d. generare Lupu autorisati'a de a construí lânga pichetulu Riiosu o baterie de 3 mortiere, hotarindu in planulu ce concepuse sa se servésca de descoperirea locot. Angelescu, spre a observá focurile baterii din acelu ostrovu.

Pe data ce obtienù consimtiementulu generarelui Lupu, insarcinà pe locotenentulu de artilerie Perticari cu constructi'a, cu armarea si cu comand'a acelei baterii, care fù numita Perseveranti'a.

La 6 Novembre, totulu erá gat'a. La 7 Novembre, maiorulu Dimitrescu se duse elu insusi pentru a observá focurile in ostrovulu Kanap'a si la ór'a 11 dete ordinu locotenentului Petricari, a carui baterie erá legata cu ostrovulu prin telegrafu, de a incepe foculu.

Bateri'a Perseveranti'a cufundà monitoriulu, care avù fundulu sdrobitu de 2 bombe.

Non flere, sed juvare!

In nrulu 85 a „Tel. Rom.“ vorbesce dlu Turturelu Codreanu despre neconveniente, ce se comitu facia de scólele nóstre confessionali pretotindenea unde recere politic'a cea inalta infiintiarea unei scóle magiare. Respectivulu domnu *atinge* inse numai unilateralminte, numai cu manusi pe mâna cestiunea, pare ca s'aru fi sfiitu a spune adeverulu precum e si precum 'lu vedemu in tóta tiér'a larga. Eu tienu ca in cestiunea scolara reservele nu suntu la locu, si nu potu pricepe pentru ce sa fimu intru atâtu de diplomatici in un'a cestiune ce taia asiá de afundu in viéti'a nóstra publica; pentru ce sa fimu cu atâtea consideratiuni colaterali acolo, unde disordinea si nedreptatea e patenta si strigatóre la ceriu. Prin un'a atare tienuta incuragiâmu noi insusi reulu manifestându ca intru adeveru suntemu atâtu de debili incâtu respundemu cu lacremi acolo, unde se calca cu cea mai órba trufia legea si dreptatea. Asceptâmu cá pruncului pâna ne sbóra paserea din mâna, pâna se inghite untur'a si apoi — plângemu! Vedemu abisulu celu infricosiatu câtra care s'a pornitu invetiamentulu popularu, deschidemu discusiunea asupr'a acestei cestiuni de viétia, si apoi ne multiamimu cu aceea ca paralisaremu incâtu-va insultele unui diariu coticarescu. Póte fi ca prin acést'a salvaramu nimbulu unui'a si altui'a, mai póte ca deteramu de nou nutrementu acelei sperantie ce o avemu in fiii boieriloru; in meritoriu inse comiseramu numai un'a sinamagire vana, ne sfortiaramu a crede alt a, decâtu ceea ce vedemu.

Nu acést'a o cere inse astadi situatiunea dela noi, nu e aceea problem'a nóstra „de a respunde pentru unulu séu altulu naintea lumei“ — ci avemu a ne legá pre noi insi-ne acolo, unde ne dóre.

O cestiune ce a ajunsu naintea tribunalului opiniunei publice trebuie sa fia acuta spre a se ocupá cu tóta seriositatea si fundamentalitatea de dens'a, pentru ca apelulu la forulu acest'a supremu nu contiene numai apostrofarea unui factoru a bisericei constitutionali, ci invólva acus'a intregului corpu invinovatiendu-lu ca a depusu potestatea, a datu aperarea drepturiloru sele in mâni, care nu voiescu séu nu pricepu implinirea mandatului. In atari casuri nu au locu considerantele diplomaticesci; déca esista si simtiemu reulu si nu dorimu a ne amagí pre noi insine trebuie sa-lu aducemu in tóta golatatea lui la cunoscinti'a forului, dela care asceptâmu vindecarea, trebuie sa-lu demascâmu din tóte laturile, sa punemu totu ce e si cum e.

Dlu *Codreanu* arata in mentionat'a corespondintia care e ideia conducatóre la infiintiarea scóleloru comunali in patri'a nóstra, dara retace aceea ce e propriaminte esentialulu lucrului — ca adeca scólele acestea se infiintiéza si se sustienu totu numai din sudórea cea crunta a poporului românu prin aceea ce se detrage cu nedreptulu scóleloru nóstre confessionali. Nu intielegu eu aici contribuirea nóstra generale la suportarea greutâtiloru statului, ci intielegu aceea ce preste acestea se mai stórce de pe spinarea bietului românu spre sustienerea scóleloru magiare.

E lucru chiaru adeca ca din proportionalminte fórte modest'a suma ce o prelimineza regimulu pentru invetiamentulu poporului nu se implinesce sustienerea atâtoru scóle infiintiate in stilu grandiosu, mai alesu, déca prelânga lusuriositate se mai comitu si lucruri intielepte precum e infiintiarea unei scóle din mijlócele statului in comun'a *Kide* care abiá are preste 600 de suflete si unde pentru infiintiarea scólei s'au spesatu 8000 fl., iér' pentru sustienere se speséza 700 fl. pe anu. Sub atari giurstâri suntu firesce neincungiuravere alte sucurse materiali care le si procura puternicii dilei cu istetime admirabile. Iau de acolo, unde mai afla ce-va si nu se simtiescu de locu genati prin deschilinirea de alu meu si alu teu.

Amintimu de asta-data numai dóue casuri, dóue fapte complinite cu logic'a loru necontestavera si anume din comitatulu celu de lustru alu patriei nóstre, din apropierea dlui *Codreanu.*

Patru comune române Valcaulu, Calatielele, Finciulu si Giurcuti'a, fusera incurcate pe la 1870 intr'unu procesu de segregare a paduriloru si pasiuniloru comune intre fostii iobagi si „nobilii posessori“. Substratulu erá unu teritoriu comunu de 27,000 de jugere. La anulu 1873 se finí procesulu cu un'a impaciuire judiciale, in care mai intâiu si intâiu se sterse sub cunoscut'a apucatura de colonicatura (telepitvények) comun'a Giurcuti'a de pe fati'a pamentului si prin acést'a se scóse de sub pretensiunea poporului „nenobilu“ unu teritoriu de 21,838 de jugere *(prim'a dreptate).* Din restulu de 6212 jugere se cedà fostiloru iobagi cá proprietate esclusiva 3831 de jugere cu aceea conditiune cá numai din complesulu acest'a *(2-a dreptate)* sa se taie in sensulu §-lui 39 a legei XXX din 1868 unu teritoriu de 249 jugere pentru scólele populari, iér' pentru parochii si docentii gr. or. a fia-cârei comune câte un'a sessiune colonicale (antiqua). Escinderea teritoriului se intemplà dara despre aceea cá preotiloru respectivi sa li se fi predatu in posessiune si proprietate anticvele pâna astadi nu scie nime nimicu *(3-a dreptate).* Pe tempulu acel'a esistá dejá in Valcau scóla confessionala gr. or. de un'a atare calitate incâtu respectivulu inspectoru regiu scolariu pe lânga tóta sfortiarea nici pâna astadi nu reusí a o inchide. Fiindu inse scól'a acést'a românésca si gr. or. ea pâna astadi nu vediù nici o pará din venitulu teritoriului escindatu pentru scoli si docenti *(4-a dreptate* cu privire la § 41 a legei citate, care § in sine e per excellentiam o dreptate!) ci venitulu acest'a se capitalisà pâna la o suma destulu de considerabila, din care apoi resarí cá din pamentu in Valcau o scóla comunala *puru si esclusivu magiara (5-a dreptate).* Acum se cerù de locu *pe cale politica* incetarea comuniunei si impartirea faptica a teritoriului intre cele 3 comune. Cestiunea o decise comissiunea administrativa a comitatului astfeliu incâtu comunele Calatiele si Finciu capatara cam 1/4 parte, iér' scól'a comunala magiara din Valcau 3/4 pârti, totu locu de frunte *(a 6-a dreptate).* Mai trage inca scól'a acést'a (cá a *7-a dreptate)* si celea 5% dupa darea directa dela toti locuitorii si trage (cá a *8-a dreptate)* si percentele pentru fondulu de pensiune ungurescu — totu fapte legali si frumóse! Dara scól'a confessionala? A capetatu si ea dóue lovituri de mórte dela dlu inspectoru regiu (admoniri) in urm'a câror'a mai tângesce „usque ad bene placitum“ dlui inspectoru regiu scolariu. Dara ni se pare ca e si superflua pentru ca § 58 a citatei legi scolari dice ca invetiamentulu are de-a urmá in limb'a materna a scolariloru. Firesce ca e lucru cam greu cá docentii aplicati, cari nu sciu nici o litera românesce, sa sî *faca* ceea ce prescrie legea, dara va ajutá tempulu; copii cá mai tineri voru pricepe câtu de curendu unguresce si se voru puté intielege.

Totu aceeasi analogia o aflâmu in opidulu Huedinu (Bánfyhunyad), unde contribuie spre sustienerea scólei „cetatienesci“ cu 6 docenti si docente mai intregulu cercu pretoriale statatoriu din 22 de comune curatu românesci cu 17,000 de români.

Óre despre acestea *si* multe de asemenea sa nu fi avutu dlu Codreanu cunoscintia? Ori dóra e *taierea ori-câ-rui possibilu sucursu materialu spre infiintiarea unei scoli confessionali* unu lucru asiá de colateralu incâtu sa póta fi trecutu cu tacerea la discusiunea cestiunei scolari? Eu unulu aflu tocmai in procedur'a acést'a machiavelismulu celu mai potentiatu, care nu numai ca ne ruinéza in presentu ci ne taie si venitoriulu. A trece atari lucruri cu tacerea, e un'a eróre neescusavera, e unu pecatu de mórte pentru care ne voru blastemá fii de fii nostri.

Numai cá printre pene a atinsu numitulu domnu corespondinte partea cea mai momentuósa a cestiunei scolari — adeca datorinti'a nóstra fatia de scólele confessionali. Vedemu ca-lu dóre sufletulu pentru starea cea misera a invetiamentului nostru popularu, pentru nedreptâtile si asupririle ce ni se facu pe terenulu acest'a, dara vedemu ca totu densulu arata o sfiala nedescifravera unu „noli me tangere“ pecatosu cându se apropia cu sond'a de rana. Scie si simte cu noi dimpreuna unde zace radacin'a reului, cunósce nodulu celu putredu, din care se reslatiesce gangren'a asupr'a corpului intregu dara — *„sa respunda respectivii naintea lui Ddieu“* atât'a e totu ce ne spune in privinti'a acést'a, atâtu e recet'a ce ni-o dà spre vindecarea raneloru ucidiatóre. Unu atare „flere possem“ e inse mai reu decâtu nimicu câci acest'a ne descépta numai spre mai amari dureri, ne arata ca amu ajunsu la acelu gradu a debilitâtiei, incâtu pe cându ni se aplica loviturile de mórte, noi pe atunci ne plecâmu mai afundu, ne inchinâmu si dicemu: dà Mari'a Ta!

Ca pe calea acést'a mergemu spre perire acést'a, o simtiemu cu totii; ceea ce nu vremu sa recunóscemu inse e tristulu adeveru ca si Israilu din sine a peritu. Plânsulu si lamentarea nu ne voru mântuí. Trebuie sa luâmu alta directiune, sa cautâmu alta medicina, sa statorimu altu principiu. Non flere — sed juvare!

Déca suntemu intru adeveru asiá de parasiti incâtu nu e cine sa ne apere drepturile nóstre, cine e de vina, de nu noi? Noi cari ne laudâmu cu autonomia si constitutionalismu in biseric'a nóstra, noi cari spesâmu mii pentru parlamentarismulu nostru bisericescu, noi cari sustienemu cu dieci de mii organe esecutive a vointiei nóstre. Déca vedemu si simtiemu destulu de durerosu ca pre lânga tóte acestea suntemu o turma parasita, in care intra si prada lupii dupa draga voi'a loru, ei bine deschida-si turm'a ochii! si se iá mesuri de aperare.

Unu deputatu sinodalu.

Revist'a politica

Innoirea definitiva a pactului intre jumetâtile monarchiei austro-unguresci este deocam-data impossibila. De aceea atâtu in Budapest'a câtu si in Vien'a cercurile guvernamentali gasescu cu cale a se ajutá cu unu provisoriu. In Vien'a se si pregatescu ministri a pune pe mas'a senatului imperialu unu proiectu in intielesulu acest'a.

Alalta-ieri aveau sa sosésca ministrii ungurescì la Vien'a cu scopu de a se intruní cu ministrii Cislaitaniei in conferintie si a se uní la o procedere identica. Provisoriulu are sa cuprinda in periferi'a sea pactulu intregu pe bas'a stârei actuale, in specialu proportiunea cuotei din ambe pârtile monarchiei, spesele comune, cestiunea bancci si afacerile vameloru. Dificultatea cea mai mare o face atitudinea Germaniei. Nu se scie inca, déca Germani'a se invoiesce cu unu tratatu comercialu si vamalu pe bas'a „natiunei celei mai favorisate“, séu va vení cu o propunere din parte-si. E probabilu ca tratatulu comercialu si vamalu in vigóre cu Germani'a se va sustiené pe câtu timpu va durá provisoriulu, despre care se presupune, ca va avé sa dureze dóue luni séu siése luni, séu chiaru unu anu intregu.

Cu Germani'a va fi anevoiósa intielegerea, pentru-ca in tempulu din urma Germani'a iá o atitudine fatia cu Austro-Ungari'a, incâtu pare a-i cautá dificultâtile cu luminarea. Acest'a pe terenulu comercialu politicu si in fine si pe celu curatu politicu. „Nat. Ztg.“ din Berlinu, reflectându la unu articulu alu „Pressei“ din Vien'a: „Situatiunea in cestiunea orientului“, arunca o bomba prin carea, dupa cum dice „P. Ll.“, a delaturatu velulu ce acoperiá adeveratele relatiuni intre Germani'a si Austro-Ungari'a. Articululu este o nota amenintiatóre, in carea se amenintia Austro-Ungari'a ca va fi anectata, celu putienu *provinciele cislaitane,* la Germani'a, déca Austro-Ungari'a nu-si va implini datori'a. Dupa cum cuprinde „National Ztg.“ situatiunea, Austro-Ungari'a este pusa in positiunea mielului cu lupulu din fabula. Departe dara ca Germani'a sa se arate concessiva in cestiuni economice politice, ea pasiesce aspru si impunendu Austro-Ungariei si in politic'a estérna.

In *Croati'a* cresce opositiunea. Poporulu este fórte indignatu de provocârile cele multe ce Ungari'a face Croatiei in tóte afacerile in care se intalnescu interesele acestoru tieri. Drumurile de feru din fostulu confiniu militariu, incorporarea teritoriului confiniariu, suntu ranele cele mai próspete cari atingu durerosu pre croati Fondulu de investitiune alu drumuriloru de feru este datu Ungariei, incorporarea este inca o cestiune pendenta, este inse de temutu ca si acést'a se va deslegá in defavorulu Croatiei. Diuariulu „Drau“ sfatuesce asiá dara pe deputatii croati din diet'a Ungariei sa parasésca in corpore diet'a, déca interpelatiunea facuta in privintia incorporarei aru fi nefavorabila croatiloru. La acest'a dice „Pesti Naplo“, ca atat'a mai trebuia acum si déca scirea acést'a aru deveni realitate, are si Ungari'a pe „cechii sei“.

Serbi'a s'a decisu in fine pentru actiune. Dupa cum scrie „Polit. Cor.“, principele Milan s'a adresatu catra trupele ce aveau sa plece din Belgradu cu o cuventare in care a accentuatu: ca in campani'a viitóre Serbi'a fiindu silita a intrá in resbelu, se va bucurá de succese mai bune cá in anulu trecutu, fiindu acum mai bine inarmata si avendu radimu intr'unu aliatu puternicu.

O nota engleza sfatuiesce pe Serbi'a, imputandui neloialitate, a nu intrá in resbelu si o amenintia cu perderea positiunei sele autonome. Se vorbesce ca ministrulu serbescu Ristici este hotaritu a nu respunde la not'a cabinetului englezu.

Dupa alte necasuri ale Turciei diurnalele mai signaliséza ca si Itali'a se afla dispusa a rupe relatiunile de pace cu Turci'a.

Pacea inca este departata binisioru. Póte primavér'a viitóre sa o aduca. Cu tóte acestea se vorbesce fórte multu despre dens'a. Se pune intrebarea cine sa asiste la facerea ei. Respunsulu acestei intrebâri este pâna acum fórte divergentu. Diurnalele vienese si budapestane, cari stau in órecare legaturi cu guvernulu dicu ca pacea este o afacere a Europei. Diurnalele rusesci si prusiane sustienu ca pacea este afacerea celoru ce pórta resbelulu.

Corespundintie.

Ili'a Muresiului, comitatulu Uniadórei in 18/30 Novembre 1877.

Comitetulu de verificare comitatense din Dev'a, in urm'a recursului facutu din partea celoru doi judi procesuali Br. Kemény Elek din Ili'a si Fodor Sandor din Gurasad'a, precum si a consotiloru, au cassatu alegerea efectuita la Ili'a Muresiului din nisce motive fórte ciudate si anumitu: *a)* pentruca nu s'a folositu list'a indreptatitiloru din anulu curinte, ci cea din anulu 1876; *b)* pentruca votanti au fostu 141, si totusi cu ocasiunea numerotârei s'au aflatu 145 siedule de votare; prin urmare 2 s'au furisiatu in urna; *c)* pentruca din cei 8 — (totu români) alesi — 3 individi nu aru posiede cualificatiunea de alegebilitate si *d)* ca (unu individu) Iuliu *Fogarasiu* e fâra de cualificatiunea receruta prin art. de lege din 1870 XLII § 27 si alte câte secaturi. Dupa opiniunea nóstra, nu este acést'a bub'a, ci mai multu ca toti 8 membri in comitetulu electivu comitatensu, au fostu români alesi; si acést'a este caus'a causeloru de i-a impinsu pe amentitii pretori si consoti de au radicatu recursu contr'a alegerei, dar' apoi sa nu le cada dloru recurenti asiá de reu, ca românii cari suntu cu mica esceptiune, in absoluta maioritate au alesu barbati români intru cari au avutu incredere, si ca unguriloru nu le-au datu voturi. Óre facut'au si ungurii, unde au fostu ei in maioritate absoluta, — altcum? Domniloru! dar' de ce ve sdrobiti asiá de tare dupa voturile româniloru pe cari d-vóstra, cu deosebire dnii pretori, asiá de tare i-ati persecutatu cu tóta ocasiunea si i-ati hulitu. Mai dati-ve nitielu si perului, ca va fi tempulu. Acum de asta data li s'au deschisu si româniloru ochii, de nu s'au lasatu a se mai conduce de straini, — cá la alegerile deputatiloru intemplate — si apoi colo susu la Pest'a acelu deputatu alesu asiá dicendu mai numai cu voturi romanesci, au avutu indrasnél'a, de a afirmá ca pe elu l'au alesu nemesii cari graiescu romanesce.

Comitetulu de verificare adoptandu tóte motivele recursului amintitu, a aflatu cu cale in inalt'a sea intielepciune de a decretá cassarea alegerei efeptuite, si ordinarea unei alegeri nóue, si estu modu refacendu-se recursu mai departe din partea contraria ne aflâmu ér' in ajunulu alegerei.

Nu incape nici o indoiéla ca românii indreptatiti la alegere 'si voru scí esercitá si asta data dreptulu loru si voru urmá conformu convictiunei loru proprie, voru scí a-si dá votulu loru numai individiloru din corpulu cârui apartienu si ei, cu unu cuventu, voru votá cá români si patrioti adeverati numai pentru români. Intelegintі'a nóstra cu deosebire preotimea, carea conduce poporulu inca va fi la inaltimea chiamârei sele, si nu voru lasá turm'a concrediuta pastorirei loru, sa fia sedusa de inimicii causei nóstre. Déca se va comite din partea pretoriloru séu notariloru cercuali terorisâri asupr'a indreptatitiloru români sa se adune date necesarie si sa se faca aretare in flagranti locului competentu pentru revindecarea dreptului atacatu.

Incheiu de asta data cu atât'a cá sa potu scrie mai multu dupa efeptuit'a alegere ce ne astépta — in respectulu acest'a.

Unulu din cei 8 alesi.

Din Bucovin'a, 14/26 Noemvre 1877.

(Fine.)

Nu vomu vorbí acum'a nici despre aceea, ca denuntiarea faptului, ce l'aru fi comisu acesti juni, fu ea intemeiata pe unu adeveru, séu si macaru numai pe o suspitiune justa, ce aru reclamá o neconditiunata incarcerare, séu bá. Presupunemu insa, ca despre cele premerse arestârei respectiviloru teologi si alumni seminariali — secuestrarea adeca, a tuturoru acteloru societâtiei academice, „Arborós'a", a cârei comitetu lu compuneau arestatii. Acesti arestati suntu de óresi-care delictu séu crima *politica*, si nu *ordinara*. Suntu apoi acesti arestati, un'a, *civi academici* si alt'a, apartienatori la *statulu clericale*; iéra preste aceste, suntu arestatii „alumni" ai unui internatu si institutu publicu, adeca, ai seminariului metropolitanu din Cernauti, care institutu se afla in cuprinsulu insei resiedintie a metropolitului si consistoriului seu, si cum amu dice, nemijlocitu sub ochii présântiei sele a metropolitului.

Alumnii respectivi, cá nisce internati ai unui institutu publicu, aflatoriu in insasi resiedinti'a a parintelui metropolitu si a consistoriului seu metropolitanu; apoi cá nisce civi academici si fetie clericale, ce suntu, fura arestati pentru unu prepusu politicu, nóptea de unu „practicantu" (!) dela tribunalulu penale si de patru „haiduci" ai acelui tribunalu, intrându acesti'a pâna si in internele incaperi ale seminariului, iéra acel'a, practicantulu adeca, facându chiaru si revisiune a aceloru incaperi. Haiducii apoi sa fi tratatu pre alumnii arestandi cam fâra nici o privire la starea si óresi-cum si pusetiunea loru onorabila, ducendu-i si inchidiandu-i in detentionariulu de criminali si bagându-i pre fia carele din ei in vestmintele loru clericale, in celule, in care se aflau dejá inchisi câte doi, trei incuisiti ordinari, adeca, hoti si tâlhari, ba, cum se dice, chiaru si unu ucigasiu. Aici, in celulele aceste, nu li se concede alumniloru sér'a nici macaru pe o óra, dóue, lumina si la mâncare numai lingura, cutietu si furcutie insa bá; si reclamâri din pârti indreptatite intru usiurarea acestei atâtu despre o parte de grele, iér' despre alt'a atâtu de degradatóre situatiuni a juniloru academici si seminaristi, aceste reclamâri dicu, remasera din partea presidiului tribunalului penale ne-ascultate; ba in dilele din urma sa nu se fi concesu nici demnului spiritualu alu seminariului, sa visiteze pre incarceratii alumni — cá pre fii sei, duhovnicesci — spre a-i mangaiá si imbarbatá cu solatiulu sântei religiuni; dicândui-se, ca acésta mangaere sa li-o impartasiésca de voiesce, nu in celule, ci numai in biuroulu judecatoriului de instructia si in presenti'a acestui'a.

Aici e, de ce nu-si potu esplicá juristii si alti cunoscatori competinti ai ordinei si procedurei penale: cum vine, cá nisce *incuisiti politici*, nisce persóne de *intelegintia* si nisce fetie *clericale* sa fia tratati cu o severitate atâtu de brutale si injositóre, fia ca acesti incuisiti voru fi in urm'a urmeloru si condemnati spre cea mai grava pedépsa. Beseric'a, metropolitulu, clerulu si intrég'a poporatiune ortodocsa a Bucovinei aparu prin acésta profundu si fâra vin'a loru jigniti, câci respectivii clerici suntu incarcerati in vesmintele loru clericali, si apoi inca la unu locu cu incuisiti de cei mai ordinari. Toti, pâna si cei de alta natiunalitate si confessiune se intréba, de s'aru puté asiá cev'a intemplá ori si in care altu locu, dóra in alte pârti ale Austriei, cá unui „statu de dreptu si de cultura, si de civilisatiune!"

Chiaru si culpabili se fia acei cinci teologi*) si clerici: prin ce'a meritatu clerulu intregu cu metropolitulu seu in frunte, ba si toti ceialalti credinciosi ortodocsi, sa fia si ei compromisi si injositi prin aceea, ca criminali ordinari vedu in mijloculu loru si impreuna *cu densii la unu locu*, inchisi „preuti", póte in viitoriu si chiaru proprii loru pastori sufletesci si invetiatori ai moralului?

Ne oprimu aici deocam-data: insa cu buna séma nu pentru totu-déun'a....

Varietâti.

⁂ Scirea nóstra privata din nrulu trecutu o adeveresce urmatoriulu anunciu funebru ce ne vení la redactiune tiparitu in limb'a romàna si magiara:

Capitululu greco-catolicu de Oradea-mare, cuprinsu de dorere profunda, incunosciintiéza cu inim'a intristata, in numele seu si alu clerului diecesanu intregu, precum si alu consângeniloru respectivi, doiós'a mórte a Archipastoriului **Ioanu Olteanu,** episcopu diecesanu gr. cat. de Oradea-mare, camerariu secretu papalu, comendatoriulu stral. ordu Leopoldinu, proprietariulu crucei mari a ordului Franciscu-Iosifu I. scl. scl. intemplata in resiedinti'a dominiului seu episcopescu, in Beinsiu, in urmarea unui morbu indelungatu dupa primirea devota a SS. Sacramente ale moribundiloru, in 29 Novembre a. c. la 4¼ óre dupa amédi in anulu 38 alu vietiei, 4 alu gubernârei acestei diecese concrediute grigei sele archieresci, si respective 7 alu episcopatului seu.

Remasitiele pamentesci ale archipastoriului cunoscutu despre virtutile sele patriotice si umanitarie, dupa binecuventarea loru in Beinsiu, se voru straportá la resiedinti'a sea episcopésca si se voru espune in biseric'a catedrala, de unde dupa s. sierfa propitiatória, ce se va aduce Creatoriului in catedrala in 5 Decembre la 8 óre diminéti'a, la 9 óre se voru asiediá spre repausu dupa ritulu bisericei gr. cat. in cript'a apartienatória.

La care trista solemnitate suntu invitati cu onóre toti veneratorii repausatului in Domnulu. Eterna fia memori'a lui!

Oradea-mare, 30 Novembre 1877.

⁂ Comitele supr. alu comit. Sibiiului provóca in intielesulu art. 42 din 1870 pre acei ce voiescu a imbratisiá o functiune administrativa politica in comitatulu Sibiiului a se insinuá la densulu câtu mai curendu. Alegerile de functiunari voru fi pe la finea lunei lui Decembre st. n.

⁂ *Deputatu dietalu.* In loculu advocatului din Orestia Dr. A. *Tincu*, s'a alesu in cerculu Romosului deputatu dietalu Ioanu *Balomiri* consiliariu de tribunalu in pensiune.

⁂ *Din viati'a municipala.* Din o impartasire, ce ni s'a facutu se vede ca intre românii din comitatulu Bihorului se simte o miscare constitutionala, asiá dupa cum aru trebui sa se misce in tóte partile. Spre ajungerea scopului, s'au aflatu domni, cari punendu-se in capulu trebei au adresatu urmatoriulu cerculariu:

P. T. Domnule! In congregatiunea municipala din 28 Novembre a. c., terminulu restaurârei comitatense si respective adunarea generala estraordinaria, pentru *alegerea intregului corpu oficialu comitatensu*, s'a decretatu pe *28 Decembre stil. nou — a. c.*

Considerându ca in viati'a autonomiei municipale, actulu celu mai momentosu este alegerea oficialiloru; considerându ca interesulu nostru comunu nationalu pretinde actiune solidara, cá si de ast'a data, precum in anulu 1872, in cercurile locuite de români, sa potemu reusí cu oficianti capaci si români, cari suntu chimati a promová interesele adeverate ale poporului; considerându in urma, ca numai dupa o contielegere reciproca este posibila o actiune solidara, pentru de a ni validitá interesele, la alegerile din cestiune si ca in urm'a dechiaratiuneloru solemne, facute in conferinti'a partidei liberale de aici, cu referintia la satisfacerea justeloru nóstre pretensiuni, in ceea ce privesce admiterea unui numeru proportionatu de candidati români, numai din indiferentismulu si neintielegerea nóstra póte resultá eventual'a delaturare a candidatiloru nostri: dreptu aceea subsemnatii ni luâmu voia a te invitá cu tóta onórea pe. P. T. D. Ta la o conferintia generala, ce dorimu a o tienea, in obiectulu premisu, la *10 Decembre* st. n. a. c., dupa médiadi la 5 óre in ospetari'a „Arborele verde."

Esti rogatu a comunicá acést'a si celor'a-lalti români din giuru, cari se intereséza de caus'a comuna.

Oradea mare 30 Novembre 1877.

Nicolau Zigre, advocatu.
Iosifu Romanu, advocatu.

⁂ *Transferare.* Stefanu *Potoranu* subjude la tribunalu cercualu in Beinsiu, este transferatu ex offo la tribunalulu cercualu iu Czegled; asemenea Nicolau *Prosteanu*, subjude la trib. cercualu din Bogsianu, este transferatu ex offo la tribunalulu cercualu in Zala Egerszeg.

⁂ *Postalu.* Cursulu postalu intre Resnovu-Brasiovu, Zernesti-Resnovu si Branu-Resnovu, va fi dela 1. Decembre a. c. urmatoriulu:

Intre Resnovu-Brasiovu, Brasiovu-Resnovu:

Dela Resnovu pléca 7 30 a. m.
Pléca din Brasiovu la 10 óre a. m.
Sosesce la Brasiovu la 9 10 a. m.
Sosesce la Resnovu la 11 40 a. m.

Intre Zernesti-Resnovu, Resnovu-Zernesti:

Pléca dela Resnovu la 12 médiadi Pléca dela Zernesti la 5 30 dim. Sosesce la Zernesti la 1 30 d. m. Sosesce la Resnovu 7 dim.

Intre Branu-Resnovu, Resnovu-Branu:

Pléca dela Resnovu la 12 médiadi Pléca dela Branu la 5 30 dim. Sosesce la Branu la 1 30 d. m. Sosesce la Resnovu 7 dim.

⁂ *Reuniunea sodaliloru români din Sibiiu* a tienutu Sambat'a trecuta Convenirea sea, asiá precum a fostu anunciata. O plóia torentiala, pe la órele cându avé a-si incepe Convenirea productiunile, a impedecatu pe multi si pe multe a participá la convenire, in specialu pe o parte mare din inteligînti'a romàna, care n'a participatu nici „cându e di cu sóre!"

Cu tóte aceste rarii români si romàne, ajutati de concursulu celu demnu de tóta apretiuirea alu numerosiloru cetatieni si cetatiene neromâni si neromâne, si incuragiati de bun'a dispositiune creata de productiunile cele bune ale sodaliloru si ale musicei militare, au avutu un'a din serile cele mai placute. Placutulu a fostu in acea séra unu ce comunu in sal'a dela „Imperatulu romaniloru", deórece societatea animata dupa terminarea programei a jucatu pâna pela 4 óre spre diua.

---

*) Numele loru suntu acéstea: Cost. Morariu, Orestu Popescu, E. Serethianu, apoi presiedintele societâtiei „Arborós'a" teologulu absolutu Cyprianu Porumbescu si vicepresiedintele Zacharia Voronc'a, teologu in anulu IV-lea cá si tustrei ceialalti. Pre C. Porumbescu 'lu arestara la ordinu speciale, geandarmii in cas'a-i parintésca la tiéra, chiaru in momentulu, cându erá gat'a sa plece spre Vien'a intru a se perfectiuná in musica si mai cu séma in music'a bisericésca si in teologi'a practica, spre care acestu scopu avea se mai mérga pe unu anu la Petersburg si pe unulu la Aten'a. P. A.

⁂ La vam'a principala dela gar'a din Bucuresci s'au gramaditu marfurile astfeliu incâtu regimulu s'a vediutu silitu a ordiná oficiu permanentu dela 8 ore dim. pâna la 6 óre sér'a fàra respectu la dumineci si serbatori.

⁂ *Cioc-Iasi'a — 19 pasi'a* au prinsu rusii pâna acum dela inceputulu resbelului incóce si adeca: 1 la Ardahan, 2 la Nicopoli, 1 la Gorni-Dubnik, 1 la Telisiu, 8 la Aladja-Dagh, 1 la Deveboiun si 5 la Cars. Oficieri si soldati suntu prinsi in mânile rusiloru 39,000 cu 617 tunuri, dintre cari 350 fura luate la Cars.

⁂ *Apostolatulu unei femei peregrine.* — Foile engleze se ocupa de unu timpu incóce de o tenera femee americana, Mistress Victori'a Woodhull, care propaga cu unu zelu si succesu fórte mare prin Liverpool, Nostingham; Manchester, Glasgow, si Londr'a. Mistress Woodhull este de parere, ca omenimea numai atunci va putea ajunge la perfectiune, déca se va sterge institutiunea casatoriei.

D-n'a Woodhull e o femea frumósa, fórte simpatica si dotata cu elocintia admirabila. S'a casatoritu de fórte tenera, si avù nenorocirea sa faca o rea alegere, din acésta causa se despariti de barbatulu ei si acum lupta in contr'a institutiunei sub care au suferitu atâtu de multu. In cele mai multe state ale Americei de Nord a tienutu vorbiri asupr'a delicatei cestiuni a casatoriei. In multe locuri a fostu despretiuita, insultata ba chiaru si atacata, in alte locuri insa a fostu primita cu atâtu mai multu entusiasmu si admirata. Milionariului Vanderbit ei impuse cu curagiulu ei atâtu de tare in câtu acest'a incântatu de estraordinarulu curagiu ce 'lu aratá tener'a femee, ei propuse sa ocupe la densulu unu locu cá banchierósa, d-n'a Woodhull primí si deschise cu sor'a sea dinpreuna o banca fórte rentabila. Cu isbucnirea crisei financiare 'si inchise banc'a si-si reluà apostolatulu peregrinu. Mai târdiu scóse o fóia si cu ocasiunea alegerei de presiedinte alu stateloru unite, propuse in acea fóia si candidatur'a sea. In senatu tienù o vorbire si castigà prin cutezanti'a sea, atâti aderinti, incâtu acesti'a formara unu clubu, pentru a lucrá la alegerea ei.

Se intielege de sine, ca alegerea nu reusí, cu tóte acestea insa clubulu admiratoriloru ei mai esista si adi, — si se numesce clubulu „Victori'a".

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români ràniti din Romani'a.

(Colect'a XXVIII.)

Prin dlu *Ioanu Danciu* adm. protopresbiteralu din *Ofenbai'a* dela urmatorii contribuitori:

Ioanu Danciu, adm. ppescu 3 fl. Sofi'a Danciu n. Fodorénu 2 fl. Georgiu Filipu par. gr. cat. 2 fl. I. R. P. 2 fl. Ioanu Fornade, col. de dare 1 fl. 50 cr. Nicolau Rancea, s. jude com. 1 fl. 50 cr. Tom'a Fornade, economu 1 fl. Nicol. Fornade, econ. 30 cr. Grig. Pop'a epitr. par. 50 cr. Moise Ilca, epitr. par. 50 cr. Prec. Fornade, econ. 50 cr. Mich. Lazaru, econ. 30 cr. Stef. Hand'a econ. 6 cr. Const. Barbu, crisnicu 20 cr. Nic. Filipu, econ. 10 cr. Trif. Chirila, econ. 20 cr. Ios. Barbu, econ. 25 cr. Sofi'a Fornade, 20 cr, An'a Tieranu, 20 cr. Dochiti'a Tieranu. 10 cr. Unu Buzanu, 1 fl.

Din Muncelu:

Nicol. Piticu, parochu 1 fl. Dela mai multi poporeni, 2 fi. Filipu Hard'a, jude com. 1 fl.

Din Ciór'a:

Ioanu Morcanu, parochu 1 fl.

Din Salciv'a de susu:

Mihailu Ciór'a, parochu 3 fl. Teodoru Ciór'a, econ. 2 fl. Dela mai multi poporeni, 2 fl. 80 cr. Eftimiu Frasilescu, cantoru 20 cr. Ioanu Onea, parochu 1 fl. Bas. Bor'a, epitr. par. 30 cr. Rus. Barstanu, crisnicu 10 cr.

Din Salciv'a de josu:

Simeonu Simonu, parochu 1 fl. 50 cr. Dela mai multi poporeni 50 cr.

Din Lupsi'a:

Bas. Sabau, par. 1 fl. Ioanu Nicóra, par. 1 fl. Lazaru Russu, econ. 50 cr. Petru Russu Lazaru, 20 cr. St. Turcu, cant. 20 cr. V. Rosc'a, econ. 10 cr. Dela mai multi (comun'a bis. Hacdu 2 fl.

Din Sias'a-Lupsiei:

Comun'a bis. Sias'a, 5 fl. Dim. Giurgiu, jud. com. 1 fl. G. Romanu, cant. 50 cr. V. Cioic'a, econ. 50 cr. Grig. Prati'a epitr. par. 50 cr.

Din Valea-Lupsiei:

Comun'a bis. 50 cr. N. Cosm'a, epitr. paroch. 50 cr. I. Momeiu, econ. 20 cr. St. Vladu, 10 cr. Const. Cacioru, 10 cr. V. Pop'a, 20 cr. I. Cacioru 10 cr.

Din Sartasiu:

Teodoru Plesi'a, parochu 1 fl. G. Plesi'a jud. com. 50 cr. I. Fornade, epitr. par. 50 cr. T. Craciunu, cant. 50 cr. Dela mai multi 30 cr. Simeonu Popu par., in Brazesti 2 fl.

Din Ocolisiulu-mare:

Dn'a Florent. Manciu n. Mezei, 5 fl. Nestoru Manciu, parochu 3 fl. St. Manciu, epitr. par. 30 cr. Comun'a bis. 34 cr.

Din Runculu:

Const. Giurgescu, par. 4 fl. Comun'a bis. 1 fl. 20 cr. Al. Iuoniciu, crisnicu 50 cr. Har. Crencea, econ. 40 cr. I. Iuoniciu, econ. 10 cr. T. Pasc'a, 10 cr. S. Crencea, 10 cr. I. Sierbanu, epitr. par. 50 cr. Er. Iuoniciu, jud. com. 40 cr. Bas. Fodorénu, par. in Lunc'a 50 cr.

Din Cacov'a-Ieri:

Ioanu Samoila, par. gr. or. 50 cr. I. Boc'a, invet. 20 cr.

Din Vidolunu:

Teodoru Stoic'a, epitr. par. 50 cr. Nic. Lupea, epitr. par. 40 cr. Simeonu Costinu, econ. 40 cr. I Costinu, econ. 20 cr. Eles. Cosm'a, 20 cr. Comun'a bisericésca, 1 fl.

Din Ocolisiulu-micu:

Iac. Ghibu, epitr. par. 50 cr. Ioanu Rabagala, invet. 1 fl. Comun'a bisericésca, 1 50 cr.

Sum'a: 75 fl. 75 cr.

Transportulu sumei din colect'a XXVII publicata in nr. 90 alu „Telegr. Rom." cu: 2958 lei 70 bani si 2545 fl; si 2 cr. v. a.

Sum'a
totala: 2958 lei 70 bani si 2620 fl. 77 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 18/30 Novembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români rânìti din Romani'a.

Prin dlu *Ioanu Danciu* adm. prot. din *Ofenbai'a*, dela dómnele: Mari'a Danu, Sofi'a Danciu si dsiórele: Iustin'a Moldovanu si Fani Russu, — 1 kgr. 56 dgr. scame.

(Va urmá).

Sibiiu, 18/30 Novembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 24 Novembre (5 Dec.) 1877.

Metalicele $5^{0}/_{0}$	63	60
Imprumutulu nat. $5^{0}/_{0}$ (argintu) .	66	90
Imprumut. de statu din 1860 .	112	75
Actiuni de banca	806	—
Actiuni de creditu	208	50
London	119	30
Oblig. de desdaunare Unguresci	78	40
„ „ „ Temisiorene .	77	75
„ „ „ Ardelenesci .	76	—
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Valut'a nóua imperiale germâna	58	70
Argintu	105	75
Galbinu	5	64
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	56½

Nr. 160.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. or. de clas'a III din comun'a *Frau'a* in tractulu protopresbiteralu alu Mediasiului, pentru intregirea acestei parochii prin acést'a se publica concursu pâna la 22 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

a) Casa parochiala, curte, gradina cu edificiele necesarie economice;
b) 17 jugere pamentu dintre cari 10 suntu de fenatiu si 7 aratoriu. Contributiunea pentru canonic'a portiune se solvesce dela biserica.
c) Dela 95 familii câte un'a di de lucru dela cei cu carulu, si câte dóue dile dela cei cu palm'a.
d) Venitele stolare indatinate si ficsate prin sinodulu protopresbiterale.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu mai susu indigitatu.

Siarosiu, 17 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Dionisiu Chendi m. p.
adm. prot.

1—3

Nr. 167.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochu in parochi'a de class'a a III-a din *Rogozu* in protopresbiteratulu greco-orientalu alu Solnocului alu II. prin acést'a se escrie concursu in urm'a ordinatiunei preavenerabilului consistoriu archidiecesanu din 3 Novembre Nr. 2822 ex. 1877 cu terminu pâna la 21 Decembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

a) Dela 250 familii 40 xr., de familia., dau o suma de 100 fl. v. a.
b) Portiunea canonica in marime de de 2 jugere 323 stângeni aratoriu si fenatiu, sub Nr. topograficu alu cartiei funduarie 333 dau unu venitu anualu de 26 fl. v. a.
c) Tacsele stolare computate dau o suma de 154 fl. v. a.

Aceste tóte computate dau unu venitu anualu de 280 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au de a-si asterne concursele loru instruite conformu statutului organicu si dispositiuniloru provisorie sinodali din anulu 1873 pentru regularea parochieloru in archidieces'a nóstra transilvana, la subscrisulu oficiu protopresbiteralu pâna la terminulu mai susu aratatu.

Cupsieni in 17 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Samuilu Cupsi'a m. p.
protopresbiteru.

1—3

Nr. 221

Concursu

Pentru intregirea parochiei vacante de a III clasa Minthi'a cu fili'a Besanu in protopresbiteratulu Devei, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna in 20 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Cas'a parochiala cu gradin'a,

Dela 85 numeri de casa, birulu in naturalie a un'a mesura de cucuruzu sfaramatu si stolele usitate.

Concurentii voru avea a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu si a dispositiuniloru sinodali la subscrisulu pâna la terminulu mai susu semnatu.

Dev'a, 20 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m. p.
protopresbiteru

1—3

Nr. 121.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III *Ciung'a* in protopresbiteratulu gr. or. alu Muresiului se escrie concursu conformu maritei ordinatiuni consistoriale din 19 Februariu a. c. Nr. 406. B. cu terminu pâna in 21 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

1. Cas'a parochiala cu curte si gradina laolalta au o aria de 978^{0}□ pentru celelalte cladiri aflatóre pe acestu locu, fiindu ale reposatului preotu pâna cându se voru rescumperá din partea parochiei, se voru platí interese anuali.

2. 5 jugere 1015^{0}□ agru, 3 jugere 1029^{0}□ fenatiu, 2 jug. 760^{0}□ padure (tufe) 1 jugeru, 1294^{0}□ cimiteriu si pasiune.

3. Dela 57 familii câte o feldera de cucuruzu sfârmitu.

4. Stol'a usuata in comuna; din cucuruzu si stola tertialitatea e a cantorelui.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne concursele instruite conformu statutului organicu pâna la terminulu indicatu la subscrisulu prin post'a ultima, *Maros-Ujvár.*

Sântu-Benedicu, in 17 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Artemiu Crisianu, m. p.
adm. protopopescu.

1—3

Nr. 208 — 1877.

Concursu.

Pentru intregirea nou infiintiatei parochii Almasiu-micu cu fili'a Archi'a, cu incuviintiarea Prea Venerabilului consistoriu archidiecesanu dto 29 Septembre a. c. Nr. 2360 B, se escrie prin acést'a concursu, cu terminulu pâna la 3 Decembre v. a. c.

Emolumentele: parte in naturale, parte in folosirea portiunei canonice, impreuna cu stol'a computate la olalta, dau unu venitu anualu de 277 fl. v. a.

Concurentii, voru avea a-si presentá suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu, si alu dispositiuniloru sinodali din 1873, pâna in terminulu mai susu semnatu la acestu oficiu protopresbiteralu alu Devei.

Dev'a, 3 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m/p.
ppresbiteru.

2—3

Nr. 920. — 1877.

Publicatiune.

Deórece arendatorii morei comunei Sadu, cu 3 petri, nu au corespunsu deobligamenteloru contractuali, se va relicitá arend'a acestei mori pe spesele si risiculu fostiloru arendatori, Dumineca in 16 Decembre 1877 st. n. la 11 óre din di in cancelari'a comunei din Sadu.

D. licitanti au a depune unu vadiu dupa arend'a vechia de 1600 fl. cu $10^{0}/_{0}$.

Sadu, in 4 Decembre 1877.

1—3 **Oficiulu comunalu.**

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 94. ANULU XXV.

Sibiiu 27 Novembre (9 Dec.) 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5$^1/_2$ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3$^1/_2$ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, $\frac{26 \text{ Noemvrie}}{8 \text{ Decemvrie}}$

Suleiman-pasi'a, „eroulu" dela Sipc'a si actualulu comandantu alu armatei turcesci dela Lom, a datu in 4 Decembre unu semnu de viétia. Positiunea principelui Mirsky la *Marian*, (spre resaritu de Elen'a) nu erá prea tare, fiindu lini'a ce o ocupa rusii la Lom fórte lunga. Suleiman-pasi'a a trimisu pe sub-generalulu seu Fuad-pasi'a cu 25,000 turci sa atace positiunea principelui Mirsky. Acest'a a si fostu silitu a se retrage la Elen'a, unde, inchisu din trei pârti s'a aperatu dela 7 óre diminéti'a pâna la 3 óre dupa amédi. Principele Mirsky a avutu mari perderi si câtra séra a trebuitu sa pararésca si *Elen'a* pentru a se retrage la satulu fortificatu Iacoviti'a. Indata dupa ce s'a aflatu despre positiunea fatala a principelui rusescu i s'a trimisu sucursu. In 6 Decembre comandantulu corpului de armata 11 a ajunsu cu trupele sele in Iacoviti'a. Unu detasiamentu a pornitu spre nordu de Elen'a la Scalariti'a si a alungatu pe turci de acolo, persecutându-i pâna la Bebrov'a. Prin aceste operatiuni turcii au fostu siliti a renuntiá dela ataculu mai departe asupr'a satului Iacoviti'a.

„Politche Corespondenz" constata faptulu, ca pe la sfersitulu lunei Novembre aru fi sositu in cuartirulu generalu rusescu unu parlamentaru dela Osman-pasi'a, inse fâra de a avea vre-unu succesu.

Pe câmpulu de resbelu din Asi'a: in 2 Decembre au inceputu rusii bombardarea forteretiei *Erzerum*.

Caderea Rahovei.

(Corespondintia particulara a jurnal. „Pester Lloyd".

Incungiurarea Plevnei acum deseversita din tóte pârtile prin masse de trupe destulu de mari a facutu cu putintia, cá conducatorii armatei unite sa priveghieze mai bine partea câmpului de operatiuni, situata spre vestu de Plevn'a si sa silésca pre inimicu prin recunósceri continue a desiertá succesive punctele diferite. Ca acestu scopu a succesu pâna acum in parte, dovedescu biruintiele cavaleriei rusesci intre Telisiu si Vratza. Partea a dóu'a din operatiunile ce aveau de scopu a silí pe turci la parasirea positiuniloru loru, a cadiutu colonelului Slaniceanu, care de óre-cându observá cu trupele romàne ce statura sub comand'a sea, terenulu inaintea Rahovei si care a indeplinitu cu cavaleri'a sea mai multe recunósceri pâna in inmediat'a apropiere a acelui locu.

Numerulu combatantiloru, despre care dispunea atunci colonelulu Slaniceanu, nu trecea preste 5000 soldati. Fiindca inse turcii nu dedura in tempulu din urma acestui locu o insemnatate strategica deosebita si fiindca o parte din trupele ce s'au tramisu acolo spre intarire, ei le-au dirigiatu iérasi la Lom-Palanc'a si Vidinu, precându remasese cá corpu de observare totu-déun'a numai o garnisóna, compusa din artileria si din vre-o câte-va bataliuni, erá cu atâtu mai multu in interesulu conducerei armatei, a vení câtu mai curendu in possessiunea locului, deórece pentru operatiunile russo române Rahov'a nu erá lipsita de insemnatate prin positiunea ei lânga Dunare si fatia de intreprinderi eventuale ale inimicului pe apa câtra Nicopolea.

Trupele, despre care dispune colonelulu Slaniceanu, se compunu din regimentulu de dorobanti 1, 6, si 10, alu câroru statu de buna séma este mai micu de cum 'lu pretinde norm'a, putiene trupe de linia, regimentulu de calarasi 2 si 8, si 5 baterii cu 30 tunuri. In dilele din urma s'a tramisu inca din divisiunea de cavaleria Arnoldi, ce erá dislocata la Trstenic, regimentulu de rosiori alu 2-lea cu o bateria calarétia câtra Rahov'a; indata ce acestu detasiamentu va dá de trupele lui Slaniceanu, vine sub comand'a acestui'a. Afara de acést'a mai stà generalu-majorulu baronu Mayendorff cu cavaleri'a rusésca si cu putiena artileria intre riurile Ogost si Skit; elu inse dejá in 18 Novembre a luatu directiunea mai multu spre resaritu pentru a ajunge in contactu mai strinsu cu infanteri'a romàna. Regimentulu de rosiori detasiatu legá spre inapoi preste Mahalet si Trstenik comunicatiunea cu divisiunea Arnoldi prin 1$^1/_2$ escadronu. Slaniceanu a trecutu in 17 Novembre la Kruseven si Bragr'a riulu Isker si inaintá in directiunea nord-vestica câtra Galovo si Selanovce, unde tetulu avantgardei ajunse in 18 Novembre târdiu dupa amédi. Rosiorii venindu dela Dolni-Lucovice, sosira acolo pe acela'si tempu. Generalu-majorulu baronu Meyendorff redimá arip'a sea stânga de riulu Skit si formá 3 chilometre dupa infanteria lini'a a dóu'a.

Diminéti'a in 19 Novembre colonelulu Slaniceanu continuá marsiulu seu preste Selanovce deadreptulu câtra Rahov'a, insa dejá dupa unu marsiu de o óra tetulu colónei formatu de alu 6-lea regimentu de dorobanti dedura de inimicu, care s'a postatu in râpe si redute afara de Rahov'a si care indata a intempinatu pe intrég'a linia trupele de atacu apropiate cu unu focu de pusca fórte cumplitu. Infanteri'a romàna a fostu prin urmare silita a luá parte la actiune, si unu batalionu din susu amintitulu regimentu de dorobanti s'a desfacutu in roiuri de tirailleri, cari, favoriti prin configuratiunile terenului, s'au postatu bine si au respunsu foculu inimicului cu aceea'si vioiciune.

Turcii dovedeau si de asta data o precisiune deosebita la intrebuintiarea armeloru de focu si pareau a opune atacului o insistentia energica. Cu câtu se intretienea mai multu foculu reciprocu, cu atâtu mai resistenta devenea defensiv'a, care totu-déun'a a caracterisatu trupele turcesci.

Pre cându infanteri'a in positiunea sea, atacá mereu pe inimicu, pe atunci artileri'a a inaintatu la dóue puncte diferite pentru a usiurá infanteriei ataculu si in momentulu datu a-lu si sprigini. Spre acestu scopu Slaniceanu a dirigiatu o bateria câtra arip'a drépta, mai inaintata, pre cându alte dóue baterii au inaintatu pe drumulu ce duce la Belibrod, unde s'au postatu pe unu locu ridicatu circ'a 3 chilometre departe de orasiu si aruncau mereu granate asupr'a orasiului. Garnisón'a, ce erá compusa numai din 3 bataliuni si putiena artileria, nu putea riscá o esire ofensiva pentru a delogiá artileri'a din positiunile ei, câci atacantii aveau astfeliu de positiuni, incâtu la casu de lipsa se putea esecutá la ori-ce punctu unu atacu en masse.

Harnici'a artileriei romàne, dovedita dela inceputu, se aretà si de astadata si modulu, in care au servitu românii tunurile loru, merita cu atâtu mai multa lauda, cu câtu piesele trebuiau sa opereze in foculu celu mai cumplitu.

Sângele rece si zelulu oficieriloru, impreunatu cu bravur'a soldatului, au facutu totu mai mare probabilitatea succesului, câci dejá dupa prim'a jumetate de óra a bombardârei orasiulu ardea la mai multe locuri. Cu tóte ca lupt'a se incinsese de trei óre, ea inca nu erá decisa.

Infanteri'a, ce a statu mereu in focu si a suferitu multu, fu schimbata pe la 9 óre diminéti'a prin trupe próspete si dirigiata in lini'a a dóu'a. La 10 óre diminéti'a esplodau mai multe cara de munitiune. Bucuri'a provocata prin acestu incidentu erá obstésca, de-si nu erá hotaritu, ca esplodarea s'a causatu prin proiectilele nóstre séu prin negligenti'a turciloru.

Foculu de tirailleri trebuiá sa incete odata, s'a risipitu multa munitiune, fâra de a se fi ajunsu ce-va esentialu; Slaniceanu trebuiá sa se decida in graba a cutezá unu atacu energicu. Regimentele romàne, cari au fostu in focu inaintea Grivitiei, si-au facutu datorinti'a intr'unu modu eclatantu, erá deci o urmare logica, ca si trupele lui Slaniceanu 'si voru face datorinti'a. Vice-colonelulu Maldarescu se aruncà cu dóue batalióne, din regimentulu de dorobanti alu 10-lea, comandatu de d-sea, asupr'a positiunei frontale a inimicului. In acestu momentu unu batal. de tirailleri a spriginitu intreprinderea prin unu focu energicu asupr'a flancului inamicu. In curendu s'a incinsu lupt'a de baionetu, si prin totu mai energic'a inaintare a dorobantiloru s'a frântu curagiulu trupeloru defensive si dupa o lupta de o jumetate de óra redut'a a ajunsu in mânile românilóru. Retragerea turciloru iregulata si favorita prin configuratiunile terenului au facutu deocam-data impossibilu a face prisonieri. Inse de abiá a parasitu inimiculu positiunea sea prima, au si luatu trupele sele in rendu cu casele Rahovei a dóu'a positiune, de unde continuá lupt'a. Pe cându acolo artileri'a mai alesu cea din arip'a stânga le-au causatu mari perderi, regimentulu de dorobanti 1, spriginitu prin o parte a cavaleriei romàne, a atacatu inca odata si la 5 óre sér'a positiunea erá pe deplinu in mânile nóstre.

Turcii vediendu, ca ocuparea Rahovei aru puté deveni fatala, s'au decisu a se retrage câtra Ogost si Skit.

Slaniceanu a si ocupatu indata loculu prin 1 batalionu de infanterie 1 regimentu de calarasi si 1 baterie; s'au aflatu aci multe provisiuni de vite si proviantu, care indata s'a si impartitu trupeloru obosite. Populatiunea compusa in mare parte din bulgari si Români, a primitu trupele cu mare entusiasmu.

La inoptare lupt'a s'a sistatu. Pe la 3 óre nóptea turcii s'au incercatu de dóue ori indata un'a dupa alta a vení iérasi stapâní preste positiunea perduta prin unu atacu neasteptatu, inse multiemita aparârei viteze a regimentului de dorobanti 1, care ocupase objectulu si fù sprigintu de 2 escadróne rosiori sub comand'a majorului Rasti, n'a succesu inimicului a ajunge in posesiunea positiunei. Pentru a nu veni in positiune, de a remânea cu totulu isolati, turcii s'au retrasu, inse ei, cu tóte ca erá cavalerie disponibila, nu fura persecutati.

Pe timpulu, cându s'a facutu alu doile atacu fara succesu din partea turciloru, generalulu Lupu, comandantu alu I corpu de armat'a romàna, care pâna aci comandase trupele din Calafatu, a ajunsu cu trupe de reserva inaintea Bechetului si incepuse a trece Dunarea. Elu ocupase orasiulu prin o parte a regimenteloru disponibile din trupele lui Slaniceanu si a luatu din acestu momentu comand'a suprema asupr'a corpului de observatiune.

La diori turcii se incercara a fortiá podulu preste riulu Ogostu, findu-ca erau siliti a avea o atentiune indoita asupr'a liniei loru naturale de retragere. Aci intimpinara inse o resistentia energica, de óre-ce s'a prevediutu intentiunea loru si in graba s'a fortificatu podulu preste Skit; cavaleri'a generalului baronu Meyendorff a zadarnicitu o astu-feliu de intreprindere. Déca malulu Ogostului s'aru fi supusu din partea turciloru unei recunósceri mai rigoróse s'aru fi aflatu, ca la gur'a riului este o parte, prin care se póte trece riulu. In sfirsitu acést'a a si fostu calea pe care au mersu turcii, favoriti de o negura désa. Se presupunea, ca inimiculu este avisatu la pasagiulu podului si numai dupa ce s'a ridicatu nogur'a s'a observatu, ca elu s'a retrasu.

Aflându intr'unu târdiu despre trecerea turciloru dincolo de Ogostu generalulu Lupu a tramisu pe susu amintitulu majoru Rasti, care a escelatu cá orficeru calaretiu inca in bataile Spaniei, cu 2 escadróne rosiori, o bateria calarétia si unu detasiamentu de cavaleria rusésca pentru a persecutá pe inimicu in directi'a Cibar-Palanc'a.

Dupa unu drumu fortiatu de o óra, inimiculu erá ajunsu si venise binisioru in strimtóre, inse elu nu voiá a primí lupt'a ci 'si continuá retragerea. O parte din bagaje si mai multe cara de munitiune au cadiutu in mânile persecutatoriloru, cari mai facuse prisoneri pe trup'a, care escortá trenulu.

In diminéti'a dilei din 20 generalulu Lupu a facutu tóte dispositiile pentru a repará fortificârile esistente si a le inmultí prin altele nóue.

Aceste dóue dile de lupta totusi au costatu perderea unoru sute de ómeni. Majorii Ieni si Iurasco din regimentulu de dorobanti 6 si alti 7 oficeri au cadutu morti; Vice-colonelulu Maldarescu, mojorulu Mateescu si alti 12 oficeri fura raniti. Dintre soldati au cadiutu morti: 169 si raniti: 325.

Inca in aceesi di s'a tienutu unu Te-Deum, la care au luatu parte Marele duce Nicolae si principele Carolu. Dupa ceremonia principele Carolu a luatu parte la dineulu Marelui Duce, care a tienutu unu toastu in sanatatea principelui si a armatei séle brave.

In diu'a urmatóre principele a primitu unu telegramu de felicitare dela consiliulu ministriloru români, care fù respunsu cu urmatórele cuvinte: Multiemescu consiliului de ministri pentru gratulatiuni si suntu mândru, a fi in fruntea armatei viteze care de nou si-a incununatu stindardele cu lauri si a renoitu marirea vechia a stramosiloru, scriindu numele Rahov'a in analele istoriei tierei glorióse.“

Pentru serbarea biruintiei s'a dispusu a se tienea in intrég'a tiéra unu Te-Deum.

„Romanulu“ publica urmatórele amanunte estrase dintr'o scrisóre a unui caporalu primita dela Griviti'a:

De pe délurile de lânga Susurlu (Bivolarii) 1 (13) Novembre.

Suntemu aici de dóue dile, amu venitu spre a ocupá noi positiuni; le-am luatu potu dice fâra lupta. Se spune ca vomu fi schimbati de séra, bine aru fi, câci suntemu cam osteniti. Vomu stabili, pentru momentu taber'a nóstra in Susurlu.

Scii ca nu eramu departe de acestu satu. Venindu din Gorny-Etropolu, bivuacasemu pe câmpu, avendu cam la drépt'a nóstra Demirskioy, in fatia de Susurlu, si lasându indaratu Tresteniculu. Facem serviciulu de ante-posturi pe marginea Vidului, 24 de óre la fia-care dóue dile. La 27 Octobre sosiramu in Dermiskioy, la 28 intraramu in ante-posturi. Dóue companii dela noi inaintara in tiraliori, iér' noi remaseramu cá sustienere.

Aici gasíramu nisce adaposturi de coceni. Luaramu unulu pentru G.... pentru sergentulu-maioru si pentru mine. Spre a nu patrunde ventulu gramadiramu câtu puturamu mai multi coceni.

Avemu unu locu adapostitu! Spre a dormí pe móle puseramu pe pamentu coceni, si dupa ce umpluramu cu ei pâna pe la jumetate cas'a nóstra ne culcaramu propuindu ne a ne odihní bine. Luaseramu unu micu aparatu cu spirtu, facuramu ceaiu si ne intinseramu pe coceni: eu in fundulu covercei, G.... la midilocu si sergentulu pe margine. Fia-care din noi sustienea ca foculu seu este mai móle. Ce bine este a dormi fâra se simti umediél'a pamentului! Ne adormiramu iute

Pe la mediulu noptiei, dupa câte-va óre de repausu, me desteptaiu; fuiu tare miratu simtindu ca piciórele nu-mi erau inghetiate cá in noptile precedente. Imi erá caldu; atribuii acést'a coceniloru; deschidiendu inse ochii mai multu vediuiu lumina. Cocenii se schimbasera in flacari, eramu sub unu acoperamentu de focu! Poti sa-ti inchipuesci ca primulu lucru ce facui fù de a desceptá pe camaradii mei si de a incercá sa esimu din asta nóua locuintia care erá cam incomoda.

Trecuramu printre flacari, dar' nu damu de esire; o gasiramu in fine, odata afara incepuramu a ne ingrigí de miculu nostru bagagiu. Saculu cu pesmeti, care servea de perna, remasese acolo; ne aruncaramu spre a-lu scóte. Un'a câte un'a scóseramu mai totu ce aveamu . . . .

. . . .

. . . .

. . . .

La 23 sér'a ne intórsesemu in bivuacu credému ca ne vomu odihni pâna la 30. Erá inse o dumineca la mijlocu scii ca dela a mea inrolare s'a fostu o singura Dumineca in care sa ne putemu odihni. In tóte fâra esceptiune, amu avutu marsiuri, anteposturi, false alarme séu atacuri. Sculându-ne la 29, toti disera: este Dumineca, stamu aci adi. Diseiu in gluma: nu se póte, pâna deséra, trebuie sa avemu cev'a, eu tienu totu impachetatu. Erá 3 óre cându pronuntiamu aceste vorbe. De odata audiramu sunându *adunarea*. Plecâmu. Unde? la atacu de siguru, câci n'aveamu nici unu serviciu de facutu. Toti incepuramu a ride dicendu: Asiá e, este Dumineca! Ajungendu la Vid, vení generalulu Racovitia, colonelu Boranescu, colonelu Baicoianu si alti oficieri din statulu-maioru si dupa obicinuitulu: „Sanatate copii“ si respunsulu: „Sa traiti“, ne puseramu in marsiu. Trecuramu Vidulu, inaintaramu pâna la Sursurlu; se facuse nópte. Aci ne opriramu pentru a adastá o companie de geniu si unu batalionu din alu 5-lea de dorobanti care stá cá reserva in vale. Mâncaramu nitielu si ne puseramu din nou in marsiu. Urcaramu délulu fâra a face celu mai micu sgomotu, fâra a fumá Abiá ne trageamu resuflarea, câci ne temeamu de a nu speriá pe turcii ce puteau fi pe crést'a délului. Ne respândiramu in tiraliori, ajunseramu pe crésta, ne culcaramu la pamântu. Nu vedeamu nimicu, dar' sciamu ca turcii trebuie sa fie pe acolo. Compani'a IV-a se opri la stâng'a, fie-care capraria la 20 pasi uu'a de alt'a.

Erá 8 óre sér'a. Inaintai la 30 de pasi, 2 sentinele facura fie-care unu siantiu in care se adapostira; trebuiá sa asceptâmu aci diu'a. Erá frigu. Noi sciindu ca nu vomu putea face focu luaseramu vestit'a masina cu spirtu, zaharu si ceaiu. Ne puseramu cu spatele spre inamicu cev'a mai in josu de verfulu délului, deschiseramu mantau'a si aprinseramu sub ea spirtulu. Facuramu astu-feliu, 2, 3, 4, ceaiuri. Cându trecura 2 óre, me duseiu sa schimbu sentinelele. Nu puteamu dormi, câci nu voiamu sa stea unu rendu de sentinele unu minutu mai multu cá altulu.....

Spre diua, incepù a cadea unu felu de róua inghiatiata. Câmpulu deveni albu. Diminéti'a se lasà o ceatia fórte désa care tienù mai tóta diu'a. Acést'a ne fù favorabila câci puturamu inaintá fâra a fi vediuti de inamicu. Pe 9 óre, compani'a IV primí ordinu de a inaintá spre stâng'a. Alte companii se indreptara spre drépt'a. Scoborâramu délulu si incepuramu a ne urcá pe celu de alu doilea.

Turcii ne diarira; o plóie de glóntie incepù. Ai nostri inaintau in cea mai mare regula. Acést'a fù un'a din operatiunile cele mai bine conduse. In curendu ne facuramu stapâni si pe alu doilea déiu care predominá valea Vidului. Tucii se retrasera pe a 3-a crésta, unde au 5 intariri si urmara a trage de acolo; amu incungiuratu pe inamicu câtu se póte de aprópe, nu credu ca vomu mai inaintá. Perderile nóstre fura minime de asta-data. Unu mortu si câti-va raniti.

. . . .

. . . .

. . . .

. . . .

. . . . . .

Demirskioy-Susurlu, 6 (18) Novembre.

Nici in acésta Dumineca nu ne lipsira emotiunile. Trompet'a me desceptà. Se sunà *adunarea*. Sariramu, luaramu cartusiele si ne puseramu in marsiu spre Plevn'a. Tóte trupele de aici erau in miscare. Cavaleria, artileria, infantaria se puse in marsiu cu noi. Eramu sicuri ca este unu atacu séu o esire a lui Osman. Ne opriramu lânga Susurlu. Dupa o óra de asceptare ne intórseramu indaratu. Lupta n'amu mai avutu de cându cu ocuparea déluriloru din Susurlu. Aci facemu ante posturi la dóue díle. Se tragu câte-va pusci, avemu din cându in cându câte unu lovitu, câci suntemu tare aprópe de turci Eri a fostu usioru ranitu d. sub locoteninte Jean dela noi. Intrá pentru prim'a óra in ante-posturi, venindu din Bucuresci unde fusese bolnavu. Noi amu impuscatu unu turcu ce se apropiase nóptea in patrula. *Erá descultiu,* fâra camasia, tunic'a pe pele, fesulu albu, avea inse 300 cartusie.

Din cându in cându prindemu câte unulu ce ese séu vrea sa intre in Plevn'a, alta tréba nu facemu. Este lucru admirabile cum s'au deprinsu soldatii nostri cu pericolulu. Alalta-ieri nópte fiindu in ante-posturi, plecaiù pe la 10 óre nóptea cu capitanulu spre a inspectá lini'a sentineleloru mai inaintate. Erau in fati'a turciloru si stau fâra cea mai mica grija. Unele dormiau, altele stau in gropi la focu fâra a observá spre turci. Acesti'a vediendu focu, trageau intr'un'a. Erá o plóia de glóntie preste capulu loru si ei dorméu séu nu se ocupau câtusi de putinu de glóntie. Cându le spunéi ca aru fi pututu sa vie turcii sa-i omóre si ca tramitu patrule: „Asiu, ce sa vie, le este frica. Si apoi, ce este de voru vení? se poftésca la câmpu si nu se voru mai intórce.“ Li se pare ca unde va fi lupt'a in câmpu nu mai este nici unu pericolu...

„Fremden-Blatt“ scrie aceste despre armat'a lui Mehemed-Ali, care are missiunea sa despresóre Plevn'a:

Pâna acum dejá pentru a trei'a óra se schimba pe câmpulu de resboiu din Bulgari'a, loculu de unde sa póta vení in ajutoriulu trupeloru turce angagiate, alte trupe de ajutorare séu despresurare. Cea dintâiu trupa a fostu asiá numita *armat'a de Balcani,* adeca armat'a transbalcanica a lui Suleiman-pasi'a; a dóu'a a fostu trup'a destulu de buna si forte pentru ofensiva a lui Mehemed-Ali, — si acum a trei'a este totu sub conducerea lui Mehemed Ali, generalisimulu de odinióra. Acést'a se afla cu centrulu in Sofi'a si are de scopu a scapá pe Osman-pasi'a din Plevn'a. Aru urmá acum ca ce nu au fostu in stare sa esopereze cele lalte dóue trupe, câci aceste nu putura fortiá nici pasurile Balcanului, nici lini'a Iantrei, aceea sa o faca corpulu de despresurare dela Sofi'a. E lucru invederatu ca acést'a nu póte sa-i vina spre bine armatei ruse.

Cu tóte acestea casulu de fatia numai atunci va putea avea sianse, cându probabilitatea-i teoretica se va parea si realisabila. Intrebarea este, déca numerulu ostirei lui Mehemed Ali este destulu de mare, spre a putea atacá corpurile ruse dintre Vidu si Isker, care acoperu cerculu armateloru ce impresóra Plevn'a. Câtu de mare trebuie sa fia unu atare corpu de despresurare? Intrebarea acést'a este cu atâtu mai ponderósa, cu câtu recunóscemu, ca la calculele strategice, resultatulu prea adese-ori a fostu câsci gatu prin numeru.

Pentru a aprofundá acésta cestiune in modu lealu, noi mai nainte de tóte ne vomu tienea de detaliurile si specificârile ordinei de bataie turcesci, adusu la cunoscinti'a presei nu de multu timpu. Déca lini'a lui Mehemed Ali e lunga, si va adună tóte detasiamentele trupeloru in giurulu Sofiei intr'unu cercu de 40 mile, atunci dupa indiciile nóstre póte fi vorb'a de urmatórele reserve: 1) dóue divisiuni de infanterie in Orchani'a, sub comandele lui Siakir (mai nainte Siefchet) si Sadyc pasi'a, prim'a divisiune avendu brigadele Edhem si Mehemed Hamdi pasi'a, a dóu'a brigadele Osman Bey si Musri pasi'a. Fia-care din aceste brigade dispune in stare normala de 8 batalióne infanteria, 3 escadróne si 8 tunuri, la olalta asiá dar' au ambele divisiuni 32 batalióne (unu batalionu 400 soldati) séu 12,800 ómeni, 12 escadróne (à 100 calari) séu 1200 calari.

Deci fortiele se urca la numerulu de 14,000 combatanti cu 32 tunuri. Déca vomu luá insa in considerare, ca detasiamente mai mari, si anume din divisiunea lui Siakir pasi'a, precum si alte, au fostu dejá angagiate in luptele dela Radormitie, Iablaniti'a, Vracea si Teteven, nu vomu gresí, déca numerulu efectivu 'lu vomu reduce la circa 12,000 ómeni.

2). Alu doilea corpu de armata de reserva este acel'a dela Sofi'a. Din acestu corpu insa pâna acum a fostu in loculu de concentrare numai *o singura* brigada. Corpulu séu mai bine disu divisiunea Izzet pasi'a are 3 brigade, dintre care cea dintâiu (Cerchez Hassan) e detasiata in Bercovatiu, Pirot si pe inaltimile Balcaniloru dintre aceste dóue positiuni, in fortie de dóue si patru batalióne; a dóu'a brigada (Mehemed pasi'a) a fostu pâna acum dislocata in Nisiu si in alte puncte ale fruntariei de sudu a Serbiei; a trei'a brigada (Ali pasi'a) e in Sofi'a. Prin urmare divisiunea de reserva a lui Izzet pasi'a cuprinde 24 batalióne de infanterie si 12 escadróne, in totulu 10,800 ómeni si 24 tunuri. Ambele corpuri asiá dara au unu totalu de aprópe 25,000 ómeni.

Aceste suntu trupele disponibile pe lini'a Sofi'a-Orchanie. Acum sa ne intórcemu la 3) divisiunea de reserva din Rumeli'a (Djeil pasi'a), cu cuartierulu principalu in Adrianopole. Din acésta divisiune se pretinde, ca nu se afla dislocatu nici unu singuru detasiamentu in Balcani, ci numai in valea Maritiei, si anume prim'a brigada (Assad) se afla in Adrianopolea, a dóu'a (Hamid) in Filipopolea, a trei'a (?) in Haskioi. Déca evaluâmu fortiele acestei divisiuni la 9,000 ómeni si 24 tunuri, armat'a lui Mehemed Ali va avea unu numeru de 35,000. Sa considerâmu lânga acesti'a si pe redifii de a dóu'a clasa in num. de 10,000, si vomu avea corpulu de despresurare alu lui Mehmed Ali cu totului totu in fortia de 45,000 ómeni si 80 tunuri de câmpu.

Nu vomu pretinde ca aceste trupe nu aru fi de ajunsu spre a ocupá fortiele ruse dela Vidu si Isker, de unde aru putea resultá o incercare din partea lui Osman-pasi'a de a scapá cu câtu se póte de putiene sacrificii spre vestu ori spre sudu. Nu voru fi insa suficiente spre degagiarea completa a lui Osman-pasi'a, de óre-ce in drumulu loru aru dá preste o armata rusa totu asiá de numerósa, situata pe platoulu Telisiului. Dar' sa nu trecemu cu vederea unu lucru. Armat'a turca din cestiune are in cadrele sele pe totu omulu disponibilu dela Nisiu pâna la Adrianopole, si de óre-ce Pórt'a nu póte lasá Nisiulu neocupatu, astfeliu armat'a nóstra e unu simplu resultatu alu calculului. Realitatea o va modificá fórte multu, pentru ca intr'unu casu de o actiune dupla atâtu in contr'a rusiloru câtu si eventualu in contr'a serbiloru nu voru putea remânea neocupate Nisiulu si Sofi'a. Prin urmare suntu a se detrage din calculu celu putienu trei brigade séu 12,000 ómeni cu 24 tunuri. Déca Serbi'a va intrá in actiune, atunci intrég'a armata de reserva va fi dislocata si trimisa in contr'a serbiloru, iér' rusii se voru vedea liberi de ea.

Numai in acestu sensu póte sa fia binevenita rusiloru cooperarea serbiloru. Déca va cadea insa Plevn'a, atunci armat'a de vestu rusa de celu putienu 100,000 ómeni va fi totu-déun'a asiá de puternica, cá sa-si continue in modulu celu mai stralucitu operatiunile sele in vestulu Bulgariei, si fâra de vre-unu ajutoriu streinu.

Revist'a politica

Delegatiunile s'au deschisu in 5 Decembre, dupa cum se anunciase mai nainte. In sessiunea acést'a va vení inaintea delegatiuniloru intre alte si o propunere, care va tiené comptu de referintiele cele estraordinare, in care suntu intrunite acum delegatiunile. Este vorb'a de *modus procedendi* fatia cu desbaterea bugetului privitoriu la erogate, acum cându pactulu incheiatu pe diece ani intre ambe jumetâtile monarchiei espira si altulu pe anii urmatori, intre cari cade si anulu 1878, nu este incheiatu. La tóta intemplarea delegatiunile, si cea austriaca si cea ungurésca, voru trebuí sa se folosésca de espedientulu singuru possibilu in impregiurârile de fatia, de unu provisoriu. Spre aflarea acestui espedientu se afla si ministrii unguresci Tisz'a si Széll in Vien'a, unde suntu de astadata intrunite delegatiunile.

Unu evenementu, de altmintrea nu asiá de mare insemnatate, s'a petrecutu cu alegerea presidentului delegatiunei austriace. S'a fostu alesu presiedinte cav. de *Schmerling,* cunoscutulu ministru din er'a centralismului constitutiunalu. Cav. de Schmerling inse nu primesce a fi presiedinte in delegatiune si a depusu mandatulu si de delegatu, Motivulu, pentru care cav. de Schmerling nu voiesce a primí acestu mandatu onorificu, nu se scie. „Oest. Corr.“ dice ca este prea ocupatu la tribunalulu supremu cu agendele justitiei. Alta fóia este de alta parere. Cum se chiama acea fóia, nu ne spune „Fremden-Blatt“, din care estragemu intemplarea acést'a, spune inse ca fói'a care sustiene a fi inspirata de cav. de Schmerling, dice ca acest'a nu voiesce a fi presiedintele delegatiunei austriace, pentru-ca este satulu de „confusiunea dualistica“. In siedinti'a de Luni se promite ca se va face lumina asupr'a acestei afaceri.

O telegrama de alalta-eri aduce din Vien'a scirea ca in 7 a fostu primite delegatiunile de Majestatea Sea. In cuventulu de primire Majestatea Sea a accentuatu, ca pre lânga tóte incurcaturile din orientu, raporturile amicabile câtra tóte puterile au remasu nealterate si justele interese ale

Austro-Ungariei au remasu in intregimea loru in tóte directiunile. Imperatulu spera ca acést'a va fi cu putintia si in viitoriu, fâra de a apelá la pretensiuni estraordinarie de sacrificii din partea populatiunei, *pe alu cârei patriotismu Imperatulu comptéza cu tóta increderea, déca s'aru cere pentru aperarea intereseloru nóstre.*

Din alta telegrama se vede ca in *delegatiunea ungurésca*, contele Andrássy, a adusu unu proiectu, prin care se imputernicesce ministeriulu comunu a licuidá erogatele pâna la 31 Martiu 1878 in proportiunea erogateloru din 1877.

In *Franci'a* ventulu celu domolu politicu iéra s'a prefacutu in viscolu. Intielegerea intre Mac-Mahon si camera a duratu mai putienu decâtu se asteptá. Se scrie ca republicanii ceru acum revisiunea constitutiunei, in ceea ce privesce disólverea camerei. Retragerea lui Mac-Mahon este verosimila.

Revista de diurnale.

Unu articulu in „Le Temps" dela 22 Nov. scrie despre Romani'a:

„Principatulu românu póte, pe dreptate, sa se arate mandru de acea mica armata, a cârei'a bravura si disciplina au intrecutu cu multu asteptarea celoru mai buni amici ai nationalitâtiei române. Ori-ce s'aru puté dice, e probabilu ca ea n'a luptatu in zadaru. Rusii nu potu uitá — si conversatiunile ce tienu aici persóne insemnate aréta ca nu voiescu sa uite — ca Romani'a a datu concursu-i efectivu in momentulu celu mai criticu alu luptei, pe cându guvernele Greciei si Serbiei, mai deadreptulu interesate, pe câtu se pare, pentru succesulu finalu, 'si amenau intrarea in lupta".

. . . .

„Pe de alta parte Dobrodj'a, adi aprópe cu totulu parasita de locuitorii ei tatari, turci si chiaru crestini (acesti'a erau in minoritate) n'are prin ea ins'asi decâtu putiena insemnatate; dar' alipirea la Romani'a, aru dá acestei tieri ceea ce i-a lipsitu pâna acum: unu portu de iérna la Chiustenge, pentru a-si esportá productele cându navigatiunea pe Dunare e suspendata.

„In casu de pace directa cu Turci'a — alta eventualitate de care se vorbesce multu in cercurile rusesci din Bucuresci — Romani'a, cá putere beligeranta, aru luá parte de siguru la negotiâri, si décá acestea voru avé de resultatu o autonomia mai multu séu mai putienu intinsa a diverseloru poporatiuni crestine din peninsul'a Balcaniloru, ea se va gâsí in stare de a dobandí óre-cari garantii in favórea unei rase surori, fórte interesante, dar' putienu cunoscuta, pe care bulgarii si grecii, si mai cu deosebire acesti din urma, se trudescu pe capete sa o absórba: vorbescu de tientiari séu macedo-români, alu câroru numeru e evaluatu de unii la unu milionu si jumetate, pe cându cei-lalti 'lu reducu la mai putienu de dóue sute mii".

Cetimu in „Pester Lloyd" urmatórele:

„Privirile tuturoru suntu tientite asupr'a referintieloru de pe câmpulu de resbelu; si déca audimu necontenitu vorbindu-se despre eventualitatea unei pâci separate, nu trebue sa trecemu cu vederea ca acestu sgomotu se respandesce numai din partea unei pârti, adeca din acea a Turciei, pe cându din partea celei-lalte pârti nu esista de locu o scire autorisata conformu cârei'a amu putea presupune ca Russi'a aru aderá la incheiarea unei asemenea pâci separate. In nici o intemplare insa politic'a Austro-Ungariei nu va fi suprinsa".

Acela'si diuariu publica o corespondintia din Berlinu, din care estragemu urmatórele:

„Pe câtu tempu politic'a Austro-Ungariei e condusa de comitele Andrássy, nici in Berlinu nici in cuartirulu generalu rusescu, nu se indoiescu in privinti'a buneloru ei intentiuni.

„Essad-Bey ambasadorulu Turciei la Vien'a, a trebuitu sa faca aceeasi esperintia cá si marele viziru Edhem-pasi'a, cându rugase pentru mijlocire pe principele Reus. Amendoi, acesti barbati de statu ai Turciei, au fostu avisati cá sa se adreseze directu la cuartirulu generalu rusescu.

„Cu modulu acest'a, se constatà ca cabinetele din Berlinu si Vien'a au procedatu de o potriva, dupa acela'si planu comunu care e stabilitu inca demultu intre densele. Acésta procedare se póte urmá de mentionatele cabinete cu atâtu mai vertosu, cu câtu ambele posedu promissiuni obligatóre facute din partea principelui Gorciakoff. Conformu acestoru promissiuni Austro-Ungari'a si Germani'a trebue sa fia puse in totu-déun'a in curentulu faseloru tratâriloru pârtiloru beligerante pentru cá la momentulu oportunu sa-si póta representá interesele loru specifice.

„Altfeliu stà insa lucrulu cu Angli'a care n'a obtienutu astfeliu de promissiuni si care, cu chipulu acest'a a remasu isolata intr'unu modu batatoriu la ochi. Din acésta causa, ér' nu pentru amenintiarea Erzerumului, se esplica alarmele patriotice ale pressei englese.

„Pe cându dar' la Vien'a traiescu in firm'a convingere ca interesele Austro-Ungariei nu voru fi de locu jignite prin tratatulu de pace, adeca celu putienu nu se voru infiintiá astfeliu de schimbâri teritoriale cari sa displaca la Pest'a si Vien'a, in acela'si tempu la Londr'a nu impartasiescu acésta convingere pentru purulu motivu, ca Angli'a pâna la unu punctu óre-care, stà afara din cerculu intielegeriloru stabilite intre cele trei puteri aliate, de-si Angli'a s'a svârcolitu necontenitu de a spulberá in aeru acésta aliantia".

„Deutsche Zeitung" anuncia urmatórele:

„Aflâmu ca ministrulu nostru de esterne aru fi facutu representatiuni, la Belgradu in contr'a actiunei Serbiei, insa acele representatiuni au fostu compuse intr'unu modu atâtu de ecuivocu, incâtu principele Milanu nu se póte teme ca actiunea lui va avé urmâri funeste, déca va pune not'a comitelui Andrássy la dosaru.

„Se dice ca principele Milanu aru fi declaratu unui barbatu de statu austriacu ca cuvintele cunoscute sub numirea de „sfer'a intereseloru Austriei" aru fi respandite in lume numai de press'a austriaca, ér' câtusi de putienu de comitele Andrássy.

„Altfeliu cercurile diplomatice precum si ministeriulu nostru de esterne au sciutu inca inainte cu dóue septamâni, ca Serbi'a va intrá in actiune fâra o declaratiune formala de resbelu".

„Golos" publica o intempinare a dlui Panajew relativa la cele scrise de d. Wassilcikow, in „Nordriche Bote" pre cari le-amu fostu reprodusu intr'unulu din numerii precedinti.

Estragemu dar' si din intempinarea dlui Panajew urmatórele puncte:

„Idealulu nostru in cestiunea orientului e total'a nimicire a domniei turcesci preste provinciele din peninsul'a balcanica, si de aceea sa nu gândésca ca Russi'a s'aru multiamí cu alte conditiuni la incheiarea pâcei.

„Russi'a a declaratu ca nu doresce a face cuceriri in peninsul'a balcanica. Acést'a e singurulu seu angagiamentu luatu in fati'a Europei.

„Dar' Romani'a si Serbi'a au fostu capabile de a se organisá insesi-le; atunci pentru ce sa nu se póta organisá si guverná de sine totu astfeliu si Bulgari'a, Bosni'a si Ertiegovin'a?"

Diuariulu „St. Petersburger Zeitung" publica o corespondintia din Vien'a, in care cetimu urmatórele:

„Decisiunile luate in conferintiele tienute de une-dile in Pest'a au o fórte mare importantia. S'aru fi stabilitu ca in casu cându s'aru dovedí ca pârtile beligerante inclina de o potriva pentru a incheiá o pace separata, fâra cá Austro-Ungari'a sa fia pusa in positiune de a-si representá directu interesele sele cu ocasiunea negotiâriloru, atunci ea 'si va aperá si ocrotí acele interese pe o alta cale. Va ocupá imediatu anumite tienuturi din Turci'a, adeca Bosni'a si Ertiegovin'a, pentru cá o asemenea pace separata, sa nu iá in privinti'a aceloru tienuturi astfeliu de dispositiuni, cari aru pagubí intr'unu modu simtitoriu interesele monarchiei austriace".

„U. p. A."

Aradu, 3 Decembre 1877.

(Multu ne doru si ne strica doctrinele retacite séu defeptuóse despre biseric'a nóstra, mai vertosu cându ele se predica de pe tribun'a bisericei).

Cetimu intr'o fóia de specialitate si inca in fruntea ei: „*Déca óre-care biserica se numesce* „nationala", *ea póte fi nationala numai in intielesu impropriu si numai in reportu administrativu, incâtu adeca ea acordà tuturoru nationalitâtiloru dreptulu de a-si face servitiulu divinu in limb'a nationala.* In acestu momentu se cuprinde caracterulu nationalu alu bisericei." O sentintia acést'a greu derogatória adeverului evangelicu, dupa care apostolii inspirati de sântulu spiritu, au inceputu a vorbí in diverse limbe, iér' intemeiatoriulu bisericei a demandatu apostoliloru: „*Mergeti si invetiati neamurile botezându-le!* Nu deci pe „*dreptulu popóreloru de a-si face servitiulu divinu in limb'a nationala*" — este intemeiata biseric'a lui Christosu, ci pe oblegamentulu ei de a invetiá pe popóre adeverulu, adeca de a le luminá si cultivá *in limb'a loru propria* si astfeliu de a le face capabile de fericire temporala si perenala; iér' dreptulu popóreloru de a pretinde — nu numai servitiulu divinu in propri'a loru limba, ci si prepararea necesaria pentru acelu servitiu prin crescere si scóle totu in propri'a loru limba, se deduce tocmai din amintit'a inspirare a apostoliloru prin sântulu spiritu si din citat'a indrumare a Mântuitoriului câtra apostoli, respective câtra toti urmasii acestor'a. Prin urmare, fiindu chiemarea bisericei nóstre: *nobilitarea popóreloru* prin cultur'a inimei si a spiritului individiloru ce — le compunu — cultur'a ce se mijlocesce prin botezu, adeca prin introducere in societatea fundata de Christosu precum si prin celelalte sacramente, cà marturisiri simbolice despre adeverat'a apartinentia a loru la acésta societate, pururea insa si neincetatu si mai vertosu prin *invetiatura* in scóla si in biserica, ba chiaru si in casa si societate, cu voce viua, voce loru bine cunoscuta, adeca in *limb'a nationale*; iér' intru acésta calificatiune cuprindiendu-se propriamente *nationalitatea genuina a unui poporu*: resulta evidentu ca *biseric'a nóstra crestina in celu mai propriu séu genuinu intielesu alu seu este* „nationala". Acésta nationalitate nu se iá, nu se póte luá in intielesulu celu ibridu séu mistificatu alu institutiuniloru politice si diplomatice, cu cari biseric'a lui Ddieu n'are de a face. In acelu intielesu nationalitatea se identifica cu — potestatea politica, dupa carea *statulu, dreptulu de limba de cultura si de domnia intre mai multe popóre este alu poporului celui mai tare séu mai rafinatu.* In acestu intielesu intr'adeveru biseric'a nóstra numai „*improprie*" adeca numai despoiata de chiemarea si caracterulu ei genuinu, aru poté fi nationala. Cându óre vomu ajunge odata a pricepe bine natur'a institutiuniloru nóstre cu sublim'a loru valóre de a ne salvá?

Ortodocsulu.

Insciintiare.

La adunarea generala anuala a societatei de lectura romàna din Lugosiu, carea se va tiené Dumineca in 30 Decembre 1877 st. n. la 3 óre dupa amédi in localitâtile proprii, se invita prin acést'a p. t. membrii intranei si estranei.

Comitetulu.

Varietâti.

⁂ *Diu'a de Sântulu Andreiu* se va serbá in biseric'a de aici din cetate, conformu conclusului sinodalu din 1874, intru eternisarea memoriei nemuritoriului Archieppu si Metropolitu, *Marelui* **Andreiu**, cu deosebita solemnitate. Cu ocasiunea acestei festivitâti bisericesci va cântá chorulu vocalu, compusu din dómne, domnisióre si domni, care dupa câte audimu despre densulu, va contribuí multu la sternirea pietâtiei si la radicarea actului solemnu.

⁂ Societatea de lectura „*Andreiu Siagun'a*" va avé **siedintia publica** in „Seminariulu Audreianu" *Marti la 29 Noemvrie st. v.* in presér'a dilei St. Apostolu Andrei, inceputulu la 7 óre sér'a, cu urmatórea programa:

1. „*Romanime multu cercata*", poesie de Boiu, melodie de Cuntianu, esecutata de chorulu vocalu.
2. „*Cuventare ocasionale*", rostita de Stefanu Albu, cl. a. III.
3. „*Glasulu unui Romanu*", poesia de Muresianu, declamata de Ioanu Gavrusiu, cl. a. II.
4. „*Lucsulu*", cestiune de controversia intre Dion. Fagarasianu si Avramu S. Pecurariu, cl. a. III.
5. „*Conjuratiunea tempestatiloru*", poesia tradusa din limb'a germana, esecutata de chorulu vocalu.
6. „*O lacrima pre mormentulu marelui Andreiu*", poesia de Ioanu S. Punteanu, cl. a. II., declamata de autorulu.
7. „*Despre crescerea copiiloru*", disertatiune rostita de Avramu Davidu, cl. a. II.
8. „*Mihnea si baba*", poesie de Bolintineanu, declamata de Georgiu Bobesiu, cl. a. I.
9. „*Diorile*", poesie de Vasilco, esecutata de chorulu vocalu.

⁂ *(Focu in Salisce.)* Mercuri in 23. Novembre sér'a comun'a Salisce fù alarmata de unu focu ingrozitoriu, carui au cadiutu victime 4 case in strad'a principala. Foculu fù localisatu — onóre inteligintiei de acolo, si in specia dlui jude reg. cercualu *Macsimu*, care cu periculululu sanetatii s'a bagatu in apa pâna in genunchi de a indreptatu singuru cu morariulu de acolo ap'a riului pe strada, de asemenea si inspectorului de politia *Alesandru Steflea* care cu diregatori'a comunala a luatu mesurile necesari spre a localisá foculu. Caus'a focului nu se scie, daun'a e aprópe 3 mii floreni.

Pe lânga tóta energi a ce o desvólta in casuri de acestea diregatori'a comunala, lips'a de pompieri e tare simtita, si aru fi de doritu, cá intr'o comuna cum e Salistea, curatu românésca si cu mijlóce materiali bune, sa se infiintieze câtu mai curendu o *societate de pompieri.* N. I.

⁂ *(Fabric'a de harthía din Zernesci),* unu stabilimentu pe actii, a cârui infiintiare a costatu sute de mii florini, in 20 l. c. s'a vendutu prin licitatiune pentru sum'a de 67,100 fl. Cumperatoriulu este „Prim'a banca transilvana" din Brasiovu.

⁂ *(Furtu.)* In nóptea spre 14 l. c. s'a furatu unui caletoriu intr'unu otelu din Lugosiu 1167 fl. in harthía, unu orologiu-remontoir, si altulu chronometru cu insigniele familiei Obrenovits in valóre de 800 fl. precum si diverse alte obiecte.

⁂ *O romàna studenta in medicina* — Cetimu in „Românulu": Avemu plácut'a ocasiune a inregistrá o nóua proba de atitudinea fiiceloru române pentru stiintie. D-siór'a Maria V. Cutiarid'a, dupa ce-si terminà studiele in Bucuresci, merse de se inscrise cá auditóre la Politechnic'a din Zurich.

Dupa o pregatire de siase luni in acestu institutu, d-siór'a Cutiarid'a depuse 'esamenele cu multu succesu si fù admisa in facultatea de medicina din acelu orasiu.

Uramu deplina isbânda d-siórei Cutiarid'a, care prin zelulu seu face onóre si parintiloru si patriei sele.

⁂ *(„Vrednicu este lucratoriulu de plat'a sea“).* Corespondentulu jurnalului „Daily News“, renumitulu Archibald *Forbes,* primesce pentru ceea ce publica in numitulu jurnalu o remuneratiune anuala de 10,000 fl.

⁂ S'au primitu la redactiune urmatórea scrisóre:

Domnule Redactoru! Bine-voiti a ascultá cu indurare tenguirile unui nenorocitu, care a ajunsu a nu mai scí unde sa se ascunda pentru cá sa scape de prigonirea sórtei si de dragostea unoru literati români. Eu suntu de cându lumea o fiintia neinsemnata, modesta, câci me numescu **U** scurtu. Natur'a m'a nedreptatitu dându-mi unu glasu inadusitu si slabu cá de unu ofticosu; prin urmare, 'mi place a fi retrasu pre câtu se póte din iveala, si a traí ín linisce precum se cuvine unei fiinti cu jumetate de sufletu cá mine. Cunoscendu-mi faptur'a uriciósa si ridicola ce mi-au dat'o slovaciulu Chirila, asemenându-me cu unu dropicosu cu bratiele ridicate câtra ceriu (ȣ), me ferescu de ori ce pornire ambitiósa si nu doréscu alt'a decâtu a remâné perdutu printre celelalte litere din alfabetu...

In zadaru amu protestatu, in zadaru amu cercatu sa-i facu a intielege pe neimpacatii mei prietini ca 1-iu de vreme ce d-loru lucréza pentru limpedirea, imbogatirea si infrumsetiarea limbei românesci, aru trebuí sa se ocupe de a o face dulce, sonora si armoniósa si, prin urmare, aru trebuí sa se ferésca de inmultirea unoru litere huhureze cá mine, care dau limbei unu caracteru sinistru si o eufonie inadusita.

2-a. Ca déca voiescu a se departá de slavonismu aru fi cu dreptu sa se ferésca de a imitá formele ortografiei slavóne, intrebuintiându-me pe mine in trupulu cuvinteloru precum slavii intrebuintiéza pe ъ.... scl.

Tóte aceste resóne a mele au remasu neascultate..... si eu nenorocitulu, nu mai amu repausu! Dle Redactoru! 'Mi iau indrasnél'a a-ti face plecat'a rugaminte cá macaru d-t'a sa me lasi in pace. Destulu este de mare numerulu slavitoriloru mei. Aibi mila de mine; fie-mi dusmanu cá sa me restorni din postulu in care amu fostu ridicatu fâra nici unu meritu personalu si fâra câtu de putiena dorintia din parte-mi.

(Iscalitu:) Ŭ (Ucu scurtu).

⁂ *(Meteorologicu.)* In septamân'a trecuta tempulu a fostu ploiosu in aprópe tóte tierile din Europ'a. Germani'a de nordu si Danemarc'a au avutu dese ploi impreunate cu negura, ér' Itali'a, Franci'a si Germani'a de sudu au fostu bantuite de vijelii insocite de ploi mari. Pe alocurea ploile au fostu asiá de abundante, incâtu riurile au inceputu sa inundeze regiunile din vecinatatea loru. Temperatur'a continua a se mantiené deasupr'a punctului de ghiatia pâna si in regiunile despre nordu ale Russiei si Scandinaviei. Muntii s'au imbracatu dejá in vestmentulu loru de iérna, de-si temperatur'a n'a scadiutu departe sub zero abstragendu dela piscurile cele mai inalte.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Colect'a XXIX.)

1. Prin dlu *Georgiu Purcariu* din *Aradu,* dela urmatorii contribuitori:

Dr. Ioanu Papu, 20 franci, Dr. Nicolau Oncu, 20 fr. Pavelu Drag'a, 10 fr. Tercutiu Ratiu, 5 fl. I Vlasa, 4 fl. Atanasiu Tuducescu, 10 fl. A. Pecicanu, 3 fl. Georgiu Purcariu, 20 fr. Iosifu Botto, 5 fl. Arone Hamsea, 5 fl. I. Papp, 3 fl. Georgiu Pop'a, 20 fr. Nic. Marcu, 3 fl. „Unu românu“, 1 fl. Aureliu Belesiu, 20 fr. Teodoru Papp, 1 fl. Vasiliu Belesiu, 1 #, P. Milovanu, 4 fl. Iacobu Sabaila, 1 fl. I. Ciontea, 2 fl. Mihaiu Veliciu, 1 fl. Ioanu Moldovanu, 1 fl. Avramu Purcariu, 1 fl.

la olalta 50 fl. 110 fr. si 1 #.

2. Prin dlu *G. Crisianu* din *Mediasiu* dela urmatorii contribuitori:

Georgiu Crisianu, par. gr. or. 2 fl. 16 cr. Demetriu Barbu, 1 fl. Georgie Matheiu Popp'a, 1 fl. Ioanu Ogreanu, 50 cr. Achimu Limbasianu, 50 cr. Nicolau Todoru Oprea, 40 cr. Daniile Busuiocu, 40 cr. Nicolau Thodea, 40 cr. Georgie Mârie, 20 cr. Ioanu Corosiu, 30 cr. Demetriu Bozâsianu, 20 cr. Achimu Curceanu, 20 cr. Ioanu Macaveiu, 20 cr. Demetriu Todoru, 10 cr. Theodoru Chîndea, 10 cr. Dumitru Daianu, 10 cr. Georgie Curceanu, 40 cr. Georgie Todoru, 14 cr. Georgie Popp'a Davidu, 10 cr. Ioanu Bardasiu, 50 cr. Mari'a Limbasianu, 10 cr. Georgie Verea, 1 fl.

laolalta: 10 fl.

Sum'a tot.: 110 lei 1 # si 60 séu 65 fl.

Transportulu sumei din colect'a XXVIII publicata in nr. 93 alu „Telegr. Rom.“ cu: 2958 lei 70 bani si 2620 fl. si 77 cr. v. a.

Sum'a totala: 3068 lei 70 bani si 2685 fl. 77 cr.

(Va urmá.)

Cu acést'a ocasiune facu totodata spre orientarea tuturoru generosiloru contribuitori cunoscutu: ca contribuirile ulteriori atâtu in bani câtu si in obiecte intrate la mine, le-amu tramisu la destinatiune, adeca in a III-a grupa cu o suma de 1450 lei, despre a cârei'a primire amu si primitu urmatórea notificare:

„*Societatea* „Crucei Rosia“ *din Romani'a. Comitetulu centralu.* Nr. 2075.

Dómn'a mea! Astadi amu primitu sum'a de *lei 1450* ce a-ti binevoitu a ne mai tramite, si despre care ni-ati facutu onóre a ne incunosciintiá prin epistol'a DVóstre dela 12 a curentei.

Avemu onóre a Ve inaintá recipis'a cassieriului Nr. 831. constatatóre de incassarea acelei sume.

Despre colectele cu obiecte Vi vomu comunicá indata ce ele se voru primí.

Primiti Ve rogu Dómn'a mea asigurarea preaosebitei nóstre consideratiuni.

Bucuresci, 1877. Lun'a Nov. 17.

Presiedinte: *Dimitrie Ghic'a.*
Secretariu: *I. S. Bobocu.*

Esprimu deci si eu in numele comitetului societâtiei tuturoru p. t. contribuitori multiamit'a cea mai cordiala pentru binevoitoriulu loru sucursu.

Sibiiu, 8 Decembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien a.

Din 25 Novembre (7 Dec.) 1877.

Metalicele 5%	64	—
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	15
Imprumut. de statu din 1860 .	113	—
Actiuni de banca	806	—
Actiuni de creditu	210	80
London	119	30
Oblig. de desdaunare Unguresci	78	75
„ „ „ Temisiorene .	77	75
„ „ „ Ardelenesci .	76	20
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Valut'a nóua imperiale germâna	58	70
Argintu	106	20
Galbinu	5	66
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	57

Nr. 160.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. or. de clas'a III din comun'a *Frau'a* in tractulu protopresbiteralu alu Mediasiului, pentru intregirea acestei parochii prin acést'a se publica concursu pâna la 22 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

a) Casa parochiala, curte, gradina cu edificiele necesarie economice;
b) 17 jugere pamentu dintre cari 10 suntu de fenatiu si 7 aratoriu. Contributiunea pentru canonic'a portiune se solvesce dela biserica.
c) Dela 95 familii câte un'a di de lucru dela cei cu carulu, si câte dóue dile dela cei cu palm'a.
d) Venitele stolare indatinate si ficsate prin sinodulu protopresbiterale.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu mai susu indigitatu.

Siarosiu, 17 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Dionisiu Chendi m. p.
2—3 adm. prot.

Nr. 167.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochu in parochi'a de class'a a III-a din *Rogozu* in protopresbiteratulu grecoorientalu alu Solnocului alu II. prin acést'a se escrie concursu in urm'a ordinatiunei preavenerabilului consistoriu archidiecesanu din 3 Novembre Nr. 2822 ex. 1877 cu terminu pâna la 21 Decembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

a) Dela 250 familii 40 xr., de familia., dau o suma de 100 fl. v. a.
b) Portiunea canonica in marime de de 2 jugere 323 stângeni aratoriu si fenatiu, sub Nr. topograficu alu cartiei funduarie 333 dau unu venitu anualu de 26 fl. v. a.
c) Tacsele stolare computate dau o suma de 154 fl. v. a.

Aceste tóte computate dau unu venitu anualu de 280 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au de a-si asterne concursele loru instruite conformu statutului organicu si dispositiuniloru provisorie sinodali din anulu 1873 pentru regularea parochieloru in archidieces'a nóstra transilvana, la subscrisulu oficiu protopresbiteralu pâna la terminulu mai susu aratatu.

Cupsieni in 17 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Samuilu Cupsi'a m. p.
2—3 protopresbiteru.

Nr. 221

Concursu

Pentru intregirea parochiei vacante de a III clasa Minthi'a cu fili'a Besanu in protopresbiteratulu Devei, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna in 20 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Cas'a parochiala cu gradin'a,

Dela 85 numeri de casa, birulu in naturalie a un'a mesura de cucuruzu sfaramatu si stolele usitate.

Concurentii voru avea a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu si a dispositiuniloru sinodali la subscrisulu pâna la terminulu mai susu semnatu.

Dev'a, 20 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m. p.
2—3 protopresbiteru

Nr. 121.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III *Ciung'a* in protopresbiteratulu gr. or. alu Muresiului se escrie concursu conformu maritei ordinatiuni consistoriale din 19 Februariu a. c. Nr. 406. B. cu terminu pâna in 21 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

1. Cas'a parochiala cu curte si gradina laolalta au o aria de 978°□ pentru celelalte cladiri aflatóre pe acestu locu, fiindu ale reposatului preotu pâna cându se voru rescumperá din partea parochiei, se voru platí interese anuali.

2. 5 jugere 1015°□ agru, 3 jugere 1029°□ fenatiu, 2 jug. 760°□ padure (tufe) 1 jugeru, 1294°□ cimiteriu si pasiune.

3. Dela 57 familii câte o feldera de cucuruzu sfârmitu.

4. Stol'a usuata in comuna; din cucuruzu si stola tertialitatea e a cantorelui.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne concursele instruite conformu statutului organicu pâna la terminulu indicatu la subscrisulu prin post'a ultima, *Maros-Ujvár.*

Sântu-Benedicu, in 17 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Artemiu Crisianu, m. p.
2—3 adm. protopopescu.

Publicare de licitatiune.

Comun'a bisericésca gr. or. din Resnovu dupa ce si-au primitu aprobârile necesari dela autoritâtile mai inalte competinti, — in diu'a de 18/30 Decembre 1877 la 10 óre a. m. va vinde prin licitatiune verbala publica, padurea de fagu de pre muntele bibisericei Baiu séu Dihamu aflatoriu in Romani'a districtulu Prahov'a.

Conditiunile de licitare precumu si alte esplicâri sepotu capatá si respective vedea in scól'a româna de aici, unde se va tinea si licitatiunea

Resnovu in 12/24 Novembre. 1877.

2—3 *Comitetulu parochialu.*

Depuneri de capitale pentru fructificare

se primescu la institutulu subsemnatu

a) pe lânga anunciarea radicârii in sensulu statuteloru cu **6%** interese;

b) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerii la **3 luni** inainte cu **6½ %** interese;

c) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerii la **6 luni** inainte cu **7%** interese.

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerii, si incéta cu diu'a premergetória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse, cà numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentului se potu stabilí in diu'a depunerii capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu restituirea depunerii urméza dupa aceste modalitâti speciali.

Depunerile tramise prin posta pe lânga comunicarea adresei deponentului se resolvu totu de un'a in diu'a primirei.

Asemene se potu efectuí prin posta anunciâri si radicâri de capitale.

Sibiiu, 29 Novembre 1877.

„ALBIN'A“,
Institutu de creditu si economii
in Sibiiu.
2—4

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La nru acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 24.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 95. ANULU XXV.

Sibiiu 1|13 Decembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Diu'a de Sântulu Andreiu respective aniversarea memoriei Marelui *Andreiu* Baronu de *Siagun'a*, nemuritoriului Archieppu si Metropolitu de odinióra, s'a serbatu eri in biseric'a nóstra asiá dupa cum anunciaramu in numerulu trecutu. Dupa St'a liturghia a urmatu unu parastasu solemnelu celebratu de Preacuviosi'a Sea P. Archimandritu si Vicariu archiepiscopescu Nicolau *Pope'a* cu asistentia numerósa. Atâtu sub decursulu liturghiei câtu si a parastasului chorulu ce-lu constitue mai multe dómne, domnisióre si domni din inteligenti'a miréna a Sibiiului, si din teologii seminariului nostru, a esecutatu intr'unu modu inaltiatoriu de inimi si nu gresimu déca dicemu preste asteptârile publicului deprinsu cu music'a vocala in cuartetu dela prim'a productiune.

In preséra junimea nóstra seminariala a esecutatu in sal'a cea mare a seminariului, frumosu si corespundietoriu decorata, programulu publicatu in nrulu trecutu intr'unu modu fórte satisfacatoriu. Si aici nu putemu decâtu cu placere sa inregistrâmu unu progresu. Afara de piesele de musica vocala si temele au fostu lucrate cu multa ingrigire si studiu; numai prea multe pentru o siedintia publica. Câtu privesce music'a vocala, esecutata eri in biserica si alalta séra la sie linti'a publica trebue, sa esprimâmu recunoscinti'a nóstra tuturoru celoru ce au participatu activu, cu deosebire neobositului zelu alu dlui prof. D. *Cuntianu.*

Publiculu românu a participatu in mare numeru la ambe solemnitâtile. Dintre neromâni amu vediutu pe dlu prof. dela academi'a reg. ung. Dr. *Sentz*, vechiu veneratoru alu defunctului Mare Archipastoriu, si famil'a acestui'a.

Spatiulu ne demanda a fi fórte avari in descriere, cu tóte ca solemnitâtile aru meritá o descriere mai ampla.

Eri amu primitu spre publicare dela unu june teologu din Blasiu o frumósa salutare adresata Societâtiei „Andreiu Siagun'a". Cu parere de reu trebue din lipsa de spatiu sa o retienemu dela publicare.

Resbelulu.

Sibiiu, 30 Noemvrie / 12 Decemvrie

Ce se asteptá de multu, s'a intemplatu. **Plevn'a**, acelu colosu care a inghititu viéti'a multoru mii si mii de ómeni, **a cadiutu** Luni in 28 Nov. (10 Dec.) **in mânile armatei aliate.** Corespondentulu nostru particularu din Bucuresci ne-a comunicatu acést'a scire importanta inca in aceeasi di. Luni diminéti'a armat'a intréga din Plevn'a a pornitu spre riulu Vidu, pentru a strabate prin corpulu de granatiri rusesci câtra Vidinu. Dupa o lupta crâncena de cinci óre turcii fura respinsi si **Osman-pasi'a,** ranitu la unu picioru, **si-a predatu sabi'a,** precum ne telegraféza corespondentulu nostru din Iasi, **principelui Carolu, Domnulu Romaniei si comandantulu supremu alu armatei aliate in giurulu Plevnei.** Deodata a capitulatu si intrég'a armata turcésca. Numerulu prisonieriloru si a trofeeloru pâna acum nu este precisabilu. „Wiener Tageblatt" pretinde a scí, ca au capitulatu 40,000 ómeni cu 400 tunuri. Soldatii turci prinsi moru de fóme si de frigu. Perderile in morti si raniti pe ambe pârti suntu mari. Astadi inca nu putemu scí incâtu au fostu angagiate la lupta si trupele române. Probabilu este, ca positiunea la rip'a stânga a riului Vidu, a fostu ocupata si de români. Orasiele Romaniei cu Bucurescii si Iassi in frunte se iluminéza.

In urm'a acestei catastrofe, fâra indoiéla celei mai insemnate in acestu resbelu, armat'a aliata in giurulu Plevnei se va impartí in mai multe pârti. Românii voru operá câtra Vidinu, o parte din rusi voru merge câtra Suleiman-pasi'a si alt'a va trece Balcanii pentru a sprigini actiunea inceputa de generalii Gurko si Radetzky.

Vien'a, 9 Decembre.

In fati'a unei situatiuni atâtu de precarie ,complicate inlauntru si grave in afara, cuvintele Majestâtiei Sele imperatului si regelui monarchiei austro-ungare, adresate delegatiuniloru au fâra indoiéla o insemnatate fórte mare, pentru-ca in ele se oglindéza vointi'a si resolutiunea celui dintâiu dintre cei doi factori, cari constituescu vointi'a statului. Pentru cá sa putemu pretiuí din punctulu nostru de vedere valórea cuvinteloru esprimate de capulu statului, 'mi permitu considerarea unoru momente, cari dupa cum credu eu trebuie sa le avemu in vedere in asemenea casuri: In monarchiile constitutionale vointi'a monarchului si vointi'a cetatieniloru combinate la olalta forméza vointi'a statului. Monarchulu a vorbitu, si-a esprimatu vointi'a; câtra cine? câtra delegatiuni! Cine suntu delegatiunile? Ele suntu factorulu, prin care se esprima ex professo si de jure vointi'a cetatieniloru din intrég'a monarchie, suntu representanti'a tuturoru cetatieniloru! Asiá aru fi sa fia, dar' este adeveratu asiá cum e? In monarchi'a austro-ungara suntu intre alte rase si trei milióne de români, cari contribuiescu la viéti'a statului cu sângele si sudórea loru. Cine 'i representa pe ei? câci in list'a domniloru delegati nu se afla pomenire de numele vre-unui românu. Iér' déca intre domnii delegati cari depunu de presentu in Vien'a vointi'a popóreloru din monarchia in fati'a vointiei monarchului spre a alcatuí in chipulu acest'a vointi'a statului — déca intre acesti domni delegati nu se afla nici unu românu, implica óre vointi'a esprimata de delegatiuni si vointi'a celoru trei milióne de români? Cea mai patrundietóre minte nu va fi in stare cá sa véda apriori séu sa demonstre analitice, ca vointi'a româniloru inca se esprima ex profeso si de jure prin delegatiunile in cari ei nu suntu representati. Nu! noi nu suntemu representati prin delegatiuni! Vointi'a si dorinti'a nóstra remanu latente, necunoscute si neconsiderate. Dar' monarchulu a vorbitu câtra delegatiuni, delegatiunile suntu representanti'a popóreloru din monarchie si noi nu suntemu representati prin delegatiuni; deci se nascu de sine intrebârile: Suntemu noi trei milióne de români, cari dâmu pentru aperarea statului 120,000 de bratie — suntemu noi unu poporu in monarchi'a habsburgica séu nu? Déca cum-va suntemu, atunci ne privescu si pre noi, au mare insemnatate si pentru noi cuvintele monarchului, cari suna: „La totu casulu amu firm'a convingere, ca déca o fi sa ne intrepunemu pentru interesele nóstre, potu contá cu tóta siguranti'a pre sucursulu patrioticu alu popóreloru mele." — Iér' déca nu suntem unu poporu in monarchi'a habsburgica, atunci ce suntemu? Unde suntemu si ai cui suntemu? Referescu-se s la noi inaltele cuvinte de mai susu adresate de capulu statului câtra delegatiuni? De cum-va nu se referescu vorbiv'a cându-va monarchulu si cu noi? Cum ne numimu noi dupa teoriile dreptului de statu? Are locu si o positiune cá a nóstra intre ramele ideiei moderne de statu, câci Austro-Ungari'a se numesce statu modernu? Eu din parte-mi nu voiu respunde la aceste intrebâri, ci voiu face intrebuintiare de unele cuvinte ale clasicului poetu anticu, cá sa potu dice: O radia a dilei! tu ce luceai odinióra inaintea cetâtiei celei cu siepte porti! vino si luminéza in statulu celu cu siepte provisorii, cá sa ne putemu mai bine vedea cu totii cine suntemu si cum suntemu. Sa sperâmu ca nu va trece multu tempu si lucrurile se voru lamurí in favorulu dreptâtiei si alu binelui comunu, si pâna atunci sa avemu in vedere ceea ce dice Schiller in W. T.

An's Vaterland, an's theure schliess dich an,
Das halte fest, mit deinem ganzen Herzen
Hier sind die starken Wurzeln deiner Kraft;
Dort in der fremden Welt stehst du allein.

Contele Andrássy jóca fatia de delegatiuni rol'a englesului, care fiindu ntrebatu de unu filosofu: câtu face 5+6 a statu si a disu cá sa-i spuna mai intâiu ce intrebuintiare are de cugetu sa faca din respunsulu ce 'lu va dá. Astfeliu si contele Andrássy mai nainte de a presentá cartea rosie, mai nainte de a respunde delegatiuniloru precisu si hotaritu câtu face 5+6 cauta cá se afle dela delegatiuni intrebuintiarea ce au de cugetu acestea a o face de respunsurile lui.

Romani'a si pres'a italiana.

Estragemu din „Diritto" dela 29 Novembre urmatórele pasagie ale unei corespondintie prvitóre la situatiunea Romaniei si la recunóscerea independintiei séle de câtra Europ'a:

„Ei (românii) facu resbelu Turciei numai pentru a se aperá contr'a nedrepteloru atacuri ale imperiului otomanu, si pentru a protege absolut'a loru independintia. Ei voru sa conserve ceea ce au si voru sa rupa, odata pentru totu-déun'a, legaturele cu Turci'a adi reu definite.

„Romani'a erá independinte de dreptu si de faptu, si cu tóte acestea Engliter'a si alte puteri considerau statulu latinu dela Dunare cá o provincia otomana.

„Pórt'a nu incetá de locu in notele séle, de a considerá Romani'a cá facându parte integranta din imperiulu otomanu; si déca ni s'aru dice ca nu e nici unu reu de a vedea trecute pe chartia asemenea copilaresci pretentiuni, vomu respunde ca gurvernulu Sultanului, nemultiamitu pe cuvinte, trecea si la fapte, de aici nenumeratele greutâti cari, mai multu de câtu interesele române, aduceau paguba intereseloru stateloru europene."

Diarulu italianu aréta apoi cum Romani'a, cautându a propasi pe calea economica, a voitu sa incheia conventiuni speciale cu Turci'a pentru drumuri de feru, navigatiune, telegrafu si poste si cum Turci'a totu-déun'a s'a opusu numai cá sa nu trateze cu Romani'a cá egalu cu egalu. Apoi adauge:

„Mai multu de câtu ori-cându este timpulu cá acestu feliu de maneju, demnu de timpii barbari, sa inceteze odata pentru totu-déun'a si ca, in interesulu comerciului europénu, sa se stabilésca intre Romani'a si Turci'a relatiuni potrivite cu cerintiele civilisatiunei moderne.

Venindu apoi la cestiunea recunóscerei independintiei statului românu de câtra Europ'a, „Il Diritto" se esprima astu-feliu:

„Ori-cine studiéza de aprópe starea politica si sociale a Romaniei, vede indata ca acésta tiéra a fostu lasata inapoi cu dóue secule pe calea progresului de putredulu si coruptulu imperiu alu sultaniloru; este veditu ca Turci'a nu póte nimicu contribui la aperarea Romaniei, de atacurile ce i-aru putea veni din afara, si cá români sa contribue la mantinerea armatei turcesci, pe cându basi-buzucii si Cherchezii nu suntu capabili de câtu pentru a jafui si a pustii tiermulu românescu; asiá dar', in numele civilisatiunei, Romani'a trebuie sa inceteze de a mai fi legata de Turci'a dupa cum guvernele despotice din trecutu legau pe unu cetatiénu liberu de unu tâlhariu, de facatoriu de rele, câci asemeni legaturi cari adi nu mai au ratiune de a fi, oprescu pe tenerulu principatu de a urmá cu sicurantia pe calea progresului, dupa esemplulu Italiei si alu Franciei cari 'i suntu surori mai mari.

„E cu neputintia, cá resbelu, dupa puterile garante sa mai caute a legá pe Romani'a de Turci'a. Acést'a aru insemná ca voiesce sa faca curentele a se intórce inapoi la isvorulu lui; ca voiesce — permitanise comparatiunea — a formá prin siluire unu grupu monstruosu cá alu *fratiloru siamesi* legându la unu locu pe unu poporu teneru, laboriosu, activu, docilu si iubitoriu de economia, din aceeasi rasa cu italianii, si care a facutu pasi mari pe calea progresului, cu unu imperiu in descompunere, in care nu domnesce de câtu o gramadire din tóte rasele rapitóre ale Asiei. Aru fi totu un'a cá si cându aru voi cine va sa lege corpulu sanatosu si resboinicu alu unui cetatiénu civilu, de cadavrulu unui basi-buzucu."

Sibiiu 29 Novembre.

(Diurnalistic'a magiara despre armat'a Romaniei. — Bravurele ostasiloru români in resbelulu orientalu. — Impintenarea tinerimei magiare-aristocrate la insufletire militara-belica!:)

Tienemu inca in buna memoria persiflagiele diurnalisticei magiare si magiarone, — asupr'a valórei militarie a armatei române; lectorii acestui diurnalu 'si-voru aduce aminte de cele reproduse la timpulu seu in acésta fóia, cum adeca *„Hon"* si dupa elu alte diurnale magiare, inca la anulu 1868 publicase o disertatiune in foiletonulu seu, dela unu compatriotu magiaru, carele emigrase din Ungari'a asiediendu-se cu domiciliulu in *Bucuresci*, si in carea disertatiune autorulu depingeá cu cele mai compromitietóre colori tóte referintiele sociali, materiali si intelectuali ale Romaniei, espectorânduse intr'altele in celu mai persiflatoriu modu despre neinsemnatatea si deplorabilitatea militiei romåne, pre care o cualificá atâtu de lasia in câtu afirmá si asecurá pre confratii sei magiari de dincóci: *„ca o compania de honvedi si unu micu despartiementu de husari — ajunge spre a aruncá in Dunare si a nimici cu totulu intrég'a armata a Romaniei!“*

Asemenea apoi se pronunciá tóta diurnalistic'a magiara si jidana — magiarona-turcofila, tocmai acum e anulu, — candu adeca *russii* trecura *Prutulu* si gubernulu Romaniei ordonà mobilisarea si punerea pe picioru de resbelu a armatei sale; pe atunci nu numai „Hon“, „Ellenőr“ ci si turcofilele „Neue freie Presse“ si „Deutsche-Zeitung“ din Vien'a — si umpléu colónele cu reflessiuni degradatóre asupr'a ostasiloru români afirmandu: ca suntu intr'o stare primitiva démna de compatimitu; de esterioru deplorabilu si câte de tóte badaranii frivole.

Trecura rusii Dunarea, se lati resbelulu in *Bulgari'a* cu turcii, statulu Romaniei inchieà conventiunea de aliantia pentru cooperatiune cu armat'a rusésca, si tienete bine Romania la nóue insulte ale diurnalisticei magiare si germane turco-file, numind'o tradatória fatia de inalt'a Pórta otomana.

Cooperatiunea armatei române, bravurele eroice reportate in diferitele lupte si mai vertosu cele manifestate, *la* asaltulu asupr'a redutei *„Griviti'a“* demustrara virtutea si valórea militara a armatei române; dar' apoi tóte acestea recunoscute si laudate de diurnalistic'a nepartiala si neingagiata in soldulu turcescu — amutira vócea diurnalisticei turco-file. — Ele n'au luatu macar' notitia despre aceste bravure ale ostasiloru români, ci retacându-le nu se sfiiau a travestá din adinsu casurile speciali. Bravur'a cea mai recinta a armatei române de sub comand'a colonelului *Slaniceanu* la luarea *Rahovei*, foile nepartiali din esternitate si mai vertosu cele din Rusi'a, Franci'a, Germani'a dar' si cele din Angli'a si Austro-Ungari'a o recunoscura cá démna de celu mai bunu renume a ori carei armate de ale poteriloru mari europene carea merita a fi pusa alaturea acelor'a; numai turco-filele magiare *„Pesti Naplo Ellenör“* si altele germane atribuira invingerea acést'a colonelului germanu *M* ..... atasiatu lânga comand'a armatei române.

(Va urmá.)

Sibiiu, 11 Decembre n. 1877.

(Adunarea generala a comitatului Sibiiu). Eri in 30 l. c. s'a intrunitu adunarea generala compusa din membrii de curendu alesi. Comitele supremu deschide siedinti'a prin o vorbire, care fu tienuta in limb'a magiara. Comisiunea de verificare constata, ca s'au verificatu 146 membri, ca protestulu urmatu in caus'a alegeriloru din cerculu electoralu Bradu s'a respinsu cá nemotivatu, ca membrii Bolog'a si Hanni'a s'au fostu alesu in câte dóue cercuri si ca virilistii I. Bedeus si d. Krasser s'au alesu si ei de membri adaugendu, ca membrulu Herbert, parochu in Slimnicu, intr'acea a reposatu. List'a virilistiloru se ia spre sciintia. Presidentulu declara adunarea de constituita impartasindu ca Bolog'a primesce mandatulu pentru Sibiiu, Hanni'a pentru cerculu Salistei si ca in cerculu Sasu-Sebesiu, unde amendoi au fostu alesi, se va escrie o nóua alegere. De asemenea se va dispune alegerea unui nou membru in loculu reposatului Herbert. Aceste alegeri se voru intemplá in 17 l. c. Urméza o interpelare din partea membrului Pacurariu in caus'a anulârei alegerei de amploiati in Sasu-Sebesiu. Precum adese mai nainte asiá si astadata membrulu Pacurariu a procesu in modu violentu si nechibsuitu, atragendu-si displacerea pâna si a amiciloru sei de altcum intimi. Vice-comitele a respunsu si a respinsu pretinsele nerendueli ce s'aru fi comisu in cestiunea anulârei amintite. Adunarea generala hotaresce apoi, ca alegerile amploiatiloru comitatensi sa se faca in 16 eventualu si in 17 Decembre.

Dupa resolvirea unoru objecte mai merunte urméza alegerea comisiunei de candidare. Resultatulu este alegerea unanima in acésta comisiune a membriloru: G. *Kapp*, A. *Arz* si Dr. Aureliu *Brote*.

In *comisiunea permanenta* comitatensa s'au alesu 27 sasi si 13 români si anume: E. *Macelariu*, Dr. D. *Racuciu*, Dr. I. *Borci'a*, I. *Hanni'a*, Dr. A. *Brote*, V. *Romanu*, Z. *Boiu*, I. *Pred'a*, I. *Bolog'a*, N. *Ciugudeanu*, N. *Draganu*, I. *Stoicuti'a* si I. *Piso*.

In *comisiunea electorala* s'au alesu 27 sasi si 7 români, anume: P. *Brote*, N. *Cristea*, A. *Lebu*, B. *Petri*, Dr. I. *Nemesiu*, I. *Pop'a* si P. *Dunc'a*.

Sibiiu, in 11 Dec. 1877.

Pacurariada. In siedinti'a de ieri a congregatiunei nóue a comit. Sibiiu Dr. Pacurariu si-a inmultitu meritele sele herostratice si in sinulu congregatiunei, si vis-a-vis de societatea culta.

La respunsulu, ce a datu vicecomitele la interpelatiunea lui Dr. Pacurariu in caus'a recurseloru intrate cu privire la compunerea listei alegatoriloru din cetatea Sebesiu, — acest'a replicându, — a insultatu pe vicecomitele intr'unu tonu necuviinciosu, de care unu omu cultu nu se obicinuesce a se folosí.

Vice-comitele a vrutu sa respunda, — insa comitele supremu nu i-a acordatu cuventu, si asiá affair'a a remasu neresolvita.

Ca comitele supremu pe insultatoriulu unui oficiante, carele este capulu autonomu alu comitatului, — carele aprópe 50 ani cu credintia si stradania a servitu tronului, patriei si acestui comitatu, si pentru acést'a este decoratu si de Maiestatea Sea, si carele este substitutulu si oficialusociu alu comitelui supremu, — pentru vatamarea demnitâtii sedriei nu l'a trasu in judecata statorita dupa §. 50. art. leg. 42 ex 1870, — ce insa va trebuí se urmeze in siedinti'a proxima, — numai acelei impregiurâri o putemu atribuí, ca comitele supremu nu a auditu cuvintele insultatóre.

Videant consules! (52 si 60. art. leg. 42. 1870).

Din Bucovin'a, 6 Decembre n.

La cele ce vi le-amu comunicatu despre dreptu cá fulgerulu din seninu venit'a arestare a celoru cinci juni teologi si cetatieni ai universitâtiei cernautiene impreuna cu desfiintiarea societâtiei academice „Arborós'a“ adaugu, ca acei tineri, si astadi — dupa dóuedieci si un'a de dile — inca se afla incarcerati si totu in acelu modu — credu ca fàra esemplu in statulu austriacu! — câte unulu adeca, intr'o celula, insa la unu locu cu câte doi, trei insi incuisiti de panur'a cea mai scârbósa.

Déca v'amu spusu ca modulu celu de totu severu alu arestârei acestoru teologi si alumni seminariali, cum si intemnitiarea loru — cá a unoru inca numai suspitiunati de óresi-care delictu *politicu* in vestmintele loru clericale si la unu locu cu incuisiti *ordinari* si din clas'a cea mai de josu, a consternatu atâtu pre toti cei bine simtietori câtu si pre cei cunoscatori de legile penale: completâmu acum si aceea, ca respectiv'a scire se respândí in curendu prin intrég'a tiéra si desceptà in toti cari o audira, o profunda mirare si durere! — Totu insulu eschiemà: ce óre, ce crima atâtu de cumplita sa fi comisu acei clerici si academici, câci atâtu de cu grozavie — cu gendarmi adeca, si cu haiduci — fura arestati si tratati cá unii ce din capulu locului aru fi fostu dejá condemnati in ultim'a instantia, si inca pentru o crima din cele mai grele? Dóra ca s'a constatatu dejá dupa tóte formele óresi-care conspiratiune morala si fisica urdita de respectivii juni in contr'a statului séu guvernului, séu in contr'a óresi-cârei pârti din societate!

Amu spusu si repetimu, ca nici pe departe nu avemu scopulu a *discutá* acum, pe cându e interogatoriulu la rondulu seu, acelea ce se afirma prin publicu, ca aru fi adeca pecatulu respectiviloru tineri incarcerati. Nu, noi nu vomu nici atinge cursulu incuirârei judecatoresci. Insa dreptu óresicare rectificare interimala a celoru faime respândite prin mai multe diarie vieneze, spunemu, ca se aseréza cu tóta securitatea precum ca cele ce se respândira prin respectivele diarie, ca, junii incarcerati aru fi *„sustienutu corespundintie cu partid'a natiunale estremu-radicale din Bucuresci, spre a revindecá (sic! ref:) Bucovin'a pentru Romani'a“* — nu suntu nici decum adeverate. Nici macaru chiaru acelea manuntimi nu suntu *tóte* adeverate, ce le insirà septamân'a trecuta o fóie din Iasi. Ce sa dicemu insa, déca intre multele alte siodenii, se mai vorbí si se vorbesce, ca in pivnitiele resiedintiei metropolitane s'aru fi aflatu dóue tunuri crupice (!!!) si dóue mii de pusci (!!!); ca tinerii incarcerati aru fi primitu din Romani'a 10,000 de franci spre a angagiá voluntari de resbelu, si câte de acestea mai multe!

Pre câtu se scie dela persóne, dela care se póte asceptá, ca cunoscu bine fapticitatea afacerei respective; apoi „crimele“ comise de acei cinci civi de universitate aru fi, ca ei, cá constituitori ai comitetului societâtiei academice „Arborós'a“, cetindu in foile nóstre natiunali din Ardealu si Ungari'a, ca ministeriulu culteloru din Bucuresci aru avé in urm'a unui votu de camera sa impartiésca 1000 de franci cá ajutoriu fratiescu la societâtile române din Austri'a, aru fi poftitu, cá o societate nóua, de care póte ministeriulu din Bucuresci, inca nu avé sciintia, sa o considere la distribuirea acelei cuote de bani si pre dens'a societatea adeca „Arborós'a“; ce si urmà, primindu acésta societate dela ministeriulu culteloru din Romani'a 250 franci.

E lucru firescu deci, ca comitetulu „Arborósei“ si multiemí ministeriului pentru acestu donu marinimosu.

Totu asiá lucru firescu este si aceea, ca terminii atâtu ai scrisórei insinuative pentru dotarea cu óresicare cuota din acei 1000 de franci, câtu si acelei de multiamire câtra ministeriu, fura dictati de gratitudinea unoru inime *române* câtra unu binefacatoriu *conatiunale.* Afara de acést'a, mai dictà acei termini juniloru academici dela universitatea din Cernauti, scirea comuna, intonata prin tóte diarele germane, ca acésta universitate „dela estrem'a margine a imperiului Austriei, spre ostu, este menita a impartasí cultura si sciintia nu numai junimei bucovinene, ci si intregei vecinatâti transmagiare din spre sudu si ostu“. Va sa dica: ca si junimea studiósa din Romani'a, nu numai ca aru putea, ci aru fi chiaru de doritu, cá si ea sa vina si sa studieze la nóu'a universitate din Cernauti. Prin urmare, societatea academica românа „Arborós'a“ cá factoru reale si legitimu alu universitâtiei cernautiene cu missiunea aici respicata, — *conscia de parol'a si de caracterulu seu firescu si statutale,* óre ce alta atitudine si ce alte maniere formale putù ea manifestá fatia de *Romani'a,* decâtu numai *românesci?*

Vide societâtile academice de alte natiunalitâti, si acelea, nu numai dela universitâtile din pârtile germane si slave ale Austro-Ungariei, ci chiaru si din Cernauti; ce feliu si câtu de pronuntiata, intima si activa e atitudinea acestor'a fatia de conatiunile loru, chiaru si preste hotarele geografice ale acestui imperiu!

De aru fi deci, ca manifestarea simtiului natiunalu românu câtra vecinulu statu asisdere românu, si pre lânga acea, pre câtu scimu, in raportu amicale cu Austro-Ungari'a, juniloru „arboroseni“ sa li se iee din ori si ce parte in nume de reu, si inca intr'o atare mesura grava, ca la prim'a ocasiune a acelei manifestâri li se respunde cu desfiintiarea societâtiei loru, ba, chiaru si cu — „temnitia“: apoi — lasându alte momente legali si naturali de o parte — vorbele frumóse despre missiunea universitâtiei cernautiene, de a imbratisiá acésta „alma mater“ cu dragu si juni din Romani'a, au fostu, cum amu dice, numai o cursa si inca o cursa destulu de cumplita atâtu pentru biét'a „Arborósa“ câtu si pentru bietii ei membri! si nu scimu, dieu, de junii studiosi din Romani'a mai avé-voru doru ori bá, de o atare — *„imbratisiare materna“*.....

Totu in acésta si in atare reflessiune aru coincide pare-ni-se si telegram'a, de care se vorbesce, dara — *se vorbesce* — ca aru fi adresat'o adeca comitetulu „Arborósei“ in diu'a de 1/13 Octobre a. c. Primariului de Iassi, si care telegrama sa fi sunatu: „Societatea academica „Arborós'a“ din partea detrunchiata a vechiei Moldove, esprima astadi in diu'a centenaria a uciderei lui Grigoriu Ghic'a Voda (prin turci, ref.) reverintia membriloru sei memoriei acestui domnu decapitatu“.

Nu scimu, cum dicemu, ce si câtu este adeveru din acésta telegrama. Dara, déca aru si fi totu, ce se vorbesce despre dens'a chiaru si esactu, apoi, tienendu diuariele germane o atare telegrama de corespondintia in scopulu revindecârei Bucovinei pentru Romani'a ori de o manifestatiune *politica* si indreptata *in contra* Austriei si Dinastiei domnitóre a acestui imperiu: apoi dicu, dreptu sa marturisimu, suntemu pré — nerodi, de a putea pricepe justeti'a unei atari presupuneri, mai adenci dóra si decâtu nadirulu astronomicu ....!

Coerinti'a morala si natiunala a româniloru din Bucovin'a cu fratii de un'a si aceasi mama comuna din Moldov'a, Munteni'a, Ardélu, Ungari'a, ba si de prin alte pârti ale lumei, nime nu o póte nici negá, si nici simtiulu respectivu, emanatoriu din acea coerintia naturala, suprime. Si ca asiá se judeca si in imperiulu Austro-Ungariei, si acea, nu numai in cugetare, ci chiaru si in fapta, vediuramu, si vedemu si astadi la alte popóre si alte natiunalitâti. — Polonii d. e. din Galiti'a purtara intregu anulu 1872 cá anulu centenariu alu detrunchierei loru dela mam'a-le Poloni'a, vestminte si alte semne — de doliu; si nu li se imputa din caus'a acést'a crim'a „de inalta tradare“ séu „de jignire a liniscei publice“, si nici se arestara cine-va sub cuventulu, carele lu respandescu acum foile germâne despre junii academici români din Bucovin'a. Ce apoi se vorbesce si se scrie, iéra mai cu séma ce se vorbì si se scrise din partea germâniloru din Austri'a, atâtu in tempulu ministeriului vienesu „Hohenwarth“ câtu si dupa acea, dupa catastrof'a dela Sedanu, si adeca cu privire la „mam'a Germania!“ câte „vivat, crescat, florescat nostra mater communis Germania!“ se mai „salamandriara“ de societâtile academice germăne pe alocurea in Austri'a, macaru ca acestu imperiu fu la anulu 1866 detrunchiatu din „federatiunea germâna!“ si diuarele germâne, ba nici cele de alta limba nu imputara si nu imputéza nici astadi acestoru manifestâri natiunale germâne óresicare delictu séu chiaru crima, macaru ca, pareni-se, ca cetiramu asisi si despre gravitâri cam destulu de directe si nedubitavere a germâniloru din Austri'a spre „marea — Germania.“......

Iéra despre magiari si boemi ce se mai dicemu! n'amu putea umplea coli intregi despre cele mai strigatóre manifestatiuni ale inimei loru — cá sa nu dicemu mai reu — in spre — afara de imperiulu Austro-Ungariei? —

Nu asiá si românii bucovineni; cu tóte ca ei, cum diseramu in corespundinti'a nóstra din 14/26 a tr. l. de o suta de ani, de cându se afla sub stem'a Austriei, remasera in necsu morale intimu cu fratii loru din mam'a Romania. — Nu asiá, dupa cum parte ni se asecuréza cá positivu, si parte, dupa cum scimu si singuri — nici junii „arboroseni!“

Numai la dis'a „corespundintia“ cu ministeriulu culteloru din Bucuresci, in privinti'a donului pecuniare pentru societatea „Arborós'a“ si la telegram'a cea din 1/13 Octobre a. c. câtra primariulu din Iasi, de care telegrama*), cum diseramu, se *vorbesce*, sa se reduca tóte frasele denunciatóre si cornorate ale diuareloru germâne, care frase, acele diuare sustienu, ca aru fi *caus'a* desfiintiârei societâtiei academice din Cernauti „Arborós'a“ cum si a incercârei celoru patru membri din comitetulu acelei societâti impreuna cu presiedintele ei!

Romani'a.

Respunsulu camerei din Bucuresci la adres'a tronului.

Mari'a Ta! Ostenii nostri au facutu din peptulu loru, scutu de aparare a drepturiloru tierei. Sub conducerea vitézului loru Domnu, ei au reinviatu virtutea militara strebuna, si au sigilatu cu sângele loru, titlulu neatârnarei, titlu nestersu si imprescriptibilu in cartea vietiei popóreloru!

Mari'a Ta! Natiunea romàna, fiindu in stare de resbelu cu Pórt'a otomana, ostirea nóstra, aliata de faptu cu puternic'a armata a Imperatorelui Rusieloru in contr'a inamicului comunu, urmá sa se intâlnésca pe câmpulu de onóre, la ór'a pericolului. Acést'a se intemplà din momentulu cându lupte sângeróse, facendu din Plevn'a chei'a operatiuniloru militare la Dunare trebuintiele strategice stremutau in Bulgari'a lini'a nóstra de aperare. Guvernulu Mariei Tale, trebuiá sa hotarésca, loculu si momentulu trecerei fluviului, destulu numai cá acea trecere sa fi fostu ceruta de interesulu aperârei tierei, si de ferirea ei de a ajunge câmpu deschisu si intristatoriu alu unui resboiu ce nu a doritu, nici a provocatu.

Preste Dunare cá si pe malulu ei, tier'a a vediutu, Mari'a Ta, cu mândrie cum sciu sa-si faca datori'a ostenii ei. Amu avutu, Mari'a Ta, o scimu, multe si scumpe perderi! Natiunea plânge, dar' le bine-cuvintéza, si pune cunun'a neuitârei pe mormintele aceloru ce si-au datu viéti'a pentru tiér'a loru.

Amintindu-si ca vatr'a romànésca a datu patriei pe aparatorii ei, Adunarea se va grabi a votá o lege, care sa faca cu putintia sustinerea familiei in giurulu vetrei séle, chiaru déca acolo, curagiulu si viteji'a voru fi lasatu golu loculu unui tata, alu unui fiiu.

Mari'a Ta! Mostenitoriu alu credintiei mariloru nostri domni, ca temeli'a neclintita a domniei nu sta numai in agerimea ostiriloru, ci mai cu séma in intocmirea gândului si a voiei domnului cu gândulu si vointi'a tierei Mari'a Ta arati parere de reu ca n'ai pututu veni in mijloculu nostru spre a ne aduce Domnescu-Ti cuventu de salutare. Dar' ce salutare mai scumpa, Mari'a Ta, cá vestea vitejiei ostiriloru române? ce urare mai buna cá scirea, ca Majestatea Sea Imperatorele Alecsandru, puterniculu si lealulu aliatu alu Mariei Tale, a onoratu ostirea romàna, incredintiându capitanului ei si Domnului românu parte mare si alésa din gloriósele ostiri imperiale?

Dá, Mari'a Ta, déca nu ai pututu veni in mijloculu nostru, noi Te amu urmatu pretutindeni, câci tiér'a este cu anim'a acolo unde fâlfâe drapelulu ei. Cá si Mari'a Ta, adunarea cugeta, simte si recunósce ca ostirea romàna si Domnulu ei trebue sa stea pe câmpulu de onóre pâna cându Mari'a Ta, cu guvernulu esitu din sinulu representatiunei nationale, cumpanindu impregiurarile si inspirându-Ve de sentimentulu tierei, Veti gasi ca s'a ajunsu scopulu ce adunarea v'a insemnatu. Acestu scopu este, Mari'a Ta, „aperarea tierei si asigurarea statului românu, astu-feliu cá la viitórea pace, Romani'a sa iésa cu o positiune politica bine definita, si natiunea de sine statatóre sa póta a-si implini misiunea ei istorica.“

Multiamita Mariei Tale, sentinela neclintita a drepturiloru nóstre, multiamita sângelui versatu pentru sânt'a causa, speramu ca marile puteri garante suntu acum pe deplinu incredintiate ca poporulu românu are intr'ensulu destula vitalitate, ca elu are consciinti'a missunei sele la gurele Dunarei, si putinti'a de a o indeplini.

Câtu pentru noi, mandatari ai tierei, ori cari au fostu sacrificiile ce pâna asta-di ea a facutu, Te incredintiâmu Mari'a Ta, ca nu va pregetá a se aduná, inarmata si hotarita, in giurulu stégului ei pâna in diu'a cându glasulu drepturiloru si intereseloru Romaniei va aflá dorìt'a ascultare.

Pâna atunci, adunarea, in perfectu acordu, cá si pâna acum, cu guvernulu esitu din sinulu ei se va ocupá cu staruintia de legile ce voru fi cerute de trebuintiele tierei in genere si ale armatei in parte.

Starue dar', Mari'a Ta, cu Dumnedieu si cu natiunea, pe calea isbândei binelui, a independintiei si a marirei patriei nóstre?

Strinsa cu iubire si devotamentu in giurulu *Dómnei* nóstre, — care, alaturea cu celelalte femei române, léga duiosu ranele voiniciloru cadiuti, pentru tiéra si mângae mamele si sotiele amarâte, — Adunarea Romaniei tramite, chiaru pe câmpulu luptei delegatiunea ei, spre a duce Mariei Tale urare din anima si rostire de devotamentu, strigându:

Sa traiésca Mari'a Sea Carolu I, Domnitoriulu Romaniei Independente!

Sa traiésca Mari'a Sea Dómna!

Sa traiésca armat'a româna!

In siedinti'a camerei din Bucuresci dela 23 Novembre s'a desbatutu proiectulu de adresa. Cu ocasiunea acést'a ministrulu de esterne a tienutu unu discursu pe care 'lu reproducemu dupa „U. p. A.“ in urmatórele:

D. *ministru de esterne M. Cogalniceanu*: Dloru, suntu fericitu ca onor. d. N. Ionescu a oferitu bancei ministeriale ocasiunea de a putea si ea dice cuventulu seu, si totu-deodata de a respunde si d-sele.

De asta-data talentulu d-sele necontestabilu nu ne face sa avemu téma, ci din contra cu curagiu 'i voiu respunde, fiindu-ca d-sea a fostu predecesorele meu in ministeriulu de esterne si cá astfeliu va intielege ceea ce 'i voiu spune, chiaru cându frasele mele aru puté sa fia pentru altii ce-va mai obscure. D-vóstra, dloru deputati in generalu, si d. Ionescu in particularu, sciti fórte bine ca nu la tribuna se tratéza cestiunile internationale, cari atingu, nu numai interesele tierei, dar' póte interese ale Europei intregi. Ministeriulu e datoriu a pastrá discretiunea cea mai mare in cestiunile internationale, si onor. d. Ionescu, cându a fostu la ministeriu, a practicatu acésta datoria a ministrului de esterne cu talentu si prudentia, si nimeni din noi, n'amu cutezatu sa desaprobâmu acea reserva ce pastrá ministrulu tierei. 'Mi va permite dara d-sea, cá si eu sa pastrezu acésta datoria, mai cu séma astadi cându suntemu in resbelu, cându soldatii nostri in tóte dilele suntu in lupta, mai cu séma astadi cându tóta Europ'a dramuesce fia-care cuventu ce iese din gur'a acestui guvernu micu alu acestei tieri mici.

Dloru, cartea verde se va publicá in curendu, este sub tipariu, si acolo se va vedé, ca ceea ce noi amu facutu, nu este decâtu ceea ce mai inainte se incepuse, erá o fatalitate potu dice prevediuta, care trebuiá sa ne conduca pâna la resbelu. Resbelulu orientului n'a pututu fi opritu de Europ'a intréga, si nu puteamu noi sa lu oprimu, precum nu l'amu opritu. A trebuitu, in mijloculu acestoru mari evenimente la cari luâmu si noi parte, sa cautâmu sa pastrâmu tierisiórei nóstre acele institutiuni si acestu parlamentu in care astadi vorbimu in deplina libertate, asiá cum nu puteau sa vorbésca parintii nostri in timpulu resbeleloru anteriόre dintre Turci'a si Russi'a, resbele cari, precum sciti, faceau ca intâiu trebuiá sa sufere Romani'a si apoi Turci'a.

Eu me simtu fórte fericitu si cu deosebire multiamitu ca astadi amu pututu sa improspetezu suvenirile mele istorice cu citatiunile bine simtite si bine studiate ale onor. d. Missailu. D-sea ne-a spusu unu faptu positivu care s'a petrecutu in tiér'a nóstra cu ocasiunea tuturoru resbeleloru anteriόre dintre Pórta si Russi'a, cându noi amu trebuitu sa luâmu parte la tóte acele resbele in nisce conditiuni fórte umilitóre pentru noí, incorporati la armate straine cându cá voluntari, cându cá mercenari, iéra nu cá unu poporu liberu sub drapelulu nostru. Acést'a este incontestabilu, si asiá s'a petrecutu, potu dice, dela caderea statului nostru si pâna in momentulu de facia.

Dloru, cându amu declaratu independinti'a amu declarat'o cu precederea unui altu votu, unei alte declaratiuni anteriόre, prin care amu ruptu legamintele nóstre seculare cu Inalt'a Pórta, si cu acésta ocasiune nu noi amu declaratu resbelulu, ci Turci'a care incepuse sa bombardeze orasiele nóstre; asiá scie tiér'a, asiá scie Europ'a intréga; si atunci, cu ocasiunea discutiunei ce a urmatu in acésta adunare, totu onor. d nii Missailu, Pantazi Ghic'a au aretatu ca ostirea aceea siediendu necontenitu dealungulu Dunarei, trebuiá sa se demoraliseze, si in adeveru la inceputu erau unii cari credeau ca o armata care de secoli nu are o istorie militara, o armata care pe atunci se vedea umilita, maltratata nu numai de câtra streini dar' chiaru de unii din tiér'a nóstra, cari credeau ca acei tierani injugati la plugu si cocosiati sub sapa, nu erau capabili sa desfasiure o bravura militara. Cu tóte acestea evenimentele petrecute in urma au doveditu ce este acea armata si câta barbatia si vitejie este in vinele românului. (Aplause).

Dloru, sa nu diceti ca in resbelulu actualu noi trebuiá sa stâmu pe malulu Dunarei, turcii dincolo si noi dincóce, si cu tunurile nóstre dela Calafatu si dela Turnu sa tramitemu bombe preste Dunare: câci atunci nu amu fi facutu decâtu sa aretâmu bun'a fabricatiune a tunuriloru nóstre si tirulu nostru mai multu séu mai putienu esactu; dar' acést'a nu aru fi ridicatu moralulu armatei nóstre, nu aru fi aprinsu curagiulu soldatului nostru, nu ne-aru fi adusu sa audimu pe ostenii nostrí dicendu ceea ce dicu astadi:

Suntu mândru de a purtá postavulu celu rosiu care se vede pe uniform'a mea, câci acelu postavu nu este vapsitu cu cârmâsu, ca elu este vapsitu cu sângele meu si alu fratiloru mei. (Aplause).

Onor. d. Ionescu ne vorbiá de conventiunea pe care amu facut'o cu Russi'a.

Dar' ce erá acea conventiune? Erá o conventiune pentru trecerea unei armate care vine in numele hotariri loru luate intr'o conferintia européna cá sa aplice nisce reforme in Bulgari'a si s'a crediutu pâna ieri ca in câte-va dile se va sfersí acésta esecutiune militara. Dar' nu a fostu asiá.

Armat'a rusiana este destulu de brava, a culesu multa gloria si in timpii trecuti cá si in celu de facia, dar' cu tóte acestea a venitu in faci'a unei alte armate, in faci'a armatei turcesci care desvelesce si ea o bravura atâtu de mare, in câtu nici chiaru acei'a cari o comanda nu s'au asceptatu la acést'a, asiá precum si noi amu vediutu ca armat'a nóstra a aretatu unu curagiu si o bravura mai pre susu de asteptârile nóstre.

Ei bine esecutiunea militara dela inceputu s'a prefacutu intr'unu teribilu resbelu. Dar' ací mi se va dice ca in acestu resbelu loculu nostru nu erá la Plevn'a. Ei bine, dloru, ori si cine a studiatu putienu situatiunea, trebuiá sa se unésca cu Domnitoriulu nostru, cu marele nostru Capitanu, ca tocmai la Plevn'a erá loculu nostru, ca acolo erá chei'a operatiuniloru militare, acolo erá chei'a nóstra de aperare. Pentru acest'a nu trebuiá prea multa cunoscintia militara, câci pe data ce armat'a otomana aretase atât'a vitejie, cine putea crede ca Osman-pasi'a avé sa siéda cá unu leu inchisu in dosulu reduteloru dela Plevn'a, si ca din unu momentu in altulu nu erá sa iá ofensiv'a? Si cându armat'a turcésca aru fi luatu ofensiv'a, credeti óre ca declaratiunea nostra de resbelu erá de natura sa apere pe Romani'a de a fi invadata de ostirile lui Osman-pasi'a?

Suntu incredintiatu ca nici unulu din d-vóstra nu crede acést'a. Ei bine, eu amu avutu slabiciunea de a crede ca póte aru fi cu putintia de a preveni o asemenea calamitate; dar' ori unde m'amu adresatu, nu amu gasitu cea mai mica fagaduintia, de si amu pusu multa staruintia in acést'a si amu aretatu consecintiele funeste ale unei asemenea eventualitâti, funeste nu numai intereseloru nóstre, dar' si intereseloru a multoru straini; câci in adeveru, multi proprietari, multi comercianti straini, aru fi fostu loviti. Si mi s'a disu: v'ati declaratu independinti: a-ti declaratu resbelu; de acum inainte are sa hotarasca sórtea resbelului; diplomati'a nu va dice nimicu pâna la incheierea pâcei. Atunci ne-amu intrebatu, déca armat'a nóstra, compusa de 40,000 séu 50,000 ómeni puté sa oprésca pe dusmanu dealungulu Dunarei pe o intindere de 250 séu 300 leghe de hotaru? O intindere asiá de mare nu se póte aperá de o armata de 50,000 ómeni. In adeveru, trebuie sa se concentreze in Valachi'a mica, in Valachi'a mare, in Basarabi'a, intr'o parte a Moldovei, si astfeliu tóta tiér'a, erá sa fia góla de óste. Déca amu fi paditu lungulu Dunarei, fia-care punctu importantu aru fi fostu paditu nu de unu batalionu, ci abiá de o compania. Ací, dloru, vomu face o mica indiscretiune, si acést'a o facu fiindu-ca nu este ce-va diplomaticu. Armat'a nóstra la Plevn'a, ostirea rusésca a totu puternica, unu altu corpu de armata in Dobrogi'a de 150,000 ómeni, si totu a fostu frica, si nu numai la noi, ci si la o armata de 150,000 ómeni, deprinsa de 150 ani a nu avea frica, a fostu frica ca turcii pe la Calarasi aru fi pututu sa puna mân'a pe Bucuresci; si a fostu unu momentu unde ne intrebámu, déca n'aru fi bine sa ne gândimu chiaru la stramutarea resiedintiei guvernului, la stramutarea lucruriloru pretióse, cu tóta Plevn'a iucungiurata.

Asiá dar', dloru, aperarea dealungulu Dunarei nu erá cu putintia pentru noi. Si in asemenea casu, sa presupunemu ca armat'a rusésca aru fi fostu batuta si Turci'a biruitóre. Ei bine, cine aru fi patimitu si de asta-data? Ce pamentu aru fi fostu calcatu? Ce pamentu aru fi fostu jefuitu? Ce orasie aru fi fostu arse? Aru fi fostu ale bietei Romaniei, cum au fostu in totu-déun'a, ori de câte ori a fostu resbelu intre Russi'a si Turci'a. Armat'a rusa s'aru fi retrasu, dar' s'aru fi aperatu vitejesce, fia-care pasu alu retragerei ei aru fi fostu udatu cu sângele seu, inse ea s'aru fi retrasu la Prutu, si acolo aru fi avutu la spate alte dóue trei armate ruse, si-aru fi aperatu pamentulu rusescu. Dar' pamentulu nostru dela Dunare si pâna la Prutu aru fi fostu prad'a turciloru; populatiunea nóstra aru fi suferitu sórtea pe care o sufere cea din Bulgari'a; populatiuuea nóstra aru fi induratu sórtea ranitiloru nostri. Ve citezu numele lui Siontiu. Ei bine, majorulu Siontiu a fostu tiepuitu si mortu, si pusu pe redutele turcesci.

---

*) Acésta telegrama bine o caracterisà unu preotu betrânu si prea venerabile, — tatalu unui'a din academicii incarcerati. Demnulu betrânu dise: „Telegram'a ceea, nu fu altu ce va, decâtu o „vecinica pomenire!“ ce o cantà „Arborós'a“ lui Ghic'a Voda. Apoi acea si noi toti preotii amu facut'o prin biserici: iéra bietii inchisi suntu inca candidati de preotia. — Ca acésta „vecinica pomenire!“ o cantara ei prin telegrafu; apoi si Pap'a tramite blagoslovenii si absolutiuni prin telegrafu. Ref.

Asiá dara, fâra a fi mari strategici, d-vóstra cá si mine recunósceti ca lini'a nóstra de aperare erá acolo unde erá tóta puterea rusésca, acolo unde si noi puteamu avea greutatea nóstra, precum amu avut'o, si v'amu spusu mai multu decâtu odata ca Majestatea Sea Imperatulu Alecsandru, in generositatea sea, nu a statu unu momentu la indoiéla de a vení si a dice ca armat'a nóstra si a facutu datori'a, ca armat'a nóstra i-a fostu de ajutoriu. (Aplause).

Mi-se face intrebarea déca amu facutu tratatu de aliantia? Onor. d. Ionescu scie cum se facu tratatele de aliantia.

Tratatele de aliantia se facu intre natiuni care se bucura de o individualitate politica, care au intratu in rendulu familieloru mari. Russi'a nu avutu sa strice tratatulu de Parisu; Russi'a nu a declaratu ca tratatulu dela Parisu este sfâsiatu; Russi'a nu a declaratu ca intielege sa prefaca chart'a Turciei si conditiunile esistentiei séle. Russi'a a venitu cá sa esecute reforme in puterea unoru hotariri ale puteriloru garante. Déca Russi'a aru fi voitu sa faca tratatu cu noi, noi nu aru fi trebuitu sa o facemu (Aplause). Tratate vomu face atunci cându sângele eroiloru nostri va fi replatitu, atunci cându, multiamita bravurei loru, independinti'a nóstra, la facerea pacei va fi recunoscuta, atunci independinti vomu fi si noi ómeni, alaturi cu alti ómeni adeca natiune independinta, statu independinte alaturi cu altu statu independinte; atunci vomu face tratate. Adi ori ce tratatu amu fi facutu, aru fi fostu póte bunu pentru noi din partea unei puteri, dar' nu sciu, déca elu aru fi fostu bine vediutu si de celelalte puteri (Aplause).

Amu fostu intrebati pentru ce amu luatu parte la resbelu? Ei bine n'amu luatu parte la resbelu dupa indemnulu nimenui, nici dupa cererea rusiloru. Amu facutu acést'a intr'unu momentu cându armat'a nóstra se credea incapabila de câtra Honvedii unguresci, intr'unu momentu cându armat'a nóstra se credea de unii chiaru netrebuinciósa. Ei bine, pentru ca se credea asiá si pentru ca póte si noi avému unu procesu de judecatu cu Turci'a, judecat'a acea trebue sa o hotarasca tunulu, pusc'a si sabi'a. (Aplause.) Ne-amu batutu pentru noi, ne batemu pentru noi; nu ne batemu pentru rusi. (*Aplause*). La inchiaiérea pacei vomu face si noi tratatu. Turci'a trebuie sa tracteze cu noi; suntemu parte beligeranta, posedamu pamentu dela ea si nu i-lu vomu dá inapoi fâra tratatu (Aplause prelungite). Dupa ce vomu tratá cu turcii, vomu face tratate si cu altii.

Dar' suntemu aliati cu puterniculu, cu Marele Imperatore alu tuturoru Rusieloru, pentru ca si noi, mici, avemu cuvintele nóstra de disu in Orientu; si noi trebue sa avemu inima pentru coreligionarii nostri. Nu mai putemu permite cá de a lungulu Dunarei sa fia cetati turcesci, care se bombarde orasiele nóstre deschise si sa aduca pe pamentulu nostru acea stare miserabila care este in Bulgari'a (Aplause).

D-loru, facu apelu la d-vóstra, e cu neputintia ca d-vóstra, unulu chiaru dintre d-vóstra sa aiba astadi pasiuni ori contr'a acestei bance ori contr'a mea personalu ori contr'a vre-unui din colegii mei; astadi cându suntemu in fati'a unei situatiuni cea mai critica, dar' totu-deodata cea mai plina de viitoriu. Nu tóte puterile au incuviintiatu treecrea Dunarei, cu tóte acestea din momentulu ce armat'a nóstra a pâsitu dincolo, — si aci iér' o indiscretiune — din acelu momentu ómenii in dreptu ne diceau: a-ti trecutu; viitoriulu va dovedí déca a-ti facutu bine séu nu: bateti-ve bine (Aplause.)

Asiá este, se comptéza in totu-déun'a cu acei cari se batu bine, si sângele viteziloru care uda pamentulu este sângele muceniciloru, si sângele muceniciloru a datu omenirei religiunea crestina! Sângele soldatiloru nostri au sa faca Romani'a (Aplause). Uitatine pe noi: dupa pace veti face cu noi ce veti voi, ne veti tramite la Vacaresci, veti infiintiá chiaru pedepse cu mórte numai in contr'a nóstra. Dar' acum, in numele tierei declarâmu ca nu primimu bilulu de indemnitate: nu-lu ceremu; consciinti'a nóstra, dètori'a câtre tiéra ne impunea sa facemu ceea ce amu facutu. Au socotéti ca putému sa fimu surdi, muti, orbi la acele victime care au cadiutu pe câmpulu Bulgariei, alu caroru sânge rodesce ogórele bulgariloru? Nu ne credeti asiá de josu. Amu lucratu tóta viéti'a nóstra pentru Romani'a. Angagiându armat'a nóstra in lupta ne-amu facutu datori'a câtre tiera. Nu ceremu dafini; ceremu dreptate; nu ne judecati astadi, câci evenimentele nu remâuu aci unde suntu astadi. Nu ne cereti tractatu de aliantia. Mai susu de câtu tractatu de aliantia amu facutu: amu aretatu lumii ca descendentii lui Traianu suntu acei'asi si suntu vii (aplause) si acést'a e destulu.

Mai târdiu veti fi pusi in positiune sa auditi mai multu dela noi si atunci veti fi in positiune sa fiti multu mai buni pentru noi. Astadi nu venimu de câtu a ve dice: Nu slabiti cea ce face armat'a nóstra; nu aratati astadi ca suntu osebiri de opiniuni; aratati ceea ce dice Domnulu, ca sunteti români si hotarití sa faceti fie-care ceea ce facu soldatii nostrii inaintea Plevnei. (Aplause prelungite).

Varietâti.

⁂ *Prelegeri*. Onor. Membri ai „Reuniunei sodaliloru români,“ suntu poftiti pe Dumineca la órele 4 d. a. in localulu Reuniunei *Poschengasse* Nr. 28, unde domnulu *N. Petr'a-Petrescu* va incepe unu ciclu, de prelegeri, din Istoria.

Burs'a de Vien a.

Din 30 Novembre (12 Dec.) 1877.

Metalicele 5%	63	90
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	—
Imprumut. de statu din 1860 .	113	—
Actiuni de banca	805	—
Actiuni de creditu	209	50
London	119	50
Oblig. de desdaunare Ungurescí	78	50
„ „ „ Temisiorene .	77	75
„ „ „ Ardelenesci .	76	25
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Argintu	105	60
Galbinu	5	64
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	57
Valut'a nóua imperiale germâna	59	—

Nr. 160.

Concursu.

Devenindu vacanta parochi'a gr. or. de clas'a III din comun'a *Frau'a* in tractulu protopresbiteralu alu Mediasiului, pentru intregirea acestei parochii prin acést'a se publica concursu pâna la 22 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

a) Casa parochiala, curte, gradina cu edificiele necesarie economice;
b) 17 jugere pamentu dintre cari 10 suntu de fenatiu si 7 aratoriu. Contributiunea pentru canonic'a portiune se solvesce dela biserica.
c) Dela 95 familii câte un'a di de lucru dela cei cu carulu, si câte dóue dile dela cei cu palm'a.
d) Venitele stolare indatinate si ficsate prin sinodulu protopresbiterale.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru statutului organicu la subscrisulu pâna la terminulu mai susu indigitatu.

Siarosiu, 17 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Dionisiu Chendi m. p.
3—3 adm. prot.

Nr. 167.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei de parochu in parochi'a de class'a a III-a din *Rogozu* in protopresbiteratulu greco-orientalu alu Solnocului alu II. prin acést'a se escrie concursu in urm'a ordinatiunei preavenerabilului consistoriu archidiecesanu din 3 Novembre Nr. 2822 ex. 1877 cu terminu pâna la 21 Decembre a. c. st. v.

Emolumentele suntu:

a) Dela 250 familii 40 xr., de familia., dau o suma de 100 fl. v. a.
b) Portiunea canonica in marime de de 2 jugere 323 stângeni aratoriu si fenatiu, sub Nr. topograficu alu cartiei funduarie 333 dau unu venitu anualu de 26 fl. v. a.
c) Tacsele stolare computate dau o suma de 154 fl. v. a.

Aceste tóte computate dau unu venitu anualu de 280 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au de a-si asterne concursele loru instruite conformu statutului organicu si dispositiuniloru provisorie sinodali din anulu 1873 pentru regularea parochieloru in archidieces'a nóstra transilvana, la subscrisulu oficiu protopresbiteralu pâna la terminulu mai susu aratatu.

Cupsieni in 17 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Samuilu Cupsi'a m. p.
3—3 protopresbiteru.

Nr. 221

Concursu

Pentru intregirea parochiei vacante de a III clasa Minthi'a cu fili'a Besanu in protopresbiteratulu Devei, se escrie prin acést'a concursu cu terminulu pâna in 20 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

Cas'a parochiala cu gradin'a,

Dela 85 numeri de casa, birulu in naturalie a un'a mesura de cucuruzu sfaramatu si stolele usitate.

Concurentii voru avea a-si asterne suplicele loru instruite in sensulu statutului organicu si a dispositiuniloru sinodali la subscrisulu pâna la terminulu mai susu semnatu.

Dev'a, 20 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Papiu m. p.
3—3 protopresbiteru

Nr. 111. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III-a Blasielu protopresbiteratulu Ternavei-inferióre, se escrie concursu in urm'a ordinatiunei prea Ven. Cons. archipiescopu de dto 10 Novembre Nr. 2864—1877 cu terminu pâna în 8 Ianuariu 1878 st. v. cându va fi si diu'a de alegere pre lânga urmatórele emolumente:

a) Casa cu dóue incaperi, curte si gradina, precum si alte superedificate necesarie de economia
b) Portiune canonica de 14 jugere dintre care 10 jug. aratoriu 4 jug. cositura.
c) Dela 160 familii câte o ferdela de cucuruzu in bómbe.
d) Venitele stolari statorite de sinodulu protopresbiteralu.

Tóte aceste computate in bani dau unu venitu anualu de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru stat. org. la subscrisulu pâna la terminulu susu amintitu.

Deagu 22 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.
Daniilu de *Tamasiu*,
1—3 adm. prot.

Edictu.

Melitonu Haid'a, din comun'a Lomanu cerculu S. Sebesiului si-a parasitu legiuit'a sea socia Iudit'a nascuta Ioanu Barbu din Petrifaleu cerculu acela'si, trecendu in Romani'a mai bine de 3 ani de dile fâra a se scí loculu unde se afla si fâra de a dá vre-unu semnu de viétia in intervalulu acest'a se citéza prin acestu edictu a se presentá inaintea subsemnatului foru matrimonialu in restempu de unu anu si o di dela datulu de josu, ori in persóna, ori prin unu imputernicitu alu seu, câci la din contra procesulu divortialu urditu de soci'a sea prin incus'a dto 20 Iuliu 1877 se va pertratá si decide si in absenti'a lui conformu prescriseloru bisericei nóstre.

S. Sebesiu, 23 Novembre 1877.
Scaunulu protopr. gr. res. cá foru matrimonialu.
Ioanu Tipeiu,
1—3 protop.

Nr. 920. — 1877.

Publicatiune.

Deórece arendatorii morei comunei Sadu, cu 3 petri, nu au corespunsu deobligamenteloru contractuali, se va relicitá arend'a acestei mori pe spesele si risiculu fostiloru arendatori, Dumineca in 16 Decembre 1877 st. n. la 11 óre din di in cancelari'a comunei din Sadu.

D. licitanti au a depune unu vadiu dupa arend'a vechia de 1600 fl. cu 10%.

Sadu, in 4 Decembre 1877.
2—3 **Oficiulu comunalu.**

Publicare de licitatiune.

Comun'a bisericésca gr. or. din Resnovu dupa ce si-au primitu aprobârile necesari dela autoritâtile mai inalte competinti, — in diu'a de 18/30 Decembre 1877 la 10 óre a. m. va vinde prin licitatiune verbala publica, padurea de fagu de pre muntele bibisericei Baiu séu Dihamu aflatoriu in Romani'a districtulu Prahov'a.

Conditiunile de licitare precumu si alte esplicâri sepotu capatá si respective vedea in scól'a româna de aici, unde se va tinea si licitatiunea

Resnovu in 12/24 Novembre. 1877.
3—3 *Comitetulu parochialu.*

Depuneri de capitale pentru fructificare

se primescu la institutulu subsemnatu

a) pe lânga anunciarea radicâri in sensulu statuteloru cu **6%** interese

b) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerii la **3 luni** inainte cu **6½ %** interese;

c) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerii la **6 luni** inainte cu **7%** interese.

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerii, si incéta cu diu'a premergetória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse, cà numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentului se potu stabilí in diu'a depunerii capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu restituirea depunerii urméza dupa aceste modalitâti speciali.

Depunerile tramise prin posta pe lânga comunicarea adresei deponentului se resolvu totu de un'a in diu'a primirei.

Asemene se potu efectuí prin posta anunciâri si radicâri de capitale.

Sibiiu, 29 Novembre 1877.

„ALBIN'A“,
Institutu de creditu si economii
3—4 **in Sibiiu.**

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Dumineca'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 96. ANULU XXV.

Sibiiu 4|16 Decembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 ½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 ½ cr. v. a.

Nr. 2810 Scol.

Cerculariu

Câtra tóte oficiele protopresbiterale, cá inspectorate tractuale de scóle.

A venitu la cunoscinti'a acestui consistoriu, ca directorii, comitetele si alte organe ale nóstre scolastice dau la invetiatori atestate de servitiulu loru numai cu simpl'a subscriere fâra aplicarea sigilului oficiosu, ba de multe ori nici nu dau numeru aceloru atestate; din acestu defectu nu numai ca se póte nasce dubietate asupr'a autenticitâtiei aceloru atestate, dar' s'aru poté presupune ca cei cari le-au datu n'au fostu competenti de a liberá atari atestate, si póte s'aru poté probá chiaru si falsitatea loru, de unde aru urmá neplaceri si pentru cei ce le-au datu si pentru cei ce le posedu

Pentru incungiurarea acestoru inconveniente de o parte, si de alt'a pentru cá la o eventuala pensionare a invetiatoriloru sa se póta luá in justa considerare atestatele despre anii loru de servitiu, (tit.) Domni'a Ta esti invitatu a avisá pre directorii locali de scóla, pe comitetele scolastice, cu unu cuventu pe organele scolastice din districtulu inspectoratului (tit.) Domniei Tale, cá la estradarea atestateloru de servitiu pentru invetiatori, pre lânga subscrierea respectivului organu competentu, sa se aplice totu-déun'a si sigilulu oficialu si numerulu de gestiune alu protocolului, sub care s'a datu acelu atestatu.

Din siedinti'a consistoriului archidiecesanu tienuta in Sibiiu, la 26 Novembre, 1877.

Pentru Escelenti'a Sea, D. Archiepiscopu si Metropolitu:

N. Pope'a m. p.
archim. si vicariu archiepiscopescu.

Nr. 1941 Scol.

Este in generalu cunoscutu, ca inaltulu ministeriu ungurescu regescu de culte si instructiune publica a opritu unele cârti de a se intrebuintiá cá manuale de invetiamentu in scóle preste totu si prin urmare si in scólele nóstre confessionale române. Pentru cá organele nóstre scolastice si in specialu invetiatorii si profesorii de pre lânga institutele nóstre, din nesciintia séu din nebagare de séma sa nu cada in abaterea de a intrebuintiá in prelegerile loru acele cârti séu manuale oprite si prin urmare sa nu vina, chiaru fâra vin'a loru in periculul de a fi trasi in judecata: se comunica ací (in aclusu) unu conspectu, asiá precum ni s'a impartasitu de câtra in. ministeriu, despre tóte acele cârti si manuale române, câte suntu interdise pâna astadi de a se folosí in scóle.*)

P. T. Domni'a Ta vei comunicá câte unu esemplariu din acelu conspectu la tóte scólele din comunele de sub inspectoratulu P. T. Domniei Tale cu scopu, cá invetiatorii si profesorii sa se ferésca, chiaru in interesulu loru, de a se folosí cu acele cârti in prelegerile ce dau eleviloru si studentiloru in scóla.

Despre cârtile ce se voru oprí de ací inainte din scóle vei fi incunoscintiatu din tempu in tempu, precum acele ni se voru impartasí de câtra inaltulu ministeriu u. r. alu culteloru si alu instructiunei publice.

Din siedinti'a consistoriului archidiecesanu tienuta in Sibiiu la 26 Novembre, 1876.

Pentru Escelenti'a Sea, D. Archiepiscopu si Metropolitu:

N. Pope'a m. p.
archim. si vicariu archiepiscopescu.

Nr. 2280 Scol.

Prin acést'a esti insarcinatu D-Ta a substerne acestui consistoriu cu possibil'a urgintia unu conspectu despre toti invetiatorii dela scólele din comunele districtului de sub inspectoratulu D-Tale.

1) numerulu curentu, 2) numele de botezu si de familia alu invetiatoriului, 3) numele comunei unde este scól'a, 4) salariulu invetiatoriului, 5) déca este numitu definitivu séu provisoriu, 6) déca are atestatu de cualificatiune ori bá, 7) de cându servesce cá invetiatoriu, 8) observâri.

Cu acést'a ocasiune P. T. Domni'a Ta esti invitatu a avisá si propriamente a sommá pre toti invetiatorii, cari n'au atestate de cualificatiune, cá in terminu de unu anu dela 12 Ianuariu 1878 incependu sa se supuna esamenului de cualificatiune, câci la din contra nu voru mai poté remâné in functiune.

Din siedinti'a consistoriului archidiecesanu tienuta in Sibiiu, la 36 Novembre, 1877.

Pentru Escelenti'a Sea, D. archiepiscopu si Metropolitu:

N. Pope'a m. p.
archim. si vicariu archiepiscopescu.

Resbelulu.

Sibiiu, in 3/15 Decembre.

Amenuntele despre caderea *Plevnei* nici astadi inca nu ne au sositu. Multe si varii se scriu, se vorbescu si se telegraféza si pentru raportoru este greu a culege grauntiele adeverului din mass'a mare a materialului ce-i sta la dispositiune. Atâtu este constatatu, ca nu armat'a aliata de impresurare a atacatu trupele turcesci, ci Osman-pasi'a, silitu prin total'a lipsa a proviantului s'a incercatu a sparge cerculu ce 'lu inclestase de atât'a vreme. Luni in 10 Decembre n. Osman-pasi'a si-a dirigiatu trupele sele in 3 directiuni si anume: o parte câtra nordvestu intre *Gorni-Etropolu* si *Gorni-Dubnik*, a dóu'a parte spre sud in directiune câtra *„muntele verde“* si a trei'a parte spre nord in directiune câtra *Opanci*. Partea a trei'a avea sa esecute numai unu atacu simulatu. Partea trupeloru dirigiate câtra nordvest la Gorni-Etropolu a fostu comandata de insusi Osman-pasi'a. La Opanci si la Gorni-Etropolu turcii au inaintatu pâna in redutele rusesci si s'au luptatu cu mare bravura. Regimentele rusesci, cari aperau redutele fura tare decimate si de abiá se mai tieneau, cându *artileri'a brava romána prin tirulu admirabilu a scosu pe turci din transieele rusesci*. La Opanci, unde erau *români*, turcii au resbitu a luá fortificatiunile, *inse românii, viteji cum suntu, au facutu unu* **asaltu** si au luatu iérasi redutele. Cu acést'a ocasiune, **românii au prinsu intrég'a colóna turcésca, 7000 de ómeni cu multe tunuri. Prisonierii turcesci au lapedatu armele si au defilatu inaintea Domnitoriului românu.** Regimentulu 13 de dorobanti va escortá pe prisonierii acesti'a la aducerea loru in tiéra. Ataculu asupr'a „muntelui verde“ fu indata respinsu de generalulu Skobeleff, care a persecutatu pe turci si a intratu deodata cu turcii in Plevn'a. Divisiunea II romána, care ocupá Griviti'a, a intratu indata, dupa ce s'a incinsu lupt'a, in Plevn'a, si astfeliu **românii au fostu cei dintâiu in Plevn'a.** Astfeliu Osman-pasi'a a ajunsu intre dóue focuri. Inaintea sea avea pe generalulu Ganetzky cu dóue divisiuni de granatiri si in spate pe generalulu Skobeleff cu trupele dela „muntele verde“ si pe românii din Griviti'a. Ne mai fiindu nici o scapare Osman-pasi'a, care intr'aceea fu usioru ranitu, a capitulatu fâra conditiune cu tóta armat'a sea. Dupa „Presse“ din Vien'a unu oficieru de ulani aru fi fostu acel'a, care a adusu scirea tiarului dicendu-i: „Majestate! Plevn'a este la piciórele Majestâtiei Vóstre!“ — Tiarulu a intratu Mercuri in Plevn'a, unde a facutu lui Osman-pasi'a o visita, dandu-indereptu sabi'a, in recunoscintia pentru viteji'a dovedita. Si Domnulu Romaniei a felicitatu pe Osman-pasi'a pentru curagiulu seu. Perderile rusiloru in lupt'a dela Plevn'a suntu, dupa scirile oficiale, 57 oficieri si 1792 soldati. Prisonieri s'au facutu 36,000 turci si s'au luatu 77 tunuri.

Eri s'a publicatu in Belgradu proclamatiunea, care vestesce *trecerea fronterieloru turcesci prin trupele serbesci.* Si românii, precum anuncia „Politische Correspondenz“ voiescu a mobilisá unu corpu nou de armata de 80,000, care are sa remana, in tiéra pentru aperarea eventuala a fronterieloru Aceste sciri autentice arata pe deplinu incâtu suntu basate sperantiele de pace!

Despre situatiunea la Plevn'a inainte de catastrofa aflâmu in epistolele private de mai josu urmatórele:

De lânga Plevn'a, 5 Nov. 1877.

Vei fi presupusu, intielesu si auditu, ca in catrau mi-amu luatu sborulu sub circumstantiele evenemintelor presente; deci amu numai a Te incunosciintiá, ca de presentu me aflu in armat'a romána III divisiune, 2 brigada, 2 regimentu de infanteria, II batal., 3 compania, la asediulu Plevnei si pâna acum nevatematu, intregu si sanatosu. Strapatie si suferintie de totu feliulu 'ti poti inchipuí, ca avemu destule; ci le suportâmu tóte cu pacientia si resignatiune, fiindu conscii de scopulu sacru, pentru carele ne sacrificâmu. Cá sa ai o idea despre viéti'a militaria la unu asediu, 'Ti schitiediu aici in scurtu câte-va momente: Aséra veniramu din gard'a dela servitiulu de avantposturi; astadi tóta compani'a se afla de diminétia dusa la lucru la facere de gabione (cosiuri ce se punu pe margine la intarituri si se umplu cu pamentu), si la sapare de siantiuri si fortificâri; eu me aflu singuru in cortu si lânga unu foculetiu. 'Ti scriu aceste siruri pe dosulu ploscei pe genunchi; soldatii din taber'a nóstra intinsa intr'o caldare de dealuri lucra un'a si alt'a, aducu lemne, apa, curatia arme, spala, sapa la bordeie etc.; indareptulu taberei cânta music'a unu marsiu in variatiuni dupa ari'a! „fóia verde de cicóre“, si cu acestea se amesteca si concertulu tunuriloru nóstre, a celoru rusesci din stâng'a si respunsulu celoru turcesci dinaintea nóstra.

Mâne iéra mergemu in avantposturi 24 óre, pe cóm'a unui dealu in siantiuri sub forturile turcesci Griviti'a si Bucovu, de cari ne desparte o vale angusta, si cari se afla vis-a-vis de dealulu nostru pe altu dealu la distantia de 600—700 metri, ér' cu nisce siantiuri traverse mergemu pâna in fundulu valei Bucovului sub numitele forturi la distantia de 200 si 300 metri de gardele turcesci. Focuri se schimba mereu, si mai de une-dile abiá scapaiu de 5 glóntie tientite asupra'mi, cându mergeamu pe cóst'a délului la siantiurile inaintate. Unu obusu 'mi gaurise si sfarticase si pândi'a de pe cortu, ca eramu inainte aprópe tare cu taber'a, norocu insa ca nu a fostu nimenea atunci in cortulu nostru. Dar' astfeliu intemplâri suntu la ordinea dilei cu râniti si morti etc. Ieri nópte éra detera rusii unu atacu dupa mediulu noptiei, fiindu noi in garda; in partea nóstra insa numai focuri isolate s'au schimbatu; ci amu statu in qui vive tóta nóptea, fiindu insciintiati de sér'a. Asta nópte ne alarmara éra pe la mediulu noptiei in urm'a unoru focuri dese si plecaramu spre intarirea liniei nóstre, de unde numai spre diua ne-amu reintorsu. Astfeliu decurgu mereu; de repausu e putiena vorba, si cându repausâmu numai cá iepurele. Cu tóte acestea ostirea româna este de o tienuta laudabila si de buna sperantia, mai alesu sciindu ca Plevn'a câtu de curendu va cadea. Soldatii nostri suntu fórte rabdatori, lucratori, si la focu bravi si curagiosi fâra temere. — Noi transilvaneni suntemu 4 insi — in acestu regimentu alu 2-lea, unulu insa s'a bolnavitu si s'a tramisu in spitalu la Craiov'a. Vei fi bunu si vei scrie si acasa mangaindu cu deosebire pre iubit'a nóstra maica. 'Ti scriu acestea in asteptarea si ajunulu altoru eveneminte mai mari decidiatóre de sórtea Plevnei si specialu póte si de a nóstra — cá sa sciti, ce m'amu facutu. De nu cum-va vei vedea, ca armat'a româna s'a retrasu in Romani'a pâna la 15 curentei, nu credu sa ne mai retragemu.

Ibidem Nov. 17.

In conecsu cu cele dela 5 a curentei Ti mai scriu de óre-ce nu putui espedá epistol'a, fiindu post'a mai departata, — cum-ca la 14 si 15 ale acestei'a a fostu planuitu, sa mai dâmu nisce atacuri asupr'a siantiuriloru si forturiloru turcesci, si mersesemu deja din 30-lea prin traversa in nisce siantiuri, dise „paralele“ pâna in valea mai susu descrisa a Bucovului, sub acestu fortu si Griviti'a, spre a fi aprópe câte-va companii, ce erá sa mergemu inainte si a asteptá acolo diu'a de 14; a remasu insa ataculu din causa ca a inceputu o vijelia grozava, o plóia cu ninsóre in unire cu unu crivetiu teribilu de rece, incâtu amu fostu siliti, a ne reintórce inca nóptea in tabera plini de noroiu si pâna la pele de apa. Acum'a nu se scie, ce vomu mai face la Plevn'a, mai davomu atacuri, séu vomu asteptá pâna voru ajunge turcii nu numai sa postésca postulu Craciunului, ci sa lu si-ajune. De retragerea armatei române nu mai este vorba, ci vomu plecá mai vertosu inainte, se suna, ca regimentulu nostru spre Lom-Palanc'a. Din caus'a frigului vomu duce-o cam reu, ca pentru iérna nu suntemu provediuti de ajunsu.... Alimentati'a este suficienta pentru sustienerea vietiei.

---

*) S'a publicatu in „Tel. Rom.“ Nr. 64.

Mai deunadile ne visità Mj. Sea Tiarulu Russiei si-si esprimà multiamirea de tienut'a nóstra; iéra in a 12-a a. c. serbaramu luarea Oraviei (Rahovei), unde Alteti'a Sea Domnitoriulu laudà armat'a romàna si o incuragià spre alte fapte. Se trasera salve de tunuri si cá sa fia si de folosu multe in turci. Astadi iéra se audu rusii mormaindu cu glasu din tunuri, bagu séma si-au perdutu si ei paciinti'a cu Plevn'a. Fii bunu respundemi, si déca cumv'a nu-ti causédia epistólele de aci vr'o genantia séu compromitere, Te voiu mai insciintiá si eu despre ale nóstre.

Se dice ca in Plevn'a suntu multi unguri. Fii sanatosu! *Ieronimu*

„Monit. Romaniei“ comunica dela teatrulu resbelului urmatórele:

In diu'a de 8 Novembre, serbarea sântiloru arhangeli Mihailu si Gavrilu, s'a seversitu pe platoulu de lânga satulu Poradim unu Te Deum in onórea A. S. I. Marelui Duce Mihailu, fratele Majestâtiei Sele Imperatului si comandantu alu armatei din Caucasu. Majestatea Sea Imperatulu, A. S. I. Marele Duce Nicolae, M. S Domnitoriulu, A. S. I. Marele Duce Sergíe, A. S. R. Principele Arnulf de Bavari'a, A. S. Principele Battemberg, si suitele Imperiale si domnesci, asistau la acestu serviciu divinu. Detasiamente din tóte regimentele gardei imperiale erau fatia la acésta ceremonia. Generalulu Cernatu, comandantulu armatei române dinaintea Plevnei, generalulu Manu, siefulu artileriei acestei armate, si colonelulu Falcoianu, siefu de statu-majoru-generalu, venisera spre a felicitá in numele trupeloru române pe Majestatea Sea Imperatorulu pentru onomastic'a di a augustului seu frate, si au asistatu la Te-Deumulu savârsitu la Poradim. La aceea'si óra, se celebrá ace'asi oficiu divinu la cuartierulu generalu alu armatei române. Dupa terminarea sântei slujbe, trupele au defilatu inaintea Majestâtiei Séle, si Domnitoriulu a mersu de a luatu dejunulu cu Imperatulu. Inaltimea Sea s'a intorsu apoi la cuartierulu seu, unde a lucratu mai multe óre cu d-nii Cernatu si Manu. Domnitoriulu a primitu in acea di unu respunsu telegraficu fórte cordialu din partea A. S. I. Marelui Duce Michailu, multiamindu i pentru felicitârile ce Inaltimea Sea 'i tramisese atâtu pentru luarea cetatiei Karsului, câtu si pentru diu'a sea aniversara.

In fati'a Plevnei, bombardamentulu din partea nóstra asupr'a positiuniloru inamice a urmatu pe tóta lini'a.

Joi 9 Novembre, I. S. Domnitoriulu a primitu de diminétia pe principele Bariatinski, generalu-adjutantu alu Majestatiei Séle Imperatului, si apoi a plecatu cu A. S. principele de Battenberg de a inspectatu fortulu *Alecsandru*. De acolo Inaltimea Sea a mersu la fortulu *Tudoru* care inchide valea spre Bucov'a si indreptéza foculu seu asupr'a acestui satu. Aci Inaltimea Sea primí depesi'a despre ocuparea Rahovei de trupele nóstre si trecù in revista câte-va detasiamente de trupe din divisi'a 2-a. Céti'a deveni asiá de désa, in câtu Domnitoriulu nu mai putù continuá inspectiunea sea si se intórse la marele seu cuartieru generalu. Aci Inaltimea Sea primí raportulu telegraficu despre scufundarea de câtre bateriile nóstre dela Calafatu a unui monitoriu turcu, precum si alte amenunte asupr'a luârei Rahovei.

Sciintiele oficiale primite pâna acum asupr'a acestui importantu si stralucitu faptu alu armeloru române suntu urmatórele:

In urm'a intielegerei dintre comandantulu-siefu alu armatei imperiale a Dunarei, A. S. I. Marele Duce Nicolae, si comandantulu-siefu alu armatei de impresurare a Plevnei, M. S. Domnitoriulu, se hotarise a se atacá Rohov'a, spre a se luá inamicului acea linie de operatiune si de aprovisionare a armatei séle inchisa in Plevn'a, a-i ridicá acelu punctu de reazemu a unei incercâri de retragere spre Vidinu séu a unui ajutoriu ce-i aru fi pututu veni de acolo pe acea cale, a largí bas'a de operatiune a armateloru de preste Dunare si a luá in fine, din posesiunea otomana unu punctu, de unde amerintiá necontenitu malulu stângu alu Dunarei pe partea româna, si de unde osmanii indreptasera dejá si puteau inca sa mai indrepteze agressiuni armate in contr'a teritoriului nostru. Ataculu asupr'a acestei localitâti importante si bine intarita avea sa fia indeplinitu de armat'a româna si de trupe cu totulu in afara de acelea cari iau parte la impresurarea Plevnei.

I. S. Domnitoriulu dase D-lui ministru ad-interim la resbelu, cu ocasiunea venirei sele la marele cuartieru domnescu, instructiunile sele in privinti'a operatiunei hotarite. Spre acestu sfersitu, detasiamentulu de trupe care ocupá lini'a de etape si de operatiune a armatei române, intrunite sub comand'a d-lui Slanicénu, si care se compunea de 5 batalióne de infanterie, 10 escadróne de calarasi, 5 baterii de artilerie cu 22 tunuri, avea sa esecute ataculu Rahovei. Generalulu-majoru din suit'a Majestâtiei Sele Imperatorulu Russiei, d. baronu de Meyendorf, detasiatu din corpulu d-lui generalu Gurko, preste Vidu, cu brigad'a sea de rosiori, unu regimentu de ulani rosii si dóue baterii calaretie, un'a româna de 8 sub comand'a capitanului Epites, si alt'a rusésca, avea ordinu sa mérga asupr'a Rahovei si sa iá parte la operatiunile dirigiate asupr'a acestui orasiu intaritu. Generalulu Meyendorf, ajunsu inaintea Rahovei, cerù a intarí cavaleri'a sea, si care se compunea de unu batalionu din 1-lu regimentu de dorobanti.

Dupa ce stabilira comunicatiunea si intielegerea intre densii, generalulu Meyendorf si colonelu Slanicénu hotarira a atacá Rahov'a in diu'a de 7 Novembre. Trupele acestui din urma aveau sa esecute ataculu realu asupr'a positiunei inamice despre resaritu, pe cându generalulu Meyendorf, cu cavaleri'a sea si putien'a infanterie de care dispunea, avea sa esecute demonstratiuni amenintiatóre spre apusu de Rahov'a spre a atrage in acea parte fortiele inamice si a inlesní ataculu principalu alu colóneloru colonelului Slanicénu.

In diu'a ficsata, miscarea incepù de ambele pârti ale positiunei inamice, pe drépt'a si pe stâng'a Rahovei, miscare sustienuta si de foculu bateriiloru nóstre din Bechetu. Trupele colonelului Slaniceanu luptara cu mare bravura. Pe la órele 1 dupa amédia, generalulu Meyendorf, care, printr'unu focu viu si bine indreptatu alu bateriiloru româna si rusa si prin aretarea fortieloru sele de infanteria si de cavalerie, incepuse demonstratiunile sele ofensive inca inainte de ataculu colonelului Slaniceanu spre a distrage pe inamicu in partea sea, primí sciintia ca ataculu nostru spre Estu erá opritu de inversiunat'a resistentia a inamicului, ca detasiamentulu nostru din drépt'a sea, de si se facuse stapânu pe o reduta, erá opritu in ataculu seu, si colonelulu Slaniceanu cerea spre a i se inlesní operatiunea, cá generalulu Meyendorf sa impinga câtu se póte mai vigurosu ataculu in partea sea. Atunci generalulu trimise dóue companii din batalionulu de dorobanti ce avea cu densulu, sub comand'a majorului Mateescu, spre a dá asaltu redutei turcesci ce avea in facia. Cu cea mai mare intrepiditate si resolutiune, dice generalulu Meyendorf in raportulu seu, aceste dóue companii inaintara in foculu bine nutritu alu redutei inamice aperata de o garnisóna mai numerósa: ele se repedira in siantiulu redutei pe care se facura stapâne. Comandantulu loru, maiorulu Mateescu fu ranitu gravu de dóue glóntie in capulu trupei sele, capitanulu Merisiescu luà comand'a si urmà cu barbatie lupt'a. Aprópe jumetate din efectivulu acestoru eroice companii fu pusa afara din lupta. Artileri'a prin foculu ei, rosiorii si ulanii luptându cá infanterie sustienura in modu eficace ataculu pe partea de vestu a Rahovei. Intre acestea surveni nóptea si lupt'a fu suspendata de ambele pârti; trupele nóstre câscigasera positiuni inaintate, dar' inamiculu, cu tóte perderile ce suferise, nu fusese inca isgonitu din Rahov'a.

In diu'a de 8 Novembre, starea lucruriloru remase aceiasi cá in diu'a precedenta. In nóptea de 8 spre 9, inamiculu, vediendu miscarea de incongiurare ce trupele nóstre incepusera a esecutá spre a-lu cerná si a-i taiá retragerea (generalulu Meyendorf trimisese preste nópte intregulu batalionu de dorobanti la podulu de pe Ogost, pe unde numai inamiculu putea trece artileri'a si colónele sele de bagagie, cu ordinu a se retransiá la ambele capete ale podului si a se opune acolo energicu, la trecerea inamicului), simtiendu, pe de alta parte preparativele de a incepe ataculu ce se faceau din partea nóstra atâtu pe tiermulu dreptu alu Dunarei câtu si pe celu stângu, de unde generalulu Lupu, comandantulu trupeloru de observatie, incepuse preparative spre a trece unu batalionu de dorobanti pe pontóne, preste Dunare si a luá garnisón'a Rahovei in spate, turcii ne mai cutezându a asteptá lupt'a, incepura miscarea loru de retragere si iesira din Rakov'a, indreptându-se spre podulu dela Herlec. Batalionulu de dorobanti retransiatu la capetele podului, si care avea ordinu a-lu apará pâna la estremitate spre a dá timpu cavaleriei generalului Meyendorf si trupeloru detasiamentului colonelului Slaniceanu de a sosí si a striví pe inamicu, prevestitu de inaintarea inamicului prin vedetele nóstre cari 'si deschisera foculu repliându-se, batalionulu de dorobanti primí pe turci cu o viua impuscatura O lupta din cele mai inversiunate se incinse ací intre eroiculu batalionu de dorobanti comandatu de capitanulu Merisiescu si tóta forti'a turcésca din Rahov'a care se suiá la mai bine de 2000 ómeni si care luptá desperatu spre a strabate pe acestu podu, singurulu pe unde putea sa-si tréca artileri'a si colónele sele de munitiuni si bagagie, câci riulu Ogost n'avea altu si malurile ripóse si nivelulu ridicatu alu apei nu permiteau trecerea pe altu punctu. Generalulu Meyendorf nu dispunea de alta infanterie spre a sustiené batalionulu nostru, trimise inse repede bateri'a româna sub escort'a a dóue escadróne de rosiori spre a se asiediá pe inaltimile cari dominau podulu si a anfilá calea de retragere a inamicului si o padure preste gârl'a Skit, unde inamiculu adapostea fortiele sele si de unde, prin foculu artileriei sele, voiá a-si deschide drumulu dela podu. Tirulu artileriei nóstre comandata de capitanulu Epites fu de mare precisiune si ajutoriu pentru resistenti'a braviloru dorobanti si oprí, pentru momentu, furi'a atacului inamicului asupr'a podului. Genaralu Meyendorf trimise si bateri'a rusésca spre a intarí foculu bateriei române. Turcii inse nu abandonara deseversitu incercarea loru si incepura iérasi ataculu cu o nóua inversiunare asupr'a acelui podu, care le erá absolutu necesaru pentru retragerea loru. Atunci bravulu capitanu Marisiescu, printr'o cutezatóre si indrasnétia inspiratiune, schimbà rolurile in critic'a positiune in care se aflá si din asaliatu deveni, la rendulu seu, asaliantu. Elu iese cu batalionulu seu din transieuri, si vitejii dorobanti se repedu asupr'a turciloru cu baionet'a. Inamiculu este surprinsu de indrasnél'a si impetuositatea acestui atacu, si, vediendu ca este preste putintia a fortiá trecerea podului, elu restórna care cu corturi, cu saci de faina si de orezu in Ogost, la unu punctu mai in josulu apei spre povernisiurile si rovinele despre Dunare, improvisându astfeliu repede unu feliu de digu. Elu deshama pe de alta parte tunurile, abandonându chesónele si punendu atelagiurile la lafete; turcii incepu a fugí, dându chiaru prin apa, unde multi dintr'ensii perira. In acestu momentu, cavaleri'a generalului Meyendorf, rosiori si ulani, sosescu cód'a colónei inamice, sabréza escort'a si face vre-o 50 prisonieri, facendu-se totu-deodata stapâna pe convoiulu de bagagie si munitiuni contienute in 147 care cu cai si boi.

Froic'a resistentia a batalionului 1 din 1-lu regimentu de dorobanti la podulu dela Herlec pe care turcii nu-lu putura fortiá cu tóte desnadajduitele loru atacuri, tienuse dela ór'a 4 diminéti'a pâna la ór'a 9. Batalionulu avù in acésta lupta perderi de inregistratu; dar' impregiurulu podului, a câmpiei si a mlastineloru din pregiuru s'au gasitu diacendu 200 de cadavre turcesci.

Indata ce se angajase lupt'a la podu, unu detasamentu de rosiori fusese tramisu in recunóscere spre a vedé, déca inamiculu evacuase pe deplinu Rahov'a si, constatandu acésta detasiementulu ocupa orasiulu, sosindu peste putinu si batalionulu de dorobanti din Bechetu.

Rosiorii si ulanii se pusera in góna inamicului si culesera in drumu prisonierii; insa inamiculu, profitandu de perfect'a sea cunoscintia a locuriloru, de mlastinele, ripele si vagaunele dealuriloru cari se coboru spre Dunare, luase unu drumu pe cóst'a acestoru dealuri, intre dânsele si Dunare, si alesese unu taremu pe care cavaleri'a nu putea operá. Astu-feliu le fu cu putintia turciloru a castigá drumu si a disimulá fug'a loru spre Lom-Palanc'a, si cavaleri'a nóstra fu silita a abandoná urmarirea.

Orasiulu intaritu Rahov'a erá in posesiunea nóstra.

Materialulu care a cadiutu in manile nóstre, atatu prin convoiulu luatu de la inamicu câtu si celu aflatu in cetate, este urmatorulu: unu tunu de fonta calibru 9, cu care erá armata un'a din redute, doue chesóne cu avantu-trenurile loru pline cu munitiuni de artelerie calibru 9 (luate de cavalerie), 183 ladi cu cartusie de infanterie, 45 ladi cu obuse, mitralii si srapnele, o pudrerie cu obuse de 9 care s'a gasitu la un'a din bateriile inamice, 2 ladi cu torpile si focóse percutante, mai multe arme de diferite sisteme, 92 corturi mari, 55 tarnacópe, lopeti si casmale, mai multe obiecte de ambulantia, mai multe vase si cazane mari pentru facerea pilafului si mangale, mai multe putini mari cu untu si unu depositu insemnatu de provisiuni continendu aproximativu peste 3,000 kile grâu, porumbu si orzu. Afara de acestea, cavaleria a mai gasitu, prin satele din prejuru, aprovisionâri mari facute de ostirea turcésca.

Totalulu trupeloru nóstre cari au luatu parte la acésta lupta a fostu de 5050 ómeni Fortiele inamice erau de aprópe 3,000 ómeni. avendu insa superioritatea positiuniloru avantagióse si bine intarite. Perderile nóstre au fostu: 2 oficiari superiori ucisi: maiorii Jene si Giurgescu; 2 oficieri sup. raniti: locot.-colonelu Maldarescu si majorulu Mateescu 2 oficiri inferiorii ucisi: locotenentíi Radovci si Bordeanu; 3 oficiri inferiori raniti: sublocotenentii Popescu, Spirovici si Ghica Grigore. In trupa amu avutu 128 morti si disparuti si 171 raniti. Perderile inamicului au fostu multu mai mari; numai imprejurulu podului de la Herlec diaceau cá la 200 de cadavre ale séle; totu cam atatu s'au gasitu imprejurulu intaririloru séle din Rahov'a, afara de raniti. S'au facutu vre-o 60 de prisoneri.

Joi, 10 Noembre, I. S. Domnitorulu a mersu de diminétia la Majestatea Sea Imperatulu si 'i a datu amenuntele cunoscute despre lupt'a dela Rahov'a si luarea acestui orasiu. Apoi Maria Sea s'a dusu la Marele Duce Nicolae la Bogotu, unde Domnitorulu a fostu caldurosu felicitatu de succesulu obtienutu de armat'a nóstra, succesu care are o insemnata importantia pentru operatiunele ulterióre. Inaltimea Sea a luatu aci dejunulu cu Marele duce in cuartirulu seu. A. S. Imperiala a purtatu unu toastu in onórea Domnitorului si a armatei romane, la care Inaltimea Sea a respunsu ca óstea romana este mandra de a castigá asemenea lauri alaturi cu gloriós'a armata imperiala. Cu acésta ocasiune, Domnitorulu a conferitu medali'a nóstra de *Virtute militara* Marelui Duce Nicolae, dicandu'i ca nu numai ca A. S. Imperiala o castigase espunenduse focului inamicu in rendurile ostirei romanesci in inspectiunele ce a facutu bateriiloru si transieuriloru romane, dara ca acestu semnu esprima inca, pelânga sentimentele de cordiala amicitie ale Domnitoriului, si iubirea si respectulu ce armat'a româna are pentru persón'a comandantului siefu alu armatei imperiale. Dupa acést'a Domnitoriulu a tienutu consiliu cu marele Duce si cu siefulu de statu majoru generalu alu armatei active imperiale, generalulu Nepokoitchiski, si de acolo Inaltimea Sea a mersu la Tuceniti'a spre a vedea pe ajutoriulu comandantului armatei de impresurare a Plevnei, E. S. generalulu Totleben, care erá inca totu bolnavu de accidentulu ce a avutu. Mari'a Sea a lucratu dóue óre cu ilustrulu generalu, si la órele 6 sér'a, s'a intorsu in Poradimu

(Va urmá).

Catastrof'a Plevnei este nimicirea imperiului otomanu, stingerea din concertulu europénu a gloriósei natiuni mahomedane si periclitarea sororei natiuni magiare! Astfeliu *plangu si se tanguescu* diurnalele magiare din capital'a Ungariei fàra esceptiune si totu in acestu tonu li secundéza colegele germâne turcofile din *Vien'a*. Colónele loru gemu de *„vai si iérasi vai!“*

Eata cum se tânguiesce „Pesti Napló“:

„*Turci'a*, persecutata de sórte, parasita si isolata de amicii simpatici dar' neputinciosi de a-i sucurge intr'ajutoriu, insielata de tradatori si aliati simulanti si sireti, trântita la pamentu de colosulu barbaru dela nordu aliatu cu pigmeii vasali de odinióra ai stralucitei Pórte otomane, cu „*Romani'a*“, unu statuletiu pâna ieri alalta-ieri neinsemnatu si pusu sub tutel'a puteriloru mari europene, care cá unu vermuletiu se svercolea sub pétr'a incarcata de diamante si cristale a stapanului, se inchiná si târiá la piciorele gloriosiloru sultani Padischa, si astadi acestu pigmeu de statuletiu vasalu acatiatu cá lindin'a de pelea robusta a colosului ursu, devení unu monstru, se facù servu fidelu alu gilotinistului europénu, alu gelatului moscovitu (hű szolga a muszka hohérnak) cá sa póta sugrumá si ucide nobil'a natiune turcésca si mai apoi sa fia in stare a infige pumnalulu si in inim'a natiunei magiare, sa o puna pe gilotina si sa o nimicésca de pe fati'a pamentului ingrasiatu cu sângele strabuniloru eroici — fii descendinti ai lui Árpád, si stapaniti de o miia de ani!“

Totu in acelu diuariu mai cetimu:

„Plevn'a, barier'a cea mai puternica in contr'a invasiunei moscovitiloru si a pigmeiloru aliati români, — a caditu, pentru ca leulu de beliduce Osman-pasi'a in fruntea luptei crâncene fu vulneratu de glóntiele, — nu scimu de ale rusiloru séu ale militieloru romanesci incaltiati in opinci si desconsiderati pâna in acestu resbelu.

Ne prinde fórte mirarea, de scirile, ce ni le aducu telegramele din partea rusésca: cumca lui Osman-pasi'a erá sa-i succéda a se mantuí cu intrég'a sea armata, trecendu preste cadavrele rusesci, déca ticalósele de ostiri române nu se repediau de pe cóstele redutei Griviti'a si nu veniau intru ajutoriulu trupeloru de garde imperiali rusesci, cari dejá erau decimate si sdrobite de veementi'a focului eroiciloru soldati turcesci.

„Asteptâmu detaiurile mai autentice despre acésta infricosiata catastrofa pentru persecutat'a de sórte Turci'a; dar', déca se voru adeverí scirile telegrafice, incâtu ni anuncia ele pâna in momentu, ca ostirile principelui Carolu au contribuitu multu la debelarea si in urma la umilirea nefericita a eroicei armate a lui Osman, precum si la intrég'a catastrofa, atunci nu mai avemu ce dice alt'a decâtu ca Russi'a 'si póte gratulá la acésta victoria castigata prin bravur'a armatei aliatului seu.

Ce inse ne dóre si supera, ma chiaru ni revólta inim'a cumplitu este ingamfarea si cerbici'a neumana si neloiala a unui principe odinióra vasalu fatia de unu probatu si renumitu comandante turcescu, cum este Osman-Musir Gazi. Se dice, ca densulu inca cu dóue dile inainte de a se decide a erumpe cu atacu din Plevn'a aru fi iniciatu capitularea sub conditiuni demne de unu beligerante eroicu, si spre acestu scopu a si tramisu unu parlamentariu in cuartirulu generalu alu inimicului panditoriu, anume cu o scrisóre adresata persónei marelui principe *Nicolau*; dar' acest'a desconsiderându scrisórea, refusa a o deschide macaru ci indrumà pre parlamentariu la principele Romaniei Carolu, cá la comandantele supremu celu recunoscutu de Imperatulu tuturoru rusiloru. Parlamentariulu lui Osmanu, desí nu avuse mandatu de a se presentá lui, totusi o facù; dar' ingamfatulu de principe românescu (oláh fejedelem) si mascatulu de comandante supremu (ál föhadvezér) respinse ori ce negotiare de capitulare si astu-feliu leulu celu neinvingibilu, spaim'a infioratória a aliatiloru moscoviti-români, eroiculu si victoriosulu Osmanu, fù silitu a intreprinde cu fortia iesirea, la care devení invinsu; dar' totusi nu-si depuse sabi'a in mânile perfide ale principelui românu Carolu, ci capitulà espresu naintea gloriosului mare Imperatu Alesandru.“

Sibiiu 29 Novembre.

(Diurnalistic'a magiara despre armat'a Romaniei. — Bravurele ostasiloru români in resbelulu orientalu. — Impintenarea tinerimei magiare-aristocrate la insufletire militara-belica!)

(Urmare).

Lumea nu cunoscea bine virtutea soldatului românu, pre care i-lu persiflau diurnalele reu-voitóre; inse o cunoscù din fapte necontestabile. O fóia engleza „*Times*“ publicà mai de una-di unu prea interesantu dialogu dintre atasiatulu militariu alu Angliei si alu Franciei, pe care-lu reproduse „*Presse*“ din *Vien'a* in Nr. 361 a. c. si care enaréza urmatorea episoda:

„Ambii atasiati mentionati facându o revista asupr'a transieeloru (siantiuriloru) dela redut'a *Griviti'a* au fostu frapati vediendu pre ostasii români — dorobanti stându neclatiti in siantiuri pline de apa, ce ajunse pâna la briulu ostasiloru; englezulu reflectà francesului; *„ce minunati si otieliti suntu acesti feciori, me prinde mirarea cum nu intiepenescu de umediél'a atâtu de frigurósa si periculósa; se vede ca suntu ómeni din clas'a poporului mai nedelicatu — de rendu.“* Englezulu inse fù uimitu, cându unulu dintre bravii osteni respunse in limb'a franceza: *„multiamescu dle de complimente; dar' intre noi suntu multi si de acei'a cari nu au crescutu totu pe munti si in câmpii!“* De aci se incinse apoi unu discursu si mai interesantu; englezulu fù curiosu a sci: ca cine este acelu tineru care graí frantiozesce? facù pre colegulu seu — atasiatu militaru francezu sa-lu intrebe si intrebându-lu, voiniculu ostasiu românu indata i respunse in cei mai fini termini, ca este absolutu technicu de Parisu si-lu chiama *Rosetti!!*

Vedi dle, dise francesulu colegului seu englezu, — tineri cá acest'a se afla fórte multi inrolati cá voluntari in armat'a romàna, si ei suntu nepretentiosi si resignatori la superbi'a de ranguri militarie si de distinctiuni; se simtu prea fericiti si suntu ambitiosi a se poté luptá alaturea cu fii poporului de rendu cu simplii gregari, pentru independinti'a si libertatea patriei! Dá asiá este, — vedu si recunoscu ca suntu bravi si curagiosi acesti tineri, dise englezulu; inse si turcii suntu asemene eroi pentru ca suntu fanatisati pâna la estremitate. Dá si turcii suntu curagiosi, inse ostasii români 'i intrecu si li insufla frica mai mare de câtu cei rusesci, — reflectà francezulu. — Cum asiá dise englezulu: ai vediutu D-Ta cu ce resolutiune si curagiu au aperatu turcii redutele *Grivitiei*, atacate de români; ei mai toti au remasu morti in ele. Ei d-t'a vediuita-i pre români cum se urcau pe scâri asupr'a redutei ce o luara cu asaltu! Si én spunemi rogute: cum distingí D-Ta eroismulu manifestatu in lupta *ofensiva* de curagiulu fortiatu in positiune *defensiva*? Care ostasi au doveditu mai mare eroismu: turcii din defensiva lasânduse a fi strapunsi cu baionetele dorobantiloru, ori acesti'a cari cu baionete in asaltu luara redutele un'a câte un'a si le si dominara. Englezulu remase amutitu si uimitu la tóte aceste evenimente faptice, deplinu constatate si de toti recunoscute — numai *„de diurnalistic'a magiara* nu!“

Tóte acestea episóde de pe câmpulu resbelului demustra in modu eclatantu virtutea si valórea cea adeverata militara a armatei române, carea cu mandria ocupa locu in concertulu resbelului orientalu. Despectatorii si persiflatorii de odinióra cu fatia posomorita, luându-si inim'a in dinti, vrendu-nevrendu se vedu necesitati a-si manifestá si ei marea surprindere in acestu respectu. Asiá cetiramu mai de une-dile in fruntea foiei magiare „Hon“ Nr. 314, unu articulu de fondu din condeiulu celebrului literatu magiaru, „*Jokai*“, prin care densulu depinge cu colori poetice marea insemnatate a *artei militarie* si absolut'a necesitate cá junimea aristocratiei magiare, in virtutea traditiunei si a renumelui strabuniloru eroici, sa nu degenereze in letargia, ci privindu la alte state, natiuni si popóre mari europene, sa véda cum esceléza junimea acelor'a, bunaóra cea din *Germani'a* si *Franci'a* in resbelulu dela 1870, apoi junimea Russiei in resbelulu actualu orientalu.

Enaréza dlu Jokai cum acea tenerime studiósa la diferite ramuri de sciintie nu s'a marginitu numai, a terminá cursurile in universitâti si academii, ci terminandu-le s'au pusu cu seriositate si pe studiulu artei militarie, din care au esitu invescuti cu cunoscintie perfecte strategice si tactice neaperatu trebuinciόse si folositóre pentru statu si patria mai vertosu in tempuri grele si amenintiatóre, cum suntu evenimentele resbelice; apoi cine nu scie si nu cunósce bravurile reportate de câtra acei juni — mladitie ale marei natiuni germane, francese si russe in resbele!

Punendu dlu *Jokai* aceste esemple la inim'a junimei aristocrate magiare, apeléza la simtiulu ei patrioticu si o *impintena* cá sa imiteze pre cea din statele mari europene, sa nu-si urésca tempulu liberu, ci sa studieze cu diligintia art'a militara, cá asiá la casu cându patri'a aru devení in pericolu — de care in totu momentulu se pare amenintiata — sa nu fia avisata numai la armat'a comuna, in care mai toti oficierii superiori suntu straini adeca nemagiari, si mai cu séma cei din fostele confinii militarie desfiintiate; pre cându — durere — fiii natiunei magiare in lips'a de cualificatiune mai superióra militara — chiaru si in militi'a teritoriala (honvédség) suntu inferiori, — si nu o ducu mai departe decâtu abiá pâna la suboficieri, corporali si sergenti!

E dreptu, dice dlu *Jokai*, ca numerulu junimei nóstre magiare este fórte marginitu incâtu abiá ajunge la ocuparea posturiloru de amploiati si diregatori publici, cari posturi din punctu de vedere alu sublimei idei magiare si alu interesului puru magiaru bine intielesu, nici nu potu fi lasate a se ocupá de individi de alte elemente nemagiare cu simtieminte contrarie sublimeloru idei magiare!!

Indigitârile acestea, ori-care cetitoriu le va pricepe; ér. noi ni le esplicâmu asiá: ca dlu *Jokai* aru dorí cá tenerimea magiara sa nu remana inderetrulu celei din Romani'a, de care nu amintesce o iota; ba mai multu, ea sa ocupe pretotindenea posturi si in armata si in statulu civilu.

C . . . . . s.

Dle Redactoru! In „Tel. Rom.“ nr. 91 aparù un'a corespondintía despre restaurarea representantiei com. din Orestia. Ve rogu sa bine-voiti a dá locu urmatóreloru reflessiuni:

Este adeveratu, ca acum 7 ani s'a facutu intre sasi, unguri si români unu compromisu, in urm'a cârui'a, fiesce-care nationalitate 'si alegea din sinulu seu 1/3 din numerulu intregu alu representantiei. Dar' acést'a se facea totu-déun'a pre bas'a unei intielegeri prealabile inainte de alegere. Românii cá totu-déun'a si cu ocasiunea acést'a ce intielegere au facutu? Cându venira la ide'a de a se intielege in privinti a acésta, asteptara sa le cada mur'a in gura, câci sasií facura iérasi compromisu cu ungurii, cum 'lu facuse românii in 1874 cându se alésa Dr. Tincu oratoru si odata deputatu la universitate cu ungurii. Cine e caus'a de acestu compromisu s'a delaturatu si românii remasera isolati cá si mai nainte, si avisati la grati'a acestor'a?

List a celoru 9 rom. cari au venitu alesi, au decis'o ungurii si sasii dupa ce au primitu inainte de consultârile loru asupr'a persóneloru, dar' compromisulu intre ei erá dejá statoritu — un'a lista recomendata de unu românu, in care mai intâiu erá scrisu densulu, dupa acea tatalu seu, etc. totu ómeni pre cari i-au cam alesu si cei 28 (dintre 101) alegatori in 7 Novembre.

In urm'a acestei proceduri sasi si unguri s'au aflatu indispusi a primí list'a acést'a de aceea si-au permisu a compune densii list'a celoru 9 rom. cari au venitu alesi anume: N. Popoviciu, Ios. Orbonasiu, Demetriu Eli, Claud. Vladu, Sim. Corvinus, Georgiu Baciu, Nic. Barbu, Ioanu Stoianu si Nic. Trifu. In loculu acestui'a la votare a intrunitu majoritate de voturi Irimie Boc'a, omu de caracteru. Pentru acesti'a s'a superatu si indignatu corespondintele.

Ce principiu a condusu pre corespundinte mai departe a pune in comunitate plugarii d-sele si a eschide majoritatea dintre cei de susu, lasu sa judece on. publicu.

Delegatiunea de 3, amintita de corespondintele si esmisa din partea celoru 28 alegatori in urm'a intrunirei din 7 Nov. dupa ce ungurii si sasii facusera dejá compromisu cu vre-o 8 dile intre ei — se duse la acesti'a sa recomânde pre cei 9 alesi de densii, si ce sa vedi! unulu dintre acesti'a 3 denuncià in modu necorectu pre unii dintre cei mai de susu la sasi intr'unu feliu la unguri intr'altu feliu. Pe lânga tóte aceste si pe lânga tóte opintirile corespondintelui ungurii si sasii sustienura in list'a loru pre cei 9 de mai susu, acésta lista s'a tiparitu si inpartitu intre alegatori, pre acesti'a si românii de si dice corespondintele ca i-aru fi stersu au votatu de intrunira mai tóte voturile atâtu a rom. câtu sasiloru si unguriloru, dovada protocolulu scrutiniului.

Nici acea afirmare nu este adeverata, ca preotii nostrii, protop. N. P. si preot. G. P. aru fi lucratu in contr'a celui mai demnu membru de biserica si scóla, pre care 'lu tiene numai corespondintele de atare, câci sciindu-lu alegatorii orasiului de mai nainte ca cine e, fiesce-care a avutu voia sa-lu stérga séu sa-lu lase in lista fia românu, fia unguru séu sasu, de óre-ce fiesce-care alegatoriu dispune liberu de votulu seu.

Apoi intrebu: Ce merite a facutu presiedintele comitet. parochiale N. Trifu orasiului, scólei si mai cu séma bisericei, elu figuréza numai cu numele de atare, dar' in fapta cu totulu altu cine-va e presiedinte acelui comitetu. Au dóra pentru acea merita asiá mare lauda, pentru-ca a sciutu cumperá in anulu trecutu 7 drb. actii dela „Albin'a“ cu 700 siepte sute fior. v. a. bani gat'a din cass'a bisericei fâra scirea sinodului parochialu? Au dóra pentru-ca au sciutu dá dimpreuna cu colegulu seu epitropu bisericei 11 sute fiorini pentru repararea si acoperirea turnului bisericei de materialu asiá de bunu (si solidu) incâtu ploându la anu in turnu cá afara, a trebuitu biseric'a din nou a mai spesá vre-o câte-va sute fiorini? Au dóra pentru ca lasà dimpreuna cu vestmintele calusieresci, care suntu proprietatea scólei, a si le insusí coleg'a seu epitropulu bisericei de a le lui si atunci cându altii staruiescu a face câtu de putienu venitu scólei, cu arangiarea de balu etc. nici vestmintele nu le potu capatá arangierii dela densii (cei de susu) cá sa se póta produce naintea streiniloru cu jocuri nationali?

E tristu, ca românii din Orestia, in urm'a neintielegeriloru, devenira a fi avisati la grati'a streiniloru, dar' cine e caus'a la tóte aceste? póte chiaru urditoriulu corespondintiei, câci pâna cându nu venise dela Sebesiu aici a esistatu cea mai buna concordia si intielegere intre români in tóte causele nationale câtu si bisericesci.

Aceste cá respunsu la cele publicate in nr. 91.

Varietâti.

⁂ *(Parastasu.)* Diu'a de *Sàntulu Andreiu* s'a serbatu in modu solemnelu de câtra corpulu invetiatorescu, tenerimea scolara, si de câtra totu poporulu din Saliste.

Dupa finirea liturgiei s'a celebratu **Parastasu** pentru **„Marele Andreiu"** de câtra preotimea locala cu asistentia numerósa, la care ocasiune invetiatoriulu *Nicolau Ivanu* a tienutu o cuventare, in care a aretatu faptele si meritele Marelui Archiereu, si carea fu ascultata de cei presenti cu celu mai viu interesu.

Nu putemu sa nu gratulâmu din destulu junelui invetiatoriu pe carier'a-i nóua, — si sa dorimu cá scólele nóstre sa aiba in curendu totu astfeliu de invetiatori cualificati si la culmea missiunei loru.

⁂ *Unu nasiu curiosu.* — Unu marinariu in momentulu de a muri, primesce pe confesoru. — Ti-e impacata consciinti'a fiiule? 'lu intrebà preotulu. — Dá, parinte; eu amu saversitu unu faptu bunu in viéti'a mea. Amu convertitu pe unu jidanu. — Cum acé st'a? — Omulu meu cadiuse in apa; eu m'amu repeditu dupa elu l'amu luatu de peru si i-amu disu: Voiesci sa fii crestinu? — Nu, 'mi respunse elu. — Astu-feliu l'amu cufundatu in apa. Apoi l'amu scosu din nou si l'amu mai intrebatu odata, déca vrea sa fie crestinu. — Dá, dá, mi-a respunsu elu, vréu sa fiu crestinu. — Ei bine! i-amu disu, si l'amu lasatu sa móra cá crestinu.

⁂ *Unu epizodu*: In spitalulu dela Turnu Magurele unu bietu soldatu ranitu de mórte, 'si dedea sufletulu.

Preotulu siedea lânga elu cu luminarea in mâna si-lu esortá sa resiste cu barbatie la ultimulu actu alu esistentiei pamântesci.

— Ai cugetulu impacatu? 'i dice preotulu.

— Dá parinte respunse, soldatulu, amu indeplinitu de curându o fapta buna amu facutu pe unu turcu crestinu.

— Cum asiá? intrebà pop'a curiosu.

— Intrasemu in Griviti'a si unulu din Turcii cadiuti 'mi cere ajutoriu. Me apropiu de densulu sa-lu ridicu, dar' atunci elu scóte iataganulu si vrea sa me strepunga; câtu ai clipi din ochi l'amu si pocnitu preste mâna, de-i sarí cutitulu câtu colo. „Ajutoriu iértame" 'mi repeta elu vediendu ca-i punu tiav'a puscei mele in pieptu.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români ràniti din Romani'a.

(Colect'a XXX.)

Dela dlu Georgiu Chir'a invetiatoriu in Maceu 5 fl., apoi prin dlu *Melentie Boto* invetiatoriu in *Sieitinu* cottulu *Cianadu* dela urmatorii domni contribuitori:

Teodoru Popoviciu parochu 3 fl., Alesandr'a Popoviciu 2 fl, Teodor'a Popoviciu 1 fl., Sofi'a Popoviciu 1 fl., Melentie Botto docente de class'a II-a 2 fl., Demetriu Marcoviciu parochu 2 Hermin'a Marcoviciu 1 fl., Georgiu Romanu docente de clas'a I-a 1 fl., Persid'a Romanu 1 fl., Maric'a Romanu 1 fl., Pavelu Mercea parochu 1 fl., Effi Popoviciu 1 fl., Petru Mesarosiu cassariu de contributiune 1 fl., Teodoru Rusu tutoru orfanalu 1 fl., Ladislau Marcoviciu adjunctu notarialu 5 fl., Pavelu Romanu epitropu prim. biser. 50 cr., Georgiu Achimasiu cantoru 20 cr., Michaiu Truti'a economu 10 cr., Dimitrie Draganu econ. 1 fl., Antonie Gebelesiu econ. 20 cr., Dimitrie Costea cojocariu 10 cr., Teodoru Romanu econ. 10 cr., Arcadie Draganu econ. 1 fl., Georgiu Bujiganu econ. 20 cr., Nicolae Mosiunégu juratu 20 cr., Constantinu Roscau clericu absolutu 1 fl., Nicolasiu Ars'a rotariu 10 cr., Iuonu Semlecanu economu, 10 cr., Paulu Maioru preotu gr. cath. 1 fl., Nicolau Maioru juristu absolutu in Oradea mare 1 fl., Iuonu Delimanu juratu 10 cr., Teodoru Precupasiu jude administrativu 50 cr., Emanuelu Kaufmann arendatoriu 2 fl., Gratianu Budo docente gr. cath. 1 fl., Eli'a Tóth studinte de a VII clasa 1 fl.

laolalta 35 fl. 40 cr.

Sum'a: 40 fl. 40 cr.

Transportulu sumei din colect'a XXIX publicata in nr. 94 alu „Telegr. Rom." cu: 3068 lei 70 bani si 2685 fl. si 77 cr. v. a.

Sum'a totala: 3068 lei 70 bani si 2726 fl. 17 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 12 Decembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Dela *Elia Popu* invetiatoriu in *Siomcut'a mare* 10 kgr. scame; dn'a *Caliope Boiu* din *Sibiiu* 1 kgr. 2 dgr. scame; dn'a *Alesandrin'a Popoviciu* 1 kgr. scame si dn'a *Persid'a Romanu* din *Sieitinu* 50 dgr. scame.

Prin dlu *Demetriu Cuteanu* parochu si protop. onor. in *Sacadate* dela urmatorii contribuitori:

Veronic'a Cuteanu preutésa 2 camesi, 1 stergariu si 1 kgr. de scama, *Pompeli'a Cuteanu*, scolaritia 1 kgr. scama, *Veturi'a* si *Aureli'a Cuteanu* ½ kgr. scama, *An'a I Macsimu* 1 masa vergata, *Mari'a Radu* 1 stergariu, *Saft'a Nanu* 1 sterg. *Saft'a Antonie* 1 sterg. *An'a Donu* 4 legatóre, Saft'a Andreiu, Saft'a A. Prie, An'a Zacharie, An'a Georgi Iancu, An'a Pavelu, An'a Hondr'a, Saft'a Tonchinu. Mari'a Liulea, Mari'a Toderu, Saft'a Podea, Saft'a Toderu, Mari'a T. Barbu, Mari'a C. Stefu, Mari'a Moisinu, Mari'a Stanciu. An'a Bucuru, An'a I. Iordachie, Mari'a Podea, Saft'a I. Petc'a, Mari'a I. Macsimu, An'a I. Petru Best'a, Elen'a F. Iosefu An'a Istodie, An'a Urcanu, An'a C. Georgiu, si An'a C. Cabuzu, cu tótele impreuna 76 bandagie (legaturi).

(Va urmá).

Sibiiu, 12 Decembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 3/15 Decembre 1877.

Metalicele 5%	63	95
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	67	—
Argintu	105	20
Galbinu	5	65½
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	57
Valut'a nóua imperiale germâna	58	95

Ad. 90. — 1877.

Concursu.

Incuviintiandu Prea Venerabilulu Consistoriu archidiecesanu prin Inalt'a sea ordinatiune dto 3 Nov. 1877. Nr. 2828 asiediarea unui capelanu in parochi'a Tatoiu, prin acést'a se escrie concursu cu terminu pâna la 31 Decembre a. c.

Emolumintele suntu:

1. Dela 140 de fumuri câte 8 cupe cucuruzu in bómbe.
2. Dela 70 fumuri câte o di de lucru (claca).
3. Din tóte venitele stolari regulate prin comitetulu si sinodulu parochialu in 20 Novembre a. c. jumetate. Tóte acestea venite dau computate in bani sum'a de 230 fl. la anu.

Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu au de a-si asterne concursele sele instruate conformu statutului organicu pâna la terminulu susu indigitatu la subscrisulu.

Alb'a-Iuli'a, 1 Decembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alessandru Tordosianu, m/p.
protopresbit. gr. or. de Alb'a Iuli'a.

1—3

Nr. 121.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III *Ciung'a* in proto presbiteratulu gr. or. alu Muresiului se escrie concursu conformu maritei ordinatiuni consistoriale din 19 Februariu a. c. Nr. 406. B. cu terminu pâna in 21 Decembre st. v. a. c.

Emolumentele suntu:

1. Cas'a parochiala cu curte si gradina laolalta au o aria de 978⁰□ pentru celelalte cladiri aflatóre pe acestu locu, fiindu ale reposatului preotu pâna cându se voru rescumperá din partea parochiei, se voru platí interese anuali.

2. 5 jugere 1015⁰□ agru, 3 jugere 1029⁰□ fenatiu, 2 jug. 760⁰□ padure (tufe) 1 jugeru, 1294⁰□ cimiteriu si pasiune.

3. Dela 57 familii câte o feldera de cucuruzu sfârmitu.

4. Stol'a usuata in comuna; din cucuruzu si stola tertialitatea e a cantorelui.

Doritorii de a ocupá acésta statiune au a-si asterne concursele instruite conformu statutului organicu pâna la terminulu indicatu la subscrisulu prin post'a ultima, *Maros-Ujvár.*

Sântu-Benedicu, in 17 Novembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Artemiu Crisianu, m. p.
adm. protopopescu.

3—3

Nr. 111. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III-a Blasielu protopresbiteratulu Ternavei-inferióre, se escrie concursu in urm'a ordinatiunei prea Ven. Cons. archipiescopu de dto 10 Novembre Nr. 2864—1877 cu terminu pâna în 8 Ianuariu 1878 st. v. cându va fi si diu'a de alegere pre lânga urmatórele emolumente:

a) Casa cu dóue incaperi, curte si gradina, precum si alte superedicate necesarie de economia
b) Portiune canonica de 14 jugere dintre care 10 jug. aratoriu 4 jug. cositura.
c) Dela 160 familii câte o ferdela de cucuruzu in bómbe.
d) Venitele stolari statorite de sinodulu protopresbiteralu.

Tóte aceste computate in bani dau unu venitu anualu de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru stat. org. la subscrisulu pâna la terminulu susu amintitu.

Deagu 22 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Daniilu de *Tamasiu*,
adm. prot.

2—3

Edictu.

Melitonu Haid'a, din comun'a Lomanu cerculu S. Sebesiului si-a parasitu legiuit'a sea socia Iudit'a nascuta Ioanu Barbu din Petrifaleu cerculu acela'si, trecendu in Romani'a mai bine de 3 ani de dile fâra a se scí loculu unde se afla si fâra de a dá vre-unu semnu de viétia in intervalulu acest'a se citéza prin acestu edictu a se presentá naintea subsemnatului foru matrimonialu in restempu de unu anu si o di dela datulu de josu, ori in persóna, ori prin unu imputernicitu alu seu, câci la din contra procesulu divortialu urditu de soci'a sea prin incus'a dto 20 Iuliu 1877 se va pertratá si decide si in absenti'a lui conformu prescriseloru bisericei nóstre.

S. Sebesiu, 23 Novembre 1877.

Scaunulu protopr. gr. res. cá foru matrimonialu.

Ioanu Tipeiu,
protop.

2—3

Anunciu.

Se cauta **unu pedagogu** românu pentru unu institutu privatu de baieti in **Romani'a** cu oblegatiunea de a dá lectiune de clasele primarie. Conditiunile suntu favorabili. Informatiuni la

V. Romanu,
in Sibiiu.

A esitu din tipariu dîlele aceste:

1—3

AMICULU POPORULUI

calindariu pe anulu 1878
de
Visarion Romanu.

Anulu XVIII.

Cuprinsulu: **I Tecstu.** Cronologi'a, serbatorile, intunecimi, regintele anului, cele 12 luni adaogite cu calindariu istoricu, calindariu agronomicu (revediutu si inavutitu), calindariulu evreiloru, conspectulu lungimei dîleloru, genealogi'a caseloru domnitóre, cursulu câiloru ferate, calindariu postalu, servitiulu telegraficu, mersulu diligentieloru, despre timbre, têrgurile, valórea cuponiloru.

In partea a dóu'a: Astrucatii, istori'a unei mari nenorociri, — Despre temperamente de Dr. *I. Al. Lapedat*, — Despre insemnatatea testamenteloru de Dr. *M...n*, — Cazacii, — Despre ostasii turci, — Legea de usura. — **Agronomi'a:** Clasificarea pamenturiloru dupa plânte, — Cum are se fia unu celaru bunu? — Ingrasiarea porciloru, — Inimicii albineloru, — Tabela pentru poterea incoltîtóre, periodulu vegetatiunei si greutatea de midilocu a celoru mai principale plânte agricole, — Mediculu de casa, — Poesii. — **Varietâti:** torpilele, notitie economice, margaritare, posne, anunciuri.

II Ilustratiuni: Antegarda de cazaci la pânda, matrozi turci, angagiâri de basibozuci, recruti turci plecându in Asi'a, — prisonieri bulgari in Rusciucu, basi-bozucii o torpila esplodându.

Pretiulu unui esemplariu 50 cruceri, cu tramitere prin posta 56 cr., — 10 esemplare 4 fl. 50 cr. — 25 esemplare 10 fl. — 50 esemplare 18 fl. 50 cr. — 100 esemplare 35 fl. —

Se póte trage deadreptulu dela editorulu **Visarion Romanu** din Sibiiu, cum si prin tóte librariele si vendiatorii sciuti.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 97. ANULU XXV.

Sibiiu 8|20 Decembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, in 7/19 Decembre.

De cându cu caderea Plevnei cele-lalte puncte ale câmpului de resbelu au cam remasu date uitârei. De-si nu s'au intemplatu in nici o parte lucruri, care aru puté fi hotaritóre pentru mersulu resbelului, totusi trebue tienutu sirulu eveneminteloru in continuitate. In 11 Decembre nou pe la 4 óre dupa amédi turcii au inceputu a trece riulu Lom lânga satulu Crasny. Sér'a trecusera mai multu decâtu 30 tabere. In diu'a urmatóre, 12 Decembre, turcii au atacatu cu tóte puterile loru, vre-o 60 bataliuni, corpulu marelui principe Vladimiru, indreptandu-si silintiele loru mai cu séma in contr'a aripei stânge si a centrului. Mecic'a de lângu Pyrgos, de care se rezimá armat'a rusésca, fù atacata de siése ori de turci, dar' de fia-care data au fostu respinsi cu mari perderi. Cesarevici, care a asistatu in persóna la bataia, a datu ordinu, cá o brigada din divisiunea 35 sa iá pe turci in cósta si spre séra acésta brigada a sositu la arip'a drépta. Cându intrà ea in focu si deschise foculu, intregu corpulu de armata rusescu trecù la ofensiva si impinse pe turci in directiunea satului Crasny, inainte de a se face nópte. Turcii nu se putura retrage decâtu la Crasny, pentru ca drumulu la Ciflicu le erá taiatu de trupele rusesci. Câmpulu de bataia erá acoperitu cu morti si cu râniti turci; s'a culesu de nu si preste 600 cadavre turcesci. Perderile rusiloru au fostu 25 oficieri morti si râniti, 90 soldati morti si 600 râniti.

Lânga Balcani positiunile vechi au remasu neschimbate. In 14 l. c. turcii au parasitu Elen'a dupa ce i-au datu focu. Orasiulu fu ocupatu de avantgard'a rusésca si foculu, dupa ce au arsu vre-o 40 case, fu stinsu de soldati rusi.

Românii, cari inaintéza spre Vidin, facându o recunóscere sub conducerea majorului Taut pe lânga Accear si pe lânga satulu Tolovitza au intâlnitu o patrola de nizami. Românii au facutu trei prisoneri, au luatu 31 de cai din fati'a inimicului si 24 din marginea satului Tatar-Ursói'a.

Eri ne-a suprinsu telegrafuln cu scirea ca *vitézulu Osman-pasi'a aru fi mortu* si cadavrulu seu se va transportá la Constantinopole pentru a se inmormentá cu mare pompa. Mórtea lui este imbracata intr'unu velu misteriosu, câci din nici o parte nu s'a signalisatu modulu mortiei. Osman-pasi'a, fiindu prinsu, a indreptatu, cu permissiunea cuartirului generalu rusescu, câtra Seraschieratulu din Constantinopole urmatoriulu telegramu:

Bogot 14 Decembre. Nu trebuie sa uitati ca de o luna si jumetate, eramu impresurati, ne mai primindu nici unu ajutoriu si lipsitu cu totulu de hrana, amu luatu hotarirea de a-mi deschide eu trupele, unu drumu prin rindurile ostirei rusesci, dar' cu tóte silintiele mele, neputendu reusi, amu cadiutu impreuna cu garnisón'a, prisoneri de resbelu.

Viteji'a soldatiloru mei, fiindu, apretiat'a amu gasitu cea mai binevoitóre primire atâtu din partea M. S. Imperatului, câtu si din partea A. S. augustului seu frate. Amu primitu o rana usióra la piciorulu stângu, totusi me aflu bine.

Ne cunoscendu inca loculu unde voiu fi tramisu, ve voiu scrie amenunte dupa sosirea la resedinti'a, ce mi se va desemná. Osmanu.

Déca se va adeveri stirea despre mórtea lui Osman-pasi'a, atunci la tóta intemplarea ea n'a fostu urmarea ranei sele neinsemnate ci unu actu tragedicu de eroismu.

„Monit. Romaniei“ comunica dela teatrulu resbelului urmatórele:

(Fine.)

Vineri, 11 Noembre, n'a fostu asemenea nici unu faptu importantu inaintea Plevnei. Artileri'a ruso-româna continua cu aceasi vigóre bombardarea asupr'a orasiului si positiuniloru inamice.

Sâmbata, 12 curentu, s'a saversitu pe platoulu inaintea divisiunei a 2-a româna unu Te-Deum pentru succesulu armeloru nóstre la Rahov'a. M. S. Domnitoriulu cu intregulu statu-maioru-generalu alu armatei române, comandantulu divisiunii IX imperiala, E. S. locotenentulu-generalu baronu Krudner, cu generali-comandanti de brigade au asistatu la acésta ceremonie. Trupele divisiuniloru a 2-a si a 3-a, cari nu erau de serviciu in transiee si in avantposturi, erau sub arme asiediate in careu. Inaltimea Sea a trecutu pe dinaintea frontului trupeloru cari l'au primitu cu urari entusiaste, si dupa acésta a inceputu serviciulu divinu. Dupa saversirea sea, M. S. Domnitorulu a adresatu trupeloru urmatórele cuvinte:

„*Ostasi*! Viteji'a armatei nóstre a avutu o noua isbânda de mare importantia. Luarea Rahovei va fi inscrisa cu litere nesterse in analele nóstre alaturi de luarea redutei Grivitia. Dea Dumnedieu cá inca si prin alte fapte stralucite bravur'a osteniloru romani sa remâe de a pururea neuitata. Ati versatu si sunteti inca gat'a a versá sângele vostru pentru independenti'a scumpei nóstre tieri. Spre amintirea implinirei sântei vóstre datorii, Voiu institui o Medalie pe care va fi scrisu: „*Aperatoriloru Independentiei României.*“

„Sa unimu acum puternicu vocea nóstra in faci'a vrasmasiloru nostri seculari si sub bubuitulu tunuriloru, sa strigâmu: „Traésca Romani'a de sine statatóre!“

Cu aclamatiuni de unu nespusu entusiasmu trupele salutara cuvintele Domnului si Comandantului loru supremu, musicele intonara imnulu nationalu, tunurile din tóte bateriile incepura de o data a tuná salutandu cu salve puternice pe inamicu, si aclamatiunile trupeloru nóstre din transieuri, in imediata apropiere a inamicului, respunsera la urarile aceloru ce se aflau pe platou inaintea Mariei Sale.

Inaltimea Sea primi apoi defileulu si remase satisfacutu de aspectulu si tinut'a trupeloru, fórte curata, cu tóte greutatile campaniei la care suntu supuse.

Inaltimea Sea, dupa ce mai dete órecari instructiuni generalului Cernatu, comandantulu armatei Romane, si comandantiloru de divisiuni, se intórse, pe la 4 dupa amédia, la marele seu cuartiru din Poradim. La intórcerea Mariei Sale, Majestatea Sea Imperatulu tramise unu ajutantu alu seu spre a 'i anuntiá ca corpulu de garda sub comand'a generalului Gurko a ocupatu, dupa o lupta in care avù succesu, Pravcea, localitate la putina distantia de Orhanie.

Dumineca, 13 Noemvre, Majestatea Sea Imperatulu, A. S. I. Marele Duce Nicolae si I. S. Domnitorulu, cu suitele, au asistatu la sânt'a leturgie, la 11 óre diminétia, in biserica din Poradim. Majestatea Sea primise inca in aceea diminétia sciintia ca 1-ia brigada a gardei ocupase orasiulu Etropolu, miscare prin care incepe a se incongiurá positiunea inamica de la Orkanie si Imperatulu, sosindu la biserica, comunica acésta placuta scire I. S. Domnitoriului. Dupa serviciulu divinu, Maria Sea merse de luà dejunulu cu Majestitatea Sea, si apoi Domnitorulu inmânà Majestatiei Sale medalia nóstra de *Virtute morala*, si Imperatulu facù semnului nostru ostasiescu onórea de a 'l primi si pune pe peptu. La ora 1, se celebrà in campu unu Te-Deum in presenti'a Majestatiei Sale, a A S. I. Marelui Duce Nicolae si a I. S. Domnitorului, cu suitele pentru nascerea fiului A. S. I. Marelui Duce Vladimiru.

Sér'a M. S. Domnitorulu merse de conferi insusi medalia de *Virtute militara,* generalului de armata si generalulu adjutantu Majestatiei Sale, A. S. principelui Stalizki, conte Suvorov-Rimninski, care in dioa de 31 Augustu asistase, in reduta cucerita de trupele romane in dioa precedenta, la foculu celu mai violentu alu inimicului, care rani pe colonelu Wolujew si mai multi soldati romani alaturi de A. S. generalulu principe Suvarow.

E. S. generalulu Totleben, simtindu-se ce-va mai bine de indispositiunea de care suferea, inspectà in aceea di positiunile de dincolo si dincóce de Vidu ocupate de trupele ruse si romane.

Foculu artileriei ruso-romana a urmatu si in acésta di, cá in cele-lalte, asupra positiuniloru inamice. Avantu-posturile nóstre de la divisia 3-a au diaritu o grupa de 5 soldati turci cari trecusera peste avantu-posturile inamice cercandu a taiá lemne. Avantu-posturile nóstre 'i-au atacatu indata ucigendu 3 dintr'ensii, unulu a scapatu prin fuga si altulu a fostu facutu prisoneru. Depositiunea ce 'i s'a luatu este identica cu aceea a celoru alti prisonieri si a desertatoriloru turci adeca ca esista lipsa de provisiuni si de munitiuni in armat'a lui Osman pasia.

Inamiculu n'a trasu de catu vre-o catuva obuse in aceea di asupr'a bateriei nóstre care este situata d'asupra satului Susurlu.

Luni, 14 curentu, timpulu a fostu fórte uritu si furtunosu, cu plóie si cétia, si a suspendatu ori ce miscare pe liniile trupeloru. I. S. Domnitorulu a mersu, la órele 10 si jumatate diminétia, pe stânga positiuniloru nóstre si a ajunsu la amiadia la Bogotu, la cuartirulu generalu alu Marelui Duce Nicolae.

Inaltimea Sea s'a intorsu, la 5 ore séra la Poradimu.

Generalulu Meyendorf, care luase parte cu o brigada de rosiori, unu regimentu de ulani rusi si unu batalionu de dorobanti in lupta dela Rahov'a, in dilele de 7, 8 si 9 Noemvre, trimise prin locotenentulu Lambrimo M. S. Domnitorului raportulu asupr'a operatiuniloru trupeloru ce comandase. Acestu raportu este fórte magulitoru pentru trupele romane, in specialu pentru brigada de rosiori pentru batalionulu 1-iu din regimentulu 1-iu de dorobanti si pentru baterie de artileria cari compuneau detasiamentulu seu. In privintia rosioriloru, generalulu Meyendort, dupa ce citeadia specialu pe comandantulu brigadei, colonelulu Cretianu, pentru energia si meritele séle militare, dice ca aru trebuí sa faca unu apelu nominalu alu amândorora regimenteloru, déca aru trebuí sa citedie pe toti cei cari s'au distinsu.

Pentru bateria nóstra calarétia, raportulu dice ca ea a fostu la inaltimea reputatiunei legitime ce artileri'a nóstra a sciutu sa-si castige. In ceea ce privesce dorobantii, generalulu Meyendorf dice ca aceste tinere trupe, a caroru educatiune militara parea abiá schitiata, au sciutu a aretá in focu taria si aventulu ostasiloru celoru mai otieliti in lupte, si au doveditu unu eroismu de care au fostu inspirati chiaru siefii loru, majoru Mateescu si capitanu Merisiescu.

Mercuri, 15 ale curentei, Inaltimea Sea a facutu cunoscutu, prin inaltu ordinu de di armatei romane primirea de câtra Majestatea Sea Imperatorulu a medaliei de *Virtute militara.*

Pe la orele 1, Majestatea Sea a venitu spre a visitá pe I. S. Domnitorulu. Majestatea Sea anuntia Mariei Séle ca luandu cunoscintia de raportulu generalului Meyendorf, a hotaritu a distribuí 24 de cruci St. George, spre a imparti la escadrónele de rosiori, companiele de dorobanti si bateria de artelerie romana cari au facutu parte din detasiementulu condusu de generalulu Meyendorf.

Majestatea Sea a statu catu-va timpu in convorbire cu M. S. Domnitoriulu, si apoi s'a intorsu la cuartirulu seu imperialu.

Timpulu tóta diua a fostu fórte uritu si a tinutu in completa nemiscare armat'a din fati'a Plevnei.

Iassi, 30 Novembre v. 1877, diu'a Stului Andreiu.

Amu intârdiatu intr'adinsu tramiterea acestor'a, pentru a-ti puté comunicá cele ce s'au petrecutu astadi in Iassi. — Astadi la 11 óre a fostu in catedral'a metropoliei Te-Deum, la care au asistatu tóte autoritâtile civile si militare, consulii si o multime de oficieri rusesci. La cântarea: „*Marire intru cei de susu* . . . . .“ (Slavo slovia) s'au datu salve de tunuri. Entusiasmulu si veseli'a ce erá zugravita pe fetiele tuturoru nu se póte descrie. Ai crede ca acum'a s'a terminatu resbelulu si ca fia-care se póte intórce la caminulu seu.

Sér'a, primari'a a datu unu banchetu la otelulu „Romani'a“, unde au luatu parte si corpulu oficirescu rusescu. Se intielege ca toaste reciproce nu au lipsitu. La palatulu Primariei, (in curte) au fostu improvisate mese, unde s'au ospetatu poporulu cu mancare fiérta, pâne si vinu, la care au luatu parte si soldati inferiori rusi.

Dupa banchetu a purcesu unu conductu de facle cu music'a in frunte dela otelulu Romaniei, au mersu pâna la resiedinti'a consulului rusescu esclamendu *Ur'a!* Consululu a esitu in balconu si a multiamitu adaogendu: „sa traiésca A. S. Principele Carolu si armat'a româna, Aliatii nostri!“ — De acolo s'a indreptatu conductulu cu music'a totu in frunte spre palatulu primariei, unde apoi s'a incinsu o hora de totu poporulu si de soldati rusi (câci soldati români nu avemu aici, decâtu fórte putini recruti care facu serviciulu celu de stricta necesitate). Dantiulu, si esclamatiunile de bucuria numai avea finitu. Mai multi oficieri rusi de graduri nalte, priveau cu o vie placere entusiasmulu acest'a; si unulu s'a esprimatu: „*In Petersburg nu s'a vediutu inca unu asiá entusiasmu si mare veselia.*“ —

Orasiulu a fostu frumosu luminatu, (si s'au aruncatu si rachete) nu asiá, inse cá la sosirea Imperatului la 24 Maiu; insa nu e mirare; pentruca tempulu nu a fostu asiá frumosu acum pentru ca a ninsu tóta diu'a si sér'a acést'a erá lapovitia. Cu tóte acestea mass'a publicului care a luatu parte la conductu a fostu fórte mare, si dómnele in trasuri deschise, nici in séma nu-si luau ninsórea cea umeda cá si cându aru fi fostu sér'a cea mai frumósa de véra.

Revist'a politica

Budapest'a a fostu dumineca teatrulu unei demonstratiuni nóue politice. Unu meetingu de vre-o 8000 de ómeni, a pronuntiatu intrevenirea Austro-Ungariei in ajutoriulu Turciei respective spre a pune stavila intinderei puterei rusesci. O deputatiune, care a dusu resolutiunea dlui ministru presiedinte Tisz'a, n'a fostu primita, iéra multimea carea urmá, deputatiunea fu impraściata de politia. Mesur'a acést'a a datu ansa la unele escese, precum la strigate la aruncarea cu petri intr'o pagiura. Dupa ce inse s'a aretatu militi'a recuirata liniscea se stabilí fâra de alte urmâri. Cercetarea dupa originea acestui escesu este in curgere.

Discussiunile din septamân'a trecuta in delegatiuni au atinsu fórte accentuatu cestiunea orientala. Contele Andrassy a vorbitu respicatu aretându ca unu resbelu contr'a Russiei este inca cu putintia; inse densulu nu are curagiulu de a luá responsabilitatea unui resbelu asupra'si. Cu alte cuvinte a spusu tierei si imperiului ca guvernulu nu este pentru o politica aventuriósa.

In fine Serbi'a a proclamatu independinti'a si a intratu in actiune, in impregiurâri mai favorabili cá in anulu trecutu.

Din Aten'a se scrie ca dispusetiunile populatiunei grecesci suntu pentru resbelu. Gubernulu tienendu comptu de opiniunea publica arméza din tóte puterile.

In Franci'a s'a constituitu unu guvernu din majoritatea camerei. Periculii unui conflictu intre puterile statului paru a fi delaturati. Pâna cându?

Despre mijlociri de pace se scrie multu si acum, inse nóuele trupe rusesci cari vinu necurmatu din Russi'a si, déca va fi adeverata, mobilisarea a 80,000 români, suntu simptome ca resbelulu inca nu se va terminá in graba.

(Plevn'a cadiuta si Osman-Nuri-Pasi'a prinsu si internatu in capital'a vasalului!) Fâra multa introducere reproducemu ceea ce scrie „Hon“ in Nr. 320 intr'unu articulu de fondu alu seu:

„Lovitura preste lovitura“ Pe eroiculu Osman-Nuri, 'lu va arde, torturá ran'a ce o capetà in agoni'a luptei desperate; inse cugetulu, ca bratiulu seu poternicu si armat'a sea eroica nu mai potu fi intrebuintiate in serviciulu si aperarea nefericitei patria, caci au cadiutu in prinsóre rusésca, 'lu va arde si torturá cumplitu.

Si tóte aceste le mai maresce a cea impregiurare, ca pre *Osman* tocmai la *Bucuresci* 'lu ducu, in capital'a *perfidului vasalu alu portei.* Acést'a dejosire n'a meritat'o acelu *Osman* pasia, de a carui resistentia o jumetate de anu s'a frantu ataculu aliatei armate ruso-romane. Cum le voru cresce córnele romaniloru (olàhok) din cóci si din colo de Carpati sciindu ca celu mai gloriosu beliduce turcescu, care cá unu semidieu se aventá dintre toti ducii acestui resbelu, va fi inchisu intre zidurile capitalei române. Si acésta nu e dejosire numai pentru persón'a lui Osman pasi'a ci si pentru Pórta. Vasalulu se inganfa, ca tiene in potestatea sea pre celu mai eminentu soldatu alu Domnului seu. Dar pre langa tóte *Osman* nu e prisonerulu Romaniloru ci alu Rusiloru. *Osman* unui generalu rusescu s'a predatu, si nu unui romanu opincariu. Numai din grati'a muscalésca, respective din necrutiare deveni *Osman* in capital'a romana, ce in totu casulu póte lingusi ambitiunea romana

Asiá dara *Osman* si óstea sea titana nu mai póte resistá. Au frantu-o, nu numerulu inimicului, nu bravur'a inimicului, ci elementele: frigulu de érna si fómea. Ce e mai naturalu decatu aceea, ca si Serbi'a intra in actiune. Acum póte purtá resbelu Serbi'a, caci numai este armata turcésca, carea sa resiste jefuitóreloru invasiuni ale serbiloru. *Ce infamia!* Acestu faptu caracterisédia intrég'a serbime. De ar fi numai atâtu simtiu de consciintia in poporulu lui *Milanu*, câtu e negru sub unghia, nu aru primi spre sine unu atare rolu rusinosu. Dar' in contr'a cui voescu a se luptá serbii in *Bulgaria*? *Unde e inimiculu*? Alta misiune nu i-aru poté asceptá pre pamentulu bulgaru, decatu a pipaí si a jafuí busiunarele cadavreloru soldatiloru turcesci, cari cadiendu in defensiva eroica jacu pre pamentu neingropati. Séu dóra prin acestu desonoratu rolu voescu serbii a repará rusinea de anu ce o avura la *Dejunisu* si *Alesinati*?

Asia cugeta Serbi'a, ca póte sa jefuésca o tiéra fara stapânu. Asta inse nu este ertatu sa se intemple.

Acelu pamentu, pre care a erumpe capetara ordinu din *Belgradu* jefuitorii serbesci, cade in sfer'a intereseloru *Austro-Ungariei.* Si contele *Andrássy* infidelu si-ar implini datorinti'a sea facia de monarchi'a careía de presinte 'i este ministru de esterne, déca aru concede, cá *Milanu* macaru o urma de pamentu sa póta rapí.

Inse chiaru déca nu aru alterá cuprinderea serbésca (rácz)*) interesele nóstre trebuie cá totu simtiulu dreptului si alu adeverului sa protesteze contr'a estensiuniloru de acea categoria, precum se planiséza in *Belgradu.* Acea ce face Serbi'a, *nu e resbelu, nu;* acea sta in contradicere cu ori-ce ideia a resbelului cunoscuta dejá. Actiunea Serbiei in strinsu intielesu alu cuventului e o *aventura hotiésca,* carea provóca o aspra disciplinare. N'a fostu destulu muscalulu, nu romanulu, nu muntenegrinulu, mai vine acum si serbulu! *Serac'a Turcia!*

E ce-va caracteristicu, ca tocmai cându Sultanulu deschide parlamentulu pentru realisarea reformeloru, atunci se dà ordinu din *Belgradu* la invasiunarea Turciei.

Acei, cari asiá tare urgéza la Pórta reformele, ce cugeta, care e celu mai pecatosu, ca Turci'a nu póte dá popóreloru sele reformele, darurile pâcei? Óre pâna cându va durá acestu jocu *infamu*?

Sultanulu anuncia in vorbirea sea de tronu reformele, avantagiele civilisatiunei, si totusi primulu cuventu alu Tiarului, cându 'i „anunciara caderea *Plevnei*“, a fostu: „*dar' de acea nici decum nu e finea resbelului*“!

Pâna ací lamentârile insultatórie a lui „Hon“, la cari noi numai atât'a reflectâmu: ca Romani'a n'a fostu, Serbi'a si Muntenegrulu au fostu, dar' nu voru sa mai fia „*vasale*“ intocmai cum n'au voitu sa fia si sa remana vasali magiarii — descendintii lui *Arpád,* Suleimanului alu II, carele subjugase sub pasialicu-turcescu popórele. Magiarii cei de pe tempulu resbelului cu *Turci'a,* cari in batai'a din 29 Augustu 1526, la *Mohaciu,* fusera sdrobiti si nimiciti de iataganele órdeloru barbare turcesci astadi de siguru nu aru consimtí cu simpathiele celoru moderni din seculului alu XIX-lea; ei nu aru plânge nici nu s'aru tanguí, ci s'aru bucurá de invingerile armeloru crestine asupr'a órdeloru barbariloru seculari.

Magiarii turcofili de astadi, se supera, plângu si se tânguiescu amaru, pentru-ca fortun'a resbelului a surisu armeloru crestine intru invingerea unui leu turbatu de setea sângelui; pentru-ca astadi dupa aprópe patru seculi ai invasiuniloru hordeloru lui Murad si Suleiman II, s'a intorsu cotic'a si s'a reparatu istori'a. Credemu ca compatriotii magiari aru fi plesnitu de bucuria atunci, — déca si lui *Osman-Nuri-Musir* — i-aru fi surisu fortun'a armeloru ucigasie si sterpitórie de semintí'a crestinésca, — cum i-au surisu lui *Suleiman II* in batali'a memorabila dela *Mohács* unde 20 mii de fii descendinti ai lui *Arpád,* — flórea nobilimei *(20 ezer magyar, közte a nemesség virága, hevert a harcztéren)* cutrupeau câmpulu de lupta; cându remasitiele abiá mântuira din periclu pe Stefanu *Báthory,* iér' insusi regele 'si aflà mormentulu in mocirla. Li-aru ride inim'a turcofililoru nostri compatrioti magiari de astadi, si de siguru desperatiunea s'aru preface in estasulu bucuriei entusiastice, demonstratórie de asta véra; ei aru iluminá tóte orasiele si aru cântá „*Osan'a*“ déca si lui *Osman* 'i suridea sórele invingerei, déca pentru descendentii lui „*Traianu*“ — porecliti, perfidii români vasali „*Plevn'a*“ erá aceea, ce a fostu cu 351 de ani mai inainte *Mohácsu-lu* pentru eroicii fii descendinti ai lui Árpád, apoi déca si lui *Osman-Nuri* i succedea a sdrobí armat'a crestina la *Plevn'a* si lasandu pre bazibozuci si cerchesi sa inunde tiér'a, sa ucida si jafuiésca, cu Nizamii sa intre si sa ocupe capital'a *Romaniei* — *Bucuresci* sa o devasteze, — jafuiésca si sa o faca cenusia precum facù Suleiman alu II-lea dupa batali'a istorica dela *Mohaciu,* ocupandu *Bud'a* capital'a Ungariei pustiindu si sterpindu tóte sementiele omenesci; precum scimu si cetimu negru pe albu in Istori'a loru, (evulu 1301—1526) de trista memoria!

Ruinele Budei si ale altoru cetâti din tiéra se vedu si astadi cá urme infioratórie ale fapteloru barbare turcesci chiaru cum le depingu paginele istoriei ungare; dar' compatriotii nostri magiari cei de astadi, rapiti de esaltatele simpatii politice, au uitatu tóte, se manifesta inaintea lumei civilisate de frati inruditi cu fii lui *Mohamed,* si ei la ruinele aceloru cetâti devastate sub cari zacu tierinele scheleteloru de mii de fii descendinti ai lui *Arpád,* — sdrobiti de iataganele suleimaniloru si osmaniloru, tienu *meetinge* demonstratóre si escesive esaltate pâna la nebunia, — spre a-si manifestá simpatiele turcofile si a dá espresiune viua dorintiei de a sucurge cu arm'a intr'ajutoriulu osmaniloru si suleimaniloru actuali, „*pe cari 'i resbuna armele crestine astadi — pentru Mohács!!*“

Si tóte acestea ei le justifica inaintea lumei civilisate cu acea asertiune: ca umilirea si nimicirea Pórtei otomane prin colosulu dela nordu este periclitarea monarchiei nóstre austro-ungare, dar' mai vertosu este in detrimentulu natiunei magiare, — fâra cá sa arete chiaru si limpede: *ca cari suntu óre periclele acelea de care se teme natiunea magiara domnitória?!*

C . . . . . s.

Sibiiu, 1/13 Decembre 1877.

(In pragulu alegerei amploiatiloru municipali). Precum se scie, terminulu spre acestu scopu s'a defiptu pe 28 a l. c. si eventualu pe dilele urmatórie.

Dar' sa nu perdemu din vedere, ca realisarea faptica a acestoru postulate, — in viéti'a nóstra constitutionala — depinde fórte multu dela cualificatiunea spirituala si morala a respectiviloru individi aspiranti la posturile de deplinitu; mai vertosu la celea cardinali, cum este *vice-comitele,* apoi „*protonotariulu*“, sufletulu comitatului; si totu de asiá insemnatate suntu si posturile de *pretori* si *subpretori,* pentru-ca, precum in centru, protonotariulu la casu de impedecare a vice-comitelui, este locutiitoriulu acelui'a, totu astfeliu este si subpretorele suplinitoriulu pretorelui la casu de absenti'a séu impedecarea acestui'a. Iér' in câtu privesce responsabilitatea in oficiu, acést'a este — dupa spiritulu legei *un'a,* adeca protonotariulu impreuna cu vice-comitele este responsabilu pentru tóte agendele din centru, asiá in tocmai este si subpretorele impreuna cu pretorele responsabilu pentru tóte celea din cerculu cârmuitu de ei, si vice-versa.

Negresitu ca chiamarea diregatoriloru centrali la organulu supremu administrativu, cum e cea a vice-comitelui si a protonotariului, este si mai superióra dar' si cu multu mai grea decâtu ceea a pretoriloru respective subpretoriloru in cercuri, cari suntu organe inferiori esecutatórie ale comitatului. Acésta ni indegetéza nu numai legea municipala, dar' si natur'a oficiositâtiei; apoi acést'a o va scí, ba trebue sa o scie si apretiuésca ori-care barbatu seriosu, nepreocupatu de interese personali, apoi acést'a ni documentéza si esperinti'a de pâna acum; prin urmare sa nu perdemu nici unu momentu din vedere, si acea consecuintia logica: ca la ocuparea posturiloru, de diregatori in centru si cu deosebire a *protonotariului,* — carele e invescutu cu cea mai grea si delicata sarcina — se recere si o cualificatiune superióra estraordinaria si autoritativa, o rutina si desteritate eminenta in tóte afacerile publice administrative, avendu elu a croí directiuni si a emite instructiuni organeloru subalterne, a fi referinte generalu in adunârile municipali, apoi prelânga cunoscinti'a limbeloru protocolarie româna si germana, protonotariulu trebue sa scie lucrá *perfectu si in limb'a magiara a statului;* avendu a corespunde in susu cu locurile mai inalte adeca cu ministeriele si alte dicasterii si foruri supreme!

Pretorii si subpretorii inca trebuie sa fia individi deplinu cualificati, cá sa fia in stare a corespunde chiemârei oficiului loru cu acurateti'a si promptitudinea receruta; sa póta pricepe cuprinde si si efectuí ordinele autoritâtiei municipali conformu legiloru si instructiuniloru derivate din ele; trebuie sa fia barbati energici dar' onesti, rutinati si desteri in afacerile publice administrative, cari cadu in sfer'a loru de activitate si competintia; trebuie sa scie bine tractá cu antistiele comunali cá cu organe subalterne preturei cercuali; cu poporulu, cu care stau in perpetua coatingere.

Chiamare mai frumósa si terenu de activitate mai estinsu si mai eficace de a lucrá spre inaintarea binelui comunu, nici nu este in altu care-va gremiu de oficiolatu publicu, precum este cei'a a pretoriloru cercuali cá organe administrative, cari in desvoltarea activitâtiei loru vinu in nemidilocita coantingere cu poporulu din respectivele comune; aci apoi li se imbia pretoriloru totu feliulu de ocasiuni bine-venite de a se manifestá cum suntu ei, ce sciu si ce potu face ei! Ocasiuni, care si poporulu si representantii sei de buna séma le voru sci folosí spre ai esaminá si cunósce pre pretorii si subpretorii cercuali, de ce treaba si folosu suntu ei, aveavoru ei recerut'a capabilitate, cualificatiune si esperintia de a fi demni, pentru postulu ce-lu ocupa, si a justificá increderea pusa in ei, — ori bá?

Premitiendu dar' acestea, credemu a ni implini numai o detorintia dictata de simtiu patrioticu si nationalu, cându in pragulu restaurârii municipiului, tragemu seriós'a atentiune nu numai a representantiloru aspiratori la atari posturi, ca sa-si traga binebine sém'a si unii si altii, adeca cei dinteiu, pre cine voru alege, carui'a aspirante si-voru dá votulu in numele poporului; iér' cei din urma sa se cugete si esamineze insisi bine, la care postu aspiréza, fi voru ei capabili de ai satisface cu onóre, — fâra a compromite reputatiunea inteligentiei, votulu representantiloru, si mai in urma fâra a periclitá interesele comune ale comitatului si ale poporului.

Varietâti.

(†) *(Necrologu).* *Jug'a Puscariu,* proprietariu in Veneti'a inferióra dupa unu morbu de 7 septamâni trecù in

---

*) Precumu pe romani in totu loculu ii numesce „*oláhok*“ asiá si pe serbi ii numesce „*ráczok.*“

29 Novembre a. c. st. v. la cele eterne in alu 38-lea anu alu etâtiei sele. Inmormentarea se seversí in 1 Decembre asistându unu numeru frumosu de preoti, inteligintia si poporu. Pre repausatulu in domnulu 'lu jelescu soti'a sea, fiic'a sea remasa in etate de 6 ani, betrân'a sea mama si fratii sei. Zelulu neobositu alu repausatului nu numai pentru economi'a sea, dar' si pentru promovarea scopuriloru bisericesci si scolare in comun'a sea si in alte comune din comitatu l'a facutu demnu de stim'a amiciloru si cunoscutiloru sei. Deci, sa dicemu toti: fia-i tierin'a usióra!

(†) *Necrologu.* Girisiu (Bihari'a) la 12 a lunei Andrea 1877. Amu avutu in comun'a nóstra o solemnitate trista. — Parochulu nostru gr. cath multu iubitu Gregoriu Nistoru asesoru cons. si v. protopopu on. repausându in 10 a lunei curente sér'a de o mórte repentina, fù astrucatu astadi cu participarea unui conductu pomposu constatatoriu din 10 preoti, in fruntea caror'a erá rvrss. d. canonicu abate Ioanu Corhanu, cu ajutorirea d-loru Ioanu Mag'a canonicu onorariu si protopopu tractuale, Paulu Vell'a can. onor. si secretariu vicar., Artemiu Siarcadi archidiaconu onor. si inspectoru reg. scol., Iustinu Popfiu si Augustinu Lauranu cam. papali, Vasiliu Bocsi'a cap. mil. si parochii Gavriilu Popdanu din Santu-Andreiu, Alesandru Bozintanu din Nogioridu, Ioanu Aiachi din Santaulu-mare, Nicolau Marcusiu protodiaconu la bis. catedrala.

Dupa finirea s. liturgie funebrala a tienutu d. Popfiu o cuventare petrundietória descriindu viéti'a cea plina de merite castigate in tempulu servitiului seu de 27 ani, cá parochu in Betfi'a, Fârnasiu, Piscoltu si de trei ani in Girisiu unde l'a ajunsu crud'a mórte, lasându dupa sine pre veduv'a socia Amali'a Cretiu, pe fiiulu Aloisiu subpretoru, fiic'a Irin'a mar. Iuliu Bardosi inspectoru reg. scol. si pre copii minoreni Iuliu si Corneli'a.

In Piscoltu a pastoritu 22 ani, a medilocitu redicarea unei biserice marétia pompósa, a esoperatu inbunatatirea considerabila a stârei materiale a functionariloru bisericesci si scolari de acolo, lasându in anim'a poporului doiosu si in Girisiu cele mai placute reminiscintie ale activitâtiei sele pastoresci, in carele dinpreuna cu óspetii numerosi din Oradea-mare si giuru l'a petrecutu la repausulu eternu.

Fia-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata. *Munténulu.*

(†) *(Necrologu).* Dupa cum suntemu incunosciintiati din Eselniti'a, parochulu românu de acolo Iosifu Badescu a fostu intr'unu modu simtitoriu lovitu de sórte, perdiendu pre iubit'a sea socia Flórea dupa o convietiuire fericita de 34 ani, prin mórtea urmata la 19 Novembre a. c. Pe reposat'a preotésa o jelesce sociulu remasu veduvu, o fiica dimpreuna cu sociulu ei si unu fiiu, care tocm'a acum este intr'a VII classa gimnasiala, si tóte némurile si toti cunoscutii. Fia-i tierin'a usióra!

⁂ *Asociatiunea româniloru pentru spriginirea invetiaceiloru si sodaliloru români meseriasi,* va tiené adunarea sea generala Dumineca in 18/30 Decembre a. c. in sal'a de desemnu a Gimnasiului românu la 3 óre dupa prândiu.

Agendele voru fi:

a) Raportulu comitetului.

b) Raportulu despre starea cassei.

c) Alegerea comissiunei pentru revisiunea rapórteloru.

d) Alegerea comissiunei pentru inscrierea membriloru noi.

e) Alegerea unui membru nou in comitetu cá cassieriu.

f) Propunerea comitetului relativu la conclusulu adunârei generale din a. tr. sub XXI „studii pentru infiintiarea unui „atelieru“.

g) Propuneri relative la imbunatâtirea stârei materiale a Asociatiunei.

h) Fipsarea bugetului pentru anulu 1878.

Din siedinti'a comitetului tienuta in 10/12 Novembre 1877.

Bartolomeu Baiulescu,
presiedinte.
Dr. Ioanu Bozoceanu,
secretariu.

⁂ *(La cestiunea bólei de vite.)* O icóna trista se presentéza caletoriului prin comunele din comitatulu Fagarasiului. Militi'a, ce este postata prin mai tóte comunele din partea de josu a comitatului te face a crede, ca tiér'a este in stare de asediu si ca aici trebue sa se fi facutu ce-va „putcsh“ a la secuime. Aici vedi 3—4 soldati umblandu cu judele comunalu pe strade in susu si in josu; dincolo vedi la pórt'a casei tieranului pe unu soldatu cu pusc'a in mâna tienendu straje. La capulu sateloru vedi 2—3 paditori lânga unu focu incaldiendu-se si priveghiandu, cá sa nu intre vre-unu caru cu boi séu sa duca in caru vre-unu paiu de fenu. Tóte aceste dispositiuni strajnice s'au facutu pentru impedecarea bólei de vite, care pe tiér'a Oltului nu esista. In tiér'a Bârsei s'au ivitu casuri de ból'a viteloru in Brasiovulu vechiu, unde audimu, ca au si incetatu de totu, in Cristianu si in alte putiene locuri; inse mai departe de Tientiari spre tiér'a Oltului nu s'a estinsu. S'a intemplatu, ca intr'unu satu séu altulu a muritu cá de ordinariu câte o vita, nu inse de ból'a epidemica. Asiá s'a intemplatu in comun'a Cuciulat'a, ca a muritu unu bou, ce fusese bolnavu trei luni mai multu cá siguru nu de ból'a epidemica, câci sotiulu boului de jugu, care petrecuse neintreruptu cu boulu acum mortu, nu s'a bolnavitu pâna astadi. Din incidentulu acest'a s'au facutu dispositiuni, cá curtea economului, cârui'a i murise boulu sa se puna sub astfeliu de vigilia, incâtu din curtea omului acelui'a sa nu iésa sufletu de omu afara, nici câne, nici porcu, nici pisica, nici gâina, nici ratia, câci acestea devinu impuscate; asiá mi s'a istorisitu, ca esista si in alte comune astfeliu de dispositiuni d. e. in Siercaiti'a. Ómenii nu se potu miscá in nici o parte si tóta lucrarea este in stagnatiune. Ómenii neavendu lemne de focu, cá sa nu degere in casa cu copiii 'si taie prunii si pomii din gradina, cá sa-'si faca lemne de focu.

Tóte isvórele de venitu incetându in astfeliu de tempu criticu, mai vedi de alta parte si pre judele mergendu prin satu cu esecutiune pentru dare. Despre o femeia din V. mi se spuse, ca fiindu de mai multu tempu la lucru cu mânile in Sacele la mocani si-a agonisitu nisce desagi cu lâna, cari acum intorcendu-se câtra casa si nesciindu ca ordinatiunile riguróse, ce esista oprescu, ducea desagii pe umeru. La un'a din comunele din drumu se confiscà desagii; lân'a fu arsa, ér' femei'a indreptata pe ací incolo. Biat'a femeia, care 'si vediù nimicita munc'a si sperantiele ei a-si imbracá copilasii — nebunì de superare.

Ómenii se intréba si dicu unii câtra altii, „a mai fostu bóle de vite, dar' astfeliu de greutâti nu s'au mai pusu pe capulu nostru!“

Este laudabila rigurositatea, cu care pasiesce regimulu nostru pentru prohibitiunea bólei de vite; insa mesurile estreme, ce le-a luatu, face pre multi a crede, ca suntu indiecitu mai pagubitóre pentru economulu nostru, decâtu ca aru cadea ici colea câte o vita de ból'a epidemica, precum au fostu de mai multe ori la noi — totudéun'a insa in modu mai sporadicu. Aru fi mai bine sa nu se dea crediamentu absolutu unui séu altui veterinariu tramisu de susu, care pentru motivele sele vediendu prin ochilarii sei tóte mai infricosiate face de multe ori din unu tientiariu unu armasariu. Ruinarea stârei economice a tieranului prin ból'a de vite este problematica; mai sigura este ea inse prin astfeliu de dispositiuni draconice!

(†) *Necrologu.* Dupa o scire telegrafica, ce o primiramu astadi, zelosulu nostru parochu *din Zernesci Ioanu Comsi'a,* a reposatu in diu'a de S. Nicolau. Reposatulu chiaru in dilele din urma a mai implinitu o fapta filantropica, daruindu bisericei nóstre din Galomfaleu in Secuime sum'a de 80 fl. spre a o scapá de esecutiune judecatorésca, in carea o adusese fostulu invetiatoriu de acolo Michailu Moldovanu. Fia-i memori'a eterna.

⁂ *Binefacere.* Din giurulu Versietiului se scrie: Din comun'a Ritisioru intielegendu o parte de locuitori despre amarit'a stare in care se afla Dimitrie Receanu fostulu invetiatoriu in comun'a Ciudanoviti'a Cottulu Carasiu (cu famili'a sea,) carele fiindu apasatu de sórte, de presinte se afla fâra de ofiiciu, traindu in miseri'a cea mai mare, au bine voitu a-i intinde unu ajutoriu cu bucate, fie-care dupa putintia, — precum: Domnulu Mitrofanu Simu-preotu 30 oche de cucuruzu. — Dlu Petru Mez'a invetiatoriu 20 oche grâu. Dn'a An'a Mez'a invetiatorésa 20 oche grâu. — Anc'a Iov'a agronóma 10 oche. — Florea si Marth'a Jurc'a 20 oche. Ioanu Grioniantiu 20 oche. — Adamu Popp'a 20 oche. Iosifu Vraniantiu 10 oche. — Ioanu Voin'a 10 oche. — George Dreg'a 10 oche. — Petru Romanu 10 oche. — Cost'a Mar'a 10 oche. — Pant'a Jurc'a 10 oche. — Ioanu Anc'a 10 oche. Stefanu Anc'a 10 oche. — Stefanu Jurc'a 10 oche. — An'a Coj'a 10 oche. — Pau Mar'a 10 oche. — Iosifu Cusmanu 10 oche. Ioanu Coj'a 10 oche. — Petru Cazan'a 10 oche. — Vas'a Grioniantiu 10 oche. — Martinu Medi'a 10 oche. — Adamu Lepadatu 10 oche. — Stefanu Pitigane 5 oche. — si Petru Anc'a 5 oche de grâu.

Deele D-dieu sa fie totu-déun'a mai fericiti decâtu multiamitoriulu.

Dimitrie Receanu,
emer. invetiatoriu.

⁂ *Fómete in Indi'a.* O scrisóre datata din Bangalor, in regatulu Mysurei (Indi'a) publicata in „Gazet'a ilustrata“ din Lipsc'a, da detalii spaimântatóre asupr'a fómetei care a isbucnitu in câte-va parti ale Indiei si mai cu séma in regatulu susu numitu.

Orasie intregi suntu parasite, scrie corespondentulu care vorbesce *pe vediute.* Mai multu de 20 milióne au fostu loviti de fómete si in cele 7 luni dintâiu ale acestui anu au peritu 500,000 ómeni. In multe parti locuitorii au luatu tresti'a de pre case pentru a le dá cailoru si a impedicá sa móra de fóme.

„Guvernulu face totu ce póte pentru a calmá suferintiele, dar' fâra succesu. Le procura de lucru aceloru cari potu sa muncésca, 'i pune la canaluri, la constructiuni si altele. Câtu pentru cei cari suntu slabi 'i nutresce, ceea ce a costatu dejá milióne.

„Locuitorii sateloru alerga la orasie; acei care nu potu lucrá suntu instalati in mari magasii din mahalale. Orasiulu Bongalore a ridicatu nóue campamente de acestea, pe la mijloculu lunei Septembre, si nutrea acolo 35,000 fiintie omenesci, dintre cari dóue treimi erau femei si copii.

„Amu visitatu mai multe din acestea asiluri. Nefericitii suntu gramaditi acolo unulu lânga altulu; unu campamentu contiene de ordinariu 3000, câte odata 6000 si chiaru 10,000 ómeni. La o óra dupa amédia, se impartu nutrimentele. O odóre spaimântatóre domnesce acolo, odóre provenita din exalatiunile unei multimi de corpuri góle, si de murdari'a haineloru ce pórta cei adapostiti acolo.

„Cându amu visitatu pe acesti refugiati, multi din ei sufereau de diarea, si mórtea facea numeróse goluri printre ei.

„In timpulu jumetâtiei a dóu'a a lui Septembre, plói'a a cadiutu din nou, si, in urma multi din fugitivi s'au intorsu la caminele loru. Mórtea inse nu a incetatu a face mari goluri printre cei remasi, si, dupa tóte probabilitâtile, fórte putini se voru intórce pe la casele loru din cei cari au fugitu in orasiu.

Bang'a a loru sémana cu unu câmpu de batae in care inimiculu — aci e fómea — face pe fie care nópte noi victime. Aprópe de mine, dice elu, s'a luatu 18 morti pâna la 50 de pe calea publica.

„Se vedu acesti nenorociti dibuindu pe strada pâna cadu si-si dau sufletulu fâra a proferá vre-o plângere. Se dieresce culcati la drépt'a si la stâng'a drumului, asceptându in liniste mórtea. Mâni compatimitóre le intindu hran'a, dar', in cea mai mare parte din casuri, este prea târdiu, câci nenorocitii numai potu inghiti nimicu:

„Spectacolulu acestei miserii este spaimentatoriu.

„In Angli'a, s'au adunatu sume considerabile dar' cari suntu prea tardii pentru conservarea vietiei acestoru nenorociti; voru putea servi la intretinerea tieraniloru redusi in miseria si neavendu nici semintie nici vite, vestminte, nici chiaru invelisiuri la casele loru.

⁂ **G. Baritiu** secretariulu asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului românu va tienea disertatiuni literarie si istorice in sal'a cea mare dela „*Imperatul Romaniloru*“ Vineri in 9|21 si Dumineca in 11|23 Decembre a. c. Inceputulu pe la 7 óre sér'a. Venitulu acestoru conferentie e destinatu in folosulu fondului numitei asociatiuni. Pretiurile de intrare se potu vedea din anuntiurile ce se impartu si sér'a la cassa.

Materiile conferentieloru suntu:

In 9|21 Dec. Recensiune asupr'a dictionariului si glossariului romanescu academicu.

Despre activitatea literaria a dómnei Dora d'Istri'a.

In 11|23 Dec. Despre colectiunea de documente istorice remase dela repaus: Eudoxiu Hormuzache. Fragmente din Monographi'a familiei Hormuzache.

Oferte pentru raniti.

Fagarasiu, 22 Novembre 1877.

Domnule redactoru! Cu acést'a avemu onóre in alaturarea sub ·/. a Ve tramite o lista despre ofertele mai multoru contribuenti incurse pentru soldatii români râniti in resbelu, — care Ve rugâmu sa binevoiti spre legitimarea nóstra, a o publicá in pretiuitulu jurnalu „Telegrafulu Romanu“, totodata provocâmu si rugâmu pre tóta inteleginti'a romàna din acestu municipiu a indemná pre poporulu românu din giuru premergendu insasi cu esemplu bunu, a nu intârdiá cu ajutoriulu seu pentru acestu scopu filantropicu.

Pândia si scame sa nu se mai adune; dar' cu atât'a mai multi bani sa se adune, de care societatea „Crucea Rosia“ simte mai mare lipsa. — Pre lânga care primiti dle redactoru, asigurarea deosebitei mele consideratiuni.

Anastasi'a Popescu si *Zinc'a Romanu.*

S'au colectatu prin Anisi'a Budacu din Cârtisiór'a.

Dela dd.: Pavelu Moni'a 1 fl., Nicolau Budacu 1 fl., Nicolau Capatiena 1 fl., Avramu Stoic'a, preotu 1 fl., Siofronu Lupu 1 fl., Mateiu Capatiena 1 fl., Georgiu Budacu 1 fl., Nicolau Tarci'a jun. 1 fl., Georgiu Tarcici'a 1 fl., Anisi'a Budacu 1 chilo scame.

Sum'a: 9 fl. si 1 chilo scama.

Din Voivodenii-mari.

(In scama:)

Elisabet'a A. Mogosiu 1 metru si 20 dm., An'a A. Bic'a 1 m., Elisabet'a Bic'a 1 m. Mari'a A. Cabuzu 1 m. Mart'a G. I. Bic'a 1 m., An'a S. Talaba 1 m., An'a G. Bic'a 1 m., Rafir'a V.

Talaba 75 dm., Sor'a G. Bic'a 1 m., Ev'a Lazaru Mihutiu 1 m., Rafir'a I. Gavrila 1 m, Elisabet'a M. Talaba 1 m., Mari'a I. Leobu 35 dm., Elisaft'a Bic'a 1 m., Bucuru Ciungar'a 1 m. si 10 dm., Anastasi'a Mog'a 1 m. si 10 dm., Mari'a Mog'a 65 dm., Verón'a Bic'a 80 dm., Virón'a Romanu 1 m., Mari'a Cornea 1 m, Mari'a Bic'a 1 m.

Sum'a: 19 m. si 95 dm. scama.

Prin dlu Ioanu Scurtu, parochu in Sinc'a-nóua.

Dela dd.: Ioanu Scurtu 1 fl., Nistoru Pop'a 50 cr., Eftimiu Manciu 50 cr., Ioanu Flucusiu 50 cr., Bucur'a Scurtu 1 fl., Ioanu Chim'a 20 cr., Ioanu Romanu 10 cr., Ioanu Balc'a 20 cr., Ioanu Sabú 20 cr., Ionete Flucusiu 20 cr., Georgiu Bosiulea 10 cr., Zinc'a Laberu 20 cr., Georgiu Siulea 10 cr., Ioanu Gradinariu 20 cr., Georgiu Tunsoiu 20 cr., Nicolau Padure 10 cr. Bucuru Burlacu 20 cr., Bucuru Flanji'a 20 cr., Mari'a V. Poppu 10 cr. Bucuru Surdu 20 cr., Bucuru G. Constandinu 20 cr., Bucura Leonea 20 cr., Bucura Poppu 20 cr., Ann'a Poppu 10 cr., Georgiu Chim'a 10 cr., Bucur'a Iululi'a 10 cr., Bucur'a Parosiu 10 cr., Bucuru Bolea 20 cr., Georgiu Bolea 9 cr., Ioanu Radoiu 10 cr., Bucur'a Odacu 10 cr., Dumitru Ciusidea 10 cr., Dumitru Radoiu 20 cr., Georgiu Stanu Constandinu 10 cr., Georgiu Odacu 10 cr., Georgiu Flósiuga 20 cr., Georgiu Scurtu 10 cr., Bucuru Popp'a 10 cr., Georgiu Popiti'a, 10 cr., Stanu Laniciu 20 cr., Irimi'a Scurtu 20 cr., Bucur'a I. Scurtu 10 cr., Linc'a Boli'a 10 cr., Bucuru Labaru 10 cr., Ioanu Matheiu 20 cr., Ioanu Constandinu 20 cr., Georgiu Musin'a 10 cr., Davidu Labaru 8 cr., Davidu Chim'a 20 cr., Vassile Flucusiu 12 cr., Georgiu Fenicu 10 cr., Georgiu Mircea 10 cr, Georgiu Tunsoiu 10 cr., Bucuru Turcea 10 cr., Georgiu Dim'a 10 cr., Pavelu Carstea 20 cr., Ioanu Nitu 4 cr., Davidu Dim'a 4 cr., Bucuru Fenicu 4 cr., Simionu Itú 5 cr., Ilie Itú 10 cr., Ioanu Itú 10 cr., Georgiu Dim'a 4 cr., Georgiu Fenicu 12 cr., Bucuru Chinsidea 8 cr., Bucur'a Főnicu 10 cr., Nicolau Főnicu 10 cr., Bucuru Constandinu 10 cr., Ioanu Constandinu 10 cr., Ionescu Constandinu 10 cr., Georgiu Dim'a 10 cr., Ioanu Uscoiu 10 cr., Ioanu Romanu 10 cr., Davidu Uscoiu 10 cr., Davidu Musina 10 cr., Davidu Uscoiu 10 cr., Solomonu Uscoiu Ioanu Rosiu 10 cr., Ioanu Turcea 6 cr., Georgiu Gavrilu 10 cr., Georgiu Tunsoiu 10 cr., Davidu Turcea 10 cr., Lascu Ursoiu 10 cr., Bucuru Romanu 10 cr., Nicolau Turcea 10 cr., Georgiu Ciocanu 10 cr., Georgiu Lancea 10 cr., Davidu Flucusiu 10 cr., Davidu V. Flucusiu 10 cr., Bucuru Ioanu 8 cr., Graflea 20 cr., Ioanu Musina 40 cr., Davidu Uscoiu 10 cr.

Sum'a: 15 fl. 4 cr.

Dela Sinc'a nóua, s'au mai adusu prin par. Ioane Scurtu, 11 stergare, din cari s'au facutu 10 fasii.

Erin dlu Iacobu Urdea parochu gr. or. in Gridu.

Dela dd.: Iacobu Urdea parochu 1 fl., Georgiu P. Gridanu din Persianii 1 fl., Ioanu Chichernea 20 cr., Georgiu Modorcea 20 cr., Georgiu Urdea 50 cr., Nicolau Urdea 30 cr., Nicolau B. Boieriu 30 cr., Lascu Modorcea 20 cr., Ceorgiu Comardicea 20 cr., Pavelu Potec'a 10 cr.

Sum'a: 4 fl.

Prin dlu Georgiu Pusicariu din Poian'a-marului.

(in pândia.)

Froshin'a Dim'a 10 coti pândia, Stanc'a Pusicariu 3 c., Stanc'a G. Plesi'a 6 c., Mari'a I. Gogonea 2 c., Dobr'a I. Gogonea 2 c., Nedelca I. Gogonea 3 c, Dobr'a Plesi'a 3 c., Mari'a Micu 1 c., An'a I. Tintea 1 c., Dobr'a Ioanu Garcea 2 c., Bucur'a Gogonea $1\frac{1}{2}$ c., An'a B. Urzanu 1 c., Stan'a Tirtilincu 1 c, Mari'a Pascu 10 cr., Mari'a Ioanu Flanji'a 2 c., Stanc'a Flanji'a 2 c., Mari'a Ioanu Balanu 4 c., Mari'a Stanu Tintea 1 c., Mari'a I. Tientea 1 c., Mari'a Lihaciu 1 c, Ann'a I. Codleanu 2 c., Ecaterin.a I. Mamulea 20 cr., Marin'a I. Manecutia 1 fl., Mari'a Lazaroiu 20 cr., Nicolau Poienariu 20 cr., Mari'a B. Lazaroiu $1\frac{1}{2}$ c., Stan'a Manecutia $1\frac{1}{2}$ c., Mari'a G. Banu 2 c., Mari'a Ioanu Tatulea 1 c., Paraschiv'a Tatulea 1 c., Ann'a N. Frentiu 2 c., Mari'a Pusicariu 2 c., Stanc'a N. Pan'a 3 c., Paraschiv'a Petrosianu 2 c., Bucur'a Urzanu 1 c., Mari'a Drogoiu 2 c., Mari'a G Lazaru 2 c., Zinc'a I. Scoferciu 20 cr., Mari'a B. Clopotielu $2\frac{1}{2}$ c., Mari'a Lionte Dim'a 2 c., Dobr'a I. Dim'a 2 c., Mari'a I. Banu 3 c., Ann'a B. Banu 2 c., Bucur'a Manecutia 3 c.

Sum'a: 1 fl. 90 cr.

Prin dlu Georgiu Munteanu parochu gr. cath. in Vistea inferióra:

Din cass'a alodiala a com. Vistea 10 fl., d. Vassile Stanciu, 6 fl, Georgiu Munteanu, 5 lei noi, Iosifu Carstea, 2 fl., Ioanu Stanciu, economu 2 fl., Nicolau Stanciu, invetiat. 1 fl., Ioanu Borzea, invetiat. 1 fl., Ioanu Borzea, not. 1 fl., D. Borzea, jude com. 60 cr., Georgiu Neagoi, 60 cr., Vassile Bordi'a, 50 cr., Ioanu Siandru, 50 cr., Nicolau Siandru. 50 cr., M. Stanciu, 30 cr. si 1 camasie, Nicolau Strezea, 30 cr., Ioanu Neagoy, 20 cr., Virón'a Siofariu, 20 cr. si 1 camasie, Samuilu Neuimanu, 50 de bani, Ev'a Ioanu Siandru, 15 cr., Nicolau Stanciu, 12 cr., V. Nicolau Neagoi, 10 cr., Rafir'a G. Siofariu, 10 cr., Dimitriu Siandru, 10 cr., Ioanu Siandru, 10 cr., Vassile Siandru, jun. 10 cr., Michailu Siandru, 10 cr., Ioanu D. Stanciu, 10 cr., Georgiu N. Neagoi, 10 cr., Georgiu Neagoi, 10 cr., Unu românu, 10 cr., Vassile Neagoi, 5 cr., Vassile Codanu, 5 cr., Ioanu I. Siandru, 5 cr., Ioanu Gavrila, 5 cr., Georgiu Greuriti'a, 5 cr. si o naframa, Ioanu Zacharie Greuriti'a, 5 cr.

Sum'a: 28 fl., 27 cr. 50 lei, 50 bani.

(in pândia.)

Ev'a G. Borzea, 2 camesi, 1 pareche ismene, An'a Ioanu Borzea, 1 fl., Ev'a Ioanu Stanciu, 1 par. ismene si 1 petecu pândia vechia, Rafir'a Borzea, 1 camasie, 1 pândiatura vechia, Mari'a G. Corjea, 1 par. ismene, 1 stergariu, Sofi'a Grap'a, 1 par. ismene, Rafir'a D. Borzea, o cam., Rafir'a Borzea, o cam. Ev'a Nicolau Siofariu, o fatia de perina vechia, Mari'a Siofariu, o fatia de perina vechia, Rafir'a Siofariu, un'a cârpa de fuioru, Giorgin'a Borzea, 5, cârpe de legatu, Mariuti'a Borzea, 2 camesi, o par. ismene, 2 cârpe.

Din Lis'a:

Nicolau alu Bani, 1 fl., Nicolau Paparadu, not. com. 1 fl., Mart'a N. Popu, 1 fl., Dumitru Olariu, inv. 50 cr., Ioanu N. Poparadu, 50 cr., Biseric'a gr. or, din Lis'a 3 fl., Georgiu Popu, parochu 40 cr., Damaschinu Balea, 50 cr., Nicolau Mog'a, prim. 20 cr., Georgiu Gram'a, 20 cr., Nicolau Nistoru, 10 cr., Ioanu Rosc'a, 10 cr., Georgiu Barsanu, 10 cr., Achimu Broscoteanu, 10 cr., I. S. Grevu, 10 cr., Ioanu Carstea, 10 cr., Paraschiv'a I. Popu, 10 cr., Moise S. Popu, 10 cr., Ioanu I. Popu, 10 cr., Ioanu Catiaveiu, 10 cr., Ioanu I. A. Pop'a, 6 cr., Georgiu N. Popu, 6 cr., Nicolau Munteanu, 5 cr., Simionu Popu, 5 cr., Vasile Mog'a, 6 cr., An'a Paleru, 5 cr., Ev'a Mog'a, 1 m. pândia, Mart'a Ganea, 1 m., An'a Cosmasiu, 1 m., Catalin'a Carstea, 1 m., Mart'a Popu, 1 m., Bucur'a Popu, 1 m., An'a G. Paleru, 1 m., Mart'a Ramb'a, 3 dm., Catalin'a Carstea, 4 d., Verón'a Sierbanu, 3 d.. An'a Mog'a, 3 d., Rafir'a Orzea, 5 d., Paraschiv'a Popu, 5 d., Mari'a Precupu, 4 d., An'a Petretcanu, 3 d., Ev'a Rosc'a, 8 d., Mari'a Bic'a, 5 d., An'a N. Petretcanu, 5 d., Bucur'a Boteóne, 6 d., Dafin'a Sierbanu, 6 d., Elen'a Munteanu, 5 d., Mari'a Vintila, 6 d., Sofi'a Morariu, 5 d., Bucur'a Munteanu, 5 d., Mari'a Munteanu, 7 d., Paraschiv'a Munteanu, 6 d., An'a Gavrila, 2 d., Bucur'a Grévu, 5 d., An'a Balescu, 7 d., An'a Rusu, o camasia vechia, Mari'a Popu, o camasie vechie, Ev'a Cornila, o camasia vechia, An'a I. Paleru, 6 d., Bucur'a Vintila, o camasia vechia, V. Paleru, 7 d., Ev'a Popu, 6 d., Rafir'a Sinu, o camasia vechia, Mari'a Banchiu, o camasie vechia, Mari'a Crastavetiu, 7 d., Achilu Grévu, unu stergariu, An'a N Mog'a, 6 d., Bucur'a Mog'a, 8 d., Rafir'a Petrecanu, 6 d., Mart'a Popu, 5 d., Mari'a Danu, 6 d., Paraschiv'a Neantiu, o camasia vechia, An'a Costea, 6 d., Ev'a M. Popu, 4 d., Mari'a Morariu, o camasia vechia, Mari'a Munteanu, 5 d., Dafin'a Munteanu, o camasia vechia, Catalin'a Munteanu, 2 d., Mari'a Trandafiru si Dafin'a Grévu, 1 m., Georgiu Grévu, o camasia vechia, Dafin'a Grévu si An'a Parliu, 1 m. 8 dm., Sofi'a Solomonu, o camasia vechia.

Sum'a in bani: 9 fl. 63 cr.

Prin Mari'a Stefanu Bati'a din Siercaiti'a

(in pândia.)

Bucur'a Barbatu 3 coti, An'a N. Barbatu 4 coti, Mari'a Berlea $2\frac{1}{2}$ coti, Rafir'a Bati'a 2 coti, Siaric'a G. Barbatu 2 coti, Bucur'a G. Óncea 2 coti, An'a 1 Popp'a 1 cotu, Ev'a George Barbatu 1 cotu, Bucur'a G. Bati'a 1 cotu, An a I. Bati'a $1\frac{1}{2}$ cotu, Marin'a Malhaciu $1\frac{1}{2}$ cotu, An'a Bragetiu $1\frac{1}{2}$ cotu, Ev'a G. Livitonu 1 cotu, Virón'a Sierbanutia 2 coti, Mari'a Bebelea 1 cotu, An a Debu 1 cotu, Mari'a M. Popp'a 1 cotu, An'a Pavelu Bati'a 2 coti, Ev'a Nicolae Óncea 1 cotu, An'a Idomiru 1 cotu, Virón'a Ciovica 1 cotu, Marin'a Dogariu 1 cotu, Rafir'a Bati'a 1 cotu, Ev'a Alecse Civica $2\frac{1}{2}$ coti, Bucur'a Solomonu 1 cotu, Mari'a I. Barbatu 1 cotu, Mari'a D. Debu 1 cotu, Mari'a Barbatu 1 cotu, Siaric'a G. Bati'a 1 cotu, Bucur'a G. Barbatu 1 cotu, An'a G. Bati'a 2, coti Smarand'a Raibuletiu 1 cotu, Mari'a G. Ursu 1 cotu, Mari'a G. Idomiru 2 coti, Ev'a Ciovica 2 coti, An'a Oni Berlea 2 coti, Linc'a Raibuletiu 2 coti, An'a Lasitea 2 coti, Mari'a Zdraila 2 coti, Bucur'a Raibuletiu 1 cotu, Mari'a G. Faciu 1 cotu.

Sum'a 61 coti pândia, iara haine vechi pentru scame 14 chilograme.

Prin Alecsiu Mijea parochu in Toderiti'a:

DD. Alecsiu Mijea, 1 fl., Georgiu Renghi'a invetiat. 50 cr., Vathie Ciopatiu 40 cr., Georgiu Pavelu, 40 cr. Georgiu Renghi'a 40 cr., Iacobu Renghi'a, 40 cr., Ioanu Nistea Gram'a 40 cr., Iosifu Gram'a 40, cr., Iojie Gram'a, primariu 40 cr., Ioanu Gram'a, 40 cr., Tom'a Balabanu, 40 cr., Dumitru Sbarneciu 30 cr., Dusi'a Tom'a, 30 cr., Mihailu Fofeldea, 30 cr., N. Balabanu, 40 cr., Ioanu Dusi'a, 30 cr., Nicolau Micu, 40 cr., G. Tóc'a, 30 cr., B. Istrate, 30 cr., dela mai multi 6 fl. 65 cr.

Sum'a totala: 14 fl. 35 cr. v. a.

In vesminte de pândia pentru scame 9 chilograme.

Burs'a de Viena.

Din 7/19 Decembre 1877.

Argintu	105	20
Galbinu	5	68
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	61
Valut'a nóua imperiale germâna	59	15

Ad. 90. — 1877.

Concursu.

Incuviintiandu Prea Venerabilulu Consistoriu archidiecesanu prin Inalt'a sea ordinatiune dto 3 Nov. 1877. Nr. 2828 asiediarea unui capelanu in parochi'a Tatoiu, prin acést'a se escrie concursu cu terminu pâna la 31 Decembre a. c.

Emolumintele suntu:

1. Dela 140 de fumuri câte 8 cupe cucuruzu in bómbe.
2. Dela 70 fumuri câte o di de lucru (claca).
3. Din tóte venitele stolari regulate prin comitetulu si sinodulu parochialu in 20 Novembre a. c. jumetate. Tóte acestea venite dau computate in bani sum'a de 230 fl. la anu.

Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu au de a-si asterne concursele sele instruate conformu statutului organicu pâna la terminulu susu indigitatu la subscrisulu.

Alb'a-Iuli'a, 1 Decembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alessandru Tordosianu, m/p.
protopresbit. gr. or. de Alb'a Iuli'a.

2—3

Nr. 111. — 1877.

Concursu.

Pentru ocuparea parochiei vacante de clas'a III-a Blasielu protopresbiteratului Ternavei-inferióre, se escrie concursu in urm'a ordinatiunei prea Ven. Cons. archipiescopu de dto 10 Novembre Nr. 2864—1877 cu terminu pâna în 8 Ianuariu 1878 st. v. cându va fi si diu'a de alegere pre lânga urmatórele emolumente:

a) Casa cu dóue incaperi, curte si gradina, precum si alte superedicate necesarie de economia
b) Portiune canonica de 14 jugere dintre care 10 jug. aratoriu 4 jug. cositura.
c) Dela 160 familii câte o ferdela de cucuruzu in bómbe.
d) Venitele stolari statorite de sinodulu protopresbiteralu.

Tóte aceste computate in bani dau unu venitu anualu de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acésta parochia au a-si asterne concursele loru instruite conformu dispositiuniloru stat. org. la subscrisulu pâna la terminulu susu amintitu.

Deagu 22 Novembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Daniilu de *Tamasiu*,
adm. prot.

3—3

Edictu.

Melitonu Haid'a, din comun'a Lomanu cerculu S. Sebesiului si-a parasitu legiuit'a sea socia Iudit'a nascuta Ioanu Barbu din Petrifaleu cerculu acela'si, trecendu in Romani'a mai bine de 3 ani de dile fâra a se scí loculu unde se afla si fâra de a dá vre-unu semnu de viétia in intervalulu acest'a se citéza prin acestu edictu a se presentá inaintea subsemnatului foru matrimonialu in restempu de unu anu si o di dela datulu de josu, ori in persóna, ori prin unu imputernicitu alu seu, câci la din contra procesulu divortialu urditu de soci'a sea prin incus'a dto 20 Iuliu 1877 se va pertratá si decide si in absenti'a lui conformu prescriseloru bisericei nóstre.

S. Sebesiu, 23 Novembre 1877.

Scaunulu protopr. gr. res. cá foru matrimonialu.

Ioanu Tipeiu,
protop.

3—3

Anunciu.

Subscrisulu aduce prin acést'a la cunoscinti'a onoratului publicu, ca si-a deschisu cancelari'a advocatiala in Brasiovu strad'a scheiloru Nr. 101 in casele domnului I. B. Gamulea.

Brasiovu 3/15 Decembre 1877.

Simeonu A. Damianu,
advocatu.

1—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 98. ANULU XXV.

Sibiiu 11|23 Decembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, in 10/22 Decembre.

Trupele rusesci, care au impresuratu Plevn'a, au plecatu parte la Sofi'a, parte la armat'a de la Lom. Si prisonerii din preuna cu Osman Pasi'a cu totu, care se bucura de deplin'a sanatate, cu tóte ca unii 'lu facusera de unadi mortu, a golitu Plevn'a. Peste putinu loculu, unde a fostu sute de mii de ómeni si bubuiau sute de tunuri va fi pustiu.

Generalulu Totleben, care a asiediatu Plevn'a, fù denumitu de comandantu supremu la armat'a dela Rusciucu. Serbii, pana acum, putine au ispravitu pe campulu de resbelu. Cetatea Procopoljes, care inainte de a o parasi turcii au aprins-o, a cadiutu in manile Serbiloru, Telegramulu oficialu din Belgradu ne anuntia astadi, ca Serbii aru fi luatu strimtórea dela Sf. Nicolae si aru fi ocupatu Babinaglava (in drumu la Ac-Palanc'a). —

La armat'a dela Lom si dela Sofi'a nimicu nu s'a intemplatu in dilele din urma.

Unu corespondinte englesu a binevoitu a ne comunicá o copia de pre o importanta descriere a luptei dela Plevn'a, pe care a tramis'o diariului seu la Londr'a. Estragemu din acea corespondintia urmatórele pârti:

Vineri sér'a. — La amendóue cuartierele generale se scie ca Osman are sa cerce o iesire. Se da ordine trupeloru sa stea gat'a. Ante-posturile suntu indoite; impresuratorii suntu cu cea mai mare luare a minte. Se face diua, dar' nu se vede semnu de iesire.

Sâmbata. — Tóta diu'a trece in asteptare. Trupele suntu neincetatu sub arme; dar' nu se intemplà nimic'a.

Dumineca. — O ninsóre désa incepe sa cadia pe la prândiu. Soldatii rusi se bucura de sosirea acestui nou aliatu alu loru. Ningea pentru prim'a óra. Trecù si o parte din acésta di fâra nici unu incidinte, afara de sosirea unui desertoru turcu care declarà ca Osman a impartitu soldatiloru de mâncare pentru trei dile si câte 150 cartusie. Statele-maióre ale diferiteloru corpuri observu de pe inaltimi tóte miscârile din interiorulu Plevnei; ele se putura incredintiá, din miscarea neobicinuita care se vedea, ca e vorb'a de o concentrare. Acésta credintia deveni si mai intemeiata, cându se vediù ca turcii parasescu unele din positiuni, mai cu séma cele din fati'a corpului lui Scobeleff. Desertorulu care adusese vestea despre concentrarea trupeloru lui Osman erá din redut'a Krisine. Rusii din redut'a parasita inaintéza cá s'o ocupe. Dar' in launtru se mai aflau câti-va turci cari, dupa câte-va focuri, se predara. Trupele lui Scobeleff, dupa ce ocupara positiunea turciloru, o intarira in graba astfeliu cá sa póta resiste ori-cârui atacu. Positiunea dela muntele Verde este asemenea parasita de turci, in cea mai mare tacere. Rusii se grabescu s'o ocupe si pe acést'a. Nerabdarea e mare printre trupe.

Luni diminéti'a. — Abiá incepuse a se luminá si trupele lui Osman suntu tóte in miscare. Ele se indreptéza câtra vestulu Vidului, trecendu preste amendóue podurile, atâtu celu vechiu câtu si celu nou. Nu mai erá nici o indoiéla ca momentulu hotaritoriu este aprópe si ca preste putienu lupt'a va fi inceputa. Artileri'a si trasurile pentru transportu se si aflau insirate pe sioséu'a Sofiei, asteptându momentulu spargerei linieloru cá sa póta iesí. Cându se luminà bine, Osman comandà ataculu. O *demonstratiune vigurósa* fu indreptata asupr'a linieloru române dela Opanez si Susurlu si totu intr'unu timpu o colóna mare fu indreptata, la drépt'a, pe drumulu Sofiei. Pe acolo voiau sa resbésca trupele lui Osman. In capulu colónei erau trupe din gard'a imperiale turca. Osman-pasi'a comandà in persóna. Abiá e datu semnalulu si trupele turcesci se arunca cu furi'a unui torentu asupr'a unei redute rusesci in partea drépta pe drumulu Sofiei. Ataculu e facutu cu inversiunare. Rusii se tienu bine, se tienu câtu potu, dar' nu potu resiste furiei musulmaniloru, cari ocupara redut'a si pusera mân'a pe cele siese tunuri aflate in intru.

Atunci artileri'a *aliatiloru* deschise unu focu ingroditoriu asupr'a redutei ruse ocupate de turci si contr'a celoru-lalte lucrâri de aperare dindareptulu ei si, dupa ce continuà bombardarea timpu de mai bine de o óra, regimentulu grenadiriloru Marelui Duce Nicolae primi ordinulu sa inainteze si sa reocupe redut'a perduta. Grenadirii inaintara de minune si, dupa o lupta disperata, protegiati si de foculu artileriei, luara inapoi redut'a, impreuna cu tunurile si intórsera capulu colónei lui Osman. Românii, in acestu timpu, stateau gat'a sa inainteze contr'a flancului dreptu alu turciloru si rusii, cari, ocupau lini'a dela Brestovatz, iesira din ascundietorile loru pentru cá sa atace si sa respinga arip'a stânga a colónei turcesci. Foculu bateriiloru aliate nu incetà nici unu minutu.

Tiermulu dreptu alu Vidului este prapastiosu, dar' pe tiermulu stângu câtra vestu se intinde o vale lunga de mai multi kilometri pâna la pólele déluriloru ocupate de armat'a aliata (Susurlu, Opanez etc.) Armat'a lui Osman se aflá tocmai in acea vale, cautându sa rasbésca pe drumulu Sofiei. Pe délurile de cari vorbimu se aflau tunurile inamicului lui Osman. Obusele ploau printre rendurile turciloru.

Bubuitulu tunuriloru erá asiá de mare incâtu puse in miscare pe tóta lumea dela cuartierulu generalu dela Bogot. Se tramisera telegrame la Poradim si Imperatulu se grabí a vení cu suit'a sea si ocupà nisce inaltimi la Radisievo pentru a asistá la cele din urma silintie a lui Osman pasi'a. Suit'a imperiale ocupá o reduta, in care se aflá si o statiune telegrafica care comunicá cu tóte positiunile armatei aliate. Scen'a erá fórte miscatóre in acele momente. Depesiele cari soseau la fia-care minutu erau indata transmise M. S. Imperatului. Acei cari 'lu incongiurau abiá mai puteau respirá la sosirea sciriloru despre diferitele perderi in liniele de impresurare.

Trupele aliate la nordulu, sudulu si estulu Plevnei iesira din intariri si se desfasiurara in dóue mari linii de bataia cu numeróse reserve la spatele loru. Aceste linii se intindeau dela inaltimile dela Brestovatz la sudu, si pâna la riuletiulu Griviti'a la nordu. Ele se aruncara in spatele armatei lui Osman-pasi'a. Situatiunea deveniá din ce in ce mai interesanta. Capulu colónei turcesci dete preste intaririle aliatiloru. *Trupele aliate* urmarescu rendurile musulmaniloru in partea opusa acelei'a pe unde se cercá iesirea. Pe cându acésta linia inaintá, armat'a turca fusese dejá respinsa pe Vidu. Plói'a de obuse n'a incetatu unu singuru minutu.

Atunci românii se rapedu la drépt'a turciloru, pe cându gard'a rusa operá la stâng'a loru. Nu mai erá nici o sperantia de scapare. Impregiurulu lui Osman pasi'a nu erá decâtu nimicire generale. Cându cele dóue fortie ajunsera la o departare cá de batai'a puscei, Osman pasi'a se vediù nevoitu, la amédi, sa depuna armele, pentru a inlaturá jertfirea fâra folosu a braveloru sele trupe. Incercarea de a resbí prin cordonulu aliatiloru tienù siese óre si fuse cu bravura condusa de Osman-pasi'a in persóna. Totu ce puté face curagiulu umanu a fostu facutu pentru scaparea garnisónei din Plevn'a. Patru pâna la cinci mii de turci stateau lungiti morti séu raniti pe terêmulu luptei. Insusi Osman-pasi'a fuse ranitu la picioru.

In mijloculu fumului bataliei si alu vaieteloru ranitiloru perdéu'a cade la celu din urma actu alu tragediei dela Plevn'a, a cârei agonia prelungita a tienutu in desceptare si nerabdare atentiunea Europei intregi in cursu de atâte septamâni.

Rusii aru fi perdutu 1,500 ómeni, morti si raniti; cea mai mare parte suntu din regimentulu de grenadiri alu Marelui Duce Nicolae. Perderile româniloru suntu relativu fórte usióre. Nici unu turcu inse n'a scapatu....

Osman-pasi'a avea provisiuni de ale mâncârei pentru trei septamâni cându a parasitu Plevn'a. In trasurile de transportu erau ratiuni pentru diece dile pentru tóta armat'a lui. Caus'a imediata care l'a facutu sa parasésca intaririle erá declararea unei epidemii printre trupele sele, ceea ce l'a silitu sa parasésca acea localitate pentru a-si scapá armat'a. 40—50 cadavre se aflau in interiorulu Plevnei si nu se gasea nimeni cá sa le ingrópe. Mortalitatea se marea neincetatu. Optu sute de bolnavi si raniti au fostu lasati in spitalurile Plevnei, in ingrigirea unoru chirurgi greci si a unui corpu de servitori ai semilunei-rosii.

Numerulu prisonieriloru luati dela Osman-pasi'a ne face sa credemu unu momentu ca elu aru fi pututu sa vina in ajutoriulu lui Siefket-pasi'a, in locu de a-i vení acest'a in ajutoriu. Dar' lini'a ce Osman ocupá avea multu mai multe avantagie. Frontulu dela vestu nu putea fi atacatu prin asaltu, dóue treimi din frontulu dela estu erau asemenea inatacabile, fiindu aperate de prapasti'a dela Tuceniti'a preste care nu se putea trece. Frontulu de sudu, o treime din celu dela estu si jumetate din celu dela nordu erau singurele puncte practicabile pentru unu asaltu. „U. p. A.“

Plevn'a a capitulatu! Eata faptulu importantu din tóte punctele de privire. Suntu 3 dile de cându spionii adusese vestea ca Osman pasi'a a datu trupeloru ratiunile marite. Acést'a negresitu presupunea decisiunea unei esiri. La 27 sér'a, se vedu grupe esindu si cercându a stabilí unu podu pe Vid mai susu de podulu de piatra necontenitu bombardatu de trupele romane. Se luá imediatu dispositiuni energice pe tóta lini'a, dar' mai alesu in partea sioselei despre Lovcea. La 28 diminétia, Turcii parasira redutele Opanez, Bucov'a, Griviti'a Nr. 1 si se retrase in mase spre punctulu de esire. In fine, cu tóte fortiele loru, aprocsimativu 40,000, atacara arip'a rusa cu atâta vigóre in câtu isbutira a 'i respinge din o reduta, dar' in acelu timpu sosea *brigad'a Cantili,* postata in apropiere, numeróse ajutóre ruse din alte parti, si Osman care voiá negresitu a face o cercare disperata séu a cadea cu armele in mâna se dete fara conditiuni. Maria Sea Domnitoriulu Romaniloru se aflá aci inca de la 10 óre, asemenea si Marele Duce Nicolae. Ei mersera la trasur'a, in care se aflá Osman si care nu putea vení fiindu ranitu la picioru si strigândui mâna Domnitoriulu 'i dise:

„Suntu fericitu a stringe mân'a unui bravu ce scie sa se lupte cu atât'a energie!

Asemenea cuvinte 'i se adresá si de Marele Duce si de d. generalulu Totleben, la care Osmanu saluta respundiendu: *Peki,* in lipsa de alta limba, caci nu cunósce de câtu pe cea turca.

Intre lucrârile ce Romanii faceau si pe care nu le amu pututu pâna aci divulgá, erá unu zagazu care, taindu apa Vidului la unu punctu datu, ar fi pravalitu matc'a inundându valea Plevnei unde mai puteau asediatii pasiuná vitele. Acestu zagazu in câtedile erá sa fie terminatu Alta lucrare erá o minare a redutei Grivitia Nr. 2, care erá gat'a si nu asteptá de câtu esplosiunea in momentulu unui atacu; acésta reduta minata de la noi se gasí contra-minata de turci. Se luase insa dispositiuni a nu se ocupá redutele de la inceputu de câtu dupa scrupulóse cercetâri.

Nimicu nu póte da o idee de privilistea ce infatisiá orasiulu Plevn'a inca de pe la órele unu dupa amiadia. Pe bariera popolatiunea bulgara avându in frunte clerulu in vestminte sacerdotale cu icónele si stéguri intimpiná colónele trupeloru aliate care intrau necontenitu in orasiu. Doi pasi mai departe incepea o multime compusa din tóte colorile, din tóte costumele din tóte nuantiele. Acésta sursa de ómeni compusa celu putinu de 150,000 amestecata cu obiecte trântite in noroiu, cu arme, cu chesóne si trasuri asvârlite cu cólóne intregi de prisonieri conduse de romani din divisi'a Cerchez se imbuldiesce in directiuni opuse fara scopu calcându peste obiecte si morti asvârliti d'alungulu stradeloru. Sunetele musiciloru nu discontinua. Urarele erau mai fara intrerupere, erá ceva infioratoriu. Rusii, Romanii Bulgarii dantiau lânga gropile ce se pregatea mortiloru, pe cându prisonerii treceau posomoriti pe dinaintea loru. Trebue sa marturisim se parea ca ar cere respectu, a aduce catra acei ce luptase cu atât'a voinicie nimeni nu aru fi cutediatu a aduce o insulta chiaru trupeloru invinse si selbataci turce trebue sa fi admiratu procedarile umane ale civilisatiunii. Nu mai este indoiala ca capturarea este bogata in arme, tunuri, trofee si munitiuni de totu felulu.

Amu fostu neaperatu martoru ocularu alu tuturoru acestoru scene. Abia ajunsu in Poradim pe la 10 óre nóptea me grabescu a ve da aceste scurte detalii. Mâne pornescu de la 8 óre la Plevn'a; la 12 óre Majestatea Sea Imperatulu va visitá orasiulu, apoi se va tinea consiliu asupr'a dispositunei trupeloru remase libere cu luarea Plevnei si distribuirea armeloru si a prisoneriloru.

Se presupune ca in curându Majestatea Sea Imperatulu va parasí Bulgaria si ca Domnitoriulu va stremutá cuarterulu seu la Plevn'a.

In curându ve voiu da detaiurile ce voiu mai culege. „Tel.“

„Polit. Cor.“ spune ca armat'a romàna a castigatu in lupt'a din urma dela Plevn'a nóua gloria. Eata cum descrie ea participarea armatei române la lupt'a decidietória:

„Lupt'a undulá de mai multe óre in susu si in josu. Despartiemintele de granatiri rusesci resistau cu bravura. Pe cându se intemplau aceste spre apusu dela Plevn'a, alte despartieminte turcesci inaintasera despre Opanez spre liniele româniloru. Aici fura turcii intempinati de unu teribilu focu de shrapnele si fura siliti sa stea pe locu. N'a trecutu multu si alte nóue despartieminte inaintara unulu dupa altulu, cu tóte ca foculu de artileria si mai târdiu de infanteria erá pustiitoriu, pâna la distantia de o puscatura de pistolu spre positiunile româniloru. Pe la 9 óre cesti din urma facura unu atacu cu baionet'a, esecutatu cu cea mai mare bravura, asupr'a decimateloru si obositeloru despartieminte turcesci. Ataculu acest'a constrinse pe turci a se retrage in disordine spre Bucov'a. Dela 9 óre incolo lupt'a a luatu o directiune fatala pentru turci.

Pe la $8^{3}/_{4}$ óre, cându adeca partea cea mai mare a armatei turcesci inaintase spre nordu-vestu si vestu, românii sub colonelulu Cerchez si G. Angelescu au datu navala dela Grivitì'a si rusii sub gen. Scobelef dela Muntele verde asupr'a reduteloru ce le parasiau turcii, manara pe turci in retragere dinaintea loru si au strabatutu in Plevn'a. Câtra 11 óre a degeneratu batali'a in clocotulu unei caldâri. Se incinse o furiósa lupta desperata. Turcii incercara de repetite ori a face frontu spre Plevn'a si a reocupá positiunile loru de mainainte — insa tóte in zadaru.

Irresistibilu inaintau rusii si românii sub scutulu unui focu infernalu intretienutu de peste 400 tunuri. Erá unu momentu, ce nu se póte descrie, cându câtra 12 óre, pe siesulu intre cetatea Plevn'a si riulu Vidu, armat'a turcésca intréga se rostogolea cá o lavina de ómeni cându spre apusu cându spre resaritu. Nu mai erá vorb'a de o conducere tactica nici de o desfasiurare a deosebiteloru trupe de diverse arme; pentru asiá ceva nu mai erá nici tempu nici locu. Totulu se reducea acum la o opintire, fâra de scopu si desperata, a unei multimi inghemuite de ómeni fâra nici o conducere, in carea cadeau proiectile cu miile si faceau pustiiri infricosiate.

Telegram'a ce a adresatu Osman-pasi'a ministrului de resbelu din Constantinopole, are dat'a de 14 Decembre si suna:

„Nu trebue sa ignorati ca, de o luna si jumetate eramu impresurati, ne mai primindu nici unu ajutoriu si lipsitu cu totulu de nutrimente, amu luatu hotarirea de a-mi deschide cu trupele, unu drumu prin rendurile ostirei rusesci; dar' cu tóte silintiele mele, neputendu reusí, amu cadiutu, impreuna cu garnisón'a prinsi de resbelu.

„Viteji'a soldatiloru mei, fiindu apretiata, amu gasitu cea mai binevoitóre primire, atâtu din partea M. Sele Imperatului, câtu si din partea A. S. I. augustulu seu frate.

„Amu primitu o rana usióra la piciorulu stângu, totusi suntu bine.

„Necunoscendu insa loculu unde voiu fi tramisu, ve voiu scrie amenunte dupa sosirea la resiedinti'a ce mi se va desemná. *Osman*".

Publicâmu de-si mai târdiu urmatórele corespondentie:

Iassi, 27 Novembre v. 1877.

Vei fi asteptandu sa-ti mai comunicu ce-va despre evenemintele care se petrecu la noi. Insa noi cari suntemu fórte departe de teatrulu adevarateloru miscâri, nu scimu absolutu alt'a, decâtu cele publicate prin diuarie. Si se vede ca chiaru diuaristiii suntu in momentele de fatia in ambara din caus'a nesciintiei intemplâriloru; pentru ca mai in tóte foile, vedemu repetandu-se acele'si sciri. Apoi mai vedi si câte o discutiune asupr'a unei opiniuni a unui'a séu a altui'a din scriitori. Pe urma se mai vedu diferintiele dintre jurnalele opositiunei si a celoru favorabile guvernului nostru.

Alta scire dara de aici nu potu sa-ti tramitu: decâtu ca trecu mereu trupe rusesci spre câmpulu de actiune; si totu ómeni teneri cá si cei ce s'au strecuratu dela Aprilie incóce. Nu sciu insa nici atât'a: déca aceste trupe suntu de cele reserve, séu de cele permanente, ca in etate nu e nici o deosebire. Atât'a e de remarcatu, ca o mare cuantitate a trecutu fâra nici o arma. Mi s'a spusu insa de câtra unii oficieri rusi ca: ajungendu la destinatiunea loru, li se voru dá arme.

Drumurile ferate insa trebue sa fia fórte ocupate cu transportâri de efecte de resbelu, pentru ca nici o espeditiune de marfuri nu se face, din care causa amu remasu in Iassi fâra luminâri de stearinu. Abiá mai suntu la unele dughene putiene si scumpe $1^{1}/_{2}$ francu puntulu.

La tóte statiunile drumului feratu stau productele de luni intregi sub ceriulu liberu, ingramadite, pare ca aru fi nisce baricade colosale. Dar' nu se incarca pentru espediare; din care causa comerciantii de producte si proprietarii suferu fórte.

Traiulu cu tóte necazurile ce ne apasa, nu e tocm'a scumpu. Articululu celu mai scumpu acum este: lemnele de focu. Crisa de bani inca nu este asiá de mare dupa cum se temea lumea la inceputulu resbelului. Ba chiaru si salariile ni se platescu mai totu asiá de regulatu cá si mai nainte; ba cu multu mai regulatu, decâtu a fostu dela anulu 1864 si pâna cam pe la 1870 — séu 1872. Caus'a, pe de o parte este ca avemu unu caseriu fórte onestu si harnicu; pe de alta parte: pentru ca óstea rusésca a platitu promptu totu ce a cumparatu, si transporturile cu drumulu feratu.

Iassi, 29 Novembre v. 1877.

Tocm'a vreamu sa espedezu scrisórea din 27 l. c. alaturata aici, cându primescu scirea ca Plevn'a a cadiutu, despre care ti-amu depesiatu. Dar'! a cadiutu, cum nu s'a asteptatu. Osman-pasi'a, si de care cadere s'a paditu din puteri. Detaile multe inca nu avemu, inse se dice ca ieri in 10 Decembre st. n. a vrutu Osman-pasi'a sa iese din Plevn'a cu ori-ce pretiu. Elu sperá ca déca va cercá sa iese prin mijloculu armatei române, cá mai slaba decâtu cea rusésca, 'i va succede, si totu odata este mai aprópe de drumulu spre Vidinu, unde cugeta sa se retraga. Insa a datu de obstacule fórte tari; si de si lupt'a a duratu tóta diu'a, si au cadiutu multi ostasi din ambe pârtile, in cele din urma primindu si elu chiaru blesuri, s'a vediutu fortiatu a se predá cu intrég'a armata, si!! tocmai de ce s'a temutu si s'a paditu mai multu nu a scapatu: adeca: — precum se vorbesce — elu a trebuitu sa depuna sabi'a sea in mânile M. S. principelui Carolu, cá comandantu alu acelui punctu, pe unde a iesitu si a fostu invinsu. Mare bucuria se vede pe fetiele tuturor'a. Felicitârile reciproce ale oficieriloru rusesci si cu cetatieni români, suntu de vediutu pe totu pasulu, pe stradele Iasiului. In tóte pârtile s'au arboratu stéguri române si rusesci, astadi sér'a au fostu iluminate unele case private, numai simplu din impulsu de bucuria, mâne séra insa va fi luminatu totu orasiulu. Bucuri'a este generala. Numai o parte din acei miserabili jidani ingrati, cari s'au incalditu in sinulu românescu cá sierpele celu inghetiatu, se intorcu si musca acelu sinu bine-facatoriu, si-si vérsa veninulu in ran'a românului, adeca: ei si astadi, dicu: *ca atunci va cadea Plevn'a, cându va cresce peru in palm'a loru etc. etc.* Ce ingrati!... Asiá s'a esprimatu nu demultu unu miserabilu de jidanu, cându biat'a nóstra armata a fostu respinsa de turci de 4 ori din positiunile câscigate de ei cu multu sânge perdutu, ca: *bine le-au facutu turcii; de aru dá Ddieu sa-i omóre pe toti soldatii români câti s'au apucatu sa bata pe turci.* Aceste suntu urârile — cum amu disu — a unoru miserabili, si lipitori sugetóre de sângele si meduv'a românului.

Bogot, 2 Decembre. La 29 Novembre, in ajunulu atacului turciloru contr'a positiunei nóstre, alu 12-lea corpu a tramisu sa faca recunósceri pe totu frontulu nostru orientalu. Un'a din aceste recunósceri, dupa cum s'a mai spusu, a constatatu ca turcii incepeau a trece Lomulu, aprópe de Krasni, si dete astfeliu corpului alu 12-lea tempulu de a se pregatí. Ceealalta recunóscere tramisa câtra satulu Omorkioi si Carisatch a inceputu o lupta, care s'a sfersitu cu nenorocire pentru noi.

Detasiamentulu tramisu in recunósceri se compunea din 13 companii de regimentulu de Cursc, din regimentulu de husari Liubensc si 2 baterii, un'a pedestra si ceea-lalta de Don, Nr. 9.

Generalulu Gorschov avea comand'a. Intalnindu câtra 9 óre de diminétia, 14 tabore si 4 tunuri, detasiamentulu nostru incepù lupt'a. Generalulu Gorschov, ordinandu de a pregatí o ambuscada la Casabin'a facù o miscare de retragere cá sa atraga pe turci.

Inimiculu se repedí cu indrasnéla in góna-i, generalulu Gorschov urmà a se retrage in loculu ambuscadei, si atunci, la unu semnu datu luà, deodata ofensiv'a, respinse pe turci si-i alungà pâna la Omurkioi. Inimiculu a lasatu mai multu de 200 morti pe terenu. Noi amu avutu 3 oficieri râniti din regimentulu de Cursc si 1 din celu de husari Liubensc, 126 soldati râniti si 26 ucisi din cei dintâiu, 10 râniti si 8 ucisi din celu de alu doilea.

Perderile nóstre in lupt'a dela 30 Novembre, la Trestenik si Metschka, nu suntu inca definitivu constatate. Ele au fostu aprocsimativu de 25 oficieri morti si raniti, 600 soldati morti si 90 raniti.

Perderile turciloru au fostu prea considerabile, mai alesu cându fura urmariti dupa ce au trecutu Lomulu. Pâna acum'a s'au ingropatu preste 600 cadavre turcesci si inca nu s'a sfersitu ingroparea loru. Prin prisonieri, suntu cá la 150 oficieri si 1 oficieru superioru.

La 1 Decembre, n'a fostu pe frontulu nostru orientalu decâtu neinsemnate schimbâri de focuri de ante-posturi.

Bateriile din Giurgiu si cele din Rusciucu s'au bombardatu. Ghiulele nóstre au demontatu unu tunu si au vatematu bateri'a din dosulu sioselei.

La 30 Novembre detasiamentulu nostru in positiune pe drumulu dela Zlatiti'a a fostu atacatu din partea Sofiei si Etropolu de detasiamentulu turcu dela Zlatiti'a intaritu cu 3,000 ómeni. Lupt'a s'a prelungitu de diminétia pâna in murgulu serei si tóte atacurile turciloru au fostu respinse. Dara, pentru-ca turcii au remasu nóptea pe inaltimile ce dominau flancurile positiunloru nóstre avansate dela Tcheloportchene si Kliss'a, ele au fostu evacuate de trupele nóstre. Perderile ce amu avutu suntu inca necunoscute dara nu suntu mari.

Celelalte trupe ale nóstre urméza a ocupá aceleasi positiuni in fatia de Arabkonak si observà Liutikow. Turcii urméza a-si intarí positiunile loru, si 'si aducu incetu ajutóre din Sofi'a.

Astadi, 2 Decembre, turcii s'au retrasu din Elen'a, dar' mai intâiu au datu focu acestui nenorocitu orasiu. Antegard'a nóstra tramisa in gón'a loru au intratu in Elen'a.

Revist'a politica.

Cestiunea orientala are intaiatatea inaintea tuturoru cestiuniloru. Comissiunea bugetara a delegatiuniloru a tratatu cestiunea acést'a in mai multe renduri, cu usile inchise. Ceea ce ne aducu foile din Vien'a despre cele ce s'au vorbitu despre acésta importanta cestiune este inca fórte intunecosu. Nu scimu mai multu decâtu amu putu sci mai inainte: ca interesele monarchiei nóstre voru fi padite.

„Pester Lloyd", incuragiatu de simptomele unei miscâri in favorulu turciloru din partea cabinetului din Angli'a, ridica unu coltiu alu perdelei. Dupa densulu amu fi in stadiulu de a dice adio aliantiei celoru trei imperati si de a intrá in combinatiuni nóue. Diu'a de 17 Ianuariu nu mai e departe. Atunci vomu vedé tiene-si Angli'a curagiulu ce-lu desvólta diuaristic'a ei de vr'o câte-va dile incóce. Parlamentulu, deschidiendu-se atunci, are sa se pronuncie. Dupa acést'a sperâmu ca vomu cunósce si situatiunea politicei nóstre esterne mai bine.

Miscarea Angliei a provocat'o temerea de o isolare totala la facerea pacei, mai cu séma, déca aru ajunge tréb'a cá pacea sa se faca deadreptulu numai intre Turci'a si Russi'a, dupa cum dicu foile rusesci.

Din Romani'a ne lipsescu de trei dile tóte foile si in privinti'a punctului pacei nu ne putemu informá deadreptulu dintr'ensele. Pe calea altoru foi aflâmu, ca si aci ingrigirile de facerea pacei deadreptulu intre Russi'a si Turci'a nu e neconsiderabile. O epistola din Bucuresci la „P. C." spune, ca acolo esista temeri, ca in chipulu acest'a neutralitatea, la carea aspira Romani'a, nu s'aru puté ajunge. In anulu trecutu cându a atrasu Russi'a pe Romani'a in actiune, cea dintâiu erá gat'a a incheiá o aliantia ofensiva si defensiva cu cea din urma, inse pe *diece ani.* Si astadi Russi'a este gat'a a incheiá alianti'a pe bas'a acestei conditiuni. In Romani'a inse nu voiesce sa scia nimenea de asia ceva, cu tóte ca in tempulu mai nou românii erau aratati lumei, cá unii ce suntu tariti de politic'a rusésca. Românii au avutu totu deun'a tendenti'a unica de a remané români, pentruca caracterulu nationalu alu acestui poporu culminéza in consciinti'a sea natiunala, in intielesulu cuventului. De aceea suntu false déca din tóte premisele atitudinei române dela inceputulu resbelului russo-turcu se deduce conclusiunea, ca românii suntu *russofili.* Ori câtu se combatu aci (in Bucuresci) partidele, este afara de tóta indoial'a, ca intr'o cestiune suntu toti de acordu si adeca in cestiunea privitóre la garanti'a neutralitatei Romaniei. Neutralitatea o dorescu românii in feliulu acest'a, cá Romani'a sa nu inchéie aliantie fâra invoirea puteriloru garante. Numai cu modalitatea unei neutralitâti de feliulu acest'a, se dice aici (in Bucuresci), se póte ridicá in orientu unu bulevard pentru Europ'a. O pace incheiata deadreptulu intre Pórta si Rusi'a, se crede aci, aru fi facerea unei portitie, prin carea cestiunea orientala cea propria si reala s'aru presentá de nou inaintea Europei in tóta ruditatea ei. De aceea românii dorescu intrunirea unui congresu europénu. Nu ne insielâmu, déca presupunemu ca Cogalniceanu nu este strainu de acést'a opiniune.

Budapest'a 18 Decembre.

Dela scrisórea mea din urma pâna la cea de fatia s'au intemplatu lucruri mari. Lucruri cari pórta in sine germenulu unui viitoriu pe care, nici fantasi'a cea mai via nu e in stare a-lu zugraví asiá dupa cum se va aretá elu aievea.

Punctulu de capetenia, dela care au sa se desfasiure liniamentele pentru viitoriu, este *Plevn'a cadiuta* la piciórele armateloru aliate. Acést'a se simte fórte bine aici, se simte in Vien'a, se simte in tóte cabinetele de o valóre mai intensiva politica.

Chiamarea diuaristului nu este de a prorocí viitoriulu. Elu are mai cu séma sa inregistreze sinceru faptele ce se petrecu, pentru cá sa dea istoricului materialu bunu pentru icónele seculiloru; viitoriulu inse se croiesce parte in cabinetele diplomatiei, cu si fàra scirea popóreloru, si de popóre, câte odata, in ciud'a diplomatiei.

Abiá s'a sciutu de caderea Plevnei si o puternica vibratiune politica s'a simtitu aici si in ceealalta capitala a monarchiei Austro-Ungare. Espressiunea cea mai pipaita a vibratiunei s'a vediutu Dumineca in 16 Decembre. In scól'a de calaritu s'a adunatu o multime de vre-o 6000—8000 ómeni, sub presidiulu apucatului si rapitului de simtiemintele turcofile ale magiariloru, Georgiu Stup'a. Adunarea a fostu scurta. Resolutiunea primita de dens'a erá pregatita de mainainte. Propunerea lui Helfy a fostu o formalitate, câci fàra contradicere s'a primitu de adunare si degraba s'a alesu o deputatiune numerósa pentru cá sa o duca ministrului presiedinte.

Resolutiunea tienu ca e de prisosu a vi-o comunicá in totu cuprinsulu ei, pentru ca o veti cunósce din diurnalele de aici. Dara ea cuprinde dóue momente de mare insemnatate: identificarea Austro-Ungariei cu Turci'a si intrevenirea pentru acést'a din urma cu bratiu inarmatu.

Idei'a nu e cu totulu nóua. Demonstratiunile turcofile de mai nainte suntu cunoscute si involva aceea'si ideia, care dumineca s'a depusu in resolutiune. Idei'a, de alta parte, nu este proprietate esclusiva a magiariloru. Déca a-ti cetitu cuventarea lui *Grocholski* (polonu), rostita in siedinti'a delegatiunei austriace dela 12 Decembre, a-ti pututu vedé ca si polonulu gasesce o identitate de interese intre Austro-Ungari'a si Turci'a. Polonulu inse nu este asiá de rapitu de idei'a acést'a cá resolutiunistii nostri. Acesti'a strigau dumineca in scól'a de calaritu mereu: „la arme!" Ei pareau gat'a a trece din sala numai decâtu pe câmpulu de resbelu; polonulu inse, mai cumpetatu, voiesce numai sa creeze referintie, prin cari sa se puna stavila crescerei puterei rusesci in orientulu Europei.

Nici intre magiari nu suntu tóte capetele asiá de inferbentate cá a le resolutiunistiloru nostri. Foile de aici, aceste paturi calde, cari producu pe tóta diu'a ciuperci próspete politice, inca nu suntu espressiunea adecuata a tuturoru magiariloru. Suntu multi intre densii si inca intre barbatii cei mai cu greutate politica, cari nu se absorbu cu totulu de dragulu turciloru. Aici gasescu eu acum, cá si in trecutu, ponderositatea situatiunei. Acést'a s'a pututu vedé din cuvintele lui Andrássy rostite in delegatiunea ungurésca. Acést'a s'a pututu vedé din purtarea ministrului Tisza cu deputatiunea resolutiunistiloru nostri. Ministrulu Tisz'a n'a primitu deputatiunea, sub cuventu, ca cu deputatiunea a venitu adunarea intrégа. Este adeveru, ca multimea din scól'a de caleritu s'a dusu, facendu sgomotu, pâna la pórt'a palatului ministerialu in Bud'a si a ajunsu acolo inainte de deputatiune. Inse ce vina avé deputatiunea? Cést'a remanea si asiá pe strada si ministrulu putea neconturbatu sa converseze cu deputatii. Ministrulu inse gasí pretestulu unde-lu putù, cá sa nu se pronuntie. Déca inainte de Plevn'a i voru fi fostu bine venite demonstratiunile, astadi i suntu fórte neplacute si lui si ministrului de eterne, pentru ca situatiunea politicei loru este a nu se pronuntiá. Cu tóte acestea ei nu suntu rusofili, precum póte nici turcofili, ci suntu ingrigiati de prestigiulu politicu alu magiariloru. Ca 'lu voru sci si conservá — este alta intrebare.

Mai apriatu se póte vede ce spiritu *normativu* domnesce in politic'a magiara, din tienut'a dietei, intielegu a casei deputatiloru. Resolutiunistii, nemultiamiti cu neprimirea, cu care fu onorata deputatiunea loru, „onorara" din partele cu vre-o câte-va strigate „sa traiésca turcii! — josu cu Tisz'a!" si dreptu pupaza pe colacu 'i indreptara si vre-o câte-va petrii prin mediulu ferestriloru, cari Tisz'a, dicea in siedinti'a dietei ca le va pastrá de suvenire. Resolutiunistii mai gâsira si alte ferestri „nepatriotice", in intielesulu loru, asiá incâtu in fine a trebuitu sa intrevina politi'a si dóue companii de militia spre a pune capetu scandalului.

Diet'a ia notitia despre acestu scandalu si aprobà purtarea ministrului presiedinte. Majoritatea din dieta, care s'a aratatu aprobatóre, scie dar' ce scie, câci de dragulu lui Tisz'a nu s'aru espune a-si perde popularitatea.

Nu se póte negá ca positiunea lui Andrássy-Tisz'a nu aru fi gramadita de dificultâti. Este probabilu ca politic'a loru s'a radimatu pe dóue luntri: pre alianti'a celoru trei imperati, de care se vorbesce totu mai putienu si pe nisce factori cari astadi nu mai dau garantii, dara pe care s'a comptatu fórte multu: pe Angli'a si Franci'a. Joculu inca nu e de totu perdutu, dara dela intrarea Serbiei in actiune e fórte problematicu castigulu pe partea politicei Andrássy-Tisz'a.

Acést'a o scie si diet'a si de aceea este atâtu de addicta politicei loru.

ω.

Meetingulu turcofilu in Budapest'a.

In 4/16 Decembre s'a adunatu in scól'a de calaritu a Budapestei vr'o 8000 de ómeni. Presidentulu adunârei erá deputatulu dietalu Georgiu *Sztup'a* (românu dupa nascere). Ignatz *Helfy* s'a urcatu pe tribuna si a tienutu o vorbire fulminanta câtra cei adunati, acentuându, ca Ungari'a nu póte privi cu mânile in sinu la nimicirea neamului turcescu. „Sa intrebâmu" dice tribunulu Helfy, „pe fia-care magiaru, ca ce voiesce: pace séu resbelu?" Poporulu adunatu se tulburà si strigà cu mare sgomotu „*la arme!*"

Dupa ce intr'unu târdiu s'a facutu linisce a luatu cuventulu Carolu *Eötvös* si impartasiesce adunârei scirea mincinósa despre mórtea lui Osman-pasi'a. „Suntu trei-dieci de ani, de cându Ungari'a ~~si-a inceputu lupt~~'a pentru autonomie. Dupa ce Ungari'a a trântitu la pamântu pe toti vrajmasii a venitu Russi'a si a frântu la Világos eroismulu magiaru. Singur'a deosebire intre atunci si astadi este ca atunci contele *Andrassy* se chiemá principe *Metternich* si astadi principele *Metternich* se chiama — *conte Andrassy.*" Astfeliu Carolu Eötvös.

Presidentulu Sztup'a intréba adunarea déca voiesce sa priméscа resolutiunea urmatóre: 1) ca formarea de staturi nóue la Dunare si vatamarea intregitâtiei imperiului turcescu suntu periculóse pentru Austro-Ungari'a, 2) ca a sositu timpulu, cându monarchi'a sa intervina cu *armele a màna*, 3) ca natiunea cu entusiasmu se pune spre acestu scopu la dispositiune. Unu urletu generalu cutrierá incaperile, dreptu respunsu la intrebarea presidentului, si adunarea decide a aduce acést'a resolutiune stante sessione prin o deputatiune de 25 persóne la cunoscinti'a ministrului presidentu. Iuliu Verhovay provóca poporulu a insotí deputatiunea. O massa mare de poporu s'a pusu in miscare si a ajunsu inaintea podului preste Dunare, unde panduri pretindeau obolulu obicinuitu pentru trecere, inse mass'a nu voiá sa scie nimicu de astfeliu de pretensiuni si a impinsu policistii la o parte. Inaintea palatului ministerialu se aflá politi'a, care oprea intrarea fia-cui. Preste putienu mass'a poporului a ajunsu inaintea palatului si a ocupatu piati'a mare inaintea castelului din Bud'a. Erá mare sgomotu si din cându in cându se audiá strigaturi: *la arme!* Deputatiunea, voiindu a intrá in palatu, fù intimpinata de prefectulu politiei, care 'i comunicà, ca ministrulu presidentu nu va primí deputatiunea.

Stup'a se intórse câtra poporu si i-a spusu acést'a scire, rugândulu totudeodata a se imprastiá. Poporulu a respunsu cu esclamatiunile: Batjocura!" „Josu cu Tisz'a!" Dintr'odata striga o voce: „Haidati mergemu noi la Tisz'a." In momentu intrég'a massa a pornitu spre pórta, cordonulu policistiloru fù spartu si poporulu stá inaintea trepteloru. Putinu spatiu despartiea pe ministrulu presidentu de plebea iritata, si numai lui Otto Hermann, care se aflá in fruntea glótei, este de a se multiemi, ca tumultulu de pe strada nu s'a stramutatu in salónele ministrului. Larm'a se facea totu mai mare, *petri* se aruncau câtra feresti si strigatele „Josu cu Tisz'a" nu mai incetau. Dóue companii de soldati cu bajonetele pe pusci au risipitu in sfirsitu mass'a si au restabilitu linistea.

Apelu.

Istori'a tempiloru moderni ne aréta cu probe irrecusabile, ca in fruntea civilisatiunei si progresului omenimei stau acelea popóre, cari s'au pututu aflá de tempuriu in fericit'a positiune de a-si formá asiá numit'a clasa a meseriasiloru si industriasiloru. Popórele, cari nu posedu in sinulu loru aceste clase, suntu silite a renunciá la ori-ce influintia asupr'a directiunei progresului si desvoltârei omenimei. Ce este mai durerosu, atari popóre, chiaru cându voru sa intre si ele in ogasi'a adeveratului progresu, intalnescu in drumulu generósei loru aspiratiuni pedeci adese-ori insurmontabile .... Aceste câte-va renduri aplicate la poporulu românu i spunu intrég'a lui istoria.

Este in destulu de cunoscutu, cu câte pedeci a avutu sa se lupte poporulu românu, pâna ce ajunse la simulacrulu de progresu, unde se afla astadi; aceste pedeci insa nu se potu asemená cu acelea, ce are sa intempine de ací inainte. Pentru a delaturá celu putienu o parte infima din aceste pedeci s'a constituitu in Brasiovu o „Asociatiune pentru spriginirea invetiaceiloru si sodaliloru români", ale cârei'a statute suntu intarite de guvernulu magiaru din Budapest'a. Scopulu principalu alu acestei Asociatiuni este plasarea de copii români la meserii si provederea acestor'a cu instructiuni necesarie unui meseriasiu .... ba in cele mai multe casuri si cu imbracamintea trebuinciósa, cum si ajutorarea sodaliloru spre a se perfectioná si a devení meseriasi. In scurtulu periodu alu esistintiei sele Asociatiunea facù aceea esperientia, ca numerulu copiiloru asiediati la meserii cresce pre fia-care anu ce merge, pâna cându mediile Asociatiunei departe de a prosperá in raportu directu cu numerulu loru paru a dá indareptu chiaru. Pentru a se puté procurá mediele necesarie, Asociatiunea in adunarea sea generala din anulu trecutu a autorisatu pre comitetulu seu a se adresá câtra toti românii, cu rugarea sa-lu spriginésca in ajungerea scopuriloru sele.

Dreptu aceea comitetulu acestei Asociatiuni apeléza la fia-care românu, ce se intereséza cu unu zelu sinceru de ori-ce institutiune chiamata a promová câtu de putienu interesulu fia moralu fia materialu alu poporului românu si-lu róga sa binevoiésca a concurge dupa putintia cu contribuiri de ori-ce natura, la usiurarea greutâtiloru, cu cari are de a se luptá, pentru a face in destulu insarcinâriloru, ce-i suntu impuse de statute.

Din siedinti'a comitetului tienuta in 10/22 Novembre 1877 in Brasiovu.

Bartolomeiu Baiulescu,
presiedinte.
Ioanu Bozoceanu,
secret.

Varietâti.

⁂ *(Advocati noi.)* Camer'a advocatiloru din Brasiovu a inscrisu in list'a sea pre d-nii advocati: Simeonu *Demianu* cu locuinti'a in Brasiovu si Moise *Albu* cu lucuinti'a in S. Sân-Giorgiu.

⁂ *Multiamita publica:* In urm'a otarirei Venerabilului nostru Consistoriu Archidiecesanu din 20 Ianuariu a. c. Nrulu 3566 B. ex 1877 in privinti'a neajunsuriloru nou ziditei biserici din micuti'a parochie „Cacovitia" protopresbiteratulu Sabesiului; la staruinti'a par. protopresbiteru I. Tipeiu s'au facutu o mica colecta prin comunele invecinate precum urmédia:

1. Din comun'a Siugagu prin staruinti'a parintelui Grigoriu Ghybu 23 fl.
2. Din comun'a Dealu prin par. I. Dura 3 fl.
3. Din comun'a Jina prin par. adm. I. Serbu 3 fl 41 cr.
4. Din comun'a Poiana prin staruinti'a par. Nicolau Dobrot'a si Ioanu Manegutiu 17 fl 88 cr.
5. Din comun'a Reheu prin par. A. Carpenisianu I. Goti'a si Dimitrie Muntiu in bucate 8 ferdele griu 1 cucurudiu si 3 fl.
6. Din comun'a Capoln'a prin par. Simionu Racabeu care au daruitu spre scopulu unei Evangelii 12 fl. dela crestinii de acolo 8 fl 30 cr.

Sum'a totala: 70 fl. 61 cr., 8 ferdele griu si 1 ferdela cucurudiu.

Despre carii prin acést'a se aduce binefacatoriloru nostrii vecini cea mai adânca multiamita, si potu fi asigurati ca acestu daru se va intrebuintiá numai curatu spre scopulu ornamentului bisericei nóstre.

Cacoviti'a in 7 Decembre 1877.

Ioanne Mihu.
Parochu gr. orient.

⁂ „Gazet'a Transilvaniei" da urmatórea descriere despre serbatórea locala cu ocasiunea caderei Plevnei: „Scirea despre caderea Plevnei a produsu cea mai mare bucuria intre poporatiunea româna din locu si a fostu primita cu entusiasmu de câtre clas'a inteligenta a locuitoriloru atâtu, câtu si de câtre poporulu de rondu. Nóptea de Marti spre Mercuri a fostu o adeverata serbatóre pentru românii brasioveni. Intregu suburbiulu Scheiu a fostu pe picióre. Indata ce a inseratu s'au iluminatu deodata dealurile din pregiurulu orasiului. Multime de rachete au fostu slobozite din verfulu Tempei, pe cându bubuitulu piveloru dela pólele ei si din Prundu anunciau urbi et orbi, ca diu'a cea mare, in care portile Plevnei s'au deschisu inaintea óstei române invingatóre, a sositu. Veseli'a erá mare si generala. Pe la órele 10 din nópte se adunase unu numeru mare de inteligentia cu deosebire din cea mai tenera, in birtulu românescu supr'a-numitu „Cuartirulu generalu dela Griviti'a," unde intre toaste frumóse si bine simtite au serbatu cu toti luarea Plevnei. Intru acea conveni si inteligenti'a sasésca totu spre acestu scopu in localulu seu care inca dela 1871 a fostu botezatu „Cuartierulu generalu dela Versailles." Domnii dela „Versailles" otarira in nóptea acést'a a tramite o deputatiune la „Griviti'a" spre a aduce felicitatiuni concetatieniloru români pentru victori'a ce au repurtat'o fratii loru de dincolo de Carpati. Pe la órele 11 a sositu acésta deputatiune, in a cârei'a frunte se aflau doi advocati distinsi din locu, in „Cuartierulu generalu Griviti'a" si a fostu primita cu aplause, si „sa traiasca" sgomotóse, care contribuira numai la asprirea vigilentiei politiailoru, ce pândeau pe la coltiurile casei. Prin acést'a nici decum conturbati, óspetii sasi si români au chimbatu prea frumóse si fratiesci cuvinte de felicitare si urare de bine pentru viitoriu. Rar'a curtosia a concetatieniloru dela „Versailles" a bucuratu pe români tocmai in momentele acelea solemne fórte si ei nu au lipsitu si nu voru lipsi a le documentá câtu de multiamitoriu scie a fi si celu din urma românasiu pentru asemenea atentiuni fratiesci. Petrecerea colegiala a duratu pâna câtra diminétia. Astu-feliu abiá cadiù Plevn'a si amu si resimtitu aici chiaru la noi bine facatoriulu efectu alu acestei maretie victorie!

⁂ *Intâi'a luare a Plevnei.* Cetimu in „Dorobantiulu“:

Astadi, cându strabunele timpuri de vitejia au reinviatu, e bine sa apropiâmu trecutulu de timpulu de fatia.

Eata ce ne spune istoriculu Nicolau Balcescu, unulu dintre secretarii guvernului revolutiunei din 1848, in Istori'a lui Mihaiu Vitézulu:

„In lun'a lui Maiu (1596) 2,000 români cuprindu Cladov'a, se intarescu intr'ens'a si rescóla o parte mare din Bulgari'a; totu atunci 2,500 haiduci români din tiér'a Românesca, trecendu Dunarea mai in susu de Nicopole, pustiescu mai multe sate *si isbescu fàra de vesce* cetatea numita Plevn'a *pe Isc, mai la vale de Nicopole, prindu pe beiulu cetatiei ce venise de curându dela Adrianopole cu femei'a si cu copii lui, precum si multi alti turci si evrei insemnati, câstiga multa préda si pe urma sferimà orasiulu.* La intórcere fura isbiti de ienicerii si turcii din Nicopole, dar' se batura asiá de bine si cu atât'a indemânare, in câtu putieni vrasmasi scapara si ei se intórsera biruitori cu préd'a loru in tiér'a Românésca“

Vitezele ostiri ale lui Mihaiu, care dusese spaim'a pâna in palatulu sultaniloru, luara Plevn'a; credinciosii loru urmasi calcara pe acelea si urme si numele de *Plevn'a* va fi inscrisu pentru a dóu'a óra cu fala in analele Romaniei.

Vitezii din 1877 reamintira prin fapte pe stramosii loru si redetera istoriei nationale temeli'a pe care i-o contestau multi si insemnati ómeni.

Cine, vediendu ispravile de astadi, va mai pune in banuiéla afirmârile istoriei nóstre ca unu pumnu de ómeni a fostu deajunsu, cá la Calugareni, sa bata ordii nenumerate, sa le arunce in Dunare, séu sa le sfarame, si sa mântuiésca tiér'a si chiaru Europ'a de navalirea aceloru selbatece ordii?

Istori'a nationala capetà, in acestea dile mari, in acestea timpuri de gloria, noi temeiuri, si acést'a iéra-si multiamita numai otaritoriului pasu facutu de tiéra si vitejiei fiiloru ei.

Onóre comandantului, onóre ostirei, care i-au bine meritatu dela patria!

Tiér'a le este si le va fi vecinica recunoscatóre. „U. p. A.“

⁂ *(Vandalismu.)* Ni se scrie din comun'a Magarei:

In comun'a Alm'a românii gr. cat. au fostu batjocoriti in modu cumplitu. In 15 Decembre a. c. au esitu 9 sasi cu sape, sapóie si securi, si s'au dusu in cimiteriu unde s'au apucatu de morminte, si le-au risipitu tóte smulgendu si taindu crucile cu securile si aruncându-le in vale, precum si petrile care au fostu cá monumente, tóte le-au adunatu si le-au aruncatu in vale, si au ascunsu loculu mormínteloru de nu se mai cunósce nici urm'a loru, precum au facutu odinióra Iudeii cu Golgot'a. Românii nu au intrevenitu, preferindu a dá pre cei culpabili in judecata. Deocamdata s'a facutu aretare la oficiulu ppescu, care nu va intârdiá a-si face datori'a.

⁂ *(Unu duelantu condamnatu.)* Renumitulu profesoru dela politecniculu din Pest'a, Dr. *Wagner*, care a fostu omoritu in duelu pre fiiulu ministrului Perzel, s'a intemnitiatu dilele acestea pe unu anu.

⁂ *(Difteritis.)* Dupa cum ne spune diurnalulu „M. Hir.,“ acésta bóla primejdiósa s'a incuibatu in Kis-Kun-Felegyháza, care numera vre-o 12,000 suflete, atacându din 14 Iunie a. c. la 950 persóne, dintre cari 510 s'au insanatosiatu, 20 suntu inca bolnave si 414 au muritu.

⁂ *Unu arbore care plóua.* Consululu stateloru-unite din Columbi'a, in departamentulu Leoni'a, provinci'a Peru, a atrasu atentiunea presiedintelui Prado asupr'a anui arbore remarcabilu, care esista in padurile din apropierea statului Mogobambe. Acestu pomu are in desvoltarea sea completa o inaltime de 58 picióre si unu diametru alu trunchiului de 39 policari. Absórbe si condenséza umezél'a atmosferei cu o energia admirabila, si s'a vediutu, ca ap'a isvoresce din trunchiulu lui si ca picura cá plói'a de pe ramuri. Ap'a se atrage asiá de tare si de multa incâtu pamentulu in giurulu lui sémana unui locu mocirlosu. Arborele da apa din sine cu deosebire vér'a, cându riurile suntu secate si ap'a e putiena. S'a proiectatu plantarea acestoru feliu de arbori in regiunile cele aride ale Perului. „R. L.“

⁂ *Unu tesauru reaflatu.* — Foile franceze istorisescu urmatórea intemplare: Inca la 1862, in Parisu i s'a fostu furatu unui comerciantu avutu anume Filtrenn 145,000 franci prin unu comisu alu lui. Vinovatulu dupa o scurta urmarire, fù prinsu si condamnatu la 20 ani de munca silnica. Dar' la hotiu s'au aflatu numai 2,000 franci noi, de restu pretextá, ca aru fi fostu si elu jafuitu, pe cându umblá ratacitu prin o padure. Nenorocitulu comerciantu la urma bancrutà si se sinucise. De atunci au trecutu 15 ani. In lun'a lui Octobre a anului acest'a, venindu unu comersantu din Nancy la Parisu, trase la unu otelu. Stându in apartamentulu seu, de odata audi din o odaia laterala unu dialogu intre dóue persóne, cari se intielegeau asupr'a sumei de mai susu, pe locu facù aratare la politia; cercetârile ce s'au facutu, au aretatu ca acesti doi straini erau nisce complici ai furului din naratiune. Prin ei apoi s'a reaflatu tesaurulu.

Oferte pentru raniti.

Cetimu in „Romanulu“:

D. Diamandi Manole, comerciante din Brasiovu, remitiându d-nei Maria Rosetti sum'a de 500 lei pentru acestu ospiciu, i-a adresatu urmatórele rânduri:

Bucuresci, 12 Noembre, 1877.

Dómnei Maria Rosetti

Pré stimabila dómna! La Griviti'a si Rahov'a, armat'a romana, prin bravur'a si eroismulu ei, a datu dovada lumii, ca Romanii suntu adeveratii descendenti ai Romei antice.

Maria Sea Dómn'a Romaniloru a devenitu prin parintésc'a sea ingrijire intaiu dómna de caritate, unu modelu de mama démna de tóta admiratiunea.

Femei romane din intrég'a Romania, parasindu'si caminulu si familiele loru si alergându sa aline durerile braviloru soldati raniti in lupta pentru independinti'a Patriei si pentru onórea si reinaltiarea numelui romanescu, au datu asemenea lumii dovéda, ca Romanii au mame, fiice si surori cu inimi nobile si simtimente patriotice, cum ne presinta antichitatea clasica.

Prin initiativ'a domniei téle „Ospiciulu Independintiei“ a devenitu adi unu asilu, unde multi bravi soldati raniti afla, sub ingrijirea domniei téle, a dómneloru Cantacuzino Câmpinénu si a altoru dómne distinse romane, alinare si mângaiere.

Romani'a care posed'a osteni bravi, temei cu suflete mari si nobile, si fii cu simtimentulu de sacrificiu, de buna séma va esi mare si gloriósa din acestu resbelu.

Si putemu sperá, ca in curându cavalerescul Domnu alu Romaniloru Maria Sea Carol I se va intórce in capital'a Romaniei libere si independinte, in fruntea bravei séle armate, cu stindardele incarcate de trofee, asemenea stramosiloru sei de la Resboeni si Calugareni, si atunci va disparea si scól'a Bizantina, impreuna cu caracterile ei funeste, din frumosulu pamentu alu Romaniei.

Me folosescu de acésta ocasiune, pré stimata dómna, spre a depune si eu pentru *Ospiciulu Independentiei* obululu meu, inaintându-ve sum'a de 500.

Primeste te rogu, asicurarea inaltei stime si consideratiuni ce'ti conservu.

Diamandi Manole,
comerciante din Brasiovu.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români ràniti din Romani'a.

(Colect'a XXXI.)

1. Prin dlu *Georgiu Bocu* invetiatoriu in *Sistarovetiu*:

Dela DD.: Meletiu Suciu, 10 fl., Iosifu Suricescu 4 fl., Georgiu Bocu invetiatoriu, 2 fl., Ioanu Covaciu 1 fl., Iosifu Bojenescu 1 fl., Georgiu Toplianu 1 fl.

Sum'a: 19 fl. v. a.

2. Prin dd. *Ioanu Necsi'a* si *Demetriu Iosofu* invetiatori in *Tilisc'a*, dela elevii loru:

Clas'a I.

Invetiatoriulu Demetriu Iosofu 20 cr., Dimitriu Anc'a 4 cr., Ioanu Banciu 4 cr., Parasch. Banciu 4 cr., Mari'a Bâsc'a 4 cr., Demetriu Berzanu 4 cr., Ioanu Gl. Bratu 20 cr., Ioanu Bunea 5 cr, Avramu Ciorogariu 4 cr., Ioan'a Emanuilu 5 cr., Petru Fracea 4 cr. An'a Fracea 4 cr., Parach. Gligoru 5 cr., Ioanu Hasiu 4 cr., Nicolau Hens'a 4 cr., Daniilu Iosofu 4 cr., Pavelu Iug'a 4 cr., Ioanu C. Iug'a 5 cr., Ioanu P. Iug'a 5 cr, An'a Iug'a 4 cr., An'a V. Iug'a 5 cr., Ioanu Marcu 4 cr., An'a Marcu 4 cr., Demetriu Mihaiu 4 cr. Ioanu Milea 4 cr., An'a Milea 4 cr., Gligoru Micleusiu 4 cr., Nicol. Micleusiu 4 cr., Ioanu D. Pop'a 6 cr.‘ An'a Pos'a 5 cr., Parasch. Pos'a 5 cr., Parasch. St. Pop'a 4 cr., I. Pop'a 10 cr., Mari'a Pric'a 4 cr., Nicol. Preotescu 10 cr., An'a N. Raceu 6 cr., An'a M. Raceu 4 cr., Constantinu Schitea 4 cr., Ioanu Stanc'a 7 cr., Vasiliu Trihenea 6 cr., Parasch. Zeicu 10 cr., Elen'a Zeicu 4 cr., Ioanu Hens'a 4 cr., Nicodinu Bunea 10 cr., Ioanu G. Hens'a 5 cr., An'a I. Hens'a 4 cr., Demetriu G. Micleusiu 5 cr., Parach. Iosofu 5 cr., Ioanu Petru Iug'a 10 cr.

Clas'a II-a.

Invetiatoriulu Ioanu Necsi'a 20 cr., An'a Anc'a 5 cr., Mari'a Mihaiu 11 cr., Mari'a Anc'a 10 cr., Sar'a Pric'a 5 cr., Demetriu Lalu 4 cr., Demetriu Gligoru 5 cr., Mari'a Milea 20 cr., Mari'a Iosofu 10 cr., Const. Florea 4 cr. si 5 b., Ioanu Rodénu 1 leu., Mari'a Raceu 10 cr., Demetriu Bratu 10 cr., Mari'a Bunea 4 cr., Tom'a Nanu 4 cr., Mari'a I. Raceu 5 cr., An'a I. Raceu 5 cr., Parasch. Iug'a 10 cr., Mari'a V. Iug'a 10 cr., Ioanu Craciunu 8 cr., An'a Marcu 5 cr., Mari'a Iug'a 5 cr., Mari'a Stanese 5 cr., Mari'a Raceu 4 cr., Petru Iug'a 4 cr., Ioanu Pop'a 15 b. Ioanu Raceu 5 cr., Ioanu Bratu 5 cr., Mari'a Bratu 5 cr., Georgiu Bratu 5 cr., Mari'a Zeicu 5 cr., Simeonu Banciu 5 cr., Ioan'a Saliscénu 5 cr., Parasch. Ciorogariu 4 cr., Ioanu Preotescu 5 cr., Mari'a Gligoru 4 cr., Ioanu Lalu 5 cr., Ioanu Iosofu 5 cr., Demetriu Iug'a 10 cr., Mari'a Micleusiu 3 cr., An'a Micleusiu 3 cr., Mari'a Preutescu 20 cr., Demetriu Pop'a 5 cr., An'a Iosofu 8 cr., Petru Nanu 4 cr., Demetriu Bumbea 4 cr., Ioanu Pred'a 4 cr., Marin'a Resoiu 4 cr., Parasch. T. Nanu 4 cr. Mari'a Popescu 4 cr., Parasch. D. Nanu 10 cr., Ilie P. Pric'a 5 cr., Simeonu Fracea 5 cr., An'a Munténu 10 cr., Ilie Fracea 3 cr., Ilie St. Pric'a 4 cr., Mari'a Hens'a 8 cr., Ioanu Hens'a 4 cr., Nicolau Cichilu 4 cr., Ioan'a Bratu 10 cr

Dela tenerimea esita din scóla:

Mari'a Bunea 50 cr., Parasch. Preotescu 20 cr., An'a Bumbea 20 cr., An'a Neagu 10 cr., Georgiu Bratu 20 cr., Demetriu Fracea 10 cr., Alecsiu Dancu 10 cr., Ioanu Ciorogariu 10 cr., Georgiu Berzanu 10 cr., Petru Gavosdea 30 cr., Avramu Manese 20 cr., Demetriu Samoila 10 cr., Ioanu Hanciu 10 cr., Parasch Raceu 20 cr., An'a Gligoru 10 cr., Mari'a Apolzanu 10 cr., Ioan'a Bunea 10 cr., Mari'a Poenariu 10 cr., Mari'a Gavosdea 5 cr., Mari'a Lalu 5 cr., An'a Gavosdea 5 cr., Mari'a Nanu 5 cr., Parasch. Marcu 10 cr., An'a Zeicu 20 cr., Mari'a Bunea 10 cr., Mari'a Pop'a 10 cr., Mari'a Lalu 5 cr., Mari'a Stoianu 5 cr., An'a Tipuritia 15 cr., An'a Bratu 5 cr., Ioan'a Pred'a 10 cr., Vasilie Bratu 50 cr., Simeonu Bratu 50 cr., Pantelimonu Bratu 1 leu 50 bani, Savu Fracea 1 leu 20 bani, Ioanu Fracea 1 leu 20 bani.

Sum'a: 5 lei 10 bani si 11 fl. 14 cr.

Sum'a tot.: 5 lei 10 bani si 30 fl. 14 cr.

Transportulu sumei din colect'a XXX publicata in nr. 96 alu „Telegr. Rom.“ cu: 3068 lei 70 bani si 2726 fl. si 27 cr. v. a.

Sum'a totala: 3073 lei 80 bani si 2756 fl. 41 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 6/18 Decembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien a.

Din 10/22 Decembre 1877.

Argintu	105 55
Galbinu	5 67
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9 63

Nr. 239.

Concursu.

In urm'a ven. ordinatiuni consistoriali de sub nrii 1631/1875, 3728/1875 si 3307/1876, se escrie prin acést'a concursu pentru ocuparea postului de capelanu lânga betrânulu parochu Nicolau Benn'a din Pianulu de josu, protopresbiteratulu Sebesiului, cu terminulu pâna la 19 Ianuariu 1878 st. v.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: o tertialitate din tóte venitele acestei parochii, carea este de class'a prima, si anume:

1. 54 fl. bani gat'a din alodiu;
2. 10 jugere de pamentu de aratu si de fenu din porti'a canonica;
3. venitele stolari obicinuite dela 100 familii, si totu dela atâtea familii câte o di de claca.

Doritorii de a ocupá acestu postu, cu dreptulu cuprinsu in § 11 alu dispositiuniloru provisorie sinodali dela anulu 1873, au a-si instruí suplicele loru amesuratu legiloru in vigóre si a le asterne la scaunulu protopopescu alu S. Sebesiului pâna la terminulu susu indicatu.

Sebesiu, in 3 Decembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Tipeiu,
protopresb.

1—3

Nr. 322.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de alu doilea parochu in parochi'a gr. or. din Resnovu, protopresbiteratulu Branului, de class'a a dóu'a, impreunate cu unu venitu anualu de 600 fl. v. a. se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna la 11 Ianuaru 1877.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a asterne subscrisului pâna la terminulu mentionatu suplicele loru, instruite in sensulu statutului organicu si alu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din anulu 1873, pentru regularea parochieloru § 16 lit. c.

Brasiovu, 2 Decembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Iosifu Baracu m./p.,
protopresbiteru cá adminst. alu
protopresb. Branului.

1—3

Indreptare. In cerculariulu consistorialu Nr. 2280. Scol. publicatu in „Tel. Rom.“ Nr. 96. s'au lasatu afara dóue renduri. Dupa aline'a prima sa se cetésca:

Acestu conspectu va avé de a cuprinde urmatórele rubrici:

1. numerulu curentu, etc.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**
Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La numerulu acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 25.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 99. ANULU XXV.

Sibiiu 15|27 Decembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Nr. 2835 Scol.

Cerculariu

Câtra tóte oficiele protopresbiterale, cá inspectorate tractuale de scóle.

Instructiunea practica a agronomiei si a gradinaritului stà in strensa legatura cu cultivarea, sadirea si altoirea arboriloru in scólele de plantatiuni; aceste scóle si gradini de scóle abiá abiá incepu a se realisá in tractulu de sub inspectiunea scolara a Preaonoratu Domniei Tale.

Pentru cá acestu ramu de invetiamentu sa póta prosperá prelânga scólele nóstre confessionali cu unu succesu mai realu si mai eficace, acestu consistoriu a aflatu de lipsa a ordiná precum urméza:

1. cá gradinile de scóla, date acestei'a séu de comun'a bisericésca séu de cea politica, sa se lase sub manipularea invetiatoriului respectivu, pentru a se cultivá intr'unu modu practicu, si a le plantá, sedí cu ajutoriulu scolariloru, invetiandu astfeliu pe acesti'a celu putienu la primele elemente ale agronomiei si ale gradinaritului;

2. cá prelânga scólele cu astfeliu de gradini, sa se aplice invetiatori cu cunoscintie nu numai teoretice dar' si practice din studiele de agronomia, de pomologia, de plantatiuni etc.

3. cá invetiatorii insarcinati cu acestu ramu de invetiamentu, nu numai sa-si procure cârtile necesarie, intre altele opulu „Pomaritulu“ de profesorulu seminarialu Dimitriu Comsi'a, din tipografi'a archidiecesana, care costa numai 1 fl. dar' sa se prenumere la o fóia óre-care de specialitate, precum este „Foisiór'a Tel. Rom.“;

4. cá in conferintiele invetiatoresci séu in cursurile supletórie, sa tiena invetiatorii mai desteri, prelegeri si instructiuni practice despre pomologia, plantatiuni si gradinaritu;

5. cá chiaru din partea invetiatoriului respectivu sa se invite primari'a comunale, a-i dá mâna de ajutoriu si a impliní detorintiele ce legea si ordinatiunile mai inalte i impunu in asta privintia;

6. cá plantatiunile, altuirile din gradinile de scóla nu numai sa se vendia pentru o eventuala remuneratiune a invetiatoriului si pentru crescerea venitului scólei, dar' din acele sa se dee gratuitu scolariloru mai diligenti cá premii pentru gradinile parintiloru loru, séu sa se intrebuintieze in altu modu folositoriu, precum de a plantá arbori prelânga marginile drumuriloru, apeloru, cimiterieloru etc.

7. cá sa se faca mici espositiuni de productele ce aru resultá cu tempu din cultivarea gradiniloru de scóla.

Acestu consistoriu astépta dela zelulu Preaonoratu Domniei Tale, ca vei staruí pentru possibil'a esecutare a acestei ordinatiuni in districtulu de sub inspectoratulu Domniei Tale, si vei raportá la tempulu seu despre succesulu multiamitoriu alu acestoru dispositiuni.

Din siedinti'a consistoriului archidiecesanu tienuta in Sibiiu la 10 Decembre, 1877.

Pentru Escelenti'a Sea, D. Archiepiscopu si Metropolitu:

N. Pope'a m. p.
Archim. si vicariu archiepiscopescu.

Resbelulu.

Sibiiu, in 14/26 Decembre.

Situatiunea de pe câmpulu de resbelu s'a schimbatu incâtu-va. Turcii concentréza tóte puterile loru disponibile la *Adrianopole.* Suleiman-Pasi'a, care comandase armat'a turcésca lânga Lom si-a parasitu positiunea si si-a dirigiatu trupele sele, vre-o 10,000 ómeni, la Adrianopole. Si din Ertiegovin'a si Serbi'a vechia se tragu tóte reservele la acelu locu, unde se va seversí a dóu'a epoca a acestui resbelu. Armat'a rusésca va operá in trei directiuni principale. Unu corpu va asediá cuadrilaterulu fortificatu (Rusciucu - Silistri'a - Siuml'a - Varn'a), alu doilea va merge prin strimtórea Trojan pre drumulu dela Sofi'a la Adrianopole, si alu treilea va operá prin pasulu Sipc'a iérasi spre Adrianopole. La asediarea fortaretieloru va intrá in actiune si corpulu intactu alu generalului Zimmermann din Dobrogi'a. Incâtu voru luá românii parte la aceste operatiuni inca nu este hotaritu. Se vorbesce, ca o divisiune româna va asediá Vidinulu spriginita de serbi, alte dóue voru merge cu Domnitoriulu, care va primí comand'a suprema, spre Rusciucu, o divisiune va escortá prisoneri si va padí tiermurea stânga a Dunarei.

Atragemu atentiunea cetitoriloru nostri asupr'a *raportului oficialu privitoriu la caderea Plevnei*, ce-'lu publicâmu mai la vale.

„Monitoriulu Romaniei“ publica urmatórele:

Din diu'a de 15 pâna in diu'a de 27 Novembre, nici unu faptu importantu nu se petrecù inaintea liniiloru armatei de impresurare a Plevnei.

I. S. Domnitoriulu, comandantu-siefu alu acestei armate, petrecù tóte aceste dile in dese si dilnice inspectiuni ale liniiloru trupeloru nóstre, ale lucrâriloru nóstre de intarire si de aperare, intâlnindu-se desu cu A. S. I. Marele Duce Nicolae, comandantu-siefu alu armateloru imperiale, cu care conferá asupr'a tuturoru cestiuniloru privitóre la operatiunile militare, lucrându cu E. S. generalulu Totleben, ajutoriulu comandantului armatei de investire a Plevnei, cu principele de Imeriti'a, siefulu de statu majoru generalu, primindu, in fine, raporturi si dându ordinile miscâriloru ce aveau de facutu diferitii generali de corpuri si de divisiuni ai armatei de sub comand'a Inaltimei Sele.

Trei erau numai probabilitâtile pe cari ambii comandanti le recunoscusera posibile in miscârile ce inamiculu putea sa esecute, in alternativ'a in care erá pusu: séu de a capitulá din causa de lipsa de provisiuni si munitiuni, séu de a face o iesire spre a strabate prin fortia liniile nóstre, séu in fine, de a primí ajutoriulu unei armate de despresurare, pe care Mehemet Ali aru fi pututu incercá a o aduce spre a degagiá pe Osman din Plevn'a, care si-aru fi unitu fortiele sele cu acelea ale salvatorului ce i-aru fi sositu si s'aru fi silitu astfeliu a scapá din clestele de focu si de feru, in care erá strensu. Prim'a ipotesa erá o cestiune de timpu, in fati'a câreia armat'a aliata nu putea avea decâtu unu rolu óre-cum pasivu si espectantu; singurele mesuri ce putea luá pentru a grabí realisarea ei erá o stricta si neadormita impresurare, impedicându pe inamicu de a primí ori-ce ajutoriu din afara, de provisiuni séu munitiuni. A trei'a ipotesa, aceea a unui ajutoriu de trupe care aru fi venitu sa debloceze fortiele otomane din Plevn'a, comandantii de capetenie luasera mesuri spre a o dejucá; tramiterea corpului Gurko spre Orhanie, care fu ocupata de armat'a imperiala, si spre Sofi'a, precum si luarea Rahovei de trupele române si inaintarea loru spre Cibru, Lom si Arcer-Palanka, avea de scopu de a impedecá ori-ce sosire de trupe turcesci in ajutoriulu lui Osman, pe singurele câi possibile pe unde puteau vení, si totu-deodata de a taiá lini'a de iesire si de retragere a armatei turcesci din Plevn'a, spre Sofi'a séu Vidinu. A dóu'a ipotesa, adeca incercarea unei iesiri si strabateri prin fortia a liniiloru nóstre, incercare care putea fi determinata si mai multu de sporirea lipsei mijlóceloru de vietiuire ale vrajmasiului, erá cea mai possibila fiindu datu caracterulu indrasnetiu si energicu probatu de comandantulu armatei turcesci, Osman-pasi'a, si de numerulu respectabilu alu trupeloru resboite de cari dispunea, cu unu fórte bunu materialu de resbelu.

In contr'a acestei ipotese, I. S. Domnitoriulu, comandantulu armatei, in intielegere cu Marele Duce Nicolae si cu generalulu Totleben, luase tóte mesurile necesarii spre a zadarnicí acésta suprema silintia a inamicului de a scapá din mânile nóstre. Cerculu nostru de incongiurare fusese intaritu prin linii de aperare puternice, trupele erau astfeliu dispuse ca, la unu momentu datu, fortie considerabile puteau fi aduse pe punctulu atacatu; câile pe cari aveau sa mérga, spre a ajunge in timpulu celu mai scurtu, erau precisu hotarite, drumurile se trasesera si se facusera practicabile, astfeliu cá, fia diua, fia nópte, trupele sa póta inaintá cu repediciune, si fâra obstacole, cu artileri'a si colónele loru de munitiuni, la loculu de lupta ce le erá indicatu. M. S. Domnitoriulu, prevediendu, dupa situatiunea strategica a miscâriloru ce inamiculu putea intreprinde, ca punctulu efectivu de iesire ce elu si-aru alege nu putea fi altulu decâtu sioséu'a despre Vidu spre Dolny-Dubnic si Etropol, facuse cu generalulu Totleben incercâri si esercitiuri cu trupele spre a vedea cum, in ce timpu si cu ce fortie aru putea ajunge pe punctulu de iesire alu inamicului. Astfeliu comandantulu-siefu si ajutoriulu seu se putusera incredintiá despre esactitudinea si repediciunea cu care se puteau esecutá ordinele prescrise in casu de iesire a vrajmasiului, si, gratie acestoru incercâri, se constatase ca in timpu de câte-va óre, o fortia de aprópe 30,000 ómeni se putea aduná pe punctulu in care inamiculu aru fi pututu dá isbirea sea, aceste fortie compunendu-se de dóue divisiuni de grenadieri imperiali si o brigada din corpulu alu 9-lea, postate preste Vidu, si de dóue divisiuni române. Afara de aceste trupe, mai remânea pentru padirea liniei de impresurare pe celelalte puncte unu numeru aprópe coversitu de fortie in reserva. Armat'a lui Osman fiindu evaluata in numeru de 40,000 ómeni, se recunoscuse ca tóte mesurile luate erau indestulatóre spre a nimicí sfortiârile inimicului.

Prin prisonierii si desertorii ce avusesemu in dilele din urma, se obtienuse scintie ca armat'a turcésca si populatiunea din Plevn'a simtiá lipsa de provisiuni; inse aceste sciintie erau vagi si nesigure, si nu se putea prevedea, déca ratiunile erau imputienate din sleire séu spre a le economisí mai multu si a alimentá inca timpu mai indelungu ostirea din Plevn'a si din forturile si redutele ei.

In nóptea de 27 Novembre, pe la 2 óre, avant-posturile brigadei Sachelarie si ale divisiunei a 4-a observara o miscare a inamicului care aduná trupe spre gur'a Plevnei si incepuse construirea unui podu pe Vidu sub protectiunea intariríloru sele dela Opanez.

Ordinile ce erau prescrise trupeloru nóstre fura imediatu esecutate, reservele pâsíra la locurile de bataie ce le erau indicate, trupele remasera preste nópte in veghiare sub arme, cavaleri'a, cu cai harnasiati, gat'a a intrá in actiune la primulu semnalu. I. S. Domnitoriulu fu incunosciintiatu telegraficu de cele ce se petreceau.

In diori de diua, comandantulu divisiunei a 2-a, colonelulu Cerchez, fu incunosciintiatu de comandantulu trupeloru din transieuri, colonelulu Cotrutiu, ca observase o miscare de retragere a inamicului din redut'a din fati'a Grivitiei Nr. 2. La ór'a 8 de diminétia, trupele din transieuri compuse din regimentulu 3 de linie si unu batalionu din alu 6-lea de linie, inaintéza asupr'a redutei, pe care o gasescu evacuata, si de acolo mergu repede asupr'a câmpului retransiatu dela Bucóvu pe care 'lu gasescu slabu ocupatu. Câte-va focuri de pusci primira pe soldatii nostri care se repedu la câmpulu retransiatu si desarméza slab'a garnisóna turcésca ce se aflá intr'ens'a.

Generalulu Cernatu, comandantulu trupeloru române, pornise cu statulu seu majoru la fortulu *Alecsandru,* de unde dirigiá tóte miscârile pe partea nóstra.

M. S. Domnitoriulu porní de diminétia dela cuartierulu seu spre câmpulu de lupta.

Pe la órele 10, parte din trupele brigadei Sachelarie si brigad'a Boranescu, din divisiunea a 4-a, ocupase dejá trei redute pe inaltimile dela Opanez; aceste trupe schimbau focuri dese cu inamiculu care se retrasese in a dóu'a linie de redute si se mantienea in ele spre a protege iesirea sea in valea Vidului. Siefulu de statu-majoru alu armatei române, colonelulu Falcoianu, primí ordinu a recunósce la redut'a cea mare a Opanezului, spre Bucov'a, resistenti'a inamicului pentru a se dispune ataculu celoru dóue redute ce mai remasesera in mânile inamicului. Patru tunuri de 9 din bateri'a Criminénu, sub comand'a maiorului Vartiadi, deschise descoperitu unu focu violentu asupr'a reduteloru turcesci. Colonelulu Falcoianu dete apoi ordinulu de atacu, care se esecutà sub ochii generalului Cernatu si generalului Manu si a statului-majoru românu. Trupele compuse din cinci companii din regimentulu alu 5-lea de dorobanti, o companie din alu 6-lea de dorobanti si o companie din regimentulu 1-iu de linie, s'au condusu, sub comand'a siefiloru loru si a colonelului Sachelarie, cu o admirabila bravura; ele s'au aruncatu cu resolutiune asupr'a reduteloru infruntându unu focu violentu si colónele nóstre sarindu cu barbatie in siantiuri si incependu escaladarea parapetului reduteloru, aperatorii depusera armele. Pe acestu punctu numai aprópe 2,000 de prisonieri, 6 tunuri, arme si munitiuni cadiura in mânile nóstre.

Pe la órele 12, brigad'a Cantili, precedata de bateri'a calarétia Alecsandrescu, inaintá spre sioséu'a Sofi'a dincolo de Vidu spre a luá pe inamicu in flancu. In acela'si timpu colonelulu Cerchez, in capulu divisiunei a 2-a, inaintá despre Bucov'a directu asupr'a Plevnei, si regimentulu alu 6-lea de linie sub comand'a siefului seu si conducerea locotenentului-colonelu Algiu, coborá in orasiu, si aceste trupe fura cele dintâiu cari intrara in orasiulu Plevn'a.

In acelasiu timpu cându aceste fapte se petreceau in partea liniiloru nóstre, in liniile rusesci trupele imperiale din prejurulu Plevnei, sub comand'a generalului Scobeleff, soseau la locurile loru de bataie, éru peste

Vidu se urmá lupt'a cea mai crâncena intre capulu colóneloru turcesci si cele doue divisiuni de grenadieri imperiali postate acolo spre a inchide drumulu de esire alu inamicului. Primulu atacu alu Turciloru fù impetuosu si esecutatu cu o asia de mare energie, in câtu, trecându podulu de pétra de peste Vidu si pe celu ce ei 'lu asvârlisera nóptea, compusu de cara impreunate unulu de altulu, ei strabatura prim'a linie pana aprópe la redutele nóstre de la Dolny-Etropolu, facându-se stapani pe o reduta, luandu 6 tunuri ruse si puindu divisiuniloru de grenadieri preste 1,500 de ómeni afara din lupta. Osmanu-pasi'a in persóna comandá prim'a colóna turcésca de atacu. Putienu dupa acést'a, acei bravi grenadieri respinsera desperatulu siocu alu inamicului, 'i luara redut'a si tunurile cucerite inapoi, luându turciloru 12 tunuri. Musirulu Osman insusi fù ranitu in capulu trupeloru séle, cari fura asverlite dincóce de podu cu enorme perderi.

Pe cându incercarea de esire a inamicului erá sdrobita pe frontulu ei de vitejii grenadieri imperiali, trupele divisiuniloru a 2-a, a 3-a si a 4-a române operau junctiunea loru in spatele inamicului. Acest'a vediendu-se respinsu in fatia de grenadierii imperiali si asverlitu preste Vidu, batutu in flancu de bateriile nóstre instalate pe positiunile cucerite la Opanez si atacatu in reversu de trupele române cari 'i inchideau drumulu, inamiculu, incongiuratu de tóte partile, incetà lupt'a si arborà drapelulu albu pe mai multe puncte. Trupele nóstre procedara la desarmarea inamicului si la adunarea prisonieriloru; numai in acestu punctu se predara in mânile românilorn vre-o 6,000 de prisonieri si o mare cantitate de pusci si de munitiuni de resbelu, cari se depuse in gramedi pâna la definitiv'a impartire a trofeuriloru intre ambele armate ruso-române.

Unu oficieru superioru turcu se presentà, in timpulu acestei operatiuni, si cerù a vorbi cu comandantulu trupeloru din acea parte. Condusu naintea colonelului Cerchez, oficierulu turcu declarà ca este trimisu de musirulu Osman care se afla ranitu intr'o casa din apropiere si doriá a se intielege in privinti'a sórtei trupeloru sele. Colonelulu Cerchez, insotitu de colonelii Arion, Berendei si mai multi oficieri din statulu maioru, merse la loculu indicatu, unde gasì pe Osman-pasi'a ranitu, incungiuratu de mai multi pasi comandanti de divisiuni si de brigade si pe siefulu seu de statu maioru, care 'i declara ca se considera cá prisonieru impreuna cu armat'a sea, care a depusu armele dupa ce a facutu totu ce onórea militara 'i comandá, si voiesce a cunósce care este sórtea ce i se va hotarí pentru densulu si trupele sele, comptandu pe marinimi'a invingatoriloru câtra nisce soldati ce 'si facuse datori'a, precum si pentru ocrotirea populatiunei din Plevn'a.

Comandantulu siefu alu armatei otomane declara ca soldatii sei au pentru patru dile hrana asupr'a loru, si ca se mai afla inca provisiuni pentru 9 dile in magazii in Plevn'a, cari le lasara acolo pentru populatiunea orasiului. Colonelulu Cerchez declara ca A. S. I. Marele Duce Nicolae, comandantulu siefu alu armateloru imperíale, si I. S. Domnitoriulu Romaniei voru decide in privinti'a sórtei armatei prisoniere, dara ca póte fi incredintiatu ca atâtu populatiunea din Plevn'a câtu si ostirea turcésca va fi tratata cu tóte menagiamentele ce merita nisce ostasi cari, chiaru inimici, si-au indeplinitu pâna in capetu datori'a loru. Dupa câtu-va tempu sosì unu adjutantu alu M. S. imperatului, care transportà in trasura cu escorta pe musirulu Osman la Plevn'a spre a se infatisiá naintea Marelui Duce Nicolae si a Domnitoriului.

M. S. Domnitoriulu urmase lupt'a si dirigiase in persóna miscârile dela redut'a Craiov'a, unde se aduse naintea sea 7000 prisonieri si 6 tunuri luate de trupele nóstre, si, dupa ocuparea Plevnei de catra trupele nóstre, Inaltimea Sea 'si facù intrarea pe la órele 3, in orasiu, sub aclamatiunile frenetice ale armatei. Aci sosì si Marele Duce Nicolae si Osman fu condusu naintea Mariiloru Loru. Dupa o scurta intretienere, in care atâtu Marele Duce câtu si Domnitoriulu facura laudele loru comandantului-siefu turcu despre valórea cu care se aperase si incredintiandu-lu ca elu si armat'a lui se voru bucurá de tratamentulu celu mai bunu impusu de regulile resbelului, se desemnà musirului orasiulu Plevn'a cá locuintia pâna la ameliorarea ranei sele care nu presentá gravitate si pâna la transportarea sea in Rusi'a.

Astfeliu se terminà diu'a de 28 Novembre si cu dens'a resistenti'a inderetnica si sangerósa ce inimiculu opunea de atât'a tempu armateloru crestine in dosulu intaririloru ce radicase la Plevn'a.

Gasiulu Osman musiru, cu vr'o 9 pasi'a, 40,000 ómeni, aprópe 90 guri de focu, multe stéguri si o imensa cantitate de pusci, de cartusie si de munitiuni de resbelu, a câroru constatare regulata nu este inca terminata, suntu trofeele stralucitei victorii ce armat'a ruso-romàna a repurtatu in acea di. Perderile suferite de inimicu in incercarea sea de esire precum si perderile armatei ruso-române nu suntu inca pe deplinu cunoscute; totu ce s'a pututu vedea este ca turcii au avutu multi morti si raniti. Armat'a imperiala care a avutu a sustiené siocului inamicu, a avutu mai multe perderi decâtu armat'a româna pentru care numerulu perderiloru este fórte neinsemnatu.

I. S. Domnitoriulu a prevenitu indata prin telegrafu pe M. S. imperatorulu despre cele intemplate, transmitiendu-i felicitârile sele pentru maretiulu resultatu dobanditu. Majestatea Sea a binevoitu a respunde telegraficu Domnitoriului multiamindu-i si felicitandu-lu de stralucit'a parte ce trupele române au avutu la acestu frumosu succesu.

I. S. Domnitoriulu se intórse sér'a la Poradimu si merse de comunicà M. S. imperatorelui amenuntele dilei. Augustulu monarchu, fórte miscatu, imbratisià pe I. S. Domnitoriulu, multiamindu-i inca odata prin graiu.

Marti, 29 Novembre, de diminétia, M. S. imperatulu pornì spre Plevn'a insotitu de M. S. Domnitoriulu. Nainte de plecare, Majestatea Sea inmanà Inaltimei Sele colanulu ordinului st. Andreiu cu spada. Pe platoulu dinaintea orasiului se slujì Te-Deum pentru a multiamí a totu puternicului pentru stralucit'a victorie. Apoi M. S. imperatorulu impreuna cu A. S. I. Marele Duce Nicolae si Mari'a Sea facù intrarea sea in orasiu, sub aclamatiunile populatiunei si ale armatei. Majestatea Sea se oprì la biseric'a catedrala, si de acolo se dirigià spre cas'a unui notabilu din Plevn'a, unde luà dejunulu impreuna cu Marele Duce Nicolae, M. S. Domnitoriulu si suitele. Aci sosì si musirulu Osman care ceruse a fi transportatu naintea Majestâtiei Sele spre a i presentá omagie. In momentulu cându comandantulu turcu strabatù curtea plina de oficieri rusi si români, unu concertu de aclamatiuni se ridica din tóte pârtile aclamandu pe vitézulu invinsu pentru bravur'a si energi'a cu care 'si facuse datori'a de osteanu. Visibilu atinsu de acésta demonstratiune a inimiciloru din ajunu, musirulu fu urcatu pe scara si condusu naintea imperatului. Augustulu monarchu 'i adresà câte-va cuvinte de lauda pentru densulu si armat'a lui, si ordonà a se redá Musirului sabi'a sea cá unu semnu de stima pentru frumós'a si demn'a sea aperare. Apoi Musirulu se retrase si la intórcere fu salutatu de aceleasi aclamatiuni. Osman se oprì unu momentu spre a se odichní, suferindu inca de próspet'a lui rana, si multiamindu pentru dovedile simpatice ce i se dedeau, dise in limb'a francesa ca este fericitu de a vedea oficierii rusi si români aprobandu purtarea sea cá militaru.

Dupa acést'a fu condusu, cu tóte onorurile datorite gradului si situatiunei sele la cuartirulu ce i se asignase.

Majestatea Sea imperatorulu se urcà in trasura si trecù pe dinaintea trupeloru cantonate in orasiu, asiediate aci pâna la evacuarea loru, dupa care apoi se indreptà spre Poradimu.

M. S. Domnitoriulu incalicà si merse pe siosea spre Vidu, spre a visitá câmpulu bataliei din ajunu, in care se vedeau inca urmele recente ale crâncenei lupte ce avusese locu aici, multime de cadavre de soldati si de cai si cari se adunau de pe câmpu si se ingropau, tunuri si chesóne abandonate, o imensa cantitate de pusci, de baionete, de cartusiere; de corturi si totu feliulu de materialu de resbelu. Inaltimea Sea felicità eroicele divisiuni de grenatiri cari respinsera in díu'a precedenta impetuosulu atacu alu inimicului, si distribuì mai multe dinstinctiuni, conferindu generaliloru Ganetzki si Danilow medali'a de virtute militara.

Spre séra, Inaltimea Sea se intórse la cuartirulu seu din Poradimu.

Revist'a politica.

Ministru-presiedinte Tisza a petrecutu mai multe dile in Vien'a. „Hon" asigura ca Tisza a fostu in afaceri privitóre la politic'a esterna. Oficiósele demintu motivulu acest'a alu petrecerei min. Tisza in Vien'a si-lu reducu la afacerile cari privescu pactulu intre Cis- si Translaitani'a. O intemplare curiósa se desbate astadi in press'a Vienei si Budapestei. Este sciutu ca contele Andrassy a datu in comisiunile bugetarie ale delegatiuniloru deslusiri despre cestiunea orientala numai sub reserv'a discretiunei. N'a trecutu multu si „N. fr. Presse" a publicatu unu raportu despre siedintiele secrete in care nu se spune cu multu mai multu decâtu a fostu in comunicatulu oficialu, dara cu tóte aceste in cercurile respective a atinsu publicarea fórte neplacutu. „W. Abendpost" deminte cele publicate de „N. fr. Pr." inse intr'unu modu incâtu indémna si mai multu a crede cele publicate de fói'a indiscreta. Diferinti'a intre ce s'a pututu sci pâna aci pe cale oficiala si ce a petrunsu acum in publicu este: ca contele Andrassy aru fi aretatu ca, déca Austro-Ungari'a va fi contr'a politicei rusesci, Itali'a va luá alta atitudine fatia cu Austro-Ungari'a si de alta parte pentru neutralitatea observata si mai departe, Austro-Ungari'a va dobandí Bosni'a.

Tóta lumea astépta deschiderea parlamentului Angliei.

Acte din actualitate.

Proclamatiunea magiara privitóre la convocarea meetingului din Pest'a.

„Cetatieni! Plevn'a a cadiutu.

„Eroulu eroiloru, Osmanu-Nuri-pasi'a, impreuna cu cerbicós'a lui armata, e in captivitate rusésca! Nu viteji'a rusésca, ci fómea a sdrobitu puterea eroiloru si a resturnatu in pulbere bastimentulu de aparare a natiunei turcesci.

„Plevn'a, acelu zidu formidabile, s'a ruptu in dóue si pustiitoriulu popóreloru si libertâtii póte acum sa strebata in oriinte sa prasare si sa sporésca cu noi milióne numerulu popóreloru slave.

„Cetatieni! Timpulu s'a intorsu spre prapastia.

„Dupa sdrobit'a natiune polona, primejdi'a a isbitu in natiunea turcésca, care e inrudita cu magiarii si care pâna acum a intempinatu cu unu eroismu fâra esemplu intinderea puterei despotismului.

„Dupa caderea natiunei turcesci, orientulu nu va mai avea de câtu o singura natiune, care scie sa traiésca si sa móra pentru libertate.

„Acésta natiune, e natiunea magiara.

„Cu mii de rane sângerânde, inca traiesce celu din urma aliatu alu ei in orientu, turculu inca póte fi mântuitu! Inca se póte respinge cea din urma lovitura de mórte, déca natiunea magiara cu o vointia nestramutata se va intórce la acea cale, pe care póte sa salveze nu numai pe aliatulu ei, ci si onórea si viitoriulu ei.

„Or'a actiunei a sositu.

„Cetatieni! Dumineca, la 4 (16) Decembre, la 2 óre dupa amédi, sa ve infacisiati cu gramad'a la intrunirea poporului din scól'a nationala de calaritu.

„Toti câti amu fostu uniti in bucuria, si suntemu uniti si in jale, se fimu uniti si in actiune."

„Le Nord," organulu cancelariei ruse, apreciéza in urmatorii termini marele evenimentu a caderei Plevnei:

„Osman-pasi'a s'a supusu cu tóta armat'a sea; Plevn'a este cuprinsa. Perseveranti'a si bravur'a armateloru rusa si româna au repusu energic'a si vitéz'a resistentia a lui Osmanu-pasi'a. Acésta victorie este scumpu câstigata, cu pretiulu unoru mari si dureróse sacrificii; pentru acést'a insa este si mai gloriósa. Impresurarea Plevnei imobilisá de cinci luni armat'a rusa in Bulgari'a, si opunea o stavila neinvinsa la ori-ce intreprindere vigurósa contr'a celorlalte vetre de inpotrivire ale Turciei europene. Acésta stavila numai esista, si disparându, Turci'a perde totu-odata un'a din cele mai bune armate ale sele, cea mai buna póte, si pe unulu din generalii sei cari au aratatu iscusinti'a cea mai incontestabila.

„Nimicu nu caracterisésa mai bine situatiunea facuta Turciei, prin capitulatiunea Plevnei, cá strigatulu de alarma datu de câtra diarulu englezu „Mornig Post", care reclama o interventiune imediata din partea Angliei in favórea imperiului otomanu. Celelalte diare din Londr'a, care nu amesteca in acela'si gradu interesele turcesci cu acelea ale Angliei, se multiamescu de a recomendá Portiei cá sa se grabésca de a incheiá pace; altele, cum este „Times", invita pe cabinetulu de Saint-James cá sa oferésca mediatiunea sea. Acésta dorintia de a vede pacea repede stabilita este de siguru laudabila, si parerea esprimata in acésta privintia de confratii nostri din Londr'a este impartasita de tóta lumea. Dar' nu este destulu cá resboiulu sa iee unu sfârsitu; trebue cá pacea care va pune capetu varsârei de sânge sa fie solida si durabila, si sa nu contiena simburele unoru nóue resbóie pentru unu viitoriu mai multu séu mai putienu apropiatu. Recomendatiunile pacifice ale presei engleze procedu ele óre din acésta convingere? Intr'unu asemene casu se póte sperá ca nu voru ramânea sterpe. Nu aru fi insa astu-feliu, déca acele recomendatiuni n'aru avé in vedere de câtu o pace *schiópa si precaria*, si déca aru fi destinate, nu de a grabi statornicirea unei stâri de lucruri care sa garanteze pentru multa vreme liniscea Europei orientale, dar' numai de a mântui Turci'a dintr'o situatiune critica. Resboiulu a fostu intreprinsu pentru emanciparea crestiniloru din orientu de sub opresiunea turcésca; resboiulu nu se póte terminá mai nainte de a se fi dobânditu si garantatu definitivu resultatulu acest'a."

Clusiu, 23 Decembre.

Dela congregatiunea comitatensa nu amu de a raportá nimicu imbucuratoriu. Estirpirea sistematica a functionariloru români s'a primitu de dogma si pe terenulu politicu administrativu si se esecuta cu cea mai mare energia si cu tóte apucaturile si mijlócele câtu de nelegali si neloiali. Intielesuri, statoriri si pacturi se facu numai de batjocura si numai spre a spioná intentiunea si planurile membriioru respective partidei române, numai spre a-i putea insielá si elude cu atât'a mai usioru. Dupa ce le reusí domniloru dela putere de a eschide cu apucaturile cele mai rafinate un'a jumetate a membriloru români a congregatiunei si fu redusu numerulu acestor'a la 32, numai vrura domnii nostri sa scia despre echitate, nici despre aceea ca 2/3 a locuitoriloru din comitatu suntu români. Mi se pusera si cu tóte ca se insinua de asta-data unu numeru formosu de individi cualificati, totu-si candidara câtu de mila câtu de batjocura intre cele 31 de posturi pentru 5, firesce tóte subalterne, si candidati români, si asiá ne donara unu fiscalu, unu vicenotariu, unu pretoru si doi vice-pretori. Dara si acesti'a suntu séu de un'a conduita incâtu chiaru si inimicii 'si pléca capulu dinaintea loru, precum e fiscalulu, séu suntu trecuti prin tóte retortele incâtu 'si acvirara titlulu de *„becsületes oláh ember“*, care se confere — haru domnului! — numai unui'a dintr'o suta, bunaóra cá *„Gatzi“* turciloru.

Din celea multe si formóse ce s'au ispravitu dupa restauratiunea corpului de amploiati voiu amintí numai dóue care nu credu ca-si voru aflá pareche in alte comitate. Intre amploiatii din centru suntu doi domni, a câroru intelectualitate e atâtu de omnilaterale incâtu oficiulu ce-lu pórta e prea micu câmpu spre esploatarea vasteloru sele cunoscintie. Acést'a i-a neliniscitu pe acei domni si sub periodulu decursu fórte tare si de nu aru fi fostu „Polgár“ si „Kelet“ asiá de marinimosi a dá din cându in cându locu esundâriloru spirituali ale acestoru doi domni, anevoie aru fi scapatu acesti'a de óresi-care apoplesia spirituale. Dara acum nu-i vomu perde. Marinimós'a congregatiune a conclusu de a se edá unu diariu oficiosu alu comitatului, *la care voru fi constrinse exoffo a se prenumerá tóte comunele comitatului.* Unii dintre membrii români ai congregatiunei se luptara barbatesce pentru idei'a cá diariulu sa iésa in dóue limbi, cea de statu si cea româna. Ne mirâmu inse ca „obraznici'a“ acést'a nu avù alta urmare decâtu aceea, *ca devenira stersi prin reclamatiune afara de virilisti mai toti membrii inteliginti din list'a membriloru congregationali!* Diariulu va iesí numai in limb'a statului, iér' primarii comuneloru din câmpia si din munti nu voru avea de a spesá pentru table de glaja spre a-si cârpí ferestrile.

Un'a a dóu'a dreptate si echitate e: resuscitarea unui conclusu de mai nainte, in urm'a cârui'a *se constringu trei cercuri pretoriali, a câroru locuitori 3/4 pârti suntu români, a contribuí pe fia-care anu câte 400 fl. la sustienerea scólei elementari magiare din B. Hunyad.* Si la acésta cestiune au intreprinsu membrii români labórea sisifica de a sustienea legea dietale, care admite gruparea comuneloru pentru sustienerea unei scóle comune numai déca se insotiescu ele de buna voia si suntu situate in prossim'a vecinatate; dar' inzedaru pentru-ca unde lipsesce sinceritatea si loialitatea, acolo si legea e numai litera mórta.

Totu in afaceri scolari a adresatu unu membru românu congregationalu câtra vice-comitele un'a interpelatiune de mare insemnatate. Interpelatiunea insasi e urmatórea:

„Are dlu vice-comite cunoscintia ca in mai multe comune a comitatului Clusiului si anume in comun'a Gelu-Monostorulu românu se esecvéza de pe docentii comunali confessionali tacs'a de intrare si percentele usitate pentru fondulu de statu spre pensiunarea docentiloru, cu tóte ca acesti docenti contribuiescu percentele prescise la fondulu confessionalu de pensionare, care s'a infiintiatu din partea archidiecesei gr. or. române pe bas'a si in sensulu §-lui 31 din legea XXXII ex 1875?

Déca are cunoscintia despre acestea, ce cugeta de a face spre a pune capetu unei atari proceduri contrarie legei, echitâtei si ratiunei?

Vice-comitele respunde ca are cunoscintia despre aceea ca organele supreme scolastice gr. or. aru fi insinuatu pe basea legei alegate dorinti'a de a-si formá unu fondu confessionalu pentru pensionarea docentiloru; si anume are cunoscintia despre acést'a din o representatiune oficiósa ce i se facù din partea oficiolatului protopresbiteralu a tractului Clusiului; pe basea acteloru oficióse are cunoscintia si despre esecutiunea in favorulu fondului de pensiune a statului escrisa in contr'a docentelui din Gelu-Monostoru. Esecutiunea de sub cestiune insa nu s'a escrisu prin densulu, ci prin alta jurisdictiune (interpelantele: care? vice-comitele: inspectorulu regiu scolariu; interpel.: nu e jurisdictiune!) tocmai pentru aceea densulu (vice comitele) a sistatu provisoricu esecutiunea si s'a adresatu inca in lun'a lui Augustu câtra inaltulu ministeriu de culte cu aceea rugare cá sa i se tramita list'a aceloru docenti comunali din comitatulu Clusiului, cari suntu esemti dela contribuirea in favórea fondului de statu pentru pensiunarea docentiloru. Nesosindu-i acésta consemnare pâna la momentu, densulu nu póte intreprinde in cestiunea interpelatiunei alt'a, decâtu a cere de nou dela inaltulu ministeriu acea consemnare.

Interpelantele iá spre cunoscintia respunsulu incâtu privesce cele intreprinse de vice-comitele in cestiunea subversanta, in meritu insa face propunerea cá onorat'a congregatiune sa astérna din sinulu seu o representatiune câtra inaltulu ministeriu de culte in cestiunea subversanta. Propunerea se primì. Vedé-i-vomu urm'a si succesulu? La tóta intemplarea e fórte de doritu cá organele nóstre competinte in prim'a linia sa fia cu receru-t'a atentiune la cestiunea subversanta. Abnormitâti si abusuri mici au consecintie mari, si *déca vomu ignorá cu indatinat'a nóstra indolintia inceputurile cele mici, vomu fi necessitati a ne multiamí mâne poimâne cu ósele!*

Rusticus.

Primirea imp. Alesandru in Bucuresci.

Fiindu primirea imperatului rusescu, ce i se facù la Bucuresci de interesu politicu, o publicamu cu tóte amenuntele ei dupa „R. L.“ Eata ce scrie acelu diuariu:

Luni Bucurescii au avutu o di insemnata, o di de serbatóre. Augustulu Monarchu alu Rusieloru, M. S. Alesandru II a intratu in Capitala pe la 11 óre a. m. Capital'a a facutu o primire frumósa vizitei, cu care a onorat'o marele imperatu.

Str. Tergovistei si podu Mogosióei, pe unde a intratu augustulu óspe dupa program'a anuntiata, erau frumosu decorate cu stindarde române si ruse. Mai multe case erau impodobite si cu craci de bradu si coróne de flori.

Pe str. Tergovistei s'a ridicatu unu arcu de triumfu, care avea pe frontespiciu inscriptiunea:

„Alesandru II invingatoriulu.“

La cele dóue intrari din podu Mogosióei in curtea palatului, unde a trasu M. S., erau asemenea dóue arcuri de triumfu, dintre cari celu de lânga palatu, avea acestea inscriptiuni: Invingatoriulu eliberatoriu, sub portretulu M. S. care erá in frontespiciulu arcului. Mai josu figurau numele cetâtiloru, unde s'a distinsu armat'a imperiala si cea româna: Plevn'a, Nicopolu, Sipc'a, Misc'a, Kars, Ardahan. Dupa acést'a mai josu, erá urmatórea inscriptiune latina cu litere de auru: Gloria virtutem, tamquam umbra sequitur. (Glori'a urmaresce virtutea cá si umbr'a.) Din mijloculu arcului aterná o cruce, in giurulu carei'a erá scrisu: In hoc signo vicisti. (In acestu semnu ai invinsu).

Trenulu imperialu care aducea pe M. S., a intratu in gara la $11\frac{1}{2}$ óre. Salonulu garei clas'a I erá mobilatu frumosu pentru acésta ocasiune si impodobitu cu arbori si flori. Gard'a erá insirata de-a lungulu peronului.

La sosire, M. S., a fostu primitu cu imnulu nationalu rusu, intonatu de music'a gardei si cu aclamâri entusiaste din partea publicului.

Imperatulu coborindu-se din trenu a respunsu prin câte-va cuvinte gratióse. Dupa acést'a M. S. Dómn'a s'a apropiatu de M. S., l'a salutatu si i-a presintatu ministeriulu. Apoi au urmatu felicitârile din partea diferitiloru demnitari.

D-lu Procopie Demitrescu, locotiitoriu de primariu a pronuntiatu urmatoriulu discursu:

Sire, capital'a Romaniei saluta in Voi cu respectu pe marele monarchu, care combate pentru emanciparea crestiniloru din Orientu, si care a intinsu in acela'si timpu Romaniei o mâna tutelara; ea admira succesele briliante, cari au coronatu generósele Vóstre silintie.

Capital'a Romaniei, Sire, va pastrá in totu-déun'a suvenirulu timpului gloriosu, ce M. V. a petrecutu intre noi; ea nu va uitá nici odata cuvintele simpatice, pe cari Augustulu suveranu alu tuturoru Rusieloru, le a adresatu armatei nóstre pe câmpulu de batae, nici dilele memorabile, in cari bravur'a soldatiloru nostri a primitu inalt'a aprobare a M. V.

Noi venimu, Sire, in numele acestei capitale, a Ve aduce omagiu de recunoscintia devotamentu si profundu respectu, cu care avemu onórea insemnata de a salutá fericit'a si gloriós'a intórcere a. M. V. in mijloculu nostru.

D. presiedinte alu camerei a pronuntiatu acestea cuvinte de bine-venire:

Sire! Camer'a deputatiloru Romaniei este fericita de a putea presintá Majestatiei Vóstre espresiunea profundului seu respectu.

Salutâmu in Majestatea Vóstra pe monarchulu reformatoriu alu popóreloru Sele, pe marinimosulu liberatoriu alu crestiniloru apasati, pe suveranulu generosu care da spriginulu inaltei Sele bune-vointie. Pe cându armat'a nóstra, luptându pentru independenti'a nóstra, 'si versá sângele alaturi cu eroicele armate imperiale, Majestatea Vóstra aplaudá silintiele ei, incuragiá sacrificiele ei, si onorá devotamentulu ei, in persón'a capului ei, suveranulu nostru. Amintirea acést'a nu se va puté sterge nici odata din memori'a nóstra.

Sire, cu unu adâncu simtimentu de recunosintia aducemu respectuósele nóstre omagie gloriosului invingetoriu alu Plevnei.

Salutându cu multiamire fericit'a sosire a Majestâtiei Vóstre in Bucuresci, facemu urârile cele mai calduróse cá noi triumfuri sa vina a se adauge la stralucitele succese ale armateloru imperiale, rugâmu pe Dumnedieu sa pastreze protectiunea sea pentru Majestatea Vóstra si august'a Sea familia.

Traiasca imperatulu Alecsandru II!

Dupa acést'a imperatulu stându câte-va minute in salonulu garei, s'a urcatu in trasur'a curtiei alaturi cu gratiós'a nóstra Dómna, si a venitu la palatu, fiindu aclamatu de publicu in totu percursulu stradeloru.

La palatu M. S. a bine-voitu a trece in revista gard'a, apoi s'a urcatu susu.

Sér'a capital'a a fostu iluminata in modu splendidu. Gradin'a palatului erá scaldata in focu de lampióne venetiane si pahare aprinse, cari 'i dau unu aspectu feericu. Totu astu-feliu erau si ferestrele caseloru de pe podulu Mogosióei, str. Lipscani si altele, dintre cari unele se distingeau prin stele si coróne luminate cu gazu.

Pe la órele 7 sér'a a fostu unu conductu cu torti la palatu. Se arangiase si o representatiune in teatrulu celu mare in onórea augustului visitatoriu, dar' M. S. n'a pututu s'o onoreze cu presenti'a sea.

Capital'a a facutu o primire démna marelui monarchu.

Dee ceriulu cá bucuri'a cu care a fostu felicitatu, si iluminarea ce s'a facutu cu acésta ocasie, sa fie precursorulu dilei de libertate si pace pentru popórele din orientu, pentru cari generosulu imperatu a facutu sacrificii asiá de mari.

M. S. a plecatu totu in acea séra pe la ór'a 10.

Luni, pe la 11 óre si jumetate, dice „U. p. A.“, M. S. Imperatulu tuturoru rusiloru s'a reintorsu in capital'a nóstra dela câmpulu de resbelu. Programulu primirei, dejá publicatu, ne dispensa de a mai revení asupra-i, multiamindu-ne a dice, ca s'a esecutatu, intru totulu, cu cea mai esacta fidelitate. Pe calea Tergoviscei, in apropiere de gara, se preparase unu arcu de triumfu, care cu tóta contrarietatea tempului, s'a pututu terminá si impodobí cu tóte ornamentele trebuinciósе, astfeliu ca erá gat'a chiaru din ajunulu sosirei trenului imperialu. Dela gara, in totu lungulu stradei Tergoviscei, totu lungulu calei Mogosióiei, Bulevardulu si pietiele capitalei au fostu de mainainte decorate de câtra primarie cu bandiere, cu colorile natiunale, acatiate in stâlpi inalti, pusi la distantia egala unulu de altulu. La palatu s'a construitu asemenea o pórta triumfala, care ocupá tóta fatiad'a curtiei despre strada. Acésta pórta avea dóue intrâri la estremitâtile curtiei, un'a lânga localulu gardei si ceea-lalta lânga coltiulu palatului. Intre aceste dóue deschidieturi pentru intrarea si esirea trasuriloru, mai erá o pórta in mijlocu, in mijloculu cârei'a figurá marc'a tierei.

De-si tempulu erá cu deseversire umedu, rece si fórte noroiosu, publiculu circulá pe strade, inca de pe la 9 óre diminéti'a, si la acésta óra chiaru nu se mai putea gasí nici o trasura de birje. Podulu Mogosióiei si strad'a Tergoviscei devenise mai impracticabile la apropierea sosirei Imperatului, din caus'a numerosului publicu doritoriu de a vedea pe Imperatulu.

Trasur'a de gala a curtiei deschisa percurse drumulu dela gara pâna la palatu, in pasulu cailoru. M. S. Imperatulu ocupá loculu din drépt'a, avendu la stâng'a pe M. S. Dómn'a. In fati'a MM. LL. se aflau marii duci Alecsiu si Sergie.

Publiculu a salutatu pe Imperatoru in totu percursulu drumului cu strigâri de ur'a: traiésca Imperatulu, traiésca Romani'a!

Testulu proclamârei principelui Milanu câtra poporulu serbu, cu ocasiunea intrârei in campania este acest'a:

Serbiloru! Cându in proclamatiunea mea dela 21 Februariu amu anunciatu incheierea pâcei intre Pórta si Serbi'a, v'amu insciintiatu ca aperarea sântei cause, pentru care amu luptatu a trecutu in mâni mai puternice. De atunci ras'a turca a imbogatitu istori'a ei cu o spaima nóua si neaudita. Pradârile, pustiirile si macelurile s'au intinsu preste totu imperiulu; mai cu deosebire preste pârtile dealungulu Serbiei; preste totu ce pórta numele nostru s'au desfasiuratu cu cea mai mare violentia aceste flagele. De-si art. 2 alu protocolului de pace dela 16 Februariu stipuléza deplina amnestia in favórea aceloru nefericiti frati, cari au aflatu protectiune si adapostu in Serbi'a, totusi fanatismulu musulmanu, mai cu deosebire in fati'a acestoru din urma nu a mai avutu nici unu frêu in furi'a sea de resbunare. Cu incredere in tratatele internationale, amu indemnatu pe cei mai multi din acesti nefericiti de a se intórce in vetrele loru. Intorcendu-se, dupa sfaturile nóstre in tiér'a loru, s'au vediutu espusi sub feliurite preteste la persecutiuni nóue, la violentie nóue din partea apesatoriului loru. In zadaru à protestatu guvernulu meu Inaltei Porti contr'a acestei flagrante violâri a tratatului. Guvernulu turcescu lasandu nepedepsite aceste acte silnice, a calcatu in picióre cuventulu datu intr'unu modu solemnu.

Serbiloru! Dupa o asemenea violare vedita a obligatiuniloru Portiei fatia cu Serbi'a, nu mai suntemu datori a indurá acésta stare penibila, in care, din ante-luptatori ai libertâtiei, ne-amu facutu spectatori passivi ai aceloru silnicii, alu câroru scopu veditu este a sterpí ras'a serba. Mesur'a barbarieloru turcesci este asiá, incâtu Serbi'a nu o mai póte vedea cu ochi nepasatori, si in viitoriu nici nu mai póte suferí, fâra injosire, legatur'a ei cu unu statu, care-'si cauta puterea vitala in ideile fanatice, si care amenintia dejá principatulu. De-si atitudinea Serbiei, in fati'a Portiei, a fostu cu deseversire corecta, totusi acésta din urma pregatesce patriei nóstre pericole noi. Afara de comploturi, pe cari le urdiesce Pórt'a in secretu contr'a siguranţiei nóstre interióre, nu se teme ministrulu ei de esterne a ne insciintiá fatisiu, ca Pórt'a dispune de numeróse mijlóce pentru a face reu Serbiei, chiaru fâra a se aflá intr'unu resbelu cu ea.

Serbiloru! Cându Pórt'a, chiaru intr'unu momentu cându este asiá de multu strimtorata de armat'a unui statu din cele mai puternice, tiene acestu limbagiu amenintiatoriu cu noi, de siguru nu trebue sa lasâmu o ocasiune cá cea de acum, fâra a ne asigurá, odata pentru totu-déun'a, viitoriulu nostru.

Nu! Lupt'a contr'a inimicului nostru nu este inca incheiata prin resbelulu din urma. Nici in interesulu nostru, nici in demnitatea nóstra nu aru fi, a ne consacrá definitivu lucrâriloru de pace, fâra a intrebuintiá tóta energi'a nóstra, — pe câtu ne permite puterea, — pentru a inlaturá pericolulu care amenintia natiunea serba, — si a conduce missiunea nóstra nationala la unu capetu prosperatoriu De-si brav'a armata rusa póte sa ajunga si fâra ajutoriulu nostru la triumfulu sântei cause, pe care Imperatulu Alessandru a luat'o sub puterniculu seu scutu, totusi nu ne póte scutí nimeni in lume de implinirea datoriei, care apartiene natiunei serbe, in cualitatea sea de membru alu familiei crestine in orientu

Poporulu serbu datoresce acestu nou sacrificiu sie-si si conationaliloru lui. Popórele nu potu dobandí adevarat'a libertate, decâtu cumperandu-o cu pretiulu sfortiâriloru celoru mai mari si déca trebuiesce chiaru cu pretiulu sângelui. Asemenea mari fapte, cá acel'a pe care l'amu inceputu an. trecutu, nu se lasa la jumetatea drumului. Acést'a aru fi o politica injositóre, unu patriotismu insuficientu. Urmasii nostri, cu dreptu cuventu, ne-aru imputá, fratii nostri martiri ne-aru blastemá, si noi insi-ne ne-amu câí amaru.

Umbrele resboiniciloru nostri, cadiuti in anii din urma, s'aru lepadá de noi, déca in acestu momentu, cându aprópe de hotarele nóstre curgu siróie de sânge, ne-aru vedea fâra grigia in fati'a datorieloru sânte ce ne-au lasatu: de a combate pe unu inimicu, care fâra o necessitate militaria a adusu focu si pustiire in frumós'a si manós'a nóstra tiéra. Numai prin putere si staruintia putemu implini nobil'a missiune inceputa cu atât'a decisiune in anulu trecutu, o missiune, care ne-a costatu atâtea sfortiâri si sacrificii.

Amu avutu tempu a ne odihní si amu fostu in dreptu a face acést'a. Déca in anulu trecutu puterile inimicului au fostu superióre la ale micului principatu serbescu, — intalnimu adi, — intrandu in lupta, — pe câmpulu de resbelu armat'a vitéza si gloriósa rusa, — vomu gâsí acolo pe eroicii nostri frati din Muntenegru si pe vitejii nostri vecini, pe Români, cari au trecutu Dunarea, spre a luptá pentru independinti'a loru si libertatea crestiniloru apesati.

Serbiloru! Adi radicâmu si noi arm'a pentru acea causa sânta nationala si crestina. Cá stramosiulu meu, me punu si eu armatu in capulu poporului serbu. Pe stégulu care-'lu desfasiura pentru a dóu'a óra Obrenoviciu alu IV-lea, este scrisu: „Libertate si independintia". Dejá a'ti datu sub acestu stégu probe stralucite, de patriotismu si abnegare. Unu pasu hotaritu inainte, si vomu dá mân'a cu fratii nostri de cari suntemu departati prin câmpulu luptei dela Cosovo. Adi séu nici odata a sunatu ór'a, de a finí marele faptu natiunalu, care a fostu inceputu de vitézulu dela Tacov'a si reinceputu de noi in anulu trecutu.

Asiá dar' inainte voi, resboinici, alaturi cu vulturii gloriosi ai liberatorului Imperatu si cu credinti'a in atotu puterniculu protectoru alu dreptâtiei. Inainte, in numele liberârei scumpei nóstre patrii!

Belgradu, 1/13 Decembre 1877.

Milan Obrenoviciu IV, Domnulu Serbiei.

„Pr."

D. Ludoviclu Kossuth despre cestiunea orientului.

„Contemporary Review" publica unu articolu fórte lungu scrisu de d. Kossuth in cestiunea orientului, alu cârui cuprinsu se resuma in urmatórele:

D. Kossuth dice ca cestiunea orientului n'aru fi decâtu o cestiune de putere pentru Russi'a si numai de aceea s'a facutu dintr'ens'a o cestiune européna fiindu-ca crescerea preponderantiei rusesci amenintia pacea si libertatea Europei.

Déca Russi'a vorbesce de autonomia si libertate, continua autorulu, atunci, priviti la Serbi'a si Romani'a, cari sub suzeranitatea Turciei au fostu cu multu mai libere si independinte decâtu suntu astadi sub influinti'a Russiei.

D. Kossuth recunósce cá legitima si corecta atitudinea Romaniei, care, dice d-sea, fiindu parasita de Europ'a, nu putea procede alt-feliu decum a procedatu.

In ceea ce privesce atitudinea mariloru puteri in cestiunea orientului, autorulu e de parere, ca de si Angli'a e o mare putere maritima, totusi 'i este cu neputintia de a tramite in Romani'a o armata de vre-o câte-va sute de mii. Franci'a inca n'a incetatu de a suferí pentru perderile sele avute la 1871. Chei'a politicei dlui Bismarck e ca nu voiesce a se indusmaní cu Russi'a care aru putea dá unu insemnatu ajutoriu Franciei la diu'a resbunârei. Itali'a pândesce fiindu-ca cu modulu acest'a in deceniulu din urma a câscigatu provincie chiaru si prin batalii perdute. In camerele consilieriloru Austriei umbla demonulu jafuriloru si paraliséza ori-ce hotariri. Ungari'a nu e unu statu ci numai o provincia care nu póte avea o politica independinte. Ungari'a respecta si iubesce libertâtile veciniloru sei slavi, acele libertâti inse suntu possibile numai impreuna cu mantienerea Turciei.

Déca Turci'a va fi distrusa, atunci Ungari'a inca va avea aceeasi sórte. Dupa Turci'a va urmá Austro-Ungari'a. Acum dar' e cea mai buna ocasiune cá d. Andrassy sa secere lauri opunendu-se Russiei. Câci déca cei din Vien'a si Pest'a voru impartí intre densii provinciele Turciei, preste 20 ani, Prussi'a, Itali'a si Russi'a asemenea voru impartí si pe Austro-Ungari'a, dându neaperatu o bucata din acésta prada si Romaniei in semnu de recunoscintia pentru servitiele facute Russiei. Cine nu vede acést'a, pe acel'a 'lu numesce d. Kossuth orbu, iér' cine vede si nu combate reulu, acel'a comite o sinucidere.

In fati'a acestoru impregiurâri, adauge d. Kossuth, Austro-Ungari'a trebuie sa se alieze cu Turci'a si sa strige cá unu singuru omu: „Sfersiti odata cu versarea de sânge!" Pentru sustienerea acestei pretensiuni dice d. Kossuth ca aru trebuí vre-o câte-va corpuri de armata puse pe picioru de bataia la Dunare si in Transilvani'a iér' nu in Dalmati'a si Croati'a.

Afirmatiunea ca Prussi'a s'aru opune la o asemenea procedare, afirma autorulu ca e neesacta, pentru ca si Prussi'a se teme de marirea preste mesura a Russiei.

Dupa acést'a d. Kossuth constatându ca interesele nemtiloru austriaci suntu identice cu ale unguriloru apeléza la Austro-Ungari'a cá sa-si verse chiaru si cea din urma picatura de sânge pentru spriginirea Turciei in contr'a Russiei si apoi termina prin urmatórea frasa:

„Eu suntu fórte betrânu! Cine scie, déca acest'a nu va fi cuventulu meu din urma? Fia cá glasulu meu sa nu resune in pustiu!" „U. p. A."

Varietâti.

⁂ *(Dela Universitatea fundului regescu.)* In adunarea gen. tienuta in 4 l. c. deputatulu *Bedeus*, pâna a nu trece la ordinea dilei, interpeléza pre presidentulu, pentru ce nu s'a asternutu raportulu asupr'a bilantiului pe an. trecutu si déca Universitatea va fi pusa in positiune a-si face preliminariulu bugetului pe an. viitoriu inca in cursulu anului presentu? *Presidentulu* promite a respunde in siedinti'a prossima. Urméza o „Pacurariada" in contr'a maioritâtiei adunârei, care aru voí sa traganeze aducerea de decisiuni in cestiunea de organisare. *Bedeus* respinge invinuirile cá unele ce si-au gresitu adres'a. *Budaker* voiesce sa vorbésca, dar' presidentulu 'lu opresce declarându desbaterea de incheiata din causa, ca maioritatea a declaratu a nu luá parte la desbaterea statutului. *Klein* reflectéza, ca aru dorí sa se constateze in protocolu ca maioritatei nu i-a fostu ingaduitu a participá la desbaterea obiectului si ca asupr'a propuneriloru minoritâtiei nu s'a permisu votarea. *Presidentulu* continua a remanea credinciosu obiceiului seu de a respinge ori-ce propuneri ce nu-i convinu. Apoi urméza desbaterea asupr'a „instructiuniloru", cari se primescu cu putiene modificâri.

In diu'a urmatóre (5 l. c) Adunarea se intruní la o nóua siedintia. Dupa verificarea protocolului, *presidentulu* respunde la interpelatiunea de eri afirmandu, ca nu densulu pórta vin'a, déca s'au amanatu facerea bilantiului si bugetului pe an. viitoriu, promite totusi a se ingrigí pentru asternerea pâna la sfersitulu anului curentu a bilantiului in cestiune precum si a preliminariului de bugetu. Cu aceste se incheia siedinti'a estraordinaria.

⁂ *(Atentatu asupr'a principelui Nichit'a din Muntenegru).* „Cor. pol." comunica, ca in 28 Decembre a avutu locu unu atentatu asupr'a numitului principe, inse fâra succesu. Cându cu operatiunea contr'a fortului Antivari principele locuiá in casele lui Selim Beg in cetatea Antivari. Din intemplare Nichit'a parasí locuinti'a sea, cându eata deodata cas'a fu subminata si aruncata in aeru. Din cei 7 gardisti ce se aflau acasa, unulu e mortu, iér' siase au fostu aruncati in aeru si raniti.

Burs'a de Vien'a.

Din 12/24 Decembre 1877.

Argintu	105 55
Galbinu	5 67
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9 63
Valut'a nóua imperiale germâna	59 35

Nr. 239.

Concursu.

In urm'a ven. ordinatiuni consistoriali de sub nrii 1631/1875, 3728/1875 si 3307/1876, se escrie prin acést'a concursu pentru ocuparea postului de capelanu lânga betrânulu parochu Nicolau Benn'a din Pianulu de josu, protopresbiteratulu Sebesiului, cu terminulu pâna la 19 Ianuariu 1878 st. v.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: o tertialitate din tóte venitele acestei parochii, carea este de class'a prima, si anume:

1. 54 fl. bani gat'a din alodiu;
2. 10 jugere de pamentu de aratu si de fenu din porti'a canonica;
3. venitele stolari obicinuite dela 100 familii, si totu dela atâtea familii câte o di de claca.

Doritorii de a ocupá acestu postu, cu dreptulu cuprinsu in § 11 alu dispositiuniloru provisorie sinodali dela anulu 1873, au a-si instruí suplicele loru amesuratu legiloru in vigóre si a le asterne la scaunulu protopopescu alu S. Sebesiului pâna la terminulu susu indicatu.

Sebesiu, in 3 Decembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Tipeiu,
protopresb.

2—3

Nr. 322.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de alu doilea parochu in parochi'a gr. or. din Resnovu, protopresbiteratulu Branului, de class'a a dóu'a, impreunate cu unu venitu anualu de 600 fl. v. a. se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna la 11 Ianuaru 1878.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a asterne subscrisului pâna la terminulu mentionatu suplicele loru, instruite in sensulu statutului organicu si alu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din anulu 1873, pentru regularea parochieloru § 16 lit. c.

Brasiovu, 2 Decembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Iosifu Baracu m./p.,
protopresbiteru cá adminst. alu
protopresb. Branului.

2—3

Ad. 90. — 1877.

Concursu.

Incuviintiandu Prea Venerabilulu Consistoriu archidiecesanu prin Inalt'a sea ordinatiune dto 3 Nov. 1877. Nr. 2828 asiediarea unui capelanu in parochi'a Tatoiu, prin acést'a se escrie concursu cu terminu pâna la 31 Decembre a. c.

Emolumintele suntu:

1. Dela 140 de fumuri câte 8 cupe cucuruzu in bómbe.
2. Dela 70 fumuri câte o di de lucru (claca).
3. Din tóte venitele stolari regulate prin comitetulu si sinodulu parochialu in 20 Novembre a. c. jumetate. Tóte acestea venite dau computate in bani sum'a de 230 fl. la anu.

Doritorii de a ocupá acestu postu de capelanu au de a-si asterne concursele sele instruate conformu statutului organicu pâna la terminulu susu indigitatu la subscrisulu.

Alb'a-Iuli'a, 1 Decembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Alessandru Tordosianu, m/p.
protopresbit. gr. or. de Alb'a Iuli'a.

3—3

Indreptare. In nrulu trecutu la Rev. pol. pag. 392 col. IV pasagiulu din urma, in locu: *De aceea suntu false* sa se indrepteze: „*De aceea este falsu,*" . . ., in acelasi pasagiu unde se dice: „. . . . s'aru presentá de nou inaintea Europei in tóta ruditatea ei" este a se indreptá: . . . *s'aru presentá de nou Europei in tóta* **nuditatea** *si ruditatea ei.*"

In coresp. din Budapest'a pe pag. 393 dupa cuvintele: „Inse ce vina avé deputatiunea?" are sa urmeze in locu de „*Cést'a*", „**Ceea**". Mai la vale: in locu de ministrului de „*eterne*" sa se indrepteze ministrului de „**esterne**".

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La numerulu acest'a se adauge unu suplementu.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 100. ANULU XXV.

Sibiiu 18|30 Decembre 1877.

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl. iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, in 14/26 Decembre.

Miscârile armateloru in Turci'a suntu impedecate de umetii de zapada. Nu e mirare dara déca sciri mai interesante de pe campulu de resbelu voru lipsí mai multe dile.

Despre activitatea armatei române cetimu in „R. Lib.“ urmatórele:

Dlu presiedinte comunica adunârei unu raportu alu dlui presiedinte de consiliu, prin care arata directiunea si loculu, unde va operá armat'a româna. O parte va ocupá Rahov'a, Nicopolulu, Plevn'a si alte cetâti cucerite de armat'a nóstra. Grosulu armatei române, compusu din dóue divisiuni, e pe drumu spre Vidinu. O divisiune va escortá in tiéra pe prinsii turci, si dupa acést'a va ocupá lini'a Dunarei, precum Calarasi, Giurgiu, Zimnicea etc. Divisiunea a 5-a va trece la Calafatu, de unde va cooperá, in unire cu celelalte dóue divisiuni de preste Dunare, contr'a Vidinului.

Telegramele dela 25 si 26 Decembre anuncia ca serbii au ocupatu dupa o lupta apriga Kursumlje (spre sudu vestu dela Nisà séu Nisiu, pe drumulu catra Salonicu) — Bombardarea Nisei se constatédia si prin o telegrama din Constantinopolea.

Principele Carolu a sositu joi cu o parte a armatei sale la Bucuresci si cu trofeele dela Plevn'a. Primirea lui a fostu un'a din cele mai stralucite.

Avendu a jucá in noulu resbelu serbo-turcu unu rolu mai multu séu mai putienu insemnatu si fortaréti'a Nisiu, relatâmu dupa „Polit. Cor.“ urmatórele:

Nisiulu este centrulu unoru dispositiuni militare fórte energice in dóue directiuni. Pentru prim'a data de aici se trimitu ajutóre spre Sofi'a la armat'a lui Siakir-pasi'a, pro secundo se facu incordârile cele mai mari spre a putea paralisá ori preintimpiná periculului ce amenintia din partea Serbiei. Din sandjaculu Nisiului s'au recrutatu 8600 ómeni capabili de arme, si din acesti'a s'au trimisu spre Sofi'a 6000. Armat'a recrutata dupa nationalitate constà din musulmani si arnauti; crestiniloru insa li s'a impusu indatorirea de a provedea soldatii cu vestminte. Acésta dare de resboiu e dejá a patr'a in decursu de optu luni. Cu tóte acestea s'a facutu dupa cerere.

Conformu ordinatiuniloru venite dela Seraskierat se lucra diu'a si nóptea la intarirea si punerea in stare de aperare a Nisiului. Pâna acum stetea garnisón'a din 5 tabere de redifi, 1 companie venatori si 200 sapeuri, asiá dara cu totulu din 2800 ómeni. Erá lucru invederatu ca acést'a garnisóna nu erá suficienta. Unu colonelu englesu, care se afla aici de câte-va dile, dice ca trebuie intrebuintiati in fortificârile interne si esterne celu putienu 6—7000 ómeni. De aceea Hafis pasi'a a trimisu din Mitroviti'a 4 batalióne redifi si mustehafizii sandjacului de Nisiu s'au retienutu 2600. Afara de acesti'a se voru formá 6 batalióne din cerchezii, cari s'au adusu din Asi'a mica in pasialiculu Sofiei. Nainte de tóte insa s'au reparatu fortificatiunile esistente si s'au ridicatu altele noi. Lucrârile au fostu conduse de doi oficieri englezi; sub privighiarea si dirigerea loru s'au largitu forturile Goriti'a si Mramor s'au incongiuratu de siantiuri si s'au ridicatu si patru redute. In urm'a unei ordonatiuni a comandantelui dela Sofi'a Nisiulu va fi provientatu pe 6 luni pentru 12,000 ómeni. Doi oficieri de intendantia au si cumperatu faina. Biseric'a serbésca de aici s'a si adaptatu de magazinu de resboiu. Se intielege ca nutrimentele cumperate se platescu cu caime. Pâna acum au cumperatu delegatii intendentiei Ismail Bey si Hamid Efendi 100,000 ocá pesmeti, 50,000 ocá orezu, 200,000 ocá faina si 800 ocá miere. Se aduna si materialu de arsu. La fruntariile serbe, in sudu dela Alecsinatiu, s'a construitu unu lagaru pentru dóue brigade militieni. Comunicatiunea intre Nisiu si frontiera s'a intreruptu.

Nota circulara turcésca.

Constantinopole 12 Decembre.

Fie-care cunósce isvorulu nenorociteloru evenimente care s'au intemplatu de câtu-va timpu in imperiu. Guvernulu imperialu este impacatu in consciinti'a sea ca n'a provocatu nici intr'unu timpu resbelulu pe care 'lu avemu cu Rusi'a, ci din contra a facutu totulu spre a 'lu evitá. La apelulu domnitoriului loru, locuitorii imperiului au navalitu cu totii spre a 'si implinì puru si simplu si in modu bravu o datorie, adeca aceea a aperârii terenului loru amerintiatu. Ei insa n'au amerintiatu si nu amerintia pe nimeni.

Este greu de descoperitu motivele ce Rusi'a a pututu sa aiba spre a 'si justificà atacululu. Aru voi ea óre, in avantagiulu óre-caroru populatiuni, care formédia objectulu grijiloru séle, sa vadia fondându-se si desvoltându-se aranjamente cum trebuie si reforme pentru inbunatatirea sórtei loru? Inalt'a Pórta a prevenitu acésta dorintia prin hotarirea ce a luatu d'asi reorganisá sistemulu ei de guvernare si d'a stabilí in tiéra reforme folositóre si practice, destinate a satisface dorintiele tuturoru supusiloru sei fara deosebire de rasa si credintia. Acésta opera de reorganisare guvernamentala si administrativa, a avutu de basa Constitutiunea acordata de Maj. Sea imperiala Sultanulu.

Acésta Charta, libera de ori ce pedeci si a carei intrebuintiare este destinata sa produca tóte acele efecte care erau asteptate in zadaru de la niste mesuri necomplete si de la nisce reforme lipsite de aprobare a fostu primita de tiéra cu recunoscintía si multiumire. O reforma partiala, care s'aru da numai unoru provincii si ar esclude restulu imperiului, ar avea de resultatu incomoditâti seriόse. Spre esemplu, nisce favorisâri esceptionale in afacerile administratiunei, care aru fi acordate numai unoru provincíi, aru putea sa aiba inevitabilu de consecintia sa atitie un'a contr'a alteia diferitele populatiuni care se afla sub sceptrulu Maj. Séle imperiale si sa dea nascere la rebeliune. Déca aru putea sa se mai ivésca o indoiala pentru strict'a esecutare a nouei Constitutiuni precum si a reformeloru ce amu discutatu in Conferinti'a de la Constantinopole, apoi ea ar trebuí sa dispara in fati'a formaleloru si solemneloru declaratiuni despre sinceritatea hotariririloru nóstre. In acésta privintia dâmu o garantia, pentru care invitâmu pe Europ'a sa ia actu. Adeveratele si singurele cause ale piediceloru ce sfortiârile nóstre aru putea sa intâmpine pe acésta cale, ar puté fi gasite numai in continuarea unei stâri de resbelu. O asemenea situatiune este nenorocita nu numai in privinti'a reformeloru, dar' inca si fórte trista pentru prosperitatea generala a tierei. Ea omóra economi'a si industri'a tierei tienendu sub arme bratiele claseloru lucratóre; impune tessaurului statului greutâti mari si pune astfelu pedeci in drumulu imbunatatirei economice si finantiare a imperiului, spre marele desavantagiu pentru interesele generale ale tierei si pentru interesele separate ale supusiloru lui.

Fiindu-ca din cele precedente resulta ca cestiunea reformeloru nu este nici de cum pusa in jocu, ce motivu póte sa mai esiste pentru continuarea resbelului? Scopuri de cucerire au fostu negate de M. S. Imperatulu Alexandru susu si tare inca de la inceperea ostilitâtiloru. Onórea militara a marelui imperiu, pe care elu 'lu stapânesce a remasu ne atinsa in mijloculu diferitelóru fase ale campaniei si ambele armate s'au acoperitu de gloria egala, pe câmpurile de resbelu. In ce scopu aru trebuì ele óre sa mai aduca ruin'a si desperarea asupr'a tieriloru loru? Noi credemu din contra c'a sositu momentulu, in care ambele parti aru putea sa primésca pacea fara cá sa pérda cev'a din demnitatea loru si in care Europ'a aru putea sa-si interpue bunele ei servicii. Intru aceea ce privesce guvernulu imperialu, elu este gat'a sa o céra (mediocirea), nu dóra pentru ca tiér'a a ajunsu la sfirsitulu isvóreloru séle, pentru ca nu esista nici unu sacrificiu pe care intrég'a natiune nu si l'aru impune spre a-si apará independinti'a si integritatea patriei, ci pentru ca este de datori'a guvernului imperialu, in casu cându acést'a va fi posibilu, sa pue unu capetu unoru nuoi versâri de sânge. In numele omenírei facemu daru apelu la sintiementulu de justitie alu puteriloru celoru mari si sperâmu ca ele voru primì cu buna-vointia acestu demersu alu nostru.

Not'a Turciei privitóre la mijlocirea puteriloru.

Corespondintele vienesu alu diariului parisianu „Le Temps“, 'i telegraféza urmatórele:

„Opiniunea cabinetului este ca not'a otomana nu infatisiéza o temelia pentru mijlocire. Mijlocirea i se pare cu neputintia pe bas'a integritâtiei imperiului otomanu si fâra unu armistitiu prealabile.

„Engliter'a, iritata de impotrivirea comitelui Andrassy la idei'a unei mijlociri, compta, se dice, pe presiunea opiniunei publice si pe meetingurile ungurescì pentru a invinge acésta impotrivire. Ea aru staruí cá Franci'a sa iá directiunea mijlocirei.“

„Fremdenblatt“ dela 5 (17) Decembre se esprima astfeliu despre acea nota:

„Puterile nu voru incercá de locu o mijlocire pe bas'a notei circulare a Turciei, pentru motivulu ca Russi'a le-aru respunde: puterile intrunite la conferinti'a din Constantinopole au respinsu mai inainte chiaru de isbucnirea resbelului aceea ce ofere astadi Turci'a! Europ'a nu se va espune cá sa primésca unu astfeliu de respunsu si, déca Turci'a doresce in adeveru pacea, atunci sa faca concesiuni mai mari.“

„Deutsche Zeitung“ dela 6 (18) Decembre scrie urmatórele:

„Nenumerate suntu motivele cari aru puté indemná pe comitele Andrassy sa se desfaca de legaturile sele cu Russi'a.

„Pórt'a este gat'a de a realisá program'a conferintieloru din Constantinopole. Ea nu doresce decâtu mantienerea integritâtiei si suveranitâtiei sele.

„Inse chiaru aceste pretentiuni displacu principelui Gorciacoff.

Remâné-va Austri'a si de aici inainte aliat'a Russiei si starui-va si ea, impreuna cu aliat'a ei, pentru infiintiarea de noi state in orientu?

„Politíc'a comitelui Andrassy din nenorocire ne indreptatiesce a presupune ca elu nu va avé curagiulu de a se abate din calea pe care a mersu pâna acum.

„Scirea despre sosirea la Vien'a a principelui Maximilianu de Leuchtenberg cá delegatu specialu alu Russiei ne aduce aminte missiunea generalului Sumarakoft, care dejá propusese Austriei impartirea Turciei.“

„Pesti Naplo“ dela 6 (18) Decembre afla din Berlinu urmatórele:

„Cercurile diplomatice suntu adâncu convinse ca Austri'a nu va schimbá de locu politic'a ce a urmatu pâna acum si ca alianti'a celoru trei imperati va fi necontenitu mantienuta.“

Acel'asi diariu face apoi in revist'a sea urmatórele reflecsiuni:

„Din tóte câte se dicu e evidinte ca Europ'a n'are o politica precisata in cestiunea orientului.

„Da, esista in acésta privintia o politica rusa, germana, valacha, serba si elena, inse nu esista o politica européna, o politica austro-ungara.

„Politic'a esterna ce se atribuie Austro Ungariei e numai o batjocura atâtu pentru Austri'a câtu si pentru Ungari'a.

„Tuturoru ni-e rusine de acésta politica.“

Cum ne tractéza compatriotii magiari in poterea legei municipali.

Restauratiunile oficiantiloru municipali, ce se efeptuira dejá in unele comitate pe periodulu de siése ani provediutu in art. 42 alu legei din anulu 1870 ni infatisiéza unu „*specimenu eclatantu*“ de fratietate, egalitate si dreptate magiara.

Institutiunea judecatorieloru nu este mai multu autonoma electorala, ci octroatória, adeca judecatorii nu se mai alegu prin representantii poporului, cí se denumescu; dar' apoi cea a municipieloru, este óre mai altcum? Nici decâtu, câci dreptulu de candidatiune a amploiatiloru administrativi municipali precisatu in lege, este atâtu de amplu si elasticu pentru capulu comitatului, adeca a comitelui supremu, representante alu regimului, si atâtu de marginitu si precariu pentru indreptatirea electorala a poporului, incâtu elu nu este si nu se practica in realitate de altu ce, decâtu „*unu octroi simplu de denumire mascatu prin o larfa electorala!*“ Esplicatiunea mai chiara o contiene respicatu acea dispusetiune a legei, dupa care se compune asiá numit'a „*comissiune candidatoria*“ in carea representanti'a municipala *alege* „*trei*“; ér' comitele supremu denumesce alti „*trei*“ membri, — se intielege persóne, in cari are deplina fidutia ca-'lu voru sprigini cu votulu loru la compunerea listei de candidatiune ce se face sub presiedinti'a lui!

Si ce este mai naturalu decâtu aceea, ca, acolo, unde comitele supremu intentionéza a aplicá cu ori-ce pretiu pre ai sei favoriti, individi — te miri de unde importati — elu i si aplica, pe cari apoi scotiendu-i, cei'a-lalti aspiranti mai cualificati si candidati ai representantiloru poporului, nu reiésa si acésta necesire inca este prea naturala, câci comitele supremu in virtutea legei eserciéza mare si multa influintia inca din capulu locului la candidatiune, unde elu cu alu seu votu si cu alu celoru trei alesi de densulu póte totu-déun'a maiorisá voturile celoru-lalti trei alesi de adunarea municipala, si ast-feliu proprie numai dela elu depinde candidarea, iér' adunârei nu-i remâne alt'a, decâtu a-si plecá capulu la resultatulu candidârei, respective la voi'a comitelui supremu, si a alege chiaru si in contr'a consciintiei sele pre unulu dintre cei propusi, déca nu prefere a se abtiené dela alegere.

Alegerile amploiatiloru municipali, ce se efectuirea de curendu in comitatulu *Aradului* si alu *Carasiului*, suntu ilustratiuni eclatante despre neindreptatirea româniloru, a maioritâtiei precumpanitórie a poporului.

Abstragendu dela comiti supremi si vice-comiti, cari si in unulu si in cel'a-laltu comitatu suntu magiari séu magiaroni, printre pretori si sub-pretori, nu vedemu nici macaru unu românu, ci vedemu figurându nume totu straine de individi importati. Diurnalulu magiaru *„Alföld“* din Aradu in Nr. 291 dedica resultatului restaurârei comitatului unu articlu de fondu, prin care-si esprima nespus'a bucuria pentru-ca dintre cei 4 pretori români de pâna acum, nici macaru unulu nu se mai realése, ci in tóte cele 9 cercuri se alésera numai pretori magiari; se bucura si gratuléza congregatiunei ca a sciutu sa-si elupte acestu resultatu eclatantu contribuindu la paralisarea incercâriloru contrarie a cutarei'a partide opuse magiarimei comitatului (a megyei magyarság); apoi desi recunósce ca locuitorii români ai acestui comitatu suntu prevalenti (megyénkben tulnyomó románajku lakosság) totusi facându amintire despre ei li spune frâncu: ca maioritatea representantiloru municipali e magiara dela care depinde ca nici uniculu românu (egyetlen egy román) sa nu ocupe locu intre amploiati municipali.

Despre celea petrecute la restauratiunea municipala din *Aradu* éta cum ni se scrie din parte competenta:

„Restauratiunea la noi s'a intemplatu in 17 si 18 l. c. — *Partid'a nationala* (!) *a slabitu, ca e sub piciórele dusmaniloru! Capii partidei o au slabit'o pre ea insa-si!* (sic!) la restauratiunea acést'a o fractiune din partid'a liberala — anume nemtii (svabii) in frunte cu *Bohus* — au aflatu de bine a pune pre *Nistoru* de contracandidatu lui *Tabajdy*; românii au spriginitu candidatur'a lui *Nistoru*, si la votare — ce sa vedi! — o parte din nemti s'a indepartatu, ceealalta votéza cu partid'a liberala si astu-feliu *Nistoru* remâne candidatulu româniloru, deci cade cu 88 voturi contra 130. —

Szolgabirae „pretori“ n'avemu nici unulu, pentru-ca *„in timpurile aceste nu ne potemu increde decâtu in ai nostri“*.

In comitatulu *Torontalului* (Banatu) românii si serbii inca suntu in maioritate precumpenitória, fiindu-ca mai tóte comunele din desfiintiatulu confiniu militariu, care apartieneau fostului regimentu alu *„Panciovei“* s'au adnecsatu acestui comitatu. Si acolo se tienù restauratiunea municipiului totu cu resultate imbucuratórie pentru magiari, câci precum cetimu in *„Hon“* Nr. 338 nu s'a alesu nici unu românu, pentru-ca, dice acésta fóia, partid'a ultranationala n'a aratatu nici unu semnu de viétia si asiá toti candidatii români au picatu.

Departe amu ajunsu! Cându se restituì constitutiunea tierei, cu devis'a: *„libertate egalitate* si *fratietate“*, la anulu 1861, comitatele din Ungari'a, anume: Aradulu si Carasiulu aveau in frunte comiti supremi de natiunalitate români; altele aveau vice-comiti ér' români. In posturile cardinali din centru si in cele de pretori si jurati erau alesi si aplicati mai totu români; ér' astadi tóte acestea posturi de susu pâna josu, dela comite supremu pâna la cancelistu — cu putiena esceptiune, — suntu ocupate de straini, magiari si magiaroni renegati. Nu cum-va este acést'a o sistema de terorisare séu chiaru de nimicire a elementeloru nemagiare??!!

Memento mori! *C.....s.*

Adunarea representantiei comitatului Sibiiu.

Alegerea amploiatiloru.

Sibiiu, in 17/29 Decembre.

In sal'a din hotelulu „Imperatulu romanu“ s'a adunatu ieri unu numeru insemnatu dintre membrii acestei congregatiuni. Galeriile erau indesuite de publicu si toti erau in asteptarea spectacolului, ce avea sa urmeze. Comitele Wächter Frigyes, cu calpacu si cu sabi'a magnatiloru, pâsiesce in sala fâra de a fi bagatu in séma de cine-va. Dupa ce a deschisu siedinti'a si dupa pertractarea unoru formalitâti comitele a denumitu de membri in *comisiunea pentru candidâri* pe Dr. Lindner (alesu cá representantu de românii din Sebesiu), Dr. Pacurariu (românu) si virilistulu Steiner. Astfeliu românii aveau in comitetulu pentru candidâri, compusu din 6 membri, nu mai putienu decâtu trei representanti de ai loru. Numai lucru ciudatu! Acesti trei representanti români, representau totu atâtea partide. „Românulu“ Dr. Lindner, representá regimulu, „românulu“ Dr. Pacurariu representá totu si nimicu si numai dep. Dr. Brote representá interesele româniloru. Nu ne póte deci mirá, déca comisiunea pentru candidâri, dupa ce s'a retrasu spre consultare, a venitu naintea adunârei cu *unu singuru* candidatu pentru postulu de vice-comite. Acestu candidatu cu numele, Aug. Sennor, fù presentatu adunârei pentru de *a alege* (?) din elu *unulu*. Tututoru a remasu o enigm cum poti *alege* din unulu totu unulu, numai iscusitulu domnu Piso a aflatu lucrulu fórte usioru si a propusu a alege prin aclamatiune pe A. Sennor. Inse acést'a propunere fù intimpinata din tóte pârtile cu „oho!“ *Wittstock* intréba pe comisiunea pentru candidâri, ca n'a mai concuratu nime afara de acestu candidatu, pentru postulu de vice-comite?

Presidiulu constatéza, ca au mai concuratu si fostulu proto-notariu Kästner si I. Schuller, primariulu Orastiei, inse acesti doi fura reprinsi de majoritatea comisiunei cá neapti.

In urm'a acestei declaratiuni ia cuventulu dep, *Wittstock* si arata cu legea a mâna citându §§ 66, 67 si 68 din legea municipala, câtu de ilegalu a purcesu maioritatea comisiunei pentru candidâri, arata apoi meritele fostului protonotariu Kästner, care a servitu 34 ani cu credintia tronului si patriei. Vorbirea dep. Wittstock fusera mereu intrerupta de aplausuri si Hoch Kästner! Voiindu comitele a detrage vorbitoriului cuventulu sgomotulu luà astu-feliu de diminsiuni incâtu a trebuitu sa intrevina fiscalulu.

Dupa ce s'a facutu liniste *Wittstock* a propusu cá candidarea ilegala a comisiunei sa se respinga si sa se esprime asteptarea ca acést'a comisiune va considerá prin o nóua consultare pe toti trei candidatii.

Presidiulu declara ca nu va permite pertractarea acestei propuneri.

Dep. *Klein* pretinde pentru alegerea vice-comitelui votarea nominala.

Presidiulu respinge acést'a cerere, inse dupa ce *Klein* citéza si se provóca la § 69 din articolulu de lege XLII: 1870, s'a induratu infalibilulu comite a urmá de asta-data legea. Dupa ce s'a facutu „românulu“ Dr. Lindner objectu a unui risu generalu si dupa ce dep. *Boiu* spriginesce propunerea lui Klein si Wittstock, declara membrii comisiunei pentru candidâri *Arz*, *Kapp* si *Dr. Brote*, ca ei nu impartasiescu propunerea comisiunei. In sfârsitu s'a purcesu la alegere. *Dr. Bruckner* pretinde, cá sa se constateze conformu legei numerulu membriloru presenti. Dupa ce s'a facutu apelu nominalu, comitele provóca pe membri a votá, inse poruncesce a votá numai pentru candidatulu Sennor, câci alte voturi nu voru fi considerate. Dr. *Wolf* protestéza in contr'a acestei restringeri, câci protocolulu siedintiei are sa fia oglinda fidela a celoru petrecute in siedintia! Dr. Bruckner pretinde enuntiarea numerului celoru presenti, insa comitele nu voiesce sa scie nimicu de aceste, pâna ce la staruinti'a dep. *Boiu*, presidiulu enuntia ca suntu presenti 150 membri. Din acesti 150 au votatu pentru *Sennor* 27 insi, dintre cari românii: Dr. *Pacurariu*, *Casioltianu*, *Blag'a*, *Obolescu*, *Piso*, *Vulcu*, *Stoicutia*, Ciugudeanu, *Orestianu*, *Mutiu*, *Bolog'a* din Marpodu, *Bolog'a* din Sibiiu si „românii“ *Schreiber* si *Lindner*.

Totii cei-lalti 123 sasi si români au votatu contr'a lui Sennor si pentru Kästner .

Comitele a proclamatu de vicecomite a comitatului Sibiiu pe Aug. Sennor. Cá dreptu respunsu adunarea a eruptu in strigate: hoch si sa traiésca — Kästner! si toti cum au fostu, afara de Pacurariadi, s'au dusu, insociti de unu mare numeru de publicu, la locuinti'a lui *Kästner* pentru a-i dovedí increderea si stim'a adunârei

Dupa amédi s'a continuatu siedinti'a. Aprópe fâra nici o desbatere s'au enunciatu de alesi prin aclamatiune:

Protonotariu, candidati: F. Schreiber, A. Szöcs si Corneliu Tobias — alesu *Corneliu Tobias*.

Presidentu la sedri'a orfanala, candidati: A. Szöcs, L. Herbert si Simionasiu — alesu *L. Herbert*.

La alegerea acést'a s'a petrecutu unu incidentu fórte interesantu. Totu iscusitulu domnu Piso a pretinsu votare nominala. Dupa ce s'au cerutu cele 20 subscrieri, pretinse de lege, Pacurariu a umblatu in ruptulu capului pentru a cersí dupa acele 20 subscrieri. Adunarea a fostu indulgenta si a asteptatu mai ¼ de óra, insa vai si amaru! din 150 membri nu s'au aflatu 20, cari sa sprigìnésca propunerea lui Piso, si ne prindea mila de sermanulu Pacurariu, cum capetá corfe de pe totu loculu. In sfersitu la propunerea dep. V. Romanu s'a alesu prin aclamatiune L. Herbert.

Intâiulu asesoru la sedri'a orfanala, candidati: Simionasiu, Henter Antal si v. Huttern — alesu *von Huttern*.

Alu doilea asessoru la sedri'a orfanala, candidati: Simionasiu, Henter Antal si Mangesius, — alesu *Mangesius*.

Pretoru la Sibiiu, candidati: Branisce, N. Popp si Fleischer, — alesu *Fleischer*.

Pretoru la S. Sebesiu, candidati: I. Piso, I. Dum'a si Mateiu Savu — alesu *Mateiu Savu*.

Pretoru la Mercurea, candidati: I. Muciu, N. Popp si Rácz — alesu *N. Popp*.

Pretoru la Cisnadie, cand.: I. Muciu, E. Emerich si C. Gottschling — alesu *E. Emerich*.

Pretoru la Nocrichiu, cand.: F. Székely, I. Muciu si S. Dörr, — alesu *S. Dörr*.

Pretoru la Saliste, cand.: I. Muciu, F. Székely si I. Cretiu, — alesu *I. Muciu*.

Cu aceste siedinti'a s'a incheiatu si s'a continuatu astadi la 9 óre.

Notariu la sedri'a orfanala; candidati: Drotleff, I. Cretiu, contele Haller, alesu *Cretiu*.

Intâiulu vice-notariu; candidati: F. Schreiber, A. Szöcs, Henter Antal, alesu *F. Schreiber*.

Alu 2-lea vice-notariu; cand.: A. Szöcs, Székely, Henter Antal, alesu *K. Székely*.

Alu 3-lea vice-notariu; candidati: Drotleff, Wolf, Henter Antal, alesu *Drotleff*.

Alu 4-lea vice-notariu; cand. · Wolf, Stroi'a, Henter Antal, alesu *Stroi'a*,

Comptabilu supremu; candid.: Dr. Orendt, Sander, Ackner, alesu *Dr. Orendt*.

Vice-comptabilu; candid.: Ackner, Michael Bela? alesu *Ackner*.

Cassariu; candidati · Sander, alesu *Sander*.

Controloru; candid.: Bertlef, alesu *Bertlef*.

Medicu supremu; candidati: Dr. Arz, — alesu *Dr. Arz*.

Tutoru la sedri'a orf.; candidati: Löw, — alesu *Löw*.

Fiscalu; candid.: Göllner, — alesu *Göllner*.

Medicu cercualu (Sibiiu), candid.: Mog'a, Schuller, Mossing, — alesu *Schuller*.

Medicu cerc. (S. Sebesiu), candid.: Mog'a, Mauksch, Müller, — alesu *Mauksch*.

Medicu cerc. (Mercurea) cand.: Munteanu, Müller si Knopp, — alesu *Munteanu*.

Medicu cerc., (Cisnadie) candidati: Mossing, Müller si Knop, — alesu *Mossing*.

Medicu cerc. (Nocrichiu) cand.: Mog'a, Albrich si Knop, alesu *Albrich*.

Medicu cerc. (Saliste), cand.: Mog'a, Müller, Knop, alesu *Mog'a*.

Veterinariu, cand.: Kreutzer, — alesu *Kreutzer*.

Adjuncti pretoriali (Sibiiu), cand.: Balthes, Stielenberg si Szentivány, alesu *Balthes*.

Adj. pret (S. Sebesiu), cand.: Casioltianu, Carpenisianu, Conrad, — alesu *Conrad*.

Adj. pret. (Mercurea), candidati Cior'a, Gottschling? — alesu *Gottschling*

Adj. pret. (Cisnadie) cand.: Wolf alesu *Wolf*.

Adj. pret. (Nocrichiu), candidati: Zandt, — alesu *Zandt*.

Adj. pret. (Saliste), candid.: Braniste, Ranicher? — alesu *Braniste*.

Dupa unu micu intermezo despre verificarea protocolului siedinti'a se suspinde pâna Luni diminéti'a la 9 óre.

Orestia, 8/20 Decembr. (*Restaurarea magistratului in Orastia.*) In nrulu 91 a „Telegr. Rom.“ s'a facutu onor. publicu cunoscuta restaurarea representantiei comunale in Orastía, care pentru români a fostu fórte nefavoritóre, pentru ca s'au alesu români intr'ens'a mai multu dupa placulu strainiloru; cu acea ocasiune s'a prevediutu, s'a disu — precum s'a si intemplatu — ca restaurarea magistratului va fi pentru români asemenea valórei ce o au representantii români in comunitate, adeca in nefavorulu româniloru.

Asiá se pare cá si cându functionarii magistratului nu s'aru fi alesu pentru a serví, ci pentru cá un'a si alt'a familia sa póta traì; nu meritele in servitiu, nu capacitatea, nu dreptatea fatia cu pretensiunile celoru trei natiunalitâti, ci puterea maioritâtiei voturiloru a dispusu sa fia cum s'a intemplatu.

A descrie tóte persónele alese in functiuni dupa capacitatea, si meritulu loru, aru fi unu lucru de o parte prea delicatu, de alta parte si fâra interesu pentru publiculu cetitoriu.

Lucrulu principalu e cum nu s'au respectatu pretensiunile drepte a româniloru la acésta alegere.

S'au alesu dintre sasi de cari se tienu si nemtii:

1. Primariu Josef Schuller cu salariu . . .	1000 fl.
2. Senatoru cá directoru de politia Friedrich Wagner cu salariu anualu de .	800 „
3. Cassariu Wilhelm Schulleri cu salariu . .	600 „
4. Medicu Dr. Hammer (va fi de siguru alesu) .	500 „
5. Esactoru Josef Misinsky	350 „

6.	Adjunctu de politia Michael Weber cu salariu anualu de . . .	400 „
7.	Espeditoru si protocolistu Friedrich Gohn cu .	500 „
8.	Maiestru silvanalu Daniel Stengel cu . . .	500 „
9.	Veterinariu I. Lahni cu .	200 „
10.	Cortelasiu Felix Jarzemski cu . . .	120 „

Va sa dica 10 individi cu unu salariu anualu de . 4970 fl.

Ungurii, cari au fostu asiá de generosi a aduce pentru sasi jertfa cu carulu numai cá sa strice odata intielegerea intre români si sasi, au capetatu:

1.	Unu senatoru, Andreas Göntzi cu salariu an. de	700 fl.
2.	Protonotariu (este designatu dar' inca nu alesu advocatulu) Nagy Imre cu	600 „
3.	Archivariu Molnár Josef cu sal. an. de . .	500 „
4.	Controloru, Fülöp Georg cu sal. an. . . .	500 „
5.	Chirurgu Ladisl. Barcsi cu	300 „
6.	Fiscalu Julius Kapcza cu	200 „
7.	Esecutoru, Margetics Imre	350 „
8.	Provisoriu, Varga Sándor	200 „
9.	Adjunctu silvanalu, Göntzi N. cu . . .	250 „

Laolalta 10*) individi cu salariu anualu . . . 3900 fl.

Ér' bietiloru români li-a aruncatu grati'a sasésca si ungurésca unu locu de:

1.	Senatoru, in persón'a d. Iacobu Orosu cu sal. an.	700 fl.
2.	Adjunctu de politia Claudiu Vladu cu salariu an. de	400 „

Va sa dica dóue posturi cu unu salariu de . . 1100 fl.

Din acésta compusetiune se vede ca sasii au deregatoriele principali, ei predominéza in senatu, precum si in comunitate.

Sasii au primitu darulu adusu de unguri fâra considerare la ajutoriulu ce l'au avutu dela români in trecutu; au ruptu legaturile de fratietate din trecutu, pentru ca asiá li-a venitu bine momentulu de fatia.

Ér' corifeii unguriloru se preumbla ingamfati pentru ca au pututu dá româniloru cu ajutoriulu sasiloru o lovitura asiá de simtitóre, reducându-i la numerulu micu si neinsemnatu in senatu si in comunitate.

Asemenea reu o patira si preotii nostri, a câroru activitate a mersu intr'acolo a schimbá in comunitate pe membrii cei buni cu cei rei; acést'a li-a succesu cu ajutoriulu strainiloru; dar' dómne reu li s'a platitu; pentruca pe nici unulu dintre candidatii dumnealoru adeca, pe adictii dloru Iosifu Orbonasiu si Nicolau Barbu nu-i potura chieltuì; pe lânga tóte svercolirile pâna in momentulu din urma, nu li-a succesu a le castigá nici barem postulu celu din urma de cancelistu.

Nu a fostu de lipsa ajutoriulu preotiloru nostri cá sa cademu asiá uritu, amu fi potutu cadé cu onóre, standu compacti umeru lânga umeru; cu o astfeliu de tienuta compacta e possibilu ca perdiendu la ocuparea de functiuni, amu fi salvatu celu putienu atât'a a avé in representanti'a comunala barbati cu statornicie si caracteru natiunalu; dar' asiá perdiendu valórea in comunitate avendu membrii putieni, si acesti'a inca inteligenti dupa gustulu unguriloru si a sasiloru, adeca cu haine vinete imbracati, cari nu turbura ap'a si cari pricepu atâtu limbele straine incâtu e de prisosu a se mai vorbi si romanesce in comunitate, amu perdutu si terenulu de lupta; si acést'a e mai mare perdere cá aceea ca unulu séu altulu românu nu a capetatu functiune.

Fia-le de bine sasiloru, cari pentru interesu momentanu se despartira de români, nelasandu-le nici dreptulu a-si designá ei insusi candidatii loru in representantia, de care dreptu s'au folositu acum odata numai ungurii si sasii.

Muntii apuseni, in 10 Decembre a. c.

In impregiurârile precarie politice, la cari este readusu poporulu românu, terenulu de activitate pentru inteligenti'a nóstra este angustatu. Urméza cá cei-ce voiescu a fi bine meritati pentru natiune sa-si incórde puterile si sa elupte succese pe alte terenuri de viétia, pre cari secuestrulu politicu nu le póte impedecá d. e. pre terenulu bisericescu, scolariu si economicu. Cu câtu vomu putea câscigá mai multe avantagie in acestea directiuni, cu atâtu mai usioru si mai siguri vomu putea inaintá cu tempulu si pre terenulu politicu.

Poporulu românu din muntii apuseni, se póte afirmá cu totu dreptulu, ca pre lânga tóta sterilitatea pamentului, — mai multu decâtu ori unde — trud'a si ostenél'a ce o pune pentru cultivarea lui, ne da si dovedi laudabile pe unele locuri, despre progresarea lui pe mentionatele câli ce ducu la buna stare intelectuala si materiala.

Bisericele frumóse si scólele corespundietóre de prin comunele Vidr'a, Albacu, Neagr'a, Campeni s. a. cu preoti si invetiatori demni de missiunea loru, atesta pe deplinu nisuinti'a acestui poporu. Statulu negutiatoriloru si chiaru si alu meseriasiloru inca incepe a se ridicá. Acestu poporu laboriosu si crutiatoriu, aflatoriu pe calea desvoltârei sele avendu conducatoriu bis. — atâtu in trecutu câtu si in presinte — zelosu pe terenulu scolaru si inzestratu cu sciinti'a teoretica si practica ce se recere dela o persóna ce ocupa unu postu atâtu de insemnatu in organismulu bisericei nóstre, ne indreptatiesce a sperá cá sa-lu vedemu totu pe calea progresului. Clerulu si poporulu din acestu tractu ppescu are firm'a credintia ca prea ven. consistoriu archidiecesanu, va fi cu ingrigire si scrupulositate la denumirea acelui barbatu, carele cá protopresbiteru va avé sa conduca destinele poporului din tienutulu acest'a.

Totu acést'a icóna inveselitóre ni se infatisiéza cu unele esceptiuni si in tienutulu Abrudului O esceptiune batatóre la ochi este si se arata chiaru in opidulu mont. Abrudu. Biseric'a deací e frumósa si impodobita incâtu servesce spre laud'a crestiniloru piosi ce o au ziditu, — cari insa póte si de unu jumetate de secolu odichnescu repausulu eternu in cimiteriulu din apropiere; numai fiic'a ei — scól'a — este parasita in curtea bisericei si jelesce pe energicii odinióra curatori bis. adormiti in domnulu, acusându pre cei din presinte ca nu urméza zelului loru, ci o lasa a se sdrunciná sub maltratârile invetiatoriului actualu. Toti câti cunoscu pre acestu invetiatoriu din trecutu, se mira cum si prin ale cui favoruri a potutu ajunge a fi cultivatoriulu tinerimei din Abrudu?

Asiá de decadiuti sa fia poporenii parochiei Abrudului incâtu pre lânga tóte ordinatiunile autoritâtiloru nóstre scolare sa nu póta inlocui scoluti'a de astadi cu alt'a corespundietóre legei? Edificiulu acestei scóle, carea a fostu cercetata si de parintii celoru mai betrâni parochieni din Abrudu, constà numai din dóue incaperi modeste, dintre cari in cea de câtra strada locuiesce invetiatoriulu cu famili'a sea, iér' in ceealalta, — carea e umeda si intunecósa — se tescuiescu elevii de ambe secsele in numeru, de se va cercetá scól'a regulatu, si preste 150. Nu sciu cum consuna acésta impregiurare trista dar' adeverata cu de multe ori laudat'a activitate a comitetului parochiale gr. or. din Abrudu, séu resp. comitetu a aflatu vr'unu mijlocu cá scolarii de si multi obligati a frecuentá, sa nu emuleze in cercetarea scólei?

O atare decadintia morala si materiala nu se póte presupune si crede de nici unulu, care a cercetatu Abrudulu séu numai a auditu de „lumea dela Abrudu“ si nu se póte crede cu atâtu mai vertosu, câci amu avutu ocasiune a cetí in Nr. 90 a „Tel. Rom.“ cum unu corespondinte lauda pe poporulu din Abrudu si pe preotulu loru 'lu incununa si gramadesce cu merite pentru scóla si biserica. Corespondintele cu laudele cele multe se pare a nu cunósce pe deplinu starea adeverata a lucruriloru, despre cari si-a luatu ostenél'a a scrie, séu venéza vr'unu scopu ascunsu cu atari laude desierte. Cá unulu ce aderezu la principiulu: „*magis amica veritas*“ vinu a rectificá unele pasagie din numit'a corespondintia.

Referitoriu la fundatiunea de 1000 # lasata de cetatién'a Coloj'a dupa informatiunile sigure si consunatóre si cu actele acelei fundatiuni, meritulu câscigârei acelei'a este alu multu regretatului si defunctului archieppu si metropolitu Andreiu bar. de Siagun'a, carele cercetându si opidulu Abrudu a fostu primitu in cas'a ospitala a primu curatorelui de atunci Coloj'a*) In acestu restimpu inaltulu óspe a insuflatu spiritulu filantropicu in inim'a nobilei d-ne Coloj'a. Totu sub ingrigirea Marelui archieppu Andreiu s'a urmaritu si procesulu cu rudeniile testatórei, carea si pâna atunci a escelatu in fapte bune, cari le-a sigilatu prin testamentulu sunatoriu despre 1000 # in favorulu fundatiunei ce pórta numele densei.

Asemenea este de crediutu ca si reposatulu Gerasimu Muncaceanu, carele inca fiindu in viétia s'a distinsu in iubire câtra biserica, precum si prin unu spiritu independentu, nu in urm'a insistintiei cui-va, ci din indemnu propriu si convingere adeveratu crestina „de a face bine“ a testatu sum'a de 100 # spre scopuri scolari si bisericesci. Nu a fostu permisu corespondintelui a scadé si micí nici valórea si meritulu donatiunei facute de d. primu curatore I. Poppu, atribuindu acestea numai zelului estraordinariu a favoritului seu. Cu asemenea fundatiuni s'aru fi potutu laudá si altii ce se afla in impregiurâri mai critice, precum suntu: fundatiunea scolara din Buciumu-Poeni cu 2000 fl., cea din B. Cerbu cu 1500, din Abrudu-Satu, Rosi'a s. a. dar' se vede ca cei-ce au lucratu pentru infiintiarea acelor'a, au aflatu destula mângaiere in consciinti'a loru sciindu ca ori-ce fapta 'si are resplatirea in sine si edificiele scolare in numitele comune se afla intr'o stare deplinu corespundietóre si cu biserici asemenea frumóse.

Ce privesce frumseti'a si starea bisericei din Abrudu, a câreì avere se manipuléza asiá de bine ca mai in totu anulu se afla in deficitu — socotescu a nu gresí, déca dicu ca aceea aterna multu — si dela poporenii ce-si cunoscu si implinescu datorinti'a ce o au câtra biserica precum si-o implinesce si par. D. Adamoviciu cá preotu, ceea-ce nimenea nu voiesce a trage la indoiala. Se cuvine numai sa fimu drepti in judecarea meriteloru si sa dâmu fia-câru ce se cuvine: „celui cu laud'a laude, celui cu cinstea cinste“....

Dintr'altele si poporulu din Abrudu si impregiurimea, fiindu condusu de preoti conscii de chiemarea loru, va putea sa ne surprinda in timpulu celu mai scurtu pre lânga zelu si o activitate din partea celoru chiemati cu resultate imbucuratóre pe calea inaintârei. Cea mai placuta surprindere ne-aru putea pregatí prin infiintiarea unei scoli normale, — de carea se vorbiá multu inca de vr'o câti-va ani — a cârei lipsa este la toti atâtu de simtita.

Cá sa se póta ajunge atari scopuri salutari aru fi de doritu, cá pre cei-ce ocupa posturi in biserica si scóla nevrednici fiindu, precum este si preotulu G Curea din Buninginea, carele de vr'o câti-va ani da ansa la scandaluri publice atâtu 'in parochi'a sea precum si prin Abrudu, sa se suspinda dela oficii; câci, multiamita lui Ddieu, suntu si avemu ómeni pregatiti si cu portâri morale corespundietóre, cari cu onóre si demnitate aru putea ocupá atari posturi de o insemnatate atâtu de mare pentru viitoriulu si fericirea poporului nostru. *Unu munteanu.*

Din apropiarea Sigisiórei. în Decembr. 1877.

(Unu cuventu câtra fratii colegi invetiatori rom. din Sigisiór'a si giuru.)

Fratiloru! Intre tóte misiunile, misiunea nóstra a invetiatoriloru este cea mai frumósa, dar' pre câtu este de frumósa pre atât'a este si de grea, pentru ca dela invetiatoriu se cere a luminá pre omu; invetiatoriulu este chiematu a-i desvoltá acestui'a facultâtile atâtu cele intielesuali câtu si cele morali si a-i aratá calea cea adeverata câtra cultura si moralitate.

Este constatatu ca déca cinev'a voiesce a se apucá de unu lucru óre-care, fia acel'a câtu de neinsemnatu cá sa-lu póta ispravi cu succesu trebue sa aiba o idea despre elu si tóte mijlócele necesarie la dispositiune. Cu câtu mai vertosu se pretinde dara dela invetiatoriu cá sa fia inzestratu cu cunoscintie cá sa póta esecutá art'a cea mai grea din lume: art'a educatiunei.

Suntu multi intre noi d. d. mei, cari au facutu studiile prescrise de lege si s'au pregatitu anume pentru a imbracisiá postulu invetiatorescu la scólele nóstre populari, suntu insa si de acei'a, si dorere inca multi, câror'a nu li s'a datu ocasiune a face acésta fâra numai câtu au potutu castigá din pracsa. Numai cu atât'a nici unii nici altii nu vomu poté corespunde pre deplinu sublimei nóstre chiemâri, pentru ca dupa cunoscut'a masima: „Pracs'a fâra teoria e órba, teori'a fâra pracsa e mórta,“ si asia nu ne potemu marginí numai pre lânga atât'a, ci trebue sa ne nesuimu pentru inmultirea cunoscintieloru ce cadu in sfer'a activitâtiei nóstre; sa cautâmu si intrebuintiâmu tóte mijlócele, cari tientescu la perfectionarea nóstra.

Unu mijlocu prin care ne amu poté perfectioná, si care ne-aru inlesni fórte multu implinirea datorintiei nóstre suntu reuniunile si conferintiele invetiatoresci. Aci ni se da ocasiunea cea mai buna de a ne comunicá ideile si esperintiele unulu altui'a, a le combiná si apoi a alege din trensele cele mai bune si mai corespundietóre si a le pune in lucrare. A vorbi cu deameruntulu despre reuniuni si conferintie invetiatoresei aflu de prisosu, fiindu convinsu ca toti voru cunósce insemnatatea acestor'a.

Unu altu mijlocu prin care ne-amu potea inmulti cunoscintiele, de cari avemu lipsa, ar' fi o colectiune constatatóre din totu feliulu de opuri dara cu deosebire din cele pedagogice.

Veniti deci fratiloru sa dâmu mân'a si sa ne constituimu intr'o reuniune invetiatorésca cu resiedinti'a in Sigisiór'a, in carea, uniti in cugete, uniti in simtiri dupa cuvintele bardului nostru nationalu, sa cautâmu a ne perfectioná cá astu-feliu sa potemu aduce sacrificiulu nostru pe altariulu natiunei respândindu mai cu efectu sciinti'a in poporulu nostru si fii acestui'a incredintiati crescerei nóstre.

Unulu dintre invetiatori.

Aradu, 12/24 Dec. 1877.

Lipsindu mai multe dile de a casa, la reinturnare-mi gasii pe mésa nrulu

---

*) Dupa manuscriptu si sum'a totala a salariului lipsesce unu oficialu. R.

*) Parochulu D. Adamoviciu inca 'si are meritele sele. R.

46 din „Bis. si Scól'a“, in care cetii si recetii unu lungu si pe semne fórte eruditu respunsu ce dede unu d. V........m reflessiuniloru mele din „Tel. Rom.“ nr. 94, asupr'a pretensiunei, cum-ca biseric'a nóstra n'aru avé caracteru nationale.

Bine, adeca asiá cum dóra va fi doritu d-sea, n'amu potutu sa pricepu pe dlu V........m, probabilmente din causa, câci 'mi lipsescu basele séu postulatele unei atari priceperi; dar' mi-amu adusu aminte la momentu de cele ce cetisemu acum câti-va ani intr'o fóia, asupr'a unei conferintie sgomotóse a sinodului eparchialu din *Caransebesiu*, unde la inculparea ridicata de dlu *Mangiuc'a*, ca clerulu nostru nu-si pricepe si nu-si implinesce chiemarea fatia de natiune, dlu secretariu consistorialu *I. Bartolomeiu* intru aperarea clerului nostru a reflectatu si sustinutu cu inversiunare, ca chiemarea clerului nostru este — *a administrá crestiniloru tainele* — si punctum!

Totu acést'a — paremi-se numai in multe cuvinte si cu multa sfortiare erudita, sustiene dlu Bartolomeiu din *Aradu*, ce se scrie V........m.

Pe dlu B. in *Caransebesiu* multimea erá sa-lu scóta din adunare. Apoi óre eu sa me certu cu dlu V........m? Ba, mai bine tacu, adeca cedu séu retirezu. — Asiá judecându, in spiritulu crestinatâtiei, puseiu la o parte fói'a dlui V........m si-mi cautaiu de lucru. Me aflamu la lectur'a unei critice *asupr'a momentului culturalu in istori'a greciloru*, dela Dr. *Curtius*, cându eata ca ajungu si ací la tem'a disputei nóstre, de-si in alta forma. Destulu ca dau de veredictulu marelui invetiatu, care suna:

„*Intre representantii vigurosi ai doctrinei progresului séu desvoltatiunei naturale, si intre aderintii credintiei órbe, casca o prepaste mare, preste carea nu se póte dá mân'a, nici asiediá cându-va o trecatóre, fia caus'a — ciarlatanismulu séu fia idiotismulu.*“

Va se dica: amu gatat'o!

Ortodocsulu.

Varietâti.

⁂ *Multiemita publica* Societatea de lectura „Andreiu Siagun'a“ adencu petrunsa de semtiementulu de recunoscintia ce datoresce fatia de M. Mecenate românu, alu cârui'a nume pórta, nici in anulu acest'a nu a pregetatu a aduce sacrifice pe altariulu muséloru inaintea maretiei umbre a M. Andreiu, ci conformu §-fului 20 din statute, a arangiatu-o siedintia publica, alu cârei'a venitu s'a destinatu pentru inmultirea bibliotecei sele, a isvorului din care potemu estrage suculu necesariu pentru desvoltarea facultatiloru nóstre sufletesci atâtu de neaperata trebuintia nóue cá fiitoriloru conducatori si luminatori ai poporului, cá sa ne potemu si noi cá si preotimea altoru natiuni: provedea cu arm'a sciintiei, cu arm'a cea mai poternica si totu-odata cea mai sigura, carea singuru ne póte scapá din undele amenintiatóre ale mârei acestei vieti la malulu de multu doritu.

Nici odata nu vomu uitá, preastimatiloru domni, viulu interesu, ce a'ti manifestatu fatia de noi, fatia de societatea nóstra totu-déun'a dar' cu deosebire de astadata.

Pentru aceste in numele societâtiei, ne luamu libertatea in colónele acestui Diurnalu a aduce multiamit'a cea mai profunda tuturoru aceloru prea stimati domni, cari au bine-voitu a oferi obolulu seu in bani séu cârti si a-si sacrificá tempulu si osteneal'a pentru noi; nu mai putienu si acelor'a cari nepotindu-ne onorá in persóna, ne-au onoratu celu putienu — prin contribuiri de oferte in favorea bibliotecei, precum si domniloru colectanti.

Prea stimatii domni contribuenti suntu:

N. Pope'a 5 fl, I. Drocu 5 fl., H. Mutiu 5 fl., Iudit'a Macelariu 5 fl., A. Bechnitiu 3 fl., P. Cosm'a 2 fl., Dr. Schiau 2 fl., Dr. Hodosiu 2 fl., Dr. Racuciu 2 fl., I. Popescu prof. 2 fl., P. Dunc'a 2 fl., C. Stezaru 2 fl., N. Harsianu 2 fl., E. Macelariu 2 fl., Dr. P. Barcianu 2 fl., Petru Rosc'a 2 fl., G. Majoru 2 fl., T. Colbasi 2 fl., C. Colbasi 2 fl., N. Nast'a 2 fl., D. Comsi'a 2 fl., eu 2 fl., N. Popoviciu 2 fl., A. Vasilichi 2 fl.

D-n'a Mutiu 1 taleru, I. Popescu 1 taleru, S. Popescu 1 taleru, S. Mond'a 1 taleru, d-n'a Pascu 1 taleru; I. Bolog'a 1 fl., N. Vladu 1 fl, N. Fratesiu 1 fl., M. Lazaru 1 fl., P. Petroviciu 1 fl., Dr. N. Majeru 1 fl., B. Petri 1 fl., d-n'a Candrea 1 fl., M. Tom'a 1 fl., Dr. Mog'a 1 fl., (colectante) Dr. Brote 1 fl., A. Lebu 1 fl., V. Romanu 1 fl., P. Petrescu 1 fl., N. Vadrariu 1 fl., d-n'a Mateiu 1 fl., I. Rusu 1 fl., V. Schneider 1 fl. L. Binder 1 fl., Dr. Nemesiu 1 fl., B. de Pred'a 1 fl., G. Popu 1 fl., N. Verendeanu 1 fl., N. Cado 1 fl., Dr'a König 1 fl., M. Schmigelschi 1 fl., N. Imbarusiu 1 fl., N. Manu 1 fl., X. 1 fl., I. Iliescu 60 cr., F. Angelu 50 cr.

Din Romani'a: N. Popescu si I. Popescu 1 fl., iéru Bretilescu, N. B., N. Badila si Constantinescu 1 fl., Dionisiu M. 50 cr., T. Pascu 30 cr., Costande 20 si S. Deacu 20 cr.

Ér' d. asesoru consist. Z. Boiu a donatu bibliotecei: „Bibli'a sacra“ in l. ebraica si cu testu latinu; si d. Dr. Hodosiu 18 bucati de cârti de fórte mare insemnatate pentru noi.

Din strainatate Eli'a Cucuianu preotu in Inuri 2 fl. —

Sum'a totala este de 99 fl. 30 cr. 5 taleri si 19 carti in 22 volume, iér' spesele 27 fl. 74 cr, remâne asiá dara unu venitu curatu de 71 fl., 56 cr, 5 taleri.

Ve asiguramu, prea stimati domni ca obolulu, ce l'a-ti oferitu pentru noi 'lu vomu intrebuintiá incâtu va fi cu potintia pentru desvoltarea intelectuala a nóstra, cá asiá sa potemu conlucrá pentru luminarea si cultivarea poporului nostru si pentru binele publicu.

Teodoru Cotutiu, *Ioanu Runcanu*,
pres. com. arang. casariulu com. arang.

⁂ *Convocare.* Onorabilii domni membri ai consiliului municipalu Huniadór'a, prin acést'a suntu invitati, sa binevoiasca a participá la conferinti'a prealabila, carea se va tienea in Dev'a la 8. Ianuariu 1878. cal. nou d a. la 4. óre adeca in presér'a adunârii de restauratiune a numitului comitatu, in casele Domnului protopopu Ioane Papiu.

Mi-place a crede, ca nici unulu din domnii membri romani, nu voru lipsì de la acésta importanta conferintia si cu atâtu mai putinu de la adunarea generala de restaurare, ce va urmá in 9 Ianuariu 1878 st. n.

Bai'a de Crisiu 26 Decembre 1877.

Sigismundu Borlea.

⁂ On. redact. dela „Scól'a Romana“ in Nr. 50 dela 16 Dec. a. c. are o notitia la articlulu: „*La pensionarea invetiatoriloru*“, in carea dice, ca „statutulu pentru pensionarea invetiatoriloru din archidieces'a Sibiiului a fostu respinsu de catra ministru, *pentru ca i s'a inaintatu prea tardiu.*“ Acést'a, dupa cum ni amu informatu dela loculu competinte, nu e tocmai asia. E dreptu, ca statutulu nu s'a intaritu de ministeriu, dar' nu din causa, *ca i s'aru fi inaintatu prea tardiu*, ci cu totulu din alte motive, cari se voru face cunoscute pe calea sea. On. red. a „Scólei Romane“ e rogata a indreptá acést'a in interesulu adeverului.

⁂ *Plevn'a au cadiutu* Acest'a e refrenulu ce milióne de guri 'lu repetéza, ce milióne de capete lu comentéza si la audiulu caruia imperiulu musulmanu se infioréza.

Se infiora caci ultim'a'i sperantia de a-si prelungi agoni'a in intervalulu careia se póta diarí o fericita interventiune strelucindu, i s'au stinsu de acum inainte, precum se stinge ultim'a radia a luminei din candel'a ce absórbe ultim'a picatura de untu de lemnu.

Dicemu ultim'a, pentru ca tóte acele resturi de fortie ce au mai remasu Turciei pentru cá sa faca inca fatia resboiului ce au provocatu, nu suntu de câtu o paliativa trecatóre orbirei sale incapatinate de a vroí sa-si mentiena moravurile sale asiatice in mijloculu Europei civilisate si in acelu alu secolului alu XIX-lea.

— Nu voimu mórt'a pecatosului! Dar' nici perpetuarea pecatosiei sale. —

Faca cerulu cá sângele varsatu pana acum si care se va mai varsá inca, sa produca róde binefacatóre si sa asigure unu traiu mai bunu aceloru nefericite popóre pe care o nemilósa sórte le-au aruncatu in ghiarele unui tiranu crudu, barbaru si nemilostivu.

⁂ *(Restauratiunea amploiatiloru in cottulu Tarnavei-de-susu)* a avutu locu in 10 l. c. Dupa cum erá de prevediutu, comitele supremu et companie a isbutitu a dá partidei nationale sasesci care compune majoritatea absoluta in acelu comitatu, — o lovitura amara, octroindu-i esclusivu candidati de a-i sei in butulu legei, care admite câte trei candidati spre alegere. Nobilulu comite inse a crediutu ca si uuulu este destulu, câta vreme d-sea si nu legea are sa decida in ultima ratio. In acésta stare de lucruri nu trebue sa ne miramu, déca intr'unu comitetu in care sasii si românii au o majoritate preponderanta, — resultatulu alegerei e urmatoriululu: V.-comite P. *Apáthi;* proto-notariu, M. *Lájos*; presidentu la oficiulu orfanalu, *Szaboszlai*; fiscalu cottensu, Dr. A. *Wolf;* Notari, *Tomp'a*, *Somogy* si *Schmidt*; casari, *Fagarasi* si *Prediger;* controlori, *Wachsmann* si *Löw*: pretori, *Csiki*, si F. *Grooss*, *Balthes Schaaser*, *Hoffman*, *Iosefi*, si *Maurer*: adjuncti F. *Gross*, *Boer*, *Lendvay*, *Galambfalvi*, *Fodor*, *Csongradi* si *Komaromi*; asesori la oficiulu orfanalu suntu: *Zikeli*, *Nagy*, *Elek* si *Perci'a;* notariu *Szabaszlai* jun., archivariu *Konyha.* De medicu cottensu s'a alesu Dr. *Kraus.*

⁂ *(Alegerea amploiatiloru in cottulu Brasiovu)* a avutu urmatoriulu resultatu:

Vice-comite, I. de *Roll;* notariu supremu, *Tomp'a*; contabilu supremu, C. *Frühbeck;* cassariu, A. *Schmidt;* controloru, C. *Matyas*; presidentu la oficiulu orfanalu, M. *Schmidt;* fiscalu cottens *Ioanu Lenger*; vice notari, St. *Panczel*, *Pildner* si *Rusu*; medicu supremu, Dr. *Tartler;* veterinaru, *Schramek*; pretori, H. *Eitel*, Sch. *Eduard.* si *Henter;* presidentu la sedri'a orfanala F. de *Trauschenfels;* asesori T. *Borger* si *Margineanu.*

Continuarea contribuiriloru de bani *)

pentru ostasii români ràniti din Romani'a.

(Colect'a XXXII.)

1. Prin dlu *Ioanu Bartolomeiu* secretariu consistorialu din *Caransebesiu* dela Preasânti'a Sea parintele episcopu diecesanu *Ioanu Popasu* 150 fl., *Ioanu Bartolomeiu* secretariu 20 fl., dn'a *Emili'a Bartolomeiu* 3 galbeni, de totu: 170 fl. 3 galbeni a 5 fl.

2. Prin dlu *Basiliu R. Damianu* din *Zlatn'a* dela DD.: Georgiu de Dobr'a 3 fl., Petru Paulu senior 2 fl., Petru Paulu jun. 2 fl., Vasiliu Popescu parochu gr. or. in Almasiulu-mare 2 fl., Petru Teodoru jude com. in Fenesiu 2 fl., Dimitriu Costea jude com. in Almasiulu-m. 1 fl. in argintu., Georgiu Cristea jude com. in Trempoele 1 fl., Clemente Metesianu jude com. V.-Dosului 1 fl., Stefanu Pasculetiu din Zalatn'a 1 fl., Basiliu R. Damianu teol. abs. in Zalatn'a 1 fl.

Sum'a: 16 fl.

3. Prin dlu *Dimitriu Cuntianu* parochu si profesoru de cantu in *Sibiiu* s'au colectatu 14 fl. 50 cr. din distribuirea cârtiloru didactice donate de autorulu *Basiliu Petri* in favorulu rânitiloru si anume dela 29 esemplarie cumperate prin junimea clericale.

Sum'a: 200 fl. 50 cr. 3 #.

Laolalta: 215 fl. 50 cr.

Transportulu sumei din colect'a XXXI publicata in nr. 98 alu „Telegr. Rom.“ cu: 3073 lei 80 bani 2756 fl. si 41 cr.

Sum'a totala: 3073 lei 80 bani si 2971 fl. 91 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 13/25 Decembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români rāniti din Romani'a.

1. Soci'a advocatului Desideriu Borbol'a, nascuta Eulali'a Fabianu impreuna cu famili'a sea din Oradea-mare (Ungari'a) — 60 decagr. scame.

2. Soci'a parochului Ilie Turdeanu nascuta Mari'a Fabianu, 8 dgr., din comitatulu Satu-mare.

De totu 68 dgr. scame.

(Va urmá).

Sibiiu, 13/25 Decembre 1877.

Iudit'a Macellariu

Burs'a de Vien'a.

Din 17/29 Decembre 1877.

Argintu	104 60
Galbinu	5 70
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9 60½
Valut'a nóua imperiale germâna	59 30

Nr. 2872 — 1877.

Concursu.

Pentru postulu de medicu nou creatu cu locuinti'a in comun'a Sasciori se escrie prin acést'a concursu pâna in 15 Ianuariu 1878 stil. nou, cu léfa anuala de 400 fl.

Competentii au a documentá, ca suntu medici si chirurgi diplomati, si se poftesce, cá sa scie si limb'a româna.

Sebesiu, 20 Decembre 1877.

F. Roth, m./p.
pretoru cercualu.

1—2

Nr. 322.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei vacante de alu doilea parochu in parochi'a gr. or. din Resnovu, protopresbiteratulu Branului, de class'a a dóu'a, impreunate cu unu venitu anualu de 600 fl. v. a. se escrie prin acést'a concursu cu terminu pâna la 11 Ianuaru 1878.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a asterne subscrisului pâna la terminulu mentionatu suplicele loru, instruite in sensulu statutului organicu si alu dispositiuniloru sinodului archidiecesanu din anulu 1873, pentru regularea parochieloru § 16 lit. c.

Brasiovu, 2 Decembre, 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Iosifu Baracu m./p.,
protopresbiteru cá adminst. alu protopresb. Branului.

3—3

---

*) Fiindu-ca unii dintre contribuitori au facutu reclame, cá colectele sa se publice si in alte diurnale ce le tienu ei, — subscris'a 'si ia voi'a a rogá pre onor. Redactiuni dela celea lalte diurnale române: cá sa bine-voiésca — incâtu le aru permite spatiulu — a publicá respective reproduce si ele in colónele loru aceste si ulteriórele colecte. Colectant'a.

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 101. ANULU XXV.

Sibiiu 22 Decembre 1877. (3 Ian. 1878.)

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.
Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5 $\frac{1}{2}$ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3 $\frac{1}{2}$ cr. v. a.

Resbelulu.

Sibiiu, in 22 Decembre.

Nu este mirare, déca operatiunile pe câmpulu de resbelu suntu acum aprópe nula. Câci zapad'a zace de dóue urme pre pamentu si a ingropatu drumuri si siosele. Luându inca in considerare ca o parte mare a armatei rusesci se afla in acést'a vreme pe Balcani, intr'o inaltime de 3—5000 urme preste suprafati'a mârei, lips'a de sciri nóue este pe deplinu justificata. Totu ce ne-a adusu telegrafulu dela raportulu nostru ultimu incóci este scirea, confirmata in modu oficialu, despre luarea positiunei *Pirot* prin serbi. Pirot este unu orasiu locuitu de vr'o 15,000 crestini si vr'o 2000 mohamedani si situatu pe drumulu la Sofi'a. Positiunea dela Pirot este prin aceea insemnata, ca a redimatu in ea armat'a lui Nedsib pasi'a; acum potu serbii atacá usioru armat'a lui in cóste si potu astfeliu slabí positiunea armatei turcesci dela Sofi'a.

Reflessiuni asupr'a alegeriloru din urma in comitatulu Sibiiului.

Dupa ce avemu fapt'a inaintea ochiloru, este lucru usioru a ne face reflessiunile. Fapt'a este control'a cea mai nepartinitóre. Ea orientéza pe cetitoriu si-i spune incâtu suntu si incâtu nu suntu reflessiunile adeverate.

Inainte de tóte trebue sa avemu in vedere pe românii din comitatu, cá parte intregitóre a comitatului, lânga natiunea sasésca. Românii facu maioritatea locuitoriloru, sasii maioritatea alegatoriloru. Cum si de unde vine disproportiunea acést'a, credemu ca nu va mai intrebá nimenea, care cunósce raporturile nóstre constitutiunali din er'a constitutiunala din urma. Magiarii disparu cu numerulu loru neinsemnatu in comitatulu Sibiiului. Ei nu suntu decâtu intre functiunari, si sporadici in cetâti si opide.

Stându astfeliu proportiunea de natiunalitâti, oficiele politice administrative este naturalu, ca aveau a se impartí intre cele dóue natiunalitâti.

Ómenii statului, séu corectu disu, ai regimului, pentruca ai statului suntemu toti, esplica legea „natiunalitâtiloru" astfeliu, ca ori-care aru fi majoritatea locuitoriloru, limb'a oficiala are sa fia cea magiara. Congregatiunile de pâna acum ne-au si aretatu ca tóte emisele si ordinatiunile ministeriali, ba si alte amenunte, se cetescu si se dicu mai intâiu in limb'a oficiala, cu tóte ca marea majoritate a congregatiuniloru nu o intielege. Ei bine, impregiurarea acést'a, de-si impreunata cu perdere de tempu, n'a jignitu lucrârile congregatiuniloru. Majoritatea a protestatu si apoi s'a conformatu si a ascultatu totu-déun'a cu pietate si ce nu intielege si a procesu la hotariri, dupa ce i s'a datu in traducere obiectele de pertractatu.

Majoritatea a mersu mai departe, ea a tienutu comptu de impregiurarea acést'a si acum cu ocasiunea alegeriloru. Incâtu a pututu s'a straduitu a alege functiunari initiati in limb'a oficiala. Putemu dice dar', ca majoritatea nu póte fi acusata la nici unu casu de neloiala.

In complicatiunea acést'a de impregiurâri, românii din comitatulu Sibiiului, cá ómeni constitutiunali ce suntu, au trebuitu sa-si puna intrebarea: ce este de facutu?

Intrebarea nu erá tocm'a grea de a o respunde, pentruca, precum s'a vediutu mai susu si precum vedemu din tóte impregiurârile in care traimu de vre-o câti-va ani incóce, lucrurile suntu atâtu de clarificate, incâtu mergu ele de sine. In tóte afacerile constitutiunali suntu nemagiarii asiá de tiermuriti incâtu prea putienu le remâne de facutu. Dar' intre tóte impregiurârile aceste nefavorabili, românii sciura ca au sa apere interesele loru, pe terenulu legei, fâra de a devení de o parte neloiali fatia cu statulu si de alta parte servili fatia cu organele regimului.

Sórtea a voitu cá conlocuitorii nostri sasi, petrunsi de aceste'si idei, sa cunósca insemnatatea momentului si condusi de acésta insemnatate sa intre cu noi in acordulu unei lucrâri comune: aperarea intereseloru natiunale incâtu permite legea.

Ocasiunea acést'a o au si folositu românii, durere nu toti, cu atâtu mai vertosu cu câtu in impregiurârile date, ea erá unu favoru, de care majoritatea alegatoriloru sasi putea puru si simplu, sa ne lipsésca.

Déca urmámu, de esemplu, politic'a representata de Dr. S. *Pacurariu* si consorti, din 36 de posturi, majoritatea sasésca putea sa ne lipsésca de tóte, afara de unulu, adeca de celu de pretoru in cerculu Sebesiului, unde comitele supremu a candidatu trei români. Ne puteamu dara falí cu *uniculu* amploiatu comitatensu, cu pretorulu, dlu Mateiu *Savu!*

Acést'a erá situatiunea cându alegatorii comitatului Sibiiului s'au intrunitu in 16/28 Decembre spre a alege functiunarii administratiunei politice ai comitatului Sibiiului.

Resultatulu alegerei este cunoscutu, românii se bucura in acestu comitatu de unu numeru de functiunari, cum abiá se mai bucura unde-va in totu lungulu si latulu Ungariei si in specialu alu Transilvaniei.

Procederea româniloru a fostu din dóue puncte de vedere buna. Din punctulu de vedere alu interesului propriu natiunalu si din punctu de vedere constitutiunalu, care indatoresce pe fia-care cetatiénu a aperá autonomi'a municipala, fatia de agressiunile organeloru guvernului, déca de acestea, in urm'a unui escesu de zelu, aru esistá.

De au fostu de n'au fostu escesu de zelu din partea organeloru guvernului, cu ocasiunea acestei alegeri, nu hotarimu; decursulu alegeriloru este inaintea ochiloru cetitoriloru, decida.

Suntemu inse de parere, ca si celu mai putienu versatu in afaceri municipale, care scie cum au decursu tóte, nu va puté sa remana celu putienu cu nedumerirea, ca la alegerea vicecomitelui, trebuiá organulu guvernului, fâra de a calcá legea, ba chiaru urmandu-o, sa respecteze vointi'a majoritâtiei congregatiunei.

Protestulu*) primitu de majoritate spre a fi inaintatu ministeriului vorbesce lamuritu si decursulu celu netedu alu celoru-lalte alegeri dovedesce si mai lamuritu, ca majoritatea a fostu condusa de cea mai sincera loialitate.

Un'a ne pune pe gânduri. Cum de se aflara români, si inca români, ce pretindu a avé cuventulu celu dintâiu intre connatiunalii loru, cari se injugara la carulu organeloru guvernului si 'lu spriginira pe acest'a cu cuventulu si cu fapt'a.

In colónele aceste s'a indicatu prea de ajunsu motivulu. Insa déca tocm'a au fostu condusi de motive de persóne, acelea se poteau realisá póte mai siguru pe calea urmata de românii, cari au aperatu autonomi'a municipala intru câtu persónele erau cualificate de functiuni comitatense. Amu puté citá esemple, unde majoritatea, cu tóte ca s'au vediutu parasita de ei, n'a reflectatu la acésta desertiune, ci a alesu individii cari i s'au parutu mai corespundietori pentru functiunile de ocupatu.

N'amu fi reflectatu la incidentulu acestu neplacutu in viéti'a nóstra natiunala, déca nu ne-amu teme, ca mâne poimâne potu vení cestiuni si mai importante decâtu alegerile si atunci cine scie din ce motive sa ne vedemu iérasi impartiti in dóue tabere, spre rusinea si pe cum s'a mai intemplatu spre pagub'a nóstra.

Óre sa nu putemu noi cei putieni face, ceea ce facu cei multi, alegatorii sasiloru? Ei au o disciplina esemplara, ei se intielegu in tóte afacerile loru pâna la punctulu pe i, asiá incâtu numai dóue persóne déca au fostu in disensiune cu majoritatea, ni le-au lasatu sa le alegemu noi, pentru-cá prin noi sa spriginésca cu câti-va de ai nostri parerile organului guvernului.

Luptele constitutiunali nu suntu terminate; dara déca voimu sa fimu ómeni constitutiunali, in adeveratulu sensu alu cuventului, sa nu fimu desbinati, sa nu fimu apatici séu passivi, si cându suntemu activi sa nu ne facemu purtatorii póleloru in contr'a intereseloru nóstre.

Revist'a politica.

Sfersitulu anului 1877 se apropia, pentru cei cari 'si numera dilele dupa calendariulu gregorianu, va se dica, traiescu cu 12 dile mai curendu decâtu noi cestia-lalti muritori mai târdii in lumea acést'a, s'a si terminatu de dóue dile anulu 1877, si pactulu intre jumetâtile imperiului nostru dualisticu inca totu nu este terminatu. Cându se va terminá, nu sciu nici acei cari conducu destinele monarchiei. Dificultâtile la incheiarea pactului in locu de a se imputiená, pare ca se inmultiescu: pe terenulu economicu. In Ungari'a li se pare representantiloru tierei caféu'a si petroleulu prea eftine si punu vâmi mari pe ele; in Cislaitani'a respingu vâmile mari pe cafea si petroleu, pentru ca li se paru prea scumpe. Aceste cá esemple. Dificultâtile suntu inse mai numeróse si asiá *cris'a* pactului inca este inapoi, cine scie cum se va terminá.

Ministrulu Tisz'a a fostu la Berlinu. Suntu ómeni cari aducu caletori'a acést'a in combinatiuni politicoeconomice. Altii iéra dicu, ca caletori'a este de natura cu totulu privata. Din dispositiunea Germaniei câtra Austro-Ungari'a e de a se crede versiunea din urma. Germani'a este in positiune de a intrá in negotiâri de tratate comerciale si vamale cu Austro-Ungari'a fâra intrevenirea presiedintelui ministeriului ungurescu, pentru ca ea cunósce referintiele nóstre asiá de bine incâtu aru fi in stare a dá orientâri barbatiloru nostri de statu, nu sa primésca ea orientâri dela ai nostri.

Unu nou presentu se pregatesce popóreloru Ungariei. Tiermurirea dreptului de adunâri si, cá adausu, are sa vina dupa acést'a reducerea libertâtiei pressei. Foile unguresci suntu nemultiamite de scirea despre presentulu acest'a, inse fiindu-ca vine dela unu guvernu care a esitu din sinulu pârtii „liberale", ne mirâmu cum de nu-lu primescu aplaudândulu.

Mediatiuni de pace si armistitiu suntu la ordinea dilei de vre-o câte-va dile. Telegramele din Londr'a si Constantinopole se ocupa din tóte puterile cu densele. Lumea inse este necrediatóre si se teme, ca aceste au sa umpla numai golulu intre alte actiuni, cari se voru estinde mai departe decâtu s'au estinsu cele de pe câmpiile Bulgariei Asiei turcesci.

Imperatulu Russiei, ce e dreptu, se asigura ca a telegrafatu Dómnei Romaniei: „In momentulu de a iesí „din statele Vóstre, amu pe inima a-ti „multiemí din sufletu de primirea „atâtu de prietinésca, ce mi-ai facutu. „Dumnedieu se veghieze asupra-ne si „sa ne permita cá in curendu *sa sub-„scriemu* o pace folositóre si gloriósa." Dara de alta parte se dice, ca primindu deputatiunea din Petersburg la sosireá sea acolo, aru fi disu, ca s'a facutu multu pâna acum, dara mai este inca multu de facutu.

Armatele rusesci inaintéza, incâtu le permite timpulu de iérna in interiorulu Turciei si facu pe ori si cine sa intieléga, ca mediatiunile inca nu contienu destula seriositate pentru a le oprí in mersulu loru.

Angli'a, care se vede a fi luatu asupr'a-si greau'a missiune de a mijlocí, n'are incredere mare in resultatele mijlocirei sele si de aceea inarméza din tóte puterile. Russi'a, care simte intentiunile de mijlocire, si pregatesce de aperare tiermii mâriloru, cari aru puté fi atacati de englesi. Cuvintele lui Gorciacoff, ca Russi'a nu scie „unde incéta Turci'a si unde se incepe Angli'a" arata soriositatea situatiunei si de aceea nu gresiescu acei'a, cari prorocescu ca in primavér'a viitóre resbelulu va fi mai estinsu decum a fostu in anulu acest'a.

De altmintrea sa nu ignorâmu si scirile dupa care pacea aru fi fórte aprópe. „Agenti'a Havas" spune ca pórt'a are incunosciintiarea, ca Russi'a este invoita la unu armistitiu pe lânga conditiunile: rectificarea granitieloru in Asi'a, deschiderea Dardaneleloru, independenti'a Romaniei si acceptarea programei facuta de conferenti'a din anulu trecutu in privinti'a Bulgariei; incâtu pentru Serbi'a si Muntenegru remâne a se intielege mai in urma.

Greci'a se pregatesce de resbelu si in Candi'a revolutiunea iá dimensiuni totu mai mari pe di ce merge.

Despre sosirea principelui Carolu cetimu in „G. Tr." urmatórea telegrama:

Bucuresci. 29 Decembre 10 óre a. m. *Intrarea Domnitoriului Carolu I i. Capitala a fostu o adeverata mareatia ovatiune. Arcuri de triumfu impodobiau stradele. Salve de tunuri, sunetulu clopoteloru, hurra prelungite, nesfersite ale poporului gramaditu dela gara pâna la Metropolia, aclamau entusiasticu sosirea Marelui Capitanu in mediloculu poporului*

---

*) Lu vomu reproduce in nr. viitoriu.

românu. Sér'a a fostu iluminatiune admirabila.

Bucuresci, 29 Decembre 1 óra p. m. *Osmanu-pasi'a*, care sosise alaltaeri in capitala si a locuitu la „Grand Hôtel du Boulevard", a plecatu adi spre Rusi'a.

Dominatiunea Russiei asupr'a Constantinopolului, si fâra cá trupele rusesci sa intre in Stambulu, acést'a este ceea-ce inspira Engliterei temerea ca va fi resultatulu resbelului actualu. Spre a preintempiná acestu pericolu, lordulu Beaconsfield se incérca, pe câtu se póte, sa impinga câtu 'i va fi mai multu cu putintia avant-posturile englese spre Constantinopole. Aceste avant-posturi, dupa cum dice „Times" ca interesele englese in orientu voru fi aperate prin banii englesi, nu potu sa fia decâtu livrele sterline. Si adeverulu este ca, dela cumpererarea actiuniloru canalului de Suez, a devenitu unu ce obicinuitu pentru politic'a de actiune a lordului Beaconsfield de a preintempiná pericolele cu pung'a iér' nu cu sabi'a Vechei-Engliteri. Acést'a corespunde inse fórte multu cu opiniunea actuala din Engliter'a; si, cu asemenea mesuri prevediatóre, este de acordu si „Times", si cetatea si majoritatea parlamentului, care, impreuna, simtu gróza de o actiune resboinica. Ceea-ce planuiesce primulu ministru acum, si ceea-ce a facutu pâna acum, va trebuí sa se dea publicitâtiei inca mai nainte de 17 Ianuariu, di in care se va deschide parlamentulu. O anecsare a Egyptului, pe care foile englese incepusera sa o céra din nou mai dilele trecute, se pare ca nu este inca possibila in fas'a actuala a resbelului, si se mai pare inca ca n'a sunatu pâna acum ór'a, in care se va incepe impartial'a formala a Turciei. Acestu spectacolu din Londr'a a atrasu atentiunea si foiloru germane Eata ce scrie „Nation. Zeit.":

„Ce voiesce Engliter'a? ce póte ea sa faca? Pescii si animalele de uscatu, a disu principele de Bismarck, nu suntu periculosi unii pentru altii. A meditá Engliter'a o cruciada contr'a aliantiei celoru trei imperati, dupa cum striga „Standard" in prea marele seu zelu, este o curata nebunie. Câci pâna acum acésta aliantia, afara de actiunea Russiei, a avutu numai o insemnatate espectativa pentru Europ'a si negresitu ca cei din Engliter'a nu se voru gândí la acea de a silí pe Germani'a si Austri'a cá, cu armele in mâni, sa intre in actiune pentru un'a din pârtile beligerante. Ce insemnéza dar' sgomotulu de acum asupr'a liniscei de pâna astadi? Voiesce Engliter'a sa apere pe Turci'a séu interesele sele? voiesce ea integritatea Portiei séu parte din prada?

„Astadi insa ni se pare mai multu cá totu-déun'a ca lordulu Beaconsfield pregatesce ce-va mai multu cá vorbe late. Dar', o declaratiune de resbelu contr'a Russiei nu se va insielá sa o faca nici primulu ministru nici chiaru insa'si Regin'a, cu tóta réu'a opiniune ce are de Imperatulu Russiei. Acést'a nu i-aru aduce nici unu câstigu, ci din contra paguba. O pregatire de resbelu, inse, insemnéza ca cei din Engliter'a se astépta acum la o resolvare a cestiunei orientului si ei se pregatescu sa iá la dens'a acea parte, care este accesibila pentru peste."

Panslavistii 'si schimba pe fia-care di parerile loru asupr'a viitóreloru arangiamente din peninsul'a balcanica. Katkow, vorbindu in „Diariulu de Moscov'a" despre anecsarea guriloru Dunarei si a Dobrogei, se esprima in nisce termini cari suntu contrarii cu cele dise de Tiarulu in discursulu seu dela Moscov'a. „Amu spus'o dejá, dice d. Katkow, ca Romani'a nu ne va cedá Basarabi'a fâra o despagubire. Cu tóte acestea nu mai incape indoiél'a ca este de doritu o impreunare a Basarabiei române cu posesiunile rusesci; si se mai doresce inca cu ea sa se unésca si Dobrogea. Suntemu de parere ca Russi'a trebuie sa iá inapoi partea aceea din Basarabi'a pe care a dat'o in anulu 1856 si care numera acum 150,000 locuitori, intre cari suntu o multime de rusi si unu numeru considerabilu de bulgari, emigrati dupa 1829. Odata cu acést'a va trebuí sa se iá si Dobrogea pâna la Kustenge, unde slavii suntu in mai mare numeru cá românii. Romaniei va trebuì sa i se dea inapoi Basarabi'a rusésca pâna la Valulu Romanu, in care noi vomu pastrá spre nordu fortaréti'a Chotin, iér' spre sudu intregulu districtu Akerman si cea mai mare parte a districtului Bender; populatiunea din amendóue aceste districte este amestecata si se compune — pe lânga români — dintr'o mare parte de rusi, bulgari, colonisti, germani, etc. Dându Romaniei acésta parte a Basarabiei cu o populatiune compacta si curatu românésca (cu totulu aprópe 70,000 ómeni), luâmu unu teritoriu cu o numerósa populatiune slava, intre cari si rusi. Prin acést'a Romani'a câsciga, fiinduca dobândesce unu numeru considerabilu din coreligionarii sei, iér' Russi'a câsciga, prin aceea, ca — impinsa pâna la fruntariile Bulgariei — 'si maresce in modu considerabilu lini'a sea pâna la Marea Négra si capeta gurile Dunarei. Intr'unu cuventu, o asemenea schimbare de teritoriu va fi egalu avantagiósa atâtu pentru Romani'a câtu si pentru Russi'a. (Prin acést'a Russi'a iá 380,000 mile patrate cu 550,000 locuitori, iér' Romani'a 655 mile patrate cu 750,000 locuitori) Mai adaogâmu inca, ca cu unu asemenea schimbu aru remânea complectamente aperata si demnitatea nóstra nationala. Acest'a nu va fi nici decum unu actu fortiatu, ci de buna-voie. Cuventulu datu ca Russi'a nu are intentiunea sa si intinda stapânirile sele in Europ'a, aru fi asemenea pastratu. Russi'a nu aru luá prin acést'a nimicu, ci Romani'a aru luá Dobrogea dela Turci'a si tocmai dupa incheiarea pâcei s'aru efectuá schimbulu intre Rusi'a si Romani'a, fâra cá Turci'a sa fia atinsa intru ce-va.

„Golos" unu altu organu importantu, discuta in modulu urmatoriu conditiunile de pace:

„Pâna la unu óre-care gradu se putea sperá ca Pórt'a, dupa caderea Plevnei, va urmá sfatulu intielepciunei; in acésta privintia s'au imprasciatu si pe la noi sgomote despre o pace apropiata. Cu tóte acestea nu se póte comptá tocmai multu pe intielepciune, care a fostu adesea-ori invinsa in Stambulu de altfeliu de consilii. In ori-ce casu, vomu putea aduce pe Pórta la acésta intielepciune printr'o continuare energica a resbelului. Déca ea nu este dispusa sa se róge acum pentru pace, atunci noi, batându o armata turcésca dupa alt'a, vomu silí in fine fanatismulu musulmanu sa se potolésca, pe care multi consiliari ai Portiei lu-au consideratu cá o pedeca pentru realisarea dorintieloru loru de pace. De aceea dar' societâtiei rusesci, cu totu amorulu ei de pace si marinimositatea ei, nu i va mai remanea altu ce-va de facutu decâtu sa hotarésca a dá Turciei noi invingeri decisive si a silí astfeliu pe Pórta sa ajunga la intielepciune. Pacea depende numai si numai de ea... Sarcin'a ce si-a luatu guvernulu rusescu prin resbelulu actualu, nu contiene nici de cum in sine cucerirea Constantinopolului si isgonirea turciloru din Europ'a. Guvernulu rusescu aru putea sa fia silitu sa apuce pe acestu drumu fórte periculosu pentru Pórta, si trupele lui voru putea fi conduse spre sânt'a Sofi'a numai contr'a sinceriloru intentiuni ale Russiei, numai prin forti'a lucruriloru care, lasandu totulu la o parte, depinde numai si numai de Turci'a. O repede si imediata incheiere a pâcei intre Russi'a si Turci'a, fâra intervenirea Europei, o asemenea pace, care aru dá o basa sigura vietiei independinte a stateloru crestine din peninsul'a balcanica si care aru despagubí in modu satisfacatoriu pe poporulu rusescu pentru sacrificiele sele, aru fi primita cu bucuria de intregulu poporu, chiaru si cându turcii si-aru continuá viéti'a loru pacinica pe malurile Bosphorului. Dupa liberarea popóreloru crestine din Turci'a, a Ertiegovinei, a Bosniei si a Bulgariei, numai si numai prin forti'a armeloru rusesci, in mijloculu indiferintiei generale a Europei de Vestu, dupa stralucitele nóstre victorii repurtate asupr'a armatei turcesci, positiunea nóstra in Constantinopole, de-si elu va remanea in puterea turciloru, va fi mai avantagiósa decâtu déca, cá pâna acum, aru remanea in puterea englesiloru, séu déca aru vení cá statu liberu in puterea tuturoru intrigantiloru europeni".

„T."

Adunarea generala a comitatului Sibiiu.

Sibiiu, 20 Decembre.

Lupt'a inceputa cu atât'a inversiunare intre representantele regimului et consortes si majoritatea deputatiloru cottului nostru s'a terminatu eri, dupa cum erá de prevediutu, in favorulu fortiei majore. Galeriile salei dela „Imperatulu Romaniloru" erau si astadata indesuite de privitori curiosi a asistá la o privelisce atâtu de interesanta. La ordinea dilei: depunerea juramentului din partea noiloru amploiati si propunerile dep. Dr. Wolff si I. Schweinitz.

Dupa o scurta observare a dep. *Schweinitz* asupr'a deputatiunei de insarcinatu cu insotirea comitelui supremu, dep. Dr. *Wolff* doresce, cá mai inteiu sa se verifice protocolulu si apoi sa se procéda la juramentulu amploiatiloru. Dep. *Lindner* combate parerea ante-vorbitoriului adaugendu, ca protocolulu sa se verifice mai târdiu. *Presidentulu* incheie discussiunea dicendu, ca numai decâtu va dispune verificarea protocolului din 16 l. c., compusu in limb'a magiara. Dep. *A. Arz* tiene de imposibila verificarea unui protocolu scrisu intr'o limba, pe care nu o cunósce marea majoritate a adunârei; de aceea protocolulu sa se cetésca tot-odata in limb'a germâna si româna, fiindu-ca numai astu-feliu póte fi vorb'a de o verificare legala. *Presidentulu* reflectéza, ca numai tecstulu magiaru are privilegiulu sa tréca de originalu. Controvers'a asupr'a acestui objectu da ansa la o discusiune infocata intre dep. *Arz, C. Klein*, Dr. *Wolff* si Dr. *Lindner, F. Schreiber* si *presidentulu*, care continua a remâné credinciosu principiiloru sele absolutistice in butulu argumenteloru puternice insirate de numerosii sei adversari. Dep. *Z. Boiu* constata, ca din nou se face abusu de legea nationalitatiloru. Ce sa se verifice? unu protocolu, pe care de siguru nu-lu intielege decâtu $^1/_5$ parte a deputatiloru din adunare? Protocolulu are sa fie o oglinda fidela a lucrâriloru adunârei. Déca tecstulu românu nu este gat'a, sa se cetésca macaru tecstulu germânu si apoi sa se procéda la verificarea protocolului. Dep. *Pacurariu* vorbesce multe de tóte si ispravindu propune alegerea unei comisiuni, care sa se insarcineze cu verificarea protocolului compusu in tustrele limbile. In desiertu se incérca dep. *Arz* a obtiené cetirea si verificarea tecstului germanu si magiaru in siedinti'a de fatia, câci *presidentulu* insista a se verificá numai tecstulu magiaru. Dep. *Arz* declara ca se supune fortiei majore, adauge inse, ca sa se petréca la protocolu ceea ce s'a intemplatu astadi.

Dep. *Schreiber* cetesce tecstulu magiaru alu protocolului luatu in siedinti'a din 16 l. c.

Dep. Dr. *Wolff* doresce, cá propunerea lui Wittstock sa se induca in protocolu in totu cuprinsulu ei, motivarea fiindu o parte integranta a propunerei amintite. Urméza o nóua discusiune infocata intre dep. *Schreiber, Lindner* si *Pacurariu* aderenti ai *presidentului* si Dr. *Wolff, Bedeus* si *Klein* cá spriginitori ai opiniunei condep. loru Wolff. Dupa ce *presidentulu* declara a nu admite inducerea la protocolu a motivârei cuprinse in propunerea dep. Wittstock din causa ca acést'a aru stá in contradicere cu legea, dep. *Wolff* regreta, ca se perde atât'a timpu pretiosu prin atitudinea presidentului, care stirbesce asiá de tare drepturile constitutionale ce competu adunârei cottense. La propunerea *presidentului* se alege o comisiune in persónele dep. *Arz, Kapp* si *Pacurariu* spre a intretiese in protocolu modificârile acceptate.

Terminându cu verificarea atâtu de indelungata *presidentulu* trece la ordinea dilei, care este primirea juramentului din partea noiloru amploiati.

Dep. *Schneider* observa in numele majoritâtii, ca vice-comitele nu póte fi admisu la depunerea juramentului, deórece alegerea densului este ilegala si insotita de unu protestu alu adunarei. *Presidentulu* declara, ca trebue sa indeplinésca acum actulu juramentului la ori si ce casu. Dep. *Klein* tiene o vorbire mai lunga, in care combate cu taríe procederea presidentului, fiindu indreptata contr'a legei si drepturiloru adunârei. In deosebi arata, ca comisiunea pentru candidare a calcatu legea prin aceea, ca a esclusu dela alegere pre doi candidati bine cualificati pentru postulu de vice-comite. Dupa o observare a dep. *Lindner* intempinata cu oho! din partea adunârei, *presidentulu* impedeca continuarea desbaterei, si apoi primesce pre amploiati la depunerea juramentului.

Urméza propunerea dep. Dr. *Wolff* facuta in siedinti'a de Vineri in cestiunea esmiterei unei comisiuni, care sa se insarcineze cu facerea de propuneri potrivite, spre a aperá competenti'a adunârei in contr'a dreptului violatu de a alege amploiatii. Propunerea se primesce si in comisiune se alegu dep. Dr. *Wolff, Bedeus* si *Z. Boiu.*

Dupa o scurta intrerumpere, raportorulu comisiunei Dr. *Wolff* propune a se face o „representatie" la ministeriulu de interne in contr'a abusuriloru intemplate, apoi cetesce si recomenda spre primire tecstulu proiectului de representatie.

Dep. *Klein* propune primirea en bloc a representatiei cetite. Desbaterea ce urméza acum intre dep. *Pacurariu, Kapp* si *Schochterus* se sfersiesce prin aceea, ca tecstulu representatiei facute se primesce en bloc.

Propunerea de Sâmbata a dep. *Schweinitz* in privinti'a dârei in cercetare disciplinara a inspectorului de contributiune, se primesce.

Dupa o observare ce face dep. I Möfferdt in cestiunea bileteloru de invitare, cari nici acum nu suntu scrise tóte numai in limb'a magiara, siedinti'a se incheia.

Orastia, 20 Decembre 1877.

(La alegerea de notariu in cerculu Castaului). Diu'a alegerei de notariu, pentru cerculu Castaului erá defipta pe 19 Decembre st. v. a. c., ne asceptámu si cu totu dreptulu aveamu a ne asceptá cá in acestu cercu sa se aléga unu românu bine cualificatu, unu românu cu inima si cu resistintia démna de a conduce si a aperá interesele acestoru comune, cari pâna acum mai multu fura conduse si aperate de straini, se intielege de sine — asiá conduse — cá in tóte locurile, unde românii suntu condusi de straini, pentru interesulu loru, prin ori-ce mijlóce a trage dela ei si din averea loru comunala câtu mai multu venitu, ér' interesele loru comunale nu numai a le parasí si incurcá, dar' spre cea mai mare dauna a le si tradá drepturile loru. Noi ce e dreptu amu avutu competenti români, de a-

junsu cualificati si demni de a ocupá acestu postu, dar' precum in grâulu celu curatu se póte aflá si câte o neghina, asiá prelânga competentii cei bine cualificati se aflara si de acel'a, cari neavendu cualificatiunea prescrisa, si prin urmare nepotendu fi admisi intre candidati, aflara destule cause, prin cari induplecara pe alegatori a strigá ca nu voiescu alegere nici decum. Urmarea fu, ca alegerea in favórea egoistiloru se oprí, si postulu de notariu pâna la alta alegere, care nu scimu câtu va trece pana se va face, se substituì iérasi dupa dorinti'a celoru ce lucrara pentru oprirea alegerei prin dreptulu si sântulu notariu de pâna acum, de natiunalitate straina, care scie si lucra in aceste comune curatu romanesci numai nemtiesce. Radecin'a din care s'a escatu acésta neintielegere este, câci salariulu pentru postulu de notariu s'au luatu in bugetu in ambe comunele, in Casteu si Sebisielu fâra scirea representantiloru comunali prin dreptulu notariu de pâna acum. Densulu ce e dreptu pâna acum au luatu din casele ambeloru comune pe anu bani gat'a 800 fl. v. a. fâra alte venite si ceea ce s'au datu dela Bai'a-Sibisielu, cari computate laolalta au avutu unu venitu anualu in bani gat'a póte preste 1000 fl. dar' nu cu scirea si invoirea comuneloru, câci densulu nici odata n'au voitu a face cercetarea caseloru séu a-si aretá cuitantiele representantiloru comunali, ér' densii au fostu atât'a de buni, séu mai bine slabi de ingeru de nu si-au trasu sém'a de averea loru nici despre aceea ca, dreptulu si sântulu loru notariu câtu trage pe anu din casele loru comunali ? si pentru ce?

Deci vediendu notariulu nostru, ca representantii comunali nu suntu atâtu de indrasneti cá sa-si traga sém'a despre venitulu si spesele loru, cu atâtu mai multu cá sa-lu controledie pre densulu, vediendu densulu cumca ceea ce vorbesce dela gura câtra români ei credu cá unu ce dreptu si sântu; facù asiá de bine, de nici nu mai intrebà de comune, ci puse in bugetu din ambe comunele salarie pentru notari 700 fl., asiá apoi se publicà si concursulu, fâra scirea comuneloru, in urma totusi se audí aceea veste, comunele se minunara multu cum s'a pututu face acést'a fâra scirea loru, de unde apoi urmà neintielegerea. Mai fu insa neintielegere si pentru Bai'a Sibisielu, pardonu Sibisielulu-nou, câci si acést'a cá comuna de sine statatóre contribue prelânga cele siepte sute inca cu 60 fl. v. a. cá la unu servitoriu. Dlu administratoru de bâi lucra de vre-o câti-va ani cu câte rugaminte pe la ministeriu si in urma facù din lucratorii dela bâi comuna singura de sine statatóre; acum i place a se folosí de tóte drepturile unei comune, alérga la tóte adunârile, ba dlu administratoru de bâi nu s'a rusinatu nici in adunarea din Romosu a pretinde cá românii sa aléga si din lucratorii sei unu membru la adunarea comitatensa in Dev'a; a avea notariu si a se folosí de tóte drepturile i place .... dar' a contribuí la salariulu notariului cá si celelalte comune nu-i place, striga in gur'a mare câci ministeriulu i-au indatoratu a se face comuna si nu au de unde platí. La aceste neintielegeri au mai contribuitu insa fórte multu si notariulu de pâna acum, indemnandu comunele a-si capetá notariu cu salariu mai micu; pâna au fostu densulu cá notariu, salariulu nu au fostu prea mare, acum insa cându vede ca românii voiescu a-si alege cá notariu pe unu românu, salariulu este prea mare.

Cu tóte acestea insa, in privinti'a salariului s'au paralisatu neintielegerile, câci comunele s'au invoitu incâtu-va pe lânga salariulu de 700 fl. pentru postulu de notariu in cerculu Casteului. In urma insa partisanii competentiloru neadmissibili la candidatiune venira la mijlocu, câci nu voiescu nici decum a alege, firesce apoi cá si ceilalti fâra nici o cugetare seriósa, se lasara a fi portati diu'a cu lumina, si se dechiarara pentru a nu alege, densii staruira in ruptulu capului pentru nealegere din causa câci nefiindu cunoscutu mai de timpuriu organisarea si publicarea concursului; n'aru fi potutu a se pregatí cu cualificatiunea receruta, si asiá trebuie sa li se dee timpu. In câtu insa afirmatiunea loru este adeverata, si incâtu aru fi adeveratu ca si pe aicea nu s'au sciutu inca dela inceputulu anului ca va fi organisare, si ca domnealoru n'aru fi avutu timpu pentru depunerea esameneloru, lasu sa judece cei competinti; atâtu insa este constatatu ca respectivii d-ni inainte de iesirea concursului nici nu visau la postulu de notariu, dupa ce insa iesí concursulu si vediura ca salariulu este bunisioru, le vení in minte ca aru fi bine, déca l'aru potea bagá in busunariu; apoi interesele comuneloru fia totu incurcate si in viitoriu cá si pâna acum.... Pâna acum audiá-i de multe ori pe castaieni si sibisieni tânguindu-se câci au notari totu streini, ca li se lucra totu in limba streina, si li s'au facutu totu numai nedreptâti; acum insa cându le este in voie si au pe cine, sa-si aléga unu românu cualificatu, ei si atunci se lasa a fi condusi de neromâni... Aru fi timpulu cá castaienii si sibisienii sa cunósca pe notariulu neromânu, nu de pe vorbe ci de pe fapte sa se descepte odata, sa lase indiferinti'a si slabiciunea si in interesulu propriu alu loru, sa se puna in unire cu totii, si sa-si aléga unu notariu românu si bine cualificatu.

Romanulu.

Cetimu in „Mon.“ Romaniei:

Programulu

solemnitâtii primirei Mariei Sele Carolu I, Domnu alu Romaniloru in capital'a Romaniei, in diu'a de joi 15 Decemvrie 1877.

I. D. ministru alu lucrâriloru publice va merge pana la Stolnici intru intempinarea Mariei Sale Domnitorului.

D. ministru de financie va acompaniá pe Maria Sea Doamn'a, mergându in intempinarea Mariei Sale Domnitorului, pâna la stati'a Titu

Intrarea trenului domnescu in gar'a Târgovistei, Joi la 12 óre din di, se va anuntiá prin salve de artilerie.

II. Primariulu capitalei, insocitu de adjutórele sale si capii tuturoru corporatiuniloru cu stégurile loru precum si autoritâtile militare voru intempiná pe Inaltimea Sea pe peronulu garei, primariulu oferíndu Mariei Sale pâne si sare, si salutându-lu de buna venire.

De la gara cortegiulu Domnescu va fi precedatu de prefectulu politiei si escortatu de escadronulu de gendarmi ai capitalei.

III. Mariile Loru plecându dela gara cortegiulu va percurge stradele Tergovistei Mogosioae, Carol I si a Crajovei si Mariile Loru se voru coborí la Biseric'a sântei Mitropolii, unde voru asistá la Te-Deum ce se va celebrá de Inaltu Prea Sânti'a Sea Mitropolitulu Primatu.

Pe totu timpulu percursului Inaltimiloru Loru, voru suná clopotele de la tóte bisericele din capitala.

IV. La Te-Deum voru asistá Corpurile Legiuitóre, ministrii, inaltele curti de casatie si de compturi, si cele-alte autoritâti administrative si politienesci.

V. Dupa Te-Deum Mariile Loru voru face intrarea Loru in sal'a Adunârei deputatiloru, unde voru fi invitati de a se intrunì si D-nii senatori.

Casa civila si militara a Inaltimeloru Loru se va asiediá dinapoi'a tronului.

La scara Mariile Loru voru fi primite de biurourile Corpuriloru Legiuitoare si de ministrii.

D-nii senatori ocupa ântaile banci ale Adunârei din dreapt'a tronului, eara D-nii deputati bancile din stâng'a tronului si centrulu.

Curtea de casatiune ocupa a dou'a tribuna din stâng'a tronului, lânga cea diplomatica.

Curtea de compturi a doua tribuna din dreapt'a tronului.

Curtile tribunalele si autoritâtile administrative si comunale, tribuna oficiala in fatia tronului.

Loculu liberu se ocupa de oficiarii superiori din garnisona.

VI. Dupa ce M. S. Domnulu va salutá Corpurile Legiuitóre si va primi felicitârile pentru buna sosire, cortegiulu Princiaru, in aceeasi regula, se va inapoiá pe acelasi strade pâna la palatu.

VII. Gard'a orasianésca va fi insirata in fatia garei si in curtea Mitropoliei.

O garda de onóre cu musica, compusa de gard'a civila si de pompieri artileristi va fi instalata la Palatu.

Inaltu ordinu de di, câtra trupele imperiale ale armatei de investire a Plevnei. — In urm'a luarei Plevnei de óstea ruso-romàna, armat'a de impresurare, pusa sub comand'a M. S. Domnitoriului, si-a schimbatu organisatiunea. Corpurile rosiene au primitu fie-care noi destinatiuni, iéra armatei române M. S. Domnitoriulu i-a datu ordinile privitóre la ulteriórele ei operatiuni.

Inaltimea Sea a adresatu, cu acésta ocasiune, trupeloru imperiale, cari fusesera sub Inalt'a Sea comanda, urmatoriulu *ordinu de di:*

Oficiari si soldati! Perseveranti'a si eroicele vóstre silintie au fostu incununate de isbânda. Plevn'a, acésta positiune din care inamiculu credea a face o cetate neinvinsa de unde va putea opri mersulu victoriosu alu armateloru Majestâtiei Sele Tiarului, Plevn'a, care a costatu falangeloru chrestine atât'a sânge generosu, a cadiutu.

„Tint'a pentru care fusese constituita armata de impresurare, a cârei comanda Majestatea Sea Imperatoriulu Mi-a facutu onórea a-Mi o oferi, fiindu atinsa, Eu vinu prin presentulu ordinu de di, a luá diu'a buna dela frumósele trupe imperiale, ce amu comandatu impreuna cu trupele Mele române, si a multiami tuturoru gradeloru, dela generalu pâna la soldatu, pentru concursulu ce-Mi au datu, pentru devotamentulu simpaticu cu care fie care M'a secondatu.

„Ati combatutu sub ochii Augustului vostru Imperatu si cavalerescului vostru comandantu-siefu, A. S. I. Marele Duce Nicolae, cari au vediutu eroismulu ce a'ti desfasiuratu: nu mai este dara trebuintia a ve face Eu laude.

„Esemplu de vitejie si de cele mai inalte calitâti militare pentru tinerele Mele trupe române cari au facutu impreuna cu voi primele loru arme, glorios'a armata imperiala si armat'a Mea au stabilitu intre densele nedestructibile legaturi de afectiune. Speru ca veti pastrá in totudéun'a românilolru, fratiloru vostri de arme, aceea'si amintire cordiala ce densii voru pastrá pentru voi.

„Despartindu-Me astadi, cu viue regrete, de comand'a ce amu esercitatu asupr'a vóstra, si luându-Mi diu'a buna dela voi, facu urâri sincere cá, in gloriósele lupte ce veti mai avea a sustinea pentru sânt'a causa ce aparamu impreuna, sa repurtati isbânde totu atâtu de stralucite cá acelea ce viteji'a vóstra a câstigatu pâna aci.

„Inainte de a ne desparti, sa ne unimu dar' inca odata in acelu strigatu de bucurie, pe care inim'a vóstra 'lu esprima cu atât'a credintia:

„Traiasca Majestatea Sea Tiarulu!

„Comandantulu armatei de impresurarea Plevnei. — CAROLU.“

Varietâti.

⁂ *Societatea limbeloru romane.* Domnulu Alph. Roque-Feriere, secretariulu societâtiei limbeloru romane, ne tramite din Montpellier (Franci'a) unu programu alu numitei societâti, cu rugarea, sa-lu dâmu publicitâtiei. Dându locu cu cea mai mare bucuria acestui programu fórte interesantu, sperâmu, ca cu tóta scurtimea timpului voru participá si dintre români câtu mai multi la frumosulu concursu din cestiune:

PROGRAMU.

In Marti'a Pasciloru din 1878, — in care coincide cu bimillenari'a aniversare a fundatiunei cetâtiei „Aquae Sextiae“ (Aix en Provence) de câtra romani, — „Societatea limbeloru romane“ va decerne la Montpellier, in siedinti'a solemna a celui de alu doilea alu seu concursu trienalu, un'a cupa mare simbolica de argintu, cá premiu autorului celei mai bune poesie pe tem'a urmatóre: „Cântulu latinului“, séu altfeliu disu „Cântulu gintei latine“.

Pentru acestu premiu, care este oferitu de Esc. Sea d. A. de Quintana y Combis, presiedinte alu jocuriloru florali ale limbei catalane dela Barcelon'a in 1874, — limb'a romàna, francesa, catalana, italiana provençale si tóte limbele latine suntu admise la concursu.

„Societatea limbeloru romane“ doresce, cá acést'a poesia, care nu trebuie sa fia prea lunga, sa se considere cá unu feliu de cântu de ginte, potendu, gratia a numeróse traductiuni pe acelasi rhythmu, sa devina unu cântu comunu tuturoru popóreloru, cari vorbescu astadi unu idiomu derivatu din vechia limba a Romei.

Concurentii suntu invitati a indicá intr'unu modu precisu, de care limba séu dialectu se voru fi servitu.

Manuscriptele poesiei „Cântulu latinului“ potu chiaru fi insotite de notatiunea musicala a unei arie potrivite cu vorbele.

E neaparatu, cá manuscriptele sa fia adresate franco inainte de 15 Ianuariu 1878 (ultimu terminu de rigóre) câtra secretariulu societâtiei (à Monsieur le secretaire dela Société des langues romanes, à Montpellier, France.)

Manuscriptulu va portá un'a epigrapha, care va fi copiata si pe unu plicu sigilatu, care sa contiena scrisu numele si adres'a autorului.

Poesiele tramise cauta sa fia inedite.

Societatea 'si reserva dreptulu de a face sa se traduca in tóte limbele romane „Cântulu latinului,“ care va fi premiatu, si de a modificá, séu chiaru schimbá notatiunea musicala a ariei. In casu, cându s'aru face unu nou concursu pentru aceste dóue ultime obiecte, unu nou programu specialu va fi anunciatu inainte de 1 Iuniu 1877.

Manuscriptele tramise nu se voru mai restitui, ci voru fi depuse in archivele Societâtiei, care va avea dreptulu de a publicá un'a data cu bucat'a premiata si tóte acelea, cari i se voru parea, ca merita de a fi imprimate.

⁂ Cu totu timpulu defavorabilu, scrie „St. R.“ din Iassi, orasiulu nostru au serbatoritu, insufletitu de unu entusiasmu sponstaneu si generalu, fericit'a victorie a luârei Plevnei.

Consiliulu nostru comunalu au tinutu, trebue sa i-o recunóstemu, sa comemoreze acestu strelucitu evenimentu in inim'a si mintea cetatieniloru, in modulu cum se putù mai bine si mai splenditu.

Otelulu orasiului au fostu in sér'a de 30 Noemvre iluminatu asia cum n'au fostu nici odata de candu este elu diditu, si membrii primariei avura fericit'a inspiratiune de a intinde pe piati'a palatului ei o masa la care totu poporulu plebianu alu iasiloru au luatu cu o deosebita multiamire parte.

Unu bietu dorobantiu reintorsu ranitu de la Griviti'a aflânduse in convalescentia se asiediá si elu intr'unu coltiu a acestei poporare mese. Mâncá bietulu curcanu impinsu si de fóme dar' mai multu de patriotismu, caci mâncá — credea elu — carne de turcu din Plevn'a.

— Scumpu tine óre pe primarie mas'a ast'a? intréba elu pe unu óspetu de lânga dinsulu.

— Cá sa hranesci atâta lume, respunse vecinulu, neaperatu ca trebuie sa tie scumpu; de câtu dee numai D-dieu sa fie totu ocasiuni pentru asemene mese, caci despre scumpete..........

— Ba dieu, lasa siag'a de-oparte, eu sfatuescu pre primari'a nóstra sa nu prea dee mese la fiecare isbânda a Romaniloru, câci déca va fi sa se prelungésca lupt'a, ai nostrii suntu in stare sa faca pe primaria sa 'si cheltuésca si paraoa de nafora cu mesele, adaose curcanulu, apasândusi caciul'a pe ochi.

⁂ *O statua colosala a „libertatiei."* — „Le Rapel" publica niste date interesante despre statu'a „libertatii," ce se lucrédia in atelierulu lui Manduit et Comp. in Parisu, si care va figurá la espositiunea universala a anului viitoriu. Dimensiunea capului revóca in memoria pe celu alu colosului de la Rodosu. Periferi'a ei este de 14 metri, inaltimea de 4 metri. In launtrulu lui incapu 15 persóne si are o greutate de 3000 chilograme. Nasulu este lungu de 1,20 metri. In narile lui potu stá doi ómeni. Urechile suntu d'unu metru si gur'a de 80 centimetri. Mân'a masóra 4 metri si 20 centimetri. Degetulu de mijlocu este lungu de 2 metri si trage 45 chilograme. Pumnulu trimisu la espositiunea de la Filadelfi'a cumpanesce 1,800 chilograme, si este mai mare cá unu cadianu de la locomotiva. Statu'a va avea impreuna cu bratiulu ce va purtá o facla 42 metri si cu pedestatulu din preuna, va ajunge o inaltime de 67 metri, adeca cu unu metru mai inaltu cá turnulu Notre-Dame. Statu'a acést'a este menita pentru farulu din portulu dela New-York, si este facuta din arama batuta d'o grosime de 3½ milimetri. Aureol'a 'i va stá din siapte radie de lumina electrica, si va fi isolata de furtuni si tempesta prin sticla. „Rom. lib."

⁂ *Visitatiune scolara.* Pe la finea lunei lui Novembre a. c. scólele populari din cttulu Ternavei mici fura éra visitate din partea inspectorului scolariu reg. d. Molnàr Sàndor. Cá totudeun'a, asia si acum'a d. inspectoru a poftitu sa i-se arate recuisitele instructionali precum si manualele, ce se intrebuintiédia in scóla; au intrebatu ca are scól'a gradina de pomaritu, si unde i-s'a datu respunsu negativu a recercatu pre antistiile comunali, cá in celu mai scurtu tempu sa provéda scól'a si cu de acestea esplicându-le totu-deodata legea privitóre la instituirea de gradini de pomaritu pre lânga fiecare scóla populara si aratându-le si folósele imense, ce potu trage din trênsele atâtu pruncii, câtu si parintii acestor'a etc.

Ore inspectorulu nostru confesionalu pâna acum'a numai dupa nume alu tractului protopresbiteralu gr. or. alu Ternavei superióre, luasi-va ostenéla baremu *odata* a visitá scólele incredintiate inspectiunei d. sele? Si óre departe sa fia tempulu acel'a?

Presupunu ca nu le va lasá si de aci inainte in mân'a sortii!

Oferte pentru raniti.

Brasiovu, 20 Decembre 1877.

Domnule Redactoru! Precum sciti, trei luni de dile amu fostu absentu pentru afacerile mele comerciale in Romani'a.

In acestu timpu au sositu la adres'a mea aici dela mai multe onorabile dómne si domni ofrande in bani, scama, pânza bandage s a. pentru bravii ostasi romani raniti.

Adi in conformitate cu ordinulu ministerialu amu presentatu politiei locale câte o copia dupa fie-care lista originala ce amu primitu cu ofrandele trimise, si toti banii *florini 525 33 cr., franci 114 si galbini 12* sositi in absenti'a mea i-am espedatu cu post'a de adi la adres'a principelui Dimitrie Gr. Ghic'a presiedintele societatii „Crucea rosie" in Bucuresci din preuna cu listele de numele dómneloru si domniloru, cari au avutu generositatea a contribuì acele sume in bani, in scama, pânza, bandage etc.

Pana ve va permite timpulu si spatiulu a publicá listele detailate din fie-care urbe in stimabilulu dvóstre diuariu, ve rogu, domnule redactoru, spre a satisface pe onorabilele dómne si domni, a publicá in resumatu sumele de bani si obiecte mai josu notate ce am primitu, in celu mai apropiatu Nr. alu „Gazetei".

Primiti, ve rogu, si cu acést'a ocasiune asigurarea despre inalt'a stima si consideratiune ce ve conservu.

Diamandi I. Manole.

Din Darstele Brasiovului prin parochulu Tom'a Barsanu 14 coti pândia si 6 franci, 20 florini 62 cr v. a.

Dela Dimitrie Cepescu din Timisiu 20 franci.

Dela Petru Fodoreanu din Cherl'a 6 florini.

Dela dómn'a Ecaterin'a Moldovanu din Igiu 3 chilo 35 dekagr. scama, 3 buc. pânza 12 compresse si 23 fl. 90 cr.

Dela Liviu Muresianu, medicu in Borgoprundu dela mai multi domni si dómne adunati 33 fl.

Dela junimea romana din Pest'a prin domnulu Ioanu Dragosiu 1 fl. in argintu si 26 fl. 20 cr. Sum'a 27 fl. 20 cr.

Dela Abrudu prin domnulu Alesandru St. Siulutiu 42 fl.

Dela Indolu prin parochulu si ad. prot. Petru Ales. Vlas'a 23 fl. 64 cr.

Din comunele Cutu si Vingardu prin domnulu Ioanu Diu alias Decanu, invetiatoru 1 chilo scama, 36 darabe pânza si bani 25 fl. 53 cr.

Dela domnisiór'a Susan'a Fratesiu din Sanpetru: 10 franci; domnisiór'a An'a Fratesiu 1 fl.; domnisiór'a Susan'a Fratesiu 1 pachetu cu pânza, camasi, stergare, adunate dela mai multe femei romane din Sanpetru.

Dela Cohalmu prin domnulu Gallea, ingieneriu 1 galbinu si 29 fl. 42 cr

Dela Gherl'a prin dómn'a Ludovic'a Borgovanu n. Antonu, preot. si profesorésa 1 galbinu, 1 francu si 30 fl. 42 cr.

Dela Abrudu prin domnii Alesandru Lazaru si Nicolae Crisianu 30 franci si 67 fl. 20 cr.

Dela Velcheriu prin domnulu Ioanu Albénu 15 stergare, 2 camasi si bani 11 fl.

Dela dómn'a Aureli'a Belesiu nasc. Ratiu din Aradu 1 chilo scama fina si bani 20 franci.

Dela dómn'a Elisavet'a Ratiu din Lipov'a 1 galbinu.

Dela dómn'a Iuli'a Moldovanu din Bozias 7 buc. pânza si bani 6 fl.

Dela domnulu Axentie Severu 1 pachetu cu 3 chilo 82|100 scama.

Dela dómn'a An'a Popu, nasc. Lemeny din Clusiu 62 dekagrame scama fina, 9 fasi late si 10 dekagrame pânza olanda.

Prin domnulu Grozescu din Nagy-St-Miklos (Banatu) 1 pachetu cu 1 chilo 25 dekagr. scama fina dela dómn'a Adelaid'a Costinu si unu pachetu cu camasi, ismene, fasi 2½ chilo (pentru aceste obiecte nu amu primitu avisu cu epistola).

Prin domnu George Stinge dela Romanii din Brasiovu 7 franci si 40 fl.

Prin domnulu advocatu Augustu Munteanu din Desiu, adunati din giurulu Gherlei si Desiului 9 galbini, 20 franci si 138 fl. 40 cr.

Sum'a totala 12 galbini, 114 franci, 525 fl. 33 cr. v. a.

Diamandi I. Manole.

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români ràniti din Romani'a.

(Colect'a XXXIII.)

Prin dnii invetiatori *Isai'a Hentesiu, Dumitru Cristea* si *Ioanu Munteanu* economu din *Ocn'a superióra*, dela urmatorii contribuitori:

DD.: Ioanu Hentesiu parochu gr. or. si ass consist. — 24 sfanti in arg. Ioanu Vintieleriu — 1 # in auru, Ioanu Popu 1 fl., d-n'a Preotésa Susan'a Vintieleriu 1 taleru si 2 lei noi in argintu si 2 parechi ismene, Ilie Hentesiu senior 5 fl., Ioanu Munteanu si Isai'a Oprisioru inv. si Dumitru Cristea inv. laolalta 1 # in auru, Isai'a Hentesiu 2 fl., Ioanu Mafteiu 2 fl., Ilie Hentesiu jun., insp. silv. 2 fl., Ioanu Cristea sen. epitropu 1 fl., Ioanu Popoviciu 2 fl., Nicolau Hentesiu 1 fl., Onea Tuduru 1 fl., Petru Gavozdea 1 fl., Mari'a Ioanu Greavu 1 fl., Savu George Pitiu Oprisioru 40 cr., Ioanu Drogomanu 50 cr., Tom'a Dum'a 20 cr., Savu Munteanu 50 cr., Andreiu Baltesiu 50 cr., Dumitru Teodoru Baltesiu 50 cr., Ioanu Bucuru Florea 50 cr., Simeonu Oprisioru jun. 1 fl., Petru Popoviciu sen. 50 cr., Simeonu Sadeanu 50 cr., Isai'a Mateiu 50 cr., Ioanu Gavozdea 30 cr., Ioanu Pitiu Oprisioru 50 cr., Ilie Lazaru Voin'a 50 cr., Ioanu Achimu Gavozdea 50 cr., Nicolau Turcu 50 cr., Savu Lucaciu 40 cr., Ioanu Lucaciu 40 cr., Mari'a Ilie Marti 50 cr., Ilie Albu jun. 10 cr., Isai'a Lazaru Voin'a 20 cr., Ioanu Onea Tudoru 10 cr., Mihailu Mandreanu 20 cr., veduv'a Ioanu Oprisioru 20 cr., Simeonu Berebuna 20 cr., Ioanu Vladu 20 cr., veduv'a Stanu Voin'a 10 cr., Nicolau Germanu 10 cr., Savu Cascu 10 cr, Ioanu Petru Voin'a 10 cr., Savu Petru Voin'a 10 cr., Ioanu Simeonu Negrila 10 cr., Savu Luc'a 20 cr., Petru Baltesiu 25 cr., Georgiu Candea 20 cr, Savu Cojocariu jun. 20 cr., Lazaru Onea Curtenénu 10 cr., Savu Apolzanu 40 cr., Ioanu Pitiu Baltesiu 30 cr., Dumitru Stoe 10 cr., Ioanu Vasiliu Gavozdea 20 cr., Oprea Baltesiu 20 cr., Savu Onitiu Rosc'a 20 cr., Ioanu Avramu 20 cr., Ilie Avramu 20 cr., Petru Avramu 30 cr., Savu Avramu 25 cr., Andreiu Pop'a 30 cr., Isai'a Oni Pop'a 10 cr., Vasiliu Gavozdea 20 cr., Ioanu Mitea 25 cr., Savu Dejanu 10 cr., Achimu Bobesiu 20 cr., Vasiliu Banu 20 cr., Ioanasiu Munteanu 40 cr., Dumitru Achimu Cristea 50 cr., Savu Pitiu Baltesiu 30 cr., Ioanu Dejanu 25 cr, Nicolau Oprisiu 25 cr., Savu Ciovica 30 cr., Ioanu Achimu Cristea 20 cr., veduv'a Simeonu Baltesiu 20 cr., Costandinu Cristea 10 cr., Ioanu Pop'a 10 cr., Ilie Lungu 10 cr., Georgiu Vacariu 30 cr., Savu Rosc'a 20 cr., Ioanu Pred'a 20 cr., Savu Orastianu 10 cr., Lazaru Savu Cojocariu 20 cr., George Pitiu Oprisioru 40 cr., Savu Bobesiu 50 cr., Savu Oprisioru Ioanu 20 cr., An'a Samoilu Stoic'a 50 cr., Ioanu Lazaru Voin'a 50 cr., Savu Tom'a Oprisioru 20 cr., Ioanu Ioanu Oprisioru 50 cr., Nicolau Ciovica 50 cr., Ioanu Oprisioru comerciante 2 fl.

Sum'a: 2 lei, 2 #, 1 tal. 24 sfanti si 43 fl. 75 cr. v. a.

Transportulu sumei din colect'a XXXII publicata in nr. 100 alu „Telegr. Rom." cu: 3073 lei 80 bani 2971 fl. si 91 cr.

Sum'a totala: 3075 lei 80 bani si 3042 fl. 6 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 19/31 Decembre 1877.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 21 Decembre 1877 (2 Ian. 1878).

Metalicele 5%	62	80
Imprumutulu nat. 5% (argintu) .	65	85
Imprumut. de statu din 1860 .	113	—
Actiuni de banca	805	—
Actiuni de creditu	209	50
London	119	25
Oblig. de desdaunare Unguresci	78	55
„ „ „ Temisiorene .	77	70
„ „ „ Ardelenesci .	76	55
„ „ „ Croato-slavone	80	—
Argintu	104	50
Galbinu	5	68
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	61½
Valut'a nóua imperiale germâna	59	54

Nr. 239.

Concursu.

In urm'a ven. ordinatiuni consistoriali de sub nrii 1631/1875, 3728/1875 si 3307/1876, se escrie prin acést'a concursu pentru ocuparea postului de capelanu lânga betrânulu parochu Nicolau Benn'a din Pianulu de josu, protopresbiteratulu Sebesiului, cu terminulu pâna la 19 Ianuariu 1878 st. v.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu: o tertialitate din tóte venitele acestei parochii, carea este de class'a prima, si anume:

1. 54 fl. bani gat'a din alodiu;
2. 10 jugere de pamentu de aratu si de fenu din porti'a canonica;
3. venitele stolari obicinuite dela 100 familii, si totu dela atâtea familii câte o di de claca.

Doritorii de a ocupá acestu postu, cu dreptulu cuprinsu in § 11 alu dispositiuniloru provisorie sinodali dela anulu 1873, au a-si instruí suplicele loru amesuratu legiloru in vigóre si a le asterne la scaunulu protopopescu alu S. Sebesiului pâna la terminulu susu indicatu.

Sebesiu, in 3 Decembre 1877.

In contielegere cu comitetulu parochialu.

Ioanu Tipeiu,
protopresb.

3—3

Nr. 2872 — 1877.

Concursu.

Pentru postulu de medicu nou creatu cu locuinti'a in comun'a Sasciori se escrie prin acést'a concursu pâna in 15 Ianuariu 1878 stil. nou, cu léfa anuala de 400 fl.

Competentii au a documentá, ca suntu medici si chirurgi diplomati, si se poftesce, cá sa scie si limb'a romàna.

Sebesiu, 20 Decembre 1877.

F. Roth, m./p.
pretoru cercualu.

1—2

Edictu.

George Dimitrie Boniceanu din Sit'a-Buzeu de religiunea gr. or., care dela inceputulu anului 1871 a parasitu cu necredintia pre legiut'a sea socia Paraschiv'a G. Munteanu totu de acolo fâra a se scí ubicatiunea lui, se citéza a se presentá naintea subsemnatului scaunu ppresbiterale in terminu *de unu anu si o dí,* câci la din contra procesulu divortialu asupra-i intentatu se va pertractá si decide si in absenti'a densului.

Breticu in 28 Aprile 1877.

Scaunulu ppresbiteralu gr. or. alu Trei-Scauneloru

Spiridonu Dimianu, m. p.
adm. prot.

3—3

Anunciu.

Subscrisulu mi-amu transpusu cancelari'a advocatiala dela Abrudu la Sibiiu Strad'a Urezului Nr. 25 in Etagiulu alu II-lea; — ceea ce prin acést'a cu aceea observare se aduce la cunoscinti'a onoratului publicu si a clientiiloru mei: cumca tóte causele dejá mie incredintiate si incredintiende le voi efeptui cu tóta promtitudinea si conscientiositatea. —

Sibiiu in 1-a Ianuariu 1878 st. n.

L. Basiliu Poppu d' Harsianu,
advocatu.

1—3

Anunciu.

Se cauta **unu pedagogu** românu pentru unu institutu privatu de baieti in **Romani'a** cu oblegatiunea de a dá lectiune de clasele primarie. Conditiunile suntu favorabili. Informatiuni la

V. Romanu,
in Sibiiu.

2—3

☞ **Din lips'a spatiului invitarea la prenumeratiune pe anulu viitoriu o vomu publicá in nrulu viitoriu.**

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 102. ANULU XXV.

Sibiiu 25 Decembre 1877. (6 Ian. 1878.)

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Câtra cetitori!

Anulu alu XXV. alu vietiei „**TELEGRAFULUI ROMANU**“ se apropia de sfersitu. Alu doilea patrariu de seculu este, in care intra cu diu'a de 1 Ianuariu 1878. Déca inainte cu siepte-spre-diece ani a fostu indreptatitu „Tel. Rom.“ a imbarbatá pe publiculu seu la activitate neintrerupta; déca pe atunci putea dice cu totu dreptulu, ca o *„clipita s'a facutu mai insemnata de câtu o di mai nainte, o di mai insemnata decâtu o luna si o luna mai insemnata decâtu unu anu“*, cându orizontulu sperantieloru politice alu româniloru inca erá mai restrinsu: cu atâtu mai cu multu dreptu le va dice astadi de nou acele'si cuvinte, astadi, cându sperantiele suntu mai mari si mai numerόse, aspiratiunile la unu viitoriu maretiu suntu mai multu si mai tare intetite de eveneminte, pe fia-care di.

Actualitatea, privita de-a casa, este in multe privintie descuragiatóre; inse ea contiene acei multi germeni, din cari au sa resara in viitoriulu celu mai de aprópe resadele cele mai promitietóre.

Basele culturei celei adeverate suntu puse si la români. Dovada este chiaru si esistenti'a acestui organu si caldur'a, cu care elu a fostu pana acum spriginitu. Ele, basele culturei, au incoltitu si inverditu frumosu sub ochii nostri, in cei trecuti dóuedieci si cinci de ani. Néu'a stagnatóre de astadi se va topí, avemu sperantia, la *sórele dreptâtiei,* pre care prudinti'a barbatiloru de statu ni-lu va desvalí in curendu, si toti patriotii adeverati, de ori si care natiunalitate, voru vení intr'o di si voru dice româniloru: amu pecatuitu ca amu vrutu sa ve sacrificâmu ignorârei; veniti si lucrati cu noi impreuna la ameliorarea sortiei patriei multu cercate, câci suntemu cu totii fiii ei.

Românii, cari au celea mai instructive esperintie din trecutu, atunci voru fi de siguru si mai loiali, decâtu ce potu fi astadi; ei nu voru contribuí la discordiele semenate de unii ómeni, cari fâra sa muncésca, voiescu sa traésca pe socotél'a muncitoriloru; ci voru alergá cu totii sub stégulu, care unesce puterile in conlucrare la unu scopu comunu culturalu.

Dar' evenimentele estraordinarii, cari se desfasiura in vecinatatea patriei nóstre, ne silescu a fi de aci nainte si mai destepti, in cutare privintia chiaru si mai activi. Ele nu ne iérta a perde din vedere nimic'a din cele ce se intempla in vecinatatea nóstra, nu chiaru pentru cá sa contribuimu si noi cu parerile nóstre la deslegarea nodului gordianu din orientu, si la aperarea intereseloru patriei nóstre, cându acést'a va fi chiamata a se amestecá si ea in acele eveneminte: ci mai multu pentru cá sa nu apara, ca noi amu traí intr'o lume, pe care n'o cunóscemu, séu cà o amu cunósce numai dupa cum ni-o infatisiéza altii.

Cându *clipitele* devinu a fi in insemnatatea loru mai multu cá alta-data dilele, trebuie sa ne adoperâmu a le si urmarí cu o repedime cu multu mai mare, decâtu in trecutu. Amu satisface dóra de ajunsu acestui postulatu séu acestei cerintie, cându amu fi in stare de a comunicâ publicului pe fia-care di ceea ce se petrece in lumea mare, si ceea ce aru trebuí sa se petréca la noi acasa; dar' spre acestu sfersitu s'aru cere multe mijlóce materiale, de care astadi inca nu dispunemu, precum multiamita lui Ddieu, dispunemu de puteri intelectuale.

Editur'a *„Telegrafului Romanu“*, petrunsa de convingerile atinse, si avendu in vedere de o parte recerintiele imperative ale tempului, ér' de alt'a neajunsurile materiali, a facutu din partea sea ceea ce a potutu face. Dens'a, mesurându-si puterile materiali cu ratiune si cumpetu, considerându imbratisiarea, de carea s'a bucuratu acestu organu din partea publicului cetitoriu, si contandu la simtiulu celu bunu alu puteriloru intelectuale ce suntu in apropierea nóstra nemijlocita, si cari suntu resolvite a se consolidá intr'unu unicu organu, — a cugetatu sa faca o surprindere placuta publicului românu, inlesnindu-i modrulu de a ajunge mai in graba, cá pâna ací, si mai in graba de câtu ce se póte prin mijlocirea altoru organe de publicitate, de cari elu dispune in tempulu de fatia, la cunoscinti'a tuturoru acelor'a, ce ori care publicu cu totu dreptulu le póte asteptá dela organele sele de publicitate. Dens'a a facutu, cá *„Telegrafulu Romanu“* de ací 'nainte sa ése de ***trei ori*** pe fia-care septemâna, ***fâra urcarea pretiului,*** in marimea de pâna acumu, dar' fâra adausulu separatu alu *„Foisiórei“*, carea de ací 'nainte se va rangiá la loculu seu in colónele acestui jurnalu.

„Telegrafulu Romanu“ intra dar' in noulu patrariu de seculu alu vietiei sele cu puteri innoite si inmultite, ceea ce ne magulimu a crede, ca este cea mai buna gratulare de anulu nou viitoriu si celu mai bunu presentu la serbatorile *Nascerei Dlui,* cari se incepu cu diu'a de astadi.

Dée ceriulu, cá *lumin'a cunoscintiei* sa se reverse in publicu prin innoirea si inmultirea puteriloru ce participa la edarea organului nostru, spre inaintarea binelui comunu, scopulu pentru care fu intemeiatu organulu acest'a inainte cu 26 ani.

Premitiendu aceste, facemu câtra pl. t. publicu urmatórea

Invitare de prenumeratiune la „Telegrafulu Romanu“ pe anulu 1878:

Pretiulu abonamentului pe anulu intregu e:

Pentru **Sibiiu** 7 fl. — Pentru **Monarchi'a Austro-ungurésca** 8 fl. — Pentru **strainatate** 12 fl. val. austr.

Pe jumetate de anu:

Pentru **Sibiiu** 3 fl. 50 cr. — Pentru **Monarchi'a Austro-ungurésca** 4 fl. — Pentru **strainatate** 6 fl. val. austr.

Pe unu patrariu de anu:

Pentru **Sibiiu** 1 fl. 75 cr. — Pentru **Monarchi'a Austro-ungurésca** 2 fl. — Pentru **strainatate** 3 fl. val. austr.

Adresele ne rugâmu *a se scrie curatu;* a se pune post'a ultima, dar' nu câte dóue poste ultime, si in locu de *epistole de prenumeratiune* recomandâmu onor. publicu asignatele postali, **(Posta-Utalvány — Post-Anweisung)** cá impreunate cu spese mai putine si cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Acei p. t. domni, cari 'si inoiescu abonamentulu, suntu rugati a lipí adresele dloru pre asignatele postali. Si unii si altii suntu poftiti a se adresá la **Editur'a „Telegrafului Romanu“ in Sibiiu.**

Sibiiu, 25 Decembre 1877.

Editur'a.

Resbelulu.

Sibiu, 5 Ianuarie 1878. / 24 Decemvrie 1877.

Vechi'a metropola *Sofi'a* este astadi centrulu, in giurulu cârei'a se invertescu actiunile militare pe câmpulu de resbelu. De câtra vestu inaintéza serbii pe drumulu dela *Pirot*, de câtra vestu si nord-vestu cobóra Balcanii trupele rusesci sub comand'a generariloru *Gurco* si *Arnoldi*. In 31 Decembre n., dupa o lupta indelungata generalulu *Gurco* a luatu positiunea fortificata dela *Tasincosie*; turcii parasira tóte positiunile si fura persecutati de rusi. In 1 Ianuariu n. rusii au ocupatu *Arabconacu*, *Siandornicu* si *Delnicosartzi*. Aceste lupte la pólele sudice ale Balcaniloru au costatu pe rusi 700 ómeni. —

Siesulu dela Sofi'a a fostu inca din vremile lui Constantinu celu mare de repetite ori teatrulu evenimenteloru resboinice hotaritóre. Glótele lui Atil'a a pustiitu aceste regiuni si ele au fostu apoi adese martori lupteloru purtate intre bizantini si bulgari. Interesantu este, ca Sofi'a a ajunsu in stapanirea turciloru la anulu 1378, va se dica tocmai acum 500 de ani.

„Monitoriulu“ Romaniei publica urmatórele:

Dumineca, 4 Decembre, timpulu fiindu fórte defavorabilu, Mari'a Sea Domnitoriulu a statu in aceea di la Poradim.

A dóu'a di, 5 Decembre, I. S. Domnitoriulu a mersu la bivuaculu divisiunei II romåna, unde s'a seversitu unu Te-Deum pentru a multiamí A totu-puternicului de protectiunea acordata armateloru nóstre. D-nii generali Cernatu, Manu, Cerchez si Angelescu insotiau pe Mari'a Sea. Detasiamente de diferite arme erau fatia la acésta ceremonie. Inaltimea Sea s'a intorsu dupa serviciulu divinu la cuartierulu seu.

In dilele de 6 si 7 Decembre, Mari'a Sea a statu in Poradim, ocupându-se cu diferite afaceri privitóre la armata. In diu'a de 8 se ficsase plecarea Mariei Sele din Poradim; dara, din caus'a viscolului si a zapediei, ea a trebuitu sa se amâne pâna in diu'a de 10, cându timpulu s'a mai indreptatu. Inaltimea Sea a pornitu, la órele 8 de diminétia, insotitu de d. colonelu Gaillard, atasiatu militaru pe lânga ambasad'a Franciei la St. Patersburg si de oficierii cuartierului seu generalu, escortatu de unu escadronu de rosiori. Caletori'a s'a seversitu cu mari dificultâti, din caus'a zapediei fórte mare care cadiuse si care inometise cu deseversire drumurile. D'abiá la órele 2 Inaltimea Sea a pututu ajunge la satulu Muselim-Selo, in departare cá 40 kilometri de Poradim.

La Muselim-Selo, din caus'a greutâtiei de a putea inaintá, fia cu sanie, fia cu trasura, Inaltimea Sea si-a urmatu caletori'a calare pâna la Nicopoli, unde a fostu primitu, pe platoulu dinaintea acestei cetâti, de comandantulu trupeloru române, formându garnisón'a fortaretiei, cu intregulu statu-majoru, de autoritâtile civile ruse si de d. prefectu de Teleorman. Dupa ce a trecutu prin citadela, Mari'a Sea a intratu in orasiu, pe ale cârui strade erá insiratu regimentulu alu 10-lea de dorobanti si tunari români. Domnitoriulu s'a pogoritu la locuinti'a administratorului civilu, delegatu alu principelui Cerkaski. Sér'a, orasiulu a fostu iluminatu si corpulu oficieriloru regimentului alu 10-lea de dorobanti a oferitu Inaltimei Sele unu banchetu la care au luatu parte pe lânga autoritâtile militare române si autoritâtile civile ruse. D. majoru Lipanu, in absenti'a locotenentului-colonelu Maldarescu, ranitu, a ridicatu in numele regimentului unu toastu in sanatatea gloriosului capitanu alu armatei române, Mari'a Sea Domnitoriulu.

Inaltimea Sea, multiamindu, a beutu in sanatatea regimentului alu 10-lea de dorobanti, care s'a distinsu asiá de vitejesce la Rahov'a. Mari'a Sea a petrecutu nóptea in Nicopoli.

A dóu'a di, 11 Decembre, Domnitoriulu a trecutu in revista regimentulu alu 10 lea de dorobanti, cârui'a i-a distribuitu câte 4 medalii de argintu pentru „Virtutea militara“, de fia-care companie, bine-voindu a acordá majorului Lipan crucea de cavaleru alu „Stelei Romaniei“. La plecare, Mari'a Sea a fostu aclamatu cu entusiasmu de bravulu regimentu si la órele 10 a trecutu Dunarea, podulu fiindu intreruptu de caus'a sloiuriloru de ghiatia, pe yactulu Marelui Duce Alexis, pe care Alteti'a Sea imperiala 'lu pusese la dispositiunea Mariei Sele si condusu de colonelulu Novosilschi, oficieru de marina, atasiatu pe lânga persón'a Altetiei Sele Imperiale.

D. ministru presiedinte, consiliulu comunalu si judetianu, d. generalu Racovitia, comandantulu divisiunei IV, tóte autoritâtile civile si militare adastau pe malulu românu la Turnu-Magurele sosirea augustului nostru suveranu. O garda din batalionulu 1 de venatori, care convoiase prisonierii turci, dete onorurile militare. Domnitorirlu insotitu de autoritâtile de mai susu, merse la biserica, unde se facù o slujba pentru fericit'a intórcere a Inaltimei Sele.

De ací Mari'a Sea merse la cuartierulu ce 'i erá pregatitu in casele dlui Foscolo, unde luà dejunulu. Apoi se presintara tóte autoritâtile si medicii spitaleloru de raniti din Turnu-Magurele.

Sér'a se urmà o ovatiune cu tortie din partea populatiunei, care salutà cu entusiasmu fericit'a intórcere a Domnului nostru.

In diu'a de 12 Decembre, Mari'a Sea a inspectatu tóte spitalele instituite in Turnu-Magurele, prin ingrijirea ministeriului de resbelu, a societâtiei „*Crucei Rosie*“ precum si a ospiciului *Independintiei*. Mari'a Sea a convorbitu cu ranitii, consolandui, imbarbatandui si conferindu-le la toti medali'a de „*Virtute militara*“ care o castigase cu pretiulu sangelui loru. Inaltimea Sea a laudatu multu atâtu bun'a instalare si ingrijire ce a vediutu in acele spitale câtu si devotamentulu admirabilu alu dómneloru romane, alu calugaritieloru, calugariloru si preotiloru ce au datu servitiele loru si alu mediciloru cari impreuna s'au consacratu cu atât'a abnegatiune si iubire in cautarea ranitiloru.

A dóu'a di, 13 Decembre, Mari'a Sea a plecatu, la órele 10 diminéti'a, cu sani'a, urmandu-si drumulu spre Rosiori-de-Vede, oprindu-se la Putineiu, unde a luatu dejunulu la proprietariulu D. de Vrani, care i-a oferitu cea mai frumósa ospitalitate.

Inaltimea Sea a sositu sér'a la Rosiorii-de-Vede, unde a fostu intempinatu la bariera de autoritâtile locale si de unu insemnatu numeru de populatiune. Respundiendu la felicitârile ce i se adresau, Domnitoriulu a disu ca este fericitu ca stravechiulu nume alu orasiului a fostu, cá si in tempii trecuti, sustienutu cu onóre de corpulu rosioriloru pe câmpulu de bataie. Domnitoriulu si a luatu apoi cuartirulu in cas'a frumosu impodobita a primarului, unde a pranditu.

Sér'a, a urmatu inaintea locuintiei domnesci o manifestatiune de veselie din partea cetatieniloru, cari au aclamatu cu entusiasmu pe iubitulu nostru suveranu, percurendu apoi in sunetulu musiceloru stradele frumosu iluminate ale orasiului.

Inaltimea Sea a plecatu a dóu'a di 14 curentu, la órele 9 de diminétia cu sani'a spre Pitesci, insotitu de prefectulu de Teleorman, cârui Mari'a Sea a bine-voitu a-i acordá ordinulu „Stelei Romaniei,“ pentru serviciele facute armatei preste Dunare. Calea a fostu din cele mai grele, din caus'a mariloru troieni de zapada viscolite pe drumu, pe care-lu astupase cu desaversire. Abia la 7 óre sér'a Inaltimea Sea putù ajunge la gar'a Costesci, unde a fostu intempinatu de d. ministru alu lucrâriloru publice si de. d. maresialu alu curtiei. Domnitoriulu porní cu unu trenu specialu la Pitesci, unde sosí pe la órele 8. Autoritâtile civile si militare ale judetiului, primariulu orasiului si unu imensu publicu din Pitesci si de prin satele de prin prejuru adastau in gar'a frumosu decorata sosirea Mariei Sele si-lu aclamara cu nesfersite urari. In salonulu garei, primariulu comunei si deputatulu orasiului, D. Dimancea, salutara de buna venire pe Inaltimea Sea prin cuvinte bine simtite. De aci Domnitoriulu intra in Pitesci prin stradele stralucitu iluminate, trecendu prin arcuri de triumfu pe cari erau scrise victoriile armatei nóstre alaturi de numele gloriosului ei comandantu si merse la biseric'a Sf. Nicolae. I. P. S. S. Mitropolitului Primatu, care se aflá in Pitesci venitu cu delegatiunea Senatului, si P. S. S. episcopulu de Argesiu, primira pe Mari'a Sea la intrarea in biserica unde se seversi unu Te-Deum. Dupa acést'a, Domnitoriulu merse, in aclamatiunile multimei, la cuartierulu ce 'i erá pregatitu in casele d-lui Constantinu Verzaru, unde se presentara tóte autoritâtile locale si unu mare numeru de cetatieni notabili.

Domnitoriulu bine-voi a intruni la prândiu pe I. P. S. S. Mitropolitulu Primatu, pe P. S. S. episcopulu de Argisu pe D. I. Docanu, vice-presiedinte alu Camerei, venitu cu delegatiunea acestui corpu, pe d. ministru alu lucrâriloru publice, pe d. colonelu Gaillard, pe d. directoru alu prefecturei, inlocuindu pe d. prefectu C. Racovitia, care se aflá absentu din caus'a perderei unchiului seu generalulu Nicolae Golescu, pe d. primariu, pe deputatulu orasiului d. Dimancea, pe presiedintele tribunalului, pe comandantulu gardei nationale, pe d. si d-n'a Verzaru si suit'a Mariei Sele.

Domnitoriulu a statu nóptea la Pitesci.

Revist'a politica.

Majestatea Sea a suprinsu in diu'a de anulu nou gregorianu pe contele *Andrasy* cu decoratiunea velerului de auru, decoratiune, care se da mai cu séma numai principiloru. Distinctiunea acést'a are insemnatate politica. Majestatea Sea dovedesce prin acést'a ca este multiamitu cu politic'a esterna a contelui. Dupa câte a transpiratu in publicu din comissiunile bugetare ale delegatiuniloru, contele Andrássy se deosebesce in politic'a esterna de manifestatiunile magiare din Ungari'a pentru turci si acést'a se vede a fi politica bine-vediuta si in cercurile mai inalte ale imperiului. De si atitudinea politica de o stricta neutralitate a popóreloru nemagiare din monarchia se vede aprobata in directu, dara popórele monarchiei, cari nu s'au entusiasmatu pentru turci, potu sa aiba o satisfactiune fatia cu imparatésca si regésc'a distinctiune.

Ministrulu *Tisz'a*, dupa intórcerea sea dela Berlinu a avutu in Vien'a o audientia la Majestatea sea si o conferintia mai indelungata cu contele Andrássy. Semnu ca escursiunea ministrului presiedinte alu Ungariei, nu a fostu numai o escursiune privata. Ministrulu Tisz'a, sosindu la Budapest'a, a primitu in 3 Ianuariu deputatiunea destinata ai gratul'a de anulu nou. Respunsulu ministrului la gratulatiune a atinsu in generalu cestiunile ce suntu de resolvatu in anulu acest'a a accentuatu ca resolverea loru este impreunata cu dificultâti: a disu, mai departe, ca interesele patriei trebuie aperate in tóte directiunile.

„Pester Lloyd“, privitu de organu alu guvernului, se ocupa, in tempulu vin urma, de cestiunea alegerei amploiatiloru politici. Cestiunea acést'a, ventilata de disulu organu, este unu semnu, ca legislatiunea ungurésca, inca póte in anulu viitoriu, se va apucá de reforme si in directiunea acést'a si asiá este probabilu ca alegerile de amploiati comitatensi, ce se voru incheiá câtu mai curendu in tóte comitatele restaurate, voru fi cele din urma.

Angli'a se pare a fi obositu de mediatiunea, la care si luà mai nainte unu aventu atâtu de puternicu, incâtu cugetá omulu ca nu mai lipsesce nimic'a, decâtu a declará resbelu Russiei. Dupa o scire telegrafica din Vien'a, adresata lui „P. Ll.“, atitudinea cabinetului englezu s'a prefacutu intr'o atitudine prevenitóre. In cercurile politice din Vien'a domnesce credinti'a, ca in curendu situatiunea politica va fi mai pacinica si se va poté mijlocí si unu armistitiu de siese septemâni. La casulu cându armistitiulu aru fi cu putintia, dice alta scire telegrafica, Romani'a, Serbi'a si Muntenegru voru tramite delegatii loru speciali, spre a luá parte la pertractâri si a incheiá si aceste staturi din partele armistitiu cu Turci'a.

Fia, ca „pacea pre pamentu“ si „bun'a voire intre ómeni“, anunciata cu 18 seculi inainte, sa o vedemu, celu putienu, partialu realisata câtu mai in graba!

Sosirea principelui Carolu in Bucuresci.

Diuarele din Bucuresci câte neau sositu inca nu d'au icóna completa despre festivitâtile cu ocasiunea sosirei principelui st'a. Pentru a avé o idea si publiculu nostru despre cele petrecute in Bucuresci in dilele acestea memorabile pentru Romani'a reproducemu cele de mai la vale mai intâiu dupa „U. p. A.“ si apoi dupa „Press'a.“

Eata ce dice „U. p. A.“:

Dupa sute si sute de ani de sclavia, cu tóte durerile, cu tóte invasiunile, cu tóte trunchiârile, cu tóte degradârile si uciderile ce insotiescu robi'a, natiunea româna revediù din nou pe Domnulu ei plecându in capulu armatei si ieri revenindu cu independinti'a tierei dobândita prin arm'a ei.

Puterea poporului lui Israilu proverí, in mare parte, prin aceea ca fiacare mama sperá ca din pântecele sele va nasce salvatorele.

Puterea româniloru de a resiste, in timpi de secoli, la tóte lovirile câte suntu pe lume, si din care nici un'a nu i-a lipsitu, a provenitu din aceea ca mam'a româna, in cautarea desmierdatóre a léganului, face pruncului ei „*descantare sa ajunga omu mare.*“

Bataliele dela Griviti'a, Rahov'a, Plevn'a, dovedira din nou ca eroii facu credinti'a mamei, si ieri, românii din Bucuresci, si deputatiunile trimise din Romani'a de preste Milcovu, avura fericirea de a putea esprime a tierei iubire si recunoscintia capitanului, care reconduse iérasi pe câmpulu de onóre acvil'a româna.

Domnulu româniloru, venindu ieri in mijloculu representatiunei nationale, dupa intusiastele salutâri, cu cari l'au primitu, dise urmatoriulu cuventu:

> D-lori Senatori, d-loru Deputati! In anulu 1866, cându amu pusu piciorulu pe pamentulu Romanescu, amu venitu mai intâiu in mijiloculu representatiunii nationale, spre a spune tierii ca, din aceea di, vomu impartasí impreuna sórtea cea buna cá si pe cea rea. (Aplause).
>
> Unu-spre-diece ani au trecutu d'atunci. Multe greutâti, multe nevoi amu avutu de invinsu.
>
> De siése luni, mari si nsemnate evenimente s'au petrecutu. Loculu meu in asemenea impregiurâri erá in fruntea óstei, care apera mosi'a romanésca, onórea si neatarnarea ei. (Aplause) Tiér'a scie cum armat'a si-a facutu datoria, cum ea a reali-

satu sperantiele puse intrêns'a, justificându si nestramutat'a mea incredere. (Aplause).

Intorcându-me de pe câmpulu de lupta astadi cându cele mai scumpe din dorintiele dela 1866 s'au indeplinitu, amu voitu a venì iérasi in mijiloculu d-vóstre spre a ve multiamí de felicitârile ce mi-ati tramisu prin delegatiunea insarcinata a me intimpiná in Bulgari'a. Din fericire evenimentele au mersu mai repede decâtu se credea, si astadi avemu o noua pagina de scrisu in istori'a nóstra: caderea Plevnei. (Aplause).

Sciu, si amu simtitu ca tiér'a a fostu intr'unu cugetu unita cu mine, in tóte grelele impregiurâri, prin cari amu trecutu, si ca ea a tresaltatu de bucuria la audirea isbândeloru armatei nóstre. (Aplause).

Suntu mândru ca amu fostu in capulu ei, pe cându si-a versatu sângele pentru independinti'a scumpei nóstre patrii (Aplause).

D-dieu sa binecuvinteze Romani'a de sine statatóre si sa intarésca pururea vitédi'a nóstra armata. (Ur'a, aplause indelungi si entusiaste).

Presiedintele Camerei deputatiloru, conformu votului datu de dêns'a in diu'a precedinte, respunse Capului Statului romanescu liberu acum si independinte, prin urmatórele cuvinte:

Bine ai venitu, M. Ta, de pe câmpulu de onóre, unde ai mersu cu natiunea, in cas'a representantiloru ei.

Fii incredintiatu c'aci, cá si acolo, vei intâmpiná numai iubire si devotamentu.

Mari'a Ta! Ai primitu corón'a Principateloru-Unite, numai dupa ce Ti s'a datu incredintiarea ca poporulu romanu, din sate si din orasie neclintitu remasu-a in tóte anticile séle virtuti.

Tiér'a Te-a alesu, caci esti din seminti'a celoru cari conducu o natiune la deplinirea destinâriloru ei.

Si capitanulu si ostirea aretara, celoru cari numai credeau, ca din vulturu vulturu nasce, ca din stejaru stejaru cresce (Aplause prelungite).

Cu spad'a Ta ai improspetatu in granitulu Balcaniloru scrisórea nestérsa a independintiei romane.

Istori'a va inregistrá inca, cá gloria a Mariei Tale, si faptulu — ce ofera Romani'a — aprópe unicu in analele popóreloru, d'a trece dilele grele ale unui mare resbelu, si ale unei mari treceri de ostiri straine, cu tóte libertâtile constitutionale neatinse. (Aplause).

Fia bine venitu dar', in capital'a Romaniloru, Capitanulu si Domnulu constitutionale, care din viteji'a Sea facù scutu otareloru si neatarnârii tierii, éru din virtutile séle temeli'a neclintita a legiloru.

Natiunea, otarita a Te urmá pe calea cea mare, striga din nou, din inima si intr'o singura voce:

Sa traesci Mari'a Ta.

Sa traésca Mari'a Sea Dómn'a româniloru, dulce mangaitóre a ranitiloru!

Eata ce dice „Press'a":

Intre órele 5 si 7 sér'a, unu mare numeru de teneri, jurnalisti, studenti, tipografi, comercianti si industriasi, adeverat'a espressiune a democratiei române, se adunà spontaneu si decise a face o manifestatiune cu tortie, intâiu Mariiloru Loru, apoi generalului Florescu, organisatoriulu armatei române, si dlui B. Boerescu, initiatoriulu marei idei a independintiei Romaniei.

Prin o contributiune voluntara a câtoru-va teneri, in scurtu tempu, unu numeru de preste o suta tortie si vr'o trei-dieci stéguri se puse la dispositiunea tenerimei, care, la órele 7, formandu o adunare imposanta in piati'a Sierbanu-Voda, dupa unu „urr'a" entusiasmatu, porní spre palatu.

Politi'a, trebue sa-i facemu acésta lauda, a fostu fórte indatoritóre cu acésta manifestare. Samuind'o, se vede, cu unu altu convoiu, ce se proiectase de primarie si de politia, spre a merge la palatu si de acolo la dnii Rosetti, Bratianu si cei-lalti, — manifestare, care, in urm'a celoru ce relatâmu, a remasu numai proiectu, — i deschidea drumulu si-i inlesnea mersulu. Astfeliu adunarea, care crescea la fiacare pasu, ajunse, in continue urâri, pâna in piati'a teatrului, oprindu-se in fati'a ferestriloru lui Osman-pasi'a, ce se aflà internatu la otelulu Brofft. Aici dete peste music'a gardei, ce asteptá, se vede, convoiulu oficialu. Ea fu luata de curentu intre tortie si stéguri, si, vediendu-se astfeliu asediata, incepù sa cânte marsiulu natiunalu, in sunetele cârui'a se amestecau uralele multimei, formandu o armonia, ce miscá si inaltiá sufletele.

Ajungendu la palatu, adunarea facù o intrare triumfala pe maiestós'a pórta de triumfu, impodobita cu armele vechi ale tierei.

Pe treptele palatului adastau prefectulu politiei, siefulu gardei, si alti oficieri. Numai ací d. prefectu observà ca este amagitu, si ca adunarea este cu totulu alt'a, ér' nu convoiulu oficialu. Lumea umplù curtea palatului si unu „urr'a" sguduitoriu umplù vezduhulu. Manifestarea nu se mai putea impedecá. Atunci aparura in balconu M. Sea Domnulu si Dómn'a. Uralele pareau nesfersite.

Unu teneru studentu luà cuventulu, si adresà MM. LL. câte-va cuvinte bine simtite, in numele tenerimei studióse, pentru fericit'a rentórcere a M. Sele de pe câmpulu de lupta, la care M. Sea Domnulu respunse prin urmatórelele memorabile cuvinte;

„*Suntu fericitu, domniloru, ca amu pututu sa dau tinerei generatiuni o Romanie libera si independenta*".

Nu se póte descrie entusiasmulu cu care multimea primí aceste generóse cuvinte ale gloriosului Suveranu. Mai multe strigate de „traiésca M. S. Domnitoriulu! traiésca M. Sea Dómn'a! traiésca armat'a româna! traiésca organisatoriulu armatei!" se ridicau din peptulu tinerimei, insotite de uralele nesfersite ale multimei.

Atunci d. Al. Macedonschy, luându cuventulu, adresà Suveranului camu aceste cuvinte· „Mari'a T'a, tinerimea inteligenta a capitalei vine sa salute in M. Ta pe marele Capitanu alu tierei, care a condusu armele române la glori'a si marirea demna de cele mai stralucite timpuri ale tierei. Tinerimea inteligenta saluta in M. Vóstra pe Suveranulu patriotu si intieleptu, care, in dilele de grea incercare ale tierei, scie *sa faca apelu la concursulu tuturoru partideloru si tuturoru ómeniloru de statu ai tierei, fâra osebire de opiniuni politice*".

Unu *urr'a* freneticu insotí aceste cuvinte, pe cari oratorulu nu le mai putù urmá, din caus'a ca d. Siefu alu gardei dete ordinu muzicei sa cânte marsiulu, iér' câti-va agenti politienesci, navalindu prin multime, sparsera convoiulu, separându-lu in dóue tabere, dintre cari un'a esi pe pórt'a din fatia, apucându spre teatru, iér' ceea-l'alta, cu cea mai mare parte a tortieloru si stéguriloru, apucà pe strad'a din dosulu palatului, si parcurându calea Stirbei-Voda, inundà curtea generalului Florescu. Dupa unu torentu de urale, nobilulu generalu esí in fati'a adunârei, si, dupa ce i se adresara cuvintele cele mai caldurόse din partea delegatului adunârei, pentru neobosit'a activitate, cu care generalulu a organisatu acésta vitéza armata, ce a facutu glori'a tierei si a atrasu admiratiunea lumei, d. generalu Florescu, miscatu adencu, si cu aerulu seu de adeveratu militariu, respunse cam in urmatorii termini: „Suntu 40 de ani, domniloru, de cându mi-amu formatu convictiunea, ca numai prin armata si instructiune unu poporu póte sa-si implinésca missiunea sea istorica. Suntu 40 de ani, de cându amu inceputu sa luptu pentru acésta a mea convictiune, pentru desvoltarea acestoru institutiuni ale tierei mele. Cu tóte acestea, *sufletele mici au crediutu ca este dreptu a me oprí sa-mi facu si ultim'a datoria câtra tiér'a mea.* Me consolezu insa cu afectiunea, ce d-vóstra 'mi aretati, si pentru care ve multiamescu, urându: sa traiésca Domnitoriulu, traiésca armat'a româna, traiésca Romani'a!"

Entusiasmulu, cu care multimea primí aceste cuvinte, erá mai multu decâtu solemnu, mai multu decâtu impunatoriu....

... Si pe cându acestea se petreceau la generalulu Florescu, ceealalta tabera a manifestârei, strabatendu bulevardulu, intra in strad'a pensionatului, oprindu-se dinaintea casei dlui B. Boerescu, si facendu-i o ovatiune din cele mai caldurόse.

Reintorcendu-se manifestarea dela generalulu Florescu, se reuní pe bulevardu cu ceea-lalta parte, reintrându astfeliu de nou in strad'a pensionatului si strabatendu in curtea dlui B. Boerescu.

Dupa repetite urale, d. B. Boerescu esí in fati'a multimei, unde unulu din teneri 'lu intempinà cu unu caldurosu discursu, semnalandu meritele ilustrului barbatu de statu, care a scosu la lumina celu dintâiu ide'a independintiei Romaniei. D. B. Boerescu multiamí cu afabilitatea-i obicinuita, urându: „sa traésca Domnitoriulu, sa traésca Romani'a".

Dupa unu insufletitu si prelungitu „urr'a", adunarea desiertà curtea, apucându directiunea stradei spre bulevardu, unde se depusera tóte tortiele in fati'a statuei lui Mihaiu, si de unde multimea se sparse, incetulu cu incetulu ducendu fia-care cu sine suvenirea unei dile scumpe inimei fia-cârui românu!

Romani'a a perdutu in dilele aceste pre unulu din barbatii sei cei mai insemnati, pe N. Golescu. Famili'a Golesciloru a datu Romaniei barbati bravi, devotati patriei si natiunei, in specialu reposatulu a fostu locutiitoriu domnescu, generalu, si ministru. Tiér'a l'a jelitu si 'lu jelesce.

Reproducemu in cele de mai la vale o descriere a inmormentârei sele, care avù locu Mercuri in 14. l. c. dupa „Gaz. Trans.":

Inmormentarea generalului Golescu.

In aceste dile de reinviere a virtutei militare române, de reamintire a gloriei strabune trebuie sa ne bucurâmu indoitu vediendu cum acestu poporu, pâna acum'a batjocoritu de toti trasi-impinsii, scie sa esercite pe lânga eroismulu stramosiescu totuodata si cea mai frumósa virtute cetatienésca: recunoscinti'a fatia cu acei'a, cari s'au sacrificatu pentru binele lui. Unulu din cele mai frumóse esemple au datu in privinti'a acést'a representantii Romaniei in siedinti'a de Luni a adunârei natiunale. Camer'a intielegându mórtea ilustrului generalu Nicolae Golescu a adusu unele decisiuni demne de acestu mare patriotu, demne de poporulu pentru a cârui'a libertate si independintia s'a luptatu o viétia intréga.

La inceputulu acelei siedintie s'a ridicatu d. ministru de esterne *Cogalniceanu* si a vorbitu astfeliu:

„Dloru deputati! Generalulu Nicolae Golescu a repausatu! Aceste cuvinte socotescu, ca suntu destule, spre a aretá, nu d-vóstre, ci tierei intregi marea paguba, ce Romani'a a simtitu. Asemenea aru fi cu totulu de prisosu a ve face biografi'a acestui mare cetatianu. Numele de Nicolae Golescu dice totulu. Urmasiu alu unei familie eminamente românésca, elu a socotitu, ca chipulu celu mai bunu de a urmá traditiunile acestei familie erá de a merge cu timpulu, a devansá timpulu si progresulu. Sciti cu totii, cum elu s'a despartitu de clas'a sea si a fostu unulu dintre cei dintâiu, care a socotitu, ca Romani'a nu se póte regenerá, decâtu prefacendu privilegiele in egalitatea drepturiloru. Numele seu insémna nationalitate, constitutiune si democratia. (Aplause). Acestea suntu epitete alipite numelui ilustrului repausatu. Erá de datori'a guvernului sa vina inaintea d-vóstre sa ve céra cá si d-vóstra sa faceti aceea ce in tóte tierile, ceea ce si in Romani'a s'a facutu, cá inmormentarea marelui cetatianu sa se faca pe sém'a statului; nu pentru-ca famili'a sea aru avé trebuintia de acést'a, ci cá unu omagiu datu de câtra natiune remasitieloru repausatului. (Aplause). De aceea, dloru, guvernulu vine cu unu proiectu de lege, cerendu-ve nisce fonduri marginite, si nu marginite, pentru cá inmormentarea acést'a sa se faca dupa nevoile timpului, ci marginite, câci guvernulu e siguru, ca populatiunea Bucuresciloru va face pomp'a, pe care fondurile, pe care cheltuielile, pe care drapelurile, pe care presentârile de arme, pe care onorile oficiale nu o potu face: inim'a si lacrimile poporului... (Aplause prelungite). Nu-mi permitu a cere o schimbare a regulamentului, dar' socotescu, ca unu asemenea proiectu nu are trebuintia sa mai tréca prin sectiuni, fia-care din d-vóstra facendu sectiune: glasulu tierei. (Aplause).

Dupa ce a mai vorbitu intre aplause deputatulu Codrescu, adunarea a admisu urgenti'a si a adoptatu cu unanimitate proiectulu de lege care stabilesce cá inmormentarea sa se faca pe cheltuiél'a statului si deschise pentru acestu scopu ministrului presiedinte unu creditu estraordinariu de 5000 lei.

D. P. *Ghic'a* cetesce apoi urmatórea propunere:

„Considerându, ca generalulu Nicolae Golescu a fostu cu simtieminte patriotice, cá virtute civica si cá abnegatiune pentru tiéra unu esemplu maretiu, pe care este de doritu sa-lu aiba totu-déun'a in vedere tóte generatiunile si mai cu séma tóte representatiunile nationale, ca in tóta viéti'a sea a remasu nestramutatu credinciosu principieloru de libertate, nationalitate si regimului parlamentariu;

„Considerându, ca in famili'a Golescu si fratii sei Stefanu, Alesandru si Radu au aretatu acelea'si virtuti patriotice:

„Propunemu, cá onor. camera legiuitóre sa adopte urmatórea resolutiune:

„*Representatiunea nationala declara, ca fratii Golescu au bine-meritatu dela patria.*

„Bustulu lui Nicolae Golescu se va asiediá in sal'a de siedintie a camerei legiuitore."

Se pune la votu propunerea dlui Ghic'a si se adopta cu unanimitate.

Adunarea decide in fine la propunerea d. Gradisteanu si Cernatescu cá camer'a intréga sa mérga la inmormentare spre a onorá numele si memori'a familiei Golescu.

Ceremoni'a inmormentâriei s'a seversitu amesuratu programului stabilitu de ministeriu. Marti la 2 óre p. m. cortegiulu a fostu precedatu de $^1/_2$ escadronu de gendarmi. Dupa aceea au urmatu: prefectulu politiei; stégurile biserickeloru, colivele, onorurile bisericesci si decoratiunile reposatului; deputatiuni de scolari cu stégurile scóleloru; corpurile bisericesci; music'a guardei nationale; clerulu; carulu mortuariu; calulu de generalu; famili'a Golescu; camerile legiuitórie, ministrii, autoritâtile publice; caret'a mortuaria, echipagele curtii primare. Cortegiulu s'a inchisu prin gard'a nationala. Decoratiunile au fostu portate de oficieri superiori ai armatei si ai gardei nationale. Cordónele carului mortuaru au fostu portate de ministrulu de esterne, de presiedintele camerei deputatiloru, de unu vice-presiedinte alu senatului si de unu generalu alu armatei. In totu timpulu percursului cortegiului s'au trasu tunuri din 10 in 10 minute si sunau tóte clopotele bisericeloru. Drapelele si tobele au fostu invelite in negru.

Unu numeru imensu de poporu urmà cortegiului. In biserica au tienutu discursuri: d. Giani si d. Bratianu in numele senatului, d. Nic. Jonescu in numele adunârei nationale. In fati'a bulevardului universitâtiei studintii universitâtiei cu drapelulu au intempinatu cortegiulu printr'unu discursu. Cându cosciugulu fù scosu din biserica, trupele presentara arm'a si music'a gardei intonà imnulu nationalu. Multe coróne erau depuse pe carulu funebru. Cortegiulu merse apoi pâna la gar'a Tergoviste, unde remasitiele mortuarie au fostu depuse spre a fi transportate in diu'a urmatória in cript'a familiara la Golesci. — Dlu *Hajdeu* inca erá sa tiena unu mícu si frumosu discursu, dar' a fostu impedecatu. In acestu discursu, publicatu in „Romanulu“ d. Hajdeu spune cu putine cuvinte cine au fostu Golescii. Éca-lu:

„Suntu“ acum 50 de ani, boierulu Dinica Golescu facea o calatoria prin tieri straine, pe care a si lasat'o descrisa cu frumós'a limba a betrâniloru nostri. Ajungându la Mehadi'a si cerendu dela autoritâtile austriace de acolo sa-i dé 2 soldati pentru paz'a drumului, i se puse la dispositiune 2 husari-români. „O ce bucuria si intristare ne-au cuprinsu atunci! esclama „Dinica Golescu. Bucuri'a, câci amu „vediutu din neamulu nostru asiá voi„nici ostasi, bine imbracati, bine in„vetiati si bine indemnati in calea „cinstei; si intristare iéra'si, câci, „vediendu fericirea acestor'a, mândri'a „nationala, ne amu adusu aminte si „de vrednicii de mila ai nostri frati „români din tiér'a românésca, macaru „ca odata au fostu vestiti!“

Mai departe, sosindu la Baden, Denica Golescu a vediutu „*tierani proprietari*“ si éca, ca, plângându de durere, elu zugravesce in trasuri mari cu vapai'a animei amarite seraci'a si suferinti'a clacasiului românu.

Acelu Dinica Golescu, celu dintâiu boieriu care nu s'a sfiitu de a suspiná, nu pe ascunsu ci in fati'a sórelui, pentru perderea gloriei militare a românului si pentru robirea opincei, acelu Dinica Golescu a fostu tatalu lui Alesandru — muritu alaltaeri — tatalu lui Stefanu — muritu eri — tatalu lui Nicolae — muritu astadi. Si sântele sele lacrimi au fostu binecuventate de D-dieu, câci fiiloru lui le-a fostu datu sa privésca: doi — desjugarea saténului: cest'a — trasnetele armatei române la Rahov'a si la Plevn'a.

Unulu dintre parintii armatei române, din care a remasu elu celu mai vechiu generalu, Nicolae Golescu, jacea de multu in tortur'a unei bóle teribile, dar' nu voiá sa móra, nu voiá sa inchidia ochii, pâna a nu vedé maréti'a renascere a vitejiei strabune, nu voiá, si insesi mórtea se inchinà dinaintea unei vointie otielite. A sositu inse o di. Condusi de stranepotulu lui Fridericu celu mare, stranepotii lui Mircea si ai lui Stefanu au reinviatu barbati'a românésca dela Rovine si dela Racov'a. Giganticulu vulturu alu nordului a trebuitu sa admire pe tiner'a acuila a Romaniei, venindu la elu in momentulu supremu alu luptei. Europ'a uimita a recunoscutu ca sângele nu se face apa: fia in bataia peptu la peptu, fia sub plóia de glóntie, fia in lucrâri de arta ostasiésca n'a degeneratu legionariulu Romei, stramutatu de 2000 de ani la gurile Dunarei. Si atunci Nicolae Golescu a muritu, sioptindu cu buze zimbinde de fericire: „amu vediut'o.“

A muritu: Ba nu: elu a mersu solu din partea Romaniei, pentru a spune lui Dinica Golescu, ca s'a indeplinitu si celu altu doru alu inimei sele: „slav'a ostasiésca a neamului“!

Noi, generatiunea cea tinera, plângemu perderea marelui patriotu, dar' printre lacremile nóstre straluce si o radia de multiemire. Este multiemirea ca Romani'a cea juna a mângaiatu prin faptele sele momentele cele de pe urma ale Romaniei betrâne. E dulce, e sublima mórtea cându o sperantia a vietiei intregi se realiséza tocm'a pe pragulu mormentului. Murindu fericitu, Nicolae Golescu binecuventa pe copii sei, pe noi toti, câci elu nu avea si nu doriá alti copii. Fia necurmatu cu noi binecuventarea lui!“

Varietâti.

⁂ *Chorulu vocalu* care s'a produsu pentru prim'a-data cu ocasiunea aniversârei onomastice a reposatului metropolitu *Marelui Andreiu*, va cântá liturgi'a st. Vasilie Dumineca in diu'a serbârei Nascerei Domnului, si a St. Ioanu gura de auru Luni, a dóu'a di, in biseric'a din cetate.

⁂ *(Se intempla minuni!)* „Pester Lloyd“ jurnalu inspiratu de regimu, aduce unu raportu despre alegerea amploiatiloru comitatensi din Sibiiu si — stati si ve uimiti — *combate* procederea comitelui supremu *Wächter* cá ilegala. La sfersitulu raportului fidelu redactiunea lui „Pester Lloyd“ face urmatórea interesanta nota: „Dâmu locu acestei impartasiri, ce ne vine din o parte prea stimata, in modu neschimbatu, pentru a dá ocasiune comitelui supremu, a indreptá espunerea póte nu pe deplinu nepreocupata, la tóta intemplarea inse a-si motivá procederea sea.“

⁂ *Postalu.* Sistându-se cu 1 Ianuariu 1878 cursulu postei intre Ormenisiulu de Câmpia si Mociu, post'a din Ormenisiulu de Câmpia se pune in legatura cu post'a-diligintia de trei ori pe septamâna si adeca Lunea, Mercurea si Vinerea. In dilele numite plecarea va fi dela Ormenisiulu de Câmpia diminéti'a la 6 óre si sosesce la S. Regenu la 10 a. m. Dela S. Regenu va plecá la 12 média-di si sosesce la 4 óre d. m. in aceea'si di la Ormenisiulu de Câmpia.

— In cerculu postalu alu Sibiiului este unu postu vacantu de practicantu cu unu ajutu de 300 fl. Suplicele au a se inaintá la Directiunea postala din Sibiiu.

⁂ *Unu daru imperatescu.* Imperatulu Franciscu Iosifu a ordonatu sa se daruésca bibliotecei din Cernauti tóte dubletele, ce s'au gasitu in bibliotec'a reposatului Imperatu Ferdinandu. Ast-feliu bibliotec'a universitatii din Cernauti s'a sporitu cu 1000 esemplare.

⁂ M. S. Imperatulu Germaniei a trimisu o telegrama M. S. Domnitoriului, prin care 'i conferà pentru bravur'a Sea decoratiunea „*Pour le mérite.*“

Telegram'a termina astu-feliu:

„Tu scii câta valóre are acésta decoratiune.“

⁂ *(Dela Universitatea fondului regescu.)* La adunarea gen. ordinara convocata in 15 l. c. nu a luatu parte decâtu unu micu numeru de deputati din causa ca sessiunea „estraordinara“ se sfirsise abiá cu câte-va dile mainainte. *Presidentulu* deschide siedinti'a, punendu la ordinea dilei alegerea a dóue comisiuni, un'a compusa din 7 membri insarcinati cu afacerile economice si alt'a din 5 membri insarcinati cu afacerile scolare. In ambele comisiuni s'au alesu esclusivu sasi. *Presidentulu* declara a face cunoscuta diu'a siedintiei procsime, deórece comisiunile suntu intr'aceea ocupate cu pregatirea materialului de pertractatu. Dupa observarea nimerita a dep. *Wittstok*, asupr'a timpului si baniloru in urm'a deseloru intrerumperi, siedinti'a se ridica, de asta data fâra — intermezzuri picante.

⁂ *(Restaurarea comitatului Fagarasiu).* In adunarea generala tienuta dilele trecute s'a alesu d-nii: *Gremoiu*, vice-comite; *Codru Dragusianu*, presidentu la oficiulu orfanalu; *Caputianu*, proto-notariu, *Benedek*, fiscalu cottensu; pretori: *Herzsenyi* pentru cerculu Fagarasiu, *Negrila* pentru cerculu Arpasiu, *Gridénu* pentru cerculu Siercai'a si Boieru pentru cerculu Tohanu si Zernesci.

* *(Alegerea amploiatiloru comitatensi in comitatulu Bistriti'a-Naseudu.)* Vice-comite: Gottfried *Lani*; proto-notariu; Nicolau *Besanu*; vice-notari: Nicolau Papp *Bot'a*, Daniilu *Wagner*, Fridiricu *Wagner*; fiscalu: Gavriilu *Manu*; fisc; Gottfried *Haupt*; veterinariu: Tom'a *Stoof*; perceptoru: Stefanu *Varareanu*; comptabilu: Ioanu Elekes; presidentulu sedriei orfanale: Friederich *Schuller*; asesori la sedri'a orfanele: Doroteu *Cimbuli'a*, Georgiu *Antonu*. Pretori: Samuilu *Schiffbäumer*, Gottfried *Kuales*, Alecsiu *Bodo*, Nicolau *Russu*, Ioanu *Issipu*; adjuncti pretoriali: Ludvig *Grauer*, Simionu *Androu Popu* Alecsiu *Larionesi*, Samsonu *Marcianu*, Emilu *Hossu*. Medici: Dr. Arnold *Marzloff*, Dr. Fried. *Kootz*, Dr. Petru *Neagos*, Dr. Stefanu Popu *Pacurariu*, Dr. Simionu *Stejc'a*.

⁂ *(Societatea de lectura).* „IULI'A“ a junimei romane dela Universitatea din Clusiu va serbá festinulu presérei anului nou 1878 la 31 Decembre 1877 st. v. 12 jan. 1878 st. n.) in sal'a „otelului Biasini“ cu concertu declamativu musicale inpreunatu cu saltu.

Inceputulu punctu la 7 óre sér'a

in numele comitetului:

A. Todea.

⁂ *Unu concertu telefonicu in Vien'a.* In septaman'a trecuta ingineriulu Risl, ajutoriulu de asistenti alu politechnicului din Vien'a Kugelmayer si Urbanioky au facutu in localitâtile Politechnicului un'a dintre cele mai interesante si mai instructive incercâri cu telefonulu. Erá vorb'a sa se constate, déca music'a instrumentala se póte comunicá la departâri mai mari.

Intr'un'a din salile din etagiulu de susu erau siase persóne care cântau in apropierea unui telefonu, iaru intr'alta alte doue diece persóne care ascultau siediêndu impregiurulu unei mese, pe care erau totu atatea telefóne.

Departarea erá socotita pentru 37 mile austriace.

La inceputu s'a cantatu unu „Lied“. de o compositie fórte simpla. Nu se audiea bine si melodi'a erá camu confusa. In urma s'a cântatu unu choru, care se audiea mai bine dar' textulu erá inca neintielesu. In stârsitu s'a cântatu apoi „Die Kapele“, care se audiea cu o precisiune rara. De aci inainte tóte bucatile cântate se audiau fórte bine. Ast-feliu se presupune, ca urechia inainte de tóte trebue sa se deprinda cu vibratiunele telefonului si numai apoi póte sa cuprinda si sa impreune destulu de bine sunetele. S'a observatu insa, ca sunetele mai multe se audu mai claru.

In urma s'a facutu incercare cu unu telefonu mai mare, incâtu nici nu mai erá trebuintia cá ascultatorii sa-si pue urechea la tubulu acusticu, ci puteau sa audia dela o departare de patru cinci pasi. Asta data sunetele se audieau, dar' numai pe ici pe colo csiea melodi'a di'ntrensele. Cu tóte aceste pare a se fi doveditu, prin acésta incercare ca dupa-ce telefonulu se va perfectioná, va fi cu putintia sa se comunice music'a la departâri mai mari cu o deplina claritate. Diarile din Vien'a credu, ca nu va trece multa vreme pâna cându concertele filarmonice dela Vien'a voru fi gustate prin Berlinu, Parisu, Pest'a, Bucuresci si alte orasie departate. Si dreptu vorbindu, aru fi unu lucru cu multu haz, cá mergându la sal'a Atheneului, sa ascultâmu câtu de frumosu cânta orchestr'a din Vien'a.

Rectificare.

Domnule Redactoru alu „Telegrafului Romanu“ in Sibiiu!

Din list'a asternuta si publicata in Nr. 97 alu „Telegrafului“ din 8/20 Decembre a. c. despre ofertele colectate din mai multe comune, ale comitatulu Fagarasiu, — din óresi-care eróre, au remasu ne publicate, tocmai ce au fostu mai interesante, adnotate la finea aceleia'si liste, — si adeca: totu atunci

S'au asternutu la societatea crucea rosia in Bucuresci, si scame 22 de chilograme, 69 comprese, si 10 fasie etc. care se voru putea vedea la finea aceleia'si liste, si ale câror'a publicare le-amu totu asteptatu pâna acum'a, si vedíendu ca nu s'au publicatu pâna astadi, asiá vinu de nou a ve rugá, sa binevoiti a cautá in numit'a lista, si cá continuare a publicá numai rendurile din urma din aretat'a lista de óre-ce ne vinu intrebâri din preatinsele comune colectante, fiindu cu deosebita onóre.

Alu multu onoratu Domniei vóstre.

Fagarasiu, 20 Decebre 1877 v.

Anastasie Popescu.

Burs'a de Vien'a.

Din 23 Decembre 1877 (4 Ian. 1878).

Argintu	103	80
Galbinu	5	65
Napoleonu d'auru (poli) . . .	9	57
Valut'a nóua imperiale germâna	59	15

Anunciu.

Subscrisulu aduce prin acést'a la cunoscinti'a onoratului publicu, ca si-a deschisu cancelari'a advocatiala in Brasiovu strad'a scheiloru Nr. 101 in casele domnului I. B. Gamulea.

Brasiovu 3/15 Decembre 1877.

Simeonu A. Damianu,
advocatu.

2—3

Acum numai 20 cr. intrare!

Panoram'a cea mare

din piati'a Hermann in Sibiiu.

In acésta Panorama suntu mai multe reproduceri pline de efectu de pre campulu de resbelu. Intre altele:

batali'a cea mare dela Aladja-Dagh din 15 Oct. 1877, precum si

asaltulu redutei Griviti'a dela Plevn'a

esecutatu de **Români,**

unde acesti'a s'au distinsu intr'unu modu fórte splendidu si s'au luptatu cu adeverata vitejía si despretiu de mórte.

Cea din urma este unu capu de opera a unui artistu si fiindu ca este copiata intru tóte dupa natura, merita prea multu a fi apretiuita.

La aceste invita cu totu respectulu

Carolu I. Lifka.

Visitatorii primescu afara de acést'a câte unu presentu!

Localulu este bine incalditu. 1—3

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.**

Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.

La numerulu acest'a se adauge Foisiór'a Nr. 26.

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu Romanu ese Duminec'a si Joi'a, la fie-care dóue septemani cu adausulu Foisiórei. — Prenumeratiunea se face in Sibiiu la espeditur'a foiei, pre afara la c. r. poste cu bani gat'a prin scrisori francate, adresate câtra espeditura. Pretiulu prenumeratiunei pentru Sibiiu este pre anu 7 fl. v. a., iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50 cr.

Nr. 103. **ANULU XXV.**

Sibiiu 29 Decembre 1877. (10 Ian. 1878.)

Pentru celelalte pârti ale Transilvaniei si pentru provinciele din Monarchia pre unu anu 8 fl., iéra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru strainetate pre anu 12 fl., pre o jumetate de anu 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru antâ'a óra cu 7 cr. sirulu, pentru a dóu'a óra cu 5½ cr. si pentru a trei'a repetire cu 3½ cr. v. a.

Câtra cetitori!

Anulu alu XXV. alu vietiei „**TELEGRAFULUI ROMANU**“ se apropia de sfersitu. Alu doilea patrariu de seculu este, in care intra cu diu'a de 1 Ianuariu 1878. Déca nainte cu siepte-spre-diece ani a fostu indreptatitu „Tel. Rom.“ a imbarbatá pe publiculu seu la activitate neintrerupta; déca pe atunci putea dice cu totu dreptulu, ca o *„clipita s'a facutu mai insemnata de câtu o di mai nainte, o di mai insemnata decâtu o luna si o luna mai insemnata decâtu unu anu“*, cându orizontulu sperantieloru politice alu româniloru inca erá mai restrinsu: cu atâtu mai cu multu dreptu le va dice astadi de nou acele'si cuvinte, astadi, cându sperantiele suntu mai mari si mai numeróse, aspiratiunile la unu viitoriu maretiu suntu mai multu si mai tare intetite de eveneminte, pe fia-care di.

Actualitatea, privita de-a casa, este in multe privintie descuragiatóre; inse ea contiene acei multi germeni, din cari au sa resara in viitoriulu celu mai de aprópe resadele cele mai promitietóre.

Basele culturei celei adeverate suntu puse si la români. Dovada este chiaru si esistenti'a acestui organu si caldur'a, cu care elu a fostu pana acum spriginitu. Ele, basele culturei, au incoltitu si inverditu frumosu sub ochii nostri, in cei trecuti dóuedieci si cinci de ani. Néu'a stagnatóre de astadi se va topí, avemu sperantia, la *sórele dreptâtiei*, pre care prudinti'a barbatiloru de statu ni-lu va desvalí in curendu, si toti patriotii adeverati, de ori si care natiunalitate, voru vení intr'o di si voru dice româniloru: amu pecatuitu ca amu vrutu sa ve sacrificâmu ignorârei; veniti si lucrati cu noi impreuna la ameliorarea sortiei patriei multu cercate, câci suntemu cu totii fiii ei.

Românii, cari au celea mai instructive esperintie din trecutu, atunci voru fi de siguru si mai loiali, decâtu ce potu fi astadi; ei nu voru contribuí la discordiele semenate de unii ómeni, cari fâra sa muncésca, voiescu sa traésca pe socotél'a muncitoriloru; ci voru alergá cu totii sub stégulu, care unesce puterile in conlucrare la unu scopu comunu culturalu.

Dar' evenimentele estraordinarii, cari se desfasiura in vecinatatea patriei nóstre, ne silescu a fi de aci nainte si mai destepti, in cutare privintia chiaru si mai activi. Ele nu ne iérta a perde din vedere nimic'a din cele ce se intempla in vecinatatea nóstra, nu chiaru pentru cá sa contribuimu si noi cu parerile nóstre la deslegarea nodului gordianu din orientu, si la aperarea intereseloru patriei nóstre, cându acést'a va fi chiamata a se amestecá si ea in acele eveneminte: ci mai multu pentru cá sa nu apara, ca noi amu traí intr'o lume, pe care n'o cunóscemu, séu cà o amu cunósce numai dupa cum ni-o infatisiéza altii.

Cându *clipitele* devinu a fi in insemnatatea loru mai multu cá alta-data dilele, trebuie sa ne adoperâmu a le si urmarí cu o repedime cu multu mai mare, decâtu in trecutu. Amu satisface dóra de ajunsu acestui postulatu séu acestei cerintie, cându amu fi in stare de a comunicâ publicului pe fia-care di ceea ce se petrece in lumea mare, si ceea ce aru trebuí sa se petréca la noi acasa; dar' spre acestu sfersitu s'aru cere multe mijlóce materiale, de care astadi inca nu dispunemu, precum multiamita lui Ddieu, dispunemu de puteri intelectuale.

Editur'a *„Telegrafului Romanu“*, petrunsa de convingerile atinse, si avendu in vedere de o parte recerintiele imperative ale tempului, ér' de alt'a neajunsurile materiali, a facutu din partea sea ceea ce a potutu face. Dens'a, mesurându-si puterile materiali cu ratiune si cumpetu, considerându imbratisiarea, de carea s'a bucuratu acestu organu din partea publicului cetitoriu, si contandu la simtiulu celu bunu alu puteriloru intelectuale ce suntu in apropierea nóstra nemijlocita, si cari suntu resolvite a se consolidá intr'unu unicu organu, — a cugetatu sa faca o surprindere placuta publicului românu, inlesnindu-i modrulu de a ajunge mai in graba, cá pâna ací, si mai in graba de câtu ce se póte prin mijlocirea altoru organe de publicitate, de cari elu dispune in tempulu de fatia, la cunoscinti'a tuturoru acelor'a, ce ori care publicu cu totu dreptulu le póte asteptá dela organele sele de publicitate. Dens'a a facutu, cá *„Telegrafulu Romanu“* de ací 'nainte sa ése de ***trei ori*** pe fia-care septemâna, ***fâra urcarea pretiului,*** in marimea de pâna acumu, dar' fâra adausulu separatu alu *„Foisiórei“*, carea de ací 'nainte se va rangiá la loculu seu in colónele acestui jurnalu.

„Telegrafulu Romanu“ intra dar' in noulu patrariu de seculu alu vietiei sele cu puteri innoite si inmultite, ceea ce ne magulimu a crede, ca este cea mai buna gratulare de anulu nou viitoriu si celu mai bunu presentu la serbatorile *Nascerei Dlui*, cari se incepu cu diu'a de astadi.

Dée ceriulu, cá *lumin'a cunoscintiei* sa se reverse in publicu prin innoirea si inmultirea puteriloru ce participa la edarea organului nostru, spre inaintarea binelui comunu, scopulu pentru care fu intemeiatu organulu acest'a inainte cu 26 ani.

Premitiendu aceste, facemu câtra pl. t. publicu urmatórea

Invitare de prenumeratiune la „Telegrafulu Romanu“ pe anulu 1878:

Pretiulu abonamentului pe anulu intregu e:

Pentru **Sibiiu** 7 fl. — Pentru **Monarchi'a Austro-ungurésca** 8 fl. — Pentru **strainatate** 12 fl. val. austr.

Pe jumetate de anu:

Pentru **Sibiiu** 3 fl. 50 cr. — Pentru **Monarchi'a Austro-ungurésca** 4 fl. — Pentru **strainatate** 6 fl. val. austr.

Pe unu patrariu de anu:

Pentru **Sibiiu** 1 fl. 75 cr. — Pentru **Monarchi'a Austro-ungurésca** 2 fl. — Pentru **strainatate** 3 fl. val. austr.

Adresele ne rugâmu *a se scrie curatu;* a se pune post'a ultima, dar' nu câte dóue poste ultime, si in locu de *epistole de prenumeratiune* recomandâmu onor. publicu asignatele postali, **(Posta-Utalvány — Post-Anweisung)** cá impreunate cu spese mai putine si cá mai sigure pentru inaintarea baniloru de prenumeratiune.

Acei p. t. domni, cari 'si inoiescu abonamentulu, suntu rugati a lipí adresele dloru pre asignatele postali. Si unii si altii suntu poftiti a se adresá la **Editur'a „Telegrafului Romanu“ in Sibiiu.**

Sibiiu, 25 Decembre 1877.

Editur'a.

Resbelulu.

Sibiiu, 9 Ianuarie 1878. / 28 Decemvrie 1877.

Dupa ce inimosulu generalu *Gurco* a trecutu odata cu trupele sele Balcanii prin strimtórea dela *Isker* si *Arabconac*, caderea orasiului *Sofi'a* erá numai o intrebare de timpu. In 19/31 Decembre trupele rusesci a le generalului Gurco se aflau la pólele sudice a le Balcanului si in 22 Decembre v. (3 Ian. n.) Sofi'a *a devenitu in mânile rusiloru* — aprópe fâra lupta. Numai la Razdime, unu satu, 8 chilometre spre ostu de Sofi'a, a avutu locu o ciocnire neinsemnuata intre trupele rusesci si cele turcesci. Deci luarea Sofiei din punctu de vedere tacticu n'are nici o insemnatate, dar' ea are cu atâtu mai mare din punctu de vedere strategicu. Abstragendu dela favorurile climatice, ce le ofera rusiloru teritoriulu in giurulu Sofiei, pasialicurile turcesci, cari vinu acum sub stapânirea rusiloru, suntu inca neatinse de furi'a resbelului si fórte productive. Ele deschidu armatei rusesci unu isvoru imbelsiugatu pentru recuisitiuni de proviantu. 18 chilometre dela Sofi'a este statiunea din urma, *Tatar-Bazarcic* a drumului de feru, care merge spre Philipopolu, Adrianopolu la Constantinopolu. Afara de aceste Rumeli'a este provediuta cu drumuri bune si trupele nu voru intempiná in marsiulu loru atâtea greutâti cá in Bulgari'a. Dela *Sofi'a* pâna la Ichtiman, eventualu pâna la Tatar-Bazarcic si Filipopolu terenulu nu ofera trupeloru turcesci unu locu de aparare. Precum ne spune telegramulu oficialu, turcii din Sofi'a s'au retrasu pâna la Ichtiman si Tatar-Bazarcic, va se dica siesulu dela Sofi'a este dejá intregu in mân'a rusiloru, si trupele care au suferitu nespuse strapatie, trecându Balcanii, au regazu destulu a se reculege pentru a intreprinde cu puteri próspete ataculu asupr'a a trei linii de aparare a Turciloru.

„R. L.“ dà unele detalii despre caderea Plevnei, ce le-a primitu, dela o persóna care a fostu de fatia in lupta:

„In nóptea de 27 si 28 Noembre pe la orele 5 si jum. Osman-pasi'a s'a pusu in miscare, indreptându-se spre Vidu, pentru a face cea din urma incercare. Trecându podulu, o parte s'a indreptatu spre Gorni-Etropolu, unde erau trupe ruse, iaru alta parte spre Opanezu, in fati'a câruia se aflau trupele române.

„Ante-gard'a erá compusa de 9000 combatenti,—a remasu a protege inaintarea spre a nu fi luati intre dóue focuri.

„Trecându Vidulu, trupele inamice au atacatu cu cea mai mare furie, ast-feliu ca prim'a linie — corpulu de grenadiri dela Gorni-Etropolu,— a fostu petrunsa si trupele ruse, respinse din transieuri, au suferitu perderi simtitóre. Inamiculu inaintându insa a fostu respinsu de trupele liniei a 2-a.

„Pârti din trupele inamice cari au atacatu armat'a romāna, au fostu respinse dupa o crâncena lupta.

„Lupt'a a duratu cinci óre.

„In timpulu cându trupele erau ingagiate in lupta si pe cându ante-gard'a parasise positi'a intarita pentru a merge in ajutoriulu trupeloru atacatóre, divisi'a 2 a inaintatu sub comand'a colonelului Cerkez, si respândindu regimentulu 4 in tilariori, a atacatu ante-gard'a.

„Inamiculu pusu intre doue focuri dupa o lupta desperata, care a duratu pâna la orele 1 p. m., a fostu silitu a se predá.

„Colonelulu Cerkezu a primitu capitularea, si fiindu ca Osmanu-pasi'a fusese ranitu la unu picioru in timpulu luptei nu s'a ridicatu, pâna la órele 1¾, cându marele duce Nicolae venindu, l'a luatu in trasura pentru a-lu transportá la Bogotu.

„Armat'a inamica se urca la 45,000 combatenti, care pe data ce se predà fú inpartita pe despartieminte si incepându a fi escortata de trupele române.

„Armatele si muniti'a de resbelu s'au adunatu la Plevn'a, pentru a fi impartite intre aliati“.

„Neue freie Presse“ scrie:

Marin'a turcésca are a inregistrá unu nou blamu. Unu vaporu mare turcescu, pe care se aflau 14 oficieri si 785 soldati turci, a fostu capturatu d'unu micu vaporu rusu de sub comand'a capitanului Baranovu si adusu la Nicolaiew Vaporulu turcescu cu alte doue corabii de transportu erá escortatu de doue monitóre turcesci. Unde se aflau aceste monitóre si cum s'a intemplatu de acestu vaporu s'a departatu atâtu de multu de escadra sea in câtu sa cuteze sa-lu atace unu micu si neinsemnatu vasu rusescu, pâna acum inca nu se póte esplicá. In totu casulu acestu faptu dovedesce câtu de pecatosu e condusa flot'a turcésca, care, dupa cum se scie, ocupa primulu locu intre a tuturoru puteriloru maritime, dupa cea a Angliei. Dupa cum se anuntia din Constantinopolu, Said pasi'a e numitu ministru alu marinei. Póte ca va succede noului siefu sa inspire flotei otomane unu altu spiritu, cá odata sa-si dovedésca si ea esistenti'a ei prin vre unu faptu stralucitu.

Anulu 1877 se incheie.

A fostu acest'a unu anu mare in viéti'a popóreloru europene, unu anu hotaritoriu in viéti'a popóreloru din orientu si a fostu anulu, care desparte viéti'a poporului românu in dóue.

Au trecutu aprópe trei sute de ani de cându vestea despre faptele barbatesci ale româniloru strabatea prin tóte tierile Europei si lumea stá cuprinsa de uimire fatia cu Mihaiu, vitézulu Domnu, care sciá sa stee dreptu si indraznetiu intre dóue imperatii puternice.

Mihaiu a cadiutu si cu incetulu românii au perdutu nadejdea de isbânda, cu incetulu s'au incredintiatu ca in zedaru le este tóta barbati'a, au aruncatu armele si s'au retrasu in linistea vetreloru sele.

S'au retrasu, dar' nu au perdutu gândulu de viétia, ci au asteptatu numai cá vrajmasii sa cadia in virtutea lipsei loru de trainicie.

Lumea inse 'i luá pe români dreptu unu poporu, care a renuntiatu la viétia, si, dupa ce i-a vediutu stându veacuri intregi in nepasare, nu se mai indoiá, ca ei au uitatu marirea si au perdutu vrednici'a trecutului.

Abiá au trecutu câte-va scurte luni de dile, de cându nimeni nu se sfiá a luá in risu intrarea in actiune a armatei române si a-si bate jocu de ostasiulu românu.

Chiaru acei'a, care cunosceau barbati'a ostasiloru români din Ardealu, Banatu si Tiér'a Ungurésca, puneau la indoiala barbati'a ostasiului românu din Romani'a.

Au trecutu inse cele câte-va luni de dile si numele de „Curcanu“ a ajunsu a fi popularu in Europ'a: la Plevn'a, la Rahov'a, la Palanc'a românii au doveditu, ca suntu adeveratii urmasi ai strabuniloru sei, ca sciu sa apere o causa, ca suntu unu poporu de barbati.

Si astadi nimeni nu mai cutéza a deosebí pe români de români: fia ori unde, in Moldov'a, in Munteni'a, in Ardealu, in Banatu, in Tiér'a Ungurésca, in Bucovin'a, in Basarabi'a, in Serbi'a, românulu, cându e vorb'a de fapta barbatésca, e românu cá toti românii. Ast'a ne léga, ne impreuna si ne incheaga, ast'a silesce lumea sa recunósca in noi unu poporu compusu din ómeni de acela-si feliu binecuventatu.

Dar', in sfersitu, barbati'a in lupta nu e decâtu un'a dintre bunele insusiri, pe care trebuie sa le aiba unu poporu. Déca o aru avea numai pe acést'a, elu nu e capabilu de a pune temeliile unei individualitâti sociale statornice.

In cuventulu, pe care l'a adresatu Domnului Carolu I in diu'a de 15 Decembre, presiedintele camerei române putea inse dice:

„Istori'a va inregistrá inca, cá glorie a Mariei Tale, si faptulu ce ofera Romani'a, aprópe unicu in analele popóreloru, de a trece dilele grele ale unui mare resbelu si ale unei mari treceri de ostiri streine cu tóte libertâtile constitutionale neatinse.“

Asiá este! Lumea a pututu vedea unu poporu disciplinatu, care pune datori'a de ordine mai pre susu de tóte dorintiele, unu poporu cumpetatu si bine chibzuitu, care nimicu in zedaru nu voiesce sa faca.

Rusii au trecutu granitiele Romaniei si dela unu capetu pâna la altulu tiér'a erá revoltata de indraznél'a, cu care s'a facutu acésta trecere. O singura manifestatiune nu s'a facutu inse; nimeni nu a indraznitu sa faca situatiunea guvernului mai grea decâtu cum erá.

Unu partidu puternicu erá contr'a incheiârei conventiunei cu Rusi'a, contr'a intrârei in actiune a trupeloru române, contr'a politicei care aru putea sa arunce asupr'a Romaniei banuial'a, ca voiesce sa schimbe protecti'a Europei cu aceea a Rusiei: o singura manifestatiune nu s'a facutu inse. Representantii partidului ce erá contr'a politicei urmate de guvernu, si-au spusu fâra de nici o reserva parerile loru in camera si senatu, diarele si-au lamuritu atitudinea: nimeni inse nu a cutezatu a face guvernului greutâti.

Voda Carolu I a comandatu ostirei sa tréca Dunarea. Nimeni n'a intrebatu pentru-ce.

Sa traiésca Voda Carolu I! — a strigatu intrég'a tiéra. — Elu cere si noi facemu asiá!

Poporulu care s'a aretatu cá fiindu plinu de barbatie pe câmpulu de lupta, acasa a fostu cumpetatu, bine chibzuitu si supusu legiloru, prin care a hotaritu ca voiesce sa fie stepânitu.

Ce amu facutu noi, românii ardeleni, banatieni, ungureni si bucovineni in vremea acést'a?

Ne-amu facutu datori'a de cetatieni!

In vreme ce fratii nostri de acela'si sânge, de aceea-si inima si de acela'si gându se luptau pe câmpiile Bulgariei, concetatienii nostri 'i batjocoriau, se manifestau di pe di cá vrajmasi ai loru 'si dau silintia a ne opri chiaru sa dâmu ranitiloru români celu mai firescu ajutoriu, ba, la urm'a urmeloru, au adunatu si s'au organisatu, pentru-cá sa stirnésca foculu in cas'a nóstra si sa navalésca asupr'a veciniloru si fratiloru nostri: noi amu privitu la tóte acestea si amu remasu cumpetati si de buna chibzuiala, supusi amu remasu chiaru legiloru, care s'au statornicitu in protiv'a dorintieloru nóstre legitime.

Marele nostru monarchu a doritu sa fimu rabdatori si sa ne supunemu legiloru si guvernului tierei.

Sa traiésca Franciscu Iosifu I! — strigâmu cu totii! — Elu cere si asiá vomu urmá.

Si astadi voimu sa luâmu resplat'a virtutiloru nóstre cetatienesci.

Lumea si chiaru vrasmasii nostri voru trebuí sa recunósca acum, ca este la granitiele despre resaritu ale imperatiei habsburgiloru unu poporu, care nu numai scie sa apere aceste granitie cu barbatia, dar' e totuodata unu elementu de ordine si o garantia de stabilitate, unu poporu disciplinatu si maturu pentru viéti'a publica; si lumea va recunósce ca la marginele Europei este unu poporu, care scie sa se construiésca in zidu de aperare si sa mentiena ordinea sociala la punctulu, cu care se atingu trei societâti deosebite, cea moderna, cea slava si cea musulmana.

Dicemu dar' fâra de sfiala: anulu 1877 a datu Europei unu nou poporu.

Si in curendu acestu poporu va dovedí, ca afara de aceea, ca scie sa apere o granitia, afara de aceea, ca scie sa mantiena ordinea, mai scie sa primésca ródele muncei vécuriloru si sa comunice cultur'a societâtiloru cu care se atinge, va aretá, ca pórta comori bogate in sufletulu seu si ca scie sa resplatésca bunavointi'a popóreloru europene din sporiulu gândiriloru sele.

Suntemu tari in credinti'a ca Europ'a, chiaru in interesulu ei, va ocrotí pe acestu poporu si-i va crea o positiune, incâtu sa póta impliní functiunile, ce i se cuvinu in organismulu societâtiei europene. In deosebi insa barbatii de statu ai Austro Ungariei voru intielege acum, ca românii, fia dincóce, fia dincolo de Carpati, suntu padi'a granitieloru imperatiei si garanti'a ordinei la aceste granitie, voru intielege si nu voru mai cautá sa jignésca desvoltarea loru firésca.

Déca insa totu nu aru voí sa intieléga, atunci vomu mai fi rabdatori si ne vomu mângaiá cu speranti'a, ca totu are sa vina, ce odata neaperatu va trebuí sa vina.

Vrajmasii nostri, la urm'a urmeloru, voru remanea rusinati fatia cu trainici'a nóstra.

Revist'a politica.

Diurnalele independinte magiare se afla intr'o dispusetiune plina de nemultiamire. Au trecutu acum mai optu dile de cându nu se satura a-si esprimá indignatiunea loru fatia cu atitudinea contelui Andrássy si a lui Col. Tisza. Ele vedu in atitudinea acestoru ministrii venirea reactiunei asupr'a tierei cu restringerea tuturoru libertâtiloru constitutiunali, ele vedu mai departe o fiitóre isolare politica a monarchiei si credu, ca Bosni'a si Hertiegovin'a, cu carea amagesce Russi'a pe Austro-Ungari'a, este unu obiectu, care la resólverea cestiuniloru, astadi pendente, se va negá simplu Austro-Ungariei, fâra cá acést'a sa póta atunci face vre-unu pasu, pentru realisarea promissiunei.

Reactiunea indicata de foile magiare, nóue ne este demultu cunoscuta din viéti'a practica. Ea, reactiunea, este intre altesi productiunea manuârei legiloru constitutiunale, dupa care se facu alegerile functiunariloru in municipii, câci insisi alegatorii incepu a dorí sa fia crutiati cu ostenél'a si cheltuiél'a alegeriloru, cându loru nu le remâne alt'a decâtu sa sanctioneze ce le propune comitele supremu.

Efectulu punerei in lucrare a legiloru constitutionale se manifestà si in capital'a Ungariei. Comissiunea administrativa a capitalei Budapest'a a votatu, ea asupr'a sea, declarându-se ca este de prisosu.

Reactiunea asiá dara vine de sine, amu puté dice, din predilectiunea magiariloru de a-si insusí tóte beneficiile constitutiunei.

„N. Ztg.“ din Berlinu spune ca Russi'a a respinsu mediatiunea de pace, a incunosciintiatu inse pe lord Loftus ca este gat'a a intrá in negotiâri pentru unu armistitiu. Din foile ungeresci aflâmu ca si comitele Andrassy a refusatu mediatiunea.

In fine cuventârile din diu'a de anulu nou ale imperatului Germaniei si regelui Italiei, dupa cum le aducu foile din capitalele respective, suntu cu multu mai neliniscitóre decum ni le-au infatisiatu telegramele. Imperatulu Wilhelm a disu câtra representantii armatei „ca nu se póte scí ce va aduce anulu nou.“ Regele Victoru Emanuelu staruiesce pe lânga deputatiunea camerei sa faca cele de lipsa pentru completarea armatei, pentru-ca se *póte intemplá sa vina tempuri, in care* *sa fia lipsa de a intrebuintiá tóte mijlócele pentru aperarea natiunei.*

Cris'a ministeriala in Itali'a s'a terminatu. Cabinetulu celu nou sub presidenti'a lui Depreti este constituitu si se sustiene ca ministrulu presiedinte este unicul, care da colórea politica a ministeriului celui nou, cei-lalti suntu ministri, dupa cum se dice, de resortu.

Parlamentulu turcescu a cerutu deslusiri dela ministeriu asupr'a administratiunei militare. Pasulu acest'a neasteptatu alu parlamentului a avutu de urmare o crisa ministeriala.

„R. L". aduce o scire *interesanta* despre lucruri *si mai interesante*, petrecute in dilele din urma intre cabinetulu serbu si celu romănu.

Eata ce cetimu in „R. L".

Aflâmu ca d. Ristici, ministrulu de esterne alu Serbiei ar fi adresatu d-lui Cogalniceanu o nota telegrafica, prin care ministrulu romănu erá intrebatu despre scopulu operatiunii armatei nóstre asupr'a Vidinului insistându a i se aretá deslusitu, déca acésta operatiune nu e facuta cu scopu de cucerire.

Aflâmu iarasi ca d. Cogalniceanu aru fi respunsu, ca Vidinulu erá dela inceputu obiectivulu operatiuniloru nóstre militare. Iaru câtu pentru intentiunile ce preocupa pe d. Ristici, s'a respunsu, ca nu sta nici in puterea ministrului romănu nici in competenti'a ministrului serbu, a schimbá chart'a Turciei.

Credemu ca acestu nemeritu respunsu va fi linistitu gândurile ce tulburau pe diplomatulu cabinetului serbu.

Aru fi de doritu insa, cá in ori-ce casu sa fimu siguri de sórtea Vidinului, inainte de a ne tocmí asupr'a posesiunii lui.

In revist'a „R. L". din diu'a urmatóre se dice:

„Telegram'a ministrului de esterne alu Serbiei, despre care amu disu câte-va cuvinte in cronic'a de ieri, forméza obiectulu convorbiriloru prin diferite cercuri politice. Toti se mira de mobilulu care a facutu pe marele cancelariu alu principelui Serbiei cá sa adreseze o asemenea intrebare guvernului nostru, si pretutindeni respunsulu, ce se dice ca l'aru fi datu d. Cogalniceanu, intâlnesce deplina aprobare.

Impresiunea ce a produsu asupr'a tuturoru acea telegrama, nu vomu incercá a o povesti. Ne pare reu insa ca precipitarea on. postelnicu dela Belgradu, pentru care simpatisâmu, precum simpatisâmu cu intrég'a natiune serbésca, atâtu de nenorocita in barbatésc'a sea incercare din anulu trecutu ne pare intr'adeveru reu ca acea precipitare a desteptatu unu sentimentu, ce s'a zugravitu pe fetiele tuturoru printr'o miscare vesela a muschiloru.

Cu ce gându mergu ostirile romăne asupr'a Vidinului? ne intréba capulu diplomatiei serbesci.

Ne mirâmu cum guvernulu Serbiei nu ne-a intrebatu inca de asta véra, cu ce gându trecemu Dunarea, cu ce gându ne batemu la Plevn'a; siapoi cu ce gându amu mersu in contr'a Rahovei si a celoru-lalte cetâti de pe malulu dreptu alu Dunarei?

Póte ca onor. D. Ristici nu scie ca noi suntemu in resbelu cu Turci'a, si ca intrarea nóstra in resbelu este causata prin bombele ce s'au aruncatu asupr'a orasieloru nóstre deschise din fortaretiele turcesci si mai alesu din Vidinu.

Póte ca on. ministru de esterne alu Serbiei nu scie ca romănii, trecându Dunarea spre a pune o stavila furiei Turciloru invingetori aveau o mare misiune de implinitu, si ca acésta misiune constá, pe de o parte in a scapá tiér'a loru de viitóre atacuri ale turciloru, iér' pe de alta parte in a aduce unu ajutoriu crestiniloru din peninsul'a Balcanica, atâtu timpu chinuiti de barbari'a turcésca.

Acestu ajutoriu este adusu si dovad'a cea mai sigura este ca Serbi'a a pututu si dens'a sa intre in resbelu, iér Pórt'a dupa caderea Plevnei, a declaratu ca va dá autonomi'a Bulgariei.

Cea-lalta parte a programei nóstre nu este inca indeplinita.

Vidinulu si Rusciuculu suntu cetâtile turcesci, cari ne-au causatu mai multu reu, in acestu resbelu.

Aceste dóue cetâti, impreuna cu tóte fortaretiele de pre malulu dreptu alu Dunarei, trebuiescu transformate in orasie comerciale neintarite, in orasie cari sa póta deveni vetre de civilisatiune, iér nu vizuini de distructiune.

Spre acestu scopu mergemu noi in contr'a Vidinului pe cându aliatii nostri operéza in giurulu Rusciucului.

Nóue ne pare bine ca vecinii nostri, fia chiaru dupa ce a cadiutu Plevn'a, au intratu in resbelu contr'a Turciei si le dorimu cea mai mare isbânda. Cu tóte acestea ne pare fórte ciudata intrebarea guvernului principelui Milanu.

Nu cum-va vecinii nostri au scopulu de a reclamá cá proprietate tienutulu Vidinului si le este téma ca déca cetatea va fi invinsa de romăni armele nóstre voru stapâní totu-déun'a acelu teritoriu?

Póte fi liniscita diplomati'a serbésca.

Noi nu aspirâmu la o largire a granitieloru in pagub'a buniloru si curagiosiloru nostri vecini, din contra serbii potu fi siguri cum-ca guvernulu Romaniei, cá si pâna ací, va dá totu spriginulu seu legitimeloru aspiratiuni ale unei natiuni amice.

Câtu despre cestiunea teritoriala, barbatii de statu ai principatului serbescu potu aflá, ca regularea definitiva a situatiunei viitóre a Turciei, ingenunchiate de armele generosului imperatoru alu Russieloru si ale nóstre, nu ne apartiene nóue, ci Europei care intrégа este politicesce interesata in acésta grea cestiune.

Romănii voru avea, de siguru nu totu ce dorescu densii, dar' celu putienu o mare parte din ceea ce ei merita prin curagiulu si sacrificiele facute, in acestu cumplitu resbelu, in care erá vorb'a de mântuirea séu de peirea poporatiuniloru crestine de dincolo de Dunare.

Ne oprimu ací cu consideratiunile nóstre, felicitându pe guvernu pentru modulu, in care aflâmu ca aru fi respunsu si esprimându-ne inca odata parerea de reu, ca cabinetulu din Belgradu s'a precipitatu spre a dá cursu diplomaticu unei inspiratiuni fórte inoportune.

Vidinulu este inca in picióre, amenintiatoriu prin tunurile si intariturile sele, si guvernulu iubitiloru nostri vecini intréba alu cui sa fia? — !!!"

Servitiulu sanitaru alu Romaniei.

„*Norddeutsche Algemeine Zeitung*" dice „Romani'a libera", face o dare de séma fórte interesanta despre serviciulu nostru sanitaru, dupá rapórtele mediciloru germâni, veniti la noi cu ocasiunea resbelului. Diuariulu dlui Bismark are cu acésta ocasiune si câte-va cuvinte magulitóre la adres'a tierei. Noi multiamimu dloru doctori Calenderu, Economu, si celorlalti pentru purtarea afabila ce au avutu cu medicii prusieni in spitalulu din T.-Magurele, afabilitate cârei'a se datoréza disele diuariului mentionatu.

Eata acea notitia:

Mediculu siefu, Dr. Bruberg a scrisu unu raportu asupr'a servitiului romănu alu etapeloru de câmpu, sanitare si de evacuatiune, ce amu publicatu mai nainte, despre faptulu ca medicii militari prusieni tramisi in Romani'a, au fostu fórte multiamiti in misiunea loru. Dupa ce autorulu raportului se esprima in modu fórte recunoscetoriu asupr'a intocmiriloru ranitiloru si de ambulantie de preste Dunare, dupa ce se face mentiune despre casuri fórte interesante pentru medici, revine asupr'a principalului locu de etape, la Turnu-Magurele, si declara ca e de mare interesu ori cârui chirurgu, cercetarea acestui locu. Aici lucréza unii lânga altii medici germani, englezi, francezi, svedezi si romăni, si astfeliu e representatu ori ce tratamentu posibilu. In fruntea intregului servitiu medicalu din Turnu-Magurele se afla d. doctoru Calender, unu barbatu cu multa energia, tactu specialu si amabilitate, prin care sciù totu-déun'a sa evite diferitele colisiuni ale intereseloru ce se contrariau. Servitiulu celu greu alu evacuatiunei 'lu conduce Dr. Grecescu cu multa desteritate.

In primulu etagiu alu spitalului centralu lucréza mediculu siefu Hahn si Dr. Economu. In ultim'a parte a acestui raportu, care in trécatu atinge in modu laudabilu si unele asiediaminte ale Romaniei, se vorbesce si despre primirea ce li s'a facutu mediciloru germâni in Romani'a.

Varietâti.

⁂ **„Telegrafulu Romanu" va aparé in anulu viitoriu Marti'a, Joi'a si Sâmbat'a.**

⁂ *Adunarea generala a comitatului Sibiiului* cea mai de aprópe va fi Sâmbata in 12 Ianuariu n. la 9 óre diminéti'a in sal'a dela „Imperatulu Romaniloru." Objectele de pertractare voru fi urmatórele:

1. Alegerea a 5 membri in comissiunea administrativa, dupa ce 5 se voru scóte cu sórtea; 2. Alegerea comitetului sanitariu; 3. Alegerea comissiunei statistice; 4. Alegerea comissiunei de revisiune (§ 38 din art. XLII: 1870); 5 Alegerea comissiunei verificatóre (§ 2 art. XLII: 1870); 6. Alegerea membriloru scaunului orfanalu (§ 178 art. XX: 1877) 7. Alegerea presidentului la comissiunea de asentarea de cai; 8. Desbaterea statutului despre reorganisarea scaunului orfanalu alu cetâtiei Sibiiului.

(†) *Demetriu Fogarasi* senior in numele seu si alu fratiloru repausatei, precum in numele copiiloru acestor'a si in numele consângeniloru repausatei cu inima frânta de dorere aduce la cunoscintia mórtea iubitei sele fiice: *veduvei lui Ioanu Bardosi*, nasc. *Ann'a Elen'a Fogarasi* carea dupa lungi suferintie a repausatu in 3 Ianuariu a. c. st. n. in etate de 49 ani, in alu doilea anu a veduviei sele.

Remasitiele pamentesci ale repausatei se voru stramutá in 5 Ianuariu a. c. la 2 ½ óre p. m. din locuinti'a propria (poklos-utcza) la odichn'a eterna in cimiteriulu greco cath. din locu. Fia-i tierin'a usióra si memori'a binecuventata!

Muresiu-Osiorheiu, 3 Ian. 1878.

⁂ *„La poésie des Ottomans"*. Sub acestu titlu a aparutu in a. c. in Parisu, unu opu, care are de autrice pe vestit'a nóstra connationalista, contes'a *Dor'a d'Istri'a* (Elen'a Ghic'a). Erudit'a contesa, si in acestu opu, cá si in celelalte opuri si tractate ale séle, publicate in „Revue des deux Mondes" si in „Revist'a Europea", si a luatu de problema a ne dá icóne din viati'a popóreloru din Orientu. De asta data ea se ocupa de productele vietiei spirituale a ottomaniloru si anume de poesi'a ottomana, careia, in contr'a multoru pareri contrare, se incérca a-i atribuí putere productiva si originalitate. Espunerile ei suntu atâtu de interesante, incâtu si de asta data, strainii apretiându valórea acestui opu afirma ca ceea ce este vestita George Sand pentru poesie, este c. Dor'a D'Istri'a pentru stiintia.

⁂ *Multiamita publica.* Dlu Georgiu Sav'a din Jin'a ne tramite spre publicare o multiamita publica aceloru dd. contribuitori, cari prin contribuirile d-loru sele au alinatu durerea celoru arsi de foculu dela 10 Februariu a. c. In multiamita suntu puse si persónele cu sumele ce au contribuitu precum urméza:

Din *cetatea Sibiiului*: DD.: baronu Davidu Ursu colonelu 2 fl., vicariu archiep. archim. N. Pope'a 1 fl., I. Bolog'a cons. 1 fl., Elie Macellariu cons. 2 fl., P. Dunc'a cons. 1 fl., Petru Badila ases. cons. 2 fl., Petru Rosc'a ases. 30 cr., Const. Stejariu cap. 10 fl. Valentinu Bock adv. 1 fl., protopopulu unitu Avramu 10 cr., Eduard Larcher adv. 50 cr., Stefanu Pecurariu adv. 50 cr., Gregoriu Mateiu negutiat. 5 cr., par. Germanu Bogdanu 20 cr., Preotés'a parintelui din Iosef-Stadt 5 cr., Manipulantulu din tipogr. archid. 5 cr., Ioanu Hani'a protop. 2 fl., I. Popescu prot. 40 cr., Boiu ases. 30 cr.

Sum'a: 24 fl. 45 cr. v. a.

Din *Mercurea*: dela dlu judetiu D. Barbu 10 cr., Georgiu Macelariu 1 fl., Ioanu Salcu locot. 2 fl., Agapi'a Drocu 40 cr., judele Spilhaupter 10 cr.

Sum'a: 3 fl. 60 cr. v. a.

Din Jin'a dela reposatulu parinte Luc'a Sav'a spre indemnulu poporeniloru sei: si anume dela sânti'a sea 7 fl., d. inv. Ioanu Radu 10 fl., proprietariulu Pavelu Streouli'a 1 fl., primariulu Aronu Stezaru 1 fl., propr. Constant. Besty 4 fl, Panfilie Besty 1 fl. 40 cr., Nicolau Besty 1 fl., Nicol. Th. Redutiu 2 fl. 50 cr., Zacharie Sav'a 10 fl., Ioanu Const. Sav'a 5 fl., Nicolau Sterpu 2 fl., Georgiu Streouli'a 5 fl., Zacharie Stroje 1 fl., Tóderu Streouli'a 1 fl., Ioanu Vasiliu Bourszan 4 fl., Nic. Nicóre 40 cr., Nic. Dumitru Bourszan 40 cr., Nicol. Pac'a 20 cr., Petru Dum. Prode 40 cr., Georgiu Giebu 80 cr., Mari'a Pavelu Besty 80 cr., Nicol. Vas. Sterpu 80 cr., Panfilie Uscatu 1 fl., Petru Mog'a 50 cr., Vas. Streouli'a 40 cr., Panfiliu Barbu 30 cr., Moise Barbu 1 fl. 20 cr., Dumitru Pac'a 20 cr., Georgiu Sterpu 60 cr., Ioanu Nechiforu Bourszanu 30 cr., Nicol. Ioanu Panfiloiu 2 fl., Mari'a Moise Dordi'a 1 fl., Nicol. Mihaiu 40 cr., Petru Const. Nicóre 40 cr., Ioanu Stefanu Bourszanu 60 cr., Ioanu Bebeselia 1 fl., Ioanu Achimu Bogdanelu 3 fl., Nic. Bebeselia 2 fl., Ioanu Iancu 40 cr., Ioanu Nicol. Sterpu 5 fl., Ioanu P. Stefanu Huli'a 40 cr., Nicol. Huli'a 50 cr., Gligoru Giebu 1 fl. 50 cr., Nicol. Pac'a 80 cr., Ioanu I. Th. Redutiu 1 fl., Panfiliu Danuletiu 1 fl., Alecsie Stezaru 1 fl., Philipu Streouli'a 80 cr., Ioanu P. Streouli'a 60 cr., Ioanu W. Bogdanu 2 fl., Dumitru Worwori'a 2 fl., Vasilie Bogdanelu 10 fl., Salomi'a Baltesiu 2 fl. 60 cr., Achimu Vasilie 80 cr., Nicolau Vasilie 1 fl., Vasiliu Vladu 1 fl., Panfiliu Sterpu 4 fl., Ioanu B. Denuletiu 2 fl. 50 cr., Gligoru Istrate 1 fl., Panfiliu Istrate 40 cr., Petru Popi 90 cr. Dumitru I. Popóje, Danu 3 fl. 20 cr., Dumitru Nicóre 1 fl., Nicol. I. G. Morariu 1 fl., Michailu Besty 1 fl., Panfiliu Bogdanelu 3 fl., Ioanu Bogdanelu 3 fl., Dumitru Ursza 3 fl., Panfiliu C. Panfiloiu 1 fl. 40 cr., Ioanu Dragomiru 30 cr., Pamfiliu Morariu 50 cr. Alecs. Streoulea 30 cr., Ioanu I. Dragomiru 15 cr., Panfilie D. Mog'a 30 cr., Ioanu D. Mog'a 50 cr., Philipu Vorvori'a 50 cr., Ioanu N. Vorvori'a 20 cr., Constantinu Panfiloiu 80 cr., Pavelu Vorvori'a 20 cr., Ioanu P. Sav'a 80 cr., Ioanu N. Redutiu 40 cr., Nicolau Redutiu 40 cr., Philimonu Vasilie 30 cr., Ioanu G. Denuletiu 1 fl., Dumitru Panfiloiu 50 cr, Dumitru Vorvori'a 30 cr., Thom'a Rechitte 1 fl. 40 cr., Ioanu Stanciu 40 cr., Achimu Mog'a 20 cr., Nicolau I. Pop'a 40 cr., Paraschiv'a Remetti 30 cr., Panfiliu I Prode 1 fl. 40 cr., Dumitru Bogdanelu 2 fl., Pavelu Sav'a 1 fl., Ioanu Th. Prode 3 fl., Danielu Mog'a 5 fl., Panfiloiu Bebeseli'a 2 fl., Petru Dum. Streouli'a 1 fl., Dumitru Streoulea 40 cr., Simionu Bogdanelu 40 cr., Vasiliu I. Sterpu 2 fl., Constantinu Barbu 1 fl.

Sum'a: laolalta 19 fl. v. a.

⁂ *Palari'a cea nóua.* In timpulu rosboiului ce se iví intre Austri'a si Franci'a in 1859, amu avutu colorile Solferino si Magent'a; anulu acest'a avemu palari'a Dorobantiulu.

Solferino si Magent'a nu erau numai sinonime cu o stralucita victorie pentru Francesi, ci totu-deodata aceste nume erau sinonime cu viteji'a desfasiurata din ambele pârti.

Palari'a Dorobantiulu va avea aceea'si insemnare; va fi pentru vitejii nostri soldati o proba de iubire si de admiratiune.

D-n'a Engel (din strad'a Nóua Nr. 10 Bucuresci) se spune, ca a tramisu M. S. Dómnei un'a din acestea palarii, rugându pe M. S. sa bine voiésca a primí dedicati'a ei. M. S. Dómn'a a bine-voitu a respunde d-nei Engel ca a vediutu cu placere caciul'a destinata dómneloru si i-a multiamitu pentru patriotic'a sea idee.

Dómnele nóstre au inceputu a purtá caciul'a dorobantiului si le asigurâmu ca nimicu nu le vine mai bine, nu le da unu aeru mai cochetu, unu cev'a mai incântatoriu.

Ni se spune ca si in strainatate au adoptatu dómnele asemenea caciula, si ca acésta nóua palarie face furóre la Vien'a si la Parisu.

Dorobantii nostri trebue sa fie mândri de gustulu ce au dómnele pentru caciul'a loru. Dómnele nu arata nici-odata o viua simpatia de câtu pentru eroii dilei. Si, eroulu dilei este Dorobantiulu. „Romanulu."

Continuarea contribuiriloru de bani

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

(Colect'a XXXIV.)

1. *Prin dnele An'a si Sofi'a Bogdanu* din *Tompaház dela urmatorii contribuitori:*

An'a Bogdanu 1 fl., Sofi'a Bogdanu 1 fl., Aritonu Santu 13 cr., Nicolau Pop'a 10 cr., Maieru Todorutiu 20 cr., Maieru Nicolau antiste com. 20 cr., Manu Onu 10 cr., Pavelu Coz'a 15 cr., Radu Ioanu Lic'a 50 cr., Maieru Petru Fauru 40 cr., Dafin'a lui Pop'a Moisa 10 cr., Vasilica Pavelu 20 cr., Bob'a Todoru 15 cr., Bradu Ioanu 40 cr., Crisianu Teodoru 10 cr., Groz'a Demianu 10 cr., Ioanu Todoru 20 cr., Ciocanu Constandinu 20 cr., Maieru Ioanu miseru 10 cr., Vasiliu Coz'a 20 cr., Vasiliu Santu cantoru 20 cr., Siofronu Bob'a 20 cr., Georgiu Santu 20 cr., Mocanu Teodoru 40 cr., Vasiliu Maieru lui Georgiu 25 cr., Medvesianu Georgiu 17 cr., Nicolau Maieru lui Todorutiu 20 cr., Ioanu Maieru lui Georgiu 10 cr., Rodeanu Achimu 5 cr., Maieru Todoru curatoru 50 cr., Bob'a Iacobu 50 cr., Mari'a Todea 10 cr., Ioanu Crisianu 10 cr., Ioanu Rusu jun. 10 cr., Bucuru Augustinu 20 cr., Maieru Gavrila 10 cr., Geamenu Iacobu 10 cr., Dumitru Radu 10 cr., Ponoranu Constantinu 20 cr., Maieru Nicolau a lui Ioanu 10 cr.

2. *Szász-Ujfaleu:* Ioanu Radu crisnicu si curatoru 1 fl., Georgiu Chioreanu 1 fl., Mihaiu Radu Fauru si ant. com. 1 fl., Vasile Santom'a 1 fl., Ioanu Siuteu 40 cr., Vasile Siuteu 20 cr., Nicolau Rodeanu 10 cr., Vasile Olteanu 10 cr., Nicolau Bucuru 40 cr., Aritonu Rodeanu lui Nicolau 5 cr., Vasiliu Rodeanu 10 cr., Nicolau Deceanu 25 cr., Stênea Ioanu 10 cr., Stênea Petru 4 cr., Vasiliu Todea 10 cr., Samsonu Ciumbrudeanu 20 cr., Ioanu Lazaru 20 cr., veduv'a Ioan'a Danu 10 cr., Susan'a Pop'a 30 cr., Vasiliu Radu 40 cr., Alimpie Raic'a 10 cr., Ioanu Sêm'a 15 cr., An'a Craciunu lui Pavelu 5 cr.

3 *Aiudu.* D-n'a Elisabet'a Petroviciu 2 taleri a 1 fl., d-n'a Ev'a Gaetanu 1 taleru a 1 fl., Alesandru Gruitia preotu gr. cath. din Asinipu 1 fl., v. a., d-n'a Eugeni'a Presi'a 1 fl., Dom. Folgovich 1 fl., Ioanu Ratiu 10 cr., Nacu Vasilie 35 cruceri argintu, An'a Boeriu 1 fl., Egy valaki 50 cr., d-n'a Radu Péterné Id'a 1 fl., d-n'a An'a Popu Stragianu 1 fl., An'a Rosianu din Bagau 50 cruceri. —

Sum'a: 23 fl. 84 in valult'a austr. 3 taleri a 1 fl. si 35 cr., argintu.

Prin dlu Demetriu Chirc'a invetiatoriu in Saliste dela:

Danilu Mog'a 1 fl., Dimitriu Ghergh'in'a 1 fl., Oprea Puschila 1 fl., Dimitriu Barsanu 1 fl., Ioanu Fulea 50 cr., Ioanu Pop'a 50 cr., Savu Daderlatu 1 fl., Ioanu Herti'a 50 cr., Nicolau Lupasiu 50 cr., Petru Blotiu 1 fl., Alemanu Cand'a 1 fl., Ioanu Simionu 50 cr., Nicolau Cindrea 50 cr., Davidu Munténu 50 cr., Constantinu Herti'a 50 cr., Ioanu Blotiu 50 cr., Oprea Steflea 50 cr., Simenu Simoneti 1 fl., Elie Begiu 1 fl, Nicolau Serbu 1 fl., Nicolau Apoldianu 1 fl., Dimitriu Daderlatu 1 fl., Oprea Serbu 50 cr., Oprea Bersanu 50 cr., Ilie Sora 50 cr., Dumitru Sora 50 cr., Ioanu Borcea 1 fl., Oprea Bucsianu 1 fl., Paraschiv'a lui Danilu Mog'a 50 cr, Costantinu Steflea 50 cr., Vasiu Romanu 50 cr., Demitriu Chirc'a 50 cr.,

Sum'a: 23 fl.

Prin d. Metr'a Floric'a si Ispasu Floric'a din Cârn'a, dela:

Femei'a óre-cui 1 fl., Nicolau Ispasu 1 fl, Zoba Mastse 20 cr., Ioan'a Giari 1 fl., Mari'a Roti'a 10 cr., Dochi'a Roti'a 50 cr., Ravec'a Roti'a 40 cr., An'a Deacu 20 cr., Lufkiovitz Hain 40 cr., Mari'a Iadi'a 3 cr., Mari'a lui Georgiu Ispasu 6 cr., Saft'a lui Nicolau Ispasu 4 cr., Mari'a lui Nicolau lui Vulcu Ispasu 10 cr., An'a lui Mihailu Ispasu 5 cr., Nastasi'a lui Ioanu Ispasu 20 cr., Sofi'a Rosiu a Luchi 5 cr., Sunsuian'a lui Antonie Gerbec'a 4 cr., Nicolau Nicul'a 6 cr., Mariuti'a Dragosiu 5 cr., Ioanu Zob'a 5 cr., An'a Munténu 70 cr., Nicolau Pop'a 10 cr., Ioan'a lui Stanu Vasiliu 10 cr.

Sum'a: 6 fl. 43 cr.

Sum'a laolalta: 56 fl. 57 cr.

Transportulu sumei din colect'a XXXIII publicata in nr. 101 alu „Telegr. Rom." cu: 3075 lei 80 bani 3042 fl. si 6 cr.

Sum'a
totala: 3075 lei 80 bani si 3098 fl. 63 cr.

(Va urmá.)

Sibiiu, 8 Ianuariu nou 1878.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Continuarea contribuiriloru de obiecte

pentru ostasii români râniti din Romani'a.

Dela dn'a Ev'a Gaetanu unu kgr. scame, d-siór'a Sofi'a Bogdanu unu kgr., d-siór'a Lucreti'a Fodoru unu kgr., d-siór'a Ann'a Rosianu unu kgr., dela Mari'a Santom'a si Istin'a Radu 840 grame, Melinthi'a Radu 1 cotu pândia.

(Va urmá).

Sibiiu, 8 Ianuariu nou 1878.

Iudit'a Macellariu
colectanta.

Burs'a de Vien'a.

Din 28 Decembre 1877 (9 Ian. 1878).

Metalicele 5%	63	35
Imprumutulu nat. 5% (argintu)	66	80
Imprumut. de statu din 1860	113	40
Actiuni de banca	810	—
Actiuni de creditu	215	50
London	119	20
Oblig. de desdaunare Unguresci	78	95
„ „ „ Temisiorene	77	25
„ „ „ Ardelenesci	76	30
„ „ „ Croato-slavone	85	—
Argintu	103	85
Galbinu	5	72
Napoleonu d'auru (poli)	9	53½
Valut'a nóua imperiale germâna	58	90

Nr. 2872 — 1877.

Concursu.

Pentru postulu de medicu nou creatu cu locuinti'a in comun'a Sasciori se escrie prin acést'a concursu pâna in 15 Ianuariu 1878 stil. nou, cu léfa anuala de 400 fl.

Competentii au a documentá, ca suntu medici si chirurgi diplomati, si se poftesce, cá sa scie si limb'a româna.

Sebesiu, 20 Decembre 1877.

F. Roth, m./p.
pretoru cercualu.

2—3

Anunciu.

Subscrisulu mi-amu transpusu cancelari'a advocatiala dela Abrudu la Sibiiu Strad'a Urezului Nr. 25 in Etagiulu alu II-lea; — ceea ce prin acést'a cu aceea observare se aduce la cunoscinti'a onoratului publicu si a clientiiloru mei: cumca tóte causele dejá mie incredintiate si incredintiende le voi efeptui cu tóta promtitudinea si conscientiositatea. —

Sibiiu in 1-a Ianuariu 1878 st. n.

L. Basiliu Poppu d' Harsianu,
advocatu.

2—3

Anunciu.

Se cauta **unu pedagogu** românu pentru unu institutu privatu de baieti in **Romani'a** cu oblegatiunea de a dá lectiune de clasele primarie. Conditiunile suntu favorabili. Informatiuni la

V. Romanu,
in Sibiiu.

2—3

Anunciu.

Subscrisulu aduce prin acést'a la cunoscinti'a onoratului publicu, ca si-a deschisu cancelari'a advocatiala in Brasiovu strad'a scheiloru Nr. 101 in casele domnului I. B. Gamulea.

Brasiovu 3/15 Decembre 1877.

Simeonu A. Damianu,
advocatu.

3—3

Depuneri de capitale pentru fructificare

se primescu la institutulu subsemnatu

a) pe lânga anunciarea radicâri, in sensulu statuteloru cu **6%** interese;

b) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerii la **3 luni** inainte cu **6½ %** interese;

c) sub conditiune de a se anunciá institutului radicarea depunerii la **6 luni** inainte cu **7%** interese.

Interesele incepu cu diu'a, care urméza dupa diu'a depunerii, si incéta cu diu'a premergetória dilei, in care se radica depunerea cu acelu adausu inse, cà numai dupa acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu putienu 15 dile.

La dorinti'a deponentului se potu stabilí in diu'a depunerii capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelu si in cartea depuneriloru institutului. In atare casu restituirea depunerii urméza dupa aceste modalitâti speciali.

Depunerile tramise prin posta pe lânga comunicarea adresei deponentului se resolvu totu de un'a in diu'a primirei.

Asemene se potu efectuí prin posta anunciâri si radicâri de capitale.

Sibiiu, 29 Novembre 1877.

„ALBIN'A",
Institutu de creditu si economii
in Sibiiu.

4—4

A esitu din tipariu dîlele aceste: 3—3

AMICULU POPORULUI

calindariu pe anulu 1878
de
Visarion Romanu.
Anulu XVIII.

Cuprinsulu: **I Tecstu.** Cronologi'a, serbatorile, intunecimi, regintele anului, cele 12 luni adaogite cu calindariu istoricu, calindariu agronomicu (revediutu si inavutitu), calindariulu evreiloru, conspectulu lungimei dîleloru, genealogi'a caseloru domnitóre, cursulu câiloru ferate, calindariu postalu, servitiulu telegraficu, mersulu diligentieloru, despre timbre, têrgurile, valórea cuponiloru.

In partea a dóu'a: Astrucatii, istori'a unei mari nenorociri, — Despre temperamente de Dr. *I. Al. Lapedat*, — Despre insemnatatea testamenteloru de Dr. *M...n*, — Cazacii, — Despre ostasii turci, — Legea de usura. — **Agronomi'a:** Clasificarea pamenturiloru dupa plânte, — Cum are se fia unu celaru bunu? — Ingrasiarea porciloru, — Inimicii albineloru, — Tabela pentru poterea incoltitóre, periodulu vegetatiunei si greutatea de midilocu a celoru mai principale plânte agricole, — Mediculu de casa, — Poesii. — **Varietâti:** torpilele, notitie economice, margaritare, posne, anunciuri.

II Ilustratiuni: Antegarda de cazaci la pânda, matrozi turci, angagiâri de basibozuci, recruti turci plecându in Asi'a, — prisonieri bulgari in Rusciucu, basi-bozucii o torpila esplodându.

Pretiulu unui esemplariu 50 cruceri, cu tramitere prin posta 56 cr., — 10 esemplare 4 fl. 50 cr. — 25 esemplare 10 fl. — 50 esemplare 18 fl. 50 cr. — 100 esemplare 35 fl. —

Se póte trage deadreptulu dela editorulu **Visarion Romanu** din Sibiiu, cum si prin tóte librariele si vendiatorii sciuti.

Acum numai 20 cr. intrare!

Panoram'a cea mare

din piati'a Hermann in Sibiiu.

In acésta Panorama suntu mai multe reproduceri pline de efectu de pre campulu de resbelu. Intre altele:

batali'a cea mare dela Aladja-Dagh din 15 Oct. 1877, precum si

asaltulu redutei Griviti'a dela Plevn'a
esecutatu de **Români**,

unde acesti'a s'au distinsu intr'unu modu fórte splendidu si s'au luptatu cu adeverata vitejía si despretiu de mórte.

Cea din urma este unu capu de opera a unui artistu si fiindu ca este copiata intru tóte dupa natura, merita prea multu a fi apretiuita.

La aceste invita cu totu respectulu

Carolu I. Lifka.

Visitatorii primescu afara de acést'a câte unu presentu!

Localulu este bine incalditu. 2—3

☞ **Cu numerulu acest'a terminâmu anulu 1877. — La revedere in anulu viitoriu 1878!**

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

Redactoru respundietoriu: **Nicolau Cristea.** Editur'a si tipariulu tipografiei archidiecesane.